307r

PROROCIIA LUI ISAIE

Cap 1

Vreamea în carea au prorocit Isaie preste Iuda şi Ierusalim, carea pentru nemulţămirea sa şi alte răotăţi, cu tot fealiul de bătaie de la Dumnezeu lovită, nu s-au întors către el; pentru aceaea, zice că i să apropie foarte grea mişelătatea pustiirii. Jârtvele şi praznicile ei să leapădă şi ce trebuie să facă ca iarăş de la Dumnezeu cu milă să să priimească. Iarăşi pentru scădearea de la putearea dintâiu, spre multe păcate grea izbândă şi cea mai de pre urmă a ei viitoarea izbăvire şi întoarcerea spre mai fericită stare proroceaşte.

1. Vedearea lui Isaie, fiiului Amos, carea au văzut preste Iuda şi preste Ierusalim, în zilele lui Ozie, Ioathan, Ahas şi Iezechie, împăraţilor Iudei.
2. Ascultaţi, ceriuri, şi ia în urechi, păminte, că Domnul au grăit: „Fii am crescut şi i-am înălţat, iară ei M-au urgisit.
3. Cunoscut-au boul pre stăpânul său şi asinul iaslea domnului său, iară Israil nu M-au cunoscut şi norodul Mieu n-au înţeles".
4. Amar neamului păcătos, norodului cu grea nedreptate, săminţiii vicleane, fiilor spurcaţ! Părăsit-au pre Domnul, blăstămat-au pre sfântul lui Israil, astreinatu-s-au înapoi.
5. Preste ce vă voiu lovi mai mult, cei ce adaogeţi treacere de leage? Tot capul, lânced şi tot trupul, măhnit.
6. De la talpa piciorului până la creaştetul capului nu iaste într-însul sânătate; buba şi vânătarea şi rana înflată nu-i legată împrejur, nici grijită cu leac, nici stâmpărată cu untdelemn.

307v 7. *Pământul vostru, pustiiu, cetăţile voastre, | aprinse cu foc, ţara voastră înaintea voastră streinii o îmbucă şi să va pustii ca întru jefuirea de vrăjmaşi. *Jos 5, 7.

8. Şi să va părăsi fata Sionului ca umbrariul în vie şi ca coliba în pepenişte şi ca cetatea ce să jefuiaşte.

9. *De nu ne-ar fi lăsat noao Domnul oastelor sământă, **ca Sodoma am fi fost şi ca Gomora aseaminea am fi. *Râm. 9, 29. **Facere 19, 24.

10. Ascultaţi cuvântul Domnului, căpeteniile sodomleanilor, luaţi în urechi leagea Dumnezeului nostru, norodul Gomorii!

11. „La ce Mie mulţime jârtvelor voastre – zice Domnul – plin sânt, arderile de berbeci şi untura celor grase şi sângele berbecilor şi al meilor şi al ţapilor n-am vrut. Irim. 6, 20. Amos 5, 22.

12. Când veţi veni înaintea Mea, cine au cercat aceastea din mânile voastre, ca să umblaţi în curţile Meale?

13. Nu aduceţi mai mult jârtvă în zădar! Tămâia urăciune e mie, înoirile şi sâmbăta şi cealeaalalte praznice nu le voiu suferi. Nedreapte sânt adunările voastre!

14. Lunile voastre ceale noao şi praznicile voastre le-au urât sufletul Mieu, făcutu-s-au Mie greale, ostenit-am răbdând.

15. Şi când veţi întinde mâinile voastre, voiu întoarce ochii Miei de la voi; şi când veţi
*Jos 59, 3. înmulţi rugăciunea, nu voiu asculta, *că mâinile voastre sânt pline de sânge.
*1 Petru 3, 11. 16. *Spălaţi-vă, curăţiţi-vă, depărtaţi răotatea cugetelor voastre de la ochii Miei; încetaţi a lucra îndărăvnic!
17. Învăţaţi-vă a face bine, căutaţi judeca| |ta, ajutaţi celui năpăstuit, judecaţi săracului, 308r
apăraţi văduva!
18. Şi veniţi şi Mă vădiţi, zice Domnul. De vor fi păcatele voastre ca negreala, ca zăpada să vor albi; şi de vor fi roşii ca viermuleţul, ca lâna albe vor fi.
19. De veţi vrea şi Mă veţi asculta, bunătăţile pământului veţi mânca.
20. Iară de nu veţi vrea şi spre mânie Mă veţi întărâta, sabia vă va mânca pre voi", că gura Domnului au grăit.
21. Cum s-au făcut curvă cetatea cea credincioasă, plină de judecată? Dreptatea au lăcuit într-însa, iară acum, cei ucigaşi de oameni!
22. Argintul tău s-au întors în zgură, vinul tău e mestecat cu apă.
23. Căpeteniile tale necredincioasă, soţi furilor; toţi iubesc darurile, urmează răsplătiri;
*Irim. 5, 28. *săracului nu judecă şi pricina văduvei nu întră la dânşii.
24. Pentru aceasta zice Domnul, Dumnezeul oastelor cel tare a lui Israil: „Hei, mângăia-Mă-voiu preste vrăjmaşii Miei şi Mă voiu izbândi de nepriiatinii Miei.
25. Şi voiu întoarce mâna Mea către tine şi voiu lămuri spre curat zgura ta şi voiu depărta tot cositoriul tău.
26. Şi voiu întoarce judecătorii tăi precum au fost mai nainte şi sfetnicii tăi ca de demult. După aceastea te voiu chema cetatea celui drept, cetate credincioasă.
27. Sionul întru judecată să va răscumpăra şi o vor întoarce întru dreptate".
28. Şi va zdrobi pre cei fără de leage şi pre pă|cătoşi deodată, şi cei ce-au părăsit pre 308v
Domnul să vor mistui.
29. Că să vor ruşina de idolii cărora le-au jârtvit şi vă veţi ruşina de grădinile care le-aţ fost ales,
30. Când veţ fi ca stăjeriul ce-i pică foile şi ca grădina fără apă.
31. Şi va fi tăria voastră ca pozderia câlţilor şi lucrul vostru, ca scânteia; şi să vor aprinde amândouo împreună şi nu va fi cine să stângă.

Cap 2

La muntele casii Domnului vor cugeta toate neamurile şi din Sion va ieşi leagea, nici să va mai năcăji cu războiu. Iară casa lui Iacov pentru închinarea idolilor, pentru lăcomie şi pentru alte răotăţi să va lepăda. Cei trufaşi să vor smeri şi sângur Domnul Să va înălţa.

1 Cuvântul carele au văzut Isaie, fiiul lui Amos, preste Iuda şi Ierusalim.
*Mih. 4, 1. 2 *Şi va fi în zilele ceale mai de pre urmă gătit muntele casii Domnului în vârful munţilor şi să va rădica preste ceriuri şi vor curge la el toate limbile.
3. Şi să vor duce noroade multe şi vor zice: „Veniţi şi să ne suim la muntele Domnului şi la casa Dumnezeului Iacov şi ne va învăţa căile Sale şi vom umbla în cărările Lui". Că din Sion va ieşi leagea şi cuvântul Domnului din Ierusalim.
4. Şi va judeca limbi şi va vădi noroade multe şi vor face sabiile sale fiară de plug şi suliţele sale seaceri; nu va rădica neam împrotiva neamului sabie, nici să vor mai deprinde spre războiu. | |
5. Casa lui Iacov, veniţi şi să umblăm întru lumina Domnului! 309r
6. Că ai lepădat pre norodul tău, casa lui Iacov, că s-au umplut ca oarecând, şi găcitori au avut ca filisteii, şi de copii streini s-au lipit.
7. Umplutu-s-au pământul de argint şi de aur şi nu iaste sfârşit comoarălor ei.
8. Şi s-au umplut pământul ei de cai şi nenumărate sânt căruţele ei; şi s-au umplut pământul ei de idoli, lucrului mânilor sale s-au închinat, celui ce au făcut deagetele lor.
9. Şi s-au plecat omul şi s-au smerit bărbatul; nu, dară, le lăsa lor.
10. Întră în piatră şi te ascunde în groapa pământului de către faţa temerii Domnului şi de slava mărimei Lui.
11. Ochii cei înalţi ai omului s-au smerit şi să va pleca nălţimea oamenilor şi Să va înălţa singur Domnul în zioa aceaea.
12. Că zioa Domnului oastelor, preste tot cel trufaşu şi înalt şi preste tot cel mândru; şi să va smeri.
13. Şi preste toţi chedrii Livanului cei înalţi şi rădicaţi şi preste toţi stăjarii Vasanului.

14. Şi preste toţi munţii cei înalţi şi preste toate dealurile ceale rădicate.
15. Şi preste tot turnul înalt şi preste tot zidul întărit.
16. Şi preste toate corăbiile Tharsisului şi preste tot ce e frumos la vedeare.
17. Şi să va pleca înălţimea oamenilor şi să va smeri nălţimea bărbaţilor. Şi să va rădica singur Domnul în zioa aceaea. |
309v 18. Şi idolii de tot să vor zdrobi.
19. *Şi vor întra în peşterile pietrilor şi în crepăturile pământului de faţa groazei Domnului şi de slava mărimii Lui, când Să va scula a lovi pământul. *Ozie 10, 8. Luca 23, 30.
20. În zioa aceaea va lepăda omul idolii cei de argintul său şi bozii cei de aurul său, carii-ş făcusă să li să închine cârtiţele şi liliecii. Apoc. 6, 16.
21. Şi va întra în crepăturile pietrilor şi în peşterile bolovanilor, de la faţa groazii Domnului şi de slava mărimii Lui, când Să va scula a lovi pământul.
22. Înceţaţi, dară, de la omul a căruia duhul în narile lui iaste! Că înalt s-au socotit a fi acela.

Cap 3

Viitoarea jidovilor, pentru păcatelor sale, pedeapsa cea grea şi pustiirea, şi a copiilor şi a celor muierateci stăpânirea. Păcatele celor mai mari le vădeaşte, şi trufiia şi neînfrânarea poftei featelor Sionului spre ocară a să întoarce, prorocească.

1 Că iată, Stăpânitoriul, Domnul oastelor, va lua de la Ierusalim şi de la
Iuda pre cel putearnic şi tare, toată vârtutea pânii şi toată vârtutea apei,
2 Pre cel tare şi pre omul ostaşu, judecătoriul şi prorocul şi găcitoriul şi bătrânul,
3. Căpetenie despre cinzeaci, pre cel cinstit la faţă şi pre sfeatnic şi pre cel înţelept dintre meşterii de lemn şi pre cel priceput de vorbă tăinuită.
4. Şi voiu da pruncii căpetenii lor, şi cei muierateci îi vor stăpâni.
310r 5. Şi va năvăli norodul, bărbat la bărbat şi fie| |ştecarele la aproapele său, gâlcevi-va copilul împrotiva celui bătrân şi cel prost împrotiva celui cinstit.
6. Că va lua omul pre fratele său, pre caznicul tătâni-său: „Vejmânt ai, căpetenie ne fii, iară cădearea aceasta, supt mâna ta".
7. Răspunde-va în zioa aceaea, zicând: „Nu sânt doftor, şi în casa mea nu iaste pâne, nici vejmânt; să nu mă rânduiţi căpetenie norodului!"
8. Că au căzut Ierusalimul şi Iuda, împreună au căzut, că limba lor şi aflările lor împrotiva Domnului, ca să întărâte ochii mărimii Lui.
9. Cunoştinta feaţii lor le-au răspuns lor şi păcatul său ca Sodoma l-au vestit, nici l-au ascuns. Amar sufletului lor, că li s-au întors ceale reale.
10. Ziceţi dreptului că bine, că roada meşteşugirilor sale va mânca.
11. Amar celui necredincios spre rău, că răsplătirea mânilor lui va fi lui!
12. Pre norodul Mieu trăsorii săi i-au jefuit. Norodul Mieu, cei ce te fericesc, aceia te înceluiesc şi calea paşilor tăi o răsipesc.
13. Stă la judecată Domnul şi stă a judeca noroadele.
14. Domnul la judecată va veni cu bătrânii norodului Său şi cu căpeteniile lui: „Că voi aţi păscut viia şi jaful săracului în casa voastră iaste.
15. Pentru ce zdrobiţi norodul Mieu şi feaţele săracilor dinpreună le măcinaţi?" zice Domnul, Dumnezeul oastelor.
16. Şi au zis Domnul: „Pentru că s-au văznăsit featele Sionului şi au umblat cu grumazul
310v întins şi după clipelele ochilor să ducea şi pleznea cu mâ|nile, umbla cu picioarele sale şi cu paşu togmit păşea".
17. Pleşuit-au Domnul creaştetul featelor Sionului şi Domnul cosiţa lor o va goli.
18. În zioa aceaea va lua Domnul podoaba încălţămintelor şi spilcele;
19. Şi lanţurile de aur şi mărgealele şi covrigii de aur şi mitrele;
20. Şi acelea şi şolovarii şi linişorii şi mirositoarele şi cerceii;
21. Şi inealele şi pietrile scumpe ce spânzură din frunte;
22. Şi schimburile şi plaştele şi covoarăle şi acelea;
23. Şi oglindele şi jolgiurile şi ceapsele şi haina cea supţire.
24. Şi va fi pentru miros dulce putoare, şi pentru brâu funişoară, şi pentru părul încreţit pleaşe, şi pentru teptariu târsână.
25. Şi cei mai frumoşi ai tăi oameni de sabie vor cădea şi cei tari ai tăi, în războiu.
26. Şi să vor măhni şi vor plânge porţile ei şi pustie pre pământ va şedea.

Cap 4

Şeapte muieri un bărbat cerând. Odrasla nu lui să va înălţa. Şi rămăşiţele lui Israil, spălându-i-să grozăviile, să vor mântui şi cu mare sprijină şi fericire să vor dărui.

1. Şi vor apuca şapte muieri un bărbat în zioa aceaea, zicând: „Pâinea noastră vom mânca şi cu vejmintele noastre ne vom acoperi, numai să să cheme numele tău preste noi; ia ocara noastră!” ||
2. În zioa aceaea va fi odrazla Domnului întru mărime şi slavă şi rodul pământului înalt 311r şi bucurie celor ce vor fi mântuiţi dintru Israil.
3. Şi va fi tot cel ce va fi rămas în Sion şi rămăşiţe în Ierusalim; sfânt să va chema tot care-i scris în viaţă în Ierusalim.
4. De va spăla Domnul grozăviile featelor Sionului şi sângele Ierusalimului va spăla din mijlocul ei în duhul judecăţii şi duhul arderii.
5. Şi va zidi Domnul preste tot locul muntelui Sionului, şi unde s-au chemat nor zioa şi fum şi strălucirea de foc arzând noaptea, că preste toată slava, acoperire.
6. Şi cortul va fi spre umbrariul zilii de căldură şi spre apărare şi spre ascunderea de vifor şi de ploaie.

Cap 5

Supt pilda viii neroditoare ce s-au dat spre jaf, proroceşte judecata şi părăsirea jidovilor, şi păcatele lor să numără. Lăcomiia în aducerea moşiilor, beţiia şi hula ştiinţii de Dumnezeu. Lăţimea iadului. Smerirea trufaşilor şi înălţarea lui Dumnezeu şi fericirea dreptţilor şi amar a multe fealiuri de păcate să vesteaşte şi sămn întru neamuri a rădica împrotiva jidovilor.

*Irim. 2, 21. Math. 21, 32.

1. Cânta-voiu iubitului mieu cântecul unchiului mieu, al viii sale. *Viia s-au făcut iubitului mieu în cornu fiiului untului-de-lemn.
2. Şi o au îngrădit şi pietrile le-au ales dintr-însa şi o au sădit aleasă şi au zidit turn în mijlocul ei şi teasc au făcut într-însa şi au aşteptat să facă struguri, şi au făcut struguri sălbateci. |
3. Acum, dară, lăcuitorii Ierusalimului şi bărbaţii Iudei, judecaţi între mine şi între viia mea. 311v
4. Ce iaste ce au trebuit să mai fac viii meale şi nu i-am făcut? Au căci am aşteptat să facă struguri şi au făcut struguri sălbateci?
5. Şi acum vă voiu arăta ce voiu face eu viii meale: lua-voiu gardul ei şi va fi spre răpire, răsipi-voiu gardul ei şi va fi spre călcare.
6. Şi o voiu pune pustie; nu să va tăia şi nu să va săpa şi să vor sui tufe şi spini şi norilor voiu porunci să nu ploaie preste ea povoiu.
7. Că viia Domnului oastelor iaste casa lui Israil şi omul Iudei, odrazla ei iubită. Şi am aşteptat să facă judecată şi iată nedreptatea; şi am aşteptat dreptatea şi iată strigare.
8. Amar celor ce împreunaţi casă la casă şi ţarină cătră ţarină apropiiaţi, până la hotarul locului! Au doară veţi lăcui voi sânguri în mijlocul pământului?
9. În urechile meale sânt aceastea, zice Domnul oastelor. De nu, să vor pustii case multe, mari şi frumoase, fără lăcuitoriu.
10. Că zeace părechi de vii vor face o plosculiţă şi treizeaci de măsuri de sămânţă vor face trii măsuri.
11. Amar celor ce vă sculaţi dimineaţă a urma beţiii şi a bea până sara, ca să vă opăriţi de vin!
12. Alăuta, cobza, timpanul şi fluierele şi vinul în ospeaţele voastre, şi lucrul Domnului nu-l băgaţi în samă, nici lucrurile mânilor Lui le socotiţi.
13. Pentru aceaea rob s-au dus norodul mieu, că n-au avut ştiinţă şi cinstiţii lui au perit de foamete şi mulţimea lui s-au uscat de seate. ||
14. Pentru aceaea ş-au lăţit iadul sufletul său şi ş-au deşchis gura fără nici un hotar. Şi 312r să vor pogorî cei mari ai lui şi norodul lui şi cei înalţi şi slăviţii lui la el.
15. Şi să va pleca omul şi să va zmeri bărbatul şi ochii celor înalţi să vor apăsa.
16. Şi să va înălţa Domnul oastelor întru judecată şi Dumnezeul cel sfânt să va sfinţi întru dreptate.
17. Şi să vor paşte mieii după rândul său şi ceale pustii spre rodiri întoarse nimearnicii le vor mânca.

18. Amar celor ce trageţi nedreptatea în funile deşertăciunii şi ca o legătură de iră, păcatul!
19. Cei ce ziceţi: „Grăbească şi curând vie lucrul lui, să vedem şi să să apropie şi să vie sfatul sfântului lui Israil şi vom şti!"
20. Amar celor ce ziceţi răul bine şi binele rău, puind întunearecul lumină şi lumina întunearec, puind amarul spre dulce şi dulcele spre amar!
21. *Amar celor ce sânteţi înţelepţi în ochii voştri şi înaintea voastră pricepuţi! * Pil. 3, 7.
22. Amar celor ce sânteţi putearnici a bea vin şi bărbaţi tari a mesteca beţia! Râm. 12, 16.
23. Cei ce îndreptaţi pre cel necredincios pentru daruri şi dreptatea dreptului o luaţi de la el,
24. Pentru aceasta, precum îmbucă feştila limba focului şi căldura văpăii o arde, aşa rădăcina lor ca pozdăriia va fi şi odrazla lor ca pravul să va sui, că au lepădat leagea Domnului oastelor şi graiul sfântului Israil l-au suduit.
25. Pentru aceaea s-au mâniiat iuţimea Domnului preste norodul Său şi au întins mâna Sa preste el şi l-au lovit. Şi s-au turburat mulţi şi s-au făcut mortăciunile lor ca gunoiul
312v în mijlocul uliţelor. | Întru toate aceastea nu s-au întors iuţimea Lui, ci încă mâna Lui întinsă ieste.
26. Şi va rădica sămn întru neamuri departe şi va şuiera către el din marginile pământului, şi iată, sârguinţă degrabă va veni.
27. Nu e slăbind, nici ostenindu-să într-însul, nu va dormita, nici va dormi, nici să va dezlega brâul coapselor lui, nici să va rumpe cureaoa încălţămintelor lui.
28. Săgeţile lui sânt ascuţite şi toate arcele lui întinse; copitele cailor lui, ca creaminea şi roţile lui, ca pornirea de vifor.
29. Răgnirea lui ca de leu, răgni-va ca puii de lei şi va scârşni şi va ţinea prada. Şi va îmbrăţişa şi nu va fi cine să scoaţă.
30. Şi va răsuna preste el în zioa aceaea ca sunetul mării. Uita-ne-vom pre pământ şi, iată, întunearecul năcazului. Şi lumina s-au întunecat întru ceaţa lui.

Cap 6

Isaie, văzând mărimea Domnului, să osindeaşte pre sineş, căci au tăcut; ci curăţindu-şi buzele, să dă spre propoveduire. Să vesteaşte că să va orbi norodul până la pustiirea cetăţilor Iudei şi acei ce rămăsease; viitoarea mântuire.

1. n anul în carele au murit împăratul Ozie, văzut-am pre Domnul şezând pre scaun înalt şi rădicat; şi cealea ce era supt el umplea bisearica.
2. Serafimi sta preste El, şase arepi unuie şi şease arepi altuia; cu doao acoperea faţa lui şi cu doao acoperea picioarele lui şi cu doao zbura.
3. Şi strâga altul către altul şi zicea: *„Sfânt, sfânt, sfânt e Domnul, Dumnezeul oastelor, *Apoc. 4, 8.
plin e tot pământul de mărirea Lui!"
313r 4. Şi s-au clătit pragul ţiţinilor de glasul || celui ce strâga şi casa s-au umplut de fum.
5. Şi am zis: „Amar mie, căci am tăcut. Că om pângărit cu buzele sânt eu şi în mijloc de norod ce are buze pângărite lăcuiesc eu şi pre împăratul, Domnul oastelor, L-am văzut cu ochii miei".
6. Şi au zburat la mine unul dintre serafimi şi în mâna lui era cărbune carele cu cleaştele îl luase din oltar.
7. Şi au atins gura mea şi au zis: „Iată, au atins acesta buzele tale şi să va lua nedreptatea ta şi păcatul tău să va curăţi".
8. Şi am auzit glasul Domnului ce zicea: „Pre cine voiu trimite? Şi cine va mearge noao?" Şi am zis: „Iată, eu, trimite-mă!"
9. *Şi au zis: „Mergi şi zi norodului acestuia: «Auziţi cei ce auziţi şi să nu înţeleageţi şi *Math. 13, 14.
vedeţi vedearea şi să nu cunoaşteţi». Marc. 4, 12 [10].
10. Orbeaşte inima norodului acestuia şi urechile lui le îngreoiază şi ochii lui îi închide, Luc. 8, 10 [12].
ca nu cumva să vază cu ochii săi şi să auză şi cu inima sa să înţeleagă şi să să întoarcă şi Ioa. 12, 40.
să-l vindec". Fap. 28, 26.
11. Şi am zis: „Până când, Doamne?" Şi au zis: „Până când să vor slobozi cetăţile fără Râm. 11, 8.
lăcuitoriu şi casele fără om şi pământul să va lăsa pustiiu".
12. Şi va depărta Domnul pre oameni şi să va înmulţi ceaea ce rămăsease în mijlocul pământului.
13. Şi încă într-însa zăciuirea; şi să va întoarce şi va fi spre arătare, ca terevinthul şi ca stăjarul ce-şi întinde ramurile; sămânţă sfântă va fi aceasta carea va sta într-însa.

Cap 7

Conocită fiind de asirii şi de israililteani Ierusalimul, Isaie proroceaşte că nu o vor birui şi dă necuratului Ohaz sămn de mântuire o fecioară ce va naşte fiiu, a căruia nume Iemanuil; şi proroceaşte pustiirea lui Israil şi cel prea greu al Iudii năcaz şi pustiire. |

4 Împăr. 16, 5. 1. Şi au fost în zilele lui Ahazu, fiiului Ioathan, fiiului Ozie, împăratului Iudei, s-au suit Rasin, împăratul Siriii şi Fachel, fiiul Romeliii, împăratul lui Israil, în Ierusalim, a oşti împrotiva ei; şi nu o au putut birui. 313v

2. Şi au vestit casei lui David, zicând: „Odihnitu-s-au Siria preste Efrem". Şi s-au clătit inima ei şi inima norodului ei precum să clătesc leamnele dumbrăvilor de faţa vântului.

3. Şi au zis Domnul cătră Isaiia: „Ieşi întru-ntâmpinarea lui Ahaz, tu şi cel rămas, Iasuv, fiiul tău, la sfârşitul ducerii apei scăldătoarei ceii din sus, în calea ţarinii nălbitoriului.

4. Şi vei zice cătră dânsul: «Vezi să taci; nu te teame şi inima ta să nu să înfricoşaze de doao coade de tăciunii aceştia ce afumegă întru mâniia iuţimii lui Rasin, împăratului Siriii, şi a fiiului Romelie.

5. Pentru că sfat au făcut împrotiva ta Siriia, spre răotatea lui Efrem, şi fiiul Romeliii, zicând:

6. 'Să ne suim la Iuda şi să-l deşteptăm şi să-l zmulgem cătră noi şi să punem împărat în mijlocul lui pre fiiul lui Taveil'».

7. Aceaste zice Domnul Dumnezeu: «Nu va sta şi nu va fi aceasta,

8. Ci capul Siriii, Damascul, şi capul Damascului, Rasin. Şi încă şasezeaci şi cinci de ani, şi va înceta Efrem a fi norod.

9. Şi capul lui Efrem, Samaria, şi capul Samariii, fiiul Romeliii. De nu veţi creade, nu veţ rămânea»".

10. Şi au adaos Domnul a grăi cătră Ahaz, zicând:

11. „Ceare ţie sămn de la Domnul, Dumnezeul tău, în adâncul iadului sau spre înălţime, sus!"

12. Şi au zis Ahaz: „Nu voiu ceare şi nu voiu ispiti pre Domnul". ||

13. Şi au zis: „Auziţi, dară, casa lui David, au doară puţin vă iaste voao a fi grei oamenilor, 314r
căci grei sânteţi şi Dumnezeului mieu?

*Math. 1, 23. Luc. 1, 31. 14. Pentru aceasta însuşi Domnul va da voao sămn: *Iată, o fecioară va zămisli şi va naşte fiiu şi să va chema numele lui Emanuil.

15. Unt şi miere va mânca, să ştie a urgisi răul şi a aleage binele.

16. Că mai nainte de-a şti pruncul a urgisi răul şi a aleage binele, să va părăsi pământul, pentru care tu te temi, de la faţa a doi împăraţii săi.

17. Aduce-va Domnul preste tine şi preste norodul tău şi preste casa tătâni-tău zile carele n-au venit de la zilele deschilinirii lui Efrem de Iuda cu împăratul asiriilor.

18. Şi va fi în zioa aceaea, va şuiera Domnul muştii carea iaste în marginea râurilor Eghiptului şi albinei carea iaste în pământul asiriienilor.

19. Şi vor veni şi vor descăleca toate în răpegiunile văilor şi în crepăturile pietrilor şi în tot tufariul şi în toate găurile.

20. În zioa aceaea va rade Domnul cu briciu togmit, întru cei ce sânt peste râu, întru împăratul asiriilor, capul şi părul picioarelor şi barba toată.

21. Şi va fi în zioa aceaea, hrăni-va omul o vacă de boi şi doao oi.

22. Şi pentru prisosinţa laptelui va mânca unt, că unt şi miiare va mânca tot cel ce va fi rămas în mijlocul pământului.

23. Şi va fi în zioa aceaea tot locul, unde vor fi o mie de viţe, cu o mie de arginţi, spre spini şi spre tufe vor fi.

24. Cu săgeţi şi cu arcul vor întra acolo, că | tufe şi spini vor fi în tot ţinutul. 314v

25. Şi toţi munţii carii cu greblă să vor grebla, nu va veni acolo frica spinilor şi a tufelor şi va fi spre păşunea boului şi spre călcarea dobitocului".

Cap 8

Porunceaşte Isaie a să scrii în carte numele pruncului ce să va naşte. Proroceaşte că să vor strica împărăţiile lui Israil şi Asiriii şi năcazul Iudei şi viitoarea cea de la Dumnezeu mântuire, măcar că mulţi din Iuda vor cădea. Porunceaşte a să lega mărturiia

şi leagea a să însămna, spuind celor ce să departă de la leage răotăţile ce să apropie.

1. Şi au zis Domnul cătră mine: „Ia-ţi ţie o carte mare şi scrie într-însa cu condeiu omenesc: «Degrabă trage jafurile, curund pradă».
2. Şi Mi-am pus mărturii credincioasă pre Urie preotul şi pre Zaharie, fiiul lui Varahie".
3. Şi m-am apropiat de prorociţă şi au zămislit şi au născut fiiu. Şi au zis Domnul cătră mine: „Cheamă numele lui: «Grăbeaşte a trage jafurile, sirguiaşte a prăda».
4. Că, mai nainte de-a şti pruncul a chema pre tată-său şi pre mumă-sa, să va lua tăria Damascului şi jafurile Samariii înaintea împăratului asiriilor".
5. Şi au adaos Domnul încă a grăi cătră el, zicând:
6. „Pentru că au lepădat norodul acesta apele Siloe carele merg cu tăceare şi au priimit mai vârtos pre Rasin şi pre fiiul Romeliii".
7. Pentru aceaea, iată, Domnul va aduce preste dânşii apele râului ceale tari şi multe,
315r pre împăratul || assiriilor şi toată slava lui şi să va sui preste toate păraiele lui şi va curge preste toate râpele lui.
8. Şi să va duce prin Iuda vărsând şi trecând până la grumaz va veni; şi va fi întinderea arepilor lui umplând lăţimea pământului tău, o, Emanuile!
9. „Adunaţi-vă, noroade, şi vă biruiţi şi auziţi toate departe ţinuturile, întăriţi-vă şi biruiţi, încingeţi-vă voi şi vă biruiţi.
10. Faceţi sfat şi să va răsipi, grăiţi cuvânt şi nu va fi, că cu noi ieste Dumnezeu!"
11. Că aceasta zice Domnul cătră mine, precum în mână tare m-au învăţat ca să nu mă duc pre calea norodului acestuia, zicând:
12. „Să nu ziceţi jurământ împreună, că toate ce vorbeaşte norodul acesta jurământ împreună iaste şi de frica lui nu vă teameţi, nici vă spăimântaţi.
13. Pre Domnul oastelor, pre Acela sfinţiţi, Acela spaima voastră şi Acela groaza voastră.
14. Şi vă va fi voao spre sfinţire, *iară spre piatra smintealii şi spre piatra scandalii a doao case ale lui Israil, spre cursă şi spre scădeare celor ce lăcuiesc în Ierusalim. *Luc. 2, 34. Râm. 9, 33.
15. Şi să vor sminti dintr-înşii mulţi şi vor cădea şi să vor zdrobi şi să vor încursa şi să vor prinde. Petru 2, 7.
16. Leagă mărturiia, însamnă leagea întru ucenicii Miei!"
17. „Şi voiu aştepta pre Domnul, Cel ce Ş-au ascuns faţa Sa de cătră casa lui Iacov şi voiu aştepta.
18. Iată, eu şi pruncii miei, carii mi-au dat Dumnezeu spre sămn şi spre minune lui Israil, de la Domnul oastelor, Carele lăcuieşte în muntele Sionului". |
315v 19. Şi când vor zice cătră voi: „Cercaţi de la pithonici şi de la gâcitorii carii scrăşnesc întru descântecele sale! Au doară norodul nu va căuta de la Dumnezeul său pentru cei vii de la cei morţi?"
20. La leage mai vărtos şi la mărturie, iară de nu vor zice după cuvântul acesta, nu le va fi lumina de dimineaţa.
21. Şi va treace printr-însa, va cădea şi va flămânzi; şi, deacă va flămânzi, să va mâniia şi va sudui pre împăratul său şi dumnezeului său şi va lua în sus.
22. Şi la pământ va privi şi, iată, năcazu şi întunearec, slăbiciune şi strâmtoare şi ceaţă gonind; şi nu va putea zbura din strâmtoarea sa.

Cap 9

Prorociia pentru naşterea lui Hristos şi pentru împărăţiia lui, carea să va înmulţi. Pentru slobozirea Iudei de la împăraţii lui Israil şi Assiriii, a cărora împărăţii, şi mai ales a lui Israil, la Dumnezeu a să întoarce nevrând, foarte greale bătăi şi gâlcevi dintre sineşi le proroceaşte viitoare.

1. În vreamea dintâi s-au uşurat pământul Zavulonului şi pământul Nethalimului şi mai pre urmă s-au îngreoiat calea mării de ceea parte de Iordanul Galileii neamurilor. Math. 4, 15.
2. Norodul carele umbla întru-ntunearec au văzut lumină mare; celor ce lăcuiesc în ţinutul umbrii morţii, lumină le-au răsărit.
3. Înmulţit-ai neamul şi nu ai mărit veseliia; veseli-să-vor înaintea Ta, ca cei ce să veselesc la săcerişu, precum să bucură biruitorii după ce au luat prada, când împart jafurile.

*Iudi. 7, 22. 4. Că jugul greotăţii lui şi toiagul umerelor lui şi stema trăgătoriului lui || le-ai biruit, *ca 316r
în zioa lui Madiam.

5. Că toată silnica pradă cu gâlceavă şi văjmântul mestecat cu sânge va fi spre aprindere şi bucata focului.

6. Că *Prunc s-au născut noao* şi Fiiu s-au dat noao şi s-au făcut împărăţiia preste umărul Lui. Şi să va chema numele Lui: minunat Sfetnic, Dumnezeu tare, Tatăl veacului ce va să fie, împăratul păcii.

7. Înmulţi-să-va împărăţiia Lui, şi păcii nu va fi sfârşit, pre scaunul lui David şi preste împărăţiia Lui va şedea, ca să o întărească şi să o învârtoşaze întru judecată şi dreptate, de acum şi până în veac; râvna Domnului oastelor va face aceasta.

8. Cuvânt au trimis Domnul întru Iacov şi au căzut în Israil.

9. Şi va şti tot norodul lui Efrem şi cei ce lăcuiesc în Samaria întru trufie şi mărimea inimii, zicând:

10. „Cărămizile au căzut, ci cu pietri cioplite vom zidi, duzii i-au tăiat, ci chedrii vom schimba!"

11. Şi va rădica Domnul vrăjmaşii Rasin preste el, şi pre nepriiatinii lui spre gâlceavă îi va întoarce,

12. Siria despre răsărit şi filisteii despre apus; şi vor îmbuca pre Israil cu toată gura, întru toate aceastea nu s-au întors iuţimea Lui, ci încă mâna Lui e întinsă.

13. Şi norodul nu s-au întors la Cel ce bate şi pre Domnul oastelor nu L-au cercat.

14. Şi va răsipi Domnul de la Israil capul şi coada, pre cel ce să pleacă şi să înfrâneză într-o zi.

15. Cel de mulţi ani şi cinstit, acela e capul; şi prorocul ce învaţă minciuna, acela e coada. |

16. Şi vor fi cei ce fericesc pre norodul acesta înşelându-l, şi cei ce să fericesc, prăpădiţi. 316v

17. Pentru aceasta întru tinerii lui nu să va veseli Domnul şi de săracii lui şi de văduve nu-I va fi milă, că tot e făţarnică şi vicleană şi toată gura au grăit nebunie. Întru toate aceastea nu s-au întors iuţimea Lui, ci încă mâna Lui e întinsă.

18. Că s-au aprins ca focul necredinţa, tufa şi spinul le va îmbuca şi să va aprinde întru desimea dumbrăvii şi să va învălui trufiia fumului.

19. Întru mâniia Domnului oastelor s-au turburat pământul; şi va fi norodul ca mâncarea focului. Omul frăţini-său nu-i va îngădui.

20. Şi să va pleca spre dreapta şi va flămânzi şi va mânca la stânga şi nu să va sătura; fieştecarele carnea braţului său va îmbuca, Manasie a lui Efrem şi Efrem a lui Manasie, ei împreună asupra Iudei.

21. Întru toate aceastea nu s-au întors iuţimea Lui, ci încă mâna Lui e întinsă.

Cap 10

Amar celor ce fac legi nedreapte spre asuprirea săracilor şi a văduvelor! Pre împăratul Assur toiagul iuţimii Domnului, pentru mândria şi trufiia inimii, a să smeri mai nainte vesteaşte. Mângâie pre Israil, să nu să teamă de Assur. Rămăşiţele sale că să vor întoarce către Dumnezeu le vesteaşte.

1. Amar celor ce fac legi nedreapte şi, scriind, nedreptate au scris!
2. Ca să asuprească la judecată pre cei săraci şi să facă silă pricinei celor smeriţi din norodul Mieu, ca să fie văduvele prada lor şi să răpească pre cei săraci.
3. Ce veţ face în zioa cercetării şi a supărării ce vine departe? La a cui ajutoriu veţi scăpa? Şi unde || veţi lăsa slava voastră? 317r
4. Ca să nu vă plecaţi supt legătură şi cu cei ucişi să căderi, preste toate aceastea nu s-au întors iuţimea Lui, ci încă mâna Lui e întinsă.
5. Amar lui Assur, varga iuţimii Meale şi toiagul însuşi iaste, în mâna lor urgiia Mea.
6. La neam înşelătoriu îl voiu trimite şi împrotiva norodului iuţimei Meale îi voiu porunci să ia jafurile şi să răpească prada şi să puie spre călcare ca tina uliţelor.
7. Iară dânsul nu aşa va socoti şi inima lui nu aşa va gândi, ci spre zdrobire va fi inima lui şi spre uciderea neamurilor nu puţine.
8. Că va zice:
9. „Au doară căpeteniile meale nu sânt şi împăraţi, au nu precum Carcamis, aşa şi Calano, şi ca Arfad, aşa şi Emath? Au nu precum Damascul, aşa şi Samaria?"

10. În ce chip au aflat mâna Mea împărăţiile idolului, aşa şi bozilor din Ierusalim şi din Samaria.
11. Au nu precum am făcut Samariei şi idolilor ei, aşa voiu face Ierusalimului şi bozilor lui?
12. Şi va fi deacă va umplea Domnul toate lucrurile Sale în muntele Sionului şi în Ierusalim, voiu cerceta preste roada inimii cei mari a împăratului *Assur şi preste slava înălţimii ochilor lui. *4 Împăr. 19, 35. Jos 37, 36.
13. Că au zis: „Întru tăria mânilor meale am făcut şi întru înţelepciunea mea am înţeles şi am depărtat hotarele noroadelor şi pre căpeteniile lor i-am prădat şi am tras jos ca un putearnic pre cei ce şedea întru-nălţime.
14. Şi au aflat ca pre un cuib mâna mea tăriia noroadelor şi, precum să culeg oaole ceale
317v | părăsite, aşa tot pământul eu l-am adunat şi n-au fost cine să mişte aripa şi să deşchiză gura şi să grămujde".
15. Au doară să va făli săcurea împrotiva celui ce taie cu ea? Sau să va înălţa firastăul asupra celui ce-l trage? Precum de s-ar rădica varga împrotiva celui ce o rădică şi să să înalţe toiagul carele adecă lemn e?
16. Pentru aceasta va trimite Stăpânitoriul, Domnul oastelor, întru ceale groase ale Lui supţietate, şi supt slava Lui aprinsă va arde ca aprinderea de foc.
17. Şi va fi lumina lui Israil în foc şi sfântul lui în vapaie şi să va aprinde şi să va îmbuca spinele lui şi tufa într-o zi.
18. Şi slava codrului lui şi a Carmilului lui de la suflet până la trup să va mistui şi de frică va pribegi.
19. Şi rămăşiţele lemnului codrului lui de puţine să vor număra şi un prunc îi va scrii.
20. Şi va fi în zioa aceaea, nu va adaoge rămăşiţa lui Israil şi cei ce au fugit din casa lui Iacov răzimaţi de cel ce-i bate, ci să va răzima de Domnul, sfântul lui Israil, întru adevăr.
21. Rămăşiţele să vor întoarce, rămăşiţele, zic, a lui Iacov cătră Dumnezeul cel tare.
22. *Că de va fi norodul tău, Israil, ca năsipul mării, rămăşiţele să vor întoarce din el, sfârşitul scurtat va vărsa dreptate. *Jos 11, 11. Râm. 9, 27.
23. Cu sfârşit şi scurtare Domnul, Dumnezeul oastelor, va face în mijlocul a tot pământul.
24. Pentru aceasta, aceastea zice Domnul, Dumnezeul oastelor: „Nu te teame, norodul Mieu ce lăcuieşti în Sion, de Assur! Cu varga te va lovi şi toiagul său îl va rădica preste tine în calea Eghiptului. ||
318r 25. Că încă puţin şi cătuş de cât şi să va săvârşi urgiia şi iuţimea Mea preste răotatea lor".
26. *Şi va deştepta pre ei Domnul oastelor zbiciu, ca bătaia lui Madiam în piatra Oriv, şi varga Sa preste mare şi o va rădica în calea Eghiptului. *Jos 37, 36. Iud. 7, 25.
27. Şi va fi în zioa aceaea, să va lua sarcina Lui de pe umărul tău şi jugul Lui din grumazul tău şi va putrezi jugul de la faţa untului-de-lemn.
28. Veni-va în Aiath, treace-va în Magron, la Mahmas va rândui vasele Sale.
29. Trecut-au alergând Gava, scaunul nostru, ameţit-au Rama, Gavathul lui Saul au fugit.
30. Rânteză cu glasul tău, fata lui Galim, ia aminte, Laisa, săraca Anathoth!
31. Trecut-au Medemena, lăcuitorii Gavimului, întăriţi-vă!
32. Încă zio iaste să să stea în Novi, mişca-Ş-va mâna Sa preste muntele featii Sionului, măgura Ierusalimului.
33. Iată, Stăpânitoriul, Domnul oastelor, va frânge plosculiţa întru groază şi statul celui înalt să va aprinde şi cei înalţi să vor smeri.
34. Şi să vor răsipi ceale dease ale dumbrăvii cu fierul şi Livanul cu cei înalţi va cădea.

Cap 11

Prorociia despre naşterea lui Hristos, despre judecată, rădicarea, întoarcerea noroadelor şi a limbilor cătră Hristos şi pentru slava mormântului Lui. Şi despre întoarcerea rămăşiţelor lui Israil cătră Dumnezeu şi despre credinţa limbilor.

1. *Şi va ieşi varga din rădăcina lui Iesie şi floare din rădăcina ei să va sui. *Fapt. 13, 23.
318v 2. Şi să va odihni preste El Duhul Domnului, duhul | înţelepciunii şi al înţeleagerii, duhul sfatului şi al tăriii, duhul ştiinţii şi al credinţii bune.
3. Şi va umplea pre el duhul teamerii de Domnul; nu după vederea ochilor va judeca, nici după auzitul urechilor va vădi,
4. Ci va judeca cu dreptate preste cei săraci şi va vădi întru dreptate pentru blânzii pământului şi va lovi pământul cu varga gurii Sale *şi cu duhul buzelor Sale va ucide pre cel necredincios. *Tesal. 2, 8.

5. Şi va fi dreptatea brâul coapselor Lui şi credinţa încingerea şalelor Lui.
*Jos 65, 25. 6. *Lăcui-va lupul cu mielul şi pardosul cu iedul să va culca, viţelul şi leul şi oaia împreună vor petreace şi prunc mic îi va mâna.
7. Viţelul şi ursul să vor paşte, împreună vor zecea puii lor, şi leul ca boul va mânca paie.
8. Şi să va desfăta pruncul de la ţâţă de viezuina aspidii şi în gaura vasiliscului, carele va fi înţărcat, mâna sa va trimite.
9. Nu vor vătăma şi nu vor ucide în tot muntele cel sfânt al Mieu, că s-au umplut pământul de ştiinţa Domnului, ca apele mării ce acopăr.
*Râm. 15, 12. 10. *În zioa aceaea rădăcina lui Iesie, ce stă pre sămnul noroadelor, pre Dânsul neamurile îl vor ruga şi va fi mormântul Lui slăvit.
11. Şi va fi în zioa aceaea, va adaoge Domnul a doao oară mâna Sa spre moştenirea rămăşiţii norodului Său, carea va rămânea de assirii şi de Eghipt şi de Fetros şi de la Ethiopia şi de la Elam şi de la Sennar şi de la Emath şi de la ostroavele mării.
12. Şi va râdica sămn întru neamuri şi va adu||na pribejii lui Israil şi pre cei răsipiţi ai 319r
Iudii îi va culeage din patru laturile pământului.
13. Şi să va lua râvna lui Efrem şi vrăjmaşii Iudii vor peri. Efrem nu va răvni înprotiva Iudii şi Iuda nu va oşti împrotiva lui Efrem.
14. Şi vor zbura în umerele filisteilor pre mare. Împreună vor prăda pre fiii răsăritului, Idumeea şi Moav porunca mâniii lor şi fiii lui Ammon a<s>cultători vor fi.
15. Şi va pustii Domnul limba mării Eghiptului şi va rădica mâna Sa spre râu, întru tăria duhului Său, şi-l va lovi în şapte păraie, aşa ca să treacă printr-însul încălţaţi.
16. Şi va fi cale rămăşiţei norodului Mieu care va rămânea de assiri, precum au fost lui Israil în zioa aceaea, în carea s-au suit din pământul Eghiptului.

Cap 12

Cântecul laudei şi al mulţămirii pentru izbăvirea şi facerile de bine ale lui Hristos Mântuitoriului.

1. Şi vei zice în zioa aceaea: „Mărturisi-mă-voiu Ţie, Doamne, că Te-ai mâniiat pre mine; întorsu-s-au urgiia Ta şi m-ai mângăiat!
2. Iată, Dumnezeu, mântuitoriul mieu, cutezând voiu umbla şi nu mă voiu
*Ieşir. 15, 2. teame, *că tăria mea şi lauda mea e Domnul şi s-au făcut mie spre mântuire".
Psal. 117, 14. 3. Scoate-veţi ape întru bucurie din fântânile Mântuitoriului.
4. Şi veţ zice în zioa aceaea: „Mărturisiţi-vă Domnului şi chemaţi numele Lui! Cunoscute faceţi întru norod aflările Lui! Aduceţi-vă aminte că înalt e numele Lui! |
5. Cântaţi Domnului, că mărit au făcut, vestiţi aceasta întru tot pământul! 319v
6. Săltează şi laudă, lăcaşul Sionului, că mare e în mijlocul tău sfântul lui Israil!"

Cap 13

Cea mare şi vrăjmaşe bătaia vaviloneanilor de la meadi.

1. Vedenia Vavilonului carea o au văzut Isaiia, fiiul lui Amos.
2. Preste muntele cel cu ceaţă rădicaţi sămn, înălţaţi glas, rădicaţi mâna şi să între prin porţ căpeteniile!
3. „Eu am poruncit celor sfinţiţi ai Miei şi am chemat pre cei tari ai Miei întru mâniia Mea, pre cei ce să bucura întru slava Mea".
4. Glasul mulţimii în munţi ca de noroade multe, glasul sunetului împăraţilor, al neamurilor adunate. Domnul oastelor au poruncit oastei războiului,
5. Celor ce vin din ţară departe, de la înălţimea ceriului; Domnul şi vasele iuţimei Lui, ca să piarză tot pământul.
6. Urlaţi, că aproape ieste zioa Domnului, ca o jefuire de la Domnul va veni!
7. Pentru aceasta toate mânile să vor slăbi şi toată inima omului să va lâncezi
*Ezechiil 32, 7. 8. Şi să va zdrobi. Chinuri şi durori vor ţinea, ca ceea ce naşte îi vor durea, fieştecarele
Ios. 2, 10 de aproapele său să va ameţi, obraze pârjolite, feaţele lor.
şi 3, 15. 9. Iată, zioa Domnului va veni vrăjmaşă şi plină de urgie şi de mânie şi de iuţime, să
Math. 24, 29. puie pământul întru pustiire şi pre păcătoşii lui să-i zdrobească dintr-însul.
Marc. 13, 24. 10. *Că stealele ceriului şi strălucirea lor nu-ş vor descoperi lumina sa; întunecatu-s-au
Luca 21, 25. soarele întru răsăritul său şi luna nu va stră||luci întru lumina sa. 320r

11. Şi voiu cerceta preste răotăţile lumii şi împrotiva necredincioşilor nedreptatea lor şi voiu face a înceta trufiia necredincioşilor şi mândria celor tari o voiu smeri.
12. Mai scump va fi omul decât aurul şi omul decât aurul lămurit.
13. Preste aceasta voiu turbura ceriul şi să va clăti pământul din locul său pentru urgiia Domnului oastelor şi pentru zioa, mâniia iuţimii Lui.
14. Şi va fi ca căprioara fugând şi ca oaia; şi nu va fi cine să adune, fieştecarele la norodul său să va întoarce şi fieştecarii la pământul său vor fugi.
15. Tot care să va afla să va ucide şi tot care va mai veni va cădea de sabie.
16. *Pruncii lor să vor zdrobi înaintea ochilor lor, răpi-să-vor casele lor şi muierile lor să vor sili. *Psal. 136, 9 [12].
17. Iată, Eu voiu scorni asupra lor pre medeani, carii argint să nu caute, nici aur să voiască.
18. Ci cu săgeţi pre prunci îi vor ucide şi de pântecele ce apleacă nu le va fi milă şi preste fii nu va îngădui ochiul lor.
19. Şi va fi Vavilonul acela slăvit întru împărăţii, aleasa mândria haldeilor, *precum au răsipit Domnul Sodomul şi Gomorul. *Facere. 19, 24.
20. Nu să va lăcui până în sfârşit şi nu să va întemeia până la neam şi neam, nici va pune acolo şatra aravul, nici păstorii să vor odihni acolo,
21. Ci vor petreace acolo fiară şi să vor umplea casele lor de bălauri şi vor lăcui acolo ştrutii şi cei păroşi vor sălta acolo.
22. Şi vor răspunde acolo boaghiile în casele ei şi sirenile în bisericile desfătării.

Cap 14 |

320v *Prorociia despre mângăiarea jidovilor şi izbăvirea din robiia Vavilonului şi de zdrobirea vaviloneanilor, a cărora marea trufie, mărimea domniii şi vrăjmăşie. Să însămnează cu certarea filisteilor şi altora, carii pentru pedeapsa jidovilor s-au veselit.*

1. Aproape ieste să vie vreamea lui şi zilele lui nu să vor îndelunga, că Să va milostivi Domnul spre Iacov şi va aleage încă din Israil şi-i va face a să odihni pre pământul său; adaoge-să-va nimearnicul la dânşii şi să va lipi de casa lui Iacov.
2. Şi-i vor ţinea noroadele şi-i vor aduce în locul său şi-i va moşteni casa lui Israil pre pământul Domnului spre sluji şi slujnice şi vor fi prinzând pre cei ce-i prinsease pre ei şi vor supune pre strângătorii săi.
3. Şi va fi în zioa aceaea, deacă-ţ va da Dumnezeu odihnă de osteneala ta şi de bătaia ta şi de vârtoasă robie în carea mai nainte ai robit,
4. Vei lua pilda aceasta împrotiva împăratului Vavilonului şi vei zice: „În ce chip au încetat strângătoriul şi s-au odihnit dajda?
5. Zdrobit-au Domnul toiagul necredincioşilor, varga stăpânitorilor,
6. Ceaea ce tăia noroadele cu urgie, cu rană nevindecată, carea supunea întru urgie neamurile, gonind vrăjmăşeşte.
7. Odihnitu-s-au şi au tăcut tot pământul, veselitu-s-au şi s-au bucurat.
8. Şi cetinii s-au veselit de tine şi chedrii Livanului: «De când ai adormit, nu să va sui cine să ne taie».
9. Iadul dedesupt s-au turburat întru întimpinarea venirii tale, deşteptatu-ţ-au ţie urieşii,
321r toţi împăraţii pământului s-au sculat || din scaunele sale, toate căpeteniile neamurilor.
10. Toţi vor răspunde şi vor zice ţie: «Şi tu eşti rănit ca şi noi, noao aseaminea te-ai făcut».
11. Trasu-s-au jos la iad mândriia ta, căzut-au trupul tău; dedesuptul tău să va aştearne molia şi acoperemântul tău vor fi viermii.
12. Cum ai căzut din ceriu, luceafărule, cel ce de dimineaţă răsăreai, căzut-ai pre pământ cel ce răneai neamurile,
13. Cel ce ziceai întru inima ta: «În ceriu mă voiu sui, preste stealele lui Dumnezeu voi înălţa scaunul mieu, şedea-voiu în muntele aşezământului, în coastele criveţului.
14. Sui-mă-voiu spre înălţimea norilor, aseaminea voiu fi Celui Preaînalt».
15. Însă la iad te tragi, în fundul lacului.
16. Cei ce te vor vedea cătră tine să vor pleca şi la tine vor privi: «Au doară acesta ieste bărbatul cel ce au turburat pământul, cel ce au bătut împărăţii?
17. Cel ce au pus lumea pustie şi cetăţile ei le-au surpat, celor învinşi, lor ei nu le-au deşchis temniţa?»
18. Toţi împăraţii limbilor, toţi au adormit întru slavă, omul în casa sa.

19. Iară tu eşti lepădat din mormântul tău ca o rădăcină netreabnică, pângărit şi învăluit cu cei ce sânt ucişi de sabie şi s-au pogorât la temeliile lacului ca un stârv putred.
20. Nu vei avea soţire, nici cu ei îngropăciune, că tu pământul tău l-ai pierdut, tu norodul tău l-ai ucis; nu să va chema în veac sământa celor răi.
21. A găti fiii lui spre ucidere întru nedreptatea părinţilor lor nu să vor scula, nici vor moşteni pământul, nici vor umplea faţa lumii de cetăţi".
22. „Şi mă voiu scula asupra lor – zice Domnul oastelor – şi voiu pierde numele Vavilonului şi rămăşiţele şi odrasla şi ruda", zice Domnul.
23. „Şi o voiu pune spre moştenirea ariciului şi spre | bălţi de ape şi o voiu mătura, cu mătură zdrobind", zice Domnul oastelor. 321v
24. Juratu-s-au Domnul oastelor, zicând: „De nu precum am socotit, aşa va fi şi precum cuminte am aşezat.
25. Aşa să va întâmpla, ca să zdrobesc pre Assir, împăratul Mieu, şi întru munţii Miei să-l calc; şi să va lua de la ei jugul lui şi sarcina lui de la umărul lor să va depărta".
26. Acest sfat ce am gândit preste tot pământul şi aceasta e mâna cea întinsă preste toate neamurile.
27. Că Domnul oastelor au judecat şi cine o va putea slăbi? Şi mâna Lui e întinsă şi cine o va întoarce?
28. În anul în carele au murit împăratul Ahaz s-au făcut vedearea aceasta:
29. „Nu te veseli Filistie, tu, toată, că s-au zdrobit varga celui ce te bătea; că din rădăcina şarpelui va ieşi vasiliscul şi sământa lui sorbind paserea.
30. Şi să vor paşte cei întâi născuţi ai săracilor şi săracii cutezând vor petreace şi a peri de foamete voiu face rădăcina ta, şi rămăşiţele tale le voiu ucide.
31. Urlă, poartă, strâgă, cetate, aşternutu-s-au toată Filistiia, că de la criveţu fumul va veni şi nu ieste cine să scape de oastea lui!"
32. Şi ce să va răspunde solilor neamului? Că Domnul au întemeiat Sionul şi într-însul vor nădăjdui săracii norodului Lui.

Cap 15

Cădearea moaviteanilor să vesteaşte şi bănatul prorocului despre Moav.

1. Povoara lui Moav: „Că noaptea s-au jefuit | | Ar Moav, au tăcut; că noaptea s-au răsipit zidul lui Moav, tăcut-au. 322r
2. Suitu-s-au casa şi Divon la ceale înalte spre plângere pentru Navon şi pentru Medava, Moav au urlat; *în toate capetele lui coposire şi toată barba să va rade.
*Ier. 48, 37. Iez. 7, 18.
3. Întru întreitele uliţele lui s-au îmbrăcat cu sac, preste acoperişurile lui şi în uliţele lui toată urlarea s-au pogorât spre plângere.
4. Strâgat-au Hezevon şi Eleale, până la Iasa s-au auzit glasul lor, preste aceasta trimişii lui Moav vor urla, sufletul lui va urla şieşi.
5. Inima mea cătră Moav va strâga, răteazele lui până la Sigor – giuninca de trei ani. Că prin suirea Luith plângând să va sui şi în calea Oronaim strâgare de zdrobire vor înălţa.
6. Că apele Nemrim vor fi pustie, că s-au uscat iarba, scăzut-au odrasla, verdeaţa toată au perit.
7. După mărimea lucrului şi cercetarea lor, la răpejunea sălcilor îi vor duce.
8. Că au încungiurat strâgarea hotarul lui Moav, până la Galaim urlarea lui şi până la puţul Elim strâgarea lui.
9. Că apele lui Divon s-au umplut de sânge, că voiu pune preste Divon adaogeri celor ce vor fugi din Moav de leu şi rămăşiţelor pământului.

Cap 16

Să roagă a să trimite mielul, adecă Hristos, din piatra pustiiului; Moav, pentru mândriia şi necredinţa să va smeri, puţini dintr-însul rămâind.

1. Trimite mielul, Doamne, stăpânitoriul pământului, din piatra pustiiului la muntele featii Sionului.
2. Şi va fi ca paserea fugând şi ca puii din cuib zburând, aşa vor fi featele lui Moav întru trea|cearea lui Arnon. 322v

3. Fă sfat, adună săbor, pune ca o noapte umbra ta în amiazăzi, ascunde pre cei ce fug şi pre cei ce rătăcesc nu-i vădi.

4. Lăcui-vor la tine pribeajii Miei, Moav e ascunderea lor de cătră faţa jefuitoriului, că s-au sfârşit pravul, săvârşitu-s-au mişelul, scăzut-au cel ce călca pământul.

5. Şi să va găti întru milă scaunul şi va şedea pre el întru adevăr în cortul lui David, judecând şi căutând judecata şi degrabă răsplătind ce e drept.

6. *Auzit-am noi mândriia lui Moav, mândru e foarte; mândriia lui şi trufiia lui şi urgia lui mai mult decât tăria lui. *Iere. 48, 29.

7. Pentru aceasta va urla Moav cătră Moav, tot va urla; acestor, ce să veselesc preste ziduri de cărămizi arse, spuneţi ranele sale.

8. Că oşteazele Hesevonului s-au pustiit şi viia Savama Domnului neamurilor o au tăiat afară, zbicele ei până la Iazăr au ajuns, rătăcit-au în pustie; odraslele ei s-au lăsat, trecut-au marea.

9. Preste aceasta voiu plânge în plângere Iazer viia Savama. Îmbăta-te-voiu pre tine cu lacrăma mea, Hesevon şi Eleale, că preste culesul tău şi preste săcerişul tău glasul călcătorilor au năvălit.

10. Şi să va lua veselia şi bucuria din Carmil şi în vii nu vor sălta, nici să vor veseli, vin în jgheab nu vor călca cei ce să obicinuise a călca; glasul celor ce calcă l-am depărtat.

11. Preste aceasta pântecele mieu cătră Moav ca alăuta va răsuna şi ceale dinlontrul mieu
333r* la zidul de || cărămizi arse.

12. Şi va fi când să va arăta ce au ostenit Moav preste ceale înalte ale sale, va întra la sfintele sale să se roage, şi nu va putea".

13. Acesta e cuvântul ce au grăit Domnul cătră Moav, de atunci:

14. Şi acum au grăit Domnul, zicând: „În trei ani, ca anii slujii, să va lua slava lui Moav preste tot norodul cel mult şi să va lăsa mititel şi puţin, nicidecum mult".

Cap 17

Deacă să vor bate damaschineanii, ajutătorii lui Israil, aşijderea şi Israil va fi bătut, că s-au uitat de Dumnezeu, mântuitoriul său, cătră carele asuprit să va întoarce şi amar să vesteaşte celor ce gonesc norodul Domnului.

1. ovoara Damascului: „Iată, Damascul va înceta a fi cetate şi va fi ca grămada de pietri în surupare.

2. Părăsite, cetăţile lui Aroir turmelor vor fi şi vor odihni acolo şi nu va fi cine să le sparie.

3. Şi va înceta ajutoriul de la Efrem şi împărăţiia de la Damasc şi rămăşiţele Siriei şi slava fiilor lui Israil vor fi", zice Domnul oastelor.

4. „Şi va fi în zioa aceaea, supţiia-să-va slava lui Iacov şi grăsimea trupului lui să va veştezi.

5. Şi va fi ca cel ce adună la secerişu ce rămâne şi braţul lui va culeage spice şi va fi ca cel ce caută spice în valea Rafaim.

6. Şi să va lăsa într-însul ca strugurele şi ca scuturarea olivei de doao sau trei olive în vărful ramului, sau patru au cinci în vârful ei rodurile ei", zice Domnul, Dumnezeul lui Israil.

7. În zioa aceaea să va pleca omul cătră Făcătoriul său şi ochii lui cătră sfântul lui Israil vor privi.

8. Şi nu să va pleca la oltare, care au făcut mânile lui şi la ceale ce au lucrat deagetele
333v lui, nu să | va uita la grânci şi la bozi.

9. În zioa aceaea vor fi cetăţile tăriii ei părăsite ca plugurile şi holdele ce au rămas de la faţa fiilor lui Israil, şi vei fi pustie.

10. Că te-ai uitat de Dumnezeu, mântuitoriul tău, şi de ajutoriul tău cel tare nu ţ-ai adus aminte; pentru aceaea vei sădi sad credincios şi odraslă streină vei sămăna.

11. În zioa sădirii tale, strugurele sălbatec, şi dimineaţă sămânţa ta va înfluri; luatu-s-au săcerişul în zioa moştenirii şi-i va părea rău foarte.

12. Amar mulţimii noroadelor multora, ca mulţimea mării ce sună şi gâlceava gloatelor, ca sunetul apelor multe!

13. Răsuna-vor noroadele ca sunetul apelor ce să varsă şi-l va probozi şi va fuji departe şi să va răpi ca praful munţilor de faţa vântului şi ca volbura în prejma viforului,

14. În vreamea de sara şi, iată, turburare în dimineaţă şi nu va sta. Aceasta e parte celor ce ne-au jefuit şi soartea celor ce ne-au răpit pre noi.

Cap 18

Asupra eghipteanilor carii amăgise pre jidovi să nădăjduiască întru dânşii; adaoge-să mângăiarea norodului Iudii pentru întoarcerea la Ierusalim.

1. mar pământului cu chinval de arepi, ce ieste de ceea parte de râul Ethiopiii,
2. Cel ce trimite pre mare soli şi în vase de hârtie pre ape. Duceţi-vă, îngeri grabnici, la neamul cel smult şi rănit, la norodul cel groaznic după carele nu ieste altul, la neam ce aştaptă şi-i călcat, a căruia i-au răpit râurile pământul.
3. Toţi lăcuitorii lumii ce petreaceţi pre pământ, deacă să va rădica sămn în munţi, veţi vedea, şi răsunarea de trâmbiţă veţi auzi.
4. Că aceastea zice Domnul cătră mine: „Odihni-Mă-voiu şi voiu socoti în locul Mieu; ca lumina de amiazăzi chiară ieste şi ca norul de roao în zioa săcerişului. ||
5. Că mai nainte de săcerişu tot au înflurit şi fără vreame odrăslire va odrăsli şi să vor 334r
tăia rămişorii ei cu seacerile şi ceale ce vor rămânea să vor tăia şi să vor scutura.
6. Şi să vor lăsa împreună paserilor munţilor şi fiarălor pământului şi toată vara vor fi preste el paseri şi toate fiarăle pământului preste el vor ierna.
7. În vreamea aceaea să va aduce dar Domnului oastelor de la norodul cel zmult şi sfârticat, de la norodul cel groaznic, după carele n-au fost altul, de la neamul ce aştaptă ce aştaptă şi-i călcat, a căruia i-au răpit râurile pământului la locul numelui Domnului oastelor, la muntele Sionului.

Cap 19

Scrie mai deplin certarea eghipteanilor şi cum că cei întorşi cătră Domnul, trimiţindu-le pre Mântuitoriul, să vor mântui.

1. ovoara Eghiptului: „Iată, Domnul să va sui pre nor uşor şi va întra în Eghipt şi să vor clăti ceale cioplite ale Eghiptului de la faţa Lui şi inima Eghiptului să va lâncezi în mijlocul lui.
2. Şi voiu face să se rădice eghipteanii asupra eghipteanilor şi va oşti omul asupra fratelui său şi bărbatul împrotiva priiatinului său, cetate asupra cetăţii, împărăţie asupra împărăţiii.
3. Şi să va rumpe duhul Eghiptului întru ceale dinlontrul lui şi sfatul lui îl voiu răsipi şi vor întreba ceale cioplite ale sale şi pre gâcitorii săi şi pre pithonici şi pre vrăjitori.
4. Şi voiu da Eghiptul în mânile domnilor nemilostivi şi împărat tare va domni între dânşii", zice Domnul, Dumnezeul oastelor.
5. „Şi să va săca apa din mare şi râul va scădea şi să va usca.
6. Şi vor scădea râurile, supţiia-să-vor şi să vor usca păraiele iazurilor, trestiia şi şovarul să vor veştezi.
7. Goli-să-va matca râului de izvorul său şi toată sămănătura de pre lângă râuri să va usca, săca-va şi nu va fi. |
8. Şi să vor măhni pescarii şi vor plânge toţi cei ce trimit unghiţa în râu, cei ce întind 334v
năvodul preste faţa apelor să vor veştezi.
9. Sminti-să-vor cei ce lucră inul, cei ce teaptănă şi ţăs ceale supţiri.
10. Şi vor fi ceale stropicioase a lui lâncezindu-să, toţi cei ce făcea belţi a prinde peşti.
11. Nebuni căpetenii lui Taneos, înţelepţi sfeatnicii lui Faraon au dat sfat nebun; cum veţi zice lui Faraon: «Fiiul celor înţelepţi sânt eu, fiiul împăraţilor celor de demult?»
12. Unde sânt acum înţelepţii tăi, vestească-ţi ţie şi-ţi spuie ce au gândit Domnul oastelor asupra Eghiptului?
13. Nebuni s-au făcut căpeteniile lui Taneos, veştezitu-s-au căpeteniile lui Memfeos, înceluit-au pre Eghipt unghieţul noroadelor lui.
14. Domnul au mestecat în mijlocul lui duhul ameţirii şi a rătăci au făcut pre Eghipt în tot lucrul său, precum rătăceaşte cel beat şi cel ce boreaşte.
15. Şi nu va fi eghipteanilor lucru care să facă cap şi coadă, carea să se pleace şi să se înfrâneaze.
16. În zioa aceaea va fi Eghiptul ca muierile şi să vor buigui şi să vor teame de faţa mişcării mânii Domnului oastelor, care Însuşi o va clăti preste el.
17. Şi va fi pământul Iudii Eghiptului spre spaimă, tot cine-ş va aduce aminte de el să va spăimânta de la faţa sfatului Domnului oastelor, carea însuşi au gândit asupra lui.

18. În zioa aceaea vor fi cinci cetăţi în pământul Eghiptului grăind în limba lui Hanaan şi jurându-să pre Domnul oastelor; cetatea soarelui să vă chema una.
335r 19. În zioa aceaea va fi oltariul Domnului în mijlocul | | pământului Eghiptului şi stâlpul Domnului cătră hotarul lui.
20. Va fi spre sămn şi spre mărturie Domnului oastelor în pământul Eghiptului, că vor striga cătră Domnul de la faţa celui ce-i năcăjaşte; şi le va trimite mântuitoriu şi apărătoriu şi-i va izbăvi.
21. Şi să va cunoaşte Domnul de la Eghipt şi vor cunoaşte eghipteanii pre Domnul în zioa aceaea şi-L vor cinsti cu junghieri şi cu daruri şi făgăduinţe vor făgădui Domnului şi le vor plini.
22. Şi va lovi Domnul Eghiptul cu rană şi o va vindeca şi să vor întoarce la Domnul şi li să va îmblânzi şi-i va vindeca.
23. În zioa aceaea va fi cale din Eghipt spre assiri şi va întra assirul în Eghipt şi eghipteanii la assirii şi vor sluji eghipteanii lui Assur.
24. În zioa aceaea va fi Israil al triilea; eghipteanului şi assirului, blagoslovenie în mijlocul pământului,
25. Pre carele l-au blagoslovit Domnul oastelor, zicând: «Blagoslovit e norodul Mieu Eghiptului şi lucrul mânilor Meale assirului şi moştenirea Mea, Israil».

Cap 20

Dintr-aceaea, că lui Isaie să porunceaşte a umbla gol şi desculţu, să vesteaşte robia eghipteanilor şi a ethiopilor de la assiri, îngrozindu-să iudeii de năcazul lor.

1. În anul în carele au întrat Tharthan în Azut, când îl trimisease Sargon, împăratul assirilor şi oştise împrotiva Azotului şi-l prinsease,
2. În vreamea aceaea au grăit Domnul în mâna lui Isaie, fiiul lui Amos, zicând:
335v „Mergi şi dezleagă sacul | de pre coapsele tale şi ia încălţămintele tale din picioarele tale!" Şi au făcut aşa, mergând gol şi desculţu.
3. Şi au zis Domnul: „Precum au umblat sluga Mea, Isaie, gol şi desculţu sămn de trei ani, şi minune va fi preste Eghipt şi preste Ethiopiia,
4. Aşa va mâna împăratul assirilor robiia Eghiptului şi treacerea Ethiopiii, celor tineri şi a celor bătrâni, goală şi desculţată, cu ceale ascunse deascoperite, spre batjocura Eghiptului.
5. Şi să vor teame şi să vor ruşina de Ethiopiia, nădeajdea sa şi de Eghipt, slava sa.
6. Şi va zice lăcuitoriul ostrovului acestuia în zioa aceaea: «Iată, aceasta era nădeajdea noastră, la carii am scăpat spre agiutoriu, să ne izbăvească de la faţa împăratului assiriilor; şi cum vom putea scăpa noi?»"

Cap 21

Surparea Vavilonului prin medeani şi perseani. Povara Idumeii şi a Araviii.

1. Povara mării pustie: „Precum volburile de cătră Africa vin, din pustie vine, din pământ groaznic,
2. Vedeare grea mi s-au vestit. Cel ce e necredincios necredincios să poartă şi cel ce e jefuitoriu pradă. Suie-te la Elam, conoceaşte Meadea; toată jemerea ei a înceta o am făcut.
3. Pentru aceaea s-au umplut coapsele meale de dureare, strâmtoare m-au cuprins, ca strămtoarea ceii ce naşte. Căzut-am auzând, turburatu-m-am văzând.
4. Veştezitu-s-au inima mea, întunearecul m-au buiguiat. Vavilonul, iubita mea, pusu-s-au mie spre minune.
5. Pune masa, socoteaşte prin oglinde pre cei ce mâncă şi beu. Sculaţi, căpetenii, apucaţi pavăza, | |
336r 6. Că aceastea mi-au zis mie Domnul: «Mergi şi pune privighitoriu şi orice va vedea să vestească».
7. Şi am văzut căruţa a doi călăraşi, pre călăreţul asinului şi călăreţul cămilii. Şi au privit cu deadinsul cu multă vedeare.
8. Şi au strâgat leul: «Preste straja Domnului eu sânt, stând pururea zioa; *şi preste paza mea eu sânt, stând toate nopţile. *Avacu. 2, 1.

9. Iată, acesta vine, călăreţu om de căruţă de doi cai de călăreţi». Şi au răspuns şi au zis:
*Ieremie 51, 8. *«Căzut-au, căzut-au Vavilonul şi toate ceale cioplite a dumnezeilor ei s-au zdrobit pre pământ!»
Apoc. 14, 8. 10. Îmblătişul mieu şi fiii ariii meale, carele am auzit de la Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil, v-am vestit voao.
11. Povara Dumei cătră mine strâgă din Seir: «Păzitoriule, ce-i de noaptea, păzitoriule, ce-i de noaptea?»
12. Zis-au păzitoriul: «Venit-au dimineaţa şi noaptea. De căutaţi, căutaţi! Întoarceţi-vă, veniţi!»
13. Povara în Araviia; în dumbravă până sara veţi dormi în căile Dedanim.
14. Întâmpinând, sătosului aduceţi apă cei ce lăcuiţ pământul criveţului; cu pâni întâmpinaţi pre cel ce fuge.
15. Că de la faţa sabiilor au fugit, de la faţa sabiii ce să apropie, de faţa arcului încordat, de faţa greului războiu.
16. Că aceastea zice Domnul cătră mine: «Încă într-un an, ca în anul slujitoriului, şi să va lua toată slava lui Chidar».
17. Şi rămăşiţele numărului săgetătorilor celor tari din fiii lui Chidar să vor scădea; că Domnul, Dumnezeul lui Israil, au grăit".

Cap 22

Cuvântul Domnului împrotiva Ierusalimului, a căria jefuire o plânge prorocul. Şi cum că, părăsind pre Dumnezeu, în zădar să întăreaşte a sta împrotiva asiriilor. | Mustră-să, căci 336v
când ar trebui a plânge, nesaţiului slujesc. Şi, lepădând pre Sovna, mai-marele bisearicii să rânduiaşte Eliachim, căruia mare puteare să dă.

1. Povara Văliі Vedeniii. „Ce-ţi iaste şi ţie, că te-ai suit şi tu toată pre acoperişuri?
2. Plină de strâgare, cetate groasă, cetate dânţuind. Ucişii tăi nu sânt ucişi de sabie, nici morţi în războiu.
3. Toate căpeteniile tale au fugit deodată şi greu au fost legaţi. Toţi carii s-au aflat s-au legat aseaminea, departe au fugit.
4. Pentru aceaea am zis: «Depărtaţi-vă de la mine! Amar voiu plânge. Să nu vă sirguiţi a mă mângâia pentru jaful featei norodului mieu!
5. Că zioa uciderii şi a călcării şi a plângerilor Domnului, Dumnezeului oastelor, în Valea Vedeniii, ispitind zidul şi mărit preste munte.
6. Şi Eliam au luat tulba, căruţa omului călăreţu şi păreatele l-au gonit pavăza.
7. Şi vor fi văile tale ceale alease pline de cărăuşi, şi călăraşii vor pune scaunele sale în poartă
8. Şi să va deascoperi acoperemântul Iudei şi vei vedea în zioa aceaea armele casii dumbrăvii.
9. Şi crepăturile cetăţii lui David vei vedea, că s-au înmulţit. Şi aţi adunat apele scăldătoarei ceii din jos.
10. Şi casele Ierusalimului aţi numărat şi aţi strâcat casele spre întărirea zidului.
11. Şi baltă aţi făcut între doao ziduri, la apa scăldătoarei ceii vechi. Şi nu v-aţi uitat la Cel ce o făcuse şi Lucrătoriul ei de departe nu L-aţi văzut.
12. Şi va chema Domnul, Dumnezeul oastelor, în zioa aceaea la plângere şi la tânguire, la pleşuire şi la îmbrăcămintea cu sac.
*Înţelep. 2, 6. 13. *Şi iată, bucuriia şi veselia, a ucide viţei şi a junghiia berbeci, a mânca cărnuri şi a
Jos 56, 12. bea vin: || 'Să mâncăm şi să bem, că mâne vom muri!'» 337r
1 Cor. 15, 22. 14. Şi s-au descoperit în urechile meale glasul Domnului oastelor: «De să va slobozi nedreptatea aceasta voao, până ce veţi muri», zice Domnul, Dumnezeul oastelor.
15. Aceastea zice Domnul, Dumnezeul oastelor: «Mergi, întră la cel ce lăcuiaşte în cort, la Sovnam, mai-marele bisearicii, şi vei zice cătră dânsul:
16. 'Ce tu aici sau ca cine eşti aici? Că ţ-ai tăiat aici mormânt, tăiat-ai întru înălţime pomenire cu deadinsul, în piatră, cort ţie.
17. Iată, Domnul a treace te va face, precum să treace culcuşul de găini şi ca o îmbrăcăminte, aşa te va rădica.
18. Cununând, te va încununa cu năcazu, ca o loptă te va zvârli în pământ lat şi desfătat. Acolo vei muri şi acolo va fi căruţa slavei tale, ocara casii Domnului tău.
19. Şi te voiu scoate din starea ta şi din slujba ta; jos te voiu pune.
20. Şi va fi în zioa aceaea, chema-voiu sluga Mea, Eliachim, fiiul lui Helchie.

21. Şi-l voiu îmbrăca cu haina ta şi cu brâul tău îl voiu întări şi putearea ta o voiu da în mâna lui. Şi va fi ca un tată celor ce lăcuiesc în Ierusalim şi casii Iudei.
22. *Şi voiu da cheia casii lui David preste umărul lui. **Şi va deşchide şi nu va fi cine să închiză; şi va închide şi nu va fi cine să deşchiză. *Apoc. 3, 7. **Iov 12, 14.
23. Şi-l voiu înfinge cuiariu în loc credincios şi va fi spre scaunul slavei casii tătâni-său.
24. Şi vor spânzura preste ea toată slava casii tătâni-său, multe fealiuri de vase, tot vasul mic, de la vasele făpturilor până la tot vasul musicesc'.
25. În zioa aceaea – zice Domnul oastelor – să va lua cuiariul care au fost înfipt în loc credincios şi să va frânge şi va cădea şi va peri ceaea ce spânzură într-însul», că Domnul au grăit".

Cap 23 |

337v *Jefuirea Tirului la ani şasăzeaci a fi să vesteaşte, pentru mândriia ei, şi după aceaea să va întoarce.*

1 Jovara Tirului: „Urlaţi, corăbiile mării, că s-au jefuit casa de unde s-au fost obicinuit a veni, din pământul Chethim s-au descoperit lor.
2 Tăceţi cei ce lăcuiţi în ostrov, neguţători de la Sidon, cei ce trec cu corăbiile marea te-au umplut.
3. În ape multe sămânţa Nilului, săcerişul râului, roadele lui. Şi s-au făcut neguţătoriia noroadelor.
4. «Ruşinează-te, Sidon», că zice marea; tăriia mării zicând: «Nu m-am chinuit a naşte şi nu am născut şi n-am doicit tineri, nici la creaştere am dus ficioare».
5. Deacă să va auzi în Eghipt, le va părea rău auzind din Tir.
6. Treaceţi mările, urlaţ cei ce lăcuiţi în ostrov!
7. Au nu a voastră ieste aceasta, carea să fălea din zilele ceale vechi întru vechirea sa? Duce-o-vor picioarele sale departe a nimernici.
8. Cine au gândit aceasta de Tir, cea oarecând încununată, a căria neguţători, căpeteniile şi câştigătorii ei, aleşii pământului?
9. Domnul oastelor au gândit aceasta ca să tragă mândria a toată slava şi spre ocară să ducă pre toţi aleşii pământului.
10. Treci pământul tău ca râul, fata mării! Nu-ţi ieste ţie mai mult brâu.
11. Mâna sa o au întins preste mare, turburat-au împărăţiile. Domnul au poruncit asupra lui Hanaan, ca să zdrobească pre cei tari ai lui.
12. Şi au zis: «Nu vei adaoge mai mult a te făli, hulă suferind fecioara, fata Sionului. În Chetim sculându-te vâsleză şi acolo nu va fi ţie odihnă.
13. Iată pământul Haldeilor, aşa norodul n-au fost, Assur o au întemeiat; spre robie au dus pre cei tari ai ei, săpat-au casele ei, pusu-o-au spre căderea».
14. Urlaţi, corăbiile mării, că s-au jefuit vârtutea voastră!
15. Şi va fi în zioa aceaea, întru uitare vei fi, o, Tire, şeptezeaci de ani, ca zilele unui
338r împărat. Iară după şapte| |zeaci de ani va fi Tirului ca cântecul curvei:
16. «Ia alăuta, încunjură cetatea, curvă, carea eşti dată uitării. Bine cântă, de multe ori cântă, ca să fie pomenirea ta!»
17. Şi va fi după şaptezeaci de ani, va cerceta Domnul Tirul şi o va întoarce la preţurile sale; şi iarăş va curvi cu toate împărăţiile pământului preste faţa pământului.
18. Şi vor fi neguţătoriile ei şi preţurile ei sfinţite Domnului. Nu să vor ascunde, nici să vor pitula, că celor ce vor lăcui înaintea Domnului va fi neguţătoria ei, să mânânce întru îndestulare şi să se îmbrace până la vechire".

Cap 24

Realele care vrea Domnul pentru păcate a toată lumea a-i face, puind însă şi mângâiare rămăşiţelor. Şi cât de înfricoşată va fi zioa înfricoşatei judecăţi.

1 Iată, Domnul va răsipi pământul şi-l va goli şi va năcăji faţa lui şi va pierde lăcuitorii lui.
2 *Şi va fi ca norodul, aşa preotul; şi ca sluga, aşa stăpânul lui; ca slujnica, aşa stăpâna ei; ca cel ce cumpără, aşa cel ce vinde; ca cel ce împrumutează, aşa cel ce ia împrumut; ca cel ce ceare înapoi, aşa cel ce-i datoriu. *Ozie 4, 9.

3. Cu răsipire să va răsipi pământul şi cu răpire să va prăda. Că Domnul au grăit cuvântul acesta.
4. Plâns-au şi au curs pământul şi au slăbit; trecut-au lumea, slăbit-au nălţimea norodului pământului.
5. Şi pământul s-au pângărit de lăcuitorii săi, că au trecut legile, schimbat-au leagea, răsipit-au aşezământul cel veacinic.
6. Pentru aceasta, blăstămul va îmbuca pământul şi vor păcătui lăcuitorii lui; şi pentru aceaea vor nebuni lucrătorii lui şi să vor lăsa oameni puţini.
7. Plâns-au culesul, slăbit-au viţa, gemut-au toţi cei ce să veseliia cu inima.
8. Încetat-au bucuria tâmpenelor, odihnit-au sunetul celor ce să veseliia, tăcut-au împreună dulceaţa alăutei. |
9. Cu cântare nu vor bea vinul, amară va fi beutura celor ce o vor bea. 338v
10. Zdrobită e cetatea deşertăciunii, închisu-s-au toată casa, nimene întrând.
11. Strâgare va fi preste vin în ulițe; pustiitu-s-au toată veseliia, trecut-au bucuriia pământului.
12. Lăsatu-s-au în cetate pustiirea şi supărarea va apăsa porţile.
13. Că aceastea vor fi în mijlocul pământului, în mijlocul noroadelor. Precum când puţine masline ce rămân s-ar scutura din maslin şi strugurii, sfârşindu-să culesul.
14. Aceştia vor rădica glasul său şi vor lăuda; deacă să va slăvi Domnul, vor rânteza din mare.
15. Pentru aceasta întru învăţături slăviţi pre Domnul, în ostroavele mării numele Domnului, Dumnezeului Israil.
16. De la marginile pământului laudele am auzit: „Slava celui drept". Şi am zis: „Taina mea mie, amar mie; trecând au trecut legile şi cu treacerea celor ce trec au trecut".
17. Groază şi groapă şi cursă preste tine, cei ce-s lăcuitorii pământului.
*Iere. 48, 44. 18. Şi va fi: *Cel ce va fugi de glasul îngrozirii va cădea în groapă, să va ţinea în cursă; că jgheaburile dintru înălţimi s-au deşchis şi să vor lovi temeliile pământului.
19. Cu spargere să va sparge pământul, cu zdrobire să va zdrobi pământul, cu clătire să va clăti pământul,
20. Cu mişcare să va mişca pământul ca beatul şi să va lua ca cortul unii nopţi; şi-l va îngreoia răotatea sa şi va cădea şi nu va adaoge a să scula.
21. Şi va fi în zioa aceaea, cerceta-va Domnul preste oastea ceriului întru-nălţime şi preste împăraţii pământului, carii sânt pre pământ.
22. Şi să vor aduna în adunarea unii legături spre baltă şi să vor închide acolo în temniţă şi || după multe zile să vor cerceta. 339r
23. Şi să va ruşina luna şi să va sminti soarele când va împărăţi Domnul oastelor în muntele Sionului şi în Ierusalim şi întru vedearea bătrânilor Săi va fi slăvit.

Cap 25

Prorocul mulţămeaşte lui Dumnezeu pentru lucrurile lui ceale minunate şi pentru facerile de bine ce va da norodului Său în muntele Sionului.

1. Doamne, Dumnezeul mieu eşti Tu, înălţa-Te-voiu şi mă voiu mărturisi numelui Tău, că ai făcut minunate gândurile ceale vechi credincioase. Amin.
2. Că ai pus cetatea spre mormânt, cetatea cea tare spre cădeare, casa celor streini, ca să nu fie cetate şi în veac să nu să zideascâ.
3. Pentru aceasta Te va lăuda norodul cel tare, cetatea neamurilor celor vârtoase să va teame de Tine.
4. Că Te-ai făcut tărie săracului, tărie celui lipsit întru năcazul său, nădeajde despre volbură, umbrire despre zăduf, că duhul celor vârtoşi, ca volbura împingând păreatele.
5. Ca zăduhul în seate, răscoala celor streini o vei smeri şi ca cu căldura supt nor ce înfierbântă, odrasla celor tari a să veştezi o vei face.
6. Şi va face Domnul oastelor tuturor noroadelor în muntele acesta ospăţu de ceale grase, ospăţul culesului de ceale grase cu măduha, a culesului fără drojdii.
7. Şi va prăpădi în muntele acesta faţa legăturii ce e legată preste toate noroadele şi pânza carea o au urzit preste toate neamurile.
*Apoc. 7, 17 şi 21, 4. 8. Prăpădi-va moartea în veac *şi va şteарge Domnul Dumnezeu lacrima de la toată faţa şi ocara no|rodului Său o va lua din tot pământul, că Domnul au grăit. 339v
9. Şi va zice în zioa aceaea: „Iată, Dumnezeul nostru ieste acesta, aşteptatu-L-am pre El şi ne va mântui. Acesta e Domnul, L-am suferit pre El, bucura-ne-vom şi ne vom veseli întru mântuirea Lui".

10. Că va petreace mâna Domnului în muntele acesta şi să va îmblăti Moav supt el, precum să zdrobesc paiele în car.
11. Şi-Şi va întinde mânile Sale supt el, precum îş întinde cel ce înoată spre înotare. Şi va smeri slava lui cu înfrângerea mânilor lui.
12. Şi întăririle zidurilor tale celor înalte împreună vor cădea şi să vor smeri şi să vor trage pre pământ până la pulbere.

Cap 26

Cântecul de mulţămită pentru înălţarea drepţilor şi smerirea necredincioşilor şi pentru înviiarea morţilor.

1. În zioa aceaea să va cânta cântecul acesta în pământul Iudii: „Cetatea tăriii noastre, Sion mântuitoriul, să va pune într-însa zid şi cel dinnaintea zidului.
2. Deşchideţi porţile şi să între neamul cel drept ce păzeaşte adevărul.
3. Rătăcirea cea veache au trecut. Ţinea-vei pacea; pace, că întru Tine am nădăjduit.
4. Nădăjduit-aţi întru Domnul în veacuri veacinice, în Domnul, Dumnezeul cel tare, în veac.
5. Că va pleca pre cei ce lăcuiesc întru-nălţime, cetatea cea înaltă o va smeri. Smeri-o-va până la pământ, jos o va trage până la pulbere.
6. Călca-o-va piciorul, picioarele săracilor, paşii lipsiţilor.
7. Cărarea dreptului dreaptă ieste, dreaptă e calea dreptului a umbla. ||
340r 8. Şi întru cărarea judecăţilor Tale, Doamne, Te-am aşteptat. Numele Tău şi pomenirea Ta întru pofta sufletului.
9. Sufletul mieu Te-au dorit noaptea, ci şi cu sufletul mieu întru ceale dinlontru inimii meale dimineţă voiu mâneca la Tine.
Când vei face judecăţile Tale pre pământ, dreptatea vor învăţa lăcuitorii lumii.
10. Să ne fie milă de cel necredincios şi nu va învăţa dreptatea în pământul sfinţilor, întru carele au petrecut şi nu va vedea slava Domnului.
11. Doamne, înalţe-se mâna Ta şi să nu vază. Vază şi să se ruşineaze cei ce răvnesc norodului, şi focul pre protivnicii Tăi să-i îmbuce.
12. Doamne, da-vei pace noao, că toate lucrurile noastre le-ai lucrat noao.
13. Doamne, Dumnezeul nostru, stăpânitu-ne-au domni fără de Tine, numai întru Tine să ne aducem aminte de numele Tău.
14. Cei ce mor nu trăiască, uriiaşii nu înviiaze, pentru aceaea i-ai cercetat şi i-ai zdrobit şi ai pierdut toată pomenirea lor.
15. Îngăduit-ai neamului, Doamne, îngăduit-ai neamului. Au doară Te-ai slăvit? Depărtat-ai toate marginile pământului.
16. Doamne, întru strâmtoare Te-au cercat, întru năcaz de murmurare învăţătura Ta lor.
17. Precum ceaea ce zămisleaşte, apropiindu-să de-a naşte, durând-o, strâgă întru durerile sale, aşa ne-am făcut de la faţa Ta, Doamne.
18. Zămislit-am şi ca cum am fi fost aproape de-a naşte şi am născut duh. Mântuiri n-am
340v făcut pre pământ; pentru aceaea n-au că|zut lăcuitorii pământului.
19. Vii vor fi morţii Tăi, ucişii miei vor învиia. Deşteptaţi-vă şi lăudaţi, cei ce lăcuiţi în praf. Că rooa luminii, rooa Ta, şi pământul uriiaşilor îl vei trage spre cădeare.
20. Mergi, norodul mieu, întră în cămara ta, închide uşa ta preste tine, ascunde-te puţin, câtuş de cât, până ce va treace urgiia.
21. *Că, iată, Domnul va ieşi din locul Său ca să cerceteaze răotatea lăcuitoriului pământului împrotiva Lui şi va deascoperi pământul sângele său şi nu va mai acoperi pre ucişii săi. *Mih. 1, 3.

Cap 27

Pedeapsa lui Leviathan, părinţasca certarea Domnului spre fiii lui Israil. Cetatea cea întărită să va pustii. Fiii lui Israil, întorşi de la assiri şi din Eghipt, să vor închina Domnului în Ierusalim.

1. În zioa aceaea va cerceta Domnul cu sabia Sa cea vârtoasă şi mare şi tare, preste Leviathan, şarpele verigă şi preste Leviathan, şarpele colăcit şi va ucide chitul care ieste în mare.
2. În zioa aceaea, viia vinului curat va cânta Lui.

3. Eu, domnul cel ce o ţii, degrabă îi voiu închina, ca nu cumva să se cercetează împrotiva ei, noaptea şi zioa o ţii.

4. Urgie nu-m ieste mie. Cine mă va da spin sau tufă în războiu? Păşi-voiu preste ea, aprinde-o-voiu aseaminea.

5. Au mai bine va ţinea tăria mea, face-va pace mie, pace va face mie?

6. Cei ce întră cu năvălire la Iacov înfluri-va; şi va odrăsli Israil şi vor umplea faţa pământului de sămânţă.

7. Au doară lângă rana celui ce-l loveaşte l-au lovit? Nu precum au ucis pre ucişii lui, || aşa au fost ucis? 341r

8. În măsură împrotiva măsurii, când să va lepăda o vei judeca. Cugetat-au întru duhul său cel vârtos în zi de zăduh.

9. Dript aceaea, pentru aceasta să va ierta nedreptatea casii lui Iacov şi acesta tot rodul, ca să să ia tot păcatul lui deacă va pune toate pietrile oltariului; ca pietrile ceale de cenuşe zdrobite, nu vor sta grânci şi bisearicile bozilor.

10. Că cetatea cea întărită va fi pustie, cea frumoasă să va lăsa şi să va slobozi ca pustiia. Acolo să va paşte viţelul şi acolo să va culca şi va mistui vârfurile ei.

11. În seacetă săcerişele ei să vor zdrobi, muierile venind şi învăţînd-o. Că nu e norodul înţelept, pentru aceaea nu-i va fi milă de el Celui ce l-au făcut pre el şi Cel ce l-au închipuit pre el nu-i va îngădui.

12. Şi va fi în zioa aceaea, va lovi Domnul de la matca râului până la răpejunea Eghiptului. Şi voi vă veţi aduna câte unul şi câte unul fiii lui Israil.

13. Şi va fi în zioa aceaea, să va răsuna cu trâmbiţă mare şi vor veni cei ce era pierduţi din pământul assirilor şi cei ce rămăsease în pământul Eghiptului şi să vor închina Domnului în muntele cel sfânt, în Ierusalim.

Cap 28

Israeliteanilor celor mândri şi beţivi le amânănţă Domnul, pentru că preoţii să dedau beţiii şi căpeteniile hulesc cuvintele şi amânănţările prorocilor, puindu-şi minciuna nădeajdea sa. Despre piatra unghiului în temeliile Sionului a să pune. Despre pedeapsa celor ce hulesc şi mângăiare a puţânii buni.

1 Mar cununii mândriii, beţivilor lui Efrem şi floarei ce cade slavei înălţării lui, carii era în vârful vălii ceii grase, rătăcind de vin!

2 Iată, Cel Putearnic şi Tare, Domnul, ca pornirea grin|dinii volbura rupând, 341v ca pornirea apelor multe ce să varsă şi slobozite preste pământ desfătat.

3. Cu picioarele să va călca cununa mândriii celor beţivi a lui Efrem.

4. Şi va fi, căzând floarea slavii buieciii lui, ce iaste preste creaştetul vălii celor grase, ca cel vremealnic mai înainte de coacerea toamnei, la carele uitându-să, văzându-l, îndată câtu-l va prinde cu mâna, îl va îmbuca.

5. În zioa aceaea va fi Domnul oastelor cununa slavei şi îngrădirea de bucurie celui rămas norodului Său

6. Şi duhul judecăţii celui ce şade la judecată şi tăria celor ce să vor întoarce de la războiu la poartă.

7. Ci şi aceştia pentru vin n-au ştiut şi pentru beţie au rătăcit. Preotul şi prorocul n-au ştiut pentru beţiia, sorbiţi au fost de vin, rătăcit-au întru beţie, n-au ştiut pre Cel ce veade, n-au cunoscut judecata.

8. Că toate measele s-au umplut de borât şi de grozăvii, aşa cât nu mai era loc.

9. Pre carele va deprinde învăţătura şi pre carele va face a înţeleage auzitul? Pre cei înţărcaţi de lapte, pre cei smulşi de la ţâţă.

10. Pentru că porunceaşte, iară porunceaşte, porunceaşte, iară porunceaşte, aştaptă, iară aştaptă, aştaptă, iară aştaptă, puţin acolo, puţin acolo.

*1 Cor. 14, 21. 11. *Că în graiul buzelor şi cu altă limbă va grăi către norodul acesta,

12. Căruia au zis: „Aceasta-i odihna mea, mângăiaţi pre cel obosit, şi aceasta e stâmpărarea mea". Şi n-au vrut a auzi.

13. Şi le va fi lor cuvântul Domnului: „Porunceaşte, iară porunceaşte, porunceaşte, iară porunceaşte; aştaptă, iară aştaptă, aştaptă, iară aştaptă, puţin acolo, puţin acolo", ca să meargă şi să cază îndărăpt şi să se zdrobească şi să cază în cursă şi să se prinză. ||

14. Pentru aceasta auziţi cuvântul Domnului, oameni hulitori, cei ce domniţi preste 342r norodul mieu, care ieste în Ierusalim.

15. Că aţi zis: „Făcut-am legătură cu moartea şi cu iadul am făcut togmeală. Biciul vărsindu-să, când va treace nu va veni preste noi, că am pus minciuna nădeajdea noastră şi cu minciuna am fost acoperiţi”.

16. Pentru aceasta, aceastea zice Domnul Dumnezeu: *„Iată, Eu voiu trimite în temeliile Sionului piatră, piatră aleasă, de unghiu, scumpă, în temelie întemeiată. Cel ce va creade nu grăbească. *Psalm 117, 22. Math. 21, 42. Fapt. 4, 11. Râm. 9, 33. 1 Petru 2, 6.

17. Şi voiu pune în cântariu judecata şi dreptatea în măsură; şi va răsipi grindinea nădeajdea minciunii şi acoperemântul îl vor povoia apele.

18. Şi să va şteargе legătura voastră cea de moarte şi togmeala voastră cu iadul nu va sta. Biciul vărsindu-să când va treace, veţi fi lui spre călcare.

19. Oricând va treace, vă va lua, că dimineaţa din dimineaţă va treace, zioa şi noaptea, şi numai însuşi năcazul va da înţeleagere auzitului”.

20. Că s-au îngustat aşternutul, aşa ca să cază altul, şi plaşca scurtă pre amândoi nu-i poate acoperi.

21. *Căci ca în muntele despărţirilor va sta Domnul, ca în valea cea din Gavaon să va mâniia ca să-şi facă lucrul Său, streină lucrarea Lui, să-şi lucre lucrul Său; nimearnic e lucrul Lui de la Dânsul. *2 Împăr. 5, 10. 1 Par. 14, 11. Ios. 10, 10.

22. Şi acum să nu batjocoriţi, ca nu cumva să se strângă legăturile voastre, că săvârşirea şi scurtarea am auzit de la Domnul, Dumnezeul oastelor, preste tot pământul.

23. Luaţi în urechi şi cuprindeţi glasul mieu, luaţi aminte şi ascultaţi graiul mieu!

24. Au doară toată zioa va ara plugariul ca să samine, tăia-va şi va grăpa pământul său? |

342v 25. Au nu deacă va asămăna faţa lui, va sămăna ghith şi cumin va răsipi şi va pune grâul pre rând şi orzul şi mălaiul şi odosul în marginile sale?

26. Şi o va deprinde în judecată; Dumnezeul său îl va învăţa.

27. Că nu cu hirăstaie să va îmblăti ghith, nici roata carului preste cumin să va întoarce, ci cu varga să va îmblăti ghith, şi cuminul cu toiagul.

28. Iară pânea să va sfărâma, însă nu în veac îmblătind o va îmblăti, nici o va năcăji roata carului, nici cu unghile sale îl va sfărma.

29. Şi aceasta de la Domnul, Dumnezeul oastelor, au ieşit, ca să facă minunat sfatul şi să mărească dreptatea.

Cap 29

Conocirea şi năcăjirea Ierusalimului, sfărmarea neamurilor celor ce o au conocit. Despre cartea cea însămnată şi urârea jidovilor. Amar celor adânci cu inima să veasteaşte. Rămăşiţele lui Iacov zice că să vor lumina şi la Dumnezeu să vor întoarce.

1. mar lui Ariil, Ariil cetatea carea o au prins David; adaosu-s-au an cătră an, praznicele au trecut.

2. Şi voiu încungiura cu şanţ pre Ariil şi va fi tristă şi măhnită şi va fi mie ca Ariil.

3. Şi voiu încungiura ca un ocol împrejurul tău şi voiu arunca şanţ asupra ta şi întăriri voiu pune spre conocirea ta.

4. Smeri-te-vei, din pământ vei grăi şi din praf să va auzi graiul tău, şi va fi ca a pithonului glasul tău şi din pulbere graiul tău va şopti.

5. Şi va fi ca pulberea supţire mulţimea celor ce te vor vântura şi ca pozderiia ce treace
343r mulţimea ce| |lor ce au biruit împrotiva ta.

6. Şi va fi de năpraznă degrabă, de la Domnul oastelor să va cerceta întru tresnet şi clătirea pământului şi în glas mare de volbură şi de vifor şi de văpaie de foc mistuitoriu.

7. Şi va fi ca visul vedeniii de noaptea mulţimea tuturor neamurilor carele au tăbărât împrotiva Ariil şi toţi cei ce au oştit şi au conocit şi au biruit asupra ei.

8. Şi precum visază cel flămând şi mâncă, iară deacă să trezeaşte, deşert e sufletul lui şi, precum visază cel sătos şi bea şi, după ce să trezeaşte obosit, încă i-i seate şi sufletul lui deşert e, aşa va fi mulţimea tuturor neamurilor care au tăbărât împrotiva muntelui Sionului.

9. Ameţiţi-vă şi vă miraţi, învăluiţi-vă şi vă îndoiţi; îmbătaţi-vă, şi nu de vin; clătiţi-vă, şi nu de beţie,

10. Pentru că v-au mestecat voao Domnul duhul durmitării, închide-va ochii voştri prorocii şi căpeteniile voastre; cei ce văd videnii îi va acoperi.

11. Şi vă va fi voao vedeniia tuturor ca cuvintele cărţii pecetluite carea, dându-să celui ce şti slovele, vor zice: „Citeaşte aceasta!" Şi va răspunde: „Nu o pociu, că-i pecetluită".
12. Şi să va da cartea celui ce nu cunoaşte slovele şi i să va zice: „Ceteaşte!" Şi va răspunde: „Nu cunosc slovele".
*Math. 15, 8. Mar. 7, 6. 13. Şi au zis Domnul: „Pentru *că să apropie norodul acesta cu gura sa şi cu buzele sale Mă slăveaşte, iară inima lui departe-i de la Mine şi s-au temut de Mine pentru porunca omenească şi pentru învăţături,
*1 Cor. 1, 19. Avd. 1, 8. 14. Pentru aceaea, iată, Eu voiu adaoge ca să fac mirare norodului acestuia cu minune mare şi groaznică. *Că va peri înţelepciunea de la înţelepţii lui | şi înţeleagerea celor 343v
precepuţi ai lui să va ascunde.
*Ecli. 23, 26. 15. Amar celor ce sânteţi adânci cu inima, ca să ascundeţi de Domnul sfatul, a cărora sânt întru întunearec lucrurile şi zic: *„Cine ne veade şi cine ne cunoaşte?"
16. Îndărătnică e gândirea voastră aceasta, ca cum ar gândi tina împrotiva olariului şi să zică lucrul lucrătoriului său: „Nu m-ai făcut", şi cel închipuit să zică ziditoriului său: „Nu înţălegi".
17. Au nu încă întru puţin şi întru scurt să va întoarce Livanul întru Carmil şi Carmilul spre dumbravă să va socoti?
18. Şi vor auzi în zioa aceaea surzii cuvintele cărţii şi dintru întunearec şi din ceaţă ochii orbilor vor vedea
19. Şi vor adaoge cei blânzi veselie întru Domnul şi oamenii cei săraci întru sfântul lui Israil să vor bucura.
20. Că au scăzut cel ce biruia, săvârşitu-s-au hulitoriul şi s-au tăiat toţi cei ce păziia preste nedreptate,
21. Cei ce făcea a păcătui pre oameni în cuvânt, şi pre cel ce-i certa în poartă îl clevetea, şi s-au abătut în deşert de la cel drept.
22. Pentru aceastea, aceasta zice Domnul către casa lui Iacov, cel ce au răscumpărat pre Avraam: „Nu numai să va ruşina Iacov, nici numai faţa lui să va roşi,
23. Ci, deacă va vedea pre fiii săi, lucrul mânilor Meale în mijlocul său sfinţind numele Mieu şi vor sfinţi sfatul lui Iacov şi pre Dumnezeul lui Israil vor propovedui.
24. Şi vor şti cei ce rătăcesc cu duhul înţeleagerea, şi şoptitorii vor învăţa leagea".

Cap 30

Amânânţare asupra jidovilor, carii nesfătuind pre Domnul, asuprindu-i assirii, scăpa la eghipteani. Şi nevrând ei a asculta dojenirea prorocilor, || ci deşarte folosânţe căutând, greu năcaz 344r
le vesteaşte. Şi cât e de milostiv Dumnezeu celor ce să întorc la El. Şi despre marea fericirea celor ce să întorc şi judecata celor necredincioşi.

1. „Amar fiilor părăsitori – zice Domnul – ca să faceţi sfat, şi nu dintru Mine, şi să urziţi pânză, şi nu prin Duhul Mieu, să adaogeţi păcat preste păcat.
2. Cei ce umblaţi să vă pogorâţi în Eghipt şi gura Mea n-aţi întrebat, nădăjduind ajutoriu întru tăriia lui Faraon şi având nădeajde în umbra Eghiptului.
3. Şi vă va fi voao tăriia lui Faraon spre ruşinare şi nădeajdea umbrii Eghiptului spre ocară.
4. Că era în Tanis căpeteniile tale, şi solii tăi până la Haneşi au ajuns.
5. Toţi s-au ruşinat de norodul cel ce nu le-au putut folosi, nu le-au fost spre ajutoriu şi spre oarece folos, ci spre ruşinare şi spre batjocură".
6. Sarcina dobitoacelor criveţului în pământul cel de năcaz şi de strâmtoare, leiţa şi leul dintr-înşii, năpârca şi vasiliscul zburând, purtând preste umerele dobitoacelor bogăţiile sale şi preste ghebul cămilelor comoarele sale la norodul ce nu le va putea folosi.
7. Că Eghiptul în zădar şi în deşert va ajuta; pentru aceaea am strâgat către dânşii: „Numai mândriia ieste, aşază-te!"
8. Acum, dară, întrând, scrie-i pre leaspede şi în carte cu de-adinsul scrie aceaea şi va fi în zioa mai de pre urmă spre mărturie până în veac.
9. Că norodul spre mânie întărâtând ieste şi fiii mincinoşi, fii ce nu vreau a asculta leagea lui Dumnezeu.
10. Cei ce zic celor ce văd: „Să nu vedeţi!" şi celor ce privesc: „Să nu priviţi noao ceale ce sânt drepte, grăiţi-ne noao ceale ce plac, vedeţ noao greşalele. |
11. Luaţi de la mine calea, abateţi de la mine cărarea, înceteaze de la faţa noastră sfântul 344v
lui Israil!"

12. Pentru aceaea, aceastea zice sfântul lui Israil: „Pentru aceaea că ai urgisit cuvântul acesta şi ai nădăjduit în hulă şi în gâlceavă şi v-aţi răzimat de dânsa,

13. Pentru aceaea vă va fi voao nedreptatea aceasta ca o ruptură căzând şi cercată în zâd înalt, că degrabă, când nu să nădăjduiaşte, va veni zdrobirea ei.

14. Şi să va sfărâma, precum să zdrobeaşte vasul olariului, cu zdrobire tare foarte. Şi nu să va afla din sfărmiturile ei hârb în care să se poarte focşor din aprindere sau să se scoată o ţiră de apă din groapă".

15. Că aceastea zice Domnul Dumnezeu, sfântul lui Israil: „De vă veţi întoarce şi vă veţi odihni, vă veţi mântui. Întru tăceare şi în nădeajde va fi tăriia voastră". Şi nu aţi vrut.

16. Şi aţi zis: „Nicidecum, ci la cai vom scăpa". Pentru aceaea veţi fugi. „Şi pre cei iuţi vom încăleca". Pentru aceaea, mai iuţi vor fi cei ce vă vor goni pre voi.

17. O mie de oameni de la faţa groazei unuia şi de faţa groazei cinci veţi fugi, până când vă veţi lăsa ca cătarga corăbiii în vărful muntelui şi ca un sămn preste deal.

18. Pentru aceaea aştaptă Domnul să Se milostivească spre voi şi pentru aceaea Să va înălţa îngăduindu-vă, că Dumnezeul judecăţii e Domnul, fericiţi toţi cei ce-L aştaptă pre El.

345r 19. Că norodul Sionului va lăcui în Ierusalim. Plân| |gând nicidecum vei plânge, milostivindu-Să, Să va milostivi spre tine. La glasul strâgării tale, îndată cât va auzi va răspunde ţie.

20. Şi vă va da Domnul pâne strânsă şi apă scurtă şi nu va face a zbura de la tine mai mult învăţătoriul tău; şi vor fi ochii tăi văzând pre dascalul tău.

21. Şi urechile tale vor auzi cuvântul Celui ce dojeneaşte dinapoi: „Aceasta iaste calea, umblaţi printr-însa şi nu vă abateţi nici spre dreapta, nici spre stânga".

22. Şi vei spurca tăblile celor cioplite din argintul tău şi văjmântul cel ţăsut din aurul tău şi le vei răsipi ca necurăţiia ceii lunatece. „Ieşi", îi vei zice.

23. Şi să va da ploaia săminţii tale, oriunde vei sămăna pre pământ, şi pânea roadelor pământului va fi de prisosit şi grasă; paşte-să-va în moşiia ta în zioa aceaea mielul desfătat.

24. Şi taurii tăi şi puii cei de asin carii lucră pământul vor mânca mestecătură, precum în arie s-au vânturat.

25. Şi vor fi preste tot muntele înalt şi preste tot dealul rădicat păraie de ape curgătoare în zioa uciderii a multora, când vor cădea turnurile.

26. Şi va fi lumina lunii ca lumina soarelui şi lumina soarelui va fi înşeptită ca lumina a şapte zile, în zioa în carea va lega Domnul rana norodului Său şi lovitura ranei lui o va vindeca.

27. Iată, numele Domnului vine de departe, arătând putearea Lui şi greu a-L suferi. Buzele Lui pline sânt de urgie şi limba Lui, ca focul ce mistuiaşte. |

345v 28. Duhul Lui, ca răpegiunea ce să varsă până la jumătate de deal, a pierde noroadele spre nimica şi frâul rătăcirii ce era în fălcile noroadelor.

29. Cântecul vă va fi voao ca noaptea prazniculuí sfinţit şi veseliia inimii, ca cel ce mearge cu fluierul, să între în muntele Domnului, la cel tare a lui Israil.

30. Şi auzită va face Domnul slava glasului Său şi groaza braţului Său va arăta întru amânânţarea iuţimii şi, în văpaia de foc ce mistuiaşte, îl va lovi în volbură şi în piatră de grindine.

31. Că de glasul Domnului să va spăimânta Assur, cu varga lovit.

32. Şi va fi treacerea varghei întemeiată, pre carea o va face Domnul a să odihni preste el în tâmpene şi în alăute şi în războaie alease îi va învinge.

33. Că-i gătită de ieri Tofeth, de la împăratul e gătită, adâncă şi desfătată; hrana ei, focul şi leamne multe, suflarea Domnului, ca răpegiunea de piatră pucioasă aprinzând-o.

Cap 31

Pre jidovi, carii părăsând nădeajdea cea către Dumnezeu, la eghipteani şi la omeneşti ajutoriu scapă, îi vesteaşte că să vor mistui împreună cu ajutorii săi. Iară cei ce să vor întoarce către Domnul cu dumnezeiasca puteare să vor izbăvi.

1. mar celor ce să pogor în Eghipt la ajutoriu, în cai nădăjduind şi având nădeajdea în căruţe, că multe sânt şi în călăreţi, că-s putearnici foarte; şi nu

346r s-au nădăjduit spre sfatul lui || Israil şi pre Domnul nu l-au căutat.

2. Iară El înţelept au adus răul şi cuvintele Sale nu le-au depărtat. Şi să va scula împrotiva casii celor răi şi împrotiva ajutoriului celor ce lucră nedreptate.

3. Eghiptul e om şi nu Dumnezeu şi caii lor, trup şi nu duh. Şi Domnul va pleca mâna Sa şi va cădea ajutoriul; şi va cădea căruia i să dă ajutoriul şi împreună toţi să vor mistui.
4. Că aceastea zice Domnul către mine: „Precum de-ar răgni leul şi puiul de leu preste prada sa şi, deacă-l va întimpina mulţime de păstori, de glasul lor nu să va înfricoşa şi de mulţimea lor nu să va spăimânta, aşa să va pogorî Domnul oastelor, să tăbărască preste muntele Sionului şi preste dealul lui.
5. Ca paserile ce zboară, aşa va acoperi Domnul oastelor Ierusalimul, acoperind şi izbăvind, trecând şi mântuind.
6. Întoarceţi-vă, precum întru adânc v-aţi fost depărtat, fiii lui Israil!
7. Că în zioa aceaea va lepăda omul idolii săi cei de argint şi idolii săi cei de aur pre carii i-au făcut voao mânile voastre spre păcat.
8. Şi va cădea Assur de sabie, nu omenească, şi sabiia, nu a omului, îl va îmbuca, şi va fugi, nu de faţa sabiii; şi tinerii lui vor fi dăjduitori.
9. Şi tăriia lui de groază va treace şi să vor spăimânta fugând căpeteniile lui, zis-au Domnul, al căruia foc e în Sion şi cuptoriul Lui în Ierusalim.

Cap 32 |

Despre împăratul şi căpetenii carii vor împărăţi întru dreptate şi despre a supusului norod fericire. Iară căpeteniii bolunde şi muierilor celor bogate viitoarea pedeapsă li să vesteaşte şi frumseaţea păcii şi odihnă găzdacă să făgăduiaşte norodului lui Dumnezeu. 346v

1. Iată, întru dreptate va împărăţi împăratul şi căpeteniile întru judecată vor povăţui.
2. Şi va fi omul ca cel ce să ascunde de vânt şi să tăinuiaşte de vifor, ca păraiele apelor în seate şi ca umbra pietrii plecate în pământ pustiiu. ||
3. Nu vor păinjeni ochii celor ce văd şi urechile celor ce aud cu deadinsul vor asculta. 347r
4. Şi inima bolunzilor va înţeleage ştiinţa şi limba gângavilor degrabă va grăi şi neatede.
5. Nu să va mai chema cel ce e neînţelept căpetenie, nici cel viclean să va chema mai mare.
6. Că cel bolund nebunii va grăi şi inima lui va face nedreptate ca să isprăvească făţărnicia şi să grăiască către Domnul şalnic, şi deşert să facă sufletul celui flămând şi beutura celui sătos să o iaie.
7. Vasele celui şalnic reale sânt, că el ş-au togmit gândurile a pierde pre cei blânzi prin cuvânt de minciună, când grăia cel sărac judecată.
8. Iară căpeteniia ceale ce-s vreadnice de căpetenie va gândi şi însuşi preste povăţuitori va sta.
9. Muieri găzdace, sculaţi-vă şi auziţi glasul Mieu! Feate ce nădăjduiţi, luaţi în urechi graiul Mieu!
10. Că după zile şi un an voi vă veţi turbura, nădăjduindu-vă că s-au sfârşit culesul, culeagere mai mult nu va veni.
11. Încremeniţi-vă, ceale bogate, turburaţi-vă, ceale ce nădăjduiţi! Dezbrăcaţi-vă şi vă ruşinaţi, încingeţi coapsele voastre!
12. Preste ţâţe plângeţi, preste ţara cea dorită, preste viia cea roditoare.
13. Preste pământul norodului Mieu spini şi tufe să vor sui, cu cât mai vârtos preste casele ceale de bucurie a cetăţii ce dânţuiaşte! |
14. Căci casa s-au slobozit, mulţimea cetăţii s-au lăsat, întunearec şi pipăire s-au făcut 347v
preste peşteri până în veac. Bucuriia asinilor celor sălbateci, păşune turmelor,
15. Până ce să va vărsa preste noi Duhul din nălţime şi va fi pustiia spre Carmil şi Carmilul spre dumbravă să va socoti.
16. Şi va lăcui în pustie judecata şi dreptatea în Carmil va şedea.
17. Şi va fi lucrul dreptăţii pacea şi cinstea dreptăţii, tăcearea şi negrije până în veac.
18. Şi va şedea norodul Mieu întru frumseaţea păcii şi întru corturile nădejdii şi întru odihnă bogată.
19. Iară grindinea întru pogorârea dumbrăvii şi cu smerenie să va smeri cetatea.
20. Fericiţi cei ce sământaţi preste toate apele, trimiţind piciorul boului şi a asinului.

Cap 33

Mestecat despre oborârea lui Senaheriv vorbeaşte şi despre slobozirea jidovilor şi despre înălţimea dumnezeieştii puteri. Să porneaşte asupra făţarnicilor. Şi cum trebuie să fie

cei ce vor lăcui cu Domnul întru înălţime. Iară Ierusalimul va fi lăcaşul bogat întru carea să va mări Domnul şi puitoriul de leage al nostru.

1. mar celui ce prădezi, au nu şi tu vei fi prădat? Şi cel ce urgiseşti, au nu şi tu vei fi urgisit? Deacă vei sfârşi a prăda, te vei prăda; deacă te vei osteni a urgisi, te vei urgisi.
348r 2. Doamne, miluiaşte-ne, că pre Tine Te-am aşteptat! || Fii braţul nostru spre dimineaţa şi mântuirea noastră în vreame de năcazu.
3. De glasul îngerului au fugit noroadele şi de la înălţarea Ta s-au răsipit neamurile.
4. Şi să vor aduna jafurile voastre precum să culeaje gândacul, precum când sânt pline gropile de el.
5. Măritu-S-au Domnul că au lăcuit întru-nălţime, împlut-au Sionul de judecată şi de dreptate.
6. Şi va fi credinţă în vremile tale; bogăţiile mântuirii, înţelepciunea şi ştiinţa; frica Domnului, aceasta iaste comoara ei.
7. Iată, văzând vor strâga afară, îngerii păcii amar vor plânge.
8. Răsipitu-s-au căile, încetat-au cel ce treace pre cărare, netreabnic s-au făcut aşezământul, lepădat-au cetăţile, n-au socotit oamenii.
9. Plâns-au şi s-au lâncevit pământul, mestecatu-s-au Livanul şi au asurzit şi s-au făcut Saron ca pustiiul şi s-au lovit Vasanul şi Carmilul.
10. „Acum Mă voiu scula – zice Domnul – acum Mă voiu înălţa, acum Mă voiu rădica.
11. Zămisli-veţi zăduh, naşte-veţi pozdărâie, duhul vostru ca focul vă va arde pre voi.
12. Şi vor fi noroadele ca cenuşa din aprindere, spinii adunaţi cu foc să vor arde.
13. Auziţi cei de departe ceale ce am făcut şi cunoaşteţi, vecinilor, tăria Mea!
14. Zdrobitu-s-au în Sion cei păcătoşi, stăpânit-au cutremurul pre cei făţarnici. Cine dintre voi va putea lăcui cu focul cel mistuitoriu? Cine dintre voi va lăcui cu focurile ceale veacinice?
348v 15. *Cel ce umblă întru dreptăţi şi grăiaşte ade|vărul, cel ce leapădă lăcomiia din hulă şi-ş scutură mânile sale de toată dăruirea, cel ce-şi astupă urechile să nu auză sângele şi-ş închide ochii să nu vază răul, *Psal. 14, 2.
16. Acela întru ceale înalte va lăcui, întăriri de pietri înălţimea lui, pâne lui s-au dat, apele lui credincioase sânt.
17. Pre împăratul întru podoaba sa l-or vedea ochii lui, privi-va pământul de departe.
18. Inima ta va cugeta frica: *„Unde iaste cel învăţat? Unde e cel ce cumpăneaşte cuvintele legii? Unde e învăţătoriul pruncilor?” *1 Cor. 1, 20.
19. Pre norodul cel neruşinos nu-l vei vedea, norodul cel de cuvânt înalt, aşa ca să nu poţi înţeleage limpezirea limbii lui, întru carele nu e nici o înţelepciune.
20. Uită-te la Sion, cetatea prăznuirii noastre! Ochii tăi vor vedea Ierusalimul, lăcaşul cel bogat, cortul, carele nicidecum nu să va putea treace de-acolo, nici să vor lua cuiele lui în veac şi toate funişoarele lui nu să vor rumpe.
21. Că numai acolo mărit ieste Domnul nostru. Locul râurilor, păraie late şi deşchise. Nu va treace printr-însul luntrea vânslătorilor, nici corabiia cea mare va păşi preste dânsul.
22. Că Domnul e judecătoriul nostru, Domnul, puitoriul de leage al nostru, Domnul, Împăratul nostru, El ne va mântui pre noi.
23. Slobozitu-s-au funişoarele tale şi nu vor birui. Aşa va fi vitreala ta, ca să nu poţi depărta sămnul; atunci să vor împărţi jafuri de multe prăzi, ştopii vor răpi răpire.
24. Nici va zice vecinul: „Lâncezitu-m-ai”. Norodul cel ce lăcuiaşte într-însa, lua-să-va de la el nedreptatea. ||

349r

Cap 34

Aspra lui Dumnezeu izbândă despre toate neamurile. Şi zdrobirea Idumeii. Şi bătaia cea de pururea să vesteaşte.

1. propiaţi-vă, neamuri, şi auziţi, şi noroade, luaţ aminte! Auză pământul şi plinirea lui, lumea şi toată odrazla ei!
2. Că urgia Domnului e preste toate neamurile şi iuţimea preste toată oastea lor. Ucisu-i-au şi i-au dat spre ucidere.
3. Ucişii lor să vor lepăda şi din trupurile lor să va sui putoare. Împuţi-să-vor munţii de sângele lor.
4. Şi să va veştezi toată oastea cerească şi să vor învălui ca cartea ceriului. Şi toată oastea lor va curge, precum cade foaia din vie şi din zmochin.

5. Că s-au îmbătat în ceriu sabiia Mea. Iată, preste Idumeia să va pogorî şi preste norodul uciderii Meale la judecată.
6. Sabiia Domnului s-au umplut de sânge, îngroşatu-s-au de grăsime din sângele mieilor şi al ţapilor, din sângele berbecilor celor măduhoşi, că jârtva Domnului în Vosra şi ucidere mare în pământul Edomului.
7. Şi să vor pogorî unicorni cu ei şi tauri cu cei puternici. Îmbăta-să-va pământul lor de sânge şi locul lor de untura celor grase.
8. Că zioa izbândii Domnului, anul răsplătirii lor, a judecăţii Sionului.
9. Şi să vor întoarce răpegiunile ei în răşină şi pământul ei în piatră pucioasă. Şi va fi pământul ei spre răşină arzând, |
10. Noaptea şi zioa nu să va stânge, în veac să va sui fumul ei. Din neam în neam să va pustii, în veacii veacilor nu va fi să treacă printr-însa. 349v
11. Şi o va stăpâni onocrotanul şi ariciul, ivis şi corbul vor lăcui într-însa. Şi să va întinde preste ea măsura, ca să se desfacă întru nimica şi îndreptariul spre pustiire.
12. Cinstiţii ei nu vor fi acolo. Pre împăratul mai vârtos vor chema şi toate căpeteniile ei vor fi spre nimică.
13. Şi vor răsipi în casăle ei spini şi urzici, odăi în zidurile ei şi va fi culcuş de bălauri şi păşunea ştrutiilor.
14. Şi vor întâmpina dimonii pre onoţentauri şi cel păros va strâga unul către altul; acolo s-au culcat lamia şi ş-au găsit eiş odihnă.
15. Acolo au avut groapă ariciul şi ş-au hrănit puii şi au săpat împregiur şi i-au adăpostit în umbra ei; acolo s-au adunat zăganii altul către altul.
16. Cercaţi cu deadinsul în cartea Domnului şi cetiţi. Unul dintr-înşii n-au lipsit, altul pre altul n-au cercat, că ce iese din gura mea El au poruncit şi Duhul Lui acela le-au adunat.
17. Şi El le-au trimis soarte şi mâna Lui au împărţit lor spre măsură; până în veac o vor stăpâni, în neam şi în neam vor lăcui într-însa.

Cap 35

Despre viitoarea mângâiare, veseliia, negrijea şi veacinica fericirea celor ce vor creade în Hristos.

1. eseli-să-va cea pustie şi neumblată şi să va || bucura pustiiul şi va înfluri ca crinul. 350r
2. Încolţind va încolţi şi să va bucura veselindu-să şi lăudând. Slava Livanului s-au dat ei. Podoaba Carmilului şi Saron, aceia vor vedea slava Domnului şi podoaba Dumnezeului nostru.
3. Întăriţi mânile ceale slăbănogite şi genunchele ceale slabe le învârtoşaţi.
4. Ziceţi celor slabi de inimă: „Întăriţi-vă şi nu vă teameţi. Iată, Dumnezeul vostru izbânda răsplătirii va aduce. Dumnezeu însuşi va veni şi vă va mântui pre voi".
5. Atunci să vor deşchide ochii orbilor şi urechile surzilor vor fi deşchise.
6. Atunci va sări ştopul ca cerbul şi să va deşchide limba muţilor, că s-au tăiat în pustie ape şi răpejuni întru cea neumblată.
7. Şi ceaea ce era uscată va fi spre baltă şi cea sătioasă spre izvoară de ape. În culcuşurile în carele mai înainte lăcuia bălauri va răsări verdeaţă de trestie şi de şovar.
8. Şi va fi acolo cărare şi cale, şi calea sfântă să va chema. Nu va treace printr-însa ceva întinat, şi aceasta vă va fi cale dreaptă, aşa ca bolunzii să nu rătăcească printr-însa.
9. Nu va fi acolo leu şi fiară rea nu să va sui pre dânsa, nici să va afla acolo şi vor umbla cei ce vor fi sloboziţi.
10. Şi cei răscumpăraţi de la Domnul să vor întoarce şi vor veni în Sion cu laudă şi veselie veacinică preste capul lor. Bucurie şi veselie vor dobândi şi va fugi durearea şi suspinarea.

Cap 36

Senaheriv, după ce ia cetăţile Iudei, trimi|te pre Ravsachin să prinză Ierusalimul. Carele, multe hule aruncând spre Ezechiil şi blăstămuri spre Dumnezeu, îndeamnă pre ierusalimleani a da cetatea. 350v

4 Împăr. 18, 13. 2 Par. 32, 1. Ecli. 48, 20.

1. i au fost în anul al patrusprăzecealea a împăratului Ezechiil, s-au suit Senaheriv, împăratul assirilor, preste toate cetăţile Iudei ceale întărite şi le-au prins.

2. Şi au trimis împăratul assirilor pre Ravsachin din Lahis în Ierusalim, către împăratul Ezehie, cu mână grea, şi au stătut în ducerea apei scăldătoarei ceii din sus, în calea Ţarinii Nălbitoriului.

3. Şi au ieşit la el Eliachim, fiiul lui Helchie, care era preste casă, şi Sovna scriitoriul şi Ioahe, fiiul lui Asaf istoricul.

4. Şi au zis către ei Rapsachis: „Spuneţi lui Ezechie: «Aceasta zice împăratul cel mare, împăratul assirilor: 'Ce nădăjduire iaste aceasta, cu carea nădăjduieşti?

5. Au cu ce sfat sau tărie rânduieşti a sta împrotivă? Spre cine ai nădeajde, pentru că te-ai depărtat de la mine?

6. Iată, nădăjduieşti spre un toiag de trestie acest rupt, spre Eghipt, de carele, de să va răzima omul, va întra în mâna lui şi o va găuri. Aşa Faraon, împăratul Eghiptului, tuturor celor ce să nădăjduiesc într-însul'».

7. Iară de-m vei răspunde: «Întru Domnul, Dumnezeul nostru, nădăjduim», au nu Acela iaste, a Căruia i-au luat Ezehie ceale înalte şi oltarele şi au zis Iudei şi Ierusalimului: «Înaintea oltariului acestuia vă veţi închina?»

8. Şi acum te dă domnului mieu, împăratului assirilor, şi-ţi voiu da doao mii de cai, nici vei putea da dintru tine călăreţi lor. | |

351r 9. Şi cum vei suferi faţa judecătoriului unui loc din slugile domnului mieu, ceale mai mici? Iară de nădăjduieşti în Eghipt, în căruţe şi în călăraş.

10. Şi acum, au doară fără Domnul m-am suit la locul acesta, să-l pierzu? Domnul au zis către mine: «Suie-te preste pământul acesta şi-l pierde!»"

11. Şi au zis Eliachim şi Sovna şi Ioahi către Rapsachis: „Grăiaşte către slujile tale în limba siriiană, că o înţeleagem. Să nu grăieşti către noi jidoveaşte în urechile norodului ce este pre zid".

12. Şi au zis către ei Rapsachis: „Au doară la domnul tău şi la tine m-au trimis domnul mieu ca să grăiesc toate cuvintele aceastea şi nu mai vârtos către bărbaţii ce şed în zid, să-şi mânce gunoiul său şi să beaie pişatul picioarelor sale cu voi?"

13. Şi au stătut Rapsachis şi au strigat cu glas mare, jidoveaşte, şi au zis: „Auziţi cuvintele marelui împărat, împăratului assirilor!

14. Aceastea zice împăratul: «Nu vă înşele pre voi Ezehie, că nu vă va putea scoate.

15. Şi nu vă dea nădeajde Ezechie spre Domnul, zicând: 'Scoţind ne va slobozi Domnul, nu să va da cetatea aceasta în mâna împăratului assirilor.

16. Să nu auziţi pre Ezehii!». Că aceastea zice împăratul assirilor: «Faceţi cu mine blagoslovenie şi ieşiţi la mine şi mâncaţi fieştecarele viia sa şi fieştecarele smochinul său şi beţi fieştecarele apă din jgheabul său,

17. Până ce voiu veni şi vă voiu lua la pământul cel ce iaste ca pământul vostru, la pământ de grâu şi de vin, la pământul pâinilor şi a viilor.

18. Nici vă turbure Ezehie zicând: 'Domnul ne va izbăvi pre noi!' Au doară au izbăvit dumnezeii limbilor fieştecarele pământul său din mâna împăratului assirilor?

351v 19. Unde iaste dumnezeul Emath şi Arfad? Unde | ieste dumnezeul Sefarvaim? Au doară au izbăvit Samaria din mâna mea?

20. Cine ieste dintre toţi dumnezeii ţărâlor acestora, carele ş-ar fi scos ţara sa din mâna mea, ca să scoaţă Domnul Ierusalimului din mâna mea?»"

21. Şi au tăcut şi nu i-au răspuns lui cuvânt, că poruncise împăratul, zicând: „Nu-i răspundeţi".

22. Şi au întrat Eliachim, fiiu lui Helchie, care era preste casă şi Sovna scriitoriul şi Ioahe, fiiul lui Asaf istoricul, la Ezechie cu hainele tăiate şi i-au spus lui cuvintele lui Rapsachis.

Cap 37

Îngrozindu-să Ezechie pentru blăstămurile lui Rapsachis şi a lui Senaheriv, trimite la Isaie să se roage Domnului, Carele, întărindu-l, îi făgăduiaşte dumnezeiescul ajutoriu. Şi, tăindu-să prin înger oastea lui Senaheriv, şi el de la fiii săi să ucide.

1. Şi au fost, deacă au auzit împăratul Ezechie, ş-au tăiat vejmintele sale şi s-au învăluit cu sac şi au întrat în casa Domnului. 4 Împăr. 19, 1.

2. Şi au trimis pre Eliachim, carele era preste casă şi pre Sovna scriitoriul şi pre cei mai bătrâni dintre preoţi, acoperiţi cu saci şi Isaie, fiiul lui Amos prorocul,

3. Şi au zis către el: „Aceastea zice Ezehie: «Zioa năcazului şi a certării şi a blăstămului, zioa aceasta. Că au venit fiii până la naştere şi puteare nu ieste a naşte.

4. De cumva ar auzi Domnul, Dumnezeul tău, cuvintele lui Rapsachis, pre carele l-au trimis împăratul assirilor, domnul său, a blăstăma pre Dumnezeul cel viu şi a probozi cu cuvintele carele le-au auzit Domnul, Dumnezeul tău, rădică, dară, rugăciune pentru rămăşiţele ce s-au aflat»". ||

5. Şi au venit slugile împăratului Ezechie la Isaiia. 352r

6. Şi au zis cătră ei Isaiia: „Aceastea veţi zice Domnului vostru: «Aceastea zice Domnul: 'Nu te teame de faţa cuvintelor care ai auzit, cu carele M-au blăstămat copiii împăratului assirilor.

7. Iată, Eu voiu da lui duh şi va auzi veaste şi să va întoarce la ţara sa; şi-i voiu face a cădea de sabie în pământul său'»".

8. Şi s-au întors Rapsachis şi au aflat pre împăratul assirilor oştind asupra Lovnii. Că au zis cum că au fost purces din Lahis,

9. Şi au auzit de Tharaca, împăratul Ethiopiii, zicându-i: „Ieşit-au să oştască asupra ta". Carea auzând, au trimis soli la Ezechie, zicând:

10. „Aceastea veţi zice lui Ezehie, împăratului Iudei, grăind: «Să nu te înceluiască Dumnezeul tău, în Carele tu nădăjduieşti, zicând: 'Nu să va da Ierusalimul în mâna împăratului assirilor'.

11. Iată, tu ai auzit toate care au făcut împăraţii assirilor tuturor ţărâlor care le-au răsipit, şi tu te vei putea slobozi?

12. Au doară i-au scos pre ei dumnezeii limbilor pre carii i-au răsturnat părinţii miei, pre Gazam şi Haram şi Resef şi pre fiii lui Edin, carii era în Thadasar?

13. Unde împăratul Emath şi împăratul Arfad şi împăratul cetăţii Sefarvaim, Ana şi Ava?»"

14. Şi au luat Ezechie cărţile din mâna solilor şi le-au cetit şi s-au suit în casa Domnului şi le-au desfăcut Ezechie înaintea Domnului.

15. Şi s-au rugat Ezechie cătră Domnul, zicând:

16. „Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil, Cel ce şezi preste heruvimi, Tu eşti Dumnezeu sângur tuturor împărăţiilor pământului, Tu ai făcut ceriul şi pământul.

17. Pleacă, Doamne, ureachea Ta şi auzi; deşchide, Doam|ne, ochii Tăi şi vezi şi auzi 352v
toate cuvintele lui Senaheriv, care au trimis a blăstăma pre Dumnezeul cel viu,

18. Că cu adevărat, Doamne, pustie au făcut împăraţii assirilor ţărâle şi ţinuturile lor;

19. Şi au dat pre dumnezeii lor focului, că nu era dumnezei, ci lucruri de mâni omeneşti, lemn şi piatră, şi i-au sfărmat.

20. Şi acum, Doamne, Dumnezeul nostru, mântuieşte-ne din mâna lui şi să cunoască toate împărăţiile pământului că Tu eşti Domn singur".

21. Şi au trimis Isaie, fiiul lui Amos, la Ezechie, zicând: „Aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil: «Pentru ceale ce M-ai rugat despre Senaheriv, împăratul assirilor».

22. Acesta e cuvântul carele au grăit Domnul preste el: «Urgisitu-te-au pre tine şi te-au batjocorit, fecioară, fata Sionului; după tine ş-au clătit capul fata Ierusalimului,

23. Pre care l-ai probozit, pre care l-ai blăstămat şi preste care ai înălţat glasul şi ai rădicat nălţimea ochilor tăi? La sfântul lui Israil!

24. Prin mâna slugilor tale ai probozit pre Domnul şi ai zis: 'Întru mulţimea căruţelor meale eu m-am suit la înălţimea munţilor, la culmele Livanului, ca să taiu chedrii lui cei înalţi şi ceatinile lui ceale aleasă şi voiu întra întru înălţimea vârfului lui, dumbrava Carmilului lui.

25. Eu am săpat şi am beut apă şi am săcat cu urma piciorului mieu toate păraiele iazurilor'.

26. Au doară n-ai auzit ceale ce i-am făcut lui oarecând? Din zilele ceale de demult Eu l-am plăzmuit şi acum l-am adus. Şi s-au făcut || spre zmulgerea dealurilor celor împreună 353r
războitoare şi a cetăţilor celor întărite.

27. Lăcuitorilor scurtându-să mâna, s-au cutremurat şi s-au ameţit; făcutu-s-au ca fânul câmpului şi ca iarba cea de păşune şi ca ierburile de pre acoperişuri, care s-au uscat mai nainte de-a să coace.

28. Lăcaşul tău şi ieşirea ta şi întrarea ta am cunoscut, şi nebuniia ta împrotiva Mea.

29. Când te aprindeai asupra Mea, mândriia ta s-au suit în urechile Meale. Pune-voiu direpţ aceaea cercel în narile tale şi frâu în buzele tale şi te voiu întoarce în calea pre carea ai venit.

30. Iară ţie acesta va fi sămn: mâncă într-acest an ceale ce din voia sa să nasc, şi în anul al doilea poame vei mânca, iară în anul al treilea sămănaţi şi săceraţi şi sădiţi vii şi mâncaţi rodul lor.

31. Şi va trimite cel ce va fi rămas din casa Iudii şi rămăşiţa, rădăcină în jos şi va face rod în sus.

32. Că din Ierusalim vor ieşi rămăşiţele şi mântuirea din muntele Sionului». Râvna Domnului oastelor va face aceasta.

33. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul despre împăratul assirilor: «Nu va întra în cetatea aceasta şi nu va arunca acolo săgeata şi nu o va cuprinde pavăza şi nu va trimite împrejurul ei şanţ.

34. Pre calea carea au venit, prin aceaea să va întoarce şi în cetatea aceasta nu va întra», zice Domnul.

35. «Şi voiu apăra cetatea aceasta, ca să o mântuiesc pentru Mine şi pentru David, sluga Mea»".

36. Şi* au ieşit îngerul Domnului şi au lovit în tabăra assirilor o sută optzeaci şi cinci de *1 Împăr. 19, 35.
353v mii. Şi s-au sculat dimineaţă şi, iată, | toţi trupuri de morţi. Tov. 1, 21.

37. Şi au ieşit şi s-au dus şi s-au întors Senaheriv, împăratul assirilor, şi au lăcuit în Ninivea.

38. Şi au fost când să ruga în bisearica lui Nesruh dumnezeului său; Adrameleh şi Sarasar, Ecli. 48, 24.
fiii lui, l-au lovit cu sabia şi au fugit în pământul Ararat şi au împărăţit Asarhadon, fiiul lui, 1 Maca. 7, 4.
pentru el. 2 Maca. 8, 19.

Cap 38

Ezechie, din moartea cea prin Isaie amânănţată slobozându-să prin sămnul ceasornicului Ahas şi făgăduindu-să slobozirea din mâna assirilor şi adăogându-să la viaţă cinsprăzeace ani, acest cântec de mulţămită lui Dumnezeu au cântat.

1. În zilele acealea au bolnăvit Ezechie până la moarte. Şi au întrat la el 4 Împăr. 20, 1.
Isaie, fiiul lui Amos prorocul, şi i-au zis: „Aceastea zice Domnul: «Rânduiaşte 2 Par. 32, 24.
casei tale, că vei muri tu şi nu vei trăi»".

2. Şi ş-au întors Ezechie faţa cătră păreate şi s-au rugat cătră Domnul.

3. Şi au zis: „Rogu-mă, Doamne, adu-Ţi aminte, rogu-mă, cum am umblat înaintea Ta întru adevăr şi întru inimă desăvârşit şi ce e bun în ochii Tăi am făcut". Şi au plâns Ezechie cu plângere mare.

4. Şi au fost cuvântul Domnului cătră Isaie, zicând:

5. „Mergi şi zi lui Ezechie: «Aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui David, tătâni-tău: 'Auzit-am rugăciunea ta şi am văzut lacrămile tale. Iată, Eu voiu adaoge preste zilele tale cinsprăzeace ani.

6. Şi din mâna împăratului assirilor te voiu slobozi pre tine şi cetatea aceasta şi o voiu apăra'»".

7. Iară acesta va fi ţie sămn de la Domnul, că va face Domnul cuvântul acesta care au zis: ||
354r 8. *„Iată, Eu voiu face a să întoarce umbra liniilor prin carele să pogorâse în ceasornicul *Ecli. 48, 26.
lui Ahas în soare, înapoi cu zeace linii". Şi s-au întors soarele zeace linii pe treaptele ce să pogorâse.

9. Scrisoarea lui Ezechie, împăratului Iudei, când fusease bolnav şi să tămăduise din beteşugul său:

10. „Eu am zis întru jumătăţarea zilelor meale: «Mearge-voiu la porţile iadului.

11. Căutat-am rămăşiţa anilor miei». Zis-am: «Nu voiu vedea pre Domnul Dumnezeu în pământul celor vii; nu mă voiu mai uita la om şi la lăcuitoriul răpausului.

12. Neamul mieu s-au luat şi s-au zmult de la mine, ca cortul păstorilor.

Tăiatu-s-au ca de la ţăsătoriu viaţa mea. Când încă mă urziam, m-au tăiat». De dimineaţa până sara mă vei sfârşi.

13. Nădăjduiam până dimineaţa, ca leul, aşa au zdrobit toate oasăle meale.

De dimineaţa până sara mă vei sfârşi.

14. Ca puiul de rândunea, aşa voiu strâga, cugeta-voiu ca porumbiţa. Supţiiatu-s-au ochii miei privind spre înălţime.

Doamne, sâlnicie paţu, răspunde pentru mine!

15. Ce voiu zice sau ce-m va răspunde mie, când Însuş va face?

Aduce-Ţi-voiu aminte toţi anii miei întru amărăciunea sufletului mieu.

16. Doamne, de să vieţuiaşte aşa şi într-unele ca aceastea viaţa duhului mieu, certa-mă-vei şi mă vei viia.

354v 17. Iată, în pace amărâciunea mea e amară foarte. | Iară Tu ai scos sufletul mieu, ca să nu pieiu. Lepădat-ai dinnapoia Ta toate păcatele meale.

18. Că nu iadul să va mărturisi Ţie, nici moartea Te va lăuda. Nu vor aştepta cei ce să pogor în lac adevărul Tău.

19. Cel viu, cel viu, acela să va mărturisi Ţie, ca şi eu astăzi. Tatăl fiilor cunoscut va face adevărul Tău.
20. Doamne, mântuiaşte-mă, şi psalmii noştri vom cânta în toate zilele vieţii noastre în casa Domnului".
21. Şi au poruncit Isaie să ia o păstură de zmochine şi să puie preste rană şi să să însănătoşaze.
22. Şi au zis Ezechie: „Ce sămn va fi că mă voiu sui în casa Domnului?"

Cap 39

Lui Ezechie, după ce au arătat solilor vaviloneanilor vistieriile sale, de la Isaie i să vesteaşte că să vor treace toate averile sale acealea în Vavilon.

4 Împăr. 20, 12. 1. În vreamea aceaea au trimis Merodah Valadan, fiiul lui Valadan, împăratul Vavilonului, cărţi şi daruri la Ezechie, că auzise cum că au fost bolnăvit şi să sănătoşase.
2. Şi s-au veselit de ei Ezechie şi le-au arătat lor cămara mirezmelor şi a argintului şi a aurului şi a mirosurilor şi a unsorilor celor bune şi toate apotecele unealtelor sale şi toate ce s-au aflat întru vistieriile lui. N-au fost cuvânt ce să nu le fie arătat Ezechie în casa sa şi întru toată putearea sa.
3. Şi au întrat Isaie prorocul la Ezechie împăratul şi i-au zis lui: „Ce au zis oamenii aceştia şi de unde au venit la tine?" Şi au zis Ezehie: „Din pământ || departe au venit la mine, 355r
din Vavilon".
4. Şi au zis: „Ce au zăbovit în casa ta?" Şi au zis Ezechie: „Toate care sânt în casa mea au văzut. N-au fost ceva care să nu le fiu arătat în vistieriile meale".
5. Şi au zis Isaie cătră Ezechie: „Auzi cuvântul Domnului oastelor:
6. «Iată, zile vor veni şi să vor lua toate ceale ce sânt în casa ta şi care au agonisit părinţii tăi până în zioa aceasta în Vavilon. Nu să va lăsa ceva», zice Domnul.
7. Şi din fiii tăi carii vor ieşi din tine, pre carii i-ai născut, vor lua şi vor fi fameni în polata împăratului Vavilonului".
8. Şi au zis Ezechie cătră Isaie: „Bun e cuvântul Domnului, ce ai grăit". Şi au zis: „Fie numai pace şi adevăr în zilele meale!"

Cap 40

Mângăiarea şi mântuirea Ierusalimului cea prin Hristos viitoare. Propoveduirea lui Ioan Botezătoriului. Slăbiciunea omenească şi neîncetarea dumnezeiescului cuvânt. Venirea cea după trup a lui Hristos şi slava Lui, putearea şi răsplătirea de faţă a propovedui. Împrotiva închinătorilor de idoli. Neasămănata lui Dumnezeu puteare şi înţelepciunea o pune înainte; şi cum că cei ce nădăjduiesc întru Domnul schimbă tăriia.

Math. 3, 3. Marc. 1, 3. Luc. 3, 4. 1. „Mângăiaţi-vă, mângăiaţi-vă, norodul Mieu", zice Dumnezeul vostru.
2. „Grăiţi la inimă Ierusalimului şi o chemaţi, că s-au umplut răotatea ei. Luat-au din mâna Domnului îndoite pentru toate păcatele sale".
Ioan 1, 23. 3. Glasul celui ce strâgă în pustie: „Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi în pustie cărările Dum|nezeului nostru". 355v
4. Toată valea să va înălţa şi tot muntele şi dealul să va smeri; şi vor fi ceale strâmbe spre dreapte, şi ceale aspre spre căi neatede.
5. Şi să va deascoperi slava Domnului şi va vedea tot trupul aşijderea, că gura Domnului au grăit.
*Ecli. 14, 18. Iacov 1, 10. 1 Petru 1, 24. 6. Glasul celui ce zice: „Strâgă!" Şi am zis: „Ce voiu strâga?" „Tot *trupul, iarbă şi toată slava lui, ca floarea câmpului".
7. Uscatu-s-au iarba şi au căzut floarea, că Duhul Domnului au suflat într-însul; cu adevărat iarbă e norodul.
8. Uscatu-s-au iarba şi au căzut floarea, iară cuvântul Domnului nostru rămâne în veac.
9. Preste munte înalt te suie tu, cel ce binevesteşti Sionului! Înalţă întru tărie glasul tău, cel ce binevesteşti Ierusalimului! Înalţă, să nu te temi. Zi cetăţilor Iudii: „Iată, Dumnezeul vostru!"
10. Iată, Domnul Dumnezeu întru tărie va veni şi braţul Lui va stăpâni. Iată, plata Lui cu El şi lucrul Lui înaintea Lui.

11. *Ca păstoriul va paşte turma Sa. În braţele Sale va aduna mieii şi în sânul Său îi va rădica, cei fătaţi Însuşi îi va purta. *Ezec. 34, 23. şi 37, 24. Ioan 10, 11.

12. Cine au măsurat cu pugnul apele şi ceriurile cu palma le-au cântărit? Cine au spânzurat cu trii deagete mărimea pământului şi au cumpănit în cântariu munţii şi dealurile în cumpănă?

13. *Cine au ajutat pre Duhul Domnului? Sau cine au fost sfetnicu Lui şi l-au arătat? *Înţel. 9, 13.

14. Cu cine au făcut sfat şi L-au deprins şi L-au învăţat cărarea dreptăţii şi L-au învăţat ştiinţa şi calea priceaperii l-au arătat Lui? Râm. 11, 34. 1 Cor. 2, 16.

15. Iată, neamurile ca picătura ciuturii şi ca o cirtă din cântariu s-au socotit? Iată,
356r os||troavele ca un praf mititel.

16. Şi Livanul nu va fi destul a prinde şi jiviniile lui nu vor fi destule spre jârtvă.

17. Toate neamurile ca când n-ar fi, aşa sânt înaintea Lui, şi ca o nimica şi deşert ceva sânt socotite Lui.

18. *Cui, dară, aseaminea aţi făcut pre Dumnezeu? Sau ce chip Îi veţi pune? *Fapt. 17, 29.

19. Au doară chip cioplit au vărsat meaşterul? Sau lucrătoriul de aur, cu aur L-au închipuit? Şi cu lespezi de argint, argintariul?

20. Doară lemn şi neputregăios au ales. Meşterul înţelept cearcă în ce chip va aşeza chipul care să nu să mişte.

21. Au doară nu ştiţi? Au doară n-aţi auzit? Au doară nu s-au vestit voao din început? Au doară n-aţi înţeles temeliile pământului?

22. Cel ce şade preste ocolul pământului şi lăcuitorii lui sânt ca lăcustele; Cel ce au întins ca o nimica ceriurile şi le-au desfăcut ca cortul a lăcui;

23. Cel ce dă ispititori de taine, ca cum n-ar fi judecătorii pământului, ca o deşertăciune au făcut.

24. Şi, adecă, nici sădit, nici ultuit, nici rădăcinat în pământ buciumul lor. De năpraznă au suflat într-înşii şi s-au uscat şi volbura ca o pozderâie îi va lua.

25. „Şi cui M-aţi asămănat şi M-aţi alăturat?" zice Cel Sfânt.

26. Rădicaţi spre înălţime ochii voştri şi vedeţi cine au zidit aceastea? Care scoate întru număr oastea lor şi pe toţi pe nume-i cheamă. După mulţimea tăriii şi a vârtuţii şi a puterii Lui, nici unul au rămas. |

356v 27. Pentru ce zici, Iacov, şi grăieşti, Israile: „Ascunsu-s-au calea mea de la Domnul şi de la Dumnezeul mieu judecata mea au trecut?"

28. Au doară nu ştii au n-ai auzit? Dumnezeu e veacinic Domn, Cel ce au zidit marginile pământului. Nu va scădea, nici să va osteni, nici e cercetare înţelepciunii Lui.

29. Cel ce dă celui obosit puteare şi celor ce nu sânt, tăriia şi vârtutea le înmulţeaşte.

30. Scădea-vor pruncii şi să vor osteni şi cei tineri întru neputinţă vor cădea.

31. Iară cei ce nădăjduiesc întru Domnul vor schimba tăria, lua-vor aripi ca de pajeră, alerga-vor şi nu să vor osteni, umbla-vor şi nu vor slăbi.

Cap 41

Să ceartă Dumnezeu cu închinătorii de idoli pentru puteare şi multe şi mari faceri de bine norodului jidovesc dăruite; prin carele Îş vădeaşte putearea Sa şi bunătatea către oameni, arătând împreună şi neputinţa idolilor şi deşertăciunea închinătorilor lor.

1. Tăcă înaintea Mea ostroavele şi neamurile schimbe tăriia. Să se apropie şi acum să grăiască, împreună la judecată să ne apropiem.

2. Cine au deşteptat de la răsărit pre cel drept, chematu-l-au să urmează după Sine? Da-va înaintea Lui neamurile şi pre împăraţi va dobândi. Da-va ca pulberea sabiii Lui, ca pre o pozdărâie de vânt răpită arcului Lui.

3. Goni-i-va, treace-va în pace, cărare în picioarele Lui nu să va arăta.

4. Cine au lucrat şi au lucrat aceastea şi le-au făcut, chemând neamurile din început? Eu, Domnul, *Cel întâiu şi Cel mai pre urmă Eu sânt. || *Jos 44, 6
357r 5. Văzut-au ostroavele şi s-au temut, marginile pământului s-au buiguit, apropiatu-s-au şi 48, 12.
şi s-au vecinat. Apoc. 18, 17

6. Fieştecarele pe aproapele său îl va agiuta şi frăţinelui său va zice: „Întăreaşte-te". şi 22, 13.

7. Întărit-au meşterul de fier, lovind cu maiul pre cel ce da cu maiul atunci, zicând: „Cu cleiu bun iaste". Şi l-au întărit cu cuie, ca să nu să clătească.

8. Şi tu, Israil, sluga Mea, Iacov, pre care am ales, sământa lui Avraam, priiatinului Mieu,

9. Întru ce te-am apucat de la marginile pământului şi de la ceale departe ale lui te-am chemat şi ţ-am zis: „Sluga Mea eşti tu, alesu-te-am pre tine şi nu te-am lepădat.
10. Nu te teame, că Eu cu tine sânt. Nu te abate, că Eu sânt Dumnezeul tău. Întăritu-te-am şi ţ-am ajutat şi te-au priimit pre tine, dreapta dreptului Mieu.
11. Iată, să vor învălui şi să vor ruşina toţi cei ce oştesc împrotiva ta. Fi-vor ca cum n-ar fi şi vor peri oamenii cei ce-ţi grăiesc împrotivă.
12. Căuta-vei şi nu vei afla pre oameni, răscoalele tale fi-vor ca cum n-ar fi şi ca o mistuire oamenii cei ce oştesc asupra ta.
13. Că Eu, Domnul, Dumnezeul tău, apucând mâna ta şi zicându-ţi: «Nu te teame, Eu ţ-am ajutat.
14. Să nu te temi, viermele lui Iacov, cei ce sânteţi morţi din Israil. Eu ţ-am ajutat ţie», zice Domnul şi răscumpărătoriul tău, sfântul lui Israil.
15. Eu te-am pus ca pre un car ce îmlăteaşte, nou, ce are boturi firestruitori. Îmlăti-vei munţii şi-i vei sfărâma şi dealurile ca pulberea le vei pune.
16. Vântura-i-vei şi vântul îi va lua şi volbura îi va | răsipi. Şi tu te vei bucura în Domnul, 557v
întru sfântul lui Israil te vei veseli.
17. Cei lipsiţi şi săraci caută apele şi nu sânt. Limba lor s-au uscat de seate. Eu, Domnul, îi voiu asculta, Dumnezeul lui Israil nu-i voiu părăsi.
18. Deşchide-voiu în dealurile ceale întinse râuri şi în mijlocul câmpilor izvoară; pune-voiu pustiiul spre bălţi de ape.
19. Da-voiu spre pustiire chedrul şi spinul şi mirha şi lemnul de maslin; pune-voiu în pustie ceatină, ulmul şi vuxul împreună.
20. Să vază şi să ştie şi să-şi aducă aminte şi să înţăleagă aseaminea că mâna Domnului au făcut aceasta, şi sfântul lui Israil o au zidit.
21. „Aproape faceţi judecata voastră", zice Domnul. „Aduceţi, de cumva aveţi ceva", zis-au împăratul Iacov.
22. Apropie-să şi să vă vestească oricare sânt viitoare; ceale mai dinnainte care au fost, vestiţi. Şi vom pune inima noastră şi vom şti ceale mai de pre urmă ale lor şi ceale ce sânt viitoare, spuneţi-ne.
23. Vestiţi-ne ceale ce vor fi viitoare şi vom şti că dumnezei sânteţi voi; şi bine, şi rău, de puteţi, faceţi. Şi să grăim şi să vedem împreună.
24. Iată, voi sânteţi din nimica, şi lucrul vostru, din cel ce nu iaste. Urăciune e cel ce v-au ales pre voi.
25. Deşteptat-am de la criveţu şi va veni de la răsăritul soarelui, chema-va numele Mieu şi va aduce sfeatnicii ca o tină şi ca olariul ce calcă pământul.
26. Cine au vestit din început, să ştim? Şi dintâiu, să zicem: „Drept eşti?" Nu iaste nici cel ce ves| |teaşte, nici cel ce prorocească, nici cel ce aude cuvintele voastre. 358r
27. Întâiu către Sion va zice: „Iată, de faţă sânt" şi Ierusalimul vestitoriu îl voiu da.
28. Şi am văzut, şi nu era nici dintr-aceştia cineva care să facă sfat şi, întrebat fiind, să răspundă cuvânt.
29. Iată, toţi sânt nedrepţi şi deşarte lucrurile lor; vânt şi deşertăciunea bozilor.

Cap 42

Tatăl binevoiaşte în fiiul Hristos, ale Căruia puteri şi lucruri ce va face prorocul le deascopere, îndemnând toate neamurile spre laudă şi spre mulţămire. Şi adaoge că cei răi şi nemulţămitori greu să vor certa de la Domnul, mult tânguindu-să pentru nemulţămirea slugilor lui Dumnezeu.

Math. 12, 18.
1. Iată sluga Mea, primi-l-voiu pre el, alesul Mieu, bine ş-au plăcut într-însul sufletul Mieu. Dat-am Duhul Mieu preste el, judecată noroadelor va face.
2. Nu va strâga, nici va lua faţa, nici să va auzi glasul lui afară.
3. Trestiia bătută nu o va zdrobi şi inul ce fumegă nu-l va stânge; întru adevăr va scoate judecata.
4. Nu va fi întristat, nici turburat, până ce va pune pre pământ judecată; şi leagea Lui ostroavele o vor aştepta.
5. Aceastea zice Domnul Dumnezeu, Cel ce au zidit ceriurile şi le-au întins, Cel ce au întărit pământul şi ceale ce au răsărit dintr-însul, Cel ce dă stare norodului ce iaste preste el şi duh celor ce umblă preste el.

6. Eu, Domnul, te-am chemat pre tine întru dreptate şi am apucat mâna ta şi te-am ţinut
*şi te-am dat spre aşezământ de leage norodului şi spre lumina neamurilor, | *Jos 49, 6.
358v 7. Ca să deşchizi ochii orbilor şi să scoţi din închisoare pre cel legat, din casa temniţii pre cei ce şed întru întunearec.
8. *Eu, Domnul, acesta e numele Mieu. Slava Mea altuia nu o voiu da şi lauda Mea *Jos 48, 11.
celor cioplite.
9. Ceale ce întâiu au fost, iată, au venit. Şi ceale noao Eu le vestesc. Mai înainte de-a răsări, auzite vi le voiu face.
10. Cântaţi Domnului cântare noao, lauda Lui în marginile pământului, cei ce vă pogorâţi la mare şi plinirea ei; ostroave şi lăcuitorii lor.
11. Rădice-să pustiia şi cetăţile ei, în casă va lăcui Chidar; lăudaţi lăcuitorii pietrii, din vârful munţilor vor strâga.
12. Pune-vor Domnului slavă şi lauda Lui în ostroave vor vesti.
13. Domnul ca cel tare va ieşi, ca omul ostaşu va deştepta râvna; glăsui-va şi va strâga, preste nepriiatinii Săi să va întări.
14. Tăcut-am pururea, n-am grăit, răbdătoriu am fost ca ceaea ce va să nască, voiu grăi, răsipi-voiu şi voiu mistui împreună.
15. Pustii voiu face munţii şi dealurile şi toată iarba lor o voiu usca şi voiu pune râurile întru ostroave şi bălţile le voiu usca.
16. Şi voiu povăţui pre cei orbi spre calea carea nu o ştiu şi pre cărările care n-au cunoscut îi voiu face a umbla. Pune-voiu întunearecul înaintea lor spre ruşine şi ceale strâmbe, spre căi dreapte. Aceaste cuvinte le-am făcut lor şi nu i-am părăsit.
17. Întorsu-s-au îndărăpt. Ruşinează-să cu ruşine cei ce nădăjduiesc în cel cioplit, cei ce zic celui vărsat: „Voi, dumnezeii noştri!"
18. Surzi, auziţi, şi cei orbi, uitaţi-vă spre vedeare!
359r 19. Cine-i orb, fără sluga Mea? Şi surd, fără la ca| |rele am trimis solii Miei? Cine e orb, fără cel ce e vândut? Şi cine e orb, fără sluga Domnului?
20. Cel ce vezi multe, au nu vei privi? Cel ce ai deşchis urechile, au nu vei auzi?
21. Şi Domnul au vrut a-l sfinţi pre el şi a mări leagea şi a o înălţa.
22. Iară norodul acel, răpit şi bătut; cursa tinerilor toţi, şi în casăle temniţii sânt ascunşi; făcutu-s-au spre răpire, nici iaste cine să scoaţă; spre jefuire, nici iaste cine să zică: „Întoarce!"
23. Cine e între voi care să auză aceasta, să ia aminte şi să asculte ceale viitoare?
24. Cine au dat spre jefuire pre Iacov şi pre Israil celor ce-l bat? Au nu Domnul acela, Căruia am păcăuit? Şi n-au vrut a umbla întru cărările Lui şi n-au auzit leagea Lui,
25. Şi au vărsat preste el urgiia iuţimii Sale şi războiu tare. Şi l-au ars împregiur şi n-au cunoscut; şi l-au aprins şi n-au înţeles.

Cap 43

Pre norodul ce creade, fără grije-l face, aceluiaş din toată lumea înmulţirea viitoare făgăduind, cu vestirea celor trecute şi a celor viitoare a lui Dumnezeu către norodul Său faceri de bine, prin care pre Sâne sângur Dumnezeu adevărat a fi să adeverează, adăogând greu ponoslu împrotiva nemulţămirii jidovilor.

1. Şi acum, aceastea zice Domnul, Cel ce te-au zidit, Iacove, şi te-au închipuit pre tine, Israile: „Să nu te temi că te-am răscumpărat şi te-am chemat pe numele tău, al Mieu eşti tu!
2. Când vei treace prin ape, cu tine voiu fi şi râurile nu te vor acoperi; când vei umbla
359v prin foc, nu te | vei arde şi văpaia nu va arde întru tine,
3. Că Eu sânt Domnul, Dumnezeul tău, sfântul lui Israil, mântuitoriul tău; dat-am jârtva cea de îmblânzire a ta: Eghiptul, Ethiopiia şi Sava pentru tine.
4. Din carea cinstit te-ai făcut întru ochii Miei şi slăvit. Eu te-am iubit şi voiu da oameni pentru tine şi noroade pentru sufletul tău.
5. Să nu te temi, că Eu cu tine sânt; de la răsărit voiu aduce sămânţa ta şi de la apus te voiu aduna.
6. Zice-voiu criveţului: «Dă!» şi amiazăzii: «Să nu tăgăduieşti!». Ado fiii Miei de departe şi featele Meale de la marginile pământului.
7. Şi pre tot cel ce cheamă numele Mieu spre slava Mea l-am zidit, l-am închipuit şi l-am făcut.

8. Scoate afară pre norodul orb, şi ochi având; surd, şi urechi îi sânt.
9. Toate noroadele s-au adunat întru una şi s-au strâns neamurile. Cine întru voi va vesti aceasta şi ceale ce sânt dintâi să ne facă a le auzi? Deaie mărturiile lor, îndrepteaze-se şi asculte şi zică: «Adevărat».
10. Voi, mărturiile Meale – zice Domnul – şi sluga Mea, pre carea O am ales ca să ştiţi şi să-M creadeţi şi să înţeleageţi că Însumi Eu sânt; mai nainte de Mine nu s-au închipuit Dumnezeu şi după Mine nu va fi.
*Ezec. 13, 4. 11. *Eu sânt, Eu sânt Domnul şi nu iaste fără Mine mântuitoriu!"
12. Eu am vestit şi am mântuit. Auzitul l-am făcut şi n-au fost între voi strein; voi, mărturiile Meale – zice Domnul – şi Eu, Dumnezeu.
13. Şi dintâiu Eu însumi şi nu iaste cine să scoaţă din mâna Mea. Lucra-voiu, şi cine îi va întoarce aceaea?"
14. Aceastea zice Domnul, răscumpărătoriul vostru, sfântul lui Israil: „Pentru voi am tremis în Vavilon şi am oborât toate încuietorile şi pre haldeii ce să fălea întru corăbiile sale. ||
15. Eu, Domnul, sfântul vostru, Cel ce am zidit pre Israil împăratul vostru!" 360r
16. Aceastea zice Domnul, Cel ce au dat pre mare cale şi prin răpegiuni de ape cărări.
17. Cel ce au scos căruţa şi calul, ceata şi pre cel vârtos, împreună au adormit, nici să vor scula. Zdrobitu-s-au ca inul şi s-au stâns:
18. „Nu-ţi aduce aminte de ceale dintâiu şi la ceale vechi nu te uita.
*2 Cor. 5, 17. Apoc. 21, 5. 19. *Iată, Eu fac ceale noao şi acum vor răsări, adevărat le veţi cunoaşte. Pune-voiu în pustie apă şi întru cea neumblată, râuri.
20. Slăvi-Mă-va pre Mine fiara câmpului, bălaurii şi strutiile, că am dat în pustie apă, râuri întru cea neumblată, ca să dau beutură norodului Mieu, alesului Mieu.
21. Pre norodul acesta Mi-am închipuit Mie, lauda Mea va povesti.
22. Nu M-ai chemat pre Mine, Iacove, nici ai ostenit spre Mine, Israile!
23. Nu Mi-ai adus berbeacele arderii tale de tot şi cu junghierile Tale nu M-ai slăvit. Nu te-am făcut a sluji întru jârtvă, nici osteneală ţ-am dat întru tămâie.
24. Nu Mi-ai luat cu argint trestiia şi cu grăsimea giunghierilor tale nu M-ai îmbătat. Iară a sluji întru păcatele tale pre Mine M-ai făcut. Datu-Mi-ai osteneală întru nedreptăţile tale.
25. Eu sânt, Eu sânt Însum, Cel ce şterg nedreptăţile tale pentru Mine şi de păcatele tale nu-M voiu aduce aminte.
26. Adă-M aminte şi să ne judecăm împreună; spune de ai ceva a te îndrepta. |
27. Tatăl tău întâiu au păcătuit şi tâlcuitorii tăi au trecut leagea împrotiva Mea. 360v
28. Şi am spurcat pre căpeteniile ceale sfinte; dat-am spre ucidere pre Iacov şi pre Israil spre blăstăm".

Cap 44

Dumnezeu mângăie pre norodul Său, vrând a vărsa preste el Duhul Său şi ape preste cel sătios. Însuşi Cel dintâiu şi Cel mai de pre urmă şi sângur Dumnezeu, ziditoriul tuturor şi oblăduitoriul. Şi a idolilor, a meşterilor lor şi a închinătorilor lor marea deşertăciune, ba încă togma amegirea chiiar să vădeaşte. Pentru aceaea de la idoli către Dumnezeu, întru a Căruia mâni sânt toate, norodul să cheamă.

Ierim. 30, 10 şi 46, 27. 1. Şi acum, auzi, Iacov, sluga Mea, şi Israil, pre carele am ales!
2. Aceastea zice Domnul, Cel ce te-au făcut şi te-au închipuit, din pântece ajutoriul tău: „Să nu te temi, sluga Mea, Iacov, şi drepte pre carele am ales.
3. Că voiu vărsa ape preste cel sătios şi curgeri preste uscat. Vărsa-voiu Duhul Mieu preste sămânţa ta şi blagoslovenia Mea preste ruda ta.
4. Şi vor odrăsli între buruiene ca sălcile lângă apele ceale curgătoare".
5. Aceasta va zice: „A Domnului sânt eu!" şi cela va chema întru numele lui Iacov, şi cesta va scriia cu mâna sa: „Domnului!" şi întru numele lui Israil să va asămăna.
*Sus 41, 4. Jos 48, 12. Apoc. 8, 16 şi 22, 13. 6. *Aceastea zice Domnul, Împăratul lui Israil şi răscumpărătoriul lui, Domnul oastelor: „Eu, Cel dintâi şi Eu, Cel de apoi, şi fără de Mine nu iaste dumnezeu.
7. Cine e aseaminea Mie, cheme şi vestească. Şi rânduiala Îm puie înainte, cu carea am rânduit norodul cel de demult. Ceale viitoare şi ceale ce vor fi vestească-le lor. ||
8. Să nu vă teameţi, nici să vă turburaţi. De atunci te-am făcut a auzi şi am vestit. Voi 361r
sânteţi martorii Miei, au doară iaste Dumnezeu fără Mine şi ziditoriu pre care Eu nu l-am cunoscut?

9. Toţi făcătorii de idoli nimica sânt şi ceale preaiubite a lor nu le vor folosi. Ei sânt martorii lor, că nu văd, nici înţeleg, ca să se ruşineaze.

10. Cine au închipuit pre Dumnezeu şi au vărsat chip cioplit spre nimica treabnic?

11. Iată, toţi părtaşii lui să vor ruşina, că fauri sânt dintre oameni. Aduna-să-vor toţi, sta-vor şi să vor spăimânta şi să vor ruşina împreună.

12. *Faurul de fier pilă au făcut. Cu cărbuni şi cu maiuri o au închipuit şi o au lucrat cu braţul tăriii sale. Flămânzi-va şi va slăbi, nu va bea apă şi să va obosi. *Înţelep. 13, 11.

13. Meaşterul de lemn au întins îndreptariul, închipuitu-l-au în fireastău, făcutu-l-au în dungi şi l-au tras în strung. Şi au făcut chip de om ca un om frumos ce lăcuiaşte în casă.

14. Tăiat-au chedrii, adus-au cer şi stăjariu, care sta între leamnele dumbrăvii; sădit-au brad, care l-au crescut ploaia.

15. Şi s-au făcut oamenilor spre foc. Luat-au dintr-însele şi s-au încălzit şi le-au tăiat şi au copt pâini. Iară din cel rămas au făcut dumnezeu şi i s-au închinat. Făcut-au chip cioplit şi s-au plecat înaintea lui.

16. Jumătate dintr-însul l-au ars în foc, şi din jumătatea lui cărnuri au mâncat. Fiert-au bucată şi s-au săturat şi s-au încălzit şi au zis: «Ah, m-am încălzit, am văzut focul».

361v 17. Iară rămăşiţa lui o au făcut dumnezeu şi | chip cioplit şieşi. Să pleacă înaintea lui şi să închină lui şi i să roagă, zicând: «Izbăveaşte-mă, că dumnezeul mieu eşti tu!»

18. N-au ştiut, nici au înţeles. Că s-au uitat ca să nu vază cu ochii lor şi să nu înţeleagă cu inima sa.

19. Nu socotesc cu mintea sa, nici cunosc, nici sâmţesc, să zică: «Jumătate dintr-însul l-am ars în foc. Şi am copt pre cărbunii lui pâini, fiert-am cărnuri şi am mâncat, şi din rămăşiţa lui idol voi face. Înaintea unui butuc de lemn voiu cădea».

20. O parte din el cenuşe iaste. Inima cea neînţeleaptă s-au închinat lui şi nu va izbăvi sufletul său, nici va zice: «Doară minciună e în dreapta mea».

21. Adu-ţi aminte de aceastea, Iacove, şi Israile, că sluga Mea eşti tu! Închipuitu-te-am, sluga Mea eşti tu, Israile, să nu te uiţi de Mine!

22. Şters-am ca pre un nor nedreptăţile tale şi ca pre o negură, păcatele tale. Întoarce-te cătră Mine, că te-am răscumpărat!"

23. Lăudaţi, ceriuri, că milă au făcut Domnul! Dănţuiţi, marginile pământului, răsunaţi, munţi, lăudare, dumbrava şi tot lemnul ei, că au răscumpărat Domnul pre Iacov, şi Israil să va slăvi!

24. Aceastea zice Domnul, răscumpărătoriul tău şi ziditoriul tău din pântece: „Eu sânt Domnul, Cel ce am făcut toate, întins-am ceriurile sângur, aşezat-am pământul şi nime cu Mine".

25. Deşearte făcând seamnele vrăjmaşilor şi pre găcitori spre mânie întorcându-i, întorcând pre cei înţelepţi înapoi şi ştiinţa lor nebună făcând-o,

26. Deşteptând cuvântul slugii sale şi sfatul solilor săi plinind, cei ce zic Ierusalimului: «Avea-vei lăcuitori» şi cetăţilor Iudii: «Vă veţi întemeia şi ceale pustii a ei le voiu deştepta». ||

362r 27. Cel ce zic adâncului: «Pustiiaşte-te, şi râurile tale le voiu săca!»

28. Cel ce zic lui Chir: «Păstoriul Mieu eşti, şi toată voia Mea o vei umplea». Cel ce zic Ierusalimului: «Zidi-te-vei», şi bisearicii, «Întemeia-te-vei».

Cap 45

Prorociia de Chir şi de biruinţele ce i le va da Dumnezeu cu certare, căci pre Dumnezeu într-aceastea nu-L cunoaşte, însuşi sângur fiind Dumnezeu tuturor, Domn Căruia nime nu-I poate zice împrotivă. Să vesteaşte naşterea lui Hristos. Şi vorbeaşte prorocul mestecat de slobozirea jidovilor prin Chirul şi de mântuirea cea viitoare prin Hristos. Şi cum că sângur Domnul e Dumnezeu adevărat, Care mântuiaşte şi ceale făgăduite plineaşte.

1. Aceastea zice Domnul unsului Mieu, Chirului, a căruia i-am apucat dreapta, ca să supuiu înaintea feaţii lui neamurile şi să întorc spatele împăraţilor şi să deşchizu înaintea lui uşile şi porţile nu să vor închide:

2. „Eu înaintea ta voiu mearge şi pre cei slăviţi ai pământului îi voiu smeri. Porţile ceale de aramă le voiu zdrobi şi încuietorile ceale de fier le voiu sfărma.

3. Şi-ţi voiu da ţie comoarăle ceale ascunse şi ceale tăinuite a ascunselor, ca să ştii, că Eu, Domnul, Cel ce chem numele tău, Dumnezeul lui Israil.

4. Pentru sluga Mea, Iacov, şi Israil, alesul Mieu, şi te-am chemat pe numele tău. Asămănatu-te-am şi nu M-ai cunoscut.

5. Eu, Domnul, nu e mai mult, afară de Mine nu e dumnezeu; încinsu-te-am şi nu M-ai cunoscut.

6. Ca să ştie cei de la răsăritul soarelui şi cei | de la apus că fără de Mine nu iaste. Eu, 362v
Domnul şi nu-i altul,

7. Cel ce am închipuit lumina şi am zidit întunearecul, am făcut pace şi am zidit râul; Eu, Domnul, Carele am făcut aceastea toate.

8. Răuraţi, ceriuri, de sus şi norii să ploaie pre cel drept. Deşchiză-să pământul şi odrăzlească pre Mântuitoriul şi dreptatea răsară împreună. Eu, Domnul, l-am zidit.

*Ierem. 18, 6. 9. Amar celui ce să împrotiveaşte Făcătoriului său, vas din hârburi de pământ. *Au doară
Râm. 9, 20. va zice olariului său: «Ce faci?» şi «Lucrul tău fără mâni iaste?»

10. Amar celui ce zice tatălui: «Ce rodeşti?» şi muierii: «Ce naşti?»"

11. Aceastea zice Domnul, sfântul lui Israil, ziditoriul lui: „Ceale viitoare întrebaţi de la Mine, preste fiii Miei şi preste lucrul mânilor Meale porunciţi Mie.

12. Eu am făcut pământul şi omul preste el Eu l-am zidit. Mânile Meale au întins ceriurile şi a toată oastea lor am poruncit.

13. Eu l-am deşteptat spre dreptate şi toate căile lui le voiu îndrepta. El va zidi cetatea Mea şi robia Mea să va slobozi nu cu preţu, nici cu daruri", zice Domnul, Dumnezeul oastelor.

14. Aceastea zice Domnul: „Osteneala Eghiptului şi neguţătoria Ethiopiii şi Savaim, oamenii cei înalţi, la tine vor treace şi ai tăi vor fi. După tine vor umbla, legaţi cu cătuşi vor mearge. Şi ţie să vor închina şi să vor ruga, numai întru tine iaste Dumnezeu, şi: «Nu iaste fără Tine Dumnezeu.

15. Adevărat, Tu eşti Dumnezeu ascuns, Dumnezeu, mântuitoriul lui Israil»".

16. Turburatu-s-au şi s-au ruşinat toţi; împreună s-au dus întru ruşine faurii rătăcirilor.

17. Israil s-au mântuit în Domnul cu mântuire veacinică. Nu vă veţi turbura şi nu vă veţi ruşina până în veacul veacului. ||

18. Că aceastea zice Domnul cel ce au zidit ceriurile, acelaş Dumnezeu care au închipuit 363r
pământul şi l-au făcut, însuşi Ziditoriul lui. Nu în deşert l-au zidit; ca să fie lăcuit l-au zidit: „Eu, Domnul şi nu iaste altul!

19. Nu într-ascuns am grăit în locul pământului cel întunecos. N-am zis săminţii lui Iacov: «În zădar Mă căutaţi». Eu, Domnul, Cel ce grăiesc dreptatea, vestind ceale dreapte.

20. Adunaţi-vă şi veniţi şi vă apropiiaţi împreună cei ce v-aţi mântuit din neamuri. N-au ştiut cei ce rădică lemnul ciopliturii sale şi să roagă dumnezeului celui ce nu mântuiaşte.

21. Vestiţi şi veniţi şi vă sfătuiţi împreună. Cine auzită au făcut aceasta din început, de atunci mai nainte au zis? Au nu Eu, Domnul, şi nu mai iaste Dumnezeu fără Mine? Dumnezeu drept şi mântuitoriu nu iaste, fără Mine.

22. Întoarceţi-vă la Mine şi veţ fi mântuiţi toate marginile pământului! Că Eu, Dumnezeu, şi nu este altul.

23. Întru Mine Însumi M-am jurat, ieşi-va din gura Mea cuvântul dreptăţii şi nu să va întoarce.

*Râmi. 14, 11. 24. *Că Mie să va pleca tot jenunchele şi va jura toată limba.
Filip. 2, 10. 25. Deci în Domnul va zice: «A Meale sânt dreptăţile şi împărăţiia; la El vor veni şi să vor ruşina toţi cei ce să împrotivesc Lui.

26. Întru Domnul să va îndrepta şi să va lăuda toată sămânţa lui Israil»".

Cap 46

*Să vădească deşertăciunea idolilor şi răsipirea lor mai înainte să vestească. Jidovii cu rămăşiţele lui Israil la Dumnezeu să cheamă, arătându-li-să a lui Dumnezeu către dânşii ma|rea bunătate, 363v
adăogând grea mustrare pentru nemulţămirea lor, şi închinarea de idoli ce-i îndeamnă ca la El, Carele sângur toate le cunoaşte şi le poate să să întoarcă, mântuire lor prin Fiiul făgăduindu-L.*

1. Zdrobitu-s-au Vil, sfărmatu-s-au Navon, făcutu-s-au chipurile lor fiarălor şi dobitoacelor, greotăţile voastre cu mare povară până la obosiri.

2. Uscatu-s-au şi s-au zdrobit împreună; n-au putut mântui pre cel ce purta, şi sufletul lor întru robie să va duce.

3. „Ascultaţi-mă, casa lui Iacov şi toate rămăşiţele casii lui Israil, cei ce vă aduceţi din pântecele Mieu şi vă purtaţi din zgăul Mieu.
4. Până la bătrâneaţe Eu însumi şi până la cărunteaţe Eu voiu purta. Eu v-am făcut şi Eu voiu aduce. Eu voiu purta şi voiu mântui.
5. Cui M-aţi asămănat şi M-aţi îndreptat şi M-aţi împotrivit şi M-aţi făcut aseaminea?
6. Cei ce scoateţi aur din săculeţu şi argintul cu cumpâna măsuraţi, năimind meşterul de aur să facă dumnezeu şi cad înaintea lui şi să închină.
7. *Ducu-l pre el în umere purtându-l şi puindu-l în locul său. Şi va sta şi din locul său nu să va mişca, ci şi când vor strâga cătră el, nu va auzi. Din năcaz nu-i va mântui. *Varuh 6, 25.
8. Aduceţi-vă aminte de aceasta şi vă ruşinaţi. Întoarceţi-vă, călcătorii de leage, la inimă.
9. Aduceţi-vă aminte de veacul cel mai dinnainte, că Eu sânt Dumnezeu şi nu mai iaste dumnezeu, nice iaste aseaminea Mie.
364r 10. Vestind din ceput cea mai de pre urmă şi dintâi || ceale ce încă nu-s făcute, zicând: Sfatul Mieu va sta şi toată voia Mea va fi,
11. Chemând de la răsărit paserea şi din loc departe om după voia Mea; şi am grăit şi-l voiu aduce, zidit-am şi-l voiu face.
12. Ascultaţi-Mă pre Mine, cei vârtoşi cu inima, cei ce sânteţi departe de dreptate!
13. Aproape am făcut dreptatea Mea, nu să va depărta şi mântuirea Mea nu să va zăbovi. Da-voiu în Sion mântuirea şi întru Israil slava Mea".

Cap 47

Smerirea şi sfărmarea Vavilonului mai nainte să vesteaşte pentru mândriia lui, trufiia şi nemilostivirea asupra jidovilor robilor săi şi pentru că în vrăjitori, gâcitori şi descântători nădeajdea ş-au pus.

1. „Pogoară-te, şezi în pulbere, fecioară, fata Vavilonului, şezi pre pământ, că iaste scaunul featii haldeilor, că mai mult nu te vei chema moale şi jingaşe!
[2.] Ia moara şi macină făina; goleaşte ruşinea ta, deascopere umărul, dezvăleaşte fluierele, treci râurile.
3. *Deascoperi-să-va ocara ta şi să va vedea defăimarea ta, că izbândă voiu lua şi nu va sta Mie împrotivă om". *Nahuh 3, 5.
4. Răscumpărătoriul nostru, Domnul oastelor numele Lui, sfântul lui Israil.
5. „Şezi tăcând şi întră întru întunearec, fata haldeilor, că nu te vei mai chema doamna împărăţiilor.
6. Mâniiatu-M-am pre norodul Mieu, spurcat-am moştenirea Mea şi i-am dat în mâna ta. Nu le-ai pus milă. Spre cel bătrân ai îngreoiat jugul tău foarte.
7. Şi ai zis: «În veac voiu fi doamnă!» N-ai pus aceastea preste inima ta, nici ţ-ai adus aminte de cel mai de pre urmă al tău.
8. Şi ascultă aceastea, ceaea ce eşti jingaşe şi lăcuieşti cutezând, ceaea ce zici în inima ta:
364v *«Eu sânt şi nu ias|te mai mult afară de mine! Nu voi şedea văduvă şi nu voiu cunoaşte stărpiciunea». *Apoc. 18, 7.
9. *Veni-vor ţie doao aceastea degrabă într-o zi, stărpiciunea şi văduvirea. Toate au venit asupra ta pentru mulţimea vrăjitoriilor tale şi pentru împietrirea descântătorilor tăi cea foarte. *Jos 51, 19.
10. Şi nădeajdea ai avut în răotatea ta şi ai zis: «Nu iaste cine să mă vază». Înţelepciunea ta şi ştiinţa ta aceasta te-au înşelat; şi ai zis întru inima ta: «Eu sânt, şi afară de mine nu iaste alta».
11. Veni-va asupra ta răul şi nu vei şti înceaperea lui; şi va năvăli asupra ta dosada, carea nu o vei putea cu jârtve curăţi. Veni-va asupra ta de năpraznă mişelătatea, carea nu o vei şti.
12. Stăi cu descântătorii tăi şi cu mulţimea vrăjitorilor tăi, cu carii te-ai ostenit din tinereaţele tale, de cumva ceva îţ va folosi au de poţi fi mai tare.
13. Slăbit-ai întru mulţimea sfaturilor tale. Steaie şi te mântuiască găcitorii de ceriu, cei ce să uita la steale şi socotea lumile, ca dintr-însele să vestească ceale viitoare ţie.
14. Iată, s-au făcut ca un paiu, focul i-au ars pre ei. Nu vor mântui sufletul său din mâna văpăii. Nu sânt cărbuni cu carii să se încălzască, nici foc să şază la el.
15. Aşa s-au făcut ţie în oricarele te-ai fost ostenit. Neguţătorii tăi din tinereaţele tale, fieştecarele în calea sa au rătăcit. Nu iaste cine să te mântuiască".

Cap 48

Ceartă Domnul făţărniciia, nemulţămirea şi împietrirea jidovilor, arătând că El, iară nu idolii, au vestit ceale viitoare şi le-au plinit. Însă pentru numele Său le va îngădui. Şi aşea cu blândeaţă la Sine-i chiamă, dovedindu-să pre Sine sângur a fi Dumnezeu, ştiutoriul tuturor şi norodului Său răscumpărătoriu şi oblădui | |toriu. Şi împutându-le treacerea poruncilor Sale, care ţiindu-le, fericiţi ar fi fost. 365r

1. Auziţi aceastea, casa lui Iacov, cei ce vă chemaţi cu numele lui Israil şi din apele Iudii aţ ieşit, cei ce vă juraţi întru numele Domnului şi de Dumnezeul lui Israil vă aduceţi aminte, nu întru adevăr, nici în dreptate.

2. Că din cetatea sfântă chemaţi sânt şi preste Dumnezeul lui Israil s-au aşezat. Domnul oastelor, numele Lui:

3. „Ceale mai dintâiu de atunci le-am vestit şi din gura Mea au ieşit şi auzite le-am făcut. De năpraznă le-am lucrat şi au venit.

4. Că am ştiut că împietrit eşti tu şi vână de fier e cerbicea ta, şi fruntea ta de aramă.

5. Zis-am ţie mai nainte de atunci. Mai nainte până a veni ţi le-am spus, să nu cumva zici: «Idolii miei au fost aceştia şi ceale cioplite ale meale şi vărsate au poruncit aceastea».

6. Ceale ce ai auzit vezi-le toate. Iară voi vestit-aţi vruna? Auzite ţ-am făcut ceale noao de-acum şi s-au ţinut ceale ce nu ştii.

7. Acum s-au zidit şi nu de-atunci. Şi mai nainte de zi şi nu le-ai auzit, ca nu cumva să zici: «Iată, eu le-am cunoscut».

8. Nici ai auzit, nici ai cunoscut, nici de atunci s-au deşchis ureachea ta. Că ştiu că trecând vei treace leagea şi trecătoriu din pântece te-am chemat.

9. Pentru numele Mieu voiu depărta urgiia Mea şi cu lauda Mea te voiu înfrâna să nu pieri.

10. Iată, te-am copt, ci nu ca argintul alesu-te-am în cuptoriul sărăciii.

*Sus 42, 8. 11. Pentru Mine, pentru Mine voiu face, ca să nu fiu suduit, *şi slava Mea altuia nu o voiu da. |

Sus 41, 4 şi 44, 6. 12. Auzi-Mă, Iacove şi Israile, pre care Eu chem, Eu Însumi, Eu Cel dintâi şi Eu Cel mai de pre urmă. 365v

Apocal. 1, 8, 16 şi 22, 13. 13. Ci şi mâna Mea au întemeiat pământul şi dreapta Mea au măsurat ceriurile. Eu îi voiu chema şi vor sta împreună.

14. Adunaţi-vă, toţi voi, şi auziţi: «Cine dintr-înşii au vestit aceastea? Domnul l-au iubit, face-va voia Sa în Vavilon şi braţul Său întru haldei».

15. Eu, Eu am grăit şi l-am chemat şi l-am adus şi s-au îndreptat calea lui.

16. Apropiiaţi-vă cătră Mine şi auziţi aceasta: Nu din ceput întru ascuns am grăit. Din vreame mai nainte de ce ar fi, acolo eram". Şi acum Domnul Dumnezeu m-au trimis şi Duhul Lui.

17. Aceastea zice Domnul, răscumpărătoriul tău, sfântul lui Israil: „Eu, Domnul, Dumnezeul tău, Cel ce te învăţu ceale folositoare, Cel ce te oblăduiesc în calea carea umbli.

18. Batăr de-i fi luat aminte poruncile Meale, s-ar fi făcut ca râul pacea ta şi dreptatea ta ca adâncurile mării.

19. Şi ar fi fost ca năsipul sămânţa ta şi ruda pântecelui tău ca pietricealele lui. N-ar fi perit, nici s-ar fi sfărmat numele ei de la faţa Mea.

*Ierem. 21, 6. 20. *Ieşiţi din Vavilon, fugiţi de la haldei, în glas de bucurie vestiţi. Auzită faceţi aceasta şi o scoateţi până la marginile pământului; ziceţi: «Răscumpărat-au Domnul pre sluga Sa, Iacov.

*Ieşire 17, 6. Numer. 8, 11. 21. N-au însătoşat în pustie, când îi scotea; *apă din piatră le-au scos lor»; şi au tăiat piatra, şi au curs apele.

Jos 57, 21. 22. Nu iaste pace necredincioşilor!" zice Domnul.

Cap 49 | |

Rânduiaşte-să Hristos povăţuitoriu limbilor şi a jidovilor celor ce să vor mântui; şi să dă spre legătura norodului din toate părţile lumii a fi chemaţi. Şi, arătând mare fericire celor ce vor creade în Hristos, îi îndeamnă spre mulţămire. Şi cu blândeaţe mângâie Sionul, care de la 366r

CAP 49 PROROCIIA LUI ISAIE

Dumnezeu părăsit a fi să jeluia, făgăduindu-i că va fi toată lumea slăvită, toţi către dânsa curgând şi sfărmându-să nepriiatinii ei.

1. uziţi, ostroave, şi luaţi aminte, noroade departe! Domnul din pântece M-au chemat, din pântecele maicii Meale ş-au adus aminte de numele Mieu.
2. *Şi au pus gura Mea ca o sabie ascuţită. Cu umbra mânii Sale M-au acoperit şi M-au pus ca o săgeată aleasă. În tulba Sa M-au ascuns. *Jos 51, 16.
3. Şi Mi-au zis: „Sluga Mea eşti Tu, Israile, că întru tine Mă voiu slăvi".
4. Şi Eu am zis: „În deşert M-am ostenit, fără pricină şi în deşert am mistuit tăriia Mea". Deci judecata Mea, cu Domnul, şi lucrul Mieu, cu Dumnezeul mieu.
5. Şi acum, zice Domnul, închipuindu-Mă din pântece slugă Şieşi, să întorc pre Iacov către El, şi Israil nu să va aduna. Şi am fost slăvit întru ochii Domnului şi Dumnezeul Mieu au fost tăriia Mea.
6. Şi au zis: „Puţin iaste să-M fii Mie slugă a deştepta neamurile lui Iacov şi drojdiile lui Israil a le întoarce. *Iată, Te-am dat spre lumina limbilor, ca să fii mântuirea Mea până la marginea pământului". *Sus 42, 6. Fapte 13, 42.
7. Aceastea zice Domnul, răscumpărătoriul lui Israil, sfântul lui, către sufletul cel urgisit, către neamul cel urât, către sluga stăpânilor: „Împăraţii vor vedea şi să vor scula împreună
366v căpeteniile şi să vor închina pentru Domnul, | că credincios iaste, şi sfântul lui Israil Cel ce Te-au ales".
8. Aceastea zice Domnul: *„În vreame plăcută Te-am aşteptat, şi în zioa mântuirii Ţ-am ajutat şi Te-am ţinut şi Te-am dat spre aşezământ de pace norodului, să deştepţi pământul şi să stăpâneşti moştenirile ceale răsipite, *2 Corith. 6, 2.
9. Să zici celor ce sânt legaţi: «Ieşiţi!» şi celor ce sânt întru întunearec: «Deascoperiţi-vă!»" Preste căi să vor paşte şi întru toate ceale neatede păşunea lor.
10. *Nu vor flămânzi, nici vor însătoşa, nici îi va lovi zăduful şi soarele. Că Cel ce I-i milă de ei îi va îndrepta şi la izvoarăle apelor îi va adăpa. *Apocal. 7, 16.
11. Şi voiu pune toţi munţii Miei spre cale şi cărările Meale să vor înălţa.
12. Iată, aceştia de departe vor veni şi iată, ceia de la criveţu şi de la mare şi ceşti de la vântul austrului.
13. Lăudaţi, ceriuri şi dănţuiaşte, pământule, bucuraţi-vă, munţi, cu laudă! Că au mângâiat Domnul pre norodul Său şi pre săracii Săi îi va milui.
14. Şi au zis Sionul: „Părăsitu-m-au Domnul şi Domnul m-au uitat!"
15. „Au doară poate uita muiarea pruncul său, să nu miluiască pre fiiul pântecelui său? Şi aceaea de-l va uita, iară Eu nu te voiu uita pre tine".
16. Iată, în mânile Meale te-am scris. Zidurile tale înaintea ochilor Miei sânt pururea.
17. Venit-au ziditorii tăi, stricându-te şi răsipindu-te; de la tine vor ieşi.
18. *Rădică împregiur ochii tăi şi vezi; aceştia s-au adunat, venit-au ţie. „Viu sânt Eu – zice Domnul – că cu toţ aceştia ca cu o podoabă te vei îmbrăca şi-i vei pune împregiurul tău ca o mireasă". *Jos 60, 4.
367r 19. Că pustiile tale şi ceale nelăcuite ale tale şi locul căderii tale acum înguste || vor fi pentru lăcuitori; şi departe să vor goni cei ce te sorbea.
20. Încă vor zice în urechile tale fiii stărpiciunii tale: „Îngust e mie locul. Fă-m loc, să lăcuiesc".
21. Şi vei zice întru inima ta: „Cine au născut mie aceştia? Eu stearpă şi nenăscând, cea dusă şi robită. Şi pre aceştia cine i-au doicit? Eu, cea părăsită şi sângură; şi aceştia unde era?"
22. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: „Iată, voiu rădica către neamuri mâna Mea şi către noroade voiu înălţa sămnul Mieu. Şi vor aduce pre fiii tăi în braţe, şi featele tale pre umere le vor purta.
23. Şi vor fi împăraţii hrănitorii tăi şi împărăteasele, doicele tale. Cu faţa la pământ plecată să vor închina ţie şi praful picioarelor tale vor linge; şi vei şti că Eu sânt Domnul, întru Carele nu să vor ruşina cei ce-L aştaptă pre El".
24. Au doară să va lua de la cel tare pradă? Au cela ce va fi prins pre cel vârtos să va putea mântui?
25. Că aceastea zice Domnul: „Însăşi robiia de la cel tare să va lua şi ce s-au luat de la cel vârtos să va mântui. Iară pre cei ce te-au judecat pre tine Eu îi voiu judeca, şi fiii tăi Eu îi voiu mântui.
26. Şi voiu hrăni protivnicii tăi cu cărnurile sale. Şi ca cu must cu sângele său să vor îmbăta şi va şti tot trupul că Eu sânt Domnul, Cel ce te mântuiesc şi răscumpărătoriul tău cel tare, Iacov".

Cap 50

Nu din neputinţa lui Dumnezeu, ci pentru nelegiuirile sale rămâne sinagoga fără mire, nevrând pre Hristos a-L priimi, Care nimic n-au lăsat ce trăbuia a face ca să-L priimească, ci încă, pentru dragostea ei, pre Sine Însuşi spre năcazuri de ocară s-au dat. | Pentru aceaea vesteaşte că sinagoga cu dureri va peri. 367v

1. ceastea zice Domnul: „Ce carte iaste aceasta de slobozenie a maicii voastre, cu carea o am slobozit? Sau cine iaste crezutul Mieu, căruia v-am vândut? Iată, întru nedreptăţile voastre sânteţ vânduţi şi întru nelegiuirile voastre am slobozit pre maica voastră.

*Jos 59, 1. 2. Că am venit şi nu era om. Chemat-am şi nu era cine să auză. *Au doară s-au scurtat şi s-au micşorat mâna Mea, să nu pociu răscumpăra? Au nu iaste întru Mine puteare a izbăvi? Iată, întru certarea Mea pustie voiu face marea, pune-voiu râurile întru uscat, putrezi-vor peştii fără apă şi vor muri de seate.

3. Îmbrăca-voiu ceriurile cu întunearec şi sac voiu pune acoperemântul lor".

4. Domnul Mi-au dat Mie limbă învăţată, să ştiu sprijini pre cel ce-i obosit cu cuvântul. Rădică-m dimineaţa, dimineaţa rădică-m Mie ureachea, să-L auzu ca pre un învăţătoriu.

5. Domnul Dumnezeu Mi-au deşchis ureachea şi Eu nu Mă împrotivesc. Îndărăpt nu M-am dus.

*Math. 6, 67. 6. *Trupul Mieu l-am dat spre bătăi şi obrazul Mieu spre loviri. Faţa Mea nu o am întors de cătră cei ce Mă suduia şi Mă scuipiia.

7. Domnul Dumnezeu, ajutoriul Mieu, pentru aceaea nu M-am ruşinat. Pentru aceaea am pus faţa Mea ca o piatră vârtoasă şi ştiu că nu Mă voiu ruşina.

*Râmlea. 5, 33. 8. *Aproape iaste Cel ce Mă îndreptează. Cine să va împrotivi Mie? Să stăm împreună! Cel ce e protivnicul Mieu apropie-să cătră Mine!

9. Iată, Domnul Dumnezeu, agiutoriul Mieu. Cine e cel ce să mă osândească? Iată, toţi ca văjmântul să vor rumpe şi moliia îi va mânca. ||

10. Cine e dintre voi cel ce să teame de Domnul, auzând glasul slugii Sale? Care au umblat întru întunearec şi nu iaste lui lumină, nădăjduiască în numele Domnului şi să se razime spre Dumnezeul său. 368r

11. Iată, voi toţi, aprinzând foc, încinşi cu văpăi, umblaţi în lumina focului vostru şi în văpăile care aţi aprins. Din mâna Mea s-au făcut aceasta voao, întru dureri veţi adormi.

Cap 51

Îndeamnă Sionul cu pilda lui Avraam, căruia Dumnezeu făgăduinţele le-au plinit, ca şi dânsul adevărat să crează că va dobândi făgăduita de la Dumnezeu mângăiare. Despre mângăiarea, mântuirea şi marea fericirea Sionului, adecă a bisericii, prin Hristos viitoare, şi despre evangheliceasca leage desfătat grăiaşte şi despre smerirea protivnicilor bisericii.

1. uziţi-mă pre mine, cei ce urmaţi ce e drept şi căutaţi pre Domnul! Luaţi aminte la piatra de unde sânteţi tăiaţi şi la peşterea lacului din carea v-aţi tăiat.

2. Luaţi aminte la Avraam, tatăl vostru, şi la Sara, carea v-au născut, că unul l-am chemat pre el şi l-am blagoslovit şi l-am înmulţit.

3. Mângăia-va, dară, Domnul Sionul şi va mângăia toate căderile lui. Şi va pune pustiul lui ca o desfătare şi cea nelăcuită a lui ca gredina Domnului. Bucurie şi veselie să va afla într-însul, mulţămită şi glas de laudă.

4. Luaţi aminte la Mine, norodul Mieu, şi neamul Mieu, auziţi-Mă. Că leagea de la Mine va ieşi şi judecata Mea spre lumina noroadelor să va odihni.

5. Aproape e dreptul Mieu, ieşit-au mântuitoriul Mieu, şi braţele Meale noroade vor judeca. Pre Mine ostroavele Mă vor aştepta | şi braţul Mieu vor sprijini. 368v

6. Rădicaţi spre ceriu ochii voştri şi vedeţi supt pământ, jos, că ceriurile ca fumul să vor topi şi pământul ca văjmântul să va rumpe, şi lăcuitorii lui ca aceastea vor peri. Iară mântuirea Mea în veac va fi şi dreptatea Mea nu va scădea.

*Psalm 36, 39. 7. Auziţi-Mă pre Mine cei ce ştiţi pre cel drept, norodul Mieu. *Leagea Mea în inima lor.

Psalm 36, 31. Să nu vă teameţi de ocara oamenilor şi de blăstămurile lor să nu vă stidiţi.

8. Căci ca pre un văjmânt, aşa îi va mânca viermele; şi ca lâna, aşa îi va roade molia. Iară mântuirea Mea în veac va fi şi dreptatea Mea în neamurile neamurilor.

9. Scoală-te, scoală-te, îmbracă tăriia braţul Domnului! Scoală-te ca în zilele ceale de demult, întru neamurile veacurilor! Au doară nu Tu ai lovit pre cel mândru, rănit-ai bălaurul?
10. *Au doară nu Tu ai săcat marea, apa adâncului celui foarte, Cel ce ai pus adâncul mării calea, să treacă cei izbăviţi? *Ieşire 14, 21.
11. Şi acum, cei ce sânt răscumpăraţi de la Domnul să vor întoarce şi vor veni în Sion lăudând, şi veselia veacinică preste capetele lor; bucurie şi veselie vor ţinea, fugi-va durearea şi suspinarea.
12. Eu, Eu Însumi vă voiu mângâia. Cine eşti tu, să te temi de om muritoriu şi de fiiul omului, carele ca fânul, aşa să va usca?
13. Şi te-ai uitat de Domnul, făcătoriul tău, Cel ce au întins ceriurile şi au întemeiat pământul. Şi te-ai înfricoşat necurmat toată zioa de la faţa iuţimii celui ce te năcăjiia şi te gătise spre pierdere. Unde e acum mâniia celui ce te năcăjiia?
14. Degrabă va veni păşind a deşchide şi nu va ucide până la pierdere, nici va scădea pânea lui.
15. Iară Eu sânt Domnul, Dumnezeul tău, Cel ce turbur marea şi să umflă valurile ei.
369r Domnul oaste| |lor, numele Mieu.
16. *Pus-am cuvintele Meale în gura ta şi cu umbra mânii Meale te-am acoperit, să sădeşti ceriurile şi să întemeiezi pământul. Şi să zici cătră Sion: „Norodul Mieu eşti tu”. *Sus 49, 2.
17. Rădică-te, rădică-te, scoală, Ierusalime, ceaea ce ai băut din mâna Domnului păharul mâniii Lui. Până la fundul păharului celui de adormire ai beut; şi l-ai beut până la drojdii.
18. Nu iaste cine să-l sprijinească din toţi fiii carii i-au născut şi nu iaste cine să-i apuce mâna dintru toţ fiii carii i-au hrănit.
19. *Doao sânt care te-au întâmpinat. Cine să va întrista pentru tine? Jefuirea şi sfărmarea şi foametea şi sabiia; cine te va mângâia? *Sus 47, 9.
20. Fiii tăi s-au lepădat, dormit-au în capul tuturor căilor, ca orixul încursat, plini de urgia Domnului, de certarea Dumnezeului tău.
21. Pentru aceaea auzi, aceasta, cea săracă şi beată, nu de vin.
22. Aceastea zice Stăpânitoriul tău, Domnul şi Dumnezeul tău, Cel ce va bate pentru norodul Său: „Iată, am luat din mâna ta păharul somnului, fundul păharului urgiii Meale; nu vei mai adaoge a-l bea.
23. Şi-l voiu pune în mâna celor ce te-au smerit şi au zis sufletului tău: «Pleacă-te, să treacem». Şi ai pus ca pământul trupul tău şi ca calea celor ce trec”.

Cap 52

Deştaptă Sionul, adecă pre bisearica lui Hristos, spre mângâiare pentru cea în dar răscumpărarea sa. Pomeneaşte pogorârea lui Israil în Eghipt şi izbăvirea de la Assur. Iară pre propoveduitorii evangheliceştii păci îi laudă, îndemnând pre toţi spre laudă pentru Hristos, Cel gata tuturor
369v *Mântuitoriu. Şi despre | înălţarea şi smerirea Lui şi despre credinţa limbilor întru Dânsul.*

1. Scoală-te, scoală-te, îmbracă-te cu tăriia ta, Sionule, îmbracă-te cu vejmintele slavii tale, Ierusalime, cetatea Celui Sfânt! Că nu va mai adaoge a treace preste tine cel netăiat împrejur şi necurat.
2. Scutură-te din praf şi te scoală! Şezi, Ierusalime! Dezleagă legăturile grumazului tău, roabă, fata Sionului!
3. Că aceastea zice Domnul: „În dar sânteţi vânduţi şi fără argint vă veţi răscumpăra”.
4. Că aceastea zice Domnul Dumnezeu: „În Eghipt s-au pogorât norodul Mieu din început, să fie acolo lucrători. Şi Assur fără nici o pricină l-au asuprit. Facer. 46, 6.
5. Şi au doară Mie iaste aceasta – zice Domnul – că s-au luat norodul Mieu în dar? Ezechiil 36, 20.
Stăpânitorii lui nedrept lucrează – zice Domnul – şi *necurmat toată zioa numele Mieu Râm. 2, 24.
să blastămă.
6. Pentru aceasta va şti norodul Mieu numele Mieu în zioa aceaea, că Eu însumi, Cel ce grăiam, iată, de faţă sânt”.
7. *Câtu-s de frumoasă pre munţi picioarele celui ce vesteaşte şi propoveduiaşte pacea, *Nauh. 1, 15.
a celui ce vesteaşte binele, a celui ce propoveduiaşte mântuirea, a celui ce zice Sionului: Râm. 10, 15.
„Împărăţi-va Dumnezeul tău!”.
8. Glasul străjarilor tăi rădicat-au glasul, împreună vor lăuda. Că cu ochiu la ochiu va vedea, când va întoarce Domnul Sionului.

9. Bucuraţi-vă şi lăudaţi împreună, pustiile Ierusalimului! Că au mângăiat Domnul pre norodul Său, răscumpărat-au Ierusalimul.

*Psalm. 17, 3. 10. Gătit-au Domnul braţul cel sfânt al Său în ochii tuturor limbilor *şi vor vedea toate marginile pământului mântuirea Dumnezeului nostru.

*2 Corith. 6, 16. 11. Depărtaţi-vă, depărtaţi-vă, ieşiţi de acolo, || *ce e pângărit să nu atingeţi! Ieşiţi din 370r
mijlocul ei, curăţiţi-vă cei ce purtaţi vasele Domnului!

12. Că nu cu gâlceavă veţi ieşi, nici cu fuga veţ grăbi, că va mearge Domnul înaintea voastră şi vă va aduna Dumnezeul lui Israil.

13. „Iată, va înţeleage sluga Mea, înălţa-Să-va şi Să va rădica şi înalt va fi foarte".

14. Precum s-au buiguit pentru Tine mulţi, aşa neslăvită va fi între oameni vedearea Lui şi forma Lui între fiii omeneşti.

*Râm. 15, 21. 15. Acesta va stropi neamuri multe, preste Dânsul vor conteni împăraţi gura Sa, *căci cărora nu s-au vestit pentru Dânsul, L-au văzut, şi cei ce nu L-au auzit s-au uitat la El.

Cap 53

Nu toţi cuprind propoveduirea Evangheliii. Prorociia preste naşterea lui Hristos şi despre moartea Lui cea de ocară pentru păcatele noastre. Pentru blândeaţele şi cea de voie a Lui aducere, pentru slava şi înălţarea Lui şi pentru mulţimea celor ce vor creade.

Ioan 12, 28. 1. Cine au crezut auzitului nostru? Şi braţul Domnului cui s-au descoperit?

Râm. 10, 16. 2. Şi să va sui ca nişte nuiale dease înaintea Lui şi ca o rădăcină din pământ sătios. Nu iaste Lui frumseaţe, nici podoabă. Şi L-am văzut şi nu era vedeare; şi L-am dorit.

*Marc 9, 11. 3. *Urgisit şi mai apoi de oameni, bărbatul durerilor, şi Cel ce şti slăbiciunea. Şi ca cum ar fi ascunsă faţa Lui şi urgisită, pentru aceaea nici L-am socotit.

*Math 8, 17. 4. *Adevărat, slăbiciunile noastre El le-au luat şi durerile noastre El le-au purtat. Şi noi L-am socotit ca pre un lepros şi bătut de la Dumnezeu şi smerit.

*1 Cor. 15, 3. 5. *Iară El S-au rănit pentru nedreptăţile | noastre, zdrobitu-S-au pentru nelegiuirile 370v
noastre. Dojana păcii noastre preste El, şi cu vânătarea Lui ne-am vindecat.

6. Toţi noi ca nişte oi am rătăcit, fieştecarele în calea sa s-au abătut şi au pus Dumnezeu întru El nedreptatea noastră, a tuturor.

7. Adusu-S-au, că Însuşi au vrut, şi nu Ş-au deşchis gura Sa. Ca o oaie la junghiiare Să
*Math. 26, 63. va duce şi ca un miel înaintea celui ce-l tunde va amuţi. *Şi nu-Ş va deşchide gura Sa.

Fapte 8, 31. 8. Din strâmtoare şi din judecată S-au luat. Neamul Lui cine-l va spune? Că s-au tăiat de pre pământul celor vii; pentru nelegiuirea norodului Mieu L-am lovit.

9. Şi va da pre cei necredincioşi pentru îngroparea şi pre cel bogat pentru moartea Sa,
*1 Pet. 2, 12. *pentru că nedreptate n-au făcut, nici vicleşug au fost în gura Lui.

1 Ioan 3, 5. 10. Şi Domnul au vrut a-L zdrobi întru slăbiciune. De va pune pentru păcat sufletul Său, va vedea sămânţa de lung veac şi voia Domnului întru mâna Lui să va îndrepta.

11. Pentru aceaea că S-au ostenit sufletul Lui, va vedea şi să va sătura. Întru ştiinţa Sa va îndrepta însuşi Cel drept, sluga Mea, pre mulţi şi nedreptăţile lor Însuşi le va purta.

12. Pentru aceaea îi voiu împărţi Lui mulţi, şi a celor mari va împărţi jafurile, pentru că
*Mar 15, 28. au dat spre moarte sufletul Său *şi cu cei fără de leage S-au socotit. Şi El păcatele multora
Luc. 22, 37. le-au luat şi pentru călcătorii de leage S-au rugat. ||
Luc. 23, 34.

Cap 54 371r

Îndeamnă bisearica spre veselie, căci din limbi va fi mai sporită decât era sinagoga şi prin lume să va înmulţi, supt acoperemântul lui Dumnezeu pururea fiind păzită fără grije, uitându-să de năcazul cel vechiu. Şi cum că din pietri scumpe să va zidi, întru dreptate fiind întemeiată, şi toţi într-însa să vor învăţa de la Dumnezeu întru mulţimea păcii a să desfăta.

Luc. 23, 29. 1. „Laudă, cea stearpă, carea nu naşti! Cântă, laudă şi rânchiiază, ceaea ce nu
Galat. 4, 27. năşteai, că mulţi sânt fiii ceii lăsate, mai vârtos decât a ceii ce are bărbat", zice Domnul.

2. Lăţeaşte locul şetrii tale şi pieile corturilor tale le întinde, nu îngădui! Lungi fă funişoarele tale şi cuiele tale le întăreaşte!

3. Că spre dreapta şi spre stânga vei străbate şi sămânţa ta neamuri va moşteni şi cetăţi pustii va lăcui.
4. Să nu te temi, că nu te vei ruşina, nici te vei stidi, că nu-ţ va fi ruşine, că de turburarea tinereaţelor tale te vei uita şi de ocara văduvirii tale nu-ţ vei aduce aminte mai mult.
5. Că te va stăpâni Cel ce te-au făcut, *Domnul oastelor numele Lui şi răscumpărătoriul tău, sfântul lui Israil, Dumnezeul a tot pământul să va chema. *Luc. 1, 32.
6. „Căci ca pre o muiare lăsată şi mâhnită cu duhul te-au chemat pre tine Domnul şi muiare din tinereaţe lepădată", zis-au Dumnezeul tău.
7. „Spre o cirtă întru puţin te-am lăsat şi întru mile mari te voiu aduna.
8. Într-o cirtă de urgie am ascuns faţa Mea puţintel de la tine şi într-o milă veacinică te-am
371v miluit", | zis-au răscumpărătoriul tău, Domnul.
9. *„Ca în zilele lui Noe iaste Mie aceasta, căruia M-am jurat să nu mai aduc apele lui Noe preste pământ. Aşa M-am jurat, să nu Mă mâniiu spre tine şi să nu te cert. *Facere 9, 11.
10. Că munţii să vor clăti şi dealurile să vor cutremura. Iară mila Mea nu să va depărta de la tine şi aşezământul Mieu de pace nu să va clăti", zis-au milostivitoriul tău, Domnul.
11. „Săracă, de vifor zbătută, cea fără nici o mângâiare, iată, Eu voiu aştearne pre rând pietrile tale şi te voiu întemeia pre safiri.
12. Şi voiu pune băştile tale iaspin şi porţile tale pietri cioplite şi toate hotarăle tale pre pietri dorite,
13. *Toţi fiii tăi învăţaţi de la Domnul şi mulţimea păcii fiilor tăi. *Ioan 6, 45.
14. Şi întru dreptate te vei întemeia. Depărtează-te departe de hulă, că nu te vei teame şi de spaimă, că nu să va apropiia de tine.
15. Iată, moştanul va veni, care nu era cu tine; nimearnicul tău oarecând să va adaoge ţie.
16. Iată, Eu am zidit pre faurul ce suflă în foc cărbuni şi scoate vas spre lucrul său; şi Eu am zidit pre ucigaşul a piiarde.
17. Tot vasul ce s-au închipuit împrotiva ta nu să va dereage. Şi toată limba ce stă împrotiva ta în judecată o vei judeca. Aceasta e moştenirea slugilor Domnului şi dreptatea lor la Mine", zice Domnul.

Cap 55

372r *Pre toţi la credinţă chemându-i, făgăduiaşte || prisosirea sufleteştilor daruri. Chiiamă-să de către păcate necredincioşii, fiind Domnul milostiv şi credincios întru făgăduinţe. Despre sporiul evangheliceştii propoveduiri şi fericirea celor ce vor creade.*

1. „Toţi cei însătoşaţi, veniţi la ape. Şi carii nu aveţi argint sârguiţi, cumpăraţi şi mâncaţ; veniţi, cumpăraţi, fără argint şi fără nici o schimbare, vin şi lapte. Ecli 51, 33. Apoc. 22, 16.
2. Drept ce cumpăniţi argintul nu întru pâini şi osteneala voastră nu întru saţiu? Ascultaţi, cei ce Mă auziţi, şi mâncaţi ce e bun şi să va desfăta întru grăsime sufletul vostru.
3. Plecaţi ureachea voastră şi veniţi la Mine. Auziţi, şi va fi viu sufletul vostru şi voiu lovi cu voi legătură veacinică *milele lui David ceale credincioasă. *Fapt. 13, 34.
4. Iată, martor noroadelor l-am dat, povăţuitoriu şi poruncitoriu neamurilor.
5. Iată, neamul care nu-l cunoşteai îl vei chema. Şi neamurile care nu te-au cunoscut la tine vor alerga, pentru Domnul, Dumnezeul tău şi sfântul lui Israil, că te-au mărit pre tine.
6. Căutaţi pre Domnul când să poate afla, chemaţi-L când e aproape.
7. Părăsască cel necredincios calea sa şi omul cel nedrept cugetele sale şi să întoarcă către Domnul şi-l va milui şi către Dumnezeul nostru, că mult e a ierta.
8. Că nu sânt gândurile Meale ca gândurile voastre, nici căile voastre, căile Meale", zice Domnul.
9. „Că precum să înalţă ceriurile de la pământ, aşa s-au înălţat căile Meale de căile
372v voastre şi gân|durile Meale de gândurile voastre.
10. Şi precum să pogoară ploaia sau zăpada din ceriu şi acolo mai mult nu să întoarce, ci adapă pământul şi-l stropeşte şi-l face a răsări şi dă sămânţa sămănătoriului şi pâine celui ce mâncă,
11. Aşa va fi cuvântul Mieu carele va ieşi din gura Mea; nu să va întoarce la Mine deşert, ci va face oricare am vrut; şi va spori întru acealea la carele l-am tremis.
12. Că întru veselie veţi ieşi şi în pace vă veţi povăţui; munţii şi dealurile vor cânta înaintea voastră laudă şi toate leamnele ţinutului vor plezni cu mâna.
13. În loc de paporă să va sui chiparos şi în loc de urzică va creaşte mirsina. Şi va fi Domnul vestit spre sămn veacinic, carele nu să va lua".

Cap 56

Pre toţi de tot neamul sau cinul îi îndeamnă Domnul a ţinea poruncile Sale. Mângăiarea famenilor drepţi. Casa lui Dumnezeu, casa rugăciunii iaste. Grea certare şi amânânţare asupra păstorilor Ierusalimului, pre carii orbi şi câni muţi şi obraznici îi chiiamă.

Înţelepciu. 11, 1.

1. ceastea zice Domnul: „Păziţi judecata şi faceţi dreptate, că lângă voi e mântuirea Mea sabie şi dreptatea Mea să se deascopere".

2. Fericit e omul cel ce face aceasta şi fiiul omului carele va apuca aceasta, păzând sâmbăta să nu o pângărească, păzând mâinile sale să nu facă rău.

3. Şi să nu zică fiiul nimearnicului, care să lipeaşte de Domnul, zicând: „Cu despreunare mă va despărţi Domnul de la norodul Său". Şi să nu zică famenul: „Iată, eu, | | lemn săc!" 373r

4. Că aceastea zice Domnul famenilor: „Carii vor păzi simbetele Meale şi vor aleage ceale ce Eu am voit şi vor ţinea aşezământul Mieu de leage,

5. Da-le-voiu lor în casa Mea şi între zidurile Meale loc şi nume mai bun de fii şi de feate; nume veacinic le voiu da lor, carele nu va peri.

6. Şi pre fiii nimearnicului, cei ce să lipesc de Domnul să-L cinstească şi să iubească numele Lui, ca să-I fie Lui spre slugi, pre tot cel ce păzeaşte sâmbăta, să nu o pângărească, şi ţine aşezământul Mieu,

7. Aduce-i-voiu în muntele Mieu cel sfânt şi-i voiu veseli în casa Mea cea de rugăciune. Arderile lor şi junghierile lor vor plăcea Mie pre oltariul Mieu, *căci că casa Mea casa rugăciunii să va chema tuturor noroadelor".

*Ieremie 7, 11. Math. 21, 13. Marc 10, 17. Luc. 19, 46.

8. Zice Domnul Dumnezeu, Cel ce adună pre cei răsipiţi a lui Israil: „Încă voiu aduna la el adunaţii lui".

9. Toate fiarăle câmpului, veniţi a îmbuca, toate fiarăle dumbrăvii!

10. Străjarii lui sânt orbi toţi, n-au ştiut toţi; câni muţi neputând lătra, văzând deşertăciunile, dormind şi iubind visurile.

11. Şi câni fără ruşine foarte n-au cunoscut saţiul. Însuşi păstorii n-au cunoscut înţeleagerea. Toţi în calea sa s-au abătut, *fieştecarele cătră lăcomiia sa, de la cel dintâiu până la cel mai pe urmă:

*Ieremie 6, 23 şi 28, 10.

12. „Veniţi, să bem vin şi să ne umplem de beţie. Şi va fi ca astăzi, aşa şi mâne, şi cu mult mai mult".

Cap 57

Moartea drepţilor şi viitoarea lor | odihnă nu o înţeleg cei necredincioşi, cărora Dumnezeu aici le împută pentru închinarea idolilor şi pentru alte ale lor nelegiuiri, vestindu-le că să vor smeri. Iară celor ce să vor întoarce pace şi mângăiare să făgăduiaşte, fiind inima necredinciosului ca marea fierbând, căriia nu iaste pace. 373v

1. el drept piiare şi nu iaste cine să gândească întru inima sa. Şi bărbaţii milii împreună să culeg, că nu iaste cine să înţeleagă. Că de la faţa răotăţii s-au cules cel drept.

2. Vie pacea, odihnească în culcuşul său cel ce au umblat întru îndreptarea sa.

3. Iară voi apropiiaţi-vă încoace, fiii vrăjitoriii, sămânţa preacurvariului şi a curvii.

4. De cine v-aţi jucat? Spre cine v-aţi lărgit gura şi aţi scos limba? Au doară nu voi sânteţi fiii cei fără de leage, sămânţa mincinoasă?

5. Cei ce vă mângăiaţi întru dumnezei supt tot copaciul umbros, jârtvindu-vă pruncii în răpejuni, preste pietri înalte?

6. În părţile răpejunii partea ta, aceasta e soartea ta. Şi înşivă aţi turnat gustare, aţi adus jârtvă. Au doară preste aceastea nu voiu urgisi?

7. Preste munte înalt şi rădicat ai pus culcuşul tău şi acolo te-ai suit să junghii jârtve.

8. Şi după uşe, dinnapoia uşorului, ai pus pomenirea ta. Că lângă Mine ai deascoperit şi ai priimit pre cel curvariu. Desfătat-ai culcuşul tău şi ai făcut cu ei legătură. Iubit-ai aşternutul lor cu mâna deschisă.

9. Şi te-ai împodobit cu ungere împărătească şi ai înmulţit mirosurile tale; trimis-ai so| |lii tăi departe şi ai fost smerit până la iad. 374r

10. Întru mulţimea căii tale te-ai ostenit. N-ai zis: „Odihni-mă-voiu!" Viaţa mânii tale ai aflat, pentru aceaea nu te-ai rugat.

11. De carea grijindu-te, te-ai temut, căci ai mințit, şi de Mine nu ț-ai adus aminte, nici ai socotit în inima ta, că Eu tăcând şi ca când n-aş vedea şi te-ai uitat de Mine.
12. Eu voiu vesti dreptatea ta şi lucrurile tale nu-ț vor folosi.
13. Când vei strâga, izbăvească-te adunații tăi, şi pre toți aceaia îi va sufla vântul, lua-i-va văzduhul. Iară care are nădeajdea Mea va moşteni pământul şi va moşteni muntele Mieu cel sfânt.
14. *Şi voiu zice: „Cale faceți, dați drum, abateți-vă din cărare, luați smintealele din calea norodului Mieu!" *Jos 62, 10.
15. Că aceastea zice Cel Preaînălțat şi Înalt, Ce lăcuiaşte veacul. Şi sfânt numele Lui întru înălțime şi întru cel sfânt lăcuind şi cu duhul cel înfrământ şi smerit, ca să înviiaze sufletele celor smearini şi vie să facă inima celor înfrâmți:
16. „Că nu până în veac voiu izbândi, nici până în sfârşit Mă voiu mâniia, că Duhul de la fața Mea va ieşi şi suflarea Eu o voi face.
17. Pentru răotatea lăcomiii lui M-am mâniiat şi l-am lovit. Şi am ascuns de la tine fața Mea şi am urgisit. Şi s-au dus rătăcind în calea inimii sale.
18. Căile lui le-am văzut şi l-am vindecat; şi l-am întors şi i-am dat mângăierii lui şi celor ce plângea ai lui.
374v 19. Zidit-am roada buzelor pacea, pace celui | ce-i departe şi celui de aproape". Zis-au Domnul: „Şi l-am vindecat,
20. Iară necredincioşii, ca marea fierbând, carea nu să poate alina, şi să întoarcă valurile ei spre călcare şi spre tină.
21. Nu *iaste pace necredincioşilor", zice Domnul Dumnezeu. *Sus 48, 22.

Cap 58

Înfruntă fățărniciia jidovilor, arătând postul lor a nu fi priimit lui Dumnezeu. Şi care trebuie să urmeaze cu postul, carele puindu-să, multe faceri de bine să dăruiesc oamenilor. Cum trebuie a prăznui sâmbăta, lepădându-şi voia sa şi ce răsplătire va fi celor ce vor prăznui aşa.

1. Strâgă, să nu încetezi, ca trâmbița înalță glasul tău şi vesteaşte norodului Mieu nelegiuirile lor şi casii lui Iacov păcatele lor.
2 Că pre Mine din zi în zi Mă caută şi a şti căile Meale vreau, ca un neam ce au făcut dreptăți, şi judecata Dumnezeului său nu o au părăsit. Cer de la Mine judecățile dreptății; a să apropiia de Dumnezeu vreau.
3. «Pentru ce am postit şi nu Te-ai uitat la noi? Smerit-am sufletele noastre şi n-ai ştiut?» Iată, în zioa postului vostru să află voia voastră şi pre toți datornicii voştri îi cereți.
4. Iată, spre pâri şi gâlcevi postiți şi vă loviți cu pumnul necredincios. Să nu postiți ca până la această zi, ca să se audă întru înălțime strâgarea voastră.
5. *Au doară de acest feal iaste postul carele am ales, prin zi a-şi năcăji omul sufletul *Zah. 7, 5.
375r său? Au || doară a-şi suci ca vârtejul capul său şi sac şi cenuşe a-şi aştearne? Au doară acesta îl vei chema post şi zi bine priimită Domnului?
6. Au doară acesta e mai vârtos postul care am ales? Dezleagă legăturile necredinții, desfă înfăşurăturile ceale ce asupresc, slobozi pre cei zdrobiți, slobozi, şi toată sarcina o rumpe!
7. *Frânge celui flămând pâinea ta şi pre cei lipsiți şi rătăciți bagă-i în casa ta. Când vei *Ezec. 18, 7.
vedea golul acoperi-l, şi trupul tău să nu-l treci cu vedearea. Math. 25, 35.
8. Atunci să va ivi ca dimineața lumina ta şi sănătatea ta mai degrabă va răsări; şi va mearge înaintea feații tale dreptatea ta şi slava Domnului te va culeage.
9. Atunci vei chema şi Domnul te va auzi. Strâga-vei şi va zice: «Iată, Eu!», de vei lua din mijlocul tău lanțul şi vei înceta a întinde deagetul şi a grăi ce nu foloseaşte.
10. Când vei vărsa celui flămând sufletul tău şi suflet năcăjit vei sătura, răsări-va întru întunearec lumina ta şi întunearecul tău va fi ca amiazăzi.
11. Şi odihnă va da ție Domnul pururea şi va umplea de străluciri sufletul tău şi oasele tale va slobozi; şi va fi ca o grădină stropită şi ca un izvor de ape căruia nu-i vor scădea apele.
12. *Şi să vor zidi întru tine pustiile veacurilor. Temeliile neamului şi a neamului vei *Jos 61, 4.
deştepta. Şi te vei chema ziditoriul îngrădirilor, întorcând cărarea spre odihnă. |
375v 13. De vei întoarce de cătră sâmbăta piciorul tău a face voia ta în zioa Mea cea sfântă, şi vei chema sâmbăta jingaşe şi sfânta Domnului slăvită şi o vei slăvi, când nu faci căile tale şi nu să află voia ta să grăieşti cuvânt,

14. Atunci te vei desfăta în Domnul şi te voiu înălţa preste înălţimile pământului şi te voiu hrăni cu moştenirea lui Iacov, tătâni-tău, că gura Domnului au grăit".

Cap 59

Putearnic e şi bine vrea Dumnezeu a mântui pre jidovi, ci răotăţile lor, carele prorocul le înfruntă, opresc ca să nu fie ascultaţi şi să se mântuiască. Pentru carele şi ei să mărturisesc pe dreptate a fi părăsiţi de la Dumnezeu şi orbiţi, cu multe reale năcăjiţi. Despre iuţimea Domnului asupra celor răi şi bunătatea spre cei ce să pocăiesc.

Num. 11, 23. Sus 50, 2.
1. Iată, nu e scurtată mâna Domnului, ca să nu poată mântui, nici s-au îngreoiat ureachea Lui, să nu asculte.

2. Ci nedreptăţile voastre au împărţit între voi şi între Dumnezeul vostru, şi păcatele voastre au ascuns faţa Lui de la voi, să nu vă asculte.

*Sus 1, 15.
3. *Că mânile voastre pângărite sânt cu sânge şi deagetele voastre cu nedreptate. Buzele voastre au grăit minciună şi limba voastră nedreptate grăiaşte.

4. Nu iaste cine să chiiame dreptatea, nici iaste cine să judece adevărat. Ci nădăjduiesc
*Iov. 15, 35. în nimica şi grăiesc deşertăciuni. *Zămislit-au osteneală şi au născut nedreptate.

5. Oaole aspidelor au spart şi pânza painji||nului au ţăsut. Cel ce va mânca din oaole 376r
lor va muri. Şi ce e clocit va ieşi spre vasilisc.

6. Pânzele lor nu vor fi spre vâjmânt, nici să vor acoperi cu lucrurile sale. Lucrurile lor, lucruri netreabnice, şi lucrul nedreptăţii, în mânile lor.

*Pilde 1, 16. Râm. 3, 15.
7. *Picioarele lor la rău aleargă şi grăbesc a vărsa sânge nevinovat. Cugetele lor, cugete netreabnice; jefuire şi zdrobire în căile lor.

8. Calea păcii n-au ştiut şi nu iaste judecată în paşii lor. Cărările lor s-au plecat lor, tot cel ce calcă în eale nu cunoaşte pacea.

9. Pentru aceasta s-au îndelungat judecata de la noi şi nu ne va apuca dreptatea. Aşteptat-am lumina, şi iată, întunearecul; strălucirea, şi întru întunearec am umblat.

10. Pipăit-am ca orbii păreatele şi ca cei fără ochi ne-am purtat. Împiedecatu-ne-am la amiazăzi ca întru întunearec în ceale cu ceaţă, ca cei morţi.

11. Răgni-vom ca urşii toţi şi ca porumbiţele cugetând vom suspina. Aşteptat-am judecata, şi nu iaste; mântuirea, şi s-au depărtat de la noi.

12. Că s-au înmulţit nedreptăţile noastre înaintea Ta şi păcatele noastre ne-au răspuns noao. Că nelegiuirile noastre, cu noi şi nedreptăţile noastre le-am cunoscut,

13. A păcătui şi a minţi împrotiva Domnului. Şi ne-am întors, ca să nu meargem după Dumnezeul nostru, să grăim hulă şi treacere de leage. Zămislit-am şi am grăit din inimă cuvintele minciunii.

14. Şi s-au întors înapoi judecata şi drep|tatea departe au stătut. Că au căzut în uliţă 376v
adevărul şi dreptatea n-au putut întra.

15. Şi s-au făcut adevărul spre uitare. Şi cel ce s-au depărtat de rău spre pradă s-au dat. Şi au văzut Domnul şi răotatea s-au arătat întru ochii Lui, că nu iaste judecată.

16. Şi au văzut că nu e om şi S-au îndoit, căci nu iaste cine să ajute. Şi ş-au mântuit Luişi braţul Său şi dreptatea Lui, aceaea L-au întărit.

*Efes. 6, 17. 1 Thesal 5, 18.
17. *Îmbrăcatu-S-au cu dreptatea ca cu platoşa, ca coiful mântuirii în capul Lui. Îmbrăcatu-S-au cu vejmintele izbândii şi S-au acoperit ca cu plaşca râvnii,

18. Precum la izbândă ca la o răsplătire urgiii protivnicilor Săi şi întru mutarea nepriiatinilor Săi. Ostroave lor întru mutare va da.

19. Şi să vor teame cei de la apus de numele Domnului şi cei de la răsărituri, de slava Lui, când va veni ca râul silnic, pre care Duhul Domnului îl sileaşte.

*Râm. 11, 26.
20. *„Şi va veni Sionului Răscumpărătoriu şi celor ce să întorc de la nedreptate întru Iacov", zice Domnul.

21. „Acest aşezământ de leage al Mieu cu dânşii – zice Domnul – Duhul Mieu, Carele iaste întru tine şi cuvintele Meale care le-am pus în gura ta nu să vor depărta din gura ta şi din gura săminţiii tale – zice Domnul – de acum şi până în veac".

Cap 60

Bisearica spre dănţuire să deştaptă, că într-însa slava Domnului străluceaşte, la carea să vor adaoge multe neamuri; şi carele nu vor veni la ea vor peri. Întru carea pacea, dreptatea şi

377r *lauda lui Dumnezeu să vor afla, depărtându-să nedreptatea. Şi va fi || ei Domnul spre lumină veacinică şi spre slavă.*

1. Scoală-te, luminează-te, Ierusalime! Că au venit lumina ta şi slava Domnului spre tine au răsărit.
2. Că iată, întunearecul va acoperi pământul şi ceaţa, noroadele. Iară preste tine va răsări Domnul şi slava Lui întru tine să va vedea.
3. Şi vor umbla neamurile întru lumina ta şi împăraţi întru strălucirea naşterii tale.
4. *Rădică împregiur ochii tăi şi vezi. Toţi aceştia s-au adunat, venit-au ţie. Fiii tăi de departe vor veni şi featele tale din coaste să vor scula. *Sus 49, 18.
5. Atunci vei vedea şi vei prisosi; şi să va mira şi să va desfăta inima ta când să va întoarce la tine mulţimea mării; tăriia limbilor va veni ţie.
6. Noroiu de cămile te va acoperi, drumarii Madiamului şi Efanului, toţi de la Sava vor veni, aur şi tămâie aducând şi lauda Domnului vestind.
7. Tot dobitocul Chidarului să va aduna ţie, berbecii de la Navaioth să vor aduce ţie. Aduce-să-vor preste oltariul Mieu cel de îmblânzire şi casa mărimii Meale o voiu slăvi.
8. Carii sânt aceştia ce zboară ca norii şi ca porumbiţele la fereştile sale?
9. Că pre Mine ostroavele Mă aştaptă şi corăbiile mării în început, ca să aduc fiii tăi de departe, argintul lor şi aurul lor cu dânşii, numelui Domnului tău şi sfântul lui Israil, pentru că te-au slăvit.
10. Şi vor zidi fiii nimernicilor zidurile tale şi împăraţii lor vor slugi ţie, că întru urgiia Mea te-ai lovit şi întru păciuirea Mea te-am miluit.
11. *Şi să vor deşchide porţile tale pururea, zioa şi noaptea nu să vor închide, ca să se aducă la tine tăriia limbilor şi împăraţii lor să se aducă. | *Apoc. 21, 25.
377v 12. Că limba şi împărăţiia carea nu va sluji ţie va peri şi neamurile cu pustiire să vor jăfui.
13. Mărirea Livanului la tine va veni, chiparosul şi molitvul şi bradul împreună a împodobi locul sfinţirii Meale şi locul picioarelor Meale îl voiu mări.
14. Şi vor veni la tine plecaţi fiii lor, cei ce te-au smerit şi să vor închina urmelor picioarelor tale toţi cei ce te defaimă şi te vor chema cetatea Domnului, Sionul, sfântul lui Israil.
15. Pentru aceaea, că ai fost părăsită şi urâtă şi nu era cine să treacă prin tine, pune-te-voi spre mândriia veacilor, bucurie în neam şi în neam şi
16. Vei suge laptele limbilor şi cu ţiţa împăraţilor te vei apleca. Şi vei şti că Eu sânt Domnul, Cel ce te mântuiesc şi răscumpărătoriul tău cel tare, Iacov.
17. Pentru aramă voiu aduce aur şi pentru fier voiu aduce argint şi pentru leamne, aramă şi pentru pietri, fier. Şi voiu pune cercetarea ta pace, mai-marii tăi dreptatea.
18. Nu să va mai auzi nedreptatea pre pământul tău, jefuirea şi zdrobirea în hotarăle tale; şi va cuprinde mântuirea zidurile tale şi porţile tale, lauda.
19. *Nu va mai fi ţie soarele a lumina zioa, nici sclipeala lunii te va lumina, ci va fi ţie Domnul spre lumină veacinică şi Dumnezeul tău, spre slava ta. *Apoc. 21, 23 şi 22, 5.
20. Nu va mai apune soarele tău şi luna ta nu să va micşora, că va fi ţie Domnul spre lumină veacinică şi să vor plini zilele jalei tale.
21. Iară norodul tău, toţi cei drepţi, în veac vor moşteni pământul, odrazla sădirii Meale, lucrul mânilor Meale a slăvi.
22. Mai mic va fi în mie şi mititel spre neam tare foarte. Eu, Domnul, în vreamea lui, degrabă voiu face aceasta.

Cap 61 ||

378r *Slujba Mântuitoriului Hristos şi răscumpărarea neamului omenesc frumos le arată. Şi cum că, cu propoveduirea slujitorilor lui Hristos, limbile la credinţă să vor întoarce. Adaoge despre mângăiarea celor ce vor creade şi slava slujitorilor. Bisearica veselindu-să de fericirea sa minunat să bucură.*

1. Duhul Domnului preste Mine, pentru că M-au uns Domnul. A vesti celor blânzi M-au trimis, să vindec pre cei zdrobiţi cu inima, *să propoveduiesc celor robiţi slobozirea şi celor închişi, deşchiderea. *Luca 4, 18.
2. Să propoveduiesc anul cel priimit Domnului şi zioa izbândirii Dumnezeului nostru, *să mângăiu pre toţi cei ce plâng. *Mathei 5, 5.

3. Să puiu celor ce plâng Sionul şi să le dau cunună pentru cenuşe, untul-de-lemn al bucuriii pentru plângere, platoşea laudii pentru duhul măhnirii. Şi să vor chema într-însa tarii dreptăţii, sădirea Domnului a lăuda.

*Sus 48, 12. 4. *Şi vor zidi pustiile ceale din veac şi căderile ceale de demult le vor rădica şi vor întemeia cetăţile ceale răsipite, ceale răsipite în neam şi în neam.

5. Şi vor sta streinii şi vor paşte dobitoacele voastre şi fiii nimearnicilor lucrători de câmp şi de viile voastre vor fi.

6. Iară voi preoţii Domnului vă veţi chema, slujitorii Dumnezeului nostru zice-să-va voao. Tăriia limbilor veţi mânca şi întru slava lor vă veţ mândri.

7. Pentru turburarea voastră cea îndoită şi ruşinea vor lăuda partea sa. Pentru aceasta în ţara sa îndoite vor stăpâni, veselie veacinică va fi lor.

8. Că Eu, Domnul, Cel ce iubesc judecata şi urăsc răpirea în jârtvă. Şi voiu da lucrul lor întru | adevăru şi legătură veacinică de pace le voiu face. 378v

9. Şi vor şti întru neamuri sămânţa lor şi odrazla lor în mijlocul noroadelor. Toţi ce vor vedea îi vor cunoaşte, că aceştia sânt sămânţa carea o au blagoslovit Domnul.

10. Bucurându-Mă, Mă voiu bucura întru Domnul şi va sălta sufletul Mieu întru Dumnezeul Mieu. Că M-au îmbrăcat cu vejmintele mântuirii şi cu văjmântul dreptăţii M-au încunjurat, ca pre un mire împodobit cu cununa şi ca pre o mireasă împodobită cu mărgăritarele sale.

11. Că precum pământul scoate roada sa şi precum grădina sămânţa sa răsare, aşea Domnul Dumnezeu va răsări dreptatea şi lauda înaintea tuturor limbilor.

Cap 62

Prorocul nu înceată, pentru cei necredincioşi, a vesti pre Hristos, prorocind de venirea lui Hristos şi întoarcerea limbilor. Pentru fericirea lor, slava şi bucuriia bisericii din bunăvoia lui Dumnezeu către dânsa. De propoveduitorii bisericii şi Evangheliia pre lume a să vesti.

1. Pentru Sion nu voiu tăcea şi pentru Ierusalim nu voiu înceta, până ce va ieşi ca strălucirea dreptul lui şi Mântuitoriul lui ca candila să se aprinză.

2. Şi vor vedea limbile pre dreptul tău şi toţi împăraţii pre cinstitul tău. Şi să va chema ţie nume nou, care numele Domnului va numi.

3. Şi vei fi cununa slavii în mâna Domnului şi steama împărăţiii în mâna Dumnezeului tău.

4. Nu te vei mai chema „Lăsată", şi pământul tău nu să va mai chema „Pustiiu", ci te vei chema „Voia | | Mea" într-însa şi pământul tău „Lăcuit". Că bine au plăcut Domnului 379r întru tine şi pământul tău să va lăcui.

5. Că va lăcui tinărul cu fecioara şi vor lăcui întru tine fiii tăi. Şi să va bucura mirele de mireasă şi să va bucura de tine Dumnezeul tău.

6. Preste zidurile tale, Ierusalime, am rânduit păzitori, toată zioa şi toată noaptea în veac nu vor tăcea. Cei ce vă aduceţi aminte de Domnul să nu tăceţi.

7. Şi să nu-i daţi tăceare, până când va aşeza şi până când va pune Ierusalimul laudă pre pământ.

8. Juratu-S-au Domnul în dreapta Sa şi în braţul tăriii Sale: „De voiu mai da grâul tău bucată nepriiatinilor tăi şi de vor bea cei streini vinul tău, întru carele te-ai ostenit,

9. Că cei ce-l adună îl vor mânca şi vor lăuda pre Domnul şi cei ce-l câştigă îl vor bea în curţile Meale ceale sfinte".

*Sus 57, 14. 10. Treaceţi, treaceţi prin porţi, *gătiţi cale norodului, neated faceţi drumul, aleageţi pietrile şi rădicaţi sămn către noroade!

*Zahar. 9, 9. Math. 21, 5. 11. Iată, Domnul auzit au făcut în marginile pământului: *„Ziceţi featei Sionului: «Iată, Mântuitoriul tău au venit. Iată, plata Lui cu El şi lucrul Lui înnaintea Lui»".

12. Şi-i vor chema „Norod sfânt, răscumpăraţi de la Domnul", iară tu te vei chema „Cetate căutată şi nu părăsită".

Cap 63

Zice-să Domnul cu sânge stropit, când singuru biruise protivnicii. Dumnezeu multe faceri | de 379v *bine au dăruit israeliteanilor, ci pentru nedreptăţile sale sânt părăsiţi de El. Iară prorocul,*

aducându-şi aminte de milele Domnului, cheamă mila Lui preste norodul Său, care de la Dumnezeu a fi părăsit îl jeluiaşte.

1. ine e acesta, care vine din Edom, cu hainele întinse din Vosor? Acesta, înfrâmsăţat în văjmântul Său, păşind întru mulţimea tăriii Sale: „Eu, Cel ce grăiesc dreptatea şi apărătoriu sânt a mântui!"
2. *Pentru ce, dară, e roşie haina Ta şi vejmintele Tale, ca a celor ce calcă în jgheab? *Apoc. 19, 13.
3. „Jgheabul l-am călcat sângur şi din limbi nu ieste om cu Mine. Călcatu-i-am pre ei întru iuţimea Mea şi împreună i-am călcat întru mâniia Mea. Şi s-au stropit sângele lor preste vejmintele Meale şi toate îmbrăcămintele Meale le-am pângărit.
4. *Că zioa izbândirii întru inima Mea anul răscumpărării Meale au venit. *Sus 34, 8.
5. Uitatu-M-am împrejur şi nu era ajutoriu. Căutat-am şi n-au fost cine să ajute. Şi M-au mântuit braţul Mieu şi urgiia Mea, aceaea Mi-au ajutat.
6. Şi am călcat noroadele întru iuţimea Mea şi i-am îmbătat întru urgiia Mea şi am tras la pământ putearea lor".
7. De milele Domnului îm voiu aduce aminte, lauda Domnului preste toate ceale ce ne-au răsplătit noao Domnul şi preste mulţimea bunătăţilor casii lui Israil, care le-au dăruit lor după slobozeniia Sa şi după mulţimea milelor Sale.
380r 8. Şi au zis: „Însă norodul Mieu ieste, fiii ce nu | | tăgăduiesc". Şi S-au făcut lor Mântuitoriu.
9. Întru tot năcazul lor n-au fost năcăjit şi îngerul feaţii Lui i-au mântuit pre ei. Întru iubirea Sa şi întru slobozeniia Sa Însuşi i-au răscumpărat pre ei şi i-au purtat şi i-au rădicat în toate zilele veaculuí.
10. Iară ei spre mânie L-au chemat şi au năcăjit Duhul Lui cel Sfânt; şi S-au întors lor spre nepriiatin şi Însuşi i-au oştit pre ei.
11. Şi ş-au adus aminte de zilele veacului a lui Moisi şi a norodului său. *Unde ieste Cel ce i-au scos din mare, cu păstorii turmii Sale? Unde ieste Cel ce au pus în mijlocul lui Duhul sfântului Său? *Ieşire 14, 25.
12. Cel ce au scos pre Moisi cu braţul mărimii Sale? Cel ce au tăiat apele înaintea lor, ca să-Şi facă nume veacinic?
13. Cel ce i-au scos prin adâncuri ca pre un cal în pustie, ce nu să potigneaşte?
14. Ca o jivină în câmp pogorându-să, Duhul Domnului povăţuitoriu lui au fost. Aşa ai adus norodul Tău, ca să faci Ţie numele slavei.
15. *Ia aminte din ceriu şi vezi din lăcaşul Tău cel sfânt şi al slavii Tale. Unde iaste râvna Ta şi tăriia ta, mulţimea celor dinlontru ale Tale şi a milelor Tale? Preste Mine s-au întins. *2 Leage 26, 15. Varuh 2, 16.
16. Că Tu, Tatăl nostru, şi Avraam nu ne şti pre noi, şi Israil nu ne-au cunoscut; Tu, Doamne, Tatăl nostru, răscumpărătoriul nostru, din veac numele Tău.
17. Pentru ce ne-ai făcut a rătăci din căile Tale, Doamne? Învărtoşat-ai inima noastră, să nu ne teamem de Tine? Întoarce-Te pentru slujile Tale, neamurile moştenirii Tale! |
380v 18. Ca o nimica au moştenit pre norodul Tău cel sfânt; vrăjmaşii noştri au călcat sfinţeniia Ta.
19. Făcutu-ne-am ca întru început, când nu ne stăpâneai, nici să chema numele Tău preste noi.

Cap 64

Ceare prorocul ca Dumnezeu numele Său şi putearea nepriiatinilor cunoscute să le facă. Făcând aducerea aminte de fericirea cea gătită celor ce aştaptă pre Dumnezeu, mărturiseaşte şi jeluiaşte nedreptăţile norodului său, necurăţiile şi izgonirea, rugându-să pentru izbăvire.

1. atăr de ai rumpe ceriurile şi să Te pogori, de la faţa Ta munţii s-ar topi.
2. Ca arderea focului s-ar veştezi, apele ar arde de foc, ca să fie cunoscut numele Tău nepriiatinilor Tăi. De cătră faţa Ta limbile s-ar turbura.
3. Când vei face ceale minunate, nu vom suferi. Pogorâtu-Te-ai şi de cătră faţa Ta munţii s-au topit.
4. Din veac n-au auzit, nici în urechi au luat, *ochiul n-au văzut Dumnezeu fără Tine, ceale ce ai gătit celor ce te aştaptă pre Tine. *2 Corith 2, 9.
5. Întâmpinat-ai pre cel ce să veseleaşte şi face dreptate. În căile Tale îş vor aduce aminte de Tine. Iată, Tu Te-ai mâniiat şi noi am păcătuit. Întru dânşii am fost pururea şi ne vom mântui.
6. Şi ne-am făcut ca nişte necuraţi toţi noi şi ca pănura cei de lună toate dreptăţile noastre. Şi am căzut toţi ca frunza şi nedreptăţile noastre ca vântul ne-au dus pre noi.

7. Nu iaste cine să cheme numele Tău, cine să se scoale şi să Te ţie. Ascuns-ai faţa Ta de cătră noi şi ne-ai lovit cu mâna nedreptăţii noastre. ||
8. Şi acum, Doamne, Tatăl nostru eşti Tu, iară noi, tină şi Făcătoriul nostru, Tu, şi lucrul 381r
mânilor Tale, noi toţi.
*Psalmi 78, 8. 9. *Nu Te mânia, Doamne, foarte şi să nu mai pomeneşti nedreptatea noastră. Iată, caută norodul Tău toţi noi.
10. Cetatea sfântului Tău s-au făcut pustie, Sionul părăsit s-au făcut, Ierusalimul s-au pustiit.
11. Casa sfinţirii noastre şi a măririi noastre, unde Te-au lăudat părinţii noştri, s-au făcut spre ardere de foc şi toate ceale dorite a noastre s-au întors spre căderi.
12. Au doară preste aceastea Te vei conteni, Doamne, tăcea-vei şi ne vei năcăji foarte?

Cap 65

Întoarcerea limbilor şi lepădarea jidovilor pentru nedreptăţile sale şi închinarea de idoli, cruţindu-să puţinea rămăşiţe dintr-înşii. Amânânţare celor ce au lepădat leagea lui Dumnezeu şi spornice şi toate noao să vestesc slujilor lui Dumnezeu. Despre a cărora fericire şi a lui Dumnezeu cătră dânşii bunătate, multe grăiaşte prorocul.

Râm. 10, 20. 1. ăutatu-M-au pre Mine cei ce mai înainte nu Mă întreba, aflatu-M-au cei ce nu M-au căutat. Zis-am: „Iată, Eu, iată, Eu la limbi carii nu chema numele Mieu.
2. Întins-am mânile Meale toată zioa cătră norodul cel necredincios, ce păşaşte în cale nu bună, după cugetele sale,
3. Norodul cel ce Mă chiiamă spre mânie înaintea feaţii Meale pururea. Cei ce fac giunghieri în grădini şi jârtvesc pre cărămizi, |
4. Cei ce lăcuiesc în mormânturi şi în bisearicile idolilor dorm, cei ce mânâncă carne 381v
de porc şi zamă pângărită e în vasele lor,
5. Cei ce zic: „Depărtează-te de la mine, nu te apropiia de mine că necurat eşti", aceştia fum vor fi întru iuţimea Mea, foc arzând toată zioa.
6. Iată, scris iaste înnaintea Mea: „Nu voiu tăcea, ci voiu răsplăti şi voiu răsplăti în sânul lor,
7. Nedreptăţile voastre şi nedreptăţile părinţilor voştri împreună – zice Domnul – cei ce au jârtvit preste munţi şi preste dealuri M-au probozit şi voiu măsura lucrul lor cel dintâiu în sânul lor".
8. Aceastea zice Domnul: „Precum de s-ar găsi boboana în strugur şi să se zică: «Nu o răsipi, că blagoslovenie iaste», aşea voiu face pentru slujile Meale şi nu voiu pierde tot.
9. Şi voiu scoate din Iacov sămânţă, şi din Iuda pre cel ce va stăpâni măgurile Meale. Şi o vor moşteni aleşii Miei şi slugile Meale vor lăcui acolo,
10. Şi vor fi câmpurile spre staule de turme şi valea Ahor spre culcuşul ciurdelor norodului Mieu, celor ce M-au căutat.
11. Şi voi, cei ce aţi părăsit pre Domnul, cei ce v-aţi uitat de muntele cel sfânt al Mieu, cei ce puneţi norodului masă şi gustaţi preste ea,
*Isa Pilde 1, 22. 12. Număra-vă-voiu cu sabia şi toţi cu tăiare veţi cădea. *Pentru aceaea că v-am chemat
Jos 66, 4. şi nu aţi răspuns, grăit-am şi nu aţi auzit. Şi făceaţi rău în ochii Miei şi ceale ce n-am vrut
Iere. 7, 13. aţi ales".
13. Pentru aceasta, aceastea zice Domnul Dumnezeu: „Iată, slugile Meale vor mânca, şi voi veţi flămânzi. Iată, slugile Meale vor bea, şi voi veţi însătoşa. ||
14. Iată, slugile Meale să vor veseli, şi voi vă veţi ruşina. Iată, slugile Meale vor lăuda 382r
pentru săltarea inimii, şi voi veţi strâga pentru durearea inimii şi pentru zdrobirea duhului vă veţi văieta.
15. Şi veţi slobozi numele vostru spre jurământ aleşilor Miei. Şi te va ucide Domnul Dumnezeu, şi pre slugile Sale va chema cu alt nume,
16. Întru carele cel ce e blagoslovit pre pământ să va blagoslovi întru Dumnezeu. Amin. Şi cel ce joară pre pământ va jura întru Dumnezeu. Amin. Că uitării s-au dat strâmtorile ceale dintâiu şi pentru că s-au ascuns de la ochii Miei.
*Jos 66, 22. 17. *Că iată, Eu zidesc ceriuri noao şi pământ nou; şi nu vor fi întru pomenire ceale
Apoc. 21, 1. dintâi şi nu să vor sui la inimă,
18. Ci vă veţi bucura şi veţi sălta până în veac întru ceale ce Eu zidesc. Că iată, Eu zidesc Ierusalimul săltare şi norodului, bucurie.

19. Şi voiu sălta în Ierusalim şi Mă voiu bucura întru norodul Mieu. Şi nu să va mai auzi într-însul glasul plângerii şi glasul strâgării.
20. Nu va mai fi acolo prunc de zile şi bătrân care să nu-şi plinească zilele sale. Că copilul de o sută de ani va muri şi păcătosul de o sută de ani blăstămat va fi.
21. Şi vor zidi casă şi vor lăcui şi vor sădi vii şi vor mânca rodurile lor.
22. Nu vor zidi şi altul va lăcui, nu vor sădi şi altul va mânca, că după zilele copaciului vor fi zilele norodului Mieu, şi lucrurile mânilor lor să vor învechi.
23. Aleşii Miei nu să vor osteni în zădar, nici vor naşte întru turburare, că sămânţa celor blagosloviţi de la Domnul iaste şi nepoţii lor cu ei. |
382v 24. *Şi va fi mai nainte de ce vor strâga, Eu îi voiu asculta. Încă ei grăind, Eu îi voiu auzi. *Psalm 31, 5.
25. *Lupul şi mielul să vor paşte împreună, leul şi boul vor mânca paie şi şarpelui, praful, pâinea lui. Nu vor strâca, nici vor ucide în tot muntele Mieu cel sfânt", zice Domnul. *Sus 11, 6.

Cap 66

Domnul ceriului şi al pământului nu caută la biserică, carea jidovii pentru loc de odihnă vrea a-i zidi, ci la duhul umilit. Leapădă-să jârtvele legii vechi. Obrăzniciia jidovilor împrotiva lui Hristos şi a ucenicilor Lui, că să va certa să arată. Pentru naşterea lui Hristos şi rodirea bisericii, cu carea toţi a să veseli îi îndeamnă, arătând facerile de bine care va lua de la Domnul şi ce judecată va fi celor răi şi în ce chip, prin propoveduirea ucenicilor lui Hristos, limbile să vor întoarce. Şi despre răsplătirea cea desăvârşită a celor buni şi a celor răi.

1 Aceastea zice Domnul: *„Ceriul, scaunul Mieu, iară pământul e aşternut picioarelor Meale. Ce casă e aceasta care zidiţi Mie? Şi ce loc e acesta odihnii Meale? *Fapt. 7, 8,9 şi 17, 24.
2. Toate aceastea mâna Mea le-au făcut şi s-au făcut toate aceastea", zice Domnul. „La cine, dară, Mă voiu uita, fără la cel sărac şi la cel zdrobit cu duhul şi carele să cutremură de cuvintele Meale?
3. Cel ce jârtveaşte boul, ca cel ce omoară omul. Cel ce omoară dobitocul, ca cel ce descrieră cânele. Cel ce aduce aducere, ca cel ce ar aduce sânge de porc. Cel ce-ş aduce
383r aminte de tămâie, ca cel ce binecuvintează idolul. Aceastea toate le-au ales în căile sa| |le şi întru urăciunile sale sufletul lor s-au desfătat.
4. Pentru aceaea şi Eu voiu aleage batjocurile lor şi de ceale ce să tem le voiu aduce asupra lor, că am chemat şi nu era cine să răspunză. Grăit-am şi n-au auzit şi au făcut rău întru ochii Miei şi ceale ce n-am vrut au ales". Pilde 1, 24. Sus 65, 12. Ieremie 7, 13.
5. Auziţi cuvântul Domnului, cei ce tremuraţi de cuvântul Lui! Zis-au: „Fraţii voştri", cei ce Mă urăsc şi Mă leapădă pentru numele Mieu. Mărească-Să Domnul şi vom vedea întru veseliia voastră. Iară ei să vor ruşina.
6. Glasul norodului din cetate, glas din bisericâ, glasul Domnului, Celui ce răsplăteaşte răsplătire nepriiatinilor Săi.
7. Mai înainte de-a să munci a naşte, au născut. Mai nainte de-a-i veni naşterea, au născut parte bărbătească.
8. Cine au auzit cândva aseaminea? Şi cine au văzut acestuia aseaminea? Au doară va naşte pământul într-o zi? Au să va naşte neamul împreună? Că s-au muncit a naşte şi au născut Sionul fiii săi?
9. „Au doară Eu, Cel ce fac pre alţii a naşte, Însumi nu voiu naşte?", zice Domnul. „De voiu fi Eu sterp, Cel ce dăruiesc altora naştere?", zice Domnul, Dumnezeul tău.
10. Veseliţi-vă cu Ierusalimul şi săltaţi într-însa toţi cei ce o iubiţi. Bucuraţi-vă cu dânsa cu bucurie toţi cei ce plângeţi de dânsa,
11. Ca să sugeţi şi să vă săturaţi din ugerul mângâiarii ei, ca să mulgeţi şi cu desfătări să curgeţi din tot fealiul de mărirea ei.
12. Că aceastea zice Domnul: „Iată, Eu voiu abate preste ea ca râul păcii şi ca răpegiunea
383v ce | noroiaşte slava limbilor, carea o veţi suge. La ugere vă veţi duce şi pă genunche să vor cucernici voao.
13. În ce chip maica mângâie pre careva, aşa Eu vă voiu mângâia pre voi şi întru Ierusalim vă veţ mângâia".
14. Vedea-veţi şi să va bucura inima voastră şi oasele voastre ca iarba vor odrăzli. Şi să va cunoaşte mâna Domnului slujilor Sale şi va urgisi pre nepriiatinii Săi.

15. Că iată, Domnul în foc va veni şi ca viforul căruţele Lui, a răsplăti întru urgie iuţimea Sa şi certarea Sa, în văpaie de foc.

16. Că în foc Domnul va judeca şi întru sabia Sa la tot trupul; şi să vor înmulţi cei ucişi de la Domnul.

17. „Cei ce să sfinţea şi curaţi a fi să socotea în grădini după uşe dinlontru, cei ce mânca carne de porc şi urăciunea şi şoarecele împreună să vor mistui", zice Domnul.

18. „Iară Eu lucrurile lor şi gândurile lor viu să le aduc cu toate neamurile şi limbile. Şi vor veni şi vor vedea slava Mea.

19. Şi voiu pune întru ei sămn şi voiu trimite dintre ei, pre cei ce vor fi mântuiţi, la neamuri, pre mare, în Africa şi în Lidia, ţiind săgeata, în Italia şi în Greciia şi la ostroave departe, la cei ce n-au auzit de Mine şi n-au văzut slava Mea. Şi vor vesti slava Mea neamurilor.

20. Şi vor aduce pre toţi fraţii voştri din toate neamurile dar Domnului, pre cai şi în căruţe şi în lăptice şi pre cămile şi în ca||re, la muntele cel sfânt al Mieu, Ierusalimul – zice 384r
Domnul – precum de-ar aduce fiii lui Israil odor în vas curat în casa Domnului.

21. Şi voiu lua dintre dânşii spre preoţi şi leviţi", zice Domnul.

*Apoc. 21, 1. 22. *„Că precum ceriurile noao şi pământul nou, care Eu le fac a sta înaintea Mea – zice Domnul – aşa va sta sămânţa voastră şi numele vostru.

23. Şi va fi lună din lună şi sâmbătă din sâmbătă; veni-va tot trupul să se închine înaintea feaţii Meale", zice Domnul.

*Math. 9, 45. 24. „Şi vor ieşi şi vor vedea trupurile oamenilor carii au trecut leagea împrotiva Mea. *Viermele lor nu va muri şi focul lor nu să va stânge. Şi vor fi până la saţiu, spre vedearea a tot trupul".

A

(a se) ABATE: v. III
(s-)au abătut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 29,21; 53,6; 56,11
abateţi: *imperativ 2.pl.* 30,11
(nu vă) abateţi: *imperativ prohib. 2.pl.* 30,21
(nu te) abate: *imperativ prohib. 2.sg.* 41.10
abateţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 57,14
voiu abate: *ind. viit.I. 1.sg.* 66,12

ACOLO: adv.
acolo: 7,24, 25; 13,20, 21, 22; 17,2; 22,18; 23,12; 24,22; 27,10; 28,10, 13; 33,20, 21; 34,12, 14, 15; 35,8, 9; 37,33; 48,16; 52,4, 11; 55,10; 57,7; 65,9, 20

ACOPERĂMÂNT: s.n.; var. **ACOPEREMÂNT**
acoperemântul: *sg. nom./ac.* 14,11; 22,8; 28,17; 50,3; rezum. cap.54

(a se) ACOPERI: v. IV
(ne) vom acoperi: *ind. viit.I. 1.pl.* 4,1
acoperea: *ind. imp. 3.pl.* 6,2
acopăr: *ind. prez. 3.pl.* 11,9
va **acoperi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 26,21; 29,10; 31,5; 60,2, 6
am fost acoperiţi: *pasiv ind. pf.c. 1.pl.* 28,15
acoperi: *inf. prez. fără a* 28,20
acoperind: *gerunziu* 31,5
vor acoperi: *ind. viit.I. 3.pl.* 43,2
au acoperit: *ind. pf.c. 3.sg.* 49,2
am acoperit: *ind. pf.c. 1.sg.* 51,16
acoperi: *conj. prez. fără să 2.sg.* 58,7
(să) vor acoperi: *ind. viit.I. 3.pl.* 59,6
(S-)au acoperit: *ind. pf.c. 3.sg.* 59,17

ACOPERIRE: s.f.
acoperire: *sg. nom.* 4,5

ACOPERIŞ: s.n.
acoperişurile: *pl. ac.* 15,3
acoperişuri: *pl. ac.* 22,1; 37,27

ACOPERIT, -Ă: adj.
acoperiţi: *m. pl. ac.* 37,2

ACUM: adv.
acum: 1,21; 5,3, 5; 9,7; 16,14; 19,12; 28,22; 30,8; 33,10; 36,8, 10; 37,20, 26; 41,1; 43,1, 19; 44,1; 48,6, 7, 16; 49,5, 19; 51,11, 13; 59,21; 64,8

(a) ADĂPA: v. I
va adăpa: *ind. viit.I. 3.sg.* 49,10
adapă: *ind. prez. 3.sg.* 55,10

(a) ADĂPOSTI: v. IV
au adăpostit: *ind. pf.c. 3.sg.* 34,15

(a se) ADĂUGA: v. I; var. **(a se) ADĂOGA**; (Înv.) **(a se) ADAOGE:** v. III „a mai pune ceva lângă cele ce sunt"; „a continua să"
adaogeţi: *ind. prez. 2.pl.* 1,5
au adaos: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,10; 8,5
va **adaoge:** *ind. viit.I. 3.sg.* 10,20; 11,11; 24,20; 52,1
adaoge(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,1
adaoge(-să): *conj. prez. fără să 3.sg.* rezum. cap.18
vei adaoge: *ind. viit.I. 2.sg.* 23,12; 51,22
adaosu**(-s)-au:** *ind. pf.c. 3.sg.* 29,1
voiu adaoge: *ind. viit.I. 1.sg.* 29,14; 38,5
vor adaoge: *ind. viit.I. 3.pl.* 29,19
să adaogeţi: *conj. prez. 2.pl.* 30,1
adăogându(-să): *gerunziu* rezum. cap.38
adaoge: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.42; rezum. cap.61
adăogând: *gerunziu* rezum. cap.43; rezum. cap.46
(să) va adaoge: *ind. viit.I. 3.sg.* 54,15
(să) vor adaoge: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.60

ADĂUGARE: s.f.; var. **ADAOGERE** „adaos"
adaogeri: *pl. ac.* 15,9

ADÂNC, **-Ă:** adj./s.
adâncul: *sg. ac.* 7,11; 51,10
(celor) adânci: *s.m. pl. dat., în sintagma* ***celor adânci cu inima*** „celor cu planuri ascunse" rezum. cap.29
adânc: *s.n sg. ac., în forma* ***întru*** *adânc* „întru ascuns" 31,6
adâncului: *s.n sg. gen./dat.* 44,27; 51,10
adâncurile: *s.n pl. ac.* 48,18
adâncuri: *pl. ac.* 63,13
adânci: *adj. m. pl. nom., în sintagma* ***adânci cu inima*** „care îşi ascund planurile" 29,15
adâncă: *adj. f. sg. nom.* 30,33

ADEVĂR: s.n.
adevăr: *sg. nom./ac.* 10,20; 16,5; 38,3; 39,8; 42,3; 48,1
adevărul: *sg. nom./ac.* 26,2; 33,15; 38,18, 19; 59,14, 15
adevăru: *sg. ac.* 61,8

ADEVĂRAT, **-Ă:** adj./adv.
adevărat: *adv. în loc. adv.* ***cu adevărat*** 37,18; 40,7
adevărat: *adv.* 43,9, 19; 45,15; rezum. cap.51; 53,4; 59,4
adevărat: *adj. m. sg. nom.* rezum. cap.43; rezum. cap.45

(a se) ADEVĂRA: v. I (Înv.) „a (se) adeveri"
(să) adeverează: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.43

(a) ADORMI: v. IV
ai adormit: *ind. pf.c. 2.sg.* 14,8
au adormit: *ind. pf.c. 3.pl.* 14,18; 43,17
veţi adormi: *ind. viit.I. 2.pl.* 50,11

ADORMIRE: s.f. (Fig.) „amorţire"
adormire: *sg. ac.* 51,17

(a se/-şi) ADUCE: v. III
(nu) aduceţi: *imperativ prohib. 2.pl.* 1,13
aduce-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,17
va **aduce:** *ind. viit.I. 3.sg.* 8,7; 35,4; 41,25
aduceţi(-vă): *imperativ 2.pl., în loc. v.* ***aduceţi-vă aminte*** 12,4; 46,8, 9
vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,2; 49,22; 66,20
(ţ-)ai adus: *ind. pf.c. 2.sg., în loc. v.* ***ţ-ai adus aminte*** 17,10; 47,7; 57,11
(să) va aduce: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,7
(-ş) va aduce: *ind. viit.I. 3.sg., în loc. v.* ***-ş va aduce aminte*** 19,17
aduceţi: *imperativ 2.pl.* 21,14; 41,21
să (ne) aducem: *conj. prez. 1.pl., în loc. v.* ***să ne aducem aminte*** 26.13
au adus: *ind. pf.c. 3.sg.* 31,2
am adus: *ind. pf.c. 1sg.* 37,26; 48,15
adu(-Ţi): *imperativ 2.sg., în loc. v.* ***adu-Ţi aminte*** 38,3; 44,21
aduce(-Ţi)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg., în loc. v.* ***aduce-Ţi-voiu aminte*** 38,15
să(-şi) aducă: *conj. prez. 3.pl., în loc. v.* ***să-şi aducă aminte*** 41,20
voiu aduce: *ind. viit.I. 1.sg.* 43,5; 46,4, 11; 60,17; 66,4
ado: *imperativ 2.sg.* 43,6
(nu-ţi) aduce: *imperativ prohib. 2.sg., în loc. adv.* ***nu-ţi aduce aminte*** 43,18
ai adus: *ind. pf.c. 2.sg.* 43,23; 63,14
(-M) voiu aduce: *ind. viit.I. 1sg., în loc. v.* ***-M voiu aduce aminte*** 43,25

adă: *imperativ 2.sg., în loc. v.* ***adă(-) aminte*** 43,26
adus-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 44,14
(vă) aduceți: *ind. prez. 2.pl.* 46,3
(vă) aduceți: *ind. prez. 2.pl., în loc. v.* ***vă aduceți aminte*** 48,1; 62,6
(ș-)au adus: *ind. pf.c. 3.sg., în loc. v.* ***ș-au adus aminte*** 49,1; 63,11
adusu(-S)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 53,7
(-ț) vei aduce: *ind. viit.I. 2.sg., în loc. v.* ***-ț vei aduce aminte*** 54,4
să aduc: *conj. prez. 1.sg.* 54,9; 60,9
aduce(-)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 56,7
ați adus: *ind. pf.c. 2.pl.* 57,6
aducând: *gerunziu* 60,6
(să) vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl.* 60,7
aduce(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 60,7
să (se) aducă: *ind. viit.I. 3.sg./pl.* 60,11,11
aducându(-și): *gerunziu în loc. v.* ***aducându-și aminte*** rezum. cap.63
(îm) voiu aduce: *ind. viit.I. 1.sg., în loc. v.* ***îm voiu aduce aminte*** 63,7
(îș) vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl., în loc. v.* ***îș vor aduce aminte*** 64,5
aduce: *ind. prez. 3.sg.* 66,3
ar aduce: *cond. prez. 3.sg./pl.* 66,3, 20
(-ș) aduce: *ind. prez. 3.sg., în loc. v.* ***-ș aduce aminte*** 66,3
să aduc: *conj. prez. 1.sg.* 66,18

ADUCERE: s.f. „luare cu sine a unui lucru care apoi este predat cuiva"; (Înv.) „punere înainte"; „jertfă"
aducerea: *sg. ac.* rezum. cap.5
aducere: *sg. ac.* rezum. cap.53; 66,3
aducerea: *sg. ac., în loc. s.* ***aducerea aminte*** rezum. cap.64

(a se) ADUNA: v. I
adunați(-vă): *imperativ 2.pl.* 8,9; 45,20; 48,14
am adunat: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,14
va aduna: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,12; 40,11; 52,12
să adune: *conj. prez. 3.sg.* 13,14
adună: *imperativ 2.sg.* 16,3
adună: *ind. prez. 3.sg./pl.* 17,5; 56,8; 62,9
ați adunat: *ind. pf.c. 2.pl.* 22,9
(să) vor aduna: *ind. viit.I. 3.pl.* 24,22; 33,4
(vă) veți aduna: *ind. viit.I. 2.pl.* 27,12
(s-)au adunat: *ind. pf.c. 3.pl.* 34,15; 43,9; 49,18; 60,4
au adunat: *ind. pf.c. 3.sg.* 34,16
voiu aduna: *ind. viit.I. 1.sg.* 43,5; 54,7; 56,8
aduna(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,11
(să) va aduna: *ind. viit.I. 3.sg.* 49,5; 60,7

ADUNARE: s.f. „mulțime de oameni"; „adunare festivă", „sărbătoare", „petrecere"
adunările: *pl. nom.* 1,13
adunarea: *sg. ac.* 24,22

ADUNAT, **-Ă:** adj./s.
adunate: *adj. n. pl. gen.* 13,4
adunați: *adj. m. pl. nom.* 33,12
adunații: *s.m. pl. nom./ac.* 56,8; 57,13

AFARĂ: adv.
afară: 16,8; 33,7; 42,2; 43,8
afară: *adv. în loc. prep.* ***afară de*** 45,5; 47,8, 10

(a se) AFLA: v. I „a (se) găsi"
au aflat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 10,10, 14; 37,8
(să) va afla: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,15; 30,14; 35,9; 51,3
(s-)au aflat: *ind. pf.c. 3.pl.* 22,3; 37,4; 39,2
vei afla: *ind. viit.I. 2.sg.* 41,12
(să) afla: *inf. prez. fără a* 55,6
ai aflat: *ind. pf.c. 2.sg.* 57,10
(să) află: *ind. prez. 3.sg.* 58,3, 13
(să) vor afla: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.60
aflatu(-)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 65,1

AFLARE: s.f. (Înv.) „izvodire", „născocire"; „descoperire"
aflările: *pl. nom./ac.* 3,8; 12,4

(a) AFUMEGA: v. I (cu *a-* protetic) „a fumega"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Dohtorul Ștefan Vasilie Piscupescu, *Oglinda sănătății și a frumuseții omenești. Mijloace și leacuri de ocrotirea și îndreptarea stricăciunilor* (...), București, 1829.
afumegă: *ind. prez. 3.pl.* 7,4

(a) AGONISI: v. IV
au agonisit: *ind. pf.c. 3.pl.* 39,6

AH: interj.
ah: 44,16

AICI: adv.
aici: 22,16; rezum. cap.57

(a) AJUNGE: v. III
au ajuns: *ind. pf.c. 3.pl.* 16,8; 30,4

(a) AJUTA: v. I; var. (Reg.) **(a) AGIUTA**
va agiuta: *ind. viit.I. 3.sg.* 41,6
ajutați: *imperativ 2.pl.* 1,17
va ajuta: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,7
au ajutat: *ind. pf.c. 3.sg.* 40,13; 63,5
am ajutat: *ind. pf.c. 1.sg.* 41,10, 13, 14; 49,8
să ajute: *conj. prez. 3.sg.* 59,16; 63,5

AJUTĂTOR, -TOARE: s.m./f.
ajutătorii: *s.m. pl. nom.* rezum. cap.17

AJUTOR: s.n./s.m.; var. (Înv. și reg.) **AGIUTORIU**
agiutoriu: *sg. ac.* 20,6
agiutoriul: *sg. nom.* 50,9
ajutoriu: *sg. nom./ac.* 10,3; 30,2, 5; rezum. cap.31; 31,1; rezum. cap.37; 63,5
ajutoriul: *sg. nom./ac.* 17,3, 10; 31,3; 44,2; 50,7
ajutorii: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.31
ajutoriului: *sg. gen.* 31,2

(a) ALĂTURA: v. I
ați alăturat: *ind. pf.c. 2.pl.* 40,25

ALĂUTĂ: s.f.
alăuta: *sg. nom./ac.* 5,12; 16,11; 23,16
alăutei: *sg. gen.* 24,8
alăute: *pl. ac.* 30,32

ALB, **-Ă:** adj.
albe: *n. pl. nom.* 1,18

(a se) ALBI: v. IV
(să) vor albi: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,18

ALBINĂ: s.f.
albinei: *sg. dat.* 7,18

(a) ALEGE: v. III
ați fost ales: *ind. m.m.c.pf. perifr. 2.pl.* 1,29
au ales: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,2; 40,20; 49,7; 66,3, 4
a aleage: *inf. prez.* 7,15, 16
va aleage: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,1
am ales: *ind. pf.c. 1.sg.* 41,8; 43,10; 44,1, 2; 58,5
alesu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 41,9; 48,10
vor aleage: *ind. viit.I. 3.pl.* 56,4
aleageți: *imperativ 2.pl.* 62,10
ați ales: *ind. pf.c. 2.pl.* 65,12
voiu aleage: *ind. viit.I. 1.sg.* 66,4

(a) ALERGA: v. I
alergând: *gerunziu* 10,29
alerga-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 40,31
vor alerga: *ind. viit.I. 3.pl.* 55,5
aleargă: *ind. prez. 3.pl.* 59,7

ALES, -EASĂ: adj.
aleasă: *adj. f. sg. nom./ac.* 5,2; 28,16; 49,2
ales: *adj. în loc. adv.* ***mai ales*** rezum. cap.9
aleasa: *adj. antept. f. sg. nom.* 13,19
alease: *adj. f./n. pl. nom./ac.* 22,7; 30,32
aleasă: *adj. f. pl.* (cu des. **-ă**) *ac.* 37,24
aleşii: *s.m. pl. nom./ac.* 23,8, 9; 65,9, 23
alesul: *s.m. sg. nom.* 42,1; 45,4
alesului: *s.m. sg. dat.* 43,20
aleşilor: *s.m. pl. dat. adn.* 65,15

(a se) ALINA: v. I
(să) alina: *inf. prez. fără a* 57,20

ALTOIT, -Ă: adj.; var. (Reg.) **ULTUIT, -Ă**; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Povăţuire către Economina de cîmp* (...), Buda, 1806.
ultuit: *n. sg. nom.* 40,24

AMAR, **-Ă:** adj./adv./s.
amar: *s.n.* (+ dat.) *sg. nom.* „vai" 1,4; 3,9, 11; 5,8, 11, 18, 20, 21, 22; 6,5; rezum. cap.10; 10,1, 5; 17,12; 18,1; 24,16; 28,1; rezum. cap.29; 29,1, 15; 30,1; 31,1; 33,1; 45,9, 10
amar: *s.n. sg. nom./ac.* „suferinţă", „chin" rezum. cap.5; 5,20; rezum. cap.17
amarul: *s.n. sg. ac.* 5,20
amar: *adv.* 22,4; 33,7
amară: *adj. f. sg. nom.* 24,9
amară (foarte): *adj. f. sg. nom.* 38,17

(a) AMĂGI: v. IV
amăgise: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* rezum. cap.18

AMĂGIRE: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Serdarul Simion Marcovici, *Culegere din cele mai frumoase nopţi ale lui Yung.* A doua ediţie, îndreptată şi adăugită..., Bucureşti, 1835.
amegirea: *sg. nom.* rezum. cap.44

AMĂRĂCIUNE: s.f.
amărăciunea: *sg. ac.* 38,15
amărâciunea: *sg. nom.* 38,17

(a) AMENINŢA: v. I; var. **(a) AMÂNĂNŢA**
amânânţă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.28

AMENINŢARE: s.f.; var. **AMÂNĂNŢARE**
amânânţările: *pl. ac.* rezum. cap.28
amânânţare: *sg. nom.* rezum. cap.30
amânânţarea: *sg. ac.* 30,30
amânânţare: *sg. nom.* rezum. cap.56; rezum. cap.65

AMENINŢAT, -Ă: adj.; var. **AMÂNĂNŢAT**
amânânţată: *f. sg. ac.* rezum. cap.38

(a) AMESTECA: v. I; var. **(a) MESTECA**
e mestecat: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 1,22
a **mesteca:** *inf. prez.* 5,22
au mestecat: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,14; 29,10
mestecatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 33,9

AMESTECAT, -Ă: adj./adv.; var. **MESTECAT, -Ă**
mestecat: *adj. n. sg. nom.* 9,5
mestecat: *adv.* rezum. cap.33; rezum. cap.45

AMESTECĂTURĂ: s.f.; var. **MESTECĂTURĂ**
mestecătură: *sg. ac.* 30,24

(a se) AMEŢI: v. IV
ameţit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 10,29
(să) va **ameţi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 13,8
ameţiţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 29,9
(s-)au ameţit: *ind. pf.c. 3.pl.* 37,27

AMEŢIRE: s.f.
ameţirii: *sg. gen.* 19,14

AMIAZĂ: s.f.; var. (Reg.) AMIAZĂZI
amiazăzi: *sg. ac.* „momentul de la mijlocul zilei" 16,3; 18,4; 58,10; 59,10
amiazăzii: *sg. dat.* „sudului" 43,6

AMIN: interj.
amin: 25,1; 65,16

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v.* ***a-şi*** *aduce* ***aminte/a lua aminte***; vezi **(a se/-şi) ADUCE** şi **(a) LUA;** *în loc. s. aducere* ***aminte***; vezi **ADUCERE**

(a) AMUŢI: v. IV
va **amuţi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 53,7

AN: s.m.
anul: *sg. nom./ac.* 6,1; 14,28; 20,1; 21,16; 34,8; 36,1; 37,30; 61,2; 63,4
ani: *pl. nom./ac.* 7,8; 15,5; 16,14; 20,3; rezum. cap.23; 23,15, 17; rezum. cap.38; 38,5; 65,20
ani: *pl. ac., în sintagma* ***cel de mulţi ani*** „cel bătrân" 9,15
anii: *pl. ac.* 16,14; 38,15
an: *sg. ac.* 21,16; 32,10; 37,30
an: *sg. ac., în loc. adv.* (Înv.) *an către an* „în fiecare an" 29,1
anilor: *pl. gen.* 38,11

APĂ: s.f.
apă: *sg. ac.* 1,22, 30; 21,14; 30,14, 20; 36,16; 37,25; 43,19, 20; 44,12; 48,21; 50,2
apei: *sg. gen.* 3,1
apei: *sg. gen., în sintagma ducerea apei/ducerii apei* „scoc"; după lat. *aquaeductus, -ūs* 7,3; 36,2
apele: *pl. nom./ac.* 8,6, 7; 11,9; 15,6, 9; 22,9; 28,17; 32,20; 33,16; 40,12; 41,17; 44,4; 48,1, 21; 54,9; 58,11; 63,12; 64,2
ape: *pl. nom./ac.* 12,3; 14,23; 18,2; 23,3; 30,25; 35,6, 7; 41,18; 43,2, 16; rezum. cap.44; 44,3; 55,1; 58,11
apelor: *pl. gen.* 17,12, 13; 19,8; 28,2; 32,2; 49,10
apa: *sg. nom./ac.* 19,5; 22,11; 51,10

(a) APĂRA: v. I
apăraţi: *imperativ 2.pl.* 1,17
voiu apăra: *ind. viit.I. 1.sg.* 37,35; 38,6

APĂRARE: s.f.
apărare: *sg. ac.* 4,6

APĂRĂTOR, **-TOARE:** s.f.; var. (Înv. şi reg.) **APĂRĂTORIU**
apărătoriu: *s.m. sg. nom./ac.* 19,20; 63,1

(a se) APĂSA: v. I
(să) vor apăsa: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,15
va apăsa: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,12

(a se) APLECA: v. I „a alăpta", „a da să sugă"
apleacă: *ind. prez. 3.sg.* 13,18
(te) vei apleca: *ind. viit.I. 2.sg.* 60,16

APOI: adv.
apoi: *adv. în sintagma* ***Cel de apoi*** „cel din urmă" (despre Dumnezeu: *Cel dintâi şi Cel de apoi* „începutul şi sfârşitul"; „alfa şi omega", „factorul esenţial") 44,6
apoi: *adv. în loc. adv.* ***mai apoi*** 53,3

APOTECĂ: s.f. (Trans.; Buc.; gms. înv.) „farmacie"; (aici) „cămară", cf. lat. *apothēca, -ae*
apotecele: *pl. ac.* 39,2

(a se) APRINDE: v. III „a face să înceapă să ardă"; „a (se) mânia"
[sânt] aprinse: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 1,7
(să) vor aprinde: *ind. prez. 3.pl.* 1,31
(s-)au aprins: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,18
(să) va aprinde: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,18; 10,17, 33
aprinde(-)voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 27,4
aprinzând: *gerunziu* 30,33; 50,11
(te) aprindeai: *ind. imp. 2.sg.* 37,29
au aprins: *ind. pf.c. 3.sg.* 42,25
aţi aprins: *ind. pf.c. 2.pl.* 50,11
să (se) aprinză: *conj. prez. 3.sg.* 62,1

APRINDERE: s.f.
aprindere: *sg. ac.* 9,5; 30,14; 33,12
aprinderea: *sg. ac.* 10,16

APRINS, -Ă: adj.
aprinsă: *f. sg. ac.* 10,16

APROAPE: adv./s.
aproapele: *s.m. sg. ac.* 3,5; 13,8; 41,6
(celui) de aproape: *s.m. sg. dat.* 57,19
aproape: *adv.* 13,6; 14,1; 26,18; 41,21; 46,13; 50,8; 51,5; 55,6

(a se) APROPIA: v. I
(să) apropie: *ind. prez 3.sg./pl.* rezum. cap.1; rezum. cap.8; 21,15; 29,13
să (să) apropie: *conj. prez. 3.sg.* 5,19
(m-)am apropiat: *ind. pf.c. 1.sg.* (aici, eufem.) „a se culca cu o femeie" 8,3
apropiindu(-să): *gerunziu* 26,17
apropiaţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 34,1
să (se) apropie: *conj. prez. 3 pl.* 41,1
să (ne) apropiem: *conj. prez. 1.pl.* 41,1
apropiatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 41,5
apropie(-să): *conj. prez. fără să 3.sg./pl.* 41,22; 50,8
(vă) apropiaţi: *imperativ 2.pl.* 45,20
apropiaţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 48,16; 57,3
(să) va apropiia: *ind. viit.I. 3.sg.* 54,14
a (să) apropiia: *inf. prez.* 58,2
(nu te) arpopiia: *imperativ prohib. 2.sg.* 65,5

APROPIAT, -Ă: adj.
apropiiaţi: *m. pl. nom.* 5,8

(a) APUCA: v. I
vor apuca: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,1
apucaţi: *imperativ 2.pl.* 21,5
am apucat: *ind. pf.c. 1.sg.* 41,9; 42,6; 45,1
apucând: *gerunziu* 41,13
să apuce: *conj. prez. 3.sg.* 51,18
va apuca: *ind. viit.I. 3.sg.* 56,2; 59,9

(a) APUNE: v. III
va **apune:** *ind. viit.I. 3.sg.* 60,20

APUS: s.n.
apus: *sg. ac.* 9,12; 43,5; 45,6; 59,19

(a) ARA: v. I
va ara: *ind. viit.I. 3.sg.* 28,24

ARAB: s.m.; var. (Înv.) ARAV
aravul: *sg. nom.* 13,20

ARAMĂ: s.f.
aramă: *sg. ac.* 45,2; 48,4; 60,17

(a se) ARĂTA: v. I
voiu arăta: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,5
(să) va arăta: *ind. viit.I. 3.sg.* 16,12; 41,3
arătând: *gerunziu* 30,27; rezum. cap.41; rezum. cap.48; rezum. cap.48; rezum. cap.58; rezum. cap.66
va arăta: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,30
au arătat: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.39; 39,2; 40,13, 14
să fie arătat: *conj. prez. 3.sg.* (cu v. auxiliar variabil) 39,2
să fiu arătat: *conj. prez. 1.sg.* (cu v. auxiliar variabil) 39,4
arătându(-)(-să): *gerunziu* rezum. cap.46
(s-)au arătat: *ind. pf.c. 3.sg.* 59,15
arată: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.61
(să) arată: *ind. prez. impers.* rezum. cap.66

ARĂTARE: s.f.
arătare: *sg. ac.* 6,13

ARC: s.n.
arcele: *pl. nom.* 5,28
arcul: *sg. ac.* 7,24
arcului: *sg. gen./dat.* 21,15; 41,2

(a se) ARDE: v. III
arzând: *gerunziu* 4,5; 34,9; 65,5
arde: *ind. prez. 3.sg.* 5,24
va arde: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,16; 33,11; 43,2
(să) vor arde: *ind. viit.I. 3.pl.* 33,12
au ars: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 42,25; 44,16; 47,14
(te) vei arde: *ind. viit.I. 2.sg.* 43,2
am ars: *ind. pf.c. 1.sg.* 44,19
ar arde: *cond. prez. 3.pl.* 64,2

ARDERE: s.f. „distrugere prin acţiunea focului"; „jertfă"; „ardere de tot"
arderile: *pl. nom./ac.* 1,11; 56,7
arderii: *sg. gen., în sintagma **duhul** arderii* „duhul purificării" 4,4
arderii: *sg. gen., în sintagma arderii de **tot*** 43,23
arderea: *sg. ac.* 64,2
ardere: *sg. ac.* 64,11

ARGINT: s.n./s.m.
argintul: *s.n. sg. nom./ac.* 1,22; 2,20; 30,22; 46,6; 48,10; 55,2; 60,9
argint: *s.n. sg. ac.* 2,7; 13,17; 31,7; 40,19; 43,24; 52,3; 55,1; 60,17
arginţi: *s.m. pl. ac.* 7,23
argintului: *s.n. sg. gen.* 39,2

ARGINTAR: s.m.; var. (Înv.) ARGINTARIU
argintariul: *sg. nom.* 40,19

ARICI: s.m.
ariciului: *sg. gen.* 14,23
ariciul: *sg. nom.* 34,11, 15

ARIE: s.f.
ariii: *sg. gen.* 21,10
arie: *sg. ac.* 30,24

ARIPĂ: s.f.; var. (Înv.) AREPĂ
arepi: *pl. ac.* 6,2; 18,1
arepilor: *pl. gen.* 8,8
aripa: *sg. ac.* 10,14
aripi: *pl. ac.* 40,31

ARMĂ: s.f.
armele: *pl. ac.* 22,8

ARS, -Ă: adj.
arse: *f. pl. ac.* 16,7, 11

(a) ARUNCA: v. I
voiu arunca: *ind. viit.I. 1.sg.* 29,3
aruncând: *gerunziu* rezum. cap.36
va arunca: *ind. viit.I. 3.sg.* 37,33

(a) ASCULTA: v. I
ascultaţi: *imperativ 2.pl.* 1,2, 10; 28,23; 46,3, 12; 55,2

voiu asculta: *ind. viit.I. 1sg.* 1,15; 41,17; 65,24
veţi asculta: *ind. viit.I. 2.pl.* 1,19
a asculta: *inf. prez.* rezum. cap.30; 30,9
vor asculta: *ind. viit.I. 3.pl.* 32,3
să ascultе: *conj. prez. 3.sg.* 42,23; 59,1, 2
asculte: *conj. prez. fără* **să** *3.pl.* 43,9
ascultă: *imperativ 2.sg.* 47,8
să fie ascultaţi: *pasiv conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.59

ASCULTĂTOR, -TOARE: adj.
a<s>cultători: *m . pl. nom.* 11,14

(a se) ASCUNDE: v. III
(te) ascunde: *imperativ 2.sg.* 2,10
au ascuns: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,9; 8,17; 49,2; 59,2
ascunde: *imperativ 2.sg.* 16,3
(să) vor ascunde: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,18
ascunde(-te): *imperativ 2.sg.* 26,20
(să) va ascunde: *ind. viit.I. 3.sg.* 29,14
să ascundeţi: *conj. prez. 2.pl.* 29,15
(să) ascunde: *ind. prez. 3.sg.* 32,2
ascunsu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 40,27
sânt ascunşi: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 42,22
am ascuns: *ind. pf.c. 1.sg.* 54,8; 57,17
ascuns-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 64,7
(s-)au ascuns: *ind. pf.c.3.pl.* 65,16

ASCUNDERE: s.f.
ascunderea: *sg. nom./ac.* 4,6; 16,4

ASCUNS: s.n.
ascuns: *sg. ac., în loc. adv.* (Înv.) ***într-ascuns/întru ascuns*** 45,19; 48,16

ASCUNS, -Ă: adj./s.
(ceale) ascunse: *s.n. pl. ac.* (eufem.) „părţile intime ale corpului" 20,4
ascunselor: *s.n. pl. gen.* „comori ascunse" 45,3
ascunse: *adj. f. pl. ac.* 45,3
ascuns: *adj. m. sg. nom.* 45,15
ascunsă: *adj. f. sg. nom.* 53,3

ASCUŢIT, -Ă: adj.
ascuţite: *f. pl. nom.* 5,28
ascuţită: *f. sg. ac.* 49,2

(a se) ASEMĂNA: v. I; var. (Înv.) **(a se)** ASĂMĂNA (despre pământ) „a pregăti pământul pentru semanat"; „a (se) asemui"
va **asămăna:** *ind. viit.I. 3.sg.* 28,25
aţi asămănat: *ind. pf.c. 2.pl.* 40,25; 46,5
(să) va **asămăna:** *ind. viit. I. 3.sg.* 44,5
asămănatu(-)-am: *ind. pf.c. 1sg.* 45,4

ASEMENEA: adv./prep.; var. (Înv.) **ASEAMINEA**
aseaminea: *adv.* 1,9; 14,10, 14; 22,3; 27,4; 40,18; 41,20; 46,5; 66,8
aseaminea: *prep.* 44,7; 46,9

ASIN: s.m.
asinul: *sg. nom.* 1,3
asinului: *sg. gen.* 21,7; 32,20
asin: *sg. ac.* 30,24
asinilor: *pl. gen, în sintagma* ***asinilor*** *celor sălbateci* 32,14

ASIR: s.m.; aici prima atestare; cf. MDA, unde prima atestare este la M. Eminescu, *Poesii*, Bucureşti, 1895, fiind considerat creaţie personală a poetului
asirii: *pl. ac.* rezum. cap.7
asiriilor: *pl. gen.* 7,17, 20; 8,4; rezum. cap.22
assiriilor: *pl. gen.* 8,7; 20,6
assirii: *pl. nom./ac.* 11,11; 19,23; rezum. cap.30
assiri: *pl. ac.* 11,16; 19,23; rezum. cap.20; rezum. cap.27
assirul: *sg. nom.* 19,23
assirului: *sg. dat.* 19,24, 25
assirilor: *pl. gen.* 20,1, 4; 27,13; 36,1, 2, 4; 36,8, 13, 15, 16, 18; 37,4, 6, 8, 10, 11, 18, 21, 33, 36, 37; rezum. cap.38; 38,6

ASIRIAN: s.m.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la M. Eminescu, *Nuvele*, Iaşi, Editura Librăriei şcoalelor Fraţii Şaraga, [f.a.].
asiriienilor: *pl. gen.* 7,18

ASPIDĂ: s.f. „şarpe veninos din Egipt sau Libia"; „viperă"
aspidii: *sg. gen.* 11,8
aspidelor: *pl. gen.* 59,5

ASPRU, -Ă: adj./s.
aspra: *adj. antep. f. sg. nom.* rezum. cap.34
(ceale) aspre: *s.n. pl. nom.* „căile greu de străbătut" 40,4

ASTĂZI: adv.
astăzi: 38,19; 56,12

(a) ASTÂMPĂRA: v. I; var. **(a) STÂMPĂRA**
[-i] stâmpărată: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 1,6

ASTÂMPĂRARE: s.f.; var. **STÂMPĂRARE**
stâmpărarea: *sg. nom.* 28,12

(a se) ASTREINA: v. I (Înv.) „a (se) înstrăina"
astreinatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,4

(a) ASTUPA: v. I
astupă: *ind. prez. 3.sg.* 33,15

(a) ASUPRI: v. IV
să **asuprească:** *conj. prez. 3.pl.* 10,2
asuprindu-: *gerunziu* rezum. cap.30
au asuprit: *ind. pf.c. 3.sg.* 52,4
asupresc: *ind. prez. 3.pl.* 58,6

ASU**PRIRE:** s.f.
asuprirea: *sg. ac.* rezum. cap.10

ASUPRIT, -Ă: adj.
asuprit: *m. sg. nom.* rezum. cap.17

(a) ASURZI: v. IV
au asurzit: *ind. pf.c. 3.sg.* 33,9

AŞA: adv.; var. (Înv. şi reg.) AŞEA
aşa: 5,24; 10,7, 9, 10, 11, 14; 11,15; 14,24, 25; 16,2; 20,2, 4; 22,17; 23,13; 24,2; 26,17; 27,7; 28,8, 20; 29,8; 31,4, 5; 33,19, 23; 35,8; 36,6; 38,13, 14, 16; 40,17; 47,15; 51,8, 12; 52,14; 54,9; 55,9, 11; 56,12; rezum. cap.58; 63,14; 66,13, 22
aşea: rezum. cap.48; 61,11; 65,8

(a se) AŞEZA: v. I „a stabili"; „a (se) linişti"; „a alcătui"; „a întări"; „a (se) sprijini"
am **aşezat:** *ind. pf.c. 1.sg.* 14,24
aşază(-te): *imperativ 2.sg.* 30,7
va **aşeza:** *ind. viit.I. 3.sg.* 40,20; 62,7
aşezat-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 44,24
(s-)au aşezat: *ind. pf.c. 3.pl.* 48,2

AŞEZĂMÂNT: s.n. „legământ"
aşezământului: *sg. gen.* 14,13
aşezământul: *sg. nom./ac., în sintagmele* ***aşezământul cel veacinic/aşezământul de pace/aşezământul de*** *leage* 24,5; 54,10; 56,4

aşezământul: *sg. nom./ac.* 33,8; 56,6
aşezământ: *sg. nom./ac., în sintagmele* ***aşezământ de leage/ aşezământ de pace*** 42,6; 49,8; 59,21

AŞIJDEREA: adv.
aşijderea: rezum. cap.17; 40,5

(a) **AŞTEPTA:** v. I
au aşteptat: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,2
am aşteptat: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 5,4, 7; 26,8; 33,2; 49,8
voiu aştepta: *ind. viit.I. 1.sg.* 8,17
aştaptă: *ind. prez. 3.sg./pl.* 18,2, 7; 28,10, 13; 30,18; 49,23; 60,9; rezum. cap.64; 64,4
aştep tatu(-)-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 25,9
vor aştepta: *ind. viit.I. 3.pl.* 38,18; 42,4; 51,5
aştep tat-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 59,9, 11

(a se) **AŞTERNE:** v. III „a întinde sau a împrăştia pe jos ceva, pentru a forma un strat întins"; „a întinde pe jos ceva pentru a face un culcuş"; „a culca (la pământ)"; „a distruge", „a nimici"
(să) va aştearne: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,11
aşternutu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,31
voiu aştearne: *ind. viit.I. 1.sg.* 54,11
a aşterne: *inf. prez.* 58,5

AŞTERNUT: s.n.
aşternutul: *sg. nom./ac.* 28,20; 57,8
aşternut: *sg. nom.* 66,1

(a) **ATINGE:** v. III
au atins: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,7
să atingeţi: *conj. prez. 2.pl.* 52,11

ATUNCI: adv.
atunci: 16,13; 33,23; 35,5, 6; 41,7; 44,8; 45,21; 48,3, 5, 7, 8; 58,8, 9, 14; 60,5

AUR: s.n.
aur: *sg. ac.* 2,7; 3,19; 13,17; 31,7; 40,19; 46,6; 60,6, 17
aurul: *sg. nom./ac.* 2,20; 13,12; 30,22; 60,9
aurului: *sg. gen.* 39,2

AUSTRU: s.n.
austrului: *sg. gen.* 49,12

(a se) **AUZI:** v. IV
am auzit: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,8; 21,10; 24,16; 28,22
auziţi: *imperativ 2.pl.* 6,9; 7,13; 8,9; 28,14; 32,9; 33,13; 34,1; 36,13; 42,18; 48,1, 14, 16; 49,1; 51,1, 4, 7; 55,3; 66,5
auziţi: *ind. prez. 2.pl.* 6,9; 55,2
să audă: *conj. prez. 3.sg.* 6,10; 33,15; 42,23; 50,2
(s-)au auzit: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,4
auzit-am: *ind. pf.c. 1sg./pl.* 16,6; 38,5
veţi auzi: *ind. viit.I. 2.pl.* 18,3
auzând: *geunziu* 21,3; 37,9; 50,10
(să) va auzi: *ind. viit.I. impers./3.sg.* 23,5; 29,4; 65,19
auzind: *gerunziu* 23,5
a auzi: *inf. prez.* 28,12; 43,9; 44,8
vor auzi: *ind. viit.I. 3.pl.* 29,18; 30,21
va auzi: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,19; 37,7; 42,2; 46,7; 58,9; 60,18
aud: *ind. prez. 3.pl.* 32,3
auză: *conj. prez. fără* ***să*** *3.sg.* 34,1
să auziţi: *conj. prez. 2.pl.* 36,16
au auzit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 37,1, 4, 9; 42,24; 52,15; 64,4; 66,4, 8, 19
ar auzi: *cond. prez. 3.sg.* 37,4
ai auzit: *ind. pf.c. 2.sg.* 37,6, 11, 26; 40,28; 48,6, 7, 8
auzi: *imperativ 2.sg.* 37,17; 39,5; 44,1; 48,12; 51,21
auzise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 39,1
aţi auzit: *ind. pf.c. 2.pl.* 40,21; 65,12
aude: *ind. prez. 3.sg.* 41,26
vei auzi: *ind. viit.I. 2.sg.* 42,20
să auzu: *conj. prez. 1.sg.* 50,4
să (se) audă: *conj. prez. 3.sg.* 58,4
voiu auzi: *ind. viit.I. 1.sg.* 65,24

AUZIT: s.n. „auzire"; „auz"
auzitul: *sg. ac.* 11,3; 28,9; 43,12
auzitului: *sg. dat.* 28,19; 53,1

AUZIT, -Ă: adj.
auzită: *f. sg. ac.* 30,30; 45,21; 48,20
auzite: *f./n. pl. ac.* 42,9; 48,3, 6
auzit: *n. sg. ac.* 62,11

(a) **AVEA:** v. II
ai: *ind. prez. 2.sg.* 3,6; 36,5; 43,26
are: *ind. prez. 3.sg.* 6,5; 41,15; 54,1; 57,13
au avut: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,6; 5,13; 34,15
vei avea: *ind. viit.I. 2.sg.* 14,20
având: *gerunziu* 30,2; 31,1; 43,8
aveţi: *ind. prez. 2.pl.* 41,21; 55,1
avea-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 44,26
ai avut: *ind. pf.c. 2.sg.* 47,10

AVERE: s.f.
averile: *pl. nom.* rezum. cap.39

B

BABILONEAN: s.m.; var. **VAVILONEAN** (la pl.) „populaţie semitică ce a trăit în Babilon în mileniile 2 –1 a.C."
vaviloneanilor: *pl. gen.* rezum. cap.13; rezum. cap.14; rezum. cap.39

BALAUR: s.m.; var. (În v. şi pop.) BĂLAUR
bălauri: *pl. nom./ac.* 13,21; 34,13; 35,7
bălaurii: *pl. nom.* 43,20
bălaurul: *sg. ac.* 51,9

BALTĂ: s.f.
baltă: *sg. ac.* 22,11; 24,22; 35,7
bălţi: *pl. ac., in sintagma* ***bălţi de ape*** 14,23; 41,18
bălţile: *pl. ac.* 42,15
belţi: *pl. ac.* 19,10

BARBĂ: s.f.
barba: *sg. ac.* 7,20; 15,2

BAŞTĂ: s.f. „parapet", „crenel"
băştile: *pl. ac.* 54,12

BATĂR: adv. „măcar" (Reg.; Trans., Mold.)
batăr: 48,18; 64,1

(a se) **BATE:** v. III
bate: *ind. prez. 3.sg.* 9,13; 10,20
(să) vor bate: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.17
bat: *ind. prez. 3.pl.* 42,24
va bate: *ind. viit.I. 3.sg.* 51,22
au bătut: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,16
bătea: *ind. imp. 3.sg.* 14,29
va fi bătut: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.17

BATJOCURĂ: s.f.
batjocura: *sg. ac.* 20,4
batjocură: *sg. ac.* 30,5
batjocurile: *pl. ac.* 66,4

(a) BATJOCORI: v. IV
să **batjocoriți**: *conj. prez. 2.pl.* 28,22
au batjocorit: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,22

(a) BĂGA: v. I
bagă: *imperativ 2.sg.* 58,7
(nu) băgați: *imperativ prohib. 2.pl.* 5,12

BĂNAT: s.n. „stare de durere sufletească și căință"
bănatul: *sg. nom.* rezum. cap.15

BĂRBAT: s.m.
bărbatul: *sg. nom.* 2,9; 5,15; 14,16; 19,2; 53,3
bărbaților: *pl. gen.* 2,17
bărbat: *sg. nom./ac.* 3,5; rezum. cap.4; 4,1; 54,1
bărbații: *pl. voc., în sintagma bărbații Iudei* 5,3
bărbați: *pl. nom.* 5,22
bărbații: *pl. nom./ac.* 36,12; 57,1

BĂRBĂTESC, -EASCĂ: adj.
bărbătească: *f. sg. ac., în loc. s.* (Pop.) *parte bărbătească* „ființă de sex bărbătesc" 66,7

BĂTAIE: s.f. „pedeapsă", „nenorocire"; „lovitură"
bătaie: *sg. ac.* rezum. cap.1
bătăi: *pl. ac.* rezum. cap.9; 50,6
bătaia: *sg. nom./ac.* 10,26; rezum. cap.13; 14,3; 34,1

BĂTRÂN, -Ă: s.m./f.
bătrânul: *s.m. sg. ac.* 3,2
(celui) bătrân: *s.m. sg. gen.* 3,5
bătrânii: *s.m. pl. ac.* 3,14
(celor) bătrâni: *s.m. pl. gen.* 20,4
bătrânilor: *s.m. pl. gen.* 24,23
(cei mai) bătrâni: *s.m. pl. ac.* 37,2
(cel) bătrân: *s.m. sg. ac.* 47,6
bătrân: *s.m. sg. nom.* 65,20

BĂTRÂNEȚE: s.f.
bătrânețe: *sg. ac.* 46,4

BĂTUT, -Ă: adj. „frânt", „zdrobit"; „devastat"; „lovit", „pedepsit"
bătută: *f. sg. ac.* 42,3
bătut: *m./n sg. nom.* 42,22; 53,4

BĂUTURĂ: s.f.; var. BEUTURĂ
beutura: *sg. nom./ac.* 24,9; 32,6
beutură: *sg. ac.* 43,20

(a se) BÂIGUI: v. IV; var. **(a se) BUIGUI**
(să) **vor** buigui: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,16
au buiguiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,4
(s-)au buiguit: *ind. pf.c. 3.pl.* 41,5; 52,14

(a) BEA: v. II
ai băut: *ind. pf.c. 2.sg.* 51,17
a bea: *inf. prez.* 5,11, 22; 22,13; 51,22
beu: *ind. prez. 3.pl.* 21,5
să bem: *conj. prez. 1.pl.* 22,13; 56,12
vor bea: *ind. viit.I. 3.pl.* 24,9; 62,8, 9; 65,13
bea: *ind. prez. 3.sg.* 29,8
să beaie: *conj. prez. 3.pl.* 36,12
beți: *imperativ 2.pl.* 36,16
am beut: *ind. pf.c. 1sg.* 37,25
va bea: *ind. viit.I. 3.sg.* 44,12
ai beut: *ind. pf.c. 2.sg.* 51,17

BEAT, -Ă: s.m./f.
(cel) beat: *s.m. sg. nom.* 19,14
beatul: *s.m. sg. ac.* 24,20
[cea] beată: *s.f. sg. voc.* 51,21

BERBEC: s.m.
berbeci: *pl. ac.* 1,11; 22,13
berbecilor: *pl. gen.* 1,11; 34,6
berbeacele: *sg. ac.* 43,23
berbecii: *pl. nom.* 60,7

BETEȘUG: s.n.
beteșugul: *sg. ac.* 38,9

BEȚIE: s.f.
beției: *sg. nom./ac.* rezum. cap.5; 28,7
beției: *sg. gen./dat.* 5,11; rezum. cap.28
beția: *sg. ac.* 5,22
bețe: *sg. ac.* 28,7; 29,9; 56,12

BEȚIV, -Ă: adj./s.
beți: *adj. m. pl. dat.* rezum. cap.28
beților: *s.m. pl. dat.* 28,1
(celor) beți: *s.m. pl. gen.* 28,3

BICI: s.n.; var. (Reg.) ZBICI
biciul: *sg. nom.* 28,15, 18
zbiciul: *sg. ac.* 10,26
zbicele: *pl. nom.* (aici) „coardă (de vie)" 16,8

BINE: adv./s.
bine: *s.n sg. ac.* 1,17; 5,20; 41,23
binele: *s.n sg. ac.* 5,20; 7,15, 16; 52,7
bine: *s.n. sg. ac., în sintagma* ***facerile de bine/faceri de bine*** rezum. cap.12; rezum. cap.25; rezum. cap.41; rezum. cap.43; rezum. cap.58; rezum. cap.63; rezum. cap.66
bine: *adv.* 3,10; 23,16; 42,1; 58,5; rezum. cap.59
(mai) bine: *adv.* 27,5
bine: *adv. în structura v. dislocată* ***bine au plăcut*** 6,24

(a) BINECUVÂNTA: v. I
binecuvintează: *ind. prez. 3.sg.* 66,3

(a) BINEPLĂCEA: v. II
bine **au plăcut**: *ind. pf.c. impers.* 62,4

(a) BINEVESTI: v. IV
binevestești: *ind. prez. 2.sg.* 40,9

(a) BINEVOI: v. IV
bine**voiește**: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.42

(a se) BIRUI: v. IV
vor birui: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.7; 33,23
bir**ui**: *inf. prez. fără a* 7,1
(vă) biruiți: *imperativ 2.pl.* 8,9
bir**uiți**: *imperativ 2.pl.* 8,9
ai bir**uit**: *ind. pf.c. 2.sg.* 9,4
au bir**uit**: *ind. pf.c. 3.pl.* 29,5, 7
bir**uia**: *ind. imp. 3.sg.* 29,20
bir**uise**: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* rezum. cap.63

BIRUINȚĂ: s.f.
biruințele: *pl. ac.* rezum. cap.45

BIRUITOR, -TOARE: s.m./f.
bir**uitorii**: *s.m. pl. nom.* 9,3

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) **BISEARICĂ**
bisearica: *sg. nom./ac.* 6,1; 37,38; rezum. cap.52; rezum. cap.54; rezum. cap.60; rezum. cap.61
bisearicile: *pl. nom./ac.* 13,22; 27,9; 65,4
bisearicii: *sg. gen./dat.* rezum. cap.22; 22,15; 44,28; rezum. cap.51; rezum. cap.62; rezum. cap.66
bisearică: *sg. ac.* rezum. cap.66; 66,6

BLAGOSLOVENIE: s.f.
blagoslovenie: *sg. nom./ac.* 19,24; 36,16; 65,8
blagoslovenia: *sg. ac.* 44,3

(a se) BLAGOSLOVI: v. IV
au blagoslovit: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,25; 61,9
blagoslovit e: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 19,25
am blagoslovit: *ind. pf.c. 1.sg.* 51,2
e blagoslovit: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 65,16
(să) va blagoslovi: *ind. viit.I. 3.sg.* 65,16

BLAGOSLOVIT, -Ă: s.m./f.
(celor) blagosloviți: *s.m. pl. gen.* 65,23

BLÂND, -Ă: s.m./f.
blânzii: *s.m. pl. ac.* 11,4
(cei) blânzi: *s.m. pl. nom.* 29,19; 32,7
(celor) blânzi: *s.m. pl. dat.* 61,1

BLÂNDEȚE: s.f.; var. (Înv.) BLÂNDEAȚE
blândeață: *sg. ac.* rezum. cap.48
blândețe: *sg. ac.* rezum. cap.49
blândețele: *pl. ac.* rezum. cap.53

BLESTEM: s.n.; var. BLĂSTĂM
blăstămul: *sg. nom.* 24,6
blăstămuri: *pl. ac.* rezum. cap.36
blăstămurile: *pl. ac.* rezum. cap.37; 51,7
blăstămului: *sg. gen.* 37,3
blăstăm: *sg. ac.* 43,28

(a se) BLESTEMA: v. I; var. (a se) BLĂSTĂMA
blăstămat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,4
a blăstăma: *inf. prez.* 37,4, 17
au blăstămat: *ind. pf.c. 3.pl.* 37,6
ai blăstămat: *ind. pf.c. 2.sg.* 37,23
(să) blastămă: *ind. prez. 3.sg.* 52,5
blăstămat va fi: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 65,20

BOAGHE: s.f. „buhă", „cucuvea"
boaghiile: *pl. nom.* 13,22

BOBOANĂ: s.f. (aici) „boabă (de strugure)"
boboana: *sg. nom.* 65,8

BOGAT, -Ă: adj./s.
bogate: *adj. f. pl. dat.* rezum cap.32
bogată: *adj. f. sg. ac.* 32,18
bogat: *adj. n. sg. nom.* rezum. cap.33; 33,20
(ceale) bogate: *s.f. pl. voc.* 32,11
(cel) bogat: *s.m. sg. ac.* 53,9

BOGĂȚIE: s.f.
bogățiile: *pl. nom./ac.* 30,6; 33,6

BOLÂND, -Ă: adj./s.; var. BOLUND, -Ă
bolunde: *adj. f. sg. dat.* rezum. cap.32
bolunzilor: *s.m. pl. gen.* 32,4
(cel) bolund: *s.m. sg. nom.* 32,6
bolunzii: *s.m. pl. ac.* 35,8

BOLNAV, -Ă: adj.
bolnav: *m. sg. nom.* 38,9

(a) BOLNĂVI: v. IV; (Pop.) „a se îmbolnăvi"
au bolnăvit: *ind. pf.c. 3.sg.* 38,1
au fost bolnăvit: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg.* 39,1

BOLOVAN: s.n. (aici) „stâncă" (după lat. *saxum, -i* „bolovan"; „stâncă")
bolovanilor: *pl. gen.* 2,21

BORÂT: s.n. „borâre"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-ungurescnemțesc...*, Buda, 1825.
borât: *sg. ac.* 28,8

(a) BORÎ: v. IV
boreaște: *ind. prez. 3.sg.* 19,14

BOT: s.n.; aici prima atestare acuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în A. I. Odobescu, *Scrieri literare și istorice ale lui...* (III), volumul I–III, București, 1887.
boturi: *pl. ac., în sintagma* ***boturi firestuitori*** „roțile carelor de luptă erau prevăzute uneori, în armatele asiatice, cu câte un cerc de fier zimțat, asemenea unui ferăstrău, care să muște în goană din carnea inamicilor" (Anania 2001, p.934) 41,15

BOU: s.m.
boul: *sg. nom./ac.* 1,3; 11,7; 65,25; 66,3
boi: *pl. ac., în sintagma vacă de* ***boi*** (cf. lat. *vaccam boum*; *bōs, bovis* „bou, vacă") 7,21
boului: *sg. gen.* 7,25; 32,20

BOZ: s.m. „zeu păgânesc", „idol"
bozii: *pl. ac.* 2,20
bozilor: *pl. gen./dat.* 10,10, 11; 27,9; 41,29
bozi: *pl. ac.* 17,8

BRAD: s.m.
brad: *sg. ac.* 44,14
bradul: *sg. nom.* 60,13

BRAȚ: s.n.
brațului: *sg. gen.* 9,20; 30,30
brațul: *sg. nom./ac.* 17,5; 33,2; 40,10; 44,12; 48,14; 51,5, 9; 52,10; 53,1; 59,16; 62,8; 63,5, 12
brațele: *pl. nom./ac.* 40,11; 51,5
brațe: *pl. ac.* 49,22

BRÂU: s.n. „cingătoare"; (Fig.) „asuprire", „jug"
brâu: *sg. nom./ac.* 3,24; 23,10
brâul: *sg. nom./ac.* 5,27; 11,5; 22,21

BRICI: s.n.
briciu: *sg. ac.* 7,20

BUBĂ: s.f.
buba: *sg. nom.* 1,6

BUCATĂ: s.f. (mai ales la pl.) „hrană"; „fel de mâncare"
bucata: *sg. nom.* 9,5
bucată: *sg. ac.* 44,16; 62,8

BUCIUM: s.n. (Pop.) „trunchi de arbore"
buciumul: *sg. nom.* 40,24

(a se) BUCURA: v. I
(să) bucură: *ind. prez. 3.sg./pl.* 9,3; rezum. cap.61
(să) bucura: *ind. imp. 3.pl.* 13,3
(s-)au bucurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,7
bucura(-ne)-vom: *ind. viit.I. 1.pl.* 25,9
(să) vor bucura: *ind. viit.I. 3.pl.* 29,19
(să) va bucura: *ind. viit.I. 3.sg.* 35,1, 2; 62,5; 66,14
(te) vei bucura: *ind. viit.I. 2.sg.* 41,16
bucurați(-vă): *imperativ 2.pl.* 49,13; 52,9; 66,10
bucurându(-Mă): *gerunziu* 61,10
(mă/Mă) voiu bucura: *ind. viit.I. 1.sg.* 61,10; 65,19
(vă) veți bucura: *ind. viit.I. 2.pl.* 65,18

BUCURIE: s.f.
bucurie: *sg. nom./ac.* 4,2; 12,3; 28,5; 32,13; 35,10; 48,20; 51,3, 11; 60,15; 65,18; 66,10

bucuria: *sg. nom.* 16,10; 24,8
bucuriia: *pl. nom./ac.* 22,13; 24,11; 32,14; rezum. cap.62
bucuriii: *sg. gen.* 61,3

BUIECIE: s.f. „îngâmfare"
buieciii: *sg. gen.* 28,4

BUN, -Ă: adj./s.
bune: *adj. f. sg. gen.* 11,2; 39,2
bun: *adj. n. sg. nom./ac.* 38,3; 39,8; 41,7; 55,2
(mai) bun: *adj. n. sg. ac.* 56,5
bună: *adj. f. sg. ac.* 65,2
buni: *s.m. pl. gen (cu prep. **a + puţânii**)* rezum. cap.28
(celor) buni: *s.m. pl. gen.* rezum. cap.66

BUNĂTATE: s.f.
bunătăţile: *pl. ac.* 1,19
bunătatea: *sg. ac.* rezum. cap.41; rezum. cap.59
bunătate: *sg. nom./ac.* rezum. cap.46; rezum. cap.65
bunătăţilor: *pl. gen.* 63,7

BUNĂVOIE: s.f. „din proprie iniţiativă"
bunăvoia: *sg. ac.* rezum. cap.62

BURUIANĂ: s.f.
buruiene: *pl. ac.* 44,4

BUTUC: s.m.
butuc: *sg. gen.* 44,19

BUZĂ: s.f.
buzele: *pl. nom./ac.* rezum. cap.6; 6,5, 7; 29,13; 30,27; 37,29; 59,3
buze: *pl. ac.* 6,5
buzelor: *pl. gen.* 11,4; 28,11; 57,19

C

CAL: s.m.
cai: *pl. ac.* 2,8; 21,9; 30,16; 31,1; 36,8; 66,20
cailor: *pl. gen.* 5,28
caii: *pl. nom.* 31,3
calul: *sg. ac.* 43,17
cal: *sg. ac.* 63,13

CALE: s.f.
calea: *sg. nom./ac.* 3,12; 7,3; 8,11; 9,1; 10,24, 26; 15,5; 26,7; 30,11, 21; 35,8; 36,2; 37,29, 34; 40,14, 27; 42,16; 47,15; 48,15, 17; 51,10, 23; 53,6; 55,7; 56,11; 57,14, 17; 59,8
cale: *sg. nom./ac.* 11,16; 19,23; 35,8; 43,16; 49,11; 57,14; 62,10; 65,2
calea: *sg. ac., în sintagma **calea Domnului*** 40,3
căile: *pl. nom./ac.* 2,3; 21,13; 33,8; 45,13; 55,8, 9; 57,18; 58,2, 13; 59,7; 63,17; 64,5; 66,3
căi: *pl. ac.* 40,4; 42,16; 49,9
căilor: *pl. gen.* 51,20
căii: *sg. gen.* 57,10

CANDELĂ: s.f.; var. CANDILĂ
candila: *sg. ac.* 62,1

CAP: s.n.
capul: *sg. nom./ac.* 1,5; 7,8, 9, 20; 9,14, 15; 35,10; 37,22; 51,20; 58,5; 59,17
capului: *sg. gen., în loc. adv.* ***de la talpa piciorului până la creaştetul capului*** 1,6
capetele: *pl. ac.* 15,2; 51,11
cap: *sg. ac.* 19,15

CAR: s.n.
car: *sg. ac.* 25,10; 41,15
carului: *sg. gen.* 28,27, 28

CARNE: s.f.
carnea: *sg. ac.* 9,20
carne: *sg. ac., în sintagma **carne de porc*** 65,4; 66,17
cărnuri: *pl. ac.* 22,13; 44,16, 19
cărnurile: *pl. ac.* 49,26

CARTE: s.f.
carte: *sg. ac.* rezum. cap.8; 8,1; 30,8
cartea: *sg. ac.* rezum. cap.29; 29,12; 34,4
cartea: *sg. ac., în sintagma **cartea Domnului*** 34,16
carte: *sg. nom., în sintagma **carte de slobozenie*** „act de despărţire", „act de divorţ" 50,1
cărţii: *sg. gen* 29,11, 18
cărţile: *pl. ac.* 37,14
cărţi: *pl. ac.* 39,1

CASĂ: s.f.
casii: *sg. gen., în sintagma **casii Domnului*** rezum. cap.2; 2,2; 22,18
casa: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 3,7, 14; 5,7; 6,4; 7,17; 8,17; 10,20; 14,1, 2, 18; 15,2; 23,1; 24,10; 25,2; 29,22; 32,14; 37,31; 39,2, 4, 6; 56,5, 7; 58,7; 60,7; 64,11
casa: *sg. ac., în sintagma **casa Dumnezeului/casa lui Dumnezeu/casa Domnului*** 2,3; 37,1, 14; 38,20, 22; rezum. cap.56; 66,20
casa: *sg. voc., în sintagma **casa lui Iacov/casa lui** David* 2,5, 6; 7,13; 46,3; 48,1
casă: *sg. ac.* 5,8; 36,3, 22; 37,2; 42,11; 44,13; 65,21; 66,1
case: *pl. nom.* 5,9
casele: *pl. nom./ac.* 6,11; 13,16, 21, 22; 22,10; 23,13; 32,13
casei: *sg. dat.* 7,2; 38,1
case: *pl. gen. (cu prep. **a + num.** card.)* 8,14
casii: *sg. gen./dat.* 22,8, 22, 23, 24; 27,9; 31,2; 46,3; 58,1; 63,7
casii: *sg. dat. adn.* 22,21
casăle: *pl. ac.* 34,13
casa: *sg. ac., în sintagma **casa temniţii*** 42,7
casăle: *pl. ac., în sintagma **casăle temniţii*** 42,22
casa: *sg. nom./ac., în sintagma **casa rugăciunii/casa cea de rugăciune*** rezum. cap.56; 56,7

CASNIC, -Ă: s.m./f. (Înv.) „persoană care se află în slujba cuiva", „slujitor"
caznicul: *sg. ac.* 3,6

CATARG: s.n.; var. CĂTARGĂ „catarg"
cătarga: *sg. ac.* 30,17

(a) CĂDEA: v. II
cade: *ind. prez. 3.sg.* 28,1; 34,4
să cază: *conj. prez. 3.sg./pl.* 28,13, 20
cad: *ind. prez. 3.pl.* 46,6
au căzut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,8; 9,8, 10; 26,18; 40,7, 8; 59,14
vor cădea: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,25; rezum. cap.8; 8,15; 25,12; 30,25; 40,30
va cădea: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,21; 10,34; 13,15; 22,25; 24,18, 20; 31,3, 8
să cădeţi: *conj. prez. 2.pl.* 10,4
căzut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,11; 21,9
ai căzut: *ind. pf.c. 2.sg.* 14,12
căzut-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 14,12
căzut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 21,3
căzând: *gerunziu* 30,13
a cădea: *inf. prez.* 37,7
voiu cădea: *ind. viit.I. 1.sg.* 44,19
am căzut: *ind. pf.c. 1.pl.* 64,6
veţi cădea: *ind. viit.I. 2.pl.* 65,12

CĂDERE: s.f. (Fig.) „distrugere"
cădearea: *sg. nom.* 3,6; rezum. cap.15
cădeare: *sg. ac.* 23,13; 25,2; 26,19
căderii: *sg. gen.* 49,19
căderile: *pl. ac.* 51,3; 61,4
căderi: *pl. ac.* 64,11

CĂLĂRAȘ: s.m. „călăreț"
călărași: *pl. gen.* (*cu prep.* **a** + ***num. card.***) 21,7
călărașii: *pl. nom.* 22,7
călăraș: *pl.* (cu des. ***ϕ***) *ac.* 36,9

CĂLĂREȚ: s.m.
călărețul: *sg. ac.* 21,7
călărețu: *sg. nom.* 21,9; 22,6
călărești: *pl. ac.* 21,9; 31,1; 36,8

(a se) CĂLCA: v. I
să calc: *conj. prez. 1.sg.* 14,25
calcă: *ind. prez. 3.sg./pl.* 16,10; 41,25; 59,8; 63,2
călca: *ind. imp. 3.sg.* 16,4
vor călca: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,10
a călca: *inf. prez.* 16,10
-i călcat: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 18,2, 7
călca(-)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 26,6
(să) va călca: *ind. viit.I. 3.sg.* 28,3
am călcat: *ind. pf.c. 1.sg.* 63,3, 6
călcatu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 63,3
au călcat: *ind. pf.c. 3.pl.* 63,18

CĂLCARE: s.f.
călcare: *sg. ac.* 5,5; 10,6; 28,18; 57,20
călcarea: *sg. ac.* 7,25
călcării: *sg. gen.* 22,5

CĂLCĂTOR, -TOARE: s.m./f. „năvălitor"; „persoană care încalcă un legământ, o lege etc."
călcătorilor: *pl. gen.* 16,9
călcătorii: *pl. voc., în sintagma* ***călcătorii de leage*** 46,8
călcătorii: *pl. ac., în sintagma* ***călcătorii de leage*** 53,12

CĂLDURĂ: s.f.
căldură: *sg. ac.* 4,6
căldura: *sg. nom.* 5,24
câldura: *sg. ac.* 25,5

CĂMARĂ: s.f.
cămara: *sg. ac.* 26,20; 39,2

CĂMILĂ: s.f.
cămilii: *sg. gen.* 21,7
cămilelor: *pl. gen.*30,6
cămile: *pl. ac.* 60,6; 66,20

CĂPETENIE: s.f.
căpeteniile: *pl. voc., în sintagma* ***căpeteniile sodomleanilor*** 1,10
căpeteniile: *pl. nom./ac.* 1,23; 3,14; 10,9, 13; 13,2; 14,9; 19,13; 22,3; 23,8; rezum. cap.28; 29,10; 30,4; 31,9; 32,1; 34,12; 43,28; 49,7
căpetenie: *sg. nom./ac.* 3,3, 6, 7; 32,5, 8
căpetenii: *pl. nom./ac.* 3,4; 19,11; rezum. cap.32
căpetenii: *pl. voc.* 21,5
căpeteniii: *sg. dat.* rezum. cap.32
căpeteniia: *sg. nom.* 32,8

CĂPRIOARĂ: s.f.
căprioara: *sg. ac.* 13,14

CĂRARE: s.f.
cărările: *pl. nom./ac.* 2,3; 42,16, 24; 49,11; 59,8
cărarea: *sg. nom./ac.* 26,7, 8; 30,11; 40,14; 58,12
cărare: *sg. nom./ac.* 33,8; 35,8; 41,3; 57,14
cărările: *pl. ac., în sintagma* ***cărările Dumnezeului*** 40,3
cărări: *pl. ac.* 43,16

CĂRĂMIDĂ: s.f.
cărămizile: *pl. nom.* 9,10
cărămizi: *pl. ac.* 16,7, 11; 65,3

CĂRĂUȘ: s.m. (În v.) „căruțaș"
cărăuși: *pl. ac.* 22,7

CĂRBUNE: s.m.
cărbune: *sg. nom.* 6,6
cărbuni: *pl. nom./ac.* 44,12; 47,14; 54,16
cărbunii: *pl. ac.* 44,19

CĂRUNTEȚE: s.f.
căruntețe: *sg. ac.* 46,4

CĂRUȚĂ: s.f.
căruțele: *pl. nom.* 2,8; 66,15
căruța: *sg. nom./ac.* 21,7; 22,6, 18; 43,17
căruță: *sg. ac., în sintagma* ***căruță de doi cai*** (echivalează lat. *bīgae, -ārum* „atelaj de două animale") 21,9
căruțe: *pl. ac.* 31,1; 36,9; 66,20
căruțelor: *pl. gen.* 37,24

CĂTUȘĂ: s.f.
cătuși: *pl. ac.* 45,14

(a) CĂUTA: v. I
să caute: *conj. prez. 3.pl.* 13,17
caută: *ind. prez. 3.sg./pl.* 17,5; 41,17; 58,2; 64,9; rezum. cap.66
căutați: *imperativ 2.pl.* 1,17; 21,12; 51,1; 55,6
va căuta: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,19
căutați: *ind. prez. 2.pl.* 21,12; 45,19
căutând: *gerunziu* rezum. cap.30
au căutat: *ind. pf.c. 3.pl.* 31,1; 65,1, 10
căutat-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 38,11; 63,5
căuta-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 41,12
căutatu(-)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 65,1

CĂUTAT, -Ă: adj.
căutată: *f. sg. nom.* 62,12

CÂLȚI: s.m.
călților: *pl. gen.* 1,31

CÂINE: s.m.; var. (Reg.) **CÂNE**
câni: *pl. nom.* rezum. cap.56; 56,10, 11
cânele: *sg. ac.* 66,3

CÂMP: s.n./s.m.
câmpului: *sg. gen.* 37,27; 40,6; 43,20; 56,9
câmpilor: *s.m. pl. gen.* 41,18
câmp: *sg. ac.* 61,5; 63,14
câmpurile: *pl. nom.* 65,10

(a) CÂNTA: v. I
cânta-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,1
cântați: *imperativ 2.pl.* 12,5; 42,10
cântă: *imperativ 2.sg.* 23,16; 54,1
va cânta: *ind. viit.I. 3.sg.* 26,1; 27,2
au cântat: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.38
vom cânta: *ind. viit.I. 1.pl.* 38,20
vor cânta: *ind. viit.I. 3.pl.* 55,12

CÂNTAR: s.n.; var. **CÂNTARIU**
cântariu: *sg. ac.* 40,15
cântariu: *sg. ac.* 28,17; 40,12

CÂNTARE: s.f.
cântare: *sg. ac.* 24,9; 42,10

(a) CÂNTĂRI: v. IV
au cântărit: *ind. pf.c. 3.sg.* 40,12

CÂNTEC: s.n.
cântecul: *sg. nom./ac.* 5,1; rezum. cap.12; 23,15; rezum. cap.26; 26,1; 30,29
cântec: *sg. ac.* rezum. cap.38

CÂRTIȚĂ: s.f.
cârtițele: *pl. nom.* 2,20

(a) CÂȘTIGA: v. I (aici) „a produce"
câștigă: *ind. prez. 3.pl.* 62,9

CÂȘTIGĂTOR, -TOARE: s.m. „cel care câștigă"; (aici) „negustător"
câștigătorii: *pl. nom.* 23,8

CEAPSĂ: s.f. „bonetă purtată de fete sau numai de femei măritate"
ceapsele: *pl. ac.* 3,23

CEASORNIC: s.n.
ceasornicului: *sg. gen.* rezum. cap.38
ceasornicul: *sg. ac.* 38,8

CEATĂ: s.f.
ceata: *sg. ac.* 43,17

CEAȚĂ: s.f.
ceață: *sg. nom./ac.* 8,22; 13,2; 29,18; 59,10
ceața: *sg. nom.* 60,2

CENUȘĂ: s.f.; var. CENUȘE
cenușe: *sg. nom./ac.* 27,9; 44,20; 58,5; 61,3
cenușa: *sg. ac.* 33,12

CER: s.n.; var. CERIU
ceriuri: *pl. voc.* 1,2; 44,23; 49,13
ceriuri: *pl. ac.* 2,2; 65,17
ceriului: *sg. gen.* 13,5, 10; 24,21; 34,4
ceriul: *sg. nom./ac.* 13,13; 37,16; 66,1
ceriu: *sg. ac.* 14,12, 13; 34,5; 51,6; 55,10; 63,15
ceriurile: *pl. nom./ac.* 40,12, 22; 42,5; 44,24; 45,12, 18; 48,13; 50,3; 51,6, 13, 16; 55,9; 64,1; 66,22
ceriuri: *pl. voc., in sintagma* ***ceriuri de sus*** 45,8
ceriu: *sg. ac., în sintagma* ***găcitorii de ceriu*** „astrologii" 47,13
ceriului: *sg. gen., în sintagma* ***Domnul ceriului și al pământului*** rezum. cap.66

CER: s.m. „arbore mare din familia fagaceelor, înalt până la 30m, înrudit cu stejarul, cu scoarța negricioasă, cu frunze pieloase, bogate și cu fructele ghinde, foarte căutat ca lemn de foc"
cer: *sg. ac.* 44,14

CERB: s.m.
cerbul: *sg. ac.* 35,6

CERBICE: s.f.
cerbicea: *sg. nom.* 48,4

(a) CERCA: v. I „a cere"; „a întreba"; „a căuta"
au cercat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,12; 9,13; 26,16; 34,16
cercați: *imperativ 2.pl.* 8,19; 34,16
cearcă: *ind. prez. 3.sg.* 40,20

CERCAT, -Ă: adj.
cercată: *f.sg. ac.* 30,13

CERCEL: s.m. „obiect de podoabă"; „verigă de metal pusă în nările unor animale"
cercei: *pl. ac.* 3,20
cercel: *sg. ac.* 37,29

(a se) CERCETA: v. I
voiu cerceta: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,12; 13,11
va cerceta: *ind. viit.I. 3.sg.* 23,17; 27,1
cercета-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,21
(să) vor cerceta: *ind. viit.I. 3.pl.* 24,22
ai cercetat: *ind. pf.c. 2.sg.* 26,14
să cerceteaze: *conj. prez. 3.sg.* 26,21
să (se) cercetează: *conj. prez. 3.sg.* 27,3
(să) va cerceta: *ind. viit.I. 3.sg.* 29,6

CERCETARE: s.f.
cercetării: *sg. gen.* 10,3
cercetarea: *sg. ac.* 15,7; 60,17
cercetare: *sg. nom.* 40,28

(a) CERE: v. III
cerând: *gerunziu* rezum. cap.4
cere: *imperativ 2.pl.* 7,11
voiu ceare: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,12
cere: *ind. prez. 3.sg.* 24,2; rezum. cap.64
cer: *ind. prez. 3.pl.* 58,2
cereți: *ind. prez. 2.pl.* 58,3

CERESC, -EASCĂ: adj.
cerească: *f. sg. nom.* 34,4

(a se) CERTA: v. I
certa: *ind. imp. 3.sg.* 29,21
certa(-)-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 38,16
(să) ceartă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.41
(să) vor certa: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.42
ceartă: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.48
să cert: *conj. prez. 1.sg.* 54,9
(să) va certa: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.66

CERTARE: s.f.
certarea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.14; rezum. cap.19; rezum. cap.27; 50,2; 51,20; 66,15
certării: *sg. gen.* 37,3
certare: *sg. nom./ac.* rezum. cap.45; rezum. cap.56

CETATE: s.f.
cetățile: *pl. nom./ac.* 1,7; 6,11; 14,17; 17,2, 9; 33,8; rezum. cap.36; 36,1; 42,11; 61,4
cetatea: *sg. nom./ac.* 1,8, 21, 26; 19,18; 23,16; 24,10; 25,2, 3; 26,5; rezum. cap.27; 27,10; 29,1; 32,19; 33,20; rezum. cap.36; 36,15; 37,33, 34, 35; 38,6; 45,13; 48,2; 60,14; 64,10
cetate: *sg. nom./ac.* 1,26; 17,1; 19,2; 24,12; 25,2; 62,12; 66,6
cetăților: *pl. gen./dat.* rezum. cap.6; 37,26; 40,9; 44,26
cetăți: *pl. nom./ac.* 14,21; 19,18; 54,3
cetate: *sg. voc.* 14,31
cetății: *sg. gen.* 19,2; 22,9; 32,13, 14; 37,13
cetate: *sg. voc., în sintagmele cetate groasă* „cetate numeroasă"/ *cetate dânțuind* „cetate veselă" 22,2
cetatea: *sg. voc., în sintagma cetatea* ***Celui Sfânt*** 52,1

CETINĂ: s.f.; var. CETIN: s.m. (Prin gn.) „brad"; „cedru"
cetinii: *s.m. pl. nom.* 14,8
ceatinile: *s.f. pl. ac.* 37,24
ceatină: *sg. ac.* 41,19

CHEDRU: s.m. (Înv. și pop.) „cedru" „specii de arbori din familia pinaceelor, cu lemn tare și ramuri orizontale"
chedrii: *pl. nom./ac.* 2,13; 9,10; 14,8; 37,24; 44,14
chedrul: *sg. ac.* 41,19

CHEIE: s.f.
cheia: *sg. ac.* 22,22

(a se) CHEMA: v. I
voiu chema: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,26; 48,13
să **(să) cheme:** *conj. prez. 3.sg.* 4,1
(să) va **chema:** *ind. viit.I. 3.sg.* 4,3; 7,14; 9,6; 14,20; 19,18; 32,5; 35,8; 54,5; 56,7; 62,2, 4
(s-)au chemat: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,5
cheamă: *imperativ 2.sg.* 8,3
a **chema:** *inf. prez.* 8,4
chemaţi: *imperativ 2.pl.* 12,4; 40,2; 55,6
am chemat: *ind. pf.c. 1.sg.* 13,3; 41,9; 42,6; 43,1; 45,4; 48,8, 15; 65,12; 66,4
va **chema:** *ind. viit.I. 3.sg.* 22,12; 44,5; 65,15
chema-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 22,20
vor **chema:** *ind. viit.I. 3.pl.* 34,12; 60,14; 62,12
cheamă: *ind. prez. 3.sg.* 40,26; 43,7; rezum. cap.63
chematu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 41,2
chemând: *gerunziu* 41,4; 46,11
chema-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 41,25
ai chemat: *ind. pf.c. 2.sg.* 43,22
(să) cheamă: *ind. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.44; rezum. cap.46
cheme: *conj. prez. fără să 3.sg.* 44,7
chem: *ind. prez. 1.sg.* 45,3; 48,12
(te) vei chema: *ind. viit.I. 2.sg.* 47,1, 5; 58,12; 62,4, 12
chiamă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.48
(vă) chemaţi: *ind. prez. 2.pl.* 48,1
chemaţi sânt: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 48,2
a **fi chemaţi:** *pasiv inf. prez.* rezum. cap.49
au chemat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 49,1; 54,6; 63,10
chemat-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 50,2
am chiemat: *ind. pf.c. 1.sg.* 51,2
chemându-: *gerunziu* rezum. cap.55
chiamă(-să): *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.55
vei **chema:** *ind. viit.I. 2.sg.* 55,5; 58,5, 9, 13
chiiamă: *ind. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.56; 65,3
să **chiiame:** *conj. prez. 3.sg.* 59.4
(să) vor chema: *ind. viit.I. 3.pl.* 61,3
(vă) veţi chema: *ind. viit.I. 2.pl.* 61,6
(să) chema: *ind. imp. 3.sg.* 63,19
să **cheme:** *conj. prez. 3.sg.* 64,7
chema: *ind. imp. 3.pl.* 65,1

CHIAR, -Ă: adj./adv. (Înv.) „clar"; „senin"
chiară: *f. sg. nom.* 18,4
chiiar: *adv.* rezum. cap.44

CHIMVAL: s.n. (Înv.) „vechi instrument muzical compus din două jumătăţi de glob de aramă care se loveau una cu alta"
chinval: *sg. ac., în contextul* ***amar pământului cu chinval de*** *arepi* (probabil, cu referire la) „ţara în care se aude mereu zăngănitul armelor" 18,1

CHIN: s.n.
chinuri: *pl. ac.* 13,8

(a se) **CHINUI:** v. IV
(m-)am chinuit: *ind. pf.c. 1.sg.* 23,4

CHIP: s.n.
chip: *sg. ac., în loc. adv.* ***în ce chip*** „cum" 10,10; 14,4; 40,20; rezum. cap.66; 66,13
chip: *sg. ac.* 40,18; 44,13
chip: *sg. ac., în sintagma* ***chip cioplit*** 40,19; 44,10, 15, 17
chipul: *sg. ac.* 40,20
chipurile: *pl. nom.* 46,1

CHIPAROS: s.m.
chiparos: *sg. nom.* 55,13
chiparosul: *sg. nom.* 60,13

CHIT: s.m. (Înv.) „balenă"
chitul: *sg. ac.* 27,1

CIN: s.n. (Iuz.) „rang"; „clasă"; „categorie"
cinul: *sg. ac.* rezum. cap.56

CINSTE: s.f.
cinstea: *sg. nom.* 32,17

(a) CINSTI: v. IV
vor cinsti: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,21
să **cinstească:** *conj. prez. 3.pl.* 56,6

CINSTIT, -Ă: adj./s.
(cel) cinstit: *s.m. sg. ac., în sintagma* ***cel cinstiti*** *la faţă* 3,3
(celui) cinstit: *s.m. sg. gen.* 3,5
cinstiţii: *s.m. pl. nom.* 5,13; 34,12
[cel] cinstit: *s.m. sg. nom.* 9,15
cinstitul: *sg. ac.* 62,2
cinstit: *adj. m. sg. ac.* 43,4

CIOPLIT, -Ă: adj./s.
cioplite: *adj. f. pl. nom./ac.* 9,10; 54,12
cioplit: *adj. n. sg. ac., în sintagma* ***chip cioplit*** 40,19; 44,10, 15, 17
(ceale) **cioplite:** *s.n. pl. nom.* „chipuri cioplite" 19,1, 3; 21,9; 48,5
(celor) cioplite: *s.n. pl. gen./dat.* 30,22; 42,8
(cel) cioplit: *s.n sg. ac.* 42,17

CIOPLITURĂ: s.f. (aici) „chip cioplit", „idol"
ciopliturii: *sg. gen.* 45,20

CIRTĂ: s.f. (Înv.) „liniuţă"; (Înv. şi pop.) „interval de timp foarte scurt", „clipă"
cirtă: *sg. ac.* 40,15; 54,7, 8

(a) CITI: v. IV; var. (Înv. şi reg.) **(a) CETI**
ceteaşte: *imperativ 2.sg.* 29,12
cetiţi: *imperativ 2.pl.* 34,16
au cetit: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,14
citeaşte: *imperativ 2.sg.* 29,11

CIURDĂ: s.f.
ciurdelor: *pl. gen.* 65,10

CIUTURĂ: s.f.
ciuturii: *sg. gen.* 40,15

(a se) CLĂTI: v. IV (Înv. şi reg.) „a (se) clătina"; (Înv.) „a (se) mişca"; (Înv.) „a fi impresionat"
(s-)au clătit: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,4; 7,2
(să) **clătesc:** *ind. prez. 3.pl.* 7,2
(să) va **clăti:** *ind. viit.I. 3.sg.* 13,13; 24,19; 54,10
(să) **vor clăti:** *ind. viit.I. 3.pl.* 19,1; 54,10
va **clăti:** *ind. viit.I. 3.sg.* 19,16
clătiţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 29,9
au clătit: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,22
să **(să)** clătească: *conj. prez. 3.sg.* 41,7

CLĂTIRE: s.f. (Înv.) „cutremurare"
clătire: *sg. ac.* 24,19
clătirea: *sg. ac.* 29,6

CLEI: s.n.
cleiu: *sg. ac.* 41,7

CLEŞTE: s.m.
cleaştele: *sg. ac.* 6,6

(a) CLEVETI: v. IV
clevetea: *ind. imp. 3.pl.* 29,21

CLIPEALĂ: s.f. „clipire"
clipelele: *pl. ac.* 3,16

CLOCIT, -Ă: adj.
clocit: *n. sg. nom.* 59,5

(a se) **COACE:** v. III
a (să) **coace:** *inf. prez.* 37,27
au copt: *ind. pf.c. 3.sg.* 44,15
am copt: *ind. pf.c. 1sg.* 44,19; 48,10

COACERE: s.f.
coacerea: *sg. ac.* 28,4

COADĂ: s.f.
coade: *pl. ac.* 7,4
coada: *sg. nom./ac.* 9,14, 15
coadă: *sg. ac.* 19,15

COAPSĂ: s.f.
coapselor: *pl. gen.* 5,27; 11,5
coapsele: *pl. nom./ac.* 20,2; 21,3; 32,11

COASTĂ: s.f.
coastele: *pl. ac.* 14,13
coaste: *pl. ac.* 60,4

(a se) COBORÎ: v. IV; var. (Înv.) (a se) POGORÎ
(să) **vor** pogorî: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,14; 34,7
(s-)au pogorât: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 14,19; 15,3; 52,4
să **(vă) pogorâți:** *conj. prez. 2.pl.* 30,2
(să) pogor: *ind. prez. 3.pl.* 31,1; 38,18
(să) va pogorî: *ind. viit.I. 3.sg.* 31,4; 34,5
(să) pogorâse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 38,8
(vă) pogorâți: *ind. prez. 2.pl.* 42,10
pogoară(-te): *imperativ 2.sg.* 47,1
(să) pogoară: *ind. prez. 3.sg.* 55,10
pogorându(-să): *gerunziu* 63,14
să (Te) pogor: *conj. prez. 2.sg.* 64,1
pogorâtu(-Te)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 64,3

COBORÂRE: s.f.; var. (Înv.) POGORÂRE
pogorârea: *sg. ac.* 32,19; rezum. cap.52

COBZĂ: s.f.
cobza: *sg. nom.* 5,12

CODRU: s.m.
codrului: *sg. gen.* 10,18, 19

COIF: s.n.
coiful: *sg. ac.* 59,17

COLĂCIT, -Ă: adj.; vezi **ÎNCOLĂCIT**

COLIBĂ: s.f.
coliba: *sg. ac.* 1,8

COMOARĂ: s.f.
comoarălor: *pl. dat.* 2,7
comoarele: *pl. ac.* 30,6
comoara: *sg. nom.* 33,6
comoarăle: *pl. ac.* 45,3

(a se) CONĂCI: v. IV; var. (a se) CONOCI „a împresura", „a asedia"
conocită fiind: *pasiv gerunziu* rezum. cap.7
conoceaște: *imperativ 2.sg.* 21,2
au conocit: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.29; 29,7

CONĂCIRE: s.f.; var. **CONOCIRE** „împresurare"; „asediere; cu acest sens, cuvântul nu este înregistrat în DA.
conocirea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.29; 29,3

CONDEI: s.n.
condeiu: *sg. ac.* 8,1

(a se) CONTENI: v. IV
vor conteni: *ind. viit.I. 3.pl.* 52,15
(Te) vei conteni: *ind. viit.I. 2.sg.* 64,12

COPAC: s.m.; var. (Reg.) COPACI
copaciul: *sg. ac.* 57,5
copaciului: *sg. gen.* 65,22

COPIL: s.m.
copii: *pl. ac.* 2,6
copiilor: *pl. gen.* rezum. cap.3
copilul: *sg. nom.* 3,5; 65,20
copiii: *pl. nom.* 37,6

COPITĂ: s.f.
copitele: *pl. nom.* 5,28

COPOSIRE: s.f. „chelie"; cuvântul nu este înregistrat în DA, în schimb, este înregistrat cuvântul ***copos*** „chel"; cf. 4Împ 2,23.
coposire: *sg. nom.* 15,2

CORABIE: s.f.
corăbiile: *pl. nom./ac.* 2,16; 23,2; 43,14; 60,9
corăbiile: *pl. voc., în sintagma* ***corăbiile mării*** 23,1, 14
corăbiii: *sg. gen.* 30,17
corabiia: *sg. nom.* 33,21

CORB: s.m.
corbul: *sg. nom.* 34,11

CORN: s.n.
cornu: *sg. ac.* (aici) „deal" (cf. Anania 2001, p. 893) 5,1

CORT: s.n.
cortul: *sg. nom./ac.* 4,6; 16,5; 24,20; 33,20; 38,12; 40,22
cort: *sg. ac.* 22,15, 16
corturile: *pl. ac.* 32,18
corturilor: *pl. gen.* 54,2

COSITOR: s.n. „metal alb-argintiu, maleabil, mai ușor decât plumbul, folosit la spoirea vaselor de arămă"
cositoriul: *sg. ac.* 1,25

COSIȚĂ: s.f.
cosița: *sg. ac.* 3,17

COVOR: s.n.
covoarăle: *pl. ac.* 3,22

COVRIG: s.m. (aici) „brățară"
covrigii: *pl. ac.* 3,19

CRĂPĂTURĂ: s.f.; var. CREPĂTURĂ „fisură", „spărtură"; „peșteră"
crepăturile: *pl. ac.* 2,19, 21; 7,19; 22,9

CRÂNG: s.n.; var. GRÂNC (aici) „crâng sfânt", „dumbravă consacrată unei divinități" (traducătorii au echivalat lat. *lūcus, -ī* din *Vulgata*)
grânci: *pl. nom./ac.* 17,8; 27,9

(a) CREDE: v. III
veți creade: *ind. viit.I. 2.pl.* 7,9
va creade: *ind. viit.I. 3.sg.* 28,16

vor creade: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.35; rezum. cap.49; rezum. cap.53; rezum. cap.55; rezum. cap.61
creade: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.43
să creadeți *conj. prez. 2.pl.* 43,10
să crează: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.51
au crezut *ind. pf.c. 3.sg.* 53,1

CREDINCIOS, -OASĂ: adj.
credincioasă: *f. sg. nom.* 1,21, 26
credincioasă: *f. pl. (cu des. -ă)*, ac., *în sintagma mărturii credincioasă* „martori cinstiți" 8,2
credincios: *m./n. sg. nom./ac.* 17,10; 22,23, 25; 49,7; rezum. cap.55
credincioase: *f./n. pl. nom./ac.* 25,1; 33,16
credincioasă: *f. pl. (cu des. -ă) nom.* 55,3

CREDINȚĂ: s.f.
credința: *sg. nom./ac.* rezum. cap.11; 11,5; rezum. cap.52
credinții: *sg. gen., în sintagma **credinții bune*** „evlaviei" 11,2
credință: *sg. nom./ac.* 33,6; rezum. cap.55; rezum. cap.61

CREMENE: s.f.; var. **CREMINE**
creaminea: *sg. ac.* 5,28

(a) CREȘTE: v. III
am crescut: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,2
au crescut: *ind. pf.c. 3.sg.* 44,14
va crește: *ind. viit.I. 3.sg.* 55,13

CREȘTERE: s.f.
creștere: *sg. ac.* 23,4

CREȘTET: s.n.
creștetul: *sg. ac., în loc. adv. **de la talpa piciorului** până la **creștetul capului*** 1,6
creștetul: *sg. ac.* 3,17; 28,4

CREZUT, -Ă: s.m./f. (Neob.) „creditor"; „cămătar"
crezutul: *s.m. sg. nom.* 50,1

CRIN: s.m.
crinul: *sg. ac.* 35,1

CRIVĂȚ: s.n. (Reg.) **CRIVEȚ** „vânt puternic ce suflă de la nord-est sau de la est"; (Prin ext.) „ținut situat în această parte"
crivețului: *sg. gen./dat.* 14,13; 30,6; 43,6
criveț: *sg. ac.* 14,31; 41,25; 49,12
crivețului: *sg. gen., în sintagma pământul **crivețului*** „ținutul Tema" (cf. Anania 2001, p.910) 21,14

(a se) CRUȚA: v. I
cruțindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.65

(a se) CUCERNICI: v. IV (Înv.) „a se smeri"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemțesc...*, Buda, 1825.
(să) vor cucernici: *ind. viit.I. 3.pl.* 66,12

CUGET: s.n.
cugetelor: *pl. gen.* 1,16
cugetele: *pl. nom./ac.* 55,7; 59,7; 65,2
cugete: *pl. nom.* 59,7

(a) CUGETA: v. I
vor cugeta: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.2
cugetat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 27,8
va cugeta: *ind. viit.I. 3.sg.* 33,18
cugeta-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 38, 14
cugetând: *gerunziu* 59,11

CUI: s.n.
cuiele: *sg. nom./ac.* 33,20; 54,2
cuie: *pl. ac.* 41,7

CUIB: s.n.
cuib: *sg. ac.* 10,14; 16,2

CUIER: s.n. „stâlp"; „par"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemțesc...*, Buda, 1825.
cuiariu: *sg. ac.* 22,23
cuiariul: *sg. nom.* 22,25

(a se) CULCA: v. I
(să) va **culca:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,6; 27,10
(s-)au culcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 34,14

CULCUȘ: s.n.
culcușul: *sg. nom./ac.* 22,17; 57,2, 7, 8; 65,10
culcuș: *sg. nom.* 34,13
culcușurile: *pl. ac.* 35,7

(a se) **CULEGE:** v. III
(să) culeg: *ind. prez. 3.pl.* 10,14; 57,1
va culeage: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,12; 17,5; 58,8
(să) culeaje: *ind. prez. 3.sg.* 33,4
(s-)au cules: *ind. pf.c. 3.sg.* 57,1

CULEGERE: s.f.
culeagere: *sg. nom.* 32,10

CULES: s.n.
culesul: *sg. nom./ac.* 16,9; 24,7, 13; 32,10
culesului: *sg. gen.* 25,6

CULME: s.f.
culmele: *pl. ac.* 37,24

CUMIN: s.n. „molură";„plantă aromatică ale cărei fructe sunt utilizate în farmacie"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Al Borza, *Dicționar etnobotanic*, București, 1968.
cumin: *sg. ac.* 28, 25,27
cuminul: *sg. nom.* 28,27

CUMINTE: adv.
cuminte: 14,24

CUMPĂNĂ: s.f.
cumpănă: *sg. ac.* 40,12
cumpâna: *sg. ac.* 46,6

(a) CUMPĂNI: v, IV
cumpănește: *ind. prez. 3.sg.* 33,18
au cumpănit: *ind. pf.c. 3.sg.* 40,12
cumpăniți: *ind. prez. 2.pl.* 55,2

(a) CUMPĂRA: v. I
cumpără: *ind. prez. 3.sg.* 24,2
cumpărați: *imperativ 2.pl.* 55,1

(a se) CUNOAȘTE: v. III
cunoscut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,3
au cunoscut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,3; 28,7; 42,16, 25; 55,5; 56,11; 63,16
să **cunoașteți:** *conj. prez. 2.pl.* 6,9
(să) va **cunoaște:** *ind. viit.I. 3.sg.* 19,21; 66,14
vor cunoaște: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,21; 61,9
cunoaște: *ind. prez. 3.sg.* 29,12, 15; rezum. cap.45; rezum. cap.46; 59,8
cunosc: *ind. prez. 1.sg.* 29,12; 44,19
cunoașteți: *imperativ 2.pl.* 33,13
să cunoască: *conj. prez. 3.pl.* 37,20
am **cunoscut:** *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 37,28; 44,8; 48,7; 59,12

veți cunoaște: *ind. viit.I. 2.pl.* 43,19
ai cunoscut: *ind. pf..c. 2.sg.* 45,4, 5; 48,8
voiu cunoaște: *ind. viit.I. 1.sg.* 47,8
cunoșteai: *ind. imp. 2.sg.* 55,5
să fie cunoscut: *pasiv conj. prez.* 64,2

CUNOSCUT, **-Ă:** adj.
cunoscute: *f./n. pl. ac.* 12,4; rezum. cap.64
cnoscut: *n. sg. ac.* 38,19

CUNOȘTINȚĂ: s.f. „cunoaștere"; „recunoaștere"
cunoștința: *sg. nom.* 3,9

(a) **CUNUNA:** v. I (Înv.) „a pune pe capul cuiva o cunună"
cununând: *gerunziu* 22,18

CUNUNĂ: s.f.
cununii: *sg. dat.* 28,1
cununa: *sg. nom./ac.* 28,3, 5; 61,10; 62,3
cunună: *sg. ac.* 61,3

(a) **CUPRINDE:** v. III
au cuprins: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,3
cuprindeți: *imperativ 2.pl.* 28,23
va **cuprinde:** *ind. viit.I. 3.sg.* 37,33; 60,18
cuprind: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.53

CUPTOR: s.n.
cuptoriul: *sg. nom./ac.* 31,9; 48,10

CURAT, **-Ă:** adj./s.
curat: *s.n. sg. ac.* 1,25
curat: *adj. n. sg. gen./ac.* 27,2; 66,20
curați: *m. pl. nom.* 66,17

(a se) **CURĂȚA:** v. I; var. (a se) **CURĂȚI:** v. IV
curățiți(-vă): *imperativ 2.pl.* 1,16; 52,11
curățind-: *gerunziu* rezum. cap.6
(să) va curăți: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,7
curăți: *inf. prez. fără* **a** 47,11

CURÂND: adv.; var. (Înv. și pop.) **CURUND**
curând: 5,19
curund: 8,1

CUREA: s.f.
cureaoa: *sg. nom.* 5,27

CURGĂTOR, **-TOARE:** adj.
curgătoare: *f. pl. ac.* 30,25; 44,4

(a) **CURGE:** v. III
vor curge: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,2
va curge: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,7; 34,4
au curs: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 24,4; 48,21
curgând: *gerunziu* rezum. cap.49
să curgeți: *conj. prez. 2.pl.* 66,11

CURGERE: s.f.
curgeri: *pl. ac.* 44,3

CURSĂ: s.f.
cursă: *sg. nom./ac.* 8,14; 24,17, 18; 28,13
cursa: *sg. nom.* 42,22

CURTE: s.f.
curțile: *pl. ac.* 1,12; 62,9

CURVAR: s.m.
(cel) curvariu: *s.m. sg. ac.* 57, 8

CURVĂ: s.f.
curvă: *sg. nom.* 1,21
curvei: *sg. gen.* 23,15
curvă: *sg. voc.* 23,16
curvii: *sg. gen.* 57,3

(a) CURVI: v. IV
va curvi: *ind. viit.I. 3.sg.* 23,17

(a) CUTEZA: v. I
cutezând: *gerunziu* 12,2; 14,30; 47,8

CUTREMUR: s.n.
cutremurul: *sg. nom.* 33,14

(a se) CUTREMURA: v. I
(s-)au cutremurat: *ind. pf.c. 3.pl.* 37,27
(să) **vor cutremura:** *ind. viit.I. 3.pl.* 54,10
(să) cutremură: *ind. prez. 3.sg.* 66,2

CUVÂNT: s.n.
cuvântul: *sg. ac., în sintagma cuvântul* ***Domnului*** 1,10; 2,3; rezum. cap.22; 28,13, 14; 38,4; 39,5, 8; 40,8; 66,5
cuvântul: *sg. nom./ac.* 2,1; 8,20; 16,13; 24,3; 30,12, 21; 37,22; 38,7; 44,26; 45,23; 50,4; 55,11
cuvânt: *sg. nom./ac./gen.* 8,10; 9,8; 29,21; 32,7; 33,19; 36,21; 39,2; rezum. cap.40; 41,28; 58,13
cuvintele: *pl. ac.* rezum. cap.28; 29,11, 18; 31,2; 33,18; 36,12, 13, 22; 37,4, 17; 41,26; 51,16; 59,13, 21; 66,2
cuvintelor: *pl. gen.* 37,6
cuvinte: *pl. ac.* 42,16

D

(a se) DA: v. I
voiu da: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,4; 19,4; 22,21, 22; 36,8; 37,7; 41,27; 42,8; 43,4; 45,3; 48,11; 56,5; 61,8; 62,8
(s-)au dat: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.5; 9,6; 33,16; 35,2; rezum. cap.50; 59,15; 65,16
va da: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,14; 14,3; rezum. cap.25; 27,4; 28,19; 30,20; rezum. cap.45; 53,9; 58,11; 59,18
au dat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,18; 19,11; 34,2; 37,19; 42,24; 43,16; 50,4; 53,12
ești dată: *pasiv ind. pre.z. 2.sg.* 23,16
da-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 26,12
(să) va da: *ind. viit.I. 3.sg.* 29,12; 30,23; 36,15; 37,10
a **da:** *inf. prez.* rezum. cap.36
da: *inf. prez. fără* **a** 36,8
da-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 41,2
da: *ind. imp. 3.sg.* 41,7
da-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 41,19; 46,13
dat-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 42,1; 43,3, 28
am dat: *ind. pf.c. 1.sg.* 42,6; 43,20, 23; 47,6; 49,6, 8; 50,6; 55,4; 57,18
să **dau:** *conj. prez. 1.sg.* 43,20; 61,3
datu(-)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 43,24
da(-)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 56,5
dați: *imperativ 2.pl.* 57,14
să **dați:** *conj. prez. 2.pl.* 62,7
(să) dă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.6; rezum. cap.22; 31,3; rezum. cap.49
dă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.7; 40,23, 29; 42,5; 55,10
(te) dă: *imperativ 2.sg.* 36,8
dă: *imperativ 2.sg.* 43,6
dându(-să): *gerunziu* 29,11
dea: *conj. prez. fără* **să** *3.sg.* 36,15
deaie: *conj. prez. fără* **să** *3.pl.* 43,9

DAJDIE: s.f.; var. (Înv.) **DAJDE**
dajda: *sg. nom.* 14,4

DAMASCHINEAN: s.m. „locuitor al Damascului"
damaschineanii: *pl. nom.* rezum. cap.17

DAR: s.n.
darurile: *pl. ac.* 1,23
daruri: *pl. ac./gen.* 5,23; 19,21; 39,1; 45,13; rezum. cap.55
dar: *sg. nom./ac.* 18,7; 66,20
dar: *sg. ac., în loc. adv.* ***în dar*** rezum. cap.52; 52,3, 5

DASCĂL: s.f.
dascalul: *sg. ac.* 30,20

DATOR, -TOARE: adj.; var. (Înv.) **DATORIU**
datoriu: *m. sg. nom.* 24,2

DATORNIC, -Ă: s.m./f.
datornicii: *pl. ac.* 58,3

DĂJDUITOR: s.m. (Înv.) „contribuabil"; aici prima atestare a cuvântului; cf,. MDA, unde, după DA, se dă prima atestare în *Condica limbii rumânești*, alcătuită dă dumnealui Iordache Golescu [Manuscris în șapte volume, circa 1832; Biblioteca Academiei Române, cotele 844-850].
dăjduitori: *pl. nom.* 31,8

(a) DĂNȚUI: v. IV (Pop.) „a dansa"; (Fig.) „a sălta"
dănțuiți: *imperativ 2.pl.* 44,23
dănțuiaște: *imperativ 2.sg.* 49,13
dânțuind: *gerunziu* 22,2
dânțuiaște: *ind. prez. 3.sg.* 32,13

DĂNȚUIRE: s.f. „dansare"; (Fig.) „săltare"
dănțuire: *sg. ac.* rezum. cap.60

(a se) DĂRUI: v. IV
(să) vor dărui: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.4
(să) dăruiesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.58
au dăruit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.63; 63,7
dăruiesc: *ind. prez. 1.sg.* 66,9

DĂRUIRE: s.f.
dăruirea: *sg. ac.* 33,15

DĂRUIT, -Ă: adj.; cuvântul este omis din MDA.
dăruite: *f. pl. ac.* rezum. cap.41

DEAL: s.n.
dealurile: *pl. nom./ac.* 2,14; 40,12; 41,15, 18; 42,15; 54,10; 55,12
deal: *sg. ac.* 30,17, 28
dealul: *sg. nom./ac.* 30,25; 31,4; 40,4
dealurilor: *pl. gen.* 37,26
dealuri: *pl. ac.* 65,7

(a se) DEDA: v. I
(să) dedau: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.28

DEDESUBT: adv./prep.; var. **DEDESUPT**
dedesupt: *adv.* 14,9
dedesuptul: *prep.* 14,11

(a) DEFĂIMA: v. I
defaimă: *ind. prez. 3.pl.* 60,14

DEFĂIMARE: s.f.
defăimarea: *sg. nom.* 47,3

DEGET: s.n.
deagetele: *pl. nom./ac.* 2,8; 17,8; 59,3
deagete: *pl. ac.* 40,12
deagetul: *sg. ac.* 58,9

DEGRABĂ: adv.
degrabă: 5,26; 8,1; 16,5; 27,3; 29,6; 30,13; 32,4; 47,9; 51,14; 60,22
(mai) degrabă: 58,8

DEMON: s.m.; var. (Înv. și reg.) DIMON
dimonii: *pl. nom.* 34,14

DEMULT: adv.
demult: *adv. în forma de* ***demult*** „din trecut", „de altădată" 1,26; 19,11; 37,26; 44,7; 51,9; 61,4

DEODATĂ: adv.
deodată: 1,28; 22,3

DEPARTE: adv.
departe: 5,26; 8,9; 10,3; 13,5; 17,13; 22,3, 11; 23,7; 29,13; 30,27; 33,13, 17; 39,3; 41,9; 43,6; 46,11, 12; 49,1, 12, 19; 54,14; 57,9, 19; 59,14; 60,4, 9; 66,19

(a se) DEPĂRTA: v. I
depărtați: *imperativ 2.pl.* 1,16
voiu depărta: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,25; 48,9
va depărta: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,12
(să) departă: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.8
am depărtat: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,13; 16,10
(să) va depărta: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,25; 46,13; 54,10
depărtați(-vă): *imperativ 2.pl.* 22,4; 52,11
depărtat-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 26,15
au depărtat: *ind. pf.c. 3.sg.* 31,2
(v-)ați fost depărtat: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.pl* 31,6
depărta: *inf. prez. fără a* 33,23
(te-)ai depărtat: *ind. pf.c. 2.sg.* 36,5
depărtează(-te): *imperativ 2.sg.* 54,14; 65,5
(s-)au depărtat: *ind. pf.c. 3.sg.* 59,11, 15
(să) vor depărta: *ind. viit.I. 3.pl.* 59,21
depărtându(-să): *gerunziu* rezum. cap.60

DEPLIN: adv.
(mai) deplin: rezum. cap.19

(a se) DEPRINDE: v. III
(să) **vor deprinde:** *ind. viit.I. 3.pl.* 2,4
va **deprinde:** *ind. viit.I. 3.sg.* 28,9, 26
au deprins: *ind. pf.c. 3.sg.* 40,14

DES, DEASĂ: adj./s.
(ceale) dease: *s.n. pl. nom.* 10,34
dease: *adj. f. pl. ac.* 53,2

DESĂVÂRȘIT, -Ă: adj.
desăvârșit: *m. sg. nom.* 38,3
desăvârșită: *f. sg. ac.* rezum. cap.66

(a) DESCĂLECA: v. I
vor descăleca: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,19

DESCÂNTĂTOR, -TOARE: s.m./f.
descântători: *pl. ac.* rezum. cap.47
descântătorilor: *pl. gen.* 47,9
descântătorii: *pl. ac.* 47,12

DESCÂNTEC: s.n.
descântecele: *pl. ac.* 8,19

(a se) DESCHIDE: v. III; var. **(a) DEȘCHIDE**
au deșchis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,14; 14,17; 50,5; 53,7
să deșchiză: *conj. prez. 3.sg.* 10,14; 22,22
va **deșchide:** *ind. viit.I. 3.sg.* 22,22; 53,7
(s-)au deșchis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 24,18; 48,8
deșchideți: *imperativ 2.pl.* 26,2

(să) **vor** deşchide: *ind. viit.I. 3.pl.* 35,5; 60,11
vor fi deşchise: *pasiv ind. viit.I. 3.pl.* 35,5
(să) va deşchide: *ind. viit.I. 3.sg.* 35,6
deşchide: *imperativ 2.sg.* 37,17
deşchide(-voiu): *ind. viit.I. 1.sg.* 41,18
să deşchizi: *conj. prez. 2.sg.* 42,7
ai deşchis: *ind. pf.c. 2.sg.* 42,20
să deşchizu: *conj. prez. 1.sg.* 45,1
deşchiză(-să): *conj. prez. fără să 3.sg.* 45,8
a **deşchide:** *inf. prez.* 51,14

DESCHIDERE: s.f.; var. DEŞCHIDERE
deşchiderea: *sg. ac.* 61,1

DESCHILINIRE: s.f. (Reg.) „deosebire"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în I.A. Candrea, Gh. Adamescu, *Dicţionarul enciclopedic ilustrat*, Bucureşti, 1926 – 1931.
deschilinirii: *sg. gen.* 7,17

DESCHIS, -Ă: adj. ; var. DEŞCHIS, -Ă
deşchise: *n. pl. nom.* 33,21
deşchisă: *f. sg. ac.* 57,8

(a se) DESCOPERI: v. IV
vor descoperi: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,10
(să) va **deascoperi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 22,8; 40,5
(s-)au descoperit: *ind. pf.c. 3.sg.* 22,14; 23,1; 53,1
va **deascoperi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 26,21
deascopere: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.42
deascopere: *imperativ 2.sg.* 47,2
deascoperi(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 47,3
deascoperiţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 49,9
să (se) deascopere: *conj. prez. 3.sg.* 56,1
ai deascoperit: *ind. pf.c. 2.sg.* 57,8

DESCOPERIT, -Ă: adj.
descoperite: *n. pl. ac.* 20,4

(a) DESCREIERA: v. I „a omorî"; cuvântul nu este înregistrat în MDA. Este un calc total după lat. *excerebrō*, din *Vulgata*, „a lua creierii", „a tăia capul".
descrieră: *ind. prez. 3.sg.* 66,3

DESIME: s.f.
desimea: *sg. ac.* 9,18

DESCULŢ, -Ă: adj.
desculţu: *m. sg. nom.* rezum. cap.20; 20,2, 3

DESCULŢAT, -Ă: adj. (Reg.) „descălţat"
desculţată: *f.sg. ac.* 20,4

(a se) DESFACE: v. III
să (se) desfacă: *conj. prez. 3.sg.* 34,11
au desfăcut: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,14; 40,22
desfă: *imperativ 2.sg.* 58,6

(a se) DESFĂTA: v. I
(să) va desfăta: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,8; 55,2; 60,5
a (să) desfăta: *inf. prez.* rezum. cap.54
desfătat-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 57,8
(te) vei desfăta: *ind. viit.I. 2.sg.* 58,14
(s-)au desfătat: *ind. pf.c. 3.sg.* 66,3

DESFĂTARE: s.f.
desfătării: *sg. gen.* 13,22
desfătare: *sg. ac.* 51,3
desfătări: *pl. ac.* 66,11

DESFĂTAT, -Ă: adj./adv. (Înv.) „larg", „nemăsurat"; „lipsit de griji"
desfătat: *m./n sg. nom./ac.* 22,18; 28,2; 30,23
desfătată: *f. sg. nom.* 30,33
desfătat: *adv.* rezum. cap.51

DESIME: s.f.
desimea: *sg. ac.* 9,18

(a) DESPĂRŢI: v. IV
va despărţi: *ind. viit.I. 3.sg.* 56,3

DESPĂRŢIRE: s.f.
despărţirilor: *pl. gen.* 28,21

DESPREUNARE: s.f. (Pop.) „despărţire"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Raoul de Pontbriant, *Dicţionar româno-frances*, Bucureşti – Götingen – Paris, 1862.
despreunare: *sg. ac.* 56,3

DESTUL, -Ă: adj.
destul: *m. sg. nom.* 40,16
destule: *f. pl. nom.* 40,16

DEŞERT, DEŞARTĂ: adj./s.
deşert: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 29,8; 32,6; 55,11
deşarte: *adj. f./n. pl. nom./ac.* rezum. cap.30; 41,29
deşearte: *adj. n. pl. ac.* 44,25
deşert: *s.n. sg. ac., în loc. adv.* ***în deşert*** 29,21; 30,7; 45,18; 49,4
deşert: *s.n. sg. nom.* 40,17

DEŞERTĂCIUNE: s.f.
deşertăciunii: *sg. gen.* 5,18; 24,10
deşertăciune: *sg. nom./ac.* 40,23; rezum. cap.44
deşertăciunea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.41; 41,29; rezum. cap.46
deşertăciunile: *pl. ac.* 56,10
deşertăciuni: *pl. ac.* 59,4

(a se) DEŞTEPTA: v. I
să deşteptăm: *conj. prez. 1.pl.* 7,6
va deştepta: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,26; 42,13
deşteptatu(-)**au:** *ind. pf.c. 3.pl.* 14,9
deşteptaţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 26,19
au deşteptat: *ind. pf.c. 3.sg.* 41,2
deşteptat-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 41,25
deşteptând: *gerunziu* 44,26
voiu deştepta: *ind. viit.I. 1.sg.* 44,26
am deşteptat: *ind. pf.c. 1.sg.* 45,13
a deştepta: *inf. prez.* 49,6
să deştepţi: *conj. prez. 2.sg.* 49,8
deştaptă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.52
vei deştepta: *ind. viit.I. 2.sg.* 58,12
(să) deştaptă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.60

(a se) DEZBRĂCA: v. I
dezbrăcaţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 32,11

(a se) DEZLEGA: v. I
(să) va dezlega: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,27
dezleagă: *imperativ 2.sg.* 20,2; 52,2; 58,6

(a) DEZVELI: v. IV
dezvăleşte: *imperativ 2.sg.* 47,2

DIMINEAŢĂ: s./adv.
dimineaţă: *adv.* 5,11; 17,11; 26,9; 37,36
dimineaţa: *adv.* 21,12; 38,13; 50,4
dimineaţa: *adv. în loc. adv. de* ***dimineaţa*** *până sara* 38,12, 13
dimineaţa: *s.f. sg. ac., în loc. adj. de dimineaţa/ în loc. adv. dimineaţa din dimineaţă* „în toate dimineţile" 8,20; 28,19
dimineaţă: *s.f. sg. ac., în loc. adv. de dimineaţă/ în loc. adv. dimineaţa din dimineaţă* „în toate dimineţile" 14,12; 28,19
dimineaţă: *s.f. sg. ac.* 17,14
dimineaţa: *s.f. sg. ac.* 33,2; 58,8

DIMPREUNĂ: adv.; var. (Rar) **DINPREUNĂ**
dinpreună: 3,15

DINAINTE: adv.
(mai) dinnainte: 41,22
(cel mai) dinnainte: 46,9

DINAINTEA: prep.
dinnaintea: 26,1

DINAPOI: adv.
dinapoi: 30,21

DINAPOIA: prep.
dinnapoia: 38,17; 57,8

DINĂUNTRU: adv./prep.; var. **DINLONTRU**
dinlontrul: *prep.* 16,11; 19,3
dinlontru: *prep.* 26,9
dinlontru: *adv.* 63,15; 66,17

DOAMNĂ: s.f. „stăpână a unei case, a unei gospodării etc."
doamna: *sg. nom.* 47,5
doamnă: *sg. nom.* 47,7

(a) DOBÂNDI: v. IV
vor dobândi: *ind. viit.I. 3.pl.* 35,10
va dobândi: *ind. viit.I. 3.sg.* 41,2; rezum. cap.51

DOBITOC: s.n.
dobitocului: *sg. gen.* 7,25
dobitoacelor: *pl. gen./dat.* 30,6; 46,1
dobitocul: *sg. nom./ac.* 60,7; 66,3
dobitoacele: *pl. nom.* 61,5

DOBORÂRE: s.f.; var. (În v.) **OBORÂRE**
oborârea: *sg. ac.* rezum. cap.33

(a) DOBORÎ: v. IV; var. (În v.) **(a) OBORÎ**
am oborât: *ind. pf.c. 1.sg.* 43,14

DOCTOR: s.m.; var. (Pop) **DOFTOR**
doftor: *sg. nom.* 3,7

DOICĂ: s.f.
doicele: *pl. nom.* 49,23

(a) DOICI: v. IV (Înv. și reg.) „a alăpta un copil străin"; (Înv. și pop) „a îngriji"; aceasta este prima atestare; cf. MDA, unde se propune prima atestare în I. Heliade-Rădulescu, *Opere* I, 1939.
am doicit: *ind. pf.c. 1.sg.* 23,4
au doicit: *ind. pf.c. 3.sg.* 49,21

DOJANĂ: s.f.
dojana: *sg. nom.* 53,5

(a) DOJENI: v. IV
dojenească: *ind. prez. 3.sg.* 30,21

DOJENIRE: s.f.
dojenirea: *sg. ac.* rezum. cap.30

DOMN: (s. propriu) „Dumnezeu"
Domnul: *sg. nom./ac.* 1,2, 4, 11, 18, 24, 28; rezum. cap.2; 2,11, 17; 3,13, 14, 15, 16, 17, 18; 4,4, 5; 6,1, 3, 12; 7,3, 7, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 20; 8,1, 3, 5, 7, 11, 17; 9,8, 11, 14, 17; 10,12, 20, 23, 24; 11,3, 11, 15; 12,2; 13,4, 5, 6, 19; 14,1, 5, 32; 16,13, 14; 17,6; 18,4; rezum. cap.19; 19,1, 4, 14, 20, 21, 22; 20,2, 3, 6; 21,16, 17; 22,12, 14, 15, 17; 23,11, 17; rezum. cap.24; 24,1, 3, 14, 15, 21; 25, 8, 9; 26,4, 21; 27,1, 12; rezum. cap.28; 28,2, 16, 21, 22, 29; 29,6, 10, 13, 15, 19, 22; rezum. cap.30; 30,1, 15, 18, 20; 30,26, 30, 32; rezum. cap.31; 31,1, 3, 9; 32,6; rezum. cap.33; 33,5, 10, 21, 22; 35,10; 36,7, 10, 15, 18, 20; 37,4, 6, 15, 21, 22, 24, 33, 34; 38,1, 2, 5, 7, 11; 39,6; rezum. cap.40; 40,10, 27, 31; 41,4, 13, 14, 16, 17, 21; rezum. cap.42; 42,5, 6, 8, 13, 21, 24; 43,1, 3, 10, 11, 12, 14, 15, 16; 44,2, 23, 24; rezum. cap.45; 45,1, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 13, 14, 17, 18, 19, 21, 25, 26; rezum. cap.48; 48,14, 16, 17, 20, 22; 49,1, 4, 5, 7, 8, 13, 14, 18, 22, 23, 25, 26; 50,1, 4, 5, 7, 9, 10; 51,1, 3, 11, 13, 15, 22; 52,3, 4, 5, 8, 9, 10, 12; 53,10; 54,1, 6, 8, 10, 13, 17; rezum. cap.55; 55,5, 6, 7, 8, 13; rezum. cap.56; 56,1, 3, 4, 6, 8; 57,19, 21; 58,9, 11, 14; rezum. cap.59; 59,15, 20, 21; rezum. cap.60; 60,2, 16, 19, 20, 22; 61,1, 8, 9, 10, 11; 62,6, 8, 9, 11, 12; rezum. cap.63; 63,7; 65,7, 8, 11, 13, 15, 23, 25; rezum. cap.66; 66,1, 2, 5, 9, 12, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23
Domnul: *sg. nom./ac., în sintagma* ***Domnul oastelor*** 1,9; 3,1; 5,9,16; 6,5; 8,13,18; 9,13; 10,16,26,33; 13,4; 14,22,23,24,27; 17,3; 19,12,18,25; 21,10; 22,25; 23,9; 24,23; 25,6; 28,5; 29,6; 31,4,5; 37,16; 44,6; 47,4; 48,2; 54,5
Domnului: *sg. gen./dat., în sintagma* ***Domnului oastelor*** 2,12; 5,7,24; 9,7,19; 13,13; 18,7; 19,16,17,20; 22,14; 37,32; 39,5
Domnului *sg. gen./dat.* 1,10, 20; rezum. cap.2; 2,2, 3, 5, 10, 19, 21; 3,8; 4,2; 5,12, 25; rezum. cap.6; 6,8; rezum.cap.10; 11,9; 12,4, 5; 13,6, 9; 14,2; 16,8; rezum. cap.17; 19,19, 21; 21,8; rezum. cap.22; 22,5, 18; 23,18; 24,15; 25,10; 26,10; rezum. cap.27; 27,13; 28,13, 14; 30,27, 29, 31, 33; 33,6; 34,2, 6, 8, 16; 35,2; rezum. cap.37; 37,6, 14, 36; 38,4; 39, 8; 40,2, 3, 5, 8; 41,20; 42,10, 12, 19; 44,5; 49,5; 50,10; 51,3, 9, 17, 20; 52,11; 53,1, 10; 54,17; 58,5, 8, 13, 14; 59,1, 13, 19; rezum. cap.60; 60,1, 6, 9, 14; 61,2, 3, 6; 62,2, 3, 4; rezum. cap.63; 63,7; 66,5, 6, 14, 20
Doamne: *sg. voc.* 6,11; 12,1; 16,1; 25,1; 26,8, 11, 12, 13, 15, 16, 17; 33,2; 37,17, 18, 20; 38,3, 14, 16, 20; 63,17; 64,8, 9, 12
Domnului: *sg. gen., în sintagmele leagea* ***Domnului/Duhul Domnului/casa Domnului*** 5,24; 11,2; 37,1, 14; 38,20, 22; 40,7, 13; 59,19; 61,1; 63,14; 66,20
Domnului: *sg. dat. adn.* 19,20
Domnul: *sg. voc., în sintagma* ***Domnul*** *oastelor* 37,16
Domn: *sg. nom.* 37,20; 40,28; rezum. cap.45
Domnul: *sg. nom., în sintagma* ***Domnul ceriului și*** *al pământului* rezum. cap.66

DOMN: (apelativ) „termen de politețe pentru un bărbat"; (Pop.) „stăpân"
domnului: *sg. gen./dat.* 1,3; 36,8, 9
domnilor: *pl. gen.* 19,4
domni: *pl. nom.* 26,13
domnul: *sg. nom./ac.* 27,3; 36,12; 37,4

(a) DOMNI: v. IV
va **domni:** *ind. viit.I. 3.sg.* 19,4
domniți: *ind. prez. 2.pl.* 28,14

DOMNIE: s.f.
domniii: *sg. gen.* rezum. cap.14

(a) DORI: v. IV
au dorit: *ind. pf.c. 3.sg.* 26,9
am **dorit:** *ind. pf.c. 1.pl.* 53,2

DORIT, -Ă: adj./s.
dorită: *adj. f. sg. ac.* 32,12
dorite: *adj. f. pl. ac.* 54,12
(ceale) **dorite:** *s.n pl. nom.* 64,11

(a) DORMI: v. IV
va **dormi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 5,27
veți dormi *ind. viit.I. 2.pl.* 21,13
dor**mit-au:** *ind. pf.c. 3.pl.* 51,20
dor**mind:** *gerunziu* 56,10
dor**m:** *ind. prez. 3.pl.* 65,4

(a) DORMITA: v. I
va **dormita:** *ind. viit.I. 3.sg.* 5,27

DORMITARE: s.f.; var. (Înv. și rar) **DURMITARE**
durmitării: *sg. gen.* 29,10

DOSADĂ: s.f. „pedeapsă"
dosada: *sg. nom.* 47,11

(a se) DOVEDI: v. IV
dovedindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.48

DRAGOSTE: s.f.
dragostea: *sg. ac.* rezum. cap.50

(a se) DREGE: v. III; var. (Înv. şi reg.) (a se) DEREGE
(să) va derege: *ind. viit.I. 3.sg.* 54,17

DREPT, DREAPTĂ: adj./s./prep.; var. DIREPT, DIREAPTĂ
direpţ: *prep. în loc. adv.* ***direpţ*** *aceaea* 37,29
dripţ: *prep. în loc. adv.* ***dripţ*** *aceaea* 27,9
drept: *prep. în loc. adv.* ***drept ce*** 55,2
(celui) drept: *s.m. sg. gen.* 1,26; 24,16
dreptului: *s.m. sg. gen./dat.* 3,10; 5,23; 26,7; 41,10
dreptilor: *s.m. pl. gen.* rezum. cap.5; rezum. cap.26; rezum. cap.57
dreapta: *s.f. sg. ac., în loc. adv.* ***spre dreapta*** 9,20
(cel/Cel) drept: *s.m. sg. nom./ac.* 29,21; 41,2; 45,8; 51,7; 53,11; 57,1
dreapta: *s.f. sg. ac., în loc. adv.* ***nici spre dreapta, nici spre stânga/ spre dreapta şi spre sâtnga*** 30,21; 54,3
dreapte: *s.n pl. ac.* 40,4
(ceale) dreapte: *s.n pl. ac.* 45,19
dreapta: *s.f. sg. nom./ac.* 41,10; 44,20; 45, 1; 48,13; 62,8
drepte: *s.m. sg. voc.* 44,2
dreptul: *s.m. sg. nom./ac.* 51,5; 62,1, 2
(cei) drepţi: *s.m. pl. nom.* 60,21
drept: *adj. m./n. sg. nom.* 16,5; 26,2; 41,26; 45,21; 51,1
dreaptă: *adj. f. sg. nom.* 26,7; 35,8
drepte: *adj. f./n. pl. nom./ac.* 30,10; 40,3
dreapte: *adj. f. pl. ac.* 42,16
drepţi: *adj. m. pl. gen.* rezum. cap.56

DREPTATE: s.f.
dreptatea: *sg. nom./ac.* 1,21; 5,7, 23; 11,5; 26,9, 10; 28,17, 29; 32,16; 45,8, 19; 46,13; 48,18; 51,6, 8; 54,17; 56,1; 57,12; 58,8; 59,4, 9, 14, 16, 17; rezum. cap.60; 60,17; 63,1
dreptate: *sg. ac.* 1,27; 5,16; 9,7; 10,22; 11,4; rezum. cap.32; 32,1; 33,5; 42,6; 45,13; 46,12; 48,1; rezum. cap.54; 54,14; 56,1; 64,5
dreptăţii: *sg. gen.* 32,17; 40,14; 45,23; 58,2; 61,3, 10
dreptăţi *pl. ac.* 33,15; 58,2
dreptăţile: *pl. nom.* 45,25; 64,6
dreptate: *sg. ac., în loc. adv. pe dreptate* rezum. cap.59

DROJDIE: s.f.
drojdii: *pl. ac.* 25,6; 51,17
drojdiile: *pl. ac.* 49,6

DRUM: s.n.
drum: *sg. ac.* 57, 14
drumul: *sg. ac.* 62,10

DRUMAR: s.m. (Reg.) „drumeţ"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Petru Maior, *Istoria besericei românilor, atît a cestor dincoace precum şi a celor din colo de Dunăre*, Buda, 1813.
drumarii: *pl. nom.* 60,6

(a se) DUCE: v. III
(să) vor duce: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,3
(să) ducea: *ind. imp. 3.pl.* 3,16
(s-)au dus: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,13
(să) va duce: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,8
să (mă) duc: *conj. prez. 1.sg.* 8,11
vor duce: *ind. viit.I. 3.pl.* 15,7
duceţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 18,2
am **dus:** *ind. pf.c. 1.sg.* 23,4
duce**(-)-vor:** *ind. viit.I. 3.pl.* 23,7
să ducă: *conj. prez. 3.sg.* 23,9
au dus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 23,13; 64,6
(s-)au dus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 37,37; 45,16; 57,17
(să/Să) va duce: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,2; 53,7
ducu-: *ind. prez. 3.pl.* 46,7
(M-)am dus: *ind. pf.c. 1.sg.* 50,5
(vă) veţi duce: *ind. viit.I. 2.pl.* 66,12

DUCERE: s.f.
ducerii: *sg. gen., în sintagma* ***ducerii apei*** „scoc"; după lat. *aquaeductus, -ūs* 7,3
ducerea: *sg. ac., în sintagma* ***ducerea apei*** 36,2

DUD: s.m.
duzii: *pl. ac.* 9,10

DUH: s.n.
duhul/Duhul: *sg. nom./ac.* 2,22; 4,4; 11,2, 3, 4; 19,3, 14; 25,4; 27,8; 28,6; 29,10, 24; 32,15; 33,11; 54,6; 57,15, 16; 61,3; rezum. cap.66
Duhul: *sg. nom./ac., în sintagma* ***Duhul Domnului/Duhul Mieu/ Duhul Lui/Duhul Său/ Duhul Lui cel SfântDuhul Sfântului Sau*** 11,2; 30,1, 28; 34,16; 40,7, 13; 42,1; rezum. cap.44; 44,3; 48,16; 59,19, 21; 61,1; 63,10, 11, 14
duhului: *sg. gen.* 11,15; 38,16; 65,14
duh: *sg. nom./ac.* 26,18; 31,3; 37,7; 42,5
duhul: *sg. ac., în sintagma* ***zdrobit cu duhul*** „umil" 66,2

DULCE: adj./s.
dulce: *adj. n. sg. ac.* 3,24
dulce: *s.n. sg. ac.* 5,20
dulcele: *s.n sg. nom.* 5,20

DULCEAŢĂ: s.f.
dulceaţa: *sg. nom.* 24,8

DUMBRAVĂ: s.f.
dumbrăvilor: *sg. gen.* 7,2
dumbrăvii: *sg. gen.* 9,18; 10,34; 22,8; 32,19; 44,14; 56,9
dumbravă: *sg. ac.* 21,13; 29,17
dumbrava: *sg. nom.* 37,24
dumbrava: *sg. voc.* 44,23

DUMNEZEIESC, -IASCĂ: adj.
dumnezeiasca: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.31
dumnezeieştii: *adj. antep. f. sg. gen.* rezum. cap.33
dumnezeiescul: *adj. antep. n. sg. ac.* rezum. cap.37
dumnezeiescului: *adj. antep. n. sg. gen* rezum. cap.40
dumnezeii: *pl. voc., în sintagma* ***dumnezeii noştri*** 42,17

DUMNEZEU: s.m. „Divinitatea"
Dumnezeu: *sg. nom./ac./gen./dat.* rezum. cap.1; rezum. cap.5; 7,7; rezum. cap.8; 8,10, 18; rezum. cap.9; rezum. cap.10; rezum. cap.11; 12,2; 14,3, 13; rezum. cap.17; 17,10; rezum. cap.22; rezum. cap.25; 25,8; 28,16; rezum. cap.29; rezum. cap.30; 30,15; rezum. cap.31; 31,3; rezum. cap.32; rezum. cap.34; 35,4; rezum. cap.36; 37,16; rezum. cap.38; rezum. cap.40; 40,10, 18, 28; rezum. cap.41; rezum. cap.42; 42,5; rezum. cap.43; 43,10, 12; rezum. cap.44; 44,8, 10; rezum. cap.45; 45,14, 15, 18, 21, 22; rezum. cap.46; 46,9; rezum. cap.48; 48,16; rezum. cap.49; 49,22; rezum. cap.50; 50,5, 7, 9; rezum. cap.51; 52,4; 53,4, 6; rezum. cap.54; 56,8; rezum. cap.57; 57,21; rezum. cap.58; 58,2; rezum. cap.59; rezum. cap.60; 61,11; rezum. cap.62; rezum. cap.63; rezum. cap.64; 64,4; rezum. cap.65; 65,13, 15, 16
Dumnezeului: *sg. gen, în sintagmele leagea Dumnezeului nostru/ casa Dumnezeului* 1,10; 2,3
Dumnezeul: *sg. nom., în sintagmele* ***Dumnezeul oastelor/*** *Dumnezeul cel viu* 1,24; 3,15; 6,3; 10,23,24; 19,4; 22,12,14,15; 28,22,29; 37,4, 17; 45,13
Dumnezeul: *sg. nom./ac.* 5,16; 7,11; 8,19; 10,21; 17,6; 21,10, 17; 25,1, 9; 26,4; 28,26; 29,23; 30,18; 35,4; 36,7; 37,10, 21; 38,5, 11; 40,1, 9, 27; 41,10, 13, 17; 43,3; 45,3; 48,1, 2, 17; 49,4, 5; 50,10; 51,15, 22; 52,7, 12; 54,5,6; 55,5, 7; 59,2, 13; 60,19; 61,10; 62,5; 66,9

Dumnezeului *sg. gen./dat.* 7,13; 24,15; 35,2; 40,3; 51,20; 52,10; 58,2; 61,2, 6; 62,3
Dumnezeu: *sg. nom., în sintagma* ***Dumnezeu tare*** 9,6
Dumnezeului: *sg. gen, în sintagma* ***Dumnezeului oastelor*** 22,5
Dumnezeul: *sg. voc., în sintagmele* ***Dumnezeul nostru/Dumnezeul lui Israil*** 26,13; 37,16, 20
Dumnezeu: *sg. gen., în sintagma* ***leagea lui Dumnezeu/casa lui Dumnezeu*** 30,9; rezum. cap.56; rezum. cap.65

DUMNEZEU: s.m. „zeu"; „idol"
dumnezeul: *sg. nom./ac.* 36,19; 44,17
dumnezeului: *sg. gen./dat.* 8,21; 37,38; 45,20
dumnezeilor: *pl. gen.* 21,9
dumnezeii: *pl. nom./ac.* 36,18, 20; 37,12, 19
dumnezei: *pl. nom./ac.* 37,19; 41,23; 57,5
dumnezeu: *sg. nom./ac.* 44,6, 15, 17; 45,5; 46,6, 9

DUNGĂ: s.f.
dungi: *pl. ac.* 44,13

(a) DUREA: v. II
vor durea: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,8
durând: *gerunziu* 26,17

DURERE: s.f.
durori: *pl.nom.* 13,8
dureare: *sg. ac.* 21,3
durerile: *pl. ac.* 26,17; 53,4
durearea: *sg. nom./ac.* 35,10; 51,11; 65,14
dureri: *pl. ac.* rezum. cap.50; 50,11
durerilor: *pl. gen.* 53,3

DUS, -Ă: s.m./f.
(cea) dusă: *s.f. sg. nom.* 49,21

E

EGIPTEAN: s.m. (Înv.) EGHIPTEAN
eghipteanilor: *pl. gen./dat.* rezum. cap.18; rezum. cap.19; 19,2, 15; rezum. cap.20
eghipteanii: *pl. nom.* 19,2, 21, 23
eghipteanului: *sg. dat.* 19,24
eghipteani: *pl. ac.* rezum. cap.30; rezum. cap.31

ETHIOP: s.m. (Înv.) „etiopian"
ethiopilor: *pl. gen.* rezum. cap.20

EVANGHELICESC, -EASCĂ: adj.
evangheliceasca: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.51
evangheliceştii: *adj. antep. f. sg. gen.* rezum. cap.52; rezum. cap.55

F

(a se) FACE: v. III
să facă: *conj. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.1; 5,2, 4, 7; 10,2; 19,15; 28,21, 29; 32,6; 41,28; 43,9; 46,6; 56,2; 57,15; 63,12; rezum. cap.64
a **face:** *inf. prez.* 1,17; rezum. cap.24; rezum. cap.50; 58,13
vor face: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,4; 5,10
să **fac:** *conj. prez. 1.sg.* 5,4; 29,14
voiu face: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,5; 10,11; 13,11; 14,30; 19,2; 37,7; 38,8; 42,9, 15, 16; 46,11; 48,11; 50,2; 60,22; 61,8; 65,8
faceţi: *imperativ 2.pl.* 8,10; 12,4; 36,16; 40,3; 41,21, 23; 48,20; 56,1; 57,14; 62,10
va **face:** *ind. viit.I. 3.sg.* 9,7; 10,23; 14,1; 22,17; 25,6; 27,5; 28,9; 30,20, 30, 32; 32,6; 37,31, 32; 38,7, 15, 19; rezum. cap.42; 42,1; 55,11
fac: *ind. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.10; 10,1; 43,19; 65,3; 66,9, 22
veţi face: *ind. viit.I. 2.pl.* 10,3
vei face: *ind. viit.I. 2.sg.* 25,5; 26,9; 64,3
face-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 27,5; 48,14
să **faceţi:** *conj. prez. 2.pl.* 30,1
face: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.43; 55,10; 56,2; 64,5
voi face: *ind. viit.I. 1.sg.* 44,19; 57,16
faci: *ind. prez. 2.sg.* 45,9; 58,13
să faci *conj. prez. 2.sg.* 63,14
făcutu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,14; 37,27; 42,22; 46,1
(s-/-S)au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,21; 5,1, 25; 9,6; 12,2; 14,28; 19,13; 23,3; 32,14; 33,8, 9; 37,26; 44,15; 47,14, 15; 50,11; 59,15; 63,8; 64,10, 11; 66,2
au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,8; 5,2, 4; 7,5; 12,5; 17,8; 19,14; 20,2; 27,11; 31,7; 37,11, 18; 40,14, 23; 41,4, 20; 44,2, 12, 13, 15, 17, 23; 45,18, 21; 53,9; 54,5; 58,2; 62,11; 66,2, 4
făcusă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,20
am făcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 5,4; 10,11, 13; 21,2; 26,18; 28,15; 33,13; 37,26; 38,3; 42,16; 43,12, 23; 44,8, 24; 45,7, 12; 46,4, 13; 48,3, 6
(te-/Te-)ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 14,10; 25,4; 43,4
fă: *imperativ 2.sg.* 16,3; 49,20; 54,2
făcea: *ind. imp. 3.pl.* 19,10; 29,21
aţi făcut: *ind. pf.c.2.pl.* 22,11; 40,18; 46,5
făcuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 22,11
ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 25,1; 29,16; 37,16; 43,24; 57,8; 63,17
(ne-)am făcut: *ind. pf.c. 1.pl.* 26,17; 64,6
făcut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 28,15
făcutu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 44,13
făcut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 44,15
făcând: *gerunziu* 44,25; rezum. cap.64
-s făcute: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 46,10
(s-)ar fi făcut: *cond. pf. 3.sg.* 48,18
făcătutu(-ne)-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 63,19
făceaţi: *ind. imp. 2.pl.* 65,12

FACERE: s.f.
facerile: *pl. ac., în sintagma facerile de bine* rezum. cap.12; rezum. cap.25; rezum. cap.66
faceri: *pl. nom./ac., în sintagma* ***faceri de bine*** rezum. cap.41; rezum. cap.43; rezum. cap.58; rezum. cap.63

FALCĂ: s.f.
fălcile: *pl. ac.* 30,28

FAMEN: s.m.
fameni: *pl. nom.* 39,7
famenilor: *pl. gen./dat.* rezum. cap.56; 56,4
famenul: *sg. nom.* 56,3

FATĂ: s.f.
fata: *sg. nom.* 1,8; 37,22
fata: *sg. voc., în sintagmele fata* ***lui Galim/fata mării/fata Sionului/ fata Vavilonului/fata haldeilor*** 10,30; 23,10, 12; 37,22; 47,1, 5; 52,2
featelor: *pl. gen.* rezum. cap.3; 3,17; 4,4
featele: *pl. nom./ac.* 3,16; 16,2; 43,6; 49,22; 60,4
featii: *sg. gen* 10,32; 16,1; 47,1
featea: *sg. gen* 22,4
feate: *pl. voc.* 32,9
feate: *pl. ac.* 56,5
featei: *sg. dat.* 62,11

FAŢĂ: s.f.
faţa: *sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) *de către faţa/de faţa/de la faţa* „(de) dinaintea" 2,10, 19, 21; 7,2, 16; 10,27; 16,4; 17,9, 13; 19,1, 16, 17, 20; 20,6; 21,15; 26,17; 30,11, 17; 31,8; 37,6; 48,19; 51,13; 57,1, 16; 64,1, 2, 3
faţă: *sg. ac., în sintagma* ***cel cinstit*** *la faţă* 3,3
faţa: *sg. nom./ac.* 6,2; 8,17; 14,21; 19,8; 24,1; 25,7, 8; 28,25; 29,22; 36,9; 38,2; 42,2; 49,23; 50,6, 7; 53,3; 54,8; 57,17; 59,2; 64,7

fața: *sg. ac., în loc. s. preste fața pământului/fața pământului* „(în) lume" 23,17; 27,6
față: *sg. ac., în loc. adj. de față* „care este prezent"; „care este făcut în prezența tuturoro" rezum. cap.40; 41,27; 52,6
feații: *sg. gen.* 3,9; 45,1; 58,8; 63,9; 65,3; 66,23
fețele: *pl. nom./ac.* 3,15; 13,8

FAUR: s.m.
fauri: *pl. nom.* 44,11; 45,16
faurul: *sg. nom./ac.* 44,12; 54,16

FĂCĂTOR: s.m.; var. (Înv. și reg.) **FĂCĂTORIU** (Înv.) „persoană care creează"; „Creator"
Făcă**toriul/făcătoriul:** *sg. ac.* 17,7; 51,13; 64,8
făcătorii: *pl. nom., în sintagma* ***făcătorii de idoli*** 44,9
Făcă**toriului:** *sg. dat.* 45,9

(a se) **FĂGĂDUI:** v. IV
vor făgădui: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,21
(să) făgăduiaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.32; rezum. cap.57
făgăduiaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.37; rezum. cap.55
făgăduindu**(-să):** *gerunziu* rezum. cap.38
făgăduind**:** *gerunziu* rezum. cap.43
făgăduindu-: *gerunziu* rezum. cap.46; rezum. cap.49

FĂGĂDUINȚĂ: s.f.
făgăduințe: *pl. ac.* 19,21; rezum. cap.55
făgăduințele: *pl. ac.* rezum. cap.51

FĂGĂDUIT, -Ă: adj./s.
(ceale) făgăduite: *s.f. pl. ac.* rezum. cap.45
făgăduita: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.51

FĂINĂ: s.f.
făina: *sg. ac.* 47,2

(a se) **FĂLI:** v. IV
(să) va făli: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,15
(să) fălea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 23,7; 43,14
a **(te) făli:** *inf. prez.* 23,12

FĂPTURĂ: s.f.
făpturilor: *pl gen* 22,24

FĂTAT, -Ă: s.m./f.
(cei) fătați: *s.m. pl. ac.* 40,11

FĂȚARNIC, -Ă: adj./s
fățarnică: *adj. f. sg. nom.* 9,17
fățarnicilor: *s.m. pl. gen.* rezum. cap.33
(cei) fățarnici: *s.m. pl. ac.* 33,14

FĂȚĂRNICIE: s.f.
fățărnicia: *sg. ac.* 32,6
fățărniciia: *sg. ac.* rezum. cap.48; rezum. cap.58

FÂN: s.n.
fânul: *sg. ac.* 37,27; 51,12

FÂNTÂNĂ: s.f.
fântânile: *pl. ac.* 12,3

FECIOARĂ: s.f.
fecioară: *sg. nom./ac.* rezum. cap.7; 7,14
fecioara: *sg. nom.* 23,12; 62,5
fecioară: *sg. voc.* 37,22; 47,1
ficioare: *pl. ac.* 23,4

FEL: s.n.
fealiul: *sg. ac., în loc. adj. tot fealiul* „diferit"*/loc. adv.* ***din tot fealiul*** „pe deplin" rezum. cap.1; 66,11
fealiuri: *pl. gen (cu a* ***+ multe)*** rezum .cap.5
fealiuri *pl. ac.* 22,24
feal: *sg. ac.* 58,5

FERĂSTRĂU: s.n.
firastăul: *sg. nom.* 10,15
fireastău: *sg. ac.* 44,13
hirăstaie: *pl. ac.* 28,27

FEREASTRĂ: s.f.; var. **FEREASTĂ**
fereștile: *pl. ac.* 60,8

FERESTRUITOR, -TOARE: adj. „care taie asemenea ferăstrăului"; cuvântul nu este înregistrat în DA.
firestruitori: *n. pl. ac., în sintagma boturi* ***firestruitori*** (cf. supra **BOT)**

(a se) FERICI: v. IV
fericesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,12; 9,16
(să) fericesc: *ind. prez. 3.pl.* 9,16

FERICIRE: s.f.
fericire: *sg. ac.* rezum. cap.4; rezum. cap.32; rezum. cap.49; rezum. cap.65
fericirea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.5; rezum. cap.30; rezum. cap.35; rezum. cap.51; rezum. cap.55; rezum. cap.61; rezum. cap.62; rezum. cap.64

FERICIT, -Ă: adj.
(mai) fericită: *f. sg. ac.* rezum. cap.1
fericiți *m. pl. nom.* 30,18; 32,20; rezum. cap.48
fericit *m. sg. nom.* 56,2

FEȘTILĂ: s.f.
feștila: *sg. ac.* 5,24

(a) FI: v. IV
e: *ind. prez. 3.sg.* 2,16; 6,3; 9,12, 15, 17, 21; 10,4, 15; 12,2, 4, 6; 14,26, 27; 16,4, 5, 6, 13; 17,14; 21,2; 25,9; 26,7; 27,11; 28,12, 21; 29,8, 16; rezum. cap.30; 30,18; 31,9; 32,5; 33,18, 19, 22; 34,2; 37,22; 38,3, 17; 39,8; 40,7, 28; 41,24; 42,8, 19, 23; 44,7, 20; rezum. cap.45; 45,5; 48,4; 49,20; 50,8, 9, 10; 51,1, 5, 13; 52,11; 54,17; 55,2, 6, 7; 56,1, 2; 57,6; 58,6; rezum. cap.59; 59,5, 16; 63,1, 2; 65,4; 66,1
era: *ind. imp. 3.sg./pl.* 6,1, 6; 20,6; 27,13; 28,1, 8; 30,4, 28; 35,7; 36,3, 22; 37,2, 19; 41,28; 49,21; 50,2; 53,2; rezum. cap.54; 54,15; 60,15; 63,5; 66,4
ești: *ind. prez. 2.sg.* 14,19; 22,16; 25,1; 37,16, 20; 41,9, 26; 43,1; 44,17, 21, 28; 45,15; 47,8; 48,4; 49,3; 51,12, 16; 64,8; 65,5
este: *ind. prez. 3.sg.* 36,11; 45,22
eram: *ind. imp. 1.sg.* 48,16
am fi: *cond. prez. 1pl.* 1,9
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,18; 7,23, 24; 9,16; 11,14; 14,11; 15,6; 16,2; 17,2, 3, 9; 18,6; 19,10, 18; 22,7; 23,18; 24,13; 26,19; 30,16, 20, 25; 31,8; 33,12; 34,12; 39,7; 40,4, 16; 41,23; 44,7; 45,14; 49,19, 23; 59,6; 61,5; 65,5, 10, 17, 22; 66,24
veți fi: *ind. viit.I. 2.pl.* 1,30
va **fi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 1,31; 2,2; 3,11, 24; 4,2, 3, 6; 5,5, 24, 29; 6,13; 7,7, 18, 21, 23, 25; 8,8, 10, 14, 20; 9,5, 7, 17, 19; 10,7, 12, 17, 20, 22, 27; 11,5, 11,16; 13,12, 14, 18; 14,3, 24; 16,2, 12; 17,2, 4, 5; 19,7, 15, 16, 17, 19, 20, 23, 24; 20,3; 22,18, 20, 21, 22, 23; 23,12, 15, 17, 18; rezum. cap.24; 24,2, 9, 11,18,21; 27,10, 11, 12, 13; 28,5, 13; 29,2, 4, 5, 6, 7, 8, 11; 30,3, 8, 13, 15, 23, 26, 29, 32; 32,2, 15, 17; rezum. cap.33; 33,6, 23; 34,9, 10, 13; 35,7, 8, 9; 37,30; 38,7, 22; 40,16; 42,4; 43,10; 46,10; 51,6, 8; 52,13, 14; rezum. cap.54; 54,4; 55,3, 11; 56,12; rezum. cap.58; 58,10, 11; rezum. cap.60; 60,19, 20, 22; 61,7 ,65,20, 24; rezum.cap.66; 66,23

a fi: *inf. prez.* 2,22; 7,8, 13; 17, 1; rezum. cap.23; rezum. cap.43; rezum. cap.48; 66,17
fii: *imperativ 2.sg.* 3,6; 33,2
va să fie: *ind. viit. pop. 3.sg., în sintagma* ***Tatăl veacului ce va să fie*** 9,6
să fie: *conj. prez. 3.sg./pl.* 10,2; 23,16; 25,2; 26,10; rezum. cap.33; 52,4; 56,6
voiu fi: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,14; 43,2; 47,7; 66,9
vei fi: *ind. viit.I. 2.sg.* 17,9; 23,15; 62,3
veți fi: *ind. viit.I. 2.pl.* 28,18
fie: *conj. prez. fără să 3.pl.* 39,8
ar fi: *cond. prez. 3.sg./pl.* 40,17, 23; 41,11, 12; 48,16; 53,3
fi-vor: *inf. viit.I. 3.pl.* 41,11, 12
fiind: *gerunziu* rezum. cap.45; rezum. cap.55; rezum. cap.57
fi: *inf. prez. fără a* 47,12
să fii: *conj. prez. 2.sg.* 49,6
am fi fost: *cond. pf. 1.pl.* 1,9; 26,18
au fost: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,26; 7,1; 10,14; 11,16; 18,7; 23,13; 30,5; 36,1; 37,1, 38; 38,4; 39,2, 4; 40,13; 41,22; 42,9; 43,12; 48,5; 49,5; 53,9; 63,5, 14
am fost: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 42,14; 64,5
ar fi fost: *cond. pf. 3.pl.* rezum. cap.48; 48,19
fusease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 38,9
-i: *ind. prez. 3.sg.* 21,11; 24,2; 28,12; 29,8, 11, 13; 42,19; 45,6; 49,10; 57,19
-s: *ind. prez. 3.pl.* 24,17; 31,1; 32,8; 52,7
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 1,11; 3,7; 6,5; 19,11; 21,8; 41,4, 10, 27; 43,3, 5, 10, 11, 25; 44,5,24; 46,9; 47,8, 10; 49,18, 23, 26; 51,15; 52,6; 60,16; 63,1
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 1,13, 15; 2,8; 5,9, 28; 7,20; 10,9; 19,12; 24,21; 29,15; 30,10, 27; 31,1; 32,7; 33,4, 16; 39,4, 6; 40,17, 22, 29; 41,17, 22, 29; 42,22; 43,8, 9; rezum. cap.44; 44,9, 11; 45,25; 47,14; 49,9, 16; 51,19; 54,1; 55,8; 56,10; 59,3; 60,8; 61,9
sânteți: *ind. prez. 2.pl.* 5,21, 22; 7,13; 29,15; 41,14, 23, 24; 44,8; 46,12; 57,4
ieste: *ind. prez. impers./3.sg.* 5,25; 8,10; 13,6; 14,1, 16, 31; 18,1, 2, 4; 23,7, 10; 25,9; 26,7; 27,1, 4; 28,14; 30,7, 9; 36,19, 20; 37,3; 63,3, 8, 11
iaste: *ind. prez. impers./3.sg.* 1,6; 2,7, 22; 3,7, 14; 5,4, 7; 7,13, 18; 8,12; 10,5, 32; 22,1; 28,4; 30,21; 33,6, 18; 36,4, 7, 17, 19; 41,7, 24, 26; 42,5, 22; 43,11, 13; 44,6, 8, 20; 45,6, 9, 14, 18, 21; 46,9; 47,1, 10, 15; 48,22; 49,6, 7; 50,1, 2, 8, 10; 51,18; 52,5; 53,2; 54,9; rezum. cap.56; rezum. cap.57; 57,1, 21; 58,5; 59,4, 8, 11, 15, 16, 21; 63,15; 64,7; 65,6, 8, 23

FIARĂ: s.f.
fiară: *pl. (cu des. -ă) nom.* 13,21
fiarălor: *pl. dat.* 18,6
fiară: *sg. nom.* 35,9
fiara: *sg. nom.* 43,20
fiarălor: *pl. dat.* 46,1
fiarăle: *pl. voc., în sintagmele* ***toate fiarăle câmpului/toate fiarăle dumbrăvii*** 56,9

FIER: s.n.
fiară: *pl. (cu des. -ă) ac.* 2,4
fierul: *sg. ac.* 10,34
fier: *sg. ac., în sintagmele* ***meșterul de fier/faurul de fier*** 41,7; 44,12
fier: *sg. ac.* 45,2; 48,4; 60,17

(a) FIERBE: v. III
fiert-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 44,16
fiert-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 44,19
fierbând: *gerunziu* rezum. cap.57; 57,20

FILISTEU: s.m. (cf. **Indice** Fc)
filistei: *pl. nom. ac.* 2,6; 9,12
filisteilor: *pl. gen.* 11,14; rezum. cap.14

FIU: s.m.
fiiului: *sg. gen.* 1,1; 5,1; 7,14
fii: *pl. nom./ac.* 1,2; 13,18; 30,9; 56,5
fiilor: *pl. voc., în sintagma* ***fiilor spurcați*** 1,4
fiiul/Fiiul: *sg. nom./ac.* 2,1; 7,1, 3, 5, 6, 9; 8,2, 6; 13,1; 19,11; 20,2; 22,20; 36,3, 22; 37,2, 21, 38; 38,1; 39,1; rezum. cap.42; rezum. cap.46; 49,15; 51,12; 56,2, 3
fiiu/Fiiu: *sg. nom./ac.* rezum. cap.7; 7,14; 8,3; 9,6
fii: *pl. nom./ac.* 11,14; 14,21; 21,10, 17; rezum. cap.27; 27,12; 29,23; 30,9; rezum. cap.37; 37,3, 12, 38; 39,7; 43,6; 45,11; 49,20, 22, 25; 51,18, 20; 52,14; 54,1, 13; 56,6; 57,4; 60,4, 9, 10, 14; 61,5; 62,5; 63,8; 66,8, 20
fiilor: *pl. gen./dat.* 17,3, 9; 30,1; 38,19; 54,13
fii: *pl. voc., în sintagmele* ***fii lui Israil/fii vrăjitorii*** 31,6; 57,3

FLĂMÂND, -Ă: s.m.
(cel) flămând: *s.m. sg. nom.* 29,8
(celui) flămând: *s.m. sg. gen./dat.* 32,6; 58,7, 10

(a) FLĂMÂNZI: v. IV
va flămânzi: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,21; 9,20
flămânzi-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 44,12
vor flămânzi: *ind. viit.I. 3.pl.* 49,10
veți flămânzi: *ind. viit.I. 2.pl.* 65,13

FLOARE: s.f.
floare: *sg. nom.* 11,1
floarei: *sg. dat.* 28,1
floarea: *sg. nom./ac.* 28,4; 40,6, 7, 8

FLUIER: s.n. „instrument muzical popular de suflat"; (Pop.) „gambă"
fluierele: *pl. nom./ac.* 5,12; 47,2
fluierul: *sg. ac.* 30,29

FOAIE: s.f. „frunză"
foile: *pl. nom.* 1,30
foaia: *sg. nom.* 34,4

FOAMETE: s.f.
foamete: *sg. ac.* 5,13; 14,30
foametea: *sg. nom.* 51,19

FOC: s.n.
foc: *sg. nom./ac.* 1,7; 4,5; 10,16, 17; 29,6; 30,30; 31,9; 33,12; 43,2; 44,15, 16, 19; 47,14; 50,11; 54,16; 64,2, 11; 65,5; 66,15, 16
focului: *sg. gen./dat.* 5,24; 9,5, 19; 37,19; 50,11; 64,2
focul: *sg. nom./ac.* 9,18; 26,11; 30,27, 33; 33,11, 14; 44,16; 47,14; 66,24
focurile: *pl. ac.* 33,14

FOCUȘOR: s.n.; var. FOCȘOR; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la P. Ispirescu, *Legende sau basmele românilor* (...), București, 1892.
focșor: *sg. nom.* 30,14

FOLOS: s.n.
folos: *sg. ac.* 30,5

(a) FOLOSI: v. IV
folosi: *inf. prez. fără a* 30,5, 6
vor folosi: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,9; 57,12
va folosi: *ind. viit.I. 3.sg.* 47,12
folosește: *ind. prez. 3.sg.* 58,9

FOLOSINȚĂ: s.f. (Înv.) „folos"
folosânțe: *pl. ac.* rezum. cap.30

FOLOSITOR, -TOARE: s.
(ceale) folositoare: *s.n pl. ac.* 48,17

FORMĂ: s.f.
forma: *sg. nom.* 52,14

FRATE: s.m.
fratele: *sg. ac.* 3,6
fratelui: *sg. gen.* 19,2
fraţii: *pl. ac.* 66,5, 20

FRĂŢÂNE: s.m.
frăţini-său: *sg. gen.* 9,19
frăţinelui: *sg. dat.* 41,6

(a se) FRÂNGE: v. III
va frânge: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,33
(să) va frânge: *ind. viit.I. 3.sg.* 22,25
frânge: *imperativ 2.sg.* 58,7

FRÂU: s.n.
frâul: *sg. nom.* 30,28
frâu: *sg. ac.* 37,29

FRICĂ: s.f.
frica: *sg. nom./ac.* 7,25; 8,12; 33,6, 18
frică: *sg. ac.* 10,18

FRUMOS, -OASĂ: adj./s./adv.
frumos: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 2,16; 44,13
(cei mai) frumoşi: *adj. m. pl. nom.* 3,25
frumoase: *adj. f. sg. nom.* 5,9
frumoasă: *adj. n. pl.* (*cu des. -ă*) nom. 52,7
(cea) frumoasă: *s.f. sg. nom.* 27,10
frumos: *adv.* rezum. cap.61

FRUMUSEŢE: s.f.; var. (Pop.) **FRUMSEŢE**
frumseaţea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.32; 32,18
frumseaţe: *sg. nom.* 53,2

FRUNTE: s.f.
frunte: *sg. ac.* 3,21
fruntea: *sg. nom.* 48,4

FRUNZĂ: s.f.
frunza: *sg. ac.* 64,6

FUGĂ: s.f.
fuga: *sg. ac.* 52,12

(a) FUGI: v. IV
au fugit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 10,20, 29; 21,15; 22,3; 33,3; 37,38
fugând: *gerunziu* 13,14; 16,2; 31,9
vor fugi: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,14; 15,9
fug: *ind. prez. 3.pl.* 16,3
va **fuji:** *ind. viit.I. 3.sg.* 17,13
fuge: *ind. prez. 3.sg.* 21,14
va **fugi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 24,18; 31,8; 35,10
veţi fugi: *ind. viit.I. 2.pl.* 30,16, 17
fugiţi: *imperativ 2.pl.* 48,20
fugi-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 51,11

FUM: s.n.
fum: *sg. nom./ac.* 4,5; 6,4; 65,5
fumului: *sg. gen.* 9,18
fumul: *sg. nom./ac.* 14,31; 34,10; 51,6

(a) **FUMEGA:** v. I
fumegă: *ind. prez. 3.sg.* 42,3

FUND: s.n.
fundul: *sg. nom./ac.* 14,15; 51,17, 22

FUNIE: s.f.; var. (Înv.) **FUNE**
funile: *pl. ac.* 5,18

FUNIŞOARĂ: s.f.
funişoară: *sg. nom.* 3,24
funişoarele: *pl. nom./ac.* 33,20, 23; 54,2

FUR: s.m.
furilor: *pl. dat. adn.* 1,23

G

GARD: s.n.
gardul: *sg. ac.* 5,5

GATA: adv.
gata: rezum. cap.52

GAURĂ: s.f.
gaura: *sg. ac.* 11,8
găurile: *pl. ac.* 7,19

GĂINĂ: s.f.
găini: *pl. ac.* 22,17

(a se) GĂSI: v. IV
au găsit: *ind. pf.c. 3.sg.* 34,14
(s-)ar găsi: *cond. prez. 3.sg.* 65,8

(a se) GĂTI: v. IV; „a (se) pregăti"
a găti: *inf. prez.* 14,21
(să) va găti: *ind. viit.I. 3.sg.* 16,5
-i gătită: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 30,33
gătiţi: *imperativ 2.pl.* 40,3; 62,10
gătise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 51,13
gătit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 52,10
ai gătit: *ind. pf.c. 2.sg.* 64,4

GĂTIT, -Ă: adj. „pregătit"
gătit: *m. sg. nom.* 2,2
gătită: *f. sg. ac.* rezum. cap.64

(a) GĂURI: v. IV
va **găuri:** *ind. viit.I. 3.sg.* 36,6

GĂZDAC, **-Ă:** adj. „bogat"; „îndestulat"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la S. Fl. Marian, *Nunta la români* (...), Bucureşti, 1899.
găzdacă: *f. sg. nom., în sintagma* ***odihnă găzdacă*** rezum. cap.32
găzdace: *f. pl. voc., în sitnagma* ***muieri găzdace*** 32,9

GÂLCEAVĂ: s.f.
gâlcevi: *pl. ac.* rezum. cap.9
gâlceavă: *sg. ac.* 9,5, 11; 30,12; 52,12
gâlceava: *sg. nom.* 17,12
gâlcevi: *pl. ac.* 58,4

(a) GÂLCEVI: v. IV
gâlcevi-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,5

GÂND: s.n.
gândurile: *pl. nom./ac.* 25,1; 32,7; 55,8, 9; 66,18

GÂNDAC: s.m.
gândacul: *sg. nom.* 33,4

(a) GÂNDI: v. IV
va gândi: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,7; 32,8
am gândit: *ind. pf.c. 1.sg.* 14,26
au gândit: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,12, 17; 23,8, 9
ar gândi: *cond. prez. 3.sg.* 29,16
să gândească: *conj. prez. 3.sg.* 57,1

GÂNDIRE: s.f.
gândirea: *sg. nom.* 29,16

GÂNGAV, -Ă: s.m./f.
gângavilor: *s.m. pl. gen.* 32,4

(a) GEME: v. III
gemut-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 24,7

GEMERE: s.f.; cuvântul nu este înregistrat în DA.
jemerea: *sg. ac.* 21,2

GENUNCHI: s.m.; var. (Iuz) **GENUNCHE:** s.n.
genunchele: *pl. ac.* 35,3
genunche: *pl. ac.* 66,12
jenunchele: *sg. nom., în sintagma* ***tot jenunchele*** 45,24

GHEB: s.n. „cocoașă"
ghebul: *sg. ac.* 30,6

GHICITOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Reg.) **GÂCITOR, -TOARE** (aici) „vrajă"; „persoană care practică ghicitul"
găcitori: *s.f. pl. ac.* 2,6
găcitoriul: *s.m. sg. ac.* 3,2
găcitori: *s.m. pl. ac.* 44,25; rezum. cap.47
găcitorii: *s.m. pl. nom., în sintagma* ***găcitorii de ceriu*** „astrologii" 47,13
gâcitorii: *s.m. pl. ac.* 8,19; 19,3

GHITH: s.n. inv. „mălură", „tăciune"; cuvântul nu este înregistrat în DA; este împrumutat din latină, unde ***git,*** cu sensurile precizate mai sus, este s.n. indeclinabil.
ghith: *inv.* 28,25, 27

GINGAȘ, -Ă: adj.
jingașe: *f. sg. nom./ac.* 47,1, 8; 58,13

GLAS: s.n.
glasul: *sg. nom./ac.* 6,4, 8; 10,30; 13,4; 15,4; 16,9, 10; 22,14; 24,14, 18; 28,23; 29,4; 30,19, 31; 31,4; 32,9; 33,3; 37,23; 40,3, 6, 9; 42,2; 50,10; 52,8; 58,1; 65,19; 66,6
glas: *sg. nom./ac.* 13,2; 29,6; 36,13; 48,20; 51,3; 66,6
glasului: *sg. gen.* 30,30

(a) GLĂSUI: v. IV
glăsui-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 42,13

GLOATĂ: s.f.
gloatelor: *pl. gen.* 17,12

GOL, GOALĂ: adj./s. „dezbrăcat"
gol: *adj. m. sg. nom.* rezum. cap.20; 20,2, 3
goală: *adj. f. sg. nom.* 20,4
golul: *s.m. sg. ac.* 58,7

(a se) GOLI: v. IV „a (se) dezveli"; „a (se) dezbrăca"; „a rămâne fără conținut"; „a pustii"
va **goli:** *ind. viit.I. 3.sg.* 3,17; 24,1
goli(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 19,7
goleaște: *imperativ 2.sg.* 47,2

(a se) GONI: v. IV
gonind: *gerunziu* 8,22; 14,6
gonesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.17
au gonit: *ind. pf.c. 3.sg.* 22,6
vor **goni:** *ind. viit.I. 3.pl.* 30,16
goni(-)va: *ind. viit.I. 3.sg.* 41,3
(să) vor goni: *ind. viit.I. 3.pl.* 49,19

GRABNIC, -Ă: adj.
grabnici: *m. pl. voc., în sintagma îngeri* ***grabnici*** 18,2

GRAI: s.n.
graiul: *sg. nom./ac.* 5,24; 28,11, 23; 29,4; 32,9

GRAS, -Ă: adj./s. „îmbelșugat"; „hrănitor"; (despre pământ) „mănos"
(celor) grase: *s.f./n. pl. gen.* 1,11; 28,4; 34,7
(ceale) grase: *s.n. pl. ac., în sintagma* ***ceale grase cu măduva*** „bucate gustoase și grase, cu multă măduvă" 25,6
grase: *adj. f. sg. gen.* 28,1
grasă: *adj. f. sg. nom.* 30,23

(a) GRĂBI: v. IV
grăbească: *conj. prez. fără* ***să*** *3.sg.* 5,19; 28,16
grăbească: *imperativ 2.sg.* 8,3
veț grăbi: *ind. viit.I. 2.pl.* 52,12
grăbesc: *ind. prez. 3.pl.* 59,7

GRĂDINĂ: s.f.
grădinile: *pl. ac.* 1,29
grădina: *sg. nom./ac.* 1,30; 61,11
gredina: *sg. ac.*51,3
grădină: *sg. ac.* 58,11
grădini: *pl. ac.* 65,3; 66,17

(a) GRĂI: v. IV
au grăit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,2, 20; 9,17; 16,13, 14; 20,2; 21,17; 22,25; 24,3; 25,8; 37,22; 40,5; 58,14; 59,3
a grăi: *inf. prez.* 7,10; 8,5; 58,9
grăiți: *imperativ 2.pl.* 8,10; 30,10; 40,2
grăind: *gerunziu* 19,18; 37,10; 65,24
va grăi: *ind. viit.I. 3.sg.* 28,11; 32,4, 6
vei grăi: *ind. viit.I. 2.sg.* 28,24
să grăiască: *conj. prez. 3.sg./pl.* 32,6; 41,1
grăia: *ind. imp. 3.sg.* 32,7
grăiaște: *ind. prez. 3.sg.* 33,15; rezum. cap.51; 59,3; rezum. cap.65
grăiaște: *imperativ 2.sg.* 36,11
să grăiești: *conj. prez. 2.sg.* 36,11; 58,13
să grăiesc: *conj. prez. 1.sg.* 36,12
ai grăit: *ind. pf.c. 2.sg.* 39,8
grăiești: *ind. prez. 2.sg.* 40,27
grăiesc: *ind. prez. 3.pl.* 41,11; 59,4
să grăim: *conj. prez. 1.pl.* 41,23; 59,13
am grăit: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 42,14; 45,19; 46,11; 48,15, 16; 59,13
voiu grăi: *ind. viit.I. 1.sg.* 42,14
grăiesc: *ind. prez. 1.sg.* 45,19; 63,1
grăiam: *ind. imp. 1.sg.* 52,6
grăit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 65,12; 66,4

GRĂMADĂ: s.f.
grămada: *sg. ac.* 17,1

(a) GRĂMUJDA: v. I (Trans.) „a nu scoate nici un cuvânt"; „a nu crâcni"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în „Revista critică literară" (III), Director Ar Densusianu. Iași, Anul I (1893) ș.u.
să grămujde: *conj. prez. 3.sg.* 10,14

(a) GRĂPA: v. I
va grăpa: *ind. viit.I. 3.sg.* 28,24

GRĂSIME: s.f.
grăsimea: *sg. nom./ac.* 17,4; 43,24
grăsime: *sg. ac.* 34,6; 55,2

GRÂNC: s.m.; vezi CRÂNG

GRÂU: s.m.
grâul: *sg. ac.* 28,25; 62,8
grâu: *sg. ac.* 36,17

GREBLĂ: s.f.
greblă: *sg. ac.* 7,25

(a se) GREBLA: v. I; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la S. Fl. Marian, *Înmormîntarea la români* (...), Bucureşti, 1892.
(să) vor grebla: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,25

GREŞEALĂ: s.f.; var. (Iuz.) GREŞALĂ
greşalele: *pl. ac.* 30,10

GREU, GREA: adj./s./adv.
(foarte) grea: *adj. f. sg. nom.* rezum. cap.1
grea: *adj. f. sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,4; rezum. cap.3; 21,2; 36,2; rezum. cap.46; rezum. cap.56
(prea) greu: *adj. n. sg. ac.* rezum. cap.7
grei: *adj. m. pl. nom.* 7,13
(foarte) greale: *adj. f. pl. ac.* rezum. cap.9
greului: *adj. antep. n. sg. gen.* 21,15
greu: *adj. n. sg. ac.* rezum. cap.30; rezum. cap.43
greale: *s.n. pl. nom.* 1,14
greu: *adv.* 22,3; 30,27; rezum. cap.42

GREUTATE: s.f.
greotăţii: *sg. gen.* 9,4
greotăţile: *pl. nom.* 46,1

GRIJĂ: s.f.; var. GRIJE
grije: *sg. ac., în loc. adj./loc. adv.* ***fără grije*** rezum. cap.43; rezum. cap.54

(a se) GRIJI: v. IV
[-i] grijită: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 1,6
grijindu(-te): *gerunziu* 57,11

GRINDINĂ: s.f.; var. GRINDINE
grindinii: *sg. gen.* 28,2
grindinea: *sg. nom.* 28,17; 32,19
grindine: *sg. ac.* 30,30

GROAPĂ: s.f.
groapa: *sg. ac.* 2,10
groapă: *sg. nom./ac.* 24,17, 18; 30,14; 34,15
gropile: *pl. nom.* 33,4

GROAZĂ: s.f.
groazei: *sg. gen.* 2,19; 30,17
groazii: *sg. gen.* 2,21
groaza: *sg. nom.* 8,13; 30,30
groază: *sg. nom./ac.* 10,33; 24,17; 31,9

GROAZNIC, -Ă: adj.
groaznic: *n. sg. ac.* 18,2, 7; 21,1
groaznică: *f. sg. ac.* 29,14

GROS, GROASĂ: adj./s.
(ceale) groase: *s.n pl. ac.* 10,16
groasă: *adj. f. sg. voc., în sintagma* ***cetate groasă*** „cetate numeroasă" 22,2

GROZĂVIE: s.f.
grozăviile: *pl. nom./ac.* rezum. cap.4; 4,4
grozăvii: *pl. ac.* 28,8

GRUMAZ: s.m.
grumazul: *sg. ac.* 3,16; 10,27
grumaz: *sg. ac.* 8,8
grumazului: *sg. gen.* 52,2

GUNOI: s.n. „murdărie"; „bălegar"; (Eufem.) „excremente"
gunoiul: *sg. ac.* 5,25; 36,12

GURĂ: s.f.
gura: *sg. nom./ac.* 1,20; 5,14; 6,7; 9,12, 17; 10,14; 29,13; 30,2; 34,16; 40,5; 45,23; 48,3; 49,2; 51,16; 52,15; 53,7, 9; 55,11; 57,4; 58,14; 59,21
gurii: *sg. gen.* 11,4

(a) GUSTA: v. I
gustaţi: *ind. prez. 2.pl.* 65,11

GUSTARE: s.f.
gustare: *sg. ac.* 57,6

H

HAINĂ: s.f.
haina: *sg. nom./ac.* 3,23; 22,21; 63,2
hainele: *pl. ac.* 36,22; 63,1

HALDEU: s.m. „caldeean"
haldeilor/Haldeilor: *pl. gen.* 13,19; 23,13; 47,1, 5
haldeii: *pl. ac.* 43,14
haldei: *pl. ac.* 48,14, 20

HÂRB: s.n.
hârb: *sg. nom.* 30,14
hârburi: *pl. ac.* 45,9

HÂRTIE: s.f.
hârtie: *sg. ac.* 18,2

HEI: interj.
hei: 1,24

HERUVIM: s.m.
heruvimi: *pl. ac.* 37,16

HOLDĂ: s.f.
holdele: *pl. ac.* 17,9

HOTAR: s.n.
hotarul: *sg. ac.* 5,8; 15,8; 19,19
hotar: *sg. ac.* 5,14
hotarele: *pl. ac.* 10,13
hotarăle: *pl. ac.* 54,12; 60,18

HRANĂ: s.f.
hrana: *sg. nom.* 30,33

(a) HRĂNI: v. IV
hrăni-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,21
au hrănit: *ind. pf.c. 3.sg.* 34,15; 51,18
voiu hrăni: *ind. viit.I. 1.sg.* 49,26; 58,14

HRĂNITOR, -TOARE: s.m./f.
hrănitorii: *s.m. pl. nom.* 49,23

HULĂ: s.f.
hula: *sg. nom.* rezum. cap.5
hulă: *sg. ac.* 23,12; 30,12; 33,15; 54,14; 59,13
hule: *pl. ac.* rezum. cap.36

(a) HULI: v. IV
hulesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.28

HULITOR, -TOARE: adj./s.
hulitori: *adj. m. pl. voc., în sintagma* ***oameni hulitori*** 28,14
hulitoriul: *s.m. sg. nom.* 29,20

I

IAD: s.n.
iadului: *sg. gen.* rezum. cap.5; 7,11; 38,10
iadul: *sg. nom./ac.* 5,14; 14,9; 28,15, 18; 38,18
iad: *sg. ac.* 14,11, 15; 57,9

IAR: adv.; var. IARĂ
iară: 28,10, 13; rezum. cap.32

IARĂȘI: adv.
iarăș: rezum. cap.1; 23,17
iarăși: rezum. cap.1

IARBĂ: s.f.
iarba: *sg. nom./ac.* 15,6; 37,27; 40,7, 8; 42,15; 66,14
iarbă: *sg. nom.* 40,6, 7
ierburile: *pl. ac.* 37,27

IASPIS: s.n. „rocă silicoasă compactă, variat colorată, alcătuită din calcedonie și compuși ai fierului, întrebuințată ca piatră semiprețioasă", „jasp"
iaspin: *sg. ac.* 54,12

IATĂ: interj.
iată: 3,1; 5,7, 26, 30; 6,7, 8; 7,14; 8,7, 18, 22; 10,33; 12,2; 13,9, 17; 17,1, 14; 19,1; 20,6; 21,9; 22,13, 17; 23,13; 24,1; 25,9; 26,21; 28,2, 16; 29,14; 30,27; 32,1; 33,7; 34,5; 35,4; 36,6; 37,7, 11, 36; 38,5, 8, 17; 39,6; 40,9, 10, 15; 41,11, 24, 27, 29; 42,1, 9; 43,19; 44,11; 47,14; 48,7, 10; 49,6, 12, 16, 22; 50,1, 2, 9, 11; 51,22; 52,6, 13; 54,11, 15, 16; 55,4, 5; 56,3; 58,3, 4, 9; 59,1, 9; 60,2; 62,11; 64,5, 9; 65,1, 6, 13, 14, 17, 18; 66,12, 15

IAZ: s.n.
iazurilor: *pl. gen.* 19,6; 37,25

IBIS: s.m.; var. **IVIS** „pasăre asemănătoare berzei, cu pene albe pe corp și negre pe cap și pe coadă, cioc lung, curbat în jos, care trăiește în țările calde și se hrănește cu insecte"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ionel Teodoreanu, *La Medeleni*. Vol. II: *Drumuri*, București, 1926.
ivis: *sg. nom.* 34,11

IDOL: s.m.
idolii: *pl. nom./ac.* 1,29; 2,18, 20; 31,7; rezum. cap.48; 48,5
idolilor: *pl. gen., în sintagma* ***închinarea idolilor*** rezum. cap.2; rezum. cap. 57
idoli: *pl. ac.* 2,8; rezum. cap.44
idolului: *sg. gen.* 10,10
idolilor: *pl. gen./dat.* 10,11; rezum. cap.41; rezum. cap.44; rezum. cap.46; 65,4
idoli: *pl. ac., în sintagmele* ***închinătorii de idoli/închinătorilor de idoli/închinarea de idoli/făcătorii de idoli*** rezum. cap.40; rezum. cap. 41;44,9; rezum. cap.46; rezum. cap.65
idol: *sg. ac.* 44,19
idolul: *sg. ac.* 66,3

IED: s.m.
iedul: *sg. ac.* 11,6

IERI: adv.
ieri: 30,33

(a) **IERNA:** v. I
vor ierna: *ind. viit.I. 3.pl.* 18,6

(a se) **IERTA:** v. I
(să) va ierta: *ind. viit.I. 3.sg.* 27,9
a ierta: *inf. prez.* 55,7

IERUSALIMLEAN: s.m. „locuitor al Ierasalimului"
ierusalimleani: *pl. ac.* rezum. cap.36

IESLE: s.f.
iaslea: *sg. ac.* 1,3

(a) IEȘI: v. IV
va **ieși:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2; 2,3; 11,1; 14,29; 26,21; 42,13; 51,4; 55, 11; 57,16; 59,5; 62,1
ieși: *imperativ 2.sg.* 7,3; 30,22
au ieșit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 28,29; 36,3; 37,36, 37; 48,3
iese: *ind. prez. 3.sg.* 34,16
ieșiți: *imperativ 2.pl.* 36,16; 48,20; 49,9; 52,11
ieșit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,9; 51,5
vor ieși: *ind. viit.I. 3.sg./pl.* 37,32; 39,7; 49,17; 66,24
ieși-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 45,23
ați ieșit: *ind. pf.c. 2.pl.* 48,1
veți ieși: *ind. viit.I. 2.pl.* 52,12; 55,12

IEȘIRE: s.f.
ieșirea: *sg. ac.* 37,28

(a) IMPUTA: v. I; var. (Înv.) **(a)** ÎMPUTA
împutându-: *gerunziu* rezum. cap.48
împută: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.57

IN: s.n.
inul: *sg. ac.* 19,9; 42,3; 43,17

INEL: s.n.
inealele: *pl. ac.* 3,21

INIMĂ: s.f.
inima: *sg. nom./ac.* 6,10; 7,2, 4; 10,7; 13,7; 14,13; 15,5; 19,1; 21,4; 24,7; 29,13; 32,4, 6; 33,18; 41,22; 44,18, 20; 47,7, 8, 10; 49,21; 51,7; rezum. cap.57; 57,1, 11, 15; 60,5; 63,4, 17; 66,14
inimii: *sg. gen.* 9,9; rezum. cap.10; 10,12; 26,9; 30,29; 57,17; 65,14
inima: *sg. ac., în sintagmele* ***adânci cu inima/adânci cu inima*** „care își ascund planurile"/ ***vântoși cu inima/zdrobiți cu inima*** rezum. cap.29; 29,15; 46,12; 61,1
inimă: *sg. ac., în sintagma slabi de* ***inimă*** *în* 35,4
inimă: *sg. ac.* 38,3; 40,2; 46,8; 59,13; 65,17

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) **(a)** ÎNTRA
întră: *ind. prez. 3.sg./pl.* 1,23; 27,6
întră: *imperativ 2.sg.* 2,10; 22,15; 26,20; 47,5
vor întra: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,19; 7,24
va **întra:** *ind. viit.I. 3.sg.* 2,21; 16,12; 19,1, 23; 36,6; 37,33, 34
să între: *conj. prez. 3.sg./pl.* 13,2; 26,2; 30,29
au întrat: *ind. pf.c. 3.sg.* 20,1; 36,22; 37,1; 38,1; 39,3
întrând: *gerunziu* 24,10; 30,8
voiu întra: *ind. viit.I. 1sg.* 37,24
întra: *inf. prez. fără a* 59,14

INTRARE: s.f.; var. (Înv. și rar.) ÎNTRARE
întrarea: *sg. ac.* 37,28

IRHĂ: s.f.; var. **IRĂ** „piele tăbăcită"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la I.A. Candrea, Gh. Adamescu, *Dicționarul enciclopedic ilustrat*, București 1926-1931.
ira: *sg. ac., în sintagma legătură de* ***ira*** „curea de piele" 5,18

(a) ISPITI: v. IV
voiu ispiti *ind. viit.I. 1sg.* 7,12
ispitind: *gerunziu* 22,5

ISPITITOR, -TOARE: s.m./f.
ispititori: *s.m. pl. ac.* 40,23

(a) ISPRĂVI: v. IV
să **isprăvească:** *conj. prez. 3.sg.* 32,6

ISRAILTEAN: s.m.
israiliteani: *pl. ac.* rezum. cap.7
israelitenilor: *pl. dat.* rezum. cap.63

ISTORIC: s.m. „cronicar"
istoricul: *sg. nom.* 36,3, 22

(a) IUBI: v. IV
iubesc: *ind. prez. 3.pl.* 1,23
am **iubit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 43,4
au iubit: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,14
să iubească: *conj. prez. 3.pl.* 56,6
iubind: *gerunziu* 56,10
iubit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 57,8
iubesc: *ind. prez. 1.sg.* 61,8
iubiți: *ind. prez. 2.pl.* 66,10

IUBIRE: s.f.
iubirea: *sg. ac.* 63,9

IUBIT, -Ă: adj./s.
iubitului: *s.m. sg. dat.* 5,1
iubita: *s.f. sg. nom.* 21,4
iubită: *adj. f. sg. nom.* 5,7

IUDEU: s.m. „persoană care făcea parte din populația de bază a Iudeei"; (Înv.) „evreu"
iudeii: *pl. nom.* rezum. cap.20

IUTE: adj./s.
(cei) iuți: *s.m. pl. ac.* 30,16
(mai) iuți: *adj. m. pl. nom.* 30,16

IUȚIME: s.f. „mânie"; „aprindere"
iuțimea: *sg. nom./ac.* 5,25; 9,12, 17, 21; 10,4, 25; 34,2; rezum. cap.59; 63,3, 6; 65,5; 66,15
iuțimii: *sg. gen.* 7,4; rezum. cap.10; 10,5; 13,13; 30,30; 42,25; 51,13
iuțimei: *sg. gen.* 10,6; 13,5
iuțime: *sg. ac.* 13,9

(a se) IVI: v. IV
(să) va **ivi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 58,8

(a se) IZBĂVI: v. IV
va **izbăvi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 19,20; 36,18; 44,20
să izbăvească: *conj. prez. 3.sg.* 20,6
(să) **vor izbăvi:** *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.31
izbăvind: *gerunziu* 31,5
au izbăvit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 36,18, 19
a **izbăvi:** *inf. prez.* 50,2
izbăvească: *conj. prez. fără să 3.pl.* 57,13

IZBĂVIRE: s.f.
izbăvire: *sg. ac.* rezum. cap.1; rezum. cap.64
izbăvirea: *sg. ac.* rezum. cap.12; rezum. cap.14; rezum. cap.52

IZBĂVIT, -Ă: s.m./f.
(cei) izbăviți: *s.m. pl. nom.* 51,10

IZBÂNDĂ: s.f. (Înv. și rar) „răzbunare"; „judecată"
izbândă: *sg. ac.* rezum. cap.1; rezum. cap.34; 47,3; 59,18
izbândii: *sg. gen.* 34,8; 59,17
izbânda: *sg. ac.* 35,4

(a se) IZBÂNDI: v. IV (Înv.) „a (se) judeca"; „a (se) răzbuna"
(Mă) voiu izbândi: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,24
voiu izbândi: *ind. viit.I. 1.sg.* 57,16

IZBÂNDIRE: s.f. „răzbunare"
izbândirii: *sg. gen.* 61,2; 63,4

IZGONIRE: s.f.
izgonirea: *sg. ac.* rezum. cap.64

IZVOR: s.n.
izvorul: *sg. ac.* 19,7
izvoară: *pl. ac.* 35,7; 41,18
izvoarăle: *pl. ac.* 49,10
izvor: *sg. ac.* 58,11

Î

(a se) ÎMBĂTA: v. I
îmbăta(-)-**voiu:** *ind. viit.I. 1.sg.* 16,9
îmbătați(**-vă**): *imperativ 2.pl.* 29,9
(s-)au îmbătat: *ind. pf.c. 3.sg.* 34,5
îmbăta(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 34,7
ai îmbătat: *ind. pf.c. 2.sg.* 43,24
(să) vor îmbăta: *ind. viit.I. 3.pl.* 49,26
am îmbătat: *ind. pf.c. 1.sg.* 63,6

(a se) ÎMBLĂTI: v. IV; var. **(a)** ÎMLĂTI (Reg.) „a bate cerealele, plantele cu păstăi etc. cu îmblăciul pentru a scoate semințele"; (Fig.) „a sfărâma"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Povățuire către Economina de cîmp* (...), Buda, 1806.
(să) va **îmblăti:** *ind. viit.I. 3.sg.* 25,10; 28,27
va **îmblăti:** *ind. viit. I 3.sg.* 28,28
îmblătind: *gerunziu* 28,28
îmlătește: *ind. prez. 3.sg.* 41,15
îmlăti-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 41,15

ÎMBLĂTIȘ: s.n. „bătutul grâului cu îmblăciul"; cuvântul nu este înregistrat în DA.
îmblătișul: *sg. nom.* 21,10

(a se) ÎMBLÂNZI: v. IV
(să) va îmblânzi: *ind. viit.I. 3.sg.* 19,22

ÎMBLÂNZIRE: s.f.
îmblânzire: *sg. ac., în sintagmele **jârtva cea de îmblânzire*** „jertfa de înduplecare, de împăcare"/***oltariul cel de îmblânzire*** 43,3; 60,7

(a se) ÎMBRĂCA: v. I
(s-)au îmbrăcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,3
voiu îmbrăca: *ind. viit.I. 1.sg.* 22,21
să **(se) îmbrace:** *conj. prez. 3.sg.* 23,18
(te) vei îmbrăca: *ind. viit.I. 2.sg.* 49,18
îmbrăca-voiu: *ind. viit.I. 1sg.* 50,3
îmbracă: *imperativ 2.sg.* 51,9
îmbracă(-te): *imperativ 2.sg.* 52,1
îmbrăcatu(-S)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 59,17
au îmbrăcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 61,10

ÎMBRĂCĂMINTE: s.f.
îmbrăcămintea: *sg. ac.* 22,12
îmbrăcăminte: *sg. ac.* 22,17
îmbrăcămintele: *pl. ac.* 63,3

(a) ÎMBRĂȚIȘA: v. I
va îmbrățișa: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,29

(a se) ÎMBUCA: v. I
îmbucă: *ind. prez. 3.sg./pl.* 1,7; 5,24
vor îmbuca: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,12
va îmbuca: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,18, 20; 24,6; 28,4; 31,8
(să) va îmbuca: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,17
să **îmbuce:** *conj. prez. 3.sg.* 26,11
a îmbuca: *inf. prez.* 56,9

ÎMFLAT, -Ă: adj.; vezi **UMFLAT, -Ă**

ÎMPĂRAT: s.m.
împărăților: *pl. gen./dat.* 1,1; 13,4; 19,11; 45,1; 60,16
împăratul/Împăratul: *sg. nom./ac.* 6,1, 5; 7,1, 17, 20; 8,7, 21; rezum. cap.10; 14,25, 28; 20,1, 4; 30,33; rezum. cap.32; 32,1; 33,17, 22; 34,12; 36,1, 2, 4, 6, 14, 16, 18, 21; 37,1, 4, 8, 9, 13, 21, 33, 37; 39,1, 3; 41,21; 43,15; 44,6
împăratului: *sg. gen./dat.* 7,1; 7,4; 8,4; 10,12; 14,4; 20,6; 36,1, 8, 13, 15; 37,5, 6, 10; 38, 6,9; 39,7
împărat: *sg. nom./ac./gen.* 7,6; 19,4; 23,15; 36,13
împărații: *pl. gen* (*cu prep. a* ***+ num.*** *card.*) 7,16
Împăratul: *sg. nom., în sintagma* ***Împăratul păcii*** 9,6
împărații: *pl. nom./ac.* 14,9, 18; 24,21; 37,11, 18; 49,7, 23; 60,10, 11; 62,2
împărați: *pl. nom./ac.* 10,9; 41,2; 52,15; 60,3

ÎMPĂRĂTEASĂ: s.f.
împărătesele: *pl. nom.* 49,23

ÎMPĂRĂTESC, -EASCĂ: adj.
împărătească: *f. sg. ac.* 57,9

(a) ÎMPĂRĂȚI: v. IV
va împărăți: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,23; 32,1
vor împărăți *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.32
au împărățit: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,38
împărăți-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 52,7

ÎMPĂRĂȚIE: s.f.
împărățiile: *pl. nom./ac.* rezum. cap.8; 10,10; 23,11, 17; 37,20
împărăția: *sg. nom./ac.* rezum. cap.9; 9,6, 7; 17,3; 45,25; 60,12
împărății: *pl. nom./ac.* rezum. cap.9; 13,19; 14,16
împărăție: *sg. nom.* 19,2
împărății: *sg. gen.* 19,2; 62,3
împărățiilor: *pl. dat. adn.* 37,16
împărățiilor: *pl. gen.* 47,5

(a se) ÎMPĂRȚI: v. IV
împart: *ind. prez. 3.pl.* 9,3
(să) vor împărți *ind. viit.I. 3.pl.* 33,23
au împărțit: *ind. pf.c. 3.sg.* 34,17; 59,2
voiu împărți: *ind. viit.I. 1.sg.* 53,12
va împărți: *ind. viit.I. 3.sg.* 53,12

(a se) ÎMPIEDICA: v. I
împiedicatu(-ne)-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 59,10

ÎMPIETRIRE: s.f.
împietrirea: *sg. ac.* 47,9; rezum. cap.48

ÎMPIETRIT, -Ă: adj.
împietrit: *m. sg. nom.* 48,4

(a) ÎMPINGE: v. III
împingând: *gerunziu* 25,4

(a) ÎMPLE: v. III; vezi (a) UMPLE

(a se) ÎMPODOBI: v. IV
(te-)ai împodobit: *ind. pf.c. 2.sg.* 57,9
a **împodobi:** *inf. prez.* 60,13

ÎMPODOBIT, -Ă: adj.
împodobit: *m. sg. ac.* 61,10
împodobită: *f. sg. ac.* 61,10

ÎMPOTRIVĂ: adv./prep.; var. (În v. și pop.) ÎMPROTIVĂ
împotiva: *prep.* 2,4; 3,5, 8; rezum. cap.5; 7,1, 5; 10,6, 15; 11,13; 13,11; 14,4; 19,2; 20,1; rezum. cap.22; 26,21; 27,3, 8; 29,5, 7, 8, 16; 31,2; 37,28; rezum. cap.40; 41,11; rezum. cap.43; 43,27; 54,17; 59,13; rezum. cap.66; 66,24
împotivă: *adv.* 36.5; 41,11; rezum. cap.45; 47,3
împrotiva: *prep.* 11,13

(a se) ÎMPOTRIVI: v. IV; var. (a se) ÎMPROTIVI
(să) împotivească: *ind. prez. 3.sg.* 45,9
(să) împotivesc: *ind. prez. 3.pl.* 45,25
ați împotivit: *ind. pf.c. 2.pl.* 46,5
(Mă) împotivesc: *ind. prez. 1.sg.* 50,5
(să) va împotivi: *ind. viit.I. 3.sg.* 50,8

ÎMPREJUR: adv./prep.; var. (Înv.) ÎMPREGIUR
împrejur: *adv.* 1,6; 63,5
împrejur: *adv, în loc. s.* ***(cel)*** *netăiat* ***împrejur*** 52,1
împrejurul: *prep.* 29,3; 37,33
împregiur: *adv.* 34,15; 42,25; 49,18; 60,4
împregiurul: *prep.* 49,18

(a) ÎMPREUNA: v. I
împreunați: *ind. prez. 2.pl.* 5,8

ÎMPREUNĂ: adv.
împreună: 1,31; 3,8; 9,20; 11,6, 7, 14; 18,6; 24,8; 25,12; rezum. cap.31; 31,3; rezum. cap.41; 41,1, 19, 23; 42,14; 43,17, 26; 44,11; 45,8, 16, 20, 21; 46,2; 48,13; 49,7; 50,8; 52,8, 9; 57,1; 60,13; 63,3; 65,7, 25; 66,8, 17
împreună: *adv. în sintagmele jurământ* ***împreună*** (traducere după lat. *coniūrātiō, -ōnis*)/ ***împreună războitoare*** (traducere după lat. *conpugnantes, -ium*) 8,12; 37,26

ÎMPRUMUT: s.n.
împrumut: *sg. ac., în loc. v.* ***ia împrumut*** 24,2

(a) ÎMPRUMUTA: v. I
împrumutează: *ind. prez. 3.sg.* 24,2

(a) ÎMPUTA: v. I; vezi (a) IMPUTA

(a se) ÎMPUȚI: v. IV
împuți(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 34,3

ÎNAINTE: adv./prep.; var. NAINTEA
înainte: *adv. în loc. adv.* ***mai înainte*** 28,4; 35,7; 42,9; rezum. cap.46; 65,1; 66,7
înainte: *adv.* rezum. cap.40; 44,7
înaintea: *prep.* 1,7, 12; 5,21; 8,4; 9,3; 13,16; 23,18; 36,7; 37,14; 38,3; 40,10, 17; 41,1, 2; 42,16; 44,15, 17, 19; 45,1, 2; 46,6; 49,16; 52,12; 53,2, 7; 55,12; 58,8; 59,12; 61,11; 63,12; 65,3; 66,22, 23
înnaintea: *prep.* 62,11; 65,6
nainte: *adv. în loc. adv.* ***mai nainte*** 1,26; 7,16; 8,4; rezum. cap.10; 14,3; 18,5; 37,27; 43,10; 45,21; rezum. cap.47; 48,5, 7, 16; 65,24; 66,7

ÎNALT, -Ă: adj./s.
înalți: *adj. m. pl. nom./ac.* 2,11, 13, 14; 37,24; 45,14
înalt: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 2,12, 15, 22; 4,2; 6,1; 12,4; 30,13, 25; 33,19; 40,9; 57,7
înalte: *adj. f. pl. ac./gen.* 25,12; 57,5
înaltă: *adj. f. sg. ac.* 26,5
înalt (foarte): *m. sg. nom.* 52,13
(cei) înalți: *s.m. pl. nom./ac.* 5,14; 10,33, 34
(celor) înalți: *s.m. pl. gen.* 5,15
(celui) înalt: *s.m. sg. gen.* 10,33
(ceale) înalte: *s.n. pl. ac.* 15,2; 16,12; 33,16; 36,7
[Cel] Înalt: *s.m. sg. nom.* 57,15

ÎNAPOI: adv.
înapoi: 1,4; 24,2; 38,8; 44,25; 59,14

ÎNĂLBITOR, -TOARE: s.m./f.; var. (În v. și rar) NĂLBITOR, -TOARE; cuvântul nu este înregistrat în DA.

nălbitoriului: *s.m. sg. gen., în sintagma calea* ***ţarinii nălbitoriului/ calea Ţarinii Nălbitoriului*** (în lat. ***via agri Fullonis***, *fullō, -ōnis* „piuar"; „cel care spală hainele, le calcă, le albeşte cu cretă") „un rezervor situat în Valea Cedrilor, care asigura alimentarea cu apă a Ierusalimului" (Cf. Anania 2001, p.896) 7,3

(a se) ÎNĂLŢA: v. I
am **înălţat:** *ind. pf.c. 1.sg.* 1,2
(Să/să) va **înălţa:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2; 2,11; rezum. cap.4; 5,16; 10,15; 30,18; 40,4
să **(să) înalţe:** *conj. prez. 3.sg.* 10,15
înălţaţi: *imperativ 2.pl.* 13,2
voi înălţa: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,13
vor înălţa: *ind. viit.I. 3.pl.* 15,5
înălţa(-)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 25,1
înalţe(-se): *conj. prez. fără să 3.sg.* 26,11
(Mă) voiu înălţa: *ind. viit.I. 1.sg.* 33,10
ai înălţat: *ind. pf.c. 2.sg.* 37,23
înalţă: *imperativ 2.sg.* 40,9; 58,1
a **înălţa:** *inf. prez.* 42,21
(să) vor înălţa: *ind. viit.I. 3.pl.* 49,11
voiu înălţa: *ind. viit.I. 1.sg.* 49,22; 58,14
înălţa(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 52,13
(să) înalţă: *ind. prez. 3.pl.* 55,9
(s-)au înălţat: *ind. pf.c. 3.pl.* 55,9

ÎNĂLŢARE: s.f.
înălţarea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.5; rezum. cap.26; 33,3; rezum. cap.52; rezum. cap.53
înălţării: *sg. gen.* 28,1

ÎNĂLŢIME: s.f.; var. (Înv. şi rar) **NĂLŢIME**
înălţimea: *sg. nom./ac.* 2,17; 13,5; 14,14; rezum. cap.33; 33,16; 37,24
înălţime: *sg. ac.* 7,11; 22,16; rezum. cap.33; 38,14; 40,26; 57,15; 58,4
înălţimii: *sg. gen.* 10,12
-nălţimea: *sg. nom.* 2,17
-nălţime: *sg. ac.* 10,13; 24,21; 26,5; 33,5
înălţimi: *pl. ac.* 24,18
înălţimile: *pl. ac.* 58,14
nălţimea: *sg. nom.* 2,11, 17; 24,4; 37,23
nălţime: *sg. ac.* 32,15

(a) ÎNCĂLECA: v. I
vom încăleca: *ind. viit.I. 1pl.* 30,16

ÎNCĂLŢAT, -Ă: adj.
încălţaţi: *m pl. nom.* 11,15

ÎNCĂLŢĂMINTE: s.f.
încălţămintele: *pl. ac.* 20,2
încălţămintelor: *pl. gen.* 3,18; 5,27

(a se) ÎNCĂLZI: v. IV
(s-)au încălzit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 44,15, 16
(m-)am încălzit: *ind. pf.c. 1.sg.* 44,16
să (se) **încălzască:** *conj. prez. 3.pl.* 47,14

(a) ÎNCELUI: v. IV (Înv.) „a înşela"
înceluiesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,12
înceluit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 19,13
să **înceluiască:** *conj. prez. 3.sg.* 37,10

ÎNCEPERE: s.f.
începerea: *sg. ac.* 47,11

ÎNCEPUT: s.n.; var. (Înv.) **CEPUT**
început: *sg. ac., în loc. adv.* ***din început/în început/întru început*** 40,21; 41,4, 26; 45,21; 52,4; 60,9; 63,19
ceput: *sg. ac. în loc. adv.* ***din ceput*** 46,10; 48,16

(a) ÎNCETA: v. I
încetaţi: *imperativ 2.pl.* 1,16; 2,22
va **înceta:** *ind. viit.I. 3.sg.* 7,8; 17,1, 3
a **înceta:** *inf. prez.* 13,11; 21,2
au încetat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,4
încetat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,8; 33,8
înceteaze: *conj. prez. fără să 3.sg.* 30,11
să înceteze: *conj. prez. 2.sg.* 58,1
vei înceta: *ind. viit.I. 2.sg.* 58,9
înceată: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.62
voiu înceta: *ind. viit.I. 1.sg.* 62,1

(a se) ÎNCHIDE: v. III
închide: *imperativ 2.sg.* 6,10; 26,20
să închiză: *conj. prez. 3.sg.* 22,22
va închide: *ind. viit.I. 3.sg.* 22,22
închisu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,10
(să) vor închide: *ind. viit.I. 3.pl.* 24,22; 45,1; 60,11
închide(-va): *ind. viit.I. 3.sg.* 29,10
închide: *ind. prez. 3.sg.* 33,15

(a se) ÎNCHINA: v. I
(s-)au închinat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,8; 44,15, 20
să **(să) închine:** *conj. prez. 3.pl.* 2,20
(să) vor închina: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.27; 27,13; 45,14; 49,7, 23; 60,14
voiu închina: *ind. viit.I. 1.sg.* 27,3
(vă) veţi închina: *ind. viit.I. 2.pl.* 36,7
(să) închină: *ind. prez. 3.sg./pl.* 44,17; 46,6
să (se) **închine:** *conj. prez. 3.sg.* 66,23

ÎNCHINARE: s.f.
închinarea: *sg. ac., în sintagma* ***închinarea idolilor*** „idolatria" rezum. cap.2; rezum. cap.46; rezum. cap.57; rezum. cap.65

ÎNCHINĂTOR, -TOARE: s.m./f.
închinătorilor: *pl. gen., în sintagma* ***închinătorilor de idoli*** „idolatrilor" rezum. cap.40
închinătorii: *s.m. pl. nom., în sintagma* ***închinătorii de idoli*** rezum. cap.41
închinătorilor: *pl. gen.* rezum. cap.41; rezum. cap.44

(a se/-şi) ÎNCHIPUI: v. IV „a da chip"; „a crea"
au închipuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 27,11; 40,19; 43,1; 44,2, 10, 12; 45,18
am închipuit: *ind. pf.c. 1.sg.* 43,7; 45,7
(s-)au închipuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 43,10; 54,17
(Mi-)am închipuit: *ind. pf.c. 1.sg.* 43,21
închipuiut(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 44,13
închipuitu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 44,21
închipuindu(-Mă): *gerunziu* 49,5

ÎNCHIPUIT, -Ă: s.m./f. „plăsmuit"
(cel) închipuit: *s.m. sg. nom.* 29,16

ÎNCHIS, -Ă: s.m./f.
(celor) închişi: *s.m. pl. dat.* 61,1

ÎNCHISOARE: s.f.
închisoare: *sg. ac.* 42,7

(a se) ÎNCINGE: v. III „a(-şi) prinde o armă de mijlocul corpului cu o curea"
încingeţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 8,9
încingeţi: *imperativ 2.pl.* 32,11
încinsu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 45,5

ÎNCINGERE: s.f. „înfăşurare peste mijloc sau peste altă parte a corpului cu o cingătoare, un brâu etc."
încingerea: *sg. nom.* 11,5

ÎNCINS, -Ă: adj.
încinşi: *m. pl. nom. în sintagma* ***încinşi cu văpăi*** 50,11

ÎNCOACE: adv.
încoace: 57,3

ÎNCOLĂCIT, -Ă: adj.; var. (neprefixat) **COLĂCIT**
colăcit: *m. sg. nom.* 27,1

(a) ÎNCOLŢI: v. IV
încolţind: *gerunziu* 35,2
va încolţi: *ind. viit.I. 3.sg.* 35,2

(a) ÎNCONJURA: v. I; var. (Reg.) **(a) ÎNCUNJURA**
au încungiurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,8
încunjură: *imperativ 2.sg.* 23,16
voiu încungiura: *ind. viit.I. 1.sg.* 29,2, 3
au încunjurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 61,10

ÎNCORDAT, -Ă: adj.
încordat: *n. sg. gen.* 21,15

(a se) ÎNCREMENI: v. IV
încremeniţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 32,11

ÎNCREŢIT, -Ă: adj.
încreţit: *m sg. ac.* 3,24

ÎNCUIETOARE: s.f.
încuietorile: *pl. ac.* 43,14; 45,2

(a) ÎNCUNUNA: v. I
va încununa: *ind. viit.I. 3.sg.* 22,18

ÎNCUNUNAT, -Ă: adj.
încununată: *f. sg. nom.* 23,8

(a se) ÎNCURSA: v. I „a cădea (a fi prins) în cursă"; cuvântul nu este înregistrat în DA.
(să) vor încursa: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,15

ÎNCURSAT, -Ă: adj. „prins în cursă"; cuvântul nu este înregistrat în DA.
încursat: *m .sg. ac.* 51,20

ÎNDATĂ: adv.
îndată: *adv. în loc. cj. îndată cât/îndată câtu* „imediat ce" 28,4; 30,19

ÎNDĂRĂT: adv.; var. **ÎNDĂRĂPT**
îndărăpt: 28,13; 42,17; 50,5

ÎNDĂRĂTNIC, -Ă: adj./adv.
îndărăvnic: *adv.* 1,16
îndărătnică: *adj. f. sg. nom.* 29,16

(a se) ÎNDELUNGA: v. I
(să) vor îndelunga: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,1
(s-)au îndelungat: *ind. pf.c. 3.sg.* 59,9

(a) ÎNDEMNA: v. I
îndeamnă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.36; rezum. cap.46; rezum. cap.49; rezum. cap.51; rezum. cap.54; rezum. cap.56; rezum.cap.66
îndemnând: *gerunziu* rezum. cap.42; rezum. cap.52

ÎNDESTULARE: s.f.
îndestulare: *sg. ac.* 23,18

(a se) ÎNDOI: v. IV
(vă) îndoiţi: *imperativ 2.pl.* 29,9
(S-)au îndoit: *ind. pf.c. 3.sg.* 59,16

ÎNDOIT, -Ă: adj./s.
îndoite: *s.n. pl. ac.* 40,2; 61,7
îndoită: *adj. f. sg. ac.* 61,7

(a se) ÎNDREPTA: v. I
îndreptaţi: *ind. prez. 2.pl.* 5,23
îndreptează(-se): *conj. prez. fără să 3.pl.* 43,9
a (te) îndrepta: *inf. prez.* 43,26
voiu îndrepta: *ind. viit.I. 1.sg.* 45,13
(să) va îndrepta: *ind. viit.I. 3.sg.* 45,26
aţi îndreptat: *ind. pf.c. 2.pl.* 46,5
(s-)au îndreptat: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,15
va îndrepta: *ind. viit.I. 3.sg.* 49,10; 53,11
îndreptează: *ind. prez. 3.sg.* 50,8

ÎNDREPTAR: s.m. (aici) „cumpănă", „fir cu plumb"
îndreptariul: *sg. nom.* 34,11; 44,13

ÎNDREPTARE: s.f.
îndreptarea: *sg. ac.* 57,2

ÎNFĂŞURĂTURĂ: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemţesc...*, Buda, 1825.
înfăşurăturile: *pl. ac.* 58,6

(a) ÎNFIERBÂNTA: v. I
înfierbântă: *ind. prez. 3.sg.* 25,5

(a) ÎNFIGE: v. III
voiu înfinge: *ind. viit.I. 1.sg.* 22,23
au fost înfipt: *pasiv ind. pf.c. 3.sg.* 22,25

(a) ÎNFLORI: v. IV; var. (Înv.; Ban.) **(a) ÎNFLURI**
va **înfluri:** *ind. viit.I. 3.sg.* 17,11; 35,1
au înflurit: *ind. pf.c. 3.sg.* 18,5
înfluri-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 27,6

(a se) ÎNFRÂNA: v. I
(să) **înfrânează:** *ind. prez. 3.sg.* 9,14
să **(se) înfrâneaze:** *conj. prez. 3.sg.* 19,15
voiu înfrâna: *ind. viit.I. 1.sg.* 48,9

ÎNFRÂNGERE: s.f.
înfrângerea: *sg. ac.* 25,11

ÎNFRÂNT, -Ă: adj./s.
înfrâmt: *n. sg. ac.* 57,15
(celor) înfrâmţi: *s.m. pl. gen.* 57,15

(a se) ÎNFRICOŞA: v. I
să **(să)** înfricoşaze: *conj. pez. 3.sg.* 7,4
(să) va înfricoşa: *ind. viit.I. 3.sg.* 31,4
(te-)ai înfricoşat: *ind. pf.c. 2.sg.* 51,13

ÎNFRICOŞAT, -Ă: adj.
înfricoşată: *f. sg. nom.* rezum. cap.24
înfricoşatei: *adj. antep f. sg. gen., in sintagma zioa* ***înfricoşatei judecăţi*** rezum. cap.24

ÎNFRUMUSEŢAT, -Ă: adj.; var. (Înv.) **ÎNFRÂMSĂŢAT, -Ă**
înfrâmsăţat: *m. sg. nom.* 63,1

(a) ÎNFRUNTA: v. I
înfruntă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.58; rezum. cap.59

(a) ÎNGĂDUI: v. IV
va îngădui: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,19; 13,18; 27,11; rezum. cap.48
îngăduit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 26,15
îngăduindu-: *gerunziu* 30,18
(nu) îngădui: *imperativ prohib. 2.sg.* 54,2

ÎNGER: s.m.
îngeri: *pl. voc., în sintagma* ***îngeri grabnici*** 18,2
îngerului: *sg. gen.* 33,3
îngerii: *pl. nom.* 33,7
înger: *sg. ac.* rezum. cap.37
îngerul: *sg. nom.* 37,36; 63,9

(a) **ÎNGRĂDI:** v. IV
au îngrădit: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,2

ÎNGRĂDIRE: s.f.
îngrădirea: *sg. nom.* 28,5
îngrădirilor: *pl. gen.* 58,12

(a se) **ÎNGREUIA:** v. I
îngreoiază: *imperativ 2.sg.* 6,10
(s-)au îngreoiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,1; 59,1
va îngreoia: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,20
ai îngreoiat: *ind. pf.c. 2.sg.* 47,6

ÎNGROPARE: s.f.
îngroparea: *sg. ac.* 53,9

ÎNGROPĂCIUNE: s.f.
îngropăciune: *sg. ac.* 14,20

(a se) **ÎNGROȘA:** v. I
îngroșatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 34,6

(a se) **ÎNGROZI:** v. IV
îngrozindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.20; rezum. cap.37

ÎNGROZIRE: s.f.
îngrozirii: *sg. gen.* 24,18

ÎNGUST, -Ă: adj.
înguste: *n. pl. nom.* 49,19
îngust: *n. sg. nom.* 49,20

(a se) **ÎNGUSTA:** v. I
(s-)au îngustat: *ind. pf.c. 3.sg.* 28,20

(a se) **ÎNMULȚI:** v. IV
veți înmulți: *ind. viit.I. 2.pl.* 1,15
(să) va înmulți: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,12; rezum. cap.9; rezum. cap.54
înmulțit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 9,3
înmulți(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,7
(s-)au înmulțit: *ind. pf.c. 3.pl.* 22,9; 59,12
înmulțește: *ind. prez. 3.sg.* 40,29
am înmulțit: *ind. pf.c. 1.sg.* 51,2
ai înmulțit: *ind. pf.c. 2.sg.* 57,9
(să) vor înmulți: *ind. viit.I. 3.pl.* 66,16

ÎNMULȚIRE: s.f.
înmulțirea: *sg. ac.* rezum. cap.43

ÎNNOIRE: s.f. „lună nouă" (cf. lat. *neomēnia, -ae*)
înoirile: *pl. ac.* 1,13

(a) **ÎNOTA:** v. I
înoată: *ind. prez. 3.sg.* 25,11

ÎNOTARE: s.f.
înotare: *sg. ac.* 25,11

(a se) **ÎNSĂNĂTOȘA:** v. I
să (se) **însănătoșaze:** *conj. prez. 3.sg.* 38,21

(a se) **ÎNSEMNA:** v. I; var. (Reg.) (a se) ÎNSĂMNA
a **(să)** **însămna:** *inf. prez.* rezum. cap.8
însamnă: *imperativ 2.sg.* 8,16
(să) **însămnează:** *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.14

ÎNSEMNAT, -Ă: adj.; var. (Reg.) ÎNSĂMNAT, -Ă
însămnată: *f. sg. ac.* rezum. cap.29

(a) **ÎNSETOȘA:** v. I; var. (Reg.) (a) ÎNSĂTOȘA
au **însătoșat:** *ind. pf.c. 3.pl.* 48,21
vor **însătoșa:** *ind. viit.I. 3.pl.* 49,10
veți **însătoșa:** *ind. viit.I. 2.pl.* 65,13

ÎNSETOȘAT, -Ă: s.m./f.
(cei) **însătoșați:** *s.m. pl. voc.* 55,1

(a) **ÎNȘELA:** v. I
înșelându-: *gerunziu* 9,16
înșele: *conj. prez. fără să 3.sg.* 36,14
au **înșelat:** *ind. pf.c. 3.pl.* 47,10

ÎNȘELĂTOR, -TOARE: adj.
înșelătoriu: *n. sg. ac.* 10,6

ÎNȘEPTIT, -Ă: adj.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Chir Chesarie, episcopul Rîmnicului, *Mineiul*, luna lui octombrie, care s-au tipărit acum întîiu rumâneste..., 1776.
înșeptită: *f. sg. nom.* 30,26

(a) **ÎNTĂRÂTA:** v. I
veți **întărâta:** *ind. viit.I. 2.pl.* 1,20
să **întărâte:** *conj. prez. 3.pl.* 3,8
întărâtând: *gerunziu cu val. adj.* „răzvrătit" 30,9

(a se) **ÎNTĂRI:** v. IV
întăriți(-vă): *imperativ 2.pl.* 8,9; 10,31; 35,4
să **întărească:** *conj. prez. 3.sg.* 9,7
(să) **întărește:** *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.22
voiu **întări:** *ind. viit.I. 1.sg.* 22,21
întăriți: *imperativ 2.pl.* 35,3
întărindu-: *gerunziu* rezum. cap.37
întărește(-te): *imperativ 2.sg.* 41,6
întărit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 41,7
au **întărit:** *ind. pf.c. 3.sg.* 41,7; 42,5; 59,16
întăritu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 41,10
(să) va **întări:** *ind. viit.I. 3.sg.* 42,13
întărește: *imperativ 2.sg.* 54,2

ÎNTĂRIRE: s.f.
întărirea: *sg. ac.* 22,10
întăririle: *pl. nom.* 25,12
întăriri: *pl. nom./ac.* 29,3; 33,16

ÎNTĂRIT, -Ă: adj.
întărit: *n. sg. ac.* 2,15
întărită: *f. sg. nom.* rezum. cap.27; 27,10
întărite: *f. pl. ac./gen.* 36,1; 37,26

ÎNTÂI, -A: adj./s./adv.
întâi: *adj. inv. în sintagma* ***(cei) întâi născuți*** 14,30
(Cel) întâiu: *s.m. sg. nom., în sintagma* ***Cel întâiu și Cel mai pre urmă*** „începutul și sfârșitul"; „alfa și omega"; „factorul esențial" 41,4
întâiu: *adv.* 41,27; 42,9; 43,27

(a) **ÎNTÂMPINA:** v. I
întâmpinând: *gerunziu* 21,14
întâmpinați: *imperativ 2.pl.* 21,14
va **întimpina:** *ind. viit.I. 3.sg.* 31,4
vor **întâmpina:** *ind. viit.I. 3.pl.* 34,14
au **întâmpinat:** *ind. pf.c. 3.pl.* 51,19
întâmpinat-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 64,5

ÎNTÂMPINARE: s.f.
-ntâmpinarea: *sg. ac.* 7,3
întimpinarea: *sg. ac.* 14,9

(a se) ÎNTÂMPLA: v. I
(să) va întâmpla: *ind. viit.I. impers.* 14,25

(a se) ÎNTEMEIA: v. I
(să) va întemeia: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,20
au întemeiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,32; 23,13; 48,13; 51,13
(vă) veţi întemeia: *ind. viit.I. 2.pl.* 44,26
întemeia(-te)-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 44,28
să întemeiezi: *conj. prez. 2.sg.* 51,16
fiind întemeiată: *pasiv gerunziu* rezum. cap.54
voiu întemeia: *ind. viit.I. 1.sg.* 54,11
(te) vei întemeia: *ind. viit.I. 2.sg.* 54,14
vor întemeia: *ind. viit.I. 3.pl.* 61,4

ÎNTEMEIAT, -Ă: adj.
întemeiată: *f. sg. nom./ac.* 28,16; 30,32

ÎNTINAT, -Ă: adj.
întinat: *n. sg. nom.* 35,8

(a se) ÎNTINDE: v. III
veţi întinde: *ind. viit.I. 2.pl.* 1,15
au întins: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,25; 23,11; 40,22; 42,5; 44,13; 45,12; 51,13
întinde: *ind. prez. 3.sg.* 6,13; 25,11
întind: *ind. prez. 3.pl.* 19,8
va întinde: *ind. viit.I. 3.sg.* 25,11
(să) va întinde: *ind. viit.I. 3.sg.* 34,11
întins-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 44,24; 65,2
întinde: *imperativ 2.sg.* 54,2
a întinde: *inf. prez.* 58,9
(s-)au întins: *ind. pf.c. 3.sg.* 63,15

ÎNTINDERE: s.f.
întinderea: *sg. nom.* 8,8

ÎNTINS, -Ă: adj.
întins: *m. sg. ac.* 3,16
întinsă: *f. sg. nom.* 5,25; 9,12, 17, 21; 10,4; 14,26, 27
întinse: *n. pl. nom./ac.* 5,28; 41,18; 63,1

(a se) ÎNTOARCE: v. III „a (se) înapoia", „a reveni"; „a (se) transforma", „a (se) preface"
(s-)au întors: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum.cap.1; 1,22; 3,9; 5,25; 9,12, 13, 17, 21; 10,4; 37,8, 37; 38,8; 59,14; 63,10; 64,11
voiu întoarce: *ind. viit.I. 1sg.* 1,15, 25, 26; 37,29
vor întoarce: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,27
a **(să)** întoarce: *inf. prez.* rezum. cap.3; rezum. cap.9; 38,8
să **(să)** întoarcă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 6, 10; rezum.c ap.46
(să) va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,13; 13,14; rezum. cap.17; rezum. cap.23; 28,27; 29,17; 37,7, 34; 45,23; 55,11; 60,5
va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,11; 14,27; 23,17; 43,13; 52,8
(să) vor întoarce: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.10; 10,21, 22; 19,22; 28,6; rezum. cap.29; rezum. cap.31; 34,9; 35,10; 51,11; rezum. cap.57; rezum.cap.61; rezum. cap.66
întorsu**(-)-au:** *ind. pf.c. 3.sg.* 12,1
întoarceţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 21,12; 31,6; 45,22; 46,8
(să) întorc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.30; 59,20
(vă) veţi întoarce: *ind. viit.I. 2.pl.* 30,15
au întors: *ind. pf.c. 3.sg.* 38,2
întorsu(**-s)-au:** *ind. pf.c. 3.pl.* 42,17
întoarce: *imperativ 2.sg.* 42,22
întoarce(-te): *imperativ 2.sg.* 44,22; 63,17
întorcându-: *gerunziu* 44,25
întorcând: *gerunziu* 44,25; 58,12
să întorc: *conj. prez. 1.sg.* 45,1; 49,5
a întoarce: *inf. prez.* 49,6
am întors: *ind. pf.c. 1.sg.* 50,6; 57,18
să întoarcă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 55,7; 57,20
(să) întoarce: *ind. prez. 3.sg.* 55,10
vei întoarce: *ind. viit.I. 2.sg.* 58,13
(ne-)am întors: *ind. pf.c. 1.pl.* 59,13

ÎNTOARCERE: s.f.
întoarcerea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; rezum. cap.11; rezum. cap.18; rezum. cap.62; rezum. cap.65

ÎNTORS, -OARSĂ: adj./s.
întoarse: *adj. n. pl. ac.* 5,17
întorşi: *adj. m. pl. nom.* rezum. cap.27
(cei) întorşi: *s.m. pl. nom., în sintagma* ***cei întorşi către Domnul*** rezum. cap.19

(a) ÎNTRA: v. I; var. **(a) INTRA**

ÎNTRARE: s.f.; vezi **ÎNTRARE**

(a) ÎNTREBA: v. I
vor întreba: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,3
aţi întrebat: *ind. pf.c. 2.pl.* 30,2
întrebat **fiind:** *pasiv gerunziu* 41,28
întrebaţi: *imperativ 2.pl.* 45,11
întreba: *ind. imp. 3.pl.* 65,1

ÎNTREIT, -Ă: adj.
întreitele: *adj. antep. f. pl. ac.* 15,3

(a se) ÎNTRISTA: v. I
(să) va **întrista:** *ind. viit.I. 3.sg.* 51,19

ÎNTRISTAT, **-Ă:** adj.
întristat: *m. sg. nom.* 42,4

(a se) ÎNTUNECA: v. I
(s-)au întunecat: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,30
întunecatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,10

ÎNTUNECOS, -OASĂ: adj.
întunecos: *n. sg. gen.* 45,19

ÎNTUNERIC: s.n.; var. (În v.) **ÎNTUNEAREC**
întunearecul: *sg. nom./ac.* 5,20; 5,30; 21,4; 42,16; 45,7; 58,10; 59,9; 60,2
întunearec: *sg. nom./ac.* 5,20; 8,22; 29,15, 18; 32,14; 42,7; 47,5; 49,9; 50,3, 10; 58,10; 59,9, 10
-ntunearec: *sg. ac.* 9,2

(a) ÎNŢĂRCA: v. I
va **fi înţărcat:** *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 11,8

ÎNŢĂRCAT, -Ă: s.m./f.
(cei) înţărcaţi: *s.m. pl. ac., în sintagma* ***cei înţărcaţi*** *de lapte* 28,9

(a se) ÎNŢELEGE: v. III
au înţeles: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,3; 42,25; 44,18
să înţeleageţi: *conj. prez. 2.pl.* 6,9; 43,10
să **(să)** înţeleagă: *conj. prez. 3.sg.* 6,10
am **înţeles:** *ind. pf.c. 1.sg.* 10,13
a înţelege: *inf. prez.* 28,9
înţălegi: *ind. prez. 2.sg.* 29,16
va înţeleage: *ind. viit.I. 3.sg.* 32,4; 52,13
înţeleage: *inf. prez.* fără a 33,19
înţelegem: *ind. prez. 1.pl.* 36,11
aţi înţeles: *ind. pf.c. 2.pl.* 40,21
să înţăleagă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 41,20; 57,1

înțeleg: *ind. prez. 3.pl.* 44,9; rezum.c ap.57
să înțeleagă: *conj. prez. 3.pl.* 44,18

ÎNȚELEGERE: s.f.
înțeleagerii: *sg. gen.* 11,2
înțeleagere: *f. sg. ac.* 28,19
înțeleagerea: *sg. nom./ac.* 29,14, 24; 56,11

ÎNȚELEPCIUNE: s.f.
înțelepciunea: *sg. nom./ac.* 10,13; 29,14; 33,6; rezum. cap.40; 47,10
înțelepciunii: *sg. gen.* 11,2; 40,28
înțelepciune: *sg. nom.* 33,19

ÎNȚELEPT, -EAPTĂ: adj./s.
(cel) înțelept: *s.m. sg. ac.* 3,3
(celor) înțelepți: *s.m. pl. gen.* 19,11
înțelepții: *s.m. pl. nom./ac.* 19,12; 29,14
(cei) înțelepți: *s.m. pl. ac.* 44,25
înțelepți: *adj. m. pl. nom.* 5,21; 19,11
înțelept: *adj. m./n. sg. nom.* 27,11; 31,2; 40,20

(a se) ÎNVĂLUI: v. IV
(să) va învălui *ind. viit.I. 3.sg.* 9,18
învăluiți(-vă): *imperativ 2.pl.* 29,9
(să) vor învălui: *ind. viit.I. 3.pl.* 34,4; 41,11
(s-)au învăluit: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,1

ÎNVĂLUIT, -Ă: adj.
învăluit: *m sg. nom.* 14,19

(a se) ÎNVĂȚA: v. I
învățați(-vă): *imperativ 2.pl.* 1,17
va învăța: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,3; 26,10; 28,26
au învățat: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,11; 40,14
învață: *ind. prez. 3.sg.* 9,15
vor învăța: *ind. viit.I. 2.pl.* 26,9; 29,24
învățând: *gerunziu* 27,11
învățu: *ind. prez. 1.sg.* 48,17
(să) vor învăța: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.54
[sânt] învățați: *pasiv gerunziu* 54,13

ÎNVĂȚAT, -Ă: adj./s.
(cel) învățat: *s.m. sg. nom.* 33,18
învățată: *f. sg. ac.* 50,4

ÎNVĂȚĂTOR: s.m.; var. (înv.) **ÎNVĂȚĂTORIU**
învățătoriul: *sg. nom.* 30,20; 33,18
învățătoriu: *sg. ac.* 50,4

ÎNVĂȚĂTURĂ: s.f.
învățături: *pl. ac.* 24,15; 29,13
învățătura: *sg. ac.* 26,16; 28,9

(a) ÎNVÂRTOȘA: v. I
să învârtoșaze: *conj. prez. 3.sg.* 9,7
învârtoșați: *imperativ 2.pl.* 35,3
învărtoșat-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 63,17

(a se) ÎNVECHI: v. IV
(să) vor învechi: *ind. viit.I. 3.pl.* 65,22

(a) ÎNVIA: v. I
învliaze: *conj. prez. fără* **să** *3.pl.* 26,14
vor învlia: *ind. viit.I. 3.pl.* 26,19
să învliaze: *conj. prez. 3.pl.* 57,15

ÎNVIERE: s.f.
învliarea: *sg. ac.* rezum. cap.26

(a) ÎNVINGE: v. III
va învinge: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,32

ÎNVINS, -Ă: s.m./f.
(celor) învinși: *s.m. pl. dat.* 14,17

J

JAF: s.n. „pradă"
jaful: *sg. nom./ac.* 3,14; 22,4
jaf: *sg. ac.* rezum. cap.5
jafurile: *sg. nom./ac.* 8,1, 3, 4; 9,3; 10,6; 33,4; 53,12
jafuri: *pl. nom.* 33,23

JALE: s.f.
jalei: *sg. gen.* 60,20

(a se) JEFUI: v. IV; var. **(a se) JĂFUI**
(să) vor jăfui: *ind. viit.I. 3.pl.* 60,12
(să) jefuiaște: *ind. prez. 3.sg.* 1,8
au jefuit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,12; 17,14
(s-)au jefuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,1; 23,1, 14

JEFUIRE: s.f.
jefuirea: *sg. nom./ac.* 1,7; rezum. cap.23; 51,19; 60,18
jefuire: *sg. nom./ac.* 13,6; rezum. cap.22; 42,22, 24; 59,7

JEFUITOR: s.m.
jefuitoriului: *sg. gen.* 16,4
jefuitoriu: *sg. nom.* 21,2

(a se) JELUI: v. IV
(să) jeluia: *ind. imp. 3.sg.* rezum. cap.49
jeluiaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.63; rezum. cap.64

JERTFĂ: s.f.; var. **JÂRTVĂ**
jârtvele: *pl. nom.* rezum. cap.1; rezum. cap.66
jârtvelor: *pl. gen.* 1,11
jârtvă: *sg. ac.* 1,13; 40,16; 43,23; 57,6; 61,8
jârtva: *sg. nom./ac.* 34,6; 43,3
jârtve: *pl. ac.* 47,11; 57,7

(a) JERTFI: v. IV; var. **(a)** JÂRTVI
au jârtvit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,29; 65,7
jârtvindu-: *gerunziu* 57,5
jârtvesc: *ind. prez. 3.pl.* 65,3
jârtveaște: *ind. prez. 3.sg.* 66,3

JIDOV: s.m.
jidovilor: *pl. gen.* rezum. cap.3; rezum. cap.5; rezum. cap.14; rezum. cap.29; rezum. cap.30; rezum. cap.33; rezum. cap.43; rezum. cap.45; rezum. cap.47; rezum. cap.48; rezum. cap.49; rezum. cap.58; rezum. cap.65; rezum. cap.66
jidovi: *pl. ac.* rezum. cap.18; rezum. cap.31; rezum. cap.59
jidovii: *pl. nom.* rezum. cap.46; rezum. cap.66

JIDOVESC, -EASCĂ: adj.
jidovesc: *n. sg. dat.* rezum. cap.41

JIDOVEȘTE: adv.
jidoveaște: 36,11, 13

JIVINĂ: s.f.
jivină: *sg. ac.* 63,14

JIVINIE: s.f. (luz.) „jivină"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la I. Văcărescul, *Colecție din poeziile d-lui marelui logofăt...* București, 1848.
jiviniile: *pl. nom.* 40,16

JOS: adv.
jos: 10,13; 14,11; 22,19; 26,5; 51,6
jos: *adv. în loc. adv. de* ***jos/în jos*** 22,9; 37,31

JOLJ: *s.n., var.* JOLGIU (Reg.) „giulgiu"
jolgiurile: *pl. ac.* 3,23

(a se) **JUCA:** v. I
(v-)aţi jucat: *ind. pf.c. 2.pl.* 57,4

(a se) **JUDECA:** v. I
judecaţi: *imperativ 2.pl.* 1,17; 5,3
judecă: *ind. prez. 3.pl.* 1,23
va judeca: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,4; 11,3, 4; 66,16
a judeca: *inf. prez.* 3, 13
au judecat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 14,27; 49,25
judecând: *gerunziu* 16,5
vei judeca: *ind. viit.I. 2.sg.* 27,8; 54,17
să **(ne)** judecăm: *conj. prez. 1.pl.* 43,26
voiu judeca: *ind. viit.I. 1.sg.* 49,25
vor judeca: *ind. viit.I. 3.pl.* 51,5
să **judece:** *conj. prez. 3.sg.* 59,4

JUDECATĂ: s.f.
judecata: *sg. nom./ac.* 1,17; rezum. cap.5; 16,5; 28,17; rezum. cap.30; 32,16; 40,27; 41,21; 42,3; 49,4; 51,4; 56,1; 58,2; 59,9, 11, 14; 61,8
judecată: *sg. nom./ac.* 1,21, 27; 3,13, 14; 5,7, 16; 9,7; 10,2; rezum. cap.11; 28,6, 7, 26; 32,1, 7; 33,5; 34,5; 41,1; 42,1, 4; 53,8; 54,17; 59,8, 15; rezum. cap.66
judecăţii: *sg. gen.* 4,4; 28,6; 30,18; 34,8
judecăţi: *sg. gen., în sintagma* ***zioa înfricoşatei*** *judecăţi* rezum. cap.24
judecăţilor: *pl. gen.* 26,8
judecăţile: *pl. nom./ac.* 26,9; 58,2

JUDECĂTOR: s.m.; var. (Înv.) JUDECĂTORIU
judecătorii: *pl. nom./ac.* 1,26; 40,23
judecătoriul: *sg. nom./ac.* 3,2; 33,22
judecătoriului: *sg. gen.* 36,9

JUG: s.n.
jugul: *sg. nom./ac.* 9,4; 10,27; 14,25; 47,6

JUMĂTATE: s.f.
jumătate: *sg. ac.* 30,28; 44,16, 19
jumătatea: *sg. ac.* 44,16

JUMĂTĂŢIRE: s.f.; var. JUMĂTĂŢARE „înjumătăţire"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în MDA ms.
jumătăţarea: *sg. ac.* 38,10

(a) JUNGHIA: v. I (Pop.) „a înjunghia"
a **junghiia:** *inf. prez.* 22,13
să **junghii:** *conj. prez. 2.sg.* 57,7

JUNGHIERE: s.f.
giungherilor: *pl. gen.* 43,24
giunghieri: *pl. ac.* 65,3
junghieri: *pl. ac.* 19,21
junghierile: *pl. nom./ac.* 43,23; 56,7
junghiiare: *sg. ac.* 53,7

JUNINCĂ: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemţesc...*, Buda, 1825.
giuninca: *sg. nom.* 15,5

(a se) JURA: v. I
joară: *ind. prez. 3.sg.* 65,16
juratu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,24
jurându(-să): *gerunziu* 19,18
(M-)am jurat: *ind. pf.c. 1.sg.* 45,23; 54,9
va jura: *ind. viit.I. 3.sg.* 45,24; 65,16
(vă) juraţi: *ind. prez. 2.pl.* 48,1
juratu(-S)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 62,8

JURĂMÂNT: s.n.
jurământ: *sg. ac., în sintagma jurământ împreună* (tr aducere după lat. *coniūrātiō, -ōnis*) 8,12
jurământ: *sg. ac.* 65,15

L

LABDĂ: s.f.; var. **LOPTĂ** (Trans.; mgm.) „minge"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Vasile Vaida, *Material jargon de dialect sălăgian* [În ziarul „Tribuna, Sibiu", 1890, nr.83 ş.u.].
loptă: *sg. ac.* 22,18

LAC: s.n.
lacului: *sg. gen.* 14,15, 19; 51,1
lac: *sg. ac.* 38,18

LACRIMĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) LACRĂMĂ
lacrăma: *sg. ac.* 16,9
lacrima: *sg. ac.* 25,8
lacrămile: *pl. ac.* 38,5

LAMIE: s.f. „strigoaică (înfăţişări cu chip şi sâni de femeie şi trupul de şarpe, care nu vorbeau, ci şuierau plăcut, asemenea sirenelor, ademenindu-i pe străini, pe care apoi îi devorau)"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Stanciu Căpăţineanu, *Mitologhie pe limba românească*, [Sibiu], 1830; cuvântul nu este înregistrat în DA.
lamia: *sg. nom.* 34,14

LANŢ: s.n.
lanţurile: *pl. ac., în sintagma lanţurile de* ***aur*** 3,19
lanţul: *sg. ac.* 58,9

LAPTE: s.n.
laptelui: *sg. gen.* 7,22
lapte: *sg. ac.* 28,9; 55,1
laptele: *sg. ac.* 60,16

LAT, **-Ă:** adj.
lat: *n. sg. ac.* 22,18
late: *n. pl. nom.* 33,21

LATURĂ: s.f.
laturile: *pl. ac.* 11,12

LAUDĂ: s.f.
laudei: *sg. gen.* rezum. cap.12
lauda: *sg. nom./ac.* 12,2; 42,8, 10, 12; 43,21; 48,9; rezum. cap.60; 60,6, 18; 61,11; 63,7
laudele: *pl. ac.* 24,16
laudă: *sg. ac.* 35,10; rezum. cap.42; 49,13; 51,3; rezum. cap.52; 55,12; 62,7
laudii: *sg. gen.* 61,3

LĂCOMIE: s.f.
lăcomie: *sg. ac.* rezum. cap.2
lăcomiia: *sg. nom./ac.* rezum. cap.5; 33,15; 56,11
lăcomiii: *sg. gen.* 57,17

LĂCAŞ: s.n.; vezi **LOCAŞ**

(a) LĂCUI: v. IV; vezi **(a) LOCUI**

LĂCUIT, -Ă: adj.; vezi **LOCUIT, -Ă**

LĂCUITOR: s.m.; vezi **LOCUITOR**

LĂCUSTĂ: s.f.
lăcustele: *pl. ac.* 40,22

(a) LĂMURI: v. IV (aici) „a curăți"
voiu lămuri: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,25

LĂMURIT, -Ă: adj. (Înv.; despre metale prețioase) „purificat prin acțiunea focului"
lămurit: *n. sg. ac.* 13,12

(a) LĂRGI: v. IV
ați lărgit: *ind. pf.c. 2.pl.* 57,4

(a se) LĂSA: v. I
ar fi lăsat: *cond. pf. 3.sg.* 1,9
lăsa: *ind. imp. 3.sg.* 2,9
(să) va lăsa: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,11; 16,14; 17,6; 27,10; 39,6
veți lăsa: *ind. viit.I. 2.pl.* 10,3
(să) vor lăsa: *ind. viit.I. 3.pl.* 18,6; 24,6
lăsatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,12
(vă) veți lăsa: *ind. viit.I. 2.pl.* 30,17
(s-)au lăsat: *ind. pf.c. 3.sg.* 32,14
au lăsat: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.50
am lăsat: *ind. pf.c. 1.sg.* 54,7

LĂSAT, -Ă: adj./s.
(ceii) lăsate: *s.f. sg. gen.* 54,1
lăsată: *adj. f. sg. nom./ac.* 54,6; 62,4

(a) LĂTRA: v. I
lătra: *inf. prez. fără a* 56,10

(a) LĂȚI: v. IV
au lățit: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,14
lățește: *imperativ 2.sg.* 54,2

LĂȚIME: s.f.
lățimea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.5; 8,8

(a se) LĂUDA: v. I
laudă: *imperativ 2.sg.* 12,6; 54,1
laudă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.52
vor lăuda: *ind. viit.I 3.pl.* 24,14; 52,8; 61,7; 62,9; 65,14
va lăuda: *ind. viit.I. 3.sg.* 25,3; 38,18
lăudați: *imperativ 2.pl.* 26,19; 42,11; 44,23; 49,13; 52,9
lăudând: *gerunziu* 35,2; 51,11
(să) va lăuda: *ind. viit.I. 3.sg.* 45,26
a lăuda: *inf. prez.* 61,3
au lăudat: *ind. pf.c. 3.pl.* 64,11

LĂUDARE: s.f.
lăudare: *sg. ac.* 44,23

LÂNĂ: s.f.
lâna: *f. pl. ac.* 1,18; 51,8

LÂNCED, -Ă: adj.
lânced: *n. sg. nom.* 1,5

(a se) LÂNCEZI: v. IV
(să) va lânceze: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,7; 19,1
lâncezindu(-să): *gerunziu* 19,10
(s-)au lâncevit: *ind. pf.c. 3.sg.* 33,9
lâncezitu(-)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 33,24

LEAC: s.n.
leac: *sg. ac.* 1,6

LECTICĂ: s.f.; var. (Reg.) LEPTICĂ
lăptice: *pl. ac.* 66,20

(a se) LEGA: v. I
-i legată: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 1,6
(a să) lega: *inf. prez.* rezum. cap.8
leagă: *imperativ 2.sg.* 8,16
au fost legați: *ind. pf.c. 3.pl.* 22,3
(s-)au legat: *ind. pf.c. 3.pl.* 22,3
e legată: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 25,7
va lega: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,26

LEGAT, -Ă: adj./s. „întemnițat"
(cel) legat: *s.m. sg. ac.* 42,7
legați: *adj. m. pl. nom.* 45,14; 49,9

LEGĂTURĂ: s.f. „curea"; „maramă"; „legământ"; (Fig.) „temniță", „închisoare"
legătură: *sg. ac., în sintagma* ***legătură de iră*** „curea de piele" 5,18
legătură: *sg. ac.* 10,4; 28,15; 57,8
legături: *sg. gen.* 24,22
legăturii: *sg. gen.* 25,7
legătura: *sg. nom./ac.* 28,18; rezum. cap.49
legăturile: *pl. nom./ac.* 28,22; 52,2; 58,6
legătură: *sg. ac., în loc. v.* (Înv.) ***voiu lovi legătură*** 55,3
legătură: *sg. ac., în sintagma* ***legătură de pace*** 61,8

LEGE: s.f.
leage: *sg. ac., în sintagmele* ***treacere de leage*** „încălcarea legii"/ ***evanghelicească leage/ puitoriul de leage/aşezământ de leage/ călcătorii de leage*** 1,5; rezum. cap. 33; 33,22; 42,6; 46,8; 53,12; rezum. cap.51; 56,4; 59,13, 21
leagea: *sg. ac., în sintagma* ***leagea Dumnezeului nostru/leagea Domnului/leagea lui Dumnezeu*** 1,10; 5,24; 30,9; rezum. cap.65
leagea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,3; rezum. cap.8; 8,16; 24,5; 30,24; 42,4, 21, 24; 43,27; 48,8; 51,4, 7; 66,24
leage: *sg. ac.* rezum. cap.8; 8,20
legi: *pl. ac.* rezum. cap.10; 10,1
legile: *pl. ac.* 24,5, 16
legii: *sg. gen.* 33,18; rezum. cap.66
leage: *sg. ac., în loc. adj. fără de leage* (despre oameni) „păcătos" 1,28; 53,12; 57,4

LEIȚĂ: s.f. (Înv.) „leoaică"
leița: *sg. nom.* 30,6

LEMN: s.n. (Înv. și reg.) „arbore"; „trunchi sau ramuri ale unui arbore tăiat, care servește la construcții, drept combustibil etc."
lemn: *sg. ac., în sintagma* ***meșterii de lemn/meșterul de lemn*** 3,3; 44,13
leamnele: *pl. nom./ac.* 7,2; 44,14; 55,12
lemn: *sg. nom./ac.* 10,15; 37,19; 40,20; 44,19; 56,3
lemnului: *sg. gen.* 10,19
leamne: *pl. nom./ac.* 30,33; 60,17
lemnul: *sg. ac.* 41,19; 45,20
lemnul: *sg. voc., în sintagma* ***dumbrava și tot lemnul ei*** 44,23

(a se) LEPĂDA: v. I
(să) leapădă: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.1
(să) va lepăda: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2; 27,8
ai lepădat: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,6
va lepăda: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,20; 31,7
au lepădat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,24; 8,6; rezum. cap.65
lepădând: *gerunziu* rezum. cap.22
lepădat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 33,8
leapădă: *ind. prez. 3.sg./pl.* 33,15; 66,5
(să) vor lepăda: *ind. viit.I. 3.pl.* 34,3

lepădat-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 38,17
am lepădat: *ind. pf.c. 1.sg.* 41,9
(s-)au lepădat: *ind. pf.c. 3.pl.* 51,20
lepădându-: *gerunziu* rezum. cap.58
leapădă(-să): *conj. prez. fără să 3.pl.* rezum. cap.66

LEPĂDARE: s.f.
lepădarea: *sg. nom.* rezum. cap.65

LEPĂDAT, -Ă: adj.
lepădat: *m. sg. nom.* 14,19
lepădată: *f. sg. ac.* 54,6

LEPROS, **-OASĂ:** s.m./f.
lepros: *s.m. sg. ac.* 53,4

LESPEDE: s.f.
leaspede: *sg. ac.* 30,8
lespezi: *pl. ac.* 40,19

LEU: s.m.
leu: *sg. nom./ac.* 5,29; 15,9; 31,4; 35,9
lei: *pl. ac.* 5,29
leul: *sg. nom./ac.* 11,6, 7; 21,8; 30,6; 31,4; 38,13; 65,25

LEVIT: s.m. (cf. **Indice** Iș)
leviți: *pl. ac.* 66,21

LILIAC: s.m.
liliecii: *pl. nom.* 2,20

LIMBĂ: s.f.
limbile: *pl. nom./ac.* 2,2; rezum. cap.61; 62,2; 64,2; rezum. cap.66; 66,18
limbi: *pl. ac.* 2,4; rezum. cap.54; 63,3; 65,1
limba: *sg. nom./ac.* 3,8; 11,15; 19,18; 30,27; 32,4; 35,6; 36,11; 41,17; 45,24; 54,17; 57,4; 59,3; 60,12
limba: *sg. nom., în sintagma* ***limba focului*** 5,24
limbilor: *pl. gen.* rezum. cap.11; 14,18; 36,18; 37,12; 49,6; rezum. cap.52; 52,10; 60,5, 11, 16; 61,6, 11; rezum. cap.62; rezum. cap.65; 66,12
limbă: *sg. ac.* 28,11; 50,4
limbii: *sg. gen.* 33,19
limbilor: *pl. dat. adn.* rezum. cap.49

LIMPEZIME: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la V. Alecsandri, *Opere complete. Poesii*, vol. III: *Pasteluri și legende*, București, 1875.
limpezimea: *sg. ac.* 33,19

(a) LINGE: v. III
vor **linge:** *ind. viit.I. 3.pl.* 49,23

LINIE: s.f. „treaptă de cadran solar"
liniilor: *pl. gen.* 38,8
linii: *pl. ac.* 38,8

LINIȘOR: s.m. „colier"; traducătorii au echivalat lat. *muraenulas* (*muraenula, -ae* „murenă mică; pește din Marea Mediterană, cu corpul alungit"; „colier") prin *linișorii*: de fapt, contextul obliga la selectarea sensului „colier"; cuvântul nu este înregistrat în MDA ca formație sufixată de la substantivul ***lin.***
linișorii: *pl. ac.* 3,20

(a se**) LIPI:** v. IV
(s-)au lipit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,6
(să) va **lipi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 14,1
(să) lipească: *ind. prez. 3.sg.* 56,3
(să) lipesc: *ind. prez. 3.pl.* 56,6

(a) LIPSI: v. IV
au lipsit: *ind. pf.c. 3.sg.* 34,16

LIPSIT, -Ă: s.m./f.
(celui) lipsit: *s.m. sg. dat. adn.* 25,4
lipsiților: *s.m. pl. gen.* 26,6
(cei) lipsiți: *s.m. pl. nom./ac.* 41,17; 58,7

LOC: s.n.
locul: *sg. nom./ac.* 4,5; 7,23; 13,13; 14,2; 18,4, 7; 26,21; 33,21; 34,7; 36,10; 45,19; 46,7; 49,19, 20; 54,2; 60,13
locului: *sg. gen.* 5,8
loc: *sg. nom./ac./gen.* 22,23, 25; 28,8; 36,9; 46,11; 49,20; 56,5; 66,1
loc: *sg. ac., în loc. prep.* ***în loc de*** 55,13

LOCAȘ: s.n.; var. (Înv.) LĂCAȘ
lăcașul: *sg. voc., în sintagma lăcașul* ***Sionului*** 12,6
lăcașul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.33; 33,20; 37,28; 63,15

(a se**) LOCUI:** v. IV; var. (Înv.) **(a** se**) LĂCUI**
au lăcuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,21; 33,5; 37,37
veți lăcui: *ind. viit.I. 2.pl.* 5,8
lăcuiesc: *ind. prez. 1.sg.* 6,5
lăcuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 8,14; 9,2, 9; 22,21; 26,5; 65,4
lăcuiește: *ind. prez. 3.sg.* 8,18
lăcuiești: *ind. prez. 2.sg.* 10,24; 47,8
lăcui-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,6
(să) va **lăcui:** *ind. viit.I. 3.sg.* 13,20; 62,4
vor lăcui: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,21; 23,18; rezum. cap.33; 34,11, 17; 62,5; 65,9
lăcuivor: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,4
lăcuiți: *ind. prez. 2.pl.* 21,14
lăcuiaște: *ind. prez. 3.sg.* 22,15; 33,24; 44,13; 57,15
lăcuiți: *ind. prez. 2.pl.* 23,2, 6; 26,19
va lăcui: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,19; 32,16; 33,14, 16; 42,11; 54,3; 62,5; 65,22
lăcui: *inf. prez. fără a* 33,14
lăcuia: *ind. imp. 3.pl.* 35,7
a lăcui: *inf. prez.* 40,22
să **fie lăcuit:** *pasiv conj. prez.* 45,18
să **lăcuiesc:** *conj. prez. 1.sg.* 49,20
lăcuind: *gerunziu* 57,15

LĂCUIT, -Ă: adj.; var. (Înv.) **LĂCUIT, -Ă**
lăcuit: *n. sg. nom.* 62,4

LOCUITOR: s.m.; var. (Înv.) **LĂCUITOR**
lăcuitorii: *pl. voc., în sintagmele* ***lăcuitorii Ierusalimului/lăcuitorii Gavimului/ostroave și lăcuitorii lor*** 5,3; 10,31; 42,10
lăcuitoriu: *sg. ac.* 5,9; 6,11
lăcuitorii: *pl. nom./ac.* 18,3; 24,1, 5, 6, 17; 26,9, 18; 40,22; 42,11; 51,6
lăcuitoriul: *sg. nom./ac.* 20,6; 38,11
lăcuitoriului: *sg. gen.* 26,21
lăcuitorilor: *pl. dat.* 37,27
lăcuitori: *pl. ac.* 44,26; 49,19

(a se**) LOVI:** v. IV
[fiind] lo**vită:** *pasiv gerunziu* rezum. cap.1
voiu lo**vi:** *ind. viit.I. 1.sg.* 1,5; 55,3
a **lovi:** *inf. prez.* 2,19, 21
au lovit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,25; 27,7; 37,36, 38
va **lovi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 10,24; 11,4, 15; 19,22; 27,12; 30,30; 49,10
(să) **vor lovi:** *ind. viit.I. 3.pl.* 24,18
lovește: *ind. prez. 3.sg.* 27,7
(s-)au lovit: *ind. pf.c. 3.pl.* 33,9
lovind: *gerunziu* 41,7
ai lovit: *ind. pf.c. 2.sg.* 51,9; 64,7
am lovit: *ind. pf.c. 1.sg.* 53,8; 57,17
(vă) loviți: *ind. prez. 2.pl.* 58,4
(te-)ai lovit: *ind. pf.c. 2.sg.* 60,10

LOVIRE: s.f.
loviri *pl. ac.* 50,6

LOVIT, -Ă: adj.
lovit *m. sg. nom.* 30,31

LOVITURĂ: s.f.
lovitura: *sg. ac.* 30,26

(a se) LUA: v. I
ia: *imperativ 2.sg.* 1,2; 4,1; 8,1; 20,2; 23,16; 47,2
să ia: *conj. prez. 3.sg.* 10,6; 38,21
ia: *imperativ 2.sg., în loc.v.* ***ia aminte*** 10,30; 63,15
ia: *ind. prez. 3.sg., în loc. v.* ***ia împrumut*** 24,2
să (să) ia: *conj. prez. 3.sg.* 27,9
să iaie: *conj. prez. 3.sg.* 32,6
ia: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.36
să ia: *conj. prez. 3.sg., în loc. v.* ***să ia aminte*** 42,23
luați: *imperativ 2.pl.* 1,10; 28,23; 30,11; 32,9; 57,14
va lua: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,1, 6, 18; 8,21; 25,8; 28,19; 40,24; 41,16; 42,2; rezum. cap.66
lua-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,5
luați: *ind. prez. 2.pl.* 5,23
luase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 6,6
(să) va lua: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,7; 8,4; 10,27; 11,13; 14,25; 16,10, 14; 22,25; 24,20; 49,24, 25; 55,13
au luat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 9,3; 22,6; 36,7; 37,14; 53,4, 12; 64,4
vei lua: *ind. viit.I. 2.sg.* 14,4; 58,9
luatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 17,11
luați: *imperativ 2.pl., în loc. v.* ***luați aminte*** 28,23; 49,1; 51,1, 2, 4
(să) vor lua: *ind. viit.I. 3.pl.* 33,20; 39,6
lua(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 33,24
luați: *imperativ 2.sg., în loc. v.* ***luați aminte*** 34,1
voiu lua: *ind. viit.I. 1.sg.* 36,17; 47,3; 66,21
(s-/S-)au luat: *ind. pf.c. 3.sg.* 38,12; 49,25; 52,5; 53,8
vor lua: *ind. viit.I. 3.pl.* 39,7
luat-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 40,2; 44,15
lua-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 40,31
ai luat: *ind. pf.c. 2.sg.* 43,24
-i fi luat: *cond. pf. 2.sg., în loc. v.* ***-i fi luat aminte*** 48,18
am luat: *ind. pf.c. 1.sg.* 51,22
lua(-)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 57,13

LUCEAFĂR: s.m.
luceafărule: *sg. voc.* 14,12

(a) LUCRA: v. I
a **lucra:** *inf. prez.* 1,16
au lucrat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 17,8; 41,4; 44,12
lucră: *ind. prez. 3.pl.* 19,9; 30,24; 31,2
ai lucrat: *ind. pf.c. 2.sg.* 26,12
să lucre: *conj. prez. 3.sg.* 28,21
lucra-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 43,13
am **lucrat:** *ind. pf.c. 1.sg.* 48,3
lucrează: *ind. prez. 3.pl.* 52,5

LUCRARE: s.f.
lucrarea: *sg. nom.* 28,21

LUCRĂTOR, -TOARE: s.m.; var. (Înv.) LUCRĂTORIU
Lucrătoriul/lucrătoriul: *sg. nom./ac.* 22,11; 40,19
lucrătorii: *pl. nom.* 24,6
lucrătoriului *sg. gen.* 29,16
lucrători: *pl. nom.* 52,4;
lucrători *sg. nom., în sintagma lucrători de câmp* (cf. lat. *agricolae*; *agricola, -ae* „cultivator de pământ, agricultor") 61,5

LUCRU: s.n.
lucrul: *sg. nom./ac.* 1,31; 5,12, 19; 19,14, 25; 28,21; 29,16; 29,23; 32,17; 40,10; 41,24; 45,9, 11; 49,4; 54,16; 59,6; 60,21; 61,8; 64,8; 65,7
lucrului *sg. gen./dat.* 2,8; 15,7
lucrurile: *pl. nom./ac.* 5,12; 10,12; rezum. cap. 25; 26,12; 29,15; 41,29; 57,12; 59,6; 65,22; 66,18
lucru: *sg. nom.* 19,15
lucruri *pl. nom./ac.* 37,19; rezum. cap.42; 59,6

LUME: s.f.
lumii: *sg. gen.* 13,11; 14,21; 18,3; 26,9; rezum. cap.49
lumea: *sg. nom./ac.* 14,17; 24,4; 34,1; rezum. cap.43; rezum. cap.49
lumea: *sg. gen.* (*cu a + **toată***) rezum. cap.24
lumile: *pl. ac.* 47,13
lume: *sg. ac.* rezum. cap.54; rezum. cap.62

(a se) LUMINA: v. I
(să) vor lumina: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap. 29
luminează(-te): *imperativ 2.sg.* 60,1
a **lumina:** *inf. prez.* 60,19
va lumina: *ind. viit.I. 3.sg.* 60,19

LUMINĂ: s.f.
lumina: *sg. nom./ac.* 2,5; 5,20, 30; 8,20; 10,17; 13,10; 18,4; 30,26; 42,6; 45,7; 49,6; 50,11; 51,4; 58,8, 10; 59,9; 60,1, 3
lumină: *sg. nom./ac.* 5,20; 9,2; 50,10; rezum. cap.60; 60,19, 20
luminii: *sg. gen.* 26,19

LUNATIC, -Ă: s.; var. (Înv.) LUNATEC, -Ă
(ceii) lunatece: *s.f. sg. gen.* (aici; eufem.) „femeii aflate în perioada menstruației" 30,22

LUNĂ: s.f.
lunile: *pl. ac.* 1,14
luna: *sg. nom.* 13,10; 24,23; 60,20
lunii: *sg. gen.* 30,26; 60,19
lună: *sg. dat., în sintagma* ***pănura cel de lună*** (eufem.) „pânza murdară de menstruație" (cf. lat. *pannus mentruatae*; *mentruātus* „care are menstruație"; „pătat de menstruație") 64,6
lună: *sg. ac., în loc. adv.* ***lună din lună*** „în fiecare lună" 66,23

LUNG, -Ă: adj.
lung: *n. sg. ac., în sintagma* ***de lung*** *veac* „cu viață lungă" 53,10
lungi: *f. pl. nom.* 54,2

LUNTRE: s.f.
luntrea: *sg. nom.* 33,21

LUP: s.m.
lupul: *sg. nom.* 11,6; 65,25

M

MAI: s.n. „ciocan"
maiul: *sg. ac.* 41,7
maiuri: *pl. ac.* 44,12

MAICĂ: s.f.
maicii: *sg. gen.* 49,1; 50,1
maica: *sg. nom./ac.* 50,1; 66,13

MAI-MARE: s.m. „dregător"; „căpetenie"
mai-marele: *sg. nom.* rezum. cap.22; 22,15
mai mare: *s.m. sg. nom.* 32,5
mai-marii *s.m. pl. ac.* 60,17

MAMĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) MUMĂ
mumă-sa: *sg. ac.* 8,4

MARE: adj./s.
(celor mai) mari *s.m. pl. gen.* rezum. cap.3

(cei) mari: *s.m. pl. nom.* 5,14
(celor) mari: *s.m. pl. dat.* 53,12
mare: *adj. m./f. sg. nom./ac.* rezum. cap.4; 8,1; 9,2; 12,6; rezum. cap.13; rezum. cap.22; 27,1, 13; 29,6, 14; 33,21; 34,6; 36,4, 13; 38,3; 46,1; rezum. cap.49
mari: *adj. f. pl. nom./ac.* 5,9; rezum. cap.41; 54,7
mari: *adj. f. sg. gen.* 10,12
marea: *adj. antep. f. sg. nom./ac.* rezum. cap.14; rezum. cap.30; rezum. cap.44; rezum. cap.46; rezum. cap.51
marelui: *adj. antep. m. sg. gen.* 36,13

MARE: s.f.
mare: *sg. ac.* 10,26; 11,14; 18,2; 19,5; 23,11; 24,14; 27,1; 42,10; 43,16; 49,12; 63,11; 66,19
marea: *sg. nom./ac.* 16,8; 23,2, 4; 50,2; 51,10, 15; rezum. cap.57; 57,20
mării: *sg. gen.* 5,30; 9,1; 10,22; 11,9, 11; 17,12; 21,1; 23,1, 4, 14; 24,15; 48,18; 51,10; 60,5, 9
mării: *sg. gen., în sintagma* ***mării Eghiptului*** „Marea Roșie" (cu aluzie la Iș14, 16-30; cf. Anania 2001, p.902) 11,15
mările: *pl. ac.* 23,6
mării: *sg. gen., în sintagma fata* ***mării*** 23,10

MARGINE: s.f.
marginile: *pl. nom./ac., în sintagma din (de la; în; până la) marginile pământului* „(de) toate departe"/*marginile pământului* 5,26; 24,16; 26,15; 40,28; 41,5, 9; 42,10; 43,6; 45,22; 48,20; 52,10; 62,11
marginea: *sg. ac.* 7,18
marginile: *pl. ac.* 28,25
marginile: *pl. voc., în sintagma* ***marginile pământului*** 44,23
marginea: *sg. ac., în sintagma până la marginea pământului* 49,6

MARTOR: s.m.
martorii: *pl. nom.* 44,8, 9
martor: *sg. ac.* 55,4

MASĂ: s.f.
masa: *sg. ac.* 21,5
masă: *sg. ac.* 65,11
measele: *pl. nom.* 28,8

MATCĂ: s.f.
matca: *sg. nom./ac.* 19,7; 27,12

MĂCAR: adv.
măcar: *adj. în loc. cj.* ***măcar că*** rezum. cap.8

(a) MĂCINA: v. I
macină: *imperativ 2.sg.* 47,2
măcinați: *ind. prez. 2.pl.* 3,15

MĂDUVĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) MĂDUHĂ
măduha: *sg. ac., în sintagma* ***ceale grase cu măduva*** „bucate gustoase și grase, cu multă măduvă" 25,6

MĂDUVOS, -OASĂ: adj.; var. (Înv. și reg.) MĂDUHOS, -OASĂ; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemțesc...*, Buda, 1825.
măduhoși: *m. pl. gen.* 34,6

MĂGURĂ: s.f.
măgura: *sg. nom.* 10,32
măgurile: *pl. ac.* 65,9

MĂLAI: s.n. „mei"(cf. lat. *milium, -ii)* (Trans.; Mar.) „porumb"
mălaiul: *sg. ac.* 28,25

MĂRGĂRITAR: s.n. „perlă folosită ca podoabă"
mărgăritarele: *pl. ac.* 61,10

(a se) MĂRI: v. IV
ai mărit: *ind. pf.c. 2.sg.* 9,3
să mărească: *conj. prez. 3.sg.* 28,29
(să) va mări: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.33
măritu(-S)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 33,5
mărit ieste: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 33,21
a mări: *inf. prez.* 42,21
au mărit: *ind. pf.c. 3.sg.* 55,5
voiu mări: *ind. viit.I. 1.sg.* 60,13
mărească(-Să): *conj. prez. fără să 3.sg.* 66,5

MĂRIME: s.f. „însușire de a fi mare"; (Înv.) „tărie deosebită", „putere"; (Înv.) „grandoare", „măreție"
mărimei: *sg. gen.* 2,10
mărimii: *sg. gen.* 2,19, 21; 3,8; 60,7; 63,12
mărime: *sg. ac.* 4,2
mărimea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.6; 9,9; rezum. cap.14; 15,7; 40,12

MĂRIRE: s.f. (Bis.) „slavă"
mărirea: *sg. nom./ac.* 6,3; 60,13; 66,11
măririi: *sg. gen.* 64,11

MĂRIT, -Ă: adj./s.
mărit: *s.n. sg. ac.*"lucru mare" 12,5
mărit: *adj. m. sg. nom.* 22,5

MĂRGEA: s.f.
mărgealele: *pl. ac.* 3,19

MĂRTURIE: s.f. „mărturisire a credinței"; „dovadă"; (Înv și reg.; ccr.) „martor"
mărturiia: *sg. nom./ac.* rezum. cap.8; 8,16
mărturii: *pl. ac., în sintagma* ***mărturii credincioasă*** „martori credincioși" 8,2
mărturie: *sg. ac.* 8,20; 19,20; 30,8
mărturiile: *pl. ac.* 43,9
mărturiile: *pl. voc., în sintagma mărturiile Meale* „martorii Mei" 43,10, 12

(a se) MĂRTURISI: v. IV
mărturisi(-mă)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,1
mărturisiți(-vă): *imperativ 2.pl.* 12,4
(mă) voi mărturisi: *ind. viit.I. 1.sg.* 25,1
(să) va mărturisi: *ind. viit.I. 3.sg.* 38,18, 19
(să) mărturisesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.59
mărturisește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap. 64

MĂSLIN: s.m.; var. (Înv. și reg.) MASLIN
maslin: *sg. ac.* 24,13; 41,19

MĂSLINĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) MASLINĂ
masline: *pl. nom.* 24,13

(a) MĂSURA: v. I
au măsurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 40,12; 48,13
măsurați: *ind. prez. 2.pl.* 46,6
voiu măsura: *ind. viit.I. 1.sg.* 65,7

MĂSURĂ: s.f. (Înv.) „măsurare"; „cumpănă"; „sfoară de măsurat"
măsuri: *pl. nom./ac.* 5,10, 10
măsură: *sg. ac.* 27,8; 28,17; 34,17
măsurii: *sg. gen.* 27,8
măsura: *sg. nom.* 34,11

(a) MĂTURA: v. I
voiu mătura: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,23

MĂTURĂ: s.f.
mătură: *sg. ac.* 14,23

(a se) **MÂHNI:** v. IV
(să) vor mâhni: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,26; 19,8

MÂHNIRE: s.f.
mâhnirii: *sg. gen.* 61,3

MÂHNIT, -Ă: adj.
mâhnit: *n. sg. nom.* 1,5
mâhnită: *f. sg. nom./ac.* 29,2; 54,6

MÂINE: adv.; var. (Înv. și reg.) MÂNE
mâne: 22,13; 56,12

(a) MÂNA: v. I
va mâna: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,6; 20,4

MÂNĂ: s.f.
mânile: *pl. nom./ac.* 1,12, 15; 3,16; 13,7; 17,8; 19,4; 25,11; 31,7; 33,15; 35,3; 45,12; 49,16; 59,3, 6; 65,2
mâna: *sg. nom./ac.* 1,25; 3,6; 5,25; 6,6; 9,12, 17, 21; 10,4, 5, 10, 14, 32; 11,8, 11, 15; 13,2; 14,26, 27; 20,2; 22,21; 23,11; 25, 10; 26,11; 28,4; 31,3; 34,17; 36,6, 15, 18, 19, 20; 37,10, 14, 20, 24, 27; rezum. cap.38; 38,6; 40,2; 41,13, 20; 42,6; 43,13; 44,5; 47,6, 14; 48,13; 49,22; 50,2, 11; 51,17, 18, 22, 23; 53,10; 55,12; 57,8; 59,1; 62,3; 64,7; 66,2, 14
mânilor: *pl. gen.* 2,8; 3,11; 5,12; 10,13; 19,25; 25,11; 29,23; 45,11; 60,21; 64,8; 65,22
mână: *sg. ac.* 8,11; 36,2
mânii: *sg. gen.* 19,16; 49,2; 51,16; 57,10
mâni: *pl. ac.* 37,19; rezum. cap.44; 45,9
mâinile: *pl. ac.* 56,2

(a) MÂNCA: v. I
veți mânca: *ind. viit.I. 2.pl.* 1,19; 61,6
va mânca: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,20; 3,10; 7,15, 22; 9,20; 11,7; 50,9; 51,8; 59,5; 65,22
vom mânca: *ind. viit.I. 1pl.* 4,1
vor mânca: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,17; 30,24; 62,9; 65,13, 21, 25
mâncă: *ind. prez. 3.sg./pl.* 21,5; 29,8; 55,10
a mânca: *inf. prez.* 22,13
să mâncăm: *conj. prez. 1pl.* 22,13
să mânânce: *conj. prez. 3.pl.* 23,18
să mânce: *conj. prez. 3.pl.* 36,12
mâncați: *imperativ 2.pl.* 36,16; 37,30; 55,2
mâncă: *imperativ 2.sg.* 37,30
vei mânca: *ind. viit.I. 2.sg.* 37,30
au mâncat: *ind. pf.c. 3.sg.* 44,16
am mâncat: *ind. pf.c. 1.sg.* 44,19
mâncați: *imperativ 2.pl.* 55,1
mânâncă: *ind. prez. 3.pl.* 65,4
mânca: *ind. imp. 3.pl.* 66,17

MÂNCARE: s.f.
mâncarea: *sg. ac.* 9,19

(a se) MÂNDRI: v. IV
(vă) veți mândri: *ind. viit.I. 2.pl.* 61,6

MÂNDRIE: s.f.
mândria: *sg. nom./ac.* rezum. cap.10; 13,11, 19; 23,9
mândriia: *sg. nom./ac.* 14,11; rezum. cap.16; 16,6; rezum. cap.23; 30,7; 37,29; rezum. cap.47; 60,15
mândriii: *sg. gen.* 28,1, 3

MÂNDRU, **-Ă:** adj./s.
(cel) mândru: *s.m. sg. ac.* 2,12; 51,9
mândru **(parte):** *adj. m. sg. nom.* 16,6
mândri: *adj. m. pl. dat.* rezum. cap.28

(a) MÂNECA: v. I (Pop.) „a se îndrepta spre..."; „a căuta spre..."
voiu mâneca: *ind. viit.I. 1.sg.* 26,9

(a se) MÂNGÂIA: v. I; var. (Înv. și rar.) **(a se)** MÂNGĂIA
mângăia(**-Mă**)**-voiu:** *ind. viit.I. 1.sg.* 1,24
mângăie: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.10; rezum. cap.44; rezum. cap.49
ai mângăiat: *ind. pf.c. 2.sg.* 12,1
a mângâia: *inf. prez.* 22,4
mângâiați: *imperativ 2.pl.* 28,12
mângâiați(**-vă**): *imperativ 2.pl.* 40,1
au mângâiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 49,13; 52,9
mângâia**-va:** *ind. viit.I. 3.sg.* 51,3
va mângâia: *ind. viit.I. 3.sg.* 51,3, 19
voiu mângâia: *ind. viit.I. 1.sg.* 51,12; 66,13
(vă) mângâiați: *ind. prez. 2.pl.* 57,5
să mângâiu: *conj. prez. 1.sg.* 61,2
mângâie: *ind. prez. 3.sg.* 66,13
(vă) veți mângâia: *ind. viit.I. 2.pl.* 66,13

MÂNGÂIERE: s.f.; var. (Înv. și rar) MÂNGĂIARE
mângâierea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.14; rezum. cap.18; rezum. cap.40; rezum. cap.51; rezum. cap.56; rezum. cap.61
mângâiare: *sg. nom./ac.* rezum. cap.24; rezum. cap.28; rezum. cap.35; rezum. cap.51; rezum. cap.52; 54,11; rezum. cap.57
mângâierii: *sg. dat.* 57,18
mângâiarii: *sg. gen.* 66,11

(a se) MÂNIA: v. I
(s-)au mâniiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,25
(să) va **mâniia:** *ind. viit.I. 3.sg.* 8,21; 28,21
(Te-)ai mâniiat *ind. pf.c. 2.sg.* 12,1; 64,5
mâniiatu(-M)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 47,6
să **(Mă) mâniiu:** *conj. prez. 1.sg.* 54,9
(Mă) voiu mâniia: *ind. viit.I. 1.sg.* 57,16
(M-)am mâniiat: *ind. pf.c. 1.sg.* 57,17
(nu Te) mâniia: *imperativ prohib. 2.sg.* 64,9

MÂNIE: s.f.
mânie: *sg. ac.* 1,20; 13,9; 30,9; 44,25; 63,10; 65,3
mâniia: *sg. nom./ac.* 7,4; 9,19; 13,3, 13; 51,13; 63,3
mâniii: *sg. gen.* 11,14; 51,17

(a se) MÂNTUI: v. IV
(să) vor mântui: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.4; rezum. cap.19; rezum. cap.49
vor fi mântuiți: *pasiv ind. viit.I. 3.pl.* 4,2; 66,19
va **mântui:** *ind. viit.I. 3.sg.* 25,9; 33,22; 35,4; 46,7
(vă) veți mântui: *ind. viit.I. 2.pl.* 30,15
mântuind: *gerunziu* 31,5
mântuiaște: *imperativ 2.sg.* 37,20; 38,20
să mântuiesc: *conj. prez. 1.sg.* 37,35
am **mântuit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 43,12
mântuiaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.45; 45,20
(s-)au mântuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 45,17
(v-)ați mântuit: *ind. pf.c. 2.pl.* 45,20
veți fi mântuiți: *pasiv ind. viit.I. 2.pl.* 45,22
mântui *inf. prez. fără a* 46,2; 59,1
voiu mântui: *ind. viit.I. 1.sg.* 46,4; 49,25
mântuiască: *conj. prez. fără să 3.sg.* 47,13
vor mântui: *ind. viit.I. 3.pl.* 47,14
să **mântuiască:** *conj. prez. 3.sg.* 47,15
(să) mântui: *inf. prez. fără a* 49,24
(să) va **mântui:** *ind. viit.I. 3.sg.* 49,25
mântuiesc: *ind. prez. 1.sg.* 49,26; 60,16
a **mântui** *inf. prez.* rezum. cap.59; 63,1
să **(se) mântuiască:** *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.59
au mântuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 59,16; 63,5, 9
(ne) vom mântui: *ind. viit.I.* 1.pl. 64,5

MÂNTUIRE: s.f.; var. (Înv. și rar) MĂNTUIRE
mântuirea: *sg. ac.* 46,13
mântuire: *sg. nom./ac.* rezum. cap.6; rezum. cap.7; rezum. cap.8; 12,2; 45,17; rezum. cap.46

mântuirea: *sg. nom./ac.* 25,9; 33,2; 37,32; rezum. cap.40; rezum. cap. 45; 46,13; 49,6; rezum. cap.51; 51,6, 8; 52,7, 10; 56,1; 59,11; 60,18
mântuiri: *pl. ac.* 26,18
mântuirii: *sg. gen.* 33,6; 49,8; 59,17; 61,10

MÂNTUITOR, -TOARE: adj./s.; var. (Înv.) **MÂNTUITORIU** „cel care mântuie"; „Isus Hristos"
Mântuitoriului: *s.m. sg. gen.* 12,3
Mântuitoriul/mântuitoriul: *s.m. sg. nom./ac.* 12,2; rezum. cap.17; 17,10; rezum. cap.19; 43,3; 45,8, 15; 51,5; 62,1, 11
Mântuitoriu/mântuitoriu: *s.m. sg. nom./ac.* 19,20; 43,11; rezum. cap.52; 63,8
Mântuitoriului: *adj. m.sg. gen.* rezum. cap. 12; rezum. cap. 61
mântuitoriul: *adj. m. sg. nom.* 26,1
mântuitoriu: *adj. m. sg. nom.* 45,21

MED: s.m. „persoană care făcea parte din populația de bază a Mediei"; (la pl.) „populație care locuia în Media"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la G. Călinescu, *Scrinul negru*, București, 1960.
meadi: *pl. ac.* rezum. cap.13

MEDEAN: s.f. (cf. **MED**)
medeani: *pl. ac.* 13,17; rezum. cap.21

(a) MERGE: v. III
va meargе: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,8; 52,12; 58,8
mergi: *imperativ 2.sg.* 6,9; 20,2; 21,6; 22,15; 26,20; 38,5
merg: *ind. prez. 3.pl.* 8,6
mergând: *gerunziu* 20,2
să meargă: *conj. prez. 3.sg.* 28,13
meargе: *ind. prez. 3.sg.* 30,29
meargе-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 38,10
voiu meargе: *ind. viit.I. 1.sg.* 45,2
vor meargе: *ind. viit.I. 3.pl.* 45,14
să meargem: *conj. prez. 1.pl.* 59,13

(a) MESTECA: v. I; vezi **(a) AMESTECA**

MESTECAT, -Ă: adj.; vezi **AMESTECAT, -Ă**

MESTECĂTURĂ: s.f.; vezi **AMESTECĂTURĂ**

MEȘTER: s.m.
meșterii: *pl. ac., în sintagma* ***meșterii de lemn*** 3,3
meșterul: *sg. nom.* 40,19
meșterul: *sg. nom.* 40,20
meșterul: *sg. nom., în sintagma* ***meșterul de fier*** 41,7
meșterilor: *pl. gen.* rezum. cap.44
meșterul: *sg. nom., în sintagma* ***meșterul de lemn/meșterul de aur*** 44,13; 46,6

MEȘTEȘUGIRE: s.f.
meșteșugirilor: *pl. gen.* 3,10

MIC, -Ă: adj./s.
mic: *adj. m. sg. nom.* 11,6; 22,24
(ceale mai) mici: *adj. f. pl. ac.* 36,9
(mai) mic: *s.m. sg. nom.* 60,22

(a se) MICȘORA: v. I
(s-)au micșorat: *ind. pf.c. 3.sg.* 50,2
(să) va micșora: *ind. viit.I. 3.sg.* 60,20

MIEL: s.m.
mieii: *pl. nom./ac.* 5,17; 40,11
mielul: *sg. nom./ac.* 11,6; rezum. cap.16; 16,1; 30,23; 65,25
mieilor: *pl. gen.* 34,6
miel: *sg. ac.* 53,7

MIERE: s.f.
miere: *sg. ac.* 7,15
miiare: *sg. ac.* 7,22

MIJLOC: s.n.
mijlocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***din (în) mijlocul*** 4,4; 5,2, 8, 25; 6,12; 7,6, 22; 10,23; 12,6; 19,1, 14, 19, 24; 24,13; 29,23; 41,18; 52,11; 58,9; 61,9; 63,11
mijloc: *sg. ac., în loc. prep.* ***în mijloc de*** 6,5

MILĂ: s.f.
milă: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 9,17; 13,18; 16,5; 26,10; 27,11; 44,23; 47,6; 49,10; 54,8
mile: *pl. ac.* 54,7
mila: *sg. nom./ac.* 54,10; rezum. cap.63
milele: *pl. nom./ac.* 55,3; rezum. cap.63; 63,7
milii: *sg. gen.* 57,1
milelor: *pl. gen.* 63,7, 15

MILOSTIV, -Ă: adj.
milostiv: *m. sg. nom.* rezum. cap.30; rezum. cap.55

(a se) MILOSTIVI: v. IV
(Să) va milostivi: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,1; 30,19
să (Se) milostivească: *conj. prez. 3.sg.* 30,18
milostivindu(-Să): *gerunziu* 30,19

MILOSTIVITOR, -TOARE: s.m./f.; cuvântul nu este înregistrat în DLR
milostivitoriul: *s.m. sg. nom.* 54,10

(a) MILUI: v. IV
miluiașe: *imperativ 2.sg.* 33,2
va milui: *ind. viit.I. 3.sg.* 49,13; 55,7
să miluiască: *conj. prez. 3.sg.* 49,15
am miluit: *ind. pf.c. 1.sg.* 54,8; 60,10

MINCINOS, -OASĂ: adj.; var. (Înv. și reg.) **MINCIUNOS, -OASĂ**
mincinoși: *m. pl. nom.* 30,9
minciunoasă: *f. sg. nom.* 57,4

MINCIUNĂ: s.f.
minciuna: *sg. ac.* 9,15; rezum. cap.28; 28,15
minciunii: *sg. gen.* 28,17; 59,13
minciună: *sg. nom./ac.* 32,7; 44,20; 59,3

MINTE: s.f.
mintea: *sg. ac.* 44,19

(a) MINȚI: v. IV
ai mințit: *ind. pf.c. 2.sg.* 57,11
a mința: *inf. prez.* 59,13

MINUNAT, -Ă: adj./adv./s.

minunat: *adj. m.sg. nom., în sintagma* ***minunat Sfetnic*** 9,6
minunat: *adj. n. sg. ac.* 28,29
minunate: *adj. n. pl. nom./ac.* rezum. cap.25; 25,1
minunat: *adv.* rezum. cap.61
(ceale) minunate: *s.n pl. ac.* 64,3

MINUNE: s.f.
minune: *sg. nom./ac.* 8,18; 20,3; 21,4; 29,14

(a se) MIRA: v. I
(vă) mirați: *imperativ 2.pl.* 29,9
(să) va mira: *ind. viit.I. 3.sg.* 60,5

MIRARE: s.f.
mirare: *sg. ac.* 29,14

MIRĂ: s.f.; var. MIRHĂ (Înv.) „smirnă"
mirha: *sg. ac.* 41,19

MIRE: s.m.
mire: *sg. ac.* rezum. cap.50; 61,10
mirele: *sg. nom.* 62,5

MIREASĂ: s.f.
mireasă: *sg. ac.* 49,18; 61,10; 62,5

MIREASMĂ: s.f.; var. **MIREAZMĂ**
mirezmelor: *pl. gen.* 39,2

MIROS: s.n.
miros: *sg. ac.* 3,24
mirosurilor: *pl. gen.* 39,2
mirosurile: *pl. ac.* 57,9

MIROSITOR, -TOARE: s. (aici) „parfumuri și uleiuri mirositoare" (cf. lat. ol*factōriola*; *olfactōriolum*, *-i* „flaconaș cu parfum")
mirositoarele: *pl. ac.* 3,20

MIRSINĂ: s.f. (Înv.) „mirt"
mirsina: *sg. nom.* 55,13

(a se) MISTUI: v. IV
(să) vor mistui: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,28; rezum. cap.31; 31,3; 66,17
(să) va mistui: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,18
va mistui: *ind. viit.I. 3.sg.* 27,10
mistuiaște: *ind. prez. 3.sg.* 30,27, 30
voiu mistui: *ind. viit.I. 1.sg.* 42,14
am mistuit: *ind. pf.c. 1.sg.* 49,4

MISTUIRE: s.f.
mistuire: *sg. ac.* 41,12

MISTUITOR, -TOARE: adj.
mistuitoriu: *n. sg. ac.* 29,6; 33,14

(a se) MIȘCA: v. I
să miște: *conj. prez. 3.sg.* 10,14
mișca(-)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,32
(să) va mișca: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,20; 46,7
să (să) miște: *conj. prez. 3.sg.* 40,20

MIȘCARE: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la 1773 (după M. Gaster, *Chrestomație română* (...), Vol. II: *Texte (1710 – 1830). Dialectologie, literatură populară, glosar*, Leipzig-București, 1891).
mișcării: *sg. gen.* 19,16
mișcare: *sg. ac.* 24,20

MIȘEL, -EA: s.m./f.
mișelul: *s.m. sg. nom.* 16,4

MIȘELĂTATE: s.f.
mișelătatea: *sg. nom.* rezum. cap.1; 47,11

MITITEL, -EA: adj./s.
mititel: *adj. n. sg. nom./ac.*16,14; 40,15
mititel: *s.m. sg. nom.* 60,22

MITRĂ: s.f.
mitrele: *pl. ac.* 3,19

MOALE: adj.
moale: *f. sg. nom.* 47,1

MOARĂ: s.f.
moara: *sg. ac.* 47,2

MOARTE: s.f.
morții: *sg. gen.* 9,2; 26,19
moartea: *sg. nom./ac.* 25,8; 28,15; rezum. cap.38; 38,18; rezum. cap.53; 53,9
moarte: *sg. ac.* 28,18; 38,1; 53,12

MOAVITEAN: s.m. (cf. **Indice** Fc)
moaviteanilor: *pl. gen.* rezum. cap.15

MOLIE: s.f.
molia: *sg. nom.* 14,11; 51,8
moliia: *sg. nom.* 50,9

MOLID: s.m.; var. **MOLITV**
molitvul: *sg. nom.* 60,13

MORMÂNT: s.n.
mormântului: *sg. gen.* rezum. cap.11
mormântul: *sg. nom./ac.* 11,10; 14,19
mormânt: *sg. ac.* 22,16; 25,2
mormânturi: *pl. ac.* 65,4

MORT, MOARTĂ: adj./s.
(cei) morți: *s.m. pl. ac.* 8,19; 59,10
morților: *s.m. pl. gen.* rezum. cap.26
morți: *s.m. pl. ac.* 37,36
morți: *adj. m. pl. nom.* 22,2; 41,14

MORTĂCIUNE: s.f.
mortăciunile: *pl. nom.* 5,25

MOȘIE: s.f.
moșiilor: *pl. gen.* rezum. cap.5
moșiia: *sg. ac.* 30,23

MOȘTEAN: s.m. „băștinaș" (în *Vulgata* este *accola* „care locuiește aproape; vecin")
moștanul: *sg. nom.* 54,15

(a) MOȘTENI: v. IV
va moșteni: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,2; 54,3; 57,13
vor moșteni: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,21; 60,21; 65,9
au moștenit: *ind. pf.c. 3.pl.* 63,18

MOȘTENIRE: s.f.
moștenirea: *sg. nom./ac.* 11,11; 14,23; 19,25; 47,6; 54,17; 58,14
moșteniri: *sg. gen.* 17,11; 63,17
moștenirile: *pl. ac.* 49,8

MUIERATIC, -Ă: s.m./f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ion Creangă, *Scrierile lui...* Vol. I: *Povești*, Iași, 1890.
(celor) muierateci: *s.m. pl. gen.*rezum. cap.3
(cei) muierateci: *s.m. pl. nom.* 3,4

MUIERE: s.f.; var. (Înv.) **MUIARE**
muieri: *pl. nom.* rezum. cap.4; 4,1
muierile: *pl. nom./ac.* 13,16; 19,16; 27,11
muierilor: *pl. dat.* rezum. cap.32
muieri: *pl. voc., în sintagma* ***muieri găzdace*** 32,9
muierii: *sg. dat.* 45,10
muiarea: *sg. nom.* 49,15
muiare: *sg. ac.* 54,6

(a) MULGE: v. III
să mulgeți: *conj. prez. 2.pl.* 66,11

MULT, -Ă: pron. nehot./adj./adv.
multe: *adj. f./n pl. nom./ac./gen.* rezum. cap.1; 2,3, 4; rezum. cap.5; 5,9; 8,7; 13,4; 17,12; 22,24; 23,3; 24,22; 28,2; 30,33; 31,1; 33,23;

rezum. cap.36; rezum. cap.41; 52,15; rezum. cap.58; rezum. cap.59; rezum. cap.60; rezum. cap.63
mulți: *adj. m. pl. nom., în sintagma* ***cei de mulți ani*** „cei bătrâni" 9,15
mult: *adj. n. sg.nom./ac.* 16, 14, 14
multora: *adj. n. pl. gen.* 17,12
multă: *adj. f. sg. ac.* 21,7
multe: *adj. f. pl. ac., în loc. adv. de* ***multe ori*** 23,16
mulți: *adj. m. pl. nom.* 54,1
(mai) mult: *adv.* 1,5, 13; 16,6; 23,10, 12; 30,20; 32,10; 45,5; 47,1, 8; 54,4; 55,10; 56,12
mult: *adv.* rezum. cap.42; 55,7
mult: *adv. în loc. adv.* ***cu mult*** 56,12
mulți: *pron. nehot. m. pl. nom./ac.* 5,25; rezum. cap.8; 8,15; 52,14; 53,11, 12
multora: *pron. nehot. m. pl. gen.* 30,25; 53,12
multe: *pron. nehot. f./n. pl. ac.* 42,20; rezum. cap.65

MULȚIME: s.f.
mulțime: *sg. nom.* 1,11; 31,4
mulțimea: *sg. nom./ac.* 5,13; 17,12; 29,5, 7, 8; 31,4; 32,14; 37,24; 40,26; 47,9, 12; rezum. cap.53; rezum. cap.54; 54,13; 57,10; 60,5; 63,1, 7, 15
mulțimii: *sg. gen./dat.* 13,4; 17,12

(a) MULȚUMI: v. IV; var. (Înv. și pop.) **(a) MULȚĂMI**
mulțămește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.25

MULȚUMIRE: s.f.; var. (Înv. și pop.) **MULȚĂMIRE**
mulțămirii: *sg. gen.* rezum. cap.12
mulțămire: *sg. ac.* rezum. cap.42; rezum. cap.49

MULȚUMITĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) **MULȚĂMITĂ** (Înv. și pop.) „recunoștință exprimată prin daruri sau recompense materiale"; (Înv. și rar) „ceea ce se oferă drept răsplată"
mulțămită: *sg. nom./ac.* rezum. cap.26; rezum. cap.38; 51,3

MUMĂ: s.f.; vezi MAMĂ

(a se) **MUNCI:** v. IV
a (să) **munci:** *inf. prez.* 66,7
(s-)au muncit: *ind. pf.c. 3.sg.* 66,8

MUNTE: s.m.
muntele: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,2, 3; 8,18; 10,12, 32; 11,9; 13,2; 14,13; 16,1; 18,7; 24,23; rezum. cap.25; 25,6, 7, 10; 28,21; 30,25, 29; 31,4; 37,32; 40,4
munților: *pl. gen.* 2,2; 17,13; 18,6; 37,24; 42,11
munții: *pl. nom./ac.* 2,14; 7,25; 14,25; 34,3; 40,12; 41,15; 42,15; 49,11; 54,10; 55,12; 64,1, 3
muntelui: *sg. gen.* 4,5; 29,8; 30,17
munți: *pl. ac.* 13,4; 18,3; 52,7; 65,7
munte: *sg. ac.* 22,5; 40,9; 57,7
munți: *pl. voc.* 44,23; 49,13
muntele cel sfânt: *sg. ac., în sintagma* ***muntele cel sfânt*** 27,13; 56,7; 57,13; 65,11, 25; 66,20

(a) **MURI:** v. IV
mor: *ind. prez. 3.pl.* 26,14
au murit: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,1; 14,28
vom muri: *ind. viit.I. 1pl.* 22,13
veți muri: *ind. viit.I. 2.pl.* 22,14
vei muri: *ind. viit.I. 2.sg.* 22,18; 38,1
vor muri: *ind. viit.I. 3.pl.* 50,2
va muri: *ind. viit.I. 3.sg.* 59,5; 65,20; 66,24

MURITOR, -TOARE: adj.
muritoriu: *m. sg. ac.* 51,12

MURMURARE: s.f.
murmurare: *sg. ac.* 26,16

MUSCĂ: s.f.
mușții: *sg. dat.* 7,18

MUST: s.n.
must: *sg. ac.* 49,26

(a se) MUSTRA: v. I
mustră(-să): *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.22

MUSTRARE: s.f.
mustrare: *sg. ac.* rezum. cap.46

MUT, -Ă: adj./s.
muților: *s.m. pl. gen.* 35,6
muți: *adj. m. pl. nom.* rezum. cap.56; 56,10

MUTARE: s.f.
mutarea: *sg. ac.* 59,18
mutare: *sg. ac.* 59,18

MUZICESC, -EASCĂ: adj. (Înv.) „muzical"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în 1792 (după Ioan Bianu și Nerva Hodoș, *Bibliografia românească veche 1508–1830*, București. Tom II (1716–1808), 1910).
musicesc: *n. sg. ac., în sintagma* ***tot vasul musicesc*** „orice instrument muzical" (cf. lat. *omne vas musicorum*) 22,24

N

NARĂ: s.f.
narile: *pl. ac.* 2,22; 37,29

(a se) **NAȘTE:** v. III
va **naște:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.7; 7,14; 66,8
(să) va **naște:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.8; 66,8
naște: *ind. prez. 3.sg.* 13,8; 21,3
a **naște:** *inf. prez.* 23,4; 26,17, 18; 37,3; 66,7, 8, 9
naște-veți: *ind. viit.I. 2.pl.* 33,11
(să) nasc: *ind. prez. 3.pl.* 37,30
va să nască: *ind. viit. pop. 3.sg.* 42,14
nașți: *ind. prez. 2.sg.* 45,10; 54,1
vor naște: *ind. viit.I. 3.pl.* 65,23
voiu naște: *ind. viit.I. 1.sg.* 66,9
au născut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,3; 49,21; 51,2, 18; 59,4; 66,7, 8
(s-)au născut: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,6
am **născut:** *ind. pf.c. 1.sg.* 23,4; 26,18
ai născut: *ind. pf.c. 2.sg.* 39,7
nășteai: *ind. imp. 2.sg.* 54,1
nenăscând: *gerunziu* 49,21

NAȘTERE: s.f.
nașterea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.9; rezum. cap.11; rezum. cap.45; rezum. cap.53; rezum. cap.66; 66,7
naștere: *sg. ac.* 37,3; 66,9
nașterii: *sg. gen.* 60,3

(a se) NĂDĂJDUI: v. IV
vor nădăjdui: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,32
să nădăjduiască: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.18
am **nădăjduit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 26,3
nădăjduit-ați: *ind. pf.c. 2.pl.* 26,4
nădăjduind: *gerunziu* 30,2; 31,1
ai nădăjduit: *ind. pf.c. 2.sg.* 30,12
(să) nădăd**jduiește:** *ind. prez. impers.* 30,13
(s-)au nădăjduit: *ind. pf.c. 3.pl.* 31,1
nădăjduiți: *ind. prez. 2.pl.* 32,9, 11
nădăjd**uindu(-vă):** *gerunziu* 32,10
nădăjduiești: *ind. prez. 2.sg.* 36,4, 6, 9; 37,10
(să) nădăjduiesc: *ind. prez. 3.pl.* 36,6

nădă**jduim:** *ind. prez. 1.pl.* 36,7
nădăd**jduiam:** *ind. imp. 1sg.* 38,13
nădăjduiască: *conj. prez. fără să 3.sg.* 50,10
nădăjduiesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.40; 40,31; 42,17; 59,4

NĂDĂJDUIRE: s.f.
nădăjduire: *sg. nom.* 36,4

NĂDEJDE: s.f.
nădeajdea: *sg. nom./ac.* 20,5, 6; rezum. cap.28; 28,15, 17; 30,3; rezum. cap.31; 31,1; rezum. cap.47; 47,10; 57,13
nădeajde: *sg. nom./ac.* 25,4; 30,2, 15; 36,5, 15
nădejdii: *sg. gen.* 32,18

(a) NĂIMI: v. IV
năimind: *gerunziu* 46,6

NĂPĂSTUIT, -Ă: s.m./f.
(celui) năpăstuit: *s.m. sg. dat.* 1,17

NĂPÂRCĂ: s.f.
năpârca: *sg. nom.* 30,6

NĂPRASNĂ: s.f.
năpraznă: *sg. ac.,* (Înv.) *în loc.adv. de năpraznă* „dintr-o dată" 29,6; 40,24; 47,11; 48,3

NĂSIP: s.n.; vezi **NISIP**

(a) NĂVĂLI: v. IV
va năvăli: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,5; 47,11
au năvălit: *ind. pf.c. 3.sg.* 16,9

NĂVĂLIRE: s.f.
năvălire: *sg. ac.* 27,6

NĂVOD: s.n.
năvodul: *sg. ac.* 19,8

NEAM: s.n.
neamului: *sg. gen./dat.* 1,4; 2.,4; 14,32; 26,15; 58,12; rezum. cap.61
neamurile: *pl. nom./ac.* rezum. cap.2; 11,10; 14,6, 12, 26; 25,7; 33,3; rezum. cap.34; 34,2; 40,15, 17; 41,1, 2, 4; rezum. cap.42; 43,9; 45,1; 49,6; 55,5; 60,3, 12; 63,17; 66,18, 20
neam: *sg. ac./nom.* 2,4; 10,6; 18,2; 58,2; 60,22
neamuri: *pl. nom./ac.* rezum. cap.5; 5,26; 11,12; 45,20; 49,22; 52,15; 54,3; rezum. cap.60; 61,9; 66,19
neamurilor: *pl. gen./dat.* 9,1; 10,7; 13,4; 14,9; 16,8; 25,3; rezum. cap.29; 29,7, 8; 42,6; 51,8; 66,19
neamul: *sg. nom./ac.* 9,3; 18,2, 7; 26,2; 38,12; 49,7; 53,8; 55,5; rezum. cap.56; 66,8
neam: *sg. ac., în loc. adv. până la* ***neam şi neam/din*** *neam* ***în*** *neam/în neam* ***şi în neam*** 13,20; 34,10, 17; 60,15; 61,4
neam**uri:** *pl. voc.* 34,1
neamul: *sg. voc., în sintagma neamul* ***Mieu*** 51,4
neamurile: *pl. ac., în sintagmele neamurile* ***neamurilor****/neamurile veacurilor* „generaţiile trecute" 51,8, 9
neam**urilor:** *pl. dat. adn.* 55,4

NEASEMĂNAT, -Ă: adj.
neasămănata: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.40

NEBUN, -Ă: adj.
nebuni: *m. pl. nom., în legătură cu substantivul* ***căpetenii*** (acordul făcut după înţeles) 19,11, 13
nebun: *n. sg. ac.* 19,11
nebună: *f. sg. ac.* 44,25

(a) NEBUNI: v. IV
vor nebuni: *ind. viit.I. 3.pl.* 24,6

NEBUNIE: s.f.
nebunie: *sg. ac.* 9,17
nebunii: *pl. ac.* 32,6
nebuniia: *sg. nom.* 37,28

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) NĂCAZ
năcazului: *sg. gen.* 5,30; 37,3
năcaz: *sg. ac.* rezum. cap.7; 26,16; rezum. cap.30; 30,6; 46,7
năcazu: *sg. nom./ac.* 8,22; 22,18; 33,2
năcazuri: *pl. ac.* rezum. cap.50
năcazul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.8; rezum. cap.20; 25,4; 28,19; rezum. cap.54; 63,9

(a) NECĂJI: v. IV; var. (Pop.) (a) NĂCĂJI
(să) va năcăji: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2
năcăjaşte: *ind. prez. 3.sg.* 19,20
va năcăji: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,1; 28,28
năcăjiia: *ind. imp. 3.sg.* 51,13
a năcăji: *inf. prez.* 58,5
[a fi] năcăjiţi: *pasiv inf. prez.* rezum. cap.59
au fost năcăjit *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.pl.* 63,9
au năcăjit: *ind. pf.c. 3.pl.* 63,10
vei năcăji: *ind. viit.I. 2.sg.* 64,12

NECĂJIRE: s.f.; var. (Pop.) NĂCĂJIRE; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Dicţionariu rumanesc, latinesc şi unguresc.* Din orenduiala excelenţii sale preasfinţitul Ioann Bobb... în două tomuri. Cluj, Tom I: A – L, 1822; tom II: M – Z, 1823.
năcăjirea: *sg. nom.* rezum. cap.29

NECĂJIT, -Ă: adj.; var. (Pop.) NĂCĂJIT, -Ă
năcăjit: *n. sg. ac.* 58,10

NECREDINCIOS, -OASĂ: adj./s.
necredincioasă: *adj. f. pl. (cu des.* **-ă**) *nom.* 1,23
necredincios: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 21,2; 58,4; 65,2
(celui) necredincios: *s.m. sg. dat.* 3,11
(cel) necredincios: *s.m. sg. nom./ac.* 5,23; 11,4; 26,10; 55,7
necredincioşilor: *s.m. pl. gen./dat.* 13,11; 14,5; rezum. cap.26; 48,22; 57,21
(celor) necredincioşi: *s.m. pl. gen.* rezum. cap.30
(cei) necredincioşi: *s.m. pl. nom./ac.* 53,9; rezum. cap.57; rezum. cap.62
necredincioşii: *s.m. pl. nom.* rezum. cap.55; 57,20
necredinciosului: *s.m. sg. gen.* rezum. cap.57

NECREDINŢĂ: s.f.
necredinţa: *sg. nom.* 9,18; rezum. cap.16
necredinţii: *sg. gen.* 58,6

NECURAT, -Ă: adj./s.
necuratului: *s.m. sg. dat.* rezum. cap.7
[cel] necurat: *s.m. sg. nom.* 52,1
necuraţi: *s.m. pl. ac.* 64,6
necurat: *adj. m. sg. nom.* 65,5

NECURĂŢIE: s.f.
necurăţiia: *sg. ac.* 30,22
necurăţiile: *pl. ac.* rezum. cap.64

NECURMAT: adv.
necurmat: 51,13; 52,5

NEDREPT, -EAPTĂ: adj./adv.
nedreapte: *f. pl. nom./ac.* 1,13; rezum. cap.10; 10,1
nedrepţi: *m. pl. nom.* 41,29
nedrept: *adj. m. sg. nom.* 55,7
nedrept: *adv.* 52,5

NEDREPTATE: s.f.
nedr eptate: *sg. nom./ac.* 1,4; 10,1; 29,20; 31,2; 32,6; 53,9; 59,3, 4, 20; 60,18

nedreptatea: *sg. nom./ac.* 5,7, 18; 6,7; 13,11; 14,21; 22,14; 27,9; 30,13; 33,24; 53,6; rezum. cap.60; 64,9
nedreptățile: *pl. nom./ac.* 43,24, 25; 44,22; 50,1; 53,5, 11; 59,2, 12; rezum. cap.63; rezum. cap.64; 64,6; rezum. cap.65; 65,7
nedreptății: *sg. gen.* 59,6; 64,7

NEGREALĂ: s.f.
negreala: *sg. ac.* 1,18

NEGRIJĂ: s.f.; var **NEGRIJE** (aici) „lipsă de grijă"; „liniște sufletească"
negrije: *sg. nom.* 32,17
negrijea: rezum. cap.35

NEGURĂ: s.f.
negură: *sg. ac.* 44,22

NEGUȚĂTOR: s.m.
negutători: *pl. voc., în sintagma negutători de la* ***Sidon*** 23,2
negutători: *pl. nom.* 23,8
negutătorii: *pl. nom.* 47,15

NEGUȚĂTORIE: s.f.
negutătoriia: *sg. nom.* 23,3
negutătoriile: *pl. nom.* 23,18
negutătoria: *sg. nom.* 23,18; 45,14

NEÎNCETARE: s.f.
neîncetarea: *sg. nom.* rezum. cap.40

NEÎNFRÂNARE: s.f.
neînfrânarea: *sg. nom.* rezum. cap.3

NEÎNȚELEPT, -EAPTĂ: adj.
neînțelept: *m. sg. nom.* 32,5
neînțeleaptă: *f. sg. nom.* 44,20

NELEGIUIRE: s.f.
nelegiuirile: *pl. nom./ac.* rezum. cap.50; 50,1; 53,5; 58,1; 59,12
nelegiuirea: *sg. ac.* 53,8
nelegiuiri: *pl. ac.* rezum. cap.57

NELOCUIT, -Ă: s.; var. (Înv.)
(ceale) nelăcuite: *s.n. pl. nom.* 49,19
(cea) nelăcuită: *s.f. sg. nom.* 51,3

NEMERNIC, -Ă: s.m./f./adj.; var. (Înv. și reg.) **NIMERNIC, -Ă** (Înv. și reg.) „persoană care a venit din altă parte"; „pribeag", „venetic"; (despre obiecte; adj.) „străin"
nimearnicii: *s.m. pl. nom.* 5,17
nimearnicul: *s.m. sg. nom.* 14,1; 54,15
nimearnicului: *sg. gen.* 56,3, 6
nimernicilor: *pl. gen.* 60,10
nimearnicilor: *pl. gen.* 61,5
nimearnic: *adj. n. sg. nom.* 28,21

(a) NEMERNICI: v. IV; var. (Înv.) (a) NIMERNICI (Înv. și reg.) „a rătăci fără rost"; „a pribegi"
a nimernici: *inf. prez.* 23,7

NEMILOSTIV, -Ă: adj.
nemilostivi: *m. pl. gen.* 19,4

NEMILOSTIVIRE: s.f.
nemilostivirea: *sg. nom.* rezum. cap.47

NEMULȚUMIRE: s.f.; var. (Înv. și pop.) **NEMULȚĂMIRE**
nemulțămirea: *sg. ac.* rezum. cap.1; rezum. cap.42; rezum. cap.46; rezum. cap.48
nemulțămirii: *sg. gen.* rezum. cap.43

NEMULȚUMITOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Înv. și pop.) **NEMULȚĂMITOR, -TOARE** (Înv. și reg.) „nemulțumit"; (Înv.) „răzvrătit"
[cei] nemulțămitori: *s.m. pl. nom.* rezum. cap.42

NENUMĂRAT, -Ă: adj.
nenumărate: *n. pl. nom.* 2,8

NEPOT, NEPOATĂ: s.m./F.
nepoții: *pl. nom.* 65,23

NEPRIETEN: s.m.; var. (Înv.) **NEPRIIATIN**
nepriiatinii: *pl. ac.* 1,24; 9,11; 42,13; rezum. cap.49; 66,14
nepriiatinilor: *pl. gen./dat.* 59,18; rezum. cap.64; 64,2
nepriiatinilor: *pl. dat. adn* 62,8; 66,6
nepriiatin: *sg. ac.* 63,10

NEPUTINȚĂ: s.f.
neputință: *sg. ac.* 40,30
neputința: *sg. ac.* rezum. cap.41; rezum. cap.50

NEPUTREGĂIOS, -OASĂ: adj.; formația prefixată nu este înregistrată în DLR.
neputregăios: *n. sg. ac.* 40,20

NERODITOR, -TOARE: adj.
neroditoare: *f. sg. gen.* rezum. cap.5

NERUȘINOS, -OASĂ: adj. (Înv.) „nerușinat"
nerușinos: *n. sg. ac.* 33,19

NESAȚ: s.n.
nesațiului: *sg. dat.* rezum. cap.22

NESLĂVIT, -Ă: adj.
neslăvită: *f. sg. nom.* 52,14

NETĂIAT, -Ă: s.m./f.
(cel) netăiat: *s.m. sg. nom., în loc. s.* ***cel netăiat împrejur*** 52,1

NETED, -Ă: adj./s. „(despre drumuri) fără hopuri", „drept", „lin"; (Fig.; în relație cu verbul *a vorbi*) „clar"; „limpede"
neatede: *forma este a unui adjectiv, dar contextul* ***– degrabă va grăi și neatede –*** *impune adverbul*; cf. lat. *velociter loquetur et plane*) 32,4
neatede: *adj. f. pl. ac.* 40,4
neated: *n. sg. ac.* 62,10
(ceale) neatede: *s.f. pl. ac.* 49,9

NETREBNIC, -Ă: adj.
netreabnică: *f. sg. ac.* 14,19
netreabnic: *n. sg. nom.* 33,8
netreabnice: *n. pl. nom.* 59,6, 7

NEUMBLAT, -Ă: adj./s.
neumblată: *adj. f. sg. nom.* 35,1
(cea) neumblată: *s.f. sg. ac.* 35,6; 43,19, 20

NEVINDECAT, -Ă: adj.
nevindecată: *sg. ac.* 14,6

NEVINOVAT, -Ă: adj.
nevinovat: *n. sg. ac.* 59,7

NISIP: s.n.; var. (Înv.) **NĂSIP**
năsipul: *sg. ac.* 10,22; 48,19

NOAPTE: s./adv.
noaptea: *adv.* 4,5; 15,1; 21,12; 26,9
noapte: *s.f. sg. ac.* 16,3
nopțile: *s.f. pl. ac.* 21,8

noaptea: *s.f. sg. ac.* 21,11; 29,7; 30,29
nopți: *s.f. sg. gen.* 24,20
noaptea: *s.f. sg. ac., în loc. adv.* ***noaptea și zioa/zioa și noaptea/ toată zioa și toată noaptea*** 27,3; 28,19; 34,10; 60,11; 62,6

NOR: s.n.
nor: *sg. nom./ac.* 4,5; 19,1; 25,5; 44,22
norilor: *pl. gen./dat.* 5,6; 14,14
norul: *sg. ac.* 18,4
norii: *pl. nom./ac.* 45,8; 60,8

NOROD: s.n.
norodul: *sg. nom./ac.* 1,3; 2,6; 3,5, 12, 15; 5,13, 14, 25; rezum. cap.6; 7,17; 8,6, 12, 19; 9,2, 9, 13, 16, 19; 10,2, 22; 13,14; 14,20; 16,14; rezum. cap.17; 18,2, 7; 19,25; 23,13; 24,2; 25,3; 27,11; 28,11, 14; 29,13; 30,5, 6, 9, 19; 32,18; 33,19, 24; 34,5; 40,7; 42,22; rezum. cap.43; 43,8, 21; rezum. cap.44; 44,7; 47,6; 49,13; 51,7, 16, 22; 52,4, 5, 6, 9; 56,3; 60,21; rezum. cap.63; 63,8, 14, 18; 64,9; 65,2, 3, 19
norodului: *sg. gen./dat.* 1,4; 3,14; 6,9, 10; 7,2; 8,11; 10,6; 11,11, 16; 14,32; rezum. cap.18; 22,4; 24,4; rezum. cap.25; 25,8; 26,11; 28,5; 29,14; 30,26; rezum. cap.32; 32,13; 36,11; rezum. cap.41; 43,20; rezum. cap.49; 53,8; 57,14; 58,1; 62,10; 63,11; rezum. cap.64; 65,10, 11, 18, 22; 66,6
norodul: *sg. voc., în sintagmele* ***norodul Gomorii/norodul Mieu (mieu)*** 1,10; 3,12; 10,24; 26,20; 40,1; 51,4
noroade: *pl. nom./ac.* 2,3, 4; 13,4; 43,4; 49,22; 51,5; 62,10
norodului: *sg. dat. adn.* 3,7; 42,5, 6; rezum. cap.48; 49,8
noroadele: *pl. nom./ac.* 3,13; 14,2, 6; 17,13; 25,7; 30,28; 33,3, 12; 43,9; 60,2; 63,6
norod: *sg. nom./ac./gen.* 6,5; 7,8; 12,4; rezum. cap.32; 62,12
noroade: *pl. voc.* 8,9; 34,1; 49,1
noroadelor: *pl. gen./dat.* 10,13, 14; rezum. cap.11; 11,10; 17,12; 19,13; 23,3; 24,13; 25,6; 30,28; 42,1; 51,4; 56,7; 61,9
noroadelor: *pl. dat. adn.* 55,4

NOROI: s.n. (Neob.; fig.) „cantitate mare de oamnei, de lucruri, de fapte etc.", „mulțime"
noroiu: *sg. nom.* 60,6

(a) NOROI: v. IV
noroiește: *ind. prez. 3.sg.* 66,12

NOU, NOUĂ: adj./adv./s.
noao: *adj. f./n. pl. ac.* 1,14; 42,10; 65,17; 66,22
nou: *adj. n. sg. nom.* 62,2; 65,17; 66,22
nou: *adv.* 41,15
(ceale) **noao:** *s.n. pl. ac.* 42,9; 43,19; 48,6

NUIA: s.f.
nuiale: *pl. ac.* 53,2

NUMĂR: s.n.
numărului: *sg. gen.* 21,17
număr: *sg. ac.* 40,26

(a se) NUMĂRA: v. I
(să) numără: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.5
(să) vor număra: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,19
ați numărat: *ind. pf.c. 2.pl.* 22,10
număra-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 65,12

NUME: s.n.
numele: *sg. nom./ac.* 4,1; 7,14; rezum. cap.8; 8,3; 9,6; 12,4; 14,22; 24,15; 26,8, 13; 29,23; 30,27; 41,25; 42,8; 43,1, 7; 44,5; 45,3, 4; 47,4; rezum. cap.48; 48,1, 2, 9, 19; 49,1; 50,10; 51,15; 52,5, 6; 54,5; 56,6; 57,15; 59,19; 62,2; 63,14, 19; rezum. cap.64; 64,2, 7; 65,1, 15; 66,5, 22
nume: *sg. nom./ac.* rezum. cap.7; 40,26; 56,5; 62,2; 63,12; 65,15
numelui: *sg. gen./dat.* 18,7; 25,1; 60,9

(a) NUMI: v. IV
va numi: *ind. viit.I. 3.sg.* 62,2

O

OAIE: s.f.
oaia: *pl. nom./ac.* 11,6; 13,14
oaie: *sg. ac.* 53,7
oi: *pl. ac.* 7,21; 53,6

OASTE: s.f.
oastelor: *pl. gen., în sintagmele* ***Domnul oastelor/Domnului*** *oastelor/* ***Dumnezeul oastelor/Dumnezeului*** *oastelor* 1,9, 24; 2,12; 3,1, 15; 5,7, 9, 16, 24; 6,3, 5; 8,13, 18; 9,7, 13, 19; 10,16, 23, 24, 26, 33; 13,4, 13; 14,22, 23, 24, 27; 17,3; 18,7; 19,4, 12, 16, 17, 18, 20, 25; 21,10; 22,5, 12, 14, 15, 25; 23,9; 24,23; 25,6; 28,5, 22, 29; 29,6; 31,4, 5; 37,16, 32; 39,5; 44,6; 45,13; 47,4; 48,2; 51,15; 54,5
oastea: *sg. nom./ac.* 14,31; 24,21; 34,2, 4; rezum. cap.37; 40,26
oastea: *sg. dat. (cu* ***a + toată****)* 45,12

(a se) OBIȘNUI: v. IV; var. (Înv.) **(a se) OBICINUI**
(să) obicinuise: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 16,10
(s-)au fost obicinuit: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.pl.* 23,1

(a) OBLĂDUI: v. IV
oblăduiesc: *ind. prez. 1.sg.* 48,17

OBLĂDUITOR, -TOARE: s.m./f.
oblăduitorul: *s.m. sg. nom.* rezum. cap.44
oblăduitoriu: *s.m. sg. nom.* rezum. cap.48

OBORÂRE: s.f.; vezi DOBORÂRE

(a) OBORÎ: v. IV; vezi **(a)** DOBORÎ

(a se) OBOSI: v. IV
(să) va obosi: *ind. viit.I. 3.sg.* 44,12

OBOSIRE: s.f.
obosiri: *pl. ac.* 46,1

OBOSIT, -Ă: adj./s.
(cel) obosit: *s.m. sg. ac.* 28,12
(celui) obosit: *s.m. sg. dat.* 40,29
obosit: *adj. m. sg. nom.* 29,8; 50,4

OBRAZ: s.n.
obraze: *pl. nom.* 13,8
obrazul: *sg. ac.* 50,6

OBRAZNIC, -Ă: adj.
obraznici: *m. pl. ac.* rezum. cap.56

OBRĂZNICIE: s.f.
obrăzniciia: *sg. nom.* rezum. cap.66

OCARĂ: s.f.
ocară: *sg. ac.* rezum. cap.3; 23,9; 30,3; rezum. cap.50
ocara: *sg. nom./ac.* 4,1; 22,18; 25,8; 47,3; 51,7; 54,4
ocară: *sg. ac., în loc. adj. de ocară* „rușinos"; „compromițător" rezum. cap.53

OCHI: s.m.
ochii: *pl. nom./ac.* 1,15, 16; 2,11; 3,8; 5,15, 21; 6,5, 10; 17,7; 29,10, 18; 30,20; 32,3; 33,15, 17, 20; 35,5; 37,17; 38,3, 14; 40,26; 42,7; 43,4; 44,18; 49,5, 18; 51,6; 52,10; 59,15; 60,4; 65,12, 16; 66,4
ochilor: *pl. gen.* 3,16; 10,12; 11,3; 13,16; 37,23; 49,16
ochiul: *sg. nom.* 13,18; 64,4

ochi: *pl. ac.* 43,8; 59,10
ochiu: *sg. ac.* 52,8

OCOL: s.n.
ocol: *sg. ac.* 29,3
ocolul: *sg. ac., în sintagma* ***ocolul pământului*** „rotundul pământului" 40,22

ODAIE: s.f.
odăi: *pl. nom.* 34,13

ODIHNĂ: s.f.
odihnă: *sg. nom./ac.* 14,3; 23,12; rezum. cap.32; 32,18; 34,14; rezum. cap.57; 58,11, 12; rezum. cap.66
odihna: *sg. nom.* 28,12
odihnii: *sg. dat. adn.* 66,1

(a se) ODIHNI: v. IV (Înv.) „a se potoli"; „a se astâmpăra"; „a avea liniște, pace din partea cuiva"; „a înceta"
(să) va odihni: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,2; 51,4
(să) vor odihni: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,20
a **(să) odihni:** *inf. prez.* 14,1; 30,32
(s-)au odihnit: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,4
odihnitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,7
vor odihni: *ind. viit.I. 3.pl.* 17,2
odihnit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,8
(vă) veți odihni: *ind. viit.I. 2.pl.* 30,15
odihnească: *conj. prez. fără să 3.sg.* 57,2

ODOR: s.n.
odor: *sg. ac.* 66,20

ODOS: s.n. „ovăz sălbatic"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Samuelis Klein, *Dictionarium Valachico-Latinum*, editat de Gáldi László, în 1944, la Budapesta.
odosul: *sg. ac.* 28,25

ODRASLĂ: s.f.
odrasla: *sg. nom./ac.* rezum. cap.4; 14,22; 15,6; 25,5
odrazla: *sg. nom.* 4,2; 5,7, 24; 34,1; 60,21; 61,9
odraslele: *pl. nom.* 16,8
odraslă: *sg. ac.* 17,10

(a) ODRĂSLI: v. IV
va odrăsli: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,5; 27,6
vor odrăsli: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,4
odrăzlească: *conj. prez. fără să 3.sg.* 45,8
vor odrăzli: *ind. viit.I. 3.pl.* 66,14

ODRĂSLIRE: s.f.; (Înv. și pop.) „încolțire"; „înmugurire"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Chir Chesarie, episcopul Rîmnicului, *Mineiul*, luna lui octombrie, care s-au tipărit acum întîiu rumâneste..., 1776.
odrăslire: *sg. ac.* 18,5

OGLINDĂ: s.f.
oglindele: *pl. ac.* 3,23
oglinde: *pl. ac.* 21,5

OLIVĂ: s.f. (Înv. și reg.) „măslină"; (aici și) „măslin"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ion Budai-Deleanu, *Lexicon românesc-nemțesc și nemțesc-românesc* (...). În patru tomuri [Manuscris din 1818; Bibl. Academiei Române, cotele 3728 – 3731].
olivei: *sg. gen.* „măslinului" 17,6
olive: *pl. ac.* „măsline" 17,6

OLAR: s.m.; var. (Înv.) OLARIU
olariului: *sg. gen./dat.* 29,16; 30,14; 45,9
olariul: *sg. ac.* 41,25

OLTAR: s.n.; var. (În v. și reg.) OLTARIU
oltar: *sg. ac.* 6,6
oltare: *pl. ac.* 17,8
oltariul: *sg. nom./ac.* 19, 19; 56,7; 60,7
oltariului: *sg. gen.* 27,9; 36,7
oltarele: *pl. ac.* 36,7

OM: s.f.
oameni: *pl. ac., în sintagma* ***cei ucigași de oameni*** „asasini" (traducere după lat. *homicida, -ae*) 1,21
oamenilor: *pl. gen./dat.* 2,11, 17; 7,13; 44,15; 51,7; rezum. cap.58; 66,24
oameni: *pl. nom./ac.* 3,25; 6,12; 24,6; 29,21; 30,17; rezum. cap.41; 41,12; 43,4; 44,11; 52,14; 53,3
oameni: *pl. voc., în sintagma* ***oameni hulitori*** 28,14
oameni: *pl. nom.* 29,19; 33,8; 39,3; 41,11, 12; 45,14
omul: *sg. nom./ac.* 2,9, 20, 22; 3,2, 6; 5,7, 15; 7,21; 9,19; 13,12; 14,18; 17,7; 19,2; 31,7; 32,2; 36,6; 42,13; 45,12; 55,7; 56,2; 58,5; 66,3
omului: *sg. gen.* 2,11; 13,7; 22,6; 31,8; 51,12; 56,2
om: *sg. nom./ac.* 6,5, 11; 21,9; 31,3; 38,11; 44,13; 46,11; 47,3; 50,2; 51,12; 59,16; 63,3

OMENESC, -EASCĂ: adj.
omenesc: *n. sg. ac./gen.* 8,1; rezum. cap.61
omenească: *f. sg. nom./ac.* 29,13; 31,8; rezum. cap.40
omenești: *m./f./n. pl. ac.* rezum. cap.31; 37,19; 52,14

(a) OMORÎ: v. IV
omoară: *ind. prez. 3.sg.* 66,3

ONOCENTAUR: s.m. „monstru fabulos, jumătate măgar și jumătate om" (cf. A.T. Laurian, I.C. Massim, *Dicționarul limbei române*, vol. I-II, București, 1871-1876).
onoțentauri: *pl. ac.* (reprezintă adaptarea lat. ***onocentaurus***) 34,14

ONOCROTAN: s.m. „pelican" (cf. **Indice** 2Lg)
onocrotanul: *sg. nom.* 34,11

(a se) OPĂRI: v. IV
să (vă) opăriți: *conj. prez. 2.pl.* 5,11

(a) OPRI: v. IV
opresc: *ind. rpez. 3.pl.* rezum. cap.59

ORB, OARBĂ: s./adj.
orbilor: *s.m. pl. gen.* 29,18; 35,5; 42,7
(cei) orbi: *s.m. pl. ac.* 42,16
(cei) orbi: *s.m. pl. voc.* 42,18
orbii: *s.m. pl. ac.* 59,10
orb: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 42,19; 43,8
orbi: *adj. m. pl. nom./ac.* rezum. cap.56; 56,10

(a se) ORBI: v. IV
(să) va **orbi:** rezum. cap.6
orbește: *imperativ 2.sg.* 6,10
[a fi] orbiți: *pasiv inf. prez.* rezum. cap.59

ORIX: s.m. „gazelă"; cuvântul nu este înregistrat în DLR; reprezintă adaptarea cuvântului ***oryx*** din textul latinesc.
orixul: *sg. ac.* 51,20

ORZ: s.n.
orzul: *sg. ac.* 28,25

OS: s.n.
oasăle: *pl. ac.* 38,13
oasele: *pl. nom./ac.* 58,11; 66,14

(a se) OSÂNDI: v. IV; var. (Înv.) **(a se) OSINDI**
(să) osindește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.6
să osândească: *conj. prez. 3.sg.* 50,9

OSPĂŢ: s.n.
ospeaţele: *pl. ac.* 5,12
ospăţu: *sg. ac.* 25,6
ospăţul: *sg. nom.* 25,6

OSTAŞ: s.m.
ostaşu: *sg. nom.* 3,2; 42,13

OSTENEALĂ: s.f.
osteneala: *sg. nom./ac.* 14,3; 45,14; 55,2
osteneală: *sg. ac.* 43,23, 24; 59,4

(a se) OSTENI: v. IV
ostenit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,14
[e] ostenindu-să: *ind. prez. perifr.* (Neob.; cf. lat. *est laborans*) 5,27
au ostenit *ind. pf.c. 3.sg.* 16,12
(te) vei osteni: *ind. viit.I. 2.sg.* 33,1
(să) va osteni: *ind. viit.I. 3.sg.* 40,28
(să) vor osteni: *ind. viit.I. 3.pl.* 40,30, 31; 65,23
ai ostenit: *ind. pf.c. 2.sg.* 43,22
(te-)ai ostenit: *ind. pf.c. 2.sg.* 47,12; 57,10; 62,8
(te-)ai fost ostenit: *ind. m.m.c.pf. 2.sg.* 47,15
(M-)am ostenit: *ind. pf.c. 1.sg.* 49,4
(S-)au ostenit: *ind. pf.c. 3.sg.* 53,11

OSTROV: s.n.
ostroavele: *pl. nom./ac.* 11,11; 24,15; 40,15; 41,1, 5; 42,4; 51,5; 60,9
ostrovului: *sg. gen.* 20,6
ostrov: *sg. ac.* 23,2, 6
ostroave: *pl. voc.* 42,10; 49,1
ostroave: *pl. ac.* 42,12, 15; 59,18; 66,19

OŞTEAZĂ: s.f. (reg. Trans.) „cartier situat la marginea unui oraş", „suburbie"; (la pl.) „grup izolat de case la marginea satului"; aici prima atestare; cf. MDA, unde prima atestare este la Samuelis Klein, *Dictionarium valachico-latinum*, editat de L. Gáldi la Budapesta, în 1944).
oşteazele: *pl. nom.* 16,8

(a) OŞTI: v. IV
a **oşti:** *inf. prez.* 7,1
va oşti: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,13; 19,2
oştise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 20,1
au oştit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 29,7; 63,10
oştind: *gerunziu* 37,8
să oştască: *conj. prez. 3.sg.* 37,9
oştesc: *ind. prez. 3.pl.* 41,11, 12

OU: s.n.
oaole: *pl. nom./ac.* 10,14; 59,5

P

PACE: s.f.
pacea: *sg. nom./ac.* 26,3; 32,17; 48,18; 52,7; 57,2, 19; 59,8; rezum. cap.60
pace: *sg. nom./ac.* 26,3, 12; 27,5; 38,17; 39,8; 45,7; 48,22; rezum. cap.57; 57,19, 21; 60,17
pace: *sg. ac., în loc. adv.* ***în pace*** 41,3; 55,12
pace: *sg. ac., în sintagmele* ***aşezământ de pace/aşezământul de pace/legătură de pace*** 49,8; 54,10; 61,8
păcii: *sg. gen./dat.* 9,7; rezum. cap.32; 32,18; 33,7; 53,5; rezum. cap.54; 54,13; 59,8; 66,12
păcii: *sg. gen., în sintagma* ***Împăratul păcii*** 9,6
păci: *sg. gen.* rezum. cap.52

PAHAR: s.n.; var. (Înv. şi reg.) PĂHAR
păharul: *sg. ac.* 51,17, 22
păharului: *sg. gen.* 51,17, 22

PAI: s.n.
paie: *pl. ac.* 11,7; 65,25
paiele: *pl. nom.* 25,10
paiu: *sg. ac.* 47,14

PAJURĂ: s.f.; var. (Înv.) PAJERĂ
pajeră: *sg. ac.* 40,31

PALMĂ: s.f.
palma: *sg. ac.* 40,12

PAPURĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) PAPORĂ
paporă: *sg. ac.* 55,13

PARDOS: s.m. (Înv.) „panteră"
pardosul: *sg. nom.* 11,6

PARTE: s.f.
parte: *sg. nom./ac.* 17,14; 18,1; 44,20
partea: *sg. nom./ac.* 57,6; 61,7
parte: *sg.ac., în loc. s.* (Pop.) ***parte bărbătească*** „fiinţă de sex bărbătesc" 66,7
părţile: *pl. ac.* rezum. cap.49; 57,6

PAS: s.n.; var. (Înv. şi reg.) PAŞ
paşilor: *pl. gen.* 3,12
paşu: *sg. ac.* 3,16
paşii: *pl. nom./ac.* 26,6; 59,8

PASĂRE: s.f.; var. (Înv. şi pop.) PASERE
paserea: *sg. nom./ac.* 14,29; 16,2; 46,11
paseri: *pl. nom.* 18,6
paserilor: *pl. dat.* 18,6
paserile: *pl. ac.* 31,5

(a se) PAŞTE: v. III
(să) vor paşte: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,17; 11,7; 14,30; 49,9; 65,25
(să) va paşte: *ind. viit.I. 3.sg.* 27,10
paşte(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,23
va paşte: *ind. viit.I. 3.sg.* 40,11
vor paşte: *ind. viit.I. 3.pl.* 61,5
aţi păscut: *ind. pf.c. 2.pl.* 3,14

PAVĂZĂ: s.f.
pavăza: *sg. nom./ac.* 21,5; 22,6; 37,33

PAZĂ: s.f.
paza: *sg. ac.* 21,8

PĂCAT: s.n.
păcate: *pl. ac.* rezum. cap.1; rezum. cap.5; rezum. cap.24; rezum. cap.55
păcatele: *pl. nom./ac.* 1,18; rezum. cap.3; rezum. cap.5; 38,17; 40,2; 43,24, 25; 44,22; rezum. cap.53; 53,12; 58,1; 59,2, 12
păcatul: *sg. nom./ac.* 3,9; 5,18; 6,7; 27,9
păcat: *sg. ac.* 30,1; 31,7; 53,10

PĂCĂTOS, -OASĂ: s./adj.
păcătos: *adj. n. sg. dat.* 1,4
păcătoşi: *s.m. pl. ac.* 1,28
păcătoşii: *s.m. pl. ac.* 13,9
(cei) păcătoşi: *s.m. pl. nom.* 33,14
păcătosul: *sg. nom.* 65,20

(a) PĂCĂTUI: v. IV
vor păcătui: *ind. viit.I. 3.pl.* 24,6
a **păcătui:** *inf. prez.* 29,21; 59,13
am păcătuit: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 42,24; 64,5
au păcătuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 43,27

PĂCIUIRE: s.f.
păciuirea: *sg. ac.* 60,10

PĂIANJEN: s.m.; var. **PAINJIN**
painjinului: *sg. gen.* 59,5

(a) PĂIENJENI: v. IV; var. (Reg.) **(a) PĂINJENI**
vor păinjeni: *ind. viit.I. 3.pl.* 32,3

PĂMÂNT: s.n.
păminte: *sg. voc.* 1,2
pământul: *sg. nom./ac.* 1,7; 2,7, 8, 19, 21; 6,3, 11; 7,16, 18; 9,1, 19; 10,14; 11,4, 9, 16; 12,5; 13,5, 9, 13, 14; 14,1, 2, 7, 16, 20, 21, 26; 16,4; 18,2; 19,17, 18, 20; 21,14; 23,1, 10, 13; 24,1, 3, 4, 5, 6, 19, 20; 25,8; 26,1, 10, 19, 21; 27,13; 28,22, 24; 30,6, 24; 32,13; 33,9, 17; 34,1, 6, 7, 9; 36,10, 17, 18; 37,7, 16, 38; 38,11; 41,25; 42,5; 44,24; 45,8, 12, 18; 48,13; 49,8; 51,6, 13, 16, 23; 53,8; 55,10; 57,13; 60,2, 18, 21; 61,11; 62,4; 66,1, 8, 22
pământului: *sg. gen./dat.* 1,19; 2,10, 19; 4,2; 5,8, 26; 6,12; 7,22; 8,8; 11,4, 12; 14,9; 15,9; 16,1; 18,1, 6, 7; 19,19, 24; 23,8, 9, 17; 24,4, 11, 13, 16, 17, 18, 21; 26,15, 18, 21; 29,6; 30,23; 37,16, 20; 40,12, 21, 22, 23, 28; 41,5, 9; 42,10; 43,6; 44,23; 45,2, 19, 22; 48,20; 49,6; 52,10; 58,14; 62,11
pământ: *sg. ac.* 3,26; 5,30; 8,22; 14,12; 18,3; 21,1, 9; 22,18; 24,21; 25,12; 26,5, 9, 18; 28,2; 29,4; 30,23; 32,2; 36,17; 39,3; 40,24; 42,4; 45,9; 47,1; 49,23; 51,6; 53,2; 54,9; 55,9; 62,7; 63,6; 65,16, 17
pământul: *sg. gen.* (*cu a + to*) 10,23; 54,5
pământ**ului:** *sg. gen. în loc. s.* ***preste faţa pământului/faţa pământului*** „(în) lume" 23,17; 27,6
pământule: *sg. voc.* 49,13
pământului: *sg. gen., în sintagma* ***Domnul ceriului şi al pământului*** rezum. cap.66

PĂNURĂ: s.f. „ţesătură"; „pânză"
pănura: *sg. ac.* 64,6

PĂR: s.m.
părul: *sg. ac.* 3,24; 7,20

(a se) PĂRĂSI: v. IV
părăsit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,4
(să) va părăsi: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,8; 7,16
au părăsit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,28; 58,2
părăsite vor fi/vor fi părăsite: *pasiv ind. viit.I. 3.pl.* 17,2, 9
părăsind: *gerunziu* rezum. cap.22
părăsând: *gerunziu* rezum. cap.31
voiu părăsi: *ind. viit.I. 1.sg.* 41,17
am părăsit: *ind. pf.c. 1.sg.* 42,16
părăsit a fi/a fi părăsit: *pasiv inf. prez.* rezum. cap.49; rezum. cap.63
părăsitu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 49,14
părăsască: *conj. prez. fără* ***să*** *3.sg.* 55,7
a fi părăsiţi: *pasiv inf. prez.* rezum. cap.59
ai fost părăsită: *pasiv ind. pf.c. 2.sg.* 60,15
sânt părăsiţi: *pasiv ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.63
aţi părăsit: *ind. pf.c. 2.pl.* 65,11

PĂRĂSIRE: s.f.
părăsirea: *sg. ac.* rezum. cap.5

PĂRĂSIT, -Ă: adj./s.
părăsite: *adj. n. pl. nom.* 10,14
părăsită: *adj. f. sg. nom.* 62,12
părăsit: *adj. m. sg. nom.* 64,10
(cea) părăsită: *s.f. sg. nom.* 49,21

PĂRĂSITOR, -TOARE: adj.
părăsitori: *m. pl. dat.* 30,1

(a) PĂREA: v. III
va părea: *ind. viit.I. imper.* 17,11; 23,5

PĂRINTE: s.m.
părinţilor: *pl. gen.* 14,21; 65,7
părinţi: *pl. nom.* 37,12; 64,11

PĂRINTESC, -EASCĂ: adj.; var. (Înv. şi pop.) **PĂRINŢESC, -EASCĂ**
părinţasca: *adj. antep. f. sg. nom.* rezum. cap.27

PĂROS, -OASĂ: s.m./f.
(cei) păroşi: *s.m. pl. nom.* 13,21
(cel) păros: *s.m. sg. nom.* 34,14

PĂRTAŞ, -Ă: s.m./f.
părtaşii: *s.m. pl. nom.* 44,11

PĂSTOR: s.m.; var. (Înv.) **PĂSTORIU**
păstorii: *pl. nom./ac.* 13,20; 56,11; 63,11
păstori: *pl. ac.* 31,4
păstorilor: *pl. gen.* 38,12; rezum. cap.56
păstoriul: *sg. nom./ac.* 40,11; 44,28

PĂSTURĂ: s.f. (Reg.; Trans.) „şervet, ştergat în care se învelesc la ţară alimentele transportate la câmp"; „legătură"
păstură: *sg. ac.* 38,21

(a) PĂŞI: v. IV
păşea: *ind. imp. 3.pl.* 3,16
păşi-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 27,4
va păşi: *ind. viit.I. 3.sg.* 33,21
păşind: *gerunziu* 51,14; 63,1
păşaşte: *ind. prez. 3.sg.* 65,2

PĂŞUNE: s.f.
păşunea: *sg. nom./ac.* 7,25; 34,13; 49,9
păşune: *sg. nom./ac.* 32,14; 37,27

(a) PĂŢI: v. IV (Înv.) „a suferi chinuri fizice sau morale", „a îndura"
paţu: *ind. prez. 1sg.* 38,14

(a) PĂZI: v. IV
păzeaşte: *ind. prez. 3.sg.* 26,2; 56,6
păziia: *ind. imp. 3.pl.* 29,20
fiind păzită: *pasiv gerunziu* rezum. cap.54
păziţi: *imperativ 2.pl.* 56,1
păzând: *gerunziu* 56,2
vor păzi: *ind. viit.I. 3.pl.* 56,4

PĂZITOR, -TOARE: s.m./f.
păzitoriule: *s.m. sg. voc.* 21,11
păzitoriul: *s.m. sg. nom.* 21,12
păzitori: *s.m. pl. ac.* 62,6

PÂINE: s.f.; var. (Reg.) **PÂNE**
pânii: *sg. gen.* 3,1
pâne: *sg. nom./ac.* 3,7; 30,20; 33,16
pâinea: *sg. nom./ac.* 4,1; 58,7; 65,25
pâni: *pl. ac.* 21,14
pânea: *sg. nom.* 28,28; 30,23; 51,14
pâinilor: *pl. gen.* 36,17
pâini: *pl. ac.* 44,15, 19; 55,2
pâine: *sg. ac.* 55,10

(a se) PÂNGĂRI: v. IV
(s-)au pângărit: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,5
să pângărească: *conj. prez. 3.sg.* 56,2, 6
am pângărit: *ind. pf.c. 1.sg.* 63,3

PÂNGĂRIT, -Ă: adj.
pângărit: *m./n. sg. nom.* 6,5; 14,19; 52,11

pângărite: *f. sg. nom./ac.* 6,5; 59,3
pângărită: *f. sg. nom.* 65,4

PÂNTECE: s.n.
pântecele: *sg. nom./ac.* 13,18; 16,11; 46,3; 49,1
pântece: *sg. ac.* 44,2, 24; 48,8; 49,1, 5
pântecelui: *sg. gen.* 48,19; 49,15

PÂNZĂ: s.f.
pânza: *sg. ac.* 25,7; 59,5
pânză: *sg. ac.* 30,1
pânzele: *pl. nom.* 59,6

PÂRĂ: s.f.
pâri: *pl. ac.* 58,4

PÂRÂU: s.n.; var. (Înv. și rar) **PĂRĂU**
părăiele: *pl. nom./ac.* 8,7; 19,6; 32,2; 37,25
părăie: *pl. nom./ac.* 11,15; 30,25; 33,21

PÂRJOLIT, -Ă: adj.
pârjolite: *n. pl. nom.* 13,8

PECETLUIT, -Ă: adj.
pecetluite: *f. sg. gen.* 29,11
pecetluită: *f. sg. nom.* 29,11

PEDEAPSĂ: s.f.
pedeapsa: *sg. nom./ac.* rezum. cap.3; rezum. cap.14; rezum. cap.27; rezum. cap.28
pedeapsă: *sg. nom.* rezum. cap.32

PEPENIȘTE: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Dicționariu rumanesc, latinesc și unguresc*. Din orenduiala excelenții sale preasfințitul Ioann Bobb... în două tomuri. Cluj, Tom I: A – L, 1822; tom II: M – Z, 1823.
pepenișe: *sg. ac.* 1,8

PERECHE: s.f.; var. (Reg.) **PĂRECHE**
părechi: *pl. ac.* 5,10

PERETE: s.n.; var. (Înv. și pop.) **PĂRETE**
păreatele: *sg. ac.* 22,6; 25,4; 59,10
păreate: *sg. ac.* 38,2

PERSAN: s.m. „persoană care făcea parte din populația de bază a Persiei sau care era originară de acolo"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Georgie Șincai din Șinca, *Hronica românilor și a mai multor neamuri (...)* [II], [Tom] I – III, Iași 1853 –1854.
perseani: *pl. ac.* rezum. cap.21

PESCAR: s.m.
pescarii: *pl. nom.* 19,8

PEȘTE: s.m.
pești: *pl. ac.* 19,10
peștii: *pl. nom.* 50,2

PEȘTERĂ: s.f.
peșterile: *pl. ac.* 2,19, 21
peșteri: *pl. ac.* 32,14
peșterea: *sg. ac.* 51,1

(a) PETRECE: v. III
vor petreace: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,6; 13,21; 14,30
petreceți: *ind. rpez. 2.pl.* 18,3
va petreace: *ind. viit.I. 3.sg.* 25,10
au petrecut: *ind. pf.c. 3.sg.* 26,10

PIATRĂ: s.f. „rocă"; „mineral cristalizat cu aspect frumos, cu culori variate, cu duritate mare, care se folosește, de obicei, la confecționarea bijuteriilor"; „stâncă"; „gheață"; „substanță chimică"
piatră: *sg. nom./ac.* 2,10; 22,16; 28,16; 37,19; 48,21; 50,7
pietrilor: *pl. gen.* 2,19, 21; 7,19
pietrile: *pl. ac., în sintagma* ***pietrile scumpe*** 3,21
pietrile: *pl. ac.* 5,2; 27,9; 54,11; 62,10
piatra: *sg. ac.* 10,26; rezum. cap.16; 16,1; 48,21; 51,1
pietri: *pl. ac.* 9,10; 17,1; 33,16; 54,12; 57,5; 60,17
piatra: *sg. ac., în sintagmele* ***piatra smintealii/piatra scandalii/ piatra unghiului*** „piatră de temelie" 8,14; rezum. cap.28
piatră: *sg. ac., în sintagma* ***piatră de grindine*** 30,30
piatră: *sg. ac., în sintagma* ***piatră pucioasă*** 30,33; 34,9
pietrii: *sg. gen.* 32,2; 42,11
pietri: *pl. ac., în sintagma* ***pietri scumpe*** rezum. cap.54

(a) PICA: v. I
pică: *ind. rpez. 3.pl.* 1,30

PICĂTURĂ: s.f.
picătura: *sg. ac.* 40,15

PICIOR: s.n.
piciorului: *sg. gen., în loc. adv.* ***de la talpa piciorului până la creștetul capului*** 1,6
picioarele: *pl. nom./ac.* 3,16; 6,2; 20,2; 23,7; 26,6; 28,3; 41,3; 52,7; 59,7
picioarelor: *pl. gen./dat.* 7,20; 36,12; 49,23; 60,13, 14; 66,1
piciorul: *sg. nom./ac.* 26,6; 32,20; 58,13
piciorului: *sg. gen.* 37,25

PIELE: s.f.
pieile: *pl. ac.* 54,2

PIEPTAR: s.n.
teptariu: *sg. ac.* 3,24

(a) PIEPTĂNA: v. I „a dărăci"
teaptănă: *ind. prez. 3.pl.* 19,9

(a) PIERDE: v. III (Bis.; eufem.) „a ucide"; „a nimici"
să piarză: *conj. prez. 3.pl.* 13,5
ai pierdut: *ind. pf.c. 2.sg.* 14,20; 26,14
voiu pierde: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,22; 65,8
va **pierde:** *ind. viit.I. 3.sg.* 24,1
era **pierduți:** *pasiv ind. imp. 3.pl.* 27,13
a pierde: *inf. prez.* 30,28; 32,7
să pierzu: *conj. prez. 1.sg.* 36,10
pierde: *imperativ 2.sg.* 36,10
a piiarde: *inf. prez.* 54,16

PIERDERE: s.f. (Eufem.) „ucidere"; „nimicire"
pierdere: *sg. ac.* 51,13, 14

(a) PIERI: v. IV
au perit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,13; 15,6
vor peri: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,13; 41,11; 51,6; rezum. cap.60
a peri: *inf. prez.* 14,30
va **peri:** *ind. viit.I. 3.sg.* 22,25; 29,14; rezum. cap.50; 56,5; 60,12
ar **fi perit:** *cond. pf. 3.sg.* 48,19
să pieiu: *conj. prez. 1.sg.* 38,17
să pieri: *conj. prez. 2.sg.* 48,9
piiare: *ind. prez. 3.sg.* 57,1

PIETRICEA: s.f.
pietricealele: *pl. ac.* 48,19

PILĂ: s.f.
pilă: *sg. ac.* 44,12

PILDĂ: s.f.
pilda: *sg. ac.* rezum. cap.5; 14,4; rezum. cap.51

(a) PIPĂI: v. IV
pipăit-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 59,10

PIPĂIRE: s.f.
pipăire: *sg. nom.* 32,14

PIȘAT: s.n.
pișatul: *sg. ac.* 36,12

PITHON: s.m. „prezicător"; cu acest sens, cuvântul nu este înregistrat în DLR; reprezintă încercarea traducătorului de a adapta lat. *pythōn, -ōnis* „prezicător", „ghicitor".
pithonului: *sg. gen.* 29,4

PITHONIC: s.m. „prezicător"; cuvântul nu este înregistrat în DLR (Cf. **PITHON**).
pithonici: *pl. ac.* 8,19; 19,3

(a se) PITULA: v. I
(să) vor pitula: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,18

PLAȘCĂ: s.f. „pelerină lungă"; „mantie"
plașca: *sg. nom./ac.* 28,20; 59,17

PLATĂ: s.f.
plata: *sg. nom.* 40,10; 62,11

PLATOȘĂ: s.f.
platoșa: *sg. ac.* 59,17
platoșea: *sg. ac.* 61,3

(a) PLĂCEA: v. II
plac: *ind. prez. 3.pl.* 30,10
au plăcut: *ind. pf.c. 3.sg.* 42,1
vor plăcea: *ind. viit.I. 3.pl.* 56,7
au plăcut: *ind. pf.c. impers., în structura v. dislocată* ***bine au plăcut*** 62,4

PLĂCUT, -Ă: adj.
plăcută: *sg. ac.* 49,8

(a) PLĂSMUI: v. IV; var. **(a) PLĂZMUI**
am plăzmuit: *ind. pf.c. 1.sg.* 37,26

(a) PLÂNGE: v. III
plângând: *gerunziu* 15,5; 30,19
voiu plânge: *ind. viit.I. 1.sg.* 16,9; 22,4
vor plânge: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,8; 33,7
plânge: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.22
a plânge: *inf. prez.* rezum. cap.22
plâns-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,4, 7; 33,9
vei plânge: *ind. viit.I. 2.sg.* 30,19
plângeți: *imperativ 2.pl.* 32,12
au plâns: *ind. pf.c. 3.sg.* 38,3
plângea: *ind. imp. 3.pl.* 57,18
plâng: *ind. prez. 3.pl.* 61,2, 3
plângeți: *ind. prez. 2.pl.* 66,10

PLÂNGERE: s.f.
plângere: *sg. ac.* 15,2, 3; 16,9; 22,12; 38,3; 61,3
plângerilor: *pl. gen.* 22,5
plângerii: *sg. gen.* 65,19

(a se) PLECA: v. I
(să) va pleca: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,20; 17,7, 8; 45,24
să (vă) plecați: *conj. prez. 2.pl.* 10,4
(să) vor pleca: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,16
să (se) pleace: *conj. prez. 3.sg.* 19,15
va pleca: *ind. viit.I. 3.sg.* 26,5; 31,3
pleacă: *imperativ 2.sg.* 37,17
(s-)au plecat: *ind. pf.c. 3.pl.* 44,15; 59,8
(să) pleacă: *ind. prez. 3.sg.* 44,17
pleacă(-te): *imperativ 2.sg.* 51,23
plecați: *imperativ 2.pl.* 55,3

PLECAT, -Ă: adj.
plecate: *f. sg. gen* 32,2
plecată: *f. sg. ac.* 49,23
plecați: *m. pl. nom.* 60,14

(a) PLESNI: v. IV; var. **(a)** PLEZNI
vor plezni: *ind. viit.I. 3.pl.* 55,12

PLEȘUIRE: s.f. „radere pe cap"; cuvântul nu este înregistrat în MDA.
pleșuire: *sg. ac.* 22,12

PLIN, **-Ă:** adj.
plin: *n. sg. nom.* 6,3
plină: *f. sg. nom.* 13,9; 22,2
pline: *f. pl. nom.* 22,7; 30,27; 33,4
plini: *m. pl. nom.* 51,20

(a se) PLINI: v. IV
vor plini: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,21
plinind: *gerunziu* 44,26
plinește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.45
au plinit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.48; rezum. cap.51
(să) vor plini: *ind. viit.I. 3.pl.* 60,20
să plinească: *conj. prez. 3.sg.* 65,20

PLINIRE: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Chir Chesarie, episcopul Rîmnicului, *Mineiul*, luna lui octombrie, care s-au tipărit acum întîiu rumânește..., 1776.
plinirea: *sg. nom./ac.* 34,1; 42,10

PLOAIE: s.f.
ploaia: *sg. nom.* 30,23; 44,14; 55,10

PLOSCULIȚĂ: s.f.
plosculița: *sg. ac.* 10,33

(a) PLOUA: v. I
să ploaie: *conj. prez. 3.pl.* 45,8

PLUG: s.n.
plugurile: *pl. ac.* 17,9

PLUGAR: s.m.
plugariul: *sg. nom.* 28,24

POAMĂ: s.f.
poame: *pl. ac.* 37,30

POARTĂ: s.f.
porțile: *pl. nom./ac.* 3,26; 24,12; 26,2; 38,10; 45,1, 2; 54,12; 60,11, 18
porț: *pl. ac.* 13,2
poartă: *sg. voc.* 14,31
poartă: *sg. ac.* 22,7; 28,6; 29,21
porți: *pl. ac.* 62,10

(a se) POCĂI: v. IV
(să) pocăiesc: *ind. rpez. 3.pl.* rezum. cap.59

PODOABĂ: s.f.
podoaba: *sg. nom./ac.* 3,18; 33,17; 35,2
podoabă: *sg. nom./ac.* 49,18; 53,2

POFTĂ: s.f.
poftei: *sg. gen.* rezum. cap.3
pofta: *sg. ac.* 26,8

POGORÂRE: s.f.; vezi COBORÂRE

(a se) POGORÎ: v. IV; vezi (a se) COBORÎ

POLATĂ: s.f. (Înv. şi reg.) „palat domnesc, împărătesc"
polata: *sg. ac.* 39,7

(a) POMENI: v. IV
pomeneşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.52
să pomeneşti: *conj. prez. 2.sg.* 64,9

POMENIRE: s.f.
pomenire: *sg. ac.* 22,16; 65,17
pomenirea: *sg. nom./ac.* 23,16; 26,8, 14; 57,8

PONOSLU: s.f. (Înv. şi reg.) „plângere"; (Înv.) „defăimare", „ruşine"
ponoslu: *sg. ac.* rezum. cap.43

PORC: s.m.
porc: *sg. ac.* 65,4; 66,3, 17

(a se) PORNI: v. IV
(să) porneaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.33

PORNIRE: s.f.
pornirea: *sg. ac.* 5,28; 28,2

PORUMBIŢĂ: s.f.
porumbiţa: *sg. ac.* 38,14
porumbiţele: *pl. ac.* 59,11; 60,8

PORUNCĂ: s.f.
porunca: *sg. nom./ac.* 11,14; 29,13
poruncilor: *pl. gen.* rezum. cap.48
poruncile: *pl. ac.* 48,18; rezum. cap.56

(a se) PORUNCI: v. IV
voiu porunci: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,6
porunceaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.8; 28,10, 13
voiu porunci: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,6
am poruncit: *ind. pf.c. 1.sg.* 13,3; 45,12
au poruncit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 13,4; 23,11; 34,16; 38,21; 48,5
(să) porunceaşte: *ind. prez. impers.* rezum. cap.20
poruncise: *ind. m.m. c.pf. 3.sg.* 36,21
porunciţi: *imperativ 2.sg.* 45,11

PORUNCITOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Înv.) PORUNCITORIU
poruncitoriu: *s.m. sg. ac.* 55,4

POST: s.n.
postul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.58; 58,5, 6
postului: *sg. gen.* 58,3
post: *sg. ac.* 58,5

(a) POSTI: v. IV
am postit: *ind. pf.c. 1.sg.* 58,3
postiţi: *ind. prez. 2.pl.* 58,4
să postiţi: *conj. prez. 2.pl.* 58,4

(a se) POTICNI: v. IV; var. (Înv. şi pop.) (a se) POTIGNI
(să) potigneaşte: *ind. prez. 3.sg.* 63,13

POTRIVNIC, -Ă: s.m./f.; var. (Înv. şi reg.) PROTIVNIC, -Ă
protivnicii: *s.m. pl. ac.* 26,11; 49,26; rezum. cap.63
protivnicul: *sg. nom.* 50,8
protivnicilor: *pl. gen.* rezum. cap.51; 59,18

POVARĂ: s.f.
povara: *sg. nom.* 15,1; 17,1; 19,1; rezum. cap.21; 21,1, 11, 13; 22,1; 23,1
povară: *sg. ac.* 46,1

(a se) POVĂŢUI: v. IV
vor povăţui: *ind. viit.I. 3.pl.* 32,1
voiu povăţui: *ind. viit.I. 1.sg.* 42,16
(vă) veţi povăţui: *ind. viit.I. 2.pl.* 55,12

POVĂŢUITOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Înv.) POVĂŢUITORIU
povăţuitori: *s.m. pl. ac.* 32,8
povăţuitoriu: *s.m. sg. nom./ac.* rezum. cap.49; 55,4; 63,14

(a) POVESTI: v. IV
va **povesti:** *ind. viit.I. 3.sg.* 43,21

PRADĂ: s.f.
prada: *sg. nom./ac.* 5,29; 9,3; 10,2, 6; 31,4
pradă: *sg. nom./ac.* 9,5; 49,24; 59,15
prăzi: *pl. ac.* 33,23

PRAF: s.n.; var. (Înv. şi reg.) PRAV
pravul: *sg. nom./ac.* 5,24; 16,4
praf: *sg. ac.* 26,19; 29,4; 40,15; 52,2
praful: *sg. nom./ac.* 17,13; 49,23; 65,25

PRAG: s.n.
pragul: *sg. nom.* 6,4

PRAZNIC: s.n.
praznicile: *pl. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,14
praznice: *pl. ac.* 1,13
praznicele: *pl. nom.* 29,1
praznicului: *sg. gen.* 30,29

(a se) PRĂDA: v. I
pradă: *ind. prez. 3.sg.* 8,1; 21,2
a prăda: *inf. prez.* 8,3; 33,1
am prădat: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,13
vor prăda: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,14
(să) va prăda: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,3
prădezi: *ind. pez. 2.sg.* 33,1
vei fi prădat: *pasiv ind. viit.I. 2.sg.* 33,1
(te) vei prăda: *ind. viit.I. 2.sg.* 33,1

(a) PRĂPĂDI: v. IV
va prăpădi: *ind. viit.I. 3.sg.* 25,7
prăpădi-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 25,8

PRĂPĂDIT, -Ă: adj.
prăpădiţi: *m. pl. nom.* 9,16

(a) PRĂZNUI: v. IV
a **prăznui:** *inf. prez.* rezum. cap.58
vor prăznui: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.58

PRĂZNUIRE: s.f.
prăznuirii: *sg. gen.* 33,20

PREACURVAR: s.m.; var. PREACURVARIU
preacurvariului: *sg. gen.* 57,3

PREAIUBIT, -Ă: s.
(ceale) preaiubite: *s.m./f./n. pl. ac.* 44,9

PREAÎNALT: s.m. „Dumnezeu"
(Celui) Preaînalt: *s.m. sg. dat.* 14,14

PREAÎNĂLŢAT: s.m. „Dumnezeu"
(Cel) Preaînălţat: *s.m. sg. nom.* 57,15

PREA**JMĂ:** s.f.; var. (Înv. și reg.) **PREJMĂ**
pre**jma:** *sg. ac., în loc. prep.* ***în prejma*** 17,13

PREOT: s.m.
preotul: *sg. nom.* 8,2; 24,2; 28,7
preoții: *pl. nom.* rezum. cap.28; 61,6
preoți: *pl. ac.* 37,2; 66,21

PREȚ: s.n.
prețurile: *pl. nom./ac.* 23,17, 18
prețu: *sg. ac.* 45,13

PRIBEA**G, -Ă:** s.m./f.
pribejii: *s.m. pl. ac.* 11,12
pribeajii: *pl. nom.* 16,4

(a) PRIBEGI: v. IV
va pribegi: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,18

PRICEPERE: s.f.
priceaperii: *sg. gen.* 40,14

PRICEPUT, **-Ă:** adj./s.; var. **PRECEPUT, -Ă**
(cel) priceput: *s.m. sg. ac.* 3,3
(celor) precepuți: *s.m. pl. gen.* 29,14
pricepuți: *adj. m. pl. nom.* 5,21

PRICINĂ: s.f.
pricina: *sg. nom.* 1,23
pricinei: *sg. dat.* 10,2
pricină: *sg. ac.* 49,4

PRIETEN: s.m.; var. (Înv.) **PRIIATIN**
priiatinului: *sg. gen.* 19,2; 41,8

(a se) PRIMI: v. IV
să **(să) priimească:** *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.1
au **priimit:** *ind. pf.c. 3.sg.* 8,6; 41,10
primi(-)voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 42,1
a **priimi:** *inf. prez.* rezum. cap.50
să **priimească:** *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.50
ai priimit: *ind. pf.c. 2.sg.* 57,8
a **fi priimit:** *pasiv inf. prez.* rezum. cap.58

PRIMIT, **-Ă:** adj.
priimită: *f. sg. ac.* 58,5
priimit: *n. sg. nom.* 61,2

(a *se***) PRINDE:** v. III
(să) vor prinde: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,15
vor fi prinzând: *ind. viit. perifr. 3.pl.* 14,2
prinsease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg./pl.* 14,2; 20,1
a prinde: *inf. prez.* 19,10; 40,16
va **prinde:** *ind. viit.I. 3.sg.* 28,4
să **(se)** prinză: *conj. prez. 3.pl.* 28,13
au prins: *ind. pf.c. 3.sg.* 29,1; 36,1
să prinză: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.36
va **fi prins:** *pasiv ind. prez. 3.sg.* 49,24

(a) PRISOSI: v. IV
vei prisosi: *ind. viit.I. 2.sg.* 60,5

PRISOSINȚĂ: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *A lui Iliodor istorie ethiopicească*. Cinci cărți. [Manuscris din 1772; Biblioteca Academiei Române, cota 355].
prisosința: *sg. ac.* 7,22

PRISOSIRE: s.f.
prisosirea: *sg. ac.* rezum. cap.55

PRISOSIT: s.n. (Înv.) „prisos"
prisosit: *sg. ac., în loc. adj.* ***de prisosit*** „de prisos" 30,23

(a) PRIVI: v. IV
va privi: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,22
vor privi: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,16; 17,7
au privit: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,7
privesc: *ind. prez. 3.pl.* 30,10
să **priviți:** *conj. prez. 2.pl.* 30,10
privi-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 33,17
privind: *gerunziu* 38,14
vei privi: *ind. viit.I. 2.sg.* 42,20

PRIVEGHETOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Reg.) **PRIVIGHITORIU** (Înv.) „străjuitor"
privighitoriu: *sg. ac.* 21,6

(a) PRO**BOZI:** v. IV (Înv.) „a mustra (aspru)"; (Înv. și pop.) „a face de rușine"; „a ocărî"
va probozi: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,13
a **probozi:** *inf. prez.* 37,4
ai probozit: *ind. pf.c. 2.sg.* 37,23, 24
au probozit: *ind. pf.c. 3.pl.* 65,7

(a se) PRO**POVĂDUI:** v. IV; var. (Înv.) **(a se)** PRO**POVEDUI**
vor propovedui: *ind. viit.I. 3.pl.* 29,23
a **propovedui:** *inf. prez.* rezum. cap.40
propoveduiaște: *ind. prez. 3.sg.* 52,7
(să) propveduiesc: *ind. prez. 3.pl.* 61,1, 2

PROPOVĂ**DUIRE:** s.f.; var. (Înv.) PROPO**VEDUIRE**; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la 1765 (după M. Gaster, *chrestomație română* (...). Vol. II: *Texte (1710 – 1830). Dialectologie, literatură populară, glosar*, Leipyig – București, 1891.
propoveduire: *sg. ac.* rezum. cap.6
propoveduirea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.40; rezum. cap.53; rezum. cap.61; rezum. cap.66
propoveduiri: *sg. gen.* rezum. cap.55

PROPOVĂDUITO**R:** s.m.; var. (Înv.) PROPO**VEDUITOR**
propoveduitorii: *pl. ac.* rezum. cap.52; rezum. cap.62

PROROC: s.m.
prorocul: *sg. nom./ac.* 3,2; 9,15; rezum. cap.22; rezum. cap.25; 28,7; 37,2; 38,1; 39,3; rezum. cap.42; rezum. cap.45; rezum. cap.59; rezum. cap.62; rezum. cap.63; rezum. cap.64; rezum. cap.65
prorocului: *sg. gen.* rezum. cap.15
prorocilor: *pl. gen.* rezum. cap.28; rezum. cap.30
prorocii: *pl. nom.* 29,10

(a) PRO**ROCI:** v. IV
au prorocit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.1
proroceaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; rezum. cap.3; rezum. cap.5; rezum. cap.7; rezum. cap.8; rezum. cap.9; 41,26
prorocind: *gerunziu* rezum. cap.62

PRO**ROCIE:** s.f.
prorociia: *sg. nom.* în titlul cărții: *Prorociia lui Isaie*; rezum. cap.9; rezum. cap.11; rezum. cap.14; rezum. cap.45; rezum. cap.53

PRO**ROCIȚĂ:** s.f.
prorociță: *sg. ac.* 8,3

PROST, PRO**ASTĂ:** s.m./f. „om de rând, de condiție socială modestă"
(cel) prost: *s.m. sg. nom.* 3,5

PRUNC: s.m.
pruncii: *pl. nom./ac.* 3,4; 8,18; 13,16; 40,30; 57,5

pruncul: *sg. nom./ac.* 7,16; 8,4; 11,8; 49,15
prunculuĭ: *sg. gen.* rezum. cap.8
Prunc/prunc: *sg. nom.* 9,6; 10,19; 11,6; 65,20
prunci: *pl. ac.* 13,18
pruncilor: *pl. gen.* 33,18

PSALM: s.m.
psalmii: *pl. ac.* 38,20

PUCIOS, -OASĂ: adj.
pucioasă: *f. sg. ac., în sintagma piatră pucioasă* 30,33; 34,9

PUHOI: s.n.; var. (Înv. și reg.) **POVOI**
povoiu: *sg. ac.* 5,6

(a) PUHOI: v. IV; var. **(a) PUHOIA;** (Înv. și reg.) **(a) POVOI**; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare (aprox. 1800) este la Ion Budai-Deleanu, *Țiganiada*, București, 1953.
vor povoia: *ind. viit.I. 3.pl.* 28,17

PUI: s.m.
puii: *pl. nom./ac.* 5,29; 11,7; 16,2; 30,24; 34,15
puiul: *sg. nom./ac.* 31,4; 38,14

PUITOR, -TOARE: s.m./f.; cu acest sens, cuvântul nu este înregistrat în DLR.
puiutoriul: *s.m. sg. nom., în sintagma* ***puitoriul de leage*** „dătător de lege", „legiuitor" rezum. cap.33; 33,22

PULBERE: s.f.
pulbere: *sg. ac.* 25,12; 26,5; 29,4; 47,1
pulberea: *sg. ac.* 29,5; 41,2, 15

PUMN: s.n.; var. (Înv. și rar) **PUGN**
pugnul: *sg. ac.* 40,12
pumnul: *sg. ac.* 58,4

(a se) PUNE: v. III
voiu pune: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,6; 14,23; 15,9; 22,19; 28,17; 29,3; 42,15; 49,11; 50,3; 51,23; 54,12; 60,17; 66,19
puind: *gerunziu* 5,20; rezum. cap.24
să punem: *conj. prez. 1.pl.* 7,6
am pus: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 8,2; 28,15; 41,15; 50,7; 59,21
să puie: *conj. prez. 3.sg.* 10,6; 13,9; 38,21
va pune: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,20; 27,9; 28,25; 42,4; 51,3; 53,10; 62,7
au pus: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,17; rezum. cap.47; 49,2; 53,6; 63,11
pune: *imperativ 2.sg.* 16,3; 21,5, 6
pusu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,4
vor pune: *ind. viit.I. 3.pl.* 22,7
pusu(-)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,13
ai pus: *ind. pf.c. 2.sg.* 25,2; 47,6, 7; 51,10, 23; 57,7, 8
(să) va **pune:** *ind. viit.I. 3.sg.* 26,1
puiundu-: *gerunziu* rezum. cap.28; 46,7
a **(să) pune:** *inf. prez.* rezum. cap.28
pune-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 37,29; 41,18, 19; 42,16; 43,19; 50,2
pune: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.40
veți pune: *ind. viit.I. 2.pl.* 40,18
vei pune: *ind. viit.I. 2.sg.* 41,15; 49,18
vom pune: *ind. viit.I. 1.pl.* 41,22
pune-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 42,12
puie: *conj. prez. fără să 3.sg.* 44,7
pus-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 51,16
puindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.58
pune(-)-voi: *ind. viit.I. 1.sg.* 60,15
să puiu: *conj. prez. 1.sg.* 61,3
puneți: *ind. prez. 3.pl.* 65,11

(a) PURCEDE: v. III
au fost purces: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg.* 37, 8

(a se) PURTA: v. I
(să) poartă: *ind. prez. 3.sg.* 21,2
să (se) poarte: *conj. prez. 3.sg.* 30,14
purtând: *gerunziu* 30,6
va purta: *ind. viit.I. 3.sg.* 40,11; 53, 11
purta: *ind. imp. 3.sg.* 46,2
(vă) purtați: *ind. prez. 2.pl.* 46,3
voiu purta: *ind. viit.I. 1.sg.* 46,4
purtându-: *gerunziu* 46,7
vor purta: *ind. viit.I. 3.pl.* 49,22
purtați: *ind. prez. 2.pl.* 52,11
au purtat: *ind. pf.c. 3.sg.* 53,4; 63,9
(ne-)am purtat: *ind. pf.c. 1.pl.* 59,10

PURURI: adv.; var. **PURUREA**
pururea: 21,8; 42,14; 49,16; rezum. cap.54; 58,11; 60,11; 64,5; 65,3
pururea: *adv. în loc. adv.* ***de pururea*** rezum. cap.34

(a se) PUSTII: v. IV
(să) va pustii: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,7; rezum. cap.27; 34,10
(să) vor pustii: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,9
va pustii: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,15
(s-)au pustiit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 16,8; 64,10
pustiitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 24, 11
pustiiaște(-te): *imperativ 2.sg.* 44,27

PUSTIIRE: s.f.
pustiirii: *sg. gen.* rezum. cap.1
pustiirea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.3; rezum. cap.6; rezum. cap.7; 24,12
pustiire: *sg. nom./ac.* rezum. cap.7; 13,9; 34,11; 41,19; 60, 12

PUSTIU, -IE: adj./s.n.; var. **PUSTIE:** s.f.
pustiiu: *adj. n. sg. nom./ac.* 1,7; 6,11; 32,2
pustiie: *adj. f. sg. nom.* 3,26
pustie: *adj. f. sg. ac./gen.* 5,6; 14,17; 17,9; 21,1; 27,10; 50,2; 64,10
pustie: *adj. f. pl. nom./ac.* 15,6; 37, 18
pustii: *adj. m./f. pl. ac.* 42,15; 54,3
(ceale) **pustii:** *s.n pl. ac.* 5,17; 44,26
pustiiului: *s.n. sg. gen.* rezum. cap.16; 16,1
pustie: *s.f. sg. ac.* 16,8; 21,1; 32,16; 35,6; 40,3; 41,19; 43,19, 20; 48,21; 63,13
pustiia: *s.f. sg. nom./ac.* 27,10; 32, 15; 42,11
pustiiul: *s.n sg. nom./ac.* 33,9; 35,1; 41,18; 51,3
(cea) pustie: *s.f. sg. nom.* 35,1
pustiile: *s.f. pl. nom./ac.* 49,19; 58,12; 61,4
pustiile: *s.f. pl. voc., în sintagma* ***pustiile Ierusalimului*** 52,9
Pustiiu: *s.n. sg. nom.* 62,4

(a) PUTEA: v. II
neputând: *gerunziu* 56,10
poate: *ind. prez. 3.sg.* 28,20; rezum. cap.45; rezum. cap.46; 49,15; 55,6; 57,20
pociu: *ind. prez. 1.sg.* 29,11
să poți: *conj. prez. 2.sg.* 33,19, 23
poți: *ind. prez. 2.sg.* 47,12
să pociu: *conj. prez. 1sg.* 50,2
să poată: *conj. prez. 3.sg.* 59,1
au putut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,1; 30,5; 46,2; 59,14
va **putea:** *ind. viit.I. 3.sg.* 8,22; 14,27; 16,12; 30,6; 33,14, 20; 36,14; 49,24
vom putea: *ind. viit.I. 1.pl.* 20,6
vei putea: *ind. viit.I. 2.sg.* 36,8; 37,11; 47,11
puteți: *ind. prez. 2.pl.* 41,23

PUTERE: s.f.
putearea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 22,21; 30,27; 39,2; rezum. cap.40; rezum. cap.41; 63,6; rezum. cap.64
puteare: *sg. nom./ac.* rezum. cap.22; rezum. cap.31; 37,3; rezum. cap.40; 40,29; rezum. cap.41; 50,2

puteri *sg. gen.* rezum. cap.33
puterii *sg. gen.* 40,26
puteri *pl. ac.* rezum. cap.42

PUTERNIC, -Ă: adj./s.
(cel) putearnic: *s.m. sg. ac.* 3,1
putearnic: *s.m. sg. nom./ac.* 10,13; rezum. cap.59
(Cel) Putearnic: *s.m. sg. nom.* 28,2
(cei) putearnici *s.m. pl. ac.* 34,7
putearnici *adj. m. sg. nom.* 5,22
putearnici (foarte): *adj. m. pl. nom.* 31,1

PUTOARE: s.f.
putoare: *sg. nom.* 3,24; 34,3

PUTRED, -Ă: adj.
putred: *n. sg. ac.* 14,19

(a) PUTREZI: v. IV
va putrezi: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,27
putrezi-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 50,2

PUŢ: s.n.
puţul: *sg. ac.* 15,8

PUŢIN: pron. nehot./ adj./adv.
puţin: *adv.* 7,13; 10,25; 26,20; 28,10, 13; 49,6
puţine: *adj. f./n. pl. nom./ac.* 10,7, 19; 24,13
puţin: *adj. n. sg. nom.* 16,14
puţini: *adj. m. pl. nom.* 24,6
puţini: *pron. nehot. m. pl. nom.* rezum. cap. 16
puţin: *pron. nehot. n. sg. ac.* 29,17; 54,7
puţânii: *pron. nehot. m. pl. gen.* (*cu prep.* **a**) rezum. cap.28

PUŢINEL, -EA: adj.
puţinea: *f. sg. nom.* rezum. cap.65

PUŢINTEL: adv.
puţintel: 54,8

PUZDERIE: s.f.; var. (Înv. şi reg.) POZDĂRIE, **POZDERIE** „resturi lemnoase care cad din tulpina cânepei sau a inului la melițare"; (Reg.) „pleavă"
pozderia: *sg. ac.* 1,31
pozdăriia: *sg. ac.* 5,24
pozderiia: *sg. ac.* 29,5
pozdărâie: *sg. ac.* 33,11; 41,2
pozderâie: *sg. ac.* 40,24

R

(a se) RADE: v. III
va **r**ade: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,20
(să) va rade: *ind. viit.I. 3.sg.* 15,2

RAM: s.n.
ramului: *sg. gen.* 17,6

RAMURĂ: s.f.
ramurile: *pl. ac.* 6,13

RANĂ: s.f.
rana: *sg. nom./ac.* 1,6; 27,7; 30,26
rană: *sg. ac.* 14,6; 19,22; 38,21
ranele: *pl. ac.* 16,7
ranei: *sg. gen.* 30,26

(a) RĂBDA: v. I
răbdând: *gerunziu* 1,14

RĂBDĂTOR, -TOARE: adj.; var. (Înv.) **RĂBDĂTORIU**
răbdătoriu: *m. sg. nom.* 42,14

(a) RĂCNI: v. IV; var. (Pop.) **(a) RĂGNI**
răgni-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,29
ar răgni: *cond. prez. 3.sg.* 31,4
răgni-vom: *ind. viit.I. 1.pl.* 59,11

RĂCNIRE: s.f.; var. (Pop.) **RĂGNIRE**
răgnirea: *sg. nom.* 5,29

RĂDĂCINAT, -Ă: adj. (Înv. şi r ar) „care este înfipt cu rădăcinile în pământ"
rădăcinat: *n. sg. nom.* 40,24

RĂDĂCINĂ: s.f.
rădăcina: *sg. nom./ac.* 5,24; 11,1, 10; 14,29, 30
rădăcină: *sg. ac.* 14,19; 37,31; 53,2

(a se) RĂDICA: v. I; vezi **(a se) RIDICA**

RĂDICARE: s.f.; vezi **RIDICARE**

RĂDICAT, -Ă: adj.; vezi **RIDICAT, -Ă**

RĂMAS, -Ă: s.m./f.
(cel) rămas: *s.m. sg. nom./ac.* 7,3; 44,15
(celui) rămas: *s.m. sg. dat.* 28,5

RĂMĂŞIŢĂ: s.f. „ceea ce rămâne dintr-un tot sau dintr-o cantitate oarecare, după ce partea cea mai mare a fost utilizată"; (Înv. şi pop.) „urmaş"
rămăşiţele: *pl. nom./ac.* rezum. cap.4; rezum. cap.10; 10,19, 21, 22; 14,22, 30; 17,3; 21,17; rezum. cap.29; 37,4, 32; rezum. cap.46
rămăşiţe: *pl. nom.* 4,3; rezum. cap.65
rămăşiţa: *sg. nom./ac.* 10,20; 37,31; 38,11; 44,17, 19
rămăşiţelor: *pl. gen./dat.* rezum. cap.11; 15,9
rămăşiţii: *sg. gen.* 11,11
rămăşiţei: *sg. dat. adn.* 11,16
rămăşiţelor: *pl. dat. adn.* rezum. cap.24
rămăşiţele: *pl. voc., în sintagma* ***rămăşiţele casii lui Israil*** 46,3

(a) RĂMÂNE: v. III; var. **(a) RĂMÂNEA:** v. II
va **fi rămas:** *ind. viit. ant. 3.sg.* 4,3; 7,22; 37,31
rămăsease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg./pl.* rezum. cap.6; 6,12; 27,13
veţ rămânea: *ind. viit.I. 2.pl.* 7,9
va rămânea: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,11, 16
rămâind: *gerunziu* rezum. cap.16
rămâne: *ind. prez. 3.sg.* 17,5; 40,8; rezum. cap.50
au rămas: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 17,9; 40,26
vor rămânea: *ind. viit.I. 3.pl.* 18,5
rămân: *ind. prez. 3.pl.* 24,13

RĂMIŞOR: s.m. „ram mic"; „rămurea"; cu această formă, cuvântul nu este înregistrat în MDA, în schimb este înregistrată formația diminutivală ***rămuşor***, cu prima atestare târzie, la Sab. Pop-Barcianu, *Dicţionar român-german şi german-român* (...), Sibii, 1900.
rămişorii: *pl. nom.* 18,5

(a se) RĂNI: v. IV
eşti rănit: *pasiv ind. prez. 2.sg.* 14,10
răneai: *ind. imp. 2.sg.* 14,12
rănit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 51,9
(S-)au rănit: *ind. pf.c. 3.sg.* 53,5

RĂNIT, -Ă: adj.
rănit: *n. sg. ac.* 18,2

(a se) RĂPI: v. IV
să răpească: *conj. prez. 3.sg./pl.* 10,2, 6
răpi(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,16

(să) va **răpi**: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,13
au răpit: *ind. pf.c. 3.pl.* 17,14; 18,2, 7
vor răpi: *ind. viit.I. 3.pl.* 33,23

RĂPIRE: s.f.
răpire: *sg. ac.* 5,5; 24,3; 33,23; 42,22
răpirea: *sg. ac.* 61,8

RĂPIT, -Ă: adj.
răpită: *f. sg. ac.* 41,2
răpit: *n. sg. nom.* 42,22

(a) RĂSĂRI: v. IV
au răsărit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 9,2; 42,5; 60,1
răsărea: *ind. imp. 2.sg.* 14,12
va răsări: *ind. viit.I. 3.sg.* 35,7; 58,8; 60,2; 61,11
a răsări: *inf. prez.* 42,9
vor răsări: *ind. viit.I. 3.pl.* 43,19
răsară: *conj. prez. fără să 3.sg.* 45,8
a răsări: *inf. prez.* 55,10
răsări-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 58,10
răsare: *ind. prez. 3.sg.* 61,11

RĂSĂRIT: s.n.
răsărit: *sg. ac.* 9,12; 41,2; 43,5; 46,11
răsăritului: *sg. gen.* 11,14
răsăritul: *sg. ac.* 13,10; 41,25; 45,6
răsărituri: *pl. ac.* 59,19

RĂSCOALĂ: s.f.
răscoala: *sg. ac.* 25,5
răscoalele: *pl. nom.* 41,12

(a se) RĂSCUMPĂRA: v. I „a elibera o persoană din captivitate, din robie, în schimbul unei plăți"; (Bis.) „a (se) mântui"
(să) va răscumpăra: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,27
au răscumpărat: *ind. pf.c. 3.sg.* 29,22; 44,23; 63,9
am răscumpărat: *ind. pf.c. 1.sg.* 43,1; 44,22
răscumpărat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,20; 52,9
răscumpăra: *inf. prez. fără a* 50,2
sânt răscumpărați: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 51,11
(vă) veți răscumpăra: *ind. viit.I. 2.pl.* 52,3

RĂSCUMPĂRARE: s.f.
răscumpărarea: *sg. ac.* rezum. cap.52; rezum. cap.61
răscumpărării: *sg. ac.* 63,4

RĂSCUMPĂRAT, **-Ă**: adj./s.
(cei) răscumpărați: *s.m. pl. nom.* 35,10
răscumpărați: *adj. m. pl. nom.* 62,12

RĂSCUMPĂRĂTOR, -TOARE: s.m./f. (Bis.) „mântuitor"
răscumpărătorul: *s.m. sg. nom.* 41,14; 43,14; 44,6, 24; 47,4; 48,17; 49,7, 26; 54,5, 8; 60,16
răscumpărătoriu/Răscumpărătoriu: *s.m. sg. nom.* rezum. cap.48; 59,20

(a) RĂSIPI: v. IV; vezi **(a)** RISIPI

RĂSIPIRE: s.f.; vezi RĂSIPIRE

RĂSIPIT, **-Ă**: s.m./f.; vezi RĂSIPIT, -Ă

(a) RĂSPLĂTI: v. IV
răsplătind: *gerunziu* 16,5
au răsplătit: *ind. pf.c. 3.sg.* 63,7
voiu răsplăti: *ind. viit.I. 1.sg.* 65,6
răsplătește: *ind. prez. 3.sg.* 66,6
a **răsplăti**: *inf. prez.* 66,15

RĂSPLĂTIRE: s.f.
răsplătiri: *pl. ac.* 1,23
răsplătirea: *sg. nom./ac.* 3,11; rezum. cap.40; rezum. cap.66
răsplătirii: *sg. gen.* 34,8; 35,4
răsplătire: *sg. nom./ac.* rezum. cap.58; 59,18; 66,6

(a se) RĂSPUNDE: v. III
răspunde-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,7
au răspuns: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,9; 21,9; 36,21; 59,12
vor răspunde: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,22; 14,10
(să) va răspunde: *ind. viit.I. impers.* 14,32
va răspunde: *ind. viit.I. 3.sg.* 29,11, 12; 30,19; 38,15
vei răspunde: *ind. viit.I. 2.sg.* 36,7
(nu) răspundeți: *imperativ prohib. 2.pl.* 36,21
răspunde: *imperativ 2.sg.* 38,14
să răspundă: *conj. prez. 3.sg.* 41,28
ați răspuns: *ind. pf.c. 2.pl.* 65,12
să răspundă: *conj. prez. 3.sg.* 66,4

(a) RĂSTURNA: v. I
au răsturnat: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,12

(a se) RĂSUNA: v. I
va răsuna: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,30; 16,11
răsuna-**vor**: *ind. viit.I. 3.pl.* 17,13
(să) va răsuna: *ind. viit.I. impers.* 27,13
răsunați: *imperativ 2.pl.* 44,23

RĂSUNARE: s.f.
răsunarea: *sg. ac.* 18,3

RĂȘINĂ: s.f.
rășină: *sg. ac.* 34,9

(a) RĂTĂCI: v. IV
rătăcesc: *ind. prez. 3.pl.* 16,3; 29,24
rătăcit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 16,8; 28,7
a **rătăci**: *inf. prez.* 19,14; 63,17
rătăcește: *ind. prez. 3.sg.* 19,14
rătăcind: *gerunziu* 28,1; 57,17
au rătăcit: *ind. pf.c. 3.pl.* 28,7; 47,15
să rătăcească: *conj. prez. 3.pl.* 35,8
am rătăcit: *ind. pf.c. 1.pl.* 53,6

RĂTĂCIRE: s.f.
rătăcirea: *sg. nom.* 26,3
rătăcirii: *sg. gen.* 30,28
rătăcirilor: *pl. dat. adn.* 45,16

RĂTĂCIT, **-Ă**: s.m./f.
[cei] rătăciți: *s.m. pl. ac.* 58,7

RĂTEZ: s.n. „drug pentru zăvorâtul ușii"; „zăvor"; „lanț"; (aici) „ceea ce este zăvorât; înlănțuit"
rătezele: *pl. nom.* 15,5

RĂU, REA: adj./s./adv.
rău: *s.n. sg. ac.* 3,11; 5,20; 41,23; 56,2; 59,7, 15; 65,12; 66,4
răul: *s.n. sg. nom./ac.* 5,20; 7,15, 16; 31,2; 33,15; 47,11
(celor) răi: *s.m. pl. gen.* 14,20; 31,2; rezum. cap.66
(cei) răi: *s.m. pl. nom.* rezum. cap.42
(ceale) reale: *s.n. pl. nom.* 3,9
reale: *s.n. pl. ac.* rezum. cap.59
rău (foarte): *adv.* 17,11
rău: *adv.* 23,5
reale: *adj. n. pl. nom.* 32,7
rea: *adj. f. sg. nom.* 35,9

RĂUTATE: s.f.; var. (Înv.) RĂOTATE
răotăți: *pl. ac.* rezum. cap.1; rezum. cap.2
răotatea: *sg. nom./ac.* 1,16; 7,5; 10,25; 24,20; 26,21; 40,2; 47,10; 57,17; 59,15
răotățile: *pl. nom./ac.* rezum. cap.8; 13,11; rezum. cap.59
răotății: *sg. gen.* 57,1

RĂZBOI: s.n.
războiu: *sg. ac./gen.* rezum. cap.2; 2,4; 3,25; 21,15; 22,2; 27,4; 28,6; 42,25
războiului: *sg. gen.* 13,4
războaie: *pl. ac.* 30,32

RĂZBOITOR, -TOARE: adj.
războitoare: *n. pl. gen., în sintagma* ***împreună războitoare*** „care se luptă unul cu celălalt" (cf. **ÎMPREUNĂ**) 37,26

(a) RÂNCHEZA: v. I
rânteză: *imperativ 2.sg.* 10,30
vor rânteza: *ind. viit.I. 3.pl.* 24,14
rânchiiază: *imperativ 2.sg.* 54,1

RÂND: s.n.
rândul: *sg. ac., în loc. prep. după rândul* 5,17
rând: *sg. ac., în loc. adv. pre rând* 28,25; 54,11

(a se) RÂNDUI: v. IV
să rânduiți: *conj. prez. 2.pl.* 3,7
va rândui: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,28
(să) rânduiaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.22
rânduiești: *ind. prez. 2.sg.* 36,5
rânduiaște: *imperativ 2.sg.* 38,1
am **rânduit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 44,7; 62,6
rânduia**ște(-să):** *ind. rpez. 3.sg.* rezum. cap.49

RÂNDUIALĂ: s.f.
rânduiala: *sg. ac.* 44,7

RÂNDUNICĂ: s.f.; var. **RÂNDUNEA**
rândunea: *sg. ac.* 38,14

RÂPĂ: s.f.
râpele: *pl. ac.* 8,7

RÂU: s.n.
râurilor: *pl. gen.* 7,18; 33,21
râu: *sg. ac.* 7,20; 11,15; 19,8
râului: *sg. gen.* 8,7; 19,7; 23,3; 27,12
râul: *sg. nom./ac.* 18,1; 19,5; 23,10; 45,7; 48,18; 59,19; 66,12
râurile: *pl. nom./ac.* 18,2, 7; 19,6; 42,15; 43,2; 44,27; 47,2; 50,2
râuri: *pl. ac.* 19,7; 41,18; 43,19, 20

(a) RÂURA: v. I „a curge"; aici prima atestare a cuvântului; cf. DLR, în *Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemțesc*, Buda, 1825.
răurați: *imperativ 2.pl.* 45,8

RÂVNĂ: s.f. (Înv.) „invidie"; „gelozie"; „dușmănie"; „zel", „ardoare"
râvna: *sg. nom./ac.* 9,7; 11,13; 37,32; 42,13; 63,15
râvnii: *sg. gen.* 59,17

(a) RÂVNI: v. IV; var. (Înv. și reg.) **(a) RĂVNI**
va răvni: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,13
răvnesc: *ind. prez. 3.pl.* 26,11

REPAUS: s.n.; var. (Înv. și pop.) **RĂPAUS**
răpausului: *sg. gen.* 38,11

REPEJUNE: s.f. „pantă abruptă", „povârniș"; „apă curgătoare"; „puhoi de apă"
răpegiunile: *pl. nom./ac.* 7,19; 34,9
răpejunea: *sg. ac.* 15,7; 27,12
răpegiunea: *sg. ac.* 30,28, 33; 66,12
răpejuni: *pl. nom./ac.* 35,6; 57,5
răpegiuni: *pl. ac.* 43,16
răpejunii: *sg. gen.* 57,6

(a se) REZEMA: v. I; var. **(a se) RĂZIMA**
(să) va răzima: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,20; 36,6
(v-)ați răzimat: *ind. pf.c. 2.pl.* 30,12

REZEMAT, -Ă: adj.; var. **RĂZIMAT, -Ă**
răzimați: *m. pl. nom.* 10,20

(a se) RIDICA: v. I; var. (Înv. și pop.) **(a se) RĂDICA**
(să/Să) va rădica: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,2, 17; 18,3; 52,13
va rădica: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,4; 5,26; 10,24, 26; 11,15; 22,17; 40,11
a rădica: *inf. prez.* rezum. cap.5
(s-)ar rădica: *cond. prez. 3.sg.* 10,15
rădicați: *imperativ 2.pl.* 13,2; 40,26; 51,6; 62,10
să **(se) rădice:** *conj. prez. 3.pl.* 19,2
vor rădica: *ind. viit.I. 3.pl.* 24,14; 61,4
(Mă) voiu rădica: *ind. viit.I. 1.sg.* 33,10
rădică: *imperativ 2.sg.* 37,4; 49,18; 50,4; 60,4
ai rădicat: *ind. pf.c. 2.sg.* 37,23
rădice**(-să):** *conj. prez. fără să 3.pl.* 42,11
rădică: *ind. prez. 3.pl.* 45,20
voiu rădica: *ind. viit.I. 1.sg.* 49,22
rădică**(-te):** *imperativ 2.sg.* 51,17
rădicat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 52,8
au rădicat: *ind. pf.c. 3.sg.* 63,9
va râdica: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,11; 11,12
râdică: *ind. prez. 3.sg.* 10,15

RIDICARE: s.f.; var. (Înv. și pop.) RĂDICARE
rădicarea: *sg. ac.* rezum. cap.11

RIDICAT, -Ă: var. (Înv. și pop.) **RĂDICAT, -Ă**
rădicați: *m. pl. ac.* 2,13
rădicate: *n. pl. ac.* 2,14
rădicat: *n. sg. ac.* 6,1; 30,25; 57,7

(a se) RISIPI: v. IV; var. (Înv. și rar) **(a se)** RĂSIPI
răsipesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,12
răsipi-voiu: *ind. viit.I. 1sg.* 5,5; 42,14
(să) va **răsipi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 8,10; 24,3
va răsipi: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,14; 24,1; 28,17, 25; 41,16
(să) **vor** răsipi: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,34
au răsipit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 13,19; 37,11
(s-)au răsipit: *ind. viit.I. 3.sg./pl.* 15,1; 33,3
voiu răsipi: *ind. viit.I. 1.sg.* 19,3
răsipit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 24,5
vei răsipi: *ind. viit.I. 2.sg.* 30,22
răsipitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 33,8
vor răsipi: *ind. viit.I. 3.pl.* 34,13
răsipindu-: *gerunziu* 49,17
(nu) răsipi: *imperativ prohib. 2.sg.* 65,8

RISIPIRE: s.f.; var. (Înv. și rar) **RĂSIPIRE**
răsipire: *sg. ac.* 24,3
răsipirea: *sg. nom.* rezum. cap.46

RISIPIT, -Ă: adj./s.; var. (Înv. și rar) **RĂSIPIT, -Ă**
(cei) răsipiți: *s.m. pl. ac.* 11,12; 56,8
răsipite: *adj. f. pl. ac.* 49,8; 61,4

(a) ROADE: v. III
va roade: *ind. viit.I. 3.sg.* 51,8

ROATĂ: s.f.
roțile: *pl. nom.* 5,28
roata: *sg. nom.* 28,27, 28

ROB, ROABĂ: s.m./f.
rob: *s.m. sg. nom.* 5,13
robilor: *pl. gen.* rezum. cap.47
roabă: *sg. voc.* 52,2

(a) ROBI: v. IV
ai robit: *ind. pf.c. 2.sg.* 14,3

ROBIE: s.f.
robiia: *sg. nom./ac.* rezum. cap.14; 20,4; 49,25

robie: *sg. ac.* 14,3; 23,13; 46,2
robia: *sg. nom.* rezum. cap.20; 45,13

ROBIT, -Ă: s.m./f.
[cea] robită: *s.f. sg. nom.* 49,21
(celor) robiți: *s.m. pl. dat.* 61,1

ROD: s.n.; var. ROADĂ: s.f.
roada: *s.f. sg. ac.* 3,10; 10,12; 57,19; 61,11
rodul: *s.n. sg. nom./ac.* 4,2; 27,9; 37,30
rodurile: *s.n. pl. nom./ac.* 17,6; 65,21
roadele: *s.f. pl. nom.* 23,3
roadelor: *s.f. pl. gen.* 30,23
rod: *sg. ac.* 37,31

(a) RODI: v. IV
rodești: *ind. prez. 2.sg.* 45,10OK

RODIRE: s.f.
rodiri: *pl. ac.* 5,17
rodirea: *sg. ac.* rezum. cap.66

RODITOR, -TOARE: adj.
roditoare: *f. sg. ac.* 32,12

(a se) ROȘI: v. IV
(să) va roși: *ind. viit.I. 3.sg.* 29,22

ROȘU, ROȘIE: adj.
roșii: *n. pl. nom.* 1,18
roșie: *f. sg. nom.* 63,2

ROUĂ: s.f.
roao: *sg. ac.* 18,4
rooa: *sg. nom.* 26,19

RUDĂ: s.f.
ruda: *sg. nom./ac.* 14,22; 44,3; 48,19

(a se) RUGA: v. I
(să) roagă: *ind. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.16; 44,17; 45,20
să (se) roage: *conj. prez. 3.sg.* 16,12; rezum. cap.37
rogu(-mă): *ind. rpez. 1.sg.* 38,3
vor ruga: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,10
(s-/S-)au rugat: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,15; 38,2; 53,12
ai rugat: *ind. pf.c. 2.sg.* 37,21
(să) ruga: *ind. imp. 3.sg.* 37,38
(să) vor ruga: *ind. viit.I. 3.pl.* 45,14
(te-)ai rugat: *ind. pf.c. 2.sg.* 57,10
rugându(-să): *gerunziu* rezum. cap.64

RUGĂCIUNE: s.f.
rugăciunea: *sg. ac.* 1,15; 38,5
rugăciune: *sg. ac.* 37,4
rugăciunii: *sg. gen., în sintagma* ***casa rugăciunii*** rezum. cap.56; 56,7
rugăciune: *sg. ac., în sintagma* ***casa cea de rugăciune*** 56,7

(a se) RUPE: v. III; var. (Înv. și reg.) (a se) RUMPE
(să) va rumpe: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,27; 19,3; 51,6
rupând: *gerunziu* 28,2
(să) vor rumpe: *ind. viit.I. 3.pl.* 33,20; 50,9
rumpe: *imperativ 2.sg.* 58,6
ai rumpe: *cond. prez. 2.sg.* 64,1

RUPT, -Ă: adj.
rupt: *n. sg. ac.* 36,6

RUPTURĂ: s.f.
ruptură: *sg. ac.* 30,13

(a se) RUȘINA: v. I
(să) vor ruși**na:** *ind. viit.I. 3.pl.* 1,29; 20,5; 41,11; 44,11; 45,25; 49,23; 66,5
(vă) veți rușina: *ind. viit.I. 2.pl.* 1,29; 45,17; 65,14
ruși**nează(-te):** *imperativ 2.sg.* 23,4
(să) va **ruși**na: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,23; 29,22
să **(se)** ruși**neaze:** *conj. prez. 3.pl.* 26,11; 44,9
(s-)au rușinat: *ind. pf.c. 3.pl.* 30,5; 45,16
(vă) rușinați: *imperativ 2.pl.* 32,11; 46,8
rușinează**(-să):** *ind. prez. 3.pl.* 42,17
(M-)am rușinat: *ind. pf.c. 1.sg.* 50,7
(Mă) voiu rușina: *ind. viit.I. 1.sg.* 50,7
(te) vei rușina: *ind. viit.I. 2.sg.* 54,4

RUȘINARE: s.f.
rușinare: *sg. ac.* 30,3, 5

RUȘINE: s.f.
rușine: *sg. nom./ac.* 42,16, 17; 45,16; 54,4
rușinea: *sg. ac.* 47,2; 61,7
rușine: *sg. ac., în loc. adj.* ***fără ruși**ne* 56,11

S

SABIE: s.f.
sabia: *sg. nom./ac.* 1,20; 27,1; 37,38; 65,12
sabiile: *pl. ac.* 2,4
sabie: *sg. ac.* 2,4; 3,25; 13,15; 14,19; 22,2; 31,8; 37,7; 49,2; 56,1
sabiilor: *pl. gen.* 21,15
sabiii: *sg. gen.* 21,15; 31,8; 41,2
sabiia: *sg. nom.* 31,8; 34,5, 6; 51,19

SAC: s.m. (Înv.) „îmbrăcăminte făcută din sac (pânză de fuior de câlți sau de buci din care se fac sacii) care se purta în semn de doliu sau de pocăință ori de către cei săraci"
sac: *sg. ac.* 15,3; 22,12; 37,1; 50,3; 58,5
sacul: *sg. ac.* 20,2
saci: *pl. ac.* 37,2

SAD: s.n. (Înv. și reg.) „răsad"
sad: *sg. ac.* 17,10

SAFIR: s.m.
safiri: *pl. ac.* 54,11

SALCIE: s.f.; var. (Înv. și pop.) SALCE
sălcilor: *pl. gen.* 15,7
sălcile: *pl. ac.* 44,4

SARCINĂ: s.f. „greutate"; „povară"
sarcina: *sg. nom./ac.* 10,27; 14,25; 30,6; 58,6

SAȚ: s.n.; var. (Înv. și pop.) SAȚIU
sațiu: *sg. ac.* 55,2; 66,24
sațiul: *sg. ac.* 56,11

SĂCULEȚ: s.m.
săculețu: *sg. ac.* 46,6

(a) SĂDI: v. IV
au sădit: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,2
vei sădi: *ind. viit.I. 2.sg.* 17,10
sădiți: *imperativ 2.pl.* 37,30
sădit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 44,14
să sădești: *conj. prez. 2.sg.* 51,16
vor sădi: *ind. viit.I. 3.pl.* 65,21, 22

SĂDIRE: s.f.
sădirii: *sg. gen.* 17,11; 60,21
sădirea: *sg. ac.* 61,3

SĂDIT, -Ă: adj.
sădit: *n. sg. nom.* 40,24

SĂGEATĂ: s.f.
săgeţile: *pl. nom.* 5,28
săgeţi: *pl. ac.* 7,24; 13,18
săgeata: *sg. ac.* 37,33; 66,19
săgeată: *sg. ac.* 49,2

SĂGETĂTOR: s.m.
săgetătorilor: *s.m. pl. gen.* 21,17

SĂLBATIC, -Ă: adj.; var. SĂLBATEC, -Ă
sălbateci: *m. pl. ac./gen.* 5,2, 4; 32,14
sălbatec: *m. sg. nom.* 17,11

(a) SĂLTA: v. I „a fi cuprins de o mare bucurie", „a (se) bucura"; (Rar) „a dansa", „a dănţui"
sălteză: *imperativ 2.sg.* 12,6
vor sălta: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,21; 16,10
va sălta: *ind. viit.I. 3.sg.* 61,10
veţi sălta: *ind. viit.I. 2.pl.* 65,18
voiu sălta: *ind. viit.I. 1.sg.* 65,19
săltaţi: *imperativ 2.pl.* 66,10

SĂLTARE: s.f. (Fig.; înv.) „bucurie foarte mare", „trăire intensă"
săltarea: *sg. ac.* 65,14
săltare: *sg. ac.* 65,18

SĂMÂNŢĂ: s.f.
sămânţă: *sg. nom./ac.* 1,9; 5,10; 6,13; 27,6; 65,9
sămânţa: *sg. nom./ac.* 14,20, 29; 17,11; 23,3; 41,8; 43,5; 44,3; 45,26; 48,19; 53,10; 54,3; 55,10; 57,4; 61,9, 11; 65,23; 66,22
sămînţii: *sg. dat.* 30,23
sămânţa: *sg. voc., în sintagma* ***sămânţa preacurvariului şi a curvii*** 57,3

SĂNĂTATE: s.f.
sănătatea: *sg. nom.* 58,8
sânătate: *sg. nom.* 1,6

(a se) SĂNĂTOŞI: v. IV; var. **(a se) SĂNĂTOŞA:** v. I (Înv. şi reg.) „a (se) însănătoşi"
(să) sănătoşase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 39,1

(a se) SĂPA: v. I
(să) va săpa: *ind. viit. I. 3.sg.* 5,6
săpat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,13
au săpat: *ind. pf.c. 3.sg.* 34,15
am săpat: *ind. pf.c. 1.sg.* 37,25

SĂRAC, -Ă: s.m./f.
săracului: *s.m. sg. gen./dat.* 1,17, 23; 3,14; 25,4
săracilor: *s.m. pl. gen.* 3,15; rezum. cap.10; 14,30; 26,6
săracii: *s.m. pl. nom./ac.* 9,17; 14,30, 32; 49,13
(cei) săraci: *s.m. pl. nom./ac.* 10,2; 11,4; 41,17
(cel) sărac: *s.m. sg. nom./ac.* 32,7; 66,2
(cea) săracă: *s.f. sg. voc.* 51,21
săraca: *adj. f. sg. voc.* 10,30
săraci: *adj. m. pl. nom.* 29,19
săracă: *adj. f. sg. nom.* 54,11

SĂRĂCIE: s.f.
sărăciii: *sg. gen.* 48,10

(a) SĂRI: v. IV
va sări: *ind. viit.I. 3.sg.* 35,6

(a se) SĂTURA: v. I
(să) va **sătura:** *ind. viit.I. 3.sg.* 9,20; 53,11
(s-)au săturat: *ind. pf.c. 3.sg.* 44,16
vei sătura: *ind. viit.I. 2.sg.* 58,10
să (vă) săturaţi: *conj. prez. 2.pl.* 66,11

(a se) SĂVÂRŞI: v. IV
(să) va **săvârşi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 10,25
săvârşitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 16,4; 29,20

SĂVÂRŞIRE: s.f.
săvârşirea: *sg. ac.* 28,22

SÂMBĂTĂ: s.f. „ziua de odihnă la mozaici"; reprezintă echivalarea cuvântului *sabat*, „ziua a şaptea a săptămânii, în care orice activitate trebuia întreruptă, după cum însuşi Dumnezeu se odihnise în această zi, după încheierea actului creaţiei"
sâmbăta: *sg. ac.* 1,13; 56,2, 6; rezum. cap.58; 58,13
sâmbătă: *sg. ac., în loc. adv.* ***sâmbătă din sâmbătă*** „în fiecare sâmbătă" 66,23
simbetele: *pl. ac.* 56,4

SÂN: s.n.
sânul: *sg. ac.* 40,11; 65,6, 7

SÂNGE: s.n.
sângele: *sg. nom./ac.* 1,11; 4,4; 26,21; 33,15; 34,3, 6; 49,26; 63,3
sânge: *sg. ac.* 1,15; 9,5; 15,9; 34,6, 7; 59,3, 7; rezum. cap.63; 66,3

(a se) SÂRGUI: v. IV
sârguiţi: *imperativ 2.pl.* 55,1
sirguiaşte: *imperativ 2.sg.* 8,3
să (vă) sirguiţi: *conj. prez. 2.pl.* 22,4

SÂRGUINŢĂ: s.f.
sârguinţă: *sg. nom.* 5,26

SCANDAL: s.n.; var. (Înv.) SCANDALĂ
scandalii: *sg. gen., în sintagma piatra scandalii* 8,14

SCAUN: s.n.
scaun: *sg. ac.* 6,1
scaunul: *sg. nom./ac.* 9,7; 10,29; 14,13; 16,5; 22,23; 47,1; 66,1
scaunele: *pl. ac.* 14,9; 22,7

(a se) SCĂDEA: v. II
scăzut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,6; 16,4
va scădea: *ind. viit.I. 3.sg.* 19,5; 40,28; 51,6, 14
vor scădea: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,6; 58,11
(să) vor scădea: *ind. viit.I. 3.pl.* 21,17
au scăzut: *ind. pf.c. 3.sg.* 29,20
scădea-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 40,30

SCĂDERE: s.f.
scădearea: *sg. ac.* rezum. cap.1
scădeare: *sg. ac.* 8,14

SCĂLDĂTOARE: s.f. „iaz"; „heleşteu"
scăldătoarei: *sg. gen.* 7,3; 22,9, 11; 36,2

(a) SCĂPA: v. I
veţi scăpa: *ind. viit.I. 2.pl.* 10,3
să scape: *conj. prez. 3.sg.* 14,31
am scăpat: *ind. pf.c. 1.pl.* 20,6
scăpa: *inf. prez. fără a* 20,6
scăpa: *ind. imp. 3.pl.* rezum. cap.30
vom scăpa: *ind. viit.I. 1.pl.* 30,16
scapă: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.31

SCÂNTEIE: s.f.
scânteia: *sg. ac.* 1,31

SCHIMB: s.n.
schimburile: *pl. ac.* 3,22

(a) **SCHIMBA:** v. I
vom schimba: *ind. viit.I. 1.pl.* 9,10
schimbat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 24,5
schimbă: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.40
vor schimba: *ind. viit.I. 3.pl.* 40,31
schimbe: *conj. prez. fără să 3.pl.* 41,1

SCHIMBARE: s.f.
schimbare: *sg. ac.* 55,1

SCLIPEALĂ: s.f.; aici prima atestare a cuvântului cf. MDA, unde prima atestare este la Vasile Grecu, *Cărți de pictură bisericească bizantină*, Cernăuți, 1936.
sclipeala: *sg. nom.* 60,19

(a se) SCOATE: v. III
să scoată: *conj. prez. 3.sg.* 5,29; 36,20; 42,22; 43,13
scoate-veți: *ind. viit.I. 2.pl.* 12,3
voiu scoate: *ind. viit.I. 1.sg.* 22,19; 65,9
să **(se)** scoată: *conj. prez. 3.sg.* 30,14
scoate: *inf. prez. fără a* 36,14
scoțind: *gerunziu* 36,15
ar **fi scos:** *cond. pf. 3.sg.* 36,20
au scos: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 37,12; 43,17; 48,21; 63,11, 12, 13
ai scos: *ind. pf.c. 2.sg.* 38,17
scoate: *ind. prez. 3.sg.* 40,26; 43,8; 54,16; 61,11
va **scoate:** *ind. viit.I. 3.sg.* 42,3
să **scoți:** *conj. prez. 2.sg.* 42,7
scoateți: *ind. prez. 3.pl.* 46,6
scoateți: *imperativ 2.pl.* 48,20
sco**tea:** *ind. imp. 3.sg.* 48,21
am scos: *ind. pf.c. 1.sg.* 49,16
ați scos: *ind. pf.c. 2.pl.* 57,4

(a) SCORNI: v. IV
voiu **scorni:** *ind. viit.I. 1.sg.* 13,17

(a) SCRÂȘNI: v. IV; var. (Pop.) (a) SCÂRȘNI
va scârșni: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,29
scrășnesc: *ind. prez. 3.pl.* 8,19

(a se) SCRIE: v. III; var. (În v. și reg.) (a) SCRIA v. I
-i scris: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 4,3
a **(să) scrii:** *inf. rpez.* rezum. cap.8
scrie: *imperativ 2.sg.* 8,1; 30,8
scriind: *gerunziu* 10,1
au scris: *ind. pf.c. 3.pl.* 10,1
va scrii: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,19
scrie: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.19
va scriia: *ind. viit.I. 3.sg.* 44,5
am scris: *ind. pf.c. 1.sg.* 49,16
scris iaste: *pasiv ind. prez. impers.* 65,6

SCRIITOR: s.m. (Înv.) „secretar"; „diac", „logofăt"
scriitoriul: *sg. nom.* 36,3, 22; 37,2

SCRISOARE: s.f.
scrisoarea: *sg. nom.* 38,9

(a) SCUIPA: v. I; var. (Înv. și reg.) (a) SCUIPI: v. IV
scuipiia: *ind. imp. 3.pl.* 50,6

(a se) SCULA: v. I
(Să/să) va scula: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,19, 21; 31,2
(vă) sculați: *ind. prez. 2.pl.* 5,11
(s-)au sculat: *ind. pf.c. 3.pl.* 14,9; 37,36
(să) vor scula: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,21; 43,17; 49,7; 60,4
(mă/Mă) voiu scula: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,22; 33,10
sculați: *imperativ 2.pl.* 21,5
sculându/-te): *gerunziu* 23,12
a **(să) scula:** *inf. prez.* 24,20
sculați(-vă): *imperativ 2.pl.* 32,9
scoală**(-te):** *imperativ 2.sg.* 51,9; 52,1; 60,1
scoală: *imperativ 2.sg.* 51,17
(te) scoală: *imperativ 2.sg.* 52,2
să **(se)** scoale: *conj. prez. 3.sg.* 64,7

SCUMP, -Ă: adj.
scumpe: *f. pl. ac., în sintagmele pie**trile scumpe/pietri scum**pe* 3,21; rezum. cap.54
(mai) scump: *m. sg. nom.* 13,12
scumpă: *f. sg. ac.* 28,16

SCURT, **-Ă:** adj./adv.
scurtă: *adj. f. sg. nom.* 28,20
scurtă: *adj. f. sg. ac., în sintagma apă **scurtă*** 30,20
scurt: *adv. în loc. adv. **întru** scurt* „în scurt timp" 29,17

(a se) SCURTA: v. I
scurtându(-să): *gerunziu* 37,27
(s-)au scurtat: *ind. pf.c. 3.sg.* 50,2

SCURTARE: s.f.
scurtare: *sg. ac.* 10,23
scurtarea: *sg. ac.* 28,22

SCURTAȚ,-Ă: adj.; aici prima atestare a cuvântului cf. MDA, unde prima atestare este la 1774 (după după M. Gaster, *Chrestomație română* (...), Vol. II: *Texte (1710 – 1830). Dialectologie, literatură populară, glosar*, Leipzig-București, 1891).
scurtat: *n. sg. nom.* 10,22
scurtată: *f. sg. nom.* 59,1

(a se) SCUTURA: v. I
(să) **vor** scutura: *ind. viit.I. 3.pl.* 18,5
(s-)ar scutura: *cond. prez. 3.pl.* 24,13
scutură: *ind. prez. 3.sg.* 33,15
scutură(-te): *imperativ 2.sg.* 52,2

SCUTURARE: s.f.
scuturarea: *sg. ac.* 17,6

SEAMĂ: s.f.; var. (Pop.) SAMĂ
samă: *sg. ac.* 5,12

SEARĂ: s./adv.; var. (Pop.) SARĂ
sara: *adv.* 5,11; 21,13
sara: *adv., în loc. adv. **de dimineața până sara*** 38,12, 13
sara: *s.f. sg. ac., în sintagma **în vreamea de sara*** „asupra serii" 17,14

SEC, **SEACĂ:** adj.; var. (Înv. și reg.) SĂC, SACĂ
săc: *n. sg. nom.* 56,3

(a se) SECA: v. I; var. (Înv. și reg.) (a se) SĂCA
(să) va săca: *conj. prez. 3.sg.* 19,5
săca-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 19,7
am săcat: *ind. pf.c. 1.sg.* 37,25
voiu săca: *ind. viit.I. 1.sg.* 44,27
ai săcat: *ind. pf.c. 2.sg.* 51,10

(a) SECERA: v I; var. (Înv. și reg.) (a) SĂCERA
săcerați: *imperativ 2.pl.* 37,30

SECERĂ: s.f.
seaceri: *pl. ac.* 2,4
seacerile: *pl. ac.* 18,5

SECERIȘ: s.n.; var. (Înv. și reg.) SĂCERIȘ
săcerișu: *sg. ac.* 9,3; 18,5
săcerișul: *sg. nom./ac.* 16,9; 17,11; 23,3
săcerișului: *sg. gen.* 18,4
săcerișele: *pl. nom.* 27,11
secerișu: *sg. ac.* 17,5

SECETĂ: s.f.
seacetă: *sg. ac.* 27,11

SECURE: s.f.; var. (Pop.) **SĂCURE**
săcurea: *sg. nom.* 10,15

(a) SEMĂNA: v. I; var. (Pop.) **(a) SĂMĂNA** „a pune sau a arunca semințe în pământ pentru a încolți"
să samine: *conj. prez. 3.sg.* 28,24
vei sămăna: *ind. viit.I. 2.sg.* 17,10; 30,23
va sămăna: *ind. viit.I. 3.sg.* 28,25
sămănați: *ind. prez. 2.pl.* 32,20
sămănați: *imperativ 2.pl.* 37,30

SEMĂNĂTOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Pop.) **SĂMĂNĂTOR, -TOARE**
sămănătoriului: *s.m. sg. dat.* 55,10

SEMĂNĂTURĂ: s.f.; var. (Pop.) **SĂMĂNĂTURĂ**
sămănătura: *sg. nom.* 19,7

SEMINȚIE: s.f.; var. **SĂMINȚIE**
sămințiii: *sg. dat.* 1,4; 45,19; 59,21

SEMN: s.n.; var. (Înv. și pop.) **SĂMN**
sămn: *sg. nom./ac.* rezum. cap.5; 5,26; rezum. cap.7; 7,11, 14; 8,18; 11,12; 13,2; 18,3; 19,20; 20,3; 30,17; 37,30; 38,7, 22; 55,13; 62,10; 66,19
sămnul: *sg. ac.* 11,10; 33,23; rezum. cap.38; 49,22
seamnele: *pl. ac.* 44,25

SERAFIM: s.m.
serafimi: *pl. nom./ac.* 6,2, 6

SETE: s.f.
seate: *sg. nom./ac.* 5,13; 25,5; 29,8; 32,2; 41,17; 50,2

SETOS, -OASĂ: adj./s.; var. (Reg.) **SETIOS, -OASĂ**
sătosului: *s.m. sg. dat.* 21,14
(cel) sătos: *s.m. sg. nom.* 29,8
(celui) sătos: *s.m. sg. gen.* 32,6
(cea) sătioasă: *s.f. sg. nom.* 35,7
(cel) sătios: *s.n. sg. ac.* rezum. cap.44; 44,3
sătios: *adj. n. sg. ac.* 53,2

SFAT: s.n.
sfatul/Sfatul: *sg. nom./ac.* 5,19; 19,3; 28,29; 29,15, 23; 31,1; 44,26; 46,10
sfat: *sg. nom./ac.* 7,5; 8,10; 14,26; 16,3; 19,11; 30,1; 36,5; 40,14; 41,28
sfatului: *sg. gen.* 11,2; 19,17
sfaturilor: *pl. gen.* 47,13

(a se) SFĂRÂMA: v. I; var. (Înv.) **(a) SFĂRMA**
(să) va sfărâma: *ind. viit.I. 3.sg.* 28,28; 30,14
va sfărma: *ind. viit.I. 3.sg.* 28,28
au sfărmat: *ind. pf.c. 3.pl.* 37,19
vei sfărâma: *ind. viit.I. 2.sg.* 41,15
voiu sfărma: *ind. viit.I. 1.sg.* 45,2
sfărmatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 46,1
(s-)ar fi sfărmat: *cond. pf. 3.sg.* 48,19
sfărmându(-să): *gerunziu* rezum. cap.49

SFĂRÂMARE: s.f.; var. (Înv. și reg.) **SFĂRMARE**
sfărmarea: *sg. nom.* rezum. cap.29; rezum. cap.47; 51,19

SFĂRÂMĂTURĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) **SFĂRMITURĂ**
sfărmiturile: *pl. ac.* 30,14

(a se) SFĂTUI: v. IV
(vă) sfătuiți: *ind. prez. 2.pl.* 45,21
nesfătuind: *gerunziu* rezum. cap.30

SFÂNT, -Ă: adj./s.
sfăntul: *s.m. sg. nom.* 1,4; 30,11
sfântul: *s.m. sg. nom./ac.* 10,17, 20; 12,6; 17,7; 29,19; 30,12, 15; 37,23; 41,14, 16, 20; 43,3, 14, 15; 45,11; 47,4; 48,17; 49,7; 54,5; 55,5; 60,9, 14
sfânt: *s.m. sg. nom.* 4,3
sfântului: *s.m. sg. gen.* 5,19; 63,11; 64,10
sfintele: *s.n pl. ac.* 16,12
sfinților: *s.m. pl. gen.* 26,10
(Cel) Sfânt: *s.m. sg. nom.* 40,25
(Celui) Sfânt: *s.m. sg. gen.* 52,1
(cel) sfânt: *s.n. sg. ac.* 57,15
sfânta: *s.f. sg. ac.* 58,13
sfânt/Sfânt: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 5,16; 6,3; 11,9; 52,10; 15; 62,12; 63,10, 15, 18; 66,20
sfântului: *adj. antep. m. sg. gen.* 5,24
sfântă: *adj. f. sg. nom./ac.* 6,13; 35,8; 48,2; 58,13
sfinte: *adj. f. pl. ac.* 43,28; 62,9
sfânt: *adj. m. sg. ac., în sintagma* ***munțele cel sfânt*** 27,13; 56,7; 57,13; 65,11, 25; 66,20

(a se) SFÂRȘI: v. IV
(s-)au sfârșit: *ind. pf.c. 3.sg.* 16,4; 32,10
sfârșindu(-să): *gerunziu* 24,13
vei sfârși: *ind. viit.I. 2.sg.* 33,1; 38,12, 13

SFÂRȘIT: s.n.
sfârșit: *sg. nom./ac.* 2,7; 9,7; 10,23
sfârșitul: *sg. nom./ac.* 7,3; 10,22
sfârșit: *sg. ac., în loc. adv. până* ***în sfârșit*** „pentru totdeauna"; „pe veci" 13,20; 57, 16

SFÂRTICAT, -Ă: adj.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Victor Ion Popa, *Velerim și Veler Doamne*. Roman. București, Editura Cultura națională, [f.a.].
sfârticat: *n. sg. ac.* 18,7

SFETNIC: s.m.
sfetnicii: *sg. nom.* 1,26
sfeatnic: *sg. ac.* 3,3
Sfetnic: *sg. nom., în sintagma* ***minunat Sfetnic*** 9,6
sfeatnicii: *pl. nom./ac.* 19,11; 41,25
sfetnicu: *sg. nom.* 40,13

SFINȚENIE: s.f.
sfințeniia: *sg. ac.* 63,18

(a se) SFINȚI: v. IV
(să) va sfinți: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,16
sfințiți: *imperativ 2.pl.* 8,13
sfințind: *gerunziu* 29,23
vor sfinți: *ind. viit.I. 3.pl.* 29,23
a **sfinți:** *inf. prez.* 42,21
(să) sfințea: *ind. imp. 3.pl.* 66,17

SFINȚIRE: s.f.
sfințire: *sg. ac.* 8,14
sfințirii: *sg. gen.* 60,13; 64,11

SFINȚIT, -Ă: adj./s.
(celor) sfințiți: *s.m. pl. dat.* 13,3
sfințite: *adj. f. pl. nom.* 23,18
sfințit: *adj. n. sg. gen.* 30,29

SILĂ: s.f.
silă: *sg. ac.* 10,2

(a se) SILI: v. IV „a constrânge"; (Înv.) „a silui"
(să) vor sili: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,16
silește: *ind. prez. 3.sg.* 59,19

SILNIC, -Ă: adj.
silnica: *adj. antep. f. sg. nom.* 9,5
silnic: *n. sg. ac.* 59,19

SILNICIE: s.f.; var. (Înv.) **SÂLNICIE**
sâlnicie: *sg. ac.* 38,14

(a) SIMȚI: v. IV
sâmțesc: *ind. prez. 1.sg.* 44,19

SINAGOGĂ: s.f.
sinagoga: *sg. nom.* rezum. cap.50; rezum. cap.54

SINGUR, -Ă: adj.
sângur: *m. sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 37,16; rezum. cap.43; rezum. cap.44; 44,24; rezum. cap.45; rezum. cap.46; rezum. cap.48; 63,3
sânguri: *m. pl. nom.* 5,8
sângură: *f. sg. nom.* 49,21
singur: *m. sg. nom.* 2,11, 17; 37,20
singuru: *m. sg. nom.* rezum. cap.63

SIRENĂ: s.f.
sirenile: *pl. nom.* 13,22

SIRIAN, -Ă: adj.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la I. A. Vallian [= Vaillant], *Vocabular purtăreț rumânesc-franțozesc și franțozesc-rumânesc* (...), București, 1839.
siriană: *f. sg. ac.* 36,11

SLAB, -Ă: adj./s.
slabe: *adj. n. pl. ac.* 35,3
(celor) slabi: *s.m. pl. dat., în loc. adj. slabi de inimă* „fricoși", „timizi" 35,4

SLAVĂ: s.f.
slava: *sg. nom./ac.* 2,10, 19, 21; 4,5; 8,7; 10,3, 12, 16, 18; rezum. cap.11; 13,3; 16,14; 17,3, 4; 20,5; 21,16; 22,24; 24,16; 25,11; 26,10; 30,30; 35,2; rezum. cap.40; 40,5, 6; 42,8; 43,7; 46,13; 48,11; rezum. cap.53; 58,8; 59,19; rezum. cap.60; 60,1, 2, 19; rezum. cap.61; 61,6; rezum. cap.62; 66,12, 18, 19
slavă: *sg. ac.* 4,2; 14,18; 42,12; rezum. cap.60
slavei: *sg. gen./dat.* 22,18, 23; 28,1, 5; 63,14
slava: *sg. gen. (cu **a + toată**)* 23,9
slavii: *sg. gen.* 28,4; 52,1; 62,3; 63,15

SLĂBĂNOGIT, -Ă: adj.
slăbănogite: *f. pl. ac.* 35,3

(a se) SLĂBI: v. IV
e slăbind: *ind. prez. perifr. 3.sg.* [Neob.], cf. lat. *est deficiens* 5,27
(să) vor slăbi: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,7
slăbi: *inf. prez. fără **a*** 14,27
au slăbit: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,4
slăbit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,4, 7
vor slăbi: *ind. viit.I. 3.pl.* 40,31
va slăbi: *ind. viit.I. 3.sg.* 44,12
slăbit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 47,13

SLĂBICIUNE: s.f.
slăbiciune: *sg. nom./ac.* 8,22; 53,10
slăbiciunea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.40; 53,3
slăbiciunile: *pl. ac.* 53,4

(a se) SLĂVI: v. IV
va fi slăvit: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 11,10; 13,19; 24,23
(să) va slăvi: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,14; 44,23
slăviți: *imperativ 2.pl.* 24,15
(Te-)ai slăvit: *ind. pf.c. 2.sg.* 26,15
slăvește: *ind. prez. 3.sg.* 29,13
slăvi(-)va: *ind. viit.I. 3.sg.* 43,20
ai slăvit: *ind. pf.c. 2.sg.* 43,23
va fi slăvită: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.49
(Mă) voiu slăvi: *ind. viit.I. 1.sg.* 49,3
am fost slăvit: *pasiv ind. pf.c. 1.sg.* 49,5
vei slăvi: *ind. viit.I. 2.sg.* 58,13
voiu slăvi: *ind. viit.I. 1.sg.* 60,7
au slăvit: *ind. pf.c. 3.pl.* 60,9
a slăvi: *inf. prez.* 60,21

SLĂVIT, -Ă: adj./s.
slăviții: *s.m. pl. nom.* 5,14
(cei) slăviți: *s.m. pl. ac.* 45,2
slăvit: *adj. m. sg. nom.* 43,4
slăvită: *f. sg. ac.* 58,13

SLOBOZENIE: s.f.
slobozenie: *sg. ac., în sintagma carte de slobozenie* „act de divorț" 50,1
slobo**zeniia:** *sg. ac.* 63,7, 9

(a se) SLOBOZI: v. IV
(să) vor slobozi: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,11
(să) va slobozi: *ind. viit.I. 3.sg.* 22,14; 27,10; 45,13
(s-)au slobozit: *ind. pf.c. 3.sg.* 32,14
slobozitu(**-s)-au:** *ind. pf.c. 3.pl.* 33,23
vor fi sloboziți *pasiv ind. viit.I. 3.pl.* 35,9
va slobozi: *ind. viit.I. 3.sg.* 36,15; 58,11
(te) slobozi: *inf. prez. fără **a*** 37,11
slobozându(-să): *gerunziu* rezum. cap.38
voiu slobozi: *ind. viit.I. 1.sg.* 38,6
am slobozit: *ind. pf.c. 1.sg.* 50,1
slobozi: *imperativ 2.sg.* 58,6
veți slobozi: *ind. viit.I. 2.pl.* 65,15

SLOBOZIRE: s.f.
slobozirea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.9; rezum. cap.33; rezum. cap.38; rezum. cap.45; 61,1

SLOBOZIT, -Ă: adj.
slobozite: *f. pl. gen.* 28,2

SLOVĂ: s.f.
slovele: *pl. ac.* 29,11, 12

SLUGĂ: s.f.
slujit *pl. ac.* 14,2
slujii: *sg. gen., în sintagma **anii slujii*** „anul socotit foarte exact, așa cum îl socotește, de pildă, mercenarul, care pretinde plata și pentru ultimul ceas" (cf. Anania 2001, p.907) 16,14
sluga: *sg. nom./ac.* 20,3; 22,20; 24,2; 37,35; 41,9; 42,1, 19; 43,10; 44,21; 45,4; 48,20; 49,3, 7; 52,13; 53,11
slugile: *pl. nom./ac.* 36,9; 37,5; 65,9, 13, 14, 15
slujile: *pl. ac.* 63,17; 65,8
slugilor: *pl. gen.* 37,24; rezum. cap.42; 54,17
sluga: *sg. voc., în sintagma **sluga Mea*** 41,8; 44,1, 2
slugii: *sg. gen.* 44,26; 50,10
slugă: *sg. nom./ac.* 49,5, 6
slugi: *pl. ac.* 56,6
slujilor: *pl. dat.* rezum. cap.65
slujilor: *pl. gen.* 66,14

SLUJBĂ: s.f.
slujba: *sg. nom./ac.* 22,19; rezum. cap.61

(a) SLUJI: v. IV
vor sluji: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,23
slujesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.22
a sluji: *inf. prez.* 43,23, 24
vor slugi: *ind. viit.I. 3.pl.* 60,10
va sluji: *ind. viit.I. 3.sg.* 60,12

SLUJITOR, -TOARE: s.m./f.
slujitoriului: *sg. gen.* 21,16
slujitorilor: *sg. gen.* rezum. cap.61
slujitorii: *pl. nom.* 61,6

SLUJNICĂ: s.f.
slujnice: *pl. ac.* 14,2
slujnica: *sg. ac.* 24,2

SMERENIE: s.f.
smerenie: *sg. ac.* 32,19

(a se) SMERI: v. IV; var. (Înv.) **(a se)** ZMERI
(să) vor smeri: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.2; 10,33; 25,12; rezum. cap.57
(s-)au smerit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,9, 11
(să) va smeri: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,12, 17; rezum. cap.16; 32,19; 40,4
a **(să)** smeri: *inf. prez.* rezum. cap.10
voiu smeri: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,11; 45,2
vei smeri: *ind. viit.I. 2.sg.* 25,5
va smeri: *ind. viit.I. 3.sg.* 25,11; 26,5
smeri(-)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 26,5
smeri(-te)-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 29,4
au smerit: *ind. pf.c. 3.pl.* 51,23; 60,14
ai fost smerit: *pasiv ind. pf.c. 2.sg.* 57,9
smerit-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 58,3
(să) va zmeri: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,15

SMERIN, -Ă: s.m./f.; var. **SMEARIN, -Ă**
(celor) smearini: *s.m. pl. gen.* 57,15

SMERIRE: s.f.
smerirea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.5; rezum. cap.26; rezum. cap.47; rezum. cap.51; rezum. cap.52

SMERIT, -Ă: adj./s.
(celor) smeriți: *s.m. pl. dat.* 10,2
smerit: *m./n. sg. ac.* 53,4; 57,15

SMINTEALĂ: s.f.
smintealii: *sg. gen., însintagma* ***piatra smintealii*** 8,14
smintealele: *pl.ac.* 57,14

(a se) SMINTI: v. IV
(să) vor sminti: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,15
sminti(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,9
(să) va **sminti:** *ind. viit.I. 3.sg.* 24,23

SMOCHIN: s.m.; var. (Înv.) **ZMOCHIN**
smochinul: *sg. ac.* 36,16
zmochin: *sg. ac.* 34,4

SMOCHINĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) **ZMOCHINĂ**
zmochine: *pl. ac.* 38,21

(a se) SMULGE: v. III; var. **(a se) ZMULGE**
să zmulgem: *conj. prez. 1.pl.* 7,6
(s-)au zmult: *ind. pf.c. 3.sg.* 38,12

SMULGERE: s.f.; var. **ZMULGERE**
zmulgerea: *sg. ac.* 37,26

SMULS, -Ă: adj./s.; var. (Înv. și pop.) **SMULT, -Ă;** (Înv.) **ZMULT, -Ă**
smult: *adj. n. sg. ac.* 18,2
(cei) smulși: *s.m. pl. ac.* 28,9
zmult: *adj. n. sg. ac.* 18,7

SOARELE: s.m.
soarele: *sg. nom.* 13,10; 24,23; 38,8; 49,10; 60,19, 20
soarelui: *sg. gen.* 19,18; 30,26; 41,25; 45,6
soare: *sg. ac.* 38,8

SOARTĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) **SOARTE**
soartea: *sg. nom.* 17,14; 57,6
soarte: *sg. ac.* 34,17

SOBOR: s.n.; var. (Înv.) **SĂBOR**
săbor: *sg. ac.* 16,3

(a se) SOCOTI: v. IV
(s-/S-)au socotit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,22; 53,12
socotiți: *ind. prez. 2.pl.* 5,12
va **socoti:** *ind. viit.I. 3.sg.* 10,7
am socotit: *ind. pf.c. 1.sg.* 14,24; 53,3, 4
voiu socoti: *ind. viit.I. 1.sg.* 18,4
socotește: *imperativ 2.sg.* 21,5
(să) va socoti: *ind. viit.I. 3.sg.* 29,17; 32,15
au socotit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 33,8; 40,15
sânt **socotite:** *pasiv ind. prez. 3.pl.* 40,17
socotesc: *ind. prez. 3.pl.* 44,19
socotea: *ind. imp. 3.pl.* 47,13
ai socotit: *ind. pf.c. 2.sg.* 57,11
(să) socotea: *ind. imp. 3.pl.* 66,17

SODOMLEAN: s.m.
sodomleanilor: *pl. gen.* 1,10

SOL: s.m.
solilor: *pl. gen./dat.* 14,32; 37,14; rezum. cap.39; 44,26
soli: *pl. ac.* 18,2; 37,9
solii: *pl. nom./ac.* 30,4; 42,19; 57,9

SOMN: s.n.
somnului: *sg. gen.* 51,22

(a) SORBI: v. IV
sorbind: *gerunziu* 14,29
sorbiți au fost: *pasiv ind. pf.c. 3.pl.* 28,7
sorbea: *ind. imp. 3.pl.* 49,19

SOȚ: s.m. (Înv. și pop.) „tovarăș"
soți: *pl. nom.* 1,23

SOȚIRE: s.f. „întovărășire"; „tovărășie"
soțire: *sg. ac.* 14,20

SPAIMĂ: s.f.
spaima: *sg. nom.* 8,13
spaimă: *sg. ac.* 19,17; 54,14

(a se) SPARGE: v. III
(să) va sparge: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,19
au spart: *ind. pf.c. 3.pl.* 59,5

SPARGERE: s.f.
spargere: *sg. ac.* 24,19

SPATE: s.n.
spatele: *sg. ac.* 45,1

(a se) SPĂIMÂNTA: v. I
(nici vă) spăimântați: *imperativ prohib. 2.pl.* 8,12
(să) va spăimânta: *ind. viit.I. 3.sg.* 19,17; 30,31; 31,4
(să) **vor** spăimânta: *ind. viit.I. 3.pl.* 31,9; 44,11

(a se) SPĂLA: v. I
spălați(-vă): *imperativ 2.pl.* 1,16
spălându(-)(să): *gerunziu* rezum. cap.4
va spăla: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,4

(a) SPÂNZURA: v. I
spânzură: *ind. prez. 3.sg./pl.* 3,21; 22,25
vor spânzura: *ind. viit.I. 3.pl.* 22,24
au spânzurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 40,12

SPELCĂ: s.f.; var. (Reg.) **SPILCĂ** (aici) „obiect de podoabă, broșă"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ion Budai-Deleanu, *Lexicon românesc-nemțesc și nemțesc-românesc* (...). În patru tomuri [Manuscris din 1818; Bibl. Academiei Române, cotele 3728 – 3731].
spilcele: *pl. ac.* 3,18

(a) SPERIA: v. I
să sparie: *conj. prez. 3.sg.* 17,2

SPIC: s.n.
spice: *sg. ac.* 17,5

SPIN: s.m.; var. (Înv. şi reg.) **SPINE**
spini: *pl. nom./ac.* 5,6; 7,23, 24; 32,13; 34,13
spinilor: *pl. gen.* 7,25
spinul: *sg. ac.* 9,18; 41,19
spinele: *sg. nom.* 10,17
spin: *sg. ac.* 27,4
spinii: *pl. nom.* 33,12

SPOR: s.n.
sporiul: *sg. ac.* rezum. cap.55

(a) SPORI: v. IV
va spori: *ind. viit.I. 3.sg.* 55,11

SPORIT, -Ă: adj.
(mai) sporită: *f. sg. nom.* rezum. cap.54

SPORNIC, -Ă: s.
spornice: *s.n. pl. nom.* rezum. cap.65

SPRIJIN: s.n.; var. **SPRIJINĂ** s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ion Budai-Deleanu, *Lexicon românesc-nemţesc şi nemţesc-românesc* (...). În patru tomuri [Manuscris din 1818; Bibl. Academiei Române, cotele 3728 – 3731].
sprijină: *s.f. sg. ac.* rezum. cap.4

(a) SPRIJINI: v. IV
sprijini: *inf. prez. fără* **a** 50,4
vor sprijini: *ind. viit.I. 3.pl.* 51,5
să sprijinească: *conj. prez. 3.sg.* 51,18

(a) SPUNE: v. III
spuind: *gerunziu* rezum. cap.8
spuneţi: *ind. prez. 2.pl.* 16,7
spuie: *conj. prez. fără să 3.pl.* 19,12
spuneţi: *imperativ 2.pl.* 36,4
au spus: *ind. pf. c. 3.pl.* 36,22
spune: *imperativ 2.sg.* 43,26
am spus: *ind. pf.c. 1.sg.* 48,5
va **spune:** *ind. viit.I. 3.sg.* 53,8

(a) SPURCA: v. I
vei spurca: *ind. viit.I. 2.sg.* 30,22
am spurcat: *ind. pf.c. 1.sg.* 43,28
spurcat-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 47,6

SPURCAT, -Ă: adj.
spurcaţ: *m. pl. dat.* 1,4

(a se) STA: v. I
stă: *ind. prez. 3.sg.* 3,13; 11,10; 54,17
sta: *ind. imp. 3.pl.* 6,2; 44,14
va **sta:** *ind. viit.I. 3.sg.* 6,13; 7,7; 17,14; 28,18, 21; 32,8; 46,7, 10; 47,3; 66,22
să (să) stea: *conj. prez. impers.* 10,32
stând: *gerunziu* 21,8
a sta: *inf. prez.* rezum. cap. 22; 36,5; 66,22
vor sta: *ind. viit.I. 3.pl.* 27,9; 48,13; 61,5
au stătut: *ind. pf.c. 3.sg.* 36,2, 13; 59,14
sta-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,11
stăi: *imperativ 2.sg.* 47,12
steaie: *conj. prez. fără să 3.pl.* 47,13
să stăm: *conj. rpez. 1.pl.* 50,8

STARE: s.f.
stare: *sg. ac.* rezum. cap.1; 42,5
starea: *sg. ac.* 22,19

STAT: s.n. (În v. şi pop.) „statură"
statul: *sg. nom.* 10,33

STAUL: s.n.
staule: *pl. ac.* 65,10

STĂPÂN, -Ă: s.m./f.
stăpânul: *s.m. sg. nom./ac.* 1,3; 24,2
stăpânilor: *pl. gen.* 49,7
stăpâna: *sg. nom.* 24,2

(a) STĂPÂNI: v. IV
vor stăpâni: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,4; 34,17; 61,7
stăpânitu(-)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 26,13
stăpânit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 33,14
va stăpâni: *ind. viit.I. 3.sg.* 34,11; 40,10; 54,5; 65,9
să stăpâneşti: *conj. prez. 2.sg.* 49,8
stăpâneai: *ind. imp. 2.sg.* 63,19

STĂPÂNIRE: s.f.
stăpânirea: *sg. nom.* rezum. cap.3

STĂPÂNITOR, -TOARE: s.m./f.
Stăpânitoriul/stăpânitoriul: *s.m. sg. nom./ac.* 3,1; 10,16, 33; 16,1; 51,22
stăpânitorilor: *s.m. pl. gen.* 14,5
stăpânitorii: *s.m. pl. nom.* 52,5

STÂLP: s.n.
stâlpul: *sg. nom.* 19,19

(a) STÂMPĂRA: v. I; vezi **(a) ASTÂMPĂRA**

STÂMPĂRARE: s.f.; vezi **ASTÂMPĂRARE**

STÂNG, -Ă: adj./s.
stânga: *s.f. sg. ac., în loc. adv.* ***la/spre stânga*** 9,20; 54,3
stânga: *s.f. sg. ac., în loc. adv.* ***nici*** *spre dreapta,* ***nici*** *spre stânga/ spre dreapta* ***şi*** *spre sâtnga* 30,21; 54,33

STÂRV: s.n.
stârv: *sg. ac.* 14,19

STEA: s.f.
stealele: *pl. nom.* 13,10; 14,13
steale: *pl. ac.* 47,13

STEJAR: s.m.; var. (Reg.) **STĂJAR, STĂJER**
stăjeriul: *sg. ac.* 1,30
stăjarii: *pl. ac.* 2,13
stăjarul: *sg. ac.* 6,13
stăjariu: *sg. ac.* 44,14

STEMĂ: s.f.
stema: *sg. ac.* 9,4
steama: *sg. nom.* 62,3

STERP, STEARPĂ: adj./s.
stearpă: *adj. f. sg. nom.* 49,21
sterp: *adj. m. sg. nom.* 66,9
(cea) stearpă: *s.f. sg. voc.* 54,1

STERPĂCIUNE: s.f.; var. (Înv. şi rar) **STĂRPICIUNE**; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ion Budai-Deleanu, *Lexicon românesc-nemţesc şi nemţesc-românesc* (...). În patru tomuri [Manuscris din 1818; Bibl. Academiei Române, cotele 3728 – 3731].
stărpiciunea: *sg. nom./ac.* 47,8, 9
stărpiciunii: *sg. gen.* 49,20

(a se) STIDI: v. IV
să (vă) stidiţi: *conj. prez. 2.pl.* 51,7
(te) vei stidi: *ind. viit.I. 2.sg.* 54,4

(a se) STINGE: v. III
să stângă: *conj. prez. 3.sg.* 1,31
(să) va stânge: *ind. viit.I. 3.sg.* 34,10; 66,24
va stânge: *ind. viit.I. 3.sg.* 42,3
(s-)au stâns: *ind. pf.c. 3.pl.* 43,17

STRAJĂ: s.f.
straja: *sg. ac.* 21,8

(a) STRĂBATE: v. III
vei străbate: *ind. viit.I. 2.sg.* 54,3

STRĂIN, -Ă: adj./s.; var. (Înv. și pop.) **STREIN, -Ă**
streinii: *s.m. pl. nom.* 1,7; 61,5
(celor) streini: *s.m. pl. gen.* 25,2, 5
strein: *s.m. sg. nom.* 43,12
(cei) streini: *s.m. pl. nom.* 62,8
streini: *adj. m. pl. ac.* 2,6
streină: *adj. f. sg. nom./ac.* 17,10; 28,21

STRĂJER: s.m.; var. (Înv. și pop.) **STRĂJAR**
străjarilor: *pl. gen.* 52,8
străjarii: *pl. nom.* 56,10

(a) STRĂLUCI: v. IV
va străluci: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,10
strălucește: *ind. rpez. 3.sg.* rezum. cap.60

STRĂLUCIRE: s.f.
strălucirea: *sg. nom./ac.* 4,5; 13,10; 59,9; 60,3; 62,1
străluciri: *pl. ac.* 58,11

STRÂMB, -Ă: s.
(ceale) strâmbe: *s.n. pl. nom./ac.* 40,4; 42,16

STRÂMTOARE: s.f.
strâmtoare: *sg. nom./ac.* 8,22; 21,3; 26,16; 30,6; 53,8
strâmtoarea: *sg. ac.* 8,22
strămtoarea: *sg. ac.* 21,3
strâmtorile: *pl. nom.* 65,16

STRÂNGĂTOR, -TOARE: s.m./f.
strângătorii: *s.m. pl. ac.* 14,2
strângătoriul: *s.m. sg. nom.* 14,4

(a se) STRÂNGE: v. III
să (se) strângă: *conj. prez. 3.pl.* 28,22
(s-)au strâns: *ind. pf.c. 3.pl.* 43,9

STRÂNS, -Ă: adj.
strânsă: *f. sg. ac.* 30,20

(a se) STRICA: v. I
(să) vor strica: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.8
ați strâcat: *ind. pf.c. 2.pl.* 22,10
stricându-: *gerunziu* 49,17
vor strâca: *ind. viit.I. 3.pl.* 65,25

(a) STRIGA: v. I
strâga: *ind. imp. 3.sg.* 6,3, 4
strâgă: *imperativ 2.sg.* 14,31; 40,6; 58,1
strâgat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 15,4
va strâga: *ind. viit.I. 3.sg.* 15,5; 34,14; 42,2, 13
vor striga: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,20
au strâgat: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,8
strâgă: *ind. prez. 3.sg.* 21,11; 26,17; 40,3
am strâgat: *ind. pf.c. 1.sg.* 30,7
vor strâga: *ind. viit.I. 3.pl.* 33,7; 42,11; 46,7; 65,24
au strigat: *ind. pf.c. 3.sg.* 36,13
voiu strâga: *ind. viit.I. 1.sg.* 38,14; 40,6
vei strâga: *ind. viit.I. 2.sg.* 57,13
strâga-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 58,9
veți strâga: *ind. viit.I. 2.pl.* 65,14

STRIGARE: s.f.
strigare: *sg. ac.* 5,7
strâgare: *sg. nom./ac.* 15,5; 22,2; 24,11
strâgarea: *sg. nom.* 15,8; 58,4
strâgării: *sg. gen* 30,19; 65,19

(a se) STROPI: v. IV
va stropi: *ind. viit.I. 3.sg.* 52,15
stropește: *ind. prez. 3.sg.* 55,10
(s-)au stropit: *ind. pf.c. 3.sg.* 63,3

STROPICIOS, -OASĂ: s.; cuvântul nu este înregistrat în MDA. În *Vulgata* este *inrigua*; *irriguus* (pasiv) „bine udat, stropit, scăldat"; (activ) „care udă, care stropește, care inundă".
(ceale) **stropicioase:** *s.n. pl. nom.* 19,10

STROPIT, -Ă: adj.
stropită: *f. sg. ac.* 58,11
stropit: *m. sg. nom.* rezum. cap.63

STRUGURE: s.m.; var. (Înv. și pop.) **STRUGUR**
struguri: *pl. ac.* 5,2, 4
strugurele: *sg. nom./ac.* 17,6, 11
strugurii: *pl. nom.* 24,13
strugur: *sg. ac.* 65,8

STRUNG: s.n.
strung: *sg. ac.* 44,13

STRUȚ: s.m.; var. **STRUTIE:** s.f.; **ȘTRUTIE:** s.f.
strutiile: *s.f. pl. nom.* 43,20
ștrutii: *s.f. pl. nom.* 13,21
ștrutiilor: *s.f. pl. gen.* 34,13

(a se) SUBȚIA: v. I; var. (Înv. și pop.) **(a se) SUPȚIA**
supția(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,4
supția(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,6
supțiatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 38,14

SUBȚIETATE: s.f.; var. **SUPȚIETATE** (Înv.) „subțirime"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ion Budai-Deleanu, *Lexicon românesc-nemțesc și nemțesc-românesc* (...). În patru tomuri [Manuscris din 1818; Bibl. Academiei Române, cotele 3728 – 3731].
supțietate: *sg. nom.* 10,16

SUBȚIRE: adj./s.; var. (Înv. și pop.) **SUPȚIRE**
supțire: *adj. f. sg. nom./ac.* 3,23; 29,5
(ceale) supțiri: *s.n. pl. ac.* 19,9

(a) SUCI: v. IV
a suci: *inf. prez.* 58,5

(a) SUDUI: v. IV
au suduit: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,24
va sudui: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,21
să fiu suduit: *pasiv conj. prez.* 48,11
suduia: *ind. imp. 3.pl.* 50,6

(a) SUFERI: v. IV
voiu suferi: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,13
suferind: *gerunziu* 23,12
am suferit: *ind. pf.c. 1.pl.* 25,9
a suferi: *inf. prez.* 30,27
vei suferi: *ind. viit.I. 2.sg.* 36,9
vom suferi: *ind. viit.I. 1.pl.* 64,3

(a) SUFLA: v. I
au suflat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 40,7, 24

suflă: *ind. prez. 3.sg.* 54,16
va sufla: *ind. viit.I. 3.sg.* 57,13

SUFLARE: s.f.
suflarea: *sg. nom./ac.* 30,33; 57,16

SUFLET: s.n.
sufletul: *sg. nom./ac.* 1,14; 5,14; 15,4; 26,9; 29,8; 32,6; 38,17; 42,1; 43,4; 44,20; 46,2; 47,14; 49,7; 53,10, 11, 12; 55,2, 3; 58,5, 10, 11; 61,10; 66,3
sufletului: *sg. gen./dat.* 3,9; 26,8; 38,15; 51,23
suflet: *sg. ac.* 10,18; 58,10
sufletele: *pl. ac.* 57,15; 58,3

SUFLETESC, -EASCĂ: adj.
sufleteştilor: *adj. antep. n. pl. gen.* rezum. cap.55

(a) SUGE: v. III
vei suge: *ind. viit.I. 2.sg.* 60,16
să sugeţi: *conj. prez. 2.pl.* 66,11
veţi suge: *ind. viit.I. 2.pl.* 66,12

(a se) SUI: v. IV
să (ne) suim: *conj. prez. 1.pl.* 2,3; 7,6
(să) vor sui: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,6; 32,13; 65,17
(să) va sui: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,24; 8,7; 11,1; 14,8; 15,5; 19,1; 34,3, 10; 35,9; 53,2; 55,13
(s-)au suit: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,1; 11,16; 36,1; 37,14, 29
(mă) voiu sui: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,13; 38,22
sui(-mă)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,14
suitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 15,2
suie(-te): *imperativ 2.sg.* 21,2; 36,10
(te-)ai suit: *ind. pf.c. 2.sg.* 22,1; 57,7
(m-)am suit: *ind. pf.c. 1.sg.* 36,10; 37,24
(te) suie: *imperativ 2.sg.* 40,9

SUIRE: s.f. „suiş"
suirea: *sg. ac.* 15,5

SULIŢĂ: s.f.
sulițele: *pl. ac.* 2,4

(a) SUNA: v. I
sună: *ind. prez. 3.sg.* 17,12

SUNET: s.n.
sunetul: *sg. nom./ac.* 5,30; 17,12, 13; 24,8
sunetului: *sg. gen.* 13,4

SUPĂRARE: s.f.
supărării: *sg. gen.* 10,3
supărarea: *sg. nom.* 24,12

(a) SUPUNE: v. III
vor supune: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,2
supunea: *ind. imp. 3.sg.* 14,6
să supuiu: *conj. prez. 1.sg.* 45,1

SUPUS, -Ă: adj.
supusului: *adj. antep. n. sg. gen.* rezum. cap.32

SURD, -Ă: adj./s.
surzii: *s.m. pl. nom.* 29,18
surzilor: *s.m. pl. gen.* 35,5
surzi: *s.m. pl. voc.* 42,18
surd: *adj. m. sg. nom.* 42,19; 43,8

(a) SURPA: v. I
au surpat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,17

SURPARE: s.f.; var. (Înv. şi reg.) SURUPARE
surupare: *sg. ac.* 17,1
surparea: *sg. nom.* rezum. cap.21

SUS: adv.
sus: *adv. în loc. adv.* ***din/în/de sus*** 7,3; 8,21; 36,2; 37,31; 45,8
sus: *adv.* 7,11

(a) SUSPINA: v. I
vom suspina: *ind. viit.I. 1.pl.* 59,11

SUSPINARE: s.f.
suspinarea: *sg. nom.* 35,10; 51,11

Ş

ŞA: s.f. (la pl. cu valoare de sg.) „parte a spinării din jurul regiunii lombare la om"
şalelor: *pl. gen.* 11,5

ŞALNIC: s./adv. „înşelător"; „şiret" (cf. lat. *fraudulentus; fraudulenter* „fraudulos", „înşelător"); cuvântul nu este înregistrat în DLR.
şalnic: *adv.* 32,6
(celui) şalnic: *s.m. sg. gen.* 32,7

ŞANŢ: s.n.
şanţ: *sg. ac.* 29,2, 3; 37,33

ŞARPE: s.m.
şarpelui: *sg. gen./dat.* 14,29; 65,25
şarpele: *sg. nom., în sintagmele şarpele verigă/şarpele colăcit* (cf. Anania 2001, p.916) 27,1

ŞATRĂ: s.f.
şatra: *sg. ac.* 13,20
şetrii: *sg. gen.* 54,2

ŞCHIOP, ŞCHIOAPĂ: s.m./f.
ştopii: *s.m. pl. nom.* 33,23
ştopul: *s.m. sg. nom.* 35,6

(a) ŞEDEA: v. II
va şedea: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,26; 9,7; 16,5; 32,16, 18
şezând: *gerunziu* 6,1
şedea: *ind. imp. 3.pl.* 10,13
şedea-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,13
şade: *ind. prez. 3.sg.* 28,6; 40,22
şed: *ind. prez. 3.pl.* 36,12; 42,7
şezi: *ind. prez. 2.sg.* 37,16
şezi: *imperativ 2.sg.* 47,1, 5; 52,2
voi şedea: *ind. viit.I. 1.sg.* 47,8
să şază: *conj. prez. 3.pl.* 47,14

ŞOARECE: s.m.
şoarecele: *sg. nom.* 66,17

ŞOLOVAR: s.n. (Trans; la pl.) „ciorap gros de lână"; (Reg.; la pl. cu valoare de sg.) „pantaloni strâmţi de pânză sau de lână". Aici echivalează lat. *periscelis, -idis* „colan deasupra gleznei", „podoabă de picior la femei (cf. **Indice** Nm – ŞOLOVAR).
şolovarii: *pl. ac.* 3,20

(a) ŞOPTI: v. IV
va şopti: *ind. viit.I. 3.sg.* 29,4

ŞOPTITOR, -TOARE: s.m./f. (Înv.) „cârtitor"; „clevetitor"
şoptitorii: *s.m. pl. nom.* 29,24

ŞOVAR: s.n. (Pop.) „papură"
şovarul: *sg. nom.* 19,6
şovar: *sg. ac.* 35,7

(a) ŞTERGE: v. III
va şterge: *ind. viit.I. 3.sg.* 25,8; 28,18
şterg: *ind. prez. 1.sg.* 43,25
şters-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 44,22

(a) ŞTI: v. IV
vom şti: *ind. viit.I. 1.pl.* 5,19; 41,22, 23
să ştie: *conj. prez. 3.sg./pl.* 7,15; 41,20; 45,6
a şti: *inf. prez.* 7,16; 8,4; 58,2
va şti: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,9; 49,26; 52,6
au ştiut: *ind. pf.c. 3.pl.* 28,7; 44,18; 45,20; 56,10; 59,8
şti: *ind. prez. 3.sg.* 29,11
vor şti: *ind. viit.I. 3.pl.* 29,24; 61,9
ştiţi: *ind. prez. 2.pl.* 40,21; 51,7
ştii: *ind. prez. 2.sg.* 40,28; 48,6
să ştim: *conj. prez. 1.pl.* 41,26
ştiu: *ind. prez. 3.pl.* 42,16
să ştiţi: *conj. prez. 2.pl.* 43,10
să ştii: *conj. prez. 2.sg.* 45,3
vei şti: *ind. viit.I. 2.sg.* 47,11; 49,23; 60,16
am ştiut: *ind. pf.c. 1.sg.* 48,4
ştiu: *ind. prez. 1.sg.* 48,8; 50,7
să ştiu: *conj. prez. 1.sg.* 50,4
ai ştiut: *ind. pf.c. 2.sg.* 58,3

ŞTIUTOR, -TOARE: s.m./f.
ştiutoriul: *s.m. sg. nom.* rezum. cap.48

ŞTIINŢĂ: s.f.
ştiinţii: *sg. gen.* rezum. cap.5; 11,2
ştiinţă: *sg. ac.* 5,13
ştiinţa: *sg. nom./ac.* 11,9; 32,4; 33,6; 40,14; 44,25; 47,10; 53,11

ŞTRUTIE: s.f.; vezi **STRUŢ**

(a) ŞUIERA: v. I
va şuiera: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,26; 7,18

T

TABĂRĂ: s.f.
tabăra: *sg. ac.* 37,36

TABLĂ: s.f.
tăblile: *pl. ac.* 30,22

TAINĂ: s.f.
taina: *sg. nom.* 24,16
taine: *pl. ac.* 40,23

TALPĂ: s.f.
talpa: *sg. ac., în loc. adv.* ***de la talpa piciorului până la creaştetul capului*** 1,6

TARE: adj./s.
tare: *adj. m./f./n. sg. nom./ac.* 1,24; 8,11; 10,21; 17,10; 19,4; 25,2, 3; 26,4; 27,1; 42,25; 49,26; 60,16
tari: *adj. m./f. sg. nom./ac.* 5,22; 8,7
tare: *adj. m. sg. nom., în sintagma* ***Dumnezeu tare*** 9,6
tare (foarte): *adj. f./n. sg. ac.* 30,14; 60,22
(mai) tare: *adj. m. sg. nom.* 47,12
(cel) tare/(Cel) Tare: *s.m. sg. nom./ac.* 3,1, 2; 28,2; 30,29; 42,13; 49,24, 25
(cei) tari: *s.m. pl. nom./ac.* 3,25; 13,3; 23,11, 13
(celor) tari: *s.m. pl. gen.* 13,11; 21,17; 25,5
tarii: *s.m. pl. nom.* 61,3

TATĂ: s.m.; var. (Înv. şi pop.) **TĂTÂNE**
tată-său: *sg. ac.* 8,4
Tatăl: *sg. nom., în sintagma* ***Tatăl veacului ce va să fie*** 9,6
Tatăl/tatăl: *sg. nom.* 38,19; rezum. cap.42; 43,27; 51,2; 63,16; 64,8
tată: *sg. ac.* 22,21
tatălui: *sg. dat.* 45,10
tătâni-său: *sg. gen.* 3,6; 22,23, 24
tătâni-tău: *sg. nom./gen.* 7,17; 38,5; 58,14

TAUR: s.m.
taurii: *pl. nom.* 30,24
tauri: *pl. nom.* 34,7

(a) TĂBĂRÎ: v. IV
au tăbărât: *ind. pf.c. 3.pl.* 29,7, 8
să tăbărască: *conj. prez. 3.sg.* 31,4

(a) TĂCEA: v. II
să taci *conj. prez. 2.sg.* 7,4
tacă: *conj. prez. fără* **să** *3.pl.* 41,1
au tăcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.6; 14,7; 15,1; 36,21
am tăcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,5
tăcut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,1; 24,8
tăceţi: *imperativ 2.pl.* 23,2
tăcut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 42,14
tăcând: *gerunziu* 47,5; 57,11
voiu tăcea: *ind. viit.I. 1.sg.* 62,1; 65,6
vor tăcea: *ind. viit.I. 3.pl.* 62,6
să tăceţi: *conj. prez. 2.pl.* 62,6
tăcea-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 64,12

TĂCERE: s.f.
tăceare: *sg. ac.* 8,6; 30,15; 62,7
tăcearea: *sg. nom.* 32,17

TĂCIUNE: s.n.
tăciunii: *pl. ac.* 7,4

(a) TĂGĂDUI: v. IV
să tăgăduieşti: *conj. prez. 2.sg.* 43,6
tăgăduiesc: *ind. prez. 3.pl.* 63,8

(a se) TĂIA: v. I
taie: *ind. prez. 3.sg.* 10,15
să taie: *conj. prez. 3.sg.* 14,8
să taiu: *conj. prez. 1.sg.* 37,24
(să) va tăia: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,6
au tăiat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 9,10; 16,8; 37,1; 38,12; 44,15; 48,21; 63,12
tăia: *ind. imp. 3.sg.* 14,6
(să) vor tăia: *ind. viit.I. 3.pl.* 18,5
ai tăiat: *ind. pf.c. 2.sg.* 22,16
tăiat-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 22,16
tăia-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 28,24
(s-)au tăiat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 29,20; 35,6; 53,8
tăindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.37
tăiatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 38,12
tăiat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 44,14
sânteţi tăiaţi: *pasiv ind. prez. 2.pl.* 51,1
(v-)aţi tăiat: *ind. pf.c. 2.pl.* 51,1

TĂIAT, -Ă: adj.
tăiate: *f. pl. ac.* 36,22

TĂIERE: s.f.
tăiare: *sg. ac.* 65,12

(a se) TĂINUI: v. IV
să tăinuiaşte: *conj. prez. 3.sg.* 32,2

TĂINUIT, -Ă: adj./s.
tăinuită: *adj. f. sg. ac.* 3,3
(ceale) tăinuite: *s.n pl. ac.* 45,3

(a se) TĂMĂDUI: v. IV
(să) tămăduise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 38,9

TĂMÂIE: s.f.
tămâia: *sg. nom.* 1,13
tămâie: *sg. ac.* 43,23; 60,6; 66,3

TĂRIE: s.f.
tăria: *sg. nom./ac.* 1,31; 8,4; 10,13; 11,15; 12,2; 16,6; 27,5; 28,6; 33,13; 40,31
tăriia: *sg. nom./ac.* 10,14; 23,4; 30,2, 3, 15; 31,9; rezum. cap.40; 40,29; 41,1; 49,4, 5; 51,9; 52,1; 60,5, 11; 61,6; 63,15
tăriii: *sg. gen.* 11,2; 17,9; 26,1; 40,26; 44,12; 62,8; 63,1
tărie: *sg. nom./ac.* 25,4; 36,5; 40,9, 10

TĂTÂNE: s.m; vezi **TATĂ**

TÂLCUITOR, -TOARE: s.m./f.
tâlcuitorii: *s.m. pl. nom.* 43,27

TÂMPINĂ: s.f.; var. (Înv.) **TÂMPĂNĂ**
tâmpenelor: *pl. gen.* 24,8
tâmpene: *sg. ac.* 30,32

TÂNĂR, -Ă: s.m./f.
tinerii: *s.m. pl. nom./ac.* 9,17; 31,8
(celor) tineri: *s.m. pl. dat.* 20,4
tineri: *s.m. pl. ac.* 23,4
(cei) tineri: *s.m. pl. nom.* 40,30
tinerilor: *s.m. pl. gen.* 42,22
tinărul: *sg. nom.* 62,5

(a se) TÂNGUI: v. IV
tânguindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.42

TÂNGUIRE: s.f.
tânguire: *sg. ac.* 22,12

TÂRSÂNĂ: s.f. (Înv.) „țesătură aspră din păr de capră, purtată de asceți sau de călugări direct pe piele"; „țesătură groasă (ca pânza de sac)"
târsână: *sg. nom.* 3,24

TEASC: s.n.
teasc: *sg. ac.* 5,2

(a se) TEME: v. III
(nu te) teame: *imperativ prohib. 2.sg.* 7,4; 10,24; 37,6; 41,10, 13
(te) temi: *ind. prez. 2.sg.* 7,16
(nu vă) teameți: *imperativ prohib. 2.pl.* 8,12; 35,4
să (să) teamă: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.10
(mă) voiu teame: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,2
(să) **vor teame:** *ind. viit.I. 3.pl.* 19,16; 20,5; 59,19
(să) va **teame:** *ind. viit.I. 3.sg.* 25,3
(s-)au temut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 29,13; 41,5
să (te) temi: *conj. prez. 2.sg.* 40,9; 41,14; 43,1, 5; 44,2; 51,12; 54,4
să (vă) teameți: *conj. prez. 2.pl.* 44,8; 51,7
(să) **teame:** *ind. prez. 3.sg.* 50,10
(te) vei teame: *ind. viit.I. 2.sg.* 54,14
(te-)ai temut: *ind. pf.c. 2.sg.* 57,11
să (ne) teamem: *conj. prez. 1.pl.* 63,17
(să) tem: *ind. prez. 3.pl.* 66,4

TEMELIE: s.f.
temeliile: *pl. nom./ac.* 14,19; 24,18; rezum. cap.28; 28,16; 40,21; 58,12

TEMERE: s.f.
temerii: *sg. gen.* 2,10
teamerii: *sg. gen.* 11,3

TEMNIȚĂ: s.f.
temnița: *sg. ac.* 14,17
temnițâ: *sg. ac.* 24,22
temnițîi: *sg. gen.* 42,7, 22

TEREBINT: s.m.; var. (Înv.) **TEREVINT** „arbore rășinos, cu tulpina înaltă și fr unze mari, răspândit pe coastele Mediteranei, din a căr ui scoarță se extrag terebentina și unele substanțe tanante"
terevinthul: *sg. ac.* 6,13

TIMPAN: s.n. „instrument muzical de percuție"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Amfilohie Hotiniul, *Gramatica fizicii* [Traducere din limba italiană de...; manuscris de la sfârșitul secolului al XVIII-lea; Bibl. Academiei Române, cota 1627].
timpanul: *sg. nom.* 5,12

TINĂ: s.f.
tina: *sg. nom./ac.* 10,6; 29,16
tină: *sg. nom./ac.* 41,25; 57,20; 64,8

TINEREȚE: s.f.
tinerețele: *pl. ac.* 47,12, 15
tinerețelor: *pl. gen.* 54,4
tinerețe: *sg. ac.* 54,6

TOAMNĂ: s.f.
toamnei: *sg. gen.* 28,4

TOCMAI: adv.; var. (Reg.) **TOGMA**
togma: rezum. cap.44

TOCMEALĂ: s.f.; var. (Pop.) **TOGMEALĂ**
togmeală: *sg. ac.* 28,15
togmeala: *sg. nom.* 28,18

(a) TOCMI: v. IV; var. (Reg.) **(a) TOGMI**
au togmit: *ind. pf.c. 3.sg.* 32,7

TOCMIT, -Ă: adj.; var. (Pop.) **TOGMIT, -Ă**
togmit: *n. sg. ac.* 3,16; 7,20

TOIAG: s.n.
toiagul: *sg. nom./ac.* 9,4; rezum. cap.10; 10,15, 24; 14,5; 28,27
toiag: *sg. ac.* 36,6

TOLBĂ: s.f.; var. (Înv.) TULBĂ
tulba: *sg. ac.* 22,6; 49,2

(a se) TOPI: v. IV
(să) **vor topi:** *ind. viit.I. 3.pl.* 51,6
(s-)ar topi: *cond. prez. 3.pl.* 64,1
(s-)au topit: *ind. pf.c. 3.pl.* 64,3

(a se) TRAGE: v. III
trageți: *ind. prez. 2.pl.* 5,18
trage: *ind. pez. 3.sg.* 8,1; 10,15
a trage: *inf. prez.* 8,3
am tras: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,13; 63,6
trasu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,11
(te) tragi: *ind. prez. 2.sg.* 14,15
să tragă: *conj. prez. 3.sg.* 23,9
(să) **vor** trage: *ind. viit.I. 3.pl.* 25,12
va trage: *ind. viit.I. 3.sg.* 26,5
vei trage: *ind. viit.I. 2.sg.* 26,19
au tras: *ind. pf.c. 3.sg.* 44,13

TRĂGĂTOR, **-TOARE:** s.m./f. „jefuitor"
trăgătoriului: *sg. gen.* 9,4

(a) TRĂI: v. IV
trăiască: *conj. prez. fără să 3.pl.* 26,14
vei trăi: *ind. viit.I. 2.sg.* 38,1

TRĂSOR: s.m. „perceptor de impozite" (cf. lat. *exactores*; *exactor, -ōri* „perceptor de impozite", „colector de dări"; cuvântul nu este înregistrat în DLR.
trăsorii: *s.m. pl. nom.* 3,12

TRĂSNET: s.n; var. (Înv. și reg.) **TRESNET**
tresnet: *sg. ac.* 29,6

TRÂMBIȚĂ: s.f.
trâmbiță: *sg. ac.* 18,3; 27,13
trâmbița: *sg. ac.* 58,1

TREAPTĂ: s.f.
treaptele: *pl. ac.* 38,8

TREBNIC, -Ă: adj.; var. (Înv.) **TREABNIC, -Ă** (Înv.) „trebuincios"
treabnic: *n. sg. ac.* 44,10

(a) TREBUI: v. IV; var. (Reg.) **(a)** TRĂBUI
trebuie: *ind. prez. impers.* rezum. cap.1; rezum. cap.33; rezum. cap.58
au trebuit: *ind. pf.c. impers.* 5,4
ar **trebui:** *cond. prez. impers.* rezum. cap.22
trăbuia: *ind. imp. impers.* rezum. cap.50

TRECĂTOR, TOARE: s.m./f.; var. (Înv.) TRECĂ**TORIU**
trecătoriu: *s.m. sg. ac.* 48,8

(a se) **TRECE:** v. III
trecând: *gerunziu* 8,8; 24,16; 31,5; 48,8
va treace: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,21; 26,20; 28,15, 18, 19; 31,9; 33,21; 35,8
treace-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,28; 41,3
trecut-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 10,29, 31; 16,8; 24,4, 11
să treacă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 11,15; 34,10; 51,10; 60,15
a **treace:** *inf. prez.* 22,17; 52,1
(să) treace: *ind. rpez. 3.sg.* 22,17
trec: *ind. prez. 3.pl.* 23,2; 24,16; 51,23
treceți: *imperativ 2.pl.* 23,6; 62,10
treci: *imperativ 2.sg.* 23,10; 47,2
au trecut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 24,5, 16; 26,3; 29,1; 40,27; 43,27; 66,24
treace: *ind. prez. 3.sg.* 29,5; 33,8
(să) treace: *inf. prez. fără a* 33,20
(să) vor treace: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.39
vei treace: *ind. viit.I. 2.sg.* 43,2; 48,8
vor treace: *ind. viit.I. 3.pl.* 45,14
să treacem: *conj. prez. 1.pl.* 51,23
să treci: *conj. prez. 2.sg.* 58,7

TRECERE: s.f.
treacere: *sg. ac., în sintagma* ***treacere de leage*** „încălcare a legii" 1,5; 59,13
treacerea: *sg. nom./ac.* 16,2; 20,4; 24,16; 30,32; rezum. cap.48

TRECUT, -Ă: s.
(celor) trecute: *s.n. pl. gen.* rezum. cap.43

(a) TREMURA: v. I
tremurați: *ind. pez. 2.pl.* 66,5

TRESTIE: s.f.
trestiia: *sg. nom./ac.* 19,6; 42,3; 43,24
trestie: *sg. ac.* 35,7; 36,6

(a **se**) TREZI: v. IV
(să) trezească: *ind. prez. 3.sg.* 29,8

TRIMIS, -Ă: s.m./f.
trimișii: *s.m. pl. nom.* 15,4

(a se) **TRIMITE:** v. III; var. (Înv.) **(a) TREMITE**
voiu trimite: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,8; 10,6; 28,16; 66,19
trimite: *imperativ 2.sg.* 6,8; 16,1
au trimis: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,8; 34,17; 36,2, 12; 37,2, 4, 9, 17, 21; 39,1; 48,16; 61,1
va **trimtie:** *ind. viit.I. 3.sg.* 10,16; 11,8; 19,20; 37,31, 33
a **(să) trimite:** *inf. prez.* rezum. cap.16
trimite: *ind. prez. 3.sg.* 18,2; rezum. cap.36; rezum. cap.37
trimițindu-: *gerunziu* rezum. cap.19
trimit: *ind. prez. 3.pl.* 19,8
trimisease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 20,1
trimițind: *gerunziu* 32,20
am **trimis:** *ind. pf.c. 1.sg.* 42,19
am **tremis:** *ind. pf.c. 1.sg.* 43,14; 55,11
trimis-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 57,9

TRIST, -Ă: adj.
tristă: *f. sg. nom.* 29,2

TRUFAȘ, -Ă: s.m./f.
(cei) trufași: *s.m. pl. nom.* rezum. cap.2
(cel) trufașu: *s.m. sg. ac.* 2,12
trufașilor: *s.m. pl. gen.* rezum. cap.5

TRUFIE: s.f.
trufiia: *sg. nom./ac.* rezum. cap.3; 9,18; rezum. cap.10; 13,11; 16,6; rezum. cap.47
trufie: *sg. nom./ac.* 9,9; rezum. cap.14

TRUP: s.n.
trupul: *sg. nom./ac.* 1,5; 14,11; 40,5, 6; 49,26; 50,6; 51,23; 58,7; 66,16, 23
trup: *sg. nom./ac.* 10,18; 31,3; rezum. cap.40
trupului: *sg. gen.* 17,4
trupurile: *pl. ac.* 34,3; 66,24
trupuri: *pl. nom.* 37,36
trupul: *sg. gen. (cu a + tot)* 66,24

TUFAR: s.m.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la I. Budai-Deleanu, *Țiganiada*, București, 1953.
tufariul: *sg. ac.* 7,19

TUFĂ: s.f.
tufe: *pl. nom./ac.* 5,6; 7,23, 24; 32,13
tufelor: *pl. gen.* 7,25
tufa: *sg. nom.* 9,18; 10,17
tufă: *sg. ac.* 27,4

(a se) **TULBURA:** v. I; var. (Înv.) **(a se)** TURBURA
(s-)au turburat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,25; 9,19; 14,9
voiu turbura: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,13
au turburat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,16
turburatu(-m)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 21,3
turburat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 23,11
(vă) veți turbura: *ind. viit.I. 2.pl.* 32,10; 45,17
turburați(-vă): *imperativ 2.pl.* 32,11
turbure: *conj. prez. fără să 3.sg.* 36,18
[va fi] turburat: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 42,4
să (vă) turburați: *conj. prez. 2.pl.* 44,8
turburatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 45,16
turbur: *ind. prez. 1.sg.* 51,15
(s-)ar turbura: *cond. prez. 3.pl.* 64,2

TULBURARE: s.f.; var. (Înv.) TURBURARE
turburare: *sg. nom./ac.* 17,14; 65,23
turburarea: *sg. ac.* 54,4; 61,7

(a) TUNDE: v. III
tunde: *ind. prez. 3.sg.* 53,7

TURMĂ: s.f.
turmelor: *pl. dat.* 17,2

turmelor: *pl. dat. adn.* 32,14
turma: *sg. ac.* 40,11
turmii: *sg. gen.* 63,11
turme: *pl. ac.* 65,10

TURN: s.n.
turnul: *sg. ac.* 2,15
turn: *sg. ac.* 5,2
turnurile: *pl. nom.* 30,25

(a) TURNA: v. I
aţi turnat: *ind. pf.c. 2.pl.* 57,6

Ţ

ŢAP: s.m.
ţapilor: *pl. gen.* 1,11; 34,6

ŢARĂ: s.f.
ţara: *sg. ac.* 1,7; 32,12; 36,20; 37,7; 61,7
ţară: *sg. ac.* 13,5
ţărâlor: *pl. gen./dat.* 36,20; 37,11
ţărâle: *pl. ac.* 37,18

ŢARINĂ: s.f.
ţarină: *sg. ac.* 5,8
ţarinii/Ţarinii: *sg. gen., în sintagma* ***calea ţarinii nălbitoriului/ calea Ţarinii Nălbitoriului*** (cf. ÎNĂLBITOR, -TOARE) 7,3; 36,2

ŢÂRĂ: s.f.; var. ŢIRĂ
ţîră: *sg. ac.* 30,14

ŢÂŢĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) ŢIŢĂ
ţâţă: *sg. ac.* 11,8; 28,9
ţâţe: *pl. ac.* 32,12
ţiţa: *sg. ac.* 60,16

ŢÂŢÂNĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) ŢIŢÎNĂ
ţiţînilor: *pl. gen.* 6,4

(a) ŢESE: v. III
ţăs: *ind. prez. 3.pl.* 19,9
au ţăsut: *ind. pf.c. 3.pl.* 59,5

ŢESĂTOR, -TOARE: s.m./f.
ţăsătoriu: *sg. ac.* 38,12

ŢESUT, -Ă: adj.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ioan Molnar, *Deutsch-walachische Sprachlehre*, Wien, 1788.
ţăsut: *n. sg. ac.* 30,22

(a se) ŢINE: v. III; var. **(a se)** ŢINEA: v. II
va **ţinea:** *ind. viit.I. 3.sg.* 5,29; 27,5
vor ţinea: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,8; 14,2; 51,11; 56,4
(să) va ţinea: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,18
ţinea-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 26,3
ţii: *ind. prez. 2.sg.* 27,3
am ţinut: *ind. pf.c. 1.sg.* 42,6; 49,8
ţiindu-: *gerunziu* rezum. cap.48
(s-)au ţinut: *ind. pf.c. 3.pl.* 48,6
a **ţinea:** *inf. prez.* rezum. cap.56
ţine: *ind. prez. 3.sg.* 56,6
ţiind: *gerunziu* 66,19

ŢINUT: s.n.
ţinutul: *sg. ac.* 7,24; 9,2
ţinuturile: *pl. ac.* 8,9; 37,18
ţinutului: *sg. gen.* 55,12

U

UCENIC: s.m.
ucenicii: *pl. ac.* 8, 16
ucenicilor: *pl. gen.* rezum. cap.66

(a se) UCIDE: v. III
va **ucide:** *ind. viit.I. 3.pl.* 11,4; 27,1; 51,14; 65,15
vor ucide: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,9; 13,18; 65,25
(să) va **ucide:** *ind. viit.I. 3.sg.* 13,15
sânt **ucişi:** *pasiv ind. prez. 3.pl.* 14,19; 22,2
ai ucis: *ind. pf.c. 2.sg.* 14,20
voiu ucide: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,30
a **ucide:** *inf. prez.* 22,13
au ucis: *ind. pf.c. 3.sg.* 27,7
au fost ucis: *pasiv ind. pf.c. 3.sg.* 27,7
ucisu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 34,2
(să) ucide: *ind. rpez. 3.sg.* rezum. cap.37

UCIDERE: s.f.
uciderea: *sg. ac.* 10,7
ucidere: *sg. nom./ac.* 14,21; 34,2, 6; 43,28
uciderii: *sg. gen.* 22,5; 30,25; 34,5

UCIGAŞ, -Ă: s.m./f.
(cei) ucigaşi: *s.m. pl. nom., în sintagma* ***cei ucigaşi de oameni*** „asasini" (traducere după lat. *homicida, -ae*) 1,21
ucigaşul: *sg. ac.* 54,16

UCIS, -Ă: s.m./f.
(cei) ucişi: *s.m. pl. nom./ac.* 10,4; 66,16
ucişii: *s.m. pl. nom./ac.* 22,2; 26,19, 21; 27,7; 34,3

UGER: s.n.
ugerul: *sg. ac.* 66,11
ugere: *pl. ac.* 66,12

(a se) UITA: v. I
uita(-ne)-vom: *ind. viit.I. 1.pl.* 5,30
(s-)au uitat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.17; 44,18; 52,15
(să) va **uita:** *ind. viit.I. 3.sg.* 17,8
(te-)ai uitat: *ind. pf.c. 2.sg.* 17,10; 51,13; 57,11; 58,3
(v-)aţi uitat: *ind. pf.c. 2.pl.* 22,11; 65,11
uitându(-să): *gerunziu* 28,4; rezum. cap.54
uită(-te): *imperativ 2.sg.* 33,20
(mă/Mă) voiu uita: *ind. viit.I. 1.sg.* 38,11; 66,2
uitaţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 42,18
(nu te) uita: *imperativ prohib. 2.sg.* 43,18
să (te) uiţi: *conj. prez. 2.sg.* 44.21
(să) uita: *ind. imp. 3.pl.* 47,13
au uitat: *ind. pf.c. 3.sg.* 49,14
uita: *inf. prez. fără a* 49,15
va uita: *ind. viit.I. 3.sg.* 49,15
voiu uita: *ind. viit.I. 1.sg.* 49,15
(te) vei uita: *ind. viit.I. 2.sg.* 54,4
uitatu(-M)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 63,5

UITARE: s.f.
uitare: *sg. ac.* 23,15; 59,15
uitării: *sg. dat.* 23,16; 65,16

ULIŢĂ: s.f.
uliţelor: *pl. gen.* 5,25; 10,6
uliţele: *pl. ac.* 15,3
uliţe: *pl. ac.* 24,11
uliţă: *sg. ac.* 59,14

ULM: s.m.
ulmul: *sg. ac.* 41,19

ULTUIT, -Ă: adj.; vezi ALTOIT, -Ă

UMĂR: s.n.
umerelor: *pl. gen.* 9,4
umărul: *sg. ac.* 9,6; 10,27; 14,25; 22,22; 47,2
umerele: *pl. ac.* 11,14; 30,6
umere: *pl. ac.* 46,7; 49,22

(a) UMBLA: v. I
să **umblați:** *conj. prez. 2.pl.* 1,12
vom umbla: *ind. viit.I. 1pl.* 2,3
să **umblăm:** *conj. prez. 1.pl.* 2,5
au umblat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,16; 20,3; 50,10; 57,2
umbla: *ind. imp. 3.sg./pl.* 3,16; 9,2
voiu umbla: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,2
a umbla: *inf. prez.* rezum. cap.20; 26,7; 42,16, 24
umblați: *ind. prez. 2.pl.* 30,2
umblați: *imperativ 2.pl.* 30,21; 50,11
umblă: *ind. prez. 3.sg./pl.* 33,15; 42,5
vor umbla: *ind. viit.I. 3.pl.* 35,9; 45,14; 60,3
am umblat: *ind. pf.c. 1.sg.* 38,3; 59,9
umbla-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 40,31
vei umbla: *ind. viit.I. 2.sg.* 43,2
umbli: *ind. rpez. 2.sg.* 48,17

UMBRAR: s.n.
umbrariul: *sg. ac.* 1,8; 4,6

UMBRĂ: s.f.
umbrii: *sg. gen.* 9,2; 30,3
umbra: *sg. nom./ac.* 16,3; 30,2; 32,2; 34,15; 38,8; 49,2; 51,16

UMBRIRE: s.f.
umbrire: *sg. nom.* 25,4

UMBROS, -OASĂ: adj.
umbros: *m. sg. ac.* 57,5

(a se) UMFLA: v. I
(să) umflă: *ind. prez. 3.pl.* 51,15

UMFLAT, -Ă: adj.; var. (Înv.) ÎMFLAT, -Ă
înflată: *f. sg. nom.* 1,6

UMILIT, -Ă: adj.
umilit: *n. sg. ac.* rezum. cap.66

(a se) UMPLE: v. III; var. (Înv. și pop.) **(a se) UMPLEA:** v. II; **(a se)** ÎMPLE
împlut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 33,5
(s-)au umplut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,6, 8; 6,4; 11,9; 15,9; 21,3; 28,8; 34,6; 40,2
umplutu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,7
umplea: *ind. imp. 3.pl.* 6,1
umplând: *gerunziu* 8,8
va umplea: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,12; 11,3; 58,11
(să) vor umplea: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,21
vor umplea: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,21; 27,6
au umplut: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,2
vei umplea: *ind. viit.I. 2.sg.* 44,28
să **(ne) umplem:** *conj. prez. 1.pl.* 56,12

UNCHI: s.m.
unchiului: *sg. gen.* 5,1

UNDIȚĂ: s.f.
unghița: *sg. ac.* 19,8

UNEALTĂ: s.f.
unealtelor: *pl. gen.* 39,2

(a) UNGE: v. III
au uns: *ind. pf.c. 3.sg.* 61,1

UNGERE: s.f.
ungere: *sg. ac.* 57,9

UNGHEȚ: s.n.
unghiețul: *sg. nom.* 19,13

UNGHI: s.n.
unghiului: *sg. gen., în sintagma piatra* ***unghiului*** rezum. cap.28
unghiu: *sg. ac.* 28,16

UNGHIE: s.f.; var. (Înv. și pop.) UNGHE
unghile: *pl. ac.* 28,28

UNICORN: s.m.
unicorni: *pl. nom.* 34,7

UNS: s.m. (aici) „ales" (cf. Anania 2001, p.940)
unsului: *sg. dat.* 45,1

UNSOARE: s.f.
unsorilor: *pl. gen.* 39,2

UNT: s.n.
unt: *sg. ac.* 7,15, 22

UNTDELEMN: s.n.; var. UNT-DE-LEMN
untdelemn: *sg. ac.* 1,6
untului-de-lemn: *sg. gen.* 5,1; 10,27
untul-de-lemn: *sg. ac.* 61,3

UNTURĂ: s.f.
untura: *sg. ac.* 1,11; 34,7

URÂCIUNE: s.f.; var. (Înv. și reg.) URĂCIUNE
urăciune: *sg. nom.* 1,13; 41,24
urăciunile: *pl. ac.* 66,3
urăciunea: *sg. nom.* 66,17

URÂRE: s.f.
urârea: *sg. ac.* rezum. cap.29

URÂT, -Ă: adj.
urât: *n. sg. ac.* 49,7

URECHE: s.f.
urechi: *pl. nom./ac.* 1,2, 10; 28,23; 32,9; 43,8; 64,4
urechile: *pl. nom./ac.* 5,9; 6,10; 22,14; 30,21; 32,3; 33,15; 35,5; 36,11; 37,29; 42,20; 49,20
urechilor: *pl. gen.* 11,3
ureachea: *sg. nom./ac.* 37,17; 48,8; 50,4, 5; 55,3; 59,1

URGIE: s.f.
urgiia: *sg. nom./ac.* 10,5, 25; 12,1; 13,13; 26,20; 42,25; 48,9; 60,10; 63,5, 6
urgie: *sg. nom./ac.* 13,9; 14,6; 27,4; 30,27; 54,8; 66,15
urgia: *sg. nom.* 16,6; 34,2; 51,20
urgiii: *sg. gen.* 51,22
urgiii: *sg. dat. adn.* 59,18

(a se) URGISI: v. IV
au urgisit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,2
a **urgisi:** *inf. prez.* 7,15, 16; 33,1
ai urgisit: *ind. pf.c. 2.sg.* 30,12
urgisești: *ind. prez. 2.sg.* 33,1
vei fi urgisit: *pasiv ind. pf.c. 2.sg.* 33,1
(te) vei urgisi: *ind. viit.I. 2.sg.* 33,1
[e] urgisit: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 53,3
[ar fi] urgisită: *pasiv cond. prez. 3.sg.* 53,3

voiu urgisi *ind. viit.I. 1.sg.* 57,6
am urgisit: *ind. pf.c. 1.sg.* 57,17
va urgisi: *ind. viit.I. 3.sg.* 66,14

URGISIT, -Ă: adj.
urgisit: *n. sg. ac.* 49,7

URIAȘ, -Ă: s.m./f.
urieșii: *s.m. pl. nom.* 14,9
uriașii: *s.m. pl. nom.* 26,14
uriașilor: *s.m. pl. gen.* 26,19

(a) URÎ: v. IV
au urât: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,14
[ai fost] urâtă: *pasiv ind. pf.c. 2.sg.* 60,15
urăsc: *ind. prez. 1.sg.* 61,8
urăsc: *ind. prez. 3.pl.* 66,5

(a) URLA: v. I
urlați: *imperativ 2.pl.* 13,6; 23,1, 14
urlă: *imperativ 2.sg.* 14,31
au urlat: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,2
vor urla: *ind. viit.I. 3.pl.* 15,4
va urla: *ind. viit.I. 3.sg.* 15,4; 16,7
urlați: *imperativ 2.pl.* 23,6

URLARE: s.f.
urlarea: *sg. nom.* 15,3, 8

(a) URMA: v. I
urmează: *ind. prez. 3.pl.* 1,23
a **urma**: *inf. prez.* 5,11
să **urmează**: *conj. prez. 3.sg.* 41,2
urmați: *ind. prez. 2.pl.* 51,1
să **urmeaze**: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.58

URMĂ: s.f.
urmă: *sg. ac., în loc. adj.* ***cea mai de pre urmă/ceale mai de pre urmă/mai de pre urmă/cel mai pe urmă*** rezum. cap.1; 2,2; 30,8; 41,22; 46,10; 47,7; 56,11
urmă: *sg. ac., în loc. adv.* ***mai pre*** *urmă* 9,1
urma: *sg. ac.* 37,25
urmă: *sg. ac., în sintagma* ***Cel întâiu și Cel mai pre urmă/ Cel dintâiu (dintâi) și Cel mai*** *de pre* ***urmă*** „începutul și sfârșitul"; „factorul esențial" 41,4; rezum. cap.44; 48,12
urmelor: *pl. dat.* 60,14

URS: s.m.
ursul: *sg. nom.* 11,7
urșii: *pl. ac.* 59,11

(a se) URZI: v. IV
au urzit: *ind. pf.c. 3.sg.* 25,7
să **urziți**: *conj. prez. 2.pl.* 30,1
(mă) urziam: *ind. imp. 1.sg.* 38,12

URZICĂ: s.f.
urzici: *pl. nom.* 34,13
urzică: *sg. ac.* 55,13

(a se) USCA: v. I
(s-)au uscat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,13; 15,6; 37,27; 40,24; 41,17
va usca: *ind. viit.I. 3.sg.* 19,5
(să) **vor** usca: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,6
(să) va usca: *ind. viit.I. 3.sg.* 19,7; 51,12
uscatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 40,7, 8; 46,2
voiu usca: *ind. viit.I. 1.sg.* 42,15

USCAT, -Ă: adj./s.
uscată: *f. sg. nom.* 35,7
uscat: *s.n. sg. ac.* 44,3; 50,2

UȘĂ: s.f.; var. UȘE
ușa: *sg. ac.* 26,20
ușile: *pl. ac.* 45,1
ușe: *sg. ac.* 57,8; 66,17

UȘOR, UȘOARĂ: adj.
ușor: *m. sg. ac.* 19,1

UȘOR: s.n.
ușorului: *sg. gen.* 57,8

(a se) UȘURA: v. I
(s-)au ușurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,1

V

VACĂ: s.f.
vacă: *sg. ac., în sintagma* ***vacă de boi*** (cf. lat. *vaccam boum*; *bōs, bovis* „bou, vacă") 7,21

VAL: s.n.
valurile: *pl. nom./ac.* 51,15; 57,20

VALE: s.f.
valea: *sg. nom./ac.* 17,5; 28,21; 40,4; 65,10
Valea: *sg. nom./ac., în s. propr.* ***Valea Vedeniii/Valea Ahor*** 22,5
văilor: *pl. gen.* 7,19
Vălii: *sg. gen., în s. propr.* ***Vălii Vedeniii*** 22,1
văile: *pl. nom.* 22,7
vălii: *sg. gen.* 28,1, 4

VARĂ: s.f.
vara: *sg. ac.* 18,6

VARGĂ: s.f.
varga: *sg. nom./ac.* 10,5, 15, 24, 26; 11,1, 4; 14,5, 29; 28,27; 30,31
varghei: *sg. gen.* 30,32

VAS: s.n. „recipient"; „bagaj (mai ales militar)"; (la pl.) „unelte"; „instrumente"; „ambarcațiune" (cf. lat. *vas, vāsis*)
vasele: *pl. nom./ac.* 10,28; 13,5; 22,24; 32,7; 52,11; 65,4
vase: *pl. ac.* 18,2; 22,24
vasul: *sg. nom.* 22,24; 30,14; 54,17
vasul: *sg. ac., în sintagma* ***tot vasul musicesc*** „orice instrument muzical" (cf. lat. *omne vas musicorum*) 22,24
vas: *sg. nom./ac.* 45,9; 54,16; 66,20

VASILISC: s.m. „reptilă fabuloasă căreia i se atribuia puterea de a ucide cu privirea"
vasiliscului: *sg. gen.* 11,8
vasiliscul: *sg. nom.* 14,29; 30,6
vasilisc: *sg. ac.* 59,5

VAVILONEAN: s.m.; vezi BABILONEAN

(a se) VĂDI: v. IV
vădiți: *ind. prez. 2.pl.* 1,18
va **vădi**: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,4; 11,3, 4
vădește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3; rezum. cap.41
(nu) vădi: *imperativ 2.sg.* 16,3
(să) vădească: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.44; rezum. cap.46

VĂDUVĂ: s.f.
văduva: *sg. ac.* 1,17
văduvei: *sg. gen.* 1,23
văduve: *pl. ac.* 9,17
văduvelor: *pl. gen.* rezum. cap.10

văduvele: *pl. nom.* 10,2
văduvă: *sg. nom.* 47,8

VĂDUVIRE: s.f.
văduvirea: *sg. nom.* 47,9
văduvirii: *sg. gen.* 54,4

(a se) VĂITA: v. I; var. **(a se)** VĂIETA
(vă) veţi văieta: *ind. viit.I. 2.pl.* 65,14

VĂPAIE: s.f.
vapaie: *sg. ac.* 10,17
văpăii: *sg. gen.* 5,24; 47,14
văpaie: *sg. ac.* 29,6; 66,15
văpaia: *sg. nom./ac.* 30,30; 43,2
văpăi: *pl. ac.* 50,11
văpăile: *pl. ac.* 50,11

(a se) VĂRSA: v. I
(să) varsă: *ind. prez. 3.sg./pl.* 17,13; 28,2; 30,28
vărsând: *gerunziu* 8,8
va vărsa: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,22
vărsindu(-să): *gerunziu* 28,15, 18
(să) va vărsa: *ind. viit.I. 3.sg.* 32,15
au vărsat: *ind. pf.c. 3.sg.* 40,19; 42,25; 44,10
a vărsa: *inf. prez.* rezum. cap.44; 59,7
voiu vărsa: *ind. viit.I. 1.sg.* 44,3
vărsa-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 44,3
vei vărsa: *ind. viit.I. 2.sg.* 58,10

VĂRSAT, -Ă: s. „care a fost obţinut prin turnare"; (aici) „chip turnat"
(celui) vărsat: *s.m. sg. dat.* 42,17
[ceale] vărsate: *s.n. pl. nom.* 48,5

(a) VĂTĂMA: v. I
vor vătăma: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,9

VĂZDUH: s.n.
văzduhul: *sg. nom.* 57,13

(a se) VĂZNESI: v. IV „a (se) semeţi"
(s-)au văznăsit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,16

VÂNĂ: s.f.
vână: *sg. nom.* 48,4

VÂNĂTARE: s.f. (Înv. şi reg.) „vânătaie"
vânătarea: *sg. nom./ac.* 1,6; 53,5

VÂNT: s.n.
vântului: *sg. gen.* 7,2; 17,13
vânt: *sg. nom./ac.* 32,2; 41,2, 29
vântul: *sg. nom./ac.* 41,16; 49,12; 57,13; 64,6

(a se) VÂNTURA: v. I
vor vântura: *ind. viit.I. 3.pl.* 29,5
(s-)au vânturat: *ind. pf.c. impers.* 30,24
vântura(-)-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 41,16

VÂRF: s.n.
vărful: *sg. ac.* 17,6; 30,17
vârful: *sg. ac.* 2,2; 17,6; 28,1; 42,11
vârfurile: *pl. ac.* 27,10
vârfului: *sg. gen.* 37,24

VÂRTEJ: s.n.
vârtejul: *sg. ac.* 58,5

VÂRTOS, -OASĂ: adj./adv./s.
(mai) vărtos: *adv.* 8,20
(mai) vârtos: *adv.* 8,6; 34,12; 36,12; 54,1; 58,6
vârtos: *adv. în loc. adv.* ***cu cât mai vârtos*** „cu atât mai mult" 32,13
vârtoasă: *adj. f. sg. ac.* 14,3; 27,1; 50,7
vârtoase: *adj. n. pl. gen.* 25,3
vârtos: *adj. n. sg. ac.* 27,8
(celor) vârtoşi: *s.m. pl. gen.* 25,4
(cel) vârtos: *s.m. sg. ac.* 43,17; 49,24, 25
(cei) vârtoşi: *s.m. pl. voc., în sintagma* ***cei vârtoşi cu inima*** 46,12

VÂRTUTE: s.f.
vârtutea: *sg. nom./ac.* 3,1; 23, 14; 40,29
vârtuţii: *sg. gen.* 40,26

(a) VÂSLI: v. IV; var. **(a)** VÂSLA: v. I
vâsleză: *imperativ 2.sg.* 23,12

VÂSLITOR: s.m.; var. (Înv.) VÂNSLĂTOR (Înv.) „vâslaş"
vânslătorilor: *pl. gen.* 33,21

VEAC: s.n./s.m.
veacului: *sg. gen., în sintagma* ***Tatăl veacului ce va să fie*** 9,6
veac: *sg. ac., în loc. adv.* ***până în veac/în veac/din veac*** 9,7; 14,20; 25,2, 8; 26,4; 28,28; 30,8; 32,14, 17; 33,20; 34,10, 17; 40,8; 47,7; 51,6, 8; 57,16; 59,21; 60,21; 61,4; 62,6; 64,4; 65,18
veacuri: *pl. ac., în loc. adv.* ***în veacuri veacinice*** 26,4
veacii: *pl. ac., în loc. adv.* ***în veacii veacilor*** 34,10
veacilor: *pl. gen., în loc. adv.* ***în veacii veacilor*** 34,10
veacul: *sg. ac., în loc. adv.* ***până în veacul veacului*** 45,17
veacului: *sg. gen., în loc. adv.* ***până în veacul veacului*** 45,17
veacul: *sg. ac.* 46,9; 57,15
veacurilor: *pl. gen.* 51,9; 58,12
veac: *sg. ac., în sintagma* ***de lung veac*** „cu viaţă îndelungată" (cf. lat. *longevum*; *longaevus* „înaintat în vârstă, bătrân, vechi") 53,10
veacilor: *s.m. pl. gen.* 60,15
veaculuı: *sg. gen.* 63,9, 11

VECHI, VECHE: adj./s.
vechi: *adj. f. sg. gen.* 22,11; rezum. cap.66
vechi: *adj. f./n. pl. ac.* 23,7; 25,1
veache: *adj. f. sg. nom.* 26,3
vechiu: *adj. n. sg. ac.* rezum. cap.54
(ceale) **vechi:** *s.n. pl. ac.* 43,18

VECHIRE: s.f.
vechirea: *sg. ac.* 23,7
vechire: *sg. ac.* 23,18

VECIN: s.m.
vecinilor: *pl. voc.* 33,13
vecinul: *sg. nom.* 33,24

(a se) VECINI: v. IV; var. (Înv.) **(a se)** VECINA: v. I
(s-)au vecinat: *ind. pf.c. 3.pl.* 41,5

(a se) VEDEA: v. II
să vază: *conj. prez. 3.sg./pl.* 6,10; 26,11; 33,15; 41,20; 44,18; 47,10
vază: *conj. prez. fără să 3.pl.* 26,11
au văzut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,1; 2,1; 9,2; 13,1; 39,4; 52,15; 59,15, 16; 64,4; 66,8, 19
văzând: *gerunziu* rezum. cap.6; 21,3; 30,20; 33,7; 56,10
văzut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,1
am văzut: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,5; 21,7; 38,5; 41,28; 44,16; 53,2; 57,18
aţi văzut: *ind. pf.c. 2.sg.* 22,11
văzându-: *gerunziu* 28,4
văd: *ind. prez. 3.pl.* 29,10; 30,10; 32,3; 44,9
văzut-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 41,5
să vedem: *conj. prez. 1.pl.* 5,19; 41,23
vedeţi: *imperativ 2.pl.* 6,9; 40,26; 51,6
vezi: *imperativ 2.sg.* 7,4; 37,17; 48,6; 49,18; 60,4; 63,15
vor vedea: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,16; 29,18; 33,20; 35,2; 49,7; 52,10; 61,9; 62,2; 66,18, 24

veţi vedea: *ind. viit.I. 2.pl.* 18,3
va vedea: *ind. viit.I. 3.sg.* 21,6; 26,10; 29,23; 40,5; 52,8; 53,10, 11
vei vedea: *ind. viit.I. 2.sg.* 22,8, 9; 33,19; 58,7; 60,5
veade: *ind. prez. 3.sg.* 28,7; 29,15
să vedeţi: *conj. prez. 2.pl.* 30,10
vedeţ: *imperativ 2.pl.* 30,10
or vedea: *ind. viit.I. 3.pl.* 33,17
voiu vedea: *ind. viit.I. 1.sg.* 38,11
vezi: *ind. prez. 2.sg.* 42,20
(să) va vedea: *ind. viit.I. 3.sg.* 47,3; 60,2
aş vedea: *cond. prez. 1.sg.* 57,11
vom vedea: *ind. viit.I. 1.pl.* 66,5
vedea-veţi: *ind. viit.I. 2.pl.* 66,14

VEDENIE: s.f.; var. (Înv. şi reg.) **VIDENIE**
vedenia: *sg. nom.* 13,1
Vedeniii: *sg. gen., în s. propr.* ***Valea Vedeniii/Văli Vedeniii*** 22,1, 5
vedeniii: *sg. gen., în sintagma* ***vedeniii de noaptea*** 29,7
vedeniia: *sg. nom.* 29,11
videnii: *pl. ac.* 29,10

VEDERE: s.f.
vedearea: *sg. nom./ac.* 1,1; 6,9; 14,28; 24,23; 52,14; 58,7; 66,24
vedeare: *sg. nom./ac.* 2,16; 21,2, 7; 42,18; 53,2
vederea: *sg. ac.* 11,3

(a) VENI: v. IV
veţi veni: *ind. viit.I. 2.pl.* 1,12
veniţi: *imperativ 2.pl.* 1,18; 2,3, 5; 21,12; 45,20, 21; 55,1, 3; 56,9, 12
va veni: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,14; 5,26; 7,25; 8,8; 13,6, 9, 15; 14,31; 28,15; 30,13; 32,10; 35,4; 40,10; 41,25; 51,14; 54,15; 59,19, 20; 60,5, 13; 66,15
au venit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,17; 37,3, 5, 34; 39,3; 42,9; 47,9; 48,3; 60,1; 62,11; 63,4
vor veni: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,19; 27,13; 35,10; 39,6; 45,25; 49,12; 51,11; rezum. cap.60; 60,4, 6, 14; 66,18
veni-va: *ind. viit.I.* 10,28; 47,11; 66,23
venit-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 21,12; 49,17 ,18; 60,4
a veni: *inf. prez.* 23,1; 48,5; 66,7
venind: *gerunziu* 27,11
voiu veni: *ind. viit.I. 1.sg.* 36,17
ai venit: *ind. pf.c. 2.sg.* 37,29
veni-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 47,9
am venit: *ind. pf.c. 1.sg.* 50,2
vie: *conj. prez. fără* ***să*** *3.sg.* 5,19; 57,2
să vie: *conj. prez. 3.sg.* 5,19; 14,1
vine: *ind. prez. 3.sg.* 10,3; 21,1, 9; 30,27; 63,1
vin: *ind. prez. 3.pl.* 13,5; 21,1
viu: *ind. prez. 1.sg.* 66,18

VENIRE: s.f.
venirii: *sg. gen.* 14,9
venirea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.40; rezum. cap.62

VERDEAŢĂ: s.f.
verdeaţa: *sg. nom.* 15,6
verdeaţă: *sg. nom.* 35,7

VERIGĂ: s.f.
verigă: *sg. nom., în sintagma* ***şarpele verigă*** (cf. ŞARPE) 27,1

(a se) VESELI: v. IV
veseli(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,3
(să) veselesc: *ind. prez. 3.pl.* 9,3; 16,7
(să) va veseli: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,17
(s-)au veselit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.14; 14,8; 39,2
veselitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,7
(nu te) veseli: *imperativ 2.sg.* 14,29
(să) vor veseli: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,10; 65,14
(să) veseliia: *ind. imp. 3.pl.* 24,7, 8
(ne) vom veseli *ind. viit.I. 1.pl.* 25,9
veseli(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 35,1
veselindu(-să): *gerunziu* 35,2; rezum. cap.61
(te) vei veseli: *ind. viit.I. 2.sg.* 41,16
voiu veseli: *ind. viit.I. 1.sg.* 56,7
(să) veseleaşte: *ind. prez. 3.sg.* 64,5
a (să) veseli: *inf. prez.* rezum. cap.66
veseliţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 66,10

VESELIE: s.f.
veseliia: *sg. nom./ac.* 9,3; 24,11; 30,29; rezum. cap.35; 66,5
veselia: *sg. nom./ac.* 16,10; 22,13; 51,11
veselie: *sg. nom./ac.* 29,19; 35,10; 51,3, 11; rezum. cap.54; 55,12; 61,7

VESTE: s.f.
veaste: *sg. ac.* 37,7

(a se) VESTI: v. IV
au vestit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,9; 7,2; 41,26; rezum. cap.48; 48,14
(să) vesteaşte: *ind. prez. impers./3.sg.* rezum. cap.5; rezum. cap.6; rezum. cap.15; rezum. cap.17; rezum. cap.20; rezum. cap.23; rezum. cap.32; rezum.cap.34; rezum. cap.39; rezum. cap.45; rezum. cap.46; rezum. cap.47
vesteaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.10; rezum.cap.30; rezum.cap.31; 41,26; rezum. cap.50; 52,7
vestiţi: *imperativ 2.pl.* 12,5; 41,22, 23; 45,21; 48,20
vestească: *conj. prez. fără* ***să*** *3.sg./pl.* 19,12; 44,7
(s-)au vestit: *ind. pf.c. impers./3.sg.* 21,2; 40,21; 52,15
să vestească: *conj. prez. 3.sg./pl.* 21,6; 41,22; 47,13
am vestit: *ind. pf.c. 1.sg.* 21,10; 43,12; 44,8; 48,3
(să) veasteaşte: *ind. prez. impers.* rezum. cap.29
vestesc: *ind. prez. 1.sg.* 42,9
vor vesti: *ind. viit.I. 3.pl.* 42,12; 66,19
va vesti: *ind. viit.I. 3.sg.* 43,9
vestind: *gerunziu* 45,19; 46,10; 60,6
vestit-aţi: *ind. pf.c. 2.pl.* 48,6
va fi vestit: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 55,13
vestindu-: *gerunziu* rezum. cap.57
voiu vesti: *ind. viit.I. 1.sg.* 57,12
vesteaşte: *imperativ 2.sg.* 58,1
a **vesti**: *inf. prez.* 61,1; rezum. cap.62
a **(să) vesti**: *inf. prez.* rezum. cap.62
(să) vestesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.65

VESTIRE: s.f.
vestirea: *sg. ac.* rezum. cap.43

VESTITOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Înv.) **VESTITORIU**
vestitoriu: *s.m. sg. ac.* 41,27

VEŞMÂNT: s.n.; var. (Reg.) **VĂJMÂNT**
văjmântul: *sg. nom./ac.* 9,5; 30,22; 50,9; 51,6; 61,10; 63,1
văjmânt: *sg. ac.* 51,8
vâjmânt: *sg. ac.* 59,6
vejmânt: *sg. nom./ac.* 3,6, 7
vejmintele: *pl. nom./ac.* 4,1; 37,1; 52,1; 59,17; 61,10; 63,2, 3

VEŞNIC, -Ă: adj.; var. (Înv. şi pop.) **VECINIC, -Ă**
veacinic: *m./n. sg. nom./ac.* 24,5; 40,28; 55,13; 56,5; 63,12
veacinice: *n. pl. ac., în loc. adv.* ***în veacuri veacinice*** 26,4
veacinice: *n. pl. ac.* 33,14
veacinica: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.35
veacinică: *f. sg. nom./ac.* 35,10; 45,17; 51,11; 54,8; 55,3; rezum. cap.60; 60,19, 20; 61,7, 8

(a se) VEŞTEJI: v. IV; var. (Înv. şi pop.) **(a se) VEŞTEZI**
(să) va veştezi: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,4; 34,4
(să) **vor** veştezi: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,6, 8
veştezitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 19,13; 21,4
a **(să)** veştezi: *inf. prez.* 25,5
(s-)ar veştezi: *cond. prez. 3.sg.* 64,2

VETRELĂ: s.f. (Înv. și pop.) „pânză de corabie"
vitreala: *sg. nom.* 33,23

(a) VIA: v. I „a da viață"; (fig.) „a însufleți"
vei viia: *ind. viit.I. 2.sg.* 38,16

VIAȚĂ: s.f.
viață: *sg. ac.* 4,3; rezum. cap.38
viața: *sg. nom./ac.* 38,12, 16; 57,10
vieții: *sg. gen.* 38,20

VICLEAN, -Ă: adj./s.
vicleane: *adj. f. sg. dat.* 1,4
vicleană: *adj. f. sg. nom.* 9,17
(cel) viclean: *s.m. sg. nom.* 32,5

VICLEȘUG: s.n.
vicleșug: *sg. nom.* 53,9

VIE: s.f.
vie: *sg. ac.* 1,8; 34,4
viia: *sg. nom./ac.* 3,14; 5,1, 3, 7; 16,8, 9; 27,2; 32,12; 36,16
vii: *sg. gen./dat.* rezum. cap.5; 5,1, 4, 5
vii: *pl. ac.* 5,10; 16,10; 37,30; 65,21
viilor: *pl. gen.*36,17
viile: *pl. ac., în sintagma* ***[lucrători] de viile*** *voastre* „vier" (cf. lat. *vinitores*; *vīnitor, -ōris* „lucrător la vie, vier") 61,5

VIERME: s.m.
viermii: *pl. nom.* 14,11
viermele: *sg. voc., în sintagma* ***viermele lui Iacov*** 41,14
viermele: *sg. nom.* 51,8; 66,24

VIERMULEȚ: s.m. „insectă care dă culoarea roșu-aprins, vopsea stacojie" (cf. lat *vermiculus*)
viermulețul: *pl. ac.* 1,18

(a se) VIEȚUI: v. IV
(să) viețuiască: *ind. prez. impers.* 38,16

VIFOR: s.n.
vifor: *sg. ac.* 4,6; 5,28; 29,6; 32,2; 54,11
viforului: *sg. gen.* 17,13
viforul: *sg. ac.* 66,15

VIITOR, -TOARE: adj./f.
viitoarea: *adj. antep. f. sg. nom./ac.* rezum. cap.1; rezum. cap.3; rezum. cap.6; rezum. cap.8; rezum. cap.32; rezum. cap.35; rezum. cap.57
viitoare: *adj. f./n. pl. nom./ac./gen.* rezum. cap.9; 41,22, 23; rezum. cap.43
viitoare: *adj. f. sg. nom./ac./gen.* rezum. cap.40; rezum. cap.43; rezum. cap.45; rezum. cap.51
(ceale) viitoare: *s.n. pl. ac.* 42,23; 44,7; 45,11; 47,13; rezum. cap.48

VIN: s.n.
vinul: *sg. nom./ac.* 1,22; 5,12; 24,9; 62,8
vin: *sg. ac.* 5,11, 22; 16,10; 22,13; 24,11; 28,1, 7; 29,9; 36,17; 51,21; 55,1; 56,12
vinului: *sg. dat.* 27,2

(a) VINDE: v. III
e vândut: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 42,19
am vândut: *ind. pf.c. 1.sg.* 50,1
sânteț vânduți: *pasiv ind. prez. 2.pl.* 50,1
sânteți vânduți: *pasiv ind. prez. 2.pl.* 52,3
vinde: *ind. prez. 3.sg.* 24,2

(a se) VINDECA: v. I
să vindec: *conj. prez. 1.sg.* 6,10; 61,1
va vindeca: *ind. viit.I. 3.sg.* 19,22; 30,26
(ne-)am vindecat: *ind. imp. 1.pl.* 53,5
am vindecat: *ind. pf.c. 1.sg.* 57,18, 19

VIS: s.n.
visul: *sg. ac.* 29,7
visurile: *pl. ac.* 56,10

(a) VISA: v. I
visază: *ind. prez. 3.sg.* 29,8

VISTIERIE: s.f.
vistieriile: *pl. ac.* rezum. cap.39; 39,2, 4

VIȚĂ: s.f.
vița: *sg. nom.* 24,7
vițe: *pl. ac.* 7,23

VIȚEL: s.m.
vițelul: *sg. nom.* 11,6, 7; 27,10
viței: *pl. ac.* 22,13

VIU, VIE: adj./s.
(cei) vii: *s.m. pl. ac.* 8,19
(celor) vii: *s.m. pl. gen.* 38,11; 53,8
(cel) viu: *s.m. sg. nom.* 38,19
vii: *adj. m. pl. nom.* 26,19
viu: *adj. m. sg. ac., în sintagma* ***Dumnezeul cel viu*** 37,4, 17
viu: *adj. m./n. sg. nom.* 49,18; 55,3
vie: *adj. f. sg. ac.* 57,15

VIZUINĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) VIEZUINĂ
viezuina: *sg. ac.* 11,8

(a) VOI: v. IV
să voiască: *conj. prez. 3.pl.* 13,17

VOIE: s.f.
voia: *sg. nom./ac.* 37,30; 46,10, 11; 48,14; 53,10; rezum. cap.58; 58,3, 13; 62,4
voie: *sg. ac., în loc. adv. de voie* rezum. cap.53

VOLBURĂ: s.f.
volbura: *sg. nom./ac.* 17,13; 25,4; 28,2; 40,24; 41,16
volburile: *pl. nom.* 21,1
volbură: *sg. ac.* 25,4; 29,6; 30,30

VORBĂ: s.f.
vorbă: *sg. ac.* 3,3

(a) VORBI: v. IV
vorbește: *ind. prez. 3.sg.* 8,12; rezum. cap.33; rezum. cap.45

VRĂJITOR, -TOARE: s.m/f.
vrăjitori: *s.m. pl. ac.* 19,3; rezum. cap.47
vrăjitorilor: *s.m. pl. gen.* 47,12

VRĂJITORIE: s.f.
vrăjitoriilor: *pl. gen.* 47,9
vrăjitorii: *sg. gen.* 57,3

VRĂJMAȘ, -Ă: s./adj.
vrăjmași: *s.m. pl. ac.* 1,7
vrăjmașii: *s.m. pl. nom./ac.* 1,24; 9,11; 11,13; 63,18
vrăjmașilor: *s.m. pl. gen.* 44,25
vrăjmașe: *adj. f. sg. nom.* rezum. cap.13
vrăjmașă: *adj. f. sg. nom.* 13,9

VRĂJMĂȘEȘTE: adv.
vrăjmășește: 14,6

VRĂJMĂȘIE: s.f.
vrăjmășie: *sg. ac.* rezum. cap.14

(a) VREA: v. II
nevrând: *gerunziu* rezum. cap.9; rezum. cap.30; rezum. cap.50
am vrut: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,11; 55,11; 65,12; 66,4
veți vrea: *ind. viit.I. 2.pl.* 1,19, 20
vrea: *ind. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.24; rezum. cap.59; rezum. cap.66
au vrut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 28,12; 42,21, 24; 53,7, 10
vreau: *ind. prez. 3.pl.* 30,9; 58,2
ați vrut: *ind. pf.c. 2.pl.* 30,15
vrând: *gerunziu* rezum. cap.44

VREDNIC, -Ă: adj.
vreadnice: *f. pl. nom.* 32,8

VREME: s.f.
vreamea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 9,1; 14,1; 17,14; 18,7; 20,2; 39,1; 60,22
vreame: *sg. ac., în loc. adj.* ***fără vreame*** „prematur" 18,5
vreame: *sg. ac.* 33,2; 48,16; 49,8
vremile: *pl. ac.* 33,6

VREMELNIC, -Ă: s.
(cel) vremealnic: *s.n. sg. ac.* 28,4

VUX: s.m. „merișor"; cuvântul nu este înregistrat în MDA (cf. lat. *buxum, -ī* „merișor (arbore mereu verde, al cărui lemn este de culoare galben-alburie)"
vuxul: *sg. ac.* 41,19

Z

ZADAR: s.n.; var. ZĂDAR
zădar: *sg. ac., în loc. adv.* ***în zădar*** 1,13; rezum. cap.22; 30,7; 45,19; 65,23

(a se) ZĂBOVI: v. IV
au zăbovit: *ind. pf.c. 3.pl.* 39,4
(să) va zăbovi: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,13

(a) ZĂCEA: v. II
vor zecea: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,7

ZĂDUF: s.n.; var. (Înv. și reg.) **ZĂDUH**
zăduf: *sg. ac.* 25,4
zăduhul: *sg. ac.* 25,5
zăduh: *sg. ac.* 27,8; 33,11
zăduful: *sg. nom.* 49,10

ZĂGAN: s.m. „uliu"; (Reg.) „gaie"
zăganii: *pl. nom.* 34,15

(a) ZĂMISLI: v. IV
va zămisli: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,14
au zămislit: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,3
zămislește: *ind. prez. 3.sg.* 26,17
zămislit-am: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 26,18; 59,13
zămisli-veți: *ind. viit.I. 2.pl.* 33,11
zămislit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 59,4

ZĂPADĂ: s.f.
zăpada: *sg. nom./ac.* 1,18; 55,10

ZBĂTUT, -Ă: adj. (Reg.) „bătut"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la I. Penescu, *Manual de economia casnică sau datoriile morale și materiale ale stăpâniei de casă.* Pentru învățătura fetelor. București, 1846.
zbătută: *f. sg. nom.* 54,11

ZBICI: s.n.; vezi BICI
zbiciu: *sg. ac.* 10,26
zbicele: *pl. nom.* 16,8

(a) ZBURA: v. I
zbura: *ind. imp. 3.pl.* 6,2
au zburat: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,6
zbura: *inf. prez. fără* **a** 8,22
vor zbura: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,14
zburând: *gerunziu* 16,2; 30,6
a zbura: *inf. prez.* 30,20
zboară: *ind. prez. 3.pl.* 31,5; 60,8

(a se) ZDROBI: v. IV
va zdrobi: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,28; 42,3
(să) vor zdrobi *ind. viit.I. 3.pl.* 2,18; 8,15; 13,16; 27,11
zdrobiți: *ind. prez. 2.pl.* 3,15
(să) va zdrobi: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,8; 24,19
să zdrobească: *conj. prez. 3.sg.* 13,9; 23,11
zdrobit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,5
zdrobind: *gerunziu* 14,23
să zdrobesc: *conj. prez. 1.sg.* 14,25
(s-)au zdrobit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 14,29; 21,9; 46,2
zdrobită e: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 24,10
(să) zdrobesc: *ind. rpez. 3.pl.* 25,10
ai zdrobit: *ind. pf.c. 2.sg.* 26,14
să (se) zdrobească: *conj. prez. 3.pl.* 28,13
(să) zdrobească: *ind. prez. 3.sg.* 30,14
zdrobitu(-s/-S)-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 33,14; 43,17; 46,1; 53,5
au zdrobit: *ind. pf.c. 3.sg.* 38,13
voiu zdrobi: *ind. viit.I. 1.sg.* 45,2
a zdrobi: *inf. prez.* 53,10

ZDROBIRE: s.f.
zdrobire: *sg. nom./ac.* 10,7; 15,5; 24,19; 30,14; 59,7
zdrobirea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.14; 30,13; rezum. cap.34; 60,18; 65,14

ZDROBIT, -Ă: adj./s.
zdrobite: *adj. f. pl. ac.* 27,9
(cei) zdrobiți: *s.m. pl. ac.* 58,6; 61,1
(cel) zdrobit: *s.m. sg. ac.* 66,2

ZEAMĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) ZAMĂ
zamă: *sg. ac.* 65,4

ZECIUIRE: s.f.
zăciuirea: *sg. nom.* 6,13

ZGĂU: s.n.
zgăul: *sg. ac.* 46,3

ZGURĂ: s.f.
zgură: *sg. ac.* 1,22
zgura: *sg. ac.* 1,25

ZI: s./adv.
zilele: *s.f. pl. nom./ac.* 1,1; 2,2; 7,1, 17; 14,1; 23,7, 15; 37,26; 38,1, 5; 39,8; 51,9; 54,9; 60,20; 63,11; 65,20, 22
zioa: *s.f. sg. nom./ac.* 2,11, 12, 17, 20; 3,7, 18; 4,1, 2; 5,30; 7,18, 20, 21, 23; 9,4; 10,3, 20,27; 11,10, 11, 16; 12,1, 4; 13,6, 9, 13; 14,3; 17,4, 7, 9, 11; 18,4; 19,16, 18, 19, 21, 23, 24; 20,6; 22,5, 8, 12, 20, 25; 23,15; 24,21; 25,9; 26,1; 27,1, 2, 12, 13; 28,5, 24; 29,18; 30,8, 23, 25, 26; 31,7; 34,8; 37,3; 39,6; 49,8; 51,13; 52,5, 6; 58,3, 13; 61,2; 63,4; 65,2, 5
zilii: *s.f. sg. gen.* 4,6
zile: *s.f. pl. nom./ac.* 7,17; 24,22; 32,10; 39,6; 65,20
zi: *sg. ac.* 9,14; 10,17; 27,8; 47,9; 48,7; 58,4, 5; 66,8
zio: *sg. nom.* 10,32
zioa: *sg. nom., în sintagma* ***zioa înfricoșatei judecăți*** rezum. cap. 24

zioa: *sg. ac., în loc. adv. noaptea* ***şi zioa/zioa şi noaptea/toată zioa şi toată noaptea*** 27,3; 28,19; 34,10; 60,11; 62,6
zile: *pl. gen.* (*cu a* ***+ num. card.***) 30,26
zilelor: *pl. gen.* 38,10
zilele: *pl. ac., în loc. adv.* ***în toate zilele*** 38,20; 63,9
zi: *sg. ac., în loc. adv.* ***din zi în zi*** 58,2
zioa: *adv.* 4,5; 21,8; 60,19

(a se) **ZICE:** v. III
zice: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; 1,11, 18, 24; 3,15; 5,9; 7,7; 8,11; 10,24; 14,22, 23; 17,3, 6; 18,4; 19,4; 21,16; 22,14, 15, 25; 23,4; 28,16; rezum. cap.29; 29,22; 30,1, 12, 15; 31,4; 33,10; 36,4, 14, 16; 37,3, 6, 21, 33, 34; 38,1, 5; 39,6; 40,1, 6, 25; 41,14, 21; 42,5; 43,1, 10, 12, 14, 16; 44,2, 6, 24; 45,1, 10, 11, 13, 14, 18; 48,17, 22; 49,5, 7, 8, 18, 22, 25; 50,1; 51,22; 52,3, 4, 5, 7; 54,1, 17; 55,8; 56,1, 4, 8; 57,15, 21; 58,9; 59,20, 21; 65,7, 8, 13, 25; 66,1, 2, 9, 12, 17, 20, 21, 22, 23
vor zice: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,3; 8,19, 20; 14,10; 29,11; 49,20
zicând: *gerunziu* 3,7; 4,1; 7,2, 5, 10; 8,5, 11; 9,9; 14,24; 16,14; 19,25; 20,2; 23,4; 36,15, 18, 21; 37,9, 10, 15, 21; 38,4; 41,7; 44,17; 46,10; 56,3
au zis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,16; 6,7, 9, 11; 7,3, 12, 13; 8,1, 3; 10,13; 20,3; 21,6, 9; 23,12; 28,12; 29,13; 36,4, 7, 10, 11, 12, 13; 37,3, 6, 8; 38,1, 3, 7, 22; 39,3, 4, 5, 8; 44,16; 45,21; 49,3, 6, 14; 51,23; 63,8
ziceţi: *ind. prez. 2.pl.* 5,19, 20
zicea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 6,3, 8
am zis: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,5, 8, 11; 22,4; 24,16; 38,10; 40,6; 41,9; 45,19; 49,4
zi: *imperativ 2.sg.* 6,9; 38,5; 40,9
vei zice: *ind. viit.I. 2.sg.* 7,4; 12,1; 14,4; 22,15; 30,22; 49,21
să ziceţi: *conj. prez. 2.pl.* 8,12
va zice: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,8; 20,6; 25,9; 33,24; 41,6, 27; 44,5, 20; 45,9, 25
zic: *ind. prez. 1.sg.* 10,21; 44,27, 28
veţ zice: *ind. viit.I. 2.pl.* 12,4
ziceai: *ind. imp. 2.sg.* 14,13
veţi zice: *ind. viit.I. 2.pl.* 19,11; 37,6, 10
zis-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,12; 31,9; 41,21; 54,6, 8, 10; 57,19; 66,5
aţi zis: *ind. pf.c. 2.pl.* 28,15; 30,16
(să) va zice: *ind. viit.I. impers.* 29,12
zic: *ind. prez. 3.pl.* 29,15; 30,10; 42,17; 44,26; 65,5
să zică: *conj. prez. 3.sg./pl.* 29,16; 42,22; 44,19; 56,3
ziceţi: *imperativ 2.pl.* 35,4; 48,20; 62,11
zicându-: *gerunziu* 37,9; 41,13
ai zis: *ind. pf.c. 2.sg.* 37,24; 47,7, 10; 57,10
zis-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 38,11; 48,5; 65,1
voiu zice: *ind. viit.I. 1.sg.* 38,15; 57,14
zici: *ind. prez. 2.sg.* 40,27; 47,8; 48,5
să zicem: *conj. prez. 1.pl.* 41,26
zice-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 43,6
zică: *conj. prez. fără să 3.pl.* 43,9
zice: *inf. prez. fără a* rezum. cap.45
să zici: *conj. prez. 2.sg.* 48,7; 49,9; 51,16
zice(-să)-va: *ind. viit.I. impers.* 61,6
zice(-să): *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.63
să (se) zică: *conj. prez. impers.* 65,8

ZID: s.n.
zâd: *sg. ac.* 30,13
zidul: *sg. ac.* 2,15; 15,1; 16,11; 22,5
ziduri: *pl. ac.* 16,7; 22,11
zidului: *sg. gen.* 22,10; 26,1
zidurilor: *pl. gen.* 25,12
zid: *sg. nom./ac.* 26,1; 36,11, 12
zidurile: *pl. nom./ac.* 34,13; 49,16; 56,5; 60,10, 18; 62,6

(a se) **ZIDI:** v. IV
va zidi: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,5; 45,13
au zidit: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,2; 40,26, 28; 41,20; 42,5; 43,1; 45,18
vom zidi: *ind. viit.I. 1.pl.* 9,10
să (să) zidească: *conj. prez. 3.sg.* 25,2
am zidit: *ind. pf.c. 1.sg.* 43,7, 15; 45,7, 8, 12; 54,16
zidi(-te)-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 44,28
zidit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 46,11; 57,19
(s-)au zidit: *ind. pf.c. 3.pl.* 48,7
(să) va zidi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.54
(să) vor zidi: *ind. viit.I. 3.pl.* 58,12
vor zidi: *ind. viit.I. 3.pl.* 60,10; 61,4; 65,21, 22
zidesc: *ind. prez. 1.sg.* 65,17, 18
a zidi: *inf. prez.* rezum. cap.66
zidiţi: *ind. prez. 2.pl.* 66,1

ZIDITOR, -TOARE: s.m./f. „persoană care construieşte", „persoană care creează"; (Bis.) „Dumnezeu"
ziditoriului: *s.m. sg. dat.* 29,16
Ziditoriul/ziditoriul: *s.m. sg. nom.* rezum. cap.44; 44,24; 45,11, 18; 58,12
ziditoriu: *s.m. sg. nom.* 44,8
ziditorii: *s.m. pl. nom.* 49,17

(a se) **ZMERI:** v. IV; vezi (a se) SMERI

ZMOCHIN: s.m.; vezi SMOCHIN

ZMOCHINĂ: s.f.; vezi **SMOCHINĂ**

(a se) **ZMULGE:** v. III; vezi (a se) **SMULGE**

ZMULGERE: s.f.; vezi **SMULGERE**

ZMULT, -Ă: adj.; vezi **SMULS, -Ă**

(a) **ZVÂRLI:** v. IV
va zvârli: *ind. viit.I. 3.sg.* 22,18

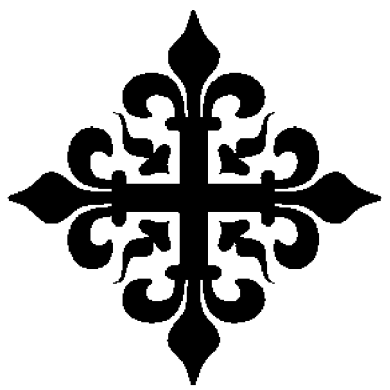

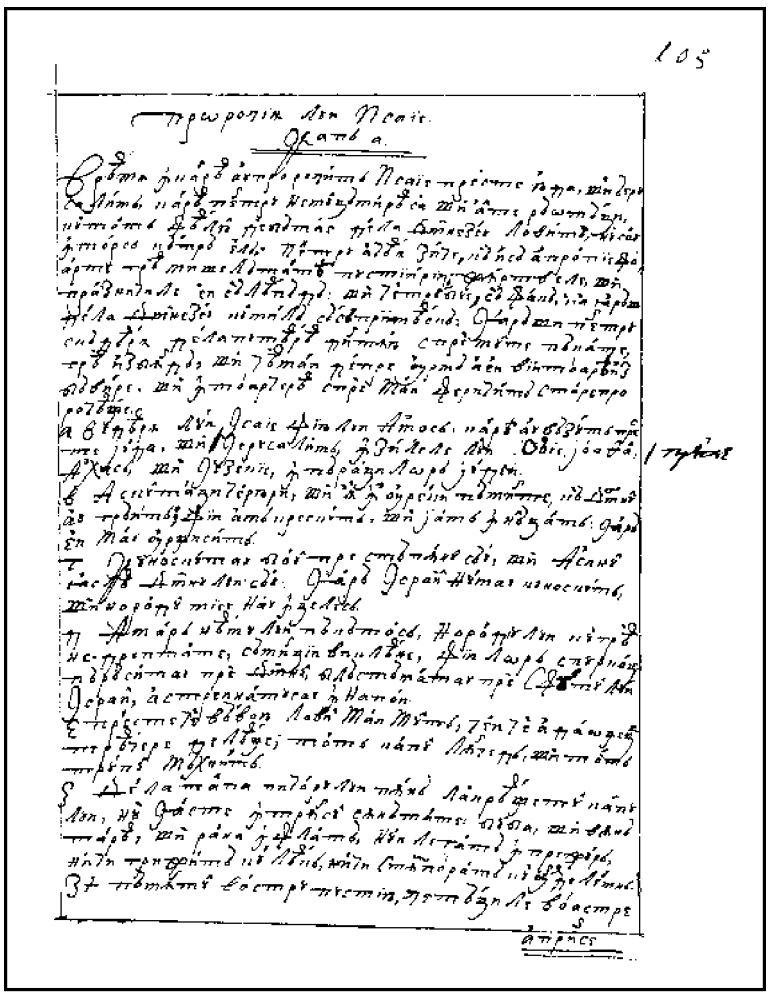

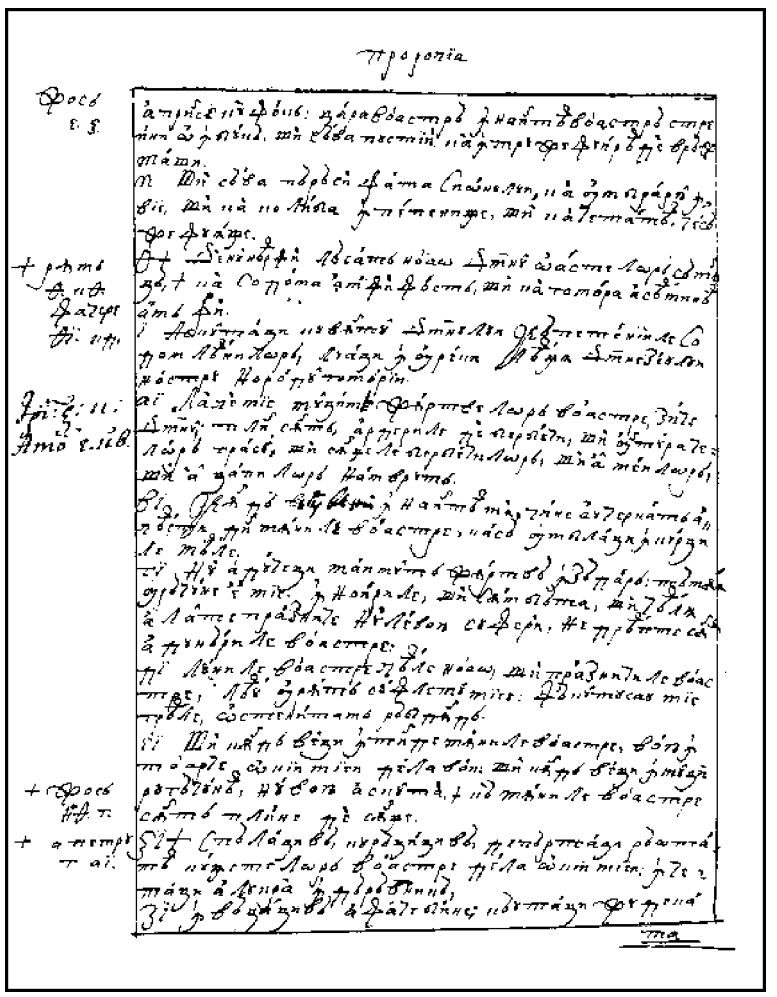

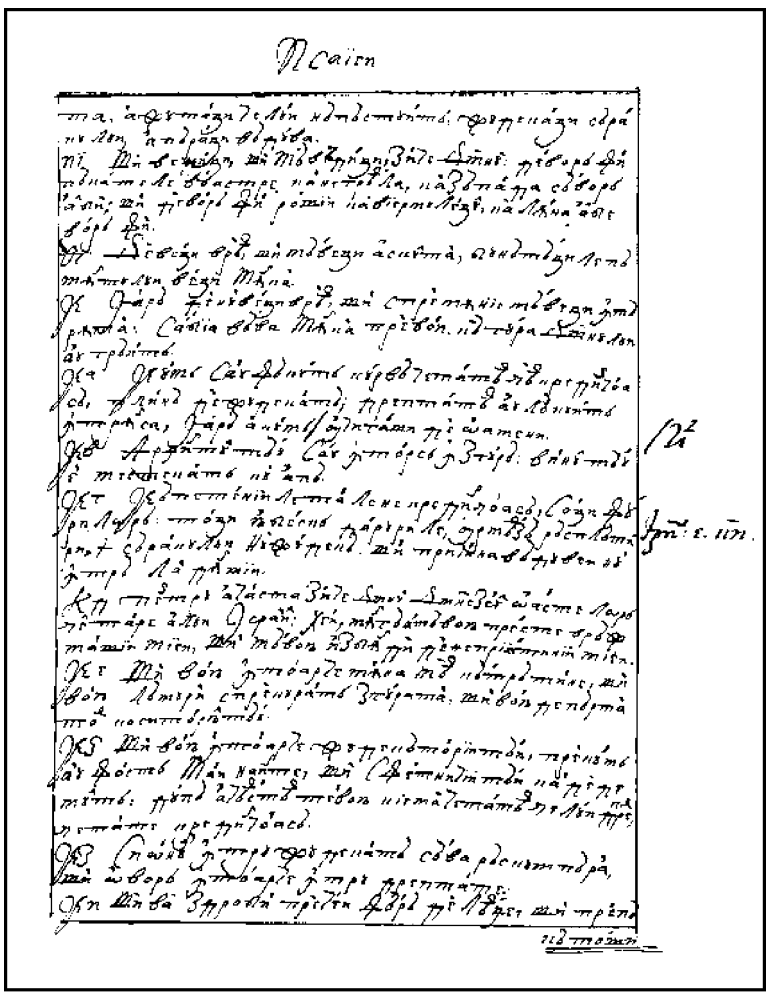

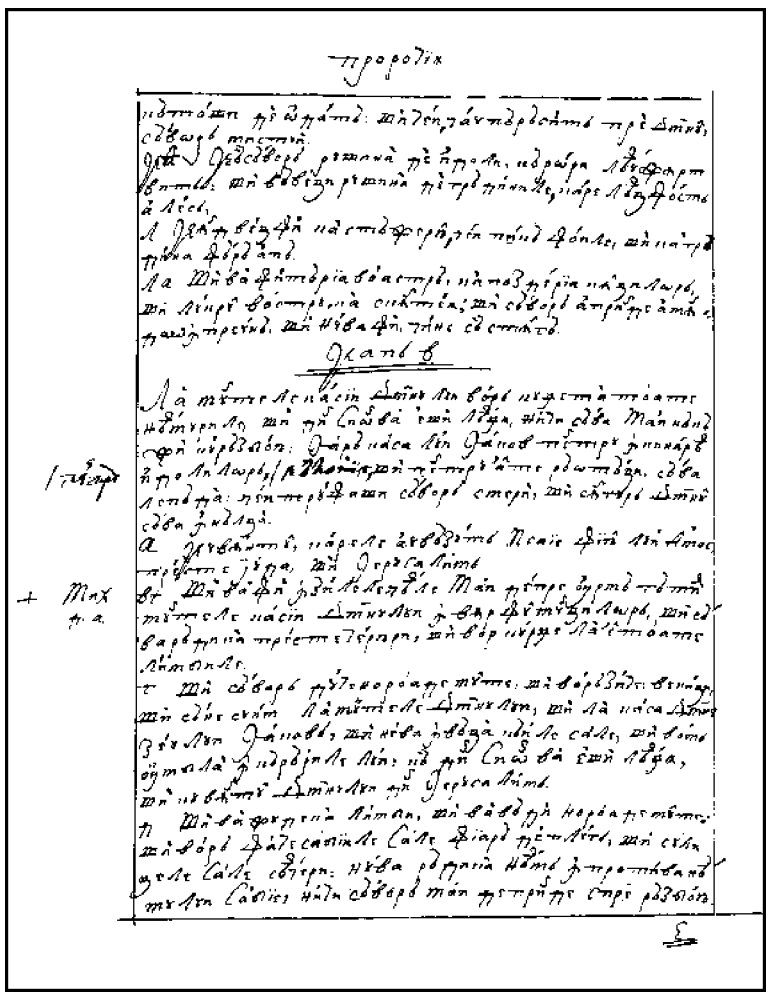

308v

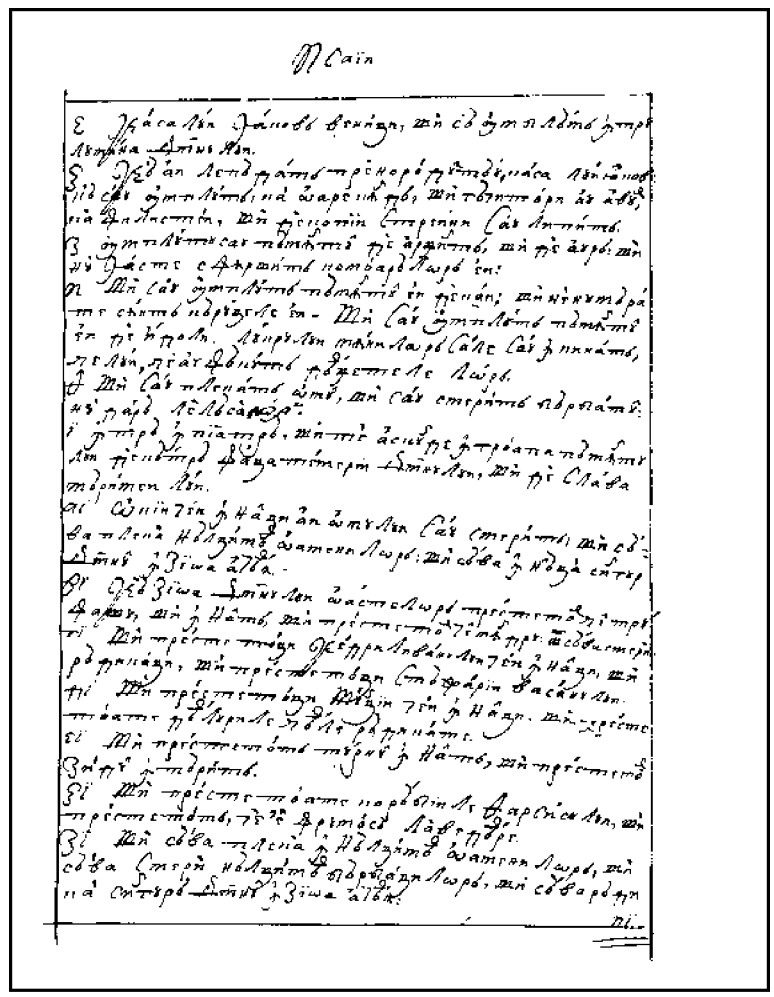

309r

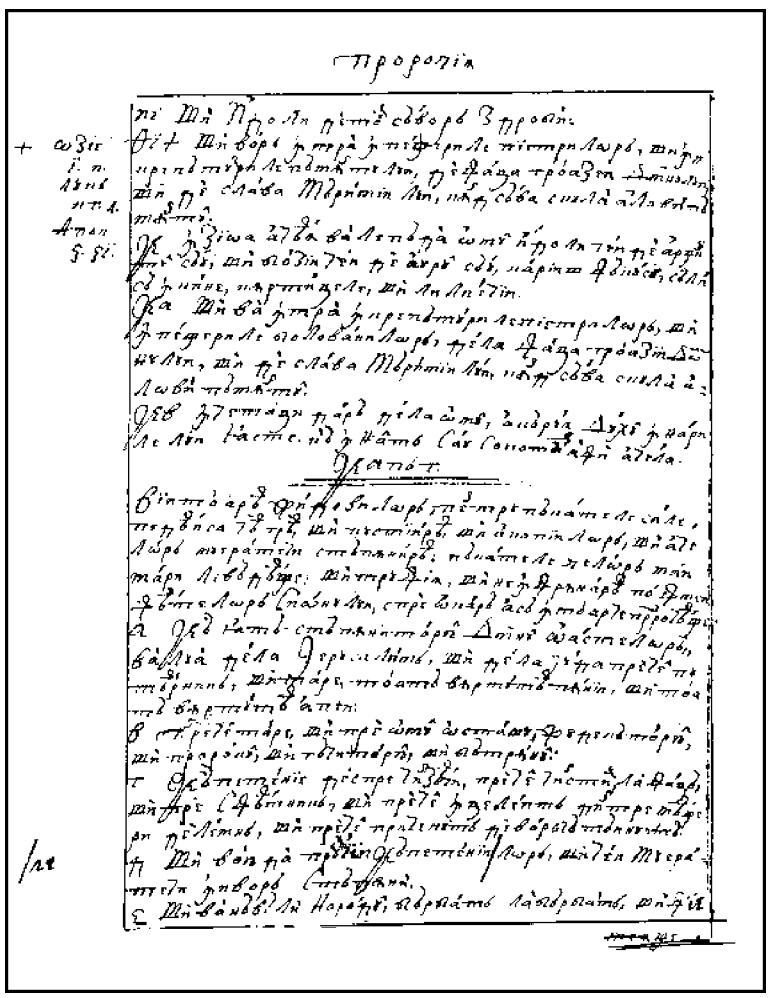

309v

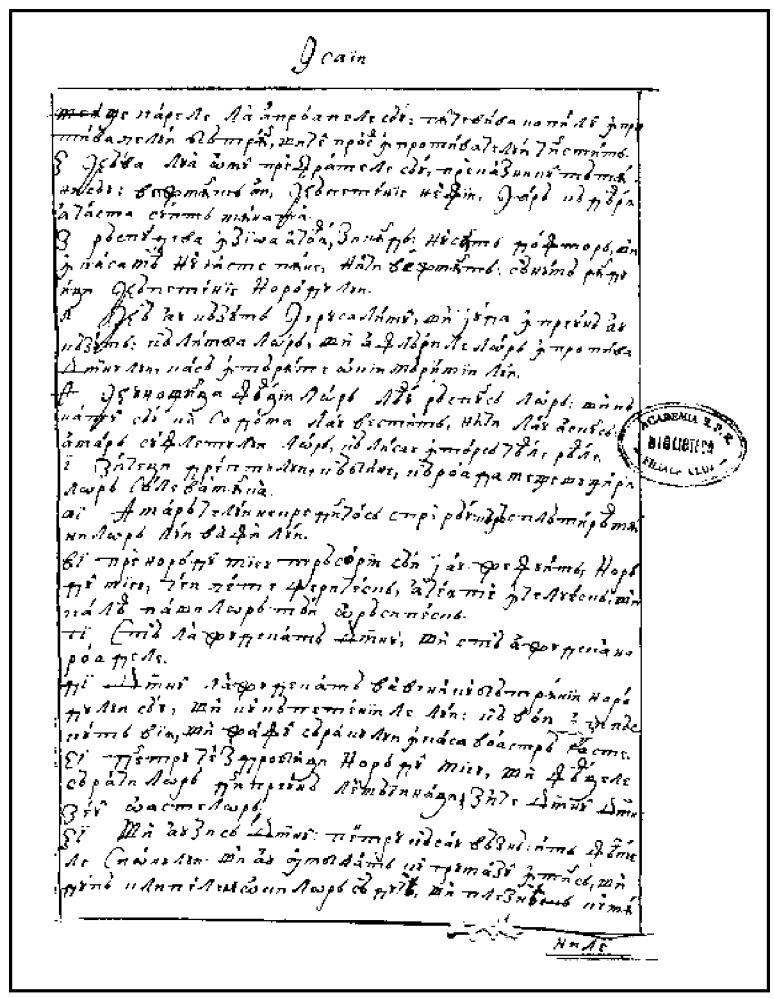

310r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI ISAIE

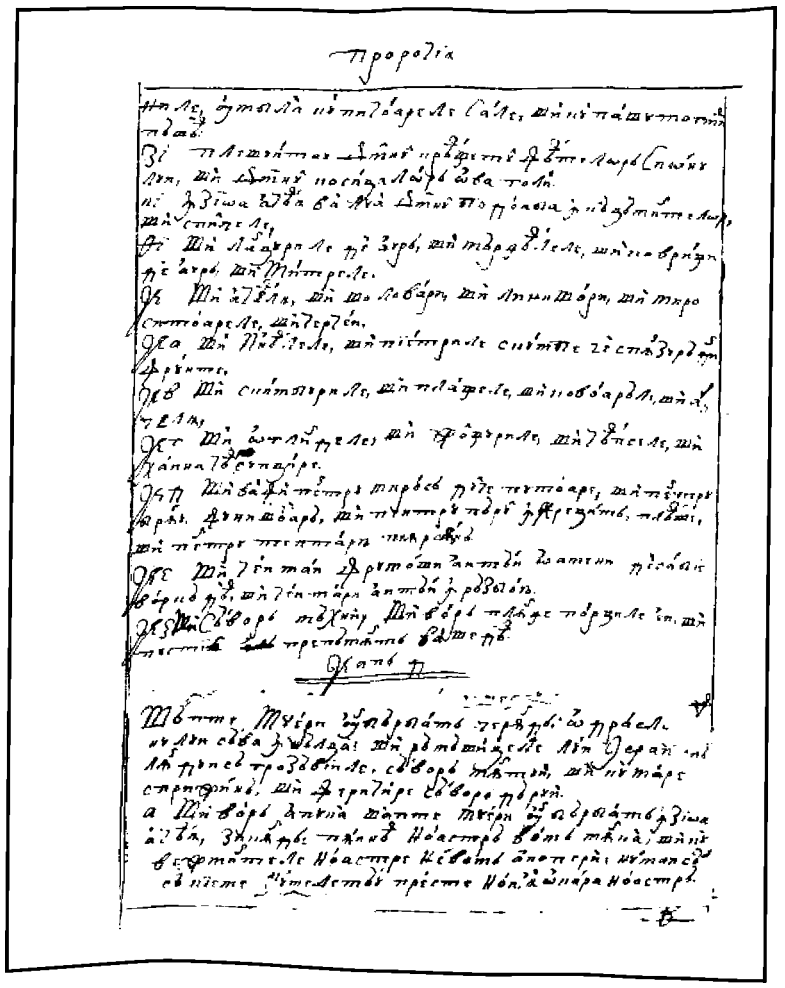

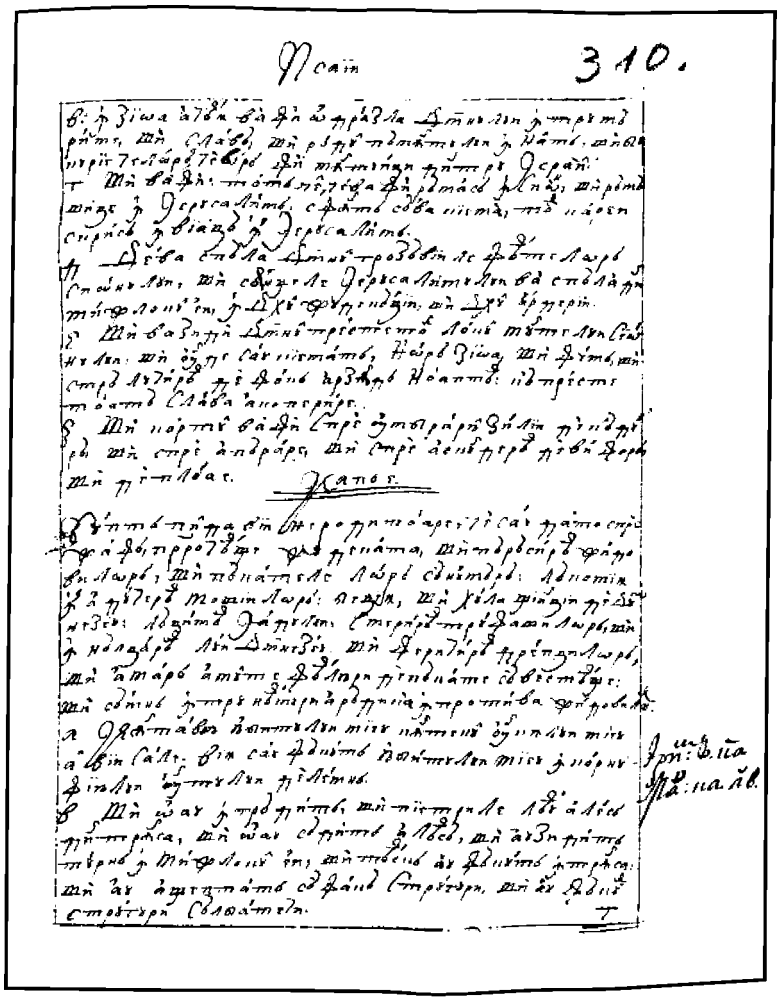

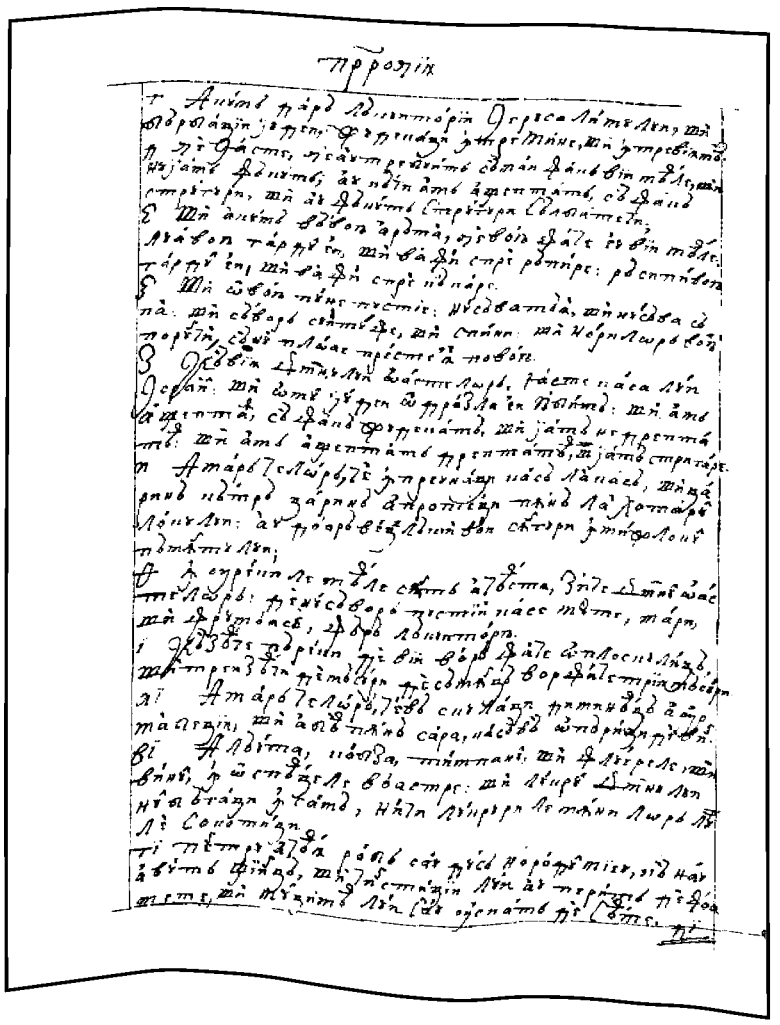

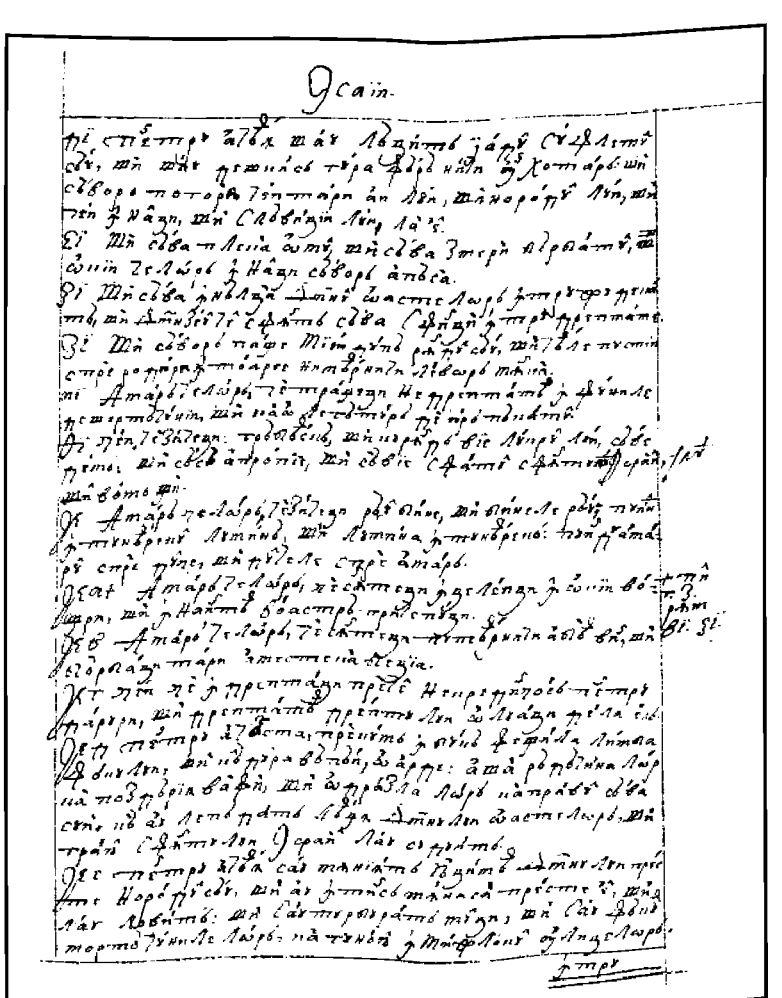

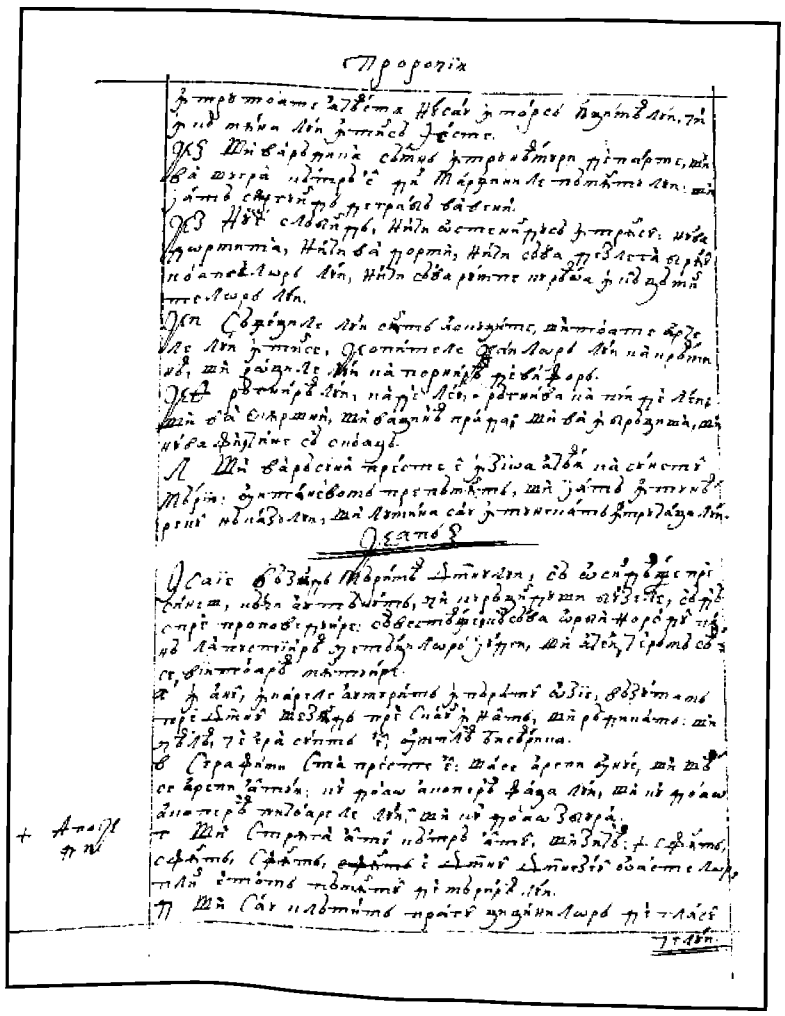

312v

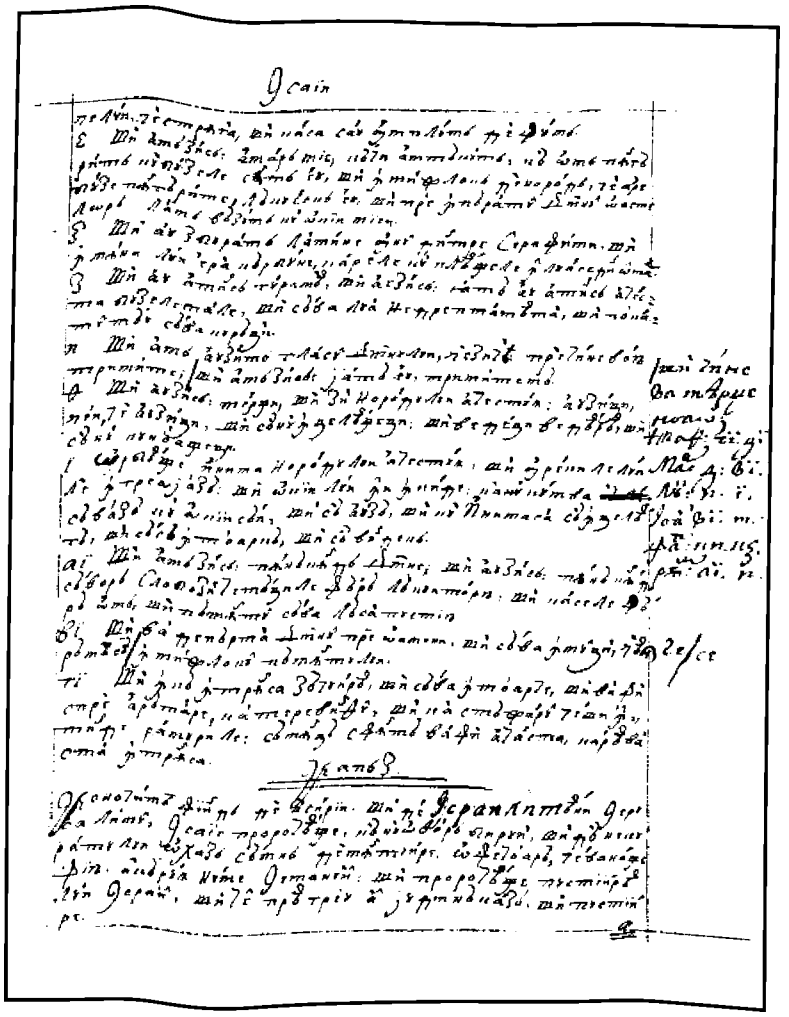

313r

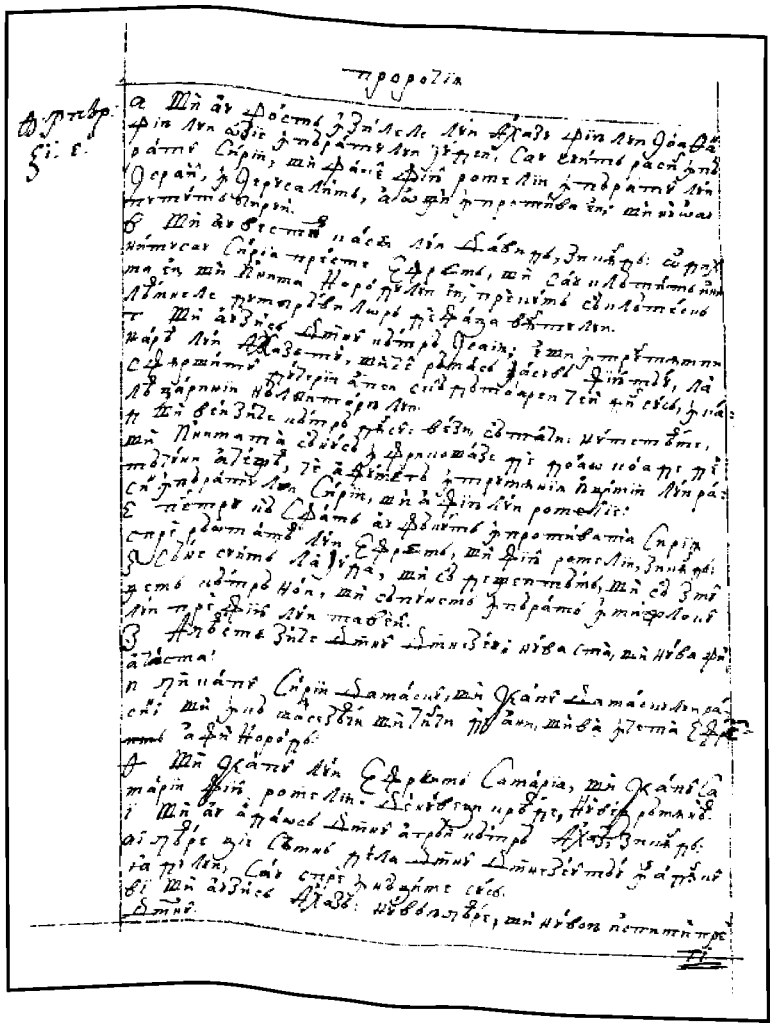

313v

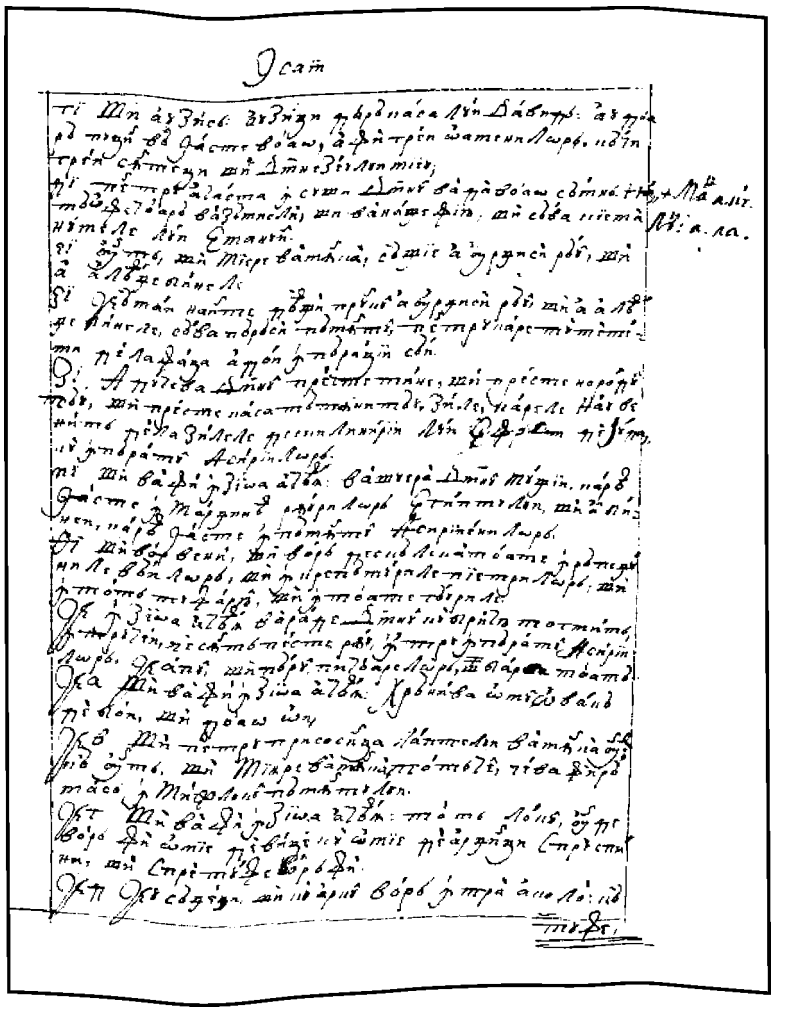

314r

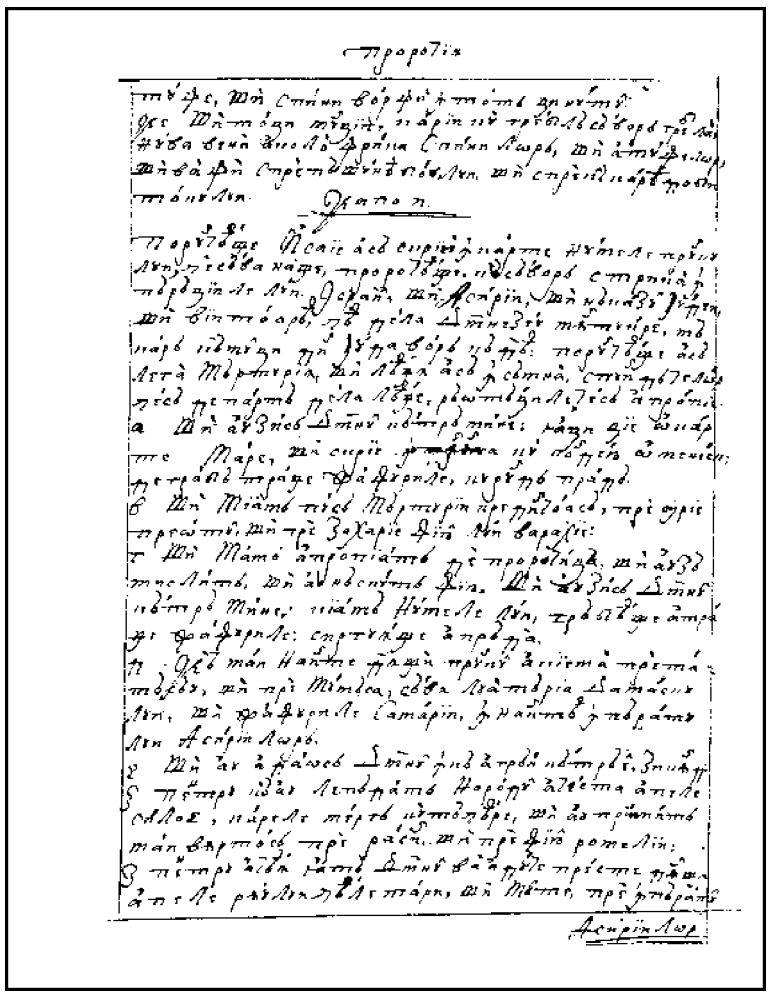

314v

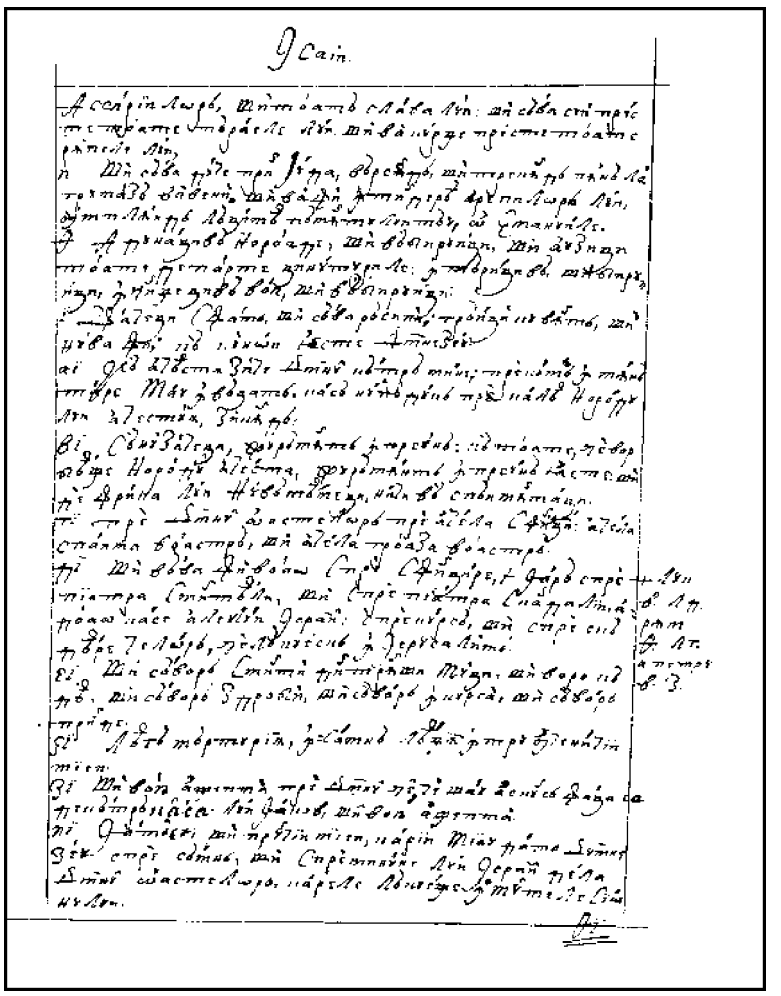

315r

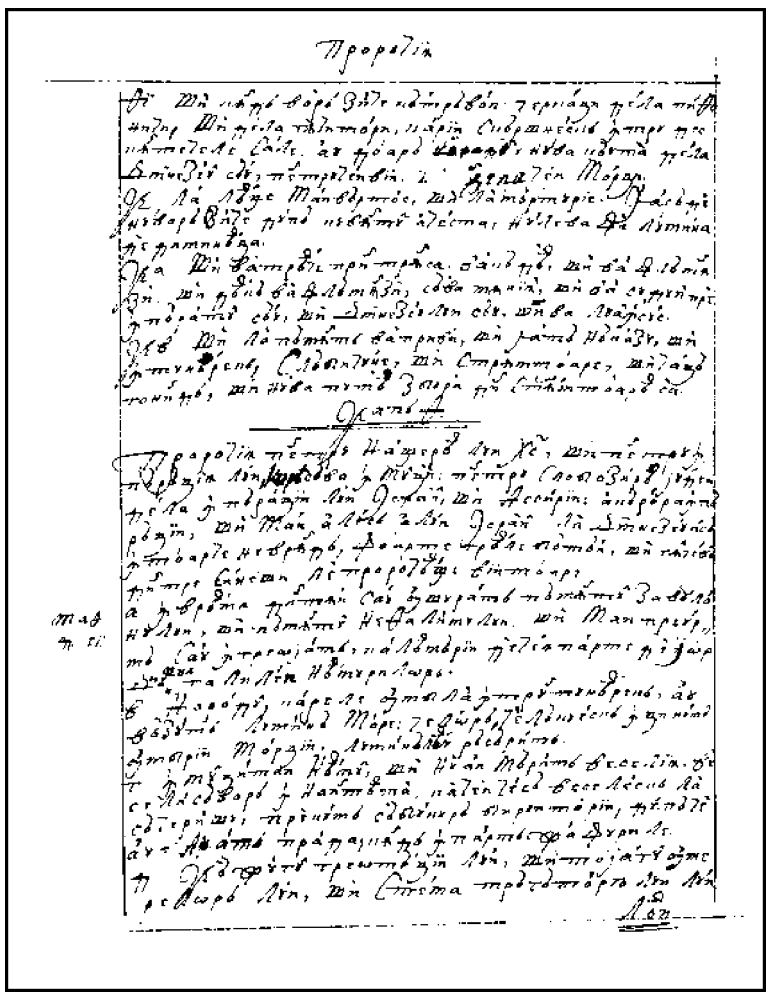

315v

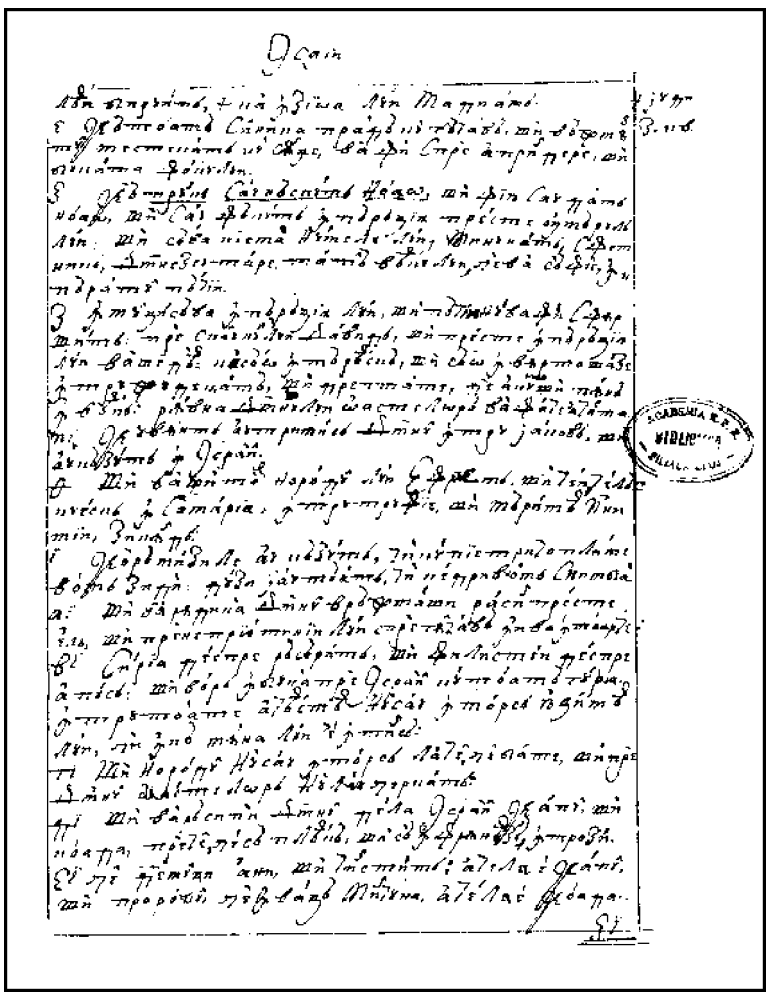

316r

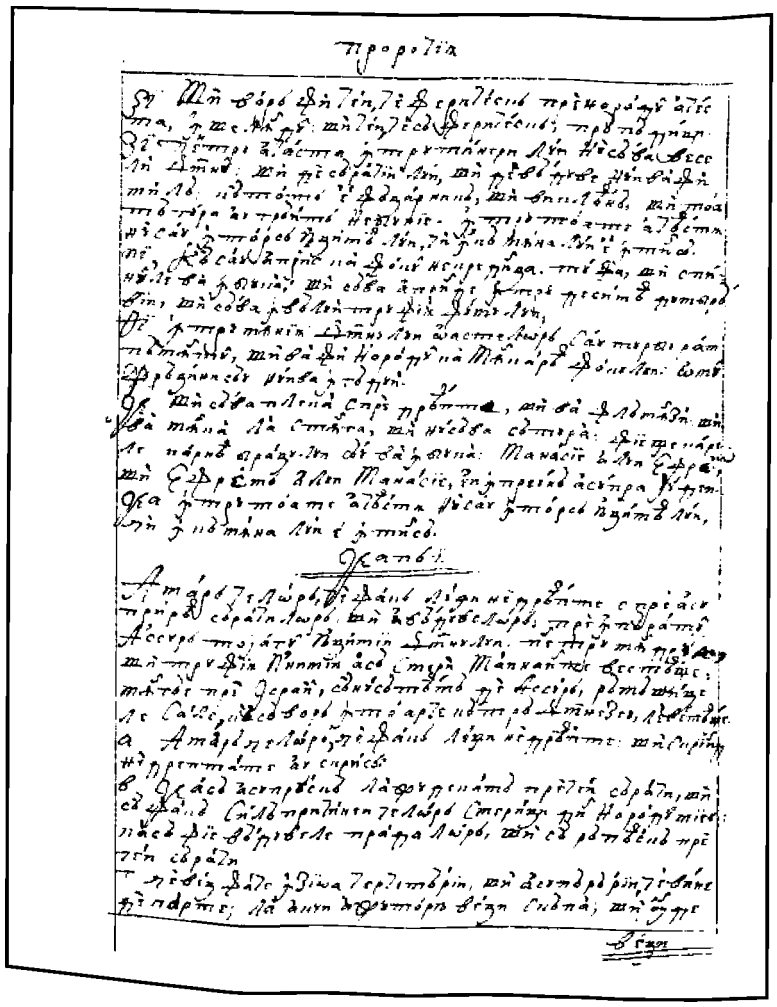

316v

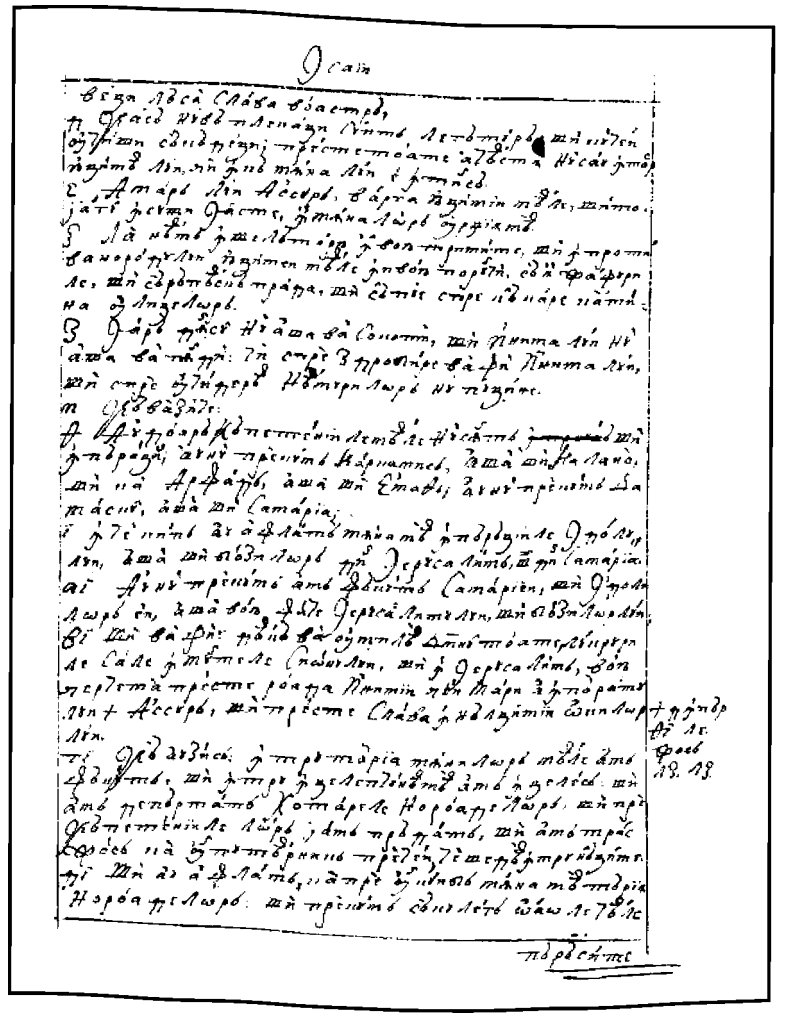

317r

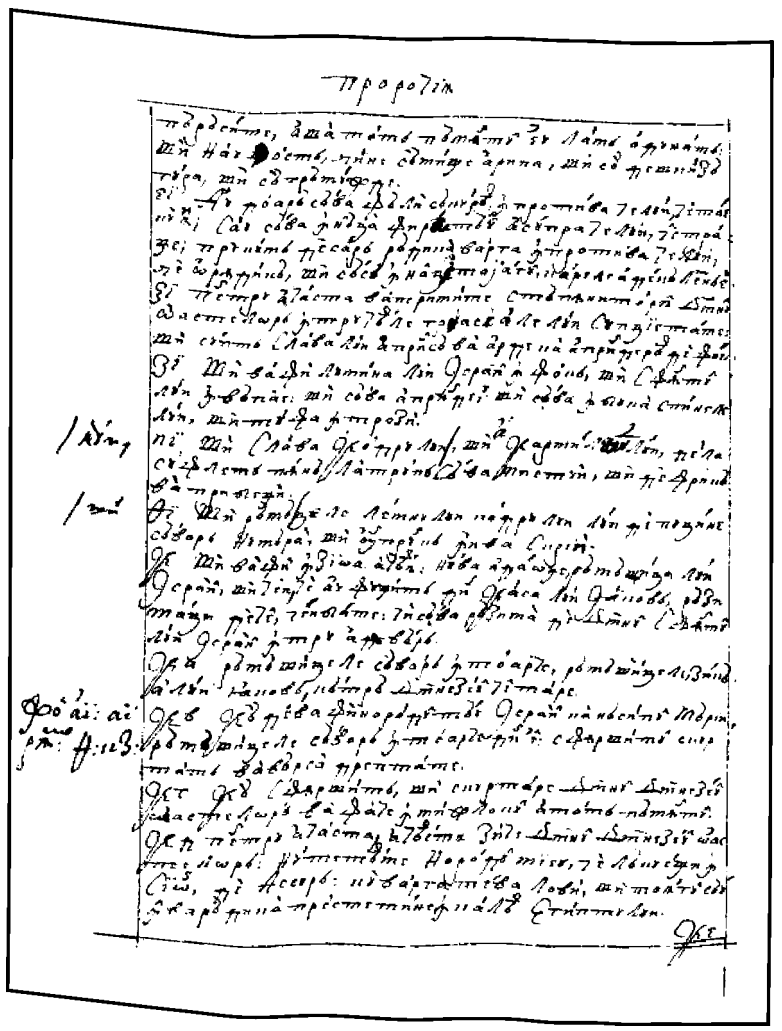

317v

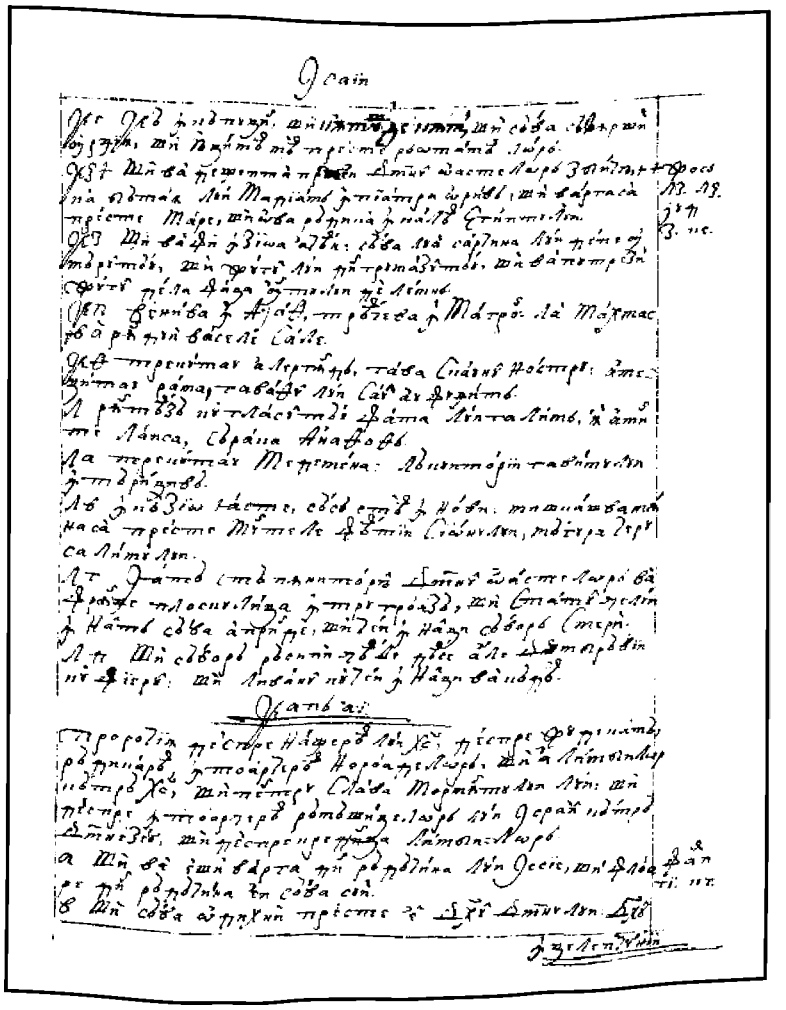

318r

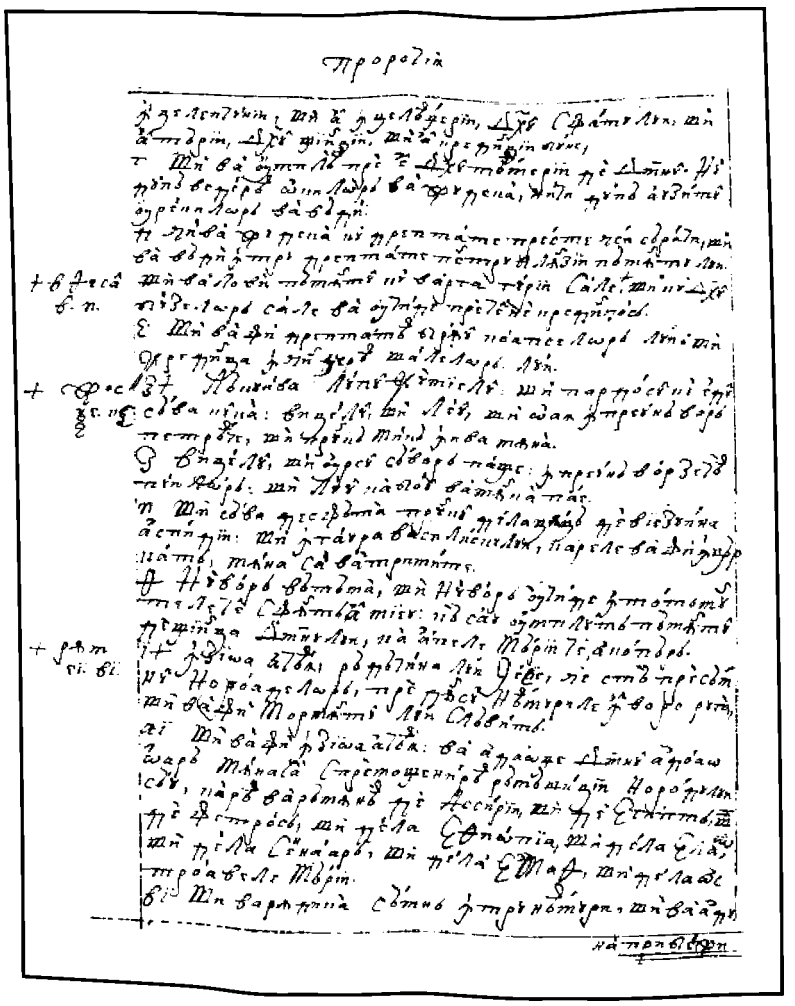

318v

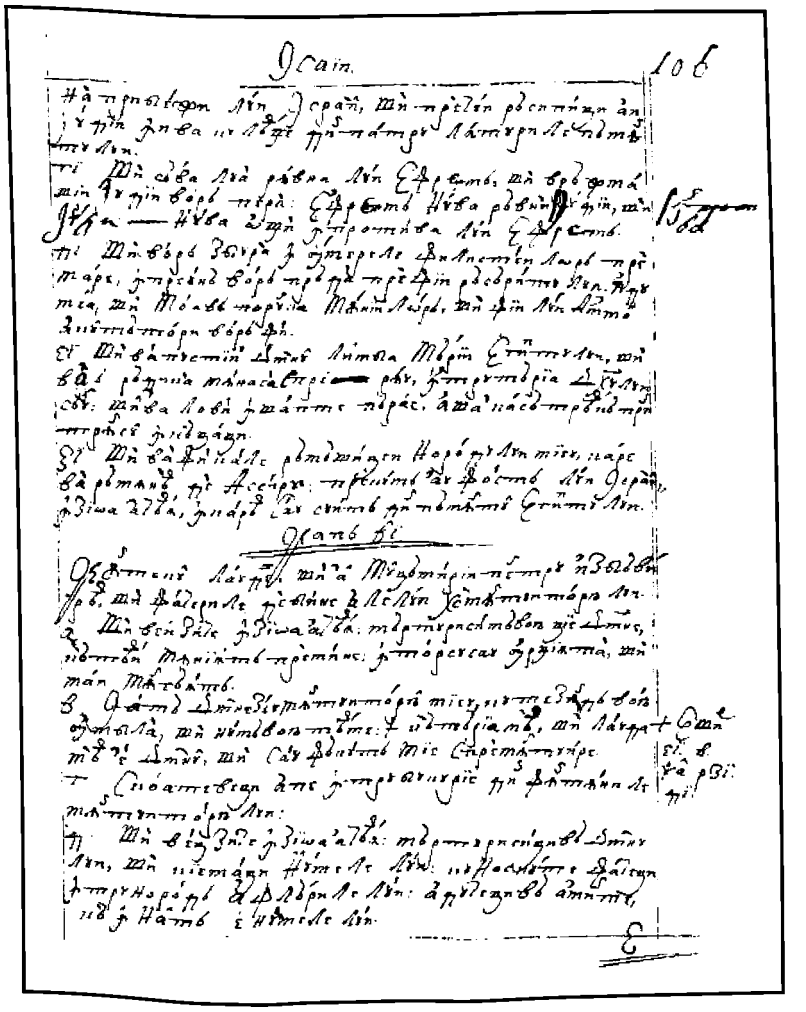

319r

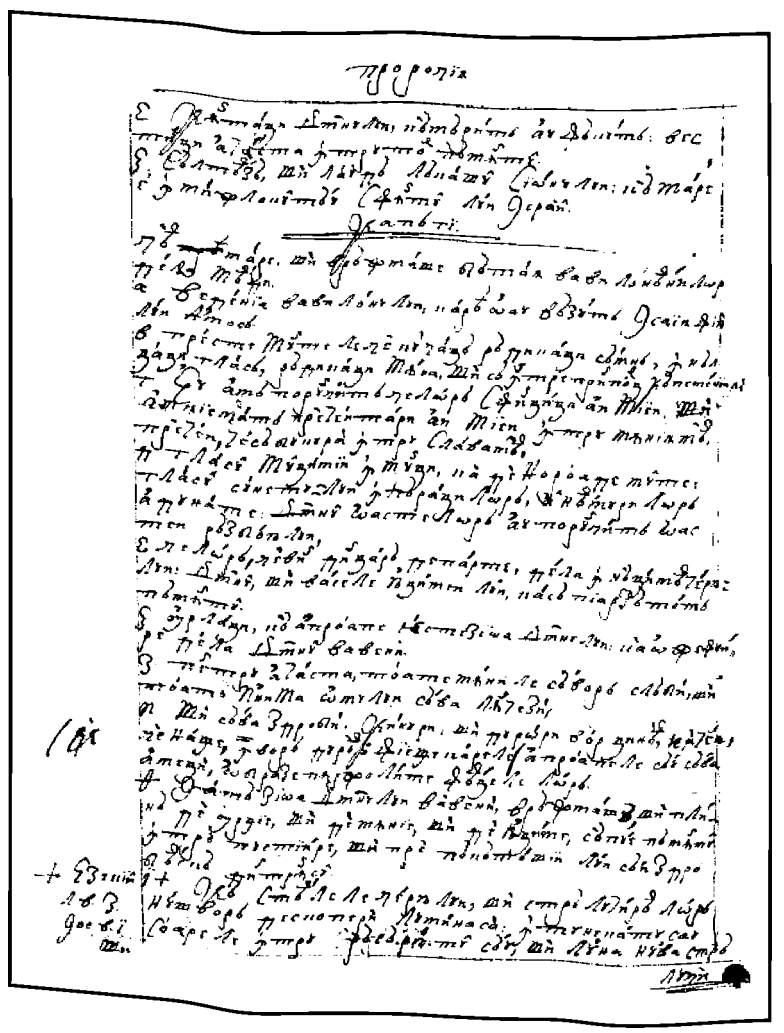

319v

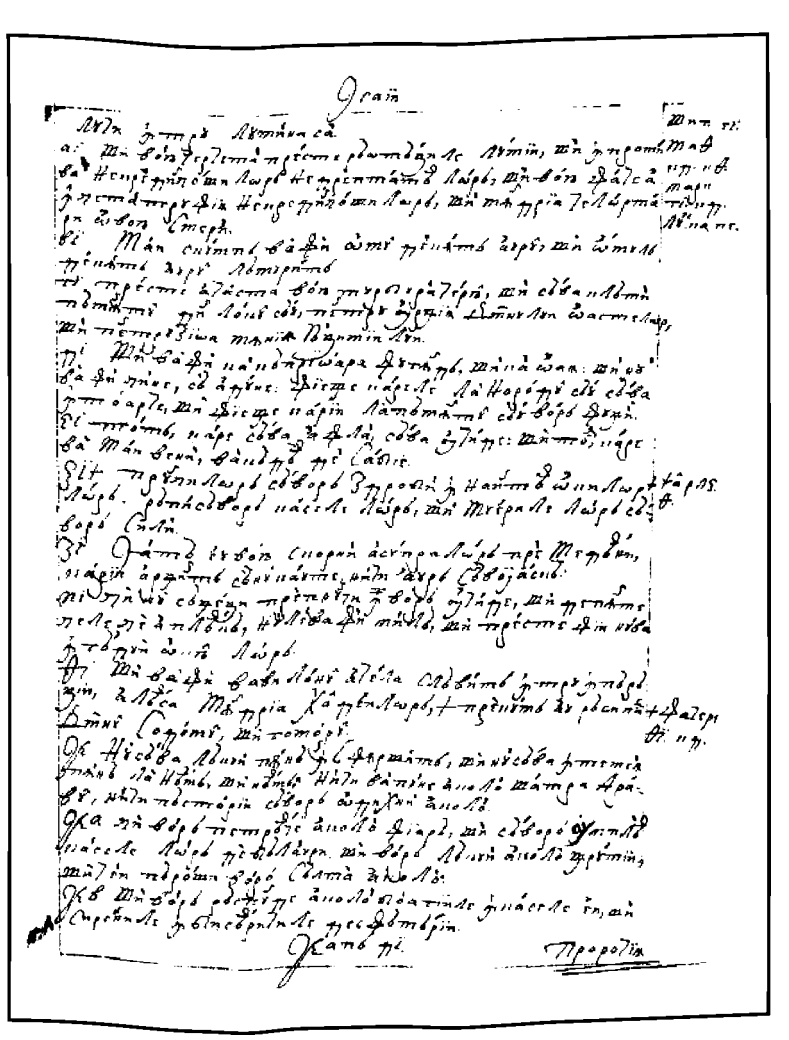

320r

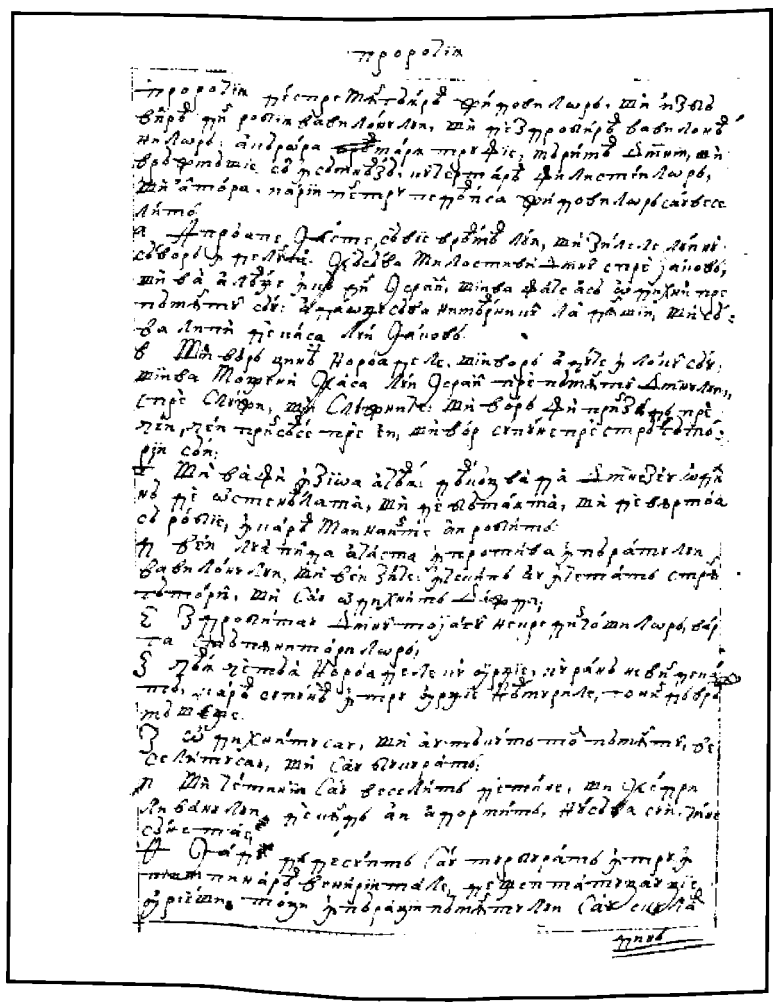

320v

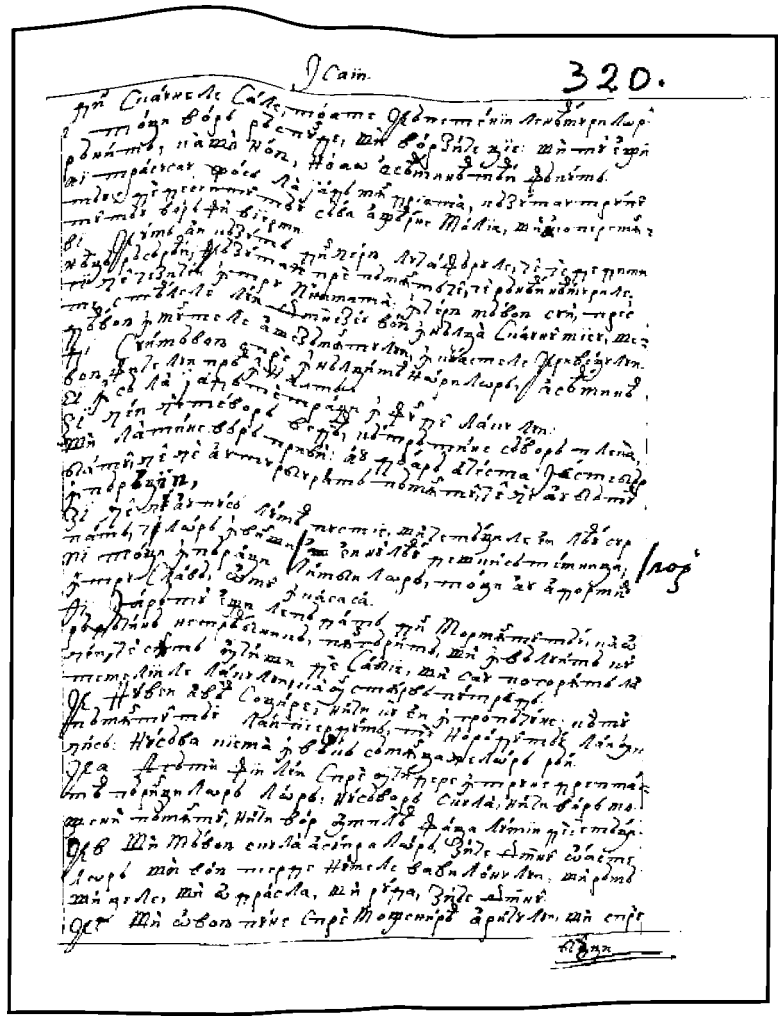

321r

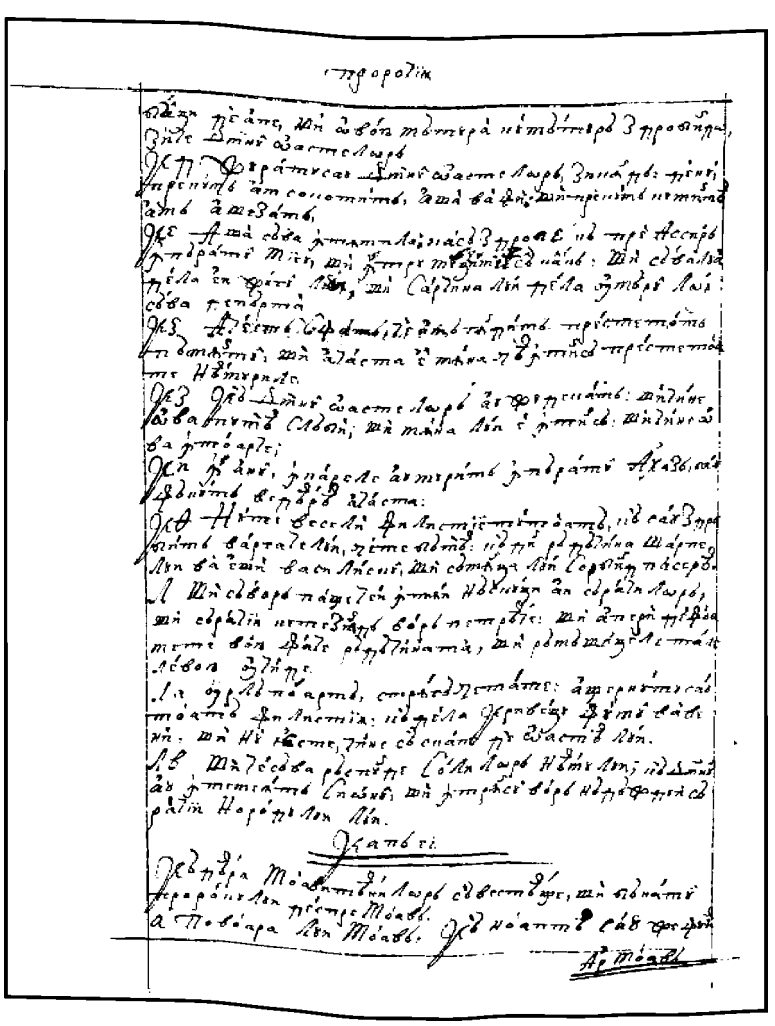

321v

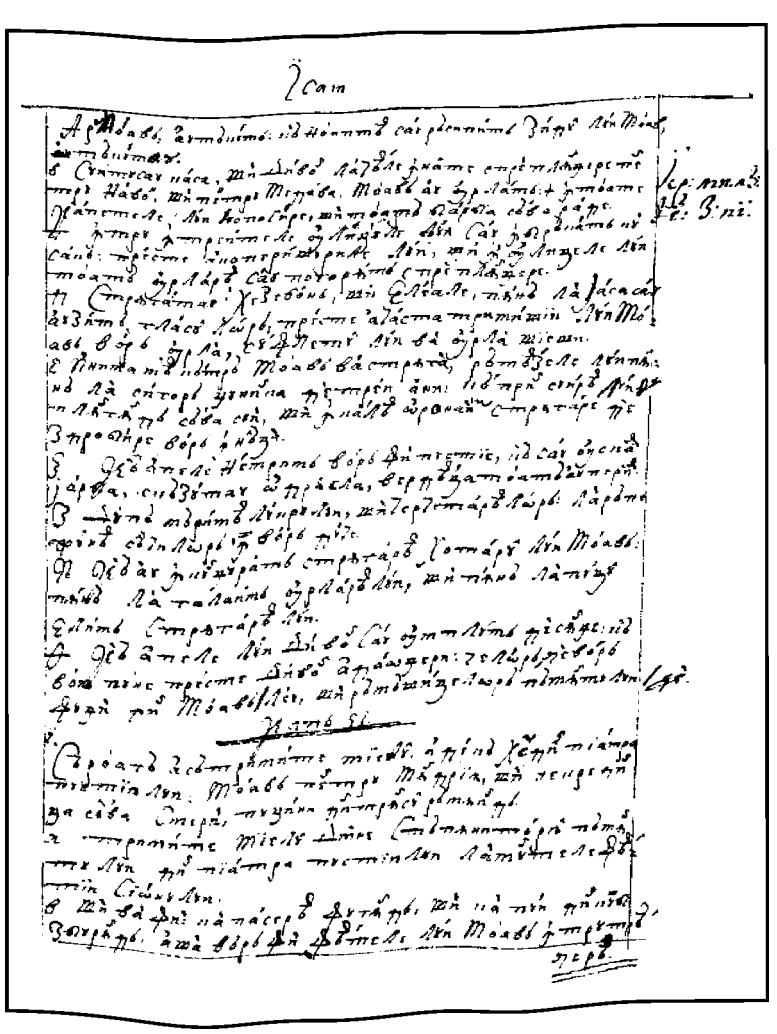

322r

322v

333r*

333v

334r

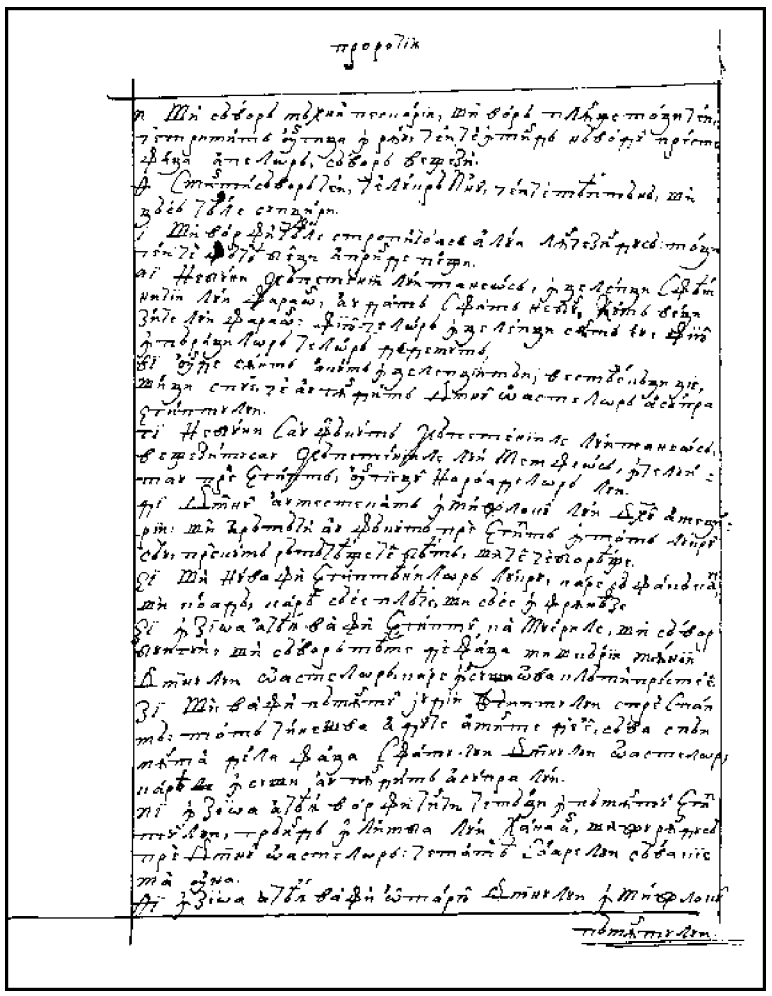

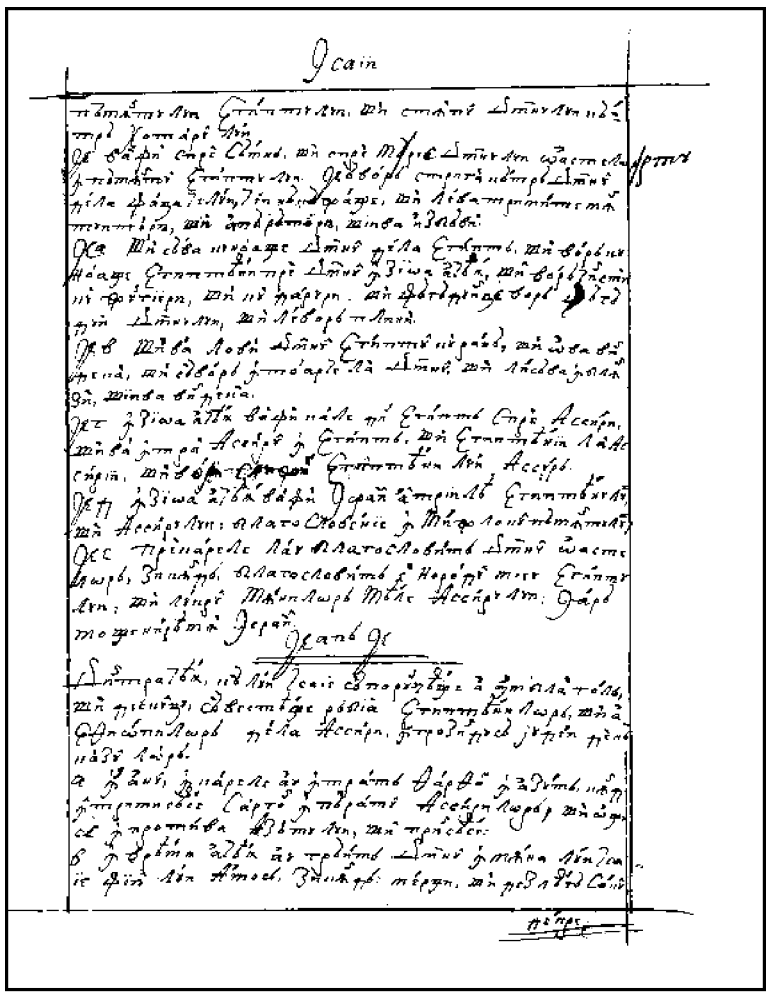

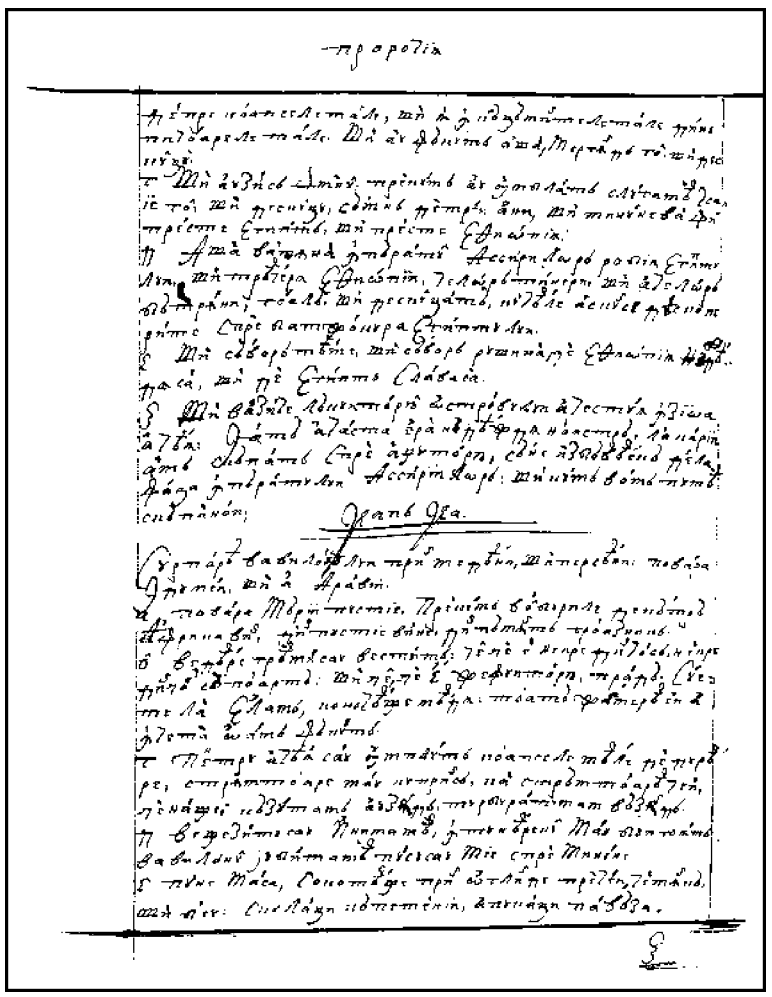

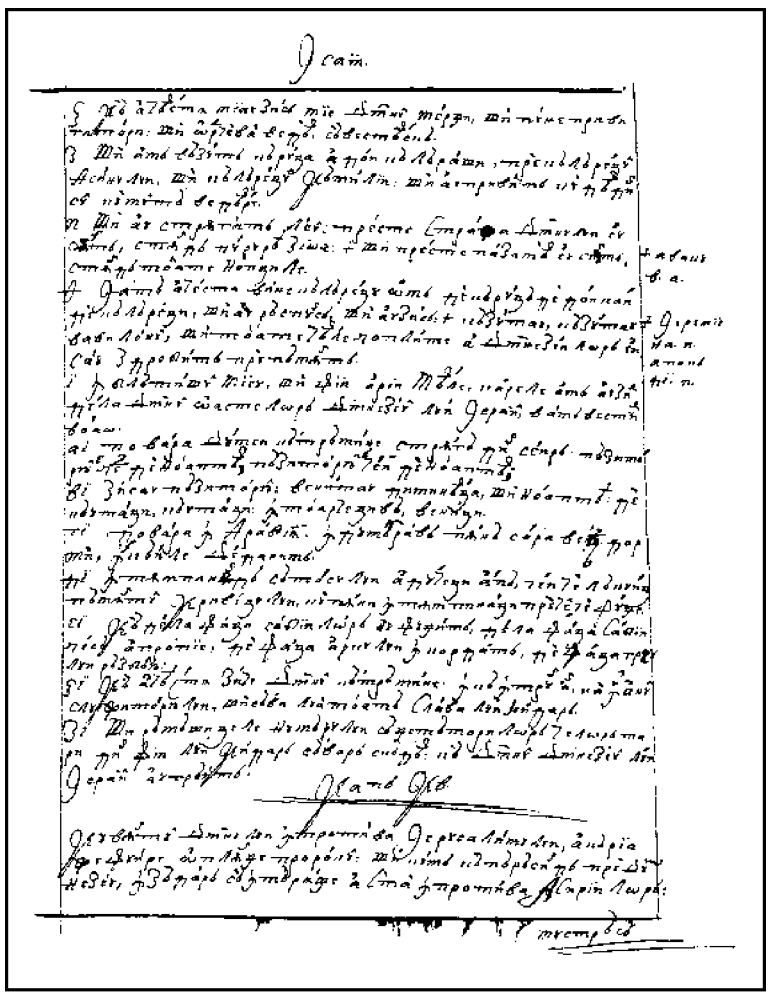

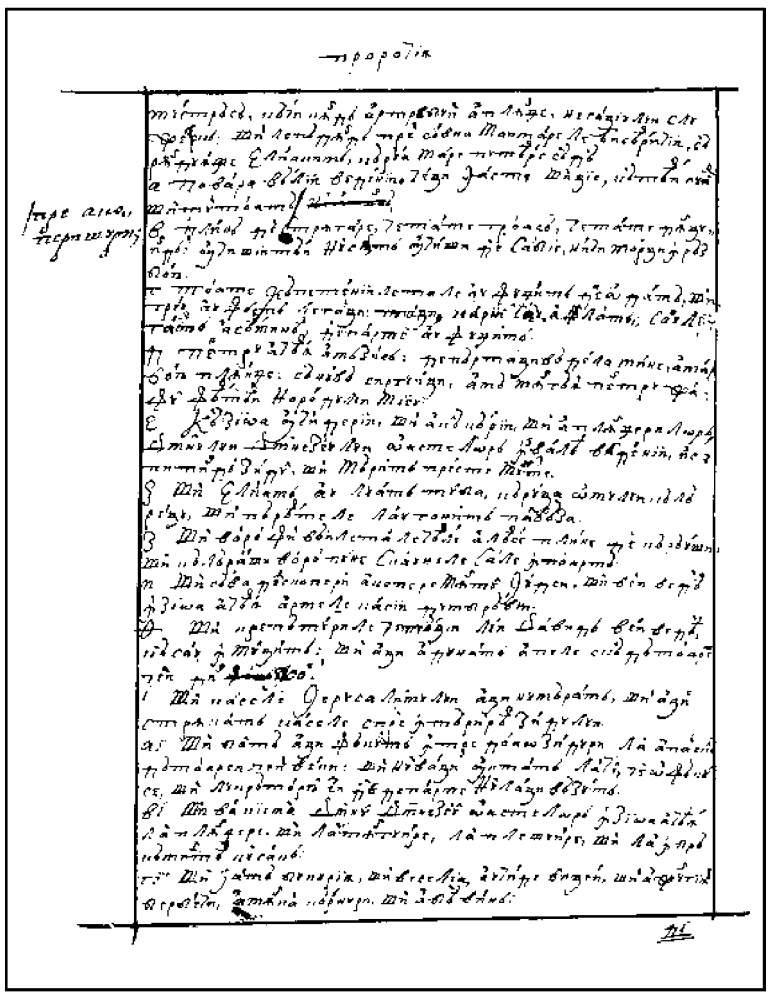

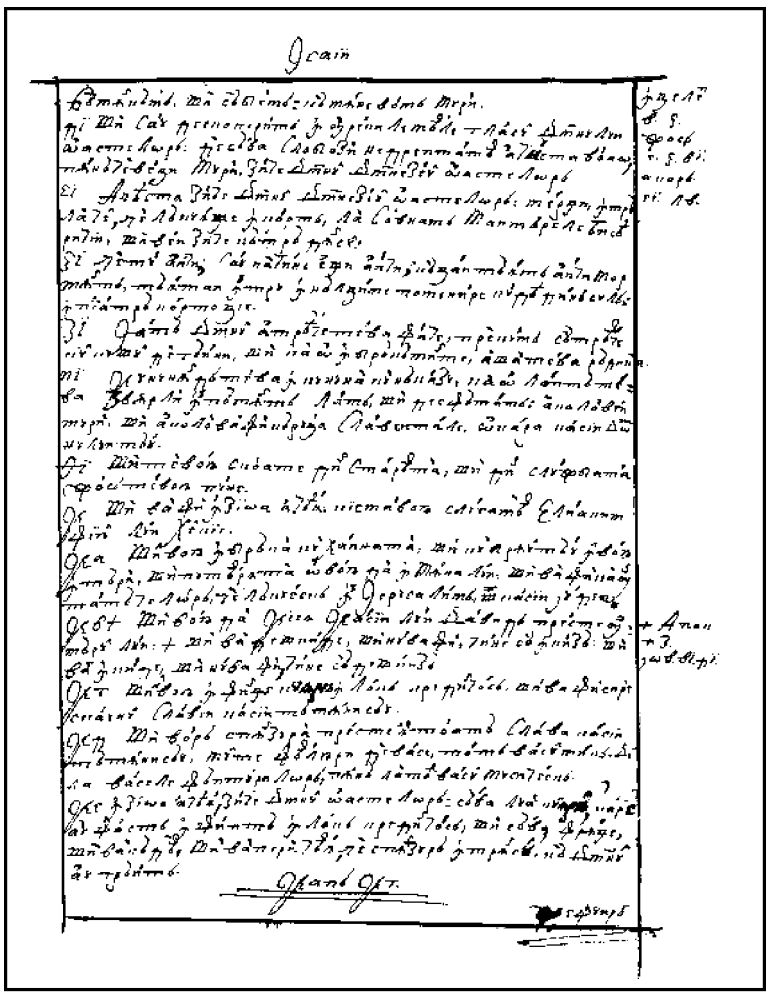

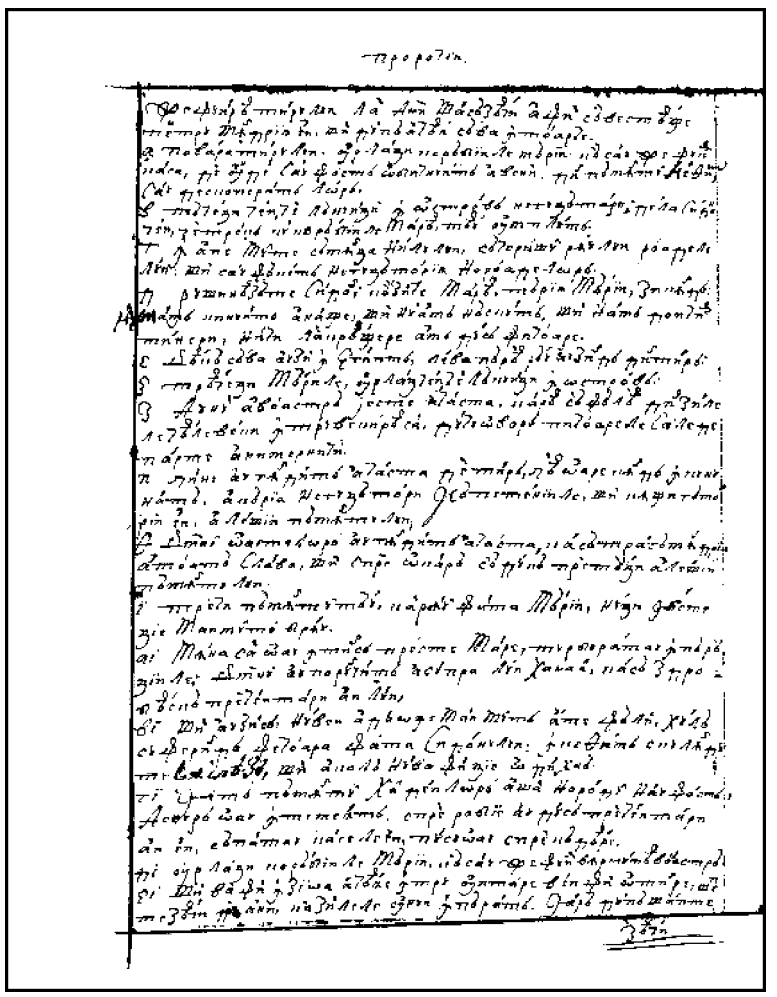

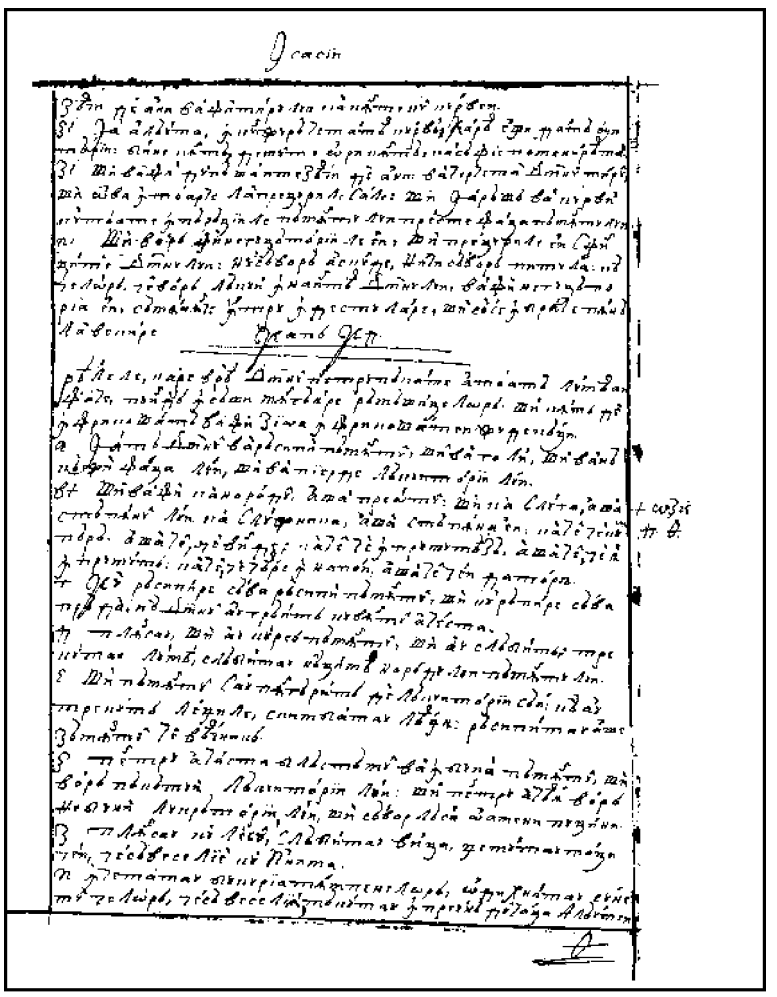

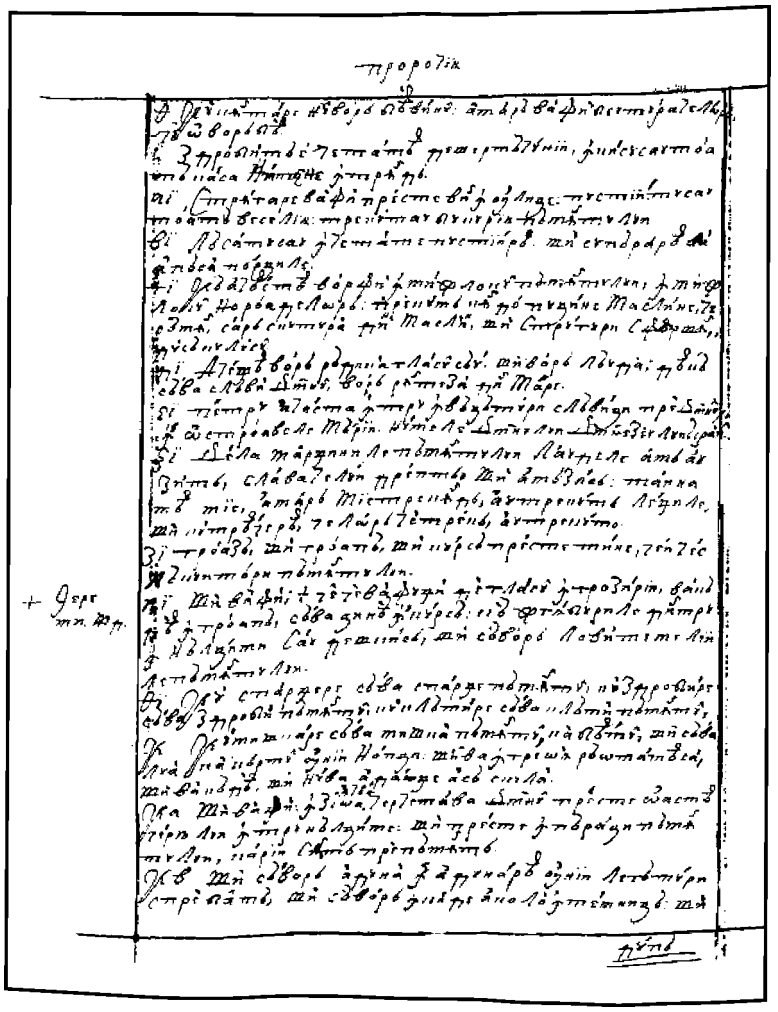

338v

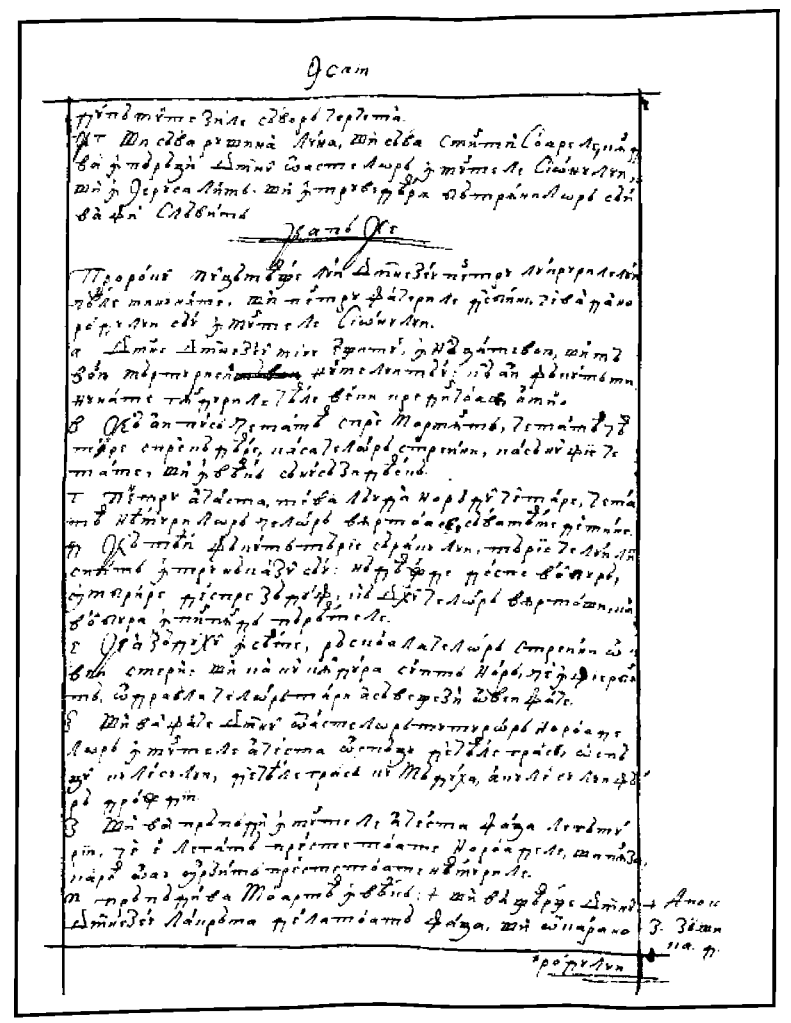

339r

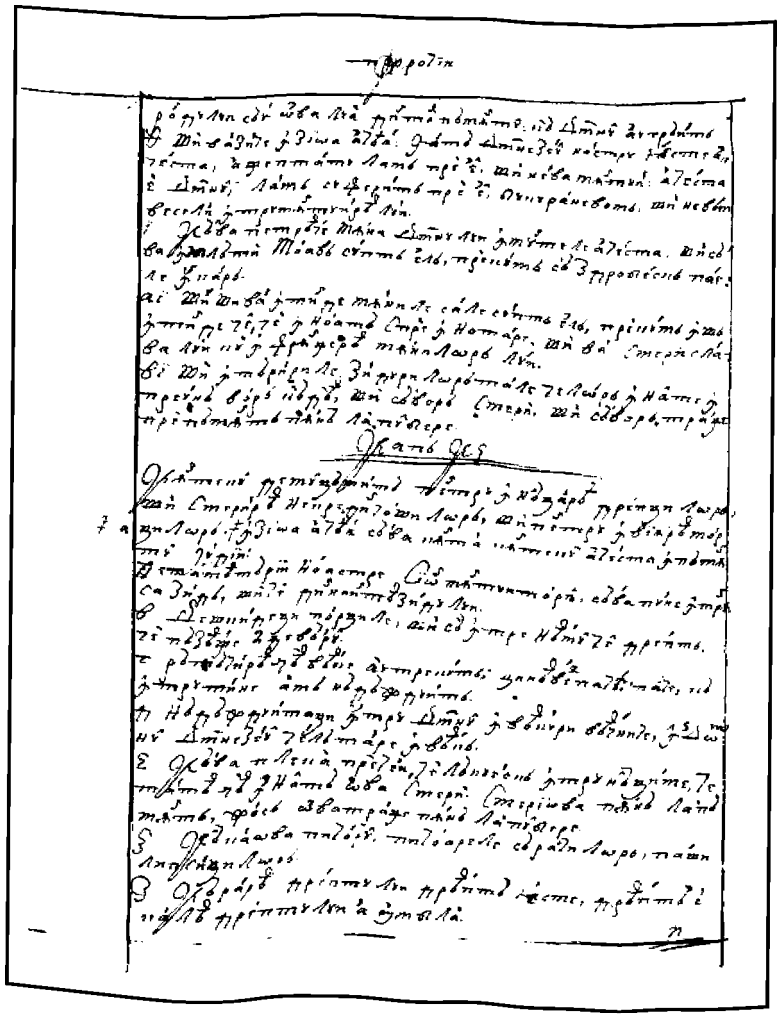

339v

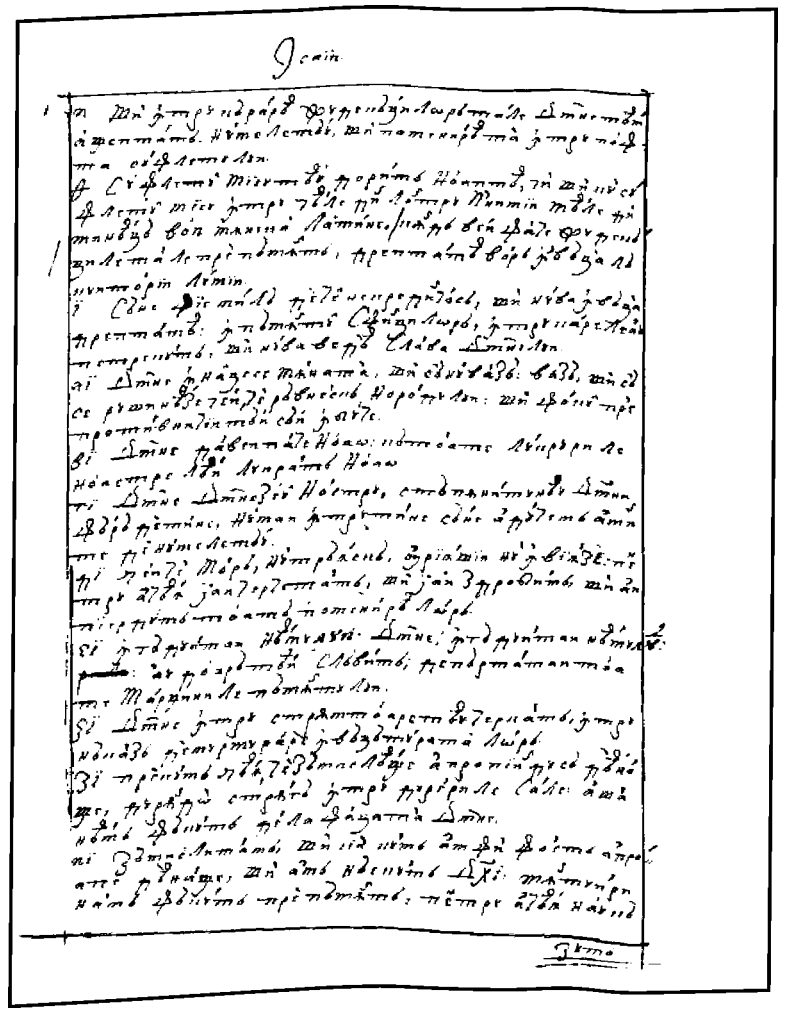

340r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI ISAIE

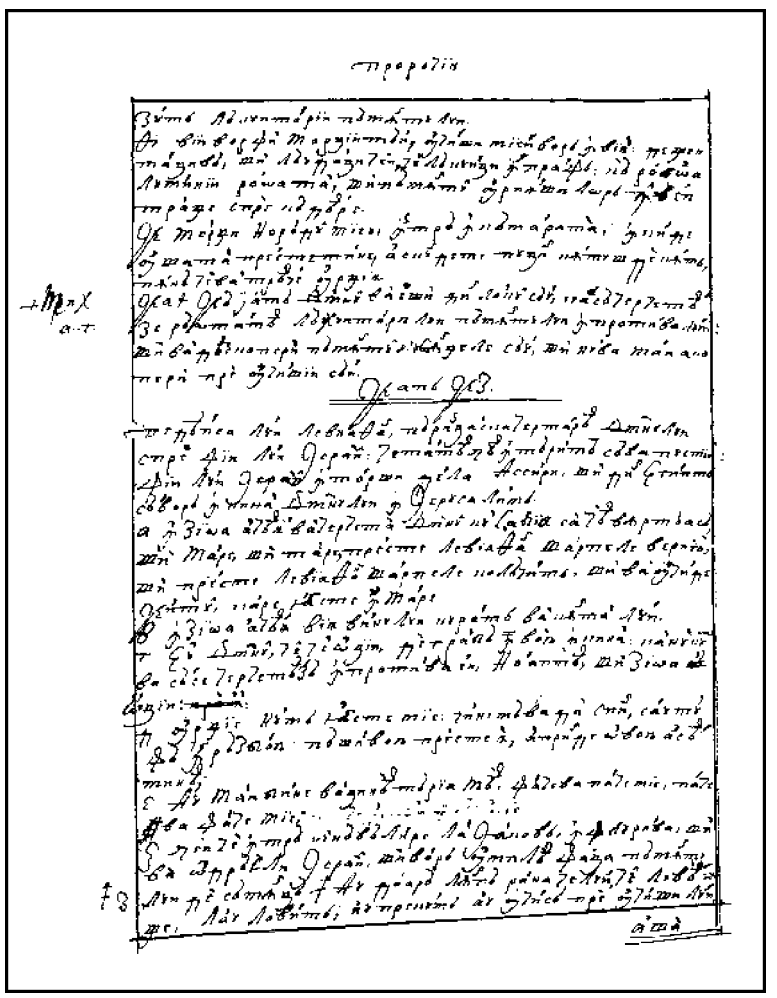

340v

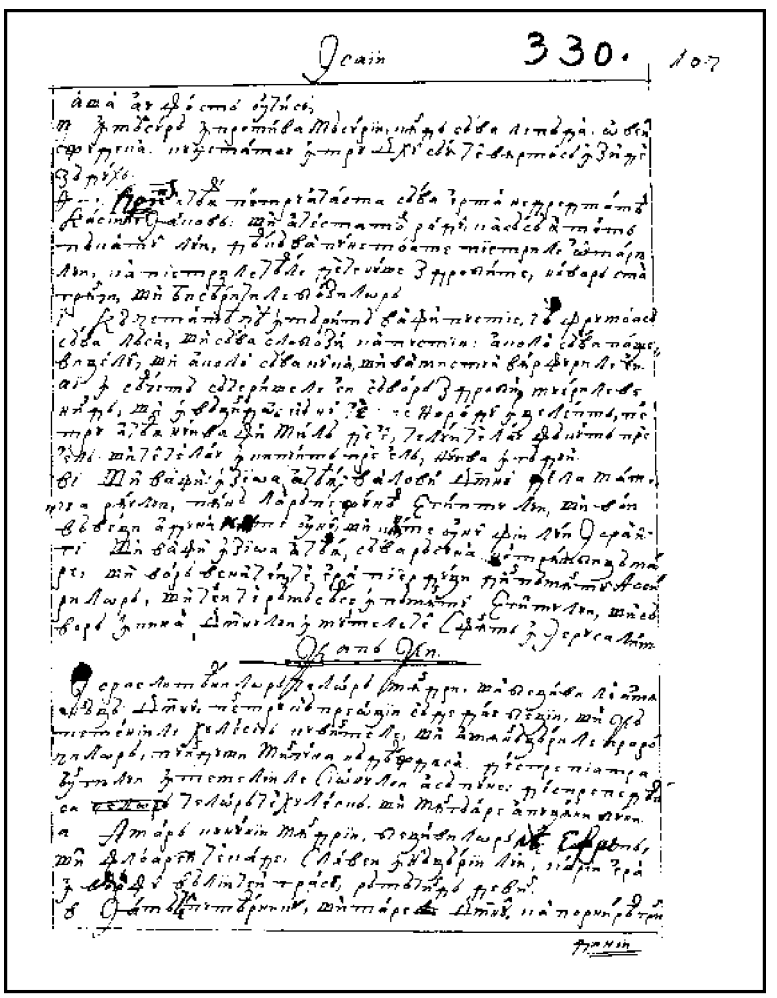

341r

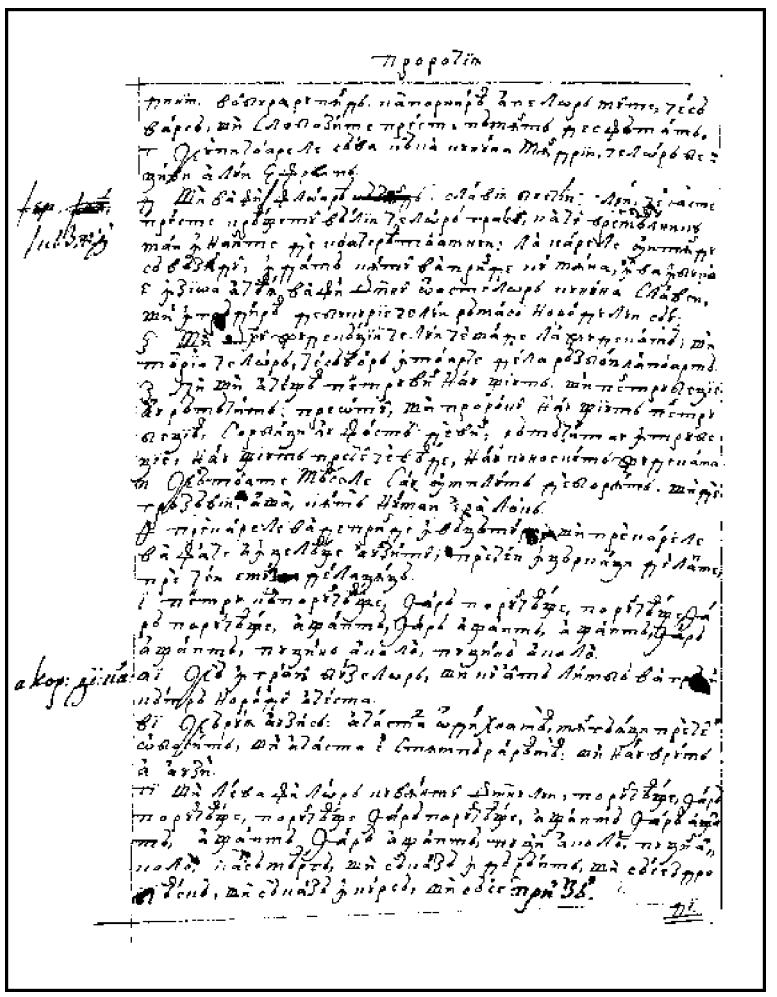

341v

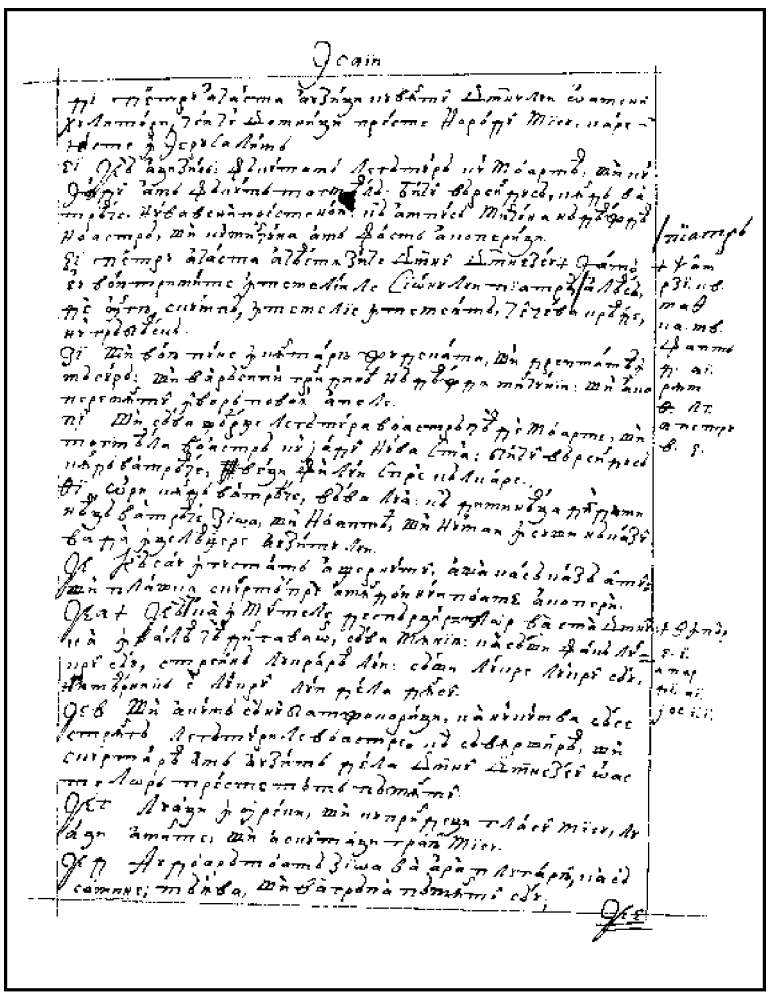

342r

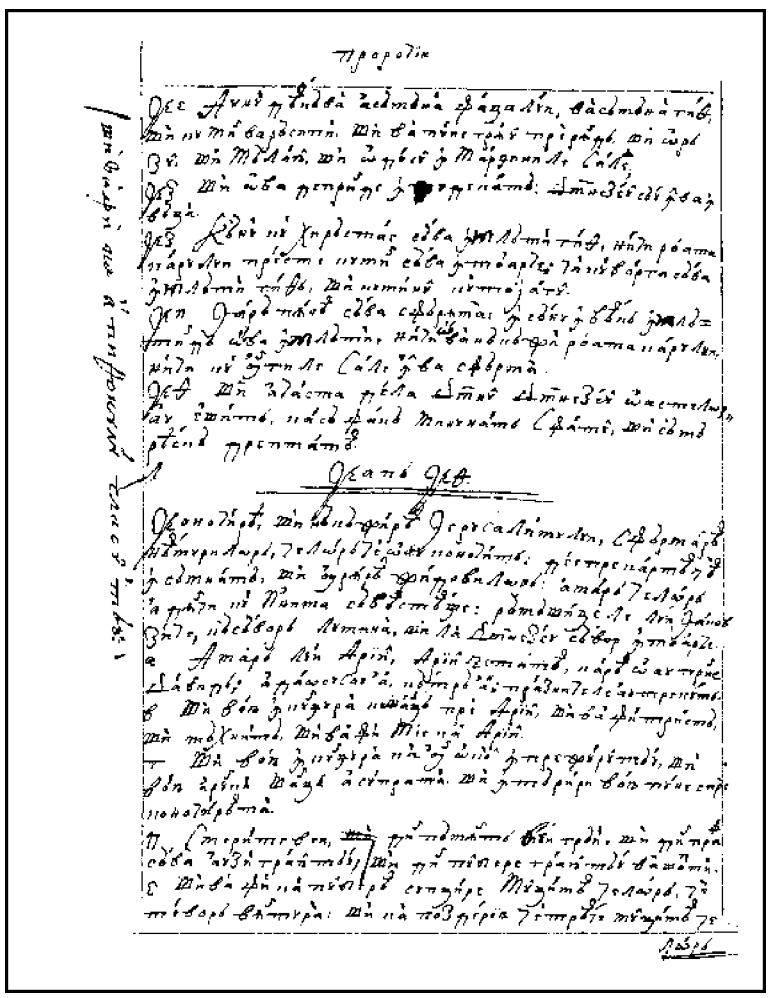

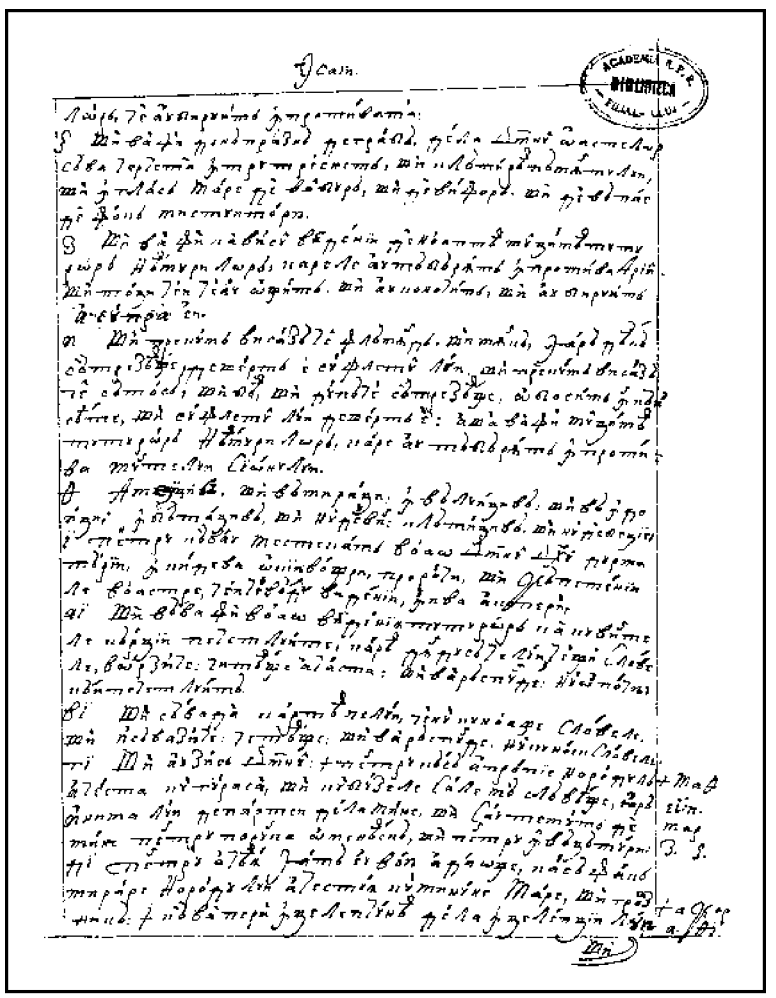

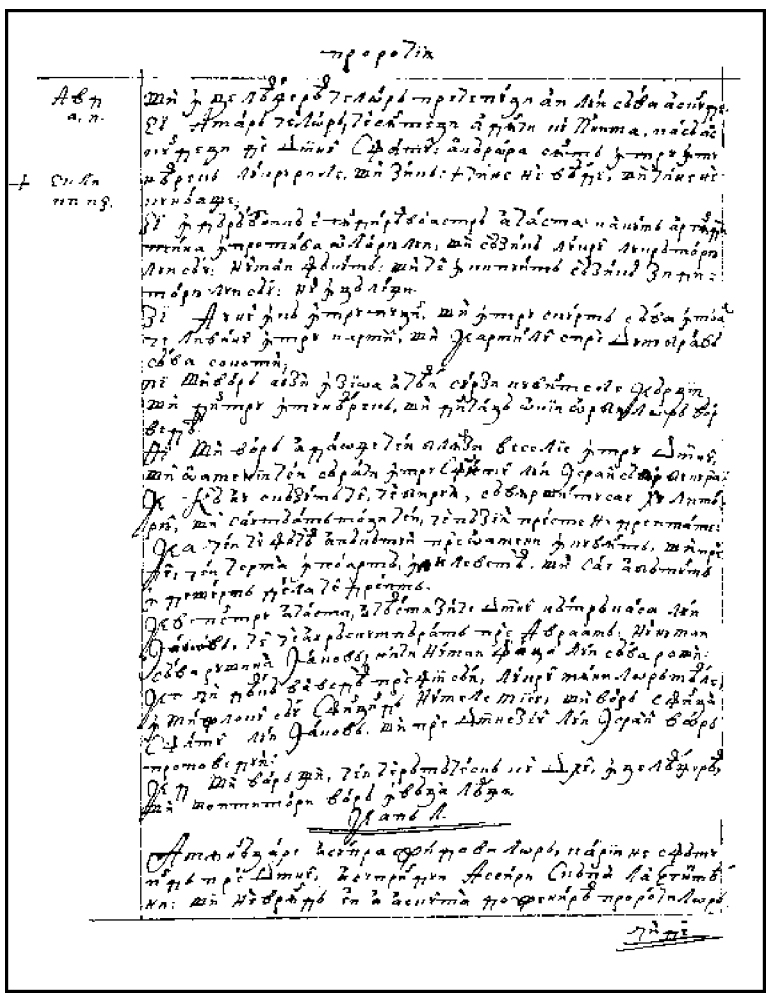

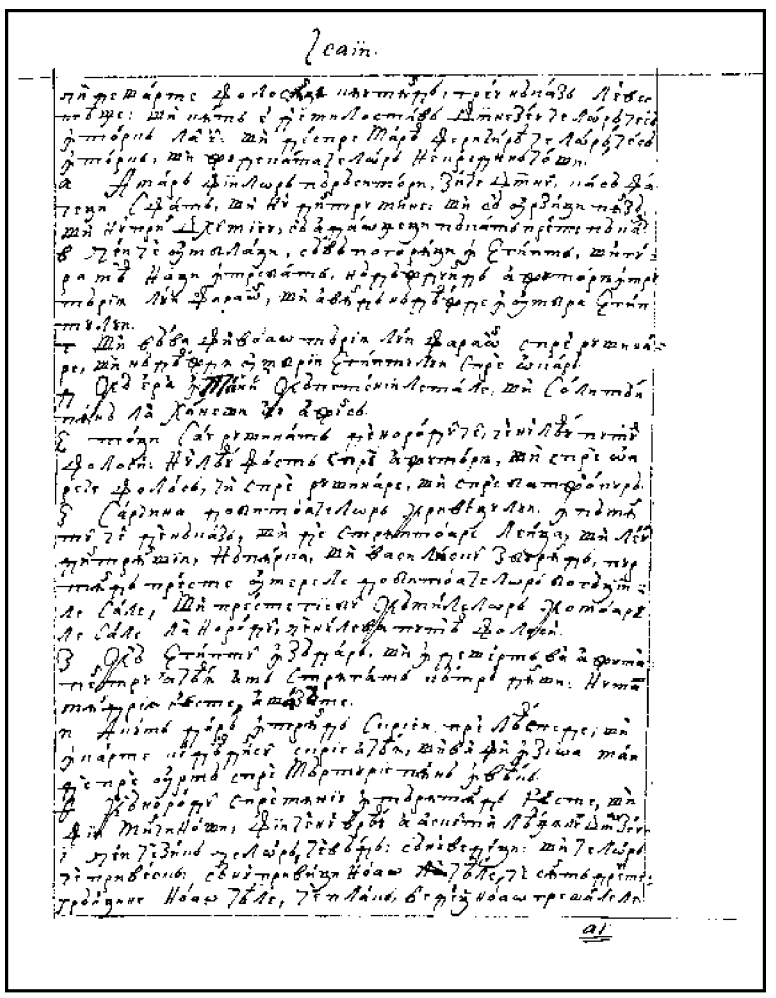

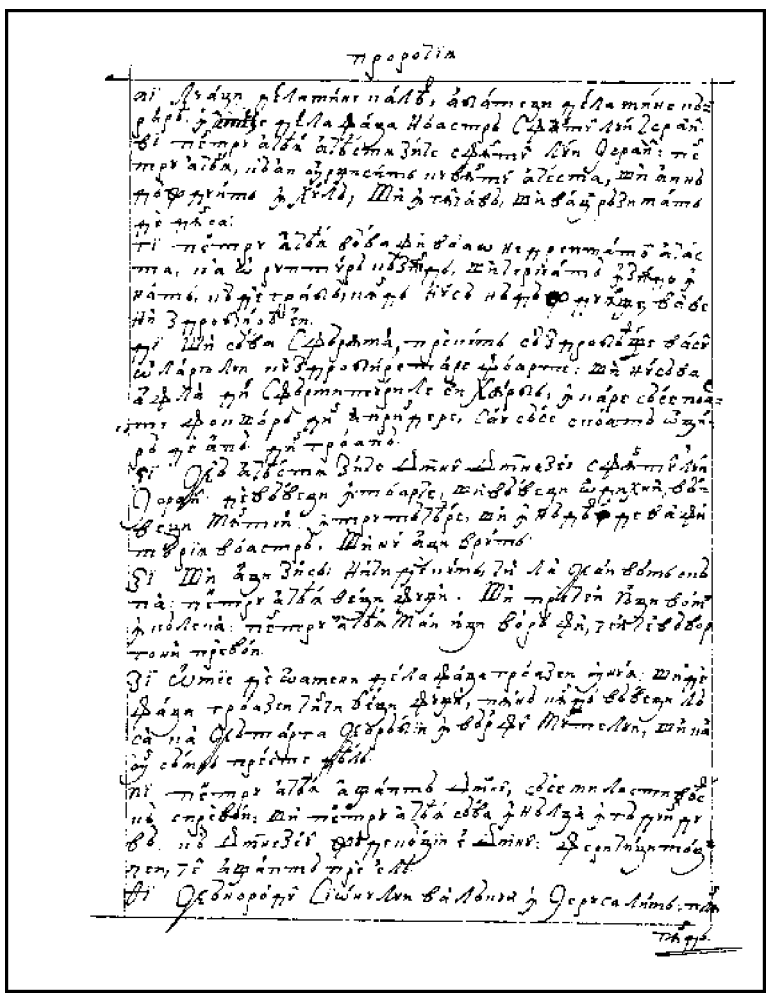

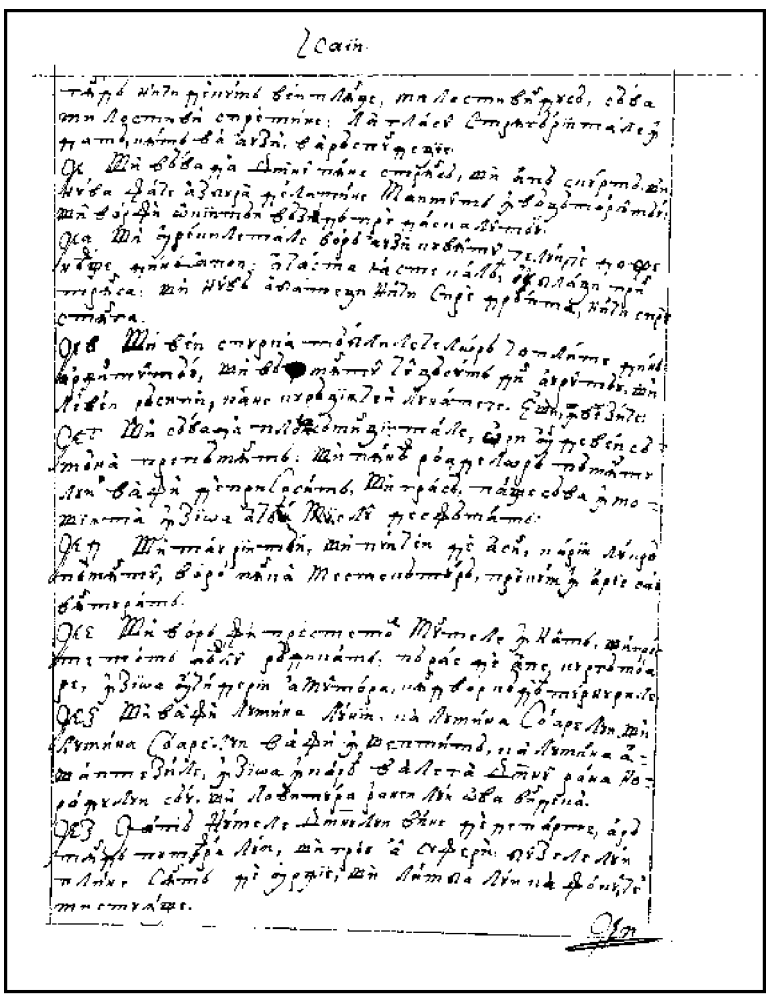

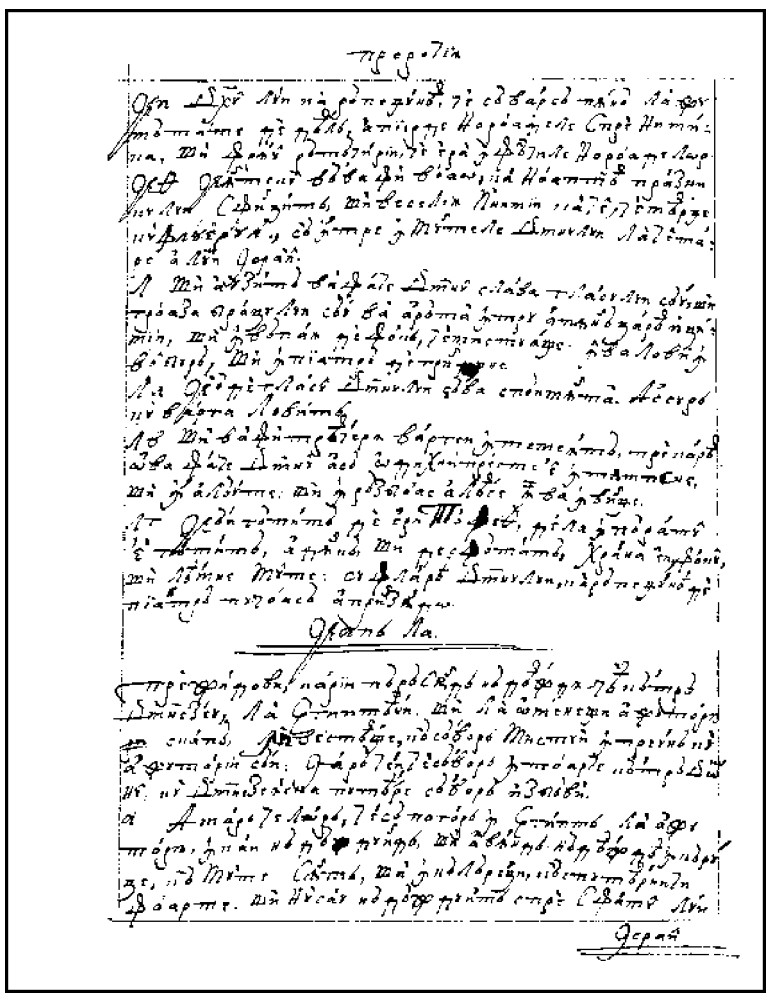

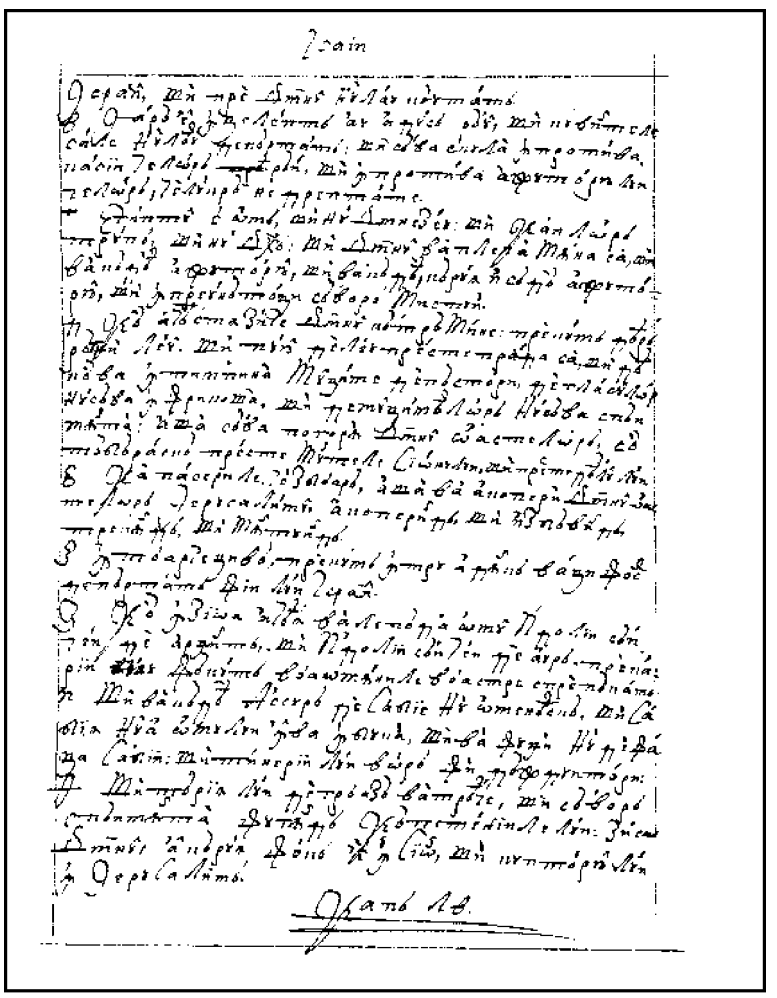

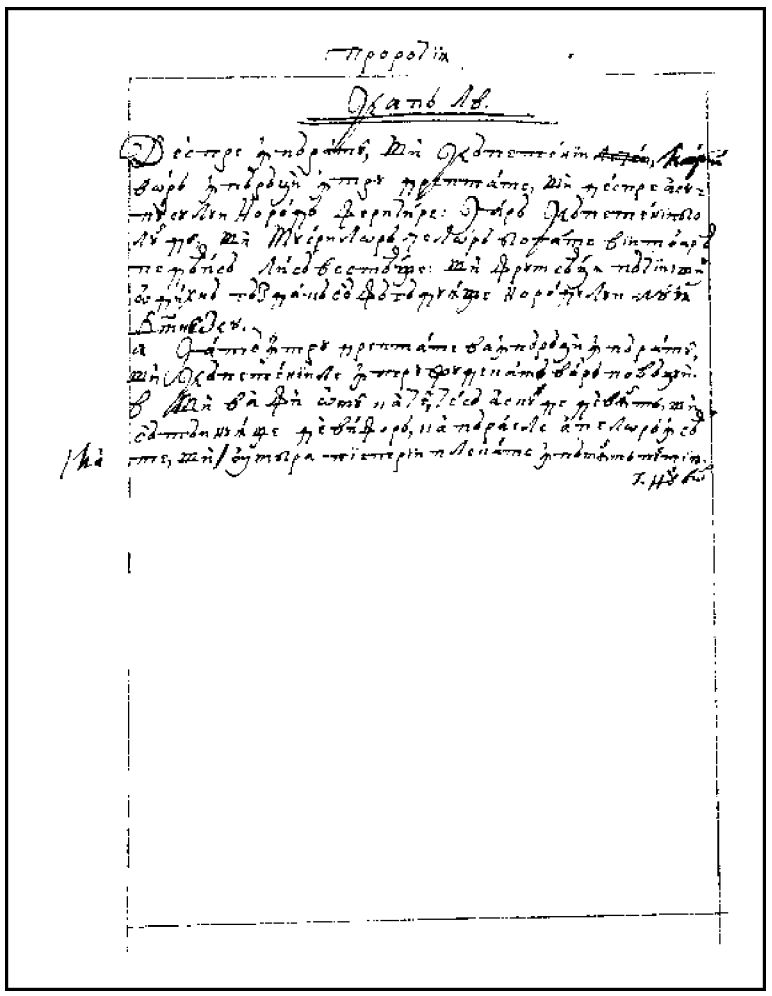

346v

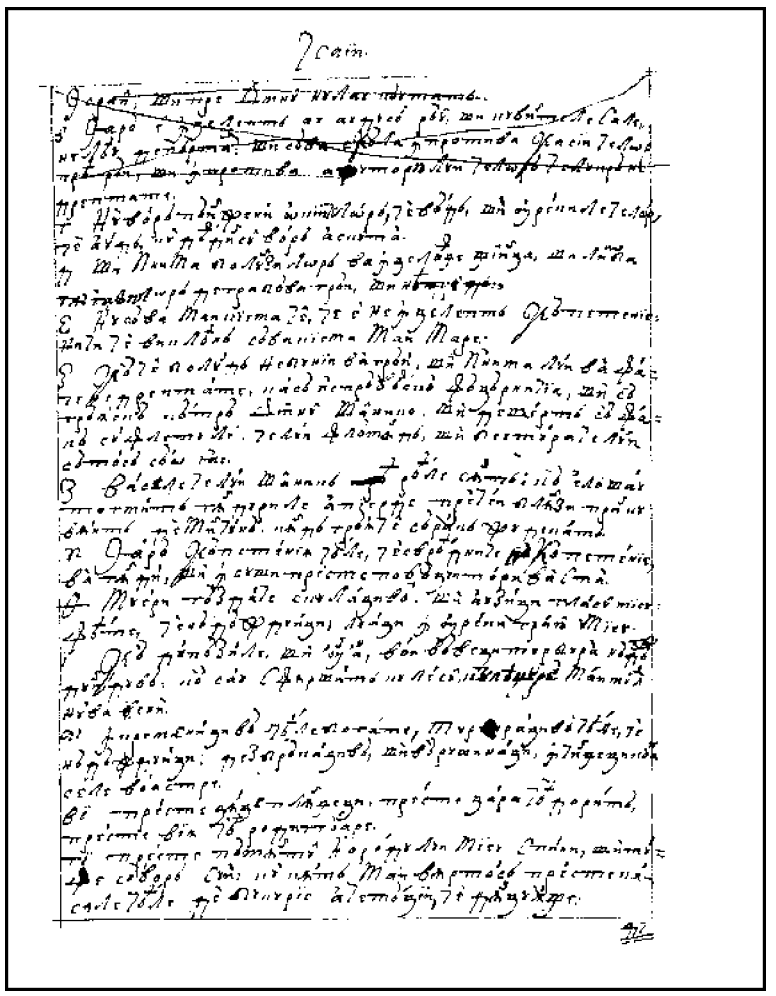

347r

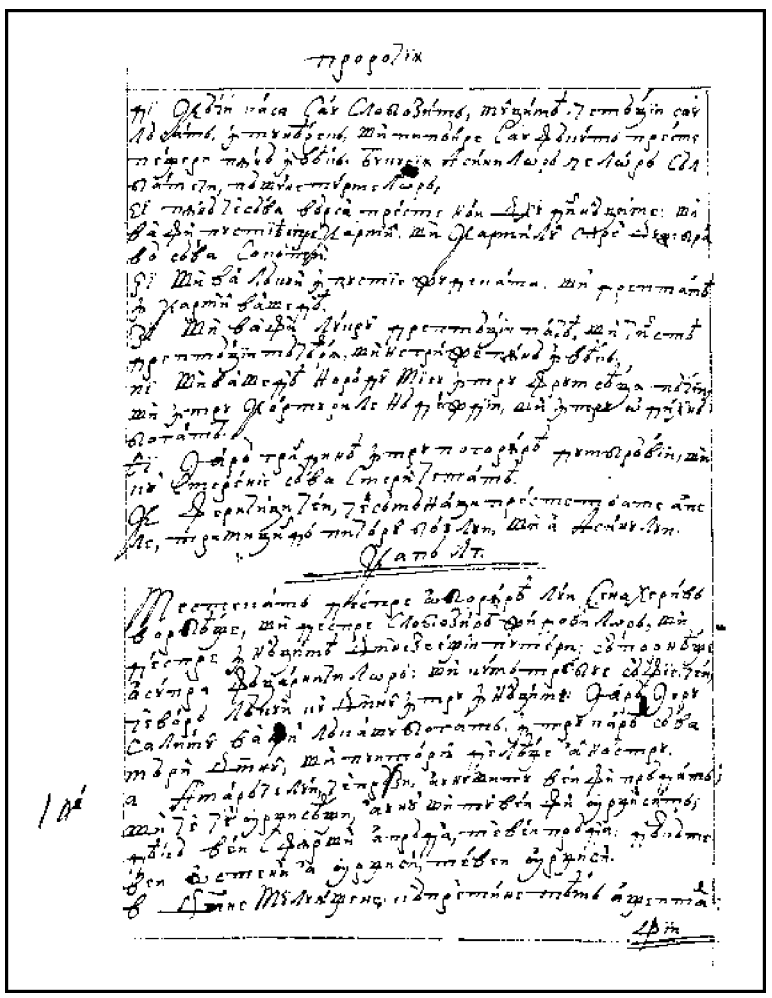

347v

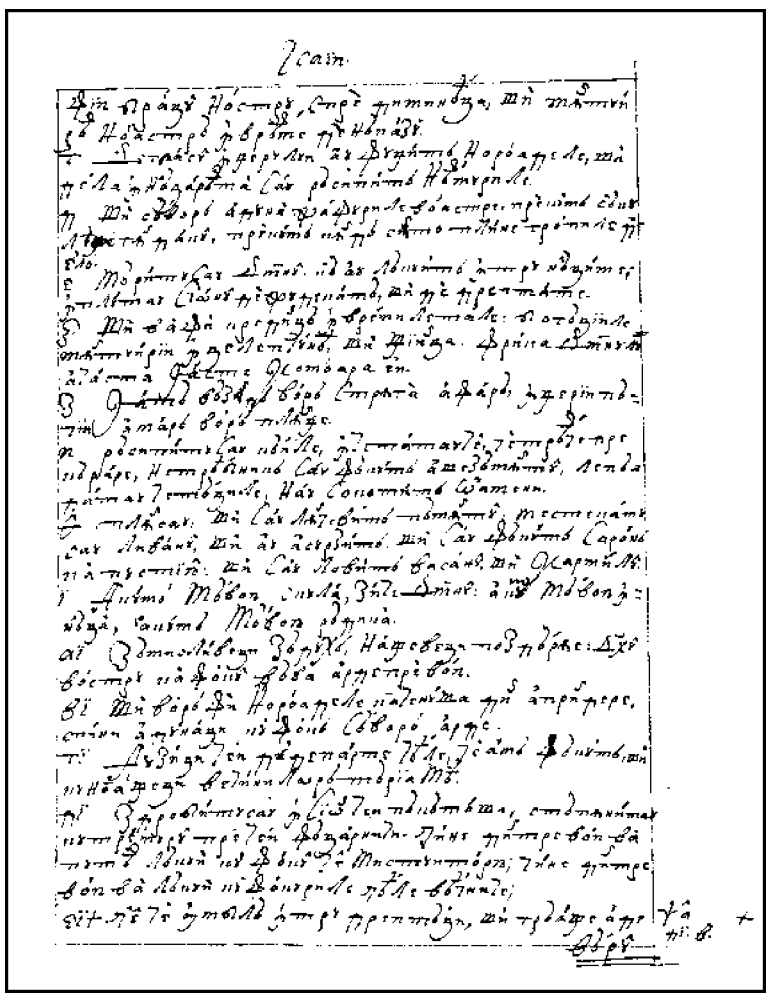

348r

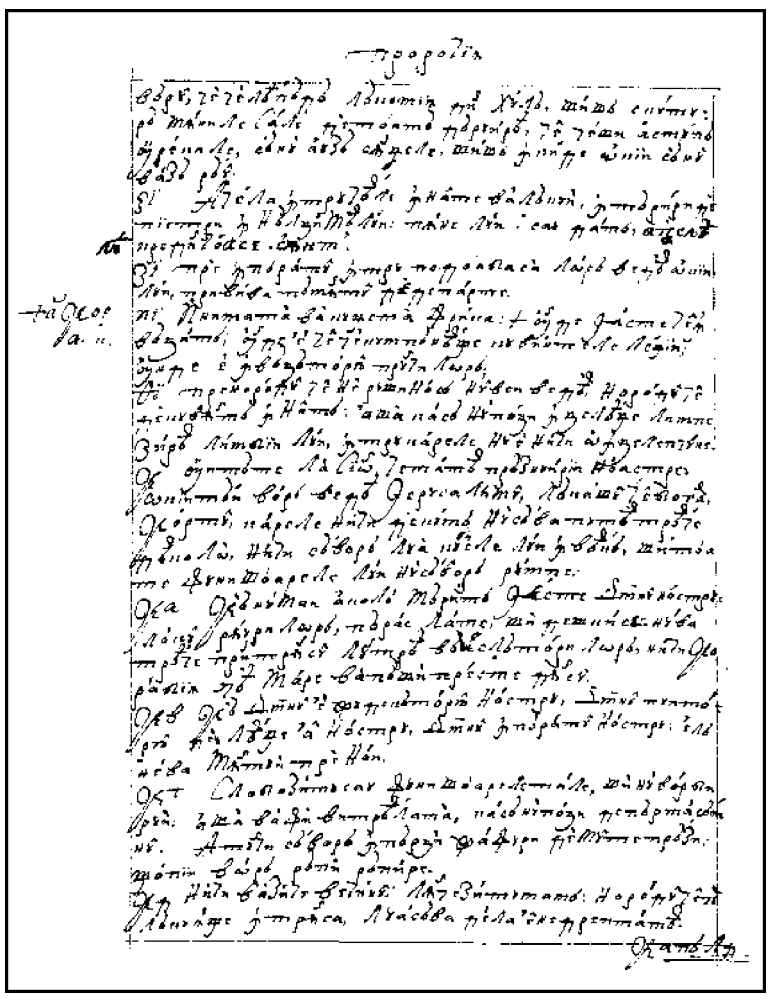

348v

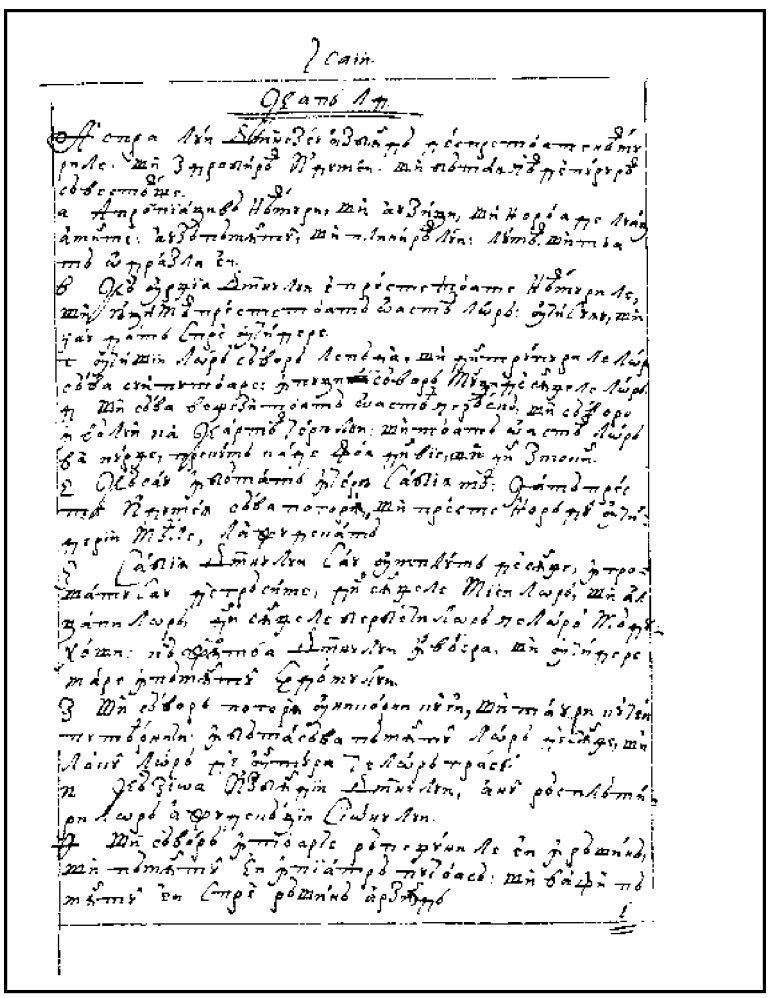

349r

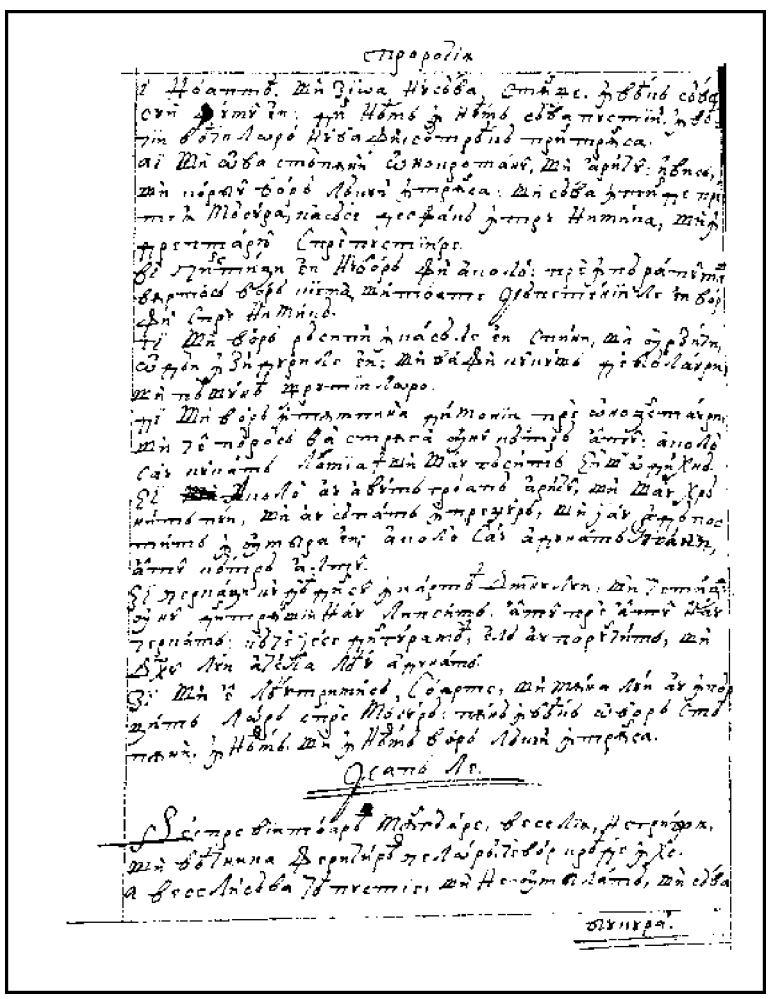

349v

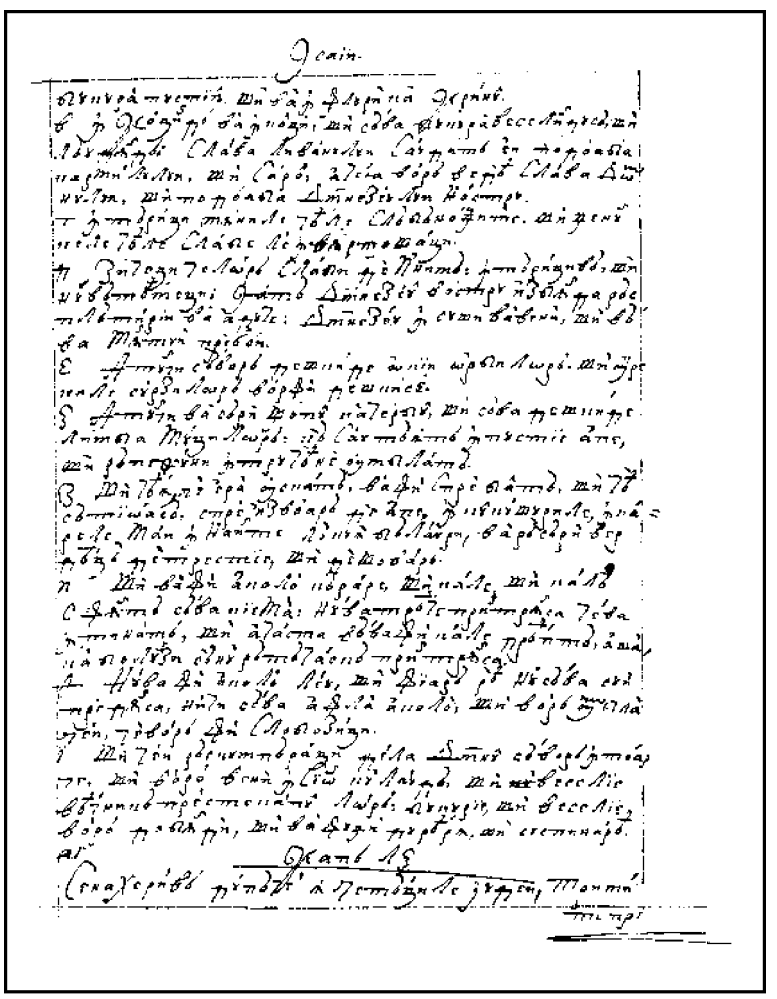

350r

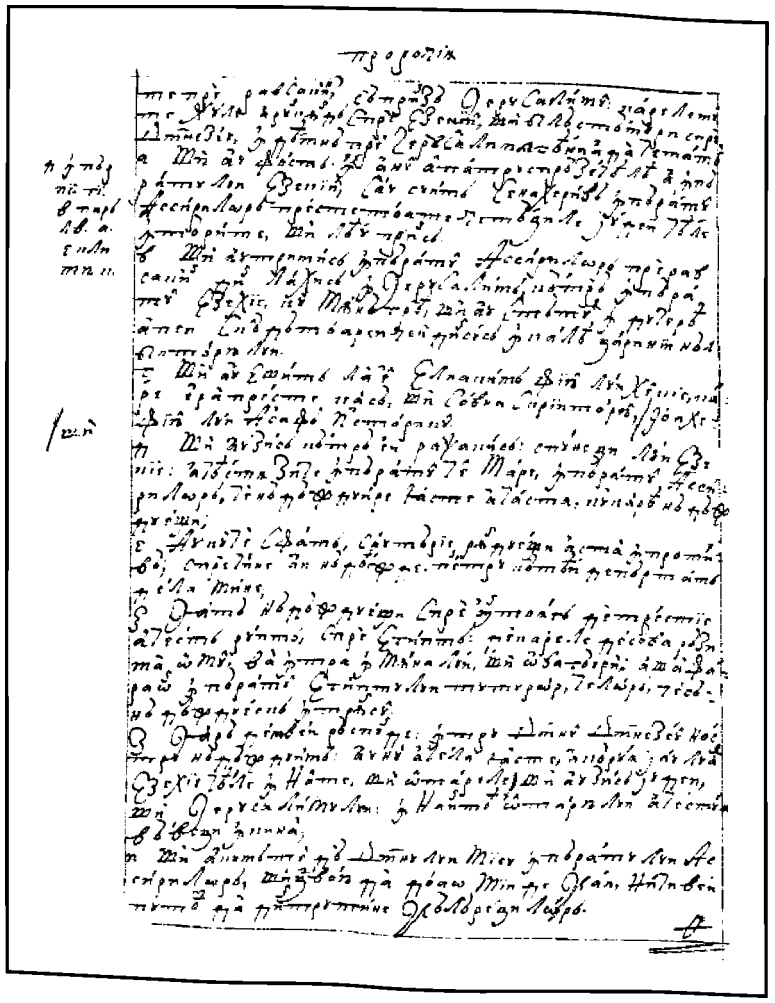

350v

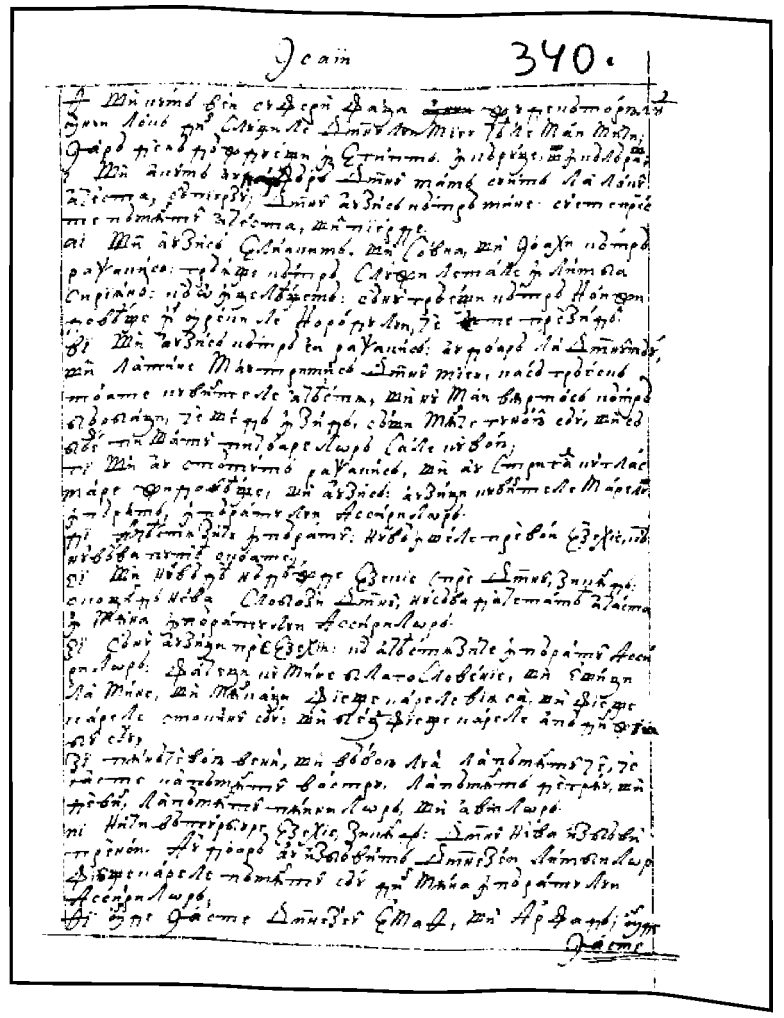

351r

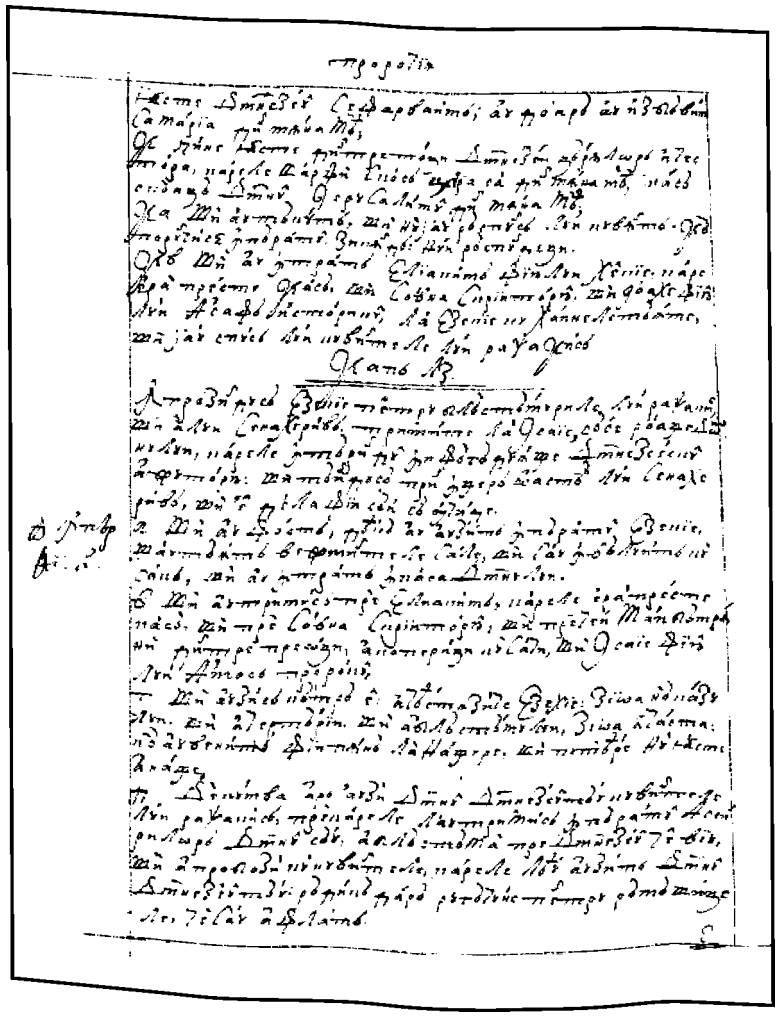

351v

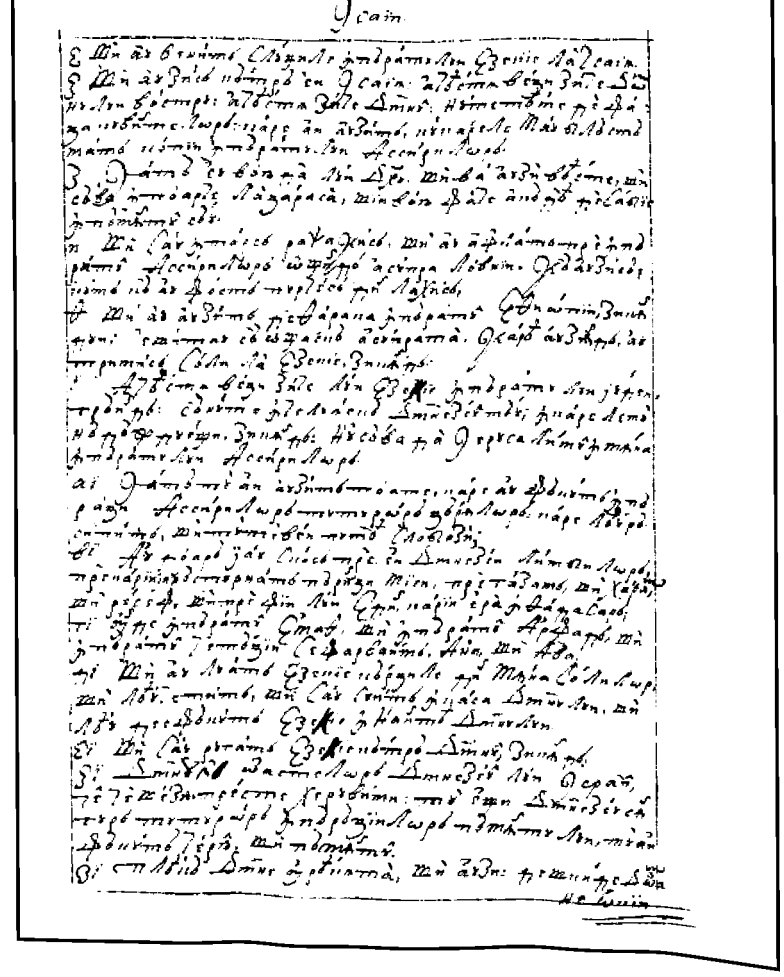

352r

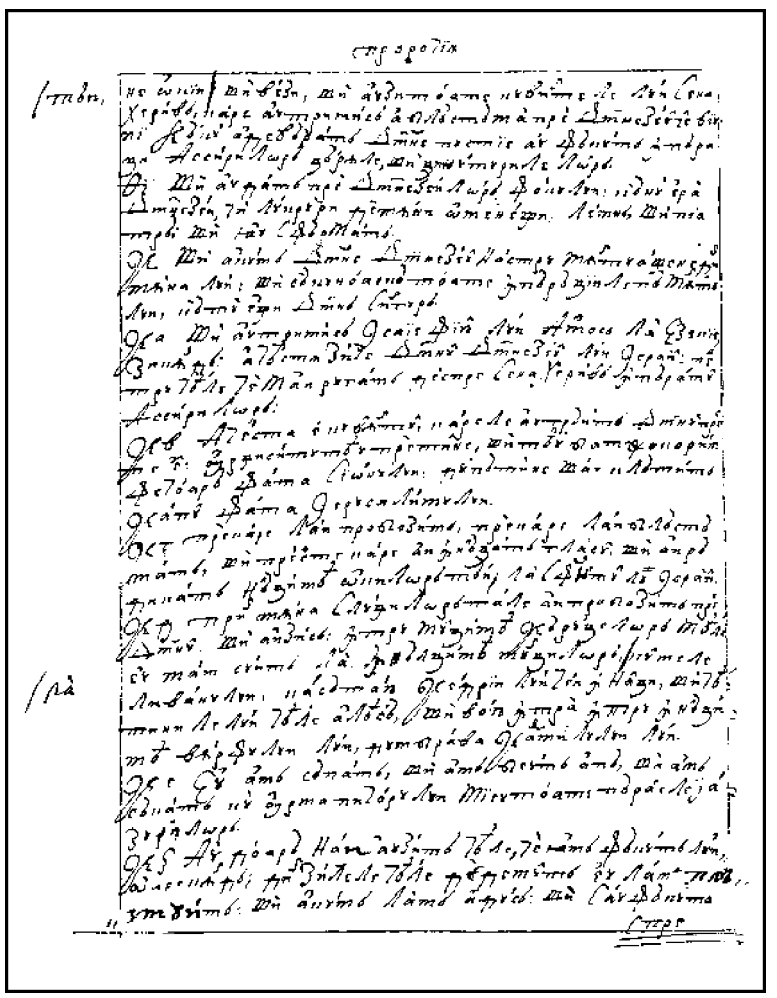

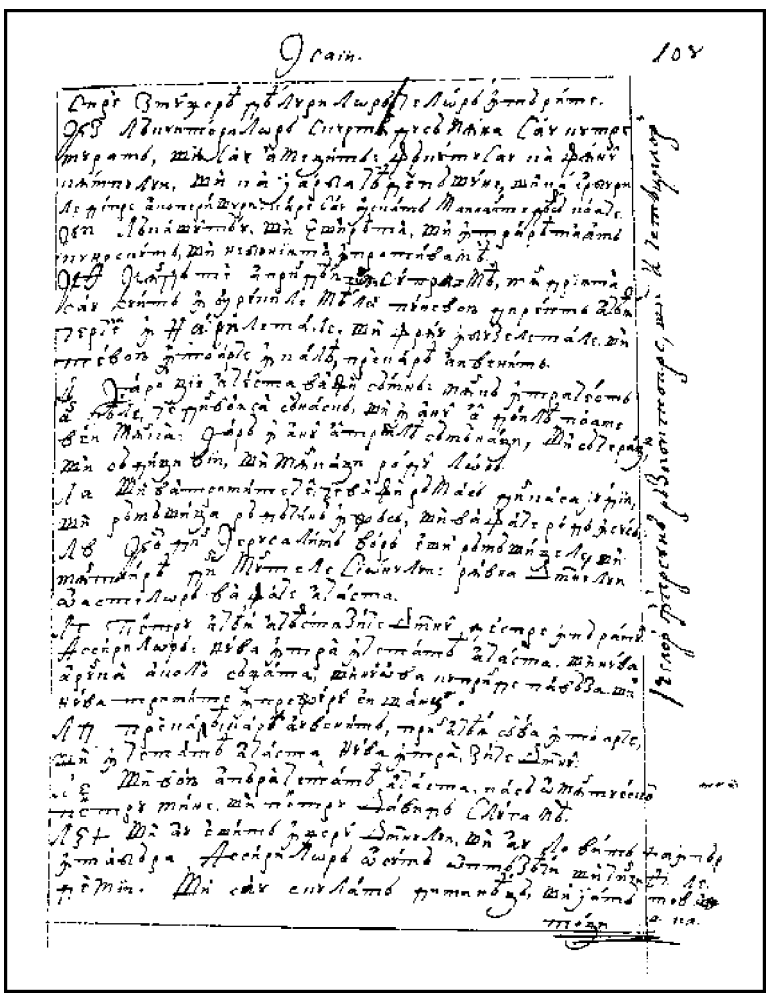

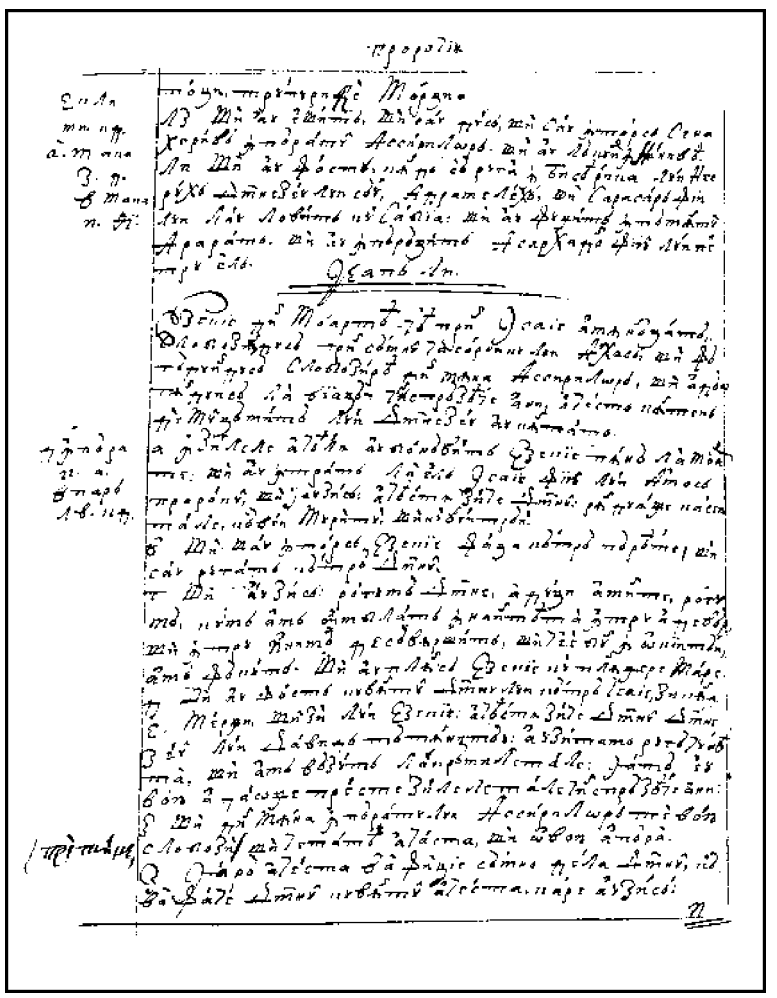

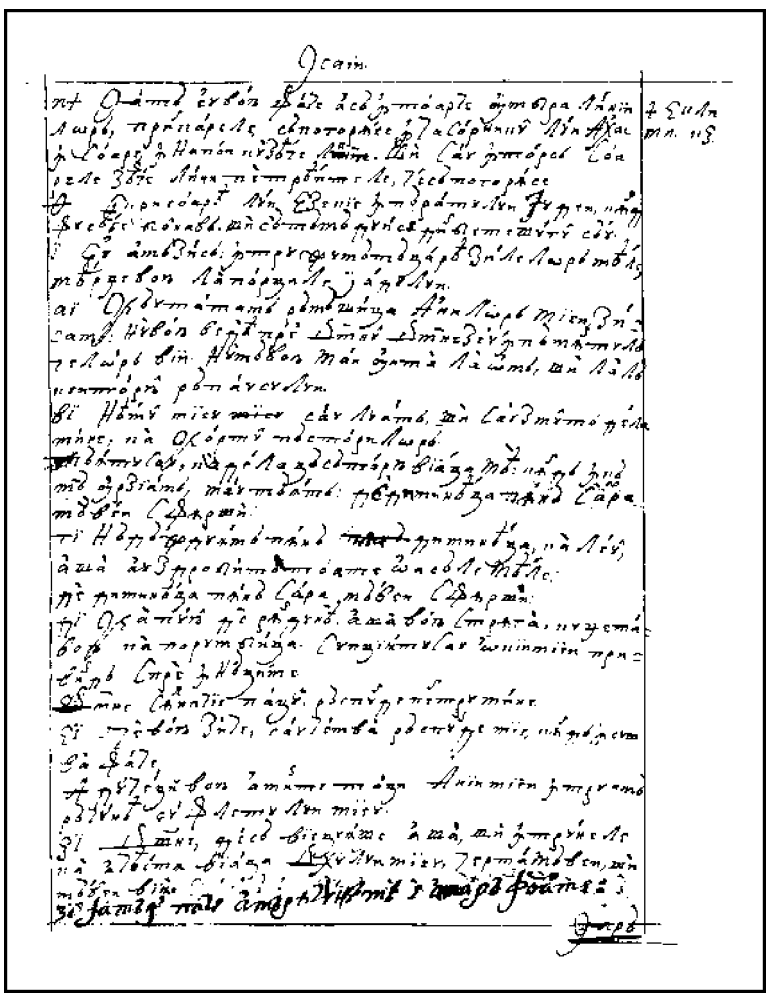

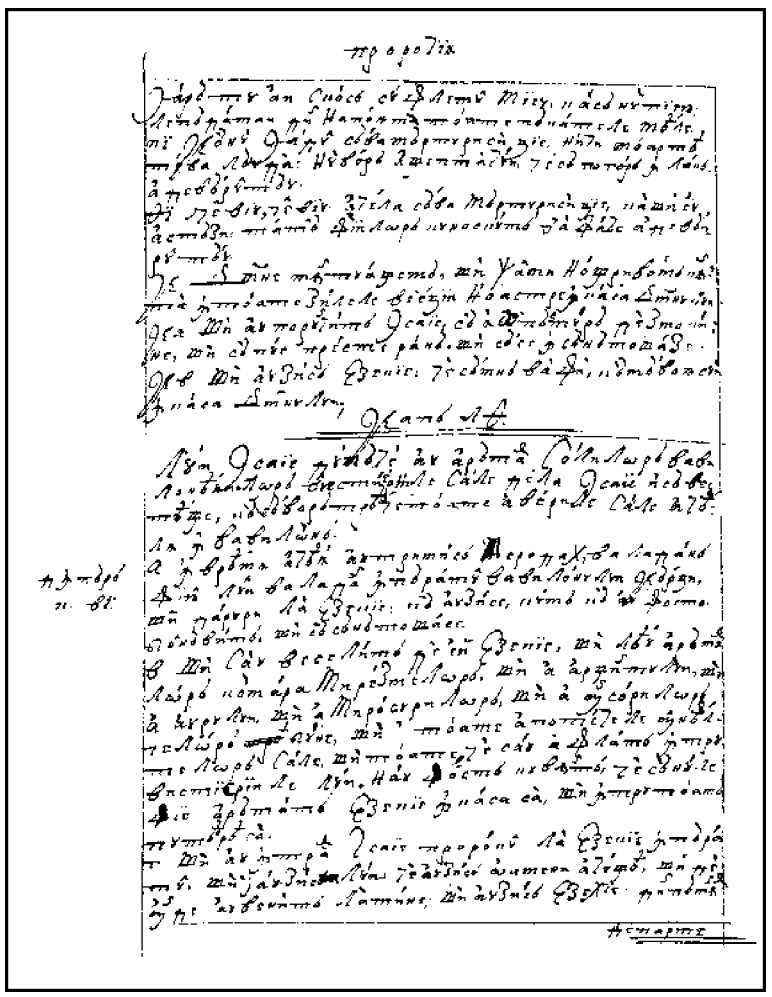

354v

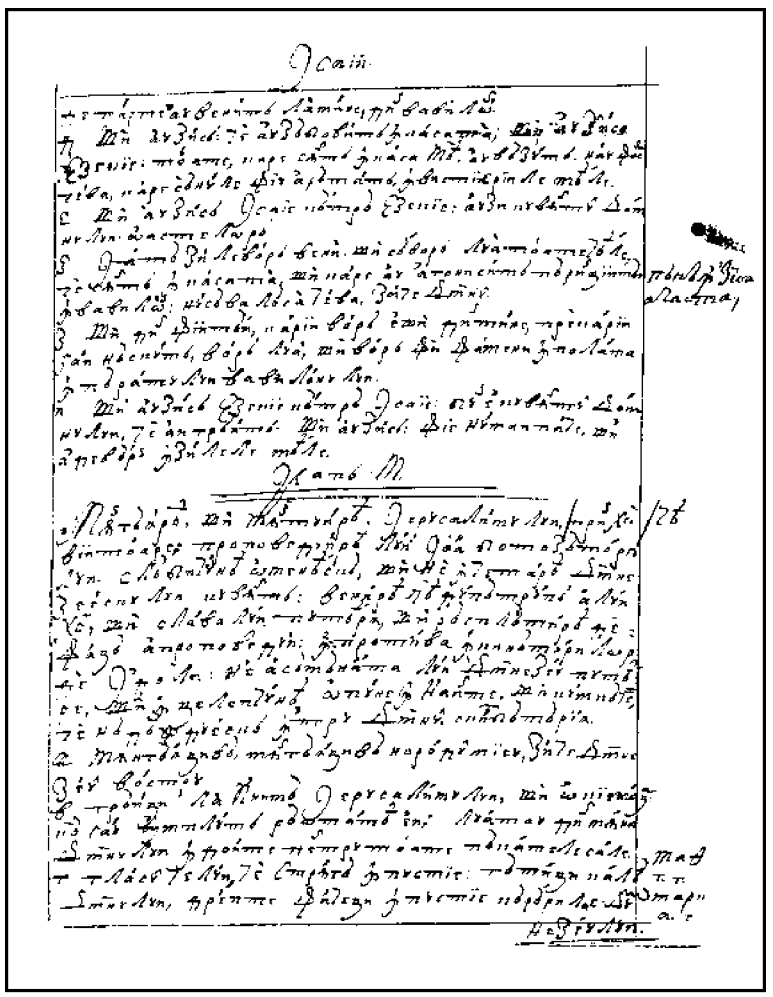

355r

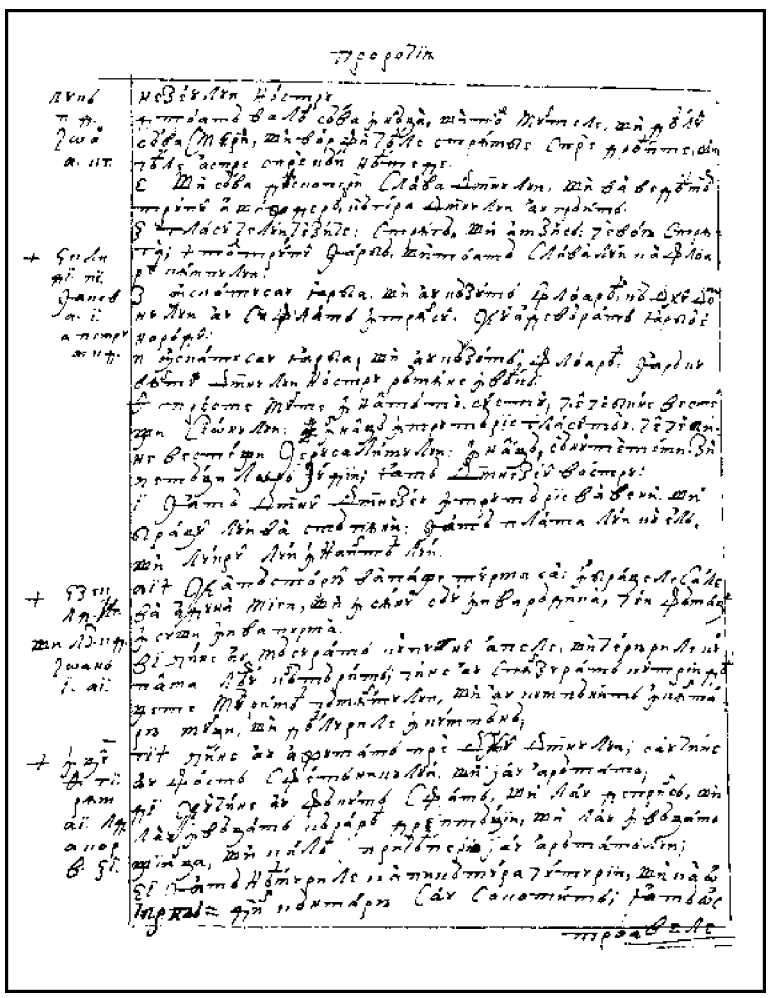

355v

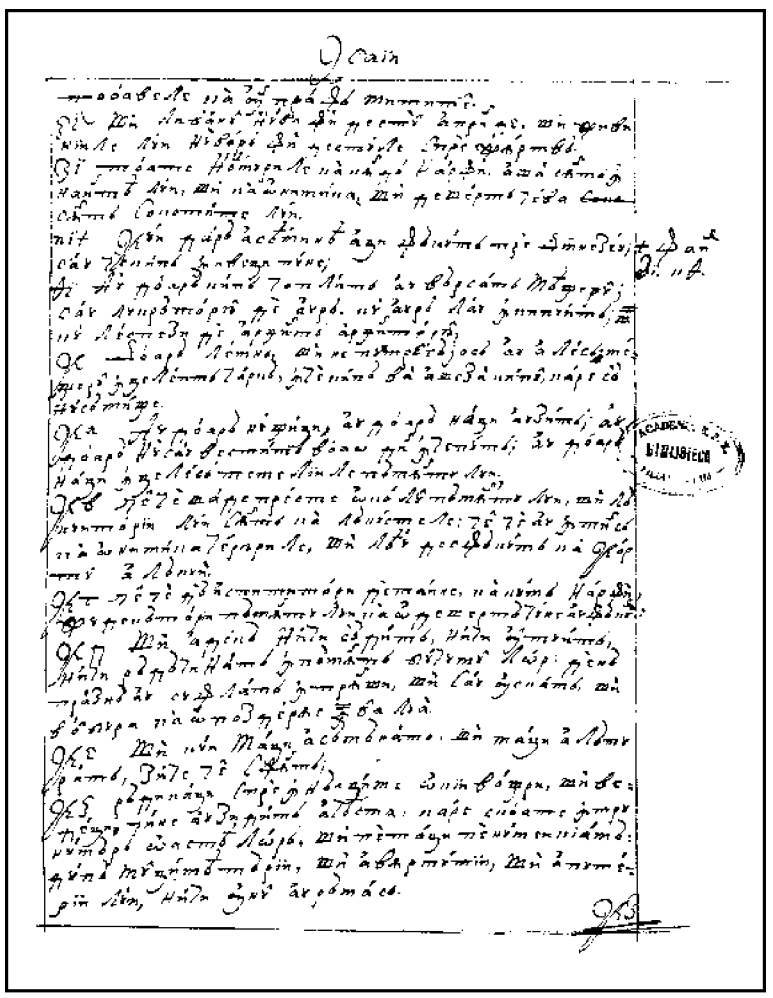

356r

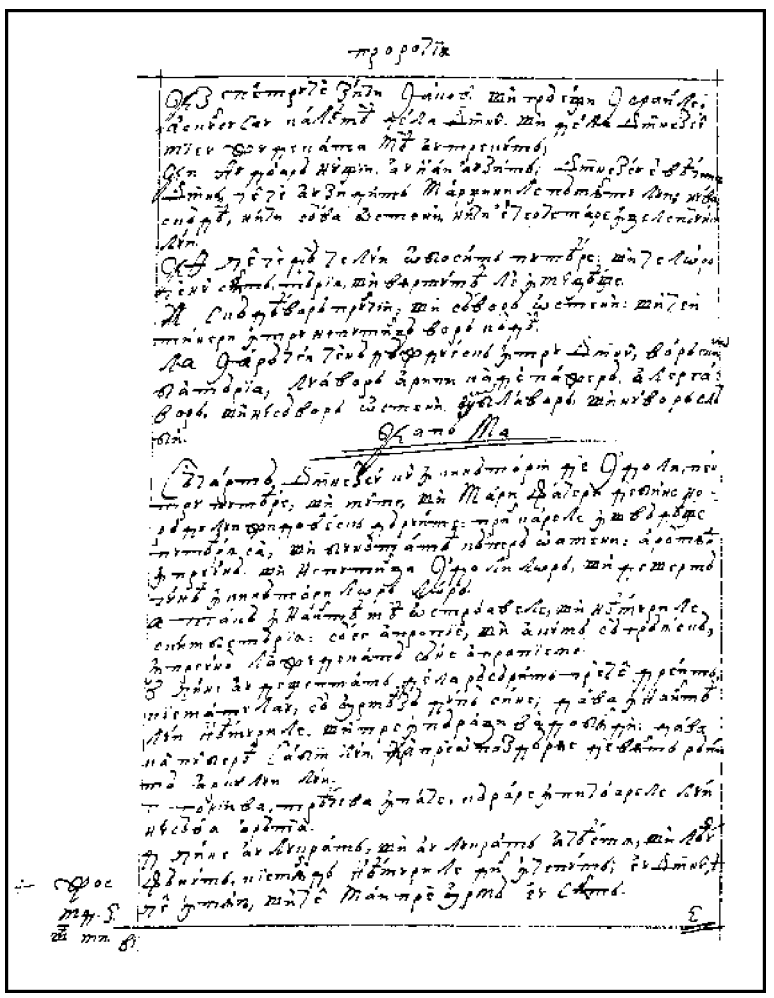

356v

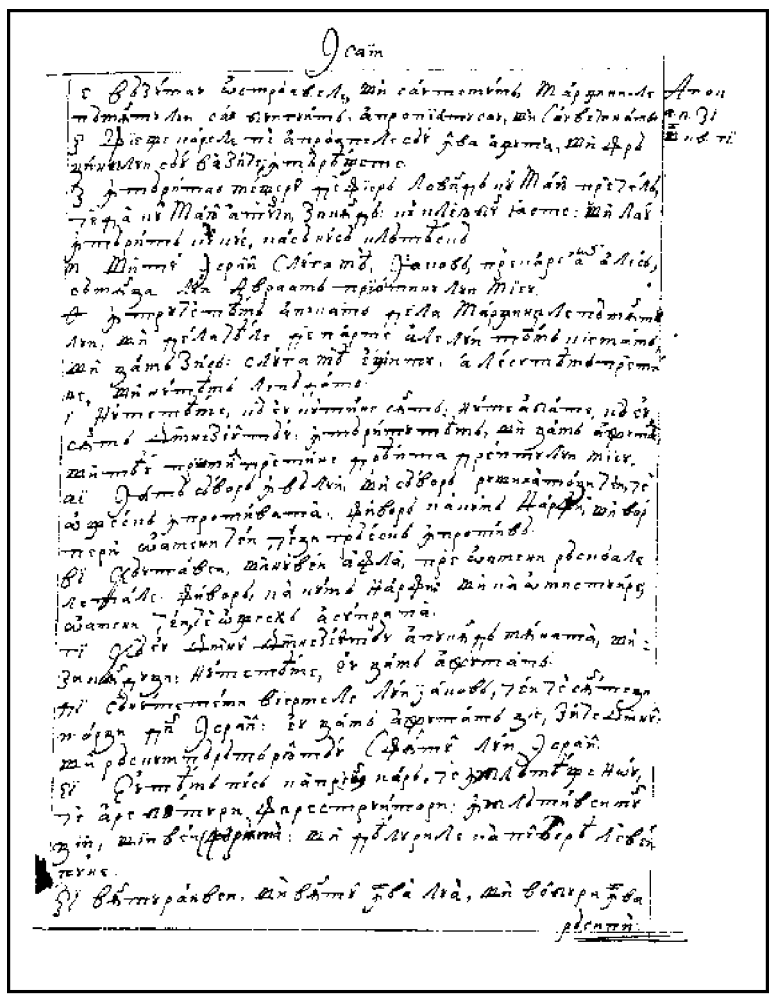

357r

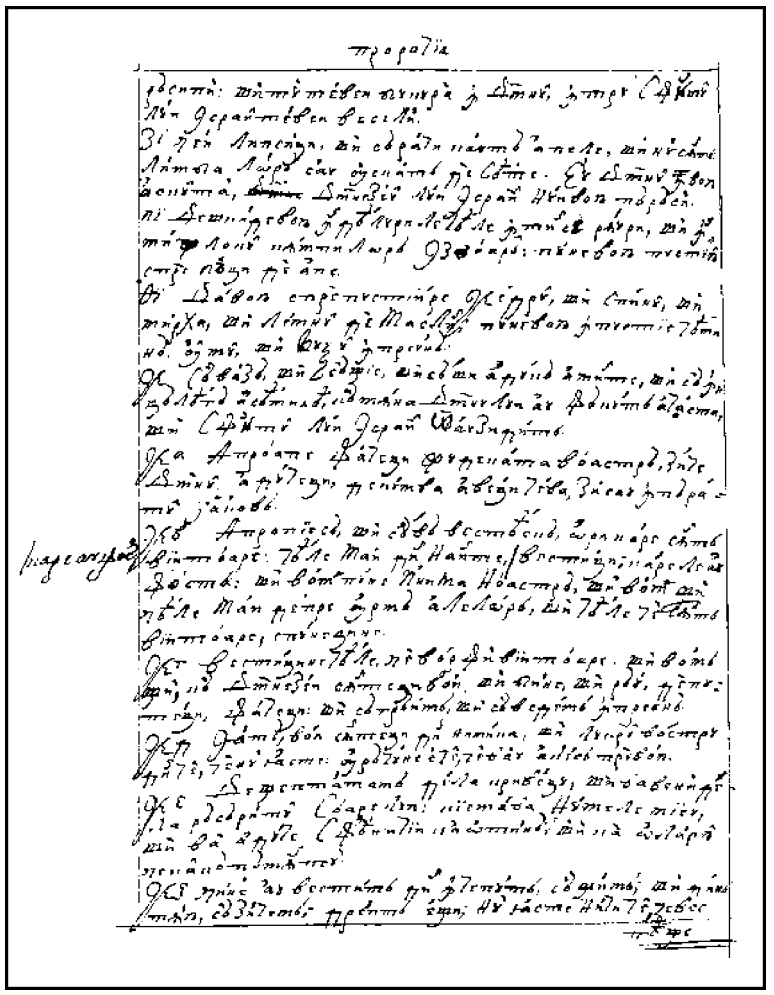

357v

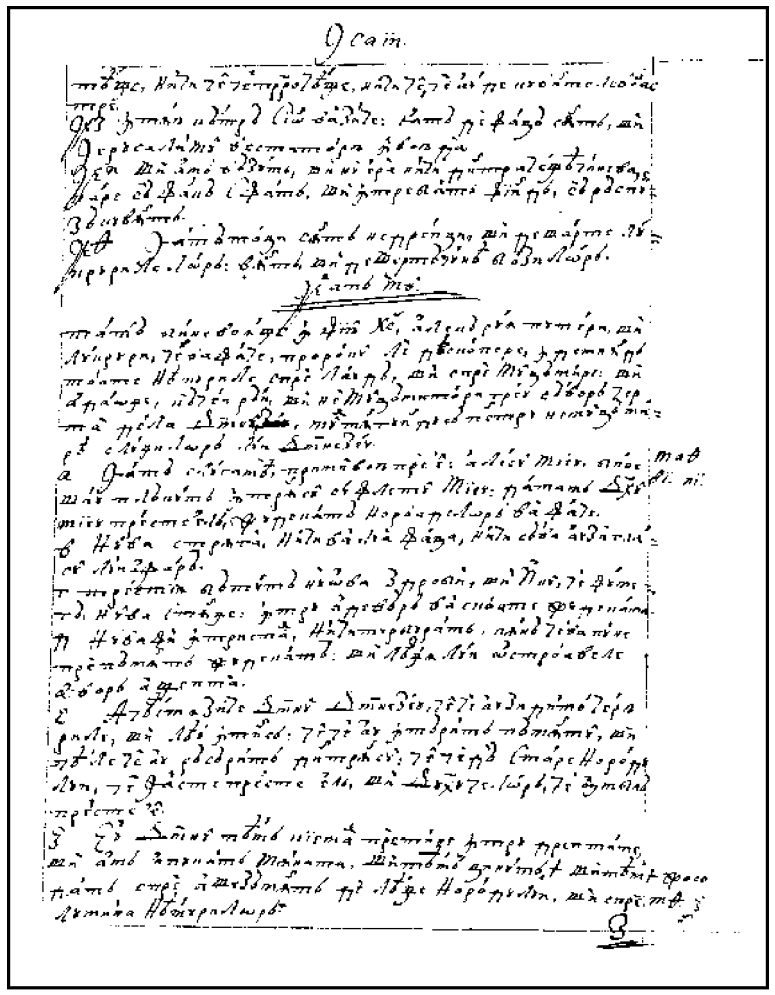

358r

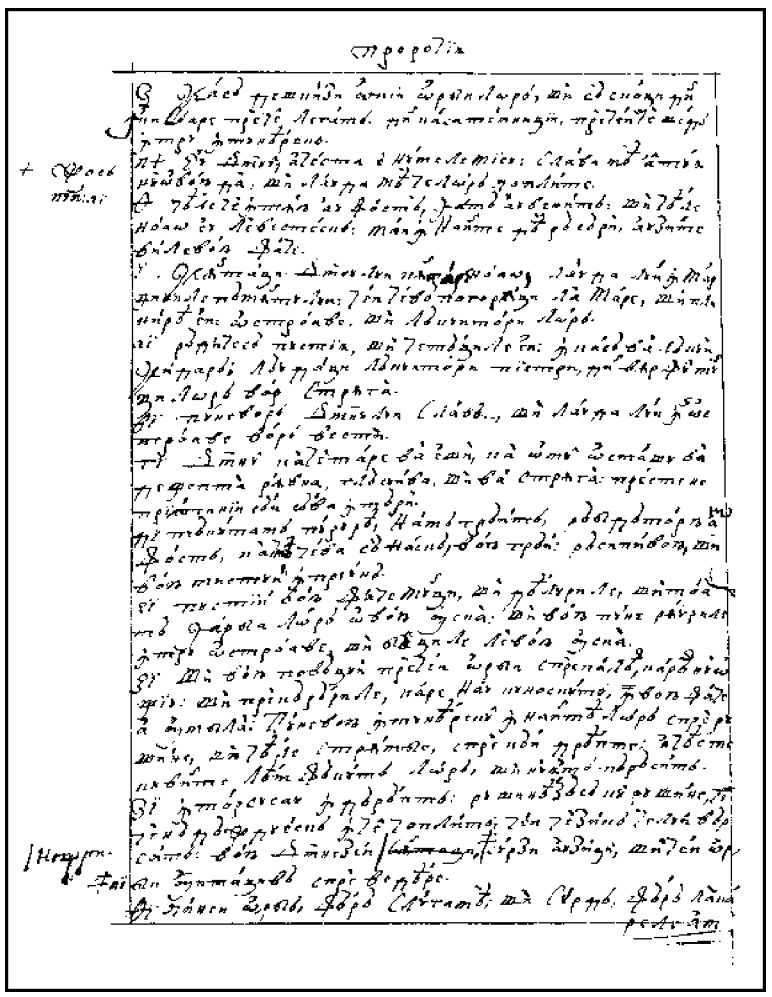

358v

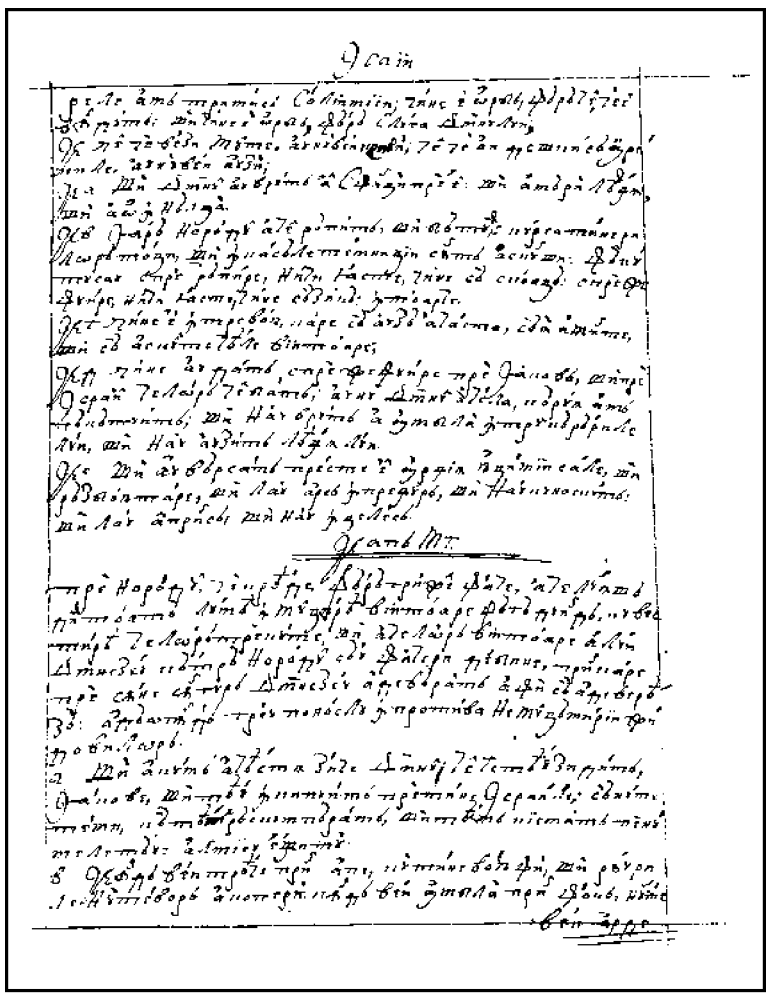

359r

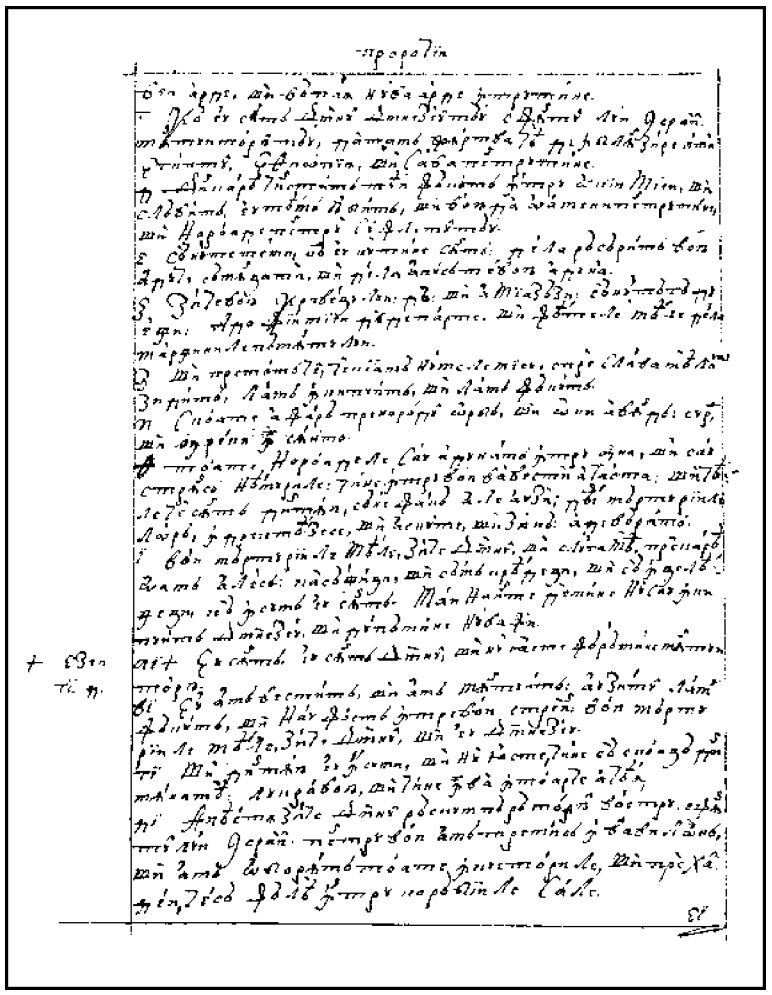

359v

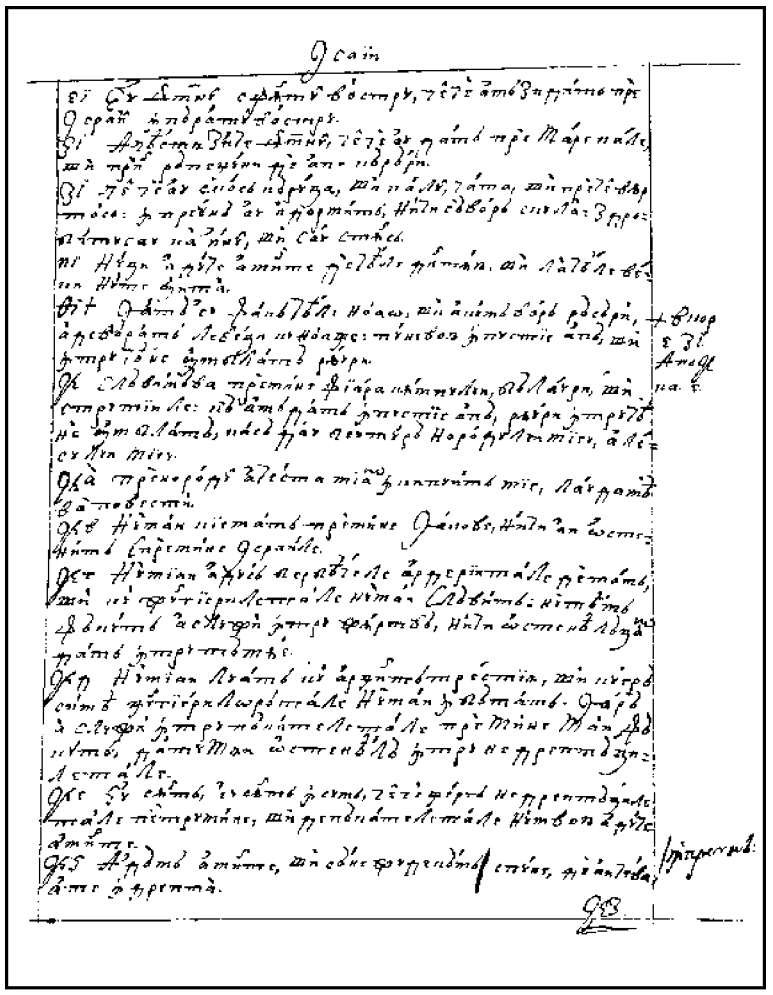

360r

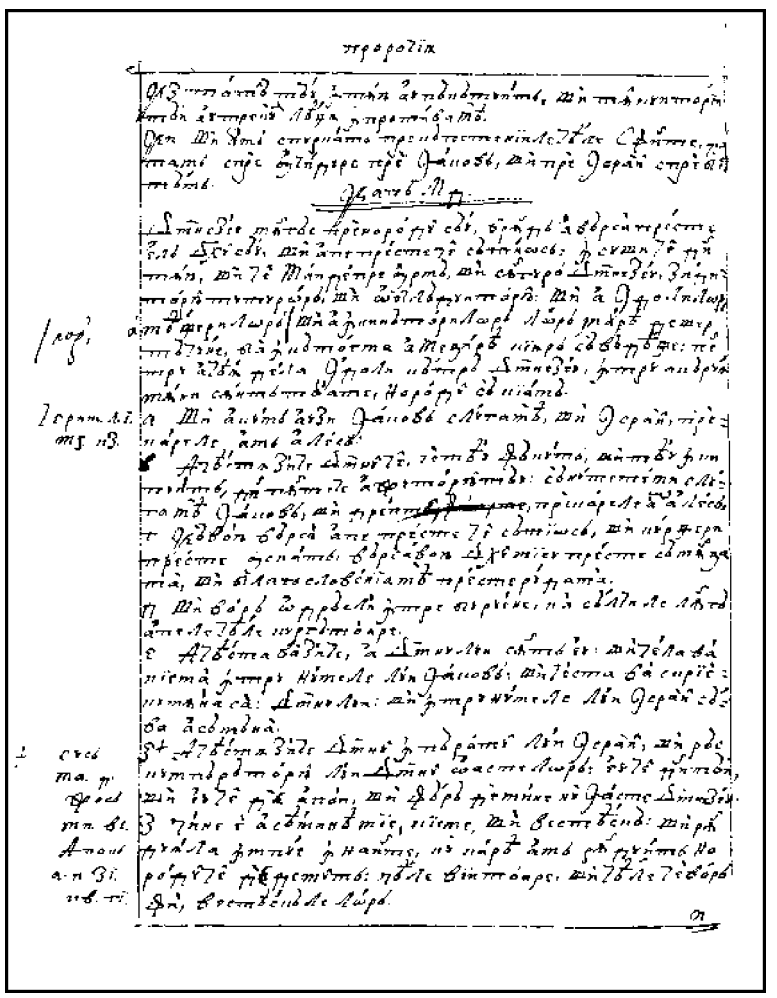

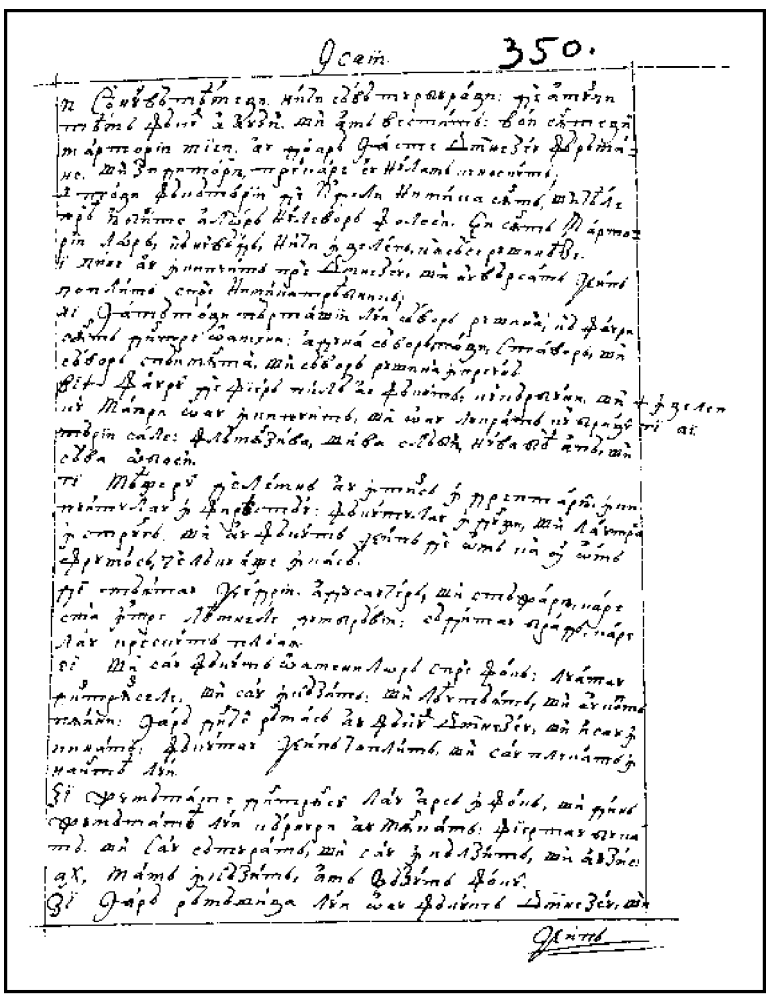

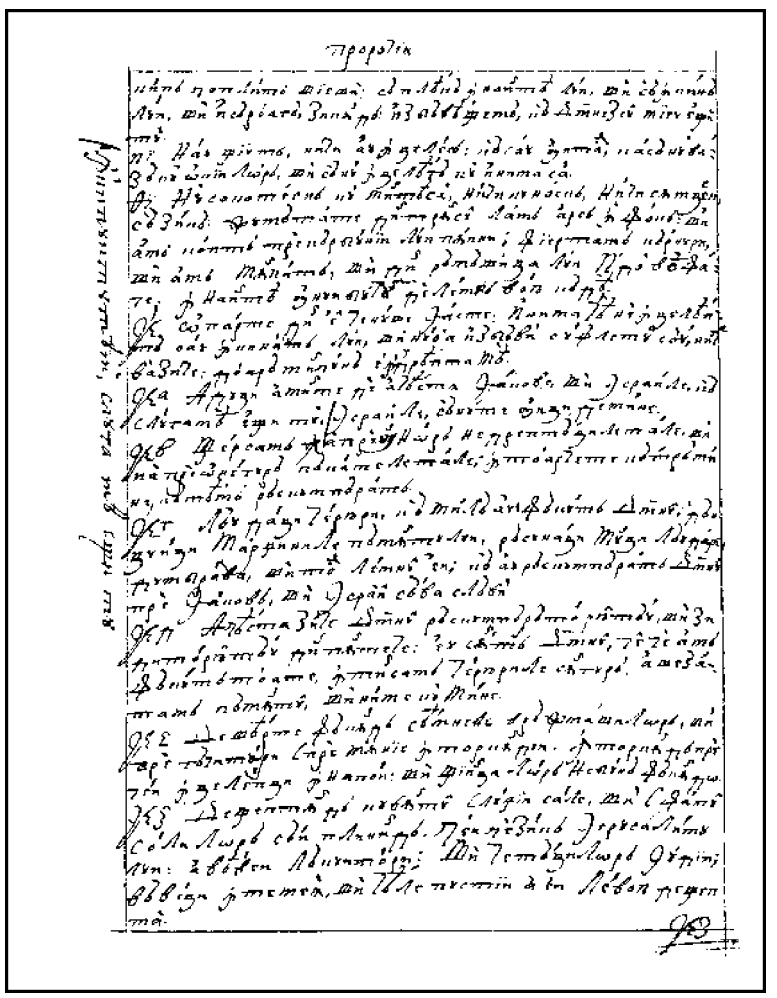

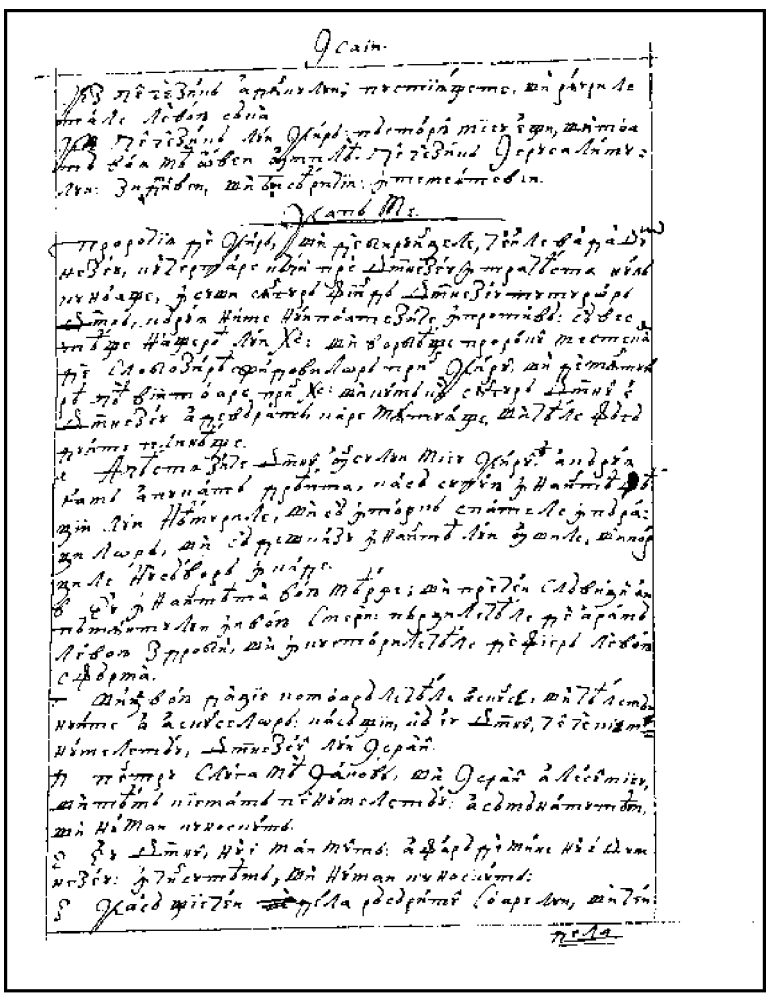

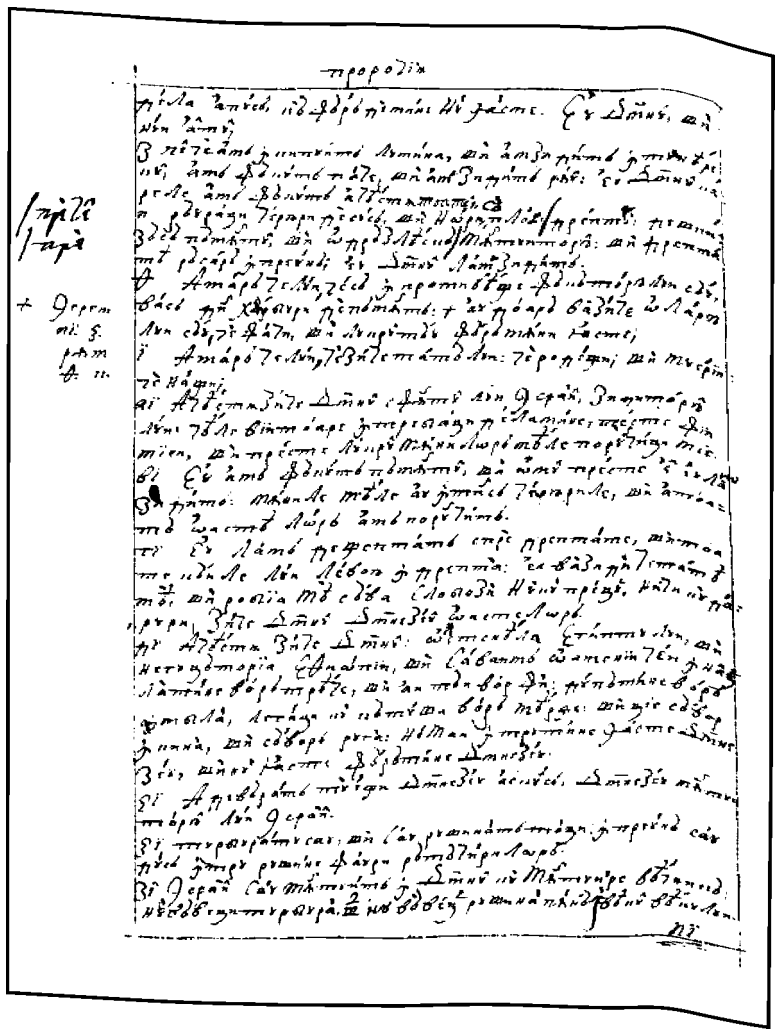

362v

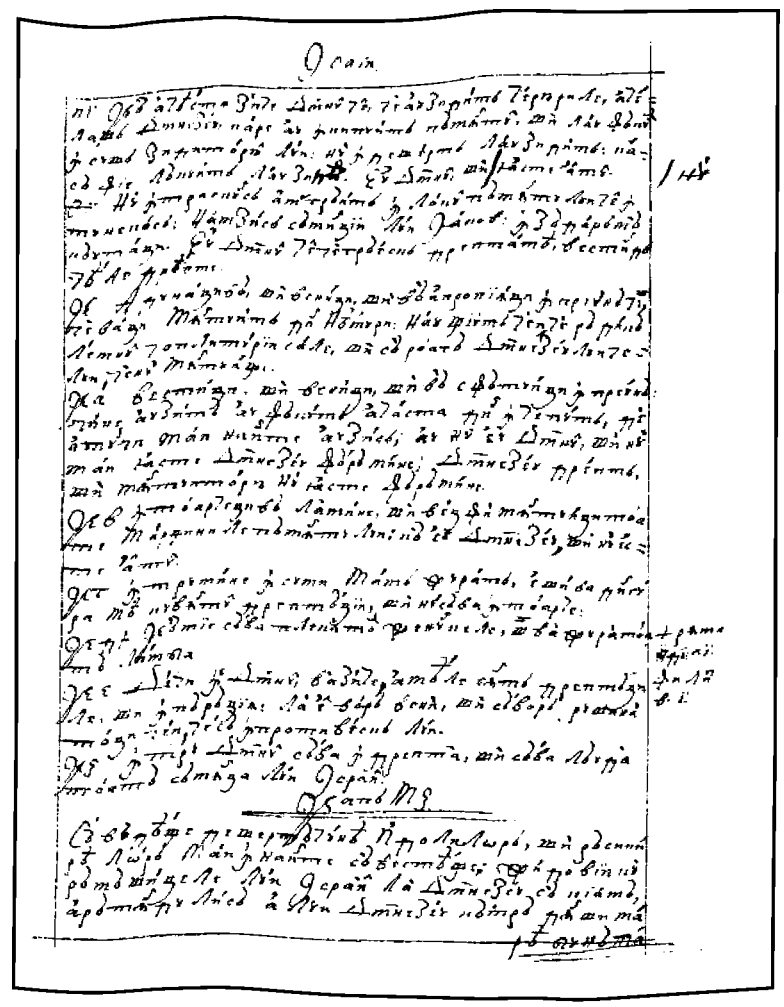

363r

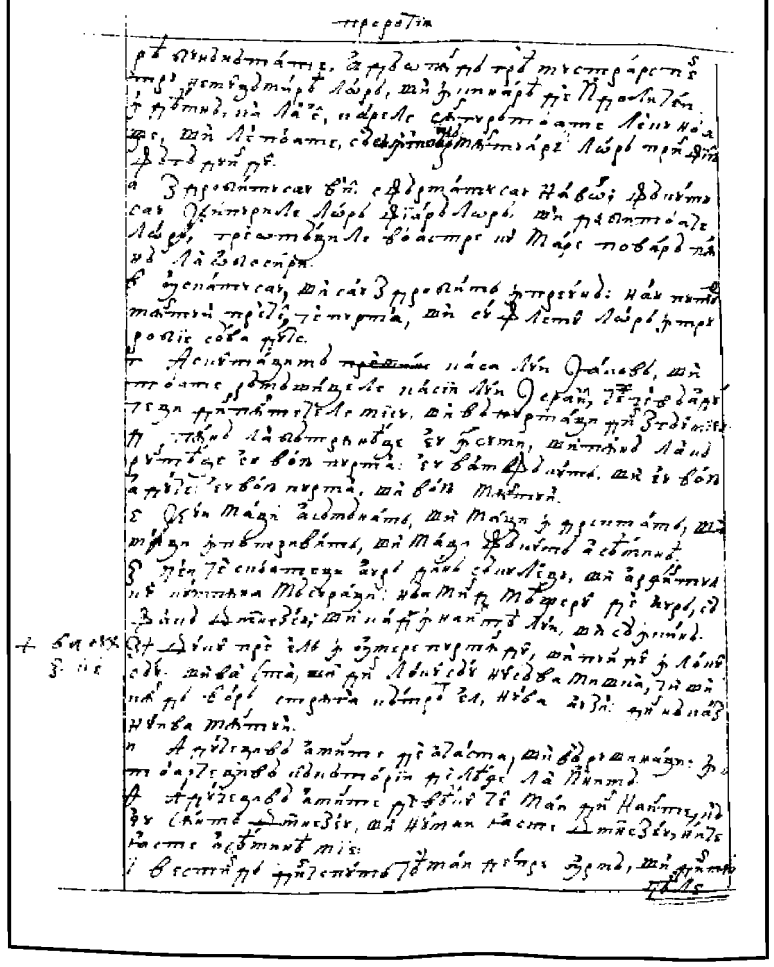

363v

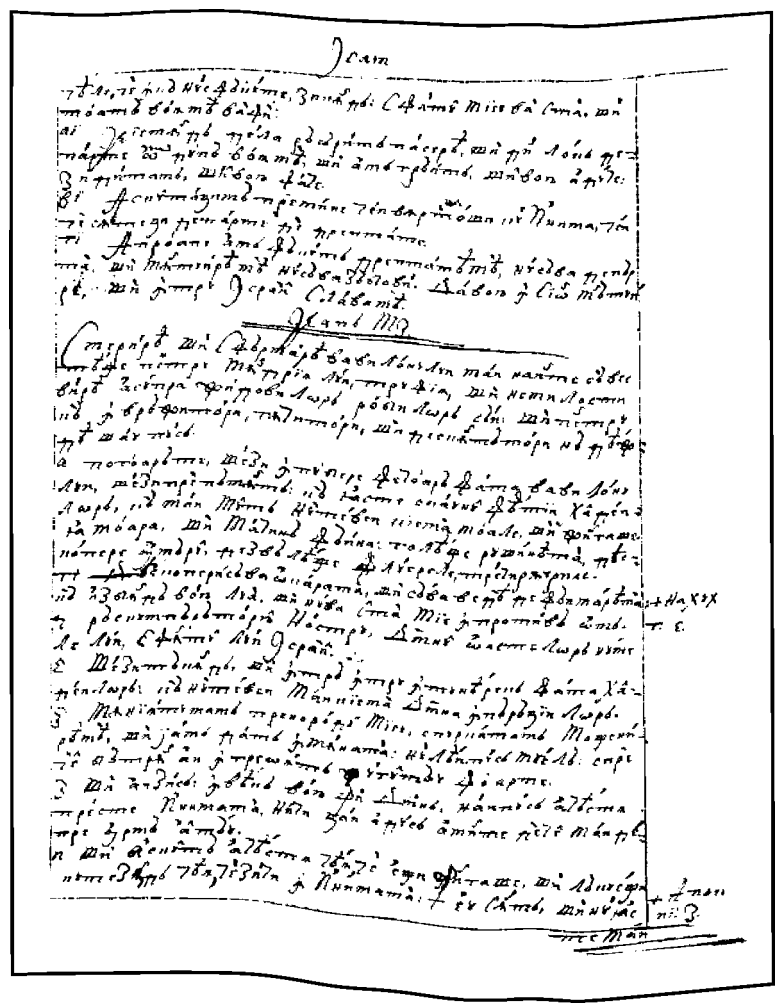

364r

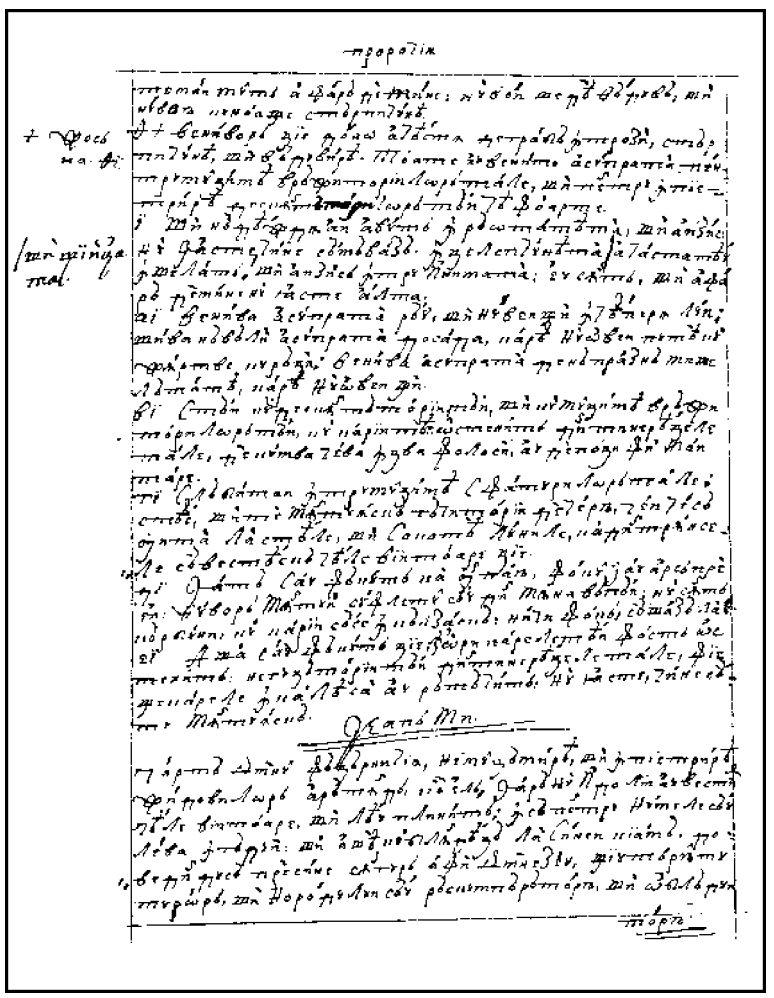

364v

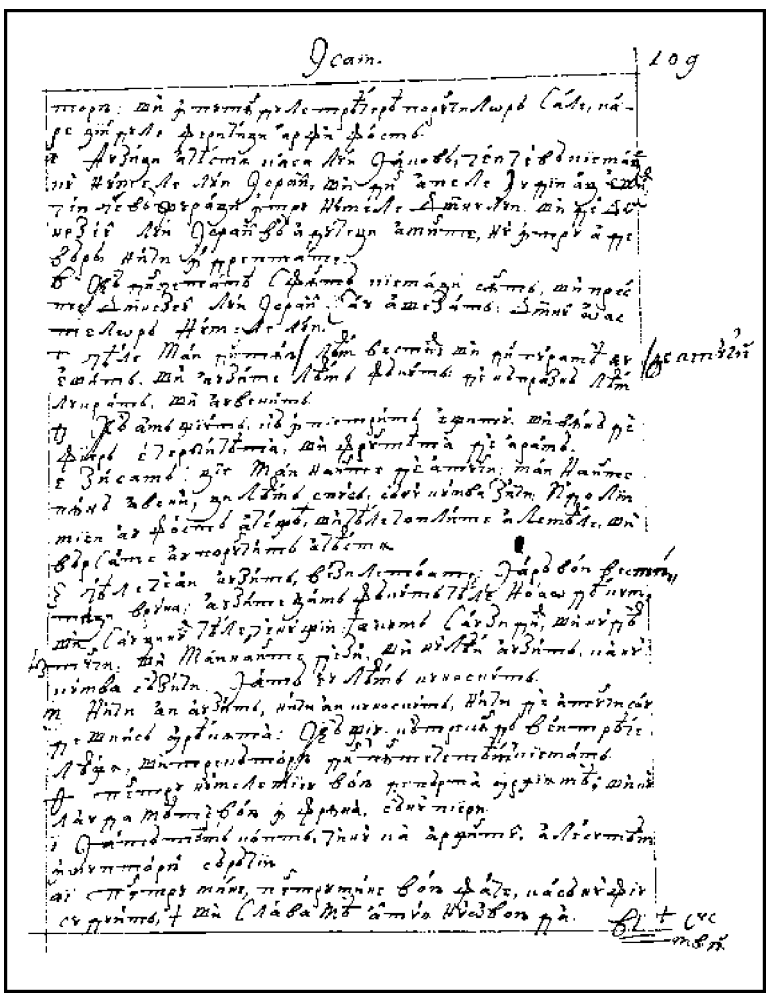

365r

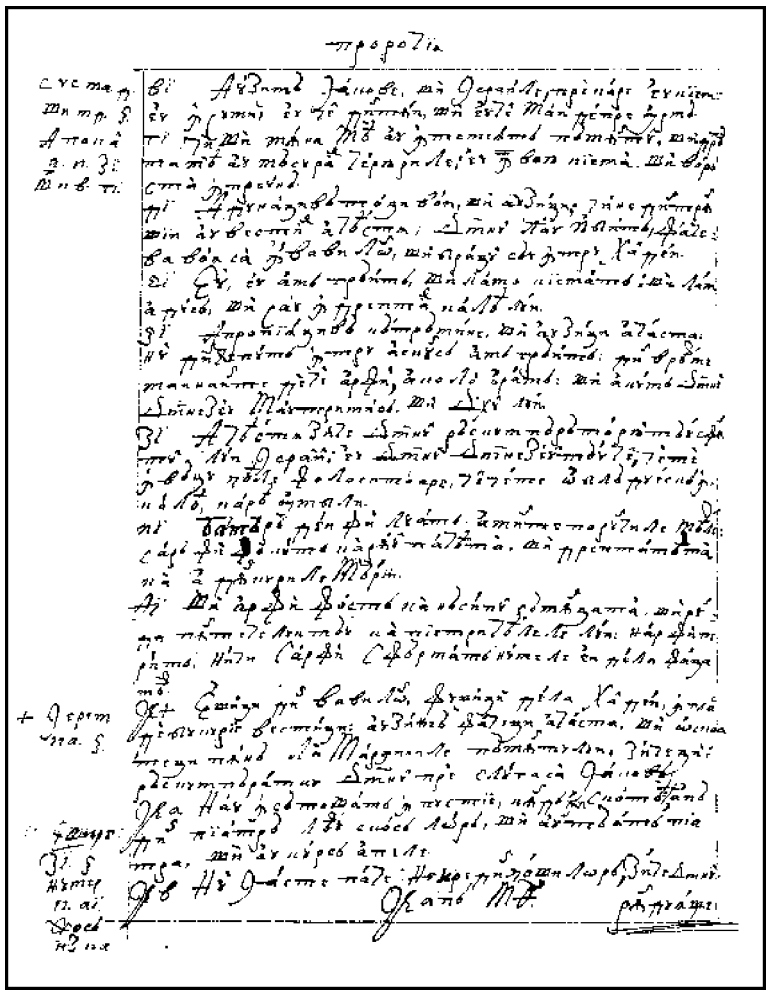

365v

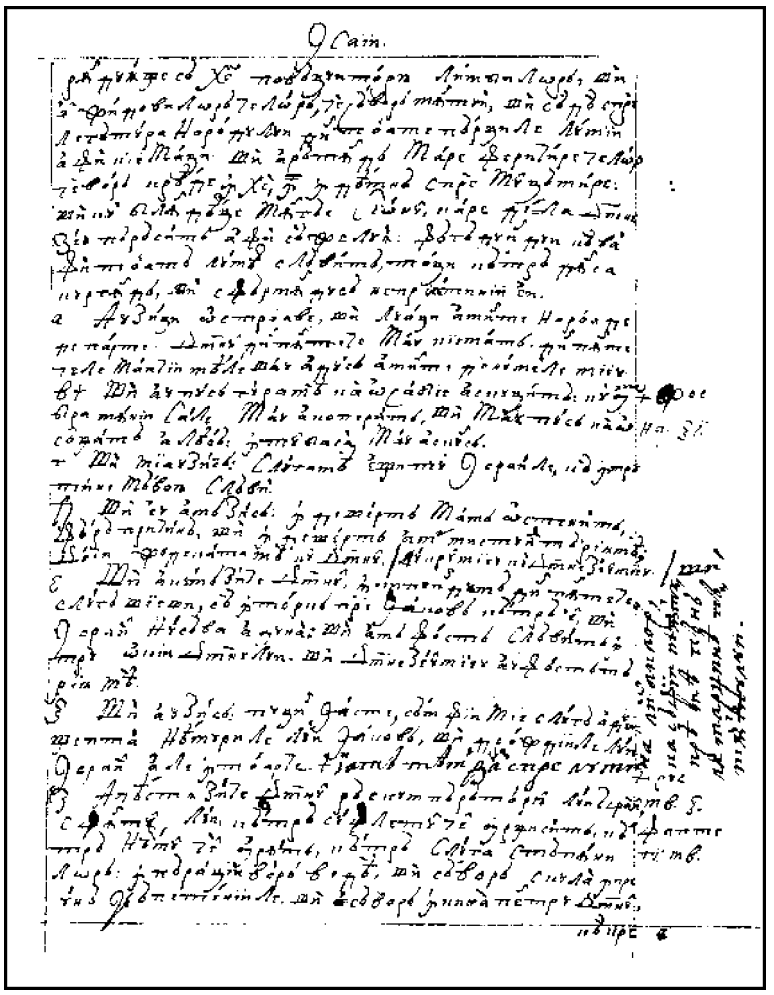

366r

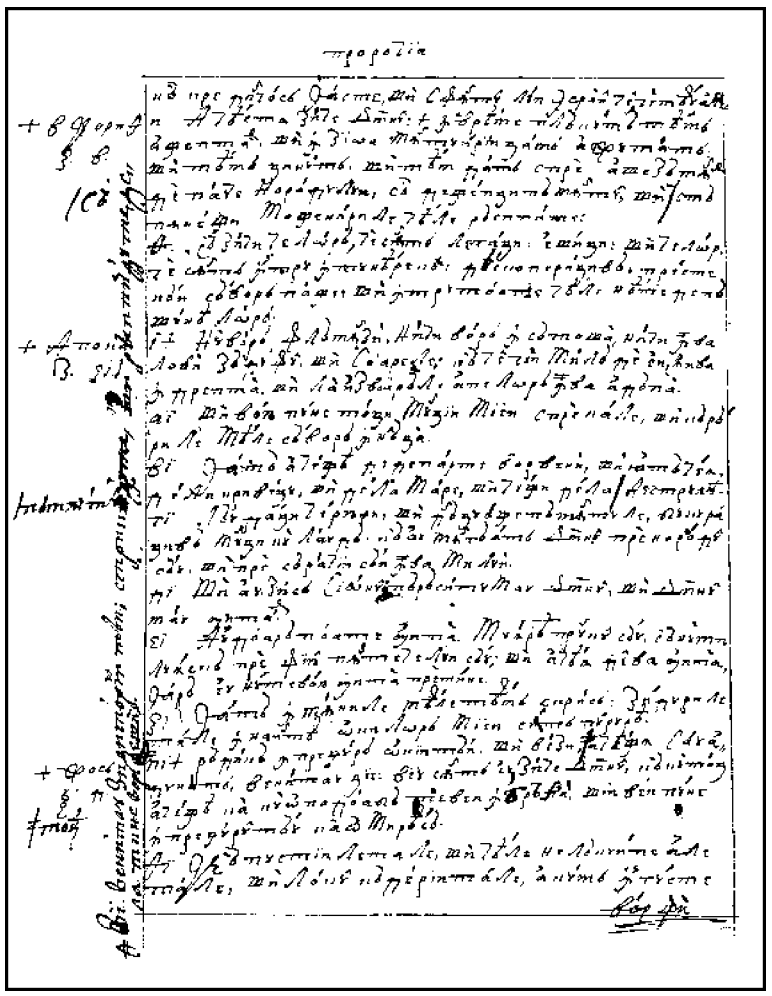

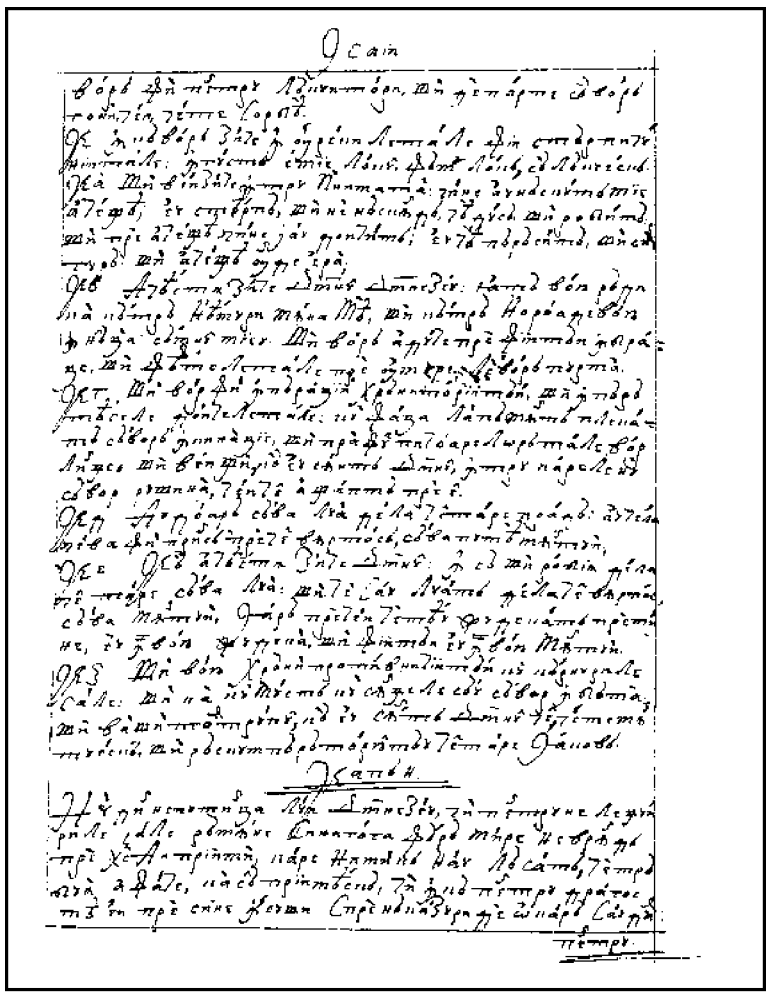

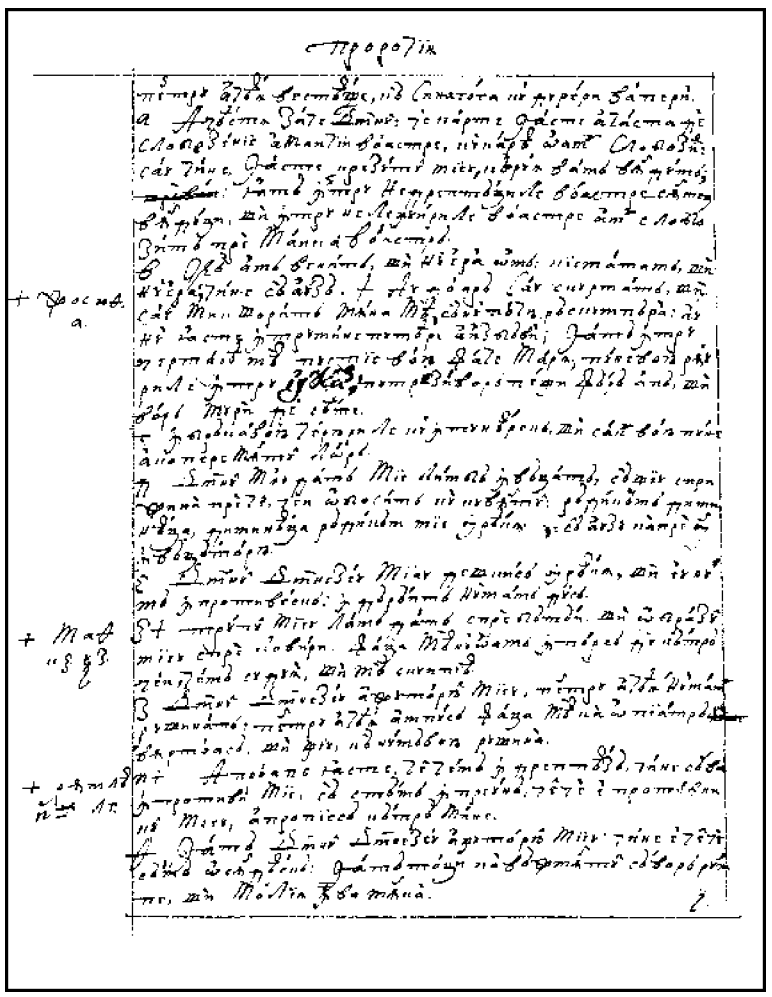

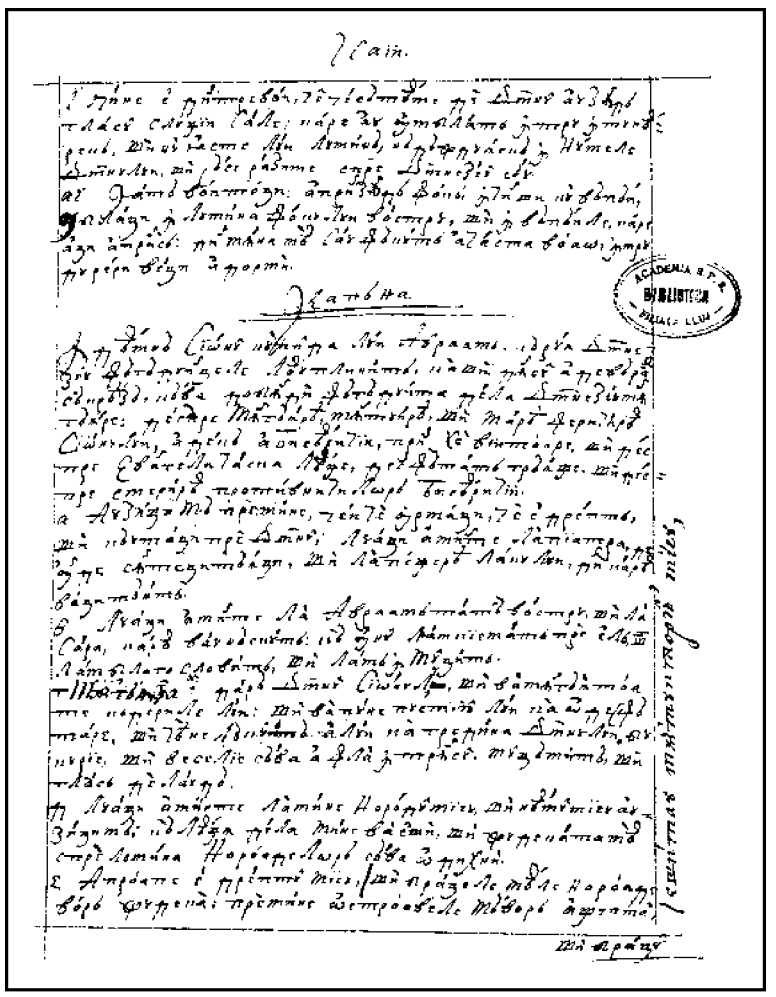

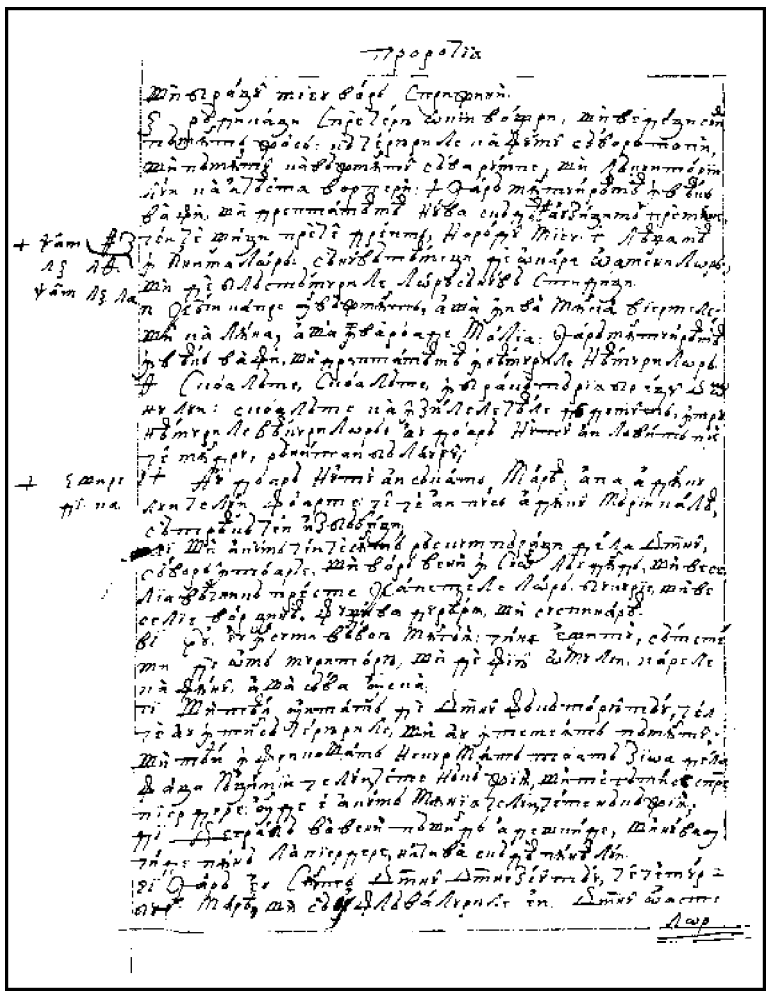

368v

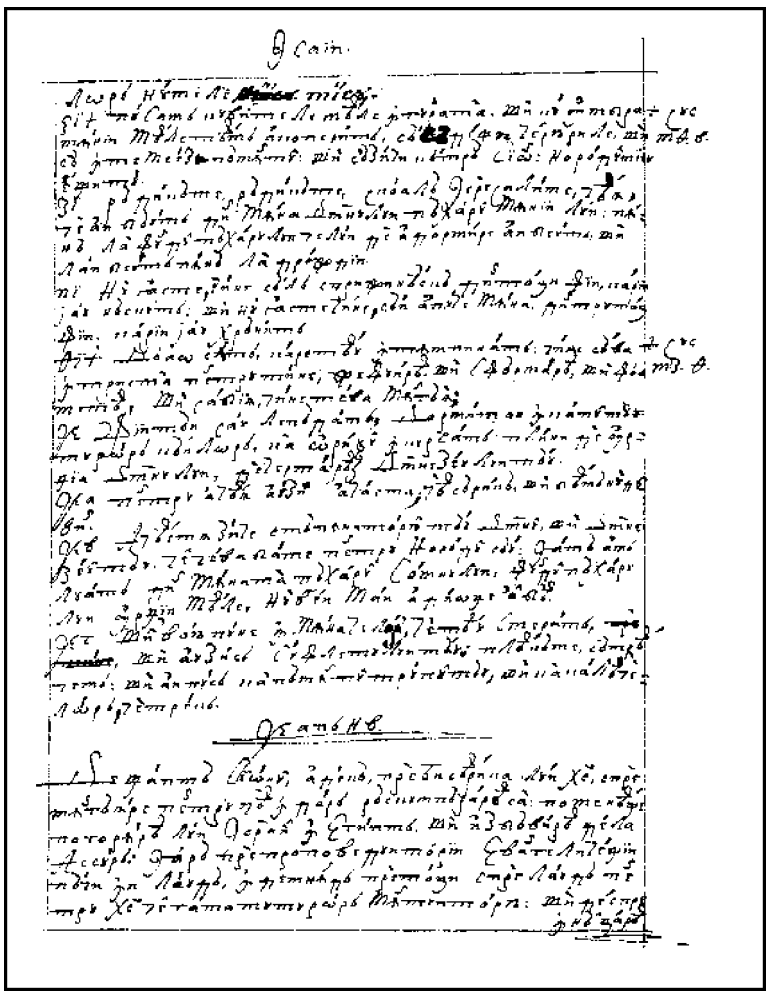

369r

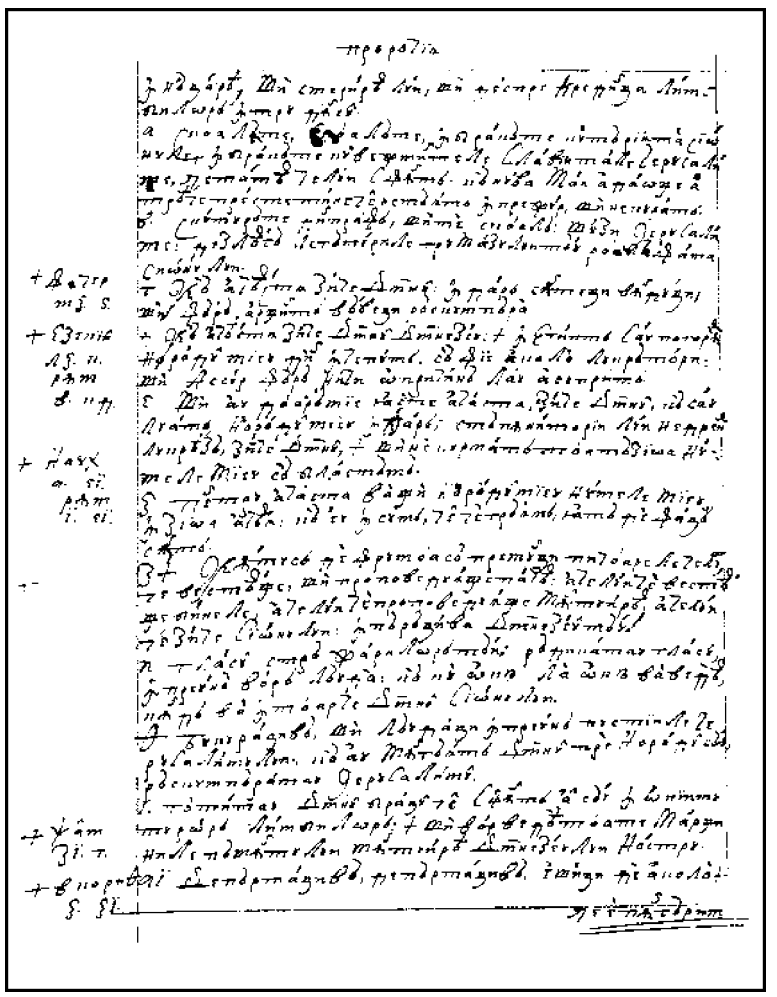

369v

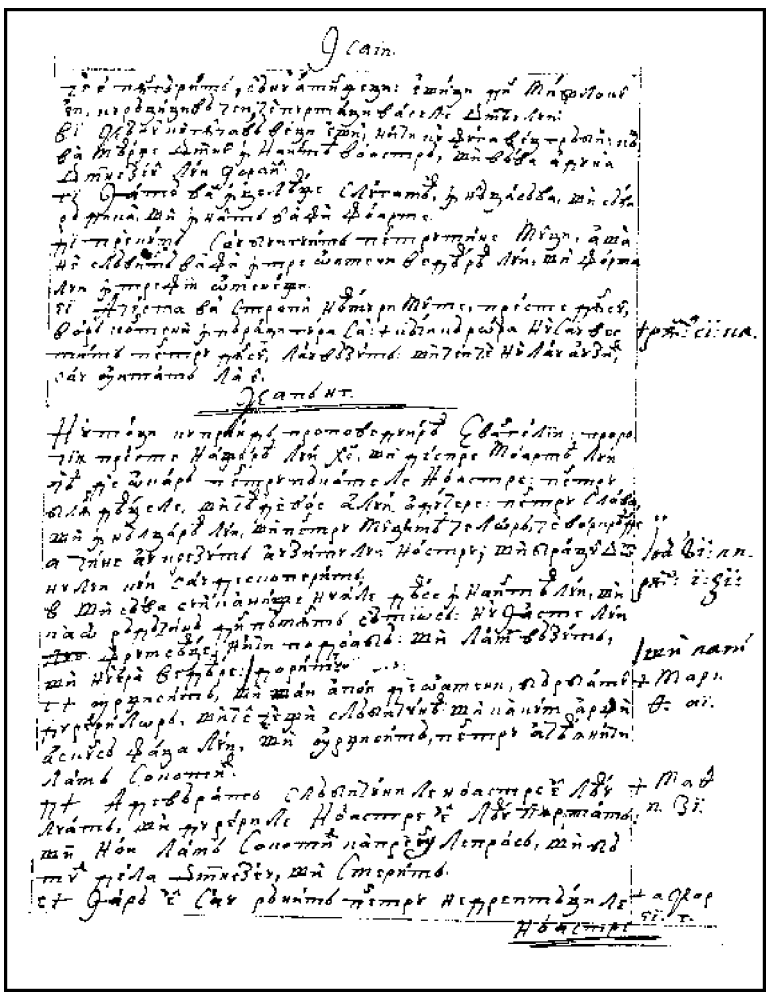

370r

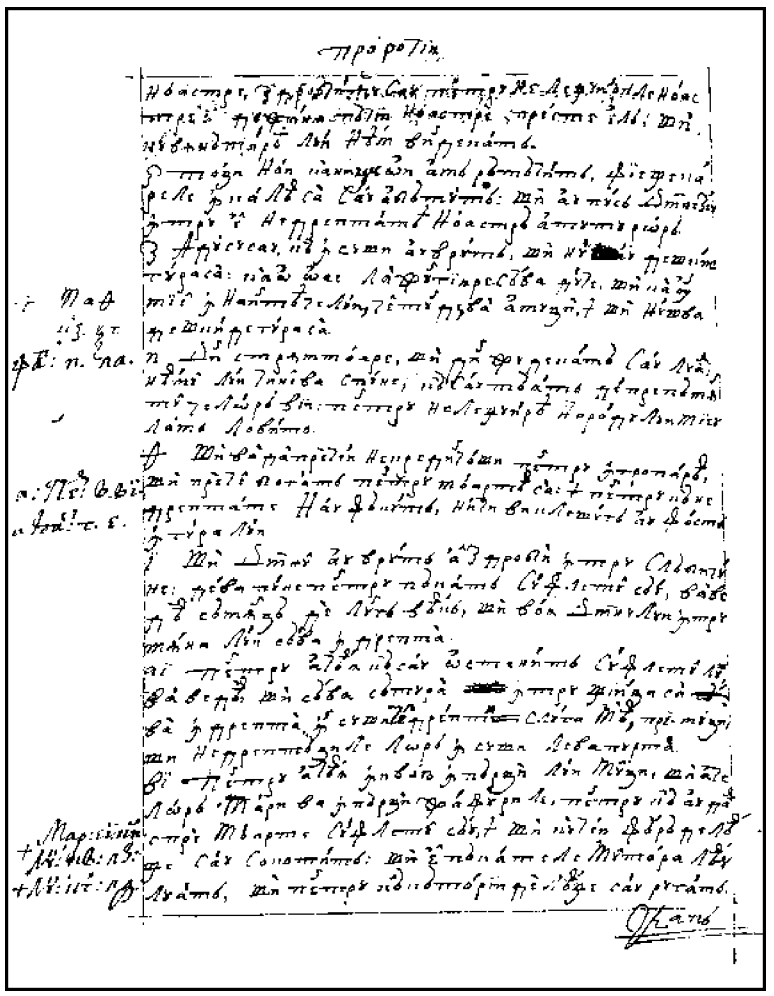

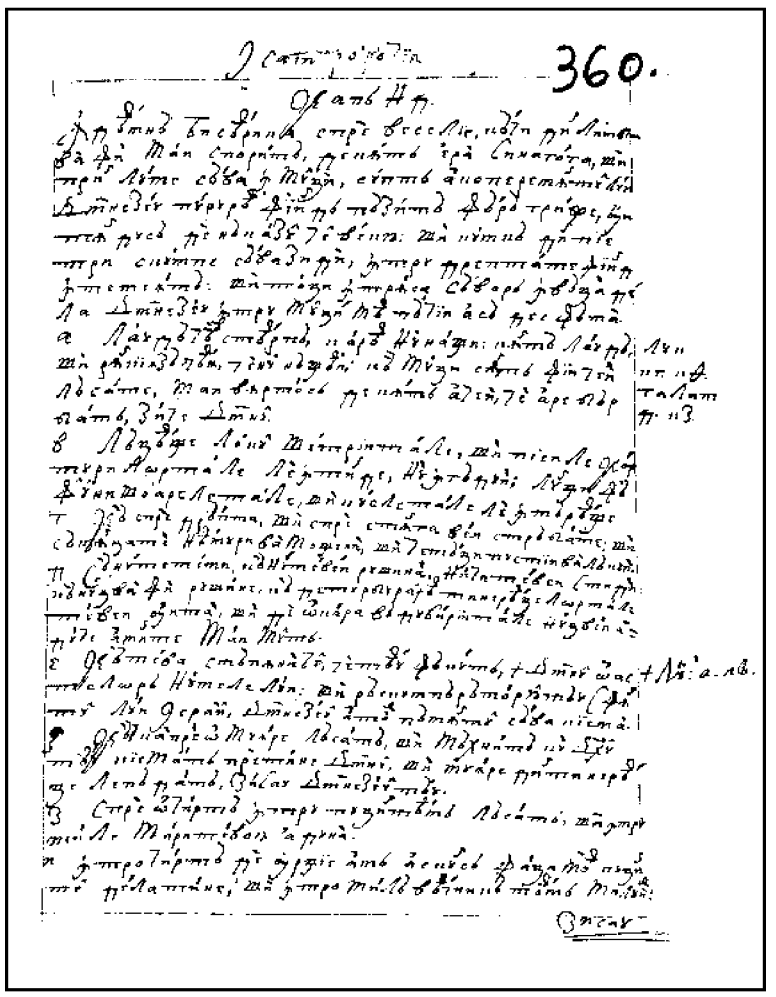

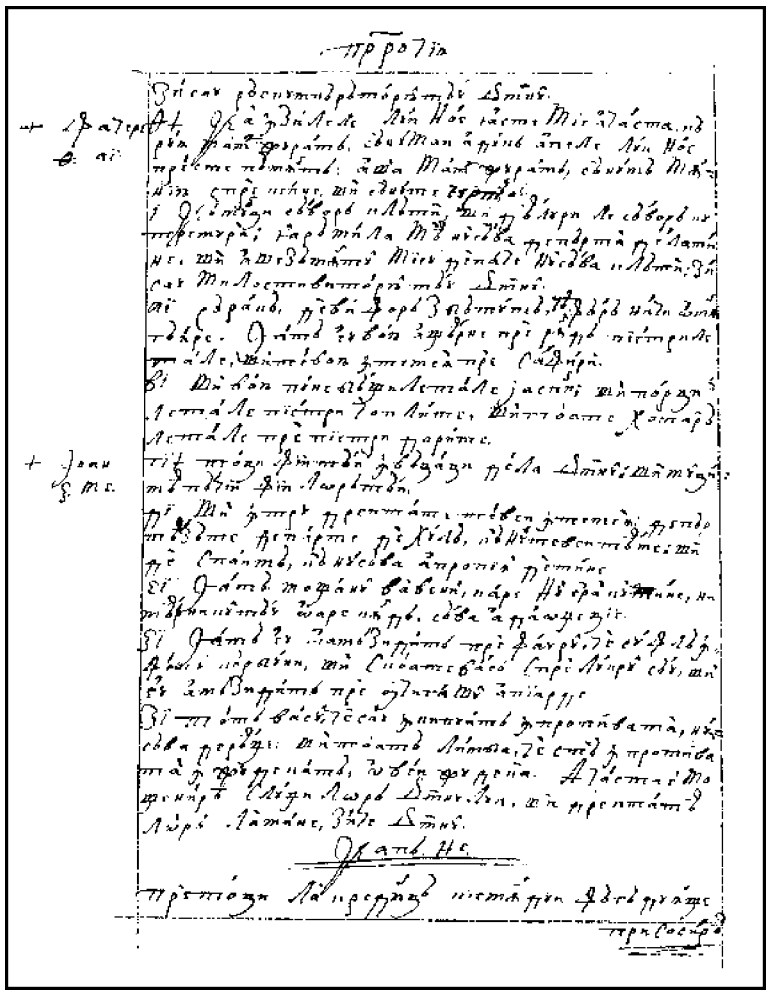

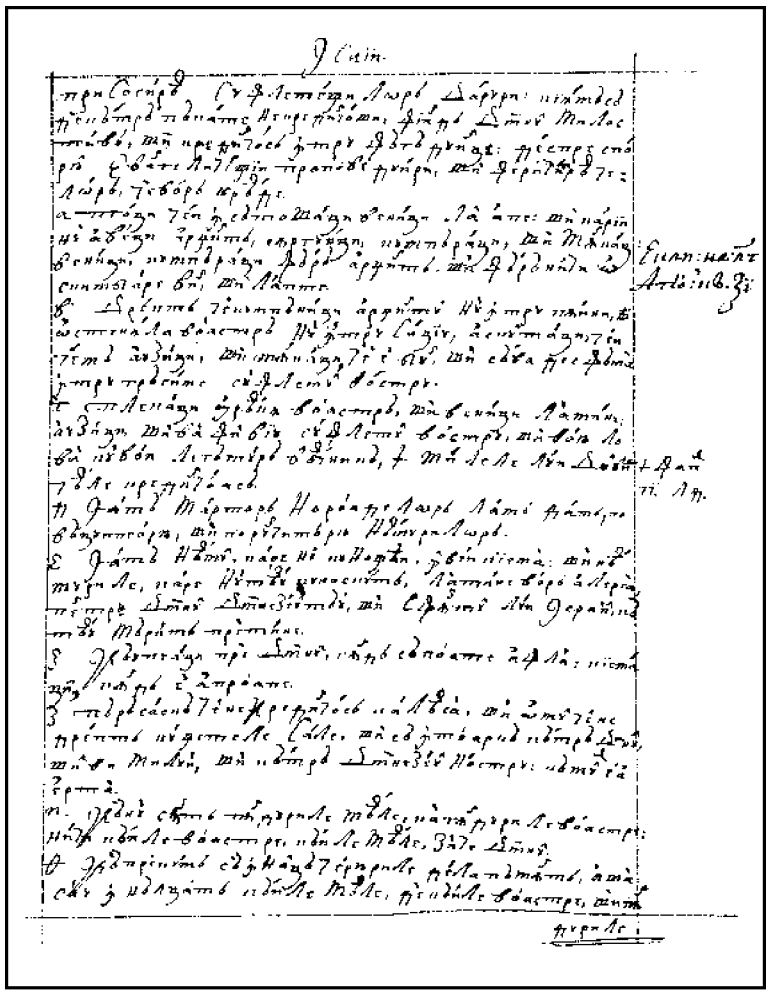

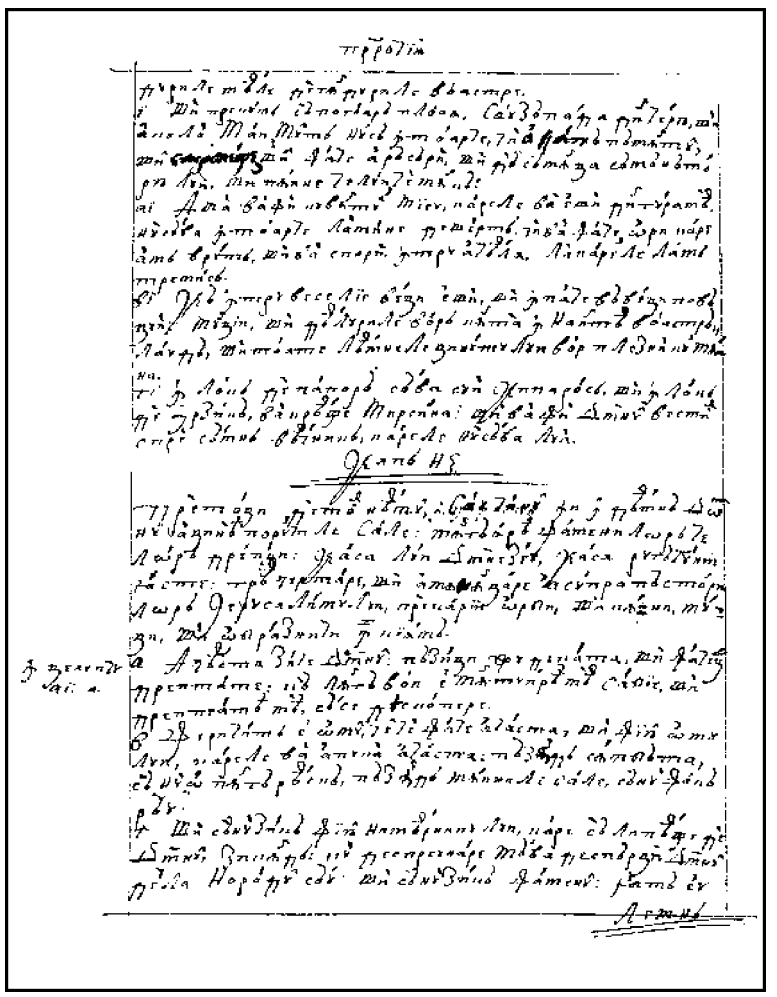

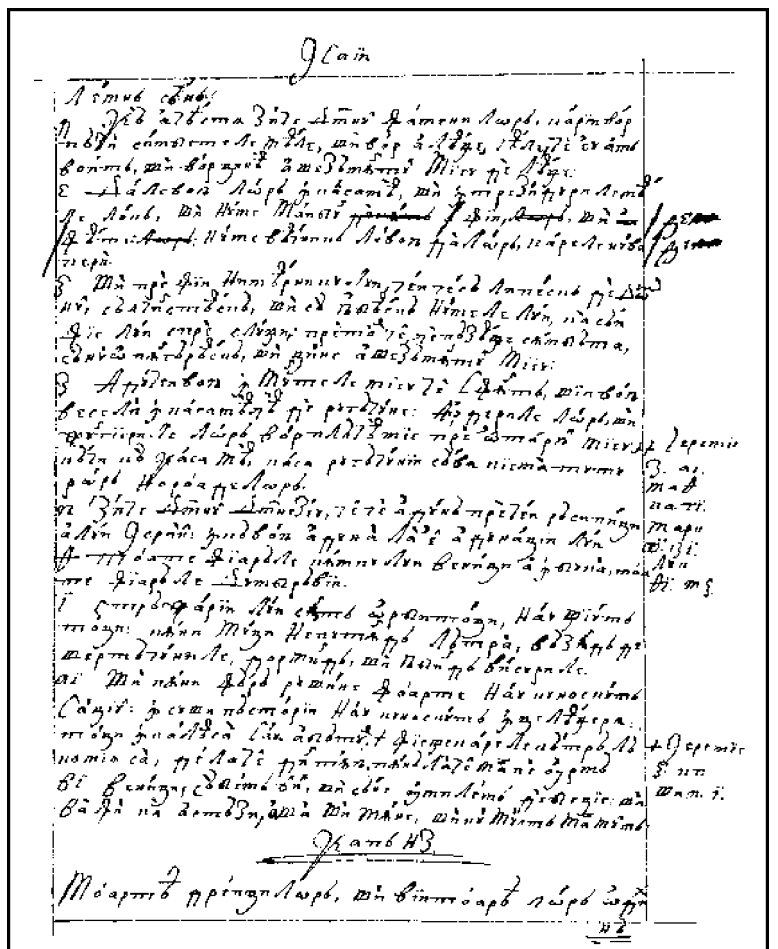

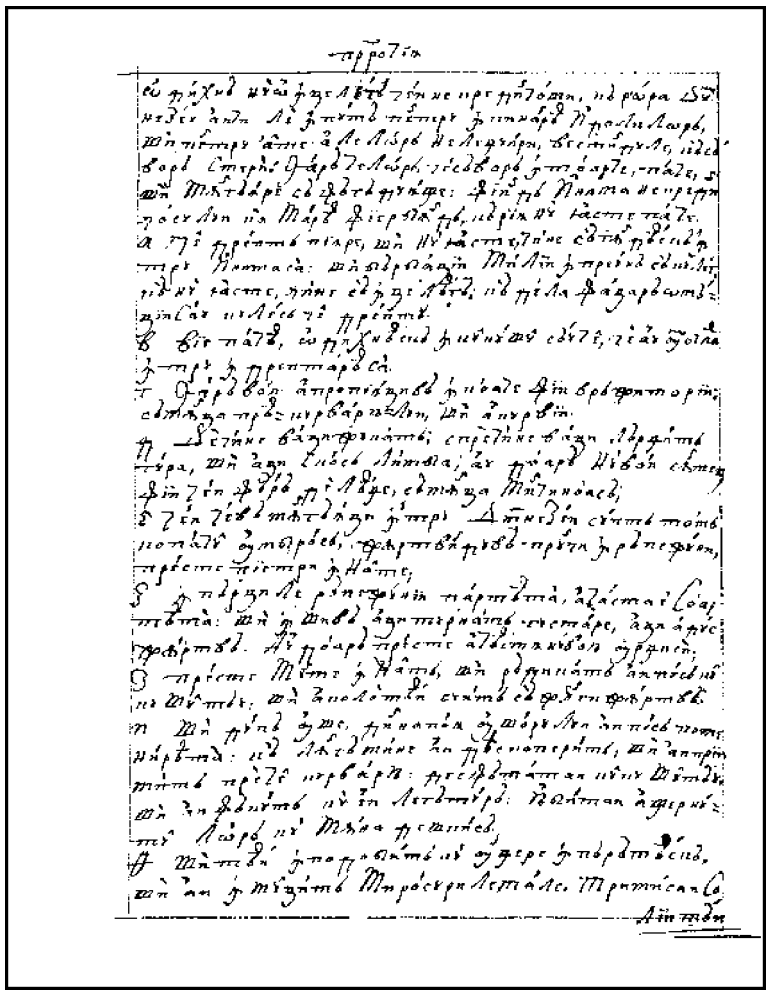

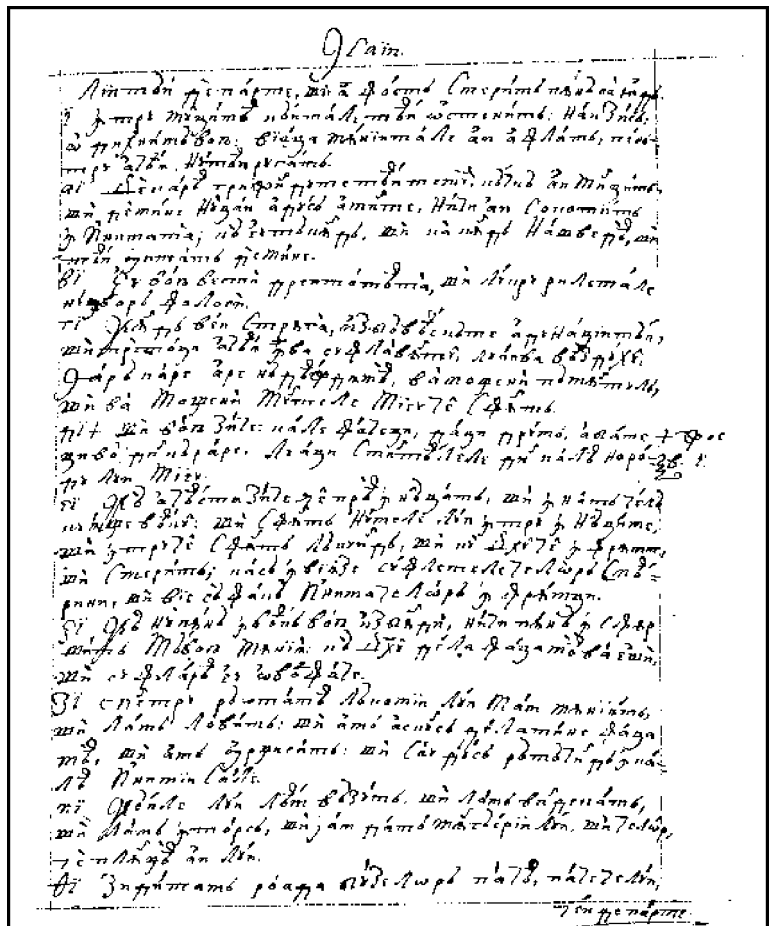

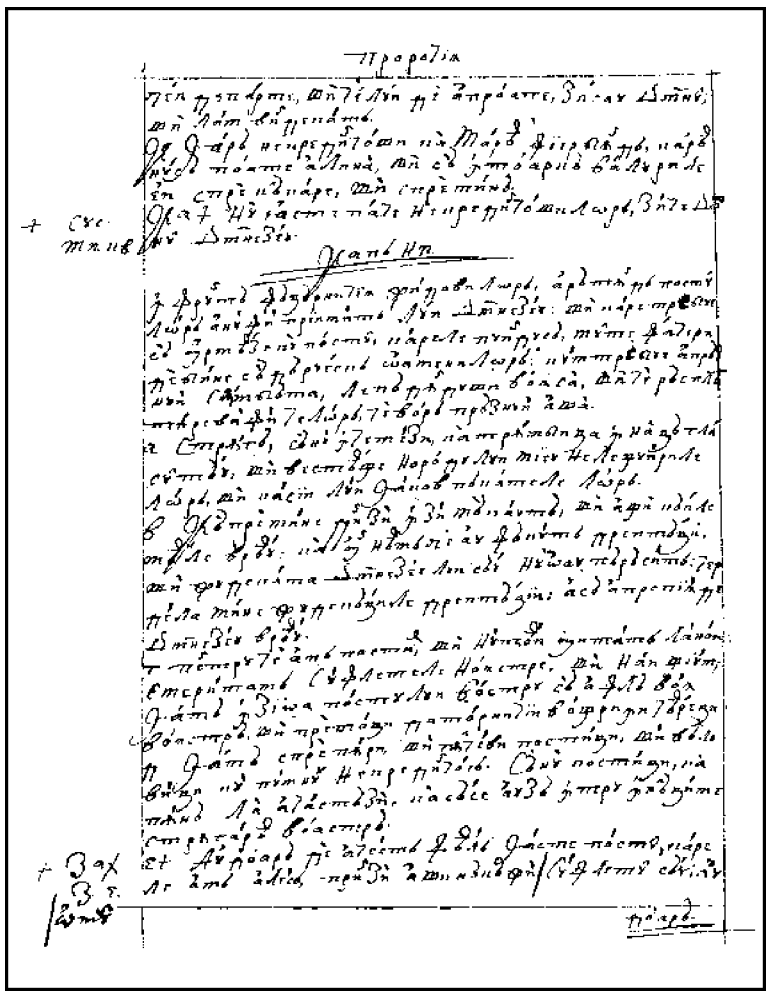

374v

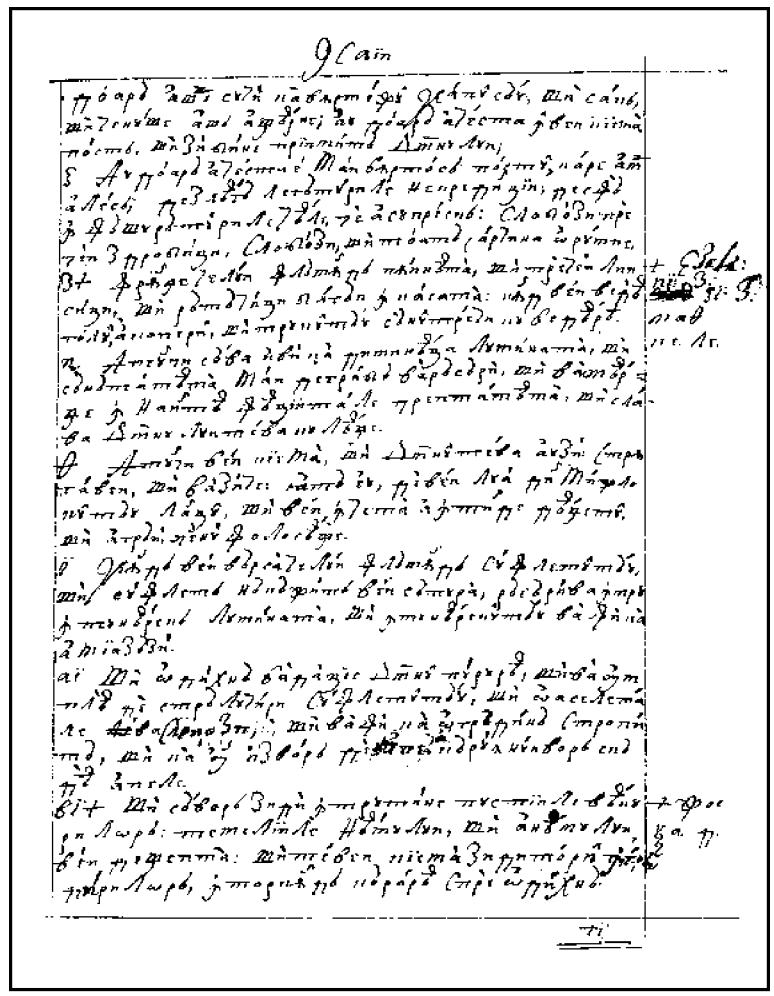

375r

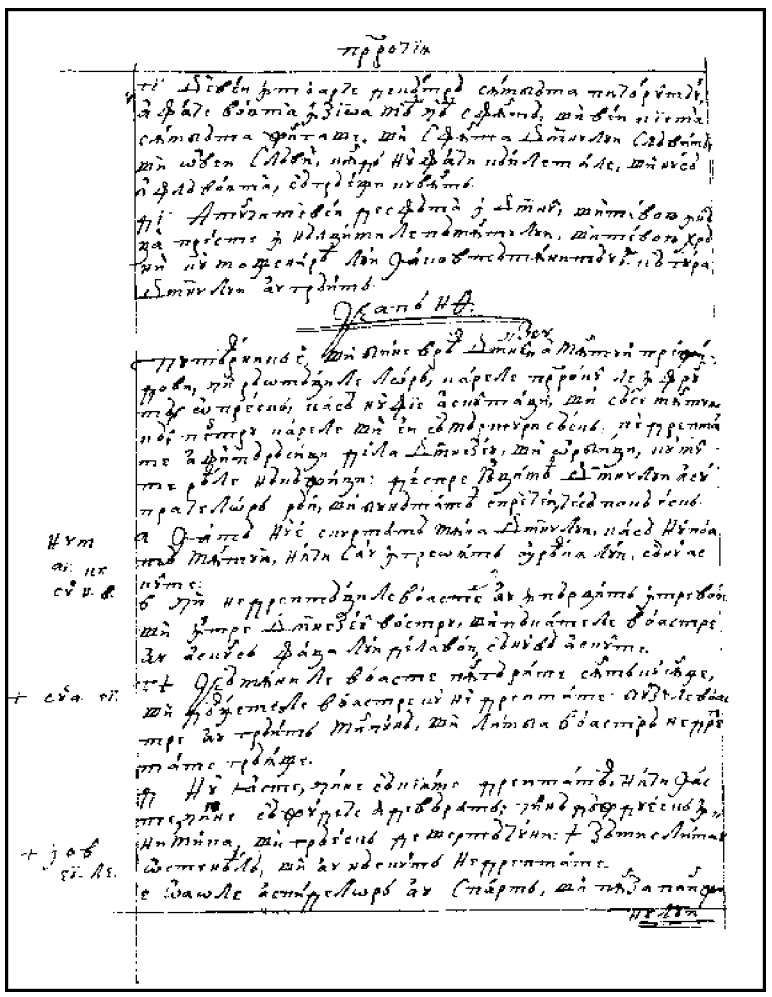

375v

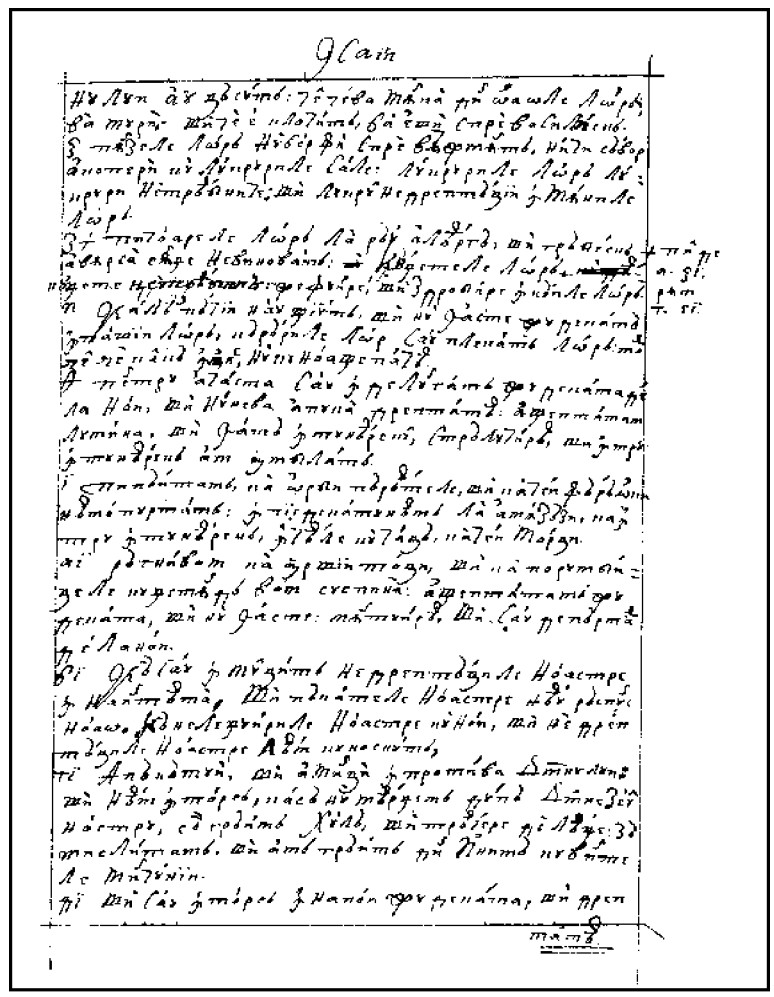

376r

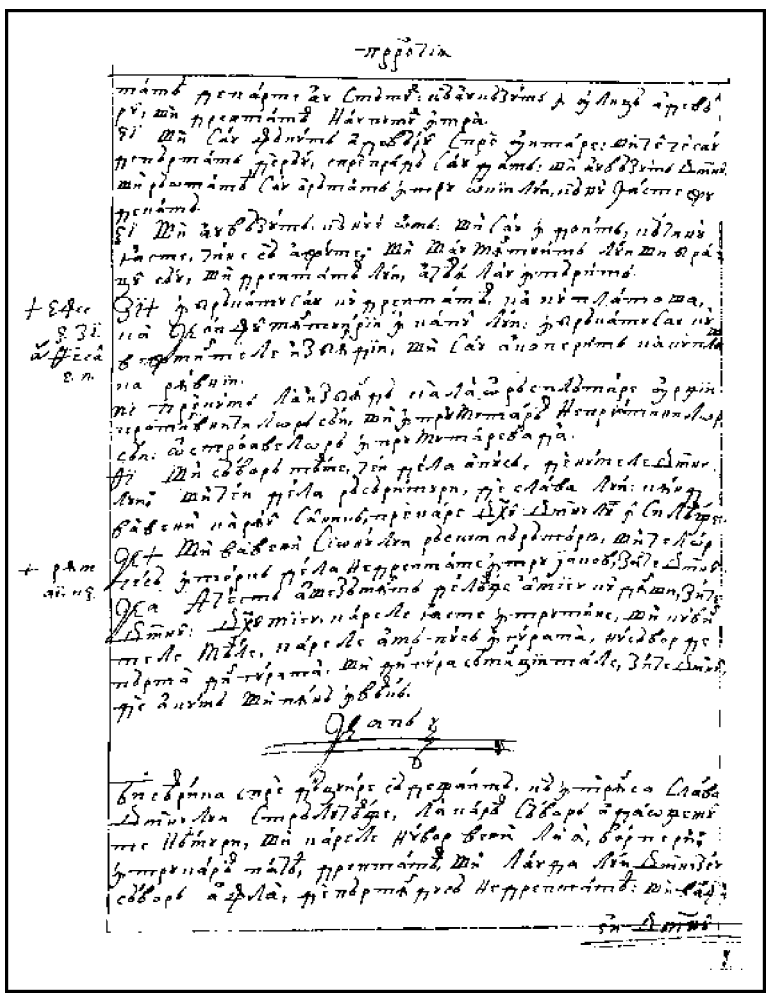

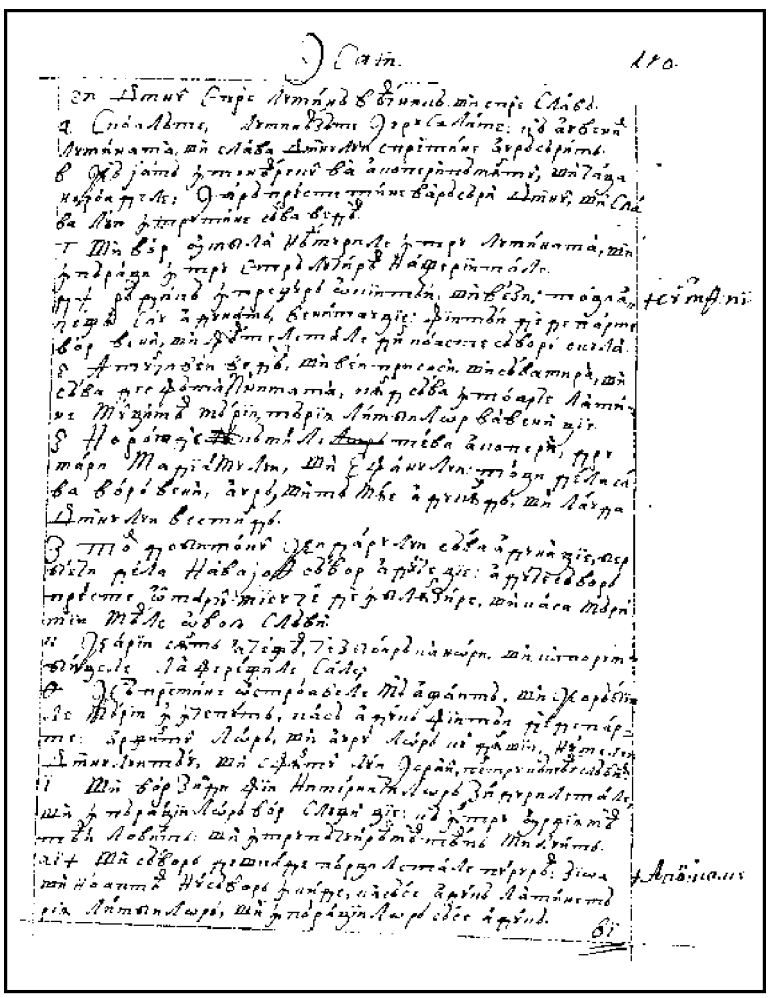

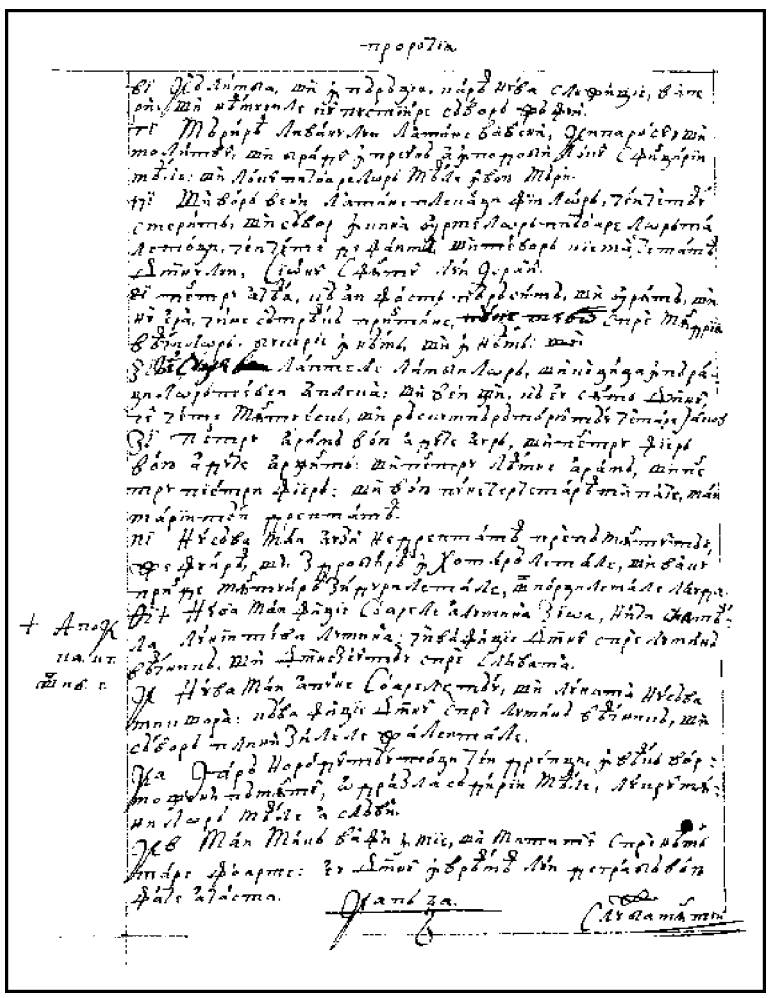

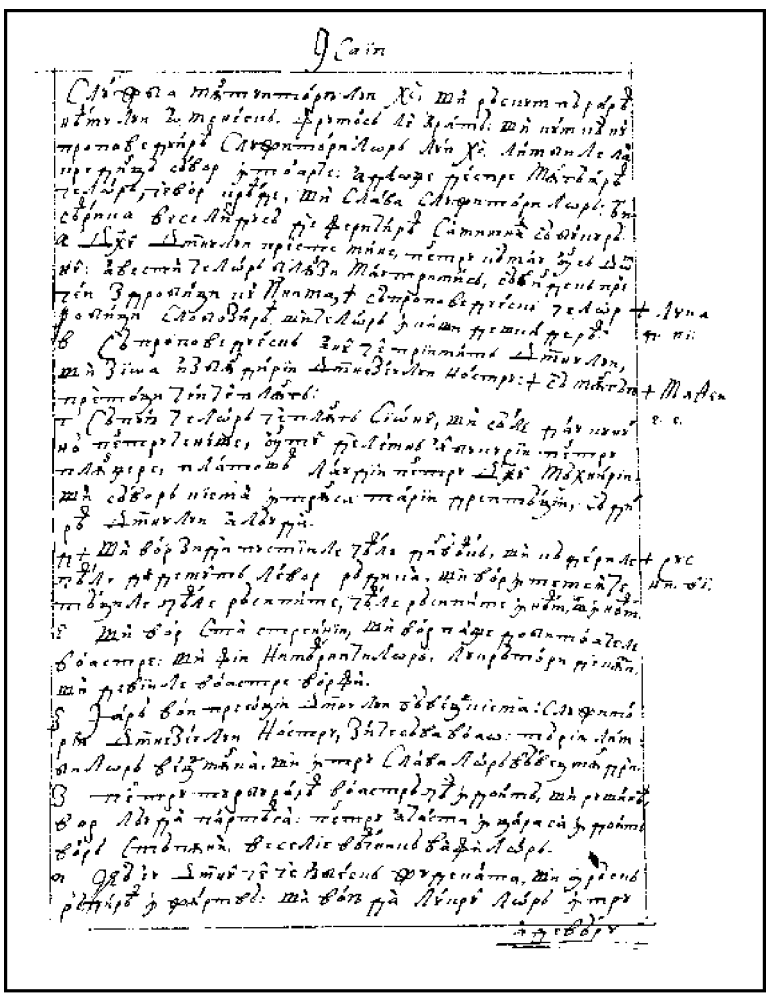

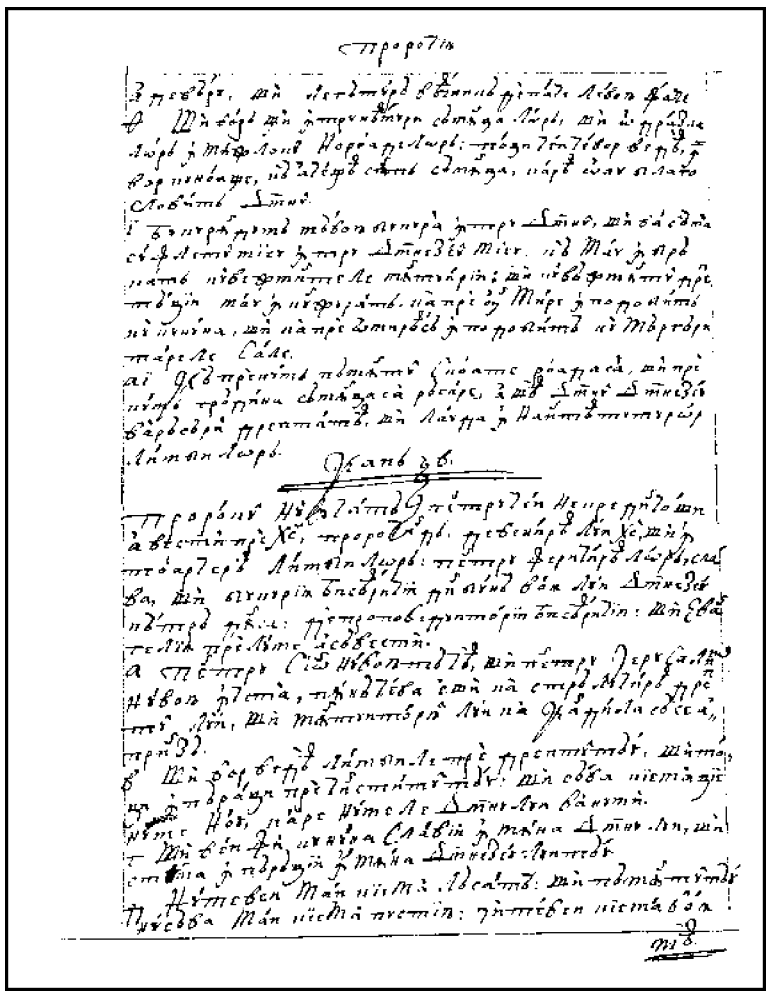

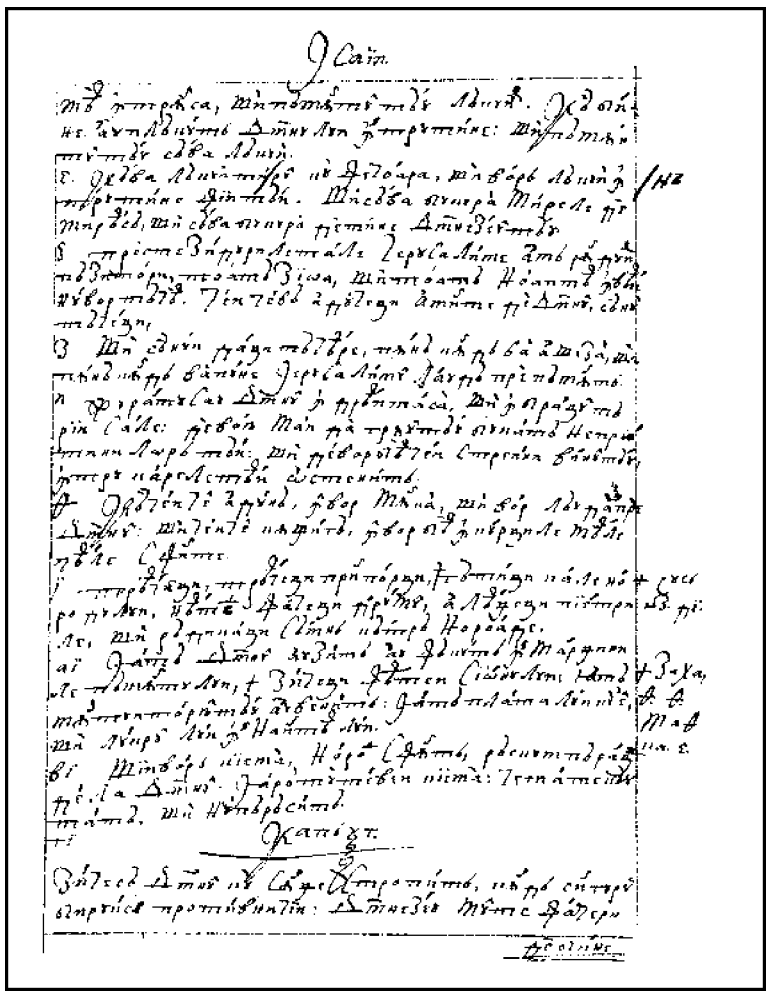

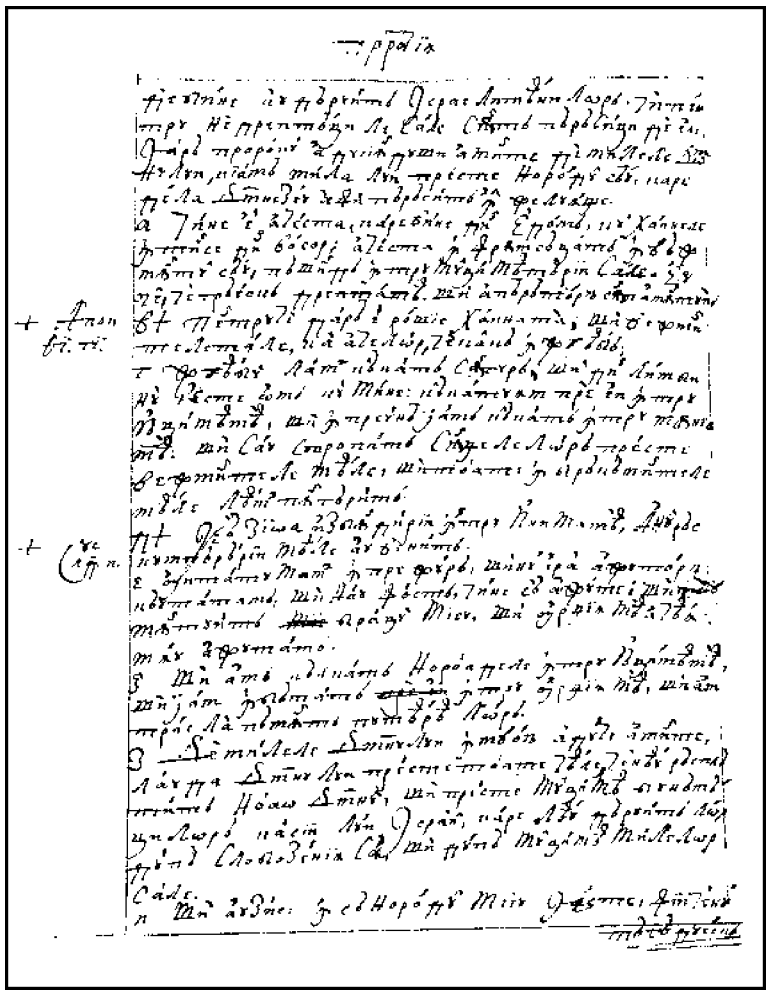

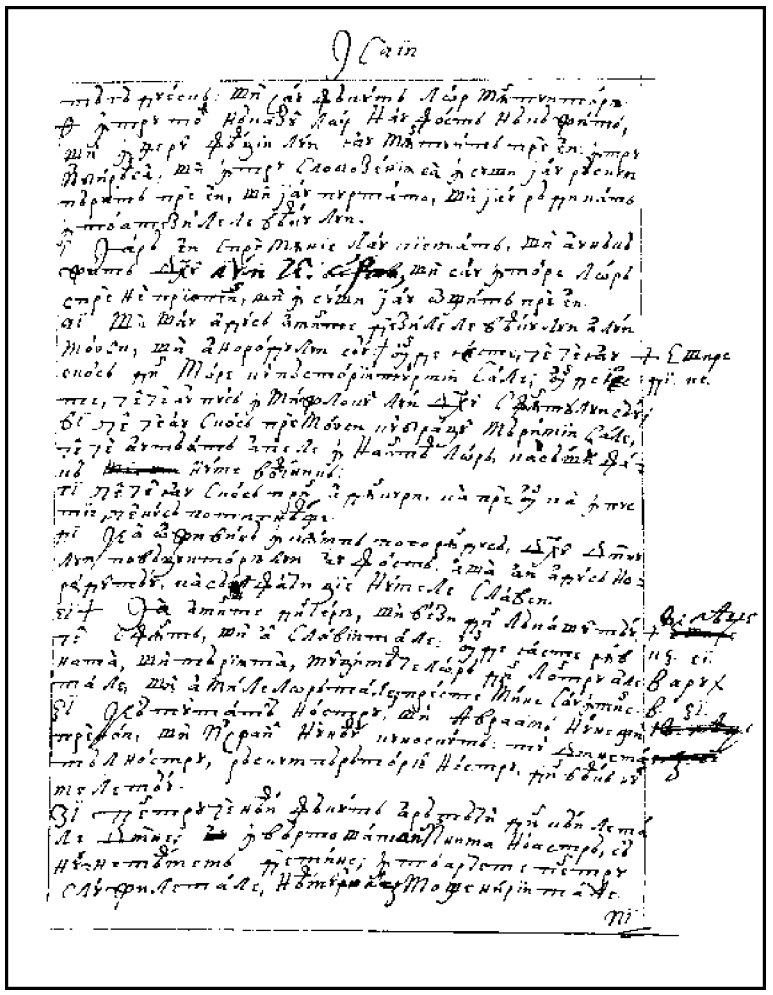

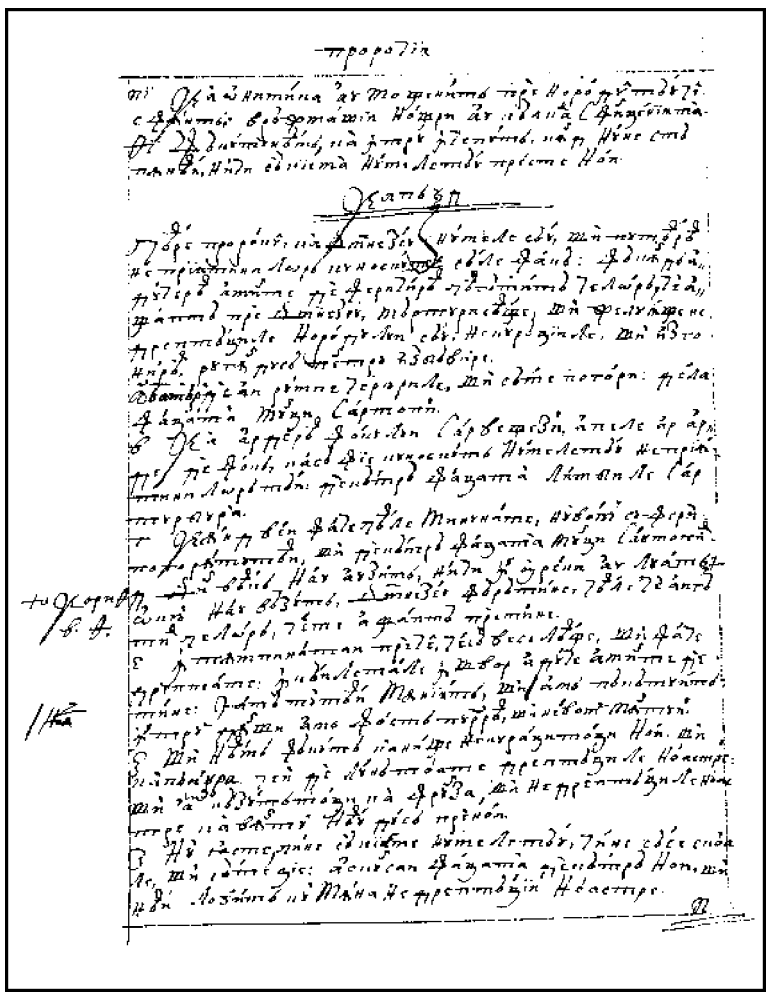

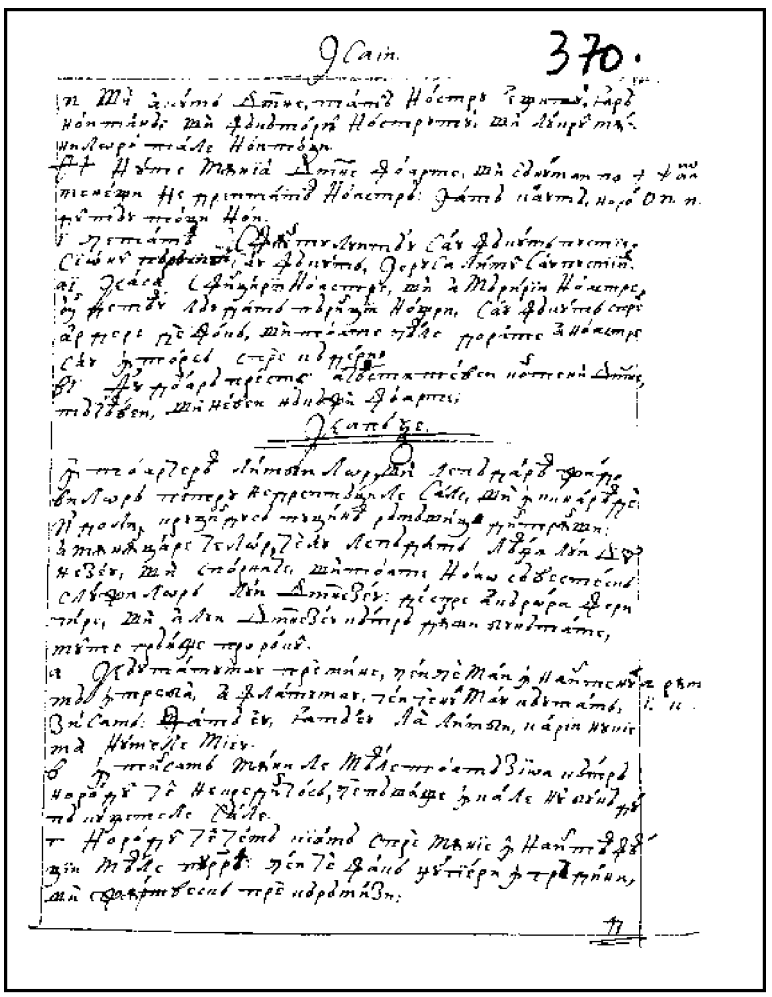

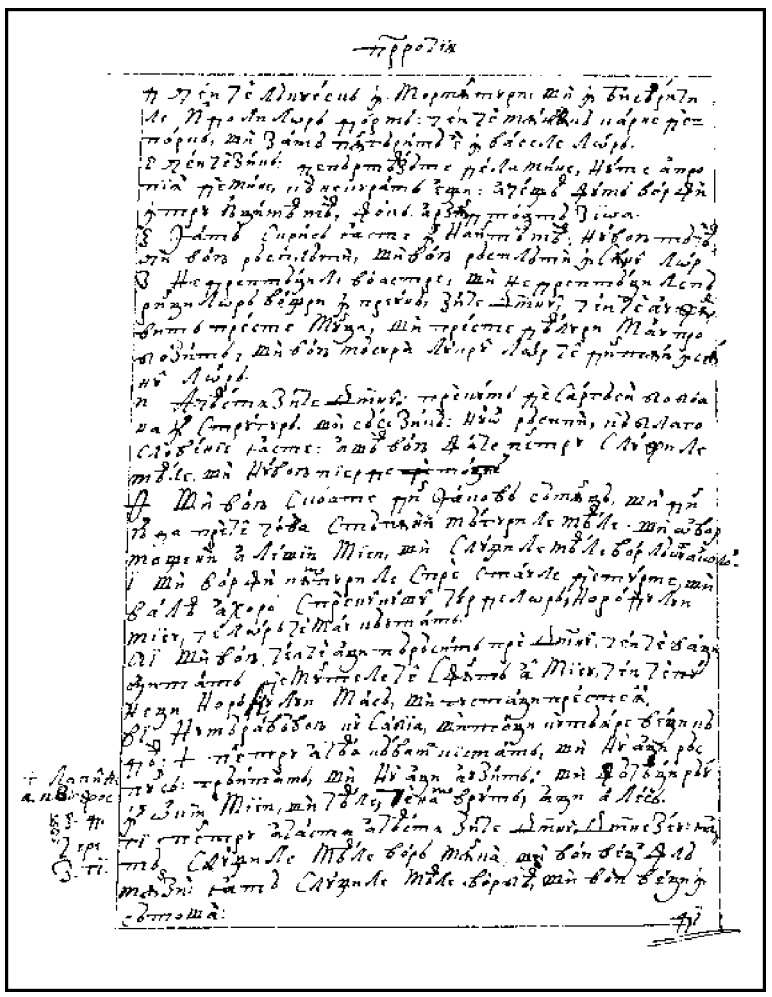

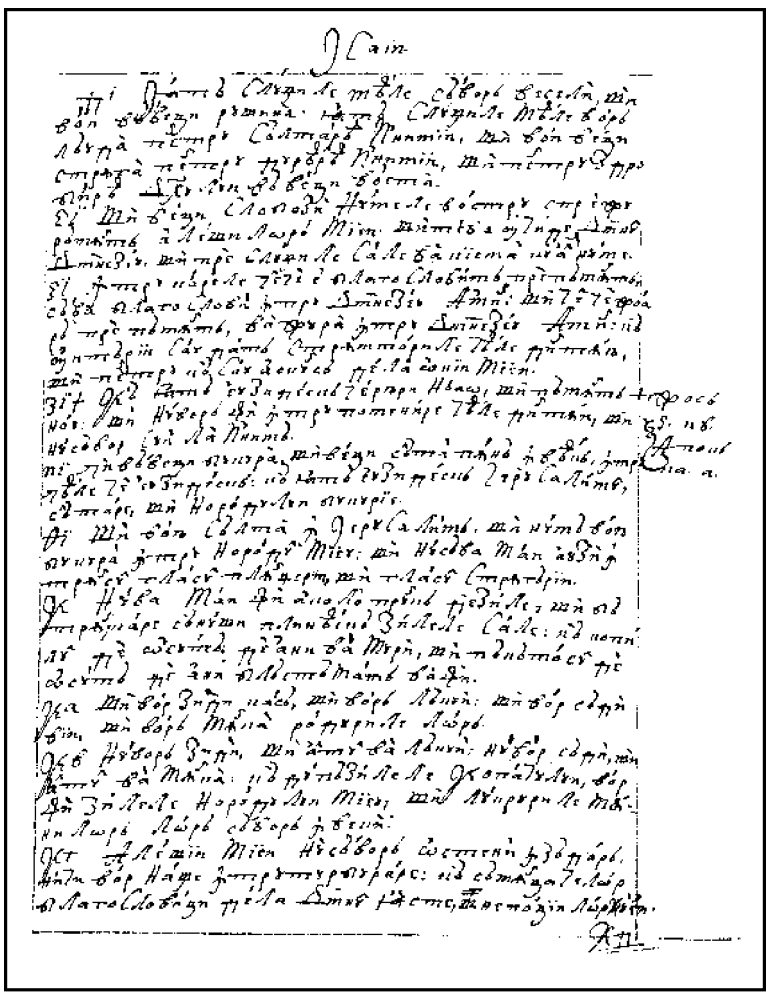

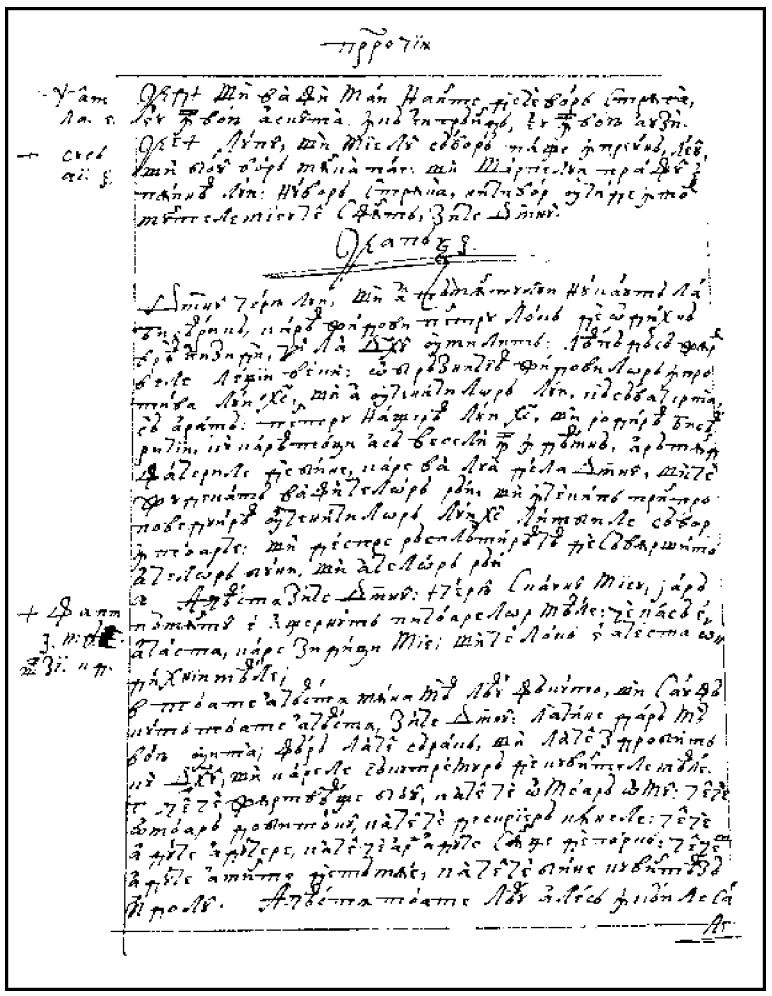

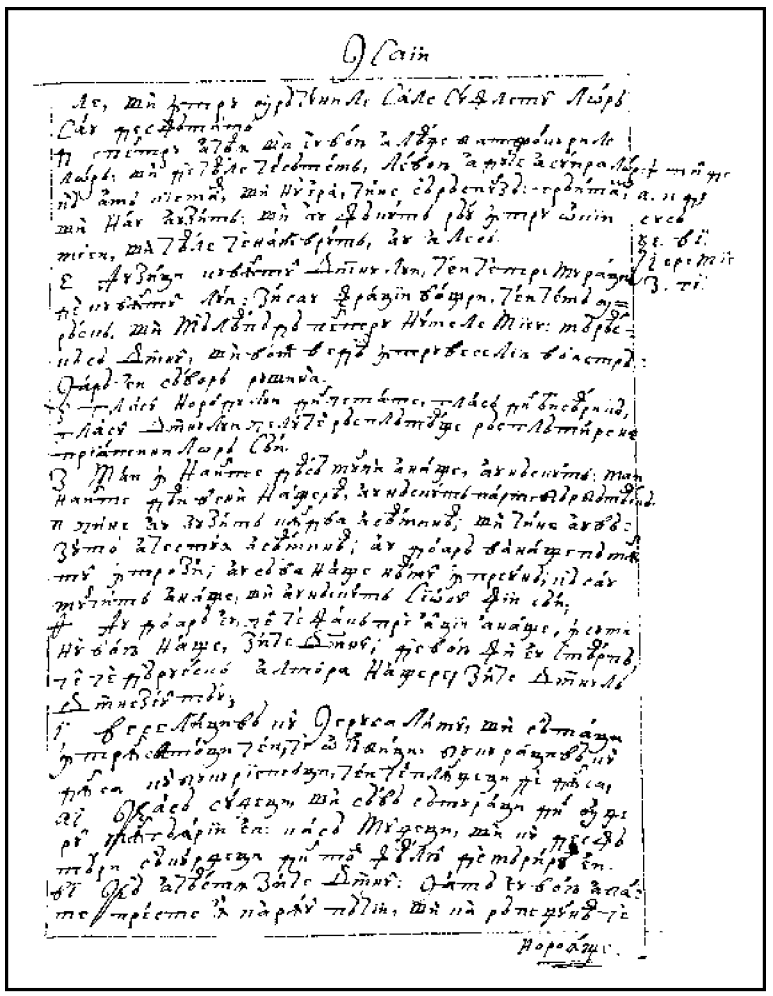

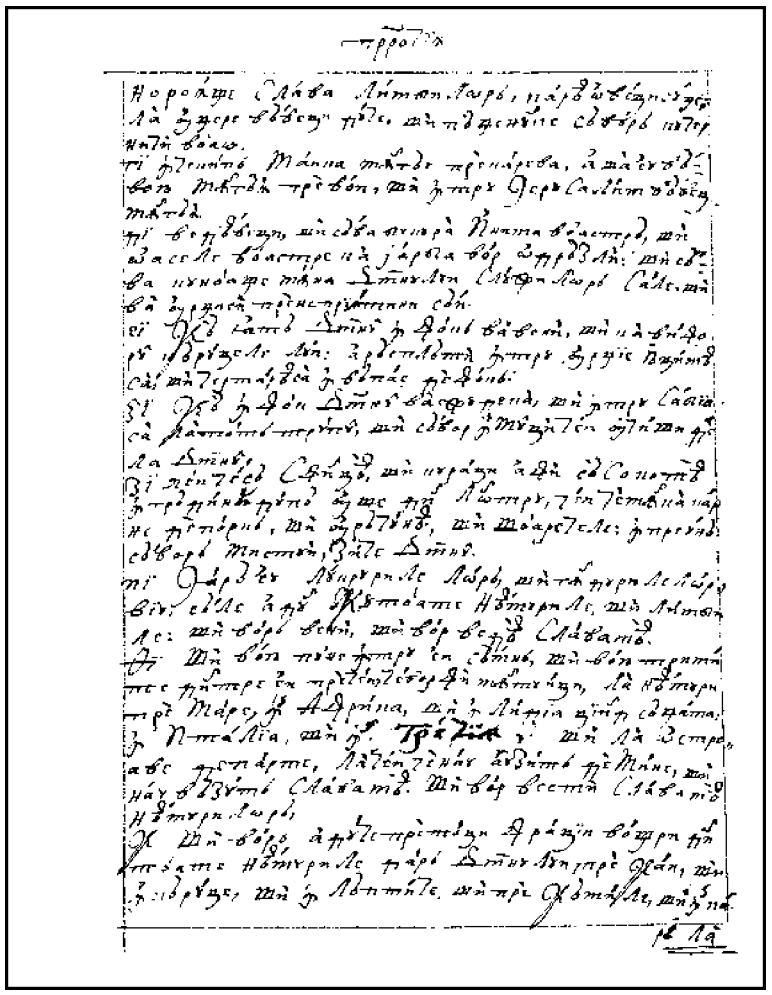

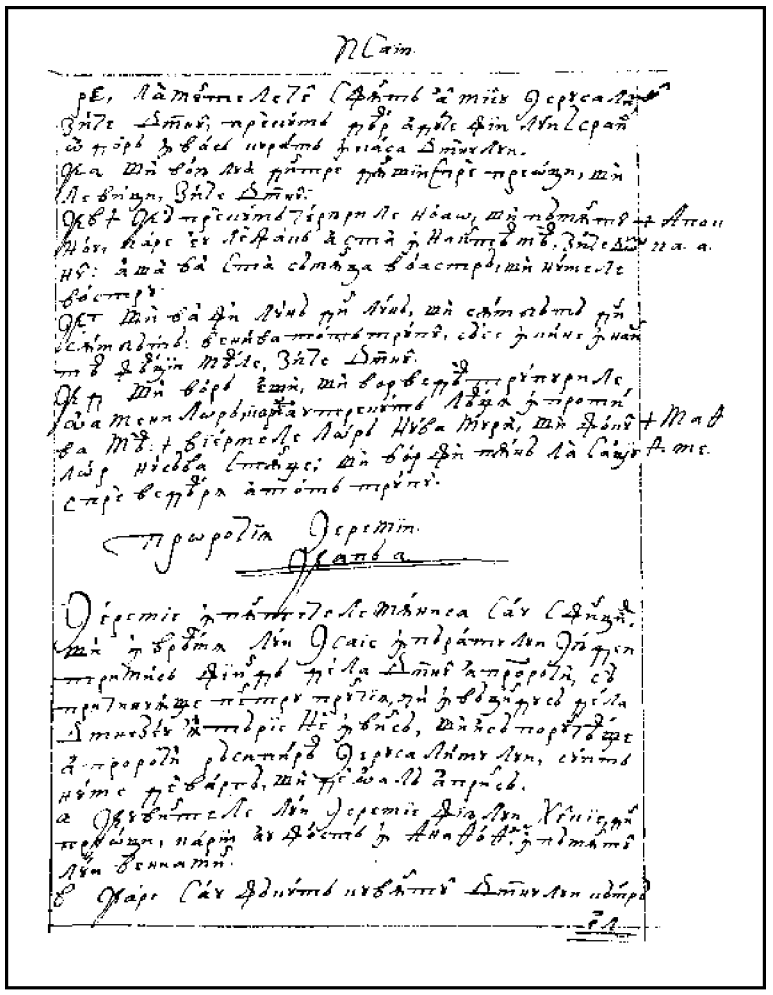

PROROCIIA IEREMIII

Cap 1

Ieremie în pântecele mâni-sa s-au sfinţit şi în vreamea lui Isaie, împăratului Iiudei, trimis fiind de la Domnul a proroci, să pricinuiaşte pentru prunciia, ci învăţîndu-să de la Dumnezeu, ia tărie neînvinsă şi i să porunceaşte a proroci răsipirea Ierusalimului, supt nume de vargă şi de oală aprinsă.

1 Cuvintele lui Ieremie, fiiului Helchie, din preoţii carii au fost în Anathoth, în pământul lui Veniamin,

384v 2 Care s-au făcut cuvântul Domnului către | el, în zilele lui Iosie, fiiului Amon, împăratului Iiuda, în al triisprăzeacele an al împărăţiii lui.

3. Şi au fost în zilele lui Ioachim, fiiul lui Iosie, împăratului Iudii, până la plinirea a unsprăzeacelui an a lui Sedechie, fiiului Iosie, împăratului Iiudei, până la robimea Ierusalimului, în luna a cincea.

4. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

5. „Mai nainte de-a te închipui în pântece, te-am cunoscut. Şi mai nainte de ce-ai ieşit din zgău te-am sfinţit şi proroc în neamuri te-am dat".

6. Şi am zis: „A, a, a, Doamne Dumnezeu, iată, nu ştiu grăi, că prunc sânt eu".

7. Şi au zis Domnul către mine: „Să nu zici: «Prunc sânt», că la toate care te voiu trimite, vei mearge şi toate oricare voiu porunci ţie, vei grăi.

8. Să nu te temi de către faţa lor, că cu tine Eu sânt, ca să te scoţu", zice Domnul.

9. Şi au trimis Domnul mâna Sa şi au atins gura mea. Şi au zis Domnul către mine: „Iată, am dat cuvintele Meale în gura ta.

10. Iată, te-am rânduit astăzi preste neamuri şi preste împărăţii, *ca să zmulgi şi să strâci şi să pierzi şi să răsipeşti şi să zideşti şi să sădeşti". *Jos 18, 7.

11. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând: „Ce vezi tu, Ieremie?" Şi am zis: „O vargă priveghind văzu eu".

12. Şi au zis Domnul către mine: „Bine ai văzut, că voiu priveghea Eu preste cuvântul Mieu, ca să-l fac".

13. Şi au fost cuvântul Domnului a doao către mine, zicând: „Ce vezi tu?" Şi am zis: „O

385r || oală aprinsă văzu eu, şi faţa ei de către faţa criveţului".

14. Şi au zis Domnul către mine: *„De la criveţu să va desface răotatea preste toţi *Jos 4, 6.
lăcuitorii pământului.

15. Că iată, Eu împreună voiu chema toate rudeniile împărăţiilor criveţului – zice Domnul – şi vor veni şi va pune fieştecarele scaunul său întru întrarea porţilor Ierusalimului şi preste toate zidurile ei, prinprejur, şi preste toate cetăţile Iudei.

16. Şi voiu grăi judecăţile Meale cu ei, preste toată răotatea celor ce M-au părăsit şi au jârthuit dumnezeilor streini şi s-au închinat lucrului mânilor sale.

17. Deci tu încinge-ţi coapsele şi te scoală şi grăiaşte cătră ei toate care Eu poruncesc ţie. Să nu te înfricoşezi de faţa lor, că nici te voiu face a te teame de faţa lor.

*Jos 6, 27. 18. *Că Eu te-am dat astăzi spre cetate întărită şi spre stâlp de fier şi spre zid de aramă, preste tot pământul împăraţilor Iudei, căpeteniilor ei şi preoţilor şi norodului pământului.

19. Şi vor războiu asupra ta şi nu vor birui, că Eu cu tine sânt – zice Domnul – ca să te izbăvesc".

Cap 2

Greu mustră Domnul pre fiii lui Israil şi a Iudei, mai vârtos pre păstori şi pre proroci, că neuitându-să la atâtea faceri de bine, de la Dumnezeu luate, pre El, care e izvorul apei vieţii, | părăsându-L, s-au 385v *închinat idolilor de la carii nimic de bine putea aştepta; ci încă fiind cu toţii întru închinarea de idoli, în răpiri şi în nemilostivire, pre sâneşi drepţi a fi să văznăsea. Şi pentru aceaea îi vesteaşte că să vor jefui.*

1. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
2. „Mergi şi strâgă în urechile Ierusalimului, zicând: «Aceastea zice Domnul: 'Adusu-mi-am aminte de tine, fiindu-mi milă de tinereaţele tale şi de dragostea logodirii tale, când ai urmat după Mine în pustie, în pământul cel ce nu să samănă.

3. Sfânt e Israil Domnului, pârga roadelor Lui. Toţi carii îl îmbucă greşesc, reale vor veni preste ei'»", zice Domnul.

4. Auziţi cuvântul Domnului, casa lui Iacov şi toate rudeniile casii lui Israil!

*Mih. 6, 3. 5. Aceastea zice Domnul: *„Ce nedreptate au aflat părinţii voştri întru Mine, că s-au depărtat de la Mine şi au umblat după deşertăciuni şi deşerţi s-au făcut?

6. Şi n-au zis: «Unde e Domnul, Cel ce ne-au suit din pământul Eghiptului, Cel ce ne-au trecut prin pustie, prin pământ nelăcuit şi neumblat, prin pământul seatii şi umbra morţii, prin pământul pre carele n-au mai umblat om, nici au lăcuit cineva?»

7. Şi v-am băgat la pământul Carmilului, să mâncaţi roada lui şi ceale mai bune ale lui. Şi, întrând, aţi spurcat pământul Mieu şi moştenirea Mea o aţi pus spre urăciune.

8. Preoţii n-au zis: «Unde iaste Domnul?» Şi, ţiind leagea, nu M-au ştiut; şi păstorii au trecut || leagea împrotiva Mea şi prorocii au prorocit întru Vaal şi au urmat după idoli. 386r

9. Pentru aceaea încă cu judecată Mă voiu certa cu voi – zice Domnul – şi cu fiii voştri Mă voiu prigoni.

10. Treaceţi la ostroavele Chethim şi vedeţi; şi în Chidar tremiteţi şi socotiţi foarte şi vedeţi de s-au făcut aseaminea,

11. De şi-au schimbat neamul dumnezeii săi, şi adevărat aceia nu sânt dumnezei, iară norodul Mieu au mutat slava sa în idol.

12. Spăimântaţi-vă, ceriuri, de aceasta, şi porţile ei vă pustiiţi foarte, zice Domnul;

13. Că doao reale au făcut norodul Mieu: pre Mine M-au părăsit, izvorul apei vie, şi şi-au săpat jgheaburi răsipite, carele nu pot ţinea apele.

14. Au doară slugă e Israil au casnic? Căci dară s-au făcut spre pradă?

15. Preste el au răgnit leii şi au dat glasul său; pus-au pământul lui spre pustiire, cetăţile lui s-au ars şi nu iaste cine să lăcuiască într-însăle,

16. Şi fiii lui Mefsos şi Tafnes au făcut amestecare de sânge cu tine, până la creaştet.

17. Au doară nu ţi s-au făcut aceasta pentru că ai părăsit pre Domnul, Dumnezeul tău, într-acea vreame când te povăţuia pre cale?

18. Şi acum ce vreai în calea Eghiptului, să beai apă turbure? Şi ce vreai cu calea assiriilor, să beai apă de Râu?

19. Vădi-te-va pre tine răotatea ta şi dosirea ta te va certa. Să ştii şi să vezi că rău şi amar iaste ţie a fi părăsit pre Domnul, Dumnezeul tău, şi a nu fi frica Mea la tine, | zice Domnul, 386v Dumnezeul oastelor.

*Jos 3, 6. 20. Din veac ai frământ jugul Mieu, rupt-ai legăturile Meale şi ai zis: «Nu voiu sluji, *că în toată măgura înaltă şi supt tot copaciul umbros tu te aşterni curvă».

*Isaie 5, 1. 21. *Iară Eu te-am sădit pre tine vie aleasă, toată sămânţa adevărată. În ce chip dară
Math. 21, 33. te-ai întors Mie spre răzvrătire, vie streină?

22. De te vei spăla cu silitru şi-ţ vei înmulţi iarba vorifthului, întinată eşti întru nedreptatea ta înaintea Mea, zice Domnul Dumnezeu.

23. Cum zici: «Nu sânt pângărită, după Vaalin n-am umblat»? Vezi căile tale între văi, ştii ce ai făcut, alergătoriu uşor, ce-şi descâlceaşte căile sale!

24. Onagrul obicinuit în pustie întru dorul sufletului său au tras vântul dragostii sale. Nime nu o va întoarce; toţi cei ce o caută nu vor scădea, în ceale ale lunii sale o vor afla.
25. Opreaşte piciorul tău de goliciune şi gâtlejul tău de seate! Şi ai zis: «Deznădăjduit-am, nicidecum nu voiu face. Că am iubit pre cei streini şi după ei voiu îmbla».
26. Precum să ruşinează furul când să află, aşa s-au ruşinat casa lui Israil, ei şi împăraţii lor, căpeteniile şi preoţii şi prorocii lor,
27. Zicând lemnului: «Tatăl mieu eşti tu!» şi pietrii: «Tu m-ai născut!» *Întors-au către Mine dosul, şi nu faţa; şi în vreamea năcazului său vor zice: «Scoală-Te şi ne izbăveaşte!» *Jos 32, 33.
28. Unde sânt dumnezeii tăi, carii ţ-ai făcut? Scoale şi te izbăvească în vreamea năcazului
387r tău! || *Că după numărul cetăţilor tale era dumnezeii tăi, Iudo! *Jos 11, 13.
29. Ce vreaţi cu Mine a vă certa cu judecata? Toţi M-aţi părăsit, zice Domnul.
30. În zădar am lovit fiii voştri; învăţătura nu o au priimit, îmbucat-au sabia voastră pre prorocii voştri, ca un leu ce jefuiaşte
31. Neamul vostru". Vedeţi cuvântul Domnului: „Au doară pustiire M-am făcut lui Israil au pământ târziu? Pentru ce, dară, au zis norodul Mieu: «Depărtatu-ne-am, nu vom mai veni la Tine»?
32. Au doară să va uita fecioara de podoaba sa au miriiasa de înfăşurarea pieptariului său? Iară norodul Mieu s-au uitat de mine în zile nenumărate.
33. Ce te sârguieşti bună a-ţi arăta calea ta, a cerca iubirea carea încă şi răotăţile tale ai învăţat căile tale.
34. Şi în arepile tale s-au aflat sânge de sufletele săracilor şi a nevinovaţilor. Nu în gropi i-am aflat, ci întru toate care am numărat din sus.
35. Şi ai zis: «Fără păcat şi nevinovată sânt eu; şi pentru aceaea întoarcă-să iuţimea Ta de la mine». Iată, Eu cu judecată te voiu mustra, pentru căci ai zis: «N-am păcătuit».
36. Cât de necinstită te-ai făcut foarte, procitind căile tale! Şi de la Eghipt te vei ruşina, precum te-ai ruşinat de la Assur.
387v 37. Că şi dintr-acesta vei ieşi, şi mânile tale vor fi preste capul tău; că au zdrobit | Domnul nădăjduirea ta şi nimică spornică nu vei avea într-însa.

Cap 3

Dumnezeu cu neasămănată milostivire cheamă norodul Său de la închinarea de idoli, întru care Iuda şi pre Israil au trecut, făgăduindu-să că-i va lua spre fii şi adevăraţi păstori le va da, ca în Ierusalim în pace să cinstească pre Domnul. Despre cea viitoare slava şi înălţarea Ierusalimului şi adunarea neamurilor la dânsa şi despre pocăinţa norodului.

1. n obşte să zice: De va slobozi bărbatul muierea sa şi, depărtându-să de la el, va lua altul, au doară să va mai întoarce la ea? Au doară nu va fi pângărită şi spurcată muiarea aceaea? Iară tu ai curvit cu iubiţii tăi. Însă întoarce-te la Mine – zice Domnul – şi Eu te voiu priimi.
2. Rădică ochii tăi spre drept şi vezi unde nu te-ai aşternut. În căli şedeai aşteptându-i ca tâlhariul în pustie şi ai pângărit pământul întru curviile tale şi întru răotăţile tale.
3. Pentru aceaea s-au oprit picăturile ploilor şi ploaie târzie n-au fost. Fruntea muierii curve s-au făcut ţie, n-ai vrut a te ruşina.
4. Deci încai de acum chiiamă-Mă: «Tatăl mieu, povăţuitoriul fecioriii meale Tu eşti!»
5. Au doară te vei mâniia în veac? Au vei rămânea până în sfârşit? Iată, ai grăit şi ai făcut reale şi ai putut".
6. Şi au zis Domnul către mine în zilele lui Iosie împăratului: *„Au doară ai văzut ceale *Sus 2, 20.
388r ce au || făcut doznica lui Israil? Dusu-s-au luişi preste muntele înalt şi supt tot lemnul umbros şi au curvit acolo.
7. Şi am zis, deacă făcuse aceastea toate: «Întoarce-te la Mine!» Şi nu s-au întors. Şi au văzut călcătoarea de leage, sora ei, Iuda,
8. Că pentru aceaea, căci au curvit dosnica Israil, o slobozisăm şi-i dedeasăm carte de slobozenie. Şi nu s-au temut călcătoarea de leage Iuda, sora ei, ci s-au dus şi au curvit şi dânsa.
9. Şi cu îndeletniciia curviii sale au spurcat pământul şi au precurvit cu piatră şi cu lemn.
10. Şi întru toate aceastea nu s-au întors la Mine nelegiuitoarea, sora ei Iuda, în toată inima sa, ci în minciună", zice Domnul.
11. Şi au zis Domnul către mine: „Îndreptatu-ş-au sufletul său dosnica Israil cu asămănarea nelegiuitei Iudei.

12. Mergi şi strâgă cuvintele aceastea spre criveţu şi zi: «Întoarce-te, dosnica Israil – zice Domnul – şi nu voiu întoarce faţa Mea de cătră voi. Că sfânt Eu sânt – zice Domnul – şi nu Mă voiu mănia în veac.

13. Însă cunoaşte nedreptatea ta, că împrotiva Domnului, Dumnezeului tău, ai nelegiuit şi ai răsipit căile tale celor streini supt tot lemnul umbros, şi glasul Mieu nu l-ai auzit – zice Domnul.

14. Întoarceţi-vă, fiilor, întorcându-vă, – zice Domnul – că Eu, bărbatul vostru şi vă voiu priimi, unul din cetate şi doi din rudenie, şi vă voiu duce în Sion.

15. Şi vă voiu da păstori după inima Mea şi vă vor paşte cu ştiinţa şi cu învăţătura.

16. Şi, deacă vă veţi înmulţi şi veţi creaşte pre pământ în zilele acealea, – zice Domnul – nu vor mai zice: „Sicriiul legii Domnului", nici să va sui la inimă, nici îş vor aduce aminte de el, nici să va cerceta, nici va mai fi.

17. În vreamea aceaea vor chema Ierusalimul „Scaunul | Domnului" şi să vor aduna 388v
la el toate neamurile în numele Domnului, în Ierusalim, şi nu vor umbla după răzvrătirea inimii sale ceii reale.

18. În zilele acealea să va duce casa Iudei la casa lui Israil şi vor veni împreună de la pământul criveţului la pământul care l-am dat părinţilor voştri».

19. Iară eu am zis: «Cum Te voiu pune spre fii şi-ţ voiu dărui pământul cel dorit, moştenirea cea luminată a oastelor neamurilor?» Şi am zis: «Tată mă vei chema şi după Mine a întra nu vei înceta,

20. Ci, precum când urgiseaşte muiarea pre iubitoriul său, aşa M-ai urgisit, casa lui Israil»", zice Domnul.

21. Glas încă li s-au auzit, tânguirile şi vaietile fiilor lui Israil; că nedreaptă au făcut calea sa, uitatu-s-au de Domnul, Dumnezeul său.

22. "Întoarceţi-vă, fiilor, întorcându-vă şi voiu vindeca dosirile voastre!". Iată, noi am venit la Tine, că Tu eşti Domnul, Dumnezeul nostru.

23. Adevărat, mincinoasă era măgurile şi mulţimea munţilor adevărat; în Domnul, Dumnezeul nostru, mântuirea lui Israil.

24. Ruşinea au mâncat osteneala părinţilor noştri, din tinereaţele noastre, turmele lor şi ciurdele lor, fiii lor şi featele lor.

25. Dormi-vom în ruşinea noastră şi ne va acoperi ocara noastră, că Domnului, Dumnezeului nostru, am păcătuit noi şi părinţii noştri, din tinereaţele noastre până la această zi şi n-am auzit glasul Domnului, Dumnezeului nostru.

Cap 4

*Făgăduiaşte Domnul iertare de să vor întoarce cu adevărat şi cu inimile să vor tăia împregiur, || amânănţindu-le greale reale de vor rămânea în răotăţi. Pentru aceaea să tânguiaşte prorocul, 389r
văzând că să va jefui ţara şi să va pustii, însă aşea, ca să nu fie săvârşirea.*

1. „De te vei întoarce, Israile – zice Domnul – la Mine te întoarce; de vei lua smintealele tale de la faţa Mea, nu te vei clăti

2 Şi vei jura: «Viu e Domnul întru adevăr şi în judecată şi în dreptate. Şi bine Îl vor cuvânta neamurile şi-L vor lăuda».

*Osee. 10, 12. 3. Că aceastea zice Domnul omului Iudii şi a Ierusalimului: *«Înoiţi-vă voao înoitură, şi să nu sămânaţi preste spini!

4. Tăiaţi-vă împrejur Domnului şi depărtaţi mădulariul inimilor voastre, bărbaţii Iudii şi lăcuitorii Ierusalimului, ca nu cumva să iasă ca focul urgiia Mea şi să să aprinză şi să nu fie cine să stângă, pentru răotatea gândurilor voastre.

5. Vestiţi în Iuda şi în Ierusalim auzit faceţi: 'Grăiţi şi cântaţi cu trâmbiţa pre pământ!' Strâgaţi tare şi ziceţi: 'Adunaţi-vă şi să întrăm în cetăţile ceale întărite!'

*Sus 2, 14. 6. Rădicaţi sămn în Sion, întăriţi-vă, să nu staţi, *că rău aduc Eu despre criveţu şi zdrobire mare.

7. Suitu-s-au leul din culcuşul său, şi tâlhariul neamurilor s-au rădicat, ieşit-au din locul său să puie pământul tău spre pustiire. Cetăţile tale să vor jefui, rămâind fără lăcuitori.

8. Preste aceasta, încingeţi-vă cu tărsâne, plângeţi şi vă văietaţi, că nu s-au întors mâniia iuţimii Domnului de la voi.

9. Şi va fi în zioa aceaea – zice Domnul – peri-va inima împăratului şi inima căpeteniilor. Şi să vor buigui preoţii şi prorocii să vor spăimânta".

10. Şi am zis: „Hei, hei, hei, Doamne Dumnezeule, au doară ai înceluit norodul acesta
389v şi Ierusalimul, | zicând: «Pace va fi voao»? Şi iată, au sosit sabiia până la suflet".
11. În vreamea aceaea să va zice norodului acestuia şi Ierusalimului: „Vântul arzând în căile care sânt în pustie, căile featii norodului Mieu, nu a vântura şi a curăţi,
12. Duh plin dintr-aceastea va veni Mie. Şi acum Eu voiu grăi judecăţile Meale cu ei.
13. Iată, ca norul să va sui şi ca viforul căruţa lui; mai iuţi decât pajerile caii lui. «Amar noao, că sântem jefuiţi!»
14. „Spală de răotate inima ta, Ierusalime, ca să te mântuieşti. Până când vor petreace întru tine cugete păgubitoare?
15. Că glasul celui ce vesteaşte de la Dan şi cunoscut face idolul din muntele Efrem.
16. Ziceţi neamurilor: «Iată, s-au auzit în Ierusalim a veni păzitorii din pământ departe şi a da preste cetăţile Iudei glasul său!»
17. Ca păzitorii ţarinelor s-au făcut preste ea împregiur. Că pre Mine spre mânie M-au întărâtat, zice Domnul.
18. *Căile tale şi gândurile tale au făcut aceastea ţie. Aceasta răotatea ta, că-i amară, *Sus 1, 3, 5.
că au atins inima ta!"
19. Pântecele mieu, pântecele mieu bănuiesc; simţirile inimii meale s-au turburat întru mine. Nu voiu tăcea, că glas de bucin au auzit sufletul mieu, strâgare de războiu.
20. Zdrobire preste zdrobire s-au chemat şi s-au jefuit tot pământul; degrabă s-au jefuit corturile meale, îndată pieile meale.
21. Până când voiu vedea pre cel ce fuge, voiu auzi glasul bucinului?
22. „Că nebunul, norodul Mieu, pre Mine nu M-au cunoscut. Fii neînţelepţi sânt şi
390r trândoşi. Înţelepţi | | sânt a face reale, iară bine a face n-au ştiut".
23. Uitatu-m-am pre pământ şi, iată, era deşert şi de nimica; şi spre ceriuri, şi nu era lumină într-însele.
24. Văzut-am munţi şi, iată, să clătea. Şi toate măgurile s-au turburat.
25. Uitatu-m-am şi nu era om. Şi tot zburătoriul ceriului s-au depărtat.
26. Privit-am şi, iată, Carmilul pustiiu; şi toate cetăţile lui strâcate sânt la faţa Domnului şi de faţa mâniii iuţimii Lui.
27. Că aceastea zice Domnul: „Pustiiu va fi tot pământul şi macar că săvârşire nu voiu face,
28. Tângui-să-va pământul şi să vor spăimânta ceriurile de sus; pentru căci am grăit, gândit-am şi nu M-am căit, nici M-am întors de către dânsul".
29. De glasul călăraşului şi a celui ce aruncă săgeata au fugit toată cetatea. Întrat-au întru ceale greale şi s-au suit preste râpi. Toate cetăţile s-au lăsat şi nu lăcuiaşte întru eale om.
30. „Iară tu, jefuită, ce vei face când te vei îmbrăca cu mohorât, când vei fi împodobită cu baier de aur şi vei zugrăvi cu ştiviiu ochii tăi? În zădar te vei împodobi. Te-au urgisit iubitorii tăi, sufletul tău îl vor căuta.
31. Că glas ca a ceii ce naşte am auzit, strâmtori ca a ceii ce naşte prunc. Glasul featei Sionului ce moare şi-ş întinde mânile sale: «Amar mie, că au slăbit sufletul mieu pentru cei ucişi».

Cap 5

Domnul caută în Ierusalim om drept, ca să-l miluiască. Ci şi gloata şi cei mai mari întru răzvrătirile sale şi întru închinarea de idoli sânt împietriţi şi vărsaţi. Pentru aceaea le amănânţă prada de la norodul strein, pentru că orbi şi surzi s-au făcut, însă nu până la săvârşire. |

390v 1. Încungiuraţi căile Ierusalimului şi vă uitaţi şi socotiţi şi căutaţi în uliţele ei, de veţi afla om ce face judecată şi caută credinţa, şi milostiv voiu fi lui.
2. De va fi, «Viu e Domnul» zice. Şi cu această înşelăciune vor jura?"
3. Doamne, ochii Tăi privesc la credinţă. Lovitu-i-ai şi nu ş-au bănuit; zdrobitu-i-ai şi n-au vrut a lua învăţătura. Învârtoşat-au faţa sa mai vârtos decât piatra şi n-au vrut a să întoarce.
4. Iară eu am zis: „Doară sânt săraci şi bolunzi, neştiind calea Domnului, judecata Dumnezeului său.
5. Duce-mă-voiu direpţ aceaea la cei mari şi le voiu grăi, că ei au cunoscut calea Domnului, judecata Dumnezeului său". Şi iată, mai vârtos aceştia împreună au sfărmat jugul, rupt-au legăturile.

6. Pentru aceaea i-au lovit leul din pădure, lupul sara i-au jefuit, pardosul priveghind preste cetăţile lor. Tot cel ce va ieşi dintr-însele să va prinde, că s-au înmulţit nelegiuirile lor, întăritu-s-au dosirile lor.

7. „Spre cine voiu putea fi acolo blând? Fiii tăi M-au părăsit şi au jurat întru cei ce nu sânt dumnezei. Săturatu-i-am şi au preacurvit şi în casa curvii să desfrâna.

*Ezec. 22, 11 8. Cai iubitori şi armăsari s-au făcut. *Fieştecarele către muiarea aproapelui său rânteza.

9. Au doară preste aceştia nu voiu cerceta? – zice Domnul – şi întru neam ca acesta nu va izbândi din sufletul Mieu?

10. Suiţi-vă preste zidurile ei şi o răsipiţi, iară săvârşire să nu faceţi. Luaţi odraslele ei, că nu sânt ale Domnului.

11. Că cu nelegiuire au nelegiuit împrotiva Mea casa lui Israil şi casa Iudii, zice Domnul.

12. Tăgăduit-au pre Domnul şi au zis: «Nu iaste acesta, nici va veni asupra noastră răul, sabie şi foamete nu vom vedea. ||

13. Prorocii au grăit în vânt şi răspuns n-au fost întru ei». Aceastea dară li să vor întâmpla lor!" 391r

14. Aceastea zice Domnul, Dumnezeul oastelor: „Pentru că aţi grăit cuvântul acesta, iată, Eu dau cuvintele Meale în gura ta spre foc şi norodul acesta în limbă şi-i va mistui.

15. Iată, Eu voiu aduce asupra voastră neam de departe, casa lui Israil – zice Domnul – neam vârtos, neam vechiu, neam a căruia nu vei cunoaşte limba, nici vei înţeleage ce grăiaşte.

16. Tulba lui, ca mormântul deşchis, toţi tari.

17. Şi va mânca holdele tale şi pâinea ta, îmbuca-va pre fiii tăi şi featele tale, mânca-va turma ta şi ciurdele tale, mânca-va viia ta şi zmochinul tău. Şi va sfărma cetăţile tale ceale întărite, întru carele tu ai nădejdea, cu sabie.

18. Însă în zilele acealea – zice Domnul – nu vă voiu face spre săvârşire.

*Jos 16, 10. 19. *Iară de veţi zice: «Pentru ce ne-au făcut noao Domnul, Dumnezeul nostru, aceastea toate?», vei zice către dânşii: «Precum M-aţi părăsit şi aţi slujit dumnezeului strein în pământul vostru, aşa veţi sluji streinilor în pământul nu al vostru».

20. Vestiţi aceasta casii Iacov şi auzit faceţi în Iuda, zice Domnul.

21. Auzi, norodule nebune, care n-ai inimă! Cei ce având ochi, nu vedeţi, şi urechi, şi nu auziţi.

22. De Mine, dară, nu vă veţi teame?, zice Domnul. Şi de la faţa Mea nu vă va durea, Cel ce am pus năsipul hotar mării, poruncă veacinică, carea nu va treace? Şi să vor clăti şi nu vor putea; şi să vor unfla valurile ei şi nu vor treace.

23. Iară norodului acestuia s-au făcut inima necredincioasă şi aspră; depărtatu-s-au şi s-au dus.

24. Şi n-au zis întru inima sa: «Să ne teamem de | Domnul, Dumnezeul nostru, Cel ce ne 391v
dă ploaie timpurie şi târzie în vreamea sa, plinirea săcerişului de peste an rânduindu-ne noao».

25. Nedreptăţile voastre s-au abătut de la aceastea şi păcatele voastre au oprit vinele de la voi.

26. Că s-au aflat întru norodul Mieu necredincioşi, pândind ca vânătorii de paseri, laţuri puind şi piedeci a prinde oameni.

27. Ca o cursă plină de paseri, aşa casa lor plină de idol. Pentru aceaea s-au mărit şi s-au îmbogăţit.

*Isaia 1, 23. 28. Îngroşatu-s-au şi s-au îngrăşat şi au trecut cuvintele Meale rău. *Pricina văduvei nu
Zah. 7, 10. o au judecat, pricina săracului nu o au îndreptat şi judecata săracilor nu o au judecat.

29. Au doară preste aceastea nu voiu cerceta?, zice Domnul. Au preste acest feal de neam au nu va izbândi sufletul Mieu?

30. Spaimă şi minunate s-au făcut pre pământ:

31. Prorocii prorocea minciună şi preoţii plesnea cu mânile sale, şi norodul Mieu au iubit unele ca acealea. Ce dară va fi în cea mai de pre urmă a lui?"

Cap 6

Să vesteaşte viitoarea ticăloşie şi jefuirea Ierusalimului de la assirii, pentru că au urgisit leagea Domnului, nici au vrut a asculta certările. Ci toţi, şi mai vârtos cei mari, prorocii şi preoţii, lăcomiei şi vicleşugului s-au dedat. Pentru aceaea, şi pre ei şi jârtvele lor Dumnezeu le-au lepădat. Porunceaşte, dirept aceaea, prorocul a-i tângui, căci cu suflarea a să curăţi n-au putut.

1. Întăriţi-vă, fiii lui Veniamin, în mijlocul Ierusalimului şi în Thecua răsunaţi cu trâmbiţa şi preste Vethacarâm rădicaţi steagul, că rău s-au văzut de către crivetu şi sfărmare mare. ||

2. Ceii înfrâmsăţate şi jingaşe am asămănat fata Sionului, 392r

3. La ea vor veni păstorii şi turmele lor. Înfipt-au într-însa şetri prinprejur. Paşte-i-va fieştecarele dintre cei de supt mâna sa.
4. Sfinţiţi preste ea războiu, sculaţi-vă şi să ne suim la amiazăzi! Amar noao, că s-au abătut zioa, că s-au făcut umbrele mai lungi sara!
5. Sculaţi-vă şi să ne suim noaptea şi să răsipim casele ei!
6. Că aceastea zice Domnul oastelor: „Tăiaţi lemnul ei şi vărsaţi împrejurul Ierusalimului şanţu! Aceasta e cetatea cercetării, toată hula în mijlocul ei.
7. Precum jgheabul reace au făcut apa sa, aşa reace au făcut răotatea sa. Nedreptatea şi jefuirea să va auzi într-însa, înaintea Mea pururea slăbiciunea şi rana.
8. Învaţă-te, Ierusalime, ca nu cumva să să depărtează sufletul Mieu de la tine, nu cumva să te puiu pustie, pământ nelăcuit".
9. Aceastea zice Domnul oastelor: „Până la un strugure vor culeage ca în vie rămăşiţele lui Israil. Întoarce mâna ta ca culegătoriul la coşariu".
10. Cui voiu grăi şi cui voiu mărturisi să auză? Iată, netăiate împrejur urechile lor şi nu pot auzi. Iată, cuvântul Domnului s-au făcut lor spre ocară şi nu-l vor priimi!
11. Pentru aceaea, de iuţimea Domnului plin sânt, ostenitu-m-am suferind. Varsă preste cel mic afară şi preste sfatul celor tineri împreună, că bărbatul cu muierea să va prinde, bătrânul cu cel plin de zile;
12. Şi vor treace casăle lor la alţii, ţarinile şi muierile aşijderea. „Că voiu întinde mâna Mea preste lăcuitorii pământului – zice Domnul – , |
392v 13. *Că de la cel mai mic până la cel mai mare, toţ spre lăcomie să sârguiesc; şi de la prorocu până la preot, toţi fac vicleşug. *Isaie 56, 11. Jos 8, 10.
14. Şi grijiia zdrobirea featei norodului Mieu cu ocară, zicând: «Pace, pace!», şi nu era pace.
15. Ruşinatu-s-au, căci au făcut urăciune? Încă mai vârtos cu ruşinea nu s-au ruşinat, şi a să ruşina n-au ştiut. Pentru aceaea vor cădea între cei ce cad. În vreamea cercetării sale vor cădea", zice Domnul.
16. Aceastea zice Domnul: „Staţi preste căli şi vedeţi şi întrebaţi de cărările ceale vechi, carea iaste cale bună, şi umblaţi într-însa *şi veţi afla răpaos sufletelor voastre". Şi au zis: „Nu vom umbla!" *Math. 11, 29.
17. Şi am rânduit preste ei străjari: „Auziţi glasul trâmbiţii!" Şi au zis: „Nu vom auzi!"
18. „Pentru aceaea auziţi, neamuri, şi cunoaşte, adunare, câte Eu voiu face lor.
19. Auzi, pământule! Iată, Eu voiu aduce reale preste pământul acesta, rodul cugetului său. Că cuvintele Meale nu le-au auzit şi leagea Mea o au lepădat.
20. *La ce Îmi aduceţi tămâie din Sava şi trestiia bine mirositoare din ţară departe? Arderile voastre nu sânt priimite şi jârtvele voastre nu Mi-au plăcut". *Isaie 1, 11.
21. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul: „Iată, Eu voiu da spre norodul acesta căderi şi vor cădea întru dânşii părinţii şi fiii împreună, vecinul şi cel de aproape vor peri".
22. Aceastea zice Domnul: „Iată, norod vine din pământul crivăţului şi neam mare să va scula de la marginile pământului,
23. Săgeata şi pavăza va apuca; nemilostiv iaste şi nu să va milostivi. Glasul lui ca marea
393r va suna şi pre cai vor încăleca, gătiţi ca băr| |batul la războiu, asupra ta, fata Sionului".
24. Auzit-am veastea lui, slăbit-au mânile noastre. Năcazul ne-au cuprins, dureri ca pre ceaea ce naşte.
25. „Să nu ieşiţi la câmpuri şi în cale să nu umblaţi. Că sabiia nepriiatinului spaimă prinprejur.
26. Fata norodului mieu, încinge-te cu tărsână şi te prasără cu cenuşe. Fă-ţi jealea celui întâi născut mângăiare amară, că de năpraznă va veni jefuitoriul preste noi!"
27. „Ispititoriu te-am dat norodului Mieu vârtos; şi vei şti şi vei cerca calea lor.
28. Toţi aceştia căpetenii abătându-să, umblând vicleneaşte, aramă şi fier; toţi strâcaţi sânt.
29. Scăzut-au foiul, în foc s-au mistuit plumbul, în zădar au suflat suflătoriu lui că răotăţile lor nu s-au săvârşit.
30. «Argint lepădat» îi chemaţi pre ei, că Domnul i-au lepădat".

Cap 7

Că în zădar nădăjduiesc în bisearică, reale făcând şi pre proroci neascultând, ca şi părinţii lor. Pentru aceaea vesteaşte că bisearica să va lepăda şi pământul Iudii să va pustii; nici le va folosi

rugăciunea lui Ieremie pentru ei, nici jârtvele lor pentru ceale înalte a lui Tofeth în Valea fiiului Ennon; şi pentru multe răotăţile lor.

1. uvântul ce au fost cătră Ieremie de la Domnul, zicând:
2. „Stăi în poarta casii Domnului şi propoveduiaşte acolo cuvântul acesta şi zi: «Auziţi cuvântul Domnului, tot Iuda, cei ce întraţi pre porţile aceastea, să vă închinaţi Domnului!»”

*Jos 26, 13. 3. Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui | Israil: „*Bune faceţi căile voastre şi 393v
cugetele voastre şi voiu lăcui cu voi în locul acesta!

4. Să nu vă nădăjduiţi în cuvinte de minciună, zicând: «Bisearica Domnului, bisearica Domnului, bisearica Domnului iaste!»

5. Că de veţi dereage bine căile voastre şi cugetele voastre, de veţi face judecată între om şi între aproapele lui,

6. Streinului şi săracului şi văduvei nu veţi face năpaste, nici veţi vărsa sânge nevinovat în locul acesta, şi după dumnezei streini nu veţi umbla, spre răul vostru,

7. Voiu lăcui cu voi pre pământul care l-am dat părinţilor voştri din veac şi până în veac.

8. Iată, voi vă nădăjduiţi în cuvinte de minciună, care nu vă vor folosi:

9. A fura, a ucide, a preacurvi, a jura strâmb, a jârtvi lui Vaalim şi a vă duce după dumnezei streini, carii nu-i cunoaşteţi,

10. Şi aţi venit şi aţi stătut înaintea Mea în casa aceasta, întru carea s-au chemat numele Mieu, şi aţi zis: «Izbăvitu-ne-am, căci că am făcut toate urăciunile aceastea».

*Math. 21, 13. Marc. 11, 17. 11. *Deci au doară peşteră tâlharilor s-au făcut casa aceasta, întru carea s-au chemat numele Mieu în ochii voştri? Eu, Eu sânt. Eu am văzut, zice Domnul.

Luca 19, 46. 12. Duceţi-vă la locul Mieu în Siloe, unde au lăcuit numele Mieu din ceput şi vedeţi ceale ce i-am făcut pentru răotatea norodului lui Israil.

13. Şi acum, pentru că aţi făcut toate lucrurile aceastea – zice Domnul – şi am grăit cătră voiu dimineaţa, sculându-mă şi grăind, şi n-aţi auzit şi v-am chemat şi n-aţi răspuns, ||

*Pild. 1, 24. Isaie 65, 12. 14. *Face-voiu casii aceştiia, întru carea s-au chemat numele Mieu şi întru care voi aveţi 394r
nădejde, şi locului care l-am dat voao şi părinţilor voştri, precum am făcut în Siloe,

1 Împăr. 4, 12. 15. Şi vă voiu lepăda de la faţa Mea, precum am lepădat pre toţi, fraţii voştri, toată sămânţa lui Efrem.

*Jos 11, 14 şi 14, 11. 16. *Tu, dară, să nu te rogi pentru norodul acesta, nici lua întru dânşii laudă şi rugăciune şi nu-m sta împrotivă, că nu te voiu asculta.

17. Au nu vezi ce fac aceştia în cetăţile Iudei şi în uliţele Ierusalimului?

18. Fiii culeg leamne şi părinţii aprind foc şi muierile stropesc grăsime, să facă plăcinte împărăteasii ceriului şi să jârtvească dumnezeilor streini şi să Mă chiiame spre mânie.

19. Au doară pre Mine spre mânie Mă cheamă?, zice Domnul. Au nu pre sâne însuşi, spre ruşinarea feaţii sale?”

20. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: „Iată, iuţimea Mea şi urgiia Mea să aţiţă asupra locului acestuia, asupra oamenilor şi asupra dobitoacelor şi asupra lemnului ţânutului şi asupra roadelor pământului, şi să vor aprinde şi nu să vor stânge”.

21. Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: „Arderile de tot ale voastre adaogeţi jungherilor voastre şi mâncaţi cărnurile.

22. Că n-am grăit cu părinţii voştri şi nu le-am poruncit, în zioa carea am scos din pământul Eghiptului, de cuvântul arderilor şi a jârtvelor,

23. Ci acest cuvânt le-am poruncit, zicând: «Asculaţi glasul Mieu şi vă voiu fi Dumnezeu, şi voi Îm veţ fi Mie norod. Şi umblaţi în | toată calea carea v-am poruncit, ca să vă fie bine!» 394v

24. Şi n-au auzit, nici au plecat ureachea sa, ci s-au dus întru vrerile şi răzvrătirea inimii sale ceii reale. Şi s-au făcut îndărăpt, iară nu înainte,

25. Din zioa carea au ieşit părinţii lor din pământul Eghiptului, până la zioa aceasta. Şi am trimis la voi toate slugile Meale, prorocii, zioa sculându-Mă de dimineaţa şi trimiţindu-i.

*Jos 16, 12. 26. Şi nu M-au auzit, nici au plecat ureachea sa, ci ş-au împietrit cerbicea sa *şi mai rău au lucrat decât părinţii lor.

27. Şi vei grăi cătră dânşii toate cuvintele aceastea, şi nu te vor auzi; şi vei chema, şi nu-ţ vor răspunde.

28. Şi vei zice cătră dânşii: «Acesta e neamul cel ce n-au auzit glasul Domnului, Dumnezeului său, nici au priimit învăţătura. Perit-au credinţa şi s-au luat din gura lor».

29. Rade părul tău şi leapădă şi ia întru drept tânguire, că au lepădat Domnul şi au lăsat neamul urgiii sale,

30. Că au făcut fiii Iudii rău în ochii Miei, zice Domnul. Pus-au smintealele tale în casa în carea s-au chemat numele Mieu, ca să o pângărească.

31. Şi au zidit ceale înalte lui Tofeth, care iaste în Valea fiiului Ennon, să aprinză pre fiii săi şi featele sale cu foc; care n-am poruncit, nici am gândit în inima Mea.

32. Pentru aceaea, iată, zile vor veni – zice Domnul – şi nu să va mai zice „Tofeth" şi „Valea fiiului Ennon", ci „Valea uciderii". Şi vor îngropa în Tofeth, căci că nu e loc. ||

395r 33. Şi va fi stârvul norodului acestuia spre hrană paserilor ceriului şi fiarălor pământului, şi nu va fi cine să apere.

34. *Şi a să odihni voiu face, din cetăţile Iudii şi din uliţele Ierusalimului, glasul bucuriii şi glasul veseliei, glasul mirelui şi glasul mireasii, că spre pustiire va fi pământul. *Ezechiil 26, 13.

Cap 8

Pentru că şi împăraţii, mai-marii, preoţii şi prorocii şi celaalalt norod la închinarea de idoli s-au întors şi, nesocotind judecata Domnului, părăsând adevărul, toţi au cugetat spre lăcomie şi spre închinarea de idoli şi, pre Domnul întărâtându-L, n-au vrut să înţeleagă, pentru aceaea de vrăjmaşi nemilostivi să vor năcăji.

1. În vreamea aceaea – zice Domnul – vor scoate oasele împăraţilor Iudei şi oasele căpeteniilor lui şi oasele preoţilor şi oasele prorocilor şi oasele celor ce au lăcuit în Ierusalim, din mormânturile sale.

2. Şi le vor întinde la soare şi la lună şi la toată oastea ceriului, carea o au iubit şi cărora au slujit şi după carea au umblat şi carea au căutat şi li s-au închinat. Nu să vor strânge şi nu să vor îngropa. Spre gunoiu preste faţa pământului vor fi.

3. Şi vor aleage mai mult moartea decât viaţa toţi carii vor fi rămaşi din rudeniia aceasta rea în toate locurile care s-au părăsit, la care i-am lepădat, zice Domnul oastelor. |

395v 4. Şi vei zice către dânşii: «Aceastea zice Domnul: 'Au doară cel ce cade nu să va scula? Şi cel ce au dosit nu să va întoarce?

5. Căci, dară, s-au dosit norodul acesta în Ierusalim cu dosire gâlcevitoare? Apucat-au minciuna şi n-au vrut a să întoarce.

6. Luat-am aminte şi am ascultat. Nime ce e bun grăiaşte, nici unul iaste care să se pocăiască de păcatul său, zicând: 'Ce am făcut?' Toţi s-au întors la alergarea sa, ca calul ce năvăleaşte la războiu.

7. Vulturul în ceriu au cunoscut vreamea sa, turturele şi rândureaoa şi ţiconia au păzit vreamea venirii sale, iară norodul Mieu n-au cunoscut judecata Domnului.

8. Cum ziceţi: 'Înţelepţi sântem noi şi leagea Domnului cu noi iaste?' Adevărat, minciună au lucrat pana cea minciunoasă a scriitorilor.

9. Ruşinatu-s-au cei înţelepţi; înfricoşaţi şi prinşi sânt, căci cuvântul Domnului l-au lepădat şi nici o înţelepciune iaste întru dânşii.

10. Pentru aceaea voiu da muierile lor streinilor, câmpurile lor, moşteanilor. Că de la cel mai mic* până la cel mai mare, toţi după lăcomie urmează; de la proroc până la preot, toţi fac minciună. *Isaie 56, 11. Sus 6, 13.

11. Şi vindeca zdrobirea featei norodului Mieu spre ocară, zicând: 'Pace, pace!', nefiind pace.

12. Ruşinatu-s-au, căci că urăciune au făcut, ci încă cu ruşine nu s-au ruşinat şi n-au ştiut a să ruşina. Pentru aceaea vor cădea între cei ce cad dinpreună; în zioa cercetării tale vor

396r || cădea, zice Domnul.

13. Adunând îi voiu aduna – zice Domnul – nu iaste strugure în viţă şi nu sânt smochine în zmochin, frunza au căzut. Şi le-am dat lor ceale ce au întrecut'»".

14. Pentru ce şedem? Împreunaţi-vă şi să întrăm în cetatea cea întărită şi să tăcem acolo. Că Domnul, Dumnezeul nostru, ne-au făcut a tăcea şi beutură ne-au dat apă de fiere, *că am păcătuit Domnului. *Jos 9, 15.

15. *Aşteptat-am pacea, şi nu era bine; vreamea de leac, şi iată groază. *Jos 4, 19.

16. „De la Dan s-au auzit răsunarea cailor lui, de glasul rântezărilor ostaşilor lui s-au clătit tot pământul şi au venit şi au îmbucat pământul şi plinirea lui, cetatea şi lăcuitorii ei.

17. „Că iată, Eu vă voiu tremite şerpi, vasilişchi şi cărora nu iaste descântare şi vă vor muşca, zice Domnul.

18. Durearea Mea preste dureare, întru Mine inima Mea mâhnită.

19. Iată glasul strâgării featei norodului Mieu, din ţară departe: «Au doară Domnul nu e în Sion? Au împăratul ei nu-i într-însa?» Pentru ce dară pre Mine spre mânie M-au întărâtat întru necurăţiile sale şi întru deşertăciuni streine?"

20. Trecut-au săcerişul, sfârşitu-s-au vara, şi noi nu ne-am mântuit.

21. „Pentru înfrângerea featei norodului Mieu m-am înfrământ şi M-am întristat, spaimă M-au luat.

22. Au doară răşină nu e în Galaad? Au doftor nu iaste acolo? Pentru ce, dară, nu s-au acoperit locul ranei featei norodului Mieu?

Cap 9

Tânguiaşte prorocul pre cei ce să vor ucide din Iuda. În nici unul, zice, că trebuie a nădăjdui, căci toţi | vicleneaşte umblă. Şi pentru că Iudea să va jefui, voiaşte ca toţi să jelească. În sângur 396v
Dumnezeu şi întru cunoştinţa Lui a să făli; Carele va certa şi pre păgâni, şi pre fiii lui Israil cei netăiaţi împrejur la inimă.

1. Cine va da capului Mieu apă şi ochilor Miei izvor de lacrămi? Şi voiu plânge zioa şi noaptea pre ucişii featii norodului Mieu.

2. Cine-M va da în pustie casă de oaspeţi călătorilor? Şi voiu părăsi pre norodul Mieu şi Mă voiu depărta de către dânşii. Că toţi preacurvari sânt, ceata nelegiuitorilor.

3. Şi au încordat limba sa ca arcul minciunii şi nu al adevărului. Întăritu-s-au pre pământ, că din rău la rău au ieşit şi pre Mine nu M-au cunoscut, zice Domnul.

4. Fieştecarele să se păzească de aproapele său şi întru tot fratele său nu aibă nădeajde. Că tot fratele înşelând va înşela, şi tot priiatinul vicleneşte va umbla.

5. Şi omul pre fratele său îl va batjocori şi adevărul nu va grăi. Că ş-au învăţat limba sa a grăi minciună; ca să facă nedrept s-au ostenit.

6. Lăcaşul tău în mijlocul înşălăciunii. În vicleşug n-au vrut a Mă cunoaşte", zice Domnul.

7. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul oastelor: „Iată, Eu îi voiu lămuri şi-i voiu ispiti. Că ce altă voiu face de către faţa featei norodului Mieu?

*Psalm 27, 33. 8. *Săgeată rănind e limba lor, vicleşug au grăit. În gura sa pace cu priiatinul grăiaşte, şi într-ascuns îi pune cursă.

9. Au doară preste aceştia nu voiu cerceta? – zice Domnul –; au într-acest fel de neam nu va izbândi sufletul Mieu?

10. Preste munţi voiu lua plângere şi tânguire || şi preste ceale frumoase ale pustiii, jeale, 397r
că s-au aprins, căci că nu e om ce treace şi n-au auzit glasul stăpânului; de la paserea ceriului până la dobitoace au trecut şi s-au depărtat.

11. Şi voiu da Ierusalimul spre hâlmuri de năsip şi spre culcuşuri de zmei şi cetăţile Iudei le voiu da spre pustiire, căci că nu e lăcuitoriu".

12. Cine e om înţelept, care să înţeleagă aceasta şi către carele cuvântul gurii Domnului să fie, ca să vestească aceasta, pentru ce au perit pământul şi aproape e ca pustiiul, căci că nu e cine să treacă?

13. Şi au zis Domnul: „Pentru că au părăsit leagea Mea, carea le-am dat, şi n-au ascultat glasul Mieu şi n-au umblat într-însul,

14. Şi s-au dus după îndărătniciia inimii sale şi după Vaalim, care au învăţat de la părinţii săi".

*Jos 23, 15. 15. Pentru aceea, aceasta zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: *„Iată, Eu voiu hrăni pre norodul acesta cu pelin şi beutură le voiu da apă de fiere

16. Şi-i voiu împărţi între neamurile care nu le-au cunoscut ei şi părinţii lor şi voiu trimite după ei sabiia, până ce să vor săvârşi".

17. Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: „Luaţi aminte şi chemaţi tânguitoare şi să vie; şi la ceale înţeleapte tremiteţi şi grăbească.

18. Pripească şi iaie preste noi tânguirea! Verse ochii noştri lacrămi şi geanele noastre curgă ape!

19. Că glas de tânguire s-au auzit din Sion: «În ce chip sântem jefuiţi şi ruşinaţi foarte? Pentru că am părăsit pământul, căci că s-au oborât corturile noastre!»".

20. Auziţi dară, muieri, cuvântul Domnului şi să | priimească urechile voastre graiul 397v
gurii Lui. Şi învăţaţi pre featele voastre tânguirea şi fieştecare pre cea de aproape a sa plângerea,

21. Că s-au suit moartea prin ferestile voastre, întrat-au în casele voastre a pierde pre cei mici din afară şi pre cei tineri de pre uliţă.

22. Grăieşti: „Aceastea zice Domnul: «Şi va cădea stârvul omului ca gunoiul pre faţa pământului şi ca iarba după dosul celui ce seaceră, şi nu e cine să strângă»".
23. Aceastea zice Domnul: *„Să nu să laude cel înţelept întru înţelepciunea sa şi să nu se laude cel tare întru tăria sa şi să nu să laude cel bogat întru bogăţia sa, *1 Cor. 1, 31. 2 Cor. 10, 17.
24. Ci întru aceasta să se laude cel ce să laudă a şti şi a Mă cunoaşte, că Eu sânt Domnul, Cel ce fac milă şi judecată şi dreptate pre pământ. Că aceastea Îmi plac, zice Domnul.
25. Iată, zile vin – zice Domnul – şi voiu cerceta preste tot cel ce are tăiat împrejuru mădulariu,
26. Preste Eghipt şi preste Iuda şi preste Edom şi preste fiii Ammon şi preste Moav şi preste toţi cei tunşi în coamă, cei ce lăcuiesc în pustie. Că toate neamurile au mădulariul, iară toată casa lui Israil e netăiată împrejur cu inima".

Cap 10

Nu trebuie a să teame de stealele ceriului, nici de deşerţii şi neputincioşii idoli, ci de Dumnezeu, Carele sângur e Dumnezeu, ziditoriu şi stăpânitoriu a toate, Cel ce au bătut pre păcătoşii pământului. Plânge răul său Ierusalimul, şi nefiind omului a-şi îndrepta căile sale, să roagă lui Dumnezeu ca pre cei ce-L cunosc să nu-i ştargă până la mistuirea de tot, ci mai vârtos
398r *preste vrăj||maşii jidovilor să vearse iuţimea sa.*

1. uziţi cuvântul care au grăit Domnul preste voi, casa lui Israil!
2. Aceastea zice Domnul: „Pre lângă căile păgânilor să nu învăţaţi şi de seamnele ceriului să nu vă teameţ, de carele să tem păgânii;
3. Că legile noroadelor deşarte sânt, *că lemnul din dumbravă îl taie, lucru de mâna meaşterului cu firezu, *Sus 13, 11 şi 14, 18.
4. Cu argint şi cu aur l-au împodobit, cu cuie şi cu maie l-au încheiat, ca să nu să desfacă.
5. Întru asămănarea de finic s-au cioplit şi nu vor grăi, purtate să vor duce, că a umbla nu pot. Nu vă teameţi, dară, de eale, că nici rău pot face, nici bine".
6. *„Nu iaste aseaminea Ta, Doamne! Mare eşti Tu şi mare e numele Tău întru tărie! *Mih. 7, 8.
7. Cine nu să va teame de Tine, o, Împărate al neamurilor? Că aşa iaste cuviinţa, între toţi înţelepţii neamurilor şi întru toate împărăţiile lor nime nu e aseaminea Ţie! Apoc. 15, 4.
8. Aşijderea neînţelepţii şi nebunii să vor afla. Învăţătura deşertăciunilor lemn iaste,
9. Argintul învăluit din Tharsis să aduce, şi aurul din Ofaz; lucru de meaşter şi mâna lucrătoriului cu aramă; hiachinth şi urşinic, îmbrăcămintea lor. Lucru de meaşteri toate aceastea".
10. Iară Domnul Dumnezeu adevărat e. Acela, Dumnezeu viu şi împărat veacinic; de urgiia Lui să va clăti pământul şi nu vor suferi neamurile amânânţarea Lui.
11. Aşadară, le veţi zice: „Dumnezeii carii ceriurile şi pământul n-au făcut piară de pre pământ şi din ceale ce sânt supt ceriu!" |
398v 12. *Cel ce face pământul cu puterea Sa găteaşte lumea cu înţelepciunea Sa şi cu priceaperea Sa întinde ceriurile. *Facere 1, 1 Jos 51, 15.
13. La glasul Său dă mulţime de ape în ceriu şi rădică negurile de la marginile pământului, *fulgerele spre ploaie le face şi scoate vântul din vistieriile Sale. *Psalm 134, 7.
14. Bolund s-au făcut tot omul de ştiinţă, ruşinatu-s-au tot meaşterul întru cel cioplit, că minciunos e cel ce au vărsat şi nu iaste duh într-înşii. Jos 51, 16
15. Deşarte sânt şi lucru vreadnic de râs; în vreamea cercetării sale vor peri.
16. Nu e aseaminea acestora partea lui Iacov, că Cel ce au închipuit toate, Acela iaste; şi Israil, toiagul moştenirii Lui; Domnul oastelor, numele lui.
17. Adună de pre pământ ruşinea ta, ceaea ce lăcuieşti în conăcire.
18. Că aceastea zice Domnul: „Iată, Eu departe voiu arunca lăcuitorii pământului într-această dată şi-i voiu năcăji aşa ca să se afle".
19. Amar mie pentru sfărâmarea mea, rana mea cea rea. Iară eu am zis: „Togma aceasta e neputinţa mea şi o voiu purta.
20. Cortul mieu s-au jefuit, toate funişoarele meale s-au rupt, fiii miei au ieşit de la mine şi nu stau. Nu iaste cine să-m mai întinză şatra mea şi să rădice pieile meale.
21. Că bolunzeaşte au lucrat păstorii şi pre Domnul nu L-au căutat; pentru aceaea n-au înţeles şi toată turma lor s-au răsipit.
22. Glasul auzirii iată, vine, şi clătire mare din pământul criveţului, să puie cetăţile Iudei pustie şi lăcaşu bălaurilor. ||

23. Ştiu, Doamne, că nu e în putearea omului calea lui, nici într-a omului să umble şi 399r
să-şi îndreptează paşii săi.
*Psalm 6, 2 24. *Ceartă-mă, Doamne, însă întru judecată şi nu întru iuţimea Ta, ca nu cumva de
nemica să mă faci.
*Psalm 78, 6. 25. *Varsă urgia Ta preste neamurile care nu Te-au cunoscut şi preste împărăţiile care
numele Tău nu l-au chemat, că au mâncat pre Iacov şi l-au îmbucat şi l-au mistuit şi cuviinţa
lui o au răsipit".

Cap 11

Pentru că să blastămă cel ce nu ascultă, nici ţâne aşezământul Domnului, ce au dat părinţilor, pentru aceaea să porunceaşte prorocului ca să-l propoveduiască a-l ţinea jidovilor, ci în zădar, urmând ei mai vârtos nelegiuirile părinţilor săi şi închinarea de idoli. Pentru aceaea va aduce Domnul asupra lor neocolite răotăţi; nici le vor folosi idolii sau rugăciunile dreptţilor, nici căci întâi au fost iubiţii lui Dumnezeu. Spune cugetele jidovilor ceale îndărătnice, pentru şteargerea lui de pre pământ, ci vor peri cei ce nu vreau a auzi pre proroc în numele Domnului.

1. Cuvântul care au fost de la Domnul către Ieremie, zicând:
2. „Auziţi cuvintele aşezământului acestuia şi grăiţi către oamenii Iudei şi
lăcuitorii Ierusalimului.
3. Şi vei zice către dânşii: «Aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil: 'Blăstămat e omul
cel ce nu va auzi cuvintele aşezământului acestuia,
4. Care am poruncit părinţilor voştri | în zioa în carea i-am scos din pământul Eghiptului, 399v
din cuptoriul cel de foc, zicând: 'Auziţi glasul Mieu şi faceţi toate care vă poruncesc voao
şi-m veţ fi Mie spre norod şi voiu fi voao întru Dumnezeu,
5. Ca să deştept jurământul ce am făcut părinţilor voştri, că le voiu da pământul ce curge
cu lapte şi cu miere, precum e zioa aceasta!'»" Şi am răspuns şi am zis: „Amin, Doamne!"
6. Şi au zis Domnul către mine: „Glăsuiaşte toate cuvintele aceastea în cetăţile Iudii şi
în târgurile Ierusalimului, zicând: «Auziţi cuvintele aşezământului acestuia şi le faceţi!
7. Că jurând am jurat pre părinţii voştri în zioa în carea i-am scos din pământul Eghiptului,
până la zioa aceasta; dimineaţa sculându-mă i-am jurat şi am zis: 'Auziţi glasul Mieu!'
8. Şi n-au auzit, nici au plecat ureachea sa, ci s-au dus fieştecarele întru îndărătniciia inimii
sale ceii reale. Şi am adus asupra lor toate cuvintele legăturii aceştiia, carea le-am poruncit
a o face, şi nu o au făcut»".
9. Şi au zis Domnul către mine: „Aflatu-s-au jurare împreună între oamenii Iudei şi între
lăcuitorii Ierusalimului.
10. Întorsu-s-au la nedreptăţile părinţilor săi celor dintâi, carii n-au vrut a auzi cuvintele
Meale. Şi aceştia, dară, s-au dus după dumnezei streini să le slujască; deşartă au făcut casa
lui Israil şi casa Iudii, aşezământul Mieu, care am făcut cu părinţii lor".
11. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul: „Iată, Eu voiu aduce preste voi reale, din carele
nu veţi putea ieşi. Şi vor strâga către Mine şi nu-i voiu asculta.
12. Şi să vor duce cetăţile Iudei şi lăcuitorii Ierusalimului, şi vor strâga către dumnezeii
cărora le-au jârtvit şi nu-i vor mântui în vreamea năca||zului lor. 400r
*Sus 2, 28. 13. *Că după numărul cetăţilor tale era dumnezeii tăi, Iudo, şi după numărul căilor
Ierusalimului ai pus oltarele ruşinii, oltare a jârtvi lui Vaalim.
*Sus 7, 16. 14. *Tu, dară, să nu te rogi pentru norodul acesta şi să nu iei pentru dânşii laudă şi
Jos 14, 11. rugăciune, că nu-i voiu auzi în vreamea strâgării lor către Mine, în vreamea năcazului lor.
15. Ce iaste că iubitul Mieu în casa Mea au făcut nelegiuiri multe? Au doară trupurile
ceale sfinte vor lua de la tine răotăţile tale, întru carele te-ai făcut?
16. «Maslin prisositoriu, frumos, roditoriu, înfrâmsăţat» au chemat Domnul numele tău.
Către glasul graiului tare foc s-au aprins într-însa şi au ars grâul ei.
17. Şi Domnul oastelor, Cel ce te-au sădit, au grăit preste tine rău, pentru răotăţile casii
lui Israil şi casei Iudei, care ş-au făcut a Mă întărâta, jârtvind lui Vaalim".
18. Iară Tu, Doamne, mi-ai arătat şi am cunoscut. Atunci mi-ai arătat cugetele lor.
19. Şi eu, ca un miel blând ce să duce spre junghiere; şi n-am cunoscut că au cugetat
asupra mea sfaturi, zicând: „Să trimitem lemn în pâinea lui şi să-l radem de pre pământul
celor vii, şi numele lui să nu să mai pomenească!"
*Jos 17, 10 şi 20, 12. 20. *Iară Tu, Doamne Savaoth, Cel ce judeci drept şi cercetezi rărunchii şi inimile, să
văz izbânda Ta dintr-înşii, că Ţie am descoperit pricina mea.

21. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul cătră bărbaţii lui Anathoth, cei ce caută sufletul tău şi zic: „Nu vei proroci în numele Domnului şi nu vei muri în mânile noastre!” |

400v 22. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul oastelor: „Iată, Eu voiu cerceta preste dânşii. Tinerii vor muri în sabie, fiii lor şi featele lor vor muri de foame.

23. Şi rămăşită nu vor fi dintr-înşii, că voiu aduce răotate preste oamenii lui Anathoth, anul cercetării lor”.

Cap 12

Să mire prorocul de sporirea răotăţilor, însă carii să gătesc spre zioa uciderii şi sânt pământului pricina plângerii. Moştenirea s-au împrotivit stăpânului său şi păstorii au jefuit via Domnului; pentru aceaea să dă spre răsipire, căriia iarăş să milostiveaşte Domnul, bătând pre nepriiatinii ei.

1. Drept adecă Tu eşti, Doamne, de mă voiu întreba cu Tine. Însă ceale dreapte voiu grăi cătră Tine: *„Pentru ce calea necredincioşilor sporeaşte? Bine iaste tuturor celor ce nelegiuiesc şi nedrept lucrează. *Iov 21, 7. Havacuc 1, 13.

2. Săditu-i-ai şi au slobozit rădăcini, sporesc şi fac rod. Aproape eşti Tu de gura lor, şi departe de rărunchii lor.

3. Şi Tu, Doamne, m-ai cunoscut, văzutu-m-ai şi ai cercat inima mea cu Tine. Adună-i ca pre o turmă spre jârtvire şi-i sfinţeaşte în zioa uciderii!

4. Până când va jelui pământul şi iarba a tot ţinutul să va usca pentru răotatea celor ce lăcuiesc într-însul? Mistuitu-s-au jivina şi cea zburătoare, că au zis: «Nu va vedea ceale mai de pre urmă ale noastre»”.

5. De te-ai ostenit alergând cu pedestraşii, cum te vei putea certa cu caii? Iară, de vei urma în pământul păcii, ce vei face întru mândria Iordanului?

401r 6. Că şi fraţii tăi şi casa tătâni-tău şi aceia || au oştit asupra ta şi au strâgat după tine cu glas plin. Nu creade lor când vor grăi ţie ceale bune.

7. Părăsit-am casa mea, slobozit-am moşiia mea, dat-am sufletul mieu cel iubit în mâna nepriiatinilor lui.

8. Făcutu-s-au mie moştenirea mea ca leul în pădure; dat-au împrotiva mea glas, pentru aceaea o am urât.

9. Au doară paserea pestriţă, moştenirea mea, mie? Au doară pasărea întinsă preste tot? Veniţi, adunaţi-vă toate hiarăle pământului, grăbiţi a o mânca.

10. Păstori mulţi au jefuit viia mea şi au călcat partea mea; dat-au partea Mea cea dorită spre pustiia pustiirii.

11. Pusu-o-au spre răsipire şi au plâns preste mine. Cu pustiire s-au pustiit tot pământul, că nici unul iaste cine să gândească cu inima.

12. Preste toate căile pustiii au venit jefuitorii, că sabia Domnului va îmbuca de la marginea pământului până la marginea lui. Nu iaste pace a tot trupul.

13. Sămănat-au grâu, şi spini au săcerat; moştenirea au luat, şi nu le va folosi. Ruşina-vă-veţi în rodurile voastre, pentru iuţimea mâniii Domnului!

14. Aceastea zice Domnul asupra tuturor vecinilor miei celor răi: „Cei ce ating moşiia care o am împărţit norodului Mieu, Israil, iată, Eu îi voiu zmulge din pământul său şi casa Iudei o voiu zmulge din mijlocul lor.

15. Şi, deacă îi voiu zmulge, Mă voiu întoarce şi-i voiu milui şi-i voiu aduce îndărăpt, omul la moştenirea sa şi omul la locul său. |

401v 16. Şi va fi, de vor învăţa cei deprinşi căile norodului Mieu, să joare în numele Mieu: «Viu e Domnul!», precum au învăţat ei pre norodul Mieu a jura în Vaal. Să vor zidi în mijlocul norodului Mieu.

17. Iară de nu vor auzi, zmulge-voiu neamul acela cu zmulgere şi cu piiardere”, zice Domnul.

Cap 13

Precum şolovarii lui Ieremie ascunşi în Eufrate au putrezit, aşa jidovimea întâi de Domnul lipindu-să, pentru mândria şi închinarea de idoli de la Dânsul să leapădă şi toţi să vor răsipi. Însă de prorocul să cheamă la pocăinţă, ca să scape de reale. Într-alt chip să va lua pentru

nedreptăţile sale, carele la pocăinţă nu să poate aduce, pentru învechitul întru răotăţi obiceaiu; mijloceşte şi mila prorocului.

1. ceastea zice Domnul către mine: „Mergi şi ia ţie şolovari de in, şi-i vei pune pe coapsele tale, şi în apă nu-i vei băga”.
2. Şi mi-am luat şolovari după cuvântul Domnului şi i-am pus pre coapsele meale.
3. Şi au fost cuvântul Domnului către mine a doao, zicând:
4. „Ia şolovarii carii i-ai avut, carii sânt înprejurul coapselor tale şi, sculându-te, mergi la Efrat şi-i ascunde acolo, în gaura pietrii”.
5. Şi m-am dus şi i-am ascuns în Evfrath, precum mi-au poruncit Domnul.
6. Şi au fost după multe zile, au zis Domnul către mine: „Scoală, mergi la Evfrath şi ia de acolo şolovarii carii ţ-am poruncit să-i ascunzi acolo”. ||
7. Şi m-am dus la Evfrath şi am săpat şi am scos şolovarii din locul unde-i ascunseasem. 402r
Şi iată, putrăzise şolovarii aşa cât nici de o slujbă era.
8. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
9. „Aceastea zice Domnul: «Aşa voiu face a putrezi mândriia Iudei şi mândriia Ierusalimului cea multă.
10. Norodul acest rău, carii nu vreau a auzi cuvintele Meale şi umblă întru schimbarea inimii sale şi s-au dus după dumnezei streini, să le slujască şi să li să închine. Şi vor fi ca şolovarii aceştia, carii de nici o slujbă sânt.
11. Că, precum să lipesc şolovarii de coapsele omului, aşa am cleit Mie toată casa lui Israil şi toată casa Iudei – zice Domnul – ca să-M fie spre norod şi spre nume şi spre laudă şi spre slavă; şi n-au auzit».
12. Zice-vei, dară, către dânşii cuvântul acesta: «Aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil: ‘Toată plosculiţa să va umplea de vin’». Şi vor zice către tine: «Au doară nu ştim că toată plosculiţa să va umplea de vin?»
13. Şi vei zice către dânşii: «Aceastea zice Domnul: ‘Iată, Eu voiu umplea pre toţi lăcuitorii pământului acestuia şi împăraţii carii şed din rădăcina lui David pre scaunul lui, şi preoţii şi prorocii şi pre toţi lăcuitorii Ierusalimului, de beţie.
14. Şi-i voi răsipi pre om de către fratele său, şi pre părinţi şi pre fii aşijderea – zice Domnul –, nu voiu ierta şi nu voiu îngădui, nici Mă voiu milostivi a nu-i răsipi’». |
15. Auziţi şi în urechi luaţi! Să nu vă înălţaţi, că Domnul au grăit: 402v
16. «Daţi Domnului, Dumnezeului vostru, slavă, mai înainte de-a întuneca şi mai înainte de-a să potigni picioarele voastre la munţii cei cu ceaţă. Aştepta-va lumina şi o va pune spre umbra morţii şi spre ceaţă»”.
Tânguir. 1, 2. 17. Iară de nu veţ auzi aceasta, într-ascuns va plânge sufletul mieu de către faţa mândriii; plângând va plânge şi va izvorî ochiul mieu lacrămi, că s-au prins turma Domnului.
18. „Zi împăratului şi stăpânitoarii: «Smeriţi-vă, şedeţi, că s-au pogorât despre capul vostru cununa slavii voastre!»
19. Cetăţile austrului închise sânt şi nu este cine să deşchiză. Dusu-s-au tot Iuda cu robie desăvârşit.
20. Rădicaţi ochii voştri şi vedeţi cei ce vin de către criveţu! Unde e turma carea s-au dat ţie, dobitocul tău cel cinstit?
21. Ce vei zice când te va cerceta, că tu i-ai învăţat împrotiva ta şi i-ai deprins asupra capului tău? Au nu te vor apuca dureri ca pre muierea ce naşte?
*Jos 30, 14 22. Iară de vei zice întru inima ta: «Pentru ce mi-au venit aceastea?» *Pentru mulţimea nedreptăţilor tale s-au dezvălit ceale mai de ruşine ale tale, pângăritu-s-au tălpile tale.
23. De va putea ethiopul a schimba piealea sa sau pardul pestriţiile sale, şi voi veţi putea bine a face, deacă aţi învăţat răul. ||
24. Şi voiu împrăştia ca pozderia carea de vânt să răpeaşte în pustie. 403r
25. Aceasta e soartea ta şi partea măsurii tale de la Mine – zice Domnul – că te-ai uitat de Mine şi ai nădăjduit întru minciună.
26. Pentru aceaea şi Eu am golit coapsele tale înaintea feaţii tale şi s-au arătat ocara ta,
27. Preacurviile tale şi rânchezarea ta, nelijuirea preacurviii tale. Preste măguri, în câmp, am văzut urăciunile tale. Amar ţie, Ierusalime, nu te vei curăţi după Mine! Până când încă?”

Cap 14

Seaceta mare în pământul Iudei, pentru păcatele norodului. Şi, rugându-să prorocul pentru izbăvirea ei, şi mila să opreaşte de la Domnul a să ruga pentru dânşii. Nici priimeaşte Dumnezeu posturile lor şi jârtvele, ci şi prorocii carii le făgăduiesc negrijea, cu dânşii vor peri. Plânge Ieremie pre cei morţi de sabie şi de foame şi, mărturisind păcatele norodului, să roagă pentru milă.

1. are au fost cuvântul Domnului către Ieremie despre cuvintele seacetei:
2. „Jeluit-au Iuda şi porţile ei au căzut şi s-au întunecat în pământ, şi strâgarea Ierusalimului s-au suit.
3. Cei mai mari au trimis mai micii săi la apă; venit-au a scoate, n-au aflat apă, dus-au îndărăpt vasele sale goale; turburaţi au fost şi năcăjiţi şi au acoperit capetele sale. |
403v 4. Pentru certarea pământului, că n-au venit ploaie pre pământ, turburatu-s-au lucrătorii de câmp, acoperit-au capetele sale.
5. Că şi cerbiţa în câmp au fătat şi au lăsat, că nu era iarbă.
6. Şi măgarii sălbateci au stătut în râpi, tras-au vânt ca zmeii, scăzut-au ochii lor, că nu era iarbă".
7. De vor răspunde noao nedreptăţile noastre, Doamne, fă pentru numele Tău, că multe sânt dosirile noastre, Ţie am păcătuit.
8. Aşteptarea lui Israil, mântuitoriul lui în vreame de năcazu; căci ca un lucrătoriu de câmp vei să fii pre pământ şi ca un călătoriu ce abate a rămânea.
9. Căci vreai a fi ca un om ce rătăceaşte, ca un tare ce nu poate mântui? Iară Tu întru noi eşti, Doamne, şi numele Tău s-au chemat preste noi; nu ne părăsi!
10. Aceastea zice Domnul norodului acestuia: „Cel ce au iubit a clăti picioarele sale şi nu s-au odihnit, şi Domnului n-au plăcut, acum îş va aduce aminte de nedreptăţile lor şi va cerceta păcatele lor".
11. Şi au zis Domnul către mine: *„Să nu te rogi pentru norodul acesta spre bine! *Sus 7, 16
12. Când vor posti, nu voiu asculta cererile lor; şi de vor aduce arderi de tot şi jârtve, şi 11, 14.
nu le voiu priimi, că cu sabie şi cu foamete şi cu ciumă îi voiu mistui".
13. Şi am zis: „A, a, a, Doamne, Dumnezeule! Prorocii le zic lor: *«Nu veţi vedea sabia *Sus 5, 12.
şi foamete nu va fi întru voi, ci pace adevărată vă va da în locul acesta»". || Jos 23, 17.
404r 14. Şi au zis Domnul către mine: *„Minciunos prorocesc întru numele Mieu. Nu i-am *Jos 29, 9.
trimis şi nu le-am poruncit, nici am grăit către dânşii. Vedeare mincinoasă şi vrăjitorie şi înşelăciune şi amăgirea inimii sale prorocesc voao.
15. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul: „Despre prorocii carii prorocesc în numele Mieu, carii Eu nu i-am trimis. Zicând: «Sabie şi foamete nu va fi pe pământul acesta», de sabie şi de foamete să vor săvârşi prorocii aceia.
16. Şi noroadele cărora prorocesc vor fi lepădate în căile Ierusalimului de foamete şi de sabie şi nu va fi cine să-i îngroape, ei şi muierile lor, feciorii şi featele lor, şi voiu vărsa preste dânşii răotatea sa.
17. Şi vei zice către dânşii cuvântul acesta: *«Izvorească ochii miei lacrămi noaptea şi zioa, *Tânguiri 1, 16
şi nu tacă, că cu mare înfrângere s-au înfrământ fecioara, fata norodului Mieu, cu rană rea foarte». şi 2, 18.
18. De voiu ieşi la câmpuri, iată cei ucişi de sabie! Şi de voiu întra în cetate, iată cei supţiaţi de foame! Ci şi prorocul şi preotul s-au dus la pământul care nu-l ştiia".
19. Au doară aruncând ai lepădat pre Iuda? Au pre Sion l-au urât sufletul Tău? Pentru ce dară ne-ai lovit, aşa cât nici o vindecare iaste? *Aşteptat-am pace, şi nu e bine; şi *Sus 8, 15.
vreamea de lăcuire, şi iată, turburare!
20. Cunoscut-am, Doamne, necredinţele noastre, nedreptăţile părinţilor noştri, că am păcătuit Ţie.
21. Nu ne da spre ocară pentru numele Tău, nici ne face ruşinea scaunului slavii Tale!
404v Adu-Ţi | aminte, să nu faci deşert aşezământul Tău de leage cu noi!
22. Au doară sânt întru ceale cioplite a limbilor carii să ploaie? Au ceriurile pot da ploi? Au nu Tu eşti Domnul, Dumnezeul nostru, pre care l-am aşteptat? Că Tu ai făcut toate aceastea!

Cap 15

Că nici cu rugăciunile lui Moisi, nici cu a lui Samuil să va pleca, zice Domnul, ca să nu dea norodul Ierusalimului foametei, sabiei, ciumei şi robiei, că, certat fiind, n-au vrut să înţeleagă. Să jeluiaşte prorocul că au fost pricina neînţeleagerii şi iarăşi, că, vestind cuvântul lui

Dumnezeu, au răbdat ocară, căruia Domnul făgăduiaşte ajutoriu, cu certarea jidovilor. Făgăduiaşte, afară de aceaea, şi tărie şi izbăvire şi milă celor ce să vor întoarce către Dânsul.

1. Şi au zis Domnul către mine: „De va sta Moisi şi Samuil înaintea Mea, nu iaste sufletul Mieu către norodul acesta. Leapădă-i de la faţa Mea şi să iasă!
2. Iară, de vor zice către tine: «Încătro vom ieşi?», vei zice către dânşii: «Aceastea
*Zah. 11, 9. zice Domnul: *'Carii la moarte, la moarte; carii la sabie, la sabie; şi carii la foamete, la foamete; şi carii la robie, la robie!
3. Şi voiu cerceta preste dânşii patru fealiuri, zice Domnul: sabiia spre ucidere şi cânii spre rumpere şi paserile ceriului şi fiarăle pământului spre mâncare şi răsipire.
*4 Împăr. 21, 2, 11. 4. Şi îi voiu da spre înfierbântarea tuturor împărăţiilor pământului, *pentru Manasie, fiiul Ezechiii, împăratului Iuda, preste toate care au făcut în Ierusalim. | |
5. Că cine să va milostivi spre tine, Ierusalime? Au cine să va întrista pentru tine? Au cine 405r
să va duce a să ruga pentru pacea ta?
6. Tu M-ai părăsit – zice Domnul – îndărăpt te-ai dus; şi voiu întinde mâna Mea preste tine şi te voiu omorî. Ostenit-am rugându-Mă.
7. Şi-i voiu împrăştiia cu vânturătoarea în porţile pământului. Omorât-am şi am pierdut pre norodul Mieu şi măcar că de la căile sale nu s-au întors,
8. Înmulţitu-s-au mie văduvele lui preste năsipul mării; Adusu-le-am lor, preste maica tinărului, jefuitoriu amiazăzi; trimis-am preste cetate de năpraznă groază.
*1 Împăr. 2, 5. 9. *Slăbit-au ceaea ce au născut şeapte, scăzut-au sufletul ei, **apus-au ei soarele, încă
**Amos 8, 9. fiind zio; turburatu-s-au şi s-au ruşinat. Şi rămăşiţele ei spre sabie le voiu da înaintea nepriiatinilor lor'»", zice Domnul.
10. Amar mie, maica mea, căci m-ai născut om de gâlceavă, om de neînţeleagere întru tot pământul! N-am cămătărit, nici mi-au cămătărit cineva; toţi mă blastămă.
11. Zice Domnul: „De nu rămăşiţele tale spre bine, de nu te-am întimpinat în vreame de năcazu şi în vreame de supărare asupra nepriiatinului,
12. Au doară să va păciui fierul cu fierul de la criveţu şi arama?
13. Bogăţiile tale şi comoarăle tale spre jefuire le voiu da în dar, întru toate păcatele tale şi întru toate hotarele tale.
14. Şi voiu aduce nepriiatinii tăi din pământul care nu-l ştii; că foc s-au aprins întru iuţimea Mea, preste voi va arde".
15. Tu ştii, Doamne, adu-Ţi aminte de mine şi | mă cercetează şi mă apără de către cei 405v
ce mă gonesc; să nu mă iai întru răbdarea Ta. Ştii că am răbdat pentru Tine ocară.
16. Aflatu-s-au cuvintele Tale şi le-am mâncat; şi s-au făcut mie cuvântul Tău spre bucurie şi spre veseliia inimii meale, că s-au chemat numele Tău preste mine, Doamne, Dumnezeul oastelor.
*Psalm 2, 1 şi 15, 4. 17. *N-am şezut în sfatul celor ce să juca şi m-am fălit de către faţa mâniii Tale; sângur şedeam, că cu amânânţare m-ai umilit.
*Jos 30, 15. 18. *Căci s-au făcut durearea mea depururea şi rana mea dejnădăjduit n-au vrut a să vindeca? Făcutu-s-au mie ca minciuna apelor celor necredincioase?
19. Pentru aceasta, aceastea zice Domnul: „De te vei întoarce, te voiu întoarce şi înaintea feaţii Meale vei sta. Şi, de vei deschilini cel scump de cel slab, ca gura Mea vei fi. Întoarce-să-vor ei la tine, şi tu nu te vei întoarce la ei.
20. Şi te vei da norodului acestuia spre zid de aramă tare. Tăbări-vor asupta ta şi nu vor birui, că Eu cu Tine sânt, să te mântuiesc şi să te scoţu, zice Domnul.
21. Şi te voiu izbăvi din mâna celor răi şi te voiu răscumpăra din mâna celor tari".

Cap 16

Opreaşte Domnul să nu să însoare prorocul, vestind că jidovii cu multe fealiuri de morţi vor peri, aşa cât morţii nu să vor îngropa, nici să vor plânge de cei vii, pentru închinarea de idoli a părinţilor şi a fiilor şi pentru părăsita leagea Domnului. Ci după aceaea, prin pescari şi vânători îi va întoarce Domnul la pământul său, întru carele ei, împreună cu neamurile, îş vor mărturisi Dom | | nului păcatele sale. 406r

1. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. „Nu vei lua muiare şi nu vor fi ţie fii şi feate în locul acesta".
3. Că aceastea zice Domnul preste fii şi preste feate carii să nasc în locul acesta şi preste maicele lor care i-au născut şi preste părinţii lor dintr-a cărora rudă s-au născut în pământul acesta:

4. „Cu morţi de bolnăviri vor muri, nu să vor plânge şi nu să vor îngropa, spre gunoiu preste faţa pământului vor fi. Şi cu sabie şi cu foamete să vor mistui şi va fi trupul lor spre hrană paserilor ceriului şi hiarălor pământului”.

5. Că aceastea zice Domnul: „Să nu întri în casă de oaspeţi, nici mergi a plânge, nici îi mângăia, că am luat pacea Mea de la norodul acesta – zice Domnul – mila şi îndurerile.

6. Şi vor muri cei mari şi cei mici în pământul acesta. Nu să vor îngropa, nici să vor plânge, nici să vor străpunge, nici pleşuvire va fi pentru dânşii;

7. Nici vor frânge pentru dânşii jealnicului pâine, a-l mângăia pentru cel mort, şi nu le vor da păhar de beutură, a-i mângăia pentru tatăl său şi muma.

8. Şi în casă de ospăţu nu întra să şezi cu ei şi să mânci şi să beai”.

9. Că aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: „Iată, Eu voiu lua din locul acesta, în ochii voştri şi în zilele voastre, glasul bucuriii şi glasul veseliii, glasul mirelui şi glasul mireasii.

10. Şi, deacă vei vesti norodului acestuia toate cuvintele aceastea şi-ţ vor zice ţie: *«Căci *Sus 5, 19.
406v au grăit Domnul asupra noastră tot răul acest | mare? Ce e nedreptatea noastră şi care păcatul nostru, care am păcătuit Domnului, Dumnezeului nostru?»,

11. Vei zice cătră dânşii: «Că M-au părăsit părinţii voştri – zice Domnul – şi s-au dus după dumnezei streini, şi au slujit lor şi s-au închinat lor, şi pre Mine M-au părăsit şi leagea Mea nu o au păzit.

12. *Ci şi voi mai rău aţi lucrat decât părinţii voştri; că iată, umblă fieştecare după *Sus 7, 26.
îndărătnicia inimii sale ceii reale, ca să nu Mă auză.

13. Şi vă voiu lepăda de pre pământul acesta pre pământul care nu l-aţi cunoscut voi şi părinţii voştri. Şi veţi sluji acolo dumnezeilor streini zioa şi noaptea, carii nu vă vor da odihnă.

14. Pentru aceaea, iată, zile vin – zice Domnul – şi nu să va mai zice: ‘Viu e Domnul, Cel ce au scos fiii lui Israil din pământul Eghiptului’,

15. Ci: ‘Viu e Domnul, Cel ce au scos fiii lui Israil din pământul criveţului şi din toate pământurile la care i-am lepădaţ. Şi-i voiu întoarce la pământul său, care l-am dat părinţilor lor.

16. Iată, Eu voiu trimite pescari mulţi – zice Domnul – şi-i vor pescui. Şi, după aceastea, le voiu trimite mulţi vânători şi-i vor vâna din tot muntele şi din toată măgura şi din crepăturile pietrilor.

17. Că ochii Miei, preste toate căile lor; nu s-au ascuns de la faţa Mea şi nu s-au pitulat nedreptatea lor de la ochii Miei.

18. Şi voiu răsplăti întâi îndoitele nedreptăţi şi păcatele lor, că au spurcat pământul Mieu în mortăciunile idolilor săi; cu urăciunile sale au umplut moştenirea Mea»”.

19. Doamne, tăria mea şi vârtutea mea şi scăparea mea în zi de năcaz, cătră Tine limbile
407r vor | | veni de la marginile pământului şi vor zice: „Adevărat, minciună au moştenit părinţii noştri şi deşertăciune, carea nu le-au folosit.

20. Au doară va face şieşi omul dumnezei, şi aceia nu sânt dumnezei?”

21. „Pentru aceaea, iată, Eu voiu arăta lor această dată, arăta-voiu lor mâna Mea şi putearea Mea. Şi vor şti că numele Îmi iaste Domnul!”

Cap 17

Jidovii în păcat împietriţi, şi pentru aceaea să vestesc că să vor certa. Blăstămat e cel ce să nădăjduiaşte în om şi blagoslovit e cel ce să nădăjduiaşte întru Dumnezeu. Sângur Dumnezeu ispiteaşte inimile şi fieştecăruia răsplăteaşte după calea sa. Ceare prorocul de la Dumnezeu, întru Carele au avut nădeajde, a să izbăvi şi pre nepriiatini a-i ruşina. Porunceaşte Dumnezeu a păzi sâmbăta, ca toate să fie Ierusalimului spornice, care, într-alt chip, cu foc să va mistui.

1 Păcatul ludei scris iaste cu panachidă de fier, în unghe de diamant însămnat preste lăţimea inimii lor şi în cornurile oltarelor lor.

2 Când îşi vor aduce aminte fiii lor de oltarele sale şi de grâncii săi şi de copacii umbroşi, în munţii cei înalţi,

3. Jârtvind în câmp. Tăria ta şi toate comoarăle tale spre răsipire le voiu da, ceale înalte ale tale pentru păcate în toate hotarele tale.

4. Şi vei fi sângură lăsată de la moştenirea ta, carea o am dat ţie. Şi te voiu face a sluji
407v nepriiatinilor tăi în pământul care nu-l | cunoşti; că foc ai aprins întru iuţimea Mea, până în veac va arde”.

*Isaie 30, 2 şi 31, 1. 5. *Aceastea zice Domnul: „Blăstămat e omul care nădăjduiaşte întru om şi pune trupul braţul său şi de la Domnul să departă inima lui.

Jos 48, 7. *Jos 48, 6. 6. *Că va fi ca miriţele în pustie şi nu va vedea când va veni binele, ci va lăcui în seacetă în pustie, în pământ sărat şi nelăcuit.

7. Blagoslovit e omul cel ce nădăjduiaşte întru Domnul şi va fi Domnul nădeajdea lui.

*Psalm 1, 3. 8. *Şi va fi ca un pom răsădit lângă ape, care la umezală sloboade rădăcinile sale şi nu să va teame când va veni zăduhul; şi va fi frunza lui vearde şi în vreamea de seacetă nu să va griji, nici va înceta cândva a face rod.

9. Îndărătnică e inima tuturor şi necercetată. Cine o va cunoaşte?

*1 Împăr. 16, 7. Psalm 7, 10 Apoc. 2, 23. 10. *Eu, Domnul, Cel ce ispitesc inima şi cercetezu rărunchii, Care dau fieştecăruia după calea sa şi după rodul meşteşugirilor sale.

11. Potârnichea au clocit ceale ce n-au ouat; făcut-au bogăţii, şi nu întru judecată. Întru jumătăţarea zilelor sale le va părăsi şi în cea mai de pe urmă a sa va fi neînţelept".

12. Scaunul slavii înălţimii de început, locul sfinţirii noastre.

13. Aşteptarea lui Israil, Doamne, toţi cei ce Te părăsesc să vor ruşina. Depărtându-să de la Tine, în pământ să vor scrie, că au părăsit vâna apelor celor vii, pre Domnul.

14. Vindecă-mă, Doamne, şi mă voiu vindeca, mântuiaşte-mă şi mântuit voiu fi, că lauda mea Tu eşti.

15. Iată, aceia zic către mine: „Unde e cuvântul Domnului? Vie!" ||

16. Şi eu nu sânt turburat, pre Tine, păstoriul, urmându-Te, şi zioa omului nu o am dorit, Tu ştii. Ce au ieşit din buzele meale drept înaintea Ta au fost. 408r

17. Nu fi Tu mie spre înfricoşare, nădeajdea mea Tu eşti în zi de năcazu.

18. Ruşineaze-să cei ce mă gonesc şi să nu mă ruşinezu eu; adă preste dânşii zi de năcazu şi cu îndoită zdrobire îi zdrobeaşte!

19. Aceastea zice Domnul către mine: „Mergi şi stăi în poarta fiilor norodului, prin carea întră împăraţii Iudei şi ies, şi întru toate porţile Ierusalimului.

20. Şi vei zice către dânşii: «Auziţi cuvântul Domnului, împăraţii Iudei şi tot Iuda şi toţi lăcuitorii Ierusalimului, cei ce întraţi prin porţile aceastea!»"

21. Aceastea zice Domnul: „Păziţi sufletele voastre şi să nu purtaţi povară în zioa sâmbetei, nici să băgaţi prin porţile Ierusalimului.

22. Şi să nu lepădaţi povarăle din casele voastre în zioa sâmbetei şi tot lucru nu veţi face; sfinţiţi zioa sâmbetei, precum am poruncit părinţilor voştri.

23. Şi n-au auzit, nici au plecat ureachea sa, ci au învârtoşat cerbicea sa, ca să nu Mă auză şi să nu ia învăţătura.

24. Şi va fi, de Mă veţi auzi – zice Domnul – ca să nu duceţi povară prin porţile aceastea în zioa sâmbetei. Şi de veţi sfinţi zioa sâmbetei, să nu faceţi într-însa tot lucrul.

25. Vor întra prin porţile cetăţii aceştiia împăraţi şi căpetenii, şezind pre scaunul lui David şi suindu-să în căruţe şi în cai, ei şi căpeteniile lor, oamenii Iudei şi lăcuitorii Ierusalimului; şi va fi lăcuită cetatea aceasta în veac. |

26. Şi vor veni din cetăţile Iudei şi dinprejurul Ierusalimului şi din pământul lui Veniamin şi din câmpii şi din munţi şi de la austru, aducând arderi de tot şi junghiere şi jârtvă şi tămâie. Şi vor băga aducere în casa Domnului. 408v

27. Iară, de nu Mă veţi auzi să sfinţiţi zioa sâmbetei şi să nu aduceţi povară şi să nu băgaţi prin porţile Ierusalimului în zioa sâmbetei, aprinde-voiu foc în porţile ei şi va mistui casele Ierusalimului şi nu să va stânge".

Cap 18

Cu pilda olariului arată Domnul în mâna Sa a fi casa lui Israil, ca după vredniciia lor să le facă lor, macar deşi mainte altăceva a face au zis. Pentru împietrita jidovilor răotate li să vesteaşte perirea. Răscoala jidovilor împrotiva lui Ieremie şi tânguirea lui către Dumnezeu şi vestirea pedeapselor celor ce vor urma pre cei protivnici.

1. Cuvântul care au fost către Ieremie de la Domnul, zicând:
2. „Scoală-te şi te pogoară în casa olariului, şi acolo vei auzi cuvintele Meale".
3. Şi m-am pogorât în casa olariului şi, iată, acela făcea lucrul pe roată.
4. Şi s-au spart vasul care el făcea din tină cu mânile sale; şi, întorcându-să, au făcut din el alt vas, precum plăcuse în ochii lui a face.
5. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

409r 6. *„Au doară ca olariul acesta nu voiu putea fa| |ce voao, casa lui Israil? – zice Domnul. Iată, precum lutul în mâna olariului, aşa sânteţi voi în mâna Mea, casa lui Israil. *Isaie 45, 9. Râm. 9, 8.

7. Fără veaste voiu grăi asupra neamului şi asupra împărăţiii, *ca să o zmulg, să o strâc şi să o răsipesc. *Sus 1, 5.

8. De să va pocăi neamul acesta de răotatea sa, pentru că am grăit împrotiva lui, voiu face şi Eu pocăinţă preste răul ce am gândit a-i face.

9. Şi îndată voiu grăi despre neam şi despre împărăţie, ca să o zidesc şi să o sădesc.

10. De va face rău în ochii Miei, să nu auză glasul Mieu, voiu face pocăinţă spre binele care am grăit a-i face.

11. Acum, dară, zi bărbatului Iudei şi celor ce lăcuiesc în Ierusalim, zicând: «Aceastea zice Domnul: 'Iată, Eu închipuiesc împrotiva voastră răotate şi gândesc împrotiva voastră gândire: *întoarcă-să fieştecarele de la calea sa cea rea şi îndreptaţi căile voastre şi cugetele voastre!'» *4 Împăr. 17, 13. Jos 25, 5 şi 35, 15. Ioan 3, 9.

12. Carii au zis: «Dăznădăjduit-am, că după gândirile noastre ne vom duce, şi fieştecarele îndărătniciia inimii sale ceii reale vom face»".

13. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul: „Întrebaţi neamurile cine au auzit îngroziri ca acealea care au făcut foarte fecioara lui Israil?

14. Au doară va scădea de pre piatra câmpului neaoa Livanului? Au potu-să zmulge apele ce izvorăsc răci şi curg?

15. Că s-au uitat de Mine norodul Mieu, zaluda jârthuind şi împiedecându-să în căile sale în cărările veacului, ca să umble printr-însăle prin cale nebătută.

409v 16. *Să fie pământul lor spre pustiire şi spre | şuierare veacinică; tot cine va treace printr-însul să va minuna şi va clăti cu capul său. *Jos 19, 8 şi 49, 13 şi 50, 13.

17. Ca vântul ce arde îi voiu împărţi înaintea nepriiatinului; dosul, iară nu faţa voiu arăta lor în zioa peririi lor".

18. Şi au zis: „Veniţi şi să gândim împrotiva lui Ieremie gânduri; că nu va peri leagea de la preot, nici sfatul de la cel înţelept, nici cuvântul de la proroc. Veniţi şi să-l lovim cu limba şi să nu ne uităm la toate cuvintele lui!"

19. Ia aminte, Doamne, spre mine şi auzi glasul protivnicilor miei.

20. Au doară să răsplăteşti pentru bine rău, că au săpat groapă sufletului mieu? Adu-Ţi aminte că am stătut înaintea Ta ca să grăiesc pentru dânşii bine şi să întorc urgia Ta de la dânşii.

21. Pentru aceaea, dă fiii lor spre foamete şi-i dă în mânile sabiii! Fie muierile lor fără fii şi văduve, şi bărbaţii să se omoară cu moarte, tinerii lor să se pătrunză cu sabiia în războiu.

22. Auză-să strâgarea din casele lor! Că vei aduce preste dânşii tâlhari de năpraznă; că au săpat groapă să mă prinză şi cursă au ascuns picioarelor meale.

23. Iară Tu, Doamne, ştii tot sfatul lor asupra mea spre moarte. Să nu Te îmblânzeaşti spre nedreptatea lor şi păcatul lor de la faţa Ta să nu să ştargă. Fie căzând înaintea Ta, în vreamea urgiii Tale; rău îi slujaşte!

Cap 19

Ieremie, prin plosculiţa de pământ carea o au spart, arată că norodul lui Israil va peri de sabie şi de foamete, în conăcirea în carea părinţii pre fii vor mânca, pentru multa lor închinare de idoli şi urgisirea cuvintelor lui Dumnezeu.

1. ceastea zice Domnul: „Mergi şi ia plosculiţa olariului cea de pământ de la bătrânii norodului şi de la bătrânii preoţilor, ||

410r 2. Şi ieşi la Valea fiilor Ennon, carea iaste lângă întrarea porţii ceii de pământ, şi vei propovedui acolo cuvintele care Eu voiu grăi către tine.

3. Şi vei zice: «Auziţi cuvântul Domnului, împăraţii Iudei şi lăcuitorii Ierusalimului! Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: 'Iată, Eu voiu aduce năcazu preste locul acesta, aşa cât tot cel ce va auzi îi vor ţiui urechile,

4. Pentru că M-au părăsit şi strein au făcut locul acesta. Şi au jârtvit într-însul dumnezeilor streini, pre carii nu i-au ştiut ei şi părinţii lor şi împăraţii Iudei, şi au umplut locul acesta cu sângele celor nevinovaţi.

5. Şi au zidit ceale înalte lui Vaalim, a-şi arde pruncii săi cu foc spre jârtvă lui Vaalim, care n-am poruncit, nici am grăit, nici s-au suit în inima Mea.

6. Pentru aceaea, iată, zile vin – zice Domnul – şi nu să va mai chema locul acesta Tofeth şi „Valea fiilor Ennon", ci „Valea uciderii".

7. Şi voiu răsipi sfatul Iudei şi al Ierusalimului în locul acesta şi voiu surpa cu sabie înaintea
nepriiatinilor lor şi în mâna celor ce caută sufletele lor şi voiu da trupurile lor mâncare
paserilor ceriului şi fiarălor pământului.
*Sus 18, 16. 8. *Şi voiu pune cetatea aceasta spre mirare şi spre şuierare; tot cel ce va treace printr-însa
Jos 49, 13 să va mira şi va şuiera preste toată rana ei.
şi 50, 13. 9. Şi-i voiu hrăni cu cărnurile fiilor săi şi cu cărnurile featelor sale. Şi fieştecarele trupul
priiatinului său va mânca în conocirea şi strâmtoarea întru carea îi vor închide nepriiatinii
lor şi cei ce caută sufletele lor'».
10. Şi vei frânge ploscuţa în ochii oamenilor carii să vor duce cu tine,
11. Şi vei zice cătră dânşii: «Aceastea zice Domnul oastelor: 'Aşa voiu zdrobi norodul
acesta şi cetatea aceasta, precum să zdrobeaşte vasul olariului, care nu să mai poate
întemeia. Şi în Tofeth să vor | îngropa, căci că nu e alt loc spre îngropare. 410v
12. Aşea voiu face locului acestuia – zice Domnul – şi lăcuitorilor lui. Şi voiu pune cetatea
aceasta ca Tofeth,
13. Şi vor fi casele Ierusalimului şi casele împăraţilor Iudei ca locul Tofeth, necurate; toate
casăle într-a cărora poduri au jârtvit a toată oastea cerească şi au gustat gustările dumnezeilor
streini'»".
14. Şi au venit Ieremie din Tofeth, unde-l trimisease Domnul a proroci, şi au stătut în
pridvorul casei Domnului şi au zis cătră norod:
15. „Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: «Iată, Eu voiu aduce preste
cetatea aceasta şi preste toate oraşele ei toate realele care am grăit împrotiva ei, că au întărit
cerbicea sa ca să nu audă cuvintele Meale»".

Cap 20

Bătut, Ieremie să trimite de Fasur în temniţă şi, dintr-aceaea scos, proroceaşte, ca un proroc minciunos, şi tuturor priiatinilor lui şi a toată Iudeia robiia Vavilonului. Să jeluiaşte, căci să râde şi rabdă ocară şi izgonire pentru cuvântul Domnului şi bleastămă zioa naşterii sale.

1. Şi au auzit Fasur, fiiul lui Emmear preotul, care era rânduit căpetenie în casa
Domnului, pre Ieremie prorocind cuvintele aceastea.
2. Şi au bătut Fasur pre Ieremie prorocul şi l-au trimis în temniţa carea era în
poarta lui Veniamin, cea din sus, în casa Domnului.
3. Şi, luminând a doao zi, au scos Fasur pre Ieremie din temniţă şi au zis cătră el Ieremie:
„Nu Fasur au chemat Domnul numele tău, ci Spaimă de pretutinderi.
4. Că aceastea zice Domnul: «Iată, Eu te voiu da spre spaimă pre tine şi pre toţi priiatinii
tăi. Şi vor cădea de sabiia nepriiatinilor săi, şi ochii tăi vor vedea; şi pre tot Iuda îl voiu da
în mâna || împăratului Vavilonului; şi va duce în Vavilon şi-i va lovi cu sabiia. 411r
5. Şi voi da toată avearea cetăţii aceştiia şi toată osteneala ei şi tot preţul şi toate vistieriile
împăraţilor Iuda le voi da în mâna nepriiatinilor lor. Şi îi vor răpi şi-i vor lua şi-i vor duce
în Vavilon.
6. Iară tu, Fasur, şi toţi lăcuitorii casii tale vă veţi duce în robie şi în Vavilon vei
veni şi acolo vei muri şi acolo te vei îngropa tu şi toţi prietenii tăi cărora ai prorocit
minciuna»".
7. Înceluitu-m-ai, Doamne, şi am fost înceluit. Mai tare decât mine ai fost şi m-ai biruit,
făcutu-m-am spre râs toată zioa, toţi mă batjocoriia.
8. Că încă oarecând grăiesc, glăsuind nedreptatea şi jefuirea neîncetat strâg. Şi s-au făcut
mie cuvântul Domnului spre ocară şi spre batjocură toată zioa.
9. Şi am zis: „Nu-mi voiu aduce aminte de El, nici voiu mai grăi întru numele Lui". Şi
s-au făcut întru inima mea ca focul arzând şi închis în oasele meale. Şi am scăzut, neputând
răbda.
10. Şi am auzit păcatele multora şi groază prinprejur: „Goniţi-l şi să-l gonim!" De la toţi
oamenii carii era păciuiţii miei şi păzitorii coastelor meale: „De cumva s-ar înşela şi să
biruim asupra lui şi să luăm izbândă dintr-însul!"
11. Iară Domnul cu mine iaste ca un oştitoriu tare. Pentru aceaea, cei ce mă gonesc vor
*Jos 23, 40. cădea şi neputincioşi vor fi. Ruşina-să-vor foarte, *că n-au cunoscut ocara cea veacinică,
carea niceaodată nu să va şterge.
*Sus 11, 20 12. *Şi Tu, Domnul oastelor, cercetătoriul celui drept, cel ce vezi rărunchii şi inima, să
şi 17, 10. văzu, rogu-mă, izbânda Ta dintr-înşii, că Ţie am des|coperit pricina mea. 411v

13. Cântaţi Domnului, lăudaţi pre Domnul, că au izbăvit sufletul sâracului din mâna celor răi.
14. *Blăstămată e zioa în carea m-am născut; zioa în carea m-au născut maică-mea nu fie blagoslovită! *Iov 3, 2.
15. Blăstămat e omul cel ce au vestit tătâne-mieu, zicând: „Născutu-s-au ţie feciorăşu!" şi ca cu o bucurie l-au veselit.
16. Fie omul acela precum sânt cetăţile care le-au surpat Domnul şi nu s-au căit, auză strâgarea dimineaţa şi vaietul în vreamea de amiazăzi,
17. Cel ce nu m-au ucis din zgău, să-m fie maică-mea mormânt şi zgăul ei zămislire veacinică!
18. Pentru ce din zgău am ieşit, ca să văd osteneală şi dureare şi să se sfârşască întru ruşine zilele meale?

Cap 21

Răspunde Ieremie trimişilor lui Sedechie împăratului despre conocirea împăratului Navohodonozor, că Iuda să va pedepsi de ciumă, de sabie, de foamete şi de robie şi numai aceia vor rămânea carii vor fugi la haldei. Şi îndeamnă a face judecată, ca nu cumva urgia Domnului de tot să-i mistuiască.

1 Cuvântul care au fost cătră Ieremie de la Domnul, când au trimis la el împăratul Sedechie pre Fasur, fiiul lui Melchie, şi pre Sofonie, fiiul Maasiii preotul, zicând:
2. „Întreabă pentru noi pre Domnul, că Navohodonozor, împăratul Vavilonului, oşteaşte asupra noastră, de cumva va face Domnul cu noi după toate ceale minunate ale Sale şi să se depărtează de la noi".
3. Şi au zis Ieremie cătră dânşii: „Aşa veţi zice lui Sedechie:
4. «Aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil: 'Iată, Eu voiu întoarce vasele războiului
412r care sânt în || mânile voastre şi cu care voi oştiţi împrotiva împăratului Vavilonului şi a haldeilor carii vă conocesc împrejurul zidurilor; şi le voiu aduna în mijlocul cetăţii aceştiia.
5. Şi vă voiu bate Eu pre voi cu mână întinsă şi cu braţ tare şi cu iuţime şi cu urgie şi cu mânie mare.
6. Şi voiu lovi pre lăcuitorii cetăţii aceştiia; oamenii şi hierile de ciumă mare vor muri'.
7. Şi după aceastea, zice Domnul: 'Da-voiu pre Sedechie, împăratul Iudei, şi pre slujile lui şi norodul lui şi pre cei rămaşi într-această cetate, de ciumă şi de sabie şi de foame, în mâna lui Navohodonozor, împăratul Vavilonului, şi în mâna celor ce caută sufletul lor, şi-i vor lovi în ascuţitul sabiei şi nu să va pleca, nici va ierta, nici să va milostivi'».
8. Şi cătră norodul acesta vei zice: «Aceastea zice Domnul: 'Iată, Eu dau înaintea voastră calea vieţii şi calea morţii.
9. *Cine va lăcui în cetatea aceasta va muri de sabie, de foamete şi de ciumă; iară cine va ieşi şi va fugi la haldei, carii vă conocesc, va trăi şi-i va fi sufletul său ca un jaf. *Jos 38, 2.
10. Că am pus faţa Mea pre cetatea aceasta spre rău, şi nu spre bine – zice Domnul – în mâna împăratului Vavilonului să va da şi o va arde cu foc'.
11. Şi casei împăratului Iuda: «Auziţi cuvântul Domnului!
12. Casa lui David, aceastea zice Domnul: *'Judecaţi dimineaţă judecata şi scoateţi pre cel asuprit din mâna năpăstuitoriului, ca nu cumva să iasă ca focul urgiia Mea şi să se aprinză şi să nu fie cine stânge, pentru răotatea cugetelor voastre. *Jos 22, 3.
13. Iată, Eu la tine, lăcuitoarea vălii ceii întregi şi de câmp – zice Domnul – cei ce ziceţi: 'Cine ne va lovi pre noi şi cine va întra în căsile noastre?'
412v 14. Şi voiu cerceta preste voi după rodul cugete|lor voastre – zice Domnul – şi voiu aprinde foc în dumbrava ei şi va îmbuca toate împrejurul ei!'»"

Cap 22

Îndeamnă pre împăratul Iudei şi norodul lui să facă judecată şi dreptate, ca toate să le sporească, într-alt chip toţi vor fi spre răpire. Şi cum că Sellum, adecă Ioachim, fiiul lui Iosie, împăratul Iudei, nu să va mai întoarce în Ierusalim. Ceartă pre cei ce zidesc din nedreptate,

făgăduindu-şi loruşi fericirea părinţilor celor drepţi. Proroceaşte împrotiva necredinciosului Ioachim, fiiul lui Iosie, că nu va avea îngropăciune, şi fiiul acestuia, necredinciosul Iehonie, cu mumă-sa să va duce în Vavilon şi acolo va muri.

1. ceastea zice Domnul: „Pogoară-te în casa împăratului Iudei şi vei grăi acolo cuvântul acesta,
2. Şi vei zice: «Auzi cuvântul Domnului, împăratul Iudei, cel ce şezi pre scaunul lui David, tu şi slujile tale şi norodul tău, cei ce întraţi prin porţile aceastea!
*Sus 21, 12. 3. Aceastea zice Domnul: *'Faceţi giudecată şi dreptate şi izbăviţi pre cel asuprit din mâna năpăstuitoriului; şi nimearnicul şi săracul şi văduva să nu-i întristaţi, nici să-i asupriţi nedrept; şi sânge nevinovat să nu vărsaţi în locul acesta.
4. Că făcând, de veţi face cuvântul acesta, vor întra prin porţile casii aceştiia împăraţi şezând, din viţa lui David, pre scaunul lui şi suindu-să pre căruţe şi pre cai, ei şi slugile şi norodul lor.
5. Iară de nu veţi auzi cuvintele aceastea, în Mine Însum M-am jurat – zice Domnul – că spre pustiire va fi casa aceasta'.
6. Că aceastea zice Domnul preste casa împăratului Iudei: 'Galaad, tu, Mie cap Livanului; de nu, te voiu pune pustie, cetăţi nelăcuite,
7. Şi voiu sfinţi preste tine pre omul ucigătoriu şi armele lui. Şi vor aprinde chedrii tăi cei aleşi şi-i vor prăpădi în foc ||
8. Şi vor treace noroade multe prin cetatea aceasta. Şi va zice fieştecare aproapelui său: 413r
*Ieşire 29, 24. *'Căci au făcut Domnul aşa cetăţii aceştii mari?'
3 Împăr. 9, 8. 9. Şi vor răspunde: 'Pentru că au părăsit legătura Domnului, Dumnezeului său, şi s-au închinat dumnezeilor streini şi au slujit lor'.
10. Să nu plângeţi mortul, nici vă jeluiţi pentru el cu plângere; plângeţi pre cel ce iasă, că nu să va mai întoarce, nici va vedea pământul naşterii sale.
11. Că aceastea zice Domnul către Sellum, fiiul lui Iosue, împăratul Iudei, cel ce au împărăţit pentru Iosue, fratele său, cel ce au ieşit din locul acesta: 'Nu să va mai întoarce aicea,
12. Ci în locul la care l-am mutat; acolo va muri şi pământul acesta nu va mai vedea.
13. Amar celui ce zideaşte casa sa întru nedreptate şi sălaşele sale nu în judecată! Pre prietinul său îl va asupri în zădar şi plata lui nu o va da.
14. Care zice: 'Zidi-voiu mie casă lată şi sălaşe desfătate', cel ce-şi deşchide fereştile şi face curse de chedru şi le zugrăveaşte cu crită roşie,
15. Au doară vei împărăţi căci că te asameni chedrului, tată-tău? Au doară nu mâncă şi bea, şi au făcut judecată şi dreptate atunci când îi era bine?
16. Judecat-au cauza săracului şi a celui lipsit spre binele său. Au doară nu pentru aceaea că L-au cunoscut?' – zice Domnul.
17. Iară ai tăi ochi şi inima la lăcomie şi a vărsa sânge nevinovat şi la năpaste şi la alergarea lucrului rău.
18. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul către Ioachim, fiiul lui Iosie, împăratul Iudei: 'Nu vor plânge: 'Vai, frate!' şi 'Vai, soră!' Nu vor hohoti lui: | 'Vai, Doamne!' şi 'Vai, cinstite!' 413v
19. Cu îngroparea asinului să va îngropa, putrezit şi lepădat afară de porţile Ierusalimului'.
20. Suie-te la Livan şi strâgă şi în Vasan dă glasul tău şi strâgă către cei ce trec, că s-au zdrobit toţi iubitorii tăi.
21. Grăit-am către tine întru prisosirea ta şi am zis: 'Nu voiu auzi!' Aceasta e calea ta, din tinereaţele tale, că n-ai auzit glasul Mieu.
22. Pre toţi păstorii tăi îi va paşte vântul, şi iubitorii tăi în robie vor mearge. Şi atunci te vei turbura şi te vei ruşina de toată răotatea ta.
23. Ceea ce şezi în Livan şi faci cuiburi în chedri, cum ai suspinat când ţ-au venit dureri ca durerile ceii ce naşte!
24. Viu sânt Eu – zice Domnul – că de va fi Iehonie, fiiul lui Ioachim, împăratului Iudei, inel în mâna Mea cea dreaptă, de acolo îl voiu zmulge.
25. Şi te voiu da în mâna celor ce caută sufletul tău şi în mâna de a cărora faţă te înfricoşezi, şi în mâna lui Navohodonosor, împăratului Vavilonului, şi în mâna haldeilor.
26. Şi te voiu trimite pre tine şi pre maică-ta carea te-au născut la pământ strein, întru carele nu v-aţi născut, şi acolo veţi muri.
27. Şi la pământul către carele însuşi rădică sufletul său să se întoarcă acolo, nu să vor întoarce'».

28. Au nu vas de pământ e şi zdrobit omul acesta, Iehonie? Au nu vas fără nice o dulceaţă, pentru ce sânt lepădaţi, acela şi sămânţa lui, şi aruncaţi la pământul care nu
415r* l-au cu| |noscut?
29. Pământule, pământule, pământule, auzi cuvântul Domnului!
30. Aceastea zice Domnul: „Scrie pre omul acest Sterp". pre omul carele în zilele sale nu va spori, că nu va fi din sămânţa lui bărbat care să şază pre scaunul lui David şi să mai aibă puteare în Iuda.

Cap 23

Amânănţă Domnu păstorilor carii răsipesc turma şi o rump, făgăduindu-să că va aduce rămăşiţele turmei la locul său şi va deştepta păstorii şi odrazlă lui David, dreaptă, supt carea, cu mare fericire, să vor desfăta. Proroceaşte şi prorocilor celor mincinoşi veacinica ocară, carii înşală pre norod, vrând ca să se uite de numele Domnului. Şi prorocesc, fără voia lui Dumnezeu, cuvântul Domnului povară chemându-l.

1 Vai mar păstorilor carii pierd şi rump turma păşunii Meale", zice Domnul. Ezechil 13, 3
2 Pentru aceaea, aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil, cătră şi 34, 2.
păstorii carii pasc pre norodul mieu: „Voi aţi răsipit turma Mea şi i-aţi lepădat şi nu i-aţi cercetat. Iată, Eu voiu cerceta preste voi răotatea cugetelor voastre, zice Domnul.
3. Şi eu voiu aduna rămăşiţele turmei Meale din toate locurile la care îi voiu lepăda acolo şi voiu întoarce la ţarinile sale; şi vor creaşte şi să vor înmulţi.
4. *Şi voiu deştepta preste ei păstoriu şi-i vor paşte. Nu să vor mai înfricoşa şi nu să vor *Sus 3, 15.
415v spăimânta şi nici unul nu va lipsi din număr, | zice Domnul.
5. *Iată, zile vin – zice Domnul – şi voiu deştepta lui David odrazlă dreaptă şi va împărăţi *Isaie 4, 2
împărat şi înţelept va fi şi va face judecată şi dreptate pre pământ. şi 40, 11
6. În zilele acelea să va mântui Iuda *şi Israil va lăcui fără grije. Şi acesta e numele care şi 45, 8.
îl vor chema: „Domnul cel drept al nostru". *Jos 33, 14.
7. Pentru aceasta, iată, zile vin – zice Domnul – şi nu vor mai zice: «Viu e Domnul, Cel Iezechil 34, 12.
ce au scos pre fiii lui Israil din pământul Eghiptului», Danil 9, 24.
8. *Ci: «Viu e Domnul, Cel ce au scos şi au adus sămânţa casii lui Israil din pământul *Ioan 1, 45.
criveţului şi din toate locurile la care îi lepădasem acolo şi vor lăcui pre pământul său»". 2 Leage 33, 28.
9. Cătră proroci: „Frământă e inima mea în mijlocul mieu, cutremuratu-s-au toate oasele *Sus 16, 14.
meale, făcutu-m-am ca omul beat şi ca omul umed de vin, de la faţa Domnului şi de la faţa cuvintelor Lui celor sfinte.
10. Că de preacurvari s-au umplut pământul, că de la faţa blăstămului au jelit pământul, uscatu-s-au miriştile pustii. Făcutu-s-au alergarea lor rea şi tăria lor neasămănată".
11. „Că prorocul şi preotul s-au pângărit şi în casa Mea am aflat răotatea lor, zice Domnul.
12. Pentru aceaea, calea lor va fi ca lunecarea întru întunearec; că să vor goni şi vor cădea într-însa; că voiu aduce preste ei reale, anul cercetărilor, zice Domnul.
13. Şi între prorocii Samariii am văzut nebunie; prorocea în Vaal şi înceluia pre norodul Mieu, Israil. | |
416r 14. Şi în prorocii Ierusalimului am văzut asămănare de precurvari şi calea minciunii. Şi au întărit mânile celor răi, ca să nu să întoarcă fieştecarele de la răotatea sa. Făcutu-s-au Mie toţi ca Sodoma, şi lăcuitorii ei ca Gomorul!"
15. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul oastelor cătră proroci: *„Iată, voiu hrăni pre *Sus 9, 15.
ei cu pelin şi-i voiu adăpa cu fiiare, că de la prorocii Ierusalimului au ieşit pângărirea preste tot pământul".
16. Aceastea zice Domnul oastelor: *„Să nu auziţi cuvintele prorocilor carii vă prorocesc *Jos 27, 9
şi vă înceluiesc; vedearea inimii sale grăiesc, nu din gura Domnului. şi 29, 8.
17. Zic celor ce Mă blastămă: «Grăit-au Domnul: 'Pace va fi voao!'» şi a tot celui ce umblă *Sus 5, 12
întru îndărătniciia inimii sale zis-au: «Nu va veni asupra voastră răul!»" şi 14, 13.
18. Că cine au fost în sfatul Domnului şi au văzut şi au auzit cuvântul Lui? Cine au socotit cuvântul Lui şi L-au auzit?
19. *Iată, volbura dumnezeieştii urgii va ieşi şi viforul, rumpând preste capul necredincioşilor, *Jos 30, 14.
va veni.
20. Nu să va întoarce iuţimea Domnului până când va face şi până când va plini gândul inimii Sale. În zilele ceale mai de pre urmă veţi înţeleage sfatul Lui.

*Jos 27, 15 şi 29, 9.

21. *„Nu trimiteam prorocii, şi ei alerga; nu grăiam către dânşii, şi aceia prorocea.
22. De ar fi stătut în sfatul Mieu şi cunoscute de ar fi făcut cuvintele Meale norodului Mieu, i-aş fi ferit adevărat de la calea sa cea rea şi de la cujetele sale ceale reale.
23. Au gândeşti că Dumnezeu de aproape sânt Eu – | zice Domnul – şi nu Dumnezeu 416v
de departe?
24. De să va pitula omul într-ascunsuri şi Eu nu-l voiu vedea?, zice Domnul. Au nu ceriul şi pământul umplu Eu?, zice Domnul.
25. Auzit-am ce au zis prorocii prorocind întru numele Mieu minciună şi zicând: «Visat-am, visat-am»
26. Până când e aceasta în inima prorocilor ce prorocesc minciună şi prorocesc înşelăciunile inimii sale,
27. Carii vreau a face să se uite norodul Mieu de numele Mieu pentru visurile lor, care spune fieştecare către aproapele său, precum s-au uitat părinţii lor de numele Mieu, pentru Vaal?
28. Prorocul ce are vis, spuie visul, şi cel ce are cuvântul Mieu grăiască cuvântul Mieu adevărat! Pentru ce cu paie la grâu?, zice Domnul.
29. Au doară cuvintele Meale nu sânt ca focul – zice Domnul – şi ca maiul ce zdrobeaşte piatra?
30. Pentru aceaea, iată, Eu către prorocii – zice Domnul –, cei ce fură cuvintele Meale, fieştecare de la aproapele său.
31. Iată, Eu către prorocii – zice Domnul – carii iau limbile sale şi zic: «Zice Domnul».
32. Iată, Eu către prorocii ce visază minciuna – zice Domnul –, cei ce au spus acealea şi au înceluit norodul Mieu întru minciuna sa şi întru minunile sale, când Eu nu-i trimiseasem, nici le poruncisem, carea nimic au folosit norodului acestuia –, zice Domnul.
33. Deci, de te va întreba norodul acesta sau prorocul, sau preotul, zicând: «Ce e povara Domnului?», vei zice către dânşii: «Voi sânteţi povară», că vă voiu lepăda, zice Domnul.
34. Şi prorocul şi preotul şi norodul care zice «Povara Domnului», cerceta-voiu preste omul acela şi preste casa lui. | |
35. Aceastea veţ zice fieştecarele către aproapele şi către fratele său: «Ce au răspuns 417r
Domnul?» şi «Ce au grăit Domnul?»
36. Şi «Povara Domnului» nu să va mai pomeni, că povară va fi fieştecăruia cuvântul său. Şi aţi întors cuvintele Dumnezeului Celui viu, a Domnului oastelor, Dumnezeului nostru.
37. Aceastea vei zice către prorocul: «Ce ţ-au răspuns Domnul?» şi: «Ce au grăit Domnul?»
38. Iară de veţi zice «Povara Domnului», pentru aceasta, aceastea zice Domnul: Căci că ai zis cuvântul acesta, «Povara Domnului»; şi am trimis la voi, zicând: «Să nu ziceţi 'Povara Domnului'».
39. Pentru aceaea, iată, Eu vă voiu lua purtând şi vă voiu lăsa, şi cetatea care v-am dat voao şi părinţilor voştri, de la faţa Mea.
*Sus 20, 11. 40. *Şi vă voiu da spre ocară veacinică şi spre defăimare veacinică, carea niciodată cu uitarea să va ştearge".

Cap 24

Coşniţa de bune zmochine însămnează pre robiţii în Vavilon jidovi, pre carii zice Domnul că-i va aduce la pământul său, carii cu toată inima către Dânsul să vor întoarce. Iară coşniţa realelor zmochine însămnează pre cei ce rămăsease în Ierusalim şi după aceaea fugise în Eghipt, pre carii zice că-i va da spre ocară şi blăstăm.

1. rătatu-mi-au Domnul şi iată, doao coşniţe pline de zmochine, puse înaintea bisericii Domnului, după ce au dus Navohodonosor, împăratul Vavilonului, pre Iehonie, fiiul lui Ioachim, împăratului Iudei, şi pre căpeteniile lui şi faurul şi închizătoriul din Ierusalim şi i-au dus în Vavilon. |
2. O coşniţă avea bune zmochine foarte, precum sânt zmochinele ceale dintâie vreame, 417v
iară o coşniţă avea zmochine reale foarte, care nu să putea mânca, căci că reale era.
3. Şi au zis Domnul către mine: „Ce vezi tu, Ieremie?" Şi am zis: „Zmochine, zmochine bune, bune foarte şi reale, reale foarte, care nu să pot mânca, căci că sânt reale".
4. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
5. „Aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil: «Ca zmochinele aceaste bune, aşa voiu cunoaşte treacerea Iudei carea o am trimis din pământul acesta la pământul haldeilor, spre bine.

6. Şi voiu pune ochii Miei preste dânşii spre mângăiare şi-i voiu întoarce la pământul acesta; şi-l voiu zidi şi nu-i voiu strâca, şi-i voiu sădi şi nu-i voiu zmulge.
7. Şi le voiu da inimă să Mă cunoască, că Eu sânt Domnul; *şi vor fi Mie spre norod şi Eu le voiu fi spre Dumnezeu, că să vor întoarce la Mine în toată inima sa. *Sus 7, 23. Jos 31, 33.
8. *Şi ca zmochinele ceale reale, care nu să pot mânca, căci că sânt reale – aceastea zice Domnul – aşa voiu da spre Sedechie, împăratul Iudei, şi căpeteniile lui, şi pre ceiaalalţi din Ierusalim, carii au rămas în cetatea aceasta şi carii lăcuiesc în pământul Eghiptului. *Jos 29, 17.
9. Şi-i voiu da spre pedepsire şi spre năcăjire tuturor împăraţilor pământului, spre ocară şi parimie şi spre pildă şi spre blăstăm în toate locurile la care i-am lepădat.
10. Şi voiu trimite întru ei sabie, foamete şi ciumă, până când să vor săvârşi de pre pământul care l-am dat lor şi părinţilor lor». ||

418r

Cap 25

Pentru că n-au vrut a auzi pre Ieremie, nici pre ceiaalalţi proroci ce-i îndemna spre pocăinţă, vesteaşte răsipirea Ierusalimului şi robie de şeaptezeaci de ani, şi după aceaea perirea împăraţilor ce-i ţinea robi. Pentru aceea să porunceaşte lui Ieremie a închina păharul iuţimii Domnului cetăţilor Iudei şi celoralalţi împăraţilor locurilor. Văietarea încă vesteaşte păstorilor şi celor mai mari.

1. Cuvântul ce au fost către Ieremie din tot norodul Iudei, în anul al patrulea a lui Ioachim, fiiul lui Iosie, împăratului Iudei (acela e anul dintâi a lui Navohodonozor, împăratului Vavilonului).
2. Care au grăit Ieremie prorocul către tot norodul Iudei şi către toţi lăcuitorii Ierusalimului, zicând:
3. „De la anul al triisprăzeacelea a lui Iosie, fiiul lui Ammon, împăratului Iudei, până la zioa aceasta, acesta e al doaozeaci şi triilea an; fost-au cuvântul Domnului către mine şi am grăit către voi, de noapte sculându-mă şi grăind, şi n-aţi auzit.
4. Şi au trimis Domnul către voi toate slujile Sale, prorocii, sculându-să de demineaţa şi trimiţind; şi n-aţi auzit, nici aţi plecat urechile voastre să auziţ,
5. Când zicea: *«Întoarceţi-vă fieştecare de la calea sa cea rea şi de la cugetele voastre ceale reale şi veţi lăcui pre pământul care l-au dat Domnul voao şi părinţilor voştri, din veac şi până în veac. *4 Împăr. 17, 13. Sus 18, 11. Jos 35, 15.
6. Şi să nu vă duceţi după dumnezei streini, să slujiţi lor şi să vă închinaţi lor, nici pre Mine spre mânie să Mă chemaţi întru lucrurile mânilor voastre, şi nu vă voiu năcăji.
7. Şi nu M-aţi auzit – zice Domnul – ca să Mă chemaţi spre mânie, în lucrurile mânilor voastre, spre răul vostru». |

418v 8. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul oastelor: „Pentru căci că n-aţi auzit cuvintele Meale,
9. Iată, Eu voiu trimite şi voiu lua toate gândurile criveţului – zice Domnul – şi pre Navohodonozor, împăratul Vavilonului, sluga Mea. Şi-i voiu aduce preste pământul acesta şi preste lăcuitorii lui şi preste toate neamurile care sânt împrejurul lui. Şi-i voiu ucide şi-i voiu pune spre mirare şi spre şuierare şi spre pustiiri veacinice.
10. Şi voiu pierde dintr-înşii glasul bucuriii şi glasul veseliii, glasul mirelui şi glasul mireasii, glasul morii şi lumina candelei.
11. *Şi va fi tot pământul acesta spre pustiire şi spre mirare. Şi vor sluji toate neamurile aceastea împăratului Vavilonului ani şeaptezeaci. *2 Paral. 36, 22. 1 Iezdre. 1, 1.
12. Şi, deacă să vor plini ani şeaptezeaci, voiu cerceta preste împăratul Vavilonului şi preste neamul acela – zice Domnul – nedreptatea lor şi preste pământul haldeilor şi-l voiu pune spre pustiiri veacinice. Jos 26, 6 şi 29, 10. Danil. 9, 2.
13. Şi voiu aduce preste pământul acela toate cuvintele Meale care am grăit împrotiva lui, tot ce e scris în cartea aceasta, oricare au prorocit Ieremie împrotiva a toate neamurile,
14. Că au slujit lor, fiind neamuri multe şi împăraţi mari. Şi le voiu răsplăti după lucrurile lor şi după faptele mânilor sale".
15. Că aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: „Ia păharul de vinul iuţimii aceştiia din mâna Mea şi vei închina dintr-însul tuturor neamurilor către care Eu te voiu trimite.
16. Şi vor bea şi să vor turbura şi să vor nebuni de către faţa sabiii carea Eu o voiu trimite între dânşii".
17. Şi am luat păharul din mâna Domnului şi am închinat tuturor neamurilor la carii m-au trimis Domnul: ||

18. Ierusalimului şi cetăţilor Iudei şi împăraţilor ei şi căpeteniilor ei, ca să-i dau spre 419r
pustiire şi spre mirare şi spre şuierare şi spre blăstăm, precum e zioa aceasta;
19. Lui faraon, împăratului Eghiptului, şi slujilor lui şi căpeteniilor lui şi a tot norodului lui;
20. Şi tuturor pretutindini, tuturor împăraţilor pământului celor streini de fel şi tuturor împăraţilor pământului filisteilor şi Ascalonului şi Gazii şi Acaronului şi rămăşiţelor lui Azot;
21. Şi Idumeii şi Moav şi fiilor Ammon
22. Şi tuturor împăraţilor Tirului şi tuturor împăraţilor Sidonului şi împăraţilor pământului ostroavelor, carii sânt preste mare;
23. Şi lui Dedan şi Theman şi Vuzu şi tuturor celor tunşi în coamă
24. Şi tuturor împăraţilor Araviei şi tuturor împăraţilor apusului, carii lăcuiesc în pustie
25. Şi tuturor împăraţilor Zamvriii şi tuturor împăraţilor Elam şi tuturor împăraţilor meadilor
26. Şi tuturor împăraţilor criveţului de aproape şi de departe, fieştecăruia împrotiva fratelui său, şi tuturor împăraţilor pământului, care sânt pre faţa lui. Şi împăratul Sesac va bea după ei.
27. „Şi vei zice către dânşii: «Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: 'Beaţi şi vă îmbătaţi şi borâţi! Şi cădeţi, nici vă sculaţi de la faţa sabiei care Eu voiu trimite între voi!'»
28. Şi, de n-or vrea a lua păhar din mâna ta să bea, vei zice către dânşii: «Aceastea zice Domnul oastelor: 'Bând, veţi bea!'» |
*1 Petru 4, 17. 29. *Că iată, în cetatea în carea s-au chemat numele Mieu, Eu voiu începe a năcăji; şi 419v
voi ca nişte nevinovaţi şi mântuiţi veţ fi? Nu veţi fi mântuiţi, că sabie Eu chem preste toţi lăcuitorii pământului", zice Domnul oastelor.
*Ioil 3, 16. 30. Şi tu vei proroci către dânşii toate cuvintele aceastea şi vei zice către dânşii: *«Domnul
Amos 1, 2. dintru înălţime va răgni şi din lăcaşul cel sfânt va da glasul Său; rugind va rugi preste podoaba Sa; chiuire ca a celor ce calcă să va togmi asupra tuturor lăcuitorilor pământului.
31. Ajuns-au sunetul până la marginile pământului, că judecată e Domnului cu neamurile. Judecă-să Însuşi cu tot trupul; pre cei necredincioşi i-am dat sabiii», zice Domnul.
32. Aceastea zice Domnul oastelor: «Iată, năcazul va ieşi din neam în neam şi volbură mare va ieşi din vârfurile pământului.
33. Şi vor fi ucişii Domnului în zioa aceaea, de la marginea pământului până la marginea lui; nu să vor plânge, nici să vor strânge, nici să vor îngropa, spre gunoiu preste faţa pământului vor zăcea.
34. Văietaţi-vă, păstorilor, şi strâgaţi şi vă prăsăraţi cu cenuşe, voi, cei mai mari ai turmei, că s-au plinit zilele voastre, să vă omorâţi, şi răsipirile voastre, şi veţi cădea ca nişte vase scumpe.
35. Şi va peri fuga de la păstoriu şi mântuirea de la mai-marii turmei.
36. Glasul strâgării păstorilor şi urlatul mai-marilor turmei, că au jefuit Domnul păşunile lor.
37. Şi au tăcut miriştile păcii de către faţa mâniii iuţimii Domnului. ||
38. Lăsat-au ca leul umbrariul său, că s-au făcut pământul lor spre pustiire de către faţa 420r
mâniii porumbiţei şi de către faţa mâniii iuţimei Domnului»".

Cap 26

Prorocind Ieremie tăiarea Ierusalimului de nu să vor întoarce, să prinde de la preoţi şi de la proroci, ci să izbăveaşte prin căpetenii, să nu să ucigă, aducând pildele lui Mihei şi a lui Urie, prorocilor.

1. Întru începutul împărăţiii lui Ioachim, fiiului Iosie, împăratului Iudei, fost-au cuvântul acesta de la Domnul, zicând:
2. „Aceastea zice Domnul: «Stăi în pridvorul casii Domnului şi vei grăi către toate cetăţile Iudei, din carii vin să se închine în casa Domnului, toate cuvintele care Eu ţ-am poruncit să grăieşti către dânşii, să nu scazi vrun cuvânt.
3. De cumva vor auzi şi să se întoarcă fieştecarele de la calea sa cea rea, şi să Mă căiesc de răul ce gândesc a le face pentru răotatea cugetelor lor».
4. Şi vei zice către dânşii: «Aceastea zice Domnul: 'De nu Mă veţi auzi, să umblaţi în leagea Mea, carea v-am dat,
5. Să auziţi cuvintele slugilor Meale, prorocilor, pre carii Eu i-am trimis la voiu, de noapte sculându-Mă şi îndreptând, şi n-aţi auzit.
*1 Împăr. 4, 12. 6. *Da-voiu casa aceasta ca pre Siloe, şi cetatea aceasta o voiu da spre blăstăm tuturor noroadelor pământului'»".

7. Şi au auzit preoţii şi prorocii şi tot norodul pre Ieremie grăind cuvintele aceastea în casa Domnului.

420v 8. Şi, deacă au plinit Ieremie, grăind toate ca|re poruncise lui Domnul să grăiască cătră tot norodul, l-au apucat preoţii şi prorocii şi tot norodul, zicând: „Cu moarte să moară,

9. Căci au prorocit întru numele Domnului, zicând: «Ca Siloe va fi casa aceasta, şi cetatea aceasta să va pustii, căci că nu e lăcuitoriu»". Şi s-au adunat tot norodul asupra lui Ieremie în casa Domnului.

10. Şi au auzit căpeteniile Iudei cuvintele aceastea şi s-au suit din casa împăratului în casa Domnului şi au şezut întru întrarea porţii casii Domnului ceii noao.

11. Şi au grăit preoţii şi prorocii cătră căpetenii şi cătră tot norodul, zicând: „Judecata morţii iaste omului acestuia, că au prorocit împrotiva cetăţii aceştiia, precum aţi auzit cu urechile voastre".

12. Şi au zis Ieremie cătră toate căpeteniile şi cătră tot norodul, zicând: *„Domnul m-au trimis să prorocesc la casa aceasta toate cuvintele aceastea care aţi auzit. *Sus 25, 13.

13. *Acum, dară, bune faceţi căile voastre şi cugetele voastre şi auziţi glasul Domnului, Dumnezeului vostru şi să va căi Domnul de răul ce au grăit asupra voastră. *Sus 7, 3.

14. Iară eu, iată, în mânile voastre sânt. Faceţi ce e bun şi drept în ochii voştri.

15. Însă să ştiţi şi să cunoaşteţi că, de mă veţi ucide, sânge nevinovat veţi da împrotiva voastră şi împrotiva cetăţii aceştiia şi a lăcuitorilor ei, că întru adevăr m-au tremis Domnul la voi, să grăiesc în urechile voastre toate cuvintele aceastea".

16. Şi au zis căpeteniile şi tot norodul cătră preoţi şi proroci: „Nu este omului acestuia
421r judecata morţii, că în numele Domnului, Dumne| |zeului nostru, au grăit cătră noi".

17. Şi s-au sculat oameni dintre bătrânii locului şi au zis cătră toată ceata norodului, grăind:

18. „Mihei din Morasthi au fost proroc în zilele lui Ezechie, împăratului Iudei, şi au zis cătră tot norodul Iudei, zicând: «Aceastea zice Domnul oastelor: *'Sionul ca ţarina să va ara şi Ierusalimul spre hâlmă de pietri va fi; şi muntele casei, spre ceale înalte a pădurilor'». *Mih. 3, 12.

19. Au doară cu moarte l-au osândit Ezechie, împăratul Iudei, şi tot Iuda? Au doară nu s-au temut de Domnul şi s-au rugat feaţii Domnului şi s-au căit Domnul de răul ce grăise asupra lor? Direpţ aceaea noi facem rău mare împrotiva sufletelor noastre".

20. Şi au fost om prorocind întru numele Domnului, Urie, fiiul lui Semei din Cariath-iarim; şi au prorocit asupra cetăţii aceştiia şi asupra pământului acestuia, după toate cuvintele lui Ieremie.

21. Şi au auzit împăratul Ioachim şi toţi putearnicii şi căpeteniile lui cuvintele aceastea. Şi l-au căutat împăratul a-l ucide. Şi au auzit Urie şi s-au temut şi au fugit şi au întrat în Eghipt.

22. Şi au trimis împăratul Ioachim oameni în Eghipt, pre Elnathin, fiiul lui Ahovor, şi bărbaţi cu el în Eghipt.

23. Şi au scos pre Urie din Eghipt şi l-au adus la împăratul Ioachim şi l-au lovit cu sabiia. Şi au lepădat trupul lui în mormânturile obştii ceii necinstite.

24. Deci mâna lui Ahicam, fiiului Safan, au fost cu Ieremie, ca să nu să dea în mâna norodului şi să-l omoară. |

421v

Cap 27

După ce trimite legături la mulţi împăraţi, le zice că, de vor vrea a sluji împăratului Vavilonului şi următorilor lui, vor rămânea în ţara sa; într-alt chip, vor peri de sabie, de foamete şi de ciumă. Năvălind asupra prorocilor celor minciunoşi, carii altă prorocesc, înşelând norodul, vesteaşte cum că şi sfintele vase ce au mai rămas să vor duce în Vavilon, şi mai apoi să vor întoarce în Ierusalim.

1. n începutul împărăţiii lui Ioachim, fiiul lui Iosie, împăratului Iudei, fost-au cuvântul acesta cătră Ieremie de la Domnul, zicând;

2. Aceastea zice Domnul cătră mine: „Fă-ţi legături şi lanţuri şi le vei pune în grumazul tău.

3. Şi le vei trimite la împăratul Edomului şi la împăratul Moav şi la împăratul fiilor Ammon şi la împăratul Tirului şi la împăratul Sidonului, prin mâna solilor carii au venit în Ierusalim la Sedechie, împăratul Iudei.

4. Şi le vei porunci să grăiască cătră domnii săi: «Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil! Aceastea veţi zice cătră domnii voştri:

5. 'Eu am făcut pământul şi oamenii şi dobitoacele care sânt pre faţa pământului, întru putearea Mea cea mare şi întru braţul Mieu cel întins, şi l-am dat celui ce au plăcut întru ochii Miei.
6. Şi acum, dară, Eu am dat toate ţările aceastea în mâna lui Navohodonozor, împăratului Vavilonului, slugii Meale. Încă şi fiarele câmpului le-am dat lui să-i slujască.
7. Şi vor sluji lui toate neamurile şi fiiului lui şi fiiului fiiului lui, până când va veni vreamea pământului lui şi a luiş. Şi vor sluji || lui neamuri multe şi împăraţi mari. 422r
8. Iară neamul şi împărăţiia carea nu va sluji lui Navohodonozor, împăratului Vavilonului, şi care nu-ş va pleca grumazul supt jugul împăratului Vavilonului, în sabie şi în foamete şi în ciumă voiu cerceta preste neamul acela – zice Domnul – până când îi voiu săvârşi în mânile lui.
*Sus 23, 16. Jos 29, 8. 9. *Voi, dară, să nu auziţi prorocii voştri, vrăjitorii şi văzătorii de visuri şi gâcitorii şi fărmecătorii, carii vă zic voao: 'Nu veţi sluji împăratului Vavilonului!'
10. Că minciună vă prorocesc, ca să vă depărteaze de la pământul vostru şi să vă leapede şi să periţi.
11. Iară neamul care-ş va supune cerbicea supt jugul împăratului Vavilonului şi va sluji lui, îl voiu slobozi la pământul său – zice Domnul – şi-l voiu chivernisi şi va lăcui într-însul'».
12. Şi către Sedechie, împăratul Iudei, am grăit după toate cuvintele aceastea, zicând: „Supuneţi-vă grumazii supt jugul împăratului Vavilonului şi slujiţi lui şi norodului lui şi veţi trăi.
13. Căci să muriţi, tu şi norodul tău, de sabie şi de foame şi de ciumă, precum au grăit Domnul către neamul ce nu va vrea a sluji împăratului Vavilonului?
14. Să nu auziţi cuvintele prorocilor celor ce vă zic: «Nu veţi sluji împăratului Vavilonului!», că minciună grăiesc ei voao.
*Sus 14, 14 şi 23, 21. Jos 29, 9. 15. *«Că nu i-am tremis – zice Domnul – şi ei prorocesc întru numele Mieu mincinoase, ca să vă scoată şi să periţi şi voi, şi prorocii carii vă prorocesc»".
16. Şi către preoţi şi către norodul aceasta am grăit, zicând: „Aceastea zice Domnul: «Să nu auziţi cuvintele prorocilor voştri carii vă prorocesc, zicând: 'Iată, vasele Domnului să vor întoarce din Vavilon acum degrabă'», că minciună prorocesc voao. |
17. Deci, dară, să nu-i auziţi, ci slujiţi împăratului Vavilonului, să trăiţi, căci să dă această 422v cetate spre pustiire.
18. Şi, de sânt proroci şi de este cuvântul Domnului într-înşii, întâmpine pre Domnul oastelor, să nu vie vasele ce au rămas în casa Domnului şi în casa împăratului Iudei şi în Ierusalim, în Vavilon".
*4 Împăr. 25, 13. 19. Că aceastea zice Domnul oastelor *către stâlpi, către mare, către temeiuri şi către cealeaalalte vase ce au rămas în cetatea aceasta,
20. Ceale ce n-au luat Navohodonozor, împăratul Vavilonului, când au dus pre Ehonie, fiiul lui Ioachim, împăratul Iudei, din Ierusalim în Vavilon, şi pre toţi mai-marii Iudei şi a Ierusalimului,
21. Că aceasta zice Domnul oastelor, Dumnezeu lui Israil, către vasele ce s-au lăsat în casa Domnului şi în casa împăratului Iudei şi a Ierusalimului:
22. „În Vavilon să vor duce şi acolo vor fi până la zioa cercetării sale – zice Domnul – şi voiu face a le aduce şi a le întoarce la locul său".

Cap 28

Ananie, mincinosul proroc, luând din grumazul lui Ieremie lanţurile, proroceaşte că sfintele vase, cu împăratul şi cu robitul norod, după doi ani să vor întoarce. Ci să porunceaşte lui Ieremie împotivă a proroci şi moarte lui a vesti, carea, după cuvântul lui Ieremie, într-acela an au urmat.

1. Şi au fost în anul acela, în începutul împărăţiii lui Sedechie, împăratului Iudei, în anul al patrulea, în luna a cincea; zis-au către mine Ananie, fiiul lui Azur, prorocul din Gavaon, în casa Domnului, înaintea preoţilor şi a tot norodului, zicând: ||
2. „Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: «Zdrobit-am jugul împăratului 423r Vavilonului!
3. Încă doi ani de zile, şi Eu voiu face a să întoarce la locul acesta toate vasele casii Domnului, care au luat Navohodonozor, împăratul Vavilonului, din locul acesta şi le-au dus în Vavilon.

4. Şi pre Iehonie, fiiul lui Ioachim, împăratul Iudei, şi toată robimea Iudei, carii au întrat în Vavilon, Eu îi voiu întoarce la locul acesta – zice Domnul –, că voiu zdrobi jugul împăratului Vavilonului»".

5. Şi au zis Ieremie prorocul către Ananie prorocul, în ochii preoţilor şi în ochii a tot norodului ce sta în casa Domnului.

6. Şi au zis Ieremie prorocul: „Amin, aşa facă Domnul! Deşteapte Domnul cuvintele tale care ai prorocit, ca să se întoarcă vasele în casa Domnului şi toată robimea din Vavilon în locul acesta.

7. Însă auzi cuvântul acesta, care eu grăiesc în urechile tale şi în urechile a tot norodului:

8. «Prorocii carii au fost mai înainte de mine şi mai înainte decât tine şi au prorocit preste pământuri multe şi preste împărăţii mari, de războiu şi de năcaz şi de foamete,

9. Prorocul care au prorocit pacea, deacă va veni cuvântul lui, să va cunoaşte prorocul care l-au trimis Domnul în adevăr»".

10. Şi au luat Ananie prorocul lanţul din grumazul lui Ieremie proroculuı şi l-au frământ.

11. Şi au zis Ananie în vedearea a tot norodului, zicând: „Aceastea zice Domnul: «Aşa voiu frânge jugul lui Navohodonozor, împăratului Vavilonului, după doi ani de zile, din grumazul tuturor neamurilor»". |

423v 12. Şi s-au dus Ieremie prorocul în calea sa. Şi au fost cuvântul Domnului către Ieremie, după ce au frământ Ananie prorocul lanţul din grumazul lui Ieremie proroculuı, zicând:

13. „Mergi şi vei zice lui Ananie: «Aceastea zice Domnul: 'Lanţurile ceale de lemn le-ai zdrobit şi vei face pentru eale lanţuri de fier'».

14. Că aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: 'Jug de fier am pus pe grumazul tuturor neamurilor acestora, să slujască lui Navohodonozor împăratului Vavilonului, şi vor sluji lui; încă şi hiarăle pământului am dat lui'»".

15. Şi au zis Ieremie prorocul către Ananie prorocul: „Auzi, Ananie! Nu te-au trimis Domnul, şi tu a nădăjdui ai făcut pre norodul acesta în minciună.

16. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul: «Iată, Eu te voiu trimite de pe faţa pământului. Într-acest an vei muri, că împrotiva Domnului ai grăit»".

17. Şi au murit Ananie prorocul în anul acela, în luna a şeaptea.

Cap 29

Cum că robiţii jidovi ani şeaptezeaci în Vavilon vor rămânea proroceaşte şi îi îndeamnă să se sârguiască acolo a să înmulţi şi după aceaea să vor întoarce. Iară cei ce au rămas în Ierusalim, de sabie, de foame şi de ciumă zice că să vor sfârşi. Apoi reale proroceaşte împrotiva lui Ahav, a lui Sedechie şi Semeie, mincinoşilor proroci ce înşela norodul robiii.

1. Şi aceastea sânt cuvintele cărţii carea o au trimis Ieremie prorocul, din Ierusalim la rămăşiţele bătrânilor robiii şi la preoţi şi la proroci şi la tot norodul care-l trecuse Navohodonozor din Ierusalim în Vavilon. ||

424r 2. După ce au ieşit Iehonie împăratul şi doamna şi famenii şi căpeteniile Iudei şi a Ierusalimului şi faurul şi încuietoriul din Ierusalim,

3. În mâna lui Elasa, fiiului Safan, şi a lui Gamarie, fiiului Helchie, pre carii i-au trimis Sedechie, împăratul Iudei, la Navohodonozor, împăratul Vavilonului, în Vavilon, zicând:

4. „Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil, a toată robimea, carea o au trecut din Ierusalim în Vavilon:

5. «Ziditi case şi lăcuiţi, şi sădiţi grădini şi mâncaţi rodul lor.

6. Luaţi muieri şi naşteţi feciori şi feate şi daţ feciorilor voştri muieri, şi featele voastre le daţi bărbaţilor şi nască feciori şi feate. Şi vă înmulţiţi acolo şi să nu fiţi puţâni cu numărul.

7. Şi căutaţi pacea cetăţii la carea v-am făcut a treace; şi vă rugaţi pentru ea către Domnul, că în pacea ei va fi pacea voao».

8. Că aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: *«Să nu vă înşeale prorocii voştri, carii sânt în mijlocul vostru, şi vrăjitorii voştri; şi să nu luaţi aminte la visurile voastre, care voi visaţ. *Sus 14, 13 şi 23, 16, 26 şi 17, 15.

9. Că minciunos ei vă prorocesc în numele Mieu; şi nu i-am trimis», zice Domnul.

10. *Că aceastea zice Domnul: «Deacă vor înceape a să plini în Vavilon ani şeaptezeaci, vă voiu cerceta şi voiu deştepta preste voi cuvântul Mieu cel bun, să vă întorc la locul acesta. *2 Împăr. 36, 21. 1 Ezdra 1, 1. Sus 25, 12. Danil. 9, 2.

11. Că Eu ştiu gândurile care Eu gândesc despre voi – zice Domnul – gânduri de pace, iară nu de năcazu, să vă dau sfârşit şi răbdare. |

12. Şi Mă veţi chema şi vă veţi duce; şi Mă veţi ruga şi Eu vă voiu auzi. 424v
13. Căuta-Mă-veţi şi Mă veţi afla, dacă Mă veţi căuta în toată inima voastră.
14. Şi Mă voiu afla de voi – zice Domnul – şi voiu întoarce robiia voastră şi vă voiu aduna din toate neamurile şi din toate locurile la care v-am gonit – zice Domnul – şi vă voiu face a vă întoarce din locul la care v-am făcut a treace.
15. Că aţi zis: 'Deşteptatu-ne-au noao Domnul proroci în Vavilon'».
16. Că aceastea zice Domnul către împăratul care şade pre scaunul lui David şi către tot norodul, lăcuitoriul cetăţii aceştiia, către fraţii voştri carii n-au ieşit cu voi la robiia.
*Sus 24, 19. 17. Aceastea zice Domnul oastelor: *«Iată, voiu trimite asupra lor sabie şi foamete şi ciumă, şi-i voiu pune ca nişte smochine reale, ce nu să pot mânca, căci că reale sânt.
18. Şi-i voiu goni în sabie, în foamete şi în ciumă. Şi-i voiu da spre năcazuri tuturor împărăţiilor pământului, spre blăstăm şi spre mirare şi spre şuierare şi spre ocară tuturor neamurilor la care Eu i-am lepădat,
19. Pentru că n-au auzit cuvintele Meale – zice Domnul – care le-am trimis prin slujile Meale, prorocii, de noapte sculându-Mă şi trimiţind. Şi n-aţi auzit, zice Domnul.
20. Voi, dară, auziţi cuvântul Domnului, toată robimea carea o am trimis din Ierusalim în Vavilon».
21. Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil, către Ahav, fiiul lui Colie, şi către Sedechie, fiiul Maasiii, carii prorocesc | | voao în numele Mieu, minciunos: «Iată, Eu îi voiu 425r
da în mâna lui Navohodonozor, împăratului Vavilonului, şi-i vor lovi în ochii voştri.
22. Şi să va lua dintre dânşii blăstămul a toată robimea Iudei, care iaste în Vavilon, a celor ce zic: 'Puie-te Domnul ca pre Sedechie şi ca pre Ahav, pre carii i-au prăjit împăratul Vavilonului în foc!'
23. Căci că au făcut nebunie în Israil şi au preacurvit cu muierile priiatinilor săi; şi au grăit cuvânt, în numele Mieu, minţind, care nu l-am poruncit lor; Eu sânt judecătoriu şi martor, zice Domnul».
24. Şi către Semeie Nehelamiteanul vei zice:
25. «Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: 'Pentru că ai trimis în numele tău cărţi la tot norodul care iaste în Ierusalim'. Şi la Sofonie, fiiul Maasiii preotul, şi la toţi preoţii, zicând:
26. 'Domnul te-au dat preot pentru Ioiada preotul, să fii povăţuitoriu în casa Domnului, preste tot bărbatul ce e rănit şi proroceaşte; să-l trimiţi în prinsoare şi în temniţă.
27. Şi acum, căci n-ai certat pre Ieremie Anathotiteanul, cel ce vă proroceaşte?
28. Că despre aceasta au trimis în Vavilon la noi, zicând: 'Lung iaste! Ziditi case şi lăcuiţi, şi săditi gredini şi mâncaţi rodurile lor'»".
29. Şi au cetit Sofonie preotul cartea aceastea în urechile lui Ieremie prorocul.
30. Şi au fost cuvântul Domnului către Ieremie, zicând:
31. „Trimite la toată robimea, zicând: «Aceastea zice Domnul către Semeia Nehelamiteanul: 'Pentru că au prorocit voao Semeie şi Eu nu l-am trimis, şi v-au făcut a nădăjdui în minciună, |
32. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul: 'Iată, Eu voiu cerceta preste Semeia 425v
Nehelamiteanul şi preste sămânţa lui. Nu va fi lui bărbat şezând în mijlocul norodului acestuia şi nu va vedea binele care Eu voiu face norodului Mieu – zice Domnul – că nelegiuire au grăit asupra Domnului'»".

Cap 30

Proroceaşte jidovilor şi fiilor Israil întoarcerea din robia cea grea în carea, pentru păcatele sale, să ţinea; şi cum că, după întoarcere, vor sluji lui Dumnezeu şi lui David împăratului, pre care El îl va deştepta lor întru prisosinţă şi negrije mare, bătând pre nepriiatinii lor.

1. Acest cuvânt ce au fost către Ieremie de la Domnul, zicând:
2. „Aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil, zicând: «Scrie ţie toate cuvintele care am grăit către tine, în carte.
3. Că, iată, zile vin – zice Domnul – şi voiu întoarce întoarcerea norodului Mieu Israil şi Iuda – zice Domnul – şi-i voiu întoarce la pământul care l-am dat părinţilor lor şi-l vor moşteni»".
4. Şi aceaste cuvinte care au grăit Domnul către Israil şi către Iuda,
5. Că aceastea zice Domnul: „Glasul groazei am auzit, înfricoşare, şi nu este pace.
6. Întrebaţi şi vedeţi de naşte parte bărbătească, căci dară am văzut mâna a tot bărbatul preste coapsele sale, ca a ceii ce naşte, şi s-au întors toate feaţele spre gălbenire.

7. *Amar, că mare e zioa aceaea, nici iaste aseaminea ei. Şi vreamea năcazului iaste *Ioil 2, 2, 11.
426r lui || Iacov şi dintr-însul să va mântui. Amos 5, 18.
8. Şi va fi în zioa aceaea – zice Domnul oastelor – frânje-voiu jugul lui din grumazul tău Sof. 1, 15.
şi legăturile lui le voiu rumpe şi nu-l vor mai stăpâni streinii,
9. Ci vor sluji Domnului, Dumnezeului său, şi lui David, împăratului său, care-l voiu deştepta lor.
10. *Tu, dară, nu te teame, sluga Mea, Iacov – zice Domnul – nici te spăimânta, Israil, că, *Isaie 43, 1
iată, Eu te voiu mântui din pământ departe, şi sămânţa ta din pământul robiilor. Şi să va şi 44, 2.
întoarce Iacov şi să va odihni, şi cu tot binele va curge şi nu va fi cine să se înfricoşeaze. Luca 1, 70.
11. Că Eu sânt cu tine – zice Domnul – să te mântuiesc pre tine. Că voiu face săvârşire
întru toate neamurile întru carele te-am împărţit. Iară pre tine nu te voiu face spre săvârşire,
ci te voiu certa întru judecată, ca să nu ţi să pară a fi nevinovat".
12. Că aceastea zice Domnul: „Nevindecată iaste rumperea ta, rea foarte rana ta.
13. Nu iaste cine să judece judecata ta spre legare; folos de leacuri nu iaste ţie.
14. Toţi iubitorii te-au uitat şi nu te vor cauta. *Că bătaia nepriiatinului te-au lovit cu *Sus 23, 19.
certare cumplită, pentru mulţimea nedreptăţii tale. Vârtoasă s-au făcut păcatele tale.
15. Ce strâgi pentru zdrobirea ta? Nevindecată e dorirea ta. Pentru mulţimea nedreptăţii
tale şi pentru vârtoasele tale păcate ţ-am făcut aceastea.
16. Pentru aceaea, toţi cei ce te mâncă să vor îmbuca, şi toţi protivnicii tăi în robie să
426v vor duce; şi cei ce te jefuiesc să vor jefui, şi pre toţ | prădătorii tăi îi voiu da spre pradă.
17. Că-ţ voiu astupa urma ranei şi de ranele tale te voiu vindeca, zice Domnul. Că
„Lepădată", Sioane, te-au chemat. Aceasta e care nu avea cine să o caute".
18. Aceastea zice Domnul: „Iată, Eu voiu întoarce întoarcerea corturilor Iacov, şi de
acoperişurile lui îm va fi milă; şi să va zidi cetatea întru nălţimea sa, şi bisearica după rândul
său să va întemeia.
19. Şi va ieşi dintr-înşii laudă şi glas de jucători; şi-i voiu înmulţi şi nu să vor împuţâna;
şi-i voiu slăvi şi nu să vor supţiia.
20. Şi vor fi fiii lui ca dintâiu, şi ceata lui înaintea Mea va rămânea. Şi voiu cerceta asupra
tuturor carii îl năcăjesc.
21. Şi va fi povăţuitoriul lui dintr-însul şi căpetenie din mijlocul lui să va scoate. Şi-l voiu
lipi şi să va apropiia de Mine; că cine e acesta care să-şi lipească inima sa, să să apropie
de Mine?, zice Domnul.
22. Şi veţi fi Mie spre norod şi Eu voiu fi voao spre Dumnezeu.
23. Iată, volbura Domnului, iuţimea ieşind, viforul căzind, spre capul necredincioşilor
să va odihni.
24. Nu va întoarce mâniia urgiii Domnului până când va face şi va umplea gândirea
inimii sale; în zilele ceale mai de pre urmă le veţi înţeleage".

Cap 31

Zice Domnul că va întoarce pre norodul său Israil din robie, ca întru curgerea bunătăţilor să slujască Domnului. Pentru aceaea, Rahailii să porunceaşte să nu-şi mai plângă fiii. Israil să
427r *cunoaşte a fi după vrednicie certat şi pentru aceaea să po||căiaşte; despre lucrul nou cu care muiarea va încungiura pre bărbat. Păzi-va Domnul a întoarce pre Israil. Despre strugurele acru. Despre noao legătură carea va face Domnul cu casa lui Israil, nici va lepăda cândva toată sămânţa lui.*

1. „În vreamea aceaea, zice Domnul, fi-voiu Dumnezeu tuturor rudeniilor
Israil şi ei Mie vor fi spre norod".
2. Aceastea zice Domnul: „Aflat-au har în pustie norodul cel ce rămăsease de
sabie. Mearge-va la odihna sa Israil".
3. Departe Domnul s-au arătat mie: „Şi întru dragoste veacinică te-am iubit; pentru
aceaea te-am tras, fiindu-Mi milă.
4. Şi iară te voiu zidi şi te vei zidi, fecioară Israil. Încă te vei împodobi cu tâmpenele tale,
şi vei ieşi în hora jucătorilor.
5. Încă vei sădi vii în munţii Samariii; sădi-vor săditorii şi, până va veni vreamea, nu vor
culeage.
6. Că va fi zioa în carea vor strâga păzitorii în muntele Efrem: *«Sculaţi-vă şi să ne suim *Isaie 2, 3
în Sion, la Domnul, Dumnezeul nostru!» şi Mihee 4, 2.

7. Că aceastea zice Domnul: «Săltaţi întru veselie, Iacov, şi rântezaţi împrotiva capului limbilor! Răsunaţi şi cântaţi şi ziceţi: 'Mântuiaşte, Doamne, norodul Tău, rămăşiţele lui Israil!'
8. Iată, Eu îi voiu aduce din pământul criveţului şi-i voiu aduna de la marginile pământului; între carii vor fi orbi şi ştopi, povarnică, şi împreună ceaea ce naşte, ceată mare de cei ce să vor întoarce aici.
9. În plângere vor veni şi întru milă îi voiu întoarce şi-i voiu aduce prin răpejunile apelor pre cale dreaptă; şi nu să vor potigni într-însa; că | M-am făcut lui Israil Tată, şi Efrem întâiul 427v
născutul Mieu iaste».
10. Auziţi cuvântul Domnului, neamuri, şi vestiţi prin ostroavele ceale departe şi ziceţi: «Cel ce au împărţit pre Israil îl va aduna şi-l va păzi, ca păstoriul turma sa».
11. Că au răscumpărat Domnul pre Iacov şi l-au slobozit din mâna celui mai putearnic.
12. Şi vor veni şi vor lăuda în muntele Sionului; şi vor curge la bunătăţile Domnului, preste grâu şi vin şi untdelemn şi fătarea turmelor şi a ciurdelor. Şi va fi sufletul lor ca o grădină stropită şi nu vor mai flămânzi.
13. Atunci să va veseli fecioara în horă, tinerii şi bătrânii împreună. Şi voiu întoarce jealea lor spre bucurie şi-i voiu mângâia şi-i voiu veseli de durearea sa.
14. Şi voiu îmbăta sufletul preoţilor de grăsime; şi norodul Mieu să va umplea de bunătăţile Meale", zice Domnul.
*Math. 2, 18. 15. Aceastea zice Domnul: *„Glas întru înălţime de tânguire s-au auzit, jeale şi plângerea Rahilei, ce-şi plânge fiii săi, şi nu vrea a să mângâia despre dânşii că nu sânt".
16. Aceastea zice Domnul: „Înceate glasul tău de plâns şi ochii tăi de lacrămi! Că iaste plată lucrului tău – zice Domnul – şi să vor întoarce din pământul nepriiatinului,
17. Şi iaste nădeajde celor mai de pre urmă ai tăi – zice Domnul – şi să vor întoarce fiii la hotarele sale.
18. Auzind, am auzit pre Efrem robitul: «Certatu-m-ai şi m-am deprins ca un junc neînvăţat. Întoarce-mă şi mă voiu întoarce, că Tu eşti Domnul, Dumnezeul mieu.
19. Că, după ce m-ai întors, am făcut po||căinţă. Şi, după ce mi-ai arătat, mi-am lovit 428r
şalele. Turburatu-m-am şi m-am ruşinat că am suferit ocara tinereaţelor meale».
20. De e fiiu cinstit Mie, Efrem, de e prunc jingaş, că de când am grăit de el, încă Îm voiu aduce aminte de el; pentru aceaea s-au turburat ceale dinlăuntrul Mieu pentru dânsul şi, luând, îl voiu milui – zice Domnul.
21. Aşază-ţi nădejdioară, pune-ţi amărăciune. Îndreptează inima ta spre cale dreaptă, în carea ai umblat. Întoarce-te, fecioară Israil, şi te întoarce la cetăţile tale aceastea.
22. Până când cu desfătări te slăveşti, fată rătăcită?" Că au zidit Dumnezeu nou pre pământ: muiarea va încunjura pre bărbat.
23. Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: „Încă vor zice cuvântul acesta în pământul Iudei şi în cetăţile lui, deacă voiu întoarce robiia lor: «Blagoslovească-te Domnul, frumuseaţea dreptăţii, muntele cel sfânt!»
24. Şi vor lăcui într-însul Iuda şi toate cetăţile lui împreună, lucrătorii de câmp şi păzitorii turmelor,
25. Că am îmbătat sufletul cel obosit şi tot sufletul flămând l-am săturat!"
26. Pentru aceaea, ca din somn m-au trezvit şi am văzut, şi somnul mieu dulce mie.
27. „Iată, zile vin – zice Domnul – şi voiu sămăna casa lui Israil şi casa Iudei cu sămânţă omenească şi cu sămânţă dobitocească.
28. Şi precum am păzit preste ei, ca să-i smulg şi să-i mistuiesc şi să-i răsipesc şi să-i pierzu şi să-i năcăjesc, aşa voiu păzi | preste ei, ca să-i zidesc şi să-i sădesc – zice Domnul. 428v
*Iezec. 18, 2. 29. În zilele acealea nu vor mai zice: *«Părinţii au mâncat strugur acru, şi dinţii fiilor au strepezit»,
30. Ci fieştecarele întru nedreptatea sa va muri; tot omul ce va mânca strugur acru, strepezi-vor dinţii lui.
*Ovreai 8, 8. 31. *Iată, zile vor veni – zice Domnul – şi voiu lovi casii lui Israil şi casii Iudii aşezământ de leage nou,
32. Nu după legătura care am făcut cu părinţii lor în zioa în carea am apucat mâna lor, să-i scoţ din pământul Eghiptului, legătura carea deşartă o au făcut, şi Eu i-am stăpânit, zice Domnul;
33. Ci aceasta va fi legătura carea voiu lovi cu casa lui Israil, după zilele acealea, zice
*Ovreai 10, 16. Domnul. *Da-voiu leagea Mea întru ceale dinlăuntrul lor, şi întru inima lor o voiu scrii. Şi le voiu fi spre Dumnezeu, şi ei vor fi Mie spre norod.
34. Şi nu va mai învăţa om pre aproapele său şi om pre fratele său, zicând: «Cunoaşte pre Domnul!», că toţi Mă vor cunoaşte, de la cel mai mic până la cel mai mare, zice

Domnul. *Că Mă voiu îmblânzi nedreptăţii lor, şi de păcatul lor nu-Mi voiu mai aduce aminte". *Fapt. 10, 43.

35. Aceastea zice Domnul, Cel ce dă soarele în lumina zilii, rânduiala lunii şi a stealelor, lumina nopţii, Cel ce turbură marea şi sună valurile ei; Domnul Oastelor numele Lui:

36. „De vor scădea legile aceastea înaintea Mea – zice Domnul – atunci şi sământa lui Israil va scădea, ca să nu fie neam înaintea Mea în toate zilele".

37. Aceastea zice Domnul: „De să vor putea măsura ceriurile sus şi a să cerceta temeliile
429r || pământului jos, şi Eu voiu lepăda toată sământa lui Israil, pentru toate care au făcut, zice Domnul.

38. Iată, zile vin – zice Domnul – şi să va zidi cetatea Domnului, de la turnul Hananiil până la poarta unghiului.

39. Şi va ieşi mai încolo îndreptariul măsurii înaintea ei preste dealul Garib şi va încungiura Goatha,

40. Şi toată Valea trupurilor şi a cenuşii şi tot ţânutul morţii, până la răpejunea Chidronului şi până la unghiul porţii cailor despre răsărit, sfântul Domnului. Şi să va zmulge şi nu să va mai strâca în veac".

Cap 32

Conocind Navohodonozor Ierusalimul, Ieremie, în curtea temniţii pus, ţarina în Anathoth, din porunca Domnului o cumpără de la unchiu-său şi porunceşte a să ţinea cartea cumpărării. Aduce înaintea Domnului facerile de bine lui Israil dăruite. Domnul zice că va da cetatea cu norodul împăratului Vavilonului, pentru închinarea lor de idoli, ci apoi îi va chema în Ierusalim şi va lovi cu ei nou aşezământ de leage, ca să-i slujască din toată inima.

1. Cuvântul ce au fost de la Domnul către Ieremie în anul al zeacelea a lui Sedechie, împăratul Iudii; acela e anul al unsprăzeacelea a lui Navohodonzor.

2. Atunci oastea împăratului Vavilonului conocea Ierusalimul. Şi Ieremie prorocul era închis în curtea temniţii, carea era în casa împăratului Iudei.

3. Că-l închisease Sedechie, împăratul Iudei, zicând: „Căci proroceşti, zicând: «Aceastea
429v zice Domnul: 'Iată, | Eu voiu da cetatea aceasta în mâna împăratului Vavilonului şi o va prinde,

4. Şi Sedechie, împăratul Iudei, nu va scăpa din mâna haldeilor, ci să va da în mâna împăratului Vavilonului şi va grăi gura lui cu gura lui, şi ochii lui, ochii lui vor vedea,

5. Şi în Vavilon va duce pre Sedechie şi acolo va fi până când îl voiu cerceta'? zice Domnul» Iară de veţi dimica împrotiva haldeilor, nimic sporiu nu veţi avea".

6. Şi au zis Ieremie: „Fost-au cuvântul Domnului către mine, zicând:

7. «Iată, Hananeil, fiiul lui Sellum, unchiul tău, va veni la tine zicând: 'Cumpără ţie ţarina mea, carea iaste în Anathoth; că ţie să cuvine din rudenie a o cumpăra'».

8. Şi au venit la mine Hananeil, fiiul unchiului mieu, după cuvântul Domnului, la uşa temniţii, şi au zis către mine: «Stăpâneaşte ţarina mea, carea iaste în Anathoth, în pământul lui Veniamin, că ţie să cuvine moşia şi tu eşti aproape a o moşteni». Şi am înţeles că cuvântul Domnului iaste,

9. Şi am luat ţarina de la Hananeil, fiiul unchiu-mieu, carea iaste în Anathoth, şi i-am numărat argint şeapte statire şi zeace arginţi.

10. Şi am scris în carte şi am însămnat şi am pus martori; şi am pus argintul în cumpănă.

11. Şi am luat cartea moşiei însămnate şi togmelele şi aşezământurile şi seamne dinnafară.

12. Şi am dat cartea moşiei lui Varuh, fiiul lui Neri, fiiului Maasie, în ochii lui Hananeil, unchiului mieu, în ochii martorilor carii era scrişi în cartea cumpărării şi în ochii tuturor jidovilor carii şedea în curtea temniţii. ||

430r 13. Şi am poruncit lui Varuh înaintea lor, zicând:

14. «Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: 'Ia cărţile aceastea, cartea cumpărării această însămnată, şi cartea aceasta, care-i deşchisă; şi le pune într-un vas de lut, să poată rămânea multe zile'».

15. Că aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: «Încă să vor moşteni casele şi ţarinele şi viile în pământul acesta».

16. Şi m-am rugat către Domnul, după ce i-am dat cartea moşiei lui Varuh, fiiului Nerii, zicând:

17. «Hei, hei, hei, Doamne Dumnezeule! Iată, Tu ai făcut ceriul şi pământul, cu tăria Ta cea mare şi cu braţul Tău cel întins. Şi nu va fi Ţie greu tot cuvântul;

*Ieşire 34, 7.

18. *Ce faci milă în mii şi răsplăteşti nedreptatea părinţilor lor după ei, Preatare, Mare şi Putearnice, Domnul oastelor numele Ţie!

19. Cel mare cu sfatul şi necuprins cu gândul, a Căruia ochi sânt deşchişi preste toate căile fiilor lui Adam, să răsplăteşti fieştecăruia după căile sale şi după rodul meşteşugirilor lui;

20. Cel ce ai pus seamne şi minunate în pământul Eghiptului până la zioa aceasta şi în Israil, şi în oameni, şi Ţ-ai făcut nume, precum iaste zioa aceasta,

21. Şi ai scos norodul Tău, Israil, din pământul Eghiptului, cu seamne şi cu minuni şi cu mână vârtoasă şi cu braţu întins şi cu groază mare,

22. Şi le-ai dat pământul acesta, care Te-ai jurat părinţilor lor să le dai pământul ce curge lapte şi miere.

23. Şi au întrat şi l-au moştenit şi n-au ascultat de glasul Tău şi în leagea Ta n-au | umblat. Toate care le-ai poruncit să facă n-au făcut; şi li s-au întâmplat toate realele aceastea. 430v

24. Iată, tării s-au rădicat asupra cetăţii, să să prinză. Şi cetatea s-au dat în mânile haldeilor, carii războiesc asupra ei de către faţa sabiei şi a foametei şi a ciumei. Şi oricare ai grăit, s-au întâmplat precum Tu însuţi vezi.

25. Şi Tu zici mie, Doamne Dumnezeule: «Cumpără ţarina cu argint şi pune martori», deacă s-au dat cetatea în mânile haldeilor?".

26. Şi au fost cuvântul Domnului către Ieremie, zicând:

27. „Iată, Eu, Domnul Dumnezeul a tot trupul; au doară Mie greu va fi tot cuvântul?"

28. Pentru aceaea aceastea zice Domnul: „Iată, Eu voiu da cetatea aceasta în mâna haldeilor şi în mânile împăratului Vavilonului şi o vor prinde.

29. Şi vor veni haldeii războind asupra cetăţii aceştiia şi o vor arde, şi casele într-a cărora poduri jârtvea lui Vaal şi gusta dumnezeilor streini gustări am întărâtat,

30. Că era fiii lui Israil şi fiii Iudei necurmat făcând rău în ochii Miei, din pruncia sa; fiii lui Israil, carii până acum Mă întărâta cu lucrul mânilor sale, zice Domnul,

31. Că în iuţimea şi întru urgiia Mea s-au făcut Mie cetatea aceasta, din zioa în carea o au zidit, până la zioa aceasta, carea să va lua dinnaintea Mea,

32. Pentru răotatea fiilor Israil şi a fiilor Iudei, carii au făcut chemându-Mă spre mânie, ei şi împăraţii lor, căpeteniile lor şi preoţii lor şi prorocii lor, oamenii Iudei şi lăcuitorii Ierusalimului. ||

33. Şi au întors către Mine dosurile, iară nu feaţele, când îi învăţam dimineaţa şi-i deprindeam şi nu vrea a auzi să priimească învăţătura. 431r

*4 Împăr. 21, 4.

34. *Şi au pus idolii săi în casa în carea s-au chemat numele Mieu, să o pângărească.

35. Şi au zidit ceale înnalte lui Vaal, care sânt în Valea fiiului Ennon, ca să jârtvească pre fiii săi şi featele sale lui Moloh; carea nu le-am poruncit, nici s-au suit în inima Mea să facă urăciunea aceasta şi spre păcat să ducă pre Iuda".

36. Şi, acum, pentru aceastea, aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil, către cetatea aceasta, de carea voi ziceţi că să va da în mânile împăratului Vavilonului în sabie şi în foamete şi în ciumă:

37. „Iată, Eu îi voiu aduna din toate locurile la care i-am lepădat întru iuţimea Mea şi întru mânia Mea şi întru urgiia mare; şi-i voiu întoarce în locul acesta şi-i voiu face a lăcui fără grije.

38. Şi vor fi Mie spre norod, şi le voiu fi spre Dumnezeu.

39. Şi le voiu da o inimă şi o cale, să să teamă de Mine în toate zilele şi bine să le fie lor şi fiilor lor după ei.

40. Şi voiu lovi cu dânşii lovitură veacinică şi nu voiu înceta bine a le face; şi frica Mea voiu da în inima lor, să nu să deperteaze de la Mine.

41. Şi Mă voiu veseli de ei când le voiu face bine; şi-i voiu sădi pre pământul acesta întru adevăr, în toată inima şi în tot sufletul Mieu".

42. Că aceastea zice Domnul: „Precum am adus preste norodul acesta toată răotatea această mare, aşa voiu aduce preste ei tot binele | carele Eu grăiesc către ei. 431v

43. Şi să vor stăpâni ţarinele în pământul acesta, care voiu ziceţi a fi pustiiu, căci că n-au rămas om şi dobitoc şi s-au dat în mânile haldeilor.

44. Ţarinele să vor cumpăra cu bani şi să vor scrie în carte şi să va pune peceate şi martor să va adaoge în pământul lui Veniamin şi împrejurul Ierusalimului, în cetăţile Iudii şi în cetăţile munteneşti şi în cetăţile câmpeneşti şi în cetăţile despre austru; că voiu întoarce robia lor" – zice Domnul.

Cap 33

Făgăduiaşte Domnul că va ierta păcatele norodului Său şi din robie îi va întoarce, multe faceri de bine urmând. Odrăzli-va lui David odrazla dreptăţii, făcând dreptate şi judecată pre pământ, şi tare e legătura Domnului cu David şi cu sămânţa lui Iacov a o înmulţi foarte.

1. Şi au fost cuvântul Domnului către Ieremie a doao, încă fiind închis în curtea temniţii, zicând:
2. „Aceastea zice Domnul, Cel ce va face şi va închipui acel lucru şi-l va găti, Domnul numele Lui:
3. «Strâgă către Mine, şi te voiu auzi şi voiu vesti ţie lucruri mari şi tari, care nu ştii»".
4. Că aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil, către casele cetăţii aceştiia şi către căsile
432r împăratului Iudei, ceale strâcate, şi că| |tră întăriri şi către sabie:
5. „Celor ce vin să dimice cu haldeii şi să le umple cu trupuri omeneşti carii am ucis în iuţimea Mea şi întru urgiia Mea, ascunzând faţa Mea de către cetatea aceasta, pentru toată răotatea lor,
6. Iată, Eu le voiu aduce urma ranii şi sănătate şi-i voiu vindeca şi le voiu descoperi calea păcii şi a adevărului.
7. Şi voiu întoarce întoarcerea Iudii şi întoarcerea Ierusalimului; şi-i voiu zidi ca din început,
8. Şi-i voiu curăţi de toată nedreptatea sa în carea Mi-au păcătuit. Şi Mă voiu îmblânzi spre toate nedreptăţile lor în care Mi-au greşit şi M-au urgisit.
9. Şi va fi Mie spre nume şi spre bucurie şi spre laudă şi spre săltare tuturor neamurilor pământului, care vor auzi toate bunătăţile care Eu voiu face lor. Şi să vor spăimânta şi să vor turbura de toate bunătăţile şi de toată pacea carea Eu le voiu face".
10. Aceastea zice Domnul: „Încă să va auzi în locul acesta (care voi ziceţi a fi pustiiu, căci că nu e om, nici dobitoc în cetăţile Iudei şi afară de Ierusalim, care s-au pustiit fără om şi fără lăcuitoriu şi fără dobitoc),
11. Glasul bucuriii şi glasul veseliii, glasul mirelui şi glasul mireasii, glasul celor ce zic: «Mărturisiţi-vă Domnului oastelor, că bun e Domnul, că în veac e mila Lui!» şi a celor ce poartă făgăduinţele în casa Domnului, că voiu întoarce întoarcerea pământului ca şi din început", zice Domnul. |
432v 12. Aceastea zice Domnul oastelor: „Încă va fi în locul acest pustiiu, fără om şi fără dobitoc; şi în toate cetăţile lui, lăcaşu de păstoriu ce-ş culcă turmele.
13. În cetăţile cele din munţi şi în cetăţile cele din câmpii şi în cetăţile ceale de către austru şi în pământul lui Veniamin şi împrejurul Ierusalimului şi în cetăţile Iudei, încă vor treace turmele la mâna numărătoriului, zice Domnul.
14. Iată, zile vin – zice Domnul – şi voiu deştepta cuvânt bun, până n-am grăit către casa lui Israil şi către casa Iudei.
15. În zilele acealea şi în vreamea aceaea voiu face a odrăzli lui David odrazla dreptăţii. Şi va face judecată şi dreptate pre pământ.
16. În zilele acealea să va mântui Iuda, şi Ierusalimul va lăcui fără grije. Şi acesta e numele care vor chema, Domnul nostru cel direpţ".
17. Că aceastea zice Domnul: „Nu va peri din David om care să şază pre scaunul casii lui Israil.
18. Şi din preoţi şi din leviţi nu va peri om de la faţa Mea, care să aducă arderi de tot şi să aprinză jârtvă şi să taie jungheri în toate zilele".
19. Şi au fost cuvântul Domnului către Ieremie, zicând:
20. „Aceastea zice Domnul: «De poate fi deşartă rugăciunea Mea cu zioa şi legătura Mea cu noaptea, să nu fie zi şi noapte în vreamea sa.
433r 21. Şi legătura Mea deşartă poate fi cu David, sluga Mea, să nu fie dintr-însul fiiu | | care să împărăţască în scaunul lui, şi leviţii şi preoţii, slujitorii Miei.
22. Precum nu să pot număra stealele ceriului şi a măsura năsipul mării, aşa voiu înmulţi sămânţa lui David, slugii Meale, şi pre leviţi, slujitorii Miei".
23. Şi au fost cuvântul Domnului către Ieremie, zicând:
24. „Au n-ai văzut ce au grăit norodul acesta, zicând: «Doao rudenii, care alesease Domnul, lepădate sânt?» Şi pre norodul Mieu l-au urgisit, căci că nu mai iaste neam înaintea lor".
25. Aceastea zice Domnul: „De n-am pus legătura Mea între zi şi între noapte şi legi ceriului şi pământului,

26. Şi sămânţa lui Iacov, adecă, şi a lui David, slujii Meale, o voiu lepăda, să nu iau din sămânţa lui căpetenii săminţiii lui Avraam şi a lui Isaac şi a lui Iacov, că voiu întoarce întoarcerea lor şi-i voiu milui".

Cap 34

Vesteaşte Domnul că va da pre împăratul Sedechie în mânile împăratului Vavilonului, împreună cu Ierusalimul, care cu foc îl vor arde, pentru că n-au păzit legătura înaintea Domnului făcută, a lăsa slobozi pre cei ce dintre ovreai spre robie supusease.

1. uvântul care au fost cătră Ieremie de la Domnul când Navohodonozor, împăratulu Vavilonului, şi toată oastea lui şi toate împărăţiile pământului care era | supt putearea mânii lui şi toate noroadele tăbărâia împrotiva 433v
Ierusalimului şi împrotiva tuturor cetăţilor lui, zicând:

2. „Aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil: «Mergi şi grăiaşte cătră Sedechie, împăratul Iudii, şi vei zice cătră el: 'Aceastea zice Domnul: 'Iată, Eu voiu da cetatea aceasta în mânile împăratului şi o vor aprinde cu foc.

3. Şi tu nu vei scăpa din mânile lui, ci cu prindere te vei prinde şi în mânile lui vei fi dat. Şi ochii tăi ochii împăratului Vavilonului vor vedea, şi gura lui cu gura ta va grăi şi în Vavilon vei întra'.

4. Însă auzi cuvântul Domnului, Sedechie, împăratul Iudei! Aceastea zice Domnul cătră tine: 'Nu vei muri în sabie,

5. Ci în pace vei muri, şi după arderile părinţilor tăi, împăraţilor celor mai înainte de tine, aşa te vor arde. Şi 'Vai, Doamne!' te vor plânge; că cuvântul Eu am grăit'»", zice Domnul.

6. Şi au grăit Ieremie prorocul cătră Sedechie, împăratul Iudei, toate cuvintele aceastea în Ierusalim.

7. Şi oastea împăratului Vavilonului tăbărea împrotiva Ierusalimului şi împrotiva tuturor cetăţilor Iuda, care rămăsease, împrotiva Lahis şi împrotiva Azeca, că aceastea rămăsease, dintre cetăţile Iudei, cetăţi întărite.

8. Cuvântul care au fost cătră Ieremie de la Domnul, după ce au lovit împăratul Sedechie aşe| |zământ de leage cu tot norodul în Ierusalim, propoveduind: 434r

9. „Să sloboază fieştecarele sluga sa şi fieştecarele slujnica sa, ovreaul şi ovreaia, slobozi; şi nicidecum să-i stăpânească, adecă, pre jidov şi fratele său".

10. Auzit-au dară toate căpeteniile şi tot norodul carii au fost făcut legătură să sloboază fieştecarele sluga sa şi fieştecare slujnica sa slobozi şi să nu-i mai stăpânească. Auzit-au, dară, şi i-au slobozit.

11. Şi s-au întors după aceaea şi au tras îndărăpt slujile şi slujnicele sale, pre carii slobozise slobozi, şi i-au înjugat spre sluji şi slujnice.

12. Şi au fost cuvântul Domnului cătră Ieremie, de la Domnul, zicând:

13. „Aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil: «Eu am lovit legătură cu părinţii voştri în zioa în carea i-am scos din pământul Eghiptului, din casa robiii, zicând:

*Ieşire 21, 2. 14. *'Dacă să vor umplea şeapte ani, sloboază fieştecare pre fratele său, ovreaul, care i
2 Leage 15, 12. s-au vândut, şi va sluji ţie şase ani; şi-l vei slobozi de la tine slobod'. Şi nu M-au auzit părinţii voştri, nici au plecat ureachea sa.

15. Şi v-aţi întors voi astăzi şi aţi făcut ce e drept în ochii Miei, ca să vestiţi slobozenia fieştecarele cătră priiatinul său. Şi aţi făcut legătură înaintea Mea, în casa în carea s-au chemat numele Mieu preste ea.

16. Şi v-aţi întors şi aţi întinat numele Mieu | şi aţi întors fieştecarele sluga sa şi fieştecarele 434v
slujnica sa, pre carii i-aţi fost slobozit să fie slobozi şi în putearea sa; şi i-aţi supus, să vă fie sluji şi slujnice».

17. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul: «Voi nu M-aţi auzit, ca să vestiţi slobozenia, fieştecarele fratelui său şi fieştecarele priiatinului său. Iată, Eu vestesc voao slobozenie – zice Domnul – la sabie, la ciumă şi la foamete, şi vă voiu da spre clătire tuturor împărăţiilor pământului.

18. Şi voiu da bărbaţii carii trec aşezământul Mieu şi n-au ţinut cuvintele aşezământului de leage, cărora s-au odihnit înaintea Mea şi viţel au tăiat în doao părţi şi au trecut între despărţirile lui,

Facere 15, 10. 19. Căpeteniile Iudei şi căpeteniile Ierusalimului, famenii şi preoţii şi tot norodul pământului, carii au trecut între despărţirile viţelului.

20. Şi-i voiu da în mânile neprietinilor săi şi în mânile celor ce caută sufletul lor. Şi va fi stârvul lor spre mâncare paserilor ceriului şi fiarălor pământului.

21. Şi pre Sedechie, împăratul Iudii, şi căpeteniile lui îi voiu da în mânile nepriiatinilor săi şi în mânile celor ce caută sufletele lor, şi în mânile oastelor împăratului Vavilonului, carii s-au depărtat de voi.

22. Iată, Eu poruncesc – zice Domnul – şi-i voiu întoarce în cetatea aceasta şi vor război
435r împrotiva ei şi o vor prinde şi o vor aprinde || cu foc. Şi cetăţile Iudei le voiu da spre pustiire, căci că nu iaste lăcuitoriu»".

Cap 35

Cu pilda ascultării rehaviteanilor, ce ţinea poruncile tătâni-său, macar greale, mustră Domnul neascultarea jidovilor împrotiva poruncilor Sale. Pentru aceaea, cestora Domnul vesteaşte ceale reale, iară celora, ceale bune.

1. Cuvântul care au fost cătră Ieremie de la Domnul, în zilele lui Ioachim, fiiul lui Iosue, împăratului Iudei, zicând:

2. „Mergi la casa rehaviteanilor şi le grăiaşte; şi-i vei băga în casa Domnului, într-o cămară a vistieriilor, şi le vei da a bea vin".

3. Şi am luat pre Iezonie, fiiul lui Ieremie, fiiului Hapsanie, şi pre fraţii lui şi pre toţi fiii lui şi toată casa rehaviteanilor,

4. Şi i-am băgat în casa Domnului, la vistieriia fiilor Hanan, a featei Ieghedelie, omului lui Dumnezeu, care era lângă vistieriia căpeteniilor, preste comoara lui Maasie, fiiului Sellum, care era păzitoriul uşii.

5. Şi am pus înaintea fiilor casii rehaviteanilor păhară pline cu vin şi cănceaie; şi am zis cătră dânşii: „Beaţi vin!"

6. Carii au răspuns: „Nu vom bea vin, că Ionadav, fiiul lui Rehav, tatăl nostru, ne-au poruncit zicând: «Nu veţi bea vin, voi şi fiii voştri, până în veac.

435v 7. Şi case nu veţi zidi şi sămânţă nu veţi | sămăna şi vii nu veţi sădi, nici veţi avea; ci în corturi veţi lăcui în toate zilele voastre, ca să trăiţi zile multe pre faţa pământului, în carele voi nemerniciţi».

8. Ascultat-am dară glasul lui Ioanadav, fiiului Rehav, tatălui nostru, întru toate care ne-au poruncit; aşea, ca să nu bem vin în toate zilele noastre, noi şi muierile noastre şi fiii şi featele noastre,

9. Şi să nu zidim case a lăcui; şi vie şi ţarină şi sămânţă n-am avut,

10. Ci am lăcuit în corturi şi am fost ascultători, după toate care ne-au poruncit Ionadav, tatăl nostru.

11. Iară deacă s-au suit Navohodonozor, împăratul Vavilonului, la pământul nostru, am zis: «Veniţi şi să întrăm în Ierusalim de cătră faţa oastei haldeilor şi de cătră faţa oastei Siriii. Şi am rămas în Ierusalim»".

12. Şi au fost cuvântul Domnului cătră Ieremie, zicând:

13. „Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: «Mergi şi zi oamenilor Iudei şi lăcuitorilor Ierusalimului: 'Au nu veţi priimi învăţătura, să ascultaţi de cuvintele Meale?', zice Domnul.

14. Biruit-au cuvintele lui Ionadav, fiiul lui Rehav, care au poruncit fiilor săi să nu bea vin; şi n-au beut până la zioa aceasta, că au ascultat de porunca tătâni-său. Iară Eu am grăit cătră voi, de dimineaţă sculându-Mă şi grăind, şi n-aţi ascultat de Mine. ||

436r 15. Şi am trimis cătră voi toate slujile Meale, prorocii, sculându-Mă dimineaţă şi trimiţându-i şi zicând: *'Întoarceţi-vă fieştecare din calea sa cea rea şi bune faceţi cugetele voastre; şi să nu urmaţi după dumnezei streini, nici să-i cinstiţi. Şi veţi lăcui pre pământul care l-am dat voao şi părinţilor voştri'. Şi n-aţi plecat ureachea voastră, nici M-aţi auzit. *Sus 18, 11 şi 25, 5.

16. Întărit-au drept aceaea fiii lui Ionadav, fiiului Rehav, porunca tătâni-său, carea le poruncise. Iară norodul acesta n-au ascultat de Mine».

17. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: «Iată, Eu voiu aduce preste Iuda şi preste toţi lăcuitorii Ierusalimului tot năcazul care am grăit împrotiva lor; căci că am grăit cătră dânşii şi nu M-au auzit, chematu-i-am şi nu Mi-au răspuns»".

18. Iară casii rehaviteanilor au zis Ieremie: „Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: « Pentru că aţi ascultat de porunca lui Ionadav, tatălui vostru, şi aţi păzit toate poruncile lui şi aţi făcut toate care v-au poruncit,

19. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: 'Nu va scădea om din ruda lui Ionadav, fiiului Rehav, stând înaintea Mea în toate zilele'»".

Cap 36

Din porunca Domnului trimite Ieremie, închis în temniţă, pre Varuh, cartea amănănţărilor, să o ceteascâ tot norodul, ca să să întoarcă; iară | împăratul Ioachim în foc o arde, poruncind a prinde 436v
pre Ieremie şi pre Varuh, carii era ascunşi. Iară Ieremie, din porunca Domnului, porunceaşte lui Varuh a scrie alta şi cum că Ioachim şi sămânţa lui împreună cu Ierusalimul vor peri, vesteaşte.

1. Şi au fost în anul al patrulea a lui Ioachim, fiiul lui Iosie, împăratului Iudii. Fost-au cuvântul acesta către Ieremie de la Domnul, zicând:
2. „Ia valul cărţii şi vei scrii într-însul toate cuvintele care am grăit ţie asupra lui Israil şi a Iudei şi asupra tuturor neamurilor, din zioa în carea am grăit către tine, din zilele lui Iosie până la zioa aceasta.
3. De cumva auzind casa Iudii toate realele care Eu gândesc a le face, să va întoarce fieştecarele din calea sa cea rea. Şi Mă voiu îmblânzi spre nedreptatea şi păcatul lor".
4. Chemat-au dară Ieremie pre Varuh, fiiul Nerii; şi au scris Varuh din gura lui Ieremie toate cuvintele Domnului, care au grăit către el, în valul cărţii.
5. Şi au poruncit Ieremie lui Varuh, zicând: „Eu sânt închis, nici pociu întra în casa Domnului.
6. Întră dară tu şi ceteaşte din valul în care ai scris din gura mea cuvântul Domnului, auzând norodul în casa Domnului în zi de post. Încă şi tot Iuda auzând, carii vin din cetăţile sale, le vei ceti,
7. De cumva va cădea rugăciunea lor înaintea Domnului şi să se întoarcă fieştecarele de la calea sa cea rea; mare urgie şi iuţime iaste care au grăit Domnul asupra norodului acestuia".
8. Şi au făcut Varuh, fiiul Nerii, după toate || care îi poruncise Ieremie prorocul, cetind 437r
din carte cuvintele Domnului, în casa Domnului.
9. Şi au fost în anul al cincilea a lui Ioachim, fiiul lui Iosie, împăratului Iudei, în luna a noua, au propoveduit postul înaintea Domnului tot norodu lui în Ierusalim şi a toată mulţimea carea cursease din cetăţile Iudei în Ierusalim.
10. Şi au cetit Varuh din carte cuvintele lui Ieremie în casa Domnului, în vistieriia Gamariei, fiiului Safan scriitoriului, în uşa cea mai din sus, la întrarea porţii ceii noao a casii Domnului, auzind tot norodul.
11. Şi auzind Mihei, fiiul Gamariei, fiiului Safan, toate cuvintele Domnului, din carte,
12. S-au pogorât în casa împăratului, la vistieriia scriitoriului, şi iată acolo toate căpeteniile şedea: Elisama scriitoriul şi Dalasa, fiiul lui Semeiu şi Elnathan, fiiul lui Ahovor şi Gammarie, fiiul lui Safan şi Sedechie, fiiul Hananiei, şi toate căpeteniile.
13. Şi le-au vestit Mihei toate cuvintele care au auzit cetind Varuh din carte în urechile norodului.
14. Şi au trimis toate căpeteniile la Varuh pre Iudi, fiiul Nathaniei, fiiul lui Selemie, fiiului Husi, zicând: „Cartea din care ai cetit auzind norodul, ia-o în mâna ta şi vino!" Şi au luat Varuh, fiiul Nerii, cartea în mâna sa şi au venit la ei.
15. Şi au zis către el: „Şezi şi ceteaşte aceastea în urechile noastre!" Şi au cetit Varuh în urechile lor.
16. Deci, deacă au auzit toate cuvintele, s-au mirat fieştecarele către aproapele său şi au zis către Varuh: „Trebuie să vestim împăratului toate cuvintele aceastea!"
17. Şi l-au întrebat zicând: „Spune-ne cum ai scris toate cuvintele aceastea din gura lui".
18. Şi le-au zis Varuh: „Din gura sa grăia ca cetind către mine toate cuvintele aceastea; şi eu | scriiam în carte cu cerneală". 437v
19. Şi au zis căpeteniile către Varuh: „Mergi şi te ascunde tu şi Ieremie şi nime să ştie unde sânteţi!"
20. Şi au întrat la împăratul în pridvor; iară cartea o au încredinţat în vistierie lui Elisam scriitoriului. Şi au vestit, auzând, împăratului toate cuvintele.
21. Şi au trimis împăratul pre Iudi să ia cartea carea, luându-o din vistieriia Elisamei scriitoriului, o au cetit auzând împăratul şi toate căpeteniile carii sta împrejurul împăratului.
22. Iară împăratul şedea în casa cea de iarnă în luna a noua. Şi era pusă o crătiţă înaintea lui, plină de cărbuni.

23. Şi deacă cetisă Iudi trei foişoare sau patru, o au tăiat cu cuţitaşul scriitoriului şi o au aruncat în focul care era pe crătiţă, până ce s-au mistuit toată cartea de focul ce era în cratiţă.

24. Şi nu s-au temut, nici ş-au tăiat vejmintele sale, împăratul şi toţi slujitorii lui, carii au auzit toate cuvintele aceastea.

25. Însă Eliathan şi Dalaie şi Gamarie au zis împrotivă împăratului, să nu arză cartea; şi nu i-au ascultat.

26. Şi au poruncit împăratul lui Ieremeil, fiiului Ameleh, şi Saraie, fiiului Edriil, şi lui Selemie, fiiului Avdeil, să prinză pre Varuh scriitoriul şi pre Ieremie prorocul; iară i-au ascuns Domnul.

27. Şi au fost cuvântul Domnului cătră Ieremie prorocul, după ce arsease împăratul cartea şi cuvintele care scrisease Varuh din gura lui Ieremie, zicând:

28. „Iarăş ia altă carte şi scrie într-însa toate cuvintele ceale dintâi, carele era în cartea cea dintâi, carea o au ars Ioachim, împăratul Iudei.

29. Şi cătră Ioachim, împăratul Iudei, vei zice: «Aceastea zice Domnul: 'Tu ai ars cartea
438r aceasta, zicând: Căci ai scris într-însa vestind: 'De nă| |praznă va veni împăratul Vavilonului şi va jefui locul acesta şi va face a înceta dintr-însul omul şi dobitocul?'

30. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul cătră Ioachim, împăratul Iudii: 'Nu va fi dintr-însul cine să şază pre scaunul lui David; şi trupul lui să va arunca la zăduf zioa şi la îngheţu noaptea.

31. Şi voiu cerceta împrotiva lui şi împrotiva seminţiii lui şi împrotiva slujitorilor lui, nedreptăţile sale. Şi voiu aduce preste ei şi preste lăcuitorii Ierusalimului şi preste oamenii Iudii tot răul care am grăit cătră dânşii şi n-au auzit'»".

32. Iară Ieremie au luat altă cartea şi o au dat lui Varuh, fiiului Nerii scriitoriului, care au scris într-însa, din gura lui Ieremie, toate cuvintele cărţii care arsease Ioachim, împăratul Iudii, în foc. Şi încă s-au mai adaos cuvinte cu mult mai multe decât fusease dintâi.

Cap 37

Sedechie lui Iehonie urmând, ceare să să roage pentru sine Ieremie; carele, lăsindu-să de haldei Ierusalimul pentru venirea oasteai lui faraon, proroceaşte că să vor întoarce haldeii şi vor arde Ierusalimul; şi Ieremie din cetate ieşind, bătut în temniţă să împinge; de unde, de Sedechie scoţându-să, să ţine în pridvorul temniţii, însămnându-i-să prin zile o turtă de pâine.

1. Şi au împărăţit împăratul Sedechie, fiiul lui Iosue, în locul lui Iehonie, fiiului Ioachim, pre care l-au rânduit împărat Navohodonozor, împăratul Vavilonului, împăratul Iudei.

2. Şi n-au ascultat el şi slujile lui şi norodul loculuі de cuvintele Domnului, care au grăit prin mâna lui Ieremie prorocului.

438v 3. Şi au trimis împăratul Sedechie pre Iuhal, fiiul | lui Selemie, şi pre Sofonie, fiiul lui Manasie preotul, la Ieremie prorocul, zicând: „Roagă pentru noi pre Domnul, Dumnezeul nostru!"

4. Iară Ieremie slobod umbla în mijlocul norodului, că nu-l trimisease în paza temniţii. Deci oastea lui Faraon au ieşit din Eghipt. Şi auzind haldeii carii conocea Ierusalimul veastea aceasta, s-au depărtat de Ierusalim.

5. Şi au fost cuvântul Domnului cătră Ieremie prorocul, zicând:

6. „Aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil: «Aşa veţi zice împăratului Iudii, care v-au trimis a Mă întreba: 'Iată, oastea lui Faraon, carea au ieşit spre ajutoriu voao, să va întoarce în pământul său, în Eghipt.

7. Şi să vor întoarce haldeii şi vor tăbărî împrotiva cetăţii aceştiia; şi o vor prinde şi o vor aprinde cu foc'».

8. Aceastea zice Domnul: »Să nu vă înşelaţi sufletele voastre zicând: 'Ducându-să, să vor duce şi să vor depărta de la noi haldeii!', că nu să vor duce!

9. Şi de veţi şi lovi toată oastea haldeilor carea tăbăreaşte asupra voastră şi vor fi rămaşi dintr-înşii cariva răniţi, fieştecarii din şatra sa să vor scula şi vor aprinde cetatea aceasta cu foc»".

10. Deci, deacă să depărtase oastea haldeilor de la Ierusalim pentru oastea lui Faraon,

11. Ieşit-a Ieremie din Ierusalim, să meargă la pământul lui Veniamin şi să împarţă acolo moşiia înaintea cetăţeanilor.

12. Şi, ajungând la poarta lui Veniamin, era acolo păzitoriul porţii pre rând, pe nume Ierie, fiiul Selemiei, fiiul lui Hananie; şi au apucat pre Ieremie prorocul, zicând: „La haldei fugi?"

13. Şi au răspuns Ieremie: „Nu-i adevărat, nu fug la haldei!" Şi nu l-au auzit, ci au apucat Ierie pre Ieremie şi l-au adus la căpetenii.
14. Pentru aceaea, mâniindu-să căpeteniile împrotiva lui Ieremie, bătut l-au trimis în temniţă, || care era în casa lui Ionathan scriitoriului; că el era mai-mare preste temniţă. 439r
15. Întrat-au direpţ aceaea Ieremie în casa temniţii şi în închisoare. Şi au şezut Ieremie zile multe.
16. Şi trimiţind Sedechie împăratul, l-au dus şi l-au întrebat în casa sa în taină; şi au zis: „Gândeşti că e cuvântul de la Domnul?" Şi au zis Ieremie: „Iaste". Şi au zis: „În mânile împăratului Vavilonului te vei da".
17. Şi au zis Ieremie către împăratul Sedechie: „Ce am păcătuit ţie şi slugilor tale, de m-ai trimis în casa temniţii?
18. Unde sânt prorocii voştri, carii vă prorocea şi zicea: «Nu va veni împăratul Vavilonului preste voi şi preste locul acesta»?
19. Acum, dară, auzi, rogu-mă, Domnul mieu, împărate: fie priimită rugăciunea mea înaintea ta şi nu mă trimite în casa lui Ionathan scriitoriului, să nu moriu acolo!"
20. Poruncit-au dară împăratul Sedechie să să dea Ieremie în pridvorul temniţii şi să i să dea pe zi o turtă de pâine, fără fiertură, până să vor sfârşi toate pâinile din cetate. Şi au rămas Ieremie în uşa temniţii.

Cap 38

Ieremie, dându-să căpeteniilor de la împăratul, să trimite într-un loc tinos, de unde prin Avdimelec scoţindu-să în pridvorul temniţii, îndeamnă pre împăratul să iasă la haldei, că într-alt chip nici el va scăpa de dânşii, şi cetatea cu foc să va aprinde. Şi porunceaşte împăratul lui Ieremie ca să ţie vorba aceasta în taină.

1. Şi au auzit Safatie, fiiul lui Mathan, şi Ghedelie, fiiul lui Fasur, şi Iuhal, fiiul Semelii, şi Fasur, fiiul Melhiii, cuvintele care Ieremia grăiia | către tot norodul, 439v
zicând:
*Sus 21, 9. 2. „Aceastea zice Domnul: *«Oricine va rămânea în cetatea aceasta va muri de sabie şi de foame şi de ciumă; iară cine va fugi la haldei va trăi şi va fi sufletul lui sănătos şi viu».
3. Aceastea zice Domnul: «Dând să va da cetatea aceasta în mâna oastei împăratului Vavilonului şi o va prinde»".
4. Şi au zis căpeteniile împăratului: „Rugămu-ne să să ucigă omul acesta, că deadins slăbeaşte mânile bărbaţilor ostaşi, carii au rămas în cetatea aceasta, şi mânile a tot norodul, grăind către ei după cuvintele aceastea. Că omul acesta nu caută pacea norodului acestuia, ci răul!"
5. Şi au zis împăratul Sedechie: „Iată, el în mânile voastre iaste. Că nici e slobod împăratului a vă tăgădui ceva".
6. Luat-au dară pre Ieremie şi l-au aruncat în lacul Melhiii, fiiului Amalic, care era înaintea temniţii. Şi au slobozit pre Ieremie cu funile în lac, în care nu era apă, ci tină; şi s-au pogorât Ieremie în noroiu.
7. Şi au auzit Avdimelec ethiopeanul, om famen, care era în casa împăratului, că trimisease pre Ieremie în lac. Iară împăratul şedea în poarta lui Veniamin.
8. Şi au ieşit Avdimelec din casa împăratului şi au grăit către împăratul, zicând:
9. „Domnul mieu, împărate, rău au făcut oamenii aceştia toate, oricarii au lucrat împrotiva lui Ieremie prorocul, trimiţindu-l în lac, să moară acolo de foame; că nu mai sânt pâini în cetate".
10. Şi au poruncit împăratul lui Avdimelec ethtiopianului, zicând: „Ia cu tine de aici triizeaci de bărbaţi şi rădică pre Ieremie prorocul din || lac, mai înainte de-a muri!" 440r
11. Şi luând Avdimelec cu sâne bărbaţi, au întrat în casa împăratului, carea era supt pivniţă, şi au luat de-acolo postavuri vechi şi de demult, care putrezise, şi le-au slobozit la Ieremie cu funile, în groapă.
12. Şi au zis Avdimelec ethiopianul către Ieremie: „Pune hainele ceaste vechi şi aceaste tăiate şi putrăde supt cotul mânilor tale şi preste funi!" Şi au făcut Ieremie aşa.
13. Şi au tras pre Ieremie cu funile şi l-au scos din lac. Şi au rămas Ieremie în pridvorul temniţii.
14. Şi au trimis împăratul Sedechie şi au adus la sâne pre Ieremie prorocul, la a triia uşe carea era în casa Domnului. Şi au zis împăratul către Ieremie: „Întrebu-te eu un cuvânt, să nu ascunzi de la mine ceva!"

15. Şi au zis Ieremie către Sedechie: „De voiu vesti ţie, au nu mă vei ucide? Şi de-ţi voiu da sfat, nu mă vei auzi".

16. Şi s-au jurat împăratul Sedechie lui Ieremie în taină, zicând: „Viu e Domnul care ne-au făcut sufletul acesta, de te voiu ucide şi de te voiu da în mânile bărbaţilor acestora, carii caută sufletul tău!"

17. Şi au zis Ieremie către Sedechie: „Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: «Purcezând de vei ieşi la căpeteniile împăratului Vavilonului, viu va fi sufletul tău şi cetatea aceasta nu să va aprinde cu foc; şi te vei mântui tu şi casa ta.

18. Iară de nu vei ieşi la căpeteniile împăratului Vavilonului, să va da cetatea aceasta în mânile haldeilor şi o vor aprinde cu foc, şi tu nu vei scăpa din mâna lor»". |

440v 19. Şi au zis împăratul Sedechie către Ieremie: „Grije am pentru jidovii carii au trecut la haldei, să nu mă dau în mânile lor şi să mă bajocorească".

20. Şi au răspuns Ieremie: „Nu te vor da! Ascultă, rogu-mă, glasul Domnului, care eu grăiesc către tine, şi bine va fi ţie şi viu va fi sufletul tău!

21. Iară de nu vei vrea a ieşi, acesta e cuvântul care mi-au arătat Domnul:

22. «Iată, toate muierile care au rămas în casa împăratului Iudii să vor scoate la căpeteniile împăratului Vavilonului. Şi eale vor zice: 'Înceluitu-te-au şi te-au biruit oamenii tăi ce păciuţi; îneacat-au în noroiu şi în lunecare picioarele tale şi s-au depărtat de la tine'.

23. Şi toate muierile tale şi fiii tăi să vor scoate la haldei, şi nu vei scăpa din mânile lor, ci în mâna împăratului Vavilonului te vei prinde, şi cetatea aceasta o va arde cu foc»".

24. Şi au zis Sedechie către Ieremie: „Nime să ştie cuvintele aceastea, şi nu vei muri.

25. Iară de vor auzi căpeteniile că am grăit cu tine şi vor veni la tine şi vor zice ţie: «Spune noao, ce ai grăit cu împăratul? Nu ne tăinui, şi nu te vom ucide! Şi ce au grăit cu tine împăratul?»,

26. Vei zice către dânşii: «Aşternut-am eu rugăciunile meale înaintea împăratului, să nu poruncească a mă ucide în casa lui Ionathan şi acolo să moriu»".

27. Şi au venit toate căpeteniile la Ieremie şi l-au întrebat. Şi le-au grăit lor după toate cuvintele care poruncise lui împăratul; şi au încetat de către el, că nimică nu să auzise.

28. Şi au rămas Ieremie în pridvorul temniţii până la zioa în carea s-au prins Ierusalimul. Şi au fost de s-au prins Ierusalimul.

Cap 39

441r *Ierusalimul prinzindu-să de împăratul Vavilonului, || împăratul Sedechie fugând, să prinde cu căpeteniile împreună, a căruia fii înaintea lui să omoară cu cei cinstiţi, şi lui i să scot ochii şi, legat, în Vavilon să duce. Iară după ce s-au răsipit zidul Ierusalimului şi celeea alalte căsi cu foc aprinse, o parte a obştii să duce în Vavilon şi o parte în Ierusalim să lasă, iară Ieremie din pridvorul temniţii să scoate.*

1 În anul al noaolea a lui Sedechie, împăratului Iudei, în luna a zeacea, venit-au Navohodonozor, împăratul Vavilonului, şi toată oastea lui la Ierusalim şi o conocea. 4 Împăr. 25, 1. Jos 52, 4.

2. Iară în anul al unsprăzeacelea a lui Sedechie, în luna a patra, în a cincea a lunii, s-au deşchis cetatea,

3. Şi au întrat toţi voivozii împăratului Vavilonului şi au şezut în poarta din mijloc Nereghel, Seresel, Semegarnav, Sarsahim, Ravsares, Nereghil, Sereser, Revmag şi toţi ceialalţi voivozii împăratului Vavilonului.

4. Şi dacă i-au văzut Sedechie, împăratul Iudei, şi toţi bărbaţii ostaşi, au fugit şi au ieşit noaptea din cetate, prin calea grădinii împăratului şi prin poarta carea era între doao ziduri şi au ieşit la calea pustiii.

5. Şi i-au gonit oastea haldeilor şi au prins pre Sedechie în câmpul pustiii Ierihonului şi prins l-au adus la Navohodonozor, împăratul Vavilonului, în Revlatha, carea iaste în pământul Emath. Şi au grăit către el judecăţi.

6. Şi au ucis împăratul Vavilonului fiii lui Sedechie în Revlatha, în ochii lui. Şi pre toţi cinstiţii Iudei i-au ucis împăratul Vavilonului.

7. Şi ochii lui Sedechie i-au scos şi l-au legat cu peante, să-l ducă în Vavilon.

441v 8. Şi casa împăratului şi casa obştii le-au | aprins haldeii cu foc, şi zidul Ierusalimului l-au surpat.

9. Şi rămăşiţele norodului carii rămăsease în cetate şi pribeagii carii fugise la el şi cei de rând ai obştii, carii rămăsease, i-au trecut Navuzardan, voivodul ostaşilor, în Vavilon.

10. Şi din gloata săracilor, carii togma nimic nu avea, au slobozit Navuzardan, voievodul ostaşilor, în pământul Iudii şi le-au dat vii şi jgheaburi în zioa aceaea.
11. Şi poruncise Navuhodonozor, împăratul Vavilonului, pentru Ieremie, lui Navuzardan, voievodului ostaşilor, zicând:
12. „Ia-l şi pune preste el ochii tăi şi nimica rău să-i faci; ci, precum va vrea, aşa să-i faci!"
13. Şi au trimis Navuzardan, voievodul oastei, şi Navusezvan şi Ravsares şi Nereghil şi Seresir şi Revmag şi toţi mai-marii împăratului Vavilonului,
14. Au trimis şi au adus pre Ieremie din tărnaţul temniţii şi l-au dat lui Godolie, fiiului Ahicam, fiiului Safam, să între în casă şi să lăcuiască întru norod.
15. Iară către Ieremie au fost cuvântul Domnului, când era închis în pridvorul temniţii, zicând:
16. „Mergi şi zi lui Avdimelec ethiopianului, zicând: «Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: 'Iată, Eu voiu aduce cuvintele Meale preste cetatea aceasta spre rău, şi nu spre bine; şi vor fi înaintea ta în zioa aceaea.
17. Şi te voiu slobozi în zioa aceaea – zice Domnul – şi nu te vei da în mânile oamenilor răi, de carii te înfricoşezi.
18. Ci scoţind te voiu mântui, şi de sabie nu vei cădea, ci va fi ţie sufletul tău spre mântuire, || că întru Mine ai avut nădeajde'»", zice Domnul. 442r

Cap 40

Ieremie să lasă slobod a lăcui oriunde va vrea, carele împreună cu jidovii cei răsipiţi au venit la Godolia, cel mai mare preste rămăşiţele jidovilor. Care Godolie n-au vrut a auzi pre Iohanan, care-l dojenea pentru Izmail, ce-i cerca moarte.

1 Cuvântul care au fost către Ieremie de la Domnul, după ce s-au slobozit de la Navuzardan, voievodul oastei din Rama, când l-au dus, legat cu lanţuri, în mijlocul tuturor carii trecea din Ierusalim şi din Iudeia şi să ducea în Vavilon.
2. Şi, luând voievodul oastei pre Ieremia, au zis către el: „Domnul, Dumnezeul tău, au grăit răul acesta preste locul acesta,
3. Şi au adus şi au făcut Domnul precum au grăit, că aţi păcătuit Domnului şi n-aţi auzit glasul Lui, şi s-au făcut voao cuvântul acesta.
4. Şi acum, iată, te-am dezlegat astăzi din lanţuri care sânt în mânile tale. De-ţi place să vii cu mine în Vavilon, vino, şi voiu pune ochii miei preste tine. Iară de nu-ţi place a veni cu mine în Vavilon, rămâi! Iată, tot pământul înaintea ta iaste; care vei aleage şi încătro va plăcea ţie să mergi, acolo mergi,
5. Şi cu mine nu veni, ci lăcuiaşte la Godolie, fiiul lui Ahicam, fiiului Safan, pre care l-au pus mai-mare împăratul Vavilonului preste cetăţile Iudii. Lăcuiaşte, dară, cu el în mijlocul norodului, sau oriîncătro va plăcea ţie a mearge, mergi!". Şi i-au dat voievodul oastei bucate şi daruri şi l-au slobozit.
6. Şi au venit Ieremie la Godolie, fiiul lui Ahicam, în Masfath, şi au lăcuit cu el în mijlocul norodului care rămăsease pre pământ.
7. Şi auzind toţi voievozii oastelor, carii | era răsipiţi prin ţări, ei şi soţii lor, că pusease 442v
împăratul Vavilonului mai-mare pre Godolie, fiiul lui Ahicam, preste pământ, şi cum că-i încredinţase bărbaţii şi muierile şi pruncii şi din săracii pământului, carii nu fusease duşi în Vavilon,
8. Au venit la Godolie, în Masfath, şi Ismail, fiiul lui Nathanie, şi Iahanan şi Ionathan, fiii lui Carei, şi Sarei, fiiul Thanehumeth, şi fiii lui Ofi, carii era din Netofati, şi Iezonie, fiiul Maahatii, ei şi oamenii lor.
*4 Împăraţi 25, 24. 9. *Şi s-au jurat lor Godolie, fiiul lui Ahicam, fiiului Safan, şi soţiilor lor, zicând: „Să nu vă temeţi a sluji haldeilor; lăcuiţi pre pământ şi slujiţi împăratului Vavilonului şi bine vă va fi.
10. Iată, eu lăcuiesc în Masfath, să răspunzu poruncii haldeilor carii să trimit la noi. Iară voi strângeţi culesul şi săcerişul şi untul de lemn şi le ascundeţi în vasele voastre şi rămâneţi în cetăţile voastre, care le ţineţi".
11. Ci şi toţi jidovii carii era în Moav şi între fiii Ammon şi în Idumeea şi în toate ţărâle, auzând că dedease împăratul Vavilonului rămăşiţe în Iudeea şi că pusease preste ei mai-mare pre Godolie, fiiul lui Ahicam, fiiul lui Safan,
12. S-au întors, am zis, toţi jidovii din toate locurile din care fujise şi au venit în pământul Iudei, la Godolie, în Masfath, şi au cules vin şi săcerişu mult foarte.

13. Iară Iohanan, fiiul Cariii, şi toţi voievozii oastei, carii fusease răsipiţi prin ţări, au venit la Godolie, în Masfath,

14. Şi au zis lui: „Să ştii că Vaalis, împăratul fiilor Ammon, au trimis pre Ismail, fiiul Nathamiii, a lovi sufletul tău". Şi n-au crezut lor Godolie, fiiul lui Ahicam.

443r 15. Iară Iohanan, fiiul Cariii, au zis cătră Godolie, || deosebi în Masfath, grăind: „Duce-mă-voiu şi voiu lovi pre Ismail, fiiul Nathaniii, nimene ştiind, să nu ucigă sufletul tău şi să răsipească toţi jidovii carii s-au adunat la tine, şi vor peri rămăşiţele Iudei".

16. Şi au zis Godolie, fiiul lui Ahicam, cătră Iohanan, fiiul Cariii: „Să nu faci cuvântul acesta, că minciună grăieşti tu pentru Ismail!"

Cap 41

Ismail cu vicleşug ucide pre Godolie, mai-marele, cu jidovii şi cu haldeii carii cu el era în Masfath; şi pre alţi optzeaci omorând, au iertat zeace, carii zicea că au comoară. Şi, temându-să, Iohanan şi voievozii ostaşilor au fugit cu opt bărbaţi, slobozind norodul pre care prinsease rob; şi toţi cei ce au rămas socotesc a fugi în Eghipt de cătră faţa haldeilor.

1. Şi au fost în luna a şeaptea; venit-au Ismail, fiiul Nathaniii, fiiul lui Elisama, din sămânţă împărătească, şi mai-marii împăratului şi zeace bărbaţi cu el, la Godolie, fiiul lui Ahicam, în Masfath. Şi au mâncat acolo pâini împreună, în Masfath.

2. Şi s-au sculat Ismail, fiiul Nathaniii, şi zeace bărbaţi ce era cu el, şi au lovit pre Godolie, fiiul lui Ahicam, fiiului Safan, cu sabie, şi l-au omorât, pre care-l făcuse împăratul Vavilonului mai-mare preste loc,

3. Şi pre toţi iudeii carii era cu Godolie în Masfath, şi pre haldeii carii s-au aflat acolo, şi pre bărbaţii ostaşi i-au lovit Ismail.

4. Iară a doao zi după ce ucisease pre Godolie, nime încă ştiind,

5. Au venit oameni din Sihim şi din Silo şi din Samaria, bărbaţi optzeaci, cu barba raşi şi cu hainele tăiate şi lâncezi. Şi daruri şi tămâie avea în mână, ca să aducă în casa Domnului.

443v 6. Şi, ieşind Ismail, fiiul Nathaniii, întru întâm|pinarea lor din Masfath, mergând şi plângând să ducea. Iară deacă i-au întâmpinat, au zis cătră ei: „Veniţi la Godolie, fiiul Aficam!"

7. Carii venind la mijlocul cetăţii, i-au ucis Ismail, fiiul Nathaniei, pe mijlocul lacului, el şi oamenii carii era cu el.

8. Iară zeace bărbaţi s-au aflat între ei, carii au zis cătră Ismail: „Să nu ne ucizi, că avem comoară în ţarină, de grâu, de orzu, de untdelemn şi de miere!" Şi au încetat şi nu i-au omorât cu fraţii săi.

9. Iară lacul în care aruncase Ismail toate trupurile oamenilor carii i-au lovit pentru Godolie, acela iaste care l-au făcut împăratul Asa pentru Vaasa, împăratul lui Israil. Acela l-au umplut Ismail, fiiul Nathaniii, cu cei ucişi.

10. Şi robi au dus Ismail toate rămăşiţele norodului carii era în Masfath: featele împăratului şi tot norodul care rămăsease în Masfath, carii încredinţase Navuzardan, voievodul oastei lui Godolie, fiiului Ahicam. Şi i-au prins Ismail, fiiul Nathaniii, şi s-au dus să treacă la fiii lui Ammon.

11. Şi au auzit Iohanan, fiiul Cariii, şi toţi voievozii ostaşilor carii era cu el, toată răotatea carea făcuse Ismail, fiiul Nathaniii.

12. Şi, luând toţi bărbaţii, au purces să tăbărască împrotiva lui Ismail, fiiului Nathaniii, şi l-au aflat la ape multe, care sânt în Gavaon.

13. Şi deacă au văzut tot norodul care era cu Ismail pre Iohanan, fiiul Cariii, şi pre toţi voivozii ostaşilor, carii era cu el, s-au veselit.

14. Şi s-au întors tot norodul care prinsease Ismail în Masfath; şi, întorcându-să, s-au dus la Iohanan, fiiul Cariii.

15. Iară Ismail, fiiul Nathaniii, au fugit cu optzeaci de bărbaţi de la faţa lui Iohanan şi s-au dus la fiii lui Ammon. ||

444r 16. Şi au luat Iohanan, fiiul Cariii, şi toţi voievozii ostaşilor, carii era cu el, toate rămăşiţele obştii care le întorsease de la Ismail, fiiul Nathaniii din Masfath, după ce au lovit pre Godolie, fiiul lui Ahicam, bărbaţi tari la războiu, şi muierile şi pruncii şi famenii, pre carii îi întorsease din Gavaon.

17. Şi s-au dus şi au şezut nimernicind în Hamaam, care iaste lângă Vifleim, să meargă şi să între în Eghipt,
18. De către faţa haldeilor; că să temea de ei, căci că lovise Ismail, fiiul Nathaniii, pre Godolie, fiiul Ahicam, pre care pusease împăratul Vavilonului mai-mare împăratul Iudei.

Cap 42

Trimis fiind Ieremie a să ruga şi a întreba pre Domnul pentru rămăşiţele jidovilor, răspunde că să vor mântui de vor rămânea în Iudeia; iară de vor fugi în Eghipt, toţi de sabie, de foame şi de ciumă vor peri.

1. Şi s-au apropiat toţi voievozii ostaşilor, şi Iohanan, fiiul Cariii, şi Iezonie, fiiul Osaii, şi ceeaalaltă obşte, de la mic până la mare,
2. Şi au zis către Ieremie prorocul: „Să cază rugăciunea noastră înaintea ta şi te roagă pentru noi către Domnul, Dumnezeul tău, pentru toate rămăşiţele aceastea. Că am rămas puţini din mulţi, precum ochii tăi ne văd.
3. Şi să ne vestească Domnul, Dumnezeul tău, calea prin carea să meargem şi cuvântul care să-l facem".
4. Şi au zis către dânşii Ieremie prorocul: „Auzit-am. Iată, eu mă rog către Domnul, Dumnezeul vostru, după cuvintele voastre; tot cuvântul, orice-m va răspunde, vi l-oi spune, nici voiu tăinui de voi ceva". |
5. Şi ei au zis către Ieremie: „Fie Domnul între noi martor adevărului şi a credinţii, de 444v
nu vom face după tot cuvântul întru carele te-au tremis la noi Domnul, Dumnezeul tău, aşa vom face.
6. Acar bun e, acar rău glasul Domnului, Dumnezeului nostru, la Carele te trimitem, vom asculta, ca să ne fie bine când vom auzi glasul Domnului, Dumnezeului nostru".
7. Şi deacă s-au umplut zeace zile, fost-au cuvântul Domnului către Ieremie.
8. Şi au chemat pre Iohanan, fiiul Cariii, şi toţi voievozii ostaşilor carii era cu el, şi tot norodul, de la cel mai mic până la cel mai mare,
9. Şi au zis către dânşii: „Aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil, la Carele m-aţi trimis să aştern rugăciunile voastre înaintea Lui:
10. «De veţi rămânea aşezaţi în locul acesta, vă voiu zidi şi nu vă voiu strâca; vă voiu sădi şi nu vă voiu zmulge, că acum M-am mângâiat preste răul ce v-am făcut.
11. Să nu vă teameţi de către faţa împăratului Vavilonului, de carele voi spăimântaţi vă înfricoşaţi! Să nu vă teameţi de el – zice Domnul – că cu voi sânt Eu, ca să vă mântuiesc şi să vă scoţu din mânile lui.
12. Şi vă voiu da mile şi vă voiu milui şi vă voiu face a lăcui în pământul vostru».
13. Iară de veţi zice voi: «Nu vom lăcui în locul acesta, nici vom auzi glasul Domnului, Dumnezeului nostru,
14. Zicând: Nicidecum, ci la pământul Eghiptului vom mearge, unde nu vom vedea războiu, şi răsunare de trâmbiţă nu vom auzi, şi foame nu vom răbda, şi acolo vom lăcui», ||
15. Pentru aceasta acum auziţi cuvântul Domnului, rămăşiţele Iudei! Aceastea zice 445r
Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: «De veţi pune faţa voastră să întraţi în Eghipt şi veţi întra să lăcuiţi acolo,
16. Sabiia de carea vă înfricoşaţi acolo vă va apuca, în pământul Eghiptului, şi foametea de carea vă grijiţi să va lipi de voi în Eghipt şi acolo veţi muri.
17. Şi toţi oamenii carii ş-au pus faţa să între în Eghipt să lăcuiască acolo, vor muri de sabie, de foame şi de ciumă; nici unul dintr-înşii va rămânea, nici va scăpa de către faţa răului ce voiu aduce Eu preste ei».
18. Că aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: «Precum s-au pornit iuţimea Mea şi urgiia Mea preste lăcuitorii Ierusalimului, aşa să va porni urgiia Mea preste voi, deacă veţi întra în Eghipt şi veţ fi spre jurământ şi spre mirare şi spre blăstăm şi spre ocară şi nicidecum mai mult veţi vedea locul acesta».
19. Cuvântul Domnului preste voi, rămăşiţele Iudei: «Să nu întraţi în Eghipt! Ştiind, veţi şti că v-am mărturisit astăzi,
20. Că v-aţi înceluit sufletele voastre; că voi m-aţi trimis la Domnul, Dumnezeul vostru, zicând: 'Roagă-te pentru noi către Domnul, Dumnezeul nostru, şi după toate, oricare va zice ţie Domnul, Dumnezeul nostru, aşa ne vesteaşte şi vom face'».

21. Şi v-am vestit astăzi, şi n-aţi auzit glasul Domnului, Dumnezeului vostru, despre toate pentru carele m-au trimis la voi.
22. Acum, dară, ştiind veţi şti că de sabie, de foame şi de ciumă veţi muri, în locul la care aţi vrut a întra să lăcuiţi acolo".

Cap 43 |

445v *Rămăşiţele jidovilor, neauzând porunca Domnului, carea le spusease Ieremie, purced împreună cu Ieremie şi cu Varuh în Eghipt, unde aşezat, Ieremie proroceaşte că împăratul Vavilonului va jefui pământul cu idolii săi şi-l va stăpâni.*

1. Şi au fost deacă au plinit Ieremie, grăind către norod, toate cuvintele Domnului, Dumnezeului lor, pentru carele îl trimisease Domnul, Dumnezeul lor, la ei, toate cuvintele aceastea,
2. Au zis Azarie, fiiul Osaii, Iohanan, fiiul Cariii, şi toţi oamenii cei mândreţi, zicând către Ieremie: „Minciună tu grăieşti! Nu te-au trimis Dumnezeul nostru, zicând: «Să nu întraţi în Eghipt să lăcuiţi acolo»,
3. Ci Varuh, fiiul Nerii, te îndeamnă asupra noastră, ca să ne dea în mânile haldeilor, să ne ucigă şi să ne treacă în Vavilon!"
4. Şi n-au auzit Iohanan, fiiul Cariii, şi toţi voievozii ostaşilor şi tot norodul glasul Domnului, să rămâie în pământul Iudei,
5. Ci, luând Iohanan, fiiul Cariii, şi toţi voievozii ostaşilor pre toate rămăşiţele Iudei, carii să întorsease dinspre toate neamurile la carele mainte fusease răsipiţi, să lăcuiască în pământul Iudei,
6. Pre bărbaţii, muierile şi pruncii şi featele împăratului şi tot sufletul care lăsase Navuzardan, voievodul oastei, cu Godolie, fiiul lui Ahicam, fiiului Safan, şi pe Ieremie prorocul şi pre Varuh, fiiul Nerii,
7. Şi au întrat în pământul Eghiptului, că n-au ascultat de glasul Domnului. Şi au venit până la Tafni.
8. Şi au fost cuvântul Domnului către Ieremie în Tafni, zicând:
9. „Ia pietri mari în mâna ta şi le ascunde în groapa carea iaste supt zidul cel din coaste, în poarta casii lui Faraon, în Tafni, văzând oamenii jidovi. ||
446r 10. Şi vei zice către dânşii: «Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: Iată, Eu voiu trimite şi voiu lua pre Navohodonozor, împăratul Vavilonului, sluga Mea. Şi voiu pune scaunul lui preste pietrele aceastea ce am ascuns şi va togmi scaunul său preste eale;
11. Şi, venind, va lovi pământul Eghiptului: pre carii în moarte, în moarte, şi pre carii în robie, în robie, şi carii în sabie, în sabie!
12. Şi va aprinde foc în bisearicile idolilor în Eghipt şi le vor arde şi-i va duce robi şi să va acoperi pământul Eghiptului precum să acopere păstoriul cu plaşca sa. Şi va ieşi de-acolo în pace.
13. Şi va sfărma ceale cioplite ale casii Soarelui, care sânt în pământul Eghiptului. Şi bisearicile dumnezeilor Eghiptului le va arde cu foc»".

Cap 44

Jidovii, în Eghipt certaţi de Ieremie pentru închinarea de idoli, împietrit răspund împreună cu muierile lor că vor rămânea întru închinarea de idoli cea învechită; pre carii Ieremie îi vesteaşte că toţi de sabie şi de foame să vor mistui, şi împăratul Eghiptului să va da în mânile nepriiatinilor săi, şi pământul Eghiptului cu totul să va jefui.

1. Cuvântul care au fost prin Ieremie către toţi jidovii carii lăcuia în pământul Eghiptului, ce lăcuia în Magdal şi în Tafnis şi în Nemfis şi în pământul Fatures, zicând:
2. „Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: «Voi aţi văzut tot răul acesta ce am adus preste Ierusalim şi preste toate cetăţile Iudei. Iată, s-au pustiit astăzi şi nu este într-însele lăcuitoriu,
3. Pentru răotatea carea făcuse de M-au chemat spre mânie şi s-au dus să jârtvească şi să cinstească pre dumnezei streini, carii nu-i ştiia şi ei şi voi şi părinţii voştri.

4. Şi am trimis la voi pre toate slujile Meale, prorocii, de noapte sculându-Mă, trimiţându-i
şi zicând: | 'Să nu faceţi cuvântul urăciunii aceştiia, care am urât!' 446v
5. Şi n-au auzit, nici au plecat ureachea sa să se întoarcă de la răotăţile sale şi să nu
slujască dumnezeilor streini.
6. Şi s-au aţiţat urgiia Mea şi iuţimea Mea şi s-au aprins în cetatea Iudei şi în uliţele
Ierusalimului; şi s-au întors spre pustiire şi spre jefuire după zioa aceasta».
7. Şi acum aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: «Căci voi faceţi această
mare răotate împrotiva sufletelor voastre, ca să piară dintre voi bărbatul şi muiarea, pruncul
şi sugătoriul din mijlocul Iudei, nici să să lasă voao ceva rămăşiţe,
8. Întărâtându-Mă cu lucrurile mânilor voastre, jârtvind dumnezeilor streini în pământul
Eghiptului, întru carele aţi întrat să lăcuiţi acolo şi să periţi şi să fiţi spre blăstăm şi spre ocară
tuturor limbilor pământului.
9. Au doară aţi uitat răotăţile părinţilor voştri şi răotăţile împăraţilor Iudei şi răotăţile
muierilor ei şi răotăţile voastre şi răotăţile muierilor voastre, care au făcut în pământul Iudei
şi în ţânuturile Ierusalimului?
10. Nu s-au curăţit până la zioa aceasta şi nu s-au temut şi n-au umblat în leagea Domnului
şi întru poruncile Lui, care le-am dat înaintea voastră şi înaintea părinţilor voştri».
*Amos 9, 4. 11. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: *«Iată, Eu voiu
pune faţa Mea între voi spre rău şi voiu pierde pre tot Iuda.
12. Şi voiu lua rămăşiţele Iudei, carii au pus feaţele sale să între în Eghipt şi să lăcuiască
acolo; şi să vor săvârşi toţi în pământul Eghiptului. Cădea-vor de sabie şi de foame şi să
vor mistui; de la cel mai mic până la cel mai mare de sabie şi de foame vor muri. Şi vor fi
spre jurământ şi spre minune şi spre blăstăm şi spre ocară.
13. Şi voiu cerceta preste lăcuitorii pământului Eghiptului, precum am cercetat preste
Ierusalim, || în sabie şi în foamete şi-n ciumă. 447r
14. Şi nu va fi cine să scape şi să fie rămas din rămăşiţele jidovilor carii merg să nimernicească
în pământul Eghiptului şi să să întoarcă în pământul Iudei, la care ei rădică inimile sale, ca să
să întoarcă şi să lăcuiască acolo. Nu să vor întoarce, fără carii vor fugi»".
15. Şi au răspuns lui Ieremie toţi oamenii, ştiind că jârtvesc muierile lor dumnezeilor
streini şi toate muierile a cărora sta mulţime multă, şi tot norodul lăcuitorilor în pământul
Eghiptului, în Fatures, zicând:
16. „Cuvântul care ai grăit cătră noi în numele Domnului nu l-om auzi din tine,
17. Ci, făcând vom face toţi cuvântul care va ieşi din gura noastră, să jârtvim împărăteasii
ceriului şi să-i gustăm gustări, precum am făcut noi şi părinţii noştri, împăraţii noştri şi
căpeteniile noastre, în cetăţile Iudei şi în uliţele Ierusalimului. Şi ne-am săturat de pâni, şi
bine era noao, şi rău n-am văzut.
18. Iară din vreamea aceaea, de când am început a sluji împărăteasii ceriului şi a-i gusta
gustări, ne lipsim de toate şi de foame ne-am mistuit.
19. Iară de jertvim noi împărăteasii ceriului şi-i gustăm gustările, au doară fără bărbaţii
noştri i-am făcut plăcinte a o cinsti şi a-i gusta gustări?"
20. Şi au zis Ieremie cătră tot norodul împrotiva bărbaţilor şi împrotiva muierilor şi
împrotiva a toată gloata, carii răspunsease lui cuvânt, zicând:
21. „Au nu jirtva carea aţi jirtvit în cetăţile Iudei, voi şi părinţii voştri, împăraţii voştri şi
căpeteniile voastre şi norodul pământului, de aceştia şi-au adus aminte Domnul şi s-au
suit preste inima lui?
22. Şi nu va mai putea Domnul suferi pentru răotatea cugetelor voastre şi pentru urăciunile
care aţi făcut. Şi s-au făcut pământul vostru spre pustiire şi spre mirare şi spre blăstăm, căci
că nu e lăcuitoriu precum iaste zioa aceasta.
23. Pentru aceaea, că aţi jârtvit idolilor şi aţi păcătuit Domnului şi n-aţi auzit glasul
Domnului, şi în leagea şi în poruncile şi în mărturiile Lui | n-aţi umblat, pentru aceaea v-au 447v
venit realele aceastea, precum iaste zioa aceasta!"
24. Şi au zis Ieremie cătră tot norodul şi cătră toate muierile: „Auziţi cuvântul Domnului,
tot Iuda carii sânteţi în pământul Eghiptului!
25. Aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil, zicând: «Voi şi muierile voastre
aţi grăit cu gura voastră şi cu mânile voastre aţi plinit, zicând: 'Să facem făgăduinţele
noastre care am făgăduit, să jirtvim împărătesii ceriului şi să gustăm gustări!' Plinit-aţi
făgăduinţele voastre şi cu fapta le-aţi făcut».
26. Pentru aceaea, auziţi cuvântul Domnului tot Iuda, cei ce lăcuiţi în pământul Eghiptului:
«Iată, Eu M-am jurat în numele Mieu cel mare – zice Domnul – că nicidecum mai mult să

va chema numele Mieu din gura a tot omul jidov, ce zice: 'Viu e Domnul Dumnezeu!' în tot pământul Eghiptului.

27. Iată, Eu voiu priveghiia preste dânşii spre rău, şi nu spre bine. Şi să vor sfârşi toţi oamenii Iudei, carii sânt în pământul Eghiptului, de sabie, de foame, până de tot să vor mistui.

28. Şi cei ce vor fugi de sabie să vor întoarce din pământul Eghiptului în pământul Iudei, puţâni oameni; şi vor şti toate rămăşiţele Iudei, a celor ce întră în pământul Eghiptului să lăcuiască acolo, a cui cuvânt să plineaşte, al Mieu sau al lor.

29. Şi acesta voao sămn – zice Domnul – că cercetez Eu preste voi în locul acesta. Să ştiţi că adevărat să vor plini cuvintele Meale împrotiva voastră spre rău».

30. Aceastea zice Domnul: «Iată, Eu voiu da pre Faraon Efree, împăratul Eghiptului, în mâna nepriiatinilor lui şi în mâna celor ce cearcă sufletul lui, precum am dat pre Sedechie, împăratul Iudei, în mâna lui Navohodonozor, împăratului Vavilonului, nepriiatinului său şi a celui ce cerca sufletul lui»".

Cap 45

Dumnezeu, prin Ieremia, mustră pre Varuh, căci să jeluiaşte a avea dureare şi nu odihnă, însă în jefuirea celoralalţi lui i să făgăduiaşte mântuire. ||

448r 1 Cuvântul care au grăit Ieremie prorocul cătră Varuh, fiiul Nerii, deacă au scris cuvintele aceastea în carte din gura lui Ieremie în anul al patrulea a lui Ioachim, fiiul lui Iosie, împăratului Iudei, zicând:

2. „Aceastea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil, cătră Varuh:

3. «Zis-ai: 'Amar mie, mişelului, că au adaos Domnul dureare durerii meale! Ostenitu-m-am întru suspinul mieu şi odihnă n-am aflat!'»

4. Aceastea zice Domnul: «Aşa vei zice cătră el: 'Iată, pre carii i-am zidit, Eu îi strâc; şi pre carii i-am sădit, Eu îi zmulg, şi tot pământul acesta.

5. Şi tu cauţi ţie lucruri mari? Să nu cauţi! Că iată, Eu voiu aduce răotate preste tot pământul – zice Domnul – şi voiu da ţie sufletul tău spre mântuire întru toate lucrurile, ori la care vei mearge'»".

Cap 46

Domnul, prin Ieremie, lui Faraon şi Eghiptului vesteaşte pustiirea carea o va aduce Navohodonozor. Iară jidovilor şi fiilor lui Israil, mângăiare, apoi şi slobozenie; şi tuturor limbilor cătră carele Dumnezeu îi lepădase, jefuire.

1 Care au fost cuvântul Domnului cătră Ieremie prorocul împrotiva neamurilor;
2 cătră Eghipt asupra oastei lui Faraon Nehaon, împăratului Eghiptului, care era lângă râul Eufrathului, în Harcan, pre care l-au lovit Navohodonozor, împăratul Vavilonului, în al patrulea an al lu Ioachim, fiiului Iosie, împăratului Iudei:

3. „Gătiţi pavăza şi hasta şi purceadeţi la războiu!

4. Înhămaţi caii şi încălecaţi călăraşii! Staţi în coifuri, neteziţi lăncile, îmbrăcaţi-vă cu platoşe!

5. Ce dară? Văzutu-i-am spăimântaţi şi întorcând dosul; pre cei tari ai lor tăiaţi. Fugit-au degrabă, nici s-au uitat îndărăpt; groază de pretutindini" zice Domnul.

6. „Nu fugă cel iute, nici gândească că să va mântui cel tare! La criveţu, lângă râul
448v Eufrathului, învinşi | au fost şi au căzut.

7. Cine e acesta ce să suie ca un râu şi ca a râurilor să umflă valurile lui?

8. Eghiptul ca râul să suie şi ca râurile să vor clăti valurile lui şi va zice: «Suindu-mă, voiu acoperi pământul; pierde-voiu cetatea şi lăcuitorii ei!»

9. Încălecaţi pe cai şi săltaţi în căruţe şi purcează cei tari, Ethiopia şi lidiii ţiind pavăza şi lidiii apucând şi aruncând săgeţile!"

10. Iară zioa aceaea a Domnului, Dumnezeului oastelor, zioa izbândirii, să ia izbândă de neprietinii Săi; îmbuca-i-va sabia şi să va sătura şi să va îmbăta de sângele lor. Că jirtva Domnului, Dumnezeului oastelor, în pământul criveţului, lângă râul Eufrathului.

11. „Suie-te în Galaad şi ia răşină, fecioară, fata Eghiptului; în zădar înmulţeşti leacurile, vindecare nu va fi ţie.

12. Auzit-au neamurile năpăstuirea ta şi urlarea ta au umplut pământul; că cel tare s-au lovit în cel tare, şi amândoi aşijderea au căzut".

13. Cuvântul care au grăit Domnul către Ieremie prorocul despre aceaea că va veni Navohodonozor, împăratul Vavilonului, şi va lovi pământul Eghiptului:
14. „Vestiţi Eghiptului şi auzită faceţi în Magdal şi să răsune în Memfis şi în Tafnis, ziceţi: «Stăi şi te găteaşte, că va îmbuca sabiia ceale ce sânt împrejurul tău».
15. Căci s-au putrăzit cel tare al tău? N-au stătut, că Domnul l-au surpat.
16. Înmulţit-au pre cei ce cădea şi au căzut omul către aproapele său. Şi vor zice: «Scoală şi să ne întoarcem la norodul nostru şi la pământul naşterii noastre, de către faţa sabiii porumbiţei!»
17. Chemaţi numele lui Faraon, împăratului Eghiptului: «Gâlceavă au adus vreamea».
18. Viu sânt Eu (zice Împăratul, Domnul oastelor numele Lui) că, precum Thavorul în munţii şi ca Carmilul în mare, va veni. ||
19. Vase de mutare fă-ţi ţie, lăcuitoare, fata Eghiptului; că Menfis spre pustiire va fi şi să 449r
va părăsi şi nelăcuit va fi.
20. Junincea aleasă şi înfrâmsăşată, Eghiptul; împungătoriu de la criveţu va veni ei.
21. Şi slujile ei, carii petrecea în mijlocul ei, ca nişte viţei îngrăşaţi s-au întors şi au fugit împreună, nici au putut sta; că zioa uciderii au venit preste ei, vreamea cercetării lor.
22. Glasul lui ca de aramă va suna; că cu oastea vor grăbi şi cu săcuri vor veni, ca cum ar tăia leamne.
23. Tăiat-au dumbrava ei – zice Domnul – carea nu să poate număra; înmulţitu-s-au mai mult decât lăcustele şi nu iaste lor număr.
24. Turburatu-s-au fata Eghiptului şi s-au dat în mânile norodului criveţului".
25. Zis-au Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: „Iată, Eu voiu cerceta preste gâlceava Alexandriei şi preste Faraon şi preste Eghipt şi preste dumnezeii lui şi preste împăraţii lui şi preste Faraon şi preste cei ce nădăjduiesc într-însul.
26. Şi-i voiu da în mânile celor ce caută sufletul lor şi în mânile lui Navohodonozor, împăratului Vavilonului, şi în mâna slujilor lui. Şi după aceastea să va lăcui ca în zilele dintâiu – zice Domnul.
*Isaie 43, 1 27. *Şi tu nu te teame, sluga Mea, Iacov, şi nu te spăimânta, Israile! Că iată, Eu te voiu
44, 2. mântui de departe şi sământa ta din pământul robiii tale; şi să va întoarce Iacov şi să va odihni şi va spori. Şi nu va fi cine să-l înfricoşaze.
28. Şi tu să nu te temi, sluga Mea, Iacov – zice Domnul – că Eu sânt cu tine, că Eu voiu mistui toate limbile către carele te-am lepădat. Iară pre tine nu te voiu mistui, ci te voiu certa întru judecată, nici ca unui nevinovat voiu ierta ţie".

Cap 47

Jefuirea Palistinii, a Tirului, a Sidonului, a Gazei şi a Aşcalomului să vesteaşte. |

1. Are au fost cuvântul Domnului către Ieremie prorocul împrotiva palestineanilor, mai 449v
înainte de-a bate Faraon pre Gaza.
2. Aceastea zice Domnul: „Iată, ape să suie de la criveţ şi vor fi ca răpejunea ce să varsă; şi vor acoperi pământul şi plinirea lui, cetatea şi lăcuitorii ei. Strâga-vor oamenii şi vor urla toţi lăcuitorii pământului,
3. De către sunetul pompei armelor şi a ostaşilor ei, de către clătirea căruţelor ei şi de mulţimea roatelor ei. Nu s-au uitat părinţii la fii, cu mânile slăbănogite,
4. Pentru venirea zilii în carea să vor jefui toţi filisteii şi să va răsipi Tirul şi Sidonul, cu toţi ceialalţi ajutorii săi, că au jefuit Domnul pre filistei, rămăşiţele ostrovului de la Capadochia.
5. Venit-au pleşuire preste Gaza, tăcut-au Ascalomul şi rămăşiţele văliilor. Până când te vei tăia?
6. «O, sabia Domnului, până când nu încetezi? Întră în teaca ta, stâmpără-te şi taci!»
7. Cum va înceta, deacă Domnul i-au poruncit asupra Ascalomului şi asupra ţinuturilor lui de către mare, şi acolo i-au vestit?"

Cap 48

Vesteaşte Domnul jefuirea Moavului şi a tuturor cetăţilor lui, ci mai pre urmă robiia lor o va uşura. Blăstămat să zice cel ce face lucrul Domnului vicleneaşte şi sabia sa de sânge opreaşte.

1. Către Moav aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: „Vai preste Navo, că s-au jefuit şi s-au turburat; prinsu-s-au Cariathaim, turburatu-s-au cea tare şi au tremurat.

2. Nu mai iaste bucurie în Moav, împrotiva lui Hesevon. Gândit-au rău: «Veniţi să o pierdem din neam!» Tăcând, dară, vei tăcea şi va urma după tine sabia. ||

450r 3. Glasul strâgării din Oronaim, jefuire şi zdrobire mare!

4. Zdrobitu-s-au Moav, vestiţi strâgare pruncilor ei.

5. Că prin suişul Luithului plângând să va sui întru plângere. Că în pogorâşul Oronaim vrăjmaşii au auzit urlatul sfărmării:

6. «Fugiţi, mântuiţi sufletele voastre; *şi veţi fi ca miriţele în pustie!» *Sus 17, 6.

7. Că pentru aceaea, că ai avut nădeajdea în tăriile tale şi în vistieriile tale, şi tu te vei prinde. Şi să va duce Hamos în robie, preoţii lui şi căpeteniile lui împreună.

8. Şi va veni prădătoriul la toate cetăţile şi nici o cetate să va mântui. Şi vor peri văile şi să vor răsipi câmpiile, că au zis Domnul.

9. Daţi floarea lui Moav, că înflurind va ieşi şi cetăţile lui pustie vor fi şi nelăcuite.

10. Blăstămat e cel ce face lucrul Domnului vicleneaşte şi blăstămat e cel ce opreaşte sabia sa de sânge.

11. Roditoriu au fost Moav din tinereaţele sale şi s-au odihnit în drojdiile sale; nici s-au vărsat dintr-un vas într-altul, şi în robie nu s-au dus. Pentru aceaea au rămas gustul lui într-însul, şi mirosul lui nu s-au schimbat.

12. Pentru aceaea, iată zile vin – zice Domnul – şi voiu trimite lui rânduitoriu şi aşternători de plosculiţă, şi-l vor aştearne, şi vasele lui le vor deşerta, şi plosculiţele lor le vor zdrobi.

13. Şi să va turbura Moav de Hamos, *precum s-au turburat casa lui Israil de Veathil, în carea avea nădeajde. *3 Împăr. 12, 29.

14. Cum ziceţi: «Tari sântem şi bărbaţi vârtoşi la războiu?»

15. Jefuitu-s-au Moav şi cetăţile ei le-au tăiat. Şi aleşii, tinerii ei, s-au pogorât spre ucidere, zice Împăratul, Domnul oastelor e numele Lui.

16. Aproape iaste perirea lui Moav să vie. Şi răul lui degrabă foarte va alerga. |

450v 17. Mângăiaţi-l toţi carii sânteţi împrejurul lui, şi toţi cei ce ştiţi numele lui ziceţi: «Cum s-au frământ varga cea mare, toiagul cel slăvit!»

18. Pogoară-te din slavă şi şezi în seate, lăcaşul featei lui Divon; că jefuitoriul Moav s-au suit la tine, răsipit-au tăriile tale.

19. În cale stăi şi priveaşte lăcaşul lui Aroer; întreabă pre cel ce fuge, şi celui ce au scăpat zi: «Ce s-au întâmplat?»

20. Turburatu-s-au Moav, că e legat. Urlaţi şi strâgaţi, vestiţi în Arnon că s-au jefuit Moav.

21. Şi judecată au venit la pământul câmpiii, preste Helon şi preste Iasa şi preste Mefaath,

22. Şi preste Divon şi preste Navon şi preste casa Devlathaim,

23. Şi preste Cariathaim şi preste Vethgamul şi preste Vethmaon,

24. Şi preste Carioth şi preste Vosra şi preste toate cetăţile pământului Moav, care departe şi care aproape sânt.

25. Tăiatu-s-au cornul lui Moav, şi braţul lui s-au zdrobit, zice Domnul.

26. Îmbătaţi-l, că împrotiva Domnului s-au rădicat, şi va izbi mâna lui Moav în borâtul său şi va fi spre bajocură şi el.

27. Că au fost spre bajocură ţie, Israil, ca când între furi l-ai fi aflat. Deci pentru cuvintele tale, care ai grăit împrotiva lui, rob te vei duce.

28. Lăsaţi cetăţile şi lăcuiţi în piatră, lăcuitorii lui Moav! Şi fiţi ca porumbiţa ce face cuib în fundul gurii gaurii.

29. *Auzit-am mândriia lui Moav; mândru e foarte, înălţimea lui şi trufiia şi mândriia şi înălţimea inimii lui. *Isaie 16, 6.

30. Eu ştiu – zice Domnul – făliia lui şi cum că nu e după ea putearea ei, nici după cât putea s-au silit a face. ||

451r 31. Pentru aceaea, preste Moav va urla şi la tot Moavul voiu strâga cătră oamenii zidului de pământ ce să tânguiesc.

32. De plângerea lui Iazer voiu plânge ţie, viia Savama; odrazlele tale au trecut mare, până la mare Iazăr au ajuns. Preste săcerişul tău şi culesul tău tâlhariul au năvălit.

33. *Luatu-s-au veselia şi bucuriia din Carmil şi din pământul Moav, şi vinul din teascuri l-am luat. Nicidecum călcătoriul de struguri va cânta obicinuita chiuire. *Isaie 16, 10.

34. Din strâgarea lui Hezevon până la Eleale şi Iasa, dat-au glasul său, din Segor până la Oronaim giunincea tretină. Şi apele Nemrimului reale vor fi foarte.

35. Şi voiu lua din Moav – zice Domnul – pre cel ce aduce întru ceale înalte şi pre cel ce jârtveaşte dumnezeilor lui.

36. Pentru aceaea, inima Mea cătră Moav ca fluierele va răsuna, şi inima Mea cătră oamenii zidului de pământ va da sunetul fluierelor, că mai mult au făcut decât au putut, pentru aceaea au perit.

*Isaie 15, 2. Ezec. 7, 18.

37. *Că tot capul pleşug şi toată barba rasă va fi. În toate mânile legătură şi preste tot dosul târsină.

38. Preste toate acoperişele lui Moav şi în uliţele ei, toată plângerea; că am sfărmat pre Moav ca pre un vas netrebnic, zice Domnul.

39. Cum e biruit şi s-au văietat! Cum au lepădat cerbicea Moav şi s-au ruşinat, şi va fi Moav spre ocară şi spre pildă tuturor împrejurul său.

40. Aceastea zice Domnul: «Iată, ca pajura va zbura şi va întinde arepile sale cătră Moav.

41. Prinsu-s-au Carioth şi tăriile s-au apucat. Şi va fi inima celor tari a lui Moav în zioa aceaea ca inima muierii ce naşte. |

42. Şi va înceta Moav a fi norod; că împrotiva Domnului s-au fălit. 451v

43. Spaimă şi groapă şi cursă preste tine, o, lăcuitoriul lui Moav, zice Domnul.

*Isaie 24, 18.

44. *Cine va fugi de cătră faţa spaimii va cădea în groapă; şi cine să va sui din groapă, să va prinde de cursă. Că voiu aduce preste Moav anul cercetării lor, zice Domnul.

45. În umbra lui Hesevon au stătut, din cursă fugând. Că foc au ieşit din Hesevon şi văpaie din mijlocul Sionului; şi va îmbuca partea lui Moav şi creaştetul fiilor gâlceava.

46. Amar ţie, Moav, perit-ai, norodule Hamos! Că s-au prins fiii tăi şi featele tale spre robie.

47. Şi voiu întoarce robiia lui Moav în zilele ceale mai de pre urmă»", zice Domnul. Până aici judecăţile lui Moav.

Cap 49

Pustiirea lui Ammon, Idumeii, a Damascului, Chidariului şi a împărăţiilor Asur şi Elam să vesteaşte. Iară robiia fiilor Ammon şi Elam mai pre urmă să va slobozi.

1. Cătră fiii lui Ammon aceastea zice Domnul: „Au nu sânt fiii lui Israil, au moştean nu e lui? Pentru ce, dară, cu moştenire au stăpânit Melhom pre Gad, şi norodul lui în cetăţile lui au lăcuit?

2. Pentru aceaea, iată, zile vin – zice Domnul – şi auzit voiu face preste Ravathul fiilor lui Ammon sunetul războiului; şi va fi spre gâlceavă răsipită, şi featele ei cu foc să vor aprinde. Şi va stăpâni Israil pre stăpânitorii săi, zice Domnul.

3. Urlă Hesevon că s-au jefuit Hai. Strâgaţ, featele Ravathului, încingeţi-vă cu târsine, plângeţi şi încungiuraţi prin garduri! Că Melhom spre robie să va duce; preoţii ei şi căpeteniile ei împreună. ||

4. Ce te făleşti în văli? Curs-au valea ta, fată jingaşe, carea nădăjduiai în comoarăle tale 452r şi ziceai: «Cine va veni la mine?»

5. Iată, Eu voiu aduce asupra ta groază – zice Domnul, Dumnezeul oastelor – de la toţi carii sânt împrejurul tău. Şi vă veţi răsipi fieştecarii de la vedearea voastră; nici va fi cine să adune pre cei ce fug.

6. Şi după aceastea voiu face a să înturna robii fiilor Ammon", zice Domnul.

7. Cătră Idumeea, aceastea zice Domnul oastelor: „Au nu mai iaste înţelepciune în Theman, perit-au sfatul de la fii, netreabnică s-au făcut înţelepciunea lor?

8. Fugiţi şi întoarceţi dosul, pogorâţi-vă în peşteră, lăcuitorii lui Dedan; că perirea lui Isav am adus preste el, vreamea cercetării lui.

9. De-ar fi venit culegătorii preste tine, n-ar fi lăsat un strugure; furii de noaptea de ar fi răpit, cât le-ar fi destul.

10. Iară Eu am deascoperit pre Esav, dezvălit-am ascunsele lui şi nu să va putea tăinui. Jefuitu-s-au sămânţa lui şi fraţii lui şi vecinii lui, şi nu va fi.

11. Lasă săracii tăi. Eu îi voiu face a trăi, şi văduvele tale în Mine vor nădăjdui".

12. Că aceastea zice Domnul: „Iată, cărora nu era judecata, să bea păharul, bând l-or bea. Şi tu ca o vinovată te vei lăsa. Nu vei fi nevinovată, ci bând vei bea.

13. Cătră Mine însumi M-am jurat – zice Domnul – că spre pustiire şi spre ocară şi spre batjocură şi spre blăstăm va fi Vosra. Şi toate cetăţile ei vor fi spre pustiiri veacinice".

*Avdie 1, 1.

14. *Auzit-am auzit de la Domnul şi sol cătră limbi s-au trimis: „Adunaţi-vă şi veniţi | împrotiva ei, şi să ne sculăm spre război! 452v

15. Că iată, mititel te-am dat în neamuri, nesocotit între oameni.

16. Trufiia ta te-au înşelat şi mândriia inimii tale, cel ce lăcuieşti în crepături de piatră şi te sileşti a apuca nălţimea dealului. *Dacă vei înălţa ca pajora cuibul tău, de acolo te voiu trage, zice Domnul. *Avdie 1, 4.

17. Şi va fi Idumeea pustie; tot care va treace printr-însa să va mira şi va şuiera preste toate ranele ei.

18. *Precum s-au surpat Sodomul şi Gomorul şi vecinile lui – zice Domnul – nu va lăcui acolo om şi nu va moşteni într-însa fiiu omenesc. *Facere 19, 24.

19. *Iată, ca leul să va sui din mândriia Iordanului la frumseaţea cea vârtoasă. Că degrabă l-oiu face a alerga la ea. Şi cine va fi alesul pre carele să-l pui preste ea? Că cine e aseaminea Mie şi cine Mă va suferi? *Şi cine e păstoriul acesta, carele să stea împrotiva feaţii Meale?" *Jos 50, 44. *Iov 41, 1.

20. Pentru aceaea auziţi sfatul Domnului, care au făcut despre Edom, şi gândurile lui, care au gândit despre lăcuitorii Theman: „De nu-i vor oborî cei mici ai turmei, de nu vor răsipi cu ei lăcaşul lor,

21. De glasul căderii lor s-au clătit pământul. Strâgarea glasului ei s-au auzit în Marea Roşie.

22. Iată, ca pajora să va sui şi va zbura, întinde-va arepile sale preste Vosran. Şi va fi inima celor tari ai Idumeii în zioa aceaea ca inima muierii ce naşte".

23. Cătră Damasc: „Turburatu-s-au Emath şi Arfad, că auzire rea foarte au auzit; turburatu-s-au în mare. Pentru grijea nu s-au putut odihni.

24. Slăbit-au Damascul, întorsu-s-au spre fugă, groaza l-au cuprins. Strâmtoare şi dureri
453r || l-au ţinut ca pre ceea ce naşte.

25. Cum au părăsit cetatea cea lăudată, cetatea cea de veselie!

26. Pentru aceaea vor cădea tinerii ei în uliţele ei; toţi bărbaţii ostaşi vor tăcea în zioa aceaea, zice Domnul oastelor.

27. „Şi voiu aprinde foc în zidul Damascului şi va îmbuca şanţurile lui Venadad".

28. Cătră Chidar şi cătră împărăţiile lui Asur, care le-au bătut Navohodonozor, împăratul Vavilonului, aceastea zice Domnul: „Sculaţi-vă şi vă suiţi la Chidar şi jefuiţi pre fiii răsăritului!

29. Şi corturile lor şi turmele lor le vor prinde, pieile lor şi toate vasele lor şi cămilele lor le vor lua loruşi; şi vor chema preste ei groază prinprejur.

30. Fugiţi, duceţi-vă sârguind, în peşteri şedeţi, cei ce lăcuiţi în Asur – zice Domnul – că au făcut sfat asupra voastră Navohodonozor, împăratul Vavilonului, şi au gândit asupra voastră gânduri.

31. Sculaţi-vă, suiţi-vă la neam aşezat şi care lăcuiaşte fără grije – zice Domnul – nici uşi, nici încuietori au; sânguri lăcuiesc.

32. Şi vor fi cămilele lor spre răpire şi mulţimea dobitoacelor spre pradă. Şi voiu răsipi întru tot vântul carii sânt tunşi în coamă şi din tot hotarul lor voiu aduce perire preste ei, zice Domnul.

33. Şi va fi Asur spre lăcuirea bălaurilor, pustie până în veac; nu va rămânea acolo om, nici o va stăpâni fiiul omului".

34. Care au fost cuvântul Domnului cătră Ieremie prorocul asupra lui Elam, în începutul împărăţiii lui Sedechie, împăratului Iudei, zicând:

35. „«Aceastea zice Domnul oastelor: „Iată, Eu voiu frânge arcul lui Elam şi voi lua tăriia lor
453v 36. Şi voi duce asupra lui Elam patru vânturi de la | patru bătăile ceriului; şi-i voiu vântura spre toate vânturile aceastea. Şi nu va fi neam la care să vie pribegii lui Elam.

37. Şi a să spăimânta voiu face pre Elam înaintea nepriiatinilor săi şi întru vederea celor ce caută sufletul lor. Şi voiu aduce preste ei rău, în mânia iuţimii Meale – zice Domnul – şi voiu trimite după ei sabie, până când îi voiu sfărşi.

38. Şi voiu pune scaunul Mieu în Elam şi voiu pierde de acolo împăraţii şi căpeteniile, – zice Domnul.

39. Iară în zilele ceale mai de pre urmă voiu face a să întoarce robii lui Elam»", zice Domnul.

Cap 50

Vavilonul care năcăjaşte în robie fiii lui Israil, aceştia în pământul său fericit întorcându-să, de tot să va jefui de la împăraţii criveţului.

1 Cuvântul care au grăit Domnul despre Vavilon şi despre pământul haldeilor, prin mâna lui Ieremie prorocul:

2 „Vestiţi între neamuri şi auzit faceţi! Luaţi sămn, propoveduiţi şi să nu tăinuiţi, ziceţi: «Prinsu-s-au Vavilonul, turburatu-s-au Vil, vinsu-s-au Merodah, ruşinatu-s-au ceale cioplite ale lui, biruitu-s-au idolii lor».

3. Că s-au suit împrotiva lui neam de la criveţ, care va pune pământul lui spre pustiire. Şi nu va fi cine să lăcuiască într-însul, de la om până la dobitoc. Şi s-au clătit şi s-au dus.

4. În zilele acealea şi în vreamea aceaea – zis-au Domnul – veni-vor fiii lui Israil, ei şi fiii Iudei împreună. Umblând şi plângând vor sârgui şi pre Domnul Dumnezeul său vor căuta.

5. În Sion vor întreba calea, aici faţa lor, veni-vor şi să vor adaoge la Domnul cu legătură veacinică, carea cu nice o uitare să va şterge. ||

6. Turmă pierdută s-au făcut norodul Mieu. Păstorii lor i-au înşelat pre ei şi i-au făcut a rătăci în munţi; din munte în măgură au trecut, uitatu-s-au de culcuşul său. 454r

7. Toţi carii i-au aflat i-au mâncat şi vrăjmaşii lor au zis: «N-am păcătuit pentru ceia ce au păcătuit Domnului podoabei dreptăţii şi aşteptării părinţilor lor Domnului».

8. Depărtaţi-vă din mijlocul Vavilonului şi din pământul haldeilor ieşiţi şi fiţi ca iezii înaintea turmei.

9. Că, iată, Eu deştept şi voiu aduce în Vavilon adunarea neamurilor celor mari din pământul criveţului. Şi să vor găti împrotiva lui şi de acolo să va prinde; săgeata lui, ca a omului tare ucigătoriu, nu să va întoarce deşartă.

10. Şi va fi Haldeea spre pradă; toţi cei ce o vor jefui să vor umplea, zice Domnul.

11. Căci că aţi săltat şi mari lucruri grăiţi, răvnind moştenirea Mea. Căci că v-aţ vărsat ca viţeii preste iarbă şi aţi mugit ca taurii.

12. Ruşinatu-s-au foarte maica voastră şi s-au asămănat prafului carea v-au născut. Iată, mai pre urmă va fi între neamuri pustie şi neumblată şi uscându-să.

13. De la mânia Domnului nu să va lăcui, însă va întoarce toată spre pustiire. Tot care va treace din Vavilon să va mira şi va şuiera preste toate ranele ei.

14. Gătiţi-vă împrotiva Vavilonului prinprejur toţi cei ce încordaţi arcul. Tăbărâţi-o, nu îngăduiţi săgeţilor, că Domnului au păcătuit.

15. Strâgaţi asupra ei, pretutindini am dat mână, căzut-au temeliile ei. Strâcatu-s-au zidurile ei, căci că îzbânda Domnului iaste. Izbândă luaţi dintr-însa; precum au făcut, | faceţi ei. 454v

16. Pierdeţi săditoriul din Vavilon şi pre cel ce ţine seacere în vreamea săcerişului. De către faţa sabiii porumbiţii fieştecarele la norodul său să va întoarce şi fieştecarii la pământul său vor fugi.

17. Turmă răsipită Israil, leii l-au lepădat. Întâiu l-au mâncat împăratul Assur. Acesta mai pre urmă l-au ciogolit de oase, Navohodonozor, împăratul Vavilonului".

18. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: „Iată, Eu voiu cerceta pre împăratul Vavilonului şi pământul lui, precum am cercetat pre împăratul Assur.

19. Şi voiu întoarce pre Israil la lăcaşul său şi să va paşte Carmilul şi Vasanul şi în muntele Efrem şi Galaad să va sătura sufletul lui.

20. În zilele acealea şi în vreamea aceaea – zice Domnul – căuta-să-va nedreptatea lui Israil, şi nu va fi; şi păcatul Iudei, şi nu să va afla. Că Mă voiu îmblânzi preste cei ce voiu lăsa.

21. Pre pământul celor ce stăpânesc te suie şi preste lăcuitorii lui cercetează, răsipeaşte şi ucide ceale ce sânt după ei – zice Domnul – şi fă după toate care ţ-am poruncit!"

22. Glas de războiu pre pământ şi zdrobire mare!

23. Cum s-au frământ şi s-au zdrobit maiul a tot pământul! Cum s-au întors spre pustiire Vavilonul în neamuri!

24. Încursatu-te-am şi eşti prinsă, Vaviloane, şi nu ştiiai; aflată eşti şi apucată, că pre Domnul L-ai întărâtat.

25. Deşchis-au Domnul comoara Sa şi au scos vasele măniii Sale; că trăbuiesc Domnului, Dumnezeului oastelor, în pământul haldeilor.

26. Veniţi la ea de la marginile hotarelor, deşchideţi să iasă cei ce să o calce! Luaţi din cale || pietrile şi le adunaţi în grămăzi şi o omorâţi, nici fie ceva rămăşiţe! 455r

27. Răsipiţi pre toţi tarii ei, pogoară-să spre ucidere! Amar lor, că au venit zioa lor, vreamea cercetării lor!

28. Glasul celor ce fug şi al celor ce au scăpat din pământul Vavilonului, ca să vestească în Sion izbândirea Domnului, Dumnezeului nostru, izbândirea bisericii Lui:

29. „Vestiţi în Vavilon la mulţi, tuturor carii încoardă arcul! Staţi împrotiva ei prinprejur, şi nici unul să scape! Răsplătiţi-i după lucrul său! *După toate care au făcut faceţi ei! Că împrotiva Domnului s-au rădicat, împrotiva sfântului Israil.

*Jos 51, 49.

30. Pentru aceaea vor cădea tinerii ei în uliţele ei şi toţi bărbaţii, ostaşii ei, vor amuţi în zioa aceaea, zice Domnul.

31. „Iată, Eu la tine, mândrule – zice Domnul, Dumnezeul oastelor – că au venit zioa ta, vreamea cercetării tale.

32. Şi va cădea cel măreţu şi va cădea împreună. Şi nu va fi cine să-l scoale. Şi voiu aprinde foc în cetăţile lui şi va îmbuca toate împrejurul lui".

33. Aceastea zice Domnul oastelor: „Defăimare rabdă fiii lui Israil şi fiii Iudei împreună. Toţi cei ce i-au prins îi ţin, nu vreau a-i slobozi.

34. Răscumpărătoriul lor e tare, Domnul oastelor numele Lui; cu judecată va apăra pricina lor, ca să înfricoşaze pământul şi să clătească pre lăcuitorii Vavilonului.

35. Sabiia la haldei – zice Domnul – şi la lăcuitorii Vavilonului şi la căpeteniile şi la înţelepţii ei.

455v 36. Sabie la vrăjitorii ei, carii or fi bo|lunzi. Sabie la tarii ei, carii să vor teame.

37. Sabie la caii ei şi la căruţele ei şi la toată obştea carea iaste în mijlocul ei. Şi vor fi ca nişte muieri. Sabie la vistieriile ei, care să vor răpi.

38. Seacetă preste apele ei va fi şi să vor săca; că pământul celor cioplite iaste şi întru ceale de mirare să fălesc.

39. Pentru aceaea vor lăcui bălauri cu cei şugubeţi, de pădure dumnezei. Şi vor lăcui într-însa strutii. Şi nu va mai fi lăcuită până în veac, nici să va zidi până la neam şi neam.

40. *Precum au surpat Domnul Sodomul şi Gomorul şi cetăţile lui – zice Domnul – nu va lăcui acolo om şi nu va moşteni fiiu de om. *Facere 19, 24.

41. Iată, norod vine de la criveţu şi neam mare şi împărăţii multe să vor scula de la marginile pământului.

42. Arcul şi pavăza vor apuca; tirani sânt şi nemilostivi; glasul lor ca marea va suna şi pre cai vor încăleca, ca omul gata la războiu împrotiva ta, fata Vavilonului.

43. Auzit-au împăratul Vavilonului veastea lor şi s-au slăbănogit mânile lui. Strâmtoare l-au cuprins, dureare ca pre ceaea ce naşte.

44. *Iată, ca leul să va sui din mândriia Iordanului la frumseaţea cea tare. Că degrabă a alerga la ea îl voiu face. Şi cine va fi cel ales, pre carele să-l rânduiesc preste ea? Că cine e aseaminea Mie? Şi cine Mă va răbda? **Cine e păstoriul acesta carele să stea împrotiva feaţii Meale?" *Sus 49, 19. **Iov 41, 1.

45. Pentru aceaea, auziţi sfatul Domnului, care cu mintea l-au socotit împrotiva Vavilonului, şi gândurile Lui, care au gândit preste pământul haldeilor. De nu-i vor trage pre dânşii jos cei mici ai turmei, de nu să va răsipi cu dânşii lăcaşul lor!

456r 46. De glasul robiei Vavilonului s-au clătit | | pământul şi strâgare între neamuri s-au auzit.

Cap 51

Realele ce să apropie Vavilonului de la împăraţii meadilor să vestesc.

1 Aceastea zice Domnul: „Iată, Eu voiu deştepta preste Vavilon şi preste lăcuitorii ei, cei ce ş-au rădicat inima împrotiva Mea, ca pre un vânt ciumatec.

2. Şi voiu trimite în Vavilon vânturători şi o vor vântura şi vor prăpădi pământul ei, că au venit preste ea de pretutindini în zioa năcazului ei.

3. Nu încordeaze cei ce încordează arcul său şi să nu să suie cel cu platoşa, să nu îngăduiţi tinerilor ei, omorâţi toată oastea ei!

4. Şi vor cădea cei omorâţi în pământul haldeilor şi cei răniţi în ţinuturile ei".

5. Că n-au fost văduvit Israil şi Iuda de cătră Dumnezeul său, Domnul oastelor. Iară pământul lor s-au umplut de greşală de la Sfântul lui Israil.

6. Fugiţi din mijlocul Vavilonului şi-şi mântuiască fieştecarele sufletul! Să nu tăceţi preste nedreptatea ei, căci că vreamea izbândirii este de la Domnul, întru mutarea Însuş îi va răsplăti.

7. Păhară de aur Vavilonul în mâna Domnului, îmbătând tot pământul. Din vinul ei au beut neamurile şi pentru aceaea s-au clătit.

8. *Degrabă au căzut Vavilonul şi s-au zdrobit. Urlaţi preste ea, luaţi răşină la durearea ei, de cumva s-ar vindeca. *Isaie 21, 9. Apoc. 14, 8.

9. Lecuit-am Vavilonul şi nu s-au vindecat. Să o lăsăm şi să ne ducem fieştecarele la pământul său; că au ajuns până la ceriuri judecata ei şi s-au rădicat până la nori.

10. Scos-au Domnul dreptăţile noastre: Veniţi şi să vestim în Sion lucrul Domnului, Dumnezeului nostru!

11. Ascuţiţi săgeţile! Umpleţi tulbele! Deşteptat-au Domnul duhul împăraţilor meadenilor. Şi | împrotiva Vavilonului e mintea Lui, ca să o piarză, că izbândirea Domnului iaste 456v
izbândirea bisericii Sale.

12. Preste zidurile Vavilonului rădicaţi sămn, sporiţi paza! Rădicaţi păzitori, gătiţi leşuiri! Că au gândit Domnul şi au făcut oricare au grăit împrotiva lăcuitorilor Vavilonului.

13. Ceaea ce lăcuieşti preste ape multe, bogată întru vistierii, venit-au sfârşitul tău, al tăierii tale de pă picioare

*Amos 6, 8. 14. *Juratu-s-au Domnul oastelor pre sufletul Său că: „Te voiu umplea de oameni ca de gândaci şi preste tine să va cânta chiuirea".

*Facere 1, 1. 15. *Cel ce au făcut pământul întru tăria Sa gătit-au lumea întru înţelepciunea Sa şi cu priceaperea Sa au întins ceriurile.

16. Dând El glas, să înmulţesc apele în ceriu. Cel ce rădică nori de la marginile pământului, fulgerile spre ploaie le-au făcut şi au scos vântul din vistieriile Sale.

17. Bolund s-au făcut tot omul de cătră ştiinţă. Ruşinatu-s-au tot vărsătoriul întru cel cioplit, că minciunoasă e vărsarea lor, nici iaste duh într-înşii.

18. Deşarte sânt lucrurile şi vreadnice de râs; în vreamea cercetării sale vor peri.

19. Nu ca aceasta, partea lui Iacov. Că Cel ce au făcut toate Acela iaste, şi Israil, steama moştenirii lui. Domnul oastelor, numele Lui.

20. „Tu zdrobeşti Mie vase de războiu şi Eu voiu zdrobi în tine neamuri şi voiu pierde întru tine împărăţiile.

21. Şi voiu sfărma întru tine calul şi călăraşul lui şi voiu sfărma întru tine căruţa şi pre cel ce să suie într-însa.

22. Şi voiu sfărma întru tine bărbatul şi muiarea; şi voiu sfârma întru tine pre cel bătrân şi pre prunc. Şi voiu sfărma întru tine pre cel tânăr şi fecioara. ||

23. Şi voiu sfărma întru tine păstoriul şi turma lui; şi voiu sfărma întru tine plugariul şi 457r
boii lui, şi voiu sfărma întru tine povăţuitorii şi sfetnicii.

24. Şi voiu răsplăti Vavilonului şi tuturor lăcuitorilor Haldeii tot răul său ce au făcut în Sion întru ochii voştri, zice Domnul.

25. Iată, Eu cătră tine, munte ciumat – zice Domnul – carele strâci în tot pământul. Întinde-voiu mâna Mea preste tine şi te voiu dezvăli din pietri şi te voiu da spre munte de ardere.

26. Şi nu vor lua din tine piatră spre unghetu şi piatră spre temeiu, ci pierdut în veac vei fi, zice Domnul.

27. Rădicaţi sămn pre pământ, răsunaţi cu bucinul întru neamuri, sfinţiţi preste ea limbi, vestiţi împrotiva ei împăraţilor Ararat, Meni şi Aschenis, număraţi împrotiva ei Tafsar, aduceţi cai ca gândacii cei ascuţiţi.

28. Sfinţiţi împrotiva ei neamuri, împăraţii Mediei, povăţuitorii ei şi pre toţi sfetnicii ei şi tot pământul biruinţei ei".

29. Şi să va clăti pământul şi să va turbura, că va privi preste Vavilon gândirea Domnului, ca să puie pământul Vavilonului pustiiu şi nelăcuit.

30. Încetat-au cei tari ai Vavilonului de la războiu, lăcuit-au întru tării, îmbucatu-s-au vărtutea lor şi s-au făcut ca muierile, aprinsu-s-au corturile ei, zdrobitu-s-au încuietorile ei.

31. Alergând spre întâmpinarea celui ce aleargă, va veni şi solul, întâmpinând pre cel ce vesteaşte, ca să vestească împăratului Vavilonului că s-au prins cetatea lui din cap până în cap.

32. Şi vadurile s-au cuprins şi mocirlele s-au aprins cu foc şi bărbaţii ostaşi s-au turburat. |

33. Că aceastea zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil: „Fata Vavilonului, ca o arie 457v
vreamea îmblătiturii ei; încă puţin şi va veni vreamea săcerişului ei".

34. Mâncatu-m-au, îmbucatu-m-au Navohodonozor, împăratul Vavilonului. Făcutu-m-au ca un vas deşert, sorbitu-m-au ca un bălaur, împlutu-ş-au pântecele din jingăşiia mea şi m-au lepădat.

35. „Nedreptate asupra mea şi trupul mieu preste Vavilon!", zice lăcaşul Sionului, şi „Sângele mieu preste lăcuitorii haldeilor!", zice Ierusalimul.

36. Pentru aceaea aceastea zice Domnul: „Iată, Eu voiu judeca pricina ta şi voiu izbândi izbânda ta; pustie voiu face marea lui şi voiu săca vâna lui.

37. Şi va fi Vavilonul spre hâlmuri, lăcaşu bălaurilor, mirare şi şuierare, căci că nu va fi lăcuitoriu.

38. Împreună ca leii vor răgni, scutura-vor coamele ca puii de leu.

39. În căldura lor voiu pune beutura lor şi-i voiu îmbăta, să adoarmă şi să doarmă somn veacinic şi să nu să mai scoale, zice Domnul.

40. Duce-i-voiu ca mieii la junghiere şi ca berbecii cu iezii.

41. Cum s-au prins Sesac şi s-au cuprins cea cinstită a tot pământul? Cum s-au făcut spre mirare Vavilon între neamuri?

42. Suitu-s-au preste Vavilon marea, cu mulţimea valurilor ei s-au acoperit.

43. Făcutu-s-au cetăţile ei spre mirare, pământ nelăcuit şi pustiiu, pământ în care nime să lăcuiască, nici să treacă printr-însul fiiu omenesc.

44. Şi voiu cerceta preste Vil în Vavilon şi voiu lepăda ce înghiţise, din gura lui, şi nu vor mai curge la el limbile, că şi zidul Vavilonului va cădea.

45. Ieşiţi din mijlocul ei, norodul Mieu, să mântuiască fieştecine sufletul său de cătră mânia iuţimii Domnului.

46. Şi nu cumva să să moaie inima voastră şi să vă teameţi de auzul ce să aude pre
458r pământ. Şi va veni || în an auzirea, şi după acest an auzirea, şi dreptatea pre pământ şi stăpânitoriu preste stăpânitoriu.

47. Pentru aceaea, iată, zile vin şi voiu cerceta preste ceale cioplite ale Vavilonului. Şi tot pământul ei să va turbura şi toţi ucişii ei vor cădea în mijlocul ei.

48. Şi vor lăuda preste Vavilon ceriurile şi pământul şi toate ceale ce sânt într-însele. Că de la criveţu îi vor veni tâlhari, zice Domnul.

49. Şi precum au făcut Vavilonul să cază cei ucişi în Israil, aşa din Vavilon vor cădea cei uciş preste tot pământul.

50. Cei ce aţi fugit de sabie, veniţi, nu stareţi! Aduceţi-vă aminte departe de Domnul, şi Ierusalimul să să suie la inima voastră!"

51. Turburatu-ne-am, căci că am auzit ocara. Acoperit-au năpastea feaţele noastre, că au venit cei streini preste sfinţirea casii Domnului.

52. „Pentru aceaea, iată, zile vin – zice Domnul – şi voiu cerceta preste ceale cioplite ale ei şi preste tot pământul ei va mugi cel rănit.

53. De să va sui Vavilonul în ceriu şi va întări întru înălţime vârtutea sa, de la Mine vor veni jefuitorii ei", zice Domnul.

54. Glasul strâgării din Vavilon şi zdrobire mare din pământul haldeilor,

55. Căci că au jefuit Domnul Vavilonul şi au pierdut dintr-însa glasul cel mare. Şi vor suna valurile lor ca ape multe, dat-au sunet glasul lor.

56. Că au venit preste ea, adecă preste Vavilon, tâlhariul şi s-au apucat cei tari ai ei şi s-au veştezit arcul lor, că Izbânditoriul cel tare, Domnul, răsplătind va răsplăti.

57. „Şi voiu îmbăta căpeteniile ei şi înţelepţii şi povăţuitorii ei şi sfetnicii ei şi pre cei tari ai ei. Şi vor dormi somnul cel veacinic şi nu să vor deştepta", zice Împăratul, Domnul |
458v oastelor numele Lui.

58. Aceastea zice Domnul oastelor: „Zidul Vavilonului, acest lat foarte, cu surpare să va surpa, şi porţile ei ceale înalte cu foc să vor arde; şi ostenealele noroadelor spre nimica, şi a neamurilor spre foc vor fi şi vor peri".

59. Cuvântul ce au poruncit Ieremie prorocul lui Saraii, fiiului Nerii, fiiului Maasie, când au mers cu Sedechie împăratul în Vavilon, în anul al patrulea a împărăţiii lui, iară Saraie era căpetenia prorociii,

60. Şi au scris Ieremie tot răul ce era a veni preste Vavilon într-o carte, toate cuvintele aceastea care sânt scrise împrotiva Vavilonului.

61. Şi a zis Ieremie cătră Saraie: „Dacă vei veni în Vavilon şi vei vedea şi vei ceti toate cuvintele aceastea,

62. Vei zice: «Doamne, Tu ai grăit împrotiva locului acestuia, să-l pierzi, să nu fie cine să lăcuiască într-însul, de la om până la dobitoc, şi să fie veacinica pustie!»

63. Şi, deacă vei plini a ceti cartea aceasta, vei lega piatră de ea şi o vei arunca în mijlocul Eufrathului.

64. Şi vei zice: «Aşa să va îneca Vavilonul şi nu să va scula de cătră faţa năcazului care Eu îl aduc preste ea, şi să va răsipi»". Până aici, cuvintele lui Ieremie.

Cap 52

Procitirea celor mai din sus, adecă că Ierusalimul, de la Navohodonozor conocită, după doi ani să prinde. Şi Sedechie, împăratul Iudei, fugând să întoarce. Şi, ucigându-să fiii lui înaintea lui, cu căpeteniile Iudei, scoţindu-i-să ochii şi legat să duce în Vavilon. Şi, aprinzindu-să bisearica şi polata şi cealeaalalte case, să duc toţi robi în Vavilon, fără puţini lucrători de vii şi de câmpuri.
459r *Aşijderea şi vasele bisericii, între carele să însămnează doi stâlpi de aramă. || Şi numărul*

jidovilor celor trecuţi în multe rânduri în Vavilon, unde împăratul Ioachim, după ani treizeaci şi şeapte din temniţă scos, să înalţă.

4 Împăr. 24, 18. 2 Parali. 36, 11.

1. iiu de ani doaozeaci şi unul era Sedechie când începuse a împărăţi; şi ani unsprăzeace au împărăţit în Ierusalim. Şi numele maicii lui, Amital, fata lui Ieremie din Lovna.

2. Şi au făcut rău în ochii Domnului, după toate care făcuse Ioachim.

3. Că iuţimea Domnului era în Ierusalim şi în Iuda, până când i-au lepădat de la faţa Sa. Şi s-au depărtat Sedechie de cătră împăratul Vavilonului.

*4 Împăr. 25, 1. Sus 39, 1.

4. *Şi au fost în anul împărăţiii lui al noaolea, în luna a zeacea, în zeace a lunii. Venit-au Navohodonozor, împăratul Vavilonului, el şi toată oastea lui, asupra Ierusalimului şi o au conăcit şi au zidit împrotiva ei tării prinprejur.

5. Şi au fost cetatea conocită până la anul împăratului Sedechie al unsprăzeacelea.

6. Iară în luna a patra, în a noua a lunii, au cuprins foametea cetatea. Şi nu era hrană norodului locului.

7. Şi s-au rupt cetatea şi toţi bărbaţii ei ostaşi au fugit şi au ieşit din cetate noaptea, prin calea porţii, carea iaste între doao ziduri şi duce la grădina împăratului (conocind haldeii cetatea prinprejur) şi s-au dus pre calea ce duce în pustie.

8. Şi au gonit oastea haldeilor pre împăratul şi au apucat pre Sedechie în pustiia carea iaste lângă Ierihon. Şi toate soţiile lui au fugit de la el.

9. Şi, apucând pre împăratul, l-au adus la împăratul Vavilonului, în Revlatha, carea iaste în pământul Emathului şi au grăit cătră el judecăţi.

10. Şi au sugrumat împăratul Vavilonului pre | fiii lui Sedechie în ochii lui, ci şi pre toate 459v căpeteniile Iudei i-au ucis în Revlatha.

11. Şi ochii lui Sedechie i-au scos şi l-au legat cu peante; şi l-au adus împăratul Vavilonului în Vavilon şi l-au pus în casa temniţii până la zioa morţii lui.

12. Iară în luna a cincea, în a cincea a lunii, acesta iaste anul al lui Navohodonozor, împăratului Vavilonului, al noaosprăzeacelea, venit-au Navuzardan, voievodul oastei, şi sta înaintea împăratului Vavilonului, în Ierusalim.

13. Şi au aprins casa Domnului şi casa împăratului şi toate casele Ierusalimului şi toată casa mare cu foc o au aprins.

14. Şi tot zidul Ierusalimului prinprejur l-au strâcat toată oastea haldeilor, care era cu voievodul oastei.

15. Iară dintre săracii norodului şi de ceaealaltă obşte, ce rămăsease în cetate, şi dintre pribegii carii fugise la împăratul Vavilonului şi pre ceialalţi din mulţimea i-au dus Navuzardan, căpeteniia oastei.

16. Iară dintre săracii locului au lăsat Navuzardan, căpeteniia oastei, lucrători de vii şi de câmpuri.

17. Şi stâlpii de aramă carii era în casa Domnului, şi temeliile, marea cel de aramă care era în casa Domnului, le-au sfărmat haldeii şi au dus toată arama lor în Vavilon.

18. Şi tigăile şi cratiţele şi psalteriile şi păhărealele şi mojerele şi toate vasele ceale de aramă, care fusease spre slujbă, le-au dus; şi

19. Veadrele şi cădealniţele şi urcioarele şi tipsiile şi sfeşnicele şi mojarele şi cănceaiele, oricare de aur, de aur, şi oricare de argint, de argint, le-au dus voivodul oastei

20. Şi doi stâlpi şi un mare şi viţei doisprăzeace de aramă, carii era supt temeliile care le făcuse împăratul Solomon în casa Domnului. Nu era măsură de aramă tuturor vaselor acestora. ||

21. Iară din stâlpi, optsprăzeace coţi înalt era un stâlp, şi o funişoară de doisprăzeace coţi 460r îl încunjura. Iară grosimea ei de patru deagete şi înlăuntru era scobită.

22. Şi căpeţealele preste amândoi, de aramă. Înălţimea unui căpeţel, de cinci coţi. Şi mrejuţele şi poamele grănate preste cunună prinprejur, toate de aramă; aşijderea ale stâlpului al doilea şi poamele grănate.

23. Şi au fost poame grănate noaozeaci şi şase spânzurând; şi toate poamele grănate cu o sută de mrejuţe să încungiura.

24. Şi au luat voievodul oastei pre Saraia, întâiul preot, şi Sofonie, preotul al doilea, şi trii păzitori pridvorului,

25. Şi din cetate au luat un famen, care era pus preste bărbaţii ostaşi şi şapte bărbaţi din cei ce vedea faţa împăratului, carii s-au aflat în cetate, şi pre scriitoriul, căpeteniia ostaşilor,

care alegea ostaşii cei noi şi şasăzeaci de bărbaţi din norodul locului, carii s-au aflat în mijlocul cetăţii.

26. Şi i-au luat Navuzardan, voievodul oastei, şi i-au dus la împăratul Vavilonului, în Revlatha.

27. Şi i-au lovit împăratul Vavilonului şi i-au omorât în Revlatha, în pământul Emathului şi s-au mutat Iuda din pământul său.

28. Acesta e norodul care l-au dus Navohodonozor: în anul al şeaptelea, jidovi trii mii şi doaozeaci şi trii;

29. În anul lui Navohodonozor al optsprăzeacelea, din Ierusalim, suflete opt sute treizeaci şi doao;

30. În anul lui Navohodonozor al doaozeaci şi treilea, au petrecut Navuzardan, voievodul oastelor, suflete de jidov şeapte sute patruzeaci şi cinci. Toate dară sufletele, patru mii şase sute. |

460v 31. Şi au fost în anul robiii lui Ioachim, împăratului Iudei, al triizeaci şi şeaptelea, în luna a doaosprăzeacea, în doaozeaci şi cinci a lunii, au rădicat Evilmarodah, împăratul Vavilonului, în anul împărăţiii sale, capul lui Ioachim, împăratului Iudei, şi l-au scos din casa temniţii.

32. Şi au grăit cu el bune şi au pus scaunul lui preste scaunul împăraţilor carii era după sine în Vavilon.

33. Şi au schimbat vejmintele lui ceale de temniţă şi mânca pâine în preajma lui pururea, în toate zilele vieţii sale.

34. Şi bucatele lui, bucate pururea să da lui de la împăratul Vavilonului, rânduit pre toate zilele, până la zioa morţii sale, în toate zilele vieţii lui.

A

A: interj.
a: 1,6; 14,13

(a se) ABATE: v. III
(s-)au abătut: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,25
(s-)au abătut: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,4
abătându(-să): *gerunziu* 6,28
abate: *ind. prez. 3.sg.* 14,8

ACAR: adv. (Înv. și reg.) „măcar"
acar... acar: (corelativ cu el însuși) 42,6

ACOLO: adv.
acolo: 3,6; 5,7; 7,2; 8,14, 22; 13,4, 6; 16,13; 18,2; 19,2; 20,6; rezum. cap.22; 22,1, 12, 24, 26, 27; 23,3, 8; 27,22; rezum. cap.29; 29,6; 32,5; 36,12; 37,11, 12, 19; 38,9, 26; 40,4; 41,1, 3; 42,14, 15, 16, 17, 22; 43,2; 44,8, 12, 14, 28; 47,7; 49,16, 18, 33, 38; 50,9, 40

(a se) ACOPERI: v. IV
va acoperi: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,25
(s-)au acoperit: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,22; 51,42
au acoperit: *ind. pf.c. 3.pl.* 14,3
acoperit-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 14,4; 51,51
(să) va acoperi: *ind. viit.I. 3.sg.* 43,12
(să) acopere: *ind. prez. 3.sg.* 43,12
voiu acoperi: *ind. viit.I. 1.sg.* 46.8
vor acoperi: *ind. viit.I. 3.pl.* 47,2

ACOPERIȘ: s.n.
acoperișurile: *pl. ac.* 30,18
acoperișele: *pl. ac.* 48,38

ACRU, -Ă: adj.
acru: *m. sg. ac.* rezum. cap.31; 31,29, 30;

ACUM: adv.
acum: 2,18; 3,4; 4,12; 7,13; 14,10; 18, 11; 27,6, 16; 29,27; 32,30, 36; 37,19; 40,4; 42,10, 15, 22; 44,7

(a) ADĂPA: v. I
voiu adăpa: *ind. viit.I. 1.sg.* 23,15

(a se) ADĂUGA: v. I; var. **(a se) ADAOGE:** v. III „a mai pune ceva lângă cele ce sunt"; „a continua să"
adaogeți: *imperativ 2.pl.* 7,21
(să) va adaoge: *ind. viit.I. 3.sg.* 32,44
(s-)au adaos: *ind. pf.c. 3.pl.* 36,32
au adaos: *ind. pf.c. 3.sg.* 45,3
(să) vor adaoge: *ind. viit.I. 3.pl.* 50,5

ADEVĂR: s.n.
adevăr: *sg. ac.* 4,2
adevărul: *sg. ac.* rezum. cap.8; 9,5
adevărului: *sg. gen.* 9,3; 33,6
adevăr *sg. ac., în loc. adv.* ***întru adevăr*** „cu adevărat" 26,15; 32,41
adevăr: *sg. ac., în loc. adv.* ***în adevăr*** „cu adevărat" 28,9
adevărului: *sg. dat. adn.* 42,5

ADEVĂRAT, -Ă: adj./adv.
adevărat: *adv.* 2,11; 3,23; 8,8; 16,19; 23,22; 44,29
adevărat: *adv. în loc. adv.* ***cu adevărat*** „într-adevăr" rezum. cap.4
adevărată: *adj. f. sg. nom./ac.* 2,21; 14,13
adevărați: *adj. m. pl. ac.* rezum. cap.3
adevărat: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 10,10; 23,28
adevărat: *adv.* 37,13

ADICĂ: adv.
adecă: 12,1; rezum. cap.22; 33,26; 34,9; 51,56; rezum. cap.52

(a) ADORMI: v. IV
să adoarmă: *conj. prez. 3.pl.* 51,39

(a se/-și) ADUCE: v. III
adusu(-mi)-am: *ind. pf.c. 1.sg., în loc. v.* ***adusu-mi-am aminte*** „amintitu-mi-am" 2,2
(îș/își) vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl., în loc. v.* ***îș/își vor aduce aminte*** 3,16; 17,2
aduc: *ind. prez. 1sg.* 4,6; 51,64
voiu aduce: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,15; 6,19; 11,11, 23; 12,15; 15,14; 19,3, 15; 23,12; 25,9, 13; 31,8, 9; 32,42; 33,6; 35,17; 36,31; 39,16; 42,17; 45,5; 48,44; 49,5, 32, 37; 50,9
aduceți: *ind. prez. 2.pl.* 6,20
(să) aduce: *ind. prez. 3.sg.* 10,9
va aduce: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.11; rezum. cap.23; rezum. cap.24; rezum. cap.46
am adus: *ind. pf.c. 1.sg.* 11,8; 32,42; 44,2; 49,8
(să) aduce: *inf. prez. fără a* rezum. cap.13
(îș) va aduce: *ind. viit.I. 3.sg., în loc. v.* ***îș va aduce aminte*** 14,10
vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,12
adu(-Ți): *imperativ 2.sg., în loc. v.* ***adu-Ți aminte*** 14,21; 15,15; 18,20
adusu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 15,8
adă: *imperativ 2.sg.* 17,18
aducând: *gerunziu* 17,26; rezum. cap.26
să aduceți: *conj. prez. 2.pl.* 17,27
vei aduce: *ind. viit.I. 2.sg.* 18,22
(-mi) voiu aduce: *ind. viit.I. 1.sg., în loc. v.* ***-mi/Mi voiu aduce aminte*** 20,9
au adus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 23,8; 26,23; 37,13; 31,34; 38,14; 39,5, 14; 40,3; 46,17; 52,9, 11
a aduce: *inf. prez.* 27,22
(Îm) voiu aduce: *ind. viit.I. 1.sg., în loc. v.* ***Îm voiu aduce aminte*** 31,20
aduce: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.32; 48,35
să aducă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 33,18; 41,5
(și-) au adus: *ind. pf.c. 3.sg., în loc. v.* ***și-au adus aminte*** 44,21
aduceți: *imperativ 2.pl.* 51,27
aduceți(-vă): *imperativ 2.pl., în loc. v.* ***aduceți-vă aminte*** 51,50

ADUCERE: s.f. „jertfă"
aducere: *sg. ac.* 17,26

(a se) ADUNA: v. I
(să) vor aduna: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,17
adunând: *gerunziu* 8,13
voiu aduna: *ind. viit.I. 1.sg.* 8,13; 21,4; 23,3; 29,14; 31,8; 32,37
adună: *imperativ 2.sg.* 10,17; 12,3
adunați(-vă): *imperativ 2.pl.* 4,5; 12,9; 49,14
(s-)au adunat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 26,9; 40,15
va aduna: *ind. viit.I. 3.sg.* 31,10
să adune: *conj. prez. 3.sg.* 49,5
adunați: *imperativ 2.pl.* 50,26

ADUNARE: s.f.
adunarea: *sg. ac.* rezum. cap.3; 50,9
adunare: *sg. voc.* 6,18

AFARĂ: adv.
afară: *adv.* 6,11; 22,19
afară: *adv. în loc. adv.* ***din afară*** „din exterior" 9,21
afară: *adv. în loc. prep.* ***afară de*** rezum. cap.15; 33,10

(a se) AFLA: v. I
au aflat: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,5; 14,3; 41,12; 50,7
vor afla: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,24
(să) află: *ind. prez. 3.sg.* 2,26
(s-)au aflat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,34; 5,26; 41,3, 8; 52,25

am **aflat:** *ind. pf.c. 1.sg.* 2,34; 23,11; 45,3
veți afla: *ind. viit.I. 2.pl.* 5,1; 6,16; 29,13
(să) vor afla: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,8
să **(se) afle:** *conj. prez. 3.pl.* 10,18
aflatu(**-s**)**-au:** *ind. pf.c. 3.sg.* 11,9
(Mă) voiu afla: *ind. viit.I. 1.sg.* 29,14
aflat-au: *ind. pf.c.3.sg.* 31,2
ai fi aflat: *cond. pf. 2.sg.* 48,27
(să) va afla: *ind. viit.I. 3.sg.* 50,20
aflată ești: *pasiv ind. prez. 2.sg.* 50,24

AICI: adv.; var. **AICEA**
aicea: 22,11
aici 31,8; 38,10; 48,47; 50,5; 51,64

(a) AJUNGE: v. III
ajuns-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 25,31
ajungând: *gerunziu* 37,12
au ajuns: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 48,32; 51,9

AJUTOR: s.n./s.m.
ajutoriu: *s.n. sg. ac.* rezum. cap.15; 37,6
ajutorii: *s.m. pl. ac.* 47,4

(a) ALEGE: v. III
vor aleage: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,3
alesease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 33,24
vei aleage: *ind. viit.I. 2.sg.* 40,4
alegea: *ind. imp. 3.sg.* 52,25

(a) ALERGA: v. I
alergând: *gerunziu* 12,5; 51,31
alerga: *ind. imp. 3.pl.* 23,21
va alerga: *ind. viit.I. 3.sg.* 48,16
a alerga: *inf. prez.* 49,19; 50,44
aleargă: *ind. prez. 3.sg.* 51,31

ALERGARE: s.f.
alergarea: *sg. nom./ac.* 8,6; 22,17; 23,10

ALERGĂTOR, -TOARE: s.m./f.
alergătoriu: *s.m. sg. voc., în sintagma* ***alergătoriu ușor*** 2,23

ALES, ALEASĂ: adj./s.
aleasă: *adj. f. sg. nom.* 2,21; 46,20
aleși: *adj. m. pl. ac.* 22,7
aleșii: *s.m. pl. nom.* 48,15
alesul: *s.m. sg. nom.* 49,19
(cel) ales: *s.m. sg. nom.* 50,44

AMAR, -Ă: adj./s.
amar: *s.n sg. nom.* 2,19
amar: *s.n* (+ dat.) *sg. nom.* „vai" 4,13, 31; 6,4; 10,19; 13,27; 15,10; 22,13; 23,1; 30,7; 45,3; 48,46; 50,27
amară: *adj. f. sg. nom.* 4,18; 6,26

AMĂGIRE: s.f.
amăgirea: *sg. ac.* 14,14

AMĂRĂCIUNE: s.f.
amărăciune: *sg. ac.* 31,21

(a) AMENINȚA: v. I; var. **(a)** AMÂNĂNȚA
amânănțindu-: *gerunziu* rezum. cap.4
amănânță: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.5

AMENINȚARE: s.f.; var. AMÂNĂNȚARE
amânănțarea: *sg. ac.* 10,10
amânănțare: *sg. ac.* 15,17
amănănțărilor: *pl. gen.* rezum. cap.36

AMESTECARE: s.f.
amestecare: *sg. ac., în sintagma* ***au făcut amestecare*** *de sânge* „au necinstit" (cf. lat. *constupraverunt; constuprō* „a viola", „a necinsti" 2,16

AMIAZĂ: s.f./adv.; var. (Reg.) AMIAZĂZI „sud"; „la amiază"
amiazăzi: *s.f. sg. ac.* 6,4
amiazăzi: *adv* „la amiază" 15,8
amiazăzi: *sg. ac., în sintagma* ***vremea*** *de amiazăzi* „vremea prânzului" 20,16

AMIN: interj.
amin: 11,5; 28,6

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v. a-și aduce* ***aminte/a*** *lua* ***aminte***; vezi **(a se/-și) ADUCE** și **(a) LUA**

(a) AMUȚI: v. IV
vor amuți: *ind. viit.I. 3.pl.* 50,30

AN: s.m.
an: *sg. nom./ac./gen.* 1,2,3; 25,3; rezum. cap.28; 28,16; 46,2; 51,46
an: *sg. ac., în loc. adj. de peste an* „din cursul anului" 5,24
anul: *sg. nom./ac.* 11,23; 23,12; 25,1, 3; 28,1, 17; 32,1; 36,1, 9; 39,1, 2; 45,1; 48,44; 51,59; 52,4, 5, 12, 28, 29, 30, 31
ani: *pl. nom./ac.* rezum. cap.25; 25,11, 12; rezum. cap.28; 28,3, 11; rezum. cap.29; 29,10; 34,14; rezum. cap.52; 52,1

ANATHO**TITEAN:** s.m. „locuitor al cetății Anatot"
Anathoti**teanul:** *sg. nom.* 29,27

APĂ: s.f.
apei: *sg. gen.* rezum. cap.2; 2,13
apele: *pl. nom./ac.* 2,13; 18,14; 48,34; 50,38; 51,16
apă: *sg. nom./ac.* 2,18; 9,1; 13,1; 14,3; 38,6
apa: *sg. ac.* 6,7
apă: *sg. ac., în sintagma apă de fiere* „venin" (cf. lat. *aquam fellis*) 8,14; 9,15
ape: *pl. nom./ac.* 9,18; 10,13; 17,8; 41,12; 47,2; 51,13, 55
apelor: *pl. gen.* 15,18; 17,13; 31,9

(a) APĂRA: v. I
să apere: *conj. prez. 3.sg.* 7,33
apără: *imperativ 2.sg.* 15,15
va apăra: *ind. viit.I. 3.sg.* 50,34

APOI: adv.
apoi: *adv. în loc. adv.* ***mai apoi*** „mai târziu" rezum. cap.27
apoi: rezum. cap.29; rezum. cap.32; rezum. cap.46

(a se) APRINDE: v. III
să **(să)** aprinză: *conj. prez. 3.sg.* 4,4
aprind: *ind. prez. 3.pl.* 7,18
(să) vor aprinde: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,20; 49,2
să aprinză: *conj. prez. 3.sg./pl.* 7,31; 33,18
(s-)au aprins: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 9,10; 11,16; 15,14; 44,6; 51,32
ai aprins: *ind. pf.c. 2.sg.* 17,4
aprinde-**voiu:** *ind. viit.I. 1.sg.* 17,27
să **(se)** aprinză: *conj. prez. 3.sg.* 21,12
voiu aprinde: *ind. viit.I. 1.sg.* 21,14; 49,27; 50,32
vor aprinde: *ind. viit.I. 3.pl.* 22,7; 34,2, 22; 37,7, 9; 38,18
(să) va aprinde: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.38; 38,17
au aprins: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 39,8; 52,13
va aprinde: *ind. viit.I. 3.sg.* 43,12
aprinsu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 51,30
aprinzindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.52

APRINS, **-Ă:** adj.
aprinsă: *f. sg. ac.* rezum. cap.1; 1,13
aprinse: *f. pl. nom.* rezum. cap.39

APROAPE: adv./s.
aproapelui: *s.m. sg. gen./dat.* 5,8; 22,8
(cel de) aproape: *s.m. sg. nom.* 6,21
(cea de) aproape: *s.f. sg. ac.* 9,20
aproapele: *s.m. sg. ac.* 7,5; 9,4; 23,27, 30, 35; 31,34; 36,16; 46,16
aproape: *adv.* 9,12; 12,2; 23,23; 25,26; 32,8; 48,16, 24

(a se) APROPIA: v. I
(să) va apropiia: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,21
să (să) apropie: *conj. prez. 3.sg.* 30,21
(s-)au apropiat: *ind. pf.c. 3.pl.* 42,1
(să) apropie: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.51

(a se) APUCA: v. I
va apuca: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,23; 42,16
apucat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,5
vor apuca: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,21; 50,42
au apucat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 26,8; 37,12, 13; 52,8
apucând: *gerunziu* 46,9; 52,9
(s-)au apucat: *ind. pf.c. 3.pl.* 48,41; 51,56
a apuca: *inf. prez.* 49,16
[eşti] apucată: *pasiv ind. prez. 2.sg.* 50,24

(a) APUNE: v. III
apus-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,9

APUS: s.n. „vest"
apusului: *sg. gen.* 25,24

(a se) ARA: v. I
(să) va ara: *ind. viit.I. 3.sg.* 26,18

ARAMĂ: s.f.
aramă: *sg. nom./ac.* 1,18; 6,28; 10,9; 15,20; 46,22; rezum. cap.52; 52,17, 18, 20, 22
arama: *sg. ac.* 15,12; 52,17

(a se) ARĂTA: v. I
a arăta: *inf. prez.* 2,33
ai arătat: *ind. pf.c. 2.sg.* 11,18; 31,19
(s-)au arătat: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,26; 31,3
voiu arăta: *ind. viit.I. 1.sg.* 16,21; 18,17
arăta-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 16,21
arată: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.18; rezum. cap.19
arătatu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,1
au arătat: *ind. pf.c. 3.sg.* 38,21

ARC: s.n.
arcul: *sg. nom./ac.* 9,3; 49,35; 50,14, 29, 42; 51,3, 56

(a se) ARDE: v. III
(s-)au ars: *ind. pf.c. 3.pl.* 2, 15
arzând: *gerunziu* 4,11; 20,9
au ars: *ind. pf.c. 3.sg.* 11,16; 36,28
va arde: *ind. viit.I. 3.sg.* 15,14; 17,4; 21,10; 38,23; 43,13
arde: *ind. prez. 3.sg.* 18,17; rezum. cap.36
a arde: *inf. prez.* 19,5
vor arde: *ind. viit.I. 3.pl.* 32,29; rezum. cap.34; 34,5; rezum. cap.37; 43,12
să arză: *conj. prez. 3.sg.* 36,25
arsease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 36,27, 32
ai ars: *ind. pf.c. 2.sg.* 36,29
(să) vor arde: *ind. viit.I. 3.pl.* 51,58

ARDERE: s.f.
arderile: *pl. nom./ac.* 6,20; 34,5
arderilor: *pl. gen.* 7,22
arderile: *pl. nom., în sintagma* ***arderile de tot*** „jertfele" 7,21
arderi: *pl. ac., în sintagma* ***arderi de tot*** 14,12; 17,26; 33,18
ardere: *sg. ac.* 51,25

ARGINT: s.n./s.m.
argint: *sg. ac.* 6,30; 10,4; 32,9, 25; 52,19
argintul: *sg. nom., în sintagma argintul învăluit* „foiţă de argint făcută sul" 10,9
arginţi: *pl. ac.* 32,9
argintul: *sg. ac.* 32,10

ARIE: s.f.
arie: *sg. ac.* 51,33

ARIPĂ: s.f.; var. (Înv.) **AREPĂ**
arepile: *pl. ac.* 2,34; 48,40; 49,22

ARMĂ: s.f.
armele: *pl. ac.* 22,7
armelor: *pl. gen.* 47,3

ARMĂSAR: s.m.
armăsari: *pl. nom.* 5,8

(a se) ARUNCA: v. I
aruncă: *ind. prez. 3.sg.* 4,29
voiu arunca: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,18
aruncând: *gerunziu* 14,19; 46,9
(sânt) aruncaţi *pasiv ind. prez. 3.pl.* 22,28
au aruncat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 36,23; 38,6
(să) va arunca: *ind. viit.I. 3.sg.* 36,30
aruncase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 41,9
vei arunca: *ind. viit.I. 2.sg.* 51,63

(a) ASCULTA: v. I
a asculta: *inf. prez.* rezum. cap.6
voiu asculta: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,16; 11,11; 14,12
ascultaţi: *imperativ 2.pl.* 7,23
am ascultat: *ind. pf.c. 1.sg.* 8,6
au ascultat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 9,13; 32,23; 35,14, 16; 36,25; 37,2; 43,7
ascultă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.11
ascultat-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 35,8
să ascultaţi: *conj. prez. 2.pl.* 35,13
aţi ascultat: *ind. pf.c. 2.pl.* 35,14, 18
ascultă: *imperativ 2.sg.* 38,20
vom asculta: *ind. viit.I. 1.pl.* 42,6
neascultând: *gerunziu* rezum. cap.7

ASCULTARE: s.f.
ascultării: *sg. gen.* rezum. cap.35

ASCULTĂTOR, -TOARE: adj.
ascultători: *m. pl. nom.* 35,10

(a se) ASCUNDE: v. III
ascunde: *imperativ 2.sg.* 13,4; 43,9
am ascuns: *ind. pf.c. 1.sg.* 13,5; 43,10
să ascunzi: *conj. prez. 2.sg.* 13,6; 38,14
ascunseasem: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 13,7
(s-)au ascuns: *ind. pf.c. 3.pl.* 16,17
au ascuns: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 18,22; 36,26
ascunzând: *gerunziu* 33,5
(te) ascunde: *imperativ 2.sg.* 36,19
ascundeţi: *imperativ 2.pl.* 40,10

ASCUNS, -Ă: adj./s.
ascunşi: *adj. m. pl. nom.* rezum. cap.13; rezum. cap.36
ascunsele: *s.n. pl. ac.* 49,10

(a) ASCUŢI: v. IV
ascuţiţi: *imperativ 2.pl.* 51,11

ASCUŢIT: adj.
ascuţiţi: *m. pl. ac.* 51,27

ASCUȚIT: s.n. (Înv.; ccr.) „tăiș"
ascuțitul: *sg. ac.* 21,7

(a se) ASEMĂNA: v. I; var. (Înv.) **(a se)** ASEMĂNA
am asămănat: *ind. pf.c. 1sg.* 6,2
(te) asameni: *ind. prez. 2.sg.* 22,15
(s-)au asămănat: *ind. pf.c. 3.sg.* 50,12

ASEMĂNARE: s.f.; var. (Înv.) **ASĂMĂNARE**
asămănarea: *sg. ac.* 3,11; 10,5
asămănare: *sg. ac.* 23,14

ASEMENEA: adv./prep.; var. (Înv.) **ASEAMINEA**
aseaminea: *adv.* 2,10
aseaminea: *prep.* 10,6, 7, 16; 30,7; 49,19; 50,44

ASIN: s.m.
asinului: *sg. gen.* 22,19

ASIR: s.m. (cf. **Indice** Is)
assiriilor: *pl. gen.* 2,18
assirii: *pl. ac.* rezum. cap.6

ASPRU, -Ă: adj.
aspră: *f. sg. nom.* 5,23

ASTĂZI: adv.
astăzi 1,10, 18; 34,15; 40,4; 42,19, 21; 44,2

(a se) ASTÂMPĂRA: v. I; var. **(a se) STÂMPĂRA**
stâmpără(-te): *imperativ 2.sg.* 47,6

(a) ASUPRI: v. IV
să **asupriți:** *conj. prez. 2.pl.* 22,3
va asupri: *ind. viit.I. 3.sg.* 22,13

ASUPRIT, -Ă: s.
(cel) asuprit: *s.m. sg. ac.* 21,12; 22,3

AȘA: adv.; var. (Înv. și reg.) **AȘEA**
așa: 2,26; 3,20; 5,19, 27; 6,7; 10,7, 18; rezum. cap.13; 13,7, 9, 11; 14,19; rezum. cap.16; 18,6; 19,3, 11; 22,8; 24,5, 8; 28,6, 11; 31,28; 32,42; 33,22; 34,5; 37,6; 38,12; 39,12; 42,5, 18, 20; 51,49
așea: rezum. cap.4; 19,12; 35,8

(a) AȘEZA: v. I
așază: *imperativ 2.sg.* 31,21

AȘEZAT, -Ă: adj.
așezați: *m. pl. nom.* 42,10
așezat: *m./n. sg. nom./ac.* rezum. cap.43; 49,31

AȘEZĂMÂNT: s.n. „legământ"
așezământul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.11; 11,10; 14,21; 34,18
așezământului: *sg. gen.* 11,2, 3, 6
așezământ: *sg. nom./ac., în sintagma așezământ de leage* „legământ" 31,31; rezum. cap.32; 34,8
așezământurile: *pl. ac.* 32,11
așezământului: *sg. gen., în sintagma* **așezământului de leage** 34,18

AȘIJDEREA: adv.
așijderea: 6,12; 10,8; 13,14; 46,12; rezum. cap.52; 52,22

(a) AȘTEPTA: v. I
aștepta: *inf. prez. fără a* rezum. cap.2
așteptându-: *gerunziu* 3,2
așteptat-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 8,15; 14,19
aștepta-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,16
am așteptat: *ind. pf.c. 1.pl.* 14,22

AȘTEPTARE: s.f.
așteptarea: *sg. nom.* 14,8; 17,13
așteptării: *sg. dat.* 50,7

AȘTERNĂTOR, -TOARE: s.m./f.
așternători: *pl. ac., în sintagma* ***așternători de plosculiță*** (lat. *stratores laguncularum*) (aici) „prit ocitori" 48,12

(a se) AȘTERNE: v. III „a se desfrâna"; „a așeza", „a pune înainte"
(te) aștemi: *ind. prez. 2.sg.* 2,20
(te-)ai așternut: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,2
așternut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 38,26
să **aștern:** *conj. prez. 1.sg.* 42,9
vor aștearne: *ind. viit.I. 3.pl.* 48,12

(a) ATINGE: v. III
au atins: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,9; 4,18
ating: *ind. prez. 3.pl.* 12,14

ATUNCI: adv.
atunci 11,18; 22,15, 22; 31,13, 36; 32,2

(a se) AȚÂȚA: v. I; var. (Înv.) **(a)** AȚIȚA
(să) **ațiță:** *ind. prez. 3.pl.* 7,20
(s-)au ațițat: *ind. pf.c. 3.pl.* 44,6

AUR: s.n.
aur: *sg. ac.* 4,30; 10,4; 51,7; 52,19
aurul: *sg. nom.* 10,9

AUSTRU: s.m. „sud"
austrului: *sg. gen.* 13,19
austru: *sg. ac.* 17,26; 32,44; 33,13

AUZ: s.n. (Înv.; prin ext.) „veste"; „zvon"
auzul: *sg. ac.* 51,46

(a se) AUZI: v. IV
auziți: *imperativ 2.pl.* 2,4; 6,17, 18; 7,2; 9,20; 10,1; 11,2, 4, 6; 13,15; 17,20; 19,3; 21,11; 26,13; 29,20; 31,10; 42,15; 44,24, 26; 49,20; 50,45
ai auzit: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,13; 22,21
(s-)au auzit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,21; 4,16; 8,16; 9,19; 31,15; 49,21; 50,46
am auzit: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 3,25; 4,31; 20,10; 30,5; 31,18; 51,51
au auzit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,19; 6,19; 7,24, 26, 28; 9,10; 11,8; 13,11; 17,23; 18,13; 20,1; 23,18; 26,7, 10, 21; 29,19; 34,14; 35,17; 36,13, 16, 24, 31; 37,13; 38,1, 7; 41,11; 43,4; 44,5; 48,5; 49,21
voiu auzi: *ind. viit.I. 1.sg.* 4,21; 11,14; 22,21; 29,12; 33,3
auzi: *imperativ 2.sg.* 5,21; 6,19; 18,19; 22,2, 29; 28,7, 15; 34,4; 37,19
auziți: *ind. prez. 2.pl.* 5,21
(să) va **auzi:** *ind. pf.c. 3.sg.* 6,7
să auză: *conj. prez. 3.sg./pl.* 6,10; 16,12; 17,23; 18,10; 19,15
auzi: *inf. prez. fără a* 6,10
vom auzi: *ind. viit.I. 1.pl.* 6,17; 42,6, 13,14
ați auzit: *ind. viit.I. 2.pl.* 7,13; 25,3, 4, 7, 8; 26,5, 11, 12; 29,19; 34,17; 35,15; 40,3; 42,21; 44,23
vor auzi: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,27; 12,17; 26,3; 33,9; 38,25
a auzi: *inf. prez.* rezum. cap.11; 11,10; 13,10; rezum. cap.25; 32,33; rezum. cap.40
va **auzi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,3; 19,3; 33,10
veț auzi: *ind. viit.I. 2.pl.* 13,17
veți auzi: *ind. viit.I. 2.pl.* 17,24, 27; 22,5; 26,4
vei auzi: *ind. viit.I. 2.sg.* 18,2; 38,15
auză(-să): *conj. prez. fără să 3.sg.* 18,22
auză: *conj. prez. fără să 3.sg.* 20,16

să **auziți**: *conj. prez. 2.pl.* 23,16
auzit-am: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 6,24; 23,25; 42,4; 48,29; 49,14
să **auzit**: *conj. prez. 2.pl.* 25,4
să **auziți**: *conj. prez. 2.pl.* 26,5; 27,9, 14, 16, 17
auzind: *gerunziu* 31,18; 36,3, 10, 11, 14; 37,4; 40,7
auzit-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 34,10; 46,12; 50,43
auzând: *gerunziu* 36,6, 20, 21; 40,11
(să) **auzise**: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 38,27
om auzi: *ind. viit.I. 1.pl.* 44,16
(să) **aude**: *ind. prez. 3.sg.* 51,46
neauzând: *gerunziu* rezum. cap.43

AUZIRE: s.f. (Înv.; prin ext.) „veste"; „zvon"
auzirii: *sg. gen.* 10,22
auzire: *sg. ac.* 49,23
auzirea: *sg. nom.* 51,46

AUZIT, -Ă: adj.
auzit: *n. sg. ac.* 4,5; 5,20; 49,2; 50,2
auzită: *adj. f. sg. ac.* 46,14

AUZIT: s.n. „veste", „zvon"
auzit: *sg. ac.* 49,14

(a) AVEA: v. II
ai: *ind. prez. 2.sg.* 5,17
aibă: *conj. prez. fără să 3.sg.* 9,4
să **aibă**: *conj. prez. 3.sg.* 22,30
are: *ind. prez. 3.sg.* 9,25; 23,28
au: *ind. prez. 3.pl.* 9,26
vei avea: *ind. viit.I. 2.sg.* 2,37
având: *gerunziu* 5,21
aveți: *ind. prez. 2.pl.* 7,14
ai avut: *ind. pf.c. 2.sg.* 13,4; 39,18; 48,7
au avut: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.17
va avea: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.22
avea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 24,2; 30,17; 39,10; 41,5; 48,13
veți avea: *ind. imp. 2.pl.* 32,5; 35,7
am avut: *ind. pf.c. 1.pl.* 35,9
avem: *ind. prez. 1.pl.* 41,8
a avea: *inf. prez.* rezum. cap.45
avea: *ind. imp. 3.sg., în loc. v.* ***avea nădejde*** 48,13

AVERE: s.f.
avearea: *sg. ac.* 20,5

B

BAIERĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) **BAIER**: s.n. (Trans.) „salbă de bani"; „colier"
baier: *sg. ac., în sintagma baier de* ***aur*** 4,30

BALAUR: s.m.; var. (Înv. și pop.) **BĂLAUR**
bălaurilor: *pl. gen.* 10,22; 49,33; 51,37
bălauri: *pl. nom.* 50,39
bălaur: *sg. ac.* 51,34

BAN: s.m.
bani: *pl. ac.* 32,44

BANTĂ: s.f.; var. PEANTĂ (Înv. și reg. , la pl.) „cătușe" (cf. Indice 2Sm)
peante: *pl. ac.* 39,7; 52,11

BARBĂ: s.f.
barba: *sg. ac., în sintagma bărbați* ***cu*** *barba* ***raș*** (cf. lat. *viri rasi barbam*) 41,5
barba: *sg. nom.* 48,37

(a) BATE: v. III
voiu bate: *ind. viit.I. 1.sg.* 21,5
a bate: *inf. prez.* 47,1
au bătut: *ind. pf. 3.sg.* rezum. cap.10; 20,2; 49,28
bătând: *gerunziu* rezum. cap.12; rezum. cap.30

(a) BATJOCORI: v. IV
va batjocori: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,5
batjocoriia: *ind. imp. 3.pl.* 20,7
să bajo**corească**: *conj. prez. 3.pl.* 38,19

BATJOCURĂ: s.f.
batjocură: *sg. ac.* 20,8; 49,13
ba**jocură**: *sg. ac. în expr. va* ***fi*** *spre bajocură* „se va face de râs" 48,26
ba**jocură**: *sg. ac.* 48,27

(a) BĂGA: v. I
am băgat: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,7; 35,4
vei băga: *ind. viit.I. 2.sg.* 13,1; 35,2
să băgați: *conj. prez. 2.pl.* 17,21, 27
vor băga: *ind. viit.I. 3.pl.* 17,26

(a-și) BĂNUI: v. IV (Reg.) „a mustra"; (Reg.) „a regreta"; „a se căi"
bănuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 4,19
(și-)au bănuit: *ind. prez. 3.pl.* 5,3

BĂRBAT: s.m.
bărbatul: *sg. nom./ac.* 3,1, 14; 6,11, 23; 29,26; 44,7; 51,22
bărbații: *pl. nom./ac* 11,21; 18,21; 34,18; 39,4; 40,7; 41,3, 12; 43,6; 44,19; 49,26; 50,30; 51,32; 52,7, 25
bărbații: *pl. voc., în sintagma bărbații* ***Iudii*** 4,4
bărbatului: *sg. dat.* 18,11
bărbat: *sg. nom./ac.* 22,30; 29,32; rezum. cap.31; 31,22
bărbați: *pl. nom./ac.* 26,22; 38,10, 11; rezum. cap.41; 41,1, 2, 5, 8, 15, 16; 48,14; 52,25
bărbaților: *pl. gen./dat.* 29,6; 38,4, 16; 44,20
bărbatul: *sg. gen. (cu prep. a* ***+ tot****)* 30,6

BĂRBĂTESC, -EASCĂ: adj.
bărbă**tească**: *f. sg. ac., în loc. s.* (Pop.) *parte bărbătească* „ființă de sex bărbătesc" 30,6

BĂTAIE: s.f.
bătaia: *sg. nom.* 30,14
bătăile: *pl. ac., în sintagma de la patru bătăile* ***cerului***; cf. lat. *a quattor plagis caeli*; în lat. *plāga, -ae* înseamnă: „lovitură, rană", deci, legat de *bătaie*, iar *plaga, ae* „regiune", „zonă", „ținut". Așa se explică echivalarea făcută de traducătorii români, acolo unde, evident, e vorba despre *cele patru margini ale cerului* 49,36

BĂTUT, -Ă: adj.
bătut: *m. sg. nom./ac.* rezum. cap.37; 37,14

BĂTRÂN: s.m.
bătrânul: *sg. nom.* 6,11
bătrânii: *pl. nom./ac.* 19,1; 26,17; 31,13
bătrânilor: *pl. gen.* 29,1
(cel) bătrân: *sg. ac.* 51,22

BĂUTURĂ: s.f.; var. BEUTURĂ
beutură: *sg. ac.* 8,14; 9,15; 16,7
beutura: *sg. ac.* 51,39

(a se) BÂIGUI: v. IV; var. **(a se) BUIGUI**
(să) vor buigui: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,9

(a) BEA: v. II
să beai: *conj. prez. 2.sg.* 2,18; 16,8

bea: *ind. prez. 3.sg.* 22,15
vor bea: *ind. viit.I. 3.pl.* 25,16
va bea: *ind. viit.I. 3.sg.* 25,26
beaţi: *ind. prez. 2.pl.* 25,27
să bea: *conj. prez. 3.pl.* 25,28; 35,14; 49,12
veţi bea: *ind. viit.I. 2.pl.* 25,28; 35,6
a bea: *inf. prez.* 35,2
vom bea: *ind. viit.I. 1.pl.* 35,6
să bem: *conj. prez. 1.pl.* 35,8
beaţi: *imperativ 2.pl.* 35,5
au beut: *ind. pf.c. 3.pl.* 35,14; 51,7
or bea: *ind. viit.I. 3.pl.* 49,12
vei bea: *ind. viit.I. 2.sg.* 49,12
bând: *gerunziu* 25,28; 49,12

BEAT, **-Ă:** adj.
beat: *m. sg. ac.* 23,9

BERBEC: s.m.
berbecii: *pl. ac.* 51,40

BEŢIE: s.f.
beţie: *sg. ac.* 13,13

BINE: adv./s.
bine: *s.n. sg. ac., în sintagma faceri de bine/facerile de bine* rezum. cap.2; rezum. cap.32; rezum. cap.33
bine: *adv. în loc. adj. de bine* „bun" rezum. cap.2
bine: *adv. în structura verbală dislocată bine* ***vor cuvânta*** 4,2
bine: *adv.* 1,12; 6,20; 7,5, 23; 8,15; 12,1; 14,19; 22,15; 32,39, 41; 38,20; 40,9; 42,6; 44,17
bine: *s.n. sg. ac.* 4,22; 10,5; 13,23; 14,11; 15,11; 18,20; 21,10; 24,5; 32,40, 41; 39,16; 44,27
binele: *s.n. nom./ac.* 17,6; 18,10; 22,16; 29,32; 30,10; 32,42

(a se) **BIRUI:** v. IV
vor birui: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,19; 15,20
ai biruit: *ind. pf.c. 2.sg.* 20,7
să biruim: *conj. prez. 1.pl.* 20,10
biruit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 35,14
au biruit: *ind. pf.c. 3.pl.* 38,22
e biruit: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 48,39
biruitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 50,2

BIRUINŢĂ: s.f.
biruinţei: *sg. gen.* 51,28

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) **BISEARICĂ**
biserică: *sg. ac.* rezum. cap.7
bisearica: *sg. nom.* rezum. cap.7; 7,4; 30,18; rezum. cap.52
bisearicii: *sg. gen.* 24,1; 50,28; 51,11; rezum. cap.52
bisericile: *pl. ac.* 43,12, 13

(a) **BLAGOSLOVI:** v. IV
blagoslovit e: *pasiv ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.17; 17,7
fie blagoslovită: *pasiv conj. prez. 3.sg.* 20,14
blagoslovească: *conj. prez. fără* ***să*** *3.sg.* 31,23

BLÂND, **-Ă:** adj.
blând: *m. sg. nom./ac.* 5,7; 11,19

BLESTEM: s.n.; var. **BLĂSTĂM**
blăstămului: *sg. gen.* 23,10
blăstăm: *sg. ac.* rezum. cap.24; 24,9; 25,18; 26,6; 29,18; 42,18; 44,8, 12, 22; 49,13
blăstămul: *sg. nom.* 29,22

(a se) **BLESTEMA:** v. I; var. (a se) **BLĂSTĂMA**
(să) blastămă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.11
blastămă: *ind. prez. 3.pl.* 15,10; 23,17
blăstămat e: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 11,3; rezum. cap.17; 17,5; 20,15; 48,10
bleastămă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.20
blăstămată e: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 20,14

BLESTEMAT, -Ă: adj.
blăstămat: *m. sg. nom.* rezum. cap.48

BOGAT, **-Ă:** adj./s.
(cel) bogat: *s.m. sg. nom.* 9,23
bogată: *adj. f. sg. nom.* 51,13

BOGĂŢIE: s.f.
bogăţia: *sg. ac.* 9,23
bogăţiile: *pl. ac.* 15,13
bogăţii: *pl. ac.* 17,11

BOLÂND: adj.; var. **BOLUND** (Trans. Ban) „nebun"
bolunzi: *m. pl. nom.* 5,4; 50,36
bolund: *m. sg. nom.* 10,14; 51,17

BOLÂNZEŞTE: adv.; var. **BOLUNZEAŞTE** (cf. Indice Iov)
bolunz eaşte: 10,21

BOLNĂVIRE: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. DA, unde prima atestare este la Chir Chesarie, episcopul Rîmnicului, *Mineiul*, luna lui octombrie, care s-au tipărit întîiu rumâneşte..., 1776
bolnăviri: *pl. ac.* 16,4

BORÂT: s.n.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemţesc...*, Buda, 1825.
borâtul: *sg. ac.* 48,26

(a) **BORÎ:** v. IV
borâţi: *ind. prez. 2.pl.* 25,27

BOU: s.m.
boii: *pl. ac.* 51, 23

BRAŢ: s.n.
braţul: *sg. nom./ac.* 17,5 (aici) „sprijin"; 27,5; 32,17; 48,25
braţ: *sg. ac.* 21,5
braţu: *sg. ac.* 32,21

BUCATĂ: s.f. (mai ales la pl.) „hrană"; „fel de mâncare"
bucate: *pl. nom./ac.* 40,5; 52,34
bucatele: *pl. nom.* 52,34

BUCIUM: s.n.; var. **BUCIN**
bucin: *sg. ac.* 4,19
bucinului: *sg. gen.* 4,21
bucinul: *sg. ac.* 51,27

BUCURIE: s.f.
bucuriii: *sg. gen.* 7,34; 16,9; 25,10; 33,11
bucurie: *sg. nom./ac.* 15,16; 20,15; 31,13; 33,9; 48,2
bucuriia: *pl. nom.* 48,33

BUN, **-Ă:** adj./s.
(ceale **mai)** bune: *s.f. pl. ac.* 2,7
(ceale**) bune:** *s.f. pl. ac.* 12,6; rezum. cap.35
bune: *s.f. pl. ac.* 35,15
bune: *s.f. pl. ac.* 52,32
bună: *adj. f. sg. nom./ac.* 2,33; 6,16
bun: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 8,6; 26,14; 29,10; 33,11, 14; 42,6
bune: *adj. f. pl. ac.* 7,3; rezum. cap.24; 24,2, 3, 5; 26,13
bune **(foarte):** *adj. f. pl. ac.* 24,3

BUNĂTATE: s.f.
bunătăţilor *pl. gen.* rezum. cap.31
bunătăţile: *pl. ac.* 31,12, 14; 33,9

BUZĂ: s.f.
buzele: *pl. ac.* 17,16

C

CAL: s.m.
caii: *pl. nom./ac.* 4,13; 12,5; 46,4; 50,37
cai: *pl. nom./ac.* 5,8; 6,23; 17,25; 22,4; 46,9; 50,42; 51,27
calul: *sg. ac.* 8,6; 51,21
cailor: *pl. gen.* 8,16; 31,40

CALE: s.f.
cale: *sg. nom./ac.* 2,17; 6,16, 25; 18,15; 31,9, 21; 32,39; 48,19; 50,26
calea: *sg. nom./ac.* 2,18, 33; 3,21; 5,4, 5; 6,27; 7,23; 10,23; 12,1; rezum. cap.17; 17,10; 18,11; 21,8; 22,21; 23,12, 14, 22; 25,5; 26,3; 28,12; 33,6; 35,15; 36,3, 7; 39,4; 42,3; 50,5; 52,7
căile: *pl.ac.* 2,23, 33, 36; 3,13; 4,11, 18; 5,1; 7,3, 5; rezum. cap.10; 12,12, 16; 14, 16; 15,7; 16,17; 18,11, 15; 26,13; 32,19
căli: *pl. ac.* 3,2; 6,16
căilor: *pl. gen.* 11,13

CANCIOC: s.n.; var. **CANCEU** „cană mare" (aici şi) „cupă", „pocal" (cf. **Indice** Ezr)
cănceaie: *pl. ac.* 35,5
cănceaiele: *pl. ac.* 52,19

CANDELĂ: s.f.
candelei: *sg. gen.* 25,10

CAP: s.n.
capul: *sg. nom./ac.* 2,37; 13,18; 18,16; 23,19; 30,23; 48,37; 52,31
capului: *sg. gen./dat.* 9,1; 13,21; 31,7
capetele: *pl. ac.* 14,3, 4
cap: *sg. nom.* 22,6
cap: *sg. ac., în loc. adv.* ***din*** *cap până* ***în*** *cap* „de la un capăt la altul" 51,31

CARNE: s.f.
cărnurile: *pl. ac.* 7,21; 19,9

CARTE: s.f.
carte: *sg. ac., în sintagma* ***carte de slobozenie*** „carte de despărţire", „act de divorţ" 3,8
cartea: *sg. nom./ac.* 25,13; 29,29; 32,11, 12, 14, 16; rezum. cap.36; 36,14, 20, 21, 23, 25, 27, 28, 29, 32; 51,63
carte: *sg. ac.* 30,2; 32,10, 44; 36,8, 10, 11, 13; 36,18, 28; 45,1; 51,60
cartea: *sg. nom./ac., în sintagma* ***cartea cumpărării*** „act de vânzare-cumpărare" rezum. cap.32; 32,12, 14
cărţii *sg. gen.* 29,1; 36,2, 4, 32
cărţi *pl. ac.* 29,25
cărţile: *pl. ac.* 32,14

CASĂ: s.f.
casa: *sg. voc.* 2,4; 3,20; 5,15; 10,1; 18,6
casii *sg. gen./dat.* 2,4; 5,20; 7,2, 14; 11,17; 20,6; 22,4; 23,8; 31,31; 33,17; 35,5, 18; 43,9
casa: *sg. nom./ac.* 2,26; 3,18; 5,11, 27; 7,10, 11, 30; 9,26; 11,10, 15; 12,6, 7, 14; 13,11; rezum. cap.18; 18,2, 3; 21,12; 22,1, 5, 6, 13; 23,11, 34; 26,6, 9, 10, 12; 27,18, 21; rezum. cap.31; 31,27, 33; 32,2; 33,14; 34,13, 15; 35,2, 3; 36,3, 12, 22; 37,14, 16, 19; 38,7, 8, 11, 17, 22, 26; 39,8; 48,13, 22; 52,13
casa: *sg. ac., în sintagma* ***casa curviii*** „casă de prostituţie", „bordel" 5,7
casele: *pl. nom./ac.* 6,5; 9,21; 17,22, 27; 18,22; 19,13; 32,15, 29; 33,4; 52,13
casăle: *pl. nom.* 6,12; 19,13
casă: *sg. ac., în sintagma* ***casă de oaspeţi*** 9,2; 16,5
caseĭ *sg. gen./dat.* 11,17; 21,11; 26,18
casă: *sg. ac., în sintagma* ***casă de ospăţu*** 16,8
casa: *sg. ac., în sintagma* ***casa Domnului*** 17,26; 20,1, 2; 26,2, 7, 9, 10; 27,18, 21; 28,1, 5, 6; 29,26; 33,11; 35,2, 4; 36,5, 6, 8, 10; 38,14; 41,5; 52,13, 17, 20
caseĭ *sg. gen., în sintagma* ***casei Domnului*** 19,14
casă: *sg. ac.* 22,14; 39,14
casii *sg. gen., în sintagma* ***casii Domnului*** 26,2, 10; 28,3; 36,10; 51,51
case: *pl. nom./ac.* 29,5, 28; 35,7, 9; rezum. cap.52
casa: *sg. ac., în sintagma* ***casa temniţii*** 37,15, 17; 52,11, 31
casii *sg. gen., în sintagma* ***casii Soarelui*** „templului soarelui" 43,13
căsile: *pl. ac.* 21,13; 33,4

CASNIC: s.m. „fiu de rob născut în casă"
casnic: *sg. nom.* 2,14

CAUZĂ: s.f.
cauza: *sg. ac.* 22,16

(a) CĂDEA: v. II
cad: *ind. prez. 3.pl.* 6,15; 8,12
cade: *ind. prez. 3.sg.* 8,4
să cază: *conj. prez. 3.sg./pl.* 42,2; 51,49
vor cădea: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,15, 21; 8,12; 20,4, 11; 23,12; 49,26; 50,30; 51,4, 47, 49
au căzut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,13; 14,2; 46,6, 12, 16; 51,8
va cădea: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,22; 36,7; 48,44; 50,32; 51,44
căzând: *gerunziu* 18,23
căderi: *imperativ 2.pl.* 25,27
veţi cădea: *ind. viit.I. 2.pl.* 25,34
căzind: *gerunziu* 30,23
vei cădea: *ind. viit.I. 2.sg.* 39,18
cădea-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,12
cădea: *ind. imp. 3.pl.* 46,16
căzut-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 50,15

CĂDELNIŢĂ: s.f.; var. (Înv.) CĂDEALNIŢĂ
cădealniţele: *pl. ac.* 52,19

CĂDERE: s.f.
căderi: *pl. ac.* 6,21
căderii: *sg. gen.* 49,21

(a se) CĂI: v. IV
(M-)am căit: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,28
(s-)au căit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 20,16; 26,19
să (Mă) căiesc: *conj. prez. 1.sg.* 26,3
(să) va căi: *ind. viit.I: 3.sg.* 26,13

CĂLĂRAŞ: s.m. „călăreţ"
călăraşului: *sg. gen.* 4,29
călăraşii: *pl. voc.* 46,4
călăraşul: *sg. ac.* 51,21

CĂLĂTOR, -TOARE: s.m./f.
călătorilor: *s.m. pl. dat.* 9,2
călătoriu: *s.m. sg. ac.* 14,8

(a) CĂLCA: v. I
calcă: *ind. prez. 3.pl.* 25,30
să calce: *conj. prez. 3.pl.* 50,26
au călcat: *ind. pf.c. 3.pl.* 12,10

CĂLCĂTOR, -TOARE: s.m./f. „cel care calcă"; (Înv.) „persoană care încalcă un jurământ, o lege, o poruncă"
călcătoarea: *sg. nom., în sintagma* ***călcătoarea de leage*** 3,7, 8
călcătoriul: *sg. nom., în sintagma* ***călcătoriul de struguri*** 48,33

CĂLDURĂ: s.f.
căldura: *sg. ac.* 51,39

CĂMARĂ: s.f.
cămară: *sg. ac.* 35,2

(a) CĂMĂTĂRI: v. IV; aceasta este prima atestare a cuvântului; cf. DA, unde se înregistrează, din texte realizate înainte de 1760, forme precum: *a cămăta, a cămătui, a cămătnici*
am **cămătărit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 15,10
au cămătărit: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,10

CĂMILĂ: s.f.
cămilele: *pl. nom./ac.* 49,29, 32

CĂPETENIE: s.f.
căpeteniilor: *pl. gen./dat.* 1,18; 4,9; 8,1; 25,18, 19; 35,4; rezum. cap.38
căpeteniile: *pl. nom./ac.* 2,26; 17,25; 24,1, 8; 26,10, 12, 16, 21; 29,2; 32,32; 34,10, 19, 21; 36,12, 14, 19, 21; 37,14; 38,4, 17, 18, 22, 25, 27; rezum. cap.39; 44,17, 21; 48,7; 49,3, 38; 50,35; 51,57; rezum. cap.52; 52,10
căpeteniî: *pl. nom./ac.* 6,28; 17,25; rezum. cap.26; 26,11; 33,26; 37,13
căpetenie: *sg. nom.* 20,1; 30,21
căpetenia: *sg. nom.* 51,59
căpeteniia: *sg. nom.* 52,15, 16, 25

CĂPEŢEL: s.n. „capitel"
căpeţealele: *pl. nom.* 52,22
căpeţel: *sg. gen.* 52,22

CĂRARE: s.f.
cărările: *pl. ac.* 6, 16; 18,15

CĂRBUNE: s.m.
cărbuni: *pl. ac.* 36,22

CĂRUŢĂ: s.f.
căruţa: *sg. nom./ac.* 4,13; 51,21
căruţe: *pl. ac.* 17,25; 22,4; 46,9
căruţelor: *pl. gen* 47,3
căruţele: *pl. ac.* 50,37

(a) CĂUTA: v. I
caută: *ind. prez. 3.sg./pl.* 2,24; rezum. cap.5; 5,1; 11,21; 19,7, 9; 21,7; 22,25; 34,20, 21; 38,4, 16; 46,26; 49,37
să **caute:** *conj. prez. 3.sg.* 30,17
cauţi: *ind. prez. 2.pl.* 45,5
să **cauţi:** *conj. prez. 2.sg.* 45,5
vor căuta: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,30; 50,4
căutaţi: *imperativ 2.pl.* 5,1; 29,7
au căutat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,2; 10,21; 26,21
căuta(-)-veţi: *ind. viit.I. 2.pl.* 29,13
veţi căuta: *ind. viit.I. 2.pl.* 29,13
vor cauta: *ind. viit. I 3.pl.* 30,14
căuta(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 50,20

CÂINE: s.m.; var. (Reg.) **CÂNE**
câinii: *pl. nom.* 15,3

CÂMP: s.n.
câmpuri *pl. ac.* 6,25; 14,18; rezum. cap.52; 52,16
câmpurile: *pl. ac.* 8,10
câmp: *sg. ac.* 13,27; 14,4, 5, 8; 17,3; 21,13; 31,24
câmpului *sg. gen.* 18,14; 27,6
câmpul: *sg. ac.* 39,5

CÂMPENESC, -EASCĂ: adj.; aici prima atestare a cuvântului; cf. DA, unde prima atestare este la Paharnicu Simeon Marcovici, *Datoriile omului creştin. Intemeiate pe învăţăturile Sfintei Scripturi*, Bucureşti, 1839.
câmpeneşti: *f. pl. ac., în sintagma* ***cetăţile câmpeneşti*** 32,44

CÂMPIE: s.f.
câmpii: *pl. ac.* 17,26; 33,13
câmpiile: *pl. nom.* 48,8
câmpiî: *sg. gen.* 48,21

(a se) CÂNTA: v. I
cântaţi: *imperativ 2.pl.* 4,5; 20,13; 31,7
va cânta: *ind. viit.I. 3.sg.* 48,33
(să) va cânta: *ind. viit.I. 3.sg.* 51,14

CEATĂ: s.f.
ceata: *sg. nom./ac.* 9,2; 26,17; 30,20
ceată: *sg. nom.* 31,8

CEAŢĂ: s.f.
ceaţă: *sg. ac.* 13,16

CENUŞĂ: s.f.; var. **CENUŞE**
cenuşe: *sg. ac.* 6,26; 25,34
cenuşii: *sg. gen, în sintagma Valea trupurilor* ***şi a cenuşii*** 31,40

CER: s.n.; var. **CERIU**
ceriuri: *pl. ac.* 4,23; 51,9
ceriului: *sg. gen./dat.* 4,25; 7,18, 33; 8,2; 9,10; rezum. cap.10; 10,2; 15,3; 16,4; 19,7; 33,22, 25; 34,20; 44,17, 18, 19, 25; 49,36
ceriurile: *pl. nom./ac.* 4,28; 10,11, 12; 14,22; 31,37; 51,15, 48
ceriu: *sg. ac.* 8,7; 10,11, 13; 51,16, 53
ceriul: *sg. ac.* 23,24; 32,17

CERBICE: s.f.
cerbicea: *sg. ac.* 7,26; 17,23; 19,15; 27,11; 48,39

CERBIŢĂ: s.f.; cuvântul nu este înregistrat în DA.
cerbiţa: *sg. nom.* 14,5

(a) CERCA: v. I
a **cerca:** *inf. prez.* 2,33
vei cerca: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,27
ai cercat: *ind. pf.c. 2.sg.* 12,3
cerca: *ind. imp. 3.sg.* rezum. cap.40; 44,30
cearcă: *ind. prez. 3.pl.* 44,30

(a se) CERCETA: v. I
(să) va cerceta: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,16
voiu cerceta: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,9, 29; 9,9, 25; 11,22; 15,3; 21,14; 23,2; 25,12; 27,8; 29,10, 32; 30,20; 32,5; 36,31; 44,13; 46,25; 50,18; 51,44, 47, 52
cercetezi: *ind. prez. 2.sg.* 11,20
va cerceta: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,21; 14,10
cercetează: *imperativ 2.sg.* 15,15; 50,21
cercetezu: *ind. prez. 1.sg.* 17,10
aţi cercetat: *ind. pf.c. 2.pl.* 23,2
cerceta-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 23,34
a **(să) cerceta:** *inf. prez.* 32,37
am cercetat: *ind. pf.c. 1.sg.* 44,13; 50,18
cercetez: *ind. prez. 1.sg.* 44,29

CERCETARE: s.f. „punere la încercare"; „pedepsire"
cercetării *sg. gen.* 6,6, 15; 8,12; 10,15; 11,23; 27,22; 46,21; 48,44; 49,8; 50,27, 31; 51,18
cercetărilor: *pl. gen.* 23,12

CERCETĂTOR, -TOARE: s.m./f. „cel care pune la încercare"
cercetătoriul: *sg. nom.* 20,12

(a) CERE: v. III
cere: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.17; rezum. cap.37

CERERE: s.f.
ceararile: *pl. ac.* 14,12

CERESC, -EASCĂ: adj.
cerească: *f. sg. gen.* (după s. *oastea* în gen. cu prep. *a + toată*) 19,13

CERNEALĂ: s.f.
cerneală: *sg. ac.* 36,18

(a se) CERTA: v. I
a (vă) certa: *inf. prez.* 2,29
va certa: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.9
(te) certa: *inf. prez. fără a* 12,5
certat fiind: *pasiv gerunziu* rezum. cap.15
(să) vor certa: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.17
ceartă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.22
ai certat: *ind. pf.c. 2.sg.* 29,27
certatu(-)ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 31,18
voiu certa: *ind. viit.I. 1.sg.* 30,11; 46,28
a fi certat: *pasiv inf. prez.* rezum. cap.31

CERTARE: s.f.
certările: *pl. ac.* rezum. cap.6
certarea: *sg. ac.* 14,4; rezum. cap.15
certare: *sg. ac.* 30,14

CERTAT, -Ă: adj.
certaţi: *m. pl. nom.* rezum. cap.44

CETATE: s.f.
cetăţilor: *pl. gen./dat.* 2,28; 11,13; rezum. cap.25; 25,18; 34,1, 7; rezum. cap.48
cetate: *sg. nom./ac.* 3,14; 14,18; 15,8; 21,7; 27,17; rezum. cap.37; 37,20; 38,9; 39,4, 9; 48,8; 52,7, 15, 25
cetăţile: *pl. nom./ac.* 4,5, 7, 16, 26, 29; 5,6, 17; 7,17, 34; 9,11; 10,22; 11,6, 12; 13,19; 17,26; 20,16; 26,2; 31,21, 23, 24; 32,44; 33,10, 12, 13; 34,7, 22; 36,6, 9; 40,5, 10; 44,2, 17, 21; 48,8, 9, 15, 24, 28; 49,1, 13; 50,32, 40; 51,43
cetatea: *sg. nom./ac.* 4,29; 6,6; 8,14, 16; 17,25; 19,8, 11, 12, 15; 21,9, 10; 22,8; 23,39; 24,8; 25,29; 26,6, 9; 27,19; 30,18; 31,38; rezum. cap.32 , 32,3, 24, 25, 28, 31, 36; 33,5; 34,2, 22; 37,9; rezum. cap.38; 38,2, 3, 4, 17, 18, 23; 39,2, 16; 44,6; 46,8; 47,2; 49,25; 51,31; 52,5, 6, 7
cetăţii: *sg. gen./dat.* 17,25; 20,5; 21,4, 6; 22,8; 26,11, 15, 20; 29,7, 16; 32,24, 29; 33,4; 37,7; 41,7; 52,25
cetăţi: *pl. nom./ac.* 22,6; 34,7

CETĂŢEAN: s.m.
cetăţeanilor: *pl. gen.* 37,11

CHEDRU: s.m. (cf. **Indice** Iov)
chedrii: *pl. ac.* 22,7
chedru: *sg. ac.* 22,14
chedrului: *sg. dat.* 22,15
chedri: *pl. ac.* 22.23

(a se) CHEMA: v. I
voiu chema: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,15
cheamă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3; 7,19
chiiamă: *imperativ 2.sg.* 3,4
vor chema: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,17; 23,6; 33,16; 49,29
vei chema: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,19; 7,27
(s-)au chemat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,20; 7,10, 11, 14, 30; 14,9; 15,16; 25,29; 32,34; 34,15
chemaţi: *ind. prez. 2.pl.* 6,30
am chemat: *ind. pf.c. 1.sg.* 7,13
să chiiame: *conj. prez. 3.pl.* 7,18
chemaţi: *imperativ 2.pl.* 9,17; 46,17
au chemat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 10,25; 11,16; 20,3; 30,17; 42,8; 44,3
(să) cheamă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.13
(să) va **chema:** *ind. viit.I. 3.sg.* 19,6; 44,26
chemându-: *gerunziu* rezum. cap.23; 32,32
să chemaţi: *conj. prez. 2.pl.* 25,6, 7
chem: *ind. prez. 1.sg.* 25,29
veţi chema: *ind. viit.I. 2.pl.* 29,12
va chema: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.32
chematu(-)am: *ind. pf.c. 1.sg.* 35,17
chemat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 36,4

CHIP: s.n.
chip: *sg. ac., în loc. adv.* ***în ce chip*** „cum" 2,21; 9,19
chip: *sg. ac., în loc. adv.* ***într-alt chip*** „altfel" rezum. cap.13; rezum. cap.17; rezum. cap.22; rezum. cap.27; rezum. cap.38

CHIUIRE: s.f.
chiuire: *sg. nom./ac.* 25,30; 48,33
chiuirea: *sg. nom.* 51,14

(a) CHIVERNISI: v. IV
voiu chivernisi: *ind. viit.I: 1.sg.* 27,11

(a) CINSTI: v. IV
să cinstească: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.3; 44,3
să cinstiţi: *conj. prez. 2.pl.* 35,15
a cinsti: *inf. prez.* 44,19

CINSTIT, -Ă: adj./s.
cinstit: *adj. m./n. sg. nom.* 13,20; 31,20
cinstite: *s.m. sg. voc.* 22,18
(cei) cinstiţi: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.39
cinstiţii: *s.m. pl. ac.* 39,6
(cea) cinstită: *s.f. sg. nom.* 51,41

(a se) CIOPLI: v. IV
(s-)au cioplit: *ind. pf.c. 3.pl.* 10,5

CIOPLIT: s.n. „idol"
(cel) cioplit: *sg. ac.* 10,14; 51,17
(ceale) cioplite: *sg. nom./ac.* 14,22; 43,13; 50,2; 51,47, 52
(celor) cioplite: *pl. gen.* 50,38

(a) CITI: v. IV
au cetit: *ind. pf.c. 3.sg.* 29,29; 36,10, 15, 21
să cetească: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.36
ceteaşte: *imperativ 2.sg.* 36,6, 15
vei ceti: *ind. viit.I. 2.sg.* 36,6; 51,61
cetind: *gerunziu* 36,8, 13, 18
ai cetit: *ind. pf.c. 2.sg.* 36,14
cetisă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 36,23
a ceti: *inf. prez.* 51,63

(a) CIUGULI: v. IV; var. **(a) CIOGOLI**
au ciogolit: *ind. pf.c. 3.sg.* 50,17

CIUMAT, -Ă: adj. (aici) „nimicitor"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde se propune prima atestare la Gh. Şincai, *Hronica românilor şi a mai multor neamuri* (...) [I], [Tom] I–III, Iaşi, 1853–1854 (aşadar, înainte de atestarea propusă de H. Tiktin, DRG., s.v. – 1881).
ciumat: *m. sg. voc., în sintagma* ***munte ciumat*** (cf lat. *mons pestifer*; *pestifer* (fig.) „care aduce nenorocire" 51,25

CIUMATIC, -Ă: adj. „nimicitor", „care aduce nenorociri"; cuvântul nu este înregistrat în DA.
ciumatec: *n. sg. ac., în sintagma vânt ciumatec* (cf. lat. *ventum pestilentem, pestilens, -ntis* (fig.) „aducător de nenorocire" 51,1

CIUMĂ: s.f.
ciumă: *sg. ac.* 14,12; rezum. cap.21; 21,6, 7, 9; 24,10; rezum. cap.27; 27,8, 13; rezum. cap.29; 29,17, 18; 32,36; 34,17; 38,2; rezum. cap.42; 42,17, 22; 44,13
ciumei: *sg. gen./dat.* rezum. cap.15; 32,24

CIURDĂ: s.f.
ciurdele: *pl. nom./ac.* 3,24; 5,17
ciurdelor: *pl. gen.* 31,12

(a se) CLĂTI: v. I
(te) vei clăti: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,1
(să) **clătea:** *ind. imp. 3.pl.* 4,24
(să) **vor clăti:** *ind. viit.I: 3.pl.* 5,22; 46,8
(s-)au clătit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,16; 49,21; 50,3, 46; 51,7
(să) va **clăti:** *ind. viit.I. 3.sg.* 10,10; 51,29
a **clăti:** *inf. prez.* 14,10
va **clăti:** *ind. viit.I. 3.sg., în expr. va **clăti cu capul*** „va da din cap" 18,16
să clătească: *conj. prez. 3.sg.* 50,34

CLĂTIRE: s.f.
clătire: *sg. nom./ac.* 10,22; 34,17
clătirea: *sg. ac.* 47,3

(a) CLEI: v. IV (Înv.) „a lipi", „a încleia"
am **cleit:** *ind. pf.c. 1sg.* 13,11

(a) CLOCI: v. IV
au clocit: *ind. pf.c. 3.sg.* 17,11

COAMĂ: s.f.
coamă: *sg. ac., în sintagma **tunși în** coamă* 9,26; 25,23; 49,32
coamele: *pl. ac.* 51,38

COAPSĂ: s.f.
coapsele: *pl. ac.* 1,17; 13,1, 2, 11, 26; 30,6
coapselor: *pl. gen.* 13,4

COASTĂ: s.f.
coastelor: *pl. gen.* 20,10
coaste: *f. pl. ac., în sintagma **supt zidul celdin coaste*** (cf. lat. *sub muro latericio*; soluția traducătorului este urmarea unei confuzii: *laterīcius* „de cărămidă" a fost interpretat drept „lateral" – lat. *lateralis*) 43,9

COBORÂȘ: s.n.; var. (Înv.) POGORÂȘ
pogorâșul: *sg. ac.* 48,5

(a se) COBORÎ v. IV; var. (Înv.) (a se) POGORÎ
(s-)au pogorât: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 13,18; 36,12; 38,6; 48,15
(te) pogoară: *imperativ 2.sg.* 18,2
(m-)am pogorât: *ind. pf.c. 1.sg.* 18,3
pogoară(-te): *imperativ 2.sg.* 22,1; 48,18
pogorâți(-vă): *imperativ 2.pl.* 49,8
pogoară(-să): *conj. prez. fără să 3.pl.* 50,27

COIF: s.n.
coifuri: *pl. ac.* 46,4

COMOARĂ: s.f.
comoarăle: *pl. ac.* 15,13; 17,3; 49,4
comoara: *sg. ac.* 35,4; 50,25
comoară: *sg. ac.* rezum. cap.41; 41,8

(a) CONĂCI: v. IV; var. (a) CONOCI „a împresura", „a asedia" (cf. Indice Jd)
conocesc: *ind. prez. 3.pl.* 21,4, 9
conocea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 32,2; 37,4; 39,1
au conăcit: *ind. pf.c. 3.pl.* 52,4
au fost conocită: *pasiv ind. pf.c. 3.sg.* 52,5

CONĂCIRE: s.f.; var. CONOCIRE „strâmtoarare", „asediere" aici prima atestare; cf. MDA, unde prima atestare este la Ion Costinescu, *Vocabular româno-francesu*, București, 1870.
conăcire: *sg. ac.* 10,17
conăcirea: *sg. ac.* rezum. cap.19
conocirea: *sg. ac.* 19,9; rezum. cap.21

CONĂCIT, -Ă: adj.; var. CONOCIT, -Ă; (cf. Indice Jos)
conocită: *f. sg. nom.* rezum. cap.52

COPAC: s.m.; var. (Reg.) COPACI
copaciul: *sg. ac.* 2,20
copacii: *pl. ac.* 17,2

CORN: s.m.
cornurile: *pl. ac.* 17,1
cornul: *sg. nom.* 48,25

CORT: s.n.
corturile: *pl. nom./ac.* 4,20; 9,19; 49,29; 51,30
cortul: *sg. nom.* 10,20
corturilor: *pl. gen* 30,18
corturi: *pl. ac.* 35,7, 10

COȘAR: s.n.; var. COȘARIU „coș"
coșariu: *sg. ac.* 6,9

COȘNIȚĂ: s.f.
coșnița: *sg. nom.* rezum. cap.24
coșnițe: *pl. ac.* 24,1
coșniță: *sg. nom.* 24,2

COT: s.n./s.m.
cotul: *sg. ac.* 38,12
coți: *pl. ac.* 52,21, 22

CRATIȚĂ: s.f.; var. CRĂTIȚĂ; aici prima atestare; cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-ungurescnemțesc...*, Buda, 1825.
crătiță: *sg. nom./ac.* 36,22, 23
cratiță: *sg. ac.* 36,23
cratițele: *pl. ac.* 52,18

CRĂPĂTURĂ: s.f.; var. CREPĂTURĂ
crepăturile: *pl. ac.* 16,16
crepături: *pl. ac.* 49,16

CRÂNG: s.n.; var. GRÂNC: s.m.
grâncii: *pl. ac.* 17,2

(a) CREDE: v. III
(nu) creade: *imperativ prohib. 2.sg.* 12,6
au crezut: *ind. pf.c. 3.sg.* 40,14

CREDINȚĂ: s.f.
credința: *sg. nom./ac.* 5,1; 7,28
credință: *sg. ac.* 5,3
credinții: *sg. gen.* 42,5

(a) CREȘTE: v. III
veți crește: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,16
vor crește: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,3

CREȘTET: s.n.
creștet: *sg. ac.* 2,16
creaștetul: *sg. ac.* 48,45

CRETĂ: s.f.; var. (Reg.) CRITĂ; aici prima atestare; cf. MDA, unde prima atestare propusă este în *Calendariu ce slujește pre*

100 de ani, începînd de la anul 1814 pînă în anul 1914. Acum întîi românește alcătuit... La Buda, 1814.
crită: *sg. ac.* 22,14

CRIVĂȚ: s.n. „miazănoapte", „nord"
criveţului: *sg. gen.* 1,13, 15; 3,18; 10,22; 16,15; 23,8; 25,9, 26; 31,8; 46,10, 24; rezum. cap.50; 50,9
criveț: *sg. ac.* 47,2; 50,3
criveţu: *sg. ac.* 1,14; 3,12; 4,6; 6,1, 22; 13,20; 15,12; 46,6, 20; 50,41; 51,48
crivățului: *sg. gen* 6,22

CUGET: s.n.
cugete: *sg. voc.* 4,14
cugetului: *sg. gen.* 6,19
cugetele: *pl. ac.* 7,3, 5; rezum. cap.11; 11,18; 18,11; 25,5; 26,13; 35,15
cugetelor: *pl. gen.* 21,12, 14; 23,2; 26,3; 44,22
cujetele: *pl. ac.* 23,22

(a) CUGETA: v. I
au cugetat: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.8; 11,19

CUI: s.n.
cuie: *pl. ac.* 10,4

CUIB: s.n.
cuiburi: *pl. ac.* 22,23
cuib: *sg. ac.* 48,28
cuibul: *sg. ac.* 49,16

(a) CULCA: v. I
culcă: *ind. prez. 3.sg.* 33,12

CULCUȘ: s.n.
culcușul: *sg. ac.* 4,7; 50,6
culcușuri: *pl. ac.* 9,11

CULEGĂTOR, -TOARE: s.m./f.
culegătoriul: *s.m. sg. ac.* 6,9
culegătorii: *s.m. pl. nom.* 49,9

(a) CULEGE: v. III
vor culeage: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,9; 31,5
culeg: *ind. prez. 3.pl.* 7,18
au cules: *ind. pf.c. 3.pl.* 40,12

CULES: s.n.
culesul: *sg. ac.* 40,10; 48,32

CUMPĂNĂ: s.f. „balanță"
cumpănă: *sg. ac.* 32,10

(a se) CUMPĂRA: v. I
cumpără: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.32
cumpără: *imperativ 2.sg.* 32,7, 25
a cumpăra: *inf. prez.* 32,7
(să) vor cumpăra: *ind. viit.I. 3.pl.* 32,44

CUMPĂRARE: s.f.
cumpărării: *sg. gen., în sintagma* ***cartea cumpărării*** „act de vânzare-cumpărare" rezum. cap.32; 32,12, 14

CUMPLIT, -Ă: adj.
cumplită: *f. sg. ac.* 30,14

(a) CUNOAȘTE: v. III
am cunoscut: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,5; 11,18, 19
cunoaște: *imperativ 2.sg.* 3,13; 6,18; 31,34
au cunoscut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,22; 5,5; 8,7; 9,3, 16; 10,25; 20,11; 22,16, 28
vei cunoaște: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,15
cunoașteți: *ind. prez. 2.pl.* 7,9
a cunoaște: *inf. prez.* 9,6, 24
cunosc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.10
ai cunoscut: *ind. pf.c. 2.sg.* 12,3
cunoscut-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 14,20
ați cunoscut: *ind. pf.c. 2.pl.* 16,13
cunoști: *ind. prez. 2.sg.* 17,4
va cunoaște: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,9
voiu cunoaște: *ind. viit.I. 1.sg.* 24,5
să cunoască: *conj. prev. 3.pl.* 24,7
să cunoașteți: *conj. prez. 2.pl.* 26,15
(să) va cunoaște: *conj. prez. 3.sg.* 28,9
(să) cunoaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.31
vor cunoaște: *ind. viit.I. 3.pl.* 31,34

CUNOSCUT, -Ă: adj.
cunoscut: *m. sg. ac.* 4,15
cunoscute: *n. pl. ac.* 23,22

CUNOȘTINȚĂ: s.f. „cunoaștere"
cunoștința: *sg. ac.* rezum. cap.9

CUNUNĂ: s.f.
cununa: *sg. nom.* 13,18
cunună: *sg. ac.* 52,22

(a se) CUPRINDE: v. III
au cuprins: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,24; 49,24; 50,43; 52,6
(s-)au cuprins: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 51,32, 41

CUPTOR: s.n.
cuptoriul: *sg. ac., în sintagma* ***cuptoriul cel de foc*** „deșertul egiptean" 11,4

(a se) CURĂȚA: v. I; var. (a se) CURĂȚI
a **curăți:** *inf. prez.* 4,11
a **(să) curăți:** *inf. prez.* rezum. cap.6
(te) vei curăți: *ind. viit.I. 2.sg.* 13,27
voiu curăți: *ind. viit.I. 1.sg.* 33,8
(s-)au curățit: *ind. pf.c. 3.pl.* 44,10

(a) CURGE: v. III
curgă: *conj. prez. fără să 3.pl.* 9,18
curge: *ind. prez. 3.sg.* 11,5; 32,22
curg: *ind. prez. 3.pl.* 18,14
va **curge:** *ind. viit.I. 3.sg.* 30,10
vor curge: *ind. viit.I. 3.pl.* 31,12; 51,44
cursease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 36,9
curs-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 49,4

CURGERE: s.f.
curgerea: *sg. ac.* rezum. cap.31

CURSĂ: s.f.
cursă: *sg. nom./ac.* 5,27; 18,22; 48,43, 44, 45
cursă: *sg. ac., în expr.* ***pune cursă*** „ademenește spre a pune în dificultate" 9,8
curse: *pl. ac.* 22,14

CURTE: s.f.
curtea: *sg. ac.* rezum. cap.32; 32,2, 12, 33,1

CURVĂ: s.f./adj.
curvă: *sg. nom.* 2,20
curve: *f. sg. gen.* 3,3
curvii: *sg. gen* 5,7

(a) **CURVI:** v. IV
ai curvit *ind. pf.c. 2.sg.* 3,1
au curvit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,6, 8

CURVIE: s.f.
curviile: *sg. ac.* 3,2
curviii: *sg. gen.* 3,9

(a se) **CUTREMURA:** v. I
cutremuratu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,9

CUŢITAŞ: s.n.
cuţitaşul: *sg. ac.* 36,23

CUVÂNT: s.n.
cuvintele: *pl. nom./ac.* 1,1, 9; 3,12; 5,14, 28; 6,19; 7,27; 11,2, 3, 6, 8, 10; 13,10; 14,1; 15,16; 16,10; 18,2, 18; 19,2, 15; 20,1; 22,5; 23,16, 22, 29, 30, 36; 25,8, 13, 30; 26,2, 5, 7, 10, 12, 15, 20, 21; 27,12, 14, 16; 28,6; 29,1, 19; 30,2; 34,6, 18; 35,13, 14; 36,2, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 20; 36,24, 27, 28, 32; 37,2; 38,1, 4, 24, 27; 39,16; 42,4; 43,1; 44,29; 45,1; 48,27; 51,60, 61, 64
cuvintele: *pl. ac., în sintagma* ***cuvintele Domnului*** 36,4, 8, 11; 37,2; 43,1
cuvântul: *sg. nom./ac., în sintagmele* ***cuvântul Domnului/ cuvântul gurii Domnului/cuvântul lui Dumnezeu*** 1,2, 4, 11, 13; 2,1, 4, 31; 6,10; 7,2; 8,9; 9,12, 20; 13,2, 3, 8; 14,1; rezum. cap.15; 16,1; 17,15, 20; 18,5; 19,3; rezum. cap.20; 20,8; 21,11; 22,2, 29; rezum. cap.23; 24,4; 25,3; 27,18; 28,12; 29,20, 30; 31,10; 32,6, 8, 26; 33,1, 19, 23; 34,4, 12; 35,12; 36,6, 27; 37,5; 39,15; 42,7, 15, 19; 43,8; 44,24, 26; 46,1; 47,1; 49,34
cuvântul: *sg. nom./ac.* 1,12,; 5,14; 7,1, 2, 22; 10,1; 11,1; 13,12; 14,17; 15,16; 18,1, 18; 21,1; 22,1, 4; 23,18, 28, 36, 38; 25,1; 26,1; 27,1; rezum. cap.28; 28,7, 9; 29,10; 31,23; 32,1, 17, 27; 34,1, 5, 8; 35,1; 36,1; 37,16; 38,21; 40,1, 3, 16; 42,3, 4, 5; 44,1, 4, 16, 17; 45,1; 46,13; 50,1; 51,59
cuvinte: *pl. nom./ac.* 7,4, 8; 30,4; 36,32
cuvânt: *sg. nom./ac.* 7,23; 26,2; 29,23; 30,1; 33,14; 38,14; 44,20, 28
cuvintelor: *pl. gen.* rezum. cap.19; 23,9

(a) **CUVÂNTA:** v. I
vor cuvânta: *ind. viit.I. 3.pl., în structura v. dislocată* ***bine vor cuvânta*** 4,2

(a se) **CUVENI:** v. IV
(să) cuvine: *ind. prez. 3.sg.* 32,7, 8

CUVIINŢĂ: s.f.
cuviinţa: *sg. nom./ac.* 10,7, 25

D

(a se) **DA:** v. I
am dat: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,5, 9, 18; 3,18; 6,27; 7,7, 14; 8,13; 9,13; 16,15; 17,4; 23,39; 24,10; 25,31; 26,4; 27,5, 6; 28,14; 30,3; 32,12, 16; 35,15; 44,10, 30; 49,15; 50,15
au dat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,15; 8,14; rezum. cap.11; 25,5; 29,26; 36,32; 39,10, 14; 40,5
(s-)au dat: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,20; 32,24, 25, 43; 46,24
va da: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.3; 9,1, 2; 14,13; 22,13; rezum. cap.24; 25,30; rezum. cap.32; rezum. cap.34; 48,36
(să) va da: *ind. viit.I. 3.sg* 21,10; 32,4, 36; 38,3, 18; rezum. cap.44
voiu da: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,15; 6,21; 8,10; 9,11; 11,5; 15,4, 9, 13; 19,7; 20,4; 22,25; 23,40; 24,7, 8, 9; 26,6; 29,18, 21; 30,16; 32,3, 28, 39, 40; 34,2, 17, 18, 20, 21, 22; 38,15, 16; 42,12; 44,30; 45,5; 46,26; 51,25
voi da: *ind. viit.I. 1.sg.* 20,5
a da: *inf. prez.* 4,16
dau: *ind. prez. 1.sg.* 5,14; 17,10; 21,8
să dau: *conj. prez. 1.sg.* 25,18; 29,11
să (mă) dau: *conj. prez. 1.sg.* 38,19
dat-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 12,7
dat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 12,8, 10; 48,34; 51,55
daţi: *imperativ 2.pl.* 13,16; 29,6; 48,9
daţ: *imperativ 2.pl.* 29,6
(nu) da: *imperativ prohib. 2.sg.* 14,21
da: *inf. prez. fără a* 14,22
(te) vei da: *ind. viit.I. 2.sg.* 15,20; 37,16; 39,17
vor da: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,7, 13; 38,20
da-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 21,7; 26,6; 31,33
veţi da: *ind. viit.I. 2.pl.* 26,15
ai dat: *ind. pf.c. 2.sg.* 32,22
să dai: *conj. prez. 2.sg.* 32,22
vei fi dat: *pasiv ind. viit.I. 2.sg.* 34,3
vei da: *ind. viit.I. 2.sg.* 35,2
(să) da: *ind. imp. 3.pl.* 52,34
dă: *ind. prez. 3.sg.* 5,24; 10,13; 18,21; 31,35
(să) dă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.12; 27,17
dă: *imperativ 2.sg.* 22,20
dându(-să): *gerunziu* rezum. cap.38
dând: *gerunziu* 38,3; 51,16
dedeasăm: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 3,8
să dea: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.15; 43,3
să (să) dea: *conj. prez. 3.sg.* 26,24; 37,20
dedease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 40,11

DAR: s.n.
dar: *sg. ac., în loc. adv.* ***în dar*** „gratis" 15,13
daruri: *pl. ac.* 40,5; 41,5

DATĂ: s.f.
dată: *sg. ac., în loc. adv* ***într-această dată*** „acum" 10,18
dată: *sg. ac., în loc. adv* ***această dată*** „acum" 16,21

(a) **DĂRUI:** v. IV
voiu dărui: *ind. viit.I. 1sg.* 3,19

DĂRUIT, -Ă: adj.
dăruite: *f. pl. nom.* rezum. cap.32

DEAL: s.n.
dealul: *sg. ac.* 31,39
dealului: *sg. gen.* 49,16

(a se) **DEDA:** v. I
(s-)au dedat: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum.cap.6

DEFĂIMARE: s.f.
defăimare: *sg. ac.* 23,40; 50,33

DEGET: s.n.
degete: *pl. ac.* 52,21

DEGRABĂ: adv.
degrabă: 4,20; 27,16; 46,5; 49,19; 50,44
degrabă **(foarte):** 48,16

DEMULT: adv.
demult: *adv. în forma* ***de demult*** „din trecut" 38,11

DEOSEBI: adv. (aici) „în taină"
deosebi: 40,15

DEPARTE: adv.
departe: 4,16; 6,20; 8,19; 10,18; 12,2; 30,10; 31,3, 10; 48,24; 51,50

departe: *adv. în forma* ***de departe*** „de la mare distanță" 5,15; 23,23; 25,26; 46,27

(a se) DEPĂRTA: v. I
(s-)au depărtat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,5; 4,25; 9,10; 34,21; 37,4; 38,22; 52,3
depărtatu(-ne)-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 2,31
depărtându(-să): *gerunziu* 3,1; 17,13
depărtați: *imperativ 2.pl.* 4,4
depărtatu(s-)au: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,23
să (să) depărtează: *conj. prez. 3.sg.* 6,8
(Mă) voiu depărta: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,2
să departă: *conj. prez. 3.sg.* 17,5
să (se) depărtează: *conj. prez. 3.sg.* 21,2
să depărteaze: *conj. prez. 3.pl.* 27,10
să (să) deperteaze: *conj. prez. 3.pl.* 32,40
(să) vor depărta: *ind. viit.I. 3.pl.* 37,8
(să) depărtase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 37,10
depărtați(-vă): *imperativ 2.pl.* 50,8

(a se) DEPRINDE: v. III
ai deprins: *ind. pf.c. 2.sg.* 13,21
(m-)am deprins: *ind. pf.c. 1.sg.* 31,18
deprindeam: *ind. imp. 1.sg.* 32,33

DEPRINS, -Ă: s.
(cei) deprinși: *m. pl. nom.* 12,16

DESĂVÂRȘIT: adv.
desăvârșit: 13,19

(a) DESCÂLCI: v. IV
descâlcește: *ind. prez. 3.sg.* 2,23

DESCÂNTARE: s.f.
descântare: *sg. nom.* 8,17

(a) DESCHIDE: v. III; var. (a) DEȘCHIDE
să deșchiză: *conj. prez. 3.sg.* 13,19
deșchide: *ind. prez. 3.sg.* 22,14
(s-)au deșchis: *ind. pf.c. 3.sg.* 39,2
deșchis-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 50,25
deșchideți: *imperativ 2.pl.* 50,26

(a) DESCHILINI: v. IV „a deosebi" (cf. Indice Iș)
vei deschilini: *ind. viit.I. 2.sg.* 15,19

DESCHIS, -Ă: adj.
deșchis: *n. sg. ac.* 5,16
deșchisă: *f. sg. nom.* 32,14
deșchiși: *m. pl. nom.* 32,19

(a) DESCOPERI: v. IV „a face cunoscut"
am descoperit: *ind. pf.c. 1.sg.* 11,20; 20,12
voiu descoperi: *ind. viit.I. 1.sg.* 33,6
am deascoperit: *ind. pf.c. 1.sg.* 49,10

(a se) DESFACE: v. III
(să) va desface: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,14
să (să) desfacă: *conj. prez. 3.sg.* 10,4

(a se) DESFĂTA: v. I
(să) vor desfăta: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.23

DESFĂTARE: s.f.
desfătări: *pl. ac.* 31,22

DESFĂTAT, -Ă: adj. (Înv.) „extins", „spațios", „încăpător"
desfătate: *n. pl. ac.* 22,14

(a se) DESFRÂNA: v. I
(să) desfrâna: *ind. imp. 3.pl.* 5,7

DESPĂRȚIRE: s.f. „parte", „jumătate"
despărțirile: *pl. ac.* 34,18, 19

DESTUL: adv.
destul: 49,9

DEȘERT, DEȘARTĂ: adj.
deșerți: *m. pl. nom.* 2,5
deșert: *n. sg. nom./ac.* 4,23; 14,21; 51,34
deșerții: *adj. antep. m. pl. ac.* rezum. cap.10
deșarte: *f./n. pl. nom.* 10,3, 15; 51,18
deșartă: *f. sg. ac.* 11,10
deșartă: *f. sg. nom./ac.* 31,32; 33,20, 21; 50,9
deșarte: *n. pl. nom.* 51,18

(a) DEȘERTA: v. I
vor deșerta: *ind. viit.I. 3.pl.* 48,12

DEȘERTĂCIUNE: s.f.
deșertăciuni: *pl. ac.* 2,5; 8,19
deșertăciunilor: *pl. gen.* 10,8
deșertăciune: *sg. ac.* 16,19

(a se) DEȘTEPTA: v. I
să deștept: *conj. prez. 1.sg.* 11,5
va deștepta: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.23; rezum. cap.30
voiu deștepta: *ind. viit.I. 1.sg.* 23,4, 5; 29,10; 30,9; 33,14; 51,1
deșteapte: *conj. prez. fără să 3.sg.* 28,6
deșteptatu(-)au: *ind. pf.c. 3.sg.* 29,15
deșteptu: *ind. prez. 1.sg.* 50,9
deșteptat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,11
(să) vor deștepta: *ind. viit.I. 3.pl.* 51,57

(a) DEZLEGA: v. I
am dezlegat: *ind. pf.c. 1.sg.* 40,4

(a) DEZNĂDĂJDUI: v. IV
deznădăjduit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,25
dăznădăjduit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 18, 12

DEZNĂDĂJDUIT: adv.
dejnădăjduit: 15,18

(a se) DEZVELI: v. IV „a descoperi"
(s-)au dezvălit: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,22
dezvălit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 49,10
voiu dezvăli: *ind. viit.I. 1.sg.* 51,25

DIAMANT: s.n.
diamant: *sg.ac.* 17,1

DIMNEAȚĂ: s./adv.; var. (Înv. și reg.) DEMINEAȚĂ
dimineață: *s.f. sg. ac., în loc. adv. de dimineață* ***[de]*** *dimineață* 21,12; 35,14, 15
demineața: *adv., în loc. adv. de demineața* „foarte devreme" 25,4
dimineața: *adv., în loc. adv. de* ***dimineața*** 7,25
dimineața: *adv.* 7,13; 11,7; 20,16; 32,33

DIMPREJURUL: prep.; var. DINPREJURUL
dinprejurul: 17,26

DIMPREUNĂ: adv.; var. DINPREUNĂ
dinpreună: 8,12

DINAFARĂ: adv.
dinnafară: 32,11

DINAINTEA: prep.
dinnaintea: 32,31

DINĂUNTRUL: prep.; var DINLĂUNTRUL
dinlăuntrul: 31,20, 33

DINTE: s.m.
dinții: *pl. nom.* 31,29, 30

DOAMNĂ: s.f.
doamna: *sg. nom.* 29,2

DOBITOC: s.n.
dobitoacelor: *pl. gen.* 7,20; 49,32
dobitoace: *pl. ac.* 9,10
dobitocul: *sg. nom.* 13,20; 36,29
dobitoacele: *pl. ac.* 27,5
dobitoc: *sg. nom./ac.* 32,43; 33,10, 12; 50,3; 51,62

DOBITOCESC, -EASCĂ: adj.
dobitocească: *f. sg. ac.* 31,27

(a se) DOBORÎ: v. IV; var. (Înv.) (a se) OBORÎ
(s-)au oborât: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,19
vor oborî: *ind. viit.I. 3.pl.* 49,20

DOCTOR: s.m.; var. (Pop.) DOFTOR
doftor: *sg. nom.* 8,22

(a) DOJENI: v. IV
dojenea: *ind. imp. 3.sg.* rezum. cap.40

DOMN: s.m.
Domnul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,7, 8, 9, 12, 14, 15, 19; rezum. cap.2; 2,2, 3, 5, 6, 8, 9, 12, 17, 19, 22, 29, 37; rezum. cap.3; 3,1, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 20, 21, 22, 23; rezum. cap.4; 4,1, 2, 3, 9, 17, 27; 5,2, 9, 11, 12, 14, 15, 18, 19, 20, 22, 24, 29; 6,12, 15, 16, 21, 22, 30; 7,1, 11, 13, 19, 20; rezum. cap.8; 8,1, 4. 12, 13, 14, 17, 19; 9,3, 6, 9, 13, 22, 23, 24, 25; 10,1, 2, 10, 18, 21; rezum. cap.11; 11,1, 3, 6, 9, 11, 16, 21; rezum. cap.12; 12,14, 16, 17; rezum. cap.13; 13,1, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 25; rezum. cap.14; 14,10, 11, 14, 15, 22; rezum. cap.15; 15,1, 2, 3, 6, 9, 11, 19, 20; rezum. cap.16; 16,3, 5, 10, 11, 14, 15, 16, 21; 17,5, 7, 10, 13, 19, 21, 24; rezum. cap.18; 18,1, 6, 11, 13; 19, 6, 12, 14; 20,3, 4, 11, 13, 16; 21, 1, 2, 4, 7, 8, 10, 12, 13, 14; 22,1, 3, 5, 6, 8, 11, 16, 18, 24, 30; 23,1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 17, 23, 24, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 37, 38; rezum. cap.24; 24,1, 3, 5, 7, 8; 25,4, 5, 7, 9, 12, 17, 30, 31, 36; 26,1, 2, 4, 8, 12, 13, 15, 19; 27,1, 2, 8, 11, 13, 15, 16, 22; 28,4, 6, 9, 11, 13, 15, 16; 29,7, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 19, 22, 23, 26, 31, 32; 30,1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 17, 18, 21; rezum. cap.31; 31,1, 2, 3, 6, 7, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 27, 28, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38; rezum. cap.32; 32,1, 3, 5, 16, 27, 28, 30, 36, 42, 44; rezum. cap.33; 33,2, 4, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 20, 24, 25; rezum. cap.34; 34,1, 2, 4, 5, 8, 12, 13, 17, 22; rezum. cap.35; 35,1; 36,1, 7, 26, 29, 30; 37,3, 6, 8, 16; 38,2, 3, 16, 21; 39, 17, 18; 40,1, 3; rezum. cap.42; 42,2, 3, 4, 5, 9, 11, 20; 43,1; 44,21, 22, 26, 29, 30; 45,2, 3, 4, 5; 46,5, 13, 15, 23, 26, 28; 47,2, 4, 7; rezum. cap.48; 48,8, 12, 25, 30, 35, 38, 40, 43, 44, 47; 49,1, 2, 5, 6, 12, 13, 14, 16, 18, 28, 30, 31, 32, 37, 38, 39; 50,1, 4, 10, 20, 21, 24, 25, 30, 31, 35, 40; 51,1, 6, 10, 11, 12, 24, 25, 26, 36, 39, 48, 50, 52, 53, 55, 56
Domnul: *sg. nom., în sintagma Domnul oastelor* 6,6, 9; 7,3, 21; 8,3; 9,7, 15, 17; 10,16; 11,17, 22; 16,9; 19,3, 11, 15; 20,12; 23,15, 16; 25,8, 15, 27, 28, 29, 32; 26,18; 27,4, 18, 19, 21; 28,2, 14; 29,4, 8, 17, 21, 25; 30,8; 31,23, 35; 32,14, 15, 18; 33,12; 35,13, 17, 18, 19; 38,17; 39,16; 42,15, 18; 43,10; 44,2, 7, 11, 25; 46,18, 25; 48,1, 15; 49,7, 26, 35; 50,18, 33, 34; 51,5, 14, 19, 33, 57, 58
Domnului: *sg. gen./dat.* 2,3; 3,13, 17, 25; 4,4, 8, 26; 5,4, 5, 10; 6,11; 7,2, 4, 28, 29, 30, 32; rezum. cap.8; 8,7, 8, 14; 11,21; rezum. cap.12; 12,12, 13; 13,16, 17; 14,10; 16,10; 19,1, 14; 20,13; rezum. cap.21; rezum. cap.23; 23,9, 16, 18, 20; 24,1; rezum. cap.25; 25,17, 31, 33, 37, 38; 26,9, 13, 16, 19, 20; 27,16; 28,16; 29,32; 30,9, 23, 24; rezum. cap.31; 31,12, 38, 40; rezum. cap.32; rezum. cap.34; rezum. cap.36; 36, 7, 9; 38,20; 40,3; 42,6, 13, 21, rezum. cap.43; 43,1, 4, 7; 44,16, 23; 46,10; 47,6; rezum. cap.48; 48,10, 26, 42; 49,20; 50,7, 13, 14, 15, 25, 28, 29, 45; 51,7, 10, 11, 29, 45; 52,2, 3
Domnului: *sg. gen./dat., în sintagmele* ***cuvântul Domnului/cuvintele Domnului/cuvântul gurii Domnului/sicriiul legii Domnului/leagea Domnului/casa Domnului/casii Domnului/casei Domnului aşezământul Domnului/legătura Domnului/povara Domnului*** 1,2, 4, 11, 13; 2,1, 4, 31; 3,16; rezum. cap.6; 6,10; 7,2; 8,8, 9; 9,12, 20; rezum. cap.11; 13,2, 3, 8; 14,1; rezum. cap.16; 16,1; 17,15, 20, 26; 18,5, 14; 19,3; rezum. cap.20; 20,1, 2, 8; 21,11; 22,2, 9, 29; rezum. cap.23; 23,33, 34, 36, 38; 24,4; 25,3; 26,2, 7, 9, 10; 27,18, 21; 28,1, 3, 5, 6, 12; 29,20, 26, 30; 31,10; 32,6, 8, 26; rezum. cap.33; 33,1, 11, 19, 23; 34,4, 12; 35,2, 4, 12; 36,4, 5, 6, 8, 10, 11, 27; 37,2, 5; 38,14; 39,15; 41,5; 42,7, 15, 19; 43,1, 8; 44,10, 24, 26; 46,1; 47,1; 49,34; 51,51; 52,13, 17, 20
Domnului: *sg. gen./dat., în sintagma* ***Domnului oastelor*** 23,36; 33,11
Doamne: *sg. voc.* 1,6; 4,10; 5,3; 10,6, 23, 24; 11,5, 18, 20; 12,1, 3; 14,7, 9, 13, 20; 15,15, 16; 16,19; 17,13, 14; 18,19, 23; 20,7; 22,18; 31,7; 32,17, 25; 34,5; 51,62
Domnu: *sg. nom.* rezum. cap.23
Domnul: *sg. voc.* 37,19
Domnul: *sg. dat. (cu prep.* ***la****)* 50,5

DOMN: s.m.
domnii: *pl. ac.* 27,4
domnul: *sg. voc.* 38,9

DOR: s.n.
dorul: *sg. ac.* 2,24

(a) DORI: v. IV
am **dorit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 17,16

DORIRE: s.f.
dorirea: *sg. nom.* 30,15

DORIT, -Ă: adj.
dorit: *n. sg. ac.* 3,19
dorită: *f. sg. ac.* 12,10

(a) DORMI: v. IV
dormivom: *ind. viit.I. 1.pl.* 3,25
să doarmă: *conj. prez. 3.pl., în loc. v. să doarmă* ***somn veacinic*** „să moară" 51,39
vor dormi: *ind. viit.I. 3.pl., în loc. v.* ***vor dormi somnul cel*** *veacinic* 51,57

DOS: s.n.
dosul: *sg. ac.* 2,27; 9,22; 18,17; 46,5; 48,37; 49,8
dosurile: *pl. ac.* 32,33

(a se) DOSI: v. IV „a fugi din calea cuiva şi a se ascunde"; „a deveni ostil"
au dosit: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,4
(s-)au dosit: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,5

DOSIRE: s.f. (aici) „lepădare a credinţei"
dosirea: *sg. nom.* 2,19
dosirile: *pl. nom./ac.* 3,22; 5,6; 14,7
dosire: *sg. ac.* 8,5

DOSNIC, -Ă: adj./s.
doznica: *s.f. sg. nom.* 3,6
dosnica: *adj. antep. f. sg. nom./voc.* (acordat cu s. *ţară* subînţeles în sintagma *dosnica Israil*) 3,8, 11, 12

DRAGOSTE: s.f.
dragostea: *sg. ac.* 2,2
dragostii: *sg. gen.* 2,24
dragoste: *sg. ac.* 31,3

(a) DREGE: v. III
veţi dereage: *ind. viit.I. 2.pl.* 7,5

DREPT, DREAPTĂ: adj./adv./s./prep.; var. DIREPT, DIREAPTĂ
dirept: *prep. în loc. adv.* ***dirept aceaea*** „aşadar", „prin urmare" 5,5; rezum. cap.6; 26,19; 37,15
drept: *prep. în loc. adv.* ***drept aceaea*** 35,16
dirept: *adj. m. sg. nom.* 33,16
drepţi: *adj. m. pl. nom.* rezum. cap.2
drept: *adj. m./n. sg. nom./ac.* rezum. cap.5; 12,1; 17,16; 23,6; 26,14; 34, 15
dreaptă: *adj. f. sg. ac.* 22,24; rezum. cap.23; 23,5; 31,9, 21
drept: *s.m. sg. ac.* 3,2; 7,29
drepţilor: *s.m. pl. gen.* rezum. cap.11
(ceale) dreapte: *s.f. pl. ac.* 12,1
(celui) drept: *s.m. sg. gen.* 20,12
(celor) drepţi: *s.m. sg. gen.* rezum. cap.22
drept: *adv.* 11,20

DREPTATE: s.f.
dreptate: *sg. ac.* 4,2; 9,24; rezum. cap.22; 22,3, 15; 23,5; rezum. cap.33; 33,15
dreptăţii: *sg. gen.* 31,23; rezum. cap.33; 33,15; 50,7
dreptăţile: *pl. ac.* 51,10
dreptatea: *sg. nom.* 51,46

DROJDIE: s.f.
drojdiile: *pl. ac.* 48,11

(a se) DUCE: v. III
dusu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,6; 13,19
(s-)au dus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,8; 5,23; 7,24; 9,14; 11,8, 10; 13,10; 14,18; 16,11; 28,12; 41,10, 14, 15, 17; 44,3; 48,11; 50,3; 52,7
voiu duce: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,14
(să) va duce: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,18; 15,5; rezum. cap.22; 48,7; 49,3
duce(-mă)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,5
a (vă) duce: *inf. prez.* 7,9
duceţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 7,12; 49,30
(să) vor duce: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,5; 11,12; 19,10; rezum. cap.27; 27,22; 30,16; 37,8
(să) duce: *ind. prez. 3.sg.* 11,19; rezum. cap.39; rezum. cap.52
(m-)am dus: *ind. pf.c. 1.sg.* 13,5, 7
dus-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 14,3
(te-)ai dus: *ind. pf.c. 2.sg.* 15,6
să duceţi: *conj. prez. 2.pl.* 17,24
(ne) vom duce: *ind. viit.I. 1.pl.* 18,12
va duce: *ind. viit.I. 3.sg.* 20,4; 32,5; 43,12
vor duce: *ind. viit.I. 3.pl.* 20,5
(vă) veţi duce: *ind. viit.I. 2.pl.* 20,6; 29,12
au dus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 24,1; 27,20; 28,3; 37, 16; 40,1; 41,10; 52,15, 17, 18, 19, 26, 28
să (vă) duceţi: *conj. prez. 2.pl.* 25,6
să ducă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 32,35; 39,7
ducându(-să): *gerunziu* 37,8
(să) ducea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 40,1; 41,6
fusease duşi: *pasiv ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 40,7
duce(-mă)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 40,15
(te) vei duce: *ind. viit.I. 2.sg.* 48,27
voi duce: *ind. viit.I. 1.sg.* 49,36
să (ne) ducem: *conj. prez. 1.pl.* 51,9
duce(-)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 51,40
(să) duc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.52
duce: *ind. prez. 3.sg.* 52,7

DUH: s.n.
duh: *sg. nom.* 4,12; 10,14; 51,17
duhul: *sg. ac.* 51,11

DULCE: adj.
dulce: *n. sg. nom.* 31,26

DULCEAŢĂ: s.f.
dulceaţă: *sg. ac.* 22,28

DUMBRAVĂ: s.f.
dumbravă: *sg. ac.* 10,3
dumbrava: *sg. ac.* 21,14; 46,23

DUMNEZEIESC, -IASCĂ: adj.
dumnezeieştii: *f. sg. gen.* 23,19

DUMNEZEU: s.m.
Dumnezeu: *sg. nom./ac./gen./dat.* rezum. cap.1; rezum. cap.2; 2,22; rezum. cap.3; rezum. cap.6; 7,20, 23; rezum. cap.9; rezum. cap.10; 10,10; rezum. cap.11; 11,4; rezum. cap.14; rezum. cap.15; rezum. cap.17, rezum. cap.18; rezum. cap.19; rezum. cap.23; 23,23; 24,7, 21; rezum. cap.30; 30,22; 31,1, 22, 33; 32,38; 35,4; 44,26; rezum. cap.46
Dumnezeu: *sg. voc., în sintagma* ***Doamne Dumnezeu*** 1,6
Dumnezeul: *sg. nom.* 2,17; 3,21, 22, 23; 5,19, 24; 7,3, 21; 8,14; 9,15, 17; 11,3; 13,12; 14,22; 16,9; 19,3, 15; 21,4; 23,2; 24,5; 25,15, 27; 27,4, 21; 28,2, 14; 29,4, 8, 21, 25; 30,2; 31,6, 18, 23; 32,14, 15, 27, 36; 33,4; 34,2, 13; 35,13, 17, 18, 19; 37,3, 6; 38,17; 39,16; 40,2; 42,2, 3, 4, 5, 9, 15, 18, 20; 43,1, 2, 10; 44,2, 7, 11, 25; 45,2; 46,25; 48,1; 49,5; 50,4, 18; 51,5, 33
Dumnezeul: *sg. nom., în sintagma* ***Dumnezeul oastelor*** 2,19; 5,14; 49,5; 50,31
Dumnezeul: *sg. voc., în sitnagma* ***Dumnezeul oastelor*** 15,16
Dumnezeului: *sg. gen./dat.* 3,13, 25; 5,4, 5; 7,28; 13,16; 16,10; 22,9; 23,36; 24,5; 26,13, 16; 30,9; 42,6, 13, 21; 43,1; 46,10; 50,28; 51,10
Dumnezeu: *sg. gen., în sintagma* ***cuvântul lui Dumnezeu*** rezum. cap.15
Dumnezeului: *sg. gen./dat., în sintagma* ***Dumnezeului oastelor*** 46,10; 50,25
Dumnezeule: *sg. voc.* 4,10; 14,13; 32,17, 25

DUMNEZEU: s.m.
dumnezeilor: *pl. gen./dat.* 1,16; 7,18; 16,13; 19,4, 13; 22,9; 32,29; 43,13; 44,5, 8, 15; 48,35
dumnezeii: *pl. nom./ac.* 2,11, 28; 10,11; 11,12, 13; 46,25
dumnezei: *pl. nom./ac.* 2,11; 5,7; 7,6, 9; 11,10; 13,10; 16,11, 20; 25,6; 35,15; 44,3; 50,39
dumnezeului: *sg. dat.* 5,19

(a) DUMICA: v. I; var. (Înv. şi reg.) (a) DIMICA (înv. şi reg.) „a omorî pe câmpul de luptă"
veţi dimica: *ind. viit.I. 2.pl.* 32,5
să dimice: *conj. prez. 3.pl.* 33,5

(a) DUREA: v. II
va durea: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,22

DURERE: s.f.
dureri: *pl. nom.* 6,24; 13,21; 22,23; 49,24
durearea: *sg. nom./ac.* 8,18; 15,18; 31,13; 51,8
dureare: *sg. nom./ac.* 8,18; 20,18; rezum. cap.45; 45,3; 50,43
durerile: *pl. ac.* 22,23
durerii: *sg. dat.* 45,3

E

ETHIOP: s.m. (Înv.) „etiopian"
ethiopul: *sg. nom.* 13,23

ETIOPIAN: s.m.
ethiopeanul: *sg. nom.* 38,7
ethiopianului: *sg. dat.* 38,10; 39,16
ethiopianul: *sg. nom.* 38,12

F

(a se) **FACE:** v. III
să fac: *conj. prez. 1.sg.* 1,12
voiu face: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,17; 2,25; 4,27; 6,18; 7,34; 9,7; 13,9; 17,4; 19,12; 27,22; 28,3; 29,14, 32; 32,37; 33,9, 15; 42,12; 49,2, 6, 11, 37, 39; 50,44; 51,36
faceți: *imperativ 2.pl.* 4,5; 5,20; 7,3; 11,4, 6; 26,13, 14; 35,15; 46,14; 50,2, 15, 29
face: *ind. prez. 3.sg.* 4,15; 5,1; 10,12, 13; 22,14; rezum. cap.48; 48,10, 28
a face: *inf. prez.* 4,22; 11,8; 13,23; 17,8; rezum. cap.18; 18,4, 8, 10; rezum. cap.21; 23,27; 26,3; 32,40; 36,3; 48,30
vei face: *ind. viit.I. 2.sg,* 4,30; 12,5; 28,13
să faceți: *conj. prez. 2.pl.* 5,10
voiu face: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,18; 18,8, 10; 30,11; 32,41
fac: *ind. prez. 3.pl.* 6,13; 7,17; 8,10; 12,2
veți face: *ind. viit.I. 2.pl.* 7,5, 6; 17,22; 22,4
face-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,14
să facă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 7,18; 9,5; rezum. cap.18; rezum. cap.22; 32,23, 35
fac: *ind. prez. 1.sg.* 9,24
face: *inf. prez. fără* **a** 10,5; 18,6
să faci: *conj. prez. 2.sg* 10,24; 14,21; 39,12; 40,16
(nici) face: *imperativ prohib. 2.sg.* 14,21
va face: *ind. viit.I. 3.sg.* 16,20; 18,10; 21,2; 23,5, 20; 30,24; rezum. cap.31; 33,2, 15; 36,29
să faceți: *conj. prez. 2.pl.* 17,24; 44,4
vom face: *ind. viit.I. 1.pl.* 18,12; 42,5, 20; 44,17
faci *ind. prez. 2.sg.* 22,23; 32,18
facem: *ind. prez. 1.pl.* 26,19
facă: *conj. prez. fără să 3.sg.* 28,6
să facem: *conj. prez. 1.pl.* 42,3; 44,25
faceți: *ind. prez. 2.pl.* 44,7
oiu face: *ind. viit.I. 1.sg.* 49,19
(s-)au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,2; 2,5, 10, 14, 17; 3,3; 4,17; rezum. cap.5; 5,8, 23, 30; 6,4, 10; 7,11, 24; 10,14; 15,16, 18; 20,8, 9; 25,38; 30,14; 32,31; 40,3; 44,22; 49,7; 50,6; 51,17, 30, 41
au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,13; 3,6, 21; 4,18; 5,19; 6,7, 15; 7,30; 8,12, 14; 10,11; 11,8, 10, 15, 17; 15,4; 18,4, 13; 19,4; 22,8, 15; 29,23, 31; 31,32, 37; 32,23, 32; 36,8; 38,9, 12, 16; 40,3; 41,9; 44,9; 48,36; 49,20, 30; 50,6, 15, 29; 51,12, 15, 16, 19, 24; 51,12, 15, 16, 19, 24, 49; 52,2
au făcut: *ind. pf.c. 3.pl., în sintagma* ***au făcut ames tecare de sânge*** „au necinstit" (cf. lat. *constupraverunt*; *constuprō* „a viola", „a necinsti" 2,16
ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,23, 28; 3,5; 14,22; 28,15; 32,17, 20
(M-)am făcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,31; 31,9
(te-)ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,36
făcuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 3,7; 41,2, 11; 44,3; 52,2, 20
fă: *imperativ 2.sg.* 6,26; 14,7; 46,19; 50,21
făcând: *gerunziu* rezum. cap.7; 22,4; 32,30; rezum. cap.33; 44,17
am făcut: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 7,10, 12, 14; 8,6; 11,5, 10; 27,5; 29,7, 14; 30,15; 31,19, 32; 42,10; 44,17, 19
ați făcut: *ind. pf.c. 2.pl.* 7,13; 34,15; 35,18; 44,22
făcutu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 12,8; 15,18; 23,10, 14; 51,43
făcut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 17,11
făcea: *ind. imp. 3.sg.* 18,3, 4
făcutu(-m)-am: *ind. pf.c. 1sg.* 20,7; 23,9
ar fi făcut: *cond. pf. 3.pl.* 23,22
au fost făcut: *ind. m.m.c.pf.perifr. 3.pl* 34,10
ați făcut: *ind. pf.c. 2.pl.* 34,15; 44,25
făcutu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,34

FACERE: s.f.
faceri: *pl. nom./ac., în sintagma faceri de* ***bine*** rezum. cap.2; rezum. cap.33
facerile: *pl. ac. în sintagma facerile de bine* rezum. cap.32

FAMEN: s.m.
famenii: *pl. nom./ac.* 29,2; 34,19; 41,16
famen: *sg. nom./ac.* 38,7; 52,25

FAPTĂ: s.f.
faptele: *pl. ac.* 25,14
fapta: *sg. ac.* 44,25

FATĂ: s.f.
fata: *sg. nom./ac.* 6,2, 23; 14,17; 46,11, 24; 52,1
fata: *sg. voc., în sintagmele fata norodului mieu/fata* ***Vavilonului/*** *fata Eghiptului* 6,26; 46,19; 50,42
fată: *sg. voc.* 31,22; 49,4
featele: *pl. nom./ac.* 3,24; 5,17; 7,31; 9,20; 11,22; 14,16; 29,6; 32,35; 35,8; 41,10; 43,6; 48,46; 49,2
featii: *sg. gen.* 4,11; 9,1
feateai: *sg. gen.* 4,31; 8,11
featei: *sg. gen* 6,14; 8,19, 21, 22; 9,7; 35,4; 48,18
feate: *pl. nom./ac.* 16,2, 3; 29,6
featelor: *pl. gen* 19,9
featele: *pl. voc.* 49,3

FAȚĂ: s.f.
fața: *sg. ac., în loc. prep.* (În v.) *de către* ***fața/de la fața*** „(de) dinaintea" 1,8, 13; 4,1; 5,22; 7,15; 9,7; 13,17; 15,1, 17; 16,17; 18,23; 23,9, 10, 39; 25,16, 27, 37, 38; 32,24; 33,18; 35,11; rezum. cap.41; 41,15, 18; 42,11, 17; 46,16; 48,44; 50,16; 51,64; 52,3
fața: *sg. nom./ac.* 1,13, 17; 2,27; 3,12; 4,26; 5,3; 18,17; 21,10; 25,26; 33,5; 42,15, 17; 44,11; 50,5; 52,25
fața: *sg. ac., în loc. s.* ***(pre) fața pământului*** „(în) lume" 8,2; 9,22; 16,4; 25,33; 27,5; 28,16; 35,7
față: *sg. ac.* 22,25
feații: *sg. gen./dat.* 7,19; 13,26; 15,19; 26,19; 49,19; 50,44
fețele: *pl. nom./ac.* 30,6; 32,33; 44,12; 51,51

FAUR: s.m.
faurul: *sg. nom./ac.* 24,1; 29,2

FĂCUT, -Ă: adj.
făcută: *f. sg. ac.* rezum. cap.34

(a se) **FĂGĂDUI:** v. IV
făgăduindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.3; rezum. cap.23
făgăduiesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.14
făgăduiaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.15
făgăduindu-: *gerunziu* rezum. cap.22
am făgăduit: *ind. pf.c. 1.pl.* 44,25
(să) făgăduiaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.45

FĂGĂDUINȚĂ: s.f.
făgăduințele: *pl. ac.* 33,11; 44,25

(a se) **FĂLI:** v. IV
a (să) **făli:** *inf. prez.* rezum. cap.9
(te-)ai fălit: *ind. pf.c. 2.sg.* 11,15
(m-) am fălit: *ind. pf.c. 1.sg.* 15,17
(s-)au fălit: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,42
(te) fălești: *ind. prez. 2.sg.* 49,4
(să) fălesc: *ind. prez. 3.pl.* 50,38

FĂLIE: s.f. (Trans., Ban.; în v.) „trufie", „mândrie"
făliia: *sg. ac.* 48,30

(a) FĂTA: v. I
au fătat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,5

FĂTARE: s.f.
fătarea: *sg. ac.* 31,12

FECIOARĂ: s.f.
fecioara: *sg. nom./ac.* 2,32; 14,17; 18,13; 31,13; 51,22
fecioară: *sg. voc.* 31,4, 21; 46,11

FECIOR: s.m.
feciorii: *pl. nom.* 14,16
feciori: *pl. ac.* 29,6
feciorilor: *pl. dat.* 29,6

FECIORAŞ: s.m.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Gh. Şincai, *Hronica românilor şi a mai multor neamuri* (...) [II], [Tom] I–III, Iaşi, 1853–1854.
feciorașu: *sg. nom.* 20,15

FECIORIE: s.f.
fecioriii: *sg. gen.* 3,4

FEL: s.n.
feal: *sg. ac.* 5,29
fel: *sg. ac.* 9,9; 25,20
fealiuri: *pl. ac.* 15,3; rezum. cap.16

FEREASTRĂ: s.f.; var. **FEREASTĂ**
ferestile: *pl. ac.* 9,21
ferestile: *pl. ac.* 22,14

(a) FERI: v. IV
aș fi ferit: *cond. pf. 1sg.* 23,22

FERICIRE: s.f.
fericirea: *sg. ac.* rezum. cap.22
fericire: *sg. ac.* rezum. cap.23

FERICIT, -Ă: adj.
fericit: *n. sg. ac.* rezum. cap.50

FERMECĂTOR: s.m.; var. (Pop.) **FĂRMĂCĂTOR** „vrăjitor"
fărmecătorii: *pl. ac.* 27,9

(a) FI: v. IV
fiind: *gerunziu* rezum. cap.2; 15,9; 25,14
a fi: *inf. prez.* rezum. cap.2; 2,19; 14,9; rezum. cap.18; 30,11; 32,43; 33,10; 48,42
fiindu-: *gerunziu* 2,2; 31,3
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,37; 8,2, 3; 11,23; 13,10; 16,2, 4; 19,13; 20,11; rezum. cap.22; 24,7; 25,33; 27,22; 30,20; 31,1, 8, 33; 32,38; 37,9; 39,16; 44,12; 47,2; 48,9, 34; 49,13, 32; 50,37; 51,58
va fi: *ind. viit.I. impers./3.sg.* 3,1, 16; 4,9, 10, 27; 5,2, 31; 7,33, 34; 12,16; 14,13, 15, 16; 16,4, 6; 17,6, 7, 8, 11, 24; 21,9; 22,5, 24, 30; 23,5, 12, 17, 36; 25,11; 26,9, 18; 29,7, 32; 30,8, 10, 18, 21; 31,6, 12, 33; 32,5, 17, 27; 33,9, 12; 34,20, 36,30; 38,2, 17, 20; 39,18; 40,9; 44,14; 46,11, 19, 27; 48,26, 37, 39, 41; 49,2, 5, 10, 13, 17, 19, 22, 33, 36; 50,3, 10, 12, 20, 32, 38, 44; 51,37
să fie: *conj. prez. impers./3.sg.* rezum. cap.4; 4,4; 7,23; 9,12; 13,11; rezum. cap.17; 18,16; 20,17; 21,12; 31,36; 32,39; 33,20, 21; 34,16; 42,6; 51,62
voiu fi: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,1; 7,23; 11,4; 24,7; 30,22; 31,33; 32,38
fi: *inf. prez. fără* **a** 5,7; 33,20, 21
veți fi: *ind. viit.I. 2.pl.* 7,23; 11,4; 42,18
vei să fii: *ind. viit.I. 2.sg.* (cf. lat. *futurus, -es* „ai de gând să fii" 14,8
să fii: *conj. prez. 2.sg.* 29,26
vei fi: *ind. viit.I. 2.sg.* 15,19; 49,12; 51,26
(nu) fi: *imperativ prohib. 2.sg.* 17,17
fie: *conj. prez. fără să 3.sg./pl.* 18,21, 23; 20,16; 42,5; 50,26
să fiți: *conj. prez. 2.pl.* 29,6; 44,8
veți fi: *ind. viit.I. 2.pl.* 30,22; 48,6
fi-voiu: *ind. viit.I. 1sg.* 31,1
fiți: *imperativ 2.pl.* 48,28; 50,8
ar fi: *cond. prez. impres.* 49,9
or fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 50,36
era: *ind. imp. impers.//3.sg./pl.* 2,28; 3,23; 4,23, 25; 6,14; 8,15; 11,13; 13,7; 14,5, 6; 20,2, 10; 22,15; 24,2; 32,2, 30; 34,1; 35,4; rezum. cap.36; 36,23, 28; 37,12, 14; 38,6, 7, 11, 14; 39,4; 40,7, 8, 11; rezum. cap.41; 41,2, 3, 7, 10, 11, 13, 16; 42,8; 44,17; 46,2; 49,12; 51,59, 60; 52,1, 3, 6, 14, 17, 20, 21, 32
este: *ind. prez. 3.sg.* 13,19; 26,16; 27,18; 30,5; 44,2; 51,6
eşti: *ind. prez. 2.sg.* 2,22, 27; 3,4, 22; 10,6; 12,1, 2; 14,9, 22; 17,14, 17; 31,18; 32,8
e: *ind. prez. impers./3.sg.* rezum. cap.2; 2,3, 6, 14; 4,2; 5,2; 6,6; 7,28, 32; 8,6, 19, 22; 9,8, 10, 11, 12, 22, 26; rezum. cap.10; 10,6, 7, 14, 16, 19, 23; 11,5; 12,16; 13,20, 25; 14,19; 16,10, 14, 15; 17,9, 15; 19,11; 22,21; 23,6, 7, 8, 9, 26, 33; 25,1, 3, 18, 31; 26,9, 14; 30,7, 15, 17, 21; 31,20; 32,1; rezum. cap.33; 33,10, 11, 16; 34,15; 37,16; 38,5; 16, 21; 44,22, 26; 46,7; 48,15, 29, 30; 49,1, 19; 50,34, 44; 51,11, 17; 52,28
-i *ind. prez. 3.sg.* 4,18; 8,19; 17,15
iaste: *ind. prez. impers./3.sg.* 2,8, 15, 19; 5,12; 6,16, 23; 7,4, 31; 8,6, 8, 9, 13, 17, 22; 10,6, 7, 8, 14, 16, 20; 11,15; 12,1, 11, 12; 14,19; 15,1; 16,21; 17,1; 19,2; 20,11; 26,11; 29,22, 25, 28; 30,7, 12, 13; 31,9, 16, 17; 32,7, 8, 9, 20; 33,24; 34,22; 36,7; 37,16; 38,5; 39,5; 40,4; 41,9, 17; 43,9; 44,22, 23; 46,23; 48,2, 16; 49,7; 50,15, 37, 38; 51,11, 17, 19; 52,7, 8, 9, 12
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 1,6, 7, 8, 19; 2,23, 35; 3,12; 6,11; 7,11; 9,24; 15,20; 17,16; 22,24; 23,23; 24,7; 26,14; 29,23; 30,11; 42,11; 46,18, 28
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 2,11, 28; 4,11, 22; rezum. cap.5; 5,4, 7, 10; 6,28; 8,13; 9,2; 10,3, 11, 15; rezum. cap.12; 13,4, 10; 14,7, 22; 16,20; 20,16; 21,4; 23,29; 24,2, 3, 8; 25,9, 22, 26; 27,5, 18; 29,1, 8, 17; 31,15; 32,19, 35; 37,18; 38,9; 40,4; 41,12; 43,13; 44,27; 46,14; 48,24;49,1, 5, 32; 50,21, 42; 51,18, 48
sântem: *ind. prez. 1.pl.* 8,8; 48,14
sânteți: *ind. prez. 2.pl.* 18,6; 23,33; 36,19; 44,24; 48,17
fusease: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 36,32; 52,18
au fost: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,1, 3, 4, 11, 13; 2,1; 3,3; 5,13; 7,1; rezum. cap.11; 11,1; 13,3, 6, 8; 14,1, 3; rezum. cap.15; 16,1; 17,16; 18,1, 5; 21,1; 23,18; 24,4; 25,1; 26,18; 20, 24; 28,1, 8, 12; 29,30; 30,1; 32,1, 26; 33,1, 19, 23; 34,1, 8, 12; 35,1, 12; 36,1, 9, 27; 37,5; 38,28; 39,15; 40,1; 41,1; 43,1, 8; 44,1; 46,1; 47,1; 48,11, 27; 49,34; 52,4, 23, 31
ai fost: *ind. pf.c. 2.sg.* 20,7
fost-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 25,3; 26,1; 27,1; 32,6; 36,1; 42,7
am fost: *ind. pf.c. 1pl.* 35,10
nefiind: *gerunziu* 8,11; rezum. cap.10

FIARĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) HIARĂ
fiarălor: *pl. dat.* 7,33; 19,7; 34,20
fiarăle: *pl. nom.* 15,3
fiarele: *pl. ac.* 27,6
hiarăle: *pl. nom./ac.* 12,9; 28,14
hiarălor: *pl. dat.* 16,4
hierile: *pl. nom.* 21,6

FIER: s.n.
fier: *sg. nom./ac.* 1,18; 6,28; 17,1; 28,13, 14
fierul: *sg. nom/ac.* 15,12, 12

FIERE: s.f.
fiere: *sg. ac., în sintagma* ***apă de fiere*** „venin" 8,14; 9,15
fiiare: *sg. ac.* 23,15

FIERTURĂ: s.f. „mâncare preparată prin fierbere"
fiertură: *sg. ac.* 37,20

FILISTEU: s.m. (cf. **Indice** Fc)
filisteilor: *pl. gen.* 25,20
filisteii: *pl. nom.* 47,4
filistei: *pl. ac.* 47,4

FINIC: s.m. (Înv.) „cur mal", „palmier"
finic: *sg. ac.* 10,5

FIRIZ: s.n.; var. FIREZ (Reg.; mgm.) „ferăstrău de mână"
firezu: *sg. ac.* 10,3

FIU: s.m.
fiiului: *sg. gen./dat.* 1,1, 2, 3; 26,1, 24; 27,7; 29,3; 32,12, 16; 35,4, 6, 8, 19; 36,10, 11, 14, 26, 32; 38,6; 39,14; 40,5, 9; 41,2, 10, 12; 43,6; 46,2; 51,59
fiiul: *sg. nom.* 1,3; 15,4; 20,1; 21,1; rezum. cap.22; 22,11, 18, 24; 24,1; 25,1, 3; 26,20, 22; 27,1, 20; 28,1, 4; 29,21, 25; 32,7, 8, 9; 35,1, 3, 14; 36,1, 4, 8, 9, 11, 12, 14; 37,1, 3, 12; 38,1; 40,5, 6, 7, 8, 9, 11, 13; 41,6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 18; 42,1, 8; 43,2, 3, 4, 5, 6; 45,1; 49,33
fii: *pl. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,9, 16, 30; 3,24; 5,7, 17; 6,21; 7,18, 30, 31; rezum. cap.9; 9,26; 10,20; 11,22; 16,14, 15; 17,2; 18,21; 23,7; 30,20; rezum. cap.31; 31,15, 17; 32,30, 35; 35,3, 6, 8, 16; 38,23; 39,6; 40,8, 11, 14, 15, 16; 41,1, 2, 10, 15; 48,46; 49,1, 28; rezum. cap.50; 50,4, 33; rezum. cap.52; 52,10
fiiului: *sg. gen., în sintagma Valea* ***fiiului Ennon*** rezum. cap. 7; 7, 31, 32; 32,35
fii: *pl. nom./ac.* rezum. cap.3; 3,19; 4,22; 13,14; 16,2, 3; rezum. cap.19; rezum. cap.39; 47,3; 49,7
fiilor: *pl. voc.* 3,14, 22
fiilor: *pl. gen./dat.* 3,21; rezum. cap.16; 17,19; 19,9; 25,21; 27,3; rezum. cap.30; 31,29; 32,19, 32, 39; 35,4, 5, 14; 36,10, 26; 37,1; 40,14; rezum. cap.46; 48,45; rezum. cap.49; 49,2, 6
fii: *pl. voc.* 6,1
fiiu: *sg. nom.* 31,20; 33,21; 35,3; 49,18; 50,40; 51,43; 52,1
fiilor: *pl. gen., în sintagma Valea* ***fiilor Ennon*** 19,2, 6

FLĂMÂND, -Ă: adj.
flămând: *n. sg. ac.* 31,25

(a) FLĂMÂNZI: v. IV
vor flămânzi: *ind. viit.I. 3.pl.* 31,12

FLOARE: s.f.
floarea: *sg. ac.* 48,9

FLUIER: s.n.
fluierele: *pl. ac.* 48,36
fluierelor: *pl. gen* 48,36

FOALE: s.n.; var. **FOI:** s.n.
foiul: *sg. nom.* 6,29

FOAME: s.f.
foame: *sg. ac.* 11,22; rezum. cap.14; 14,18; 21,7; 27,13; rezum. cap.29; 38,2, 9; rezum. cap.42; 42,14, 17, 22; rezum. cap.44; 44,12, 18, 27

FOAMETE: s.f.
foamete: *sg. nom./ac.* 5,12; 14,12, 13, 15, 16; 15,2; 16,4; 18,21; rezum.cap.19; rezum. cap.21; 21,9; 24,10; rezum. cap.27; 27,8; 28,8; 29, 17, 18; 32,36; 34,17; 44,13
foametei: *sg. gen./dat.* rezum. cap.15; 32,24
foametea: *sg. nom.* 42,16; 52,6

FOC: s.n.
focul: *sg. ac.* 4,4; 20,9; 21,12; 23,29; 36,23
foc: *sg. nom./ac.* 5,14; 6,29; 7,18, 31; 11,4, 16; 15,14; rezum. cap.17; 17,4, 27; 19,5; 21,10, 14; 22,7; 29,22; rezum. cap.34; 34,2, 22; rezum. cap.36; 36,32; 37,7, 9; rezum. cap.38; 38,17, 18, 23; rezum. cap.39; 39,8; 43,12, 13; 48,45; 49,2, 27; 50,32; 51,32, 58; 52,13

FOLOS: s.n.
folos: *sg. nom.* 30,13

FOIȘOARĂ: s.f. (cf. Indice Iș)
foișoare: *pl. ac.* 36,23

(a) FOLOSI: v. IV
va **folosi:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.7; 12,13
vor folosi: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,8; rezum. cap.11
au folosit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 16,19; 23,32

FRATE: s.m.
frații: *pl. nom./ac.* 7,15; 12,6; 29,16; 35,3; 41,8; 49,10
fratele: *sg. nom./ac.* 9,4, 5; 13,14; 22,11; 23,35; 31,34; 34,9, 14
frate: *sg. voc.* 22,18
fratelui: *sg. gen./dat.* 25,26; 34,17

(a se) FRÂNGE: v. III
ai frământ: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,20
vor frânge: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,7
vei frânge: *ind. viit.I. 2.sg.* 19,10
au frământ: *ind. pf.c. 3.sg.* 28,10, 12
voiu frânge: *ind. viit.I. 1.sg.* 28,11; 49,35
frânje-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 30,8
(s-)au frământ: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,17; 50,23

FRÂNT, -Ă: adj.; var. (Înv.) FRÂMT
frământă *f. sg. nom.* 23,9

FRICĂ: s.f.
frica: *sg. nom./ac.* 2,19; 32,40

FRUMOS, -OASĂ: adj./s.
(ceale) frumoase: *s.f. pl. ac.* 9,10
frumos: *adj. m. sg. ac.* 11,16

FRUMUSEȚE: s.f.
frumusețea: *sg. voc., în sintagma frumusețea* ***dreptății*** 31,23
frumseața: *sg. ac.* 49,19; 50,44

FRUNTE: s.f.
frunțea: *sg. nom.* 3,3

FRUNZĂ: s.f.
frunza: *sg. nom.* 8,13; 17,8

FUGĂ: s.f.
fuga: *sg. nom.* 25,35
fugă: *sg. ac.* 49,24

(a) FUGI: v. IV
fuge: *ind. prez. 3.sg.* 4,21; 48,19
au fugit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,29; 26,21; 39,4; rezum. cap.41; 41,15; 46,21; 52,7, 8
vor fugi *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.21; rezum. cap.42; 44,14, 28; 50,16
va **fugi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 21,9; 38,2; 48,44
fugise: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* rezum. cap.24; 39,9; 52,15
fugi: *ind. prez. 2.sg.* 37,12
fug: *ind. prez. 1sg.* 37,13
fugând: *gerunziu* rezum. cap.39; 48,45; rezum. cap.52
fu jise: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 40,12
a **fugi:** *inf. prez.* rezum. cap.41
fugit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 46,5
fugă: *conj. prez. fără să 3.sg.* 46,6
fug: *ind. prez. 3.pl.* 49,5; 50,28
fugiți: *imperativ 2.pl.* 48,6; 49,8, 30; 51,6
ați fugit: *ind. pf.c. 2.pl.* 51,50

FULGER: s.n.
fulgerele: *pl. ac.* 10,13
fulgerile: *pl. ac.* 51,16

FUND: s.n.
fundul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în fundul*** 48,28

FUNIE: s.f.; var. (Înv.) FUNE
funile: *pl. ac.* 38,6, 11, 13
funi: *pl. ac.* 38,12

FUNIŞOARĂ: s.f.
funişoarele: *pl. nom.* 10,20
funişoară: *sg. nom.* 52,21

FUR: s.m. (Înv.) „hoţ"
furul: *sg. nom.* 2,26
furi: *pl. ac.* 48,27
furii: *pl. nom.* 49,9

(a) FURA: v. I
a fura: *inf. prez.* 7,9
fură: *ind. prez. 3.pl.* 23,30

G

GARD: s.n.
garduri: *pl. ac.* 49,3

GATA: adj.
gata: *adj. inv.* 50,42

GAURĂ: s.f. „crăpătură", „deschizătură"
gaura: *sg. ac.* 13,4
gaurii: *sg. gen.* 48,28

GĂLBENIRE: s.f.
gălbenire: *sg. ac.* 30,6

(a se) GĂTI: v. IV
găteaşte: *ind. prez. 3.sg.* 10,12
(să) gătesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.12
va găti: *ind. viit.I. 3.sg.* 33,2
(te) găteaşte: *imperativ 2.sg.* 46,14
(să) vor găti: *ind. viit.I. 3.pl.* 50,9
gătiţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 50,14
gătiţi: *imperativ 2.pl.* 46,3; 51,12
gătit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,15

GĂTIT, -Ă: adj.
gătiţi: *m. pl. ac. nom.* 6,23

GÂLCEAVĂ: s.f.
gâlceavă: *sg. ac.* 15,10; 46,17; 49,2
gâlceava: *sg. nom./ac.* 46,25; 48,45

GÂLCEVITOR, -TOARE: adj.
gâlcevitoare: *f. sg. ac.* 8,5

GÂND: s.n.
gândurilor: *pl. gen.* 4,4
gândurile: *pl. nom./ac.* 4,18; 25,9; 29,11; 49,20; 50,45
gânduri: *pl. nom./ac.* 18,18; 29,11; 49,30
gândul: *sg. ac.* 23,20
gândul: *sg. ac., în sintagma* ***necuprins cu gândul*** 32, 19

GÂNDAC: s.m.
gândaci: *pl. ac.* 51,14
gândacii: *pl. ac.* 51,27

(a) GÂNDI: v. IV
gândit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,28
am gândit: *ind. pf.c. 1.sg.* 7,31; 18,8
să gândească: *conj. prez. 3.sg.* 12,11
gândesc: *ind. prez. 1.sg.* 18,11; 26,3; 29,11; 36,3
să gândim: *conj. prez. 1.pl.* 18,18
gândeşti: *ind. prez. 2.sg.* 23,23; 37,16
gândească: *conj. prez. fără* ***să*** *3.sg.* 46,6
gândit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 48,2
au gândit: *ind. pf.c. 3.sg.* 49,20, 30; 50,45; 51,12

GÂNDIRE: s.f.
gândire: *sg. ac.* 18,11
gândirile: *pl. ac.* 18,12
gândirea: *sg. nom./ac.* 30,24; 51,29

GÂTLEJ: s.n.
gâtlejul: *sg. ac.* 2,25

GEANĂ: s.f.
geanele: *pl. nom.* 9,18

GHICITOR, -TOARE: s.m./f.
gâcitorii: *s.m. pl. ac.* 27,9

GINGAŞ, -Ă: adj./s.
(ceii) jingaşe: *s.f. sg. dat.* 6,2
jingaş: *adj. m. sg. nom.* 31,20
jingaşe: *adj. f. sg. voc.* 49,4

GINGĂŞIE: s.f.
jingăşiia: *sg. ac.* 51,34

GLAS: s.n.
glasul: *sg. nom./ac.* 2,15; 3,13, 25; 4,15, 16, 21, 29, 31; 6,17, 23; 7,23, 28, 34; 8,16, 19; 9,10, 13; 10,13, 22; 11,4, 7, 16; 16,9; 18,10, 19; 22,20, 21; 25,10, 30, 36; 26,13; 30,5; 31,16; 32,23; 33,11; 35,8; 38,20; 40,3; 42,6, 13, 21; 43,4, 7; 44,23; 46,22; 48,3, 34; 49,21; 50,28, 42, 46; 51,54, 55
glas: *sg. nom./ac.* 3,21; 4,19, 31; 9,15, 19; 12,6, 8; 30,19; 50,22; 51,16
glasului: *sg. gen.* 49,21

(a) GLĂSUI: v. IV
glăsuiaşte: *imperativ 2.sg.* 11,6
glăsuind: *gerunziu* 20,8

GLOATĂ: s.f.
gloata: *sg. nom./ac.* rezum. cap.5; 39,10
gloata: *sg. gen (cu prep.* ***a + toată****)* 44,20

GOL, GOALĂ: adj.
goale: *n. pl. ac.* 14,3

(a) GOLI: v. IV
am golit: *ind. pf.c. 1.sg.* 13,26

GOLICIUNE: s.f.
goliciune: *sg. ac.* 2,25

(a se) GONI: v. IV
gonesc: *ind. prez. 3.pl.* 15,15; 17,18; 20,11
goniţi: *imperativ 2.pl.* 20,10
să gonim: *conj. prez. 1.pl.* 20,10
(să) vor goni: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,12
am gonit: *ind. pf.c. 1.sg.* 29,14
voiu goni: *ind. viit.I. 1.sg.* 29,18
au gonit: *ind. pf.c. 3.sg.* 39,5; 52,8

GRAI: s.n.
graiul: *sg. ac.* 9,20
graiului: *sg. gen.* 11,16

GRANAT: s.n.; var. GRĂNAT (Pop.) „rodie"
grănate: *adj. f. pl. nom., în sintagma* ***poamele grănate/poame grănate*** 52,22, 23

(a) GRĂBI: v. IV
grăbească: *conj. prez. fără să 3.pl.* 9,17
grăbiți: *imperativ 2.pl.* 12,9
vor grăbi: *ind. viit.I. 3.pl.* 46,22

GRĂDINĂ: s.f.
grădini: *pl. ac.* 29,5
gredini: *pl. ac.* 29,28
grădină: *sg. ac.* 31,12
grădinii: *sg. gen.* 39,4
grădina: *sg. ac.* 52,7

(a) GRĂI: v. IV
grăi: *inf. prez. fără* **a** 1,6
vei grăi: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,7; 7,27; 22,1; 26,2
voiu grăi: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,16; 4,12; 5,5; 6,10; 12,1; 18,7, 9; 19,2; 20,9
grăiaște: *imperativ 2.sg.* 1,17; 34,2; 35,2
ai grăit: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,5; 28,16; 32,24; 38,25; 44,16; 48,27; 51,62
am grăit: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,28; 7,13, 22; 14, 14; 18,8, 10; 19,5, 15; 25,3, 13; 27,12, 16; 30,2; 31,20; 33,14; 34,5; 35,14, 17; 36,2, 31; 38,25
au grăit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,13; 9,8; 10,1; 11,17; 13,15; 16,10; 23,35, 37; 25,3; 26,11, 13, 16; 27,13; 29,23, 32; 30,4; 33,24; 34,6; 36,4, 7; 37,2; 38,8, 25, 27; 39,5; 40,2, 3; 45,1; 46,13; 50,1; 51,12; 52,9, 32
ați grăit: *ind. pf.c. 2.pl.* 5,14; 44,25
grăiaște: *ind. prez. 3.sg.* 5,15; 8,6; 9,8
grăind: *geunziu* 7,13; 25,3; 26,7, 8, 17; 35,14; 38,4; 40,15; 43,1
va grăi: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,5; 32,4; 34,3
a grăi: *inf. prez.* 9,5
grăiești: *ind. prez. 2.sg.* 9,22; 40,16; 43,2
vor grăi: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,5; 12,6
grăiți: *imperativ 2.pl.* 4,5; 11,2
să grăiesc: *conj. prez. 1.sg.* 18,20; 26,15
grăiesc: *ind. prez. 1.sg.* 20,8; 28,7; 32,42; 38,20
grăit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 22,21
grăiesc: *ind. prez. 3.pl.* 23,16; 27,14
grăit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 23,17
grăiam: *ind. imp. 1.sg.* 23,21
grăiască: *conj. prez. fără să* 23,28
să grăiești: *conj. prez. 2.sg.* 26,2
să grăiască: *conj. prez. 3.sg./pl.* 26,8; 27,4
grăise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 26,19
grăia: *ind. imp. 3.sg.* 36,18
grăiia: *ind. imp. 3.sg.* 38,1
grăiți: *ind. prez. 2.pl.* 50,11

GRĂMADĂ: s.f.
grămăzi: *pl. ac.* 50,26

GRĂSIME: s.f.
grăsime: *sg. ac.* 7,18; 31,14

GRÂNC: s.m.; vezi CRÂNG

GRÂU: s.m.
grâul: *sg. ac.* 11,16
grâu: *sg. ac.* 12,13; 23,28; 31,12; 41,8

GREȘEALĂ: s.f.; var. (Iuz.) GREȘALĂ
greșală: *sg. ac.* 51,5

(a) GREȘI: v. IV
greșesc: *ind. prez. 3.pl.* 2,3
au greșit: *ind. pf.c. 3.pl.* 33,8

GREU, GREA: adj./s.
greale: *adj. f./n. pl. nom./ac.* rezum. cap.4; rezum. cap.35
grea: *adj. f. sg. ac.* rezum. cap.30
greu: *adj. n. sg. nom.* 32,17, 27
(ceale) greale: *s.f. pl. ac.* 4,29

GRIJĂ: s.f.; var. GRIJE
grije: *sg. ac., în loc. adv.* ***fără grije*** „fără gând neliniștitor" 23,6; 32,37; 33,16; 38,19; 49,31
grijea: *sg. ac.* 49,23

(a se) GRIJI: v. IV
grijiia: *ind. imp. 3.sg.* 6,14
(să) va **grij**i: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,8
(vă) grijiți: *ind. prez. 2.pl.* 42,16

GROAPĂ: s.f.
gropi: *pl. ac.* 2,34
groapă: *sg. nom./ac.* 18,20, 22; 38,12; 48,43, 44
groapa: *sg. ac.* 43,9

GROAZĂ: s.f.
groază: *sg. nom./ac.* 8,15; 15,8; 20,10; 32,21; 46,5; 49,5, 29
groazei: *sg. gen.* 30,5
groaza: *sg. nom.* 49,24

GROSIME: s.f.
grosimea: *sg. nom.* 52,21

GRUMAZ: s.m.
grumazul: *sg. ac.* 27,2, 8; rezum. cap.28; 28,10, 11, 12, 14; 30,8
grumazii: *pl. ac.* 27,12

GUNOI: s.n.
gunoiu: *sg. ac.* 8,2; 16,4; 25,33
gunoiul: *sg. ac.* 9,22

GURĂ: s.f.
gura: *sg. nom./ac.* 1,9; 5,14; 7,28; 9,8; 12,2; 15,19; 23,16; 32,4; 34,3; 36,4, 6, 17, 18, 27, 32; 44,17, 25, 26; 45,1; 51,44
gurii: *sg. gen.* 9,12, 20; 48,28

GUST: s.n.
gustul: *sg. nom.* 48,11

(a) GUSTA: v. I
au gustat: *ind. pf.c. 3.pl.* 19,13
gusta: *ind. imp. 3.pl.* 32,29
să gustăm: *conj. prez. 1.pl.* 44,17, 25
a gusta: *inf. prez.* 44,18, 19
gustăm: *ind. prez. 1.pl.* 44,19

GUSTARE: s.f.
gustările: *pl. ac.* 19,13; 44,19
gustări: *pl. ac.* 32,29; 44,17, 18, 19, 25

H

HAINĂ: s.f.
hainele: *pl. ac.* 38,12; 41,5

HALDEU: s.m. „caldeean"
haldei: *pl. ac.* rezum. cap.21; 21,9; rezum. cap.37; 37,12, 13; rezum. cap.38; 38,2, 19, 23; 50,35
haldeilor: *pl. gen./dat.* 21,4; 22,25; 24,5; 25,12; 32,4, 5, 24, 25, 28, 43; 35,11; 37,9, 10; 38,18; 39,5; 40,9, 10; rezum. cap.41; 41,18; 43,3; 50,1, 8, 25, 45; 51,4, 35, 54; 52,8, 14

haldeii: *pl. nom./ac.* 32,29; 33,5; rezum. cap.37; 37,4, 7, 8; 39,8; rezum. cap.41; 41,3; 52,7, 17

HAR: s.n.
har: *sg. ac.* 31,2

HASTĂ: s.f. (cf. lat. *hasta, -ae* „suliță"); substantivul nu este înregistrat în MDA, în schimb, apare adj. *hastat* (Bot.; despre frunze) „în formă de lance".
hasta: *sg. ac.* 46,3

HEI: interj.
hei: 4,10; 32,17

HIACINT: s.n.; var. HIACHINT (cf. Indice Iș)
hiachinth: *sg. nom.* 10,9

HOLDĂ: s.f.
holdele: *pl. ac.* 5,17

(a) HOHOTI: v. IV
vor hohoti: *ind. viit.I. 3.pl.* 22,18

HOLM: s.n.; var. (Trans.) HÂLM „movilă"
hâlmuri: *pl. ac.* 9,11; 51,37
hâlmă: *sg. ac.* 26,18

HORĂ: s.f.
hora: *sg. ac.* 31,4
horă: *sg. ac.* 31,13

HOTAR: s.n.
hotar: *sg. ac.* 5,22
hotarele: *pl. ac.* 15,13; 17,3; 31,17
hotarul: *sg. ac.* 49,32
hotarelor: *pl. gen.* 50,26

HRANĂ: s.f.
hrană: *sg. ac.* 7,33; 16,4; 52,6

(a) HRĂNI: v. IV
voiu hrăni: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,15; 19,9; 23,15

HULĂ: s.f.
hula: *sg. nom.* 6,6

I

IAR: adv.; var. IARĂ
iară: 31,4

IARĂȘI: adv.
iarăș: rezum. cap.12; 36,28
iarăși: rezum. cap.15

IARBĂ: s.f.
iarba: *sg. ac., în sintagma* ***iarba vorifthului*** „extract vegetal din care se prepară leșia pentru spălarea rufelor" (cf. lat. *herbam borith* 2,22
iarba: *sg. ac.* 9,22; 12,4
iarbă: *sg. nom./ac.* 14,5, 6; 50,11

IARNĂ: s.f.
iarnă: *sg. ac.* 36,22

IATĂ: interj.
iată: 1,6, 9, 10, 15; 2,35; 3,5, 22; 4,10, 13, 16, 23, 24, 26; 5,5, 14, 15; 6,10, 19, 21, 22; 7,8, 20, 32; 8,15, 17, 19; 9,7, 15, 25; 10,18, 22; 11,11; 12,14; 13,7, 13; 14,18, 19; 16,9, 12, 14, 16, 21; 17,15; 18,3, 6; 19,3, 6; 20,4; 21,13; 23,2, 5, 7, 15, 19, 30, 31, 32, 39; 24,1; 25,9, 29, 32; 26,14; 28,16; 29,17, 21, 32; 30,3, 10, 18, 23; 31,8, 27, 31, 38; 32,3, 7, 17, 24, 28, 37; 33,6, 14; 34,2, 17, 22; 36,12; 37,6; 40,4, 10; 42,4; 43,10; 44,2, 27; 45,5; 46,27; 48,12, 40; 49,2, 5, 15., 22; 50,9, 12, 31, 41; 51,25, 47, 52

IDOL: s.m.
idolilor: *pl. gen./dat.* rezum. cap.2; 16,18; 43,12; 44,23
idoli: *pl. ac., în sintagma* ***închinare de idoli/închinarea de idoli*** „idolatrie" rezum. cap.2; rezum. cap.3; rezum. cap.5; rezum. cap.8; rezum. cap.11; rezum. cap.13; rezum. cap.16; rezum. cap.19; rezum. cap.32; rezum. cap.44
idoli: *pl. ac.* 2,8; rezum. cap.10
idol: *sg. ac.* 2,11; 5,27
idolul: *sg. ac.* 4,15
idolii: *pl. nom./ac.* rezum. cap.11; 32,34; rezum. cap.43; 50,2

IED: s.m.
iezii: *pl.ac.* 50,8; 51,40

(a) IERTA: v. I
voiu ierta: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,14; 46,28
va ierta: *ind. viit.I. 3.sg.* 21,7; rezum. cap.33
au iertat: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum.cap.41

IERTARE: s.f.
iertare: *sg. ac.* rezum. cap.4

(a) IEȘI: v. IV
să iasă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 4,4; 15,1; 21,12; rezum.cap.38; 50,26
iasă: *ind. prez. 3.sg.* 22,10
ai ieșit: *ind. pf.c. 2.sg.* 1,5
vei ieși: *ind. viit.I. 2.sg.* 2,37; 31,4; 38,17, 18
ieșit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,7
va ieși: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,6; 21,9; 23,19; 25,32; 30,19; 31,39; 43,12; 44,17; 48,9
să ieșiți: *conj. prez. 2.pl.* 6,25
au ieșit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,25; 9,3; 10,20; 17,16; 22,11; 23,15; 29,2, 16; 37,4, 6; 38,8; 39,4; 48,45; 52,7
ieși: *inf. prez. fără a* 11,11
voiu ieși: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,18
vom ieși: *ind. viit.I. 1.pl.* 15,2
ies: *ind. prez. 3.pl.* 17,19
ieși: *imperativ 2.sg.* 19,2
am ieșit: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,18
ieșind: *gerunziu* 30,23; rezum. cap.37; 41,6
ieșit-a: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,11
a ieși: *inf. prez.* 38,21
ieșiți: *imperativ 2.pl.* 50,8; 51,45

IN: s.m.
in: *sg. ac.* 13,1

INEL: s.n.
inel: *sg. nom.* 22,24

INIMĂ: s.f.
inima: *sg. nom./ac.* 3,10, 15; 4,9, 14, 18; 5,23, 24; 7,31; 8,18; 9,26; 12,3, 11; 13,22; 17,5, 9, 10; 19,5; 20,9, 12; 22,17; 23,9, 26; rezum. cap.24; 24,7; 29,13; 30,21; 31,21, 33; rezum. cap.32; 32,35, 40, 41; 44,21; 48,36, 41; 49,22; 51,1, 46, 50
inimă: *sg. ac.* 3,16; 5,21; rezum. cap.9; 24,7; 32,39
inimi: *sg. gen.* 3,17; 4,19; 7,24; 9,14; 11,8; 13,10; 14,14; 15,16; 16,12; 17,1; 18,12; 23,17, 20, 26; 30,24; 48,29; 49,16
inimile: *pl. ac.* rezum. cap.4; 11,20; rezum. cap.17; 44,14
inimilor: *pl. gen.* 4,4

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) **(a)** ÎNTRA
întrând: *gerunziu* 2,7
a întra: *inf. prez.* 3,19; 42,22
să întrăm: *conj. prez. 1.pl.* 4,5; 8,14; 35,11
întrat-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,29; 9,21; 37,15
întrați: *ind. prez. 2.pl.* 7,2; 17,20; 22,2
voiu întra: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,18
să întri: *conj. prez. 2.sg.* 16,5
(nu) întra: *imperativ prohib. 2.sg.* 16,8
întră: *ind. prez. 3.pl.* 17,19; 44,28
vor întra: *ind. viit.I. 3.pl.* 17,25; 22,4
va întra: *ind. viit.I. 3.sg.* 21,13
au întrat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 26,21; 28,4; 32,23; 36,20; 38,11; 39,3; 43,7
vei întra: *ind. viit.I. 2.sg.* 34,3
întra: *inf. prez. fără a* 36,5
întră: *imperativ 2.sg.* 36,6; 47,6
să între: *conj. prez. 3.sg./pl.* 39,14; 41,17; 42,17; 44,12
să întrați: *conj. prez. 2.pl.* 42,15, 19; 43,2
veți întra: *ind. viit.I. 2.pl.* 42,15, 18
ați întrat: *ind. pf.c. 2.pl.* 44,8

INTRARE: s.f.; var. (Înv. și rar.) ÎNTRARE
întrarea: *sg. ac.* 1,15; 19,2; 26,10; 36,10

(a) ISPITI: v. IV
voiu ispiti: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,7
ispitește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.17
ispitesc: *ind. prez. 1.sg.* 17,10

ISPITITOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Înv.) ISPITITORIU
ispititoriu: *s.m. sg. ac.* 6,27

(a) IUBI: v. IV
am iubit: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,25; 31,3
au iubit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,31; 8,2; 14,10

IUBIRE: s.f.
iubirea: *sg. ac.* 2,33

IUBIT, -Ă: adj./s.
iubiții: *s.m. pl. nom./ac.* 3,1; rezum. cap.11
iubitul: *s.m. sg. nom.* 11,15
iubit: *adj. n. sg. ac.* 12,7

IUBITOR, -TOARE: adj./s.
iubitoriul: *s.m. sg. ac.* 3,20
iubitorii: *s.m. pl. nom.* 4,30; 22,20, 22; 30,14
iubitori: *adj. m. pl. nom.* 5,8

IUDEU: s.m.
iudeii: *pl. ac.* 41,3

IUTE, -E: adj./s.
(mai) iuți: *adj. m. pl. nom.* 4,13
(cel) iute: *s.m. sg. nom.* 46,6

IUȚIME: s.f. „mânie", „urgie"
iuțimea: *sg. nom./ac.* 2,35; 6,11; 7,20; rezum. cap.10; 10,24; 12,13; 15,14; 17,4; 23,20; 30,23; 32,31, 37; 33,5; 42,18; 44,6; 52,3
iuțimii: *sg. gen* 4,8, 26; rezum. cap.25; 25,15, 37; 49,37; 51,45
iuțime: *sg. nom./ac.* 21,5; 36,7
iuțimei: *sg. gen.* 25,38

(a se) IZBĂVI: v. IV
să izbăvesc: *conj. prez. 1.sg.* 1,19
izbăvește: *imperativ 2.sg.* 2,27
izbăvească: *conj. prez. fără să 3.pl.* 2,28
izbăvitu(-ne)-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 7,10
voiu izbăvi: *ind. viit.I. 1.sg.* 15,21
a (să) izbăvi: *inf. prez.* rezum. cap.17
au izbăvit: *ind. pf.c. 3.sg.* 20,13
izbăviți: *imperativ 2.pl.* 22,3
(să) izbăvească: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.26

IZBĂVIRE: s.f.
izbăvirea: *sg. ac.* rezum. cap.14
izbăvire: *sg. ac.* rezum. cap.15

IZBÂNDĂ: s.f. (Înv. și rar) „răzbunare"
izbânda: *sg. ac.* 11,20; 20,12; 51,36
izbândă: *sg. ac.* 20,10; 46,10; 50,15

(a) IZBÂNDI: v. IV (Înv.) „a (se) răzbuna"
va izbândi: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,9, 29; 9,9
voiu izbândi: *ind. viit.I. 1.sg.* 51,36

IZBÂNDIRE: s.f. (Înv.) „răzbunare"; „răsplată"
izbândirii: *sg. gen* 46,10; 51,6
izbândirea: *sg. nom./ac.* 50,28; 51,11

IZBÂNDITOR, -TOARE: s.m./f. (Neob.) „persoană care se răzbună"
Izbânditoriul: *s.m. sg. nom.* 51,56

(a) IZBI: v. IV
va izbi: *ind. viit.I. 3.sg.* 48,26

IZGONIRE: s.f.
izgonire: *sg. ac.* rezum. cap.20

IZVOR: s.n.
izvorul: *sg. nom.* rezum. cap.2; 2,13
izvor: *sg. ac.* 9,1

(a) IZVORÎ: v. IV
va izvorî: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,17
izvorăsc: *ind. prez. 3.pl.* 18,14
izvorească: *conj. prez. fără să 3.pl.* 14,17

Î

(a se) ÎMBĂTA: v. I
(vă) îmbătați: *imperativ 2.pl.* 25,27
voiu îmbăta: *ind. viit.I. 1.sg.* 31,14; 51,39, 57
am îmbătat: *ind. pf.c. 1.sg.* 31,25
(să) va îmbăta: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,10
îmbătați: *imperativ 2.pl.* 48,26
îmbătând: *gerunziu* 51,7

(a) ÎMBLA: v. I; vezi **(a) UMBLA**

ÎMBLĂTITURĂ: s.f. „batere a cerealelor sau a plantelor cu păstăi, cu îmblăciul, pentru a obține semințe"; neînregistrat în această formă în DA.
îmblătiturii: *sg. gen.* 51, 33

(a se) ÎMBLÂNZI: v. IV
să (Te) îmblânzească: *conj. prez. 2.sg.* 18,23
(Mă) voiu îmblânzi: *ind. viit.I. 1.sg.* 31,34; 33,8; 36,3; 50,20

(a se) ÎMBOGĂȚI: v. IV
(s-)au îmbogățit: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,27

(a se) ÎMBRĂCA: v. I
(te) vei îmbrăca: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,30
îmbrăcați-(vă): *imperativ 2.pl.* 46,4

ÎMBRĂCĂMINTE: s.f.
îmbrăcămintea: *sg. nom.* 10,9

(a se) ÎMBUCA: v. I
îmbucă: *ind. prez. 3.pl.* 2,3
îmbucat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,30
îmbuca-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,17
au îmbucat: *ind. pf.c. 3.pl.* 8,16; 10,25
va **îm**buca: *ind. viit.I. 3.sg.* 12,12; 21,14; 46,14; 48,45; 49,27; 50,32
(să) **vor îm**buca: *ind. viit.I. 3.pl.* 30,16
îmbuca(-)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,10
îmbucatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,30
îmbucatu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,34

ÎMPĂRAT: s.m.
împăratului: *sg. gen./dat.* rezum. cap.1; 1,2, 3; 3,6; 4,9; 13,18; 15,4; 20,4; rezum. cap.21; 21,4, 10, 11; 22,1, 6, 24, 25; 24,1; 25,1, 3, 11, 19; 26,1, 10, 18; rezum. cap.27; 27,1, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 21; 28,1, 2, 4, 11, 14; 29,21; rezum. cap.30; 30,9; rezum. cap.32; 32,2, 3, 4, 28, 36; 33,4; rezum. cap.34; 34,1, 2, 3, 21; 35,1; 36,1, 9, 12, 16, 20, 21, 25; 37, 6, 16; 38,3, 4, 5, 7, 8, 11, 17, 18, 22, 23, 26; 39,1, 3, 4, 8, 13; 40,9; 41,1; 41,10; 42,11; 43,6; 44,30; 45,1; 46,2, 17, 26; 49,34; 51,31; 52,5, 7, 12, 13, 25, 31
împăratul/Împăratul: *sg. nom./ac.* 8,19; 21,1, 2, 7; rezum. cap.22; 22,2, 11, 18; 24,1, 8; 25,9, 12, 26; 26,19, 21, 22, 23; 27,3, 12, 20; rezum. cap.28; 28,3, 4; 29,2, 3, 16, 22; 32,1, 3, 4; rezum. cap.34; 34,2, 4, 6, 7, 8, 21; 35,11; rezum. cap.36; 36,20, 21, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 32; 37,1, 3, 16, 17, 18, 20; rezum. cap.38; 38,5, 7, 8, 10, 14, 16, 19, 25, 27; rezum. cap.39; 39,1, 4, 5, 6, 11; 40,5, 7, 11, 14; 41,2, 9, 18; rezum. cap.43; 43,10; rezum. cap.44; 44,30; 46,2, 13, 18; 48,15; 49,28, 30; 50,17, 18, 43; 51,34, 57, 59; rezum. cap.52; 52,3, 4, 8, 9, 10, 11, 15, 20, 26, 27, 31, 34
împăraților: *pl. gen./dat.* 1,18; 8,1; 19,13; 20,5; 24,9; rezum. cap.25; 25,18, 20, 22, 24, 25, 26; 34,5; 44,9; 51,11, 27; 52,32
împărații: *pl. nom./ac.* 2,26; rezum. cap.8; 13,13; 17,19; 19,4; 32,32; 44,17, 21; 46,25; 49,38; rezum. cap.50; rezum. cap.51; 51,28
Împărate/împărate: *sg. voc.* 10,7; 37,19; 38,9
împărat: *sg. nom./ac.* 10,10; 23,5; 37,1
împărați: *pl. nom.* 17,25; 22,4; 25,14; 27,7
împărații: *pl. voc., în sintagma* ***împărații Iudii*** 17,20; 19,3
împărați: *sg. dat. (cu prep.* ***la****)* rezum. cap.27
împăratul: *sg. dat. (cu prep.* ***la****)* 27,3

ÎMPĂRĂTEASĂ: s.f.
împărăteasii: *sg. dat.* 7,18; 44,17, 18, 19, 25

ÎMPĂRĂTESC, -EASCĂ: adj.
împărătească: *f. sg. ac.* 41,1

ÎMPĂRĂȚIE: s.f.
împărății: *sg. gen.* 1,2; 18,7; 26,1; 27,1; 28,1; 49,34; 51,59; 52,4, 31
împărății: *pl. nom./ac.* 1,10; 28,8; 50,41
împărățiilor: *pl. gen./dat.* 1,15; 15,4; 29,18; 34,17; rezum. cap.49
împărățiile: *pl. nom./ac.* 10,7, 25; 34,1; 49,28; 51,20
împărăție: *sg. ac.* 18,9
împărăției: *sg. nom.* 27,8

(a) ÎMPĂRĂȚI: v.IV
au împărățit: *ind. pf.c. 3.sg.* 22,11; 37,1; 52,1
vei împărăți: *ind. viit.I. 2.sg.* 22,15
va împărăți: *ind. viit.I. 3.sg.* 23,5
să împărățască: *conj. prez. 3.sg.* 33,21
a împărăți: *inf. prez.* 52,1

(a) ÎMPĂRȚI: v. IV
voiu împărți: *ind. viit.I. 1sg.* 9,16; 18,17
am **împărțit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 12,14; 30,11
au împărțit: *ind. pf.c. 3.sg.* 31,10
să împartă: *conj. prez. 3.sg.* 37,11

(a se) **ÎMPIEDICA:** v. I; var. (a se) ÎMPIEDECA
împiedecându(-să): *gerunziu* 18,15

(a) ÎMPIETRI: v. IV
au împietrit: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,26

ÎMPIETRIT, -Ă: adj./adv.
împie**triți:** *adj. m. pl. nom.* rezum.cap.5; rezum. cap.17
împie**trita:** *adj. antep. f. sg. ac.* rezum.cap.18
împie**trit:** *adv.* rezum. cap.44

(a se) ÎMPINGE: v. III
(să) împinge: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.37

(a) **ÎMPLE:** v. III; vezi (a) UMPLE

(a se) ÎMPODOBI: v. IV
vei fi împodobită: *pasiv ind. viit.I. 2.sg.* 4,30
(te) vei împodobi: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,30; 31,4
au împodobit: *ind. pf.c. 3.pl.* 10,4

ÎMPOTRIVĂ: adv./prep.; var. (Înv. și pop.) ÎMPROTIVĂ
împro**tiva:** *prep.* 2,8; 3,13; 5,11; 12,8; 13,21; rezum. cap.18; 18,8, 11, 18; 19,15; 21,4; rezum. cap.22; 25,13, 26; 26,11, 15, 19; 28,16; rezum. cap.29; 31,7; 32,5; 34,1, 7, 22; rezum. cap.35; 35,17; 36,31; 37,7, 14; 38,9; 41,12; 44,7, 20, 29; 46,1; 47,1; 48,2, 26, 27, 42; 49,14, 19; 50,3, 9, 14, 29, 42, 44, 45; 51,1, 11, 12, 27, 28, 60, 62; 52,4
împrotivă: *adv.* 7,16; rezum. cap.28; 36,25

(a se) **ÎMPOTRIVI:** v. IV; var. (Înv. și pop.) (a se) ÎMPROTIVI
(s-)au împrotivit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.12

(a) ÎMPRĂȘTIA: v. I
voiu împrăștia: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,24
voiu împrăștiia: *ind. viit.I. 1.sg.* 15,7

ÎMPREJUR: adv./prep.; var. (Înv.) **ÎMPREGIUR**
împregiur: *adv. în loc. v.* ***să vor tăia împregiur*** „se vor circumcide" rezum. cap.4
împrejur: *adv. în loc. v.* ***tăiați-vă împrejur****/în loc. adj. netăiată/* ***netăiate/netăiați împrejur*** 4,4; 6,10; rezum. cap.9; 9,26;
împregiur: *adv.* 4,17
împrejur**u:** *adv. în loc. adj. tăiat împrejuru* 9,25
împrejur**ul:** *prep.* 6,6; 21,4, 14; 25,9; 32,44; 33,13; 36,21; 46,14; 48,17, 39; 49,5; 50,32
înprejurul: *prep.* 13,4

(a se) ÎMPREUNA: v. I (aici) „a se aduna"
împreunați(-vă): *imperativ 2.pl.* (cf. lat. *convenite* „adunați-vă") 8,14

ÎMPREUNĂ: adv.
împreunâ: 1,15; 3,18; 5,5; 6,11, 21; rezum. cap.16; 31,8, 13, 24; rezum. cap.34; rezum. cap.36; rezum. cap.39; rezum. cap.40; 41,1; rezum. cap.43; rezum. cap.44; 46,21; 48,7; 49,3; 50,4, 32, 33; 51,38

ÎMPUNGĂTOR, -TOARE: s.m./f.
împungătoriu: *sg. nom.* 46,20

(a se) ÎMPUȚINA: v. I
(să) vor împuțâna: *ind. viit.I. 3.pl.* 30,19

ÎNAINTE: adv./prep.; var. (Înv. și reg.) MAINTE
înaintea: *prep.* 2,22; 6,7; 7,10; 13,26; 15,1, 9, 19; 17,16; 18,17, 20, 23; 19,7; 21,8; 24,1; 28,1; 30,20; 31,36, 39; rezum. cap.32; 32,13; 33,24; rezum. cap.34; 34,15, 18; 35,5, 19; 36,7, 9, 22;

37,11, 19; 38,6, 26; rezum. cap.39; 39,16; 40,4; 42,2, 9; 44,10; 49,37; 50,8; rezum. cap.52; 52,12
înainte: *adv.* 7,24
înainte: *adv. în loc. adv.* ***mai înainte*** 13,16; 28,8; 34,5; 38,10; 47,1
nainte: *adv. în loc. adv.* ***mai nainte*** 1,5
mainte: *adv.* rezum. cap.18; 43,5

ÎNALT, -Ă: adj./s.
înaltă: *adj. f. sg. ac.* 2,20
înalt: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 3,6; 52,21
înalți: *adj. m. pl. ac.* 17,2
înalte: *adj. f. pl. nom.* 51,58
(ceale) înalte: *s.n. pl. ac.* rezum. cap.7; 7,31; 17,3; 19,5; 26,18; 48,35
(ceale) înnalte: *s.n. pl. ac.* 32,35

(a se) ÎNĂLȚA: v. I
să (vă) înălțați: *conj. prez. 2.pl.* 13,15
vei înălța: *ind. viit.I. 2.sg.* 49,16
(să) înalță: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.52

ÎNĂLȚARE: s.f.
înălțarea: *sg. ac.* rezum. cap.3

ÎNĂLȚIME: s.f.
înălțimii: *sg. gen.* 17,12
înălțime: *sg. ac.* 25,30; 31,15; 51,53
înălțimea: *sg. nom./ac.* 48,29; 52,22
nălțimea: *sg. ac.* 30,18; 49,16

ÎNĂUNTRU: adv.; var. (În v.) ÎNLĂUNTRU
înlăuntru: 52,21

ÎNCAI: adv.
încai: 3,4

(a) ÎNCĂLECA: v. I
vor încăleca: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,23; 50,42
încălecați: *imperativ 2.pl.* 46,4, 9

(a se) ÎNCELUI: v. IV (Înv.) „a înșela"
ai înceluit: *ind. pf.c. 2.sg.* 4,10
înceluitu(-)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 20,7
am fo**st înceluit:** *pasiv ind. pf.c. 1.sg.* 20,7
înceluia: *ind. imp. 3.pl.* 23,13
înceluiesc: *ind. prez. 3.pl.* 23,16
au înceluit: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,32
înceluitu(-)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 38,22
(v-)ați înceluit: *ind. pf.c. 2.pl.* 42,20

(a) ÎNCEPE: v. III
voiu înceape: *ind. viit.I. 1.sg.* 25,29
vor înceape: *ind. viit.I. 3.pl.* 29,10
am început: *ind. pf.c. 1pl.* 44,18
începuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 52,1

ÎNCEPUT: s.n.; var. (În v.) CEPUT
început: *sg. ac., în loc. adv.* ***de/din*** *început* „din momentul inițial" 17,12; 33,7, 11
începutul: *sg. ac.* 26,1; 27,1; 49,34
ceput: *sg. ac. în loc. adv.* ***din ceput*** 7,12

(a) ÎNCETA: v. I
vei înceta: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,19
va înce**ta:** *ind. viit.I. 3.sg.* 17,8; 47,7; 48,42
înceat**e:** *imperativ 2.sg.* 31,16
voiu înceta: *ind. viit.I. 1.sg.* 32,40
a **înceta:** *inf. prez.* 36,29
au încetat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 38,27; 41,8
încetezi: *ind. prez. 2.sg.* 47,6
încetat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 51,30

(a) ÎNCHEIA: v. I
au încheiat: *ind. pf.c. 3.pl.* 10,4

(a) ÎNCHIDE: v. III
închise sânt: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 13,19
vor închide: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,9
era **închis:** *pasiv ind. imp. 3.sg.* 32,2; 39,15
închisease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 32,3
fiind închis: *pasiv gerunziu* 33,1
sânt închis: *pasiv ind. prez. 1.sg.* 36,5

(a se) ÎNCHINA: v. I
(s-)au închinat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,16; rezum. cap.2; 8,2; 16,11; 22,9
să (vă) închinați: *conj. prez. 2.pl.* 7,2; 25,6
să (să) închine: *conj. prez. 3.sg.* 13,10
a închina: *inf. prez.* rezum. cap.25
vei închina: *ind. viit.I. 2.sg.* 25,15
am închinat: *ind. pf.c. 1.sg.* 25,17
să (se) închine: *conj. prez. 3.pl.* 26,2

ÎNCHINARE: s.f.
închinarea: *sg. ac., în sintagma* ***închinarea*** „idolatria" rezum. cap.2; rezum. cap.3; rezum. cap.5; rezum. cap.8; rezum. cap.11; rezum. cap.13; rezum. cap.16; rezum. cap.32; rezum. cap.44
închinare: *sg. ac., în sintagma* ***închinare de idoli*** rezum. cap.19

ÎNCHIS, -Ă: adj.
închis: *m./n. sg. nom./ac.* 20,9; rezum. cap.36

ÎNCHISOARE: s.f.
închisoare: *sg. ac.* 37,15

(a se) ÎNCHIPUI: v. IV (aici) „a se zămisli", „a face"
a **(te) închipui:** *inf. prez.* 1,5
au închipuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 10,16
închipuiesc: *ind. prez. 1.sg.* 18,11
va **închipui:** *ind. viit.I. 3.sg.* 33,2

ÎNCHIZĂTOR, -TOARE: s.m./f.
închizătoriul: *sg. ac.* 24,1

(a se) ÎNCINGE: v. III
încinge: *imperativ 2.sg.* 1,17
încingeți(-vă): *imperativ 2.pl.* 4,8; 49,3
încinge(-te): *imperativ* 6,26

ÎNCOLO: adv.
(mai) încolo: 31,39

(a) ÎNCONJURA: v. I; var. (Reg.) (a) ÎNCUNJURA
va **încungiura:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.31; 31,39
va **încun** jura: *ind. viit.I. 3.sg.* 31,22
încungiurați: *imperativ 2.pl.* 5,1; 49,3
încunjura: *ind. imp. 3.sg.* 52,21
(să) încungiura: *ind. imp. 3.pl.* 52,23

(a) ÎNCORDA: v. I
au încor dat: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,3
încor dați: *ind. prez. 2.pl.* 50,14
încoar dă: *ind. prez. 3.pl.* 50,29
încor deză: *ind. prez. 3.pl.* 51,3
încor deaze: *conj. prez. fără să 3.pl.* 51,3

ÎNCOTRO: adv.; var. (Înv.) ÎNCĂTRO
încă**tro:** 15,2; 40,4

(a) ÎNCREDINȚA: v. I
au încredințat: *ind. pf.c. 3.pl.* 36,20
încredințase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg./pl.* 40,7; 41,10

ÎNCUIETOR, -TOARE: s.m./f.
încuietoriul: *s.m. sg. nom.* 29,2 (echivalează, ca și ***închizătoriul*** 24,1, același cuvânt latinesc – *inclusor/inclusorem*; în alte traduceri românești este ***lemnarul***; în B1795 este: ***cei legați*** 24,1; ***legatul*** 29,2, așadar, „cei închiși")
încuietori: *s.f. pl. nom.* 49,31
încuietorile: *s.f. pl. nom.* 51,30

(a) ÎNCURSA: v. I „a întinde cursă"; în MDA este înregistrat cuvântul *încursă* „năvălire", atestat la P. Maior, *Istoria pentru începutul românilor în Dachia*,, Buda, 1834, pus în legătură cu *încurge* (despre cai) „a se încurca"; cuvântul nu este înregistrat nici în DA.
încurstu(-)-am: *ind. pf.c. I.sg.* 50,24

ÎNDATĂ: adv.
îndată: 4,20; 18,9

ÎNDĂRĂT: adv.
îndărăpt: 7,24; 12,15; 14,3; 15,6; 34,11; 46,5

ÎNDĂRĂTNIC, -Ă: adj.
îndărătnice: *n. pl. ac.* rezum. cap.11
îndărătnică: *f. pl. nom.* 17,9

ÎNDĂRĂTNICIE: s.f.
îndărătniciia: *sg. ac.* 9,14; 11,8; 18,12; 23,17
îndărătnicia: *sg. ac.* 16,12

ÎNDELETNICIE: s.f.
îndeletniciia: *sg. ac.* 3,9

(a) ÎNDEMNA: v. I
îndeamnă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.21; rezum. cap.29; rezum. cap.38; 43,3
îndemna: *ind. imp. 3.pl.* rezum. cap.25

ÎNDOIT, -Ă: adj.
îndoitele: *adj. antep. f. pl. ac.* 16,18
îndoită: *f. sg. ac.* 17,18

(a) ÎNDREPTA: v. I
îndreptatu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,11
au îndreptat: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,28
a îndrepta: *inf. prez.* rezum. cap.10
să îndreptează: *conj. prez. 3.sg.* 10,23
îndreptați: *imperativ 2.pl.* 18,11
îndreptând: *gerunziu* 26,5
îndreptează: *imperativ 2.sg.* 31,21

ÎNDREPTAR: s.n.; cuvântul echivalează s. *norma* 1 „riglă, măsurătoare"; 2 „regulă, normă"
îndrep**tariul:** *sg. nom.* 31,39

ÎNDURARE: s.f.
îndurerile: *sg. ac.* 16,5

(a se) **ÎNECA:** v. I
înecat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 38,22
(să) va îneca: *ind. viit.I. 3.sg.* 51,64

ÎNFĂȘURARE: s.f. „brâu" (cf. lat. *fasciae*)
înfășurarea: *sg. ac.* 2,32

ÎNFIERBÂNTARE: s.f.
înfierbântarea: *sg. ac.* 15,4

(a) ÎNFIGE: v. III
înfipt-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 6,3

(a) ÎNFLORI: v. IV; var. (În v.; Ban.) **(a) ÎNFLURI**
înflurind: *gerunziu* 48,9

(a se) ÎNFRÂNGE: v. III
(m-)am înfrânt: *ind. pf.c. 1.sg.* 8,21
(s-)au înfrânt: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,17

ÎNFRÂNGERE: s.f.
înfrângerea: *sg. ac.* 8,21
înfrângere: *sg. ac.* 14,17

(a se) ÎNFRICOȘA: v. I
să (te) înfricoșezi: *conj. prez. 2.sg.* 1,17
(te) înfricoșezi: *ind. prez. 2.sg.* 22,25; 39,17
(să) vor înfricoșa: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,4
să **(se) înfricoșeaze:** *conj. prez. 3.sg.* 30,10
(vă) înfricoșați: *ind. prez. 2.pl.* 42,11, 16
să înfricoșaze: *conj. prez. 3.sg.* 46,27; 50,34

ÎNFRICOȘARE: s.f.
înfricoșare: *sg. ac.* 17,17; 30,5

ÎNFRICOȘAT, -Ă: adj.
înfricoșați: *m. pl. nom.* 8,9

ÎNFRUMUSEȚAT, -Ă: adj./s.; var. **ÎNFRÂMSĂȚAT, -Ă**
(ceii) înfrâmsățate: *s.f. sg. dat.* 6,2
înfrâmsățat: *adj. m. sg. nom.* 11,16
înfrâmsățată: *adj. f. sg. nom.* 46,20

(a) ÎNGĂDUI: v. IV
voiu îngădui: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,14
(nu) îngăduiți: *imperativ prohib. 2.pl.* 50,14
să **îngăduiți:** *conj. prez. 2.pl.* 51,3

ÎNGHEȚ: s.n.
înghețu: *sg. ac.* 36,30

(a) ÎNGHIȚI: v. IV
înghițise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 51,44

(a se) ÎNGRĂȘA: v. I
(s-)au îngrășat: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,28

ÎNGRĂȘAT, -Ă: adj.
îngrășați: *m. pl. ac.* 46,21

(a se) ÎNGROPA: v. I
vor îngropa: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,32
(să) vor îngropa: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,2; rezum. cap.16; 16,4, 6; 19,11; 25,33
să îngroape: *conj. prez. 3.sg.* 14,16
(te) vei îngropa: *ind. viit.I. 2.sg.* 20,6
(să) va îngropa: *ind. viit.I. 3.sg.* 22,19

ÎNGROPARE: s.f.
îngropare: *sg. ac.* 19,11
îngroparea: *sg. ac.* 22,19

ÎNGROPĂCIUNE: s.f.
îngropăciune: *sg. ac.* rezum. cap.22

(a se) ÎNGROȘA: v. I
îngroșatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,28

ÎNGROZIRE: s.f.
îngroziri: *pl. ac.* 18, 13

(a) ÎNHĂMA: v. I
înhămați: *imperativ 2.pl.* 46,4

(a) ÎNJUGA: v. I „a supune", „a subjuga"
au înjugat: *ind. pf.c. 3.pl.* 34,11

(a se) **ÎNMULȚI:** v. IV
vei înmulți: *ind. viit.I. 2.sg.* 2,22
(vă) veți înmulți: *ind. viit.I. 2.pl.* 3,16
(s-)au înmulțit: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,6
înmulțitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 15,8; 46,23
(să) **vor înmulți:** *ind. viit.I. 3.pl.* 23,3
a **(să) înmulți:** *inf. prez.* rezum. cap.29
(vă) înmulțiți: *imperativ 2.pl.* 29,6
voiu înmulți: *ind. viit.I. 1.sg.* 30,19; 33,22
a **înmulți:** *inf. prez.* rezum. cap.33
înmulțești: *ind. prez. 2.sg.* 46,11
înmulțit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 46,16
(să) înmulțesc: *ind. prez. 3.pl.* 51,16

(a) ÎNNOI: v. IV; var. (În v.) **(a)** ÎNOI
înoiți: *imperativ 2.sg., în sintagma* ***înoiți-vă*** *voao* ***înoitură*** „arați-vă din nou ogorul" (cf. lat. *novate vobis novale*) 4,3

ÎNNOITURĂ: s.f.; var. (Reg.) **(a) ÎNOI** (aici) „ogor"
înoitură: *sg. ac.* (cf. a ÎNNOI; sintagma românească ***înoiți-vă*** *voao* ***înoitură*** este rezultatul legăturii stabilite de traducător între cele două cuvinte coradicale: verbul *novō* („a înnoi" „a ara din nou") și substantivul *novāle, -is* („ogor"); aceeași sintagmă lat. *innovate vobis novale* este tradusă prin ***înoiți-vă ogorul*** în Prorociia lui Osie 10,12; cf. Indice Os) 4,3

(a) ÎNSEMNA: v. I; var. (Reg.) **(a)** ÎNSĂMNA
(iaste) însămnat: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 17,1
însămnează: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.24
am însămnat: *ind. pf.c. 1.sg.* 32,10
însămnându(-)(-să): *gerunziu* rezum. cap.37
(să) însămnează: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.52

ÎNSEMNAT, -Ă: adj.; var. (Reg.) **ÎNSĂMNAT, -Ă**
însămnate: *f. sg. gen.* 32,11
însămnată: *f. sg. nom.* 32,14

(a se) ÎNSURA: v. I
să **(să) însoare:** *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.16

(a se) **ÎNȘELA:** v. I
înșelând: *gerunziu* 9,4; rezum. cap.27
va înșela: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,4
(s-)ar înșela: *cond. prez. 3.sg.* 20,10
înșală: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.23
înșela: *ind. imp. 3.pl.* rezum. cap.29
să **înșeale:** *conj. prez. 3.pl.* 29,8
să **(vă) înșelați:** *conj. prez. 2.pl.* 37,8
au înșelat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 49,16; 50,6

ÎNȘELĂCIUNE: s.f.
înșelăciune: *sg. ac.* 5,2; 14,14
înșălăciunii: *sg. gen.* 9,6
înșelăciunile: *pl. ac.* 23,26

(a) ÎNTĂRÂTA: v. I
au întărâtat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,17; 8,19
întărâtându(-): *gerunziu* rezum. cap.8; 44,8
a **întărâta:** *inf. prez.* 11,17
am întărâtat: *ind. pf.c. 1.sg.* 32,29
întărâta: *ind. imp. 3.pl.* 32,30
ai întărâtat: *ind. pf.c. 2.sg.* 50,24

(a se) **ÎNTĂRI:** v. IV
întăriți(-vă): *imperativ 2.pl.* 4,6; 6,1
întăritu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,6; 9,3
au întărit: *ind. pf.c. 3.pl.* 19,15; 23,14
întărit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 35,16
va întări: *ind. viit.I. 3.sg.* 51,53

ÎNTĂRIRE: s.f.
întăriri: *pl. ac.* 33,4

ÎNTĂRIT, -Ă: adj.
întărită: *f. sg. ac.* 1,18; 8,14
întărite: *f. pl. nom./ac.* 4,5; 5,17; 34,7

(a) ÎNTÂMPINA: v. I
am **întimpinat:** *ind. pf.c. 1.sg.* 15,11
întâm**pine:** *conj. prez. fără să 3.pl.* 27,18
au întâmpinat: *ind. pf.c. 3.sg.* 41,6
întâm pinând: *gerunziu* 51,31

ÎNTÂMPINARE: s.f.
întâm pinarea: *sg. ac.* 41,6; 51,31

(a se) **ÎNTÂMPLA:** v. I
(să) vor întâmpla: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,13
(s-)au întâm plat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 32,23, 24; 48,19

ÎNTÂI: num. ord./adj./adv.
întâi: *adj. inv. în sintagma* **(celui) întâi născut:** *s.m. sg. gen.* 6,26
întâiul: *adj. m. sg. nom. în sintagma* ***întâiul născutul*** 31,9
întâiul: *num. ord. cu val. adj. m. sg. nom.* 52,24
întâi: *adv.* rezum. cap.11; rezum. cap.13; 16,18; 50,17

(a) ÎNTEMEIA: v. I
întemeia: *inf. prez. fără a* 19, 11
(să) va întemeia: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,18

(a) ÎNTINA: v. I
ați întinat: *ind. pf.c. 2.pl.* 34,16

ÎNTINAT, **-Ă:** adj.
întinată: *f. sg. nom.* 2,22

(a) ÎNTINDE: v. III
întinde: *ind. prez. 3.sg.* 4,31; 10,12
voiu întinde: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,12; 15,6
vor întinde: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,2
să **întinză:** *conj. prez. 3.sg.* 10,20
va întinde: *ind. viit.I. 2.sg.* 48,40
întinde-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 49,22
au întins: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,15
întinde-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 51,25

ÎNTINS, -Ă: adj.
întinsă: *f. sg. nom./ac.* 12,9; 21,5
întins: *n. sg. ac.* 27,5; 32,17, 21

(a se) **ÎNTOARCE:** v. III
(te-)ai întors: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,21
va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,24; rezum. cap.16; 30,24; rezum. cap.31; rezum. cap.33; 50,13
întoarcă(-să): *conj. prez. fără să 3.sg.* 2,35; 18,11
(să) va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,1; 8,4; rezum. cap.22; 22,10, 11; 23,20; 30,10; 36,3; 37,6; 46,27; 50,9, 16
întoarce(-te): *imperativ 2.sg.* 3,1, 7, 12; 31,21
(s-)au întors: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,7, 10; 4,8; rezum. cap.8; 8,6; 15,7; 30,6; 34,11; 40,12; 41,14; 44,6; 46,21; 50,23
voiu întoarce: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,12
întoarceți(-vă): *imperativ 2.pl.* 3, 14, 22; 25,5; 35,15
întorcându(-vă): *gerunziu* 3,14, 22
(să) vor întoarce: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.4; rezum. cap.15; 22,27; rezum. cap.24; 24,7; rezum. cap.26; rezum. cap.27; 27,16; rezum. cap.28; rezum. cap.29; 31,8, 16, 17; rezum. cap.37; 37,7; 44,14, 28
(te) vei întoarce: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,1; 15,19
(te) întoarce: *imperativ 2.sg.* 4,1; 31,21
(M-)am întors: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,28
a **(să) întoarce:** *inf. prez.* 5,3; 8,5; 28,3; 49,39
întoarce: *imperativ 2.sg.* 6,9; 31,18
întorsu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 11,10; 49,24
(Mă/mă) voiu întoarce: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,15; 31,18
voiu întoarce: *ind. viit.I. 1.sg.* 15,19; 16,15; 21,4; 23,3; 24,6; 28,4; 29,14; 30,3, 18; 31,9, 13, 23; 32,37, 44; 33,7, 11, 26; 34,22; 48,47; 50,19

întoarce(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 15,19
întorcându(-să): *gerunziu* 18,4; 41,14; rezum. cap.50
să întorc: *conj. prez. 1.sg.* 18,20; 29,10
să (se) întoarcă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 22,27; 26,3; 28,6; 36,7; 44,5
să (să) întoarcă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 23,14; rezum. cap.36; 44,14
ați întors: *ind. pf.c. 2.pl.* 23,36; 34,16
a întoarce: *inf. prez.* 27,22; rezum. cap.31
a (vă) întoarce: *inf. prez.* 29,14
ai întors: *ind. pf.c. 2.sg.* 31,19
au întors: *ind. pf.c. 3.pl.* 32,33
(v-)ați întors: *ind. pf.c. 2.pl.* 34,15, 16
întorsease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 41,16
(să) întorsease: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 43,5
întorcând: *gerunziu* 46,5
să (ne) întoarcem: *conj. prez. 1.pl.* 46,16
întoarceți: *imperativ 2.pl.* 49,8
(să) întoarce: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.52

ÎNTOARCERE: s.f.
întoarcerea: *sg. ac.* rezum. cap.30; 30,3, 18; 33,7, 11, 26
întoarcere: *sg. ac.* rezum. cap.30

(a) ÎNTRA: v. I; vezi (a) INTRA

ÎNTRARE: s.f.; vezi INTRARE

(a se) ÎNTREBA: v. I
întrebați: *imperativ 2.pl.* 6,16; 18,13; 30,6
(mă) voiu întreba: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,1
va întreba: *ind. viit.I. 3.sg.* 23,33
au întrebat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 36,17; 37,16; 38,27
a întreba: *inf. prez.* 37,6; rezum. cap.42
întreabă: *imperativ 2.sg.* 21,2; 48,19
întrebu-: *ind. prez. 1.sg.* 38,14
vor întreba: *ind. viit.I. 3.pl.* 50,5

(a) ÎNTRECE: v. III
au întrecut: *ind. pf.c. 3.pl.* 8,13

ÎNTREG, ÎNTREAGĂ: adj.
întregi: *f. sg. gen.* 21,13

(a se) ÎNTRISTA: v. I
(M-)am întristat: *ind. pf.c. 1.sg.* 8,21
(să) va întrista: *ind. viit.I. 3.sg.* 15,5
să întristați: *conj. prez. 2.pl.* 22,3

(a se) ÎNTUNECA: v. I
a întuneca: *inf. prez.* 13,16
(s-)au întunecat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,2

ÎNTUNERIC: s.n.; var. (Înv.) ÎNTUNEAREC
întunearec: *sg. ac.* 23,12

(a se) ÎNTURNA: v. I
a (să) întuma: *inf. prez.* 49,6

(a) ÎNȚELEGE: v. III
vei înțeleage: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,15
să înțeleagă: *conj. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.8; 9,12; rezum. cap.15
au înțeles: *ind. pf.c. 3.pl.* 10,21
veți înțeleage: *ind. viit.I. 2.pl.* 23,20; 30,24
am înțeles: *ind. pf.c. 1.sg.* 32,8

ÎNȚELEPCIUNE: s.f.
înțelepciune: *sg. nom.* 8,9; 49,7
înțelepciunea: *sg. nom./ac.* 9,23; 10,12; 49,7; 51,15

ÎNȚELEPT, ÎNȚELEAPTĂ: adj./s.
înțelepți: *adj. m. pl. nom.* 8,8; 4,22
înțelept: *adj. m. sg. nom.* 9,12; 23,5
(cei) înțelepți: *s.m. pl. nom.* 8,9
(ceale) înțeleapte: *s.f. pl. ac.* 9,17
(cel) înțelept: *s.m. sg. nom./ac.* 9,23; 18,18
înțelepții: *pl. ac.* 10,7; 50,35; 51,57

ÎNVĂLUIT, -Ă: adj. (aici) „făcut sul", „val"
învăluit: *n. sg. nom., în sintagma argintul învăluit* „foiță de argint făcută sul" 10,9

(a se) ÎNVĂȚA: v. I
învățându(-să): *gerunziu* rezum. cap.1
ai învățat: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,33; 13,21
învață(-te): *imperativ 2.sg.* 6,8
au învățat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 9,5, 14; 12,16
învățați: *imperativ 2.pl.* 9,20
să învățați: *conj. prez. 2.pl.* 10,2
vor învăța: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,16
ați învățat: *ind. pf.c. 2.pl.* 13,23
va învăța: *ind. viit.I. 3.sg.* 31,34
învățam: *ind. imp. 1.sg.* 32,33

ÎNVĂȚĂTURĂ: s.f.
învățătura: *sg. nom./ac.* 2,30; 3,15; 5,3; 7,28; 10,8; 17,23; 32,33; 35,13

(a) ÎNVÂRTOȘA: v. I
învârtoșat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,3
au învârtoșat: *ind. pf.c. 3.pl.* 17,23

ÎNVECHIT, -Ă: adj.
învechitul: *adj. antep. n sg. ac.* rezum. cap.13
învechită: *f. sg. ac.* rezum. cap.44

(a) ÎNVINGE: v. III
învinși au fost: *pasiv ind. pf.c. 3.pl.* 46,6

J

JAF: s.n.
jaf: *sg. ac.* 21,9

JALE: s.f.
jealea: *sg. ac.* 6,26; 31,13
jeale: *sg. nom./ac.* 9,10; 31,15

JALNIC, -Ă: s.m./f.
jealniculu: *sg. dat.* 16,7

(a se) JEFUI: v. IV
(să) vor jefui: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.2; 30,16
jefuiaște: *ind. prez. 3.sg.* 2,30
(să) va jefui: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.4; rezum. cap.9; rezum. cap.44; rezum. cap.50
(să) vor jefui: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,7; 47,4
sântem jefuiți: *pasiv ind. prez. 1.pl.* 4,13; 9,19
(s-)au jefuit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,20, 20; 10,20; 48,1, 20; 49,3
au jefuit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,6; rezum. cap.12; 12,10; 25,36; 47,4; 51,55
jefuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 30,16
va jefui: *ind. viit.I. 3.sg.* 36,29; rezum. cap.43
jefuitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 48,15; 49,10
jefuiți: *imperativ 2.pl.* 49,28
vor jefui: *ind. viit.I. 3.pl.* 50,10

JEFUIRE: s.f.
jefuirea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.6; 6,7; 20,8; rezum. cap.45; rezum. cap.48
jefuire: *sg. nom./ac.* 15,13; 44,6; rezum. cap.46; 48,3

JEFUIT, -Ă: adj.
jefuită: *f. sg. nom.* 4,30

JEFUITOR, -TOARE: s.m./f.
jefuitoriul: *sg. nom.* 6,26; 48,18
jefuitorii: *pl. nom.* 12,12; 51,53
jefuitoriu: *sg. ac.* 15,8

(a) JELI: v. IV
să jelească: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.9

(a se) JELUI: v. IV
va jelui: *ind. viit.I. 3.sg.* 12,4
jeluit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,2
(să) jeluiaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.15; rezum. cap.20; rezum. cap.45
(vă) jeluiți: *ind. prez. 2.pl.* 22,10
au jelit: *ind. pf.c. 3.sg.* 23,10

JERTFĂ: s.f.; var. **JÂRTVĂ, JIRTVĂ**
jârtvele: *pl. nom./ac.* rezum. cap.6; 6,20; rezum. cap.7; rezum. cap.14
jârtvelor: *pl. gen.* 7,22
jârtve: *pl. ac.* 14,12
jârtvă: *sg. ac.* 17,26; 19,5; 33,18
jirtva: *sg. nom./ac.* 44,21; 46,10

(a) JERTFI: v. IV; var. **(a) JÂRTVI, (a) JIRTVI**
a jârtvi: *inf. prez.* 7,9
să jârtvească: *conj. prez. 3.pl.* 7,18; 32,35; 44,3
au jârtvit: *ind. pf.c. 3.pl.* 11,12; 19,4, 13
jârtvind: *gerunziu* 11,17; 17,3; 44,8
jârtvea: *ind. imp. 3.pl.* 32,29
jârtvesc: *ind. prez. 3.pl.* 44,15
să jârtvim: *conj. prez. 1.pl.* 44,17
ați jârtvit: *ind. pf.c. 2.pl.* 44,23
jârtvește: *ind. prez. 3.sg.* 48,35
jertvim: *ind. prez. 1.pl.* 44,19
ați jirtvit: *ind. pf.c. 2.pl.* 44,21
să jirtvim: *conj. prez. 1.pl.* 44,25

JERTFIRE: s.f.; var. **JIRTVIRE**
jârtvire: *sg. ac.* 12,3

(a) JERTFUI: v. IV; var. **(a) JÂRTHUI**
au jârthuit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,16
jârthuind: *gerunziu* 18,15

JGHEAB: s.n.
jgheaburi: *pl. ac.* 2,13; 39,10
jgheabul: *sg. nom.* 6,7

JIDOV: s.m.
jidovilor: *pl. gen./dat.* rezum. cap.10; rezum. cap.11; rezum. cap.15; rezum. cap.18; rezum. cap.30; 32,12; rezum. cap.35; rezum. cap.40; rezum. cap.42; rezum. cap.43; 44,14; rezum. cap.46; rezum. cap.52
jidovii: *pl. nom./ac.* rezum. cap.16; 38,19; rezum. cap.40; 40,11, 12, 15; rezum. cap.41; 44,1
jidovi: *pl. nom./ac.* rezum. cap.24; rezum. cap.29; 43,9; 52,28
jidov: *sg. nom./ac.* 34,9; 44,26; 52,30

JIDOVIME: s.f.
jidovimea: *sg. nom.* rezum. cap.13

JIVINĂ: s.f.
jivina: *sg. nom.* 12,4

JOS: adv.
jos: 31,37; 50,45

(a se) JUCA: v. I
(să) juca: *ind. imp. 3.pl.* 15,17

JUCĂTOR, -TOARE: s.m./f.
jucători: *s.m. pl. ac.* 30,19
jucătorilor: *s.m. pl. gen.* 31,4

(a se) JUDECA: v. I
au judecat: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,28
judeci: *ind. prez. 2.sg.* 11,20
judecați: *imperativ 2.pl.* 21,12
judecat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 22,16
judecă(-să): *ind. prez. 3.sg.* 25,31
să judece: *conj. prez. 3.sg.* 30,13
voiu judeca: *ind. viit.I. 1.sg.* 51,36

JUDECATĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) **GIUDECATĂ**
giudecată: *sg. ac.* 22,3
judecățile: *pl. nom./ac.* 1,16; 4,12; 48,47
judecată: *sg. nom./ac.* 2,9, 35; 4,2; 5,1; 7,5; 9,24; 10,24; 17,11; rezum. cap.21; rezum. cap.22; 22,13, 15; 23,5; 25,31; 30,11; rezum. cap.33; 33,15; 46,28; 48,21; 50,34
judecata: *sg. nom./ac.* 2,29; 5,4, 5, 28; rezum. cap.8; 8,7; 21,12; 26,11, 16; 30,13; 49,12; 51,9
judecăți: *pl. ac.* 39,5; 52,9

JUDECĂTOR: s.m.; var. (Înv.) **JUDECĂTORIU**
judecătoriu: *sg. nom.* 29,23

JUG: s.n.
jugul: *sg. ac.* 2,20; 5,5; 27,8, 11, 12; 28,2, 4, 11; 30,8
jug: *sg. ac.* 28,14

JUMĂTĂȚIRE: s.f.; var. **JUMĂTĂȚARE**
jumătățarea: *sg. ac.* 17,11

JUNC: s.m.
junc: *sg. ac.* 31,18

JUNGHIERE: s.f.
jungherilor: *pl. dat.* 7,21
junghiere: *sg. ac.* 11,19; 17,26; 51,40
jungheri: *pl. ac.* 33,18

JUNINCĂ: s.f. (cf. **Indice** 2Lg)
giunincea: *sg. nom.* 48,34
junincea: *sg. nom.* 46,20

(a) JURA: v. I
să joare: *conj. prez. 3.pl.* 12,16
vei jura: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,2
vor jura: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,2
au jurat: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,7
a jura: *inf. prez.* 7,9; 12,16
jurând: *gerunziu* 11,7
am jurat: *ind. pf.c. 1.sg.* 11,7
(M-)am jurat: *ind. pf.c. 1.sg.* 22,5; 44,26; 49,13
(te-)ai jurat: *ind. pf.c. 2.sg.* 32,22
(s-)au jurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 38,16; 40,9
juratu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,14

JURARE: s.f.
jurare: *sg. nom., în sintagma* ***jurare împreună*** „complot" (cf. lat. *coniuratio* „complot", „conspirație") 11,9

JURĂMÂNT: s.n.
jurământul: *sg. ac.* 11,5
jurământ: *sg. ac.* 42,18; 44,12

L

LAC: s.n.
lacul: *sg. nom./ac.* 38,6; 41,9
lac: *sg. ac.* 38,6, 7, 9, 10, 13
lacului: *sg. gen.* 41,7

LACRIMĂ: s.f.; var. (În v. și reg.) LACRĂMĂ
lacrămi: *pl. ac.* 9,1, 18; 13,17; 14,17; 31,16

LANCE: s.f.
lăncile: *pl. ac.* 46,4

LANȚ: s.n.
lanțuri: *pl. ac.* 27,2; 28,13; 40,1, 4
lanțurile: *pl. ac.* rezum. cap.28; 28,13
lanțul: *sg. ac.* 28,10, 12

LAPTE: s.n.
lapte: *sg. ac.* 11,5; 32,22

LAT, -Ă: adj.
lată: *f. sg. ac.* 22,14

LAȚ: s.n.
lațuri: *pl. ac.* 5,26

LAUDĂ: s.f.
laudă: *sg. ac.* 7,16; 11,14; 13,11; 30,19; 33,9
lauda: *sg. nom.* 17,14

LĂCAȘ: s.n.; vezi **LOCAȘ**

(a) LĂCUI: v. IV; vezi **(a) LOCUI**

LĂCUIRE: s.f.; vezi **LOCUIRE**

LĂCUITOR, -TOARE: s.m./f.; vezi **LOCUITOR, -TOARE**

LĂCOMIE: s.f.
lăcomiei: *sg. dat.* rezum. cap.6
lăcomie: *sg. ac.* 6,13; rezum. cap.8; 8,10; 22,17

LĂCUSTĂ: s.f.
lăcustele: *pl. ac.* 46,23

(a) LĂMURI: v. IV
voiu lămuri: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,7

(a se) LĂSA: v. I
(să) lasă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.39; rezum. cap.40
să (să) lasă: *conj. prez. 3.pl.* 44,7
lasă: *imperativ 2.sg.* 49,11
(s-)au lăsat: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,29; 27,21
au lăsat: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,29; 14,5; 52,16
vei fi lăsată: *pasiv ind. viit.I. 2.sg.* 17,4
voiu lăsa: *ind. viit.I. 1.sg.* 23,39; 50,20
lăsat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 25,38
a lăsa: *inf. prez.* rezum. cap.34
lăsându(-să): *gerunziu* rezum. cap.37
lăsase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 43,6
lăsați: *imperativ 2.pl.* 48,28
ar fi lăsat: *cond. pf.c. 3.pl.* 49,9
(te) vei lăsa: *ind. viit.I. 2.sg.* 49,12
să lăsăm: *conj. prez. 1.pl.* 51,9

LĂȚIME: s.f.
lățimea: *sg. ac.* 17,1

(a se) LĂUDA: v. I.
să (să) laude: *conj. prez. 3.sg.* 9,23
să (se) laude: *conj. prez. 3.sg.* 9,24
(să) laudă: *ind. prez. 3.sg.* 9,24
vor lăuda: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,2; 31,12; 51,48
lăudați: *imperativ 2.pl.* 20,13

LĂUDAT, -Ă: adj.
lăudată: *f. sg. ac.* 49,25

LÂNCED, -Ă: adj. (Înv.; despre oameni) „slăbit de boală"; „suferind"
lâncezi: *m. pl. nom.* 41,5

LEAC: s.n.
leac: *sg. ac.* 8,15
leacuri: *pl. ac.* 30,13
leacurile: *pl. ac.* 46,11

(a) LECUI: v. IV
lecuit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 51,9

(a) LEGA: v. I
au legat: *ind. pf.c. 3.sg.* 39,7; 52,11
e legat: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 48,20
vei lega: *ind. viit.I. 2.sg.* 51,63

LEGARE: s.f. „pansare", „oblojire a unei răni"
legare: *sg. ac.* 30,13

LEGAT, -Ă: adj.
legat: *m. sg. nom./ac.* rezum. cap.39; 40,1; rezum. cap.52

LEGĂTURĂ: s.f. (mai ales la pl.) „cătușe"; (Înv.) „legământ"
legăturile: *pl. ac.* 2,20; 5,5; 30,8
legăturii: *sg. gen* 11,8
legătura: *sg. nom./ac.* 22,9; 31,32, 33; rezum. cap.33; 33,20, 21, 25; rezum. cap.34
legături: *pl. ac.* rezum. cap.27; 27,2
legătură: *sg. nom./ac.* rezum. cap.31; 34,10, 13, 15; 48,37; 50,5

LEGE: s.f.
leagea: *sg. nom./ac.* 2,8; rezum. cap.6; 6,19; 8,8; 9,13; rezum. cap.16; 16,11; 18,18; 26,4; 31,33; 32,23; 44,10, 23
leage: *sg. ac, în sintagma* ***călcătoarea de leage***; cf. lat. *praevāricātōr, -ōris* „trădător al unei cauze în folosul adversarului"; în altă parte același cuvânt e tradus prin *nelegiuitoare* – 3,10) 3,7, 8
leage: *sg. ac., în sintagma* ***așezământul/așezământ/așezământului de leage*** lat. *foedus, -eris* „tratat de alianță, pact, convenție" 14,21; 31,31; rezum. cap.32; 34,8, 18
legii: *sg. gen., în sintagma* ***sicriiul legii Domnului*** 3,16
legile: *pl. nom.* 10,3; 31,36
legi: *pl. ac.* 33,25

LEMN: s.n.
lemnului: *sg. gen./dat.* 2,27; 7,20
lemnul: *sg. ac.* 3,6, 13; 6,6; 10,3
lemn: *sg. nom./ac.* 3,9; 10,8; 11,19; 28,13
leamne: *pl. ac.* 7,18; 46,22

(a se) LEPĂDA: v. I
au lepădat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.6; 6,19, 30; 7,29; 8,9; 26,23; 48,39; 50,17; 51,34; 52,3
(să) va **lepăda:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.7
voiu lepăda: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,15; 16,13; 23,3, 33; 31,37; 33,26; 51,44
am lepădat: *ind. pf.c. 1.sg.* 7,15; 8,3; 16,15; 24,9; 29,18; 32,37; 46,28
leapădă: *imperativ 2.sg.* 7,29; 15,1
(să) leapădă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.13
vor fi lepădate: *pasiv ind. viit.I. 3.pl.* 14,16
ai lepădat: *ind. pf.c. 2.sg.* 14,19

să lepădați: *conj. prez. 2.pl.* 17,22
sânt lepădați: *pasiv ind prez. 3.pl.* 22,28
ați lepădat: *ind. pf.c. 2.pl.* 23,2
lepădasem: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 23,8
să leapede: *conj. prez. 3.sg.* 27,10
va lepăda: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.31
lepădate sânt: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 33,24
lepădase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* rezum. cap.46

LEPĂDAT, -Ă: adj.
lepădat: *m./n. sg. nom./ac.* 6,30; 22,19
lepădată: *f. sg. nom.* 30,17

LEȘUIRE: s.f. (Înv. și reg.) „pândă", „pândire"
leșuiri: *pl. ac.* 51, 12

LEU: s.m.
lei: *pl. nom./ac.* 2,15; 50,17; 51,38
leu: *sg. ac.* 2,30; 51,38
leul: *sg. nom./ac.* 4,7; 5,6; 12,8; 25,38; 49,19; 50,44

LEVIT: s.m. „evreu din neamul lui Levi, destinat serviciului religios de la templu"; „preot la vechii evrei"
leviți: *pl. ac.* 33,18, 22
leviții: *pl. nom.* 33,21

LIDIU: s.m. (Înv. și reg.) „lidian; persoană care făcea parte din populația de bază a Lidiei antice sau era originară de acolo"
lidiii: *pl. nom.* 46,9

LIMBĂ: s.f.
limbă: *sg. ac.* 5,14
limba: *sg. nom./ac.* 5,15; 9,3, 5, 8; 18,18
limbilor: *pl. gen./dat.* 14,22; 31,7; 44,8; rezum. cap.46
limbile: *pl. nom./ac.* 16,19; 23,31; 46,28; 51,44
limbi: *pl. ac.* 49,14; 51,27

(a se) LIPI: v. IV
lipindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.13
(să) lipesc: *ind. prez. 3.pl.* 13,11
voiu lipi: *ind. viit.I. 1.sg.* 30,21
să lipească: *conj. prez. 3.sg.* 30,21
(să) va lipi: *ind. viit.I. 3.sg.* 42,16

(a se) LIPSI: v. IV
va lipsi: *ind. viit.I. 3.sg.* 23,4
(ne) lipsim: *ind. prez. 1.pl.* 44,18

LIPSIT, -Ă: s.
(celui) lipsit: *s.m. sg. gen.* 22,16

LOC: s.n.
locul: *sg. nom./ac.* 4,7; 7,3, 6, 12; 8,22; 12,15; 13,7; 14,13; 16,2, 3, 9; 17,12; 19,3, 4, 6, 7, 13; 22,3, 11, 12; rezum. cap.23; 27,22; 28,3, 4, 6; 29,10, 14; 32,37; 33,10, 12; 36,29; 37,18; 40,2; 42,10, 13, 18, 22; 44,29
locului: *sg. gen./dat.* 7,14, 20; 19,12; 26,17; 37,2; 51,62; 52,6, 16, 25
loc: *sg. nom./ac.* 7,32; 19,11; rezum. cap.38; 41,2
locurile: *pl. ac.* 8,3; 23,3, 8; 24,9; 29,14; 32,37; 40,12
locurilor: *pl. gen.* rezum. cap.25
locul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în locul*** 37,1

LOCAȘ: s.n.; var. (Reg.) LĂCAȘ
lăcașul: *sg. nom./ac.* 9,6; 25,30; 48,19; 49,20; 50,19, 45; 51,35
lăcașu: *sg. nom./ac.* 10,22; 33,12; 51,37
lăcașul: *sg. voc., în sintagma lăcașul featei* ***lui Divon*** 48,18

(a) LOCUI: v. IV; var. (Înv.) **(a) LĂCUI**
au lăcuit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,6; 7,12; 8,1; 40,6; 49,1
să lăcuiască: *conj. prez. 3.sg./pl.* 2,15; 39,14; 42,17; 43,5; 44,12, 14, 28; 50,3; 51,43, 62
lăcuiește: *ind. prez. 3.sg.* 4,29; 49,31
voiu lăcui: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,3, 7
lăcuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 9,26; 12,4; 18,11; 24,8; 25,24
lăcuiești: *ind. prez. 2.sg.* 10,17; 49,16; 51,13
va **lăcui:** *ind. viit.I. 3.sg.* 17,6; 21,9; 23,6; 27,11; 33,16; 49,18; 50,40
va **fi lăcuită:** *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 17,25; 50,39
vor lăcui: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,8; 31,24; 50,39
veți lăcui: *ind. viit.I. 2.pl.* 25,5; 35,7, 15
lăcuiți: *imperativ 2.pl.* 29,5, 28; 40,9; 48,28
a lăcui: *inf. prez.* 32,37; 35,9; rezum. cap.40; 42,12
am **lăcuit:** *ind. pf.c. 1.pl.* 35,10
lăcuiește: *imperativ 2.sg.* 40,5
lăcuiesc: *ind. prez. 1.sg.* 40,10; 49,31
vom lăcui: *ind. viit.I. 1.pl.* 42,13, 14
să lăcuiți: *conj. prez. 2.pl.* 42,15, 22; 43,2; 44,8
lăcuia: *ind. imp. 3.pl.* 44,1
lăcuiți: *ind. prez. 2.pl.* 44,26; 49,30
(să) va lăcui: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,26; 50,13
lăcuit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 51,30

LOCUIRE: s.f.; var. (În v.) **LĂCUIRE**
lăcuire: *sg. ac.* 14,19
lăcuirea: *sg. ac.* 49,33

LOCUITOR, -TOARE: s.m./f.; var. **LĂCUITOR, -TOARE**
lăcuitorii: *pl. nom./ac.* 1,14; 6,12; 8,16; 10,18; 11,2, 9, 12; 13,13; 17,25; 20,6; 21,6; 23,14; 25,2, 9, 29; 32,32; 35,17; 36,31; 42,18; 44,13; 46,8; 47,2; 49,20; 50,21, 34, 35; 51,1, 35
lăcuitorii: *pl. voc., în sintagmele* ***lăcuitorii Ierusalimului/lăcuitorii lui Moav/lăcuitorii lui Dedan*** 4,4; 17,20; 19,3; 48,28; 49,8
lăcuitori: *pl. ac.* 4,7
lăcuitoriu: *sg. nom./ac.* 9,11; 26,9; 33,10; 34,22; 44,2, 22; 51,37
lăcuitorilor: *pl. gen./dat.* 19,12; 25,30; 26,15; 35,13; 44,15; 51,12, 24
lăcuitoriul: *sg. nom., în sintagma* ***lăcuitoriul lui Moav*** 29,16
lăcuitoarea: *sg. nom.*, 21,13
lăcuitoare: *sg. voc.* 46,19
lăcuitoriul: *sg. voc.* 48,43

LOGODIRE: s.f.
logodirii: *sg. gen.* 2,2

(a se) LOVI: v. IV
am **lovit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 2,30; 31,19; 34,13
lovitu(-)-ai *ind. pf.c. 2.sg.* 5,3
au lovit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,6; 26,23; 30,14; 34,8; 41,2, 3, 9, 16; 46,2; 52,27
ai lovit: *ind. pf.c. 2.sg.* 14,19
să lovim: *conj. prez. 1.pl.* 18,18
va lovi: *ind. viit.I. 3.sg.* 20,4; 21,13; rezum. cap.32; 43,11; 46,13
voiu lovi: *ind. viit.I. 1.sg.* 21,6; 31,31, 33; 32,40; 40,15
vor lovi: *ind. viit.I. 3.pl.* 21,7; 29,21
veți lovi: *ind. viit.I. 2.pl.* 37,9
a lovi: *inf. prez.* 40,14
lovise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 41,18
(s-)au lovit: *ind. pf.c. 3.sg.* 46,12

LOVITURĂ: s.f. (aici) „legământ", „pact"
lovitură: *sg. ac.* 32,40

(a se) LUA: v. I
ia: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1
ia: *imperativ 2.sg.* 7,29; 13,4, 6; 19,1; 36,2, 14, 28; 38,10; 39,12; 43,9; 46,11
iaie: *conj. prez. fără să 3.pl.* 9,18
să iai: *conj. prez. 2.sg.* 15,15
să ia: *conj. prez. 3.sg./pl.* 17,23; 36,21; 46,10

ia: *imperativ 2.sg., în loc. v.* ***ia aminte*** „bagă de seamă" 18,19
iau: *ind. prez. 3.pl.* 23,31
să iau: *conj. prez. 1.sg.* 33,26
să iei: *conj. prez. 2.sg.* 11,14
va lua: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.3; 3,1
vei lua: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,1; 16,2
a lua: *inf. prez.* 5,3; 25,28
luați: *imperativ 2.pl.* 5,10; 13,15; 29,6; 50,2, 15, 26; 51,8
(nici) lua: *imperativ prohib. 2.sg.* 7, 16
(s-)au luat: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,28
luat-am: *ind. pf.c. 1.sg., în loc. v.* ***luat-am aminte*** 8,6
au luat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,21; 12,13; 27,20; 28,3, 10; 36,14, 32; 38,11; 41,16; 52,24, 24, 26
voiu lua: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,10; 16,9; 23,39; 25,9; 43,10; 44,12; 48,35
luați: *imperativ 2.pl., în loc. v.* ***luați aminte*** 9,17
voi lua: *ind. viit.I. 1.sg.* 49,35
vor lua: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,15; 20,5; 49,29; 51,26
(să) va lua: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.13; 29,22; 32,31
am luat: *ind. pf.c. 1.sg.* 13,2; 16,5; 25,17; 32,9, 11; 35,3; 48,33
să luăm: *conj. prez. 1.pl.* 20,10
luând: *gerunziu* rezum. cap.28; 31,20; 38,11; 40,2; 41,12; 43,5
să luați: *conj. prez. 2.pl.*, în loc. v. ***să luați aminte*** 29,8
luându-: *gerunziu* 36,21
luat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 38,6
luatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 48,33

LUAT, -Ă: adj.
luate: *f. pl. nom.* rezum. cap.2

(a) **LUCRA:** v. I
au lucrat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,26; 8,8; 10,21; 38,9
lucrează: *ind. prez. 2.pl.* 12,1
ați lucrat: *ind. pf.c. 2.pl.* 16,12

LUCRĂTOR, -TOARE: s.
lucrătoriului: *sg. gen.* 10,9
lucrătorii: *pl. nom., în sintagma* ***lucrătorii de câmp***, lat. *agricolae* „agricultor, plugar" 14,4; 31,24
lucrătoriu: *sg. ac.* (în sintagma *lucrătoriu de câmp*; lat. *colonus* „cultivator de pământ, plugar") 14,8
lucrători: *pl. ac.*, în sintagma ***lucrători de vii și de câmpuri***: lat. *vinitores, agricolas* rezum. cap.52; 52,16

LUCRU: s.n.
lucrului: *sg. gen./dat.* 1,16; 22,17; 31,16; 44,8
lucrurile: *pl. nom./ac.* 7,13; 25,6, 7, 14; 45,5; 51,18
lucru: *sg. nom./ac.* 10,3, 9, 15; 17,22; 33,2
lucrul: *sg. ac.* 17,24; 18,3; rezum. cap.31; 32,30; rezum. cap.48; 48,10; 50,29; 51,10
lucruri: *pl. ac.* 30,13; 33,3; 45,5; 50,11

LUME: s.f.
lumea: *sg. ac.* 10,12; 51,15

(a) **LUMINA:** v. I
luminând: *gerunziu* 20,3

LUMINAT, -Ă: adj.
luminată: *f. sg. ac.* 3,19

LUMINĂ: s.f.
lumină: *sg. nom.* 4,23
lumina: *sg. ac.* 13,16; 25,10; 31,35

LUNĂ: s.f.
luna: *sg. ac.* 1,3; 28,1, 17; 36,9, 22; 39,1, 2; 41,1; 52,4, 6, 12, 31
lunii: *sg. gen.* 2,24; 31,35; 39,2; 52,4, 6, 12, 31
lună: *sg. ac.* 8,2

LUNECARE: s.f.
lunecarea: *sg. ac.* 23,12
lunecare: *sg. ac.* 38,22

LUNG, -Ă: adj.
(mai) lungi: *f. pl. nom.* 6,4
lung: *n. sg. nom.* 29,28

LUP: s.m.
lupul: *sg. nom.* 5,6

LUT: s.n.
lutul: *sg. nom.* 18,6
lut: *sg. ac.* 32,14

M

MAI: s.n. „ciocan"
maie: *pl. ac.* 10,4
maiul: *sg. nom./ac.* 23,29; 50,23

MAICĂ: s.f.
maica: *sg. nom./ac.* 15,8; 50,12
maica: *sg. voc.* 15,10
maicele: *pl. ac.* 16,3
maică-mea: *sg. nom.* 20,14, 17
maică-ta: *sg. ac.* 22,26
maicii: *sg. gen.* 52,1

MAI-MARE: s.m. „căpetenie"
mai-marii: *pl. nom./ac.* rezum. cap.8; 25,35; 27,20; 39,13; 41,1
mai-marilor: *pl. gen.* 25,36
mai-mare: *sg. nom./ac.* 37,14; 40,5, 7, 11; 41,2
mai-marele: *sg. nom.* rezum. cap.41
mai-mare: *sg. ac.* 41,18

MAMĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) MUMĂ
muma: *sg. ac.* 16,7
mumă-sa: *sg. ac.* rezum. cap.22

MARE: adj./s.
mare: *adj. m./f./n sg. nom./ac.* 4,6; 6,1, 22; 10,6, 22; rezum. cap.14; 14,17; 16,10; 21,5, 6; rezum. cap.23; 25,32; 26,19; 27,5; rezum. cap.30; 30,7; 31,8; 32,17, 21, 37, 42; 36,7; 44,7, 26; 48,3, 17; 50,22, 41; 51,54, 55; 52,13
mari: *adj. f. sg. dat.* 22,8
mari: *adj. m./f./n pl. nom./ac./gen.* 25,14; 27,7; 28,8; 33,3; 43,9; 45,5; 50,9, 11
mare: *adj.m. sg., în sintagma* ***mare cu*** *sfatul* 32,19
(cei mai) mari: *s.m. pl. nom.* rezum. cap.5; 14,3; 25,34
(cei) mari: *s.m. pl. nom./ac.* 5,5; rezum. cap.6; 16,6
(cel mai) mare: *s.m. pl. ac.* 6,13; 8,10; 31,34; rezum. cap.40; 42,8; 44,12
(celor mai) mari: *s.m. pl. dat.* rezum. cap.25
mare: *s.m. sg. voc., în sintagma Preatare, Mare și Puteamice* (aici atributele Divinității țin locul s. în voc.) 32,18
mare: *s.m. sg. ac.* 42,1

MARE: s.f.
marea: *sg. nom./ac.* 6,23; 31,35; 50,42; 51,36, 42
marea: *sg. ac., în sintagma marea* ***cel*** *de aramă* 52,17
mare: *sg. ac.* 25,22; 27,19; 46,18; 47,7; 48,32; 49,23
mare: *sg. ac.* ***un*** *mare* 52,20
marea: *sg. ac., în s. propr. Marea Roșie* 49,21
mării: *sg. gen./dat.* 5,22; 15,8; 33,22

MARGINE: s.f.
marginile: *pl. ac.* 6,22; 10,13; 16,19; 25,31; 31,8; 50,26, 41; 51,16
marginea: *sg. ac.* 12,12; 25,33

MARTOR: s.m.
mar tor: *sg. nom.* 29,23; 32,44; 42,5
mar tori: *pl. ac.* 32,10, 25
mar **torilor:** *pl. gen.* 32,12

MĂCAR: adv.
macar: *adv. în loc. conj. macar că* 4,27
macar: *adv. în loc. conj. neobișnuită macar deși,* în loc de *macar că* rezum. cap.18
macar: *adv.* rezum. cap.35
măcar: *adv. în loc. conj.* **măcar că** 15,7

MĂDULAR: s.n. „prepuț"; (fig.) „necurăție" (cf. lat. *praeputium, -ii* „prepuț"; (fig.) „necurățenie"
mădulariul: *sg. ac.* 4,4; 9,26
mădulariu: *sg. ac.* 9,25

MĂGAR: s.m.
măgarii: *pl. nom., în sintagma* **măgarii sălbateci** (cf. lat. *onager, -gri* „măgar sălbatic"; în alte locuri, traducătorii au împrumutat cuvântul ca atare; vezi **ONAGRU**) 14,6

MĂGURĂ: s.f.
măgura: *sg. ac.* 2,20; 16,16
măgurile: *pl. nom.* 3,23; 4,24
măguri: *pl. ac.* 13,27
măgură: *sg. ac.* 50,6

MĂREȚ, -EAȚĂ: adj./s.
(cel) măr ețu: *s.m. sg. nom.* 50,32

(a se) MĂRI: v. IV
(s-)au mărit: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,27

MĂRTURIE: s.f.
mărturiile: *pl. ac.* 44,23

(a) MĂRTURISI: v. IV
voiu mărturisi: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,10
mărturisind: *gerunziu* rezum. cap.14
vor mărturisi: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.16
mărturisiți(-vă): *imperativ 2.pl.* 33,11
am mărturisit: *ind. pf.c. 1.sg.* 42,19

MĂSLIN: s.m.; var. (Înv. și reg.) **MASLIN**
maslin: *sg. nom.* 11,16

(a se) MĂSURA: v. I
măsura: *inf. prez. fără a* 31,37
a măsura: *inf. prez.* 33,22

MĂSURĂ: s.f.
măsurii: *sg. gen.* 13,25; 31,39
măsură: *sg. nom.* 52,20

MÂHNIT, -Ă: adj.;
mâhnită: *f. sg. nom.* 8,18

MÂNĂ: s.f.
mânile: *pl. nom./ac.* 2,37; 4,31; 5,31; 6,24; 11,21; 18,4, 21; 21,4; 23,14; 26,14; 27,8; 32,24, 25, 28, 36, 43; rezum. cap.34; 34,2, 3, 20, 21; 37,16; 38,4, 5, 16, 18, 19, 23; 39,17; 40,4; 42,11; 43,3; rezum. cap.44; 44,25; 46,24, 26; 47,3; 48,37; 50,43
mâna: *sg. nom./ac.* 6,3, 9, 12; 10,3, 9; 12,7; 15,6, 21; 16,21; rezum. cap.18; 18,6; 19,7; 20,4, 5, 13; 21,7, 10, 12; 22,3, 24, 25; 25,15, 17, 28; 26,24; 27,3, 6; 29,3, 21; 30,6; 31,11, 32; 32,3, 4, 28; 33,13; 36,14; 37,2; 38,3, 18, 23; 43,9; 44,30; 46,26; 48,26; 50,1; 51,7, 25
mână: *sg. ac.* 21,5; 32,21; 41,5; 50,15
mânilor: *pl. gen.* 25,6, 7, 14; 32,30; 38,12; 44,8
mânii: *sg. gen.* 34,1

(a se) MÂNCA: v. I
au mâncat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,24; 10,25; 31,29; 41,1; 50,7, 17
va mânca: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,17; 19,9; 31,30
mânca-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,17
mâncați: *imperativ 2.pl.* 7,21; 29,5, 28
a **mânca:** *inf. prez.* 12,9
am mâncat: *ind. pf.c. 1.sg.* 15,16
să **mânci:** *conj. prez. 2.sg.* 16,8
vor mânca: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.19
mâncă: *ind. prez. 3.sg./pl.* 22,15; 30,16
(să) mânca: *inf. prez. fără a* 24,2, 3, 8; 29,17
mâncatu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,34
mânca: *ind. imp. 3.sg.* 52,33

MÂNCARE: s.f.
mâncare: *sg. ac.* 15,3; 19,7; 34,20

MÂNDREȚ, -EAȚĂ: adj. (Înv.) „frumos ca aspect"; „splendid"; „strălucitor"; „trufaș"
mândreți: *m. pl. nom.* 43,2

MÂNDRIE: s.f.
mândria: *sg. ac.* 12,5; rezum. cap.13
mândriia: *sg. nom./ac.* 13,9; 48,29; 49,16, 19; 50,44
mândriii: *gen. sg.* 13,17

MÂNDRU, -Ă: adj./s.
mândr **u:** *adj. m. sg. nom.* 48,29
mândr **ule:** *s.m. sg. voc.* 50,31

(a) MÂNGÂIA: v. I; var. (Înv. și rar) **(a)** MÂNGĂIA
(nici) mângăia: *imperativ prohib. 2.sg.* 16,5
a mângăia: *inf. prez.* 16,7
voiu mângăia: *ind. viit.I. 1.sg.* 31,13
a (să) mângăia: *inf. prez.* 31,15
(M-)am mângăiat: *ind. pf.c. 1.sg.* 42,10
mângăiați: *imperativ 2.pl.* 48,17

MÂNGÂIERE: s.f.; var. (Înv.) **MÂNGĂIARE**
mângăiare: *sg. nom./ac.* 6,26; 24,6; rezum. cap.46

(a se) MÂNIA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a se)** MĂNIA
(Mă) voiu mâniia: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,12
(te) vei mâniia: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,5
mâniindu(-să): *gerunziu* 37,14

MÂNIE: s.f.; var. (Înv. și rar.) **MĂNIE**
mâniii: *sg. gen.* 50,25
mâniia: *sg. nom./ac.* 4,8; 30,24
mânie: *sg. ac.* 4,17; 7,18, 19; 8,19; 21,5; 25,6, 7; 32,32; 44,3
mâniii: *sg. gen.* 4,26; 12,13; 15,17; 25,37, 38
mânia: *sg. ac.* 32,37; 49,37; 50,13; 51,45

(a se) MÂNTUI: v. IV
să **(te) mântuiești:** *conj. prez. 2.sg.* 4,14
(ne-)am mântuit: *ind. pf.c. 1.pl.* 8,20
vor mântui: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,12
mântui: *inf. prez.* 14,9
să mântuiesc: *conj. prez. 1.sg.* 15,20; 30,11; 42,11
mântuiaște: *imperativ 2.sg.* 17,14; 31,7
mântuit voiu fi: *pasiv ind. viit.I. 1.sg.* 17,14
(să) va mântui: *ind. viit.I. 3.sg.* 23,6; 30,7; 33,16; 46,6; 48,8
mântuiți veți fi: *pasiv ind. viit.I. 2.pl.* 25,29
voiu mântui: *ind. viit.I. 1.sg.* 30,10; 39,18; 46,27
(te) vei mântui: *ind. viit.I. 2.sg.* 38,17
(să) vor mântui: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.42
mântuiți: *imperativ 2.pl.* 48,6

mântuiască: *conj. prez. fără să 3.sg.* 51,6
să mântuiască: *conj. prez. 3.sg.* 51,45

MÂNTUIRE: s.f.
mântuirea: *sg. nom.* 3,23; 25,35
mântuire: *sg. nom./ac.* 39,18; rezum. cap.45; 45,5

MÂNTUITOR: s.m.
mântuitoriul: *sg. nom.* 14,8

MED: s.m. „locuitor al Mediei"
meadilor: *pl. gen.* 25,25 (*tuturor împăraților meadilor* lat. *cunctis regibus Medorum*); rezum. cap.51

MEDEAN: s.m. „locuitor al Mediei"
meadenilor: *pl. gen.* 51,11

(a) MERGE: v. III
vei mearge: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,7; 45,5
mergi: *imperativ 2.sg.* 2,2; 3,12; 13,1, 4, 6; 17,19; 19,1; 28,13; 34,2; 35,2, 13; 36,19; 39,16; 40,4, 5
mergi: *conj. prez. fără să 2.sg.* 16,5
vor mearge: *ind. viit.I. 3.pl.* 22,22
mearge-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 31,2
să meargă: *conj. prez. 3.sg.* 37,11; 41,17
să mergi: *conj. prez. 2.sg.* 40,4
a mearge: *inf. prez.* 40,5
mergând: *gerunziu* 41,6
să meargem: *conj. prez. 1.pl.* 42,3
vom mearge: *ind. viit.I. 1.pl.* 42,14
merg: *ind. prez. 3.pl.* 44,14
au mers: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,59

MEȘTER: s.m.
meșterului: *sg. gen.* 10,3
meșter: *sg. ac.* 10,9
meșteri: *pl. ac.* 10,9
meșterul: *sg. nom.* 10,14

MEȘTEȘUGIRE: s.f.
meșteșugirilor: *pl. gen.* 17,10; 32,19

MIC, -Ă: adj./s.
(cel) mic: *s.m. sg. ac.* 6,11
(cel mai) mic: *s.m. sg. ac.* 6,13; 8,10; 31,34; 42,8; 44,12
(cei) mici: *s.m. pl. nom./ac.* 9,21; 16,6; 49,20; 50,45
(mai) micii: *s.m. pl. ac.* 14,3
mic: *s.m. sg. ac.* 42,1

MIEL: s.m.
miel: *sg. ac.* 11,19
mieii: *pl. ac.* 51,40

MIERE: s.f.
miere: *sg. ac.* 11,5; 32,22; 41,8

MIJLOC: s.n.
mijlocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în mijlocul/din mijlocul/la mijlocul/ pe mijlocul*** 6,1, 6; 9,6; 12,14, 16; 21,4; 23,9; 29,8, 32; 30,21; 37,4; 40,1, 5, 6; 41,7; 44,7; 46,21; 48,45; 50,8, 37; 51,6, 45, 47, 63; 52,25
mijloc: *sg. ac., în loc. adj.* ***din mijloc*** 39,3

(a) MIJLOCI: v. IV
mijlocește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.13

MILĂ: s.f.
milă: *sg. nom./ac.* 2,2; 9,24; rezum. cap.14; rezum. cap.15; 30,18; 31,3, 9; 32,18
mila: *sg. nom./ac.* rezum. cap.14; 16,5; 33,11
mile: *pl. ac.* 42,12

MILOSTIV, -Ă: adj.
milostiv: *m. sg. nom.* 5,1

(a se) MILOSTIVI: v. IV
(să) va milostivi *ind. viit.I. 3.sg.* 6,23; 15,5; 21,7
(să) milostivească-te: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.12
(Mă) voiu milostivi: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,14

MILOSTIVIRE: s.f.
milostivire: *sg. ac.* rezum. cap.3

(a) MILUI: v. IV
să miluiască: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.5
voiu milui: *ind. viit.I. 1sg.* 12,15; 31,20; 33,26; 42,12

MINCINOS, -OASĂ: adj./s./adv.; var. (Înv. și reg.) MINCIUNOS, -OASĂ
mincinoasă: *adj. f. pl. (cu des. -ă) nom.* 3,23
minciunoasă: *adj. f. sg. nom./ac.* 8,8; 14,14; 51,17
minciunos: *adj. m. sg. nom./ac.* 10,14; rezum. cap.20
mincinoasă: *adj. f. sg. ac.* 14,14
mincinoși: *adj. m. pl. dat.* rezum. cap.23
minciunoși: *adj. m. pl. gen.* rezum. cap.27
mincinosul: *adj. antep. m. sg. nom.* rezum. cap.28
mincinoșilor: *adj. antep. m. pl. gen.* rezum. cap.29
mincinoase: *s.f. pl. ac.* 27,15
minciunos: *adv.* 14,14; 29,9, 21

MINCIUNĂ: s.f.
minciună: *sg. ac.* 3, 10; 5,31; 7,4, 8; 8,5, 8, 10; 9,5; 13,25; 16,19; 23,25, 26, 32; 27,10, 14, 16; 28,15; 29,31; 40,16; 43,2
minciunii: *sg. gen.* 9,3; 23,14
minciuna: *sg. ac.* 15,18; 20,6

MINTE: s.f.
mintea: *sg. nom./ac.* 50,45; 51,11

(a) MINȚI: v. IV
mințind: *gerunziu* 29,23

(a se) **MINUNA:** v. I
(să) va **minuna:** *ind. viit.I. 3.sg.* 18,16

MINUNATĂ: s.f. (Bis.; înv.) „minune"
minunate: *pl. nom./ac.* 5,30; 21,2; 32,20

MINUNE: s.f.
minunile: *pl. ac.* 23,32
minuni: *pl. ac.* 32,21
minune: *sg. ac.* 44,12

(a se) **MIRA:** v. I
(să) miră: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.12
(să) va mira: *ind. viit.I. 3.sg.* 19,8; 49,17; 50,13
(s-)au mirat: *ind. pf.c. 3.sg.* 36,16

MIRARE: s.f.
mirare: *sg. nom./ac.* 19,8; 25,9, 11, 18; 29,18; 42,18; 44,22; 50,38; 51,37, 41, 43

MIRE: s.m.
mirelui: *sg. gen.* 7,34; 16,9; 25,10; 33,11

MIREASĂ: s.f.
miriiasa: *sg. nom.* 2,32
mireasii: *sg. gen.* 7,34; 16,9; 25,10; 33,11

MIRIȘTE: s.f.
miriștile: *pl. nom.* 23,10; 25,37

MIRIȚĂ: s.f. (cf. lat. *myrīcē, -ēs* „tamarix", „cătină" – arbust exotic din familia leguminoaselor); cuvântul nu este înregistrat în DLR.
miriț̦ele: *pl. ac.* 17,6; 48,6

MIROS: s.n.
mirosul: *sg. nom.* 48,11

MIROSITOR, -TOARE: adj.
mirositoare: *f. sg. ac.* 6,20

(a) MISTUI: v. IV
va mistui: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,14; 17,27
(s-)au mistuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,29; 36,23
au mistuit *ind. pf.c. 3.pl.* 10,25
mistuitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 12,4
voiu mistui: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,12; 46,28
(să) vor mistui: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,4; rezum. cap.44; 44,12, 27
(să) va mistui: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.17
să mistuiască: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.21
să mistuiesc: *conj. prez. 1.sg.* 31,28
(ne-)am mistuit: *ind. pf.c. 1.pl.* 44,18

MISTUIRE: s.f.
mistuirea: *sg. ac.* rezum. cap.10

MIȘEL: s.m.
mișelului: *sg. dat.* 45,3

MITITEL, -EA: adj.
mititel: *m. sg. ac.* 49,15

MOARĂ: s.f.
morii: *sg. gen.* 25,10

MOARTE: s.f.
morț̦ii: *sg. gen.* 2,6; 13,16; 21,8; 26,11, 16; 31,40; 52,11, 34
moartea: *sg. nom./ac.* 8,3; 9,21
moarte: *sg. ac.* 15,2; 18,21, 23; 26,8, 19; rezum. cap.28; rezum. cap.40; 43,11
morț̦i: *pl. ac.* rezum. cap.16; 16,4

MOCIRLĂ: s.f.
mocirlele: *pl. nom.* 51,32

MOHORÂT: s.n. (Înv. și reg.) „stofă purpurie"
mohorât: *sg. ac.* 4,30

MOJAR: s.n. (cf. Indice Iș)
mojerele: *pl. ac.* 52,18
mojarele: *pl. ac.* 52,19

MORMÂNT: s.n.
mormântul: *sg. ac.* 5,16
mormânturile: *pl. ac.* 8,1; 26,23
mormânt: *sg. nom.* 20,17

MORT, MOARTĂ: adj./s.
(cei) morț̦i: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.14
morț̦ii: *s.m. pl. nom.* rezum. cap.16
(cel) mort: *s.m. sg. ac.* 16,7
mortul: *sg. ac.* 22,10

MORTĂCIUNE: s.f.
mortăciunile: *pl. ac.* 16,18

MOȘIE: s.f.
moșiia: *sg. ac.* 12,7, 14; 37,11
moșia: *sg. nom.* 32,8
moșiei: *sg. gen.* 32,11, 12, 16

MOȘTEAN: s.m.
moșteanilor: *pl. dat.* 8,10
moștean: *sg. nom.* 49,1

(a se) MOȘTENI: v. IV
au moștenit: *ind. pf.c. 3.pl.* 16,19; 32,23
vor moșteni: *ind. viit.I. 3.pl.* 30,3
a moșteni: *inf. prez.* 32,8
(să) vor moșteni: *ind. viit.I. 3.pl.* 32,15
va moșteni: *ind. viit.I. 3.sg.* 49,18; 50,40

MOȘTENIRE: s.f.
moștenirea: *sg. nom./ac.* 2,7; 3,19; rezum. cap.12; 12,8, 9, 13, 15; 16,18; 17,4; 50,11
moșteniri: *sg. gen.* 10,16; 51,19
moștenire: *sg. ac.* 49,1

MREJUȚĂ: s.f. (cf. **Indice** Iș)
mrejuțele: *pl. nom.* 52,22
mrejuțe: *pl. ac.* 52,23

(a) MUGI: v. IV
ați mugit: *ind. pf.c. 2.pl.* 50,11
va mugi: *ind. viit.I. 3.sg.* 51,52

(a se) MUIA: v. I
să (să) moaie: *conj. prez. 3.sg.* 51,46

MUIERE: s.f.; var. (Înv.) MUIARE
muierea: *sg. ac.* 3,1; 6,11; 13,21
muiarea: *sg. nom./ac.* 3,1, 20; 5,8; rezum. cap.31; 31,22; 44,7; 51,22
muierii: *sg. gen.* 3,3; 48,41; 49,22
muierile: *pl. nom./ac.* 6,12; 7,18; 8,10; 14,16; 18,21; 29,23; 35,8; 38,22, 23; 40,7; 41,16; 43,6; rezum. cap.44; 44,15, 24, 25; 51,30
muieri: *pl. voc.* 9,20
muiare: *sg. ac.* 16,2
muieri: *pl. ac.* 29,6; 50,37
muierilor: *pl. gen.* 44,9, 20

MULT, -Ă: adj./adv./pron. nehot.
multe: *adj. f./n. pl. nom./ac.* rezum. cap.7; 11,15; 13,6; 14,7; rezum. cap.16; 22,8; 25,14; 27,7; 28,8; 32,14; rezum. cap.33; 35,7; 37,15; 41,12; 50,41; 51,13, 55; rezum. cap.52
mulț̦i *adj. m. pl. nom./ac./dat.* (*cu prep.* ***la***) 12,10; 16,16; rezum. cap.27
multă: *adj. f. sg. nom.* 13,9; 44,15
multa: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.19
(mai) multe: *adj. n. pl. nom.* 36,32
mult (foarte) *adj. n. sg. ac.* 40,12
(mai) mult: *adv* 8,3; 42,18; 44,26; 46,23; 48,36
mult: *adv.* 36,32
multora: *pron. nehot. pl. gen* 20,10
mulț̦i: *pron. nehot. m. pl. ac.* 42,2
mulț̦i: *pron. nehot. m. pl. dat. (cu prep.* ***la****)* 50,29

MULȚIME: s.f.
mulțimea: *sg. nom./ac.* 3,23; 13,22; 30,14, 15; 47,3; 49,32; 51,42; 52,15
mulțime: *sg. nom.* 10,13; 44,15
mulțimea: *sg. gen. (cu prep. a* ***+ toată****)* 36,9

MUMĂ: s.f.; vezi MAMĂ

MUNTE: s.m.
muntele: *sg. nom./ac.* 3,6; 4,15; 16,16; 26,18; 31,6, 12; 50,19
munț̦ilor: *pl. gen* 3,23
munț̦i: *pl. ac.* 4,24; 9,10; 17,26; 33,13; 50,6

munţii: *pl. ac.* 13,16; 17,2; 31,5; 46,18
munte: *sg. ac.* 50,6; 51,25
munte: *sg. voc.* 51,25
muntele: *sg. voc., în sintagma* ***muntele cel sfânt*** 31,23

MUNTENESC, -EASCĂ: adj.
munteneşti: *f. pl.ac.* 32,44

(a) MURI: v. IV
moare: *ind. prez. 3.sg.* 4,31
să moară: *conj. prez. 3.sg.* 26,8; 38,9
să moriu: *conj. prez. 1.sg.* 37,19; 38,26
vei muri: *ind. viit.I. 2.sg.* 11,21; 20,6; 28,16; 34,4, 5; 38,24
vor muri: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,22; 16,4, 6; 21,6; 42,17; 44,12
va muri: *ind. viit.I. 3.sg.* 21,9; rezum. cap.22; 22,12; 31,30; 38,2
veţi muri: *ind. viit.I: 2.pl.* 22,26; 42,16, 22
să muriţi: *conj. prez. 2.pl.* 27,13
au murit: *ind. pf.c. 3.sg.* 28,17
a muri: *inf. prez.* 38,10

(a) MUSTRA: v. I
mustră: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2; rezum. cap.35; rezum. cap.45
voiu mustra: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,35

(a) MUŞCA: v. I
vor muşca: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,17

(a se) MUTA: v. I
au mutat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,11
am mutat: *ind. pf.c. 1.sg.* 22,12
(s-)au mutat: *ind. pf.c. 3.sg.* 52,27

MUTARE: s.f.
mutare: *sg. ac.* 46,19
mutarea: *sg. ac.* 51,6

N

(a se) NAŞTE: v. III
naşte: *ind. prez. 3.sg.* 4,31; 6,24; 13,21; 22,23; 30,6; 31,8; 48,41; 49,22, 24; 50,43
(să) nasc: *ind. prez. 3.pl.* 16,3
naşteţi: *imperativ 2.pl.* 29,6
nască: *conj. prez. fără să 3.pl.* 29,6
ai născut: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,27; 15,10
au născut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 15,9; 16,3; 20,14; 22,26; 50,12
(s-)au născut: *ind. pf.c. 3.pl.* 16,3
(m-)am născut: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,14
născutu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 20,15
(v-)aţi născut: *ind. pf.c. 2.pl.* 22,26

NAŞTERE: s.f.
naşterii: *sg. gen* rezum. cap.20; 22,10; 46,16

(a se) NĂDĂJDUI: v. IV
nădăjduiesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.7; 46,25
să (vă) nădăjduiţi: *conj. prez. 2.pl.* 7,4
(vă) nădăjduiţi: *ind. prez. 2.pl.* 7,8
a nădăjdui: *inf. prez.* rezum. cap.9; 28,15; 29,31
ai nădăjduit: *ind. pf.c. 2.sg.* 13,25
(să) nădăjduiaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.17
nădăjduiaşte: *ind. prez. 3.sg.* 17,5, 7
nădăjduiai: *ind. imp. 2.sg.* 49,4
vor nădăjdui: *ind. viit.I. 3.pl.* 49,11

NĂDĂJDUIRE: s.f.
nădăjduirea: *sg. ac.* 2,37

NĂDEJDE: s.f.
nădejdea: *sg. ac.* 5,17
nădejde: *sg. ac.* 7,14
nădeajde: *sg. nom./ac.* 9,4; rezum. cap.17; 31,17; 39,18; 48,13
nădeajdea: *sg. nom.* 17,7, 17; 48,7

NĂDEJDIOARĂ: s.f. (lat. *specula* înseamnă „speranţă mică" şi „post de observaţie pe înălţime"; e vorba despre semne pentru orientarea la întoarcere; traducătorii au optat însă pentru primul sens; cuvântul nu este înregistrat în DLR.
nădejdioară: *sg. ac.* 31,21

NĂPASTĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) NĂPASTE
năpaste: *sg. ac.* 7,6; 22,17
năpastea: *sg. nom.* 51,51

NĂPĂSTUIRE: s.f.
năpăstuirea: *sg. ac.* 46,12

NĂPĂSTUITOR, -TOARE: s.m./f.
năpăstuitoriului: *s.m. sg. gen.* 21,12; 22,3

NĂPRASNĂ: s.f.
năpraznă: *sg. ac., în loc. adv. de năpraznă* „pe neaşteptate" 6,26; 15,8; 18,22; 36,29

NĂSCUT: s.m.
născut:. *s.m. sg. gen., în sintagma* ***celui întâi născut*** 6,26
născutul: *sg. nom., în sintagma* ***întâiul născutul*** 31,9

(a) NĂVĂLI: v. IV
năvăleşte: *ind. prez. 3.sg.* 8,6
năvălind: *gerunziu* rezum. cap.27
au năvălit: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,32

NEA: s.f.
neaoa: *sg. nom.* 18,14

NEAM: s.n.
neamuri: *pl. nom./ac.* 1,5, 10; 25,14; 27,7; 49,15; 50,2, 12, 23, 46; 51,20, 27, 28, 41
neamul: *sg. nom./ac.* 2,11, 31; 7,28, 29; 12,17; 18,8; 25,12; 27,8, 11, 13
neamurilor: *pl. gen./dat.* rezum. cap.3; 3,19; 4,7, 16; 10,7; 25,15, 17; 28,11, 14; 29,18; 33,9; 36,2; 46,1; 50,9; 51,58
neamurile: *pl. nom./ac.* 3,17; 4,2; 9,16, 26; 10,10, 25; rezum. cap.16; 18,13; 25,9, 11, 31; 27,7; 29,14; 30,11; 43,5; 46,12; 51,7
neam: *sg. nom./ac.* 5,9, 15, 29; 6,22; 9,9; 18,9; 25,32; 31,36; 33,24; 48,2; 49,31, 36; 50,3, 41
neamuri: *pl. voc.* 6,18; 31,10
neamului: *sg. gen.* 18,7
neamurile: *sg. gen (cu prep. a + toate)* 25,13
neam: *sg. ac., în loc. adv. până la* ***neam şi*** *neam* „în veci" 50,39

NEASCULTARE: s.f.
neascultarea: *sg. ac.* rezum. cap.35

NEASEMĂNAT, -Ă: adj.
neasămănată: *f. sg. nom./ac.* rezum. cap.3; 23,10

NEBĂTUT, -Ă: adj.
nebătută: *f. sg. ac.* 18,15

NEBUN, -Ă: adj./s.
nebunul: *s.m. sg. nom.* 4,22
nebunii: *s.m. pl. nom.* 10,8
nebune: *adj. n. sg. voc.* 5,21

(a se) **NEBUNI:** v. IV
(să) **vor nebuni:** *ind. viit.I. 3.pl.* 25,16

NEBUNIE: s.f.
nebunie: *sg. ac.* 23,13; 29,23

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) **NĂCAZ**
necazului: *sg. gen.* 2,27, 28; 11,12, 14; 30,7; 51,2, 64
necazul: *sg. nom./ac.* 6,24; 25,32; 35,17
necazu: *sg. ac.* 14,8; 15,11; 17,17, 18; 19,3; 29,11
necaz: *sg. ac.* 16,19; 28,8
necazuri: *pl. ac.* 29,18

(a se) NECĂJI: v. IV; var. (Pop.) **(a se) NĂCĂJI**
(să) vor năcăji: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.8
voiu năcăji: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,18; 25,6
a năcăji: *inf. prez.* 25,29
năcăjesc: *ind. prez. 3.pl.* 30,20
să năcăjesc: *conj. prez. 1.sg.* 31,28
năcăjaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.50

NECĂJIRE: s.f.; var. (Pop.) **NĂCĂJIRE**
năcăjire: *sg. ac.* 24,9

NECĂJIT, -Ă: adj.
necăjiţi: *m. pl. nom.* 14,3

NECERCETAT, -Ă: adj.
necercetată: *f. sg. nom.* 17,9

NECINSTIT, -Ă: adj.
necinstită: *f. sg. nom.* 2,36
necinstite: *f. sg. gen., in sintagma obştii ceii necinstite* „de rând" (cf. lat. *vulgi ignobilis*) 26,23

NECREDINCIOS, -OASĂ: adj./s
necredincioasă: *adj. f. sg. nom.* 5,23
necredincioase: *adj. f. pl. gen.* 15,18
necredinciosului: *adj. antep. m. sg. gen.* rezum. cap.22
necredinciosul: *adj. antep. m. sg. nom.* rezum. cap.22
necredincioşi: *s.m. pl. nom.* 5,26
necredincioşilor: *s.m. pl. gen.* 12,1; 23,19; 30,23
(cei) necredincioşi: *s.m. pl. ac.* 25,31

NECREDINŢĂ: s.f.
necredinţele: *pl. ac.* 14,20

NECUPRINS, -Ă: adj./s.
necuprins: *adj. sg. nom., în sintagma* ***necuprins cu gândul*** 32,19

NECURAT, -Ă: adj.
necurate: *f. pl. nom.* 19,13

NECURĂŢIE: s.f.
necurăţiile: *pl. ac.* 8,19

NECURMAT: adv.
necurmat: *adv.* 32,30

NEDREPT, NEDREAPTĂ: adj./adv.
nedreaptă: *f. sg. ac.* 3,21
nedrept: *adv.* 9,5; 12,1; 22,3

NEDREPTATE: s.f.
nedreptate: *sg. nom./ac.* 2,5; rezum. cap.22; 22,13; 51,35
nedreptatea: *sg. nom./ac.* 2,22; 3,13; 6,7; 16,10, 17; 18,23; 20,8; 25,12; 31,30; 32,18; 33,8; 36,3; 50,20; 51,6
nedreptăţile: *pl. nom./ac.* 5,25; 11,10; rezum. cap.13; 14,7, 10, 20; 33,8; 36,31
nedreptăţilor: *pl. gen.* 13,22
nedreptăţi: *pl. ac.* 16,18
nedreptăţii: *sg. gen./dat.* 30,14, 15; 31,34

NEGRIJĂ: s.f.
negrijea: *sg. ac.* rezum. cap.14
negrije: *sg. ac.* rezum. cap.30

NEGURĂ: s.f.
negurile: *pl. ac.* 10,13

NEHELAMITEAN: s.m. „cel care descinde din populaţia Elamului"
Nehelamiteanul: *sg. nom.* 29,24, 31, 32

NEÎNCETAT: adv.
neîncetat: *adv.* 20,8

NEÎNŢELEGERE: s.f.
neînţeleagerii: *sg. gen.* rezum. cap.15
neînţeleagere: *sg. ac.* 15,10

NEÎNŢELEPT, -EAPTĂ: adj./s.
neînţelepţi: *adj. m. pl. nom.* 4,22
neînţelept: *adj. m. sg. nom.* 17,11
neînţelepţii: *s.m. pl. nom.* 10,8

NEÎNVĂŢAT, -Ă: adj.
neînvăţat: *sg. ac.* 31,18

NEÎNVINS, -Ă: s.f.
neînvinsă: *f. sg. ac.* rezum. cap.1

(a) **NELEGIUI:** v. IV
ai nelegiuit: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,13
au nelegiuit: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,11
nelegiuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 12,1

NELEGIUIRE: s.f.
nelegiuirile: *pl. nom./ac.* 5,6; rezum. cap.11
nelegiuire: *sg. ac.* 5,11; 29,32
nelegiuiri: *pl. ac.* 11,15
nelijuirea: *sg. nom.* 13,27

NELEGIUIT, -Ă: adj.
nelegiuitei: *adj. antep. f. sg. gen.* 3,11

NELEGIUTOR, -TOARE: s.m./f.
nelegiutoarea: *s.f. sg. nom.* 3,10
nelegiuitorilor: *s.m. pl. gen.* 9,2

NELOCUIT, -Ă: adj.
nelăcuit: *n. sg. nom./ac.* 2,6; 6,8; 17,6; 46,19; 51,29, 43
nelăcuite: *f. pl. nom./ac.* 22,6; 48,9

NEMERNIC: s.m.; var. (Înv. şi reg.) **NIMERNIC**
nimearnicul: *sg. ac.* 22,3

(a) NEMERNICI: v. IV; var. (Înv.) **(a) NIMERNICI**
nemerniciţi: *ind. pre.z. 2.pl.* 35,7
nimernicind: *gerunziu* 41,17
să nimernicească: *conj. prez. 3.pl.* 44,14

NEMILOSTIV, -Ă: adj.
nemilostiv: *n. sg. nom.* 6,23
nemilostivi: *m. sg. nom./ac.* rezum. cap.8; 50,42

NEMILOSTIVIRE: s.f.
nemilostivire: *sg. ac.* rezum. cap.2

NENUMĂRAT, -Ă: adj.
nenumărate: *f. pl. ac.* 2,32

NEOCOLIT, -Ă: adj.
neocolite: *f. pl. ac.* rezum. cap.11

NEPRIETEN: s.m.; var. (Înv.) **NEPRIIATIN** (Înv. și reg.) **NEPRIETIN**
nepriiatinului: *sg. gen.* 6,25; 15,11; 18,17; 30,14; 31,16; 44,30
nepriiatinii: *pl. nom./ac.* rezum. cap.12; 15,14; 19,9; rezum. cap.30
nepriiatinilor: *pl. gen./dat.* 12,7; 15,9; 17,4; 19,7; 20,4, 5; 34,21; rezum. cap.44; 44,30; 49,37
nepriiatini: *pl. ac.* rezum. cap.17
neprietinilor: *pl. gen.* 34,20
neprietinii: *pl. ac.* 46,10

NEPUTINCIOS, -OASĂ: adj.
neputincioșii: *adj. antep. m. pl. ac.* rezum. cap.10
neputincioșii: *m. pl. nom.* 20,11

NEPUTINȚĂ: s.f.
neputința: *sg. nom.* 10,19

NESOCOTIT, -Ă: adj. „dispreţuit"
nesocotit: *m. sg. ac.* 49,15

NETĂIAT, -Ă: adj.
netăiate: *f. sg. nom., în loc. adj. netăiate împrejur* „necircumcise" 6,10
netăiați: *m. pl. ac., în loc. adj. netăiați împrejur* rezum. cap.9

(a) NETEZI: v. IV
neteziți: *imperativ 2.sg.* 46,4

NETREBNIC, **-Ă:** adj. (Înv.) „nefolositor"
netrebnic: *n. sg. ac.* 48,38
netreabnică: *f. sg. nom.* 49,7

NEUMBLAT, -Ă: adj.
neumblat: *n. sg. ac.* 2,6
neumblată: *f. sg. nom.* 50,12

NEVINDECAT, -Ă: adj.
nevindecată: *f. sg. nom.* 30,12, 15

NEVINOVAT, -Ă: adj./s.
nevinovaților: *s.m. pl. gen.* 2,34
(celor) nevinovați: *s.m. pl. gen.* 19,4
(niște) nevinovați: *s.m. pl. ac.* 25,29
(unui) nevinovat: *s.m. sg. dat.* 46,28
nevinovată: *adj. f. sg. nom.* 2,35; 49,12
nevinovat: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 7,6; 22,3, 17; 26,15; 30,11

NISIP: s.n.; var. (Înv.) **NĂSIP**
năsipul: *sg. ac.* 5,22; 15,8; 33,22
năsip: *sg. ac.* 9,11

NOAPTE: s.f./adv.
noaptea: *adv.* 6,5; 36,30; 39,4; 52,7
noaptea: *s.f. sg. ac., în loc. adv.* ***zioa și noaptea/ noaptea și zioa*** „continuu" 9,1; 14,17; 16,13
noapte: *s.f. sg. ac., în loc. adv.* ***de noapte*** „foarte devreme" 25,3; 26,5; 29,19; 44,4
noapte: *s.f. sg. ac., în loc. adv.* ***zi și noapte*** „continuu" 33,20
nopții: *s.sg. gen.* 31,35
noaptea: *s. sg. ac.* 33,20; 49,9
noapte: *s. sg. ac.* 33,25

NOR: s.m.
norul: *sg. ac.* 4,13
nori: *pl. ac.* 51,9, 16

NOROD: s.n.
norodului: *sg. gen./dat.* 1,18; rezum. cap.3; 4,11; 5,23; 6,14, 26, 27; 7,12, 33; 8,11, 19, 21, 22; 9,1, 7; 12,14, 16; rezum. cap.14; 14,10, 17; 15,20; 16,10; 17,19; 19,1; 23,22, 32; 26,17, 24; 27,12; 29,32; 30,3; rezum. cap.33; 36,7, 13; 37,4; 38,4; 39,9; 40,5, 6; 41,10; 46,24; 52,6, 15
norodul: *sg. nom./ac.* 2,11, 13, 31, 32; rezum. cap.3; 4,10, 22; rezum. cap.5; 5,14, 26, 31; 6,21; 7,16; 8,5, 7; 9,2, 15; 11,14; 12,16; 13,10; 14,11; rezum. cap.15; 15,1, 7; 16,5; 18,15; rezum. cap.19; 19,11; 21,7, 8; rezum. cap.22; 22,2, 4; 23,2, 13, 27, 32, 33, 34; 25,1, 2; 26,7, 8, 9, 11,12, 16, 18; rezum. cap.27; 27,13, 16; 28,15; rezum. cap.29; 29,16; rezum. cap.31; 31,2, 7, 14; rezum. cap.32; 32,21, 42; 33,24; 34,8, 10, 19; 35,16; rezum. cap.36; 36,6, 10, 14; 37,2; 38,1; rezum. cap.41; 41,10, 13, 14; 42,8; 43,4; 44,15, 20, 21, 24; 46,16; 49,1; 50,6, 16; 52,25, 28
norodule: *sg. voc.* 5,21; 48,46
norod: *sg. nom./ac.* 6,22; 7,23; rezum. cap.8; 11,4; 13,11; 19,14; rezum. cap.23; 24,7; rezum. cap.28; 30,22; 31,1, 33; 32,38; 39,14; 43,1; 48,42; 50,41
noroadelor: *pl. gen./dat.* 10,3; 26,6; 51,58
noroadele: *pl. nom.* 14,16; 34,1
noroade: *pl. nom.* 22,8
norodului: *sg. gen. (cu prep. a + **tot**;* sensul de gen./dat. exprimat redundant) 25,19; 28,1, 5, 7, 11
norodul: *sg. dat. (cu prep. **la**)* 29,1, 25
norodul: *sg. gen. (cu prep. a + **tot**)* 38,4
norodu: *sg. nom.* 36,9
norodul: *sg. voc.* 51,45

NOROI: s.n.
noroiu: *sg. ac.* 38,6, 22

NOU, NOUĂ: adj./s.
noao: *adj. f. sg. ac./gen.* 26,10; rezum. cap.31; 36,10
nou: *adj. n. sg. ac.* rezum. cap.31; 31,31; rezum. cap.32
noi: *adj. m. pl. ac.* 52,25
nou: *s.n. sg. ac.* 31,22

NUMĂR: s.n.
numărul: *sg. nom./ac.* 2,28; 11,13; 29,6; rezum. cap.52
număr: *sg. nom./ac.* 23,4; 46,23

(a se) NUMĂRA: v. I
am numărat: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,34; 32,9
(să) număra: *inf. prez. fără* **a** 33,22; 46,23
numărați: *imperativ 2.pl.* 51,27

NUMĂRĂTOR, -TOARE: s.m./f.
numărătoriului: *s.m. sg. gen.* 33,13

NUME: s.n.
nume: *sg. ac.* rezum. cap.1; 13,11; 32,20; 33,9; 37,12
numele: *sg. nom./ac.* 7,10, 11, 12, 14; 7,30; 10,6, 16, 25; 11,16, 19; 14,7, 9, 21; 15,16; 16,21; 20,3; rezum. cap.23; 23,6, 27; 25,29; 31,35; 32,18, 34; 33,2, 16; 34,15, 16; 46,17, 18; 48,15, 17; 50,34; 51,19, 57; 52,1
numele: *s. în loc. adv.* ***întru/în numele Domnului/Mieu/Lui*** „invocând numele lui Dumnezeu", „în locul lui Dumnezeu" 3,17; rezum. cap.11; 11,21; 12,16; 14,14, 15; 20,9; 23,25; 26,9, 16, 20; 27,15; 29,9, 21, 23, 25; 44,16, 26

O

O: interj.
o: 10,7; 47,6; 48,3

OALĂ: s.f.
oală: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,13

OASPETE: s.m.
oaspeți *pl. ac., în sintagma* ***casă de oaspeți*** 9,2; 16,5

OASTE: s.f.
oastelor: *pl. gen./dat.* 3,19; 34,21; 52,30

Domnul: *sg. nom., în sintagmele* ***Domnul*** *oastelor/****Domnului*** *oastelor/****Dumenzeul*** *oastelor/****Dumnezeului*** *oastelor* 2,19; 5,14; 6,6, 9; 7,3, 21; 8,3; 9,7, 15, 17; 10,16; 11,17, 22; 15,16; 16,9; 19,3, 11, 15; 20,12; 23,15, 16, 36; 25,8, 15, 27, 28, 29, 32; 26,18; 27,4, 18, 19, 21; 28,2, 14; 29,4, 8, 17, 21, 25; 30,8; 31,23, 35; 32,14, 15, 18; 33,11, 12; 35,13, 17, 18, 19; 38,17; 39,16; 42,15, 18; 43,10; 44,2, 7, 11, 25; 46,10, 18, 25; 48,1, 15; 49,5, 7, 26, 35; 50,18, 25, 31, 33, 34; 51,5, 14, 19, 33, 57, 58
oastea: *dat. (cu prep.* ***a + toată****)* 19,13
oastea: *sg. nom./ac.* 8,2; 32,2; 34,1, 7; 37,4, 6, 9, 10; 39,1, 5; 46,22; 51,3; 52,4, 8, 14
oastei: *sg. gen.* 35,11; 38,3; 39,13; 40,1, 2, 5, 13; 41,10; 43,6; 46,2; 52,12, 14, 15, 16, 19, 24, 26
oastea: *sg. gen.* rezum. cap.37

OBICEI: s.n.; var. (Înv. şi reg.) OBICEAIU
obiceaiu: *sg. ac.* rezum. cap.13

OBIŞNUIT, -Ă: adj.; var. (Înv.) OBICINUIT
obicinuit: *m. sg. nom.* 2,24
obicinuita: *f. sg. ac.* 48,33

OBOSIT, -Ă: adj.
obosit: *n. sg. ac.* 31,25

(a se) OBORÎ: v. IV; vezi **(a se)** DOBORÎ

OBŞTE: s.f.
obşte: *sg. nom./ac.* 3,1; 42,1; 52,15
obştii: *sg. gen* 26,23; rezum. cap.39; 39,8, 9; 41,16
obştea: *sg. ac.* 50,37

OCARĂ: s.f.
ocara: *sg. nom./ac.* 3,25; 13,26; 20,11; 31,19; 51,51
ocară: *sg. ac.* 6,10, 14; 8,11; 14,21; rezum. cap.15; 15,15; rezum. cap.20; 20,8; rezum. cap.23; 23,40; rezum. cap.24; 24,9; 29,18; 42,18; 44,8, 12; 48,39; 49,13

OCHI: s.m.
ochii: *pl. nom./ac.* 3,2; 4,30; 5,3; 7,11, 30; 9,18; 13,20; 14,6, 17; 16,9, 17; 18,4, 10; 19,10; 20,4; 24,6; 26,14; 27,5; 28,5; 29,21; 31,16; 32,4, 12, 30; 34,3, 15; rezum. cap.39; 39,6, 7, 12; 40,4; 42,2; 51,24; rezum. cap.52; 52,2, 10, 11
ochi: *pl. nom./ac.* 5,21; 22,17; 32,19
ochilor: *pl. dat.* 9,1
ochiul: *sg. nom.* 13,17

ODIHNĂ: s.f.
odihnă: *sg. ac.* 16,13; rezum. cap.45; 45,3
odihna: *sg. ac.* 31,2

(a se) ODIHNI: v. IV
a **(să) odihni:** *inf. prez.* 7,34
(s-)au odihnit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 14,10; 34,18; 48,11
(să) va **odihni:** *ind. viit.I. 3.sg.* 30,10, 23; 46,27
(s-) odihni: *inf. prez. fără* a 49,23

ODRASLĂ: s.f.
odraslele: *pl. ac.* 5,10
odrazlă: *sg. ac.* rezum. cap.23; 23,5
odrazla: *sg. nom.* rezum. cap.33; 33,15
odrazlele: *pl. nom.* 48,32

(a) ODRĂSLI: v. IV
odrăzli-va: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.33
a odrăzli: *inf. prez.* 33,15

OLAR: s.m.; var. (Înv.) OLARIU
olariului: *sg. gen.* rezum. cap.18; 18,2, 3, 6; 19,1, 11
olariul: *sg. ac.* 18,6

OLTAR: s.n.
oltarele: *pl. ac.* 11,13; 17,2
oltare: *pl. nom.* 11,13
oltarelor: *pl. gen* 17,1

OM: s.m.
oamenii: *pl. nom./ac.* 11,2, 9, 23; 17,25; 20,10; 21,6; 27,5; 32,32; 36,31; 38,9, 22; 40,8; 41,7; 42,17; 43,2, 9; 44,15, 27; 47,2; 48,31, 36
oamenilor: *pl. gen./dat.* 7,20; 19,10; 35,13; 39,17; 41,9
oameni: *pl. nom./ac.* 5,26; 26,17, 22; 32,20; 41,5; 44,28; 49,15; 51,14
om: *sg. nom./ac.* 2,6; 4,25, 29; rezum. cap.5; 5,1; 7,5; 9,10, 12; 13,14; 14,9; 15,10; rezum. cap.17; 17,5; 26,20; 31,34; 32,43; 33,10, 12, 17, 18; 35,19; 38,7; 49,18, 33; 50,3, 40; 51,62
omului *sg. gen./dat.* 4,3; 9,22; rezum. cap.10; 10,23; 13,11; 17,16; 26,11, 16; 35,4; 49,33; 50,9
omul: *sg. nom./ac.* 9,5; 10,14; 11,3; 12,15; 16,20; 17,5, 7; 20,15, 16; 22,7, 28, 30; 23,9, 24, 34; 31,30; 36,29; 38,4; 46,16; 50,42; 51,17
omul: *sg. gen. (cu prep. a +* ***tot****)* 44,26

OMENESC, -EASCĂ: adj.
omenească: *f. sg. ac.* 31,27
omeneşti: *n. pl. ac.* 33,5
omenesc: *m. sg. nom.* 49,18; 51,43

(a se) OMORÎ: v. IV
voiu omorî: *ind. viit.I. 1.sg.* 15,6
omorât-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 15,7
să **(se)** omoară: *conj. prez. 3.pl.* 18,21
să **(vă) omorâţi:** *conj. prez. 2.pl.* 25,34
să omoară: *conj. prez. 3.sg.* 26,24
(să) omoară: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.39
omorând: *gerunziu* rezum. cap.41
au omorât: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 41,2, 8; 52,27
omorâţi: *imperativ 2.pl.* 50,26; 51,3

OMORÂT, -Ă: s.
(cei) omorâţi: *s.m. pl. nom.* 51,4

ONAGRU: s.m. „măgar sălbatic" (lat. *onager,* ***-gri*** „măgar sălbatic"; în alte locuri, traducătorii au folosit sintagma *măgar sălbatec*, cf. **MĂGAR**)
onagrul: *sg. nom.* 2,24

(a se) OPRI: v. IV
opreaşte: *imperativ 2.sg.* 2,25
(s-)au oprit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,3
au oprit: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,25
(să) opreaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.14
opreaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.48; 48,10

ORAŞ: s.n.
oraşele: *pl. ac.* 19,15

ORB, OARBĂ: adj./s.
orbi: *m. pl. nom.* rezum. cap.5
orbi: *s.m. pl. nom.* 31,8

ORZ: s.n.
orzu: *sg. ac.* 41,8

OS: s.n.
oasele: *pl. nom./ac.* 8,1; 20,9; 23,9
oase: *pl. ac.* 50,17

(a) OSÂNDI: v. IV
au osândit: *ind. pf.c. 3.sg.* 26,19

OSPĂȚ: s.n.
ospățu: *sg. ac., în sintagma casă de ospățu (cf. lat domum convivi)* 16,8

OSTAȘ: s.m.
ostașilor: *pl. gen.* 8,16; 39,9, 10, 11; rezum. cap.41; 41,11, 13, 16; 42,1, 8; 43,4, 5; 47,3; 52,25
ostași: *pl. nom.* 38,4; 39,4; 41,3; 49,26; 51,32; 52,7, 25
ostașii: *pl. nom./ac.* 50,30; 52,25

OSTENEALĂ: s.f.
osteneala: *sg. ac.* 3,24; 20,5
osteneală: *sg. ac.* 20,18
ostenealele: *pl. nom.* 51,58

(a se) OSTENI: v. IV
ostenitu(-m)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,11; 45,3
(s-)au ostenit *ind. pf.c. 3.sg.* 9,5
(te-)ai ostenit: *ind. pf.c. 2.sg.* 12,5
ostenit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 15,6

OSTROV: s.n.
ostroavele: *pl. ac.* 2,10; 31,10
ostroavelor: *pl. gen.* 25,22
ostrovului: *sg. gen.* 47,4

(a) OȘTI: v. IV
au oștit: *ind. pf.c. 3.pl.* 12,6
oștească: *ind. prez. 3.sg.* 21,2
oștiți: *ind. prez. 2.pl.* 21,4

OȘTITOR: S.M.
oștitoriu: *sg. ac.* 20,11

(a) OUA: v. I
au ouat: *ind. pf.c. 3.sg.* 17,11

OVREI: s.m.; var. (Reg.) OVREU
ovreai: *pl. ac.* rezum. cap.34
ovreaul: *sg. nom.* 34,9, 14

OVREIE: s.f.; cuvântul nu este înregistrat în DLR.
ovreaia: *sg. nom.* 34,9

P

PACE: s.f.
pace: *sg. nom./ac.* rezum. cap.3; 4,10; 6,14; 8,11; 9,8; 12,12; 14,13, 19; 23,17; 29,11; 30,5; 34,5; 43,12
pacea: *sg. ac.* 8,15; 15,5; 16,5; 28,9; 29,7; 33,9; 38,4
păcii: *sg. gen.* 12,5; 25,37; 33,6

PAHAR: s.n.; var. (Înv. și reg.) PĂHAR
păhar: *sg. ac.* 16,7; 25,28
păharul: *sg. ac.* rezum. cap.25; 25,15, 17; 49,12
păhară: *pl. nom./ac.* 35,5; 51,7

PAI: s.n.
paie: *pl. ac.* 23,28

PAJURĂ: s.f.; var. (Reg.) PAJERE, PAJORĂ
pajerile: *pl. ac.* 4,13
pajura: *sg. ac.* 48,40
pajora: *sg. ac.* 49,16, 22

PALESTINIAN: s.m.
palestineanilor: *pl. gen.* 47,1

PANACHIDĂ: s.f. „tăbliță sau plăcuță de metal, lemn etc., pe care școlarii în vățau în trecut scrierea alfabetului"
panachidă: *sg. ac.* 17,1

PANĂ: s.f.
pana: *sg. nom.* 8,8

PARD: s.m.
pardul: *sg. nom.* 13,23

PARDOS: s.m. (Înv.) „panteră"
pardosul: *sg. nom.* 5,6

PARIMIE: s.f. „pildă" (în textul lat. este ***in*** *parabolam* pentru „spre parimie" și ***in*** *proverbium* pentru „spre pildă"; cf. **PILDĂ** 24,9)
parimie: *sg. ac.* 24,9

PARTE: s.f.
partea: *sg. nom./ac.* 10,16; 12,10; 13,25; 48,45; 51,19
parte: *sg. ac., în loc. s* (Pop.) ***parte bărbătească*** 30,6
parte: *sg. nom.* rezum. cap.39
părți: *pl. ac.* 34,18

PAS: s.n.
pașii: *pl. ac.* 10,23

PASĂRE: s.f.; var. (Înv. și pop.) PASERE
paseri: *pl. ac.* 5,26, 27
paserilor: *pl. gen./dat.* 7,33, 16,4; 19,7; 34,20
paserea: *sg. nom./ac.* 9,10; 12,9
pasărea: *sg. nom.* 12,9
paserile: *pl. nom.* 15,3

(a se) PAȘTE: v. III
vor paște: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,15; 23,4
paște(-)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,3
va paște: *ind. viit.I. 3.sg.* 22,22
pasc: *ind. prez. 3.pl.* 23,2
(să) va paște: *ind. viit.I. 3.sg.* 50,19

PAVĂZĂ: s.f.
pavăza: *sg. ac.* 6,23; 46,3, 9; 50,42

PAZĂ: s.f.
paza: *sg. ac.* 37,4; 51,12

PĂCAT: s.n.
păcat: *sg. ac.* 2,35; rezum. cap.17; 32,35
păcatele: *pl. nom./ac.* 5,25; rezum. cap.14; 14,10; 15,13; rezum. cap.16; 16,18; 20,10; rezum. cap.30; 30,14; rezum. cap.33
păcatul: *sg. nom./ac.* 8,6; 16,10; 17,1; 18,23; 31,34; 36,3; 50,20
păcate: *pl. ac.* 17,3; 30,15

PĂCĂTOS: s.m.
păcătoșii: *pl. ac.* rezum. cap.10

(a) PĂCĂTUI: v. IV
am păcătuit: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 2,35; 3,25; 8,14; 14,7, 20; 16,10; 37,17; 50,7
au păcătuit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 33,8; 50,14
ați păcătuit: *ind. pf.c. 2.pl.* 40,3; 44,23

(a se) PĂCIUI: v. IV
(să) va păciui: *ind. viit.I. 3.sg.* 15,12

PĂCIUIT, -Ă: adj./s.
păciuiții: *s.m. pl. nom.* 20,10
păciuiți: *adj. m. pl. nom.* 38,22

PĂDURE: s.f.
pădure: *sg. ac.* 5,6; 12,8; 50,39
pădurilor: *pl. gen.* 26,18

PĂGÂN: s.m.
păgâni: *pl. ac.* rezum. cap.9
păgânilor: *pl. gen.* 10,2
păgânii: *pl. nom.* 10,2

PĂGUBITOR, -TOARE: adj.
păgubitoare: *n. sg. voc.* 4,14

PĂHĂREL: s.n.
păhărealele: *pl. ac.* 52,18

PĂMÂNT: s.n.
pământul: *sg. nom./ac.* 1,1, 18; 2,2, 6, 7, 15; 3,2, 9, 18, 19; 4,7, 20, 27, 28; 5,19; 6,19, 22; rezum. cap.7; 7,7, 22, 25, 34; 8,16; 9,12, 19; 10,10, 11, 12, 22; 11,4, 5, 7, 19; 12,4, 5, 11, 14; rezum. cap.14; 14,15, 18; 15,10, 14; rezum. cap.16; 16,3, 6, 13, 14, 15, 18; 17,4, 26; 18,16; 22,10, 12, 27, 28; 23,7, 8, 10, 15, 24; rezum. cap.24; 24,5, 6, 8, 10; 25,5, 9, 11, 12, 13, 38; 27,5, 10, 11; 30,3, 10; 31,8, 16, 23, 32; 32,8, 15, 17, 20, 21, 22, 41, 43, 44; 33,13; 34,13; 35,11, 15; 37,6, 11; 39,5, 10; 40,4, 12; 42,12, 14, 16; rezum. cap.43; 43,4, 5, 7, 11, 12, 13; rezum. cap.44; 44,1, 8, 9, 12, 14, 15, 22, 24, 26, 27, 28; 45,4, 5; 46,8, 10, 12, 13, 16, 27; 47,2; 48,21, 33; 49,21; rezum. cap.50; 50,1, 3, 8, 9, 16, 18, 21, 25, 28, 34, 38, 45, 46; 51,2, 4, 5, 7, 9, 15, 25, 28, 29, 47, 48, 49, 52, 54; 52,9, 27
pământului: *sg. gen./dat.* 1,14, 18; 6,12, 22; 7,20, 33; 8,2; 9,22; rezum. cap.10; 10,13, 18; rezum. cap. 12; 12,9, 12; 13,13; 14,4; 15,3, 4, 7; 16,4, 19; 19,7; 24,9; 25,20, 22, 26, 29, 30, 31, 32, 33; 26,6, 20; 27,5, 7; 28,14, 16; 29,18; 31,8, 37; 33,9, 11, 25; 34,1, 17, 19, 20; 35,7; 40,7; 44,8, 13, 21; 47,2; 48,24; 50,41; 51,16
pământ: *sg. nom./ac.* 2,6, 31; 3,16; 4,5, 16, 23; 5,30; 6,8; 9,3, 24; 10,11, 17; rezum. cap.11; 14,2, 4, 8; 17,6, 13; rezum. cap.19; 19,1, 2; 22,26, 28; 23,5; 30,10; 31,22; rezum. cap.33; 33,15; 40,6, 7, 9; 48,31, 36; 50,22; 51,27, 43, 46
pământule: *sg. voc.* 6,19; 22,29
pământurile: *pl. ac.* 16,15
pământuri: *pl. ac.* 28,8
pământul: *sg. gen. (cu prep. **a + tot**)* 50,23; 51,41

PĂR: s.m.
părul: *sg. nom.* 7,29

(a se) PĂRĂSI: v. IV
au părăsit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,16; 2,13; 5,7; 9,13; 16,11; 17,13; 19,4; 22,9; 49,25
părăsându-: *gerunziu* rezum. cap.2
ai părăsit: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,17; 15,6
a fi părăsit: *inf. pf.* 2,19
ați părăsit: *ind. pf.c. 2.pl.* 2,29; 5,19
părăsând: *gerunziu* rezum. cap.8
(s-)au părăsit: *ind. pf.c. 3.pl.* 8,3
voiu părăsi: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,2
am părăsit: *ind. pf.c. 1.pl.* 9,19
părăsit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 12,7
(nu) părăsi: *imperativ prohib. 2.sg.* 14,9
va părăsi: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,11
părăsesc: *ind. prez. 3.pl.* 17,13
(să) va părăsi: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,19

PĂRĂSIT, -Ă: adj.
părăsita: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.16

(a se) PĂREA: v. II
să **(să) pară:** *conj. prez. 3.sg.* 30,11

PĂRINTE: s.m.
părinții: *pl. nom./ac.* 2,5; 3,25; 6,21; rezum. cap.7; 7,18, 22, 25, 26; 9,14, 16; 11,7, 10; 16,3, 12, 13, 19; rezum. cap.19; 19,4; 23,27; 31,29, 32; 34,13, 14; 44,3, 17, 21; 47,3
părinților: *pl. gen./dat.* 3,18, 24; 7,7, 14; rezum. cap.11; 11,4, 5, 10; 14,20; rezum. cap.16; 16,15; 17,22; rezum. cap.22; 23,39; 24,10; 25,5; 30,3; 32,18, 22; 34,5; 35,15; 44,9, 10; 50,7
părinți: *pl. ac.* 13,14

PĂSTOR: s.m.
păstori: *pl. nom./ac.* rezum. cap.2; rezum. cap.3; 3,15; 12,10
păstorii: *pl. nom./ac.* 2,8; 6,3; 10,21; rezum. cap.12; 22,22; rezum. cap.23; 23,2; 50,6
păstoriul: *sg. nom./ac.* 17,16; 31,10; 43,12; 49,19; 50,44; 51,23
păstorilor: *pl. dat.* rezum. cap.23; 23,1; rezum. cap.25; 25,36
păstoriu: *sg. ac.* 23,4; 25,35; 33,12
păstorilor: *pl. voc.* 25,34

PĂȘUNE: s.f.
pășunii: *sg. gen.* 23,2
pășunile: *pl. ac.* 25,36

(a se) PĂTRUNDE: v. III
să **(se)** pătrundă: *conj. prez. 3.pl.* 18,21

(a se) PĂZI: v. IV
au păzit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,7; 16,11; rezum. cap.34
să **(se)** păzească: *conj. prez. 3.sg.* 9,4
a păzi: *inf. prez.* rezum. cap.17
păziți: *imperativ 2.pl.* 17,21
păzi-va: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.31
va păzi: *ind. viit.I. 3.sg.* 31,10
am **păzit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 31,28
voiu păzi: *ind. viit.I. 1.sg.* 31,28
ați păzit: *ind. pf.c. 2.pl.* 35,18

PĂZITOR: s.m.
păzitorii: *pl. nom./ac.* 4,16, 17; 20,10; 31,6, 24
păzitoriul: *sg. nom.* 35,4; 37,12
păzitori: *pl. nom./ac.* 51,12; 52,24

PÂINE: s.f.
pâinea: *sg. ac.* 5,17; 11,19
pâine: *sg. ac.* 16,7; rezum. cap.37; 37,20; 52,33
pâinile: *pl. nom.* 37,20
pâini: *pl. nom./ac.* 38,9; 41,1
pâni: *pl. ac.* 44,17

(a) PÂNDI: v. IV
pândind: *gerunziu* 5,26

(a se) PÂNGĂRI: v. IV
ai pângărit: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,2
să **pângărească:** *conj. prez. 3.sg./pl.* 7,30; 32,34
pângăritu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,22
(s-)au pângărit: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,11

PÂNGĂRIRE: s.f.
pângărirea: *sg. nom.* 23,15

PÂNGĂRIT, -Ă: adj.
pângărită: *f. sg. nom.* 2,23; 3,1

PÂNTECE: s.n.
pântecele: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 4,19; 51,34
pântece: *sg. ac.* 1,5

PÂRGĂ: s.f.
pârga: *sg. nom.* 2,3

PEANTĂ: s.f.; vezi **BANTĂ**

PECETE: s.f.
peceate: *sg. nom.* 32,44

PEDEAPSĂ: s.f.
pedeapselor: *pl. gen.* rezum. cap.18

(a se) PEDEPSI: v. IV
(să) va pedepsi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.21

PEDEPSIRE: s.f.
pedepsire: *sg. ac.* 24,9

PEDESTRAŞ: s.m.
pedestraşii: *pl. ac.* 12,5

PELIN: s.m.
pelin: *sg. ac.* 9,15; 23,15

PESCAR: s.m.
pescari: *pl. ac.* rezum. cap.16; 16,16

(a) PESCUI: v. IV
vor pescui: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,16

PESTRIŢ, -Ă: adj.
pestriţă: *f. sg. nom.* 12,9

PESTRIŢIE: s.f.
pestriţiile: *pl. ac.* 13,23

PEŞTERĂ: s.f.
peşteră: *sg. nom./ac.* 7,11; 49,8
peşteri: *pl. ac.* 49,30

(a) PETRECE: v. III
vor petreace: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,14
petrecea: *ind. imp. 3.pl.* 46,21
au petrecut: *ind. pf.c. 3.pl.* 52,30

PIATRĂ: s.f. „rocă"; „stâncă"
pietrii: *sg. gen./dat.* 2,27; 13,4
piatră: *sg. ac.* 3,9; 48,28; 49,16; 51,26; 51,63
piatra: *sg. ac.* 5,3; 18,14; 23,29
pietrilor: *pl. gen.* 16,16
pietri: *pl. ac.* 26,18; 43,9; 51,25
pietrele: *pl. ac.* 43,10
pietrile: *pl. ac.* 50,26

PICĂTURĂ: s.f.
picăturile: *pl. nom.* 3,3

PICIOR: s.n.
piciorul: *sg. ac.* 2,25
picioarele: *pl. nom./ac.* 13,16; 14,10; 38,22
picioarelor: *pl. dat.* 18,22
picioare: *pl. ac.* 51,13

PIEDICĂ: s.f.
piedici: *pl. ac.* 5,26

PIEIRE: s.f.; var. **PIERIRE**
perirea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.18; rezum. cap.25; 48,16; 49,8
periri: *sg. gen.* 18,17
perire: *sg. ac.* 49,32

PIELE: s.f.
pieile: *pl. nom./ac.* 4,20; 10,20; 49,29
piealea: *sg. ac.* 13,23

PIEPTAR: s.n.
pieptariului: *sg. gen.* 2,32

(a) PIERDE: v. III
să pierzi: *conj. prez. 2.sg.* 1,10; 51,62
a pierde: *inf. prez.* 9,21
am pierdut: *ind. pf.c. 1.sg.* 15,7
pierd: *ind. prez. 3.pl.* 23,1
voiu pierde: *ind. viit.I. 1.sg.* 25,10; 44,11; 49,38; 51,20
să pierzu: *conj. prez. 1.sg.* 31,28
pierde-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 46,8
să pierdem: *conj. prez. 1.pl.* 48,2
pierdeţi: *imperativ 2.pl.* 50,16
să piarză: *conj. prez. 3.sg.* 51,11
au pierdut: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,55

PIERDERE: s.f.
piiardere: *sg. ac.* 12,17

PIERDUT, -Ă: adj.
pierdută: *f. sg. nom.* 50,6
pierdut: *m. sg. nom.* 51,26

(a) PIERI: v. IV
peri-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,9
vor peri: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,21; 10,15; rezum. cap.11; rezum. cap.14; rezum. cap.16; rezum. cap.27; rezum. cap.36; 40,15; rezum. cap.42; 48,8; 51,18, 58
perit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,28; 49,7
au perit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 9,12; 48,36
va peri: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,18; rezum. cap.19; 25,35; 33,17, 18
să periţi: *conj. prez. 2.pl.* 27,10, 15; 44,8
perit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 48,46
piară: *conj. prez. fără* **să** *3.pl.* 10,11
să piară: *conj. prez. 3.sg.* 44,7

PILDĂ: s.f.
pilda: *sg. ac.* rezum. cap.18; rezum. cap.35
pildă: *sg. ac.* 24,9; 48,39
pildele: *pl. ac.* rezum. cap.26

(a se) PITULA: v. I
(s-)au pitulat: *ind. pf.c. 3.sg.* 16,17
(să) va pitula: *ind. viit.I. 3.sg.* 23,24

PIVNIŢĂ: s.f.
pivniţă: *sg. ac.* 38,11

PLAŞCĂ: s.f. (Înv. „pelerină lungă")
plaşca: *sg. ac.* 43,12

PLATĂ: s.f.
plata: *sg. ac.* 22,13
plată: *sg. nom.* 31,16

PLATOŞĂ: s.f.
platoşe: *pl. ac.* 46,4
platoşa: *sg. ac.* 51,3

(a) PLĂCEA: v. II
au plăcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 6,20; 14,10; 27,5
plac: *ind. prez. 3.pl.* 9,24
plăcuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 18,4
place: *ind. prez. 3.sg.* 40,4
va plăcea: *ind. viit.I. 3.sg.* 40,4, 5

PLĂCINTĂ: s.f.
plăcinte: *pl. ac.* 7,18; 44,19

(a se) PLÂNGE: v. III
plângeți: *imperativ 2.pl.* 4,8; 22,10; 49,3
voiu plânge: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,1; 48,32
plânge: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.10; rezum. cap.14; 31,15
au plâns: *ind. pf.c. 3.pl.* 12,11
va plânge: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,17
plângând: *gerunziu* 13,17; 48,5; 50,4
(să) vor plânge: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.16; 16,4, 6; 25,33
a plânge: *inf. prez.* 16,5
să plângeți: *conj. prez. 2.pl.* 22,10
vor plânge: *ind. viit.I. 3.pl.* 22,18; 34,5
să plângă: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.31
plângând: *gerunziu* 41,6

PLÂNGERE: s.f.
plângere: *sg. ac.* 9,10; 22,10; 31,9; 48,5
plângerea: *sg. nom./ac.* 9,20; 31,15; 48,32, 38
plângerii: *sg. gen.* rezum. cap.12

PLÂNS: s.n.
plâns: *sg. ac.* 31,16

(a se) PLECA: v. I
au plecat: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,24, 26; 11,8; 17,23; 34,14; 44,5
(să) va pleca: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.15; 21,7
ați plecat: *ind. pf.c. 2.pl.* 25,4; 35,15
va pleca: *ind. viit.I. 3.sg.* 27,8

(a) PLESNI: v. IV
plesnea: *ind. imp. 3.pl.* 5,31

PLEȘUIRE: s.f. „pleșuvire"; cuvântul nu este înregistrat în MDA.
pleșuire: *sg. nom.* 47,5

PLEȘUV, -Ă: adj.; var. (Înv. și reg.) **PLEȘUG**
pleșug: *n. sg. nom.* 48,37

PLEȘUVIRE: s.f.
pleșuvire: *sg. nom.* 16,6

PLIN, -Ă: adj./s.
plin: *m./n. sg. nom.* 4,12; 6,11; 12,6
plină: *f. sg. nom./ac.* 5,27; 36,22
pline: *f./n. pl. ac.* 24,1; 35,5
(cel) plin: *m. sg. ac., în sintagma* ***cel plin de zile*** 6,11

(a se) PLINI: v. IV
va **plini:** *ind. viit.I. 3.sg.* 23,20
(să) vor plini: *ind. viit.I. 3.pl.* 25,12; 44,29
(s-)au plinit: *ind. pf.c. 3.pl.* 25,34
au plinit: *ind. pf.c. 3.sg.* 26,8; 43,1
a **(să) plini:** *inf. prez.* 29,10
ați plinit: *ind. pf.c. 2.pl.* 44,25
plinit-ați: *ind. pf.c. 2.pl.* 44,25
(să) plinească: *ind. prez. 3.sg.* 44,28
vei plini: *ind. viit.I. 2.sg.* 51,63

PLINIRE: s.f.
plinirea: *sg. ac.* 1,3; 5,24; 8,16; 47,2

PLOAIE: s.f.
ploilor: *pl. gen.* 3,3
ploaie: *sg. nom./ac.* 3,3; 5,24; 10,13; 14,4; 51,16
ploi: *pl. ac.* 14,22

PLOSCULIȚĂ: s.f.
plosculița: *sg. nom./ac.* 13,12; rezum. cap.19; 19,1
plosculiță: *sg. ac. ., în sintagma* ***așternători de plosculiță*** (lat. *stratores lanuncularum*) (aici) „pritocitori" 48,12
plosculițele: *pl. ac.* 48,12

PLOSCUȚĂ: s.f.
ploscuța: *sg. ac.* 19,10

(a) PLOUA: v. I
să ploaie: *conj. prez. 3.pl.* 14,22

PLUGAR: s.m.
plugariul: *sg. ac.* 51,23

PLUMB: s.n.
plumbul: *sg. nom.* 6,29

POAMĂ: s.f.
poamele: *pl. nom.* 52,22, 23
poame: *pl. nom.* 52,23

POARTĂ: s.f.
porților: *pl. gen* 1,15
porțile: *pl. voc.* 2,12
poarta: *sg. ac.* 7,2; 17,19; 20,2; 31,38; 37,12; 38,7; 39,3, 4; 43,9
porțile: *pl. nom./ac.* 7,2; 14,2; 15,7; 17,19, 20, 21; 17,24, 25, 27; 22,2, 4, 19; 51,58
porții: *sg. gen.* 19,2; 26,10; 31,40; 36,10; 37,12; 52,7

(a se) POCĂI: v. IV
să (se) pocăiască: *conj. prez. 3.sg.* 8,6
(să) va pocăi: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,8
(să) pocăiește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.31

POCĂINȚĂ: s.f.
pocăința: *sg. ac.* rezum. cap.3
pocăință: *sg. ac.* rezum. cap.13; 18,8, 10; rezum. cap.25; 31,19

POD: s.n.
poduri: *pl. ac.* 19,13; 32,29

PODOABĂ: s.f.
podoaba: *sg. ac.* 2,32; 25,30
podoabei: *sg. gen.* 50,7

(a se) POGORÎ: v. IV; vezi **(a se) COBORÎ**

POGO**RÂȘ:** s.n.; vezi COBORÂȘ

POLATĂ: s.f. (Înv. și reg.) „palat domnesc"
polata: *sg. nom.* rezum. cap.52

POM: s.m.
pom: *sg. ac.* 17,8

(a se) POMENI: v. IV
să **(să) pomenească:** *conj. prez. 3.sg.* 11,19
(să) va **pomeni:** *ind. viit.I. 3.sg.* 23,36

POMPĂ: s.f. „alai"
pompei: *sg. gen.* 47,3

(a se) PORNI: v. IV
(s-)au pornit: *ind. pf.c. 3.sg.* 42,18
(să) va porni: *ind. viit.I. 3.sg.* 42,18

PORUMBIȚĂ: s.f.
porumbiței: *sg. gen* 25,38; 46,16
porumbița: *sg. ac.* 48,28
porumbiții: *sg. gen* 50,16

PORUNCĂ: s.f.
poruncă: *sg. ac.* 5,22
porunca: *sg. ac.* rezum. cap.32; 35,14, 16, 18; rezum. cap.36; rezum. cap.43
poruncile: *pl. ac.* rezum. cap.35; 35,18; 44,10, 23
poruncilor: *pl. gen.* rezum. cap.35
poruncii: *sg. dat.* 40,10

(a se) PORUNCI: v. IV
(să) porunceaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; rezum. cap.11; rezum. cap.25; rezum. cap.28; rezum. cap.31
voiu porunci: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,7
poruncesc: *ind. prez. 1.sg.* 1,17; 11,4; 34,22
porunceaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.6; rezum.cap.17; rezum. cap.36; rezum. cap.38
am poruncit: *ind. pf.c. 1.sg.* 7,22, 23, 31; 11,4, 8; 13,6; 14,14; 17,22; 19,5; 26,2; 29,23; 32,13, 35; 50,21
au poruncit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 13,5; 35,6, 8, 10, 14, 18; 36,5, 26; 38,10; 47,7; 51,59
poruncisem: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 23,32
poruncise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 26,8; 35,16; 36,8; 38,27; 39,11
vei porunci: *ind. viit.I. 2.sg.* 27,4
ai poruncit: *ind. pf.c. 2.sg.* 32,23
poruncind: *gerunziu* rezum. cap.36
poruncit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,20
să poruncească: *conj. prez. 3.sg.* 38,26

POST: s.n.
posturile: *pl. ac.* rezum. cap.14
post: *sg. ac.* 36,6
postul: *sg. ac.* 36,9

POSTAV: s.n.
postavuri: *pl. ac.* 38,11

(a) POSTI: v. IV
vor posti: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,12

POTÂRNICHE: s.f.
potârnichea: *sg. nom.* 17,11

(a se) POTICNI: v. IV
a (să) **potigni:** *inf. prez.* 13,16
(să) **vor potigni:** *ind. viit.I. 3.pl.* 31,9

POTRIVNIC, -Ă: s.m./f.; var. (În v. şi reg.) **PROTIVNIC**
(cei) protivnici: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.18
protivnicilor: *s.m. pl. gen.* 18,19
protivnicii: *pl. nom.* 30,16

POVARĂ: s.f.
povară: *sg. nom./ac.* 17,21, 24, 27; rezum. cap.23; 23,33, 36
povarăle: *pl. ac.* 17,22
povara: *sg. nom./ac., în sintagma povara Domnului* 23,33, 34, 36, 38

POVARNICĂ: s.f. (aici) „femeie însărcinată"
povarnică: *sg. nom.* 31,8

(a) POVĂŢUI: v. IV
povăţuia: *ind. imp. 3.sg.* 2,17

POVĂŢUITOR: s.m.
povăţuitoriul: *sg. nom.* 3,4; 30,21
povăţuitoriu: *sg. nom.* 29,26
povăţuitorii: *pl. ac.* 51,23; 51,28, 57

PRADĂ: s.f.
pradă: *sg. ac.* 2,14; 30,16; 49,32; 50,10
prada: *sg. ac.* rezum. cap.5

PRAF: s.n.
prafului: *sg. dat.* 50,12

PRĂDĂTOR: s.m.
prădătorii: *pl. ac.* 30,16
prădătoriul: *sg. nom.* 48,8

(a) PRĂJI: v. IV
au prăjit: *ind. pf.c. 3.sg.* 29,22

(a) PRĂPĂDI: v. IV
vor prăpădi: *ind. viit.I. 3.pl.* 22,7; 51,2

PREACURVAR: s.m.
preacurvari: *pl. nom./ac.* 9,2; 23,10
precurvari: *pl. ac.* 23,14

(a) PREACURVI: v. IV
au precurvit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,9
au preacurvit: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,7; 29,23
a preacurvi: *inf. prez.* 7,9

PREACURVIE: s.f.
preacurviile: *pl. nom.* 13,27
preacurviii: *sg. gen.* 13,27

PREAJMĂ: s.f.
preajma: *sg. ac., în loc. prep.* ***în preajma*** 52,33

PREATARE: s.m.
Preatare: *s.m. sg. voc., în sintagma* ***Preatare, Mare şi Putearnice*** (aici, atributele Divinităţii ţin locul s. în voc.) 32,18

PREOT: s.m.
preoţii: *pl. nom./ac.* 1,1; 2,8, 26; 4,9; 5,31; rezum. cap.6; rezum. cap.8; 13,13; 26,7, 8, 11; 32,32; 33,21; 34,19; 48,7; 49,3
preoţilor: *pl. gen.* 1,18; 8,1; 19,1; 28,1, 5; 31,14
preot: *sg. nom./ac.* 6,13; 8,10; 18,18; 29,26; 52,24
preotul: *sg. nom.* 14,18; 20,1; 21,1; 23,11, 33, 34; 29,25, 26, 29; 37,3; 52,24
preoţi: *pl. ac.* rezum. cap.26; 26,16; 27,16; 33,18
preoţi: *pl. dat. (cu prep. **la**)* 29,1
preoţii: *pl. dat. (cu prep. **la**)* 29,25

(a se) PRESĂRA: v. I
(te) prasară: *imperativ 2.sg.* 6,26
(vă) prăsăraţi: *imperativ 2.pl.* 25,34

PRETUTINDENI: adv.; var. (Înv. şi rar) **PRETUTINDINI,** PRETUTINDERI
pretutinderi: 20,3
pretutindini: 25,20; 46,5; 50,15; 51,2

PREŢ: s.n.
preţul: *sg. ac.* 20,5

PRIBEAG, -Ă: s.
pribeagii: *pl. ac.* 39,9
pribegii: *pl. nom./ac.* 49,36; 52,15

PRICEPERE: s.f.
priceaperea: *sg. ac.* 10,12; 51,15

PRICINĂ: s.f.
pricina: *sg. nom./ac.* 5,28; 11,20; rezum. cap.12; rezum. cap.15; 20,12; 50,34; 51,36

(a se) PRICINUI: v. IV
(să) pricinuiaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1

PRIDVOR: s.n.
pridvorul: *sg. ac.* 19,14; 26,2; rezum. cap.37; 37,20; rezum. cap.38; 38,13, 28; rezum. cap.39; 39,15
pridvor: *sg. ac.* 36,20
pridvorului: *sg. dat.* 52,24

PRIETEN: s.m.; var. (Înv.) PRIIATIN; (Înv. și reg.) PRIETIN
priiatinul: *sg. nom./ac.* 9,4, 8; 34,15
priiatinului: *sg. gen./dat.* 19,9; 34,17
priiatinilor: *pl. dat.* rezum. cap.20; 29,23
priiatinii: *pl. ac.* 20,4
prie**tenii:** *pl. nom.* 20,6
prie**tinul:** *sg. ac.* 22,13

(a se) PRIGONI: v. IV
(Mă) voiu prigoni: *ind. viit.I. 1sg.* 2,9

(a) PRIMI: v. IV
au priimit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,30; 7,28
voiu priimi: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,1, 14; 14,12
vor priimi: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,10
sânt priimite: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 6,20
să **priimească:** *conj. prez. 3.pl.* 9,20; 32,33
priimește: *ind. prez. 2.sg.* rezum. cap.14
veți priimi: *ind. viit.I. 2.pl.* 35,13
fie priimită: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 37,19

PRIMPREJUR: adv.; var. PRINPREJUR
prinprejur: *adv.* 1,15; 6,3, 25; 20,10; 49,29; 50,14, 29; 52,4, 7, 14, 22

(a se) PRINDE: v. III
(să) va prinde: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,6; 6,11; 48,44; 50,9
a prinde: *inf. prez.* 5,26; rezum.cap.36
prinși sânt: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 8,9
(s-)au prins: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 13,17; 38,28; 48,46; 51,31, 41
să **prindă:** *conj. prez. 3.sg./pl.* 18,22; 36,26
(să) prinde: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.26; rezum. cap.39; rezum. cap.52
va prinde: *ind. viit. 1.sg.* 32,3; 38,3
să (să) prindă: *conj. prez. 3.sg.* 32,24
vor prinde: *ind. viit.I. 3.pl.* 32,28; 34,22; 37,7; 49,29
(te) vei prinde: *ind. viit.I. 2.sg.* 34,3; 38,23; 48,7
prinzându(-să): *gerunziu* rezum. cap.39
au prins: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 39,5; 41,10; 50,33
prinsease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* rezum. cap.41; 41,14
prinsu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,1, 41; 50,2
ești prinsă: *ind. prez. 2.sg.* 50,24

PRINDERE: s.f.
prindere: *sg. ac.* 34,3

PRINS, -Ă: adj.
prins: *m. sg. ac.* 39,5

PRINSOARE: s.f. (Învechit și pop.) „stare de captivitate"; ccr. „închisoare"
prinsoare: *sg. ac.* 29,26

(a) PRIPI: v. IV
pripească: *conj. prez. fără să 3.sg.* 9,18

PRISOSINȚĂ: s.f.
prisosință: *sg. ac.* rezum. cap.30

PRISOSIRE: s.f.
prisosirea: *sg. ac.* 22,21

PRISOSITOR, -TOARE: adj.
prisosi**toriu:** *m. sg. ac.* 11,16

(a) PRIVEGHEA: v. I
priveghind: *gerunziu* 1,11; 5,6
voiu privegheа: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,12
voiu priveghiia: *ind. viit.I. 1sg.* 44,27

(a) PRIVI: v. IV
privit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,26
privesc: *ind. prez. 3.pl.* 5,3
privește: *imperativ 2.sg.* 48,19
va **privi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 51,29

(a) PROCITI: v. IV
pr**ocitind:** *gerunziu* 2,36

(a) PROPOVĂDUI: v. IV; var. (Înv.) (a) PROPOVEDUI
pr**opoveduiește:** *imperativ 2.sg.* 7,2
să pr**opoveduiască:** *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.11
vei propo**vedui:** *ind. viit.I. 2.sg.* 19,2
pr**opoveduind:** *gerunziu* 34,8
au propo**veduit:** *ind. pf.c. 3.sg.* 36,9
pr**opoveduiți:** *imperativ 2.pl.* 50,2

PROROC: s.m.
pr**oroc:** *sg. nom./ac.* 1,5; 8,10; rezum. cap.11; 18,18; rezum. cap.20; 26,18; rezum. cap.28
pr**oroci:** *pl. nom./ac./gen.* rezum. cap.2; rezum. cap.7; 23,9, 15; rezum. cap.25; rezum. cap.26; 26,16; 27,18; rezum.cap.29; 29,1, 15
pr**orocii:** *pl. nom./ac.* 2,8, 26, 30; 4,9; 5,13, 31; rezum. cap.6; 7,25; rezum. cap.8; 13,13; rezum. cap.14; 14,13, 15; 23,13, 14, 15,21, 25, 30, 31, 32; 25,4; 26,7, 8, 11; 27,9, 15; 28,8; 29,8, 19; 32,32; 35,15; 37,18; 44,4
pr**orocul:** *sg. nom./ac.* rezum. cap.4; rezum. cap.6; rezum. cap.9; rezum. cap.12; rezum. cap.13; rezum. cap.14; 14,18; rezum. cap.15; rezum. cap.16; rezum. cap.17; 20,2; 23,11, 28, 33, 34, 37; 25,2; 28,1, 5, 6, 9, 10, 12, 15, 17; 29,1, 29; 32,2; 34,6; 36,8, 26, 27; 37,3, 5, 12; 38,9, 10, 14; 42,2, 4; 43,6; 45,1; 46,1, 13; 47,1; 49,34; 50,1; 51,59
pr**orocu:** *sg. ac.* 6,13
pr**orocilor:** *pl. gen./dat.* 8,1; rezum. cap.23; 23,16, 26; rezum. cap.26; 26,5; rezum. cap.27; 27,14, 16
proroculuĭ *sg. gen./dat.* rezum. cap.11; rezum. cap.13; 28,10, 12; 37,2

(a) PROROCI: v. IV
a prorocĭ *inf. prez.* rezum. cap.1; 19,14; rezum. cap.28
au prorocit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,8; 25,13; 26,9, 11, 20; 28,8, 9; 29,31
pr**orocea:** *ind. imp.. 3.pl.* 5,31; 23,13, 21; 37,18
vei proroci: *ind. viit.I. 2.sg.* 11,21; 25,30
pr**orocesc:** *ind. prez. 3.pl.* 14,14, 15, 16; rezum. cap.23; 23,16, 26; rezum. cap.27; 27,10, 15, 16; 29,9, 21
pr**orocește:** *ind. prez. 3.sg.* rezum.cap.20; rezum. cap.22; rezum. cap.23; rezum. cap.28; rezum. cap.29; 29,26, 27; rezum. cap.37; rezum. cap.43
pr**orocind:** *gerunziu* 20,1; 23,25; 26,20
ai prorocit: *ind. pf.c. 2.sg.* 20,6; 28,6
să **prorocesc:** *conj. prez. 1.sg.* 26,12
pr**orocești:** *ind. prez. 2.sg.* 32,3

PROROCIE: s.f.
pr**orociii:** *sg. gen.* 51,59

PRUNC: s.m.
pr**unc:** *sg. nom./ac.* 1,6, 7; 4,31; 31,20; 51,22
pr**uncii:** *pl. ac.* 19,5; 40,7; 41,16; 43,6
pr**uncul:** *sg. nom.* 44,7
pr**uncilor:** *pl. dat.* 48,4

PRUNCIE: s.f.
pr**unciia:** *sg. ac.* rezum. cap.1
pr**uncia:** *sg. ac.* 32,30

PSALTERIU: s.n. „isntrument muzical cu coarde"
psalteriile: *pl. ac.* 52,18

PUI: s.m.
puiĭ: *pl. ac.* 51,38

(a) PUNE: v. III
va **pune:** *ind. viit.I. 3.sg.* 1,15; 13,16; 50,3
aţi pus: *ind. pf.c. 2.pl.* 2,7
pus-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,15; 7,30
voiu pune: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,19; 19,8, 12; 22,6; 24,6; 25,9, 12; 29,17; 40,4; 43,10; 44,11; 49,38; 51,39
să puie: *conj. prez. 3.sg./pl.* 4,7; 10,22; 51,29
am **pus:** *ind. pf.c. 1.sg.* 5,22; 13,2; 21,10; 28,14; 32,10; 33,25; 35,5
puind: *gerunziu* 5,26
să puiu: *conj. prez. 1.sg.* 6,8
pune: *ind. prez. 3.sg.* 9,8; 17,5
ai pus: *ind. pf.c. 2.sg.* 11,13; 32,20
pusu(-)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 12,11
vei pune: *ind. viit.I. 2.sg.* 13,1; 27,2
puie: *conj. prez. fără să 3.sg.* 29,22
pune: *imperativ 2.sg.* 31,21; 32,14, 25; 38,12; 39,12
au pus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 32,34; 40,5; 42,17; 44,12; 52,11, 32
(să) va pune: *ind. viit.I. 3.sg.* 32,44
era pusă: *pasiv ind. imp. 3.sg.* 36,22
pusease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 40,7, 11; 41,18
veţi pune: *ind. viit.I. 2.pl.* 42,15
să pui: *conj. prez. 2.sg.* 49,19
era pus: *pasiv ind. imp. 3.sg.* 52,25

(a) PURCEDE: v. III
purcezând: *gerunziu* 38,17
au purces: *ind. pf.c. 3.pl.* 41,12
purced: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.43
purceadeţi: *imperativ 2.pl.* 46,3
purcează: *conj. prez. fără să 3.pl.* 46,9

(a) PURTA: v. I
poartă: *ind. prez. 3.pl.* 33,11
voiu purta: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,19
să purtaţi: *conj. prez. 2.pl.* 17,21
purtând: *gerunziu* 23,39

PURTAT, -Ă: adj.
purtate: *n. pl. nom.* 10,5

PURUREA: adv.; var. **PURUREA**
pururea: *adv. în loc. adv.* ***de-a pururea****, în forma depururea* „veşnic", „pentru totdeauna" 15,18
pururea: 6,7; 52,33, 34

PUS, -Ă: adj.
puse: *n. pl. ac.* 24,1
pus: *m. sg. nom.* rezum. cap.32

(a se) PUSTII: v. IV
(vă) pustiiţi: *imperativ 2.pl.* 2,12
(să) va pustii: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.4; rezum. cap.7; 26,9
(s-)au pustiit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 12,11; 33,10; 44,2

PUSTIIRE: s.f.
pustiire: *sg. nom./ac.* 2,15, 31; 4,7; 7,34; 9,11; 12,11; 18,16; 22,5; 25,11, 18, 38; 27,17; 34,22; 44,6, 22; 46,19; 49,13; 50,3, 13, 23
pustiirii: *sg. gen.* 12,10
pustiiri: *pl. ac.* 25,9, 12; 49,13
pustiirea: *sg. ac.* rezum. cap.46

PUSTIU, -IE: adj./s.n.; var. **PUSTIE:** s.f.
pustie: *s.f. sg. ac.* 2,2, 6, 24; 3,2; 4,11; 6,8; 9,2, 26; 10,22; 13,24; 17,6; 22,6; 25,24; 31,2; 48,6; 51,62; 52,7
pustii: *s.f. sg. gen.* 9,10; 12,12; 39,4, 5
pustiiul: *s.n. sg. ac.* 9,12
pustiia: *s.f. sg. ac.* 12,10; 52,8
pustiiu: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 4,26, 27; 32,43; 33,10, 12; 51,29, 43
pustii: *adj. f. pl. nom.* 23,10
pustie: *adj. f. sg./pl. nom.* 48,9; 49,17, 33; 50,12; 51,36

(a) PUTEA: v. II
pot: *ind. prez. 3.pl.* 2,13; 6,10; 10,5; 14,22; 24,3, 8; 29,17; 33,22
poate: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.13; 14,9; 19,11; 33,20, 21; 46,23
potu-: *ind. prez. 3.pl.* 18,14
să poată: *conj. prez. 3.pl.* 32,14
pociu: *ind. prez. 1.sg.* 36,5
putea: *ind. imp. 3.pl.* rezum. cap.2
ai putut: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,5
voiu putea: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,7; 18,6
vor putea: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,22; 31,37
au putut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.6; 46,21; 48,36; 49,23
veţi putea: *ind. viit.I. 2.pl.* 11,11; 13,23
vei putea: *ind. viit.I. 2.sg.* 12,5
va putea: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,23; 44,22; 49,10
putea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 24,2; 48,30
neputând: *gerunziu* 20,9

PUTERE: s.f.
puterea: *sg. ac.* 10,12
putearea: *sg. nom./ac.* 10,23; 16,21; 27,5; 34,1, 16; 48,30
puteare: *sg. ac.* 22,30

PUTERNIC, -Ă: s.
putearnicii: *s.m. pl. nom.* 26,21
(celui mai) putearnic: *s.m. sg. gen.* 31,11
Putearnice: *s.m. sg. voc., în sintagma* ***Preatare, Mare şi Putearnice*** (aici atributele Divinităţii ţin locul s. în voc.) 32,18

PUTRED, -Ă: adj.
putrăde: *f. pl. ac.* 38,12

(a se) PUTREZI: v. IV
au putrezit: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.13
putrăzise: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 13,7
a putrezi: *inf. prez.* 13,9
putrezise: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 38,11
(s-)au putrăzit: *ind. pf.c. 3.sg.* 46,15

PUTREZIT, -Ă: adj.
putrezit: *m. sg. nom.* 22,19

PUZD**ERIE:** s.f.; var. (Înv. şi reg.) POZD**ERIE**
pozderia: *sg. ac.* 13,24

R

(a) RADE: v. III
rade: *imperativ 2.sg.* 7,29
să radem: *conj. prez. 1.pl.* 11,19

RANĂ: s.f.
rana: *sg. nom.* 6,7; 10,19; 15,18; 19,8; 30,12
ranei: *sg. gen.* 8,22; 30,17
rană: *sg. ac.* 14,17
ranele: *pl. ac.* 30,17; 49,17; 50,13
ranii: *sg. gen.* 33,6

RAS, -Ă: adj.
raşi: *m. pl. nom.* 41,5
rasă: *f. sg. nom.* 48,37

(a) RĂBDA: v. I
rabdă: *ind. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.20; 50,33
au răbdat: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.15
am răbdat: *ind. pf.c. 1.sg.* 15,15
răbda: *inf. prez. fără a* 20,9
vom răbda: *ind. viit.I. 1.pl.* 42,14
va răbda: *ind. viit.I. 3.sg.* 50,44

RĂBDARE: s.f.
răbdarea: *sg. ac.* 15,15
răbdare: *sg. ac.* 29,11

(a) RĂCNI: v. IV; var. (Pop.) (a) RĂGNI
au răgnit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,15
va răgni: *ind. viit.I. 3.sg.* 25,30
vor răgni: *ind. viit.I. 3.pl.* 51,38

RĂDĂCINĂ: s.f.
rădăcini: *pl. ac.* 12,2
rădăcina: *sg. ac.* 13,13
rădăcinile: *pl. ac.* 17,8

(a) RĂDICA: v. I; vezi (a) RIDICA

RĂMAS, -Ă: adj./s.
rămaşi: *adj. masc. pl. nom.* 8,3; 37,9
(cei) rămaşi: *s.m. pl. ac.* 21,7

RĂMĂŞIŢĂ: s.f.
rămăşiţele: *pl. nom./ac.* 6,9; 15,9, 11; rezum. cap.23; 23,3; 31,7; 39,9; rezum. cap.40; 40,15; 41,10, 16; rezum. cap.42; 42,2; 43,5; 44,12, 14, 28; 47,4, 5
rămăşiţă: *pl. (cu des. -ă) nom.* 11,23
rămăşiţelor: *pl. dat.* 25,20
rămăşiţele: *pl. dat. (cu prep. la)* 29,1
rămăşite: *pl. nom./ac.* 40,11; 44,7; 50,26
rămăşiţele: *pl. voc., în sintagma* ***rămăşiţele Iudei*** 42,15, 19

(a) RĂMÂNE: v. III; var. (a) RĂMÂNEA: v. II
vei rămânea: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,5
vor rămânea: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.4; rezum. cap.21; rezum. cap.27; rezum. cap.29; rezum. cap.42; rezum. cap.44
rămâind: *gerunziu* 4,7
a rămânea: *inf. prez.* 14,8
rămăsease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg./pl.* rezum. cap.24; 31,2; 34,7; 39,9; 40,6; 41,10; 52,15
au rămas: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 24,8; rezum. cap.27; 27,18, 19; rezum. cap.29; 32,43; 37,20; 38,4, 13, 22, 28; rezum. cap.41; 48,11
va rămânea: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,20; 38,2; 42, 17; 49,33
rămânea: *inf. prez. fără a* 32,14
am rămas: *ind. pf.c. 1.pl.* 35,11; 42,2
rămâi: *imperativ 2.sg.* 40,4
rămâneţi: *imperativ 2.pl.* 40,10
veţi rămânea: *ind. viit.I. 2.pl.* 42,10
să rămâie: *conj. prez. 3.pl.* 43,4
să fie rămas: *conj. pf. 3.sg.* 44, 14

(a) RĂNI: v. IV
rănind: *gerunziu* 9,8
e rănit: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 29,26

RĂNIT, -Ă: adj./s.
răniţi: *adj. m. pl. nom.* 37,9
(cei) răniţi: *s.m. pl. nom.* 51,4
(cel) rănit: *s.m. sg. nom.* 51,52

(a se) RĂPI: v. IV
(să) răpeaşte: *ind. prez. 3.sg.* 13,24
vor răpi: *ind. viit.I. 3.pl.* 20,5
ar fi răpit: *cond. pf.c. 3.pl.* 49,9
(să) vor răpi: *ind. viit.I. 3.pl.* 50,37

RĂPIRE: s.f.
răpiri: *pl. ac.* rezum. cap.2
răpire: *sg. ac.* rezum. cap.22; 49,32

RĂRUNCHI: s.m.
rărunchii: *pl. ac.* 11,20; 12,2; 17,10; 20,12

RĂSĂDIT, -Ă: adj.
răsădit: *m. pl. nom.* 17,8

RĂSĂRIT: s.n.
răsărit: *sg. ac.* 31,40
răsăritului: *sg. gen.* 49,28

RĂSCOALĂ: s.f.
răscoala: *sg. nom.* rezum. cap.18

(a) RĂSCUMPĂRA: v. I
voiu răscumpăra: *ind. viit.I. 1.sg.* 15,21
au răscumpărat: *ind. pf.c. 3.sg.* 31,11

RĂSCUMPĂRĂTOR: s.m.; var. RĂSCUMPĂRĂTORIU
răscumpărătoriul: *sg. nom.* 50,34

(a) RĂSIPI: v. IV; vezi (a se) RISIPI

RĂSIPIRE: s.f.; vezi RISIPIRE

RĂSIPIT, -Ă: adj.; vezi RĂSIPIT, -Ă

(a) RĂSPLĂTI: v. IV
voiu răsplăti: *ind. viit.I. 1.sg.* 16,18; 25,14; 51,24
răsplăteaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.17
să răsplăteşti: *conj. prez. 2.sg.* 18,20; 32,19
răsplăteşti: *ind. prez. 2.sg.* 32,18
răsplătiţi: *imperativ 2.pl.* 50,29
va răsplăti: *ind. viit.I. 3.sg.* 51,6, 56
răsplătind: *gerunziu* 51,56

(a) RĂSPUNDE: v. III
aţi răspuns: *ind. pf.c. 2.pl.* 7, 13
vor răspunde: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,27; 14,7; 22,9
am răspuns: *ind. pf.c. 1.sg.* 11,5
au răspuns: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 23,35, 37; 35,6, 17; 37,13; 38,20; 44,15
să răspunzu: *conj. prez. 1sg.* 40,10
răspunde: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.42
va răspunde: *ind. viit.I. 3.sg.* 42,4
răspund: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.44
răspunsease: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 44,20

RĂSPUNS: s.n.
răspuns: *sg. nom.* 5, 13

(a) RĂSUNA: v. I
răsunaţi: *imperativ 2.pl.* 6,1; 31,7; 51,27
să răsune: *conj. prez. 3.sg.* 46,14
va răsuna: *ind. viit.I. 3.sg.* 48,36

RĂSUNARE: s.f.
răsunarea: *sg. nom.* 8,16
răsunare: *sg. ac.* 42,14

RĂŞINĂ: s.f.
răşină: *sg. nom./ac.* 8,22; 46,11; 51,8

(a) RĂTĂCI: v. IV
rătăceaşte: *ind. prez. 3.sg.* 14,9
a rătăci: *inf. prez.* 50,6

RĂTĂCIT, -Ă: adj.
rătăcită: *f. sg. voc.* 31,22

RĂU, REA: adj./adv./s.
rău: *adv* 5,28; 18,23; 38,9; 48,2
(mai) rău: *adv* 7,26; 16,12
rău: *s.n. sg. nom./ac.* 2,19; 4,6; 6,1; 7,30; 9,3; 10,5; 11,17; 18,10, 20; 21,10; 26,19; 32,30; 39,16; 44,11, 17, 27, 29; 49,37; 52,2

răul: *s.n. sg. nom./ac.* 5,12; 7,6; rezum. cap.10; 13,23; 16,10; 18,8; 23,17; 25,7; 26,3, 13, 19; 36,31; 38,4; 40,2; 42,10; 44,2; 48,16; 51,24, 60
(celor) răi: *s.m. pl. gen.* 15,21; 20,13; 23,14
răului: *s.n sg. gen.* 42,17
reale: *s.f./n. pl. ac.* 2,3, 13; 3,5; rezum. cap.4; 4,22; 6,19; rezum. cap.7; 11,11; rezum. cap.13; 23,12; rezum. cap.29
realele: *s.f./n pl. nom./ac.* 19,15; 32,23; 36,3; 44,23
(ceale) reale: *s.n pl. ac.* rezum. cap.35
răi: *adj. m. pl. gen.* 12,14; 39,17
rău: *adj. m./n. sg. nom./ac./gen.* 13,10; 22,17; 39,12; 42,6
reale: *adj. f. sg. gen.* 3,17; 7,24; 11,8; 16,12; 18,12
reale: *adj. f./n. pl. nom./ac.* 23,22; 24,2, 3, 8; 25,5; 29,17; 48,34
rea: *adj. f. sg. nom./ac.* 8,3; 10,19; 14,17; 18,11; 23,10, 22; 25,5; 26,3; 35,15; 36,3, 7
realelor: *adj. antep. f. pl. gen.* rezum. cap.24
reale (foarte): *adj. f. pl. nom./ac.* 24,2, 3
rea (foarte): *adj. f. sg. nom./ac.* 30,12; 49,23

RĂUTATE: s.f.; var. (Înv.) RĂOTATE
răotatea: *sg. nom./ac.* 1,14, 16; 2,19; 4,4, 18; 6,7; 7,12; 12,4; 14,16; 18,8; 21,12; 22,22; 23,2, 11, 14; 26,3; 32,32, 42; 33,5; 41,11; 44,3, 22
răotățile: *pl. nom./ac.* 2,33; 3,2; 6,29; rezum. cap.7; 11,15, 17; 44,5, 9
răotăți: *pl. ac.* rezum. cap.4; rezum. cap.11; rezum.cap.13
răotate: *sg. ac.* 4,14; 11,23; rezum. cap.18; 18,11; 44,7; 45,5
răotăților: *pl. gen.* rezum. cap.12

RĂZBOI: s.n.
războiu: *sg. ac.* 4,19; 6,4, 23; 8,6; 18,21; 28,8; 41,16; 42,14; 46,3; 48,14; 49,14; 50,22, 42; 51,20, 30
războiului: *sg. gen.* 21,4; 49,2

(a) RĂZBOI: v. IV
vor război: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,19; 34,22
războiesc: *ind. prez. 3.pl.* 32,24
războind: *gerunziu* 32,29

RĂZVRĂTIRE: s.f.
răzvrătire: *sg. ac.* 2,21
răzvrătirea: *sg. ac.* 3,17; 7,24
răzvrătirile: *pl. ac.* rezum. cap.5

(a se) RÂDE: v. III
(să) râde: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.20

(a) RÂNCHEZA: v. I
rânteza: *ind. imp. 3.sg.* 5,8
rântezați: *imperativ 2.pl.* 31,7

RÂNCHEZARE: s.f.
rântezărilor: *pl. gen* 8,16
rânchezarea: *sg. nom.* 13,27

RÂND: s.n.
rândul: *sg. ac.* 30,18
rând: *sg. ac.* 37,12
rând: *sg. ac., în loc. adj. de* ***rând*** „simplu, obișnuit" 39,9
rânduri: *pl. ac.* rezum. cap.52

(a) RÂNDUI: v. IV
am **rânduit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 1,10
rânduindu-: *gerunziu* 5,24
am **rânduit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 6,17
era **rânduit:** *pasiv ind. imp. 3.sg.* 20,1
au rânduit: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,1
să rânduiesc: *conj. prez. 1.sg.* 50,44

RÂNDUIALĂ: s.f.
rânduiala: *sg. ac.* 31,35

RÂNDUIT: adv.
rânduit: 52,34

RÂNDUITOR: s.m
rânduitoriu: *sg. ac.* 48,12

RÂNDUNICĂ: s.f.; var. (Înv.) RÂNDUREA
rândureaoa: *sg. nom.* 8,7

RÂPĂ: s.f.
râpi: *pl. ac.* 4,29; 14,6

RÂS: s.n.
râs: *sg. ac.* 10,15; 20,7; 51,18

RÂU: s.n.
Râu: *sg. ac., în sintagma apă de* ***Râu*** „apă de Nil" 2,18
râul: *sg. ac.* 46,2, 6, 8, 10
râurilor: *pl. gen.* 46,7
râu: *sg. ac.* 46,7
râurile: *pl. ac.* 46,8

(a) RÂVNI: v. IV; var. (Înv. și reg.) (a) RĂVNI
răvnind: *gerunziu* 50,11

RECE: adj.
răci: *f. pl. nom.* 18,14
reace: *n. sg. ac.* 6,7

REHAVITEAN: s.m. „urmaș al lui Recab; persoană care face parte din neamul recabiților, un neam nomad, care evita orice semn de civilizație agricolă stabilă: case, semănături, cultivarea viței etc. Acest neam ducea o viață comparabilă cu cea dusă în pustie de Israel, în vremea când umbla prin credință cu Dumnezeu"
rehaviteanilor: *pl. gen.* rezum. cap.35; 35,2, 3, 5, 18

REPAUS: s.n.; var. (Înv. și pop.) RĂPAOS
răpaos: *sg. ac.* 6,16

REPEJUNE: s.f.
răpejunile: *pl. ac.* 31,9
răpejunea: *sg. ac.* 31,40; 47,2

(a se) RIDICA: v. I; var. (Înv. și pop.) (a) RĂDICA
rădică: *imperativ 2.sg.* 3,2; 38,10
rădicați: *imperativ 2.pl.* 4,6; 6,1; 13,20; 51,12, 27
(s-)au rădicat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,7; 32,24; 48,26; 50,29; 51,9
rădică: *ind. prez. 3.sg./pl.* 10,13; 22,27; 44,14; 51,16
să rădice: *conj. prez. 3.sg.* 10,20
au rădicat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 51,1; 52,31

(a se) RISIPI: v. IV; var. (Înv. și rar) (a se) RĂSIPI
să răsipești: *conj. prez. 2.sg.* 1,10
ai răsipit: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,13
răsipiți: *imperativ 2.pl.* 5, 10; 50,27
să răsipim: *conj. prez. 1.pl.* 6,5
(s-)au răsipit: *ind. prez. 3.sg.* 10,21; rezum. cap.39
au răsipit: *ind. pf.c. 3.pl.* 10,25
(să) vor răsipi: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum.cap.13; 48,8
voi răsipi: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,14
a **răsipi:** *inf. prez.* 13,14
să răsipesc: *conj. prez. 1.sg.* 18,7; 31,28
voiu răsipi: *ind. viit.I. 1.sg.* 19,7; 49,32
răsipesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum.cap.23
ați răsipit: *ind. pf.c. 2.pl.* 23,2
fusease răsipiți: *pasiv ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 40,13; 43,5
să **(să) răsipească:** *conj. prez. 3.pl.* 40,15
(să) va răsipi: *conj. prez. 3.sg.* 47,4; 50,45; 51,64
răsipit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,18
va **fi răsipită:** *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 49,2
(vă) veți răsipi: *ind. viit.I. 2.pl.* 49,5
vor răsipi: *ind. viit.I. 3.pl.* 49,20
răsipească: *imperativ 2.sg.* 50,21

RISIPIRE: s.f.; var. RĂSIPIRE
răsipirea: *sg. ac.* rezum. cap.1; rezum. cap.25
răsipire: *sg. ac.* rezum. cap.12; 12,11; 15,3; 17,3
răsipirile: *pl. nom.* 25,34

RISIPIT, -Ă: adj.; var. **RĂSIPIT, -Ă**
răsipite: *n. pl. ac.* 2,13
răsipiți: *m. pl. nom./ac.* rezum. cap.40; 40,7
răsipită: *f. sg. nom.* 50,17

ROADĂ: s.f.; vezi ROD

ROATĂ: s.f.
roată: *sg. ac.* 18,3
roatelor: *pl. gen.* 47,3

ROB: s.m.
robi: *pl. nom./ac.* rezum. cap.25; 41,10; 43,12; rezum. cap.52
rob: *sg. ac.* rezum. cap.41; 48,27
robii: *pl. nom.* 49,6, 39

ROBIE: s.f.
robie: *sg. ac.* 13,19; 15,2; 20,6; rezum. cap.21; 22,22; rezum. cap.25; 30,16; rezum. cap.31; rezum. cap.33; rezum. cap.34; 43,11; 48,7, 11, 46; 49,3; rezum. cap.50
robiei: *sg. gen./dat.* rezum. cap.15; 50,46
robiia: *sg. nom./ac.* rezum. cap.20; 29,14, 16; 31,23; rezum. cap.48; 48,47; rezum. cap.49
robiii: *sg. gen* rezum. cap.29; 29,1; 34,13; 46,27; 52,31
robia: *sg. ac.* rezum. cap.30; 32,44
robiilor: *pl. gen.* 30,10

ROBIME: s.f.
robimea: *sg. nom./ac.* 1,3; 28,4, 6; 29,20
robimea: *sg. gen./dat. (cu prep. a + toată)* 29,4, 22
robimea: *sg. dat. (cu prep. la)* 29,31

ROBIT, -Ă: adj.
robiții: *adj. antep. m. pl. nom./ac.* rezum. cap.24; rezum. cap.29
robitul: *adj. m./n. sg. ac.* rezum. cap.28; 31,18

ROD: s.n.; var. **ROADĂ:** s.f.
rodul: *s.n sg. nom./ac.* 6,19; 17,10; 21,14; 29,5; 32,19
rod: *s.n sg. ac.* 12,2; 17,8
rodurile: *s.n. pl. ac.* 12,13; 29,28
roadelor: *s.f. pl. gen.* 2,3; 7,20
roada: *s.f. sg. ac.* 2,7

RODITOR, -TOARE: adj.
roditoriu: *m. sg. nom.* 11,16; 48,11

ROȘU, ROȘIE: adj.
roșie: *f. sg. ac.* 22,14
Roșie: *f. sg. ac., în s. propr.* ***Marea Roșie*** 49,21

RUDĂ: s.f.
rudă: *sg. nom.* 16,3
ruda: *sg. ac.* 35,19

RUDENIE: s.f.
rudeniile: *pl. ac.* 1,15
rudeniile: *pl. voc.* 2,4
rudenie: *sg. ac.* 3,14; 32,7
rudeniia: *sg. ac.* 8,3
rudeniilor: *pl. dat.* 31,1
rudenii: *pl. nom.* 33,24

(a se) RUGA: v. I
să (te) rogi: *conj. prez. 2.sg.* 7,16 11,14; 14,11
(să) roagă: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.10; rezum. cap.14
rogu(-mă): *ind. prez. 1.sg.* 20,12; 37,19; 38,20
să (să) roage: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.37
(te) roagă: *imperativ 2.sg.* 42,2
(mă) rog: *ind. prez. 1.sg.* 42,4
roagă(**-te**): *imperativ 2.sg.* 42,20
rugându(**-să**): *gerunziu* rezum. cap.14
a **(să)** ruga: *inf. prez.* rezum.c ap.14; 15,5; rezum. cap.42
rugându(-Mă): *gerunziu* 15,6
(s-)au rugat: *ind. pf.c. 3.sg.* 26,19
(vă) rugați: *imperativ 2.pl.* 29,7
veți ruga: *ind. viit.I. 2.pl.* 29,12
(m-)am rugat: *ind. pf.c. 1.sg.* 32,16
roagă: *imperativ 2.sg.* 37,3
rugămu(-ne): *ind. prez. 1.pl.* 38,4

RUGĂCIUNE: s.f.
rugăciunea: *sg. nom.* rezum. cap.7; 33,20; 36,7; 37,19; 42,2
rugăciune: *sg. ac.* 7,16; 11,14
rugăciunile: *pl. nom./ac.* rezum. cap.11; rezum.cap.15; 38,26; 42,9

(a) RUGI: v. IV; (Înv. și reg.; despre animale) „a rage"
rugind: *gerunziu* 25,30
va rugi: *ind. viit.I. 3.sg.* 25,30

(a se) RUPE: v. III; var. (Înv. și reg.) **(a se) RUMPE**
rupt-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,20
rupt-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,5
(s-)au rupt: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 10,20; 52,7
rump: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.23; 23,1
rumpând: *gerunziu* 23,19
voiu rumpe: *ind. viit.I. 1.sg.* 30,8

RUPERE: s.f.; var. (Înv.) RUMPERE
rumpere: *sg. ac.* 15,3
rumperea: *sg. nom.* 30,12

(a se) RUȘINA: v. I
(să) rușinează: *ind. prez. 3.sg.* 2,26
(s-)au rușinat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,26; 6,15; 8,12; 15,9; 48,39
(te) vei rușina: *ind. viit.I. 2.sg.* 2,36; 22,22
(te-)ai rușinat: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,36
a **(te) rușina:** *inf. prez.* 3,3
rușinatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 6,15; 8,9, 12; 10,14; 50,2, 12; 51,17
a **(să) rușina:** *inf. prez.* 6,15; 8,12
rușina(-vă)-veți: *ind. viit.I. 2.pl.* 12,13
a **rușina:** *inf. prez.* rezum. cap.17
(să) vor rușina: *ind. viit.I. 3.pl.* 17,13
rușineaze(-să): *conj. prez. fără să 3.pl.* 17,18
să (mă) rușinezu: *conj. prez. 1.sg.* 17,18
rușina(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 20,11
(m-)am rușinat: *ind. pf.c. 1.sg.* 31,19

RUȘINARE: s.f.
rușinarea: *sg. ac.* 7, 19

RUȘINAT, -Ă: adj.
rușinați (foarte): *m. pl. nom.* 9,19

RUȘINE: s.f.
rușinea: *sg. nom./ac.* 3,24, 25; 6,15; 10,17; 14,21
rușine: *sg. ac.* 8,12; 13,22; 20,18
rușinii: *sg. gen.* 11,13

S

SABIE: s.f.
sabia: *sg. nom./ac.* 2,30; 12,12; 14,13; 46,10; rezum. cap.48; 48,2, 10

sabiia: *sg. nom./ac.* 4,10; 6,25; 9,16; 15,3; 18,21; 20,4; 26,23; 42,16; 46,14; 50,35
sabie: *sg. nom./ac.* 5,12, 17; 11,22; rezum. cap.14; 14,12, 15, 16, 18; 15,2, 9; 16,4; rezum. cap.19; 19,7; rezum. cap.21; 21,7, 9; 24,10; 25,29; rezum. cap.27; 27,8, 13; rezum. cap.29; 29,17, 18; 31,2; 32,36; 33,4; 34,4, 17; 38,2; 39,18; 41,2; rezum. cap.42; 42,17, 22; 43,11; rezum. cap.44; 44,12, 13, 27, 28; 49,37; 50,36, 37; 51,50
sabiei: *sg. gen./dat.* rezum. cap.15; 21,7; 25,27; 32,24
sabiii: *sg. gen* 18,21; 25,16, 31; 46,16; 50,16
sabia: *sg. voc., în sintagma* ***sabia Domnului*** 47,6

(a) **SĂDI:** v. IV
am sădit: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,21; 45,4
au sădit: *ind. pf.c. 3.sg.* 11,17
săditu(-)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 12,2
să sădesc: *conj. prez. 1.sg.* 18,9; 31,28
voiu sădi: *ind. viit.I. 1.sg.* 24,6; 32,41; 42,10
săditi: *imperativ 2.pl.* 29,5, 28
vei sădi: *ind. viit.I. 2.sg.* 31,5
sădi-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 31,5
veți sădi: *ind. viit.I. 2.pl.* 35,7

SĂDITOR, -TOARE: s.
săditorii: *s.m. pl. nom.* 31,5
săditoriul: *sg. ac.* 50,16

SĂGEATĂ: s.f.
săgeata: *sg. nom./ac.* 4,29; 6,23; 50,9
săgeată: *sg. nom.* 9,8
săgețile: *pl. ac.* 46,9; 51,11
săgeților: *pl. dat.* 50,14

SĂLAȘ: s.n.
sălașele: *pl. ac.* 22,13
sălașe: *pl. ac.* 22,14

SĂLBATIC, -Ă: adj.; var. **SĂLBATEC**
sălbateci: *m. pl. nom.* 14,6

(a) **SĂLTA:** v. I „a se bucura"
săltați: *imperativ 2.pl.* 31,7; 46,9
ați săltat: *ind. pf.c. 2.pl.* 50,11

SĂLTARE: s.f. „bucurie"
săltare: *sg. ac.* 33,9

SĂMÂNȚĂ: s.f.
sămânța: *sg. nom./ac.* 2,21; 7,15; 22,28, 30; 23,8; 29,32; 30,10; rezum. cap.31; 31,36, 37; rezum. cap.33; 33,22, 26; rezum. cap.36; 46,27; 49,10
sămânță: *sg. ac.* 31,27; 35,7, 9; 41,1

SĂNĂTATE: s.f.
sănătate: *sg. ac.* 33,6

SĂNĂTOS, -OASĂ: adj.
sănătos: *n. sg. nom.* 38,2

(a) **SĂPA:** v. I
au săpat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,13; 18,20, 22
am săpat: *ind. pf.c. 1.sg.* 13,7

SĂRAC, -Ă: adj./s.
săracilor: *s.m. sg. gen.* 2,34; 5,28; 39,10
săracului: *s.m. sg. gen./dat.* 5,28; 7,6; 22,16
săracul: *s.m. sg. ac.* 22,3
săracii: *s.m. pl. ac.* 40,7; 49,11; 52,15, 16
sâraculu: *sg. gen.* 20,13
săraci: *adj. m. pl. nom.* 5,4

SĂRAT, -Ă: adj.
sărat: *n. sg. ac.* 17,6

(a se) **SĂTURA:** v. I
săturatu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 5,7
am săturat: *ind. pf.c. 1.sg.* 31,25
(ne-)am săturat: *ind. pf.c. 1.sg.* 44,17
(să) va sătura: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,10; 50,19

(a se) **SĂVÂRȘI:** v. IV
(s-)au săvârșit: *ind. pf.c. 3.pl.* 6,29
(să) vor săvârși: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,16; 14,15; 24,10; 44,12
voiu săvârși: *ind. viit.I. 1.sg.* 27,8

SĂVÂRȘIRE: s.f.
săvârșirea: *sg. nom.* rezum. cap.4
săvârșire: *sg. ac.* 4,27; rezum. cap.5; 5,10, 18; 30,11

SÂMBĂTĂ: s.f. „ziua de odihnă la mozaici"; reprezintă echivalarea cuvântului *sabat*, „ziua a șaptea a săptămânii, în care orice activitate trebuia întreruptă, după cum însuși Dumnezeu se odihnise în această zi, după încheierea actului creației"
sâmbăta: *sg. ac.* rezum. cap.17
sâmbetei: *sg. gen.* 17,21, 22, 24, 27

SÂNGE: s.n.
sânge: *sg. nom./ac.* 2,16; 2,34; 7,6; 22,3, 17; 26,15; rezum. cap.48; 48,10
sângele: *sg. nom./ac.* 19,4; 46,10; 51,35

(a se) **SÂRGUI:** v. IV
(te) sârguiești: *ind. prez. 2.sg.* 2,33
(să) sârguiesc: *ind. prez. 3.pl.* 6,13
să (se) sârguiască: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.29
sârguind: *gerunziu* 49,30
vor sârgui: *ind. viit.I. 3.pl.* 50,4

SCAUN: s.n.
scaunul: *sg. nom./ac.* 1,15; 13,13; 17,12, 25; 22,2, 4, 30; 29,16; 33,17, 21; 36,30; 43,10; 49,38; 52,32
Scaunul: *sg. ac., în sintagma* ***Scaunul Domnului*** „Ier usalimul" 3,17
scaunului: *sg. gen.* 14,21

(a) **SCĂDEA:** v. II
vor scădea: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,24; 31,36
scăzut-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 6,29; 14,6; 15,9
va scădea: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,14; 31,36; 35,19
am scăzut: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,9
să scazi: *conj. prez. 2.sg.* 26,2

(a) **SCĂPA:** v. I
să scape: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.13; 44,14; 50,29
va scăpa: *ind. viit.I. 3.sg.* 32,4; rezum. cap.38; 42,17
vei scăpa: *ind. viit.I. 2.sg.* 34,3; 38,18, 23
au scăpat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 48,19; 50,28

SCĂPARE: s.f.
scăparea: *sg. voc., în sintagma scăparea mea* 16,19

(a) **SCHIMBA:** v. I
au schimbat: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,11; 52,33
a **schimba:** *inf. prez.* 13,23
(s-)au schimbat: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,11

SCHIMBARE: s.f.
schimbarea: *sg. ac.* 13,10

(a) **SCOBI:** v. IV
era scobită: *pasiv ind. imp. 3.sg.* 52,21

(a se) SCOATE: v. III
să **scoţu:** *conj. prez. 1.sg.* 1,8; 15,20; 42,11
am scos: *ind. pf.c. 1.sg.* 7,22; 11,4, 7; 13,7; 34,13
vor scoate: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,1
scoate: *ind. prez. 3.sg.* 10,13
a **scoate:** *inf. prez.* 14,3
au scos: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 16,14, 15; 20,3; 23,7, 8; 26,23; 38,13; 39,7; 50,25; 51,16; 52,11, 31
scoateţi: *imperativ 2.pl.* 21,12
să **scoată:** *conj. prez. 3.pl.* 27,15
(să) va scoate: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,21
să **scoţ:** *conj. prez. 1.sg.* 31,32
ai scos: *ind. pf.c. 2.sg.* 32,21
scoţându(-să): *gerunziu* rezum. cap.37
scoţindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.38
(să) vor scoate: *ind. viit.I. 3.pl.* 38,22, 23
(să) scot: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.39
(să) scoate: *ind. pez. 3.sg.* rezum. cap.39
scoţind: *gerunziu* 39,18
scos-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,10
scoţindu-: *gerunziu* rezum. cap.52

SCOS, SCOASĂ: adj.
scos: *m. sg. nom.* rezum. cap.20; rezum. cap.52

(a se) SCRIE: v. III
scris iaste: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 17,1
(să) vor scrie: *ind. viit.I. 3.pl.* 17,13; 32,44
scrie: *imperativ 2.sg.* 22,30; 30,2; 36,28
e scris: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 25,13
voiu scrii: *ind. viit.I. 1.sg.* 31,33
am scris: *ind. pf.c. 1.sg.* 32,10
era scrişi: *pasiv ind. imp. 3.pl.* 32,12
a **scrie:** *inf. prez.* rezum. cap.36
vei scrii: *ind. viit.I. 2.sg.* 36,2
au scris: *ind. pf.c. 3.sg.* 36,4, 32; 45,1; 51,60
ai scris: *ind. pf.c. 2.sg.* 36,6, 17, 29
scriiam: *ind. imp. 1.sg.* 36,18
scrisease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 36,27
sânt scrise: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 51,60

SCRIITOR: s.m.
scriitorilor: *pl. gen.* 8,8
scriitoriului: *sg. gen.* 36,10, 12, 20, 21, 23, 32; 37,14, 19
scriitoriul: *sg. nom./ac.* 36,12, 26; 52,25

(a se) SCULA: v. I
(te) scoală: *imperativ 2.sg.* 1,17
scoală(-Te/-te): *imperativ 2.sg.* 2,27; 18,2
scoale: *conj. prez. fără să 3.pl.* 2,28
sculaţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 6,4, 5; 31,6; 49,28, 31
(să) va scula: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,22; 8,4; 51,64
sculându(-mă/-Mă): *gerunziu* 7,13, 25; 11,7; 25,3; 26,5; 29,19; 35,14, 15; 44,4
sculându(-te): *gerunziu* 13,4
scoală: *imperativ 2.sg.* 13,6
sculându(-să): *gerunziu* 25,4
(nici vă) sculaţi: *imperativ prohib. 2.pl.* 25,27
(s-)au sculat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 26,17; 41,2
(să) vor scula: *ind. viit.I. 3.pl.* 37,9; 50,41
să **(ne) sculăm:** *conj. prez. 1.pl.* 49,14
să **scoale:** *conj. prez. 3.sg.* 50,32
să **(să) scoale:** *conj. prez. 3.pl.* 51,39

SCUMP, -Ă: adj./s.
(cel) scump: *s.m. sg. ac.* 15,19
scumpe: *adj. n. pl. ac.* 25,34

(a) SCUTURA: v. I
scutura-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 51,38

SEARĂ: adv.; var. (Pop.) SARĂ
sara: *adv.* 5,6; 6,4

(a se) SECA: v. I; var. (Înv. şi reg.) (a) SĂCA
(să) vor săca: *ind. viit.I. 3.pl.* 50,38
voiu săca: *ind. viit.I. 1.sg.* 51,36

(a) SECERA: v. I; var. (Înv. şi reg.) (a) SĂCERA
au săcerat: *ind. pf.c. 3.pl.* 12,13
seaceră: *ind. prez. 3.sg.* 9,22

SECERĂ: s.f.; var. (Înv. şi pop.) SECERE
seacere: *sg. ac.* 50,16

SECERIŞ: s.n.; var. (Înv. şi reg.) SĂCERIŞ
săcerişului: *sg. gen.* 5,24; 51,33
săcerişul: *sg. nom./ac.* 8,20; 40,10; 48,32
săcerişu: *sg. ac.* 40,12
săcerişului: *sg. gen.* 50,16

SECETĂ: s.f.
seacetei: *sg. gen.* 14,1
seacetă: *sg. nom./ac.* 17,6, 8; 50,38

SECURE: s.f.; var. (Pop.) SĂCURE
săcuri: *pl. ac.* 46,22

(a se) SEMĂNA: v. I; var. (Pop.) (a) SĂMĂNA
(să) samănă: *ind. prez. 3.sg.* 2,2
să **sămânaţi:** *conj. prez. 2.pl.* 4,3
sămănat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 12,13
voiu sămăna: *ind. viit.I. 1.sg.* 31,27
veţi sămăna: *ind. viit.I. 2.pl.* 35,7

SEMINŢIE: s.f.; var. (Înv.) SĂMINŢIE
sămînţiii: *sg. gen.* 33,26
semînţiii: *sg. gen.* 36,31

SEMN: s.n.; var. (Înv. şi pop.) SĂMN
sămn: *sg. nom./ac.* 4,6; 44,29; 50,2; 51,12, 27
seamnele: *pl. ac.* 10,2
seamne: *pl. ac.* 32,11, 20, 21

SETE: s.f.
seatii: *sg. gen.* 2,6
seate: *sg. ac.* 2,25; 48,18

SFAT: s.n.
sfatul: *sg. nom./ac.* 6,11; 15,17; 18,18, 23; 19,7; 23,18, 20, 22; 49,7, 20; 50,45
sfaturi: *pl. ac.* 11,19
sfatul: *sg. ac., în sintagma* ***mare cu sfatul*** 32,19
sfat: *sg. ac.* 38,15

(a) SFĂRÂMA: v. I; var. (Înv.) (a) SFĂRMA
au sfărmat: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,5; 52,17
va sfărma: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,17; 43,13
am sfărmat: *ind. pf.c. 1.sg.* 48,38
voiu sfărma: *ind. viit.I. 1.sg.* 51,21, 22, 23

SFĂRÂMARE: s.f.; var. (Înv. şi reg.) SFĂRMARE
sfărmare: *sg. nom..* 6,1
sfărâmarea: *sg. ac.* 10,19
sfărmării: *sg. gen.* 48,5

SFÂNT, -Ă: adj./s.
sfânt: *adj. m./n. sg. nom./ac./voc.* 2,3; 3,12; 25,30; 31,23
sfinte: *adj. n. pl. nom./gen.* 11,15; 23,9
sfintele: *adj. antep. n. pl. nom.* rezum. cap.27; rezum. cap.28
sfântului: *adj. antep. m. sg. gen.* 50,29
Sfântul: *s.m. sg. ac.* 51,5
sfântul: *s.m. sg. nom.* 31,40

(a se) SFÂRȘI: v. IV
sfârșitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,20
să (se) sfârșască: *conj. prez. 3.pl.* 20,18
(să) vor sfârși: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.29; 37,20; 44,27
voiu sfârși: *ind. viit.I. 1.sg.* 49,37

SFÂRȘIT: s.n.
sfârșit: *sg. ac.* 3,5; 29,11
sfârșitul: *sg. nom.* 51,13

SFEȘNIC: s.n.
sfeșnicele: *pl. ac.* 52,19

SFETNIC: s.m.
sfetnicii: *pl. ac.* 51,23, 28, 57

(a se) SFINȚI: v. IV
(s-)au sfințit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.1
am **sfințit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 1,5
sfințiți: *imperativ 2.pl.* 6,4; 17,22; 51,27, 28
sfințește: *imperativ 2.sg.* 12,3
veți **sfinți:** *ind. viit.I. 2.pl.* 17,24
să **sfințiți:** *conj. prez. 2.pl.* 17,27
voiu sfinți: *ind. viit.I. 1.sg.* 22,7

SFINȚIRE: s.f.
sfințirii: *sg. gen.* 17,12
sfințirea: *sg. ac.* 51,51

SICRIU: s.n. „chivot"
sicriiul: *sg. ac., în sintagma* ***sicriiul*** *legii Domn****ului*** 3,16

(a se) SILI: v. IV
(s-)au silit: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,30
(te) silești: *ind. prez. 2.sg.* 49,16

SILITRĂ: s.f.; var. **SILITRU:** s.n.
silitru: *sg. ac.* 2,22

SIMȚIRE: s.f.
simțirile: *pl. nom.* 4,19

SLAB, -Ă: s.
(cel) slab: *sg. ac.* 15,19

SLAVĂ: s.f.
slava: *sg. ac.* 2,11; rezum. cap.3
slavă: *sg. ac.* 13,11, 16; 48,18
slavii: *sg. gen.* 13,18; 14,21; 17,12

(a se) SLĂBĂNOGI: v. IV
(s-)au slăbănogit: *ind. pf.c. 3.pl.* 50,43

SLĂBĂNOGIT, -Ă: adj.
slăbănogite: *f. pl. ac.* 47,3

(a) SLĂBI: v. IV
au slăbit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,31
slăbit-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 6,24; 15,9; 49,24
slăbește: *ind. prez. 3.sg.* 38,4

SLĂBICIUNE: s.f.
slăbiciunea: *sg. nom.* 6,7

(a se) SLĂVI: v. IV
voiu slăvi: *ind. viit.I. 1.sg.* 30,19
(te) slăvești: *ind. prez. 2.sg.* 31,22

SLĂVIT, -Ă: adj.
slăvit: *n. sg. nom.* 48,17

SLOBOD, **-Ă:** adj.
slobozi: *m. pl. ac.* rezum. cap.34; 34,9, 10, 11, 16
slobod: *m. sg. nom./ac.* 34,14; 37,4; 38,5; rezum. cap.40

SLOBOZENIE: s.f.
slobozenie: *sg. ac., în sintagma carte de slobozenie* 3,8
slobozenie: *sg. ac.* 34,18; rezum. cap.46
slobozenia: *sg. ac.* 34,15, 17

(a se) SLOBOZI: v. IV
va slobozi: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,1
slobozisăm: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 3,8
au slobozit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 12,2; 31,11; 34,10; 38,6, 11; 39,10; 40,5
slobozit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 12,7
sloboade: *ind. prez. 3.sg.* 17,8
voiu slobozi: *ind. viit.I. 1.sg.* 27,11; 39,17
să sloboază: *conj. prez. 3.sg.* 34,9, 10
slobozise: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 34,11
sloboază: *conj. prez. fără să 3.sg.* 34,14
vei slobozi: *ind. viit.I. 2.sg.* 34,14
ați fost slobozit: *ind. m.m.c.pf.perifr. 2.pl.* 34,16
(s-)au slobozit: *ind. pf.c. 3.sg.* 40,1
slobozind: *gerunziu* rezum. cap.41
(să) va slobozi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.49
a slobozi: *inf. prez.* 50,33

SLUGĂ: s.f.
slugă: *sg. nom.* 2,14
slugile: *pl. nom./ac.* 7,25; 22,4
slujile: *pl. nom./ac.* 21,7; 22,2; 25,4; 29,19; 34,11; 35,15; 37,2; 44,4; 46,21
sluga: *sg. nom./ac.* 25,9; 33,21; 34,9, 10, 16; 43,10
slujilor: *pl. gen./dat.* 25,19; 46,26
slugilor: *pl. gen./dat.* 26,5; 37,17
slugii: *sg. gen.* 27,6; 33,22
sluga: *sg. voc., în sintagma sluga Mea* 30,10; 46,27, 28
slujii: *sg. gen.* 33,26
slujî: *pl. nom./ac.* 34,11, 16

SLUJBĂ: s.f.
slujbă: *sg. ac.* 13,7, 10
slujbă: *sg. ac.* 52,18

(a) SLUJI: v. IV
voiu sluji: *ind. viit.I. 1.sg.* 2.20
ați slujit: *ind. pf.c. 2.pl.* 5,19
veți sluji: *ind. viit.I. 2.pl.* 5,19; 16,13; 27,9, 14
au slujit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,2; 16,11; 22,9; 25,14
să slujască: *conj. prez. 3.sg./pl.* 11,10; 13,10; 27,6; 28,14; rezum. cap.31; rezum. cap.32; 44,5
a sluji: *inf. prez.* 17,4; rezum. cap.27; 27,13; 40,9; 44,18
slujește: *ind. prez. 2.sg.* 18,23
să slujiți: *conj. prez. 2.pl.* 25,6
vor sluji: *ind. viit.I. 3.pl.* 25,11; 27,7; 28,14; rezum. cap.30; 30,9
va sluji: *ind. viit.I. 3.sg.* 27,8, 11; 34,14
slujiți: *imperativ 2.pl.* 27,12, 17; 40,9

SLUJITOR: s.m.
slujitorii: *pl. nom.* 33,21, 22; 36,24
slujitorilor: *pl. gen.* 36,31

SLUJNICĂ: s.f.
slujnica: *sg. ac.* 34,9, 10, 16
slujnicele: *pl. ac.* 34,11
slujnice: *pl. nom./ac.* 34,11, 16

(a se) SMERI: v. IV
smeriți(-vă): *imperativ 2.pl.* 13,18

SMINTEALĂ: s.f.
smintealele: *pl. ac.* 4,1; 7,30

SMOCHIN: s.m.; var. (Înv.) **ZMOCHIN**
zmochinul: *sg. ac.* 5,17
zmochin: *sg. ac.* 8,13

SMOCHINĂ: s.f.; var. (Înv.) **ZMOCHINĂ**
smochine: *pl. nom./ac.* 8,13; 29,17
zmochine: *pl. ac./gen.* rezum. cap.24; 24,1, 2, 3
zmochinele: *pl. nom./ac.* 24,2, 5, 8

(a) SMULGE: v. III; var. **(a) ZMULGE**
să smulg: *conj. prez. 1.sg.* 31,28
să zmulgi: *conj. prez. 2.sg.* 1,10
voiu zmulge: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,14, 15; 22,24; 24,6; 42,10
zmulge-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,17
să zmulg: *conj. prez. 1.sg.* 18,7
(să) zmulge: *inf. prez. fără* **a** 18,14
(să) va zmulge: *ind. viit.I. 3.sg.* 31,40
zmulg: *ind. prez. 1.sg.* 45,4

SMULGERE: s.f.; var. **ZMULGERE**
zmulgere: *sg. ac.* 12, 17

SOARE: s.m.
soare: *sg. ac.* 8,2
soarele: *sg. nom./ac.* 15,9; 31,35
Soarelui: *sg. gen.* 43,13

SOARTĂ: s.f.
soartea: *sg. nom.* 13,25

(a) SOCOTI: v. IV
socotiți: *imperativ 2.pl.* 2,10; 5,1
au socotit: *ind. pf.c. 3.sg.* 23,18; 50,45
socotesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.41
nesocotind: *gerunziu* rezum. cap.8

SOL: s.m.
solilor: *pl. gen.* 27,3
sol: *sg. nom.* 49,14
solul: *sg. nom.* 51,31

SOMN: s.n.
somn: *sg. ac.* 31,26; 51,39
somnul: *sg. nom./ac.* 31,26; 51,57

(a) SOSI: v. IV
au sosit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,10

SORĂ: s.f.
sora: *sg. nom.* 3,7, 8, 10
soră: *sg. voc.* 22,18

(a) SORBI: v. IV
sorbitu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,34

SOȚ: s.m. „tovarăș"
soții: *pl. nom.* 40,7
soțiile: *pl. nom.* 52,8

SOȚIE: s.f. „tovarăș"
soțiilor: *pl. dat.* 40,9

SPAIMĂ: s.f.
spaimă/Spaimă: *sg. nom./ac.* 5,30; 6,25; 8,21; 20,3, 4; 48,43
spaimii: *sg. gen.* 48,44

(a se) SPARGE: v. III
(s-)au spart: *ind. pf.c. 3.sg.* 18,4
au spart: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.19

(a se) SPĂIMÂNTA: v. I
spăimântați(-vă): *imperativ 2.pl.* 2,12
(să) vor spăimânta: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,9, 28; 23,4; 33,9
(nici te) spăimânta: *imperativ prohib. 2.sg.* 30,10
(nu te) spăimânta: *imperativ prohib. 2.sg.* 46,27
a (să) spăimânta: *inf. prez.* 49,37

SPĂIMÂNTAT, -Ă: adj.
spăimântați: *m. pl. nom./ac.* 42,11; 46,5

(a se) SPĂLA: v. I
spală: *imperativ 2.sg.* 4,14
(te) vei spăla: *ind. viit.I. 2.sg.* 2,22

(a) SPÂNZURA: v. I
spânzurând: *gerunziu* 52,23

SPIN: s.m.
spini: *pl. ac.* 4,3; 12,13

SPOR: s.n.
sporiu: *sg. ac.* 32,5

(a) SPORI: v. IV
sporește: *ind. prez. 3.sg.* 12,1
sporesc: *ind. prez. 3.pl.* 12,2
să sporească: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.22
va spori: *ind. viit.I. 3.sg.* 22,30; 46,27
sporiți: *imperativ 2.pl.* 51,12

SPORIRE: s.f.
sporirea: *sg. ac.* rezum. cap.12

SPORNIC, -Ă: adj.
spornică: *f. sg. ac.* 2,37
spornice: *n. pl. nom.* rezum. cap.17

(a) SPUNE: v. III
spune: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.11; 23,27
spuie: *conj. prez. fără* **să** *3.sg.* 23,28
au spus: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,32
spune: *imperativ 2.sg.* 36,17
oi spune: *ind. viit.I. 1.sg.* 42,4
spusease: *ind. m.m.c.pf.3.sg.* rezum. cap.43

(a) SPURCA: v. I
au spurcat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,9; 16,18

SPURCAT, -Ă: adj.
spurcată: *f. sg. nom.* 3,1

(a) STA: v. I
să stați: *conj. prez. 2.pl.* 4,6
ați stătut: *ind. pf.c. 2.pl.* 7,10
(nu) sta: *imperativ 2.sg.* 7,16
stau: *ind. prez. 3.pl.* 10,20
au stătut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 14,6; 19,14; 46,15; 48,45
va sta: *ind. viit.I. 3.sg.* 15,1
vei sta: *ind. viit.I. 2.sg.* 15,19
stăi: *imperativ 2.sg.* 7,2; 17,19; 26,2; 48,19
am stătut: *ind. pf.c. 1.sg.* 18,20
ar fi stătut: *cond. pf. 3.pl.* 23,22
sta: *ind. imp. 3.sg./pl.* 28,5; 36,21; 44,15; 52,12
stând: *gerunziu* 35,19
stați: *imperativ 2.pl.* 6,16; 46,4; 50,29

sta: *inf. prez. fără a* 46,21
să stea: *conj. prez. 3.sg.* 49,19; 50,44
(nu) stareţi: *imperativ prohib. 2.pl.* 51,50

STATER: s.m.; var. **STATIR:** s.n. „veche monedă grecească sau macedoneană de aur ori de argint, a cărei valoare varia între 2 şi 20 de drahme"
statire: *pl. ac.* 32,9

STĂPÂN: s.m.
stăpânului: *sg. gen./dat.* 9,10; rezum. cap.12

(a) STĂPÂNI: v. IV
vor stăpâni: *ind. viit.I. 3.pl.* 30,8; 32,43
am stăpânit: *ind. pf.c. 1.sg.* 31,32
stăpâneaşte: *imperativ 2.sg.* 32,8
să stăpânească: *conj. prez. 3.sg./pl.* 34,9, 10
va stăpâni: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.43; 49,2, 33
au stăpânit: *ind. pf.c. 3.sg.* 49,1
stăpânesc: *ind. prez. 3.pl.* 50,21

STĂPÂNITOR, -TOARE: s.
stăpânitoriu: *s.m. sg. nom./ac.* rezum. cap.10; 51,46
stăpânitoarii: *s.f. sg. dat.* 13,18
stăpânitorii: *pl. ac.* 49,2

STÂLP: s.n.
stâlp: *sg. nom./ac.* 1,18; 52,21
stâlpi: *pl. nom./ac.* 27,19; rezum. cap52; 52,20, 21
stâlpii: *pl. ac.* 52,17
stâlpului: *sg. gen.* 52,22

(a se) STÂMPĂRA: v. I; vezi **(a se) ASTÂMPĂRA**

STÂRV: s.n.
stârvul: *sg. nom.* 7,33; 9,22; 34,20

STEA: s.f.
stealele: *pl. nom./ac.* rezum. cap.10; 33,22
stealelor: *pl. gen.* 31,35

STEAG: s.n.
steagul: *sg. ac.* 6,1

STEMĂ: s.f.
steama: *sg. nom.* 51,19

STERP, STEARPĂ: adj.
sterp: *m. sg. ac.* 22,30

STIBIU: s.n.; var. **ŞTIVIU** „antimoniu"; aici cu sensul: „preparat cosmetic din antimoniu şi gogoşi de ristic cu care se vopseau pleoapele şi sprâncenele"; lat. *stibium*; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în T. Stamati, *Disionăraş românesc de cuvinte tehnice şi altele greu de înţeles*, Iaşi, 1851.
ştiviiu: *sg. ac.* 4,30

(a) STINGE: v. III
să stângă: *conj. prez. 3.sg.* 4,4
(să) vor stânge: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,20
(să) va stânge: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,27
stânge: *inf. prez. fără a* 21,12

STRĂIN, -Ă: adj./s.
streini: *adj. m. pl. ac./gen./dat.* 1,16; 7,6, 9, 18; 11,10; 13,10; 16,11, 13; 19,4, 13; 22,9; 25,6, 20; 32,29; 35,15; 44,3, 5, 8, 15
streină: *adj. f. sg. voc.* 2,21
strein: *adj. m./n sg. ac./dat.* rezum. cap.5; 5,19; 19,4; 22,26
streine: *adj. f. pl. ac.* 8,19
(cei) streini: *s.m. pl. nom./ac.* 2,25; 51,51
(celor) streini: *s.m. pl. dat.* 3,13
streinilor: *s.m. pl. dat.* 5,19; 8,10
streinului: *s.m. sg. dat.* 7,6
streinii: *s.m. pl. nom.* 30,8

STRĂJER: s.m.; var. (Înv. şi pop.) **STRĂJAR**
străjari: *pl. ac.* 6,17

(a se) STRĂPUNGE: v. III
(să) vor străpunge: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,6

STRÂMB: adv.
strâmb: 7,9

STRÂMTOARE: s.f.
strâmtori: *pl. nom.* 4,31
strâmtoarea: *sg. ac.* 19,9
strâmtoare: *sg. nom.* 49,24; 50,43

(a se) STRÂNGE: v. III
(să) vor strânge: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,2; 25,33
să strângă: *conj. prez. 3.sg.* 9,22
strângeţi: *imperativ 2.pl.* 40,10

(a) STREPEZI: v. IV
au strepezit: *ind. pf.c. 3.pl.* 31,29
strepezi-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 31,30

(a se) STRICA: v. I
să strâci: *conj. prez. 2.sg.* 1,10
să strâc: *conj. prez. 1.sg.* 18,7
voiu strâca: *ind. viit.I. 1.sg.* 24,6; 42,10
(să) va strâca: *ind. viit.I. 3.sg.* 31,40
strâc: *ind. prez. 1sg.* 45,4
strâcatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 50,15
strâci: *ind. prez. 2.sg.* 51,25
au strâcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 52,14

STRICAT, -Ă: adj.
strâcate: *f. pl. nom./ac.* 4,26; 33,4
strâcaţi: *m. pl. nom.* 6,28

(a) STRIGA: v. I
strâgă: *imperatv 2.sg.* 2,2; 3,12; 22,20; 33,3
strâgaţi: *imperativ 2.pl.* 4,5; 25,34; 48,20; 50,15
vor strâga: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,11, 12; 31,6
au strâgat: *ind. pf.c. 3.pl.* 12,6
strâg: *ind. prez. 1.sg.* 20,8
strâgi: *ind. prez. 3.sg.* 30,15
strâga-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 47,2
voiu strâga: *ind. viit.I. 1.sg.* 48,31
strâgaţ: *imperativ 2.pl.* 49,3

STRIGARE: s.f.
strâgare: *sg. nom./ac.* 4,19; 48,4; 50,46
strâgări: *sg. gen.* 8,19
strâgării: *sg. gen.* 11,14; 25,36; 48,3; 51,54
strâgarea: *sg. nom./ac.* 14,2; 18,22; 20,16; 48,34; 49,21

(a) STROPI: v. IV
stropesc: *ind. prez. 3.pl.* 7,18

STROPIT, -Ă: adj.
stropită: *sg. ac.* 31,12

STRUGURE: s.m.; var. (Înv. şi pop.) **STRUGUR**
strugure: *sg. nom./ac.* 6,9; 8,13; 49,9
strugurele: *sg. ac.* rezum. cap.31
strugur: *sg. ac.* 31,29, 30
struguri: *pl. ac.* 48,33

STRUŢ: s.n.; var. **STRUTIE:** s.f. (cf. **Indice** Is)
strutii: *s.f. pl. nom.* 50,39

(a se) SUBŢIA: v. I; var. (Înv. şi pop.) **(a se) SUPŢIA**
(să) vor supţiia: *ind. viit.I. 3.pl.* 30,19

SUBŢIAT, -Ă: s.m./f.; var. (Înv. şi pop.) **SUPŢIAT, -Ă**
(cei) supţiaţi: *s.m. pl. ac.* 14,18

(a) SUFERI: v. IV
suferind: *gerunziu* 6,11
vor suferi: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,10
am suferit: *ind. pf.c. 1.sg.* 31,19
suferi: *inf. prez. fără a* 44,22
va suferi: *ind. viit.I. 3.sg.* 49,19

(a) SUFLA: v. I
au suflat: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,29

SUFLARE: s.f.
suflarea: *sg. ac.* rezum. cap.6

SUFLĂTOR: s.m.
suflătoriu: *sg. nom.* 6,29

SUFLET: s.n.
sufletului: *sg. gen./dat.* 2,24; 18,20
sufletele: *pl. nom./ac.* 2,34; 17,21; 19,7, 9; 34,21; 37,8; 42,20; 48,6; 52,30
sufletul: *sg. nom./ac.* 3,11; 4,19, 30, 31; 5,9, 29; 6,8; 9,9; 11,21; 12,7; 13,17; 14,19; 15,1, 9; 20,13; 21,7, 9; 22,25, 27; 31,12, 14, 25; 32,41; 34,20; 38,2, 16, 17, 20; 39,18; 40,14, 15; 43,6; 44,30; 45,5; 46,26; 49,37; 50,19; 51,6, 14, 45
suflet: *sg. ac.* 4,10
sufletelor: *pl. gen./dat.* 6,16; 26,19; 44,7
suflete: *pl. nom./ac.* 52,29, 30

SUGĂTOR: s.m.
sugătoriul: *sg. nom.* 44,7

(a) SUGRUMA: v. I
au sugrumat: *ind. pf.c. 3.sg.* 52,10

(a se) SUI: v. IV
au suit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,6
(să) va sui: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,16; 4,13; 48,5, 44; 49,19, 22; 50,44; 51,53
suitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,7; 51,42
(s-)au suit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,29; 9,21; 14,2; 19,5; 26,10; 32,35; 35,11; 44,21; 48,18; 50,3
suiţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 5,10; 49,31
să (ne) suim: *conj. prez. 1.pl.* 6,4, 5; 31,6
suindu(-să): *gerunziu* 17,25; 22,4
suie(-te): *imperativ 2.sg.* 22,20; 46,11
(să) suie: *ind. prez. 3.sg./pl.* 46,7, 8; 47,2; 51,21
suindu(-mă): *gerunziu* 46,8
(vă) suiţi: *imperativ 2.pl.* 49,28
(te) suie: *imperativ 2.sg.* 50,21
să (să) suie: *conj. prez. 3.sg.* 51,3, 50

SUIŞ: s.n.
suişul: *sg. ac.* 48,5

(a) SUNA: v. I
va suna: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,23; 46,22; 50,42
sună: *ind. prez. 3.pl.* 31,35
vor suna: *ind. viit.I. 3.pl.* 51,55

SUNET: s.n.
sunetul: *sg. nom./ac.* 25,31; 47,3; 48,36; 49,2
sunet: *sg. ac.* 51,55

SUPĂRARE: s.f.
supărare: *sg. ac.* 15,11

(a) SUPUNE: v. III
va supune: *ind. viit.I. 3.sg.* 27,11
supuneţi: *imperativ 2.pl.* 27,12
supusease: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* rezum.cap.34
aţi supus: *ind. pf.c. 2.pl.* 34,16

SURD, -Ă: adj.
surzi: *m. pl. nom.* rezum. cap.5

(a se) SURPA: v. I
voiu surpa: *ind. viit.I. 1.sg.* 19,7
au surpat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 20,16; 39,8; 46,15; 50,40
(s-)au surpat: *ind. pf.c. 3.pl.* 49,18
(să) va surpa: *ind. viit.I. 3.sg.* 51,58

SURPARE: s.f.
surpare: *sg. ac.* 51,58

SUS: adv.
sus: 2,34; 31,37
sus: *adv. în loc. adj.* ***de/din sus*** „de deasupra" 4,28; 20,2
sus: *adv. în loc. adj.* ***cea mai din sus*** 36,10
sus: *adv. în loc. adj.* ***celor mai din sus*** rezum. cap.52

SUSPIN: s.n.
suspinul: *sg. ac.* 45,3

(a) SUSPINA: v. I
ai suspinat: *ind. pf.c. 2.sg.* 22,23

Ş

ŞA: s.f. (la pl. cu val. de sg.) „parte a spinării din jurul regiunii lombare la om"
şalele: *pl. ac.* 31,19

ŞANŢ: s.n.
şanţul: *sg. ac.* 6,6
şanţurile: *pl. ac.* 49,27

ŞARPE: s.m.
şerpi: *pl. ac.* 8,17

ŞATRĂ: s.f.
şatra: *sg. ac.* 10,20; 37,9
şetri: *pl. ac.* 6,3

ŞCHIOP: s.m.
ştopi: *pl. nom.* 31,8

(a) ŞEDEA: v. II
să şază: *ind. prez. 3.sg.* 22,30; 33,17; 36,30
şade: *ind. prez. 3.sg.* 29,16
şedeai: *ind. imp. 2.sg.* 3,2
şedem: *ind. prez. 1.pl.* 8,14
şed: *ind. prez. 3.pl.* 13,13
şedeţi: *imperativ 2.pl.* 13,18; 49,30
am şezut: *ind. pf.c. 1.sg.* 15,17
şedeam: *ind. imp. 1.sg.* 15,17
să şezi: *conj. prez. 2.sg.* 16,8
şezând: *gerunziu* 17,25
şezi: *ind. prez. 2.sg.* 22,2, 23
şezând: *gerunziu* 22,4; 29,32
au şezut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 26,10; 37,15; 39,3; 41,17
şedea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 32,12; 36,12, 22; 38,7
şezi: *imperativ 2.sg.* 36,15; 48,18

ŞOLOVAR: s.m. (mg m.; Trans.; mai ales la pl.) „ciorap gros de lână"; (Reg. la pl. cu val. de sg.) „pantaloni strâmţi de pânză sau de lână"; aici prima atestare a cuv.; cf. MDA, unde prima atestare este la Samuelis Klein, *Dictionarium Valachico-Latinum*, editat de Gáldi László, în 1944, la Budapesta.
şolovarii: *pl. nom./ac.* rezum. cap.13; 13,4, 6, 7, 10, 11
şolovari: *pl. ac.* 13,1, 2

(a se) ŞTERGE: v. III (Bis.; eufem.) „a nimici"; (despre păcate) „a ierta"; „a uita"
să ştargă: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.10
să (să) ştargă: *conj. prez. 3.sg.* 18,23
(să) va ştearge: *ind. viit.I. 3.sg.* 20,11; 23,40; 50,5

ŞTERGERE: s.f.
şteargerea: *sg. ac.* rezum. cap.11

(a) ŞTI: v. IV
ştiu: *ind. prez. 1.sg.* 1,6; 10,23; 29,11; 48,30
au ştiut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,8; 4,22; 6,15; 8,12; 19,4
să ştii: *conj. prez. 2.sg.* 2,19; 40,14
ştii: *ind. prez. 2.sg.* 2,23; 15,14, 15; 17,16; 18,23; 33,3
vei şti: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,27
a şti: *inf. prez.* 9,24
ştim: *ind. prez. 1.pl.* 13,12
ştiia: *ind. imp. 3.pl.* 14,18; 44,3
vor şti: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,21; 44,28
să ştiţi: *conj. prez. 2.pl.* 26,15; 44,29
să ştie: *conj. prez. 3.sg.* 36,19; 38,24
ştiind: *gerunziu* 40,15; 41,4; 42,19, 22; 44,15
veţi şti: *ind. viit.I. 2.pl.* 42,19, 22
ştiţi: *ind. prez. 2.pl.* 48,17
ştiiai: *ind. imp. 2.sg.* 50,24
neştiind: *gerunziu* 5,4

ŞTIINŢĂ: s.f.
ştiinţa: *sg. ac.* 3,15
ştiinţă: *sg. ac.* 10,14; 51,17

ŞTIVIU: s.n.; vezi STIBIU

ŞUGUBĂŢ: s.m. (Înv.) „periculos"
(cei) şugubeţi: *pl. ac.* 50,39

(a) ŞUIERA: v. I
va şuiera: *ind. viit.I. 3.sg.* 19,8; 49,17; 50,13

ŞUIERARE: s.f.
şuierare: *sg. nom./ac.* 18,16; 19,8; 25,9, 18; 29,18; 51,37

T

TAINĂ: s.f.
tainã: *sg. ac., în loc. adv.* ***în tainã*** „pe ascuns" „secret" 37,16; rezum. cap.38; 38,16

TALPĂ: s.f.
tălpile: *pl. nom.* 13,22

TARE: adj./s./adv.
(cel) tare: *s.m. sg. nom.* 9,23; 46,6, 12, 15
(un) tare: *s.m. sg. ac.* 14,9
(celor) tari: *s.m. pl. gen.* 15,21; 48,41; 49,22
(cei) tari: *s.m. pl. nom./ac.* 46,5, 9; 51,30, 56, 57
(cea) tare: *s.f. sg. nom.* 48,1
tarii: *s.m. pl. ac.* 50,27, 36
tare: *adv.* 4,5
tari: *adj. m./n. pl. nom./ac.* 5,16; 33,3; 41,16; 48,14
tare: *adj. m./f./n. sg. nom./ac./gen.* 11,16; 15,20; 20,11; 21,5; rezum. cap.33; 50,9, 34; 50,44; 51,56
(mai) tare: *adj. m. sg. nom.* 20,7

TATĂ: s.m.; var. (Înv. şi pop.) **TĂTÂNE**
Tată: *sg. nom./ac.* 3,19; 31,9
tatăl: *sg. nom./ac.* 2,27; 3,4; 16,7; 35,6, 10
tată-tău: *sg. nom.* 22,15
tatălui: *sg. gen.* 35,8, 18
tătâni-tău: *sg. gen.* 12,6
tătâne-mieu: *sg. dat.* 20,15
tătâni-său: *sg. gen.* rezum.c ap.35; 35,14, 16

TAUR: s.m.
taurii: *pl. ac.* 50,11

(a) TĂBĂRÎ: v. IV
tăbări-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 15,20
tăbărâia: *ind. imp. 3.pl.* 34,1
tăbărea: *ind. imp. 3.sg.* 34,7
vor tăbărî: *ind. viit.I. 3.pl.* 37,7
tăbăreaşte: *ind. prez. 3.sg.* 37,9
să tăbărască: *conj. prez. 3.pl.* 41,12
tăbărâţi(-): *imperativ 2.pl.* 50,14

(a) TĂCEA: v. II
tacă: *conj. prez. fără să 3.pl.* 14,17
taci: *imperativ 2.sg.* 47,6
voiu tăcea: *ind. viit.I. 1.sg.* 4,19
să tăcem: *conj. prez. 1.pl.* 8,14
a tăcea: *inf. prez.* 8,14
au tăcut: *ind. pf.c. 3.pl.* 25,37
tăcut-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 47,5
tăcând: *gerunziu* 48,2
vei tăcea: *ind. viit.I. 2.sg.* 48,2
vor tăcea: *ind. viit.I. 3.pl.* 49,26
să tăceţi: *conj. prez. 2.pl.* 51,6

(a) TĂGĂDUI: v. IV
tăgăduit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,12
a tăgădui: *inf. prez.* 38,5

(a se) TĂIA: v. I
taie: *ind. prez. 3.pl.* 10,3
să taie: *conj. prez. 3.sg.* 33,18
tăiaţi: *imperativ 2.pl.* 6,6
au tăiat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 34,18; 36,23, 24; 48,15
ar tăia: *cond. prez. 3.pl.* 46,22
tăiat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 46,23
vei tăia: *ind. viit.I. 2.sg.* 47,5
tăiatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,25
tăiaţi-vă: *imperativ 2.pl., în loc. v.* ***tăiaţi-vă împrejur*** 4,4
(să) vor tăia: *ind. viit.I. 3.pl., în loc. v.* ***să vor tăia împregiur*** rezum. cap.4
e netăiată: *pasiv ind. prez. 3.sg., în loc. v.* **e netăiată împrejur** 9,26

TĂIAT, -Ă: adj.
tăiat: *n. sg. ac., în loc. adj.* ***tăiat împrejuru*** 9,25
tăiate: *f. pl. ac.* 38,12; 41,5
tăiaţi: *m. pl. ac.* 46,5

TĂIERE: s.f.; var. (Înv.) **TĂIARE**
tăiarea: *sg. ac.* rezum. cap.26
tăierii: *sg. gen.* 51,13

(a se) TĂINUI: v. IV
(nu) tăinui: *imperativ prohib. 2.sg.* 38,25
voiu tăinui: *ind. viit.I. 1.sg.* 42,4

(să) tăinui: *inf. prez. fără a* 49,10
să tăinuiți: *conj. prez. 2.pl.* 50,2

TĂMÂIE: s.f.
tămâie: *sg. ac.* 6,20; 17,26; 41,5

TĂRIE: s.f.
tărie: *sg. ac.* rezum. cap.1; 10,6; rezum. cap.15
tăria: *sg.nom./ac.* 9,23; 17,3; 23,10; 32,17; 51,15
tăria: *sg. voc., în sintagma tăria mea* 16,19
tării: *pl. nom./ac.* 32,24; 51,30; 52,4
tăriile: *pl. ac.* 48,7, 18, 41
tăriia: *sg. ac.* 49,35

TĂTÂNE: s.m.; vezi TATĂ

TÂLHAR: s.m.; var. (Înv.) TÂLHARIU
tâlhariul: *sg. nom./ac.* 3,2; 4,7; 48,32; 51,56
tâlharilor: *pl. dat.* 7,11
tâlhari: *pl. nom./ac.* 18,22; 51,48

TÂMPINĂ: s.f.; var. (Înv.) TÂMPĂNĂ
tâmpenele: *pl. ac.* 31,4

TÂNĂR, -Ă: s.m./f.
(cel) tânăr: *s.m. sg. ac.* 51,22
(celor) tineri: *s.m. pl. gen.* 6,11
(cei) tineri: *s.m. pl. ac.* 9,21
tinerii: *s.m. pl. nom.* 11,22; 18,21; 31,13; 48,15; 49,26; 50,30
tinărului: *s.m. sg. gen.* 15,8
tinerilor: *s.m. pl. dat.* 51,3

(a se) TÂNGUI: v. IV
(să) tânguiaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.4
tângui(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,28
a **tângui:** *inf. prez.* rezum. cap.6
(să) tânguiesc: *ind. prez. 3.pl.* 48,31

TÂNGUIRE: s.f.
tânguirile: *pl. nom.* 3,21
tânguire: *sg. ac.* 7,29; 9,10, 19; 31,15
tânguirea: *sg. nom./ac.* 9,18, 20; rezum. cap.18

TÂNGUITOARE: s.f. „bocitoare"
tânguitoare: *sg. ac.* 9,17

TÂRG: s.n.
târgurile: *pl. ac.* 11,6

TÂRNAȚ: s.n. „intrare", „pridvor"
târnațul: *sg. ac., în sintagma târnațul temniții* 39,14

TÂRSÂNĂ: s.f. (Înv.) „țesătură aspră din păr de capră, purtată de asceți sau de călugări direct pe piele"; „țesătură groasă (ca pânza de sac)"
târsâne: *pl. ac.* 4,8
târsână: *sg. ac.* 6,26
târsină: *sg. nom.* 48,37
târsine: *pl. ac.* 49,3

TÂRZIU, -IE: adj.
târziu: *n. sg. nom.* 2,31
târzie: *f. sg. nom./ac.* 3,3; 5,24

TEACĂ: s.f.
teaca: *sg. ac.* 47,6

TEASC: s.n.
teascuri: *pl. ac.* 48,33

(a se) TEME: v. III
(te) temi: *ind. prez. 2.sg.* 1,8
a **(te) teame:** *inf. prez.* 1,17
(s-)au temut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,8; 26,19, 21; 36,24; 44,10
(vă) veți teame: *ind. viit.I. 2.pl.* 5,22
să **(ne) teamem:** *conj. prez. 1.pl.* 5,24
a **(să) teame:** *inf. prez.* rezum. cap.10
să **(vă) teameți:** *conj. prez. 2.pl.* 10,2
(să) **tem:** *ind. prez. 3.pl.* 10,2
(nu vă) teameți: *imperativ prohib. 2.pl.* 10,5
(să) va teame: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,7; 17,8
(nu te) teame: *imperativ prohib. 2.sg.* 30,10; 46,27
să (să) teamă: *conj. prez. 3.pl.* 32,39
să **(vă) teameți:** *conj. prez. 2.pl.* 40,9; 42,11; 51,46
temându(-să): *gerunziu* rezum. cap.41
(să) temea: *ind. imp. 3.pl.* 41,18
să **(te) temi:** *conj. prez. 2.sg.* 46,28
(să) **vor** teame: *ind. viit.I. 3.pl.* 50,36

TEMEI: s.n.
temeiuri: *pl. ac.* 27,19
temeiu: *sg. ac.* 51,26

TEMELIE: s.f.
temeliile: *pl. nom./ac.* 31,37; 50,15; 52,17, 20

TEMNIȚĂ: s.f.
temniță: *sg. ac.* rezum. cap.20; 20,2, 3; 29,26; rezum. cap.36; rezum. cap.37; 37,14; rezum. cap.52; 52,33
temnițiI: *sg. gen.* rezum. cap.32; 32,2, 8, 12; 33,1; rezum. cap.37; 37,4, 15, 17, 20; rezum. cap.38; 38,6, 13, 28; rezum. cap.39; 39,14, 15; 52,11, 31

TICĂLOȘIE: s.f.
ticăloșie: *sg. nom.* rezum. cap.6

TIGAIE: s.f.
tigăile: *pl. ac.* 52,18

TIMPURIU, -IE: adj.
timpurie: *f. sg. ac.* 5,24

TINĂ: s.f.
tină: *sg. nom./ac.* 18,4; 38,6

TINEREȚE: s.f.
tinereațele: *pl. ac.* 2,2; 3,24, 25; 22,21; 48,11
tinereațelor: *pl. gen.* 31,19

TINOS, -OASĂ: adj.
tinos: *sg. ac.* rezum. cap.38

TIPSIE: s.f.
tipsiile: *pl. ac.* 52,19

TIRAN, -Ă: adj.
tirani: *m. pl. nom.* 50,42

TOCMAI: adv.; var. (Reg.) TOGMA
togma: 10,19; 39,10

TOCMEALĂ: s.f.; var. (Reg.) TOGMEALĂ
togmelele: *pl. ac.* 32,11

(a se) TOCMI: v. IV; var. (Reg.) a se TOGMI
(să) va **togmi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 25,30
va **togmi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 43,10

TOIAG: s.n.
toiagul: *sg. nom.* 10,16; 48,17

TOLBĂ: s.f.; var. (Înv.) **TULBĂ**
tulba: *sg. nom.* 5,16
tulbele: *pl. ac.* 51,11

(a) TRAGE: v. III
au tras: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,24; 34,11; 38,13
tras-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 14,6
am tras: *ind. pf.c. 1.sg.* 31,3
voiu trage: *ind. viit.I. 1.sg.* 49,16
vor trage: *ind. viit.I. 3.pl.* 50,45

(a) TRĂI: v. IV
va trăi: *ind. viit.I. 3.sg.* 21,9; 38,2
veţi trăi: *ind. viit.I. 2.pl.* 27,12
să trăiţi: *conj. prez. 2.pl.* 27,17; 35,7
a trăi: *inf. prez.* 49,11

TRÂMBIŢĂ: s.f.
trâmbiţa: *sg. ac.* 4,5; 6,1
trâmbiţii: *sg. gen.* 6,17
trâmbiţă: *sg. ac.* 42,14

TRÂNDOS, -OASĂ: adj. „trândav"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemţesc...*, Buda, 1825.
trândoşi: *m. pl. nom.* 4,22

(a) TREBUI: v. IV; var. (Reg.) **(a) TRĂBUI**
trebuie: *ind. prez. impers.* rezum. cap.9; rezum. cap.10; 36,16
trăbuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 50,25

(a) TRECE: v. III
au trecut *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,6, 8; rezum. cap.3; 5,28; 9,10; 29,4; 34,18, 19; 38,19; 39,9; 48,32; 50,6
treaceţi: *imperativ 2.pl.* 2,10
va treace: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,22; 18,16; 19,8; 49,17; 50,13
vor treace: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,22; 6,12; 22,8; 33,13
trecut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,20
treace: *ind. prez. 3.sg.* 9,10
să treacă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 9,12; 41,10; 43,3; 51,43
trec: *ind. prez. 3.pl.* 22,20; 34,18
trecuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 29,1
a treace: *inf. prez.* 29,7, 14
trecea: *ind. imp. 3.pl.* 40,1

TRECERE: s.f.
treacerea: *sg. ac.* 24,5

TRECUT, -Ă: adj.
trecuţi: *m. pl. gen.* rezum. cap.52

(a) TREMURA: v. I
au tremurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,1

TRESTIE: s.f.
trestiia: *sg. ac.* 6,20

TRETIN, -Ă: adj.
tretină: *f. sg. nom.* 48,34

(a) TREZI: v. IV; var. (Înv. şi reg.) **(a)** TREZVI
au trezvit: *ind. pf.c. 3.sg.* 31,26

TRIMIS, -Ă: s.m./f.
trimişilor: *s.m. pl. dat.* rezum. cap.21

(a se) TRIMITE: v. III; var. (Înv.) **(a) TREMITE**
trimis fiind: *pasiv gerunziu* rezum.cap.1
voiu trimite: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,7; 9,16; 16,16; 22,26; 24,10; 25,9, 15, 16, 27; 28,16; 29,17; 43,10; 48,12; 49,37; 51,2
au trimis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,9; 14,3; 20,2; 21,1; 25,4, 17; 26,12, 22; 28,9, 15; 29,1, 3, 28; 36,14, 21; 37,3, 6, 14; 38,14; 39,13, 14; 40,14; 42,21; 43,2
tremiteţi: *imperativ 2.pl.* 2,10; 9,17
am trimis: *ind. pf.c. 1.sg.* 7,25; 14,14, 15; 23,38; 24,5; 26,5; 29,9, 19, 20, 31; 35,15; 44,4
trimiţindu-: *gerunziu* 7,25; 38,9; 44,4
voiu tremite: *ind. viit.I. 1.sg.* 8,17
să trimitem: *conj. prez. 1.pl.* 11,19
trimis-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 15,8
trimisease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 19,14; 37,4; 38,7; 43,1
(să) trimită: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.20; rezum. cap.38
trimiteam: *ind. imp. 1sg.* 23,21
trimiseasem: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 23,32
trimiţând: *gerunziu* 25,4; 29,19; 37,16
au tremis: *ind. pf.c. 3.sg.* 26,15; 42,5
trimite: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.27; rezum. cap.36
vei trimite: *ind. viit.I. 2.sg.* 27,3
am tremis: *ind. pf.c. 1.sg.* 27,15
ai trimis: *ind. pf.c. 2.sg.* 29,25; 37,17
să trimiţi: *conj. prez. 2.sg.* 29,26
trimite: *imperativ 2.sg.* 29,31
trimiţându-: *gerunziu* 35,15
(nu) trimite: *imperativ prohib. 2.sg.* 37,19
(să) trimit: *ind. prez. 3.pl.* 40,10
trimitem: *ind. prez. 1.pl.* 42,6
aţi trimis: *ind. pf.c. 2.pl.* 42,9, 20
(s-)au trimis: *ind. pf.c. 3.sg.* 49,14

TRUFIE: s.f.
trufiia: *sg. nom./ac.* 48,29; 49,16

TRUP: s.n.
trupurile: *pl. nom./ac.* 11,15; 19,7; 41,9
trupul: *sg. gen./dat. (cu prep. **a + tot**)* 12,12; 32,27
trupul: *sg. nom./ac.* 16,4; 17,5; 19,9; 25,31; 26,23; 36,30; 51,35
trupurilor: *pl. gen., în sintagma **Valea trupurilor şi a cenuşii*** 31,40
trupuri: *pl. ac.* 33,5

(a se) TULBURA: v. I; var. (În v.) **(a se) TURBURA**
(s-)au turburat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,19, 24; 31,20; 48,1, 13; 51,32
turbur**atu(-s)-au:** *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 14,4; 15,9; 46,24; 48,1, 20; 49,23; 50,2
(te) vei turbura: *ind. viit.I. 2.sg.* 22,22
(să) **vor** turbura: *ind. viit.I. 3.pl.* 25,16; 33,9
turbur**atu(-m)-am:** *ind. pf.c. 1.sg.* 31,19
turbură: *ind. prez. 3.sg.* 31,35
(să) va turbura: *ind. viit.I. 3.sg.* 48,13; 51,29, 47
turburatu**(-ne)-am:** *ind. pf.c. 1.pl.* 51,51

TULBURARE: s.f.; var. (Înv.) **TURBURARE**
turbur**are:** *sg. ac.* 14,19

TULBURAT, -Ă: adj.; var. (Înv.) **TURBURAT, -Ă**
turbur**aţi:** *m. pl. nom.* 14,3
turbur**at:** *m. sg. nom.* 17,16

TULBURE: adj.; var. (În v.) **TURBURE**
turbur**e:** *f. sg. ac.* 2,18

TUNS, -Ă: adj./s.
(cei) tunşi: *s.m. pl. ac.* 9,26
(celor) tunşi: *s.m. pl. dat.*25,23
tunşi: *adj. m. pl. nom.* 49,32

TURMĂ: s.f.
turmele: *pl. nom./ac.* 3,24; 6,3; 33,12, 13; 49,29
turma: *sg. nom./ac.* 5,17; 10,21; 13,17, 20; rezum. cap.23; 23,1, 2; 31,10; 51,23
turmă: *sg. nom./ac.* 12,3; 50,6, 17

turmei: *sg. gen.* rezum. cap.23; 23,3; 25,34, 35, 36; 49,20; 50,8, 45
turmelor: *pl. gen.* 31,12, 24

TURN: s.n.
turnul: *sg. ac.* 31,38

TURTĂ: s.f.
turtă: *sg. nom.* rezum. cap.37; 37,20

TURTUREA: s.f.; var. (Reg.) **TURTURE:** s.m.
turturele: *sg. nom.* 8,7

Ţ

ŢARĂ: s.f.
ţara: *sg. nom./ac.* rezum. cap.4; rezum. cap.27
ţară: *sg. ac.* 6,20; 8,19
ţările: *pl. ac.* 27,6; 40,11
ţări: *pl. ac.* 40,7, 13

ŢARINĂ: s.f.
ţarinelor: *pl. gen.* 4,17
ţarinile: *pl. nom.* 6,12; 23,3
ţarina: *sg. ac.* 26,18; rezum. cap.32; 32,7, 8, 9, 25
ţarinele: *pl. nom.* 32,15, 43, 44
ţarină: *sg. ac.* 35,9; 41,8

ŢICONIE: s.f. (cf. lat. *cicōnia, -ae* „cocostârc"); cuvântul nu e înregistrat în MDA
ţiconia: *sg. nom.* 8,7

(a) ŢINE: v. III
ţâne: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.11
ţiind: *gerunziu* 2,8; 46,9
ţinea: *inf. prez. fără* **a** 2,13
a ţinea: *inf. prez.* rezum. cap.11
ţinea: *ind. imp. 3.sg./pl.* rezum. cap.25; rezum. cap.35
(să) ţinea: *ind. imp. 3.pl.* rezum. cap.30
a (să) ţinea: *inf. prez.* rezum. cap.32
au ţinut: *ind. pf.c. 3.pl.* 34,18; 49,24
(să) ţine: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.37
să ţie: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.38
ţineţi: *ind. prez. 2.pl.* 40,10
ţine: *ind. prez. 3.sg.* 50,16
ţin: *ind. prez. 3.pl.* 50,33

ŢINUT: s.n.
ţânutului: *sg. gen.* 7,20
ţânutul: *sg. ac.* 31,40
ţânuturile: *pl. ac.* 44,9
ţinutul: *sg. gen. (cu prep.* ***a + tot****)* 12,4
ţinuturilor: *pl. gen.* 47,7
ţinuturile: *pl. ac.* 51,4

(a) ŢIUI: v. IV
vor ţiui: *ind. viit.I. 3.pl.* 19,3

U

(a se) UCIDE: v. III
a ucide: *inf. prez.* 7,9; 26,21; 38,26
(să) vor ucide: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.9
au ucis: *ind. pf.c. 3.sg.* 20,17; 39,6; 41,7; 52,10
voiu ucide: *ind. viit.I. 1.sg.* 25,9; 38,16
să (să) ucigă: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.26; 38,4
veţi ucide: *ind. viit.I. 2.pl.* 26,15
am ucis: *ind. pf.c. 1.sg.* 33,5
vei ucide: *ind. viit.I. 2.sg.* 38,15
vom ucide: *ind. viit.I. 1.pl.* 38,25
să ucigă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 40,15; 43,3
ucide: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.41
ucisease: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 41,4
să ucizi: *conj. prez. 2.sg.* 41,8
ucide: *imperativ 2.sg.* 50,21
ucigându(-să): *gerunziu* rezum. cap.52

UCIDERE: s.f.
uciderii: *sg. gen., în sintagma* ***Valea uciderii*** 7,32; 19,6
uciderii: *sg. gen.* rezum.cap.12; 12,3; 19,6; 46,21
ucidere: *sg. ac.* 15,3; 48,15; 50,27

UCIGĂTOR, -TOARE: adj.
ucigătoriu: *m. sg. ac./gen.* 22,7; 50,9

UCIS, -Ă: s.m./f.
(cei) uciși: *s.m. pl. nom./ac.* 4,31; 14,18; 41,9; 51,49
ucișii: *s.m. pl. nom./ac.* 9,1; 25,33; 51,47

(a se) UITA: v. I
(să) va uita: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,32
(s-)au uitat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,32; 18,15; 23,27; 46,5; 47,3
uitatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,21; 50,6
uitatu(-m)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 4, 23, 25
(vă) uitați: *imperativ 2.pl.* 5,1
(te-)ai uitat: *ind. pf.c. 2.sg.* 13,25
să (ne) uităm: *conj. prez. 1.pl.* 18,18
să (se) uite: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.23; 23,27
au uitat: *ind. pf.c. 3.pl.* 30,14
ați uitat: *ind. pf.c. 2.pl.* 44,9
neuitându(-să): *gerunziu* rezum. cap.2

UITARE: s.f.
uitarea: *sg. ac.* 23,40
uitare: *sg. ac.* 50,5

ULIŢĂ: s.f.
uliţele: *pl. ac.* 5,1; 7,17, 34; 44,6, 17; 48,38; 49,26; 50,30
uliţă: *sg. ac.* 9,21

(a) UMILI: v. IV
ai umilit: *ind. pf.c. 2.sg.* 15,17

(a) UMBLA: v. I; var. (În v. și reg.) **(a) ÎMBLA**
au umblat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,5, 6; 8,2; 9,13; 32,23; 44, 10
am umblat: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,23
vor umbla: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,17
umblați: *imperativ 2.pl.* 6,16; 7,23
vom umbla: *ind. viit.I. 1.pl.* 6,16
să umblați: *conj. prez. 2.pl.* 6,25; 26,4
umblând: *gerunziu* 6,28; 50,4
veți umbla: *ind. viit.I. 2.pl.* 7,6
umblă: *ind. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.9; 13,10; 16,12; 23,17
va umbla: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,4
a umbla: *inf. prez.* 10,5
să umble: *conj. prez. 3.sg.* 10,23; 18,15
ai umblat: *ind. pf.c. 2.sg.* 31,21
umbla: *ind. imp. 3.sg.* 37,4
ați umblat: *ind. pf.c. 2.pl.* 44,23
voiu îmbla: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,25

UMBRAR: s.n.
umbrariul: *sg. ac.* 25,38

UMBRĂ: s.f.
umbra: *sg. ac.* 2,6; 13,16; 48,45
umbrele: *pl. nom.* 6,4

UMBROS, -OASĂ: adj.
umbros: *m./n. sg. ac.* 2,20; 3,6, 13
umbroși: *m. pl. ac.* 17,2

UMED, **-Ă:** adj. (aici) „beat" (cf. lat. *madidus* „umed", „îmbibat"; fig. „beat"
umed: *m. sg. ac.* 23,9

UMEZEALĂ: s.f.
umezală: *sg. ac.* 17,8

(a se) **UMFLA:** v. I
(să) umflă: *ind. prez. 3.pl.* 46,7
(să) vor unfla: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,22

(a se) **UMPLE:** v. III; var. (Înv. și pop.) (a se) **UMPLEA:** v. II; (a se) **ÎMPLE**
(să) va **umplea:** *ind. viit.I. 3.sg.* 13,12; 31,14
voiu umplea: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,13; 51,14
au umplut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 16,18; 19,4; 41,9; 46,12
(s-)au umplut *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 23,10; 42,7; 51,5
umplu: *ind. prez. 1.sg.* 23,24
va **umplea:** *ind. viit.I. 3.sg.* 30,24
să umple: *conj. prez. 3.pl.* 33,5
(să) vor umplea: *ind. viit.I. 3.pl.* 34,14; 50,10
umpleți: *imperativ 2.pl.* 51,11
împlutu(-)au: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,34

UNCHI: s.m.
unchiu-său: *sg. ac.* rezum. cap.32
unchiul: *sg. nom.* 32,7
unchiului: *sg. gen.* 32,8, 12
unchiu-mieu: *sg. gen.* 32,9

UNGHEȚ: s.n.
unghețu: *sg. ac.* 51,26

UNGHI: s.n.
unghiului: *sg. gen.* 31,38
unghiul: *sg. ac.* 31,40

UNGHIE: s.f.
unghe: *sg. ac.* 17,1

UNTDELEMN: s.n.
untdelemn: *sg. ac.* 31,12; 41,8
untul-de-lemn: *sg. ac.* 40,10

URÂCIUNE: s.f.; var. (Înv. și reg.) **URĂCIUNE**
urăciune: *sg. ac.* 2,7; 6,15; 8,12
urăciunile: *pl. ac.* 7,10; 13,27; 16,18; 44,22
urăciunea: *sg. ac.* 32,35
urăciunii: *sg. gen.* 44,4

URCIOR: s.n.
urcioarele: *pl. ac.* 52,19

URECHE: s.f.
urechile: *pl. nom./ac.* 2,2; 6,10; 9,20; 19,3; 25,4; 26,11, 15; 28,7; 29,29; 36,13, 15
urechi: *pl. ac.* 5,21; 13,15
ureachea: *sg. ac.* 7,24, 26; 11,8; 17,23; 34,14; 35,15; 44,5

URGIE: s.f.
urgiia: *sg. nom./ac.* 4,4; 7,20; 10,10; 21,12; 32,31, 37; 33,5; 42,18; 44,6
urgiii: *sg. gen.* 7,29; 18,23; 30,24
urgia: *sg. nom./ac.* 10,25; 18,20; rezum. cap.21
urgie: *sg. nom./ac.* 21,5; 36,7
urgii: *sg. gen.* 23,19

(a) URGISI: v. IV
urgisească: *ind. prez. 3.sg.* 3,20
ai urgisit: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,20
au urgisit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,30; rezum. cap.6; 33,8, 24

URGISIRE: s.f.
urgisirea: *sg. ac.* rezum. cap.19

(a) URÎ: v. IV
am urât: *ind. pf.c. 1.sg.* 12,8; 44,4
au urât: *ind. pf.c. 3.pl.* 14,19

(a) URLA: v. I
vor urla: *ind. viit.I. 3.pl.* 47,2
urlați: *imperativ 2.pl.* 48,20; 51,8
va urla: *ind. viit.I. 3.sg.* 48,31
urlă: *ind. prez. 3.sg.* 49,3

URLARE: s.f.
urlarea: *sg. nom.* 46,12

URLAT: s.n. „urlare"; (Rar) „urlet"
urlatul: *sg. nom./ac.* 25,36; 48,5

(a) URMA: v. I
ai urmat: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,2
au urmat: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,8; rezum. cap.28
urmează: *ind. prez. 3.pl.* 8,10
urmând: *gerunziu* rezum. cap.11; rezum. cap.33; rezum. cap.37
vei urma: *ind. viit.I. 2.sg.* 12,5
urmându-: *gerunziu* 17,16
vor urma: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.18
să urmați: *conj. prez. 2.pl.* 35,15
va **urma:** *ind. viit.I. 3.sg.* 48,2

URMĂ: s.f.
urmă: *sg. ac., în loc. adv. cea de pre urmă* „la sfârșit" 5,31; 17,11
urmă: *sg. ac., în loc. s./adj. ceale/celor mai de pre urmă* 12,4; 23,20; 30,24; 31,17; 48,47; 49,39
urmă: *sg. ac., în loc. adv.* ***mai pre urmă*** „mai târziu" rezum. cap.48; rezum. cap.49; 50,12, 17
urma: *sg. ac.* 30,17; 33,6

URMĂTOR: s.m. „urmaș la domnie" „succesor"
următorilor: *pl. dat.* rezum. cap.27

URȘINIC: s.n. (Înv.) „țesătură scumpă"; „catifea"; „purpură"
urșinic: *sg. nom.* 10,9

(a se) **USCA:** v. I
(să) va usca: *ind. viit.I. 3.sg.* 12,4
uscatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,10
uscându(-să): *gerunziu* 50,12

UȘĂ: s.f.
ușa: *sg. ac.* 32,8; 36,10; 37,20
ușii: *sg. gen.* 35,4
ușe: *sg. ac.* 38,14
uși: *pl. ac.* 49,31

UȘOR, UȘOARĂ: adj.
ușor: *m. sg. voc., în sintagma* ***alergătoriu ușor*** 2,23

(a) **UȘURA:** v. I
va **ușura:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.48

V

VAD: s.n.
vadurile: *pl. nom.* 51,32

VADRĂ: s.f.
veadrele: *pl. ac.* 52,

VAI: interj.
vai 22,18; 34,5; 48,1

VAIET: s.n.
vaie**tile:** *pl. nom.* 3,21
vaie**tul:** *sg. ac.* 20,16

VAL: s.n.
valurile: *pl. nom.* 5,22; 31,35; 46,7, 8; 51,55
valul: *sg. ac., în sintagma valul cărții* (cf. lat. *volumine libri*; *volumen* „sul de foi", „carte", „volum" 36,2, 4, 6
valurilor: *pl. gen.* 51,42

VALE: s.f.
valea: *sg. nom./ac.* 49,4
Valea: *sg. nom., în sintagmele* ***Valea fiiului Ennon/Valea uciderii/ Valea fiilor Ennon/Valea trupurilor și a cenușii*** rezum. cap. 7; 7,31, 32; 19,2,6; 31,40; 32,35
văi: *pl. ac.* 2,23
văliі: *sg. gen.* 21,13
văliilor: *pl. gen.* 47,5
văile: *pl. nom.* 48,8
văli: *pl. ac.* 49,4

VARĂ: s.f.
vara: *sg. nom.* 8,20

VARGĂ: s.f.
vargă: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,11
varga: *sg. nom.* 48,17

VAS: s.n.; „vas"; „bagaje"
vasele: *pl. nom./ac.* 14,3; 21,4; 27,16, 18, 21; 28,3, 6; 40,10; 48,12; 49,29; 50,25; rezum. cap.52; 52,18
vasul: *sg. nom.* 18,4; 19,11
vas: *sg. nom./ac.* 18,4; 22,28; 32,14; 48,11, 38; 51,34
vase: *pl. nom./ac.* 25,34; rezum. cap.27; 27,19; rezum. cap.28; 51,20
vase: *pl. ac.* 46,19, *în sintagma vase de* ***mutare*** (cf. lat. *vasa transmigrationis*; *vās, vāsis* „vas"; pl. *vāsa, -ōrum* „bagaje")
vaselor: *pl. dat.* 52,20

VASILISC: s.m. „reptilă fabuloasă căreia i se atribuia puterea de a ucide cu privirea"
vasilișchi: *pl. ac.* 8,17

(a) VĂDI: v. IV
vădi(-)va: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,19

VĂDUVĂ: s.f.
văduvei: *sg. gen.* 5,28; 7,6
văduvele: *pl. nom.* 15,8; 49,11
văduve: *pl. nom.* 18,21
văduva: *sg. ac.* 22,3

(a) VĂDUVI: v. IV
au fost văduvit: *pasiv ind. pf.c. 3.sg.* 51,5

(a se) VĂITA: v. IV
(vă) văietați: *ind. prez. 2.pl.* 4,8
văie**tați(-vă):** *imperativ 2.pl.* 25,34
(s-)au văie**tat:** *ind. pf.c. 3.sg.* 48,39

VĂPAIE: s.f.
văpaie: *sg. nom.* 48,45

(a se) VĂRSA: v. I
var**să:** *ind. prez. 3.sg.* 6,11
(să) var**să:** *ind. prez. 3.sg.* 47,2
vărsați: *imperativ 2.pl.* 6,6
veți vărsa: *ind. viit.I. 2.pl.* 7,6
au vărsat: *ind. pf.c. 3.sg.* 10,14
voiu vărsa: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,16
să vărsați: *conj. prez. 2.pl.* 22,3
a vărsa: *inf. prez.* 22,17
(s-)au vărsat: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,11
(v-)ați vărsat: *ind. pf.c. 2.pl.* 50,11
verse: *conj. prez. fără să 3.pl.* 9,18
să **vearse:** *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.10

VĂRSARE: s.f.
vărsarea: *sg. nom.* 51,17

VĂRSAT, -Ă: adj.
vărsați: *m. pl. nom.* rezum. cap.5

VĂRSĂTOR: s.m.
vărsătoriul: *sg. nom.* 51,17

VĂZĂTOR: s.m.
văzătorii: *pl. ac., în sintagma* ***văzătorii de vise*** „persoane care au avut în vis revelații divine" 27,9

(a se) VĂZNESI: v. IV (Înv.) – în textele bisericești – „a se înălța la cer"; „a preamări; „a se semeți"
să văznăsea: *ind. imp. 3.pl.* rezum. cap.2

(a) VÂNA: v. I
vor vâna: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,16

VÂNĂ: s.f.
vâna *sg. ac.* 17,13; 51,36
vinele: *pl. ac.* 5,25

VÂNĂTOR: s.m.
vână**torii:** *pl. ac.* 5,26
vână**tori:** *pl. ac.* rezum. cap.16; 16,16

VÂNT: s.n.
vântul: *sg. nom./ac.* 2,24; 4,11; 10,13; 18,17; 22,22; 49,32; 51,16
vânt: *sg. ac., în loc. adv.* ***în vânt*** „în zadar" 5,13
vânt: *sg. ac.* 13,24; 14,6; 51,1
vături: *pl. ac.* 49,36
vânturile: *pl. ac.* 49,36

(a) VÂNTURA: v. I
a **vântura:** *inf. prez.* 4,11
voiu vântura: *ind. viit.I. 1.sg.* 49,36
vor vântura: *ind. viit.I. 3.pl.* 51,2

VÂNTURĂTOR, -TOARE: s.m./f.
vânturătoa**rea:** *s.f. sg. ac.* 15,7
vânturători: *s.m. pl. ac.* 51,2

VÂRF: s.n.
vâr**furile:** *pl. ac.* 25,32

VÂRTOS: adj./adv.
(mai) vâr**tos:** *adv.* rezum. cap.2; 5,3, 5; rezum. cap.6; 6,15; rezum. cap.10; rezum. cap.11
vâr**tos:** *adj. n. sg. nom./dat.* 5,15; 6,27
vârtoasă: *adj. n. pl. (cu des. -ă) nom.* 30,14
vârtoasele: *adj. antep. n. pl. ac.* 30,15
vârtoasă: *adj. f. sg. ac.* 32,21; 49,19
vârtoși: *adj. m. pl. nom.* 48,14

VÂRTUTE: s.f.
vâr**tutea:** *sg. nom.* 51,30
vâr**tutea:** *sg. voc., în sintagma vârtutea mea* 16,19
vâr**tutea:** *sg. ac.* 51,53

VEAC: s.n.
veac: *sg. ac., în loc. adv.* ***din veac*** „din cele mai vechi timpuri" 2,20
veac: *sg. ac., în loc. adv.* ***(până) în veac*** „pentru totdeauna"; (în c. neg.) „niciodată" 3,5, 12; 17,4, 25; 31,40; 33,11; 35,6; 49,33; 50,39; 51,26
veac: *sg. ac.* 7,7; 25,5
veacului: *sg. gen.* 18,15

VECHI, VECHE: adj.
vechiu: *n. sg. nom.* 5,15
vechi: *f./n. pl. ac.* 6,16; 38,11, 12

VECIN, -Ă: s.
vecinul: *s.m. sg. nom.* 6,21
vecinilor: *s.m. pl. gen.* 12,14
vecinii: *s.m. pl. nom.* 49,10
vecinile: *s.f. pl. nom.* 49,18

(a se) VEDEA: v. II
văzu: *ind. prez. 1.sg.* 1,11, 13
ai văzut: *ind. pf.c. 2.sg.* 1,12; 3,6; 33,24
au văzut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,7; 23,18; 39,4; 41,13
văzând: *gerunziu* rezum. cap.4; 43,9
văzut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,24
(s-)au văzut: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,1
am văzut: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 7,11; 13,27; 23,13, 14; 30,6; 31,26; 44,17
să văz: *conj. prez.* 11,20
văzutu(-)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 12,3
să văzu: *conj. prez. 1.sg.* 20,12
să văd: *conj. prez. 1. Sg.* 20,18
văd: *ind. prez. 3.pl.* 42,2
ați văzut: *ind. pf.c. 2.pl.* 44,2
văzutu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 46,5
vezi: *ind. prez. 2.sg.* 1,11, 13; 2,23; 7,17; 20,12; 32,24
vedeți: *imperativ 2.pl.* 2,10, 31; 6,16; 7,12; 13,20; 30,6
să vezi: *conj. prez. 2.sg.* 2,19
vezi: *imperativ 2.sg.* 3,2
voiu vedea: *ind. viit.I. 1.sg.* 4,21; 23,24
vom vedea: *ind. viit.I. 1.pl.* 5,12; 42,14
vedeți: *ind. prez. 2.pl.* 5,21
va vedea: *ind. viit.I. 3.sg.* 12,4; 17,6; 22,10, 12; 29,32
veți vedea: *ind. viit.I. 2.pl.* 14,13; 42,18
vor vedea: *ind. viit.I. 3.pl.* 20,4; 32,4; 34,3
vei vedea: *ind. viit.I. 2.sg.* 51,61
vedea: *ind. imp. 3.pl.* 52,25

VEDERE: s.f.
vedeare: *sg. ac.* 14,14
vedearea: *sg. ac.* 23,16; 28,11; 49,5
vederea: *sg. ac.* 49,37

(a) VENI: v. IV
vor **veni:** *ind. viit.I. 3.pl.* 1,15; 2,3; 3,18; 6,3; 7,32; 16,19; 17,26; 31,9, 12; 31,31; 32,29; 38,25; 46,22; 51,48, 53
vom veni: *ind. viit.I. 1.pl.* 2,31
am **venit:** *ind. pf.c. 1.pl.* 3,22
va veni: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,12; 5,12; 6,26; 17,6, 8; 23,17, 19; 27,7; 28,9; 31,5; 32,7; 36,29; 37,18; 46,13, 18, 20; 48,8; 49,4; 51,31, 33, 46
a veni: *inf. prez.* 4,16; 40,4; 51,60
ați venit: *ind. pf.c. 2.pl.* 7,10
au venit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,16; 12,12; 13,22; 14,4; 19,14; 22,23; 27,3; 32,8; 36,14; 38,27; rezum. cap.40; 40,6, 8, 12, 13; 41,5; 43,7; 44,23; 46,21; 48,21; 50,27, 31; 51,2, 51, 56
veniți: *imperativ 2.pl.* 12,9; 18,18; 35,11; 48,2; 49,14; 50,26; 51,10, 50
venit-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 14,3; 39,1; 41,1; 47,5; 51,13; 52,4, 12
vei veni: *ind. viit.I. 2.sg.* 20,6; 51,61
(nu) veni: *imperativ prohib. 2.sg.* 40,5
venind: *gerunziu* 41,7; 43,11
ar fi venit: *cond. pf. 3.pl.* 49,9
veni-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 50,4, 5
vine: *ind. prez. 3.sg.* 6,22; 10,22; 50,41
să vie: *conj. prez. 3.pl.* 9,17; 27,18; 48,16; 49,36
vin: *ind. prez. 3.pl.* 9,25; 13,20; 16,14; 19,6; 23,5, 7; 26,2; 30,3; 31,27, 38; 33,5, 14; 36,6; 48,12; 49,2; 51,47, 52
vie: *conj. prez. fără să 3.sg.* 17,15
vino: *imperativ 2.sg.* 36,14; 40,4
să vii: *conj. prez. 2.sg.* 40,4

VENIRE: s.f.
venirii: *sg. gen.* 8,7
venirea: *sg. ac.* rezum. cap.37; 47,4

VERDE: adj.
vearde: *f. sg. nom.* 17,8

(a se) VESELI: v. IV
au veselit: *ind. pf.c. 3.sg.* 20,15
(să) va veseli: *ind. viit.I. 3.sg.* 31,13
voiu veseli: *ind. viit.I. 1.sg.* 31,13
(Mă) voiu veseli *ind. viit.I. 1.sg.* 32,41
(s-)au veselit: *ind. pf.c. 3.pl.* 41,13

VESELIE: s.f.
veseliei: *sg. gen.* 7,34
veseliia: *sg. ac.* 15,16
veseliii: *sg. gen.* 16,9; 25,10; 33,11
veselie: *sg. ac.* 31,7; 49,25
veselia: *sg. nom.* 48,33

VESTE: s.f.
veastea: *sg. ac.* 6,24; 37,4; 50,43
veaste: *sg. ac., în loc. adv. fără veaste* „pe neașteptate" 18,7

(a se) VESTI: v. IV
vestește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2; 4,15; rezum. cap.7; rezum. cap.25; rezum. cap.27; rezum. cap.35; rezum. cap.36; 42,20; rezum. cap.44; rezum. cap.46; 51,31
vestiți: *imperativ 2.pl.* 4,5; 5,20; 31,10; 46,14; 48,4, 20; 50,2, 29; 51,27
(să) vestească: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.6; rezum. cap.18; rezum. cap.47; rezum. cap.49
să vestească: *conj. prez. 3.sg./pl.* 9,12; 42,3; 50,28; 51,31
vestind: *gerunziu* rezum. cap.15; rezum. cap.16; 36,29
vei vesti: *ind. viit.I. 2.sg.* 16,10
(să) vestesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.17; rezum. cap.51
au vestit: *ind. pf.c. 3.sg.* 20,15; 36,13, 20; 47,7
a vesti: *inf. prez.* rezum. cap.28
voiu vesti: *ind. viit.I. 1.sg.* 33,3; 38,15
să vestiți: *conj. prez. 2.pl.* 34,15, 17
vestesc: *ind. prez. 1.sg.* 34,17
să vestim: *conj. prez. 1.pl.* 36,16; 51,10
am vestit: *ind. pf.c. 1.sg.* 42,21

VESTIRE: s.f.
vestirea: *sg. nom.* rezum. cap.18

VEȘMÂNT: s.n.; var.
veșmintele: *pl. ac.* 36,24; 52,33

VEȘNIC, -Ă: adj.; var. (Înv. și pop.) VECINIC, -Ă; (Înv. și rar) VEACINIC, -Ă
veacinică: *f. sg. nom./ac.* 5,22; 18,16; 20,11, 17; 23,40; 31,3; 32,40; 50,5
veacinic: *m./n. sg. nom./ac.* 10,10; 51,39, 57
veacinica: *adj. antep. f. sg. nom./ac.* rezum.cap.23; 51,62
veacinice: *f. pl. ac.* 25,9, 12; 49,13

(a se) **VEŞTEJI:** v. IV; var. (În v. şi pop.) (a se) **VEŞTEZI**
(s-)au veştezit: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,56

VIAŢĂ: s.f.
vieţii: *sg. gen.* rezum. cap.2; 21,8; 52,33, 34
viaţa: *sg. ac.* 8,3

VICLENEŞTE: adv.
vicleneşte: 6,28; rezum. cap.9; 9,4; rezum. cap.48; 48,10

VICLEŞUG: s.n.
vicleşugului: *sg. dat.* rezum. cap.6
vicleşug: *sg. ac.* 6,13; 9,6, 8; rezum. cap.41

VIE: s.f.
vie: *sg. ac.* 2,21; 6,9; 35,9
vie: *sg. voc.* 2,21
viia: *sg. nom./ac.* 5,17; 12,10; 48,32
via: *sg. ac.* rezum. cap.12
vii: *pl. ac.* 31,5; 35,7; 39,10; rezum. cap.52; 52,16
viile: *pl. nom.* 32,15

VIFOR: s.n.
viforul: *sg. nom./ac.* 4, 13; 23,19; 30,23

VIITOR, -TOARE: adj.
viitoare: *f. sg. ac.* rezum. cap.3
viitoarea: *adj. antep. f. sg. nom.* rezum. cap.6

VIN: s.n.
vin: *sg. ac.* 13,12; 23,9; 31,12; 35,2; 35,5, 6, 8, 14; 40,12
vinul: *sg. ac.* 25,15; 48,33; 51,7

(a se) VINCE: v. III (Înv.) „a învinge"
vinsu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 50,2

(a se) VINDE: v. III
(s-)au vândut: *ind. pf.c. 3.sg.* 34,14

(a se) VINDECA: v. I
voiu vindeca: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,22; 30,17; 33,6
vindeca: *ind. imp. 3.pl.* 8,11
a (să) vindeca: *inf. prez.* 15,18
vindecă: *imperativ 2.sg.* 17, 14
(mă) voiu vindeca: *ind. viit.I. 1.sg.* 17,14
(s-)ar vindeca: *cond. pf. 3.sg.* 51,8
(s-)au vindecat: *ind. pf.c. 3.sg.* 51,9

VINDECARE: s.f.
vindecare: *sg. nom.* 14,19; 46,11

VINOVAT, -Ă: s.
vinovată: *sg. ac.* 49,12

VIS: s.n.
visurile: *pl. ac.* 23,27; 29,8
vis: *sg. ac.* 23,28
visul: *sg. ac.* 23,28
visuri: *pl. ac.* 27,9

(a) VISA: v. I
visat-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 23,25
visază: *ind. prez. 3.pl.* 23,32
visaţi: *ind. prez. 2.pl.* 29,8

VISTIERIE: s.f.
vistieriile: *pl. ac.* 10,13; 20,5; 48,7; 50,37; 51,16
vistieriilor: *pl. gen.* 35,2
vistieriia: *sg. ac.* 35,4; 36,10, 12; 36,21
vistierie: *sg. ac.* 36,20
vistierii: *pl. ac.* 51,13

VIŢĂ: s.f.
viţă: *sg. ac.* 8,13
viţa: *sg. ac.* 22,4

VIŢEL: s.m.
viţel: *sg. ac.* 34,18
viţelului: *sg. gen.* 34,19
viţei: *pl. ac.* 46,21; 52,20
viţeii: *pl. ac.* 50,11

VIU, VIE: adj./s.
vie: *adj. f. sg. gen. (cu des. -e)* 2,13
viu: *adj. m./n. sg. nom./gen.* 4,2; 5,2; 10,10; 12,16; 16,14, 15; 22,24; 23,7, 8, 36; 38,2, 16, 17, 20; 46,18
vii: *adj. f. pl. gen.* 17,13
(celor) vii: *s.m. pl. gen* 11,19
(cei) vii: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.16

(a) VOI: v. IV
voiaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.9

VOIE: s.f.
voia: *sg. ac., în loc. adv. fără voia* ***(lui Dumnezeu)*** „împotriva voinţei (lui Dumnezeu)" rezum. cap.23

VOIEVOD: s.m.; var. (În v. şi pop.) VOIVOD
voivozii: *pl. nom.* 39,3; 41,13
voivodul: *sg. nom.* 39,9; 52,19
voievodul: *sg. nom./ac.* 39,10, 13; 40,1, 2, 5; 41,10; 43,6; 52,12, 14, 24, 26, 30
voievodului: *sg. dat.* 39,11
voievozii: *pl. nom./ac.* 40,7, 13; rezum. cap.41; 41,11, 16; 42,1, 8; 43,4, 5

VOLBURĂ: s.f.
volbura: *sg. nom./ac.* 23,19; 30,23
volbură: *sg. nom.* 25,32

VORBĂ: s.f.
vorba: *sg. ac.* rezum. cap.38

VORIFTH: s.m. (cf. supra IARBĂ)
vorifthului: *sg. gen., în sintagma iarba* ***vorifthului*** 2,22

VRĂJITOR, -TOARE: s.m./f.
vrăjitorii: *s.m. pl. nom./ac.* 27,9; 29,8; 50,36

VRĂJITORIE: s.f.
vrăjitorie: *sg. ac.* 14, 14

VRĂJMAŞ: s.m.
vrăjmaşi: *pl. ac.* rezum. cap.8
vrăjmaşii: *pl. nom./ac.* rezum. cap.10; 48,5; 50,7

(a) VREA: v. II
vreai: *ind. prez. 2.sg.* 2,18; 14,9
vreaţi: *ind. prez. 2.pl.* 2,29
ai vrut: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,3
au vrut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,3; rezum. cap.6; rezum. cap.8; 8,5; 9,6; 11,10; rezum. cap.15; 15,18; rezum. cap.25; rezum. cap.40
vreau: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.11; 13,10; 23,27; 50,33
vrând: *gerunziu* rezum.cap.23
or vrea: *ind. viit.I. 3.pl.* 25,28
vor vrea: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.27
va vrea: *ind. viit.I. 3.sg.* 27,13; 39,12; rezum. cap.40
vrea: *ind. prez. 3.sg./pl.* 31,15; 32,33
vei vrea: *ind. viit.I. 2.g.* 38,21
aţi vrut: *ind. pf.c. 2.pl.* 42,22

VREDNIC, -Ă: adj.
vreadnic: *n. sg. nom.* 10,15
vreadnice: *n. pl. nom.* 51,18

VREDNICIE: s.f. (Înv.) „merit"
vredniciia: *sg. ac.* rezum. cap.18
vrednicie: *sg. ac.* rezum. cap.31

VREME: s.f.
vreamea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 2,27, 28; 3,17; 4,11; 6,15; 8,1, 7, 15; 10,15; 11,12, 14; 14,19; 17,8; 18,23; 20,16; 27,7; 30,7; 31,1, 5; 33,15; 44,18; 46,17, 21; 49,8; 50,4, 16, 20, 27, 31; 51,6, 18, 33
vreame: *sg. ac.* 2,17; 14,8; 15,11;
vreame: *sg. ac., în sintagma* ***zmochinele cele dintâie vreame*** „primele smochine", „smochine timpurii" 24,2
vreamea: *sg. ac., în loc. adv.* ***în vreamea sa*** „la timp", „în momentul optim" 5,24; 33,20

VRERE: s.f.
vrerile: *pl. ac., în loc. adv.* ***întru vrerile (sale)*** „după propria dorință" 7,24

VULTUR: s.m.
vulturul: *sg. nom.* 8,7

Z

ZADAR: s.n.
zădar: *sg. ac., în loc. adv.* ***în zădar*** „zadarnic", „degeaba" (cf. lat. *frustra*) 2,30; 4,30; 6,29; rezum. cap.7; rezum. cap.11; 22,13; 46,11

ZALUDA: adv.
zaluda: (cf. lat. ***frustra*** „în zadar") 18,15

(a) ZĂCEA: v. II
vor zăcea: *ind. pf.c. 3.pl.* 25,33

ZĂDUF: s.n.; var. (În v. și reg.) **ZĂDUH**
zăduhul: *sg. nom.* 17,8
zăduf: *sg. ac.* 36,30

ZĂMISLIRE: s.f.
zămislire: *sg. nom.* 20,17

(a) ZBURA: v. I
va zbura: *ind. viit.I. 3.sg.* 48,40; 49,22

ZBURĂTOR, -TOARE: adj./s.
zburătoriul: *s.m. sg. nom.* 4,25
(cea) zburătoare: *s.f. sg. nom.* 12,4

(a) ZDROBI: v. IV
au zdrobit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,37
zdrobitu(-)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 5,3
zdrobească: *imperativ 2.sg.* 17,18
voiu zdrobi *ind. viit.I. 1.sg.* 19,11; 28,4; 51,20
(să) zdrobească: *ind. prez. 3.sg.* 19,11
(s-)au zdrobit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 22,20; 48,25; 50,23; 51,8
zdrobește: *ind. prez. 3.sg.* 23,29
zdrobit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 28,2
ai zdrobit: *ind. pf.c. 2.sg.* 28,13
zdrobitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,4; 51,30
vor zdrobi *ind. viit.I. 3.pl.* 48,12
zdrobești: *ind. prez. 2.sg.* 51,20

ZDROBIRE: s.f.
zdrobire: *sg. nom./ac.* 4,6, 20; 17,18; 48,3; 50,22; 51,54
zdrobirea: *sg. ac.* 6,14; 8,11; 30,15

ZDROBIT, -Ă: adj.
zdrobit *m. sg. nom.* 22,28

ZGĂU: s.n.
zgău: *sg. ac.* 1,5; 20,17, 18
zgăul: *sg. nom.* 20,17

ZI: s.f./adv.
zilele: *s. pl. ac.* 1,2, 3; 3,6, 16, 18; 5,18; 16,9; 20,18; 22,30; 23,6, 20; 25,34; 26,18; 30,24; 31,29, 33; 33,15, 16; 35,1; 36,2; 46,26; 48,47; 49,39; 50,4, 20
zile: *s. pl. nom./ac.* 2,32; 6,11; 7,32; 9,25; 13,6; 16,14; 19,6; 23,5, 7; 28,3, 11; 30,3; 31,27, 31, 38; 32,14; 33,14; 35,7; rezum. cap.37, 37,15; 42,7; 48,12; 49,2; 51,47, 52
zi: *s. sg. nom./ac.* 3,25; 16,19; 17,17, 18; 20,3; 33,20, 25; 36,6; 41,4
zioa: *s. sg. nom./ac.* 4,9; 6,4; 7,22, 25; 8,12; 11,4, 5, 7, rezum. cap.12; 12,3; 17,16, 21, 22, 24, 27; 18,17; rezum. cap.20; 20,7, 8, 14; 25,3, 18, 33; 27,22; 30,7, 8; 31,6, 32; 32,20, 31; 33,20; 34,13; 35,14; 36,2; 38,28; 39,10, 16, 17; 44,6, 10, 22, 23; 46,10, 21; 48,41; 49,22, 26; 50,27, 30, 31; 51,2; 52,11, 34
zioa: *s. sg. ac., în loc. adv.* ***zioa și noaptea/nopatea și zioa*** „continuu" 9,1; 14,17; 16,13
zio: *s. sg. nom.* 15,9
zilelor: *s. pl. gen.* 17,11
zilii: *s. sg. gen* 31,35; 47,4
zilele: *s. pl. ac., în loc. adv.* ***în toate zilele*** „foarte des", „mereu" 31,36; 32,39; 33,18; 35,7, 8, 19; 52,33, 34
zi: *s. sg. ac., în loc. adv.* ***pe zi*** „zilnic" 37,20
zilele: *s. pl. ac., în loc. adv.* ***pre toate zilele*** „zilnic" 52,34
zioa: *adv.* 7,25; 36,30

(a se) ZICE: v. III
zicând: *gerunziu* 1,4, 11, 13; 2,1, 2, 27; 4,10; 6,14; 7,1, 4, 23; 8,6, 11; 11,1, 4, 6, 19; 13,3, 8; 14,15; 16,1; 18,1, 5, 11; 20,15; 21,1; 23,25, 33, 38; 24,4; 25,2; 26,1, 8, 9, 11, 12, 18; 27,1, 12, 16; 28,1, 11, 12; 29,3, 25, 28, 30, 31; 30,1, 2; 31,34; 32,3, 6, 7, 13, 16, 26; 33,1, 19, 23, 24; 34,1, 12, 13; 35,1, 6, 12, 15; 36,1, 5, 14, 17, 27, 29; 37,3, 5, 8, 12; 38,1, 8, 10, 16; 39,11, 15, 16; 40,9; 42,14, 20; 43,2, 8; 44,1, 4, 15, 20, 25; 45,1; 49,34
am zis: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 1,6, 11, 13; 3,7, 19; 4,10; 5,4; 10,19; 11,5, 7; 14,13; 20,9; 22,21; 24,3; 35,5, 11; 40,12
au zis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,7, 9, 12, 14; 2,6, 8, 31; 3,6, 11; 5,12, 24; 6,16, 17; 9,13; 11,6, 9; 12,4; 13,6; 14,11, 14; 15,1; rezum. cap.18; 18,12, 18; 19,14; 20,3; 21,3; 23,25; 24,3; 26,12, 16, 17; 26,18; 28,5, 6, 11, 15; 32,6, 8; 35,18; 36,15, 16, 18, 19, 25; 37,16, 17; 38,4, 5, 12, 14, 15, 19, 24; 40,2, 14, 15, 16; 41,6, 8; 42,2, 4, 5, 9; 43,2; 44,20, 24; 48,8; 50,7; 51,61
să zici: *conj. prez. 2.sg.* 1,7
zice: *ind. prez. 3.sg.* 1,8, 15, 19; 2,2, 3, 5, 9, 12, 19, 22, 29; 3,1, 10, 12, 13, 14, 16, 20; 4,1, 3, 9, 17, 27; 5,2, 9, 11, 14, 15, 18, 20, 22, 29; 6,6, 9, 12, 15, 16, 21, 22; 7,3, 11, 13, 19, 20, 21, 30, 32; 8,1, 3, 4, 12, 13, 17; rezum. cap.9; 9,3, 6, 7, 9, 15, 17, 22, 23, 24, 25; 10,2, 18; 11,3, 11, 21, 22; 12,14, 17; 13,1, 9, 11, 12, 13, 14, 25; 14,10, 15; rezum. cap.15; 15,2, 3, 6, 9, 11, 19, 20; 16,3, 5, 9, 11; 16,14, 16; 17,5, 19, 21, 24; 18,6, 11, 13; 19,1, 3, 6, 11, 12, 15; 20,4; 21,4, 7, 8, 10, 12, 13, 14; 22,1, 3, 5, 6, 11, 14, 16, 18, 24, 30; 23,1, 2, 4, 5, 7, 11, 12, 15, 16, 23, 24, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 38; rezum. cap.24; 24,5, 8; 25,7, 8, 9, 12, 15, 27, 28, 29, 31, 32; 26,2, 4, 18; rezum. cap.27; 27,2, 4, 8, 11, 15, 16, 19, 21, 22; 28,2, 4, 11, 13, 14, 16; rezum. cap.29; 29,4, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 17, 19, 21, 23, 25, 31, 32; 30,2, 3, 5, 8, 10, 11, 12, 17, 18, 21; 31,1, 2, 7, 14, 15, 16, 17, 20, 23, 27, 28, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 rezum. cap.32; 32,3, 5, 14, 15, 28, 30, 36, 42, 44; 33,2, 4, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 20, 25; 34,2, 4, 5, 13, 17, 22; 35,13, 17, 18; 36,29, 30; 37,6, 8; 38,2, 3, 17; 39,16, 17, 18; 42,9, 11, 15, 18; 43,10; 44,2, 7, 11, 25, 26, 29, 30; 45,2, 4, 5; 46,5, 23, 26, 28; 47,2; 48,1, 12, 15, 25, 30, 35, 38, 40, 43, 44, 47; 49,1, 2, 5, 6, 7, 12, 13, 16, 18, 26, 28, 30, 31, 32, 35, 37, 38, 39; 50,10, 18, 20, 21, 30, 31, 33, 35, 40; 51,1, 24, 25, 26, 33, 35, 36, 39, 48, 52, 53, 57, 58

ai zis: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,20, 25, 35; 23,38
zici: *ind. prez. 2.sg.* 2,23; 32,25
vor zice: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,27; 3,16; 13,12; 15,2; 16,10, 19; 23,7; 31,23, 29; 38,22, 25; 46,16
(să) zice: *ind. prez. 3.sg.* 3,1; rezum. cap.48
zi: *imperativ 2.sg.* 3,12; 7,2; 13,18; 18,11; 35,13; 39, 16; 48,19
ziceți: *imperativ 2.pl.* 4,5, 16; 31,7, 10; 46,14; 48,17; 50,2
va zice: *ind. viit.I. 3.sg.* 4, 11; 22,8; 42,20; 46,8
veți zice: *ind. viit.I. 2.pl.* 5,19; 10,11; 21,3; 23,38; 27,4; 37,6; 42,13
vei zice: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,19; 7,28; 8,4; 11,3; 13,13, 21, 22; 14,17; 15,2; 16,11; 17,20; 19,3, 11; 21,8; 22,2; 23,33, 37; 25,27, 28, 30; 26,4; 28,13; 29,24; 34,2; 36,29; 38,26; 43,10; 45,4; 51,62, 64
ați zis: *ind. pf.c. 2.pl.* 7,10; 29,15
ziceți: *ind. prez. 2.pl.* 8,8; 21,13; 32,36, 43; 33,10; 48,14
zic: *ind. prez. 1.sg.* 11,21; 23,17; 27,14
zice-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 13,12
zic: *ind. prez. 3.pl.* 14,13; 17,15; 23,31; 27,9; 29,22; 33,11
(să) va zice: *ind. viit.I. impers.* 16,14
zis-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 23,17; 28,1; 46,25; 50,4
veț zice: *ind. viit.I. 2.pl.* 23,35
să ziceți: *conj. prez. 2.pl.* 23,38
zicea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 25,5; 37,18; rezum. cap.41
zis-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 45,3
ziceai: *ind. imp. 2.sg.* 49,4

ZID: s.n.
zidurile: *pl. nom./ac.* 1,15; 5,10; 50,15; 51,12
zid: *sg. ac.* 1,18; 15,20
zidurilor: *pl. gen.* 21,4
zidul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.39; 39,8; 43,9; 49,27; 51,44; 52,14
ziduri: *pl. ac.* 39,4; 52,7
zidului: *sg. gen.* 48,31, 36

(a) ZIDI: v. IV
să zidești: *conj. prez. 2.sg.* 1,10
au zidit: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,31; 19,5; 31,22; 32,31, 35; 52,4
vor zidi: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,16
să zidesc: *conj. prez. 1.sg.* 18,9; 31,28
zidesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.22
zidește: *ind. prez. 3.sg.* 22,13
zidi-voiu: *ind. viit.I. 1sg.* 22,14
voiu zidi: *ind. viit.I. 1.sg.* 24,6; 31,4; 33,7; 42,10
ziditi: *imperativ 2.pl.* 29,5, 28
(să) va zidi: *ind. viit.I 3.sg.* 30,18; 31,38; 50,39
vei zidi: *ind. viit.I. 2.sg.* 31,4
veți zidi: *ind. viit.I. 2.pl.* 35,7
să zidim: *conj. prez. 1.pl.* 35,9
am zidit: *ind. pf.c. 1.sg.* 45,4

ZIDITOR: s.m.
ziditoriu: *sg. nom.* rezu, cap.10

ZMEU: s.m.
zmei: *pl. ac.* 9,11
zmeii: *pl. ac.* 14,6

ZMOCHIN: s.m.; vezi **SMOCHIN**

ZMOCHINĂ: s.f.; vezi **SMOCHINĂ**

(a) ZMULGE: v. III; vezi **(a) SMULGE**

ZMULGERE: s.f.; vezi **SMULGERE**

(a) ZUGRĂVI: v. IV
vei zugrăvi: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,30
zugrăvește: *ind. prez. 3.sg.* 22,14

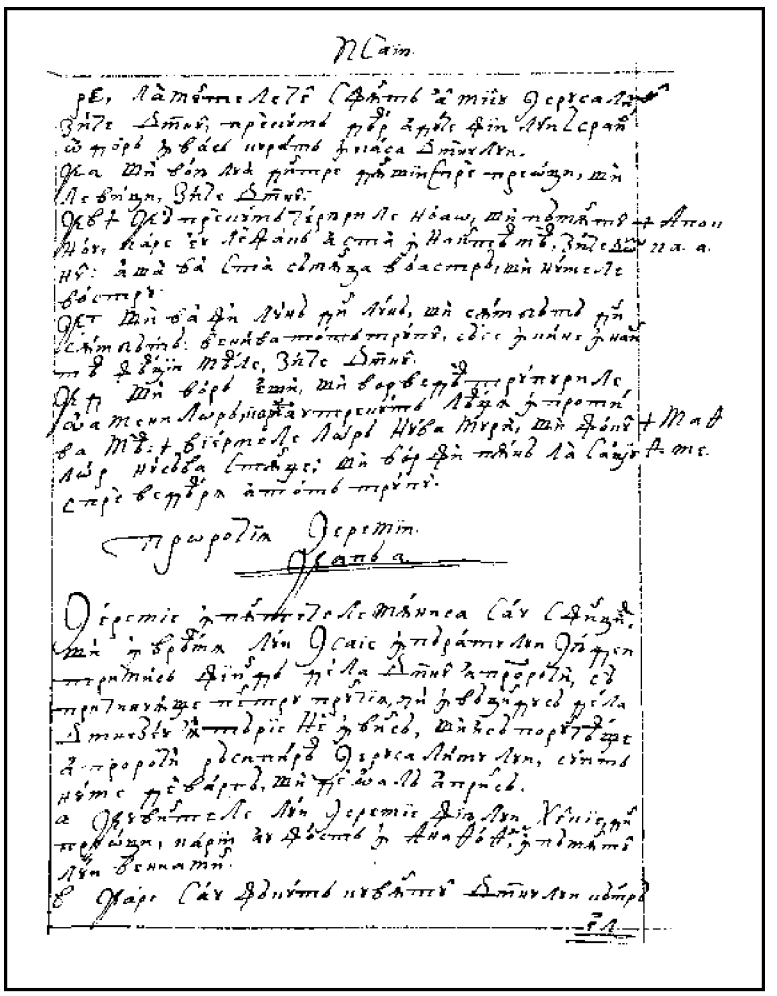

384r

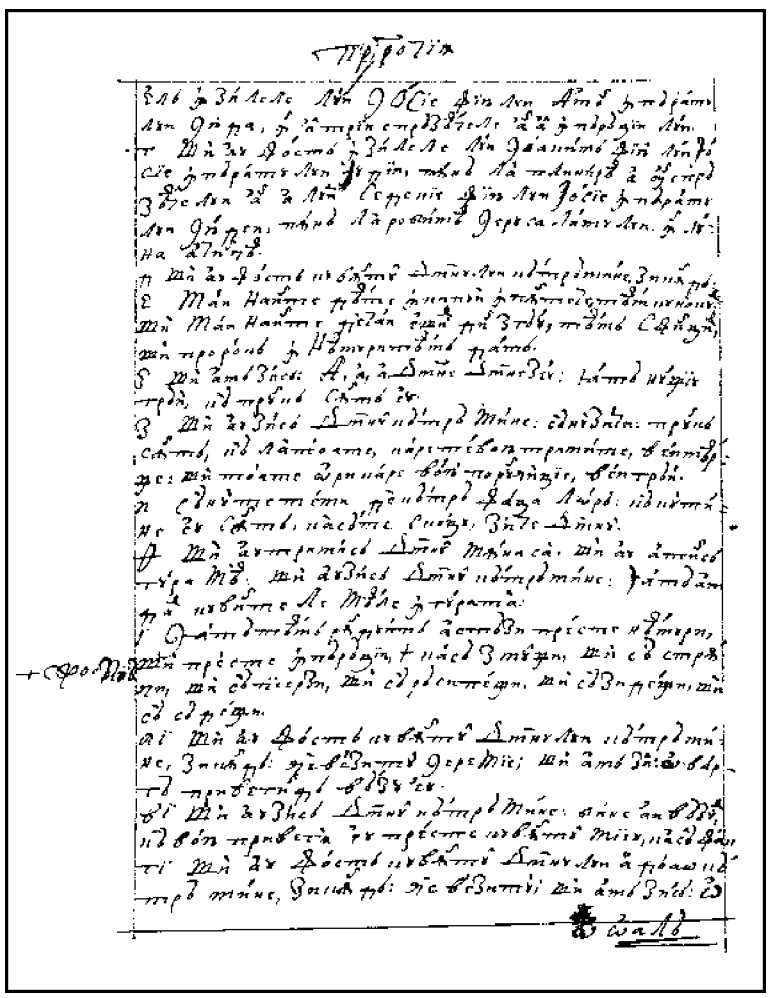

384v

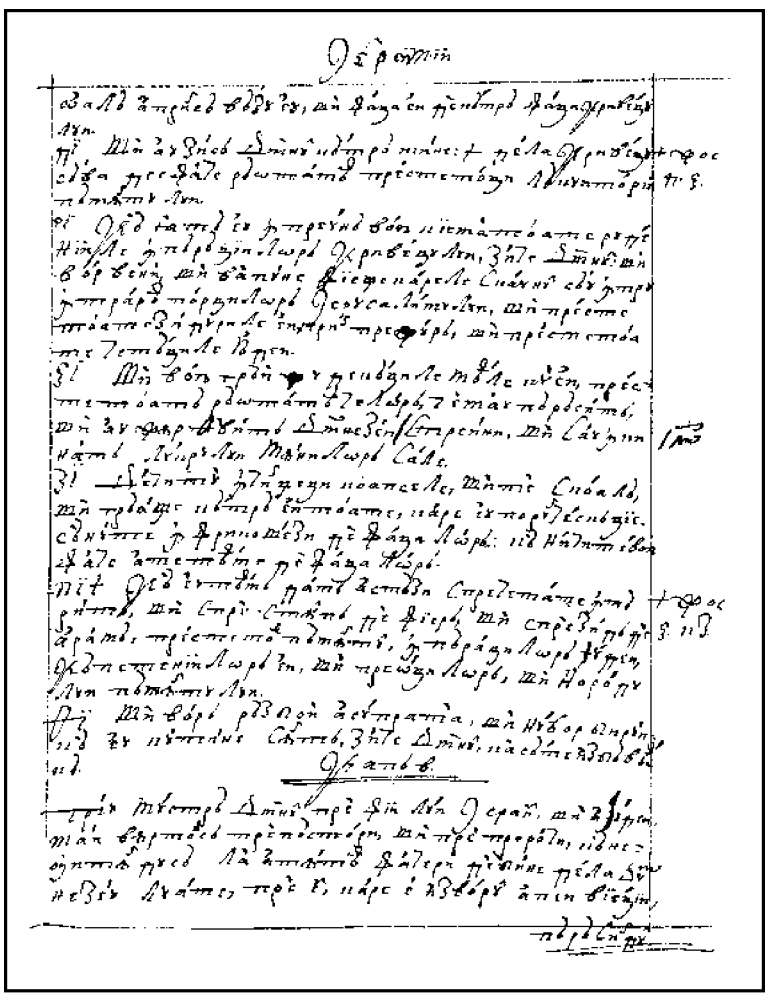

385r

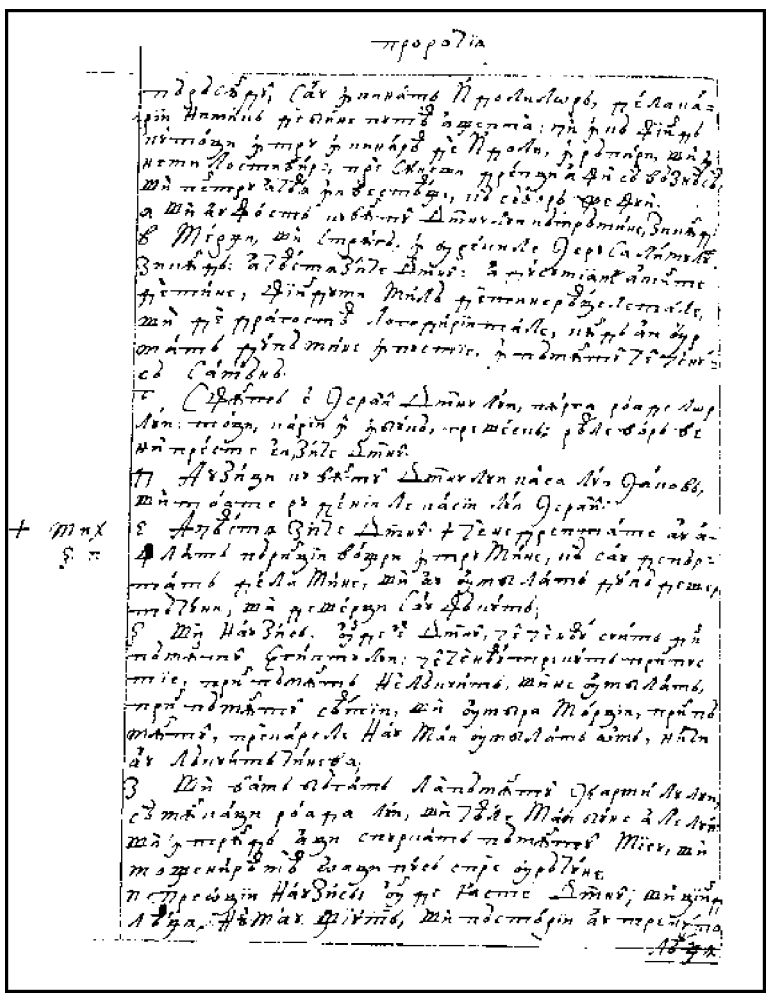

385v

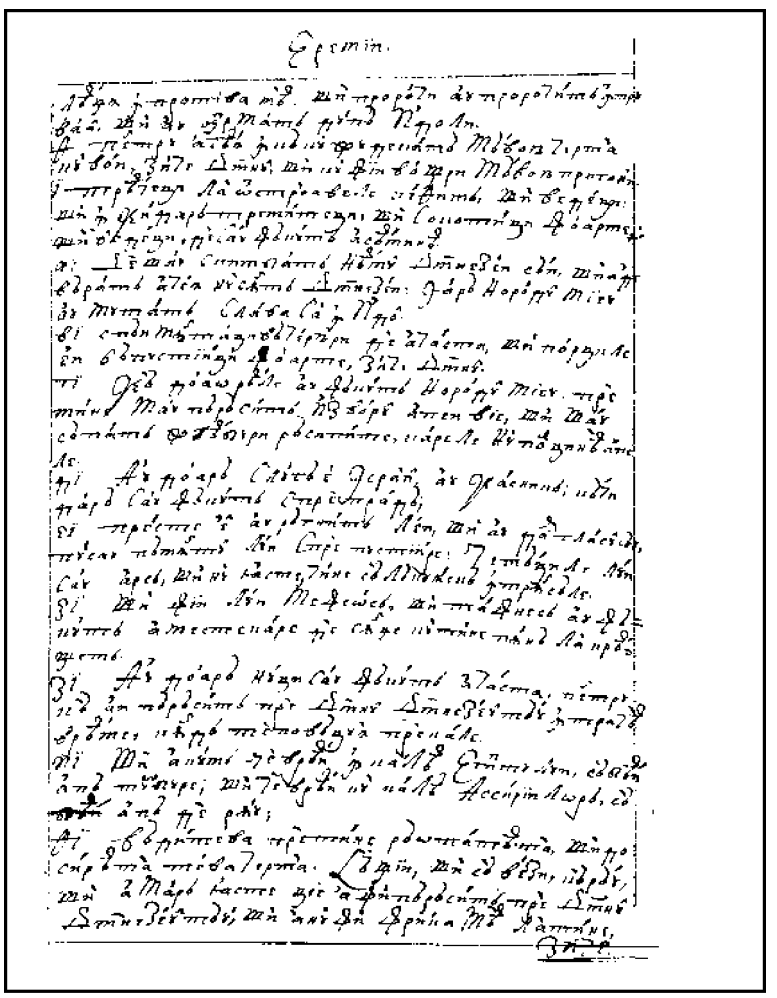

386r

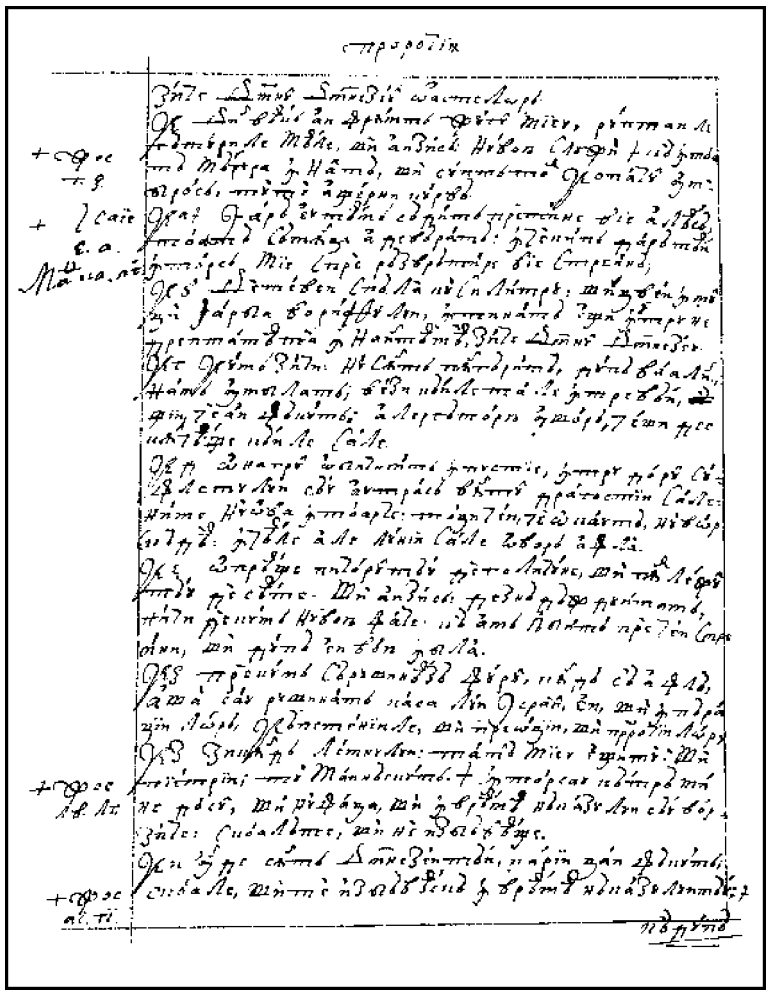

386v

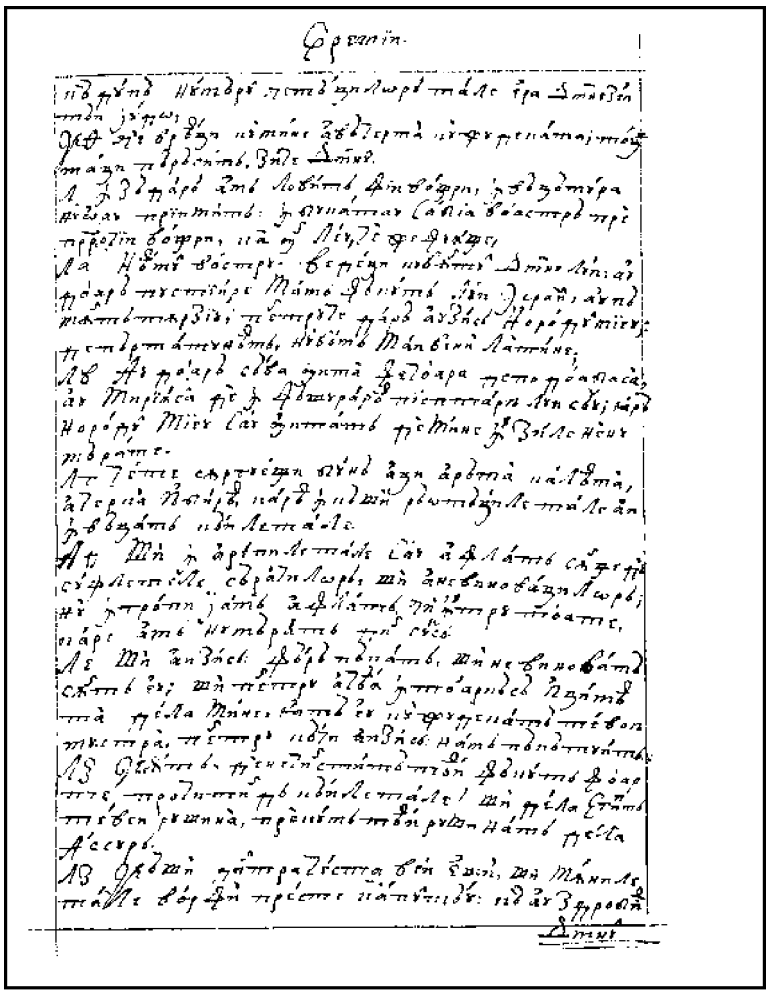

387r

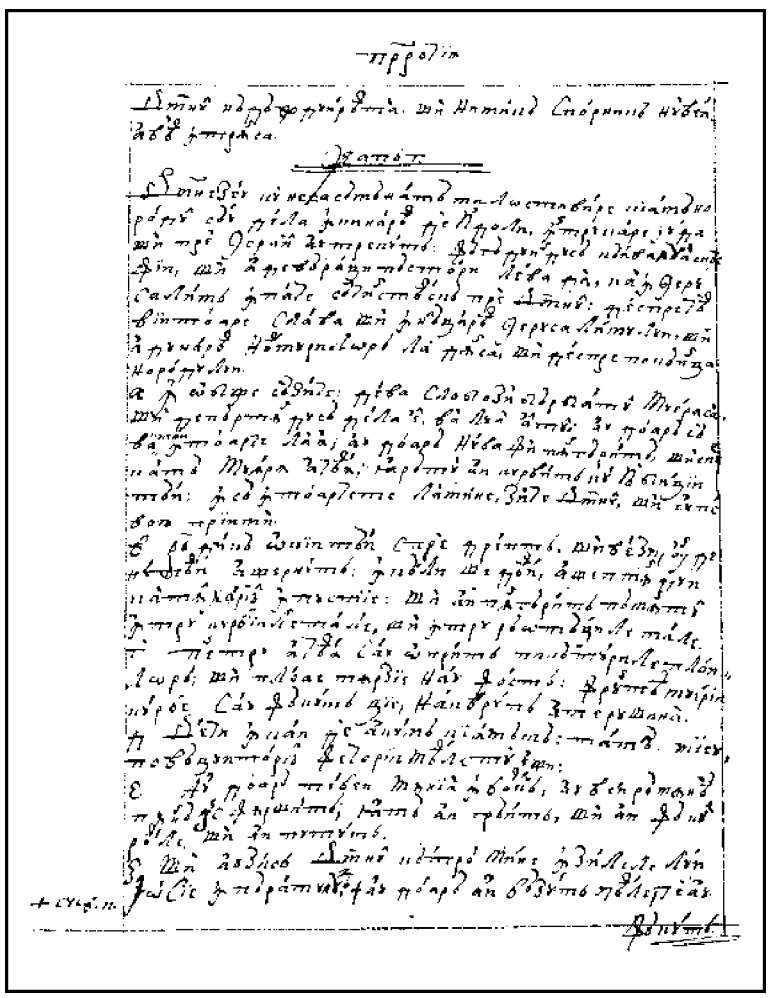

387v

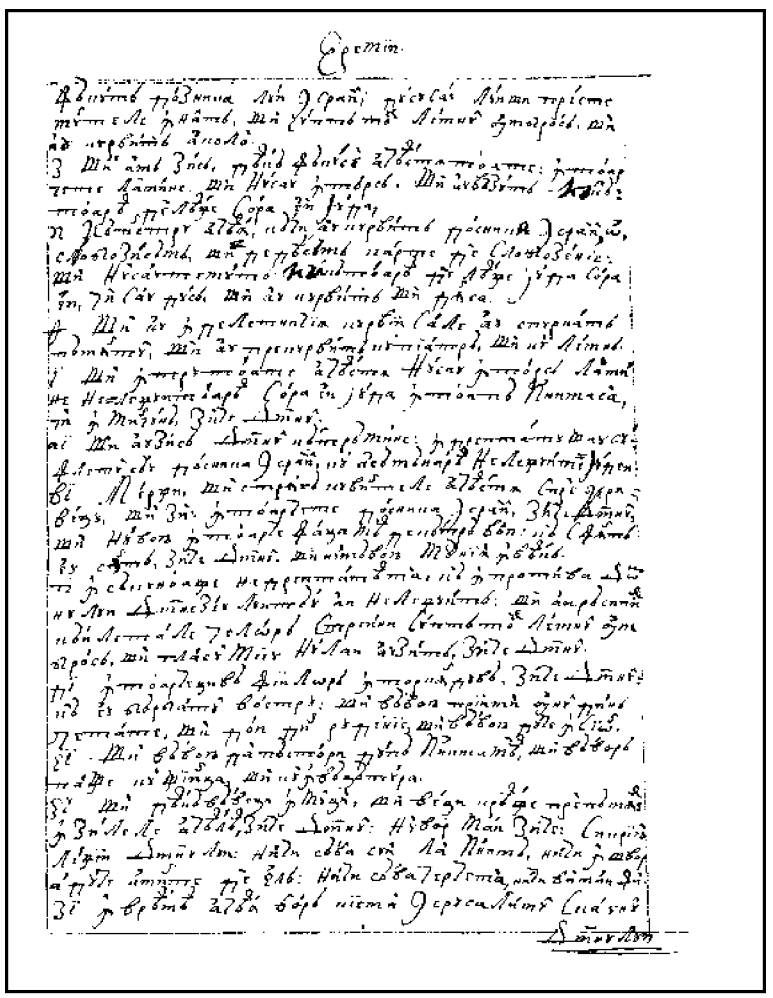

388r

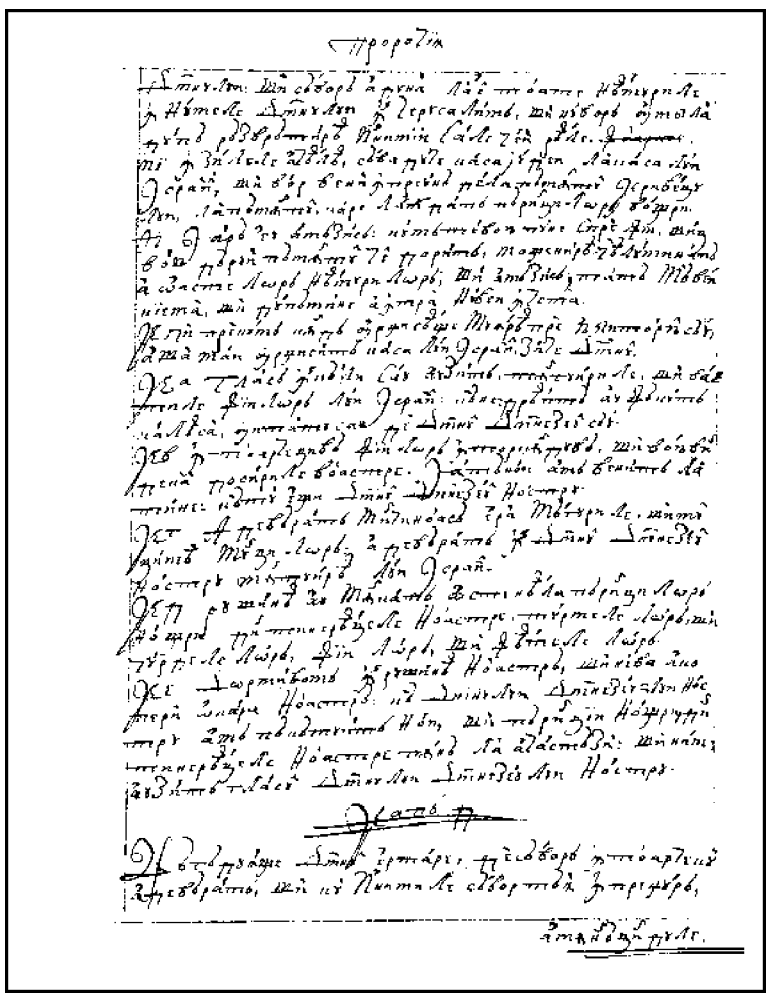

388v

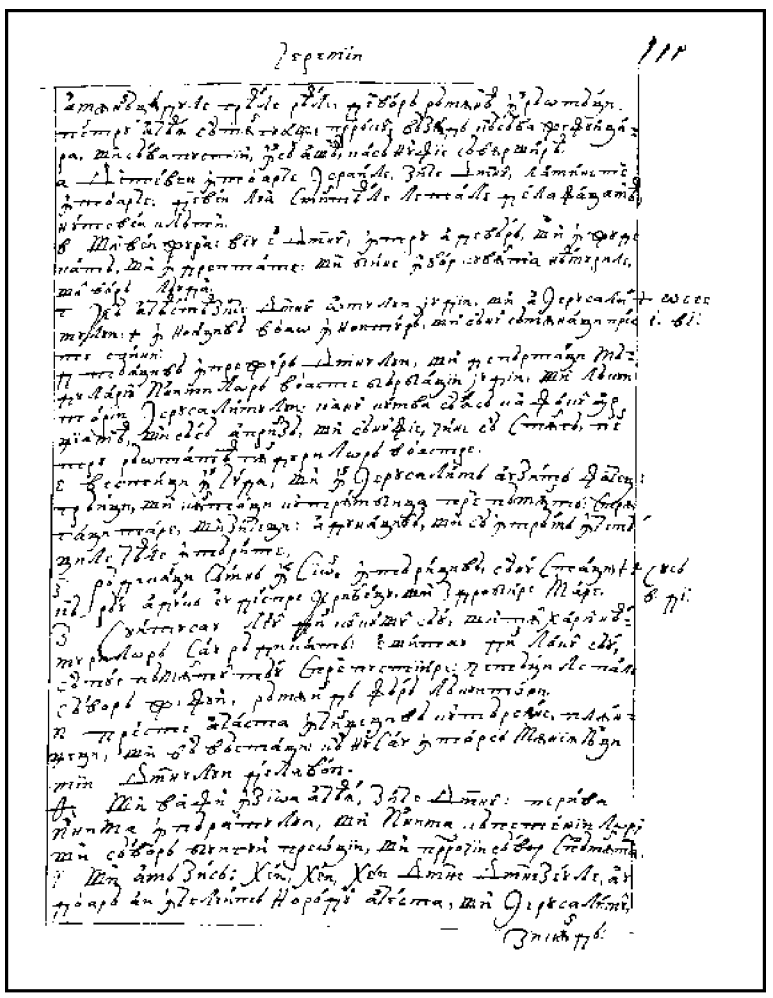

389r

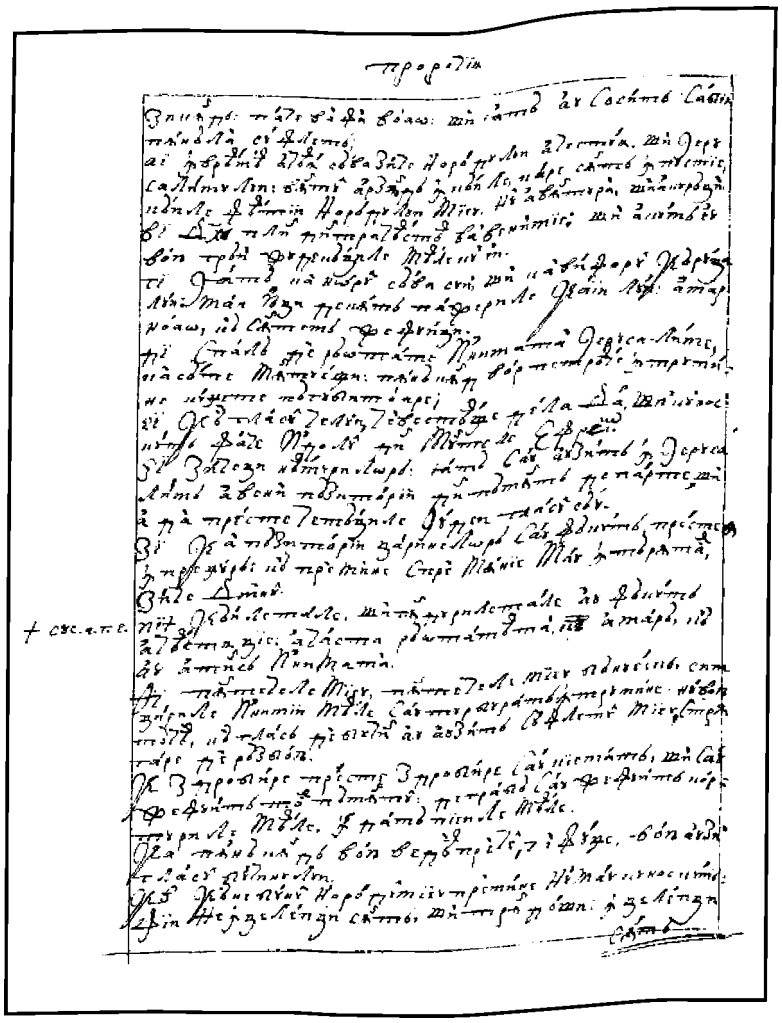

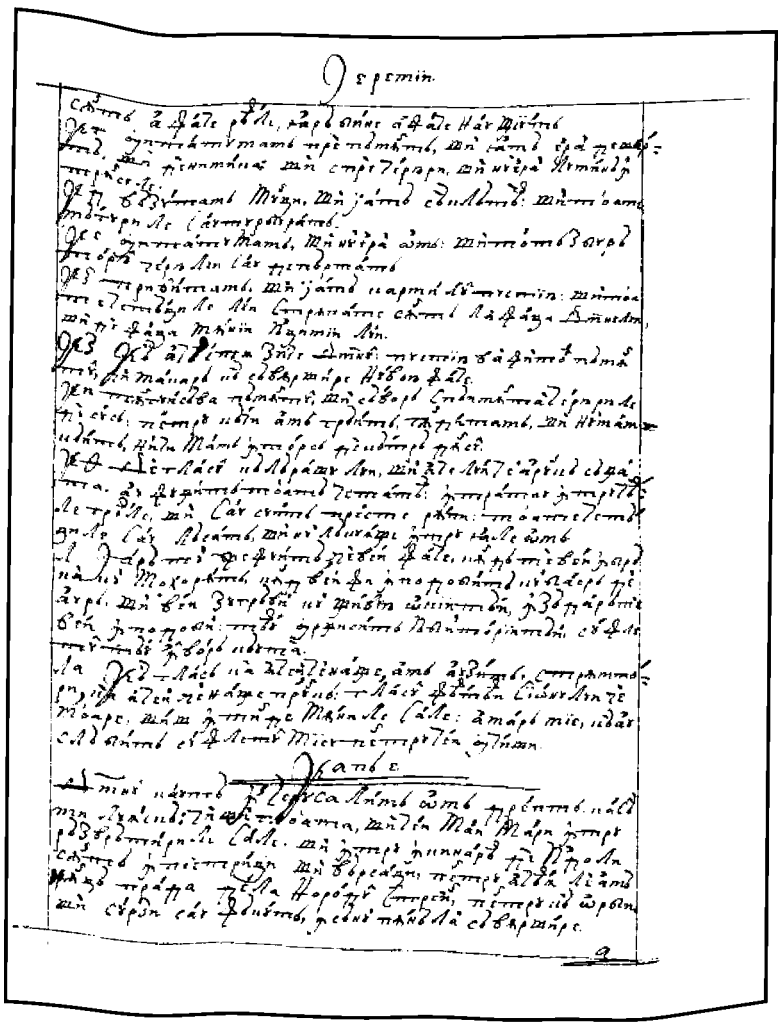

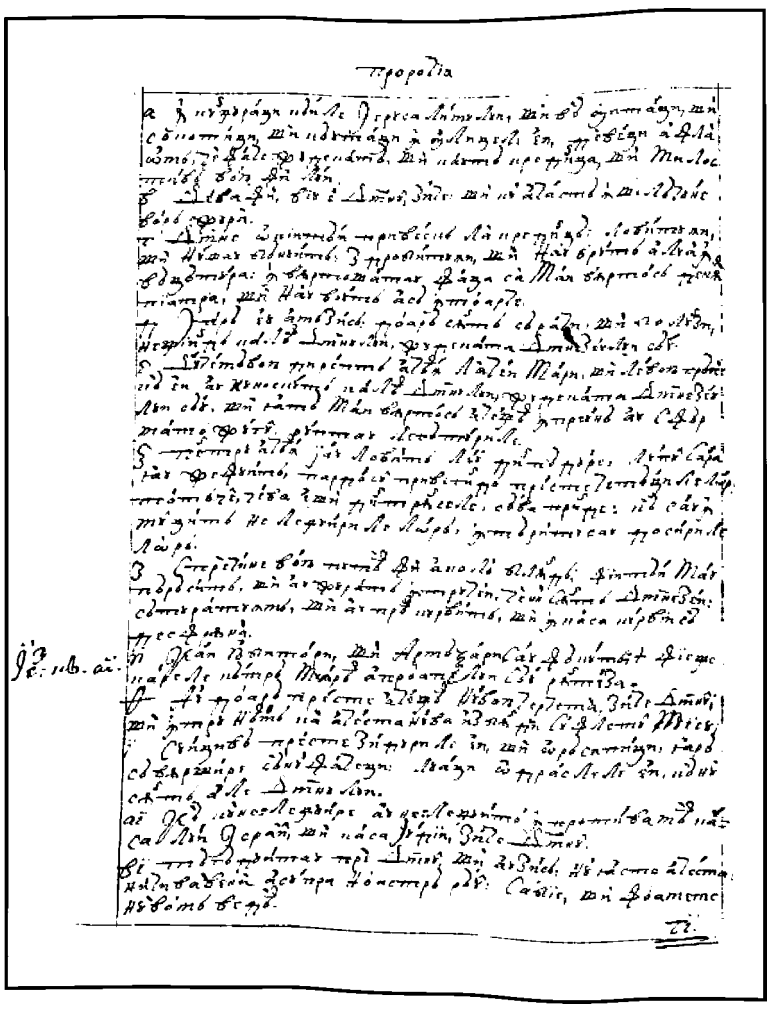

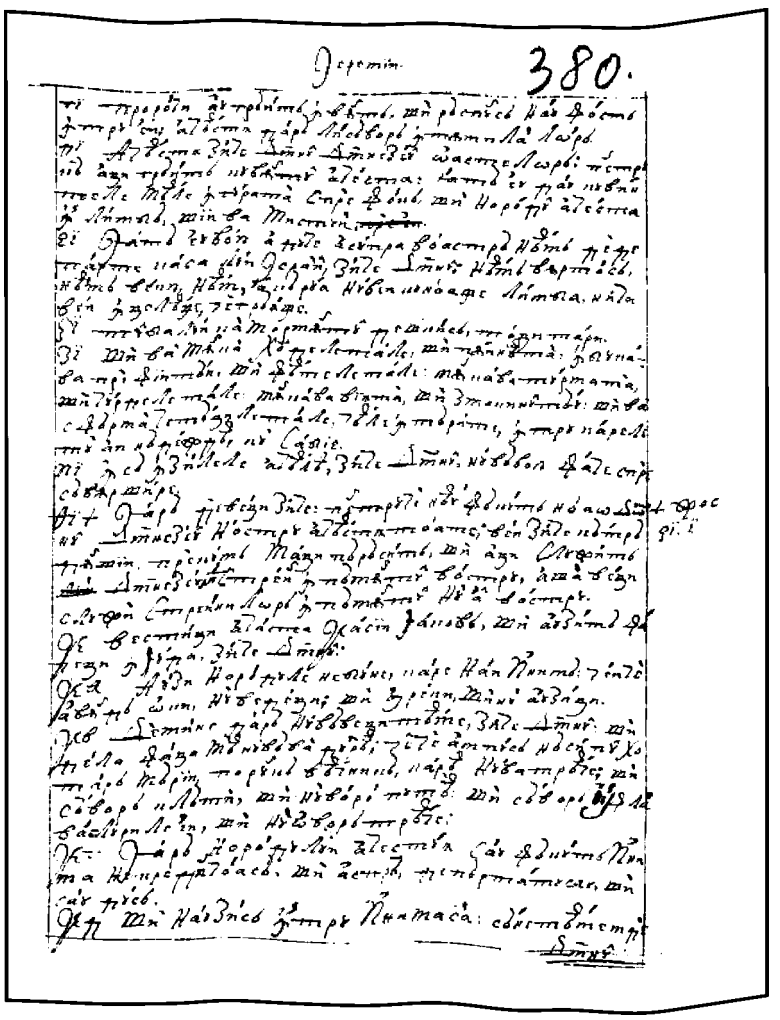

391v

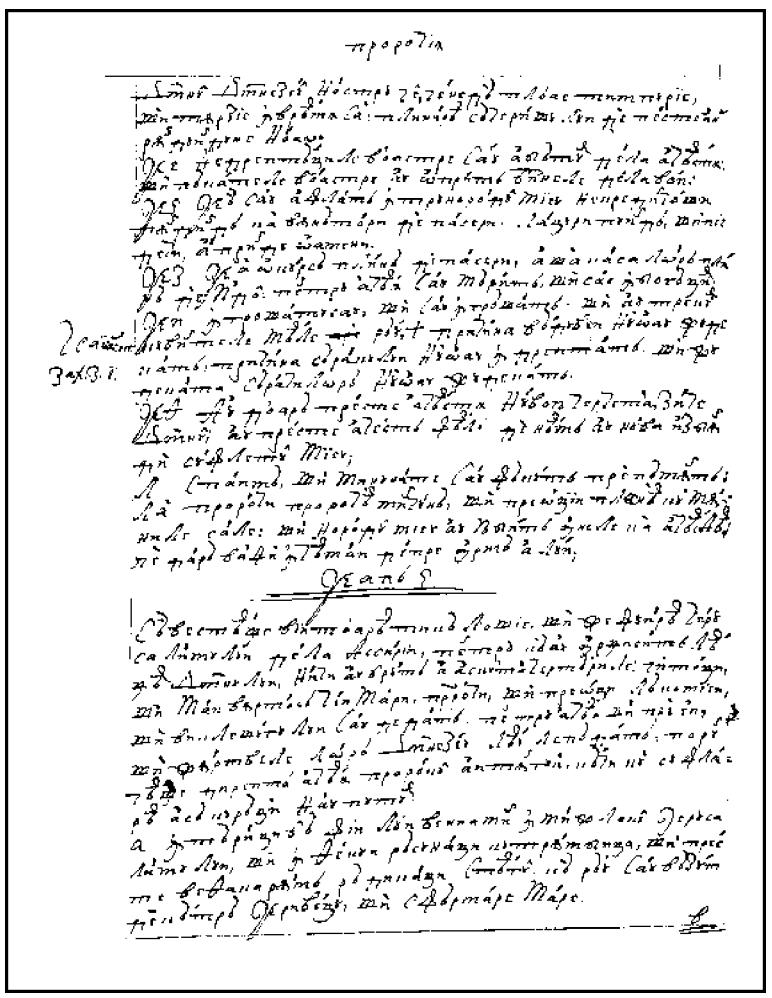

392r

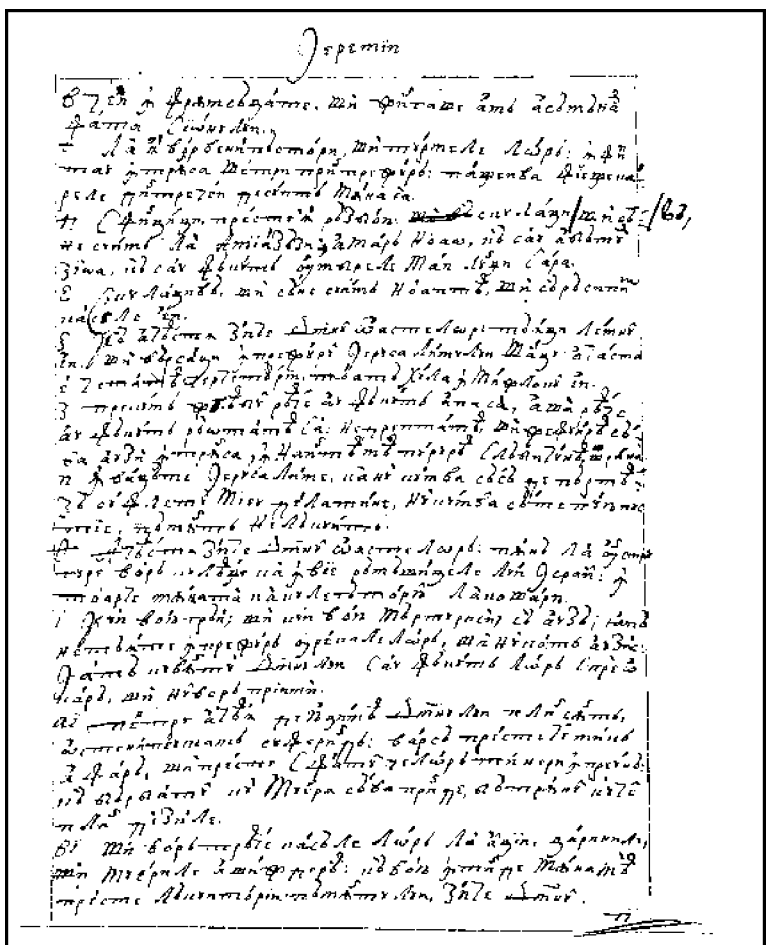

392v

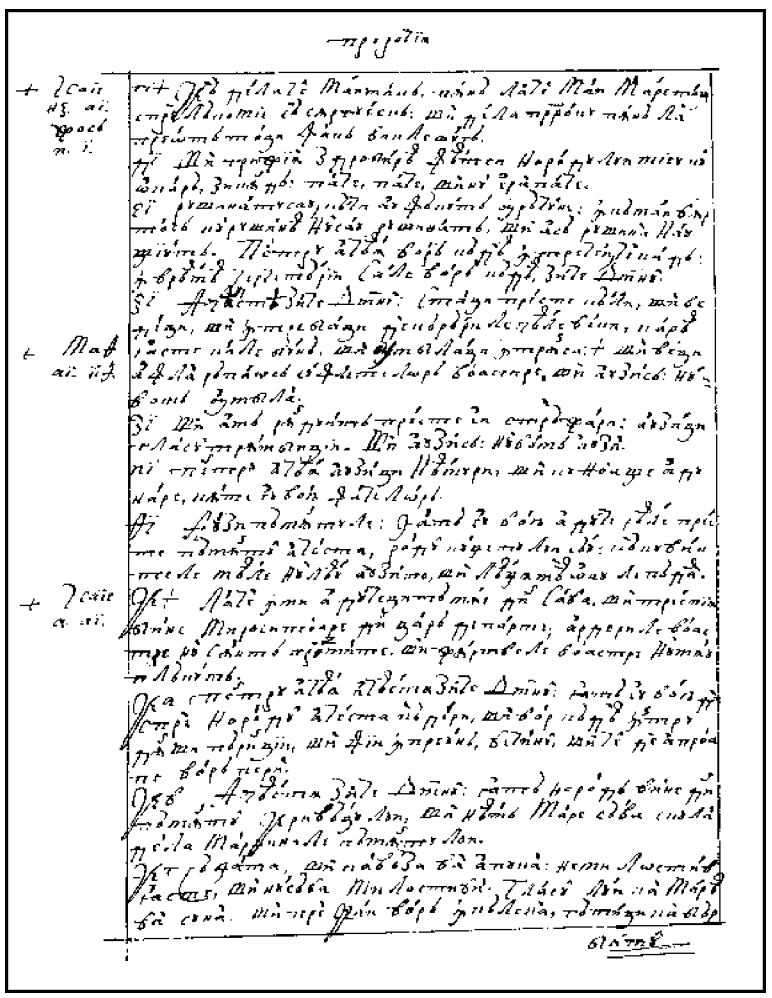

393r

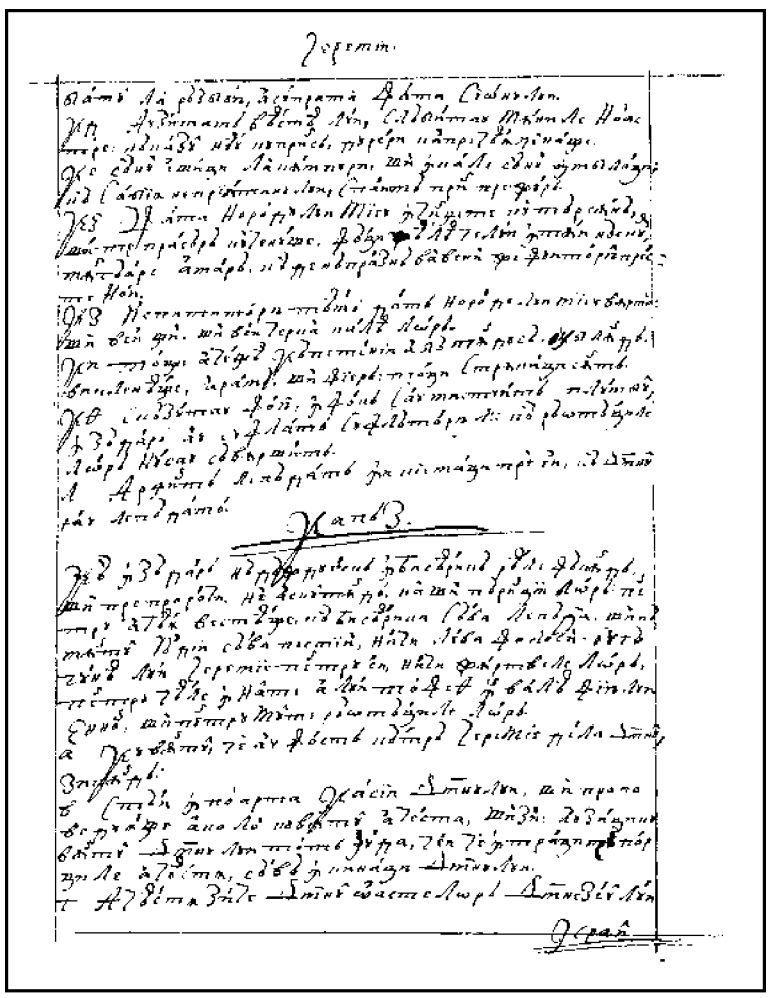

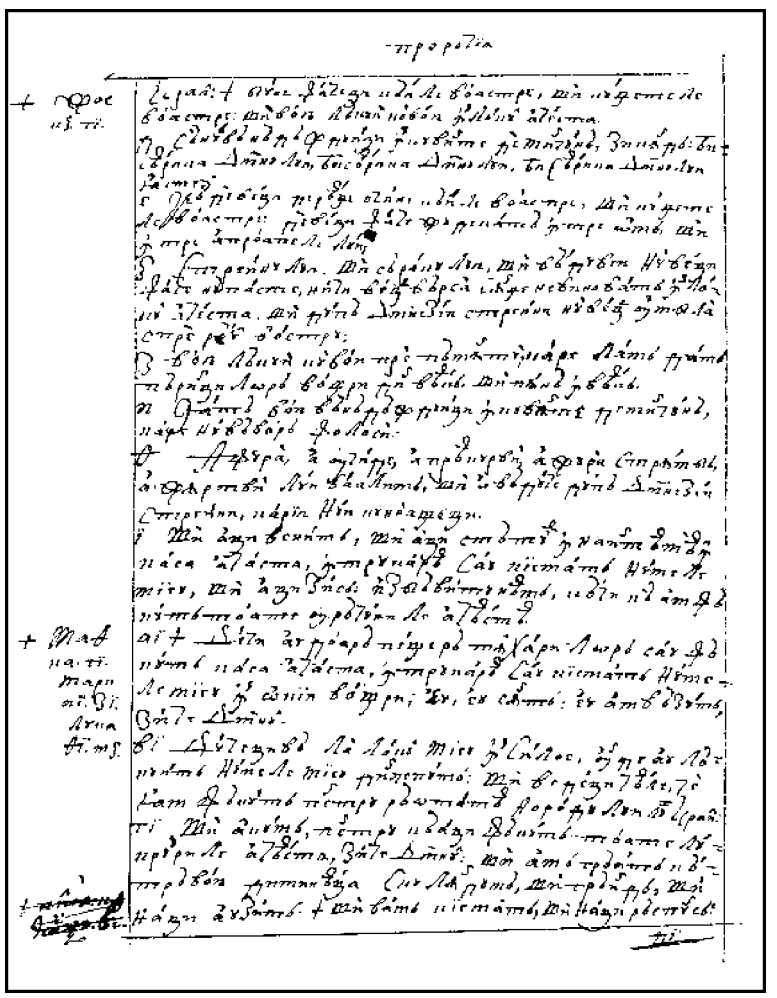

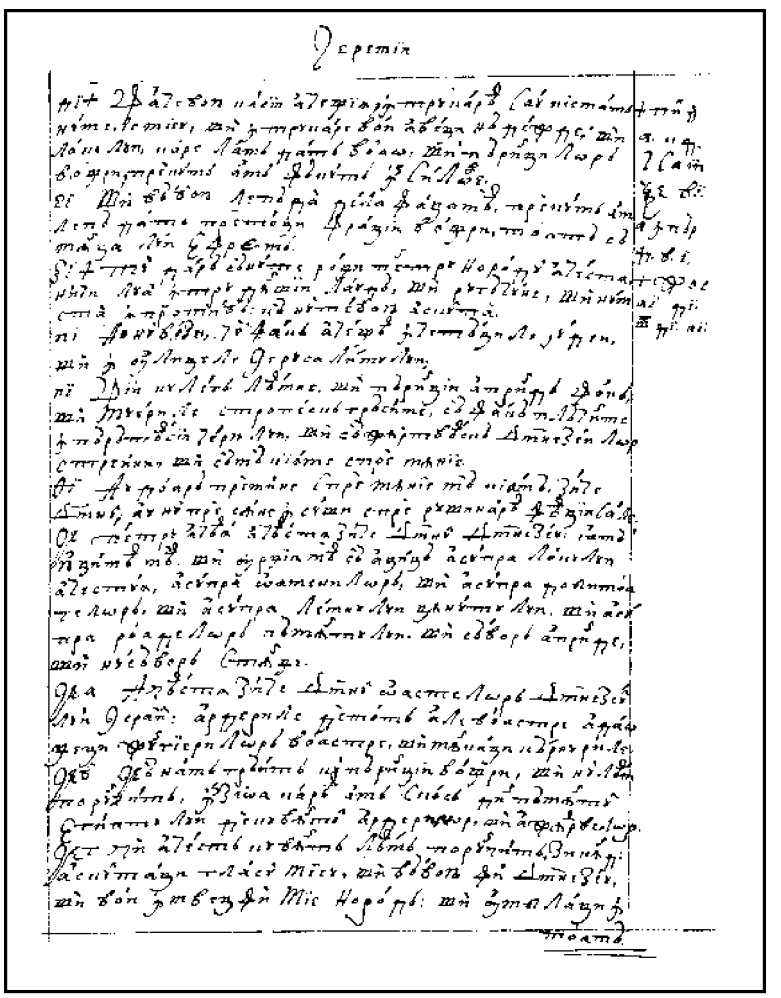

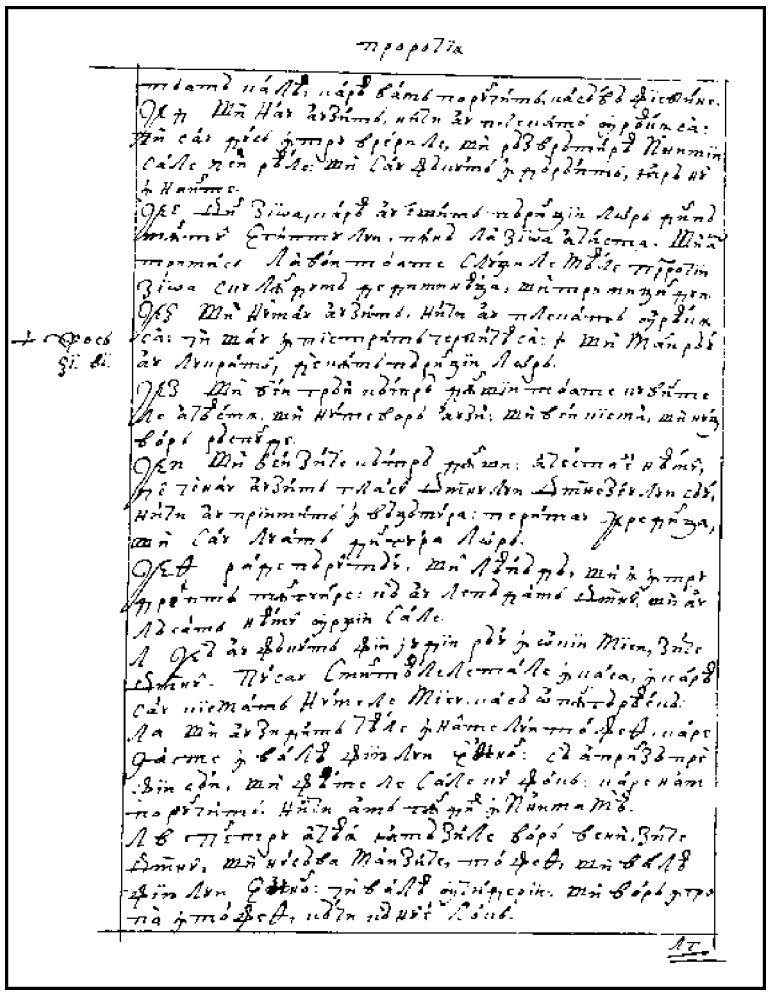

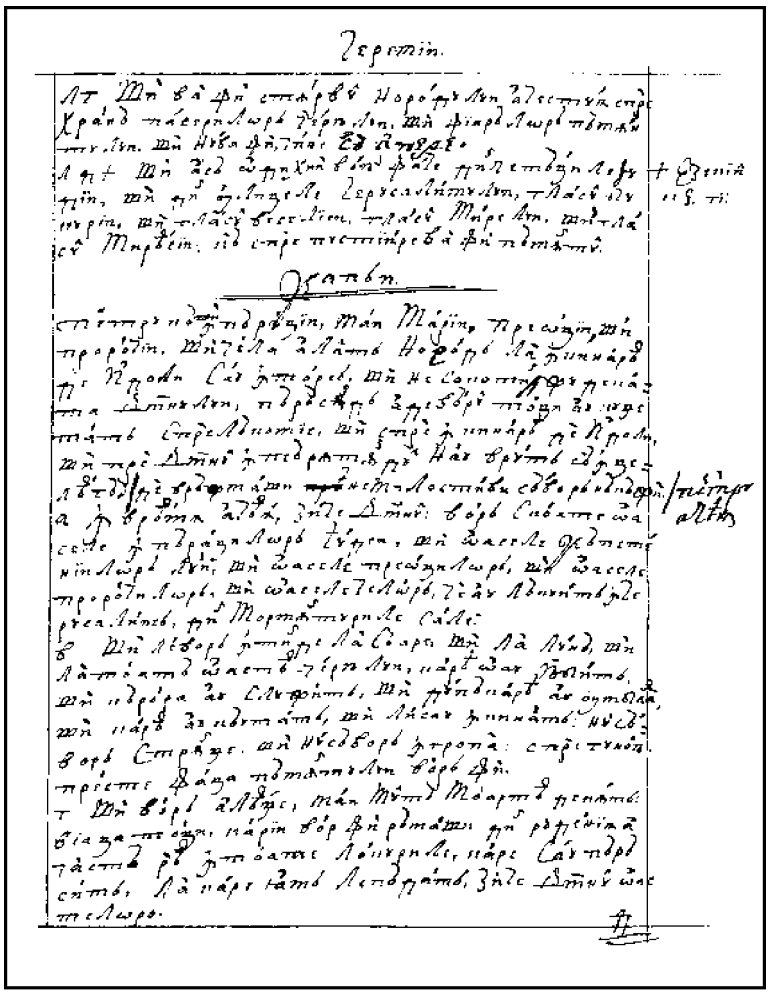

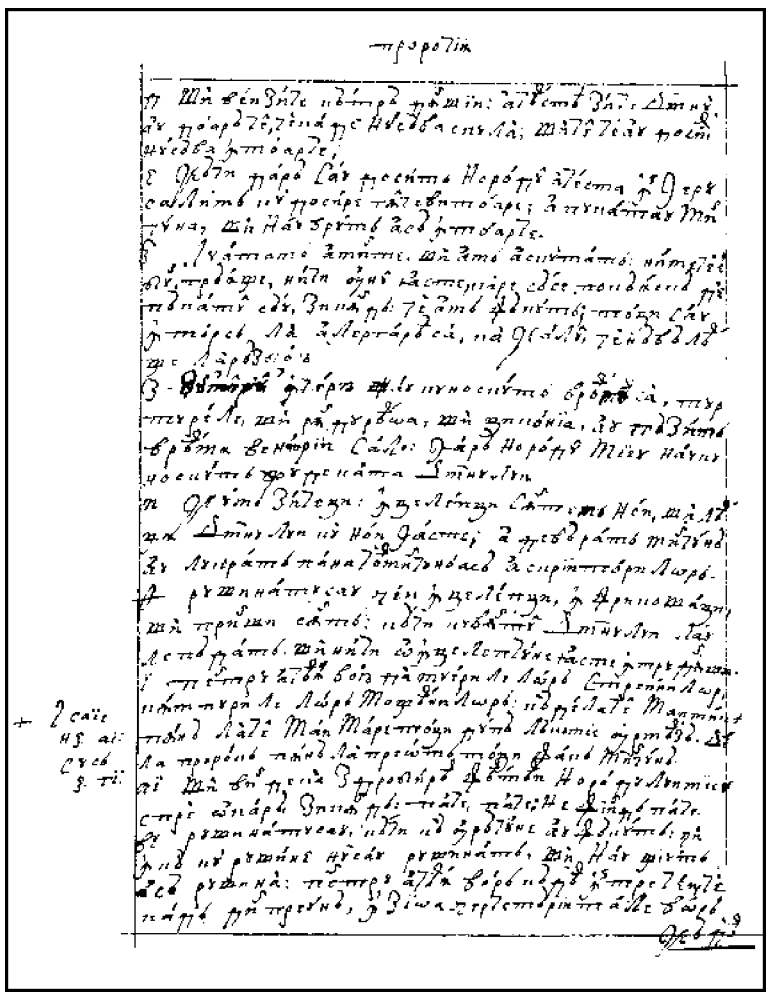

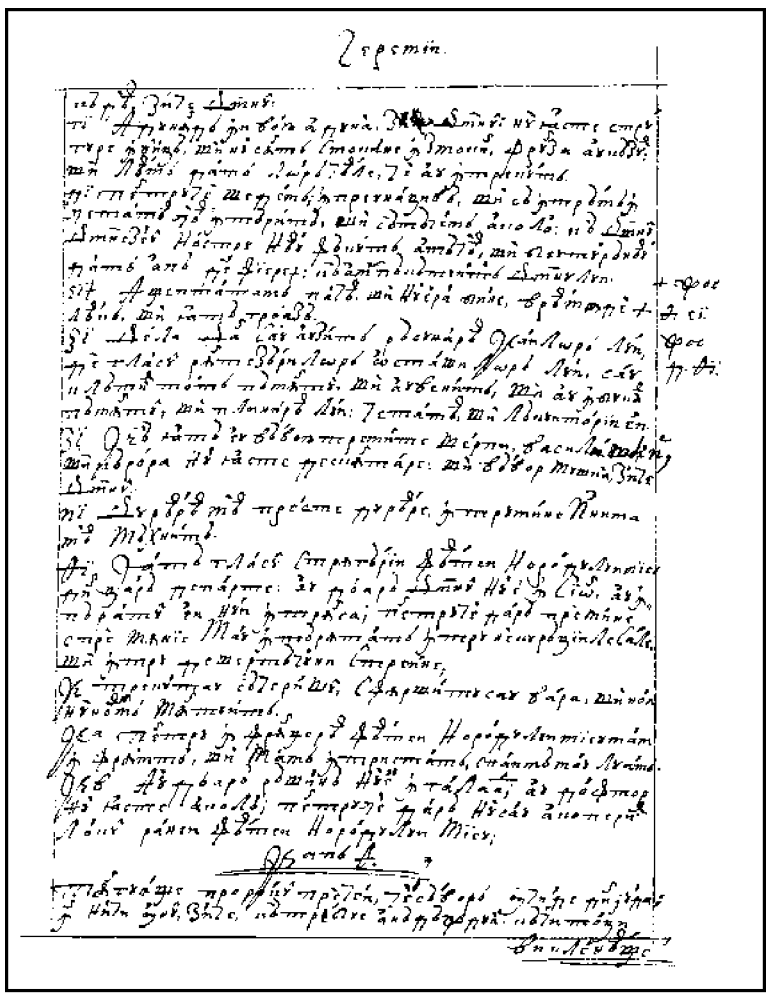

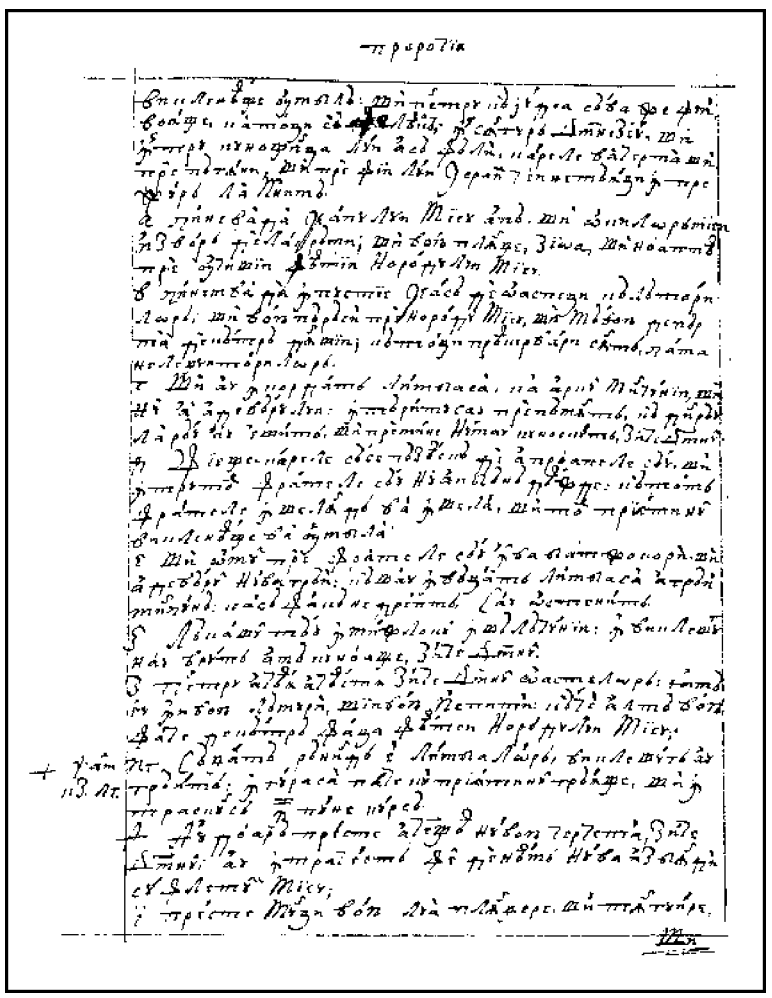

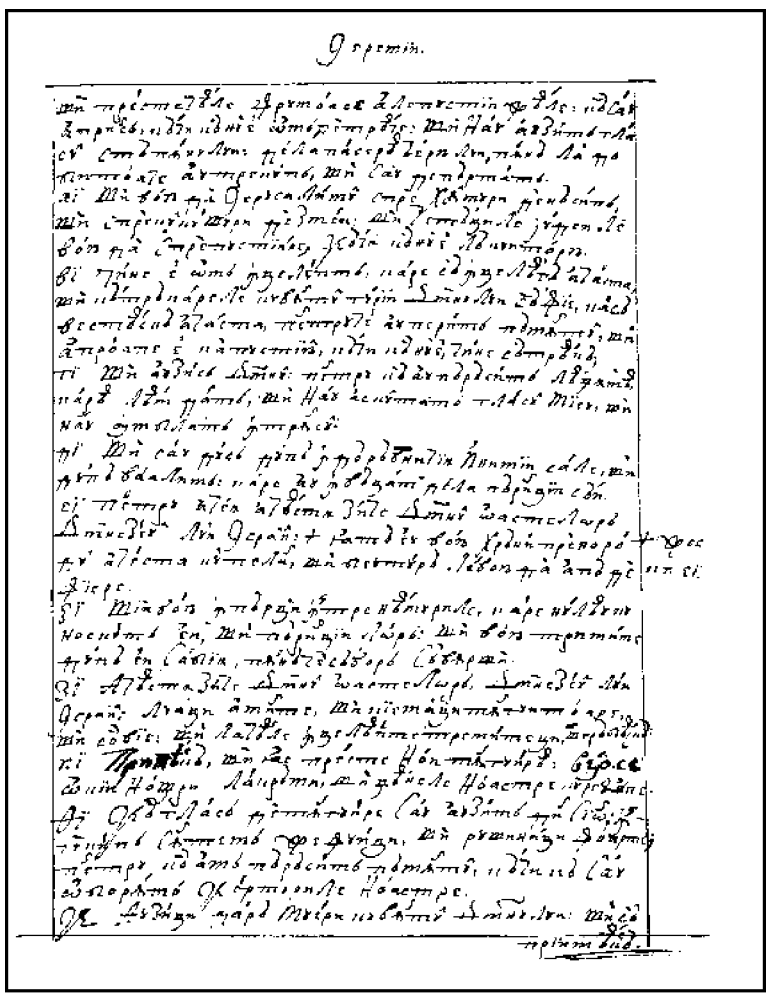

397v

398r

398v

399r

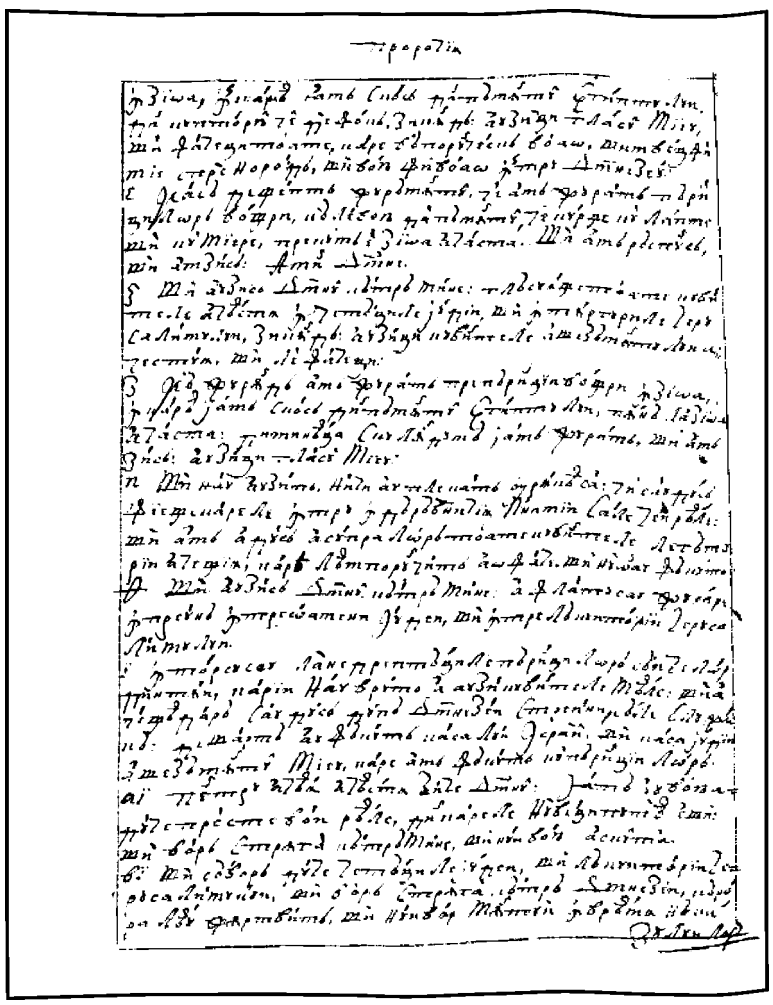

399v

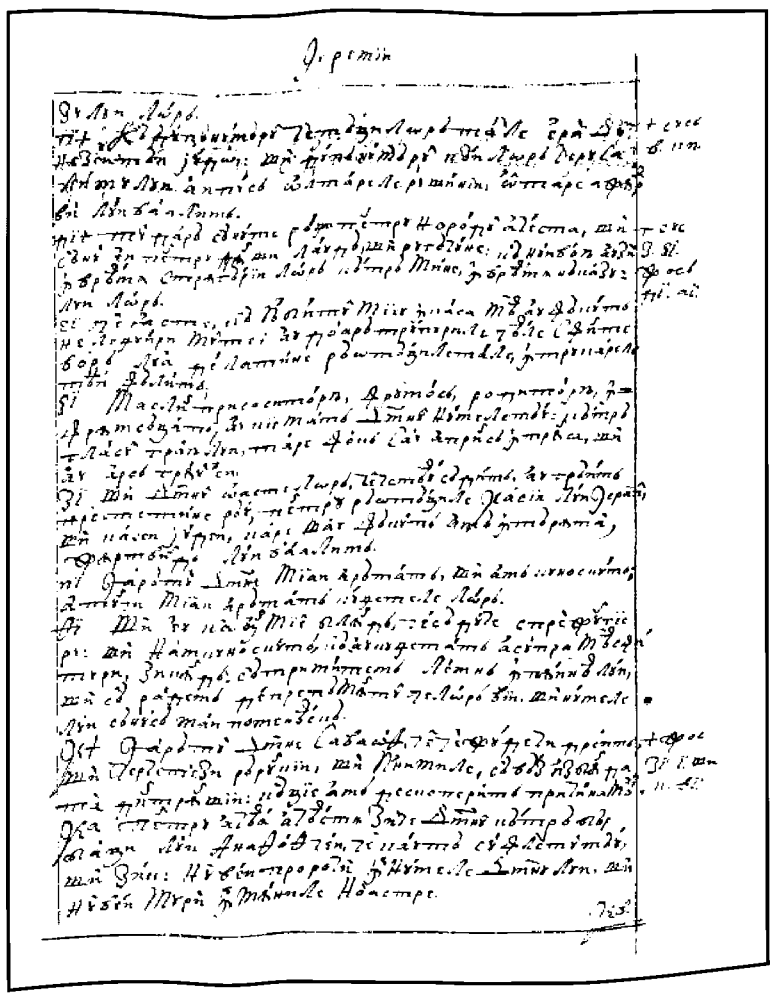

400r

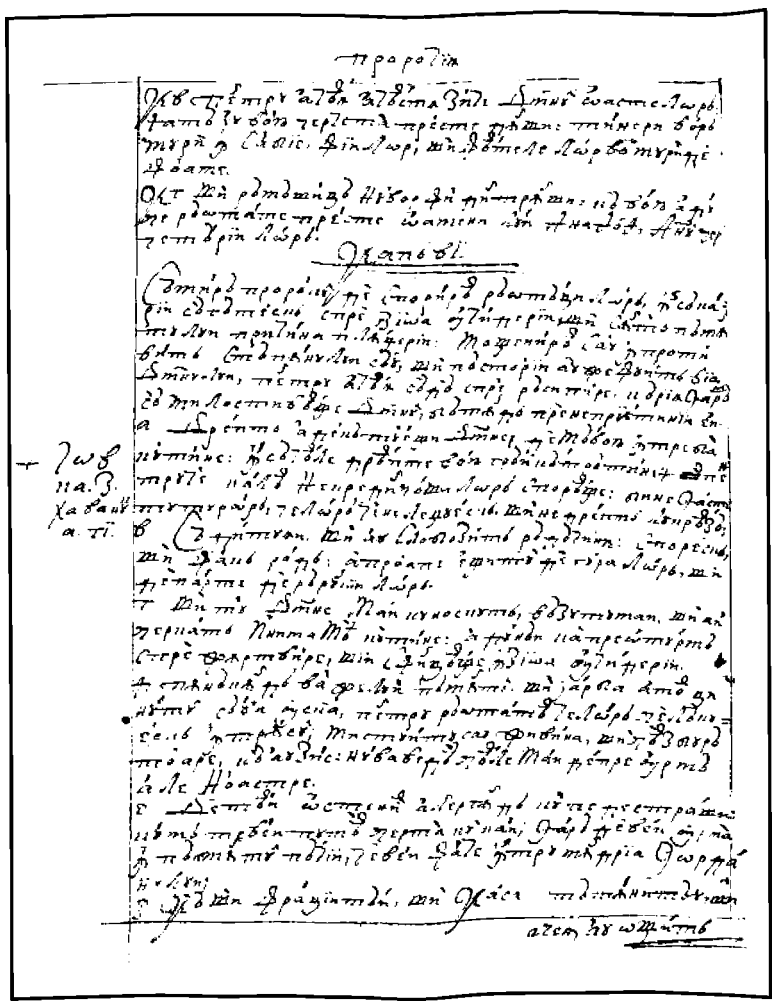

400v

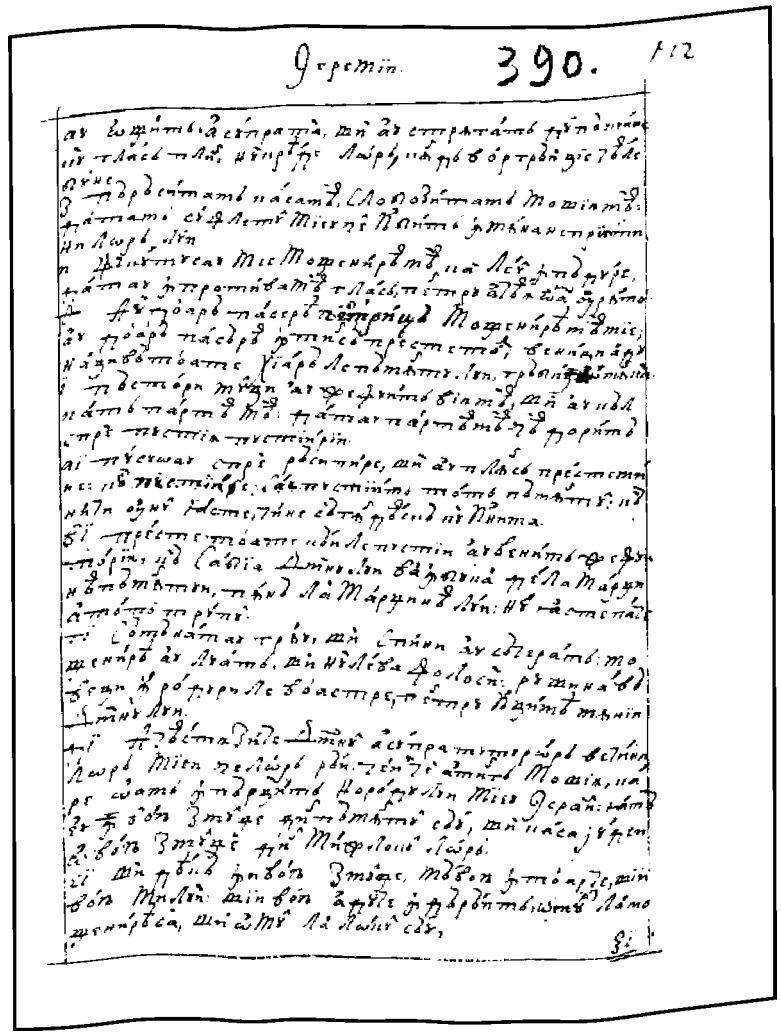

401r

401v

402r

402v

403r

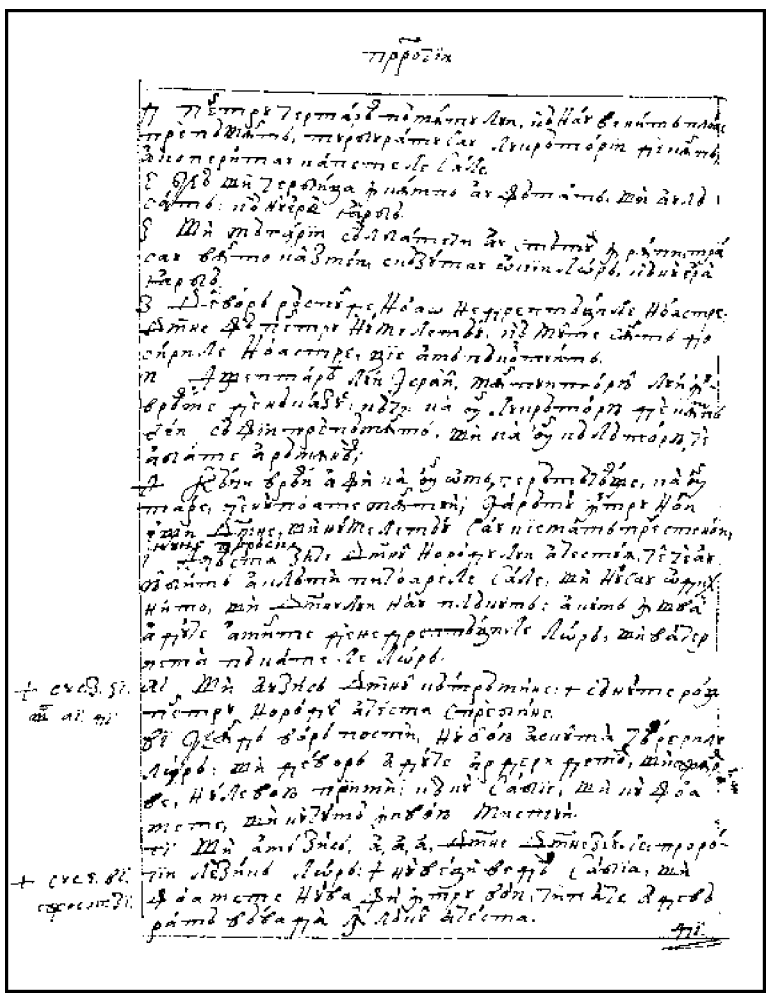

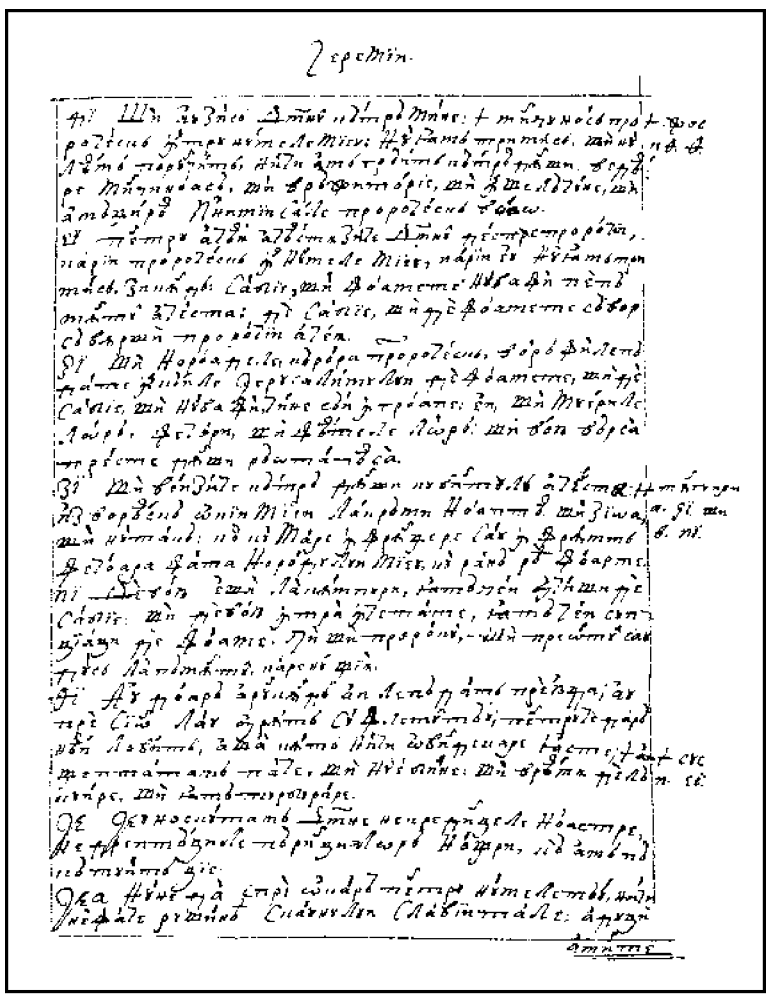

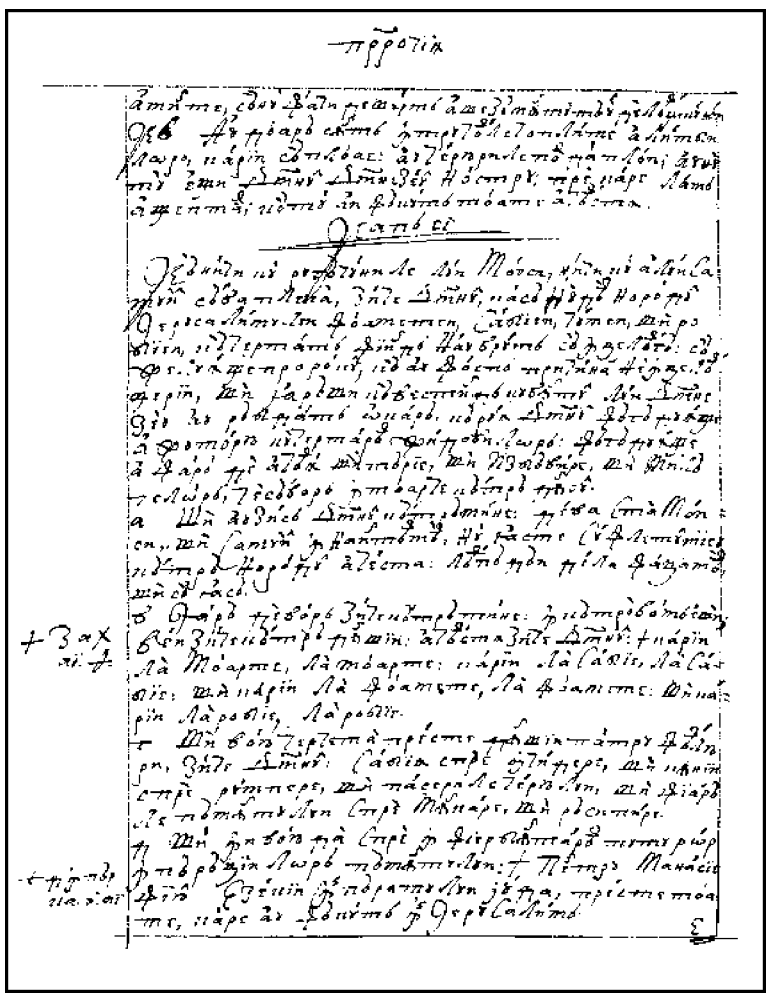

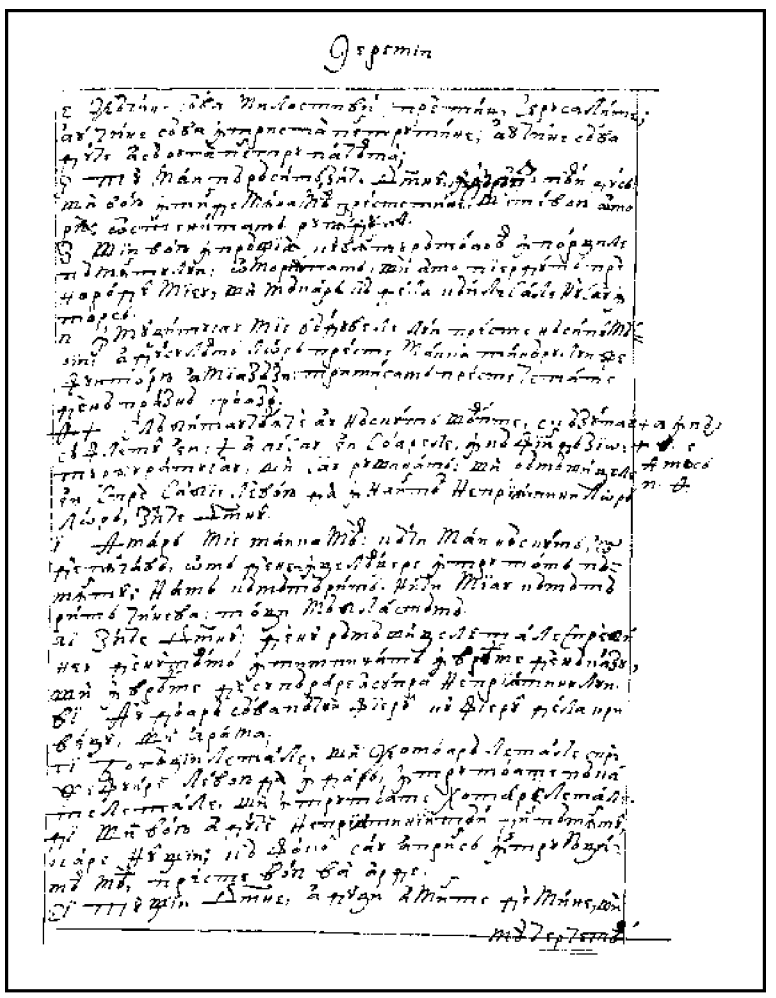

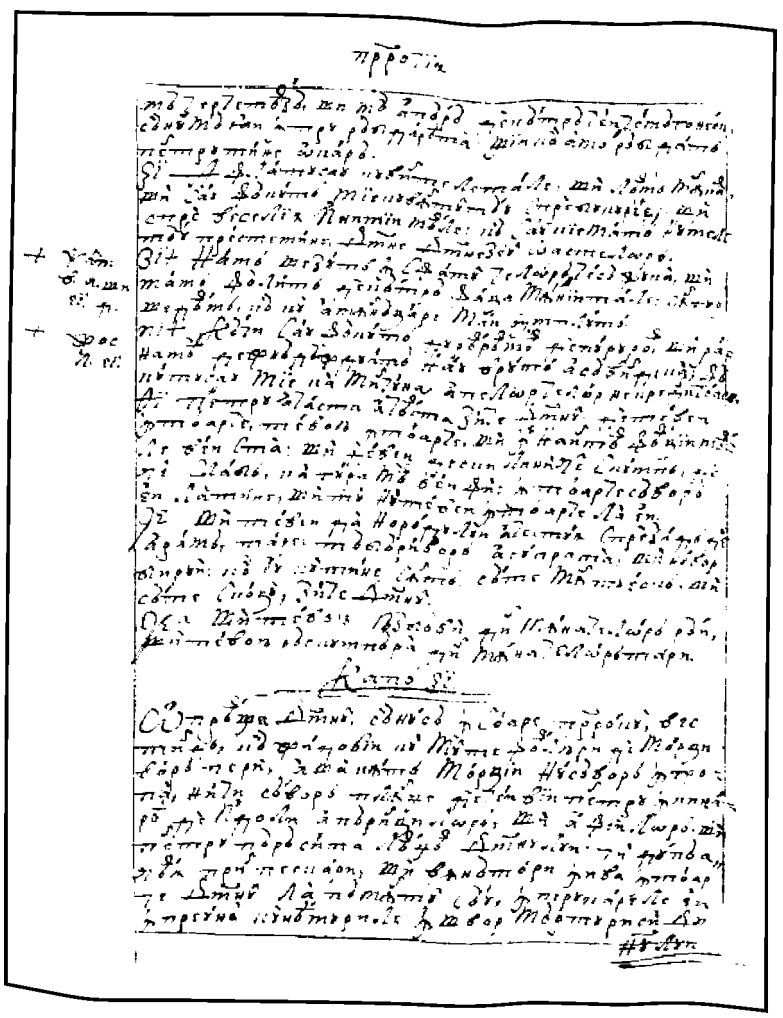

405v

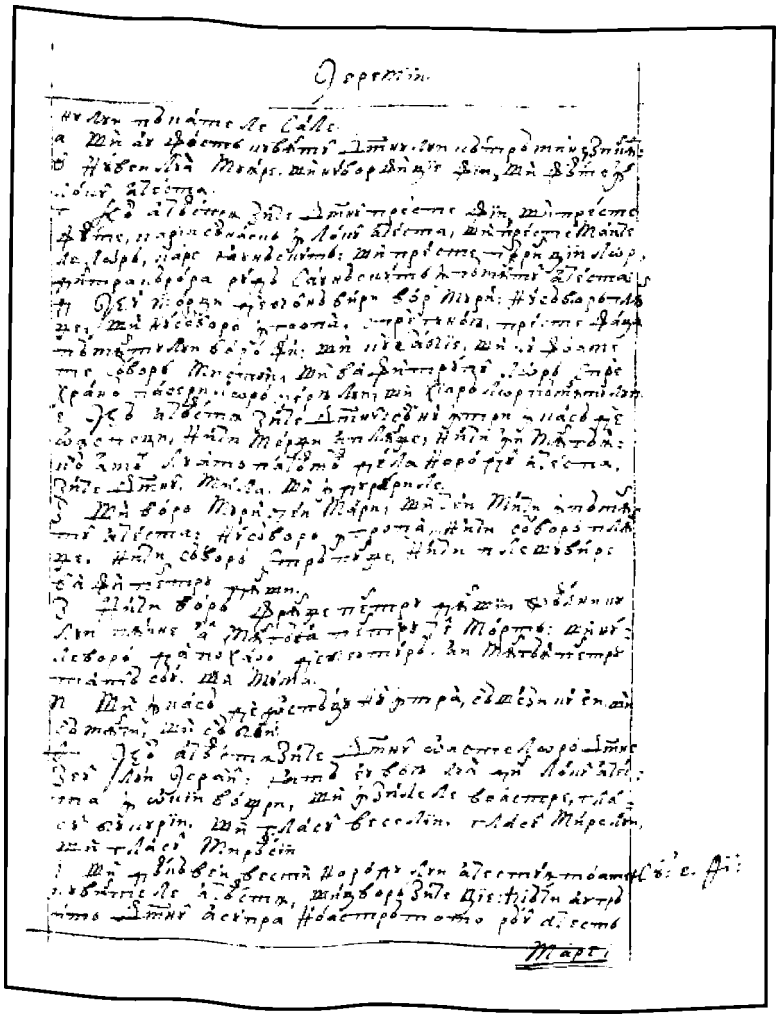

406r

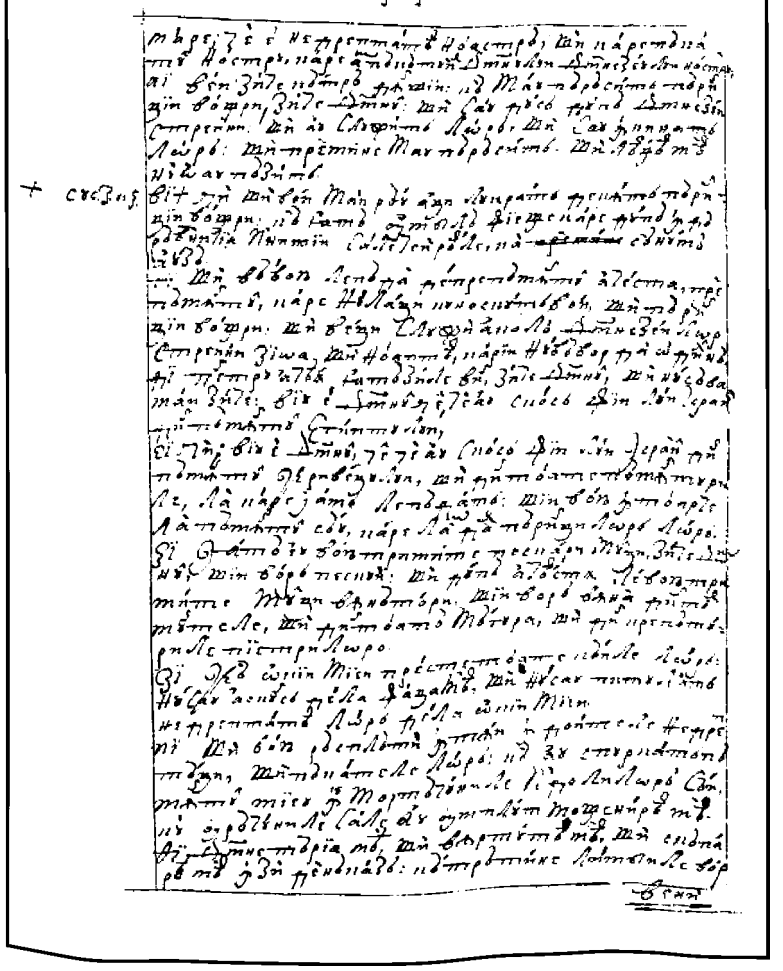

406v

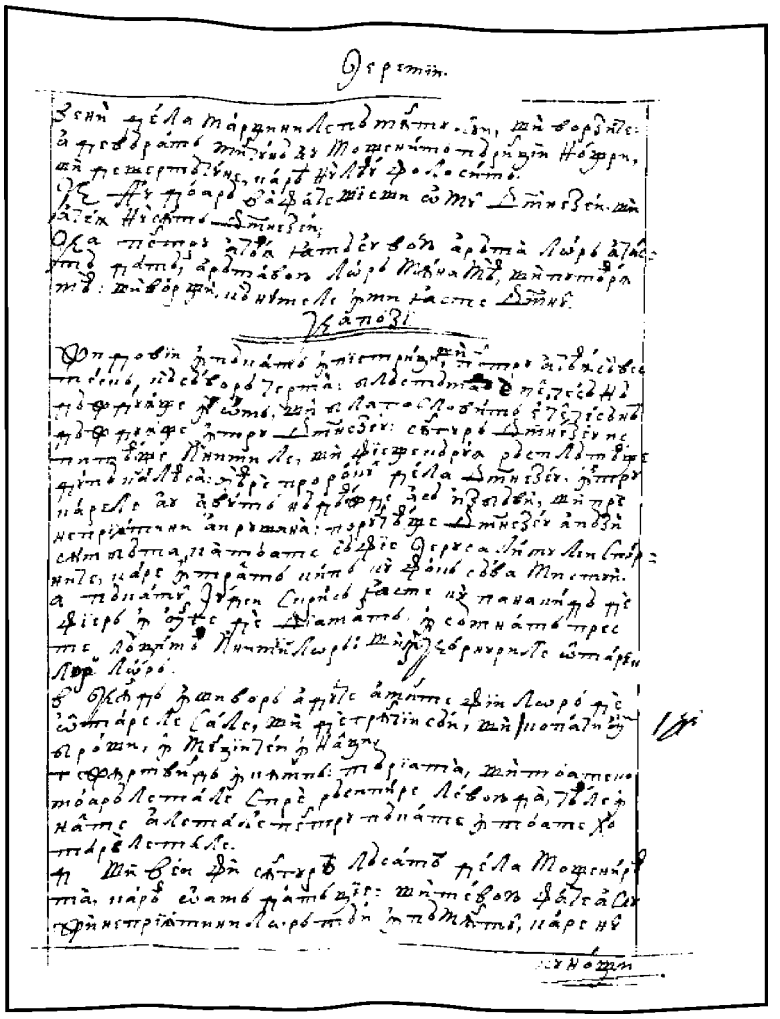

407r

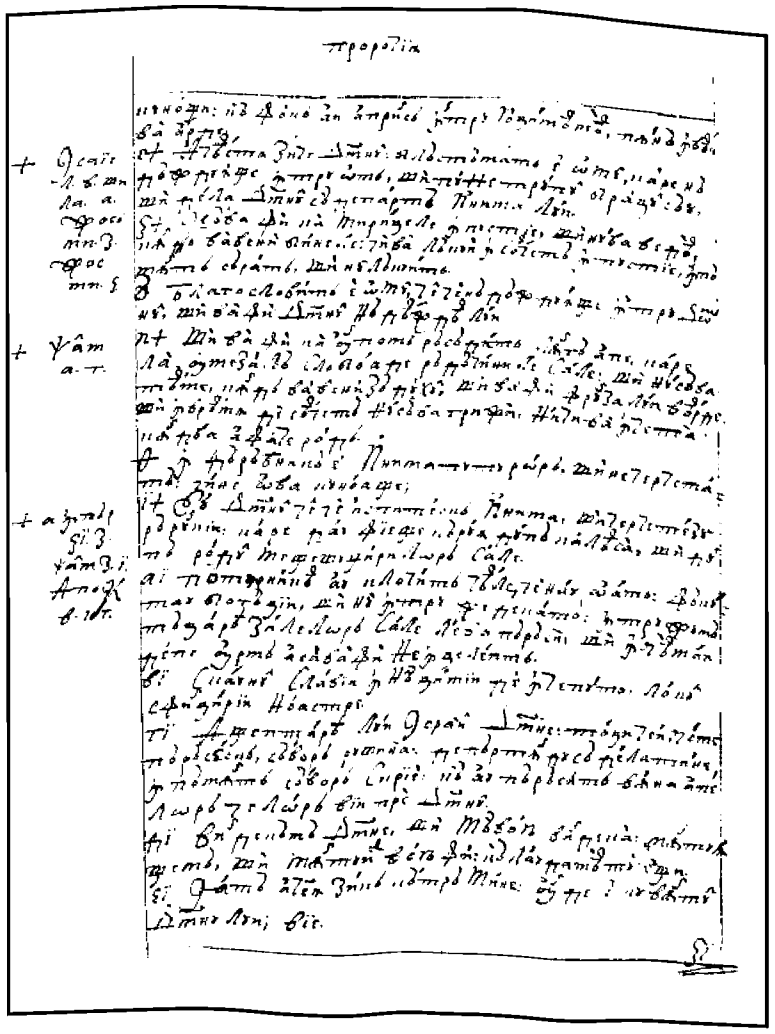

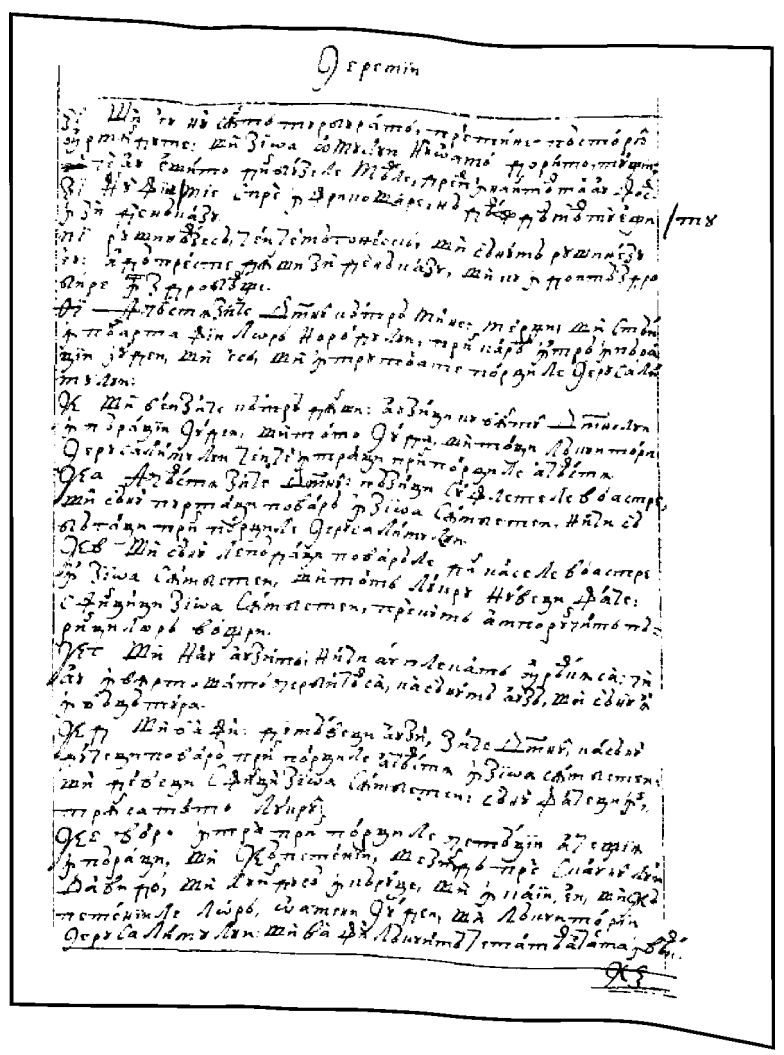

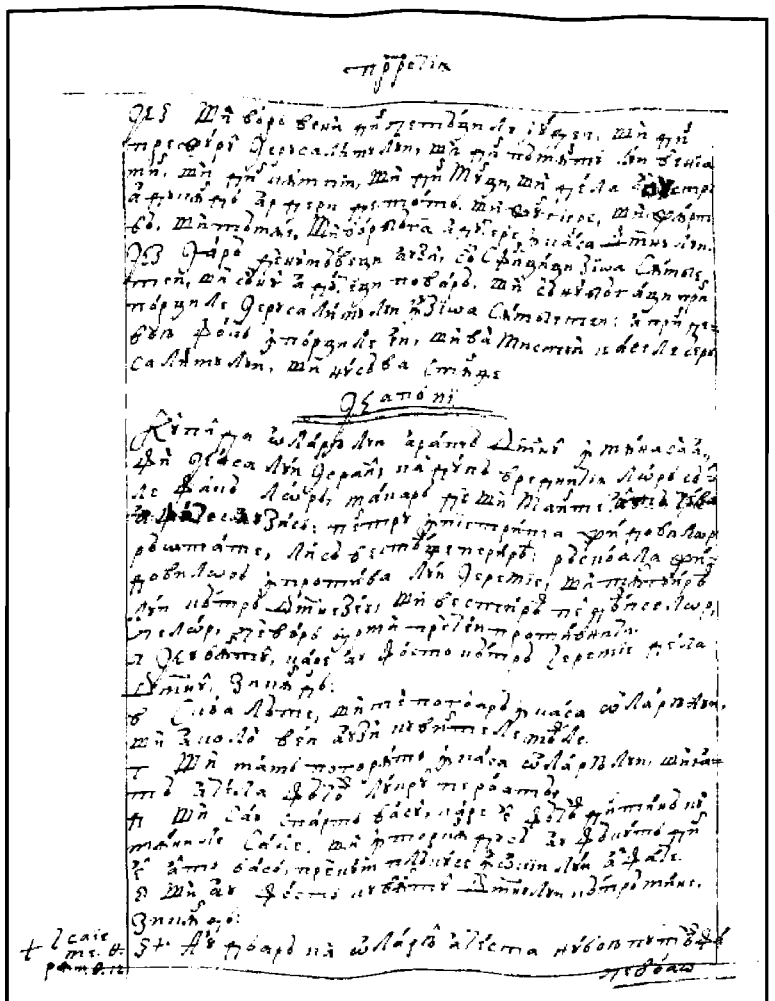

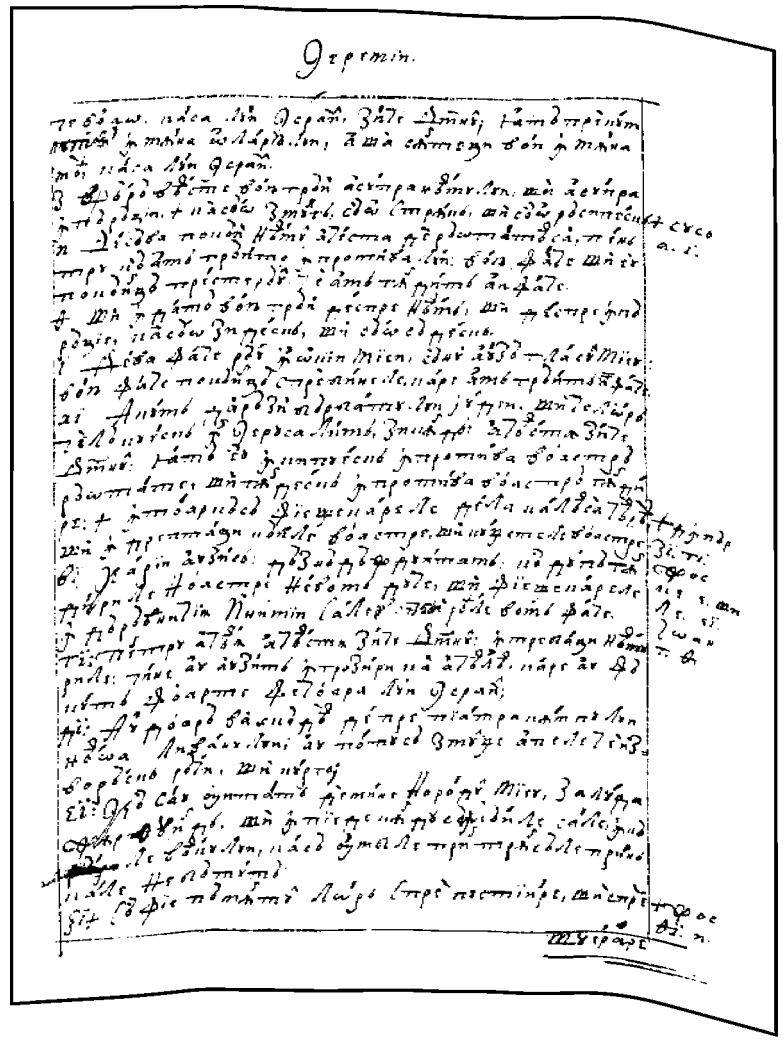

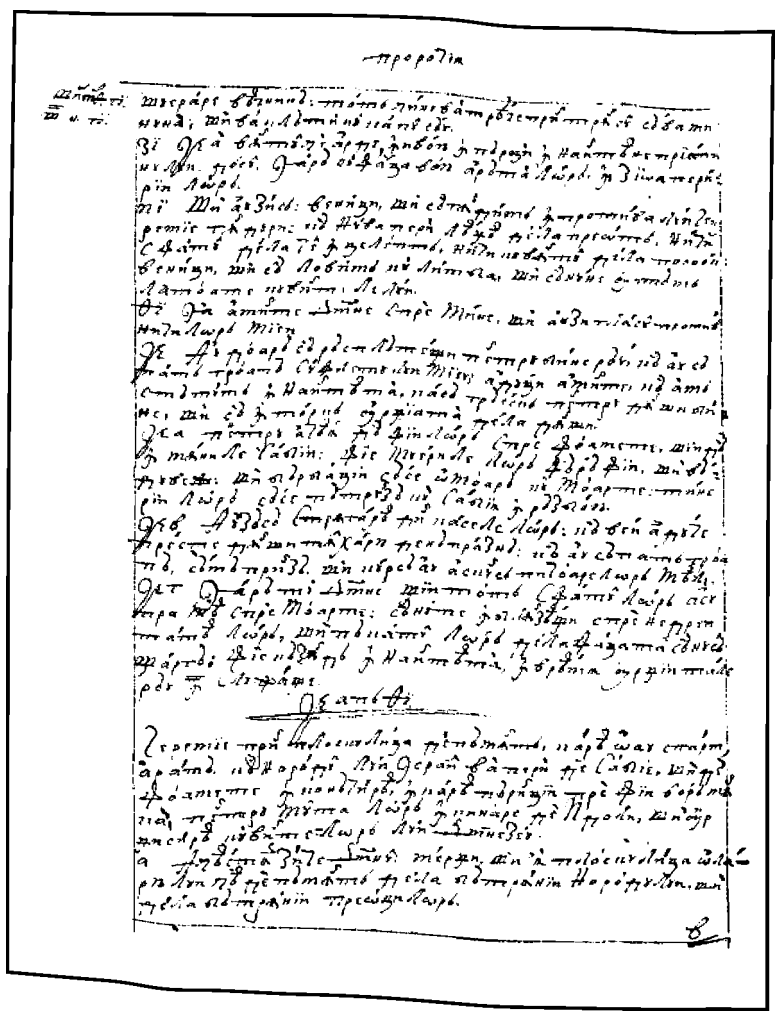

409v

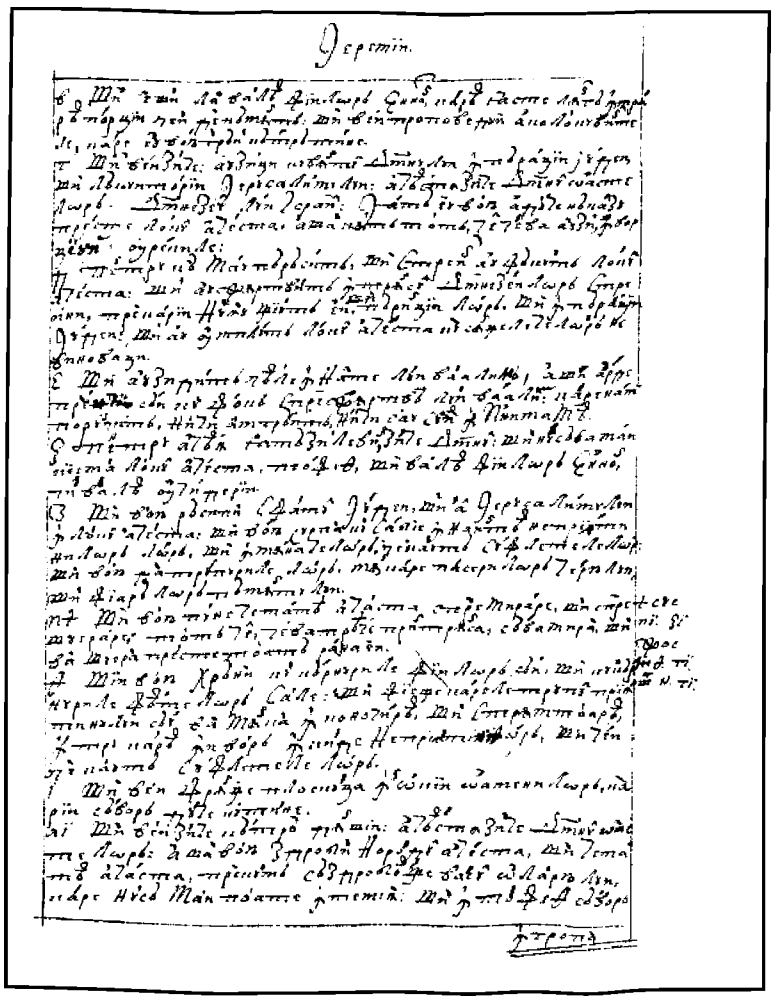

410r

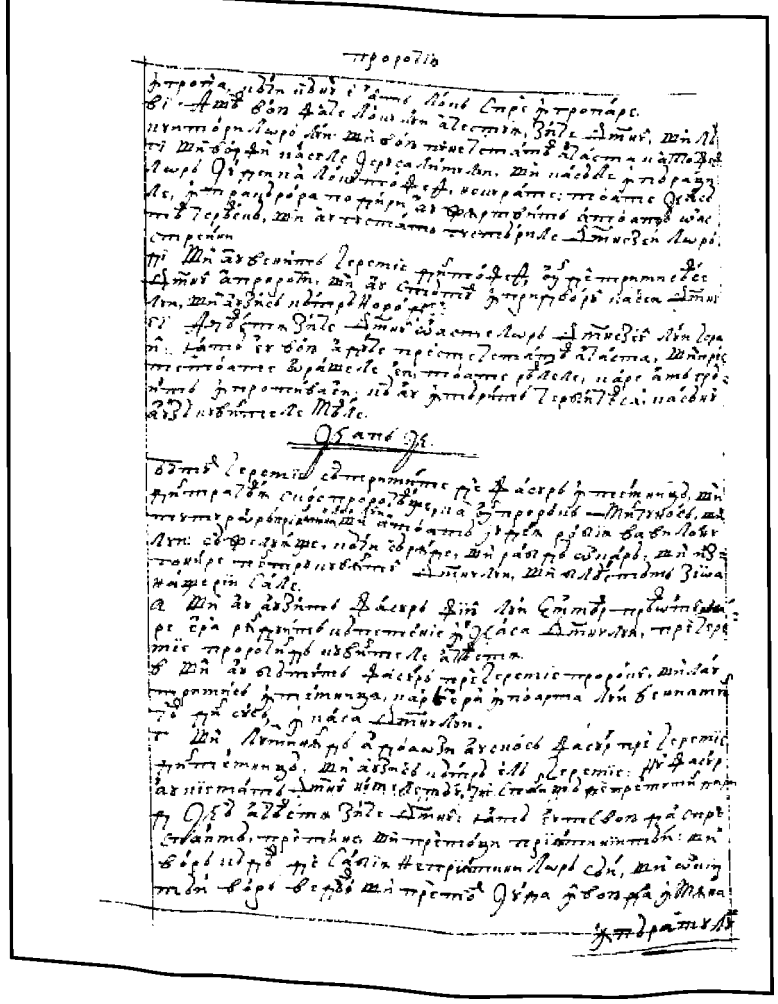

410v

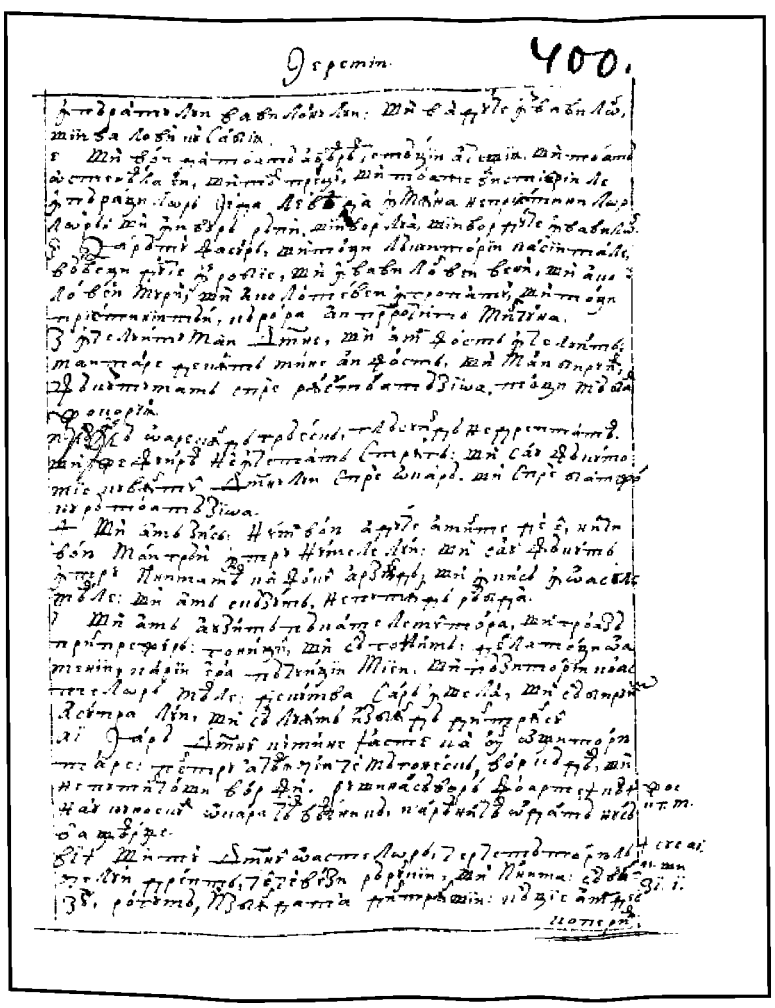

411r

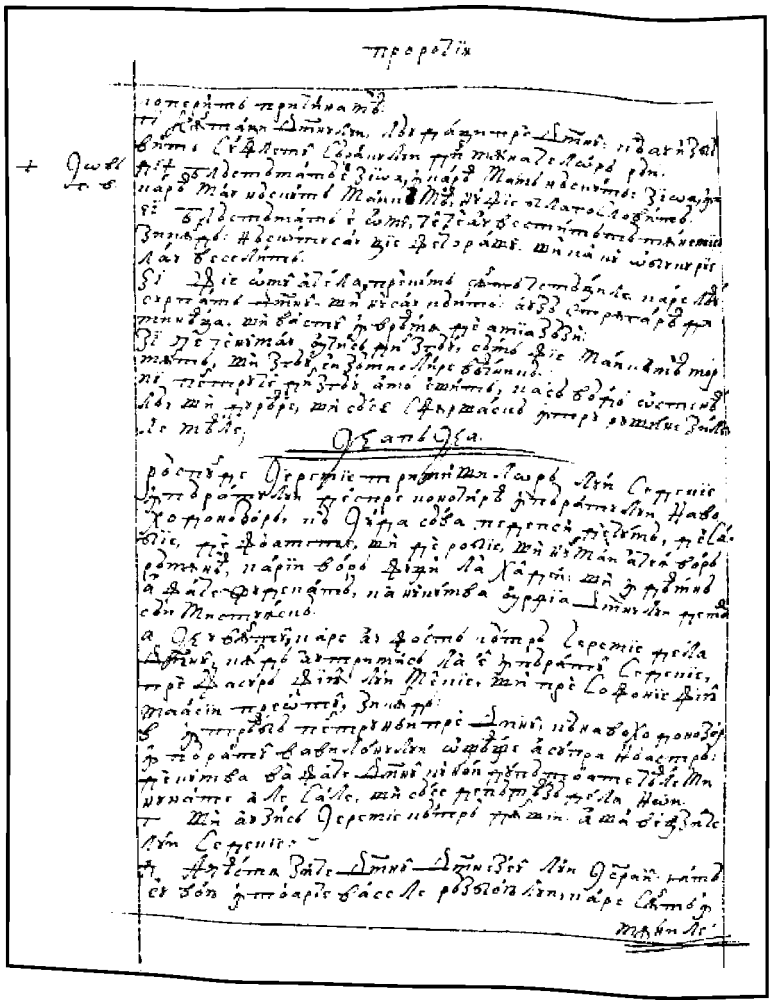

411v

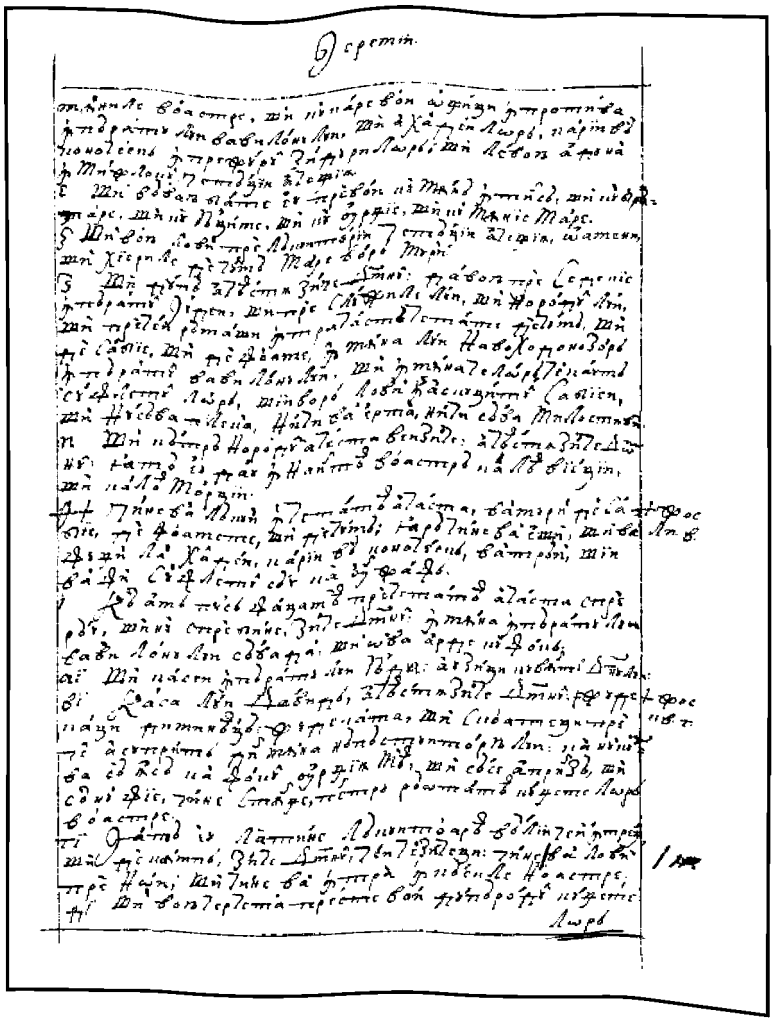

412r

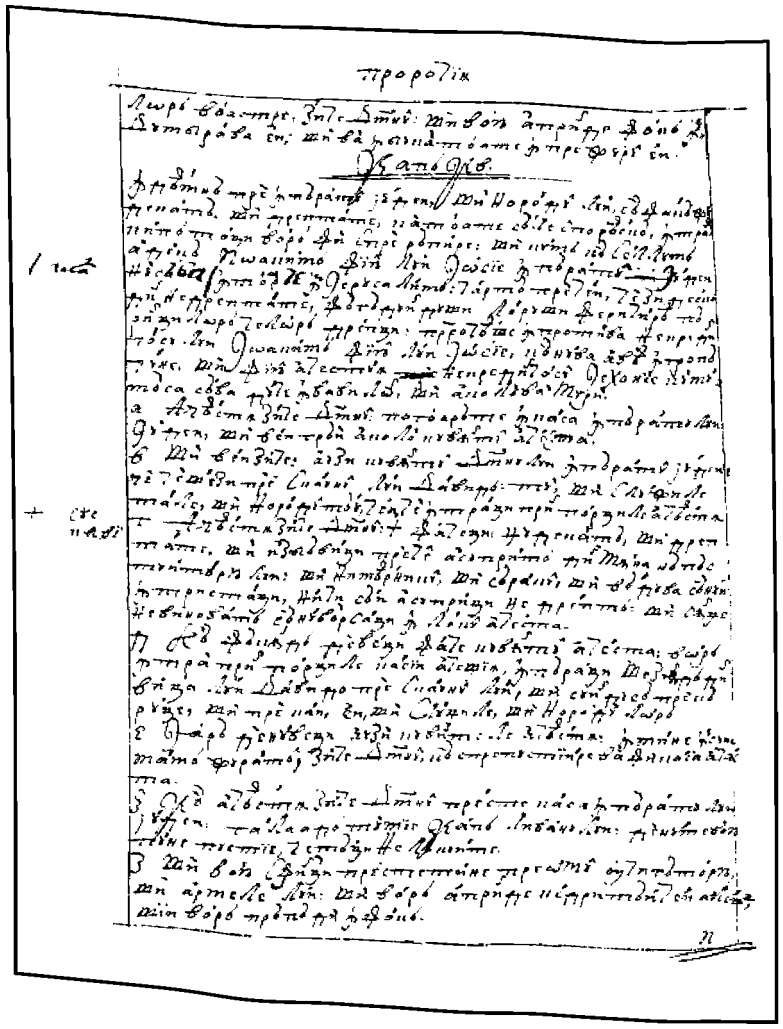

412v

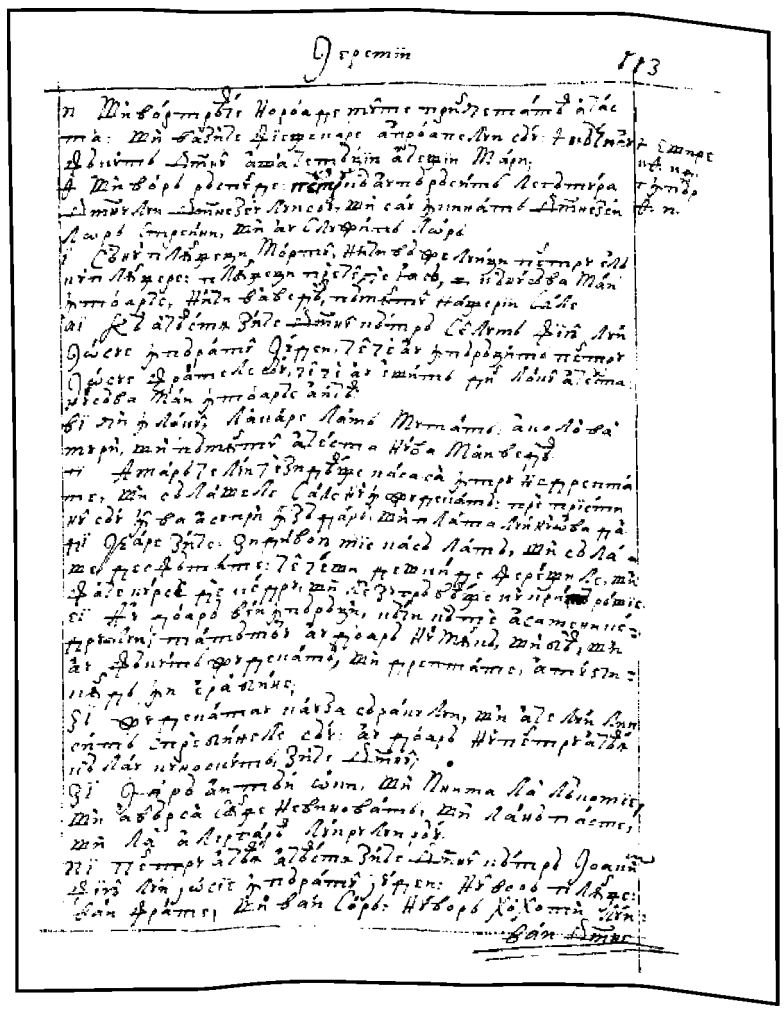

413r

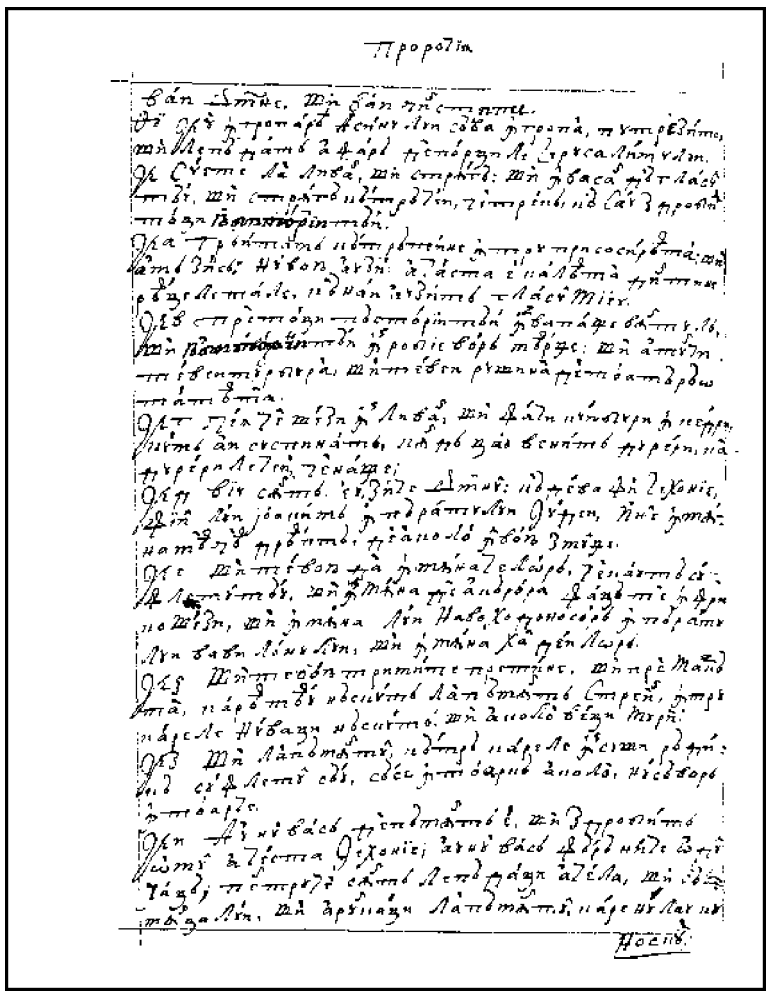

413v

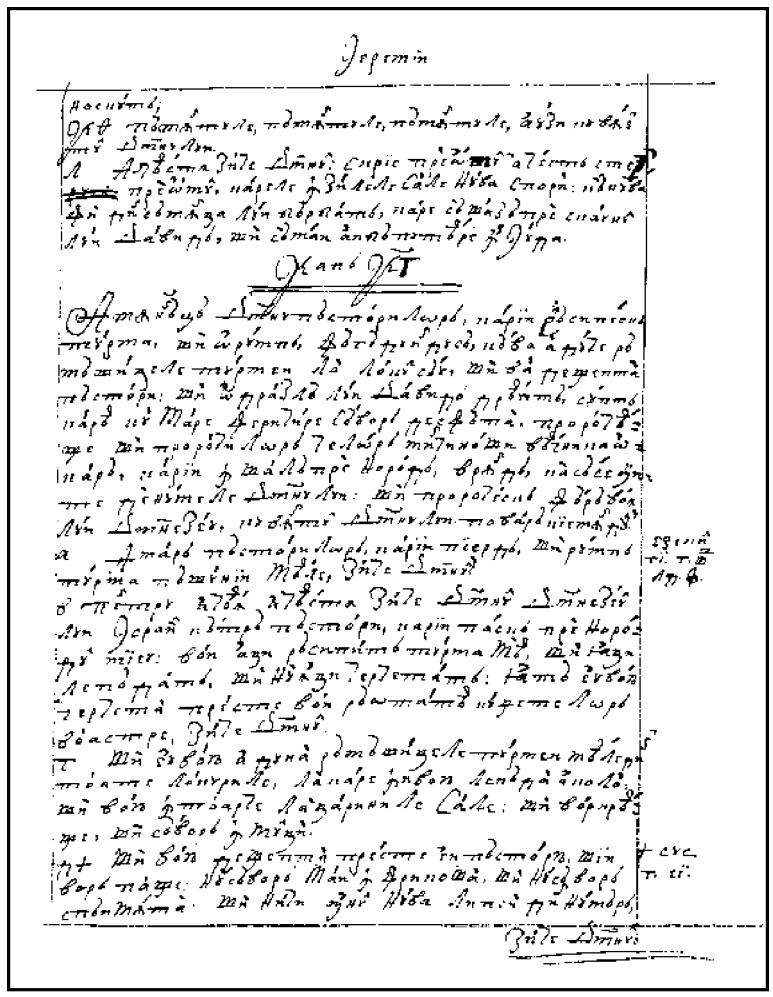

415r*

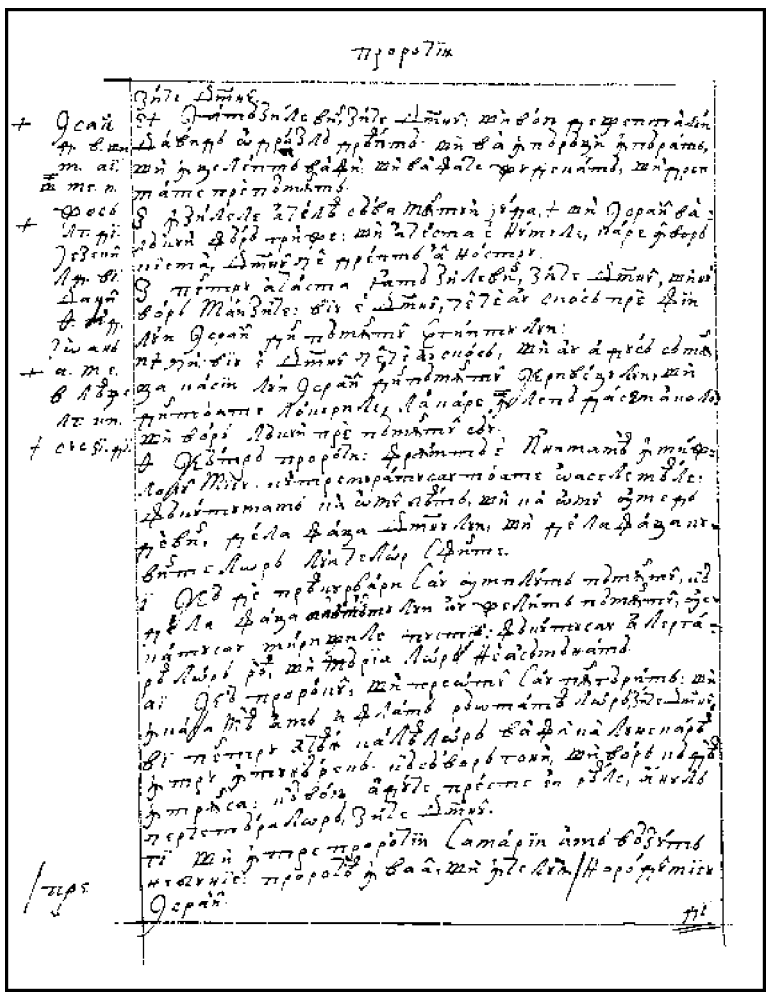

415v

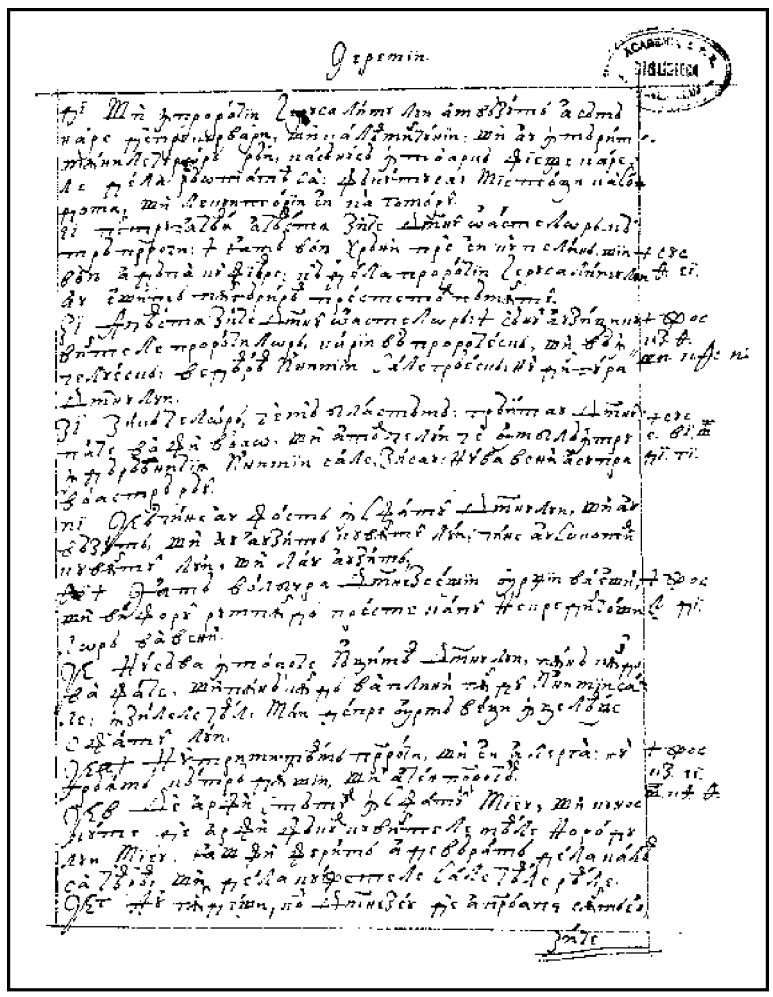

416r

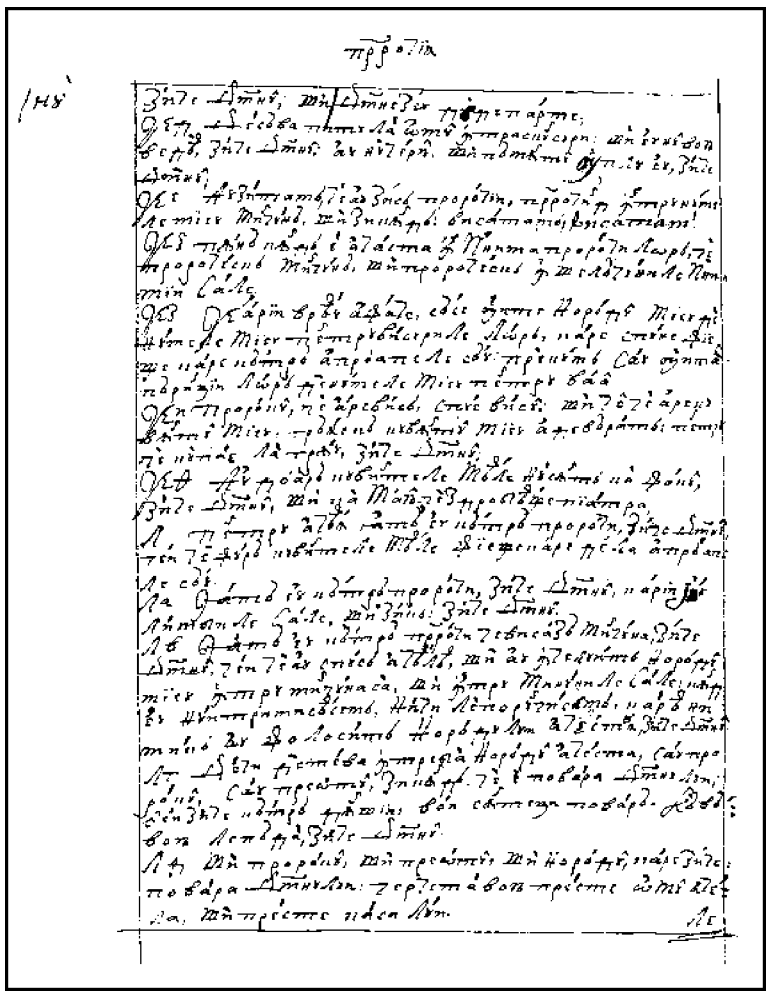

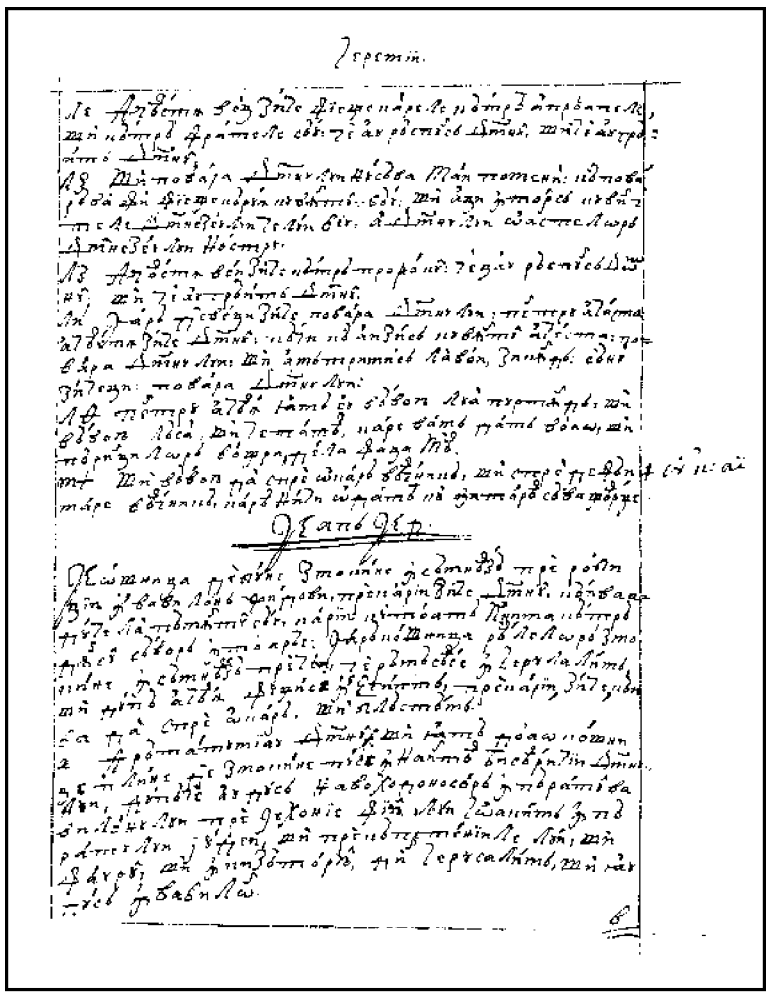

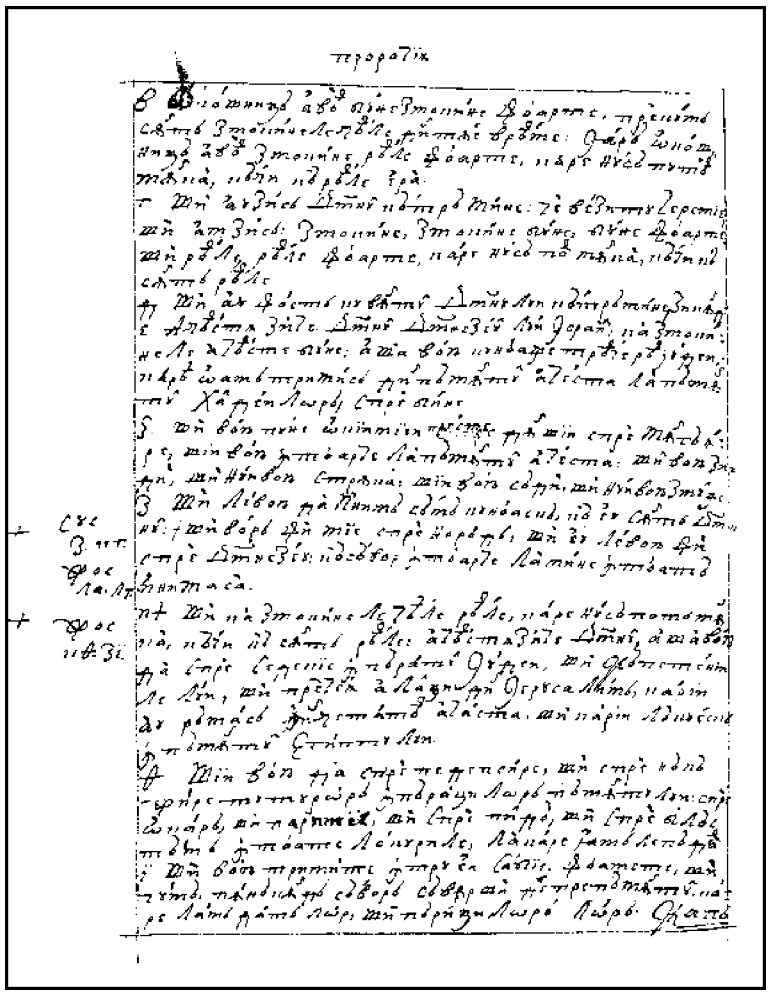

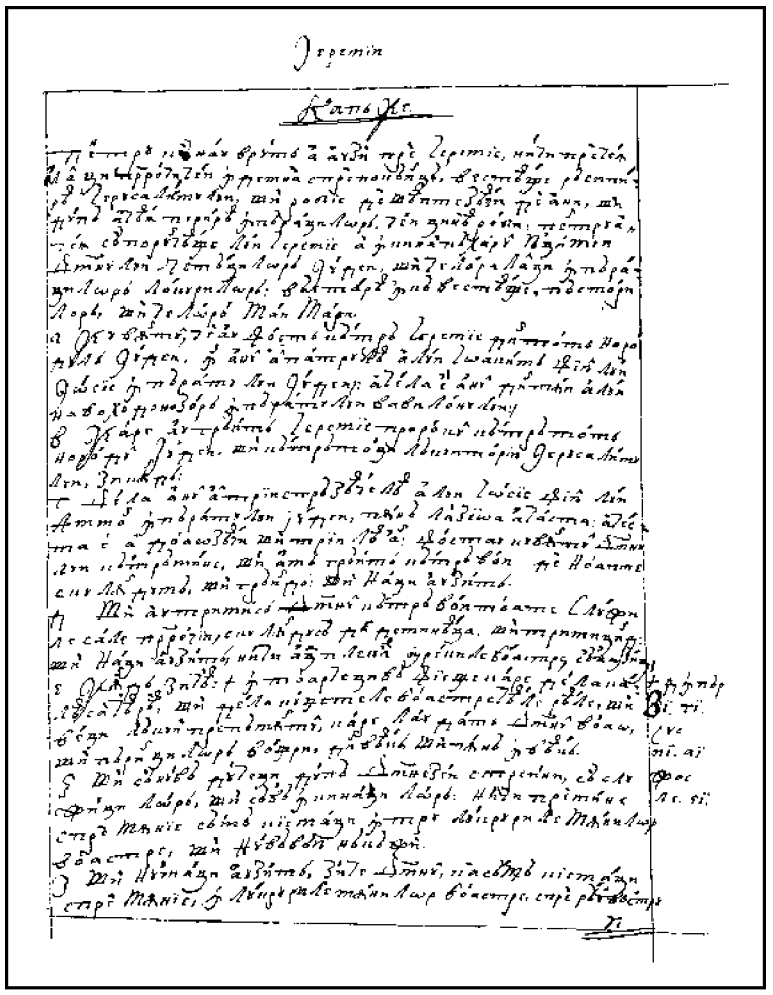

FACSIMILE

PROROCIIA IEREMIII

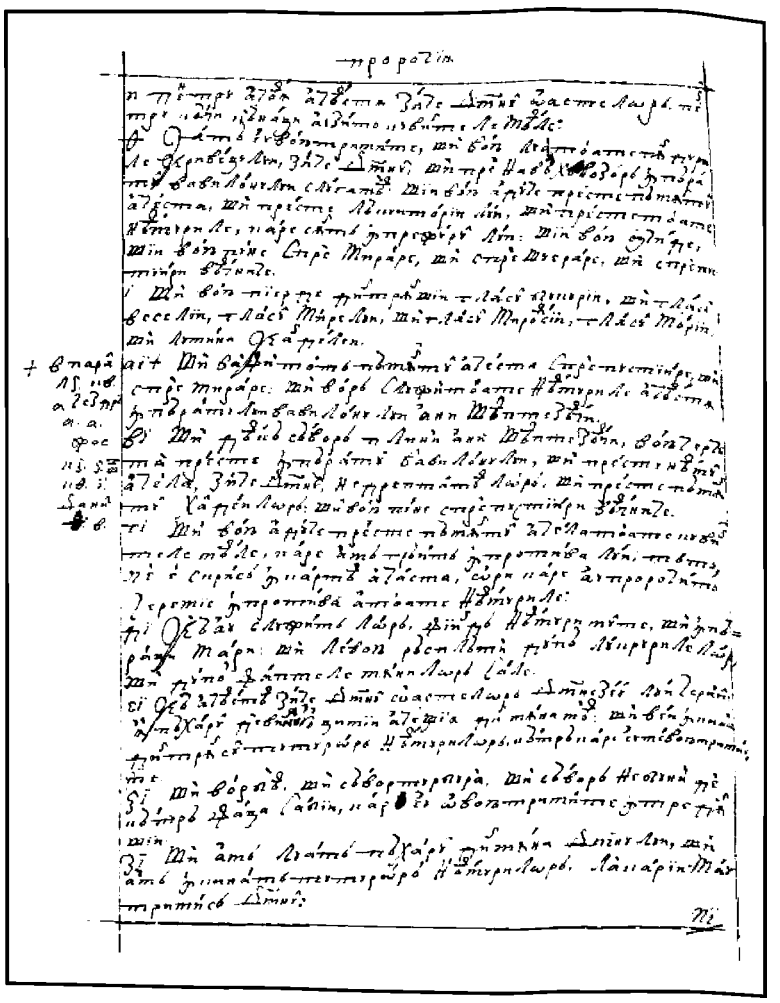

418v

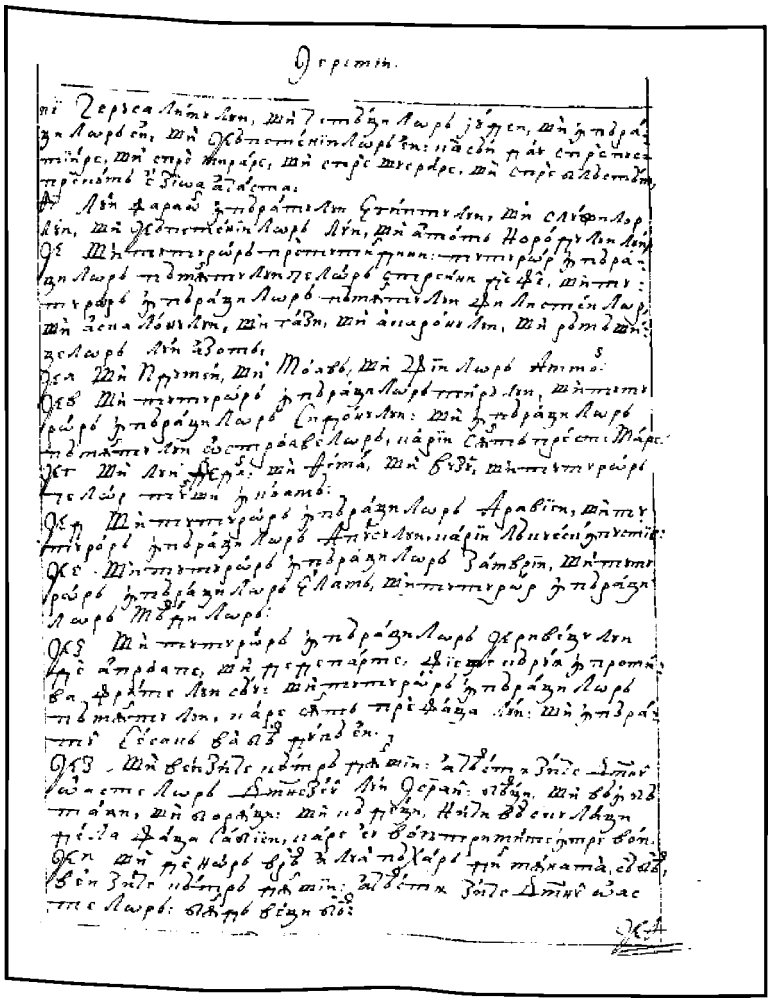

419r

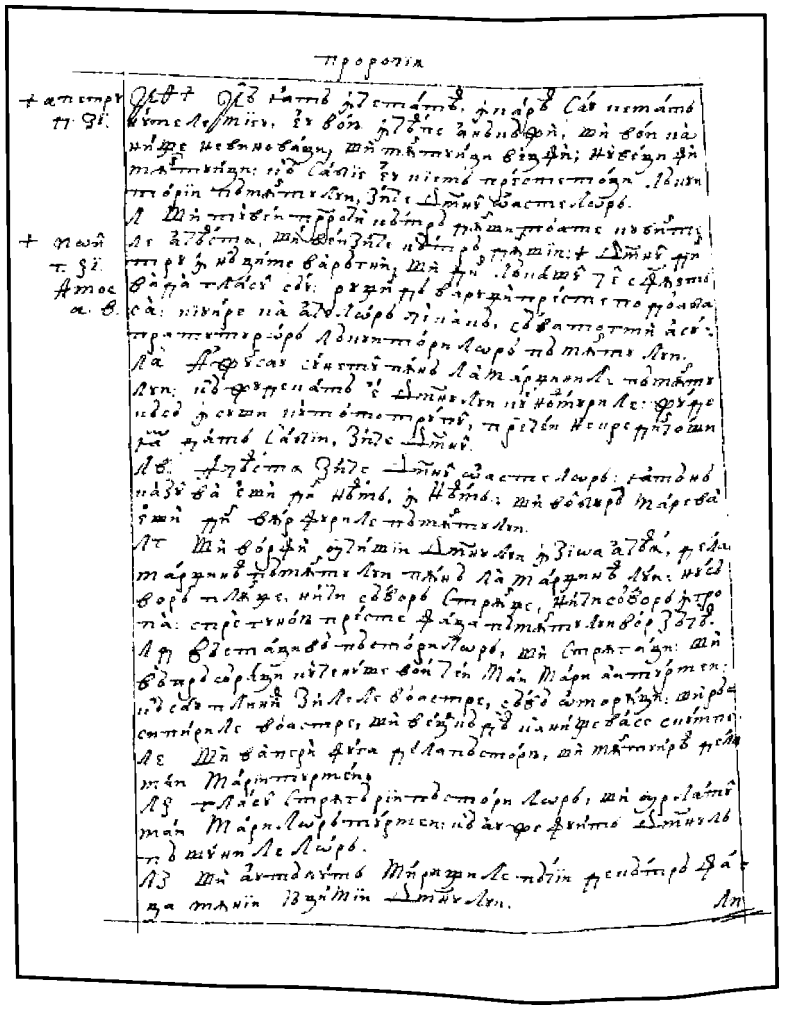

419v

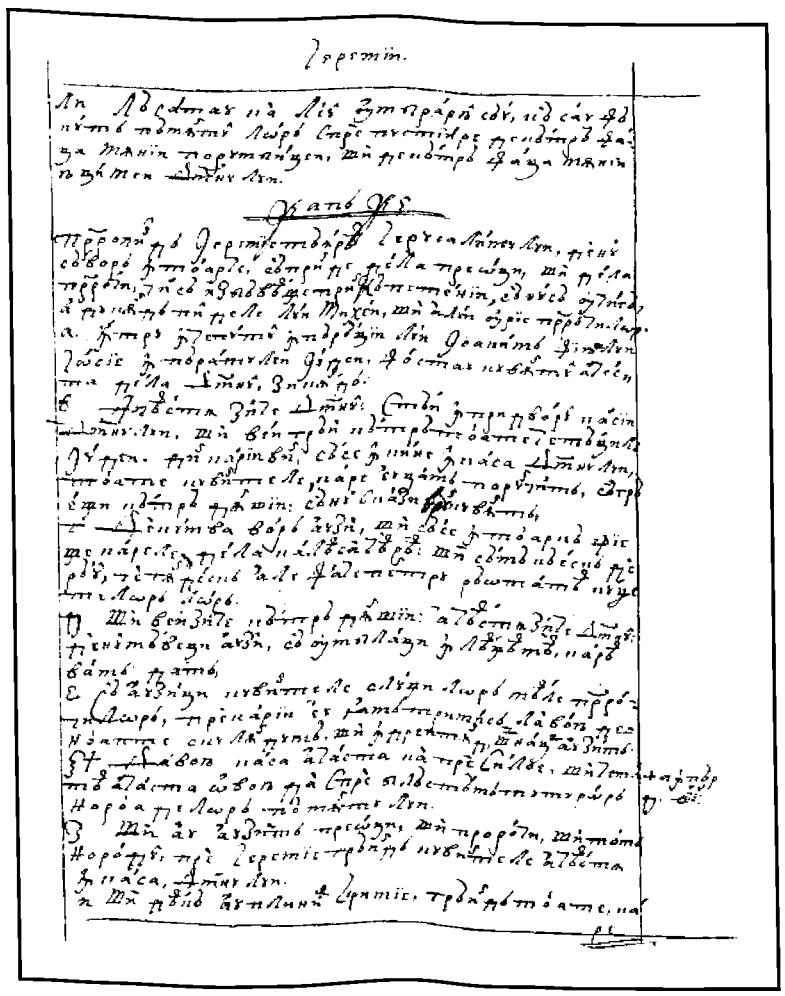

420r

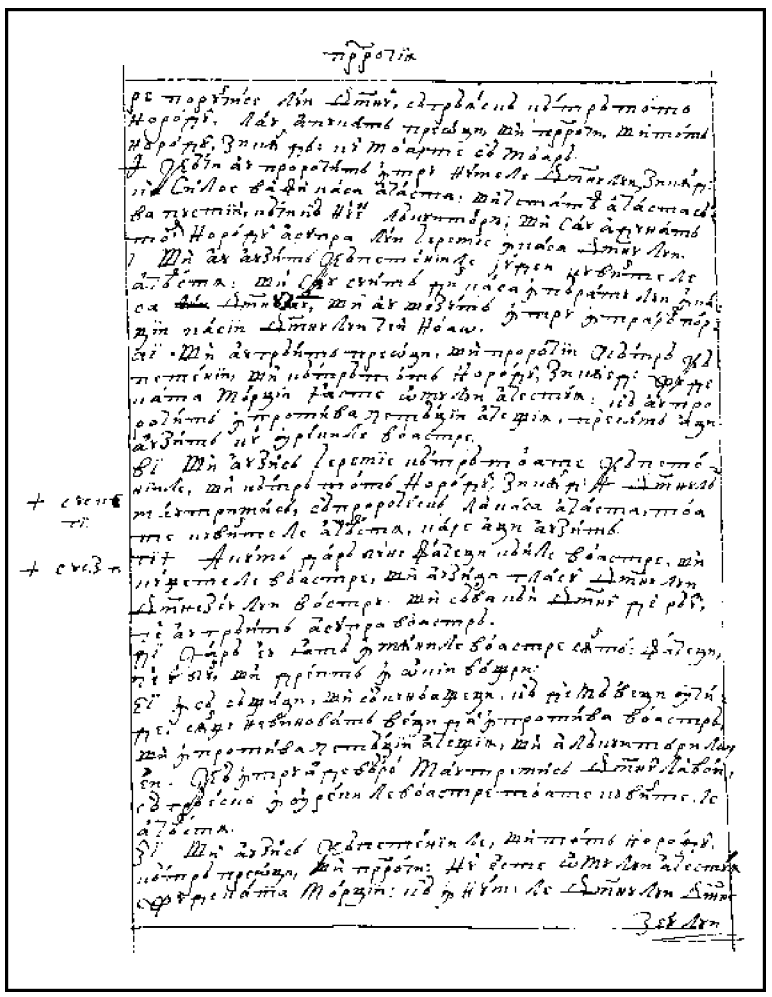

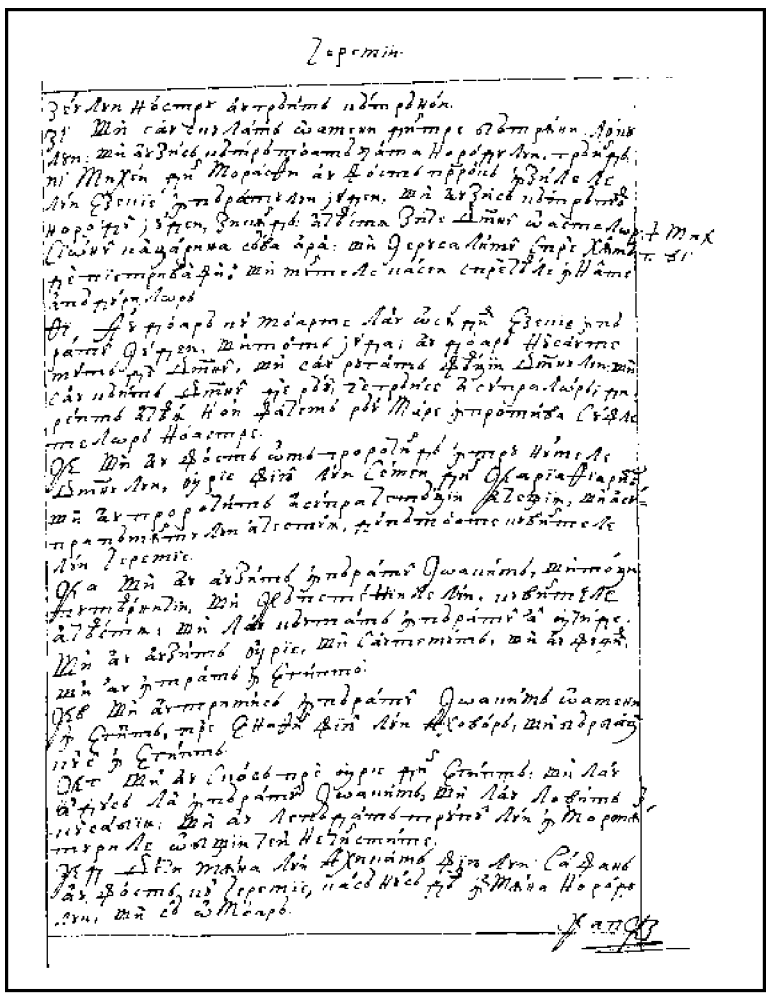

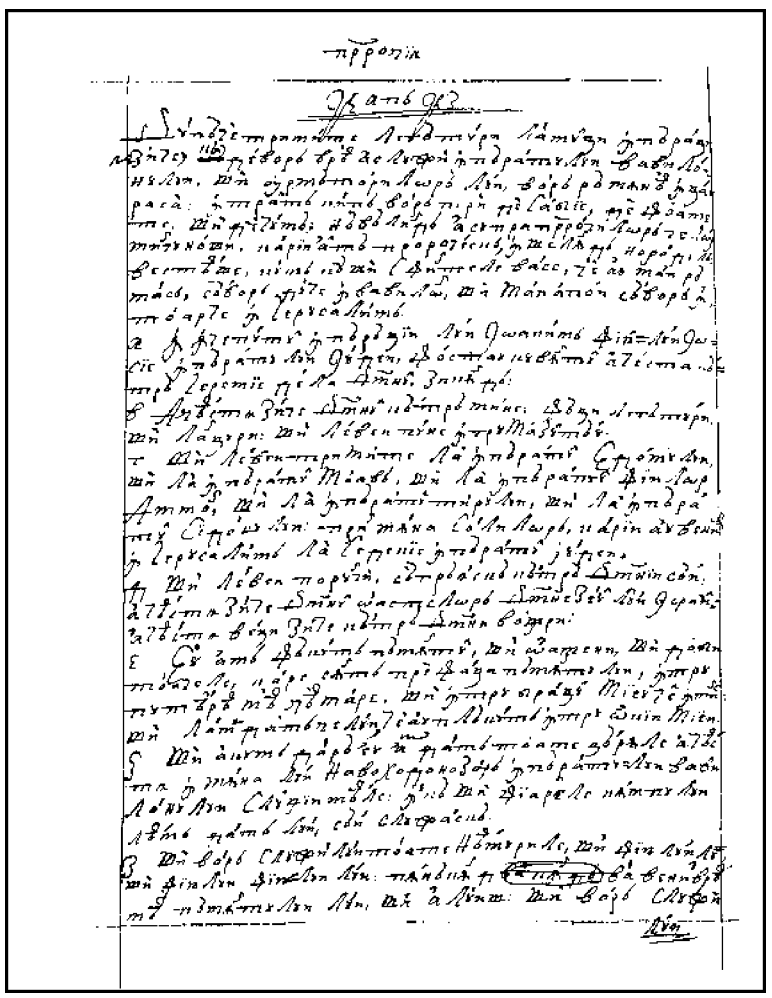

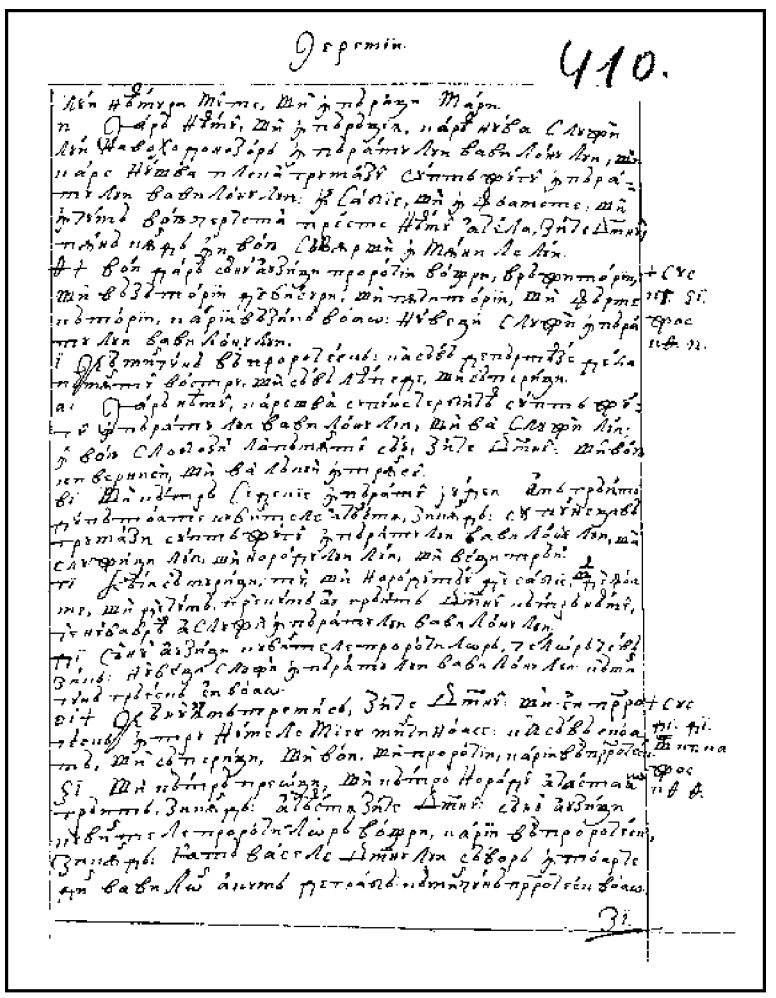

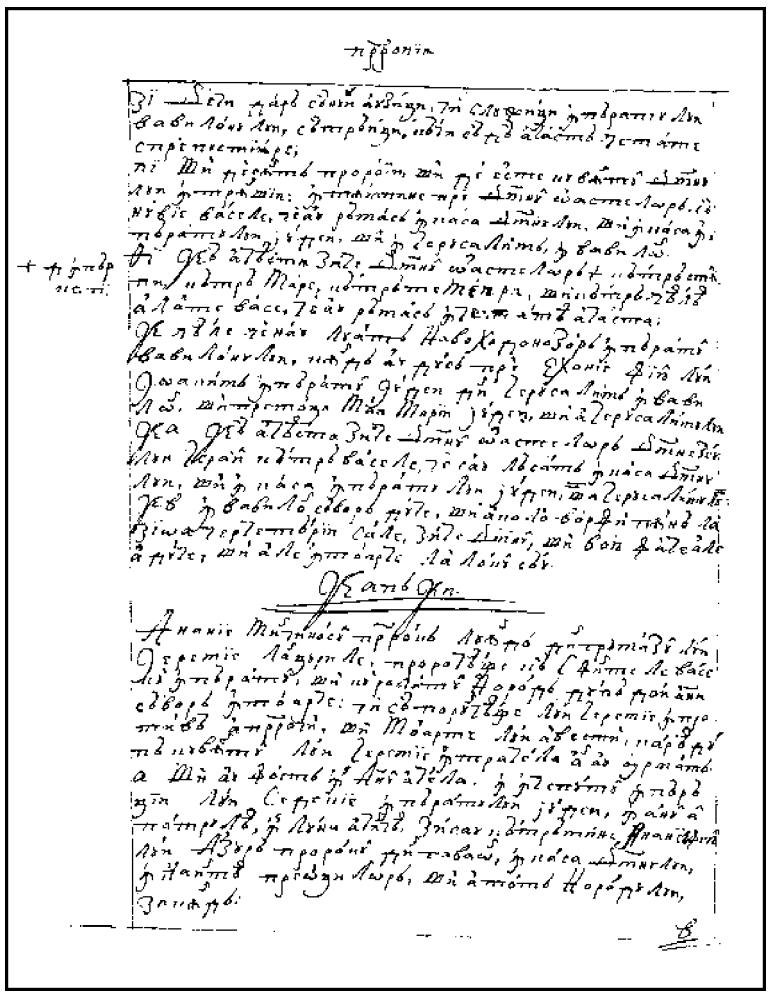

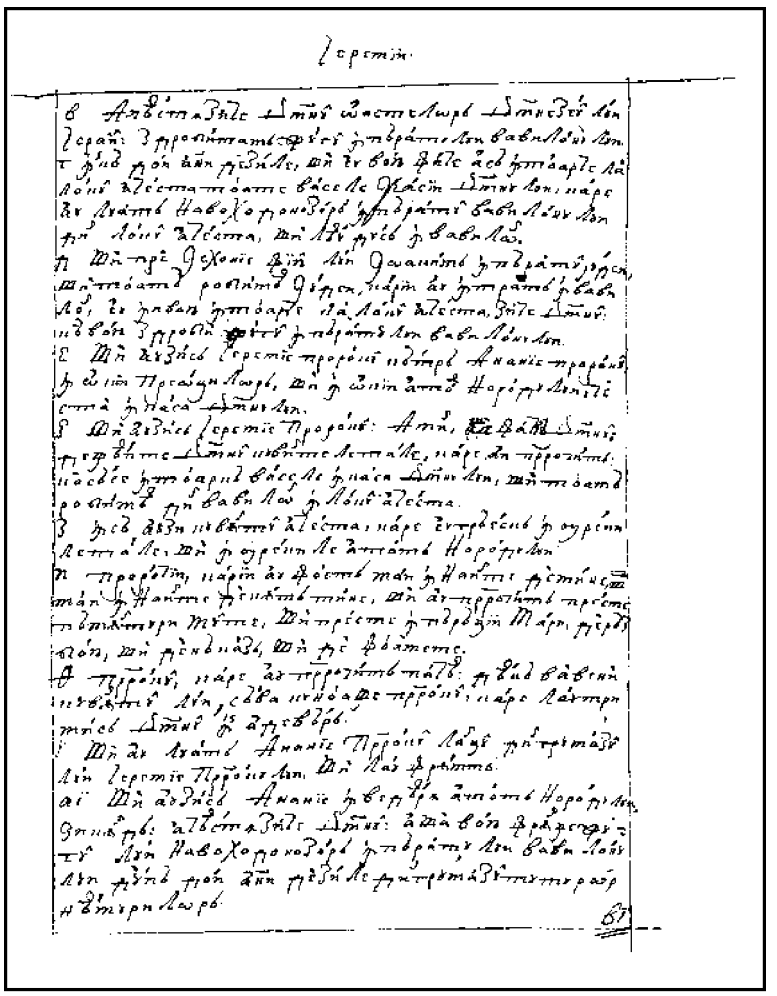

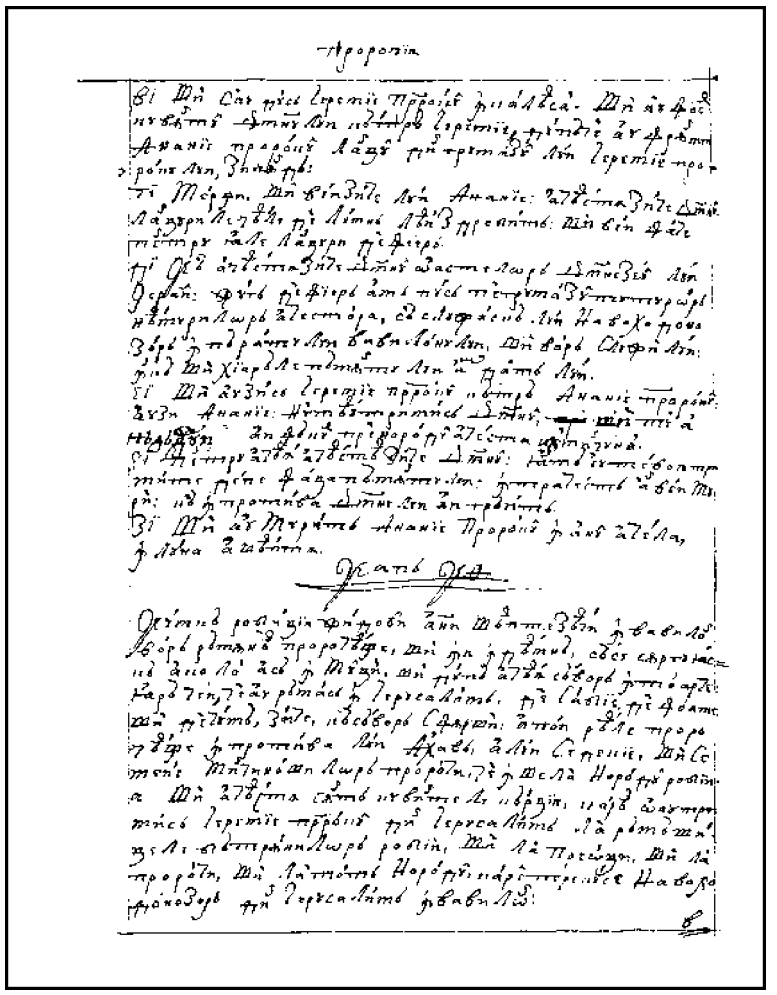

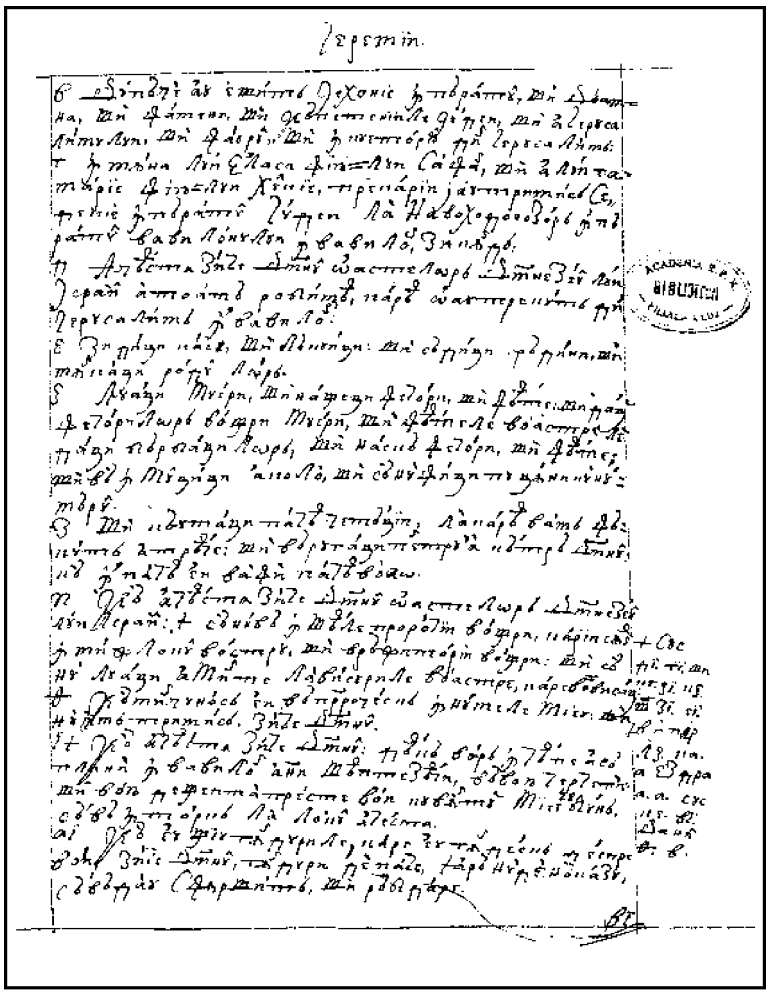

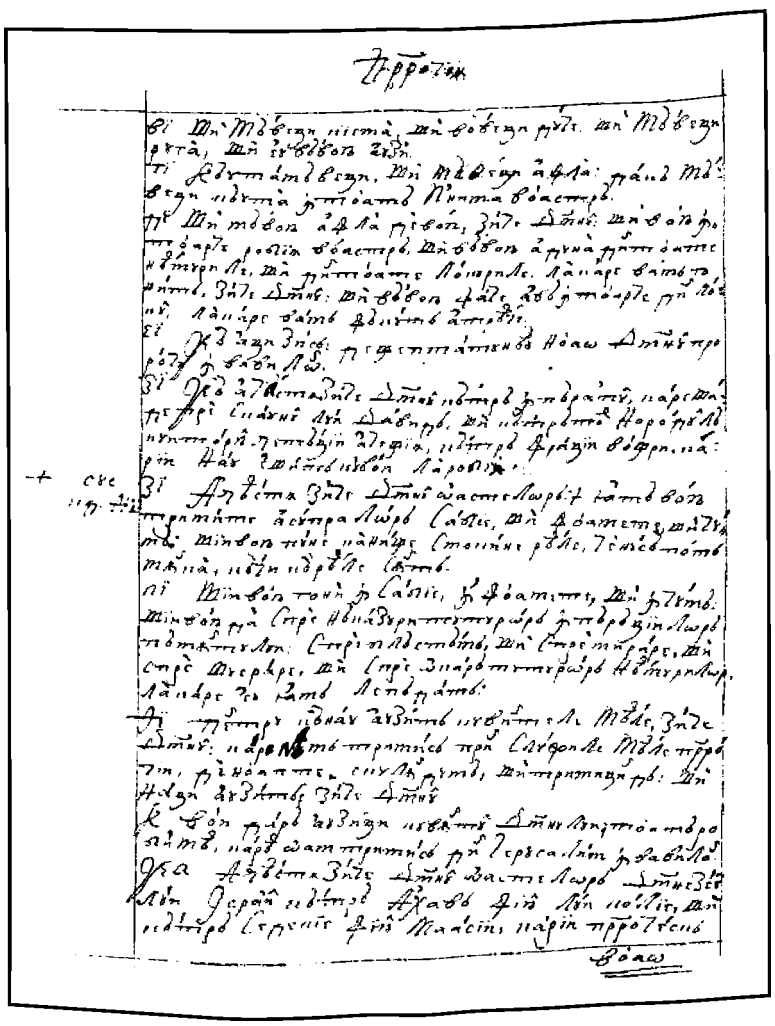

424v

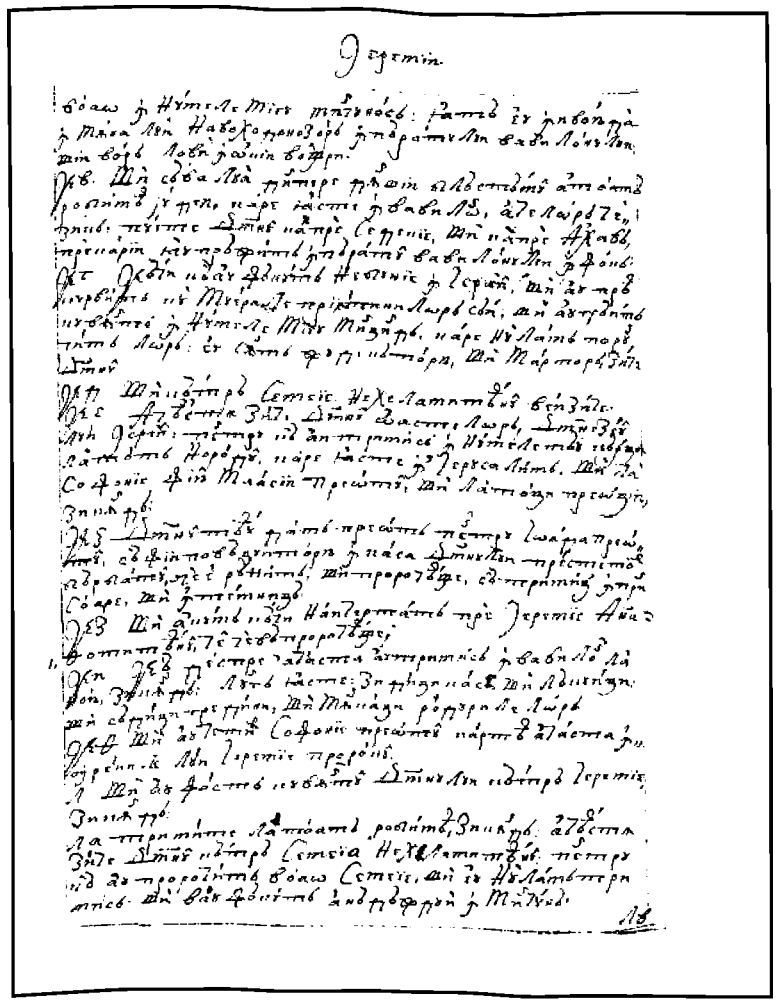

425r

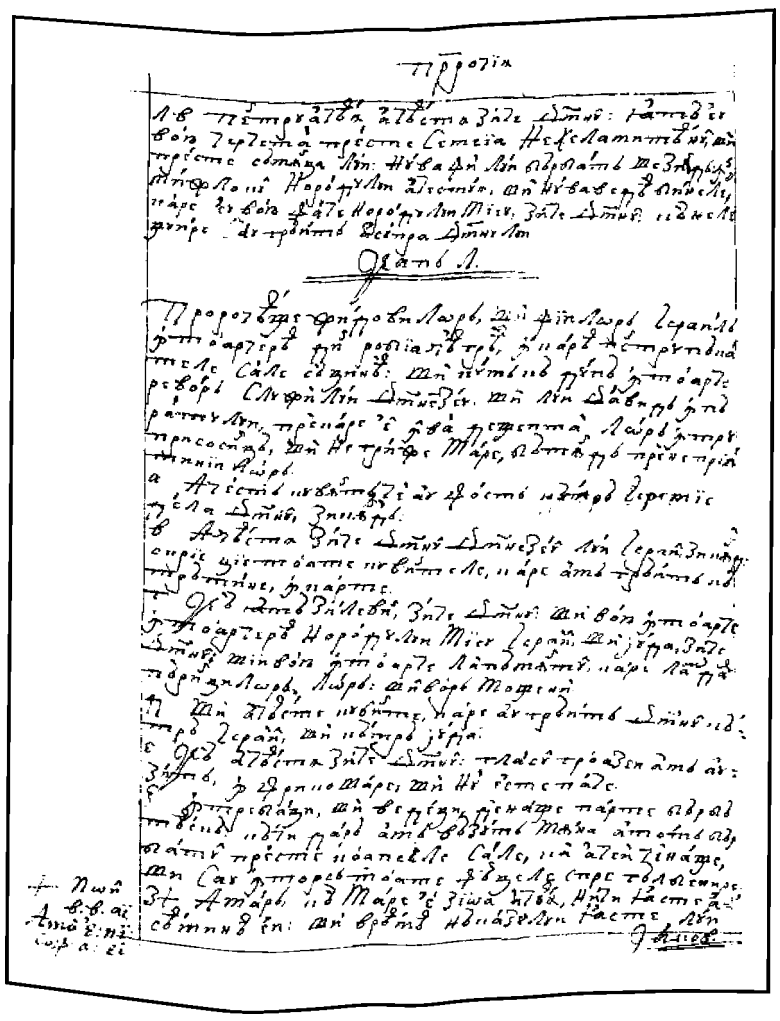

425v

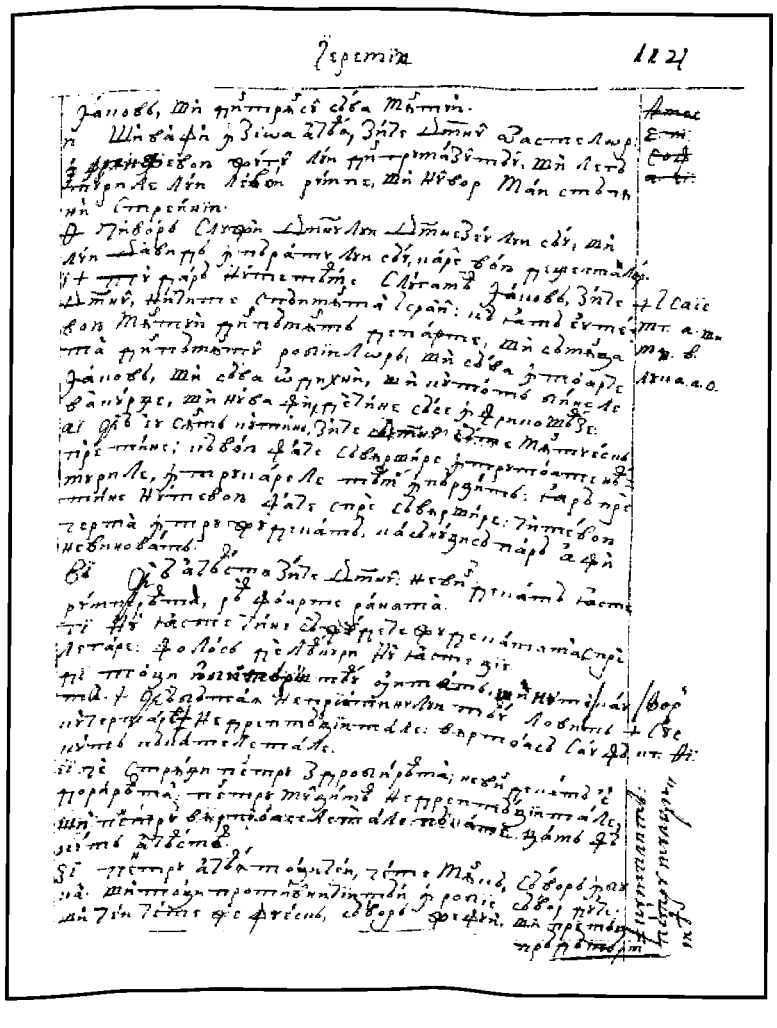

426r

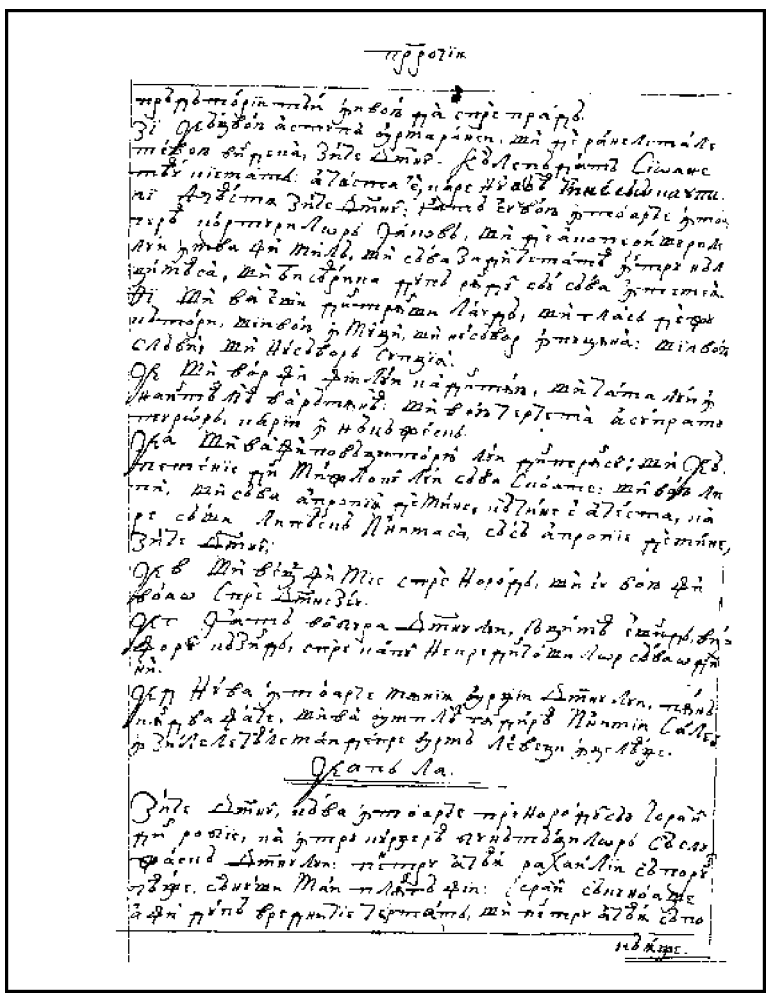

426v

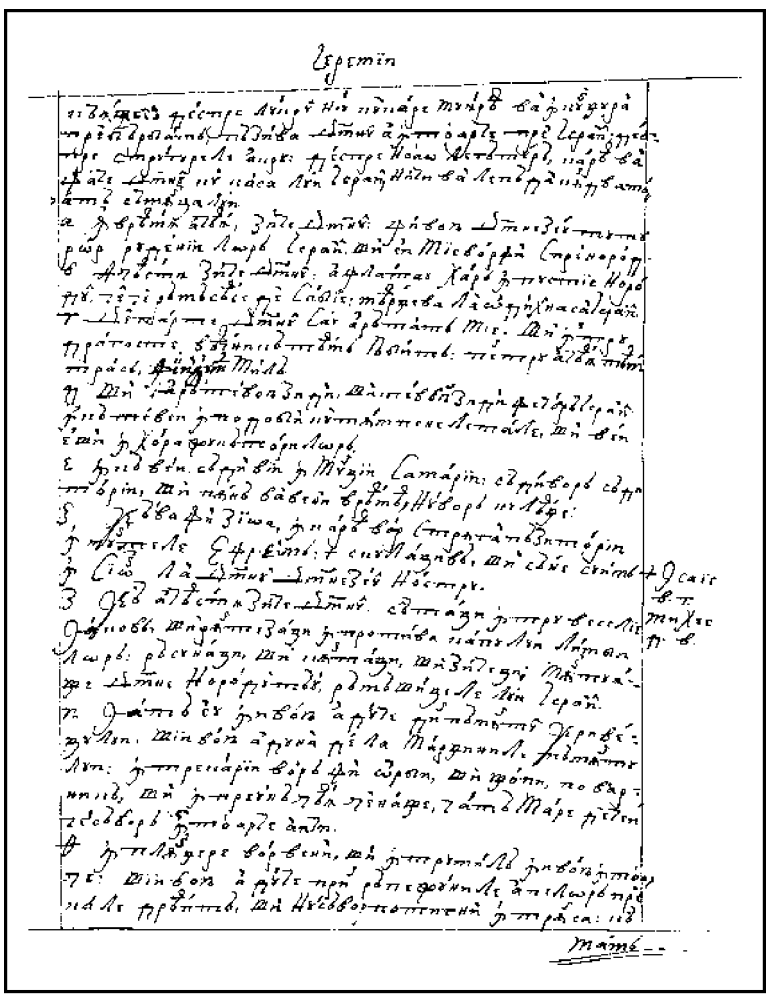

427r

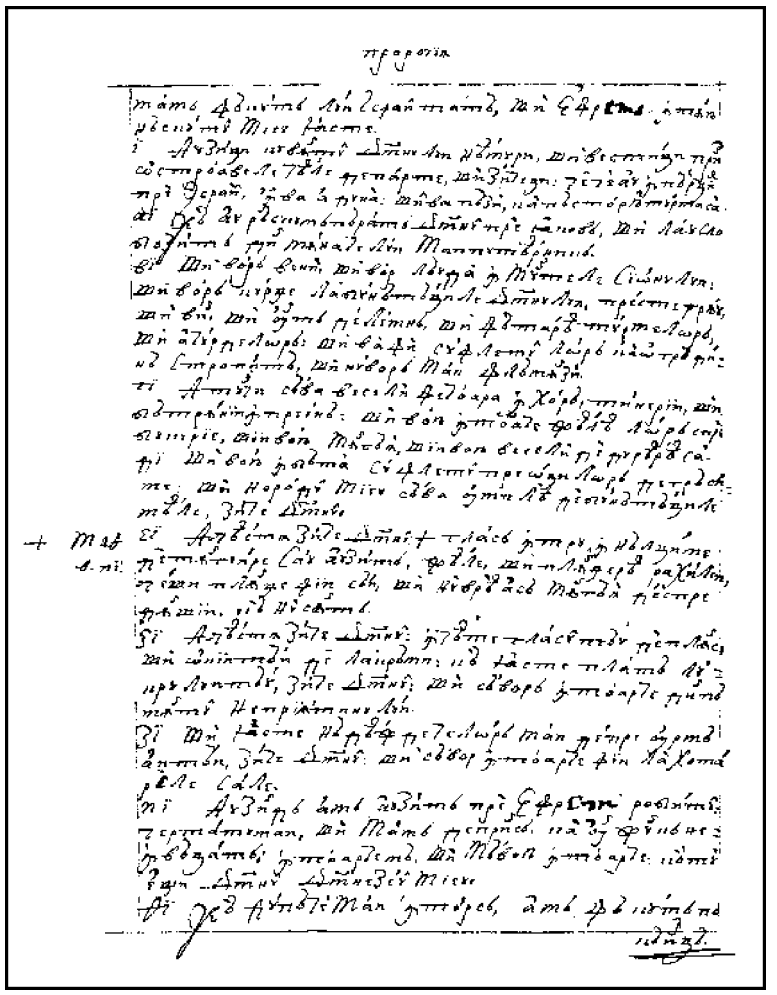

427v

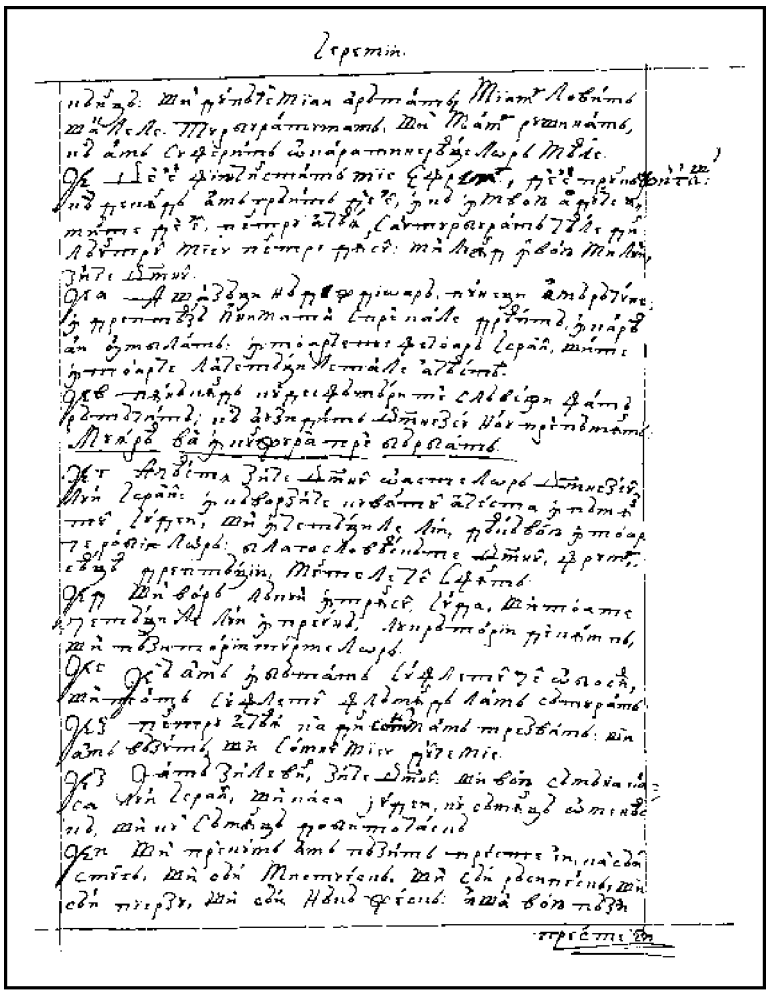

428r

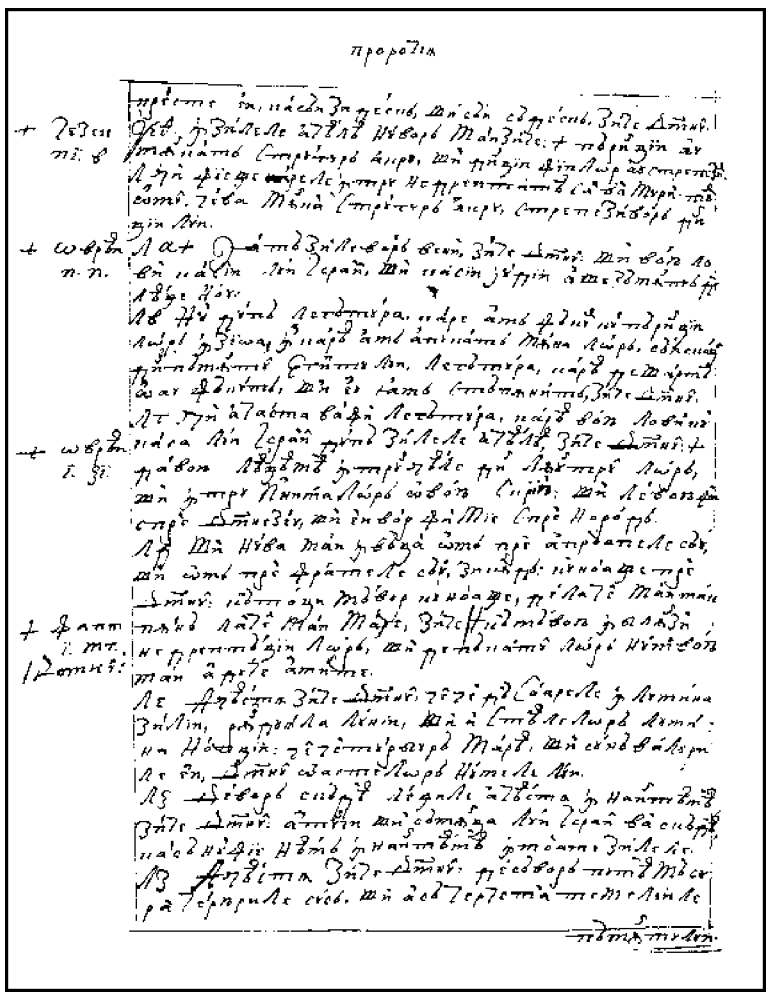

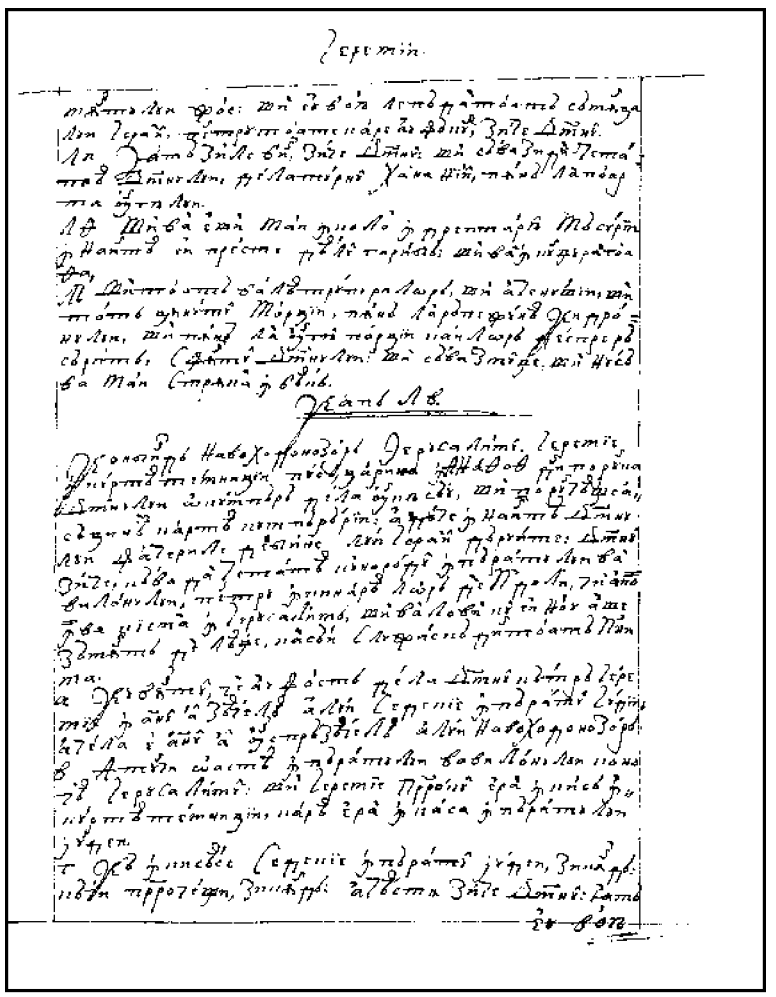

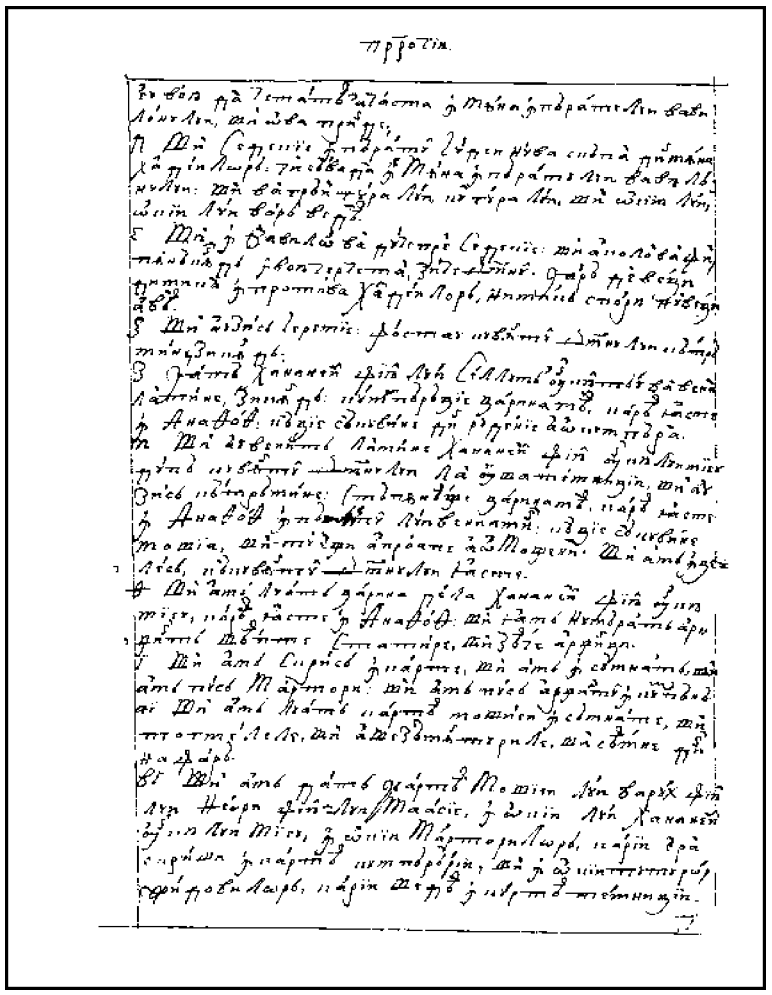

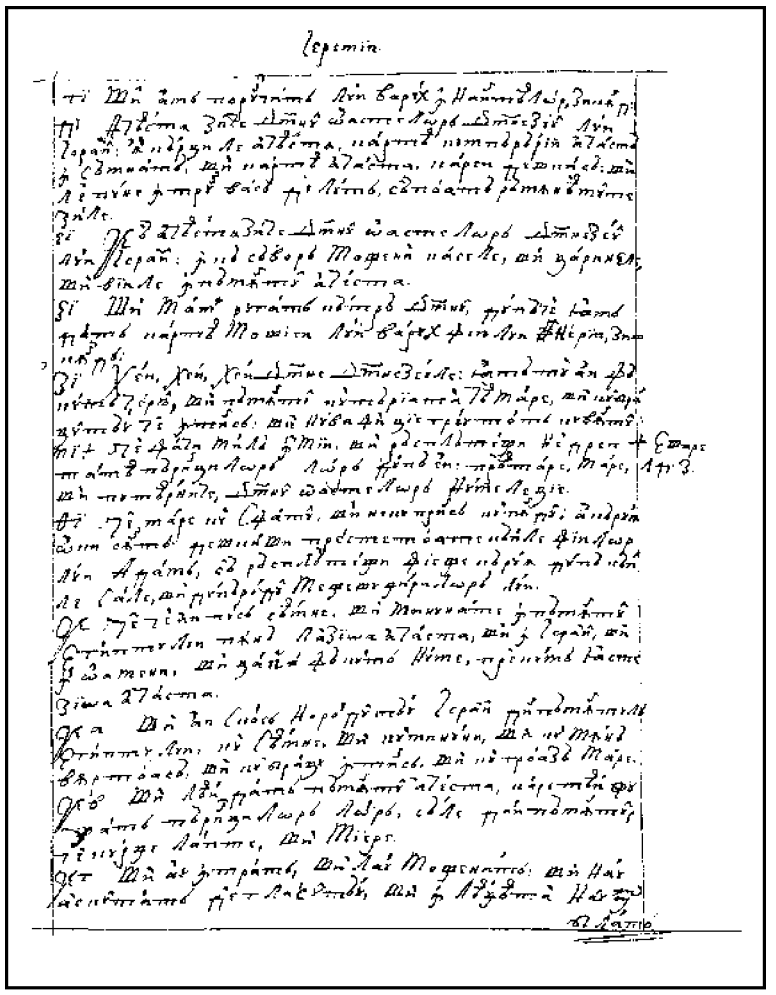

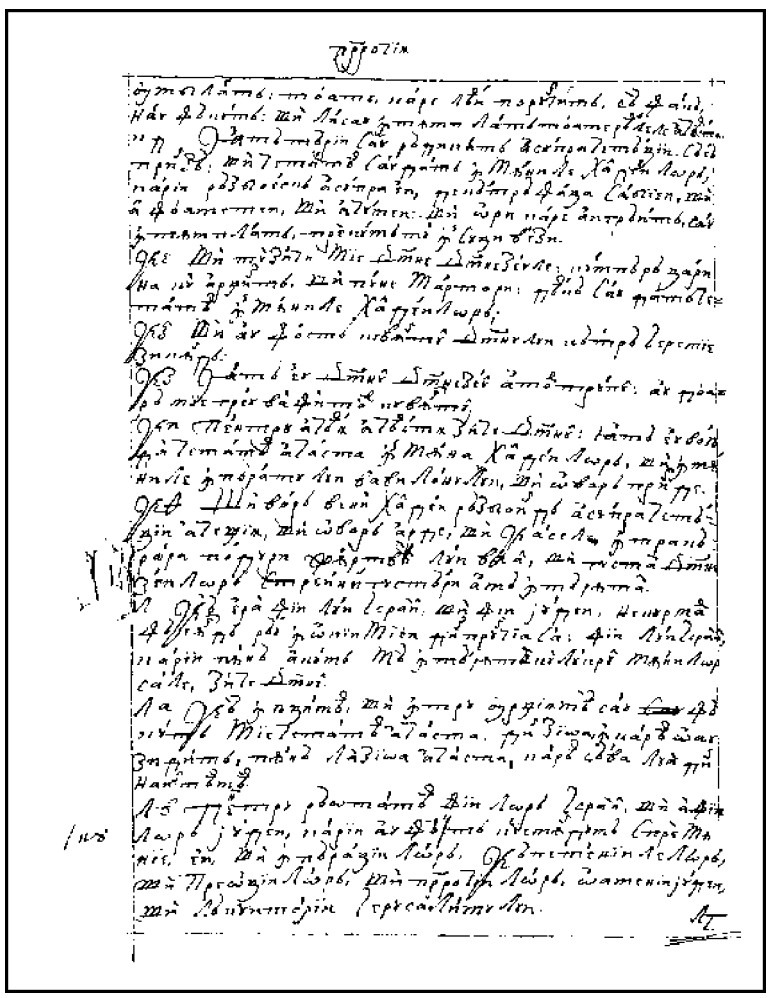

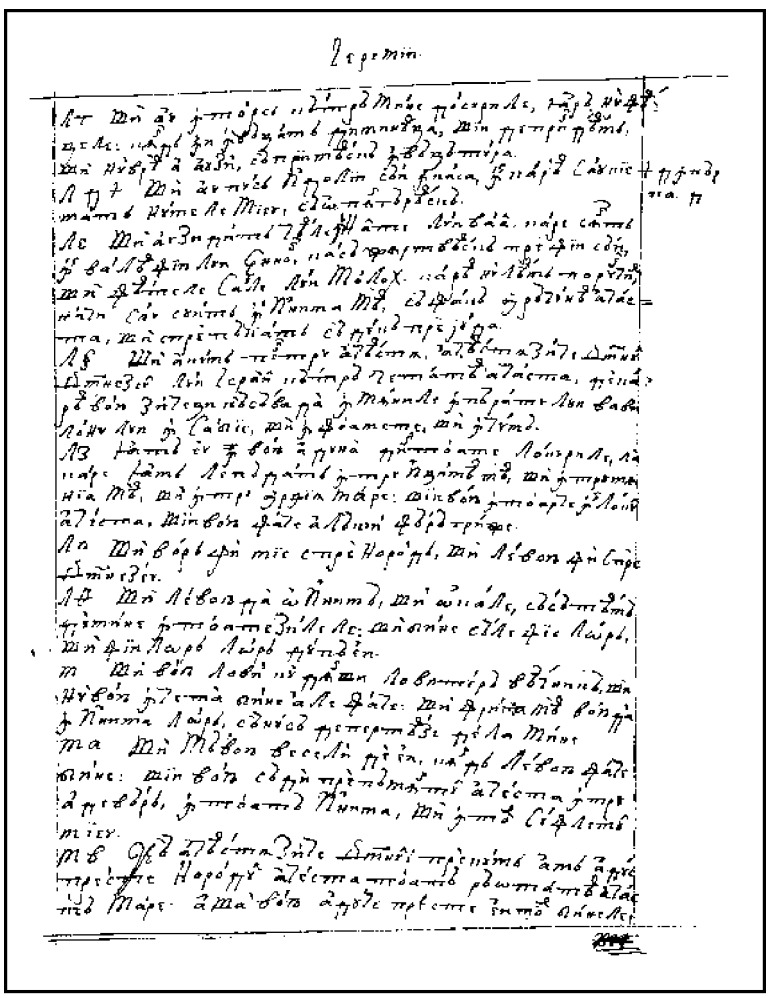

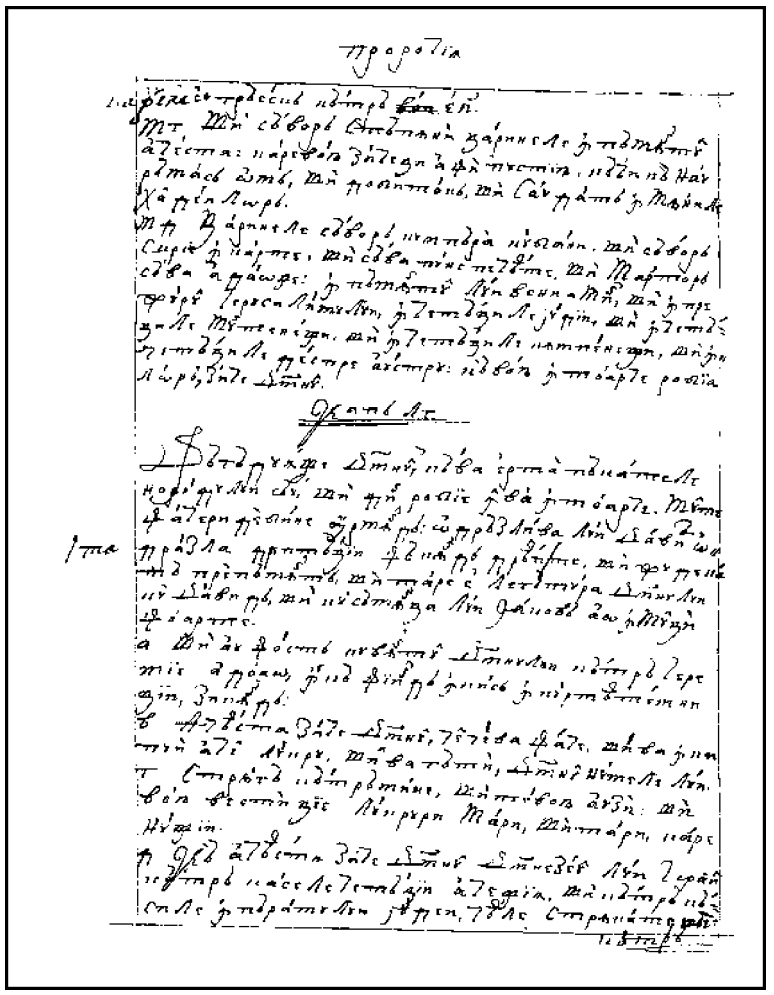

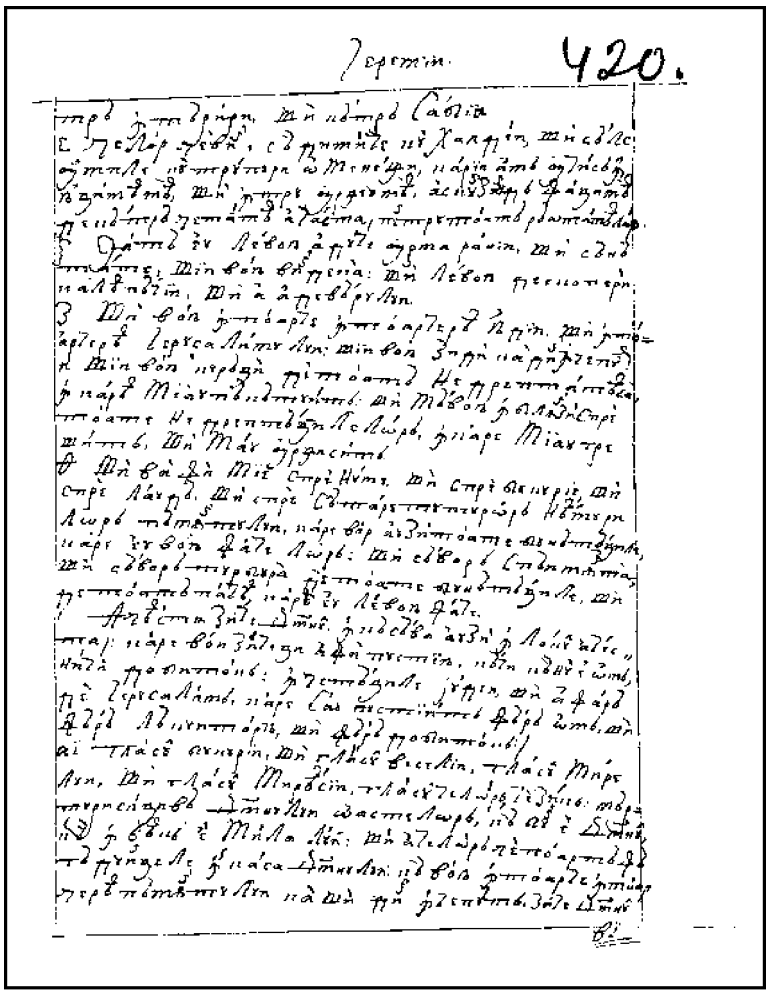

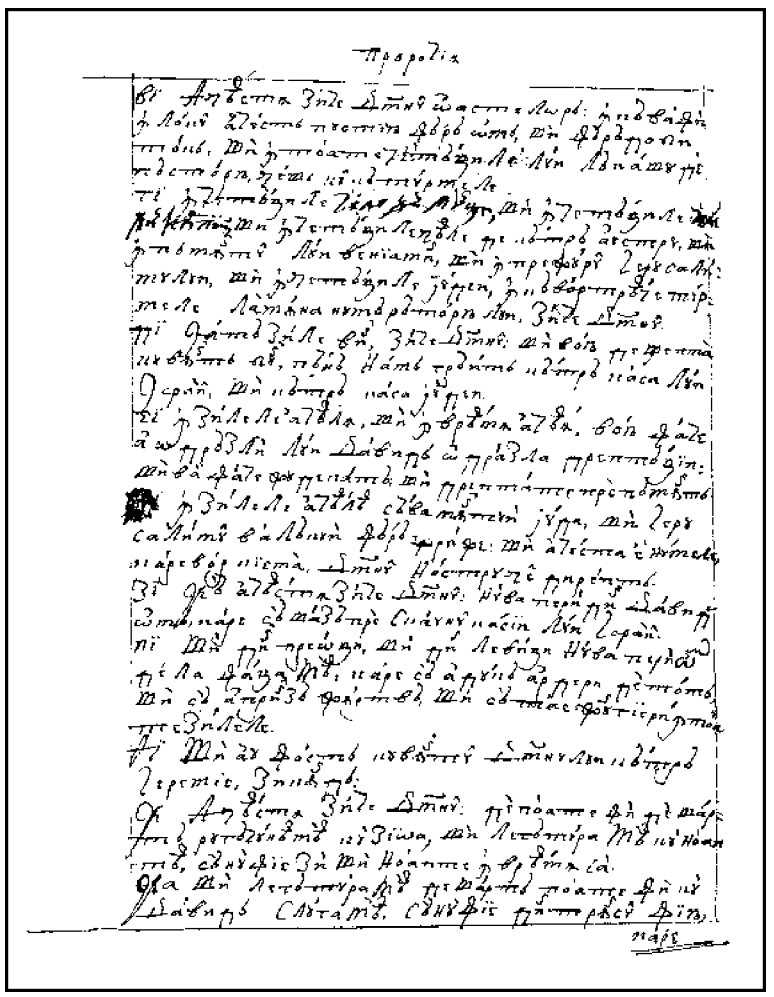

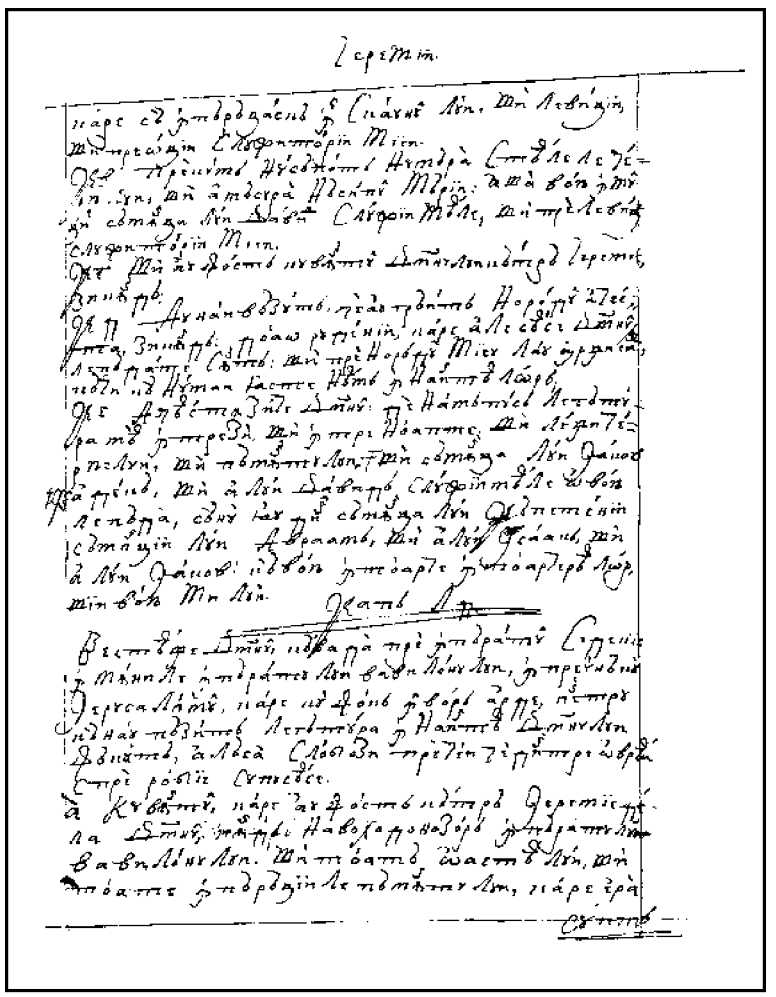

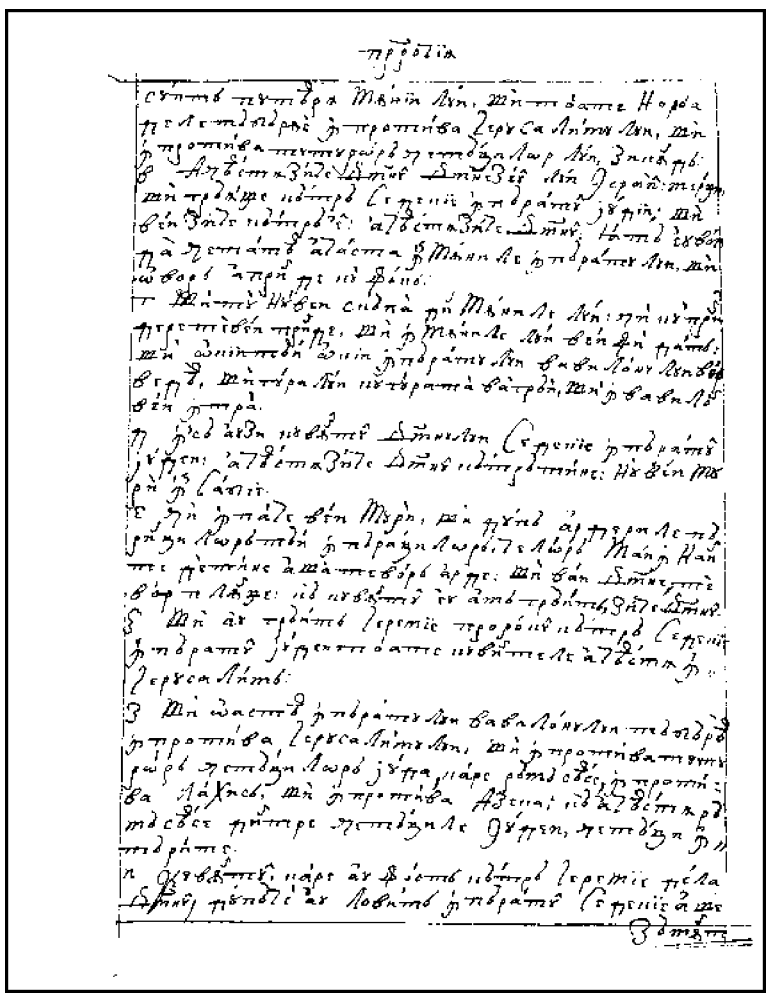

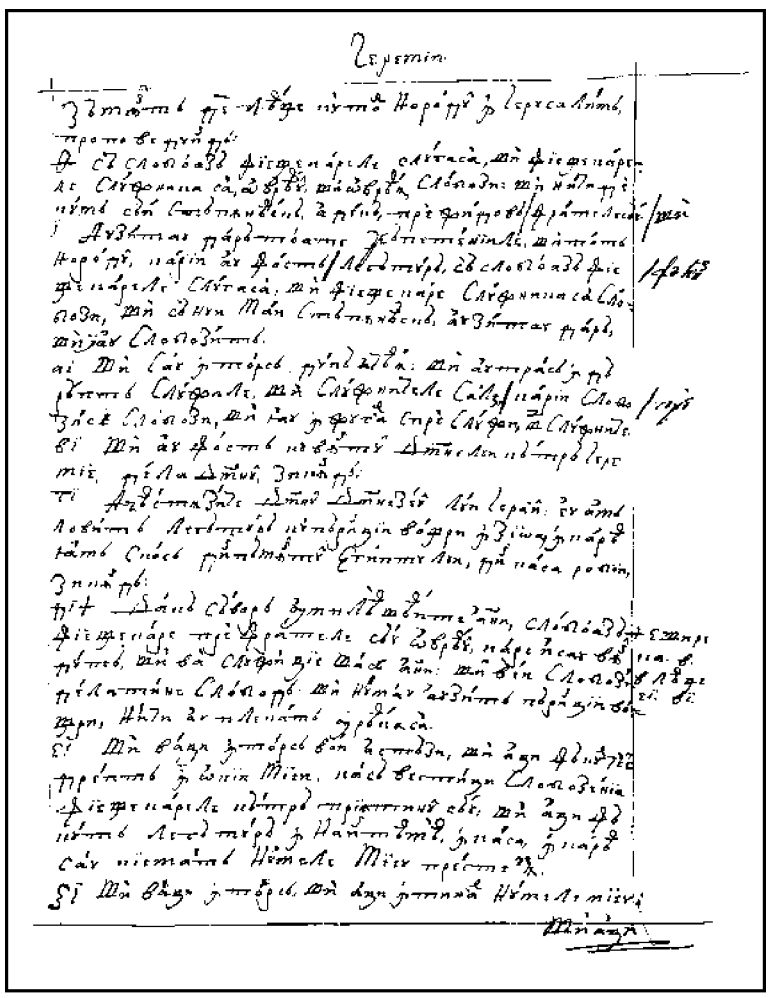

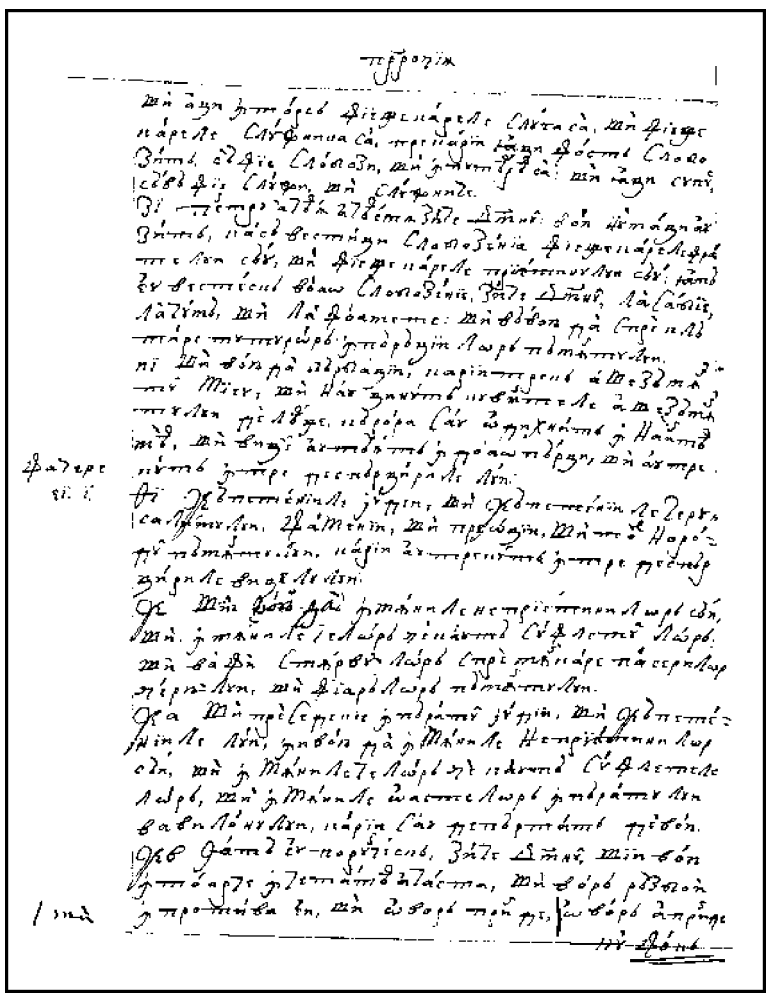

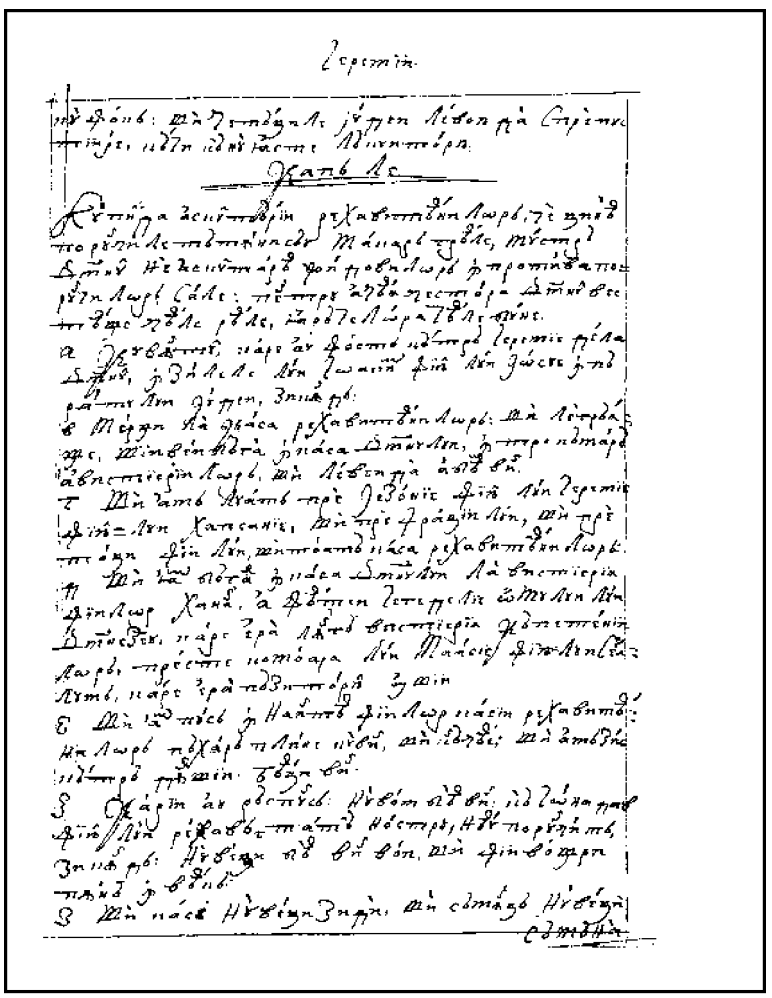

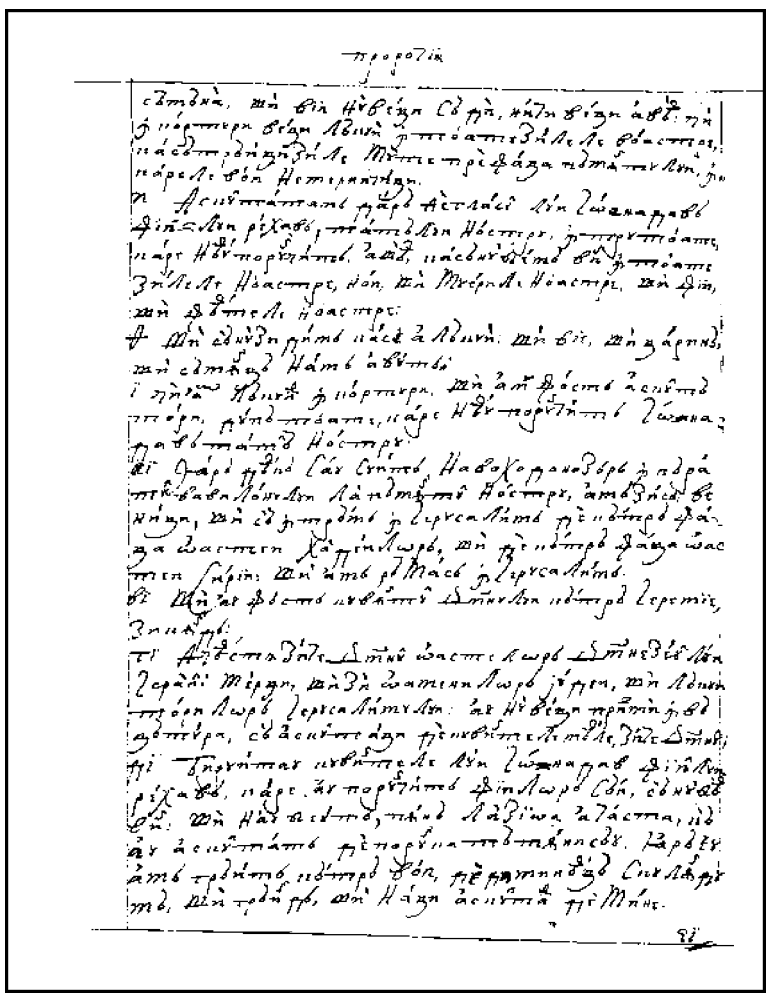

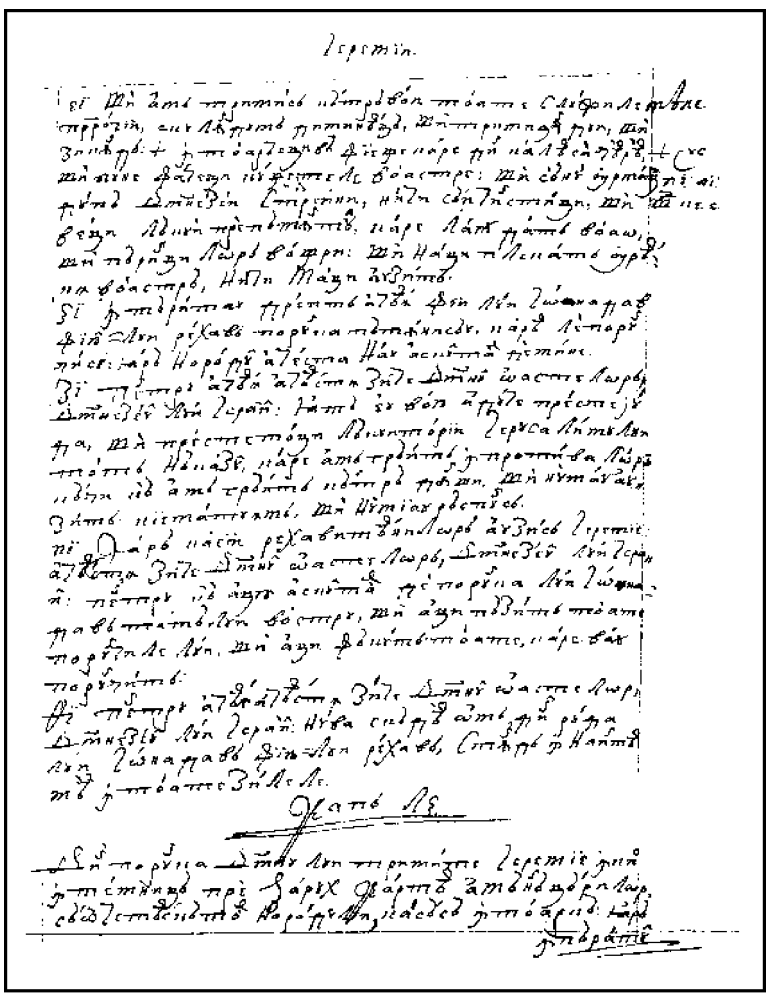

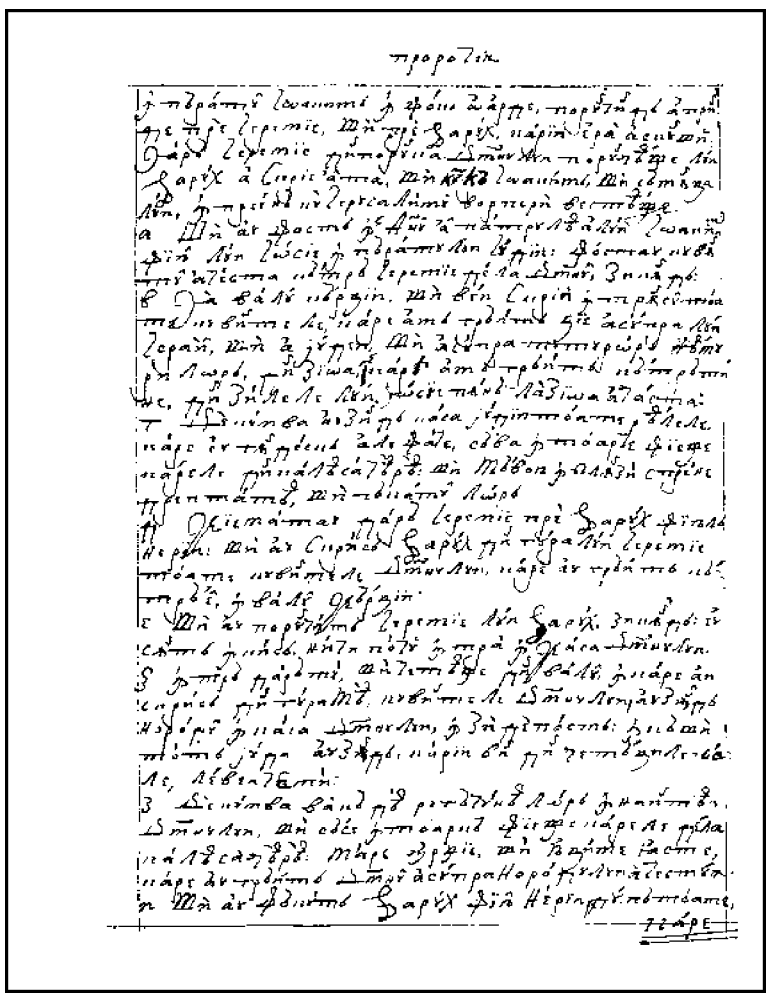

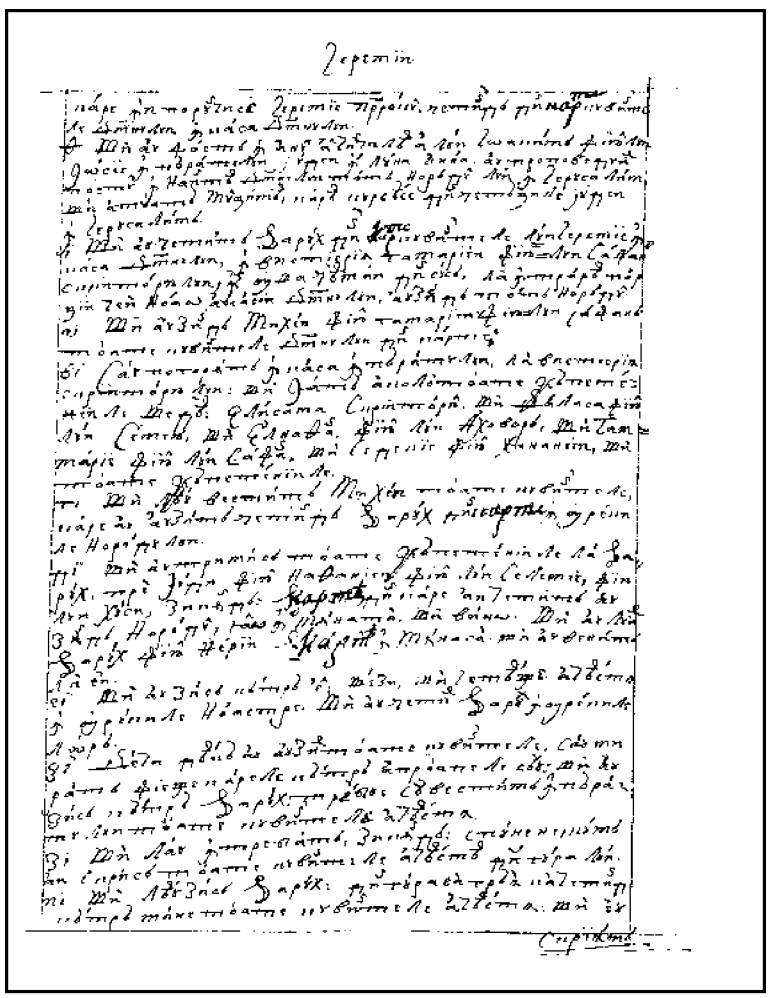

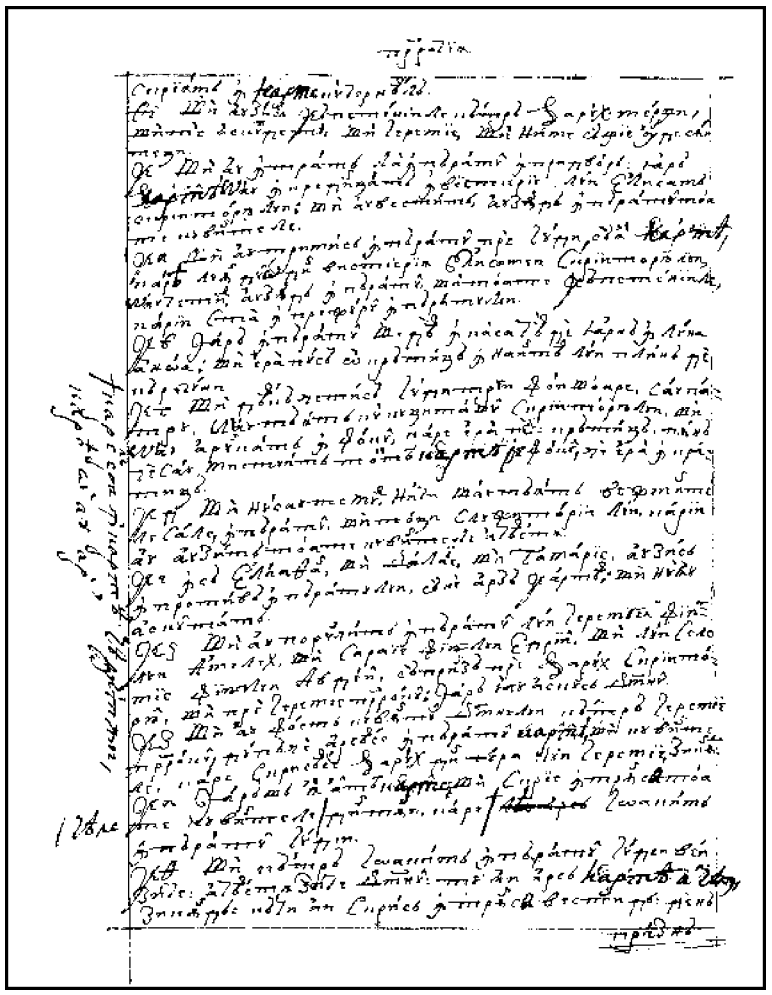

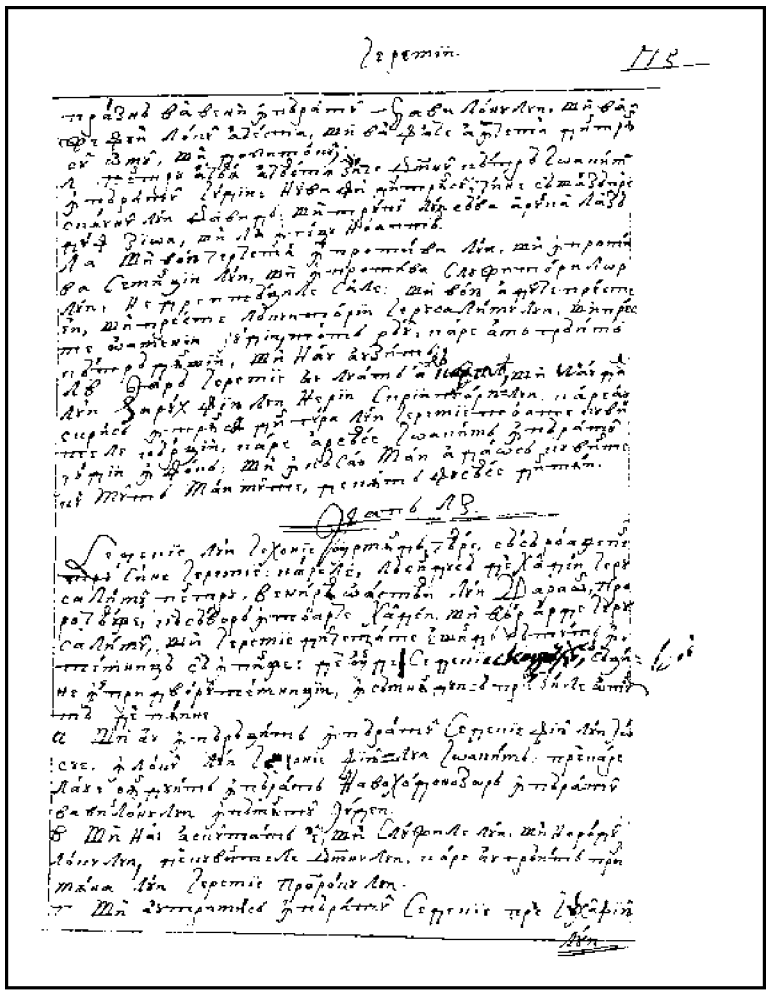

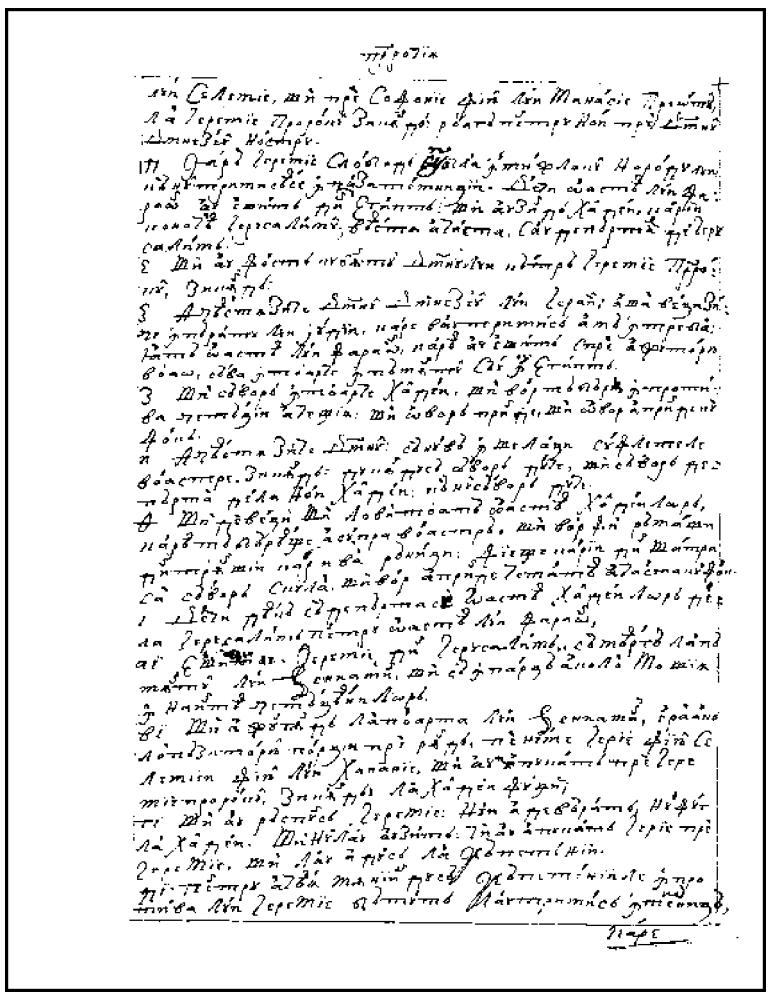

438v

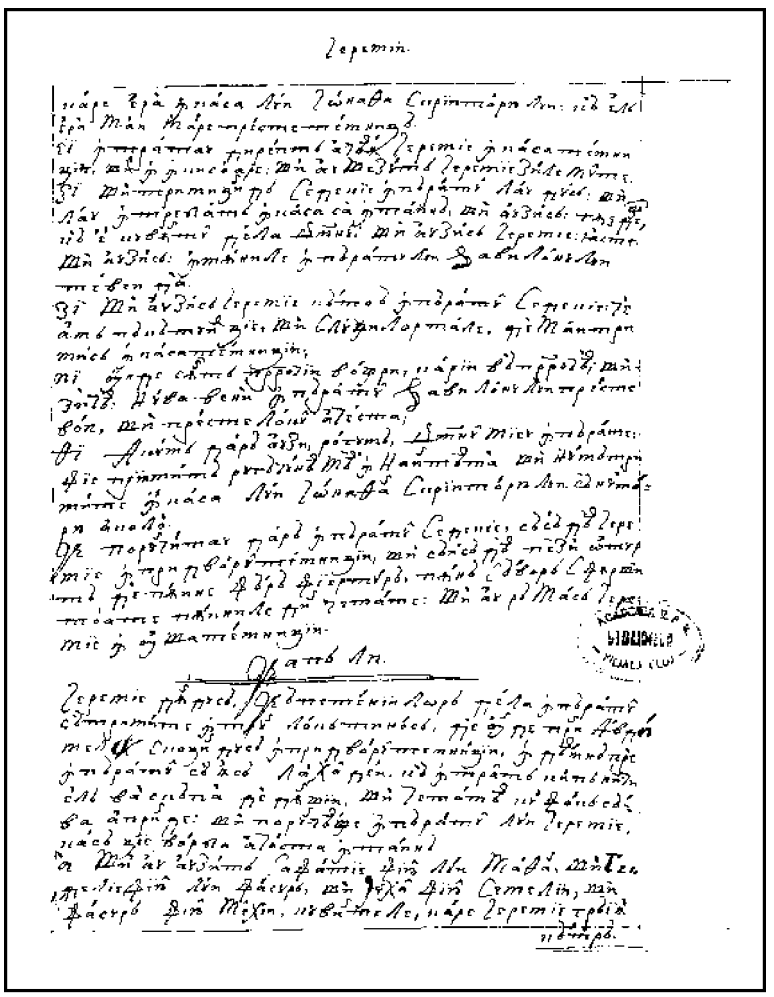

439r

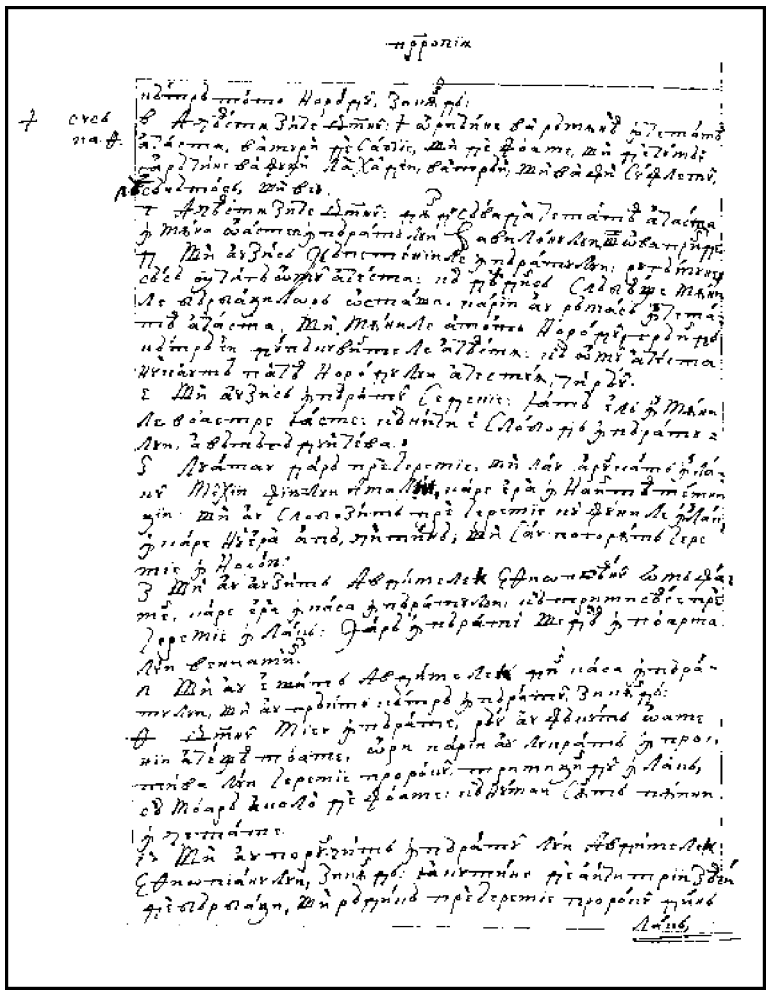

439v

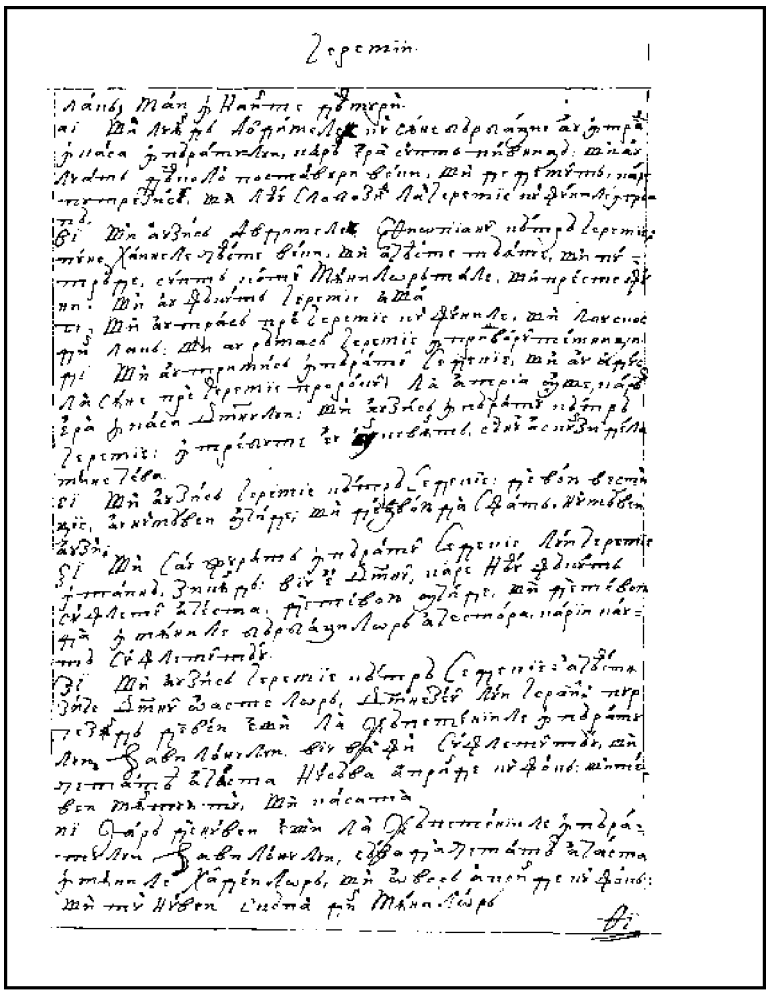

440r

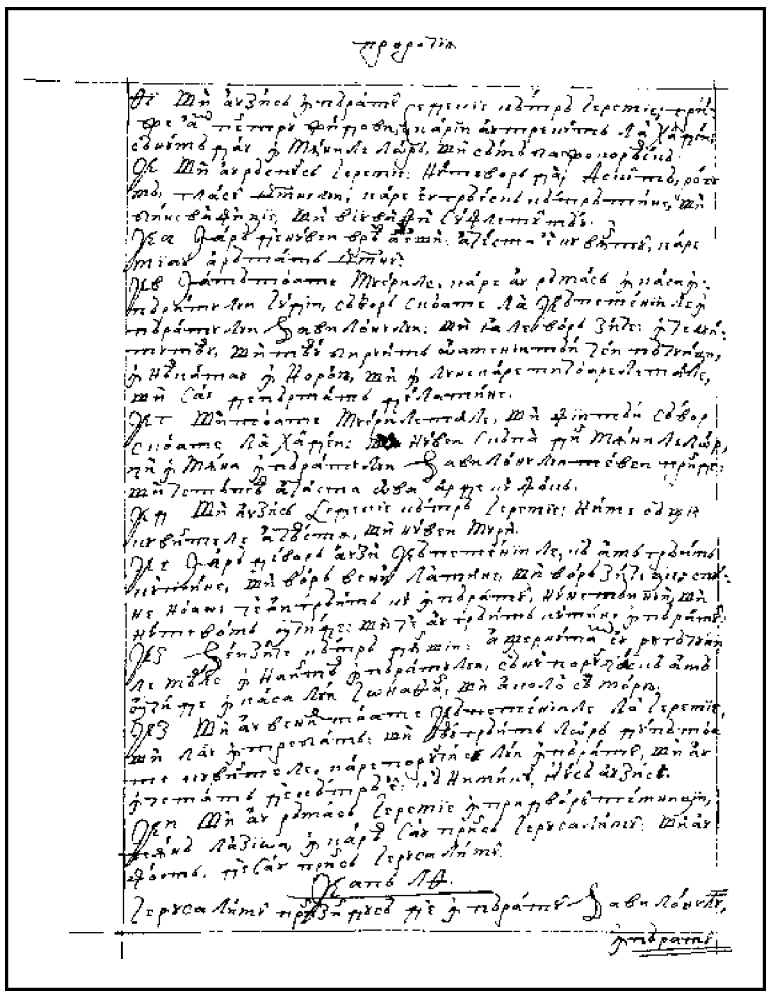

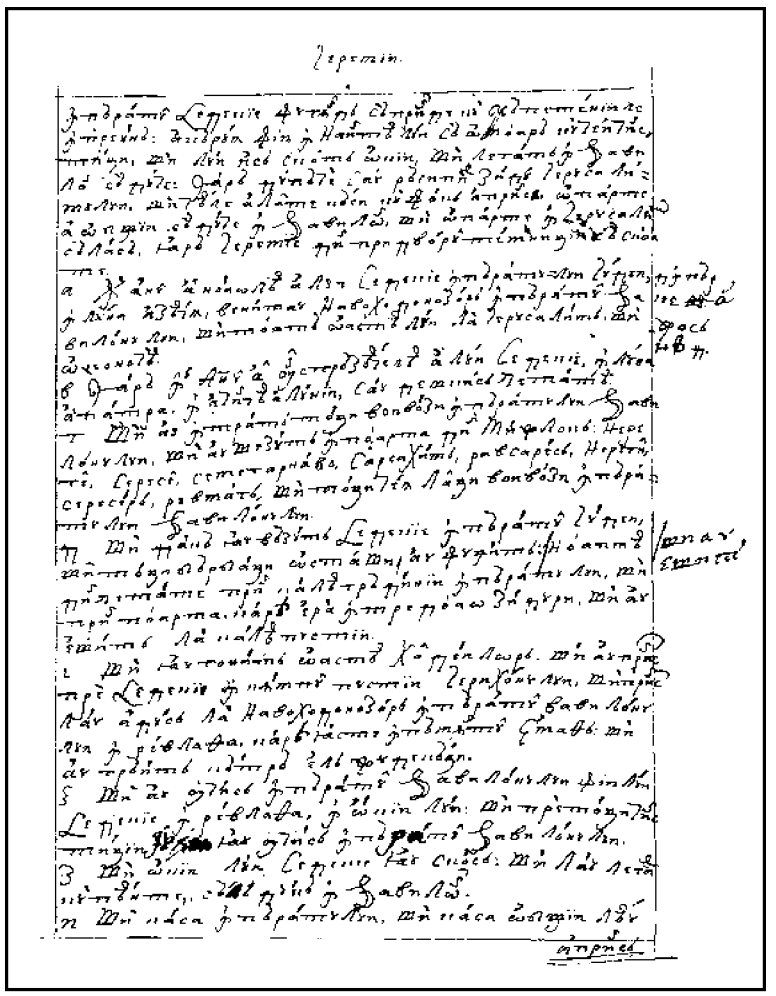

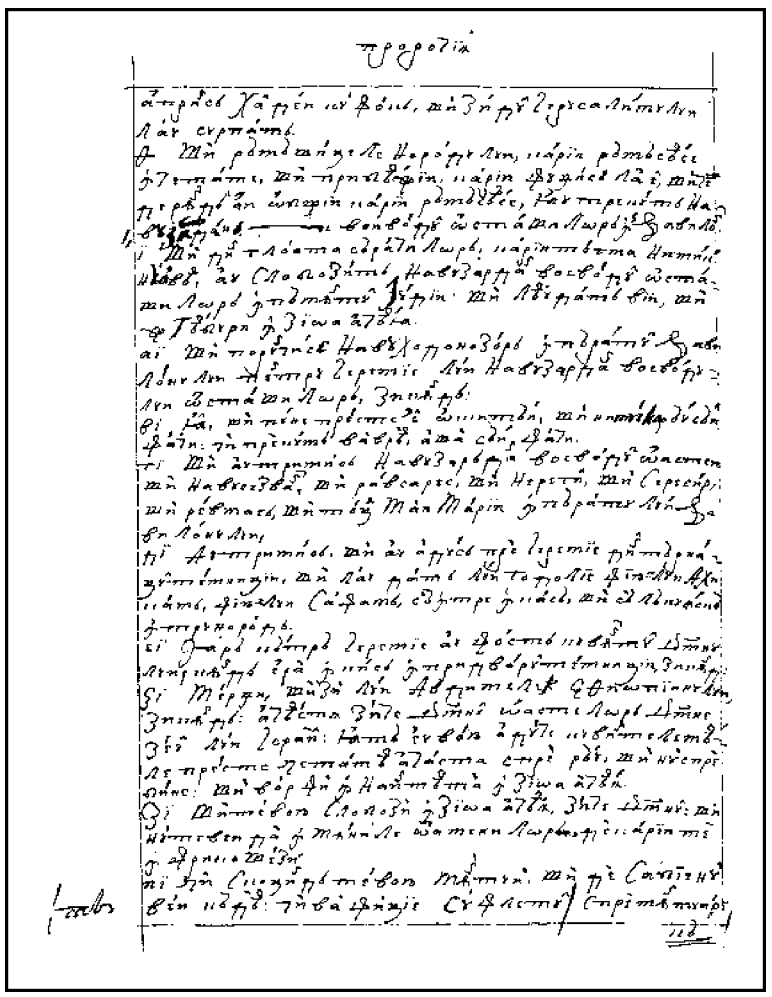

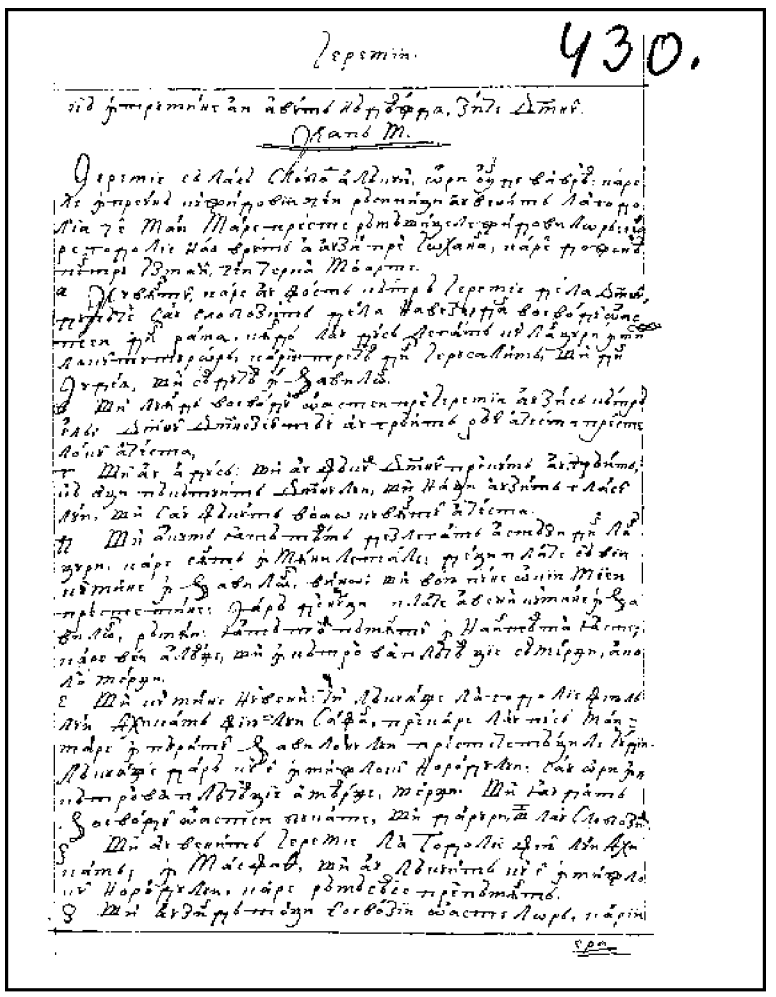

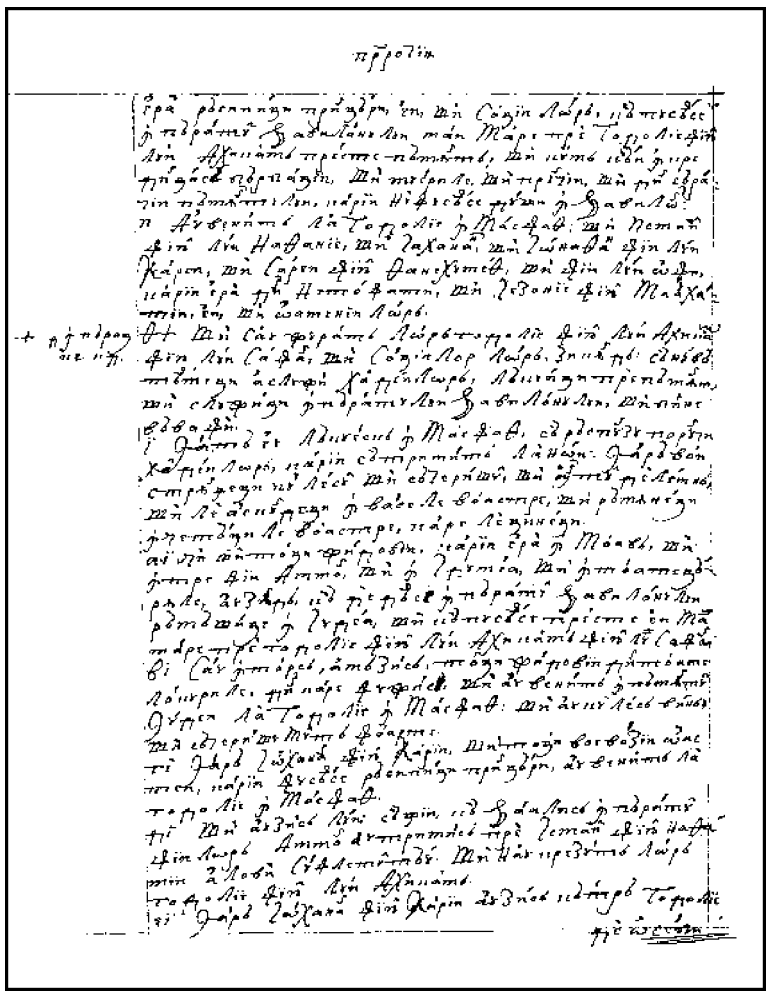

442v

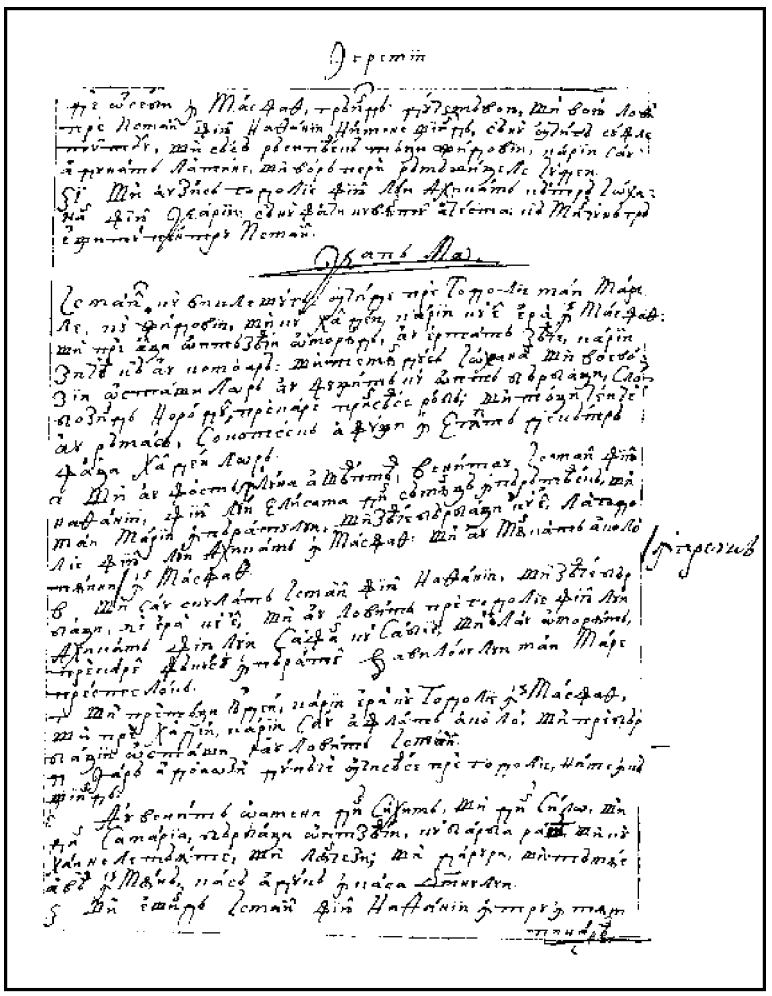

443r

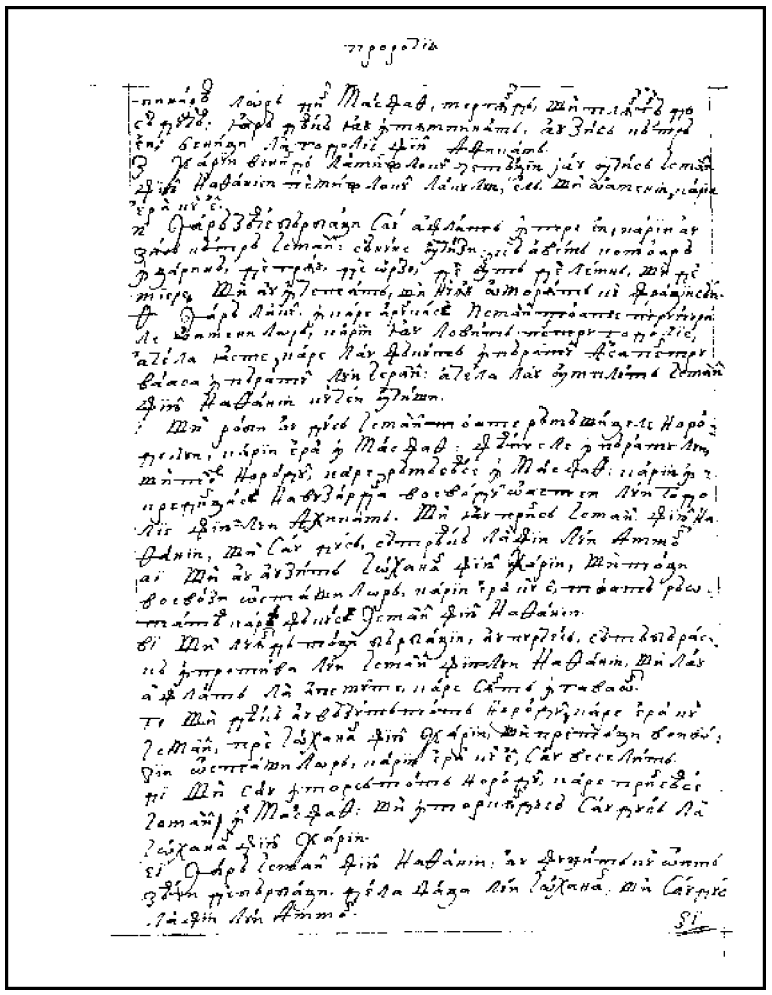

443v

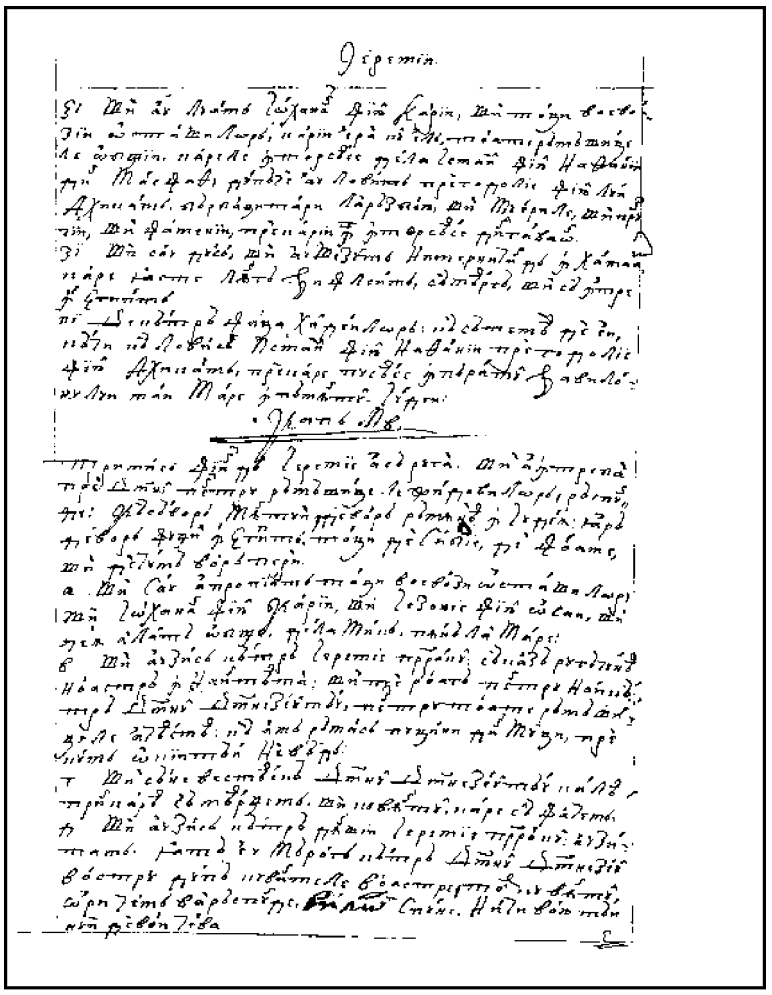

444r

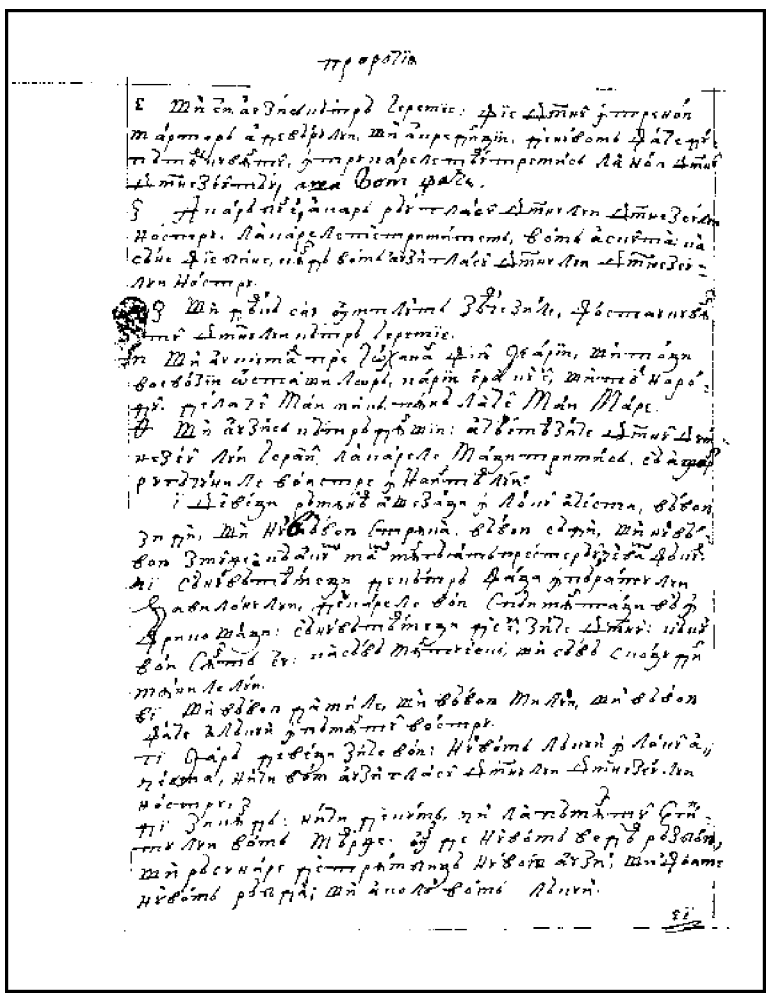

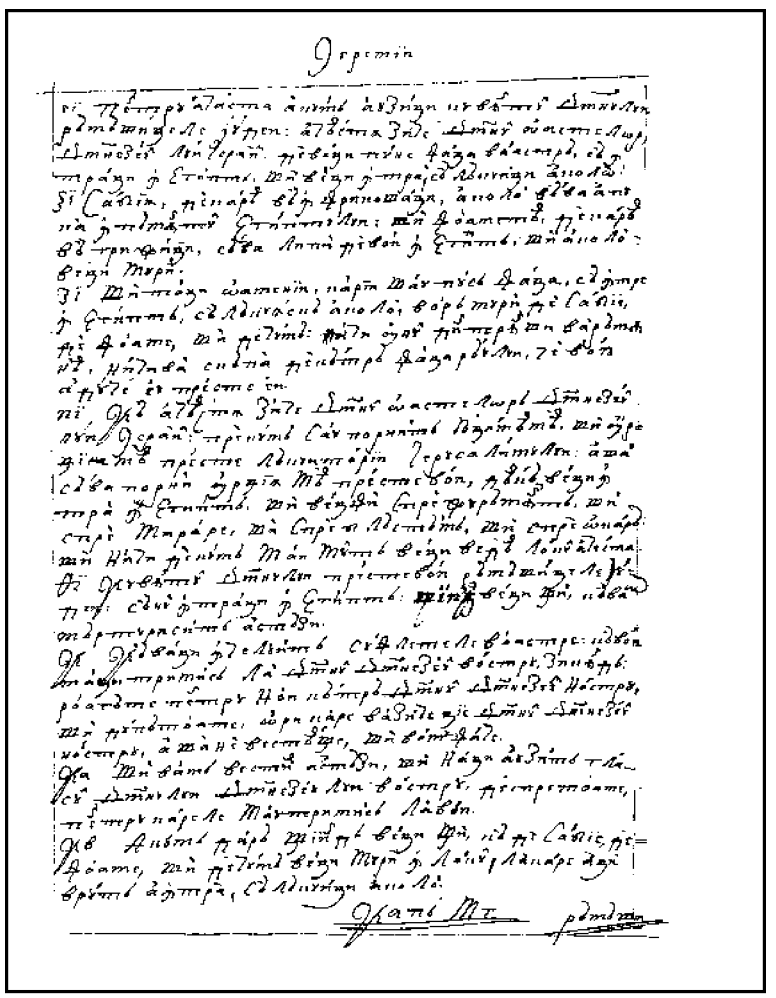

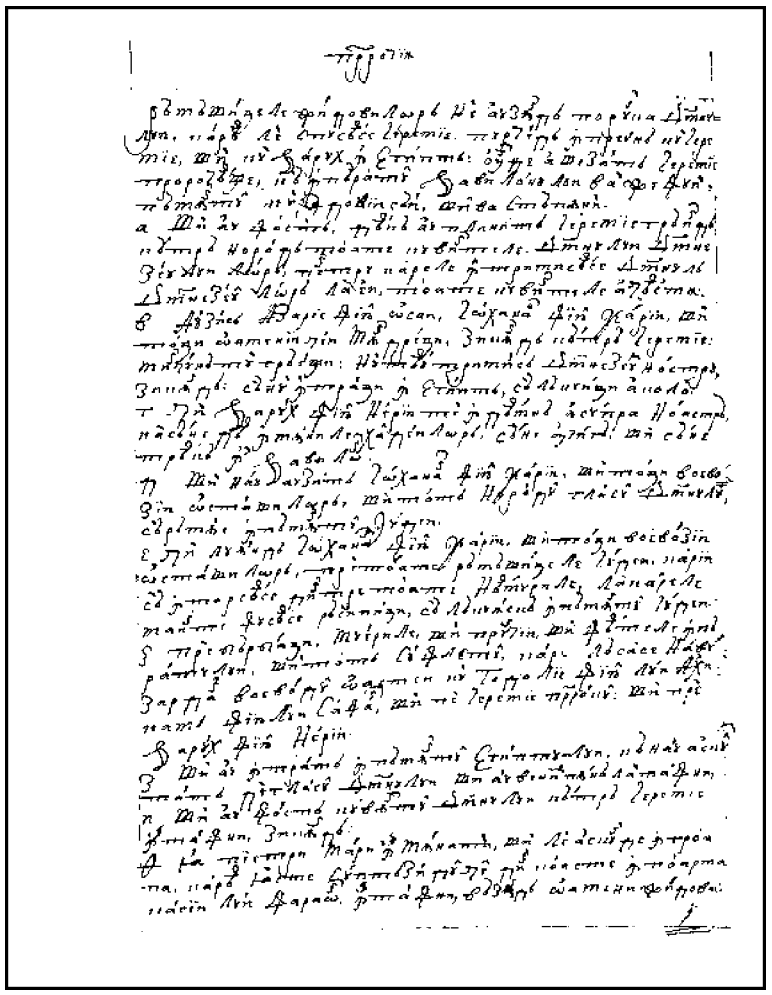

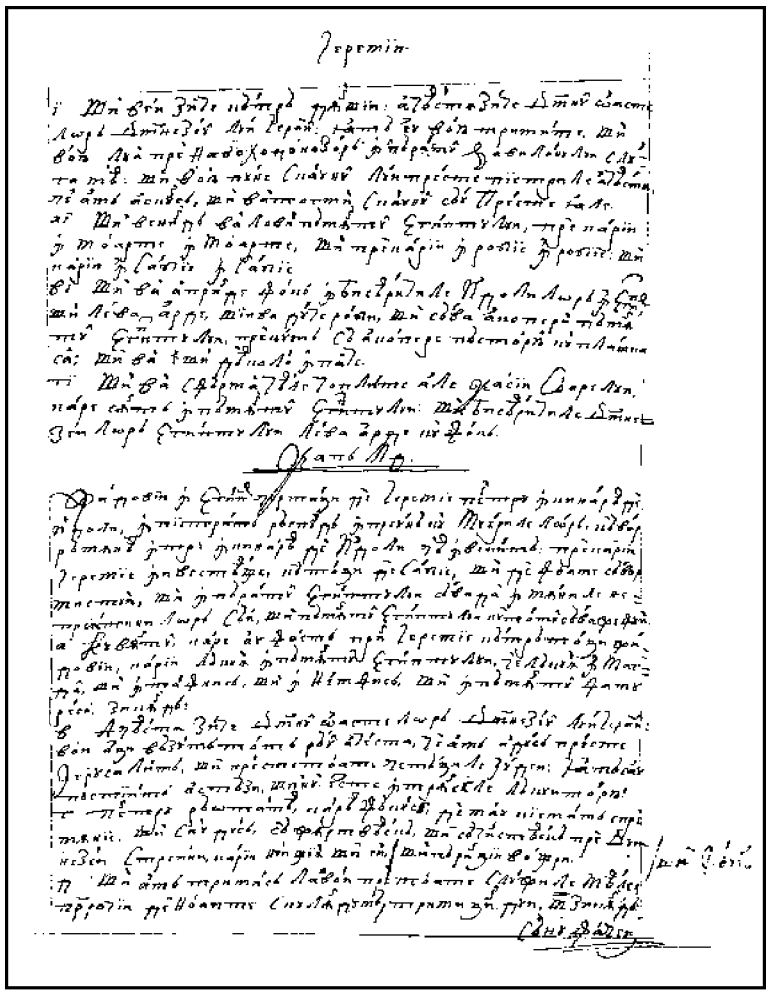

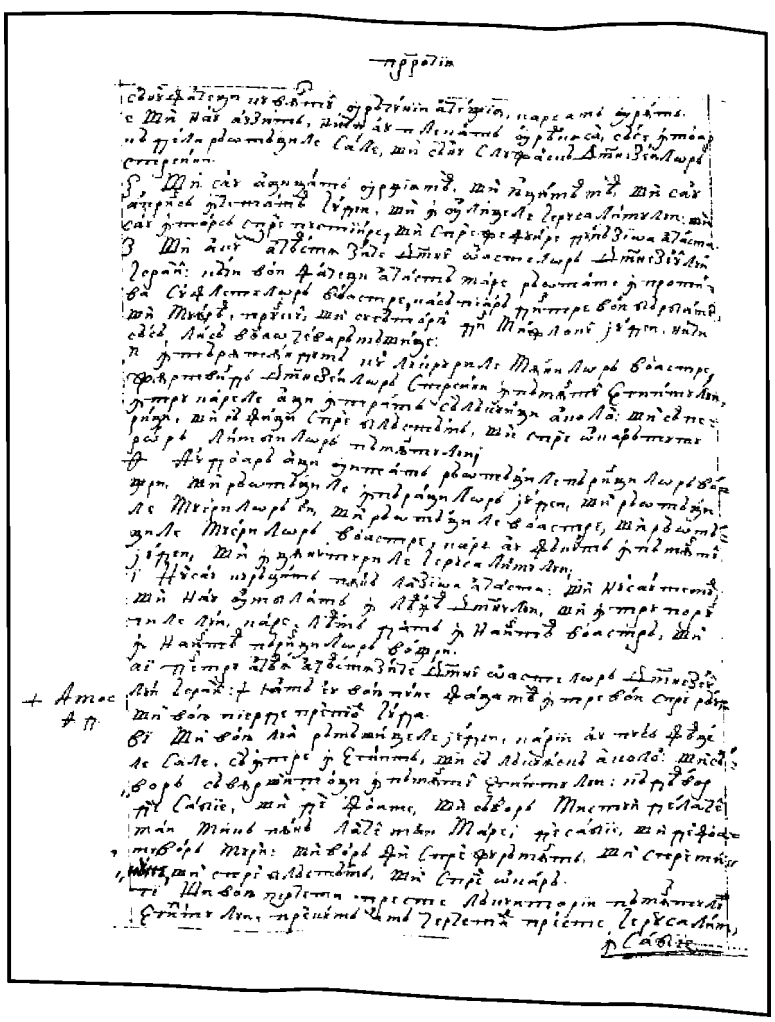

446v

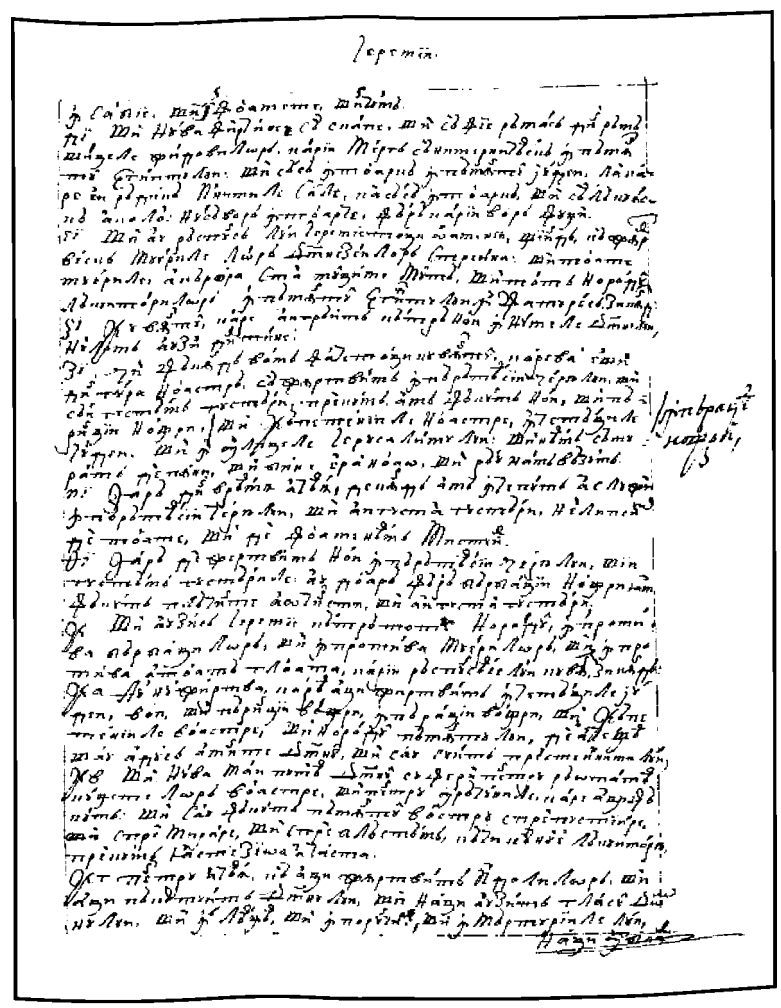

447r

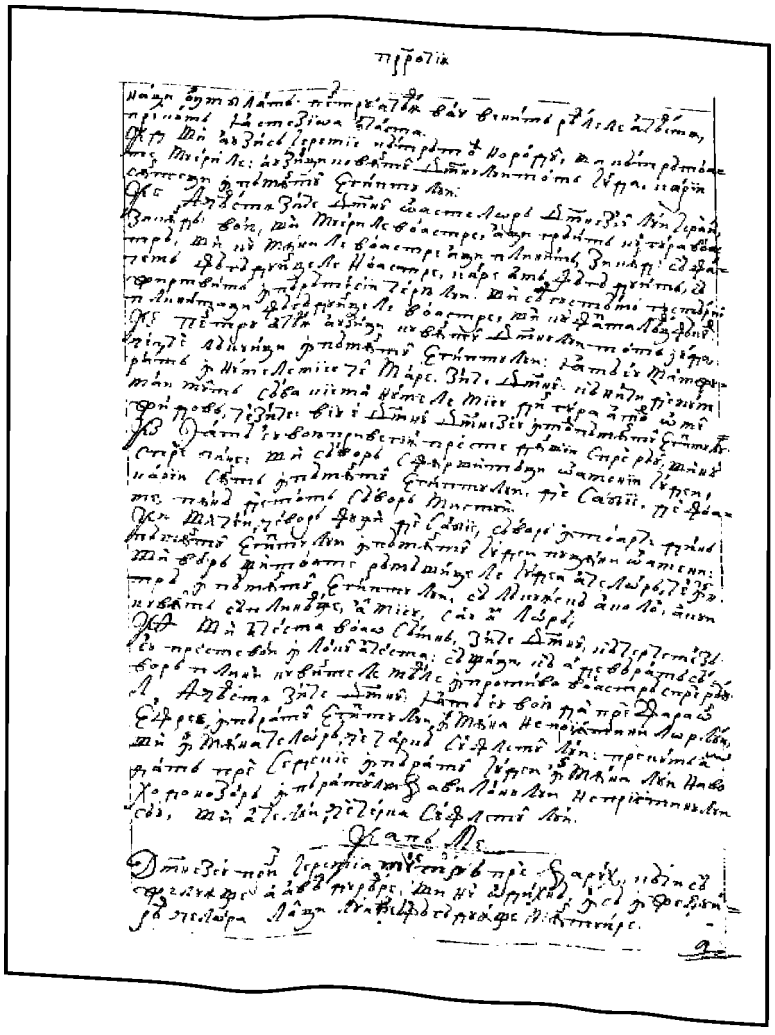

447v

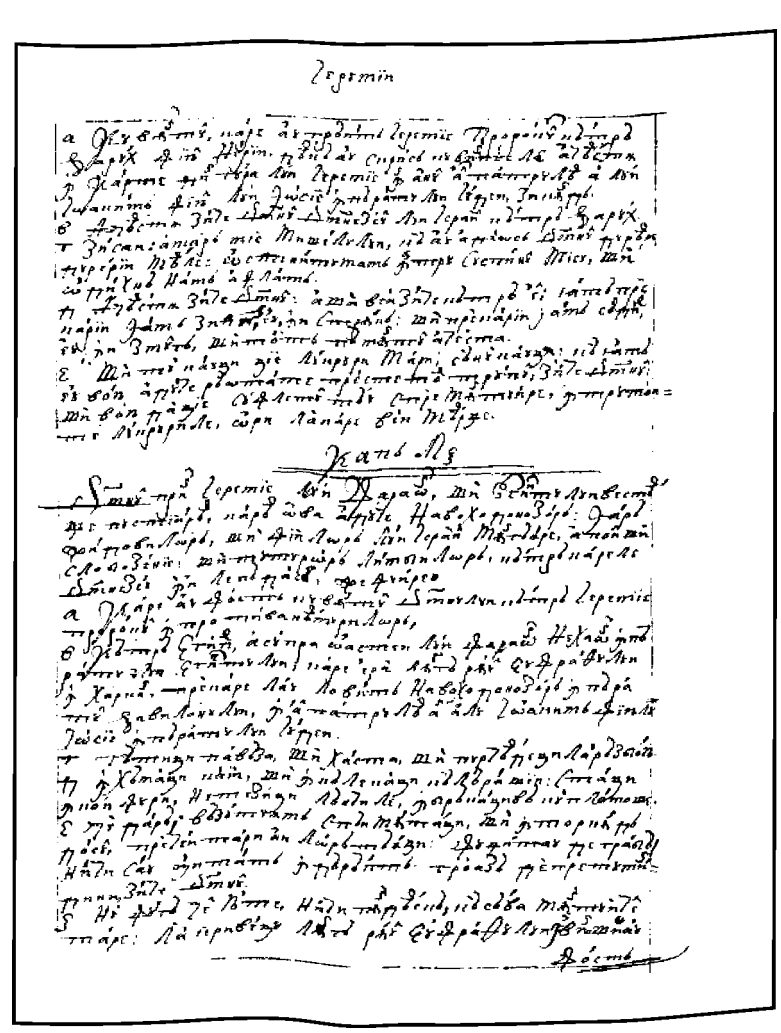

448r

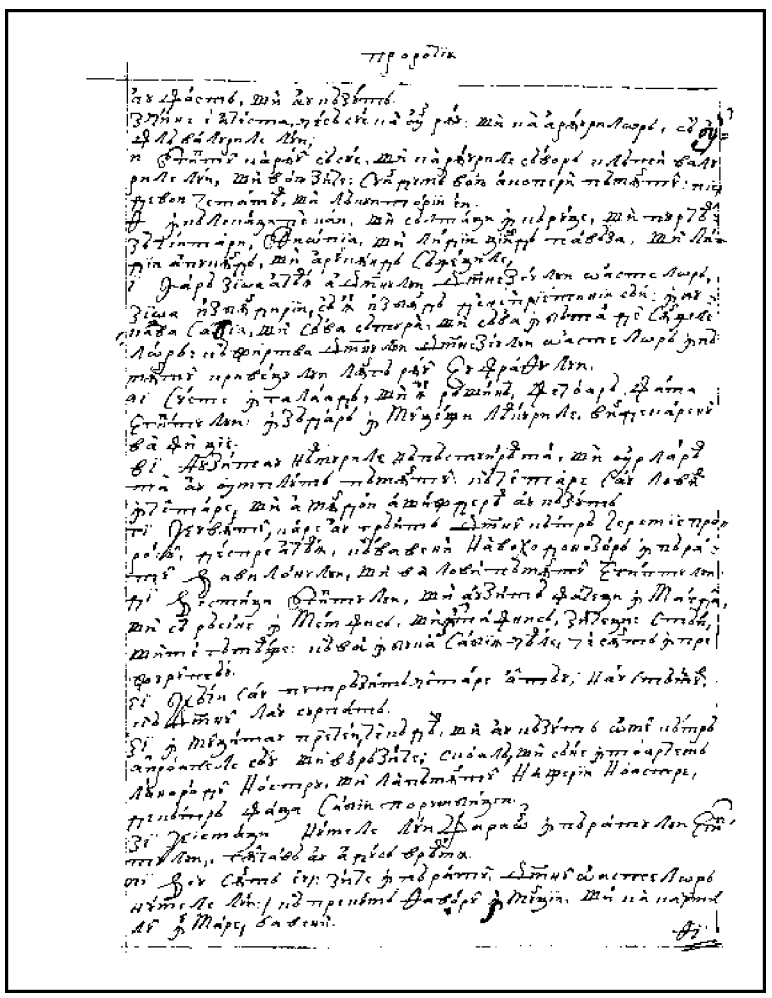

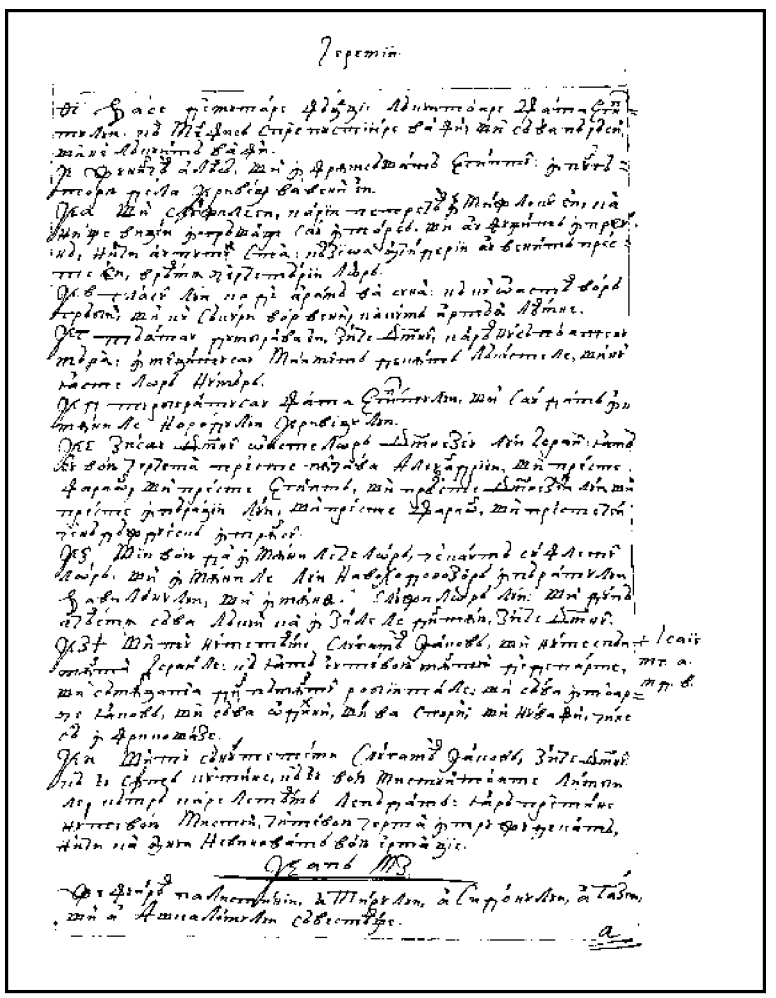

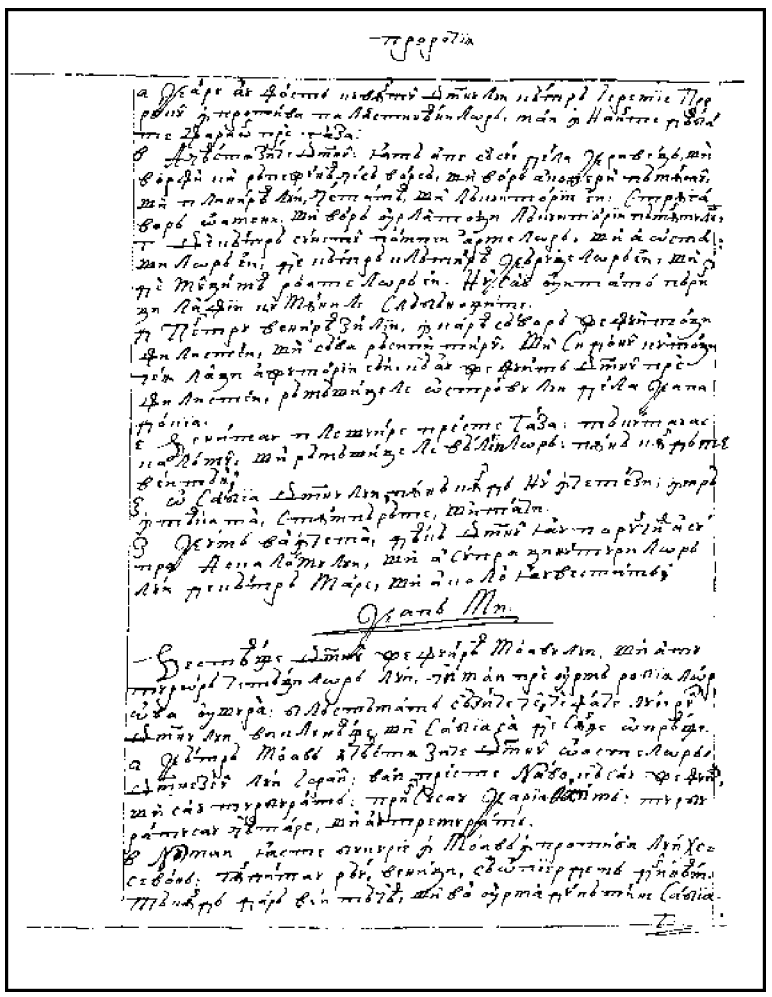

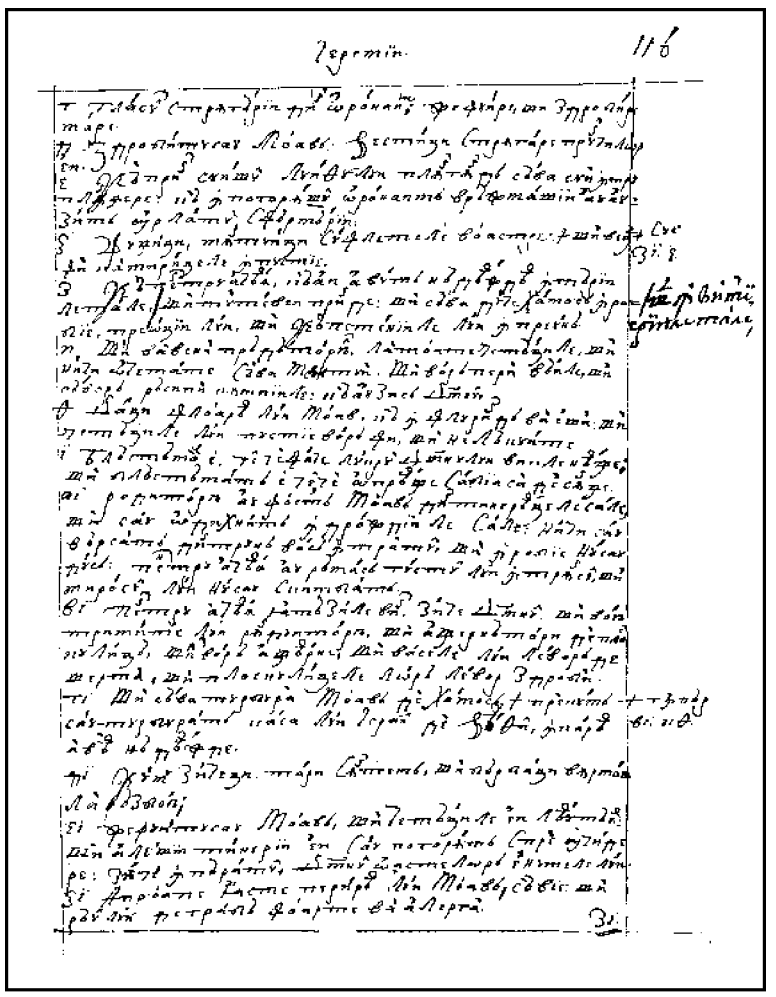

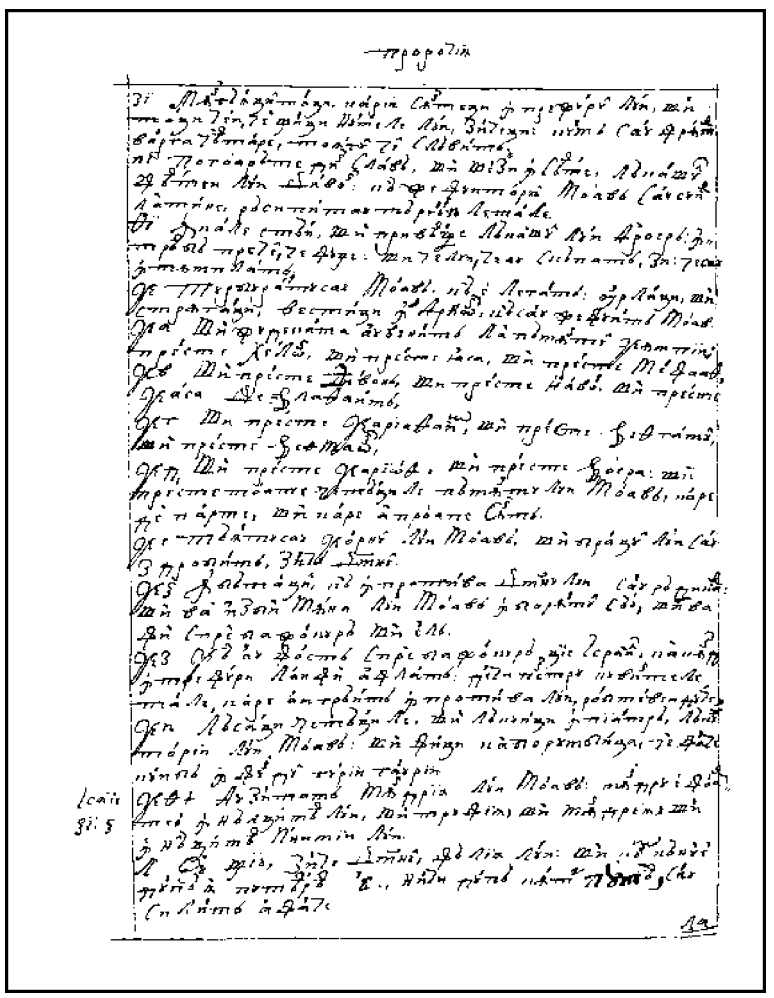

450v

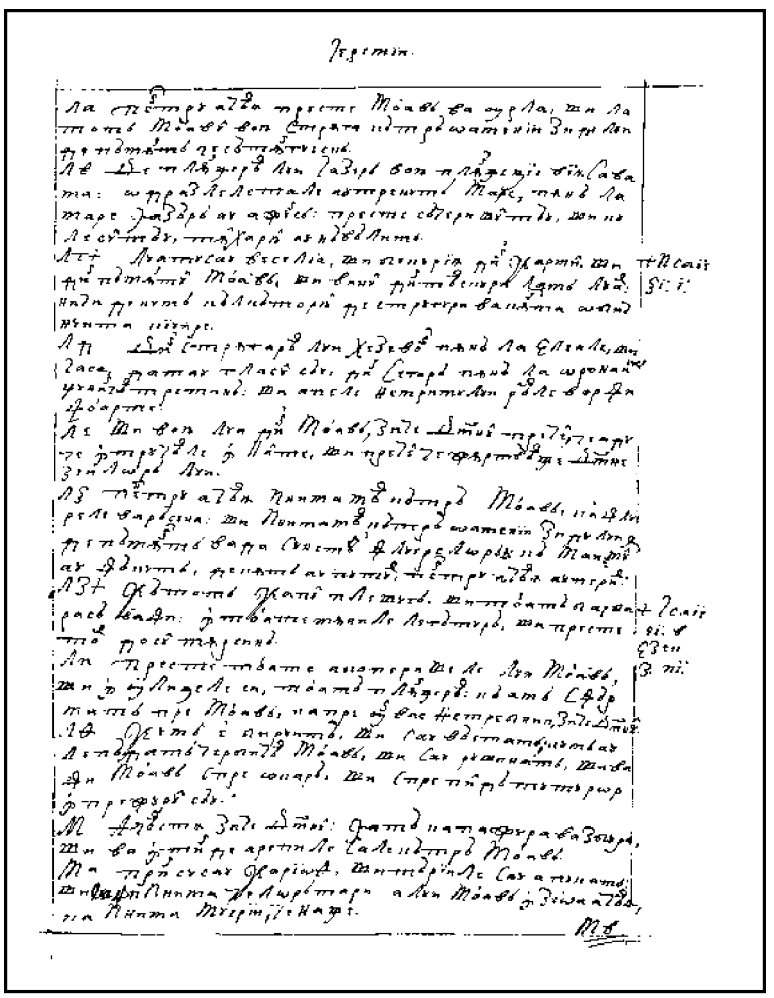

451r

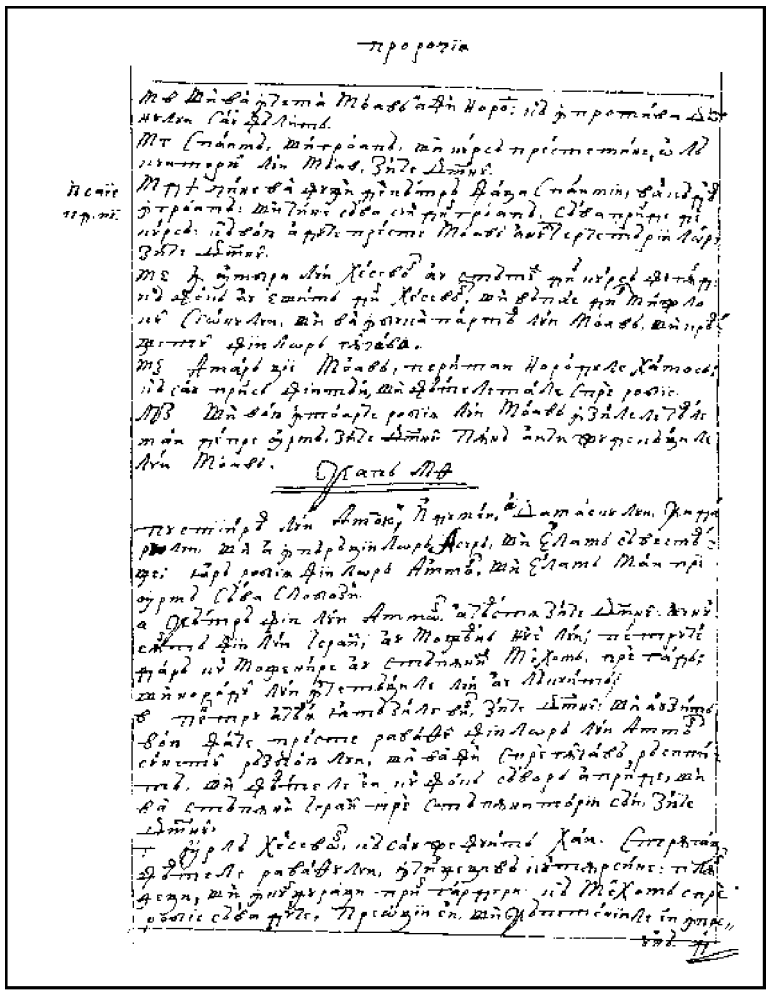

451v

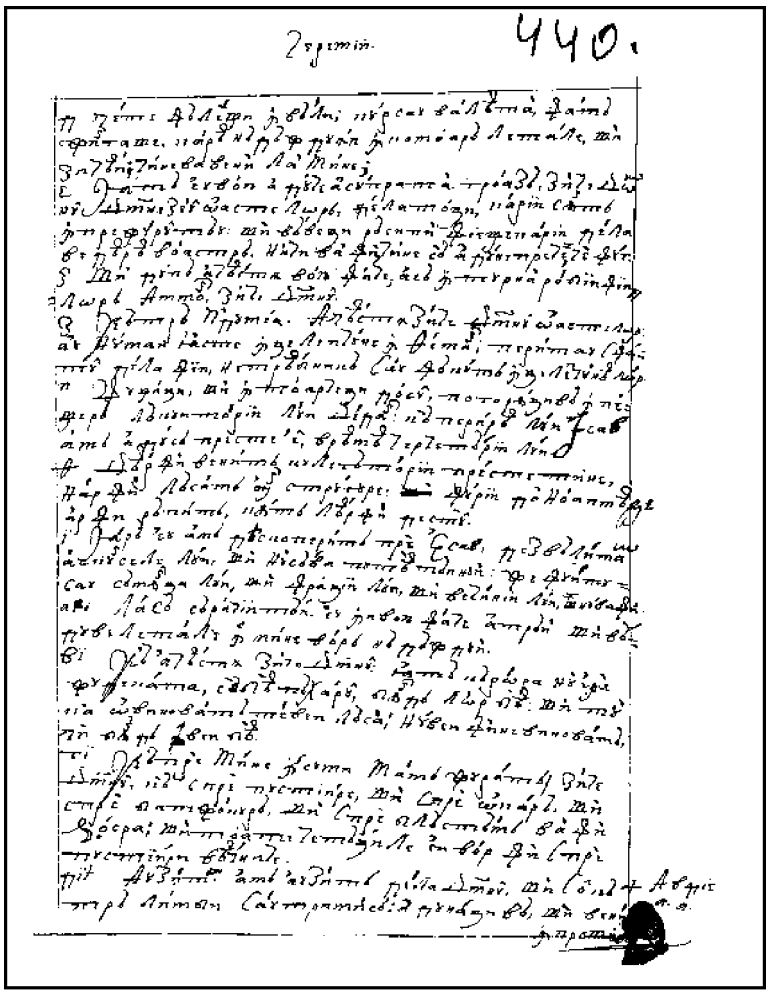

452r

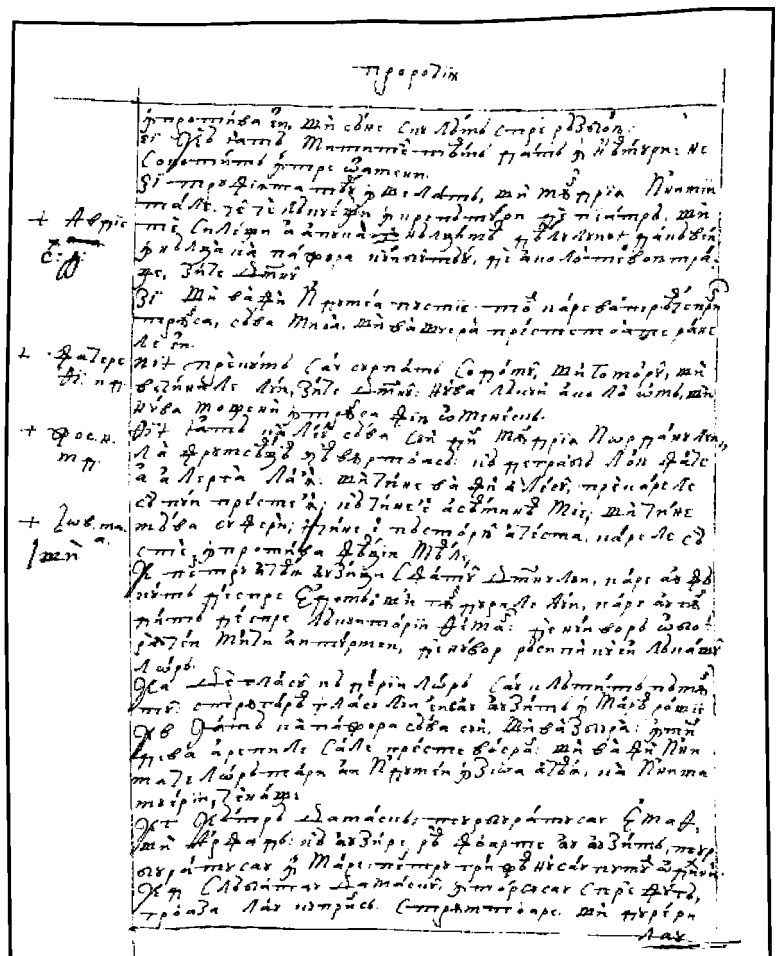

452v

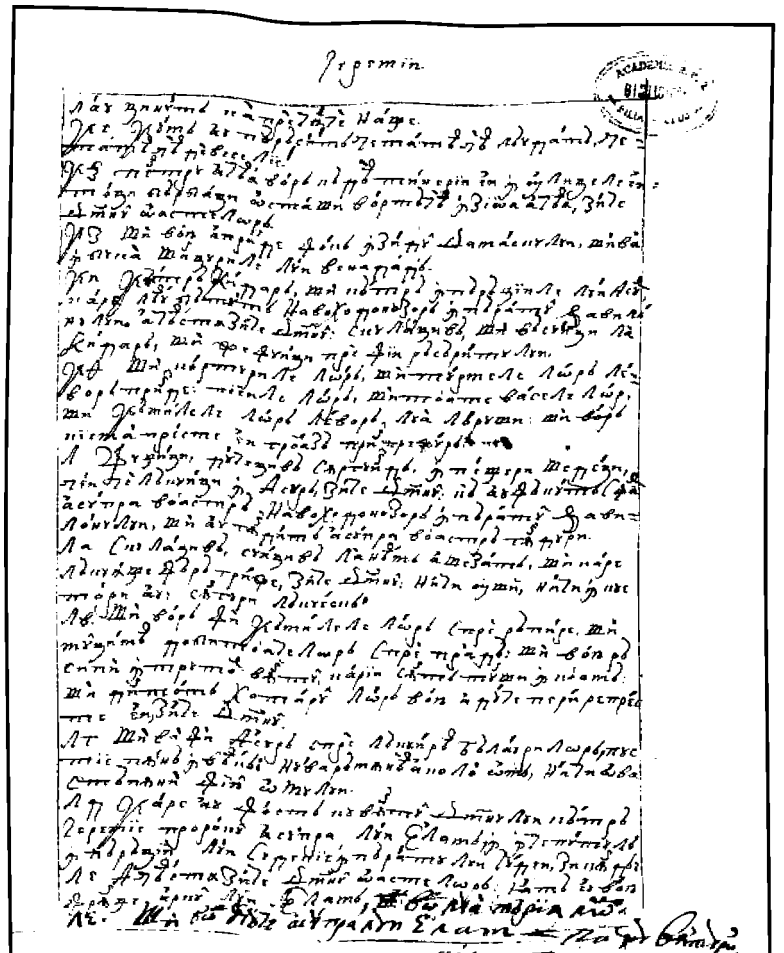

453r

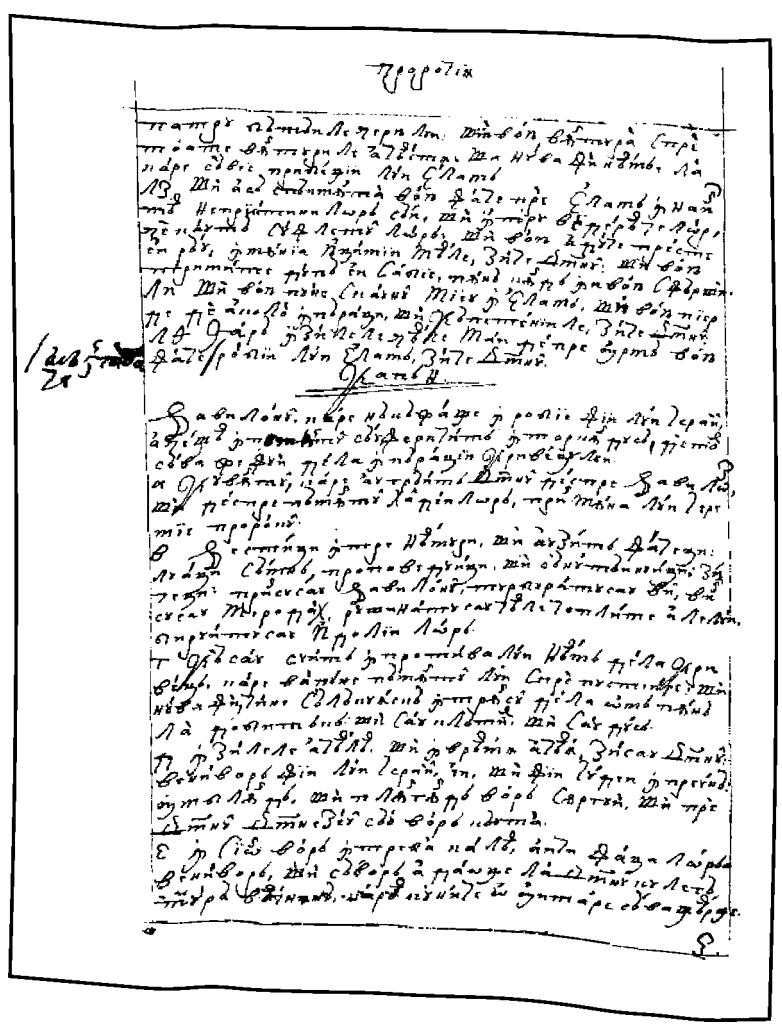

453v

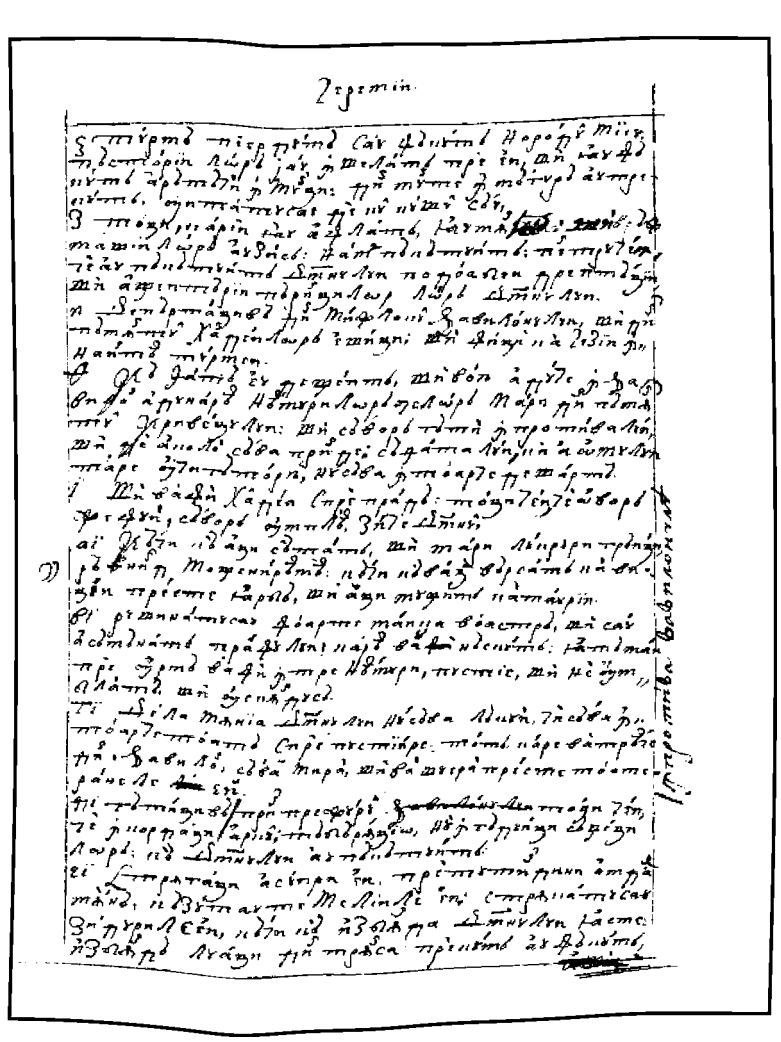

454r

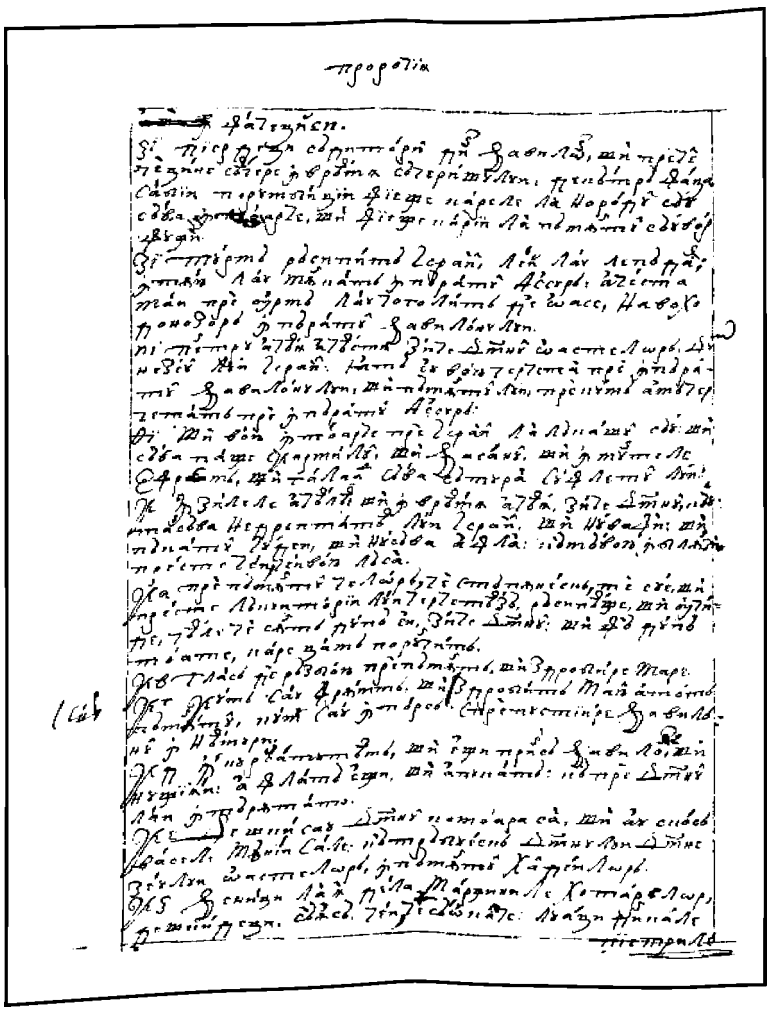

454v

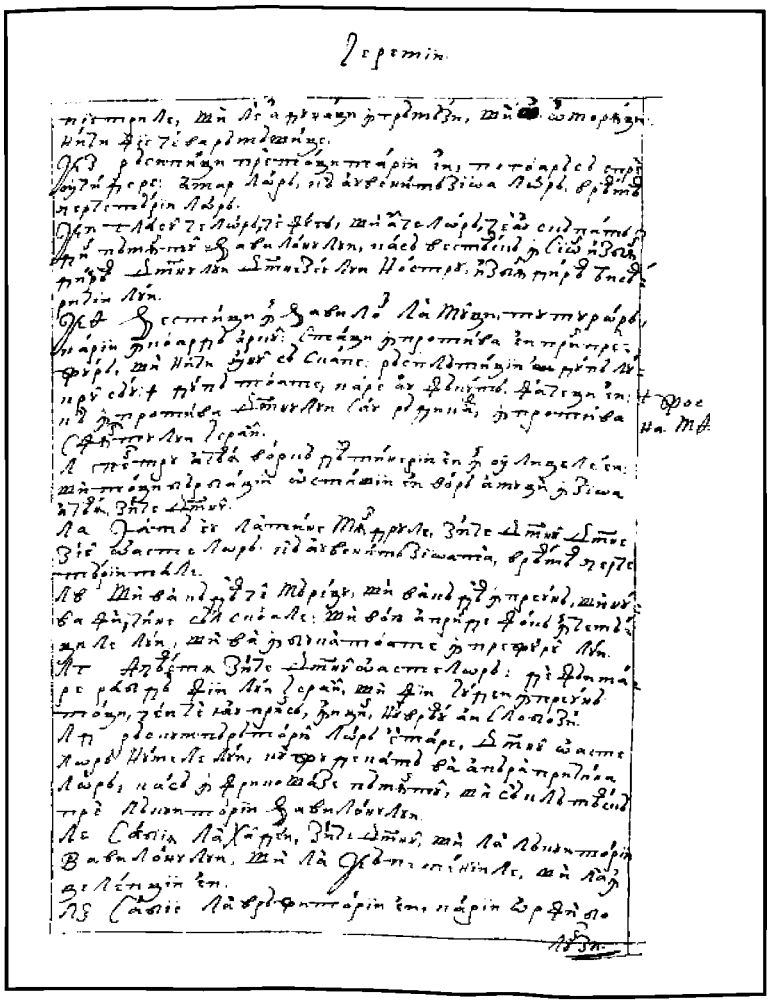

455r

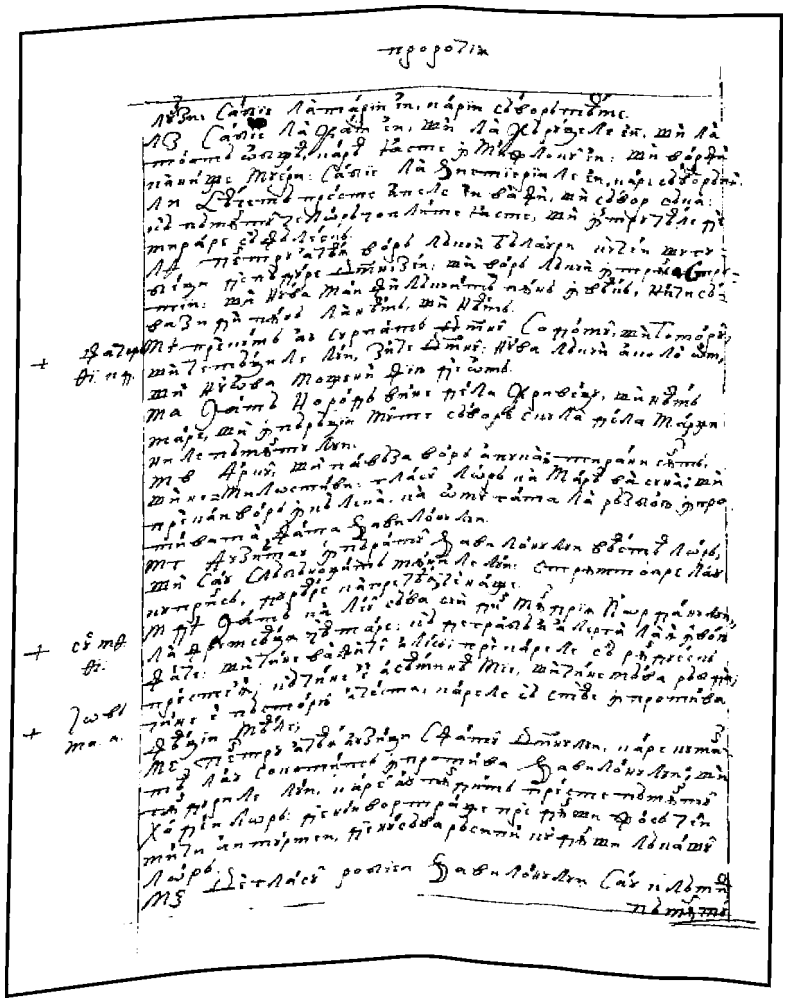

455v

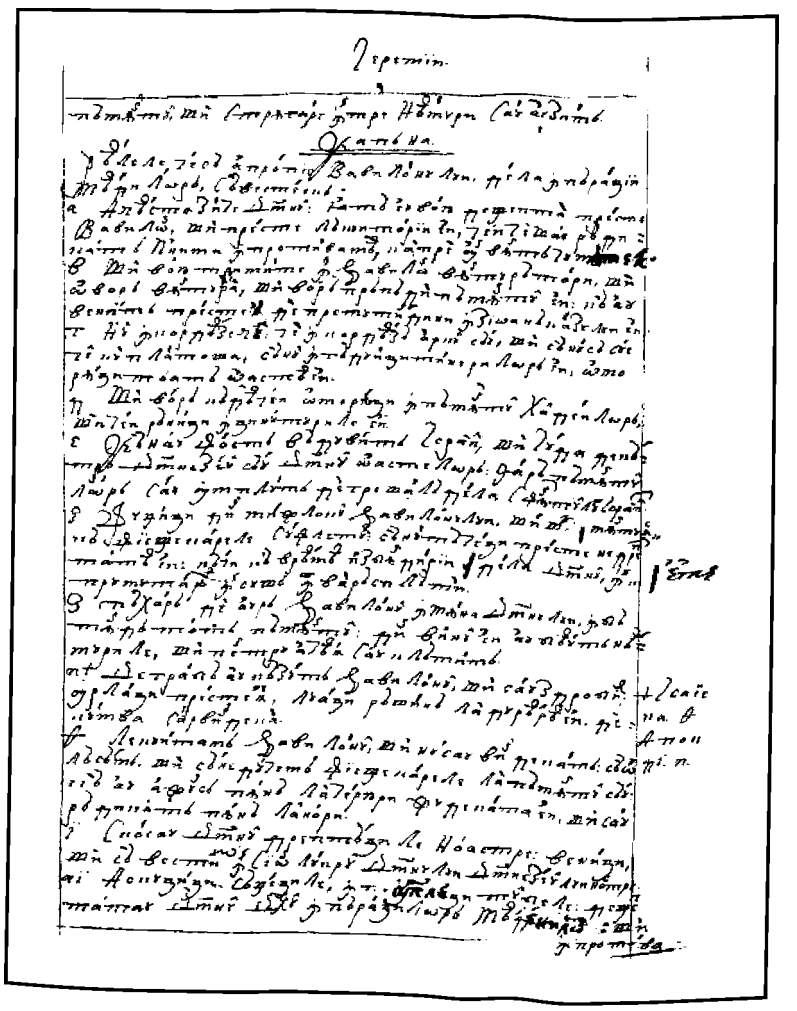

456r

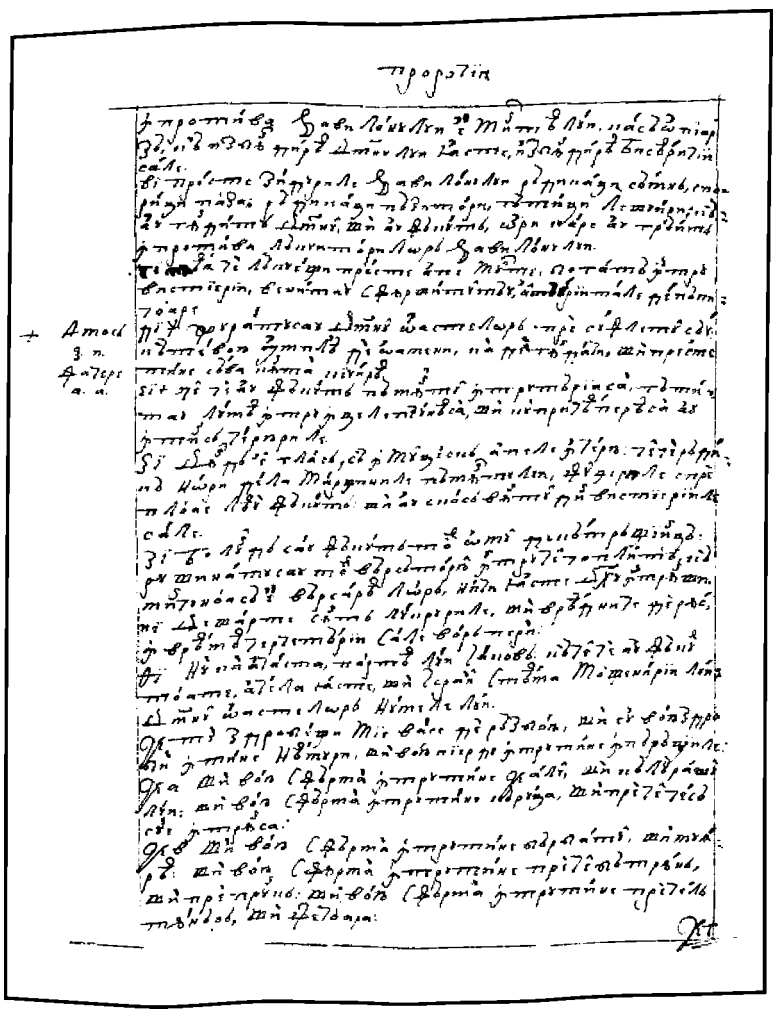

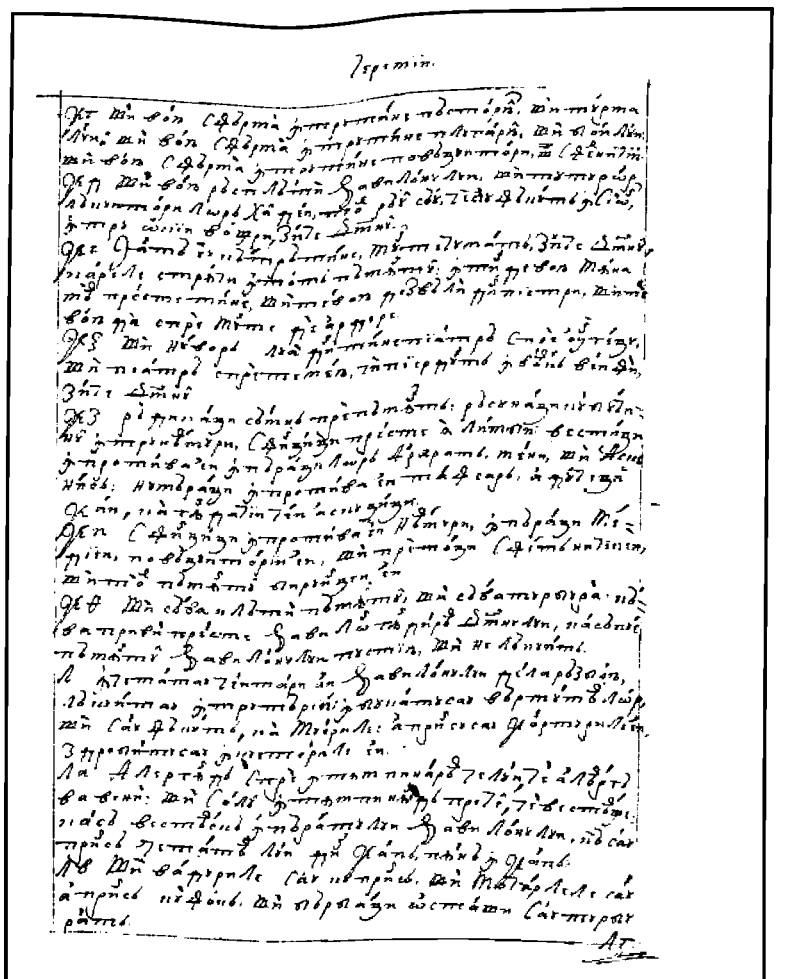

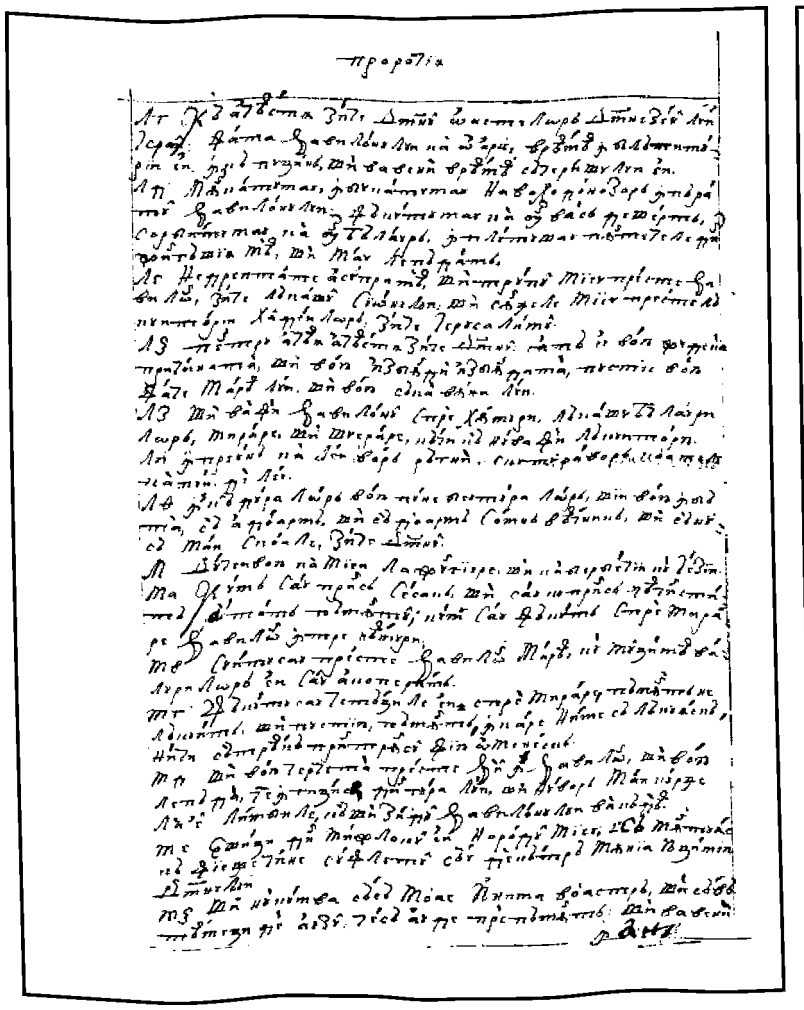

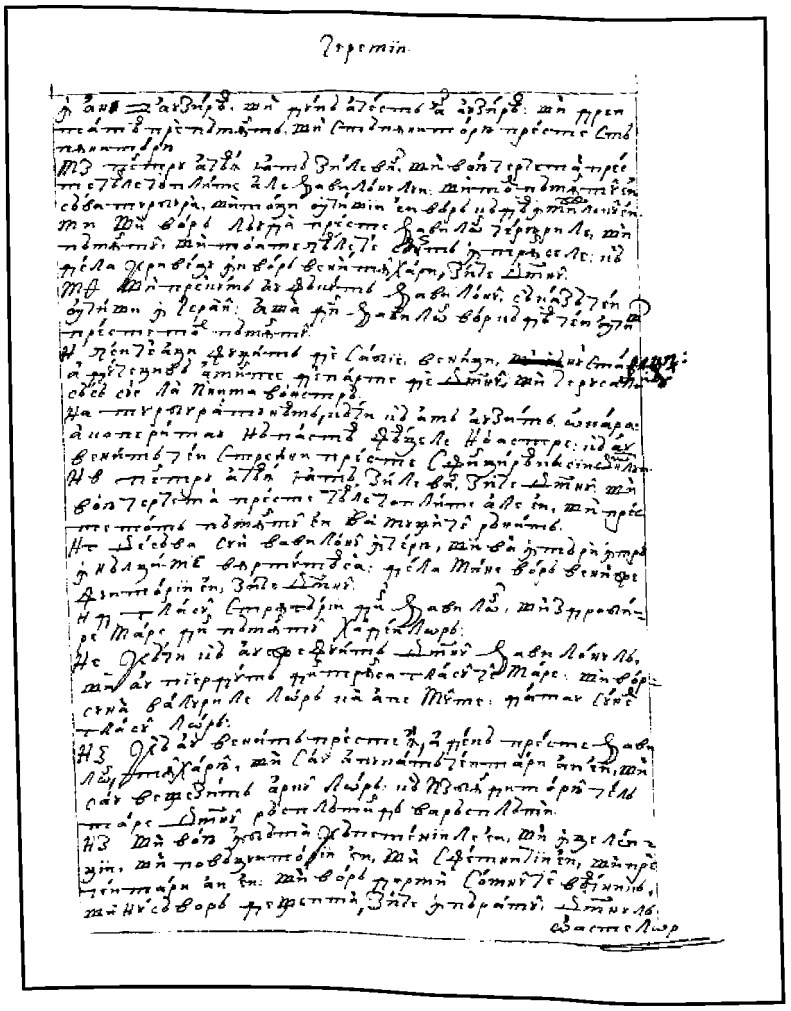

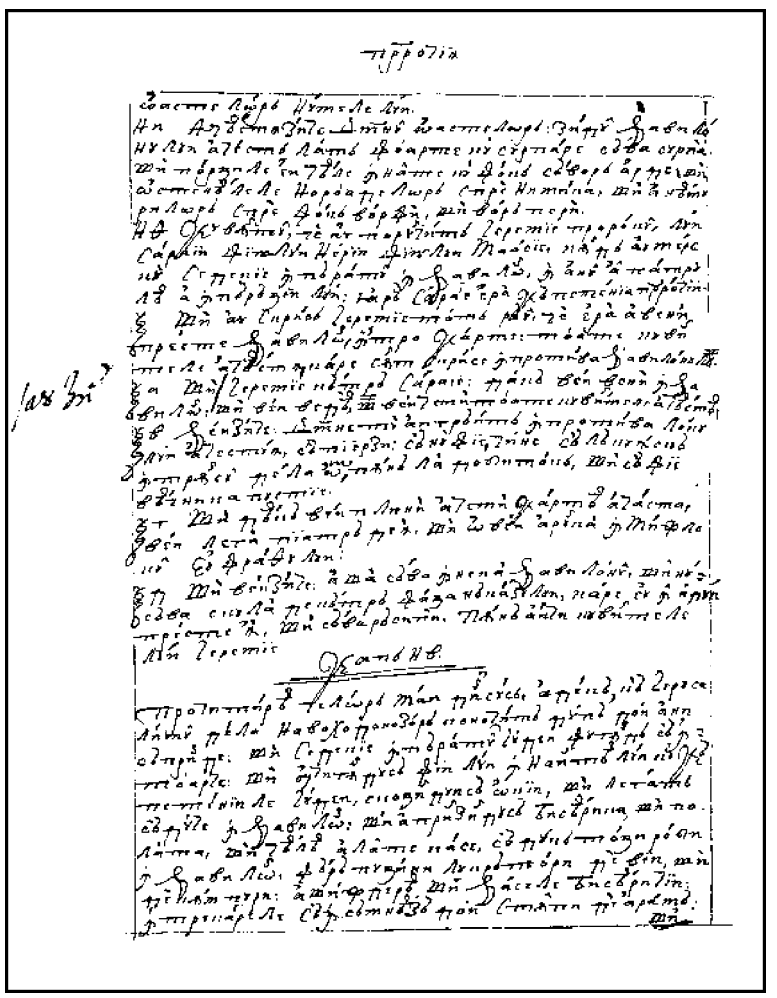

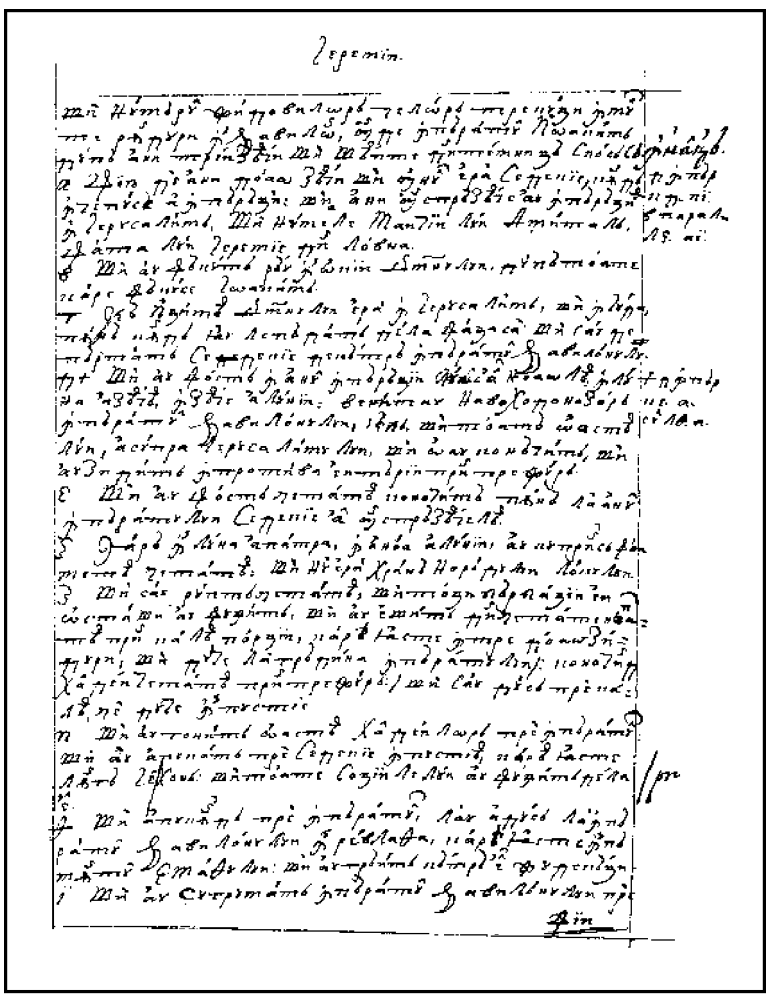

458v 459r

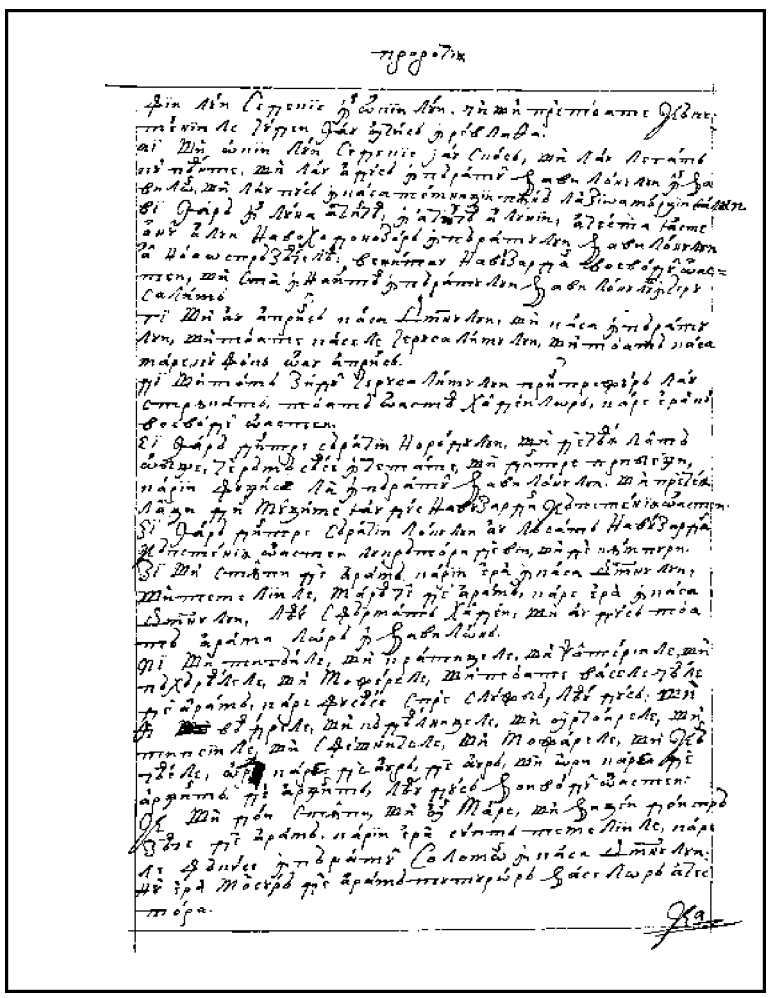

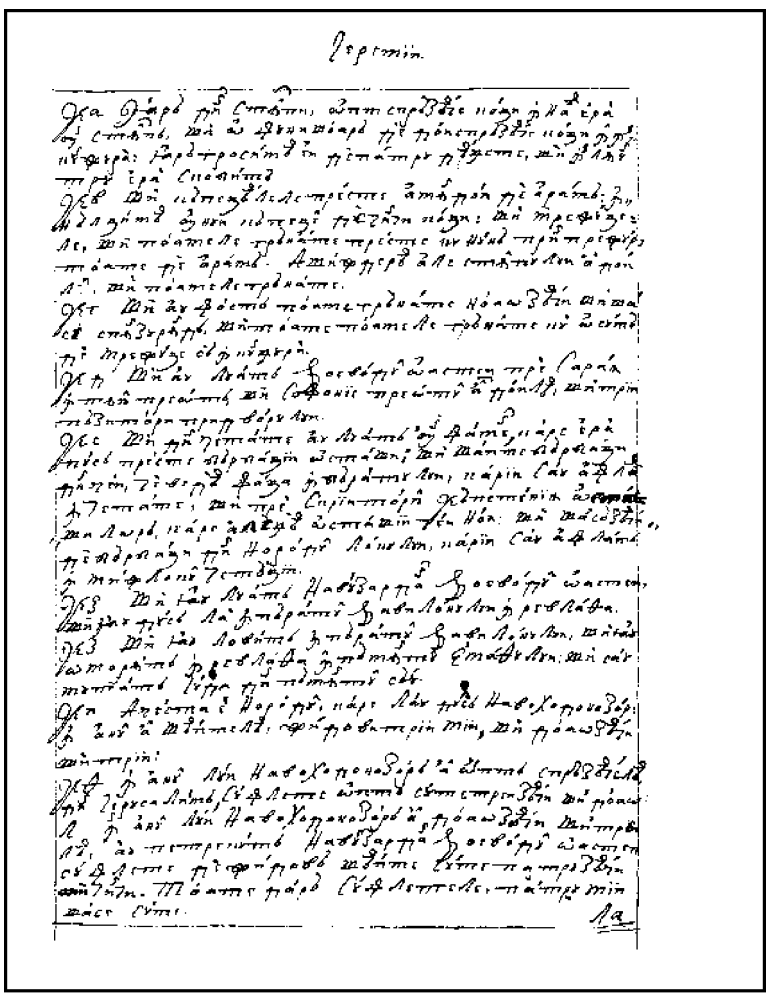

459v 460r

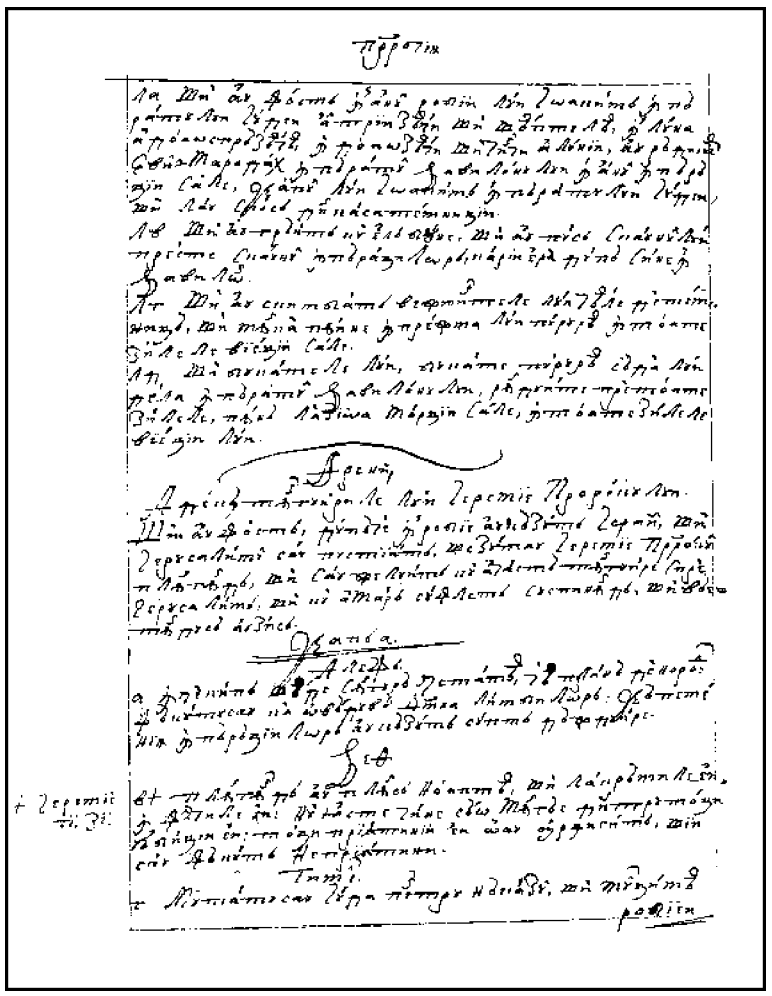

THRENI

Adecă tânguirile lui Ieremie proorocului.
Şi au fost după ce în robie au căzut Israil şi Ierusalimul s-au pustiit. Şezut-au Ieremie proorocul plângând şi s-au jeluit cu această tânguire spre Ierusalim şi, cu amar suflet suspinând şi văietându-să, au zis:

Cap 1

Alef

1. Iată cum ce chip şeade sângură cetatea cea plină de norod! Făcutu-s-au ca o văduvă doamna limbilor; căpeteniia împărăţiilor au căzut supt dăjduire.

Veth

2. *Plângând au plâns noaptea şi lacrămile ei în fălcile ei. Nu iaste cine să o mângăie dintru toţi iubiţii ei. Toţi priiatinii ei o au urgisit şi i s-au făcut nepriiatini. *Ieremie. 13, 17.

Ghimel

461r 3. Mutatu-s-au Iuda pentru năcazul şi mulţimea || robiei. Lăcuit-au între limbi, nici au aflat odihnă. Toţi cei ce o gonea o au apucat între strâmturi.

Doleath

4. Uliţele Sionului să jeluiesc, căci că nu sânt carii să vie la praznic. Toate porţile ei sânt strâcate, preoţii ei suspinând, fecioarele ei ponosite şi ea-i împresorată de amărăciune.

He

5. Făcutu-s-au vrăjmaşii ei în cap, nepriiatinii ei s-au îmbogăţit, că Domnul au grăit asupra ei pentru mulţimea nedreptăţilor ei. Mititeii ei s-au dus spre robie înaintea feaţii celui ce-i năcăjiia.

Vau

6. Şi au ieşit de la fata Sionului toată podoaba ei. Făcutu-s-au căpeteniile ei ca berbecii ce nu află păşune şi s-au dus fără tărie înaintea feaţii celui ce-i urma.

Zain

7. Adusu-ş-au aminte Ierusalimul de zilele năcazului său şi de nelegiuirea tuturor celor dorite ale sale, care avusease din vechile zile, când cădea norodul ei în mâna vrăjmaşului şi nu era ajutoriu. Văzutu-o-au vrăjmaşii şi au batjocorit sâmbetele ei.

Heth

8. Păcat au păcătuit Ierusalimul, pentru aceaea nestatornică s-au făcut. Toţi cei ce o slăviia o au urgisit, căci că au văzut ocara ei. Iară ea suspinând s-au întors îndărăpt.

Theeth

9. Gunoaiele ei în picioarele ei, nici ş-au adus aminte de sfârşitul său. Pusu-s-au jos foarte, neavând mângăietoriu: „Vezi, Doamne, năcazul mieu, că s-au rădicat neprietinul!"

Iod

10. Mâna sa o au tremis vrăjmaşul la toate ceale dorite ale ei. Că au văzut limbile întrate
461v în sfinţitoriul său, de carele porunci|seşi să nu între în bisearica Ta.

Caf

11. Tot norodul ei suspinând şi căutând pâine. Dat-au toate ceale scumpe pe bucate, a-şi stâmpăra sufletul. Vezi, Doamne, şi socoteaşte, că m-am făcut ticăloasă!

Lamed

12. O, voi toţi carii treaceţi pre cale, luaţi aminte şi vedeţi de iaste durere ca durearea mea; căci că m-au cules precum au grăit Domnul în zioa mâniii iuţimei Sale.

Mem

13. Dintru înălţime au tremis foc în oasele meale şi m-au deprins. Întins-au cursă picioarelor meale, întorsu-m-au îndărăpt. Pusu-m-au pustiită, toată zioa de măhnire împilată.

Nun

14. Priveghiiat-au jugul nedreptăţilor meale. În mânile lui s-au învăluit şi s-au pus în grumazul mieu. Slăbit-au putearea mea, datu-m-au Domnul în mâna din carea nu mă voiu putea scula.

Sameh

15. Depărtat-au pre toţi măriţii miei Domnul, din mijlocul mieu. Chemat-au asupra mea vreame, ca să zdrobească pre aleşii miei. Teasc au călcat Domnul fecioarei featei Iudei.

Ain

*Ieremie 14, 17. 16. *Pentru aceaea, eu plângând şi ochiului mieu izvorând ape. Că s-au depărtat de la mine măngăietoriul, care ar întoarce sufletul mieu. Făcutu-s-au fiii miei pierduţi, căci că m-au biruit nepriiatinul.

Fe

17. Întins-au Sionul mânile sale, nu e cine să o mângăie. Poruncit-au Domnul asupra lui Iacov; împrejurul lui, vrăjmaşii lui. Făcutu-s-au Ierusalimul ca cea pângărită de ale lunii || între dânşii. Ms 20 1r

Sade

18. Drept e Domnul, că gura Lui spre mânie o am chemat. Auziţi, rogu-vă, toate noroadele, şi vedeţi durearea mea: fecioarele meale şi tinerii miei s-au dus spre robie!

Cof

19. Chemat-am priiatinii miei, şi aceia m-au înceluit. Preoţii miei şi bătrânii miei în cetate s-au sfârşit, că au cercat şieş bucată, să stămpere sufletul său.

Res

20. Vezi, Doamne, că mă năcăjesc! Turburatu-s-au pântecele mieu, surpatu-s-au inima mea întru mine însămi, că de amărăciune sânt plină. Afară m-au omorât sabiia, şi în casă moartea aseaminea iaste.

Sin

21. Auzit-au că eu suspin şi nu iaste cine să mă mângăie. Toţi nepriiatinii miei au auzit răul mieu, veselitu-s-au, căci că Tu ai făcut. Adus-ai zioa mângăierii şi vor fi aseaminea mie.

Thau

22. Să între toată răotatea lor înaintea Ta şi-i culeage pre dânşii precum m-ai cules pre mine pentru toate nedreptăţile meale. Că multe sânt suspinurile meale şi inima mea măhnită.

Cap 2

Alef

1. En ce chip au acoperit cu ceaţă, întru iuţimea Sa, Domnul fata Sionului! Lepădat-au din ceriu pre pământ cinstita lui Israil şi nu Ş-au adus aminte de aşternutul picioarelor Sale în zioa iuţimii Sale.

Veth

2. Surupat-au Domnul, nici au iertat, toate ceale înfrâmsăţate a lui Iacov. Strâcat-au întru iuţimea Sa tăriile featei Iudei şi le-au oborât pre pământ. Pângărit-au împărăţia şi căpeteniile ei.

Ghimel

3. Frânt-au întru mâniia iuţimii Sale tot norodul lui Israil. Întors-au îndărăpt dreapta Sa de cătră | faţa nepriiatinului. Şi au aprins în Iacov ca o pară de foc ce mistuiaşte prinprejur. 1v

Daleth

4. Încordat-au arcul Său ca neprietinul, întărit-au dreapta Sa ca vrăjmaşul şi au ucis tot ce era frumos a să vedea în cortul featii Sionului, vărsat-au ca focul urgia Sa.

He

5. Făcutu-s-au Domnul ca un neprietin, surpat-au pre Israil, surpat-au toate şanţurile ei, răsipit-au întăririle ei şi au plinit în fata Iudii pre cel smerit şi pre cea smerită.

Vau

6. Şi au răsipit ca o gredină şatra sa, prăpădit-au cortul său. Uitării au dat Domnul în Sion praznicul şi sâmbăta şi spre ocară şi spre urgiia iuţimii Sale, pre împăratul şi preotul.

Zai

7. Lepădat-au Domnul oltariul Său, blăstemat-au sfinţeniia Sa; dat-au în mâna nepriiatinului zidurile turnurilor ei. Glas au dat în casa Domnului, ca în zioa de praznic.

Heth

8. Gândit-au Domnul a răsipi zidul featii Sionului. Întins-au funea Sa şi n-au întors mâna Sa de cătră pierdere. Şi s-au jelit zidul dinnafară şi zidul aşijderea s-au răsipit.

Theth

9. Împilate sânt la pământ porţile ei, pierdut-au şi au zdrobit răteazele ei, pre împăratul ei şi căpeteniile ei întru neamuri. Nu e leage şi prorocii ei n-au aflat vedenie de la Domnul.

Iod

10. Şezut-au pre pământ, tăcut-au ceale bătrâne featele Sionului. Prăsărat-au cu cenuşe capetele sale, încinsu-s-au cu tărsini, plecat-au la pământ capetele sale fecioarele Ierusalimului.

Caf

11. Scăzut-au de lacrămi ochii miei, turburatu-s-au ceale dinlăuntru ale meale. Vărsatu-s-au pre pământ hicatul mieu, pentru zdrobirea featii norodului mieu, când scădea pruncul şi cel ce suge în uliţele târgului.

Lamed

12. Maicelor sale au zis: „Unde e grâul şi vinul?" când slăbea ca nişte răniţi în uliţele
2r cetăţii, când || işi aburea sufletele sale în sânul maicelor sale.

Mem

13. Cui te voiu asămăna sau cui te voiu închipui, fata Ierusalimului? Cu cine te voiu măsura şi te voiu mângăia, fecioară, fata Sionului? Că mare e ca marea zdrobirea ta. Cine te va vindeca?

Nun

14. Prorocii tăi au văzut ţie cele mincinoase şi bolunde, nici descoperea nedreptatea ta, ca să te cheme la pocăinţă. Şi ţ-au văzut ţie priimiri mincinoase şi lepădări.

Sameh

15. Plesnit-au ţie cu mânile toţi cei ce trecea pre cale. Şuierat-au şi au clătit cu capul său de faţa Ierusalimului, zicând: „Au aceasta e cetatea podoabei cei desăvârşit, bucuriia a tot pământul?"

Fe

16. Deşchis-au asupra ta gura sa toţi neprietenii tăi. Şuierat-au şi au scrăşnit cu dinţii şi au zis: „Îmbuca-o-vom. Iată, aceasta e zioa carea o aşteptam; aflatu-o-am, văzutu-o-am".

Ain

17. *Făcut-au Domnul ceale ce au gândit, plinit-au cuvântul Său, care-l poruncise din zilele de demult. Strâcat-au şi n-au iertat şi au veselit de tine pre nepriiatinul şi au înălţat cornul vrăjmaşilor tăi.

*Preoţi 26, 14. 2 Leage 28, 15.

Sade

*Ierem. 14, 17. Sus 1, 16. 18. Strâgat-au inima lor către Domnul, preste zidurile featii Sionului: *„Scoate, ca o răpejune lacrămi, zioa şi noaptea! Nu-ţi da odihnă, nici tacă geana ochiului tău!”

Cof

19. Scoală, laudă noaptea în începutul străjilor, varsă ca apa inima ta întru vedearea Domnului. Rădică către El mânile tale pentru sufletul mâtiteilor tăi, carii n-au slăbit de foame în capul tuturor uliţelor.

Reas

20. Vezi, Doamne, şi socoteaşte pre cine ai cules aşea! Au doară vor mânca muierile rodul său, pre cei mititei de căte o palmă? Deacă să ucide în jârtvelnicul Domnului preotul şi prorocul?

Sin

21. Zăcut-au pre pământ afară pruncul şi bătrânul. Fecioarele meale şi tinerii miei au căzut de sabie. Omorâtu-i-ai în zioa iuţimii Tale. Lovit-ai şi n-ai miluit. |

Thau 2v

22. Chemat-ai ca la zi de praznic pre cei ce m-ar înfricoşa dinprejur şi n-au fost în zioa iuţimii Domnului cine să scape şi să să lase. Pre carii i-am crescut şi i-am hrănit, nepriiatinul mieu i-au mistuit.

Cap 3

Alef

1. u, omul cel ce văz sărăciia mea în varga urgiii lui.

Alef

2. Pre mine m-au mânat şi m-au adus întru întunearec, şi nu în lumină.

Alef

3. Numai în mine au întors şi iară au întors mâna Sa toată zioa.

Veth

4. Veache ai făcut piialea şi trupul mieu l-au zdrobit cu oasele meale.

Veth

5. Zidit-au împrejurul mieu şi m-au încunjurat cu fiare şi cu osteaneală.

Veth

6. În ceale întunecoase m-au aşezat ca pre morţii veacului.

Ghimel

7. Zidit-au împrejur asupra mea, să nu ies. Îngreoiat-au obezile meale.

Ghimel

8. Ci şi când voiu chema şi mă voiu ruga, lepădat-au rugăciunea mea.

Ghimel

9. Închis-au căile meale cu pietri cioplite; cărările meale le-au răsturnat.

Daleth

10. Urs ce pândeaşte s-au făcut mie, leu într-ascunsuri.

Daleth

11. Cărările meale le-au răsturnat şi pre mine m-au frământ; pusu-m-au pustiită.

Daleth

12. Încordat-au arcul său şi m-au pus ca un sămn la săgeată.

He

13. Trimis-au în rărunchii miei pre featele tulbei Sale.

He

14. Făcutu-m-am de râs a tot norodului mieu, cântecul lor toată zioa.

He

15. Împlutu-m-au de amărăciune şi m-au îmbătat cu pelin.

Vau

16. Şi mi-au frânt la număr dinţii, hrănitu-m-au cu cenuşe.

Vau

17. Şi s-au lepădat de cătră pace sufletul mieu, uitatu-m-am de ceale bune.

Vau

18. Şi am zis: „Perit-au sfârşitul mieu şi nădeajdea mea de la Domnul". ||

3r Zain

19. Adu-ţi aminte de sărăciia şi de treacerea mea, de pelin şi de fiere.

Zain

20. Cu mintea îm voiu aduce aminte şi va slăbi întru mine duhul mieu.

Zain

21. Aceastea socotindu-le întru inima mea, pentru aceaea voiu nădăjdui.

Heth

22. Milele Domnului, că nu ne-am sfârşit, că n-au scăzut milele Lui.

Heth

23. Cunoscut-am dimineaţă, multă e credinţa ta.

Heth

24. „Partea mea e Domnul – zis-au sufletul mieu –, pentru aceaea îl voiu aştepta".

Theth

25. Bun e Domnul celor ce nădăjduiesc într-însul, sufletului celui ce-L caută.

Theth

26. Bine e a aştepta cu tăceare mântuirea lui Dumnezeu.

Theth

27. Bine e omului când va purta jugul din tinereaţele sale.

Iod

28. Şedea-va sângur şi va tăcea, că au rădicat preste sine.

Iod

29. Pune-va în pulbere gura sa, de cumva va fi nădeajde.

Iod

30. Da-va celui ce-l loveaşte falca, sătura-să-va de ocări.

Caf

31. Că nu va goni în veac Domnul.

Caf

32. Că de au lepădat, va şi milui după mulţimea milelor Sale.

Caf
33. Că n-au smerit din inimă şi au lepădat pre fiii omeneşti,

Lamed
34. Ca să zdrobească supt picioarele Sale pre toţi legaţii pământului,

Lamed
35. Să să abată de judecata omului în vedearea feaţii Celui Preaînalt.

Lamed
36. Să răzvrătească pre om întru judecata sa, Domnul n-au cunoscut.

Mem
*Amos 3, 6. 37. *Cine iaste acesta, care au zis: „Fie!”, neporuncind Domnul? |

Mem 3v
38. Din gura Celui Preaînalt nu vor ieşi nici reale, nici bune.

Mem
39. Ce au murmurat omul trăind, bărbatul pentru păcatele sale?

Nun
40. Să cercetăm căile noastre şi să căutăm şi să ne întoarcem la Domnul!

Nun
41. Să rădicăm inimile noastre cu mânile cătră Domnul, spre ceriuri!

Nun
42. Noi nedrept am lucrat şi spre mânie Te-am chemat. Pentru aceaea nu Te putem ruga.

Sameh
43. Acoperit-ai întru iuţime şi ne-ai lovit. Ucis-ai, nici iertat.

Sameh
44. Pus-ai nor Ţie, să nu treacă rugăciunea.

Sameh
45. Dezrădăcinare şi lepădare m-ai pus în mijlocul noroadelor.

Fe
46. Deşchis-au asupra noastră gura sa toţi neprietinii.

Fe
47. Înfricoşare şi cursă făcutu-s-au noao prorociia şi zdrobirea.

Fe
48. Împărţiri de apă au scos ochiul mieu, întru zdrobirea featii norodului mieu.

Ain
49. Ochiul mieu s-au năcăjit, nici au tăcut, căci că nu era odihnă,

Ain
50. Până ce s-au uitat şi au văzut Domnul din ceriuri.

Ain
51. Ochiul au prădat pre sufletul mieu întru toate featele cetăţii meale.

Sade
52. Cu vânatul m-au prins ca pre o pasere nepriiatinii miei în zaludu.

Sade

53. Căzut-au în lac viaţa mea şi au pus piatră preste mine.

Sade

54. Vărsatu-s-au ape preste capul mieu. Zis-am: „Perit-am!”

Cof

55. Chemat-am numele Tău, Doamne, din lacul cel mai de pre urmă. ||

4r Cof

56. Glasul mieu ai auzit. Nu întoarce ureachea Ta de către suspinul mieu şi de câtră strigări!

Cof

57. Apropiiatu-Te-ai în zi, când Te-am chemat. Zis-ai: „Nu te teame!”

Res

58. Judecat-ai, Doamne, pricina inimii meale, răscumpărătoriul vieţii meale.

Res

59. Văzut-ai, Doamne, nedreptatea lor asupra mea. Judecă judecata mea!

Res

60. Văzut-ai toată iuţimea, toate cugetele lor asupra mea.

Sin

61. Auzit-ai ocara lor, Doamne, toate gândurile lor asupra mea.

Sin

62. Buzele celor ce să scoală asupra mea şi cugetele lor asupra mea toată zioa.

Sin

63. Vezi şedearea lor şi scularea lor, eu sânt psalmul lor.

Thau

64. Răsplăti-vei lui împrumutul, Doamne, după lucrul mânilor sale.

Thau

65. Da-vei lor pavăza inimii, osteneala Ta.

Thau

66. Goni-i-vei în iuţime şi-i vei zdrobi supt ceriuri, Doamne.

Cap 4

Alef

1. um s-au întunecat aurul, schimbatu-s-au faţa cea bună, răsipitu-s-au pietrile jirtvealnicului în capul a toată uliţa.

Veth

2. Fiii Sionului cei cinstiţi şi împodobiţi cu aur ales, cum s-au socotit, între vase de lut, lucru de mânile olariului?

Ghimel

3. Ci şi dracii golit-au ţâţa, aplecat-au căţăii săi; fata norodului mieu cea nemilostivă, ca o strutie în pustie.

Daleth

4. Lipitu-s-au limba sugătoriului de gâtlegiul lui întru seate; pruncii au cerut pâine şi nu era cine să le frângă. |

He 4v

5. Cei ce să hrănea desfătat au perit în uliţe; cei ce să doiciia în urşinice au îmbrăţişat gunoaiele.

Vau

6. Şi mai mare s-au făcut nedreptatea featii norodului mieu decât păcatul sodomleanilor,
*Facer. 19, 24. *carea s-au surpat într-o cirtă şi n-au prins într-însa mânile.

Zain

7. Mai albi sânt nazarineanii ei decât neaoa, mai neatezi decât laptele, mai rumeni decât osul vechiul de elefant, decât zanfirul mai frumoşi.

Heth

8. Negritu-s-au mai presus decât cărbunii faţa lor şi n-au fost cunoscuţi în uliţe. Lipitu-s-au pielea lor de oase, uscată e şi făcută ca lemnul.

Theth

9. Mai bine au fost celor ucişi de sabie decât celor omorâţi de foame, că aceştia s-au veştezit mistuiţi de nerodirea pământului.

Iod

10. Mânile muierilor celor miloase au copt pre fiii săi. Făcutu-s-au mâncarea lor întru zdrobirea featii norodului mieu.

Caf

11. Plinit-au Domnul iuţimea Sa, vărsat-au mâniia urgiii Sale şi au aprins foc în Sion şi au îmbucat temeliile ei.

Lamed

12. N-au crezut împăraţii pământului şi toţi lăcuitorii lumii că va întra vrăjmaşul şi neprietinul prin porţile Ierusalimului,

Mem

13. Pentru păcatele prorocilor ei şi nedreptăţile preoţilor ei, carii au vărsat în mijlocul ei sângele celor drepţi.

Nun

14. Rătăcit-au orbii în uliţe, pângăritu-s-au în sânge, şi când nu putea au ţinut primurile sale.

Sameh

15. „Depărtaţi-vă cei pângăriţi!", au strâgat lor. „Depărtaţi-vă, duceţi-vă, să nu atingeţi, că au fost ocărâţi!" Şi, clătindu-să, au zis între neamuri: „Nu va mai || adaoge a lăcui 5r
întru dânşii!"

Fe

16. Faţa Domnului i-au despărţit, nu va adaoge a să uita la ei. De feaţele preoţilor nu s-au ruşinat, nici le-au fost milă de cei bătrâni.

Ain

17. Când încă stam, scăzut-au ochii noştri spre ajutoriul nostru cel deşert, când priviam uitându-ne la neamul care nu putea mântui.

Sad

18. Lunecat-au urmele noastre în calea uliţelor noastre, apropiiatu-s-au sfârşitul nostru, plinitu-s-au zilele noastre, că au venit sfârşitul nostru.

Cof

19. Mai iuţi au fost gonitorii noştri decât pajorile ceriului, preste munţi ne-au gonit şi prin pustie ne-au leşuit.

Res

20. Duhul gurii noastre cel uns, Domnul s-au prins în uliţele noastre; căruia am zis: „Supt umbra ta vom trăi în neamuri".

Sin

21. Bucură-te şi te veseleaşte, fata Edomului, carea lăcuieşti în pământul Hus! Şi la tine va agiunge păharul, îmbăta-te-vei şi te vei goli.

Thau

22. Plinitu-s-au nedreptatea ta, fata Sionului, nu va mai adaoge a te muta. Cercetat-au nedreptatea ta, fata lui Edom, descoperit-au păcatele tale.

RUGĂCIUNILE LUI IEREMIE PROROCULUI

Cap 5

1. Adu-Ţi aminte, Doamne, ce ni s-au întâmplat, uită-te şi vezi ocara noastră!
2. Moştenirea noastră s-au întors la streini, casele noastre la cei de airi.
3. Săraci ne-am făcut fără tată, maicele noastre ca nişte văduve.
4. Apa noastră cu bani o am beut, leamnele noastre cu preţu le-am căştigat.
5. Cerbicelor noastre amănânţat, obosiţi fiind, nu ni să da odihnă. |
5v 6. Eghiptului am dat mâna şi asirilor, ca să ne săturăm de pâine.
7. Părinţii noştri au păcătuit şi nu sânt; şi noi nedreptatea lor o am purtat.
8. Slujile ne-au stăpânit. N-au fost cine să răscumpere din mâna lor.
9. În sufletele noastre ne aduceam pâinea de cătră faţa sabiei în pustie.
10. Pielea noastră ca cuptoriul s-au uscat de cătră faţa vifoarelor foametei.
11. Muierile în Sion le-au smerit, şi fecioarele, în cetăţile Iudei.
12. Căpeteniile cu mâna s-au spânzurat; de faţa bătrânilor nu s-au ruşinat.
13. Cu tinerii fără ruşine rău s-au slujit, şi pruncii în lemn au căzut.
14. Cei bătrâni au slăbit din porţi, tinerii din hora cântăreţilor.
15. Scăzut-au bucuria inimii noastre, întorsu-s-au spre jale hora noastră.
16. Căzut-au cununa capului nostru; amar noao, că am păcătuit!
17. Pentru aceaea s-au mâhnit inima noastră, pentru aceaea s-au întunecat ochii noştri,
18. Pentru muntele Sionului, că au perit, vulpile au umblat într-însul.
19. Iară Tu, Doamne, în veac vei rămânea, scaunul Tău în neam şi în neam.
20. Căci în veac Te vei uita de noi? Părăsi-ne-vei pre noi întru lungime de zile?
21. Întoarce-ne pre noi, Doamne, cătră Tine, şi ne vom întoarce! Înnoiaşte zilele noastre ca din început!
22. Ci, lepădându-ne, ne-ai depărtat, mâniiatu-Te-ai foarte împrotiva noastră!

A

(a să) ABATE: v. III
să (să) abată: *conj. prez. 3.sg.* 3,35

(a) ABURI: v. IV
aburea: *ind. imp. 3.pl.* 2,12

(a) ACOPERI: v. IV
au acoperit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,1
acoperit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,43

(a) ADĂUGA: v. I; var. **(a) ADAOGE**
va adaoge: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,15, 16, 22

(a-şi) ADUCE: v. III
adusu(-ş)-au: *ind. pf.c. 3.sg., în loc. v.* ***adusu-ş-au aminte*** 1,7
(ş-/Ş-)au adus: *ind. pf.c. 3.sg., în loc. v.* ***ş-au adus aminte*** 1,9; 2,1
adus-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 1,21
au adus: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,2
adu(-Ţi): *imperativ 2.sg., în loc. v.* ***adu-Ţi aminte*** 3,19; 5,1
(îm) voiu aduce: *ind. viit.I. 1.sg., în loc.v.* ***îm voiu aduce aminte*** 3,20
aduceam: *ind. imp. 1.pl.* 5,9

AFARĂ: adv.
afară: 1,20; 2,21

(a) AFLA: v. I
au aflat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,3; 2,9
află: *ind. prez. 3.pl.* 1,6
aflatu(-)-am: *ind. prez. 1.pl.* 2,16

AIUREA: adv.; var. **AIRE**
airi: *adv. în expr.* ***de airi*** „din altă parte" 5,2

(a) AJUNGE: v. III; var. (Reg.) **(a) AGIUNGE**
va agiunge: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,21

AJUTOR: s.n.; var. (Înv. şi reg.) **AJUTORIU**
ajutoriu: *sg. nom.* 1,7
ajutoriul: *sg. ac.* 4,17

ALB, -Ă: adj.
albi: *m. pl. nom.* 4,7

ALES, ALEASĂ: adj./s.
aleşii: *s.m. pl. ac.* 1,15
ales: *adj. n. sg. ac.* 4,2

AMAR, **-Ă:** adj./s.
amar: *adj. n. sg. ac* rezum. la cartea *Threni*
amar: *s.n.* (+ dat.) *sg. nom.* „vai" 5,16

AMĂRĂCIUNE: s.f.
amărăciune: *sg. ac.* 1,4, 20; 3,15

AMENINŢAT: adv.; var. **AMĂNÂNŢAT**
amânânţat: 5,5

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v.* ***a-şi*** *aduce* ***aminte/a*** *lua* ***aminte;*** vezi **(a-şi) ADUCE/(a) LUA**

APĂ: s.f.
ape: *pl. nom.* 1,16; 3,54
apa: *sg. ac.* 2,19; 5,4
apă: *sg. ac.* 3,48

(a) APLECA: v. I „a alăpta", „a da să sugă"
aplecat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,3

(a) APRINDE: v. III
au aprins: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,3; 4,11

(a se) APROPIA: v. I
apropiiatu(-Te)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,57
apropiiatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,18

(a) APUCA: v. I „a prinde"
au apucat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,3

ARC: s.n.
arcul: *sg. ac.* 2,4; 3,12

(a) ASEMĂNA: v. I; var. (Înv.) **(a)** ASĂMĂNA „a asemui"; „a compara"
voiu asămăna: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,13

ASEMENEA: adv./prep.; var. (Înv.) **ASEAMINEA**
aseaminea: *adv.* 1,20
aseaminea: *prep.* 1,21

ASIR: s.m. (etnonim) „asirian"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde se propune prima atestare la M. Eminescu, *Poesii*, 1895, considerându-se o creaţie personală a poetului.
asirilor: *pl. dat.* 5,6;

(a) ASTÂMPĂRA: v. I; var. **(a) STÂMPĂRA**
a stâmpăra: *inf. prez.* 1,11
să stămpere: *conj. prez. 3.pl.* 1,19

AŞA: adv.; var. (Înv. şi reg.) AŞEA
aşea: 2,20

(a) AŞEZA: v. I
au aşezat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,6

AŞIJDEREA: adv.
aşijderea: 2,8

(a) AŞTEPTA: v. I
aşteptam: *ind. imp. 1.pl.* 2,16
voiu aştepta: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,24
a aştepta: *inf. prez.* 3,26

AŞTERNUT: s.n.
aşternutul: *sg. ac.* 2,1

(a) ATINGE: v. III
să atingeţi: *conj. prez. 2.pl.* 4,15

AUR: s.n.
aurul: *sg. nom.* 4,1
aur: *sg. ac.* 4,2

(a) AUZI: v. IV
auziţi: *imperativ 2.pl.* 1,18
auzit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,21
au auzit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,21
ai auzit: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,56
auzit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,61

(a) AVEA: v. II
avusease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.*1,7
neavând: *gerunziu* 1,9

B

BAN: s.m.
bani: *pl. ac.* 5,4

(a) BATJOCORI: v. IV
au batjocorit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,7

BĂRBAT: s.m.
bărbatul: *sg. nom.* 3,39

BĂTRÂN, -Ă: adj./s.
bătrâne: *adj. f. pl. nom.* 2,10
bătrânii: *s.m. pl. nom.* 1,19
bătrânul: *s.m. sg. nom.* 2,21
(cei) bătrâni: *s.m. pl. nom./ac.* 4,16; 5,14
bătrânilor: *s.m. pl. gen.* 5,12

(a) BEA: v. II
am beut: *ind. pf.c. 1pl.* 5,4

BERBEC: s.m
berbecii: *pl. nom.* 1,6

BINE: adv.
bine: 3,26, 27
(mai) bine: 4,9

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) **BISEARICĂ**
bisearica: *sg. ac.* 1,10

(a) BIRUI: v. IV
au biruit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,16

(a) BLESTEMA: v. I; var. **(a) BLĂSTEMA**
blăstemat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,7

BOLUND, -Ă: s.m./f. (mgm.; Trans., Banat) „nebun"
(cele) bolunde: *s.f. pl. ac.* 2,14

BUCATĂ: s.f. (mai ales la pl.) „hrană"; „fel de mâncare"
bucate: *pl. ac.* 1,11
bucată: *sg. ac.* 1,19

(a se) BUCURA: v. I
bucură(-te): *imperativ 2.sg.* 4,21

BUCURIE: s.f.
bucuriia: *sg. nom.* 2,15
bucuria: *sg. nom.* 5,15

BUN, -Ă: adj./s.
(ceale) bune: *s.f. pl. ac.* 3,17
bune: *s.f. pl. nom.* 3,38
bun: *adj. m. sg. nom.* 3,25
bună: *adj. f. sg. nom.* 4,1

BUZĂ: s.f.
buzele: *pl. nom.* 3,62

C

CALE: s.f.
cale: *sg. ac.* 1,12; 2,15
calea: *sg. fem.* 4,18
căile: *pl. ac.* 3,9, 40

CAP: s.n.
cap: *sg. ac.* 1,5
capetele: *pl. ac.* 2,10
capul: *sg. ac.* 2,15
capul: *sg. ac.* 2, 19; 3,54; 4,1
capului: *sg. gen.* 5,16

CASĂ: s.f.
casă: *sg. ac.* 1,20
casa: *sg. ac., în sintagma casa* ***Domnului*** 2,7
casele: *pl. nom.* 5,2

(a) CĂDEA: v. II
au căzut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. la cartea *Threni*; 1,1; 2,21; 5,13
cădea: *ind. imp. 3.sg.* 1,7
căzut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,53; 5,16

(a) CĂLCA: v. I
au călcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,15

CĂPETENIE: s.f.
căpeteniia: *sg. nom.* 1,1
căpeteniile: *pl. nom./ac.* 1,6; 2,2, 9; 5,12

CĂRBUNE: s.m.
cărbunii: *pl. ac.* 4,8

CĂRARE: s.f.
cărările: *pl. ac.* 3,9, 11

CĂŢEL: s.m.
căţăii: *pl. ac.* 4,3

(a) CĂUTA: v. I; var. **(a) CĂTA**
caută: *ind. prez. 3.sg.* 3,25
căutând: *gerunziu* 1,11
să căutăm: *conj. prez. 1.pl.* 3,40

CÂNTĂREŢ: s.m.
cântăreţilor: *pl. gen.* 5,14

CÂNTEC: s.n.
cântecul: *sg. nom.* 3,14

(a) CÂŞTIGA: v. I
am căştigat: *ind. pf.c. 1pl.* 5,4

CEAŢĂ: s.f.
ceaţă: *sg. ac.* 2,1

CENUŞĂ: s.f.; var. **CENUŞE**
cenuşe: *sg. ac.* 2,10; 3,16

CER: s.n.;var. **CERIU**
ceriu: *sg. ac.* 2,1
ceriuri: *pl. ac.* 3,41, 50, 66
ceriului: *sg. gen* 4,19

CERBICE: s.f.
cer**bicelor:** *pl. dat.* 5,5

(a) CERCA: v. I „a căuta"
au cercat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,19

(a) CERCETA: v. I „a căuta"; (Înv.) „a pedepsi"
să cercetăm: *conj. prez. 1.pl.* 3,40
cercetat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,22

(a) CERE: v. III
au cerut: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,4

CETATE: s.f.
cetate: *sg. ac.* 1,19
cetăţii: *sg. gen.* 2,12; 3,51
cetatea: *sg. nom.* 1,1; 2,15
cetăţile: *pl. ac.* 5,11

(a) CHEMA: v. I
chemat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,15
am chemat: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 1,18; 3,42, 57
chemat-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,19; 3,55
să cheme: *conj. prez. 3.pl.* 2,14
chemat-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,22
voiu chema: *ind. viit.I. 1sg.* 3,8

CHIP: s.n.
chip: *sg. ac., în loc. adv.* ***în ce chip*** „cum" 1,1; 2,1

CINSTIT, -Ă: adj./s.
cinstita: *s.f. sg. ac.* 2,1
cinstiți: *adj. m. pl. nom.* 4,2

CIOPLIT, -Ă: adj.
cioplite: *f. pl. ac.* 3,9

CIRTĂ: (Înv. și pop.) „interval de timp foarte scurt"; „clipă", „clipită"
cirtă: *sg. ac., în loc. adv.* ***într-o cirtă*** „într-o clipită", „imediat" 4,6

(a se) CLĂTI: v. IV „a clătina"
au clătit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,15
clătindu(-să): *gerunziu* 4,15

(a) COACE: v. III
au copt: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,10

CORN: s.n.
cornul: *sg. ac.* 2,17

CORT: s.n.
cortul: *sg. ac.* 2,4, 6

(a) CREDE: v. III
au crezut *ind. pf.c. 3.pl.* 4,12

CREDINȚĂ: s.f.
credința: *sg. nom.* 3,23

(a) CREȘTE: v. III
am crescut: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,22

CUGET: s.n.
cugetele: *pl. nom.* 3,60, 62

(a) CULEGE: v. III
au cules: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,12
culeage: *imperativ 2.sg.* 1,22
ai cules: *ind. pf.c. 2.sg./pl.* 1,22; 2,20

(a) CUNOAȘTE: v. III
cunoscut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,23
au cunoscut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,36
au fost cunoscuți: *pasiv 3.pl.* 4,8

CUNUNĂ: s.f.
cununa: *sg. nom.* 5,16

CUPTOR: s.n.
cuptoriul: *sg. ac.* 5,10

CURSĂ: s.f.
cursă: *sg. ac.* 1,13
cursă: *sg. nom.* 3,47

CUVÂNT: s.n.
cuvântul: *sg. ac.* 2,17

D

(a) DA: v. I
dat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,11; 2,7
datu**(-)au:** *ind. pf.c. 3.sg.* 1,14
au dat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,6, 7
(nu) da: *imperativ prohib. 2.sg.* 2,18
(să) da: *ind. imp. 3.sg.* 5,5
da-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,30
da-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,65
am **dat:** *ind. pf.c. 1.pl., în expr.* ***am dat mâna*** „ne-am unit"; „am făcut alianță" (cf. lat. *dedimus manum*) 5,6

DĂJDUIRE: s.f. „plătire de tribut"
dăjduire: *sg. ac.* 1,1

DESFĂTAT: adv.
desfătat: 4,5

DEMULT: adv.
demult: *adv. în forma de* ***demult*** „din trecut, de altădată" 2,17

(a se) DEPĂRTA: v. I
depărtat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,15
(s-)au depărtat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,16
depărtați**(-vă):** *imperativ 2.pl.* 4,15
ai depărtat: *ind. pf.c. 2.sg.* 5,22

(a) DEPRINDE: v. III
au deprins: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,13

DESĂVÂRȘIT, -Ă: adj.
desăvârșit: *m. sg. gen.* (un dezacord, sintagma fiind: *podoabei* ***cei*** *desăvârșit* – de fapt, ****celei*** desăvârșite –, unde adjectivul se acordă numai în gen cu articolul demonstrativ în forma ***cei*** – forma etimologigică de gen./dat. f. sg. –, confundată probabil cu masculinul) 2,15

(a) DESCHIDE: v. III
deșchis-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,16; 3,46

(a) DESCOPERI: v. IV
descoperea: *ind. imp. 3.pl.* 2,14
descoperit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,22

(a) DESPĂRȚI: v. IV
au despărțit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,16

DEȘERT: adj. „zadarnic"
deșert: *n. sg. ac.* 4,17

DEZRĂDĂCINARE: s.f. (Fig.) „distrugere"
dezrădăcinare: *sg. ac.* 3,45

DIMINEAȚĂ: adv.
dimineață: 3,23

DIMPREJUR: adv.; var. DINPREJUR
dinpr**ejur:** 2,22

DINAFARĂ: adv.
dinnafară: 2,8

DINĂUNTRU: adv.; var. DINLĂUNTRU
dinlăuntru: *adv. în sintagma ceale dinlă****untru*** „măruntaie" 2,11

DINTE: s.m.
dinții: *pl. ac.* 2,16; 3,16

DOAMNĂ: s.f.
doamna: *sg. nom.* 1,1

(a) DOBORÎ: v. IV; var. (Înv.) **(a) OBORÎ** „a culca la pământ", „a distruge"
au oborât: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,2

DOMN: s.m. (s. propriu) „Dumnezeu"
Domnul: *sg. nom./ac.* 1,5, 12, 14, 15, 17, 18; 2,1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 17, 18; 3,18, 24, 25, 31, 36, 37, 40, 41, 50; 4,11, 20
Doamne: *sg. voc.* 1,9, 11, 20; 2,20; 3,55, 58, 59, 61, 64, 66; 5,1, 19, 21
Domnului: *sg. gen., în sintagma* ***casa Domnului*** 2,7
Domnului: *sg. gen.* 2,19, 20, 22; 3,22; 4,16

(a se) DOICI: v. IV (Înv. și reg.) „a alăpta un copil străin"; (Înv. și pop) „a îngriji" (cf. **Indice** Iș)
(să) doiciia: *ind. imp. 3.pl.* 4,5

DORIT, -Ă: adj.
dorite: *f. pl. gen./dat.* 1,7, 10

DRAC: s.m.
dracii: *pl. nom.* 4,3

DREPT, DREAPTĂ: adj./s.
drept: *adj. m. sg. nom.* 1,18
(celor) drepți: *s.m. pl. gen.* 4,13
dreapta: *s.f. sg. ac.* 2,3, 4

(a se) DUCE: v. III
(s-)au dus: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,5, 6, 18
duceți(-vă): *imperativ 2.pl.* 4,15

DUH: s.n.
duhul: *sg. nom.* 3,20; 4,20

DURERE: s.f.
durearе: *sg. nom.* 1,12
durearea: *sg. ac.* 1,12, 18

E

ELEFANT: s.m.
elefant: *sg. ac., în sintagma* ***osul de elefant*** „fildeșul" 4,7

F

(a se) FACE: v. III
făcutu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,1, 5, 6, 16, 17; 2,5; 3,47; 4,10
(s-)au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,2, 8; 3,10; 4,6
(m-)am făcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,11
ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 1,21; 3,4
făcut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,17
făcutu(-m)-am: *ind. pf.c. 1.sg., în expr.* ***făcutu-m-am de râs*** 3,14
(ne-)am făcut: *ind. pf.c. 1pl.* 5,3

FALCĂ: s.f.
falca: *sg. ac.* 3,30
fălcile: *pl. ac.* 1,2

FATĂ: s.f.
fata: *sg. nom./ac.* 1,6; 2,1, 5; 4,3
fata: *sg. voc.* 2,13; 4,21, 22
feței: *sg. gen.* 1,15; 2,2
fețele: *pl. nom./ac.* 2,10; 3,13, 51
feții: *sg. gen.* 2, 4, 8, 11, 18; 3,48; 4,6, 10

FAȚĂ: s.f.
fața: *sg. nom./ac.* 2,3, 15; 4,1, 8, 16; 5,9, 10, 12
feții: *sg. gen.* 1,5, 6; 3,35
fețele: *pl. ac.* 4,16

FĂCUT, -Ă: adj.
făcută: *f. sg. nom.* 4,8

FECIOARĂ: s.f.
fecioarele: *sg. nom./ac.* 1,4, 18; 2,10, 21; 5,11
fecioarei: *sg. dat.* 1,15
fecioară: *sg. voc.* 2,13

(a) FI: v. IV
era: *ind. imp. 3.sg.* 1,7; 2,4; 3,49; 4,4
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,21
va fi: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,29
fie: *conj. prez. fără să 3.sg.* 3,37
fiind: *gerunziu* 5,5
au fost: *ind. pf.c. impers./3.sg./pl.* rezum. la cartea *Threni*; 2,22; 4,9, 16, 19; 5,8
iaste: *ind. prez. 3.sg.* 1,2, 12, 20, 21; 3,37
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 1,4, 22; 4,7; 5,7
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 1,20; 3,63
e: *ind. prez. 3.sg.* 1,17, 18; 2,9, 12, 15, 16; 3,23, 24, 25, 26, 27; 4,8

FICAT: s.m.
hicatul: *sg. nom.* 2,11

FIERE: s.f. (Fig.) „amărăciune"; „necaz"
fiare: *sg. ac.* 3,5
fiere: *sg. ac.* 3,19

FIU: s.m.
fiii: *pl. nom./ac.* 1,16; 3,33; 4,2, 10

FOAME: s.f.
foame: *sg. ac.* 2,19; 4,9

FOAMETE: s.f.
foametei: *sg. gen.* 5,10

FOC: s.n.
foc: *sg. ac.* 1,13; 4,11
foc: *sg. ac., în sintagma pară de* ***foc*** 2,3
focul: *sg. ac.* 2,4

(a) FRÂNGE: v. III
frânt-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,3
au frământ: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,11
au frânt: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,16
să frângă: *conj. prez. 3.sg.* 4,4

FRUMOS, FRUMOASĂ: adj.
frumos: *m. sg. ac.* 2,4
(mai) frumoși: *m. pl. nom.* 4,7

FUNIE: s.f.; var. (Înv.) **FUNE**
funea: *sg. ac.* 2,8

G

GÂND: s.n.
gândurile: *pl. nom.* 3,61

(a) GÂNDI: v. IV
gândit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,8
au gândit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,17

GÂTLEJ: s.n.
gâtlegiul: *sg. ac.* 4,4

GEANĂ: s.f.
geana: *sg. nom.* 2,18

GLAS: s.n.
glas: *sg. ac.* 2,7
glasul: *sg. ac.* 3,56

(a se) GOLI: v. IV (Înv.) „a (se) dezbrăca de tot"; „a bea tot conținutul dintr-un recipient"
golit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,3
(te) vei goli: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,21

(a) GONI: v. IV
gonea: *ind. imp. 3.pl.* 1,3
va goni: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,31
goni(-)-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,66
au gonit: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,19

GONITOR: s.m.
gonitorii: *pl. masc.* 4,19

GRĂDINĂ: s.f.
gredină: *sg. ac.* 2,6

(a) GRĂI: v. IV
au grăit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,5, 12

GRÂU: s.m.
grâul: *sg. nom.* 2,12

GRUMAZ: s.m.
grumazul: *sg. ac.* 1,14

GUNOI: s.n.
gunoaiele: *pl. nom./ac.* 1,9; 4,5

GURĂ: s.f.
gura: *sg. ac.* 1,18; 2,16; 3,29; 3,38, 46
gurii: *sg. gen.* 4,20

H

HORĂ: s.f.
hora: *sg. ac., în sintagma* ***hora cântăreților*** (cf. lat. *choro psallentium*) 5,14
hora: *sg. nom.* 5,15

(a se) HRĂNI: v. IV
am hrănit: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,22
hrănitu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,16
(să) hrănea: *ind. imp. 3.pl.* 4,5

I

IARĂ: adv.
iară: 3,3

IATĂ: interj.
iată: 2,16

(a) IERTA: v. I
au iertat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,2, 17
[ai] iertat: *ind. pf.c. 2.sg., cu aux.* ***ai*** *subînțeles* 3,43

(a) IEȘI: v. IV
au ieșit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,6
să ies: *conj. prez. 1.sg.* 3,7
vor ieși: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,38

INIMĂ: s.f.
inima: *sg. nom./ac.* 1,20, 22; 2,18, 19; 3,21; 5,17
inimă: *sg. ac., în loc. adv.* ***din inimă*** „fără reținere" 3,33
inimile: *pl. ac.* 3,41
inimii: *sg. gen.* 3,58, 65; 5,15

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) **(a) ÎNTRA**
să între: *conj. prez. 3.sg./pl.* 1,10, 22
va întra: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,12

INTRAT, -Ă: adj.; var. (Pop.) **ÎNTRAT, -Ă**
întrate: *f. pl. ac.* 1,10

IUBIT, -Ă: s.m./s.f.
iubiții: *pl. ac.* 1,2

IUTE: adj.
(mai) iuți: *m. pl. nom.* 4,19

IUȚIME: s.f. „asuprire"; „urgie"
iuțimei: *sg. gen.* 1,12
iuțimea: *sg. ac.* 2,1, 2; 3,60; 4,11
iuțimii: *sg. gen.* 2,1, 3, 6, 21, 22
iuțime: *sg. ac.* 3,43, 66

(a) IZVORÎ: v. IV
izvorând: *gerunziu* 1,16

Î

(a se) ÎMBĂTA: v. I
au îmbătat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,15
îmbăta(-te)-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,21

(a se) ÎMBOGĂȚI: v. IV
(s-)au îmbogățit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,5

(a) ÎMBRĂȚIȘA: v. I
au îmbrățișat: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,5

(a) ÎMBUCA: v. I „a înghiți"; (despre foc) „a mistui"
îmbuca(-)-vom: *ind. viit.I. 1.pl.* 2,16
au îmbucat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,11

ÎMPĂRAT: s.m.
împăratul: *sg. ac.* 2,6, 9
împărații: *pl. nom.* 4,12

ÎMPĂRĂȚIE: s.f.
împărățiilor: *pl. gen.* 1,1
împărăția: *sg. ac.* 2,2

ÎMPĂRȚIRE: s.f. (aici) „șuvoi"
împărțiri: *pl. ac., în sintagma* ***împărțiri de ape*** „șuvoaie de ape" 3,48

(a) ÎMPILA: v. I „a face să se aplece spre pământ", „a cufunda" (lat. *dēfigō, -ere* „a înfige")
împilate sânt: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 2,9

ÎMPILAT, -Ă: adj. „apăsat"; „distrus"
împilată: *f. sg. nom.* 1,13

ÎMPODOBIT: adj.
împodobiți: *m. pl. nom.* 4,2

ÎMPOTRIVĂ: prep.; var. (Înv. și pop.) **ÎMPROTIVĂ**
împrotiva: 5,22

(a) ÎMPLE: v. III; vezi **(a) UMPLE**

ÎMPREJUR: adv./prep.
împrejurul: *prep.* 1,17; 3,5
împrejur: *adv.* 3,7

(a) ÎMPRESURA: v. I
-i împresorată: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 1,4

ÎMPRUMUT: s.n.
împrumutul: *sg. ac.* 3,64

ÎNAINTE: prep.
înaintea: *prep.* 1,5, 6, 22

(a) ÎNĂLȚA: v. I
au înălțat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,17

ÎNĂLȚIME: s.f.
înălțime: *sg. ac.* 1,13

(a) ÎNCELUI: v. IV „a înșela"
au înceluit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,19

ÎNCEPUT: s.n.
începutul: *sg. ac.* 2,19
început: *sg. ac., în loc. adv.* ***din început*** „din (în) momentul inițial" 5,21

(a) ÎNCHIDE: v. III
închis-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,9

(a) ÎNCHIPUI: v. IV „a compara cu cineva sau cu ceva"; (Înv.) „a (se) asemăna"
voiu închipui: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,13

(a) ÎNCINGE: v. III „a (se) înfășura (aici, cu pânză aspră ca de sac)"
încinsu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,10

(a) ÎNCONJURA: v. I
au încunjurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,5

(a) ÎNCORDA: v. I
încordat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,4; 3,12

ÎNDĂRĂT: adv. (Înv. și reg.) **ÎNDĂRĂPT**
îndărăpt: 1,8, 13; 2,3

(a) ÎNFRICOȘA: v. I
ar înfricoșa: *cond. prez. 3.pl.* 2,22

ÎNFRICOȘARE: s.f.
înfricoșare: *sg. nom.* 3,47

ÎNFRUMUSEȚAT, -Ă: adj.; var. (Înv.) **ÎNFRÂMSĂȚAT, -Ă**
înfrâmsățate: *f. pl. ac.* 2,2

(a) ÎNGREUIA: v. I
îngreoiat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,7

(a) ÎNNOI: v. IV
înnoiaște: *imperativ 2.sg.* 5,21

(a) ÎNTĂRI: v. IV
întărit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,4

ÎNTĂRIRE: s.f. (ccr.) „fortificație", „întăritură"
întăririle: *pl. ac.* 2,5

(a se) ÎNTÂMPLA: v. I
(s-)au întâmplat: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,1

(a) ÎNTINDE: v. III
întins-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,13, 17; 2,8

(a se) ÎNTOARCE: v. III
(s-)au întors: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,8; 5,2
întorsu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,13
ar întoarce: *cond. prez. 3.sg.* 1,16
întors-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,3
au întors: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,8; 3,3
să (ne) întoarcem: *conj. prez. 1.pl.* 3,40
(nu) întoarce: *imperativ prohib. 2.sg.* 3,56
întorsu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,15
întoarce: *imperativ 2.sg.* 5,21
(ne) vom întoarce: *ind. viit.I. 1.pl.* 5,21

(a) ÎNTRA: v. I; vezi **(a) INTRA**

ÎNTRAT, -Ă: adj.; vezi **INTRAT, -Ă**

(a se) ÎNTUNECA: v. I „a căpăta o nuanță mai închisă"; a (se) înnegri"; „a lua o înfățișare tristă"; a (se) posomorî"
(s-)au întunecat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,1; 5,17

ÎNTUNECOS, -OASĂ: s.
(ceale) întunecoase: *s.n. pl. ac.* 3,6

ÎNTUNERIC: s.n.; var. (Înv.) **ÎNTUNEAREC**
întunearec: *sg. ac.* 3,2

(a se) ÎNVĂLUI: v. IV (Înv.) „a se încolăci în jurul unui obiect"
(s-)au învăluit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,14

J

JALE: s.f.
jale: *sg. ac.* 5,15

(a se) JELI: v. IV
(s-)au jelit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,8

(a se) JELUI: v. IV
(s-)au jeluit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. la cartea *Threni*
(să) jeluiesc: *ind. prez. 3.pl.* 1,4

JERTFELNIC: s.n.
jârtvelnicul: *sg. ac.* 2,20
jirtvealnicului: *sg. gen.* 4,1

JOS: adv.
jos (foarte): 1,9

(a) JUDECA: v. I
judecat-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,58
judecă: *imperativ 2.sg.* 3,59

JUDECATĂ: s.f.
judecata: *sg. ac.* 3,35, 36, 59

JUG: s.n.
jugul: *sg. ac.* 1,14; 3,27

L

LAC: s.n.
lac: *sg. ac.* 3,53
lacul: *sg. ac.* 3,55

LACRIMĂ: s.f.
lacrămile: *pl. nom.* 1,2
lacrămi: *pl. ac.* 2,11, 18

LAPTE: s.n.
laptele: *sg. ac.* 4,7

(a) LĂCUI: v. IV; vezi (a) LOCUI

LĂCUITOR: s.m.; vezi LOCUITOR

(a se) LĂSA: v. I
să (să) lase: *conj. prez. 3.sg.* 2,22

(a) LĂUDA: v. I
laudă: *imperativ 2.sg.* 2,19

LEGAT: s.m. „prizonier"; „întemnițat"
legații: *pl. ac.* 3,34

LEGE: s.f.
leage: *sg. nom.* 2,9

LEMN: s.n. „bucată ruptă sau tăiată din trunchiul sau ramurile unui arbore sau arbust"
lemnul: *sg. ac.* 4,8
leamnele: *pl. ac.* 5,4
lemn: *sg. ac.* 5,13

(a) LEPĂDA: v. I „a arunca"; „a alunga"; „a respinge"
lepădat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,1, 7; 3,8
(s-)au lepădat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,17
au lepădat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,32, 33
lepădându-: *gerunziu* 5,22

LEPĂDARE: s.f. „alungare", „izgonire"; „înjosire", „umilință"
lepădări: *pl. ac.* 2,14
lepădare: *sg. ac.* 3,45

LEU: s.m.
leu: *sg. nom.* 3,10

(a) LEȘUI: v. IV
au leșuit: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,19

LIMBĂ: s.f. „organ musculos situat în cavitatea bucală"; „neam", „popor"
limbilor: *pl. gen.* 1,1
limbi: *pl. ac.* 1,3
limbile: *pl. ac.* 1,10
limba: *sg. nom.* 4,4

(a se) LIPI: v. IV
lipitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,4, 8

(a) LOCUI: v. IV; var. (Înv.) (a) LĂCUI
lăcuit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,3
a lăcui: *inf. prez.* 4,15
lăcuiești: *ind. prez. 2.sg.* 4,21

LOCUITOR: s.m.; var. (Înv.) LĂCUITOR
lăcuitorii: *pl. nom.* 4,12

(a) LOVI: v. IV
lovit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,21
lovește: *ind. prez. 3.sg.* 3,30
ai lovit: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,43

(a) LUA: v. I
luați: *imperativ 2.pl., în loc.v.* ***luați aminte*** „băgați de seamă", „fiți atenți" 1,12

(a) LUCRA: v. I
am lucrat: *ind. pf.c. 1.pl.* 3,42

LUCRU: s.n.
lucrul: *sg. ac.* 3,64
lucru: *sg. nom.* 4,2

LUME: s.f.
lumii: *sg. gen.* 4,12

LUMINĂ: s.f.
lumină: *sg. ac.* 3,2

LUNĂ: s.f.
lunii: *sg. gen., în sintagma eufem.* ***ale lunii*** „menstruație" 1,17

(a) LUNECA: v. I
lunecat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,18

LUNGIME: s.f.
lungime: *sg. ac., în sintagma* ***(întru) lungime de zile*** „zile nesfârșite", „mult timp" 5,20

LUT: s.n.
lut: *sg. ac., în sintagma* ***vase de lut*** 4,2

M

MAICĂ: s.f.
maicelor: *pl. gen./dat.* 2,12, 12
maicele: *pl. nom.* 5,3

MARE: adj.
mare: *f. sg. nom.* 2,13
(mai) mare: *f. sg. nom.* 4,6

MARE: s.f.
marea: *sg. ac.* 2,13

MĂRIT, -Ă: s.m./f. „vestit"
măriții: *s.m. pl. ac.* 1,15

(a) MĂSURA: v. I
voiu măsura: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,13

(a se) MÂHNI: v. IV
(s-)au mâhnit: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,17

MÂHNIRE: s.f.
mâhnire: *sg. ac.* 1,13

MÂHNIT: adj.
mâhnită: *f. sg. nom.* 1,22

(a) MÂNA: v. I
au mânat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,2

MÂNĂ: s.f.
mâna: *sg. nom./ac.* 1,7, 10, 14; 2,7, 8; 3,3; 5,8, 12
mânile: *pl. nom./ac.* 1,14, 17; 2,15, 19; 3,41; 4,2, 6, 10
mânilor: *pl. gen.* 3,64
mâna: *sg. ac., în expr. am* ***dat*** *mâna* (vezi a DA) 5,6

(a) MÂNCA: v. I
vor mânca: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,20

MÂNCARE: s.f.
mâncarea: *sg. nom.* 4,10

(a) MÂNGÂIA: v. I
să mângăie: *conj. prez. 3.sg.* 1,2, 17, 21
voiu mângăia: *ind. viit.I. 1sg.* 2,13

MÂNGÂIERE: s.f.
mângăierii: *sg. gen.* 1,21

MÂNGÂIETOR: s.m.
mângăietoriul: *sg. nom.* 1,16
mângăietoriu: *sg. ac.* 1,9

(a se) MÂNIA: v. I
mâniiatu(-Te)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 5,22

MÂNIE: s.f.
mâniii: *sg. gen.* 1,12
mânie: *sg. ac.* 1,18; 3,42
mâniia: *sg. ac.* 2,3; 4,11

(a) MÂNTUI: v. IV
mântui: *inf. prez.* 4,17

MÂNTUIRE: s.f.
mântuirea: *sg. ac.* 3,26

MIJLOC: s.n.
milocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***din mijlocul*** 1,15
milocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în mijlocul*** 3,45; 4,13

MILĂ: s.f. „îndurare", „compătimire"
milele: *pl. nom.* 3,22
milelor: *pl. gen.* 3,32
milă: *sg. nom.* 4,16

MILOS, **-OASĂ:** adj.
miloase: *pl. gen.* 4,10

(a) MILUI: v. IV „a (se) îndura"; „a avea milă"
ai miluit: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,21
va milui: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,32

MINCINOS, **-OASE:** adj./s.
(cele) mincinoase: *s.f. pl. ac.* 2,14
mincinoase: *adj. f. pl. ac.* 2,14

MINTE: s.f.
mintea: *sg. ac.* 3,20

(a) MISTUI: v. IV „a distruge", „a nimici"
mistuiaşte: *ind. prez. 3.sg.* 2,3
au mistuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,22

MISTUIT, -Ă: adj. „nimicit"
mistuiţi: *m. pl. nom.* 4,9

MITITEL: s.m.
mâtiteilor: *pl. gen.* 2,19
mititeii: *pl. nom.* 1,5
(cei) mititei: *pl. ac.* 2,20

MOARTE: s.f.
moartea: *sg. nom.* 1,20

MORT, MOARTĂ: s.f.
morţii: *pl. ac.* 3,6

MOŞTENIRE: s.f.
moştenirea: *sg. nom.* 5,2

MUIERE: s.f.; var. (Înv.) **MUIARE**
muierile: *pl. nom./ac.* 2,20; 5,11
muierilor: *pl. gen.* 4,10

MULT, -Ă: adj.
multe: *n. pl. nom.* 1,22
multă: *f. sg. nom.* 3,23

MULŢIME: s.f.
mulţimea: *sg. ac.* 1,3, 5; 3,32

MUNTE: s.m.
munţi: *pl. ac.* 4,19
muntele: *sg. ac.* 5,18

(a) MURMURA: v. I „a (se) plânge"; (Înv.) „a cârti"
au murmurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,39

(a se) MUTA: v. I
mutatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,3
a **(te) muta:** *inf. prez.* 4,22

N

NAZARINEAN: s.m. „nazireii erau un fel de călugări ai Vechiului Testament, care depuneau voturi de abstinenţă pentru un anumit timp, cum a fost, de pildă, Samson (Jd 13,5, 7; 16,17)" (Anania 2001, p.1042).
nazarineanii: *pl. nom.* 4,7

(a) NĂDĂJDUI: v. IV
voiu nădăjdui: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,21
nădăjduiesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,25

NĂDEJDE: s.f.
nădeajdea: *sg. nom.* 3,18
nădeajde: *sg. nom.* 3,29

NEA: s.f.
neaoa: *sg. ac.* 4,7

NEAM: s.n.
neamurl: *pl. ac.* 2,9; 4,15, 20
neamul: *sg. ac.* 4,17
neam: *sg. ac., în loc. adv.* (Înv.) ***în neam şi în neam*** „veşnic" 5,19

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) **NĂCAZ**
năcazul: *sg. ac.* 1,3, 9
năcazului: *sg. gen.* 1,7

(a se) NECĂJI: v. IV; var. (Pop.) **(a se) NĂCĂJI**
năcăjiia: *ind. imp. 3.sg.* 1,5
(mă) năcăjesc: *ind. prez. 1.sg.* 1,20
(s-)au năcăjit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,49

NEDREPT: adv.
nedrept: 3,42

NEDREPTATE: s.f.
nedreptăţilor: *pl. gen.* 1,5, 14
nedreptăţile: *pl. ac.* 1,22; 4,13
nedreptatea: *sg. nom./ac.* 2,14; 3,59; 4,6, 22; 5,7

(a se) NEGRI: v. IV
negritu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,8

NELEGIUIRE: s.f.
nelegiuirea: *sg. ac.* 1,7

NEMILOSTIV, -Ă: adj.
nemilostivă: *f. sg. nom.* 4,3

NEPRIETEN: s.m.; var. (Înv.) **NEPRIIATIN;** (Înv. şi reg.) **NEPRIETIN**
nepriiatini: *pl. nom.* 1,2

nepriiatinii: *pl. nom.* 1,5, 21; 3,52
neprietinul: *sg. nom./ac.* 1,9; 2,4; 4,12
nepriiatinul: *sg. nom./ac.* 1,16; 2,17, 22
nepriiatinului: *sg. gen.* 2,3, 7
neprietin: *sg. ac.* 2,5
neprietenii: *pl. nom.* 2,16
neprietinii: *pl. nom.* 3,46

NERODIRE: s.f. „lipsă de roade"
nerodirea: *sg. ac.* 4,9

NESTATORNIC, -Ă: adj.
nestatornică: *f. sg. nom.* 1,8

NETED: adj. (Înv.) „strălucitor"; în textul lat. este *nitidiores*; *nitidus* „strălucitor", „lucios"
(mai) neatezi: *m. pl. nom.* 4,7

NOAPTE: s.f./adv.
noaptea: *adv.* 1,2
noaptea: *s. sg. ac., în loc. adv.* ***zioa şi noaptea*** „continuu" 2,18
noaptea: *s. sg. ac.* 2,19

NOR: s.m.
nor: *sg. ac.* 3,44

NOROD: s.n.
norod: *sg. ac.* 1,1
norodul: *sg. nom./ac.* 1,7, 11; 2,3
noroadele: *pl. ac.* 1,18
norodului: *sg. gen.* 2,11; 3,48; 4,3, 6, 10
norodului: *sg. dat.* (cu *a + toţi*) 3,14
noroadelor: *pl. gen.* 3,45

NUMĂR: s.n.
număr: *sg. ac., în sintagma* ***la număr*** (după expr. lat. ***ad numerum*** „în numărul cuvenit") 3,16

NUME: s.n.
numele: *sg. ac.* 3,55

O

OBADĂ: s.f. „butuc", „gros"; (Prin ext.) „cătuşe"
obezile: *pl. ac.* 3,7

(a) OBORÎ: v. IV; vezi **(a)** DOBORÎ

OBOSIT, -Ă: adj.
obosiţi: *m. pl. nom.* 5,5

OCARĂ: s.f.
ocara: *sg. ac.* 1,8; 3,61; 5,1
ocară: *sg. ac.* 2,6
ocări: *pl. ac.* 3,30

(a) OCĂRÎ: v. IV
au fost ocărâţi: *pasiv ind. pf.c. 3.pl.* 4,15

OCHI: s.m.
ochiului: *sg. gen./dat.* 1,16; 2,18
ochii: *pl. nom.* 2,11; 4,17; 5,17
ochiul: *sg. nom.* 3,48, 49, 51

ODIHNĂ: s.f.
odihnă: *sg. nom./ac.* 1,3; 2,18; 3,49; 5,5

OLAR: s.m.
olariului: *sg. gen.* 4,2

OLTAR: s.n.; var. (Înv. şi reg.) OLTARIU
oltariul: *sg. ac.* 2,7

OM: s.m.
omul: *sg. nom.* 3,1, 39
omului: *sg. gen./dat.* 3,27, 35
om: *sg. ac.* 3,36

OMENESC, -EASCĂ: adj.
omeneşti: *m. pl. ac.* 3,33

(a) OMORÎ: v. IV
au omorât: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,20
omorâtu(-)ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,21

OMORÂT, -Ă: s.
(celor) omorâţi: *s.m. pl. dat.* 4,9

ORB, OARBĂ: s.m./f.
orbii: *pl. nom.* 4,14

OS: s.n.
oasele: *pl. ac.* 1,13; 3,4
oase: *pl. ac.* 4,8
osul: *sg. ac., în sintagma* ***osul de elefant*** „fildeşul" 4,7

OSTENEALĂ: s.f.
osteaneală: *sg. ac.* 3,5
osteneala: *sg. nom.* 3,65

P

PACE: s.f.
pace: *sg. ac.* 3,17

PAHAR: s.n.; var. (Înv. şi reg.) PĂHAR
păharul: *sg. nom.* 4,21

PAJURĂ: s.f.; var. (Reg.) PAJORĂ
pajorile: *pl. ac.* 4,19

PALMĂ: s.f.
palmă: *sg. ac.* 2,20

PARĂ: s.f.
pară: *sg. ac., în sintagma* ***pară de foc*** 2,3

PARTE: s.f.
partea: *sg. nom.* 3,24

PASĂRE: s.f.; var. (Înv. şi pop.) PASERE
pasere: *sg. ac.* 3,52

PAVĂZĂ: s.f.
pavăza: *sg. ac.* 3,65

PĂCAT: s.n.
păcat: *sg. ac.* 1,8
păcatele: *pl. ac.* 3,39; 4,13, 22
păcatul: *sg. ac.* 4,6

(a) PĂCĂTUI: v. IV
au păcătuit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,8; 5,7
am păcătuit: *ind. pf.c. 1.pl.* 5,16

PĂMÂNT: s.n.
pământ: *sg. ac.* 2,1, 2, 9, 10, 11, 21
pământul: *sg. gen.* (cu prep. ***a + toţi***) 2,15
pământului: *sg. gen.* 3,34; 4,9, 12
pământul: *sg. ac.* 4,21

(a) PĂRĂSI: v. IV
părăsi(-)-vei *ind. viit.I. 2.sg.* 5,20

PĂRINTE: s.m.
părinții: *pl. nom.* 5,7

PĂȘUNE: s.f.
păşune: *sg. ac.* 1,6

PÂINE: s.f.
pâine: *sg. ac.* 1,11; 4,4; 5,6
pâinea: *sg. ac.* 5,9

(a) PÂNDI: v. IV
pândeaşte: *ind. prez. 3.sg.* 3,10

(a se) PÂNGĂRI: v. IV
pângărit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,2
pângăritu(**-s**)**-au:** *ind. pf.c. 3.pl.* 4,14

PÂNGĂRIT, -Ă: s.
(cea) pângărită: *s.f. sg. ac.* 1,17
(cei) pângăriți: *s.m. sg. nom.* 4,15

PÂNTECE: s.n.
pântecele: *sg. nom.* 1,20

PELIN: s.m. „plantă cu gust amar"; (Fig.) „amărăciune"; „durere"; „necaz"
pelin: *sg. ac.* 3,15, 19

PIATRĂ: s.f.
pietri: *pl. ac.* 3,9
piatră: *sg. ac.* 3,53
pietrile: *pl. nom.* 4,1

PICIOR: s.n.
picioarele: *pl. ac.* 1,9; 3,34
picioarelor: *pl. gen./dat.* 1,13; 2,1

PIELE: s.f.
piialea: *sg. ac.* 3,4
pialea: *sg. nom.* 4,8; 5,10

(a) PIERDE: v. III (Înv. și pop.) „a distruge"
pierdut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,9

PIERDERE: s.f. (euf.) „nimicire"
pierdere: *sg. ac.* 2,8

PIERDUT: adj. „distrus", „nenorocit"
pierduți: *m. pl. nom.* 1,16

(a) PIERI: v. IV
perit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,18
perit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,54
au perit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,5; 5,18

(a) PLÂNGE: v. III
plângând: *gerunziu* rezum. la cartea *Threni*; 1,2, 16
au plâns: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,2

(a) PLECA: v. I „a apleca"
plecat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,10

(a) PLESNI: v. IV „a bate (din palme)"
plesnit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,15

PLIN, -Ă: adj.
plină: *f. sg. nom.* 1,1, 20

(a se) PLINI: v. IV
au plinit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,5
plinit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,17; 4,11
plinitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,18, 22

POARTĂ: s.f.
porțile: *pl. nom./ac.* 1,4; 2,9; 4,12
porți: *pl. ac.* 5,14

POCĂINȚĂ: s.f.
pocăință: *sg. ac.* 2,14

PODOABĂ: s.f.
podoaba: *sg. nom.* 1,6
podoabei: *sg. gen.* 2,15

PONOSIT, -Ă: adj. (Înv.) „mâhnit", „supărat"; „îndoliat"
ponosite: *f. pl. nom.* 1,4

(a) PORUNCI: v. IV
poruncișeși: *ind. m.m.c.pf. 2.sg.* 1,10
poruncit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,17
poruncise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,17
neporuncind: *gerunziu* 3,37

PRAZNIC: s.n. „zi de sărbătoare religioasă sau de odihnă"; „bună dispoziție specifică zilelor de sărbătoare"
praznic: *sg. ac.* 1,4; 2,7, 22
praznicul: *sg. ac.* 2,6

(a) PRĂDA: v. I
au prădat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,51

(a) PRĂPĂDI: v. IV „a distruge"
prăpădit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,6

PREAÎNALT: s.m.
(Celui) Preaînalt: *sg. gen.* 3,35, 38

PREOT: s.m.
preoții: *pl. nom.* 1,4, 19
preotul: *sg. nom./ac.* 2,6, 20
preoților: *pl. gen.* 4,13, 16

(a) PRESĂRA: v. I
prăsărat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,10

PREȚ: s.n.
prețu: *sg. ac.* 5,4

PRICINĂ: s.f.
pricina: *sg. ac.* 3,58

PRIETEN: s.m.; var. (Înv.) PRIIA**TIN**
priiatinii: *pl. nom./ac.* 1,2, 19

PRIMIRE: s.f.
priimiri: *pl. ac.* 2,14

PRIM: s.f.; var. (Trans.) **PRIMURĂ** (Reg.) „bandă dintr-o țesătură frumos lucrată sau din broderie, cu care se ornamentează unele veşminte pe margini"
primurile: *pl. ac.* 4,14

PRIMPREJUR: adv.; var. **PRINPREJUR**
prinprejur: 2,3

(a se) PRINDE: v. III
au prins: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,52; 4,6
(s-)au prins: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,20

(a) PRIVEGHEA: v. I
privegheiat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,14

(a) PRIVI: v. IV
priviam: *ind. imp. 1.pl.* 4,17

PROROC: s.m.
prorocului: *sg. gen.* rezum. la cartea *Threni*; în titlul cap. 5: *Rugăciunile lui Ieremie proroculuí*
prorocul: *sg. nom.* rezum. la cartea *Threni*; 2,20
prorocii: *pl. nom.* 2,9, 14
prorocilor: *pl. gen.* 4,13

PROROCIE: s.f. (Astăzi rar) „prorocire"
prorociia: *sg. nom.* 3,47

PRUNC: s.m.
pruncul: *sg. nom.* 2,11, 21
pruncii: *pl. nom.* 4,4; 5,13

PSALM: s.n.
psalmul: *sg. nom.* 3,63

PULBERE: s.f.
pulbere: *sg. ac.* 3,29

(a se) PUNE: v. III
pusu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,9
pusu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,13; 3,11
(s-)au pus: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,14
au pus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,12, 53
pune-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,29
pus-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,44
ai pus: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,45

(a) PURTA: v. I
va purta: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,27
am purtat: *ind. pf.c. 1.pl.* 5,7

PUSTIU: s.n.; var. **PUSTIE:** s.f.
pustie: *sg. ac.* 4,3, 19; 5,9

(a se) PUSTII: v. IV
(s-)au pustiit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. la cartea *Threni*

PUSTIIT, -Ă: adj.
pustiită: *f. sg. ac.* 1,13; 3,11

(a) PUTEA: v. II
voiu putea: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,14
putem: *ind. prez. 1.pl.* 3,42
putea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 4,14, 17

PUTERE: s.f.
putearea: *sg. ac.* 1,14

R

(a) RĂMÂNE: v. III; var. **(a) RĂMÂNEA:** v. II „a dăinui"
vei rămânea: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,19

RĂNIT, -Ă: s.
răniți: *pl. ac.* 2,12

RĂRUNCHI: s.m.
rărunchii: *pl. ac.* 3,13

(a) RĂSCUMPĂRA: v. I „a mântui"
să răscumpere: *conj. prez. 3.sg.* 5,8

RĂSCUMPĂRĂTOR: s.m.; var. **RĂSCUMPĂRĂTORIU** (Înv.) „Mântuitor"
răscumpărătoriul: *sg. nom.* 3,58

(a) RĂSPLĂTI: v. IV
răsplăti-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,64

(a) RĂSTURNA: v. I (Fig.) „a distruge"
au răsturnat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,9, 11

(a) RĂTĂCI: v. IV
rătăcit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 4, 14

RĂTEZ: s.n.; (aici) „drug folosit ca zăvor"
rățeazele: *pl. ac.* 2,9

RĂU, -REA: s./adv.
răul: *s.n. sg. ac.* 1,21
reale: *s.f. pl. nom.* 3,38
rău: *adv.* 5,13

RĂUTATE: s.f.
răotatea: *sg. nom.* 1,22

(a) RĂZVRĂTI: v. IV
să răzvrătească: *conj. prez. 3.sg.* 3,36

RÂS: s.n.
râs: *sg. ac., în expr.* ***făcutu-m-am de râs*** „m-am făcut de ocară" 3,14

REPEJUNE: s.f.
răpejune: *sg. ac.* 2,18

(a) RIDICA: v. I; var. (În v. și pop.) **(a) RĂDICA**
(s-)au rădicat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,9
rădică: *imperativ 2.sg.* 2, 19
au rădicat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,28
să rădicăm: *conj. prez. 1.pl.* 3,41

(a se) RISIPI: v. IV; var. (În v. și reg.) **(a)** RĂSIPI
răsipit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,5
au răsipit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,6
(a) răsipi: *inf. prez.* 2,8
(s-)au răsipit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,8
răsipitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,1

ROBIE: s.f.
robie: *sg. ac.* în rezum. la cartea *Threni*; 1,5, 18
robiei: *sg. gen.* 1,3

ROD: s.n.
rodul: *sg. ac.* 2,20

(a) RUGA: v. I
rogu-: *ind. prez. 1.sg.* 1,18
(mă) voiu ruga: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,8
ruga: *inf. prez. fără* **a** 3,42

RUGĂCIUNE: s.f.
rugăciunea: *sg. nom./ac.* 3,8, 44

RUMEN: adj.
(mai) rumeni: *m. pl. nom.* 4,7

(a se) RUȘINA: v. I
(s-)au rușinat: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,16; 5,12

RUȘINE: s.f.
rușine: *sg. ac., în loc. adv.* ***fără rușine*** „nerușinat" 5,13

S

SABIE: s.f.
sabiia: *sg. nom.* 1,20
sabie: *sg. ac.* 2,21; 4,9
sabiei: *sg. gen.* 5,9

SAFIR: s.n; var. (Pop.) ZANFIR
zanfirul: *sg. ac.* 4,7

SĂGEATĂ: s.f.
săgeată: *sg. ac.* 3,12

SĂRAC, **-Ă:** adj.
săraci: *m. pl. nom.* 5,3

SĂRĂCIE: s.f.
sărăciia: *sg. ac.* 3,1, 19

(a se) SĂTURA: v. I
sătura(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,30
să **(ne)** săturăm: *conj. prez. 1pl.* 5,6

SÂMBĂTĂ: s.f. „ziua de odihnă la mozaici"; reprezintă echivalarea cuvântului *sabat*, „ziua a șaptea a săptămânii, în care orice activitate trebuia întreruptă, după cum însuși Dumnezeu se odihnise în această zi, după încheierea actului creației"
sâmbetele: *pl. ac.* 1,7
sâmbăta: *sg. ac.* 2,6

SÂN: s.n.
sânul: *sg. ac.* 2,12

SÂNGE: s.n.
sângele: *sg. ac.* 4,13
sânge: *sg. ac.* 4,14

SCAUN: s.n.
scaunul: *sg. nom.* 5,19

(a) SCĂDEA: v. II „a se micșora"; (Înv. și reg.) „a slăbi", „a (se) slei de puteri"; „a (se) stinge (despre ochi)"
scăzut-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,11; 4,17; 5,15
scădea: *ind. imp. 3.sg.* 2,11
au **scăzut:** *ind. pf.c. 3.pl.* 3,22

(a) SCĂPA: v. I „a (se) salva"
să **scape:** *conj. prez. 3.sg.* 2,22

(a se) SCHIMBA: v. I
schimbatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,1

(a) SCRÂȘNI: v. Iv
au **scrâșnit:** *ind. pf.c. 3.pl.* 2,16

(a) SCOATE: v. III
scoate: *imperativ 2.sg.* 2,18
au **scos:** *ind. pf.c. 3.sg.* 3,48

(a se) SCULA: v. I
scula: *inf. prez. fără* **a** 1,14
scoală: *imperativ 2.sg.* 2,19
(să) scoală: *ind. prez. 3.pl.* 3,62

SCULARE: s.f.
scularea: *sg. ac.* 3,63

SCUMP, **-Ă:** s. „lucruri de preț"
(ceale) scumpe: *s.n. pl. ac.* 1,11

SEMN: s.n. (Înv. și pop.) SĂMN
sămn: *sg. ac.* 3,12

SETE: s.f.
seate: *sg. ac.* 4,4

(a se) SFÂRȘI: v. IV „a muri"
(s-)au sfârșit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,19
(ne-)am sfârșit: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,22

SFÂRȘIT: s.n. „capăt"; „moarte"
sfârșitul: *sg. nom./ac.* 1,9; 3,18
sfârșitul: *sg. nom.* 4,18

SFINȚENIE: s.f.
sfințeniia: *sg. ac.* 2,7

SFINȚITOR: s.m.
sfințitoriul: *sg. ac.* 1,10

SINGUR, **-Ă:** adj.
sângură: *f. sg. nom.* 1,1
sângur: *m. sg. nom.* 3,28

(a) SLĂBI: v. IV
slăbit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,14
slăbea: *ind. imp. 3.pl.* 2,12
au slăbit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,19; 5,14
va slăbi: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,20

(a) SLĂVI: v. IV
slăviia: *ind. imp. 3.pl.* 1,8

SLUGĂ: s.f.
slujile: *pl. nom.* 5,8

(a se) SLUJI: v. IV
(s-)au slujit: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,13

(a) SMERI: v. IV „a necinsti (o femeie)"
au smerit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,33; 5,11

SMERIT, **-Ă:** s.m./f.
(cel) smerit: *s.m. sg. ac.* 2,5
(cea) smerită: *s.f. sg. ac.* 2,5

(a **se)** SOCOTI: v. IV
socotește: *imperativ 2.sg.* 1,11; 2,20
socotindu-: *gerunziu* 3,21
(s-)au socotit: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,2

SODOMLEAN: s.m.
sodomleanilor: *pl. gen.* 4,6

(a **se)** SPÂNZURA: v. I
(s-)au spânzurat: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,12

(a) STA: v. I
stam: *ind. imp. 1.pl.* 4,17

(a) STĂPÂNI: v. IV
au **stăpânit:** *ind. pf.c. 3.pl.* 5,8

(a) STÂMPĂRA: v. I; vezi **(a)** ASTÂMPĂRA

STRAJĂ: s.f.
străjilor: *pl. gen.* 2,19

STRĂIN, **-Ă:** s.
streini: *s.m. pl. ac.* 5,2

STRÂMTURĂ: s.f. (Înv. și pop.) „strâmtoare"
strâmturi: *pl. ac.* 1,3

(a) STRICA: v. I
strâcat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,2, 17

STRICAT, -Ă: adj.
strâcate: *f. pl. nom.* 1,4

(a) STRIGA: v. I
strâgat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,18
au strâgat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,15

STRIGARE: s.f.
strigări: *pl. ac.* 3,56

STRUTIE: s.f. „struț"; neînregistrat în această formă în MDA; este o încercare de a adapta lat. *strūtiō, -ōnis* (în formă de feminin datorită, probabil, contextului: acordul cu *fata*).
strutie: *sg. ac.* 4,3

SUFLET: s.n.
suflet: *sg. ac.* rezum. la cartea *Threni*
sufletul: *sg. ac.* 1,11, 16, 19; 2,19; 3,17, 24, 51
sufletele: *pl. ac.* 2,12; 5,9
sufletului: *sg. gen.* 3,25

SUGĂTOR: s.m. (Înv. și pop.) „sugar"
sugătorilului: *sg. gen.* 4,4

(a) SUGE: v. III
suge: *ind. prez. 3.sg.* 2,11

(a) SURPA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a) SURUPA** „a distruge", „a nimici"; „a dărâma"
surpatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,20
surupat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,2
surupat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,5
(s-)au surpat *ind. pf.c. 3.pl.* 4,6

SUSPIN: s.n.
suspinurile: *pl. nom.* 1,22
suspinul: *sg. ac.* 3,56

(a) SUSPINA: v. I
suspinând: *gerunziu* rezum. la cartea *Threni*; 1,4, 8, 11
suspin: *ind. prez. 1.sg.* 1,21

Ș

ȘANȚ: s.n. (Înv.) „săpătură lungă și adâncă, adesea fortificată sau umplută cu apă, care se făcea în jurul unei cetăți, al unui castel etc., în scopuri de apărare
șanțurile: *pl. ac.* 2,5

ȘATRĂ: s.f. (Înv. și reg.) „cort de tabără"
șatra: *sg. ac.* 2,6

(a) ȘEDEA: v. II
șezut-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. la cartea *Threni*; 2,10
șeade: *ind. prez. 3.sg.* 1,1
ședea-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,28

ȘEDERE: s.f.
ședearea: *sg. ac.* 3,63

(a) ȘUIERA: v. I
șuierat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,15, 16

T

TATĂ: s.m.
tată: *sg. ac.* 5,3

(a) TĂCEA: v. II
tacă: *conj. prez. fără să 3.sg.* 2,18
tăcut-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,10
va tăcea: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,28
au tăcut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,49

TĂCERE: s.f.
tăceare: *sg. ac.* 3,26

TĂRIE: s.f. „putere"; „fortificație"
tărie: *sg. ac., în loc. adj. fără tărie* „neputincioși" 1,6
tăriile: *pl. ac.* 2,2

TÂNĂR, -Ă: s.m./f.
tinerii: *s.m. pl. nom./ac.* 1,18; 2,21; 5,13, 14

TÂNGUIRE: s.f.
tânguirile: *pl. nom.* rezum. la cartea *Threni*
tânguire: *sg. ac.* rezum. la cartea *Threni*

TÂRG: s.n.
târgului: *sg. gen.* 2,11

TÂRSÂNĂ: s.f. (Înv.) „țesătură aspră din păr de capră, purtată de asceți sau de călugări direct pe piele"; „țesătură groasă (ca pânza de sac)"
tărsini: *pl. ac.* 2,10

TEASC: s.n.
teasc: *sg. ac.* 1,15

(a se) TEME: v. III
(nu te) teame: *imperativ prohib. 2.sg.* 3,57

TEMELIE: s.f.
temeliile: *pl. ac.* 4,11

THRENI: s.
Threni: *s. nead.* titlul cărții (după greacă), reluat apozițional: *Adecă tânguirile lui Ieremie proorocului.*

TICĂLOS, -OASĂ: adj.
ticăloasă: *f. sg. nom.* 1,11

TINEREȚE: s.f.
tinereațele: *pl. ac.* 3,27

TOLBĂ: s.f.; var. (Înv.) **TULBĂ** „geantă care se poartă la șold și în care se poartă diferite obiecte: săgeți, merinde vânat etc."
tulbei: *sg. gen.* 3,13

(a) TRĂI: v. IV
trăind: *gerunziu* 3,39
vom trăi: *ind. viit.I. 1.pl.* 4,20

(a) TRECE: v. III
treceți: *ind. prez. 2.pl.* 1,12
trecea: *ind. imp. 3.pl.* 2,15
să treacă: *conj. prez. 3.sg.* 3,44

TRECERE: s.f.
treacerea: *sg. ac.* 3,19

(a) TRIMITE: v. III
au tremis: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,10, 13
trimis-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,13

TRUP: s.n.
trupul: *sg. ac.* 3,4

(a se) TULBURA: v. I; var. (Înv.) **(a se) TURBURA** „a se răscoli"
turbur atu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,20; 2,11

TURN: s.n.
turnurilor: *pl. gen.* 2,7

Ţ

ŢÂŢĂ: s.f.
ţâţa: *sg. ac.* 4,3

(a) ŢINE: v. III
au ţinut: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,14

U

(a) UCIDE: v. III
au ucis: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,4
(să) ucide: *ind. prez. 3.sg.* 2,20
ucis-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,43

UCIS, -Ă: s.
(celor) uciși: *s.m. pl. dat.* 4,9

(a se) UITA: v. I
uitatu(-m)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,17
(s-)au uitat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,50
a (să) uita: *inf. prez.* 4,16
uitându(-ne): *gerunziu* 4,17
uită(-te): *imperativ 2.sg.* 5,1
(Te) vei uita: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,20

UITARE: s.f.
uitării: *sg. dat.* 2,6

ULIŢĂ: s.f.
uliţele: *pl. nom./ac.* 1,4; 2,11, 12; 4,20
uliţelor: *pl. gen.* 2,19; 4,18
uliţa: *sg. gen.* (cu prep. ***a + toată***) 4,1
uliţe: *pl. ac.* 4,5, 8, 14

(a) UMBLA: v. I
au umblat: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,18

UMBRĂ: s.f.
umbra: *sg. ac.* 4,20

(a) UMPLE: v. III
împlutu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,15

UNS, -Ă: adj.
uns: *n. sg. nom.* 4,20

URECHE: s.f.
ureachea: *sg. ac.* 3,56

URGIE: s.f.
urgia: *sg. ac.* 2,4
urgiia: *sg. ac.* 2,6
urgiii: *sg. gen.* 3,1; 4,11

(a) URGISI: v. IV
au urgisit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,2, 8

(a) URMA: v. I
urma: *ind. imp. 3.sg.* 1,6

URMĂ: s.f.
urmă: *sg. ac., în loc. adj.* ***cel mai de pre urmă*** „ultimul" 3,55
urmele: *pl. nom.* 4,18

URS: s.m.
urs: *sg. nom.* 3,10

URŞINIC s.n. (Înv.) „purpură"; „ţesătură scumpă"; „haine făcute dintr-o astfel de ţesătură"
urşinice: *pl. ac.* 4,5

(a se) USCA: v. I
(s-)au uscat: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,10

USCAT, -Ă: adj.
uscată: *f. sg. nom.* 4,8

V

VAS: s.n.
vase: *pl. ac., în sintagma* ***vase de lut*** 4,2

VARGĂ: s.f.
varga: *sg. ac.* 3,1

(a) VĂRSA: v. I
varsă: *imperativ 2.sg.* 2,19

VĂDUVĂ: s.f.
văduvă: *sg. ac.* 1,1
văduve: *pl. ac.* 5,3

(a se) VĂITA: v. I
văietându(-să): *gerunziu* rezum. la cartea *Threni*

(a se) VĂRSA: v. I
vărsat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,4; 4,11
vărsatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,11; 3,54
au vărsat: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,13
varsă: *imperativ 2.sg.* 2,19

VÂNAT: s.n.
vânatul: *sg. ac.* 3,52

VEAC: s.n.
veacului: *sg. gen.* 3,6
veac: *sg. ac., în loc. adv.* ***în veac*** „pentru totdeauna", „veşnic" 3,31; 5,19, 20

VECHI, VECHE: adj.
vechile: *adj. antep. f. pl. ac.* 1,7
veache: *f. sg. ac.* 3,4
vechiul: *n. sg. ac.* 4,7

(a se) VEDEA: v. II
văzutu(-)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,7
au văzut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,8, 10; 2,14; 3,50
văzutu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,16
văz: *ind. prez. 1.sg.* 3,1
văzut-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,59, 60
vezi: *imperativ 2.sg.* 1,9, 11, 20; 2,20; 3,63; 5,1
vedeţi: *imperativ 2.pl.* 1,12, 18
a (să) vedea: *inf. prez.* 2,4

VEDENIE: s.f.
vedenie: *sg. ac.* 2,9

VEDERE: s.f.; var. (Înv.) **VEDEARE**
vedearea: *sg. ac., în loc. prep.* ***în/întru vedearea*** „în faţa (cuiva)" 2,19; 3,35

(a) VENI: v. IV
au venit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,18
să vie: *conj. prez. 3.pl.* 1,4

(a se) VESELI: v. IV
veselitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,21
au veselit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,17
(te) veselește: *imperativ 2.sg.* 4,21

(a se) VEȘTEJI: v. IV
(s-)au veștezit: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,9

VIAȚĂ: s.f.
viața: *sg. nom.* 3, 53
vieții: *sg. gen.* 3,58

VIFOR: s.n.
vifoarelor: *pl. gen.* 5,10

VIN: s.n.
vinul: *sg. nom.* 2,12

(a) VINDECA: v. I
va vindeca: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,13

VRĂJMAȘ: s.m.
vrăjmașii: *pl. nom.* 1,5, 7, 17
vrăjmașului: *sg. gen.* 1,7
vrăjmașul: *sg. nom./ac.* 1,10; 2,4; 4,12
vrăjmașilor: *pl. gen.* 2,17

VREME: s.f.
vreame: *sg. ac.* 1,15

VULPE: s.f.
vulpile: *pl. nom.* 5,18

Z

ZALUD: adv.
zaludu: *adv. în expr.* ***în zaludu*** „degeaba”, „fără motiv” (cf. lat. *grātis)* 3,52

ZANFIR: s.n.; vezi **SAFIR**

(a) ZĂCEA: v. II
zăcut-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,21

(a) ZDROBI: v. IV „a distruge”, „a nimici”; „a sfărâma”
să zdrobească: *conj. prez. 3.sg.* 1,15; 3,34
au zdrobit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,9; 3,4
vei zdrobi: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,66

ZDROBIRE: s.f. „nimicire”; „prăpădire”
zdrobirea: *sg. nom./ac.* 2,11, 13; 3,47, 48; 4,10

ZI: s.f.
zilele: *pl. nom./ac.* 1,7; 2,17; 4,18; 5,21
zile: *pl. ac.* 1,7
zioa: *sg. nom./ac.* 1,12, 13, 21; 2,1, 7, 16, 21, 22; 3,3, 14, 62
zioa: *sg. ac., în loc. adv.* ***zioa și noaptea*** „continuu” 2,18
zi: *sg. ac.* 2,22; 3,57
zile: *pl. ac., în sintagma* ***(întru) lungime de zile*** „zile nesfârșite”, „mult timp” (lat. ***in longitudinem dierum***) 5,20

(a) ZICE: v. III
au zis: *ind. pf.c. 3sg./pl.* rezum. la cartea *Threni*; 2,12, 16; 3,37; 4,15
zicând: *gerunziu* 2,15
am zis: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,18; 4,20
zis-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,24
zis-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,54
zis-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,57

ZID: s.n.
zidurile: *pl. ac.* 2,7, 18
zidul: *sg. nom./ac.* 2,8, 8

(a) ZIDI: v. IV
zidit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,5, 7

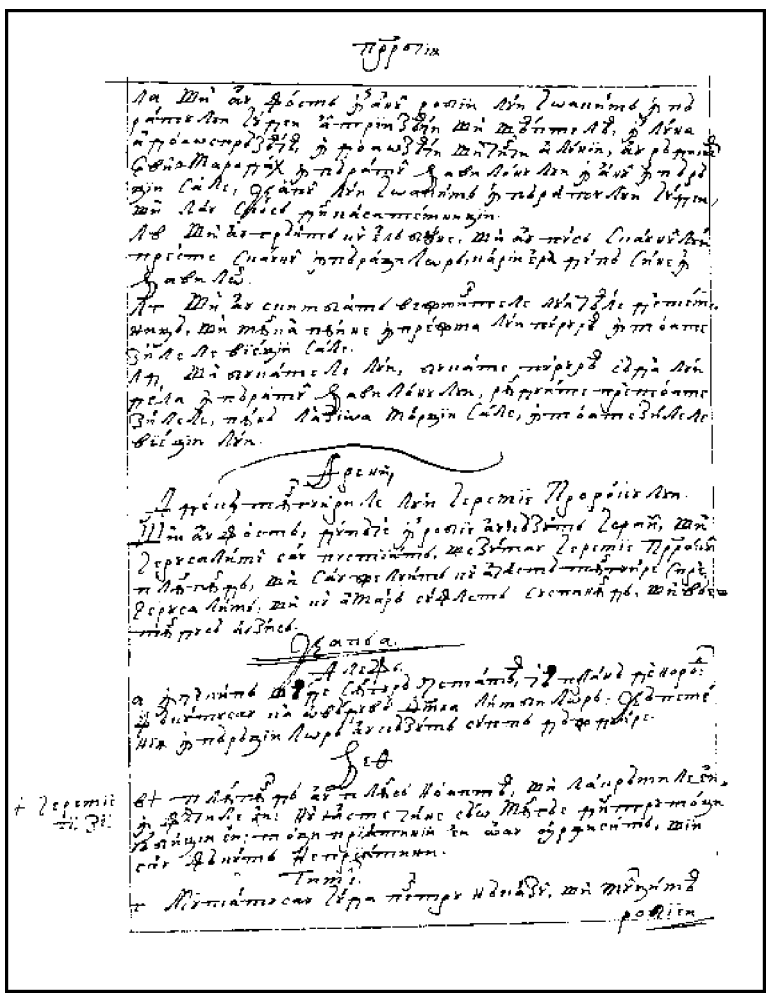

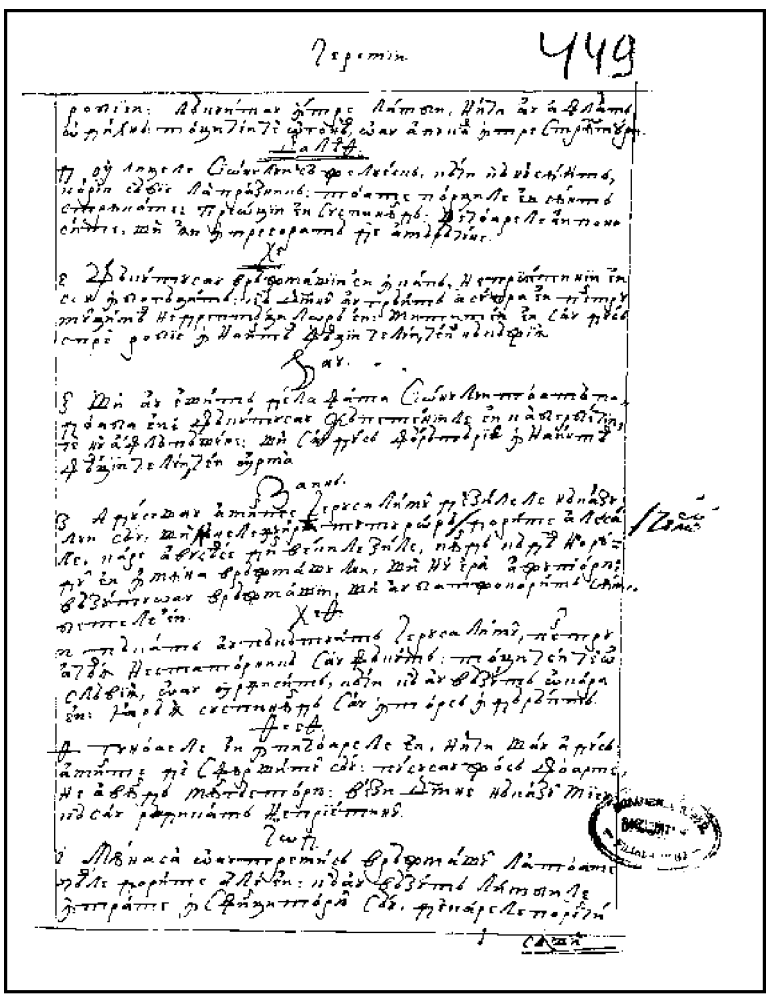

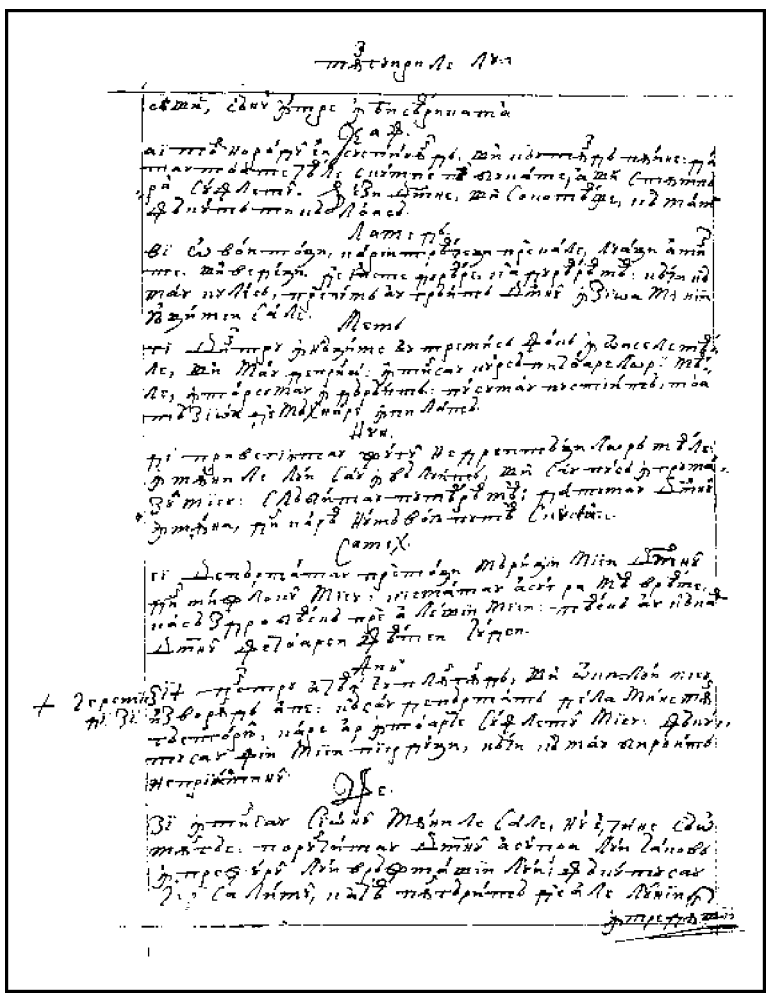

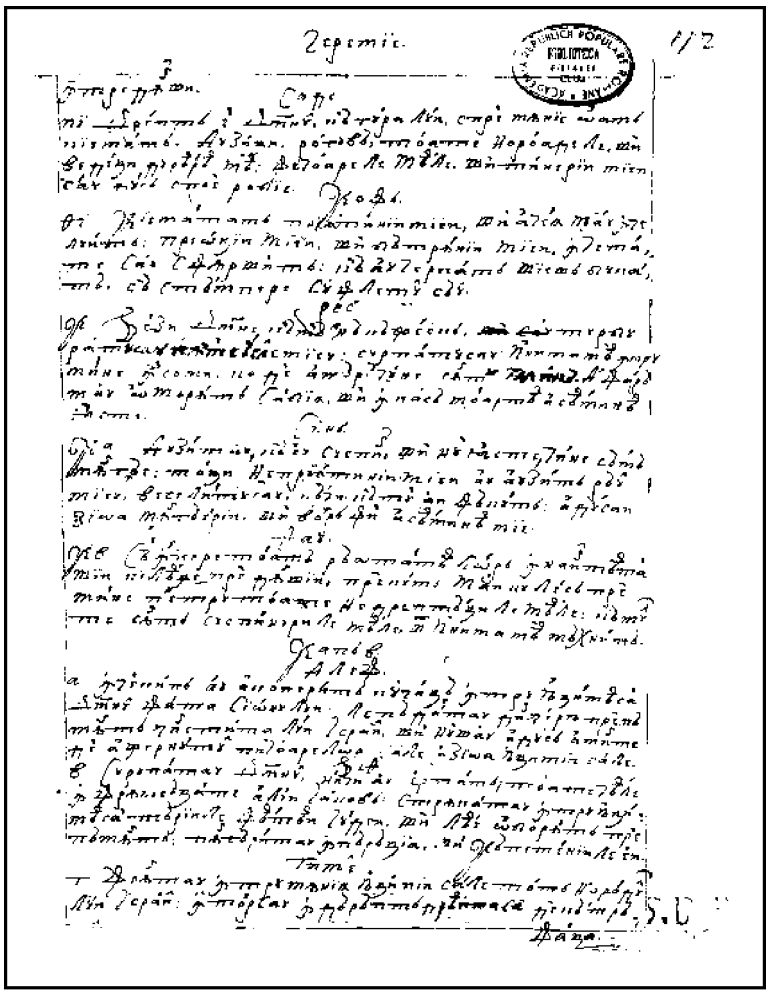

FACSIMILE

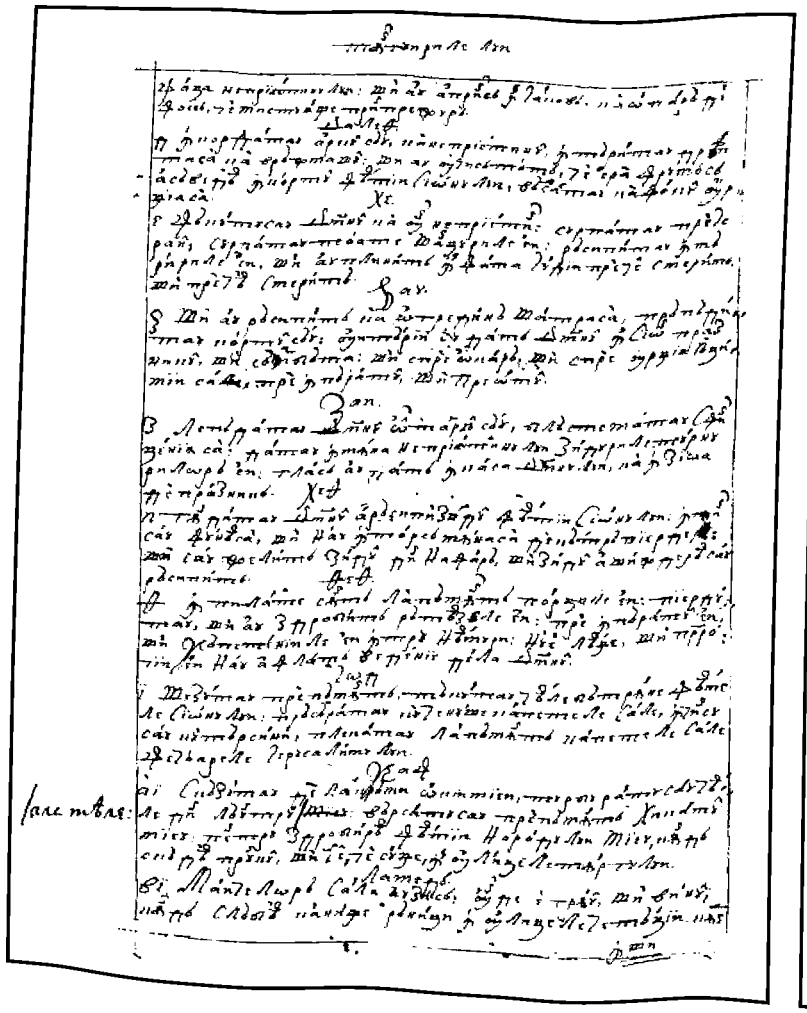

1v

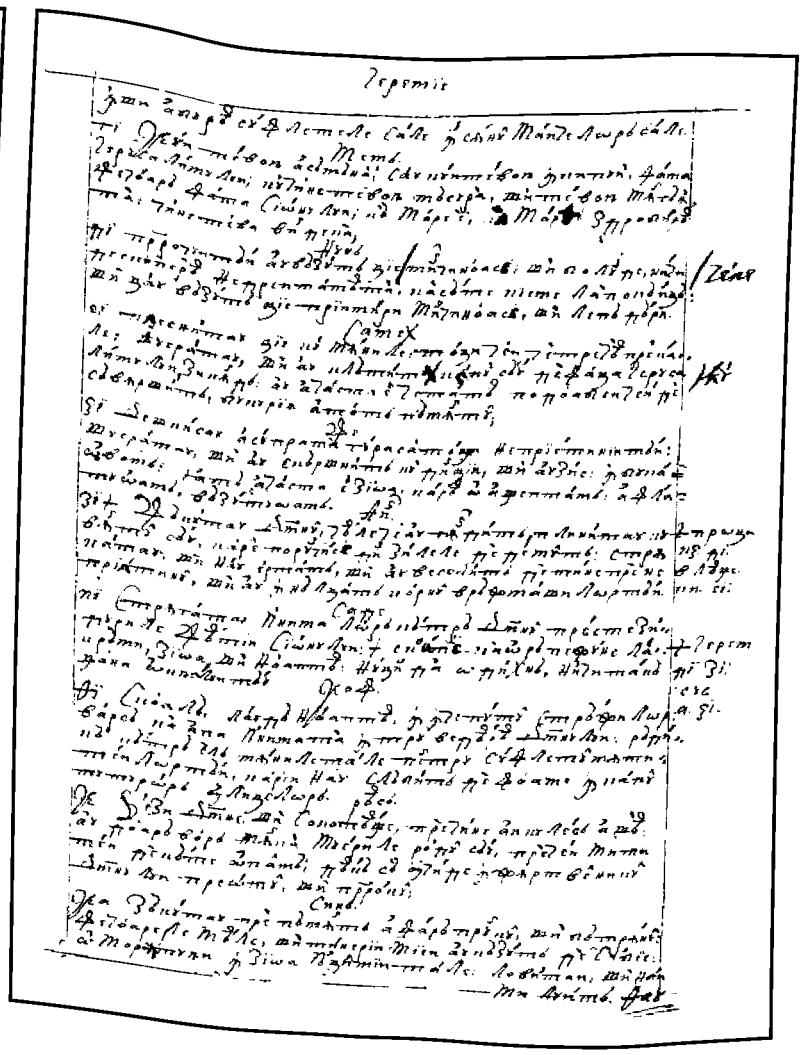

2r

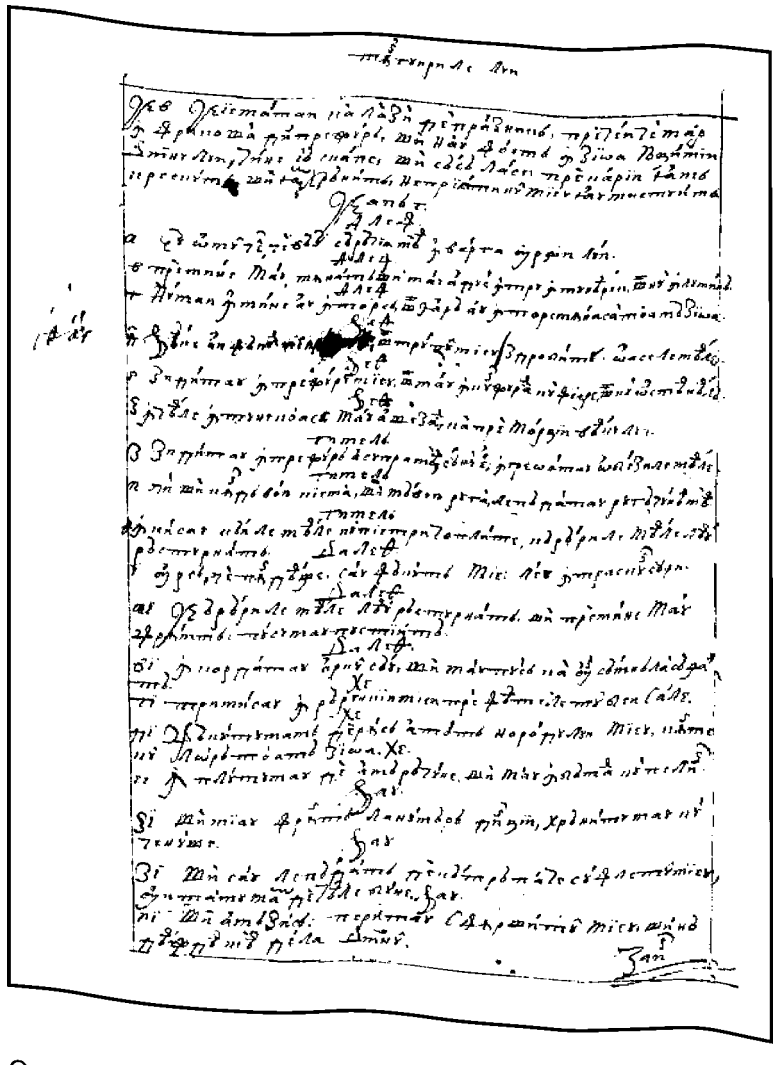

2v

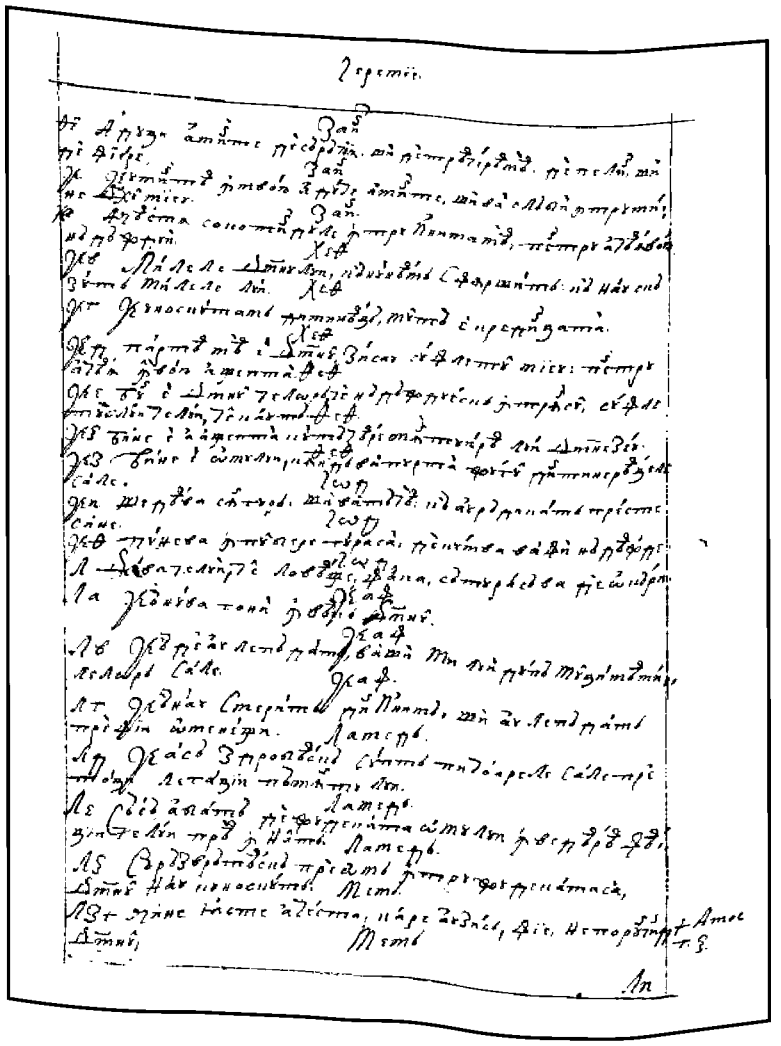

3r

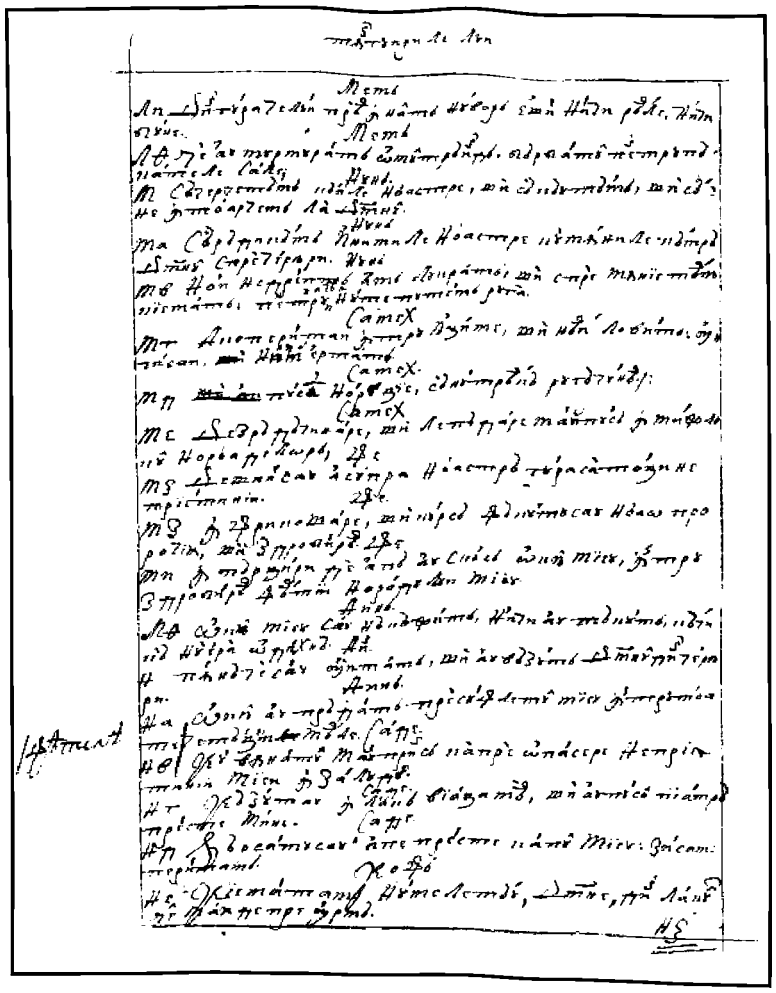

3v

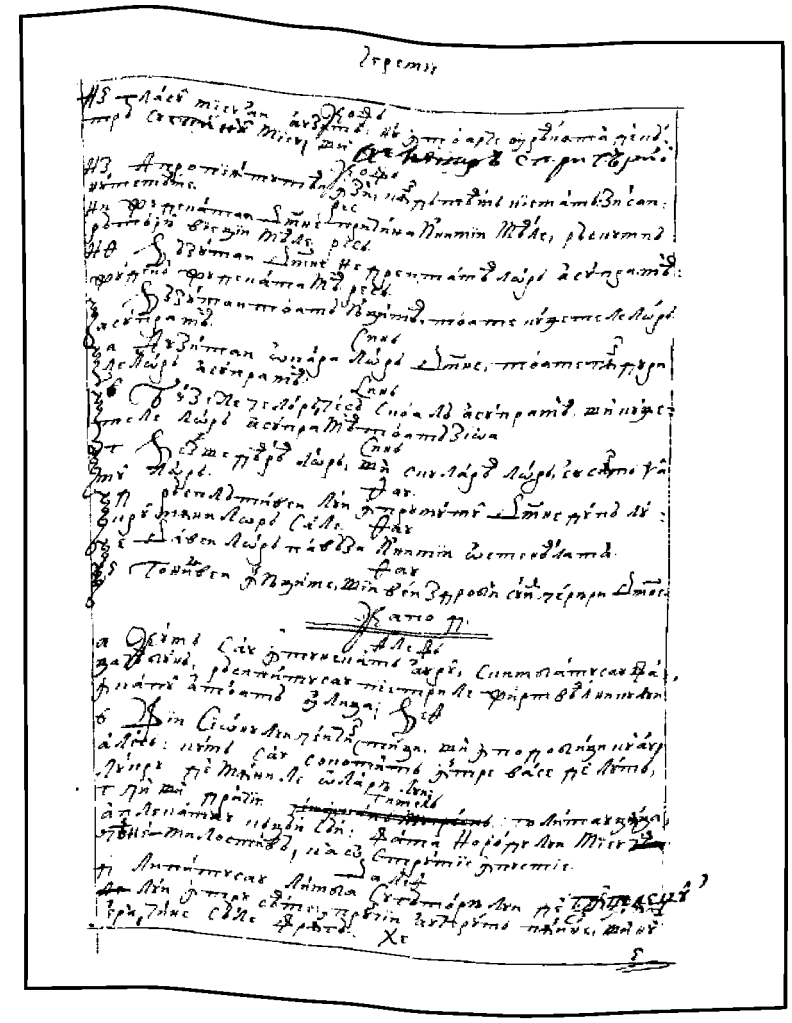

4r

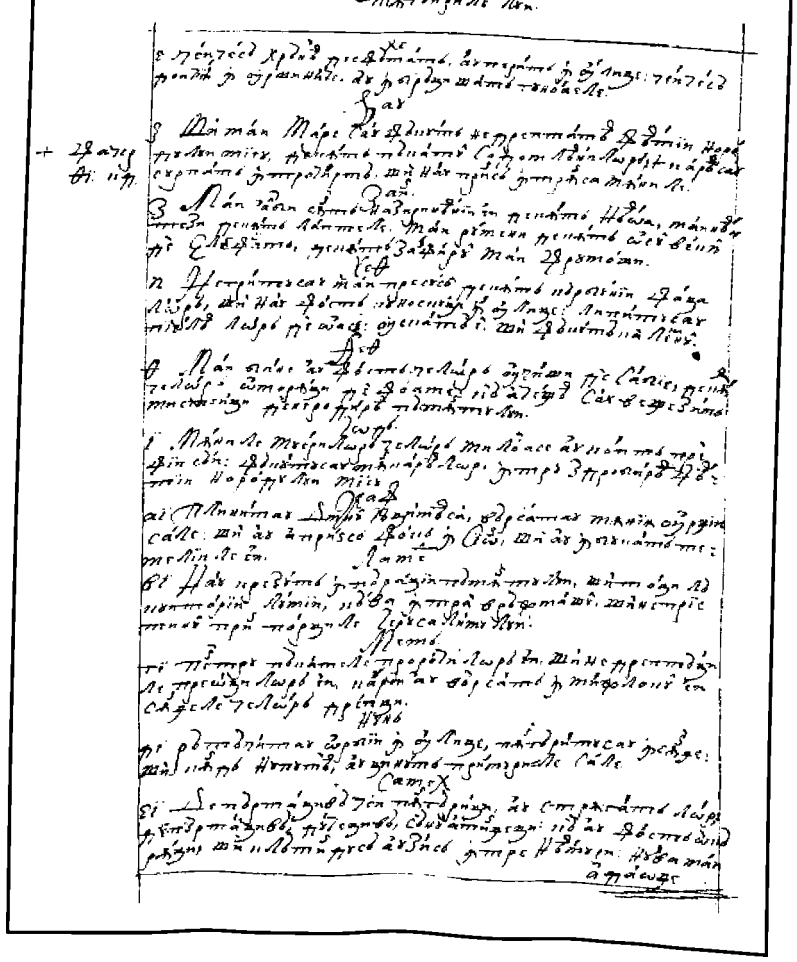

4v

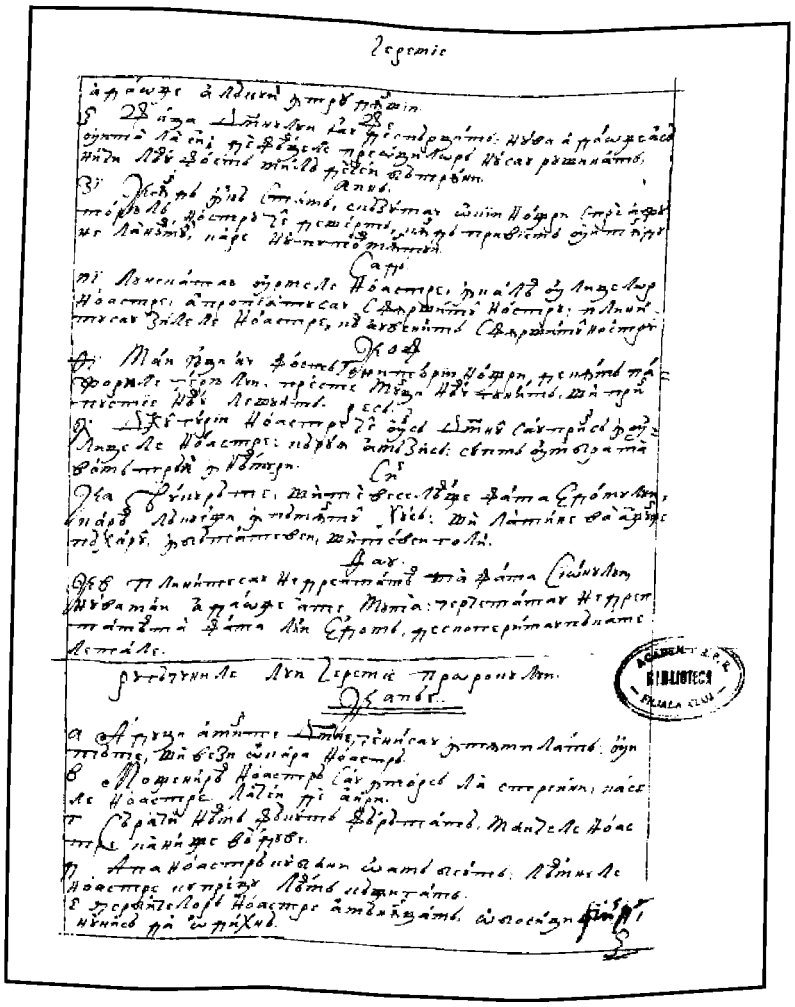

5r

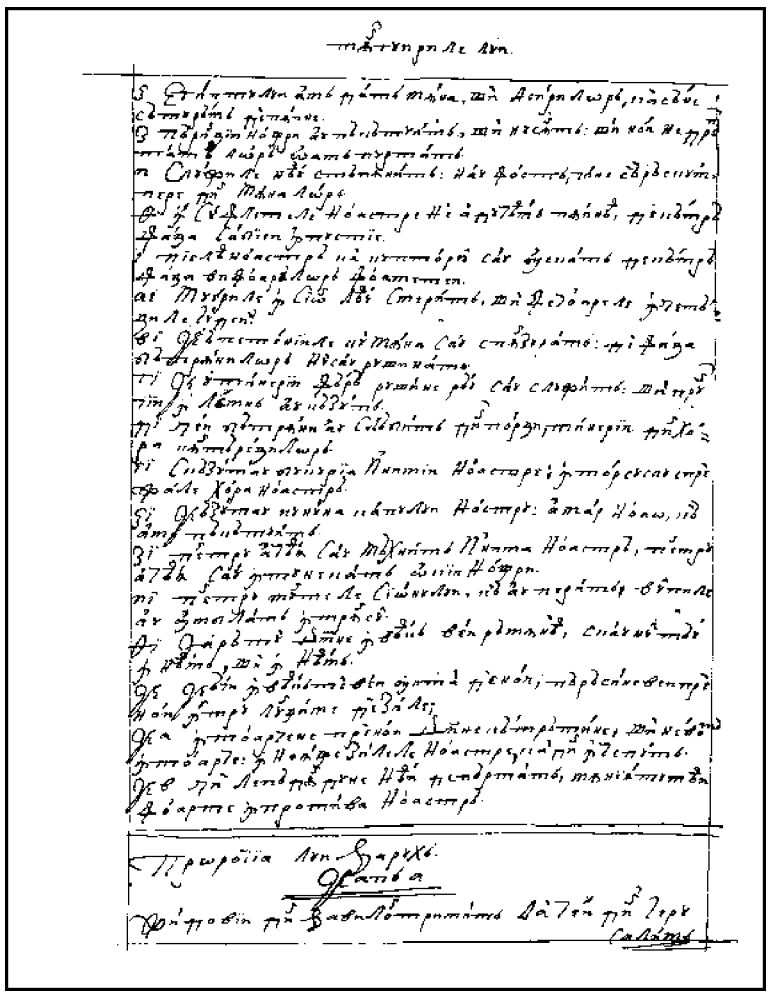

5v

PROROCIIA LUI VARUH

Cap 1

6r *Jidovii din Vavilon trimit la cei din Ieru||salim carte lui Varuh cu banii cei strânşi ca, aducând jârtve, să să roage pentru dânşii şi pentru Navohodonosor şi pentru fiiul lui, Valtasar, şi mărturisesc păcatele sale.*

1. Şi aceastea sânt cuvintele cărţii care le-au scris Varuh, fiiul Nerii, fiiul lui Maasii, fiiului Sedechiii, fiiului Helchie, în Vavilon,
2. În anul al cincilea, în zioa a lunii a şeaptea, în vreamea când au prins haldeii Ierusalimul şi l-au ars cu foc.
3. Şi au cetit Varuh cuvintele cărţii aceştiia la urechile lui Iehonie, fiiului Ioachim, împăratului Iudei, şi la urechile a tot norodului celui ce vinea la carte
4. Şi la urechile putearnicilor, fiilor împăraţilor şi la urechile bătrânilor şi la urechile norodului, de la cel mai mic al lor până la cel mai mare, tuturor carii lăcuia în Vavilon, la râul Sodii,
5. Carii auzând, plângea şi postea şi să ruga înaintea Domnului.
6. Şi au adunat bani, după cât au putut mâna fieştecăruia;
7. Şi au trimis în Ierusalim la Ioachim, fiiul Helchiii, fiiului Salom preotul, şi la preoţi şi la tot norodul carii s-au aflat cu el în Ierusalim.
8. Când lua vasele bisericii Domnului, care să luase din bisearică, a-i chema îndărăpt, la pământul Iudii, în zioa lunii sivan a zeacea, vasele ceale de argint, care au făcut Sedechie, fiiul Iosii, împăratul Iudei,
9. După ce prinsease Navohodonosor, împăratul Vavilonului, pre Iehonie şi pre căpetenii şi pre toţi cei putearnici şi norodul locului, din Ierusalim, şi i-au dus legaţi în Vavilon.
10. Şi au zis: „Iată, am trimis la voi bani din carii luaţi jârtve şi tămâie şi faceţi mană şi aduceţi pentru păcat la jârtvealnicul Domnului, Dumnezeului nostru,
11. Şi vă rugaţi pentru viaţa lui Navohodonosor, împăratului Vavilonului, şi pentru viaţa
6v lui Valtasar, fiiului lui, să fie zilele lor ca zile|le ceriului pre pământ.
12. Şi să ne dea Domnul puteare şi să lumineaze ochii noştri, ca să trăim supt umbra lui Navohodonosor, împăratului Vavilonului, şi supt umbra lui Valtasar, fiiului lui, şi să slujim lor multe zile şi să aflăm har înaintea lor.
13. Şi pentru noi însăşi vă rugaţi Domnului, Dumnezeului nostru, că am păcătuit Domnului, Dumnezeului nostru, şi nu s-au întors iuţimea Lui de la noi până într-această zi.
14. Şi cetiţi cartea aceasta, carea o am trimis la voi a o prociti în bisearica Domnului, în zi de praznic şi în zi de îndăleate.
15. Şi veţi zice: *«Domnului, Dumnezeului nostru, dreptatea, iară noao, ruşinea obrazul<ui> nostru, precum e zioa aceasta a tot Iuda şi celor ce lăcuiesc în Israil, *Jos 2, 6.

16. Împăraţilor noştri şi căpeteniilor noastre şi preoţilor noştri şi prorocilor noştri şi părinţilor noştri

*Danil 9, 5. 17. *Păcătuit-am înaintea Domnului, Dumnezeului nostru, şi n-am crezut, nenădăjduind spre Dânsul.

18. Şi n-am fost supuitori Lui şi n-am auzit glasul Domnului, Dumnezeului nostru, ca să umblăm întru poruncile Lui, care ne-au dat noao.

19. Din zioa care au scos părinţii noştri din pământul Eghiptului până la zioa aceasta eram necredincioşi către Domnul, Dumnezeul nostru, şi răsipiţi ne-am depărtat, ca să nu auzim glasul Domnului.

*2 Leage 28, 15. 20. *Şi s-au lipit de noi multe reale şi blăstămuri, care au rânduit Domnul lui Moisi, slugii Sale, cel ce au scos părinţii noştri din pământul Eghiptului, a ne da pământul cel ce curge lapte şi miere, ca în zioa de astăzi.

21. Şi n-am auzit glasul Domnului, Dumnezeului nostru, după toate cuvintele prorocilor pre carii i-au trimis la noi.

22. Şi ne-am dus fieştecarii spre voia inimii noastre ceii reale, a sluji dumnezeilor streini, făcând reale înaintea ochilor Domnului, Dumnezeului nostru. ||

Cap 2 7r

Jidovii în robie mărturisesc că pentru păcatele sale li s-au întâmplat realele care Dumnezeu, prin prorocii Săi, le amânănţase. Deci, vărsând rugăciuni, cer mila carea prin Moisi o făgăduise celor ce să vor întoarce a o da.

1. Pentru carea au rânduit Domnul, Dumnezeul nostru, cuvântul Său, care au grăit către noi şi către judecătorii noştri şi către împăraţii noştri şi către căpeteniile noastre şi către tot Israilul şi Iuda,

*2 Leage 28, 53. 2. Ca să aducă Domnul preste noi reale mari, care nu s-au făcut supt ceriu, precum s-au făcut în Ierusalim, *după ceale ce sânt scrise în leagea lui Moisi,

3. Ca să mânce omul cărnurile fiiului său şi cărnurile featii sale,

4. Şi i-au dat supt mâna tuturor împăraţilor carii sânt împrejurul nostru, spre probozire şi spre pustiire, întru toate noroadele întru carele ne-au răsipit Domnul;

5. Şi ne-am făcut dedesupt, şi nu deasupra, că am păcătuit Domnului, Dumnezeului nostru, neascultând glasul Lui.

*Sus 1, 15. 6. *Domnului, Dumnezeului nostru, dreptatea, iară noao şi părinţilor noştri, ruşinea obrazului, ca zioa aceasta.

7. Că au grăit Domnul asupra noastră toate realele aceastea carea au venit preste noi.

8. Şi nu ne-am rugat feaţii Domnului, Dumnezeului nostru, ca să ne întoarcem fieştecarele din căile noastre ceale reale.

9. Şi au priveghiiat Domnul cu reale şi le-au adus preste noi, că drept e Domnul întru toate lucrurile Sale care ne-au poruncit noao.

10. Şi n-am auzit glasul Lui, ca să umblăm | întru poruncile Domnului, care ne-au dat 7v
înaintea feaţii noastre.

*Danil 9, 15. 11. *Şi acum, Doamne, Dumnezeul lui Israil, Cel ce ai scos norodul Tău din pământul Eghiptului în mână putearnică şi în seamne şi în minuni şi întru putearea Ta cea mare şi în braţu înnalt, şi Ţ-ai făcut nume, precum e zioa aceasta,

12. Păcătuit-am, nelegiuit-am, nedrept ne-am purtat, Doamne, Dumnezeul nostru, întru toate îndreptările Tale.

13. Întoarcă-să mâna Ta de către noi, că am rămas pustii între neamuri, unde ne-ai răsipit.

14. Ascultă, Doamne, rugăciunile noastre şi rugările noastre, şi ne scoate pentru Tine, şi ne dă a afla har înaintea feaţii celor ce ne-au dus pre noi,

15. Să ştie tot pământul că Tu eşti Domnul, Dumnezeul nostru, şi cum că numele Tău s-au chemat preste Israil şi preste neamul lui.

*2 leage 26, 15. 16. *Uită-Te, Doamne, din sfânta casa Ta spre noi şi pleacă ureachiia Ta şi ne ascultă.

Isaie 63, 15. 17. *Deşchide ochii Tăi şi vezi că nu cei morţi, carii sânt în iad, al cărora duh s-au luat
*Isaie 37, 17 din ceale dinlăuntru ale sale, vor da cinste şi îndreptare Domnului,
şi 46, 9. 18. Ci sufletul care e întristat dă mărimea răului şi umblă plecat şi neputincios, şi ochii
Psalm 113, 17. cei slăbănogiţi şi sufletul cel flămând dă Ţie slavă şi dreptate Domnului.

19. Că nu după dreptăţile părinţilor noştri noi vărsăm rugăciuni şi cearem milă înaintea Ta, Doamne, Dumnezeul nostru,

20. Ci pentru că ai trimis mânia Ta şi iuţimea Ta preste noi, precum ai grăit prin mâna slujilor Tale, prorocilor, zicând:

21. 'Aşa zice Domnul: Plecaţi umărul vostru şi cerbicea voastră şi lucruri faceţi împăratului Vavilonului; şi veţi şedea pre pământul care l-am dat părinţilor voştri,

8r 22. Iară de nu veţi auzi glasul Domnului, Dumnezeului | vostru, a lucra împăratului Vavilonului, sfârşirea voastră voiu face din cetăţile Iudei şi din târgurile Ierusalimului.

23. Şi voiu lua de la voi glasul veseliii şi glasul bucuriii şi glasul mirelui şi glasul mireasii şi va fi tot pământul fără urmă de la cei ce lăcuiesc într-însul'.

24. Şi n-au auzit glasul Tău, ca să lucre împăratului Vavilonului. Şi ai aşezat cuvintele Tale,care ai grăit în numele slugilor Tale prorocilor, să se mute oasele împăraţilor noştri şi oasele părinţilor noştri din locul său.

25. Şi iată, s-au lepădat în căldura soarelui şi în îngheţul nopţii. Şi au murit în dureri reale, în foame şi în sabie şi în scoatere.

26. Şi au pus biserica în carea s-au chemat numele Tău într-însa, ca zioa aceasta, pentru nedreptatea casii lui Israil şi a casii Iudei.

27. Şi ai făcut întru noi, Doamne, Dumnezeul nostru, după toată bunătatea Ta şi după toată mila Ta cea mare,

28. Precum ai grăit în mâna slugii tale, Moisi, în zioa în carea i-ai poruncit a scrii leagea Ta înaintea fiilor lui Israil,

29. Zicând: *'De nu veţi auzi glasul Mieu, mulţimea această mare să va întoarce spre cea mai mică între neamuri, încătro Eu îi voiu răsipi. *Preoţie 26, 14. 2 Leage 28, 15.

30. Că ştiu că pre Mine nu Mă va auzi norodul, că norodul e cu cerbicea vârtoasă. Şi să va întoarce la inima sa, în pământul robiii sale.

31. Şi vor şti că eu sânt Domnul, Dumnezeul lor; şi le voiu da inimă şi vor înţeleage; urechi, şi vor auzi.

32. Şi Mă vor lăuda în pământul robiii sale şi-şi vor aduce aminte de numele Mieu.

33. Şi să vor întoarce de cătră dosul său cel vârtos şi de cătră cei răi ai săi, că-şi vor aduce
8v aminte de calea părinţilor săi, carii au păcătuit | împrotiva Mea.

34. Şi iară îi voiu chema la pământul care l-am jurat părinţilor lor, lui Avraam, Isaac şi Iacov, şi-l vor stăpâni. Şi-i voiu înmulţi şi nu să vor împuţina.

35. Şi le voiu aşeza altă legătură veacinică, să le fiu spre Dumnezeu, şi ei vor fi Mie spre norod. Şi nu voiu clăti mai mult norodul Mieu, pre fiii lui Israil, de la pământul care l-am dat lor'.

Cap 3

Nu înceată a mărturisi păcatele sale şi ale părinţilor săi, rugând pre Dumnezeu pentru mila. Israil spre robie s-au dus, pentru că au lăsat calea înţelepciunii, carea nu să află de la cei putearnici, de la bogaţi sau de la uriiaşi. Ci norodului Israil să dedease de la Dumnezeu, de Carele toate zidirile Sale ascultă. Şi să adaoge despre venirea lui Hristos în trup.

1. Şi acum, Doamne Atotputearnice, Dumnezeul lui Israil, sufletul întru strâmtori şi duhul buiguit strâgă cătră Tine.

2. Auzi, Doamne, şi Te milostiveaşte, că Dumnezeu milostiv eşti, şi ne miluiaşte, că am păcătuit înaintea Ta.

3. Că Tu şezi în veac, şi noi vom peri în veac.

4. Doamne Atotputearnice, Dumnezeul lui Israil, auzi acum rugăciunea morţilor lui Israil şi a fiilor lor, carii au păcătuit înaintea Ta şi n-au auzit glasul Domnului, Dumnezeului său, şi s-au cleit de noi realele.

5. Să nu pomeneşti nedreptăţile părinţilor noştri, ci-Ţi fie aminte de mâna Ta şi de numele Tău în vreamea aceasta.

6. Că Tu eşti Domnul, Dumnezeul nostru, şi Te vom lăuda, Doamne.

7. Că pentru aceasta ai dat frica Ta în inima noastră, şi să chemăm numele Tău şi să
9r Te lău| |dăm în robiia noastră, că ne întoarcem de cătră nedreptatea părinţilor noştri, carii au păcătuit înaintea Ta.

8. Şi iată, noi în robiia noastră sântem astăzi, cu carea ne-ai răsipit spre probozire şi spre blăstăm şi spre păcat, după toate nedreptăţile părinţilor noştri, carii s-au depărtat de la Tine, Doamne, Dumnezeul nostru.

9. Auzi, Israil, poruncile vieţii; ia în urechi, să faci priceapere.

10. Ce e, Israile, că eşti în pământul nepriiatinilor?
11. Învechitu-te-ai în pământ strein, întinatu-te-ai cu morţii, socotitu-te-ai cu cei ce să pogoară în iad.
12. Părăsit-ai izvorul înţelepciunii.
13. Că de ai fi umblat în calea lui Dumnezeu, ai fi lăcuit adecă în pacea veacinică.
14. Învaţă unde e priceperea, unde e putearea, unde e înţelesul, ca să ştii împreună unde e lungimea vieţii şi a traiului, unde e lumina ochilor şi pacea.
15. Cine au aflat locul lui? Şi cine au întrat în vistieriile lui?
16. Unde sânt căpeteniile neamurilor şi cei ce stăpânesc preste fieri care sânt pre pământ?
17. Cei ce să joacă cu paserile ceriului,
18. Cei ce agonisesc argint şi aur, întru care nădăjduiesc oamenii, şi nu e sfârşitul căştigării lor? Carii lucrează argintul şi să grijesc, nici iaste aflarea lucrurilor lor?
19. Prăpăditu-s-au şi la iad s-au pogorât, şi alţii în locul lor s-au sculat.
20. Tinerii au văzut lumină şi au lăcuit pre pământ, iară calea învăţăturii n-au cunoscut,
21. Nici au înţeles cărările ei, nici fiii lor o au priimit; de cătră faţa lor s-au depărtat.
22. Nu s-au auzit în pământul Hanaan, nici s-au văzut în Theman;
23. Şi fiii lui Agar, carii caută priceaperea cea de pre pământ, neguţătorii Mirhei şi a lui Theman şi beznitorii şi căutătorii de priceapere şi de înţelepciune; iară calea înţelepciunii n-au ştiut, nici au pomenit cărările ei. |
24. O, Israile, câtu-i de mare casa lui Dumnezeu şi foarte locul moştenirii Lui! 9v
25. Mare e şi n-are sfârşit, înalt şi nemăsurat!
26. Acolo au fost urieşii cei vestiţi, carii au fost din început, cu statul mare, ştiind războiul.
27. Nu pre aceştia au ales Domnul, nici calea învăţăturii au aflat; pentru aceaea au perit.
28. Şi căci că n-au avut înţelepciune, au perit pentru neînţelepciunea sa.
29. Cine s-au suit în ceriu şi o au luat şi o au scos din nori?
30. Cine au vânzlat marea şi o au aflat şi o au adus mai presus decât aurul cel ales?
31. Nu e cine să poată şti căile ei, nici cine să caute cărările ei,
32. Ci Cel ce şti toate o au cunoscut şi o au aflat priceaperea Sa, Cel ce au gătit pământul în vreame veacinică şi l-au umplut de dobitoace şi de ceale cu patru picioare,
33. Cel ce trimite lumina şi mearge; şi o au chemat şi au ascultat de El în cutremurare.
34. Iară stealele au dat lumină în străjile sale şi s-au veselit.
35. Chematu-s-au şi au zis: 'Iată, noi'. Şi au luminat cu veselie Celui ce le-au făcut.
36. Acesta e Dumnezeul nostru şi nu să va cinsti altul împrotiva Lui.
37. Acesta au aflat toată calea învăţăturii şi o au dat lui Iacov, slugii Sale, şi lui Israil, alesului Său.
38. După aceastea pre pământ s-au văzut şi cu oamenii au petrecut»".

Cap 4

Ierusalimul jeleaşte pustiirea sa şi îndeamnă fiii săi să fie tari cu sufletul, că, precum pentru păcatele lor, Dumnezeu i-au dat protivnicilor, aşa, pre ei izbăvindu-i, va certa pre vrăjmaşii lor.

1. Această carte a poruncilor lui Dumnezeu şi leagea carea iaste în veac, toţi carii o ţin vor || ajunge la viaţă, iară cei ce o au părăsit, la moarte. 10r
2. Întoarce-te, Iacove, şi o apucă, umblă pre cale la strălucirea ei, în prejma luminii ei.
3. Nu da altuia slava ta şi vrednicia ta neamului strein.
4. Fericiţi sântem, Israile, că ceale ce lui Dumnezeu plac s-au arătat noao!
5. Cu inimă mai tare fii, norodul lui Dumnezeu, vrednicule de pomenire, Israile!
6. Vânduţi sânteţi limbilor, nu spre pierdere, ci căci că întru mânie spre mânie ai chemat pre Dumnezeu, daţi sânteţi vrăjmaşilor,
7. Că aţi întărâtat pre Cel ce v-au făcut, pre veacinicul Dumnezeu, jirtvind dimonilor, şi nu lui Dumnezeu.
8. Că v-aţi uitat de Dumnezeu, Cel ce v-au hrănit, şi aţi întristat pre doica voastră, Ierusalimul.
9. Că au văzut mânia de la Dumnezeu viind voao şi au zis: „Auziţi, hotarăle Sionului, că mi-au adus Dumnezeu jale mare;
10. Că am văzut robia norodului mieu, a fiilor miei şi a featelor, carea o au adus lor Cel Veacinic.
11. Că i-am hrănit cu veselie şi i-am slobozit cu plângere şi cu jeale.

12. Nime nu să bucure de mine, văduva şi pustiita. De la mulţi m-am părăsit pentru păcatele fiilor miei, că s-au abătut de la leagea lui Dumnezeu.
13. Iară dreptăţile Lui nu le-au ştiut, nici au umblat prin căile poruncilor lui Dumnezeu, nici prin cărările adevărului Lui cu dreptate au întrat.
14. Vie hotarele Sionului şi pomenească robia fiilor şi a featelor meale, carea o au adus lor Cel Veacinic,
15. Că au adus preste ei neam de departe, neam îndărăvnic şi de altă limbă,
16. Carii n-au cinstit pre cel bătrân, nici de prunci le-au fost milă; şi au dus pre iubiţii văduvei, şi de fii pre una o au pustiit.
17. Iară eu în ce vă pociu ajuta? |
10v 18. Că Cel ce au adus preste voi reale, Acela vă va răpi din mâna nepriiatinilor voştri.
19. Umblaţi, fiilor, umblaţi, că eu sângură am rămas.
20. Dezbrăcatu-m-am de văjmântul păcii şi m-am îmbrăcat cu sacul rugăciunii şi voiu strâga cătră Cel Preaînalt în zilele meale.
21. Mai tari cu inima fiţi, fiilor, strâgaţi cătră Domnul şi vă va scoate din mâna căpeteniilor celor nepriiatini.
22. Că eu am nădăjduit în veac mântuirea voastră. Şi mi-au venit bucurie de la Cel Sfânt despre mila carea va veni voao de la veacinica mângăiarea noastră.
23. Că v-am slobozit cu geale şi cu plângere, iară vă va întoarce mie Domnul cu bucurie şi cu veselie în veac.
24. Că precum au văzut vecinele Sionului robia voastră de la Dumnezeu, aşa vor vedea şi întru grăbire mântuirea voastră de la Dumnezeu, carea va veni voao cu cinste mare şi cu strălucire veacinică.
25. Fiilor, răbdând, suferiţi mânia carea au venit preste voi. Că te-au gonit nepriiatinul tău, ci degrabă vei vedea perirea lui şi preste cerbicea lui vei încăleca.
26. Jingaşii miei au umblat prin căi aspre, că au fost duşi ca o turmă răpită de vrăjmaşi.
27. Mai tari cu inima fiţi, fiilor, şi strâgaţi cătră Domnul, că va fi pomenirea voastră de la Cel ce v-au dus.
28. Că precum au fost simţirea voastră să rătăciţi de la Dumnezeu, de zeace ori atâta întorcându-vă, iarăşi Îl veţi căuta pre El.
29. Că Cel ce v-au adus reale, Acela iarăşi vă va aduce veacinica veselie cu mântuirea voastră.
30. Mai tare cu inima fii, Ierusalime, că te îndeamnă Cel ce te-au numit.
31. Vătămătorii vor peri, cei ce te-au năcăjit şi cei ce s-au bucurat de căderea ta să vor certa.
32. Cetăţile cărora au slujit fiii tăi să vor certa, şi ceale ce au luat pre fiii tăi.
33. Că precum s-au bucurat de surparea ta şi s-au veselit întru căderea ta, aşa să va
11r întrista || întru a sa pustiire.
34. Şi să va ciunta săltarea mulţimei ei, şi bucuriia va fi spre jale.
35. Că foc va veni asupra ei din veac, întru lungime de zile şi va fi lăcuită de dimoni multă vreame.
36. *Uită-te împrejur, Ierusalime, cătră răsărit şi vezi veselia ce-ţi vine de la Dumnezeu! *Jos 5, 5.
37. Că iată, vin fiii tăi carii i-ai slobozit răsipiţ, vin adunaţi de la răsărit până la apus, în cuvântul Celui Sfânt, bucurându-să spre cinstea lui Dumnezeu.

Cap 5

Să porunceaşte Ierusalimului a dezbrăca jealea, căci că fiii ei, cei cu ocară duşi spre robie, cu slavă să vor întoarce la ea.

1. Dezbracă-te, Ierusalime, de haina cea de jale şi de năcăzuirea ta şi te îmbracă cu podoabă şi cu cinstea veacinicii măriri, carea ţie de la Dumnezeu iaste, a veacinicii slave.
2. Încunjura-te-va Dumnezeu cu văjmântul dreptăţii şi-ţi va pune mitra cea de veacinica cinste pre cap,
3. Că Dumnezeu va arăta strălucirea Sa preste tine, a tot ce e supt ceriu.
4. Că să va numi ţie numele tău de la Dumnezeu în veaci „Pacea dreptăţii" şi „Cinstea creştinătăţii".
5. Scoală-te, Ierusalime, şi stăi întru înălţime *şi te uită împrejur spre răsărit şi vezi pre fiii tăi adunaţi de la răsăritul soarelui până la apus, întru cuvântul Celui Sfânt, bucurându-să de pomenirea lui Dumnezeu. *Sus 4, 36.

6. Că au ieşit de la tine, pe jos duşi de nepriiatini. Iară îi va aduce Domnul la tine, purtaţi întru cinste, ca pre fiii împărăţiii.
7. Că au rânduit Domnul a smeri pre tot muntele înalt şi râpele ceale de mulţi ani, şi văile a le umplea spre asămănarea pământului Lui, ca să umble Israil cu deadinsul spre cinstea lui Dumnezeu.
8. Şi au umbrit şi pădurile şi tot lemnul dulceţii pre Israil, din porunca lui Dumnezeu.
9. Că va aduce Dumnezeu pre Israil cu veselie întru lumina mărimii Sale, cu milă şi cu dreptate, carea iaste dintr-Însul. |

Cap 6 11v

Proroceaşte Ieremie că jidovii, din robia Vavilonului, după şapte neamuri să vor slobozi şi-i îndeamnă să se păzască de închinarea lor de idoli, arătând din multe fapte, de nice un folos a fi idolii şi a fi lipsiţi de toată simţirea şi deşerţi. Paria cărţii carea o au trimis Ieremie spre ducerea robilor în Vavilon, de la împăratul vaviloneanilor, ca să le vestească după cum s-au fost poruncit lui de la Dumnezeu.

*Ieremie 25, 9. 1. *Pentru păcatele care aţi păcătuit înaintea lui Dumnezeu veţi fi duşi în Vavilon, robi de Navohodonosor, împăratul Vavilonului.
2. Întrând, dară, în Vavilon, veţi fi acolo ani mulţi şi vremi multe, până la şeapte neamuri, iară după aceasta vă voiu întoarce de-acolo cu pace.
*Isaie 44, 10. 3. *Iară acum veţi vedea în Vavilon dumnezei de aur şi de argint şi de piatră şi de lemn, purtaţi pre umere, arătând frică neamurilor.
4. Vedeţi dară ca nu şi voi aseaminea să vă faceţi faptelor streine şi să vă teameţi şi frica să vă prinză într-înşii.
5. Văzând, drept aceaea, gloata dindărăpt şi dinnainte închinându-să, ziceţi în inimile voastre: «Ţie trăbuie a ne închina, Doamne!».
6. Că îngerul Mieu cu voi iaste şi Însumi voiu căuta sufletele voastre.
7. Că limba lor e pilită de faur şi ei, auriţi şi arginţiţi, mincinoşi sânt şi nu pot grăi.
8. Şi, precum podoabele iubitoarei fecioare, aşa din aur s-au făcut;
9. Cununi adevărat de aur au pre capetele sale dumnezeii lor. Pentru aceaea trag preoţii de la dânşii aurul şi argintul şi-l ţin loruşi
10. Şi dau dintr-însul celor în bordeiu daţi şi pre curve le împodobesc. Şi iarăşi, dacă-l iau de la curve, îşi împodobesc dumnezeii.
11. Şi aceştia nu să mântuiesc de rugină şi de molie.
12. Iară, acoperindu-i cu haină de vison, le şterg faţa pentru praful casii, care iaste mult între dânşii. ||
13. Şi steamă are ca omul, ca giudecătoriul ţinutului carele pre cel ce păcătuiaşte împrotiva 12r
sa nu-l omoară.
14. Are şi în mână sabie şi săcure, iară pre sine de războiu şi de lotri nu să izbăveaşte. Pentru aceaea, voao ştiut să fie că nu sânt dumnezei.
15. Nu vă teameţi, dară, de ei, că precum vasul omului cel zdrobit de nice o treabă să face, aşa sânt şi dumnezeii lor.
16. Dacă să pun în casă, ochii lor sânt plini de praf din picioarele celor ce întră.
17. Şi, precum careva carii l-au vătămat pre împăratul i să îngrădesc uşile au precum aduc mortul la mormânt, aşa le apără preoţii uşile cu încuietori şi cu zaruri, să nu să jefuiască de tâlhari.
18. Candele aprind lor, şi încă multe, din carele nice una pot vedea, ci sânt ca nişte grinzi în casă.
19. Iară inimile lor zic a le linge şerpii carii din pământ sânt, când îi mâncă şi văjmântul lor, şi nu sâmt.
20. Neagre sânt feaţele lor de fumul cel din casă.
21. Preste trupul lor şi preste capul lor zboară liliecii şi rândunealele şi paserile, aşijderea şi căţăluşele.
22. Pentru aceaea, să ştiţi că nu sânt dumnezei; nu vă teameţi, dară, de ei!
23. Şi aurul ce au la vedeare iaste. De nu-i va ştearge cineva zmoala, nu vor sclipi; că, nici când să vărsa, simţea.
24. Din tot preţul s-au cumpărat, în carii duh nu iaste într-înşii.
*Isaie 46, 7. 25. *Fără picioare, pre umere să poartă, arătând necinstea sa oamenilor. Ruşineaze-se şi cei ce-i cinstesc.

26. Pentru aceaea, de vor cădea pre pământ, de sâneşi nu să scoală. Nici de-l va pune cineva drept, singur însuşi va putea sta, ci precum morţilor odoarăle lor le vor pune înainte.

27. Jârtvele lor le vând preoţii lor şi rău să slujesc. Aşijderea şi muierile lor rumpând,
12v nici beteagului, nici cerşitoriului | ceva împart.

28. Din jirtvele lor, ceale ce nasc şi ceale lunatece să ating. Ştiind, dară, dintr-aceastea că nu sânt dumnezei, nu vă teameţi de ei.

29. Că de unde să cheamă dumnezei? Că muierile pun dumnezeii lor de aur şi de argint şi de lemn.

30. Şi în casele lor preoţii şed, având îmbrăcăminte tăiate şi capetele şi barba rasă, a cărora capete goale sânt.

31. Şi răgnesc strâgând cătră dumnezeii săi, ca în cina mortului.

32. Vejmintele lor le duc preoţii şi îmbracă muierile sale şi feciorii săi.

33. Nici de pătimesc ceva rău de la cineva, nici ceva bine, pot răsplăti. Nici împărat pot rândui, nici a-l lua.

34. Aşijderea, nici pot da bogăţii, nici rău a răsplăti. De le-au făgăduit cineva făgăduinţă şi n-au răsplătit, nici aceasta caută.

35. Pre om de moarte nu izbăvesc, nici pre cel slab scot de la cel mai tare.

36. Pre omul orb la vedeare nu-l întorc, de lipsă pre om nu-l vor izbăvi.

37. De văduvă nu le va fi milă, nici săracilor bine vor face.

38. Pietrilor de munte aseamenea sânt dumnezeii lor, de lemn, de piatră şi de aur şi de argint. Iară cei ce-i cinstesc să vor ruşina.

39. Cum, dară, să va socoti sau să va zice că sânt dumnezei?

40. Că încă însuşi haldeii necinstindu-i, carii, dacă îi vor auzi mutul a nu putea grăi, îl duc la Vil, cerând de la el a grăi.

41. Ca când ar putea sâmţi cei ce n-au mişcare, şi ei, dacă vor înţeleage, îi vor lăsa, că sâmţire n-au acei dumnezei ai lor.

42. Iară muierile împrejurate cu funi în uliţe şed, aprinzând oase de maslin.

43. Iară, când careva dintr-însele, trasă de oarecarele ce treace, va dormi cu el, pre cea de
13r aproa| |pe a sa o probozeaşte, că ea nu s-au aflat vreadnică ca dânsa, nici funea ei s-au rupt.

44. Iară toate ce li să fac mincinoasă sânt; cum să va socoti sau să va zice aceia a fi dumnezei?

45. Iară de fauri şi de meaşteri de aur s-au făcut. Nimic altceva vor fi, fără numai ceea ce vor vrea preoţii a fi.

46. Şi însuşi meaşterii carii i-au făcut nu sânt de multă vreame. Au, doară, dară ceale făcute de ei vor putea fi dumnezei?

47. Şi au lăsat ceale mincinoasă şi ocară celor viitori.

48. Că de le va veni războiu şi reale, gândesc preoţii întru sâneşi, unde să vor ascunde cu ei?

49. Cum, dară, trebuie să simţească cum că sânt dumnezei cei ce nici de războiu să izbăvească, nici de reale să scot?

50. Că fiind de lemn, auriţi şi arginţiţi, să va şti după aceaea că sânt mincinoşi, de toate neamurile şi de împăraţi, carii chiar sânt, cum că nu sânt dumnezei, ci lucruri de mâni omeneşti, şi nici un lucru a lui Dumnezeu cu ei.

51. Direpţ aceaea, dară, cunoscut e că nu sânt dumnezei, ci lucruri de mâni omeneşti, şi nici un lucru a lui Dumnezeu într-înşii iaste.

52. Pre împăratul ţinutului nu-l deştaptă, nici ploaie oamenilor vor da.

53. Şi judecată nu vor aleage, nici vor izbăvi ţinuturile de nedreptate. Că nimica pot, ca ceucele între ceriu şi între pământ.

54. Căci, când va cădea foc în casa dumnezeilor celor de lemn, de argint şi de aur, preoţii lor adecă vor fuji şi să vor izbăvi, iară ei ca nişte bârne în mijloc vor arde.

55. Iară împăratului şi războiului nu vor sta împrotivă. Cum, dară, să va socoti au să va priimi că sânt dumnezei?

56. Nu de furi, nici de tâlhari să vor mântui dumnezeii cei de lemn, de piatră, şi arginţiţi şi auriţi. Căror aceşti ce sânt mai tari? |

13v 57. Aurul şi argintul şi văjmântul cu care sânt acoperiţi le vor lua de la dânşii şi să vor duce, nici-ş vor aduce ajutoriu.

58. Direpţ aceaea mai bine e a fi împărat ce-şi arată putearea sa sau vas în casă de treabă, cu carele să va lăuda cel ce-l stăpâneaşte, sau uşe în casă, carea păzeaşte ceale ce sânt într-însa, decât dumnezei mincinoşi.

59. Soarele adecă, şi luna şi stealele, fiind strălucitoare şi trimise spre folosuri, ascultă.
60. Aseamenea şi fulgerul, deacă să va arăta, văzut iaste; aceaeaş şi duhul în tot ţânutul suflă;
61. Şi norii, cărora fiindu-le poruncit de la Dumnezeu a umbla toată lumea, isprăvesc ce le iaste poruncit.
62. Şi focul încă, trimis de sus să mistuiască munţi şi păduri, face cei-i poruncit. Iară aceştia nici cu fealiul, nici cu puterile sânt aseaminea acestora.
63. De unde nici e a socoti, nici a zice că aceia sânt dumnezei, când nu pot nici judecata a judeca, nici ceva a face oamenilor.
64. Ştiind, dară, că nu sânt dumnezei, nu vă teameţi, dară, de dânşii,
65. Că nici vor blăstăma pre împăraţi, nici îi vor blagoslovi,
66. Şi seamne în ceriu limbilor nu le arată, nici ca soarele vor sclipi, nici vor lumina ca luna.
67. Fiarăle mai bune sânt decât ei, carele pot scăpa supt acoperişu şi-ş pot folosi şieşi.
68. Nici într-un chip, dară, arătat e voao că sânt dumnezei, pentru carea nu vă teameţi de ei,
69. Că precum în pepinişte frica nimic nu păzeaşte, aşa sânt dumnezeii lor cei de lemn şi arginţiţi şi auriţi.
70. Într-acelaş chip şi în grădină spinele cel alb, pre carele toată paserea şade. Aşijderea şi mortului celui aruncat întru întunearec, aseaminea sânt dumnezeii lor cei de lemn şi auriţi şi arginţiţi.
71. Şi de la urşinic şi vison, care preste ei le mâncă moliile, veţi şti, dară, că nu sânt dumnezei. Şi ei încă mai apoi să mâncă şi vor fi ocară în ţinut. ||
72. Mai bun e omul drept, carele nu are bozi, că va fi departe de ocări". 14r

A

(a se) ABATE: v. III
(s-)au abătut: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,12

ACOLO: adv.
acolo: 3,26; 6,2

(a) ACOPERI: v. IV
acoperindu-: *gerunziu* 6,12
sânt acoperiți: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 6,57

ACOPERIȘ: s.n.
acoperișu: *sg. ac.* 6,67

ACUM: adv.
acum: 2,11; 3,1, 4; 6,3

(a se) ADĂUGA: v. I; var. **(a se) ADAOGE:** v. III „a mai pune ceva lângă cele ce sunt"; „a continua să"
să adaoge: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.3

ADEVĂR: s.n.
adevărului: *sg. gen.* 4,13

ADEVĂRAT: adv.
adevărat: 6,9

(a) ADUCE: v. III
aducând: *gerunziu* rezum. cap.1
aduceți: *imperativ 2.pl.* 1,10
să aducă: *conj. prez. 3.sg.* 2,2
au adus: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,9; 3,30; 4,9, 10, 14, 15, 18, 29
(-și) vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl., în loc. v.* ***-și vor aduce aminte*** 2,32, 33
va aduce: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,29; 5,6, 9
aduc: *ind. prez. 3.pl.* 6,17
vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,57

(a) ADUNA: v. I
au adunat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,6

ADUNAT, -Ă: adj.
adunați: *m. pl. nom./ac.* 4,37; 5,5

(a se) AFLA: v. I
(s-)au aflat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,7; 6,43
să aflăm: *conj. prez. 1.pl.* 1,12
a afla: *inf. prez.* 2,14
(să) află: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3
au aflat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,15, 27, 30, 32, 37

AFLARE: s.f.
aflarea: *sg. nom.* 3,18

(a) AGONISI: v. IV
agonisesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,18

(a) AJUNGE: v. III
vor ajunge: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.4

(a) AJUTA: v. I
ajuta: *inf. prez. fără a* 4,17

AJUTOR; s.n.; var. (Înv. și reg.) AJUTORIU
ajutoriu: *sg. ac.* 6,57

ALB, **-Ă:** adj.
alb: *m. sg. nom.* 6,70

(a) ALEGE: v. III
au ales: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,27
vor aleage: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,50

ALES, ALEASĂ: adj./s.
ales: *adj. n. sg. ac.* 3,30
alesului: *s.m. sg. dat.* 3,37

(a) AMENINȚA: v. I; var. **(a)** AMÂNĂNȚA
amânănțase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* rezum. cap.2

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v. a-și aduce* ***aminte***; vezi **(a se/-și) ADUCE**
aminte: *adv. în expresia fie* ***aminte*** 3,5

AN: s.n.
anul: *sg. ac.* 1,2
ani: *pl. ac., în sintagma de* ***mulți ani*** 5,7
ani: *pl. ac.* 6,2

(a) APĂRA: v. I
apără: *ind. rpez. 3.pl.* 6,17

APOI: adv.
apoi: *adv. în loc. adv.* ***mai apoi*** 6,71

(a) APRINDE: v. III
aprind: *ind. prez. 3.pl.* 6,18
aprinzând: *gerunziu* 6,42

APROAPE: s.
(cea de) aproape: *s.f. sg. ac.* 6,43

(a) APUCA: v. I
apucă: *imperativ 2.sg.* 4,2

APUS: s.n. „vest"; „scăpătatul soarelui"
apus: *sg. ac.* 4,37
apus: *sg. ac., în loc adv.* ***de la răsăritul soarelui până la apus*** „"de pretutindeni" 5,5

(a se) ARĂTA: v. I
(s-)au arătat: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,4
va arăta: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,3
arătând: *gerunziu* rezum. cap.6; 6,3, 25
arată: *ind. prez. 3.sg./pl.* 6,58, 66
(să) va arăta: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,60

ARĂTAT: adv. „dovedit"
arătat: 6,68

(a) ARDE: v. III
au ars: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,2
vor arde: 6,54

ARGINT: s.n.
argint: *sg. ac.* 1,8; 3,18; 6,3, 29, 38, 54
argintul: *sg. ac.* 3,18; 6,9, 57

ARGINTAT, **-Ă:** var. (Rar) **ARGINȚIT, -**Ă
arginții: *m. pl. nom.* 6,7, 50, 56, 69, 70

ARUNCAT, **-Ă:** adj.
aruncat: *m. sg. dat.* 6,70

(a) ASCULTA: v. I
ascultă: *imperativ 2.sg.* 2,14, 16
ascultă: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.3; 6,59
au ascultat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,33
neascultând: *gerunziu* 2,5

(a se) ASCUNDE: v. III
(să) vor ascunde: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,48

ASEMĂNARE: s.f.; var. (Înv.) **ASĂMĂNARE** „nivelare"
asămănarea: *sg. ac.* 5,7

ASEMENEA: adv./prep.; var. (Înv.) **ASEAMINEA, ASEAMENEA**
aseaminea: *prep.* 6,4, 62
aseamenea: *prep.* 6,38
aseamenea: *adv.* 6,60
aseaminea: *adv.* 6, 70

ASPRU, -Ă: adj.
aspre: *f. pl. ac.* 4,26

ASTĂZI: adv.
astăzi: *adv. în loc. adv.* **ca în zioa de** *astăzi* 1,20
astăzi 3,8

AȘA: adv.
așa: 2,21; rezum. cap.4; 4,24, 33; 6,8, 15, 17, 69

(a) AȘEZA: v. I
ai așezat: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,24
voiu așeza: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,35

AȘIJDEREA: adv.
așijderea: 6,21, 27, 34, 70

(a se) ATINGE: v. III
(să) ating: *ind. prez. 3.pl.* 6,28

ATOTPUTERNIC, -Ă: adj.
Atotputearnice: *m. sg. voc., în sintagma Doamne Atotputearnice* 3,1, 4

AUR: s.n.
aur: *sg. ac.* 3,18; 6,3, 8, 9, 29, 38, 45, 54
aurul: *sg. nom./ac.* 3,30; 6,9, 23, 57

AURIT, -Ă: adj.
auriți: *m. pl. nom.* 6,7, 50, 56, 69, 70

(a se) AUZI: v. IV
auzând: *gerunziu* 1,5
am auzit: *ind. pf.c. 1.pl.* 1,18, 21; 2,10
să auzim: *conj. prez. 1.pl.* 1,19
veți auzi: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,22, 29
au auzit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,24; 3,4
va auzi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,30
vor auzi: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,31; 6,40
auzi: *imperativ 2.sg.* 3,2, 4, 9
(s-)au auzit: *ind. pf.c. 3.impers.* 3,22
auziți: *imperativ 2.pl.* 4,9

(a) AVEA: v. II
au avut: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,28
au: *ind. prez. 3.pl.* 6,9, 23, 41
are: *ind. prez. 3.sg.* 6,13, 14, 72
având: *gerunziu* 6,30

B

BABILONEAN: s.m.; var. (Înv.) **VAVILONEAN**
vaviloneanilor: *pl. gen.* rezum. cap.6

BAN: s.m.
banii: *pl. ac.* rezum. cap.1
bani: *pl. ac.* 1,6, 10

BARBĂ: s.f.
barba: *sg. ac.* 6,30

BĂTRÂN, -Ă: s.m./f.
bătrânilor: *s.m. pl. gen.* 1,4
(cel) bătrân: *s.m. sg. ac.* 4,16

BÂIGUIT, -Ă: adj.; var. (Înv. și reg.) **BUIGUIT, -Ă**
buiguit: *n. sg. nom.* 3,1

BÂRNĂ: s.f.
bârne: *pl. ac.* 6,54

BETEAG, -Ă: s.m./f.
beteagului: *s.m. sg. dat.* 6,27

BEZNITOR, -TOARE: s.m./f. „povestitor" (cf. *băsnitor* „persoană care băsnește; care spune sau inventează povești")
beznitorii: *s.m. pl. nom.* 3,23

BINE: adv./s.
bine: *s.n. sg. ac.* 6,33, 37
(mai) bine: *adv.* 6,58

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) **BISEARICĂ**
bisericii: *sg. gen.* 1,8
bisearică: *sg. ac.* 1,8
bisearica: *sg. ac.* 1,14; 2,26

(a) BLAGOSLOVI: v. IV
vor blagoslovi: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,65

BLESTEM: s.n.; var. **BLĂSTĂM**
blăstămuri: *pl. nom.* 1,20
blăstăm: *sg. ac.* 3,8

(a) BLESTEMA: v. I; var. **(a) BLĂSTĂMA**
vor blăstăma: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,65

BOGAT, -Ă: s.m./f.
bogați: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.3

BOGĂȚIE: s.f.
bogății: *pl. ac.* 6,34

BORDEI: s.n. (cf. **Indice 2Lg**)
bordeiu: *sg. ac.* 6,10

BOZ: s.m.
bozi: *pl. ac.* 6,72

BRAȚ: s.n.
brațu: *sg. ac.* 2,11

(a se) BUCURA: v. I
(să) bucure: *conj. prez. fără* **să** *3.sg.* 4,12
(s-)au bucurat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,31, 33
bucurându(-să): *gerunziu* 4,37; 5,5

BUCURIE: s.f.
bucuriii: *sg. gen.* 2,23
bucurie: *sg. nom.* 4,22, 23
bucuriia: *sg. nom.* 4,34

BUN, -Ă: adj.
(mai) bune: *f. pl. nom.* 6,67
(mai) bun: *m. sg. nom.* 6,72

BUNĂTATE: s.f.
bunătatea: *sg. ac.* 2,27

C

CALE: s.f.
căile: *pl. ac.* 2,8; 3,31; 4,13
calea: *sg. ac.* 2,33; rezum. cap.3; 3,13, 20, 23, 27, 37
cale: *sg. ac.* 4,2
căi: *pl. ac.* 4,26

CANDELĂ: s.f.
candele: *pl. ac.* 6,18

CAP: s.n.
cap: *sg. ac.* 5,2
capetele: *pl. ac.* 6,9, 30
capul: *sg. ac.* 6,21
capete: *pl. nom.* 6,30

CARNE: s.f.
cărnurile: *pl. ac.* 2,3

CARTE: s.f.
carte: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,3; 4,1
cărții: *sg. gen.* 1,1, 3; rezum. cap.6
cartea: *sg. ac.* 1,14

CASĂ: s.f.
casa: *sg. nom./ac., în sintagmele* ***sfânta casa Ta/ casa lui Dumnezeu*** 2,16; 3,24
casii: *sg. gen.* 2,26; 6,12
casă: *sg. ac.* 6,16, 20, 58
casele: *pl. ac.* 6,30
casa: *sg. ac., în sintagma* ***casa dumnezeilor celor de lemn, de argint și de aur*** 6,54

(a) CĂDEA: v. II
vor cădea: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,26
va cădea: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,54

CĂDERE: s.f.
cădearea: *sg. ac.* 4,31, 33

CĂLDURĂ: s.f.
căldura: *sg. ac., în sintagma* ***căldura soarelui*** 2,25

CĂPETENIE: s.f.
căpetenii: *pl. ac.* 1,9
căpeteniilor: *pl. gen./dat.* 1,16; 4,21
căpeteniile: *pl. nom./ac.* 2,1; 3,16

CĂRARE: s.f.
cărările: *pl. ac.* 3,21, 23, 31; 4,13

CĂȚELUȘĂ: s.f.; var. **CĂȚĂLUȘĂ**
cățălușele: *pl. nom.* 6,21

(a) CĂUTA: v. I
caută: *ind. prez. 3.pl.* 3,23; 6,34
să caute: *conj. prez. 3.sg.* 3,31
veți căuta: *ind. viit.I. 2.pl.* 4,28
voiu căuta: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,6

CĂUTĂTOR, -TOARE: s.m./f.
căutătorii: *s.m. pl. nom., în sintagma* ***căutătorii de priceapere și de înțelepciune*** 3,23

CÂȘTIGARE: s.f.; var. (Reg.) **CĂȘTIGARE**
căștigării: *sg. gen.* 3,18

CER: s.n.; var. **CERIU**
ceriului: *sg. gen.* 1,11; 3,17
ceriu: *sg. ac.* 2,2; 3,29; 5,3; 6,53, 66

CERBICE: s.f.
cerbicea: *sg. ac.* 2,21, 30; 4,25

(a) CERE: v. III
cer: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.2
cerem: *ind. prez. 1.pl.* 2,19
cerând: *gerunziu* 6,40

CERȘETOR, -TOARE: s.m./f.; var. **CERȘITOR, -TOARE**
cerșitoriului: *s.m. sg. dat.* 6,27

(a se) CERTA: v. I
va certa: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.4
(să) vor certa: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,31, 32

CETATE: s.f.
cetățile: *pl. nom. ac.* 2,22; 4,32

CEUCĂ: s.f. „cioară"
ceucele: *pl. ac.* 6,53

(a se) CHEMA: v. I
a chema: *inf. prez.* 1,8
(s-au) chemat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,15; 2,26
voiu chema: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,34
să chemăm: *conj. prez. 1.pl.* 3,7
au chemat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,33
chematu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,35
ai chemat: *ind. pf.c. 2.sg.* 4,6
(să) cheamă: *ind. prez. 3.pl.* 6,29

CHIAR: adv. „evident"
chiar: 6,50

CHIP: s.n.
chip: *sg. ac., în loc. adv.* ***nici într-un chip/într-acelaș chip*** 6,68, 70

CINĂ: s.f.
cina: *sg. ac., în sintagma* ***cina mortului*** 6,31

CINSTE: s.f.
cinste: *sg. ac.* 2,17; 4,24; 5,2, 6
cinstea/Cinstea: *sg. nom./ac., în sintagmele* ***cinstea lui Dumnezeu/cinstea veacinicii măriri/Cinstea creștinătății*** 4,37; 5,1, 4, 7

(a se) CINSTI: v. IV
(să) va cinsti: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,36
au cinstit: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,16
cinstesc: *ind. prez. 3.pl.* 6,25, 38

(a) CITI: v. IV; var. (Înv. și reg.) **(a) CETI**
au cetit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,3
cetiți: *imperativ 2.pl.* 1,14

(a se) CIUNTA: v. I „a se ciunti"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Mir on Pompiliu, *Balade populare române*, adunate de... Iași, 1870.
(să) va ciunta: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,34

(a) CLĂTI: v. IV „a mișca"
voiu clăti: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,35

(a se) CLEI: v. IV (Înv.) „a se încleia", „a se lipi"
(s-)au cleit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,4

(a se) COBORÎ: var. (Înv.) **(a se) POGORÎ**
(să) pogoară: *ind. prez. 3.pl.* 3,11
(s-)au pogorât: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,19

(a) CREDE: v. III
am crezut: *ind. pf.c. 1.pl.* 1,17

CREȘTINĂTATE: s.f.
creștinătății: *sg. gen., în sintagma* ***cinstea creștinătății*** 5,4

(a se) CUMPĂRA: v. I
(s-)au cumpărat: *ind. pf.c. 3.pl.* 6,24

(a) CUNOAȘTE: v. III
au cunoscut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,20, 32
cunoscut e: *pasiv ind. prez. impers.* 6,51

CUNUNĂ: s.f.
cununi: *pl. ac.* 6,9

(a) CURGE: v. III
curge: *ind. prez.* 1,20

CURVĂ: s.f.
curve: *pl. ac.* 6,10

CUTREMURARE: s.f.
cutremurare: *sg. ac.* 3,33

CUVÂNT: s.n.
cuvintele: *pl. nom./ac.* 1,1, 3, 21; 2,24
cuvântul: *sg. ac.* 2,1
cuvântul: *sg. ac., în sintagma* ***cuvântul Celui Sfânt*** 4,37; 5,5

D

(a se) DA: v. I
să dea: *conj. prez. 3.sg.* 1,12
au dat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,18; 2,4, 10; 3,34, 37; rezum. cap.4
a da: *inf. prez.* 1,20; rezum. cap.2
dă: *imperativ 2.sg.* 2,14
vor da: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,17; 6,52
dă: *ind. prez. 3.sg., în loc. v.* ***dă slavă*** 2,18
am dat: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,21, 35
voiu da: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,31
(se) dedease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* rezum. cap.3
ai dat: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,7
(nu) da: *imperativ prohib. 2.sg., în loc. v.* ***nu da slava*** 4,3
dați **sânteți:** *pasiv ind. prez. 2.pl.* 4,6
dau: *ind. prez. 3.pl.* 6,10
da: *inf. prez. fără* ***a*** 6,34

DAT, -Ă: s.m./f.
(celor) dați: *m. pl. dat.* 6,10

DEASUPRA: adv. (aici) „situația celui care e stăpân"
deasupra: 2,5

DEDESUBT: adv.; var. DEDESUPT (aici) „situația celui care e supus"
dedesupt: 2,5

DEGRABĂ: adv.
degrabă: 4,25

DEMON: s.m.; var. (Înv. și reg.) DIMON
dimonilor: *pl. dat.* 4,7
dimoni: *pl. ac.* 4,35

DEPARTE: adv.
departe: *adv. în c. de departe* 4,15
departe: *adv. în loc. prep. departe de* 6,72

(a se) DEPĂRTA: v. I
(ne-)am depărtat: *ind. pf.c. 1.pl.* 1,19
(s-)au depărtat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,8, 21

(a) DESCHIDE: v. III; var. (a) DEȘCHIDE
deșchide: *imperativ 2.pl.* 2,17

DEȘERT, DEȘARTĂ: adj.
deșerți: *m. pl. nom.* rezum. cap.6

(a) DEȘTEPTA: v. I
deștaptă: *ind. prez. 3.pl.* 6,52

(a se) DEZBRĂCA: v. I
dezbrăcatu(-m)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,20
a dezbrăca: *inf. prez.* rezum. cap.5
dezbracă(-te): *imperativ 2.sg.* 5,1

DINAINTE: adv.
dinnainte: 6,5

DINĂUNTRU: adv.; var. DINLĂUNTRU
dinlăuntru: *adv. în sintagma* ***ceale dinlăuntru*** (aici) „mărunțaie" 2,17

DINDĂRĂT: adv.
dindărăpt 6,5

DOBITOC: s.n.
dobitoace: *sg. ac.* 3,32

DOICĂ: s.f.
doica: *sg. ac.* 4,8

DOMN: s.m. (s. propriu) „Dumnezeu"
Domnului: *sg. gen./dat.* 1,5, 8, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22; 2,5, 6, 8, 10, 17, 18, 22; 3,4
Domnului: *sg. gen., în sintagma* ***jârtvealnicul Domnului*** 1,10
Domnul: *sg. nom./ac.* 1,12, 19, 20; 2,1, 2, 4, 7, 9, 15, 21, 31; 3,6, 27; 4,21, 23, 27; 5,6, 7
Doamne: *sg. voc.* 2,11, 12, 14, 16, 19, 27; 3,2, 6, 8; 6,5
Doamne: *sg. voc., în sintagma Doamne* ***atotputearnice*** 3,1, 4

(a) DORMI: v. IV
va **dormi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 6,43

DOS: s.n.
dosul: *sg. ac.* 2,33

DREPT, DREAPTĂ: adj./prep.; var. DIREPT, DIREAPTĂ
drept: *adj. m. sg. nom./ac.* 2,9; 6,26, 72
drept: *prep. în loc. adv. drept* ***aceaea*** 6,5
direpț: *prep. în loc. adv. direpț* ***aceaea*** 6,51, 58

DREPTATE: s.f.
dreptatea: *sg. nom.* 1,15; 2,6
dreptate: *sg. ac.* 2,18; 4,13; 5,9
dreptățile: *pl. ac.* 2,19; 4,13
dreptății: *sg. gen., în sintagmele* ***văjmântul*** *dreptății/****Pacea*** *dreptății* 5,2, 4

(a se) DUCE: v. III
au dus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,9; 2,14; 4,16, 27
(ne-)am dus: *ind. pf.c. 1.pl.* 1,22
(s-)au dus: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.3
au fost duși: *pasiv ind. pf.c. 3.pl.* 4,26
veți fi duși: *pasiv ind. viit.I. 2.pl.* 6,1
duc: *ind. prez. 3.pl.* 6,32, 40
(să) vor duce: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,57

DUCERE: s.f.
ducerea: *sg. ac.* rezum. cap.6

DUH: s.n.
duh: *sg. nom.* 2,17; 6,24
duhul: *sg. nom.* 3,1; 6,60

DULCEAȚĂ: s.f.
dulcții: *sg. gen., în sintagma* ***lemnul dulcții*** 5,8

DUMNEZEU: s.m. „Divinitatea"
Dumnezeului: *sg. gen./dat.* 1,10, 13, 15, 17, 18, 21, 22; 2,5, 6, 8, 22; 3,4
Dumnezeul: *sg. nom.* 1,19; 2,1, 15, 31; 3,6, 36
Dumnezeu: *sg. nom./ac./gen.* rezum. cap.2; 2,35; rezum. cap.3; 3,2, 13; rezum. cap.4; 4,1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 24, 28, 36; 5,1, 2, 3, 4, 5, 8, 9; rezum. cap.6; 6,1, 50, 51, 61
Dumnezeul: *sg. voc., în sintagmele* ***Dumnezeul lui Israil/ Dumnezeul nostru*** 2,11, 12, 19, 27; 3,1, 4, 8
Dumnezeu: *sg. gen., în sintagmele* ***casa lui Dumnezeu/leagea lui Dumnezeu/cinstea lui Dumnezeu*** 3,24; 4,12; 4,37; 5,7
Dumnezeu: *sg. ac., în sintagma* ***veacinicul Dumnezeu*** 4,7

DUMNEZEU: s.m. „zeu"; „idol"
dumnezeilor: *pl. dat.* 1,22
dumnezei: *pl. nom./ac.* 6,3, 14, 22, 28, 29, 39, 41, 44, 46, 49, 50, 51, 55, 58, 63, 64, 68, 71
dumnezeii: *pl. nom./ac.* 6,9, 10, 15, 29, 31, 38, 56, 69, 70
dumnezeilor: *pl. gen., în sintagma* ***casa dumnezeilor celor de lemn, de argint și de aur*** 6,54

DURERE: s.f.
dureri: *pl. ac.* 2,25

DUS, -Ă: adj.
duși: *m. pl. nom.* rezum. cap.5; 5,6

F

(a se) FACE: v. III
au făcut: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,8; 4,7
faceți: *imperativ 2.pl.* 1,10; 2,21
făcând: *gerunziu* 1,22
(s-)au făcut: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,2; 6,8, 45
(ne-)am făcut: *ind. pf.c. 1.pl.* 2,5
ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,11, 27
voiu face: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,22
să **faci:** *conj. prez. 2.sg.* 3,9
au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,35; 6,46
să **(vă) faceți** *conj. prez. 2.pl.* 6,4
(să) face: *ind. prez. 3.sg.* 6,15
vor face: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,37
(să) fac: *ind. prez. 3.pl.* 6,44
face: *ind. prez. 3.sg.* 6,62
a **face:** *inf. prez.* 6,63

FAPTĂ: s.f.
fapte: *pl. ac.* rezum. cap.6
faptelor: *pl. dat.* 6,4

FATĂ: s.f.
featii: *sg. gen.* 2,3
featelor: *pl. gen.* 4,10, 14

FAȚĂ: s.f.
feții: *sg. dat.* 2,8
feții: *sg. gen., în loc. prep.* (Înv.) ***înaintea feții*** „dinaintea", „în fața" 2,10, 14
fața: *sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) ***de către fața*** „(de) dinaintea" 3,21
fața: *sg. ac.* 6,12
fețele: *pl. nom.* 6,20

FAUR: s.m.
faur: *sg. ac.* 6,7
fauri: *pl. ac.* 6,45

FĂCUT, -Ă: s.
(ceale) făcute: *s.n pl. nom.* 6,46

(a) FĂGĂDUI: v. IV
făgăduise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* rezum. cap.2
au făgăduit: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,34

FĂGĂDUINȚĂ: s.f.
făgăduință: *sg. ac.* 6,34

FECIOARĂ: s.f.
fecioare: *sg. gen.* 6,8

FECIOR: s.m.
feciorii *pl. ac.* 6,32

FEL: s.n.; var. (Înv.) FEALIU
fealiul: *sg. ac.* 6,62

FERICIT, -Ă: adj.
fericiți *m. pl. nom.* 4,4

(a) FI: v. IV
e: *ind. prez. impers./3.sg.* 1,15; 2,9, 11, 18, 30; 3,10, 14, 18, 25, 31, 36; 5,3; 6,58, 63, 68, 72
eram: *ind. imp. 1.pl.* 1,19
ești: *ind. prez. 2.sg.* 2,15; 3,2, 6, 10
să **fie:** *conj. prez. 3.pl.* 1,11; rezum. cap.4
am **fost:** *ind. pf.c. 1.pl.* 1,18
va **fi:** *ind. viit.I. impers./3.sg.* 2,23; 4,27, 34; 6,37, 72
să **fiu:** *conj. prez. 1.sg.* 2,35
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,35; 6,45, 71
fie: *conj. prez. fără* ***să,*** *în . în expresia fie* ***aminte*** 3,5
au fost: *ind. pf.c. impers./3.pl.* 3,26; 4,16, 28
fii: *imperativ 2.sg.* 4,5, 30
fiți: *imperativ 2.pl.* 4,21, 27
a **fi:** *inf. prez.* rezum. cap.6; 6,44, 45, 58
veți fi: *ind. viit.I. 2.pl.* 6,2
fi: *inf. prez. fără a* 6,46
fiind: *gerunziu* 6,50, 59
iaste: *ind. prez. 3.sg.* 3,18; 4,1; 5,1, 9; 6,6, 12, 23, 24, 51
-i: *ind. prez. 3.sg.* 3,24
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 1,1; 2,4, 17
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 2,31; 3,16; 6,7, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 28, 30, 38, 39, 44, 46, 49, 50, 51, 55, 56, 58, 62, 63, 64, 67, 68, 69, 70, 71
sântem: *ind. prez. 1.pl.* 3,8; 4,4

FIARĂ: s.f.
fieri: *pl. ac.* 3,16
fiarăle: *pl. nom.* 6,67

FIU: s.m.
fiiul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,1, 7
fiiu: *sg. nom.* 1,1, 7
fiiului: *sg. gen.* 1,1, 3, 8, 11, 12; 2,3
fiilor: *pl. gen.* 1,4; 2,28; 3,4; 4,10, 12, 14
fiii: *pl. nom./ac.* 2,35; 3,21, 23; rezum. cap.4; 4,32, 37; rezum. cap.5; 5,5, 6
fii: *pl. ac.* 4,16
fiilor: *pl. voc.* 4,19, 21, 25, 27

FLĂMÂND, **-Ă:** adj.
flămând: *n. sg. nom.* 2,18

FOAME: s.f.
foame: *sg. ac.* 2,25

FOC: s.n.
foc: *sg. nom./ac.* 1,2; 4,35; 6,54
focul: *sg. nom.* 6,62

FOLOS: s.n.
folos: *sg. ac.* rezum. cap.6
folosuri: *pl. ac.* 6,59

(a) FOLOSI: v. IV
folosi: *inf. prez. fără a* 6,67

FRICĂ: s.f.
frica: *sg. nom./ac.* 3,7; 6,4, 69
frică: *sg. ac.* 6,3

(a) FUGI: v. IV
vor fuji: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,54

FULGER: s.n.
fulgerul: *sg. nom.* 6,60

FUM: s.n.
fumul: *sg. ac.* 6,20

FUNIE: s.f.; var. (Înv.) **FUNE**; aici *funia* (cu care erau încinse femeile) este semnul disponibilității erotice (cf. Anania 2001, p.1249).
funi: *pl. ac.* 6,42
funea: *sg. nom.* 6,43

FUR: s.m.
furi: *pl. ac.* 6,56

G

(a) GĂTI: v. IV
au gătit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,32

(a) GÂNDI: v. IV
gândesc: *ind. prez. 3.pl.* 6,48

GINGAȘ, -Ă: s.m./f. „copil răsfățat"
jingașii: *s.m. pl. nom.* 4,26

GLAS: s.n.
glasul: *sg. ac.* 1,18, 19, 21; 2,5, 10, 22, 23, 24, 29; 3,4

GLOATĂ: s.f.
gloata: *sg. ac.* 6,5

GOL, GOALĂ: adj.
goale: *n. pl. nom.* 6,30

(a) GONI: v. IV
au gonit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,25

GRĂBIRE: s.f.
grăbire: *sg. ac.* 4,24

GRĂDINĂ: s.f.
grădină: *sg. ac.* 6,70

(a) GRĂI: v. IV
au grăit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,1, 7
ai grăit: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,20, 24, 28
grăi: *inf. prez. fără a* 6,7, 40
a **grăi:** *inf. prez.* 6,40

(a se) GRIJI: v. IV
(să) grijesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,18

GRINDĂ: s.f.
grinzi: *pl. ac.* 6,18

H

HAINĂ: s.f.
haina: *sg. ac.* 5,1
haină: *sg. ac.* 6,12

HALDEU: s.m. (cf. **Indice** Ir)
haldeii: *pl. nom./ac.* 1,2; 6,40

HAR: s.n.
har: *sg. ac.* 1,12; 2,14

HOTAR: s.n.
hotarăle: *pl. voc., în sintagma hotarăle* ***Sionului*** 4,9
hotarele: *pl. nom.* 4,14

(a) HRĂNI: v. IV
au **hrănit:** *ind. pf.c. 3.sg.* 4,8
am **hrănit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 4,11

I

IAD: s.n.
iad: *sg. ac.* 2,17; 3,11, 19

IAR: adv.; var. IARĂ
iară: 2,34

IARĂȘI: adv.
iarăși: 4,28, 29; 6,10

IATĂ: interj.
iată: 1,10; 2,25; 3,8, 35; 4,37

IDOL: s.m.
idoli: *pl. ac., în sintagma* ***închinarea de idoli*** rezum. cap.6
idolii: *pl. nom.* rezum. cap.6

(a) IEȘI: v. IV
au ieșit: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,6

INIMĂ: s.f.
inimii: *sg. gen.* 1,22
inima: *sg. ac.* 2,30; 3,7; 4,21, 27, 30
inimă: *sg. ac.* 2,31; 4,5
inimile: *pl. ac.* 6,5, 19

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) **(a)** ÎNTRA
au întrat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,15; 4,13
întrând: *gerunziu* 6,2
întră: *ind. prez. 3.pl.* 6,16

(a) ISPRĂVI: v. IV
isprăvesc: *ind. prez. 3.pl.* 6,61

IUBIT, -Ă: s.m./f.
iubiții: *s.m. pl. ac.* 4,16

IUBITOR, -TOARE: adj.
iubitoarei: *adj. antep. f. sg. gen.* 6,8

IUȚIME: s.f. „mânie", „urgie"
iuțimea: *sg. nom./ac.* 1,13; 2,20

(a se) IZBĂVI: v. IV
izbăvindu-: *gerunziu* rezum. cap.4
(să) izbăvească: *ind. prez. 3.sg.* 6,14
izbăvesc: *ind. prez. 3.pl.* 6,35
vor izbăvi: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,36, 53
(să) izbăvească: *ind. prez. 3.pl.* 6,49
(să) vor izbăvi: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,54

IZVOR: s.n.
izvorul: *sg. ac.* 3,12

Î

(a se) ÎMBRĂCA: v. I
(m-)am îmbrăcat: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,20
(te) îmbracă: *imperativ 2.sg.* 5,1
îmbracă: *ind. prez. 3.pl.* 6,32

ÎMBRĂCĂMINTE: s.f.
îmbrăcăminte: *pl. ac.* 6,30

ÎMPĂRAT: s.m.
împăratului: *sg. gen./dat.* 1,3, 11, 12; 2,21, 22, 24; 6,55
împăraților: *pl. gen./dat.* 1,4, 16; 2,4, 24
împăratul: *sg. nom./ac.* 1,8, 9; rezum. cap.6; 6,1, 17, 52
împărații: *pl. ac.* 2,1
împărat: *sg. ac.* 6,33, 58
împărați: *pl. ac.* 6,50, 65

ÎMPĂRĂȚIE: s.f.
împărăției: *sg. gen.* 5,6

(a) ÎMPĂRȚI: v. IV
împart: *ind. prez. 3.pl.* 6,27

(a) ÎMPODOBI: v. IV
împodobesc: *ind. prez. 3.pl.* 6,10

ÎMPOTRIVĂ: adv./prep.; var. (Înv. și pop.) ÎMPROTIVĂ
împotiva: *prep.* 2,33; 3,36; 6,13
împotivă: *adv.* 6,55

ÎMPREJUR: adv./prep.
împrejurul: *prep.* 2,4
împrejur: *adv.* 4,36; 5,5

ÎMPREJURAT, -Ă: adj. „înfășurat"
împrejurate: *f. pl. nom.* 6,42

ÎMPREUNĂ: adv.
împreună: 3,14

(a se) ÎMPUȚINA: v. I
(să) vor împuțina: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,34

ÎNAINTE: adv. /rep.
înaintea: *prep.* 1,5, 12, 17, 22; 2,10, 14, 19, 28; 3,2, 4, 7; 6,1
înainte: *adv.* 6,26

ÎNALT, -Ă: adj.
înnalt: *n. sg. ac.* 2,11
înalt: *m./n. sg. nom./ac.* 3,25; 5,7

ÎNĂLȚIME: s.f.
înălțime: *sg. ac.* 5,5

(a) ÎNCĂLECA: v. I
vei încăleca: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,25

ÎNCEPUT: s.n.
început: *sg. ac., în loc. adv.* ***din început*** 3,26

(a) ÎNCETA: v. I
înceată: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.3

(a se) ÎNCHINA: v. I
închinându(-să): *gerunziu* 6,5
a (ne) închina: *inf. prez.* 6,5

ÎNCHINARE: s.f.
închinarea: *sg. ac., în sintagma* ***închinarea de idoli*** rezum. cap.6

(a) ÎNCONJURA: v. I; var. (Reg.) **(a) ÎNCUN**JURA
încunjura(-)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,2

ÎNCOTRO: adv.; var. (Înv.) **ÎNCĂ**TRO
încătro: 2,29

ÎNCUIETOARE: s.f.
încuietori: *pl. ac.* 6,17

ÎNDĂRĂT: adv.
îndărăpt: 1,8

ÎNDĂRĂTNIC, -Ă: adj.
îndărăvnic: *n. sg. nom.* 4,15

ÎNDELETE: s.n. (Înv.) „răgaz"
îndăleate: *sg. ac., în sintagma zi de îndăleate* 1,14

(a) ÎNDEMNA: v. I
îndeamnă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.4; 4,30; rezum. cap.6

ÎNDREPTARE: s.f.
îndreptările: *pl. ac.* 2,12
îndreptare: *sg. ac.* 2,17

ÎNGER: s.m.
îngerul: *sg. nom.* 6,6

ÎNGHEȚ: s.n.
înghețul: *sg. ac.* 2,25

(a se) ÎNGRĂDI: v. IV
(să) îngrădesc: *ind. prez. 3.pl.* 6,17

(a) ÎNMULȚI: v. IV
voiu înmulți: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,34

(a) ÎNTĂRÂTA: v. I
ați întărâtat: *ind. pf.c. 2.pl.* 4,7

(a se) ÎNTÂMPLA: v. I
(s-)au întâmplat: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.2

(a se) ÎNTINA: v. I
întinatu(-te)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,11

(a se) ÎNTOARCE: v. III
(s-)au întors: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,13
(să) vor întoarce: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.2; 2,33; rezum. cap.5
să (ne) întoarcem: *conj. prez. 1.pl.* 2,8
întoarcă(-să): *conj. prez. fără să 3.sg.* 2,13
(să) va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,29, 30
(ne) întoarcem: *ind. prez. 1.pl.* 3,7

întoarce(-te): *imperativ 2.sg.* 4,2
va **întoarce:** *ind. viit.I. 3.sg.* 4,23
întorcându(-vă): *gerunziu* 4,28
voiu întoarce: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,2
întorc: *ind. prez. 3. pl.* 6,36

(a) ÎNTRA: v. I; vezi **(a)** INTRA

(a se) ÎNTRISTA: v. I
aţi întristat: *ind. pf.c. 2.pl.* 4,8
(să) va întrista: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,33

ÎNTRISTAT, **-Ă:** adj.
întristat: *n. sg. nom.* 2,18

ÎNTUNERIC: s.n.; var. (Înv.) **ÎNTUNEAREC**
întunearec: *sg. ac.* 6,70

(a) ÎNŢELEGE: v. III
vor înţeleage: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,31; 6,41
au înţeles: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,21

ÎNŢELEPCIUNE: s.f.
înţelepciunii: *sg. gen.* rezum. cap.3; 3,12, 23
înţelepciune: *sg. ac.* 3,23, 28

ÎNŢELES: s.n.
înţelesul: *sg. nom.* 3,14

(a) **ÎNVĂŢA:** v. I
învaţă: *imperativ 2.sg.* 3,14

ÎNVĂŢĂTURĂ: s.f.
învăţăturii: *sg. gen.* 3,20, 27, 37

(a **se) ÎNVECHI:** v. IV
învechitu(-te)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,11

J

JALE: s.f.
gele: *sg. ac.* 4,23
jale: *sg. ac.* 4,9, 34; 5,1
jeale: *sg. ac.* 4,11
jealea: *sg. ac.* rezum. cap.5

(a se) JEFUI: v. IV
să (să) jefuiască: *conj. prez. 3.pl.* 6,17

(a) JELI: v. IV
jeleşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.4

JERTFĂ: s.f.; var. **JÂRTVĂ, JIRTVĂ**
jârtve: *pl. ac.* rezum. cap.1; 1,10
jârtvele: *pl. ac.* 6,27
jirtvele: *pl. ac.* 6,28

JERTFELNIC: s.n.; var. **JÂRTVELNIC**
jârtvealnicul: *sg. ac.* 1,10

(a) JERTFI: v. IV; var. (a) JIRTVI
jirtvind: *gerunziu* 4,7

JIDOV: s.m.
jidovii: *pl. nom.* rezum. cap.1; rezum. cap.2; rezum. cap.6

JOS: adv.
jos: *adv. în loc. adv.* ***pe jos*** 5,6

(a se) JUCA: v. I
(să) joacă: *ind. prez. 3.pl.* 3,17

(a) JUDECA: v. I
a judeca: *inf. prez.* 6,63

JUDECATĂ: s.f.
judecată: *sg. ac.* 6,53
judecata: *sg. ac.* 6,63

JUDECĂTOR: s.m.; var. (Reg.) GIUDECĂTORIU
giudecătoriul: *sg. ac.* 6,13
judecătorii: *pl. ac.* 2,1

(a) JURA: v. I
am jurat: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,34

L

LAPTE: s.n.
lapte: *sg. ac.* 1,20

(a) LĂCUI: v. IV; vezi (a) LOCUI

(a) LĂSA: v. I
au lăsat: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.3; 6,47
vor lăsa: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,41

(a se) LĂUDA: v. I
vor lăuda: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,32
vom lăuda: *ind. viit.I. 1.pl.* 3,6
să lăudam: *conj. prez. 1.pl.* 3,7
(să) va lăuda: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,58

LEGAT, **-Ă:** adj.
legaţi: *m. pl. ac.* 1,9

LEGĂTURĂ: s.f. „legământ"
legătură: *sg. ac., în sintagma legătură* ***vecinică*** 2,35

LEGE: s.f.
leagea: *sg. ac.* 2,28; 4,1
leagea: *sg. ac., în sintagmele leagea* ***lui Moisi/leagea lui Dumnezeu*** 4,12

LEMN: s.n. (Înv. şi rar) „pom"; „tulpina şi ramurile unui arbore tăiat, servind ca material de construcţii, drept combustibil etc."
lemnul: *sg. nom., în sintagma* ***lemnul dulceţii*** 5,8
lemn: *sg. ac.* 6,3, 29, 38, 50, 54, 56, 69, 70

(a se) LEPĂDA: v. I
(s-)au lepădat: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,25

LILIAC: s.m. „animal insectivor asemănător cu şoarecele, care se deplasează în zbor, cu ajutorul aripilor"
liliecii: *pl. nom.* 6,21

LIMBĂ: s.f.
limbilor: *pl. dat.* 4,6; 6,66
limbă: *sg. ac.* 4,15
limba: *sg. nom.* 6,7

(a) LINGE: v. III
a linge: *inf. prez.* 6,19

(a se) LIPI: v. IV
(s-)au lipit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,20

LIPSĂ: s.f. „nevoie", „necaz"
lipsă: *sg. ac.* 6,36

LIPSIT, **-Ă:** adj.
lipsiţi: *m. pl. nom.* rezum. cap.6

LOC s.n.
locului: *sg. gen.* 1,9
locul: *sg. nom./ac.* 2,24; 3,15, 24
locul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în locul*** 3,19

(a) LOCUI: v. IV; var. (Înv.) **(a) LĂCUI**
lăcuia: *ind. imp. 3.pl.* 1,4
lăcuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 1,15; 2,23
ai fi lăcuit: *cond. pf. 2.sg.* 3,13
au lăcuit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,20
va fi lăcuită: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 4,35

LOTRU: s.m.
lotri: *pl. ac.* 6,14

(a se) LUA: v. I
ia: *imperativ 2.sg.* 3,9
iau: *ind. prez. 3.pl.* 6,10
lua: *ind. imp. 3.sg.* 1,8
(să) luase: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 1,8
luați: *imperativ 2.pl.* 1,10
(s-)au luat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,17
voiu lua: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,23
au luat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,29; 4,32
a lua: *inf. prez.* 6,33
vor lua: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,57

(a) LUCRA: v. I
a lucra: *inf. prez.* 2,22
să lucre: *conj. prez. 3.pl.* 2,24
lucrează: *ind. prez. 3.pl.* 3,18

LUCRU: s.n.
lucrurile: *pl. ac.* 2,9
lucruri: *pl. nom./ac.* 2,21; 6,50, 51
lucrurilor: *pl. gen.* 3,18
lucru: *sg. nom./ac.* 6,50, 51

LUME: s.f.
lumea: *sg. ac.* 6,61

(a) LUMINA: v. I
să lumineaze: *conj. prez. 3.sg.* 1,12
au luminat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,35
vor lumina: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,66

LUMINĂ: s.f.
lumina: *sg. nom., în sintagma* ***lumina ochilor*** 3,14
lumină: *sg. ac.* 3,20, 34
lumina: *sg. ac.* 3,33; 5,9
luminii: *sg. gen.* 4,2

LUNATIC, -Ă: adj.; var. (Înv.) **LUNATEC, -Ă**
(ceale) lunatece: *s.m. pl. nom.* (eufem.) „femeie aflată în perioada menstruației" 6,28

LUNĂ: s.f.
lunii: *sg. gen.* 1,2, 8
luna: *sg. nom./ac.* 6,59, 66

LUNGIME: s.f.
lungimea: *sg. nom.* 3,14
lungime: *sg. ac., în sintagma* ***întru lungime de zile*** „de-a lungul multor zile" 4,35

M

MANĂ: s.f.
mană: *sg. ac.* 1,10

MARE: adj./s.
(cel mai) mare: *s.m. sg. ac.* 1,4
mari: *adj. n. pl. ac.* 2,2
mare: *adj. f./n. sg. nom./ac.* 2,11, 27, 29; 3,24, 25, 26; 4,9, 24

MARE: s.f.
marea: *sg. ac.* 3,30

MĂRIME: s.f.
mărimea: *sg. ac.* 2,18
mărimii: *sg. gen.* 5,9

MĂRIRE: s.f.
măriri: *sg. gen.* 5,1

(a) MĂRTURISI: v. IV
mărturisesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.1; rezum. cap.2
a mărturisi: *inf. prez.* rezum. cap.3

MĂSLIN: s.m.; var. (Înv. și reg.) **MASLIN**
maslin: *sg. ac., în sintagma oase de* ***maslin*** (cf. lat. *ossa olivarum* „sâmburi de măsline") 6,42

MÂNĂ: s.f.
mâna: *sg. nom./ac.* 1,6; 2,4, 13, 20, 28; 3,5; 4,18, 21
mână: *sg. ac.* 2,11; 6,14
mâni: *pl. ac.* 6,50, 51

(a se) MÂNCA: v. I
să mânce: *conj. prez. 3.sg.* 2,3
mâncă: *ind. prez. 3.pl.* 6,19, 71
(să) mâncă: *ind. prez. 3.pl.* 6,71

MÂNGÂIERE: s.f.; var. (Înv.) MÂNGĂIARE
mângăiarea: *sg. ac.* 4,22

MÂNIE: s.f.
mânia: *sg. ac.* 2,20; 4,9, 25
mânie: *sg. ac.* 4,6

(a se) MÂNTUI: v. IV
(să) mântuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 6,11
(să) vor mântui: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,56

MÂNTUIRE: s.f.
mântuirea: *sg. ac.* 4,22, 24, 29

(a) MERGE: v. III
mearge: *ind. prez. 3.sg.* 3,33

MEȘTER: s.m.
meașteri: *pl. ac.* 6,45
meașterii: *pl. nom.* 6,46

MIC, -Ă: adj./s.
(cel mai) mic: *s.m. sg. ac.* 1,4
(cea mai) mică: *adj. f. sg. ac.* 2,29

MIERE: s.f.
miere: *sg. ac.* 1,20

MIJLOC: s.n.
mijloc: *sg. ac., în loc. adv.* ***în mijloc*** 6,54

MILĂ: s.f.
mila: *sg. ac.* rezum. cap.2; 2,27; rezum. cap.3; 4,22
milă: *sg. nom./ac.* 2,19; 4,16; 5,9; 6,37

MILOSTIV, -Ă: adj.
milostiv: *m. sg. nom.* 3,2

(a se) **MILOSTIVI:** v. IV
(Te) milostiveaşte: *imperativ 2.sg.* 3,2

(a) MILUI: v. IV
miluiaşte: *imperativ 2.sg.* 3,2

MINCINOS, -OASĂ: adj./s.
mincinoşi: *m. pl. nom./ac.* 6,7, 50, 58
mincinoasă: *n. pl. (cu des. -ă) nom.* 6,44
(ceale) mincinoasă: *s.n. pl. (cu des. -ă) ac.* 6,47

MINUNE: s.f.
minuni: *pl. ac.* 2,11

MIRE: s.m.
mirelui: *sg. gen.* 2,23

MIREASĂ: s.f.
mireasii: *sg. gen.* 2,23

(a) MISTUI: v. IV
să **mistuiască:** *conj. prez. 3.sg.* 6,62

MIŞCARE: s.f.
mişcare: *sg. ac.* 6,41

MITRĂ: s.f.
mitra: *sg. ac.* 5,2

MOARTE: s.f.
moarte: *sg. ac.* 4,1; 6,35

MOLIE: s.f.
molie: *sg. ac.* 6,11
moliile: *pl. nom.* 6,71

MORMÂNT: s.n.
mormânt: *sg. ac.* 6,17

MORT, MOARTĂ: s.m./f.
(cei) morţi: *s.m. pl. nom.* 2,17
morţilor: *s.m. pl. gen./dat.* 3,4; 6,26
morţii: *s.m. pl. ac.* 3,11
mortul: *s.m. sg. ac.* 6,17
mortului: *s.m. sg. gen., în sintagma* ***cina mortului*** 6,31
mortului: *s.m. sg. dat.* 6,70

MOŞTENIRE: s.f.
moştenirii: *sg. gen.* 3,24

MUIERE: s.f.
muierile: *pl. nom./ac.* 6,27, 29, 32, 42

MULT, -Ă: adj./adv./pron. nehot.
multe: *adj. f./n. pl. nom./ac.* 1,12, 20; rezum. cap.6; 6,2, 18
multă: *adj. f. sg. ac.* 4,35; 6,46
mulţi: *adj. m. pl. ac., în sintagma de* ***mulţi ani*** 5,7
mulţi: *adj. m. pl. ac.* 6,2
mult: *adj. n. sg. nom.* 6,12
(mai) mult: *adv.* 2,35
mulţi: *pron nehot. m. pl. ac.* 4,12

MULŢIME: s.f.
mulţimea: *sg. nom.* 2,29
mulţimei: *sg. gen.* 4,34

MUNTE: s.m.
muntele: *sg. ac.* 5,7
munte: *sg. ac.* 6,38
munţi: *pl. ac.* 6,62

(a) MURI: v. IV
au murit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,25

MUT, -Ă: s.m./f.
mutul: *s.m. sg. ac.* 6,40

(a se) MUTA: v. I
să **(se) mute:** *conj. prez. 3.pl.* 2,24

N

(a) NAŞTE: v. III
nasc: *ind. prez. 3.pl.* 6,28

(a) NĂDĂJDUI: v. IV
nenădăjduind: *gerunziu* 1,17
nădăjduiesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,18
am nădăjduit: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,22

NEAM: s.n.
neamuri *pl. ac.* 2,13, 29; rezum. cap.6; 6,2
neamul: *sg. ac.* 2,15
neamurilor: *pl. gen./dat.* 3,16; 6,3
neamului: *sg. dat.* 4,3
neam: *sg. nom./ac.* 4,15, 15
neamurile: *pl. ac.* 6,50

(a) NECĂJI: v. IV; var. (Pop.) **(a) NĂCĂJI**
au năcăjit: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,31

NECĂZUIRE: s.f.; var. (Reg) **NĂCĂZUIRE** „necaz"; cuvântul nu este înregistrat în DA.
năcăzuirea: *sg. ac.* 5,1

NECINSTE: s.f.
necinstea: *sg. ac.* 6,25

(a) NECINSTI: v. IV
necinstindu-: *gerunziu* 6,40

NECREDINCIOS, -OASĂ: adj.
necredincioşi *m. pl. nom.* 1,19

NEDREPT: adv.
nedrept: 2,12

NEDREPTATE: s.f.
nedreptatea: *sg. ac.* 2,26; 3,7
nedreptăţile: *pl. ac.* 3,5, 8
nedreptate: *sg. ac.* 6,53

NEGRU, NEAGRĂ: adj.
neagre: *f. pl. nom.* 6,20

NEGUŢĂTOR: s.m.
neguţători: *pl. nom.* 3,23

NEÎNŢELEPCIUNE: s.f.
neînţelepciunea: *sg. ac.* 3,28

(a) NELEGIUI: v. IV
nelegiuit-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 2,12

NEMĂSURAT, -Ă: adj.
nemăsurat: *n. sg. nom.* 3,25

NEPRIETEN: s.m.; var. (În v.) NEPRIIATIN
nepriiatinilor: *pl. gen.* 3,10; 4,18

nepriiatini: *pl. ac./gen.* 4,21; 5,6
nepriiatinul: *sg. nom.* 4,25

NEPUTINCIOS, -OASĂ: adj.
neputincios: *n. sg. nom.* 2,18

NOAPTE: s.f.
nopții: *sg. gen., în sintagma* ***înghețul nopții*** 2,25

NOR: s.n.
nori: *pl. ac.* 3,29
norii: *pl. nom.* 6,61

NOROD: s.n.
norodului: *sg. gen.* (*redundant, cu art. hot. și cu prep.* ***a + tot***) 1,3
norodului: *sg. gen./dat.* 1,4; rezum. cap.3; 4,10
norodul: *sg. dat.* (*cu prep.* ***la***) 1,7
norodul: *sg. nom./ac.* 1,9; 2,11, 30, 35
noroadele: *pl. ac.* 2,4
norod: *sg. ac.* 2,35
norodul: *sg. voc., în sintagma* ***norodul lui Dumnezeu*** 4,5

NUME: s.n.
nume: *sg. ac.* 2,11
numele: *sg. nom./ac.* 2,15, 26, 32; 3,5, 7; 5,4
numele: *sg. ac., în loc. adv.* ***în numele*** în vocând numele cuiva", „în locul cuiva" 2,24

(a se) NUMI: v. IV
au numit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,30
(să) va numi: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,4

O

O: interj.
o: 3,24

OBRAZ: s.m.
obrazul<ui>: *sg. gen.* 1,15; 2,6

OCARĂ: s.f.
ocară: *sg. nom./ac.* rezum. cap.5; 6,47, 71
ocări: *pl. ac.* 6,72

OCHI: s.m.
ochii: *pl. nom./ac.* 1,12; 2,17, 18; 6,16
ochilor: *pl. gen.* 1,22
ochilor: *pl. gen., în sintagma* ***lumina ochilor*** 3,14

ODOR: s.n.
odoarăle: *pl. ac.* 6,26

OM: s.m.
omul: *sg. nom./ac.* 2,3; 6,13, 36, 72
oamenii: *pl. nom./ac.* 3,18, 38
omului: *sg. gen.* 6,15
oamneilor: *pl. dat.* 6,25, 52, 63
om: *sg. ac.* 6,35, 36

OMENESC, -EASCĂ: adj.
omenești: *f. pl. ac.* 6,50, 51

(a) OMORÎ: v. IV
omoară: *ind. prez. 3.sg.* 6,13

ORB, OARBĂ: adj.
orb: *m. sg. ac., în sintagma* ***orb la vedeare*** 6,36

OS: s.n.
oasele: *pl. nom.* 2,24
oase: *pl. ac., în sintagma* ***oase de maslin*** (cf. lat. *ossa olivarum* „sâmburi de măsline") 6,42

P

PACE: s.f.
pacea/Pacea: *sg. ac., în sintagmele* ***pacea veacinică/Pacea dreptății*** 3,13; 5,4
pacea: *sg. nom.* 3, 14; 5,4
păcii: *sg. gen., în sintagma* ***vămîntul păcii*** 4,20
pace: *sg. ac.* 6,2

PARIE: s.f. (Înv.) „copie după un act"
paria: *sg. nom.* rezum. cap.6

PASĂRE: s.f.; var. (Înv. și pop.) **PASERE**
paserile: *pl. nom./ac.* 3,17; 6,21
paserea: *sg. nom.* 6,70

PĂCAT: s.n.
păcatele: *pl. ac.* rezum. cap.1; rezum. cap.2; rezum. cap.3; rezum. cap.4; 4,12; 6,1
păcat: *sg. ac.* 1,10; 3,8

(a) PĂCĂTUI: v. IV
am păcătuit: *ind. pf.c. 1.pl.* 1,13; 2,5; 3,2
păcătuit-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 1,17; 2,12
au păcătuit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,33; 3,4, 7
ați păcătuit: *ind. pf.c. 2.pl.* 6,1
păcătuiaște: *ind. prez. 3.sg.* 6, 13

PĂDURE: s.f.
pădurile: *pl. nom.* 5,8
păduri: *pl. ac.* 6,62

PĂMÂNT: s.n.
pământul: *sg. nom./ac.* 1,8, 19, 20; 2,11, 15, 21, 23, 30, 32, 34, 35; 3,10, 22, 32
pământ: *sg. ac.* 1,11; 3,11, 16, 20, 23, 38; 6,19, 26, 53
pământului: *sg. gen.* 5,7

(a se) PĂRĂSI: v. IV
părăsit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,12
au părăsit: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,1
(m-)am părăsit: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,12

PĂRINTE: s.m.
părinților: *pl. gen./dat.* 1,16; 2,6, 19, 21, 24, 33, 34; rezum. cap.3; 3,5, 7, 8
părinții: *pl. ac.* 1,19, 20

(a) PĂTIMI: v. IV
pătimesc: *ind. prez. 3.pl.* 6,33

(a se) PĂZI: v. IV
să (se) păzască: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.6
păzește: *ind. prez. 3.sg.* 6,58, 69

PEPENIȘTE: s.f.; var. (Reg.) **PEPINIȘTE**; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Dicționariu rumanesc, latinesc și unguresc* Din orenduiala excelenții sale preasfințitul Ioann Bobb... în două tomuri. Cluj, Tom I: A – L, 1822; tom II: M – Z, 1823.
pepiniște: *sg. ac.* 6,69

(a) PETRECE: v. III
au petrecut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,38

PICIOR: s.n.
picioare: *pl. ac., în sintagma* ***ceale cu patru picioare*** „patrupede" 3,32
picioarele: *pl. ac.* 6,16
picioare: *pl. ac.* 6,25

PIEIRE: s.f.; var. PIERIRE
perirea: *sg. ac.* 4,25

PIATRĂ: s.f.
piatră: *sg. ac.* 6,3, 38, 56
pietrilor: *pl. dat.* 6,38

PIERDERE: s.f.
pierdere: *sg. ac.* 4,6

(a) PIERI: v. IV
vom peri: *ind. viit.I. 1.pl.* 3,3
au perit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,27, 28
vor peri: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,31

(a) PILI: v. IV
e pilită: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 6,7

(a) PLĂCEA: v. II
plac: *ind. prez. 3.pl.* 4,4

(a) PLÂNGE: v. III
plângea: *ind. imp. 3.pl.* 1,5

PLÂNGERE: s.f.
plângere: *sg. ac.* 4,11, 23

(a) PLECA: v. I
pleacă: *imperativ 2.sg.* 2,16
plecaţi: *imperativ 2.pl.* 2,21

PLECAT, -Ă: adj.
plecat: *n. sg. nom.* 2,18

PLIN, -Ă: adj.
plini: *m. pl. nom.* 6,16

PLOAIE: s.f.
ploaie: *sg. ac.* 6,52

PODOABĂ: s.f.
podoabă: *sg. ac.* 5,1
podoabele: *pl. nom.* 6,8

(a se) POGORÎ: v. IV; vezi (a se) COBORÎ

(a) POMENI: v. IV
să **pomeneşti:** *conj. prez. 2.sg.* 3,5
au pomenit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,23
pomenească: *conj. prez. fără să 3.pl.* 4,14

POMENIRE: s.f.
pomenire: *sg. ac.* 4,5
pomenirea: *sg. nom./ac.* 4,27; 5,5

PORUNCĂ: s.f.
poruncile: *pl. ac.* 1,18; 2,10; 3,9
poruncilor: *pl. gen.* 4,1; 4,13
porunca: *sg. ac.* 5,8

(a se) PORUNCI: v. IV
au poruncit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,9
ai poruncit: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,28
(să) porunceaşte: *ind. prez. impers.* rezum. cap.5
(s-)au fost poruncit: *ind. m.m.c.pf. perifr. impers.* rezum. cap.6
fiindu(-) poruncit: *pasiv gerunziu* 6,61
iaste poruncit: *pasiv ind. prez. impers.* 6,61
-i poruncit: *pasiv ind. prez. impers.* 6,62

(a) POSTI: v. IV
postea: *ind. imp. 3.pl.* 1,5

POTRIVNIC, -Ă: s.m./f.; var. (Înv.) PROTIVNIC, -Ă
protivnicilor: *s.m. pl. dat.* rezum. cap.4

PRAF: s.n.
praful: *sg. ac.* 6,12
praf: *sg. ac.* 6,16

PRAZNIC: s.n.
praznic: *sg. ac., în sintagma* ***zi de praznic*** 1,14

(a se) PRĂPĂDI: v. IV
prăpăditu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,19

PREAÎNALT: s.m.
(Cel) Preaînalt: *s.m. sg. ac.* 4,20

PREAJMĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) PREJMĂ
prejma: *sg. ac., în loc. prep.* ***în prejma*** 4,2

PREOT: s.m.
preotul: *sg. nom.* 1,7
preoţi: *sg. dat. (cu prep.* ***la****)* 1,7
preoţilor: *pl. dat.* 1,16
preoţii: *pl. nom.* 6,9, 17, 27, 30, 32, 45, 48, 54

PRESUS: adv.
(mai) presus: 3,30

PREŢ: s.n.
preţul: *sg. ac.* 6,24

PRICEPERE: s.f.
priceapere: *sg. ac.* 3,9, 23
priceaperea: *sg. nom./ac.* 3,14, 23, 32

(a se) PRIMI: v. IV
au priimit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,21
(să) va **priimi:** *ind. viit.I. impers.* 6,55

(a) PRINDE: v. III
au prins: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,2
prinsease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 1,9
să prinză: *conj. prez. 3.sg.* 6,4

(a) PRIVEGHEA: v. I
au priveghiiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,9

(a) PROBOZI: v. IV
probozeaşte: *ind. prez. 3.sg.* 6,43

PROBOZIRE: s.f.
probozire: *sg. ac.* 2,4; 3,8

(a) PROCITI: v. IV
a **prociti:** *inf. prez.* 1,14

PROROC: s.m.
prorocilor: *pl. gen./dat.* 1,16, 21; 2,20, 24
prorocii: *pl. ac.* rezum. cap.2

(a) PROROCI: v. IV
proroceaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.6

PROROCIE: s.f.
prorocia: *sg. nom.* în titlu: *Prorocia lui Varuh*

PRUNC: s.m.
prunci: *pl. ac.* 4,16

(a se) PUNE: v. III
au pus: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,26
va pune: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,2; 6,26
(să) pun: *ind. prez. 3.pl.* 6,16
vor pune: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,26
pun: *ind. rpez. 3.pl.* 6,29

(a se) PURTA: v. I
(ne-)am purtat: *ind. pf.c. 1.pl.* 2,12
(să) poartă: *ind. prez. 3.pl.* 6,25

PURTAT, -Ă: adj.
purtați: *m. pl. ac.* 5,6; 6,3

(a) PUSTII: v. IV
au pustiit: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,16

PUSTIIRE: s.f.
pustiire: *sg. ac.* 2,4; 4,33
pustiirea: *sg. ac.* rezum. cap.4

PUSTIIT, -Ă: s.m./f.
pustiita: *s.f. sg. nom.* 4,12

PUSTIU, -IE: adj.
pustii: *m. pl. nom.* 2,13

(a) PUTEA: v. II
au putut: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,6
să poată: *conj. prez. 3.sg.* 3,31
pociu: *ind. prez. 1.sg.* 4,17
pot: *ind. prez. 3.pl.* 6,7, 18, 33, 34, 53, 63, 67
va putea: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,26
a putea: *inf. prez.* 6,40
ar putea: *cond. prez. 3.pl.* 6,41
vor putea: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,46

PUTERE: s.f.
puteare: *sg. ac.* 1,12
putearea: *sg. nom./ac.* 2,11; 3,14; 6,58
puterile: *pl. ac.* 6.62

PUTERNIC, -Ă: adj./s.
putearnicilor: *s.m. pl. gen.* 1,4
(cei) putearnici: *s.m. pl. ac.* 1,9; rezum. cap.3
putearnică: *adj. f. sg. ac.* 2,11

R

RAS, -Ă: adj.
rasă: *f. sg. ac.* 6,30

(a) RĂBDA: v. I
răbdând: *gerunziu* 4,25

(a) RĂCNI: v. IV; var. (Pop.) **(a) RĂGNI**
răgnesc: *ind. prez. 3.pl.* 6,31

(a) RĂMÂNE: v. III
am rămas: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 2,13; 4,19

(a) RĂPI: v. IV
va răpi: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,18

RĂPIT, -Ă: adj.
răpită: *f. sg. ac.* 4,26

RĂSĂRIT: s.n.
răsărit: *sg. ac.* 4,36, 37; 5,5
răsăritul: *sg. ac., în loc adv.* ***de la răsăritul soarelui până la apus*** „de pretutindeni" 5,5

(a) RĂSIPI: v. IV; vezi **(a) RISIPI**

RĂSIPIT, -Ă: adj.; vezi **RISIPIT, -Ă**

(a) RĂSPLĂTI: v. IV
răsplăti: *inf. prez. fără* ***a*** 6,33
a răsplăti: *inf. prez.* 6,34
au răsplătit: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,34

(a) RĂTĂCI: v. IV
să rătăciți: *conj. prez. 2.pl.* 4,28

RĂU, REA: adj./s./adv.
reale: *s.n. pl. nom./ac.* 1,20, 22; 2,2, 9; 4,18, 29; 6,48, 49
realele: *s.n. pl. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,7; 3,4
răului: *s.n. sg. gen.* 2,18
(cei) răi: *s.m. pl. ac.* 2,33
rău: *s.n. sg. ac.* 6,33, 34
reale: *adj. f. sg. gen.* 1,22
reale: *adj. f. pl. ac.* 2,8, 25
rău: *adv.* 6,27

RĂZBOI: s.n.
războiul: *sg. ac.* 3,26
războiu: *sg. nom./ac.* 6,14, 48, 49
războiului: *sg. dat.* 6,55

(a) RÂNDUI: v. IV
au rânduit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,20; 2,1; 5,7
rândui: *inf. prez. fără* ***a*** 6,33

RÂNDUNICĂ: s.f.; var. **RÂNDUNEA**
rândunealele: *pl. nom.* 6,21

RÂPĂ: s.f.
râpele: *pl. ac.* 5,7

RÂU: s.n.
râul: *sg. ac.* 1,4

(a) RISIPI: v. IV; var. (Înv. și rar) **(a) RĂSIPI**
au răsipit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,4
ai răsipit: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,13; 3,8
voiu răsipi: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,29

RISIPIT, -Ă: adj.; var. (Înv. și rar) **RĂSIPIT, -Ă**
răsipiți: *m. pl. nom.* 1,19
răsipiț: *m. pl. ac.* 4,37

ROB: s.m.
robilor: *pl. gen.* rezum. cap.6
robi: *pl. nom.* 6,1

ROBIE: s.f.
robie: *sg. ac.* rezum. cap.2; rezum. cap.3; rezum. cap.5
robiii: *sg. gen.* 2,30, 32
robiia: *sg. ac.* 3,7, 8
robia: *sg. ac.* 4,10, 14, 24; rezum. cap.6

(a se) RUGA: v. I
să (să) roage: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.1
(să) ruga: *ind. imp. 3.pl.* 1,5
(vă) rugați: *imperativ 2.pl.* 1,11, 13
(ne-)am rugat: *ind. pf.c. 1.pl.* 2,8
rugând: *gerunziu* rezum. cap.3

RUGARE: s.f. (Reg.) „cerere"
rugările: *pl. ac.* 2,14

RUGĂCIUNE: s.f.
rugăciuni: *pl. ac.* rezum. cap.2; 2,19
rugăciunile: *pl. ac.* 2,14
rugăciunea: *sg. ac.* 3,4
rugăciunii: *sg. gen., în sintagma* ***sacul rugăciunii*** (vezi **SAC**) 4,20

RUGINĂ: s.f.
rugină: *sg. ac.* 6,11

(a se) RUPE: v. III; var. (Înv. și reg.) (a se) RUMPE
rumpând: *gerunziu* 6,27
(s-)au rupt: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,43

(a se) RUȘINA: v. I
rușineaze(-se): *conj. prez. fără să* 6,25
(să) vor rușina: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,38

RUȘINE: s.f.
rușinea: *sg. nom.* 1,15; 2,6

S

SABIE: s.f.
sabie: *sg. ac.* 2,25; 6,14

SAC: s.n. (Înv.) „îmbrăcăminte făcută din sac (pânză de fuior de câlți sau de buci din care se fac sacii) care se purta în semn de doliu sau de pocăință ori de către cei săraci"
sacul: *sg. ac., în sintagma* ***sacul rugăciunii*** 4,20

SĂLTARE: s.f. „bbucurie"
săltarea: *sg. nom.* 4,34

SĂRAC, -Ă: s.m./f.
săracilor: *s.m. pl. dat.* 6,37

(a) SCĂPA: v. I
scăpa: *inf. prez. fără a* 6,67

(a) SCLIPI: v. IV
vor sclipi: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,23

(a se) SCOATE: v. III
au scos: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,19, 20; 3,29
ai scos: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,11
scoate: *imperativ 2.sg.* 2,14
va scoate: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,21
scot: *ind. prez. 3.pl.* 6,35
(să) **scot:** *ind. prez. 3.pl.* 6,49

SCOATERE: s.f.
scoatere: *sg. ac.* 2,25

(a) SCLIPI: v. IV
vor sclipi: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,66

(a) SCRIE: v. III; var. (Pop.) (a) SCRI; (Neob.) (a) SCRIA
au scris: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,1
sânt **scrise:** *pasiv ind. prez. 3.pl.* 2,2
a **scrii:** *inf. prez.* 2,28

(a se) SCULA: v. I
(s-)au sculat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,19
scoală(**-te**): *imperativ 2.sg.* 5,5
(**să**) scoală: *ind. prez. 3.pl.* 6,26

SECURE: s.f.; var. (Pop.) SĂCURE
săcure: *sg. ac.* 6,14

SEMN: s.n.
seamne: *pl. ac.* 2,11; 6,66

SFÂNT, -Ă: adj./s.
sfânta: *adj. antep. f. sg. ac.* 2,16
(Cel) Sfânt: *s.m. sg. ac.* 4,22
(Celui) Sfânt: *s.m. sg. gen.* 4,37; 5,5

SFÂRȘIRE: s.f.
sfârșirea: *sg. ac.* 2,22

SFÂRȘIT: s.n.
sfârșitul: *sg. nom.* 3,18
sfârșit: *sg. ac.* 3,25

(a) SIMȚI: v. IV
sâmt: *ind. prez. 3.pl.* 6,19
simțea: *ind. imp. 3.pl.* 6,23
sâmți: *inf. prez. fără a* 6,41
să simțească: *conj. prez. 3.pl.* 6,49

SIMȚIRE: s.f.
simțirea: *sg. nom./ac.* 4,28; rezum. cap.6
sâmțire: *sg. ac.* 6,41

SINGUR, -Ă: adj.
sângură: *f. sg. nom.* 4,19
singur: *m. sg. nom.* 6,26

SLAB, -Ă: s.m./f.
(cel) slab: *s.m. sg. ac.* 6,35

SLAVĂ: s.f.
slavă: *sg. ac., în loc. v.dă slavă* 2,18
slava: *sg. ac., în loc. v.* ***nu*** *da slava* 4,3
slavă: *sg. ac.* rezum. cap.5
slave: *sg. gen.* 5,1

SLĂBĂNOGIT, -Ă: adj.
slăbănogiți: *m. pl. nom.* 2,18

(a se) SLOBOZI: v. IV
am **slobozit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 4,11, 23
ai slobozit: *ind. pf.c. 2.sg.* 4,37
(să) vor slobozi: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.6

SLUGĂ: s.f.
slugii: *sg. gen./dat.* 1,20; 2,28; 3,37
slujilor: *pl. gen.* 2,20
slugilor: *pl. gen.* 2,24

(a se) SLUJI: v. IV
să **slujim:** *conj. prez. 1.pl.* 1,12
a **sluji:** *inf. prez.* 1,22
au slujit: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,32
(să) slujesc: *ind. prez. 3.pl.* 6,27

(a) SMERI: v. IV
a **smeri:** *inf. prez.* 5,7

SMOALĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) ZMOALĂ (Reg.) „murdărie"
zmoala: *sg. ac.* 6,23

SOARE: s.m.
soarelui: *sg. gen.* 2,25
soarelui: *sg. gen., în loc. adv. de la răsăritul soarelui până la apus* „de pretutindeni" 5,5
soarele: *sg. nom./ac.* 6,59, 66

(a se) SOCOTI: v. IV
socotitu(-te)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,11
(să) va socoti: *ind. viit.I. impers.* 6,39, 44, 55
a socoti: *inf. prez.* 6,63

SPIN: s.m.; var. (Înv. și reg.) **SPINE**
spinele: *sg. nom.* 6,70

(a) STA: v. I
stăi: *imperativ 2.sg.* 5,5
sta: *inf. prez. fără* **a** 6,26
vor sta: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,55

STAT: s.n. (În v. și pop.) „statură"
statul: *sg. ac.* 3,26

(a) STĂPÂNI: v. IV
vor stăpâni: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,34
stăpânesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,16
stăpânește: *ind. prez. 3.sg.* 6,58

STEA: s.f.
stealele: *pl. nom.* 3,34; 6,59

STEMĂ: s.f.
steamă: *sg. ac.* 6,13

STRAJĂ: s.f.
străjile: *pl. ac.* 3,34

STRĂIN, -Ă: adj.; var. (Înv. și pop.) **STREIN, -Ă**
streini: *m. pl. dat.* 1,22
strein: *n. sg. ac./dat.* 3,11; 4,3
streine: *f. pl. dat.* 6,4

STRĂLUCIRE: s.f.
strălucirea: *sg. ac.* 4,2; 5,3
strălucire: *sg. ac.* 4,24

STRĂLUCITOR, -TOARE: adj.
strălucitoare: *f. pl. nom.* 6,59

STRÂMTOARE: s.f. „necaz", „supărare"
strâmtori: *pl. ac.* 3,1

STRÂNS, -Ă: adj.
strânși: *m. pl. ac.* rezum. cap.1

(a) STRIGA: v. I
strâgă: *ind. prez. 3.pl.* 3,1
voiu strâga: *ind. viit.I. 1.sg.* 4,20
strâgați: *imperativ 2.pl.* 4,21, 27
strâgând: *gerunziu* 6,31

(a) SUFERI: v. IV
suferiți: *imperativ 2.pl.* 4,25

(a) SUFLA: v. I
suflă: *ind. prez. 3.sg.* 6,60

SUFLET: s.n.
sufletul: *sg. nom./ac.* 2,18; 3,1; rezum. cap.4
sufletele: *pl. ac.* 6,6

(a se) SUI: v. IV
(s-)au suit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,29

SUPUITOR, -TOARE: s.m./f. „cel care se supune"
supuitori: *s.m. pl. nom.* 1,18

SURPARE: s.f. „cădere"
surparea: *sg. ac.* 4,33

SUS: adv.
sus: *adv. în loc. adv.* ***de sus*** 6,62

Ș

ȘARPE: s.m.
șerpii: *pl. nom.* 6,19

(a) ȘEDEA: v. II
veți ședea: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,21
șezi: *ind. prez. 2.sg.* 3,3
șed: *ind. prez. 3.pl.* 6,30, 42
șade: *ind. prez. 3.sg.* 6,70

(a) ȘTERGE: v. III
șterg: *ind. prez. 3.pl.* 6,12
va șteargе: *ind. viit.I.* 6,23

(a) ȘTI: v. IV
să știe: *conj. prez. 3.sg.* 2,15
știu: *ind. prez. 1.sg.* 2,30
vor ști: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,31
să știi: *conj. prez. 2.sg.* 3,14
au știut: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,23; 4,13
știind: *gerunziu* 3,26; 6,28, 64
ști: *inf. prez. fără* **a** 3,31
ști: *ind. prez. 3.sg.* 3,32
știut să fie: *pasiv ind. prez. impers.* 6,14
să știți: *conj. prez. 2.pl.* 6,22
va ști: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,50
veți ști: *ind. viit.I. 2.pl.* 6,71

T

TARE: adj./s.
tari: *adj. m. pl. nom.* rezum. cap.4
(mai) tare: *adj. m./f. sg. nom.* 4,5, 30
(mai) tari: *adj. m. pl. nom.* 4,21, 27; 6,56
(cel mai) tare: *s.m. sg. ac.* 6,35

TĂIAT, -Ă: adj.
tăiate: *f. sg. ac.* 6,30

TĂMÂIE: s.f.
tămâie: *sg. ac.* 1,10

TÂLHAR: s.m.
tâlhari: *pl. ac.* 6,17, 56

TÂNĂR: s.m./f.
tinerii: *s.m. pl. nom.* 3,20

TÂRG: s.n.
târgurile: *pl. ac.* 2,22

(a se) TEME: v. III
să (vă) temeți: *conj. prez. 2.pl.* 6,4
(nu vă) temeți: *imperativ prohib. 2.pl.* 6,15, 22, 28, 64, 68

(a) TRAGE: v. III
trag: *ind. prez. 3.pl.* 6,9

TRAI: s.n.
traiului: *sg. gen.* 3,14

TRAS, -Ă: adj. „agățat"
trasă: *f. sg. nom.* 6,43

(a) TRĂI: v. IV
să trăim: *conj. prez. 1.pl.* 1,12

TREABĂ: s.f. „trebuință"
treabă: *sg. ac.* 6,15, 58

(a) TREBUI: v. IV; var. (Reg.) **(a)** TRĂBUI
trăbuie: *ind. prez. impers.* 6,5
trebuie: *ind. prez. impers.* 6,49

(a) TRECE: v. III
treace: *ind. prez. 3.sg.* 6,43

(a) TRIMITE: v. III
trimit: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.1
au trimis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,7, 21; rezum. cap.6
am trimis: *ind. pf.c. 1.pl.* 1,10, 14
ai trimis: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,20
trimite: *ind. prez. 3.sg.* 3,33
[fiind] trimise: *pasiv gerunziu* 6,59
[fiind] trimis: *pasiv gerunziu* 6,62

TRUP: s.n.
trup: *sg. ac.* rezum. cap.3
trupul: *sg. ac.* 6,21

TURMĂ: s.f.
turmă: *sg. ac.* 4,26

Ţ

(a) ŢINE: v. III
ţin: *ind. prez. 3.pl.* 4,1; 6,9

ŢINUT: s.n.
ţinutului: *sg. gen.* 6,13, 52
ţinuturile: *pl. ac.* 6,53
ţânutul: *sg. ac.* 6,60
ţinut: *sg. ac.* 6,71

U

(a se) UITA: v. I
uită(-Te): *imperativ 2.sg.* 2,16; 4,36
aţi uitat: *ind. pf.c. 2.pl.* 4,8
(te) uită: *imperativ 2.sg.* 5,5

ULIŢĂ: s.f.
uliţe: *pl. ac.* 6,42

UMĂR: s.n.
umărul: *sg. ac.* 2,21
umere: *pl. ac.* 6,3, 25

UMBRĂ: s.f.
umbra: *sg. ac.* 1,12

(a) UMBLA: v. I
să umblăm: *conj. prez. 1.pl.* 1,18; 2,10
umblă: *ind. prez. 3.sg.* 2,18
ai fi umblat: *cond. pf. 2.sg.* 3,13
umblă: *imperativ 2.sg.* 4,2
au umblat: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,13, 26
umblaţi: *imperativ 2.pl.* 4,19
să umble: *conj. prez. 3.sg.* 5,7
a umbla: *inf. prez.* 6,61

(a) UMBRI: v. IV
au umbrit: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,8

(a) UMPLE: v. III; var. (Înv. şi pop.) **(a) UMPLEA:** v. II
au umplut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,32
a umplea: *inf. prez.* 5,7

URECHE: s.f.
urechile: *pl. ac.* 1,3, 4
ureachiia: *sg. ac.* 2,16
urechi: *pl. ac.* 2,31; 3,9

URIAŞ, -Ă: s.m./f.
uriaşi: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.3
urieşii: *s.m. pl. nom.* 3,26

URMĂ: s.f.
urmă: *sg. ac.* 2,23

URŞINIC: s.n. (În v.) „purpură"
urşinic: *sg. ac.* 6,71

UŞĂ: s.f.; var. UŞE
uşile: *pl. nom./ac.* 6,17, 17
uşe: *sg. nom.* 6,58

V

VALE: s.f.
văile: *pl. ac.* 5,7

VAS: s.n.
vasele: *pl. ac.* (aici) „obiectele din templu" 1,8, 8
vasul: *sg. nom.* 6,15
vas: *sg. nom.* 6,58

VAVILONEAN: s.m.; vezi BABILONEAN

VĂDUVĂ: s.f.
văduva: *sg. nom.* 4,12
văduvei: *sg. gen.* 4,16
văduvă: *sg. ac.* 6,37

(a se) VĂRSA: v. I „a se revărsa"; „a turna (într-o formă pentru a modela)"
vărsând: *gerunziu* rezum. cap.2
vărsăm: *ind. prez. 1.pl.* 2,19
(să) vărsa: *ind. imp. 3.pl.* 6,23

(a) VĂTĂMA: v. I
au vătămat: *ind. pf.c. 3.pl.* 6,17

VĂTĂMĂTOR, -TOARE: s.m./f.
vătămătorii: *s.m. pl. nom.* 4,31

(a) VÂSLI: v. IV; var. (Înv. şi reg.) **(a) VÂNSLA:** v. I
au vânzlat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,30

VÂRTOS, -OASĂ: adj.
vârtoasă: *f. sg. ac.* 2,30
vârtos: *n. sg. ac.* 2,33

VEAC: s.n./s.m.
veac: *sg. ac., în loc. adv.* ***în veac/din veac*** 3,3; 4,1, 22, 23, 35
veaci: *s.m. pl. ac., în loc. adv.* ***în veaci*** 5,4

VECIN, -Ă: s.m./f.
vecinele: *s.f. pl. nom.* 4,24

(a se) VEDEA: v. II
vezi: *imperativ 2.sg.* 2,17; 4,36; 5,5
au văzut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,20; 4,9, 24
(s-)au văzut: *ind. pf.c. impers./3.sg.* 3,22, 38
am văzut: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,10
vor vedea: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,24
va **veni:** *ind. viit.I. 3.sg.* 4,24; 6,48
vei vedea: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,25
veți vedea: *ind. viit.I. 2.pl.* 6,3
vedeți: *imperativ 2.pl.* 6,4
văzând: *gerunziu* 6,5
vedea: *inf. prez. fără* **a** 6,18
văzut iaste: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 6,60

VEDERE: s.f.; var. (În v.) VEDEARE
vedeare: *sg. ac., în loc. adv.* ***la vedeare*** 6,23
vedeare: *sg. ac., în sintagma* ***orb la vedeare*** 6,36

(a) VENI: v. IV
vinea: *ind. prez. 3.sg.* 1,3
au venit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,7; 4,22, 25
viind: *gerunziu* 4,9
vie: *conj. prez. fără să 3.pl.* 4,14
va **veni:** *ind. viit.I. 3.sg.* 4,22, 35
vine: *ind. prez. 3.sg.* 4,36
vin: *ind. prez. 3.pl.* 4,37

VENIRE: s.f.
venirea: *sg. ac.* rezum. cap.3

(a se) VESELI: v. IV
(s-)au veselit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,34; 4,33

VESELIE: s.f.
veseliii: *sg. gen.* 2,23
veselie: *sg. ac.* 3,35; 4,11, 23, 29; 5,9
veselia: *sg. ac.* 4,36

(a) VESTI: v. IV
să vestească: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.6

VESTIT, -Ă: adj.
vestiți: *m. pl. nom.* 3,26

VEȘMÂNT: s.n.;var. (Reg.) VĂJMÂNT
văjmântul: *sg. ac., în sintagmele* ***văjmântul păcii/ văjmântul dreptății*** 4,20; 5,2
văjmântul: *sg. ac.* 6,19, 57
vejmintele: *pl. ac.* 6,32

VEȘNIC, -Ă: adj./s.; var. (În v. și rar) VEACINIC, -Ă
veacinică: *adj. f. sg. ac., în sintagmele* ***legătură veacinică/pacea veacinică/vreame veacinică*** 2,35; 3,13, 32
veacinicul: *adj. antep. m. sg. ac., în sintagma* ***veacinicul Dumnezeu*** 4,7
veacinica: *adj. antep. f. sg. ac.* 4,22, 29; 5,2
veacinică: *adj. f. sg. ac.* 4,24
veacinicii: *adj. antep. f. sg. gen.* 5,1
(Cel) Veacinic: *s.m. sg. nom.* 4, 10, 14

VIAȚĂ: s.f.
viața: *sg. ac.* 1,11
viețli: *sg. gen.* 3,9, 14
viață: *sg. ac.* 4,1

VIITOR, -TOARE: s.m./f.
(celor) viitori: *s.m. pl. dat. adn.* 6,47

(a) VINDE: v. III
vânduți sânteți: *pasiv ind. prez. 2.pl.* 4,6
vând: *ind. prez. 3.pl.* 6,27

VISON: s.n. (Înv.) „țesătură fină de in"
vison: *sg. ac.* 6,12, 71

VISTIERIE: s.f.
vistieriile: *pl. ac.* 3,15

VOIE: s.f.
voia: *sg. ac.* 1,22

VRĂJMAȘ, -Ă: s.m./f.
vrăjmașii: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.4
vrăjmașilor: *s.m. pl. dat.* 4,6
vrăjmași: *s.m. pl. ac.* 4,26

(a) VREA: v. II
vor vrea: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,45

VREDNIC, -Ă: adj./s.
vrednicule: *s.m. sg. voc., în sintagma* ***vrednicule de pomenire*** 4,5
vreadnică: *adj. f. sg. nom.* 6,43

VREDNICIE: s.f.
vrednicia: *sg. ac.* 4,3

VREME: s.f.
vreamea: *sg. ac.* 1,2; 3,5
vreame: *sg. ac., în sintagma* ***vreame veacinică*** 3,32
vreame: *sg. ac.* 4,35; 6,46
vremi: *pl. ac., în sintagma* ***vremi multe*** „timp îndelungat" 6,2

Z

ZAR: s.n. (Pop.) „mecanism montat la ușă, la poartă etc. pentru a o închide"; „zăvor" (cf. **Indice** 2Lg)
zaruri *pl. ac.* 6,17

(a) ZBURA: v. I
zboară: *ind. prez. 3.pl.* 6,21

ZDROBIT, -Ă: adj.
zdrobit *n. sg. nom.* 6,15

ZI: s.f.
zioa: *sg. nom./ac.* 1,2, 8, 15, 19, 20; 2,6, 11, 26, 28
zilele: *pl. nom./ac.* 1,11; 4,20
zile: *pl. ac.* 1,12
zi: *sg. ac.* 1,13
zi: *sg. ac., în sintagmele* ***zi de praznic/zi de îndăleate*** 1,14
zile: *pl. ac., în sintagma* ***lungime de zile*** 4,35

(a se) ZICE: v. III
au zis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,10; 3,35; 4,9
veți zice: *ind. viit.I. 2.pl.* 1,15
zicând: *gerunziu* 2,20, 29
zice: *ind. prez. 3.sg.* 2,21
ziceți: *imperativ 2.pl.* 6,5
zic: *ind. prez. 3.pl.* 6,19
(să) va zice: *ind. viit.I. impers.* 6,39, 44
a zice: *inf. prez.* 6,63

ZIDIRE: s.f.
zidirile: *pl. nom.* (aici) „tot ceea ce reprezintă creație a lui Dumnezeu" rezum. cap.3

ZMOALĂ: s.f.; vezi SMOALĂ

PROROCIIA LUI VARUH

FACSIMILE

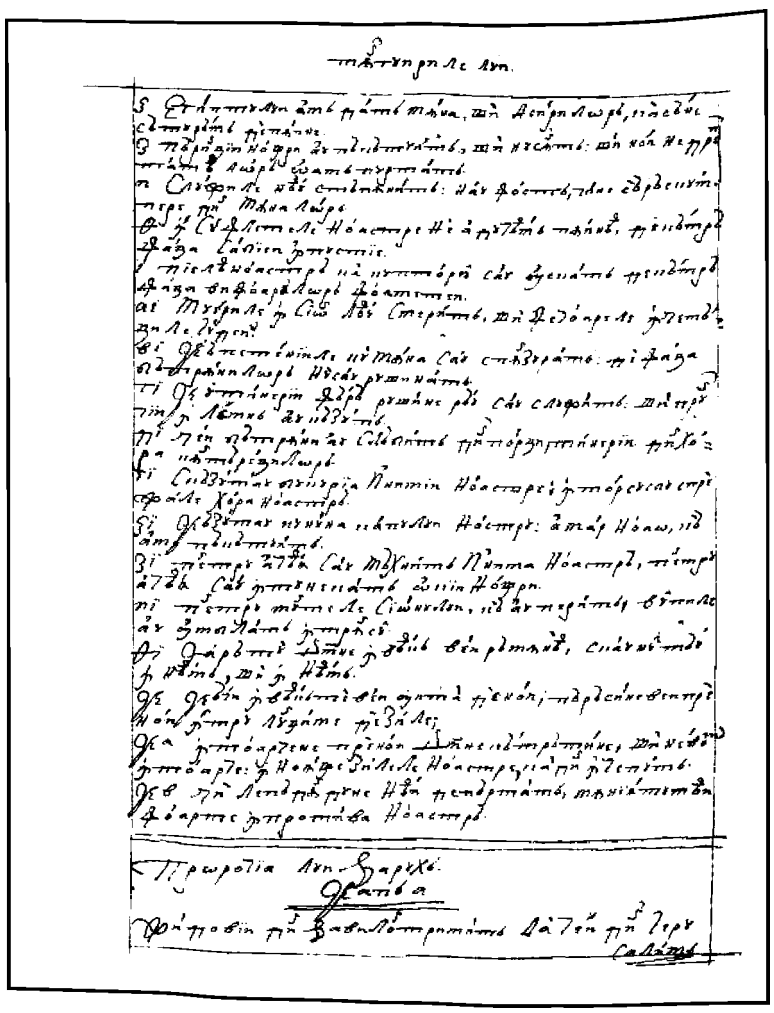

5v

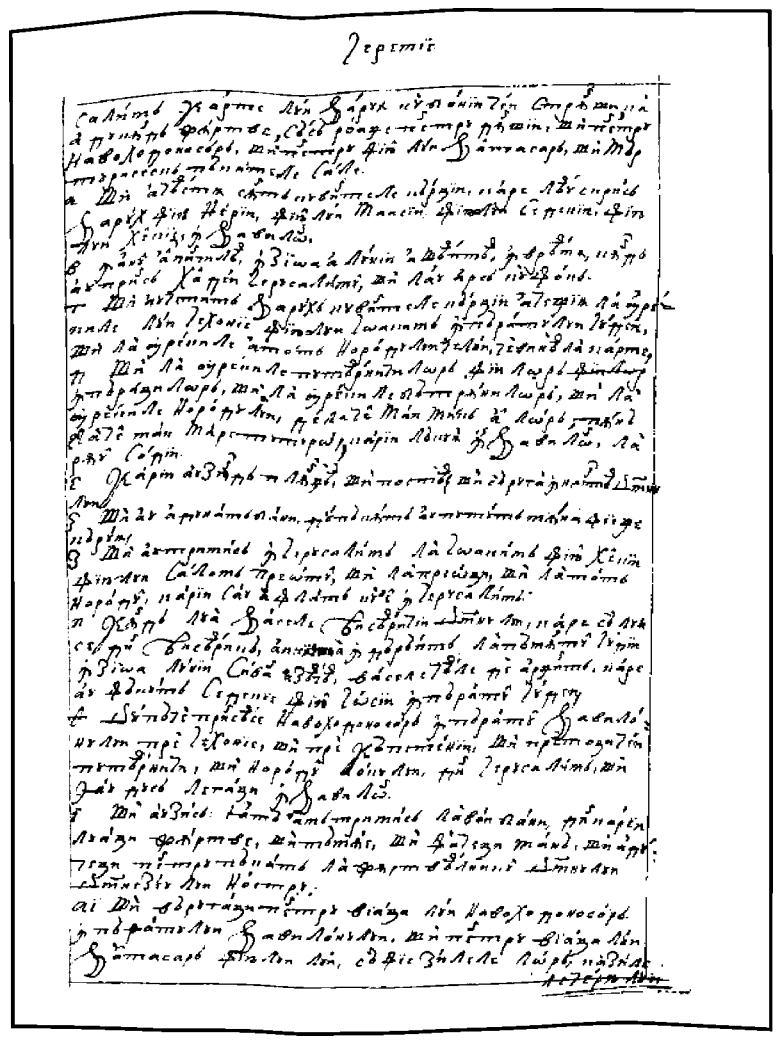

6r

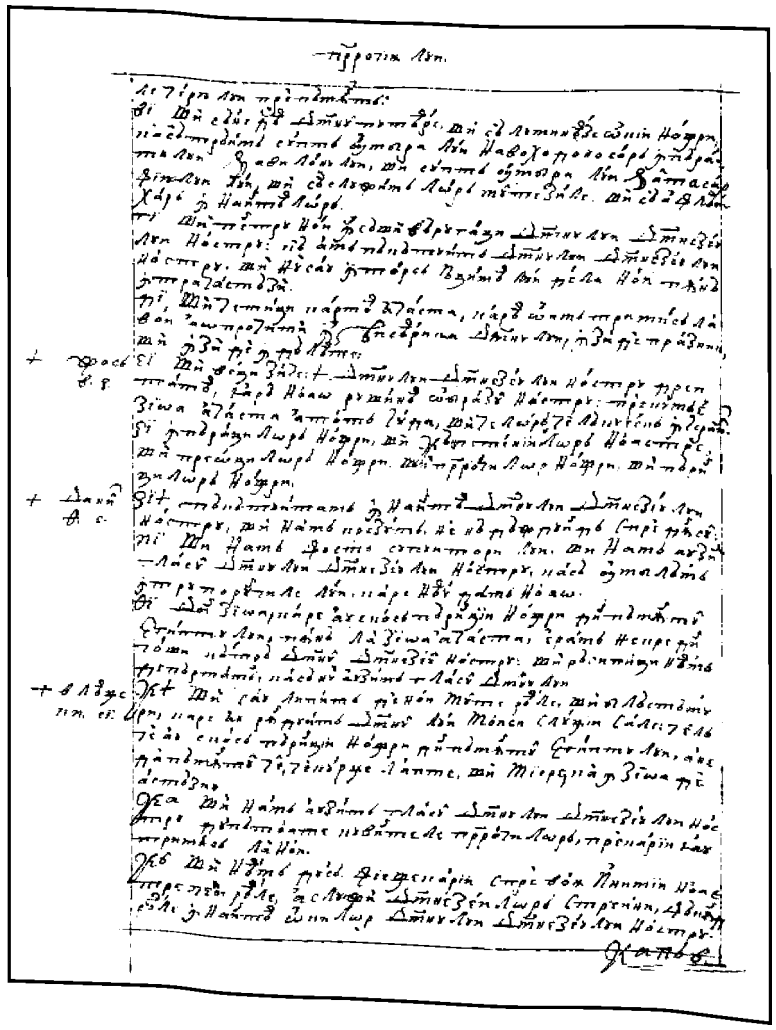

6v

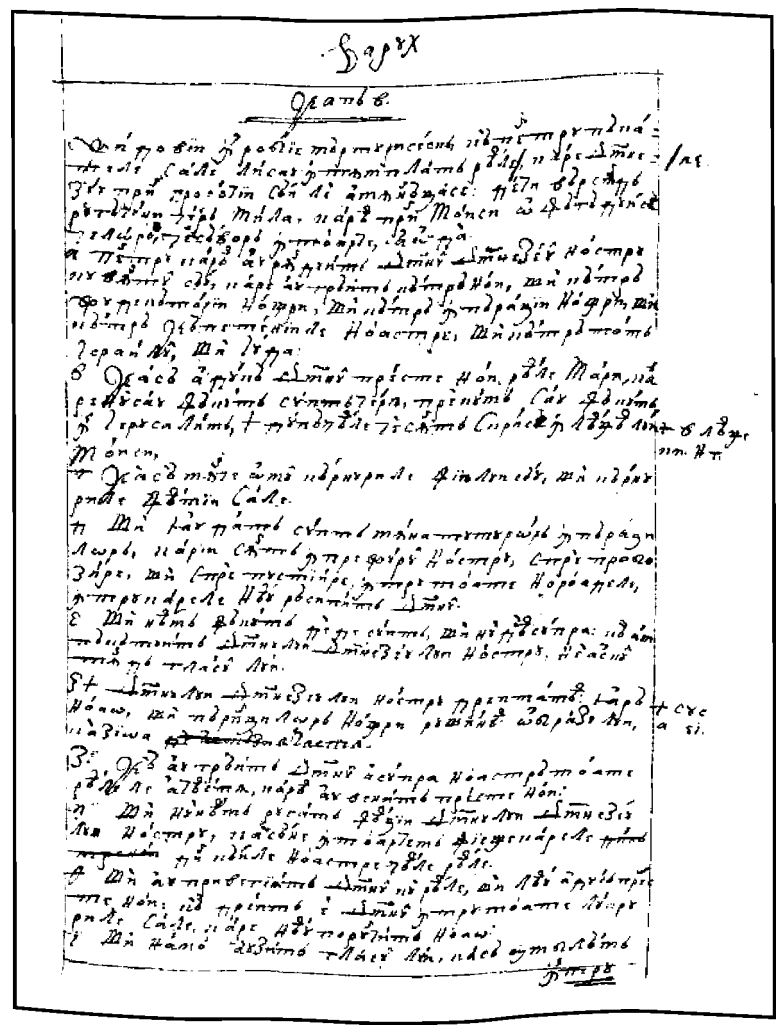

7r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI VARUH

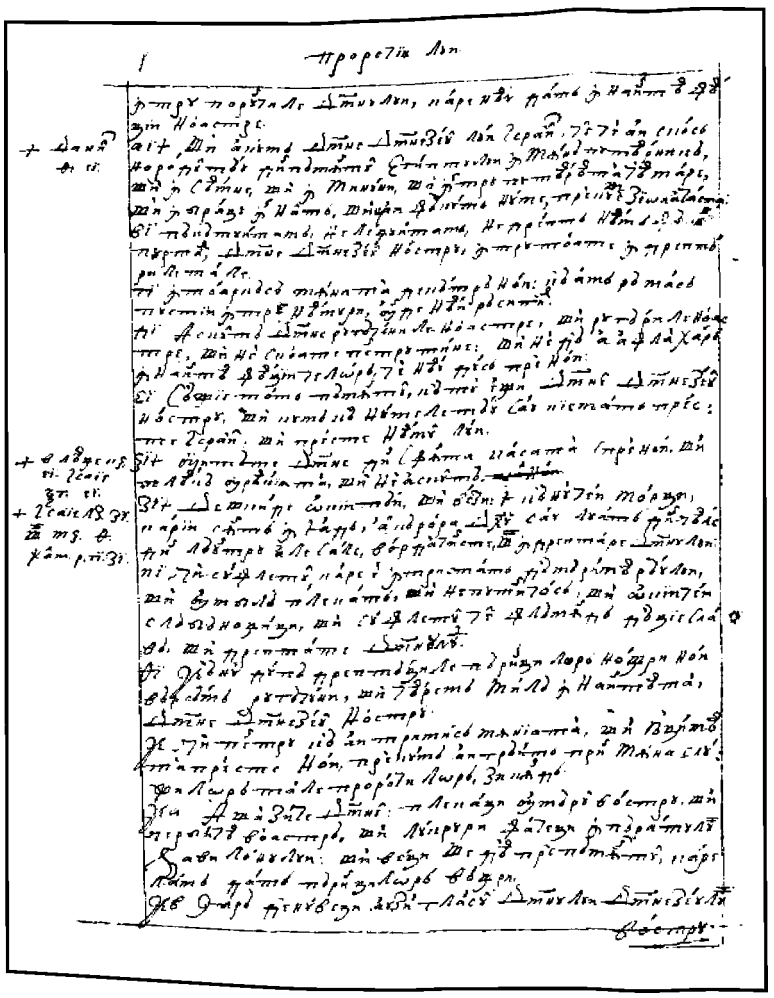

7v

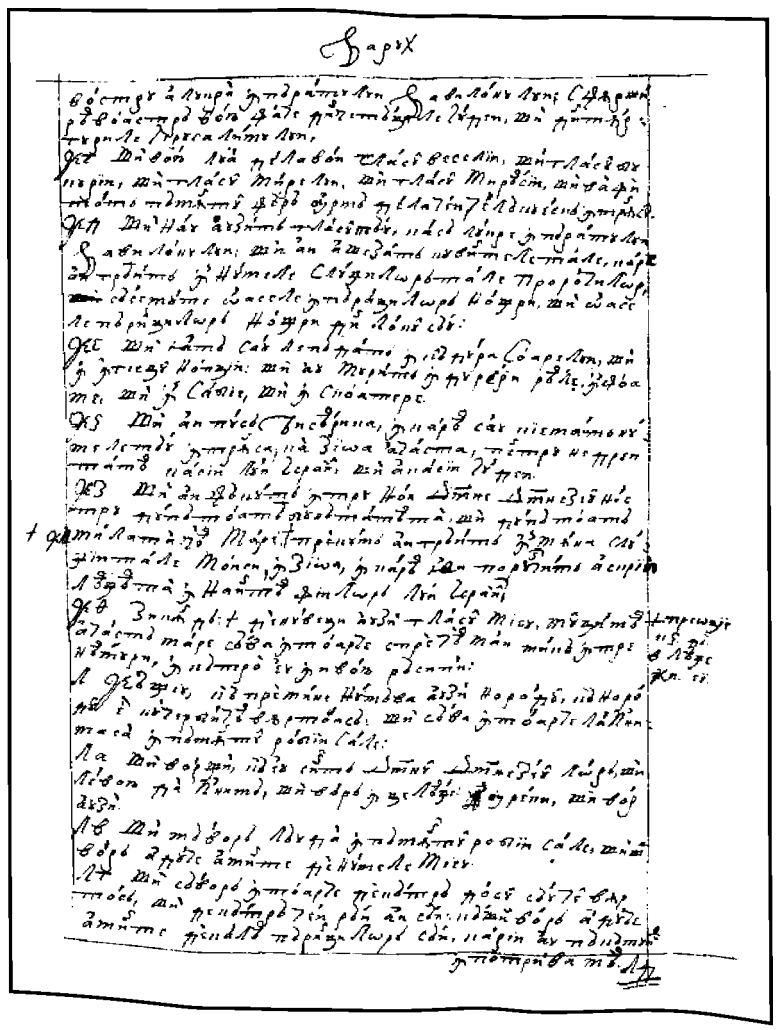

8r

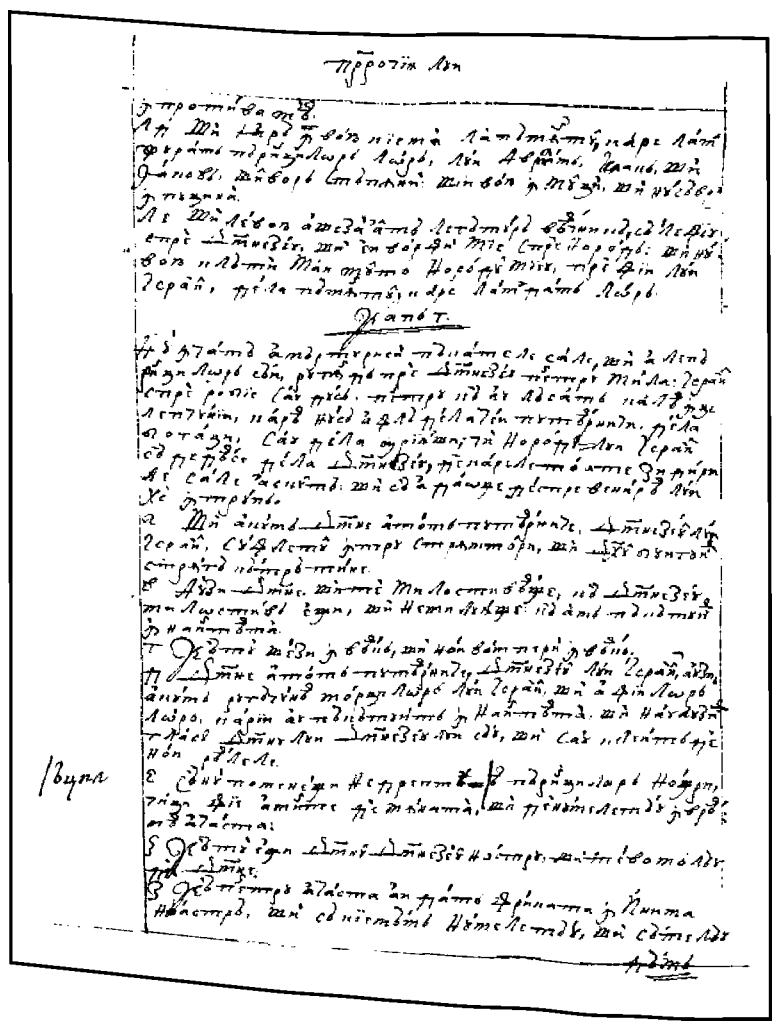

8v

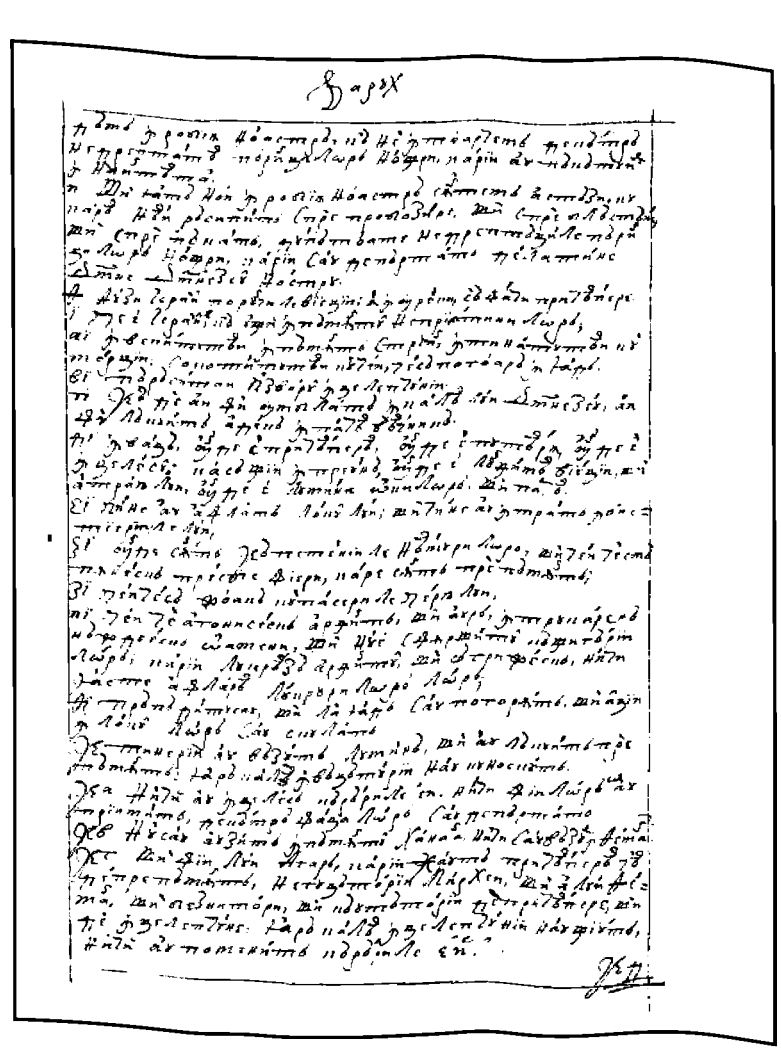

9r

PROROCIIA LUI VARUH

FACSIMILE

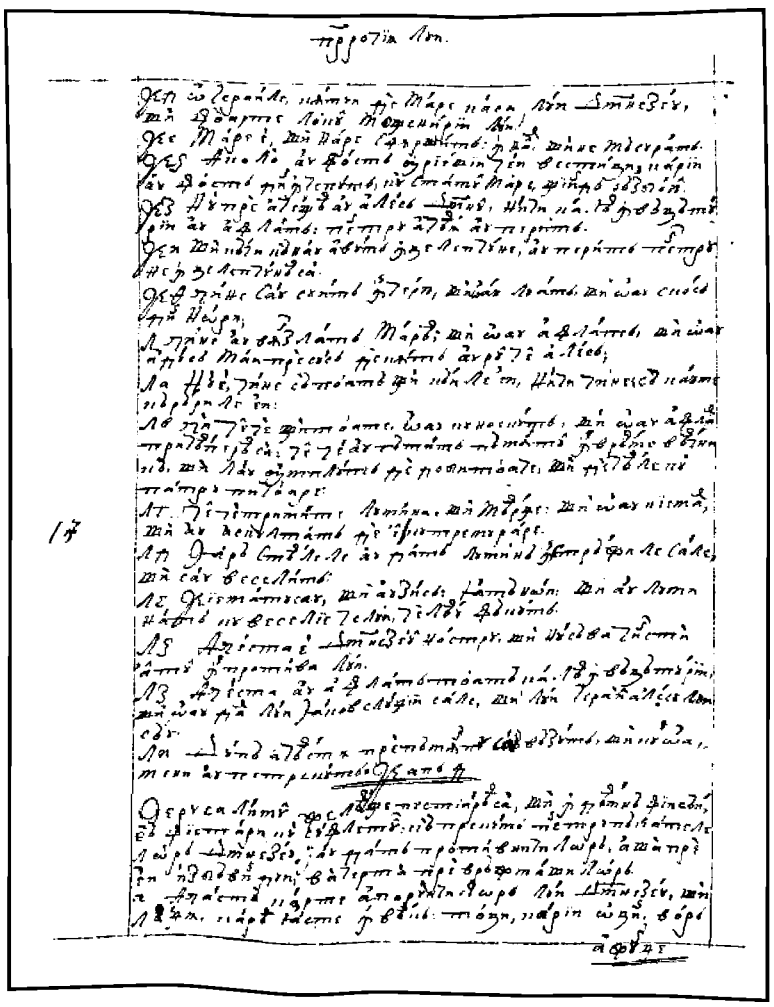

9v

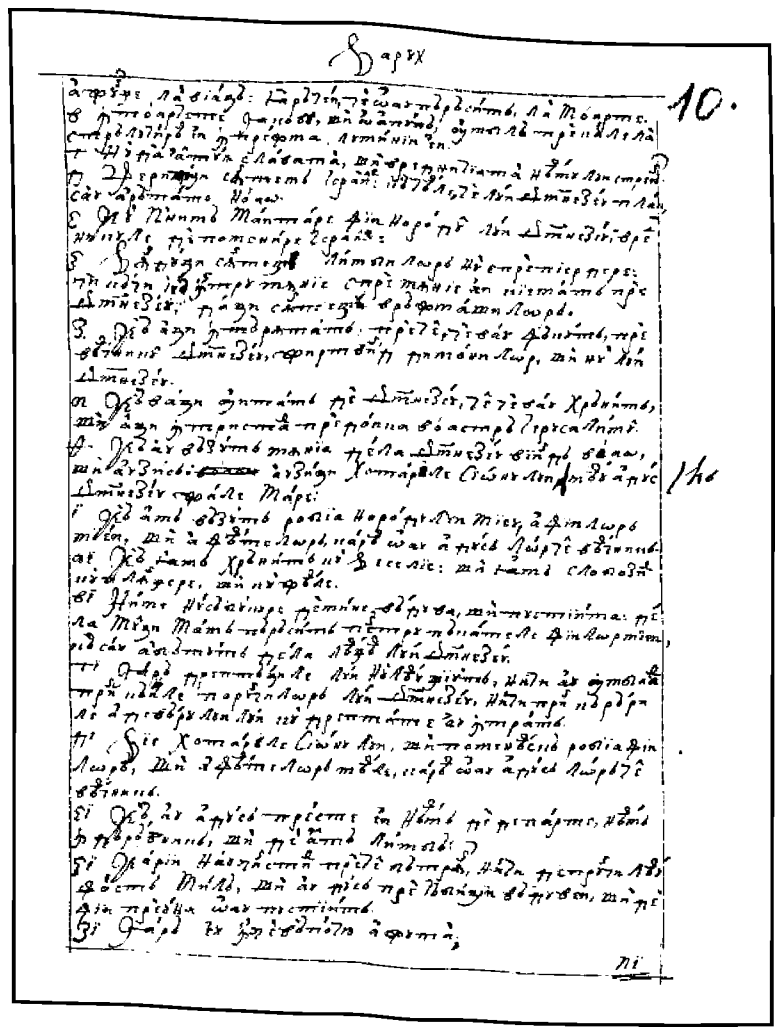

10r

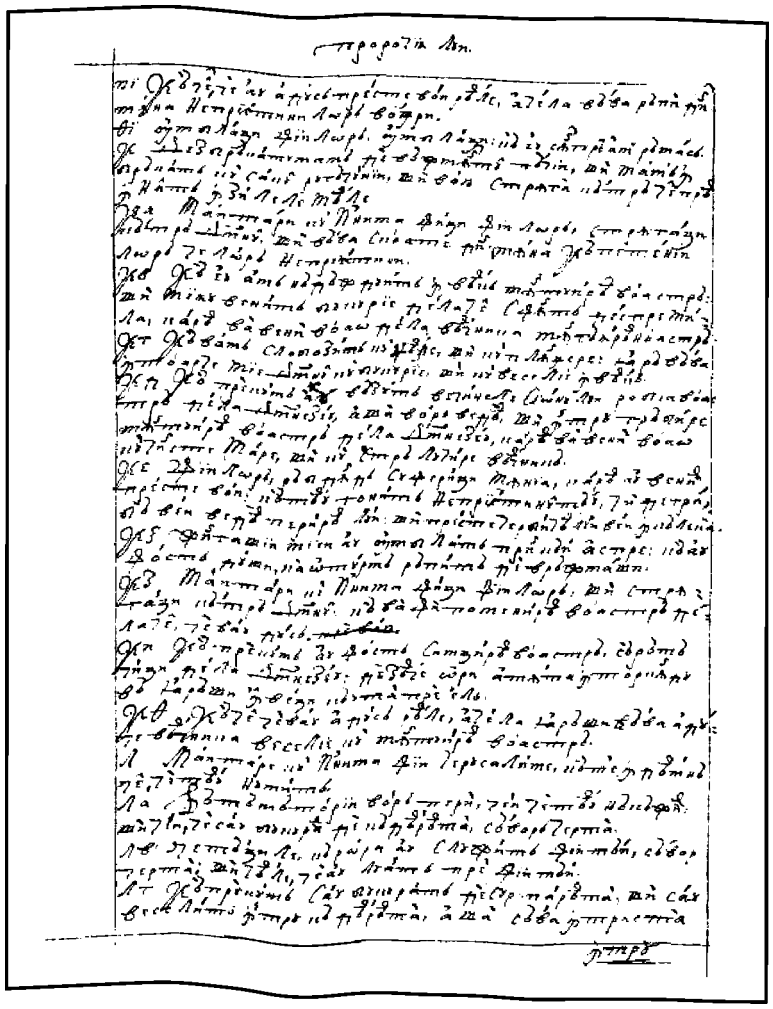

10v

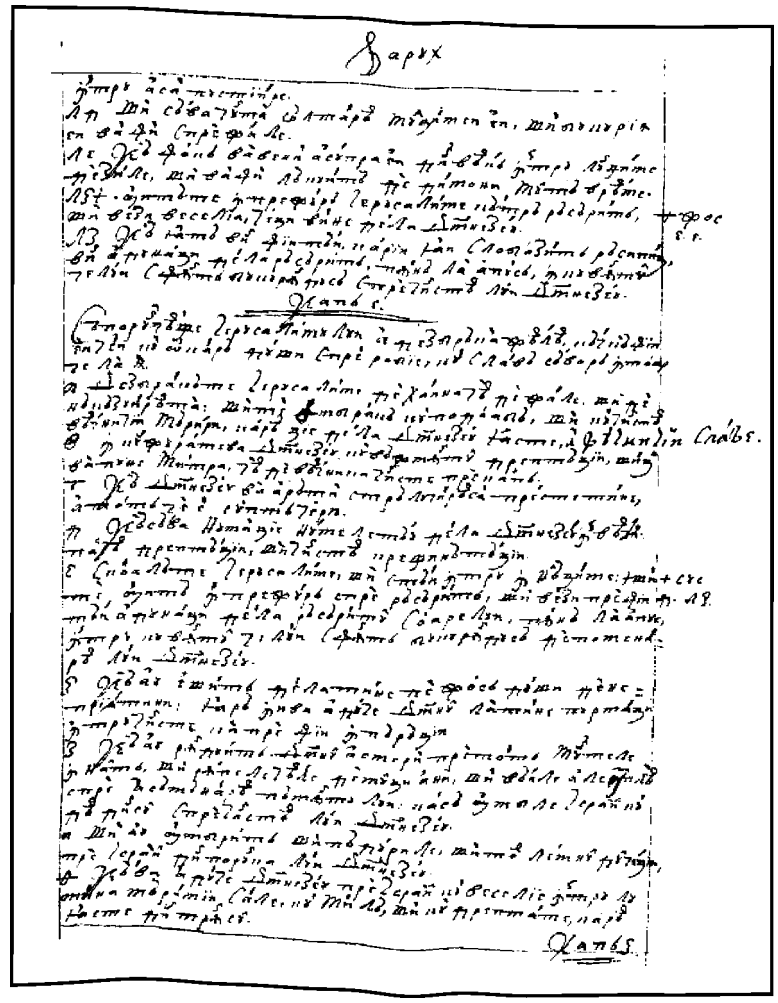

11r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI VARUH

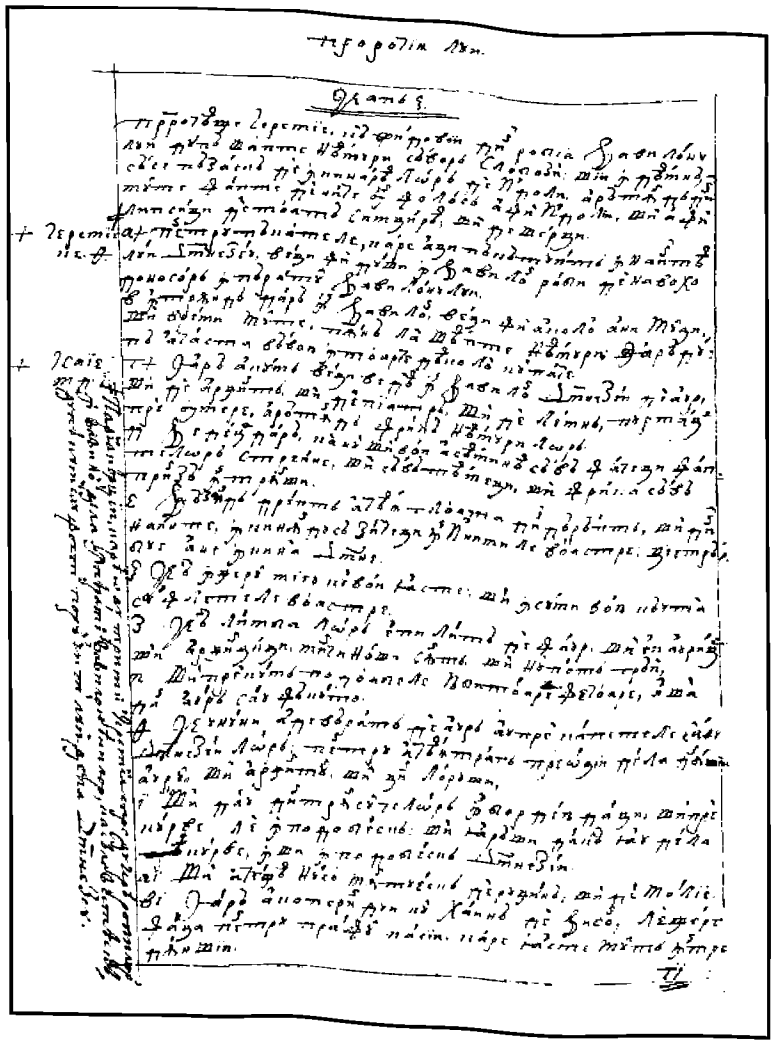

11v

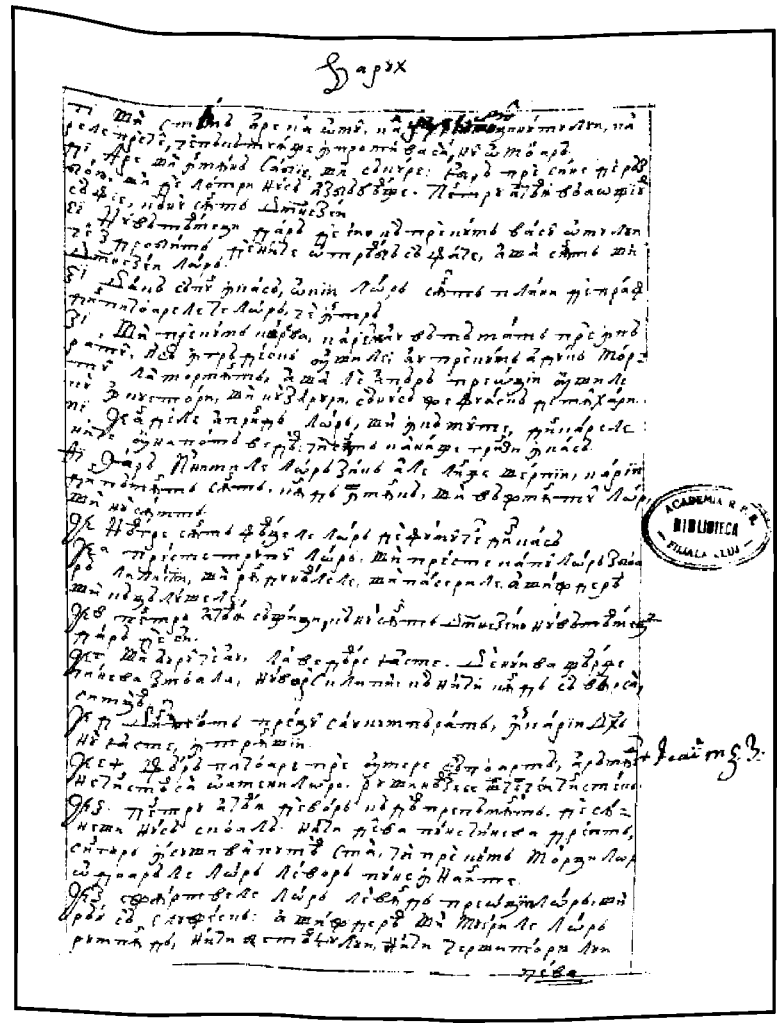

12r

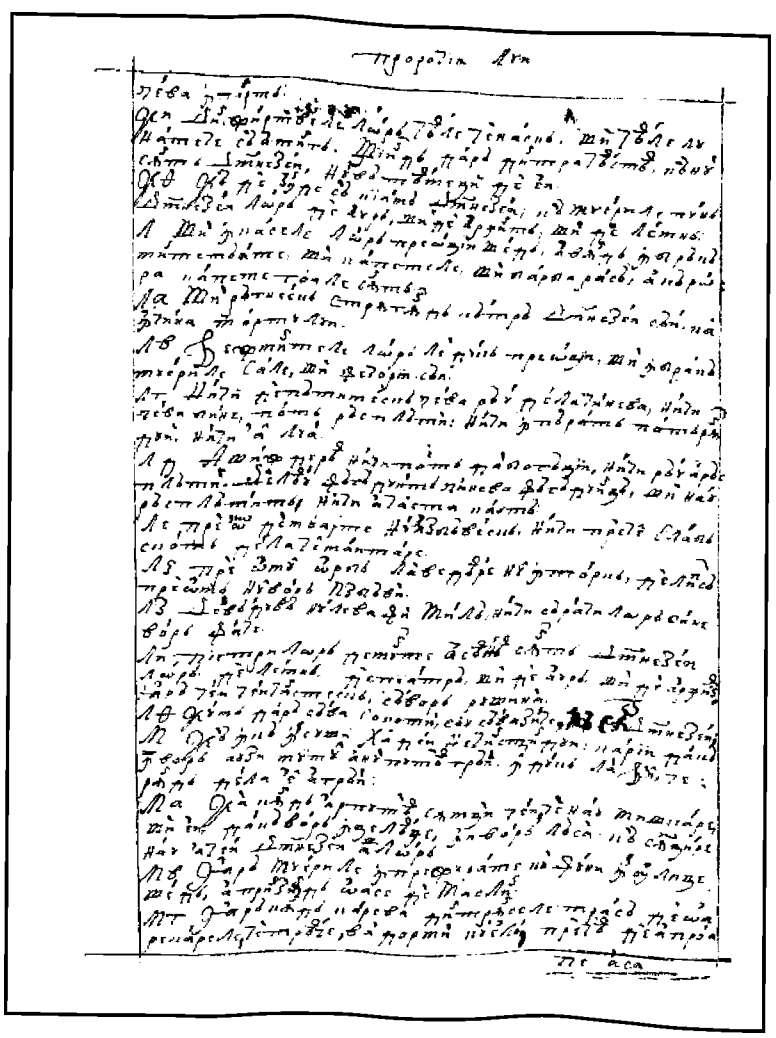

12v

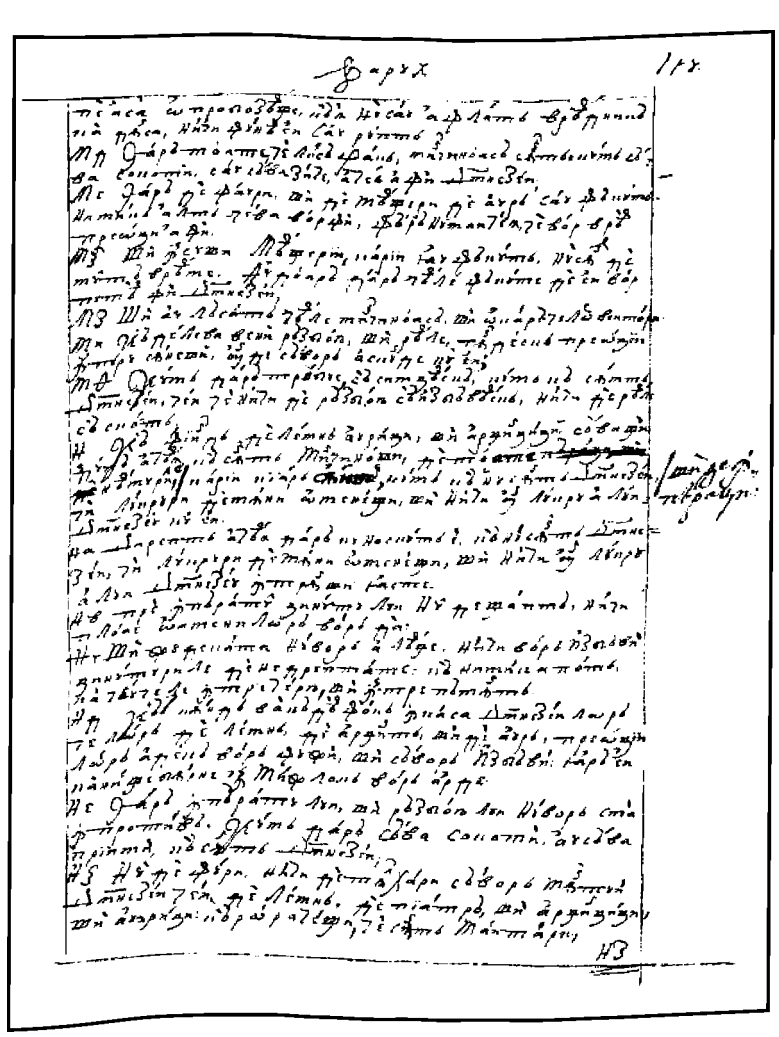

13r

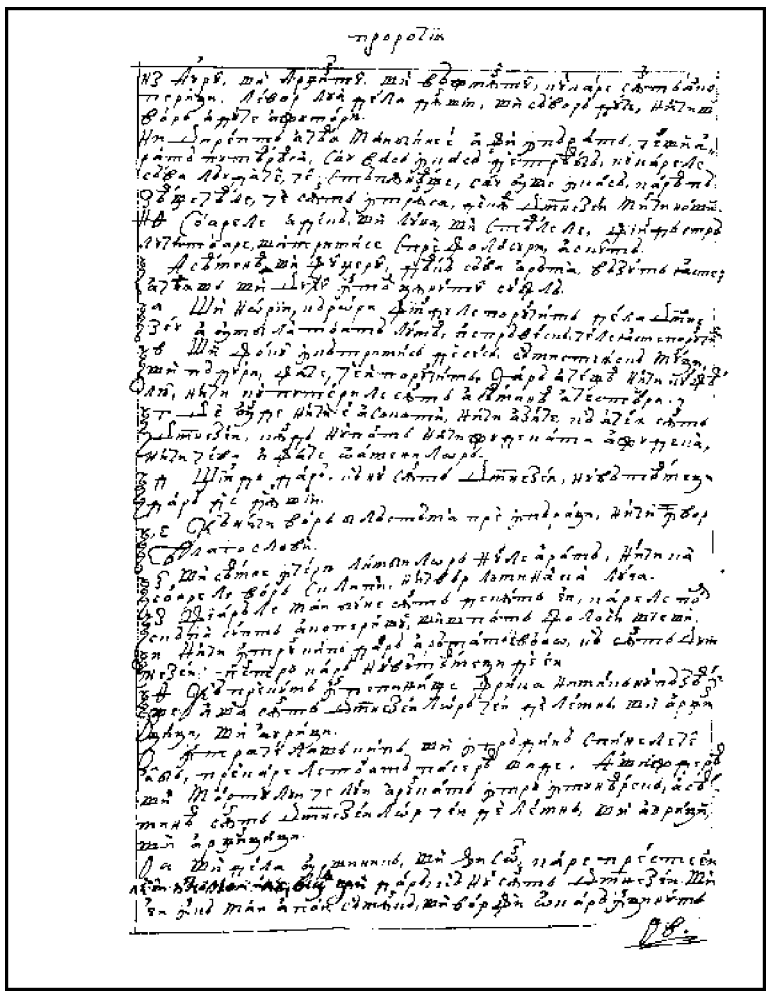

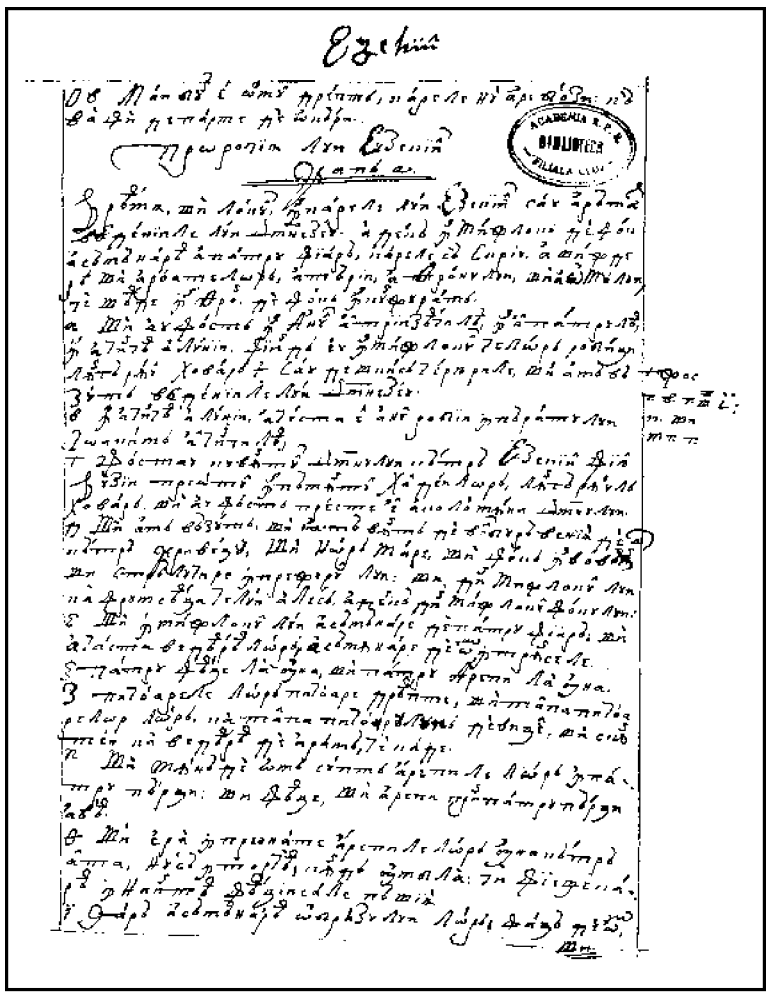

13v 14r

PROROCIIA LUI IEZECHIIL

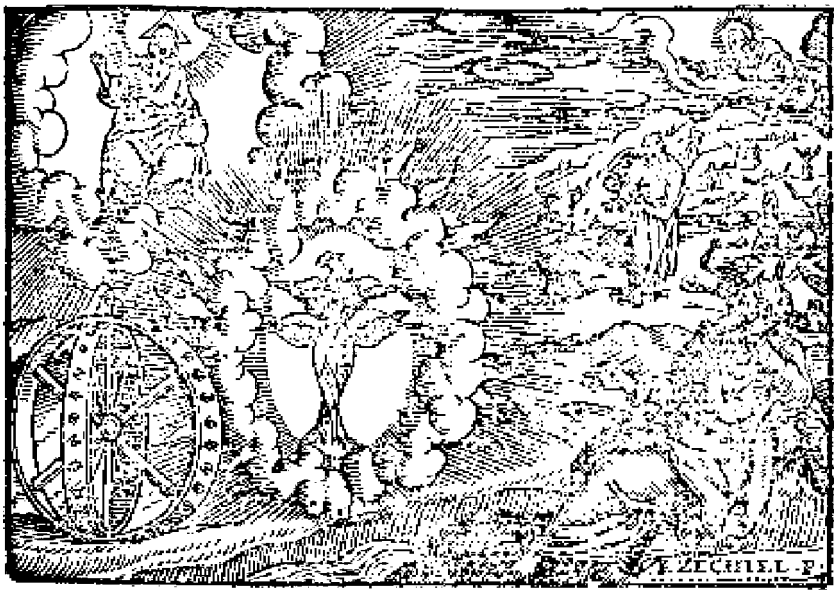

Cap 1

Vreamea şi locul în carele lui Iezechiil s-au arătat vedeniile lui Dumnezeu, adecă în mijloc de foc, asămănarea a patru fiară, carele să scriu. Aşijderea şi a roatelor, a mării, a thronului şi a omului ce şeade în thron, de foc încunjurat.

1. Şi au fost în anul al triizeacilea, în al patrulea, în a cincea a lunii, fiind eu în mijlocul celor robiţi, lângă râul Hovar; *s-au deşchis ceriurile şi am văzut vedeniile lui Dumnezeu. *Jos 3, 23 şi 10, 8 şi 43, 3.
2. În a cincea a lunii, acesta e anul robiii împăratului Ioachim al cincilea,
3. Fost-au cuvântul Domnului cătră Iezechiil, fiiul Buzii preotul în pământul haldeilor, lângă râul Hovar; şi au fost preste el acolo mâna Domnului.
4. Şi am văzut; şi, iată, vânt de volbură veniia de cătră criveţu şi nor mare şi foc învolvând şi strălucire împrejurul lui, şi din mijlocul lui ca frumseaţa celui ales, adecă din mijlocul focului,
5. Şi în mijlocul lui, asămănare de patru fiară; şi aceasta veadearea lor, asămânare de om într-însele.
6. Patru feaţe la una şi patru arepi la una.
7. Picioarele lor, picioare dreapte, şi talpa picioarelor lor, ca talpa piciorului de viţel, şi scântei ca vedearea de aramă ce cade.
8. Şi mână de om supt arepile lor, în patru părţi. Şi feaţe şi arepi prin patru părţi avea.
9. Şi era împreunate arepile lor una cătră alta; nu să întorcea când umbla, ci fieştecarea înaintea feaţii sale păşiia.

14v 10. Iară asămănarea obrazului lor, faţă de om | şi faţă de leu de-a direapta acelor patru şi faţă de bou de-a stânga acelor patru şi faţă de pajoră deasupra acelor patru.

11. Feaţele lor şi arepile lor întinse deasupra; doao arepi fieştecăriia să împreuna, iară doao acoperiia trupurile lor.
12. Şi fieştecarea dintr-însele înaintea feaţii sale umbla; unde era repezirea duhului, acolo păşea, nici să întorcea când umbla.
13. Şi asămănarea fiarălor, vedearea lor, ca a cărbunilor de foc aprinşi şi ca vedearea fălinarelor. Aceasta era vedearea, alergând prin mijlocul fiarelor, strălucire de foc, şi din foc fulger ieşind.
14. Şi fiarele să ducea şi să înturna spre asămănarea fulgerului ce sclipeaşte.
15. Şi când mă uitam la fiară, s-au arătat o roată pre pământ lângă fiară, având patru feaţe.
16. Şi vedearea roatelor şi lucrul lor, ca vedearea mării; şi o asămănare a celor patru şi vedearea lor şi lucrurile, ca cum ar fi roată în mijlocul roţii.
17. Prin patru părţile lor mergând să ducea şi nu să întorcea când umbla.

*Jos 10, 12. 18. Şi stat era roatelor şi înnălţime; şi groaznică vedeare: *şi tot trupul plin de ochi prinprejurul acelor patru.

19. Şi, când umbla fiarele, umbla aşijderea şi roatele lângă eale şi, când să rădica fiarele de pre pământ, să râdica împreună şi roatele.

20. Oriîncătro să ducea duhul, într-acolo ducându-să duhul; şi roatele aşijderea să râdica, urmând după el, că duhul vieţii era în roate.

21. Ducându-să fiarele, să ducea şi, cu eale stând, sta; şi cu eale rădicate de pre pământ, aşij| |derea să rădica şi roatele, urmând după eale, că duhul vieţii era în roate. 15r

22. Şi asămănarea tăriii preste capetele fiarelor, tăriii, ca vedearea de crişta1 groaznic şi întinsă preste capetele lor deasupra.

23. Iară supt tărie, arepile lor dreapte a uniia cătră alta; fieştecarea cu doao areapi acoperea trupul său, şi ceaealaltă aseaminea să coperea.

24. Şi auziiam sunetul aripilor, ca sunet de ape multe, ca sunetul lui Dumnezeu celui prea înalt; când umbla, era ca sunet de mulţime, ca sunetul taberilor, şi când sta, să sloboziia jos aripile lor.

25. Căci când era glas preste tăriia carea era preste capul lor, sta şi sloboziia arepile sale.

26. Şi preste tăriia carea era aproape de capetele lor, ca vedearea pietrii de samfir, asămănarea thronului; şi preste asămănarea thronului, asămănare ca vedearea de om deasupra.

27. Şi am văzut ca frumseaţea celui ales, ca vedearea de foc înlăuntrul lui prinprejur; de la coapsele lui şi mai sus şi de la coapsele lui până jos am văzut ca o faţă de foc strălucind prinprejur.

28. Ca vedearea curcubeului când va fi în nor în zi de ploaie, aceasta era vedearea strălucirii prinprejur.

Cap 2

Prorocul înfricoşat fiind, să întăreaşte, ca, fără teamere, să vădească pre fiii lui Israil, cei împotivă războitori, ca de cumva din vechile păcate să se întoarcă. Şi i să porunceaşte a mânca cartea cea scrisă din lăuntru şi din afară, în carea era tânguiri şi viers şi amar.

1. Iceasta e vedearea de asămănarea slavei Domnului; şi am văzut şi am căzut pre faţa mea şi am auzit glasul celui ce grăia. Şi au zis cătră mine: „Fiiul omului, stăi pă picioarele tale şi voiu grăi cu tine!”

2. Şi au întrat întru mine Duhul, după ce mi-au grăit | şi m-au pus pre picioarele meale, 15v şi L-am auzit grăind cătră mine

3. Şi zicând: „Fiiul omului, Eu te trimiţu la fiii lui Israil, la neamuri lepădate de leage, care s-au depărtat de la Mine; ei şi părinţii lor au trecut legătura Mea până la zioa aceasta.

4. Şi fii cu faţă vârtoasă sânt şi cu neîndomeasticită inimă, la carii Eu te trimiţu şi vei zice cătră dânşii: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu,

5. De cumva încai ei să auză şi doară să să aşaze, că casă întărâtătoare iaste, şi vor şti că proroc au fost în mijlocul lor.

6. Tu, dară, fiiul omului, nu te teame de ei, nici de cuvintele lor te stidi, căci necredincioşi şi răzvrătitori sânt cu tine şi cu scorpiile lăcuieşti; de cuvintele lor să nu te teami şi de obrazul lor să nu te îngrozeşti, căci casă întărâtătoare iaste.

7. Grăi-vei, dară, cuvintele Meale cătră ei, de cumva vor auzi şi să vor aşeza, că îndărăvnici sânt.

8. Iară tu, fiiul omului, auzi oricare grăiesc cătră tine şi să nu fi întărâtând, ca casa cea întărâtătoare; deşchide gura ta şi mâncă oricare Eu dau ţie»”.

9. Şi am văzut; şi, iată, o mână tremisă la mine, în carea era învăluită cartea. Şi o au *Apoc. 5, 1. deşchis înaintea mea, *carea era scrisă înlăuntru şi din afară: şi era scrise într-însa tânguiri şi viers şi vaiete.

Cap 3

După ce au mâncat cartea, să dă proroculuifaţă de ademant, ca fără teamere să vădească pre împietriţii fiii lui Israil, cei puşi în nelejuire. Şi, trimiţindu-să, să rânduiaşte străjariu carele văzând răul apropiindu-să, de nu-l va vesti celui ce va peri, vinovat va fi; iară de va vesti,

sufletul său izbăveaşte, măcar altul va peri. Apoi, întrând în câmp şi văzând acolo slava Domnului, i să porunceaşte în casa sa a să închide, ca un legat şi mut.

1. Şi au zis cătră mine: „Fiiul omului, orice veri afla, mâncă; mâncă cartea aceasta şi, mergând, grăiaşte cătră fiii lui Israil!” ||
16r 2. Şi am deşchis gura mea şi m-au hrănit cu cartea aceaea.
3. Şi au zis cătră mine: „Fiiul omului, pântecele tău va mânca şi ceale dinlăuntru ale tale să vor umplea de cartea aceasta, carea Eu dau ţie”. *Şi o am mâncat şi s-au făcut în gura mea dulce ca miiarea. *Apoc. 10, 9, 10.
4. Şi au zis cătră mine: „Fiiul omului, meargi la casa lui Israil şi grăiaşte cuvintele Meale cătră ei.
5. Că nu te trimiţu cătră norod de cuvânt adânc şi de limbă necunoscută, cătră casa lui Israil,
6. Nici cătră noroade multe, de cuvânt adânc şi de limbă necunoscută, a cărora să nu poţi auzi cuvintele; şi de te-ai trimite la ei, aceia te-ar auzi.
7. Iară casa lui Israil nu vrea a te auzi, că nu vreau a Mă auzi pre Mine; că toată casa lui Israil cu fruntea zdrobită iaste şi cu inimă vârtoasă.
8. Iată, am dat faţa ta mai putearnică decât feaţele lor şi fruntea ta mai vârtoasă decât frunţile lor.
9. Ca adimantul şi ca creaminea am dat faţa ta; nu te teame de ei, nici te stidi de faţa lor, căci casă întărâtătoare iaste”.
10. Şi au zis cătră mine: „Fiiul omului, toate cuvintele meale, care Eu grăiesc cătră tine, ia-l în inima ta şi cu urechile tale auzi.
11. Şi meargi, întră la robie, la fiii norodului tău, şi vei grăi cătră dânşii şi le vei zice: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu»; de cumva vor auzi şi să vor aşeza”.
12. Şi m-au luat Duhul şi am auzit după mine glas de clătire mare: „Bine e cuvântată slava Domnului din locul Său!”
13. Şi glasul arepilor fiarelor, ce bătea una cătră alta, şi glasul roatelor, ce urma după fiară, şi glas de clătire mare.
14. Şi Duhul m-au rădicat şi m-au luat şi m-am dus amărât întru urgiia duhului mieu, că mânile Domnului era cu mine, întărindu-mă.
15. Şi am venit la robie, la grămada cea de roduri noao, la cei ce lăcuia lângă râul Hovar, şi am şezut unde şedea ei şi am rămas acolo şeapte zile mâhnit, în mijlocul lor. |
16v 16. Iară, deacă au trecut şeapte zile, au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
17. *„Fiiul omului, străjariu te-am dat casii lui Israil; şi vei auzi din gura Mea cuvânt şi le vei vesti din Mine, *Jos 33, 7.
18. Zicând Eu cătră cel necredincios: «Cu moarte vei muri!» De nu vei vesti lui, nici vei grăi să se întoarcă de la calea sa cea necredincioasă şi să fie viu, acel necredincios întru nedreptatea sa va peri, iară sângele lui din mâna ta îl voiu căuta.
19. Iară, de vei vesti tu celui necredincios şi el nu să va întoarce de la necredinţa sa şi de la calea sa cea necredincioasă, acela adecă întru nedreptatea sa va muri, iară tu sufletul tău l-ai mântuit.
20. Ci de să va şi întoarce cel drept de la dreptatea sa şi va face nedreptate, pune-voiu sminteală înaintea lui, acela va muri, că n-ai vestit lui; în păcatul său va muri şi nu vor fi întru pomenire dreptăţile lui, care au făcut, iară sângele lui din mâna ta îl voiu căuta.
21. Iară, de vei vesti tu celui drept să nu păcătuiască dreptul şi el nu va păcătui, trăind va trăi, căci că i-ai vestit, şi tu sufletul tău l-ai mântuit”.
22. Şi au fost preste mine mâna Domnului şi au zis cătră mine: „Sculându-te, ieşi la câmp şi acolo voiu grăi cu tine”.
23. Şi, sculându-mă, am ieşit la câmp şi, iată, acolo slava Domnului sta, ca slava *carea am văzut lângă râul Hovar; şi am căzut pre faţa mea. *Sus 1, 3.
24. Şi au întrat întru mine Duhul şi m-au pus pre picioarele meale şi mi-au grăit şi mi-au zis: „Întră şi te închide în mijlocul casii tale!
25. Şi tu, fiiul omului, iată, s-au dat preste tine legături şi te vor lega cu eale şi nu vei ieşi din mijlocul lor.
26. Şi limba ta o voiu face a să lipi de gâtlanul tău şi vei fi mut, nici ca un om dojenind, că casă întărâtătoare iaste.
17r 27. Iară, deacă voiu grăi ţie, voiu deşchide gura || ta şi vei zice cătră ei: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: ‘Cel ce aude să auză, şi cel ce să odihneaşte odihnească-să, căci casă întărâtătoare iaste’».

Cap 4

Să porunceaşte prorocului a închipui conocirea Ierusalimului şi a dormi pe coasta stângă zile trii sute noaozeci, iară pre dreapta patruzeaci; şi hrană proastă şi urât păzit să-şi gătească, prin care însămnează dosada fiilor Israil, conocirea şi năcazul celor ce lăcuiesc în Ierusalim.

1. i tu, fiiul omului, ia-ţi o cărămidă şi o pune înaintea ta şi însămnează într-însa, cetatea Ierusalimului.
2. Şi vei rândui asupra ei conocire şi vei zidi întăriri şi vei grămădi şanţu şi vei da împrotiva ei tabăra şi vei pune berbeci prinprejur.
3. Şi tu ia ţie o tigaie de fier şi o vei pune în zid de fier între tine şi între cetate; şi vei întări faţa ta cătră ea şi va fi spre conocire şi o vei încunjura. Sămn e casii lui Israil.
4. Şi tu vei dormi pre coasta ta cea stângă şi vei pune <ne>dreptăţile casii lui Israil preste dânsa, cu numărul zilelor în care vei dormi preste ea şi vei lua nedreptatea lor.
5. Iară eu ţ-am dat anii nedreptăţilor cu numărul zilelor, trii sute şi noaozeci de zile; şi vei purta nedreptatea casii lui Israil.

*Num. 14, 34. 6. Şi, deacă vei plini aceastea, vei dormi pre coasta ta cea dreaptă a doao oară *şi vei lua nedreptatea casii Iudei, patruzeaci de zile, zioa pentru ani. Zioa – am zis – pentru an am dat ţie.

7. Şi la conocirea Ierusalimului vei întoarce faţa ta şi braţul tău va fi întins şi vei proroci asupra ei.
8. Iată, te-am încunjurat cu legături şi nu te vei întoarce de la coasta ta spre ceaealaltă, până vei plini zilele conocirii tale.
9. Şi tu îţi ia grâu şi orz şi bob şi linte şi mălaiu şi odos şi le vei pune într-un vas şi-ţ vei face pâini după numărul zilelor în care vei dormi pre coasta ta; trei sute şi noaozeci de zile îl vei mânca |
10. Iară bucata ta, cu carea vei trăi, va fi în cumpănă de doaozeci de drahme pe zi; de 17v
la vreame până la vreame o vei mânca.
11. Şi apă în măsură vei bea, a şasa parte de hin; de la vreame până la vreame o vei bea.
12. Şi ca o pâine de orz, supt cărbuni, o vei mânca şi cu gunoiu, ce va ieşi din om, o vei acoperi în ochii lor".

*Osie. 9, 4. 13. Şi au zis Domnul: „Aşa vor mânca fiii lui Israil *pâinea sa pângărită, între limbi; la ape îi voiu lepăda".
14. Şi am zis: „A, a, a, Doamne Dumnezeule, iată, sufletul mieu nu-i pângărit; şi mortăciune şi rupt de fieri n-am mâncat din pruncia mea până acum şi n-au întrat în gura mea toată carnea necurată".
15. Şi au zis cătră mine: „Iată, ţ-am dat gunoiu de boi, pentru gunoaie de oameni, şi vei face pânea ta într-însul".

*Jos 5, 16 şi 14, 13. 16. Şi au zis cătră mine: „Fiiul omului, *iată, Eu voiu zdrobi toiagul pâinii în Ierusalim şi vor mânca pâine în măsură şi în sângurătate, şi apa în măsură şi în strâmtoare vor bea
17. Ca, scăzând pâinea şi apa, să cază fieştecarele cătră fratele său şi să să veştezască întru nedreptăţile sale.

Cap 5

Prin raşii perii capului şi a barbii prorocului, din porunca Domnului, şi în multe chipuri mistuiţi, să însămnează jidovii pentru păcatele sale, de foame şi de sabie a să mistui, aşa cum părinţii pre fii şi fiii pre părinţi să-i mânce. Iară ceialalţi în robie să vor duce, să fie ocară şi mirare limbilor, a cărora au petrecut răotăţile.

1. i tu, fiiul omului, ia-ţi ţie briciu ascuţit, care rade perii; şi-l vei lua şi-l vei duce pre capul tău şi pre barba ta; şi-ţi vei lua cumpâna măsurii şi vei împărţi:
2. A tria parte în foc o vei arde în mijlocul cetăţii, după plinirea zilelor conăcirii; şi vei lua a triia parte şi o vei tăia cu briciul împrejurul ei; iară ceaeaalaltă parte a tria o vei răsipi în vânt; şi sabia voiu goli după ei.
3. Şi vei lua de acolo puţin număr şi vei || lega în tivitura plaştii tale. 18r
4. Şi dintr-înşii iarăşi vei lua şi-i vei arunca în mijlocul focului şi-i vei arde cu foc; şi dintr-aceaea va ieşi foc în toată casa lui Israil.
5. «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Acesta e Ierusalimul. În mijlocul limbilor l-am pus, şi împrejurul lui, locurile.

6. Şi au urgisit judecăţile Meale, cât mai necredincioasă au fost decât limbile, şi poruncile Meale mai mult decât ţinuturile care sânt împrejur, că judecăţile Meale le-au lepădat şi întru poruncile Meale n-au umblat'.

7. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeul: 'Pentru că aţi întrecut limbile care sânt împrejurul vostru şi în poruncile Meale n-aţi umblat şi judecăţile Meale n-aţi făcut şi după judecăţile limbilor care sânt împrejurul vostru n-aţi lucrat',

8. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu, la tine şi însumi Eu voiu face în mijlocul tău judecăţi în ochii limbilor.

9. Şi voiu face întru tine ce n-am făcut şi cărora aseamenea nu voiu mai face, pentru toate urăciunile tale.

10. Pentru aceaea, părinţii vor mânca pre fii în mijlocul tău, şi fiii vor mânca pre părinţii săi; şi voiu face întru tine judecăţi şi voiu vântura toate rămăşiţele tale întru tot vântul.

11. Pentru aceaea, viu sânt Eu – zice Domnul Dumnezeu – fără numai că sfântul Mieu l-ai spurcat întru toate vătămările tale şi întru toate urăciunile tale, şi Eu te voiu frânge şi nu va îngădui ochiul Mieu şi nu va fi milă.

12. A triia partea ta de ciumă va muri şi de foame să va sfârşi în mijlocul tău; şi a triia partea ta de sabie va cădea împrejurul tău; iară a triia partea ta spre tot vântul o voiu răsipi; şi sabiia o voiu scoate după ei. |

18v 13. Şi voiu umplea iuţimea Mea şi voiu face a să odihni urgia Mea într-înşii şi voiu mângâia şi vor şti că Eu, Domnul, am grăit în râvna Mea, deacă voiu umplea urgiia Mea într-înşii.

14. Şi te voiu da spre pustie şi spre ocară limbilor, care sânt împrejurul tău, întru vedearea a tot celui ce treace.

15. Şi vei fi ocară şi blăstăm şi pildă şi mirare în limbile care sânt împrejurul tău, dacă voiu face întru tine judecăţi în iuţime şi întru urgie şi întru certările măniii.

16. Eu, Domnul, am grăit. Când voiu trimite săgeţile foametei ceale reale spre dânşii, care vor fi ucigătoare, şi care voiu trimite, să vă răsipesc; şi foamete voiu grămădi asupra voastră *şi voiu zdrobi întru voi toiagul pâinii. *Sus 4, 16.

17. Şi voiu trimite preste voi foamete şi fieri reale până la moarte, şi ciumă şi sângele vor treace prin tine, şi sabie voiu aduce asupra ta. Eu, Domnul, am grăit'»". Jos 14, 13.

Cap 6

Pentru mulţimea închinării de idoli a fiilor Israil, să vesteaşte că să vor râsipi cetăţile lor şi ceale înnalte; şi cei ce vor scăpa de ciumă, de sabie şi de foame să vor râsipi între neamuri, unde, de reale însărcinaţi, să vor întoarce către Domnul.

1. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. „Fiiul omului, pune faţa ta către munţii lui Israil şi vei proroci către dânşii.
3. Şi vei zice: *«Munţii lui Israil, auziţi cuvântul Domnului Dumnezeu! Aceastea *Jos 36, 1.
zice Domnul Dumnezeu munţilor şi măgurilor şi râpilor şi văilor: 'Iată, Eu voiu aduce preste voi sabie şi voiu râsipi ceale înalte ale voastre. | |

19r 4. Şi voiu prăpădi oltarele voastre şi să vor frânge bozii voştri şi voiu lepăda omorâţii voştri înaintea idolilor voştri.

5. Şi voiu da stârvurile fiilor lui Israil înaintea feaţii bozilor voştri şi voiu râsipi oasele voastre împregiurul jârtvelnicilor voastre.

6. În toate lăcaşurile voastre, cetăţile pustii vor fi şi ceale înalte să vor prăda şi să vor râsipi; şi vor peri jârtvelnicile voastre şi să vor sfărâma; şi vor înceta idolii voştri şi să vor zdrobi bozii voştri, şi să vor ştearge lucrurile voastre.

7. Şi va cădea cel ucis în mijlocul vostru; şi veţ cunoaşte că Eu sânt Domnul.

8. Şi voiu lăsa între voi pre cei ce vor scăpa de sabie în neamuri, când vă voiu râsipi în locuri.

9. Şi-ş vor aduce aminte cei izbăviţi ai voştri în neamurile la care robi s-au dus că am zdrobit inima lor cea preacurvă şi carea să depărta de la Mine, şi ochii lor curvind după idolii săi; şi nu-ş vor plăcea loruşi pentru realele care au făcut întru toate urăciunile sale.

10. Şi vor cunoaşte că Eu, Domnul, nu în zădar am grăit, ca să le fac răul acesta'.

11. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Loveaşte mâna ta şi loveaşte piciorul tău şi zi: hei! spre toate urăciunile realelor casii Israil, că de sabie, de foame şi de ciumă vor cădea.

12. Cel ce e departe de ciumă va muri, iară care e aproape de sabie va cădea; şi care va fi rămas şi conocit de foame va muri. Şi voiu umplea urgiia mea întru dânşii.

13. Şi veţi şti că Eu, Domnul, când vor fi omorâţii voştri în mijlocul idolilor voştri împrejurul jârtvelnicilor voastre în toată măgura înaltă şi întru toate vârfurile munţilor şi supt tot copaciul umbros şi supt tot stejariul frunzos, locul unde au aprins tă|mâi 19v
mirositoare tuturor idolilor săi.
14. Şi voiu întinde mâna mea preste ei şi voiu face pământul pustiu şi părăsit de la pustia Devlathii, întru toate lăcaşele lor; şi vor şti că Eu, Domnul'».

Cap 7

Vesteaşte prorocul a tot pământul Iudei cea mai desăvârşit şi nescăpată jefuire a fi, aproape pentru răotatea lor.

1. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. „Şi tu, fiiul omului! «Aceastea zice Domnul, Dumnezeul pământului lui Israil: 'Sfârşitul au venit, venit-au sfârşitul preste patru bătăi ale pământului.
3. Acum, sfârşitul preste tine; şi voiu trimite iuţimea Mea preste tine şi te voiu judeca după căile tale şi voiu pune împrotiva ta toate urăciunile tale.
4. Şi nu va îngădui ochiul Mieu preste tine şi nu te voiu milui, ci căile tale le voiu pune preste tine şi urăciunile tale în mijlocul tău vor fi; şi veţ şti că Eu, Domnul'.
5. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Năcazu unul, năcazul, iată, vine!
6. Sfârşitul vine, vine sfârşitul! Priveghiiat-au asupra ta, iată vine!
7. Venit-au zdrobirea asupra ta, cela ce lăcuieşti pre pământ; venit-au vreamea, aproape e zioa uciderii, şi nu a slavei măgurelor.
8. Acum de aproape voiu vărsa mânia Mea preste tine şi voiu plini iuţimea Mea întru tine şi te voiu judeca după căile tale şi-ţi voiu pune înainte toate fărădelegile tale.
9. Şi nu va îngădui ochiul Mieu, nici Îm va fi milă, ci căile tale le voiu pune ţie şi urăciunile tale în mijlocul tău vor fi; şi veţ şti că Eu sânt Domnul cel ce bat.
10. Iată zioa, iată, vine! Ieşit-au zdrobirea, înflorit-au varga, odrăzlit-au sumeţia.
11. Nedreptatea s-au sculat în varga necredin||ţii, nu dintr-înşii şi nu din norod, nici 20r
din sunetul lor; şi nu va fi odihnă întru dânşii.
12. Venit-au vreamea, apropiiatu-s-au zioa. Cel ce cumpără nu să veselească, şi cel ce vinde nu să jelească, că mânie, preste tot norodul lui.
13. Că cel ce vinde la ceaia ce au vândut nu să va întoarce, şi încă întru cei vii viaţa lor. Că vedenia la toată mulţimea lui nu să va întoarce şi omul întru nedreptatea vieţii sale nu să va întări.
14. Cântaţi cu trâmbiţa, gătească-să toţi şi nu e cine să meargă la războiu, că mânia Mea, preste tot norodul lui.
15. Sabie mare şi ciumă şi foamete dinlăuntru; cel ce e în câmp de sabie va muri, şi cel ce e în cetate de ciumă şi de foame să vor mistui.
16. Şi să vor mântui cei ce vor fugi dintr-înşii şi vor fi prin munţi ca porumbiţele văilor, toţi tremurând, fieştecarele întru nedreptatea sa.
17. Toate mânile să vor slăbănogi şi toate genunchele vor curge ape.
*Isaie 15, 2. 18. *Şi să vor încinge cu tărsine şi-i vor acoperi groaza; şi în toată faţa ruşinea, şi în toate
Ieremie 48, 37. capetele lor pleşuirea.
*Pilde 11, 4. 19. Argintul lor afară să va lepăda şi aurul lor în gunoiu va fi. *Argintul lor şi aurul lor
Sof. 1, 18. nu-i va putea izbăvi în zioa iuţimii Domnului. Sufletul său nu-l vor sătura şi pântecele lor
Ecli. 5, 10. nu să vor umplea, că zminteală nedreptăţii lor s-au făcut.
20. Şi podoaba baierelor sale spre mândrie au pus şi chipurile urăciunilor sale şi a bozilor au făcut dintr-însul; pentru aceaea l-am dat lor spre necurăţie.
21. Şi-l voiu da în mânile streinilor spre răpire şi necredincioşilor pământului spre pradă; şi-l vor spurca.
22. Şi voiu întoarce faţa Mea de către ei; şi vor vătăma taina Mea şi vor întra într-însul cei trimişi şi-l vor spurca.
23. Fă închidere, că pământul e plin de judecata sângiurilor şi cetatea e plină de ne|dreptate. 20v
24. Şi voiu aduce pre cei mai răi din limbi şi vor moşteni casele lor; şi voiu face a înceta sumeţia putearnicilor şi vor moşteni jirtvelnicile lor.
25. Venind strâmtoarea, vor căuta pacea, şi nu va fi.
26. Turburare preste turburare va veni şi auzit preste auzit; şi vor căuta videnii din proroc, şi leagea va peri de la preot şi sfatul de la bătrân.

27. Împăratul va jeli şi căpeteniia să va îmbrăca cu mâhnire şi mânile norodului pământului să vor turbura; după calea lor le voiu face şi după judecăţile lor îi voiu judeca; şi vor şti că Eu sânt Domnul'»".

Cap 8

Iezechiil, după ce au văzut asămănarea lui Dumnezeu, cu Duhul răpit în Ierusalim, veade urâtele jidovilor închinări de idoli, supt multe figuri. Pentru aceaea, zice Domnul, că nu le va ierta, nici cu rugăciunea îi va asculta.

1. Şi au fost în anul al şaselea, în luna a şasa, în a cincea a lunii; eu şedeam în casa mea, şi bătrânii Iudii, şedea în prejma mea. Şi au căzut acolo preste mine mâna Domnului Dumnezeu.

2. Şi am văzut; şi iată o asămănare ca vedearea de foc: de la vedearea coapselor ei şi în jos, foc, şi de la coapsele ei şi în sus, ca vederea strălucirii, ca videnia celui ales.

3. *Şi, slobozând asămănarea mâna, m-au apucat de tica capului mieu şi m-au rădicat Duhul între pământ şi între ceriu şi m-au adus în Ierusalim, în vedenia lui Dumnezeu, lângă uşa întrării carea să uita spre criveţu, unde era pus idolul râvnii, spre chemarea râvnii. *Danil. 14, 35.

4. Şi iată acolo slava Dumnezeului lui Israil, după videniia ce văzuse în câmp. ||

21r 5. Şi au zis cătră mine: „Fiiul omului, rădică ochii tăi cătră calea criveţului!" Şi am rădicat ochii miei cătră calea criveţului şi, iată, de cătră criveţu, porţile oltariului, idolul râvnii, într-aceea întrare.

6. Şi au zis cătră mine: „Fiiul omului, gândeşti că vezi tu ce fac aceştia? Urâciuni mari, care face aici casa lui Israil, ca să mă depart de jârtvelnicul Mieu. Şi, încă întorcându-te, vei vedea urăciuni mai mari".

7. Şi m-au dus la uşa târnaţului şi am văzut; şi iată o gaură în păreate.

8. Şi au zis cătră mine: „Fiiul omului, sapă păreatele!" Şi, deacă am săpat păreatele, s-au ivit o uşe.

9. Şi au zis cătră mine: „Întră şi vezi urăciunile ceale reale ce fac aici aceştia".

10. Şi, întrând, am văzut; şi iată toată asămănarea de ceale zburătoare şi de jigănii, urăciunea, şi toţi idolii casii lui Israil zugrăviţi era pre păreate, preste tot împrejur.

11. Şi şeaptezeci de bărbaţi din bătrânii casii lui Israil şi Iezonie, fiiul lui Safan, sta în mijlocul celor ce sta înaintea zugrăviturilor; şi fieştecarele avea cădealniţă în mâna sa şi abur de nor din tămâie să suia.

12. Şi au zis cătră mine: „Adevărat vezi, fiiul omului, ceale ce fac bătrânii casii lui Israil? Întru întunearec, fieştecarele în ascunsul cămării sale, că zic: «Nu ne veade Domnul, părăsit-au Domnul locul»".

13. Şi au zis cătră mine: „Încă întorcându-te, vei vedea urăciuni mai mari care fac aceştia".

14. Şi m-au băgat prin uşa porţii casii Domnului, carea priviia spre criveţu, şi, iată, acolo muierile şedea plângând pre Adonide.

15. Şi au zis cătră mine: „Adevărat ai văzut, fiiul omului? Încă întorcându-te vei vedea urăciuni mai mari decât aceastea".

21v 16. Şi m-au băgat în pridvorul casii Domnului din|lăuntru şi, iată, în uşa bisericii Domnului, între pridvor şi între oltariu, ca doaozeci şi cinci de bărbaţi, având dosul cătră bisearica Domnului şi feaţele spre răsărit; şi să închina la răsăritul soarelui".

17. Şi au zis cătră mine: „Adevărat vezi, fiiul omului, au doară uşor iaste aceasta casii Iudii, să facă urăciunile aceastea care au făcut aceştia? Că, plinind pământul de nedreptate, s-au întors a Mă întărâta; şi, iată, lipesc ramul de nările sale.

18. Aşa dară şi Eu voiu face întru iuţime, nu va îngădui ochiul Mieu, nici Îm va fi milă; şi, când vor strâga cătră urechile Meale cu glas mare, nu-i voiu asculta".

Cap 9

Arătându-să şasă bărbaţi, li să porunceaşte a ucide pre toţi în Ierusalim carii de la bărbatul cel cu veşminte de in îmbrăcaţi nu sânt însămnaţi cu thau. Carea făcându-să, Domnul răspunde prorocului, ce strâga: „Aceasta va fi pentru nelejuirile lor".

1. Şi au strâgat în urechile meale cu glas mare, zicând: „Apropiiatu-s-au cercetările cetăţii şi fieştecarele are vasul uciderii în mâna sa.

2. Şi, iată, şase bărbaţi vinea din calea porţii cei din sus, carea priveaşte spre criveţu, şi al fieştecăruia vasul peririi în mâna lui. Şi un bărbat în mijlocul lor era îmbrăcat

cu haine de in şi călămariu de scriitoriu la coapsele lui. Şi au întrat şi au stătut lângă oltariul cel de aramă.

3. Şi slava Domnului lui Israil s-au luat din heruv, carea era preste el la pragul casii. Şi au chemat pre bărbatul cel îmbrăcat cu de in şi călămariu de scriitoriu având în coapsele sale.

*Ieşire. 12, 7. Apoc. 7, 3.

4. Şi au zis Domnul către el: „Treci prin mijlocul cetăţii în mijlocul Ierusalimului* || şi însămnează thau preste fruntea oamenilor celor ce suspină şi le pare rău de toate urăciunile care să fac în mijlocul ei". 22r

5. Şi celora le-au zis, auziţi-mă: „Treaceţi prin cetate urmând după el şi loviţi, nu îngăduiască ochiul vostru, nici să vă fie milă!

6. Bătrânul, tinerelul şi fecioara, mititelul şi muierile ucideţi-i până la moarte, iară tot pre care veţi vedea thau să nu-l ucideţi; şi de la jârtvelnicul Mieu începeţ". Început-au, dară, de la oamenii cei bătrâni, carii era înaintea feaţii casii.

7. Şi au zis către ei: „Spurcaţi casa şi umpleţi tărnaţele de cei ucişi! Ieşiţi!" Şi au ieşit şi lovea pre cei din cetate.

8. Şi, plinindu-să tăiarea, am rămas eu şi am căzut pre faţa mea şi, strâgând, ziceam: „Hei, hei, hei, Doamne, Dumnezeule, au doară vei pierde toate rămăşiţele lui Israil, vărsând iuţimea preste Ierusalim?"

9. Şi au zis către mine: „Nedreptatea casii lui Israil şi a Iudii mare e foarte, foarte şi s-au umplut pământul de sângiuri şi cetatea s-au umplut de dosire, că au zis: «Părăsit-au Domnul pământul şi Domnul nu veade!»

10. Drept aceaea, şi ochiul Mieu nu va îngădui, nici Îmi va fi milă; calea lor preste capul lor o voiu răsplăti".

11. Şi, iată, bărbatul care era îmbrăcat cu de in, cel ce avea călămariu în dosul său, au răspuns cuvinte, zicând: „Făcut-am precum mi-ai poruncit".

Cap 10

Să porunceaşte bărbatului celui cu de in îmbrăcat a lua cărbuni de foc din mijlocul roatelor, care sânt supt heruvimi, şi a-i vărsa preste cetate. Însămnează-se vedenia Domnului, a heruvimilor şi a patru roate.

1. Şi am văzut; şi, iată, întru tăriia carea era pre capul heruvimului, ca o piatră de samfir, | ca vedearea asămănării soarelui, s-au arătat preste el. 22v

2. Şi au zis către omul cel îmbrăcat cu in, zicând: „Întră în mijlocul roatelor care sânt supt heruvim şi umple mâna ta de cărbuni de foc, carii sânt între heruvim, şi varsă preste cetate". Şi au întrat întru vedearea mea.

3. Iară hieruvimii sta de-a dreapta casii când întra omul şi nor au umplut pridvorul dinlăuntru.

4. Şi s-au rădicat slava Domnului de pre heruvim la pragul casii şi s-au umplut casa de nor şi pridvorul s-au umplut de strălucirea slavei Domnului.

5. Şi sunetul aripilor heruvimilor să auziia până la pridvorul cel din afară, ca glasul lui Dumnezeu Atotputearnicului ce grăia.

6. Şi, deacă poruncisă omului celui cu de in îmbrăcat, zicând: „Ia foc din mijlocul roatelor care sânt între heruvimi!", întrând, acela au stătut lângă roată.

7. Şi au întins un heruvim mâna din mijlocul heruvimilor la focul ce era între heruvimi şi au luat şi au dat în mânile celui îmbrăcat cu de in, care luând, au ieşit.

8. Şi s-au arătat între heruvimi o asămănare de mână de om supt arepile lor.

9. Şi am văzut; şi iată patru roate lângă heruvimi, o roată lângă un heruvim, şi altă roată lângă alt heruvim, iară vedearea roatelor era ca vedearea pietrii de hrisoliv.

10. Şi vederea lor, o asămănare de patru, ca cum ar fi roată în mijlocul roatei.

11. Şi, când umbla, în patru părţi păşea şi nu să întoarcea umblând, ci la locul la carele a mearge pleca, carea dintâiu era, urma şi cealealalte, nici să întoarcea.

12. Şi tot trupul lor şi grumazii şi mânile şi aripile şi verigile pline era de ochi împregiurul a patru roate. ||

13. Şi roatele aceastea le-au chemat zburătoare, auzind eu. 23r

14. Iară patru feaţe avea unul: o faţă, faţă de heruvim şi faţa a doao, faţă de om şi în al treilea, faţă de leu şi în al patrulea, faţă de pajoră.

15. Şi s-au înălţat heruvimu; aceaea iaste fiara, carea am văzut lângă râul Hovar.

16. Şi când mergea heruvimii, aşijderea să ducea şi roatele după ei; şi când rădica heruvimii aripile sale să se înalţe de pre pământ, nu rămânea roatele, ci şi eale împreună era.

17. Stând aceaia, sta şi rădicându-să, să rădica, că duhul vieţii era într-însele.
18. Şi au ieşit glasul Domnului de la pragul bisericii şi au stătut preste heruvimi.
19. Şi, rădicând heruvimii aripile sale, s-au înălţat de pre pământ înnaintea mea; şi aceia ieşind, şi roatele au urmat. Şi au stătut întru întrarea porţii casii Domnului despre răsărit şi slava Dumnezeului lui Israil era preste eale.
20. Aceaea e fiara carea am văzut supt Dumnezeul lui Israil, lângă râul Hovar şi am înţeles că sânt heruvimi. Sus 1, 1, 3.
21. Patru obraze, unul şi patru aripi, unul; şi asămănare de mână de om supt aripile lor.
22. Şi asămănarea obrazelor lor, aceale obraze ce văzusem lângă râul Hovar, şi vedearea lor şi pornirea fieştecăruia a întra înaintea feaţii sale.

Cap 11

Împrotiva lui Iezonie şi a Feltii, carii zicea cu rău sfat: „Au nu de demult zidite sânt casele? Aceasta e căldarea, iară noi, cărnurile". Proroceaşte că aceia şi oricâţi nu vreau a să pocăi să vor certa. Şi prorocind Iezechiil, au murit Feltie. Iară rămăşiţele lui Israil zice că le va întoarce la pământul lor şi le va da inimă de carne, să cinstească şi să se teamă de Domnul.

1 Şi m-au rădicat Duhul şi m-au dus la poarta casii Domnului despre răsărit, carea priveaşte la răsăritul soarelui. Şi, iată, întru întrarea porţii, doaozeci şi cinci de bărbaţi; şi am văzut în mijlocul lor pre Iezonie, fiiul lui Azur, şi Feltie,
23v fiiul Vanai, | căpeteniile norodului.
2. Şi au zis cătră mine: „Fiiul omului, aceştia sânt bărbaţii carii gândesc nedreptate şi ţin sfat rău în cetatea aceasta,
3. Zicând: «Au nu demult zidite sânt casele? Aceasta e căldarea, iară noi, cărnurile».
4. Pentru aceaea, proroceaşte despre ei, proroceaşte, fiiul omului!"
5. Şi au căzut preste mine Duhul Domnului şi au zis cătră mine: „Grăiaşte: «Aceastea zice Domnul: 'Aşa aţi grăit, casa lui Israil, şi gândurile inimii voastre Eu le-am cunoscut.
6. Mulţi aţi ucis în cetatea aceasta şi aţi umplut uliţele ei de cei omorâţi'.
7. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Omorâţii voştri pre carii i-aţi pus în mijlocul ei, aceştia sânt cărnurile şi aceasta e căldarea; şi vă voiu scoate din mijlocul ei.
8. De sabie v-aţi temut şi sabie voiu aduce asupra voastră, zice Domnul Dumnezeu.
9. Şi vă voiu lepăda din mijlocul ei şi vă voiu da în mâna vrăjmaşilor şi voiu face între voi judecăţi.
10. De sabie veţi cădea, în hotarele lui Israil vă voiu judeca; şi veţi şti că Eu sânt Domnul.
11. Aceasta nu va fi voao spre căldare şi voi nu veţ fi în mijlocul ei spre cărnuri; în hotarele lui Israil vă voiu judeca.
12 Şi veţi şti că Eu sânt Domnul. Că întru poruncile Meale n-aţi umblat şi judecăţile Meale n-aţi făcut, ci după judecăţile limbilor care sânt împrejurul vostru aţi lucrat'»".
13. Şi au fost când proroceam, Feltie, fiiul Vanai, au murit. Şi am căzut pre faţa mea, strâgând cu glas mare, şi am zis: „Hei, hei, hei, Doamne Dumnezeu, sfârşire faci Tu rămăşiţelor lui Israil?"
14. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
15. „Fiiul omului, fraţii tăi, fraţii tăi, bărbaţii rudele tale şi toată casa lui Israil, toţi cărora
24r le-au zis lăcuitorii Ierusalimului: «Departe vă depăr||taţi de la Domnul! Noao s-au dat pământul spre moştenire!»
16. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Căci că i-am depărtat pre ei între limbi şi căci că i-am râsipit prin locuri, voiu fi lor spre sfinţenie puţină în locurile la care au venit».
17. Pentru aceaea, grăiaşte: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Aduna-vă-voiu din noroade şi vă voiu aduna de prin locurile prin care sânteţi râsipiţi şi vă voiu da pământul lui Israil.
18. Şi vor întra acolo şi vor lua toate vătămările şi toate urăciunile ei dintr-însa.
19. *Şi le voiu da o inimă şi duh nou le voiu dărui în ceale dinlăuntrul lor şi voiu lua inima cea de piatră din trupul lor şi le voiu da inimă de carne, *Ieremie 31, 33. Jos 36, 26.
20. Ca să umble întru poruncile Meale şi judecăţile Meale să păzască şi să le facă; şi să-M fie spre norod, şi Eu să le fiu spre Dumnezeu.
21. A cărora inimă după vătămări şi după urăciunile sale umblă, calea acestora în capul său o voiu pune'»", zice Domnul Dumnezeu.
22. Şi au rădicat heruvimii aripile sale şi roatele cu ei; şi slava Dumnezeului lui Israil era preste dânşii.

23. Şi s-au suit slava Domnului din mijlocul cetăţii şi au stătut pre măgura carea iaste despre răsăritul cetăţii.
24. Şi Duhul m-au râdicat şi m-au adus în Haldeea la robime, în vedenie, în Duhul lui Dumnezeu; şi s-au luat de la mine videniia carea văzusem.
25. Şi am grăit cătră robime toate cuvintele Domnului care îmi arătase.

Cap 12

Iezechiil, cu faptele sale, însămnează viitoarea robia Ierusalimului şi a împăratului ei, ceiaalalţi de sabie, de ciumă, şi de foame în Ierusalim sfârşindu-să; şi arată că vedenia prorocilor nu va fi deşartă, nici mult zăbavnică. |

1. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând: 24v
2. „Fiiul omului, în mijloc de casă întărâtoare tu lăcuieşti, carii ochi au a vedea şi nu văd, şi urechi a auzi şi nu aud, căci casă e întărâtătoare.
3. Tu, dară, fiiul omului, fă-ţi vase de mutare şi te vei muta zioa, înnaintea lor, şi te vei muta din locul tău la alt loc, în videarea lor, de cumva să vor uita, căci că casă întărâtătoare e.
4. Şi vei scoate afară vasele tale, ca vasele celui ce să mută zioa în vedearea lor precum iase cel ce să mută.
5. Înnaintea ochilor lor, sapă ţie păreatele şi vei ieşi printr-însul.
6. În vedearea lor, pre umere te vei purta, în ceaţă te vei lua; faţa ta o vei acoperi şi nu vei vedea pământul; că arătare te-am dat casii lui Israil".
7. Făcut-am, dară, precum îm poruncise Domnul: vasele meale le-am scos ca vasele celui ce să mută zioa şi sara mi-am săpat păreatele cu mâna şi în ceaţă am ieşit, pre umere purtat, în vederea lor.
8. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
9. „Fiiul omului, au n-au zis cătră tine casa lui Israil, casa cea întărâtătoare: «Ce faci tu?»
10. Zi cătră ei: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: preste povăţuitoriul, povara aceasta, carea iaste în Ierusalim, şi preste toată casa lui Israil, carea iaste în mijlocul lor».
11. Zi: «Eu, arătarea voastră; precum am făcut, aşa va fi acelora, spre mutare şi spre robie să vor duce.
12. Şi povăţuitoriul, care iaste în mijlocul lor, pre umere să va purta, în ceaţă va ieşi; păreatele vor săpa, ca să-l scoaţă; faţa lui să va acoperi, să nu vază cu ochiul pământul.
*Jos 17, 20. 13. *Şi voiu întinde mreajea Mea preste el şi să va prinde în năvodul Mieu şi-l voiu aduce în Vavilon, la pământul haldeilor; şi acela nu va vedea şi acolo va muri.
14. Şi toţi carii sânt împrejurul lui, sprijinitoriu lui, şi turmele lui, îi voiu râsipi spre tot || vântul şi sabia voi lucii după dânşii. 25r
15. Şi vor şti că Eu sânt Domnul, când îi voiu râsipi între neamuri şi-i voiu sămăna prin locuri.
16. Şi voiu lăsa dintr-înşii oameni puţini, de sabie, de foame, şi de ciumă, ca să povestească toate nelegiuirile lor între neamurile la care vor întra; şi vor şti că Eu sânt Domnul»".
17. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
18. „Fiiul omului, pâinea ta întru turburare mâncă, ci şi apa ta în sârguire şi în mâhnire bea.
19. Şi vei zice cătră norodul pământului: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu cătră cei ce lăcuiesc în pământul lui Israil: 'Pâinea sa întru grije vor mânca şi apa sa întru pustiire vor bea, să se pustiiască pământul de mulţimea sa, pentru nedreptatea tuturor celor ce lăcuiesc într-însul.
20. Şi cetăţile care acum să lăcuiesc să vor pustii şi pământul să va pustii; şi veţi şti că Eu, Domnul'»".
21. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
22. „Fiiul omului, ce pildă e voao aceasta, în pământul lui Israil, a celor ce zic: «În luni să vor îndelunga zilele şi va peri toată videniia?»
23. Pentru aceaea, zi cătră ei: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Face-voiu a înceta pilda aceasta, nici obştii să va mai zice în Israil'». Şi grăiaşte cătră ei că s-au apropiiat zilele şi cuvântul a toată vedeniia.
24. Că nu va mai fi toată vedeniia deşartă, nici prorociia neadeverită în mijlocul fiilor lui Israil.
25. Că Eu, Domnul, voiu grăi şi orice cuvânt voiu grăi va fi şi nu să va mai îndelunga, ci în zilele voastre, casă întărâtătoare, voiu grăi cuvânt şi voiu face, zice Domnul Dumnezeu".
26. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

27. „Fiiul omului, iată casa lui Israil, a celor ce zic: «Vedeniia carea acesta veade, spre zile multe şi spre vremi lungi, acesta proroceaşte».
28. Pentru aceaea, zi cătră ei: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Nu să va mai delunga tot cuvântul Mieu, cuvântul care voiu grăi să va plini', zice Domnul»".

Cap 13

25v *Amânânţă Domnul mincinoşilor proroci, ce pro|rocesc din crierii săi şi desmântă norodul, mincinoase, făgăduindu-i pace, şi păreatele cu tină, fără pleave lipind; aseamenea şi featelor lui Israil, ce prorocesc din inima sa şi cos perine supt tot cotul.*

1. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
2. „Fiiul omului, proroceaşte cătră prorocii lui Israil, cel ce prorocesc şi vei zice celor ce prorocesc din inima sa: «Auziţi cuvântul Domnului!
3. *Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Amar, neînţelepţilor proroci, carii urmează după lucrul său şi nimica văd. *Irim. 23, 1. Jos 14, 9 şi 34, 2.
4. Ca vulpile în pustiiu prorocii tăi, Israile, era.
5. Nu v-aţi suit dinprotivă, nici aţi pus zid întru casa lui Israil, ca să staţi în războiu în zioa Domnului.
6. Văd ceale deşarte şi prorocesc minciuna, zicând: 'Zice Domnul'. Deacă Domnul nu i-au trimis şi au rămas ei, întăritând cuvântul.
7. Au vedeare deşartă aţi văzut? Şi prorocie mincinoasă aţi grăit? Şi ziceţi: 'Zice Domnul'. Când eu n-am grăit!'
8. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Pentru că aţi grăit ceale deşarte şi aţi văzut minciuna, pentru aceaea, iată, Eu, cătră voi, zice Domnul Dumnezeu.
9. Şi va fi mâna Mea preste prorocii carii văd ceale deşarte şi prorocesc minciuna. În sfatul norodului Mieu nu vor fi şi întru scrisoarea casii lui Israil nu să vor scrii, nici în pământul lui Israil vor întra; şi veţi cunoaşte că Eu, Domnul Dumnezeu.
10. Pentru că au înşelat pre norodul Mieu, zicând: 'Pace!' Şi nu iaste pace. Şi cela zidea păreatele, iară ceia îl lipiia cu tină fără pleave'.
11. Zi cătră cei ce lipesc fără mestecare că va cădea, că va fi ploaie povoind şi voiu da pietri mari, de sus căzând şi vânt de vifor râsipind.
12. Pentru că, iată, au căzut păreatele, au nu să va zice voao: 'Unde iaste lipitura care aţi lipit?' ||
26r 13. Lor pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Şi voiu face a să rumpe duhul vihoarălor întru urgiia Mea şi ploaie, vărsând iuţimea Mea, va fi şi pietri mari în mânie spre săvârşire.
14. Şi voiu strâca păreatele care l-aţi lipit fără mestecare şi-l voiu asămăna pământului şi să va dezvăli temeliia lui şi va cădea şi să va mistui în mijlocul lui; şi veţi şti că Eu sânt Domnul.
15. Şi voiu plini urgiia Mea în păreate şi întru cei ce-l mistuiesc fără amestecare şi voiu zice voao: 'Nu iaste păreatele şi nu sânt cei ce-l mistuiesc:
16. Prorocii lui Israil, carii prorocesc cătră Ierusalim şi văd vedenii de pace; nu iaste pace, zice Domnul Dumnezeu'».
17. Şi tu, fiiul omului, pune faţa ta împrotiva featelor norodului tău, carii prorocesc din inima sa, şi proroceaşte preste eale.
18. Şi zi: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Amar celor ce cos perine supt tot cotul mânii şi fac căpătăie supt capul a toată vârsta, aprinde sufletele şi, când prindea sufletele norodului mieu, veselea sufletele acelora.
19. Şi Mă vătăma cătră norodul Mieu, pentru un pumnişor de orzu şi o fărâmă de pâine, ca să ucigă sufletele ce nu mor şi vii să facă sufletele ceale ce nu sânt vii, minţind norodului Mieu, celui ce îngăduiaşte minciunilor'.
20. Pentru aceasta, aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu la perinele voastre cu carele voi prindeţi sufletele ce zboară şi le voiu rumpe din braţele voastre şi voiu slobozi sufletele care voi le prindeţi, suflete a zbura.
21. Şi voiu rumpe căpătâiele voastre şi voiu izbăvi norodul Mieu din mâna voastră, nici
26v vor | mai fi în mânile voastre a prăda; şi veţi şti că Eu, Domnul.
22. Pentru aceaea ce aţi făcut a să măhni inima celui drept, minţind, pre care Eu nu l-am trimis şi aţi întărit mânile celui necredincios, ca să nu să întoarcă de la calea sa cea rea şi să fie viu,

23. Pentru aceaea, ceale deşarte nu le veţi vedea şi prorocii nu veţi mai proroci. Şi voiu scoate norodul Mieu din mâna voastră; şi veţi şti că Eu, Domnul'»".

Cap 14

Amânânţă Domnul închinătorilor de idoli, carii vin la proroci să întreabe prin-trânşii pre Domnul, zicând că-i va pierde, şi pre proroci va înşela; să răspunză după nedreptăţile lor. Iară Noe, Daniil şi Iov, cu dreptatea sa, să vor mântui pre sine numai, iară nu pre cei necredincioşi; de foamete, de reale fiare, de sabie şi de ciumă, carea spre norodul cel păcătos va trimite Domnul; adaoge-să şi mângăiarea rămăşiţelor lui Israil.

1. Şi au venit la mine oamenii bătrânilor lui Israil şi au şezut în prejma mea.
2. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
3. „Fiiul omului, oamenii aceştiia au pus necurăţiile sale întru inimile sale şi sminteala nedreptăţii sale o au aşezat împrotiva feaţii sale; au doară întrebat fiind, le voiu răspunde?
4. Pentru aceasta le grăiaşte şi vei zice cătră dânşii: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Omul, omul din casa lui Israil, care va pune necurăţiile sale întru inima sa şi sminteala nedreptăţii sale va aşeza înnaintea feaţii sale şi va veni la proroc, întrăbându-mă prin-trânsul, Eu, Domnul, voiu răspunde lui întru mulţimea necurăţiilor sale,
5. Să se prinză casa lui Israil întru inima sa, în carea s-au depărtat de la Mine întru toţi idolii săi'».
6. Pentru aceea, zi cătră casa lui Israil: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Întoarceţi-vă şi vă depăr||taţi de la idolii voştri şi de la toate spurcăciunile voastre, întoarceţi feaţele 27r
voastre.
7. Că omul, omul din casa lui Israil şi, dintre cei veniţi, oricarele va fi nimearnic în Israil, de să va înstreina şi va pune idolii săi întru inima sa şi sminteala nedreptăţii sale va aşeza împrotiva feaţii sale şi va veni la proroc să mă întreabe prin-trânsul, Eu, Domnul, voi răspunde lui prin mine.
8. Şi voiu pune faţa Mea preste omul acela şi-l voiu face spre pildă şi spre parimie şi-l voiu pierde din mijlocul norodului mieu; şi veţi şti că Eu, Domnul.
*Sus 13, 3. 9. *Şi prorocul, când va rătăci şi va grăi cuvânt, Eu, Domnul, am înşelat pre prorocul acela şi voiu întinde mâna Mea preste el şi-l voiu ştearge din mijlocul norodului Mieu, Israil.
10. Şi vor purta nedreptatea sa după nedreptatea celui ce întreabă, aşa nedreptatea prorocului va fi,
11. Ca să nu mai rătăcească casa lui Israil de la Mine, nici să să pângărească întru toate nelegiuirile sale, ci să-m fie spre norod, şi Eu să le fiu spre Dumnezeu, zice Domnul oastelor'»".
12. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
13. „Fiiul omului, pământul când va păcătui Mie să nelegiuiască nelegiuind, voiu întinde
*Sus 4, 16 şi 5, 16. mâna Mea preste el *şi voiu zdrobi varga pâinii lui şi voiu trimite preste el foamete şi voiu omorî din-trânsul pre om şi pre dobitoc.
14. Şi de vor fi aceşti trei bărbaţi în mijlocul lui, Noe, Daniil, şi Iov, aceştia cu dreptatea sa vor izbăvi sufletele sale, zice Domnul oastelor.
15. Şi, de voiu aduce preste pământ fiare reale să-l jefuiască şi va fi neîmblat, pentru că nu va fi cine să treacă pentru fiare,
16. Aceşti trei bărbaţi de vor fi într-însa, viu sânt Eu – zice Domnul Dumnezeu – că nici pre fii, nici pre feate le vor izbăvi, ci ei sânguri să vor mântui, iară pământul să va pustii.
17. Au, de voiu aduce sabie preste pământul acela şi voiu zice sabiii: «Treci prin pământ!», şi voiu ucide | de pre el omul şi dobitocul, 27v
18. Şi aceşti trei bărbaţi vor fi în mijlocul lui, viu sânt Eu – zice Domnul Dumnezeu – nu vor izbăvi pre fii, nici pre feate, ci ei sânguri să vor izbăvi.
19. Iară şi ciumă de voiu trimite preste pământul acela şi voiu vărsa urgiia mea preste el întru sânge, ca să iau de pre el pre om şi pre dobitoc:
20. Şi Noe şi Daniil şi Iov vor fi în mijlocul lui, viu sânt Eu – zice Domnul Dumnezeu – că pre fiiu şi pre fată nu vor izbăvi, ci ei cu dreptatea sa vor izbăvi sufletele sale.
21. Că aceastea – zice Domnul Dumnezeu – că: «De voiu şi trimite patru judecăţile meale ceale reale, sabiia şi foametea şi fiare reale şi ciuma preste Ierusalim, ca să ucigă dintr-însa omul şi dobitocul,

22. Încă să va lăsa într-însa mântuirea celor ce vor scoate fiii şi featele; iată, aceştia vor întra la voi şi veţi vedea calea lor şi meaşteşugirile lor şi vă veţi mângăia pentru răul ce am adus preste Ierusalim, întru toate care am adus preste ea.

23. Şi vă vor mângăia când veţi vedea calea lor şi meaşteşugirile lor şi veţi cunoaşte că nu în zădar am făcut toate care am făcut într-însa, zice Domnul»".

Cap 15

Precum viţa tăiată numai focului slujaşte, aşa jidovii pentru învechitele păcate cu Ierusalimul vesteaşte că să vor arde.

1. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. „Fiiul omului, ce va fi de lemnul viţii din toate leamnele tufelor care sânt între leamnele pădurilor?
3. Au doară să va lua dintr-însa lemn de lucru sau să va face dintr-însa cuieriu, să spânzure dintr-însul acar ce vas?
4. Iată, focului s-au dat spre hrană; amândoao părţile ei le-au mistuit focul şi jumătate de ea s-au întors în scânteaie; au doară va fi de folos spre lucru? ||
28r 5. Şi când era întreg, nu era delnic de lucru; cu cât mai vârtos deacă l-au îmbucat focul şi l-au ars nici un lucru dintr-însul va fi.
6. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Precum lemnul viţii între leamnele pădurilor care l-am dat focului să îmbuce, aşa voiu da pre lăcuitorii Ierusalimului.
7. Şi voiu pune faţa Mea preste ei; din foc vor ieşi, şi focul îi va mistui; şi veţi şti că Eu, Domnul, când voiu pune faţa Mea spre ei.
8. Şi voiu da pământul neumblat şi pustiiu, căci că nelegiuitori s-au arătat»", zice Domnul Dumnezeu.

Cap 16

Ierusalimul întâi lepădat, minunat de la Dumnezeu înălţindu-să, arată nemulţămirea cu multe fealiuri de închinări de idoli, cu carea şi pre Samariia şi pre Sodoma au întrecut; pentru aceaea o va da Domnul spre jefuire şi spre ocară tuturor limbilor. Însă va ţinea legătura rămăşiţelor sale.

1. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. „Fiiul omului, cunoscute fă Ierusalimului urăciunile sale.
3. Şi vei zice: «Aceastea zice Domnul Dumnezeul Ierusalimului: 'Rădăcina ta şi naşterea ta, din pământul Hanaan, tatăl tău, amorreul şi muma ta, getheea.
4. Şi când te-ai născut, în zioa naşterii tale, nu s-au tăiat buricul tău şi cu apă nu te-ai spălat, spre spăsănie, nici cu sare sărată, nici înfăşată cu scutece.
5. N-au îngăduit preste tine ochiu să facă ţie oarecarea dintr-aceastea, fiindu-i milă de tine, ci ai fost lepădată preste faţa pământului, întru lepădarea sufletului tău, în zioa în carea te-ai născut.
6. Iară trecând prin tine, te-am văzut călcându-te în sângele tău şi ţ-am zis când erai în sângele tău: 'Trăiaşte!', am zis. Zic ţie: 'În sângele tău, trăiaşte'.
7. Înmulţită ca iarba câmpului te-am dat; şi te-ai înmulţit şi mare te-ai făcut şi ai ieşit şi ai ajuns la veşminte de muiare; ugerele tale s-au umflat şi părul tău au odrăzlit şi erai goală
28v | şi de ruşine plină.
8. Şi am trecut prin tine şi te-am văzut şi iată vreamea ta, vreamea iubitorilor. Şi am întins plaşca Mea preste tine şi am acoperit ocara ta şi ţ-am jurat şi am tras legătură cu tine – zice Domnul Dumnezeu – şi te-ai făcut Mie.
9. Şi te-am spălat cu apă şi am curăţit sângele tău din tine şi te-am uns cu untdelemn;
10. Şi te-am îmbrăcat cu haine pestriţe şi te-am încălţat cu ianthin şi te-am încins cu vison şi te-am îmbrăcat cu supţiri;
11. Şi te-am împodobit cu podoabă şi ţ-am dat covrigi în mânile tale şi lanţu de aur împrejurul grumazului tău;
12. Şi am dat cercel spre gura ta şi cercei urechilor tale şi cununa podoabei în capul tău.
13. Şi te-ai împodobit cu aur şi cu argint şi te-ai îmbrăcat cu vison şi cu polimit şi cu pestriţă; făină şi miiare şi untdelemn ai mâncat şi înfrâmsăţată te-ai făcut tare foarte; şi ai sporit spre împărăţie.

14. Şi au ieşit numele tău între neamuri pentru frumseaţea ta, că desăvârşit erai întru podoaba mea, carea puseasem preste tine, zice Domnul Dumnezeu.
15. Şi, având nădeajde întru frumseaţea ta, ai curvit întru numele tău şi ai întins curvia ta înaintea a tot ce treace, ca să fii a lui.
16. Şi, luând din vejmintele tale, ţ-ai făcut de ceale înalte pe ici, pe ci cusute şi ai curvit preste eale, precum n-au fost, nici va fi.
17. Şi ai luat vasele podoabei tale din aurul Mieu şi din argintul Mieu, care ţ-am dat ţie şi ţ-ai făcut chipuri bărbăteşti şi ai curvit într-însele.
18. Şi ai luat vejmintele tale ceale pestriţe şi le-ai acoperit şi untul Mieu de lemn şi tămâia Mea ai pus înaintea lor.
19. Şi pâinea Mea, carea ţ-am dat ţie, făina şi untul-de-lemn şi miiarea cu carea te-am hrănit, le-ai pus înaintea lor spre miros de bună mireazmă; || şi au fost, zice Domnul 29r
Dumnezeu.
20. Şi ai luat fiii tăi şi featele tale care Mi-ai născut şi i-ai jârtvit lor spre mâncare; au doară mică e curviia ta?
21. Jârthuit-ai pre fiii Miei şi i-ai dat, jârtvindu-i, lor.
22. Şi, după toate urăciunile tale şi curviile, nu ţ-ai adus aminte de zilele tinereaţelor tale, când erai goală şi de ruşine plină, călcată în sângele tău.
23. Şi s-au întâmplat după toată răotatea ta. Vai, vai ţie! – zice Domnul Dumnezeu.
24. Şi ţ-ai zidit bordeiu şi ţ-ai făcut loc de ruşine în toate uliţele.
25. La tot capul uliţii ai zidit sămnul descoperirii tale şi urâtă ai făcut podoaba ta şi ai desfăcut picioarele tale a tot cel ce treacea şi-ai înmulţit curviia ta.
26. Şi ai curvit cu fiii Eghiptului, cu vecinii tăi cei de trupuri mari, şi ai înmulţit curviia ta, a Mă întărâta.
27. Iată, Eu voiu întinde mâna Mea preste tine şi voiu lua sfinţeniia ta şi te voiu da în mâna celor ce te urăsc, featelor palistineanghelor, care să ruşinează în calea ta cea fără de leage.
28. Şi ai curvit cu fiii asirilor, căci că nu te-ai fost încă împlută; şi după ce ai curvit, nici aşa nu te-ai săturat.
29. Şi ai înmulţit curvia ta în pământul Hanaan cu haldei şi nici aşa nu te-ai săturat.
30. În ce voiu curăţi inima ta – zice Domnul Dumnezeu – când faci toate lucrurile aceastea a muierii curve şi obraznice.
31. Că ai zidit bordeiul tău în capul a toată uliţa, şi cel înalt al tău l-ai făcut în toată uliţa; nici te-ai făcut ca o curvă, carea pentru urârea sporeaşte preţul,
32. Ci ca o muiare preacurvă, carea preste bărbatul său duce pre cei streini.
33. Tuturor curvelor li să dă plata, iară tu ai dat plată tuturor iubitorilor tăi şi daruri le dăruiai, ca să între la tine de pretutindini, a curvi cu tine.
34. Şi au fost întru tine, împrotiva obiceaiului muieresc, întru curviile tale, şi după tine nu va fi curvie, că întru aceaea că ai dat plată şi plată | n-ai luat, s-au făcut întru tine împrotivirea. 29v
35. Pentru aceaea, curvă, auzi cuvântul Domnului!'
36. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Că s-au vărsat banii tăi şi s-au descoperit ocara ta întru curviile tale, preste iubitorii tăi şi preste idolii urăciunilor tale, în sângele fiilor tăi, carii i-ai dat lor,
37. Iată, Eu voiu aduna pre toţi iubitorii tăi cu carii te-ai mestecat şi pre toţi carii i-ai iubit, cu toţi cărora te închini; şi-i voiu aduna preste tine de pretutindiri şi voiu goli ocara
*Jos 23,8. ta înaintea lor *şi vor vedea toată urăciunea ta.
38. Şi te voiu judeca cu judecăţile preacurvarilor şi a celor ce varsă sânge şi te voiu da spre sângele iuţimii şi a râvnii.
39. Şi te voiu da în mâna lor şi vor strâca bordeiul tău şi vor prăpădi locul tău cel de ruşine şi te vor goli de veşmintele tale şi vor duce vasăle podoabei tale şi te vor lăsa goală şi plină de ocară.
40. Şi vor aduce asupra ta mulţime şi te vor ucide cu pietri şi te vor omorî cu sabiile sale.
*4 Impăraţ. 23,9. 41. *Şi vor arde casele tale cu foc şi vor face întru tine judecăţi în ochii a multor muieri; şi vei înceta a curvi şi plată mai mult nu vei da.
42. Şi să va odihni urjiia Mea întru tine şi să va lua râvna Mea de cătră tine şi Mă voiu odihni, nici Mă voiu mai mănia.
43. Căci că nu ţ-ai adus aminte de zilele tinereaţelor tale şi M-ai întărâtat întru toate aceastea; pentru aceaea şi Eu căile tale în capul tău le-am dat – zice Domnul Dumnezeu – şi n-am făcut după fărădelegile tale, întru toate urăciunile tale'.
44. Iată, tot cel ce zice obştii pildă spre tine o va lua, zicând: 'Precum muma, aşa-i şi fata ei!

45. Fata maicii tale eşti, carea au lepădat pre bărbatul său şi pre fiii săi şi sora surorilor tale eşti tu, carele au lepădat pre bărbaţii săi şi pre fiii săi; maica voastră, chefteia şi ||
30r tatăl vostru, amoreul.
46. Şi sora ta cea mai mare, Samariia, aceaea şi featele ei, care lăcuiesc de-a stânga ta, iară sora ta cea mai mică, carea lăcuieşte de-a dreapta ta, Sodomul, şi featele ei.
47. Ci nice în căile lor ai umblat, nici după fărădelegile lor ai făcut ceva şi mai puţin, ci mai grozave decât eale ai făcut întru toate căile tale.
48. Viu sânt Eu – zice Domnul Dumnezeu – că n-au făcut Sodomul, sora ta, aceaea şi featele ei, precum ai făcut tu şi featele tale.
49. *Iată, aceasta au făcut nedreptatea Sodomului surorii tale, mândriia, saţiul de pâine şi prisosirea şi lenevirea ei şi a featelor ei, şi mâna celui lipsit şi săracului nu deşchidea. *Facere 19,24.
50. Şi s-au rădicat şi au făcut urăciuni înaintea Mea; şi le-am luat, precum ai văzut,
51. Şi Samariia jumătate de păcatele tale n-au păcătuit, ci le-ai învins cu fărădelegile tale şi ai îndreptat pre surorile tale întru toate urăciunile tale care ai lucrat.
52. Aşa, dară, şi tu poartă ruşinea ta, carea ai învins pre surorile tale cu păcatele tale, mai fără de leage lucrând decât eale, că s-au îndreptat de către tine; aşa, dară, şi tu te ruşinează şi poartă urăciunea ta, carea ai îndreptat pre surorile tale.
53. Şi le voiu întoarce întorcându-le întoarcerea sodomleanilor cu featele sale şi cu întoarcerea Samariii şi a featelor ei şi voiu întoarce dosirea ta în mijlocul lor,
54. Ca să porţi ocara ta şi să te ruşinezi întru toate care ai făcut, mângăindu-le.
55. Şi sora ta, Sodomul, şi featele ei să vor întoarce la ceale vechi ale sale, şi Samaria şi featele ei să vor întoarce la ceale vechi ale sale, şi tu şi featele tale vă veţi întoarce la statul vostru cel vechiu.
56. Şi n-au fost Sodomul, sora ta, auzită în gura ta, în zioa mândriii tale.
30v 57. Mai nainte de-a să dezvăli răotatea ta, precum | într-această vreame, spre ocara featelor Siriii şi a tuturor împrejurul tău, featelor palestineancelor, care te încunjură prinprejur.
58. Fărădeleagea ta şi ocara ta tu o ai purtat', zice Domnul Dumnezeu.
59. Că aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Şi voiu face ţie precum ai lepădat jurământul, ca deşert să faci aşezământul de leage.
60. Şi-M voiu aduce Eu aminte de legătura Mea cu tine în zilele prunciii tale şi-ţi voiu deştepta legătură veacinică.
61. Şi-ţi vei aduce aminte de căile tale şi te vei ruşina când vei priimi pre surorile tale ceale mai mari decât tine cu ceale mai mici ale tale, şi voiu da pre acealea ţie spre feate, ci nu din legătura ta.
62. Şi voiu deştepta Eu legătura Mea cu tine şi vei şti că Eu, Domnul,
63. Ca să-ţi aduci aminte şi să te ruşinezi şi să mai fie ţie a deşchide gura ta pentru ruşinea ta, deacă Mă voiu împlânzi spre tine întru toate care ai făcut', zice Domnul Dumnezeu»".

Cap 17

Prin pilda de doao pajore şi de viia cea sădită ce creaşte, carea nu va spori, să vădeaşte că împăratul Vavilonului, purtând pre Ioachim împăratul în Vavilon, va rândui pentru el pre împăratul Sedechie carele, rumpând legătura de pace, cea cu Navohodonosor făcută, au fugit la împăratul Eghiptului. Pentru aceaea, de la Domnul să va da în mânile lui Navohodonosor şi, deacă să va duce în Vavilon, va muri. Iară Domnul, smerind pre cel înalt, va înălţa pre cel smerit.

1. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. „Fiiul omului, pune ciumilitura şi spune pilda către casa lui Israil.
3. Şi vei zice: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Pajora mare, cu mari aripi, cu
31r trupul lung, plină de || peane şi de învârstare, au venit la Livan şi au luat măduha chedrului.
4. Vârful frunzelor lui le-au zmult şi l-au mutat în pământul lui Hanaan, în cetatea neguţătorilor o au pus.
5. Şi au luat din sămânţa loculuişi o au pus în pământ pentru sămânţă, ca să întemeiaze rădăcină preste ape multe, în faţa pământului o au pus.
6. Şi deacă odrăzlise, au crescut spre vie mai latăcu stat smerin, privind ramurile ei spre ea, şi rădăcina ei era supt dânsa. Făcutu-s-au, dară, viia şi au rodit spre mlădiţă şi au trimis odrasle.
7. Şi au fost altă pajoră mare, cu arepi mari şi cu multe peane; şi, iată, viia aceasta ca când ar trimite rădăcinile sale la dânsa, mlădiţele sale au întins către dânsa, ca să o stropească din curticealele odrazlei sale.

8. În pământ bun preste ape multe s-au sădit, ca să facă frunză şi să aducă roadă, să fie spre vie mare'».

9. Zi: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Au doară să va spori? Au doară rădăcinile ei le va zmulge şi rodurile ei le va strâmtori şi va săca toate mlădiţele odrăslirii ei şi să va usca? Şi nu în braţu mare, nici întru norod mult, să o zmulgă din rădăcină.

10. Iată, s-au sădit; au, doară, va spori? Au nu să va usca când o va ajunge vânt cu zăduh? Şi în vatra odraslii sale să va usca'»".

11. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

12. „Zi cătră casa cea întărâtătoare: «Nu ştiţi ce arată aceastea?» Zi: «Iată, vine împăratul Vavilonului în Ierusalim şi va lua pre împăratul şi pre căpeteniile lui şi-i va duce la sineşi în Vavilon.

13. Şi va lua din sămânţa împărăţiii şi va lovi cu el legătură şi va lua de la el jurământ; ci şi pre cei tari ai locului îi va duce,

14. Ca să fie împărăţiia smerită şi să nu să râdice, | ci să păzască legătura lui şi să o ţie». 31v

15. Carele depărtându-să de la el au trimis soli la Eghipt, ca să-i dea cai şi norod mult. Au doară va spori sau va dobândi mântuire cel ce au făcut aceastea? Şi cel ce au dezlegat legătura au doară va scăpa?

16. «Viu sânt E–, zice Domnul Dumnezeu – că în locul împăratului care l-au rânduit pre el împărat, a căruia jurământ zădarnic l-au făcut şi au dezlegat legătura carea avea cu dânsul, în mijlocul Vavilonului va muri.

17. Şi nu în oaste mare, nici întru norod mult va face împrotiva lui Faraon războiu, întru aruncarea şanţului şi întru facerea gropilor, ca să omoară suflete multe.

18. Că urgisise jurământul ca să dezleage legătura şi, iată, au dat mâna sa şi, deacă va face toate aceastea, nu va scăpa».

19. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Viu sânt Eu, căci că jurământul care au lepădat şi aşezământul care l-au călcat îl voi pune în capul lui.

*Sus 12, 13. Jos 32,3. 20. * Şi voiu întinde preste el mreajea Mea şi să va prinde în năvodul Mieu; şi-l voiu aduce în Vavilon şi-l voiu judeca acolo întru nelegiuirea cu carea M-au urgisit,

21. Şi toţi pribeagii lui cu tot şireagul lui de sabie vor cădea, iară rămăşiţele întru tot vântul să vor răsipi; şi veţi şti că Eu, Domnul, am grăit».

22. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Şi voiu da Eu din măduha chedrului nalt şi voiu pune, din creaştetul ramurilor lui cel mai tinăr voiu frânge şi voiu sădi spre munte înnalt şi rădicat.

23. În muntele cel înalt al lui Israil îl voiu sădi şi va încolţi spre odraslă şi va face rod şi va fi spre chedru mare; lăcui-vor supt el toate paserile şi toate ceale zburătoare supt umbra frunzelor lui vor face cuiburi.

24. Şi vor şti toate leamnele ţinutului că Eu, Domnul, am smerit lemnul cel înnalt şi am înălţat lemnul cel smerit şi am săcat lemnul cel vearde şi a înfrunzi am făcut lemnul || cel uscat. Eu, Domnul, am grăit şi am făcut»". 32r

Cap 18

Lepădând pilda jidovilor, zice că fiiul nu va purta nedreptatea tătâni-său, nici iarăşi, ci fieştecarele va purta a sa; şi, de să va pocăi cel necredincios, să va mântui, iară cel drept, de-ş va părăsi dreptatea, să va osindi. Îndeamnă drept aceaea Domnul spre pocăinţă şi spre înoirea inimii.

1. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2. „Ce iaste, că între voi întoarceţi pilda spre această zicere, în pământul lui Israil, zicând: *«Părinţii au mâncat strugur acru şi dinţii fiilor au strepezit?» *Ieremie 31,29.

3. Viu sânt Eu – zice Domnul – de va mai fi voao pilda aceasta spre asămănare în Israil.

4. Iată, toate sufletele a meale sânt; precum sufletul tatălui, aşa sufletul fiiului al mieu iaste; sufletul care va păcătui, acela va muri.

5. Şi omul, de va fi drept, şi va face judecată şi dreptate,

6. În măguri de nu va mânca şi ochii săi nu-i va rădica spre idolii casii lui Israil şi muiarea aproapelui său nu o va întina şi la muiarea ce pate de lună nu să va apropiia,

7. Şi pre om nu-l va întrista, zălogul datornicului îl va întoarce, cu putearea nimica nu va răpi, *pâinea sa celui flămând va da şi pre cel gol îl va îmbrăca cu văjmânt, *Isaie 58,7.

8. Spre camătă nu va împrumuta şi mai mult nu va lua, de la nedreptate va întoarce mâna sa şi judecată dreaptă va face între om şi între om, Math. 25, 35.

9. Întru poruncile Meale va umbla şi judecăţile Meale va păzi, să facă adevărul. Acesta drept e, cu viaţă va trăi, zice Domnul Dumnezeu.

10. Şi de va naşte fiiu tâlhariu, vărsătoriu de sânge şi va face careva dintr-aceastea.
11. Şi aceastea, adecă toate, nu pre cel ce face, ci pre cel ce în munţi mâncă şi muiarea
32v aproapelui său | o spurcă,
12. Pre cel lipsit şi sărac întristează, răpeaşte răpiri, zălogul nu-l întoarce şi către idoli îş râdică ochii, urăciune face,
13. Spre camătă dă şi mai mult ia, au doară va trăi? Nu va trăi; când toate aceaste necurate va face, cu moarte va muri, sângele lui într-însul va fi.
14. Iară de va naşte fiiu, carele văzând toate păcatele tătâni-său ceale ce au făcut, să va teame şi nu va face aseaminea lor.
15. Spre măguri nu va mânca şi ochii săi nu-i va râdica spre idolii casii lui Israil şi muiarea vecinului său nu o va pângări
16. Şi pre om nu-l va întrista, zălogul nu-l va ţinea şi răpire nu va răpi, pâinea sa celui flămând va da şi pre cel gol îl va acoperi cu văjmânt,
17. De la asuprirea săracului va întoarce mâna sa, camătă şi preste soarte nu va lua, judecăţile Meale va face şi întru poruncile Meale va umbla, acesta nu va muri întru nedreptăţile tătâni-său, ci cu viaţă va fi viu.
18. Tatăl lui, căci că au hulit şi silnicie au făcut fratelui şi răotate au lucrat în mijlocul norodului său, iată, au murit întru nedreptatea sa.
19. Şi ziceţi: «Căci n-au purtat fiiul nedreptatea tătâni-său?» Pentru că fiiul judecat şi dreptate au lucrat, toate poruncile Meale au păzit şi le-au făcut, va trăi cu viaţă.
20. *Sufletul care va păcătui, acela va muri; fiiul nu va purta nedreptatea tătâni-său şi tatăl nu va purta nedreptatea fiiului; dreptatea dreptului preste el va fi şi nedreptatea celui necredincios va fi preste el. *2 Leage 24,16. 4 Împăr. 14,6. 2Para. 25,4.
21. Iară de să va pocăi cel necredincios de păcatele sale care au făcut şi va păzi toate poruncile Meale şi va face judecată şi dreptate, viu va fi şi nu va muri.
22. De toate păcatele lui care au făcut nu-m voiu aduce aminte; întru dreptatea sa carea au lucrat va fi viu.
33r 23. *Au doară a vrerii Meale e moartea celui necre | |dincios – zice Domnul Dumnezeu – şi nu ca să se întoarcă de la căile sale şi să fie viu? *Jos 21,32 şi 33,11.
24. Iară de să va întoarce cel drept de la dreptatea sa şi va face nedreptate după toate urăciunile care s-au obicinuit a le face cel necredincios, au doară va fi viu? Toate dreptăţile lui care făcuse nu să vor pomeni, întru nelegiuirea în carea au nelegiuit şi întru păcatul său care au păcătuit, întru acelea va muri. 2 Petru 3,9.
25. Şi aţi zis: *«Nu e dreaptă calea Domnului». Auziţi, dară, casa lui Israil: Au doară calea mea nu e dreaptă şi nu mai vârtos căile voastre sânt îndărăvnice? *Jos 33, 20.
26. Că deacă să va întoarce cel drept de la dreptatea sa şi va face nedreptate, va muri într-însele, în dreptatea carea au făcut va muri.
27. Şi deacă să va întoarce cel necredincios de la necredinţa sa carea au făcut şi va face judecată şi dreptate, acela sufletul său va face viu.
28. Că socotind şi întorcându-să de către toate nedreptăţile sale carele au lucrat, viu va fi şi nu va muri.
29. Şi zic fiii lui Israil: «Nu e dreaptă calea Domnului». Au doară căile Meale nu sint dreapte, casa lui Israil, şi nu mai vârtos, căile voastre îndărăvnice?
30. Pentru aceaea, pre fieştecarele după căile sale îl voiu judeca, casa lui Israil, zice Domnul Dumnezeu. *Întoarceţi-vă şi vă pocăiţi de toate nedreptăţile voastre şi nu vă va fi voao spre căderea nedreptatea. *Math. 3,2. Luca 3,3.
31. Lepădaţi de la voi toate nelejuirile voastre întru carele aţi nelegiuit şi vă faceţi inimă noao şi duhu nou; şi căci să muriţi, casa lui Israil?
32. *Că nu voiesc moartea celui ce moare – zice Domnul Dumnezeu – întoarceţi-vă şi fiţi vii. *Sus 20,3. Jos. 33,11. 2 Petru 2,9.

Cap 19

Pilda leiţii şi a puilor de lei însămnează robia împăraţilor Ioahaz, şi Ioachim. Şi cea trecută a
33v *cetăţii Ierusalimului fericire o scrie | şi cea de acum supărare, supt pilda viei.*

1 Şi tu ia plângerea preste căpeteniile lui Israil
2 Şi vei zice: «Căci maica ta, leiţa, între lei s-au culcat, în mijloc de leuţi au hrănit puii săi.

3. Şi au scos unul din leuţii săi şi s-au făcut leu şi s-au învăţat a prinde pradă şi pre om a-l mânca.
4. Şi au auzit de el limbile; şi nu fără ranele sale l-au prins şi l-au adus în laţuri în pământul Eghiptului.
5. Care, văzând că au slăbit şi au perit nădeajdea ei, au luat unul din leuţii săi, leu l-au rânduit.
6. Carele umbla între lei şi s-au făcut leu şi s-au învăţat a prinde pradă şi a mânca oameni.
7. Învăţatu-s-au a face văduve şi cetăţile lor spre pustiire a le aduce; şi s-au pustiit pământul şi plinirea lui de glasul rugitului lui.
8. Şi s-au adunat asupra lui neamurile de pretutindiri, din ţări, şi au tins preste el mreaja sa; întru ranele lor s-au prins.
9. Şi l-au trimis în culivină, în lanţuri l-au dus la împăratul Vavilonului şi l-au trimis în temniţă, ca să nu să mai auză glasul lui preste munţii lui Israil.
10. Maica ta, ca o vie în sângele tău, preste apă s-au sădit, rodul ei şi ramurile ei au crescut din ape multe.
11. Şi i s-au făcut ei toiage vârtoase spre steme de stăpânitori şi s-au înălţat statul ei între ramuri şi au văzut înălţimea sa întru mulţimea mlădiţelor sale.
*Ozie 13,15. 12. Şi s-au zmult întru mânie şi pre pământ s-au lepădat *şi vântul arzând i-au săcat rodul ei. Veştezitu-s-au şi s-au uscat toiagele vârtutei ei; focul o au mâncat,
13. Şi acum s-au mutat în pustie, în pământ neumblat şi sătios.
14. Şi au ieşit foc din varga ramurilor ei, carele au mâncat rodul ei şi nu au fost într-însa vargă tare, steama stăpânitorilor. Plângere iaste şi va fi spre plângere»". ||

Cap 20

34r

Domnul zice că nu va răspunde fiilor lui Israil, că şi în Eghipt şi în pustie şi în Pământul Făgăduinţii au nelegiuit în poruncile Lui şi idoli au cinstit; cărora de multe ori le-au amânănţat reale, ci le-au iertat, ca numele Lui să nu să blasteme între limbi. Iară acum, după toate aceastea, zice că-i va chema la pământul Său în care să-I slujască şi porunceaşte să proorocească împrotiva dumbrăvii de amiiazăzi.

1 Şi au fost în anul al şeaptelea, în a cincea, în zeace a lunii; venit-au oameni din bătrânii lui Israil să întreabe pre Domnul şi au şezut în preajma mea.
2 Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
3. „Fiiul omului, grăiaşte bătrânilor lui Israil şi vei zice către dânşii: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Au doară a Mă întreba aţi venit? Viu sânt Eu, că nu vă voiu răspunde', zice Domnul Dumnezeu».
4. De-i judeci, de-i judeci, fiiul omului, urăciunile părinţilor lor le arată.
5. Şi vei zice către dânşii: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'În zioa în carea am ales pre Israil şi am rădicat mâna Mea pentru ruda casii lui Iacov şi M-am arătat lor în pământul Eghiptului şi am rădicat mâna Mea pentru ei, zicând: 'Eu, Domnul, Dumnezeul vostru',
6. În zioa aceaea am rădicat mâna Mea pentru ei, ca să-i scoţu din pământul Eghiptului la pământul care-l rânduisem lor, ce curge lapte şi miiare, carele iaste ales între toate pământurile.
7. Şi am zis către dânşii: 'Leapede fieştecare smintealele ochilor săi şi cu idolii Eghiptului să nu vă pângăriţi. Eu, Domnul, Dumnezeul vostru'.
8. Şi M-au întărâtat şi n-au vrut a Mă auzi; nice unul urăciunile ochilor săi au lepădat, nici idolii Eghiptului au părăsit. Şi am zis ca să vărs urgiia Mea preste dânşii şi să umplu | mâniia Mea între dânşii, în mijlocul pământului Eghiptului. 34v
9. Şi am făcut, pentru numele Mieu, să nu să vatăme înaintea limbilor, într-a cărora mijloc era şi între carele M-am arătat lor, ca să-i scoţu din pământul Eghiptului.
10. Scosu-i-am, dară, din pământul Eghiptului şi i-am dus în pustie.
*Preoţie 18,5. 11. *Şi le-am dat poruncile Meale şi judecăţile Meale le-am arătat, care făcându-le omul,
Râmlean 10,5. viu va fi într-însele.
*Ieşire 20,8 şi 31,13. 12. *Încă şi sâmbetele Meale le-am dat *lor, să fie sămn între Mine şi între ei şi să ştie că Eu sânt Domnul, Cel ce-i sfinţesc.
2 Leage 5,12. 13. Şi m-au întărâtat casa lui Israil în pustie, întru poruncile Meale n-au umblat şi judecăţile Meale le-au lepădat, care făcându-le omul, viu va fi într-însele. Şi sâmbetele Meale le-au lăpădat foarte şi am zis să vârs mâniia Mea preste dânşii în pustie şi să-i mistuiesc.

14. Şi am făcut pentru numele Mieu, să nu să vatăme înaintea limbilor, dintre carele i-am scos înaintea acelora.
15. Deci Eu am rădicat mâna Mea preste dânşii în pustie, ca să nu-i duc la pământul care l-am dat lor, ce curge lapte şi miiare, cel mai ales dintre toate pământurile,
16. Că judecăţile Meale le-au lepădat şi întru poruncile Meale n-au umblat şi sâmbetele Meale au vătămat, că după idoli inimile lor păşea.
17. Şi le-au îngăduit ochiul Mieu ca să nu-i omor, nici i-am mistuit în pustie.
18. Şi am zis cătră fiii lor în pustie: 'În poruncile părinţilor voştri să nu umblaţi, nici judecăţile lor să le păziţi, nici întru idolii lor să vă pângăriţi.
19. Eu, Domnul, Dumnezeul vostru. În poruncile Meale să umblaţi, judecăţile Meale păziţi şi le faceţi.
20. Şi sâmbetele Meale sfinţiţi, să fie sămn între Mine şi între voi şi să ştiţi că Eu sânt Domnul, Dumnezeul vostru'. ||
35r 21. Şi M-au întărâtat fiii; întru poruncile meale n-au umblat şi judecăţile Meale n-au păzit să le facă, care, făcându-le omul, viu va fi într-însele; şi sâmbetele Meale au vătămat şi le-am amânănţat, ca să vărs iuţimea Mea preste dânşii şi să plinesc mâna Mea într-înşii în pustie.
22. Şi am întors mâna Mea şi am făcut pentru numele Mieu, să nu să vatăme înaintea limbilor dintre care i-am scos în ochii acelora.
23. Iară am rădicat mâna Mea asupra lor în pustie, ca să-i râsipesc în neamuri şi să-i vântur prin locuri,
24. Căci că judecăţile Meale nu făcuse şi poruncile Meale lepădase şi sâmbetele Meale vătămase şi după idolii părinţilor săi fusease ochii lor.
25. Şi Eu, dară, le-am dat porunci nu bune şi judecăţi în carele nu vor fi vii.
26. Şi i-am pângărit întru darurile sale, când aducea tot ce deşchide pântecele, pentru greşalele sale. Şi vor şti că Eu sânt Domnul».
27. Pentru aceaea, grăiaşte cătră casa lui Israil, fiiul omului, şi vei zice cătră dânşii: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Încă şi într-aceasta M-au blăstămat părinţii voştri, când M-au trecut cu vedearea, urgisindu-Mă'.
28. Şi i-am dus la pământul pre care am rădicat mâna Mea, să-l dau lor. Văzut-au toată măgura înaltă şi tot copaciul frunzos şi au jârtvit acolo jungherile sale şi au dat acolo întărâtarea aducerii sale şi au pus acolo mirosul dulceţii sale şi au gustat gustările sale.
29. Şi am zis cătră ei: 'Ce e cel înalt, la care voi întraţi?' Şi s-au chemat numele lui până la această zi'».
30. Pentru aceaea, zi cătră casa lui Israil: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Adevărat, în calea părinţilor voştri voi vă pângăriţi şi după smintealele lor voi curviţi,
35v 31. Şi întru aducerea darurilor voastre, | când treaceţi fiii voştri prin foc, voi vă pângăriţi întru toţi idolii voştri până astăzi, şi Eu vă voiu răspunde, casa lui Israil? Viu sânt Eu – zice Domnul Dumnezeu – că nu vă voiu răspunde'.
32. Nici gândirea minţii voastre va fi a celor ce zic: 'Fi-vom ca limbile şi ca rudeniile pământului, să cinstim leamnele şi pietrile'.
33. Viu sânt Eu – zice Domnul Dumnezeu – că în mână tare şi în braţu întins şi întru iuţime vărsat voiu împărăţi preste voi.
34. Şi vă voiu scoate dintre noroade şi vă voiu aduna din locurile prin care sânteţi răsipiţi în mână tare şi în braţu întins şi întru iuţime vărsat voiu împărăţi preste voi.
35. Şi vă voiu aduce în pustiia noroadelor şi mă voiu judeca cu voi acolo faţă cătră faţă.
36. Precum cu judecată am certat împrotiva părinţilor voştri în pustiia pământului Eghiptului, aşa vă voiu judeca, zice Domnul Dumnezeu,
37. Şi vă voiu supune steamii Meale şi vă voiu duce în legături de pace.
38. Şi voiu aleage dintre voi pre cei nelegiuitori şi necredincioşi şi din pământul nemernicii lor îi voiu scoate, şi în pământul lui Israil nu vor întra. Şi veţi şti că Eu sânt Domnul'.
39. Şi voi, casa lui Israil, aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Fieştecarii după idolii voştri umblaţi şi le slujiţi, iară şi într-aceasta de nu mă veţ auzi şi numele Mieu cel sfânt îl veţi mai pângări, în darurile voastre şi întru idolii voştri,
40. În muntele Mieu cel sfânt, în muntele lui Israil cel înalt – zice Domnul Dumnezeu – acolo va sluji Mie toată casa lui Israil, toţi, am zis, în pământul în care îm vor plăcea; şi acolo voiu căuta pârghele voastre şi începutul zeciuirilor voastre, întru toate sfinţeniile voastre, ||
36r 41. Spre miros de bună mireazmă vă voiu priimi când vă voiu scoate dintre noroade şi vă voiu aduna de prin locurile prin care sânteţi râsipiţi şi mă voiu proslăvi între voi înaintea limbilor.

42. Şi veţi şti că Eu, Domnul, când vă voiu duce la pământul lui Israil, la pământul pentru care am rădicat mâna Mea, ca să-l dau părinţilor voştri.
43. Şi vă veţ aduce aminte acolo de căile voastre şi de toate nelegiuirile voastre cu care v-aţi pângărit într-însele; şi vă veţi scârbi de voi înaintea voastră, întru toate răotăţile voastre care aţi făcut.
44. Şi veţi şti că Eu sânt Domnul, când bine voiu face voao pentru numele Mieu şi nu după căile voastre ceale reale, nici după nelegiuirile voastre ceale reale foarte, casa lui Israil', zice Domnul Dumnezeu»".
45. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
46. „Fiiul omului, pune faţa ta către calea austrului şi picătureaşte spre afric şi proroceaşte spre dumbrava ţarinii despre amiazăzi.
47. Şi vei zice dumbrăvii de amiiazezi: «Auzi cuvântul Domnului. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu voi aprinde întru tine foc şi voi arde întru tine tot lemnul vearde şi tot lemnul uscat; şi nu să va stânge flacăra aprinderii şi să va mistui într-însa toată faţa, de la austru până la criveţu.
48. Şi va vedea tot trupul că Eu, Domnul, o am aprins, nici să va stânge'»".
49. Şi am zis: „A! A! A! Doamne Dumnezeule! Aceia zic de mine: «Au doară prin pilde grăiaşte acesta?»"

Cap 21

Proroceaşte că groaznică şi mult fealiu de sabie | va veni preste Ierusalim şi preste fiii lui Ammos de la 36v
împăratul Vavilonului, carele mai apoi în ţara sa să va judeca şi cu totul să vă râsipi.

1. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. „Fiiul omului, pune faţa ta către Ierusalim şi picătoreaşte pre jârtvelnice şi proroceaşte împrotiva locului lui Israil.
3. Şi vei zice către pământul lui Israil: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu către tine şi voiu scoate sabia mea din teaca sa şi voiu ucide întru tine pre cel drept şi pre cel necredincios.
4. Iară pentru aceaea, că am ucis întru tine pre cel drept şi pre cel necredincios, pentru aceaea va ieşi sabia Mea din teaca sa către tot trupul, de la austru până la criveţu,
5. Ca să ştie tot trupul că Eu, Domnul, am scos sabia mea din teaca sa neoprită'».
6. Şi tu, fiiul omului, suspină întru zdrobirea coapselor şi întru amărăciuni, suspină înaintea lor.
7. Şi deacă vor zice către tine: «Căci tu suspini?», vei zice: «Pentru auzirea că vine şi să va lâncezi toată inima şi să vor slăbănoji toate mânile şi să va slăbi tot duhul şi prin toate genunchele vor treace ape. Iată, vine şi va fi, zice Domnul Dumnezeu»".
8. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
9. „Fiiul omului, proroceaşte şi vei zice: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu». Grăiaşte: «Sabiia, sabia s-au ascuţit şi s-au luciit,
10. Să taie jungheri; s-au ascuţit să sclipească, s-au luciit. Cel ce clăteşti steama fiiului Mieu tăiat-ai tot lemnul.
11. Şi l-am dat a-l netezi, ca să să ţie cu mâna. Aceasta s-au ascuţit sabia şi aceasta s-au luciit, să fie în mâna ucigătoriului». ||
12. Strâgă şi te vaietă, fiiul omului, că aceasta s-au făcut în norodul Mieu, aceasta întru 37r
toţi povăţuitorii lui Israil, carii fugise. Sabiii s-au dat cu norodul Mieu; pentru aceasta plesneşte-ţi şealele,
13. Că s-au ales; şi aceasta deacă va răsipi steama, şi nu va fi, zice Domnul Dumnezeu.
14. Tu, dară, fiiul omului, proroceaşte şi loveaşte cu mâna către mână şi să se îndoiască sabia şi să se întriiască sabia celor omorâţi; aceasta e sabiia de mare ucidere, carea îi face a să buigui,
15. Şi a să lâncezi cu inima; şi sporeaşte căderile în toate porţile lor; am dat turburarea sabii ceii ascuţite şi luciite a sclipi, îmbrăcate spre ucidere.
16. Ascuţă-te, mergi spre dreapta sau spre stânga, ori încătro iaste pofta feaţii tale.
17. Încă şi Eu voiu plini cu mâna şi voiu umplea urgiia Mea; Eu, Domnul, am grăit".
18. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
19. „Şi tu, fiiul omului, pune ţie doao căli, să vie sabiia împăratului Vavilonului; din pământul tău vor ieşi amândoao şi cu mâna va lua gâcirea, în capul uliţii cetăţii va gâci.

20. Cale vei pune să vie sabiia la Ravathul fiilor Amon şi la Iuda în Ierusalimul cel întărit.
21. Că au stătut împăratul Vavilonului între căi, în capul a doao uliţe, gâcitură căutând, mestecând săgeţile; întrebat-au idolii, afară au sfătuit.
22. La dreapta lui s-au făcut gâcitura preste Ierusalim, să puie berbeci, ca să-i deascopere în tăiare, să râdice glas în urlare, să puie berbeci în preajma porţilor, să aducă şanţu şi să zidească tărie.
37v 23. Şi va fi ca cel ce sfătuiaşte în zădaru bozul în ochii | lor, şi odihna sâmbetelor urmează; iară acela îş va aduce aminte de nedreptate a prinde.
24. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Pentru căci că v-aţi adus aminte de nedreptăţile voastre şi aţi deascoperit nelegiuirile voastre şi s-au arătat păcatele voastre întru toate gândurile voastre, pentru aceaea – zic – că v-aţi adus aminte, cu mâna vă veţi prinde.
25. Iară tu, pângărite, necredinciosule, povăţuitoriul lui Israil, a căruia au venit zioa cea mai nainte gătită în vreamea nedreptăţii,
26. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Du chidarim, ia corona; au nu e aceasta carea au înălţat pre cel smearin şi pre cel înalt l-au smerit?
27. Nedreptate, nedreptate, nedreptate, o voiu pune, şi aceasta nu s-au făcut, până ce ar veni a căruia iaste judecata şi o voi da lui'».
28. Şi tu, fiiul omului, proroceaşte şi zi: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu către fiii lui Ammon şi către ocara lor». Şi vei zice: «Sabie, sabie, goleaşte-te spre ucidere, luciia-te să omor şi să sclipeşti,
29. Când ţi să vedea ceale deşarte şi să prorocea minciunile, ca să te dai preste grumazii răniţilor celor necredincioşi, a cărora zioao cea mai înainte rânduită în vreamea nedreptăţii au venit.
30. Întoarce-te la teaca ta, în locul în care te-ai zidit, în pământul naşterii tale te voiu judeca.
31. Şi voiu vărsa preste tine urgiia Mea, în focul iuţimii Meale voiu sufla întru tine şi te voi da în mânile oamenilor celor neînţelepţi şi a celor ce lucrează perirea.
32. Focului vei fi hrană, sângele tău va fi în mijlocul pământului, uitării te vei da»; că Eu, Domnul, am grăit".

Cap 22

38r *Multe nelegiuiri în Ierusalim făcute poves| |teaşte, pentru carele zice că va vărsa preste dânşii urgiia sa. Şi povesteaşte nelegiuirile preoţilor, a căpeteniilor şi a mincinoşilor proroci şi a norodului pământului, ca nime să să afle cine să să puie întru întoarcerea măniii Domnului.*

1. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. „Şi tu, fiiul omului, au nu judeci, au nu judeci cetatea sângiurilor?
3. Şi vei arăta ei toate urăciunile sale şi vei zice: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Cetatea ce varsă sânge în mijlocul său, să vie vreamea ei şi carea au făcut idoli împrotiva sa, ca să să pângărească.
4. În sângele tău care de tine s-au vărsat, ai greşit: şi întru idolii tăi, carii ai făcut, te-ai pângărit şi ai făcut a să apropia zilele tale, şi ai adus vreamea anilor tăi; pentru aceaea te-am dat ocară limbilor şi batjocură tuturor locurilor,
5. Care sânt aproape şi care-s departe de tine vor lua biruinţă de tine, întinată, ostilă, cea mare cu perirea.
6. Iată, căpeteniile lui Israil, fieştecarii cu braţul său au fost întru tine, a vărsa sânge.
7. Pre tatăl şi pre mumă i-au batjocorit întru tine, pre cel strein l-au năpăstuit în mijlocul tău, săracul şi văduva i-au întristat la tine.
8. Jirtvelnicele meale le-ai trecut cu vedearea şi sâmbetele meale le-ai pângărit.
9. Oameni hulitori au fost întru tine a vârsa sânge; şi preste măguri au mâncat întru tine, nelegiuire au lucrat în mijlocul tău.
10. Ceale mai de ruşine ale tătâni-său le-au deascoperit întru tine, necurăţia ceii lunatece o au smerit întru tine.
11. *Şi fieştecarele spre muiarea aproapelui său au lucrat urăciune şi socrul pe noru-sa *Ierem. 5,7.
38v o au pângărit negrăit, fratele pre soru-sa, fata tătâni-său o a | smerit întru tine.
12. Daruri au luat întru tine, a vărsa sânge, camătă şi pe deasupra ai luat şi cu lăcomie pre cei de aproape ai tăi năpăstuiai şi de Mine te-ai uitat, zice Domnul Dumnezeu.
13. Iată, am pleznit mânile Meale preste lăcomiia ta carea ai făcut şi preste sângele care s-au vărsat în mijlocul tău.

14. Au doară va suferi inima ta? Au vor birui mânile tale în zilele care Eu voiu face ţie? Eu, Domnul, am grăit şi voiu face ţie.
15. Şi te voiu râsipi prin neamuri şi te voiu vântura prin locuri şi voiu face a scădea necurăţia ta de la tine.
16. Şi te voiu moşteni întru vedearea limbilor şi vei şti că Eu, Domnul'»".
17. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
18. „Fiiul omului, întorsu-s-au Mie casa lui Israil spre curvă; toţi aceştia, aramă şi cositoriu şi fier şi plumb în mijloc de cuptoriu; curvă de argint s-au făcut.
19. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Pentru că v-aţi întors toţi spre curvă, pentru aceaea, iată, Eu vă voi aduna în mijlocul Ierusalimului,
20. Cu adunare de argint şi de aramă şi de cositoriu şi de fier şi de plumb în mijlocul cuptoriului şi voiu aprinde într-însul foc spre vărsare, aşa-i voiu aduna întru iuţimea Mea şi întru mâniia Mea şi Mă voiu odihni şi-i voiu vărsa.
21. Şi vă voiu aduna şi vă voiu aprinde în focul iuţimii Meale şi vă veţi vărsa în mijlocul ei.
22. Precum să varsă argintul în mijlocul cuptoriului, aşa veţi fi în mijlocul ei; şi veţi şti că Eu, Domnul, deacă voiu vărsa urgiia Mea preste voi»".
23. Şi au fost cuvântul Domnului cătră Mine, zicând:
24. „Fiiul omului, zi ei: «Tu eşti pământ necurat şi nepluat în zioa iuţimii.
25. Giurarea prorocilor împreună, în mijlocul ei, ca leul ce răgneaşte şi apucă pradă, sufletele le-au || mâncat, averile şi preţul au luat, văduvele ei le-au înmulţit în mijlocul ei. 39r
26. Preoţii ei au urgisit leagea Mea şi au pângărit jârtvenicele Meale, între cel sfinţit şi între cel pângărit n-au avut despărţire şi între cel pângărit şi între cel curat n-au înţeles şi de la sâmbetele Meale ş-au întors ochii şi Mă întinam în mijlocul lor.
*Mih. 3,11. Sof. 3,3. 27. *Căpeteniile ei în mijlocul ei ca lupii ce răpesc prada, a vărsa sânge şi a pierde sufletele şi cu lăcomie a urma dobânzile.
28. Iară prorocii lor în lucie fără amestecare, văzând ceale deşarte, şi, prorocindu-le minciuni, zicând: 'Aceastea zice Domnul Dumnezeu', când Domnul n-au grăit.
29. Norodul pământului năpăstuia năpăstuire şi răpea cu sâlnicie pre cel lipsit şi pre săracul necăjea şi pre cel nimernic îl apăsa cu năpaste fără judecată.
30. Şi am cercat dintre ei om, carele s-ar pune păreate şi ar sta împrotiva Mea pentru loc, ca să nu-l râsipesc, şi n-am aflat.
31. Şi am vărsat preste ei urgiia Mea, în focul mâniii Meale i-am mistuit. Calea lor spre capul lor o am răsplătit, zice Domnul Dumnezeu»".

Cap 23

Supt chipul a multor precurvii, a doao curve, Oollei şi Oolliviii, şi a certării lor arată Domnul multe fealiuri de închinare de idoli a Samariii şi a Ierusalimului, pentru carea să vor da spre ocară limbilor, a cărora închinarea de idoli au urmat.

1. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
2. „Fiiul omului, doao muieri featele unii mume au fost.
3. Şi au curvit în Eghipt, în tinereaţele sale | au curvit; acolo s-au supus ugerele 39v lor şi s-au frământ ţiţele prunciii lor.
4. Iară numele lor, Oolla, cea mai mare, şi Oolliva, sora ei cea mai mică. Şi le-am avut şi au născut feciori şi feate; iară numele lor, Samaria, Oolla şi Ierusalimul, Oolliva.
5. Şi au curvit asupra Mea Oolla şi au nebunit, spre iubitorii săi, spre asiri apropiindu-să,
6. Spre cei îmbrăcaţi cu mohorât, spre căpetenii şi legiuitori, spre cei tineri de poftă, spre toţi călăreţii şi încălecătorii de cai.
7. Şi au dat curviile sale preste cei aleşi, preste toţi fiii asirilor şi întru toţi spre carii au nebunit, întru necurăţiile lor s-au pângărit.
8. Încă şi curviile sale care avusease în Eghipt nu le-au părăsit, că şi aceia au dormit cu dânsa în tinereaţele ei, şi aceia au frământ ugerele prunciii ei şi au vărsat curvia sa preste dânsa.
9. Pentru aceaea o au dat în mânile iubitorilor săi, în mânile fiilor Assur, preste a cărora poftă au nebunit.
*Sus 17, 37. 10. *Aceia au descoperit ocara ei, pre fiii şi pre featele ei i-au dus, şi pre ea o au ucis cu sabia; şi s-au făcut muieri vestite şi judecăţi au lucrat într-însa.
11. Carea văzând sora ei, Oolliva, mai mult decât aceaea au nebunit de poftă şi curviia sa preste curviia surorii sale.

12. La fiii asirilor s-au dat fără ruşine, povăţuitoriilor şi legiuitorilor celor ce vinea la sine, îmbrăcaţi cu haină de multe fealiuri, călăraşiilor ce să purta cu cai şi celor tineri cu chipul tuturor aleasă.

13. Şi am văzut că s-au pângărit o cale amândurora.

40r 14. Şi au sporit curviile sale; şi, văzând băr||baţi zugrăviţi în păreate, chipurile haldeilor cu văpseale însămnate,

15. Şi pre cei încinşi cu brâne ţintate şi cu mitre în capetele lor zugrăvite, chipul tuturor povăţuitorilor, asămănarea fiilor Vavilonului şi a pământului haldeilor în care au răsădit,

16. Nebunit-au preste ei pofta ochilor săi şi au trimis soli de la ei în Haldeea.

17. Şi deacă au venit la ea fiii Vavilonului, la culcuşul ţiţelor o au pângărit cu curviile sale; şi s-au pângărit de la dânşii şi s-au săturat sufletul ei de la aceia.

18. Şi au golit curviile sale şi au descoperit ocara sa; şi s-au depărtat sufletul Mieu de la ea, precum să depărta sufletul Mieu de la sora ei.

19. Că au înmulţit curviile sale, aducându-şi aminte de zilele tinereaţelor sale, întru care le-au curvit în pământul Eghiptului.

20. Şi au nebunit cu poftă spre împreunarea lor, a cărora trupuri sânt ca trupurile asinilor şi ca curgerea cailor, curgerea lor.

21. Şi ai cercetat nelegiuirea tinereaţelor tale, când s-au supus în Eghipt ugerele tale şi s-au frământ ţiţele prunciii tale.

22. Pentru aceaea, Oolliva, aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Iată, Eu voi deştepta pre toţi iubitorii tăi împrotiva ta, de carii s-au săturat sufletul tău, şi-i voiu aduna asupra ta prinprejur,

23. Pre fiii Vavilonului şi toţi haldeii, pre cei cinstiţi şi tiranii şi căpeteniile, toţi fiii asirilor, pre cei tineri cu chip ales, povăţuitori şi legiuitori toţi, pre căpeteniile căpeteniilor şi pre cei vestiţi călăraşi de cai.

24. Şi vor veni preste tine gătiţi cu căruţe şi cu roate mulţime de noroade, cu platoşe şi
40v cu pavăze şi cu coif să vor întrarma împro|tiva ta de pretutindini; şi voiu da înaintea lor judecată şi te vor judeca cu judecăţile sale.

25. Şi voiu pune râvna Mea întru tine, carea o lucrează cu tine în iuţime; nasul tău şi urechile tale le voiu tăia, şi ceale ce vor rămânea cu sabie le vor dimica; aceia pre fiii tăi şi featele tale vor prinde, şi cel mai de pre urmă al tău să va mistui de foc.

26. Şi te vor goli de veşmintele tale şi vor lua vasele slavei tale.

27. Şi voiu face a odihni nelegiuirea ta de tine şi curviia ta de pământul Eghiptului; nici vei râdica ochii tăi cătră dânşii, şi nu-ţ vei mai aduce aminte de Eghipt».

28. Că aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Iată, Eu te voiu da în mânile acelora pre carii i-ai urât, în mânile de carii s-au săturat sufletul tău.

29. Şi vor lucra cu tine în urâre şi vor lua toate ostenealele tale şi te vor lăsa goală şi plină de ocară şi să va descoperi ocara curviilor tale, nelegiuirea ta şi curviile tale.

30. Făcut-au aceaştea ţie, că ai curvit după neamuri, între carele te-ai pângărit cu idolii lor.

31. În calea iuţimii tale ai umblat; şi voiu da păharul ei în mâna ta».

32. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Păharul surorii tale vei bea cel adânc şi lat, fi-vei spre râs şi spre batjocura cea mai prisositoare.

33. De beţie şi de dureare te vei umplea, de păharul mâhnirii şi al întristării, de păharul surorii tale, Samariii.

34. Şi-l vei bea şi-l vei stoarce până la drojdii şi sfărmiturile lui le vei mânca şi ugerele
41r tale le vei rumpe, că Eu am grăit», zice Domnul || Dumnezeu.

35. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Pentru că te-ai uitat de Mine şi M-ai lăpădat după trupul tău, poartă şi tu nelegiuirea ta şi curviile tale»".

36. Şi au zis Domnul cătră mine, zicând: „Fiiul omului, au doară judeci pre Oolla şi Oolliva şi le vesteşti nelegiuirile lor?

37. Că au preacurvit şi sânge e în mânile lor, şi cu idolii săi au curvit, încă şi pre fii săi care născuse Mie i-au dus lor spre mâncare.

38. Ci şi aceasta le-au făcut: pângărit-au jârtvelnicul Mieu în zioa aceaea şi sâmbetele Meale le-au întinat.

39. Şi când jârtvea pre fiii săi idolilor săi şi întra la jârtvelnicul Mieu în zioa aceaea, ca să-l pângărească, şi aceastea au făcut în mijlocul casii Meale.

40. Trimis-au la oamenii ce vinea de departe, la carii solie trimisease şi, iată, au venit cărora te-ai spălat şi ai uns prinprejur ochii tăi cu văpseale şi te-ai împodobit cu haină muierească.

41. Şezut-ai în pat frumos şi masa s-au împodobit înaintea ta; tămâia Mea şi ungerea Mea o ai pus pre dânsa.

42. Şi glas de mulţime ce dănţuia era într-însa şi în bărbaţii cei ce să aducea din mulţimea oamenilor şi vinea din pustie; au pus covrigi în mânile lor şi cununi scumpe în capetele lor.
43. Şi i-am zis: «Ceaea ce eşti zdrobită întru preacurvii, acum va curvi întru curvia sa şi aceasta?»
44. Şi au întrat la ea ca la o muiare curvă, aşa întra la Oolla şi Oolliva, muierile acealea de ruşine.
45. Bărbaţii, dară, drepţi sânt, aceştia le vor judeca cu judecata preacurvelor şi cu judecata vărsătorilor de sânge, căci că preacurve sânt | şi sânge în mânile lor. 41v
46. Că aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Adă la eale mulţimea şi le dă spre gâlceavă şi spre răpire.
47. Şi să se împroaşte cu pietrile norodului şi să se pătrunză cu sabiile lor, pre fiii şi pre featele lor îi vor ucide şi casele lor cu foc le vor aprinde.
48. Şi voiu lua nelegiuirea de pre pământ şi să vor învăţa toate muierile a nu face după nelegiuirea acelora.
49. Şi vor da nelegiuirea voastră preste voi şi păcatele idolilor voştri le veţ purta şi veţi cunoaşte că Eu sânt Domnul Dumnezeu»".

Cap 24

Supt chipul oalei ceii pline de carne şi de oase mai aleasă şi la foc pusă şi supt chipul morţii muierii lui Iezechiil, pentru carea i s-au poruncit nici o jeale a face, arată Domnul că să va da spre perire casa lui Israil şi fiii ei să vor omorî, nici o jale urmând pentru buiguirea sufletului.

1. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, în anul al noaolea, în luna a zecea, în zioa lunii a zecea, zicând:
2. „Fiiul omului, scrie ţie numele zilii aceştiia, întru carea s-au întărit împăratul Vavilonului asupra Ierusalimului astăzi.
3. Şi vei zice prin pildă cătră casa cea întărâtătoare o asămănare şi vei grăi cătră dânşii: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Pune oala, cum am zis, şi bagă într-însa apă,
4. Strânge dăraburile ei într-însa, toată partea bună, şealele şi armul, ceale alease şi pline de oase.
5. Gras dobitoc ia şi împreună strângerea oaselor supt dânsa, clocotit-au fiertura ei şi s-au fiert oasele ei în mijlocul ei.
6. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Amar cetăţii sângiurilor, oalei a căriia rugină într-însa iaste şi ruginile ei n-au ieşit dintr-însa. Prin părţi şi prin părţile sale o scoate, n-au căzut preste ea soarte. ||
7. Că sângele ei în mijlocul ei iaste, preste piatră limpede l-au vărsat, nu l-au vărsat pre 42r
pământ, să se poată acoperi cu prav.
8. Ca să aduc preste ea urgia Mea şi cu izbândă să izbândesc dat-am sângele ei pre pământ limpede, ca să nu să acopere'.
*Nah. 3,1. Hav. 2,12. 9. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: *'Amar cetăţii sângiurilor, a căriia Eu mare voiu face hălmul.
10. Strânge oasele care le voiu arde cu foc şi mistuiască-să cărnurile şi să va coace toată amestecarea şi oasăle să vor lâncezi.
11. Şi o pune pre cărbuni goală, să se încălzască şi să se topească arama ei şi să se arză în mijlocul ei întinăciunea ei şi să să mistuiască scrumul ei.
12. Cu multă osteneală s-au asudat şi n-au ieşit dintr-însa cea foarte rugina ei, nici prin foc.
13. Necurăţia ta urgisită e, că am vrut a te curăţi şi nu te-ai curăţit de gunoaiele tale, ci nici te vei curăţi mai nainte, până când voiu face a să odihni urgiia Mea întru tine.
14. Eu, Domnul, am grăit: Veni-va şi voiu face, nu voiu treace, nici voiu îngădui, nici Mă voiu mâlcomi; după căile tale şi după meaşteşugirile tale te voiu giudeca', zice Domnul»".
15. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
16. „Fiiul omului, iată, Eu iau de la tine cel dorit al ochilor tăi în rană; şi nu vei plânge, nici te vei văieta, nici vor cură lacrămile tale.
17. Suspină tăcând, jeale din morţi nu vei face, cununa ta legată împrejur fie ţie şi încălţămintele tale vor fi în picioarele tale, nici cu plaşca vei astupa gurile, nici bucate jealnice vei mânca".
18. Grăit-am eu cătră norod dimineaţă şi au murit muiarea mea sara; şi am făcut dimineaţa precum poruncise mie.

19. Şi au zis cătră mine norodul: „Căci nu ne spui ce însămnează aceastea care tu faci?"
42v 20. Şi am zis cătră ei: „Cuvântul Domnului au | fost cătră mine, zicând:
21. «Grăiaşte casii lui Israil: 'Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu voiu pângări jirtvealnicul Mieu, mândriia împărăţiii voastre şi dorirea ochilor voştri şi de care să spăimântează sufletul vostru. Fiii voştri şi featele voastre, care le-aţ lăsat, de sabie vor cădea.
22. Şi veţ face precum am făcut; gurile cu plaşca nu veţi acoperi şi bucatele de jeale nu veţ mânca.
23. Cununi veţ avea în capetele voastre şi încălţăminte în picioare; nu vă veţ văieta, nici veţi plânge, ci vă veţ veştezi întru nedreptăţile voastre şi fieştecarele va suspina cătră fratele său.
24. Şi va fi Iezechiil voao spre minune, după toate care au făcut, veţi face când va veni aceasta; şi veţ şti că Eu sânt Domnul Dumnezeu'».
25. Şi tu, fiiul omului, iată, în zioa în carea voiu lua de la ei tăria lor şi bucuriia vredniciii şi pofta ochilor lor, pre carea odihnesc sufletele lor, pre fiii şi pre featele lor,
26. În zioa aceaea când va veni cel ce fuge la tine să-ţi vestească,
27. În zioa, am zis, aceaea să va deşchide gura ta cu cel ce au fugit şi vei grăi şi nu voiu mai tăcea; şi le vei fi spre mirare şi veţi şti că Eu sânt Domnul".

Cap 25

Ţinuturilor Ammon, Moav, Idumeii şi Palestinii, amânănţă Domnul perirea, pentru că au năcăjit pre fiii lui Israil şi de năcazul lor s-au bucurat.

1. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
2. „Fiiul omului, pune faţa împrotiva fiilor Ammon şi vei proroci despre ei.
3. Şi vei zice fiilor Ammon: «Auziţi cuvântul Domnului Dumnezeu! Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Pentru căci că aţi zis: 'Bine e, bine e, despre jertvenicul mieu, că s-au pângărit, şi despre pământul lui Israil, că s-au pustiit, şi despre casa Iudii, că s-au dus în robie,
43r 4. Pentru aceaea, Eu te voiu da fiilor răsăriteani | |lor spre moştenire şi vor pune staulele sale întru tine şi vor pune întru tine corturile sale; aceia vor mânca rodurile tale şi aceia vor bea laptele tău.
5. Şi voiu da pre Ravath spre lăcaşul cămilelor şi pre fiii lui Ammon spre culcuşul dobitoacelor; şi veţi şti că Eu, Domnul'.
6. Că aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Pentru căci că ai plesnit cu mâna şi ai lovit cu piciorul şi te-ai bucurat din toată voia de pământul lui Israil,
7. Pentru aceaea, iată, Eu voiu întinde mâna Mea preste tine şi te voiu da spre răpirea neamurilor şi te voiu omorî dintre noroade şi te voiu pierde de pre pământuri şi te voiu zdrobi; şi vei şti că Eu, Domnul'.
8. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Pentru căci că au zis Moav şi Seir: 'Iată, ca toate limbile casa Iudii'.
9. Pentru aceaea, iată, Eu voiu deşchide umărul lui Moav din cetăţi, din cetăţile lui, am zis, şi din hotarele lui, pre ceale alease ale pământului Vethiesimoth şi Veelmeon şi Cariathaim,
10. Fiilor răsăritului, cu fiii Ammon, şi o voiu da spre moştenire ca să nu mai fie pomenirea fiilor Ammon în neamuri,
11. Şi în Moav voiu face judecăţi; şi vor şti că Eu, Domnul'.
12. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Pentru căci că au făcut Idumeea izbândire să să izbândească de fiii Iudii şi au păcătuit greşind şi răsplătirea au cerut pentru dânşii,
13. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: Întinde-voiu mâna Mea preste Idumeea şi voiu lua dintr-însa omul şi dobitocul şi o voiu face pustie de cătră austru şi cei ce sânt în Dedan de sabie vor cădea.
14. Şi voiu da izbândirea Mea preste Idumeea prin mânile norodului Mieu, Israil, şi vor face în Edom după mânia Mea şi după iuţimea Mea şi vor cunoaşte izbânda Mea', zice Domnul Dumnezeu.
15. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Pentru căci că au făcut palestinii izbândire şi au
43v izbândit | din tot sufletul, omorând şi plinind toate neprietiniile ceale vechi,
16. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: Iată, Eu voiu întinde mâna Mea preste palestineani şi voiu omorî pre ucigaşi şi voiu pierde rămăşiţele ţinutului de pre mare.
17. Şi voiu face întru ei mari izbândiri vădind în urgie şi vor şti că Eu, Domnul, când voiu da izbândirea Mea preste ei.

Cap 26

Vesteaşte Domnul răsipirea Tirului, cetăţii ceii alease, pentru că s-au bucurat de jefuirea Ierusalimului.

1. Şi au fost în anul al unsprăzeacelea, întâie a lunii, s-au făcut cuvântul Domnului
către mine, zicând:
2. „Fiiul omului, pentru căci că au zis Tirul despre Ierusalim: «Bine e, frâmtu-s-au
porţile noroadelor, întorsu-s-au la Mine: umplea-mă-voiu, pustie iaste».
3. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Iată, Eu preste tine, Tirule, şi voiu
face a să apropiia de tine neamuri multe, precum să suie marea cea cu valuri.
4. Şi vor râsipi zidurile Tirului şi vor strâca turnurile ei şi voiu rade pravul ei de pre ea
şi o voiu da spre piatră limpede.
5. Uscarea năvoadelor va fi în mijlocul mării, că Eu am grăit – zice Domnul Dumnezeu
– şi va fi spre răsipirea limbilor.
6. Şi featele ei, care sânt în câmp, cu sabie să vor omorî; şi vor şti că Eu, Domnul».
7. Că aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Iată, Eu voiu aduce la Tir pre Navohodonosor,
împăratul Vavilonului de la criveţu, împăratul împăraţilor, cu cai şi cu căruţe şi cu călăraşi
şi cu ceată şi cu norod mare.
8. Pre featele tale, care sânt în câmp, cu sabie le va omorî; şi te va încunjura cu tării şi
va aduce şanţu prinprejur şi va râdica asupra ta pavăza. ||
9. Şi vii şi berbeci va mesteca spre zidurile tale, şi turnurile tale le va strâca cu armele sale. 44r
10. Cu noroirea cailor lui te va acoperi praful lor, de cătră sunetul cailor şi a roatelor şi a
căruţelor să vor clăti zidurile tale când va întra prin porţile tale ca prin întrarea cetăţii răsipite.
11. Cu copitele cailor săi vor călca toate uliţele tale, norodul tău cu sabiia l-or tăia şi stâlpii
tăi cei cinstiţi pre pământ vor cădea.
12. Jefui-vor averile tale, răpi-vor negoţurile tale şi vor strâca zidurile tale şi casele tale
ceale prea luminate le vor surpa, şi pietrile tale şi leamnele tale şi praful tău în mijlocul
apelor le vor pune.
*Ieremie 7, 34. 13. *Şi voiu face a înceta mulţimea cântecelor tale, şi sunetul lăutelor tale nu să va mai auzi.
14. Şi te voiu da spre piatră limpede, uscarea năvoadelor vei fi, nici te vei mai zidi; că
Eu am grăit», zice Domnul Dumnezeu.
15. Aceastea zice Domnul Dumnezeu Tirului: «Au doară nu de sunetul căderii tale şi
de suspinul omorâţilor tăi, când să vor ucide în mijlocul tău, să vor clăti ostroavele?
16. Şi să vor pogorî de pre scaunele sale toate căpeteniile mării şi vor duce prăzile sale
şi vejmintele sale ceale de multe fealiuri le vor lepăda şi să vor îmbrăca cu ameţire; pe
pământ vor şedea, şi ameţiţi preste cădearea ta cea de năpraznă să vor mira.
17. Şi, luând preste tine tânguire, vor zice ţie: 'Cum ai perit, ceaea ce lăcuieşti în mare,
cetate cinstită, carea ai fost tare în mare, cu lăcuitorii tăi de carii toţi să îngrozea?'
18. Acum să vor ameţi corăbiile în zioa spaimii tale şi să vor turbura ostroavele în mare,
| căci că nici unul iase din tine»". 44v
19. Că aceastea zice Domnul Dumnezeu: „Când te voiu da cetate pustiită, ca cetăţile
ceale nelăcuite, şi voiu aduce preste tine adâncul şi te vor acoperi ape multe,
20. Şi te voiu trage cu cei ce să pogoară în lac, la norodul cel veacinic, şi te voiu aşeza
întru ceale mai de pre urmă, ca sângurătăţile ceale vechi, cu cei ce să duc în lac, să nu fii
lăcuită; iară deacă voiu da slavă în pământul celor vii,
21. De nimica te voiu face şi nu vei fi şi, căutată fiind, nu te vei mai afla în veac", zice
Domnul Dumnezeu.

Cap 27

Cădearea Tirului, cetăţii ceii de lângă mare şi găzdace, să plânge povestindu-să neguţătoriile ce să poartă la ea din toate ţinuturile.

1. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. „Tu, dară, fiiul omului, ia preste Tir tânguire;
3. Şi vei zice Tirului, carea lăcuiaşte întru întrarea mării, neguţătorii noroadelor
spre ostroave multe: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'O, Tirule, tu ai zis: 'De podoabă
desăvârşit sânt eu!'

4. Şi în inima mării sădită, hotarâşii tăi, cei ce te-au zidit, au umplut podoaba ta;
5. Cu brazi din Sanir te-au încheiat cu toate podoabele mării: chedru din Livan au adus, ca să-ţi facă rău.
6. Ştăjari din Vasan au cioplit pre coapsele tale şi scândurile tale au făcut ţie din os de elefant de Indiia şi divanurile din ostroavele Italiii.
7. Mătasă de multe fealiuri de Eghipt s-au ţăsut ţie spre învălitoare, să să puie întru răotate; hiaţintul şi mohorâtul din ostroavele Elisa s-au făcut acoperemântul tău.
45r 8. Lăcuitorii Sidonului şi a Aradiii au fost vâslătorii tăi; înţelepţii tăi, Tirule, s-au || făcut stăpânitorii tăi.
9. Bătrânii Ghivliii şi precepuţii ei au avut corăbiiari spre slujba celor multe uneltelor tale: toate corăbiile mării şi corăbierii lor au fost întru norodul neguţătoriii tale.
10. Persii şi lidiii şi livi ii era în oastea ta; bărbaţii, ostaşii tăi; pavăza şi coiful au spânzurat întru tine spre podoaba ta.
11. Fiii Aradiii cu oastea ta era preste zidurile tale înprejuru; ci şi piticii carii era în turnurile tale tulbele sale ş-au acăţat în zidurile tale prinprejur: aceia au plinit frumseaţea ta.
12. Carthaghineanii, neguţătorii tăi, de mulţimea tuturor bogăţiilor tale de argint, fier, cositoru şi de plumb au împlut târgurile tale.
13. Greciia, Thuval şi Mosoh, aceia neguţătorii tăi; robi şi vase de aramă au adus norodului tău.
14. Din casa Thogormii cai şi călăraşi şi cămile au adus la târgul tău.
15. Fiii lui Dedan, neguţătorii tăi: ostroave multe, neguţătoriia mânii tale: dinţi de elefant şi de evan din India au schimbat întru preţul tău.
16. Sirul, neguţătoriul tău, pentru mulţimea lucrurilor tale, piatră scumpă şi urşinic şi pestriţu şi vison şi mătasă şi hodcod au pus întru neguţătoriia ta.
17. Iuda şi pământul lui Israil, aceia neguţătorii tăi; în grâul cel dintâiu, valsamon şi miere şi untdelemn şi răşină au pus în târgurile tale.
18. Damaschinul, neguţătoriul tău întru mulţimea lucrurilor tale, întru mulţimea a multe averi, în vin gras, în lâni de bună faţă;
19. Dan şi Greciia şi Mosil în târgurile tale au pus fier lucrat; ceară, tirh şi trestie în neguţătoriia ta. |
45v 20. Dedan, neguţătorii tăi în covoară spre şedeare.
21. Aravia şi toate căpeteniile lui Chidar, aceia neguţătorii mânii tale; cu miei şi cu berbeci şi cu iezi au venit la tine neguţătorii tăi.
22. Vânzătorii Savei şi Rima, aceia neguţătorii tăi, cu toate miereazmele ceale dintâi şi cu piatră scumpă şi cu aur, care au pus în neguţătoriia ta.
23. Haran şi Heni şi Edem, neguţătorii tăi; Sava, Asur şi Helmad, vânzătorii tăi.
24. Aceia neguţătorii tăi de multe fealiuri, cu învălitori de hiachinth şi pestriţe şi de scumpe bogăţii, care învălite şi strânse era cu funi; şi chedri avea în neguţătoriile tale.
25. Corăbiile mării, căpeteniile tale întru neguţătoriia ta; şi te-ai umplut şi te-ai mărit foarte în inima mării.
26. În ape multe te-au adus vânslătorii tăi; vântul de la austru te-au zdrobit în inima mării.
27. Bogăţiile tale şi vistieriile tale şi unealtele tale ceale multe, corăbiiarii tăi şi stăpânitorii tăi carii ţinea averile tale şi era preste norodu tău, şi oamenii tăi cei de războiu carii era întru tine, cu toată mulţimea ta carea iaste în mijlocul tău căzea-vor în inima mării, în zioa căderii tale.
28. De sunetul strâgării îndreptătorilor tăi să vor turbura ceatele corăbiilor.
29. Şi să vor pogorî din corăbiile sale toţi cei ce ţinea vânsla; corăbierii şi toţi îndreptătorii mării pre pământ vor sta.
30. Şi să vor văieta pentru tine cu glas mare şi vor strâga cu amar; şi vor arunca pulbere pre capetele sale şi cu cenuşe să vor prăsăra.
31. Şi vor rade pentru tine pleaşa şi să vor încinge cu târsâni; şi vor plânge pentru tine, întru amărăciunea sufletului, cu plângere amară. ||
46r 32. Şi vor lua spre tine verşu de jeale şi te vor plânge: 'Care iaste ca Tirul, carea au amuţit în mijlocul mării?
33. Carea întru ieşirea neguţătoriilor tale din mare ai umplut noroade multe, întru mulţimea bogăţiilor tale şi a noroadelor tale ai îmbogăţit împăraţii pământului.
34. Acum te-ai zdrobit de mare; în adâncurile apelor, averile tale şi toată mulţimea ta, carea era în mijlocul tău, au căzut.

35. Toţi lăcuitorii ostroavelor au ameţit pentru tine şi împăraţii acelora, toţi, de vifor loviţi, ş-au schimbat feaţele.
36. Negutătorii noroadelor au şuierat preste tine, de nimica te-ai făcut şi nu vei fi până în veac'»".

Cap 28

Cădearea împăratului Tirului, celui cu mare slavă înnainte înălţat, pentru foarte-a lui mândrie şi alte nedreptăţi; aseaminea, şi jefuirea Sidonului şi întoarcerea fiilor Israil la pământul său, bătându-să nepriiatinii lor.

1. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. „Fiiul omului, zi căpeteniii Tirului: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Pentru că s-au înălţat inima ta şi ai zis: 'Dumnezeu sânt eu şi în cathedra lui Dumnezeu am şezut în inima mării', fiind tu om, şi nu Dumnezeu, şi ai dat inima ta ca inima lui Dumnezeu,
3. Iată, mai înţelept eşti tu decât Danil? Toată taina nu e ascunsă de tine?
4. Întru înţelepciunea ta şi priceaperea ta ţ-ai făcut tărie şi ai căştigat aur şi argint în vistieriile tale? |
5. Întru mulţimea înţelepciunii tale şi întru neguţătoria ta ţ-ai înmulţit tăriia? Şi s-au 46v
râdicat inima ta întru vârtutea ta'.
6. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Pentru că s-au înălţat inima ta ca inima lui Dumnezeu,
7. Pentru aceaea, iată, Eu voiu aduce asupra ta streinii şi pre cei tari ai neamurilor; şi vor goli sabiile sale asupra frumseaţii înţelepciunii tale şi vor pângări podoaba ta.
8. Omorâ-te-vor şi jos te vor trage; şi vei muri întru perirea ucişilor, în inima mării.
9. Au doară, zâcând vei grăi: 'Dumnezeu sânt Eu', înnaintea celor ce te ucig? Fiind tu om, şi nu Dumnezeu, în mâna celor ce te ucig,
10. Cu moartea celor netăiaţi împrejur vei muri, în mâna celor streini, căci că Eu am grăit'», zice Domnul Dumnezeu".
11. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând: „Fiiul omului, râdică plângere preste împăratul Tirului,
12. Şi vei zice lui: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Tu, peceatea asămănării, cel plin de înţelepciune şi desăvârşit cu podoaba,
13. În desfătările raiului lui Dumnezeu ai fost, toată piatra scumpă, acoperemântul tău: sardiul, topazionul, iaspisul, hrizolitul şi onixul şi verilul şi samfirul şi cărvuncul şi zmăragdul; aurul, lucrul podoabei tale. Şi găurile tale, în zioa în carea te-ai zidit, s-au gătit.
14. Tu, heruvim întins şi acoperind; şi te-am pus în muntele lui Dumnezeu cel sfânt, în mijlocul pietrilor de foc ai umblat.
15. Desăvârşit în căile tale, din zioa zidirii tale până când s-au aflat nedreptate întru tine. ||
16. Întru mulţimea neguţătoriii tale s-au umplut ceale dinlăuntru ale tale de nedreptate 47r
şi ai păcătuit; şi te-ai scos din casa lui Dumnezeu şi te-am pierdut, oh, heruv ce acoperi din mijlocul pietrilor celor de foc.
17. Şi s-au râdicat inima ta întru podoaba ta; pierdut-ai înţelepciunea ta întru podoaba ta, pre pământ te-am lepădat, înnaintea feaţii împăraţilor te-am dat, să te vază.
18. Întru mulţimea nedreptăţilor tale şi întru nedreptatea neguţătoriii tale ai pângărit sfinţeniia ta; scoate-voiu dară foc din mijlocul tău, care să te mânce, şi te voiu da spre cenuşe pre pământ, înaintea tuturor celor ce te văd.
19. Toţi cei ce te vor vedea între neamuri vor ameţi preste tine; de nemica te-ai făcut şi nu vei fi în veac'»".
20. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
21. „Fiiul omului, pune faţa ta împrotiva Sidonului şi vei proroci întru el
22. Şi vei zice: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu către tine, Sidonule, şi Mă voi slăvi în mijlocul tău; şi vor şti că Eu, Domnul, deacă voiu face într-însul judecăţi şi Mă voiu sfinţi într-însul.
23. Şi voiu trimite ciumă şi sânge în uliţele lui şi vor cădea cei ucişi în mijlocul lui de sabie prinprejur; şi vor şti că Eu, Domnul.
24. Şi nu va mai fi casii lui Israil sminteala amărăciunii şi spini dureare aducând de pretutindini prin mijlocul celor ce să împrotivesc lor; şi vor şti că Eu, Domnul Dumnezeu'.

25. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Când voiu aduna casa lui Israil din noroadele între care sânt răsipiţi, Mă voiu sfinţi într-înşii înaintea limbilor şi vor lăcui în pământul său, care l-am dat slugii Meale, Iacov.

47v 26. Şi vor lăcui într-însul fără grije şi vor zidi case şi vor sădi vii şi vor lăcui cute|zând, dacă voiu face giudecăţi întru toţ cei ce să împrotivesc lor prinprejur: şi vor şti că Eu, Domnul, Dumnezeul lor'»".

Cap 29

Împrotiva împăratului Eghiptului, şi împărăţiia lui să va pustii. Iară după patruzeaci de ani să va mai deştepta, măcar nu la slava cea dintâiu. Pământul Eghiptului să dă lui Navohodonosor, pentru că cu osteneala sa s-au ostenit jefuind pre Tirul.

1. În anul al zeacelea, în luna a zecea, în unsprăzeacea zi a lunii, fost-au cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2. „Fiiul omului, pune faţa ta împrotiva lui Faraon, împăratul Eghiptului, şi vei proroci despre el şi despre tot Eghiptul.

3. Grăiaşte şi vei zice: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu cătră tine, împăratul Eghiptului, bălaure mare, carele te culci în mijlocul râurilor tale şi zici: 'Al mieu e râul şi eu m-am făcut pre mine însumi'.

4. Şi voiu pune frâu în fălcile tale şi voiu clei peştii râurilor tale cu solzii tăi şi te voiu scoate din mijlocul râurilor tale şi toţ peştii tăi să vor lipi de solzii tăi.

5. Şi te voiu lepăda în pustie, şi pre toţi peştii râului tău; pre faţa pământului vei cădea, nu te vei culeage, nici te vei aduna; fiarălor pământului şi paserilor cerului te-am dat a te îmbuca.

6. Şi vor şti toţi lăcuitorii Eghiptului că Eu, Domnul, *pentru căci că ai fost toiag de trestie casii lui Israil, *Isaie 36, 6.

7. Când te-au apucat cu mâna şi te-ai rupt şi ai rupt tot umărul lor şi, răzimându-să ei spre tine, te-ai sfărmat şi ai slăbănojit toţi rărunchii lor.

8. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu voiu aduce asupra ta sabiia şi voiu omorî din tine omul şi dobitocul.

48r 9. Şi va fi pământul Eghiptului spre părăsire şi || spre pustiire şi vor şti că Eu, Domnul, pentru că ai zis: 'Râul mieu iaste şi eu l-am făcut'.

10. Pentru aceaea, iată, Eu cătră tine şi cătră râurile tale; şi voiu da pământul Eghiptului spre pustiiri, cu sabiia răsipit, de la turnul Sienie până la hotarele Ethiopiii.

11. Nu va treace prin ea picior de om, nici picior de dobitoc va păşi printr-însa şi nu va fi lăcuită ani patruzeaci.

12. Şi voiu da pământul Eghiptului pustiiu în mijlocul pământurilor celor pustii şi cetăţile ei, în mijlocul cetăţilor celor surpate şi vor fi pustiite ani patruzeaci; şi voiu râsipi pre eghipteani între limbi şi-i voiu vântura pre locuri'.

13. Că aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'După sfârşitul a patruzeci de ani, voiu aduna eghipteanii din noroadele între carii au fost râsipiţi.

14. Şi voiu întoarce robiia Eghiptului şi-i voiu aşeza în pământul Fathures, în pământul naşterii sale; şi vor fi acolo spre împărăţie mică.

15. Între cealeaalalte împărăţii va fi mai smerită şi nu să va mai înălţa preste neamuri şi-i voiu împuţina, ca să nu poruncească limbilor.

16. Nici vor mai fi casii lui Israil spre nădeajde, învăţându-i nedreptate, să fugă şi să urmeaze după ei; şi vor şti că Eu, Domnul Dumnezeu'»".

17. Şi au fost în anul al doaozeci şi şeaptelea, întâie, întru una a lunii: fost-au cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

[18]. „Fiiul omului, Navohodonosor, împăratul Vavilonului, au făcut a sluji oastea sa cu mare slujbă asupra Tirului; tot capul s-au copoşit şi tot umărul s-au ros şi plată nu i s-au dat, nici oastei lui din Tiru, pentru slujba cu carea au slujit Mie asupra ei.

19. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Iată, Eu voiu da pre Navohodonosor, împăratul Vavilonului, în pământul Eghiptului; şi va lua mulţimea lui şi va prăda mânunchele
48v lui şi va râsipi jafuri|le lui şi va fi plata oastei lui,

20. Şi lucru lui, cu carele au slujit împrotiva lui; datu-i-am lui pământul Eghiptului, pentru căci mi-au lucrat Mie, zice Domnul.

21. În zioa aceaea va odrăzli cornul casii lui Israil şi ţie voiu da gura deşchisă în mijlocul lor; şi vor şti că Eu, Domnul»".

Cap 30

Toate cetăţile Eghiptului prin împăratul Vavilonului să vor jefui.

1. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. „Fiiul omului, proroceaşte şi zi: «Acestea zice Domnul Dumnezeu: 'Văietaţi-vă 'Vai, vai zilei!'
3. Că aproape e zioa şi s-au apropiat zioa Domnului, zioa norului, vreamea limbilor va fi.
4. Şi va veni sabiia în Eghipt şi va fi spaimă în Ethiopiia, când vor cădea cei răniţi în Eghipt şi să va lua mulţimea ei şi să vor strâca temeliile ei.
5. Ethiopiia şi Liviia şi lidii şi toată ceeaalaltă obşte şi Huv şi fiii pământului celui de o legătură cu aceia de sabie vor cădea.
6. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: Şi vor cădea împreună cei ce proptesc Eghiptul şi să va strâca mândriia împărăţii lui; de la turnul Sienes de sabie vor cădea într-însa, zice Domnul, Dumnezeul oastelor.
7. Şi să vor râsipi prin mijlocul pământurilor celor pustii, şi cetăţile ei în mijlocul cetăţilor celor pustiite vor fi.
8. Şi vor şti că Eu sânt Domnul, când voiu da foc în Eghipt şi să vor zdrobi toţi ajutătorii lui.
9. În zioa aceaea vor ieşi soli de la faţa Mea în corăbii, a zdrobi nădeajdea Ethiopiii; şi va fi spaimă într-înşii în zioa Eghiptului, că fără îndoială va veni'.
10. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'A înceta voiu face mulţimea Eghiptului în mâna lui Navoho| |donosor, împăratului Vavilonului. 49r
11. Acela şi norodul lui cu el, cei mai tari din limbi, să vor aduce a râsipi pământul; şi vor lucii sabiile sale preste Eghipt şi vor umplea pământul de cei omorâţi.
12. Şi voiu face uscate matcele râurilor şi voiu da pământul în mânile celor răi şi voiu râsipi pământul şi plinirea lui cu mâna streinilor; Eu, Domnul, am grăit'.

*Zah. 13, 2.

13. *Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Şi voiu pierde bozii şi a înceta voiu face idolii din Memfis; şi povăţuitoriu din pământul Eghiptului nu va mai fi, şi voiu da cutremur în pământul Eghiptului.
14. Şi voiu pierde pământul Fathuris şi voiu da foc în Tafnis şi voiu face judecăţi în Alixandriia.
15. Şi voiu vărsa urgiia Mea preste Pelusion, vârtutea Eghiptului, şi voiu omorî mulţimea Alixandriei,
16. Şi voiu da foc în Eghipt; ca ceaea ce naşte să va chinui Pelusion, şi Alixandria va fi răsipită, şi în Memfis strâmturi de toate zilele.
17. Tinerii Hiliopolului şi a Vuvastului de sabie vor cădea şi aceale prinse să vor duce.
18. Şi în Tafnis să va întuneca zioa când voiu zdrobi acolo steamele Eghiptului şi va scădea într-însa mândriia puterii ei; pre dânsa norul o va acoperi, iară featele ei în robie să vor duce.
19. Şi judecăţi voiu face în Eghipt şi vor şti că Eu, Domnul'»".
20. Şi au fost în anul al unsprăzecelea, în luna dintâiu, în a şeaptea a lunii; fost-au cuvântul Domnului către mine, zicând:
21. „Fiiul omului, braţul lui Faraon, împăratului Eghiptului, l-am frământ; şi, iată, nu s-au învăluit ca să i să întoarcă sănătatea, să se leage cu peatece şi să se înfaşe cu pânzătureale, ca, luund vărtute, să poată ţinea sabiia.
22. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Iată, | Eu către Faraon, 49v
împăratul Eghiptului, şi voiu sfărâma braţul lui cel tare, iară frământ, şi voiu lepăda sabiia din mâna lui.
23. Şi voiu râsipi Eghiptul între neamuri şi-i voiu vântura prin locuri.
24. Şi voiu întări braţul împăratului Vavilonului şi voiu da sabiia mea în mâna lui şi voiu zdrobi braţele lui Faraon; şi vor suspina cu suspinuri cei omorâţi înnaintea feaţii lui.
25. Şi voiu întări braţele împăratului Vavilonului, şi braţele lui Faraon vor cădea. Şi vor şti că Eu, Domnul, deacă voiu da sabiia mea în mâna împăratului Vavilonului şi o va întinde preste pământul Eghiptului,
26. Şi voiu râsipi Eghiptul prin limbi şi-i voiu vântura prin locuri şi vor şti că Eu, Domnul»".

Cap 31

Înălţarea împăratului Vavilonului cu Asur o asamănă şi amânduror aseaminea le vesteaşte perirea.

1. Şi au fost în anul al unsprăzeacele, în luna a treia, întru una a lunii, fost-au cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
2. „Fiiul omului, zi lui Faraon, împăratului Eghiptului, şi norodului lui: «Căruia te-ai făcut aseaminea întru mărimea ta?
3. Iată, Assur, ca un chedru în Livan, frumos cu ramurile şi cu crengile tufos şi râdicat cu înălţimea şi între dease crengi s-au râdicat vârful lui;
4. Apele l-au hrănit, adâncul l-au înălţat, râurile lui curg împrejurul rădăcinilor lui, şi păraiele sale l-au trimis la toate leamnele ţânutului.
5. Pentru aceaea s-au râdicat înălţimea lui preste toate leamnele ţânutului şi s-au înmulţit tufele lui şi s-au înălţat ramurile pentru ape multe.
6. Şi deacă ş-au întins umbra, în ramurile lui au făcut cuiburi toate paserile ceriului şi supt crângii lui au fătat toate fiarele dumbrăvilor şi supt umbrariul lui lăcuia ceată de multe limbi.
50r 7. Şi era frumos foarte întru mărimea sa şi întru || lăţimea tufelor sale, că era rădăcina lui lângă ape multe.
8. Chedri n-au fost mai nalţi decât el în raiul lui Dumnezeu, brazii nu au asămănat vârful lui şi platanii n-au fost aseaminea lui cu ramurile; tot lemnul din raiul lui Dumnezeu nu s-au asămănat lui şi frumseaţii lui.
9. Că frumos l-am făcut şi cu multe şi dease crengi şi au răvnit lui toate leamnele dumbrăvii, care era în raiul lui Dumnezeu,
10. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Pentru căci că s-au râdicat spre înălţime şi au dat vârful său vearde şi îndesat şi s-au râdicat inima lui întru înălţimea sa,
11. L-am dat în mâna celui mai tare dintre limbi, făcând îi va face; după necredinţa lui l-am lepădat.
12. Şi-l vor tăia cei streini şi mai nemilostivi dintre neamuri şi-l vor arunca preste măguri; între toate văile vor cădea ramurile lui şi să vor frânge tufele lui întru toate râpele pământului şi să vor depărta de la umbrariul lui toate noroadele pământului şi-l vor lăsa.
13. Întru răsipirea lui au lăcuit toate paserile ceriului şi întru ramurile lui au fost toate fiarăle pământului.
14. Pentru aceaea nu să vor râdica întru nălţimea sa toate leamnele apelor, nici vor pune nălţimea sa între ceale crânguroase şi tufoase, nici vor sta întru nălţimea sa toate ceale ce să adapă cu ape; că toţi s-au dat spre moarte la pământul cel mai de pre urmă, în mijlocul fiilor oamenilor, cătră cei ce să pogor în lac'.
15. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'În zioa când s-au pogorât la iad am adus jale, acoperitu-l-am cu adâncul şi am oprit râurile lui şi am contenit ape multe; întristatu-s-au pentru el Livanul şi toate leamnele câmpului s-au scuturat.
16. De sunetul căderii lui am clătit limbile, când îl duceam la iad cu cei ce să pogorea în lac; şi s-au mângăiat în pământul cel mai de jos toate leamnele desfătării ceale alease şi vestite în Livan, toate care să răora cu ape. |
50v 17. Că şi aceia cu el să vor pogorî la iad, la cei omorâţi de sabie; şi braţul fieştecăruia va şedea supt umbrariul lui, în mijlocul neamurilor.
18. Cui te-ai asămănat, o, cinstite, şi înalte între leamnele desfătării? Iată, te-ai dus cu leamnele desfătării la pământul cel mai de pre urmă, în mijlocul celor netăiaţi împrejur, vei dormi cu cei ce s-au omorât de sabie; acesta e Faraon şi toată mulţimea lui', zice Domnul Dumnezeu»".

Cap 32

Faraon, macar înnalt, să va zdrobi de împăratul Vavilonului, de a căruia prăpădire mulţi împăraţi vor ameţi şi mai multe neamuri cu el să vor traje întru adânc.

1. Şi au fost în anul al doisprăzeacelea, în luna a doaosprăzeacea, într-una a lunii, fost-au cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
2. „Fiiul omului, ia tânguire preste Faraon, împăratul Eghiptului, şi vei zice cătră el: «Leului limbilor te-ai asămănat şi bălaurului ce iaste în mare; şi vânturai cu cornul întru râurile tale şi călcai râurile lui.

*Sus 12, 13 şi 17, 20.

3. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: *'Desface-voiu preste tine mreaja Mea întru mulţimea a multe noroade şi te voiu trage în năvodul Mieu.

4. Şi te voiu arunca pre pământ, preste faţa câmpului te voi lepăda; şi voiu face a lăcui preste tine toate paserile ceriului şi voiu sătura de tine fiarăle a tot pământul.

5. Şi voiu da cărnurile tale preste munţi şi voi umplea măgurile tale de scârnăviile tale.

6. Şi voiu stropi pământul cu putoarea sângelui tău preste munţi, şi văile să vor umplea din tine.

*Isaie 13, 10. Ioil 2, 10 şi 3, 15. Math. 24, 29.

7. *Şi voiu acoperi, deacă te vei stânge, ceriul, şi voiu face a să întuneca faţa stealelor lui; soarele cu || nor îl voiu acoperi, şi luna nu va da lumina sa. 51r

8. Toate luminările ceriului le voiu face a să măhni pentru tine şi voiu da întunearec preste pământul tău – zice Domnul Dumnezeu – când vor cădea răniţii tăi în mjilocul pământului, zice Domnul Dumnezeu.

9. Şi voiu întărâta inima a noroade multe deacă voiu aduce zdrobirea ta între neamuri, prin locurile care nu ştii.

10. Şi voiu face a să ameţi pentru tine noroade multe şi împăraţii lor cu groază foarte să vor înfricoşa pentru tine când va începe a zbura sabiia Mea preste faţa lor; şi vor ameţi fieştecarele pentru sufletul său, în zioa căderii tale'.

11. Că aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Sabiia împăratului Vavilonului va veni ţie.

12. Cu sabiile celor tari voiu oborî mulţimea ta, neînvinse sânt toate limbile aceastea; şi vor jefui mândriia Eghiptului şi să va râsipi mulţimea lui.

13. Şi voiu pierde toate dobitoacele lui care era preste ape multe şi nu le va mai turbura picior de om, nici copite de dobitoace le va mai turbura.

14. Atunci curate voiu face apele lor şi râurile lor ca untul-de-lemn îl voi aduce, zice Domnul Dumnezeu.

15. Când voiu da pământul Eghiptului pustiiu; şi să va pustii pământul de plinirea sa când voiu lovi toţi lăcuitorii lui; şi vor şti că Eu, Domnul.

16. Plângere iaste şi-l vor plânge, featele limbilor îl vor plânge, pentru Eghipt şi pentru mulţimea lui îl vor plânge'»", zice Domnul Dumnezeu.

17. Şi au fost în anul al doisprăzeacelea, în a cinsprăzeacea a lunii, fost-au cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

18. „Fiiul omului, cântă jealnic preste mulţimea Eghiptului şi-l trage pre el şi pre featele limbilor celor vârtoase la pământul cel mai de pre urmă, | cu cei ce să pogor în lac; 51v

19. Decât cine eşti mai frumos? Pogoară-te şi dormi cu cei netăiaţi înprejur.

20. În mijlocul celor omorâţi de sabie vor cădea, sabiia s-au dat, trasu-l-au pre el şi toate noroadele lui.

21. Grăi-vor lui cei mai putearnici dintre cei vârtoşi din mijlocul iadului, carii cu ajutătorii lui s-au pogorât şi au dormit netăiaţi împrejur, omorâţi de sabie.

22. Acolo, Assur şi toată mulţimea lui; împrejurul lui, mormânturile lui: toţi cei omorâţi şi carii au căzut de sabie,

23. A cărora mormânturi s-au dat în ceale mai de pre urmă a lacului. Şi s-au făcut mulţimea lui prinprejurul mormântului lui, toţi cei omorâţi şi carii au căzut de sabie, carii dedease cândva groază pre pământul celor vii.

24. Acolo Ellam şi toată mulţimea lui prinprejurul mormântului său, toţi cei omorâţi şi carii au căzut de sabie, cei ce s-au pogorât netăiaţi împrejur la pământul cel mai de pre urmă, carii au pus groaza sa pre pământul celor vii şi au purtat ocara sa cu cei ce să pogoară în lac.

25. În mijlocul celor omorâţi au pus lăcaşul lui, întru toate noroadele lui; înprejurul lui, mormântul lui, toţi cei netăiaţi împrejur şi omorâţi de sabie. Că au dat groaza sa pre pământul celor vii şi au purtat ocara sa cu cei ce să pogor în lac, în mijlocul celor omorâţi s-au pus.

26. Acolo Mosoh şi Toval şi toată mulţimea lui împrejurul lui, mormânturile lui, toţi cei netăiaţi împrejur şi omorâţi şi căzuţi de sabie, că au dat groaza sa în pământul celor vii.

27. Şi nu vor dormi cu cei tari şi cu cei ce cad şi netăiaţi împrejur, carii s-au pogorât la iad cu armele sale şi au pus sabiile sale supt ca||petele sale şi au fost nedreptăţile lor în 52r oasele lor; că groaza celor tari s-au făcut pre pământul celor vii.

28. Şi tu, dară, în mijlocul netăiaţilor împrejur te vei zdrobi şi vei dormi cu cei omorâţi de sabie.

29. Acolo Idumeea şi împăraţii ei şi toţi boierinii ei, carii s-au dat cu oastea sa, cu cei omorâţi de sabie, şi carii cu cei netăiaţi împrejur au dormit şi cu cei ce s-au pogorât în lac.

30. Acolo căpeteniile criveţului toate şi toţi vânătorii carii s-au dus cu cei omorâţi, spăimântaţi şi întru tăriia sa turburaţi, carii au adormit netăiaţi împrejur, cu cei omorâţi de sabie, şi au purtat ruşinea sa cu cei ce să pogor în lac.

31. Văzutu-i-au Faraon şi s-au mângâiat pentru toată mulţimea sa, carea e omorâtă de sabie, Faraon şi toată oastea lui, zice Domnul Dumnezeu;

32. Că am dat groaza Mea pre pământul celor vii şi au adormit în mijlocul netăiaţilor împrejur, cu cei omorâţi de sabie: Faraon, şi toată mulţimea lui", zice Domnul Dumnezeu.

Cap 33

Străjariul, văzând răotatea apropiindu-să, de nu o va vesti, vinovat va fi celor periţi; iară de o va vesti, sângur cel ce nu să fereaşte va fi vinovat. Aşa şi dreptul, de va părăsi dreptatea sa, să va osindi; şi cel necredincios, de să va întoarce, să va mântui; nici să să nădăjduiască despre pământul cel şieşi dat spre moştenire, căci că pentru nedreptăţile sale să vor pierde, şi pământul spre pustiire să va întoarce.

1. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. „Fiiul omului, grăiaşte către fiii norodului tău şi vei zice către dânşii: «Pământul, dacă voiu aduce preste el sabiia şi va lua norodul pământului un om din cei
52v mai de pre urmă ai săi şi-l va rândui preste si|neşi străjariu,
3. Şi el va vedea sabia venind preste pământ şi va cânta cu bucinul şi va vesti norodului,
4. Iară cel ce aude, oricine e acela, sunetul bucinului şi nu să va păzi şi va veni sabiia şi-l va lua, sângele lui preste capul lui va fi.
5. Sunetul bucinului au auzit şi nu s-au păzit, sângele lui într-însul va fi; iară de să va păzi, sufletul şi-l va mântui.
6. Iară de va vedea străjariul viind sabiia şi nu va suna cu bucinul, şi norodul nu să va păzi, şi va veni sabiia şi va lua dintr-înşii sufletul, el adecă întru nedreptatea sa s-au prins, iară sângele lui din mâna străjariului îl voiu căuta».
7. *Şi tu, fiiul omului, străjariu te-am dat casii lui Israil; auzând dară din gura Mea cuvântul, vei vesti lor din Mine. *Sus 3, 17.
8. Când zic eu către cel necredincios: «Necredinciosule, cu moarte vei muri», de nu vei grăi să să păzască cel necredincios de către calea sa, acel necredincios întru nedreptatea sa va muri, iară sângele lui din mâna ta îl voiu căuta.
9. Iară vestind tu către cel necredincios să să întoarcă către căile sale, de nu să va întoarce de la calea sa, acela întru nedreptatea sa va muri, iară tu sufletul tău l-ai mântuit.
10. Tu, dară, fiiul omului, zi către casa lui Israil: «Aşa aţi grăit, zicând: 'Nedreptăţile noastre şi păcatele noastre preste noi sânt şi într-însele noi ne veştezim; cum, dară, vom putea fi vii?'»
11. *Zi către dânşii: «Viu sânt Eu – zice Domnul Dumnezeu – nu voiesc moartea necredinciosului, ci să să întoarcă necredinciosul de la calea sa şi să fie viu. Întoarceţi-vă, întoarceţi-vă de către căile voastre ceale reale! Şi pentru ce să muriţi, casa lui Israil?» *Sus 18,23, 32.
12. Tu, dară, fiiul omului, zi către fiii norodului tău: «Dreptatea celui drept nu-l va mântui
53r pre el, ori în ce zi va păcătui, şi nedreptatea celui necredincios || nu-i va strâca lui, ori în ce zi să va întoarce de către necredinţa sa; şi cel drept nu va putea fi viu întru dreptatea sa, ori în ce zi va păcătui.
13. De voiu şi zice celui drept că e viu şi, turburându-să, întru dreptatea sa va face nedreptate, moarte dreptăţile lui, uitării să vor da; şi întru nedreptatea sa carea au lucrat, întru aceaea va muri.
14. Iară de voiu zice celui necredincios: 'Cu moarte vei muri', şi să va pocăi de păcatul său şi va face judecată şi dreptate;
15. Şi zălogul de-l va întoarce cel necredincios şi răpirea o va răsplăti, în poruncile vieţii va umbla, nici va face ceva nedrept; viu va fi şi nu va muri.
16. Toate păcatele lui, care au păcătuit, nu i să vor socoti; judecată şi dreptate au făcut, viu va fi».
17. Şi au zis fiii norodului tău: «Nu e de drept cântariu calea Domnului». Şi calea lor nedreaptă iaste.
18. Că, deacă să va depărta cel drept de la dreptatea sa şi va face nedreptăţi, va muri într-însele.
19. Şi, deacă să va depărta cel necredincios de la necredinţa sa şi va face judecată şi dreptate, viu va fi într-însele.

*Sus 18, 25. 20. *Şi ziceţi: «Nu e dreaptă calea Domnulu!» Pre fieştecarele dintre voi după căile sale îl voiu judeca, casa lui Israil".

21. Şi au fost în anul al doisprăzeacelea, în luna a zeacea, în a cincea a lunii mutării noastre; au venit la mine care fujise din Ierusalim, zicând: „Jefuitu-s-au cetatea".

22. Iară mâna Domnului au fost preste mine sara, mai înainte până a veni cel ce fugise; şi au deşchis gura mea, până când au venit la mine dimineaţa; şi, deşchizându-să gura mea, n-am mai tăcut.

23. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

24. „Fiiul omului, cei ce lăcuiesc în surpăturile acealea pre pământul lui Israil grăind zic: «Unul era Avraam, şi cu moştenire au stăpânit pământul; iară noi | mulţi sântem, noao 53v
s-au dat pământul spre moştenire».

25. Pentru aceaea, vei zice cătră dânşii: „Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Cei ce mâncaţi cu sânge şi ochii voştri îi râdicaţi la necurăţiile voastre, şi sânge vărsaţi, au doară pământul cu stăpânire îl veţi moşteni?

26. Stătut-aţi în sabiile voastre, făcut-aţi urăciuni, şi fieştecare muiarea aproapelui său o au pângărit şi pământul cu moştenire veţi stăpâni?'»

27. Aceastea vei zice cătră ei: «Aşa zice Domnul Dumnezeu: 'Viu sânt Eu, că cei ce lăcuiesc în ceale surpate de sabie vor cădea, şi cel ce e în câmp fiarelor a-l îmbuca să va da, iară cei ce sânt în cetăţi şi în peşteri de ciumă vor muri.

28. Şi voiu da pământul spre singurătate şi spre pustiire şi va scădea cea mândră a lui tărie şi să vor pustii munţii lui Israil, căci că nice unul va fi care să treacă prin ei'».

29. Şi vor şti că Eu, Domnul, când voiu da pământul lor pustiit şi părăsit pentru toate urăciunile sale care au lucrat.

30. Şi tu, fiiul omului, fiii norodului tău cei ce grăiesc de tine lângă ziduri şi în uşile căsilor şi zic unul cătră altul, omul cătră vecinul său grăind: «Veniţi şi să auzim ce cuvânt este ieşind de la Domnul!»

31. Şi vin la tine ca când ar întra norodul şi şed în prejma ta, norodul mieu, şi aud cuvintele tale şi nu le fac, că spre cântecul gurii sale le întorc şi după lăcumiia sa urmează inima lor.

32. Şi eşti lor ca un viers musecesc ce să cântă cu blând şi dulce sunet; şi aud cuvintele tale şi le fac.

33. Şi deacă va veni ce s-au prorocit (că, iată, vine), atunci vor şti că proroc au fost între dânşii".

Cap 34

Din mânile păstorilor carii, părăsind turma, ale sale caută, zice Domnul că va izbăvi oile || Sale şi le va paşte cu judecată, deşteptând preste eale pre sluga Sa, David, supt carele întru 54r
toată prisosinţa pământului, fără grije să vor paşte. Şi va arăta turma sa a fi norodul lui Israil şi pre Sine, Dumnezeul lor.

1. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2. „Fiiul omului, proroceaşte despre păstorii lui Israil, proroceaşte şi vei zice
*Ierem. 23, 1. păstorilor: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: *'Amar păstorilor lui Israil, carii
Sus 13, 3. să păştea pre sine; au nu turmele de la păstori să pasc?

3. Laptele mâncaţi şi cu lâna vă acoperiţi şi ce era gras ucideaţi, iară turma Mea nu o păşteaţi.

4. Ce au fost neputincios n-aţi întărit şi pre cel bolnav n-aţi vindecat, pre cel frânt n-aţi legat şi pre cel lepădat nu l-aţi scos şi pre cel ce perise nu l-aţi căutat, ci cu asprire le porunceaţi şi cu puternicie.

5. Şi s-au râsipit oile Meale, căci că nu era păstoriu, şi s-au făcut spre mâncarea tuturor fiarălor câmpului şi s-au râsipit.

6. Rătăcit-au turmele Meale întru toţi munţii şi întru toată măgura înnaltă şi preste toată faţa pământului s-au râsipit turmele Meale şi nu era cine să le caute. Nu era, am zis, cine să le caute.

7. Pentru aceaea, păstorilor, auziţi cuvântul Domnului:

8. „Viu sânt Eu – zice Domnul Dumnezeu – că pentru aceaea că s-au făcut turmele Meale spre răpire şi oile Meale spre mâncarea tuturor fiarălor pământului, căci că nu era păstoriu, că n-au căutat păstorii Miei turma Mea, ci să păştea păstorii pre sineşi, şi turmele Meale nu le păştea.

9. Pentru aceaea, păstorilor, auziţi cuvântul Domnului:

10. «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu însumi preste păstori voiu căuta turma Mea din mâna lor şi-i voiu face a înceta, să nu mai pască turma, nici să se mai pască
54v păstorii pre sâneşi şi | voiu slobozi turma mea din gura lor şi nu le va mai fi spre hrană'.
11. Că aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu însumi voiu căuta oile Meale şi le voiu cerceta.
12. Precum cercetează păstoriul turma sa în zioa când va fi în mijlocul oilor sale celor râsipite, aşa voiu cerceta oile Meale şi le voiu slobozi prin toate locurile prin carele fusease râsipite în zioa cea de nor şi de ceaţă.
13. Şi le voiu scoate din noroade şi le voiu aduna de prin locuri şi le voiu duce la pământul său şi le voiu paşte în munţii lui Israil, în păraie şi întru toate scaunele pământului.
14. În păşuni lăptoase le voiu paşte şi în munţii cei înnalţi a lui Israil vor fi păşunile lor; acolo să vor odihni în ierburi verzi şi în păşuni grase să vor paşte preste munţii lui Israil.
15. Eu voiu paşte oile Meale şi Eu le voiu face a să culca, zice Domnul Dumnezeu.
16. Cel ce perise îl voiu căuta şi cel ce era lepădat îl voiu întoarce şi cel ce era frământ îl voiu lega şi cel ce era neputincios îl voiu întări şi cel gras şi tare îl voiu păzi; şi le voiu paşte întru judecată.
17. Iară voi, turmele Meale – aceastea zice Domnul Dumnezeu – iată, Eu judecată între dobitocul şi dobitocul, berbecilor şi al ţapilor.
18. Au nu destul vă era cu păşune bună a vă paşte, ci şi rămăşiţele păşunilor voastre le-aţi călcat cu picioarele voastre? Şi când beţi apă limpede, ceeaalaltă cu picioarele voastre o turburaţi?
19. Şi oile Meale cu ceale ce era călcate cu picioarele voastre să păştea şi carele turbura picioarele voastre acealea bea'.
20. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu către voi: 'Iată, Eu însumi judec între dobitocul cel gras şi macru, ||
55r 21. Pentru aceaea că cu coastele şi cu umerele împingeţi şi cu coarnele voastre împungeţi toate dobitoacele ceale slabe, până ce s-au râsipit afară.
22. Mântui-voiu turma Mea şi nu va mai fi spre răpire şi voi judeca între dobitoc şi dobitoc.
23. Şi voiu deştepta preste eale un păstoriu *care să le pască, pre sluga Mea, David, acela le va paşte şi acela le va fi spre păstoriu. *Isaie 40, 11. Ose. 3, 5.
24. Iară Eu, Domnul, le voiu fi spre Dumnezeu, şi sluga mea, David, căpetenie în mijlocul lor; Eu, Domnul, am grăit. Ioan 1, 45 şi 10,11, 14.
25. Şi voiu face cu ei legătură de pace şi voiu face a înceta fiarăle ceale reale de pre pământ: şi cei ce lăcuiesc în pustie fără grije vor dormi în dumbrăvi.
26. Şi-i voiu pune împrejurul măgurii Meale blagoslovenie şi voiu pogorî ploaie în vreamea sa, ploile blagosloveniii vor fi.
27. Şi va da pomul ţarinii rodul său şi pământul va da odrasla sa şi vor fi pre pământul său fără frică şi vor şti că Eu, Domnul, deacă voiu zdrobi laţurile jugului lor şi-i voiu scoate din mânile celor ce le poruncesc.
28. Şi nu vor mai fi spre răpire între noroade, nici fiarăle pământului îi vor îmbuca, ci vor lăcui cutezând fără nici o groază.
29. Şi le voiu deştepta odrazlă vestită şi nu să vor mai împuţina de foame pre pământ, nici vor mai purta ocara limbilor.
30. Şi vor şti că Eu, Domnul Dumnezeu, cu ei, şi ei norodul Mieu, casa lui Israil, zice Domnul Dumnezeu.
31. *Iară voi, turmele Meale, turmele păşunii Meale, oameni sânteţi, şi Eu, Domnul, Dumnezeul vostru, zice Domnul Dumnezeu'»". *Ioan 10, 11.

Cap 35

55v *A muntelui Seir sau al idumeilor viitoarea prăpădire, pentru căci că au năcăjit pre no|rodul lui Dumnezeu.*

1 Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2 „Fiiul omului, pune faţa ta împrotiva muntelui Seir şi vei proroci despre el şi vei zice:
3. «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu către tine, muntele Seir, şi voi întinde mâna Mea preste tine şi te voiu da pustiiu şi părăsit.

4. Cetăţile tale le voiu prăda şi tu vei fi pustiiu şi vei şti că Eu, Domnul.
5. Pentru că ai fost neprietin veacinic şi ai închis pre fiii lui Israil în mânile sabiii în vreamea năcazului lor, în vreamea nedreptăţii ceii mai de pre urmă.
6. Pentru aceaea, viu sânt Eu – zice Domnul Dumnezeu – că sângelui te voiu da şi sângele te va goni şi, deacă ai urât sângele, sângele te va goni.
7. Şi voiu da muntele Seir pustiiu şi părăsit şi voiu lua de la el pre cel ce să duce şi pre cel ce să întoarce.
8. Şi voiu umplea muntele lui de ucişii săi; în măgurile tale şi în răpejuni cei omorâţi de sabie vor cădea.
9. Spre sângurătăţi veacinice te voiu da şi cetăţile tale nu vor fi lăcuite; şi veţ şti că Eu, Domnul Dumnezeu.
10. Pentru căci că ai zis: 'Doao limbi şi doao pământuri ale meale vor fi şi cu moştenire le voiu stăpâni, când Domnul era acolo'.
11. Pentru aceaea, viu sânt Eu – zice Domnul Dumnezeu – că voiu face după mâniia ta şi după râvna ta carea ai făcut, urând pre aceea; şi cunoscut Mă voiu face printr-înşii când te voiu judeca.
12. Şi vei şti că Eu, Domnul, am auzit toate ocărâle tale carele ai grăit despre munţii lui Israil, zicând: 'Pustii noao spre mâncare s-au dat'.
13. Şi v-aţi sculat asupra Mea cu gura voastră şi aţi micşorat asupra Mea cuvintele voastre; Eu am auzit'.
14. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Veselindu-să tot pământul, spre pustiire te voiu întoarce. ||
15. Precum te-ai bucurat de moştenirea casii lui Israil căci că au fost râsipită, aşa voiu face ţie: râsipit vei fi, muntele Seir, şi toată Iudeia, şi veţi şti că Eu, Domnul'». 56r

Cap 36

Pentru că norodul lui Dumnezeu era spre ocară limbilor, că pentru păcatele sale era râsipiţi spre robie – zice Domnul – că nu pentru El, ci pentru sâne îl va întoarce la pământul său; şi cum că preste el va vărsa apă curată, făcându-l a umbla în poruncile Sale şi în mare fericire a să desfăta.

*Sus 6, 3. 1. Iară tu, fiiul omului, proroceaşte preste munţii lui Israil şi vei zice: *«Munţii lui Israil, auziţi cuvântul Domnului.
2. Aceasta zice Domnul Dumnezeu: 'Pentru că au zis neprietinul despre voi: 'Bine e, înnălţimile ceale veacinice spre moştenire s-au dat noao!'»
3. Pentru aceaea, proroceaşte şi zi: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Pentru că sânteţi pustiiţi şi călcaţi prinprejur şi făcuţi spre moştenirea celoralalte limbi şi v-aţi suit preste buza limbii şi ocara norodului,
4. Pentru aceaea, munţii lui Israil, auziţi cuvântul Domnului Dumnezeu! Aceastea zice Domnul Dumnezeu munţilor şi măgurilor, răpegiunilor şi văilor şi pustiilor, părelţilor surpaţi şi cetăţilor celor pustiite care s-au prădat şi s-au batjocorit de la cealeaalalte limbi prinprejur.
5. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Pentru că în focul râvnii Meale am grăit despre acealeaalalte limbi şi de toată Idumeea, care au dat pământul Mieu şieşi spre moştenire cu bucurie din toată inima şi din suflet | şi l-au scos ca să-l jefuiască, 56v
6. Pentru aceaea, proroceaşte preste pământul lui Israil; şi vei zice munţilor şi măgurilor, coastelor şi văilor: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu în râvna Mea şi întru iuţimea mea am grăit, că ruşinea limbilor aţi suferit.
7. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: Eu am rădicat mâna Mea ca limbile ceale ce sânt împrejurul vostru, acealea să poarte ruşinea sa.
8. Iară voi, munţii lui Israil, ramurile voastre odrăzliţi şi rodul vostru aduceţi norodului Mieu, Israil, că aproape iaste să vie.
9. Că, iată, Eu cătră voi; şi mă voiu întoarce la voi şi vă veţi ara şi veţi primi sămânţa.
10. Şi voiu înmulţi în voi oamenii şi toată casa lui Israil; şi să vor lăcui cetăţile, şi ceale surpate să vor întemeia.
11. Şi vă voiu umplea de oameni şi de dobitoace şi să vor înmulţi şi vor creaşte; şi vă voiu face a lăcui ca din început şi vă voiu dărui cu bunătăţi mai mari decât aţi avut din început; şi veţi şti că Eu, Domnul.

12. Şi voiu aduce preste voi oameni spre norodul mieu, Israil, şi cu moştenire te vor stăpâni; şi le vei fi spre moştenire şi nu vei mai adaoge a fi făr-de ei.
13. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Pentru căci că zic despre voi: rozătoare de oameni eşti şi carea sugrumi neamul tău'.
14. Pentru aceaea, oameni nu vei mai mânca şi neamul tău nu-l vei mai sugruma, zice Domnul Dumnezeu;
15. Nici voiu mai face întru tine auzită ruşinarea neamurilor, şi ocara noroadelor nicidecum vei purta şi neamul tău nu-l vei mai pierde', zice Domnul Dumnezeu»".
16. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând: ||
57r 17. „Fiiul omului, casa lui Israil au lăcuit în pământul său şi o au pângărit în căile sale şi în cugetele sale; după necurăţiia ceii de lună s-au făcut calea lor înaintea Mea.
18. Şi am vărsat urgiia Mea preste ei pentru sângele care l-au vărsat pre pământ şi întru idolii săi l-au pângărit.
19. Şi i-am râsipit prin limbi şi s-au vânturat prin locuri; după căile lor şi meşteşugirile lor i-am judecat.
20. Şi au întrat la limbi, la care s-au dus, *şi au pângărit numele Mieu cel sfânt când să zicea de ei: «Norodul Domnului iaste acesta şi din pământul lui au ieşit». *Isaie 52, 5. Râm.2, 24.
21. Şi am îngăduit numelui Mieu celui sfânt, care-l pângărise casa lui Israil în neamurile la care întrase.
22. Pentru aceaea vei zice casii lui Israil: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Nu pentru voi Eu voiu face casa lui Israil, ci pentru numele Mieu cel sfânt, care l-aţi pângărit între neamurile la care aţi întrat.
23. Şi voiu sfinţi numele Mieu cel mare, care s-au pângărit între limbi, care l-aţi pângărit în milocul lor, ca să ştie limbile că Eu, Domnul – zice Domnul oastelor – deacă Mă voiu sfinţi între voi, înaintea lor.
24. Că vă voiu lua dintre limbi şi vă voiu aduna din toate locurile şi vă voiu aduce la pământul vostru.
25. Şi voiu turna preste voi apă curată şi vă veţi curăţi de toate nedreptăţile voastre şi de toţi idolii voştri vă voiu curăţi.
26. *Şi vă voiu da inimă noao şi duh nou voiu pune în mijlocul vostru; şi voiu lua inima *Sus 11, 19.
57v cea de piatră din mijlocul vostru şi vă | voiu da inimă de carne.
27. Şi Duhul Mieu voiu pune în mijlocul vostru şi voiu face ca să umblaţi întru poruncile Meale şi judecăţile Meale să păziţi şi să le faceţi.
28. Şi veţi lăcui pre pământul care l-am dat părinţilor voştri şi veţi fi Mie spre norod şi Eu voao spre Dumnezeu.
29. Şi vă voiu mântui dintru toate închinăciunile voastre şi voiu chema grâul şi-l voiu înmulţi şi nu vă voiu pune foame.
30. Şi voiu înmulţi rodul pomului şi roadele ţarinii, ca să nu mai purtaţi ocara foametei întru limbi.
31. Şi vă veţi aduce aminte de căile voastre ceale reale şi de cugetele ceale nebune; şi vă veţi scârbi de nedreptăţile voastre şi de nelegiuirile voastre.
32. Nu pentru voi Eu voiu face – zice Domnul Dumnezeu – cunoscut fie voao. Turburaţi-vă şi vă ruşinaţi pentru căile voastre, casa lui Israil!'».
33. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: «În zioa în carea vă voiu curăţi de toate nedreptăţile voastre şi a lăcui voiu face cetăţile şi voiu întemeia ceale surpate,
34. Şi pământul cel pustiiu să va chivernisi, care cândva era pustiit în ochii călătoriului,
35. Vor zice: 'Pământul cel nelucrat s-au făcut grădina desfătării şi cetăţile ceale părăsite şi urgisite şi săpate s-au făcut întărite.
36. Şi vor şti limbile, oricare să vor lăsa prinprejurul vostru, că Eu, Domnul, am zidit ceale râsipite şi am săsdit ceale nelucrate. Eu, Domnul, am grăit şi am făcut'.
37. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Încă întru aceasta Mă vor afla casa lui Israil ca
58r să le fac. || Înmulţi-voiu ca pre o turmă de oameni,
38. Ca pre o turmă sfântă, ca turma Ierusalimului în praznicele lui, aşa vor fi cetăţile ceale pustiite, pline de turme omeneşti; şi vor şti că Eu, Domnul'»".

Cap 37

Supt chipul oaselor celor uscate ce înviază însămnează pre fiii lui Israil, carii de tot sporiul deznădăjduiesc că să vor întoarce la pământul său; şi prin doao leamne închiete sămnează că o

împărăţie va fi Iuda şi Israil, carii supt un împărat şi păstoriu, David, vor păzi poruncile Domnului, Care cu dânşii va lovi legătură de pace.

1 ost-au preste mine mâna Domnului şi m-au scos cu duhul Domnului; şi m-au slobozit în mijlocul cânpului, care era plin de oase.
2 Şi m-au dus preste el prinprejur. Şi era multe foarte preste faţa pământului, şi uscate foarte.
3. Şi au zis cătră mine: „Fiiul omului, gândeşti că vor învia oasele aceastea?" Şi am zis: „Doamne Dumnezeule, Tu ştii!"
4. Şi au zis cătră mine: „Proroceaşte despre oasele aceastea! Şi le vei zice: «Oase uscate, auziţi cuvântul Domnului!
5. Aceastea zice Domnul Dumnezeu oaselor acestora: 'Iată, Eu voiu slobozi preste voi duhul şi veţi învia.
6. Şi voiu da preste voi vine şi voiu face a creaşte preste voi cărnuri şi voiu întinde preste voi piiale şi vă voi da duh şi veţi fi vii şi veţi cunoaşte că Eu, Domnul'»".
7. Şi am prorocit precum îmi poruncise. Şi s-au făcut sunet, prorocind eu. Şi iată, cutremur; şi s-au apropiat oase la oase, fieştecarele | la închietura sa. 58v
8. Şi am văzut; şi, iată, preste eale vine şi carne s-au suit. Şi s-au întins piiale preste eale, şi duh nu avea.
9. Şi au zis cătră mine: „Proroceaşte cătră duh, proroceaşte, fiiul omului, şi vei zice cătră duh: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'De la patru vânturi vino, duhule, şi suflă preste omorâţii aceştia, şi să înviiaze!'»"
10. Şi am prorocit precum mi-au poruncit. Şi au întrat într-însele duhul şi au înviiat; şi au stătut pă picioarele sale, oaste mare foarte, foarte.
11. Şi au zis cătră mine: „Fiiul omului, oasele aceastea toate casa lui Israil iaste. Aceia zic: «Uscatu-s-au oasele noastre şi au perit nădeajdea noastră, şi sântem tăiaţi».
12. Pentru aceaea, proroceaşte şi vei zice cătră dânşii: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu voiu deşchide hâlmurile voastre şi vă voi scoate din mormânturile voastre, norodul Mieu, şi vă voi duce la pământul lui Israil.
13. Şi veţ şti că Eu, Domnul, când voiu deşchide mormânturile voastre şi vă voiu scoate din hâlmurile voastre, norodul Mieu,
14. Şi voiu da duhul Mieu în voi şi veţi trăi; şi vă voiu face a vă odihni pre pământul vostru şi veţi cunoaşte că Eu, Domnul, am grăit şi am făcut'»", zice Domnul Dumnezeu.
15. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
16. „Şi tu, fiiul omului, ia-ţi un lemn şi scrie pre el: «A Iudii şi a fiilor lui Israil, soţiilor lui». Şi ia alt lemn şi scrie preste el: «Iosif», lemnul lui Efrem şi a toată casa lui Israil şi a soţiilor ei,
17. Şi le împreună unul cătră altul ţie, într-un lemn; || şi vor fi spre unire în mâna ta. 59r
18. Iară deacă vor zice cătră tine fiii norodului tău, grăind: «Au nu ne vei spune ce vreai cu aceastea?»
19. Vei grăi cătră dânşii: «Aceasta zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu voiu lua toiagul lui Iosif, care iaste în mâna lui Efrem, şi neamurile lui Israil, care sânt lui împreunate, şi le voiu pune împreună cu toiagul Iudii şi le voiu face într-un toiag; şi vor fi unul în mâna lui'».
20. Şi vor fi leamnele, pre care vei scrii cu mâna ta, în ochii lor.
21. Şi vei zice cătră dânşii: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu voiu lua fiii lui Israil din mijlocul neamurilor la care s-au dus; şi-i voiu aduna de pretutindini şi-i voiu aduce la pământul său.
*Ioan 10, 16. 22. * Şi-i voiu face într-un neam pre pământ, în munţii lui Israil, şi un împărat va fi tuturor poruncind; şi nu vor mai fi doao neamuri, nici să vor mai împărţi în doao împărăţii,
23. Nici să vor mai pângări cu idolii săi şi cu urăciunile sale şi cu toate nedreptăţile sale; şi-i voiu mântui din toate scaunele, întru carele au păcătuit, şi-i voiu curăţi; şi vor fi Mie
*Isaie 40, 11. norod, şi Eu voiu fi lor Dumnezeu.
Ieremie 53, 5. 24. *Şi sluga Mea David, împărat preste ei şi păstoriu unul va fi lor tuturor; în judecăţile
Sus 34, 53. Meale vor umbla, şi poruncile Meale vor păzi şi le vor face.
Danil 9, 29. 25. Şi vor lăcui pre pământul care l-am dat slugii meale Iacov, în care au lăcuit părinţii
Ioan 1, 45. voştri. Şi vor lăcui preste el ei şi fiii lor, şi fiii fiilor lor, până în veac; şi David, sluga mea,
*Psalm. 109, 4 căpeteniia lor în veac.
şi 116, 2. 26. *Şi voiu lovi cu ei aşezământ de pace, legă|tură veacinică va fi lor. Şi-i voiu întemeia 59v
Ioan 12, 34. şi-i voiu înmulţi şi voiu da sfinţeniia Mea în mijlocul lor în veac.

27. Şi va fi cortul Mieu între ei; şi le voiu fi Dumnezeu, şi aceia vor fi Mie norod.
28. Şi vor cunoaşte limbile că Eu, Domnul, sfinţitorul lui Israil, când va fi sfinţeniia Mea în mijlocul lor, în veac'»"

Cap 38

Lăcuind, după întoarcerea din robie, fără grije fiii lui Israil în oraşele sale, va aduce Domnul în zilele ceale mai de pre urmă pre Gog, cu oaste mare foarte asupra lor; ci şi pre acesta, cu oastea sa, cu multe rane după aceaea îl va mistui.

1. Şi au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. *„Fiiul omului, pune faţa ta împrotiva lui Gog, pământul lui Magog, căpetenia capului Mosoh şi Thuval: şi proroceaşte despre el. *Jos. 39, 1. Apoc. 20, 7.
3. Şi vei zice către el: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu către tine, Gog, căpeteniia capului Mosoh şi Thuval,
4. Şi te voiu încungiura şi voiu pune frâu în fălcile tale; şi te voiu scoate pre tine şi toată oastea ta, cai şi căpeteniile voastre, cei cu platoşe, toţi mulţime mare, de cei ce poartă suliţe şi paveze şi sabie,
5. Pearsii şi arapii şi levii cu ei, toţi cu paveze şi cu coifuri,
6. Gomor şi toate şireagurile lui, casa lui Thogorma, coastele criveţului şi toată vârtutea lui, şi noroade multe cu tine.
7. Găteaşte-te şi te deprinde, şi toată mulţimea ta, carea s-au grămădit la tine; şi le fii spre poruncă. ||
60r 8. După zile multe te vei cerceta în anii cei mai de pre urmă, vei veni la pământul ce s-au întors de la sabie; şi s-au adunat de prin noroade multe la munţii lui Israil, carii au fost pururea pustii. Acesta dintre noroade s-au adus, şi vor lăcui într-însul, cutezând toţi.
9. Iară suindu-te, ca un vifor vei veni şi ca un nor, ca să acoperi pământul, tu şi toate şireagurile tale, şi noroade multe cu tine'.
10. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'În zioa aceaea să vor sui cuvinte preste inima ta şi vei gândi gândire rea,
11. Şi vei zice: 'Sui-mă-voiu la pământul cel fără zid; veni-voiu la cei ce să odihnesc şi lăcuiesc fără grije. Aceştia toţi lăcuiesc fără zid, încuietori, şi porţi nu sânt lor,
12. Ca să răpeşti jafuri şi să năvăleşti spre pradă, să duci mâna ta preste cei ce fusease părăsiţi şi după aceaea întorşi, şi preste norodul cel adunat din limbi, care au început a moşteni şi a fi lăcuitori buricului pământului'.
13. Sava şi Dedan şi neguţătorii Tharsului şi toţi leii lui vor zice ţie: 'Au doară a lua jafuri tu vii? Iată a răpi pradă ai adunat mulţimea ta, să iai argintul şi aurul şi să duci sculele şi averile şi să apuci mânunche nenumărate?'
14. Pentru aceaea proroceaşte, fiiul omului, şi vei zice către Gog: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Au doară nu în zioa aceaea, când va lăcui norodul Mieu Israil, cutezând, vei cunoaşte?
15. Şi vei veni din locul tău, din coastele criveţului, şi noroade multe cu tine, toţi încălecători de cai, ceată mare şi oaste foarte. |
60v 16. Şi te vei sui preste norodul Mieu Israil, ca un nor să acoperi pământul. În zilele ceale mai de pre urmă vei fi şi te voiu aduce preste pământul Mieu, ca să Mă cunoască limbile, când Mă voiu proslăvi întru tine, în ochii lor, o, Gog!'
17. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Tu, dară, acela eşti de carele am grăit în zilele ceale vechi, prin mâna slugilor Meale, prorocilor Israil, carii au prorocit în zilele vremilor acelora, ca să te duc preste ei.
18. Şi va fi în zioa aceaea, în zioa venirii lui Gog preste pământul Israil – zice Domnul Dumnezeu – sui-să-va urgiia Mea întru iuţimea Mea.
19. Şi întru râvna Mea, în focul mâniii Meale, am grăit că în zioa aceaea va fi cutremur mare pre pământul lui Israil.
20. *Şi să vor cutremura de către faţa Mea peştii mării şi paserile ceriului şi fiarăle câmpului şi tot ce să târâiaşte şi să mişcă pre pământ, şi toţi oamenii carii sânt pre faţa pământului; şi să vor răsturna munţii şi vor cădea gardurile, şi tot zădul să va surpa pre pământ. *Math. 24, 29. Luca 21, 25.
21. Şi voiu chema asupra lui, întru toţi munţii Miei, sabie – zice Domnul Dumnezeu – sabiia fieştecăruia spre frate-său să va îndrepta.

22. Şi-l voiu judeca cu ciumă şi cu sânge şi cu ploaie foarte, şi cu pietri nemăsurate; foc şi piatră pucioasă voiu ploua preste el şi preste oastea lui şi preste noroade multe, care sânt cu el.
23. Şi Mă voiu mări şi Mă voiu proslăvi; şi cunoscut voiu fi în ochii a multor neamuri, şi vor cunoaşte că Eu, Domnul.

Cap 39

Aduce-va Domnul pre Gog împrotiva lui Israil, || ci pre acela, cu toată oastea lui, acolo îl va pierde; întru a căruia îngropare şeapte luni să vor cuprinde a curăţi pământul. Domnul pre fiii lui Israil pentru păcatele lor i-au dat spre robie, ci îi va întoarce la pământul său, la slăvirea numelui său. 61r

1. Iară tu, fiiul omului, proroceaşte asupra lui Gog şi vei zice: «Acestea zice Domnul Dumnezeu: 'Iată, Eu preste tine, Gog, căpeteniia capului Mosoh şi Thuval.
2. Şi te voiu încungiura şi te voiu aduce şi te voiu face a te sui din coastele criveţului; şi te voiu aduce preste munţii lui Israil.
3. Şi voiu lovi arcul tău în mâna ta cea stângă, şi săgeţile tale din mâna ta cea dreaptă le voiu oborî.
4. Preste munţii lui Israil vei cădea tu şi toate şireagurile tale şi noroadele tale, care sânt cu tine; fiarălor, paserilor şi a tot ce zboară şi fiarălor pământului te-am dat spre mâncare.
5. Pre faţa câmpului vei cădea; că Eu am grăit, zice Domnul Dumnezeu.
6. Şi voiu trimite foc spre Magog şi întru cei ce lăcuiesc în ostroave cutezând; şi vor şti că Eu, Domnul.
7. Şi în numele Mieu cel sfânt cunoscut l-oiu face în mijlocul norodului mieu Israil, şi nu voiu mai pângări numele mieu cel sfânt; şi vor şti limbile că Eu, Domnul, Sfântul lui Israil.
8. Iată vine, şi au fost, zice Domnul Dumnezeu; aceasta e zioa de carea am grăit.
9. Şi vor ieşi lăcuitorii din cetăţile lui Israil şi-i vor aprinde şi vor arde armele, pavăza şi suliţa, arcul şi săgeţile şi toiagele mânilor şi cârligele; şi le vor aprinde cu foc şeapte ani.
10. Şi nu vor purta leamne de prin ţânuturi, nici vor tăia din dumbravă; că armele le vor arde cu foc şi vor prăda pre ceia cărora le fusease prăzi; şi vor răpi | pre jefuitorii săi, 61v
zice Domnul Dumnezeu.
11. Şi va fi în zioa aceaea, voiu da lui Gog loc vestit, mormânt în Israil, valea călătorilor spre răsăritul mării, carea va face a să ameţi cei ce trec; şi vor îngropa acolo pre Gog şi toată mulţimea lui, şi să va chema „Valea mulţimii lui Gog".
12. Şi-i va îngropa casa lui Israil, ca să curăţască pământul în şeapte luni.
13. Şi-l va îngropa tot norodul pământului, şi le va fi vestită zioa în carea M-am proslăvit, zice Domnul Dumnezeu.
14. Şi oameni necurmat vor rândui cercetând pământul carii să-i îngroape, şi să caute pre cei ce rămăsease pre faţa pământului, ca să o curăţe; şi după şeapte luni vor începe a căuta.
15. Şi vor încungiura străbătând pământul. Şi deacă vor vedea gură de om, vor râdica lângă ea stâlp, până când îl vor îngropa îngropătorii, în „Valea mulţimii Gog".
16. Iară numele cetăţii, Amona, şi vor curăţi pământul'».
17. Tu, dară, fiiul omului, aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Zi a tot zburătoriul şi tuturor paserilor şi tuturor fiarălor câmpului: 'Adunaţi-vă, grăbiţi şi alergaţi de pretutindini la junghiiarea Mea, carea eu jârtvesc voao, jârtvă mare preste munţii lui Israil; să mâncaţi carne şi să beţi sânge.
18. Cărnurile celor tari veţi mânca şi sângele căpeteniilor pământului veţi bea: al berbecilor şi al mieilor şi al ţapilor şi al taurilor şi al paserilor şi al tuturor celor grase.
19. Şi veţi mânca grăsimea întru saţiu şi veţ bea sânge spre beţie din junghiiarea carea Eu voiu jirtvi voao;
20. Şi vă veţi sătura, la masa Mea, de cal şi de călăraş mare şi de toţi bărbaţii ostaşi, zice Domnul Dumnezeu.
21. Şi voiu pune slava Mea între limbi. Şi vor vedea toate limbile judecata Mea, carea am făcut, || şi mâna Mea, carea am pus preste ei. 62r
22. Şi va şti casa lui Israil că Eu, Domnul, Dumnezeul lor, din zioa aceaea şi apoi.
23. Şi vor cunoaşte limbile că întru nedreptatea sa s-au prins casa lui Israil, pentru că M-au părăsit, şi am ascuns faţa Mea de cătră dânşii; şi i-am dat în mânile vrăjmaşilor şi au căzut de sabie toţi.

24. După necurăţiia lor şi nelegiuirea le-am făcut lor, şi am ascuns faţa Mea de către dânşii'.
25. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Acum voiu întoarce robiia lui Iacov şi voiu milui toată casa lui Israil; şi voiu lua râvnă pentru numele Mieu cel sfânt.
26. Şi vor purta ruşinea sa şi toată nelegiuirea cu carea au nelegiuit împrotiva Mea, că vor lăcui în pământul său cutezând, de nimene înfricoşindu-să.
27. Şi-i voiu întoarce din noroade şi-i voiu aduna de prin locurile nepriiatinilor săi; şi Mă voiu proslăvi întru dânşii, în ochii a multor neamuri.
28. *Şi vor şti că Eu, Domnul Dumnezeul lor, pentru că i-am mutat între neamuri şi i-am adunat la pământul său şi n-am lăsat pre nice unul dintre ei acolo. *Sus 26, 23.
29. Şi nu voiu ascunde mai mult faţa Mea de către dânşii, pentru că am vărsat Duhul Mieu preste toată casa lui Israil», zice Domnul Dumnezeu".

Cap 40

Proorocului să arată viitoarea cetăţii întemeiare, cu măsură în lung, lat şi înalt a fieştecăriia casă, porţi, cămări, a feaţelor de casă, fereştilor, pridvoarălor, culcuşelor şi a treaptelor şi măsurarea a patru mease spre jirtvuire; şi iarăşi vistieria cântăreţilor şi a preoţilor, şi pridvoarăle bisericii. |

62v 1. În anul mutării noastre al doaozeaci şi cincilea, în începutul anului, în a zeacea a lunii, în anul al patrusprezeacelea, după ce s-au bătut cetatea, întru aceasta zi au fost preste mine mâna Domnului şi m-au adus acolo.
2. Întru vedeniile lui Dumnezeu m-au adus la pământul lui Israil şi m-au slobozit preste munte înalt foarte, preste carele era ca zidirea cetăţii întoarsă spre austru.
3. Şi m-au dus acolo. Şi iată un om, a căruia faţă era ca faţa aramei, şi fune de in în mâna lui, şi trestie de măsură în mâna lui; şi sta în poartă.
4. Şi au grăit către mine omul acela: „Fiiul omului, vezi cu ochii tăi, şi cu urechile tale auzi şi pune inima ta spre toate care voiu arăta ţie, căci ca să se areate ţie te-ai adus aici; vesteaşte toate carele tu vezi casii lui Israil".
5. Şi iată, zidu din afară împrejurul casii pretutindini, şi în mâna omului trestiia măsurii de şase coţi şi o palmă; şi au măsurat lăţimea zidirii cu o trestie, şi înălţimea cu o trestie.
6. Şi au venit la poarta carea privea spre uliţa cea despre răsărit şi s-au suit pre treaptele ei. Şi au măsurat pragul porţii cu o trestie latul, adecă un prag cu o trestie în lăţime,
7. Şi cămara cu o trestie în lungime şi cu o trestie în lat; şi între cămări, cinci coţi;
8. Şi pragul porţii lângă pridvorul porţii dinlăuntru, cu o trestie.
9. Şi au măsurat pridvorul porţii de opt coţi, şi fruntea lui de doi coţi; iară pridvorul porţii era dinlăuntru.
10. Iară cămările porţii spre uliţa cea către răsărit, trei dincoace şi trei dincolea: măsura una a tustreale, şi măsura una a fruntelor, de-amândoao părţile.
63r 11. Şi au măsurat piatra pragului porţii, de zea||ce coţi; şi lungimea porţii, de triisprăzeace coţi:
12. Şi marginea înaintea cămărilor, de un cot; şi un cot sfârşitul de-amândoao părţile, iară cămările era de şase coţi, dincoace şi dincolea.
13. Şi au măsurat poarta de la acoperişul cămării până la acoperişul ei, lăţime de doaozeci şi cinci de coţi: uşe în prejma uşii.
14. Şi au făcut frunţile prin coţi şasezeci, şi la fruntea pridvorului porţii, pretutindini prinprejur;
15. Şi înaintea feaţii porţii carea ajunge până la faţa târnaţului porţii dinlontru, de coţi cinzeci;
16. Şi fereşti strâmbe în cămări şi în frunţile lor, care era înlontrul porţii pretutindini prinprejur; şi aseaminea era şi în târnaţele fereştii prinprejur dinlontru; şi dinnaintea frunţilor, zugrăvirea finicilor.
17. Şi m-au dus la curtea din afară şi, iată, vistieriile şi podealele aşternute cu pietri în curte, prinprejur: treizeci de vistierii împrejurul podirii.
18. Şi podirea în fruntea porţilor, după lungimea porţilor, era din jos.
19. Şi au măsurat lăţimea de la faţa porţii din jos, până la fruntea târnaţului dinlăuntru din afară, coţi o sută spre răsărit şi spre criveţu.
20. Şi poarta carea priveaşte spre uliţa criveţului curţii din afară, o au măsurat şi în lungime şi în lăţime.

21. Şi cămările ei, trei dincoace, trii dincolea; şi fruntea ei şi târnaţul ei pă măsura porţii dintâi, de coţi cinzeci lungimea ei, şi lăţimea de coţi doaozeci şi cinci.
22. Iară fereştile ei şi târnaţul şi ciopliturile, după măsura porţii carea priveaşte spre răsărit; şi de şapte treapte era suirea ei, şi târnaţe înaintea ei. |
23. Şi poarta curţii dinlontru, în preajma porţii criveţului şi a răsăritului; şi au măsurat 63v
de la poartă până la poartă o sută de coţi.
24. Şi m-au scos la uliţa austrului, şi iată poarta carea privea spre austru; şi au măsurat fruntea ei şi pridvorul ei după măsurile din sus.
25. Şi fereştile ei şi pridvoarele prinprejur, ca şi fereştile cealeaalalte: de coţi cinzeaci în lungime, şi în lăţime de coţi doaozeci şi cinci.
26. Şi prin şeapte treapte să suia la ea; şi pridvorul înaintea uşii ei, şi finici scobiţi era, unul dincoace şi altul dincolo, în fruntea ei.
27. Şi poarta curţii dinlontru, în uliţa de cătră austru; şi au măsurat de la poartă până la poartă, în uliţa de cătră austru, coţi o sută.
28. Şi m-au băgat în curtea dinlăuntru, la poarta de cătră austru, şi au măsurat poarta după măsurile din sus.
29. Cămara ei şi fruntea ei şi pridvorul ei, cu acealeaşi măsuri; şi fereştile ei şi pridvorul ei prinprejur, lunjimea de coţi cinzeaci, şi lăţimea de coţi doaozeci şi cinci.
30. Şi pridvorul prinprejur în lungime de coţi doaozeci şi cinci, şi în lăţime de cinci coţi.
31. Şi pridvorul ei la curtea din afară, şi finicii ei în frunte; şi opt treapte era, prin carele să suia la ea.
32. Şi m-au băgat în curtea dinlăuntru prin uliţa despre răsărit; şi au măsurat poarta după măsurile din sus.
33. Cămara ei şi fruntea ei şi pridvorul ei, ca din sus; şi fereştile ei şi pridvoarăle ei prinprejur, în lungime de cinzeci de coţi, şi în lăţime de coţi doaozeci şi cinci.
34. Şi pridvorul ei, adecă a porţii ceii din afară; | | şi finici scobiţi, în fruntea ei, dincoace 64r
şi dincolo, şi prin opt treapte suişul ei.
35. Şi m-au dus la poarta ce priveaşte spre criveţu şi au măsurat după măsurile ceale din sus.
36. Cămara ei şi fruntea ei şi pridvorul ei şi fereştile ei prinprejur, în lungime de coţi cinzeci, şi în lăţime de coţi doaozeci şi cinci.
37. Şi pridvorul ei privea spre curtea din afară; şi scobitura finicilor, în fruntea ei, dincoace şi dincolo; şi prin opt treapte suişul ei.
38. Şi prin fieştecarea vistierie, uşe în frunţile porţilor; acolo spăla arderea de tot.
39. Şi în pridvorul porţii, doao mease dincoace şi doao mease dincolo, ca să se jârthuiască pre eale arderea de tot, şi pentru păcat, şi pentru greşală.
40. Şi la coastele din afară, ce să suia la uşa porţii carea mearge spre criveţu, doao mease, şi de ceealaltă parte, dinnaintea pridvorului porţii, doao mease.
41. Patru mease dincoace şi patru mease dincolo; prin coastele porţii opt mease era, pre carele jirtvea.
42. Iară patru mease spre ardere de tot, şi pietri în patru dungi făcute, în lungime de un cot şi jumătate, şi în lăţime de un cot şi jumătate, şi înalte de un cot, pre care să puie vasăle întru carele să jirtveaşte arderea-de-tot şi junghierea.
43. Şi usnele lor de o palmă, răvărsate dinlăuntru prinprejur, iară pă mease cărnurile aducerii-înainte.
44. Şi afară de poarta cea dinlăuntru, vistieriile cântăreţilor în curtea cea dinlăuntru, carea era în coastea porţii ce priveaşte spre criveţu; şi feaţele lor în prejma uliţii despre austru, una din coastele porţii despre răsărit, carea privea la uliţa criveţului. |
45. Şi au zis cătră mine: „Aceasta e vistieriia carea priveaşte spre uliţa cea de-amiiazăzi; 64v
a preoţilor va fi, carii străjuiesc în pazele bisearecii;
46. Iară visteriia carea priveaşte spre uliţa criveţului a preoţilor va fi, carii străjuiesc la slujba jirtvelnicului. Aceştia sânt fiii lui Sadoc, carii să apropie din fiii Levi cătră Domnul, să-i slujască".
47. Şi au măsurat curtea lungă de coţi o sută şi lată de coţi o sută în patru unghiuri, şi oltariul înaintea feţii biseariicii.
48. Şi m-au dus în pridvorul biseariicii şi au măsurat pridvorul, cinci coţi dincoace şi cinci coţi dincolo, şi latul porţii de trii coţi dincoace şi de trei coţi dincolo.
49. Iară lungimea pridvorului de coţi doaozeci, şi lăţimea coţi unsprăzeace; şi prin opt treapte să suia la ea. Şi stâlp era în frunţi: unul dincoace şi altul dincolo.

Cap 41

Rânduiala zidirii bisericii după fieştecarea parte.

1. Şi m-au dus în bisearică şi au măsurat frunţile: în lăţime şase coţi dincoace şi şase coţi dincolo, lăţimea cortului.
2. Şi lăţimea porţii de zeace coţi era; şi coastele porţii, cinci coţi dincoace şi cinci coţi dincolo. Şi au măsurat lungimea ei de coţi patruzeci, şi lăţimea de coţi doaozeci.
3. Şi, întrând înlăuntru, au măsurat fruntea porţii, doi coţi; şi poarta de şase coţi, şi latul porţii de şeapte coţi.
4. Şi au măsurat lungimea ei de doaozeaci de coţi, şi lăţimea ei de coţi doaozeaci, înaintea feaţii bisericii, şi au zis cătră mine: „Aceasta e sfânta sfintelor". ||
65r 5. Şi au măsurat păreatele casii de şase coţi, şi lăţimea coastelor de patru coţi pretutindini împrejurul căsii.
6. Iară coastele, coastă cătră coastă, de doao ori treizeci şi trei. Şi era înalte, care întra prin păreatele căsii, în coaste prinprejur, să să ţie şi să nu atingă păreatele bisericii.
7. Şi uliţă era în rătund, suindu-să sus prin cigă, şi în trepezarea bisericii aducerea prinprejur. Pentru aceaea mai lată era bisearica în ceale din sus; şi aşa din ceale din jos să suia la ceale din sus, în mijloc.
8. Şi am văzut în casă nălţime prinprejur, întemeiate coastele la măsura unii trestii de şase coţi de loc.
9. Şi lăţimea prin păreatele coastei din afară, de cinci coţi; şi era casă dinlăuntru, în coastele casii.
10. Şi între vistierii lăţime de coţi doaozeci, împrejurul casii, pretutindini.
11. Şi uşa coastei spre rugăciune: o uşe spre uliţa criveţului, şi altă uşe spre uliţa austrului; şi lăţimea locului la rugăciune, de cinci coţi prinprejur.
12. Şi zidirea, ce era usebită şi întoarsă spre uliţa ce priveaşte la mare, de lată coţi şeaptezeaci. Iară păreatele zidirii, de cinci coţi lat prinprejur, şi lungimea ei de coţi noaozeaci.
13. Şi au măsurat lungimea căsii, de coţi o sută, şi care era usebită zidirea şi păreţii ei, lungă de coţi o sută:
14. Iară lăţimea dinnaintea feaţii casii şi a ceii usebite spre răsărit, de coţi o sută.
15. Şi au măsurat lungimea zidirii în prejma feaţii ceii usebite din dos: ceale rămase de amândoao părţile, de coţi o sută, şi bisearica dinlăuntru şi tărnaţele curţii.
16. Podirile şi fereştile ceale strâmbe şi ceale mrejuite prinprejur, prin trii părţi, în prejma
65v fieştecăruia prag şi aşternutului cu lemn | prinpregiur, iară pământul până la fereşti, şi fereştile închise preste uşi.
17. Şi până la casa cea dinlăuntru şi din afară prin tot păreatele prinprejur, dinlăuntru şi din afară, la măsură.
18. Şi ceale de meaşteri făcute, hieruvimi şi finici; şi finicul între hieruvimi şi hieruvim, şi doao feaţe avea hieruvimul.
19. Faţă de om lângă finic, din ceasta parte, şi faţă de leu lângă finic, de ceea parte, săpată prin toată casa împrejur.
20. De la pământ până deasupra porţii, hieruvimi şi finici scobiţi era în păreatele bisericii.
21. Pragul în patru unghiuri, şi faţa jertvelnicului, vedeare în prejma vederii
22. Oltarului celui de lemn, nălţime de trii coţi, şi lungimea lui de doi coţi; şi cornurile lui şi lungimea lui şi păreţii lui de lemn. Şi au grăit cătră mine: „Aceasta e masa înaintea Domnului".
23. Şi doao uşi era în bisearică şi în jirtvelnic.
24. Şi în doao uşi dintr-amândoao părţile căte doao uşiţe era, carele să încleşta între sâneşi, că doao uşi era de-amândoao părţile uşilor.
25. Şi era scobiţi în uşile bisericii hieruvimi, şi ciopliţi finicii, precum şi în păreţi era săpaţi. Pentru aceaea, şi mai groase era leamnele în fruntea pridvorului din afară.
26. Preste carele fereşti strâmbe şi asămănarea finicilor dincoace şi dincolo, în umerele pridvorului, după coastele căsii şi lăţimea păreţilor.

Cap 42

Despre vistierii şi cealeaalalte care sânt de slujba sfintelor a să zidi.

1. Şi m-au scos la curtea cea din afară, pre calea ce duce către criveţu, şi m-au băgat în vistieriia carea era în prejma zidirii ceii usebite, || şi în prejma casii 66r
ce să întorcea spre criveţu.
2. În faţă, de lungă coţi o sută a uşii despre criveţu, şi de lată cincizeaci de coţi.
3. În prejma a doaozeci de coţi a curţii dinlăuntru şi în prejma podirii cu pietri aşternute a curţii dinafară, unde era târnaţu împreunate cu întreit târnaţu.
4. Şi dinnaintea vistieriilor prinblare lată de zeace coţi, la ceale dinlăuntru privind călii de un cot, şi uşile lor spre criveţu,
5. Unde era vistieriile în ceale mai din sus, mai smearine, că sprijinea târnaţele care dintr-însele să râdica din ceale din jos şi din ceale din mijlocul zidirii.
6. Că de trei podituri era şi nu avea stâlpi precum era stâlpii curţilor; pentru aceaea să râdica din ceale din jos şi din ceale din mijloc de la pământ, coţi cinzeci.
7. Şi zăbreaoa din afară după vistierii, carea era în calea curţii ceii din afară, dinnaintea vistieriii, lungimea ei de coţi cinzeci.
8. Că lungimea vistieriilor era a curţii din afară, de coţi cinzeci, şi lungimea dinnaintea feaţii bisericii, de coţi o sută.
9. Şi era supt vistieriile aceastea întrare despre răsărit, a celor ce întra într-însele din curtea cea din afară,
10. În lăţimea zăbrealii curţii carea era în prejma uliţii despre răsărit, în faţa zidirii ceii usebite, şi era dinnaintea zidirii vistieriile.
11. Şi uliţa înaintea feaţii lor, după asămănarea vistieriilor carea era în uliţa criveţului; după lungimea lor, aşa şi lăţimea lor şi toată întrarea lor şi asămănările şi uşile lor.
12. După uşile vistieriilor carea era în uliţa ce priveaşte spre amiazăzi, uşe în capul | uliţii; 66v
carea uliţă era în prejma pridvorului celui usebit celor ce întră prin uliţa cea despre răsărit.
13. Şi au zis către mine: „Vistieriile criveţului şi vistieriile austrului, care sânt în prejma zidirii ceii usebite, aceastea sânt vistierii sfinte, întru carele mâncă preoţii carii să apropie către Domnul în sfânta sfintelor. Acolo vor pune sfintele sfinţilor şi aducere pentru păcate şi pentru greşală; că loc sfânt iaste.
14. Iară când vor întra preoţii, nu vor ieşi din ceale sfinte în curtea cea din afară; şi acolo vor pune vejmintele sale, întru carele slujesc, că sfinte sânt; şi să vor îmbrăca cu alte vejminte, şi aşa vor purceade către norod".
15. Şi deacă au plinit măsurile casii dinlăuntru, m-au scos prin calea porţii carea duce la uliţa despre răsărit şi o au măsurat pretutindini prinprejur.
16. Şi o au măsurat în prejma vântului despre răsărit cu trestia măsurii, trestii cinci sute în trestiia măsurii prinprejur.
17. Şi au măsurat în prejma vântului de către criveţu, trestii cinci sute în trestiia măsurii prinprejur.
18. Şi spre vântul austrului au măsurat cinci sute de trestii, în trestiia măsurii prinprejur.
19. Şi spre vântul apusului au măsurat cinci sute de trestii, în trestiia măsurii; prin patru vânturi au măsurat zidul ei, pretutindini prinprejur, lungimea de coţi cinci sute şi lăţimea de coţi cinci sute, împărţind între jirtvealnic şi între locul obştii.

Cap 43

Slava Domnului arătându-să, aude prorocul cum că fiii lui Israil nu vor mai pângări numele Domnului, şi care sânt măsurile oltariului şi jârtvele, a-l curăţi în şapte zile. ||

1. Şi m-au dus la poarta ce privea spre uliţa răsăritului. 67r
2. Şi, iată, slava Dumnezeului lui Israil întra prin uliţa răsăritului; şi glas era ei ca glasul de ape multe, şi pământul sclipea de mărimea ei.
*Sus 9,1. 3. *Şi am văzut vedeare după faţa ce văzusem când au venit să piarză cetatea, şi faţa
Sus 1,1. după vedearea carea văzusem lângă râul Hovar; şi am căzut pre faţa mea.
4. Şi mărimea Domnului au întrat în bisearică prin calea porţii carea privea spre răsărit.
5. Şi m-au râdicat Duhul şi m-au dus la curtea cea dinlăuntru; şi, iată, plină era de slava Domnului casa.

6. Şi am auzit vorbind către mine din casă; şi omul care sta lângă mine
7. Au zis către mine: „Fiiul omului, locul scaunului Mieu şi locul urmelor picioarelor Meale, acolo lăcuiesc în mijlocul fiilor lui Israil în veac. Şi nu va mai pângări casa lui Israil numele Mieu cel sfânt, aceia şi împăraţii lor întru curviile sale şi în căderile împăraţilor săi şi în ceale înalte,
8. Cei ce au făcut pragul său lângă pragul Mieu şi uşoarele sale lângă uşoarele Meale; şi zid era între Mine şi între dânşii. Şi au pângărit numele Mieu cel sfânt întru urăciunile care au făcut; pentru carea i-am mistuit întru mâniia Mea.
9. Acum, dară, leapede departe curviia sa şi căderile împăraţilor săi de la Mine şi voiu lăcui în mijlocul lor pururea.
10. Iară tu, fiiul omului, arată casii lui Israil bisearica; şi să se ruşineaze de nedreptăţile sale, şi să măsură ziditura.
11. Şi să se ruşineaze din toate care au făcut chipul casii şi ieşirea zidirii ei şi întrarea şi toată însămnarea ei şi toate ceale poruncite ale ei; şi toate legile ei le arată lor, şi vei scrii în ochii lor ca să păzască toate însămnările ei şi poruncile ei, şi să le facă. |
67v 12. Aceasta e leagea casii în vârful muntelui: tot hotarul ei prinprejur sfântul sfinţilor iaste: aceasta e, dară, leagea casii".
13. Iară aceastea măsuri ale oltariului, în cot adevărat, care avea un cot şi-o palmă; în sinul lui era un cot, şi un cot în lăţime, şi marginea lui până la usna lui şi prinprejur o palmă. Şi aceasta era groapa oltariului.
14. Şi din sânul pământului până la groapa cea mai de pre urmă doi coţi, şi lăţimea de un cot; şi de la groapa cea mai mică până la groapa cea mai mare patru coţi, şi lăţimea de un cot.
15. Iară însuşi Ariil de patru coţi; şi de la Ariil până sus, coarne patru.
16. Şi Ariil de doisprăzeace coţi în lungime, prin doisprăzeace coţi de lăţime; în patru unghiuri, cu aseaminea coastei.
17. Şi gropila de patrusprăzeace coţi lungă, lată de patrusprezeace coţi, în patru unghiurile ei; şi cununa prinprejurul ei de un jumătate de cot, şi sinul ei de un cot prinprejur, iară treaptele ei întoarse spre răsărit.
18. Şi au zis către mine: „Fiiul omului, aceastea zice Domnul Dumnezeu: «Aceastea sânt legile jirtvealnicului, ori în ce zi să va zidi; să să aducă preste el ardere de tot şi să se toarne sângele.
19. Şi vei da preoţilor şi leviţilor carii sânt din sămânţa lui Sadoc, cei ce să apropie de Mine – zice Domnul Dumnezeu – să-Mi aducă un viţel din ciurdă, pentru păcat.
20. Şi luund din sângele lui, vei pune preste patru cornurile lui şi preste patru unghiurile gropilii şi preste cunună împrejur; şi-l vei curăţi şi-l vei sfinţi. ||
68r 21. Şi vei lua viţelul care va fi adus pentru păcat şi-l vei arde într-un loc al casii usebit, afară de jirtvealnic.
22. Şi în zioa a doao vei aduce un ţap din capre neîntinat, pentru păcat; şi vor curăţi oltariul, precum l-au curăţit cu viţelul.
23. Şi deacă vei găti a-l curăţi, vei aduce un viţel din ciurdă neîntinat şi un areate din turmă neîntinat.
24. Şi vei aduce înaintea Domnului; şi vor pune preoţii preste el sare şi vor aduce ardere Domnului.
25. În şapte zile vei face ţapul pentru păcat, în toate zile; şi viţelul din ciurdă şi areatele din dobitoace neîntinaţi îi vor aduce.
26. În şeapte zile vor ştearge oltariul şi-l vor curăţi şi vor împlea mâna lui.
27. Iară plinindu-să zilele, în zioa a opta şi după aceaea vor face preoţii pre oltariu arderile voastre şi ceale ce aduc pentru pace; şi Mă voi îmblânzi preste voi», zice Domnul Dumnezeu".

Cap 44

Poarta jârtvelnicului încuiată, prin carea sângur Dumnezeul întră. Cei netăiaţi împrejur cu trupul şi cu inima nu vor întra în jârtvealnic, nici leviţii, cei ce au urmat după idoli; ci aceştia slujitorii casii vor fi, iară fiii lui Sadoc, preoţii, vor întra, şi acestora legile să pun.

1 Şi m-au întors la calea porţii jirtvealnicului din afară, cea despre răsărit; şi era încuiată.
2 Şi au zis Domnul către mine: „Poarta aceasta încuiată va fi şi nu să va deşchide
68v | şi om nu va întra printr-însa, căci că Domnul Dumnezeul lui Israil au întrat printr-însa şi va fi închisă.

3. Căpetenii, însuşi căpeteniia va şedea într-însa să mânce pâine înaintea Domnului; prin calea porţii pridvorului va întra şi prin calea ei va ieşi".

4. Şi m-au adus prin calea porţii criveţului, în prejma casii; şi am văzut şi, iată, s-au umplut de slava Domnului casa Domnului, şi am căzut pre faţa mea.

5. Şi au zis către mine Domnul: „Fiiul omului, pune inima ta şi vezi cu ochii tăi, şi cu urechile tale auzi toate ceale ce Eu grăiesc către tine despre toate ţeremoniile casii Domnului şi despre toate legile Lui; şi vei pune inima ta în căile bisearicii, prin toate ieşirile jirtvealnicului.

6. Şi vei zice către ceaea ce mă întărâtă, casa lui Israil: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Ajungă-vă toate nelegiuirile voastre, casa lui Israil,

7. Pentru că aduceţi fii streini, netăiaţi împrejur cu inima şi netăiaţi împrejur cu trupul, ca să fie în jirtvealnicul Mieu şi să pângărească casa Mea; şi aduceţi pânile Meale şi grăsimea şi sângele şi dezlegaţi legătura Mea întru toate nelegiuirile voastre.

8. Şi n-aţi ţinut poruncile jertvealnicului Mieu şi aţi pus slujitori slujbelor Meale în jirtvealnicul Mieu, voao înşivă'.

9. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Tot cel de alt neam, netăiat împrejur cu inima, netăiat împrejur cu trupul, nu va întra în jirtvealnicul Mieu, tot fiiul strein care iaste în mijlocul fiilor Israil.

10. Ci şi leviţii carii s-au depărtat de la Mine în rătăcirea fiilor Israil şi au rătăcit de la Mine după idolii săi şi au purtat nedreptatea sa,

11. Vor fi în jirtvealnicul Mieu ţircovnici şi portari porţiilor casii şi slujitorii casii. Aceia vor ucide arderile de tot şi junghierile norodului, şi ei vor sta în prejma lor ca să le slujască. ||

12. Pentru că le-au slujit înaintea idolilor săi şi s-au făcut casii lui Israil spre sminteala 69r
nedreptăţii, pentru aceaea am râdicat mâna mea preste ei – zice Domnul Dumnezeu – şi vor purta nedreptatea sa,

13. Şi nu să vor apropiia de Mine să-Mi slujască cu preoţiia, nici să vor apropiia la tot jirtvealnicul Mieu, după sfintele sfintelor, ci vor purta ruşinea sa şi nelegiuirile sale care au făcut.

14. Şi-i voiu da portari casii întru toată slujba ei şi întru toate care să vor face într-însa.

15. Iară preoţii şi leviţii, fiii lui Sadoc, carii au păzit ţeremoniile jertvealnicului Mieu când au rătăcit fiii lui Israil de la Mine, aceia să vor apropiia către Mine să Mă slujască şi vor sta înaintea Mea să-M aducă grăsime şi sânge, zice Domnul Dumnezeu.

16. Aceia vor întra în jirtvealnicul Mieu şi aceia să vor apropiia către masa Mea să-Mi slujască şi să păzască ţeremoniile Meale.

17. Şi deacă vor întra prin porţiile curţii dinlontru, cu vejminte de in să vor îmbrăca, nici să va pune pre dânşii ceva de lână când slujesc în porţile curţii şi dinlăuntru.

18. Titii de in vor fi în capetele lor, şi rotii de in vor fi în coapsele lor, şi nu să vor încinge întru sudoare.

19. Şi când vor ieşi în curtea cea din afară, la norod, să vor dezbrăca de vejmintele sale în care au slujit şi le vor pune în vistieriia jirtvealnicului şi să vor îmbrăca cu alte vejminte, şi nu vor sfinţi norodul în vejmintele sale.

20. Iară capul său nu vor rade, nici tică vor ţinea, ci tunzind vor tunde capetele sale.

21. Şi vin nu va bea tot preotul când va întra în curte dinlontru.

*Preoţie 21, 14. 22. *Şi văduvă şi lăsată nu-ş vor lua muiere, ci vergure din sământa casii lui Israil, ci şi văduvă carea va fi văduvă de preot vor lua. |

23. Şi pre norodul Mieu vor învăţa ce iaste între cel sfânt şi între cel pângărit, şi între 69v
cel curat şi necurat vor arăta lor.

24. Şi când va fi prigonire vor sta în judecăţile Meale şi vor judeca legile Meale, şi poruncile Meale întru toate praznicele Meale vor ţinea şi sâmbetele Meale vor sfinţi.

25. Şi la om mort nu vor întra, ca să nu să pângărească, fără numai la tată şi la mumă şi la fiiu şi la fată şi la frate şi la sor care alt bărbat n-au avut, întru carii să vor spurca.

26. Şi după ce să va curăţi, şeapte zile i să vor număra.

27. Şi în zioa întrării sale în jirtvealnic la curte dinlăuntru să-M slujască în jirtvealnic, vor aduce pentru păcatul său, zice Domnul Dumnezeu.

*Numere 18, 20. 28. *Şi nu va fi lor moştenire, Eu sânt moştenirea lor; şi moşie nu le veţi da în Israil, că
2 Leage 18, 1. Eu sânt moşiia lor.

29. Junghiarea, şi pentru păcat şi pentru greşală, aceaea vor mânca; şi toată făgăduinţa în Israil acelora va fi.

30. *Şi pârghele tuturor născuţilor dintâi şi toate gustările din toate care să aduc a preoţilor vor fi; şi pârga bucatelor voastre le-ţi da preotului, ca să dea blagoslovenie casii tale. *Ieşire 29.

31. *Mortăciunea şi ce-i prins de fiară, de paseri şi de dobitoace nu vor mânca preoţii. *Preoţ. 22, 8.

Cap 45

La împărţirea pământului, usebindu-să Domnului pârghele, s-au însămnat preoţilor o parte, leviţilor, cetăţii şi căpeteniii; şi a să ţinea dreptatea în cumpene, în măsuri, în pârghe şi în jârtve, care jârtve să aduc în zioa dintâi şi a şeaptea a lunii dintâi şi în praznicele Paştilor şi a Corturilor. ||

70r 1. Şi când veţi începe a împărţi pământul cu sorţi, usebiţi pârghele Domnului, ce e sfinţit din pământ în lungime mii doaozeci şi cinci şi în lăţime zeace mii; sfinţit va fi în tot hotarul lui prinprejur.

2. Şi va fi, din toată partea, sfinţit cinci sute prin cinci sute, în patru părţi prinprejur şi cinzeci de coţi în oşteazele lui prinprejur.

3. Şi cu măsura aceasta vei măsura lungimea doaozeci şi cinci de mii şi lăţimea zeace mii, şi într-însul va fi bisearecа şi sfânta sfintelor.

4. Sfinţit din pământ va fi preoţilor, slujitorilor jirtvealnicului, carii să apropie către slujba Domnului; şi va fi lor loc de case şi de jirtvealnicul sfinţeniii.

5. Şi doaozeci şi cinci de mii lungimea şi zeace mii lăţimea vor fi leviţilor carii slujesc casii; aceia vor moşteni doaozeci de vistierii.

6. Şi moştenirea cetăţii veţi da cinci mii de lată şi de lungă doaozeci şi cinci de mii, după usebirea jirtvealnicului a toată casa lui Israil.

7. Şi căpeteniii dincoace şi dincolo spre usebirea jirtvealnicului şi spre moşiia cetăţii, în prejma feaţii usebirii jirtvealnicului şi în prejma feaţii moşiii cetăţii; de la coastele mării până la mare şi de la coastele răsăritului până la răsărit, iară lungimea după fieştecarea parte de la hotarul despre apus până la hotarul despre răsărit.

8. Din pământ va fi lor moşie în Israil şi nu vor mai prăda căpeteniile pre norodul Mieu, ci pământul îl vor da casii lui Israil, după neamurile lor'.

9. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Ajungă-vă voao, căpeteniile lui Israil! Nedreptatea şi răpirile părăsiţi-le, şi judecată şi dreptate faceţi, usebiţi hotarele voastre de către norodul Mieu», zice Domnul Dumnezeu:.

10. «Cântariu drept şi mirţă dreaptă şi măsură dreaptă va fi voao.

11. Mirţa şi măsura aseaminea şi de o măsură vor fi, să cuprinză a zeacea parte de corivat
70v şi a | zeacea parte de coriefi; după măsura corii va fi dreaptă cumpăna lor.

12. *Iară siclul doaozeci de ovuli va avea; iară doaozeci de sicli şi doaozeci şi cinci de sicli o mna fac. *Ieşire 30, 13. Preoţ. 27, 25.

13. Şi aceastea sânt pârghele care le veţi lua: a şasa parte de efi dintr-un car de grâu şi a şasa parte de efi dintr-un car de orzu. Num. 3, 47.

14. Şi măsura untului-de-lemn, un vatos de untdelemn a zeacea parte dintr-un cori iaste, şi zeace vati un cori fac; că zeace vati umplu corul.

15. Şi un areate din turmă de doao sute şi din ceale ce hrăneaşte Israil, spre jirtvă şi spre ardere şi spre păciuiri şi spre curăţire pentre ei, zice Domnul Dumnezeu.

16. Tot norodul pământului va fi datoriu cu aceste pârghe căpeteniii în Israil.

17. Şi preste căpetenie vor fi arderile de tot şi jârtva şi gustările, în praznice şi în luni noao şi în sâmbete şi întru toate prăznuirile casii lui Israil. Acela va face, pentru păcat, jârtvă şi ardere şi ceale de pace, spre curăţire pentru casa lui Israil'.

18. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'În luna dintâi, într-una a lunii, vei lua un viţel din ciurdă, neîntinat, şi vei curăţi jertvealnicul.

19. Şi va lua preotul din sângele care va fi pentru păcat şi va pune în uşorii casii şi în patru unghiurile groapii oltariului şi în uşorii porţii curţii dinlăuntru.

20. Şi aşa vei face într-a şeaptea a lunii, pentru fieştecarele care n-au ştiut şi cu greşală s-au înşelat, şi vei curăţi pentru casă.

21. În luna dintâi, în zioa lunii a patrasprăzeacea, va fi voao praznicul Paştilor: şeapte zile azime să vor mânca.

22. Şi va face căpeteniia în zioa aceaea, pentru sine şi pentru tot norodul pământului, un viţel pentru păcat.

23. Şi în praznicul cel de şeapte zile va face ardere de tot Domnului, şapte viţei şi şapte
71r areţi neîn| |tinaţi, în toată zioa din şeapte zile, şi pentru păcat un ţap din capre, în toate zilele.

24. Şi jârtvă de un efi lângă viţel şi de un efi lângă areate va face; şi de untdelemn, un hin prin fieştecare efi.
25. În luna a şaptea, în zioa lunii a cinsprăzeacea, în praznic va face, precum mai sus au zis, în şeapte zile, şi pentru păcat şi pentru ardere şi în jârtvă şi în untdelemn'.

Cap 46

Poarta numai sâmbăta şi în lună noao a să deşchide, şi ce arderi într-aceastea zile va aduce căpeteniia sau prin care poartă el au norodul va întra în bisearică sau va ieşi; despre cea de bunăvoie şi de toate zilele arderea de tot a căpeteniii; despre darul aceluia fiilor au slugilor dat; locurile în care preoţii să fiarbă jârtvele, şi slujitorii junghierile norodului.

1. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'Poarta curţii dinlăuntru, carea priveaşte spre răsărit, va fi închisă şasă zile, în carele să lucră; iară sâmbăta să va deşchide, ci şi în luni noao să va deşchide,
2. Şi va întra căpetenia prin calea pridvorului porţii din afară şi va sta în pragul porţii, şi vor face preoţii arderea lui de tot şi păciuirile lui; şi să va închina spre pragul porţii şi va ieşi, iară poarta nu să va închide până sara.
3. Şi să va închina norodul pământului la uşa porţii aceiia, şi în luni noao înaintea Domnului.
4. Iară jârtva aceasta să va aduce căpeteniii Domnului în zioa sâmbetei, şase miei neîntinaţi şi un areate neîntinat.
5. Şi jârtvă de un efi lângă un areate, iară în miei jârtva ce va da mâna lui; şi de untdelemn, un hin prin fieştecare efi.
6. Iară în zioa lunii noao, un viţel din ciurdă neîntinat; şi şase miei şi berbeci neîntinaţi vor fi.
7. Şi un efi lângă viţel şi un efi lângă areate va | face jârtvă, iară de miei, precum va 71v
afla mâna lui; şi un hin de untdelemn lângă fieştecarele efi.
8. Şi când va vrea a întra căpeteniia, între prin calea pridvorului porţii şi pre aceaeaşi cale iasă.
9. Şi deacă va întra norodul pământului înaintea Domnului, în praznice, care între prin poarta criveţului să se închine, iasă prin calea porţii despre amiazăzi, iară care între prin calea porţii despre amiazăzi iasă prin calea porţii criveţului; nu să va întoarce prin calea porţii prin carea au întrat, ci din preajma ei va întra.
10. Iară căpeteniia, în mijlocul lor, cu cei ce între va întra şi cu cei ce ies va ieşi.
11. Şi în târguri şi în praznice va fi jârtvă de un efi lângă viţel şi de un efi lângă areate; iară mieilor va fi jârtva precum va afla mâna lui; şi un hin de untdelemn prin fieştecare efi.
12. Iară când va face căpeteniia arderea cea de bunăvoie sau ceale de pace de bunăvreare Domnului, să va deşchide lui poarta carea priveaşte spre răsărit şi va face arderea sa de tot şi ceale de pace ale sale, precum să face în zioa sâmbetei; şi va ieşi şi să va închide poarta după ce va ieşi.
13. Şi un miel aceluiaşi an neîntinat va face ardere în toate zilele Domnului: pururea dimineaţa o va face.
14. Şi va face jârtvă preste ardere dimineaţa a şasa parte de efi, şi din untdelemn a triia parte de hin, să să meastece cu făină: jârtvă Domnului legiuită, de pururea şi veacinică.
15. Face-va mielul şi jârtva şi untul-de-lemn dimineaţa de demineaţă: jârtvă veacinică'.
16. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: 'De va da căpeteniia dare cuiva dintre fiii săi, moştenirea lui a fiilor săi va fi; ca moştenirea o vor stăpâni.
17. Iară de va da diiată din moştenirea sa căruiva din slugile sale, va fi a lui până la anul slobo||zirii şi să va întoarce la căpetenie, iară moştenirea lui fiilor lui va fi. 72r
18. Şi nu va lua căpeteniia din moştenirea norodului cu sila şi din moşiia lor, ci din moşiia sa moştenire va da fiilor săi, ca să nu să râsipească norodul Mieu fieştecarele de la moşiia sa'»".
19. Şi m-au dus prin întrarea carea era din coastele porţii, în vistieriile jârtvealnicului, cătră preoţi, carea privea spre criveţu; şi era acolo locul plecat spre apus.
20. Şi au zis cătră mine: „Acesta e locul unde vor fierbe preoţii pentru păcat şi pentru greşală; unde vor fierbe jârtva, să nu o scoată în curtea din afară şi să să sfinţească norodul".
21. Şi m-au scos în curtea din afară şi m-au dus împregiur prin patru unghiurile curţii; şi, iată, o curtiţă în unghiul curţii, curtiţă fieştecare prin unghiurile curţii.

22. În patru unghiurile curţii rânduite curtiţe, în lung de coţi patruzeaci, şi în lat de treizeci; de o măsură tuspatru era.

23. Şi păreate prinprejur, cuprinzind patru curtiţe; şi bucătării făcute era supt târnaţe prinprejur.

24. Şi au zis cătră mine: „Aceasta e casa bucătăriilor, în carea vor fiarbe slujitorii casii Domnului junghierile norodului".

Cap 47

Ape de supt pragul casii ieşind şi în coasta bisericii cea dreaptă pogorându-să, fac o răpegiune, prin carea apoi nu să poate treace şi vindecă toate de care să va atinge, având peşti şi pomi roditori. Hotarele pământului celui sfânt, care a doaosprăzeace neamuri a lui Israil şi nimearnicilor trebuie să să împarţă.

1. Şi m-au întors la poarta casii şi, iată, apă ieşea de supt pragul casii, spre răsărit,
72v că | faţa casii privea spre răsărit, iară apele să pogoriia spre coasta bisericii cea dreaptă, spre amiazăzi despre oltariu.

2. Şi m-au scos prin calea porţii criveţului şi m-au întors spre calea porţii din afară, la calea ce privea spre răsărit; şi, iată, apele vărsându-să din coasta dreaptă.

3. Când ieşea un om spre răsărit, care avea fune în mâna sa, şi au măsurat o mie de coţi; şi m-au dus prin ape până în glezne.

4. Şi iarăşi au măsurat o mie şi m-au trecut prin ape până la genunche.

5. Şi au măsurat o mie şi m-au trecut prin apă până la coapse; şi au măsurat o mie, răpegiunea carea nu o am putut treace, că să umflase apele adâncului răpegiunii, carea nu să putea treace în vad.

6. Şi au zis cătră mine: „Adevărat ai văzut, fiiul omului!" Şi m-au scos şi m-au întors la ţărmurele repegiunii.

7. Şi dacă m-am întors, iată, în ţermurele repegiunii pomi mulţi foarte, de-amândoao părţile.

8. Şi au zis cătră mine: „Apele aceastea, care ies spre hâlmurile prundului despre răsărit şi să pogor la şesurile pustii, vor întra în mare şi vor ieşi, şi să vor vindeca apele.

9. Şi tot sufletul viu, care să târâiaşte ori încătro va mearge răpegiunea, va fi viu; şi vor fi peşti mulţi destui după ce vor veni acolo apele aceastea, şi să vor vindeca şi vor trăi toate la care va veni răpegiunea.

10. Şi vor sta preste eale pescari de la Engaddi până la Engallim, uscăciunea de năvoade va fi; multe fealuri de peşti vor fi, ca peştii Mării Mari şi de mulţime foarte.

11. Iară în ţărmurele ei şi în mocirle nu să vor vindeca, că spre sărătură să vor da.

12. Şi preste răpegiune va răsări în râpele ei, de-amândoao părţile, tot lemnul roditoriu.
73r Nu va cădea | | frunza dintr-însul şi nu va scădea rodul lui; prin fieştecare luni va aduce pârghele, că apele lui din jârtvealnic vor ieşi; şi vor fi rodurile lui spre mâncare şi frunzele lui spre leac".

13. Aceastea zice Domnul Dumnezeu: „Acesta e hotarul în care veţi stăpâni pământul în doaosprăzeace neamuri ale lui Israil, că Iosif îndoită fune are.

14. Şi-l veţi stăpâni fieştecarii aseaminea ca fratele său; preste care am râdicat mâna Mea, să-l dau părinţilor voştri. Şi vă va cădea pământul acesta spre moştenire.

15. Iară acesta e hotarul pământului spre partea de amiiazăzi, de la Marea Mare, calea Hethalonului, celor ce vin la Sedada:

16. Emath, Verotha, Savarim, carea iaste între hotarul Damascului, şi hotarul Emath, casa Tihonului, carea iaste lângă hotarul Avran.

17. Şi va fi hotarul de la mare până la curtea Enon, hotarul Damascului, şi de la criveţu până la criveţu hotarul Emathului, partea despre amiazănoapte.

18. Iară partea despre răsărit, din mijlocul lui Avran şi din mijlocul Damascului şi din mijlocul Galaad şi din mijlocul pământului Israil, Iordanul hotărând spre marea răsăritului, măsura-veţi şi partea răsăritului.

19. Iară partea austrului de-amiazăzi, de la Thamar până la apele împrotivirii Cadis; şi răpegiunea până la Marea Mare. Şi aceasta e partea austrului despre amiazăzi.

20. Şi partea Mării, Marea cea Mare în hotar prin drept, până ce vii la Emath; aceasta e partea mării.

21. Şi vă veţi împărţi pământul acesta prin neamurile lui Israil;

22. Şi-l veţi pune spre moştenire voao şi nimernicilor carii să vor apropiia cătră voi, carii | vor naşte fii în mijlocul vostru şi vă vor fi ca nişte moşteani între fiii lui Israil; cu voi vor 73v
împărţi moşiia în mijlocul neamurilor Israil.
23. Iară ori în care neam va fi nimearnicul, acolo îi veţi da moşie", zice Domnul.

Cap 48

Împărţirea pământului celui sfânt spre doaoăsprăzeace neamuri, unde să fie pârghele şi jârtvealnicul. Locul preoţilor şi al leviţilor. Măsura cetăţii în patru unghiuri, cu oşteazele. Moşiia căpeteniii şi doaosprăzeace porţi ale cetăţii după doaosprăzeace neamuri.

1. „Şi aceastea numele neamurilor de la marginile criveţului până la calea Hethalonului, mergând cătră Emath, curtea lui Enan, hotarul Damascului spre criveţu, lângă calea Emathului. Şi va fi partea despre răsărit marea Dan, una.
2. Preste hotarul lui Dan, despre partea răsăritului până la partea mării, Asir, una;
3. Şi preste hotarul Asirului, de la partea despre răsărit până la partea mării, Nethali, una.
4. Şi preste hotarul Nethali, de la partea despre răsărit până la partea mării, Manasie, una.
5. Şi preste hotarul lui Manasie, de la partea despre răsărit până la partea mării, Efrem ,una.
6. Şi preste hotarul lui Efrem, de la partea despre răsărit până la partea mării, Ruvin, una.
7. Şi preste hotarul lui Ruvin, de la partea despre răsărit până la partea mării, Iuda, una
8. Şi preste hotarul Iudii, de la partea despre răsărit până la partea mării, vor fi pârghele care le veţi usebi, de mii doaozeci şi cinci în lat, şi în lung ca fieştecare părţi de la partea despre răsărit până la partea mării; şi va fi jârtvealnicul în mijlocul ei.
9. Pârghele care le veţi usebi Domnului: în lung, de mii || doaozeci şi cinci, şi în lat de 74r
zeace mii.
10. Iară aceastea vor fi pârghele jârtvealnicului preoţilor: spre criveţ, în lung, de mii doaozeci şi cinci, şi spre mare, în lat, zeace mii, ci şi spre răsărit, în lat zeace mii, şi spre amiazăzi, în lung, mii doaozeci şi cinci; şi va fi jârtvealnicul Domnului în mijlocul ei.
11. Preoţilor jârtvealnicul va fi din fiii lui Sadoc, carii au păzit ţeremoniile Meale şi n-au rătăcit când rătăcea fiii lui Israil, precum au rătăcit leviţii.
12. Şi le va fi pârghele din pârghele pământului, sfânta sfintelor, lângă hotarul leviţilor.
13. Ci şi leviţilor, aseaminea lângă marginile preoţilor, în lung mii doaozeaci şi cinci, şi în lat zeace mii. Toată lungimea de mii doaozeci şi cinci, şi lăţimea de zeace mii.
14. Şi nu vor vinde dintr-însul, nici vor schimba, nici să vor treace pârghele pământului, că sânt sfinţite Domnului.
15. Iară cinci mii, ce prisosesc în lat prin doaozeci şi cinci de mii, de obşte vor fi cetăţii spre lăcuire şi spre oşteaze; şi va fi cetatea în mijlocul ei.
16. Şi aceastea măsurile ei: spre partea despre miazănoapte cinci sute şi patru mii, şi spre partea de amiazăzi cinci sute şi patru mii, şi spre partea despre răsărit cinci sute şi patru mii, şi spre partea de cătră apus cinci sute şi patru mii.
17. Şi vor fi oşteazele cetăţii spre criveţ doao sute cinzeci, şi spre amiazăzi doao sute cinzăci, şi spre răsărit doao sute cinzeci, şi spre mare doao sute cinzeci.
18. Iară ce va rămânea în lungime după pârghele jârtvealnicului, zeace mii spre răsărit, şi zeace mii spre apus, vor fi ca pârghele jârtvealnicului; şi vor fi rodurile lui spre pâni celor ce slujesc cetăţii.
19. Iară cei ce slujesc cetăţii vor lucra | din toate neamurile lui Israil. 74v
20. Toate pârghele de mii doaozeci şi cinci, prin doaozeci şi cinci de mii, în patru unghiuri, să vor usebi spre pârghele jârtvelnicului şi spre moşiia cetăţii.
21. Iară ce va mai rămânea a căpeteniii va fi din toată partea pârghelor jârtvealnicului şi a moşiii cetăţii din prejma pârghelor a doaozeci şi cinci de mii, până la hotarul despre răsărit; ci şi la mare, din prejma a doaozeci şi cinci de mii, până la hotarul mării, aseaminea în părţile căpeteniii va fi; şi vor fi pârghele jârtvealnicului, şi jârtvealnicul bisearicii în mijlocul lui.
22. Iară din moşiia leviţilor şi din moşia cetăţii în mijlocul părţilor căpeteniii, va fi între hotarul Iudii şi între hotarul lui Veniamin, şi va fi al căpeteniii.
23. Şi celoraalalte neamuri: de la partea despre răsărit până la partea despre apus, Veniamin, una.
24. Şi în preajma hotarului Veniamin, de la partea despre răsărit până la partea despre apus, Simion, una.

25. Şi preste hotarul lui Simion, de la partea despre răsărit până la partea despre apus, Isahar, una.
26. Şi preste hotarul lui Isahar, de la partea despre răsărit până la partea despre apus, Zavolon, una.
27. Şi preste hotarul lui Zavolon, de la partea despre răsărit până la partea despre apus, Gad, una.
28. Şi preste hotarul lui Gad, către partea despre austru la amiazăzi; şi va fi marginea din Thamar până la apele împrotivirii Cadis, moştenire în prejma Mării ceii Mari.
29. Acesta e pământul care îl veţi trimite în soartea neamurilor Israil; şi aceastea, părţile lor, zice Domnul Dumnezeu.
30. Şi aceaştea sânt ieşirile cetăţii: de la partea despre miazănoapte cincisute şi patru mii vei măsura. ||
75r 31. Şi porţile cetăţii din numele neamurilor Israil, porţi trei: despre miazănoapte, poarta Ruvim, una, poarta Iuda, una, poarta Levi, una.
32. Şi spre partea de către răsărit cinci sute şi patru mii şi porţi trei: poarta lui Iosif, una, poarta lui Veniamin, una, şi poarta lui Dan, una.
33. Şi spre partea despre amiazăzi, cinci sute şi patru mii vei măsura şi porţi trei: poarta lui Simion, una, poarta Isahar, una, poarta Zavolon, una.
34. Şi la partea despre apus, cinci sute şi patru mii, şi porţile lor trei: poarta Gad, una, poarta Asir, una, poarta Nethali, una.
35. Prinprejur, optsprăzeace mii şi numele cetăţii, dintr-aceea zi, «Domnul acolo»".

A

A: interj.
a: 4,14; 20,49

ABUR: s.n.
abur: *sg. nom., în sintagma abur de* ***nor*** „fum" 8,11

ACAR: adv.
acar + *pron. rel* **ce** 15,3

ACOLO: adv.
acolo: 1,3, 12; rezum. cap.3; 3,15, 22, 23; 5,3; 8,1, 4, 14; 11,18; 12,13; 17,20; 20,28, 35, 40, 43; 23,3; 29,14; 30,18; 32,22, 24, 26, 29, 30; 34,14; 35,10; rezum. cap.39; 39,11, 28; 40,1, 3, 38; 42,13, 14; 43,7; 46,19; 47,9, 23; 48,35

ACOPERĂMÂNT: s.n.; var. ACOPEREMÂNT
acoperemântul: *sg. nom.* 27,7; 28,13

(a se) ACOPERI: v. IV; var. **(a se)** COPERI
acoperiia: *ind. imp. 3.pl.* 1,11
acoperea: *ind. imp. 3.pl.* 1,23
vei acoperi: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,12; 12,6
vor acoperi: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,18; 26,19
(să) va acoperi: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,12
am acoperit: *ind. pf.c. 1.sg.* 16,8
ai acoperit: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,18
va acoperi: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,16; 26,10; 30,18
(se) acoperi: *inf. prez. fără a* 24,7
să (să) acopere: *conj. prez. 3.sg.* 24,8
veți acoperi: *ind. viit.I. 2.pl.* 24,22
acoperind: *gerunziu* 28,14
acoperi: *ind. prez. 2.sg.* 28,16
acoperitu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 31,15
voiu acoperi: *ind. viit.I. 1.sg.* 32,7
(vă) acoperiți: *ind. prez. 2.pl.* 34,3
să acoperi: *conj. prez. 2.sg.* 38,9, 16
(să) coperea: *ind. imp. 3.sg.* 1,23

ACOPERIȘ: s.n.
acoperișul: *sg. ac.* 40,13

ACRU, **-Ă:** adj.
acru: *m. sg. ac.* 18,2

ACUM: adv.
acum: 4, 14; 7,3, 8; 12,20; rezum. cap.19; 19,13; rezum. cap.20; 23,43; 26,18; 27,34; 39,25; 43,9

(a se) ADĂPA: v. I
(să) adapă: *ind. prez. 3.sg.* 31,14

(a se) ADĂUGA: v. I; (Înv.) **(a se)** ADAOGE: v. III "a continua să"; "a mai pune ceva lângă cele ce sunt"
adaoge(-să): *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.14
vei adaoge: *ind. viit.I. 2.sg.* 36,12

ADÂNC, **-Ă:** adj./s.
adânc: *adj. n. sg. ac., în sintagma* ***cuvânt*** *adânc* „cuvânt greu de înțeles" 3,5, 6
adânc: *adj. n. sg. ac.* 23,32
adâncul: *s.n. sg. nom./ac.* 26,19; 31,4, 15
adâncurile: *s.n. pl. ac.* 27,34
adânc: *s.n. sg. ac.* rezum. cap.32
adâncului: *sg. gen.* 47,5

ADEVĂR: s.n.
adevărul: *sg. ac.* 18,9

ADEVĂRAT, **-Ă:** adj./adv.
adevărat: *adv.* 8,12, 15, 17; 20,30; 47,6
adevărat: *adj. m. sg. ac.* 43,13

ADIMANT: s.n.; var. **ADEMANT** „oțel"; (traducătorul a încercat să adapteze lat. *adamā, -antis* „fier tare", „oțel"; (rar.) „diamant"
ademant: *sg. ac.* rezum. cap.3
adimantul: *sg. ac.* 3,9

(a) ADORMI: v. IV
au adormit: *ind. pf.c. 3.pl.* 32,30, 32

(a se/-și) ADUCE: v. III
voiu aduce: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,17; 6,3; 7,24; 11,8; 12,13; 14,15, 17; 17,20; 20,35; 26,7, 19; 28,7; 29,8; 32,9; 33,2; 36,12, 24; 37,21; 38,16; 39,2
(-ș) vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl., în loc. v.* ***-ș vor*** *aduce* ***aminte*** 6,9
au adus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,3; 11,24; 19,4; 27,5, 13, 14, 26; 40,1, 2; 44,4
am adus: *ind. pf.c. 1.sg.* 14,22; 31,15
(ț-)ai adus: *ind. pf.c. 2.sg., în loc. v.* ***ț-ai adus aminte*** 16,22, 43
vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,40; 43,24, 25; 44,27
(-M) voiu aduce: *ind. viit.I. 1sg., în loc. v.* ***-M/-m voiu*** *aduce aminte* 16,60; 18,22
(-ți/-ț) vei aduce: *ind. viit.I. 2.sg., în loc. v.* ***-ți/-ț vei*** *aduce* ***aminte*** 16,61; 23,27
să (-ți) aduci: *conj. prez. 2.sg., în loc. v.* ***să-ți aduci aminte*** 16,63
să aducă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 17,8; 21,22; 43,19; 44,15
a aduce: *inf. prez.* 19,7
aducea: *ind. imp. 3.pl.* (aici) „jertfeau (pruncii)" 20,26
(vă) veț/veți aduce: *ind. viit.I. 2.pl., în loc. v.* ***vă veț/veți*** *aduce aminte* 20,43; 36,31
(îș) va aduce: *ind. viit.I. 3.sg., în loc. v.* ***îș va aduce aminte*** 21,23
(v-)ați adus: *ind. pf.c. 2.pl., în loc. v.* ***v-ați*** *adus* ***aminte*** 21,24
ai adus: *ind. pf.c. 2.sg.* 22,4
aducându(-și): *gerunziu în loc. v. aducându-și* ***aminte*** 23,19
(să) aducea: *ind. imp. 3.pl.* 23,42
să aduc: *conj. prez. 1.sg.* 24,8
va **aduce:** *ind. viit.I. 3.sg.* 26,8; rezum. cap.38; rezum. cap.46; 47,12
aducând: *gerunziu* 28,24
voi aduce: *ind. viit.I. 1sg.* 32,14
(să) vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl.* 30,11
aduceți: *imperativ 2.pl.* 36,8
(s-)au adus: *ind. pf.c. 3.sg.* 38,8
aduce-va: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.39
(te-)ai **adus:** *ind. pf.c. 2.sg.* 40,4
să (să) aducă: *conj. prez. 3.sg.* 43,18
va **fi adus:** *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 43,21
vei aduce: *ind. viit.I. 2.sg.* 43,22, 23, 24
aduc: *ind. prez. 3.pl.* 43,27
aduceți: *ind. prez. 2.pl.* 44,7
(să) aduc: *ind. prez. 3.pl.* 44,30; rezum. cap.45
(să) va aduce: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,4
adă: *imperativ 2.sg.* 20,46; 23,46

ADUCERE: s.f. (Înv.) „ofrandă", „jertfă"; „ducere"; „mișcare"
aducerii: *sg. gen.* 20,28
aducerea: *sg. ac.* 20,31
aducerii: *sg. gen., în sintagma* ***aducerii-înainte*** 40,43
aducerea: *sg. nom., în sintagma aducerea prinprejur* „ocolirea" 41,7
aducere: *sg. ac.* 42,13

(a se) ADUNA: v. I
voiu aduna: *ind. viit.I. 1.sg.* 11,17; 16,37; 20,34, 41; 22,20, 21; 23,22; 28,25; 29,13; 34,13; 36,24; 37,21; 39,27
(s-)au adunat: *ind. pf.c. 3.pl.* 19,8; 38,8
voi aduna: *ind. viit.I. 1.sg.* 22,19

(te) vei aduna: *ind. viit.I. 2.sg.* 29,5
ai adunat: *ind. pf.c. 2.sg.* 38,13
adunați(-vă): *imperativ 2.pl.* 39,17
am adunat: *ind. pf.c. 1.sg.* 39,28
aduna(-)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 11,17

ADUNARE: s.f.
adunare: *sg. ac.* 22,20

ADUNAT, -Ă: adj.
adunat: *n. sg. ac.* 38,12

AFARĂ: adv.
afară: *adv. în loc. adv./loc. adj.* ***din afară*** rezum. cap.2; 2,9; 10,5; 40,5, 17, 19, 20, 31, 34, 37, 40; 41,9, 17, 25; 42,1, 3, 7, 8, 9, 14; 44,1, 19; 46,2, 20, 21; 47,2
afară: 7,19; 12,4; 21,21; 34,21
afară: *adv. în loc. prep. afară de* 40,44; 43,21

(a se) AFLA: v. I „a se găsi"
veri afla: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,1
să (să) afle: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.22
am **aflat:** *ind. pf.c. 1.sg.* 22,30
(te) vei afla: *ind. viit.I. 2.sg.* 26,21
(s-)au aflat: *ind. pf.c. 3.sg.* 28,15
vor afla: *ind. viit.I. 3.pl.* 36,37
va afla: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,7, 11

AFRIC: s.n. (reprezintă încercarea traducătorului de a adapta lat. *africus, -ī,* subînțeles *ventus* „vântul african de sud-vest, aducător de ploaie");cuvântul nu este înregistrat în DA.
afric: *sg. ac.* 20,46

(a) AGĂȚA: v. I; var. (înv.) **(a)** ACĂȚA
au **acățat:** *ind. pf.c. 3.pl.* 27,11

AICI: adv.
aici: 8,6, 9; 40,4

(a) AJUNGE: v. III
ai ajuns: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,7
va ajunge: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,10
ajunge: *ind. prez. 3.sg.* 40,15
ajungă: *conj. prez. fără să 3.sg.* 44,6; 45,9

AJUTĂTOR, -TOARE: s.m./f. „persoană care este de ajutor"
ajutătorii: *s.m. pl. nom./ac.* 30,8; 32,21

(a se) ALEGE: v. III
am ales: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,5
iaste ales: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 20,6
voiu aleage: *ind. viit.I. 1.sg.* 20,38
(s-)au ales: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,13

(a) ALERGA: v. I
alergând: *gerunziu* 1,13
alergați: *imperativ 2.pl.* 39,17

ALES, ALEASĂ: adj./s.
(celui) ales: *s.m. sg. gen.* 1,4, 27; 8,2
(cei) aleși: *s.m. pl. ac.* 23,7
(cel mai) ales: *adj. n. sg. nom.* 20,16
aleasă: *adj. f. sg. nom.* 23,12
ales: *adj. n. sg. ac.* 23,23
(mai) aleasă: *adj. n. pl. (cu des. -ă) ac.* rezum. cap.24
alease: *adj. f./n. pl. nom./ac.* 24,4; 25,9; 31,16
alease: *adj. f. sg. gen.* rezum. cap.26

AMAR: s./adj.
amar: *s.n. sg. nom.* rezum. cap.2
amar: *s.n. (+ dat.) sg. nom.* 13,3, 18; 24,6
amar: *s.n. sg. ac., în loc. adv.* ***cu amar*** 27,30
amară: *adj. f. sg. ac., în sintagma* ***plângere amară*** 27,31

AMĂRĂCIUNE: s.f.
amărăciuni: *pl. ac.* 21,6
amărăciunea: *sg. ac.* 27,31
amărăciunii: *sg. gen.* 28,24

AMĂRÂT, -Ă: adj.
amărât: *m. sg. nom.* 3,14

(a) AMENINȚA: v. I; var. (În v.) **(a)** AMÂNĂNȚA
amânânță: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.13; rezum. cap.14
au amânănțat: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.20
am amânănțat: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,21
amânânță: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.25

(a se) AMESTECA: v. I; var. **(a se) MESTECA**
(te-)ai mestecat: *ind. pf.c. 2.sg.* (aici) „ai întreținut relații sexuale" 16,37
mestecând: *gerunziu* 21,21
va mesteca: *ind. viit.I. 3.sg.* 26,9
să (să) meastece: *conj. prez. 3.pl.* 46,14

AMESTECARE: s.f.; var. **MESTECARE**
amestecare: *sg. ac.* 13,15; 22,28
amestecarea: *sg. nom.* 24,10
mestecare: *sg. ac.* 13,11, 14

(a se) AMEȚI: v. IV
(să) **vor ameți:** *ind. viit.I. 3.pl.* 26,18
au amețit: *ind. pf.c. 3.pl.* 27,35
vor ameți: *ind. viit.I. 3.pl.* 28,19; rezum. cap.32; 32,10
a (să) **ameți:** *inf. prez.* 32,10; 39,11

AMEȚIRE: s.f.
amețire: *sg. ac.* 26,16

AMEȚIT, -Ă: adj.
amețiți: *m. pl. nom.* 26,16

AMIAZĂ: s.f.; var. (Reg.) AMIAZĂZI „sud"
amiazăzi: *sg. ac.* 20,46; 42,12; 46,9; 47,1, 19; 48,10, 16, 17, 28, 33
amiiazăzi: *sg. ac.* rezum. cap.20; 47,15; 40,45
amiiazezi: *sg. ac.* 20,47

AMIAZĂNOAPTE: s.f. „nord"
amiazănoapte: *sg. ac.* 47,17

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v.* ***a-și aduce aminte***; vezi **(a-și)** ADUCE

AMOREU: s.m. (cf. **Indice** Fc)
amorreul: *sg. nom.* 16,3
amoreul: *sg. nom.* 16,45

(a) AMUȚI: v. IV
au amuțit: *ind. pf.c. 3.sg.* 27,32

AN: s.m.
anul: *sg. ac.* 1,1, 2; 8,1; 20,1; 24,1; 26,1; 29,1, 17; 30,20; 31,1; 32,1, 17; 33,21; 40,1
anii: *pl. ac.* 4,5; 38,8
ani: *pl. ac.* 4,6; rezum. cap.29; 29,11, 12, 13; 39,9
an: *sg. ac./gen.* 4,6; 46,13
anilor: *pl. gen.* 22,4
anului: *sg. gen.* 40,1
anul: *sg. ac., în sintagma* ***anul slobozirii*** 46,17

APĂ: s.f.
ape: *pl. nom./ac.* 1,24; 4,13; 7,17; 17,8; 21,7; 26,19; 27,26; 31,5, 7, 14, 15, 16; 32,13; 43,2; rezum. cap.47; 47,3, 4

apă: *sg. ac.* 4,11; 16,4, 9; 17,5; 19,10; 24,3; 34,18; rezum. cap.36; 36,25; 47,1, 5
apa: *sg. nom./ac.* 4,16, 17; 12,18, 19; 19,10
apelor: *pl. gen.* 26,12; 27,34; 31,14
apele: *pl. nom./ac.* 31,4; 32,14; 47,1, 2, 5, 8, 9, 12, 19
Apele: *pl. ac., în s. propr.* ***Apele Împrotivirii*** 47,19; 48,28

(a) APĂSA: v. I
apăsa: *ind. imp. 3.sg.* 22,29

APOI: adv.
apoi: rezum. cap.3; 39,22; rezum. cap.47
apoi: *adv. în loc. adv.* ***mai apoi*** rezum. cap.21

(a) APRINDE: v. III
au aprins: *ind. pf.c. 3.pl.* 6,13
voi aprinde: *ind. viit.I. 1.sg.* 20,47
am aprins: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,48
voiu aprinde: *ind. viit.I. 1.sg.* 22,20, 21
vor aprinde: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,47; 39,9

APRINDERE: s.f.
aprinderi: *sg. gen.* 20,47

APRINS, -Ă: adj.
aprinşi: *m. pl. gen.* 1,13

APROAPE: adv./s.m.
aproape: *adv.* 1,26; 6,12; rezum. cap.7; 7,7, 8; 22,5; 30,3; 36,8
aproapelui: *s.m. sg. gen.* 18,6, 11; 22,11; 33,26
(cei) de aproape: *s.m. pl. ac.* 22,12

(a se) APROPIA: v. I
apropiindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.3; 23,5; rezum. cap.33
apropiiatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,12; 9,1
(s-)au apropiiat: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,23
(să) va apropiia: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,6
a **(să)** apropia: *inf. prez.* 22,4
a (să) apropiia: *inf. prez.* 26,3
(s-)au apropiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 30,3; 37,7
(să) apropie: *ind. prez. 3.pl.* 40,44; 43,19; 45,4
(să) apropie: *ind. prez. 3.pl.* 42,13
(să) **vor** apropiia: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,13, 15,16; 47,22

(a) APUCA: v. I
au apucat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,3; 29,7
apucă: *ind. prez. 3.sg.* 22,25
să **apuci** *conj. prez. 2.sg.* 38,13

APUS: s.n.
apusului: *sg. gen.* 42,19
apus: *sg. ac.* 45,7; 46,19; 48,16, 18, 23, 24, 25, 26, 27, 34

(a se) ARA: v. I
(vă) veţi ara: *ind. viit.I. 2.pl.* 36,9

ARAMĂ: s.f.
aramă: *sg. nom./ac.* 1,7; 9,2; 22,18, 20; 27,13
arama: *sg. nom.* 24,11
aramei: *sg. gen.* 40,3

ARAP: s.m. (Înv. şi pop.) „arab"
arapii: *pl. nom.* 38,5

(a se) ARĂTA: v. I
(s-)au arătat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.1; 1,15; 10,1, 8; 15,8; 21,24
arătându(-să): *gerunziu* rezum. cap.9; rezum. cap.43
arătase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 11,25
arată: *ind. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.12; rezum. cap.16; 17,12; rezum. cap.23; rezum. cap.24
arată: *imperativ 2.sg.* 20,4; 43,10, 11
(M-)am arătat: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,5, 9
am arătat: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,11
vei arăta: *ind. viit.I. 2.sg.* 22,3
va arăta: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.34
(să) arată: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.40
voiu arăta: *ind. viit.I. 1.sg.* 40,4
să **(se)** areate: *conj. prez. impers.* 40,4
vor arăta: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,23

ARĂTARE: s.f. (Înv.) „semn (rău) prevestitor"
arătare: *sg. ac.* 12,6
arătarea: *sg. nom.* 12,11

ARC: s.n.
arcul: *sg. nom./ac.* 39,3, 9

(a se) ARDE: v. III
vei arde: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,2, 4; 43,21
(să) vor arde: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.15
au ars: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,5
vor arde: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,41; 39,9, 10
arzând: *gerunziu* 19,12
voi arde: *ind. viit.I. 1.sg.* 20,47
voiu arde: *ind. viit.I. 1.sg.* 24,10
să (să) arză: *conj. prez. 3.sg.* 24,11

ARDERE: s.f. „jertfă"
arderea: *sg. nom./ac., în sintagmel* ***arderea de tot/arderea cea de bunăvoie/cea de bunăvoie şi cea de toate zilele*** *arderea* 40,38, 39, 42; rezum. cap.46; 46,2, 12
ardere: *sg. nom./ac., în sintagma aerdere de* ***tot*** 40,42; 43,18; 45,23
ardere: *sg. ac.* 43,24; 45,15, 17, 25; 46,13, 14
arderile: *pl. ac.* 43,27
arderile: *pl. nom./ac., în sintagma arderile de* ***tot*** 44,11; 45,17
arderi: *pl. ac.* rezum. cap.46

ARETE: s.m.; var. (Înv.) AREATE
areate: *sg. nom./ac.* 43,23; 45,15, 24; 46,4, 5, 7, 11
areatele: *sg. ac.* 43,25
areţi: *pl. nom.* 45,23

ARGINT: s.n.
argintul: *sg. nom./ac.* 7,19; 16,17; 22,22; 38,13
argint: *sg. ac.* 16,13; 22,18, 20; 27,12; 28,4

ARIPĂ: s.f.; var. (În v.) AREPĂ; AREAPĂ
arepi: *pl. nom./ac.* 1,6, 8, 11; 17,7
arepile: *pl. nom./ac.* 1,8, 9, 11, 23, 25; 10,8
areapi: *pl. nom.* 1,23
aripilor: *pl. gen.* 1,24
aripile: *pl. nom./ac.* 1,24; 10,12, 16, 19, 21; 11,22
arepilor: *pl. gen.* 3,13; 10,5
aripi: *pl. ac.* 10,21; 17,3

ARM: s.n. „şold"
armul: *sg. nom.* 24,4

ARMĂ: s.f.
armele: *pl. ac.* 26,9; 32,27; 39,9, 10

(a) ARUNCA: v. I
vei arunca: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,4
vor arunca: *ind. viit.I. 3.pl.* 27,30; 31,12
voiu arunca: *ind. viit.I. 1.sg.* 32,4

ARUNCARE: s.f.
aruncarea: *sg. ac.* 17,17

(a) **ASCULTA:** v. I
va asculta: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.8
voiu asculta: *ind. viit.I. 1sg.* 8,18

(a) **ASCUNDE:** v. III
am ascuns: *ind. pf.c. 1.sg.* 39,23, 24
voiu ascunde: *ind. viit.I. 1.sg.* 39,29

ASCUNS, -Ă: adj.
ascunsă: *f. sg. nom.* 28,3

ASCUNS: s.n. „ascunzătoare", „loc de taină"
ascunsul: *sg. ac.* 8,12

(a se) **ASCUŢI:** v. IV
(s-)au ascuţit: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,9, 10, 11
ascuţă(-te): *imperativ 2.sg.* 21,16

ASCUŢIT, -Ă: adj.
ascuţit: *n. sg. ac.* 5,1
ascuţite: *f. sg. gen.* 21,15

(a se) ASEMĂNA: v. I; var. (Înv.) (a se) ASĂMĂNA „a nivela", „ a ajunge la acelaşi nivel"; „a asemui"
voiu asămăna: *ind. viit.I. 1.sg., în sintagma* ***voiu asămăna pământului*** „voi face una cu pământul" 13,14
asamănă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.31
au asămănat: *ind. pf.c. 3.pl.* 31,8
(s-)au asămănat: *ind. pf.c. 3.sg.* 31,8
(te-)ai asămănat: *ind. pf.c. 2.sg.* 31,18; 32,2

ASEMĂNARE: s.f.; var. (Înv.) **ASĂMĂNARE; (Reg.) ASĂMÂNARE** (Înv.; ccr.) „chip", „înfăţişare"
asămănarea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,10, 13, 14, 22, 26; 2,1; rezum. cap.8; 8,3, 10; 10,22; 23,15; 41,26; 42,11
asămănare: *sg. nom./ac.* 1,5, 16, 26; 8,2; 10,8, 10, 21; 18,3; 24,3
asămânare: *sg. nom.* 1,5
asămănării: *sg. gen.* 10,1; 28,12
asămănările: *pl. nom.* 42,11

ASEMENEA: adv./prep./adj. inv.; var. (Înv.) **ASEAMENEA; ASEAMINEA**
aseaminea: *adv.* 1,23; rezum. cap.31; 40,16; 43,16; 47,14; 48,13, 21
aseamenea: *adv.* 5,9; rezum. cap.13
aseaminea: *prep.* 18,14; 31,8
aseaminea: *adj. inv.* rezum. cap.28; 31,2; 45,11

ASIN: s.m.
asinilor: *pl. gen.* 23,20

ASIR: s.m. (La pl.) "locuitor al Asiriei"
asirilor: *pl. gen* 16,28; 23,7, 12, 23
asiri: *pl. ac.* 23,5

ASPRIRE: s.f. (Înv.) „asprime", „severitate"
asprire: *sg. ac.* 34,4

ASTĂZI: adv.
astăzi *adv. în loc. adv.* ***până astăzi*** 20,31
astăzi 24,2

(a) **ASTUPA:** v. I
vei astupa: *ind. viit.I. 2.sg.* 24, 17

(a se) **ASUDA:** v. I
(s-)au asudat: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,14

ASUPRIRE: s.f.
asuprirea: *sg. ac.* 18,17

AŞA: adv.
aşa: 4,13; rezum. cap.5; 8,18; 11,5; 12,11; 14,10; rezum. cap.15; 15,6; 16,28, 29, 44, 52; 18,4; 20,36; 22,20, 22; 23,44; rezum. cap.33; 33,10, 27; 34,12; 35,15; 36,38; 41,7; 42,11, 14; 45,20

(a se) **AŞEZA:** v. I
să (să) aşaze: *conj. prez. 3.pl.* 2,5
(să) **vor** aşeza: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,7; 3,11
au aşezat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,3
va aşeza: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,4, 7
voiu aşeza: *ind. viit.I. 1.sg.* 26,20; 29,14

AŞEZĂMÂNT: s.n. „legământ"
aşezământul: *sg. ac., în sintagma aşezământul de leage* 16,59
aşezământul: *sg. ac.* 17,19
aşezământ: *sg. ac., în sintagma aşezământ de pace* 37,26

AŞIJDEREA: adv.
aşijderea: rezum. cap.1; 1,19, 21; 10,16

AŞTERNUT: s.n.
aşternutului *sg. gen.* 41,16

AŞTERNUT, -Ă: adj.
aşternute: *f. pl. nom./ac.* 40,17; 42,3

(a se) **ATINGE:** v. III
să atingă: *conj. prez. 3.pl.* 41,6
(să) va **atinge:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.47

ATOTPUTERNIC: s.m.
Atotputernicului: *sg. gen.* 10,5

ATUNCI: adv.
atunci 32,14; 33,33

AUR: s.n.
aurul: *sg. nom./ac.* 7,19; 16,17; 28,13; 38,13
aur: *sg. ac.* 16,11, 13; 27,22; 28,4

AUSTRU: s.n.
austrului: *sg. gen* 20,46; 40,24; 41,11; 42,13, 18; 47,19
austru: *sg. ac.* 20,47; 21,4; 25,13; 27,26; 40,2, 24, 27, 28; 40,44; 48,28

(a se) **AUZI:** v. IV
auziam: *ind. imp. 1.sg.* 1,24
am auzit: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,1, 2; 3,12; 35,12, 13; 43,6
să **auză:** *conj. prez. 3.sg./pl.* 2,5; 3,27
vor auzi *ind. viit.I. 3.pl.* 2,7
auzi: *imperativ 2.sg.* 2,8; 3,10; 16,35; 20,47; 40,4; 44,5
auzi: *inf. prez. fără* **a** 3,6
ar auzi *cond. prez. 3.pl.* 3,6
a auzi *inf. prez.* 3,7; 12,2; 20,8
vor auzi *ind. viit.I. 3.pl.* 3,11
vei auzi *ind. viit.I. 2.sg.* 3,17
aude: *ind. prez. 3.sg.* 3,27; 33,4; rezum. cap.43
auziţi: *imperativ 2.pl.* 6,3; 9,5; 13,2; 18,25; 25,3; 34,7, 9; 36,1, 4; 37,4
(să) auziia: *ind. imp. 3.sg.* 10,5
auzind: *gerunziu* 10,13
aud: *ind. prez. 3.pl.* 12,2
au fost auzită: *pasiv ind. pf.c. 3.sg.* 16,56
au auzit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 19,4; 33,5
să **(să) auză:** *conj. prez. 3.sg.* 19,9
veţ auzi *ind. viit.I. 2.pl.* 20,39
(să) va auzi: *ind. viit.I. 3.sg.* 26,13
auzând: *gerunziu* 33,7

să auzăm: *conj. prez. 1.pl.* 33,30
aud: *ind. prez. 1.sg.* 33,31, 32

AUZIRE: s.f.
auzirea: *sg. ac.* 21,7

AUZIT: s.n. „zvon", „veste"
auzit: *sg. nom./ac.* 7,26, 26

AUZIT, -Ă: adj.
auzită: *f. sg. ac.* 36,15

(a) AVEA: v. II
avea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 1,8; 8,11; 9,11; 10,14; 17,16; 27,24; 37,8; 41,18; 42,6; 43,13; 47,3
având: *gerunziu* 1,15; 8,16; 9,3; 16,15; rezum. cap.47
are: *ind. prez. 3.sg.* 9,1; 47,13
au avut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 22,26; 27,9; 44,25
am avut: *ind. pf.c. 1.sg.* 23,4
avusease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 23,8
veţ avea: *ind. viit.I. 2.pl.* 24,23
aţi avut: *ind. pf.c. 2.pl.* 36,11
va avea: *ind. viit.I. 3.sg.* 45,12

AVERE: s.f.
averile: *pl. nom./ac.* 22,25; 26,12; 27,27, 34; 38,13
averi: *sg. gen (cu prep. a + multe)* 27,18

AZIMĂ: s.f.
azime: *pl. nom.* 45,21

B

BAIERĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) BAIER: s.n. (Trans.) "salbă de bani"; "colier"
baierelor: *pl. gen.* 7,20

BALAUR: s.m.; var. (Înv. şi pop.) BĂLAUR
bălaure: *sg. voc., în sintagma bălaure mare* 29,3
bălaurului: *sg. dat.* 32,2

BALSAM: s.n.; var. **VALSAMON**
valsamon: *sg. ac.* 27,17

BAN: s.m.
banii: *pl. nom.* 16,36

BARBĂ: s.f.
barbii: *sg. gen.* rezum. cap.5
barba: *sg. ac.* 5,1

(a se) BATE: v. III
bătea: *ind. imp. 3.pl.* 3,13
bat: *ind. prez. 1.sg.* 7,9
bătându(-să): *gerunziu* rezum. cap.28
(s-)au bătut: *ind. pf.c. 3.sg.* 40,1

(a se) BATJOCORI: v. IV
au batjocorit: *ind. pf.c. 3.pl.* 22,7
(s-)au batjocorit: *ind. pf.c. 3.pl.* 36,4

BATJOCURĂ: s.f.
batjocură: *sg. ac.* 22,4
batjocura: *sg. ac.* 23,32

(a) BĂGA: v. I
au băgat: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,14, 16; 40,28, 32; 42,1
bagă: *imperativ 2.sg.* 24,3

BĂRBAT: s.m.
bărbaţi: *pl. nom./ac.* 8,11, 16; rezum. cap.9; 9,2; 11,1; 14,14, 16, 18; 23,14
bărbatul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.9; 9,3, 11; 16,32, 45
bărbat: *sg. nom./ac.* 9,2; 44,25
bărbatului: *sg. dat.* rezum. cap.10
bărbaţii: *pl. nom./ac.* 11,2, 15; 16,45; 23,42, 45; 27,10; 39,20

BĂRBĂTESC, -EASCĂ: adj.
bărbăteşti: *n. pl. ac.* 16,17

BĂTAIE: s.f.
bătăi: *pl. ac., în sintagma* ***preste patru bătăi ale pământului*** (cf. Indice Ir – BĂTAIE) 7,2

BĂTRÂN, -Ă: s./adj.
bătrân: *s.m. sg. ac.* 7,26
bătrânii: *s.m. pl. nom./ac.* 8,1, 11, 12; 20,1; 27,9
bătrânul: *sg. ac.* 9,6
bătrâni: *adj. m. pl. ac.* 9,6
bătrânilor: *pl. gen./dat.* 14,1; 20,3

(a se) BÂIGUI: v. IV; var. **(a se) BUIGUI**
a (să) buigui: *inf. prez.* 21,14

BÂIGUIRE: s.f.; var. BUIGUIRE
buiguirea: *sg. ac.* rezum. cap.24

(a) BEA: v. II
vei bea: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,11; 23,32, 34
vor bea: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,16; 12,19; 25,4
bea: *imperativ 2.sg.* 12,18
beţi: *ind. prez. 2.pl.* 34,18
bea: *ind. imp. 3.pl.* 34,19
să beţi: *conj. prez. 2.pl.* 39,17
veţi bea: *ind. viit.I. 2.pl.* 39,18
veţ bea: *ind. viit.I. 2.pl.* 39,19
va bea: *ind. viit.I. 3.sg.* 44,21

BERBEC: s.m. „mascul al oii"; „maşină de război folosită pentru spargerea zidurilor sau a porţilor unei cetăţi asediate"
berbeci: *pl. nom./ac.* 4,2; 21,22; 26,9; 27,21; 46,6
berbecilor: *pl. gen* 34,17; 39,18

BEŢIE: s.f.
beţie: *sg. ac.* 23,33; 39,19

BINE: adv./s.
bine: *s.n sg. ac.* 20,44
bine: *adv.* 25,3; 26,2; 36,2
bine: *adv. în structura v. dislocată bine e cuvântată* 3,12

(a) BINECUVÂNTA: v. I
bine **e cuvântată:** *pasiv ind. prez. 3.sg.* 3,12

(a) BIRUI: v. IV
vor birui: *ind. viit.I. 3.pl.* 22,14

BIRUINŢĂ: s.f.
biruinţă: *sg. ac.* 22,5

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) BISEARICĂ
bisericii: *sg. gen.* 8,16; 10,18; rezum. cap.40; 40,47, 48; rezum. cap.41; 41,4, 6, 7, 20; 42,8; 44,5; rezum. cap.47; 47,1; 48,21
bisearica: *sg. nom./ac.* 8,16; 41,7, 15; 43,10
bisearecii: *sg. gen.* 40,45; 41,25
bisearică: *sg. ac.* 41,1, 23; 43,4; rezum. cap.46
bisearecа: *sg. nom.* 45,3

BLAGOSLOVENIE: s.f.
blagoslovenie: *sg. ac.* 34,26; 44,30
blagosloveniii: *sg. gen.* 34,26

BLÂND, **-Ă:** adj.
bând: *n. sg. ac.* 33,32

BLESTEM: s.n.; var. BLĂSTĂM
blăstăm: *sg. nom.* 5,15

(a se) BLESTEMA: v. I; var. **(a se)** BLĂSTĂMA
să (să) blasteme: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.20
au blăstămat: *ind. pf.c. 3.pl.* 20,27

BOB: s.m.
bob: *sg. ac.* 4,9

BOGĂȚIE: s.f.
bogățiilor: *pl. gen.* 27,12, 33
bogății: *pl. ac.* 27,24
bogățiile: *pl. nom.* 27,27

BOIER: s.m.; var. (Înv. și pop.) BOIARIN
boierinii: *pl. nom.* 32,29

BOLNAV, **-Ă:** s.m./f.
(cel) bolnav: *s.m. sg. ac.* 34,4

BORDEI: s.n. (aici) "casă în care se practică prostituția", "lupanar" (cf. Indice Pr; 2Lg; Nm; 2Mac)
bordeiu: *sg. ac.* 16,24
bordeiul: *sg. ac.* 16,31, 39

BOU: s.m.
bou: *sg. ac.* 1,11
boi: *pl. ac., în sintagma* ***gunoiu de boi*** „balegă de boi" 4,15

BOZ: s.m.
bozii: *pl. nom./ac.* 6,4, 6; 30,13
bozilor: *pl. gen.* 6,5; 7,20
bozul: *sg. ac.* 21,23

BRAD: s.m.
brazi: *pl. ac.* 27,5
brazii: *pl. nom.* 31,8

BRAȚ: s.n.
brațul: *sg. nom./ac.* 4,7; 22,6; 30,21, 22, 24; 31,17
brațele: *pl. ac.* 13,20; 30,24, 25
brațu: *sg. ac.* 17,9; 20,33, 34

BRÂNĂ: s.f. (Înv.) „brâu"
brâne: *pl. ac.* 23,15

BRICI: s.n.
briciu: *sg. ac.* 5,1
briciul: *sg. ac.* 5,2

BUCATĂ: s.f. „hrană"; (la pl.) „feluri de mâncare"
bucata: *sg. nom.* 4,10
bucate: *pl. ac.* 24,17
bucatele: *pl. ac.* 24,22
bucatelor: *pl. gen.* 44,30

BUCĂTĂRIE: s.f.
bucătării: *pl. nom.* 46,23
bucătăriii: *sg. gen., în sintagma* ***casa bucătăriii*** 46,24

BUCIUM: s.n.; var. BUCIN
bucinul: *sg. ac.* 33,3, 6
bucinului: *sg. gen.* 33,4, 5

(a se) BUCURA: v. I
(s-)au bucurat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.25; rezum. cap.26
(te-)ai bucurat: *ind. pf.c. 2.sg.* 25,6; 35,15

BUCURIE: s.f.
bucuriia: *sg. ac.* 24,25
bucurie: *sg. ac.* 36,5

BUN, **-Ă:** adj.
bună: *f. sg. ac., în sintagmele* ***miros*** *de bună* ***mir****eazmă/lâni de bună* ***față*** „lână cea mai albă") 16,19; 20,41; 27,18
bun: *n. sg. ac.* 17,8
bune: *f. pl. ac., în sintagma porunci* ***nu*** *bune* 20,25
bună: *f.sg. ac.* 24,4; 34,18
bună: *f.sg. ac., în c.* ***bună-vreare*** 46,12

BUNĂTATE: s.f.
bunătăți: *pl. ac.* 36,11

BUNĂVOIE: s.f.
bunăvoie: *sg. ac., în sintagmele* ***cea de bunăvoie*** *[****arderea****]/* ***arderea cea de bunăvoie*** rezum. cap.46; 46,12

BURIC: s.n.
buricul: *sg. ac.* 16,4
buricului: *sg. dat. adn., în sintagma* ***buricului pământului*** 38,12

BUZĂ: s.f.
buza: *sg. ac.* 36,3

C

CAL: s.m.
cai: *pl. ac.* 17,15; 23,6, 12, 23; 26,7; 27,14
cailor: *pl. gen., în sintagma curgerea cailor* (cf. infra – CURGERE) 23,20
cailor: *pl. gen.* 26,10, 11
caii: *pl. ac.* 38,4
cai: *pl. ac., în sintagma* ***încălecătorii*** *de* ***cai*** 38,17
cal: *sg. ac.* 39,20

CALE: s.f.
calea: *sg. nom./ac.* 3,18, 19; 7,27; 8,5; 9,2, 10; 13,22; 14,22, 23; 16,27; 18,25; 20,30, 46; 22,31; 23,31; 33,8, 9, 11, 17; 36,17; 42,1, 7, 15; 43,4; 44,1, 3, 4; 46,2, 8, 9; 47,2, 15; 48,1
căile: *pl. nom./ac.* 7,3, 4, 8, 9; 16,43, 47, 61; 18,23, 25, 29, 30; 20,43, 44; 24,14; 28,15; 33,9, 11, 20; 36,17, 19, 31, 32; 44,5
calea: *sg. nom., în sintagma calea* ***Domnului*** 18,25, 29; 33,17, 20
căli: *pl. ac.* 21,19
cale: *sg. nom./ac.* 21,20; 23,13; 46,8
căi: *pl. ac.* 21,21
călii: *sg. dat.* 42,4

CAMĂTĂ: s.f.
camătă: *sg. ac.* 18,8, 13, 17; 22,12

CAP: s.n.
capetele: *pl. ac.* 1,22, 26; 7,18; 23,15, 42; 24,23; 27,30; 32,27; 44,18, 20
capul: *sg. nom./ac.* 1,25; 5,1; 9,10; 10,1; 11,21; 13,18; 16,12, 25, 31, 43; 17,19; 21,19, 21; 22,31; 29,18; 33,4; 42,12; 44,20
capului: *sg. gen.* rezum. cap.5; 38,2, 3; 39,1
capului: *sg. gen., în sintagma* ***tica capului*** 8,3

CAPRĂ: s.f.
capre: *pl. ac., în sintagma* ***țap din capre*** 43,22; 45,23

CAR: s.n.
car: *sg. ac.* 45,13

CARBUNCUL: s.n. var. CĂRVU**NCUL** (cf. **Indice** Iş)
cărvuncul: *sg. nom.* 28,13

CARNE: s.f.
carnea: *sg. nom.* 4,14
cărnurile: *pl. nom./ac.* rezum. cap.11; 11,3, 7; 24,10; 32,5; 39,18; 40,43
carne: *sg. ac., în sintagma* ***inimă** de carne* rezum. cap.11; 11,19; 36,26
cărnuri *pl. nom./ac.* 11,11; 37,6
carne: *sg. nom./ac.* rezum. cap.24; 37,8; 39,17

CARTAGINEAN: s.m.; var. CAR**THAGHINEAN** (cf. lat. *Carthaginiensēs*); cuvântul nu este înregistrat în DA.
carthaghineanii: *pl. nom.* 27,12

CARTE: s.f.
cartea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,9; rezum. cap.3; 3,1, 2, 3

CASĂ: s.f.
casă: *sg. nom., în sintagmele* ***casă întărâtătoare/întărâtoare*** 2,5, 6; 3,9, 26, 27; 12,2, 3
casa: *sg. nom./ac., în sintagma casa* ***cea întărâtătoare*** 2,8; 12,9; 17,12; 24,3
casa: *sg. nom./ac.* rezum. cap.3; 3,4, 5, 7; 5,4; 8,1, 6; 9,7; 10,4; 11,15; 12,9, 27; 13,5; 14,4, 5, 6, 7; 17,2; 20,13, 27, 30, 40; 22,18; rezum. cap.24; 25,3, 8; 27,14; 28,25; 33,10, 11; 34,30; 36,10, 17, 21, 22, 37; 37,11, 16; 38,6; 39,12, 22, 23, 25, 29; 41,17, 19; 43,5, 7; 44,6, 7; 45,17; 47,16
casii: *sg. gen./dat.* 3,17, 24; 4,4, 5, 6; 6,11; 8,10, 11, 12, 17; 9,3, 6, 9; 10,3, 4; 12,6; 13,9; 18,6, 15; 20,5; 23,39; 24,21; 28,24; 29,6, 16, 21; 33,7; 35,15; 36,22; 40,4, 5; 41,5, 9, 10, 14; 42,1, 15; 43,10, 11, 12, 21; rezum. cap.44; 44,4, 11, 12, 22, 30; 45,5, 8, 17, 19; rezum. cap.47; 47,1
casii: *sg. dat. adn.* 4,3; 44,14
casele: *pl. nom./ac.* 7,24; rezum. cap.11; 11,3; 16,41; 23,47; 26,12
casii: *sg. gen., în sintagma* ***casii Domnului*** 8,12, 16; 10,19; 11,1; 44,5; 46,24
casa: *sg. voc., în sintagma* ***casa lui Israil*** 11,5; 12,10; 18,25, 29, 30, 31; 20,31, 39, 44; 33,20; 36,32; 44,6
casă: *sg. voc., în sintagma* ***casă întărâtătoare*** 12,25
casa: *sg. nom./ac., în sintagma* ***casa lui Dumnezeu/casa Domnului*** 28,16; 44,4
case: *pl. ac.* 28,26; 45,4
căsii: *sg. gen.* 33,30; 41,5, 6, 13, 26
casă: *sg. gen. (cu des.* **-ă**) rezum. cap.40
casă: *sg. nom./ac.* rezum. cap.40; 41,8, 9; 43,6; 45,20
casa: *sg. gen. (cu prep.* ***a + toată***) 45,6
casa: *sg. nom., în sintagma* ***casa bucătăriilor*** 46,24

CATEDRĂ: s.f.; var. CA**T**HEDRA (formă mai apropiată de lat. *cathedra* "scaun") (Neob.) "jeţ"
cathedra: *sg. ac., în sintagma cathedra* ***lui Dumnezeu*** 28,2

(a) CĂDEA: v. II
cade: *ind. prez. 3.sg.* 1,7
am **căzut:** *ind. pf.c. 1.sg.* 2,1; 3,23; 9,8; 11,13; 43,3; 44,4
să cază: *conj. prez. 3.sg.* 4,17
va cădea: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,12; 6,7, 12; 13,11, 14; 47,12, 14
vor cădea: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,11; 17,21; 24,21; 25,13; 26,11; 28,23; 30,4, 5, 6; 17; 25; 31,12; 32,8, 20; 33,27; 35,8; 38,20
au căzut: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,1; 11,5; 13,12; 24,6; 27,34; 32,22, 23, 24; 39,23
veţi cădea: *ind. viit.I. 2.sg.* 11,10
căzând: *gerunziu* 13,11
cădea-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 27,27
vei cădea: *ind. viit.I. 2.sg.* 29,5; 39,4, 5
cad: *ind. prez. 3.pl.* 32,27

CĂDELNIŢĂ: s.f.; var. (înv.) CĂDEALNIŢĂ
cădealniţă: *sg. ac.* 8,11

CĂDERE: s.f.
cădeare: *sg. ac.* 18,30
căderile: *pl. ac.* 21,15; 43,7, 9
căderii: *sg. gen.* 26,15; 27,27; 31,16; 32,10
cădearea: *sg. nom./ac.* 26,16; rezum. cap.27; rezum. cap.28

CĂLĂRAŞ: s.m.
călăraşiilor: *pl. dat.* 23,12
călăraşi: *pl. ac.* 23,23; 26,7; 27,14
călăraş: *sg. ac.* 39,20

CĂLĂREŢ: s.m.
călăreţii: *pl. ac.* 23,6

CĂLĂTOR, TOARE: s.m./f.
călătoriului: *s.m. sg. gen.* 36,34
călătorilor: *pl. gen.* 39,11

(a se) CĂLCA: v. I
călcându(**-te**): *gerunziu* 16,6
[erai] călcată: *pasiv ind. imp. 2.sg.* 16,22
au călcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 17,19
vor călca: *ind. viit.I. 3.pl.* 26,11
călcai: *ind. imp. 2.sg.* 32,2
aţi călcat: *ind. pf.c. 2.pl.* 34,18
era călcate: *pasiv ind. imp. 3.pl.* 34,19
călcaţi: *ind. prez. 2.pl.* 36,3

CĂLDARE: s.f.
căladarea: *sg. nom.* rezum. cap.11; 11,3, 7
căldare: *sg. ac.* 11,11

CĂLIMARĂ: s.f.; var. **CĂLĂMARIU**
călămariu: *sg. ac.* 9,2, 3, 11

CĂMARĂ: s.f. (Înv.) „cameră", „odaie"
cămării: *sg. gen.* 8,12; 40,13
cămări: *sg. gen.* rezum. cap.40
cămări: *pl. ac.* 40,7, 16
cămara: *sg. nom.* 40,7, 29, 33, 36
cămările: *pl. nom.* 40,10, 12, 21
cămărilor: *pl. gen.* 40,12

CĂMILĂ: s.f.
cămilelor: *pl. gen.* 25,5
cămile: *pl. ac.* 27,14

CĂPĂTÂI: s.n.
căpătâi: *pl. ac.* 13,18
căpătâiele: *pl. ac.* 13,21

CĂPETENIE: s.f.
căpeteniia: *sg. nom.* 7,27; 37,25; 38,3; 39,1; 44,3; 45,22; rezum. cap.46; 46,8, 10, 12, 16, 18
căpeteniile: *sg. nom./ac.* 1,1; 17,12; 19,1; 22,6, 27; 23,23; 26,16; 27,21, 25; 32,30; 38,4
căpeteniilor: *pl. gen* rezum. cap.22; 23,23; 39,18
căpetenii: *pl. nom./ac.* 23,6; 44,3
căpeteniii: *sg. gen./dat.* 28,2; rezum. cap.45; 45,7, 16; rezum. cap.46; rezum. cap.48; 48,21, 22
căpetenie: *sg. nom./ac.* 34,24; 45,17; 46,17
căpetenia: *sg. nom.* 38,2; 46,2
căpeteniile: *pl. voc., în sintagma* ***căpeteniile lui Israil*** 45,9
căpeteniii: *sg, dat., în sintagma* ***căpeteniii Domnului*** 46,4

CĂRĂMIDĂ: s.f.
cărămidă: *sg. ac.* 4,1

CĂRBUNE: s.m.
cărbunilor: *pl. gen* 1,13
cărbuni: *pl. nom./ac.* 4,12; rezum. cap.10; 10,2; 24,11

CĂRUȚĂ: s.f.
căruțe: *pl. ac.* 23,24; 26,7
căruțelor: *pl. gen.* 26,10

(a) CĂUTA: v. I
voiu căuta: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,18, 20; 20,40; 33,6, 8; 34,10, 11, 16
vor căuta: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,25, 26
căutând: *gerunziu* 21,21
căutată fiind: *gerunziu* 26,21
caută: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.34
ați căutat: *ind. pf.c. 2.pl.* 34,4
să caute: *conj. prez. 3.sg.* 34,6; 39,14
au căutat: *ind. pf.c. 3.pl.* 34,8
a căuta: *inf. prez.* 39,14

CĂZUT, -Ă: s.m./f.
[cei] căzuți: *s.m. pl. nom., în sintagma* ***cei căzuți de sabie*** „răpuși de sabie" 32,26

CÂMP: s.n.
câmp: *sg. ac.* rezum. cap.3; 3,22, 23; 7,15; 8,4; 26,6, 8; 33,27
câmpului *sg. gen.* 16,7; 31,15; 32,4; 34,5; 38,20; 39,5, 17
cânpului: *sg. gen.* 37,1

(a se) CÂNTA: v. I
cântați: *imperativ 2.pl.* 7,14
va cânta: *ind. viit.I. 3.sg.* 33,3
(să) cântă: *ind. prez. 3.sg.* 33,32

CÂNTAR: s.n.; var. **CÂNTAR**
cântariu: *sg. nom.* 33,17
cântariu: *sg. nom.* 45,10

CÂNTĂREȚ: s.m.
cântăreților: *pl. gen.* rezum. cap.40; 40,44

CÂNTEC: s.n.
cântecelor: *pl. gen.* 26,13
cântecul: *sg. ac.* 33,31

CÂRLIG: s.n.
cârligele: *pl. ac.* 39,9

(a) CÂȘTIGA: v. I; var. **(a) CĂȘTIGA**
ai căștigat: *ind. pf.c. 2.sg.* 28,4

CEARĂ: s.f.
ceară: *sg. ac.* 27,19

CEATĂ: s.f.
ceată: *sg. nom./ac.* 26,7; 31,6; 38,15
ceatele: *pl. nom.* 27,28

CEAȚĂ: s.f.
ceață: *sg. ac.* 12,6, 7, 12; 34,12

CENUȘĂ: s.f.; var. **CENUȘE**
cenușe: *sg. ac.* 27,30; 28,18

CER: s.n.; var. **CERIU**
ceriurile: *pl. nom.* 1,1
ceriu: *sg. ac.* 8,3
ceriului *sg. gen.* 29,5; 31,6, 13; 32,4, 8; 38,20
ceriul: *sg. ac.* 32,7

(a) CERCA: v. I
am cercat: *ind. pf.c. 1.sg.* 22,30

CERCEL: s.n.
cercel: *sg. ac.* (aici) „inel cu toarte trecute prin nas" (cf. lat. *inauris, -is*) 16,12
cercei: *pl. ac.* 16,12

(a) CERCETA: v. I
ai cercetat: *ind. pf.c. 2.sg.* 23,21
voiu cerceta: *ind. viit.I. 1.sg.* 34,11, 12
cercetează: *ind. prez. 3.sg.* 34,12
cercetând: *gerunziu* 39,14

CERCETARE: s.f. „pedepsire"
cercetările: *pl. nom.* 9,1

(a) CERE: v. III
au cerut: *ind. pf.c. 3.sg.* 25,12

CEREMONIE: s.f.; var. (Înv.) **ȚEREMONIE**
țeremoniile: *pl. ac.* 44,5, 15, 16; 48,11

(a se) CERTA: v. I „a (se) pedepsi"
(să) vor certa: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.11
am certat: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,36
(te) vei cerceta: *ind. viit.I. 2.sg.* 38,8

CERTARE: s.f. „pedeapsă"
certările: *pl. ac.* 5,15
certării: *sg. gen.* rezum. cap.23

CETATE: s.f.
cetatea: *sg. nom./ac.* 4,1; 7,23; 9,9; 11,2, 6; 17,4; 22,3; 33,21; 40,1; 43,3; 48,15
cetate: *sg. ac.* 4,3; 7,15; 9,5, 7; rezum. cap.10; 10,2; 26,19
cetății: *sg. gen./dat.* 5,2; 9,1, 4; 11,23; rezum. cap.19; 21,19; rezum. cap.26; 26,10; rezum. cap.27; 39,16; rezum. cap.40; 40,2; rezum. cap.45; 45,6, 7; rezum. cap.48; 48,15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 30, 31, 35
cetățile: *pl. nom./ac.* rezum. cap.6; 6,6; 12,20; 19,7; 25,9; 26,19; 29,12; rezum. cap.30; 30,7; 35,4, 9; 36,10, 33, 35, 38; 39,9
ceatatea: *sg. ac., în sintagma* ***cetatea sângiurilor*** 22,2
cetății: *pl. dat., în sintagma* ***cetății sângiurilor*** 24,6, 9
cetăți: *pl. ac.* 25,9; 33,27
cetate: *sg. voc., în sintagma* ***cetate cinstită*** 26,17
cetăților: *pl. gen./dat.* 29,12; 30,7; 36,4

CHEDRU: s.m. (Înv. și pop.) "cedru"
chedrului: *sg. gen.* 17,3, 22
chedru: *sg. ac.* 17,23; 27,5; 31,3
chedri: *pl. ac.* 27,24
chedrii: *pl. nom.* 31,8

CHEFTEIE: s.f. „femeie hitită" (cuvântul este rezultatul adaptării lat. *Cetthea*)
chefteia: *sg. nom.* 16,45

(a se) CHEMA: v. I
au chemat: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,3; 10,13
va chema: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.20
(s-)au chemat: *ind. pf.c. 3.sg.* 20,29
voiu chema: *ind. viit.I. 1.sg.* 36,29; 38,21
(să) va chema: *ind. viit.I. 3.sg.* 39,11

CHEMARE: s.f.
chemarea: *sg. ac.* 8,3

CHIDARIM: s.n. (cf. Indice Iș)
chidarim: *sg. ac.* 21,26

CHICĂ: s.f.
tica: *sg. ac., în sintagma* ***tica capului*** 8,3
tică: *sg. ac.* 44,20

(a se) **CHINUI:** v. IV
(să) va chinui: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,16

CHIP: s.n.
chipuri: *pl. ac.* rezum. cap.5; 16,17
chipurile: *pl. nom./ac.* 7,20; 23,14
chipul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.23; 23,12, 15; rezum. cap.24; rezum. cap.37; 43,11
chip: *sg. ac.* 23,23

(a se) **CHIVERNISI:** v. IV
(să) va chivernisi: *ind. viit.I. 3.sg.* 36,34

CIGĂ: s.f. (cf. **Indice** 3Împ)
cigă: *sg. ac.* 41,7

CIMILITURĂ: s.f.; var. **CIUMILITURĂ**
ciumilitura: *sg. ac.* 17,2

(a) **CINSTI:** v. IV
să cinstească: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.11
au cinstit: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.20
să cinstim: *conj. prez. 1.pl.* 20,32

CINSTIT, -Ă: adj./s.
(cei) cinstiți: *s.m. pl. ac.* 23,23
cinstite: *s.n sg. voc.* „slăvitule" 31,18
cinstiți: *adj. m. pl. nom.* 26,11

(a) **CIOPLI:** v. IV
au cioplit: *ind. pf.c. 3.pl.* 27,6
[era] cioplită: *pasiv ind. imp. 3.pl.* 41,25

CIOPLITURĂ: s.f. (aici) „sculptură"
cioplițurile: *pl. nom.* 40,21

CIUMĂ: s.f.
ciumă: *sg. nom./ac.* 5,12, 17; rezum. cap.6; 6,11, 12; 7,15; rezum. cap.12; 12,16; rezum. cap.14; 14,19; 28,23; 33,27; 38,22
ciuma: *sg. nom.* 14,21

CIURDĂ: s.f.
ciurdă: *sg. ac.* 43,19, 23, 25; 45,18; 46,6

(a se) **CLĂTI:** v. IV
clătești: *ind. prez. 2.sg.* 21,10
(să) vor clăti: *ind. viit.I. 3.pl.* 26,10, 15
am clătit: *ind. pf.c. 1sg.* 31,16

CLĂTIRE: s.f. „cutremur"
clătire: *sg. ac.* 3,12, 13

(a) **CLEI:** v. IV (Înv.) „a încleia"
voiu clei: *ind. viit.I. 1.sg.* 29,3

(a) **CLOCOTI:** v. IV
clocotit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,5

(a se) **COACE:** v. III
(să) va coace: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,10

COAPSĂ: s.f.
coapsele: *pl. ac.* 1,27; 8,2; 9,2, 3; 27,6; 44,18
coapselor: *pl. gen* 8,2; 21,6
coapse: *pl. ac.* 47,5

(a) **COASE:** v. III
cos: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.13; 13,18

COASTĂ: s.f. „partea laterală a corpului omenesc"; „parte"; „pantă"; (Iuz.) „odaie laterală"; „țărm (al unei mări)"
coasta: *sg. ac.* rezum. cap.4; 4,4, 6, 8, 9; rezum. cap.47; 47,1, 2
coastele: *pl. ac.* 34,21; 38,6, 15; 39,2; 40,40, 41, 44; 41,2, 8, 9, 26; 45,7, 8; 46,19
coastelor: *pl. gen./dat.* 36,6; 41,5
coastea: *sg. ac.* 40,44
coastă: *sg. nom./ac., în sintagma* ***coastă către coastă*** „odaie peste odaie" 41,6
coaste: *pl. ac.* 41,6
coastei: *sg. gen.* 41,9, 11; 43,16

(a se) **COBORÎ:** v. IV; var. (Înv.) (a se) **POGORÎ**
(să) vor pogorî: *ind. viit.I. 3.pl.* 26,16; 27,29; 31,17
(să) pogoară: *ind. prez. 3.pl.* 26,20; 32,24
(să) pogor: *ind. prez. 3.pl.* 31,14; 32,18, 25, 30; 47,8
(s-)au pogorât: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 31,15; 32,21, 24, 27, 29
(să) pogorea: *ind. imp. 3.pl.* 31,16
pogoară(-te): *imperativ 2.sg.* 32,19
voiu pogorî: *ind. viit.I. 1.sg.* 34,26
pogorându(-să): *gerunziu* rezum. cap.47
(să) pogoriia: *ind. imp. 3.pl.* 47,1

COIF: s.n.
coif: *sg. ac.* 23,24
coiful: *sg. nom.* 27,10
coifuri: *pl. ac.* 38,5

COLIVIE: s.f.; var. (Neob.) **CULIVINĂ** „cușcă"
culivină: *sg. ac.* 19,9

(a) **CONĂCI:** v. IV; var. (a) **CONOCI**
[va fi] conocit: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 6,12

CONĂCIRE: s.f.; var. **CONOCIRE** „asediere", „împresurare"
conocirea: *sg. ac.* rezum. cap.4; 4,2, 7
conocire: *sg. ac.* 4,3
conocirii: *sg. gen.* 4,8
conăcirii: *sg. gen.* 5,2

(a) **CONTENI:** v. IV
am **contenit:** *ind. pf.c. 1sg.* 31,15

COPAC: s.m.; var. (Reg.) **COPACI**
copaciul: *sg. ac.* 6,13; 20,28

(a se) **COPERI:** v. IV; vezi (a se) ACOPERI

COPITĂ: s.f.
copitele: *pl. ac.* 26,11
copite: *pl. nom.* 32,13

(a) **COPOȘI:** v. IV (Trans.) "a tunde chel" (cf. **Indice** 1Par9
(s-)au copoșit: *ind. pf.c. 3.sg.* 29,18

COR: s.m.; var. CORI „măsură pentru capacitate"
corii: *sg. gen.* 45,11
cori: *sg. ac.* 45,14
corul: *sg. ac.* 45,14

CORABIE: s.f.
corăbiile: *pl. nom./ac.* 26,18; 27,9, 25, 29
corăbiilor: *pl. gen.* 27,28
corăbii: *pl. ac.* 30,9

CORĂBIER: s.m.; var. (Înv.) CORĂBIIAR
corăbiiari: *pl. nom./ac.* 27,9, 27
corăbierii: *pl. nom.* 27,9, 29

CORIEFĂ: s.f. „unitate de măsură pentru capacitate; cuvântul este rezultatul contopirii a două cuvinte din textul latinesc: *chori oephi*"
coriefi: *formă. nead.* 45,11

CORIVAT: s.m. „unitate de măsură pentru capacitate; cuvântul este rezultatul contopirii a două cuvinte din textul latinesc: *chori batus*"
corivat: *sg. ac.* 45,11

CORN: s.n./s.m.
cornul: *sg. nom./ac.* 29,21; 32,2
coarnele: *s.n pl. ac.* 34,21
cornurile: *s.m. pl. nom./ac.* 41,22; 43,20
coarne: *s.n pl. nom.* 43,15

COROANĂ: s.f.
coroana: *sg. ac.* 21,26

CORT: s.n.
corturile: *pl. ac.* 25,4
cortul: *sg. nom.* 37,27
cortului: *sg. gen.* 41,1
corturilor: *pl. gen., în sintagma* **[*praznicele*] *corturilor*** (cf. Indice 2Lg – **CORT**) rezum. cap.45

COSITOR: s.n.
cositoriu: *sg. nom./ac.* 22,18, 20
cositoru: *sg. ac.* 27,12

COT: s.n./s.m.
cotul: *s.n sg. ac.* rezum. cap.13; 13,18
coți: *s.m. pl. nom./ac.* 40,5, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 30, 33, 36, 47, 48, 49; 41,1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 22; 42,2, 3, 4, 6, 7, 8, 19; 43,14, 15, 16, 17; 45,2; 46,22; 47,3
cot: *s.m. sg. ac.* 40,12, 42; 42,4; 43,13, 14, 17

COVOR: s.n.
covoară: *pl. ac., în sintagma* ***covoară spre ședeare*** 27,20

COVRIG: s.m. (aici) „brățară" (cf. Maior, *ILV/Lexicon*, I, unde lat. *armilla* „covrig de aur")
covrigi: *pl. ac.* 16,11; 23,42

CRÂNG: s.n./(neob.) s.m.
crângii: *s.m. pl. ac.* 31,6

CREANGĂ: s.f.
crengile: *pl. ac.* 31,3
creangi: *pl. ac.* 31,3
crengi: *pl. ac.* 31,9

CREIER: s.m.; var. CRIER
crierii: *pl. ac.* rezum. cap.13

CREMENE: s.f.; var. **CREMINE**
creaminea: *sg. ac.* 3,9

CRENGUROS, -OASĂ: adj..; var. CRÂNGUROS, -OASĂ
(ceale) crânguroase: *s.n pl. ac.* 31,14

(a) CREȘTE: v. III
creaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.17
au crescut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 17,6; 19,10
vor creaște: *ind. viit.I. 3.pl.* 36,11
a creaște: *inf. prez.* 37,6

CREȘTET: s.n.
creaștetul: *sg. ac.* 17,22

CRISOLIT: s.n.; var. HRISOLIT „piatră prețioasă verde-gălbuie cu luciu sticlos, măsliniu"; cuvântul nu e înregistrat în DA, în schimb, DÎLR îl înregistrează cu prima atestare în *Palia de la Orăștie.*
hrisoliv: *sg. ac., în sintagma* ***pietrii de hrisoliv*** 10,9
hrizolitul: *sg. nom.* 28,13

CRISTAL: s.n.; var. (Înv.) CRIȘTAL
criștal: *sg. ac.* 1,22

CRIVĂȚ: s.n.; var. (Reg.) **CRIVEȚ**
crivețu: *sg. ac.* 1,4; 8,3, 5, 14; 9,2; 20,47; 21,4; 26,7; 40,19, 35, 40, 44; 42,1, 2, 4, 17; 46,19; 47,17; 48,1
crivețului: *sg. gen.* 8,5; 32,30; 38,6, 15; 39,2; 40,20, 23, 44, 46; 41,11; 42,11, 13; 44,4; 46,9; 47,2; 48,1
criveț: *sg. ac.* 48,10, 17

CUGET: s.n.
cugetele: *pl. ac.* 36,17, 31

CUIB: s.n.
cuiburi: *pl. ac.* 17,23; 31,6

CUIER: s.n. "stâlp"; "par"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemțesc...*, Buda, 1825.
cuieriu: *sg. nom.* 15,1

(a se) CULCA: v. I
(s-)au culcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,2
(te) culci: *ind. prez. 2.sg.* 29,3
a (să) **culca:** *inf. prez.* 34,15

CULCUȘ: s.n.
culcușul: *sg. ac., în sintagma* ***culcușul țițelor*** 23,17
culcușul: *sg. ac.* 25,5
culcușelor: *pl. gen.* „camerelor de locuit" rezum. cap.40

(a se) CULEGE: v. III
(te) vei culeage: *ind. viit.I. 2.sg.* 29,5

CULIVINĂ: s.f.; vezi **COLIVIE**

CUMPĂNĂ: s.f. „balanță"; (Înv.) „greutate"
cum pănă: *sg. ac.* 4,10
cum pâna: *sg. nom./ac.* 5,1; 45,11
cum pene: *pl. ac.* rezum. cap.45

(a) CUMPĂRA: v. I
cum pără: *ind. prez. 3.sg.* 7,12

(a) CUNOAȘTE: v. III
veț cunoaște: *ind. viit.I. 2.pl.* 6,7
vor cunoaște: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,10; 25,14; 37,27; 38,23; 39,23
am **cunoscut:** *ind. pf.c. 1.sg.* 11,5
veți cunoaște: *ind. viit.I. 2.pl.* 13,9; 14,23; 23,49; 37,6, 14
cunoscut fie: *pasiv conj. prez. fără să 3.sg.* 36,32
vei cunoaște: *ind. viit.I. 2.sg.* 38,14
să **cunoască:** *conj. prez. 3.pl.* 38,16
cunoscut voiu fi: *pasiv ind. viit.I. 1.sg.* 38,23

CUNOSCUT, -Ă: adj.
cunoscute: *f. pl. ac.* 16,2
cunoscut: *m./n sg. nom./ac.* 35,11; 39,7

CUNUNĂ: s.f.
cununa: *sg. nom./ac.* 16,12; 24,17; 43,17
cununi: *pl. ac.* 23,42; 24,23
cunună: *sg. ac.* 43,20

(a se) CUPRINDE: v. III
(să) vor cuprinde: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.39
să cuprinză: *conj. prez. 3.pl.* 45,11
cuprinzind: *gerunziu* 46,23

CUPTOR: s.n.
cuptoriu: *sg. ac.* 22,18
cuptoriului: *sg. gen.* 22,20, 22

(a) CURA: v. I (Reg.) „a curge"
vor cură: *ind. viit.I. 3.pl.* 24,16

CURAT, -Ă: adj./s.
curat: *adj. n. sg. ac.* 22,26
curate: *adj. f. pl. ac.* 32,14
curată: *adj. f. sg. ac.* rezum. cap.36; 36,25
(cel) curat: *s.n. sg. ac.* 44,23

(a se) CURĂŢI: v. IV
am curăţit: *ind. pf.c. 1.sg.* 16,9
voiu curăţi: *ind. viit.I. 1.sg.* 16,30; 36,25, 33; 37,23
a (te) curăţi: *inf. prez.* 24,13
(te-)ai curăţit: *ind. imp. 2.sg.* 24,13
(te) vei curăţi: *ind. viit.I. 2.sg.* 24,13
(vă) veţi curăţi: *ind. viit.I. 2.pl.* 36,25
a curăţi: *inf. prez.* rezum. cap.39; rezum. cap.43; 43,23
să curăţască: *conj. prez. 3.pl.* 39,12
să curăţe: *conj. prez. 3.pl.* 39,14
vor curăţi: *ind. viit.I. 3.pl.* 39,16; 43,22, 26
vei curăţi: *ind. viit.I. 2.sg.* 43,20; 45,18, 20
au curăţit: *ind. pf.c. 3.pl.* 43,22
(să) va curăţi: *ind. viit.I. 3.sg.* 44,26

CURĂŢIRE: s.f.
curăţire: *sg. ac.* 45,15, 17

CURCUBEU: s.n.
curcubeului: *sg. gen.* 1,28

(a) CURGE: v. III
vor curge: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,17
curge: *ind. prez. 3.sg.* 20,6; 15
curg: *ind. prez. 3.pl.* 31,4

CURGERE: s.f.
curgerea: *sg. nom./ac., în sintagma curgerea cailor* „aici" „dorinţa exagerată de satisfacere a instinctului sexual" 23,20, 20

CURTE: s.f.
curtea: *sg. ac.* 40,17, 28, 31, 32, 37, 44, 47; 42,1, 9, 14; 43,5; 44,19; 46,20, 21; 47,17; 48,1
curte: *sg. ac.* 40,17; 44,21, 27
curţii: *sg. gen.* 40,20, 23, 27; 41,15; 42,3, 7, 8, 10; 44,17; 45,19; 46,1, 21, 22
curţilor: *pl. gen.* 42,6

CURTICEA: s.f. "curte mică"; "răzor" (cf. **Indice** Cânt)
curticealele: *pl. ac.* 17,7

CURTIŢĂ: s.f.
curtiţă: *sg. nom.* 46,21
curtiţe: *pl. nom./ac.* 46,22, 23

CURVĂ: adj./s.
curve: *adj. f. sg. gen.* 16,30
curvă: *adj. f. sg. ac.* 23,44
curvă: *s.f. sg. nom./ac.* 16,31; 22,18, 19
curvelor: *s.f. pl. dat.* 16,33
curvă: *s.f. sg. voc.* 16,35
curve: *s.f. pl. gen. (cu prep. a* ***+ num. card.****)* rezum. cap.23

(a) CURVI: v. IV
curvind: *gerunziu* 6,9
ai curvit: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,15, 16, 17, 26, 28; 23,30
a **curvi:** *inf. prez.* 16,33, 41
curviţi: *ind. prez. 2.pl.* 20,30
au curvit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 23,3, 5, 19, 37
va **curvi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 23,43

CURVIE: s.f.
curvia: *sg. ac.* 16,15, 29; 23,8, 43
curviia: *sg. nom.* 16,20
curviile: *pl. nom./ac.* 16,22, 34, 36; 23,7, 8, 14, 17, 18, 19, 29, 35, 37; 43,7
curviia: *sg. nom./ac.* 16,25, 26; 23,11, 27; 43,9
curvie: *sg. ac.* 16,34
curviilor: *pl. gen.* 23,29

CUSUT, -Ă: adj.
cusute: *n. pl. ac.* 16,16

(a) CUTEZA: v. I
cutezând: *gerunziu* 28,26
cutezând: *gerunziu* 34,28; 38,8, 14; 39,6, 26

CUTREMUR: s.n.
cutremur: *sg. nom./ac.* 30,13; 37,7; 38,19

(a se) CUTREMURA: v. I
(să) vor cutremura: *ind. viit.I. 3.pl.* 38,20

CUVÂNT: s.n.
cuvântul: *sg. nom./ac., în sintagma* ***cuvântul Domnului*** 1,3; 3,16; 6,1, 3; 7,1; 11,14; 12,1, 8, 17, 21, 26; 13,1, 2; 14,2, 12; 15,1; 16,1, 35; 17,1, 11; 18,1; 20,2, 45, 47; 21,1, 8, 18; 22,1, 17, 23; 23,1; 24,1, 15, 20; 25,1, 3; 26,1; 27,1; 28,1, 11, 20; 29,1, 17; 30,1, 20; 31,1; 32,1, 17; 33,1, 23; 34,1, 7, 9; 35,1; 36,1, 4, 17; 37,4, 15; 38,1
cuvintele: *pl. ac.* 2,6, 7; 3,4, 6, 10; 33,31, 32; 35,13
cuvânt: *sg. ac. în sintagma* ***cuvânt*** *adânc* „cuvânt greu de înţeles" 3,5, 6
cuvânt: *sg. nom./ac.* 3,17; 12,25; 14,9; 33,30
cuvinte: *pl. nom./ac.* 9,11; 38,10
cuvintele: *pl. ac., în sintagma* ***cuvintele*** *Domnului* 11,25
cuvântul: *sg. nom./ac.* 12,23, 28; 13,6; 33,7

(a) CUVÂNTA: v. I
e cuvântată: *pasiv ind. prez. 3.sg., în structura v. dislocată bine* ***e cuvântată*** 3,12

D

(a se) DA: v. I
dau: *ind. prez. 1.sg.* 2,8; 3,3
(să) dă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3; 16,33; rezum. cap.29
am dat: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,8, 9, 17; 4,5, 6, 15; 7,20; 12,6; 15,6; 16,7, 11, 12, 17, 19, 43; 20,11, 12, 15, 25; 21,11, 15; 22,4; 28,17, 25; 29,5; 31,11; 32,32; 33,7; 36,28; 37,25; 39,4, 23
(s-)au dat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,25; 11,15; 15,4; 21,12; 23,12; 29,18; 31,14; 32,23, 29; 33,24; 35,12; 36,2
vei da: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,2; 16,41; 21,32; 43,19
voiu da: *ind. viit.I. 1sg.* 5,14; 6,5; 7,21; 11,9, 17, 19; 13,11; 15,6, 8; 16,27, 38, 39, 61; 17,22; 23,24, 28, 31; 25,4, 5, 7, 10, 14, 17; 26,4, 14, 19; 28,18; 29,10, 12, 19, 21; 30,8, 12, 13, 14, 16, 24, 25; 32,5, 8, 15; 33,28, 29; 35,3, 6, 7, 9; 36,26; 37,6, 14, 26; 39,11
au dat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 10,7; 17,18; 20,28; 23,7, 9; 31,10; 32,25, 26; 36,5; rezum. cap.39
va **da:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.11; rezum. cap.16; 18,7, 16; 32,7; 34,27; 46,5, 16, 17, 18
ai dat: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,21, 33, 34, 36; 28,2
voi da: *ind. viit.I. 1.sg.* 21,27, 31; 37,6

(să) va da: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.17; rezum. cap.24; 33,27
să dea: *conj. prez. 3.sg.* 17,15; 44,30
dă: *ind. prez. 3.sg.* 18,13
să dau: *conj. prez. 1sg.* 20,28, 42; 47,14
să (te) dai: *conj. prez. 2.sg.* 21,29
(să) **vor da**: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.23; 33,13; 47,11
dă: *imperativ 2.sg.* 23,46
vor da: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,49; 45,8
dat-am: *ind. pf.c. 1sg.* 24,8
voiu da: *ind. viit.I. 1sg., în loc. v.* ***voiu** da slavă* 26,20
datu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 29,20
dedease: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 32,23
veţi da: *ind. viit.I. 2.pl.* 44,28; 45,6; 47,23
-ţi da: *ind. viit.I. 2.pl.* 44,30

DAR: s.n.
daruri: *pl. ac.* 16,33; 22,12
darurile: *pl. ac.* 20,26, 39
darurilor: *pl. gen.* 20,31
darul: *sg. ac.* rezum. cap.46

DARE: s.f.
dare: *sg. ac.* 46,16

DAT, -Ă: adj.
dat: *n. sg. ac.* rezum. cap.33; rezum. cap.46

DATOR, -TOARE: adj.; var. (Înv.) DATORIU
datoriu: *n. sg. nom.* 45,16

DATORNIC, -Ă: s.m./f.
datornicului: *s.m. sg. gen.* 18,7

(a) DĂNŢUI: v. IV (cf. **Indice** Is)
dănţuia: *ind. imp. 3.sg.* 23,42

DĂRAB: s. n. (Reg.) "bucată"
dăraburile: *pl. ac.* 24,4

(a) DĂRUI: v. IV
voiu dărui: *ind. viit.I. 1sg.* 11,19; 36,11
dăruiai: *ind. imp. 2.sg.* 16,33

DEASUPRA: adv./prep.
deasupra: *adv.* 1,10, 11, 22, 26
deasupra: *adv. în loc. adv. pe deasupra* 22,12
deasupra: *prep.* 41,20

DELNIC, -Ă: adj. „potrivit", „bun"
delnic: *m. sg. nom.* 15,5

(a se) DELUNGA: v. I; vezi (a se) ÎNDELUNGA

DEMULT: adv.
demult: *în forma de demult* rezum. cap.11
demult: 11,3

DEPARTE: adv.
departe: 6,12; 11,15; 43,9
departe: *adv. în loc. prep. departe de* 22,5
departe: *în forma de departe* 23,40

(a se) DEPĂRTA: v. I
(s-)au depărtat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,3; 14,5; 23,18; 44,10
(să) depărta: *ind. imp. 3.sg.* 6,9; 23,18
să (mă) depart: *conj. prez. 1.sg.* 8,6
(vă) depărtaţi: *imperativ 2.pl.* 11,15; 14,6
am depărtat: *ind. pf.c. 1.sg.* 11,16
depărtându(-să): *gerunziu* 17,15
(să) **vor** depărta: *ind. viit.I. 3.pl.* 31,12
(să) va **depărta**: *ind. viit.I. 3.sg.* 33,18, 19

(a se) DEPRINDE: v. III
(te) deprinde: *imperativ 2.sg.* 28,7

DES, DEASĂ: adj.
dease: *f. pl. ac.* 31,3, 9

DESĂVÂRŞIT, -Ă: adj.
(cea **mai**) desăvârşit: *f. sg. nom.* rezum. cap.7
desăvârşită: *f. sg. nom.* 16,14
desăvârşit: *m. sg. nom.* 27,3; 28,15
desăvârşit: *m. sg. nom., în sintagma* ***desăvârşit cu** podoaba* „desăvârşit în frumuseţe" 28,12

(a se) DESCHIDE: v. III; var. (a se) DEŞCHIDE
(s-)au deşchis: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,1
deşchide: *imperativ 2.sg.* 2,8
au deşchis: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,9; 33,22
am **deşchis**: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,2
voiu deşchide: *ind. viit.I. 1sg.* 3,27; 25,9; 37,13
deşchidea: *ind. imp. 3.sg.* 16,49
a deşchide: *inf. prez.* 16,63
deşchide: *ind. prez. 3.sg., în structura tot **ce** deşchide pântecele* „fiecare întâi născut" 20,26
(să) va deşchide: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,27; 44,2; 46,1
deşchizându(-să): *gerunziu* 33,22
voiu deşchide: *ind. viit.I. 1sg.* 37,12
a **(să)** deşchide: *inf. prez.* rezum. cap.46

DESCHIS, -Ă: adj.; var. DEŞCHIS, -Ă
deşchisă: *f. sg. ac.* 29,21

(a se) DESCOPERI: v. IV
(s-)au descoperit: *ind. pf.c. 3.sg.* 16,36
să deascopere: *conj. prez. 3.sg.* 21,22
aţi deascoperit: *ind. pf.c. 2.pl.* 21,24
au deascoperit: *ind. pf.c. 3.pl.* 22,10; 23,10
au descoperit: *ind. pf.c. 3.sg.* 23,18
(să) va descoperi: *ind. viit.I. 3.sg.* 23,29

DESCOPERIRE: s.f.
descoperirii: *sg. gen., în sintagma **sămnul** descoperirii* „semnul desfrânării" 16,25

(a) DESFACE: v. III
ai desfăcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,25
desf**ace-voiu**: *ind. viit.I. 1.sg.* 32,3

(a se) DESFĂTA: v. I
a **(să)** desfăta: *inf. prez.* rezum. cap.36

DESFĂTARE: s.f.
desfătările: *pl. ac.* 28,13
desfătării: *sg. gen., în sintagmele leamnele desfătării/grădina desfătării* 31,16, 18; 36,35

DESPĂRŢIRE: s.f.
despărţire: *sg. ac.* 22,26

DESTUL, -Ă: adj./adv.
destul: *adv.* 34,18
destui: *adj. m. pl. nom.* 47,9

DEŞERT, DEŞARTĂ: adj./s.
deşartă: *adj. f. sg. nom./ac.* rezum. cap.12; 12,24; 13,7
deşert: *adj. n. sg. ac.* 16,59
(ceale) deşarte: *s.f. pl. nom./ac.* 13,6, 8, 9, 23; 21,29; 22,28

(a se) DEŞTEPTA: v. I
voiu deştepta: *ind. viit.I. 1sg.* 16,60, 62; 34,22, 29
voi deştepta: *ind. viit.I. 1sg.* 23,22

(să) va deștepta: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.29
deștep tând: *gerunziu* rezum. cap.34

(a se) **DEZBRĂCA:** v. I
(să) **vor** dezbrăca: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,19

(a) **DEZLEGA:** v. I
au dezlegat: *ind. pf.c. 3.sg.* 17,15, 16
să dezleage: *conj. prez. 3.sg.* 17,18
dezlegați: *ind. prez. 2.pl.* 44,7

(a) DEZMÂNTA: v. I; var. (a) DESMÂNTA (Înv.) „a păcăli"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ioan Molnar, *Retorică, adecă învățătura și întocmirea frumoasei cuvintări*, Buda, 1798.
desmântă: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.13

(a) **DEZNĂDĂJDUI:** v. IV
deznădă**jduiesc:** *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.37

(a se) **DEZVELI:** v. IV; var. (Înv.) (a se) DEZVĂLI
(să) va dezvăli: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,14
a (să) dezvăli: *inf. prez.* 16,57

DIATĂ: s.f. „testament"
diiată: *sg. ac.* 46,17

DIMINEATĂ: s./adv.
dimineață: *adv.* „dimineața" 24,18
dimineața: *adv.* 24,18; 33,22; 46,13, 14, 15
dimineața: *s.f. sg. ac., în loc. adv.* ***dimineața de dimineață*** „dimineață de dimineață", „în fiecare dimineață" 46,15
dimineață: *sg. ac., în loc. adv. dimineața de dimineață* 46,15

DIMPOTRIVĂ: adv.; var. (Înv. și reg.) **DINPROTIVĂ**
dinprotivă: 13,5

DINAINTEA: prep.
dinnaintea: 40,16, 40; 41,14; 42,4, 7, 8, 10

DINĂUNTRU: adv./prep.; var. **DINLĂUNTRU; DINLONTRU**
dinlăuntru: *adv.* rezum. cap.2; 7,15; 8,16; 10,3; 40,8, 9, 19, 28, 32, 43, 44; 41,9, 15, 17; 42,3, 4, 15; 43,5; 44,17, 27; 45,19; 46,1
dinlăuntru: *adv. în sintagma* ***ceale dinlăuntru*** „mărunțaiele"; „părțile interioare" (cf. lat. *viscera; interiora, -um*) 3,3; 28,16
dinlontru: *adv.* 40,15, 16, 23, 27; 44,17, 21
dinlăuntrul: *prep.* 11,19

DINCOACE: adv.
dincoace: 40,10, 12, 21, 26, 34, 37, 39, 41, 48, 49; 41,1, 2, 26; 45,7

DINCOLEA: adv.
dincolea: 40,10, 12, 21

DINCOLO: adv.
dincolo: 40,26, 34, 37, 39, 41, 48, 49; 41,1, 2, 26; 45,7

DINTE: s.m.
dinții: *pl. nom.* 18,2
dinți: *pl. nom., în sintagma* ***dinți de elefant*** „fildeși" 27,15

DIVAN: s.n.
divanurile: *pl. nom.* 27,6

DOBÂNDĂ: s.f.
dobânzile: *pl. ac.* 22,27

(a) DOBÂNDI: v. IV
va dobândi: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,15

DO**BITOC:** s.n.
dobitoc: *sg. ac.* 14,13, 19; 24,5; 29,11; 34,22
dobitocul: *sg. ac.* 14,17, 21; 25,13; 29,8; 34,17, 20
dobitoacelor: *pl. gen.* 25,5
dobitoacele: *pl. ac.* 32,13; 34,21
dobitoace: *pl. ac.* 32,13; 36,11; 43,25; 44,31

(a) DOBORÎ: v. IV; var. (În v.) (a) OBORÎ
voiu oborî: *ind. viit.I. 1.sg.* 32,12; 39,3

(a) DOJENI: v. IV
dojenind: *gerunziu* 3,26

DOMN: (s. propriu) "Dumnezeu"
Domnului: *sg. gen., în sintagmele* ***cuvântul*** *Domn**ului**/**mâna** Domnului/mânile* ***Domnului/****slava Domn**ului/slavei** Domn**ului/**porunca Domn**ului/poruncile** Domnului/zioa* ***iuțimii Domnului/****casa Domn**ului/casii** Do**mnului/Duhul** Domn**ului/cuvintele** Domn**ului/zioa** Domn**ului/****calea Domn**ului/măniii** Domn**ului/norodul Domnului/numele** Domn**ului/mărimea** Domn**ului/**pârghele Domn**ului/slujba** Domn**ului/căpeteniii** Domn**ului/jârtvealnicul** Domn**ului*** 1,3; 2,1; rezum. cap.3; 3,12, 14, 16, 22, 23; rezum. cap.5; 6,1, 3; 7,1, 19; 8,1, 14, 16; 9,3; rezum. cap.10; 10,4, 18, 19; 11,1, 5, 14, 23, 25; 12,1, 8, 17, 21, 26; 13,1, 2, 5; 14,2, 12; 15,1; 16,1, 35; 17,1, 11; 18,1, 25, 29; 20,2, 3, 45, 47; 21,1, 8, 18; rezum. cap.22; 22,1, 17, 23; 23,1; 24,1, 15, 20; 25,1, 3; 26,1; 27,1; 28,1, 11, 20; 29,1, 17; 30,1, 3, 20; 31,1; 32,1, 17; 33,1, 17, 20, 22, 23; 34,1, 7, 9; 35,1; 36,1, 4, 16, 20; rezum. cap.37; 37,1, 4, 15; 38,1; 40,1; rezum. cap.43; 43,4, 5; 44,4, 5; 45,1, 4; 46,4, 24; 48,10
Domnul: *sg. nom./ac.* 2,4; 3,11, 27; 4,13; 5,5, 7, 8, 11, 13, 16, 17; rezum. cap.6; 6,3, 7, 10, 11, 13, 14; 7,2, 4, 5, 9, 27; rezum. cap.8; 8,12, 16; rezum. cap.9; 9,4, 9; rezum. cap.11; 11,5, 7, 8, 10, 12, 15, 16, 17, 21; 12,7, 10, 15, 16, 19, 20, 23, 25, 28; rezum. cap.13; 13,3, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 16, 18, 20, 21, 23; rezum. cap.14; 14,4, 6, 7, 8, 9, 16, 18, 20, 21, 23; 15,6, 7, 8; rezum. cap.16; 16,3, 8, 14, 19, 23, 30, 36, 43, 48, 58, 59, 62, 63; rezum. cap.17; 17,3, 9, 16, 19, 21, 22, 24; rezum. cap.18; 18,3, 9, 23, 30, 32; rezum. cap.20; 20,1, 5, 7, 12, 19, 20, 26, 27, 30, 31, 33, 36, 38, 39, 40, 42, 44, 47, 48; 21,5, 7, 9, 13, 17, 24, 26, 28, 32; 22,3, 12, 14, 16, 19, 22, 28, 31; rezum. cap.23; 23,22, 28, 32, 34, 35, 36, 46, 49; rezum. cap.24; 24,3, 6, 9, 14, 21, 24, 27; rezum. cap.25; 25,3, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17; rezum. cap.26; 26,3, 5, 6, 7, 14, 15, 19, 21; 27,3; 28,2, 6, 10, 12, 22, 23, 24, 25, 26; 29,3, 6, 8, 9, 13, 16, 19, 20, 21; 30,2, 6, 8, 10, 12, 13, 19, 22, 25, 26; 31,10, 15, 18; 32,3, 8, 11, 14, 15, 16, 31, 32; 33,11, 25, 27, 29, 30; rezum. cap.34; 34,2, 8, 10, 11, 15, 17, 20, 24, 27, 30, 31; 35,3, 4, 6, 9, 10, 11, 12, 14, 15; rezum. cap.36; 36,2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 22, 23, 32, 33, 36, 37, 38; 37,5, 6, 9, 12, 13, 14, 19, 21, 27; rezum. cap.38; 38,3, 10, 14, 17, 18, 21, 23; rezum. cap.39; 39,1, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 17, 20, 22, 25, 28, 29; 40,46; 42,13; 43,18, 19, 24, 27; 44,2, 5, 6, 9, 12, 15, 27; 45,9, 15, 18; 46,1, 16; 47,13, 23; 48,29, 35
Doamne: *sg. voc.* 4,14; 9,8; 20,49; 21,3, 13; 37,3
Doamne: *sg. voc., în sintagma* ***Doamne Dumenzeu*** 11,13
Domnul: *sg. nom., în sintagma* ***Domnul oastelor*** 14,11, 14
Domnului: *sg. gen./dat.* 41,20; 43,24; 44,3; rezum. cap.45; 45,23; 46,3, 9, 12, 13, 14; 48,9, 14

DORIRE: s.f.
dorirea: *sg. nom.* 24,21

DORIT, -Ă: s.m./f.
(cel) dorit: *s.m. sg. ac.* 24,16

(a) DORMI: v. IV „a se afla în stare de somn"; „a întreține relații sexuale"
a **dormi:** *inf. prez.* rezum. cap.4
vei dormi: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,4, 6, 9; 31,18; 32,28
au dormit: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,8; 32,21, 29

dormi: *imperativ 2.sg.* 32,19
vor dormi: *ind. viit.I. 3.pl.* 32,27; 34,25

DOS: s.n.
dosul: *sg. ac.* 8,16; 9,11
dos: *sg. ac., în loc. adv.* ***din dos*** 41,15

DOSADĂ: s.f.
dosada: *sg. ac.* rezum. cap.4

DOSIRE: s.f. (aici) „ostilitate"; „nedreptate"; „reîntoarcere (din drum)", „revenire"
dosire: *sg. ac.* 9,9
dosirea: *sg. ac.* 16,53

DRAHMĂ: s.f.
drahme: *pl. ac.* 4,10

DREPT, DREAPTĂ: adj./s./prep.; var. DIREPT, DIREAPTĂ
dreapte: *adj. f./n pl. nom.* 1,7, 23; 18,29
dreaptă: *adj. f. sg. nom./ac.* 4,6; 18,8, 25, 29; 33,20; 39,3; 45,10, 11; rezum. cap.47; 47,1, 2
drept: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 18,5, 9; 33,17; 45,10
drepți: *adj. m. pl. nom.* 23,45
direapta: *s.f. sg. ac., în loc. prep. de-a direapta* 1,10
(cel) drept: *s.m. sg. nom./ac.* 3,20; rezum. cap.18; 18,24, 26; 21,3, 4; 33,12, 18
(celui) drept: *s.m. sg. gen./dat.* 3,21; 13,22; 33,12, 13
dreptul: *s.m. sg. nom.* 3,21; rezum. cap.33
dreapta: *s.f. sg. ac.* „partea dreaptă" rezum. cap.4
dreapta: *s.f. sg. ac., în loc. prep. de-a dreapta/la* ***dreapta*** 10,3; 16,46; 21,22
dreptului: *s.m. sg. gen.* 18,20
dreapta: *s.f. sg. ac., în loc. adv. spre dreapta* ***sau*** *spre stânga* 21,16
drept: *s.n. sg. ac., în loc. adv.* ***prin*** *drept* „de-a dreptul" 47,20
drept: *prep. în loc. adv.* ***drept aceaea*** 9,10; rezum. cap.18

DREPTATE: s.f.
dreptatea: *sg. nom./ac.* 3,20; rezum. cap.14; 14,14, 20; rezum. cap.18; 18,20, 22, 24, 26; rezum. cap.33; 33,12, 13, 18; rezum. cap.45
dreptățile: *pl. nom./ac.* 3,20; 18,24; 33,13
dreptate: *sg. ac.* 18,5, 19, 21, 27; 33,14, 16, 19; 45,9

DROJDIE: s.f.
drojdii: *pl. ac.* 23,34

(a se) DUCE: v. III
(să) ducea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 1,14, 17, 18, 21; 10,16
ducându(-să): *gerunziu* 1,20, 21
(m-)am dus: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,14
(să) vor duce: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.5; 12,11; 30,17, 18
vei duce: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,1
(s-)au dus: *ind. pf.c. 3.pl.* 6,9; 25,3; 32,20, 30; 36,20; 37,21
au dus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,6; 11,1; 19,9; 23,10, 37; 37,2; 40,3, 17, 35, 48; 41,1; 43,1, 5; 46,19, 21; 47,3
duce: *ind. prez. 3.sg.* 16,32; 42,1, 15
vor duce: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,39; 26,16
(să) va duce: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.17
va duce: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,12, 13
am dus: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,10, 28
să duc: *conj. prez. 1.sg.* 20,15; 38,17
voiu duce: *ind. viit.I. 1.sg.* 20,37, 42; 34,13
du: *imperativ 2.sg.* 21,26
(să) duc: *ind. prez. 3.pl.* 26,20
duceam: *ind. imp. 1.sg.* 31,16
(te-)ai dus: *ind. pf.c. 2.sg.* 31,18
(să) duce: *ind. prez. 3.sg.* 35,7
voi duce: *ind. viit.I. 1.sg.* 37,12
să duci: *conj. prez. 2.sg.* 38,12, 13

DUH: s.n.
duhului: *sg. gen.* 1,12; 3,14
duhul/Duhul: *sg. nom./ac.* 1,20; 2,2; 3,12, 14, 24; rezum. cap.8; 8,3; 11,1, 24; 21,7; 36,27; 37,5, 10, 14; 39,29; 43,5
duhul: *sg. nom., în sintagmele* ***duhul vieții/duhul vihoarălor*** 1,21; 10,17; 13,13
Duhul: *sg. nom., în sintagmele* ***Duhul Domnului/Duhul lui*** *Dumnezeu* 11,5, 24; 37,1
duh: *sg. ac.* 11,19; 37,6, 8, 9
duhu: *sg. ac., în sintagma* ***duhu nou*** 18,31
duh: *sg. ac., în sintagma* ***duh nou*** 36,26
duhule: *sg. voc.* 37,9

DULCE: adj.
dulce: *f./n. sg. nom./ac.* 3,3; 33,32

DULCEAȚĂ: s.f.
dulcții: *sg. gen.* 20,28

DUMBRAVĂ: s.f.
dumbrăvii: *sg. gen* rezum. cap.20; 20,47; 31,9
dumbrava: *sg. ac.* 20,46
dumbrăvilor: *pl. gen.* 31,6
dumbrăvi: *pl. ac.* 34,25
dumbravă: *sg. ac.* 39,10

(a) DUMICA: v. I; var. (Înv. și reg.) (a) DIMICA
vor dimica: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,25

DUMNEZEU: s.m. "Divinitatea"
Dumnezeu: *sg. gen., în sintagmele* ***vedeniile lui Dumnezeu/vedenia lui Dumnezeu//sunetul lui*** *Dumnezeu/asămănarea lui* ***Dumnezeu/glasul lui Dumnezeu/cathedra lui Dumnezeu/inima lui*** *Dumnezeu/raiul lui Dumnezeu/raiului lui Dumnezeu/muntele lui Dumnezeu cel sfânt/casa lui Dumnezeu/norodul lui Dumnezeu* rezum. cap.1; 1,1, 24; rezum. cap.8; 8,3; 10,5; 28,2, 28,6, 13, 14, 16; 31,8, 9; rezum. cap.35; rezum. cap.36; 40,2
Dumnezeu: *sg. nom./ac./gen.* 2,4; 3,11, 27; 5,5, 7, 8, 11; 6,3, 11; 7,2, 5; 8,1; 11,7, 8, 16, 17, 20, 21; 12,10, 19, 23, 25, 28; 13,3, 8, 9, 13, 16, 18, 20; 14,4, 6, 11, 16, 18, 20, 21; 15,6, 8; rezum. cap.16; 16,8, 14, 19, 23, 30, 36, 43, 48, 58, 59, 63; 17,3, 9, 16, 19, 22; 18,9, 23, 30, 32; 20,3, 5, 19, 27, 30, 31, 33, 36, 39, 40, 44, 47; 21,3, 7, 9, 13, 24, 26, 28; 22,3, 12, 19, 28, 31; 23,22, 28, 32, 34, 35, 46, 49; 24,3, 6, 9, 21, 24; 25,3, 6, 8, 12, 13, 14, 15, 16; 26,3, 5, 7, 14, 15, 19, 21; 27,3; 28,2, 6, 9, 10, 12, 22, 24, 25; 29,3, 8, 13, 16, 19; 30,2, 6, 10, 13, 22; 31,10, 15, 18; 32,3, 8, 11, 14, 16, 31, 32; 33,11, 25, 27; 34,2, 8, 10, 11, 15, 17, 20, 24, 30, 31; 35,3, 6, 9, 11, 14; 36,2, 3, 4, 5, 6, 7, 13, 14, 15, 22, 28, 32, 33, 37; 37,5, 9, 12, 14, 19, 21, 23, 27; 38,3, 10, 14, 17, 18, 21; 39,1, 5, 8, 10, 13, 17, 20, 25, 28, 29; 43,18, 19, 27; 44,6, 9, 12, 15, 27; 45,9, 15, 18; 46,1, 16; 47,13; 48,29
Dumnezeule: *sg. voc.* 4,14; 9,8; 20,49; 37,3
Dumnezeului: *sg. gen., în sintagma* ***slava Dumnezeului*** 8,4; 10,19; 11,22; 43,2
Dumnezeul: *sg. nom./ac.* 10,20; 16,3; 20,7, 20; 28,26; rezum. cap.34; 34,31; 39,22; rezum. cap.44; 44,2
Dumnezeu: *sg. voc., în sintagma* ***Doamne Dumnezeu*** 11,13
Dumnezeul: *sg. nom., în sintagma* ***Dumnezeul oastelor*** 30,6

DUNGĂ: s.f. „muchie"
dungi: *pl. ac., în sintagma* ***în patru dungi*** „pătrat" 40,42

DURERE: s.f.
dureare: *sg. ac.* 23,33; 28,24

E

EFĂ: s.f.
efi: *formă nead.* 45,13, 24; 46,5, 7, 11, 14

EGHIPTEAN: s.m.; var. (Înv.) **EGHIPTEAN**
eghipteani: *pl. ac.* 29,12
eghipteanii: *pl. ac.* 29,13

ELEFANT: s.m.
elefant *sg. ac., în sintagmele* ***os de elefant/dinți de elefant*** „fildeș" 27,6, 15

EVAN: s.n. „abanos", „lemn de abanos" (cf. lat. *ebenus, -i*); cuvântul nu este înregistrat în MDA.
evan: *sg. ac.* 27,15

F

(a se) FACE: v. III
(s-)au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,3; 7,19; 16,34; 19,3, 6, 11; 21,12, 22, 27; 22,18; 23,10; 26,1; 27,7, 8; 32,23, 27; 34,5, 8; 36,17, 35; 37,7; 44,12
va face: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,20; 17,17, 18, 23; 18,5, 8, 10, 13, 14, 17, 21, 24, 26, 27; 31,11; 33,13, 14, 15, 18, 19; 39,11; 45,17, 22, 23, 24, 25; 46,7, 12, 13, 14
au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,20; 6,9; 7,20; 8,17; 16,48, 49, 50; 17,15, 16; 18,14, 18, 19, 21, 22, 26, 27; 22,3; 23,38, 39; 24,24; 25,12, 15; 27,6; 29,18; 31,6; 33,16; 40,14; 43,8, 11; 44,13
voiu face: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,26; 5,8, 9, 10, 13, 15; 6,14; 7,24, 27; 8,18; 11,9; 12,25; 13,13; 14,8; 16,59; 20,44; 22,14, 15; 23,27; 24,9, 13, 14; 25,11, 13, 17; 26,3, 13, 21; 28,22, 26; 30,10, 12, 13, 14, 19; 32,4, 7, 8, 10, 14; 34,10, 15, 25; 35,11, 15; 36,11, 15, 22, 27, 32, 33; 37,6, 14, 19, 22; 39,2
vei face: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,9, 15; 24,17; 43,25; 45,20
ați făcut: *ind. pf.c. 2.pl.* 5,7; 11,12; 13,22; 20,43
am făcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 5,9; 12,11; 14,23; 16,43; 17,24; 20,9, 14, 22; 24,18, 22; 29,9; 31,9; 36,36; 37,14; 39,21, 24
să fac: *conj. prez. 1.sg.* 6,10; 36,37
fă: *imperativ 2.sg.* 7,23; 12,3; 16,2
fac: *ind. prez. 3.pl.* 8,6, 9, 12, 13; 13,18; 33,31, 32; 45,12, 14; rezum. cap.47
face: *ind. prez. 3.sg.* 8,6; 18,11, 12; 21,14
să facă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 8,17; 11,20; 13,19; 16,5; 17,8; 18,9; 20,21; 27,5; 43,11
făcându(-să): *gerunziu* rezum. cap.9
(să) fac: *ind. prez. 3.pl.* 9,4
făcut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 9,11; 12,7
faci: *ind. prez. 2.sg.* 11,13; 12,9; 16,30; 24,18
face-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,23
(să) va face: *ind. viit.I. 3.sg.* 15,3
(te-)ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,7, 8, 13, 31; 27,36; 28,19; 31,2
ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,16, 17, 24, 25, 31, 47, 48; 16,54, 63; 22,4, 13; 28,4; 35,11
vor face: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,41; 17,23; 25,14; 37,24; 43,27; 46,2
să faci *conj. prez. 2.sg.* 16,59
făcutu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 17,6
a face: *inf. prez.* 18,24; 19,7; 23,48; rezum. cap.24
făcuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg./pl.* 18,24; 20,24
faceți: *imperativ 2.pl.* 18,31; 20,19; 45,9
făcându-: *gerunziu* 20,11, 13, 21; rezum. cap.36
făcut-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,30
veț face: *ind. viit.I. 2.pl.* 24,22, 24
(m-)am făcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 29,3
făcând: *gerunziu* 31,11
făcut-ați: *ind. pf.c. 2.pl.* 33,26
(Mă) voiu face: *ind. viit.I. 1.sg.* 35,11
[sânteți] făcuți: *pasiv ind. prez. 2.pl.* 36,3
să faceți: *conj. prez. 2.pl.* 36,27
-oiu face: *ind. viit.I. 1.sg.* 39,7
(să) vor face: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,14
(să) face: *ind. prez. impers.* 46,12
face-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,15

FACERE: s.f.
facerea: *sg. ac.* 17,17

FALCĂ: s.f.
fălcile: *pl. ac.* 29,4; 38,4

FAPTĂ: s.f.
faptele: *pl. ac.* rezum. cap.12

FATĂ: s.f.
featelor: *pl. gen./dat.* rezum. cap.13; 13,17; 16,27, 49, 53, 57
feate: *pl. ac.* 14,16, 18; 16,61; 23,4
fată: *sg. ac.* 14,20; 44,25
featele: *pl. nom./ac.* 14,22; 16,20, 46, 48, 53, 55; 23,2, 10, 25, 47; 24,21, 25; 26,6, 8; 30,18; 32,16, 18
fata: *sg. nom.* 16,44, 45; 22,11

FAȚĂ: s.f.
feațe: *pl. nom./ac.* 1,6, 8, 15; 10,14; 41,18
feații: *sg. gen., în loc. adv.* (Înv.) ***înaintea feații*** „înainte", **în față** 1,9, 12
față: *sg. nom./ac.* 1,10, 28; 2,4; rezum. cap.3; 3,23; 10,14; 40,3; 41,19
feațele: *pl. nom./ac.* 1,11; 3,8; 8,16; 14,6; 27,35; 40,44
fața: *nom./sg. ac.* 2,1; 3,8, 9; 4,3, 7; 6,2; 7,18, 22; 9,8; 11,13; 12,6, 12; 13,17; 14,8; 15,7; 20,46, 47; 21,2; 25,2; 28,20; 29,2; 32,4, 7, 10; 35,2; 38,2; 39,5, 23, 24, 29; 40,3, 15; 41,21; 43,3; 44,4; 47,1
feații: *sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) *înaintea* ***feații/înnaintea feații/împrotiva feații*** „dinaintea" 6,5; 9,6; 10,22; 14,3, 4, 7; 28,17; 30,24; 40,15; 41,4; 42,11
fața: *sg. ac., în sintagma* ***fața pământului*** 16,5; 17,5; 29,5; 34,6; 37,2; 38,20; 39,14
față: *sg. ac., în loc. adv.* (Înv.) ***față către față*** 20,35
feații: *sg. gen.* 21,15; 41,14, 15; 42,8; 45,7
față: *sg. ac., în sintagma* ***lâni de bună față*** „lâna cea mai albă" 27,18
fața: *sg. ac., în loc prep.* (Înv.) *de la fața/de către fața/în fața* 30,9; 38,20; 40,19; 42,10
feațelor: *pl. gen.* rezum. cap.40
feții: *sg. ac., în loc. prep. înaintea* ***feții*** „dinaintea" 40,47
față: *sg. ac., în loc. adv.* ***în față*** 42,2

FĂCUT, -Ă: adj./s.
făcută: *f. sg. ac.* rezum. cap.17
făcute: *f. pl. nom./ac.* rezum. cap.22; 40,42; 46,23
(ceale) **făcute:** *s.n. pl. nom.* 41,18

(a) FĂGĂDUI: v. IV
făgăduindu-: *gerunziu* rezum. cap.13

FĂGĂDUINȚĂ: s.f.
Făgăduinții: *sg. gen., în sintagma* ***Pământul Făgăduinții*** rezum. cap.20
făgăduința: *sg. nom.* 44,29

FĂINĂ: s.f.
făină: *sg. ac.* 16,13; 46,14
făina: *sg. ac.* 16,19

FĂRĂDELEGE: s.f.
fărădelegile: *pl. ac.* 7,8; 16,43, 47, 51
fărădeleagea: *sg. ac.* 16,58

FĂRÂMĂ: s.f.
fărâmă: *sg. ac.* 13,19

(a) FĂTA: v. I
au fătat: *ind. pf.c. 3.pl.* 31,6

FECIOARĂ: s.f.
fecioara: *sg. ac.* 9,6

FECIOR: s.m.
feciori *pl. ac.* 23,4

FEL: s.n.; var. (Înv.) **FEALIU**
fealiuri: *pl. ac.* rezum. cap.16; rezum. cap.23; 23,12; 26,16; 27,7, 24
fealiu: *sg. nom.* rezum. cap.21
fealuri *pl. nom./ac.* 47,10

FELINAR: s.n.; var. FĂLINAR
fălinar**elor:** *pl. gen* 1,13

FEREASTRĂ: s.f.; var. **FEREASTĂ**
fereştilor: *pl. gen* rezum. cap.40
fereşti: *pl. nom./ac.* 40,16; 41,16, 26
fereştii: *sg. gen.* 40,16
fereştile: *pl. nom.* 40,22, 25, 29, 33, 36; 41,16

(a se) FERI: v. IV
(să) fereaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.33

FERICIRE: s.f.
fericire: *sg. ac.* rezum. cap.19; rezum. cap.36

(a) FI: v. IV
e: *ind. prez. 3.sg.* 1,2; 2,1; 4,3; 5,5; 6,12; 7,7, 14, 15, 23; 9,9; 10,20; rezum. cap.11; 11,3, 7; 12,2, 3, 22; 16,20; 18,9, 23, 25, 29; 20,29; 21,14, 26; 23,37; 25,3; 26,2; 29,3; 30,3; 31,18; 33,4, 13, 17, 20, 27; 36,2; 39,8; 40,45; 41,4, 22; 43,12; 46,20, 24; 47,13, 15, 19, 20; 48,29
era: *ind. imp. impers./3.sg./pl.* 1,9, 12, 13, 18, 20, 21, 24, 25, 26, 28; rezum. cap.2; 3,14; 9,2, 3, 6, 11; 10,1, 7, 9, 11, 12, 16, 17, 19; 11,22; 13,4; 15,5; 17,6; 20,9; 23,42; 27,10, 11, 27, 34; 31,7, 9; 32,13; 33,24; 34,3, 5, 6, 8, 16, 18; 35,10; rezum cap.36; 36,34; 37,1, 2; 40,2, 9, 12, 16, 18, 22, 31, 41, 44, 49; 41,2, 6, 7, 9, 20, 23, 24, 25; 42,1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; 43,2, 5, 8, 13; 44,1; 46,19, 22, 23
erai: *ind. imp. 2.sg.* 16,6, 7, 14, 22
eşti: *ind. prez. 2.sg.* 16,45; 22,24; 28,3; 32,19; 33,32; 36,13; 38,17
-i: *ind. prez. 3.sg.* 4,14; 16,44
-s: *ind. prez. 3.pl.* 22,5
iaste: *ind. prez. 3.sg.* 2,5, 6; 3,9, 26, 27; 8,17; 10,15; 11,23; 12,10, 12; 13,10, 12, 15, 16; 18,2, 4; 19,14; 20,6; 21,16, 27; 24,6, 7; 26,2, 18; 27,27, 32; 29,9; 30,2; 32,16; 33,17; 36,8, 20; 37,11, 19; 42,13; 43,12; 44,9, 23; 45,14; 47,16
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 2,4, 6, 7; 5,6, 7, 14, 15; rezum. cap.10; 10,2, 6, 20; 11,2, 7, 12; 12,14; 13,15, 19; 15,2; 18,4, 25; 22,5; 23,20, 45; 25,13; 26,6, 8; 32,12; 33,10, 27; 36,7; 37,19; 38,11, 20, 22; 39,4; 40,46; rezum. cap.42; 42,13, 14; rezum. cap.43; 43,18, 19; 48,30
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 5,11; 6,7; 7,9, 27; 11,10, 12; 12,15, 16; 13,14; 14,16, 18, 20; 16,48; 17,16, 19; 18,3; 20,3, 12, 20, 26, 31, 33, 38, 44; 23,49; 24,24, 27; 27,3; 28,2, 9; 30,8; 33,11, 27; 34,8; 35,6, 11; 44,28; 45,13
sînt: *ind. prez. 3.pl.* 18,29
sânteţi: *ind. prez. 2.pl.* 34,31
sântem: *ind. prez. 1.pl.* 33,24
au fost: *ind. pf.c. impers./3.sg./pl.* 1,1, 3; 2,5; 3,16, 22; 5,6; 6,1; 7,1; 8,1; 11,13, 14; 12,1, 8; 17, 21, 26; 13,1; 14,2, 12; 15,1; 16,1, 16, 19, 34, 56; 17,1, 7, 11; 18,1; 19,14; 20,1, 2, 45; 21,1, 8, 18; 22,1, 6, 9, 17, 23; 23,1, 2; 24,1, 15, 20; 25,1; 26,1; 27,1, 8, 9; 28,1, 11, 20; 29,17; 30,1, 20; 31,1, 8, 13; 32,1, 17, 27; 33,1, 21, 22, 23, 33; 34,1, 4; 35,1; 36,16; 37,15; 38,1, 8; 39,8; 40,1
fiind: *gerunziu* rezum. cap.1; 28,2, 9
fost-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,3; 29,1, 17; 30,20; 31,1; 32,1, 17; 37,1
ar fi: *cond. prez. 3.sg.* 1,16; 10,10
va fi: *ind. viit.I. impers./3.sg.* 1,28; rezum. cap.3; 4,3, 7, 10; 5,11; 7,9, 11, 19, 25; 8,18; rezum. cap.9; 9,10; 11,9; rezum. cap.12; 12,11, 24, 25; 13,9, 11, 13; 14,7, 10, 15; 15,2, 4, 7; 16,16, 34; 17,23; 18,3, 5, 13, 17, 20, 21, 22, 24, 28, 30; 19,14; 20,11, 13, 21, 32; 21,7, 13, 23, 32; 24,24; 26,5; 28,24; 29,9, 15, 19; 30,3, 4, 9, 13; rezum. cap.33; 33,4, 5, 15, 16, 19, 28; 34,10, 12, 22, 23; rezum. cap.37; 37,22, 24, 26, 27; 38,18, 19; 39,11; 40,45, 46; 44,22, 24, 29; 45,3, 4, 8, 10, 11, 16, 19, 21; 46,11, 16, 17; 47,9, 10, 17, 23; 48,1, 8, 10, 11, 12, 15, 21, 22, 28
să fie: *conj. prez. 3.sg./pl.* 3,18; rezum. cap.5; 9,5; 11,20; 13,22; 14,11; 16,63; 17,8; 18,23; 20,12, 20; 21,11; 33,11; 44,7; rezum. cap.48
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,20; 5,16; 6,6, 13; 7,4, 9, 16; 13,9, 21; 14,14, 16, 18, 20; 20,25; 24,17; 29,14, 16; 30,7; 34,14, 26, 27, 28; 35,10; 36,38; 37,17, 19, 20, 22, 23, 27; rezum. cap.44; 44,11, 18, 28, 30; 45,5, 11, 17; 46,6; 47,9, 10, 12, 22; 48,8, 10, 15, 17, 18, 21
vei fi: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,26; 5,15; 21,32; 24,27; 26,14, 21; 27,36; 28,19; 35,4; 36,12; 38,16
a fi: *inf. prez.* rezum. cap.7; rezum. cap.34; 36,12; 38,12
veţ fi: *ind. viit.I. 2.pl.* 11,11
voiu fi: *ind. viit.I. 1.sg.* 11,16; 34,24; 37,23, 27
să fiu: *conj. prez. 1.sg.* 11,20; 14,11
fiindu-: *gerunziu* 16,5
să fii: *conj. prez. 2.sg.* 16,15
fiţi: *imperativ 2.pl.* 18,32
fusease: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 20,24; 39,10
fivom: *ind. viit.I. 1.pl.* 20,32
veţi fi: *ind. viit.I. 2.pl.* 22,22; 36,28; 37,6
fivei: *ind. viit.I. 2.sg.* 23,32
ai **fost:** *ind. pf.c. 2.sg.* 26,17; 28,13; 29,6; 35,5
fi: *inf. prez. fără a* 33,10, 12
fii: *imperativ 2.sg.* 38,7

FIARĂ: s.f.
fiară: *pl.* (*cu des. -ă*) *gen.* (*cu prep. a* ***+ num. card.***) rezum. cap.1
fiară: *pl.* (*cu des. -ă*) *ac.* 1,5, 15; 3,13
fiarălor: *pl. gen./dat.* 1,13; 29,5; 34,5, 8; 39,4, 17
fiarelor: *pl. gen./dat.* 1,13, 22; 3,13; 33,27
fiarele: *pl. nom.* 1,14, 19, 21; 31,6
fieri: *pl. ac.* 4,14; 5,17
fiara: *sg. nom.* 10,15, 20
fiare: *pl. ac.* rezum. cap.14; 14,15, 21
fiarăle: *pl. nom./ac.* 31,13; 32,4; 34,25, 28; 38,20
fiară: *sg. ac.* 44,31

FIER: s.n.
fier: *sg. nom./ac.* 4,3; 22,18, 20; 27,12, 19

(a se) FIERBE: v. III
(s-)au fiert: *ind. pf.c. 3.pl.* 24,5
să fiarbă: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.46
vor fierbe: *ind. viit.I. 3.pl.* 46,20
vor fiarbe: *ind. viit.I. 3.pl.* 46,24

FIERTURĂ: s.f.
fiertura: *sg. nom.* 24,5

FIGURĂ: s.f.
figuri *pl. ac.* rezum. cap.8

FINIC: s.m. (Înv.) "curmal", "palmier"
finicilor: *pl. gen* 40,16, 37; 41,26
finici: *pl. nom., în sintagma* ***finici scobiţi*** „finici sculptaţi" 40,26, 34; 41,20
finicii: *pl. nom.* 40,31; 41,25
finici: *pl. nom.* 41,18
finicul: *sg. nom.* 41,18
finic: *sg. ac.* 41,19

FIU: s.m.
fiiul: *sg. nom.* 1,3; 8,11; 11,1, 13; rezum. cap.18; 18,19, 20; 44,9
fiii: *pl. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,3; rezum. cap.3; 3,1, 11; 4,13; rezum. cap.5; 5,10; 14,22; 16,20, 21, 26, 28, 45; 18,29; 20,18, 21, 31; rezum. cap.21; 21,28; 23,7, 10, 17, 23, 25, 37, 39, 47;

rezum. cap.24; 24,21, 25; rezum. cap.25; 25,5, 10, 12; 27,11, 15; 30,5; 33,2, 12, 17, 30; 35,5; rezum. cap.37; 37,18, 21, 25; rezum. cap.38; rezum. cap.39; 40,46; rezum. cap.43; rezum. cap.44; 44,15; 46,16; 47,22; 48,11
fii: *pl. nom./ac.* 2,4; rezum. cap.5; 5,10; 14,16, 18, 20; 44,7; 47,22
fiiul: *sg. voc., în sintagma* ***fiiul omului*** 2,1, 3, 6, 8; 3,1, 3, 4, 10, 17, 25; 4,1, 16; 5,1; 6,2; 7,2; 8,5, 6, 8, 12, 15, 17; 11,2, 4, 15; 12,2, 3, 9, 18, 22, 27; 13,2, 17; 14,3, 13; 15,2; 16,2; 17,2; 20,3, 4, 27, 46; 21,2, 6, 9, 12, 14, 19, 28; 22,2, 18, 24; 23,2, 36; 24,2, 16, 25; 25,2; 26,2; 27,2; 28,2, 11, 20; 29,2, 18; 30,2, 21; 31,2; 32,2, 18; 33,2, 7, 10, 12, 24, 30; 34,2; 35,2; 36,1, 17; 37,3, 9, 11, 16; 38,2, 14; 39,1, 17; 40,4; 43,7, 10, 18; 44,5; 47,6
fiilor: *pl. gen./dat.* rezum. cap.4; rezum. cap.6; 6,5; 12,24; 16,34; 18,2; rezum. cap.20; 21,20; 23,9, 15; 25,2, 3, 4, 10; rezum. cap.28; 31,14; 37,16, 25; 43,7; 44,9, 10; rezum. cap.46; 46,16, 18
fiiului: *sg. gen.* 18,4, 20; 21,10
fiiu: *sg. ac.* 18,10, 14; 44,25
fii: *pl. dat.* (*cu prep.* **la**) 23,12

FLACĂRĂ: s.f.
flacăra: *sg. nom.* 20,47

FLĂMÂND, **-Ă**: s.m./f.
(celui) flămând: *s.m. sg. dat.* 18,7, 16

FOAME: s.f.
foame: *sg. ac.* rezum. cap.5; 5,12; rezum. cap.6; 6,11, 12; 7,15; rezum. cap.12; 12,16; 34,29; 36,29

FOAMETE: s.f.
foametei: *sg. gen.* 5,16; 36,30
foamete: *sg. nom./ac.* 5,16, 17; 7,15; rezum. cap.14; 14,13
foametea: *sg. nom.* 14,21

FOC: s.n.
foc: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,4, 13, 27; 5,2, 4; 8,2; rezum. cap.10; 10,2, 6; 15,7; 16,41; 19,14; 20,31, 47; 22,20; 23,25, 47; rezum. cap.24; 24,10, 12; 28,14, 16, 18; 30,8, 14, 16; 38,22; 39,6, 9, 10
focului: *sg. gen./dat.* 1,4; 5,4; rezum. cap.15; 15,4, 6; 21,32
focul: *sg. nom./ac.* 10,7; 15,4, 5, 7; 19,12; 21,31; 22,21, 31; 36,5; 38,19

FOLOS: s.n.
folos: *sg. ac., în loc. adj.* ***de folos*** 15,4

FRATE: s.m.
fratele: *sg. nom./ac.* 4,17; 22,11; 24,23; 47,14
fraţii: *pl. nom.* 11,15
fratelui: *sg. dat.* 18,18
frate-său: *sg. ac.* 38,21
frate: *sg. ac.* 44,25

(**a se**) **FRÂNGE**: v. III
voiu frânge: *ind. viit.I. 1sg.* 5, 11; 17,18
(**să**) **vor frânge**: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,4; 31,12
(s-)au frământ: *ind. pf.c. 3.pl., in contextul mai amplu* ***s-au frământ ţiţele prunciii*** „s-a pierdut fecioriia" 23,3, 21
au frământ: *ind. pf.c. 3.pl., în contextul mai amplu* **au frământ** *ugerele prunciii* „au stricat fecioriia" 23,8
frământu(**-s**)**-au**: *ind. pf.c. 3.pl.* 26,2
am frământ: *ind. pf.c. 1.sg.* 30,21

FRÂNT, **-Ă**: adj./s.; var. (Înv.) FRÂMT, **-Ă**
frământ: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 30,22; 34,16
(cel) frânt: *s.m. sg. ac.* 34,4

FRÂU: s.n.
frâu: *sg. ac.* 29,4; 38,4

FRICĂ: s.f.
frică: *sg. ac., în loc. adj.* ***fără frică*** 34,27

FRUMOS, **-OASĂ**: adj.
frumos: *m./n. sg. nom./ac.* 23,41; 31,3, 9
frumos (foarte): *m. sg. nom.* 31,7
(mai) frumos: *m. sg. nom.* 32,19

FRUMUSEŢE: s.f.; var. (Pop.) FRUMSEŢE; (Reg.) FRUMSEŢĂ
frumseaţa: *sg. ac.* 1,4
frumseaţea: *sg. ac.* 1,27; 16,14, 15; 27,11
frumseaţii: *sg. gen./dat.* 28,7; 31,8

FRUNTE: s.f.
fruntea: *sg. nom./ac.* 3,7, 8; 9,4; 40,9, 14, 18, 19, 21, 24, 26, 29, 33, 34, 36, 37; 41,3, 25
frunţile: *pl. ac.* 3,8; 40,14, 16, 38; 41,1
fruntelor: *pl. gen.* 40,10
frunţilor: *pl. gen.* 40,16
frunte: *sg. ac.* 40,31
frunţi: *pl. ac.* 40,49

FRUNZĂ: s.f.
frunzelor: *pl. gen.* 17,4, 23
frunză: *sg. ac.* 17,8
frunza: *sg. nom.* 47,12
frunzele: *pl. nom.* 47,12

FRUNZOS, **-OASĂ**: adj.
frunzos: *m. pl. ac.* 6,13; 20,28

(**a**) **FUGI**: v. IV
vor fugi: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,16
au fugit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.17; 24,27
fugise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg./pl.* 21,12; 33,22
fuge: *ind. prez. 3.sg.* 24,26
să fugă: *conj. prez. 3.pl.* 29,16
fujise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 33,21

FULGER: s.n.
fulger: *sg. nom.* 1,13
fulgerului: *sg. gen.* 1,14

FUNIE: s.f.; var. (Înv.) FUNE
funi: *pl. ac.* 27,24
fune: *sg. ac.* 40,3; 47,3, 13

G

GARD: s.n.
gardurile: *pl. nom.* 38,20

GAURĂ: s.f.
gaură: *sg. ac.* 8,7
găurile: *pl. nom.* 28,13

(**a se**) **GĂTI**: v. IV
să gătească: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.4
gătească(-să): *conj. prez. fără să 3.pl.* 7,14
(s-)au gătit: *ind. pf.c. 3.pl.* 28,13
găteaşte(**-te**): *imperativ 2.sg.* 38,7
vei găti: *ind. viit.I. 2.sg.* „vei termina" 43,23

GĂTIT, **-Ă**: adj.
gătită: *f. sg. nom.* 21,25
gătiţi: *m. pl. nom.* 23,24

GĂZDAC, **-Ă**: adj. „bogat"
găzdace: *f. sg. gen.* rezum. cap.27

GÂLCEAVĂ: s.f.
gâlceavă: *sg. ac.* 23,46

GÂND: s.n.
gândurile: *pl. ac.* 11,5; 21,24

(a) GÂNDI: v. IV
gândești: *ind. prez. 2.sg.* 8,6; 37,3
gândesc: *ind. prez. 3.pl.* 11,2
vei gândi: *ind. viit.I. 2.sg.* 38,10

GÂNDIRE: s.f.
gândirea: *sg. nom.* 20,32
gândire: *sg. ac., în sintagma gândire rea* „gânduri rele", „planuri necurate" 38,10

GÂTLAN: s.n
gâtlanul: *sg. ac.* 3,26

GENUNCHI: s.m.; var. (Iuz) **GENUNCHE:** s.n.
genunchele: *s.n. pl. nom./ac.* 7,17; 21,7
genunche: *s.n. pl. ac.* 47,4

GETHEE: s.f. „femeie hititâ" (cuvântul este rezultatul adaptării lat. *Cetthea*) (cf. supra **CHEFTEIE**)
getheea: *sg. nom.* 16,3

(a) GHICI: v. IV; var. (Mold.; Trans.) **(a) GÂCI**
va gâci: *ind. viit.I. 3.sg.* 21,19

GHICIRE: s.f.; var. (Mold.; Trans.) **GÂCIRE**
gâcirea: *sg. ac.* 21,19

GHICITURĂ: s.f.; var. (Mold.; Trans.) **GÂCITURĂ**
gâcitură: *sg. ac.* 21,21
gâcitura: *sg. nom.* 21,22

GLAS: s.n.
glas: *sg. nom./ac.* 1,25; 3,12, 13; 8,18; 9,1; 11,13; 21,22; 23,42; 27,30; 43,2
glasul: *sg. nom./ac.* 2,1; 3,13; 10,5, 18; 19,7, 9; 43,2

GLEZNĂ: s.f.
glezne: *pl. ac.* 47,3

GOL, GOALĂ: adj./s.
goală: *adj. f. sg. nom./ac.* 16,7, 22, 39; 23,29; 24,11
(cel) gol: *s.m. sg. ac.* 18,7, 16

(a se) GOLI: v. IV
voiu goli: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,2; 16,37
vor goli: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,39; 23,26; 28,7
goleaș**t**e**(-te):** *imperativ 2.sg.* 21,28
au golit: *ind. pf.c. 3.sg.* 23,18

(a) GO**NI:** v. IV
va **goni:** *ind. viit.I. 3.sg.* 35,6

GRAS, -Ă: adj./s.
gras: *adj. n. sg. nom./ac.* 24,5; 34,3, 20
gras: *adj. n. sg. ac., în sintagma* ***vin gras*** (cf. lat. *vino pinguî*) 27,18
grase: *adj. f. pl. ac., în sintagma pășuni grase* 34,14
(cel) gras: *s.n sg. ac.* 34,16
(celor) grase: *s.n pl. ac.* 39,18

(a) GRĂBI: v. IV
grăbiți: *imperativ 2.pl.* 39,17

GRĂDI**NĂ:** s.f.
grădina: *sg. nom., în sintagma grădina desfătării* 36,35

(a) GRĂI: v. IV
grăia: *ind. imp. 3.sg.* 2,1; 10,5
voiu grăi: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,1; 3,22, 27; 12,25, 28
au grăit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,2; 3,24; 22,27; 40,4; 41,22
grăind: *gerunziu* 2,2; 33,24, 30; 37,18
grăi-**vei:** *ind. viit.I. 2.sg.* 2,7
grăiesc: *ind. prez. 1.sg.* 2,8, 44,5
grăiaș**te:** *imperativ 2.sg.* 3,1, 4; 11,5, 17; 12,23; 14,4; 20,3, 27; 21,9; 24,21; 29,3; 33,2
grăiesc: *ind. prez. 1.sg.* 3,10
vei grăi: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,11, 18; 24,3, 27; 28,9; 33,8; 37,19
am grăit: *ind. pf.c. 1.sg.* 5,13, 16, 17; 6,10; 11,25; 13,7, 8; 17,21, 24; 21,17, 32; 22,14; 23,34; 24,14; 26,5, 14; 28,10; 30,12; 34,24; 36,5, 6, 36; 37,14; 38,17, 19; 39,5, 8
ați grăit: *ind. pf.c. 2.pl.* 11,5; 13,7; 33,10
va grăi: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,9
grăiaș**te:** *ind. prez. 3.sg.* 20,49
grăit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 24,18
grăi-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 32,21
grăiesc: *ind. prez. 3.pl.* 33,30
ai grăit: *ind. pf.c. 2.sg.* 35,12

GRĂMADĂ: s.f.
grămada: *sg. ac.* 3,15

(a se) GRĂMĂDI: v. IV
vei grămădi: *ind. viit.I. 2.sg., în sintagma* ***vei grămădi șanțul*** „vei șănțui", „vei înconjura cu șanț de apărare" 4,2
voiu grămădi: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,16
(s-)au grămădit: *ind. pf.c. 3.sg.* 38,7

GRĂSIME: s.f.
grăsimea: *sg. ac.* 39,19; 44,7
grăsime: *sg. ac.* 44,15

GRÂU: s.m.
grâu: *sg. ac.* 4,9; 45,13
grâul: *sg. ac., în sintagma* ***grâul cel dintâiu*** 27,17
grâul: *sg. ac.* 36,29

GREȘEALĂ: s.f.; var. (Îuz.) GREȘALĂ
greșalele: *pl. ac.* 20,26
greșală: *sg. ac.* 40,39; 42,13; 44,29; 45,20; 46,20

(a) GREȘI: v. IV
ai greșit: *ind. pf.c. 2.sg.* 22,4
greșind: *gerunziu* 25,12

GRIJĂ: s.f.
grije: *sg. ac.* 12,19
grije: *sg. ac., în loc. adv. fără grije* 28,26; rezum. cap.34; 34,25; rezum. cap.38; 38,11

GROAPĂ: s.f.
gropilor: *pl. gen.* 17,17
groapa: *sg. nom./ac.* 43,13, 14
groapii: *sg. gen.* 45,19

GROAZĂ: s.f.
groaza: *sg. nom./ac.* 7,18; 32,24, 25, 26, 27, 32
groază: *sg. ac.* 32,10, 23; 34,28

GROAZNIC, -Ă: adj.
groaznică: *f. sg. nom.* 1,18; rezum. cap.21
groaznic: *n. sg. ac.* 1,22

GROPILĂ: s.f. (Înv.) „adâncitură (mică)"; aici echivalează lat. *crepīdō, -inis* „(un fel de) pervaz"
gropilă: *sg. nom.* 43,17
gropilii: *sg. gen.* 43,20

GROS, GROASĂ: adj.
(mai) groase: *n. pl. nom.* 41,25

GROZAV, -Ă: adj.
(mai) grozave: *f. pl. ac.* 16,47

GRUMAZ: s.m.
grumazii: *pl. ac.* 10,12; 21,29
grumazului: *sg. gen.* 16,11

GUNOI: s.n.
gunoiu: *sg. ac.* 4,12; 7,19
gunoiu: *sg. ac., în sintagma* ***gunoiu de boi*** „balegă de boi" 4,15
gunoaie: *pl. ac., în sintagma gunoaie de* ***oameni*** „excremente de om" 4,15
gunoaiele: *pl. ac.* 24,13

GURĂ: s.f.
gura: *sg. nom./ac.* 2,8; 3,2, 3, 17, 27; 4,14; 16,12, 56, 63; 24,27; 29,21; 33,7, 22; 34,10; 35,13
gurile: *pl. ac.* 24,17, 22
gurii *sg. gen.* 33,31
gură: *sg. ac., în sintagma gură de* **om** (de fapt, este vorba despre osemintele unui om; traducerea în acest fel a sintagmei lat. *os hominis* este rezultatul unei confuzii generate de omonimia dintre cuvintele *ōs, ōris* „gură" și *os, ossis* „os", „ciolan") 39,15

(a) GUSTA: v. I
au gustat: *ind. pf.c. 3.pl.* 20,28

GUSTARE: s.f.
gustările: *pl. nom./ac.* 20,28; 44,30; 45,17

H

HAINĂ: s.f.
haine: *pl. ac.* 9,2; 16,10
haină: *sg. ac.* 23,12, 40

HALDEU: s.m. "caldeean"
haldeilor: *pl. gen.* 1,3; 12,13; 23,14, 15
haldei: *pl. ac.* 16,29
haldeii: *pl. ac.* 23,23

HEI: interj.
hei: 6,11; 9,9; 11,13

HERUV: s.m. „heruvim"
heruv: *sg. ac.* 9,3
heruv: *sg. voc.* 28,16

HERUVIM: s.m.
heruvimi: *pl. nom./ac.* rezum. cap.10; 10,6, 7, 8, 9, 18, 20
heruvimilor: *pl. gen* rezum. cap.10; 10,5, 7
heruvimului: *sg. gen* 10,1
heruvim: *sg. nom./ac.* 10,2, 4, 7, 9, 14; 28,14
heruvimu: *sg. nom.* 10,15
hieruvimii: *pl. nom.* 10,3
heruvimii: *pl. nom.* 10, 16, 19; 11,22
hieruvimi: *pl. nom./ac.* 41,18, 18, 20, 25
hieruvim: *pl. nom.* 41,18
hieruvimul: *pl. nom.* 41,18

HIACHINTH: s.n. (cf. **Indice** Iș)
hiațintul: *sg. nom.* 27,7
hiachinth: *sg. ac.* 27,24

HIN: s.m. „măsură pentru capacitate"
hin: *sg. nom./ac.* 4,11; 45,24; 46,5, 7, 11, 14

HODCOD: s.n. „hârciog" (cf. lat. *chodchod*)
hodcod: *sg. ac.* 27,16

HOLM: s.n.; var. (Trans.) HÂLM
hălmul: *sg. ac.* (aici) „rug" (traducătorul echivalează lat. *pyra, -ae*) 24,9
hâlmurile: *pl. ac.* „colină"; „mormânt" (cf. lat. *tumulus, -i*) 37,12, 13; 47,8

HOTAR: s.n.
hotarele: *pl. nom./ac.* 11,10, 11; 25,9; 29,10; 45,9; rezum. cap.47
hotarul: *sg. nom./ac.* 43,12; rezum. cap.45; 45,7; 47,13, 15, 16, 17; 48,1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 21, 22, 25, 26, 27, 28
hotar: *sg. ac.* 47,20
hotarului: *sg. gen.* 48,24

HOTĂRÂȘ, -Ă: s.m./f.; var. HOTARÂȘ, -Ă „vecin"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemțesc...*, Buda, 1825.
hotarâșii: *pl. nom.* 27,4

(a) HOTĂRÎ: v. IV (Înv.) „a hotărnici"
hotărând: *gerunziu* 47,18

HRANĂ: s.f.
hrană: *sg. nom./ac.* rezum. cap.4; 15,4; 21,32; 34,10

(a) HRĂNI: v. IV
au hrănit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,2; 19,2; 31,4
am hrănit: *ind. pf.c. 1.sg.* 16,19
hrănește: *ind. prez. 3.sg.* 45,15

HRISOLIT: s.n.; vezi **CRISOLIT**

(a) HULI: v. IV
au hulit: *ind. pf.c. 3.sg.* 18,18

HULITOR, -TOARE: adj.
hulitori: *m. pl. nom.* 22,9

I

IAD: s.n.
iad: *sg. ac.* 31,15, 16, 17; 32,27
iadului: *sg. gen.* 32,21

IANTIN: s.n. (aici) „piele vopsită violet" (cf. lat. *ianthina, -ōrum* „haine sau stofe de culoare violetă"); cuvântul nu este înregistrat în DA.
ianthin: *sg. ac.* 16,10

IARĂȘI: adv.
iarăși 5,4; rezum. cap.18; rezum. cap.40; 47,4

IARBĂ: s.f.
iarba: *sg. ac.* 16,7
ierburi *pl. ac.* 34,14

IASPIS: s.n. (Înv.) „jasp"
iaspisul: *sg. nom.* 28,13

IATĂ: interj.
iată: 1,4; 2,9; 3,8, 23, 25; 4,8, 14; 5,8, 16; 6,3; 7,5, 6, 10; 8,2, 4, 5, 7, 10, 14, 16, 17; 9,2, 11; 10,1, 9; 11,1; 12,27; 13,8, 12, 20; 14,22; 15,4; 16,8, 27, 37, 44, 49; 17,7, 10, 12, 18; 18,4, 18; 20,47; 21,3, 7; 22,6, 13, 19; 23,22, 28, 40; 24,16, 21, 25; 25,7, 8, 9, 16; 26,3, 7; 28,3, 7, 22; 29,3, 8, 10, 19; 30,21, 22; 31,3, 18; 33,33; 34,10, 11, 17, 20; 35,3; 36,6, 9; 37,5, 7, 8, 12,

19, 21; 38,3, 13; 39,1, 8; 40,3, 5, 17, 24; 43,2, 5; 44,4; 46,21; 47,1, 2, 7

ICI: adv.
ici: 16,16

IDOL: s.m.
idoli: *pl. ac., în sintagmele* ***închinării*** *de idoli/închinări de idoli/* ***închinare*** *de* ***idoli/închinarea*** *de* ***idoli/închinătorilor*** *de* ***idoli*** rezum. cap.6; rezum. cap.8; rezum. cap.14; rezum. cap.16 rezum. cap.23
idolilor: *pl. gen./dat.* 6,4, 13; 23,39, 49; 44,12
idolii: *pl. nom./ac.* 6,6, 9; 8,10; 14,5, 6, 7; 16,36; 18,6, 15; 20,7, 8, 18, 24, 31, 39; 21,21; 22,4; 23,30, 37; 30,13; 36,18, 25; 37,23; 44,10
idolul: *sg. nom., în sintagma* ***idolul râvnii*** „idolul geloziei" 8,3, 5
idoli: *pl. ac* 18,12; rezum. cap.20; 20,16; 22,3; rezum. cap.44

IDUMEU: s.m. (cf. **Indice** Fc)
idumeilor: *pl. gen.* rezum. cap.35

IED: s.m.
iezi: *pl. ac.* 27,21

(a) IERTA: v. I
va ierta: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.8
au iertat: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.20

(a) IEŞI: v. IV
ieşind: *gerunziu* 1,13; 10,19; rezum. cap.47
ieşi: *imperativ 2.sg.* 3,22
am ieşit: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,23; 12,7
vei ieşi: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,25; 12,5
va ieşi: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,12; 5,4; 12,12; 21,4; 44,3; rezum. cap.46; 46,2, 10, 12
ieşit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,10
ieşiţi: *imperativ 2.pl.* 9,7
au ieşit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 9,7; 10,7, 18; 16,14; 19,14; 24,6, 12; 36,20
iase: *ind. prez. 3.sg.* 12,4; 26,18
vor ieşi: *ind. viit.I. 3.pl.* 15,7; 21,19; 30,9; 39,9; 42,14; 44,19; 47,8, 12
ai ieşit: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,7
este ieşind: *ind. prez. perif. 3.sg.* 33,30
iasă: *conj. prez. 3.sg.* 46,8, 9
ies: *ind. prez. 3.pl.* 46,10; 47,8
ieşea: *ind. imp. 3.sg.* 47,1, 3

IEŞIRE: s.f.
ieşirea: *sg. ac.* 27,33; 43,11
ieşirile: *pl. nom./ac.* 44,5; 48,30

IN: s.n.
in: *sg. ac.* 9,2, 3, 11; rezum. cap.10; 10,2, 6, 7; 40,3; 44,17, 18

INIMĂ: s.f.
inimă: *sg. ac., în sintagmele* ***neîndomeasticită inimă*** „inimă neîmblânzită" (cf. lat. *indomabili corde*)/***inimă vârtoasă*** (cf. lat. *duro corde*)/***inimă de carne/inimă noao*** 2,4; 3,7; rezum. cap.11; 11,19; 18,31; 36,26
inima: *sg. nom./ac.* 3,10; 6,8; rezum. cap.13; 13,2, 17, 22; 14,4, 5, 7; 16,30; 21,7, 15; 22,14; 28,2, 5, 6, 17; 31,10; 32,9; 33,31; 38,10; 40,4; 44,5
inimii: *sg. gen.* 11,5
inimă: *sg. nom./ac.* 11,19, 21
inima: *sg. ac., în sintagmele* ***inima*** *cea de piatră/****inima mării/inima lui Dumnezeu/cei*** *netăiaţi împrejur* ***cu*** *trupul* ***şi cu inimă/netăiaţi împrejur cu inimă/netăiat împrejur cu inima*** 11,19; 27,4, 25, 26, 27; 28,2, 6, 8; 36,26; rezum. cap.44; 44,7, 9
inimile: *pl. nom./ac.* 14,3; 20,16
inimii: *sg. gen., în sintagma* înnoirea ***inimii*** rezum. cap.18
inima: *sg. ac., în loc. adv.* ***din*** *toată* ***inima*** 36,5

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) **(a)** ÎNTRA
au întrat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,2; 3,24; 4,14; 9,2; 10,2; 23,44; 36,20; 37,10; 43,4; 44,3; 46,9
întrând: *gerunziu* rezum. cap.3; 8,10; 10,6; 41,3
întră: *imperativ 2.sg.* 3,11, 24; 8,9; 10,2
vor întra: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,22; 11,18; 12,16; 13,9; 14,22; 20,38; 42,14; rezum. cap.44; 44,16, 17, 25; 47,8
întra: *ind. imp. 3.sg./pl.* 10,3; 23,39, 44; 41,6; 42,9; 43,2
a **întra:** *inf. prez.* 10,22; 46,8
să între: *conj. prez. 3.pl.* 16,33
întraţi: *ind. prez. 2.pl.* 20,29
va întra: *ind. viit.I. 3.sg.* 26,10; 44,2, 3, 9, 21; rezum. cap.46; 46,2, 9, 10
ar **întra:** *cond. prez. 3.sg.* 33,31
întrase: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 36,21
aţi întrat: *ind. pf.c. 2.pl.* 36,22
întră: *ind. prez. 3.sg./pl.* 42,12; rezum. cap.44; 46,9, 10
între: *conj. prez. fără* ***să*** *3.sg.* 46,8

INTRARE: s.f.; var. (În v. şi rar) ÎNTRARE
întrării: *sg. gen.* 8,3; 44,27
întrare: *sg. nom./ac.* 8,5; 42,9
întrarea: *sg. nom./ac.* 10,19; 11,1; 26,10; 27,3; 42,11; 43,11; 46,19

(a) IUBI: v. IV
ai iubit: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,37

IUBITOR, **-TOARE:** s.m./f. „ibovnic, -ă"
iubitorilor: *s.m. pl. gen./dat.* 16,8, 33; 23,9
iubitorii: *s.m. pl. ac.* 16,36, 37; 23,5, 22

IUŢIME: s.f. „mânie"
iuţimea: *sg. ac.* 5,13; 7,3, 8; 9,8; 13,13; 20,21; 22,20; 25,14; 36,6; 38,18
iuţime: *sg. ac.* 5,15; 8,18; 20,33, 34; 23,25
iuţimii: *sg. gen., în sintagmele* zioa ***iuţimii Domnului/zioa iuţimii*** 7,19; 22,24
iuţimii: *sg. gen.* 16,38; 21,31; 22,21; 23,31

(a se) IVI: v. IV
(s-)au ivit: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,8

(a se) IZBĂVI: v. IV
izbăveaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3
izbăvi: *inf. prez. fără a* 7,19
voiu izbăvi: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,21
vor izbăvi: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,14, 16, 18, 20
(să) vor izbăvi: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,18
va izbăvi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.34

IZBĂVIT, **-Ă:** s.m./f.
(cei) izbăviţi: *s.m. pl. nom.* 6,9

IZBÂNDĂ: s.f. (Înv. şi rar) „răzbunare"
izbândă: *sg. ac.* 24,8
izbânda: *sg. ac.* 25,14

(a se) IZBÂNDI: v. IV (Înv.) „a (se) răzbuna"
să izbândesc: *conj. prez. 1.sg.* 24,8
să (să) izbândească: *conj. prez. 3.sg.* 25,12
au izbândit: *ind. pf.c. 3.pl.* 25,15

IZBÂNDIRE: s.f. (Înv.) „răzbunare"
izbândire: *sg. ac.* 25,12, 15
izbândirea: *sg. ac.* 25,14, 17
izbândiri: *pl. ac.* 25,17

Î

(a se) ÎMBLÂNZI: v. IV
(Mă) voiu îmblânzi: *ind. viit.I. 1.sg.* 16,63; 43,27

(a) ÎMBOGĂŢI: v. IV
ai îmbogăţit: *ind. pf.c. 2.sg.* 27,33

(a se) ÎMBRĂCA: v. I
(să) va îmbrăca: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,27
am îmbrăcat: *ind. pf.c. 1.sg.* 16,10
(te-)ai îmbrăcat: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,13
va îmbrăca: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,7
(să) vor îmbrăca: *ind. viit.I. 3.pl.* 26,16; 42,14; 44,17, 19

ÎMBRĂCAT, -Ă: adj./s.
îmbrăcaţi: *adj. m. pl. nom.* rezum. cap.9; 23,12
îmbrăcat: *adj. m. sg. nom./ac./dat.* 9,2, 3, 11; rezum. cap.10; 10,2, 6
îmbrăcate: *adj. f. sg. gen.* 21,15
(celui) îmbrăcat: *s.m. sg. dat.* 10,7
(cei) îmbrăcaţi: *s.m. pl. ac.* 23,6

(a) ÎMBUCA: v. I
au îmbucat: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,5
să îmbuce: *conj. prez. 3.sg.* 15,6
a îmbuca: *inf. prez.* 29,5; 33,27
vor îmbuca: *ind. viit.I. 3.pl.* 34,28

ÎMPĂRAT: s.m.
împăratului: *sg. gen.* 1,2; rezum. cap.12; 17,16; 21,19; rezum. cap.28; rezum. cap.29; 30,21, 24, 25; rezum. cap.31; 31,2; 32,11
împăratul: *sg. nom./ac.* 7,27; rezum. cap.17; 17,12; 19,9; rezum. cap.21; 21,21; 24,2; 26,7; 28,11; 29,2, 3, 18, 19; rezum. cap.30; 30,10, 22; rezum. cap.32; 32,2
împărat: *sg. nom./ac.* 17,16; rezum. cap.37; 37,22, 24
împăraţilor: *pl. gen.* rezum. cap.19; 28,17; 43,7, 9
împăratul: *sg. nom., în gen. superl.* ***împăratul împăraţilor*** 26,7
împăraţilor: *pl. gen., în gen. superl.* ***împăraul împăraţilor*** 26,7
împăraţii: *pl. nom./ac.* 27,33, 35; 32,10, 29; 43,7
împăraţi: *pl. nom.* rezum. cap.32

(a) ÎMPĂRĂŢI: v. IV
voiu împărăţi: *ind. viit.I. 1.sg.* 20,33, 34

ÎMPĂRĂŢIE: s.f.
împărăţie: *sg. nom./ac.* 16,13; 29,14; rezum. cap.37
împărăţii: *sg. gen.* 17,13; 24,21; 30,6
împărăţiia: *sg. nom./ac.* 17,14; rezum. cap.29
împărăţii: *pl. ac.* 29,15; 37,22

(a se) ÎMPĂRŢI: v. IV
vei împărţi: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,1
(să) vor împărţi *ind. viit.I. 3.pl.* 37,22
împărţind: *gerunziu* 42,19
a împărţi: *inf. prez.* 45,1
să (să) împarţă: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.47
veţi împărţi: *ind. viit.I. 2.pl.* 47,21
vor împărţi *ind. viit.I. 3.pl.* 47,22

ÎMPĂRŢIRE: s.f.
împărţirea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.45; rezum. cap.48

ÎMPIETRIT, -Ă: adj.
împietriţi: *adj. antep. m. pl. ac.* rezum. cap.3

(a) ÎMPINGE: v. III
împingeţi: *ind. prez. 2.pl.* 34,21

(a) se ÎMPLE: v. III; vezi (a se) UMPLE

(a se) ÎMPODOBI: v. IV
am împodobit: *ind. pf.c. 1.sg.* 16,11
(te-)ai împodobit: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,13; 23,40
(s-)au împodobit *ind. pf.c. 3.sg.* 23,41

ÎMPOTRIVĂ: adv./prep.; var. (Înv. şi pop.) ÎMPROTIVĂ
împrotivă: *adv. în sintagma* ***împrotivă războitori*** „răzvrătiţi" rezum. cap.2
împrotiva: *prep.* 4,2; 7,3; rezum. cap.11; 13,17; 14,3, 7; 16,34; 17,17; rezum. cap.20; 20,36; 21,2; 22,3, 30; 23,22, 24; 25,2; 28,20; rezum. cap.29; 29,2, 20; 35,2; 38,2; rezum. cap.39; 39,26

(a se) ÎMPOTRIVI: v. IV; var. (Înv. şi pop.) (a se) ÎMPROTIVI
(să) împrotivesc: *ind. prez. 3.pl.* 28,24, 26

ÎMPOTRIVIRE: s.f.; var. (Înv. şi pop.) ÎMPROTIVIRE
împrotivirea: *sg. nom.* 16,34
Împrotivirii *sg. gen. în s. propr.* ***Apele Împrotivirii*** 47,19; 48,28

ÎMPREJUR: adv./prep.; var. (Înv.) ÎMPREGIUR
împrejurul: *prep.* 1,4; 5,2, 5, 7, 12, 14, 15; 6,13; 11,12; 12,14; 16,11, 57; 31,4; 32,22, 26; 34,26; 36,7; 40,5, 17; 41,5, 10
împregiurul: *prep.* 6,5; 10,12
înprejurul: *prep.* 32,25
împrejur: *adv.* 5,6; 8,10; 24,17; 41,19; 43,20
înprejuru: *adv.* 27,11
împrejur: *adv. în loc. s.* ***celor netăiaţi împrejur/cei netăiaţi împrejur/ne*** *tăiaţilor* ***împrejur*** *în loc. adj. netăiaţi* ***împrejur*** 28,10; 31,18; 32,21, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32
înprejur: *adv. în loc. s.* ***cei netăiaţi*** ***înprejur*** 32,19
împrejur: *adv. în sintagmele* ***cei*** *netăiaţi* ***împrejur cu trupul şi cu inima/netăiaţi împrejur cu inima/netăiaţi*** *împrejur* ***cu trupul/*** *netăiat* ***împrejur cu inima/netăiat*** *împrejur* ***cu trupul*** rezum. cap.44; 44,7, 9
împregiur: *adv.* 46,21

(a se) ÎMPREUNA: v. I
(să) împreuna: *ind. imp. 3.pl.* 1,11
împreună: *imperativ 2.sg.* 24,5; 37,17

ÎMPREUNARE: s.f. (Înv.) „contact sexual"
împreunarea: *sg. ac.* 23,20

ÎMPREUNAT, -Ă: adj.
împreunate: *f./n. pl. nom.* 1,4; 37,19; 42,3

ÎMPREUNĂ: adv.
împreună: 1,19; 10,16; 30,6; 37,19
împreună: *adv. în sintagma* ***giurarea împreună*** (cf. lat. *coniūrātiō, -ōnis*) 22,25

(a se) ÎMPROŞCA: v. I
să (se) împroaşte: *conj. prez. 3.pl.* 23,47

(a) ÎMPRUMUTA: v. I
va împrumuta: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,8

(a) ÎMPUNGE: v. III
împungeţi: *ind. prez. 2.pl.* 34,21

(a se) ÎMPUŢINA: v. I
voiu împuţina: *ind. viit.I. 1.sg.* 29,15
(să) vor împuţina: *ind. viit.I. 3.pl.* 34,29

ÎNAINTE: adv./prep.; var. (Reg.) NAINTE
înaintea: *prep.* 1,9, 12; 2,9; 3,20; 4,1; 6,4, 5; 8,11; 9,6; 10,22; 16,15, 18, 19, 37, 50; 20,9, 14, 22, 41, 43; 21,6; 23,24, 41; 28,18, 25; 36,17, 23; 40,12, 15, 22, 26, 47; 41,4, 22; 42,11; 43,24; 44,3, 12, 15; 46,3, 9
înnaintea: *prep.* 10,19; 12,3, 5; 14,4; 28,9, 17; 30,24
înainte: *adv.* 7,8

înainte: *adv. în loc. adv.* ***mai înainte*** 21,30; 33,22
înnainte: *adv.* rezum. cap.28
nainte: *adv. în loc. adv.* ***mai nainte*** 16,57; 21,25; 24,13

ÎNALT, -Ă: adj./s.; var. (Înv.)**NALT, -Ă**
(prea) înalt: *adj. m. sg. gen.* 1,24
înaltă: *adj. f. sg. ac.* 6,13; 20,28
înalt: *adj. m./n. sg. ac.* 17,23; 20,40
înnalt: *adj. m./n. sg. nom.* rezum. cap.32
înnaltă: *adj. f. sg. ac.* 34,6
înnalți: *adj. m. pl. ac.* 34,14
înalt (foarte): *adj. m. sg. ac.* 40,2
înalte: *adj. f. pl. nom.* 40,42; 41,6
nalt: *adj. m. sg. gen.* 17,22
(mai) nalți: *adj. m. pl. nom.* 31,8
(ceale înnalte: *s.f. pl. ac.* rezum. cap.6
(ceale) înalte: *s.f. pl. nom./ac.* 6,3, 6; 16,16; 43,7
(cel) înalt: *s.m./n sg. nom./ac.* „loc înalt", „înălțime"; „cel semeț" 16,31; rezum. cap.17; 20,29; 21,26
înalte: *s.n sg. voc.* 31,18
înalt: *s.n. sg. ac.* „înălțime" rezum. cap.40

(a se) ÎNĂLȚA: v. I
(s-)au înălțat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 10,15; 10,19; 19,11; 28,2, 6; 31,5
să (se) înalțe: *conj. prez. 3.pl.* 10,16
înălțindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.16
va înălța: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.17
am înălțat: *ind. pf.c. 1.sg.* 17,24
au înălțat: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,26; 31,4
(să) va înălța: *ind. viit.I. 3.sg.* 29,15

ÎNĂLȚARE: s.f.
înălțarea: *sg. nom.* rezum. cap.31

ÎNĂLȚAT, -Ă: adj.
înălțat: *m. sg. gen.* rezum. cap.28

ÎNĂLȚIME: s.f.; var. (Înv.) **ÎNNĂLȚIME;** (Înv. și rar.) **NĂLȚIME**
înnălțime: *sg. nom./ac.* 1,18; 31,10
înălțimea: *sg. nom./ac.* 19,11; 31,3, 5, 10; 40,5
înnălțimile: *pl. nom.* 36,2
nălțimea: *sg. ac.* 31,14
nălțime: *sg. nom./ac.* 41,8, 22

ÎNĂUNTRU: adv./prep.; var. (Înv) ÎNLĂUNTRU
înlăuntrul: *prep.* 1,27
înlontrul: *prep.* 40,16
înlăuntru: *adv.* 2,9; 41,3

ÎNCAI: adv. (Reg.) „cel puțin", „măcar"
încai: 2,5

ÎNCĂLECĂTOR, -TOARE: s.m./f.
încălecătorii: *s.m. pl. ac., în sintagma* ***încălecătorii de cai*** „călăreții" 23,6
încălecători: *s.m. pl. nom., în sintagma* ***încălecători de cai*** 38,15

(a) ÎNCĂLȚA: v. I
am încălțat: *ind. pf.c. 1.sg.* 16,10

ÎNCĂLȚĂMINTE: s.f.
încălțămintele: *pl. nom.* 24,17
încălțăminte: *pl. ac.* 24,23

(a se) ÎNCĂLZI: v. IV
să (să) încălzască: *conj. prez. 3.sg.* 24,11

(a) ÎNCEPE: v. III
înceapeț: *imperativ 2.pl.* 9,6
început-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,6
va începe: *ind. viit.I. 3.sg.* 32,10
au început: *ind. pf.c. 3.pl.* 38,12
vor începe: *ind. viit.I. 3.pl.* 39,14
veți începe: *ind. viit.I. 2.pl.* 45,1

ÎNCEPUT: s.n.
începutul: *sg. ac.* 20,40; 40,1
început: *sg. ac., în loc. adv.* ***din început*** 36,11

(a) ÎNCETA: v. I
vor înceta: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,6
a înceta: *inf. prez.* 7,24; 12,23; 26,13; 30,10, 13; 34,10, 25
vei înceta: *ind. viit.I. 2.sg.* 16,41

(a) ÎNCHEIA: v. I (Înv.) „a zidi"
au încheiat: *ind. pf.c. 3.pl.* 27,5

ÎNCHEIAT, -Ă: adj.; var. (În v. și reg.) **ÎNCHIET**
închiete: *n. pl. ac.* rezum. cap.37

ÎNCHEIETURĂ: s.f.; var. (În v. și reg.) **ÎNCHIETURĂ**
închietura: *sg. ac.* 37,7

(a se) ÎNCHIDE: v. III
a (să) închide: *inf. prez.* rezum. cap.3
(te) închide: *imperativ 2.sg.* 3,24
ai închis: *ind. pf.c. 2.sg.* 35,5
va fi închisă: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 44,2; 46,1
(să) va închide: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,2, 12

ÎNCHIDERE: s.f. „încercuire", „blocadă"
închidere: *sg. ac.* 7,23

(a se) ÎNCHINA: v. I
(să) închina: *ind. imp. 3.pl.* 8,16
(te) închini: *ind. prez. 2.sg.* 16,37
(să) va închina: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,2, 3
să (se) închine: *conj. prez. 3.sg.* 46,9

ÎNCHINARE: s.f.
închinării: *sg. gen., in sintagma* ***închinării de idoli*** rezum. cap.6
închinări: *pl. ac., în sintagma* ***închinări de idoli*** rezum. cap.8; rezum. cap.16
închinare: *sg. ac., în sintagma* ***închinare de idoli*** rezum. cap.23
închinarea: *sg. ac., în sintagma* ***închinarea de idoli*** rezum. cap.23

ÎNCHINĂTOR, -TOARE: s.m./f.
închinătorilor: *s.m. pl. dat., în sintagma* ***închinătorilor de idoli*** rezum. cap.14

(a) ÎNCHIPUI: v. IV
a închipui: *inf. prez.* rezum. cap.4

ÎNCHIS, -Ă: adj.
închise: *f. pl. nom.* 41,16

(a se) ÎNCINGE: v. III „a se înfășura peste mijloc sau peste altă parte a corpului cu un brîu, o cingătoare etc."
(să) vor încinge: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,18; 27,31; 44,18
am **încins:** *ind. pf.c. 1.sg.* 16,10

ÎNCINS, -Ă: s.m./f.
(cei) încinși: *s.m. pl. ac.* 23,15

(a se) ÎNCLEȘTA: v. I
(să) încleșta: *ind. imp. 3.pl.* 41,24

(a) ÎNCOLȚI: v. IV
va încolți: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,23

(a) ÎNCONJURA: v. I; var. (Reg.) **(a) ÎNCUNJURA**
vei încunjura: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,3

am încunjurat: *ind. pf.c. 1sg.* 4,8
încunjură: *ind. prez. 3.pl.* 16,57
va încunjura: *ind. viit.I. 3.sg.* 26,8
voiu încungiura: *ind. viit.I. 1.sg.* 38,4; 39,2
vor încungiura: *ind. viit.I. 3.pl.* 39,15

ÎNCONJURAT, -Ă: adj.; var. (Reg.) **ÎNCUNJURAT, -Ă**
încunjurat: *m. sg. nom.* rezum. cap.1

(a) ÎNCUIA: v. I
era **încuiată:** *pasiv ind. imp. 3.sg.* 44,1
încuiată va fi: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 44.2

ÎNCUIAT, -Ă: adj.
încuiată: *rezum. cap.44*rezum. cap.44

ÎNCUIETOARE: s.f.
încuietori: *pl. ac.* 38,11

ÎNDĂRĂTNIC, -Ă: adj.
îndărăvnici: *m. pl. nom.* 2,7
îndărăvnice: *f. pl. nom.* 18,25, 29

(a se) ÎNDELUNGA: v. I; var. **(a se) DELUNGA** (Înv.) „a se amâna"; „a se lungi"
(să) va delunga: *ind. viit.I. 3.sg.* 12,28
(să) **vor** îndelunga: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,22
(să) va îndelunga: *ind. viit.I. 3.sg.* 12,25

(a) ÎNDEMNA: v. I
îndeamnă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.18

ÎNDESAT, -Ă: adj.
îndesat: *n. sg. ac.* 31,10

(a se) ÎNDOI: v. IV
să **(să) îndoiască:** *conj. prez. 3.sg.* „să fie de două ori mai puternică" 21,14

ÎNDOIT, -Ă: adj.
îndoită: *f. sg. ac., în sintagma* ***îndoită fune*** „două părți de moșie" 47,13

ÎNDOIALĂ: s.f.
îndoială: *sg. ac., în loc. adv.* ***fără îndoială*** 30,9

(a se) ÎNDREPTA: v. I
ai îndreptat: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,51, 52
(s-)au îndreptat: *ind. pf.c. 3.pl.* 16,52
(să) va îndrepta: *ind. viit.I. 3.sg.* 38,21

ÎNDREPTĂTOR, -TOARE: s.m./f. „cârmaci"; „conducător"
îndreptătorilor: *s.m. pl. gen.* 27,28
îndreptătorii: *s.m. pl. nom., în sintagma* ***îndreptătorii mării*** 27,29

(a se) ÎNFĂȘA: v. I
[ai fost] înfășată: *pasiv ind. pf.c.2.sg.* 16,4
să **(se) înfașe:** *conj. prez. 3.sg.* 30,21

(a) ÎNFLORI: v. IV
înflorit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,10

(a se) ÎNFRICOȘA: v. I
(să) vor înfricoșa: *ind. viit.I. 3.pl.* 32,10
înfricoșându(-să): *gerunziu* 39,26

ÎNFRICOȘAT, -Ă: adj.
înfricoșat: *m. sg. nom.* rezum. cap.2

ÎNFRUMUSEȚAT, -Ă: adj.; var. (Înv.) **ÎNFRÂMSĂȚAT, -Ă**
înfrâmsățată: *f. sg. nom.* 16,13

(a) ÎNFRUNZI: v. IV
a **înfrunzi:** *inf. prez.* 17,24

(a) ÎNGĂDUI: v. IV
va **îngădui:** *ind. viit.I. 3.sg.* 5,11; 7,4, 9; 8,18; 9,10
îngăduiască: *conj. prez. fără* ***să*** 9,5
îngăduiește: *ind. prez. 3.sg.* 13,19
au îngăduit: *ind. pf.c. 3.sg.* 16,5; 20,17
voiu îngădui: *ind. viit.I. 1.sg.* 24,14
am îngăduit: *ind. pf.c. 1sg.* 36,21

(a) ÎNGROPA: v. I
vor îngropa: *ind. viit.I. 3.pl.* 39,11
va îngropa: *ind. viit.I. 3.sg.* 39,12, 13
să îngroape: *conj. prez. 3.sg.* 39,14
vor îngropa: *ind. viit.I. 3.pl.* 39,15

ÎNGROPARE: s.f.
îngropare: *sg. ac.* rezum. cap.39

ÎNGROPĂTOR: s.m. „gropar"
îngropătorii: *pl. nom.* 39,15

(a se) ÎNGROZI: v. IV
să **(te)** îngrozești: *conj. prez. 2.sg.* 2,6
(să) îngrozea: *ind. imp. 3.pl.* 26,17

(a se) ÎNMULȚI: v. IV
(te-)ai înmulțit: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,7
ai înmulțit: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,25, 26, 29; 28,5
au înmulțit: *ind. pf.c. 3.pl.* 22,25; 23,19
(s-)au înmulțit: *ind. pf.c. 3.pl.* 31,5
voiu înmulți: *ind. viit.I. 1.sg.* 36,10, 29, 30; 37,26
(să) vor înmulți: *ind. viit.I. 3.pl.* 36,11
înmulți-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 36,37

ÎNMULȚIT, -Ă: adj.
înmulțită: *f. sg. ac.* 16,7

ÎNNOIRE: s.f.; var. (Înv.) **ÎNOIRE**
înoirea: *sg. ac., în sintagma* ***înoirea inimii*** rezum. cap.18

ÎNSĂRCINAT, -Ă: adj. (Înv. și rar) „împovărat"
însărcinați: *m. pl. nom.* rezum. cap.6

(a se) ÎNSEMNA: v. I; var. (Reg.) **(a se) ÎNSĂMNA**
însămnează: *ind. prez. 3.sg.*rezum. cap.4; rezum. cap.12; rezum. cap.19; 24,19; rezum. cap.37
însămnează: *imperativ 2.sg.* 4,1; 9,4
(să) însămnează: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.5
sânt însămnați: *pasiv ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.9
însămnează(-se): *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.10
(s-)au însămnat: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.45

ÎNSEMNARE: s.f.; var. (Reg.) **ÎNSĂMNARE**
însămnarea: *sg. ac.* 43,11
însămnările: *pl. ac.* 43,11

ÎNSEMNAT, -Ă: adj.; var. (Reg.) **ÎNSĂMNAT, -Ă**
însămnate: *n. pl. ac.* 23,14

(a se) ÎNSTRĂINA: v. I; var. **(a se) ÎNSTREINA**
(să) va înstreina: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,7

(a se) ÎNȘELA: v. I
au înșelat: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,10
va înșela: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.14

am înșelat: *ind. pf.c. 1sg.* 14,9
(s-)au înșelat: *ind. pf.c. 3.sg.* 45,20

(a) ÎNTĂRÂTA: v. I
să fii întărâtând: *conj. prez. (cu grunziul) 2.sg.* 2,8
a întărâta: *inf. prez.* 8,17; 16,26
întărâtând: *gerunziu* 13,6
ai întărâtat: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,43
au întărâtat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 20,8, 13, 21
voiu întărâta: *ind. viit.I. 1sg.* 32,9
întărâtă: *ind. prez. 3.pl.* 44,6

ÎNTĂRÂTARE: s.f.
întărâtarea: *sg. ac.* 20,28

ÎNTĂRÂTĂTOR, -TOARE: adj. (Înv.) „provocator"
întărâtătoare: *f. sg. nom./ac./voc., în sintagmele* ***casă întărâtătoare/casa cea întărâtătoare*** 2,5, 6, 8; 3,9, 26, 27; 12,2, 3, 9, 25; 17,12; 24,3
întărâtoare: *f. sg. ac., în sintagma casă* ***întărâtoare*** 12,2

(a se) ÎNTĂRI: v. IV
(să) întărească: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2
întărindu-: *gerunziu* 3,14
vei întări: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,3
(să) va **întări:** *ind. viit.I. 3.sg.* 7,13
ați întărit: *ind. pf.c. 2.pl.* 13,22; 34,4
(s-)au întărit: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,2
voiu întări: *ind. viit.I. 1sg.* 30,24, 25; 34,16

ÎNTĂRIRE: s.f.
întăriri: *pl. ac.* 4,2

ÎNTĂRIT, -Ă: adj.
întărit: *m. sg. ac.* 21,20
întărite: *f. pl. nom.* 36,35

ÎNTÂI, -A: adv./s.
întâi: *adv.* rezum. cap.16
întâie: *s.f. sg. ac.* „ziua întâi" 26,1; 29,17

(a se) ÎNTÂMPLA: v. I
(s-)au întâmplat: *ind. pf.c. impers.* 16,23

(a se) ÎNTEMEIA: v. I
să întemeiaze: *conj. prez. 3.sg.* 17,5
(să) vor întemeia: *ind. viit.I. 3.pl.* 36,10
voiu întemeia: *ind. viit.I. 1sg.* 36,33; 37,26

ÎNTEMEIAT, -Ă: adj.
întemeiate: *f. pl. nom.* 41,8

ÎNTEMEIERE: s.f.
întemeiare: *sg. nom.* rezum. cap.40

(a se) ÎNTINA: v. I
va întina: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,6
(Mă) întinam: *ind. imp. 1.sg.* 22,26
au întinat: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,38

ÎNTINAT, -Ă: adj.
întinată: *f. sg. nom.* 22,5

ÎNTINĂCIUNE: s.f.
întinăciunea: *sg. nom.* 24,11
închinăciunile: *pl. ac.* (cf. lat *inquinamentis*) 36,29

(a se) ÎNTINDE: v. III
voiu întinde: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,14; 12,13; 14,9, 10; 16,27; 17,20; 25,7, 16; 37,6
au întins: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 10,7; 17,7; 31,6
am **intins:** *ind. pf.c. 1.sg.* 16,8
ai întins: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,15
întinde-voiu: *ind. viit.I. 1sg.* 25,13
va **întinde:** *ind. viit.I. 1sg.* 30,25
voi întinde: *ind. viit.I. 1.sg.* 35,3
(s-)au întins: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,8

ÎNTINS, -Ă: adj.
întinse: *f. pl. nom.* 1,11
întinsă: *f. sg. ac.* 1,22
intins: *m./n. sg. nom./ac.* 4,7; 20,33, 34; 28,14

(a se) ÎNTOARCE: v. III
(să) întorcea: *ind. imp. 3.pl.* 1,9, 12, 17; 42,1
să (să) întoarcă: *conj. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.2; 13,22; 30,21; 33,9, 11
să **(se)** întoarcă: *conj. prez. 3.sg.* 3,18; 18,23
(să) va **întoarce:** *ind. viit.I. 3.sg.* 3,19, 20; 7,13; 18,24, 26, 27; rezum. cap.33; 33,9, 12; 46,9, 17
vei întoarce: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,7
(te) vei întoarce: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,8
(să) **vor** întoarce: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.6; 16,55; rezum. cap.37
voiu întoarce: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,22; 16,53; 29,14; 34,16; 35,14; 39,25, 27
întorcându(-te): *gerunziu* 8,6, 13, 15
(s-)au întors: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,17; 15,4; 38,8
(să) întoarcea: *ind. imp. 3.pl.* 10,11
va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.11; 18,7, 8, 17; 33,15; rezum. cap.36; rezum. cap.39
întoarceți(-vă): *imperativ 2.pl.* 14,6; 18,30, 32; 33,11
întoarceți: *imperativ 2.pl.* 14,6
întorcându-: *gerunziu* 16,53
(vă) veți întoarce: *ind. viit.I. 2.pl.* 16,55
întoarceți: *ind. prez. 2.pl.* 18,2
întoarce: *ind. prez. 3.sg.* 18,12
întorcându(-să): *gerunziu* 18,28
am întors: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,22
întoarce(-te): *imperativ 2.sg.* 21,30
întorsu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 22,18; 26,2
(v-)ați întors: *ind. pf.c. 2.pl.* 22,19
au întors: *ind. pf.c. 3.pl.* 22,26; 44,1; 47,1, 2, 6
întorc: *ind. prez. 3.pl.* 33,31
(să) întoarce: *ind. prez. 3.sg.* 35,7
(mă) voiu întoarce: *ind. viit.I. 1sg.* 36,9
[fusease] întorși: *pasiv ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 38,12
(m-)am întors: *ind. pf.c. 1sg.* 47,7

ÎNTOARCERE: s.f.
întoarcerea: *sg. nom./ac.* 16,53; rezum. cap.22; rezum. cap.28; rezum. cap.38

ÎNTORS, -OARSĂ: adj.
întoarsă: *f. sg. nom.* 40,2; 41,12
întoarse: *f. pl. nom.* 43,17

(a) ÎNTRA: v. I; vezi **(a) INTRA**

ÎNTRARE: s.f.; vezi **INTRARE**

(a se) ÎNTRARMA: v. I (Înv. și pop.) „a se înarma"
(să) vor întrarma: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,24

(a) ÎNTREBA: v. I; var. (Reg.) **(a) ÎNTRĂBA**
să întreabe: *conj. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.14; 14,7; 20,1
întrebat fiind: *pasiv gerunziu* 14,3
întrăbându-: *gerunziu* 14,4
întreabă: *ind. prez. 3.sg.* 14,10
a **întreba:** *inf. prez.* 20,3
întrebat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,21

(a) ÎNTRECE: v. III
ați întrecut: *ind. pf.c. 2.pl.* 5,7
au întrecut: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.16

ÎNTREG, -EAGĂ: adj.
întreg: *n. sg. nom.* 15,5

(a se) ÎNTREI: v. IV; var. (Reg.) **(a se) ÎNTRII**
să (să) întriiască: *conj. prez. 3.sg.* 21,14

ÎNTREIT, -Ă: adj. (În v.) „care este compus din trei părți de același fel"
întreit: *n. sg. ac.* 42,3

(a se) ÎNTRISTA: v. I
va întrista: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,7, 16
întristează: *ind. prez. 3.sg.* 18,12
au întristat: *ind. pf.c. 3.pl.* 22,7
întristatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 31,15

ÎNTRISTARE: s.f.
întristări: *sg. gen.* 23,33

(a se) ÎNTUNECA: v. I
(să) va întuneca: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,18
a (să) întuneca: *inf. prez.* 32,7

ÎNTUNERIC: s.n.; var. (În v.) **ÎNTUNEAREC**
întunearec: *sg. ac.* 8,12; 32,8

(a se) ÎNTURNA: v. I
(să) înturna: *ind. imp. 3.pl.* 1,14

(a) ÎNȚELEGE: v. III
am înțeles: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,20
au înțeles: *ind. pf.c. 3.pl.* 22,26

ÎNȚELEPCIUNEA: s.f.
înțelepciunea: *sg. ac.* 28,4, 17
înțelepciunii: *sg. gen.* 28,5, 7
înțelepciune: *sg. ac.* 28,12

ÎNȚELEPT, -EAPTĂ: adj./s.
înțelepții: *s.m. pl. nom.* 27,8
(mai) înțelept: *adj. m. sg. nom.* 28,3

(a se) ÎNVĂLUI: v. IV „a face sul"; „a înfășura"
era învăluită: *pasiv ind. imp. 3.sg.* . 2,9
(s-)au învăluit: *ind. pf.c. 3.sg.* 30,21

(a se) ÎNVĂȚA: v. I
(s-)au învățat: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,3, 6
învățatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,7
(să) vor învăța: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,48
învățându-: *gerunziu* 29,16
vor învăța: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,23

ÎNVECHIT, -Ă: adj.
învechitele: *adj. antep. n. pl. ac.* rezum. cap.15

(a) ÎNVELI: v. IV; var. **(a) ÎNVĂLI**
învălite [era]: *pasiv ind. imp. 3.pl.* 27,24

ÎNVELITOARE: s.f.; var. (Înv.) ÎNVĂLITOARE
învălitoare: *sg. ac.* 27,7
învălitort *pl. ac.* 27,24

(a) ÎNVIA: v. I
înviază: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.37
vor învia: *ind. viit.I. 3.pl.* 37,3
veți învia: *ind. viit.I. 2.pl.* 37,5
să înviiaze: *conj. prez. 3.pl.* 37,9
au înviiat: *ind. pf.c. 3.pl.* 37,10

(a) ÎNVINGE: v. III
ai învins: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,51, 52

(a) ÎNVOALBE: v. III; var. **(a) ÎNVOLVA:** v. I „a (se) învolbura"
învolvând: *gerunziu* 1,4

ÎNVRÂSTARE: s.f.; var. **ÎNVÂRSTARE**
învârstare: *sg. ac.* 17,3

J

JAF: s.n.
jafurile: *pl. ac.* 29,19
jafuri: *pl. ac.* 38,12, 13

JALE: s.f.; var. JEALE
jeale: *sg. ac.* rezum. cap.24; 24,17, 22; 27,32
jale: *sg. ac.* rezum. cap.24; 31,15

JALNIC, -Ă: adj./adv.
jealnice: *adj. f. pl. ac.* 24,17
jealnic: *adv.* 32,18

(a se) JEFUI: v. IV
să jefuiască: *conj. prez. 3.pl.* 14,15; 36,5
jefui-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 26,12
jefuind: *gerunziu* rezum. cap.29
(să) vor jefui: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.30
vor jefui: *ind. viit.I. 3.pl.* 32,12
jefuitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 33,21

JEFUIRE: s.f.
jefuire: *sg. nom.* rezum. cap.7; rezum. cap.16
jefuirea: *sg. nom./ac.* reum. cap.26; rezum. cap.28

JEFUITOR, -TOARE: s.m./f.
jefuitorii: *s.m. pl. ac.* 39,10

(a se) JELI: v. IV
(să) jelească: *conj. prez. fără să 3.sg.* 7,12
va jeli: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,27

JERTFĂ: s.f.; var. **JÂRTVĂ; JIRTVĂ**
jârtvă: *sg. nom./ac.* 39,17; 45,24; 46,11, 14
jârtvele: *pl. nom./ac.* rezum. cap.43; rezum. cap.46
jârtve: *pl. nom./ac.* rezum. cap.45
jirtvă: *sg. nom./ac.* 45,15, 17; 46,5, 7
jârtva: *sg. nom.* 45,17; 46,4, 5, 11, 15, 20
jârtvă: *sg. nom., în sintagma* ***jârtvă veacinică*** 46,15

JERTFELNIC: s.n.; var. JÂRTVELNIC; JIRTVELNIC; JERTVENIC
jârtvelnicilor: *pl. gen.* 6,5, 13
jârtvelnicile: *pl. nom./ac.* 6,6
jirtvelnicile: *pl. ac.* 7,24
jârtvelnicul: *sg. ac.* 8,6; 9,6; 23,38, 39
jârtvelnice: *pl. ac.* 21,2
jirtvelnicele: *pl. ac.* 22,8
jârtvenicele: *pl. ac.* 22,26
jirtvealnicul: *sg. ac.* 24,21; 44,7, 8, 9, 11, 13, 16; 45,4
jertvenicul: *sg. ac.* 25,3
jirtvelniculuì: *sg. gen.* 40,46
jertvelniculuì: *sg. gen* 41,21
jirtvelnic: *sg. ac.* 41,23
jirtvealnic: *sg. ac.* 42,19; 43,21; 44,27
jirtvealniculuì: *sg. gen.* 43,18; 44,1, 5, 19; 45,4, 6, 7
jârtvelniculuì: *sg. gen.* rezum. cap.44

jârtvealnic: *sg. ac.* rezum. cap.44; 47,12
jertvealnicului: *sg. gen.* 44,8, 15
jârtvealnicul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.48; 48,8, 11, 21
jertvealnicul: *sg. ac.* 45,18
jârtvealnicului: *sg. gen.* 46,19; 48,10, 18, 21
jârtvealnicul: *sg. nom., în sintagma* ***jârtvealnicul Domnului*** 48,10
jârtvelnicului: *sg. gen.* 48,20

(**a se**) JERTFI: v. IV; var. (**a se**) JÂRTVI; (**a se**) JIRTVI
ai jârtvit: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,20
jârtvindu-: *gerunziu* 16,21
au jârtvit: *ind. pf.c. 3.pl.* 20,28
jârtvea: *ind. imp. 3.pl.* 23,39
jârtvesc: *ind. prez. 1sg.* 39,17
voiu jirtvi: *ind. viit.I. 1.sg.* 39,19
jirtvea: *ind. imp. 3.pl.* 40,41
(se) jirtveaşte: *ind. prez. 3.sg.* 40,42

(a) JERTFUI: v. IV; var. **(a)** JÂRTHUI
jârthuit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,21
să (se) jârthuiască: *conj. prez. 3.sg.* 40,39

JERFUIRE: s.f.; var. **JIRTVUIRE**
jirtvuire: *sg. ac.* rezum. cap.40

JIDOV: s.m.
jidovii: *pl. nom.* rezum. cap.5; rezum. cap.15
jidovilor: *pl. gen.* rezum. cap.8; rezum. cap.18

JIGANIE: s.f.
jigănii: *pl. ac.* 8,10

JOS: adv.
jos: 1,24, 27; 28,8
jos: *adv în loc. adv.* ***în jos/din jos*** 8,2; 40,18, 19
jos: *adv în loc. adj.* ***cel mai de jos/din jos*** 31,16; 41,7; 42,5, 6

(**a se**) JUDECA: v. I
voiu judeca: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,3, 8, 27; 11,10, 11; 16,38; 17,20; 18,30; 20,35, 36; 21,30; 33,20; 35,11; 38,22
judeci: *ind. prez. 2.sg.* 20,4; 22,2; 23,36
(să) va jdueca: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.21
voi judeca: *ind. viit.I. 1.sg.* 34,22
vor judeca: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,24, 45; 44,24
voiu giudeca: *ind. viit.I. 1.sg.* 24,14
juec: *ind. prez. 1.sg.* 34,20
am judecat: *ind. pf.c. 1.sg.* 36,19

JUDECATĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) GIUDECATĂ
judecăţile: *pl. ac.* 5,6, 7; 7,27; 11,12, 20; 14,21; 16,38; 18,9, 17; 20,11, 13, 16, 18, 19, 21, 24; 23,24; 36,27; 37,24; 44,24
judecăţi: *pl. ac.* 5,8, 10, 15; 11,9; 16,41; 20,25; 23,10; 25,11; 28,22; 30,14, 19
judecata: *sg. ac., în sintagma* ***judecata sângiurilor*** 7,23
judecată: *sg. ac.* 18,5, 8, 21, 27; 20,36; 22,29; 23,24; 33,14, 16, 19; rezum. cap.34; 34,16, 17; 45,9
judecata: *sg. nom./ac.* 21,27; 23,45; 39,21
giudecăţi: *pl. ac.* 28,26

JUDECAT: adv. „chibzuit"
judecat: 18,19

JUG: s.n.
jugului: *sg. gen.* 34,27

JUMĂTATE: s.f.
jumătate: *sg. nom./ac.* 15,4; 16,51; 40,42; 43,17

JUNGHIERE: s.f. (Pop.) „înjunghiere"; „animalul adus ca jertfă"
junghierile: *pl. ac.* 44,11; rezum. cap.46; 46,24
jungheri: *pl. ac.* 21,10
jungherile: *pl. ac.* 20,28
junghiiarea: *sg. ac.* 39,17, 19
junghiarea: *sg. ac.* 44,29
junghierea: *sg. nom.* 40,42

(**a**) JURA: v. I
am jurat: *ind. pf.c. 1sg.* 16,8

JURARE: s.f.
giurarea: *sg. nom., în sintagma* ***giurarea*** *împreună* (cf. lat. *coniūrātiō, -ōnis*) 22,25

JURĂMÂNT: s.n.
jurământul: *sg. ac.* 16,59; 17,18, 19
jurământ: *sg. ac.* 17,13, 16

L

LAC: s.n. (aici) „groapă"
lac: *sg. ac.* 26,20; 31,14, 16; 32,18, 24, 25, 29, 30
lacului: *sg. gen.* 32,23

LACRIMĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) LACRĂMĂ
lacrămile: *pl. nom.* 24,16

LANŢ: s.n.
lanţu: *sg. ac., în sintagma* ***lanţu de aur*** 16,11
lanţuri: *pl. ac.* 19,9

LAPTE: s.n.
lap**te**: *sg. ac.* 20,6, 15
lap**tele**: *sg. ac.* 25,4; 34,3

LAT, -Ă: adj./s.
(mai) lată: *adj. f. sg. nom.* 17,6; 41,7
lat: *adj. n. sg. nom./ac.* 23,32; 41,12
lată: *adj. f. sg. nom./ac.* 40,47; 41,12; 42,2, 4; 43,17; 45,6
latul: *s.n sg. nom./ac.* „lăţimea" 40,6, 48; 41,3
lat: *s.n sg. ac.* „lăţime" 40,7; 46,22; 48,8, 9, 10, 13, 15

LAŢ: s.n.
laţuri: *pl. ac.* 19,4
laţurile: *pl. ac.* 34,27

LĂCAŞ: s.n.; vezi LOCAŞ

LĂCOMIE: s.f.
lăcomie: *sg. ac.* 22,12, 27
lăcomiia: *sg. ac.* 22,13
lăcumiia: *sg. ac.* 33,31

(**a**) LĂCUI: v. IV; vezi (**a**) LOCUI

LĂCUIRE: s.f.; vezi LOCUIRE

LĂCUITOR: s.m.; vezi LOCUITOR

LĂPTOS, -OASĂ: adj.
lăptoase: *f. pl. ac., în sintagma* ***păşuni lăptoase*** „păşuni bogate, cu iarbă grasă" 34,14

(**a se**) LĂSA: v. I
voiu lăsa: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,8; 12,16
(să) va lăsa: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,22
vor lăsa: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,39; 23,29; 31,12
aţ lăsat: *ind. pf.c. 2.pl.* 24,21
(să) vor lăsa: *ind. viit.I. 3.pl.* 36,36
am lăsat: *ind. pf.c. 1.sg.* 39,28

LĂSAT, -Ă: s.m./f.
lăsată: *s.f. sg. ac.* „femeie lăsată de bărbat" 44,22

LĂȚIME: s.f.
lățimea: *sg. nom./ac.* 31,7; 40,5, 19, 21, 29, 49; 41,1, 2, 4, 5, 9, 11, 14, 26; 42,10, 11, 19; 43,14; 45,3, 5; 48,13
lățime: *sg. ac.* 40,6, 13, 25, 30, 33, 36, 42; 41,1, 10; 43,13, 16; 45,1
lățime: *sg. ac., în loc. adv.* ***în*** *lungime* ***și în*** *lățime* 40,20

LĂUTĂ: s.f.
lăutelor: *pl. gen.* 26,13

LÂNĂ: s.f.
lâni: *pl. ac., în sintagma în sintagma lâni de bună față* „lâna cea mai albă" 27,18
lâna: *sg. ac.* 34,3
lână: *sg. ac.* 44,17

(a se) LÂNCEZI: v. IV
(să) va lâncezi: *ind. viit.I. 3.sg.* 21,7
a **(să)** lâncezi: *inf. prez.* 21,15
(să) vor lâncezi *ind. viit.I. 3.pl.* 24,10

LEAC: s.n.
leac: *sg. ac.* 47,12

(a se) LEGA: v. I
vor lega: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,25
vei lega: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,3
legată fie: *pasiv conj. prez. fără* ***să*** *3.sg.* 24,17
să (se) leage: *conj. prez. 3.sg.* 30,21
ați legat: *ind. pf.c. 2.pl.* 34,4
voiu lega: *ind. viit.I. 1.sg.* 34,16

LEGAT, -Ă: s.m./f. „cel întemnițat"
legat: *s.m. sg. ac.* rezum. cap.3

LEGĂTURĂ: s.f. „legământ"; (mai ales la pl.) „funie, lanț sau alt obiect folosit la imobilizarea unui captiv"
legătura: *sg. ac.* 2,3; rezum. cap.16; 16,60, 61, 62; 17,14, 15, 16, 18; 44,7
legături: *pl. nom./ac.* 3,25; 4,8
legătură: *sg. ac.* 16,8; 17,13; 30,5
legătură: *sg. nom./ac., în sintagma legătură* ***veacinică*** 16,60; 37,26
legătura: *sg. ac., în sintagma legătura de pace* rezum. cap.17
legături: *pl. ac., în sintagma legături de pace* 20,37
legătură: *sg. ac., în sintagma legătură de pace* 34,25; rezum. cap.37

LEGE: s.f.
leage: *sg. ac., în sintagmele lepădate* ***de*** *leage* „apostate"/ *așezământul de leage* 2,3; 16,59
leagea: *sg. nom./ac.* 7,26; 22,26; 43,12
leage: *sg. ac., în loc. adj.* (Pop.) *fără de leage* „nelegiută" 16,27
leage: *sg. ac., în loc adv.* ***mai*** *fără de leage* „mai nelegiuit", „mai ticălos" 16,52
legile: *pl. nom./ac.* 43,11, 18; rezum. cap.44; 44,5, 24

LEGIUT, -Ă: adj.
legiuită: *f. sg. nom.* 46,14

LEGIUITOR, -TOARE: s.m./f.
legiuitori: *s.m. pl. nom./ac.* 23,6, 23
legiuitorilor: *s.m. pl. dat.* 23,12

LEIȚĂ: s.f.
leiții: *sg. gen.* rezum. cap.19
leița: *sg. nom.* 19,2

LEMN: s.n. "tulpina și ramurile unui arbore tăiat, servind ca material de construcții, drept combustibil etc."; "copac", "pom"
lemnul: *sg. nom./ac.* 15,2, 6; 17,24; 20,47; 21,10; 31,8; 37,16; 47,12
leamnele: *pl. nom./ac.* 15,2, 6; 17,24; 20,32; 26,12; 31,4, 5, 9, 14, 15; 37,20; 41,25
lemn: *sg. nom./ac.* 15,3; 37,16, 17; 41,16, 22
leamnele: *pl. nom./ac., în sintagma leamnele desfătării* 31,16, 18
leamne: *pl. ac.* rezum. cap.37; 39,10

LENEVIRE: s.f.
lenevirea: *sg. nom.* 16,49

(a se) LEPĂDA: v. I; var. (Pop.) **(a)** LĂPĂDA
voiu lepăda: *ind. viit.I. 1.sg.* 4,13; 6,4; 11,9; 29,5; 30,22
au lepădat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,6; 16,45; 17,19; 20,8, 13, 16
(să) va lepăda: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,19
ai **fost** lepădată: *pasiv ind. pf.c. 2.sg.* 16,5
ai lepădat: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,59
lepădând: *gerunziu* rezum. cap.18
lepădați: *imperativ 2.pl.* 18,31
(s-)au lepădat: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,12
leapede: *conj. prez. fără* ***să*** *3.sg.* 20,7; 43,9
au lăpădat: *ind. pf.c. 3.pl.* 20,13
lepădase: *ind. m.m.c-pf- 3.pl.* 20,24
ai lăpădat: *ind. pf.c. 2.sg.* 23,35
vor lepăda: *ind. viit.I. 3.pl.* 26,16
am lepădat: *ind. pf.c. 1.sg.* 28,17; 31,11
voi lepăda: *ind. viit.I. 1.sg.* 32,4
era lepădat: *pasiv ind. imp. 3.sg.* 34,16

LEPĂDARE: s.f.
lepădarea: *sg. ac.* 16,5

LEPĂDAT, -Ă: adj./s.
lepădate: *adj. n. pl. ac., în sintagma lepădate de leage* „apostate" 2,3
lepădat: *adj. m. sg. nom.* rezum cap.16
(cel) lepădat: *s.m. sg. ac.* 34,4

LEU: s.m.
leu: *sg. nom./ac.* 1,10; 10,14; 19,3, 5, 6; 41,19
lei: *pl. ac.* rezum. cap.19; 19,2, 6
leul: *sg. ac.* 22,25
leului: *sg. dat.* 32,2
lei: *pl. nom.* 38,13

LEUȚ: s.m.
leuți: *pl. ac.* 19,2
leuții: *pl. ac.* 19,3, 5

LEVIT: s.m. (cf. **Indice** 2Lg)
leviților: *pl. gen./dat.* 43,19; rezum. cap.45; 45,5; rezum. cap.48; 48,13, 22
leviții: *pl. nom.* rezum. cap.44; 44,10, 15; 48,11

LIDIU: s.m. (Înv. și reg.) "lidian; persoană care făcea parte din populația de bază a Lidiei antice sau era originară de acolo"
lidii: *pl. nom.* 27,10; 30,5

LIMBĂ: s.f.
limbă: *sg. ac.* 3,5, 6
limba: *sg. ac.* 3,26
limbi: *pl. nom./ac./gen.* 4,13; 7,24; 11,16; rezum. cap.20; 29,12; 30,11, 26; 31,6, 11; 35,10; 36,3, 4, 5, 19, 20, 23, 24, 30; 38,12; 39,21
limbilor: *pl. gen./dat.* rezum. cap.5; 5,5, 7, 8, 14; 11,12; rezum. cap.16; 20,9, 14, 22, 41; 22,4, 16; rezum. cap.23; 26,5; 28,25; 29,15; 30,3; 32,2, 16, 18; 34,29; rezum. cap.36; 36,6
limbile: *pl. nom./ac.* 5,6, 7, 15; 19,4; 20,32; 25,8; 31,16; 32,12; 36,7, 23, 36; 37,27; 38,16; 39,7, 21, 23
limbii: *sg. gen.* 36,3

LIMPEDE: adj.
limpede: *f./n. sg. ac., în sintagmele* ***piatră limpede*** „piatră netedă”/***pământ limpede*** „pământ neted”/***apă limpede*** 24,7, 8; 26,4, 14; 34,18

LINTE: s.f.
linte: *sg. ac.* 4,9

(a se) LIPI: v. IV
a (să) lipi: *inf. prez.* 3,26
lipesc: *ind. prez. 3.pl.* 8,17; 13,11
lipind: *gerunziu* rezum. cap.13
lipiia: *ind. imp. 3.pl.* 13,10
ați lipit: *ind. pf.c. 2.pl.* 13,12, 14
(să) vor lipi: *ind. viit.I. 3.pl.* 29,4

LIPITURĂ: s.f.
lipitura: *sg. nom.* 13,12

LIPSIT, -Ă: s.m./f.
(celui) lipsit: *s.m. sg. dat.* 16,49
(cel) lipsit: *s.m. sg. ac.* 18,12; 22,29

LIVIU: s.m. „libian” (cf. supra **LIDIU** „lidian”)
liviii: *pl. nom.* 27,10
leviii: *pl. nom.* 38,5

LOC s.n.
locul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 3,12; 6,13; 8,12; 10,11; 12,3; 17,16; 21,30; 38,15; 42,19; 43,7; 46,19, 20; rezum. cap.48
locurile: *pl. nom./ac.* 5,5; 11,16, 17; 20,34, 41; 32,9; 34,12; 36,24; 39,27; rezum. cap.46
locuri: *pl. ac.* 6,8; 11,16; 12,15; 20,23; 22,15; 29,12; 30,23, 26; 34,13; 36,19
loc: *sg. nom./ac.* 12,3; 22,30; 39,11; 41,8; 43,21; 45,4
loc: *sg. ac., în sintagma* ***loc de ruşine*** (cf. lat. *prostibulum, -i*) 16,24
locul: *sg. ac., în sintagma* ***locul cel de ruşine*** 16,39
locului: *sg. gen.* 17,5, 13; 21,2; 41,11
locurilor: *pl. dat.* 22,4
loc: *sg. nom., în sintagma* ***loc sfânt*** 42,13

LOCAŞ: s.n.; var. (Reg.) **LĂCAŞ**
lăcaşurile: *pl. ac.* 6,6
lăcaşele: *pl. ac.* 6,14
lăcaşul: *sg. ac.* 25,5; 32,25

(a se) LOCUI: v. IV; var. (În v.) **(a se) LĂCUI**
lăcuieşti: *ind. prez. 2.sg.* 2,6; 7,7; 12,2; 26,17
lăcuia: *ind. imp. 3.pl.* 3,15; 31,6
lăcuiesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.4; 12,19; 16,46; 33,24, 27; 38,11; 39,6
(să) lăcuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 12,20
lăcuiaşte: *ind. prez. 3.sg.* 16,46; 27,3
lăcui-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 17,23
să fii lăcuită: *pasiv conj. prez. 2.sg.* 26,20
vor lăcui: *ind. viit.I. 3.pl.* 28,25, 26; 34,27, 28; 37,25; 38,8; 39,26
va fi lăcuită: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 29,11
au lăcuit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 31,13; 36,17; 37,25
a lăcui: *inf. prez.* 32,4; 36,11, 33
vor fi lăcuite: *pasiv ind. viit.I. 3.pl.* 35,9
(să) vor lăcui: *ind. viit.I. 3.pl.* 36,10
veți lăcui: *ind. viit.I. 2.pl.* 36,28
lăcuind: *gerunziu* rezum. cap.38
va lăcui: *ind. viit.I. 3.sg.* 38,14
lăcuiesc: *ind. prez. 1sg.* 43,7
voiu lăcui: *ind. viit.I. 1.sg.* 43,9

LOCUIRE: s.f.; var. (În v.) **LĂCUIRE**
lăcuire: *sg. ac.* 48,15

LOCUITOR: s.m.; var. (Înv.) **LĂCUITOR**
lăcuitorii: *pl. nom./ac.* 11,15; 15,6; 26,17; 27,8, 35; 29,6; 32,15; 39,9
lăcuitori: *pl. nom.* 38,12

(a) LOVI: v. IV
loveaşte: *imperativ 2.sg.* 6,11; 21,14
loviți: *imperativ 2.pl.* 9.5
lovea: *ind. imp. 3.pl.* 9,7
va lovi: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,13; rezum. cap.37
ai lovit: *ind. pf.c. 2.sg.* 25,6
voiu lovi: *ind. viit.I. 1sg.* 32,15; 37,26; 39,3

LOVIT, -Ă: adj.
loviți: *m. pl. nom.* 27,35

(a se) LUA: v. I
ia: *imperativ 2.sg.* 3,10; 4,1, 3, 9; 5,1; 19,1; 21,26; 24,5; 27,2; 32,2; 37,16
să iau: *conj. prez. 1.sg.* 14,19
ia: *ind. prez. 3.sg.* 18,13
iau: *ind. prez. 1sg.* 24,16
să iai: *conj. prez. 2.sg.* 38,13
au luat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,12, 14; 10,7; 17,3, 5; 19,5; 22,12, 25
vei lua: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,4, 6; 5,1, 2, 3, 4; 43,21; 45,18
(s-)au luat: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,3; 11,24
a lua: *inf. prez.* rezum. cap.10; 38,13
luând: *gerunziu* 10,7; 16,16; 26,17
vor lua: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,18; 22,5; 23,26, 29; 27,32; 44,22
voiu lua: *ind. viit.I. 1.sg.* 11,19; 16,27; 23,45; 24,25; 25,13; 35,7; 36,24, 26; 37,19, 21; 39,25
(te) vei lua: *ind. viit.I. 2.sg.* 12,6
(să) va lua: *ind. viit.I. 3.sg.* 15,3; 16,42; 30,4
ai luat: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,17, 18, 20, 34; 22,12
va lua: *ind. viit.I. 3.sg.* 16,44; 17,12, 13; 18,8, 17; 21,19; 29,19; 33,2, 4, 6; 45,19; 46,18
am luat: *ind. pf.c. 1.sg.* 16,50
luund: *gerunziu* 30,21; 43,20
veți lua: *ind. viit.I. 2.pl.* 45,13

(a se) LUCI: v. I
voi lucii: *ind. viit.I. 1sg.* 12,14
(s-)au luciit: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,9, 10, 11
luciia(-te): *imperativ 2.sg.* 21,28
vor lucii: *ind. viit.I. 3.pl.* 30,11

LUCIE: s.f. „spoială”
lucie: *sg. ac.* 22,28

LUCIT, -Ă: adj.
luciite: *f. sg. gen.* 21,15

(a se) LUCRA: v. I
ați lucrat: *ind. pf.c. 2.pl.* 5,7; 11,12
ai lucrat: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,51
lucrând: *gerunziu* 16,52
au lucrat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 18,18, 19, 22, 28; 22,9, 11; 23,10; 29,20; 33,13, 29
lucrează: *ind. prez. 3.sg.* 21,31; 23,25
vor lucra: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,29; 48,19
(să) lucră: *ind. prez. impers.* 46,1

LUCRAT, -Ă: adj.
lucrat: *n. sg. ac.* 27,19

LUCRU: s.n.
lucrul: *sg. nom./ac.* 1,16; 13,3; 28,13
lucrurile: *pl. nom./ac.* 1,16; 6,6; 16,30
lucru: *sg. nom./ac.* 15,3, 4, 5; 29,20
lucrurilor: *pl. gen.* 27,16, 18

LUMINARE: s.f. (aici) „astru" (cf. lat. *lūmināre, -is*)
luminările: *pl. nom., în sintagma* ***luminările cerului*** 32,8

LUMINĂ: s.f.
lumina: *sg. ac.* 32,7

LUMINAT, -Ă: adj.
(prea) luminate: *f. pl. ac.* 26,12

LUNATIC, -Ă: s.m./f.
(ceii) lunatece: *s.f. sg. gen., în sintagma* ***necurăţiia ceii lunatece*** „necurăţia femeii în zilele menstruaţiei" 22,10

LUNĂ: s.f.
lunii: *sg. gen* 1,1, 2; 8,1; 20,1; 24,1; 26,1; 29,1, 17; 30,20; 31,1; 32,1, 17; 33,21; 40,1; rezum. cap.45; 45,18, 20, 21, 25; 46,6
luna: *sg. nom./ac.* 8,1; 24,1; 29,1; 30,20; 31,1; 32,1, 7; 33,21; 45,18, 21, 25
luni: *pl. ac.* 12,22; rezum. cap.39; 39,12, 14; 45,9; 46,1, 3; 47,12
lună: *sg. ac., în contextele mai ample* ***muiarea ce pate de lună*** „femeia în timpul menstruaţiei"/***necurăţiia ceii de lună*** „necurăţia femeii în zilele menstruaţiei" 18,6; 36,17
lună: *sg. ac.* rezum. cap.46

LUNG, -Ă: adj./s.
lungi: *adj. f. pl. ac.* 12,27
lung: *adj. n. sg. ac.* 17,3
lungă: *adj. f. sg. ac.* 40,47; 41,13; 42,2; 43,17; 45,6
lung: *s.n. sg. ac.* „lungime" rezum. cap.40; 46,22; 48,8, 9, 10, 13

LUNGIME: s.f.
lungime: *sg. nom./ac.* 40,7, 25, 30, 33, 36, 42; 43,16; 45,1; 48,18
lungimea: *sg. nom./ac.* 40,11, 18, 21, 49; 41,2, 4, 12, 13, 15, 22; 42,7, 8, 11, 19; 45,3, 5, 7; 48,13
lungime: *sg. ac., în loc. adv.* ***în lungime şi în lăţime*** 40,20
lunjimea: *sg. nom.* 40,29

LUP: s.m.
lupii: *pl. ac.* 22,27

M

MACRU, -Ă: adj. „slab", „sfrijit" (cf. lat *macilentus*)
macru: *n. sg. ac.* 34,20

MAICĂ: s.f.
maicii: *sg. gen.* 16,45
maica: *sg. nom.* 16,45; 19,2, 10

MAMĂ: s.f.; var. (În v. şi pop.) MUMĂ
muma: *sg. nom./ac.* 16,3, 44
mumă: *sg. ac.* 22,7; 44,25
mume: *sg. gen.* 23,2

MARE: adj./s.
mare: *m./f./n. sg. nom./ac.* 1,4; 3,12, 13; 7,15; 8,18; 9,1; 11,13; 16,7; 17,3, 7, 8, 9, 17, 23; 21,14; 24,10; 26,7; 27,30; rezum. cap.28; 29,3, 18; rezum. cap.36; 36,23; 38,4, 15, 19; 39,17, 20
mari: *m./f. pl. nom./ac.* 8,6; 13,11, 13; 16,26; 17,3, 7; 25,17
(mai) mari: *f. pl. ac.* 8,6, 13, 15; 36,11
mare (foarte, foarte): *f. sg. nom.* 9,9; 37,10
(cea mai) mare: *f. sg. nom.* 16,46; 23,4; 43,14
(ceale mai) mari: *adj. f. pl. ac.* 16,61
mare (foarte): *f. sg. ac.* rezum. cap.38
Mari: *f. sg. gen., în s. propr.* ***Mării Mari/Mării ceii*** *Mari* „Mării Mediterane" 47,10; 48,28
Mare: *f. sg. nom./ac., în s. propr. Marea Mare/Marea cea Mare* 47,15, 19, 20
mare: *f. sg. nom., în sintagma* ***mare cu perirea*** „mare în fărădelegi" 22,5

MARE: s.f.
mării: *sg. gen.* rezum. cap.1; 1,16; 26,5, 16; 27,3, 4, 9, 25, 26, 27, 29, 32; 28,2, 8; 38,20; 39,11; 45,7; 47,20; 48,2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 21
mare: *sg. ac.* 25,16; 26,17, 18; rezum. cap.27; 27,32, 34; 32,2; 41,12; 45,7; 47,8, 17; 48,10, 17, 21
marea: *sg. nom./ac.* 26,3; 47,18; 48,1
Mării: *sg. gen., în s. propr.* ***Mării Mari/Mării ceii*** *Mari* „Mării Mediterane"/***Mării*** 47,10, 20; 48,28
Marea: *sg. nom./ac., în s. propr. Marea Mare/Marea cea Mare* 47,15, 19, 20

MARGINE: s.f.
marginea: *sg. nom.* 40,12; 43,13; 48,28
marginile: *pl. ac.* 48,1, 13

MASĂ: s.f.
masa: *sg. nom./ac.* 23,41; 39,20; 41,22; 44,16
mease: *pl. gen (cu prep. a* ***+ num.*** *card.)* rezum. cap.40
mease: *pl. nom./ac.* 40,39, 40, 41, 42, 43

MATCĂ: s.f.
matcele: *sg. ac., în sintagma matcele râurilor* 30,12

MĂCAR: adv.; var. (Înv. şi reg.) MACAR
măcar: rezum. cap.3; rezum. cap.29
macar: rezum. cap.32

MĂDUVĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) MĂDUHĂ
măduha: *sg. ac.* 17,3, 22

MĂGURĂ: s.f.
măgurilor: *pl. dat.* 6,3; 36,4, 6
măgura: *sg. ac.* 6,13; 11,23; 20,28; 34,6
măgurelor: *pl. gen* 7,7
măguri: *pl. ac.* 18,6, 15; 22,9; 31,12
măgurile: *pl. ac.* 32,5; 35,8
măgurii: *sg. gen.* 34,26

MĂLAI: s.n. „mei" (cf. lat. *milium, -ii*)
mălaiu: *sg. ac.* 4,9

MÂNUNCHI: s.n.; var. (Reg.) MÂNUNCHI
mânunchele: *pl. ac.* 29,19
mânunche: *pl. ac.* 38,13

(a se) MĂRI: v. IV
(te-)ai **mărit:** *ind. pf.c. 2.sg.* 27,25
(Mă) voiu mări: *ind. viit.I. 1.sg.* 38,23

MĂRIME: s.f.
mărimea: *sg. ac.* 31,2, 7; 43,2
mărimea: *sg. nom., în sintagma mărimea* ***Domnului*** „măreţia, slava Domnului" 43,4

(a se) MĂSURA: v. I
au măsurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 40,5, 6, 9, 11, 13, 19, 20, 23, 24, 27, 28, 32, 35, 47, 48; 41,1, 2, 3, 4, 5, 13, 15; 42,15, 16, 17, 18, 19; 47,3, 4, 5
(să) măsură: *conj. prez. 3.sg.* 43,10
vei măsura: *ind. viit.I. 2.sg.* 45,3; 48,30, 33
măsura-veţi: *ind. viit.I. 2.pl.* 47,18

MĂSURARE: s.f.
măsurarea: *sg. nom.* rezum. cap.40

MĂSURĂ: s.f.
măsură: *sg. ac., în sintagma* ***în măsură*** „măsurat" 4,11, 16

măsurii: *sg. gen.* 5,1
măsură: *sg. ac.* rezum. cap.40; 41,17; 45.10
măsură: *sg. ac., în sintagma* ***trestie de măsură*** „prăjină de măsurat" (cf. la *calamus, -î* „prăjină de măsurat") 40,3
măsurii: *sg. gen., în sintagma* ***trestiia măsurii/trestia măsurii*** 40,5; 42,16, 17, 18, 19
măsura: *sg. nom./ac.* 40,10, 21, 22; 41,8; 45,3, 11, 14; rezum. cap.48
măsurile: *pl. nom./ac.* 40,24, 28, 32, 35; 42,15; rezum. cap.43; 48,16
măsuri: *pl. nom./ac.* 40,29; 43,13; rezum. cap.45
măsură: *sg. ac., în loc. adj.* ***de o măsură*** 45,11; 46,22

MĂTASE: s.f.
mătasă: *sg. nom./ac.* 27,7, 16

(a se) MÂHNI: v. IV
a **(să) mâhni:** *inf. prez.* 13,22; 32,8

MÂHNIRE: s.f.
mâhnire: *sg. ac.* 7,27; 12,18
mâhnirii: *sg. gen.* 23,33

MÂHNIT, -Ă: adj.
mâhnit: *f. sg. nom.* 3,15

MÂNĂ: s.f.
mâna: *sg. nom., în sintagma* ***mâna Domnului*** 1,3; 3,22; 8,1; 33,22; 37,1; 40,1
mână: *sg. nom./ac.* 1,8; 2,9; 10,8, 21; 20,33, 34; 21,14
mânile: *pl. nom., în sintagma* ***mânile Domnului*** 3,14
mâna: *sg. nom./ac.* 3,18, 20; 6,11, 14; 8,3, 11; 9,1, 2; 10,2, 7; 11,9; 12,7; 13,9, 21, 23; 14,9, 13; 16,27, 39, 49; 17,18; 18,8, 17; 20,5, 6, 15, 21, 22, 23, 28, 42; 21,11, 14, 17, 19, 24; 23,31; 25,6, 7, 13, 16; 28,9, 10; 29,7; 30,10, 12, 22, 24, 25; 31,11; 33,6, 8; 34,10; 35,3; 36,7; 37,17, 19, 20; 38,12, 17; 39,3, 21; 40,3, 5; 43,26; 44,12; 46,5, 7, 11; 47,3, 14
mânile: *pl. nom./ac.* 7,17, 21, 27; 10,7, 12; 13,21, 22; 16,11; rezum. cap.17; 21,8, 31; 22,13, 14; 23,9, 28, 37, 42, 45; 25,14; 30,12; rezum. cap.34; 34,27; 35,5; 39,23
mânii: *sg. gen.* 13,18; 27,15, 21
mânilor: *pl. gen.* 39,9

(a se) MÂNCA: v. I
a mânca: *inf. prez.* rezum. cap.2; 19,3, 6
mâncă: *imperativ 2.sg.* 2,8; 3,1; 12,18
au mâncat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.3; 18,2; 19,12, 14; 22,9, 25
va mânca: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,3; 18,6, 15
am mâncat: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,3; 4,14
vei mânca: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,9, 10, 12; 23,34; 24,17; 36,14
vor mânca: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,13, 16; 5,10; 12,19; 25,4; 44,29, 31
să mânce: *conj. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.5; 28,8; 44,3
ai mâncat: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,13
mâncă: *ind. prez. 3.sg./pl.* 18,11; 42,13
veţ mânca: *ind. viit.I. 2.pl.* 24,22
mâncaţi: *ind. prez. 2.pl.* 33,25; 34,3
să mâncaţi: *conj. prez. 2.pl.* 39,17
veţi mânca: *ind. viit.I. 2.pl.* 39,18, 19
(să) vor mânca: *ind. viit.I. 3.pl.* 45,21

MÂNCARE: s.f.
mâncare: *sg. ac.* 16,20; 23,37; 35,12; 39,4; 47,12
mâncarea: *sg. ac.* 34,5, 8

MÂNDRIE: s.f.
mândrie: *sg. ac.* 7,20; rezum. cap.28
mândriia: *sg. nom./ac.* 16,49; 24,21; 30,6, 18; 32,12
mândriii: *sg. gen.* 16,56

MÂNDRU, -Ă: adj.
mândră: *f. sg. nom.* 33,28

(a se) MÂNGÂIA: v. I; var. (Înv. şi rar) **(a se) MÂNGĂIA**
voiu mângâia: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,13
(vă) veţi mângâia: *ind. viit.I. 2.pl.* 14,22
vor mângâia: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,23
mângâindu-: *gerunziu* 16,54
(s-)au mângâiat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 31,16; 32,31

MÂNGÂIERE: s.f.; var. (În v.) **MÂNGĂIARE**
mângâierea: *sg. nom.* rezum. cap.14

(a se) MÂNIA: v. I; var. (Înv. şi reg.) **(a se) MĂNIA**
(Mă) voiu mâniia: *ind. viit.I. 1.sg.* 16,42

MÂNIE: s.f.; var. (Înv. şi rar) **MĂNIE**
mâniii: *sg. gen.* 5,15; 22,31; 38,19
mânia: *sg. nom./ac.* 7,8, 14; 25,14
mânie: *sg. nom./ac.* 7,12; 13,13; 19,12
mâniia: *sg. ac.* 20,8, 13; 22,20; 35,11; 43,8
mâniii: *sg. gen., în sintagma* ***mâniii Domnului*** rezum. cap.22

(a se) **MÂNTUI:** v. IV
ai mântuit: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,19, 21; 33,9
(să) vor mântui: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.14; 14,16
(să) va **mântui:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.18; rezum. cap.33
va **mântui:** *ind. viit.I. 3.sg.* 33,5, 12
mântui-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 34,22
voiu mântui: *ind. viit.I. 1.sg.* 36,29; 37,23

MÂNTUIRE: s.f.
mântuirea: *sg. nom.* 14,22
mântuire: *sg. ac.* 17,15

(a) MERGE: v. III
mergând: *gerunziu* 1,17; rezum. cap.3; 48,1
meargi: *imperativ 2.sg.* 3,4, 11
să meargă: *conj. prez. 3.sg.* 7,14
a merge: *inf. prez.* 10,11
mergea: *ind. imp. 3.pl.* 10,16
mergi: *imperativ 2.sg.* 21,16
merge: *ind. prez. 3.sg.* 40,40
va merge: *ind. viit.I. 3.sg.* 47,9

(a se) **MESTECA:** v. I; vezi **(a se)** AMESTECA

MESTECARE: s.f.; vezi **AMESTECARE**

MEŞTEŞUGIRE: s.f.
meaşteşugirile: *pl. ac.* 14,22, 23; 24,14
meşteşugirile: *pl. ac.* 36,19

MEŞTER: s.m.
meaşteri: *pl. ac.* 41,18

MIAZĂNOAPTE: s.f.
miazănoapte: *sg. ac.* 48,16, 30, 31

MIC, -Ă: adj.
mică: *f. sg. nom./ac.* 16,20; 29,14
(cea mai) mică: *f. sg. nom.* 16,46; 23,4; 43,14
(ceale mai) mici: *f. pl. ac.* 16,61

(a) MICŞORA: v. I
aţi micşorat: *ind. pf.c. 2.pl.* 35,13

MIEL: s.m.
miei: *pl. nom./ac.* 27,21; 46,4, 5, 6, 7
mieilor: *pl. gen./dat.* 39,18; 46,11
miel: *sg. ac.* 46,13
mielul: *sg. ac.* 46,15

MIERE: s.f.
miiarea: *sg. ac.* 3,3; 16,19
miiare: *sg. ac.* 16,13; 20,6, 15
miere: *sg. ac.* 27,17

MIERŢĂ: s.f.; var. **MIRŢĂ**
mirţă: *sg. nom.* 45,10, 12

MIJLOC: s.n.
mijloc: *sg. ac., în loc. prep.* (În v.) ***în mijloc de*** rezum. cap.1; 12,2; 19,2; 22,18
mijlocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în mijlocul/din mijlocul/prin mijlocul*** 1,1, 4, 5, 13, 16; 2,5; 3,15, 24, 25; 5,2, 4, 5, 8, 10, 12; 6,7, 13; 7,4, 9; 8,11; 9,2, 4, 5; rezum. cap.10; 10,2, 6, 7, 10; 11,1, 7, 9, 11, 23; 12,10, 12, 24; 13,14; 14,8, 9, 14, 18, 20; 16,53; 17,16; 18,18; 20,8; 21,32; 22,3, 7, 9, 13, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27; 23,39; 24,5, 7, 11; 26,5, 12, 15; 27,27, 32, 34; 28,14, 16, 18, 22, 23, 24; 29,3, 4, 12, 21; 30,7; 31,14, 17, 18; 32,8, 20, 21, 25, 28, 32; 34,12, 24; 36,23, 26, 27; 37,1, 21, 26, 27; 39,7; 42,5; 43,7, 9; 44,9; 46,10; 47,18, 22; 48,8, 10, 15, 21, 22
mijloc: *sg. ac.* 20,9
mijloc: *sg. ac., în loc. adv.* ***în mijloc/din mijloc*** 41,7; 42,6

MILĂ: s.f.
milă: *sg, nom.* 5,11; 7,9; 8,18; 9,10; 16,5

(a) MILUI: v. IV
voiu milui: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,4; 39,25

MINCINOS, -OASĂ: adj./s.
mincinoşilor: *adj. antep. m. pl. gen./dat.* rezum. cap.13; rezum. cap.22
mincinoasă: *adj. f. sg. ac.* 13,7
mincinoase: *s.f. pl. ac.* rezum. cap.13

MINCIUNĂ: s.f.
minciuna: *sg. ac.* 13,6, 8, 9
minciunilor: *pl. dat.* 13,19
minciunile: *pl. nom.* 21,29
minciuni: *pl. ac.* 22,28

MINUNE: s.f.
minune: *sg. ac.* 24,24

MINTE: s.f.
minţii: *sg. gen.* 20,32

(a) MINŢI: v. IV
minţind: *gerunziu* 13,19, 22

MINUNAT, -Ă: adj.
minunat: *m. sg. nom.* rezum. cap.16

(a se) MIRA: v. I
(să) vor mira: *ind. viit.I. 3.pl.* 26,16

MIRARE: s.f.
mirare: *sg. nom./ac.* rezum. cap.5; 5,15; 24,27

MIREASMĂ: s.f.; var. **MIREAZMĂ**
mireazmă: *sg. ac., în sintagma* ***miros*** *de bună* ***mireazmă*** 16,19; 20,41
mireazmele: *pl. ac.* 27,22

MIROS: s.n.
miros: *sg. ac., în sintagma* ***miros*** *de bună* ***mireazmă*** 16,19; 20,41
mirosul: *sg. ac.* 20,28

MIROSITOR, -TOARE: adj.
mirositoare: *f. pl. ac., în sintagma* ***tămâi mirositoare*** 6,13

(a se) MISTUI: v. IV
a (să) mistui: *inf. prez.* rezum. cap.5
(să) vor mistui: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,15, 16
(să) va mistui: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,14; 20,47; 23,25
mistuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 13,15
au mistuit: *ind. prez. 3.sg.* 15,4
va mistui: *ind. viit.I. 3.sg.* 15,7; rezum. cap.38
să mistuiesc: *conj. prez. 1.sg.* 20,13
am mistuit: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,17; 22,31; 43,8
mistuiască(-să): *conj. prez. fără* ***să*** *3.pl.* 24,10
să (să) mistuiască: *conj. prez. 3.sg.* 24,11

MISTUIT, -Ă: adj.
mistuiţi: *m. pl. nom.* rezum. cap.5

(a se) MIŞCA: v. I
(să) mişcă: *ind. prez. 3.sg.* 38,20

MITITEL, -EA: s.m./f.
mititelul: *s.m. sg. ac.* 9,6

MITRĂ: s.f.
mitre: *pl. ac.* 23,15

MLĂDIŢĂ: s.f.
mlădiţă: *sg. ac.* 17,6
mlădiţele: *pl. ac.* 17,7, 9
mlădiţelor: *pl. gen.* 19,11

MNA: s.f. „mină" „veche monedă grecească de aur sau de argint egală cu 100 de drahme"; „măsură de greutate la vechii greci"
mna: *sg. ac.* 45,12

MOARTE: s.f.
moarte: *sg. ac.* 3,18; 5,17; 9,6; 18,13; 31,14; 33,8, 13, 14
moartea: *sg. nom./ac.* 18,23, 32; 28,10; 33,11
morţii: *sg. gen.* rezum. cap.24

MOCIRLĂ: s.f.
mocirle: *pl. ac.* 47,11

MOHORÂT: s.n. (În v. şi rar.) „stofă purpurie" (cf. lat. *purpura, -ae*)
mohorât: *sg. ac.* (Neob.) "stofă vopsită în albastru" (traducătorul a echivalat astfel lat. *hyacintho*) 23,6
mohorâtul: *sg. nom.* 27,7

(a se) MOLCOMI: v. IV; var. **(a se) MÂLCOMI**
(Mă) voiu mâlcomi: *ind. viit.I. 1sg.* 24,14

MORMÂNT: s.n.
mormânturile: *pl. nom./ac.* 32,22, 26; 37,12, 13
mormânturi: *pl. nom.* 32,23
mormântului: *sg. gen.* 32,23, 24
mormântul: *sg. nom.* 32,25
mormânt: *sg. nom.* 39,11

MORT, MOARTĂ: adj./s.
morţi: *s.m. pl. ac.* 24,17
mort: *adj. m. sg. ac.* 44,25

MORTĂCIUNE: s.f.
mortăciune: *sg. ac.* 4,14
mortăciunea: *sg. ac.* 44,31

MOŞIE: s.f.
moşie: *sg. nom./ac.* 44,28; 45,8; 47,23
moşiia: *sg. nom./ac.* 44,28; 45,7; 46,18; 47,22; rezum. cap.48; 48,20, 22
moşiii: *sg. gen.* 45,7; 48,21
moşia: *sg. ac.* 48,22

MOȘTEAN: s.m.
moșteani: *pl. ac.* 47,22

(a) MOȘTENI: v. IV
vor moșteni: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,24; 45,5
voiu moșteni: *ind. viit.I. 1.sg.* 22,16
veți moșteni: *ind. viit.I. 2.pl.* 33,25
a **moșteni:** *inf. prez.* 38,12

MOȘTENIRE: s.f.
moștenire: *sg. nom./ac.* 11,15; 25,4, 10; rezum. cap.33; 33,24, 26; 34,10; 36,2, 5, 12; 44,28; 46,18; 47,14, 22; 48,28
moștenirea: *sg. nom./ac.* 35,15; 36,3; 44,28; 45,6; 46,16, 17, 18

MREAJĂ: s.f.
mreajea: *sg. ac.* 11,13; 17,20
mreaja: *sg. ac.* 19,8; 32,3

MREJUIT, -Ă: adj.
mrejuite: *f. pl. nom.* 41,16

MUIERE: s.f.; var. (Înv.) MUIARE
muierile: *pl. nom./ac.* 8,14; 9,6; 23,44, 48
muiare: *sg. ac.* 16,7, 32; 23,44
muierii: *sg. gen.* 16,30; rezum. cap.24
muieri: *pl. gen.* (*cu prep.* **a + *multor***) 16,41
muiarea: *sg. nom./ac.* 18,6, 11, 15; 22,11; 24,18; 33,26
muieri: *pl. nom.* 23,2, 10
muiere: *sg. ac.* 44,22

MUIERESC, -EASCĂ: adj.
muieresc: *n. sg. gen.* 16,34
muierească: *f. sg. ac., în sintagma* ***haină muierească*** 23,40

MULT, -Ă: adj./adv./pron. nehot.
multe: *adj. f./n. pl. nom./ac.* 1,24; 3,6; rezum. cap.5; rezum. cap.8; 12,27; rezum. cap.16; 17,5, 7, 8, 17; 19,10; rezum. cap.22; rezum. cap.23; 23,12; 26,3, 16, 19; 27,3, 7, 9, 15, 18, 24, 26, 27, 33; 31,5, 6, 7, 9, 15; 32,3, 9, 10, 13; rezum. cap.38; 38,6, 8, 9, 13, 15, 22; 43,2; 47,10
multor: *adj. f. pl. gen.* 16,41; rezum. cap.23; 38,23; 39,27
mult: *adj. n. sg. ac.* 17,9, 15, 17; rezum. cap.21
multe: *adj. f. pl. ac., în loc. adv.* ***de multe ori*** rezum. cap.20
multă: *adj. f. sg. ac.* 24,12
mulți: *adj. m. pl. nom.* rezum. cap.32; 33,24; 47,9
(mai) multe: *adj. n. pl. nom.* rezum. cap.32
multe (foarte): *adj. n. pl. nom.* 37,2
mulți (foarte): *adj. m. pl. nom.* 47,7
(mai) mult: *adv.* 5,6; 16,41; 18,8; 23,11; 39,29
mult: *adv.* rezum. cap.12
mulți: *pron. nehot. m. pl. ac.* 11,6
(mai) mult: *pron. nehot.* 18,13

MULȚIME: s.f.
mulțime: *sg. nom./ac.* 1,24; 16,40; 23,24, 42; 38,4; 47,10
mulțimea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.6; 7,13; 12,19; 14,4; 19,11; 23,42, 46; 26,13; 27,12, 16, 18, 27, 33, 34; 28,5, 16, 18; 29,18; 30,4, 10, 15; 31,18; 32,3, 12, 16, 18, 22, 23, 24, 26, 31, 32; 38,7, 13; 39,11
mulțimii: *sg. gen., în sintagma* ***Valea mulțimii lui Gog/Valea mulțimii Gog*** 39,11, 15

MUMĂ: s.f.; vezi MAMĂ

MUNTE: s.f.
munții: *pl. nom./ac.* 6,2; 19,9; 33,28; 34,6, 13, 14; 35,12; 36,1; 37,22; 38,8, 20, 21; 39,2, 4, 17
munții: *pl. voc., în sintagma* ***munții lui Israil*** 6,3; 36,1, 4, 8
munților: *pl. gen./dat.* 6,3, 13; 36,4, 6
munți: *pl. ac.* 7,16; 18,11; 32,5, 6
munte: *sg. ac.* 17,22; 40,2
muntele: *sg. ac.* 17,23; 20,40; 28,14; 35,7, 8
muntelui: *sg. gen.* rezum. cap.35; 35,2; 43,12
muntele: *sg. voc., în sintagma* ***muntele Seir*** 35,3, 15

(a) MURI: v. IV
vei muri: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,18; 28,8, 10; 33,8, 14
va **muri:** *ind. viit.I. 3.sg.* 3,19, 20; 5,12; 6,12; 7,15; 12,13; rezum. cap.17; 17,16; 18,4, 13, 17, 20, 21, 24, 26, 28; 33,8, 9, 13, 15, 18
au murit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.11; 11,13; 18,18; 24,18
mor: *ind. prez. 3.pl.* 13,19
să muriți: *conj. prez. 2.pl.* 18,31
moare: *ind. prez. 3.sg.* 18,32
să muriți: *conj. prez. 2.pl.* 33,11
vor muri *ind. viit.I. 3.pl.* 33,27

(a se) MUTA: v. I „a (se) duce în altă parte" ; „a emigra"
(te) vei muta: *ind. viit.I. 2.sg.* 12,3
(să) **mută:** *ind. prez. 3.sg.* 12,4, 7
au mutat: *ind. pf.c. 3.sg.* 17,4
(s-)au mutat: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,13
am mutat: *ind. pf.c. 1.sg.* 39,27

MUTARE: s.f.
mutare: *sg, ac., în sintagma vase de* ***mutare*** „bagaje pentru emigrare" (cf. lat *vasa transmigrationis*) 12,3
mutare: *sg. ac.* 12,11
mutării: *sg. gen.* 33,21; 40,1

MUT, -Ă: adj./s.
mut: *s.m. sg. ac.* rezum. cap.3
mut: *adj. m. sg. nom.* 3,26

MUZICESC, -EASCĂ: adj. (cf. IndiceIs)
musecesc: *n. sg. ac., în sintagma* ***viers musecesc*** 33,32

N

NARĂ: s.f.
nările: *pl. ac.* 8,17

NAS: s.n.
nasul: *sg. ac.* 23,25

(a se) NAȘTE: v. III
(te-)ai născut: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,4, 5
ai născut: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,20
va naște: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,10, 14
au născut: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,4
născuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 23,37
naște: *ind. prez. 3.sg.* 30,16
vor naște: *ind. viit.I. 3.pl.* 47,22

NAȘTERE: s.f.
nașterea: *sg. nom.* 16,3
nașterii: *sg. gen.* 16,4; 21,30; 29,14

(a se) NĂDĂJDUI: v. IV
să (să) nădăjduiască: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.33

NĂDEJDE: s.f.
nădeajde: *sg. ac.* 16,15; 29,16
nădeajdea: *sg. nom./ac.* 19,5; 30,3; 37,11

NĂPASTĂ: s.f.; var. (În v. și reg.) **NĂPASTE**
năpaste: *sg. ac.* 22,29

(a) NĂPĂSTUI: v. IV
au năpăstuit *ind. pf.c. 3.pl.* 22,7
năpăstuiai: *ind. imp. 2.sg.* 22,12
năpăstuia: *ind. imp. 3.sg.* 22,29

NĂPĂSTUIRE: s.f.
năpăstuire: *sg. ac.* 22,29

NĂPRASNĂ: s.f.; var. NĂPRAZNĂ
năpraznă: *sg. ac., în loc adj.* ***de năpraznă*** 26,16

NĂSCUT, -Ă: s.m./f.
născuților: *s.m. pl. gen., în sintagma* ***născuților dintâi*** 44,30

(a) NĂVĂLI: v. IV
să năvălești: *conj. prez. 2.sg.* 38,12

NĂVOD: s.n.
năvodul: *sg. ac.* 12,13; 17,20; 32,3
năvoadelor: *pl. gen.* 26,5, 14
năvoade: *pl. ac.* 47,10

NEADEVERIT, -Ă: adj.
neadeverită: *f. sg. nom.* 12,24

NEAM: s.n.
neamuri: *pl. nom./ac./dat.* 2,3; rezum. cap.6; 6,8; 12,15; 16,14; 20,23; 22,15; 23,30; 25,10; 26,3; 28,19; 29,15; 30,23; 31,12; rezum. cap.32; 32,9; 37,22; 39,28; 47,13; rezum. cap.48; 48,23
neamurile: *pl. nom./ac.* 6,9; 12,16; 19,8; 36,21, 22; 37,19; 45,8; 47,21; 48,19
neamurilor: *pl. gen.* 25,7; 28,7; 31,17; 36,15; 37,21; 47,22; 48,1, 29, 31
neamul: *sg. ac.* 36,13, 14, 15
neam: *sg. ac.* 37,22; 44,9; 47,23
neamuri: *pl. gen. (cu prep.* ***a + multe****; redundant, cu prep. a +* ***multor)*** 38,23; 39,27
neamuri: *pl. dat. (cu prep.* ***a + num. card.****)* rezum. cap.47

NEBUN, -Ă: adj.
nebune: *n. pl. ac.* 36,21

(a) NEBUNI: v. IV (aici) „a se aprinde de dragoste"
au nebunit: *ind. pf.c. 3.sg.* 23,5, 7, 9, 11
nebunit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 23,16, 20

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) NĂCAZ
năcazul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.4; 7,5; rezum. cap.25
năcazu: *sg. nom.* 7,5
năcazului: *sg. gen.* 35,5

(a) NECĂJI: v. IV; var. (Pop.) (a) NĂCĂJI
necăjea: *ind. imp. 3.sg.* 22,29
au năcăjit: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.25; rezum. cap.35

NECREDINCIOS, -OASĂ: adj./s.
necredincioși *adj. m. pl. nom./gen.* 2,6; 21,29
necredincioasă: *adj. f. sg. ac.* 3,18, 19
necredincios: *adj. m. sg. nom.* 3,18; 33,8
(mai) necredincioasă: *adj. f. sg. nom.* 5,6
(cel) necredincios: *s.m. sg. nom./ac.* 3,18; rezum. cap.18; 18,21, 24, 27; 21,3, 4; rezum. cap.33; 33,8, 9, 15, 19
(celui) necredincios: *s.m. sg. gen./dat.* 3,19; 13,22; 18,20, 23; 33,12, 14
necredincioșilor: *s.m. pl. dat.* 7,21
(cei) necredincioși: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.14
[cei] necredincioși: *s.m. pl. ac.* 20,38
necredinciosule: *s.m. sg. voc.* 21,25; 33,8
necredinciosului: *s.m. sg. gen.* 33,11
necredinciosul: *s.m. sg. nom.* 33,11

NECREDINȚĂ: s.f.
necredința: *sg. ac.* 3,19; 18,27; 31,11; 33,12, 19
necredinții: *sg. gen., în sintagma* ***varga necredinții*** 7,11

NECUNOSCUT, -Ă: adj.
necunoscută: *f. sg. ac.* 3,5, 6

NECURAT, -Ă: adj./s.
necurată: *adj. f. sg. nom.* 4,14
necurate: *adj. f. pl. ac.* 18,13
necurat: *adj. n. sg. ac.* 22,24
[cel] necurat: *s.n. sg. ac.* 44,23

NECURĂȚIE: s.f. „fărădelege"; (ccr.) „menstruație"; (ccr.) „idol"
necurăție: *sg. ac.* 7,20
necurățiile: *pl. ac.* 14,3, 4; 23,7; 33,25
necurățiilor: *pl. gen.* 14,4
necurăția: *sg. nom./ac.* 22,10, 15; 24,13
necurăția: *sg. ac., în sintagma* ***necurăția celi de lună*** „necurăția femeii în zilele menstruației" 36,17
necurăția: *sg. ac.* 39,24

NECURMAT: adv.
necurmat: 39,14

NEDREPT, -EAPTĂ: adj.
nedrept: *n. sg. ac.* 33,15
nedreaptă: *f. sg. nom.* 33,17

NEDREPTATE: s.f.
nedreptatea: *sg. nom./ac.* 3,18, 19; 4,4, 5, 6; 7,11, 13, 16; 9,9; 12,19; 14,10; 16,49; rezum. cap.18; 18,18, 19, 20, 30; 28,18; 33,6, 8, 9, 12; 44,10, 12; 45,9
nedreptate: *sg. nom./ac.* 3,20; 7,23; 8,17; 11,2; 18,8, 24, 26; 21,23, 27; 28,15, 16; 29,16; 33,13; 39,23
nedreptăților: *pl. gen.* 4,5; 28,18
nedreptățile: *pl. nom./ac.* 4,17; rezum. cap.14; 18,17, 28, 30; 21,24; 24,23; 32,27; rezum. cap.33; 33,10; 36,25, 31, 33; 37,23; 43,10
<ne>dreptățile: *sg. ac.* 4,4
nedreptății: *sg. dat. adn.* 7,19
nedreptății: *sg. gen.* 14,3, 4, 7; 21,25, 29; 35,5; 44,12
nedreptăți *pl. ac.* rezum. cap.28; 33,18

NEGOȚ: s.n.
negoțurile: *pl. ac.* 26,12

NEGRĂIT: adv.
negrăit: 22,11

NEGUȚĂTOR: s.m.; var. (Înv.) NEGUȚĂTORIU
negustorilor: *pl. gen.* 17,4
negustorii: *pl. nom.* 27,3, 12, 13, 15, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 36; 38,13
negustoriul: *sg. nom.* 27,16, 18

NEGUȚĂTORIE: s.f.
negustoriile: *pl. nom./ac.* rezum. cap.27; 27,24
negustoriii: *sg. gen.* 27,9; 28,16, 18
negustoriia: *sg. nom./ac.* 27,15, 16, 19, 22, 25
negustorilor: *pl. gen.* 27,33
negustoria: *sg. ac.* 28,5

NEÎNDOMESTICIT, -Ă: adj. „neîmblânzit"; este în mod cert o creație personală a traducătorului.
neîndomeasticită: *f. sg. ac., în sintagma* ***neîndomeasticită inimă*** „inimă neîmblânzită" (cf. lat. *indomabili corde*) 2,4

NEÎNTINAT, -Ă: adj.
neîntinat: *m. sg. nom./ac.* 43,22, 23; 45,18; 46,4, 6, 13
neîntinați: *m. pl. nom./ac.* 43,25; 45,22; 46,4, 6

NEÎNŢELEPT, -EAPTĂ: adj.
neînţelepţilor: *adj. antep. m. pl. dat.* 13,3
neînţelepţi: *m. pl. gen.* 21,31

NEÎNVINS, -Ă: adj.
neînvinse: *f. pl. nom.* 32,13

(a) NELEGIUI: v. IV
să nelegiuiască: *conj. prez. 3.sg.* 14,13
nelegiuind: *gerunziu* 14,13
au nelegiuit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 18,24; rezum. cap.20; 39,26
aţi nelegiuit: *ind. pf.c. 2.pl.* 18,31

NELEGIUIRE: s.f.
nelejuire: *sg. ac.* rezum. cap.3
nelejuirile: *pl. ac.* rezum. cap.9
nelegiuirile: *pl. nom./ac.* 12,16; 14,11; 18,31; 20,43, 44; 21,24; rezum. cap.22; 23,36; 36,31; 44,6, 7, 13
nelegiuirea: *sg. nom./ac.* 17,20; 18,24; 23,21, 27, 29, 35, 48, 49; 39,24, 26
nelegiuiri: *pl. ac.* rezum. cap.22
nelegiuire: *pl. ac.* 22,9

NELEGIUITOR, -TOARE: adj./s.
nelegiuitori: *adj. m. pl. nom.* 15,8
(cei) nelegiuitori: *s.m. pl. ac.* 20,38

NELOCUIT, -Ă: adj. var. (Înv.) **NELĂCUIT, -Ă**
nelăcuite: *f. pl. ac.* 26,19

NELUCRAT, -Ă: adj./s.
nelucrat: *adj. n. sg. nom.* 36,35
(ceale) nelucrate: *s.n. pl. ac.* 36,36

NEMĂSURAT, -Ă: adj.
nemăsurate: *f. pl. ac.* 38,22

NEMERNIC, -Ă: adj./s.; var. (Înv. şi reg.) **NIMERNIC, -Ă**
nimearnic: *adj. m. sg. nom.* 14,7
(cel) nimernic: *s.m. sg. ac.* 22,29
nimearnicilor: *s.m. pl. dat.* 47,22
nimearnicul: *s.m. sg. nom.* 47,23

NEMERNICIE: s.f.
nemerniciii: *sg. gen.* 20,38

NEMILOSTIV, -Ă: s.m./f.
([cei] mai) nemilostivi: *s.m. pl. nom.* 31,12

NEMULŢUMIRE: s.f.; var. (Înv. şi pop.) **NEMULŢĂMIRE**
nemulţămirea: *sg. ac.* rezum. cap.16

NENUMĂRAT, -Ă: adj.
nenumărate: *n. pl. ac.* 38,13

NEOPRIT, -Ă: adj.
neoprită: *f. sg. ac.* 21,5

NEPLOUAT, -Ă: adj.
nepluat: *n. sg. nom.* 22,24

NEPRIETEN: s.m.; var. (Înv.) **NEPRIIATIN;** (Înv. şi reg.) **NEPRIETIN**
nepriiatinii: *pl. nom.* rezum. cap.28
neprietin: *sg. nom.* 35,5
neprietinul: *sg. nom.* 36,2
nepriiatinilor: *pl. gen.* 39,27

NEPRIETENIE: s.f.; var. (Înv. şi reg.) **NEPRIETINIE**
neprietiniile: *pl. ac.* 25,15

NEPUTINCIOS, -OASĂ: adj.
neputincios: *n. sg. nom.* 34,4, 16

NESCĂPAT, -Ă: adj.
[cea mai] nescăpată: *f. sg. nom.* rezum. cap.16

NETĂIAT, -Ă: adj./s.
(celor) netăiaţi: *s.m. pl. gen., în loc. s.* ***celor netăiaţi împrejur*** 28,10; 31,18
(cei) netăiaţi: *s.m. pl. ac., în loc. s.* ***cei netăiaţi împrejur;şi în sintagma cei netăiaţi împrejur cu trupul şi cu inima*** 32,19, 25, 26; 32,29; rezum. cap.44
[cei] netăiaţi: *s.m. pl. ac., în loc. s.* ***[cei] netăiaţi împrejur*** 32,27
netăiaţilor: *s.m. pl. gen., în loc. s.* ***netăiaţilor împrejur*** 32,28, 32
netăiaţi: *adj. m. pl. nom., în loc. adj.* ***netăiaţi împrejur****; şi în sintagmele* ***netăiaţi împrejur cu trupul/netăiaţi împrejur cu inima*** 32,21, 24, 25, 30; 44,7
netăiat: *adj. m. sg. nom., în loc. adj.* ***netăiat împrejur****, în sintagmele* ***netăiat împrejur cu inima/netăiat*** *împrejur* ***cu trupul*** 44,9

(a) NETEZI: v. IV
a netezi: *inf. prez.* 21,11

NEUMBLAT, -Ă: adj.; var. (Înv.) NEÎMBLAT, -Ă
neîmblat: *n. sg. nom.* 14, 15
neumblat: *n. sg. ac.* 15,8; 19,13

NOR: s.n.
nor: *sg. nom./ac.* 1,4, 28; 8,11; 10,3, 4; 32,7; 34,12; 38,9, 16
norului: *sg. gen.* 39,3
norul: *sg. nom.* 30,18

NORĂ: s.f.
noru-sa: *sg. ac.* 22,11

NOROD: s.n.
norod: *sg. nom./ac.* 3,5; 7,11; 11,20; 14,11; 17,9, 15, 17; 24,18; 26,7; 36,28; 37,23, 27; 42,14; 44,19
noroade: *pl. nom./ac.* 3,6; 11,17; 20,34, 41; 23,24; 25,7; 27,33; 32,10; 34,13, 28; 38,6, 8, 9, 15, 22; 39,27
norodului: *sg. gen./dat.* 3,11; 7,27; 11,1; 13,9, 17, 18, 19; 14,8, 9; 18,18; rezum. cap.22; 23,47; 25,14; 27,13; 31,3; 33,2, 3, 12, 17, 30; 36,3, 8; 37,18; 39,7; 44,11; rezum. cap.46; 46,18, 24
norodul: *sg. nom./ac.* 7,12, 14; 12,19; rezum. cap.13; 13,10, 19, 21, 23; rezum. cap.14; 21,12; 22,29; 24,19; 26,11, 20; 27,9, 27; 30,11; 33,2, 6, 31; rezum. cap.34; 34,30; rezum. cap.35; 36,12, 20; 38,12, 14, 16; 39,13; 44,19, 23; 45,8, 9, 16, 22; rezum. cap.46; 46,3, 9, 18, 20
noroadelor: *pl. gen.* 20,35; 26,2; 27,3, 33, 36; 36,15
noroadele: *pl. nom./ac.* 28,25; 29,13; 31,12; 32,20, 25; 39,4
noroade: *pl. gen.* (*cu prep.* ***a + multe***) 32,3, 9
norodul: *sg. nom., în sintagmele* ***norodul lui Dumnezeu/norodul Domnului*** rezum. cap.36; 36,20
norodul: *sg. voc., în sintagma* ***norodul Mieu*** 37,12, 13

NOROIRE: s.f. (aici) „revărsare a unei mulţimi"
noroirea: *sg. ac., în sintagma* ***noroirea cailor*** „revărsarea mulţimii de cai" (cf. lat. *inundatione equorum*) 26,10

NOU, NOUĂ: adj.
noao: *f./n. pl. ac./gen.* 3,15; 45,17; rezum. cap.46; 46,2, 3, 6
nou: *n. sg. ac.* 11,19
noao: *f. sg. ac., în sintagma* ***inimă noao*** 18,31; 36,26
nou: *n. sg. ac., în sintagma* ***duhu nou*** 18,31; 36,26

NUMĂR: s.n.
numărul: *sg. ac.* 4,4, 5, 9
număr: *sg. ac.* 5,3

(a se) NUMĂRA: v. I
(să) vor număra: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,26

NUME: s.f.
numele: *sg. nom./ac.* 16,14; rezum. cap.20; 20,9, 14, 22, 29, 39, 44; 24,2; 36,20, 22, 23; 39,7, 16, 25; 43,7, 8; 48,35
numele/în numele: *sg. ac., în loc. adv.* ***întru numele*** „invocând numele cuiva" 16,15; 39,7
numele: *pl. nom.* 23,4; 48,1, 31
numelui: *sg. gen./dat.* 36,21; rezum. cap.39
numele: *sg. ac.* 43,14

O

O: interj.
o: 27,3; 31,18; 38,16

OAIE: s.f.
oile: *pl. nom./ac.* rezum. cap.34; 34,5, 8, 11, 12, 15, 19
oilor: *pl. gen.* 34,12

OALĂ: s.f.
oalei: *sg. gen./dat.* rezum. cap.24; 24,6
oala: *sg. ac.* 24,3

OASTE: s.f.
oastelor: *sg. gen., în sintagma* ***Domnul oastelor*** 14,11,14; 30,6; 36,23
oaste: *sg. nom./ac.* 17,17; 37,10; rezum. cap.38; 38,15
oastea: *sg. nom./ac.* 27,10, 11; 29,18; 32,29, 31; rezum. cap.38; 38,4, 22; rezum. cap.39
oastei: *sg. gen./dat.* 29,18, 19

OBICEI: s.n.
obiceaiului: *sg. gen.* 16,34

(a se) OBIȘNUI: v. IV; var. (Înv.) **(a se) OBICINUI**
(s-)au obicinuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 18,24

OBOL: s.m.; var. **OVUL** „obol": „monedă grecească"; „măsură pentru greutate"; cuvântul este o încercare a traducător ului de a adapta lat. *obolus, -i*.
ovuli: *pl. ac.* 45,12

(a) OBORÎ: v. IV; vezi **(a) DOBORÎ**

OBRAZ: s.m./s.n.
obrazului: *sg. gen.* 1,10
obrazul: *sg. ac.* 2,6
obraze: *s.n. pl. nom./ac.* 10,21, 22
obrazelor: *s.n. pl. gen.* 10,22

OBRAZNIC, -Ă: adj.
obraznice: *f. sg. gen.* 16,30

OBȘTE: s.f.
obștii: *sg. gen./dat.* 12,23; 16,44; 42,19
obștea: *sg. nom.* 30,5
obște: *sg. ac., în loc. adj. de obște* 48,15

OCARĂ: s.f. „defăimare", „batjocură"; (ccr.) „golicune", „părțile cele mai intime ale trupului"
ocară: *sg. nom./ac.* rezum. cap.5; 5,14, 15; rezum. cap.16; 16,39, 54, 57, 58; 22,4; rezum. cap.23; 23,29; rezum. cap.36
ocara: *sg. nom./ac.* 16,8, 36, 37; 21,28; 23,10, 18, 29; 32,24, 25; 34,29; 36,3, 15, 30
ocărâle: *pl. ac.* 35,12

OCHI: s.m.
ochi: *pl. ac.* 1,18; 10,12; 12,2
ochii: *pl. nom./ac.* 4,12; 5,8; 6,9; 8,5; 16,41; 18,6, 12, 15; 20,22, 24; 21,23; 22,26; 23,27, 40; 33,25; 36,34; 37,20; 38,16, 23; 39,27; 40,4; 43,11; 44,5
ochiul: *sg. nom.* 5,11; 7,4, 9; 8,18; 9,5, 10; 20,17
ochilor: *pl. gen.* 12,5; 20,7, 8; 23,16; 24,16, 21, 25
ochiul: *sg. ac.* 12,12
ochiu: *sg. ac.* 16,5

ODIHNĂ: s.f.
odihnă: *sg. nom.* 7,11
odihna: *sg. nom.* 21,23

(a se) ODIHNI: v. IV
(să) odihnească: *ind. prez. 3.sg.* 3,27
odihnească(-să): *conj. prez. fără să 3.sg.* 3,27
a **(să) odihni:** *inf. prez.* 5,13; 24,13
(să) va **odihni:** *ind. viit.I. 3.sg.* 16,42
(Mă) voiu odihni: *ind. viit.I. 1.sg.* 16,42; 22,20
a **odihni:** *inf. prez.* 23,27
odihnesc: *ind. prez. 3.pl.* 24,25
(să) vor odihni: *ind. viit.I. 3.pl.* 34,14
a **(vă) odihni:** *inf. prez.* 37,14
(să) odihnesc: *ind. prez. 3.pl.* 38,11

ODOS: s.n. (cf. **Indice** Is)
odos: *sg. ac.* 4,9

ODRASLĂ: s.f.; var. ODRAZLĂ
odrasle: *pl. ac.* 17,6
odrazlei: *sg. gen.* 17,7
odraslii: *sg. gen.* 17,10
odraslă: *sg. ac.* 17,23
odrasla: *sg. ac.* 34,27
odrazlă: *sg. ac.* 34,29

(a) ODRĂSLI: v. IV; var. **(a)** ODRĂZLI
odrăzlit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,10
au odrăzlit: *ind. pf.c. 3.pl.* 16,7
odrăzlise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 17,6
va odrăzli: *ind. viit.I. 3.sg.* 29,21
odrăzliți: *imperativ 2.pl.* 36,8

ODRĂSLIRE: s.f.
odrăslirii: *sg. gen.* 17,9

OH: interj.
oh: 28,16

OLTAR: s.n.; var. (Înv. și reg.) **OLTARIU**
oltarele: *pl. ac.* 6,4
oltariului: *sg. gen./dat.* 8,5; 41,22; rezum. cap.43; 43,13; 45,19
oltariu: *sg. ac.* 8,16; 43,27; 47,1
oltariul: *sg. ac.* 9,2; 40,47; 43,22, 26

OM: s.m.
omului: *sg. gen./dat.* rezum. cap.1; 10,6; 24,16; 40,5
om: *sg. nom./ac.* 1,5, 8, 10, 26; 3,26; 4,12; 10,8, 14, 21; 14,13, 19; 18,7, 8, 16; 19,3; 22,30; 28,2, 9; 29,11; 32,13; 33,2; 39,15; 40,3; 41,19; 44,2, 25; 47,3
omului: *sg. gen., în sintagma* ***fiiul omului*** 2,1, 3, 6, 8; 3,1, 3, 4, 10, 17, 25; 4,1, 16; 5,1; 6,2; 7,2; 8,5, 6, 8, 12, 15, 17; 11,2, 4, 15; 12,2, 3, 9, 18, 22, 27; 13,2, 17; 14,3, 13; 15,2; 16,2; 17,2; 20,3, 4, 27, 46; 21,2, 6, 9, 12, 14, 19, 28; 22,2, 18, 24; 23,2, 36; 24,2, 25; 25,2; 26,2; 27,2; 28,2, 11, 20; 29,2, 18; 30,2, 21; 31,2; 32,2, 18; 33,2, 7, 10, 12, 24, 30; 34,2; 35,2; 36,1, 17; 37,3, 9, 11, 16; 38,2, 14; 39,1, 17; 40,4; 43,7, 10, 18; 44,5; 47,6
oameni: *pl. nom./ac.* 4,15; 12,16; 19,6; 20,1; 22,9; 34,31; 36,11, 12, 13, 14, 37; 39,14
omul: *sg. nom./ac.* 7,13; 10,2, 3; 14,4, 7, 8, 17, 21; 18,5; 20,11, 13, 21; 25,13; 29,8; 33,30; 40,4; 43,6
oamenilor: *pl. gen.* 9,4; 21,31; 23,42; 31,14
oamenii: *pl. nom./ac.* 9,6; 14,1, 3; 27,27; 36,10; 38,29
oamenii: *pl. dat.* (*cu prep.* ***la***) 23,40

OMENESC, -EASCĂ: adj.
omeneşti: *f. pl. ac., în sintagma* ***turme omeneşti*** 36,38

OMORÂT, -Ă: adj./s.
omorâţii: *s.m. pl. nom./ac.* 6,4, 13; 11,7; 37,9
(cei) omorâţi: *s.m. pl. nom./ac.* 11,6; 30,11, 24; 31,17; 32,22, 23, 24, 28, 29, 30, 32; 35,8
(celor) omorâţi: *s.m. pl. gen* 21,14; 32,20, 24, 25
omorâţilor: *s.m. pl. gen.* 26,15
[cei] omorâţi: *s.m. pl. nom.* 32,25, 26
omorâţi: *adj. m. pl. nom.* 32,21

(a se) OMORÎ: v. IV
voiu omorî: *ind. viit.I. 1sg.* 14,13; 25,7, 16; 29,8; 30,15
vor omorî: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,40
să omoară: *conj. prez. 3.sg.* 17,17
să omor: *conj. prez. 1.sg.* 20,17; 21,28
(să) vor omorî: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.24; 26,6
omorând: *gerunziu* 25,15
va omorî: *ind. viit.I. 3.sg.* 26,8
omorî(-)vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 28,8
(s-)au omorât: *ind. pf.c. 3.pl.* 31,18
e omorâtă: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 32,31

ONIX: s.n.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la V. Alecsandri, *Teatru* [II]. Cu o introducere de G. Orzea şi F. I. Bociort, Bucureşti, [vol. I] 1952, [vol. II] 1953.
onixul: *sg. nom.* 28,13

(a) OPRI: v. IV
am oprit: *ind. pf.c. 1.sg.* 31,15

ORAŞ: s.n.
oraşele: *pl. ac.* rezum. cap.38

ORZ: s.n.
orz: *sg. ac.* 4,9, 12
orzu: *sg. ac.* 13,19; 45,13

OS: s.n.
oasele: *pl. nom./ac.* 6,5; 24,5, 10; 32,27; 37,3, 4, 11
oase: *pl. ac.* rezum. cap.24; 24,4; 37,1
oaselor: *pl. gen.* 24,5; rezum. cap.37; 37,5
oasăle: *pl. nom.* 24,10
os: *sg. ac., în sintagma* ***os de elefant*** (cf. supra **ELEFANT**) 27,6
oase: *pl. voc., în sintagma oase uscate* 37,4
oase: *pl. ac., în sintagma oase la oase* „os lângă os" 37,7

(a se) OSÂNDI: v. IV
(să) va osîndi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.18; rezum. cap.33

(a se) OSEBI: v. IV; var. (Reg.) **(a se) USEBI** (Pop.) „a pune deoparte"
usebindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.45
usebiţi: *imperativ 2.pl.* 45,1, 9
veţi usebi: *ind. viit.I. 2.pl.* 48,8, 9
(să) vor usebi: *ind. viit.I. 3.pl.* 48,20

OSEBIRE: s.f.; var. (Înv.) **USEBIRE** „separare", „punere deoparte"
usebirea: *sg. ac.* 45,6, 7
usebirii: *sg. gen.* 45,7

OSEBIT, -Ă: adj./s.; var. (Înv. şi reg.) **USEBIT, -Ă** „separat"
usebită: *adj. f. sg. nom.* 41,12, 13
usebite: *adj. f. sg. gen.* 42,1, 10, 13
usebit: *adj. n. sg. ac./gen.* 42,12; 43,21
(ceii) usebite: *s.f. sg. gen.* 41,14
(cei) usebite: *s.f. sg. gen.* 41,15

OSTAŞ: s.m.
ostaşii: *pl. nom.* 27,10
ostaşi: *pl. ac.* 39,20

OSTENEALĂ: s.f.
ostenealele: *pl. ac.* 23,29
osteneală: *sg. ac.* 24,12
osteneala: *sg. ac.* rezum. cap.29

(a se) OSTENI: v. IV
(s-)au ostenit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.29

OSTIL, -Ă: adj.; aici prima atestare a cuvântului; cf. DLR, unde prima atestare este la Iuliu Barasch, *Cursul de igienă populară.* Seria I, partea generală, cuprinde 12 lecţiuni, Bucureşti, 1857.
ostilă: *f. sg. nom.* 22,5

OSTROV: s.n.
ostroavele: *pl. nom.* 26,15, 18; 27,6, 7
ostroave: *pl. nom./ac.* 27,3, 15; 39,6
ostroavelor: *pl. gen.* 27,35

OŞTEAZĂ: s.f. (cf. **Indice** 2Lg)
oşteazele: *pl. nom./ac.* 45,2; rezum. cap.48; 48,17
oşteaze: *pl. ac.* 48,15

P

PACE: s.f.
pacea: *sg. ac.* 7,25
pace: *sg. nom./ac.* rezum. cap.13; 13,10, 16; 43,27; 45,17; 46,12
pace: *sg. ac., în sintagmele* ***vedenii de pace/legătura de pace/legături de pace/legătură de pace/aşezământ de pace*** 13,16; rezum. cap.17; 20,37; 34,25; rezum. cap.37; 37,26

PAHAR: s.n.; var. (Înv. şi reg.) PĂHAR
păharul: *sg. ac.* 23,31, 32, 33

PAJURĂ: s.f.; var. (Reg.) PAJORĂ
pa**jură:** *sg. nom./ac.* 1,10; 10,14; 17,7
pa**jore:** *pl. ac.* rezum. cap.17
pa**jora:** *sg. nom.* 17,3

PALESTINIAN: s.m.; var. PALESTINEAN; PALESTIN
pales**tinii:** *pl. nom.* 25,15
pales**tineanu:** *pl. ac.* 25,16

PALESTINIANCĂ: s.f.; var. **PALESTINEANCĂ**
palis**tineanghelor:** *pl. gen.* 16,27
pales**tineancelor:** *pl. gen.* 16,57

PALMĂ: s.f.
palmă: *sg. nom./ac.* 40,5, 43; 43,13

PANĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) PEANĂ
peane: *pl. ac.* 17,3, 7

PARIMIE: s.f.
parimie: *sg. ac.* 14,8

PARTE: s.f.
părţi: *pl. ac.* 1,8; 10,11; 24,6; 41,16; 45,2; 48,8
părţile: *pl. nom./ac.* 1,17; 15,4; 24,6; 40,10, 13; 41,15, 24; 47,7, 12; 48,21, 29
par**te:** *sg. ac., în num. fract. a şasa parte/a tria parte/a triia parte/parte a tria/a* ***triia*** *partea/a* ***zeacea*** *parte* 4,11; 5,2, 12; 45,11, 13, 14; 46,14
par**tea:** *sg. nom./ac.* 24,4; 45,2; 47,15, 17, 18, 19, 20; 48,1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 16, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 34

parte: *sg. nom./ac.* 40,40; rezum. cap.41; 41,19; rezum. cap.45; 45,7
părților: *pl. gen.* 48,22

PASĂRE: s.f.; var. (Înv. și pop.) PASERE
paserile: *pl. nom.* 17,23; 31,6, 13; 32,4; 38,20
paserilor: *pl. gen./dat.* 29,5; 39,4, 17, 18
paseri: *pl. ac.* 44,31

(a se) **PAȘTE:** v. III
va paște: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.34; 34,23
(să) **vor** paște: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.34; 34,14
(să) păștea: *ind. imp. 3.pl.* 34,2, 8, 19
(să) **pasc:** *ind. prez. 3.pl.* 34,2
pășteați: *ind. imp. 2.pl.* 34,3
păștea: *ind. imp. 3.pl.* 34,8
să pască: *conj. prez. 3.sg./pl.* 34,10, 23
să **(se)** pască: *conj. prez. 3.pl.* 34,10
voiu paște: *ind. viit.I. 1.sg.* 34,13, 14, 15, 16
a **(vă)** paște: *inf. prez.* 34,18

PAȘTI: s.m.
Paștilor: *pl. gen., în sintagmele praznicele Paștilor și a **Corturilor/** praznicul Paștilor* (cf. **Indice** Iș – **FASĂ**) rezum. cap.45; 45,21

PAT: s.n.
pat: *sg. ac.* 23,41

PAVĂZĂ: s.f.
pavăze: *pl. ac.* 23,24
pavăza: *sg. nom./ac.* 26,8; 27,10; 39,9
paveze: *pl. ac.* 38,4, 5

PAZĂ: s.f.
pazele: *pl. ac.* 40,45

PĂCAT: s.n.
păcate: *pl. ac.* rezum. cap.2; rezum. cap.15; 42,13
păcatul: *sg. ac.* 3,20; 18,24; 33,14; 44,27
păcatele: *pl. nom./ac.* rezum. cap.5; 16,51, 52; 18,14, 21, 22; 21,24; 23,49; 33,10, 16; rezum. cap.36; rezum. cap.39
păcat: *sg. ac.* 40,39; 43,19, 21, 22, 25; 44,29; 45,17, 19, 22, 23, 25; 46,20

PĂCĂTOS, -OASĂ: adj.
păcătos: *n. sg. ac.* rezum. cap.14

(a) **PĂCĂTUI:** v. IV
să păcătuiască: *conj. prez. 3.sg.* 3,21
va păcătui: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,21; 14,13; 18,4, 20; 33,12
au păcătuit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 16,51; 18,24; 25,12; 33,16; 37,23
ai păcătuit: *ind. pf.c. 2.sg.* 28,16

PĂCIUIRE: s.f.
păciuiri: *pl. ac.* 45,15
păciuirile: *pl. ac.* 46,2

PĂDURE: s.f.
pădurii: *sg. gen.* 15,2
pădurilor: *pl. gen.* 15,6

PĂMÂNT: s.n.
pământul: *sg. nom./ac.* 1,3; 6,14; 7,23; 8,17; 9,9; rezum. cap.11; 11,12, 17; 12,6, 12, 13, 19, 20, 22; 13,9; 14,13, 16, 17, 19; 15,8; 16,3, 29; 17,4; 18,2; 19,4, 7; rezum. cap.20; 20,5, 6, 9, 10, 15, 28, 38, 40, 42; 21,3, 9, 19, 30; 23,19, 27; 25,6; 26,20; 27,17; rezum. cap.28; 28,25; rezum. cap.29; 29,9, 10, 12, 14, 19, 20; 30,11, 12, 13, 14, 25; 31,14, 16, 18; 32,6, 8, 15, 18, 23, 24, 25, 26, 27, 32; rezum. cap.33; 33,2, 24, 25, 26, 28, 29; 34,13, 27; 35,14; rezum. cap.36; 36,5, 6, 17, 20, 24, 28, 34, 35; rezum. cap.37; 37,12, 14, 21, 25; 38,2, 8, 9, 11, 16, 18, 19; rezum. cap.39; 39,12, 14, 15, 16, 26, 28; 40,2; 41,16; 43,2; 45,1, 8; 47,13, 14, 21; 48,29
pământ: *sg. nom./ac.* 1,15, 19, 21; 7,7; 8,3; 10,16, 19; 14,15, 17; 17,8; 19,12, 13; 22,24; 23,48; 24,7; 25,3; 26,11, 16; 27,29; 28,17, 18; 32,4; 33,3; 34,25, 29; 36,18; 37,22; 38,20; 41,20; 42,6; 45,1, 4, 8
pământul: *sg. gen./dat.* (*cu prep. **a + tot***) rezum. cap.7; 32,4
pământului: *sg. gen/dat.* 7,2, 21, 27; 12,19; 13,14; 16,5; 17,5; 20,8, 32, 36; 21,32; rezum. cap.22; 22,29; 23,15; 25,9; 27,33; 29,5; 30,5; 31,12, 13; 32,8; 33,2; rezum. cap.34; 34,6, 8, 13, 28; 37,2; 38,12, 20; 39,4, 13, 14, 18; 43,14; rezum. cap.45; 45,16, 22; 46,3, 9; rezum. cap.47; 47,15, 18; rezum. cap.48; 48,12, 14
pământului: *sg. gen., în sintagmele **preste patru bătăi** ale pământului* (cf. **Indice** Ir – **BĂTAIE**) 7,2
pământ: *sg. ac., în sintagmele **pământ pentru sămânță*** „pământ roditor”/***pământ limpede*** (cf. supra LIMPEDE) 17,5; 24,8
Pământul: *sg. ac., în sintagma **Pământul Făgăduinții*** rezum. cap.20
pământurile: *pl. ac.* 20,6, 15
pământuri: *pl. nom./ac.* 25,7; 35,10
pământurilor: *pl. gen.* 29,12; 30,7

PĂR: s.m.
perii: *pl. ac.* rezum. cap.5; 5,1
părul: *sg. nom.* 16,7

(a) **PĂRĂSI:** v. IV
părăsit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,12; 9,9
va **părăsi:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.18; rezum. cap.33
au părăsit: *ind. pf.c. 3.pl.* 20,8; 23,8; 39,23
părăsind: *gerunziu* rezum. cap.34
fusease **părăsiți:** *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 38,12
părăsiți: *imperativ 2.pl.* 45,9

PĂRĂSIRE: s.f.
părăsire: *sg. ac.* 29,9

PĂRĂSIT, **-Ă:** adj.
părăsit: *m./n. sg. nom./ac.* 6,14; 33,29; 35,3, 7
părăsite: *f. pl. nom.* 36,35

(a) **PĂREA:** v. II
pare: *ind. prez. impers.* 9,4

PĂRINTE: s.m.
părinții: *pl. nom.* 2,3; rezum. cap.5; 5,10; 18,2; 20,27; 37,25
părinți: *pl. ac.* rezum. cap.5
părinților: *pl. gen./dat.* 20,4, 18, 24, 30, 36, 42; 36,28; 47,14

PĂSTOR: s.m.; var. (Înv.) **PĂSTORIU**
păstorilor: *pl. gen./dat.* rezum. cap.34; 34,2
păstorii: *pl. nom./ac.* 34,2, 8, 10
păstori: *pl. nom./ac.* 34,2, 8, 10
păstoriu: *sg. nom./ac.* 34,5, 23; rezum. cap.37; 37,24
păstorilor: *sg. voc.* 34,7, 9
păstoriul: *sg. nom.* 34,12

(a) **PĂȘI:** v. IV
pășiia: *ind. imp. 3.sg.* 1,9
pășea: *ind. imp. 3.pl.* 1,12; 10,11; 20,16
va **păși:** *ind. viit.I. 3.sg.* 29,11

PĂȘUNE: s.f.
pășuni: *pl. ac., în sintagma **pășuni lăptoase/pășuni grase*** „pășuni bogate, cu iarbă grasă” 34,14
pășunile: *pl. nom.* 34,14
pășune: *sg. ac., în sintagma **pășunea bună*** 34,18
pășunilor: *pl. gen.* 34,18
pășunii: *sg. gen.* 34,31

(a se) **PĂTRUNDE:** v. III
să (se) pătrundă: *conj. prez. 3.pl.* 23,47

(a) **PĂŢI:** v. IV (Înv. şi pop.) „a suferi chinuri fizice sau morale"
pate: *ind. prez. 3.sg., în sintagma* ***muiarea ce pate de lună*** „femeia în timpul menstruaţiei" 18,6

(a se) **PĂZI:** v. IV
să păzască: *conj. prez. 3.sg./pl.* 11,20; 17,14; 43,11; 44,16
va păzi: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,9, 21
au păzit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 18,19; 20,21; 44,15; 48,11
să păziţi: *conj. prez. 2.pl.* 20,18; 36,27
păziţi: *imperativ 2.pl.* 20,19
(să) va păzi: *ind. viit.I. 3.sg.* 33,4, 5, 6
(s-)au păzit: *ind. pf.c. 3.sg.* 33,5
să (să) păzască: *conj. prez. 3.sg.* 33,8
voiu păzi: *ind. viit.I. 1.sg.* 34,16
vor păzi: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.37; 37,24

PÂINE: s.f.; var. (Reg.) **PÂNE**
pâini: *pl. ac.* 4,9
pâine: *sg. ac.* 4,12, 16; 13,19; 16,49; 44,3
pâinea: *sg. nom./ac.* 4,13, 17; 12,18, 19; 16,19; 18,7, 16
pânea: *sg. ac.* 4,15
pâinii: *sg. gen., în sintagmele* ***toiagul pâinii/varga pâinii*** (cf. Indice Pr – **TOIAG**) 4,16; 5,16; 14,13
pânile: *pl. ac.* 44,7
pâni: *pl. ac.* 48,18

(a se) **PÂNGĂRI:** v. IV
să (să) pângărească: *conj. prez. 3.sg./pl.* 14,11; 22,3; 44,25
va pângări: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,15
să (vă) pângăriţi: *conj. prez. 2.pl.* 20,7, 18
am pângărit: *ind. pf.c. 1sg.* 20,26
(vă) pângăriţi: *ind. prez. 2.pl.* 20,30, 31
veţi pângări: *ind. viit.I. 2.pl.* 20,39
(v-)aţi pângărit: *ind. pf.c. 2.pl.* 20,43
(te-)ai pângărit: *ind. pf.c. 2.sg.* 22,4; 23,30
ai pângărit: *ind. pf.c. 2.sg.* 22,8; 28,18
au pângărit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 22,11, 26; 23,17; 33,26; 36,17, 18, 20; 43,8
(s-)au pângărit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 23,7, 13, 17; 25,3; 36,23
pângărit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,38
să pângărească: *conj. prez. 3.pl.* 23,39; 44,7
voiu pângări: *ind. viit.I. 1.sg.* 24,21; 39,7
vor pângări: *ind. viit.I. 3.pl.* 28,7; rezum. cap.43
pângărise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 36,21
aţi pângărit: *ind. pf.c. 2.pl.* 36,22, 23
(să) vor pângări: *ind. viit.I. 3.pl.* 37,23
(să) va pângări: *ind. viit.I. 3.sg.* 43,7

PÂNGĂRIT, -Ă: adj./s.
pângărită: *adj. f. sg. ac.* 4,13
pângărit: *adj. n. sg. nom./ac.* 4,14; 22,26
pângărite: *s.m. sg. voc.* „păgânule" 21,25
(cel) pângărit: *s.n. sg. ac.* 44,23

PÂNTECE: s.n.
pântecele: *sg. nom.* 3,3; 7,19
pântecele: *sg. ac., în structura* ***tot ce deschide pântecele*** „fiecare întâi născut" 20,26

PÂNZĂTUREA: s.f. „fâşii de pânză"
pânzăturile: *sg. ac.* 30,21

PÂRÂU: s.n.; var. (Înv. şi rar) **PĂRĂU**
părâiele: *pl. nom.* 31,4
părâie: *pl. ac.* 34,13

PÂRGĂ: s.f.
pârghele: *pl. nom./ac.* 20,40; 44,30; rezum. cap.45; 45,1, 11; 47,12; rezum. cap.48; 48,8, 9, 10, 12, 14, 18, 20, 21
pârga: *sg. ac.* 44,30
pârghe: *pl. ac.* rezum. cap.45; 45,16
pârghelor: *pl. gen.* 48,21

PECETE: s.f.
peceatea: *sg. voc., în sintagma* ***peceatea asămănării***; fiecare om (inclusiv regele Tirului) este descendentul lui Adam, omul arhetipal, creat de Dumnezeu ca imagine văzută a Sa (cf. Anania 2001, p.1078) 28,12

PERETE: s.m.; var. (Înv. şi pop.) **PĂRETE**
păreate: *sg. nom./ac.* 8,7, 10; 13,15; 22,30; 23,14; 46,23
păreatele: *sg. nom./ac.* 8,8; 12,5, 7, 12; rezum. cap.13; 13,10, 12, 14, 15; 41,5, 6, 9, 12, 17, 20
părelilor: *pl. gen./dat.* 36,4; 41,26
părelii: *pl. nom.* 41,13, 22
părelі: *pl. ac.* 41,25

PERNĂ: s.f.; var. (Pop.) **PERINĂ**
perine: *pl. ac., în sintagma perine* ***supt tot cotul/perine supt tot cotul mânii***; sintagma este greu de decodat; ar putea fi vorba despre unele practici magice care ne-au rămas necunoscute (cf. Anania 2001, p.1058) rezum. cap.13; 13,18
perinele: *pl. ac.* 13,20

PERS: s.m. (la pl.; înv.) "persan"
persii: *pl. nom.* 27,10
pearsii: *pl. nom.* 38,5

PESCAR: s.m.
pescari: *pl. nom.* 47,10

PESTRIŢ, -Ă: adj./s.
pestriţe: *adj. f. pl. ac.* 16,10, 18; 27,24
pestriţă: *s.f. sg. ac.* „haină pestriţă" 16,13
pestriţu: *s.n sg. ac.* „ţesătură pestriţă" 27,16

PEŞTE: s.m.
peştii: *pl. nom./ac.* 29,4, 5; 38,20; 47,10
peşti: *pl. nom./ac.* rezum. cap.47; 47,9, 10

PEŞTERĂ: s.f.
peşteri: *pl. ac.* 33,27

PETIC: s.n.; var. **PETEC**
peatece: *pl. ac.* 30,21

(a) **PETRECE:** v. III „a urma"
au petrecut: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.5

PIATRĂ: s.f. "rocă"; "mineral cristalizat cu aspect frumos, cu culori variate, cu duritate mare, care se foloseşte, de obicei, la confecţionarea bijuteriilor"; "gheaţă", "gindină"; "substanţă chimică"
pietrii: *sg. gen., în sintagma* ***pietrii de samfir/pietrii de hrisoliv*** 1,26; 10,9
piatră: *sg. nom./ac., în sintagmele* ***piatră de samfir/piatră limpede*** (cf. supra **LIMPEDE**)***/piatră scumpă/piatră pucioasă*** 10,1; 24,7; 26,4, 14; 27,16, 22; 38,22
piatră: *sg. ac., în sintagma* ***inima cea de piatră*** 11,19; 36,26
pietri: *pl. nom./ac.* 13,11, 13; 16,40; 38,22; 40,17, 42; 42,3
pietrile: *pl. ac.* 20,32; 23,47; 26,12
piatra: *sg. nom., în sintagma* ***piatra scumpă*** 28,13
pietrilor: *pl. gen., în sintagmele* ***pietrilor de foc/pietrilor celor de foc*** 28,14, 16
piatra: *sg. ac.* 40,11

(a) **PICĂTURI:** v. IV (aici, fig.) „a vorbi" (cf. **Indice** Iş)
picătureşte: *imperativ 2.sg.* 20,46
picătoreşte: *imperativ 2.sg.* 21,2

PICIOR: s.n.
picioarele: *pl. nom./ac.* 1,7; 2,1, 2; 3,24; 16,25; 24,17; 34,18, 19; 37,10
picioare: *pl. nom./ac.* 1,7; 24,23
picioarelor: *pl. gen.* 1,7
piciorului: *sg. gen.* 1,7
piciorul: *sg. ac.* 6,11; 25,6
picior: *sg. nom.* 29,11; 32,13
picioarelor: *pl. gen.* 43,7

PIEIRE: s.f.; var. PIERIRE
peririi: *sg. gen.* 9,2
perirea: *sg. ac.* 21,31; rezum. cap.25; 28,8; rezum. cap.31
perirea: *sg. ac. în sintagma* ***mare cu perirea*** „mare în fărădelegi" 22,5
perire: *sg. ac.* rezum. cap.24

PIELE: s.f.
piiale: *sg. ac.* 37,6, 8

(a se) PIERDE: v. III
vei pierde: *ind. viit.I. 2.sg.* 9,8; 36,15
va pierde: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.14; rezum. cap.39
voiu pierde: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,8
a pierde: *inf. prez.* 22,27
voiu pierde: *ind. viit.I. 1.sg.* 25,7, 16; 30,13, 14; 32,13
am pierdut: *ind. pf.c. 1.sg.* 28,16
pierdut-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 28,17
(să) vor pierde: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.33
să piarză: *conj. prez. 3.sg.* 43,3

(a) PIERI: v. IV
va peri: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,3, 18; 7,26; 12,22
vor pieri: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,6
au perit: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,5; 37,11
ai perit: *ind. pf.c. 2.sg.* 26,17
perise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 34,4, 16

PIERIT, -Ă: s.m./f.
(celor) periți: *s.m. pl. dat.* rezum. cap.33

PILDĂ: s.f.
pildă: *sg. nom./ac.* 5,15; 12,22; 14,8; 16,44; 24,3
pilda: *sg. nom./ac.* 12,23; rezum. cap.17; 17,2; rezum. cap.18; 18,2, 3; rezum. cap.19
pilde: *pl. ac.* 20,49

PITIC, -Ă: s.m./f. „pigmeu"
piticii: *s.m. pl. nom.* 27,11

PLAȘCĂ: s.f. (Înv.) „pelerină lungă"
plaștii: *f. sg. gen.* 5,3
plașca: *sg. ac.* 16,8; 24,17, 22

PLATAN: s.m.
platanii: *pl. nom.* 31,8

PLATĂ: s.f.
plata: *sg. nom./ac.* 16,33; 29,18
plată: *sg. nom./ac.* 16,33, 34, 41; 29,19

PLATOȘĂ: s.f.
platoșe: *pl. ac.* 23,24; 38,4

(a) PLĂCEA: v. II
vor plăcea: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,9; 20,40

(a se) PLÂNGE: v. III
plângând: *gerunziu* 8,14
vei plânge: *ind. viit.I. 2.sg.* 24,16
veți plânge: *ind. viit.I. 2.pl.* 24,23
(să) plânge: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.27
vor plânge: *ind. viit.I. 3.pl.* 27,31, 32; 32,16

PLÂNGERE: s.f.
plângerea: *sg. nom./ac.* 19,1, 16
plângere: *sg. ac., în sintagma plângere amară* 27,31
plângere: *sg. nom./ac.* 28,11; 32,16

PLEAȘĂ: s.f. (Înv. și reg.) „chelie"
pleașa: *sg. ac.* 27,31

(a) PLECA: v. I
pleca: *ind. imp. 3.pl.* 10,11

PLECAT, -Ă: adj. „orientat"
plecat: *n. sg. nom.* 46,19

PLEAVĂ: s.f.
pleave: *pl. ac.* rezum. cap.13; 13,10

(a) PLESNI: v. IV
plesnește: *imperativ 2.sg.* 21,12
am pleznit: *ind. pf.c. 1.sg.* 22,13
ai plesnit: *ind. pf.c. 2.sg.* 25,6

PLEȘUIRE: s.f. „chelire"
pleșuirea: *sg. nom.* 7,19

PLIMBARE: s.f.; var. (Înv. și reg.) PRINBLARE (În v.; ccr.) „loc de trecere"
prinblare: *sg. nom.* 42,4

PLIN, -Ă: adj.
plin: *n. sg. nom.* 1,18; 7,23; 37,1
plină: *f. sg. nom./ac.* 7,23; 16,7, 22, 39; 17,3; 23,29; 43,5
pline: *f. pl. nom.* 10,12; 24,4; 36,38
pline: *f. sg. gen.* rezum. cap.24
plin: *m. sg. nom., în sintagma* ***plin de înțelepciune*** 28,12

(a se) PLINI: v. IV
vei plini: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,6, 8
voiu plini: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,8; 13,15; 21,17
plinind: *gerunziu* 8,17; 25,15
plinindu(-să): *gerunziu* 9,8; 43,27
(să) va **plini:** *ind. viit.I. 3.sg.* 12,28
să plinesc: *conj. prez. 1.sg.* 20,21
au plinit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 27,11; 42,15

PLINIRE: s.f.
plinirea: *sg. nom./ac.* 5,2; 19,7; 30,12; 32,15

PLOAIE: s.f.
ploaie: *sg. nom./ac.* 1,28; 13,11, 13; 34,26; 38,22
ploile: *pl. nom.* 34,26

(a) PLOUA: v. I
voiu ploua: *ind. viit.I. 1.sg.* 38,22

PLUMB: s.n.
plumb: *sg. nom./ac.* 22,18, 20; 27,12

POARTĂ: s.f.
porțile: *pl. nom./ac.* 8,5; 21,15; 26,2, 10; 44,17; 48,31, 34
porții: *sg. gen.* 8,14; 9,2; 10,19; 11,1; 40,6, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 34, 39, 40, 41, 44, 48; 41,2, 3, 20; 42,15; 43,4; 44,1, 3, 4; 45,19; 46,2, 3, 8, 9, 19; 47,2
poarta: *sg. nom./ac.* 11,1; 40,6, 13, 20, 23, 24, 27, 28, 32, 35, 44; 41,3; 43,1; rezum. cap.44; 44,2; rezum. cap.46; 46,1, 2, 9, 12; 47,1; 48,31, 32, 33, 34

porţilor: *pl. gen.* 21,22; 40,18, 38
porţi: *pl. nom./ac.* 38,11; 40,19, 40; rezum. cap.48; 48,31, 32, 33
porţi: *sg. gen.* rezum. cap.40
poartă: *sg. ac.* 40,3, 23, 27; rezum. cap.46
porţilor: *pl. dat. adn.* 44,11

(a se) POCĂI: v. IV
a (să) pocăi: *inf. prez.* rezum. cap.11
(să) va pocăi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.18; 18,21; 33,14
(vă) pocăiţi: *imperativ 2.pl.* 18,30

POCĂINŢĂ: s.f.
pocăinţă: *sg. ac.* rezum. cap.18

PODEA: s.f.
podealele: *pl. nom.* 40,17

PODIRE: s.f.
podirii: *sg. gen.* 40,17; 42,3
podirea: *sg. nom.* 40,18
podirile: *pl. nom.* 41,16

PODITURĂ: s.f.
podituri: *pl. ac.* 42,6

PODOABĂ: s.f.
podoaba: *sg. ac.* 7,20; 16,14, 25; 27,4, 10; 28,7, 17
podoabă: *sg. ac.* 16,11; 27,3
podoabei: *sg. gen.* 16,12, 17, 39; 28,13
podoabele: *pl. ac.* 27,5
podoaba: *sg. ac., în sintagma* ***desăvârşit cu podoaba*** „desăvârşit în frumuseţe" 28,12

POFTĂ: s.f.
pofta: *sg. nom./ac.* 21,16; 23,16; 24,25
poftă: *sg. ac., în sintagma* ***tineri de poftă*** „tineri avizi de plăceri" 23,6
poftă: *sg. ac.* 23,9, 11, 20

(a se) POGORÎ: v. IV; vezi (a se) COBORÎ

POLEMIT: s.n. (după lat. *polymitus*) „ţesut cu fire de diferite culori"
polimit: *sg. ac.* 16,13

POM: s.m.
pomul: *sg. nom.* 34,27
pomului: *sg. gen.* 36,30
pomi: *pl. ac., în sintagma* ***pomi roditori*** rezum. cap.47
pomi: *pl. nom.* 47,7

(a se) POMENI: v. IV
(să) vor pomeni: *ind. viit.I. 3.pl.* 18,24

POMENIRE: s.f.
pomenire: *sg. ac.* 3,20
pomenirea: *sg. nom.* 25,10

PORNIRE: s.f.
pornirea: *sg. nom.* 10,22

PORTAR: s.m.
portari: *pl. nom./nom.* 44,11, 14

PORUMBIŢĂ: s.f.
porumbiţele: *pl. ac.* 7,16

PORUNCĂ: s.f.
porunca: *sg. ac., în sintagma* ***porunca Domnului*** rezum. cap.5
poruncile: *pl. ac.* 5,6, 7; 11,12, 20; 18,9, 17, 19, 21; rezum. cap.20; 20,11, 13, 16, 18, 19, 21, 24; 33,11; rezum. cap.36; 36,27; 37,24; 43,11; 44,8, 24
porunci: *pl. ac.* 20,25
poruncile: *pl. ac., în sintagma* ***poruncile Domnului*** rezum. cap.37
poruncă: *sg. ac.* 38,7

(a se) PORUNCI: v. IV
(să) porunceaşte: *ind. prez. impers.* rezum. cap.2; rezum. cap.3; rezum. cap.4; rezum. cap.9; rezum. cap.10
ai poruncit: *ind. pf.c. 2.sg.* 9,11
poruncisă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 10,6
poruncise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 12,7; 24,18; 37,7
porunceaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.20
(s-)au poruncit: *ind. pf.c. impers.* rezum. cap.24
să poruncească: *conj. prez. 3.pl.* 29,15
porunceaţi: *ind. imp. 2.pl.* 34,4
poruncesc: *ind. prez. 3.pl.* 34,27
au poruncit: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,10
poruncind: *gerunziu* 37,22

PORUNCIT, -Ă: s.m./f.
(ceale) poruncite: *s.f. pl. ac.* 43,11

POVARĂ: s.f.
poavara: *sg. nom.* 12,10

POVĂŢUITOR, -TOARE: s.m./f.; var. POVĂŢUITORIU
povăţuitoriul: *s.m. sg. nom./ac.* 12,10, 12
povăţuitorii: *s.m. pl. ac.* 21,12
povăţuitoriul: *s.m. sg. voc., în sintagma* ***povăţuitoriul lui Israil*** 21,25
povăţuitoriilor: *s.m. pl. dat.* 23,12
povăţuitorilor: *s.m. pl. gen.* 23,15
povăţuitori: *s.m. pl. nom.* 23,23
povăţuitoriu: *s.m. sg. nom.* 30,13

(a se) POVESTI: v. IV
să povestească: *conj. prez. 3.pl.* 12,16
povesteaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.22
povestindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.27

PRADĂ: s.f.
pradă: *sg. ac.* 7,21; 19,3, 6; 22,25; 38,12, 13
prada: *sg. ac.* 22,27
prăzile: *pl. ac.* 26,16
prăzi: *pl. nom.* 39,10

PRAF: s.n.; var. (Înv. şi reg.) PRAV
prav: *sg. ac.* 24,7
pravul: *sg. ac.* 26,4
praful: *sg. nom./ac.* 26,10, 12

PRAG: s.n.
pragul: *sg. nom./ac.* 9,3; 10,4, 18; 40,6, 8; 41,21; 43,8; 46,2; rezum. cap.47; 47,1
prag: *sg. nom./gen.* 40,6; 41,16
pragului: *sg. gen.* 40,11

PRAZNIC: s.n.
praznicele: *pl. ac.* 36,38; 44,24
praznicele: *pl. ac., în sintagma praznicele Paştilor şi a Corturilor* rezum. cap.45
praznice: *pl. ac.* 45,17; 46,9, 11
praznicul: *sg. nom., în sintagmele praznicul Paştilor/praznicul cel de şeapte zile* 45,21, 22
praznic: *sg. ac.* 45,25

(a se) PRĂDA: v. I
(să) vor prăda: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,6

a **prăda:** *inf. prez.* 13,21
va prăda: *ind. viit.I. 3.pl.* 29,19
voiu prăda: *ind. viit.I. 1.sg.* 35,4
(s-)au prădat: *ind. pf.c. 3.pl.*
vor prăda: *ind. viit.I. 3.pl.* 39,10; 45,8

(a) PRĂPĂDI: v. IV
voiu prăpădi: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,4
vor prăpădi: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,39

PRĂPĂDIRE: s.f.
prăpădire: *sg. nom./ac.* rezum. cap.32; rezum. cap.35

PRĂZNUIRE: s.f.
prăznuirile: *pl. ac.* 45,17

PREACURVAR, -Ă: s.m./f.
preacurvarilor: *s.m. pl. gen.* 16,38

PREACURVĂ: s./adj.
preacurvă: *adj. f. sg. ac.* 6,9; 16,32
preacurve: *adj. f. pl. nom.* 23,45
preacurvelor: *s.f. pl. gen.* 23,45

(a) PREACURVI: v. IV
au preacurvit: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,37

PREACURVIE: s.f.; var. **PRECURVIE**
precurvii: *pl. gen.* (*cu prep. a* ***+ multor***) rezum. cap.23
preacurvii: *pl. ac.* 23,43

PREAJMĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) PREJMĂ
prejma: *sg. ac., în loc. prep.* ***în prejma/din prejma*** 8,1; 14,1; 33,31; 40,13, 44; 41,15, 16, 21; 42,1, 3, 10, 12, 13, 16, 17; 44,4, 11; 45,7; 48,21, 28
preajma: *sg. ac., în loc. prep.* ***în preajma/din preajma*** 20,1; 21,22; 40,23; 46,9; 48,24

PREOT: s.m.
preotul: *sg. nom.* 1,3; 44,21; 45,19
preot: *sg. ac.* 7,26; 44,22; 46,19
preoților: *pl. gen./dat.* rezum. cap.22; rezum. cap.40; 40,45, 46; 43,19; 44,30; rezum. cap.45; 45,4; rezum. cap.48; 48,10, 11, 13
preoții: *pl. nom.* 22,26; 42,13, 14; 43,24, 27; rezum. cap.44; 44,15, 31; rezum. cap.46; 46,2, 20
preotului: *sg. dat.* 44,30

PREOȚIE: s.f.
preoția: *sg. ac.* 44,13

(a se) PRESĂRA: v. I; var. (Înv.) **(a se)** PRĂSĂRA
(să) vor prăsăra: *ind. viit.I. 3.pl.* 27,30

PRETUTINDENI: adv.; var. (Înv. și rar) **PRETUTINDINI; PRETUTINDIRI**
pretutindini: 16,33; 23,24; 28,24; 37,21; 39,17; 40,5, 14, 16; 41,5, 10; 42,15, 19
pretutindiri: 16,37; 19,8

PREȚ: s.n.
prețul: *sg. ac.* 16,31; 22,25< 27,5

PRIBEAG, -Ă: s.m./f.
pribeagii: *s.m. pl. nom.* 17,21

PRICEPERE: s.f.
priceaperea: *sg. ac.* 28,4

PRICEPUT, -Ă: s.m./f.; var. **PRECEPUT, -Ă**
precepuții: *s.m. pl. nom.* 27,9

PRIDVOR: s.n.
pridvorul: *sg. nom./ac.* 8,16; 10,3, 4, 5; 40,8, 9, 24, 26, 29, 30, 31, 33, 36, 37, 39, 48
pridvor: *sg. ac.* 8, 16
pridvoarălor: *pl. gen.* rezum. cap.40
pridvorului: *sg. gen* 40,14, 40, 49; 41,25, 26; 42,12; 44,3; 46,2, 8
pridvoarele: *pl. nom.* 40,25
pridvoarăle: *pl. nom.* 40,33

PRIGONIRE: s.f.
prigonire: *sg. nom.* 44,24

(a) PRIMI: v. IV
vei primi: *ind. viit.I. 2.sg.* 16,61
voiu primi: *ind. viit.I. 1.sg.* 20,41
veți primi: *ind. viit.I. 2.pl.* 36,9

PRIMPREJUR: adv./prep.; var. **PRINPREJUR**
prinprejurul: *prep.* 1,18; 32,23, 24; 36,36; 43,17
prinprejur: *adv.* 1,27, 28; 4,2; 16,57; 23,22, 40; 26,8; 27,11; 28,23, 26; 36,3, 4; 37,3; 40,14, 16, 17, 25, 29, 30, 33, 36, 43; 41,6, 7, 8, 11, 12, 16, 17; 42,15, 16, 17, 18, 19; 43,12, 13, 17; 45,1, 2; 46,23; 48,35

(a se) PRINDE: v. III „a apuca", „a înșfăca"; „a abate (de la drumul drept, de la credință)", „a înșela"
va prinde: *ind. viit.I. 3.sg.* 12,13
a prinde: *inf. prez.* 13,18; 19,3, 6; 21,23
prindea: *ind. imp. 3.pl.* 13,18
prindeți: *ind. prez. 2.pl.* 13,20
să (se) prindă: *conj. prez. 3.sg.* 14,5
(să) va prinde: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,20
au prins: *ind. pf.c. 3.pl.* 19,4
(s-)au prins: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,8; 33,6; 39,23
(vă) veți prinde: *ind. viit.I. 2.pl.* 21,24
vor prinde: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,25
-i prins: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 44,31

PRINS, -Ă: adj.
prinse: *f. pl. nom.* 30,17

(a) PRISOSI: v. IV
prisosesc: *ind. prez. 3.pl.* 48,15

PRISOSINȚĂ: s.f.
prisosința: *sg. ac.* rezum. cap.34

PRISOSIRE: s.f.
prisosirea: *sg. nom.* 16,49

PRISOSITOR, -TOARE: adj.
prisositoare: *f. sg. ac.* 23,32

(a) PRIVI: v. IV (Despre clădiri) „a fi cu fațada spre"
priviia: *ind. imp. 3.sg.* 8,14
privește: *ind. prez. 3.sg.* 9,2; 11,1; 40,20, 22, 35, 44, 45, 46; 41,12; 42,12; 46,1, 12
privind: *gerunziu* 17,6; 42,4
privea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 40,6, 24, 37, 44; 43,1, 4; 46,19; 47,1, 2

(a) PRIVEGHEA: v. I
priveghiiat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,6

(a) PROPTI: v. IV
proptesc: *ind. prez. 3.pl.* 30,6

PROROC: s.m.
prorocul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; rezum. cap.7; 14,9; rezum. cap.43
proroc: *sg. nom./ac.* 2,5; 7,26; 14,4, 7; 33,33

proroculuĭ *sg. gen./dat.* rezum. cap.3; rezum. cap.4; rezum. cap.5; rezum. cap.9; 14,10; rezum. cap.40
prorocilor: *pl. gen.* rezum. cap.12; 22,25; 38,17
proroci *pl. ac./gen./dat.* rezum. cap.13; 13,3; rezum. cap.14; rezum. cap.22
prorocii: *pl. nom./ac.* 13,2, 4, 9, 16; 22,28

(a se) **PROROCI:** v. IV
vei proroci: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,7; 6,2; 25,2; 28,20; 29,2; 35,2
proroceaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.11; 12,27; rezum. cap.21
prorocind: *gerunziu* rezum. cap.11; 37,7
proroceaşte: *imperativ 2.sg.* 11,4; 13,2, 17; 20,46; 21,2, 14, 28; 30,2; 34,2; 36,1, 3, 6; 37,4, 9, 12; 38,2, 14; 39,1
proroceam: *ind. imp. 1.sg.* 11,13
prorocesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.13; 13,2, 6, 9, 16, 17
veţi proroci *ind. viit.I. 2.pl.* 13,23
să prorocească: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.20
(să) prorocea: *ind. imp. 3.pl.* 21,29
prorocindu-: *gerunziu* 22,28
(s-)au prorocit: *ind. pf.c. 3.sg.* 33,33
am prorocit: *ind. pf.c. 1.sg.* 37,7, 10
au prorocit: *ind. pf.c. 3.pl.* 38,17

PROROCIE: s.f.
prorociia: *sg. nom.* în titlu: *Prorociia lui Iezechiil*; 12,24
prorocie: *sg. ac.* 13,7
prorocii *pl. ac.* 13,23

(a se) **PROSLĂVI:** v. IV
(mă/Mă) voiu proslăvi: *ind. viit.I. 1.sg.* 20,41; 38,16, 23; 39,27
(M-)am proslăvit: *ind. pf.c. 1.sg.* 39,13

PROST, PROASTĂ: adj.
proastă: *f. sg. ac.* rezum. cap.4

PRUNCIE: s.f.
pruncia: *sg. ac.* 4,14
prunciiĭ: *sg. gen.* 16,60
perunciiĭ: *sg. gen., în contextele mai ample* ***s-au frâmt ţiţele pruncii*** „s-a pierdut fecioriia”/ ***au frâmt ugerele pruncii*** „au stricat fecioriia” 23,3, 8, 21

PRUND: s.n.
prundului: *sg. gen.* 47,8

PUCIOS, -OASĂ: adj.
pucioasă: *f. sg. ac., în sintagma piatră pucioasă* 38,22

(a) PUHOI: v. IV; var. (În v.) **(a)** POVOI (cf. **Indice** Is)
povoind: *gerunziu* 13,11

PUI: s.m.
puilor: *pl. gen.* rezum. cap.19
puiĭ: *pl. ac.* 19,2

PULBERE: s.f.
pulbere: *sg. ac.* 27,30

PUMNIŞOR: s.m.
pumnişor: *sg. ac.* 13,19

(a se) **PUNE:** v. III
au pus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,2; 3,24; 7,20; 14,3; 17,4, 5; 20,28; 23,41, 42; 27,16, 17, 19, 22; 32,24, 25, 27
pune-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,20
pune: *imperativ 2.sg.* 4,1; 6,2; 13,17; 17,2; 20,46; 21,2, 19; 24,3; 25,2; 28,20; 29,2; 35,2; 38,2; 40,4; 44,5
vei pune: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,2, 3, 4, 9; 21,20; 43,20; 44,5
am pus: *ind. pf.c. 1.sg.* 5,5; 28,14; 39,21
voiu pune: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,3, 4, 8, 9; 11,21; 14,8; 15,7; 17,22; 21,27; 23,25; 29,4; 34,26; 36,26, 27, 29; 37,19; 38,4; 39,21
era pus: *pasiv ind. imp. 3.sg.* 8,3
aţi pus: *ind. pf.c. 2.pl.* 11,7; 13,5; 44,8
va pune: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,4, 7; 45,19
puseasem: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 16,14
ai pus: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,18, 19
voi pune: *ind. viit.I. 1.sg.* 17,19
să puie: *conj. prez. 3.sg./pl.* 21,22; 40,42
să (să) puie: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.22; 27,7
(s-)ar pune: *cond. prez. 3.sg.* 22,30
pune: *ind. prez. 3.sg.* 24,11
vor pune: *ind. viit.I. 3.pl.* 25,4; 26,12; 31,14; 42,13, 14; 43,24; 44,19
(s-)au pus: *ind. pf.c. 3.pl.* 32,25
(să) pun: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.44
(să) va pune: *ind. viit.I. 3.sg.* 44,17
veţi pune: *ind. viit.I. 2.pl.* 47,22

(a) **PURCEDE:** v. III
vor purceade: *ind. viit.I. 3.pl.* 42,14

(a se) **PURTA:** v. I
vei purta: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,5; 12,6; 36,15
(să) va purta: *ind. viit.I. 3.sg.* „va purta, va duce (pe umăr)” 12,12
vor purta: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,10; 34,29; 39,10, 26; 44,12, 13
poartă: *imperativ 2.sg.* 16,52; 23,35
să porţi: *conj. prez. 2.sg.* 16,54
ai purtat: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,58
purtând: *gerunziu* rezum. cap.17
va purta: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.18; 18,20
au purtat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 18,19; 32,24, 25, 30; 44,10
(să) purta: *ind. imp. 3.pl.* 23,12
veţ purta: *ind. viit.I. 2.pl.* 23,49
(să) poartă: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.27
să poarte: *conj. prez. 3.pl.* 36,7
să purtaţi: *conj. prez. 2.pl.* 36,30
poartă: *ind. prez. 3.pl.* 38,4

PURTAT, **-Ă:** adj.
purtat: *m. sg. ac.* „purtând (pe umăr bagajul)” 12,7

PURURI: adv; var. **PURUREA**
pururea: 38,8; 43,9; 46,13
pururea: *adv. în loc. adv de pururea* 46,14

PUS, -Ă: adj.
puşi: *m. pl. nom.* rezum. cap.3
pusă: *f. sg. nom.* rezum. cap.24

(a se) **PUSTII:** v. IV
să (se) pustiiască: *conj. prez. 3.sg.* 12,19
(să) vor pustii: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,20; 33,28
(să) va **pustii:** *ind. viit.I. 3.sg.* 12,20; 14,16; rezum. cap.29; 32,15
(s-)au pustiit: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,7; 25,3
vor fi pustiite: *pasiv ind. viit.I. 3.pl.* 29,12
sânteţi **pustiiţi:** *pasiv ind. prez. 2.pl.*

PUSTIIRE: s.f.
pustiire: *sg. ac.* 12,19; 19,7; 29,9; rezum. cap.33; 33,28; 35,14
pustiiri: *pl. ac.* 29,10

PUSTIIT, -Ă: adj.
pustiită: *f. sg. ac.* 26,19
pustiite: *f. pl. nom./gen.* 30,7; 36,4, 38
pustiit: *n. sg. nom./ac.* 33,29; 36,34

PUSTIU, -IE: adj./s.n.; var. **PUSTIE:** s.f.
pustie: *s.f. sg. ac.* 5,14; 19,13; rezum. cap.20; 20,10, 13, 15, 17, 18, 21, 23; 23,42; 29,5; 34,25
pustia: *s.f. sg. ac.* 6,14

pustiiu: *s.n. sg. ac.* 13,4
pustiia: *s.f. sg. ac.* 20,35, 36
pustiilor: *s.f. pl. dat.*
pustii: *adj. m./f./n. pl. nom./ac./gen.* 6,6; 29,12; 30,7; 35,12; 38,8; 47,8
pustiu: *adj. n. sg. ac.* 6,14
pustiiu: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 15,8; 29,12; 32,15; 35,3, 4, 7; 36,34
pustie: *adj. f. sg. nom./ac.* 25,13; 26,2

(a) PUTEA: v. II
să **poţi:** *conj. prez. 2.sg.* 3,6
va putea: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,19; 33,12
să poată: *conj. prez. 3.sg.* 24,7; 30,21
vom putea: *ind. viit.I. 1.pl.* 33,10
poate: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.47
am putut: *ind. pf.c. 1.sg.* 47,5
putea: *ind. imp. 3.sg.* 47,5

PUTERE: s.f.
putearea: *sg. ac.* 18,7
puterii: *sg. gen.* 30,18

PUTERNIC, -Ă: adj./s.
(ma) putearnică: *adj. f. sg. ac.* 3,8
putearnicilor: *s.m. pl. gen.* 7,24
(cei mai) putearnici: *s.m. pl. nom.* 32,21

PUTERNICIE: s.f.
puternicie: *sg. ac.* 34,4

PUTOARE: s.f. (aici) „excremente" (cf. Anania 2001, p.1082)
putoarea: *sg. ac.* 32,6

PUŢIN, -Ă: adj.
puţin: *n. sg. ac.* 5,3
puţină: *f. sg. ac.* 11,16
puţini: *m. pl. ac.* 12,16
(mai) puţin: *n. sg. ac.* 16,47

R

(a) RADE: v. III
rade: *ind. prez. 3.sg.* 5,1
voiu rade: *ind. viit.I. 1.sg.* 26,4
vor rade: *ind. viit.I. 3.pl.* 27,31; 44,20

RAI: s.n.
raiului: *sg. gen., în sintagma* ***raiului lui Dumnezeu*** 28,13
raiul: *sg. ac., în sintagma* ***raiul lui Dumnezeu*** 31,8, 9

RAM: s.n.
ramul: *sg. ac.* 8,18

RAMURĂ: s.f.
ramurile: *pl. nom./ac.* 17,6; 19,10; 31,3, 5, 6, 8, 12, 13; 36,8
ramurilor: *pl. gen.* 17,22; 19,14
ramurî: *pl. ac.* 19,11

RANĂ: s.f.
ranele: *pl. ac.* 19,4, 8
rană: *sg. ac.* 24,16
rane: *pl. ac.* rezum. cap.38

RAS, -Ă: adj.
raşi: *adj. antep. m. pl. ac.* rezum. cap.5

(a) RĂCNI: v. IV; var. (Pop.) (a) RĂGNI
răgneaşte: *ind. prez. 3.sg.* 22,25

RĂDĂCINĂ: s.f.
rădăcina: *sg. nom./ac.* 16,3; 17,6, 9; 31,7
rădăcină: *sg. ac.* 17,5
rădăcinile: *pl. ac.* 17,7, 9
rădăcinilor: *pl. gen.* 31,4

(a se) RĂDICA: v. I; vezi (a se) RIDICA

RĂDICAT, -Ă: adj.; vezi RĂDICAT, -Ă

RĂMAS, -Ă: s.m./f. (aici) „clădirile separate"
(ceale) rămase: *s.f. pl. nom.* 41,15

RĂMĂŞIŢĂ: s.f. „ceea ce rămâne dintr-un tot sau dintr-o cantitate oarecare, după ce partea cea mai mare a dispărut"; „urmaş"
rămăşiţele: *pl. nom./ac.* 5,10; 9,8; rezum. cap.11; 17,21; 25,16; 34,18
rămăşiţelor: *pl. gen./dat.* 11,13; rezum. cap.14; rezum. cap.16

(a) RĂMÂNE: v. III
am rămas: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,15; 9,8
va fi rămas: *ind. viit. ant. 3.sg.* 6,12
rămânea: *ind. imp. 3.pl.* 10,16; 23,25
au rămas: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,6
rămăsease: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 39,14
va rămânea: *ind. viit.I. 3.sg.* 48,18, 21

RĂNIT, -Ă: s.m./f.
răniţilor: *s.m. pl. gen.* 41,29
(cei) răniţi: *s.m. pl. nom.* 30,4
răniţii: *s.m. pl. nom.* 32,8

(a) RĂPI: v. IV
va răpi: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,7, 16
răpeaşte: *ind. prez. 3.sg.* 18,12
răpesc: *ind. prez. 3.pl.* 22,27
răpea: *ind. imp. 3.sg.* 22,29
răpi-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 26,12
să răpeşti: *conj. prez. 2.sg.* 38,12
a răpi: *inf. prez.* 38,13
vor răpi: *ind. viit.I. 3.pl.* 39,10

RĂPIRE: s.f.
răpire: *sg. ac.* 7,21; 18,16; 23,46; 34,8, 22, 28
răpiri: *pl. ac.* 18,12
răpirea: *sg. ac.* 25,7; 33,15
răpirile: *pl. ac.* 45,9

RĂPIT, -Ă: adj.
răpit: *m. sg. nom.* rezum. cap.8

RĂRUNCHI: s.m.
rărunchii: *pl. ac.* 29,7

(a) RĂSĂDI: v. IV
au răsădit: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,15

(a) RĂSĂRI: v. IV
va răsări: *ind. viit.I. 3.sg.* 47,12

RĂSĂRIT: s.n.
răsărit: *sg. ac.* 8,16; 10,19; 11,1; 40,6, 10, 19, 22, 32, 44; 41,14; 42,9, 10, 12, 15, 16; 43,4, 17; 44,1; 45,7; 46,1, 12; 47,1, 2, 3, 8, 18; 48,1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 16, 17, 18, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 32
răsăritul: *sg. ac., în sintagma* ***răsăritul soarelui*** 8,16; 11,1
răsăritul: *sg. ac.* 11,23; 39,11
răsăritului: *sg. gen.* 25,10; 40,23; 43,1, 2; 45,7; 47,18; 48,2

RĂSĂRITEAN, -Ă: s.m./f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la I. Kaidanov, *Istoria imperiii*

rosiene. Tradusă de aga Gheorghe Asachi, mădular Academiii de Roma. Partea I. Ieşi, 1832.
răsăriteanilor: *s.m. pl. gen.* 25,4

(a) RĂSIPI: v. IV; vezi **(a) RISIPI**

RĂSIPIRE: s.f.; vezi **RISIPIRE**

RĂSIPIT, -Ă: adj.; vezi **RISIPIT, -Ă**

(a) RĂSPLĂTI: v. IV
voiu răsplăti: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,10
au răsplătit: *ind. pf.c. 1.sg.* 22,31
va răsplăti: *ind. viit.I. 3.sg.* 33,15

RĂSPLĂTIRE: s.f.
răsplătirea: *sg. ac.* 25,12

(a) RĂSPUNDE: v. III
răspunde: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.9
au răspuns: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,11
să răspundă: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.14
voiu răspunde: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,3, 4, 7; 20,3, 31
va răspunde: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.20

(a) RĂSPUNDE: v. III
va rătăci: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,9

(a se) RĂSTURNA: v. I
(să) vor răsturna: *ind. viit.I. 3.pl.* 38,20

RĂŞINĂ: s.f.
răşină: *sg. ac.* 27,17

(a) RĂTĂCI: v. IV
să rătăcească: *conj. prez. 3.sg.* 14,11
rătăcit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 34,6
au rătăcit: *ind. pf.c. 3.pl.* 44,10, 15; 48,11
rătăcea: *ind. imp. 3.pl.* 48,11

RĂTĂCIRE: s.f.
rătăcirea: *sg. ac.* 44,10

RĂU: adj./s./adv.
răul: *s.n sg. nom./ac.* rezum. cap.3; 6,10; 14,22
reale: *s.n pl. ac.* rezum. cap.6; rezum. cap.20
realele: *s.n pl. nom.* 6,9
realelor: *s.n pl. gen.* 6,11
(cei mai) răi: *s.m. pl. ac.* 7,24
rău: *s.n sg. ac.* 27,5
(celor) răi: *s.m. pl. gen.* 30,12
reale: *adj. f. pl. ac.* 5,16, 17; 8,9; rezum. cap.14; 14,15, 21; 20,44; 33,11; 34,25; 36,31
rău: *adj. n. sg. ac.* rezum. cap.11; 11,2
rea: *adj. f. sg. ac.* 13,22; 38,10
rău: *adv.* 9,4

RĂUTATE: s.f.; var. (Înv.) **RĂOTATE**
răotăţile: *pl. ac.* rezum. cap.5; 20,43
răotatea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.7; 16,23, 57; rezum. cap.33
răotate: *sg. ac.* 18,18; 27,7

RĂZBOI: s.n.
războiu: *sg. ac.* 7, 14, 17; 13,5; 27,27

RĂZBOITOR, -TOARE: adj.
războitori: *m. pl. nom., în sintagma* ***împrotivă războitori*** „răzvrătiţi" rezum. cap.2

RĂZVRĂTITOR, -TOARE: adj.
răzvrătitori: *m. pl. nom.* 2,6

(a se) RÂNDUI: v. IV
(să) rânduiaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3
vei rândui: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,2
va rândui: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.17; 33,2
au rânduit: *ind. pf.c. 3.sg.* 17,16
au rănduit: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,5
rânduisem: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 20,6
vor rândui: *ind. viit.I. 3.pl.* 39,14
[sânt] rânduite: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 46,22

RÂNDUIALĂ: s.f.
rânduiala: *sg. nom.* rezum. cap.41

RÂNDUIT, -Ă: adj.
rânduită: *f. sg. nom.* 21,29

RÂPĂ: s.f.
râpilor: *pl. dat.* 6,3
râpele: *pl. ac.* 31,12; 47,12

RÂS: s.n.
râs: *sg. ac.* 23,32

RÂU: s.n.
râul: *sg. nom./ac.* 1,1, 3; 3,15, 23; 10,15, 20, 22; 29,3, 9; 43,3
râurilor: *pl. gen.* 29,3, 4; 30,12
râului: *sg. gen.* 29,5
râurile: *pl. nom./ac.* 29,10; 31,4, 15; 32,2, 14

(a se) RÂURA: v. I; var. (Înv) **(a se) RĂURA** (cf. **Indice Is**)
(să) răora: *ind. imp. 3.pl.* 31,16

RÂVNĂ: s.f.
râvna: *sg. nom./ac.* 5,13; 16,42; 23,25; 35,11; 36,6; 38,19
râvnii: *sg. gen.* 8,3, 5; 16,38; 36,5
râvnă: *sg. ac.* 39,25

(a) RÂVNI: v. IV
au răvnit: *ind. pf.c. 3.pl.* 31,9

REPEJUNE: s.f.
răpe**juni** *pl. ac.* 35,8
răpegiunilor: *pl. dat.* 36,4
răpegiune: *sg. ac.* rezum. cap.47; 47,12
răpegiunea: *sg. nom./ac.* 47,5, 9, 19
răpegiunii: *sg. gen.* 47,5, 6, 7

REPEZIRE: s.f.
repezirea: *sg. nom., în sintagma repezirea* ***duhului*** cf. lat. *impetus spiritus* 1,12

REVĂRSAT, **-Ă:** adj.; var. (Pop.) **RĂVĂRSAT, -Ă** (aici) „răsfrânt"
răvărsate: *f. pl. nom.* 40,43

(a se) REZEMA: v. I; var. **(a se)** RĂZIMA
răzimându(-să): *gerunziu* 29,7

(a se) RIDICA: v. I; var. (Înv. şi pop.) **(a se)** RĂDICA
(să) rădica: *ind. imp. 3.pl.* 1,19, 21
(să) râdica: *ind. imp. 3.pl.* 1,19, 20; 10,17; 42,5, 6
au rădicat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,14; 11,1
au râdicat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,3; 11,22, 24; 43,5
rădică: *imperativ 2.sg.* 8,5; 28,11
am rădicat: *ind. pf.c. 1.sg.* 8,5; 20,5, 6, 15, 28, 42; 36,7; 44,12; 47,14
(s-)au râdicat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 10,4; 28,5, 17; 31,3, 5, 10
râdica: *ind. imp. 3.pl.* 10,16
râdicându(-să): *gerunziu* 10,17
râdicând: *gerunziu* 10,19

(s-)au rădicat: *ind. pf.c. 3.pl.* 16,50
să (să) râdice: *conj. prez. 3.sg.* 17,14
va **rădica:** *ind. viit.I. 3.sg.* 18,6
râdică: *ind. prez. 3.sg.* 18,12
va râdica: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,15; 26,8
am rădicat: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,23
să râdice: *conj. prez. 3.sg.* 41,22
vei râdica: *ind. viit.I. 2.sg.* 23,27
(să) **vor** râdica: *ind. viit.I. 3.pl.* 31,14
râdicați: *ind. prez. 2.pl.* 33,25
vor rădica: *ind. viit.I. 3.pl.* 39,15

RIDICAT, **-Ă:** adj.; var. (Înv.) RĂDICAT, -Ă
rădicate: *f. pl. ac.* 1,21
rădicat: *m. sg. ac.* 17,22
râdicat: *m. sg. nom., în sintagma* ***rădicat cu înălțimea*** „de statură înaltă" 31,3

(a **se**) **RISIPI:** v. IV; var. (În v.) **(a se) RĂSIPI**
vei **răsipi:** *ind. viit.I. 2.sg.* 5,2
voiu răsipi: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,12
să **răsipesc:** *conj. prez. 1.sg.* 5,16
(să) vor râsipi: *ind. viit.I. 1.pl.* rezum. cap.6; 6,6; 30,7
voiu râsipi: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,3, 5, 8; 12,14, 15; 22,15; 29,12; 30,12, 23, 26
am râsipit: *ind. pf.c. 1.sg.* 11,16; 36,19
sânteți râsipiți: *pasiv ind. prez. 2.pl.* 11,17; 20, 41
râsipind: *gerunziu* 13,11
(să) vor răsipi: *ind. viit.I. 3.pl.* 17,21
să **râsipesc:** *conj. prez. 1.sg.* 20,23; 22,30
sânteți răsipiți: *pasiv ind. prez. 2.pl.* 20,34
(să) va râsipi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.21; 32,12
va **răsipi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 21,13
vor **râsipi:** *ind. viit.I. 1.pl.* 26,4
sânt răsipiți: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 28,25
au fost râsipiți: *pasiv ind. pf.c. 3.pl.* 29,13
va râsipi: *ind. viit.I. 3.sg.* 29,19
(a) râsipi: *inf. prez.* 30,11
va fi răsipită: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 30,16
(s-)au râsipit: *ind. pf.c. 3.pl.* 34,5, 6, 21
fusease **râsipite:** *pasiv ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 34,12
au fost râsipită: *pasiv ind. pf.c. 3.sg.* 35,15
râsipit vei fi: *pasiv ind. viit.I. 2.sg.* 35,15
era râsipiți: *pasiv ind. imp. 3.pl.* rezum. cap.36
să **(să)** râsipească: *conj. prez. 3.sg.* 46,18

RISIPIRE: s.f.; var. (În v.) **RĂSIPIRE**
răsipirea: *sg. ac.* rezum. cap.26; 26,5; 31,13

RISIPIT, **-Ă:** adj./s.; var. (Înv. și rar) **RĂSIPIT, -Ă**
răsipite: *adj. f. sg. gen.* 26,10
răsipit: *adj. n. sg. ac.* 29,10
râsipite: *adj. f. pl. gen.* 34,12
(ceale) **râsipite:** *s.f. pl. ac.* 36,36

(a **se**) ROADE: v. III (despre piele) „a se jupui"
(s-)au ros: *ind. pf.c. 3.sg.* 29,18

ROATĂ: s.f.
roatelor: *pl. gen.* rezum. cap.1; 1,16, 18; 3,13; rezum. cap.10; 10,2, 6, 9; 26,10
roată: *sg. nom./ac.* 1,15, 16; 10,6, 9, 10
roții: *sg. gen.* 1,16
roatele: *pl. nom./ac.* 1,19, 20, 21; 10,13, 16, 19; 11,22
roate: *pl. ac.* 1,20, 21; 10,9; 23,24
roate: *pl. gen. (cu prep.* ***a + num. card.)*** rezum. cap.10; 10,12
roatel: *sg. gen.* 10,10

ROB, ROABĂ: s.m./f.
robi *s.m. pl. nom./ac.* 6,9; 27,13

ROBIE: s.f.
robii: *sg. gen.* 1,2
robie: *sg. ac.* 3,11, 15; rezum. cap.5; 12,11; 25,3; 30,18; rezum. cap.36; rezum. cap.38; rezum. cap.39
robia: *sg. nom./ac.* rezum. cap.12; rezum. cap.19
robiia: *sg. ac.* 29,14; 39,25

ROBIME: s.f.
robime: *sg. ac.* 11,24, 25

ROBIT, **-Ă:** adj.
(celor) robiți: *pl. gen.* 1,1

ROCHIE: s.f.
rotii: *pl. nom., în sintagma* ***rotii de in*** 44,18

ROD: s.n.; var. ROADĂ: s.f.
rod: *s.n. pl. ac.* 3,15; 17,23
roadă: *s.f. sg. ac.* 17,8
rodurile: *s.n. pl. nom./ac.* 17,9; 25,4; 47,12; 48,18
rodul: *s.n. sg. nom./ac.* 19,10, 12, 14; 34,27; 36,8, 30; 47,12
roadele: *s.f. pl. ac.* 36,30

(a) RODI: v. IV
au rodit: *ind. pf.c. 2.sg.* 17,6

RODITOR, **-TOARE:** ad j.
roditori: *m. pl. ac.* rezum. cap.47
roditoriu: *n. sg. nom.* 47,12

ROTUND: adv.; var. (Înv. și reg.) RĂTUND
rătund: *sg. ac., în sintagma* ***în rătund*** „de jur împrejur" 41,7

ROZĂTOR, **-TOARE:** s.m./f.
rozătoare: *s.f. sg. nom.* 36,13

RUDĂ: s.f.
rudele: *pl. nom.* 11,15
ruda: *sg. ac.* 20,5

RUDENIE: s.f.
rudeniile: *pl. ac.* 20,32

RUGĂCIUNE: s.f.
rugăciunea: *sg. ac.* rezum. cap.8
rugăciune: *sg. ac.* 41,11

RUGINĂ: s.f.
rugină: *sg. nom.* 24,6
ruginile: *pl. nom.* 24,6
rugina: *sg. nom.* 24,12

RUGIT: s.n. „răget"
rugitului *sg. gen.* 19,7

(a **se**) **RUPE:** v. III; var. (Înv. și reg.) **(a se) RUMPE**
a (să) rumpe: *inf. prez.* 13,13
voiu rumpe: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,20, 21
rumpând: *gerunziu* rezum. cap.17
vei rumpe: *ind. viit.I. 2.sg.* 23,34
(te-)ai rupt: *ind. pf.c. 2.sg.* 29,7
ai rupt: *ind. pf.c. 2.sg.* 29,7

RUPT, **-Ă:** s.m./f./n.
rupt: *s.n sg. ac.* (aici) „dobitoc sfâșiat de fiare" 4,14

(a **se**) **RUȘINA:** v. I
(să) rușinează: *ind. prez. 3.pl.* 16,27
(te) rușinează: *imperativ 2.sg.* 16,52
să (te) rușinezi: *conj. prez. 2.sg.* 16,54, 63
(te) vei rușina: *ind. viit.I. 2.sg.* 16,61

(vă) ruşinaţi: *imperativ 2.pl.* 36,32
să (să) ruşineaze: *conj. prez. 3.sg.* 43,10, 11

RUŞINARE: s.f.
ruşinarea: *sg. ac.* 36,15

RUŞINE: s.f.
ruşinea: *sg. nom./ac.* 7,18; 16,52, 63; 32,30; 36,6, 7; 39,26; 44,13
ruşine: *sg. ac.* 16,7, 22, 24, 39; 23,44
ruşine: *sg. ac., în sintagma* ***ceale mai de ruşine*** „goliciunea" 22,10
ruşine: *sg. ac., în loc. adv.* ***fără ruşine*** 23,12

S

SABIE: s.f.
sabie: *sg. nom./ac.* rezum. cap.5; 5,12, 17; rezum. cap.6; 6,3, 8, 11, 12; 7,15; 11,8, 10; rezum. cap.12; 12,16; rezum. cap.14; 14,17; 17,21; rezum. cap.21; 23,25; 24,21; 25,13; 26,6, 8; 28,23; 30,5, 6, 17; 31,17, 18; 32,20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32; 33,27; 35,8; 38,4, 8, 21; 39,23
sabia: *sg. nom./ac.* 5,2; 12,14; 21,3, 4, 5, 9, 11, 14; 23,10; 33,3
sabiia: *sg. nom./ac.* 5,12; 14,21; 21,9, 14, 19, 20; 26,11; 29,8, 10; 30,4, 21, 22, 24, 25; 32,10, 20; 33,2, 4, 6, 11; 38,21
sabiii: *sg. gen./dat.* 14,17; 21,12, 15; 35,5
sabiile: *pl. nom./ac.* 16,40; 23,47; 28,7; 30,11; 32,12, 27; 33,26
sabie: *sg. voc.*; reluat pentru insistenţă: ***sabie, sabie*** 21,28

SAFIR: s.n.; var. (Înv.) SAMFIR
samfir: *sg. ac.* 1,26; 10,1
samfirul: *sg. nom.* 28,13

SARDIU: s.n.
sardiul: *sg. nom.* 28,13

SARE: s.f.
sare: *sg. ac.* 16,4; 43,24

SAŢ: s.n.; var. (Înv. şi pop.) **SAŢIU**
saţiul: *sg. nom.* 16,49
saţiu: *sg. ac.* 39,19

(a se) SĂDI: v. IV
(s-)au sădit: *ind. pf.c. 3.sg.* 17,8, 10; 19,10
voiu sădi: *ind. viit.I. 1.sg.* 17,22, 23
[eşti] sădită: *pasiv ind. prez. 2.sg.* 27,4
vor sădi: *ind. viit.I. 3.pl.* 28,26
am sădit: *ind. pf.c. 1.sg.* 36,36

SĂDIT, -Ă: adj.
sădită: *f. sg. ac.* rezum. cap.17

SĂGEATĂ: s.f.
săgeţile: *pl. nom./ac.* 5,16; 21,21; 39,3, 9

SĂMÂNŢĂ: s.f.
sămânţa: *sg. ac.* 17,5, 13; 36,9; 43,19; 44,22
sămânţă: *sg. ac.* 17,5

SĂNĂTATE: s.f.
sănătatea: *sg. nom.* 30,21

(a) SĂPA: v. I
sapă: *imperativ 2.sg.* 8,8; 12,5
am săpat: *ind. pf.c. 1.sg.* 8,8; 12,7
vor săpa: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,12
era săpaţi: *pasiv ind. imp. 3.pl.* (aici) „erau sculptaţi" 41,25

SĂPAT, -Ă: adj.
săpate: *f. pl. nom.* (aici) „dărâmat" 36,35
săpată: *f. sg. nom.* (aici) „sculptată" 41,19

(a) SĂRA: v. I
[ai fost] sărată: *pasiv ind. pf.c. 3.sg.* 16,4

SĂRAC, -Ă: s.m./f.
săracului: *sg. gen./dat.* 16,49; 18,17
[cel] sărac: *s.m. sg. ac.* 18,12
săracul: *s.m. sg. ac.* 22,7, 29

SĂRĂTURĂ: s.f.
sărătură: *sg. ac.* 47,11

(a se) SĂTURA: v. I
vor sătura: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,19
(te-)ai săturat: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,28, 29
(s-)au săturat: *ind. pf.c. 3.sg.* 23,17, 22, 28
voiu sătura: *ind. viit.I. 1.sg.* 32,4
(vă) veţi sătura: *ind. viit.I. 2.pl.* 39,20

SĂVÂRŞIRE: s.f.
săvârşire: *sg. ac.* 13,13

SÂMBĂTĂ: s./adv. "ziua de odihnă la mozaici"; reprezintă echivalarea cuvântului *sabat* "ziua a şaptea a săptămânii, în care orice activitate trebuia întreruptă, după cum însuşi Dumnezeu se odihnise în această zi, după încheierea actului creaţiei"
sâmbetele: *s.f. pl. ac.* 20,12, 13, 16, 20, 21, 24; 22,8, 26; 23,38; 44,24
sâmbetelor: *s.f. pl. gen.* 21,23
sâmbete: *s.f. pl. ac.* 45,17
sâmbetei: *sg. gen.* 46,4, 12
sâmbăta: *adv.* rezum. cap.46; 46,1

SÂN: s.n.; var. (Înv.) **SIN**
sinul: *sg. ac.* (aici) „circumferinţă" 43,13, 17
sânul: *sg. ac., în sintagma* ***sânul pământului*** (aici) „adâncitură în pământ" 43,14

SÂNGE: s.n.; (pl.; înv. şi pop.) **SÂNGIURI**
sângele: *sg. nom./ac.* 3,18, 20; 5,17; 16,5, 9, 22, 36, 38; 18,13; 19,10; 21,32; 22,4, 6, 13; 24,7, 8; 33,4, 5, 6, 8; 35,6; 36,18; 39,18; 43,18, 20; 44,7; 45,19
sângiurilor: *pl. gen.* 7,23; 22,2; 24,6, 9
sângiuri: *pl. ac.* 9,9
sânge: *sg. ac.* 14,19; 16,38; 18,10; 22,3, 9, 12, 27; 23,37, 45; 28,23; 33,25; 38,22; 39,17, 19; 44,15
sângelui: *sg. gen./dat.* 32,6; 35,6

SÂRGUIRE: s.f.
sârguire: *sg. ac.* 12,18

SCAUN: s.n. „tron"; „loc de aşezare" (cf. lat. *sēdēs, -is* „scaun", dar şi „loc de aşezare")
scaunele: *pl. ac.* 26,16; 34,13; 37,23
scaunului: *sg. gen.* 43,7

(a) SCĂDEA: v. II
scăzând: *gerunziu* 4,17
a scădea: *inf. prez.* 22,15
va scădea: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,18; 33,28; 47,12

(a) SCĂPA: v. I
vor scăpa: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.6; 6,8
va scăpa: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,15, 18

SCÂNDURĂ: s.f.
scândurile: *pl. ac.* 27,6

SCÂNTEIE: s.f.
scânteI: *pl. nom.* 1,7
scânteaie: *sg. ac.* 15,4

(a se) SCÂRBI: v. IV
(vă) veţi scârbi: *ind. viit.I. 2.pl.* 20,43; 36,31

SCÂRNĂVIE: s.f.
scârnăviile: *pl. ac.* 32,5

(a) SCHIMBA: v. I
au schimbat: *ind. pf.c. 3.pl.* 27,15, 35
vor schimba: *ind. viit.I. 3.pl.* 48,14

(a) SCLIPI: v. IV
sclipeaşte: *ind. prez. 3.sg.* 1,14
să **sclipească:** *conj. prez. 3.sg.* 21,10
a **sclipi:** *inf. prez.* 21,15
să **sclipeşti:** *conj. prez. 2.sg.* 21,28
sclipea: *ind. imp. 3.sg.* 43,2

(a se) SCOATE: v. III
voiu scoate: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,12; 11,7; 13,23; 20,34, 38, 41; 21,3; 29,4; 34,13, 27; 37,13; 38,4
vei scoate: *ind. viit.I. 2.sg.* 12,4
am scos: *ind. pf.c. 1.sg.* 12,7; 20,14, 22; 21,5
să scoaţă: *conj. prez. 3.pl.* 12,12
vor scoate: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,22
au scos: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 19,2; 36,5; 37,1; 40,24; 42,1, 15; 46,21; 47,2, 6
să scoţu: *conj. prez. 1.sg.* 20,6, 9
scosu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,10
scoate: *imperativ 2.sg.* 24,6
(te-)ai scos: *ind. pf.c. 2.sg.* 28,16
scoate-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 28,18
aţi scos: *ind. pf.c. 2.pl.* 34,4
voi scoate: *ind. viit.I: 1.sg.* 37,12
să scoată: *conj. prez. 3.pl.* 46,20

(a) SCOBI: v. IV (aici) „a sculpta"
era scobiţi: *pasiv ind. imp. 3.pl.* 41,25

SCOBIT, -Ă: adj. (aici) „sculptat"
scobiţi: *m. pl. nom.* 40,26, 34; 41,20

SCOBITURĂ: s.f. (aici) „sculptură"
scobitura: *sg. nom.* 40,37

SCORPIE: s.f.
scorpiile: *pl. ac.* 2,6

(a se) SCRIE: v. III
(să) **scriu:** *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.1
era **scrisă:** *pasiv ind. imp. 3.sg.* 2,9
era **scrise:** *pasiv ind. imp. 3.pl.* 2,9
(să) vor scrii: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,9
scrie: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.19
scrie: *imperativ 2.sg.* 24,2; 37,16
vei scrii: *ind. viit.I. 2.sg.* 37,20; 43,11

SCRIITOR: s.m.
scriitoriu: *sg. ac.* 9,2, 3

SCRIS, -Ă: adj.
scrisă: *f. sg. ac.* rezum. cap.2

SCRISOARE: s.f.
scrisoarea: *sg. ac.* 13,9

SCRUM: s.n.
scrumul: *sg. nom.* 24,11

(a se) SCULA: v. I
sulându(-te): *gerunziu* 3,22
sculându(-mă): *gerunziu* 3,23
(s-)au sculat: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,11
(v-)aţi sculat: *ind. pf.c. 2.pl.* 35,13

SCULĂ: s.f. (aici) „obiecte de gospodărie"
sculele: *pl. ac.* 38,13

SCUMP, -Ă: adj.
scumpe: *f. pl. ac.* 23,42; 27,24
scumpă: *f. sg. nom./ac., în sintagma* ***piatră scumpă/piatra scumpă*** 27,16, 22; 28,13

SCUTEC: s.n.
scutece: *pl. ac.* 16,4

(a se) SCUTURA: v. I
(s-)au scuturat: *ind. pf.c. 3.pl.* 31,15

SEARĂ: adv.; var. (Pop.) SARĂ
sara: *adv.* 12,7; 24,18; 33,22
sara: *adv. în loc. adv.* ***până sara*** 46,2

(a) SECA: v. I; var. (Înv. şi reg.) (a) SĂCA
va săca: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,9
am săcat: *ind. pf.c. 1.sg.* 17,24
au săcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,12

(a) SEMĂNA: v. I; var. (Pop.) (a) SĂMĂNA (aici) „a împrăştia"
voiu sămâna: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,15

SEMEŢIE: s.f.; var. (Pop.) SUMEŢIE
sumeţia: *sg. nom.* 7,10, 24

SEMN: s.n.; var. (Înv. şi pop.) SĂMN
sămn: *sg. nom.* 4,3; 20,12, 20
sămnul: *sg. ac., în sintagma* ***sămnul descoperirii*** „semnul desfrânării" 16,25

(a) SEMNA: v. I; var. (Înv.) (a) SĂMNA (Înv.) „a însemna", „a semnifica"
sămnează: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.37

SETOS, -OASĂ: var. (Reg.) SETIOS, -OASĂ (Înv. şi rar) „secetos"
sătios: *n. sg. ac.* 19,13

SFAT: s.n.
sfatul: *sg. nom./ac.* 7,26; 13,9
sfat: *sg. ac., în sintagma* ***rău sfaţ/sfat rău*** rezum. cap.11; 11,2

(a se) SFĂRÂMA: v. I; var. (Înv.) (a se) SFĂRMA
(să) vor sfărâma: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,6
(te-)ai sfăr**mat:** *ind. pf.c. 2.sg.* 29,7
voiu sfărâma: *ind. viit.I. 1.sg.* 30,22

SFĂRÂMĂTURĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) SFĂRMITURĂ
sfărmiturile: *pl. ac.* 23,34

(a) SFĂTUI: v. IV
au sfătuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,21
sfătuieşte: *ind. prez. 3.sg.* 21,23

SFÂNT, -Ă: adj./s.
sfântul: *s.n. sg. ac.* „locul sfânt", „sfântul lăcaş" 5,11
Sfântul: *s.m. sg. nom.* 39,7
sfânta: *s.f. sg. nom./ac., în gen. superl.* ***sfânta sfintelor*** „partea cea mai tainică a templului"; „o parte a pământului considerată cea mai sfântă" 41,4; 42,13; 45,3; 48,12

sfintelor: *s.f. pl. gen., în în gen. superl.* ***sfânta sfintelor/sfintele sfintelor*** 41,4; 42,13; 44,13; 45,3; 48,12
sfintelor: *s.f. pl. gen.* rezum. cap.42
sfintele: *s.n. pl. ac., în gen. superl.* ***sfintele sfinților/sfintele sfintelor*** „lucrurile preasfinte" 42,13; 44,13
sfinților: *s.m. pl. gen., în gen. superl.* ***sfintele sfinților*** „lucrurile preasfinte"***/sfântul sfinților*** "locul preasfânt" 42,13; 43,12
(ceale) sfinte: *s.n. pl. ac.* 42,13
sfântul: *s.m. sg. nom, în gen. superl.* ***sfântul sfinților*** „locul preasfânt" 43,12
(cel) sfânt: *s.n. sg. ac.* 44,23
sfânt: *adj. m./n. sg. nom./ac./gen./dat.* 20,39, 40; 28,14; 36,20, 21, 22; 39,7, 25; 42,13; 43,7, 8; rezum. cap.47; reyum. cap.48
sfântă: *adj. f. sg. ac.* 36,38
sfinte: *adj. f./n. pl. nom.* 42,13, 14

(a se) **SFÂRȘI:** v. IV
(să) va sfârși: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,12
sfârșindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.12

SFÂRȘIRE: s.f.
sfârșire: *sg. ac.* 11,13

SFÂRȘIT: s.n.
sfârșitul: *sg. nom./ac.* 7,2, 3, 6; 29,13; 40,12

SFINȚENIE: s.f.
sfințenie: *sg. ac.* 11,16
sfințniia: *sg. nom./ac.* 16,27; 28,18; 37,26, 27
sfințeniile: *pl. ac.* 20,40
sfințeniii: *sg. gen.* 45,4

(a se) **SFINȚI:** v. IV
sfințesc: *ind. prez. 1.sg.* 20,12
sfințiți: *imperativ 2.pl.* 20,20
(Mă) voiu sfinți: *ind. viit.I. 1.sg.* 28,22, 25; 36,23
voiu sfinți: *ind. viit.I. 1.sg.* 36,23
vei sfinți: *ind. viit.I. 2.sg.* 43,20
vor sfinți: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,19, 24
e sfințit: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 45,1
sfințit va fi/va fi sfințit: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 45,1, 2, 4
să (să) sfințască: *conj. prez. 3.sg.* 46,20
sânt sfințite: *pasiv ind. prez. 3.pl.* 48,14

SFINȚIT, -Ă: s.m./f.
(cel) sfințit: *s.n. sg. ac.* 22,26

SFINȚITOR, -TOARE: s.m./f.
sfințitorul: *s.m. sg. nom.* 37,27

SICLU: s.m.
siclul: *sg. nom.* 45,12
sicli: *pl. ac.* 45,12

SILĂ: s.f.
sila: *sg. ac., în loc. adv.* ***cu sila*** 46,18

SILNICIE: s.f.; var. (În v.) **SÂLNICIE**
silnicie: *sg. ac.* 18,18
sâlnicie: *sg. ac., în loc. adv.* (În v.) ***cu sâlnicie*** 22,29

SINGUR, -Ă: adj.
sânguri: *m. pl. nom.* 14,16, 18
sângur: *m. sg. nom.* rezum. cap.33; rezum. cap.44

SINGURĂTATE: s.f.
sângurătate: *sg. ac.* 4,16; 33,28
sângurătățile: *pl. ac.* 26,20
sângurătăți: *pl. ac.* 35,9

SIR: s.m. (cf. Indice 1Par)
sirul: *sg. nom.* 27,16

SLAB, -Ă: adj.
slabe: *n. pl. ac.* 34,21

SLAVĂ: s.f.
slavei: *sg. gen., în sintagma* ***slavei Domnului*** 2,1; 10,4
slava: *sg. nom./ac., în sintagmele* ***slava Domnului/slava Dumnezeului*** rezum. cap.3; 3,12, 23; 8,4; 9,3; 10,4, 19; 11,22, 23; rezum. cap.43; 43,2, 5; 44,4
slava: *sg. ac.* 3,23; rezum. cap.29; 39,21
slavei: *sg. gen.* 7,7; 23,26
slavă: *sg. ac.* 26,20; rezum. cap.28

(a se) **SLĂBĂNOGI:** v. IV
(să) vor slăbănogi: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,17
(să) vor slăbănoji: *ind. viit.I. 3.pl.* 21,7
ai slăbănojit: *ind. pf.c. 2.sg.* 29,7

(a se) **SLĂBI:** v. IV
au slăbit: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,5
(să) va slăbi: *ind. viit.I. 3.sg.* 21,7

(a se) **SLĂVI:** v. IV
(Mă) voi slăvi: *ind. viit.I. 1.sg.* 28,22

SLĂVIRE: s.f.
slăvirea: *sg. ac.* rezum. cap.39

(a se) **SLOBOZI:** v. IV
(să) sloboziia: *ind. imp. 3.pl.* 1,24
sloboziia: *ind. imp.* 3.pl. 1,25
slobozând: *gerunziu* 8,3
voiu slobozi: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,20; 34,10, 12; 37,5
au slobozit: *ind. pf.c. 1.sg.* 37,1; 40,2

SLOBOZIRE: s.f.
slobozirii: *sg. gen., în sintagma* ***anul slobozirii*** 46,17

SLUGĂ: s.f.
slugii: *sg. dat.* 28,25; 37,25
sluga: *sg. nom./ac.* rezum. cap.34; 34,23, 24; 37,24, 25
slugilor: *pl. gen./dat.* 38,17; rezum. cap.46
slugile: *pl. ac.* 46,17

SLUJBĂ: s.f.
slujba: *sg. ac.* 27,9; 29,18; 40,46; rezum. cap.42; 44,14
slujbă: *sg. ac.* 29,18
slujbelor: *pl. dat. adn.* 44,8
slujba: *sg. ac., în sintagma slujba* ***Domnului*** 45,4

(a) **SLUJI:** v. IV
slujește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.15
să slujască: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.20; 40,46; 44,11, 13, 15, 16, 27
slujiți: *imperativ 2.pl.* 20,39
va **sluji:** *ind. viit.I. 3.sg.* 20,40
a **sluji:** *inf. prez.* 29,18
au slujit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 29,18, 20; 44,12, 19
slujesc: *ind. prez. 3.pl.* 42,14; 44,17; 45,5; 48,18, 19

SLUJITOR, -TOARE: s.m./f.
slujitorii: *s.m. pl. nom.* rezum. cap.44; rezum. cap.46; 46,24
slujitori: *s.m. pl. nom./ac.* 44,8, 11
slujitorilor: *s.m. pl. dat.* 45,4

SMARALD: s.n.; var. **ZMĂRAGD**
zmăragdul: *sg. nom.* 28,13

(a) **SMERI:** v. IV
smerind: *gerunziu* rezum. cap.17

să **fie smerită:** *pasiv conj. prez. 3.sg.* 17,14
am smerit: *ind. pf.c. 1.sg.* 17,24
au smerit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 21,26; 22,10
a **smerit:** *ind. pf.c. 3.sg.* 22,11

SMERIN, -Ă: adj./s.
smerin: *adj. n. sg. ac., în sintagma* ***stat smerin*** „de statură mică", „firavă" 17,6
(mai) smearine: *adj. f. pl. ac.* (aici) „mai scunde" (cf. lat. *humiliora*) 42,5
(cel) smearin: *s.m. sg. ac.* 21,26

SMERIT, -Ă: adj./s.
(cel) smerit: *s.m. sg. ac.* rezum. cap.17
smerit: *adj. n. sg. ac.* 17,24
(mai) smerită: *adj. f. sg. nom.* 29,15

SMINTEALĂ: s.f.; var. **ZMINTEALĂ**
sminteală: *sg. ac.* 3,20
sminteala: *sg. nom./ac.* 14,3, 4, 7; 28,24; 44,12
smintealele: *pl. ac.* 20,7, 30
zminteală: *sg. nom.* 7,19

(a se) SMULGE: v. III; var. **(a se) ZMULGE**
au zmult: *ind. pf.c. 3.sg.* 17,4
va zmulge: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,9
să zmulgă: *conj. prez. 3.sg.* 17,9
(s-)au zmult: *ind. pf.c. 3.pl.* 19,12

SOARE: s.m.
soarelui: *sg. gen.* 8,16; 10,1; 11,1
soarele: *sg. ac.* 32,7

SOARTĂ: s.f.; var. (În v. și pop.) **SOARTE**
soarte: *sg. nom./ac.* 18,17; 24,6
sorți: *pl. ac.* 45,1
soartea: *sg. ac.* 48,29

(a se) SOCOTI: v. IV
socotind: *gerunziu* 18,28
(să) vor socoti: *ind. viit.I. 3.pl.* 33,16

SOCRU: s.m.
socrul: *sg. nom.* 22,11

SODOMLEAN: s.m. „persoană care face parte din populația Sodomei sau este originară de acolo"
sodomleanilor: *s.m. pl. gen.* 16,53

SOL: s.m.
soli: *pl. nom./ac.* 17,15; 23,16; 30,9

SOLIE: s.f.
solie: *sg. ac.* 23,40

SOLZ: s.m.
solzii: *pl. ac.* 29,4

SORĂ: s.f.; var. (În v. și reg.) **SOR**
sora: *sg. nom./ac.* 16,45, 46, 48, 55, 56; 23,4, 11, 18
surorilor: *pl. gen.* 16,45
surorii: *sg. gen.* 16,49; 23,11, 32, 33
surorile: *pl. ac.* 16,51, 52, 61
sor u-sa: *sg. ac.* 22,11
sor: *sg. ac.* 44,25

SOȚIE: s.f. (Înv.) „tovarăș"
soțiilor: *pl. gen.* 37,16

SPAIMĂ: s.f.
spaimii: *sg. gen., în sintagma zioa spaimii* 26,18
spaimă: *sg. nom.* 30,4, 9

(a se) SPĂIMÂNTA: v. I
(să) spăimântează: *ind. prez. 3.sg.* 24,21

SPĂIMÂNTAT, -Ă: adj.
spăimântați: *m. pl. nom.* 32,30

(a se) SPĂLA: v. I
(te-ai) spălat: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,4; 23,40
am spălat: *ind. pf.c. 1.sg.* 16,9
spăla: *ind. imp. 3.pl.* 40,38

SPĂSENIE: s.f. (Înv.; Bis.) „mântuire"
spăsănie: *sg. ac.* 16,4

(a) SPÂNZURA: v. I
să spânzurea: *conj. prez. 3.sg.* 15,3
au spânzurat: *ind. pf.c. 3.pl.* 27, 10

SPIN: s.m.
spini: *pl. nom.* 28,24

SPOR: s.n.
sporiul: *sg. ac.* rezum. cap.37

(a se) SPORI: v. IV
ai sporit: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,13
sporește: *ind. prez. 3.sg.* 16,31
va spori: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.17; 17,10, 15
(să) va spori: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,9
sporește: *imperativ 2.sg.* 21,15
au sporit: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,14

(a) SPRIJINI: v. IV
sprijinea: *ind. imp. 3.pl.* 42,5

SPRIJINITOR, -TOARE: s.m./f.
sprijinitoriu: *s.m. sg. nom.* 12,14

(a) SPUNE: v. III
spune: *imperativ 2.sg.* 17,2
spui: *ind. prez. 2.sg.* 24,19
vei spune: *ind. viit.I. 2.sg.* 37,18

(a se) SPURCA: v. I
ai spurcat: *ind. pf.c. 2.sg.* 5,11
vor spurca: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,21, 22
spurcați: *imperativ 2.pl.* 9,7
spurcă: *ind. prez. 3.sg.* 18,11
(să) **vor spurca:** *ind. viit.I. 3.pl.* 44,25

SPURCĂCIUNE: s.f.
spurcăciunile: *pl. ac.* 14,6

(a) STA: v. I
stând: *gerunziu* 1,21; 10,17
sta: *ind. imp. 3.sg./pl.* 1,21, 24, 25; 3,23; 8,11; 10,3, 17; 40,3; 43,6
stăi: *imperativ 2.sg.* 2,1
au stătut: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,2; 10,6, 18, 19; 11,23; 21,21; 37,10
stați: *ind. prez. 2.pl.* 13,5
ar sta: *cond. prez. 3.sg.* 20,30
vor sta: *ind. viit.I. 3.pl.* 27,29; 31,14; 44,11, 15, 24; 47,10
stătut-ați: *ind. pf.c. 2.pl.* 33,26
va sta: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,2

STAT: s.n. „stare", „situație"; (Înv. și pop.) „statură"
stat: *sg. nom./ac.* 1,18
statul: *sg. ac.* 16,55; 19,11
stat: *sg. ac., în sintagma* ***stat smerin*** „de statură mică", „firavă" 17,6

STAUL: s.n.
staulele: *pl. ac.* 25,4

(a) STĂPÂNI: v. IV
au stăpânit: *ind. pf.c. 3.sg.* 33,24
veţi stăpâni: *ind. viit.I. 2.pl.* 33,26; 47,13, 14
voiu stăpâni: *ind. viit.I. 1.sg.* 35,10
vor stăpâni: *ind. viit.I. 3.pl.* 36,12; 46,16

STĂPÂNIRE: s.f.
stăpânire: *sg. ac.* 33,25

STĂPÂNITOR, -TOARE: s.m./f.
stăpânitori: *s.m. pl. ac.* 19,11
stăpânitorilor: *s.m. pl. gen.* 19,14
stăpânitorii: *s.m. pl. nom.* 27,8, 27

STÂLP: s.m.
stâlpii: *pl. nom.* 26,11; 42,6
stâlp: *sg. ac.* 39,15; 40,49
stâlpi: *pl. ac.* 42,6

STÂNG, -Ă: adj./s.
stânga: *s.f. sg. ac., în loc. prep. de-a stânga* 1,10; 16,46
stânga: *s.f. sg. ac., în loc. adv. spre dreapta* ***sau*** *spre stânga* 21,16
stângă: *adj. f. sg. ac.* rezum. cap.4; 4,4; 39,3

STÂRV: s.n.
stârvurile: *pl. ac.* 6,5

STEA: s.f.
stealelor: *pl. gen.* 32,7

STEJAR: s.m.; var. (Reg.) **ŞTĂJAR**
stejariul: *sg. ac.* 6,13
ştăjari: *pl. ac.* 27,6

STEMĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) STEAMĂ
steme: *pl. ac.* 19,11
steama: *sg. nom./ac.* 19,14; 21,10, 13
steamii: *sg. dat.* 20,37
steamele: *pl. ac.* 30,18

(a se) STIDI: v. IV
(nici te) stidi: *imperativ prohib. 2.sg.* 2,6; 3,9

(a se) STINGE: v. III
(să) va stânge: *ind. viit.I. 3.sg.* 20,47, 48
(te) vei stânge: *ind. viit.I. 2.sg.* 32,7

(a) STOARCE: v. III
vei stoarce: *ind. viit.I. 2.sg.* 23,34

(a) STRĂBATE: v. III
străbătând: *gerunziu* 39,15

STRĂIN, -Ă: adj./s.; var. (Înv. şi pop.) STREIN, -Ă
streinilor: *s.m. pl. gen.* 7,21; 30,12
(cei) streini: *s.m. pl. ac.* 16,32; 31,12
(cel) strein: *s.m. sg. ac.* 22,7
streinii: *s.m. pl. ac.* 28,7
(celor) streini: *s.m. pl. gen.* 28,10
streini: *adj. m. pl. ac.* 44,7
strein: *adj. m. sg. nom.* 44,9

STRĂJER: s.m.; var. (Înv. şi pop.) STRĂJAR
străjariu: *sg. ac.* rezum. cap.3; 3,17; 33,2, 7
străjariul: *sg. nom.* rezum. cap.33; 33,6
străjariului: *sg. gen.* 33,6

(a) STRĂJUI: v. IV
străjuia: *ind. imp. 3.pl.* 40,45
străjuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 40,46

(a) STRĂLUCI: v. IV
strălucind: *gerunziu* 1,27

STRĂLUCIRE: s.f.
strălucire: *sg. nom.* 1,4, 13
strălucirii *sg. ac.* 1,28; 8,2
strălucirea: *sg. ac.* 10,4

STRÂMB, -Ă: adj. (aici) „lateral" (cf. lat. *obliquus* „oblic", „lateral")
strâmbe: *f. pl. nom., în sintagmele* ***ferești strâmbe/ferestile ceale strâmbe*** 40,16; 41,16, 26

STRÂMTOARE: s.f. „stare a celui care are de îndurat greutăţi, necazuri, care se află într-o situaţie foarte grea"
strâmtoare: *sg. ac.* 4,16
strâmtoarea: *sg. nom.* 7,25

(a) STRÂMTORA: v. IV; var. (Înv. şi pop.) **(a) STRÂMTORI**
va **strâmtori:** *ind. viit.I. 3.sg.* 17,9

STRÂMTURĂ: s.f. (cf. supra **STRÂMTOARE**)
strâmturi: *pl. nom.* 30,16

(a) STRÂNGE: v. III
strânge: *imperativ 2.sg.* 24,4, 10
strânse era: *pasiv ind. imp. 3.pl.* 27,24

STRÂNGERE: s.f.
strângerea: *sg. ac.* 24,5

(a) STREPEZI: v. IV
au strepezit: *ind. pf.c. 3.pl.* 18,2

(a se) STRICA: v. I
voiu strâca: *ind. viit.I. 1.sg.* 13, 14
vor **strâca:** *ind. viit.I. 3.pl.* 16,39; 26,4, 12
va **strâca:** *ind. viit.I. 3.sg.* 26,9; 33,12
(să) vor strâca: *ind. viit.I. 3.pl.* 30,4
(să) va strâca: *ind. viit.I. 3.sg.* 30,6

(a) STRIGA: v. I
vor **strâga:** *ind. viit.I. 3.pl.* 8,18; 27,30
strâga: *ind. imp. 3.sg.* rezum. cap.9
au strâgat: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,1
strâgând: *gerunziu* 9,8; 11,12
strâgă: *imperativ 2.sg.* 21,12

STRIGARE: s.f.
strâgării: *sg. gen.* 27,28

(a) STROPI: v. IV
să stropească: *conj. prez. 3.pl.* 17,7
voiu stropi: *ind. viit.I. 1.sg.* 32,6

STRUGURE: s.m.; var. (Înv. şi pop.) **STRUGUR**
strugur: *sg. ac.* 18,2

SUBŢIRE: s.m./f. (aici) „haină confecţionată din material foarte fin"
supţiri: *s.f. pl. ac.* 16,10

SUDOARE: s.f.
sudoare: *sg. ac.* 44,18

(a) SUFERI: v. IV
va **suferi** *ind. viit.I. 3.sg.* 22,14
aţi suferit: *ind. pf.c. 2.pl.* 36,6

(a) SUFLA: v. I
voiu sufla: *ind. viit.I. 1.sg.* 21,31
suflă: *imperativ 2.sg.* 37,9

SUFLET: s.n.
sufletul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.3; 3,19, 21; 4,14; 7,19; 18,4, 20, 27; 23,17, 18, 22, 28; 24,21; 32,10; 33,5, 6, 9; 47,9
sufletele: *pl. nom./ac.* 13,18, 19, 20; 14,14; 18,4; 22,25, 27; 24,25
suflete: *pl. ac.* 13,20; 14,20; 17,17
sufletului: *sg. gen.* 16,5; rezum. cap.24; 27,31
sufletul: *sg. ac., în loc. adv.* ***din tot susfletul*** 25,15
suflet: *sg. ac.* 36,5

(a) SUGRUMA: v. I
sugrumi: *ind. prez. 2.sg.* 36,13
vei sugruma: *ind. viit.I. 2.sg.* 36,14

(a se) SUI: v. IV
(să) suia: *ind. imp. impers./3.sg.* 8,11; 40,26, 31, 40, 49; 41,7
(s-)au suit: *ind. pf.c. 3.sg.* 11,23; 37,8; 40,6
(v-)ați suit: *ind. pf.c. 2.pl.* 13,5; 36,3
(să) suie: *ind. prez. 3.sg.* 26,3
suindu(-te): *gerunziu* 38,9
(să) vor sui: *ind. viit.I. 3.pl.* 38,10
sui(-mă)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 38,11
(te) vei sui: *ind. viit.I. 2.sg.* 38,16
sui(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 38,18
a (te) sui: *inf. prez.* 39,2
suindu(-să): *gerunziu* 41,7

SUIRE: s.f.
suirea: *sg. nom.* 40,22

SUIȘ: s.n.
suișul: *sg. nom.* 40,34, 37

SULIȚĂ: s.f.
sulițe: *pl. ac.* 38,4
sulița: *sg. nom.* 39,9

(a) SUNA: v. I
va **suna:** *ind. viit.I. 3.sg.* 33,6

SUNET: s.n.
sunetul: *sg. nom./ac.* 1,24; 7,11; 10,5; 26,10, 13, 15; 27,28; 31,15; 33,4, 5
sunet: *sg. nom./ac.* 1,24; 33,32; 37,7

SUPĂRARE: s.f.
supărare: *sg. ac.* rezum. cap.19

(a se) SUPUNE: v. III
voiu supune: *ind. viit.I. 1.sg.* 20,37
(s-)au supus: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,3, 21

(a se) SURPA: v. I
vor surpa: *ind. viit.I. 3.pl.* 26,12
(să) va surpa: *ind. viit.I. 3.sg.* 38,20

SURPAT, -Ă: adj./s.
surpate: *adj. f. pl. gen.* 29,12
surpați: *adj. m. pl. dat.* 36,4
(ceale) surpate: *s.f. pl. nom./ac.* 33,27; 36,10, 33

SURPĂTURĂ: s.f.
surpăturile: *pl. ac.* 33,24

SUS: adv.
(mai) sus: 1,27; 45,25
sus: *adv. în loc. adv.* ***în sus/de sus/până sus,*** *loc. adj.* ***din sus/mai din sus*** 8,2; 9,2; 13,11; 40,24, 28, 32, 33, 35; 41,7; 42,5; 43,15
sus: 41,7

SUSPIN: s.n.
suspinul: *sg. ac.* 26,15
suspinuri: *pl. ac.* 30,24

(a) SUSPINA: v. I
suspină: *ind. prez. 3.pl.* 9,4
suspină: *imperativ 2.sg.* 21,6; 24,17
suspini: *ind. prez. 2.sg.* 21,7
va suspina: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,23
vor suspina: *ind. viit.I. 3.pl.* 30,24

Ș

ȘA: s.f. (la pl. cu val. de sg.) "parte a spinării din jurul regiunii lombare la om"; „șold"
șealele: *pl. nom./ac.* 21,12; 24,4

ȘANȚ: s.n.
șanțu: *sg. ac.* (aici) „șanț de apărare" 4,2; 21,22; 26,8
șanțului: *sg. gen.* 17,17

(a) ȘEDEA: v. II
șeade: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1
am șezut: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,15; 28,2
ședea: *ind. imp. 3.pl.* 3,15; 8,1, 14
ședeam: *ind. imp. 1.sg.* 8,1
au șezut: *ind. pf.c. 3.pl.* 14,1; 20,1
șezut-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 23,41
vor ședea: *ind. viit.I. 3.pl.* 26,16
va **ședea:** *ind. viit.I. 3.sg.* 31,17; 44,3
șed: *ind. prez. 3.pl.* 33,31

ȘEDERE: s.f.
ședeare: *sg. ac.* 27,20

ȘES: s.n.
șesurile: *pl. ac.* 47,8

ȘIRAG: s.n.; var. (Reg.) ȘIREAG (Înv.) "linie de bătaie"; (Pop) "rând de ostași"; "coloană de ostași"
șireagul: *sg. ac.* 17,21
șireagurile: *pl. nom.* 38,6, 9; 39,4

ȘTĂJAR: s.m.; vezi STEJAR

(a se) ȘTERGE: v. III „a distruge"; „a nimici"; „a curăți (de pângărire)"
(să) vor șterge: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,6
voiu șterge: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,9
vor șterge: *ind. viit.I. 3.pl.* 43,26

(a) ȘTI: v. IV
vor ști: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,5; 5,13; 6,14; 7,27; 12,15, 16; 17,24; 20,26; 25,11, 17; 26,6; 28,22, 23, 24, 26; 29,6, 9, 16, 21; 30,8, 19, 25, 26; 32,15; 33,29, 33; 34,27, 30; 36,36, 38; 39,6, 7, 28
veți ști: *ind. viit.I. 2.pl.* 6,13; 11,10, 12; 12,20; 13,14, 21, 23; 14,8; 15,7; 17,21; 20,38, 42, 44; 22,22; 24,27; 25,5; 35,15; 36,11
veț ști: *ind. viit.I. 2.pl.* 7,4, 9; 24,24; 35,9; 37,13
vei ști: *ind. viit.I. 2.sg.* 16,62; 22,16; 25,7; 35,4, 12
știți: *ind. prez. 2.pl.* 17,12
să știe: *conj. prez. 3.sg./pl.* 20,12; 21,5; 36,23
să știți: *conj. prez. 2.pl.* 20,20

ştii: *ind. prez. 2.sg.* 32,9; 37,3
va **şti:** *ind. viit.I. 3.sg.* 39,22
au ştiut: *ind. pf.c. 3.sg.* 45,20

(a) ŞUIERA: v. I
au şuierat: *ind. pf.c. 3.pl.* 27,36

T

TABĂRĂ: s.f. „tabără militară"
taberilor: *pl. gen.* 1,24
tabăra: *sg. ac.* 4,2

TAINĂ: s.f.
taina: *sg. nom./ac.* 7,22; 28,3

TALPĂ: s.f.
talpa: *sg. nom./ac.* 1,7, 7

TARE: adj./s.
tare: *adj. f. sg. nom./ac.* 16,13; 19,14; 20,33, 34; 26,17; 30,22
(cei) tari: *s.m. pl. ac.* 17,13; 28,7; 32,27
(cei mai) tari: *s.m. pl. nom.* 30,11
(celui mai) tare: *s.m. sg. gen.* 31,11
(celor) tari: *s.m. pl. gen.* 32,12, 27; 39,18
[cel] tare: *s.m. pl. ac.* 34,16

TATĂ: s.m.; var. (În v. şi pop.) TĂTÂNE
tatăl: *sg. nom./ac.* 16,3, 45; 18,18, 20; 22,7
tătâni-său: *sg. gen* rezum. cap.18; 18,14, 17, 19, 20; 22,10, 11
tatălui: *sg. gen* 18,4
tată: *sg. ac.* 44,25

TAUR: s.m.
taurilor: *pl. gen.* 39,18

(a) TĂCEA: v. II
tăcând: *gerunziu* 24,17
voiu tăcea: *ind. viit.I. 1.sg.* 24,27
am tăcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 33,22

(a se) TĂIA: v. I
vei tăia: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,2
(s-)au tăiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 16,4
să taie: *conj. prez. 3.sg.* 21,10
tăiat-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 21,10
voiu tăia: *ind. viit.I. 1.sg.* 23,25
or tăia: *ind. viit.I. 3.pl.* 26,11
vor tăia: *ind. viit.I. 3.pl.* 31,12; 39,10
sântem **tăiaţi:** *pasiv ind. prez. 1.pl.* 37,11

TĂIAT, -Ă: adj.
tăiată: *f. sg. nom.* rezum. cap.15

TĂIERE: s.f.
tăierea: *sg. nom.* 9,8
tăiere: *sg. ac.* 21,22

TĂMÂIE: s.f.
tămâi: *pl. ac., în sintagma tămâi* ***mirositoare*** 6,13
tămâie: *sg. ac.* 8,11
tămâia: *sg. ac.* 16,18; 23,41

TĂRIE: s.f. „firmament", „boltă cerească"; „întăritură"; „forţă (fizică)"; „curaj"
tăriii: *sg. gen.* 1,22
tărie: *sg. nom./ac.* 1,23; 21,22; 28,4; 33,28
tăriia: *sg. ac.* 1,25, 26; 10,1; 28,5; 32,30
tăria: *sg. ac.* 24,25
tării: *pl. ac.* 26,8

TĂTÂNE: s.m.; vezi TATĂ

TÂLHAR: s.m.; var. (Înv.) TÂLHARIU
tâlhariu: *sg. nom.* 18,10

TÂNĂR, -Ă: s.m./f.; var. (În v. şi reg.) TINĂR, -Ă
(cel mai) tinăr: *s.n sg. ac.* „vlăstarul cel mai fraged" 17,22
(cei) tineri: *s.m. pl. ac.* 23,6, 23
(celor) tineri: *s.m. pl. dat.* 23,12
tinerii: *s.m. pl. nom.* 30,17

TÂNGUIRE: s.f.
tânguiri: *pl. nom.* rezum. cap.2; 2,9
tânguire: *sg. ac.* 26,17; 27,2; 32,2

(a se) TÂRÂI: v. IV; var. (Înv. şi reg.) **(a se) TÂRĂI**
(să) târâiaşte: *ind. prez. 3.sg.* 38,20; 47,9

TÂRG: s.n.
târgurile: *pl. ac.* 27,12, 17, 19
târgul: *sg. ac.* 27,14
târguri: *pl. ac.* 46,11

TÂRNAŢ: s.n.; var. (Reg.) **TĂRNAŢ** „foişor", „pridvor"
târnaţului: *sg. gen.* 8,7; 40,15, 19
tărnaţele: *pl. ac.* 9,7; 41,15
târnaţele: *pl. ac.* 40,16; 42,5
târnaţul: *sg. nom.* 40,21, 22
târnaţe: *pl. nom./ac.* 40,22; 46,23
târnaţu: *sg. nom./ac.* 42,3, 3

TÂRSÂNĂ: s.f.; var. (În v.) TĂRSINĂ
tărsine: *pl. ac.* 7,18
târsâni *pl. ac.* 27,31

TEACĂ: s.f.
teaca: *sg. ac.* 21,3, 4, 5, 30

(a se) TEME: v. III
(nu te) teame: *imperativ prohib. 2.sg.* 2,6; 3,9
să **(te)** teami: *conj. prez. 2.sg.* 2,6
să **(se)** teamă: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.11
(v-)aţi temut: *ind. pf.c. 2.pl.* 11,8
(să) va teame: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,14

TEMELIE: s.f.
temeliia: *sg. nom.* 13,14
temeliile: *pl. nom.* 30,4

TEMERE: s.f.
teamere: *sg. ac.* rezum. cap.2; rezum. cap.3

TEMNIŢĂ: s.f.
temniţă: *sg. ac.* 19,9

THAU: s.n. „semn; în ebraică «semn» e numele ultimei litere, în formă de cruce, a alfabetului"
thau: *sg. ac.* rezum. cap.9; 9,4, 6

TICHIE: s.f.
titii: *pl. nom., în sintagma* ***titii de in*** 44,18

TIGAIE: s.f.
tigaie: *sg. ac.* 4,3

TINĂ: s.f.
tină: *sg. ac.* rezum. cap.13; 13,10

(a) TINDE: v. III
au tins: *ind. pf.c. 3.pl.* 19,8

TINEREL, -EA: s.m./f.
tinerelului: *s.m. sg. ac.* 9,6

TINEREŢE: s.f.
tinereaţelor: *pl. gen.* 16,22, 43; 23,19, 21
tinereaţele: *pl. ac.* 23,3, 8

TIRAN: s.m.
tiranii: *pl. ac.* 23,23

TIRH: s.n. (probabil) „smirnă"
tirh: *sg. ac.* 27,19

TIVITURĂ: s.f.
tivitura: *sg. ac.* 5,3

TOIAG: s.n.
toiagul: *sg. ac., în sintagma* ***toiagul pâinii*** (cf. **Indice** Pr – TOIAG) 4,16; 5,16
toiage: *pl. nom.* 19,11
toiagele: *pl. nom.* 19,12
toiag: *sg. nom.* 29,6; 37,19
toiagul: *sg. ac.* 37,19
toiagele: *pl. nom.* 39,9

TOLBĂ: s.f.; var. (Înv.) TULBĂ
tulbele: *pl. ac.* 27,11

TOPAZ: s.n.; var. (Înv.) TOPAZION
topazionul: *sg. nom.* 28,13

(a se) TOPI: v. IV
să (să) topească: *conj. prez. 3.sg.* 24,11

(a se) TRAGE: v. III (în sintagmă cu „legătură") „a face (un legământ)"; „a duce cu sine", „a conduce"
am tras: *ind. pf.c. 1.sg.* 16,8
voiu trage: *ind. viit.I. 1.sg.* 26,20; 32,3
vor trage: *ind. viit.I. 3.pl.* 28,8
(să) vor traje: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.32
trage: *imperativ 2.sg.* 32,18
trasu(**-)au:** *ind. pf.c. 3.pl.* 32,20

TRAPEZARE: s.f.; var. (Înv.) **TREPEZARE** "sală de mese într-o mănăstire, într-un castel"; "odaie situată la etaj sau la mansardă", "foişor"
trepezarea: *sg. ac.* 41,7

(a) TRĂI: v. IV
trăind: *gerunziu* 3,21
va trăi: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,21; 18,9, 13, 19
vei **trăi:** *ind. viit.I. 2.sg.* 4,10
trăiaşte: *imperativ 2.sg.* 16,6
veţi trăi: *ind. viit.I. 2.pl.* 37,14
vor trăi: *ind. viit.I. 3.pl.* 47,9

TRÂMBIŢĂ: s.f.
trâmbiţa: *sg. ac.* 7,14

TREAPTĂ: s.f.
treaptelor: *pl. gen.* rezum. cap.40
treaptele: *pl. nom./ac.* 40,6; 43,17
treapte: *pl. nom./ac.* 40,22, 26, 31, 34, 37, 49

(a) TREBUI: v. IV
trebuie: *ind. prez. impers.* rezum. cap.47

(a se) TRECE: v. III „a străbate (de-a curmezişul)"; „a depăşi un obstacol"; „a încălca"; „a nu lua în seamă"
au trecut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,3; 3,16; 20,27; 47,4, 5
treace: *ind. prez. 3.sg.* 5,14; 16,15
vor treace: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,17; 21,7
treci: *imperativ 2.sg.* 9,4; 14,17
treaceţi: *imperativ 2.pl.* 9,5
să treacă: *conj. prez. 3.sg.* 14,15; 33,28
trecând: *gerunziu* 16,6
am **trecut:** *ind. pf.c. 1.sg.* 16,8
treacea: *ind. imp. 3.sg.* 16,25
treaceţi: *ind. prez. 2.pl.* 20,31
ai trecut: *ind. pf.c. 2.sg.* 22,8
voiu treace: *ind. viit.I. 1.sg.* 24,14
va treace: *ind. viit.I. 3.sg.* 29,11
trec: *ind. prez. 3.pl.* 39,11
(să) treace: *inf. prez. fără* ***a*** rezum. cap.47; 47,5
treace: *inf. prez. fără* ***a*** 47,5
(să) vor treace: *ind. viit.I. 3.pl.* 48,14

TRECUT, -Ă: adj.
trecută: *f. sg. ac.* rezum. cap.19

(a) TREMURA: v. I
tremurând: *gerunziu* 7,16

TRESTIE: s.f. „plantă erbacee din familia gramineeleor, cu tulpina foarte înaltă şi rigidă"; „prăjină de măsurat" (cf. la *calamus, -i* „trestie"; (fig.) „prăjină de măsurat")
trestie: *sg. ac.* 27,19; 29,6; 40,5, 6, 7, 8
trestie: *sg. nom., în sintagma* ***trestie de măsură*** „prăjină de măsurat" 40,3
trestiia: *sg. nom./ac., în sintagma* ***trestiia măsurii*** 40,5; 42,16, 17, 18, 19
trestii: *sg. gen.* 41,8
trestia: *sg. ac., în sintagma* ***trestia măsurii*** 42,16
trestii: *pl. ac.* 42,16, 17, 18, 19

TRIMIS, -Ă: adj./s.; var. (Înv.) TREMIS, **-Ă**
tremisă: *adj. f. sg. ac.* 2,9
(cei) trimişi: *s.m. pl. nom.* 7,22

(a se) TRIMITE: v. III
trimiţu: *ind. prez. 1.sg.* 2,3, 4; 3,5
trimiţându(-să): *gerunziu* rezum. cap.3
(te)-ai trimite: *cond. prez. 2.sg.* 3,6
voiu trimite: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,16, 17; 7,3; 14,13 ,19, 21; 28,23; 39,6
au trimis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 13,6; 17,6, 15; 19,9; 23,16; 31,4
am trimis: *ind. pf.c. 1.sg.* 13,22
va **trimite:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.14
ar **trimite:** *cond. prez. 3.sg.* 17,7
trimis-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,40
trimisease: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 23,40
veţi trimite: *ind. viit.I. 2.pl.* 48,29

TRON: s.n.; var. THRON (cf. lat. *thronus, -i*)
thronului: *sg. gen.* rezum. cap.1; 1,26
thron: *sg. ac.* rezum. cap.1

TRUP: s.n.
trupurile: *pl. ac.* 1,11; 23,20
trupul: *sg. nom./ac.* 1,18, 23; 10,12; 11,19; 17,3; 20,48; 21,4, 5; 23,35
trupuri: *sg. nom./ac.* 16,26; 23,20
trupul: *sg. ac., în sintagmele* ***cei netăiaţi împrejur cu trupul şi cu inima/netăiaţi împrejur cu trupul/netăiat împrejur cu trupul*** rezum. cap.44; 44,7, 9

TUFĂ: s.f.
tufelor: *pl. gen.* 15,2; 31,7
tufele: *pl. nom.* 31,5, 12

TUFOS, -OASĂ: adj./s.
tufos: *m. sg. nom.* 31,3
]ceale] **tufoase:** *s.n. pl. ac.* 31,14

(a se) TULBURA: v. I; var. (Înv.) **(a se) TURBURA**
(să) vor turbura: *ind. viit. 3.pl.* 7,27; 26,18; 27,28
va **turbura:** *ind. viit.I. 3.sg.* 32,13
turburându(-să): *gerunziu* 33,13
turburați: *ind. prez. 2.pl.* 34,18
turbura: *ind. imp. 3.pl.* 34,19
turburați(-vă): *imperativ 2.pl.* 36,32

TULBURARE: s.f.; var. (Înv.) TURBURARE
turburare: *sg. nom./ac.* 7,26; 12,18
turburarea: *sg. ac.* 21,15

TULBURAT, -Ă: adj.; var. (Înv.) **TURBURAT, -Ă**
turburați: *m. pl. nom.* 32,30

(a) TUNDE: v. III
tunzind: *gerunziu* 44,20
vor tunde: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,20

TURMĂ: s.f.
turmele: *pl. nom./ac.* 12,14; 34,2, 6, 8
turma: *sg. ac.* rezum. cap.34; 34,3, 8, 10, 12, 22; 36,38
turmele: *pl. voc., în sintagmele* ***turmele Meale/turmele păşunii Meale*** 34,17, 22
turmă: *sg. ac.* 36,37, 38; 43,23; 45,15
turme: *pl. ac.* 36,38

TURN: s.n.
turnurile: *pl. ac.* 26,4, 9; 27,11
turnul: *sg. ac.* 29,10; 30,6

(a se) TURNA: v. I
voiu turna: *ind. viit.I. 1.sg.* 36,25
să (se) toarne: *conj. prez. 3.sg.* 43,18

Ţ

ŢAP: s.m.
ţapilor: *pl. gen.* 34,17; 39,18
ţap: *sg. nom./ac.* 43,22; 45,23
ţapul: *sg. ac.* 43,25

ŢARĂ: s.f.
ţări: *pl. ac.* 19,8
ţara: *sg. ac.* rezum. cap.21

ŢARINĂ: s.f.
ţarinii: *sg. gen.* 20,46; 34,27; 36,30

ŢĂRM: s.n.; var. (Înv. şi reg.) **ŢĂRMURE;** (Înv.) ŢERMURE
ţărmurele: *sg. ac.* 47,6, 11
ţermurele: *sg. ac.* 47,7

ŢÂRCOVNIC: s.m.; var. (Înv.) **ŢIRCOVNIC**
ţircovnici: *pl. nom.* 44,11

ŢÂŢĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) **ŢIŢĂ**
ţiţele: *pl. ac.* 23,3, 21
ţiţelor: *pl. gen., în sintagma* ***culcuşul ţiţelor*** 23,17

ŢEREMONIE: s.f.; vezi CEREMONIE

(a se) ŢESE: v. III
(s-)au ţăsut: *ind. pf.c. 3.sg.* 27,7

(a se) ŢINE: v. III; var. **(a se) ŢINEA:** v. II
ţin: *ind. prez. 3.pl.* 11,2
va **ţinea:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.16; 18,16
să ţie: *conj. prez. 3.sg.* 17,14
să (să) ţie: *conj. prez. 3.sg./pl.* 21,11; 41,6
ţinea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 27,27, 29
ţinea: *inf. prez. fără* **a** 30,21
aţi ţinut: *ind. pf.c. 2.pl.* 44,8
vor ţinea: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,20, 24
a (să) ţinea: *inf. prez.* rezum. cap.45

ŢINTAT, -Ă: adj.
ţintate: *n. pl. ac.* 23,15

ŢINUT: s.n.
ţinuturilor: *pl. dat.* rezum. cap.25
ţinuturile: *pl. ac.* 5,6; rezum. cap.27
ţinutului: *sg. gen.* 17,24; 25,16
ţânutului: *sg. gen.* 31,4, 5
ţânuturi: *pl. ac.* 39,10

U

(a se) UCIDE: v. III
a **ucide:** *inf. prez.* rezum. cap.9
ucideţi: *imperativ 2.pl.* 9,6
să ucideţi: *conj. prez. 2.pl.* 9,6
aţi ucis: *ind. pf.c. 2.pl.* 11,6
să ucigă: *conj. prez. 3.pl.* 13,19; 14,21
voiu ucide: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,17; 21,3
vor ucide: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,40; 23,47; 44,11
am ucis: *ind. pf.c. 1.sg.* 21,4
au ucis: *ind. pf.c. 3.pl.* 23,10
(să) vor ucide: *ind. viit.I. 3.pl.* 26,15
ucig: *ind. prez. 3.pl.* 28,9
ucideaţi: *ind. imp. 2.pl.* 34,3

UCIDERE: s.f.
uciderii: *sg. gen.* 7,7; 9,1
ucidere: *sg. ac.* 21,14, 15, 28

UCIGAŞ, -Ă: s.m./f.
ucigaşi: *s.m. pl. ac.* 25,14

UCIGĂTOR, -TOARE: adj./s.
ucigătoare: *adj. f. pl. nom.* 5,16
ucigătoriului: *s.m. sg. gen.* 21,11

UCIS, -Ă: s.m./f.
(cel) ucis: *s.m. sg. nom.* 6,7
(cei) ucişi: *s.m. pl. nom./ac.* 9,7; 28,23
ucişilor: *s.m. pl. gen.* 28,8
ucişii: *s.m. pl. ac.* 35,8

UGER: s.n.
ugerele: *pl. nom./ac.* 16,7; 23,3, 8, 21, 34

(a se) UITA: v. I „a privi"; „a fi orientat spre"
(mă) uitam: *ind. imp. 1.sg.* 1,15
(să) uita: *ind. imp. 3.sg.* 8,3
(să) vor uita: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,3
(te-)ai uitat: *ind. pf.c. 2.sg.* 22,12; 23,35

UITARE: s.f.
uitării: *sg. gen.* 21,32; 33,13

ULIŢĂ: s.f.
uliţele: *pl. ac.* 11,6; 16,24; 26,11; 28,23
uliţii: *sg. gen.* 16,25; 21,19; 40,44; 42,10, 12

ulița: *sg. gen.* (*cu prep.* **a + toată**) 16,31
ulița: *sg. nom./ac.* 16,31; 40,6, 10, 20, 24, 27, 32, 44, 45, 46; 41,11, 12; 42,11, 12, 15; 43,1, 2
uliție: *pl. gen.* (*cu prep.* **a + num. card.**) 21,21
uliță: *sg. nom.* 41,7; 42,12

UMĂR: s.m./s.n.
umere: *s.n. pl. ac.* 12,6, 7, 12
umărul: *sg. nom./ac.* 25,9; 29,7, 18
umerele: *pl. ac.* 34,21; 41,26

(a) UMBLA: v. I
umbla: *ind. imp. 3.sg./pl.* 1,9, 12, 17, 19, 24; 10,11; 19,6
au umblat: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,6; 20,13, 16, 21
ați umblat: *ind. pf.c. 2.pl.* 5,7; 11,12
umblând: *gerunziu* 10,11
să umble: *conj. prez. 3.pl.* 11,20
umblă: *ind. prez. 3.sg.* 11,21
ai umblat: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,47; 23,31; 28,14
va umba: *ind. viit.I. 3.sg.* 18,9, 17; 33,15
să umblați: *conj. prez. 2.pl.* 20,18, 19; 36,27
umblați: *imperativ 2.pl.* 20,39
a umbla: *inf. prez.* rezum. cap.36
vor umbla: *ind. viit.I. 3.pl.* 37,24

UMBRAR: s.n.
umbrariul: *sg. ac.* 31,6, 12, 17

UMBRĂ: s.f.
umbra: *sg. ac.* 17,23; 31,6

UMBROS, -OASĂ: adj.
umbros: *m. sg. ac.* 6,13

(a se) UMFLA: v. I
(s-)au umflat: *ind. pf.c. 3.pl.* 16,7
(să) umflase: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 47,5

(a se) UMPLE: v. III; var. (Înv. și pop.) (a se) **UMPLEA:** v. II; **(a se) ÎMPLE**
(te-)ai fost împlută: *ind. m.m.c.pf. perifr.* (*cu part. acordat*) *2.sg.* 16,28
vor împlea: *ind. viit.I. 3.pl.* 43,24
(să) vor umplea: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,3; 7,19
voiu umplea: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,13; 6,12; 21,17; 35,8; 36,11
umpleți: *imperativ 2.pl.* 9,7
(s-)au umplut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 9,9; 10,4; 28,16; 44,4
umple: *imperativ 2.sg.* 10,2
au umplut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 10,3; 27,4
ați umplut: *ind. pf.c. 2.pl.* 11,6
să umplu: *conj. prez. 1.sg.* 20,8
(te) vei umplea: *ind. viit.I. 2.sg.* 23,33
umplea(-mă)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 26,2
au împlut: *ind. pf.c. 3.pl.* 27,12
(te-)ai umplut: *ind. pf.c. 2.sg.* 27,25
ai umplut: *ind. pf.c. 2.sg.* 27,33
vor umplea: *ind. viit.I. 3.pl.* 30,11
voi umplea: *ind. viit.I. 1.sg.* 32,5
(să) vor umplea: *ind. viit.I. 3.pl.* 32,6

UNEALTĂ: s.f. (Înv.; la pl.) „avere mobilă", „bunuri"
uneltelor: *pl. gen.* 27,9
unealtele: *pl. nom.* 27,27

(a) UNGE: v. III
am uns: *ind. pf.c. 1.sg.* 16,9
ai uns: *ind. pf.c. 2.sg.* 23,40

UNGERE: s.f. „untdelemn"
ungerea: *sg. ac.* 23,41

UNGHI: s.n.
unghiuri: *pl. ac.* 40,47; 41,21; 43,16; rezum. cap.48; 48,20
unghiurile: *pl. ac.* 43,17, 20; 45,19; 46,21, 22
unghiul: *sg. ac.* 46,21

UNIRE: s.f. „unitate", „întreg"
unire: *sg. ac.* 37,17

UNTDELEMN: s.n.
untdelemn: *sg. ac.* 16,9, 13; 27,17; 45,14, 24, 25; 46,5, 7, 11, 14
untul de lemn: *sg. ac.* 16,18
untul-de-lemn: *sg. ac.* 16,19; 32,14; 46,15
untului-de-lemn: *sg. gen.* 45,14

URÂCIUNE: s.f.; var. (Înv. și reg.) URĂCIUNE
urăciunile: *pl. nom./ac.* 5,9, 11; 6,9, 11; 7,3, 4, 9; 8,9, 17; 9,4; 11,18, 21; 16,2, 22, 43, 51; 18,24; 20,4, 8; 22,3; 33,29; 37,23; 43,8
urăciunilor: *pl. gen.* 7,20; 16,36
urâciuni: *pl. nom.* 8,6
urăciuni: *pl. ac.* 8,6, 13, 15; 16,50; 33,26
urăciunea: *sg. nom./ac.* 8,10; 16,37, 52
urăciune: *sg. ac.* 18,12; 22,11

URÂRE: s.f.
urârea: *sg. ac.* 16,31
urâre: *sg. ac.* 23,29

URÂT, -Ă: adj.
urât: *n. sg. ac.* rezum. cap.4
urâtele: *adj. antep. f. pl. ac.* rezum. cap.8
urâtă: *f. sg. ac.* 16,25

URECHE: s.f.
urechile: *pl. ac.* 3,10; 8,18; 9,1; 23,25; 40,4; 44,5
urechi: *pl. ac.* 12,2
urechilor: *pl. dat.* 16,12

URGIE: s.f.
urgiia: *sg. nom./ac.* 3,14; 5,13; 6,12; 13,13, 15; 14,19; 20,8; 21,17, 31; rezum. cap.22; 22,22, 31; 24,13; 30,15; 36,18; 38,18
urgia: *sg. nom./ac.* 5,13; 24,8
urgie: *sg. ac.* 5,15; 25,17
urjiia: *sg. nom.* 16,42

(a) URGISI: v. IV
au urgisit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,6; 17,20; 22,26
urgisise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 17,18
urgisindu-: *gerunziu* 20,27
urgisită e: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 24,13

URGISIT, -Ă: adj.
urgisite: *f. pl. nom.* 36,35

(a) URÎ: v. IV
urăsc: *ind. prez. 3.pl.* 16,27
ai urât: *ind. pf.c. 2.sg.* 23,28; 35,6
urând: *gerunziu* 35,11

URLARE: s.f.
urlare: *sg. ac.* 21,22

(a) URMA: v. I
urmând: *gerunziu* 1,20, 21; 9,5; rezum. cap.24
urma: *ind. imp. 3.pl.* 3,13; 10,11
au urmat: *ind. pf.c. 3.pl.* 10,19; rezum. cap.23; rezum. cap.44
urmează: *ind. prez. 3.sg./pl.* 13,3; 21,23; 33,31
a urma: *inf. prez.* 22,27
să urmeaze: *conj. prez. 3.pl.* 29,16

URMĂ: s.f.
urmă: *sg. ac., în loc. adj.* ***cel mai*** *de pre urmă/ceale* ***mai*** *de* ***pre urmă/cei mai*** *de pre urmă/ceii* ***mai*** *de pre* ***urmă/cea mai*** *de*

pre **urmă** 23,25; 26,20; 31,14, 18; 32,18, 23, 24; 33,2; 35,5; rezum. cap.38; 38,8, 16; 43,14
urmelor: *pl. gen.* 43,7

URŞINIC: s.n. „purpură"
urşinic: *sg. ac.* 27,16

(a se) USCA: v. I
(să) va usca: *ind. viit.I. 3.sg.* 17,9, 10
(s-)au uscat: *ind. pf.c. 3.pl.* 19,12
uscatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 37,11

USCARE: s.f.
uscarea: *sg. nom.* 26,5, 14

USCAT, **-Ă:** adj.
uscat: *n. sg. ac.* 17,24; 20,47
uscate: *f./n. pl. ac./gen./voc.* 30,12; rezum. cap.37; 37,4
uscate (foarte): *n. pl. nom.* 37,2

USCĂCIUNE: s.f.
uscăciunea: *sg. nom.* 47,10

(a) USEBI: v. IV; vezi **(a) OSEBI**

USEBIT, -Ă: adj.; vezi **OSEBIT, -Ă**

USNĂ: s.f. (aici) „margine", „pervaz"
usnele: *pl. nom.* 40,43
usna: *sg. ac.* 43,13

UŞĂ: s.f.
uşa: *sg. nom./ac.* 8,3, 7, 14, 16; 40,40; 41,11; 46,3
uşe: *sg. nom./ac.* 8,8; 40,13, 38; 41,11; 42,12
uşile: *pl. nom./ac.* 33,30; 41,25; 42,4, 11, 12
uşii: *sg. gen.* 40,13, 26; 42,2
uşi: *pl. nom./ac.* 41,16, 23, 24
uşilor: *pl. gen.* 41,24

UŞIŢĂ: s.f.
uşiţe: *pl. nom.* 41,24

UŞOR: adv.
uşor: 8,17

UŞOR: s.m./(Reg.) s.n.
uşoarele: *s.n pl. ac.* 43,8
uşorii: *s.m. pl. ac.* 45,19

V

VAD: s.n.
vad: *sg. ac.* 47,5

VAI: interj.
vai: 16,23; 30,2

VAIET: s.n.
vaiete: *pl. nom.* 2,9

VAL: s.n.
valuri: *pl. ac.* 26,3

VALE: s.f.
văilor: *pl. gen./dat.* 6,3; 7,16; 36,4, 6
văile: *pl. nom./ac.* 31,12; 32,6
Valea: *sg. nom./ac., în sintagma Valea* ***mulţimii lui Gog/Valea mulţimii Gog*** 39,11, 15

VALSAMON: s.n.; vezi BALSAM

VARGĂ: s.f.
varga: *sg. nom./ac.* 7,10, 11; 19,14
varga: *sg. ac., în sintagma varga* ***pâinii*** (cf. **Indice** Pr – **TOIAG**) 14,13
vargă: *sg. nom.* 19,14

VAS: s.n. „recipient"; (Înv.) „unealtă"; „bagaj"
vas: *sg. ac.* 4,9; 15,3
vasul: *sg. nom./ac., în sintagmele vasul* ***uciderii/vasul peririi*** 9,1, 2
vase: *pl. ac., în sintagma vase de mutare* „bagaje pentru emigrare" (cf. lat *vasa transmigrationis*) 12,3
vasele: *pl. ac.* 12,4, 7; 16,17
vasăle: *pl. ac., în sintagma* ***vasăle podoabei*** „obiectele de podoabă" 16,39
vasele: *pl. ac., în sintagma vasele slavei* „obiectele de podoabă" 23,26
vase: *pl. ac.* 27,13
vasăle: *pl. ac.* 40,42

VAT: s.m.; var. **VATOS** "măsură pentru lichide la evrei" (cf. **Indice** 3Împ)
vatos: *sg. nom.* 45,14
vati: *pl. nom.* 45,14

VATRĂ: s.f.
vatra: *sg. ac.* 17,10

(a) VĂDI: v. IV
să vădească: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.2; rezum. cap.3
(să) vădeşte: *ind. prez. impers.* rezum. cap.17
vădind: *gerunziu* 25,17

VĂDUVĂ: s.f.
văduve: *sg. ac.* 19,7
văduva: *sg. ac.* 22,7
văduvele: *pl. ac.* 22,25
văduvă: *sg. nom./ac.* 44,22, 22

(a se) VĂITA: v. I; var. **(a se) VĂIETA**
(te) vaietă: *imperativ 2.sg.* 21,12
(te) vei văieta: *ind. viit.I. 2.sg.* 24,16
(vă) veţi văieta: *ind. viit.I. 2.pl.* 24,23
(să) vor văieta: *ind. viit.I. 3.pl.* 27,30
văietaţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 30,2

(a se) VĂRSA: v. I
voiu vărsa: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,8; 14,19; 21,31; 22,20, 22; 30,15
vărsând: *gerunziu* 9,8; 13,13
a vărsa: *inf. prez.* rezum. cap.10; 22,6, 12, 27
var să: *imperativ 2.sg.* 10,2
(s-)au vărsat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 16,36; 22,4, 13
var să: *ind. prez. 3.sg./pl.* 16,38; 22,3
să **vărs:** *conj. prez. 1sg.* 20,8, 21
să **vârs:** *conj. prez. 1sg.* 20,13
va vărsa: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.22; rezum. cap.36
a vârsa: *inf. prez.* 22,9
(vă) veţi vărsa: *ind. viit.I. 2.pl.* 22,21
(să) var să: *ind. prez. 3.sg.* 22,22
am **vărsat:** *ind. pf.c. 1.sg.* 22,31; 36,18; 39,29
au vărsat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 23,8; 24,7
vărsaţi: *ind. prez. 2.pl..* 33,25
vărsându(-să): *gerunziu* 47,2

VĂRSARE: s.f. (aici) „topire"
vărsare: *sg. ac.* 22,20

VĂRSAT, -Ă: adj.
vărsat: *m. sg. nom., în sintagma* ***întru iuţime*** *vărsat* „cu mânia revărsată" 20,33, 34

VĂRSĂTOR, -TOARE: s./adj.
vărsătoriu: *adj. m. sg. ac., în sintagma* ***vărsătoriu de sânge*** „ucigaș" 18,10
vărsătorilor: *s.m. pl. gen., în sintagma* ***vărsătorilor de sânge*** 23,45

(a se) VĂTĂMA: v. I
vor vătăma: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,22
vătăma: *ind. imp. 3.pl.* 13,19
să (să) vatăme: *conj. prez. 3.sg.* 20,9, 14, 22
au vătămat: *ind. pf.c. 3.pl.* 20,16, 21
vătămase: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 20,24

VĂTĂMARE: s.f.
vătămările: *pl. ac.* 5,11; 11,18
vătămări: *pl. ac.* 11,21

VÂNĂ: s.f.
vine: *pl. ac.* 37,6, 8

VÂNĂTOR: s.m.
vânătorii: *pl. nom.* 32,30

VÂNT: s.n.
vânt: *sg. nom., în sintagmele* ***vânt de volbură/vânt de vifor*** „vârtej" 1,4; 13,11
vânt: *sg. nom./ac.* 5,2; 17,10
vântul: *sg. nom./ac.* 5,10, 12; 12,14; 17,21; 19,12; 27,26; 42,18, 19
vânturi: *pl. ac.* 37,9; 42,19
vântului: *sg. gen.* 42,16, 17

(a se) VÂNTURA: v. I „a risipi"
voiu vântura: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,10; 22,15; 29,12; 30,23, 26
să vântur: *conj. prez. 1.sg.* 20,23
vânturai: *ind. imp. 2.sg.* 32,2
(s-)au vânturat: *ind. pf.c. 3.pl.* 36,19

VÂNZĂTOR, -TOARE: s.m./f.
vânzătorii: *s.m. pl. nom.* 27,22, 23

VÂRF: s.n.
vârfurile: *pl. ac.* 6,13
vârful: *sg. nom./ac.* 17,4; 31,3, 8, 10; 43,12

VÂRSTĂ: s.f.
vârsta: *sg. gen. (cu prep. a + toată)* 13,18

VÂRTOS, -OASĂ: adj./adv./s.
vârtoasă: *adj. f. sg. ac.* 2,4; 3,7
(mai) vârtoasă: *adj. f. sg. nom.* 3,8
vârtoase: *adj. f./n. pl. nom./gen.* 19,11; 32,18
(mai) vârtos: *adv.* 15,5; 18,25, 29
(cei) vârtoși: *s.m. pl. ac.* 32,21

VÂRTUTE: s.f.
vârtutei: *sg. gen.* 19,12
vârtutea: *sg. nom./ac.* 28,5; 30,15; 38,6
vărtute: *sg. ac.* 30,21

VÂSLĂ: s.f.; var. (Înv.) **VÂNSLĂ**
vânsla: *sg. ac.* 27,29

VÂSLITOR: s.m.; var. (Înv.) **VÂNSLĂTOR, VÂSLĂTOR**
vâslătorii: *pl. nom.* 27,8
vânslătorii: *pl. nom.* 27,26

VEAC: s.n.
veac: *sg. ac., în loc. adv.* ***în veac/până în veac*** 26,20; 27,36; 28,19; 37,25, 26, 27; 43,7

VECHI, VECHE: adj./s.
vechile: *adj. antep. n. pl. ac.* rezum. cap.2
vechiu: *adj. n. sg. ac.* 16,55
vechi: *adj. f. pl. ac.* 25,15; 26,20; 38,17
(ceale) vechi: *s.n. pl. ac.* (aici) „starea de la început" 16,55

VECIN, -Ă: s.m./f.
vecinii: *s.m. pl. ac.* 16,26
vecinului: *sg. gen.* 18,15
vecinul: *sg. ac.* 33,30

(a se) VEDEA: v. II
am văzut: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,1, 4, 27; 2,1, 9; 3,23; 8,2, 7, 10; 10,1, 9, 15, 20; 11,1; 16,6, 8; 23,13; 37,8; 41,8; 43,3; 44,4
văzând: *gerunziu* rezum. cap.3; 18,14; 19,5; 22,28; 23,11,14; rezum. cap.33
au văzut: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.8; 19,11
veade: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.8; 8,12; 9,9; 12,27
văzuse: *ind. m.mc.pf. 3.sg.* 8,4
vezi: *ind. prez. 2.sg.* 8,6, 12, 17; 40,4
vei vedea: *ind. viit.I. 2.sg.* 8,6, 13, 15; 12,6
vezi: *imperativ 2.sg.* 8,9; 40,4; 44,5
ai văzut: *ind. pf.c. 2.sg.* 8,15; 16,50; 47,6
veți vedea: *ind. viit.I. 2.pl.* 9,6; 13,23; 14,22, 23
văzusem: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 10,22; 11,24; 43,3
a vedea: *inf. prez.* 12,2
văd: *ind. prez. 3.pl.* 12,2; 13,3, 6, 9, 16; 28,18
să vază: *conj. prez. 3.sg.* 12,12; 28,17
va vedea: *ind. viit.I. 3.sg.* 12,13; 20,48; 33,3, 6
ați văzut: *ind. pf.c. 2.pl.* 13,7, 8
vor vedea: *ind. viit.I. 3.pl.* 16,37; 28,19; 39,15, 21
văzut-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 20,28
(să) vedea: *ind. imp. 3.pl.* 21,29
văzutu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 32,31

VEDENIE: s.f.; var. (Înv. și reg.) **VIDENIE**
vedeniile: *pl. nom./ac., în sintagma* ***vedeniile lui Dumnezeu*** „vedenii dumnezeiești" rezum. cap.1; 1,1; 40,2
vedenia: *sg. nom./ac.* 7,13; 8,3; rezum. cap.12
videnii: *pl. ac.* 7,26
videnia: *sg. ac.* 8,2
vedenia: *sg. nom., in sintagma* ***vedenia Domnului*** „vedenia dumnezeiască" rezum. cap.10
vedenie: *sg. ac.* 11,24
videniia: *sg. nom./ac.* 8,4; 11,24; 12,22
vedeniia: *sg. gen (cu prep. a + toată)* 12,23
vedeniia: *sg. nom./ac.* 12,24, 27
vedenii: *pl. ac., în sintagma* ***vedenii de pace*** 13,16

VEDERE: s.f.; var. (Înv) VEDEARE „înfățișare"; „față"; „privire"
veadearea: *sg. nom.* 1,5
vedearea: *sg. nom./ac.* 1,7, 13, 16, 22, 26, 27, 28; 2,1; 5,14; 8,2; 10,1, 2, 9, 10, 22; 12,4, 6; 20,27; 22,8, 16; 43,3
vedeare: *sg. nom./ac.* 1,18; 13,7; 41,21; 43,3
vederea: *sg. ac.* 8,2; 12,7
videarea: *sg. ac.* 12,3
vederii: *sg. gen.* 41,21

(a) VENI: v. IV
veniia: *ind. imp. 3.sg.* 1,4
am venit: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,15
au venit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,2; 11,16; 33,21, 22
venit-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,2, 7, 12; 20,1
vine: *ind. prez. 3.sg.* 7,5, 6, 10; 17,12; 21,7; 33,33; 39,8
venind: *gerunziu* 7,25; 33,3
va veni: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,26; 14,4, 7; rezum. cap.21; 24,24, 26; 30,4, 9; 32,11; 33,4, 6, 33; 47,9
vinea: *ind. imp. 3.pl.* 9,2; 23,12, 40, 42
vin: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.14; 33,31; 47,15
au venit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 14,1; 17,3; 21,25, 29; 23,17, 40; 27,21; 40,6; 43,3
ați venit: *ind. pf.c. 2.pl.* 20,3
să vie: *conj. prez. 3.sg.* 21,19, 20; 22,3; 36,8

ar veni: *cond. prez. 3.sg.* 21,27
vor veni: *ind. viit.I. 3.pl.* 23,24; 47,9
veni-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,16
viind: *gerunziu* 33,6
a veni: *inf. prez.* 33,22
veniți: *imperativ 2.pl.* 33,30
vino: *imperativ 2.sg.* 37,9
vei veni: *ind. viit.I. 2.sg.* 38,8, 9, 15
veni-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 38,11
vii: *ind. prez. 2.sg.* 38,13; 47,20

VENIRE: s.f.
veniri: *sg. gen.* 38,18

VENIT, -Ă: s.m./f.
(cei) veniți: *s.m. pl. ac.* 14,7

VERDE: adj. (despre plante) „plin de sevă"; „înfrunzit"
vearde: *n. sg. ac.* 17,24; 20,47; 31,10
verzi: *f. pl. ac.* 34,14

VERGURĂ: s.f.
vergure: *pl. ac.* 44,22

VERIGĂ: s.f.
verigile: *pl. nom.* 10,12

VERIL: s.n. „smarald" (cf. **Indice Iș**)
verilul: *sg. nom.* 28,13

VERS: s.n.; var. **VERȘ**
versu: *sg. ac., în sintagma* ***versu de jale*** „cântec de jale" 27,32

(a se) VESELI: v. IV
(să) veselească: *conj. prez. fără să 3.sg.* 7,12
vesela: *ind. imp. 3.pl.* 13,18
veselindu(-să): *gerunziu* 35,14

(a se) VESTI: v. IV
va vesti: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.3; rezum. cap.33; 33,3
vei vesti: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,17, 18, 19, 21; 33,7
ai vestit: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,20, 21
(să) vestească: *ind. prez. impers.* rezum. cap.6
vestește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.7; rezum. cap.15; rezum. cap.26; rezum. cap.31
vestești: *ind. prez. 2.sg.* 23,36
să vestească: *conj. prez. 3.sg.* 24,26
vestind: *gerunziu* 33,9
vestește: *imperativ 2.sg.* 40,4

VESTIT, -Ă: adj.
vestite: *f. pl. nom.* 23,10; 31,16
vestiți: *m. pl. ac.* 23,23
vestită: *f. sg. nom./ac.* 34,29; 39,13
vestit: *n. sg. ac.* 39,11

VEȘMÂNT: s.n.; var. **VĂJMÂNT**
veșminte: *pl. ac.* rezum. cap.9; 16,7
vejmintele: *pl. ac.* 16,16, 18; 26,16; 42,14; 44,19
veșmintele: *pl. ac.* 16,39; 23,26
văjmânt: *sg. ac.* 18,7, 16
vejminte: *pl. ac.* 42,14; 44,17, 19

VEȘNIC, -Ă: adj.; var. (Înv. și rar) **VEACINIC, -Ă**
veacinică: *f. sg. nom./ac., în sintagmele* ***legătură veacinică/jârtvă veacinică*** 16,60; 37,26; 46,14, 15
veacinic: *n. sg. nom./ac.* 26,20; 35,5
veacinice: *f. pl. nom./ac.* 35,9; 36,2

(a se) VEȘTEJI: v. IV; var. (Înv. și pop.) **(a se) VEȘTEZI**
să (să) veștezască: *conj. prez. 3.sg.* 4,17
veștezitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 19,12
(vă) veți veștezi: *ind. viit.I. 2.pl.* 24,23
(ne) veștezim: *ind. prez. 1.pl.* 33,10

VIAȚĂ: s.f.
vieții: *sg. gen., în sintagma* ***duhul vieții*** 1,20, 21; 10,17
viața: *sg. nom.* 7,13
vieții: *sg. gen.* 7,13; 33,15
viață: *sg. ac.* 18,9, 17, 19

VIE: s.f. „viță de vie"
viia: *sg. nom./ac.* rezum. cap.17; 17,6, 7
vie: *sg. ac.* 17,6, 8; 19,10
viei: *sg. gen.* rezum. cap.19
vii: *pl. ac.* 28,26

VIE: s.n. „baracă militară pe roți sau tăvălugi, ca o galerie mobilă, care, împinsă spre zidurile dușmanului, îi apără pe soldați" (cf. lat. *vīnea* „viță de vie", dar și „baracă militară....")
vii: *pl. ac.* (aici) 26,9

VIERS: s.n.
viers: *sg. nom.* rezum. cap.2; 2,9
viers: *sg. ac., în sintagma* ***viers musecesc*** 33,32

VIFOR: s.n.; var. (Înv. și reg.) **VIHOR**
vifor: *sg. ac., în sintagma* ***vânt de vifor*** 13,11
vihoarălor: *pl. gen.* 13,13
vifor: *sg. ac.* 27,35; 38,9

VIITOR, -TOARE: adj.
viitoarea: *adj. antep. f. sg. nom./ac.* rezum. cap.12; rezum. cap.35; rezum. cap.40

VIN: s.n.
vin: *sg. ac., în sintagma* ***vin gras*** (cf. lat. *vino pingui*) 27,18
vin: *sg. ac.* 44,21

(a) VINDE: v. II
vinde: *ind. prez. 3.sg.* 7,12, 13
au vândut: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,13
vor vinde: *ind. viit.I. 3.pl.* 48,14

(a se) VINDECA: v. IV
ați vindecat: *ind. pf.c. 2.pl.* 34,4
vindecă: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.47
vor vindeca: *ind. viit.I. 3.pl.* 47,8
(să) vor vindeca: *ind. viit.I. 3.pl.* 47,9, 11

VINOVAT, -Ă: adj.
vinovat: *m. sg. nom.* rezum. cap.3; rezum. cap.33

VISON: s.n. (Înv.) „țesătură fină de in"; (Prin ext.) „obiect de vestimentație confecționat din vison"
vison: *sg. ac.* 16,10, 13; 27,16

VISTIERIE: s.f.
vistierile: *pl. nom./ac.* 27,27; 28,4; 40,17, 44; 42,5, 9, 10, 13; 46,19
vistieria: *sg. ac.* rezum. cap.40
vistierii: *pl. nom./ac.* 40,17; 41,10; rezum. cap.42; 42,7, 13; 45,5
vistierie: *sg. ac.* 40,38
vistieriia: *sg. nom./ac.* 40,45, 46; 42,1; 44,19
vistieriilor: *pl. gen.* 42,4, 8, 10, 12
vistierii: *sg. gen.* 42,7

VIȚĂ: s.f.
vița: *sg. nom.* rezum. cap.15
viții: *sg. gen.* 15,2, 6

VIȚEL: s.m.
viței: *sg. nom./ac.* 1,7; 43,19, 23; 45,18, 22, 24; 46,6, 7, 11

viţelul: *sg. ac.* 43,21, 22, 25
viţei: *pl. nom.* 45,23

VIU, VIE: adj./s.
viu: *adj. m./n. sg. nom.* 3,18; 5,11; 13,22; 14,16, 18, 20; 16,48; 17,16, 19; 18,3, 17, 21, 22, 23, 24, 27, 28; 20,3, 11, 13, 21, 31, 33; 33,11, 12, 13, 15, 16, 19, 27; 34,8; 35,6, 11; 47,9
vii: *adj. m./n. pl. nom./ac.* 13,19; 18,32; 20,25; 33,10; 37,6
(cei) vii: *s.m. pl. ac.* 7,13
(celor) vii: *s.m. pl. gen.* 26,20; 32,23, 24, 25, 26, 27, 32

(a) VOI: v. IV
voiesc: *ind. prez. 1sg.* 18,32; 33,11

VOIE: s.f.
voia: *sg. ac., în loc. adv. din toată* ***voia*** „după bunul plac" 25,6

VOLBURĂ: s.f.
volbură: *sg. ac., în sintagma* ***vânt de volbură*** „vârtej" 1,4

VOPSEA: s.f.; var. (Înv. şi pop.) **VĂPSEA**
văpseale: *pl. ac.* 23,14, 40

(a) VORBI: v. IV
vor **bind:** *gerunziu* 43,6

VRĂJMAŞ, **-Ă:** s.m./f.
vrăjmaşilor: *s.m. pl. gen.* 11,9; 39,23

(a) VREA: v. II
vrea: *ind. prez. 3.sg.* 3,7
vreau: *ind. prez. 3.pl.* „vor" 3,7; rezum. cap.11
au vrut: *ind. pf.c. 3.pl.* 20,8
am vrut: *ind. pf.c. 1.sg.* 24,13
vrea: *ind. prez. 2.sg.* 37,18
va vrea: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,8

VREDNICIE: s.f.
vredniciii: *sg. gen.* 24,25

VREME: s.f.
vreame: *sg. ac., în sintagmele* ***de la o vreame până la o vreame/ de la vreame până la vreame*** „din când în când", „din vreme în vreme" 4,10, 11
vreamea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 7,7, 12; 16,8; 21,25, 29; 22,3, 4; 30,3; 35,5
vremi: *pl. ac.* 12,27
vreame: *sg. ac.* 16,57
vreamea: *sg. ac., în loc. adv.* ***în vreamea sa*** „la momentul optim" 34,26
vremilor: *pl. gen.* 38,17

VRERE: s.f.
vrerii: *sg. gen* 18,23

VULPE: s.f.
vulpile: *pl. ac.* 13,4

Z

ZADAR: s.n.; var. **ZĂDAR**
zădar: *sg. ac., în loc. adv.* ***în zădar*** 6,10; 14,23
zădaru: *sg. ac., în loc. adv.* ***în zădaru*** 21,23

ZADARNIC, -Ă: adj.; var. **ZĂDARNIC, -Ă**
zădarnic: *n. sg. nom.* 17,16

ZĂBAVNIC, **-Ă:** adj.
zăbavnică: *f. sg. nom.* rezum. cap.12

ZĂBREA: s.f. (aici) „(un fel de) zid despărţitior" (cf. lat. *peribolus, -ī* „galerie exterioară")
zăbreaoa: *sg. nom.* 42,7
zăbrealii: *sg. gen.* 42,10

ZĂDUF: s.n.; var. (În v. şi reg.) **ZĂDUH**
zăduh: *sg. ac.* 17,10

ZĂLOG: s.n.
zălogul: *sg. ac.* 18,7, 12, 16; 33,15

(a) ZBURA: v. I
zboară: *ind. prez. 3.sg./pl.* 13,20; 39,4
a zbura: *inf. prez.* 13,20; 32,10

ZBURĂTOR, **-TOARE:** adj./s.
(ceale) zburătoare: *s.f. pl. nom./ac.* 8,10; 17,23
zburătoriul: *s.m. sg. dat. (cu prep. a + tot)* 39,17
zburătoare: *adj. f. pl. ac.* 10,13

(a se) ZDROBI: v. IV
voiu zdrobi: *ind. viit.I. 1.sg.* 4,16; 5,16; 14,13; 25,7; 30,18, 24; 34,27
(să) **vor zdrobi:** *ind. viit.I. 3.pl.* 6,6; 30,8
am zdrobit: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,9
au zdrobit *ind. pf.c. 3.sg.* 27,26
(te-)ai zdrobit: *ind. pf.c. 2.sg.* 27,34
a **zdrobi** *inf. prez.* 30,9
(să) va **zdrobi:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.32
(te) vei zdrobi *ind. viit.I. 2.sg.* 32,28

ZDROBIRE: s.f.
zdrobirea: *sg. nom./ac.* 7,7, 10; 21,6; 32,9

ZDROBIT, **-Ă:** adj.
zdrobită: *f. sg. nom./ac.* 3,7; 23,43

ZECIUIRE: s.f.
zeciuirilor: *pl. gen.* 20,40

ZI: s./adv.
zi: *s.f. sg. ac.* 1,28; 4,10; 20,29; 29,1; 33,12; 40,1; 43,18; 47,35
zioa: *s.f. sg. nom./ac.* 2,3; 4,6; 7,7, 10, 12, 19; 16,4, 5, 56; 20,5, 6; 21,25, 29; 22,24; 23,38, 39; 24,1, 25, 26, 27; 26,18; 27,27; 28,13, 15; 29,21; 30,3, 9, 18; 31,15; 32,10; 34,12; 36,33; 38,10, 14, 18, 19; 39,8, 11, 13, 22; 43,22, 27; 44,27; rezum. cap.45; 45,21, 22, 25; 46,4, 6, 12
zile: *s.f. pl. nom./ac.* 3,15, 16; rezum. cap.4; 4,5, 6, 9; 12,27; 38,8; rezum. cap.43; 43,25, 26; 44,26; 45,21, 23, 25; rezum. cap.46; 46,1
zilelor: *s.f. pl. gen.* 4,4, 5, 9; 5,2
zilele: *s.f. pl. nom./ac.* 4,8; 12,22, 23, 25; 16,22, 43, 50; 22,4, 14; 23,19; rezum. cap.38; 38,16, 17; 43,27; 46,13
zioa: *s.f. sg. nom./ac., în sintagma* ***zioa Domnului*** 13,5; 30,3
zilii: *s.f. sg. gen.* 24,2
zilei: *s.f. sg. dat.* 30,2
zilele: *s.f. pl. ac., în loc. adj.* ***de toate zilele/*** *loc. adv.* ***în toate zilele*** 30,16; 45,23; rezum. cap.46
zile: *s.f. pl. ac., în loc. adv.* ***în toate zile*** 43,25
zioa: *sf. sg. ac., în loc. adv.* ***în toată zioa*** 45,23
zioa: *adv.* 12,3, 4, 7

(a se) ZICE: v. III
au zis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,1; 3,1, 3, 4, 10, 22, 24; 4,13, 15, 16; 8,5, 6, 8, 9, 12, 13, 15, 17; 9,4, 5, 7, 9; 10,2; 11,2, 5, 15; 12,9; 23,36; 24,19; 25,8; 26,2; 33,17; 36,2; 37,3, 4, 9, 11; 40,45; 41,4; 42,13; 43,7, 18; 44,2, 5; 45,25; 46,20, 24; 47,6, 8
zicând: *gerunziu* 2,3; 3,16, 18; 6,1; 7,1; 9,1, 11; 10,2, 6; 11,3, 14; 12,1, 8, 17, 21, 26; 13,1, 6, 10; rezum. cap.14; 14,2, 12; 15,1; 16,1, 44; 17,1, 11; 18,1, 2; 20,2, 5, 45; 21,1, 8, 18; 22,1, 17, 23, 28; 23,1, 36; 24,1, 15, 20; 25,1; 26,1; 27,1; 28,1, 11, 20; 29,1,

17; 30,1, 20; 31,1; 32,1, 17; 33,1, 10, 21, 23; 34,1; 35,1, 12; 36,16; 37,15; 38,1
vei zice: *ind. viit.I. 2.sg.* 2,4; 3,11, 27; 6,3; 12,19; 13,2; 14,4; 16,3; 17,3; 19,2; 20,3, 5, 27, 47; 21,3, 7, 9, 28; 22,3; 24,2; 25,3; 27,3; 28,12, 22; 29,3; 32,2; 33,2, 25, 27; 34,2; 35,2; 36,1, 6, 22; 37,4, 9, 12, 21; 38,3, 11, 14; 39,1; 44,6
zice: *ind. prez. 3.sg.* 2,4; 3,11, 27; 5,5, 7, 8, 11; 6,3, 11; 7,2, 5; rezum. cap.8; rezum. cap.11; 11,5, 7, 8, 16, 17, 21; 12,10, 19, 23, 25, 28; 13,3, 6, 7, 8, 13, 16, 18, 20; 14,4, 6, 11, 14, 16, 18, 20, 21, 23; 15,6, 8; 16,3, 8, 14, 19, 23, 30, 36, 43, 44, 48, 58, 59, 63; 17,3, 9, 16, 19, 22; rezum. cap.18; 18,3, 9, 23, 30, 32; rezum. cap.20; 20,3, 5, 27, 30, 31, 33, 36, 39, 40, 44, 47; 21,3, 7, 9, 13, 24, 26, 28; rezum. cap.22; 22,3, 12, 19, 28, 31; 23,22, 28, 32, 34, 35, 46; 24,3, 6, 9, 14, 21; 25,3, 6, 8, 12, 13, 14, 15, 16; 26,3, 5, 7, 14, 15, 19, 21; 27,3; 28,2, 6, 10, 12, 22, 25; 29,3, 8, 13, 19, 20; 30,2, 6, 10, 13, 22; 31,10, 15, 18; 32,3, 8, 11, 14, 16, 31, 32; 33,11, 25, 27; rezum. cap.34; 34,2, 8, 10, 11, 15, 17, 20, 30, 31; 35,3, 6, 11, 14; rezum. cap.36; 36,2, 3, 4, 5, 6, 7, 13, 14, 15, 22, 23, 32, 33, 37; 37,5, 9, 12, 14, 19, 21; 38,3, 10, 14, 17, 18, 21; 39,1, 5, 8, 10, 13, 17, 20, 25, 29; 43,18, 19, 27; 44,6, 9, 12, 15, 27; 45,9, 15, 18; 46,1, 16; 47,13, 23; 48,29
am zis: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,6, 14; 11,13; 16,6; 20,7, 8, 13, 18, 29, 40, 49; 23,43; 24,3, 20, 27; 25,9; 34,6; 37,3
zi: *imperativ 2.sg.* 6,11; 12,10, 11, 23, 28; 13,11, 18; 14,6; 17,9, 12; 20,30; 21,28; 22,24; 28,2; 30,2; 31,2; 33,10, 11, 12; 36,3; 39,17
zic: *ind. prez. 3.pl.* 8,12; 12,22, 27; 18,29; 20,32, 49; 33,24, 30; 37,11
ziceam: *ind. imp. 1.sg.* 9,8
zicea: *ind. imp. 3.pl.* rezum. cap.11
(să) va zice: *ind. viit.I. impers.* 12,23; 13,12
ziceţi: *ind. prez. 2.pl.* 13,7; 18,19; 33,20
voiu zice: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,15; 14,17; 33,13, 14
zic: *ind. prez. 1.sg.* 16,6; 21,24; 33,8; 36,13
aţi zis: *ind. pf.c. 2.pl.* 18,25; 25,3
vor zice: *ind. pf.c. 3.pl.* 21,7; 26,17; 36,35; 37,18; 38,13
ai zis: *ind. pf.c. 2.sg.* 27,3; 28,2; 29,9; 35,10
zâcând: *gerunziu* 28,9
zici: *ind. prez. 2.sg.* 29,3
(să) zicea: *ind. imp. impers.* 36,20

ZICERE: s.f.
zicere: *sg. ac.* 18,2

ZID: s.n.
zid: *sg. ac.* 4,3; 13,5; 38,11; 43,8
zidurile: *pl. nom./ac.* 26,4, 9, 10, 12; 27,11
ziduri: *pl. ac.* 33,30
zâdul: *sg. nom.* 38,20
zidu: *sg. nom.* 40,5
zidul: *sg. ac.* 42,19

(a se) ZIDI: v. IV
vei zidi: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,2
zidite sânt: *pasiv ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.11; 11,3
zidea: *ind. imp. 3.sg.* 13,10
ai zidit: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,24, 25, 31
să zidească: *conj. prez. 3.pl.* 21,22
(te-)ai zidit: *ind. pf.c. 2.sg.* 21,30; 28,13
(te) vei zidi: *ind. viit.I. 2.sg.* 26,14
au zidit: *ind. pf.c. 3.pl.* 27,4
vor zidi: *ind. viit.I. 3.pl.* 28,26
am zidit: *ind. pf.c. 1.sg.* 36,36
a (să) zidi: *inf. prez.* rezum. cap.42
(să) va zidi: *ind. viit.I. 3.sg.* 43,18

ZIDIRE: s.f.
zidirii: *sg. gen.* 28,15; 40,5; rezum. cap.41; 41,12, 15; 42,1, 5, 10, 13; 43,11
zidirea: *sg. nom./ac.* 40,2, 16; 41,12, 13

ZIDITURĂ: s.f.
ziditura: *sg. nom.* 43,10

ZMĂRAGD: s.n.; vezi **SMARALD**

ZMINTEALĂ: s.f.; vezi **SMINTEALĂ**

(a) ZMULGE: v. III; vezi **(a) SMULGE**

(a) ZUGRĂVI: v. IV
zugrăviţi era: *pasiv ind. imp. 3.pl.* 8,10

ZUGRĂVIT, -Ă: adj.
zugrăviţi: *m. pl. ac.* 23,14
zugrăvite: *f. pl. ac.* 23,15

ZUGRĂVITURĂ: s.f.
zugrăviturilor: *pl. gen.* 8,11

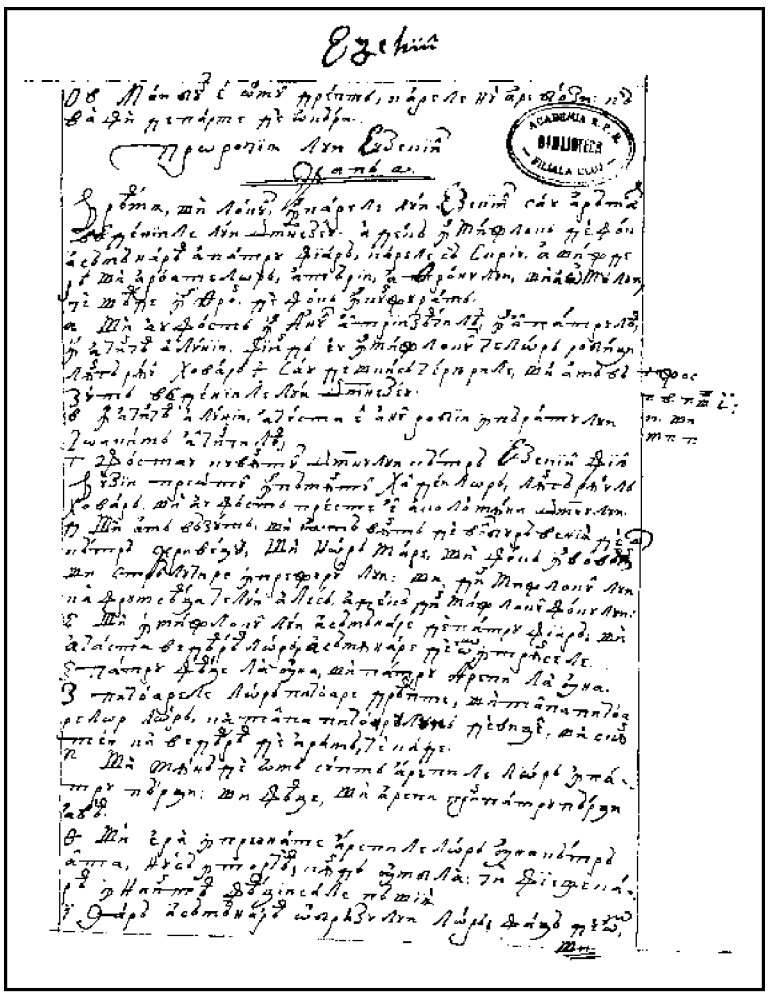

14r

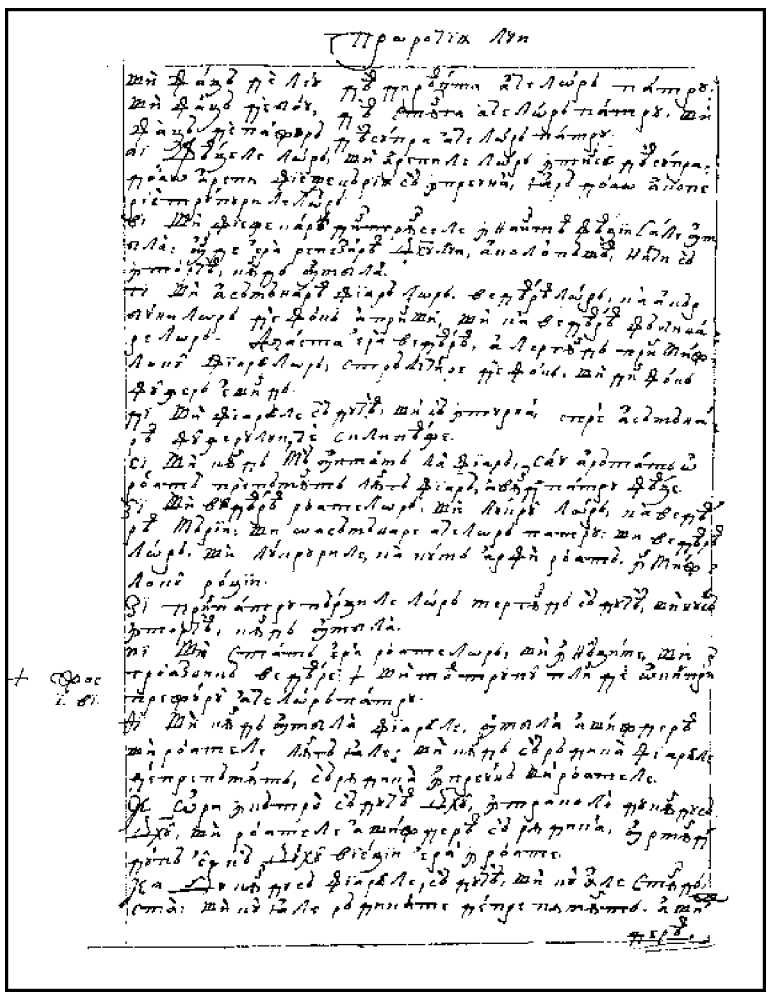

14v

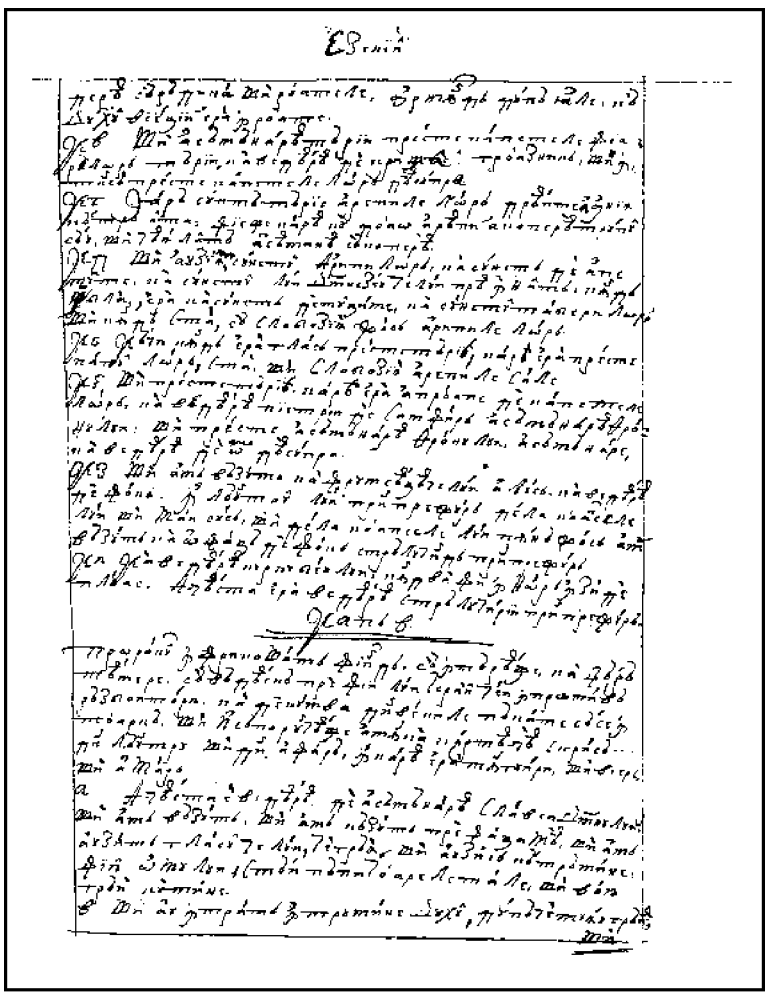

15r

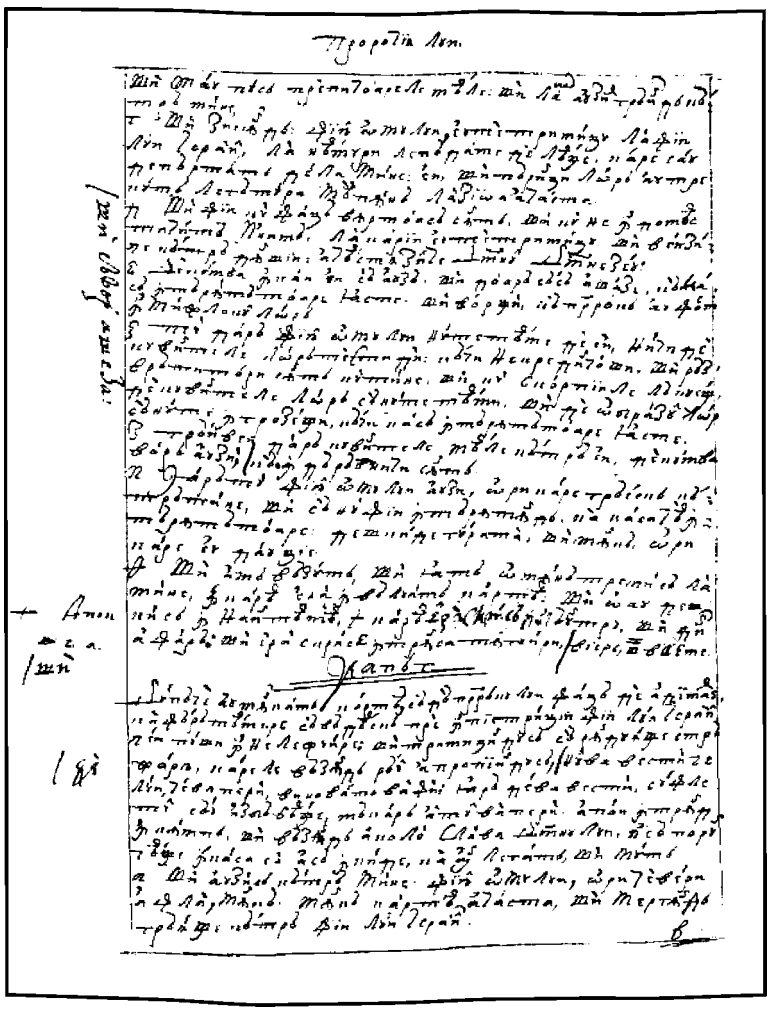

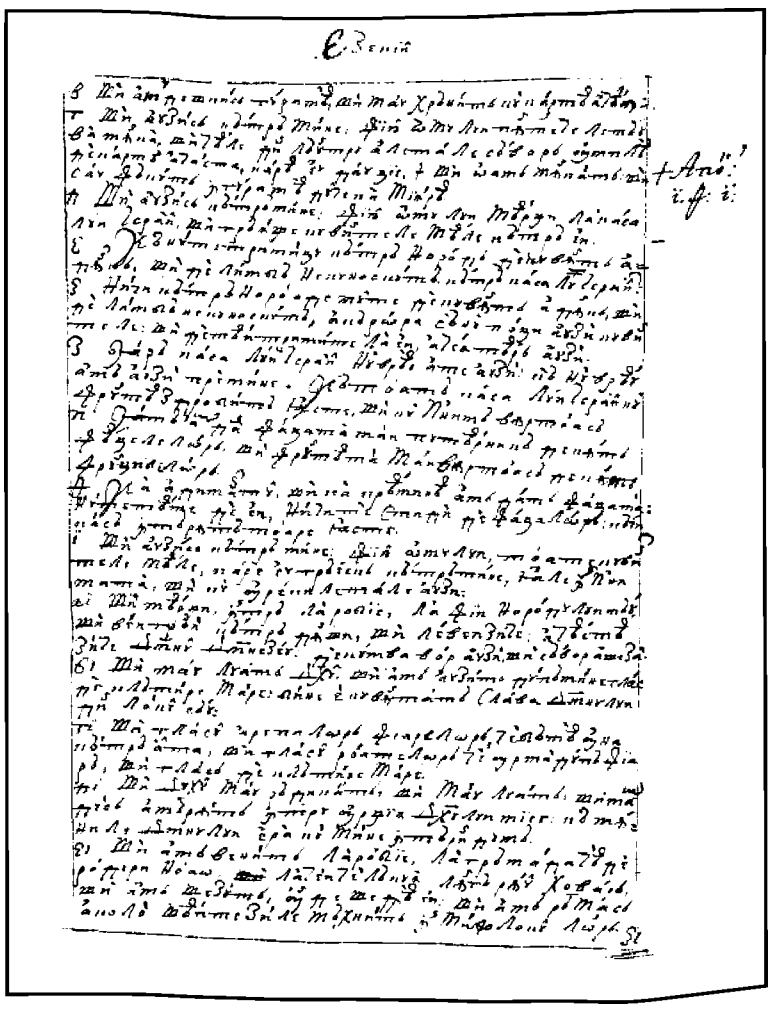

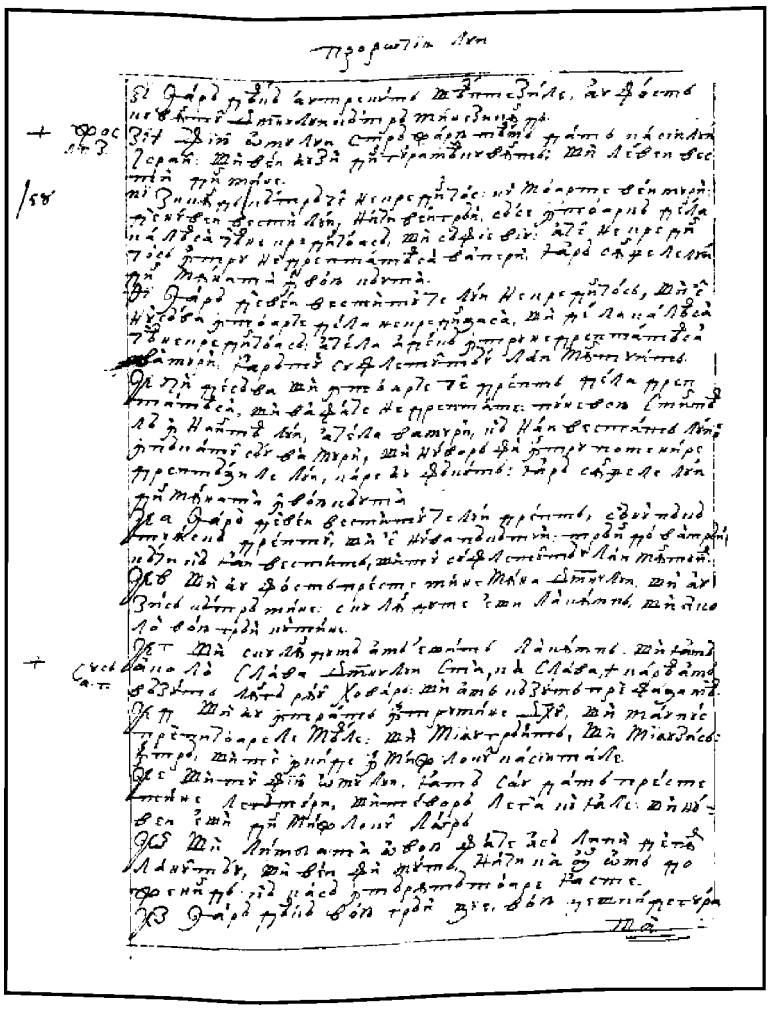

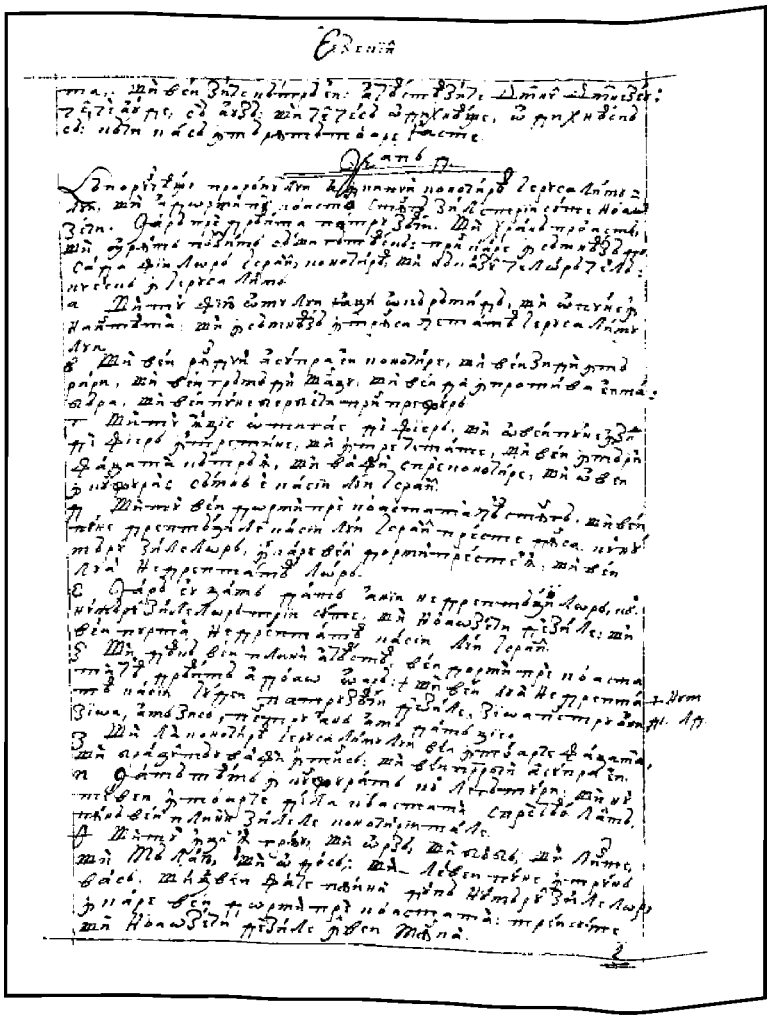

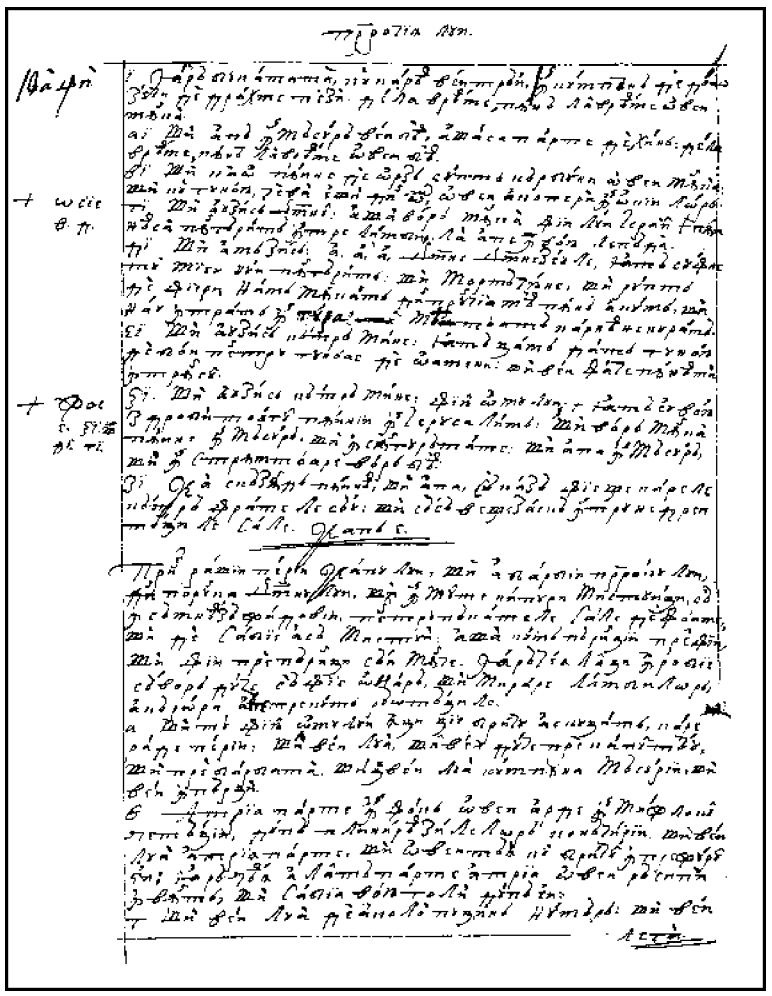

17v

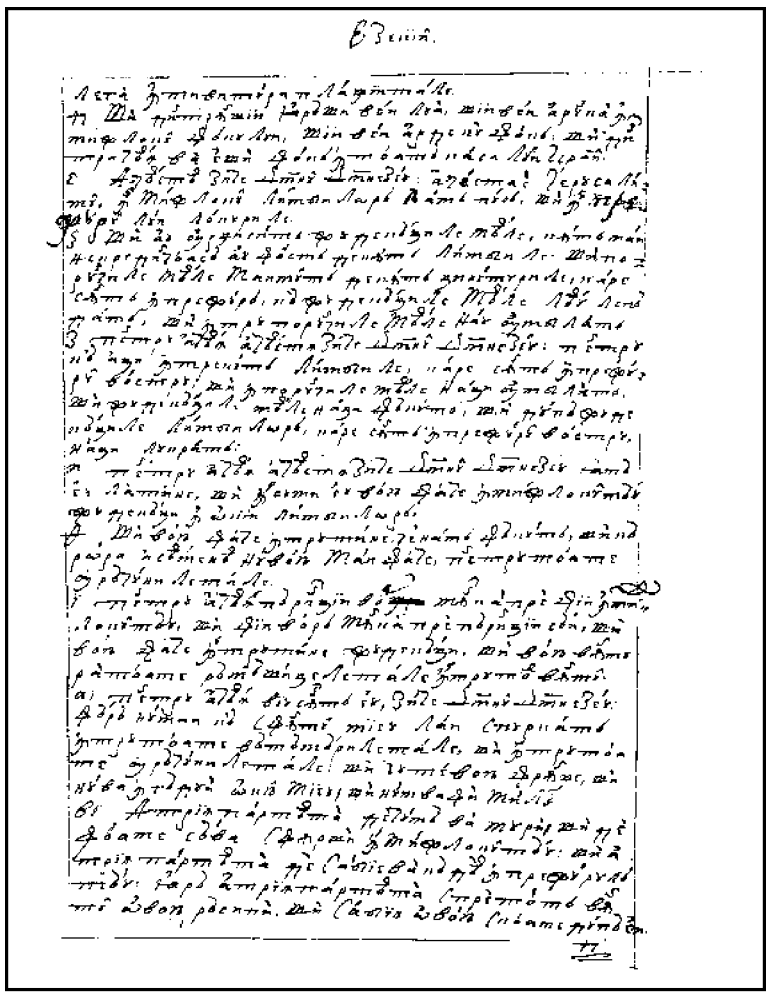

18r

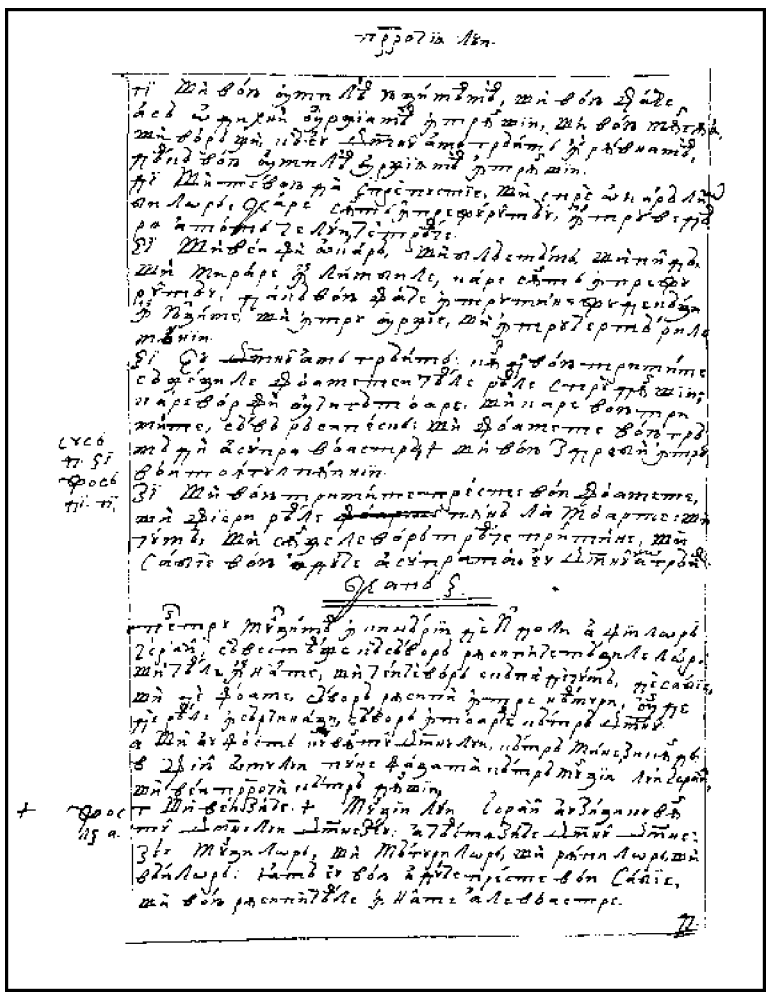

18v

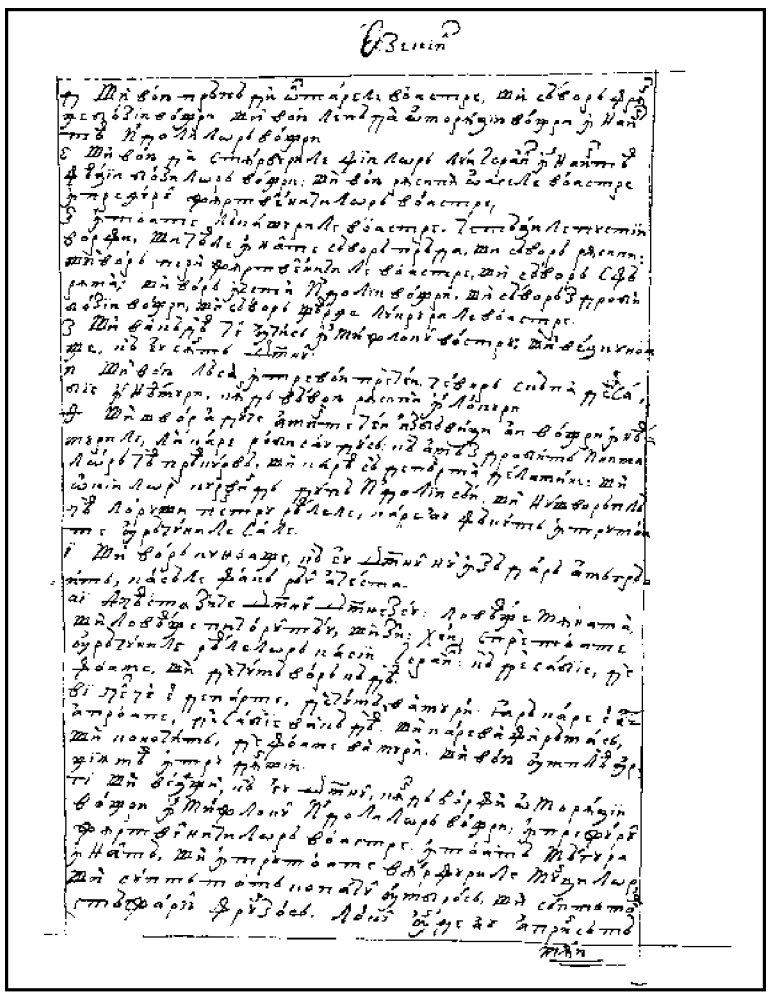

19r

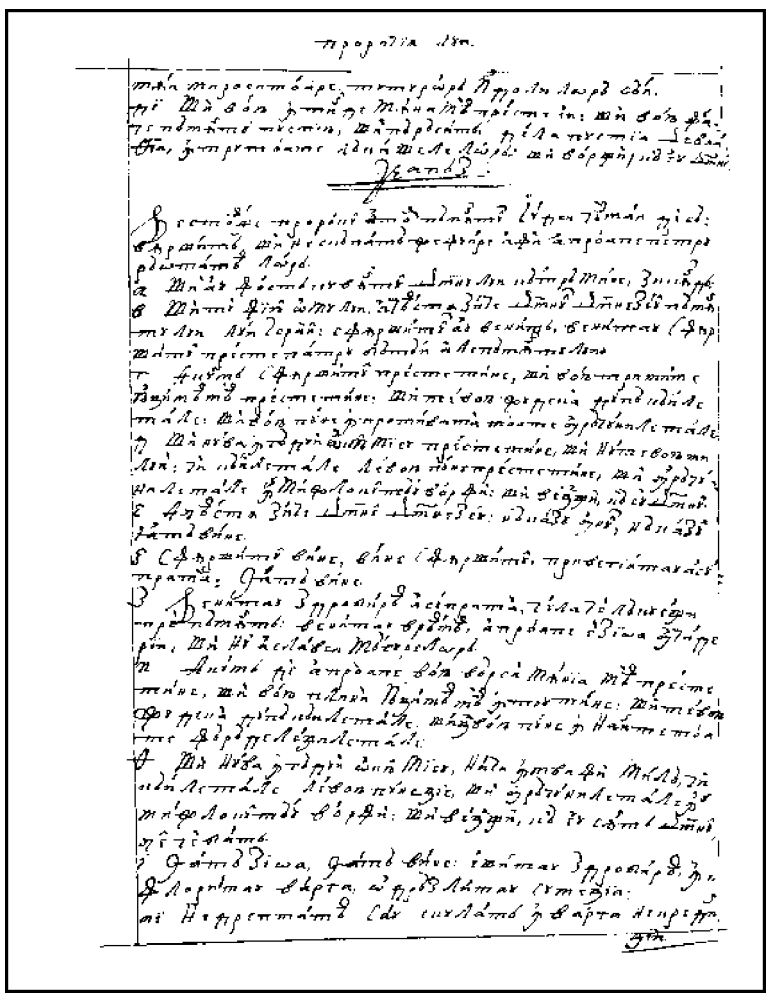

19v

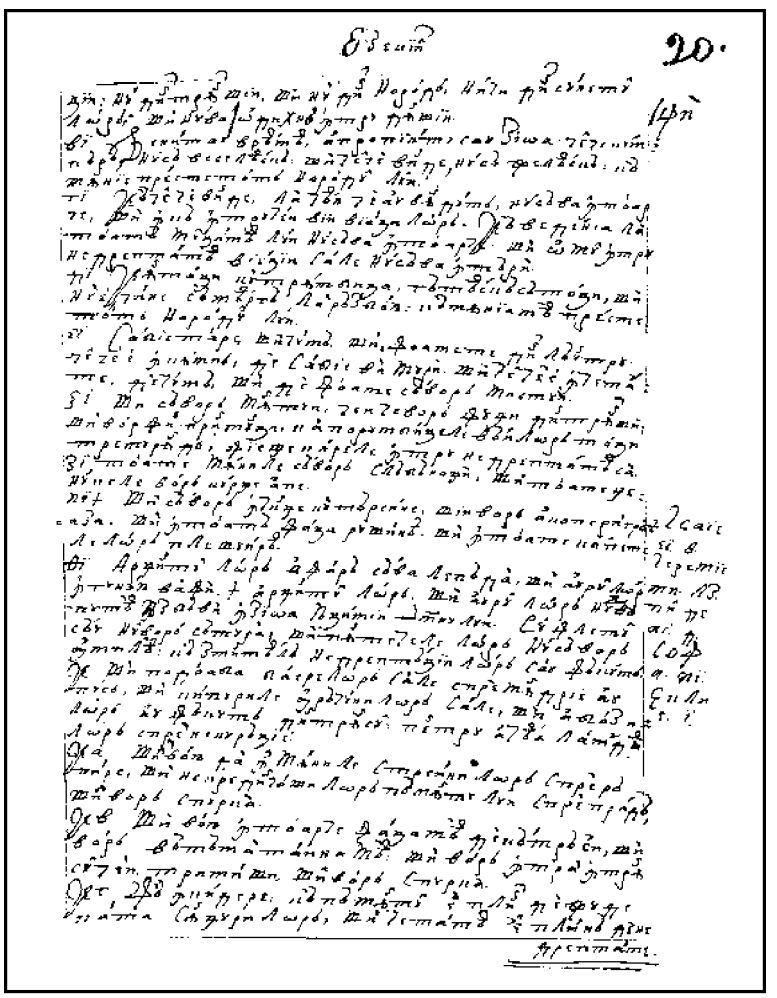

20r

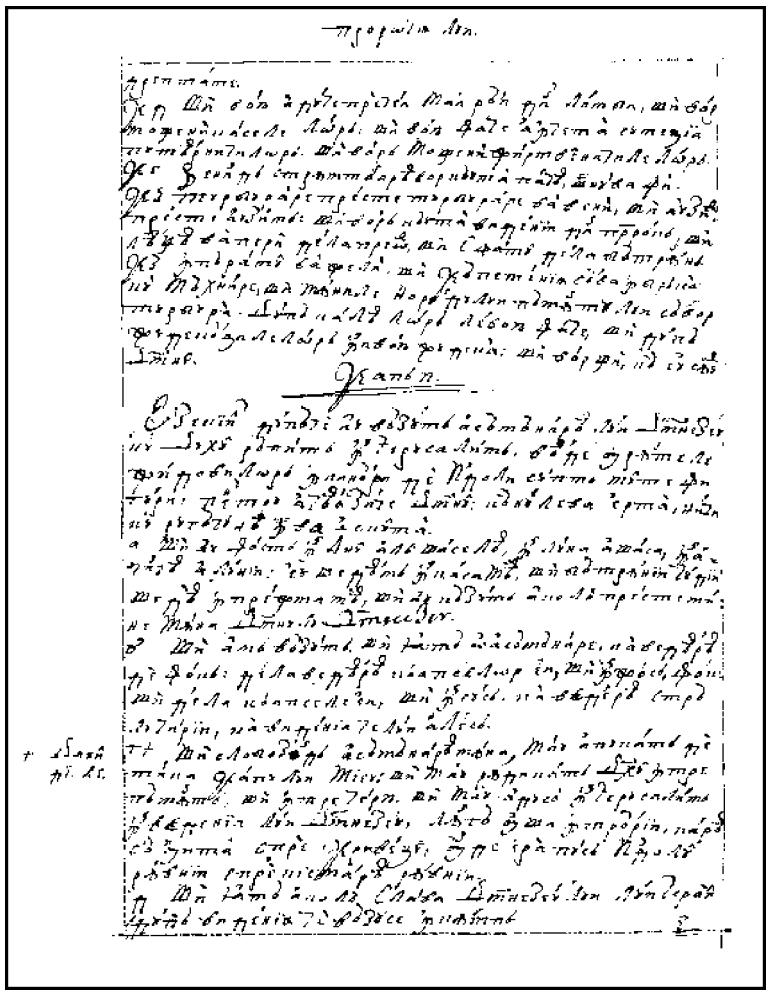

20v

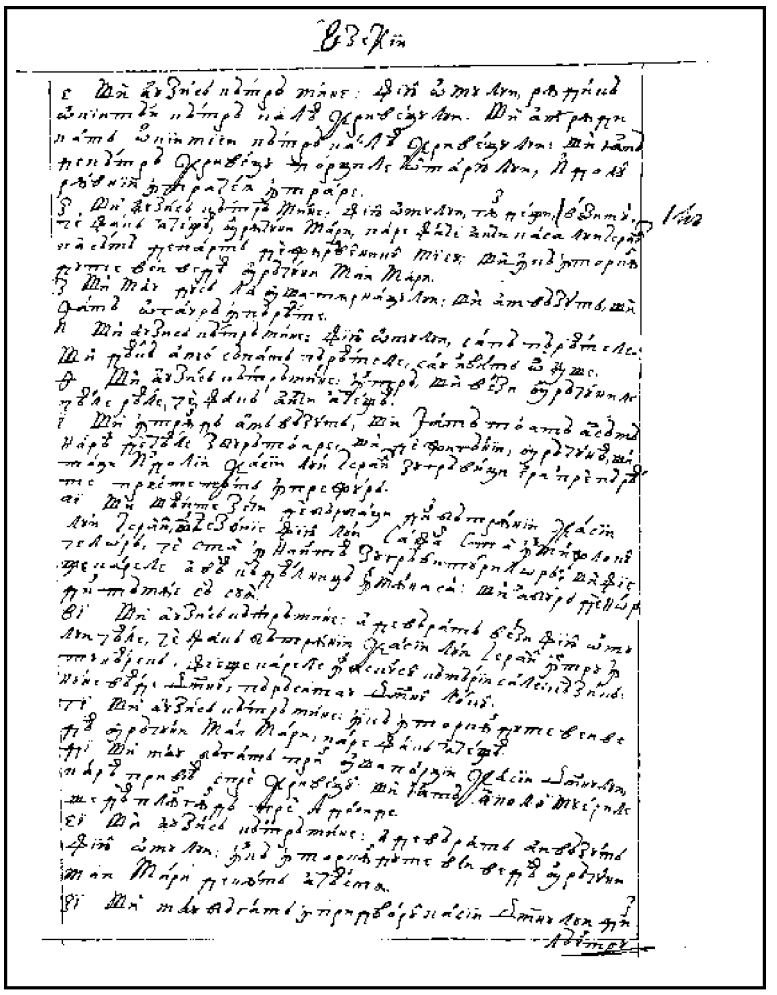

21r

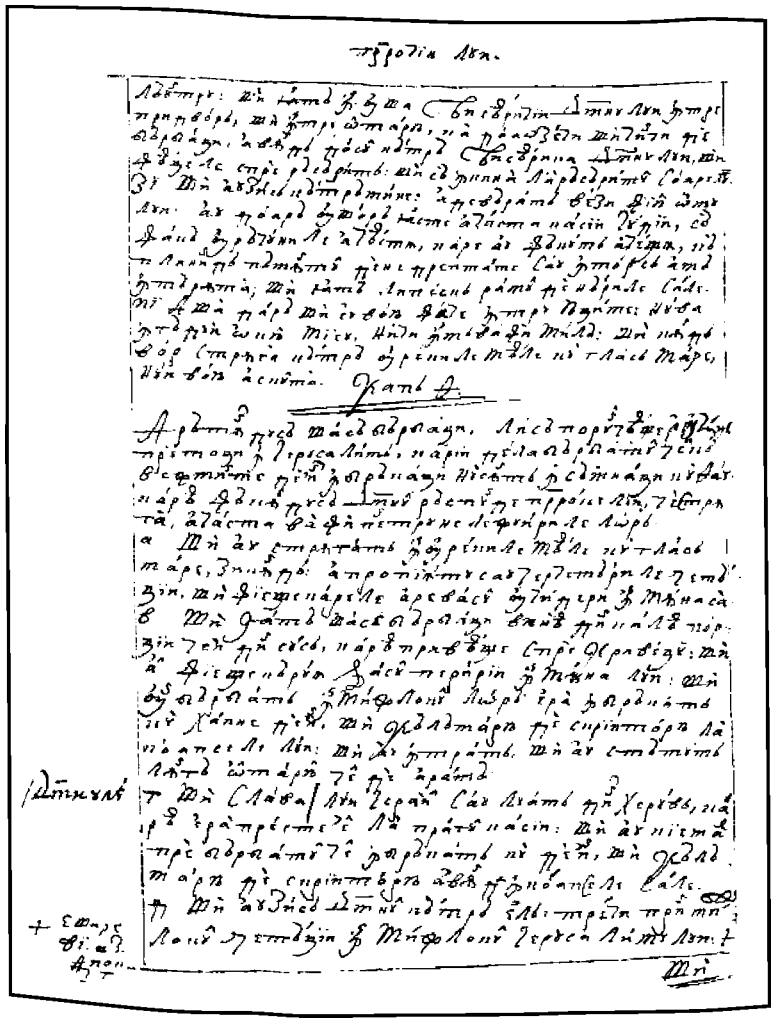

21v

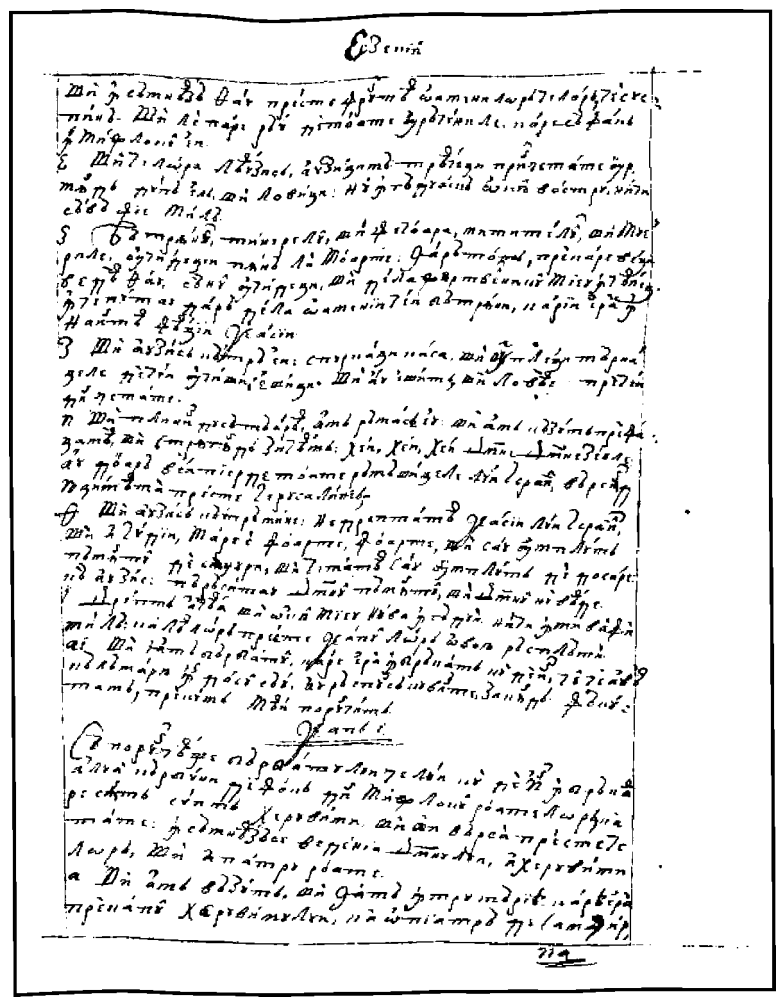

22r

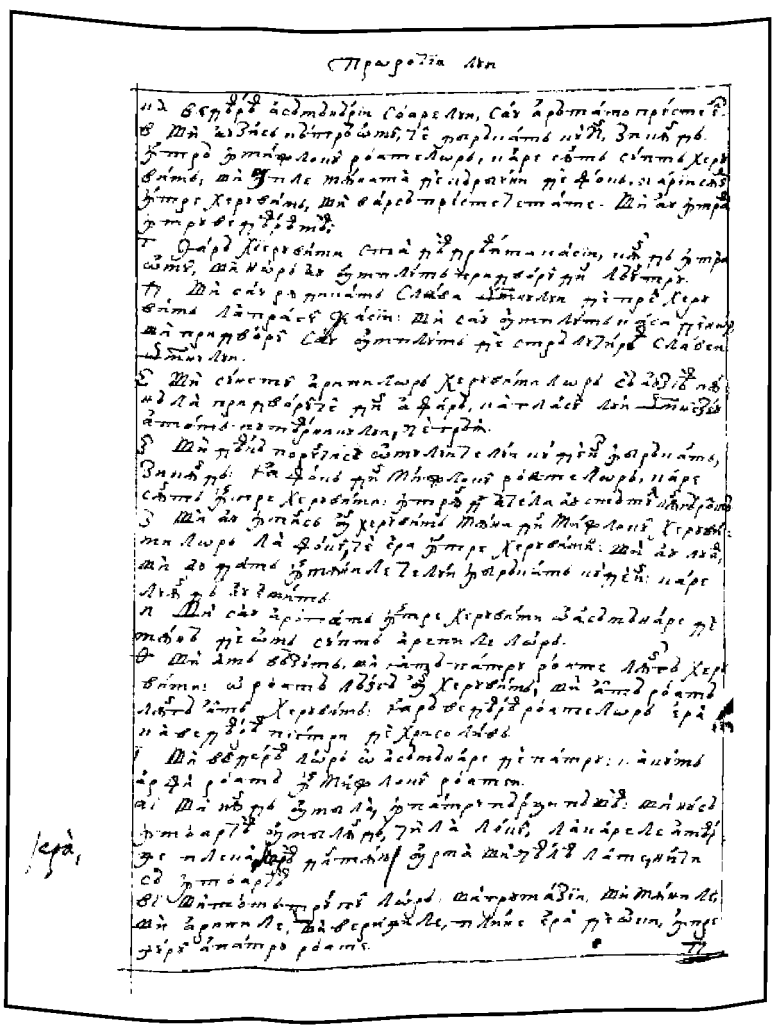

22v

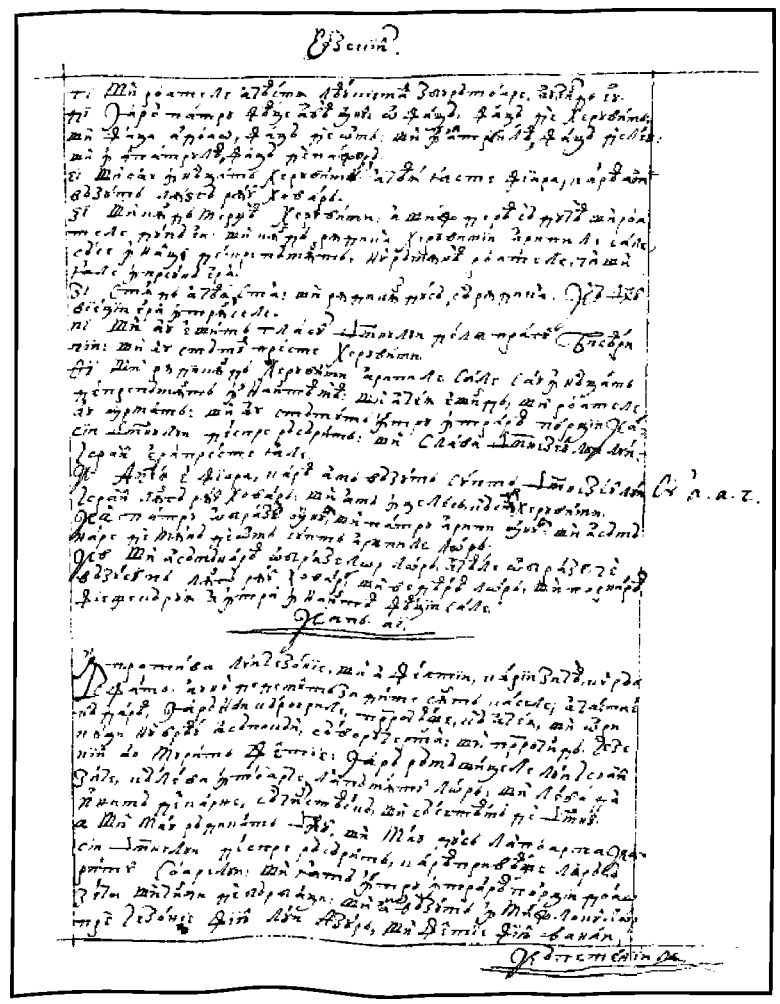

23r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI IEZECHIIL

23v

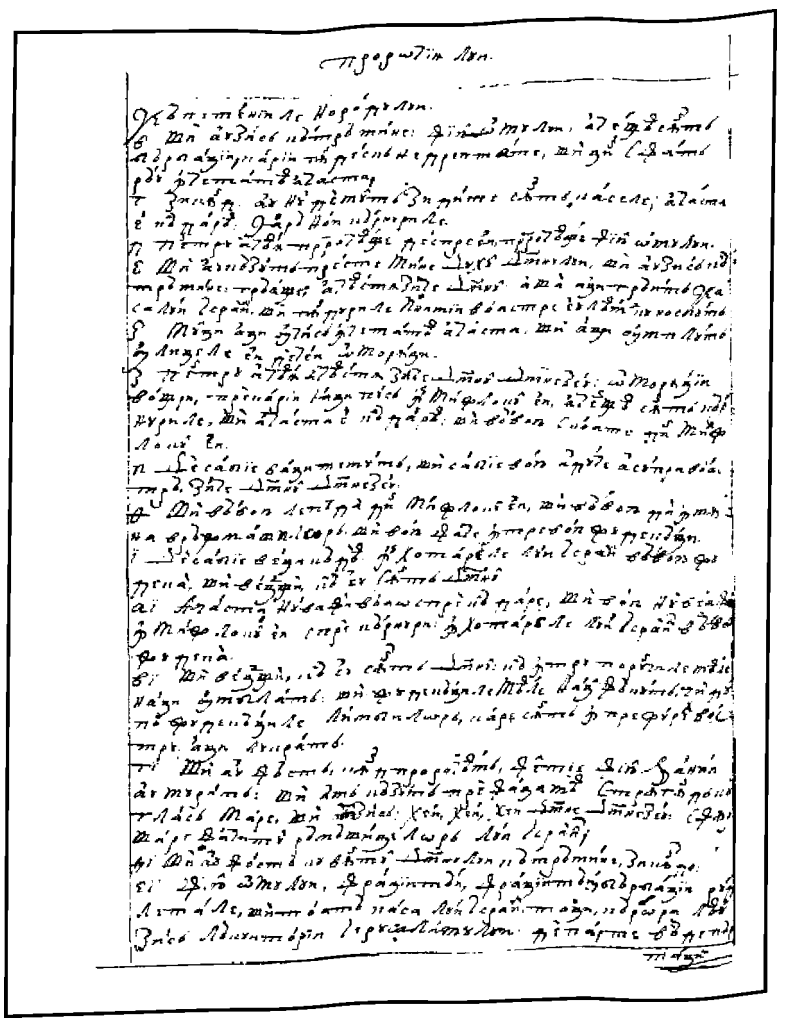

24r

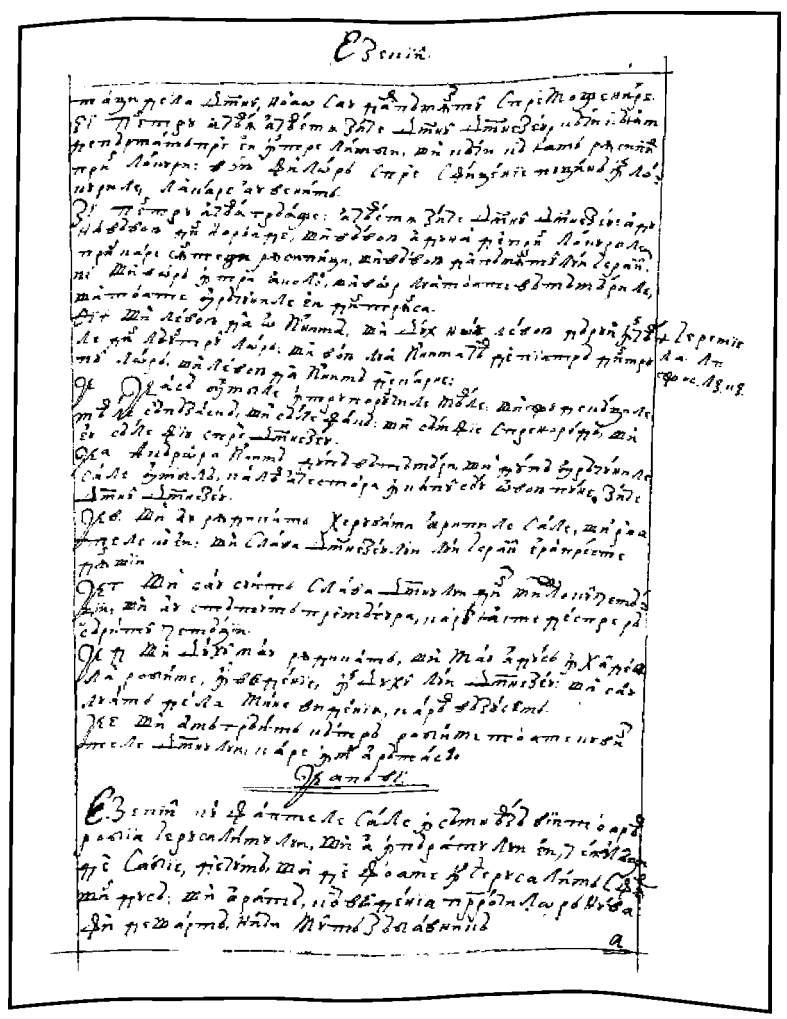

24v

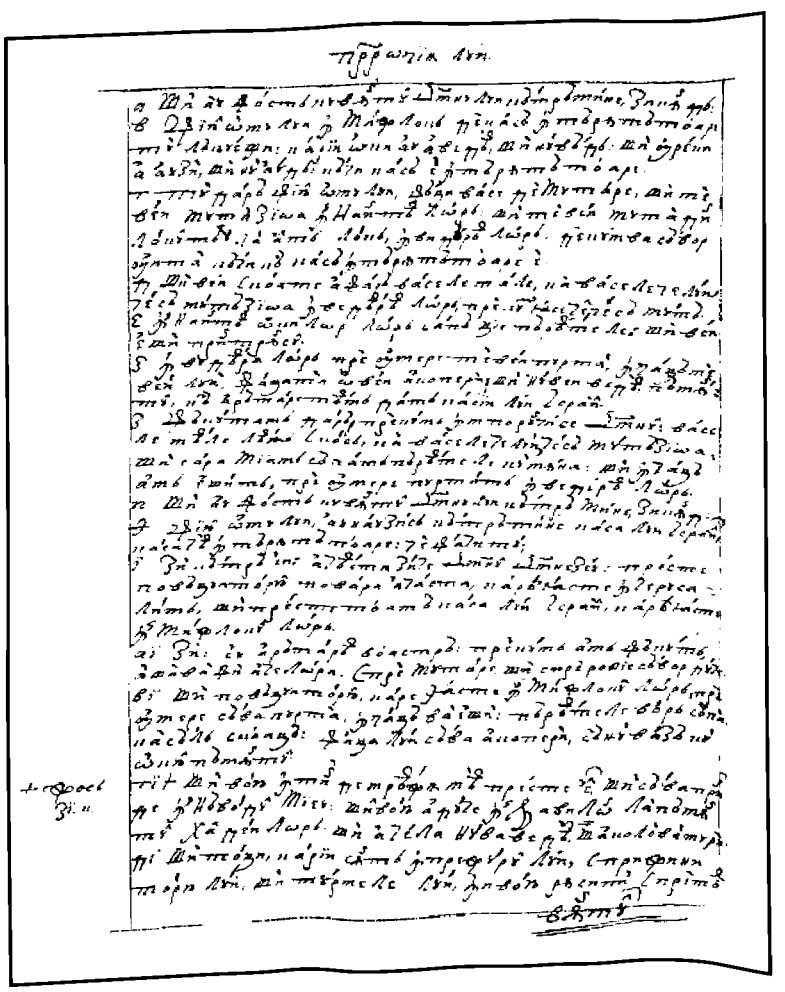

25r

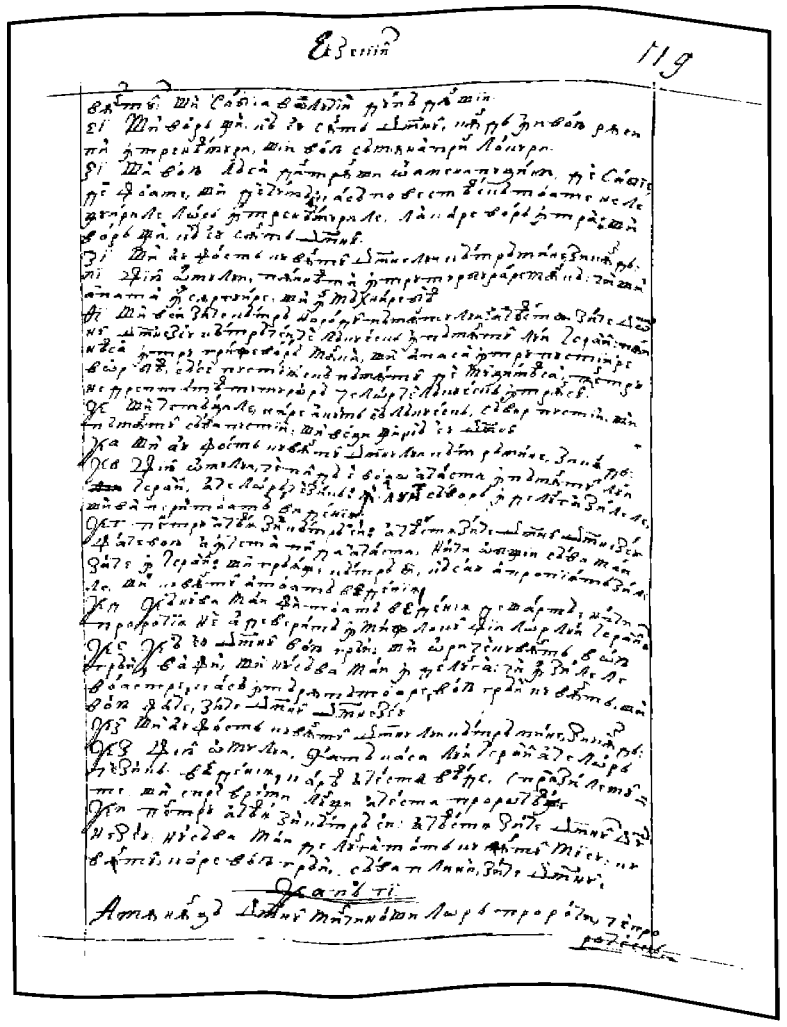

PROROCIIA LUI IEZECHIIL

FACSIMILE

25v

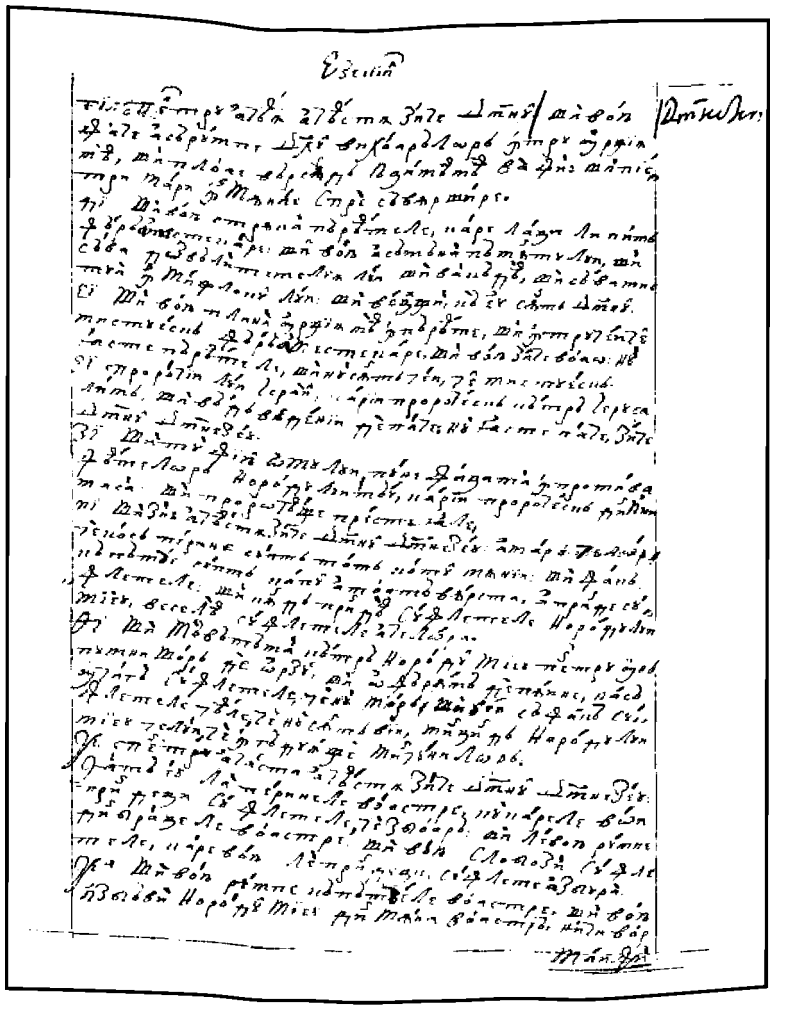

26r

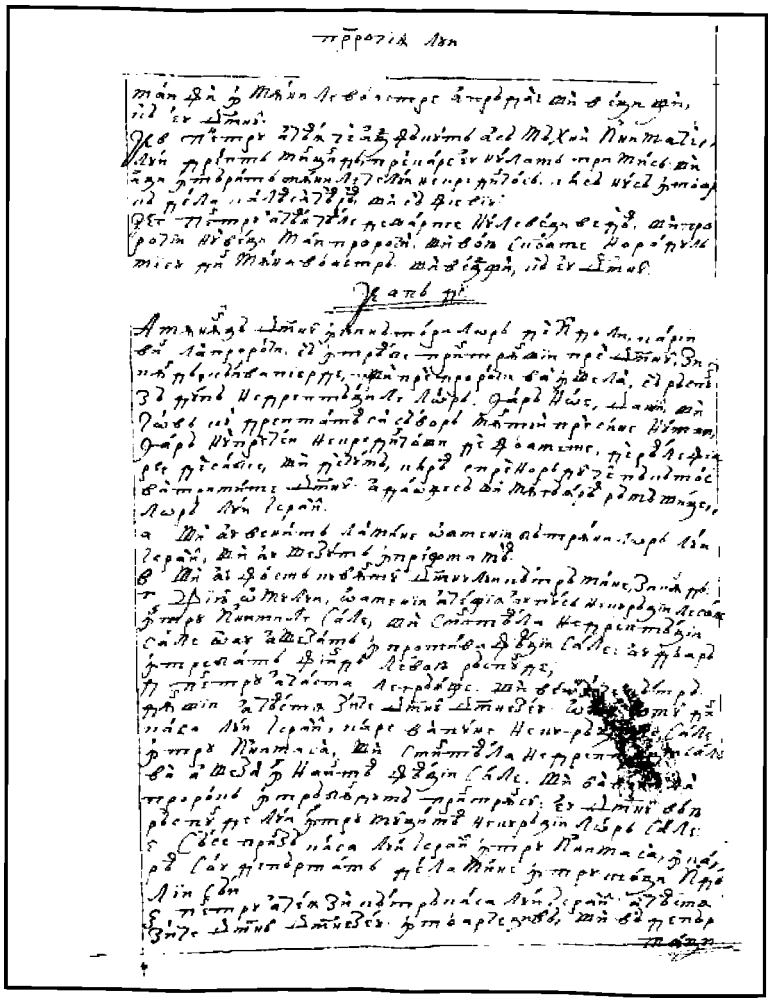

26v

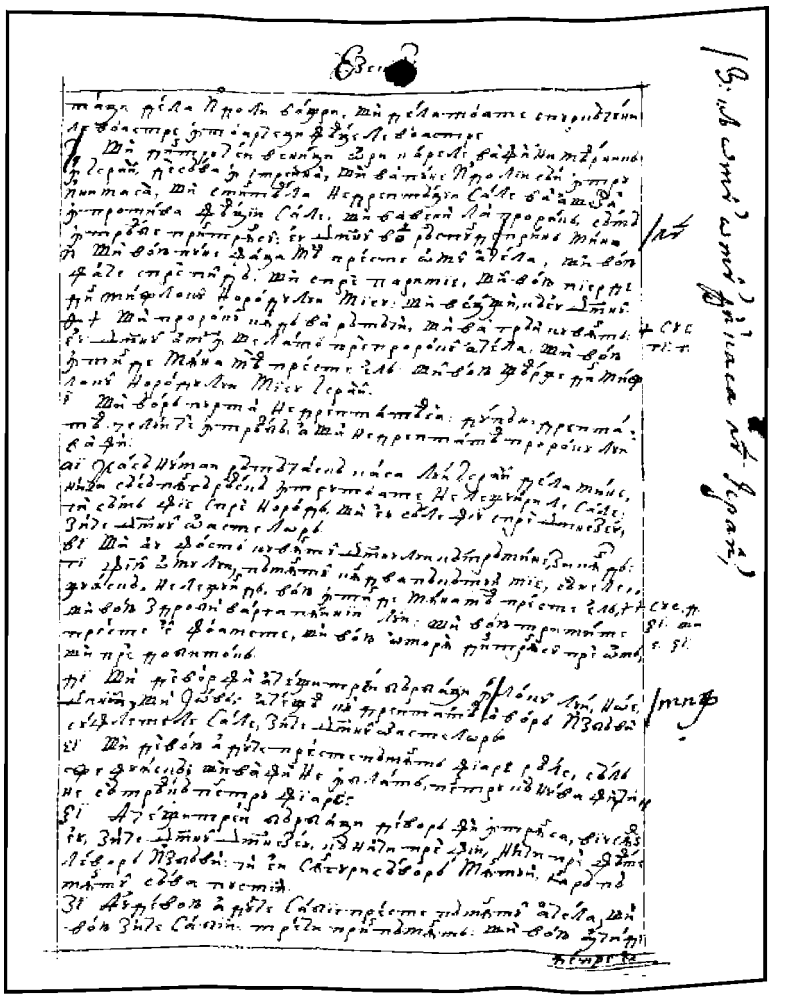

27r

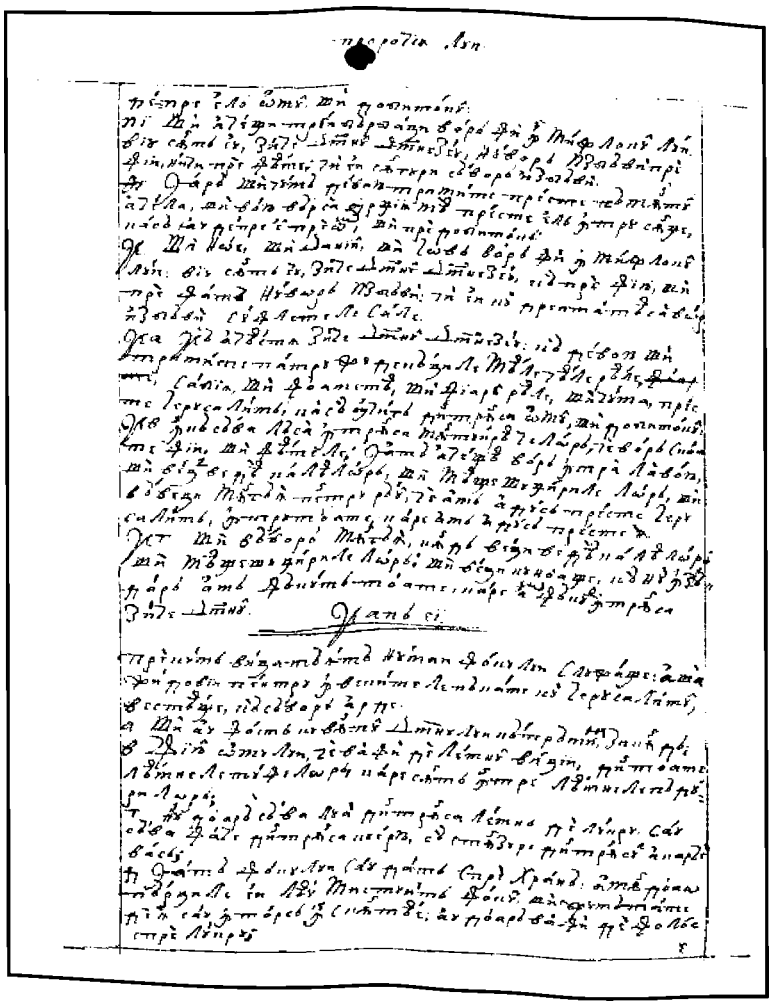

27v

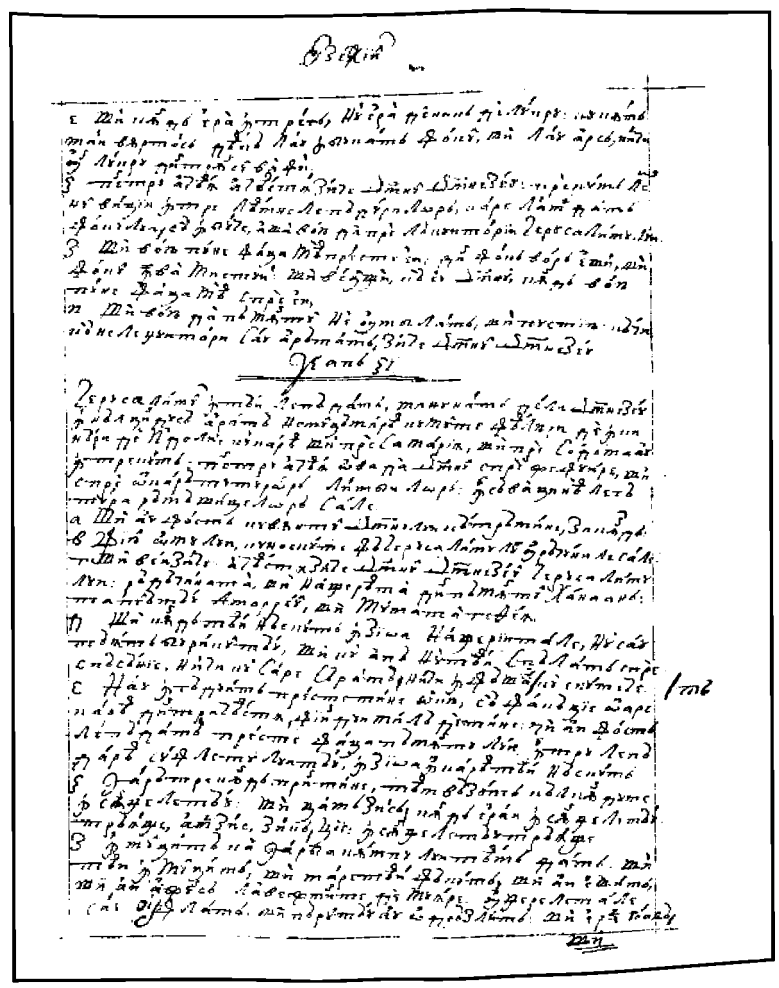

28r

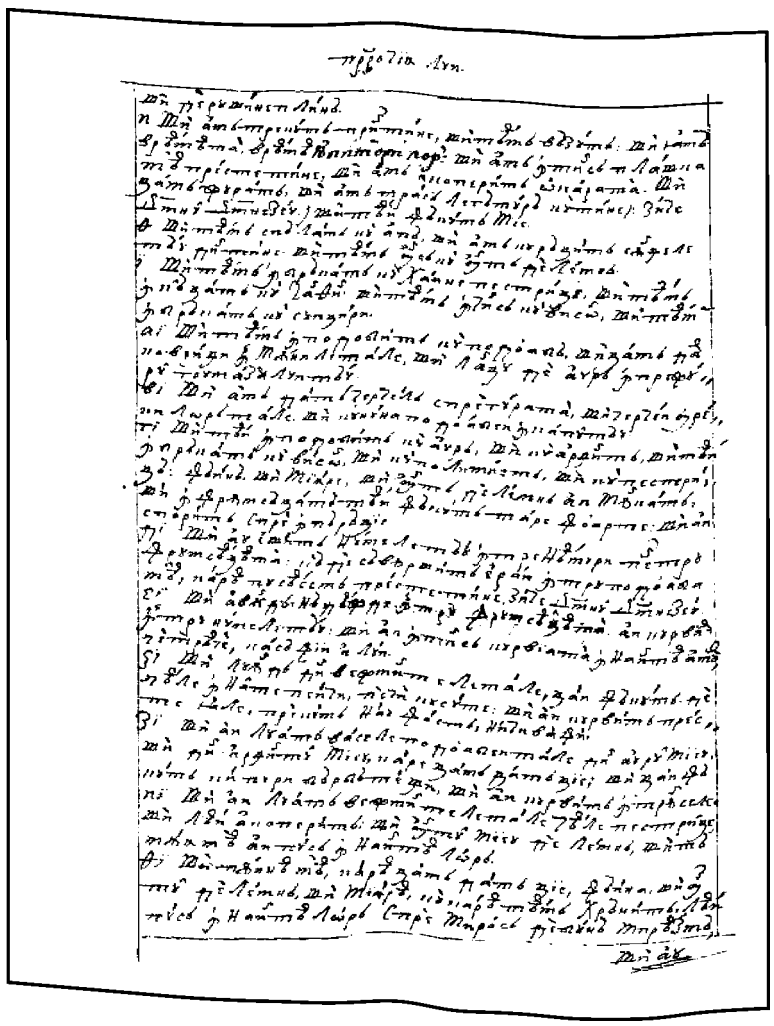

28v

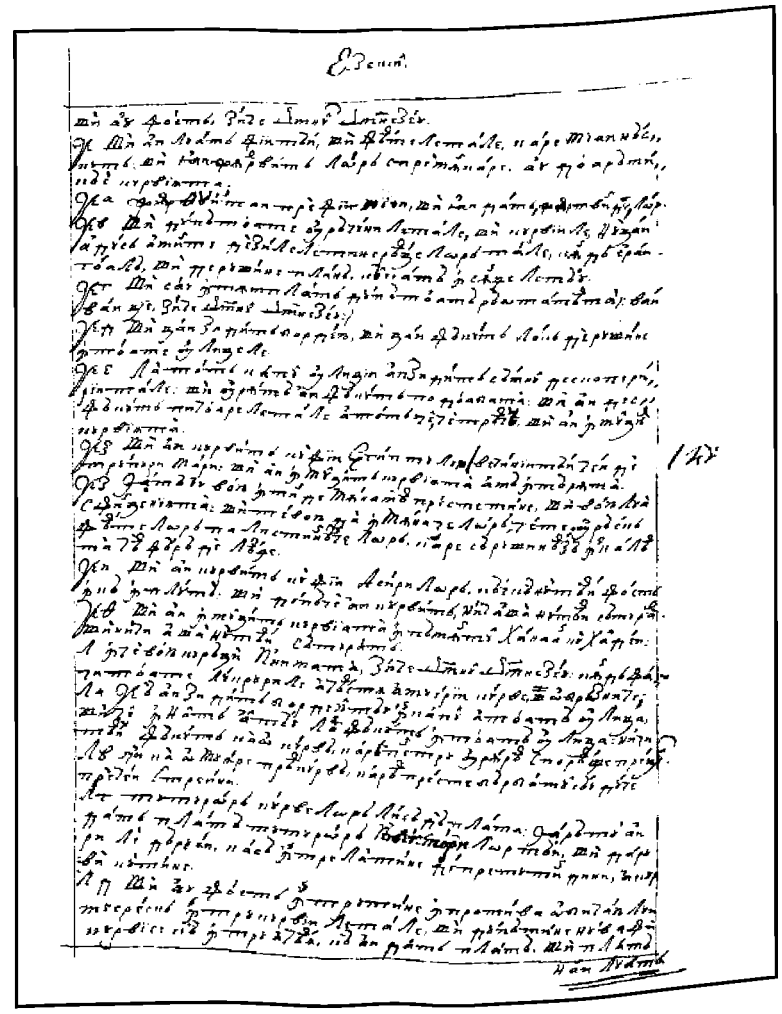

29r

PROROCIIA LUI IEZECHIIL

FACSIMILE

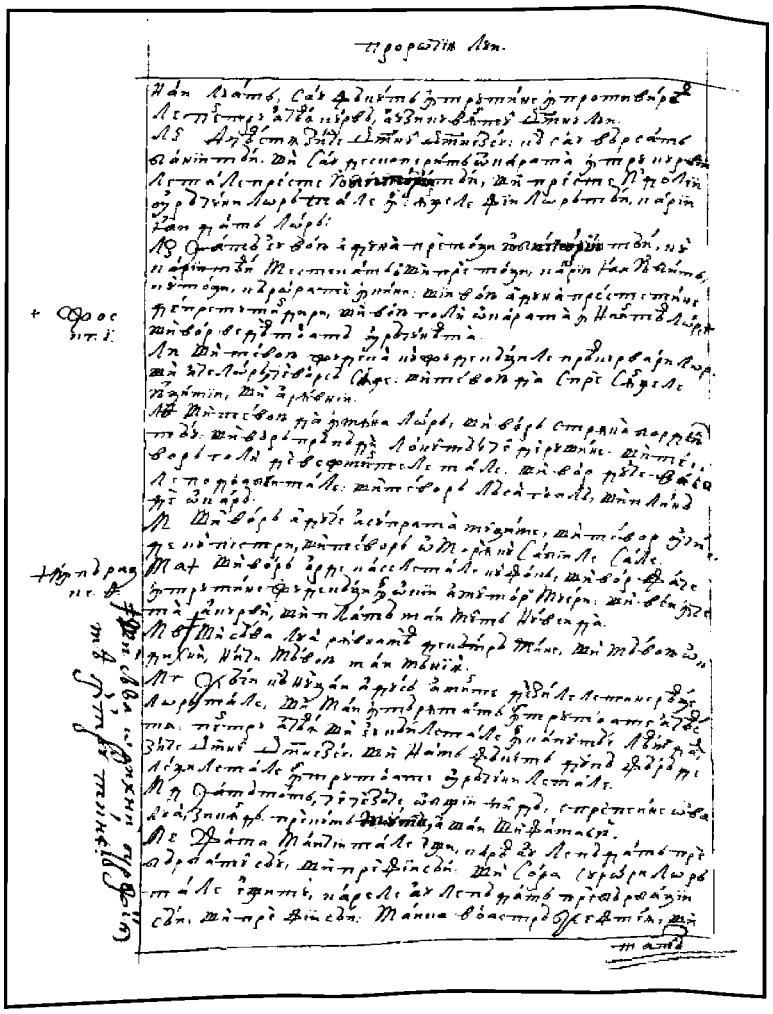

29v

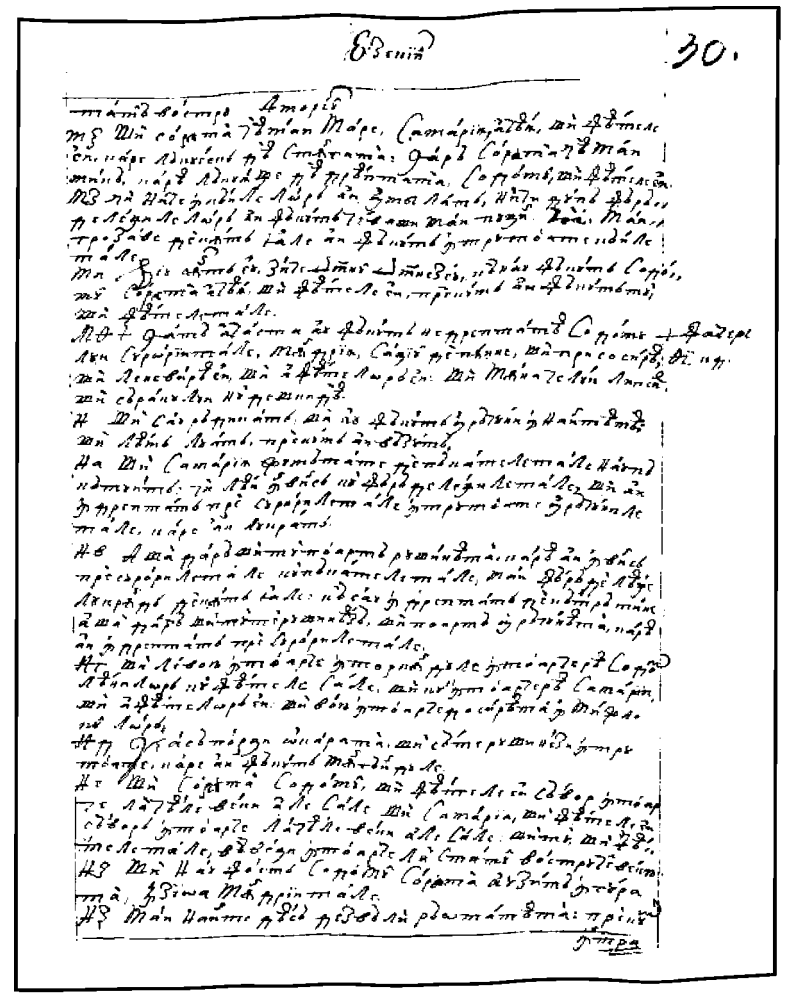

30r

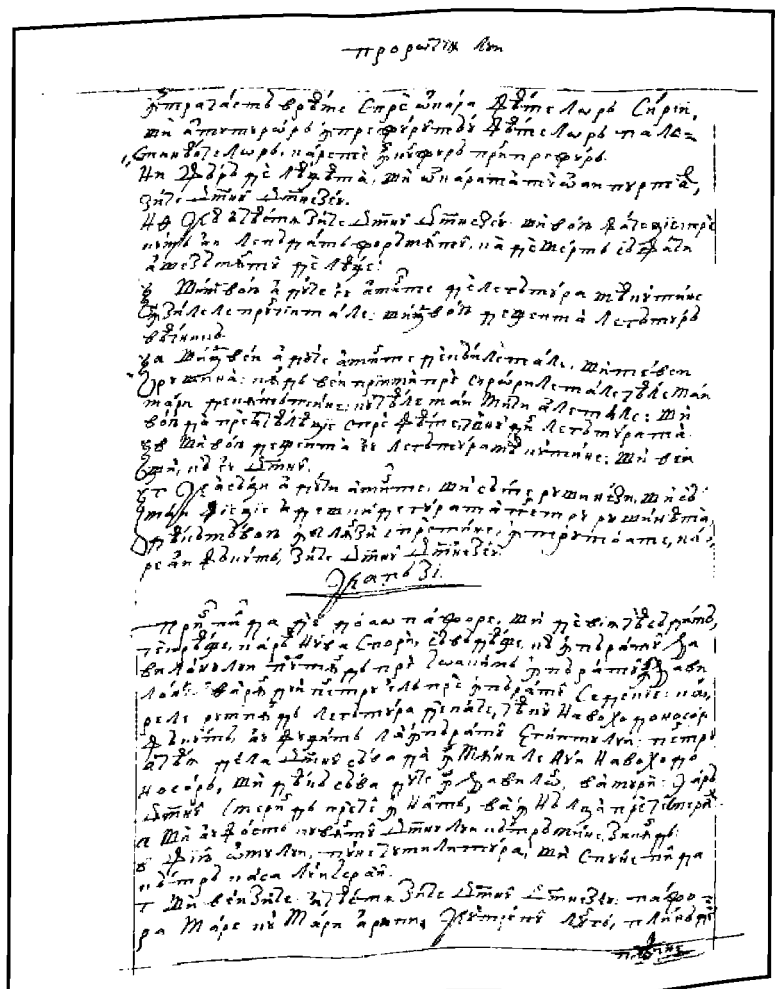

30v

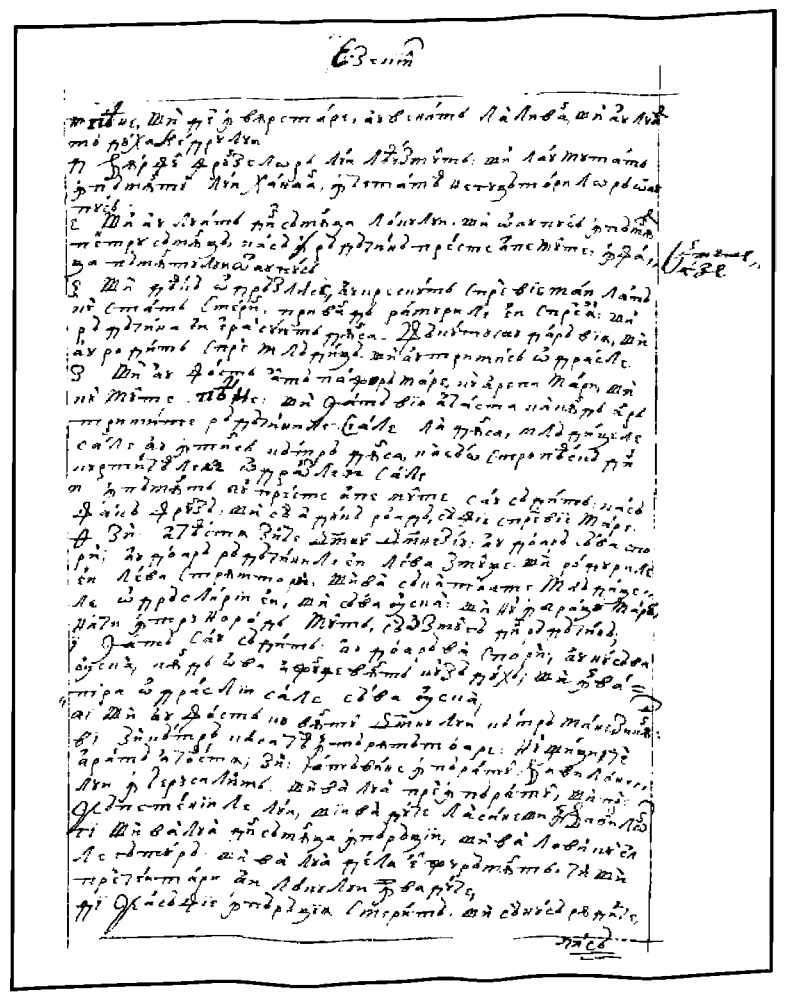

31r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI IEZECHIIL

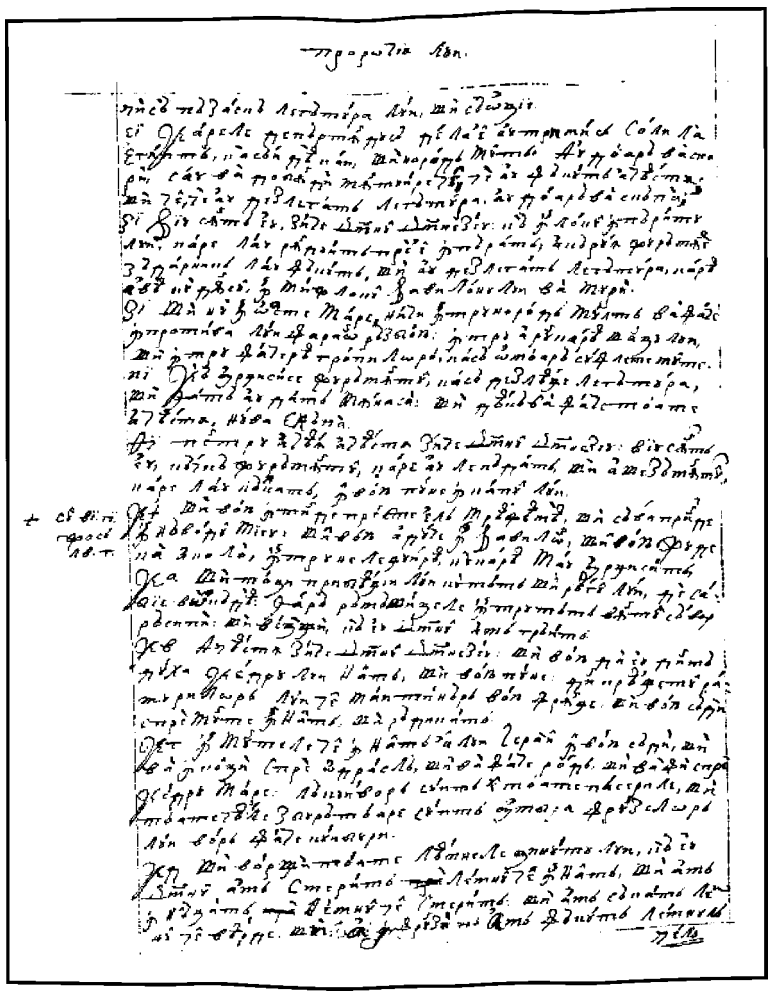

31v

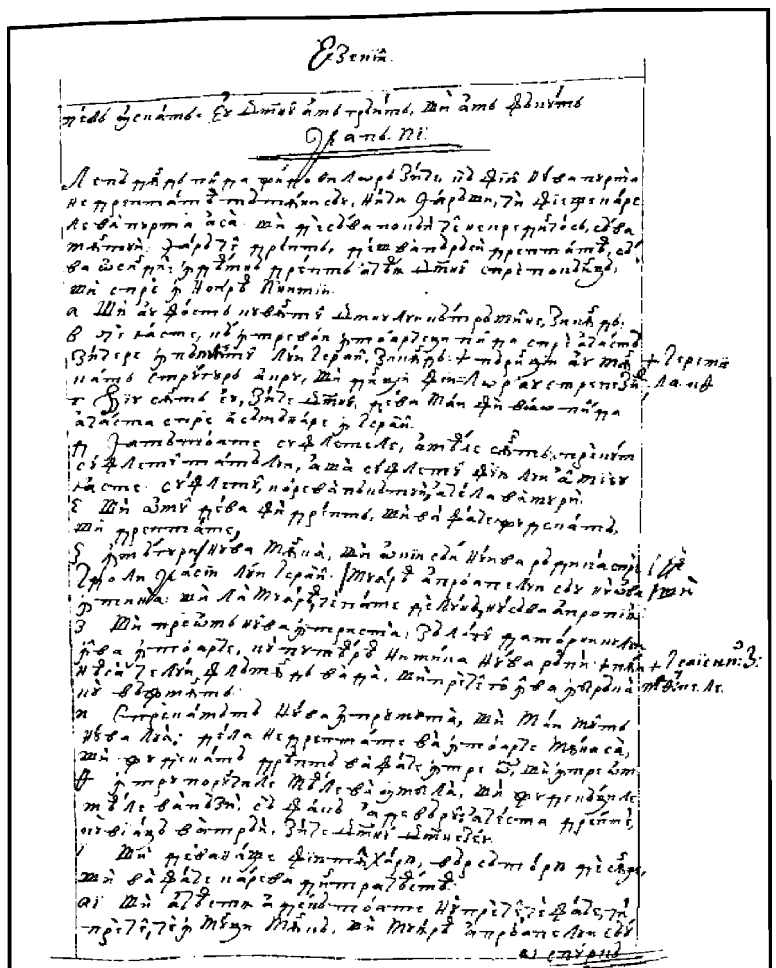

32r

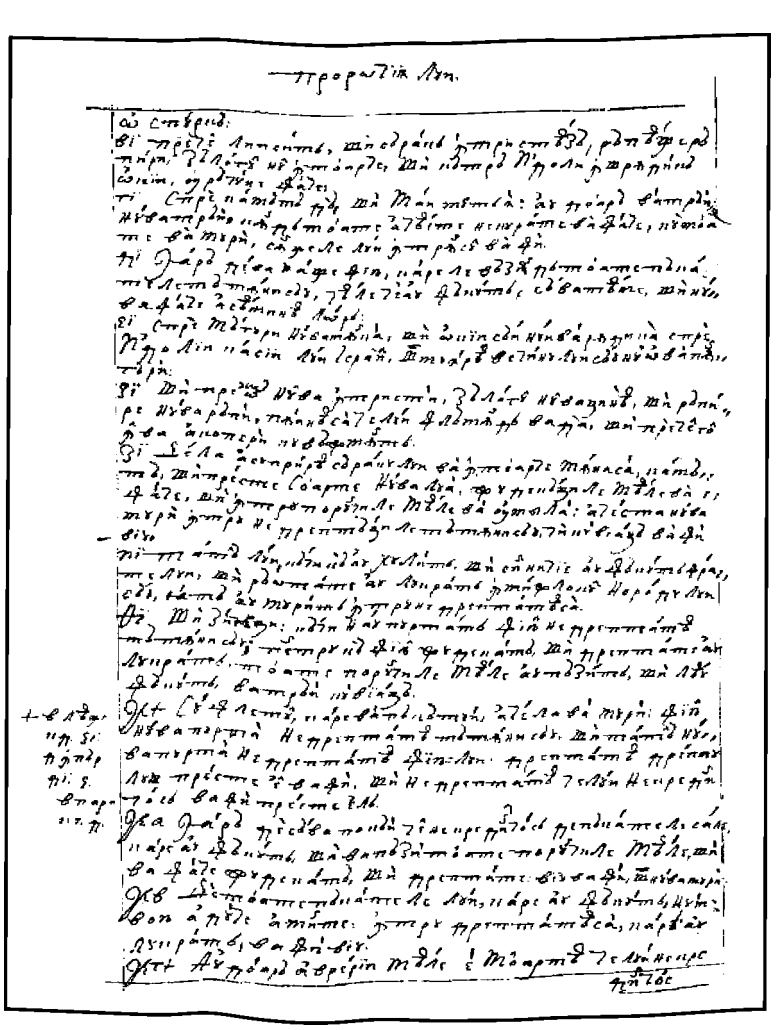

32v

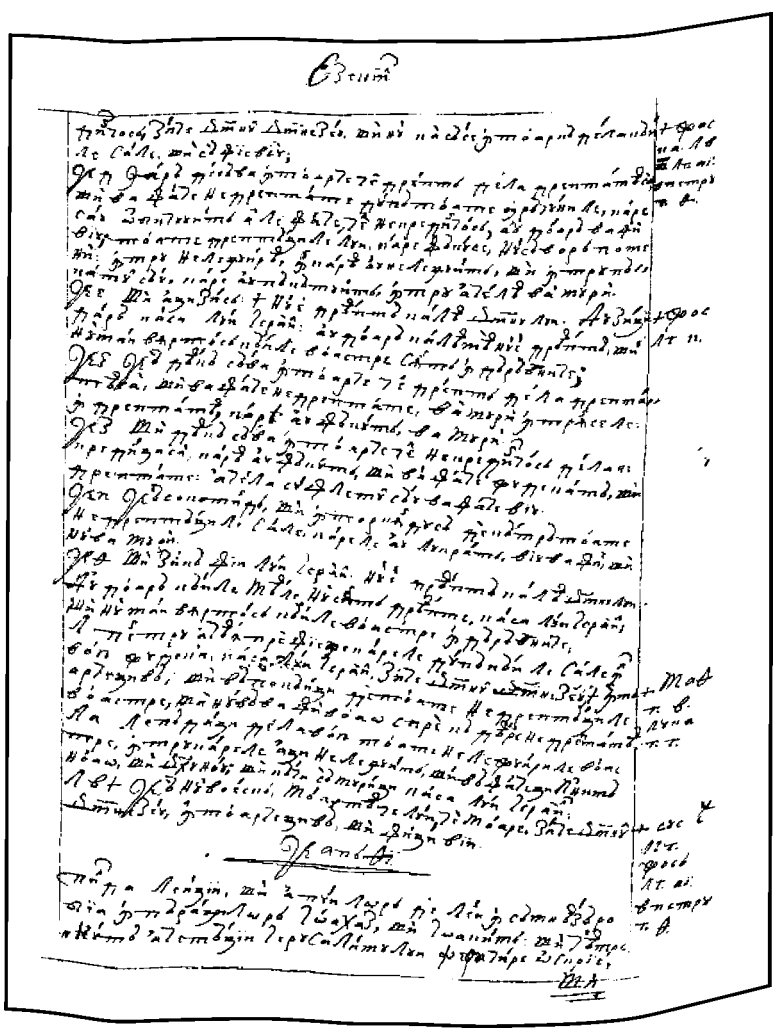

33r

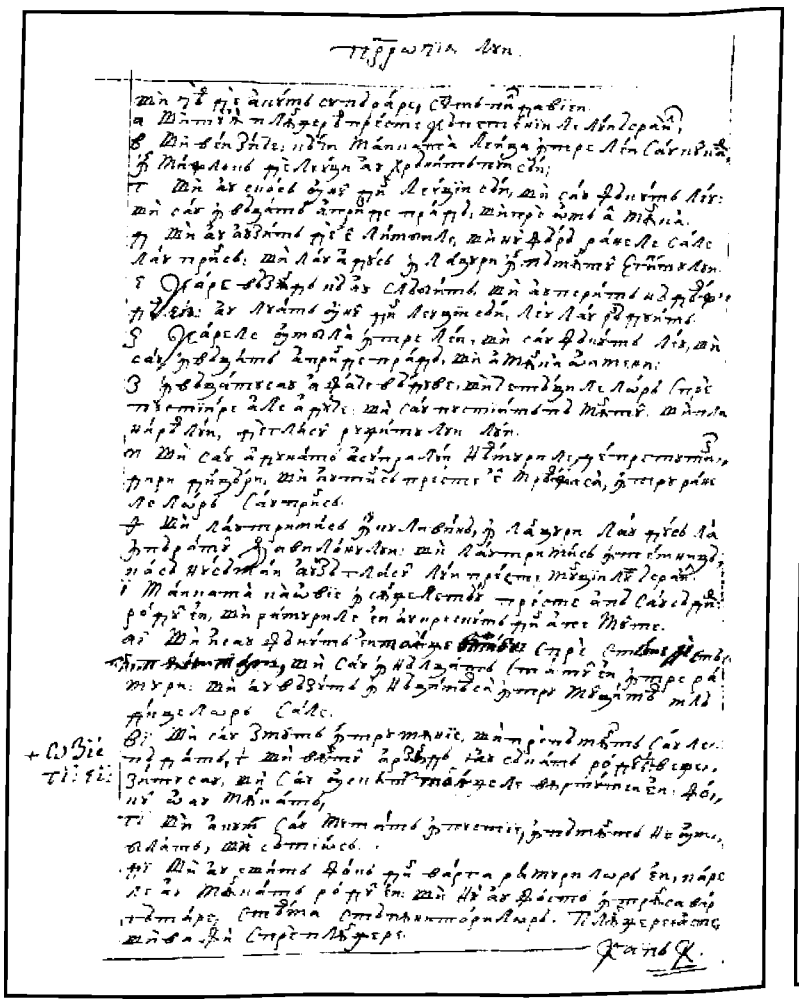

33v

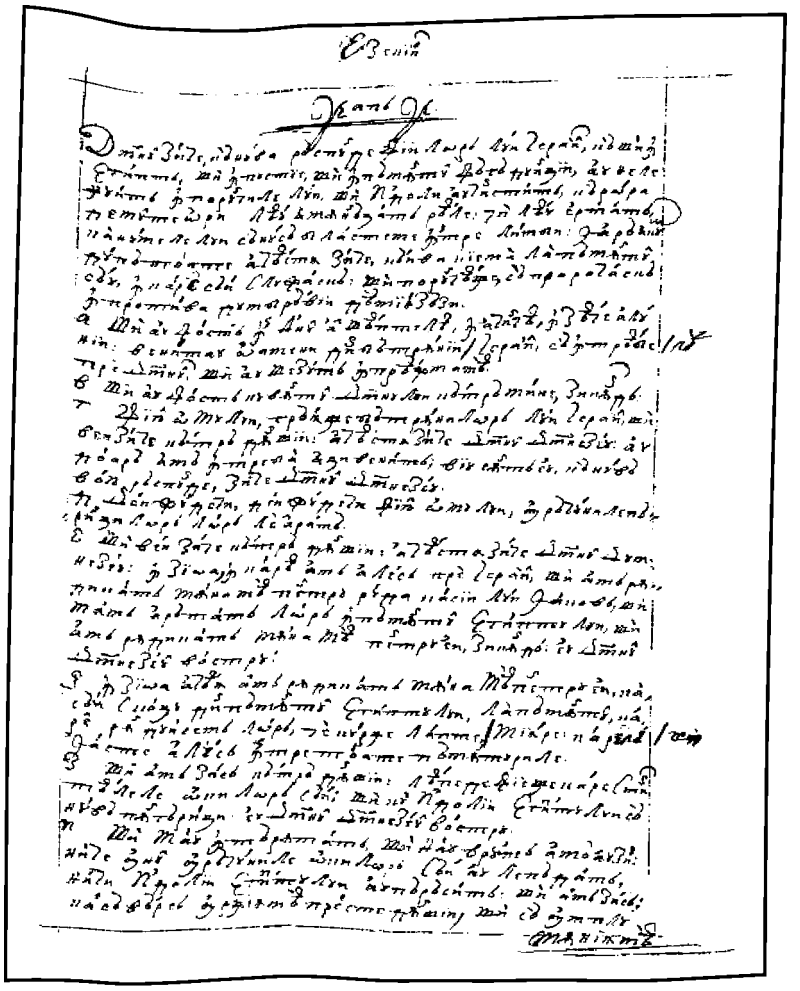

34r

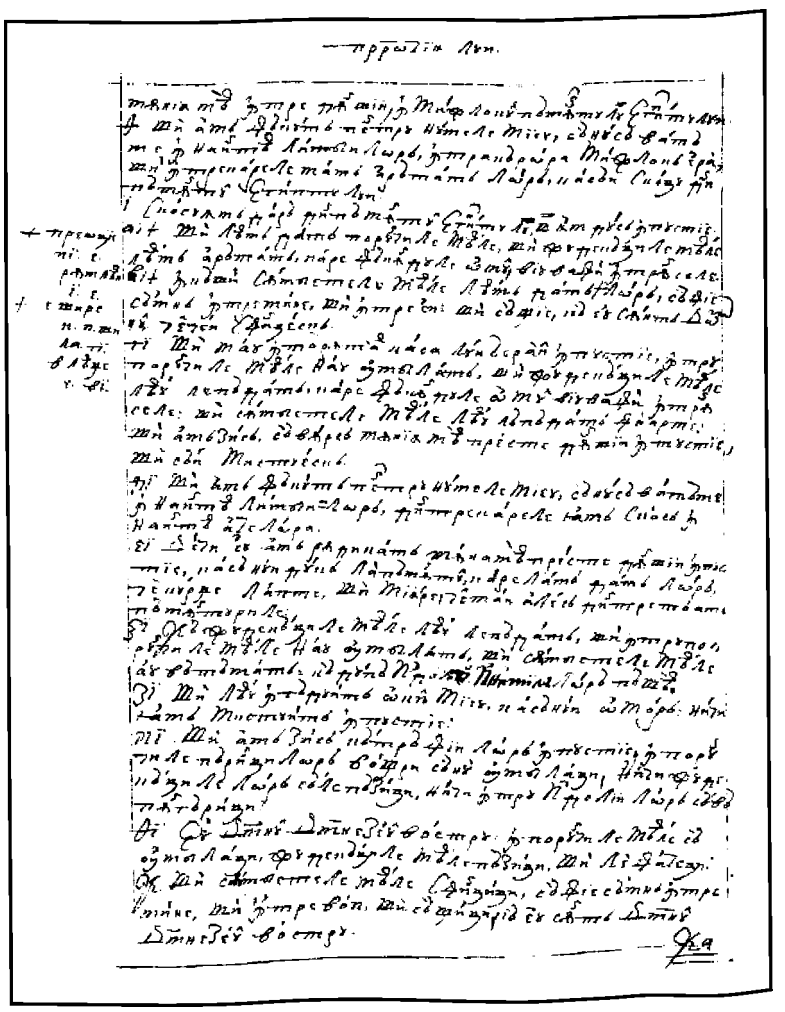

34v

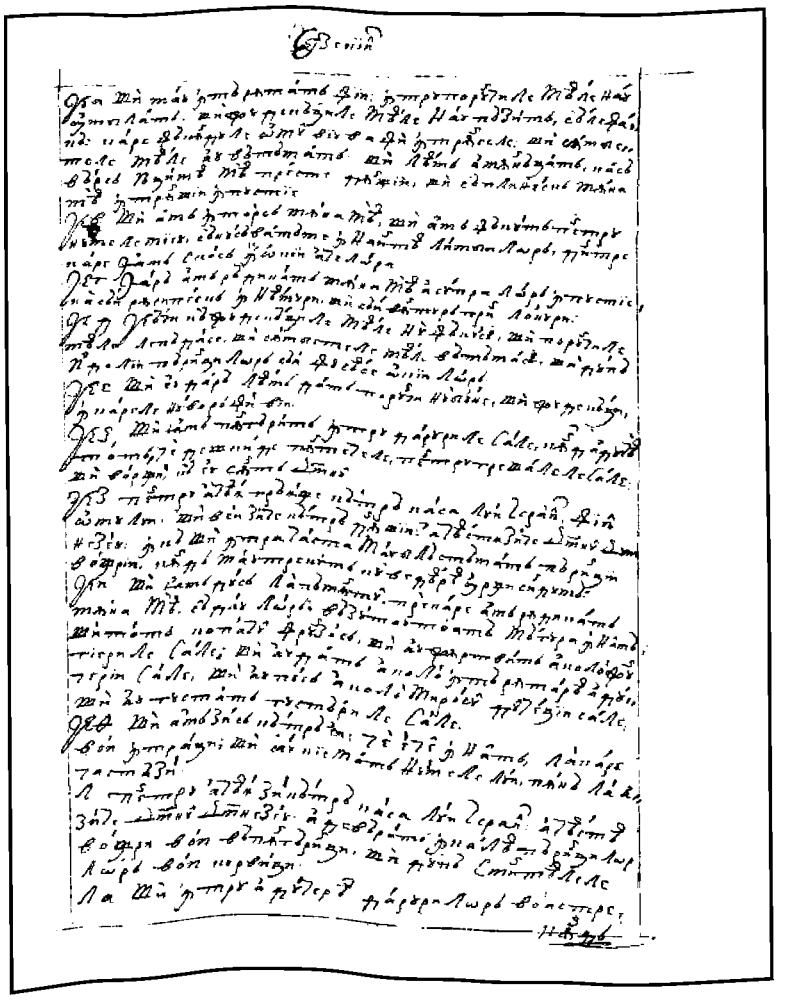

35r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI IEZECHIIL

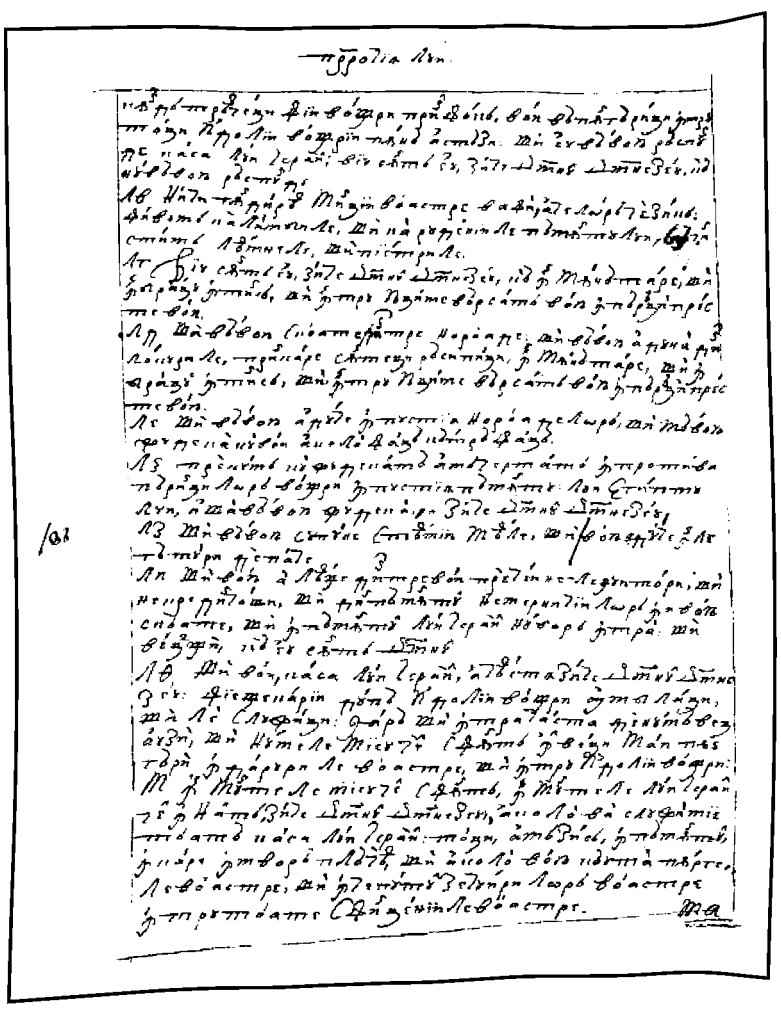

35v

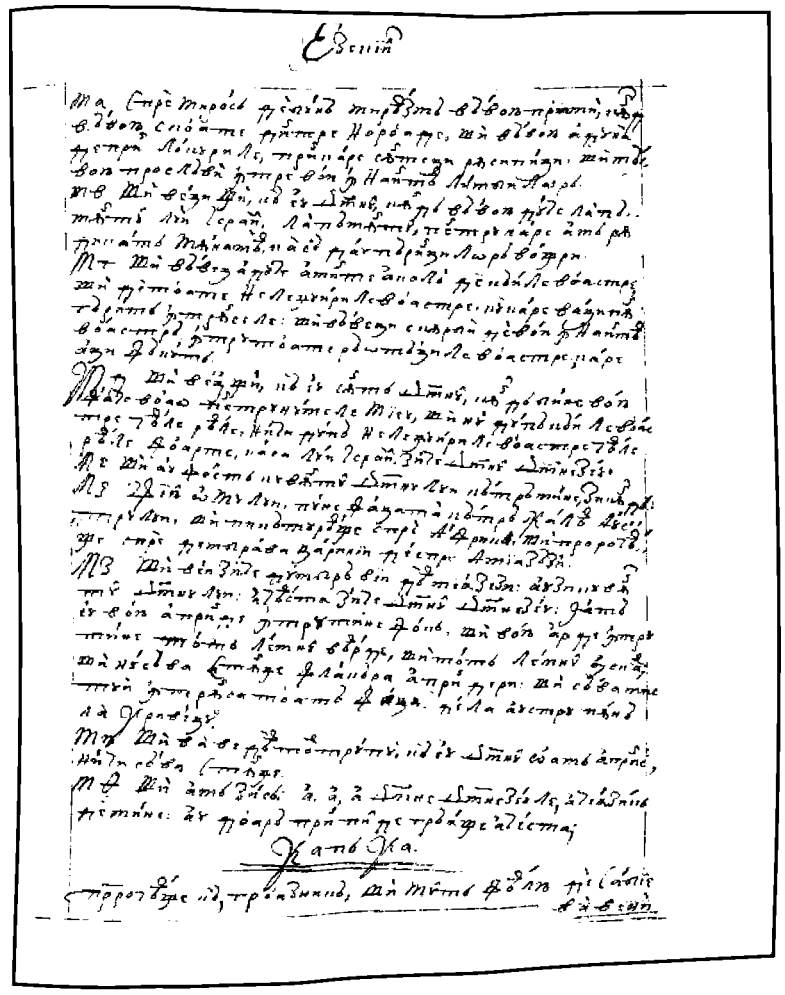

36r

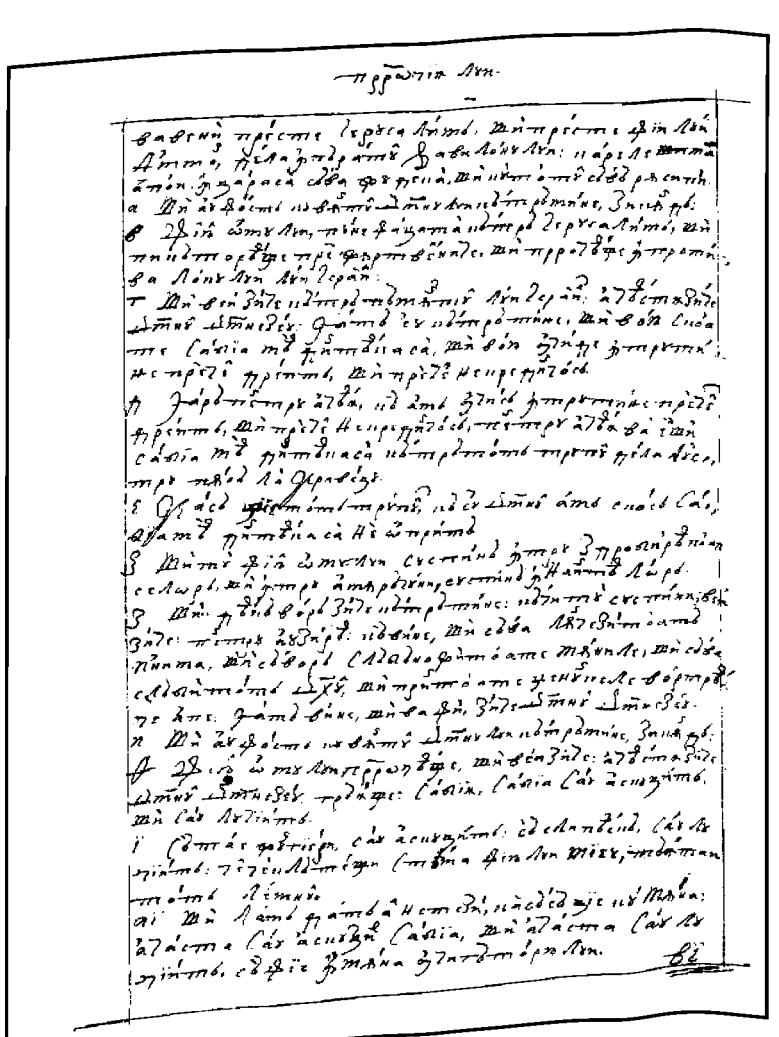

36v

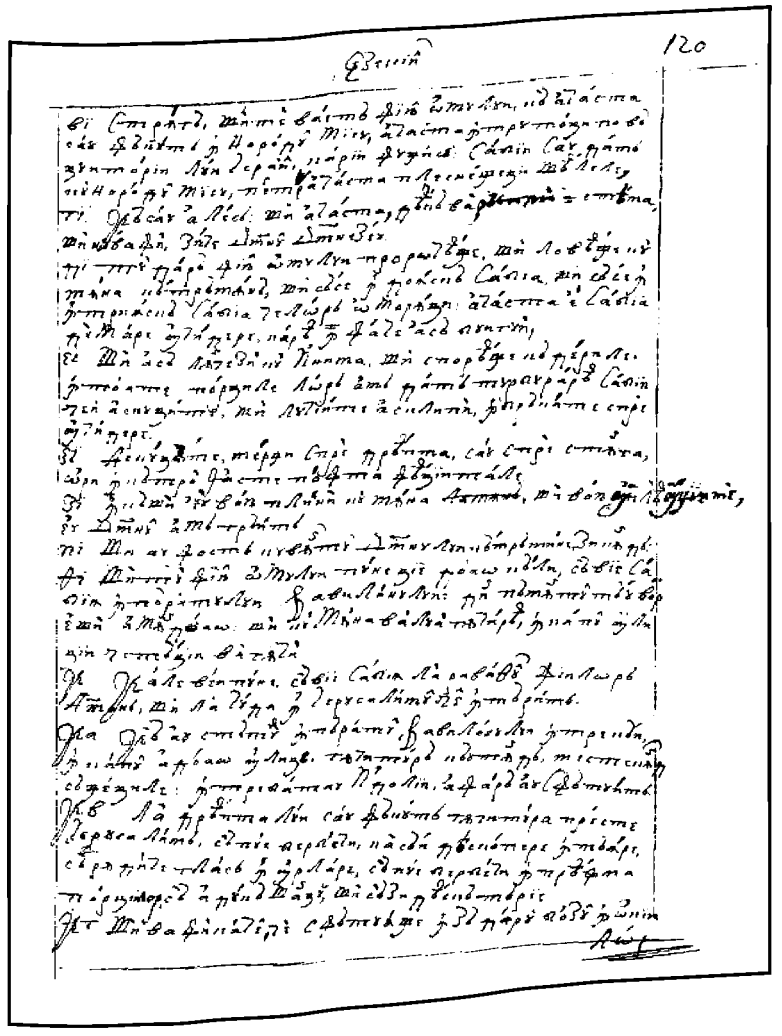

37r

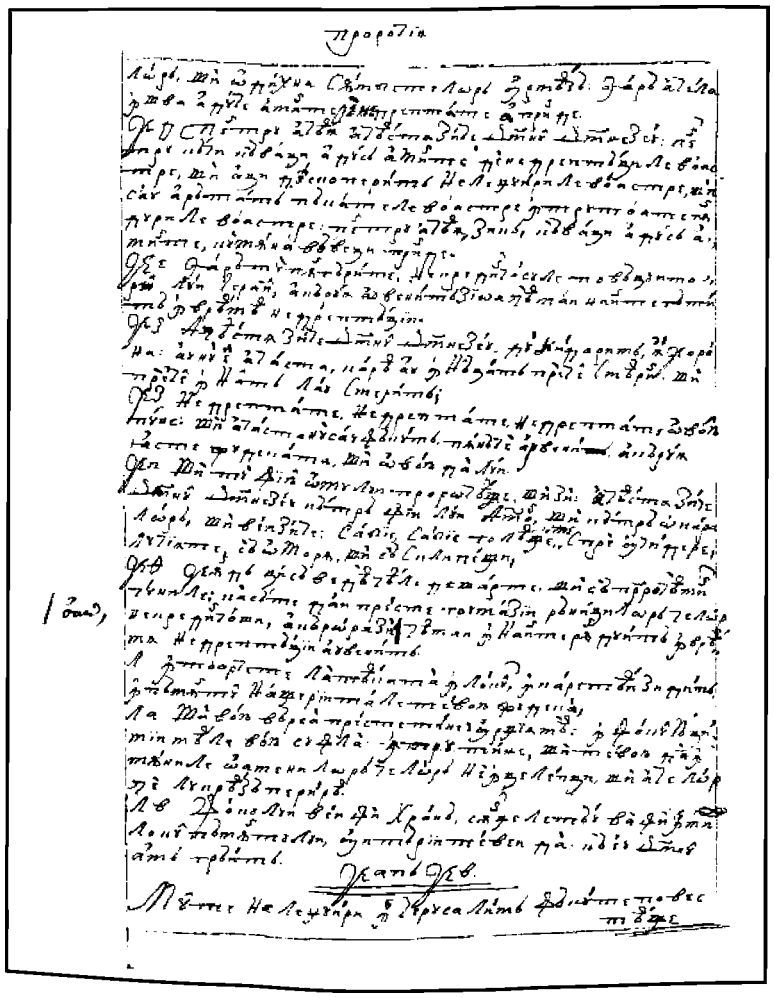

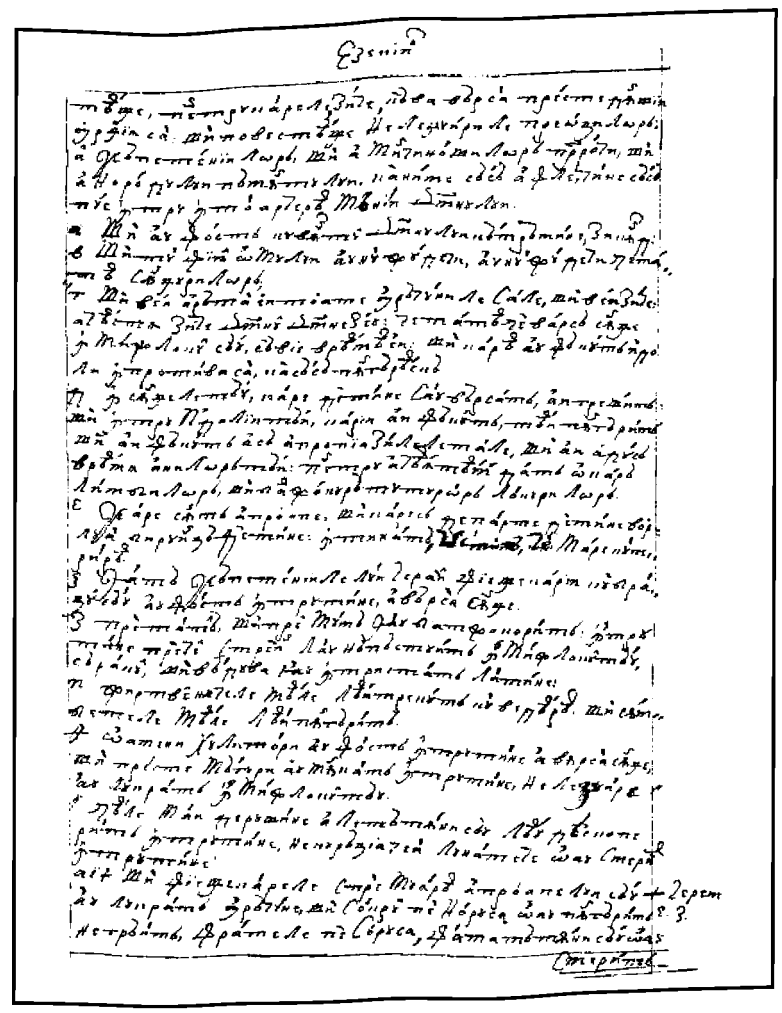

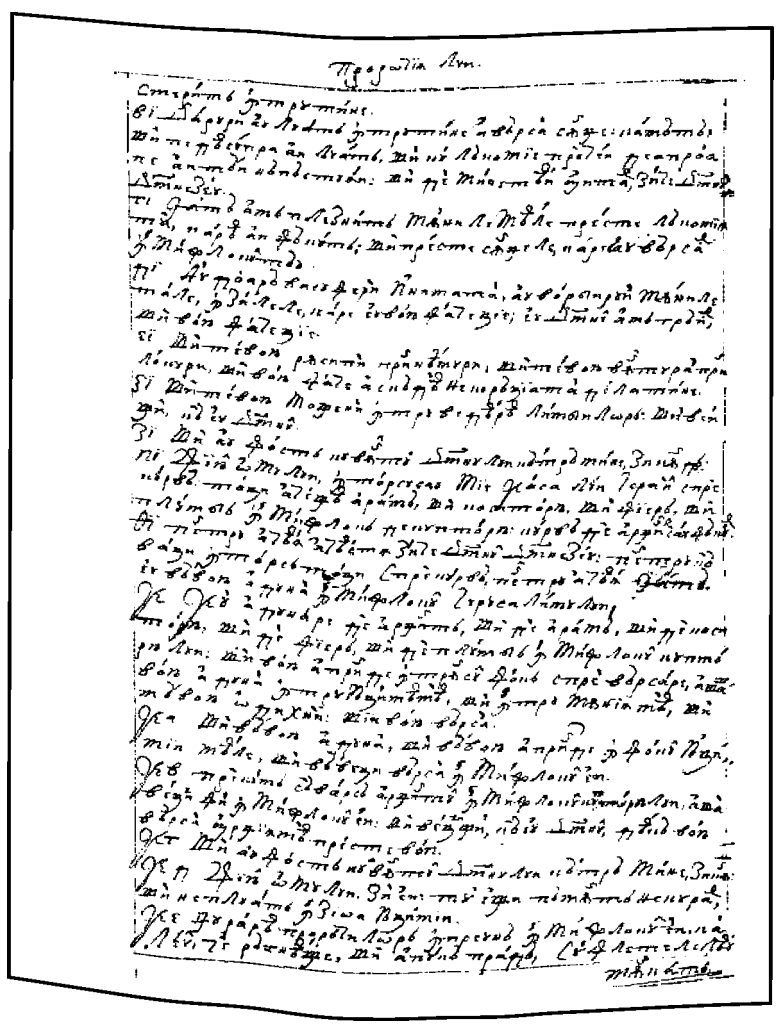

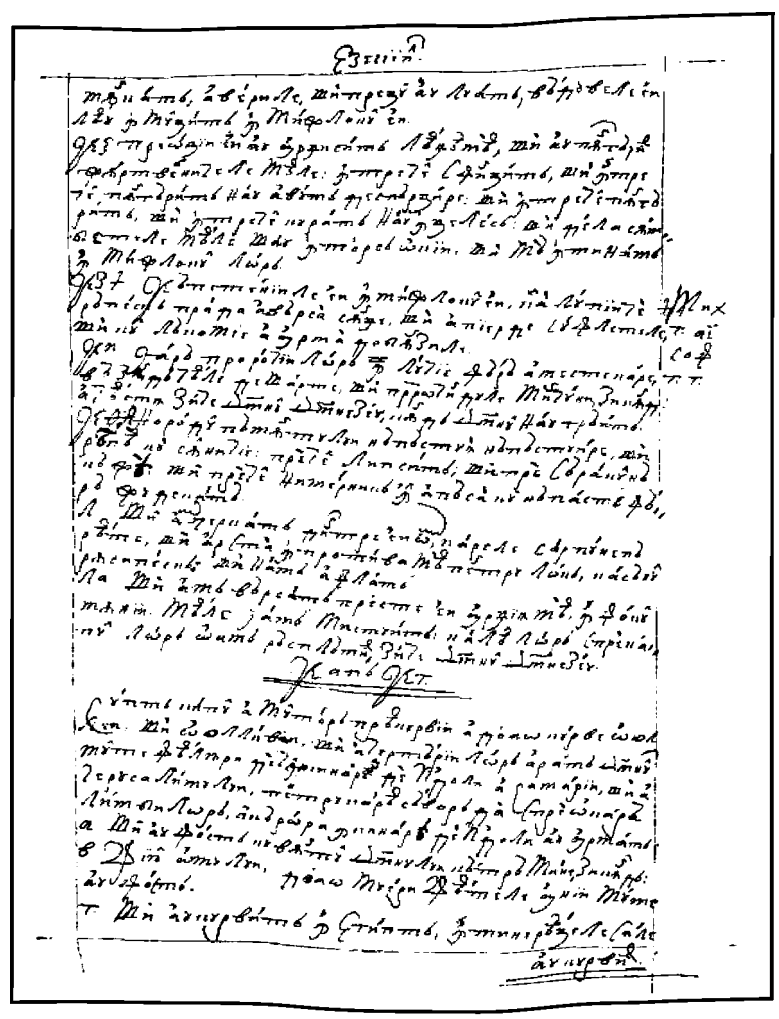

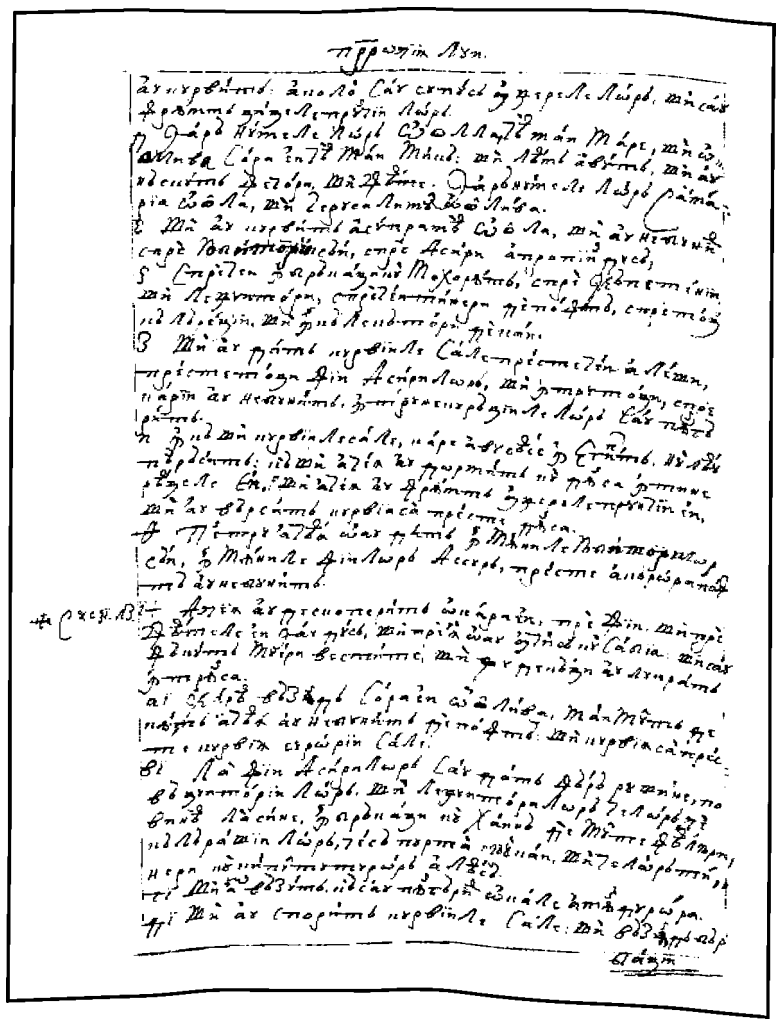

39v

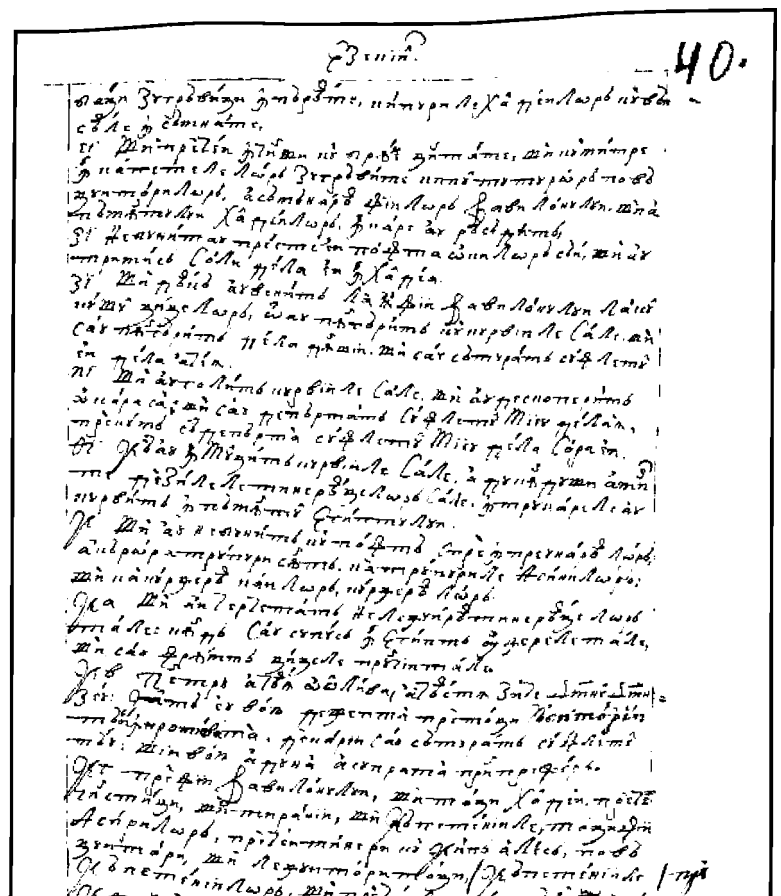

40r

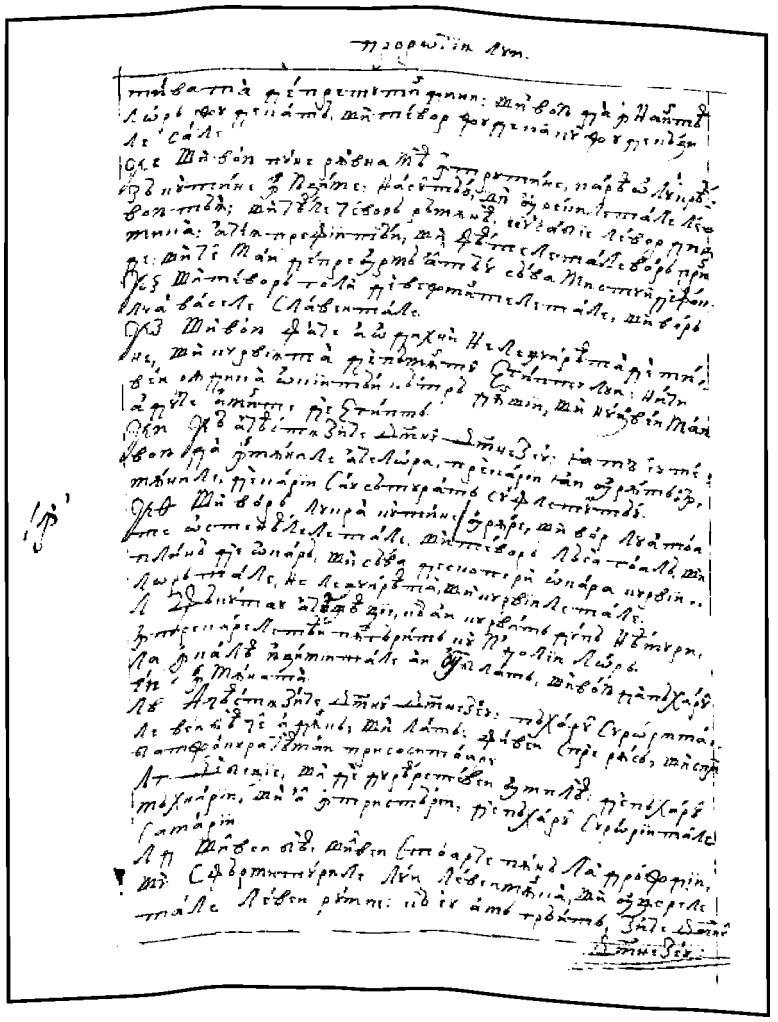

40v

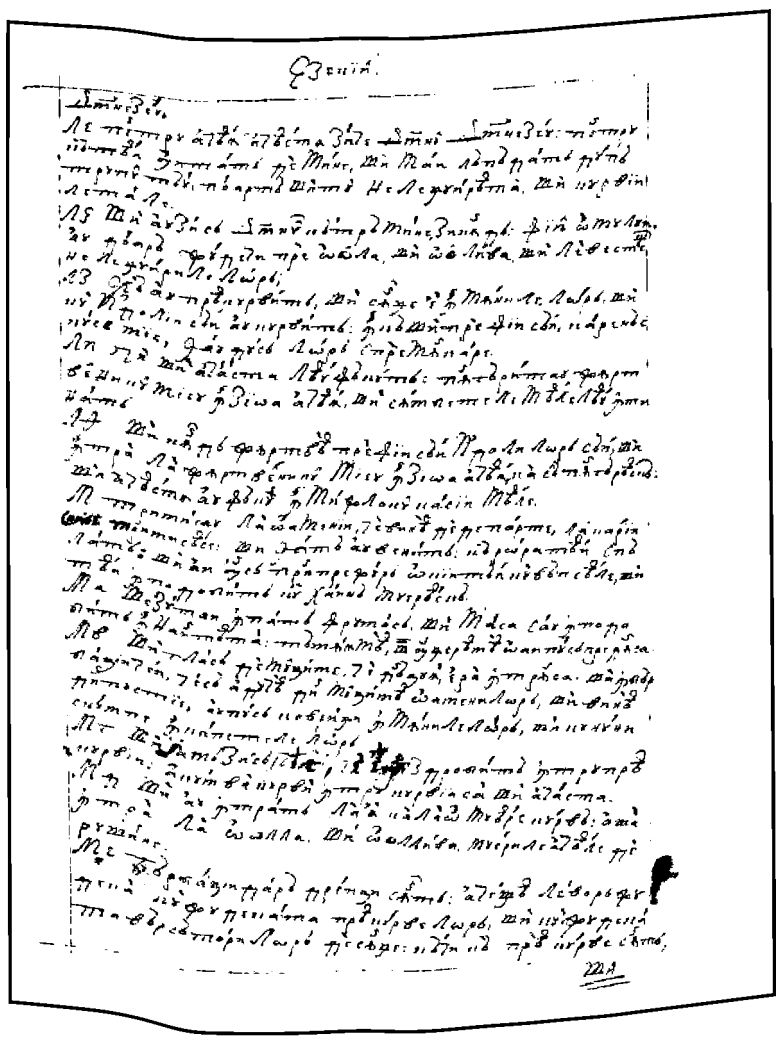

41r

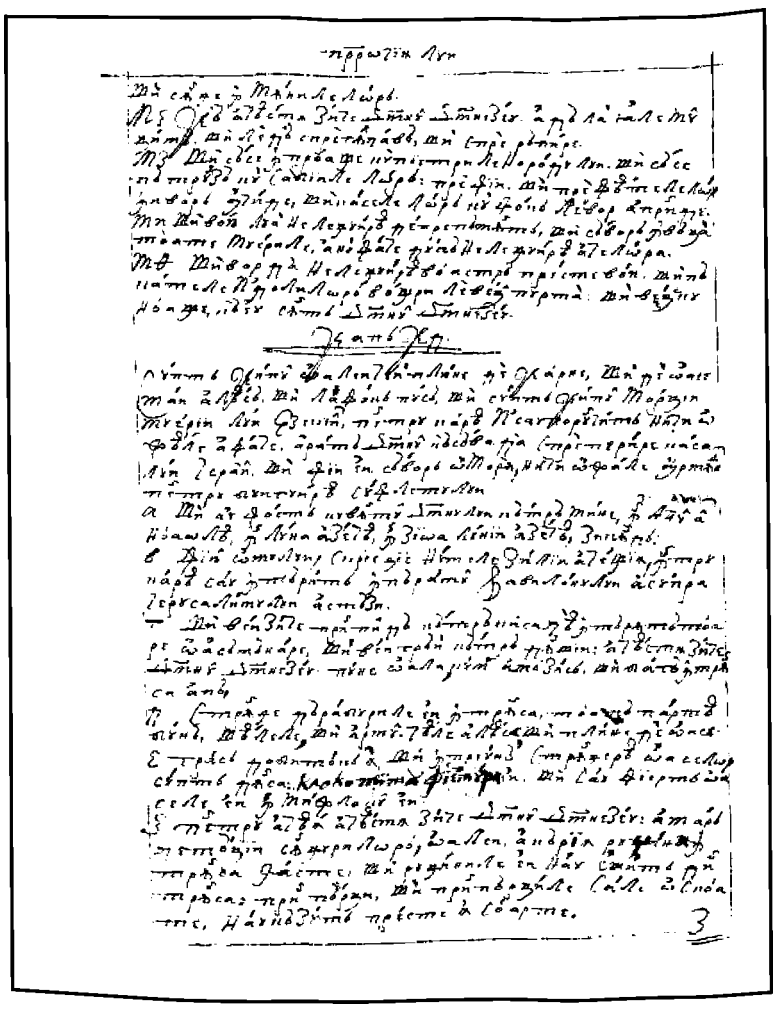

41v

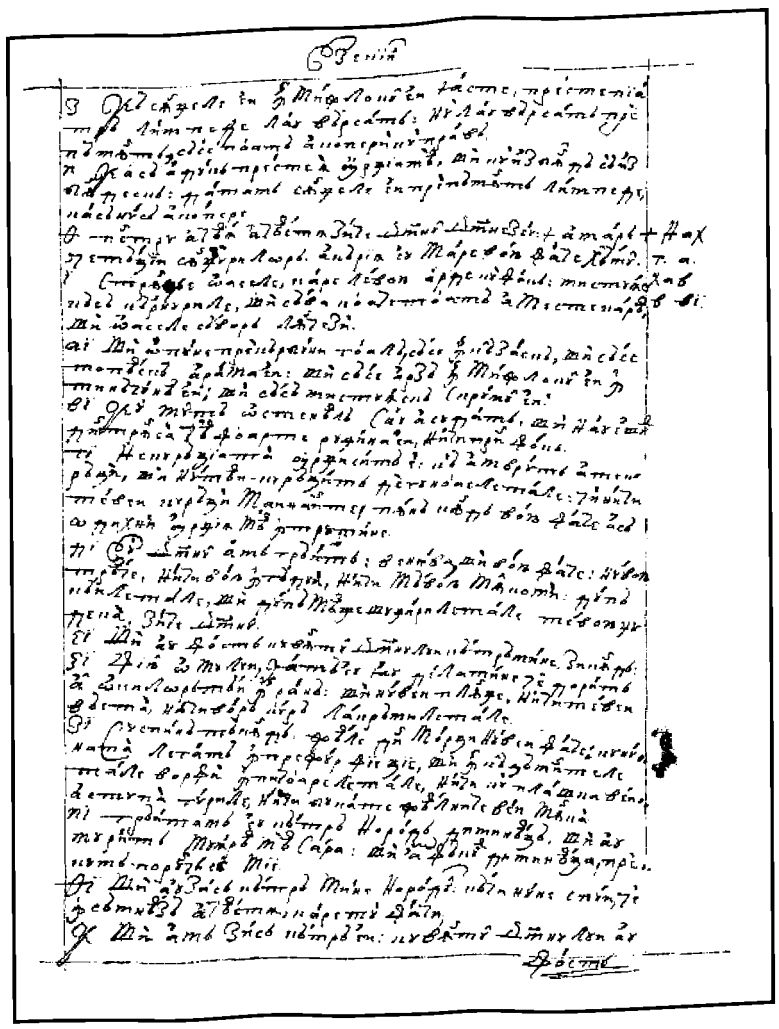

42r

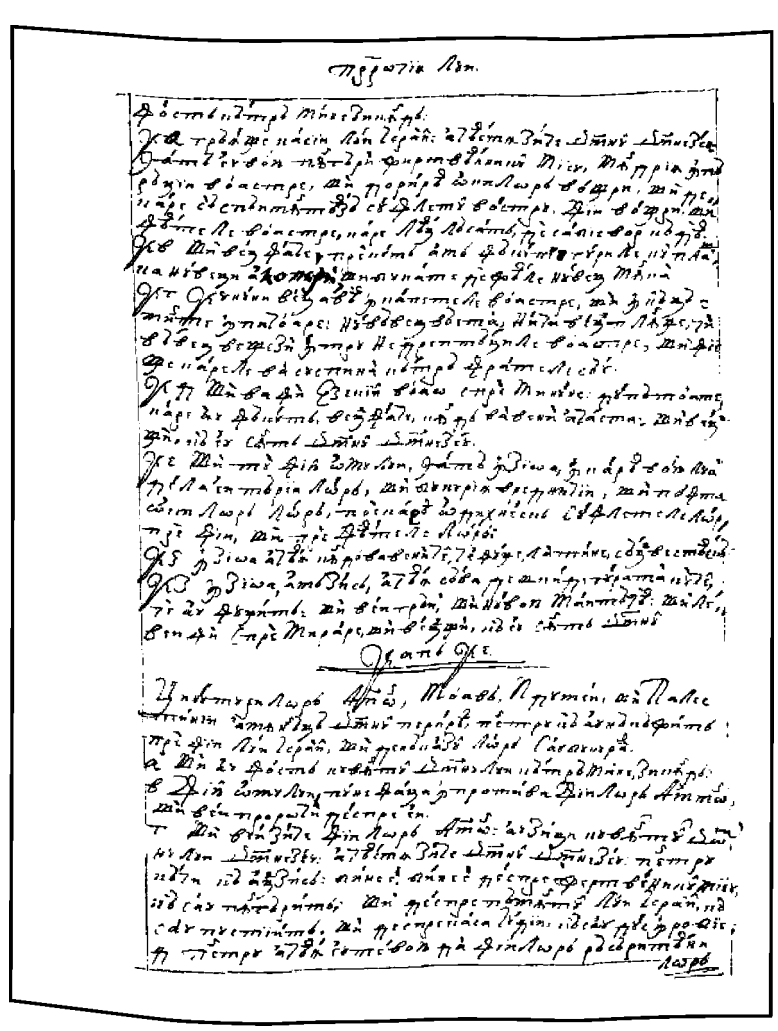

42v

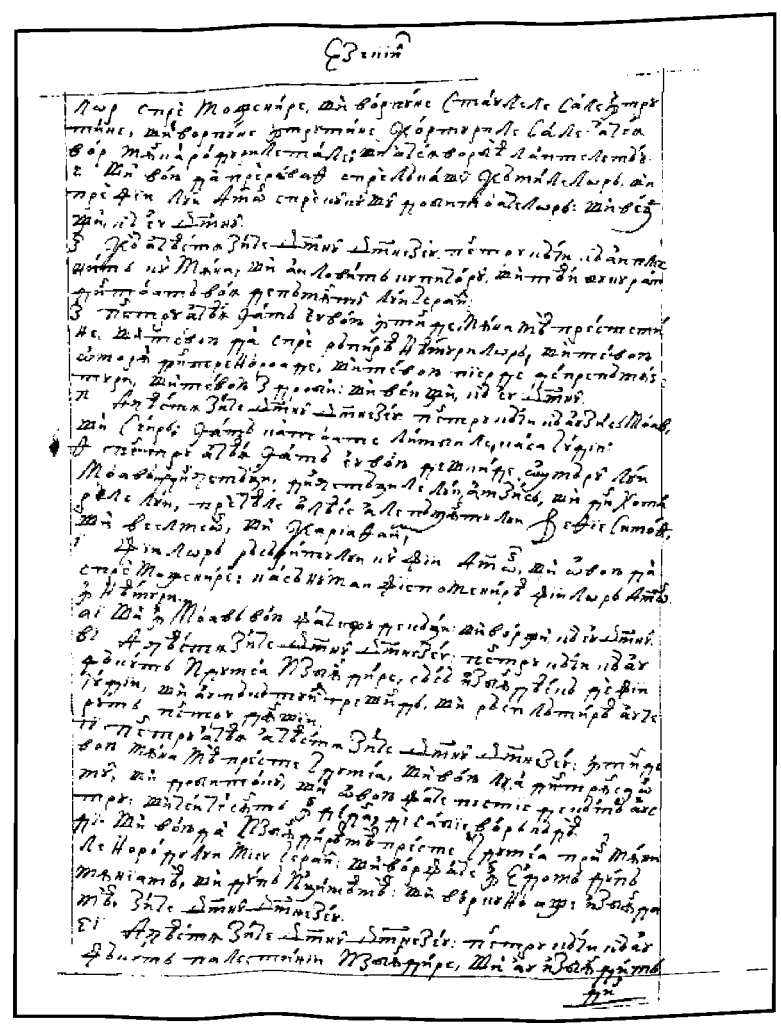

43r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI IEZECHIIL

43v

44r

44v

45r

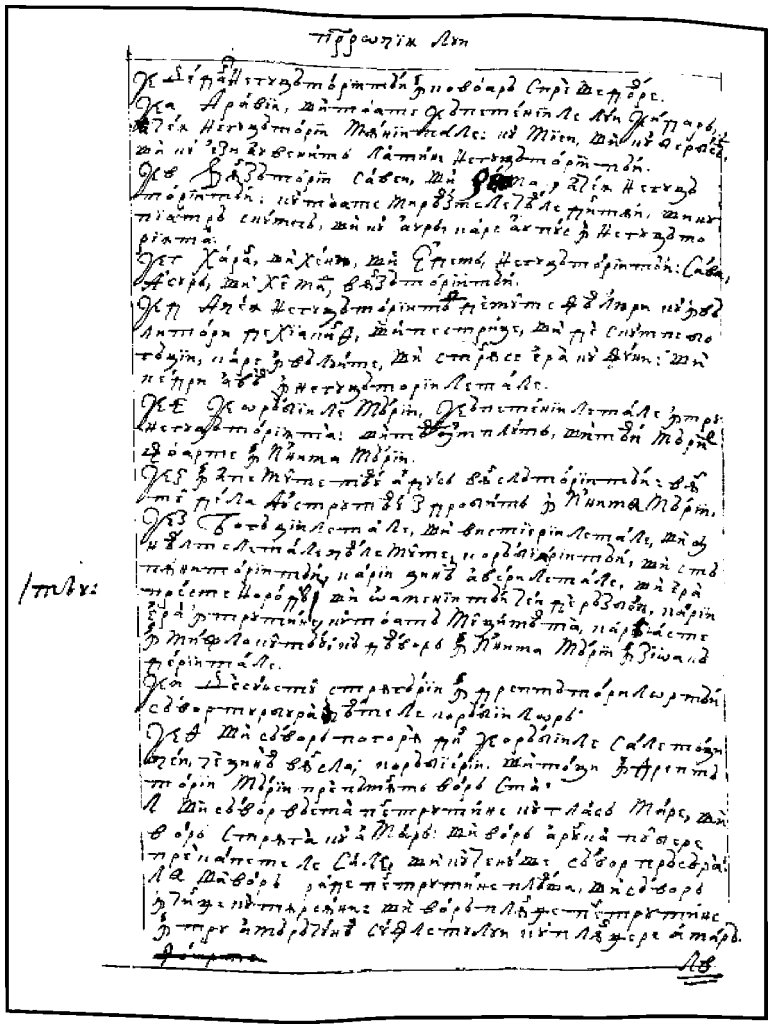

45v

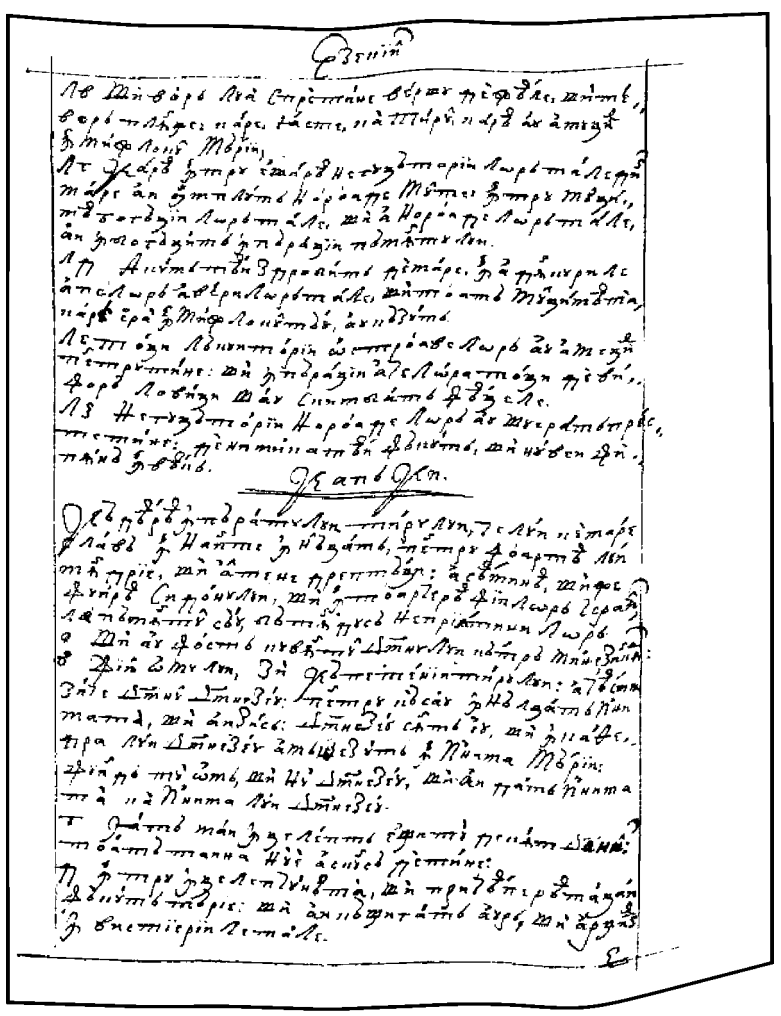

46r

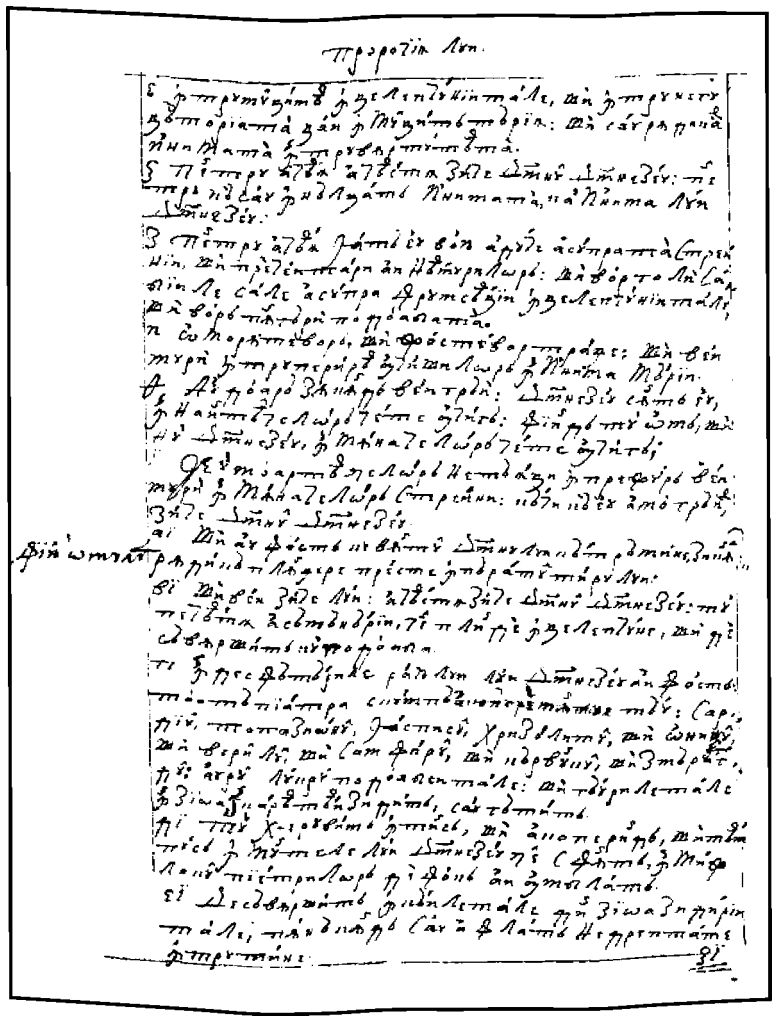

46v

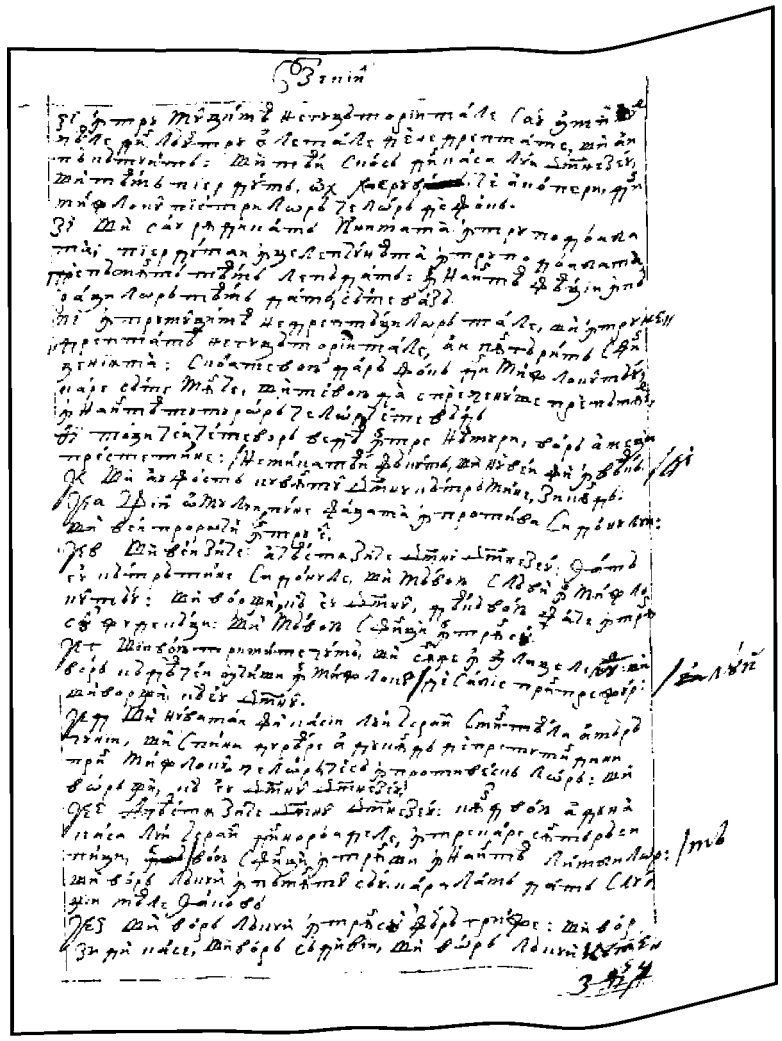

47r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI IEZECHIIL

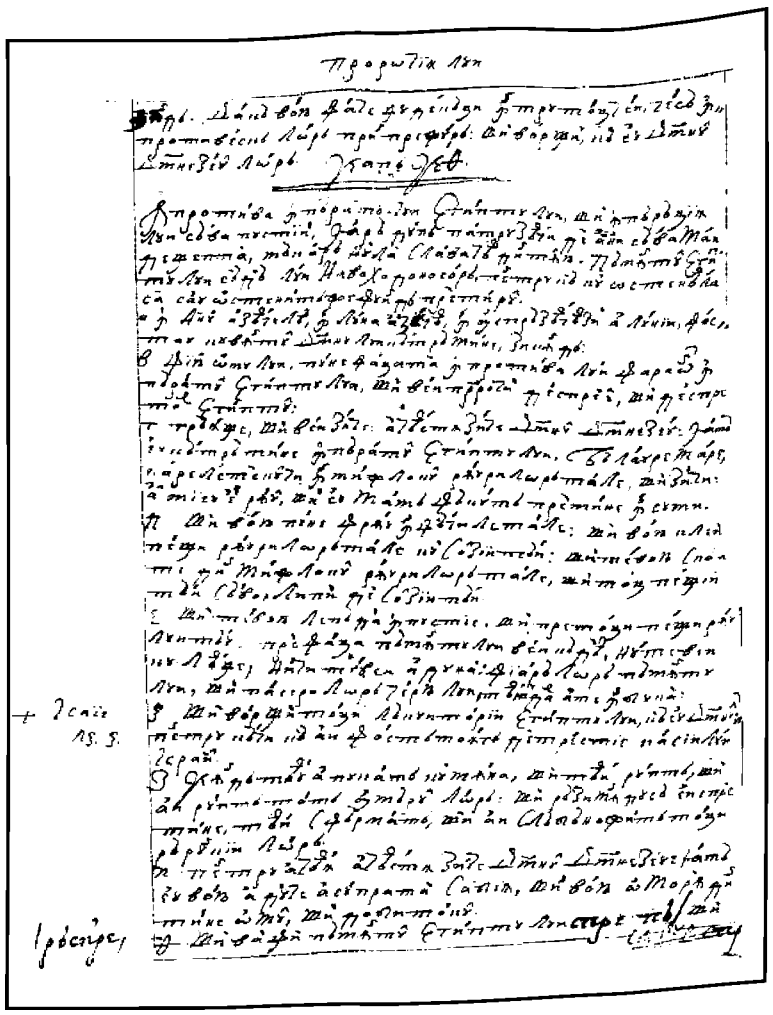

47v

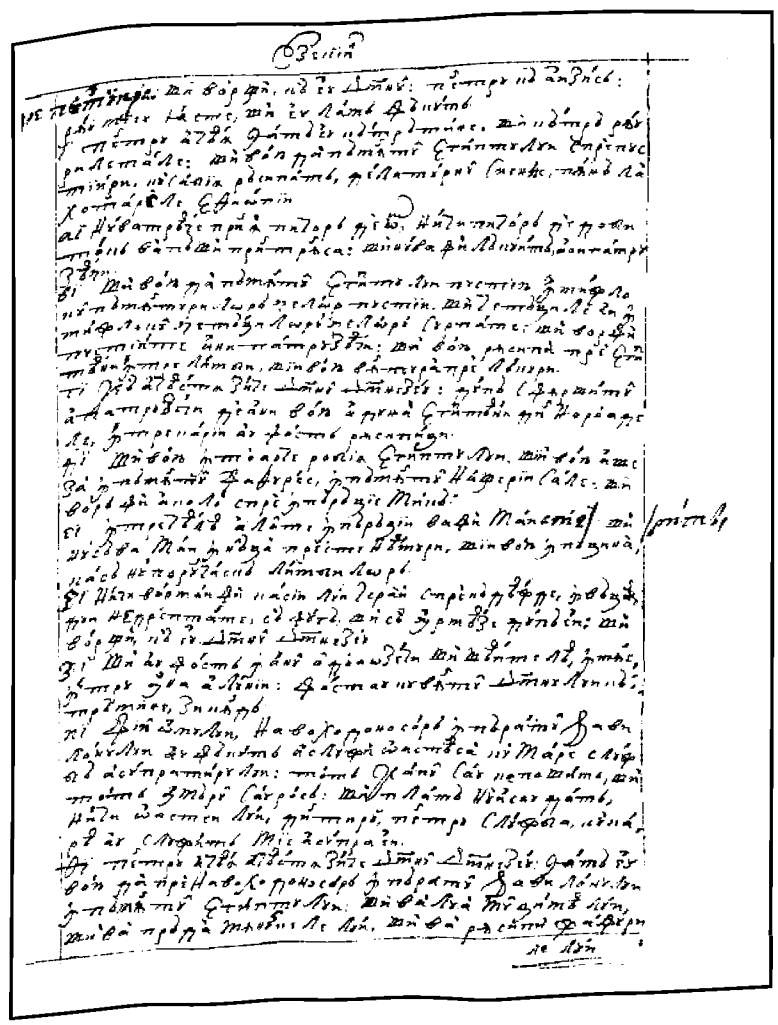

48r

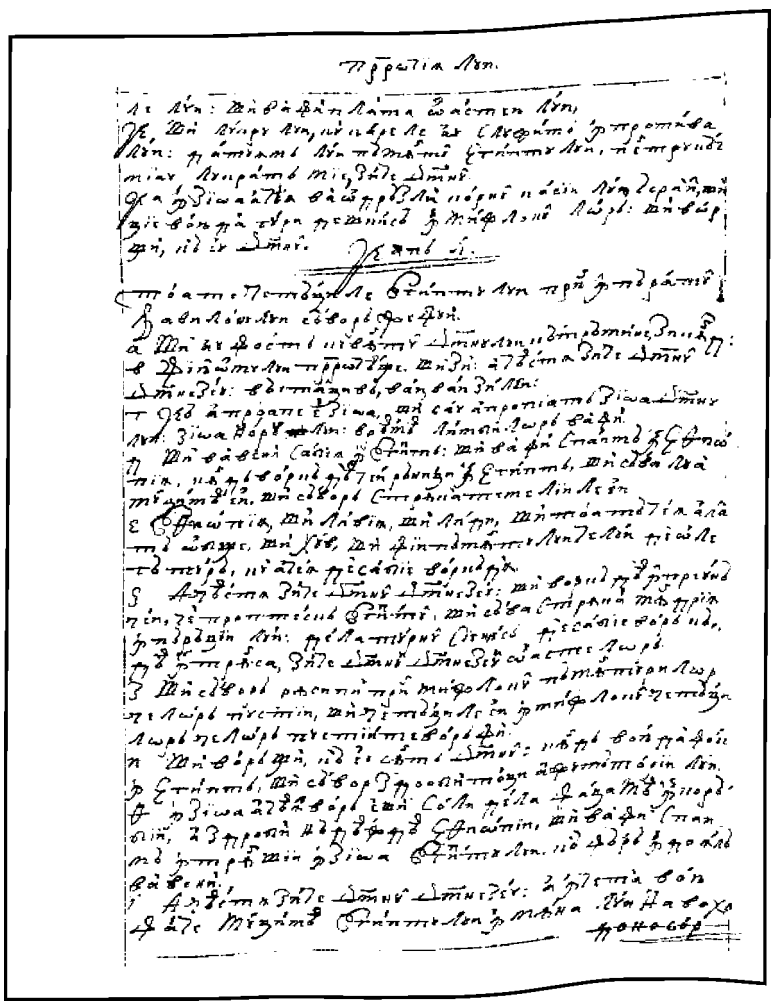

48v

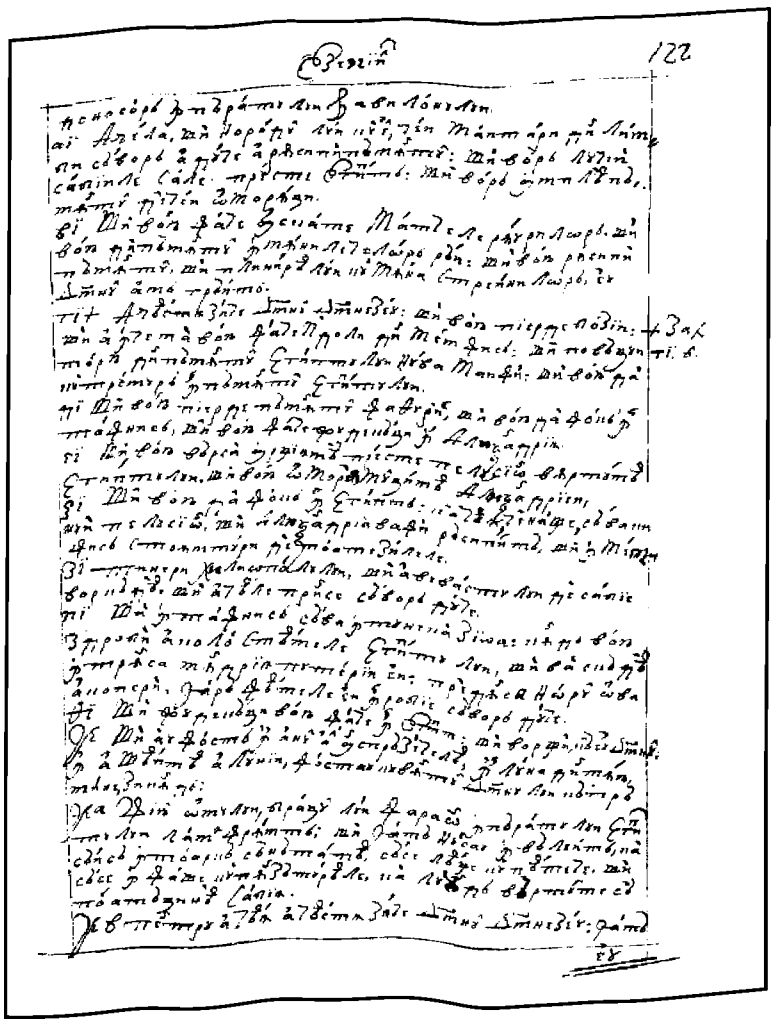

49r

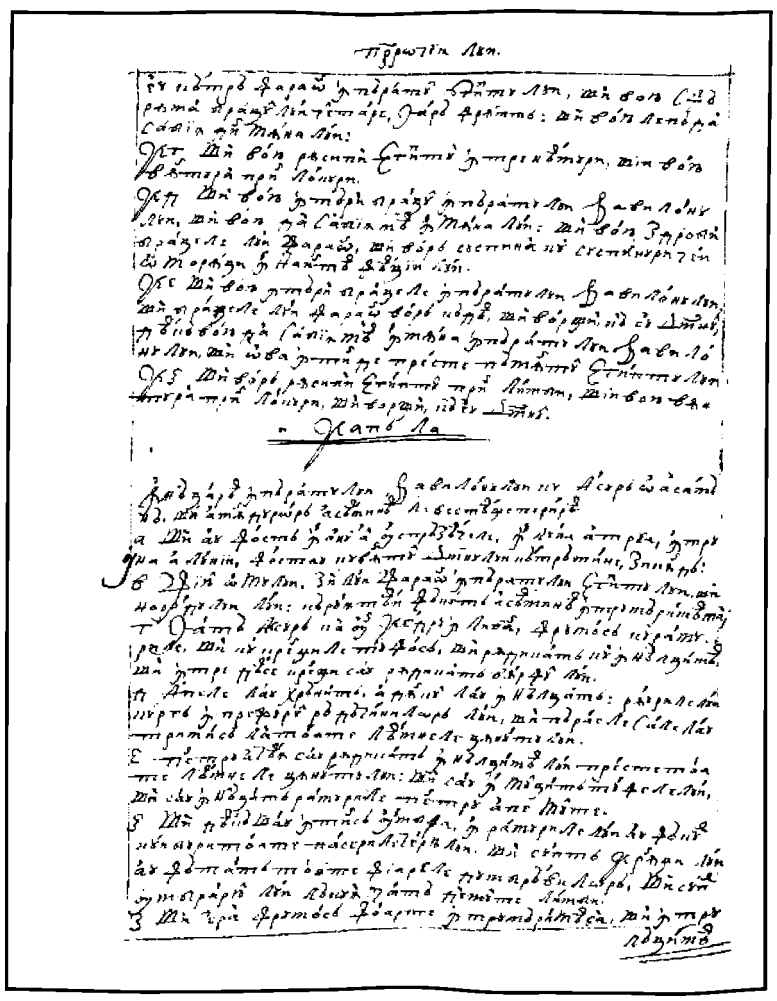

49v

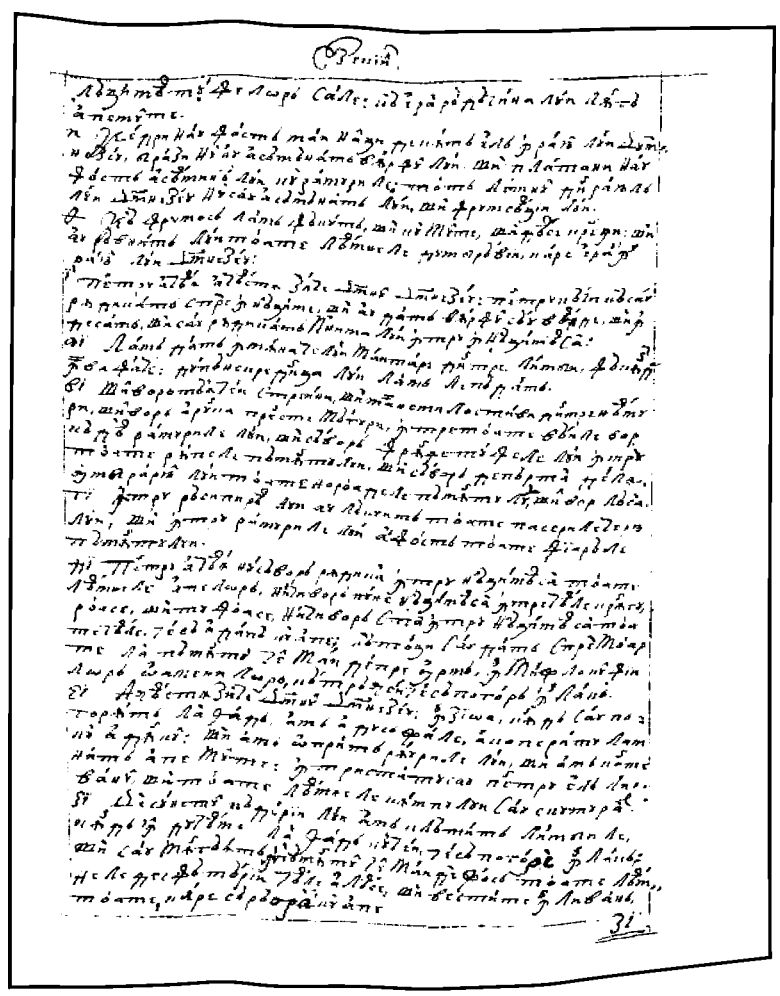

50r

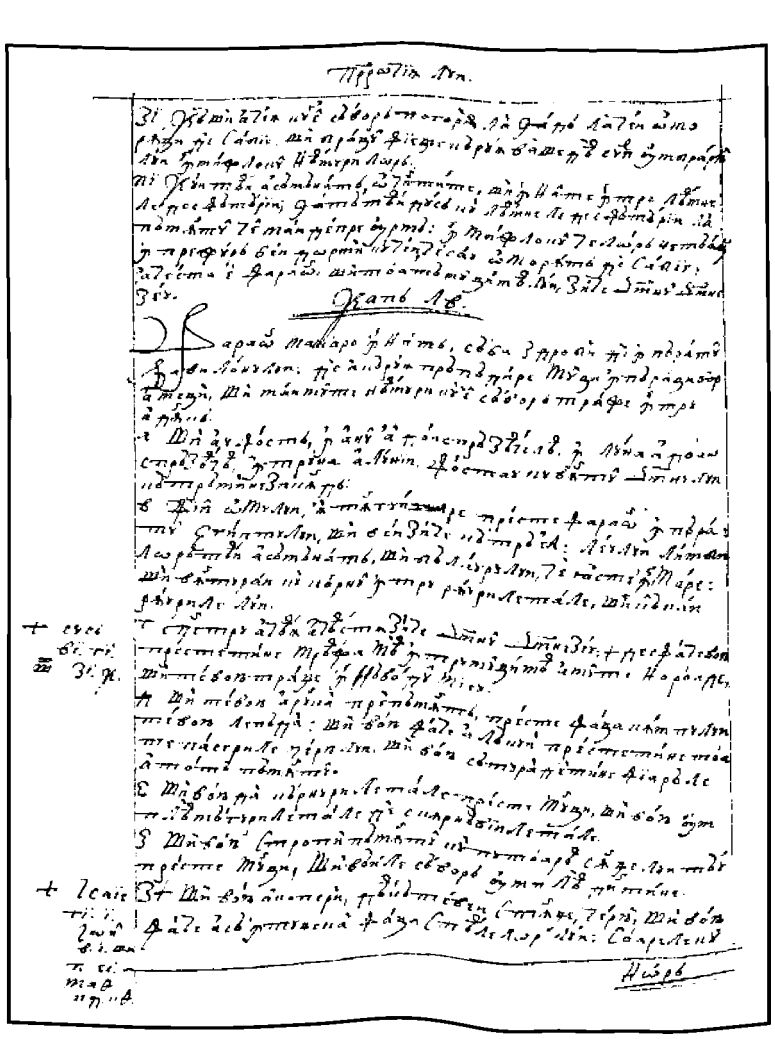

50v

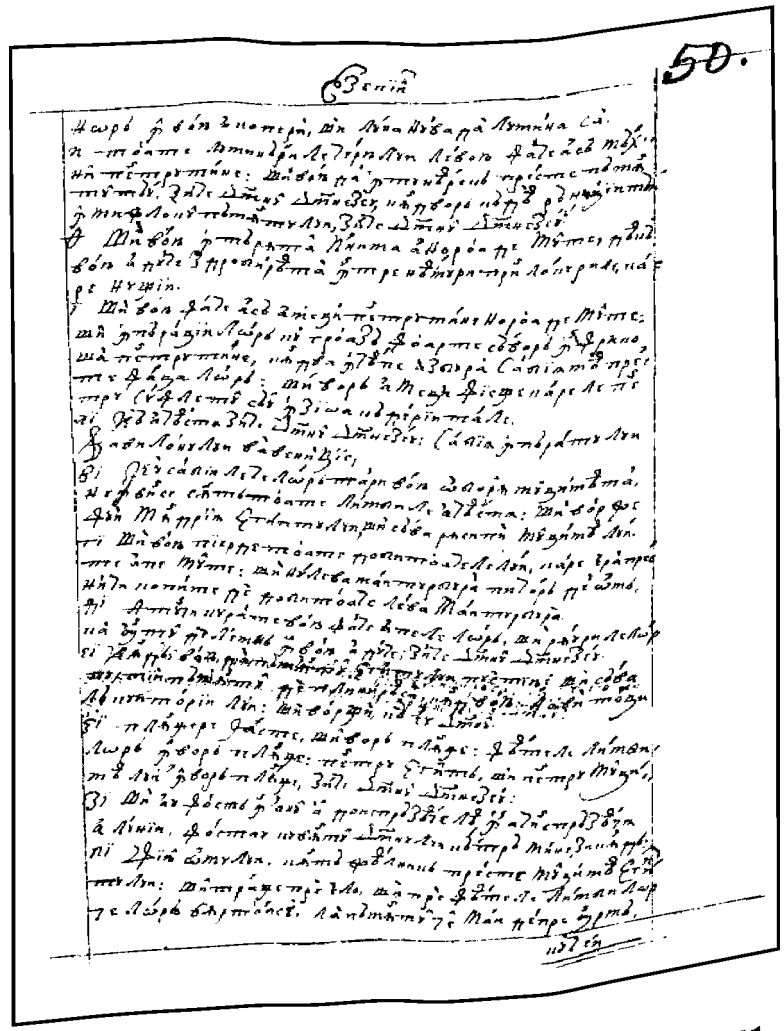

51r

51v

52r

52v

53r

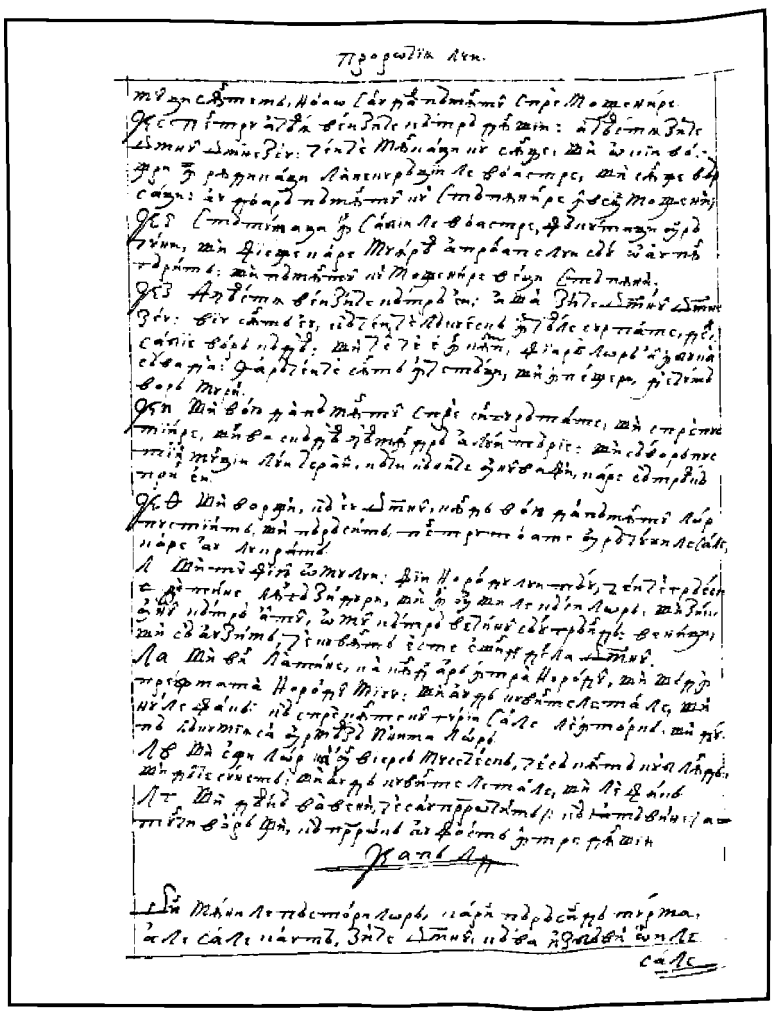

53v

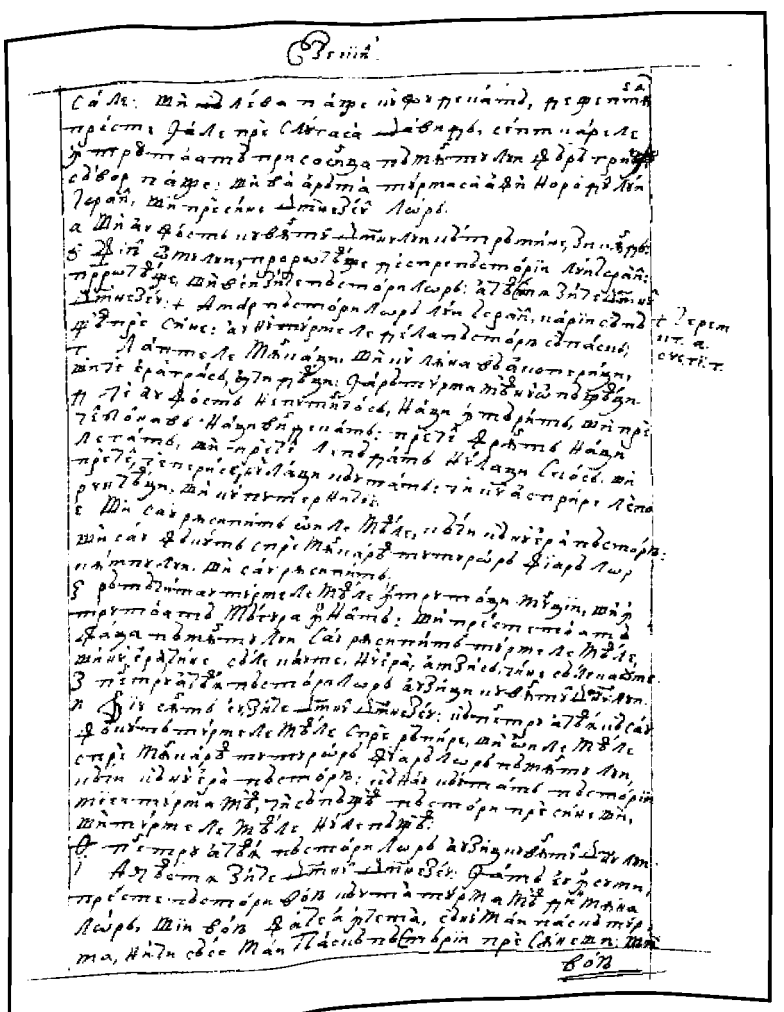

54r

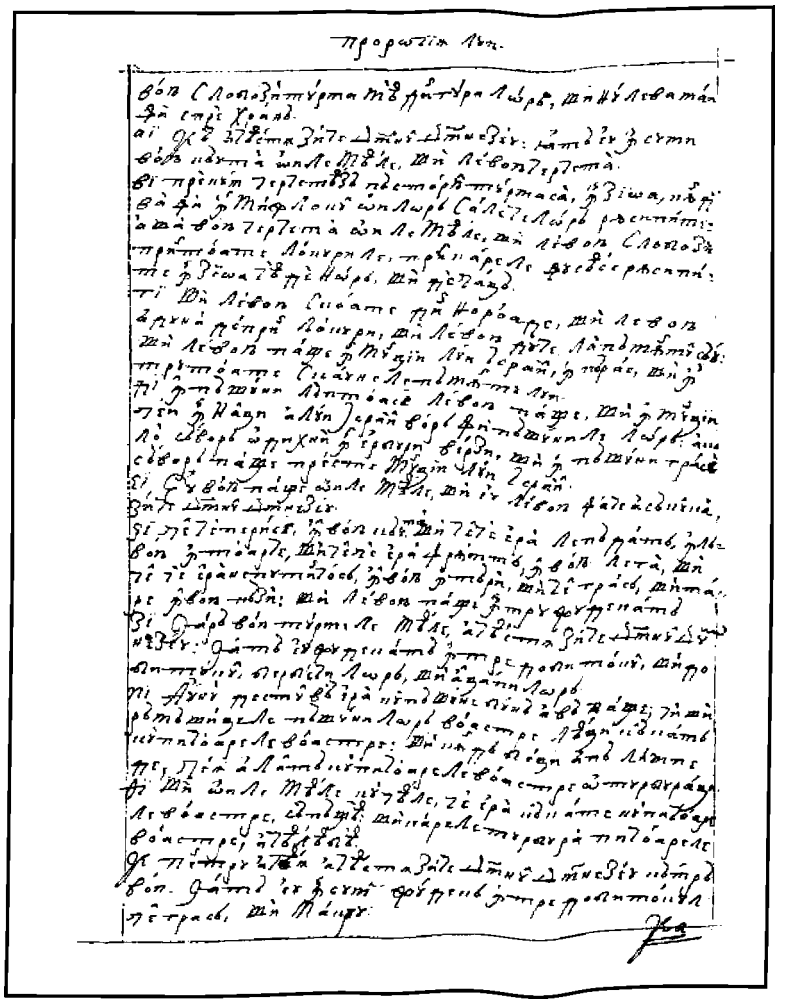

54v

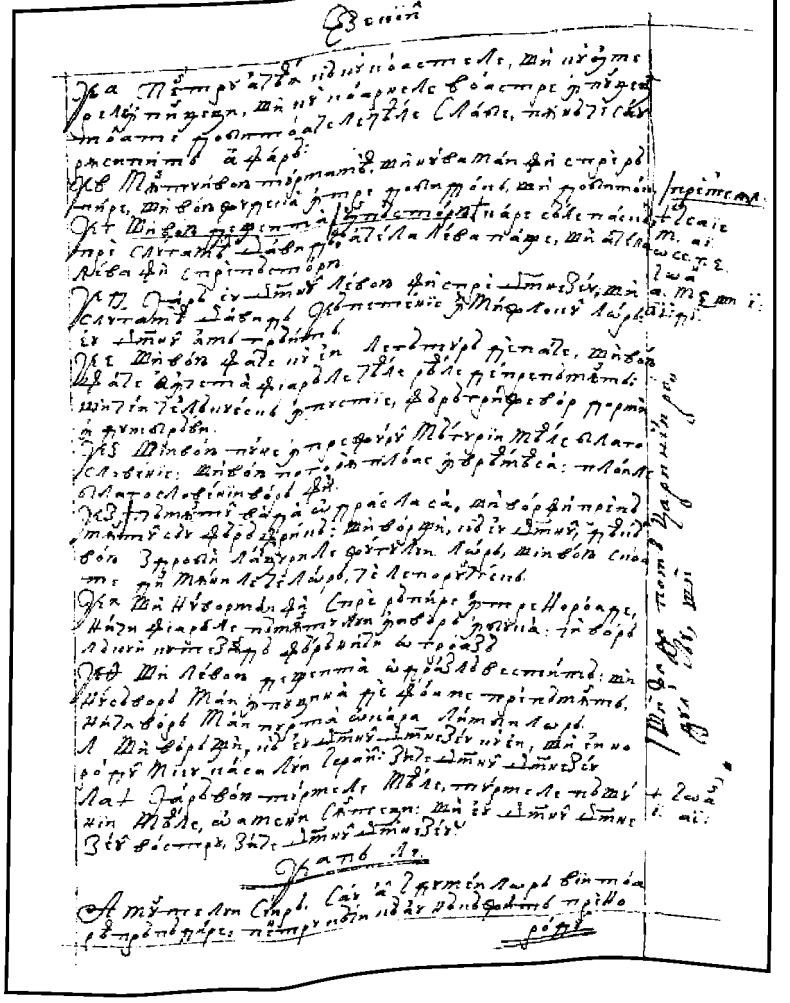

55r

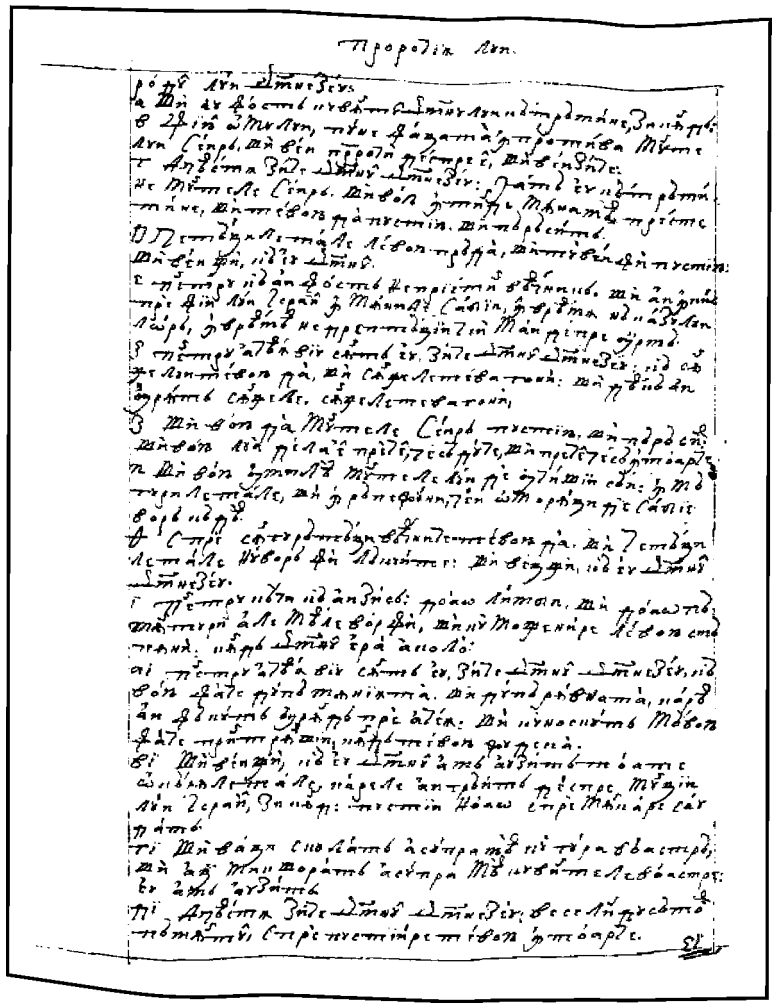

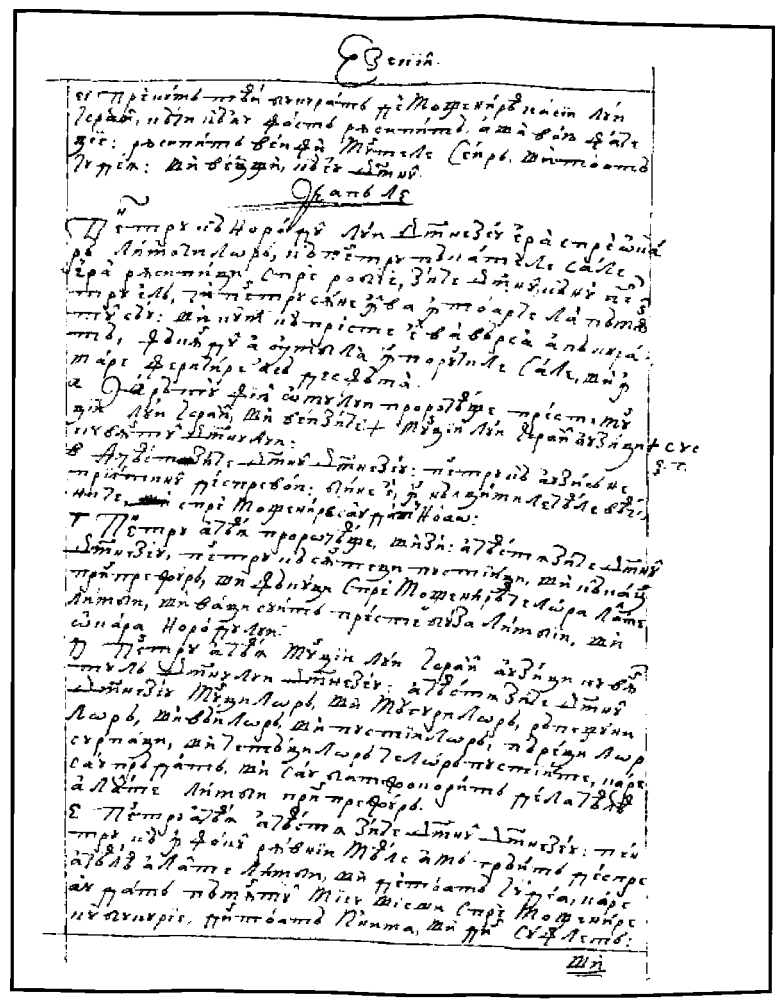

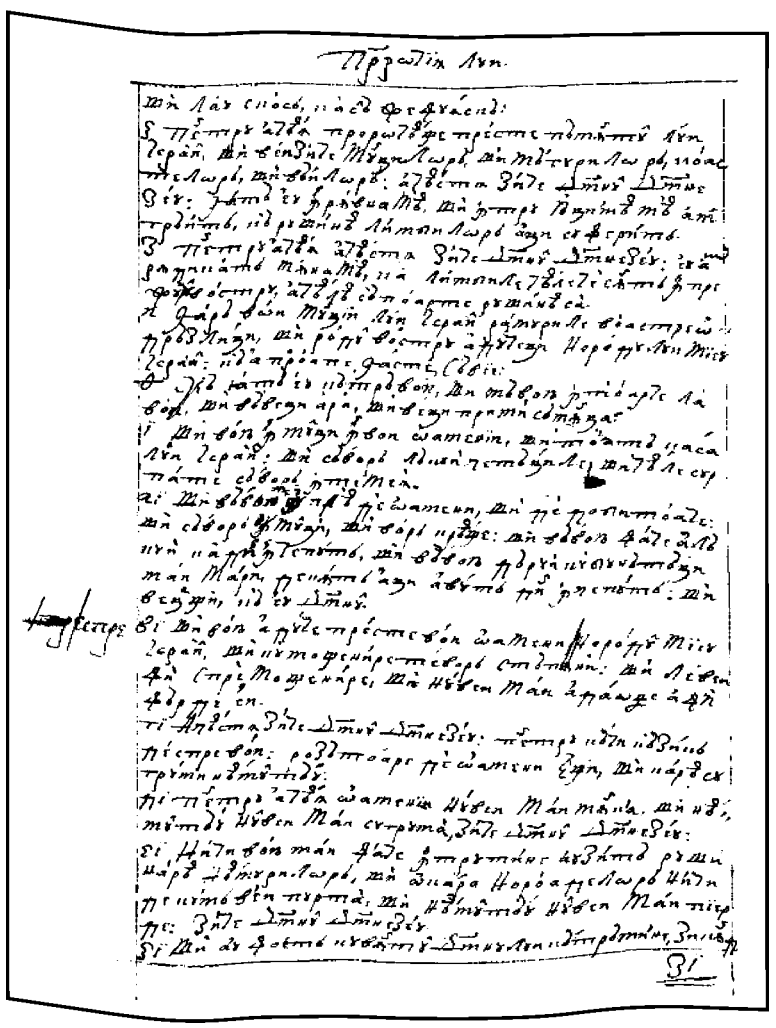

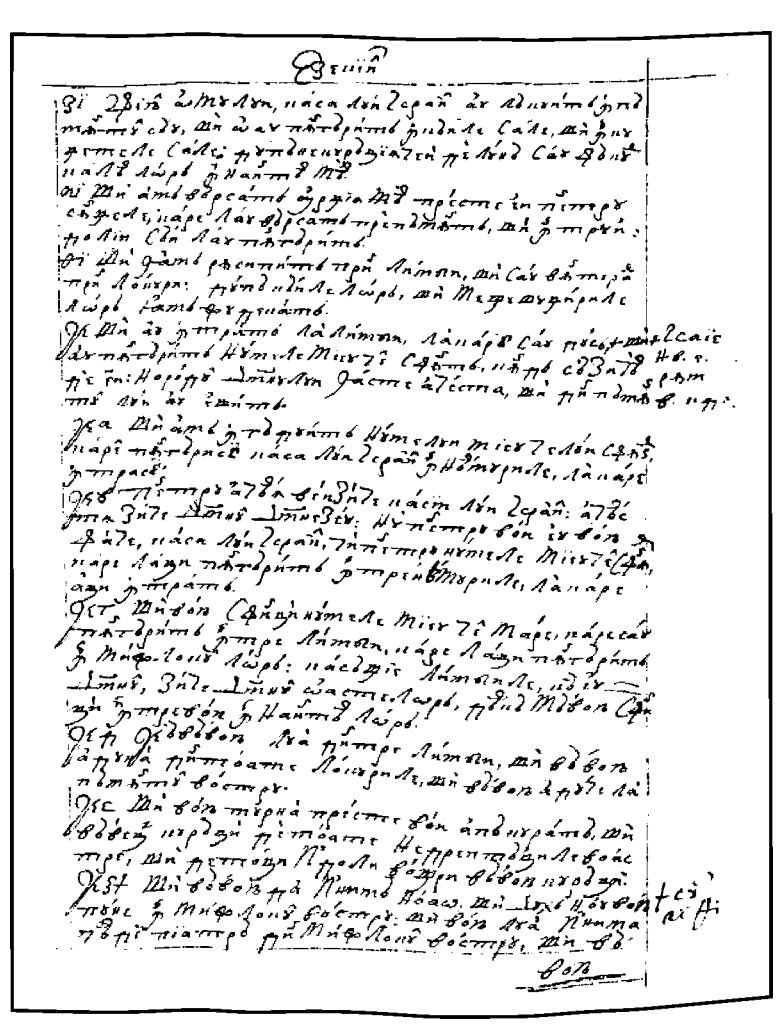

57v

58r

58v

59r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI IEZECHIIL

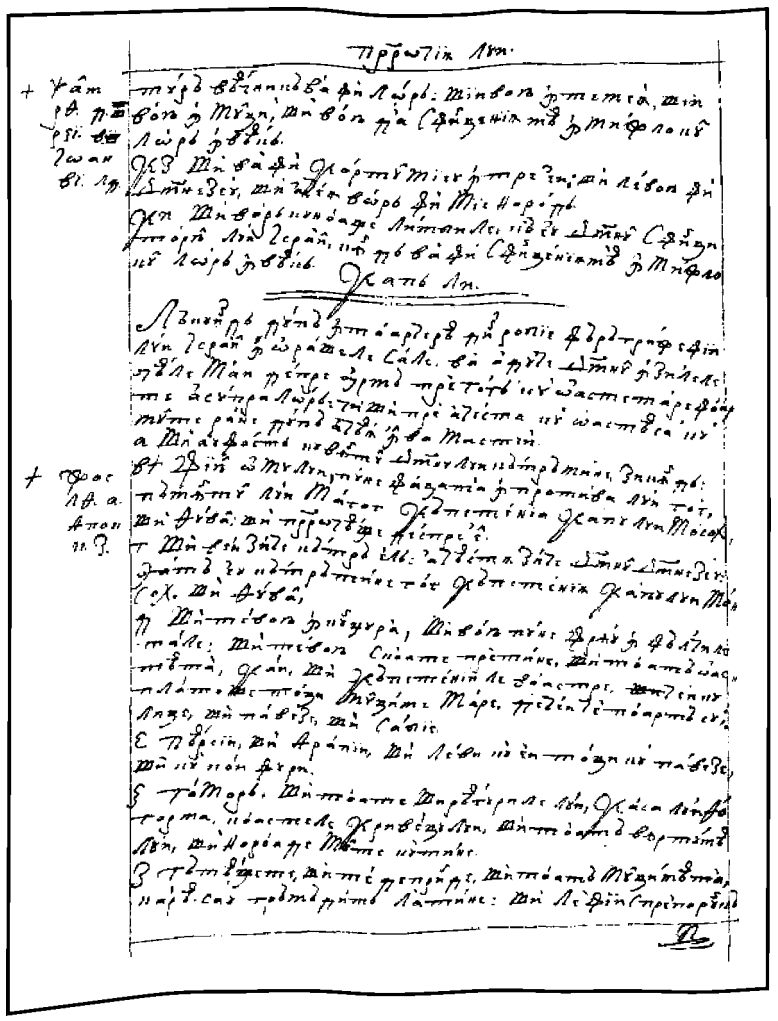

59v

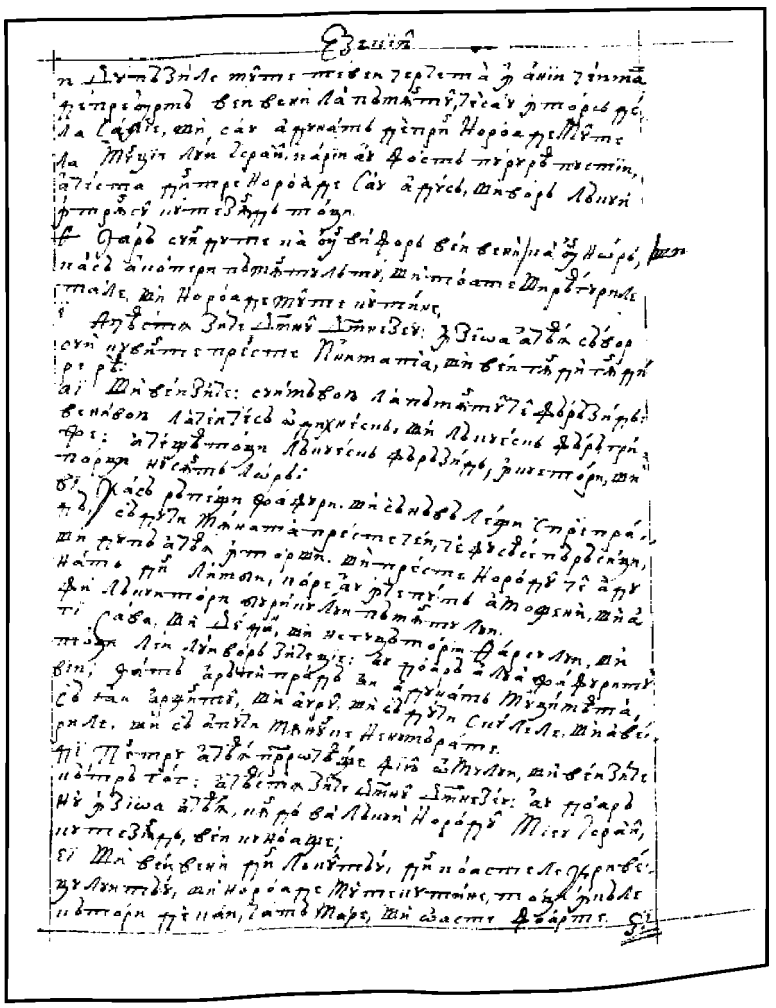

60r

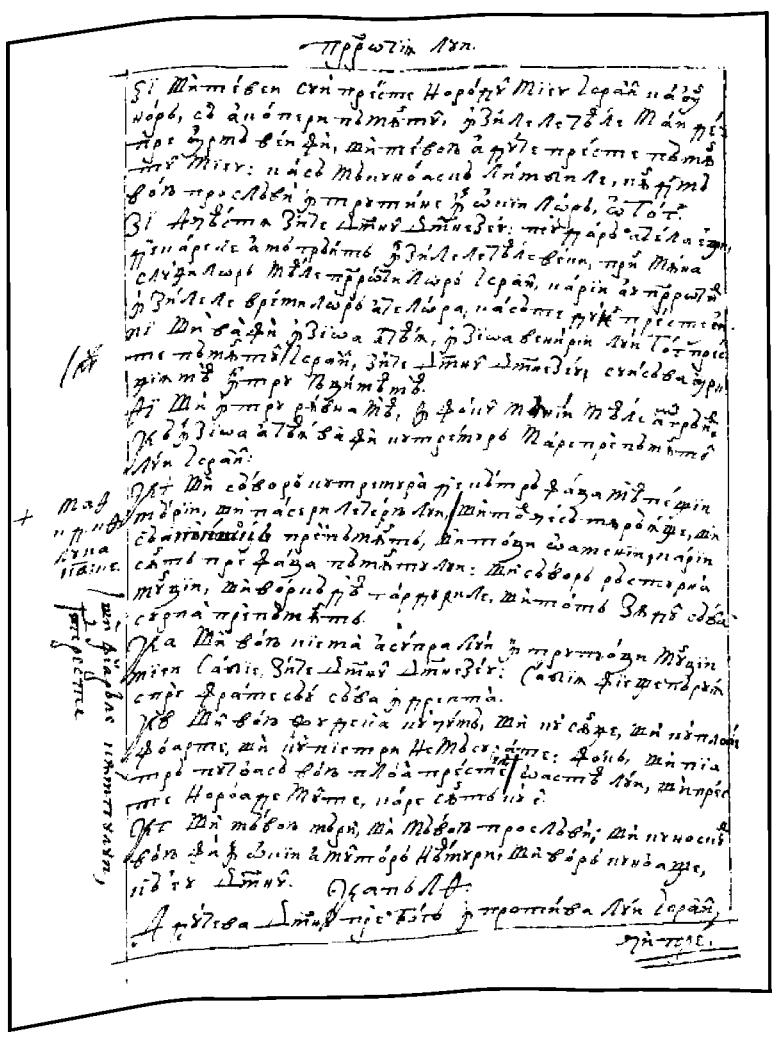

60v

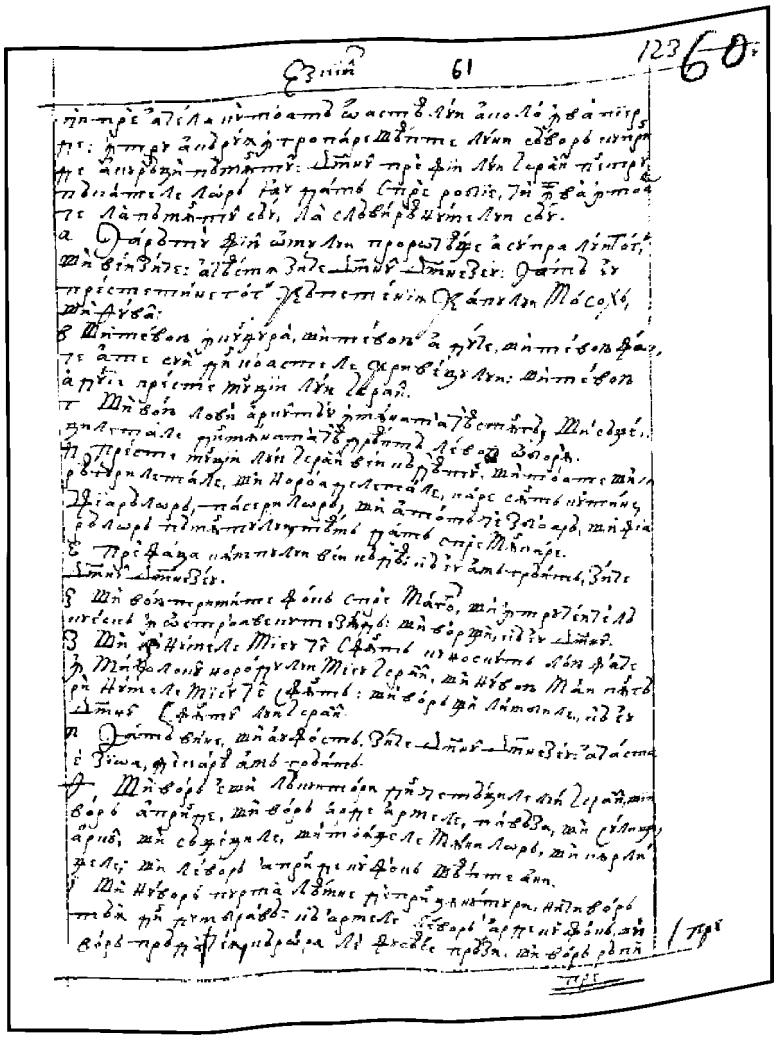

61r

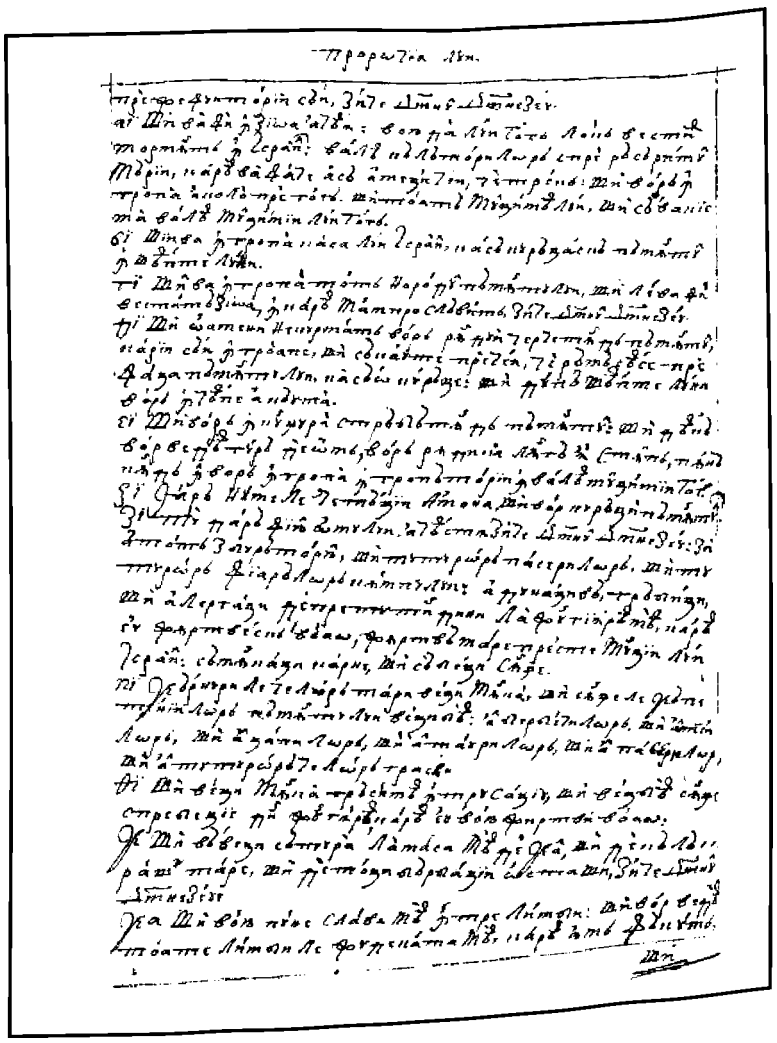

61v

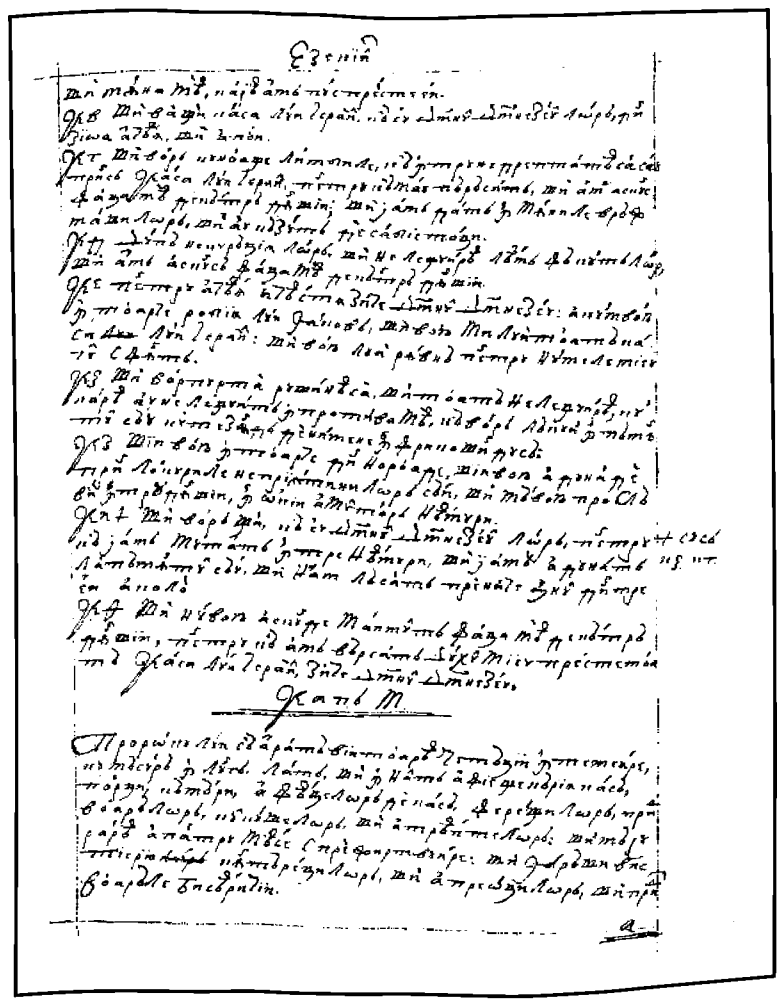

62r

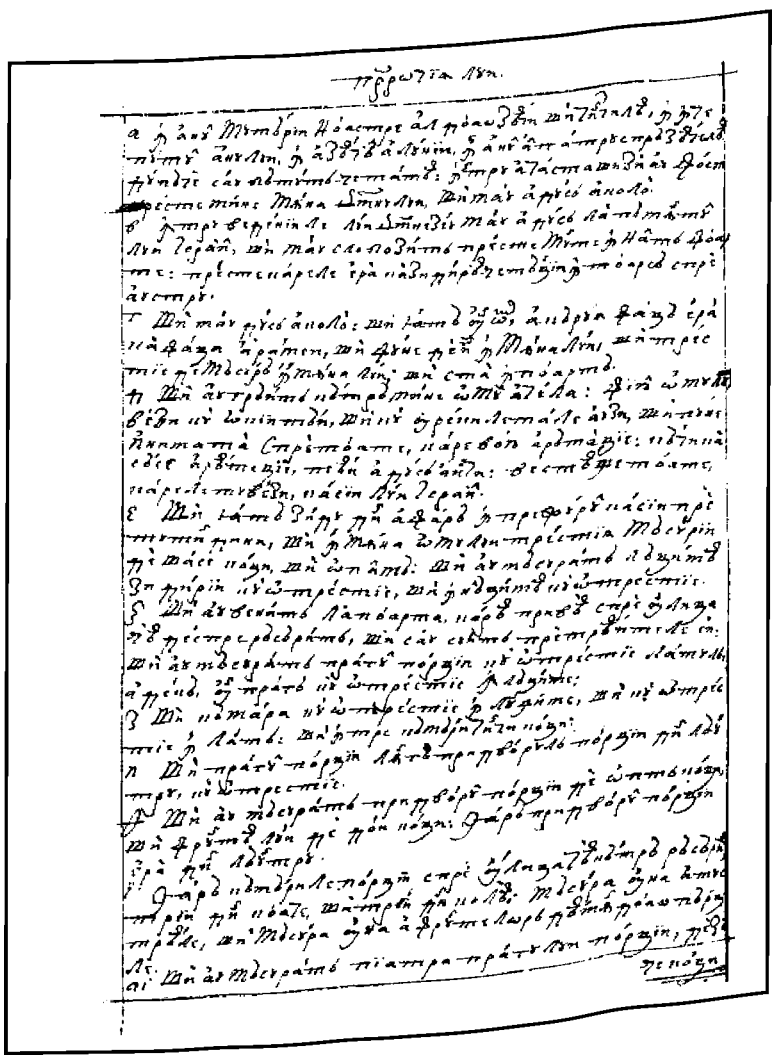

62v

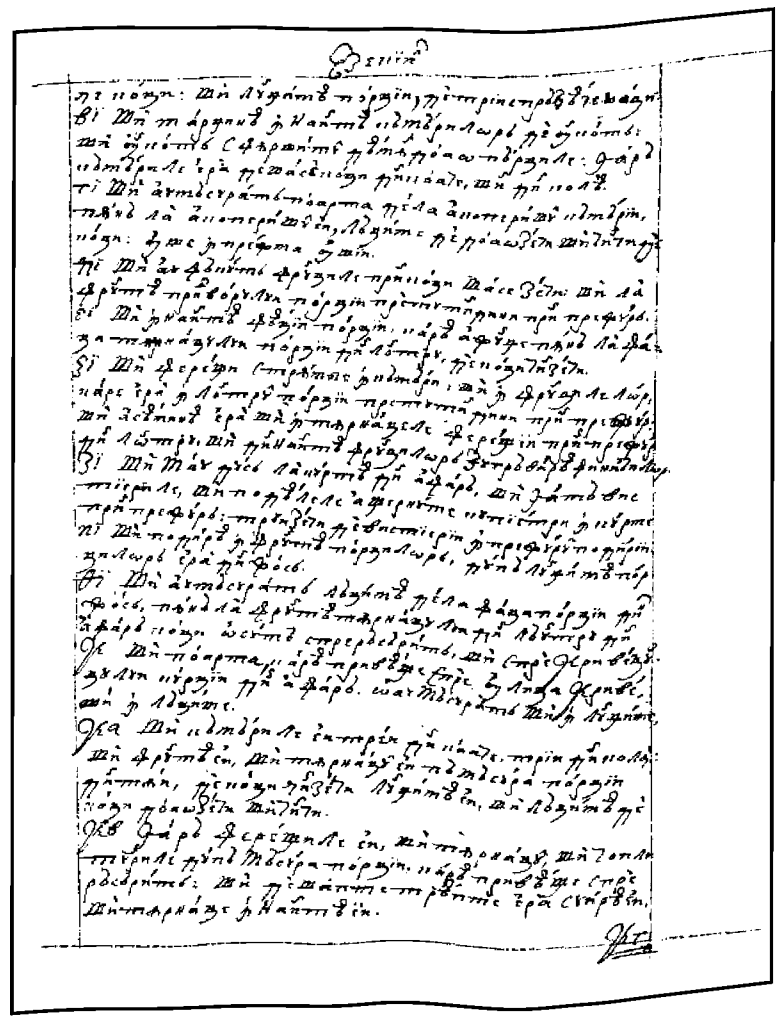

63r

63v

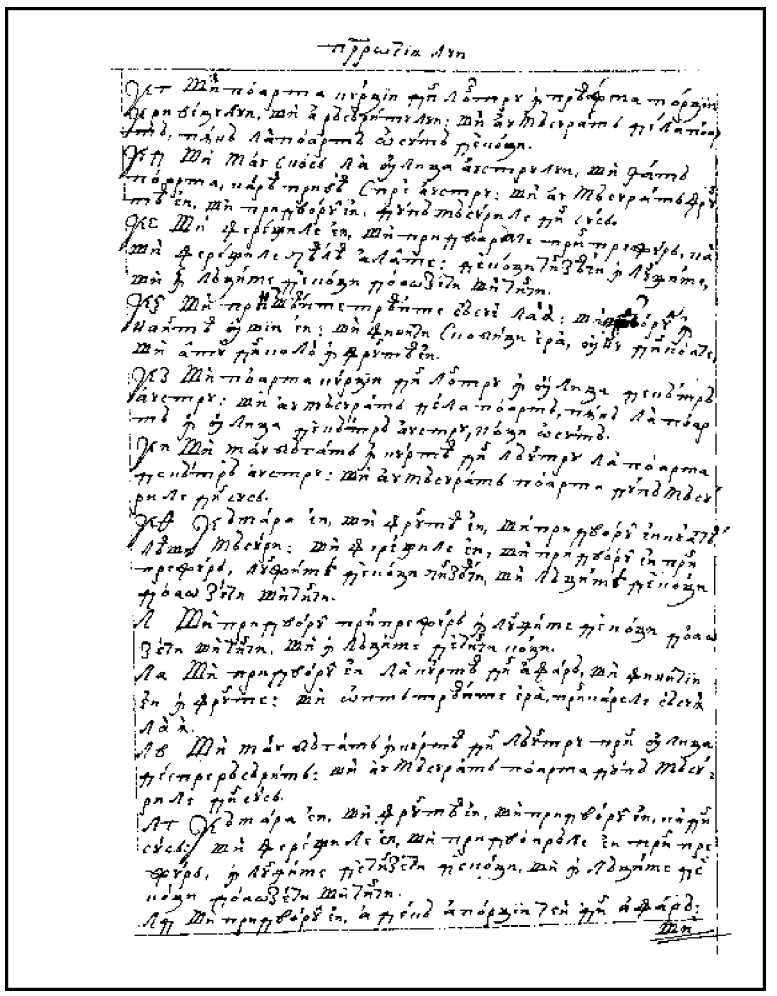

64r

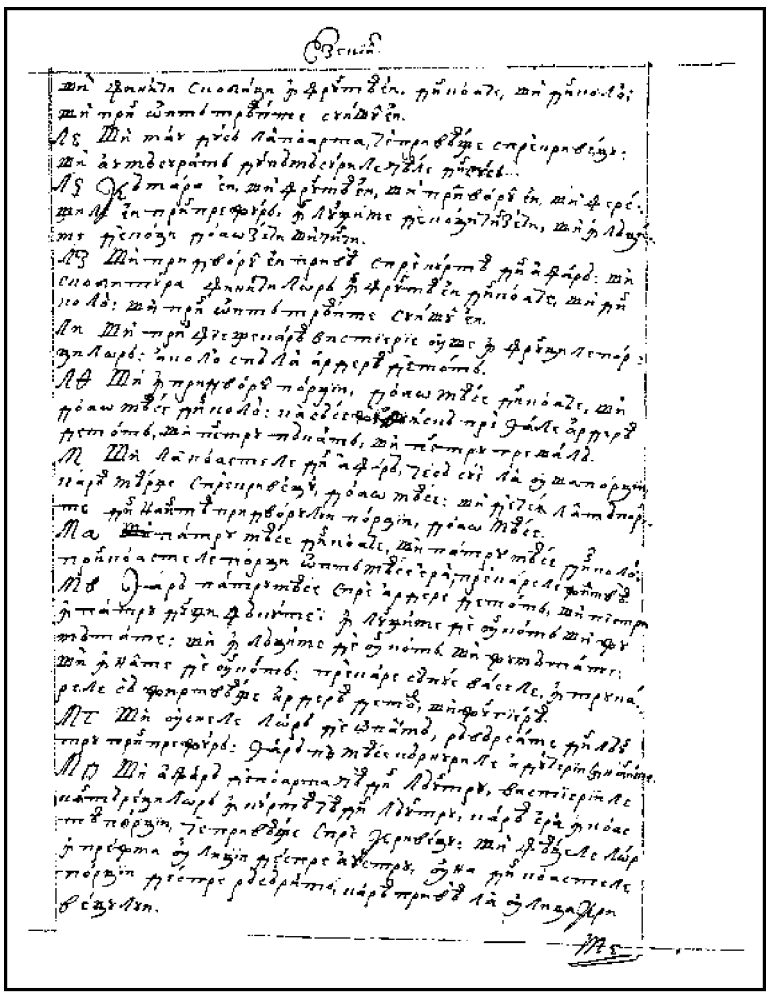

64v

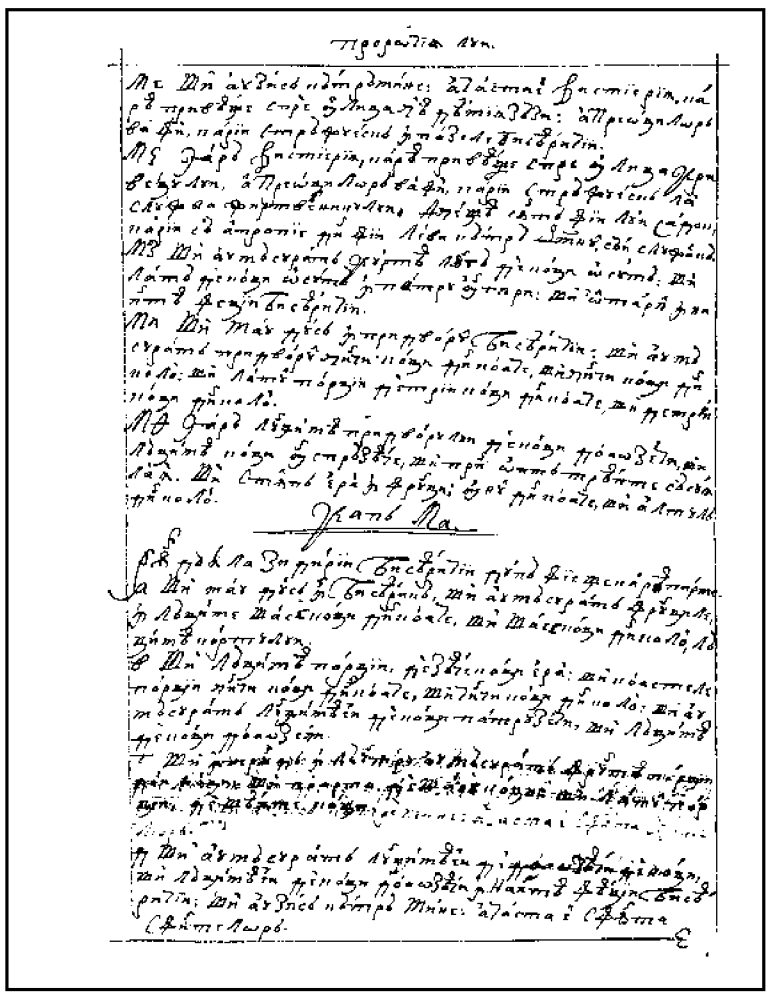

65r

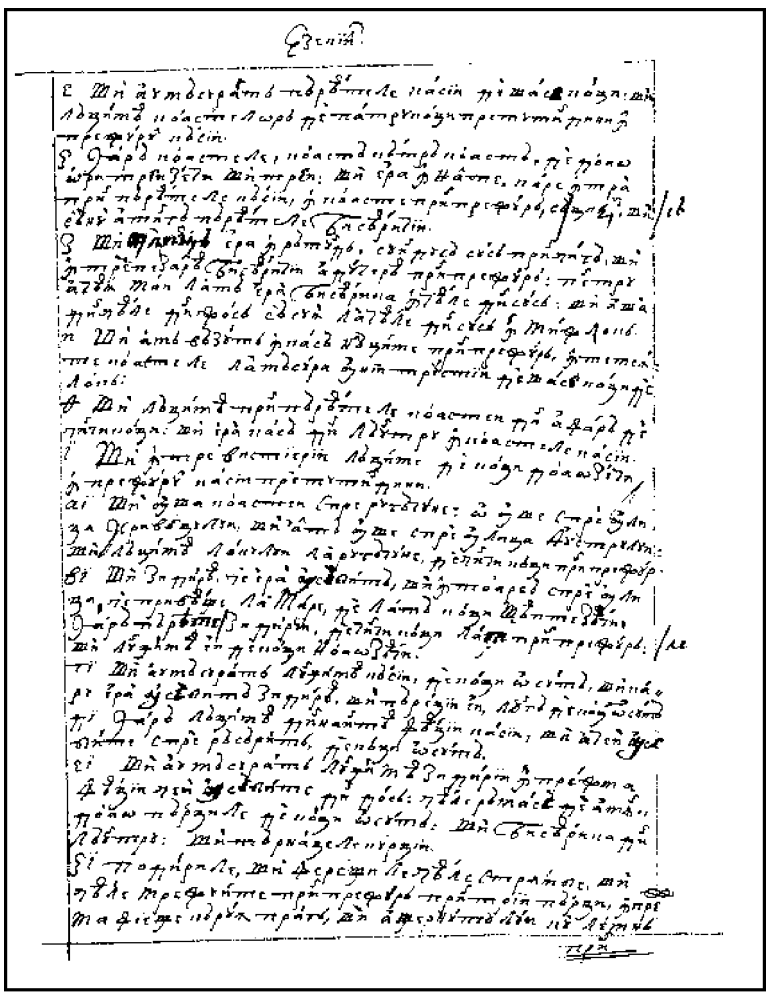

PROROCIIA LUI IEZECHIIL

FACSIMILE

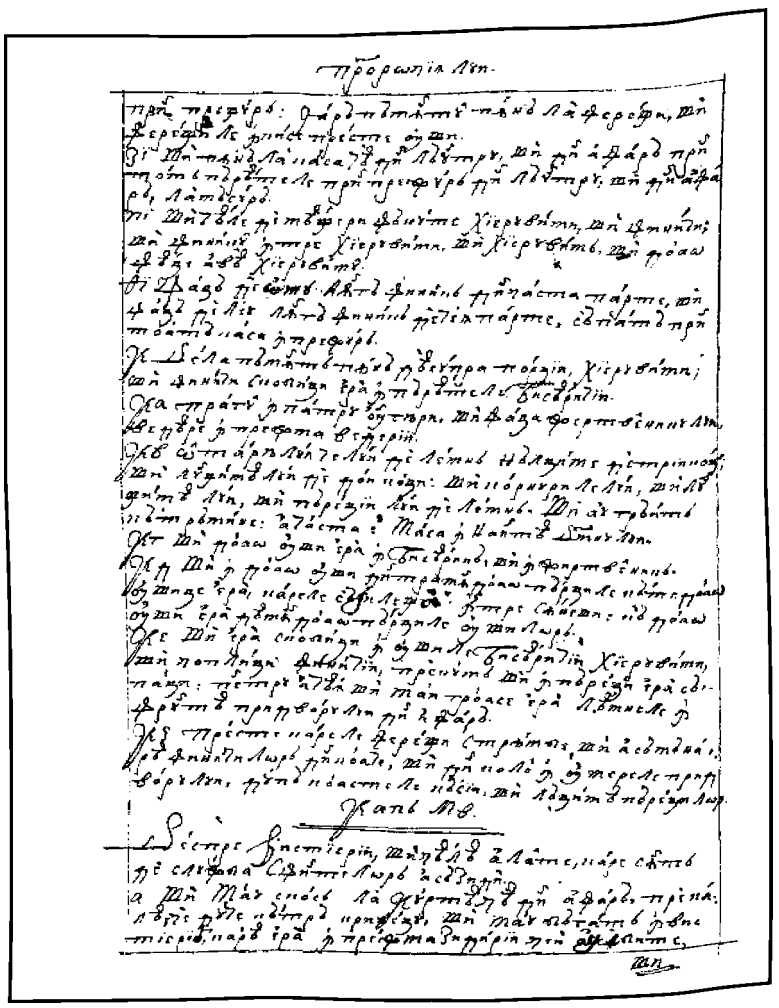

65v

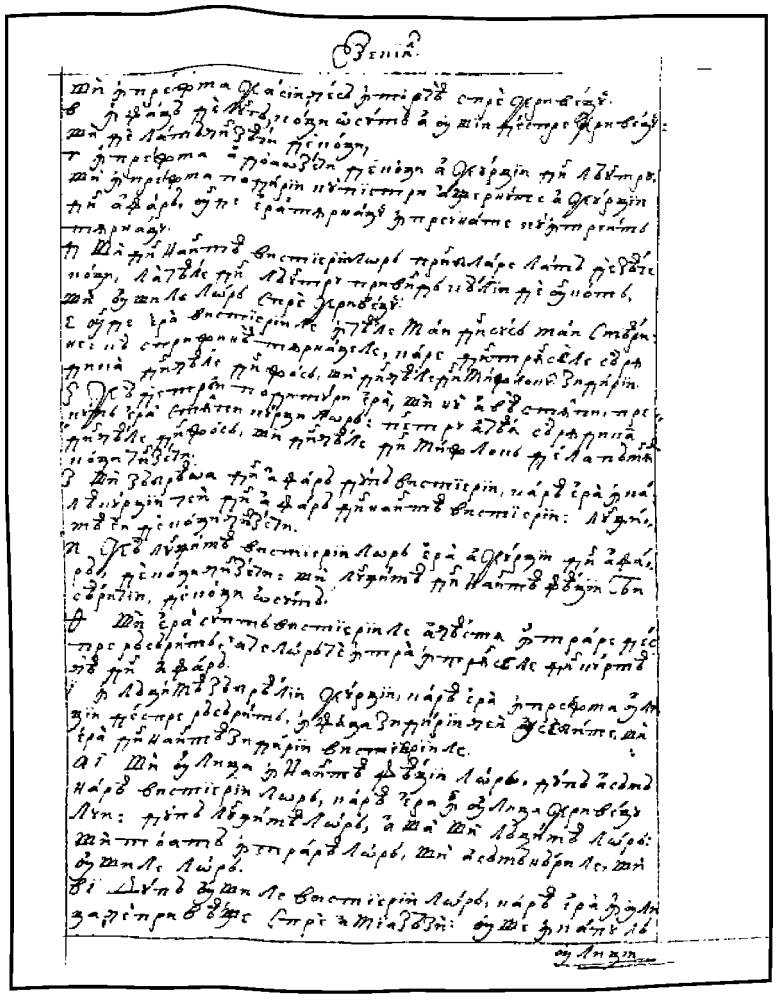

66r

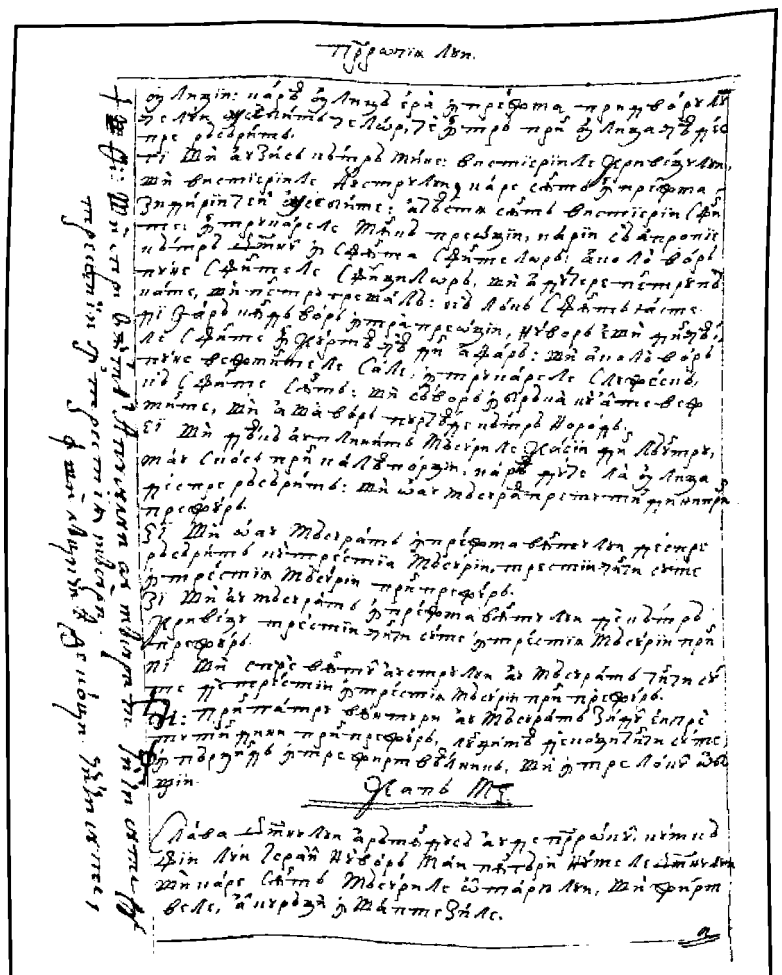

66v

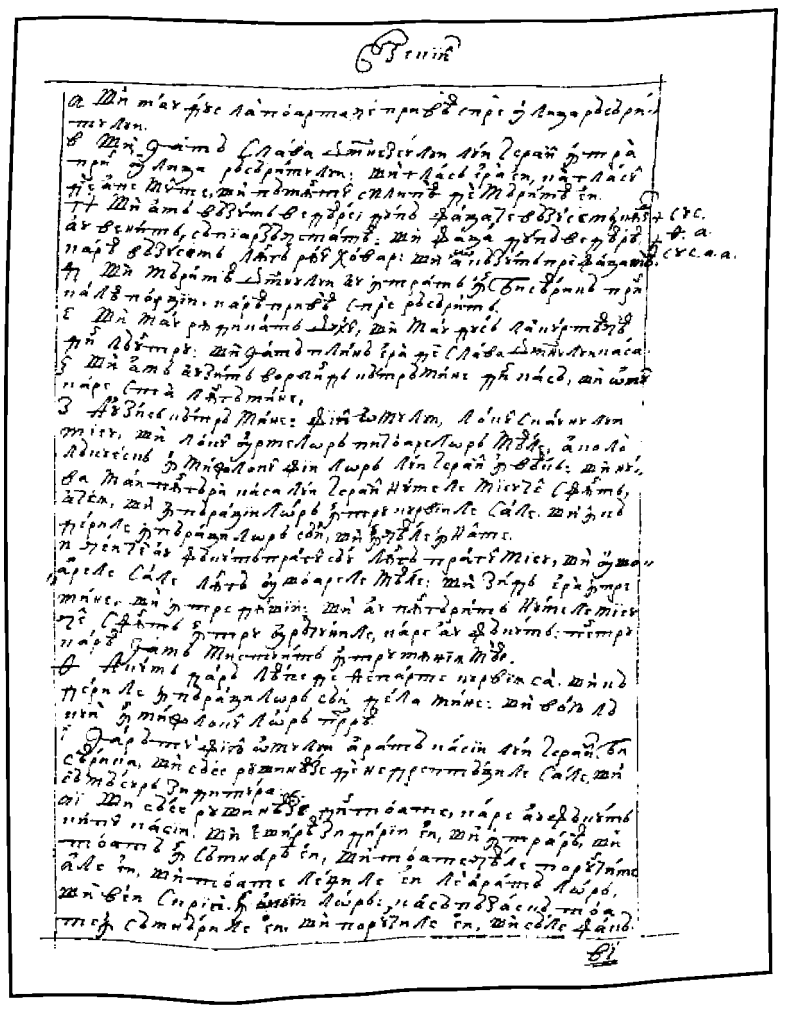

67r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI IEZECHIIL

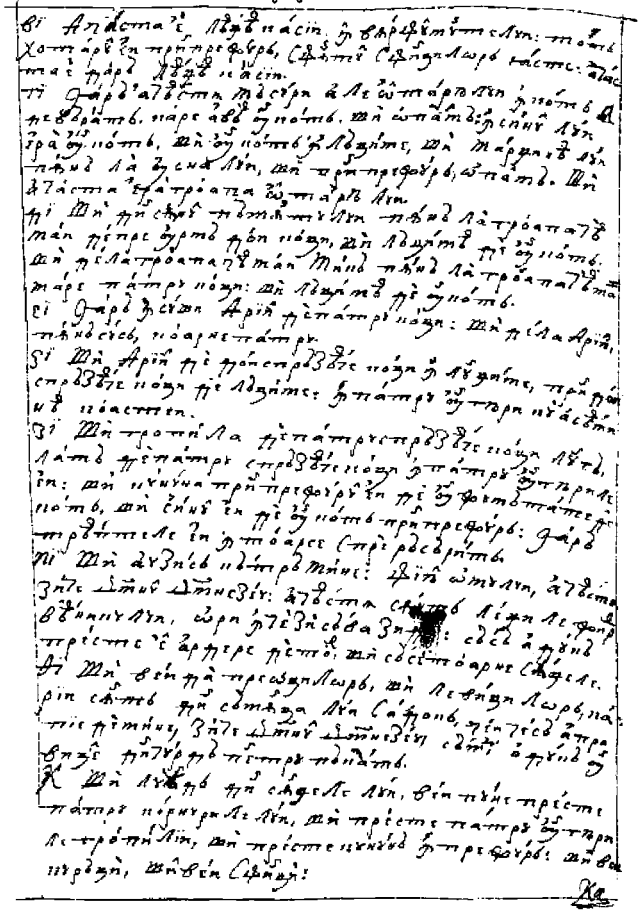

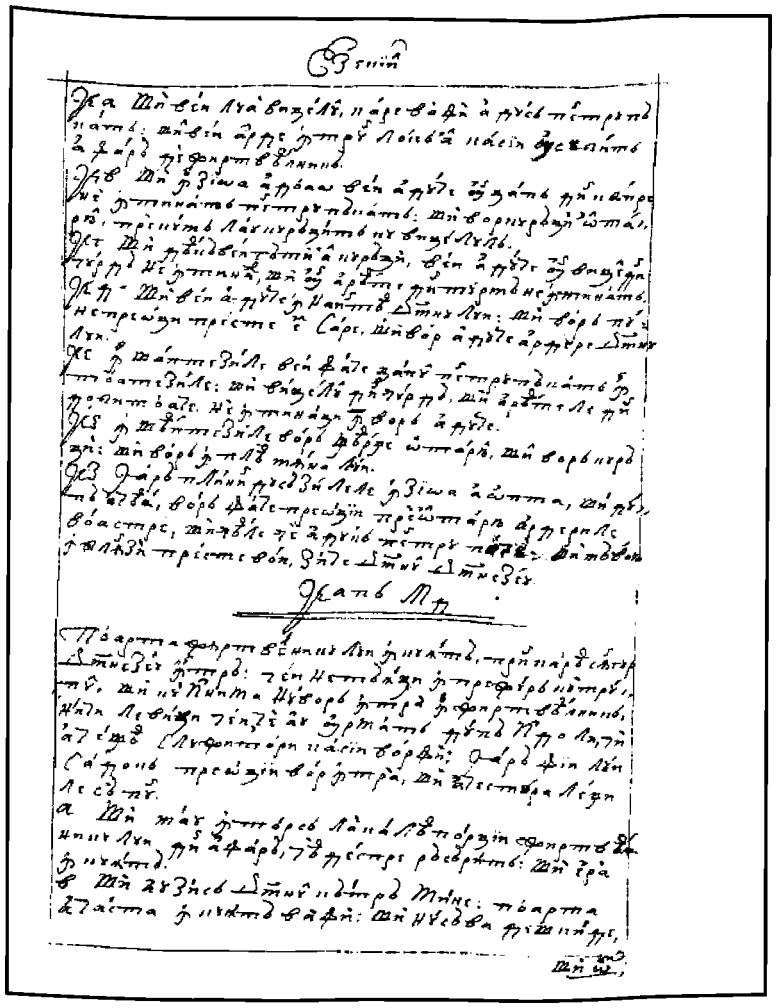

67v

68r

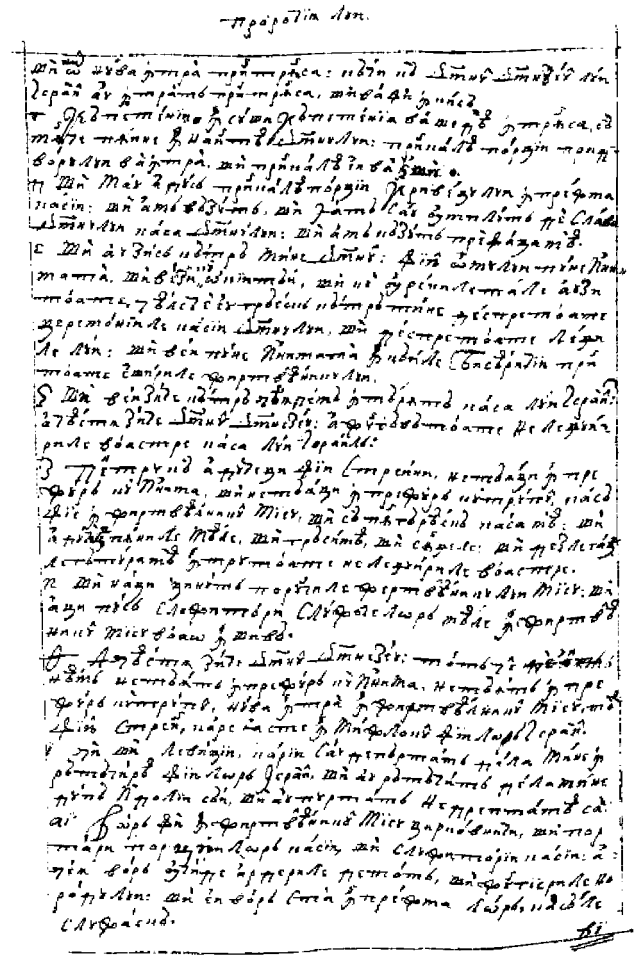

68v

69r

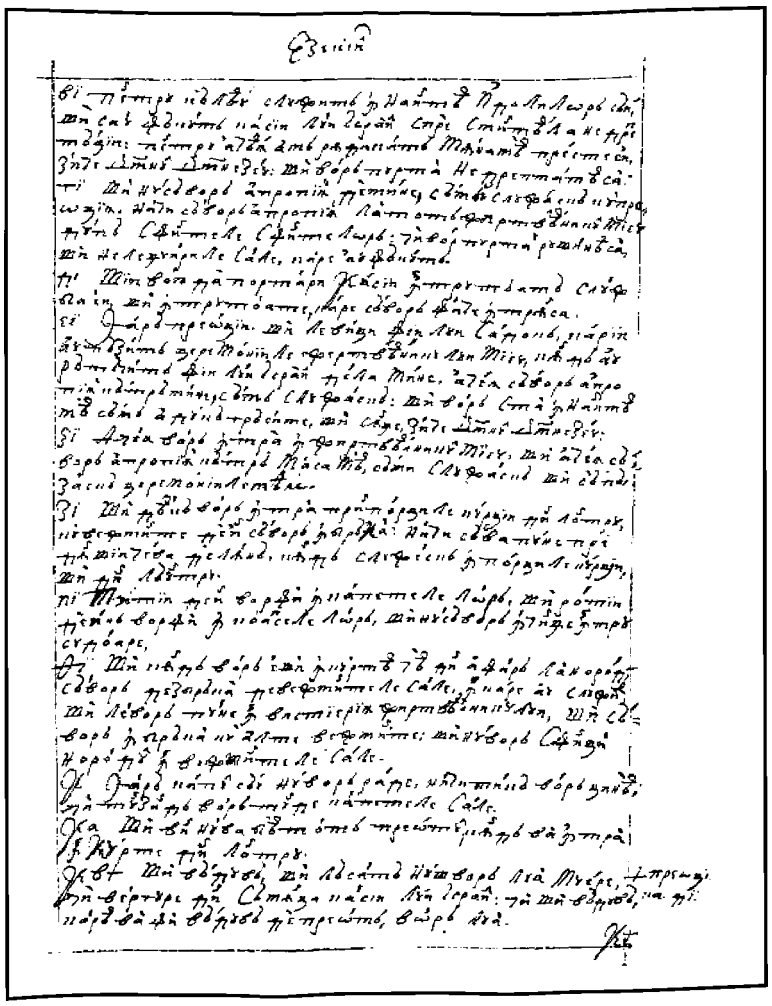

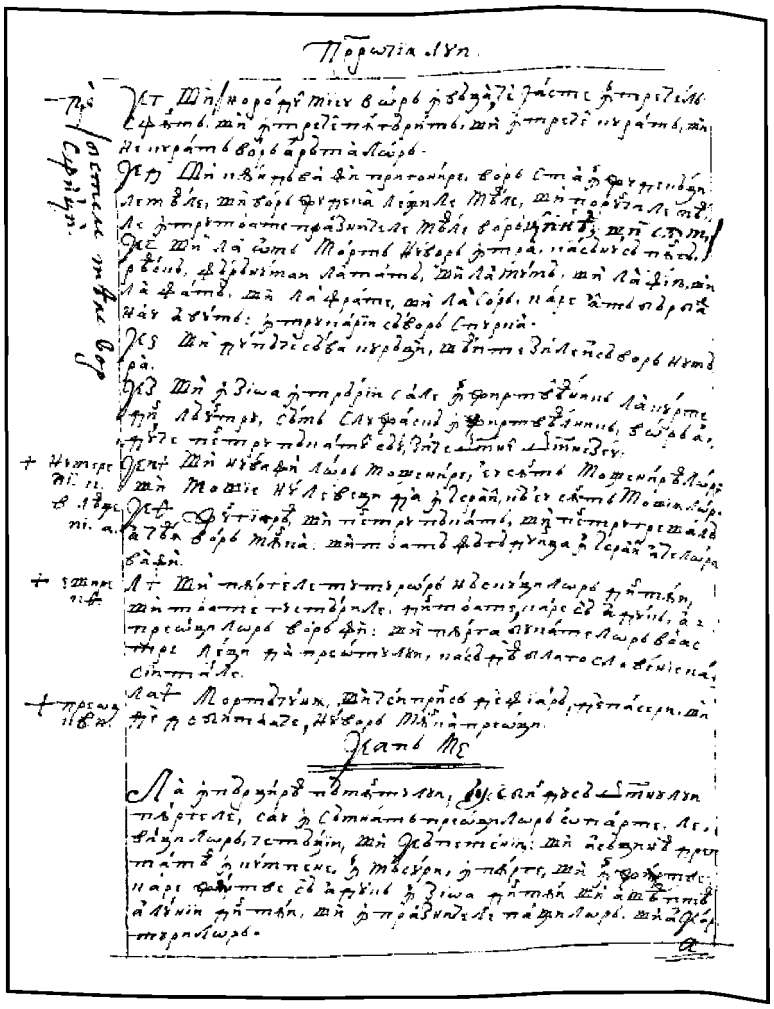

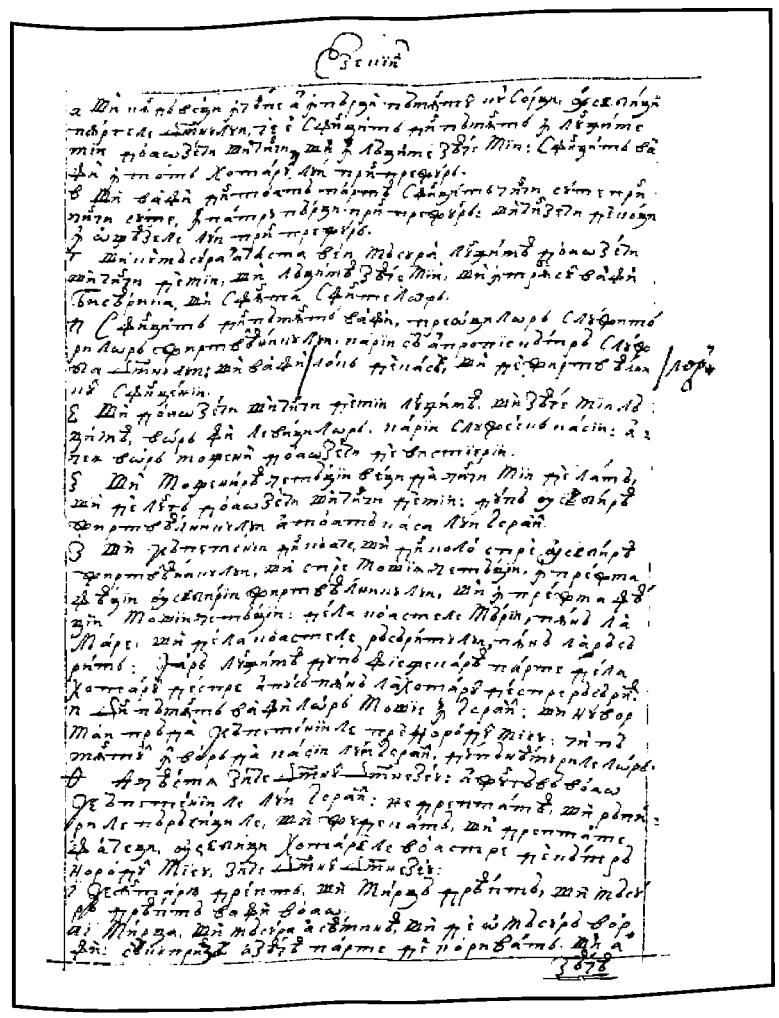

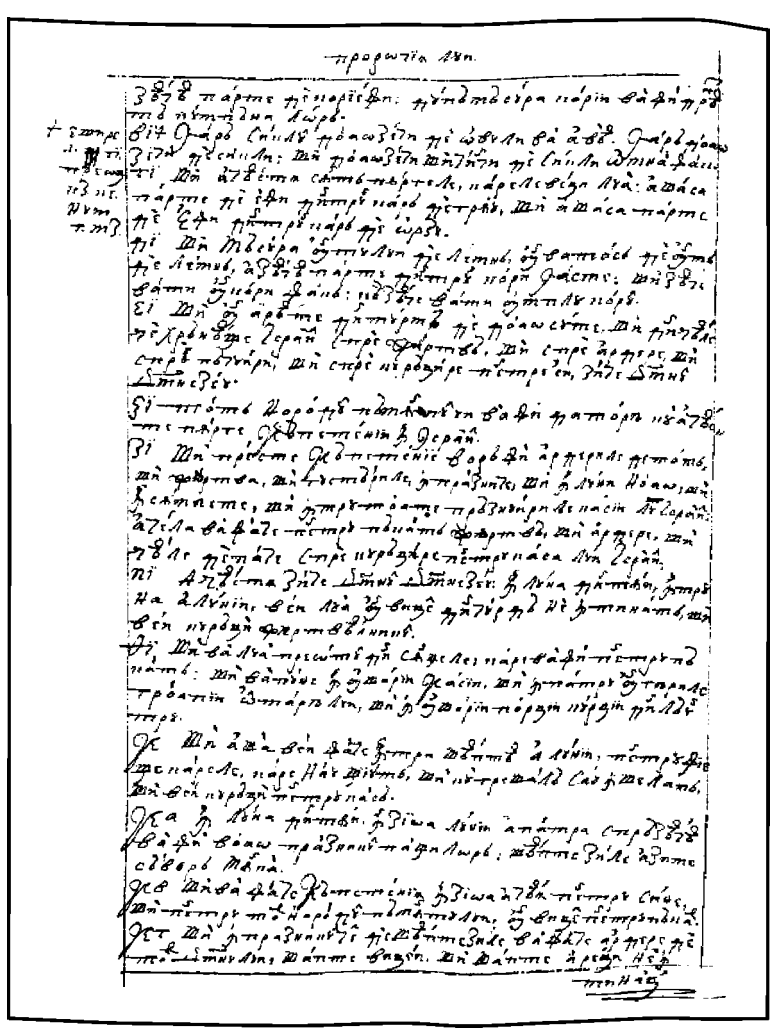

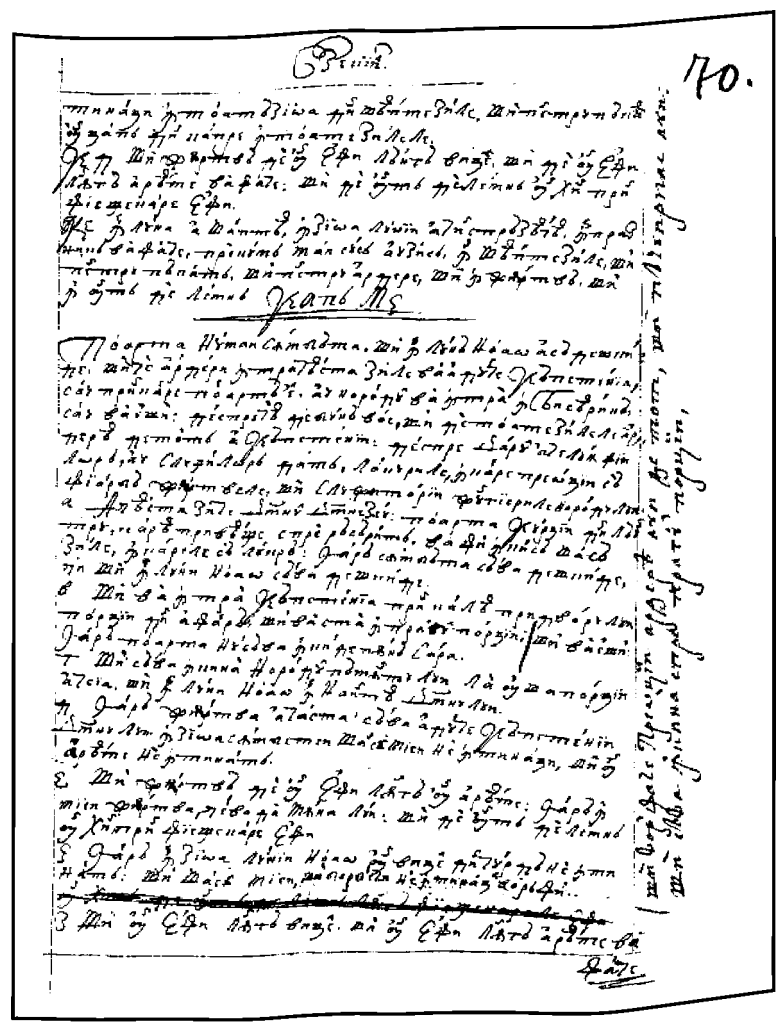

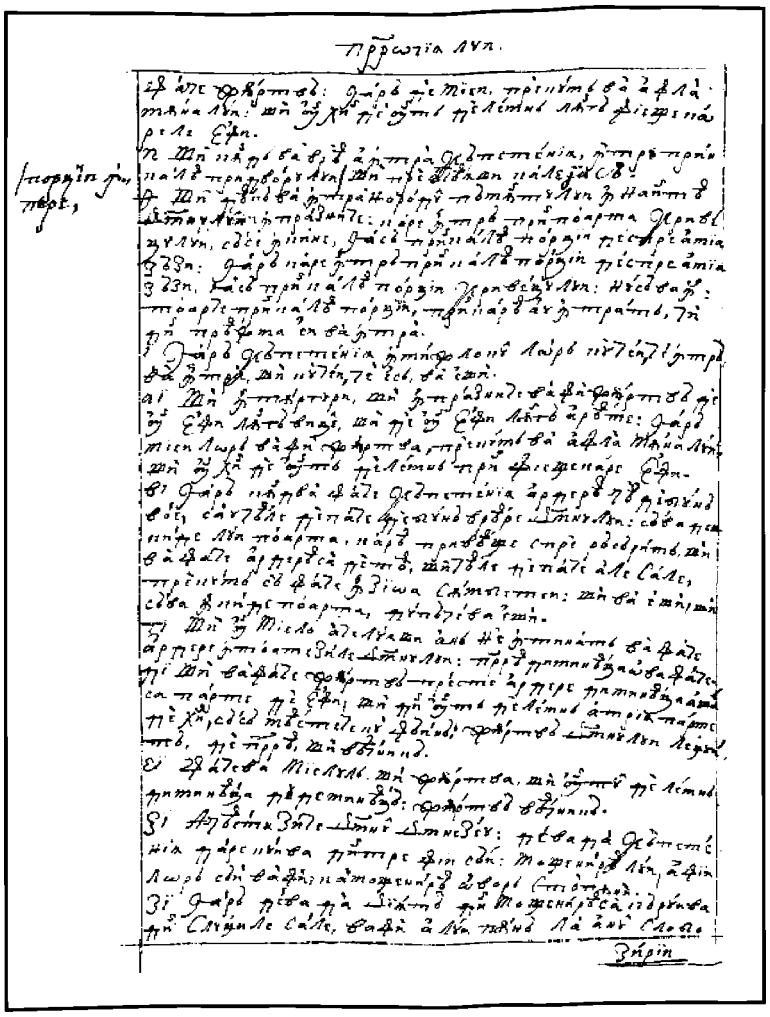

71v

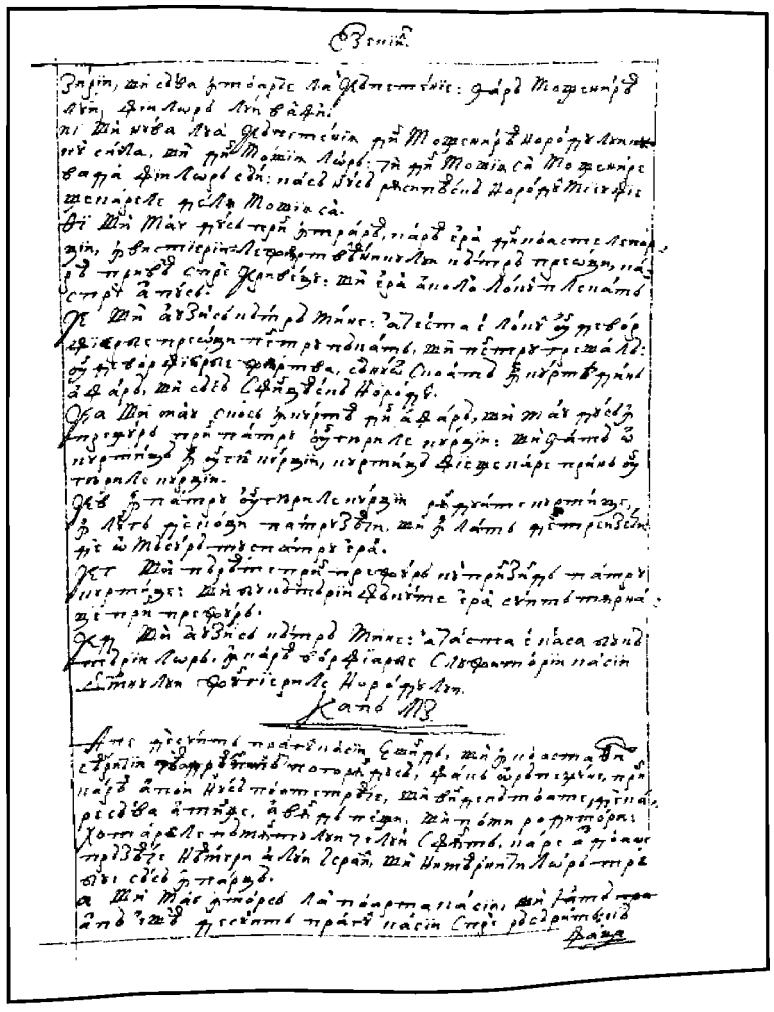

72r

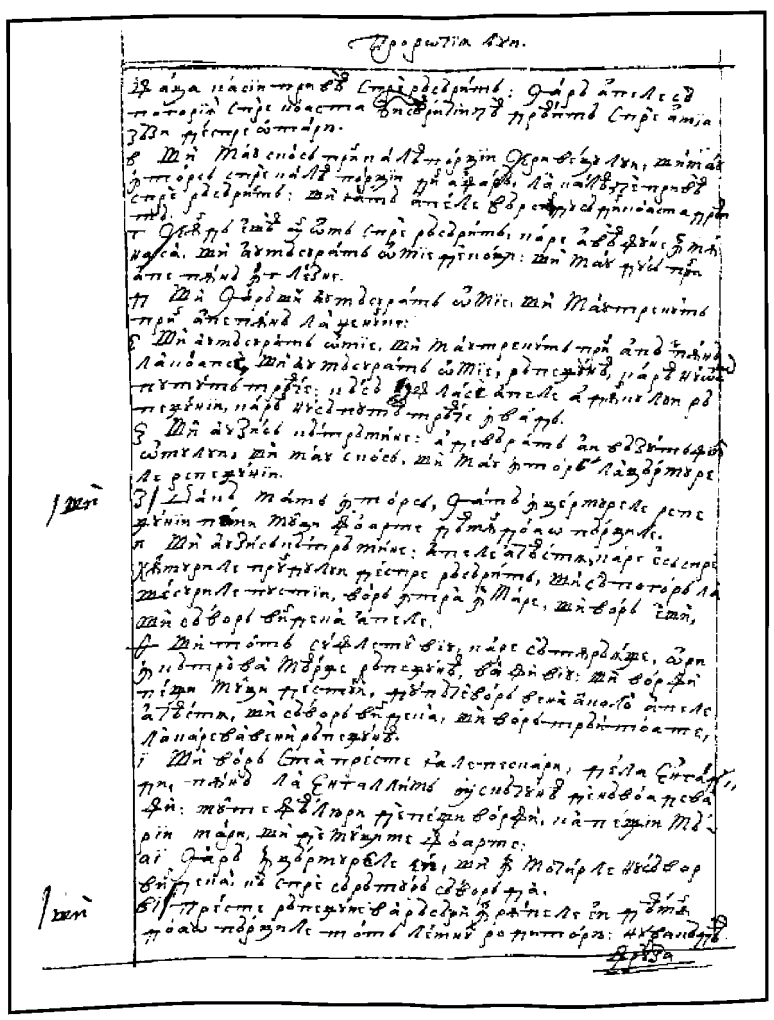

72v

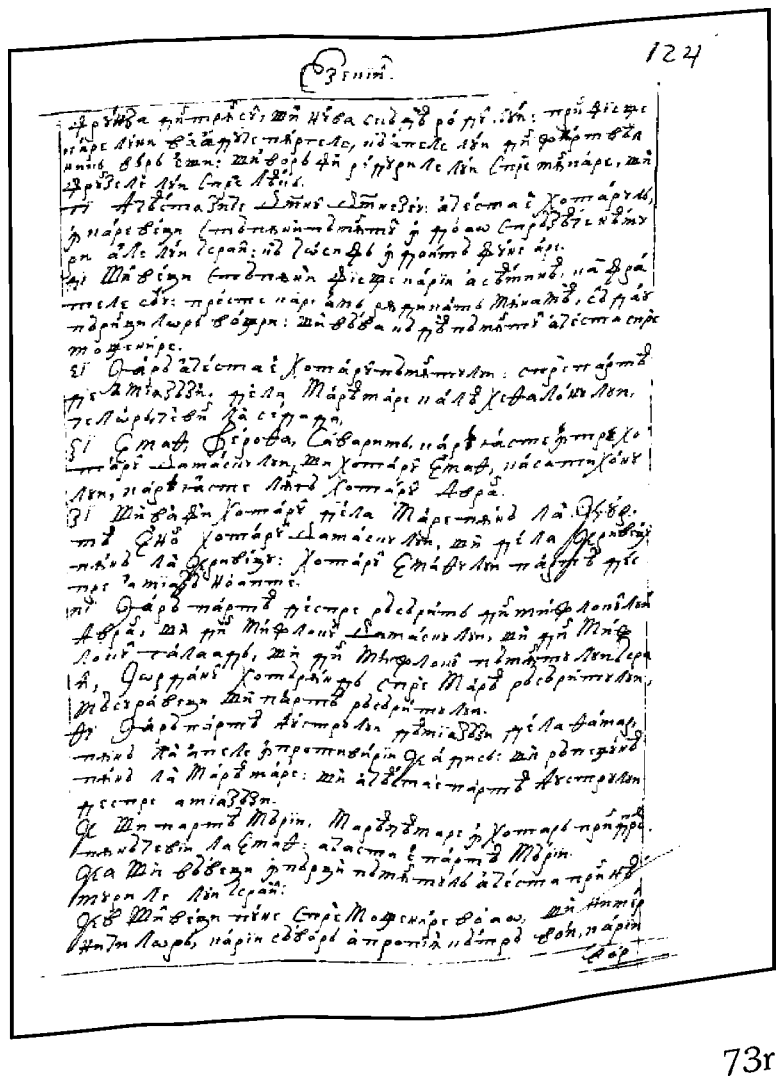

73r

PROROCIIA LUI IEZECHIIL

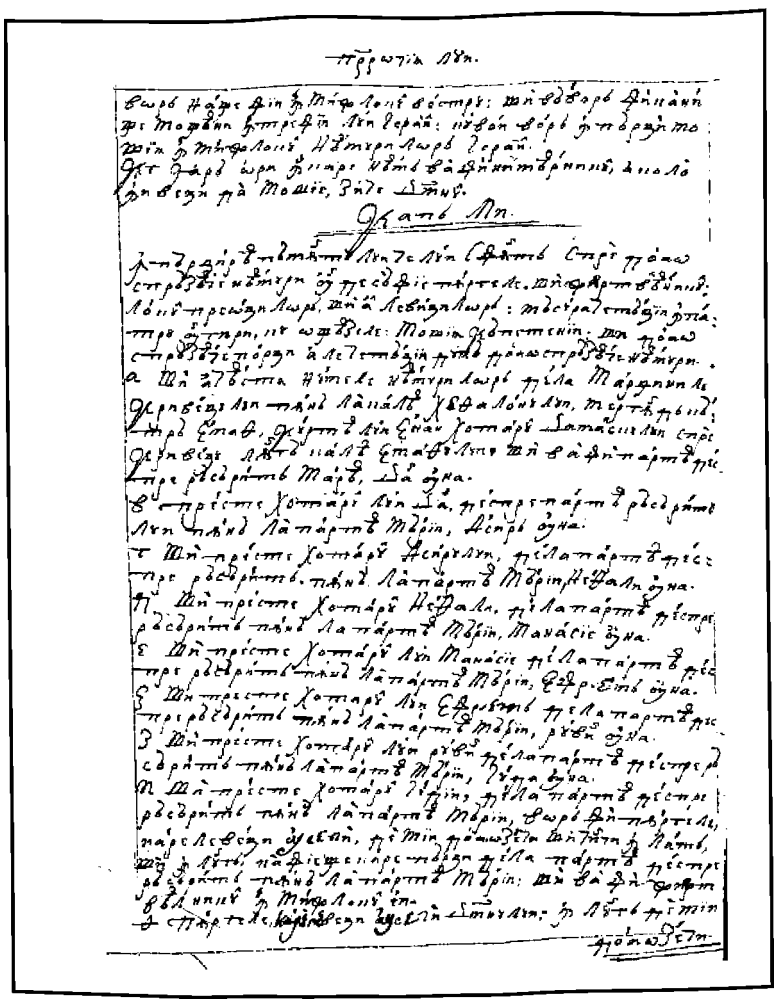

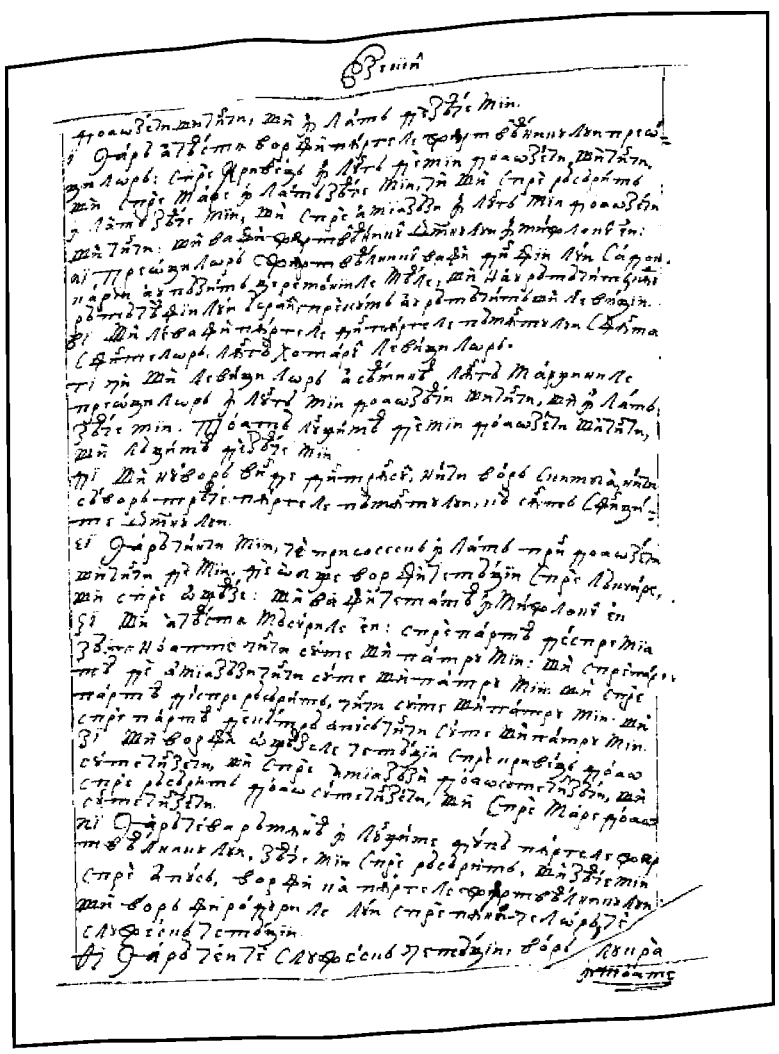

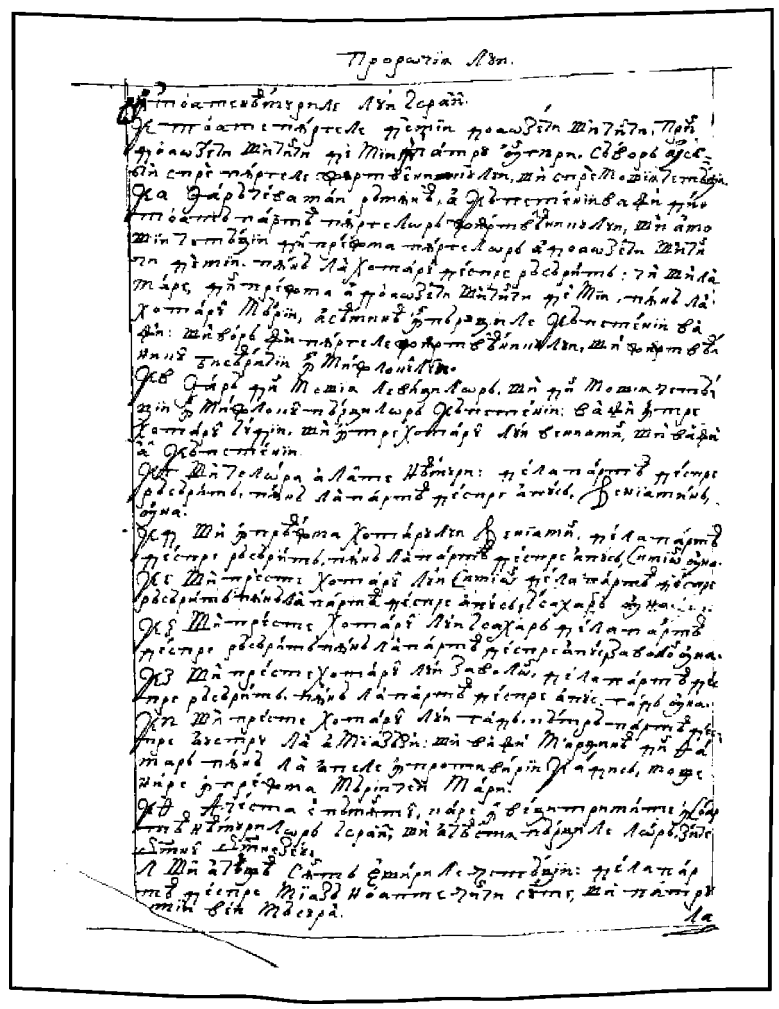

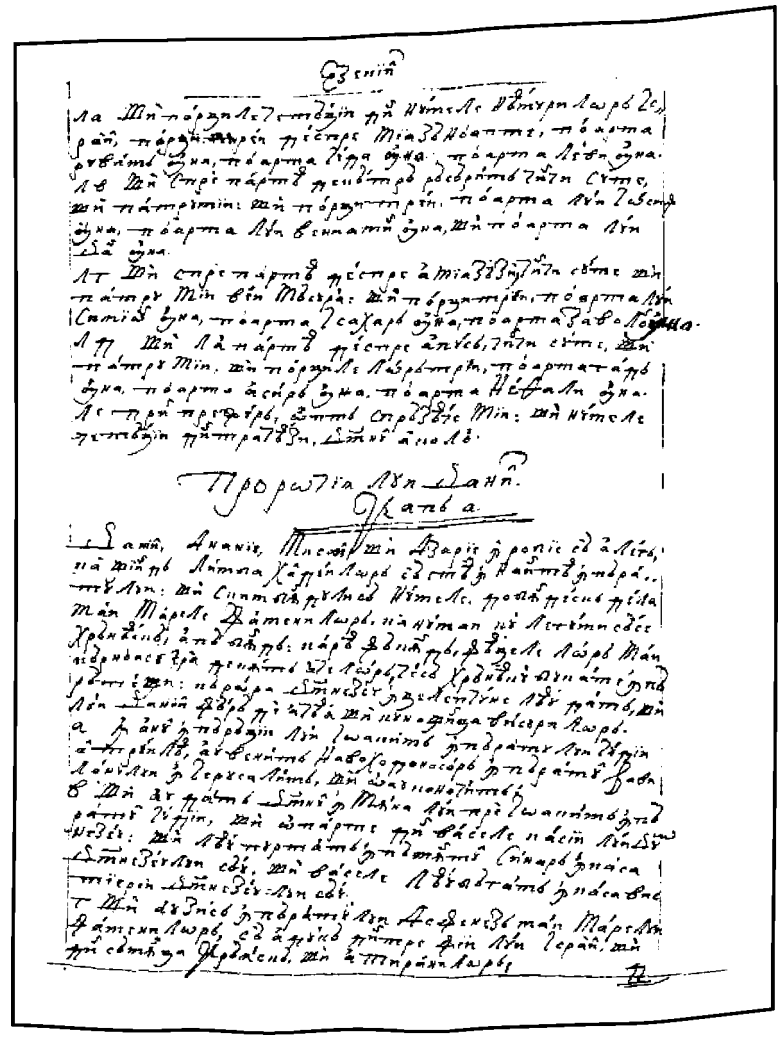

PROROCIIA LUI DANIIL

Cap 1

Daniil, Ananie, Misail şi Azarie în robie să aleg, ca ştiind limba haldeilor să stea înaintea împăratului. Şi schimbându-li-să numele, dobândesc de la mai-marele famenilor ca numai cu legumi să se hrănească, apă bând. Carea făcând, feaţele lor mai cărnoase era decât a celor ce să hrănea cu bucate împărăteşti. Cărora Dumnezeu înţelepciune le-au dat, şi lui Daniil, fără de aceaea, şi cunoştinţa visurilor.

1. În anul împărăţiii lui Ioachim, împăratului Iudii al treilea, au venit Navohodonosor, împăratul Vavilonului, în Ierusalim şi o au conocit.
2. Şi au dat Domnul în mâna lui pre Ioachim, împăratul Iudii, şi o parte din vasele casii lui Dumnezeu. Şi le-au purtat în pământul Sinar în casa dumnezeului său şi vasele le-au băgat în casa vistieriii dumnezeului său.
3. Şi au zis împăratu lui Asfenez, mai-marelui famenilor, să aducă dintre fiii lui Israil şi din sămânţa crăiască şi a tiranilor |
75v 4. Copii, întru carii nu iaste vro mache, înfrumsăţaţi la faţă şi învăţaţi întru toată înţelepciunea, grijnici cu ştiinţa şi deprinşi cu învăţătura şi carii să poată sta în polata împăratului, să-i înveaţe scriptura şi limba haldeilor.
5. Şi le-au rânduit împăratul hrană pe fieştecarea zi din bucatele sale şi din vinul din carea bea el, ca, hrănindu-să în trei ani, apoi să stea înaintea împăratului.
6. Fost-au, dară, dintre dânşii fiii Iudii, Daniil, Ananie, Misail şi Azarie.
7. Şi le-au pus mai-marele famenilor nume, lui Daniil Valtasar, lui Ananie Sidrah, lui Misail Misah şi lui Azarie Avdenago.
8. Şi au pus Daniil în inima sa să nu să pângărească din masa împăratului, nici din vinul beuturii lui, şi au rugat pre mai-marele famenilor ca să nu să spurce.
9. Şi au dat Dumnezeu lui Daniil har şi milă înaintea căpeteniii famenilor.
10. Şi au zis căpeteniia famenilor cătră Daniil: „Eu mă tem de domnul mieu, împăratul, care v-au rânduit bucate şi beutură, carele, de va vedea feaţele voastre mai veaştede decât a celoraalalţi tineri, vârsnicii voştri, veţi osândi capul mieu împăratului".
11. Şi au zis Daniil cătră Malasar, pre care-l rânduise căpetenia famenilor preste Daniil, Ananie, Misail şi Azarie:
12. „Cearcă-ne, rogu-te, pre slugile tale zeace zile şi să ni să dea legumi a mânca şi apă a bea.
13. Şi te uită la feaţele noastre şi la feaţele copiilor carii să hrănesc cu bucată împărătească şi, precum ţi să va vedea, vei face cu slugile tale".
14. Carele, auzind acest cuvânt, i-au ispitit zeace zile.
76r 15. Iară după zeace zile, s-au arătat feaţele lor mai bune şi mai cărnoase decât a tu| |turor copiilor carii să hrănea cu bucată împărătească.

16. Iară Malasar lua bucatele şi vinul beuturii lor şi le da lor legumi.
17. Iară copiilor acelora le-au dat Dumnezeu cunoştinţă şi deprindere în toată cartea şi înţelepciunea, iară lui Daniil, cunoştinţa tuturor vedeniilor şi a visurilor.
18. Plinindu-să, dară, zilele după care zisease împăratul să să ducă înlăuntru, i-au dus căpetenia famenilor înaintea lui Navohodonosor.
19. Şi, grăindu-le lor împăratul, nu s-au aflat aseaminea dintre toţi ca Daniil, Ananie, Misail şi Azarie şi au stătut înaintea împăratului.
20. Şi tot cuvântul înţelepciunii şi al înţeleagerii, care au întrebat de la dânşii împăratul, l-au aflat într-înşii zăciuit preste toţi gâcitorii şi vrăjitorii carii era întru toată împărăţiia lui.
*Gios. 6, 28. 21. *Şi au fost Daniil până la anul dintâi al împăratului Chirului.

Cap 2

Neputând înţelepţii haldeilor descoperi visul lui Navohodonosor şi poruncindu-să a-i ucide, lui Daniil, ce să ruga, Dumnezeu le-au descoperit taina. Carele împăratului dezvoalbe visul despre un mare chip şi tâlcuirea lui despre patru părţi. Carea fiind Navohodonosor, lui Daniil să închină şi jârtve şi tămâie au poruncit a-i aduce, mărturisind pre Domnul Dumnezeu şi înălţind pre Daniil.

1. n anul al doilea împărăţiii lui Navohodonosor au văzut Navohodonosor vis şi s-au cutremurat duhul lui şi somnul lui au fugit de la el.
2. Şi au poruncit împăratul ca să să cheme gâcitorii şi vrăjitorii şi fermecătorii şi haldeii, ca să spuie împăratului visurile sale. Carii vinind, au stătut înaintea împăratului. |
3. Şi au zis către dânşii împăratul: „Văzut-am vis, şi, cu mintea turburându-mă, nu ştiu 76v
ce am văzut".
4. Şi au răspuns haldeii împăratului sirieneaşte: „Împărate, în veac să trăieşti! Spune visul slugilor tale şi tâlcuirea lui o vom spune".
5. Şi, răspunzând împăratul, au zis haldeilor: „Cuvântul s-au depărtat de la mine. De nu-mi veţi spune visul şi părerea lui, veţi peri voiu şi casele voastre să vor face de obşte.
6. Iară de veţi vesti visul şi părerea lui, plată şi daruri şi cinste multă veţi lua de la mine. Visul, dară, şi tâlcuirea lui îm vestiţi".
7. Răspuns-au a doua oară şi au zis: „Împăratul spuie visul slugilor sale şi tâlcuirea lui o vom spune".
8. Răspuns-au împăratul şi au zis: „Adevărat am cunoscut că răscumpăraţi vreamea, ştiind că s-au depărtat de la mine cuvântul.
9. De nu-m veţi spune, dară, visul, o judecată iaste de voiu, că şi tâlcuirea vicleană şi plină de înşelăciune aţi alcătuit, ca să-m grăiţi până va treace vreamea. Deci visul îm spuneţi ca să ştiu că şi tâlcuirea lui adevărat veţi grăi".
10. Şi răspunzând haldeii înaintea împăratului, au zis: „Nu e om pre pământ care să poată plini cuvântul tău, o împărate. Ci nici cineva dintre împăraţii cei mari şi puternici întreabă acest fealiu de cuvânt de la careva gâcitoriu şi vrăjitoriu şi haldeu".
11. Căci că cuvântul carele tu cauţi, o împărate, greu iaste. Nici să va găsi cineva care să-l poată spune înaintea împăratului, afară de dumnezei a cărora petreacere nu e cu oamenii".
12. Carea auzind împăratul, în iuţime şi-ntru mânie mare, au poruncit să piară toţi înţelepţii Vavilonului.
13. Şi, ieşind judecata, înţelepţii să omorâia || şi să căuta Daniil şi soţii lui, să piară. 77r
14. Atunci, Daniil au cercetat despre leage şi despre judecată de la Arioh, căpetenia oastei împăratului, care ieşise a omorî pre înţelepţii Vavilonului.
15. Şi au întrebat pre cel ce luase putearea de la împăratul pentru ce pricină aşa nemilostivă judecată au ieşit de la faţa împăratului. Şi spuind Arioh lui Daniil lucrul,
16. Daniil, întrând, au rugat pre împăratul să i să dea vreame a spune împăratului dezlegarea.
17. Şi au întrat în casa sa şi lui Ananie şi Misail şi Azarie, soţiilor sale, le-au spus lucrul,
18. Ca să caute milă de la faţa Dumnezeului ceriului despre taina aceasta şi să nu piară Daniil şi soţii lui cu ceialalţi înţelepţii Vavilonului.
19. Atunci, lui Daniil, prin vedenie, noaptea s-au descoperit taina şi bine au cuvântat Daniil pre Dumnezeul ceriului.
20. Şi, grăind, au zis: „Fie numele Domnului binecuvântat din veac şi până în veac, că înţelepciunea şi tăriia Lui sânt,

21. Şi el schimbă vremile şi vremile vieţii, şi mută împărăţiile şi le rânduieşte, dă înţelepciune înţelepţilor şi cunoştinţă celor ce înţeleg învăţătura.

22. Acela descopere ceale adânce şi ascunse şi cunoaşte ceale ce sânt întru întunearec şi lumina cu El iaste.

23. Ţie, Dumnezeul părinţilor noştri, mă mărturisesc şi pre Tine te laud, că înţelepciune şi tărie mi-ai dat, şi acum mi-ai arătat de care Te-am rugat, că cuvântul împăratului mi l-ai deşchis".

24. După aceastea, Daniil, întrând la Arioh, pre care rânduise împăratul să piarză înţelepţii
77v | Vavilonului, aşea i-au grăit: „Pre înţelepţii Vavilonului nu-i pierde. Du-mă pre mine înaintea împăratului şi dezlegarea voiu vesti împăratului".

25. Atunci Arioh, grăbind, au dus pre Daniil la împăratul şi au zis lui: „Aflat-am om din fiii mutării Iudii, care va vesti împăratului dezlegarea".

26. Şi au răspuns împăratul şi au zis lui Daniil, a căruia nume era Valtasar: „Gândeşti adevărat că-m vei putea spune visul care am văzut şi tâlcuirea lui?"

27. Şi, răspunzând Daniil înaintea împăratului, au zis: „Taina carea împăratul întreabă, înţelepţii, gâcitorii, vrăjitorii şi fermecătorii nu o au putut spune împăratului.

28. Ci iaste Dumnezeu în ceriu, Care dezvăleaşte tainele, Cel ce au spus ţie, împărate Navohodonosor, ceale ce vor să fie în vremile ceale mai de-apoi. Visul tău şi vedeniile capului tău în culcuşul tău aceastea sânt:

29. Tu, împărate, ai început a gândi în aşternutul tău ce va fi după aceastea şi Cel ce dezvăleaşte tainele ţ-au arătat ţie ceale viitoare.

30. Şi mie, nu întru înţelepciunea carea iaste întru mine mai mult decât întru toţi cei vii, taina aceasta s-au descoperit, ci ca să se areate împăratului tâlcuirea şi gândurile minţii tale să le ştii.

31. Tu, împărate, vedeai şi, iată, ca un chip mare. Chipul acel mare şi înalt sta înaintea ta şi vedearea lui era groaznică.

32. Capul acestui chip era de aur bun, iară pieptul şi braţele de argint, iară pântecele şi coapsele de aramă.

33. Iară fluierele de fier a picioarelor, o parte era de fier, iară alta de lut. ||
78r 34. Vedeai aşa până ce s-au tăiat o piatră din munte fără mâni. Şi au lovit chipul în picioarele lui ceale de fier şi de lut şi le-au sfărâmat.

35. Atunci s-au zdrobit aseamenea fierul, lutul, arama, argintul şi aurul, s-au făcut ca pleava ariii de vara, carea s-au răpit de vânt; nici loc s-au aflat lor. Iară piatra carea lovise chipul s-au făcut munte mare şi au umplut tot pământul.

36. Acesta e visul, şi tâlcuirea lui vom spune înaintea ta, împărate:

37. Tu împăratul împăraţilor eşti; şi Dumnezeul ceriului împărăţiia şi tăriia şi stăpânirea şi slava ţ-au dat.

38. Şi toate în care lăcuiesc fiii omeneşti şi fiarăle câmpului şi paserile ceriului le-au dat în mâna ta şi supt stăpânirea ta toate le-au rânduit. Tu, dară, eşti capul cel de aur.

39. Şi după tine să va scula altă împărăţie, mai mică decât tine, de argint şi a triia, altă împărăţie, de aramă, carea va porunci tot pământului

40. Şi a patra împărăţie va fi ca fierul; precum fierul sfărâmă şi le moaie toate, aşa va sfărma şi va zdrobi toate aceastea.

41. Iară căci că ai văzut o parte a picioarelor şi a deagetelor de vasul olariului, şi o parte de fier, împărăţiia va fi despărţită, carea va răsări din rădăcina fierului, precum ai văzut fierul mestecat cu vasul de lut.

42. Şi deagetele picioarelor de o parte de fier şi de o parte de lut, de o parte împărăţiia va fi întreagă şi de altă parte, zdrobită.

43. Iară că ai văzut fierul mestecat cu vasul de lut, să vor mesteca, adecă cu sământa omenească, ci nu să vor lipi împreună, precum fierul nu să poate mesteca cu vasul de lut. |
78v 44. Iară în zilele acelor împărăţii, va deştepta Dumnezeul ceriului împărăţie carea în veac nu să va râsipi, şi împărăţiia ei altui norod nu să va da. Şi va sfărâma şi va mistui toate împărăţiile aceastea, şi aceaea va sta în veac.

45. Precum ai văzut că din munte s-au tăiat piatra fără mâni şi au sfărâmat vasul de lut şi fierul şi arama şi argintul şi aurul, Dumnezeul cel mare au arătat împăratului ceale ce vor fi după aceaea. Şi adevărat e visul şi crednicioasă tâlcuirea lui".

46. Atunci împăratul Navohodonosor au căzut pre faţa sa şi s-au închinat lui Daniil şi jirtve şi tămâie au poruncit să-i jârtvuiască.

47. Şi grăind împăratul, au zis lui Daniil: „Adevărat Dumnezeul vostru Dumnezeul dumnezeilor iaste şi Domnul împăraţilor şi Cel ce descopere tainele, că tu ai putut deşchide această taină".

48. Atunci împăratul au rădicat pre Daniil întru înălţime şi daruri multe şi mari i-au dăruit şi l-au rânduit căpetenie preste toate ţinuturile Vavilonului şi mai mare legiuitorilor, preste toţi împăraţii Vavilonului.

49. Iară Daniil au poftit de la împăratul şi au rânduit preste lucrurile ţinutului Vavilonului pre Sidrah, Misah şi Avdenago, iară însuşi Daniil era în uşile împăratului.

Cap 3

Ananie, Misail şi Azarie nevrând a să închina chipului ce rădicase împăratul Navohodonosor, legaţi să trimit în cuptoriul ce ardea cu foc, în carele nevătămaţi rămâind, să mărturisesc Domnului că pentru păcatele neamului său pă| |timesc năcazuri. Şi, cerând mila Lui, îndeamnă pre toată zidirea a 79r
binecuvânta pre Domnul. Carea socotind Navohodonosor, au ameţit şi, ieşind ei din cuptoriu, binecuvânteză pre Dumnezeul lor, poruncind să se ucigă oricine L-ar blăstăma.

1. Navohodonosor, împăratul Vavilonului, au făcut un chip de aur lung de coţi şasăzeaci, lat de coţi şasă, şi l-au aşezat în câmpul Deirii, în ţinutul Vavilonului.
2. Deci, Navohodonosor împăratul au tremis să adune vătavii, boiarii, şi judecătorii, voivozii, şi tiranii, şi ispravnicii şi pre toate căpeteniile ţânuturilor, ca să să adune la înoirea chipului care rădicase Navohodonosor împărat.

3. Atunci s-au adunat vătavi, boiari, şi judecătorii, voivozi, şi tirani, şi cei mari carii era rânduiţi ispravnici şi toate căpeteniile ţinuturilor, ca să să împreune la înoirea chipului care rădicase Navohodonosor împăratul; şi sta înaintea chipului ce pusease Navohodonosor împăratul.

4. Şi pristavul strâga cu tărie: „Voao să zice, noroadelor, neamurilor şi limbilor:

5. În ceasul în care veţi auzi sunetul trâmbiţii şi al surlei şi al alăutei şi al canonului şi al organului şi al viersurilor şi al tot fealiul de musică, căzând vă închinaţi chipului celui de aur care l-au rânduit Navohodonosor împăratul.

6. Iară cel ce nu va cădea să se închine într-acel ceas să va trimite în cuptoriul ce arde cu foc".

7. După aceastea, dară, îndată cât au auzit toate noroadele sunetul trâmbiţii, al surlei şi al alăutei, al canonului şi al organului | şi al viersurilor şi al tot feliul de musică, căzând 79v
toate noroadele, neamurile şi limbile, s-au închinat chipului celui de aur, care-l făcuse Navohodonosor împăratul.

8. Şi îndată, într-acea vreame apropiindu-să neşte oameni haldei, au pârât pre jidovi.

9. Şi au zis: „Navohodonosor, împărate, în veac să trăieşti!

10. Tu, împărate, ai pus poruncă ca tot omul care va auzi sunetul trâmbiţii, al surlei, şi al alăutei, al canonului, şi al organului, şi al viersurilor, şi a tot fealiul de musică să cază şi să să închine chipului celui de aur.

11. Iară carele nu va cădea să se închine să să trimiţă în cuptoriul ce arde cu foc.

12. Deci sânt neşte bărbaţi jidovi pre carii i-ai rânduit preste lucrurile ţânutului Vavilonului, Sidrah, Misah şi Avdenago. Bărbaţii aceştia au urgisit, împărate, porunca ta. Pre dumnezeii tăi nu-i cinstesc şi chipului celui de aur, care ai rădicat, nu să închină".

13. Atunci Navohodonosor, cu iuţime şi cu mânie, au poruncit să se aducă Sidrah, Misah şi Avdenago; carii de sârg s-au adus înaintea împăratului.

14. Şi grăind Navohodonosor împăratul, au zis lor: „Adevărat, Sidrah, Misah şi Avdenago, pre dumnezeii miei nu cinstiţi şi chipului de aur care am rădicat nu vă închinaţi?

15. Acum, dară, de sânteţi gata, ori în ce ceas veţi auzi sunetul trâmbiţii, al surlei, şi al alăutei, al canonului, şi al organului, şi al viersurilor, şi al tot fealiul de musică cădeţi şi vă închinaţi chipului care am făcut. Iară de nu vă veţi închina, într-acelaşi ceas vă veţi trimite în cuptoriul ce arde cu | | foc. Şi cine e Dumnezeu care să vă scoaţă din mânile meale?" 80r

16. Răspunzind Sidrah, Misah şi Avdenago, au zis împăratului Navohodonosor: „Nu-i lipsă să răspundem despre aceasta ţie,

17. Că iată, Dumnezeul nostru, pre Carele cinstim, ne poate scoate din cuptoriul ce arde cu foc, şi din mânile tale, o împărate, a ne slobozi.

18. Iară de nu va vrea, să ştii, împărate, că dumnezeii tăi nu-i cinstim şi chipului de aur, care ai rădicat, nu ne închinăm".

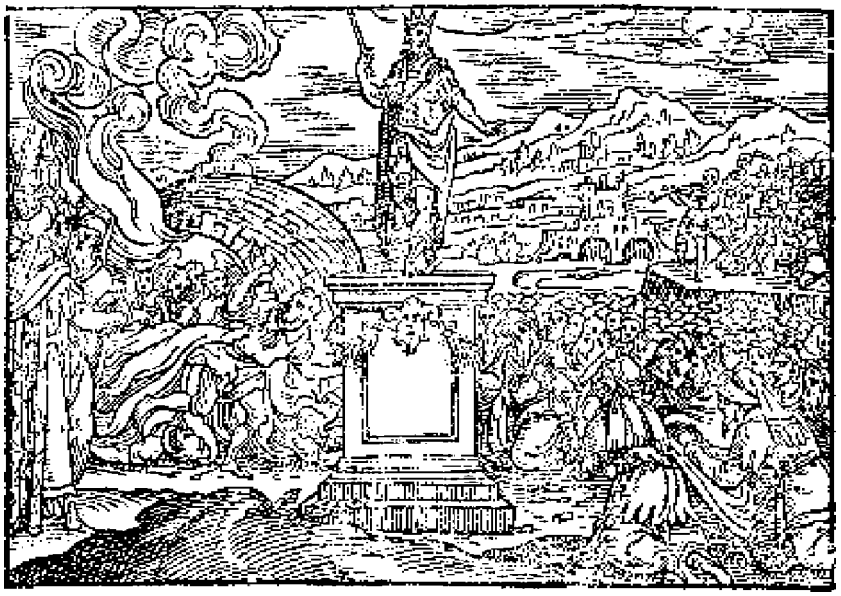

19. Atunci Navohodonosor s-au umplut de iuţime şi vedearea feaţii lui s-au schimbat preste Sidrah, Misah şi Avdenago şi au poruncit să se aprinză cuptoriul de şapte ori mai mult decât să obicinuise a să aprinde.

20. Şi unor oameni mari din oastea sa le-au poruncit ca, cu picioarele legate, pre Sidrah, Misah şi Avdenago să-i arunce în cuptoriul ce ardea cu foc.

21. Şi îndată, bărbaţii aceia legaţi, cu nădragii săi şi cu tiverele şi cu încălţămintele şi cu vejmintele s-au aruncat în mijlocul cuptoriului ce ardea cu foc,

22. Căci că porunca împăratului stăjiia. Iară cuptoriul era aprins foarte şi pre bărbaţii aceia, carii îi aruncase pre Sidrah, Misah şi Avdenago, i-au omorât para focului.

23. Iară aceşti trei bărbaţi, adecă Sidrah, Misah şi Avdenago au căzut în mijlocul cuptoriului ce ardea cu foc, legaţi.

Aceaste ce urmează nu să află în cărţile ovreieşti.

24. Şi, umblând prin mijlocul văpăii, lăudând pre Dumnezeu şi binecuvântând pre Domnul,

25. Şi, stând, Azarie s-au rugat aşea şi, deşchizând gura sa în mijlocul focului, au zis:

26. „Bine eşti cuvântat, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, şi lăudat şi proslăvit e | numele Tău în veaci. 80v

27. Că drept eşti întru toate care ai făcut noao şi toate lucrurile Tale, adevărate şi căile Tale, dreapte şi toate judecăţile Tale, adevărate.

28. Că judecăţi direapte ai făcut, după toate care ai adus asupra noastră şi a sfintii cetăţi a părinţilor noştri, Ierusalimul. Că întru adevăr şi judecată ai adus toate aceastea pentru păcatele noastre.

29. Că am păcătuit şi nedrept am lucrat depărtându-ne de la Tine şi am greşit întru toate.

30. Şi poruncile Tale nu le-am auzit, nici le-am ţânut, nici am făcut precum poruncisă şi noao, ca bine să ne fie.

31. Toate, dară, care ai adus asupra noastră şi toate care ai făcut noao în dreaptă judecată le-ai făcut.

32. Şi ne-ai dat în mânile nepriiatinilor noştri, celor nedrepţi şi răi şi nelegiuitori, şi împăratului celui nedrept şi mai rău preste tot pământul.

33. Şi acum nu putem a deşchide gura. Ruşine şi ocară ne-am făcut slugilor Tale şi celor ce Te cinstesc.

34. Să nu ne dai, rugămu-ne, în veac pentru numele Tău şi să nu râsipeşti testamântul Tău.

35. Nici să iai mila Ta de la noi, pentru Avraam, iubitul Tău, şi Isaac, sluga Ta, şi Israil, sfântul Tău,

36. Cărora le-ai grăit, făgăduind că vei înmulţi sămânţa lor ca stealele ceriului şi ca năsipul care iaste în ţărmurile mării.

37. Pentru că, Doamne, ne-am împuţinat mai mult decât toate neamurile şi sântem smeriţi întru tot pământul astăzi pentru păcatele noastre.

38. Şi nu iaste în vreamea aceasta căpetenie şi povăţuitoriu, proroc, nici ardere de tot, nici jârtvă, nici aducere-înainte, nici tămâie, nici || loc de pârgă înaintea Ta, 81r
39. Ca să putem afla mila Ta, ci în suflet zdrobit şi în duh smerit să fim priimiţi.
40. Ca într-o ardere de berbeci şi de tauri şi ca în mii de miei graşi, aşa să fie jârtva noastră înaintea Ta astăzi, ca să-Ţi placă, că nu e ruşine celor ce să mărturisesc întru Tine.
41. Şi acum urmăm după Tine şi ne teamem de Tine şi căutăm faţa Ta.
42. Să nu ne ruşinezi, ci fă cu noi după blândeaţele Tale şi după mulţimea milii Tale.
43. Şi ne scoate cu minunile Tale şi dă slavă numelui Tău, Doamne.
44. Şi să se ruşineaze toţi cei ce arată slujilor Tale ceale reale, ruşineaze-se în toată putearea Ta, şi vârtutea lor să se zdrobească.
45. Şi să ştie că Tu eşti Domnul Dumnezeu, sângur şi slăvit preste toată lumea".
46. Şi nu înceta cei ce-i aruncase, slujitorii împăratului, a aprinde cuptoriul cu cătran şi cu câlţi şi cu răşină şi cu viţe.
47. Şi să vărsa para peste cuptoriu, coţi patruzeci şi noao.
48. Şi au rupt şi au aprins pre carii au aflat lângă cuptoriu dintre haldei.
49. Iară îngerul Domnului s-au pogorât cu Azarie şi cu soţii lui în cuptoriu şi au scuturat para focului din cuptoriu.
50. Şi au făcut mijlocul cuptoriului ca vântul ce suflă afară şi nu i-au atins nicidecum focul, nici i-au întristat, nici ceva greotate le-au adus.
51. Atunci aceşti trei ca dintr-o gură lăuda şi slăvea şi binecuvânta pre Domnul în cuptoriu, zicând:
52. „Bine eşti cuvântat, Doamne, Dumnezeul părin|ţilor noştri, şi lăudat şi slăvit şi pururea 81v
înălţat în veac şi bine e cuvântat numele slavii Tale cel sfânt şi lăudat şi preaînălăţat întru toţi veacii.
53. Bine eşti cuvântat în bisearica slavii Tale cea sfântă, şi prealăudat şi preaslăvit în veaci!
54. Bine eşti cuvântat pre scaunul împărăţiii Tale şi prealăudat şi preaînălţat în veaci!
55. Bine eşti cuvântat cel ce priveşti adâncurile şi şezi preste hieruvimi şi lăudat şi preaînălţat în veaci.
56. Bine eşti cuvântat întru tăriia ceriului şi prealăudat şi preaslăvit în veaci.
57. Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci.
58. Binecuvântaţi, îngerii Domnului, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci.
*Psalm. 148, 3. 59. *Binecuvântaţi, ceriuri, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L înălţaţi în veaci!
60. Binecuvântaţi, toate apele care sânt preste ceriuri, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
61. Binecuvântaţi, toate puterile Domnului, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
62. Binecuvântaţi, soarele şi luna, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
63. Binecuvântaţi, stealele ceriului, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
64. Binecuvântaţi, toată ploaia şi roao, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
65. Binecuvântaţi, toate duhurile lui Dumnezeu, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
66. Binecuvântaţi, focul şi zăduhul, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
67. Binecuvântaţi, frigul şi căldura, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci! ||
68. Binecuvântaţi, roaole şi bruma, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci! 82r
69. Binecuvântaţi, gerul şi frigul, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
70. Binecuvântaţi, gheţile şi zăpăzile, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
71. Binecuvântaţi, nopţi şi zile, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
72. Binecuvântaţi, lumina şi întunearecul, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
73. Binecuvântaţi, fulgere şi nori, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
74. Binecuvânteaze pământul pre Domnul! Să-L laude şi să-L preaînalţe în veaci!
75. Binecuvântaţi, munţi şi măguri, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
76. Binecuvântaţi,, toate ceale ce răsăriţi pre pământ, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
77. Binecuvântaţi, izvoarăle, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
78. Binecuvântaţi, mări şi râuri, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
79. Binecuvântaţi, chitii şi toate ceale ce să clătesc în ape, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
80. Binecuvântaţi, toate paserile ceriului, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
81. Binecuvântaţi, toate hiarăle şi dobitoacele, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
82. Binecuvântaţi, fiii oamenilor, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci! |

82v 83. Binecuvânteaze Israil pre Domnul! Laude-L şi-L preaînalţe în veaci!
84. Binecuvântaţi, preoţii Domnului, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
85. Binecuvântaţi, slugile Domnului, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
86. Binecuvântaţi, duhuri şi sufletele dreptţilor, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
87. Binecuvântaţi, cei sfinţi şi smeriţi cu inima, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci!
88. Binecuvântaţi, Ananie, Azarie, Misail, pre Domnul! Lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi în veaci, că ne-au scos din iad şi ne-au mântuit din mâna morţii şi ne-au izbăvit din mijlocul văpăii ce arde şi din mijlocul focului ne-au scos!
89. Mărturisiţi-vă Domnului că e bun, că în veac e mila Lui.
90. Binecuvântaţi, toţi cei temători de Dumnezeu, pre Domnul, Dumnezeul dumnezeilor! Lăudaţi-L şi vă mărturisiţi Lui, că în toţi veacii e mila Lui!

Până aici în cel ovreiesc nu iaste, şi ceale ce am pus din tiparnica lui Theodotion s-au prefăcut.

91. Atunci Navohodonosor împăratul au ameţit şi s-au sculat de pripă şi au zis celor mari ai săi: „Au nu trei bărbaţi am trimis în mijlocul focului ferecaţi?" Carii răspunzind împăratului, au zis: „Adevărat, împărate!"
92. Răspuns-au şi au zis: „Iată, eu văzu patru bărbaţi slobozi şi îmblând în mijlocul focului şi nici o strâcare iaste într-înşii, şi faţa a patrului, aseaminea fiiului lui Dumnezeu".
93. Atunci s-au apropiiat Navohodonosor la uşea cuptoriului ce ardea cu foc şi au zis:
83r „Sidrah, Misah şi Avdenago, slugile Dumnezeului celui || înalt, ieşiţi şi veniţi". Şi îndată au ieşit Sidrah, Misah şi Avdenago din mijlocul focului.
94. Şi adunându-să vătavii şi boiarii şi judecătorii şi putearnicii împăratului, să uita la bărbaţii aceia, că nici o puteare au avut focul în trupurile lor şi un păr din capul lor nu era ars şi hainele lor nu să schimbase şi mirosul focului nu trecuse printr-înşii.
95. Şi începând Navohodonosor, au zis: „Bine e cuvântat Dumnezeul lor, a lui Sidrah, Misah şi Avdenago, Care au trimis îngerul Său şi au scos slugile Sale, cei ce au crezut într-Însul. Şi cuvântul împăratului l-au schimbat şi au dat trupurile sale, ca să nu slujască şi să nu să închine a tot dumnezeul, afară de Dumnezeul său.
96. De la mine, dară, s-au pus această poruncă: la tot norodul, neamul şi limba, oricare va grăi blăstăm împrotiva Dumnezeului lui Sidrah, Misah şi Avdenago să piară şi casa lui să se jefuiască, că nu iaste alt Dumnezeu care să poată aşa mântui".
97. Atunci împăratul au rânduit pre Sidrah, Misah şi Avdenago în ţânutul Vavilonului.
98. Navohodonosor împăratul: „Tuturor noroadelor, neamurilor şi limbilor carii lăcuiesc pre tot pământul, pace voao să se înmulţască!
99. Seamne şi minuni au făcut la mine Dumnezeul cel înalt. Plăcutu-mi-au, dară, a propovedui
100. Seamnele Lui, că mari sânt, şi minunile Lui, că tari sânt, şi împărăţiia Lui, împărăţie veacinică şi putearea Lui, *în neam şi în neam. *Gios. 4, 31 şi 7, 14.

Cap 4

Visul lui Navohodonosor de copaciul cel înalt tăiat, sângur Daniil îl tâlcuiaşte că el, din |
83v *împărăţie izgonindu-să, în şapte ani cu fiarăle va petreace. Îndeamnă-l, direpţ aceaea, ca cu milosteniile să-şi răscumpere păcatele. Ci măcar că să plineaşte visul pentru mândriia lui, până când au cunoscut pre Dumnezeul ceriului, şi atunci întru împărăţiia sa să întoarce.*

1. „Eu Navohodonosor aşezat eram în casa mea şi înflurind în polata mea.
2. Vis am văzut, carele m-au înfricoşat, şi gândurile meale în aşternutul mieu şi vedeniile capului mieu m-au turburat.
3. Şi prin mine s-au dat poruncă să se aducă înaintea mea toţi înţelepţii Vavilonului şi să-mi spuie dezlegarea visului.
4. Atunci întra găcitorii, vrăjitorii, haldeii şi fermecătorii, şi visul l-am povestit înnaintea lor. Şi dezlegarea lui nu mi-au spus.
5. Până când soţul au întrat înaintea mea, Daniil, căruia numele Valtasar, după numele dumnezeului mieu, carele avea Duhul Dumnezeilor celor sfinţi în sâneşi, şi visul înaintea lui l-am grăit.

6. «Valtasar, căpetenia gâcitorilor, pentru că eu ştiu cum că Duhul Dumnezeilor celor sfinţi ai întru tine şi toată taina nu iaste cu neputinţă ţie, vedeniile visurilor meale care am văzut şi dezlegarea lor vesteaşte!

7. Vedenia capului mieu în culcuşul mieu vedeam şi, iată, un copaciu în mijlocul pământului, şi înălţimea lui foarte.

8. Mare copaciu şi tare şi înălţimea lui atingea ceriul. Vedearea lui era până la marginile a tot pământul.

9. Frunzele lui frumoasă foarte şi rodul lui foarte şi hrana tuturor într-însul. Supt | | dânsul 84r
lăcuia jivinii şi fiară, şi în ramurile lui petreacea paserile ceriului, şi dintr-însa să hrănea tot trupul.

10. Vedeam întru vedeniia capului mieu preste aşternutul mieu, şi straje şi Cel Sfânt din ceriu s-au pogorât.

11. Strâgat-au cu tărie şi aşa au zis: 'Tăiaţi copaciul şi dărâmaţi ramurile lui, scuturaţi frunzele lui şi râsipiţi rodurile lui! Fugă fiarăle ce sânt supt el şi paserile din ramurile lui!

12. Însă odrasla rădăcinilor lui în pământ lăsaţi şi să se leage cu legătură de fier şi de aramă, în buruianele ce sânt afară, şi cu roua ceriului să se ude, şi cu fiarăle partea lui în buruianele pământului.

13. Inima lui de la cea de om să se schimbe şi inimă de fiară să i să dea şi şeapte vremi să se schimbe preste el.

14. În judecata străjarilor s-au judecat şi cuvântul sfinţilor şi cearerea, până când vor cunoaşte cei vii că stăpâneaşte Cel Înalt întru împărăţiia oamenilor şi oricui va vrea o va da, şi pre cel mai smearin dintre oameni va rândui preste ea'.

15. Acest vis am văzut eu, Navohodonosor împăratul. Tu, dară, tâlcuirea spune-mi degrabă, că toţi înţelepţii împărăţiii meale nu-mi pot spune dezlegarea, iară tu poţi, că Duhul Dumnezeilor celor sfinţi iaste în tine»".

16. Atunci Daniil, căruia numele Valtasar, au început între sine tăcut a gândi ca într-un ceas şi gândurile lui îl turbura pre el. Şi răspunzând împăratul, au zis: „Valtasar, visul şi tâlcuirea lui să nu te turbure". Răspun|s-au Valtasar şi au zis: „Domnul mieu, somnul celor 84v
ce te urăsc şi tâlcuirea lui vrăjmaşilor tăi să fie.

17. Copaciul care ai văzut, înalt şi gros, a căruia înălţime agiungea la ceriu şi vedearea lui, preste tot pământul,

18. Şi ramii lui frumoşi foarte, şi rodul lui foarte, şi hrana tuturor într-însul, supt dânsul lăcuind fiarăle câmpului şi în ramurile lui zăbovind paserile ceriului,

19. Tu eşti, împărate, care te-ai mărit şi te-ai puternicit, şi mărirea ta au crescut şi au sosit până la ceriu şi putearea ta la marginile a tot pământul.

20. Iară că au văzut împăratul straja şi pre Cel Sfânt pogorându-să din ceriu şi zicând: «Tăiaţi copaciul şi-l râsipiţi, însă odrasla rădăcinilor lui în pământ lăsaţi, şi să se leage cu fier şi cu aramă în ierburi afară, şi cu roaoa ceriului să se stropească, şi cu fiarăle să fie hrana lui, până când şapte vremi să vor schimba preste el»,

21. Aceasta e tâlcuirea judecăţii Celui Preaînalt, carea au venit preste domnul mieu împăratul:

*Jos 5, 21. 22. Te vor lepăda dintre oameni şi cu fierile şi cu dobitoacele va fi lăcaşul tău, *şi fân ca boul vei mânca, şi cu roaoa ceriului te vei stropi, şi şeapte vremi să vor schimba preste tine, până când vei cunoaşte că stăpâneaşte Cel Preaînalt preste împărăţiia oamenilor şi oricui vrea o dă.

23. Iară că au poruncit să să lase odrazla | | rădăcinilor lui, adecă a copaciului, împărăţiia 85r
ta ţie va rămânea, după ce vei cunoaşte a fi putearea cerească.

*Ecli. 3, 33. 24. Pentru aceaea, împărate, sfatul mieu placă ţie *şi păcatele tale cu milostenii le răscumpără şi nedreptăţile tale cu mila săracilor, ca doară va ierta greşalele tale".

25. Toate aceastea au venit preste Navohodonosor împăratul.

26. După sfârşitul a doaosprăzeace luni, în curtea Vavilonului să primbla.

27. Şi au răspuns împăratul şi au zis: „Au nu acesta e Vavilonul cel mare, care eu l-am zidit spre casa împărăţiii, în vârtutea puterii meale şi întru slava podoabii meale?"

28. Şi încă cuvântul fiind în gura împăratului, glas din ceriu au fost: „Ţie să zice, Navohodonosor împărate: împărăţiia ta va treace de la tine.

29. Şi dintre oameni te vor lepăda şi cu fierile şi cu dobitoacele va fi lăcaşul tău, fân ca boul vei mânca, şi şeapte vremi să vor schimba preste tine până când vei şti că stăpâneaşte Cel Preaînalt întru împărăţiia oamenilor şi oricui va vrea o dă".

30. Într-acelaşi ceas s-au plinit cuvântul preste Navohodonosor şi dintre oameni s-au lepădat, şi fân ca boul au mâncat, şi cu roaoa ceriului trupul lui s-au întinat, până când perii lui ca asămănarea pajurilor au crescut şi unghile lui, ca a paserilor.

31. „Deci, după sfârşitul zilelor, eu, Navohodonosor, ochii miei la ceriu i-am rădicat şi simţirea mea mi s-au întors. Şi bine am cuvântat pre Cel Înalt şi pre Cel Viu în veac L-am lăudat şi L-am slăvit, *Că putearea lui e puteare veacinică şi împărăţiia Lui în neam şi în neam. *Sus 3, 100. Jos 7, 24.

85v 32. Şi toţi lăcuitorii pământului la El spre | nimica s-au socotit, că după vrearea Sa face şi întru puterile ceriului, şi în lăcuitorii pământului. Şi nu iaste cine să steaie împrotiva mâniii Lui şi să-I zică: «Căci ai făcut?»

33. Într-aceaea vreame sâmţirea mea s-au întors la mine şi la cinstea împărăţiii meale şi la podoabă am ajuns şi chipul mieu s-au întors la mine. Şi cei mari ai miei şi boiarii miei m-au căutat şi întru împărăţiia mea m-am întors; şi mărime mai mare mi s-au adaos.

34. Acum, dară, eu, Navohodonosor, laud şi măresc şi slăvesc pre Împăratul ceriului, că toate lucrurile Lui sânt dreapte, şi căile Lui, judecăţi; şi pre cei ce umblă întru mândrie îi poate smeri".

Cap 5

După ce Valtasar în ospăţ bea cu ai săi din vasele bisericii Domnului, lăudând idolii săi, au văzut deagete în păreate scriind. Care scrisoare sângur Daniil o au putut ceti şi tâlcui, pentru că urmând adecă lui Navohodonosor, îşi rădicase inima împrotiva lui Dumnezeu, lăudând idolii, aseaminea i să va lua împărăţiia. Deci cinstindu-să Daniil şi împăratul într-aceaeaşi noapte omorât fiind, au urmat Darie Medianul.

1. Valtasar împăratul au făcut uspăţu mare celor mari ai săi o mie şi fieştecarele după a sa vârstă bea.

2. Poruncit-au, dară, ameţit de vin, să se aducă vasele ceale de aur şi de argint, care le adusease Navohodonosor, tatăl lui, din bisearica carea au fost în Ierusalim, ca să bea cu eale împăratul şi cei mari ai lui şi muierile lui şi ţiitoarele.

3. Atunci s-au adus vasele ceale de aur şi de argint, care le adusease din bisearica ce fusease
86r în Ierusalim şi au beut cu eale împăratul şi cei | | mari ai lui şi muierile şi ţiitoarele lui.

4. Bea vinul şi lăuda pre dumnezeii săi cei de aur şi de argint, de aramă, de fier şi de lemn şi de piatră.

5. Într-acelaş ceas s-au arătat deagete ca o mână de om scriind pe păreate în preajma sfeacinicului, în faţa păreatelui polăţii împărăteşti. Şi împăratul vedea deagetele mânii ce scriia.

6. Atunci faţa împăratului s-au schimbat şi gândurile lui îl turbura şi închieturile rărunchilor lui să slăbănogea şi jenunchele lui împreună să lovea.

7. Strâgat-au drept aceaea împăratul foarte, să aducă pre vrăjitori, haldei şi fermecătorii. Şi, grăind împăratul, au zis înţelepţilor Vavilonului: „Oricare va ceti scriptura aceasta şi tâlcuirea ei şi o va vădi cu urşinic să va îmbrăca şi lanţu de aur va avea în grumazi şi al treilea întru împărăţia mea va fi".

8. Atunci, întrând toţi înţelepţii împăratului, n-au putut nici scriptura a o ceti, nici tâlcuirea a o spune împăratului.

9. De unde împăratul Valtasar destul s-au turburat şi faţa lui s-au schimbat, ci şi cei mari ai lui să turbura.

10. Iară împărăteasa, pentru lucrul ce să întâmplase împăratului şi celor mari ai lui, în casa uspăţului au întrat. Şi grăind au zis: „Împărate, în veac să trăieşti! Nu te turbure gândurile tale, nici faţa ta să se schimbe!

11. Iaste om întru împărăţiia ta, care Duhul Dumnezeilor celor sfinţi are întru sine. Şi în
86v zilele tătâni-tău ştiind, şi înţelepciune s-au a |flat într-însul. Că şi împăratul Navohodonosor, tatăl tău, căpeteniia vrăjitorilor, descântătorilor, haldeilor şi fermecătorilor l-au rânduit; tată-tău, am zis, o împărate!

12. Că duh mai mare şi priceapere şi înţeleagere şi tâlcuirea visurilor şi arătarea celor tăinuite şi dezlegarea celor legate s-au aflat într-însul, adecă în Daniil, căruia împăratul i-au pus nume Valtasar. Acum, dară, Daniil să se chiiame şi tâlcuirea o va spune".

13. Deci s-au adus Daniil înaintea împăratului, către carele, grăind împăratul, au zis: „Tu eşti Daniil, din fiii robiii Iudii, pre carele l-au adus tatâl mieu împăratul din Iudeia?"

14. Auzit-am de tine că Duhul Dumnezeilor ai şi ştiinţa şi înţeleagerea şi înţelepciunea mai de prisosit s-au aflat în tine.

15. Şi acum au întrat înaintea mea înţelepţii, vrăjitorii, ca să citească scrisoarea aceasta şi să-m spuie tâlcuirea ei, şi n-au putut spune înţeleagerea acestui cuvânt.

16. Iară eu am auzit de tine că poţi tâlcui ceale întunecoase şi a dezlega ceale legate. De poţi, dară, citi scriptura şi tâlcuirea ei a mi-o spune, cu urşinic te voiu îmbrăca şi lanţu de aur împrejurul grumazului tău vei avea şi al triilea întru împărăţiia mea căpetenie vei fi".

17. La carele răspunzind Daniil, au zis înaintea împăratului: „Darurile tale fie ţie şi cinstele casii tale altuia le dă, iară scrisoarea o voiu ceti ţie, împărate, şi tâlcuirea ei voiu arăta ţie.

18. O, împărate, Dumnezeul cel preaînalt împărăţie || şi mărire şi slavă şi cinste au dat 87r
lui Navohodonosor, tătâni-tău.

19. Şi pentru mărimea carea îi dedease, toate noroadele, neamurile şi limbile să cutremura şi să temea de el; pre carii vrea îi bătea, şi pre carii vrea îi omorea, şi pre carii vrea îi înălţa, şi pre carii vrea îi smerea.

20. Iară când s-au înălţat inima lui şi duhul lui s-au întărit spre mândrie, s-au pus jos din scaunul împărăţiii sale şi slava lui s-au luat.

*Sus 4, 22. 21. *Şi dintre fiii oamenilor s-au lepădat, ci şi inima lui cu fierile s-au pus, şi cu asinii sălbateci era lăcaşul lui, şi fân ca boul mânca, şi cu roaoa ceriului trupul lui s-au întinat, până când au cunoscut că puteare are Cel Preaînalt întru împărăţiia oamenilor şi ori pre care va vrea îl va deştepta preste ea.

22. Şi tu, fiiul lui, Valtasar, n-ai smerit inima ta, ştiind toate aceastea.

23. Ci asupra Stăpânitoriului ceriului te-ai rădicat, şi vasele casii Lui s-au adus înaintea ta, şi tu şi cei mari ai tăi şi muierile tale şi ţiitoarele tale vin aţi beut cu iale. Şi dumnezeii cei de argint şi de aur şi de aramă, de fier şi de lemn şi de piatră, carii nu văd, nici aud, nici sâmţesc, i-ai lăudat. Iară pre Dumnezeul, Cel ce are suflarea ta în mâna Sa şi toate căile tale, nu l-ai slăvit.

24. Pentru aceaea, de la El s-au trimis deagetul mânii care au scris aceasta, ce s-au însămnat.

25. Şi aceasta e scrisoarea carea s-au scris: Mane, Thechil, Fares.

26. Şi aceasta e tâlcuirea cuvântului: Mane | „numărat-au Dumnezeu împărăţiia ta şi 87v
o au plinit";

27. Thechil „pusu-te-ai în cumpănă şi te-ai aflat mai puţin având";

28. Fares „împărţitu-s-au împărăţiia ta şi s-au dat medeanilor şi perseanilor".

29. Atunci poruncind împăratul, s-au îmbrăcat Daniil cu urşinic şi s-au dat lanţu de aur în grumazii lui şi s-au vestit despre el că are puteare al treilea întru împărăţiia sa.

30. Într-aceaea noapte ucis au fost Valtasar, împăratul haldeilor.

31. Şi Darie Medeanul au urmat întru împărăţie, de ani şasăzeci şi doi fiind.

Cap 6

Daniil preste vătavii împărăţiii să rânduiaşte şi pârât fiind că porunca împăratului nu ţinuse, căci că Dumnezeului ceriului să ruga, s-au trimis în lacul leilor. Şi a doao zi nevătămat s-au scos, trimiţându-să şi îndată rumpându-să pârâşii lui. De care lucru îndemnat fiind împăratul, în ţinuturile sale, de Dumnezeul lui a să teame au poruncit.

1. Plăcut-au lui Darie şi au rânduit preste împărăţia sa vătavi o sută şi doaozeci, ca să fie întru toată împărăţia sa.

2. Şi preste aceia trei căpetenii, dintre carii Daniil unul era, ca vătavii să dea lor samă, şi împăratul să nu sprijinească greotatea.

3. Deci, Daniil întrecea pre toate căpeteniile şi vătavii, că Duhul lui Dumnezeu mai mare era într-însul.

4. Iară împăratul cugeta a-l rândui preste toată împărăţiia. Pentru aceaea, căpeteniile şi vătavii căuta prilej să afle vină lui Daniil, din coastele împăratului. Şi nici o || pricină 88r
şi prepus au putut afla, căci că era credincios şi toată vina şi prepusul nu să afla într-ânsul.

5. Şi au zis oamenii aceia: „Nu vom afla lui Daniil acestuia ceva pricină, de nu cumva în leagea Dumnezeului său".

6. Atunci căpeteniile şi vătavii au înşelat pre împăratul şi aşa au grăit lui: „Darie împărate, în veac să trăieşti!

7. Sfat au făcut toate căpeteniile împărăţiii tale, boierimea şi vătavii, bătrânii şi judecătorii, să iasă poruncă împărătească şi vestire ca tot cine va ceare ceva cearere de la oricare dumnezeu şi de la om, până la treizeci de zile, fără numai de la tine, împărate, să se trimiţă în lacul leilor.

8. Şi acum, dară, împărate, întăreaşte sfatul şi iscăleaşte porunca, ca să nu să schimbe ce s-au aşezat de medeani şi de perseani, nici să o cuteaze cineva treace".

9. Iară împăratul Darie au pus înainte porunca şi o au aşezat.

10. Carea înţelegând Daniil, adecă, rânduita leage, au întrat în casa sa. Şi cu fereştile deşchise în cămara sa, în preajma Ierusalimului, de trei ori în zi pleca genunchele sale şi să închina şi să mărturisea înaintea Dumnezeului său, precum mai înainte a face să obicinuise.

11. Deci, oamenii aceia mai cu de-adinsul căutând, au aflat pre Daniil rugându-să şi foarte ceind de la Dumnezeul său.

12. Şi, apropiindu-să, au grăit împăratului despre poruncă: „Împărate, au n-ai rânduit ca tot omul care va ceare de la oarecare dintre dumnezei şi dintre oameni, până la treizeci de zile, fără de la tine, împărate, să se trimiţă în lacul leilor?" Cătră carii, răspunzând împăratul, au zis: „Adevărat e cuvântul, după judecata medeanilor şi a perseanilor, carea a o treace nu-i slobod". |

88v 13. Atunci, răspunzând, au zis înaintea împăratului: „Daniil dintre fiii robiii Iudei n-au grijit de leagea ta şi de porunca ce ai aşezat, ci de trii ori în zi să roagă cu cearerea sa".

14. Care cuvânt auzându-l împăratul, destul s-au turburat. Şi pentru Daniil au pus inima să-l sloboază, şi până la apunerea soarelui să ostenea a-l scoate.

15. Iară oamenii aceia înţelegând pre împăratul, i-au zis: „Să ştii, împărate, că leagea medeanilor şi a perseanilor iaste ca toată judecata ce au rânduit împăratul să nu fie slobod a să schimba".

16. Atunci împăratul au poruncit şi au adus pre Daniil şi l-au aruncat în lacul leilor. Şi au zis împăratul lui Daniil: „Dumnezeul tău, pre Carele pururea cinsteşti, Acela te va izbăvi".

17. Şi s-au adus o piatră şi s-au pus pre gura lacului, carea o au pecetluit împăratul cu inelul său şi cu inealele celor mari ai săi, ca nu ceva să se facă împrotiva lui Daniil.

18. Şi s-au dus împăratul în casa sa şi au dormit necinat şi bucate nu s-au adus înaintea lui, ci şi somnul s-au depărtat de la dânsul.

19. Atunci împăratul dimineaţă sculându-să, degrabă au mers la lacul leilor.

20. Şi, apropiindu-să de lac, pre Daniil cu glas de lacrimi l-au strâgat şi au grăit cătră el: „Daniil, sluga lui Dumnezeu celui viu, Dumnezeul tău, Căruia tu slujeşti pururea, gândeşti că te-au putut izbăvi de lei?"

21. Şi Daniil împăratului răspunzând, au zis: „Împărate, în veac să trăieşti!

22. *„Dumnezeul mieu au trimis pre îngerul Său şi au închis gurile leilor şi nu m-au *1 Maca. 2, 60.
89r vătămat, că înaintea Lui dreptate s-au aflat în | |tru mine, ci şi înaintea ta, împărate, greşală n-am făcut".

23. Atunci împăratul foarte s-au bucurat pentru dânsul şi pre Daniil au poruncit a-l scoate din lac. Şi s-au scos Daniil din lac şi nici o vătămare s-au aflat într-însul, căci că au crezut Dumnezeului său.

24. Iară poruncind împăratul, s-au adus oamenii aceia carii pârâse pre Daniil şi în lacul leilor s-au aruncat, ei şi fiii lor şi muerile lor. Şi n-au ajuns până la faţa lacului până când i-au apucat leii şi toate oasele lor le-au sfărâmat.

25. Atunci Darie împărat au scris tuturor noroadelor, neamurilor şi limbilor, celor ce lăcuia peste tot pământul: „Pace voao să să înmulţască!

26. De la mine s-au rânduit porunca, ca întru toată împărăţiia şi biruinţa mea să se cutremure şi să să spăimânteză de Dumnezeul lui Daniil, că Acela iaste Dumnezeu viu şi veacinic în veaci, şi împărăţiia Lui nu să va râsipi şi putearea Lui până în veac.

27. Acela e izbăvitoriul şi mântuitor, care face seamne şi minuni în ceriu şi pre pământ, Cel ce-au izbăvit pre Daniil din lacul leilor".

28. *Iară Daniil au rămas până la împărăţiia lui Darie şi până la împărăţia lui Chir Perseanul. *Sus 1, 21.

Cap 7

Vedenia lui Daniil despre patru fiară, ce însămna patru împărăţii. De Cel Vechiu de Zile şi de împărăţia Lui şi de slujitori, carele judecând au perit fiarăle. De Acesta apropiindu-să Fiiul Omenesc, ia putearea veacinică şi nestrâcăcioasă împărăţie. Să dovedesc împărăţiile ceale prin fiară însămnate şi mai vârtos ceaea ce prin a patra fiară şi prin coarnele ei să însămnează,
89v *carea va împărăţi până la | vreame şi la vremi şi la mijlocul vremilor.*

1. În anul dintâiu a lui Valtasar, împăratului Vavilonului, Daniil vis au văzut. Iară vedeniia capului lui în culcuşul său. Şi visul, cu cuvânt scurt scriind, îl cuprinde şi, la puţine strângându-l, zice:

2. „Vedeam întru vedenia mea noaptea şi, iată, patru vânturile ceriului oştea în marea cea mare.

3. Şi patru fieri mari să suia din mare osebite între sine.

4. Cea dintâi, ca leiţa şi arepi avea de pajură. Mă uitam până când s-au zmult arepile ei şi s-au luat de pre pâmânt şi pre picioare ca omul au stătut şi inimă de om i s-au dat.

5. Şi, iată, altă fiară, aseaminea ursului, de o parte au stătut. Şi trei rânduri era în gura ei şi în dinţii ei, şi aşea îi zicea: «Scoală, mâncă cărnuri multe!»

6. După aceastea mă uitam, şi, iată, alta ca pardosul, şi arepi avea ca paserea, patru preste sine, şi patru capete era în fiară, şi puteare i s-au dat.

7. După aceasta mă uitam în vedeniia nopţii, şi, iată, a patra fiară groaznică şi minunată şi tare foarte, dinţi de fier avea mari, mâncând şi sfărâmând, şi cealeaalalte cu picioarele călcând. Şi nu era aseaminea celoralalte fiară, care văzusem mai înainte de ea, şi avea zeace coarne.

8. Mă uitam la coarne, şi, iată, un corn altul, mititel, au răsărit din mijlocul acelora; şi trei din coarnele dintâi s-au zmult de la faţa ei. Şi, iată, ochi ca ochi de om era în cornul acesta şi gură grăind lucruri mari.

9. Priveam până când scaunele s-au pus şi Cel Vechiu de Zile au şezut. Văjmântul Lui alb ca zăpada şi perii capului Lui ca lâna cea curată. Thronul Lui, văpaie de foc; roatele lui, foc aprins. ||

*Apoc. 5, 11. 10. Râu de foc şi reapede ieşiia de la faţa Lui. *Mii de mii slujiia Lui şi de zeace ori căte 90r
o mie sute de mii sta înaintea Lui. Judecata au şezut şi cărţile s-au deşchis.

11. Priveam pentru glasul cuvintelor celor mari, care cornul acela grăia. Văzut-am că să omorâse fiara şi perise, trupul ei şi să dedease a să arde cu foc.

12. Şi a celoraalalte fieri să luase putearea şi vremile vieţii rânduite era lor, până la vreame şi la vreame.

13. Priveam, dară, în videniia nopţii, şi, iată, cu norii ceriului ca Fiiul Omului vinea şi până la Cel Vechiu de Zile au agiuns şi înaintea Lui l-au adus.

14. Şi i-au dat puteare şi cinste şi împărăţie; toate noroadele şi neamurile, şi limbile
*Sus 3, 100 Aceluia vor sluji. *Putearea Lui, puteare veacinică, carea nu să va lua, şi împărăţiia Lui,
şi 4, 21. carea nu să va strâca.

Mihei 4, 7. 15. Îngrozitu-s-au duhul mieu, eu, Daniil, m-am înfricoşat de aceastea, şi vedeniile
Luca 1, 32. capului mieu m-au turburat.

16. Apropiatu-m-am cătră unul dintre cei ce sta înainte şi adevărul cercam de la el despre toate aceastea. Care mi-au spus tâlcuirea cuvintelor şi m-au învăţat.

17. «Aceaste patru fiară mari, patru sânt împărăţii, care să vor scula de pre pământ.

18. Şi vor priimi împărăţiia lui Dumnezeu celui preaînalt şi vor dobândi împărăţie până în veac şi în veacul veacilor».

19. După aceasta am vrut cu de-adinsul a şti despre faţa a patra, carea foarte neaseaminea era de cătră toate şi groaznică foarte; dinţii şi unghiile ei de fier mânca şi sfărâma, şi cealeaalalte cu picioarele sale călca.

20. Şi din zeace coarne, carea avea în cap, şi dintr-altul, ce răsărise mai înainte de ce
90v căzuse trei coarne | şi din cornul cel ce avea ochi şi gură grăind lucruri mari, şi era mai mare decât cealealalte.

21. Priveam, şi, iată, cornul acela făcea războiu asupra sfinţilor şi-i biruia,

22. Până când au venit Cel Vechiu de Zile şi judecată au dat sfinţilor Celui Preaînalt; şi vreamea au sosit şi împărăţiia au dobândit sfinţii.

23. Şi aşa au zis: «Fiara a patra, împărăţia a patra va fi pre pământ, carea mai mare va fi decât toate împărăţiile şi va îmbuca tot pământul şi-l va călca şi-l va sfărâma.

24. Iară zeace coarne a ceii împărăţii zeace împăraţi vor fi. Şi altul să va scula după ei, şi acela mai putearnic va fi decât cei dintâi şi pre trei împăraţi îi va smeri.

25. Şi cuvinte împrotiva Celui Preaînalt va grăi şi pre sfinţii Celui Preaînalt va zdrobi. Şi va gândi că poate schimba vremile şi legile şi să vor da în mâna lui până la vreame şi la vremi şi la mijlocul vremii.

26. Şi judecata va şedea, ca să se ia putearea şi să se zdrobească şi să piară până în sfârşit.

27. Iară împărăţiia şi putearea şi mărimea împărăţiii, carea iaste supt tot ceriul, să se dea norodului sfinţilor Acelui Preaînalt, a Căruia împărăţie, împărăţie veacinică iaste; şi toţi vor sluji Lui şi vor asculta de El»".

28. Până aici sfârşitul cuvântului. „Eu, Daniil, mult mă turburam cu gândurile meale şi faţa mea s-au schimbat întru mine, iară cuvântul în inima mea l-am ţânut.

Cap 8

Vedeniia de areatele cel cu doao coarne şi de ţapul cu unul, şi după aceaea cu patru coarne, care
91r || *au învins pre areate. A cărora cela pre împăratul medeanilor şi a perseanilor însămnează, iară acesta, pre împăratul grecilor. Adauge-să prorocia de împăratul cel neruşinat şi de tirániia lui, de vicleşug şi de mândrie, carele fără mână să va zdrobi.*

1 n anul al treilea al împărăţiii lui Valtasar împăratului, vedenie s-au arătat mie, eu, Daniil, după ceea ce văzusăm în început.

2 Văzut-am în vedenia mea, fiind în coşteiul Susi, care iaste în ţinutul Elam. Şi am văzut în vedenie a fi eu pre poarta Ulaii.

3. Şi am râdicat ochii miei şi am văzut şi, iată, un areate sta înaintea mocirlii, având coarne înalte, şi unul mai înalt decât altul, şi crescând după aceaea.

4. Am văzut areatele cu coarnele vânturând spre apus şi spre criveţu şi spre miazăzi, şi toate fiarăle nu-i putea sta împrotivă, nici a să izbăvi din mâna lui. Şi au făcut după vrearea sa şi s-au mărit.

5. Şi eu înţelegeam. Şi, iată, un ţap de capre vinea de cătră apus pre faţa a tot pământul şi nu atingea pământul, iară ţapul avea un corn mare între ochii săi.

6. Şi au venit până la areatele cel cornut care văzusem stând înaintea porţii şi au alergat cătră el în răpegiunea tăriii sale.

7. Şi, apropiindu-să de areate, s-au sălbătăcit asupra lui şi au lovit pre areate şi i-au sfărâmat doao coarne; şi nu putea areatele a-i sta împrotivă şi, izbindu-l pre pământ, l-au călcat şi nime nu putea slobozi areatele din mâna lui.

8. Iară ţapul caprelor mare s-au făcut foarte. Şi, crescând, s-au făcut corn mare şi au |
91v răsărit patru coarne supt acela, prin patru vânturile ceriului.

9. Iară dintr-unul de-acealea au ieşit un corn mititel şi s-au făcut mare spre amiazăzi şi spre răsărit şi spre tărie.

10. Şi s-au mărit până la tăriia ceriului şi au oborât din tărie şi din steale şi le-au călcat.

11. Şi până la căpeteniia tăriii s-au mărit. Şi de la acela au luat jârtvă pururea şi i-au oborât locul sfinţirii lui.

12. Şi tărie au dat lui spre jârtva cea de pururea pentru păcate. Şi să va aştearne adevărul pre pământ şi va face şi va spori.

13. Şi am auzit pre unul din sfinţi grăind. Şi au zis un sfânt altuia, nu ştiu căruia, grăind: «Până când vedeniia, şi jârtva de pururea, şi păcatul pustiirii care s-au făcut, şi jârtvealnicul, şi tăria să va călca?»

14. Şi au zis lui: «Până la sara şi dimineaţa, zile doao mii trei sute, şi să va schimba jârtvealnicul».

15. Şi au fost, când vedeam eu, Daniil, vedeniia şi căutam înţeleagerea. Iată, au stătut înaintea mea ca o faţă de om.

16. Şi am auzit glas de om între Ulaii. Şi au strâgat şi au zis: «Gavriile, fă să înţeleagă acesta vedeniia!».
17. Şi au venit şi au stătut aproape unde eu stam. Şi deacă venise, spăimântându-mă, am căzut pre faţa mea. Şi au zis cătră mine: «Înţeleage, fiiul omului, că în vreamea sfârşitului să va plini vedenia».
18. Şi, grăind cătră mine, am căzut cu faţa la pământ. Şi m-au atins şi m-au pus în treapta mea. ||
19. Şi mi-au zis: «Eu voiu arăta ţie ceale ce vor fi în acea mai de pre urmă a blăstămului, 92r
căci că era vreamea sfârşitului său.
20. Areatele, care l-ai văzut având coarne, împăratul medeanilor iaste şi al perseanilor.
21. Iară ţapul caprelor împăratul grecilor iaste, şi cornul cel mare, ce era între ochii lui, acela e împăratul dintâi.
22. Iară pentru că, frângându-să acela, s-au sculat patru pentru el, patru împăraţi din neamul lui să vor scula, ci nu întru tăriia lui.
23. Şi după împărăţiia lor, crescând nedreptăţile, să va scula un împărat neruşinat cu faţa şi înţelegând întrebările.
24. Şi să va învârtoşa tăria lui, iară nu întru puterile sale. Şi mai mult de-a să putea creade, toate le va jefui şi va spori şi va face, şi va omorî pre cei tari şi pre norodul sfinţilor,
25. După vrearea sa. Şi să va îndrepta vicleşugul în mâna lui şi inima să va mări, şi în prisosirea a toate lucrurile va ucide pre mulţi. Şi împrotiva căpeteniii căpeteniilor să va scula şi fără mână să va zdrobi.
26. Şi vedenia sara şi dimineaţa carea s-au zis adevărată e. Tu, dară, însămnează vedeniia, că după multe zile va fi».
27. Şi eu, Daniil, m-am slăbănogit şi am bolit câteva zile. Şi dacă m-am sculat, făceam lucrurile împăratului şi mă ameţeam despre vedenie şi nu era cine să o tâlcuiască".

Cap 9

*După rugăciunea lui Daniil, cu carea mărturiseaşte cum că jidovii, pentru ale sale şi ale părinţilor păcate, au venit spre mare năcăji |re, cerând mila lui Dumnezeu cătră norodul său, 92v
i să face descoperirea a şeaptezeci de săptămâni până la ungerea Sfântului Sfinţilor; şi de moartea Domnului Hristos, şi de norodul Lui ce are a peri, şi despre urăciunea pustiirii în bisearică.*

1. n anul dintâi a lui Darie, fiiului Asferi, din sămânţa medeanilor, care au poruncit preste împărăţiia haldeilor.
*Ierim. 25, 11 şi 29, 10. 2. „În anul întâi al împărăţiii lui, eu, Daniil, am înţeles în cărţi *numărul anilor, despre carea s-au făcut cuvântul Domnului cătră Ieremie prorocul, ca să se plinească a pustiirii Ierusalimului şeaptezeci de ani.
3. Şi am pus faţa cătră Domnul, Dumnezeul mieu, a mă ruga şi a-L ceare în posturi, în sac şi în cenuşe.
*2 Ezdra 5. 4. Şi m-am rugat Domnului, Dumnezeului mieu, şi m-am mărturisit şi am zis: *Rogu-mă, Doamne, Dumnezeule cel mare şi groaznic, Cel ce păzeşti aşezământul şi mila celor ce Te iubeasc şi păzesc poruncile Tale,
*Var. 1, 17. 5. *Păcătuit-am, nedreptate am făcut, necredincios am lucrat, şi ne-am depărtat şi ne-am abătut de la căile Tale şi de la judecăţi.
6. N-am ascultat de slugile Tale, prorocii, carii au grăit întru numele Tău împăraţilor noştri, căpeteniilor noastre, părinţilor noştri şi a tot norodul pământului.
7. Ţie, Doamne, dreptatea, iară noao, ruşinea feaţii, precum iaste astăzi bărbatului ludei şi lăcuitorilor Ierusalimului şi a tot Israilul, celor ce sânt aproape şi celor ce-s departe, întru toate locurile la carele i-ai lepădat pentru nedreptăţile lor, cu carele au păcătuit împrotiva Ta.
8. Doamne, noao ruşinea obrazului înpăraţilor noştri, căpeteniilor noastre şi părinţilor || noştri, carii au păcătuit. 93r
9. Iară Ţie, Doamne, Dumnezeului nostru, mila şi îmblânzirea, că ne-am depărtat de la Tine.
10. Şi n-am auzit glasul Domnului, Dumnezeului nostru, ca să umblăm în leagea Lui, carea ne-au pus noao prin slugile sale, prorocii.
11. Şi tot Israilul au trecut leagea Ta şi s-au abătut, ca să nu auză glasul Tău, şi s-au
*2 Leage 27, 14. strecurat preste noi blăstămul şi urârea, *carea s-au scris în cartea lui Moisi, slujii lui Dumnezeu, că am păcătuit.

12. Şi au aşezat cuvintele sale care au grăit preste noi şi preste căpeteniile noastre, carii ne-au judecat, ca să aducă preste noi mare rău, care n-au mai fost supt tot ceriul precum s-au făcut în Ierusalim.

13. Precum iaste scris în leagea lui Moisi, tot răul acesta au venit preste noi şi nu ne-am rugat feaţii Tale, Doamne, Dumnezeul nostru, ca să ne întoarcem de cătră nedreptăţile noastre şi să gândim de adevărul Tău.

14. Şi s-au deşteptat Domnul preste răotate şi o au adus preste noi. Drept e Domnul, Dumnezeul nostru, întru toate lucrurile Lui care au făcut, că n-am auzit glasul Lui.

15. *Şi acum, Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce ai scos pre norodul Tău din pământul Eghiptului întru mână tare şi Ţ-ai făcut nume ca zioa aceasta, păcătuit-am, nedreptate am făcut. *Var. 2, 11. Ieşir. 14, 22.

16. Doamne, întru toată dreptatea Ta, întoarcă-să, rogu-mă, mânia Ta şi iuţimea Ta de la cetatea Ta, Ierusalimul, şi de la muntele Tău cel sfânt, că, pentru păcatele noastre şi nedreptăţile părinţilor noştri, Ierusalimul şi norodul Tău spre ocară sânt tuturor prinprejurul nostru. |

93v 17. Acum, dară, auzi, Dumnezeul nostru, rugăciunea slugii Tale şi cererile lui şi arată faţa Ta preste jârtvealnicul Tău cel pustiiu, pentru Tine însuţi.

18. Pleacă, Dumnezeul mieu, ureachea Ta şi auzi, deşchide ochii Tăi şi vezi pustiirea noastră şi cetatea preste carea s-au chemat numele Tău, că nu întru îndreptările noastre aşternem rugăciunile înaintea feaţii Tale, ci întru milele Tale ceale multe.

19. Ascultă, Doamne! Îmblânzeaşte-Te, Doamne! Ia aminte şi fă! Nu zăbovi pentru Tine însuţi, Dumnezeul mieu, că numele Tău s-au chemat preste cetatea şi preste norodul Tău!

20. Şi încă eu grăind şi rugându-mă mărturisindu-mi păcatele meale şi păcatele norodului mieu, Israil, şi aşternându-mi rugăciunile înaintea Dumnezeului mieu, pentru muntele Dumnezeului mieu cel sfânt,

21. Încă grăind eu în rugăciune, iată, bărbatul Gavriil, pre carele văzusem întru vedenie din ceput, degrabă zburând, m-au atins în vreamea jârtvii de sara.

22. Şi m-au învăţat şi mi-au grăit şi au zis: «Daniil, acum am ieşit să te învăţu şi să înţelegi.

23. Din începutul rugăciunilor tale au ieşit cuvântul, iară eu am venit să-ţi spuiu că bărbatul dorirîlor eşti. Tu, dară, ia aminte cuvântul şi înţeleage vedeniia.

24. *Şeaptezeci de săptămâni s-au scurtat preste norodul tău şi preste cetatea ta cea sfântă, ca să se sfârşască nelegiuirea şi sfârşit să ia păcatul, şi să se şteargă nedreptatea cea veacinică, şi să se plinească vedeniia şi prorocia, şi să să ungă Sfântul Sfinţilor. *Ioan 1, 45.

25. Să ştii, dară, şi ia aminte: De la ieşirea cuvântului ca iarăşi să să zidească Ierusalimul până la Hristos povăţuitoriul, săptămâni şeapte, şi săptămâni şasăzăci şi doao vor fi. Şi iarăşi să va zidi uliţa şi zidurile întru strâmtoarea vreamilor. ||

94r 26. Şi după săptămâni şasăzeaci şi doao să va ucide Hristos şi nu va fi norodul Lui care-L va tăgădui. Şi cetatea şi jârtvealnicul îl va râsipi norodul cu viitoriul povăţuitoriu. Şi sfârşitul ei, jefuirea, şi după sfârşitul războiului, pustiirea.

27. Şi va întări legătura multora o săptămână şi în mijlocul săptămânii va scădea junghiiarea şi jârtva. Şi *va fi în bisearică urăciunea pustiirii şi până la mântuire şi la sfârşit va rămânea pustiirea»". *Math. 24, 15.

Cap 10

După ce să năcăjise Daniil, veade un bărbat cu de in îmbrăcat, carele aici să scrie, şi, înfricoşându-să şi tremurând, să întăreaşte o dată şi iarăşi. Despre împrotivitoriul căpeteniia perseanilor, despre căpeteniia grecilor şi despre Mihail, căpeteniia jidovilor, carele sângură le ajută.

1. În anul al treilea al Chirului, împăratului pearsilor, cuvânt s-au descoperit lui Daniil, cu policra Valtasar; şi cuvânt adevărat şi mărie mare şi au înţeles cuvântul, că înţeleagerea e de lipsă în vedenie.

2. „În zilele acealea, eu, Daniil, jeleam trei săptămâni,

3. Şi pâine dorită n-am mâncat, şi carne şi vin n-au întrat în gura mea, ci nici cu ungere m-am uns până când s-au împlut zilele a trei săptămâni.

4. Iară în zioa lunii dintâi a doaozeci şi patru eram lângă râul cel mare, care e Tigris.

5. Şi am râdicat ochii miei şi am văzut. Şi, iată, un bărbat cu de in îmbrăcat şi coapsele lui încinsă cu aur curat.

6. Şi trupul lui ca hrisolithul, şi faţa lui ca faţa fulgerului, şi ochii lui ca fălinariul ce arde, şi nădrajii lui şi ceale din jos până la picioare ca faţa aramei ce arde, şi glasul cuvintelor lui, | ca glasul mulţimei. 94v

7. Şi am văzut eu, Daniil, sângur vedeniia, iară bărbaţii carii era cu mine nu o au văzut, ci groază mare au căzut preste dânşii şi au fugit la ascunsă.

8. Iară eu sângur lăsat fiind, am văzut această mare vedenie şi n-au rămas întru mine puteare, ci şi faţa mea s-au schimbat întru mine şi m-am veştezit, nici am avut ceva puteare.

9. Şi am auzit glasul cuvintelor lui şi, auzând, zăceam aşternut pre faţa mea şi obrazul mieu zăcea pre pământ.

10. Şi, iată, o mână m-au apucat şi m-au rădicat pre jenunchele meale şi pre deagetele mânilor meale.

11. Şi au zis cătră mine: «Daniil, bărbatul dorirîlor, înţeleage cuvintele care Eu grăiesc cătră tine şi stăi în treapta ta, că acum sânt trimis la tine». Şi deacă-m zisease cuvântul acesta, am stătut tremurând.

12. Şi au zis cătră mine: «Să nu te temi, Daniil, că din zioa dintâi, din carea ai pus inima ta a înţeleage, ca să te năcăjeşti înaintea Dumnezeului tău, auzitu-s-au cuvintele tale şi eu am venit pentru cuvintele tale.

13. Iară căpeteniia împărăţiii perseanilor mi-au stat împrotivă doaozeci şi cinci de zile. Şi, iată, Mihail, unul dintre căpeteniile ceale dintâi, au venit spre ajutoriul Mieu, şi Eu am rămas acolo lângă împăratul perseanilor.

14. Şi am venit ca să te învăţu ceale ce vor fi norodului tău în zilele ceale mai de pre urmă; că încă vedeniia în zile».

15. Şi grăindu-mi cu aceaste cuvinte, am plecat obrazul mieu la pământ şi am tăcut.

16. Şi, iată, ca o asămănare de fiiul omului | | au atins buzele meale şi, deşchizând gura mea, am grăit şi am zis cătră Cel ce sta în prejma mea: «Domnul mieu, întru vedearea Ta s-au slobozit închieturile meale şi nici o puteare au rămas în mine. 95r

17. Şi cum va putea sluga Domnului mieu a grăi cu Domnul mieu? Că nici o puteare au rămas întru mine, ci şi aburul mieu să închide».

18. Şi iarăşi m-au atins ca o vedeare de om şi m-au întărit.

19. Şi au zis: «Să nu te temi, bărbatul dorirîlor, pace ţie! Întăreaşte-te şi fii vârtos!». Şi grăind cu mine, m-am întărit şi am zis: Grăiaşte, domnul mieu, că m-ai întărit.

20. Şi au zis «Au doară ştii pentru ce am venit la tine? Şi acum mă voiu întoarce, să oştesc împrotiva căpeteniii perseanilor". Şi, când eu ieşeam, s-au arătat căpeteniia grecilor venind.

21. Însă voiu vesti ţie ce s-au însămnat în scrisoarea adevărului şi nime nu e ajutoriul mieu întru toate aceastea, fără numai Mihail, căpeteniia voastră.

Cap 11

Prorociia de împăraţii perseanilor şi de împăratul grecilor. De războaie şi de leşuiri între împăraţii austrului şi a criveţului; şi de împăratul carele pre Dumnezeul dumnezeilor nu-L va socoti, ci multe împrotiva Lui va grăi. Şi care ţinuturi vor scăpa de el şi pre care va stăpâni.

1. Iară eu de la anul dintâi a lui Darie Medeanul stam, ca să se întărească şi să se învârtoşaze.

2. Şi acum adevărul voiu vesti ţie. Iată, încă trei împăraţi vor sta în Pearsia, şi al patrulea să va îmbogăţi cu multe averi preste toţi; şi deacă va birui cu bogăţiile sale, va învita pre toţi asupra împărăţiii grecilor.

3. Iară să va scula împărat tare şi va stăpâni cu puteare multă şi va face ce-i va plăcea.

4. Şi când va sta, să va zdrobi împărăţiia lui şi | să va împărţi în patru vânturile ceriului, ci nu în rămăşiţele lui, nici după putearea lui cu carea au stăpânit, că să va rumpe împărăţiia lui şi spre cei din afară, afară de aceştea. 95v

5. Şi să va întări împăratul austrului, şi din căpeteniile lui va birui preste el şi va domni cu stăpânire, că mare e domniia lui.

6. Şi după sfârşitul anilor să vor împreuna. Şi fata împăratului de la austru va veni la împăratul criveţului a face prietenie şi nu va dobândi tărie braţului, nici va sta sămânţa ei; şi să va da aceaea şi cei ce o au adus, tinerii ei, şi cei ce o întărea în vremi.

7. Şi va sta din odrasla rădăcinilor ei sad. Şi va veni cu oaste şi va întra în ţinutul împăratului criveţului şi rău să va sluji cu dânşii şi-i va dobândi.
8. Încă şi pre dumnezeii lor şi ceale cioplite, şi vasele ceale scumpe de argint şi de aur, roabe, le va duce în Eghipt. Acela va birui pre împăratul criveţului.
9. Şi va întra spre împărăţie împăratul austrului şi să va întoarce la pământul său.
10. Iară fiii lui să vor chema şi vor aduna mulţime de oaste multe. Şi va veni grăbind şi noroând şi să va întoarce şi să va întărâta şi să va lovi cu vârtutea lui.
11. Şi chemat fiind împăratul austrului, va ieşi şi va oşti asupra împăratului criveţului şi va găti mulţime foarte şi să va da mulţime în mâna lui.
12. Şi va prinde mulţimea şi să va înălţa inima lui şi va oborî multe mii, ci nu va birui.
13. Că să va întoarce împăratul criveţului şi va goni mulţime cu mult mai mare decât
96r dintâi şi, întru sfârşitul vreamilor şi al anilor, va veni grăbind cu oaste mare şi cu || averi foarte.
14. *Şi în vremile acealea mulţi să vor scula asupra împăratului de la austru, şi fiii celor nelegiuiţi ai norodului tău să vor rădica ca să plinească vedenia şi vor cădea. *Isaie 19, 16.
15. Şi va veni împăratul criveţului şi va aduna şanţul şi va prinde cetăţile ceale întărite. Şi braţele austrului nu vor suferi şi să vor scula aleşii lui a sta împrotivă şi nu va fi puteare.
16. Şi va face venind preste ea după plăcearea sa şi nu va fi cine să stea împrotiva feaţii lui; şi va sta pre pământul cel cinstit şi să va sfârşi în mâna lui.
17. Şi va pune faţa sa, să vie a prinde toată împărăţia lui; şi dreapte va face cu el şi pre fata muierilor o va da lui, ca să o surpe; şi nu va sta, nici a lui va fi.
18. Şi va întoarce faţa sa spre ostroave şi va prinde multe şi a înceta va face pre căpetenia ocărâi sale, şi ocara lui să va întoarce spre el.
19. Şi va întoarce faţa sa la împărăţia pământului său şi să va poticni şi va cădea şi nu să va afla.
20. Şi va sta în locul lui cel mai urgisit şi nevreadnic de podoaba împărătească; şi între puţine zile să va zdrobi, nu întru iuţime, nici în războiu.
21. Şi va sta în locul lui urgisit şi nu i să va da cinste împărătească; şi va veni în taină şi va dobândi împărăţiia cu înşelăciune.
22. Şi braţele luptătoriului să vor birui de către faţa lui şi să vor întoarce, încă şi povăţuitoriul legăturii.
23. Şi, după prietenie, va face cu el vicleşug şi să va sui şi va birui cu puţin norod.
24. Şi în cetăţi avute şi mănoasă va întra şi va face ceale ce nu făcuse părinţii lui şi
96v părin|ţii părinţilor lui: răpiri şi prăzi şi bogăţiile lor le va râsipi; şi împrotiva gândurilor celor tari să va duce, şi aceasta până la vreame.
25. Şi să va întărâta tăria lui şi inima lui asupra împăratului de la austru cu oaste mare; şi împăratul austrului să va chema la războiu cu mult agiutoriu şi tare foarte, şi nu vor sta, că vor face împrotiva lui sfaturi.
26. Şi, mâncând pâine cu el, îl vor zdrobi, şi oastea lui să va supune şi vor cădea mulţi omorâţi.
27. Şi a doi împăraţi inima va fi a face rău şi la o masă vor grăi minciună şi nu vor spori, că încă sfârşitul e spre altă vreame.
28. Şi să va întoarce la pământul său cu averi, şi inima lui, asupra sfântului aşezământ; şi va face şi să va întoarce la pământul său.
29. În vreamea rânduită să va întoarce şi va veni la austru; şi nu va fi celui dintâiu, aseaminea cel mai de pre urmă.
30. Şi vor veni asupra lui corăbii şi râmleani. Şi să va lovi şi să va întoarce şi să va aprinde asupra aşezământului jertvealnicului şi va face; şi să vor întoarce şi va gândi asupra celor ce au părăsit aşezemântul jirtvealnicului.
31. Şi braţe dintr-însul vor sta şi vor pângări jirtvealnicul tăriii şi vor depărta jârtva cea de pururea şi vor da urăciunea spre pustiire.
32. Şi cei necredincioşi vor făţărnici cu vicleşug, iară norodul, ştiind pre Dumnezeul său, va dobândi şi va face.
33. Şi cei învăţaţi în norodu vor învăţa pre mulţi, şi vor cădea de sabie şi flacără şi de robie şi de răpirea zilelor.
34. Şi, deacă vor cădea, să vor rădica cu agiutoriu puţin şi să vor lipi de ei mulţi cu vicleşug.

35. Şi din cei învăţaţi vor cădea, ca să se lămurească şi să se aleagă şi să se albească până la vreamea rân||duită, că încă altă vreame va fi. 97r

36. Şi va face după vrearea sa împăratul şi să va înălţa şi să va mări asupra a tot dumnezeul şi asupra Dumnezeului dumnezeilor, va grăi mari şi să va îndrepta până să va plini mânia; că s-au făcut sfârşirea.

37. Şi pre Dumnezeul părinţilor săi nu-L va socoti; şi va fi întru poftele femeilor, nici unul dintre dumnezei va griji, că împrotiva a toate să va scula.

38. Iară pre dumnezeu Mauzim în locul său îl va cinsti; iară pre dumnezeul pre care nu l-au ştiut părinţii lui va cinsti cu aur şi cu argint şi cu piatră scumpă şi cu lucruri scumpe.

39. Şi va face să întărească pre Mauzim cu dumnezeul cel strein, pre care l-au cunoscut, şi va înmulţi slava şi le va da puteare întru multe şi pământul va împărţi în dar.

40. Şi în vreamea rânduită va războ împrotiva lui împăratul austrului, şi ca un povoiu va veni asupra lui împăratul criveţului, cu căruţă şi cu călăraşi şi cu ceată mare şi va întra pre pământuri şi va zdrobi şi va treace.

41. Şi va întra pre pământul cel mărit şi multe vor cădea; şi sângure aceastea să vor mântui din mâna lui Edom şi Moav şi începutul fiilor Ammon.

42. Şi va trimite mâna sa preste pământuri, şi pământul Eghiptului nu va scăpa.

43. Şi va stăpâni comori de aur şi de argint şi toate ceale scumpe ale Eghiptului; şi prin Livia şi prin Ethiopia va treace.

44. Şi-l va turbura veastea de la răsărit şi de la criveţu; şi va veni cu mulţime mare, ca să zdrobească şi să omoară pre mulţi.

45. Şi va înfinge cortul său Apadnului între mări, preste muntele cel cinstit şi sfânt; | şi va veni până la vârful lui şi nime nu-i va agiuta. 97v

Cap 12

După mare năcăjire apoi să vor mântui rămăşiţele jidovilor şi, dintre morţi, cariiva vor învia la viaţă şi cariiva la ocară. Iară cei învăţaţi şi învăţători vor străluci. Despre doi ce stau la ţărmurii râului şi de bărbatul, cu de in îmbrăcat, care deşchide aşezământul vremii, şi de plinirea aceştii prorocii după vreamea rânduită.

1 Iară în vreamea aceaea să va scula Mihail, căpeteniia cea mare, care stă pentru fiii norodului tău; şi va veni vreamea carea n-au fost de-atunci, de când limbile au început a fi, până la vreamea aceaea; şi în vreamea aceaea să va mântui norodul tău tot, care să va afla scris în carte.

*Math. 25, 45. 2. Şi mulţi din cei ce dorm în praful pământului să vor trezvi, *alţii spre viaţa veacinică, iară alţii spre ocară, ca să vază pururea.

*Sus 3, 6. 3. Iară cei ce vor fi învăţaţi *vor sclipi ca strălucirea tăriii; şi cei ce învaţă spre dreptate pre mulţi, ca stealele în veacii veacilor.

4. Iară tu, Daniil, închide cuvintele şi pecetluiaşte cartea până la vreamea rânduită. Mulţi vor treace şi de multe fealiuri va fi ştiinţa».

5. Şi am văzut eu, Daniil, şi, iată, ca doi alţi sta, unul dincoace pre ţărmurele râului şi altul dincolea, în celalalt ţărmurele râului.

6. Şi am zis bărbatului celui îmbrăcat cu de in, care sta pre apele râului: «Până când sfârşitul acestor minunate?» ||

*Apoc. 10, 5. 7. Şi am auzit pre bărbatul cel îmbrăcat cu de in, care sta pre apele râului, *deacă-şi 98r rădicase dreapta şi stânga sa spre ceriu, şi să jurase pre Cel Viu în veac, că spre vreame şi vremi şi mijlocul vremii. Şi deacă să va plini râsipirea mâniii norodului celui sfânt, să vor plini toate aceastea.

8. Şi eu am auzit şi n-am înţeles şi am zis: «Domnul mieu, ce va fi după aceastea?»

9. Şi au zis: «Mergi, Daniile, că s-au închis şi s-au pecetluit cuvintele până la vreamea cea rânduită.

10. Aleage-să-vor şi să vor nălbi şi ca focul să vor lămuri mulţi; şi necredincios vor lucra cei necredincioşi, nici vor înţeleage toţi necredincioşii, iară cei învăţaţi vor înţeleage.

11. Şi de la vreamea când să va lua jârtva cea de pururea şi să va pune urăciunea spre pustiire, zile o mie doao sute noaozeci.

12. Fericit care aşteaptă şi au ajuns până la zile trei sute treizeci şi cinci.

13. Iară tu mergi la Cel Rânduit şi te vei odihni şi vei sta în soartea ta în sfârşitul zilelor»".

Până aici cetit pre Daniil în izvodul ovreiesc. Ceale ce urmează până la sfârşitul cărţii, din tipărita lui Theodotion s-au scos.

Cap 13

Pre curata Susana, neruşinaţii bătrâni, neputându-să dezmierda cu împreunarea ei, mincinos
98v *de precurvie o pârăsc. Ci la moar|te ducându-să şi rugându-să, o au auzit Dumnezeu. Şi prin copilul Daniil, din gura sa învinşi fiind bătrânii, cu judecata împrumutării norodul îi ucide.*

1. Şi era un om lăcuind în Vavilon şi numele lui, Ioachim.
2. Şi au luat muiare pre nume Susana, fata lui Helchie, frumoasă foarte şi temătoare de Dumnezeu.
3. Că părinţii ei, fiind drepţi, au învăţat fata sa leagea lui Moisii.
4. Şi era Ioachim bogat foarte şi era lui pomet aproape de casa sa. Şi la dânsul curgea jidovii, căci că era mai cinstit decât toţi.
5. Şi s-au rânduit din norod doi bătrâni judecători în anul acela, despre carii au grăit Domnul că au ieşit nedreptatea din Vavilon de la bătrânii judecători, carii să vedea a îndrepta norodul.
6. Aceştia des umbla la Ioachim; şi vinea la ei toţi cei ce avea judecăţi.
7. Şi întorcându-să norodul de amiazăzi, întra Susana şi să preaumbla în pometul bărbatului său.
8. Şi o vedea bătrânii în toate zile întrând şi preaumblându-să şi s-au aprins spre pofta ei.
9. Şi au întors sâmţirea sa şi au plecat ochii săi, să nu vază ceriul, nici să-şi aducă aminte de judecăţile dreptţilor.
10. Şi era amândoi răniţi de dragostea ei, nici ş-au spus unul altuia durearea sa.
11. Că să ruşina a-şi spune pofta sa, vrând a să culca cu dânsa.
12. Şi lua aminte în toate zilele mai cu de-adinsul a o vedea. Şi au zis unul către altul: ||
99r 13. „Să ne ducem acasă, că ceasul prânzului iaste". Şi, ieşind, s-au depărtat de la sâneşi.
14. Şi deacă s-au întors, s-au împreunat. Şi întrebând unul de la altul pricina, ş-au mărturisit pofta sa. Şi atunci împreună au rânduit vreame când o ar putea afla sângură.
15. Şi au fost luându-i aminte zi de prilej, au întrat ea oarecând, ca ieri şi alaltăieri, mai cu doao feate şi au vrut a să spăla în pomet, că era zăduh.
16. Şi nu era acolo cineva, fără cei doi bătrâni ascunşi şi privind la dânsa.
17. Şi au zis featelor: „Aduceţi-m untdelemn şi săpun, şi uşa pometului încuiaţi, să mă spăl".
18. Şi au făcut precum poruncise. Şi au încuiat uşa pometului şi au ieşit prin prilaz, să aducă ceale ce poruncise. Şi nu ştiia pre bătrâni înlontru a fi ascunşi.
19. Iară, deacă au ieşit featele, s-au sculat cei doi bătrâni şi au alergat la ea şi au zis:
20. „Iată, uşile pometului închise sânt şi nime nu ne veade, şi noi întru pofta ta sântem. Pentru aceaea fă-ne voia şi te meastecă cu noi.

21. Iară de nu vei vrea, vom zice împrotiva ta mărturie că au fost cu tine un tânăr şi pentru această pricină ai mânat featele de la tine.
22. Suspinat-au Susanna şi au zis: „Strâmtoare-m iaste de pretutindini, că, de voiu face aceasta, moartea mie iaste, iară de nu voiu face, nu voiu scăpa de mânile voastre.
23. Ci mai bine e mie fără lucrare a cădea în mânile voastre decât a păcătui înaintea Domnului".
24. Şi au strâgat cu glas mare Susanna. Şi au strâgat şi bătrânii asupra ei.
25. Şi au alergat unul la uşile pometului şi le-au deşchis. |
26. Şi, auzând strâgarea slugile casii în pomet, au năvălit prin prilazu să vază ce iaste. 99v
27. Iară după ce au grăit bătrânii, s-au ruşinat slugile foarte, că niceodată nu să zisease cuvânt de acest fealiu despre Susanna. Şi s-au făcut zioa de mâne.
28. Şi deacă au venit norodul la Ioachim, bărbatul ei, au venit şi cei doi bătrâni plini de nedreaptă gândire asupra Susannii, ca să o omoară.
29. Şi au zis înaintea norodului: „Trimiteţi la Susanna, fata lui Helchie, muiarea lui Ioachim". Şi îndată au trimis.
30. Şi au venit cu părinţii şi cu fiii şi cu toate rudeniile sale.
31. Iară Susanna era jingaşe foarte şi frumoasă cu vedearea.
32. Iară nedrepţii aceia au poruncit să o deascopere (că era acoperită) ca încai aşa să să sature de frumseaţea ei.
33. Şi plângea ai săi şi toţi cei ce o cunoscuse.
34. Şi sculându-să doi bătrâni în mijlocul norodului, au pus mânile sale preste capul ei,
35. Carea plângând s-au uitat spre ceriu, că era inima ei nădeajde având întru Domnul.
36. Şi au zis bătrânii: „Umblând noi în pomet sânguri, au întrat aceasta cu doao feate şi au încuiat uşile pometului şi au trimis featele de la sâne.
37. Şi au venit la ea un tinăr, ce era ascuns, şi s-au culcat cu ea.
38. Iară noi fiind în ungheţul pometului, văzând nedreptatea, am alergat la ei şi i-am văzut împreună mestecându-să.
39. Şi pre el adecă nu l-am putut prinde, că mai tare decât noi era şi, deşchi| |zând uşea, 100r
au sărit.
40. Iară pre aceasta apucând-o, o am întrebat ce tinăr ar fi şi n-au vrut a ne spune. Acestui lucru martori sântem".
41. Crezut-au lor mulţimea ca bătrânilor şi judecătorilor norodului şi o au osândit spre moarte.
42. Şi au strâgat cu glas mare Susanna şi au zis: „Dumnezeule cel veacinic, cunoscătoriul celor ascunse, cel ce ştii toate mai înainte de-a fi,
43. Tu ştii că mincinoasă mărturie au adus asupra mea. Şi, iată, moriu, nimică de aceastea făcând, care aceştia cu răotate au alcătuit asupra mea!"
44. Şi au auzit Domnul glasul ei.
45. Şi când o ducea la moarte, au deşteptat Domnul Duhul cel Sfânt a pruncului celui mai tinăr, a căruia nume, Daniil.
46. Şi au strâgat cu glas mare: „Curat sânt eu de sângele aceştiia".
47. Şi, întorcându-să tot norodul cătră el, au zis: „Ce cuvânt e acesta, care tu grăieşti?"
48. Carele, stând în mijlocul lor, au zis: „Aşa, nebunilor, fiii lui Israil, nejudecând, nici ce e adevărat cunoscând, aţi osândit pre fata lui Israil!
49. Întoarceţi-vă la judecată, că mincinoasă mărturie au grăit asupra ei".
50. Şi s-au întors norodul cu graba şi au zis lui bătrânii: „Vino şi şezi în mijlocul nostru şi ne spune, că ţie Dumnezeu ţ-au dat cinstea bătrâneaţelor".
51. Şi au zis cătră ei Daniil: „Despărţiţi-i unul de cătră altul departe şi-i voiu judeca".
52. Şi deacă s-au despărţit unul de cătră altul, au chemat pre unul dintre ei şi au zis cătră
| el: „Cel ce eşti învechit de zile reale, acum au venit păcatele tale care lucrai mai înainte, 100v
53. Judecând judecăţi nedreapte, asupring pre cei nevinovaţi şi slobozând pre cei vinovaţi,
*Ieşir. 26, 7. zicând Domnul: *«Pre cel nevinovat şi direpţ nu-l vei ucide».
54. Acum, dară, deacă o ai văzut, spune supt ce copaciu i-ai văzut împreună vorbind". Carele au zis: „Supt schin".
55. Şi au zis Daniil: „Drept ai minţit în capul tău, că, iată, îngerul lui Dumnezeu, luând de la El judecată, va tăia capul tău pe mijloc".
56. Şi depărtând pre acela, au poruncit a veni celaalalt şi au zis lui: „Sămânţa lui Hanaan, şi nu a Iudei, frâmseaţea te-au înceluit şi pofta au întors inima ta.
57. Aşa făceai featelor lui Israil, şi eale temându-să grăia voao, iară fata Iudei n-au suferit nedreptatea voastră.

58. Acum, dară, spune-mi supt ce copaciu i-ai aflat vorbind împreună?" Carele au zis: „Supt prin".

59. Şi i-au zis lui Daniil: „Drept ai minţit şi tu în capul tău, că rămâne îngerul Domnului, sabie având, să te taie pe mijloc şi să vă omoară".

60. Şi au strâgat toată ceata cu glas mare şi bine au cuvântat pre Dumnezeu, Cel ce mântuieşte pre cei ce să nădăjduiesc într-Însul.

61. *Şi s-au sculat împreună asupra celor doi bătrâni (că-i învinsease Daniil, din gura sa mărturie mincinoasă a fi zis) şi le-au făcut, precum rău lucrase asupra aproapelui, *2 Leage 19; 18, 19.

62. Să facă după leagea lui Moisi. Şi i-au omorât, şi s-au mântuit sângele cel nevinovat în zioa aceaea. ||

101r 63. Iară Helchie şi muiarea lui au lăudat pre Dumnezeu pentru fata sa, Susanna, cu Ioachim, bărbatul ei, şi cu toate rudeniile, că nu s-au aflat într-însa lucru urât.

64. Iară Daniil s-au făcut mare înaintea norodului din zioa aceaea şi după aceaea.

65. Şi împăratul Astiaghis s-au pus la părinţii săi şi au luat Chirul Persanul împărăţia lui.

Cap 14

Vicleniile preoţilor idolului Vil, carii bucatele ce i să punea într-ascuns le ducea, împăratului prin Daniil s-au deascoperit. Şi aceia ucigându-să, idolul cu bisearica sa s-au râsipit. Aseamenea şi bălaurul pre care-l cinstea vaviloneanii, aruncându-i în gură o mestecătură din răşină, untură şi din peri făcută, Daniil l-au omorât. Pentru aceaea, după pofta vaviloneanilor, s-au trimis în lacul leilor, nevătămat ţiindu-să şi aducându-să, prin prorocul Avacuc din Iudeea, prânz. Carea văzând împăratul, protivnicii lui îndată de lei îmbucaţi fiind, porunceaşte tuturor să se teamă de Dumnezeul lui Daniil.

1. Şi era Daniil oaspăţul împăratului şi cinstit preste toţi priiatinii lui.
2. Şi era un idol la vaviloneani, pre nume Vil. Şi să da pre sama lui în toate zilele măsuri de făină doaosprăzeace şi oi patruzeci şi şase veadre de vin.
3. Şi împăratul îl cinstea şi să ducea în toate zilele a i să închina, iară Daniil să închina Dumnezeului său. Şi i-au zis împăratul: „Căci nu te închini lui Vil?" |

101v 4. Carele răspunzând, au zis: „Că nu mă închin idolilor celor de mână făcuţi, ci lui Dumnezeu celui viu, Care au zidit ceriul şi pământul şi are putearea a tot trupul".

5. Şi au zis împăratul către dânsul: „Au nu să pare ţie Vil a fi dumnezeu viu? Au nu vezi câte mâncă şi bea în toate zilele?"

6. Şi au zis Daniil râzând: „Nu rătăci, împărate, că acesta dinlontru de pământ iaste, şi din afară de aramă, nici au mâncat cândva".

7. Şi, mâniindu-să împăratul, au chemat preoţii lui şi le-au zis: „De nu-m veţi spune cine iaste care mâncă cheltuialele aceastea, veţi muri.

8. Iară de veţi arăta cum că Vil mâncă aceastea, va muri Daniil, căci că au blăstămat spre Vil". Şi au zis Daniil împăratului: „Fie după cuvântul tău".

9. Şi era preoţii lui Vil şaptezeaci, afară de muieri şi de prunci şi de fii. Şi au venit împăratul cu Daniil în bisearica lui Vil.

10. Şi au zis preoţii lui Vil: „Iată, noi ieşim afară, şi tu, împărate, pune bucatele şi vinul meastecă, şi încuie uşa şi o pecetluieşte cu inelul tău.

11. Şi când vei întra dimineaţa, de nu vei găsi toate mâncate de Vil, cu moarte vom muri; sau Daniil, cel ce au minţit împrotiva noastră".

12. Şi nu băga în samă căci că făcuse pe supt masă întrare ascunsă şi prin aceaea întra pururea şi le îmbuca.

13. Şi au fost, după ce au ieşit ei, împăratul au pus bucatele înaintea lui Vil. Daniil au poruncit slugilor sale şi au adus cenuşe şi au cernut prin toată bisearica înaintea împăratului. Şi ieşind, au închis uşa şi, pecetluindu-o cu inelul împăratului, s-au dus. ||

102r 14. Iară preoţii au întrat noaptea, după rânduiala sa, şi muierile şi fiii lor şi au mâncat şi au beut.

15. Şi s-au sculat împăratul dimineaţă şi Daniil cu el.

16. Şi au zis împăratul: „Întregi sânt peceţile, Daniil?" Care au răspuns: „Întregi, împărate".

17. Şi îndată, deacă au deşchis uşa, văzând împăratul masa, au strâgat cu glas mare: „Mare iaste Vil şi nu iaste la tine ceva vicleşug".

18. Şi au râs Daniil şi au ţinut pre împăratul să nu între înlăuntru. Şi au zis: „Iată faţa bisericii, ia aminte a cui urme sânt aceastea”.
19. Şi au zis împăratul: „Văz urme de bărbaţi, de muieri şi de copilaşi”. Şi s-au măniiat împăratul.
20. Atunci au apucat pre preoţi şi muierile şi fiii lor şi i-au arătat uşiţele ceale ascunse, prin carele întra şi mistuia ceale de pe masă.
21. Ucisu-i-au, dară, împăratul, şi pre Vil l-au dat în putearea lui Daniil, care l-au surpat pre el şi bisearica lui.
22. Şi era un bălaur mare în locul acela şi-l cinstea vaviloneanii.
23. Şi au zis împăratul lui Daniil: „Iată, acum nu poţi zice că acesta nu iaste dumnezeu viu. Închină-te, dară, lui”.
24. Şi au zis Daniil: „Domnului, Dumnezeului mieu mă închin, că Acela e Dumnezeu viu, iară acesta nu e Dumnezeu viu.
25. Iară tu, împărate, dă-mi puteare şi voiu omorî bălaurul fără sabie şi fără toiag”. Şi au zis împăratul: „Îţi dau”.
26. Şi au luat Daniil răşină şi untură | şi peri şi le-au fiert împreună. Şi au făcut 102v
frământătură şi au dat în gura bălaurului şi s-au rupt bălaurul. Şi au zis: „Iată pre care cinsteaţi”.
27. Carea auzând vaviloneanii, s-au aprins foarte şi, adunându-să asupra împăratului, au zis: „Jidov s-au făcut împăratul. Pre Vil l-au strâcat, bălaurul l-au omorât şi pre preoţi i-au ucis”.
28. Şi au zis, deacă au venit la împăratul: „Dă-ne pre Daniil, într-alt chip te vom omorî pre tine şi casa ta!”
29. Şi au văzut împăratul că năvălesc spre el foarte şi de sâlă le-au dat pre Daniil.
30. Carii l-au trimis în lacul leilor; şi era acolo şase zile.
31. Iară în lac era şeapte lei şi li să da doao trupuri în toate zilele şi doao oi, şi atunci nu li s-au dat, ca să îmbuce pre Daniil.
32. Şi era Avacum prorocul în Iudeea, şi acela fiersease mâncare şi demicase pâine în troculiţă şi să ducea la câmp, să ducă săcerătorilor.
33. Şi au zis îngerul Domnului către Avacum: „Du prânzul ce-l ai lui Daniil în Vavilon, care e în lacul leilor”.
34. Şi au zis Avacum: „Doamne, Vavilonul nu l-am văzut şi lacul nu-l ştiu”.
*Ezechiil 8, 3. 35. *Şi l-au apucat îngerul Domnului de creaştetul lui şi l-au purtat de părul capului său şi l-au pus în Vavilon lângă lac, în răpejunea duhului său.
36. Şi au strâgat Avacum, zicând: „Daniil, sluga lui Dumnezeu, ia prânzul care Dumnezeu ţ-au trimis!”
37. Şi au zis Daniil: „Adusu-Ţ-ai aminte de mine, Dumnezeule, şi n-ai părăsit pre cei ce Te iubesc”. ||
38. Şi sculându-să Daniil, au mâncat, iară îngerul Domnului au întors pre Avacum la 103r
locul său numaidecât.
39. Şi au venit împăratul în zioa a şeaptea, ca să plângă pre Daniil. Şi au venit la lac şi s-au uitat înlăuntru, şi iată Daniil şezând în mijlocul leilor.
40. Şi au strâgat cu glas mare împăratul, zâcând: „Mare eşti, Doamne, Dumnezeul lui Daniil!” Şi l-au tras afară din lacul leilor.
41. Iară pre cei ce fusease pricina peririi lui i-au aruncat în lac şi s-au îmbucat într-o cirtă înaintea lui.
42. Atunci împăratul au zis: „Să se spăimintează toţi lăcuitorii întru tot pământul de Dumnezeul lui Daniil, căci că El e mântuitoriu, Cel ce face seamne şi minuni pre pământ, Cel ce au izbăvit pre Daniil din lacul leilor”.

A

(a se) ABATE: v. III
(ne-)am abătut: *ind. pf.c. 1.pl.* 9,5
(s-)au abătut: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,11

ABUR: s.n. „suflare"
aburul: *sg. nom.* 10,17

ACASĂ: adv.
acasă: 13,13

ACOLO: adv.
acolo: 10,13; 13,16; 14,30

ACOPERIT, -Ă: adj.
acoperită: *f. sg. nom.* 13,32

ACUM: adv.
acum: 2,23; 3,15, 33, 41; 4,34; 5,12, 15; 6,8; 9,15, 17, 22; 10,11, 20; 11,2; 13,52, 54, 58; 14,23

(a se) ADĂUGA: v. I; var. (a se) ADAOGE: v. III
(s-)au adaos: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,33
adauge(-să): *conj. prez. fără* ***să*** *3.sg.* rezum. cap.8

ADÂNC, -Ă: s.
(ceale) adânce: *s.n. pl. ac.* 2,22
adâncurile: *s.n. pl. ac.* 3,55

ADEVĂR: adv./s.
adevăr: *adv.* (Înv.) *cu prep.* ***întru***: ***întru adevăr*** „într-adevăr" 3,28
adevărul: *s.n. sg. nom./ac.* 7,16; 8,12; 9,13; 11,2
adevărului: *s.n./sg. gen.* 10,21

ADEVĂRAT, -Ă: adj./adv.
adevărat: *adv.* 2,8, 9, 26, 47; 3,14, 91
adevărat: *adj. n. sg. nom.* 2,45; 6,12; 10,1; 13,48
adevărate: *adj. f./n. pl. nom.* 3,27
adevărată: *adj. f. sg. nom.* 8,26

(a se/-şi) ADUCE: v. III
să aducă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 1,3; 5,7; 9,12; 13,18
a aduce: *inf. prez.* rezum. cap.2
să (se) aducă: *conj. prez. 3.pl.* 3,13; 4,3; 5,2
(s-)au adus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,13; 5,3, 13, 23; 6,17, 18, 24
ai adus: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,28, 31
au adus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,50; 5,13; 6,16; 7,13; 9,14; 11,6; 13,43; 14,13
adusease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 5,2, 3
să(-şi) aducă: *conj. prez. 3.sg., în loc. v. să-şi aducă* ***aminte*** 13,9
aduceţi: *imperativ 2.pl.* 13,17
aducându(-să): *gerunziu* rezum. cap.14
adusu(-Ţ)-ai: *ind. pf.c. 2.sg., în loc. v. adusu-Ţ-ai aminte* 14,37

ADUCERE: s.f.
aducere: *sg. nom., în sintagma* ***aducere-înainte*** „ofrandă" 3,38

(a se) ADUNA: v. I
să adune: *conj. prez. 3.sg.* 3,2
să (să) adune: *conj. prez. 3.pl.* 3,2
(s-)au adunat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,3
adunându(-să): *gerunziu* 3,94; 14,27
vor aduna: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,10
va aduna: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,15

AFARĂ: adv.
afară: *adv. în loc. prep. afară de* „cu excepţia"; „pe lângă" 2,11; 3,95; 11,4; 14,9
afară: 3,50; 4,12, 20; 14,10, 40
afară: *adv. în loc. adv.* ***din afară*** „din exterior" 11,4; 14,6

(a se) AFLA: V. i
(s-)au aflat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,19; 2,35; 5,12, 14; 6,22, 23; 13,63
au aflat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,20; 3,48; 6,11
aflat-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,25
(să) află: *ind. prez. 3.pl.* explicaţie cap.3, după vs. 23
afla: *inf. prez. fără a* 3,39; 6,4; 13,14
(te-)ai aflat: *ind. pf.c. 2.sg.* 5,27
să afle: *conj. prez. 3.pl.* 6,4
(să) afla: *ind. imp. 3.sg.* 6,4
vom afla: *ind. viit.I. 1.pl.* 6,5
(să) va afla: *ind. viit.I. impers./3.sg.* 11,19; 12,1
ai aflat: *ind. pf.c. 2.sg.* 13,58

AICI: adv.
aici: explicaţie cap.3, după vs.90; 7,28; rezum. cap.10; explicaţie înainte de cap.13

(a) AJUNGE: v. III; var. (reg.) (a) AGIUNGE
agiungea: *ind. imp. 3.sg.* 4,17
au agiuns: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,13
am ajuns: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,33
au ajuns: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 6,24; 12,12

(a) AJUTA: v. I; var. (Reg.) (a) AGIUTA
va agiuta: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,45
ajută: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.10

AJUTOR: s.n.; var. (Înv. şi reg.) AGIUTORIU
agiutoriu: *sg. ac.* 11,25, 34
ajutoriul: *sg. nom./ac.* 10,13, 21

ALALTĂIERI: adv.
alaltăieri: 13,15

ALĂUTĂ: s.f.; vezi LĂUTĂ

ALB, -Ă: adj.
alb: *n. sg. nom.* 7,9

(a se) ALBI: v. IV
să (se) albească: *conj. prez. 3.pl.* 11,35

(a) ALCĂTUI: v. IV
aţi alcătuit: *ind. pf.c. 2.pl.* 2,9
au alcătuit: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,43

(a se) ALEGE: v. III
(să) aleg: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.1
să (se) aleagă: *conj. prez. 3.pl.* 11,35
aleage(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 12, 10

(a) ALERGA: v. I
au alergat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,6; 13, 19, 25
am alergat: *ind. pf.c. 1.pl.* 13,38

ALES, ALEASĂ: s.m./f.
aleşii: *s.m. pl. nom.* 11,15

(a se) AMESTECA: v. I; var. (a se) MESTECA „a (se) pune la un loc"; (Eufem.) „a întreţine relaţii sexuale"
(să) vor mesteca: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,43
(să) mesteca: *inf. prez.* 2,43
(te) meastecă: *imperativ 2.sg.* 13,20
mestecându(-să): *gerunziu, în sintagma împreună mestecându(-să)* „întreţinând relaţii sexuale" 13,38
meastecă: *imperativ 2.sg.* 14,10

AMESTECAT, -Ă: adj.; var. **MESTECAT, -Ă**
mestecat: *n. sg. ac.* 2,41, 43

AMESTECĂTURĂ: s.f.; var. **MESTECĂTURĂ**
mestecătură: *sg. ac.* rezum. cap.14

(a se) AMEŢI: v. IV
au ameţit: *ind. pf.c. 3.sg.*, rezum. cap.3; 3,91
(mă) ameţeam: *ind. pf.c. 1.sg.* 8,27

AMEŢIT, -Ă: adj.
ameţit: *m. sg. nom.* 5,2

AMIAZĂZI: s.f./adv. „timpul de la mijlocul zilei"; „miazăzi", „sud"
amiazăzi: *s.f. sg. ac.* 8,9
amiazăzi: *adv. în loc. adv.* (Pop.) ***de amiazăzi*** „în jurul amiezii" 13,7

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v.* ***a-şi aduce aminte/a lua aminte***; vezi **(a se/-şi) ADUCE/(a) LUA**

AN: s.m.
anul: *sg. ac.* 1,1, 2 1; 2,1; 7,1; 8,1; 9,1, 2; 10,1; 11,1; 13,5
ani: *pl. ac.* 1,5; rezum. cap.4; 5,31; 9,2
anilor: *pl. gen.* 9,2; 11,6, 13

APĂ: s.f.
apă: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,1 2
apele: *pl. ac.* 3,60; 12,6, 7
ape: *pl. ac.* 3,79

APOI: adv.
apoi: 1,5; rezum. cap.12
apoi: *adv. în loc. adv.* ***mai de-apoi*** „mai târziu", „care urmează" 2,28

(a se) APRINDE: v. III „a face să înceapă să ardă"; „a se înfuria foarte tare"; (Înv.) „a râvni"
să (se) aprindă: *conj. prez. 3.sg.* 3,19
a (să) aprinde: *inf. prez.* 3,19
a aprinde: *inf. prez.* 3,46
au aprins: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,48
(să) va aprinde: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,30
(s-)au aprins: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,8; 14,27

APRINS, -Ă: adj.
aprins (foarte): *n. sg. nom.* 3,22
aprins: *n. sg. nom.* 7,9

APROAPE: adv./s.
aproape: *adv.* 8,17; 9,7; 13,4
aproapelui: *s.m. sg. gen.* 13,61

(a se) APROPIA: v. I
apropiindu(-să): *gerunziu* 3,8; 6,12, 20; rezum. cap.7; 8,7
(s-)au apropiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,93
apropiatu(-m)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 7, 16

(a) APUCA: v. I
au apucat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 6,24; 10,10; 14,20, 35
apucând: *gerunziu* 13,40

APUNERE: s.f. „asfinţit"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la P. Maior, *Istoria pentru începutul românilor în Dachia (...)*, Buda, 1834.
apunerea: *sg. ac.* 6,14

APUS: s.n. „asfinţit"
apus: *sg. ac.* 8,4, 5

ARAMĂ: s.f.
aramă: *sg. ac.* 2,32, 39; 4,12, 20; 5,4, 23; 14,6
arama: *sg. nom./ac.* 2,35, 45
aramei: *sg. gen.* 10,6

(a se) ARĂTA: v. I
(s-)au arătat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,15; 5,5; 8,1; 10,20
ai arătat: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,23
au arătat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,29, 45; 14,20
să (se) areate: *conj. prez. 3.sg.* 2,30
arată: *ind. prez. 3.pl.* 3,44
voiu arăta: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,17; 8,19
arată: *imperativ 2.sg.* 9,17
veţi arăta: *ind. viit.I. 2.pl.* 14,8

ARĂTARE: s.f.
arătarea: *sg. nom.* 5,12

(a se) ARDE: v. III
ardea: *ind. imp. 3.sg.* rezum. cap.3; 3,20, 21, 23, 93
arde: *ind. prez. 3.sg.* 3,6, 11, 15, 17, 88; 10,6
era ars: *pasiv ind. imp. 3.sg.* 3,94
a (să) arde: *inf. prez.* 7,11

ARDERE: s.f.
ardere: *sg. nom., în sintagma* ***ardere de tot*** „jertfă" 3,38
ardere: *sg. ac.* 3,40

ARETE: s.m.; var. (Înv.) **AREATE** (Înv.; Trans.; Ban.; Olt.) „berbec lăsat de prăsilă"; „berbec mare şi frumos de doi ani"
areatele: *sg. nom./ac.* rezum. cap.8; 8,4, 6, 7, 20
areate: *sg. nom./ac.* rezum. cap.8; 8,3, 7

ARGINT: s.n.
argint: *sg. ac.* 2,32, 39; 5,2, 3, 4, 23; 11,8, 38, 43
argintul: *sg. nom./ac.* 2,35, 45

ARIE: s.f.
ariii: *sg. gen.* 2,35

ARIPĂ: s.f.; var. (Înv.) **AREPĂ**
arepi: *pl. ac.* 7,4, 6
arepile: *pl. nom.* 7,4

(a se) ARUNCA: v. I
să arunce: *conj. prez. 3.pl.* 3,20
(s-)au aruncat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,21; 6,24
aruncase: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 3,22, 46
au aruncat: *ind. pf.c. 3.pl.* 6,16; 14,41
aruncându-: *gerunziu* rezum. cap.14

(a) ASCULTA: v. I
vor asculta: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,27
am ascultat: *ind. pf.c. 1.pl.* 9,6
ascultă: *imperativ 2.sg.* 9,19

ASCUNS: s.n.
ascuns: *sg. ac., în loc. adv.* ***într-ascuns*** rezum. cap.14

ASCUNS, -Ă: adj./s.
[ceale] ascunse: *s.n. pl. ac.* 2,22
ascunsă: *s.f. sg. ac.* 10,7
(celor) ascunse: *s.n. pl. gen.* 13,42
ascunşi: *adj. m. pl. nom./ac.* 13,16, 18
ascuns: *adj. m. sg. nom.* 13,37
ascunsă: *adj. f. sg. ac.* 14,12
ascunse: *adj. f. pl. ac.* 14,20

ASEMĂNARE: s.f.; var. (Înv.) **ASĂMĂNARE** „faptul de a semăna cu cineva"; (Înv.; ccr.) „chip", „înfăţişare"

asămănarea: *sg. ac.* 4,30
asămănare: *sg. ac.* 10,16

ASEMENEA: adv./prep.; var. (Înv.) **ASEAMINEA**
aseaminea: *adv.* 1,19; rezum. cap.5; 11,29
aseamenea: *adv.* 2,35; rezum. cap.14
aseaminea: *prep.* 3,92; 7,5, 7

ASIN: s.m.
asinii: *pl. ac., în sintagma* ***asinii sălbateci*** 5,21

ASTĂZI: adv.
astăzi 3,37, 40; 9,7

(a) ASUPRI: v. IV
asuprind: *gerunziu* 13,53

AȘA: adv.; var. (Înv. și reg.) **AȘEA**
așa: 2,15, 34, 40; 3,40, 96; 4,11; 6,6; 7,23; 13,32, 48, 57
așea: 2,24; 3,25; 7,5

(a se) AȘEZA: v. I
au așezat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,1; 6,9; 9,12
(s-)au așezat: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,8
ai așezat: *ind. pf.c. 2.sg.* 6,13

AȘEZAT, -Ă: adj.
așezat: *m. sg. nom.* 4,1

AȘEZĂMÂNT: s.n. „legământ"
așezământul: *sg. ac.* 9,4; rezum. cap.12
așezământ: *sg. gen.* 11,28
așezământului: *sg. gen.* 11,30
așezemântul: *sg. ac.* 11,30

(a) AȘTEPTA: v. I
așteaptă: *ind. prez. 3.sg.* 12,12

(a se) AȘTERNE: v. III
(să) va așterne: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,12
așternem: *ind. prez. 1.pl.* 9,18
așternându-: *gerunziu* 9,20

AȘTERNUT: s.n.
așternutul: *sg. ac.* 2,29; 4,2, 10

AȘTERNUT, -Ă: adj. „întins"
așternut: *m. sg. nom.* 10,9

(a) ATINGE: v. III
au atins: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,50; 8,18; 9,21; 10,16, 18
atingea: *ind. imp. 3.sg.* 4,8; 8,5

ATUNCI: adv.
atunci: 2,14, 19, 25, 35, 46, 48; 3,3, 13, 19, 51, 91, 93, 97; rezum. cap.4; 4,4, 16; 5,3, 6, 8, 29; 6,6, 13, 16, 19, 23, 25; 13,14; 14,20, 31, 42

AUR: s.n.
aur: *sg. ac.* 2,32, 38; 3,1, 5, 7, 10, 12, 14, 18; 5,2, 3, 4, 7, 23, 29; 10,5; 11,8, 38, 43
aurul: *sg. nom./ac.* 2,35, 45

AUSTRU: s.n.
austrului: *sg. gen.* rezum. cap.11; 11,5, 9, 11, 15, 25, 40
austru: *sg. ac.* 11,6, 14, 25, 29

(a se) AUZI: v. IV
auzind: *gerunziu* 1,14; 2,12
veți auzi: *ind. viit.I. 2.pl.* 3,5, 15
au auzit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,7; rezum. cap.13; 13,44
va auzi: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,10
am auzit: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 3,30; 5,16; 8,13, 16; 9,10, 14; 10,9; 12,7, 8
auzit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 5,14
aud: *ind. prez. 3.pl.* 5,23
auzându-: *gerunziu* 6,14
să audă: *conj. prez. 3.sg.* 9,11
auzi: *imperativ 2.sg.* 9,17, 18
auzând: *gerunziu* 10,9; 13,26; 14,27
auzitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 10,12

(a) AVEA: v. II
ai: *ind. prez. 2.sg.* 14,33
are: *ind. prez. 3.sg.* 5,11, 21, 23, 29; 14,4
au avut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,94
avea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 4,5; 7,4, 6, 7, 20; 8,5; 13,6
va avea: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,7
vei avea: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,16
având: *gerunziu* 5,27; 8,3, 20; 13,35, 59
am avut: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,8

AVERE: s.f.
averi: *pl. ac.* 11,2, 13, 28

AVUT, -Ă: adj. „bogat"
avute: *f. pl. ac.* 11,24

B

BABILONEAN: s.m.; var. **VAVILONEAN** (la pl.) „populație semitică ce atrăit în Babilon în mileniile 2 –1 a.C."
vaviloneanii: *pl. nom.* rezum. cap.14; 14,22, 27
vaviloneanilor: *pl. gen.* rezum. cap.14
vaviloneani: *pl. ac.* 14,2

BALAUR: s.m.; var. (Înv. și pop.) **BĂLAUR**
bălaurul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.14; 14,25, 26, 27
bălaur: *sg. nom.* 14,22
bălaurului: *sg. gen.* 14,26

(a) BATE: v. III
bătea: *ind. imp. 3.sg.* 5,19

(a) BĂGA: v. I
au băgat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,2
băga: *ind. imp. 3.sg.* 14,12

BĂRBAT: s.m.
bărbați: *pl. nom./ac.* 3,12, 23, 91, 92; 14,19
bărbații: *pl. nom./ac.* 3,12, 21, 22, 94; 10,7
bărbatului *sg. gen./dat.* 9,7; 12,6; 13,7
bărbatul: *sg. nom./ac.* 9,21; rezum. cap.12; 12,7; 13,28, 63
bărbatul: *sg. nom., în sintagma* ***bărbatul doririlor*** „iubit (de Dumnezeu)" (cf. Anania 2001, p.1120) 9,23
bărbat: *sg. ac.* rezum. cap.10; 10,5
bărbatul: *sg. voc., în sintagma* ***bărbatul doririlor*** 10,11, 19

BĂTRÂN, -Ă: s.m./f.
bătrânii: *s.m. pl. nom./ac.* 6,7; rezum. cap.13; 13,5, 8, 24, 27, 36, 50
bătrâni: *s.m. pl. nom./ac./gen.* rezum. cap.13; 13,5, 16, 18, 19, 28, 34, 61
bătrânilor: *s.m. pl. dat.* 13,41

BĂTRÂNEȚE: s.f.
bătrâneațelor: *pl. gen.* 13,50

BĂUTURĂ: s.f.; var. BEUTURĂ
beuturii: *sg. gen.* 1,8, 16
beutură: *sg. ac.* 1,10

(a) BEA: v. II
bând: *gerunziu* rezum. cap.1
bea: *ind. imp. 3.sg.* 1,5
a bea: *inf. prez.* 1,12
bea: *ind. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.5; 5,1, 4; 14,5
să bea: *conj. prez. 3.pl.* 5,2
au beut: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,3; 14,14
ați beut: *ind. pf.c. 2.pl.* 5,23

BERBEC: s.m.
berbeci: *pl. ac.* 3,40

BINE: adv.
bine: *adv. în structura v. dislocată* ***bine au cuvântat/bine ești cuvântat/bine e cuvântat/bine am cuvântat*** 2,19; 3,26, 52, 53, 54, 55, 56, 95; 4,31; 13,60
bine: 3,30
(mai) bine: 13,23

(a) BINECUVÂNTA: v. I
bine au cuvântat: *structură v. dislocată ind. pf.c. 3.sg.* 2,19; 13,60
fie binecuvântat: *pasiv conj. prez. fără să* 2,20
a binecuvânta: *inf. prez.* rezum. cap.3
binecuvântează: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.3
binecuvântând: *gerunziu* 3,24
bine ești cuvântat: *pasiv ind. prez. 2.sg.* 3,26, 52, 53, 54, 55, 56
binecuvânta: *ind. imp. 3.pl.* 3,51
bine e cuvântat: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 3,52, 95
binecuvântați: *imperativ 2.pl.* 3,57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 90
binecuvânteaze: *conj. prez. fără* ***să*** *3.sg.* 3,74, 83
bine am cuvântat: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,31

(a se) BIRUI: v. IV
biruia: *ind. imp. 3.sg.* 7,21
va birui: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,2, 5, 8, 12, 23
(să) vor birui: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,22

BIRUINȚĂ: s.f.
biruința: *sg. ac.* 6,26

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) BISEARICĂ
bisearica: *sg. ac.* 3,53; 5,2, 3; rezum. cap.14; 14,9, 13, 21
bisearicii: *sg. gen* rezum. cap.5
biserică: *sg. ac.* rezum. cap.9; 9,27
bisericii: *sg. gen.* 14,18

BLÂNDEȚE: s.f.
blândețele: *pl. ac.* 3,42

BLESTEM: s.n.; var. BLĂSTĂM
blăstăm: *sg. ac.* 3,96
blăstămului: *sg. gen.* 8,19
blăstămul: *sg. nom.* 9,11

(a) BLESTEMA: v. I; var. (a) BLĂSTĂMA
ar blăstăma: *cond. prez. 3.sg.* rezum. cap.3
au blăstămat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,8

BOGAT, -Ă: adj.
bogat (foarte): *m. sg. nom.* 13,4

BOGĂȚIE: s.f.
bogățiile: *pl. ac.* 11,2, 24

BOIER: s.m.; var. (Înv. și pop.) BOIAR
boiarii: *pl. nom./ac.* 3,2, 94; 4,33
boiari: *pl. nom.* 3,3

BOIERIME: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la I. Gherasim Gorjan, *Halima sau povestiri mitologhicești arăbești, pline de băgări de seamă și de întâmplări foarte frumoase și de mirare...* [Vol.] I – IV, București, tom. I: 1835.
boierimea: *sg. nom.* 6,7
(a) BOLI: v. IV
am bolit: *ind. pf.c. 1.sg.* 8,27

BOU: s.m.
boul: *sg. ac.* 4,22, 29, 30; 5,21

BRAȚ: s.n.
brațele: *pl. nom.* 2,32; 11,15, 22
brațului: *sg. dat.* 11,6
brațe: *sg. nom.* 11,31

BRUMĂ: s.f.
bruma: *sg. voc., în sintagma* ***roaole și bruma*** 3,68

BUCATĂ: s.f. (mai ales la pl.) „hrană"
bucate: *pl. ac.* rezum. cap.1
bucatele: *pl. ac.* 1,5, 16; rezum. cap.14; 14,10, 13
bucate: *pl. nom./ac.* 1,10; 6,18
bucată: *sg. ac., în sintagma* ***bucată împărătească*** „hrană împărătească" (cf. lat. *cibo regio*; *cibus, -i* „mâncare") 1,13, 15

(a se) BUCURA: v. I
(s-)au bucurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,23

BUN, -Ă: adj.
(mai) bune: *f. pl. nom.* 1,15
bun: *m./n. sg. nom./ac.* 2,23; 3,89

BURUIANĂ: s.f.
buruianele: *pl. ac.* 4,12

BUZĂ: s.f.
buzele: *pl. ac.* 10,16

C

CALE: s.f.
căile: *pl. nom./ac.* 3,27; 4,34; 5,23; 9,5

CANON: s.n. „instrument muzical de origine orientală, format dintr-o ladă sonoră de formă trapezoidală, cu coarde puse în vibrație cu amândouă mâinile"
canonului: *sg. gen.* 3,5, 7, 10, 15

CAP: s.n.
capul: *sg. nom./ac.* 1,10; 2,32, 38; 3,94; 13,34, 55, 59
capului: *sg. gen* 2,28; 4,2, 7, 10; 7,1, 9, 15; 14,35
capete: *pl. ac.* 7,6
cap: *sg. ac.* 7,20

CAPRĂ: s.f.
capre: *pl. ac., în sintagma* ***țap*** *de capre* (cf. lat. *hircus caprarum*) 8,5
caprelor: *pl. gen., în sintagma* ***țapul*** *caprelor* (cf. lat. *hircus caprarum*) 8,8, 21

CARNE: s.f.
carne: *sg. nom.* 10,3
cărnuri *pl. ac.* 7,5

CARTE: s.f.
cartea: *sg. ac.* 1,17; 9,11; 12,4
carte: *sg. ac.* 12,1
cărțile: *pl. nom./ac.* explicație cap.3, înainte de vs.24; 7,10
cărți: *pl. ac.* 9,2
cărții: *sg. gen.* explicație înainte de cap.13

CASĂ: s.f.
casii: *sg. gen., în sintagma* ***casii lui Dumnezeu*** 1,2
casa: *sg. ac., în sintagmele casa* ***dumnezeului/casa vistieriii*** (cf. lat. *domum thesauri*)/***casa împărății/casa uspățului*** 1,2; 4,27; 5,10
casele: *pl. nom.* 2,5
casa: *sg. nom./ac.* 2,17; 3,96; 4,1; 6,10, 18; 13,4; 14,28
casii: *sg. gen.* 5,17, 23; 13,26

CATRAN: s.n.; var. CĂTRAN
cătran: *sg. ac.* 3,46

(a) CĂDEA: v. II
să cază: *conj. prez. 3.sg.* 3,10
au căzut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,46; 3,23; 10,7
căzând: *gerunziu* 3,5, 7
va cădea: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,11; 11,19
cădeți: *imperativ 2.pl.* 3,15
căzuse: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 7,20
am căzut: *ind. pf.c. 1.sg.* 8,17, 18
vor cădea: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,14, 26, 33, 34, 35, 41
a cădea: *inf. prez.* 13,23

CĂLĂRAȘ: s.m. „călăreț"
călărași: *pl. ac.* 11,40

(a se) CĂLCA: v. I
călcând: *gerunziu* 7,7
călca: *ind. imp. 3.sg.* 7,19
va călca: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,23
au călcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,7, 10
(să) **va călca:** *ind. viit.I. 3.sg.* 8,13

CĂLDURĂ: s.f.
căldura: *sg. voc., în sintagma* ***frigul și*** *căldura* 3,67

CĂMARĂ: s.f. (Înv.) „cameră", „odaie"
cămara: *sg. ac.* 6,10

CĂPETENIE: s.f.
căpeteniii: *sg. gen.* 1,9; 10,20
căpeteniia: *sg. nom./ac.* 1,10; 5,11; 8,11; rezum. cap.10; 10,13, 20, 21; 12,1
căpetenia: *sg. nom./ac.* 1,11, 18; 2,14; 11,18
căpetenie: *sg. nom./ac.* 2,48; 3,38; 5,16
căpeteniile: *pl. nom./ac.* 3,2, 3; 6,3, 4, 6, 7; 9,12; 10,13; 11,5
căpetenia: *sg. voc., în sitnagma* ***căpetenia gâcitorilor*** 4,6
căpetenii: *pl. ac.* 6,2
căpeteniii: *sg. gen., în gen. superl.* ***căpeteniii căpeteniilor*** 8,25
căpeteniilor: *pl. gen., în gen. superl.* ***căpeteniii căpeteniilor*** 8,25
căpeteniilor: *pl. gen./dat.* 9,6, 8

CĂRNOS, -OASĂ: adj.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la C. Negruzzi, *Scrierile lui...* Volumul I: *Păcatele tinerețelor*, București, 1872.
(mai) cărnoase: *f. pl. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,15

CĂRUȚĂ: s.f.
căruță: *sg. ac.* 11,40

(a se) CĂUTA: v. I
cauți: *ind. prez. 2.sg.* 2,11
să caute: *conj. prez. 3.pl.* 2,18
(să) căuta: *ind. imp. 3.pl.* 2,13
căutăm: *ind. prez. 1.pl.* 3,41
au căutat: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,33
căuta: *ind. imp. 3.pl.* 6,4
căutând: *gerunziu* 6,11
căutam: *ind. imp. 1.sg.* 8,15

CÂLȚI: s.m.
câlți: *pl. ac.* 3,46

CÂMP: s.n.
câmpului *sg. gen.* 2,38; 4,18
câmpul: *sg. ac.* 3,1
câmp: *sg. ac.* 14,32

CEAS: s.n.
ceasul: *sg. ac., în loc. adv.* ***în ceasul în care*** „când" 3,5
ceas: *sg. ac., în loc. adv.* ***într-acel ceas/ori în ce ceas/într-același ceas/într-acelaș ceas*** 3,6, 15; 4,30; 5,5
ceas: *sg. ac.* 4,16
ceasul: *sg. nom.* 13,13

CEATĂ: s.f.
ceată: *sg. ac.* 11,40
ceata: *sg. nom.* 13,60

CENUȘĂ: s.f.; var. CENUȘE
cenușe: *sg. ac.* 9,3; 14,13

(a) CERCA: v. I
cearcă: *imperativ 2.sg.* 1,12
cercam: *ind. imp. 1.sg.* 7,16

(a) CERCETA: v. I
au cercetat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,14

CER: s.n.; var. CERIU
ceriului: *sg. gen., în sintagmele Dumnezeului ceriului/Dumnezeul ceriului/puterile ceriului/Împăratul ceriului/Stăpânitoriului ceriului* 2,18, 19, 37, 44; rezum. cap.4; 4,32, 34; 5,23; rezum. cap.6; 11,4
ceriu: *sg. ac.* 2,28; 4,10, 17, 19, 20, 28, 31; 6,27; 12,7; 13,35
ceriului: *sg. gen.* 2,38; 3,36, 56, 63, 80; 4,9, 12, 18, 20, 22, 30; 5,21; 7,2, 13; 8,8, 10
ceriuri: *pl. voc.* 3,59
ceriuri: *pl. ac.* 3,60
ceriul: *sg. nom./ac.* 4,8; 7,27; 9,12; 13,9; 14,4

(a) CERE: v. III
cerând: *gerunziu* rezum. cap.3; rezum. cap.9
va ceare: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,7, 12
ceind: *gerunziu* 6,11
a cearе: *inf. prez.* 9,3

CERERE: s.f.
cererea: *sg. nom./ac.* 4,14; 6,13
cererе: *sg. ac.* 6,7
cererile: *pl. ac.* 9,17

CERESC, -EASCĂ: adj.
cerească: *f. sg. nom., în sintagma* ***puterea cerească*** 4,23

(a) CERNE: v. III
au cernut: *ind. pf.c. 3.pl.* 14,13

CETATE: s.f.
cetății: *sg. gen.* 3,28
cetatea: *sg. ac.* 9,16, 18, 19, 24, 26
cetățile: *pl. ac.* 11,15
cetății: *pl. ac.* 11,24

CHELTUIALĂ: s.f. (la pl.) „merinde", „alimente"
cheltuialele: *pl. ac.* 14,7

(a se) CHEMA: v. I
să (să) cheme: *conj. prez. 3.pl.* 2,2
să (se) chiiame: *conj. prez. 3.sg.* 5,12
(s-)au chemat: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,19
(să) vor chema: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,10
chemat fiind: *pasiv gerunziu* 11,11
(să) va chema: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,25
au chemat: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,52; 14,7

CHIP: s.n.
chip: *sg. ac./gen.* rezum. cap.2; 2,31, 32; 3,1
chipul: *sg. nom./ac.* 2,31, 34, 35; 4,33
chipului: *sg. gen./dat.* rezum. cap.3; 3,2, 3, 5, 7, 10, 12, 14, 15, 18
chip: *sg. ac., în loc. adv.* ***într-alt chip*** 14,28

CHIT: s.m. (Înv.) „balenă"
chitii: *pl. voc.* 3,79

CHIVĂRĂ: s.f. „turban"
tiverele: *pl. ac.* 3,21

CINSTE: s.f.
cinste: *sg. ac.* 2,6; 5,18; 7,14; 11,21
cinstea: *sg. ac.* 4,33; 13,50
cinstele: *pl. ac.* 5,17

(a se) CINSTI: v. IV
cinstesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,12, 33
cinstiți: *ind. prez. 2.pl.* 3,14
cinstim: *ind. prez. 1.pl.* 3,17, 18
cinstindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.5
cinstești: *ind. prez. 2.sg.* 6,16
va cinsti: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,38
cinstea: *ind. imp. 3.sg./pl.* rezum. cap.14; 14,3, 22
era cinstit: *pasiv ind. imp. 3.sg.* 14,1
cinsteați: *ind. imp. 2.pl.* 14,26

CINSTIT, -Ă: adj.
cinstit: *m./n. sg. ac.* 11,16, 45
(mai) cinstit: *m. sg. nom.* 13,4

CIOPLIT, -Ă: s.
(ceale) cioplite: *s.n. pl. ac.* „chipurile cioplite" 11,8

CIRTĂ: s.f. „clipă"
cirtă: *sg. ac., în loc. adv.* ***într-o cirtă*** „imediat", „pe loc" 14,41

(a) CITI: v. IV; var. (Înv. și reg.) **(a) CETI**
ceti: *inf. prez. fără* **a** rezum. cap.5
va ceti: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,7
a ceti: *inf. prez.* 5,8
voiu ceti: *ind. viit.I. 1sg.* 5,17
să citească: *conj. prez. 3.pl.* 5,15
citi: *inf. prez. fără* **a** 5,16

CITIT, -Ă: adj.; var. **CETIT, -Ă**
cetit: *n. sg. nom.* explicație înainte de cap.13

(a se) CLĂTI: v. IV
(să) clătesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,79

COAPSĂ: s.f.
coapsele: *pl. nom.* 2,32; 10,5

COASTĂ: s.f.
coastele: *pl. ac., în sintagma* ***coastele împăratului*** (sintagma reprezintă traducerea eronată a lat. *latere regni*, literal „coastele împărăției"; de fapt, sensul este „întru cele legate de împărăție" 6,4

(a se) COBORÎ: v. IV; var. (Înv.) **(a se) POGORÎ**
(s-)au pogorât: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,49; 4,10
pogorându(-să): *gerunziu* 4,20

COMOARĂ: s.f.
comori: *pl. ac.* 11,43

(a) CONĂCI: v. IV; var. **(a) CONOCI** „a împresura", „a asedia"
au conocit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,1

COPAC: s.m.; var. (Reg.) **COPACI**
copaciul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.4; 4,11, 17, 20
copaciu: *sg. nom./ac.* 4,7, 8; 13,54, 58
copaciului: *sg. gen* 4,23

COPIL: s.m.
copii: *pl. ac.* 1,4
copiilor: *pl. gen./dat.* 1,13, 15, 17
copilul: *sg. ac.* rezum. cap.13

COPILAȘ: s.m.
copilași: *pl. ac.* 14,19

CORABIE: s.f.
corăbii: *pl. nom.* 11,30

CORN: s.n.
coarnele: *pl. ac.* rezum. cap.7; 7,8; 8,4
coarne: *pl. nom./ac.* 7,7, 8, 20, 24; rezum. cap.8; 8,3, 7, 8, 20
corn: *sg. nom./ac.* 7,8; 8,5, 8, 9
cornul: *sg. nom./ac.* 7,8, 11, 20, 21; 8,21

CORNUT, -Ă: adj.
cornut: *m. sg. ac.* 8,6

CORT: s.n.
cortul: *sg. ac.* 11,45

COȘTEI: s.n. (mgm. înv.) „cetate"
coșteiul: *sg. ac.* 8,2

COT: s.m. „veche unitate de măsură a lungimii"
coți: *pl. ac.* 3,1, 47

CRĂIESC, -EASCĂ: adj.
crăiască: *f. sg. ac.* 1,3

(a) CREDE: v. III
au crezut *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,95; 6,23
(să) creade: *inf. prez. fără* **a** 8,24
crezut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,41

CREDINCIOS, -OASĂ: adj. „fidel"; „sigur", „neîndoielnic"
crednicioasă: *f. sg. nom.* 2,45
credincios: *m. sg. nom.* 6,4

(a) CREȘTE: v. III
au crescut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,19, 30
crescând: *gerunziu* 8,3, 8, 23

CREȘTET: s.n.
creaștetul: *sg. ac.* 14,35

CRISOLIT: s.n.; var. **HRISOLIT** „piatră prețioasă de culoare verde-gălbuie, cu luciu sticlos, măsliniu" (cf. **Indice** Iz)
hrisolithul: *sg. ac.* 10,6

CRIVĂȚ: s.n.; var. (Mold.) **CRIVEȚ** (Fig.) „nord"
crivețu: *sg. ac.* 8,4; 11,44
crivețului: *sg. gen.* rezum. cap.11; 11,6, 7, 8, 11, 13, 15, 40

(a) **CUGETA:** v. I
cugeta: *ind. imp. 3.sg.* 6,4

(a se) **CULCA:** v. I (Eufem.) „a avea relații sexuale cu cineva"
a (să) culca: *inf. prez.* 13,11
(s-)au culcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,37

CULCUȘ: s.n. (aici) „așternut", „pat"
culcușul: *sg. ac.* 2,28; 4,7; 7,1

CUMPĂNĂ: s.f.
cumpănă: *sg. ac.* 5,27

(a) **CUNOAȘTE:** v. III
am cunoscut: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,8
cunoaște: *ind. prez. 3.sg.* 2,22
au cunoscut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.4; 5,21; 11,39
vor cunoaște: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,14
vei cunoaște: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,22, 23
cunoscuse: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 13,33
cunoscând: *gerunziu* 13,48

CUNOSCĂTOR, -TOARE: s.m./f.
cunoscătoriul: *s.m. sg. voc., în sintagma* ***cunoscătoriul celor ascunse*** 13,42

CUNOȘTINȚĂ: s.f.
cunoștința: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,17
cunoștință: *sg. ac.* 1,17; 2,21

(a) **CUPRINDE:** v. III
cuprinde: *ind. prez. 3.sg.* 7,1

CUPTOR: s.n.
cuptoriul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.3; 3,6, 11, 15, 17, 19, 20, 22, 46
cuptoriu: *sg. ac.* rezum. cap.3; 3,47, 48, 49, 51
cuptoriului: *sg. gen* 3,21, 23, 50, 93

CURAT, -Ă: adj.
curată: *f. sg. ac.* 7,9
curat: *m./n. sg. nom./ac.* 10,5; 13,46
curata: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.13

(a) **CURGE:** v. III (aici) „a veni (în număr mare)"
curgea: *ind. imp. 3.pl.* 13,4

CURTE: s.f. „palat de reședință al unui suveran"
curtea: *sg. ac.* 4,26

(a) **CUTEZA:** v. I
să cuteaze: *conj. prez. 3.sg.* 6,8

(a se) **CUTREMURA:** v. I
(s-)au cutremurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,1
(să) **cutremura:** *ind. imp. 3.pl.* 5,19
să (se) cutremure: *conj. prez. 3.sg.* 6,26

CUVÂNT: s.n.
cuvânt: *sg. nom./ac./gen.* 1,14; 2,10; 5,15; 6,14; 7,1; 10,1; 13,27, 47
cuvântul: *sg. nom./ac.* 1,20; 2,5, 8, 10, 11, 23; 3,95; 4,14, 28, 30; 6,12; 7,28; 9,23; 10,1, 11; 14,8
cuvântului: *sg. gen.* 5,26; 7,28; 9,25
cuvintelor: *pl. gen.* 7,11, 16; 10,6, 9
cuvinte: *pl. ac.* 7,25; 10,15
cuvântul: *sg. nom., în sintagma* ***cuvântul Domnului*** 9,2
cuvintele: *pl. nom./ac.* 9,12; 10,11, 12; 12,4, 9

(a) **CUVÂNTA:** v. I
au cuvântat: *ind. pf.c. 3.sg., în structura v. dislocată bine* ***au cuvântat*** 2,19; 13,60
ești cuvântat: *pasiv ind. prez. 2.sg., în structura v. dislocată* ***bine ești cuvântat*** 3,26, 52, 53, 54, 55, 56
e cuvântat: *pasiv ind. prez. 3.sg., în structura v. dislocată* ***bine e cuvântat*** 3,52, 95
am cuvântat: *ind. pf.c. 1.sg., în structura v. dislocată* ***bine am cuvântat*** 4,31

D

(a se) **DA:** v. I
au dat: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.1; 1,2, 9, 17; 2,37, 38; 3,95; 5,18; 7,14, 22; 8,12; 13,50; 14,21, 26, 29
da: *ind. imp. 3.sg.* 1,16
ai dat: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,23; 3,32
(să) va da: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,44; 11,6, 11, 21
să dai: *conj. prez. 2.sg.* 3,34
(s-)au dat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,3; 5,28, 29; 7,4, 6; 14,31
va da: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,14; 11,17, 39
(să) vor da: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,25
vor da: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,31
(să) da: *ind. imp. 3.pl.* 14,2, 31
dau: *ind. prez. 1.sg.* 14,25
dă: *ind. prez. 3.sg.* 2,21; 4,22, 29
dă: *imperativ 2.sg.* 3,43; 5,17; 14,25, 28
să (să) dea: *conj. prez. 3.sg./pl.* 1,12; 2,16; 4,13
dedease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 5,19
să dea: *conj. prez. 3.pl.* 6,2
(să) dedease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 7,11
să (se) dea: *conj. prez. 3.sg.* 7,27

DAR: s.n.
daruri: *pl. ac.* 2,6, 48
darurile: *pl. nom.* 5,17
dar: *sg. ac., în loc. adv.* ***în dar*** 11,39

(a) DĂRÂMA: v. I
dărămați: *imperativ 2.pl.* 4,11

(a) DĂRUI: v. IV
au daruit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,48

DEGET: s.n.
deagetelor: *pl. gen.* 2,41
deagetele: *pl. nom./ac.* 2,42; 5,5; 10,10
deagete: *pl. nom./ac.* rezum. cap.5; 5,5
deagetul: *sg. ac.* 5,24

DEGRABĂ: adv.
degrabă: 4,15; 6,19; 9,21

DEPARTE: adv.
departe: 9,7; 13,51

(a se) DEPĂRTA: v. I
(s-)au depărtat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,5, 8; 6,18; 13,13
depărtându(-ne): *gerunziu* 3,29
(ne-)am depărtat: *ind. pf.c. 1.pl.* 9,5, 9
vor depărta: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,31
depărtând: *gerunziu* 13,56

DEPRINDERE: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Serdarul Simeon Marcovici, *Culegere din cele mai frumoase nopți ale lui Yung.* Adoua ediție..., București, 1835.
deprindere: *sg. ac.* 1,17

DEPRINS, -Ă: adj.
deprinși: *m. pl. ac.* 1,4

DES: adv.
des: 13,6

DESCÂNTĂTOR, -TOARE: s.m./f.
descântătorilor: *s.m. pl. gen.* 5,11

(a se) DESCHIDE: v. III; var. (a se) DEȘCHIDE
ai deșchis: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,23
deșchide: *inf. prez. fără* ***să*** 2,47
deșchizând: *gerunziu* 3,25; 10,16; 13,39
a deșchide: *inf. prez.* 3,33
(s-)au deșchis: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,10
deșchide: *imperativ 2.sg.* 9,18
deșchide: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.12
au deșchis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 13,25; 14,17

DESCHIS, -Ă: adj.
deșchise: *f. pl. ac.* 6,10

(a se) DESCOPERI: v. IV (Despre vise) „a interpreta", „a tâlcui"; „a (se) dezvălui"; „a ridica vălul (de pe față)"
descoperi: *inf. prez. fără a* rezum. cap.2
au descoperit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.2
(s-)au descoperit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,19, 30; 10,1
descopere: *ind. prez. 3.sg.* 2,22, 47
să deascopere: *conj. prez. 3.sg.* 13,32
(s-)au deascoperit: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.14

DESCOPERIRE: s.f.
descoperirea: *sg. nom.* rezum. cap.9

(a se) DESPĂRȚI: v. IV
va fi despărțită: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 2,41
(s-)au despărțit: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,52
despărțiți: *imperativ 2.pl.* 13,51

DESTUL: adv.
destul: 5,9; 6,14

(a se) DEȘTEPTA: v. I
va deștepta: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,44; 5,21
(s-)au deștep**tat:** *ind. pf.c. 3.sg.* 9,14
au deșteptat: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,45

(a) DEZLEGA: v. I
a dezlega: *inf. prez.* 5,16

DEZLEGARE: s.f. (Despre vise) „tâlcuire"
dezlegarea: *sg. nom./ac.* 2,16, 24, 25; 4,3, 4, 6, 15; 5,12

(a) DEZVELI: v. IV; var. (Înv.) (a) DEZVĂLI (Despre taine) „a dezvălui"
dezvăleaște: *ind. prez. 3.sg.* 2,28, 29

(a se) DEZMIERDA: v. I (Înv. și pop.) „a avea relații sexuale cu cineva"
(se) dezmierda: *gerunziu* rezum. cap.13

(a) DEZVOLBI: v. IV (Despre vise) „a interpreta", „a tâlcui"; cuvântul nu este înregistrat în MDA.
dezvoalbe: *ind. prez. 3.sg.* rezum cap.2

DIMINEAȚĂ: adv.
dimineață: 6,19; 14,15
dimineața: 8,14, 26; 14,11

DINĂUNTRU: adv.; var. DINLONTRU
dinlontru: 14,6

DINCOACE: adv.
dincoace: 12,5

DINCOLO: adv.
dincolea: 12,5

DINTE: s.m.
dinții: *pl. nom./ac.* 7,5, 19
dinți: *pl. ac.* 7,7

(a) DOBÂNDI: v. IV
dobândesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.1
vor dobândi: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,18
au dobândit: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,22
va dobândi: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,6, 7, 21, 32

DOBITOC: s.n.
dobitoacele: *pl. voc., în sintagma* ***hiarăle și dobitoacele*** 3,81
dobitoacele: *pl. ac.* 4,22, 29

(a) DOBORÎ: v. IV; var. (Înv.) (a) OBORÎ
au oborât: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,10, 11
va oborî: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,12

DOMN: s.m. (s. propriu) „Dumnezeu"; „Isus Hristos"
Domnul: *sg. nom./ac.* 1,2; rezum. cap.2; 2,47; rezum. cap.3; 3,24, 45, 51, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 90; 9,3, 14; 10,17; 13,5, 35, 44, 45, 53
Domnului *sg. gen./dat.* 2,20; rezum. cap.3; 3,49, 57, 58, 61, 84, 85, 89; rezum. cap.5; rezum. cap.9; 9,2, 4, 10; 10,17; 13,23, 59; 14,24, 33, 35, 38
Doamne: *sg. voc.* 3,26, 37, 43, 52; 9,4, 7, 8, 9, 13, 15, 16, 19; 14,34, 40
Domnul: *sg. voc., în sintagma* ***Domnul mieu*** 10,16; 12,8

DOMN: s.m. (apelativ) „termen de politețe pentru un bărbat"; (Pop.) „stăpân"
domnul: *sg. ac.* 1,10; 4,21
domnul: *sg. voc., în sintagma domnul mieu* 4,16; 10,19

(a) DOMNI: v. IV
va **domni:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,5

DOMNIE: s.f. „stăpânire", „putere"
domniia: *sg. nom.* 11,5

DORIRE: s.f.
doririlor: *pl. gen., în sintagma bărbatul* ***doririlor*** „iubit (de Dumnezeu)" (cf. Anania 2001, p.1120) 9,23; 10,11, 19

DORIT, -Ă: adj.
dorită: *f. sg. ac.* 10,3

(a) DORMI: v. IV
au dormit: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,18
dor**m:** *ind. prez. 3.pl.* 12,2

(a se) DOVEDI: v. IV
(să) dovedesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.7

DRAGOSTE: s.f.
dragostea: *sg. ac.* 13,10

DREPT, DREAPTĂ: adj./adv./s./prep.; var. DIREPT, DIREAPTĂ
direapte: *adj. f. pl. ac.* 3,28
direpț: *prep. în loc. adv.* ***direpț aceaea*** rezum. cap.4
[cel] direpț: *s.m. sg. ac.* 13,53
drept: *adj. m. sg. nom.* 3,27; 9,14
dreapte: *adj. f./n pl. nom.* 3,27; 4,34
dreaptă: *adj. f. sg. ac.* 3,31
drepți: *adj. m. pl. nom.* 13,3
drepților: *s.m. pl. gen.* 3,86; 13,9

drept: *prep. în loc. adv. drept aceaea* 5,7
dreapte: *s.n. pl. ac.* 11,17
dreapta: *s.f. sg. ac.* 12,7
drept: *adv.* 13,55, 59

DREPTATE: s.f.
dreptate: *sg. nom./ac.* 6,22; 12,3
dreptatea: *sg. nom./ac.* 9,7, 16

(a se) DUCE: v. III
să (să) ducă: *conj. prez. 3.pl.* 1,18
au dus: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,18; 2,25
du: *imperativ 2.sg.* 2,24; 14,33
(s-)au dus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 6,18; 14,13
va duce: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,8
(să) va duce: *ind. viit.I. 3.* 11,24
ducându(-să): *gerunziu* rezum. cap.13
să (ne) ducem: *conj. prez. 1pl.* 13,13
ducea: *ind. imp. 3.pl.* 13,45; rezum. cap.14
(să) ducea: *ind. imp. 3.sg.* 14,3, 32
să ducă: *conj. prez. 3.sg.* 14,32

DUH: s.n.
duhul: *sg. nom./ac.* 2,1; 5,20; 7,15
duh: *sg. nom./ac.* 3,39; 5,12
duhurile: *pl. voc., în sintagma* ***toate duhurile lui Dumnezeu*** 3,65
duhuri: *pl. voc.* 3,86
Duhul: *sg. ac., în sintagmele* ***Duhul Dumnezeilor celor sfinți/Duhul Dumnezeilor/Duhul lui Dumnezeu/Duhul cel sfânt*** 4,5, 6, 15; 5,11, 14; 6,3; 13,45
duhului: *sg. gen.* 14,35

(a) DUMICA: v. I; var. (Înv. și reg.) (a) DEMICA
demicase: *ind. m.m.c.pf., 3.sg.* 14,32

DUMNEZEU: s.m. „Divinitatea"
Dumnezeu: *sg. nom./ac./gen.* rezum. cap.1; 1,9, 17; rezum. cap.2; 2,28; 3,15, 24, 45, 65, 90, 92, 96; rezum. cap.5; 5,26; 6,20, 26; 7,18; rezum. cap.9; 9,11; rezum. cap.13; 13,2, 50, 55, 60, 63; 14,4, 24, 36
Dumnezeu: *sg. gen., în sintagmele* ***casii lui Dumnezeu/Duhul lui Dumnezeu*** 1,2; 6,3
Dumnezeului: *sg. gen./dat.* 2,18; 3,93, 96; 6,5, 10, 23; 9,4, 9, 10, 20; 10,12; 14,3, 24
Dumnezeul: *sg. nom./ac., în sintagma* ***Dumnezeul ceriului*** 2, 19, 37, 44; rezum. cap.4
Dumnezeul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.3; 3,17, 95; 5,23; rezum. cap.6; 6,11, 16, 20, 22, 26; 9,3, 14; 11,32, 37; rezum. cap.14; 14,42
Dumnezeul: *sg. nom., în sintagmele* ***Dumnezeul cel mare/Dumnezeul dumnezeilor/Dumnezeul cel înalt/Dumnezeul cel preaînalt*** 2,23, 45, 47; 3,90, 99; 5,18; rezum. cap. 11
Dumnezeilor: *pl. gen., în sintagmele* ***Duhul Dumnezeilor celor sfinți/Duhul Dumnezeilor*** 4,5, 6, 15; 5,11, 14
Dumnezeului: *sg. gen./dat., în sintagmele* ***Dumnezeului ceriului/Dumnezeul dumnezeilor*** 2,18; rezum. cap.6; 11,36
Dumnezeule: *sg. voc., în sintagmele* ***Dumnezeule cel mare și groaznic/Dumnezeule cel veacinic*** 9,4; 13,42
Dumnezeul: *sg. voc., în sintagmele* ***Dumnezeul părinților noștri/Dumnezeul nostru/Dumenzeul mieu/Dumnezeul lui Daniil*** 2,23; 3,26, 52; 9,13, 15, 17, 18, 19; 14,40
Dumnezeule: *sg. voc.* 14,37

DUMNEZEU: s.m. „zeu"; „idol"
dumnezeului: *sg. gen., în sintagma* ***casa dumnezeului*** 1,2
dumnezeului: *sg. gen.* 1,2; 4,5
dumnezei: *pl. ac.* 2,11; 6,12; 11,37
dumnezeilor: *pl. gen., în gen. superl.* ***Dumnezeul dumnezeilor/Dumnezeului dumnezeilor*** 2,47; 3,90; rezum. cap.11; 11,36
dumnezeii: *pl. nom./ac.* 3,12, 14, 18; 5,4, 23; 11,8
dumnezeul: *sg. gen./dat.* (*cu a* ***+ tot***) 3,95; 11,36
dumnezeu: *sg. nom./ac.* 6,7; 11,38; 14,5, 23
dumnezeul: *sg. ac.* 11,38
dumnezeul: *sg. ac., în sintagma* ***dumnezeul cel strein*** 11,39

DURERE: s.f.
durearea: *sg. ac.* 13,10

F

(a se) FACE: v. III
vei face: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,13
(să) vor face: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,5
face: *ind. prez. 3.sg.* 4,32; 6,27; 14,42
a face: *inf. prez.* 6,10; 11,6, 27
să (se) facă: *conj. prez. 3.sg.* 6,17
va face: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,12, 24; 11,3, 16, 17, 18, 23, 24, 28, 30, 32, 36, 39
(să) face: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.9
vor face: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,25
voiu face: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,22
să facă: *conj. prez. 3.sg.* 13,62
făcând: *gerunziu* rezum. cap.1; 13,43
(s-)au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,35; 8,8, 9, 13; 9,2, 12; 11,36; 13,27, 65; 14,27
au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,1, 50, 99; 5,1; 6,7; 8,4; 9,14; 13,18, 61; 14,26
făcuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg./pl.* 3,7; 11,24; 14,12
am făcut: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 3,15, 30; 6,22; 9,5, 15
ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,27, 28, 31; 4,32; 9,15
(ne-)am făcut: *ind. pf.c. 1.pl.* 3,33
fă: *imperativ 2.sg.* 3,42; 8,16; 9,19; 13,20
făcea: *ind. imp. 3.sg.* 7,21
făceam: *ind. imp. 1.sg.* 8,27
făceai: *ind. imp. 2.sg.* 13,57

FAMEN: s.m.
famenilor: *pl. gen.* rezum. cap.1; 1,3, 7, 8, 9, 10, 11, 18

FARES: (probabil) s. (cf. Anania 2001, p.1114).
fares: *unul dintre cuvintele inscripționate de mâna lui Dumnezeu în fața regelui Baltazar* (aici *Valtasar*), tâlcuit de Daniil: „împărțitu-s-au împărăția ta și s au dat medeanilor și perseanilor" 5,25, 28

FATĂ: s.f.
fata: *sg. nom./ac.* 11,6, 17; 13,2, 3, 29, 48, 57, 63
feate: *pl. ac.* 13,15, 36
featelor: *pl. dat.* 13,17, 57
featele: *pl. nom./ac.* 13,19, 21, 36

FAȚĂ: s.f.
față: *sg. ac.* 1,4; 8,15
fața: *sg. ac., în loc. prep.* (În v.) *de la fața/de către fața* „(de) dinaintea"/***în fața*** 2,15, 18; 5,5; 7,8, 10; 11,22
fața: *sg. nom./ac.* 2,46; 3,41, 92; 5,6, 9, 10; 6,24; 7,19, 28; 8,17, 18; 9,3, 17; 10,6, 8, 9; 11,17, 18, 19; 14,18
fața: *sg. ac., în loc. s.* ***(pre)*** *fața a tot pământul* „în lume" 8,5
fața: *sg. ac., în sintagma nerușinat* ***cu*** *fața* „nerușinat la chip" 8,23
fețele: *pl. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,10, 13, 15
fețiî: *sg. gen./dat.* 3,19; 9,7, 13, 18; 11,16

FĂCUT, -Ă: adj.
făcută: *f. sg. ac.* rezum. cap.14
făcuți: *m. pl. dat.* 14,4

(a) FĂGĂDUI: v. IV
făgăduind: *gerunziu* 3,36

FĂINĂ: s.f.
făină: *sg. ac.* 14,2

(a) FĂȚĂRNICI: v. IV
vor făţărnici: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,32

FÂN: s.n.
fân: *sg. ac.* 4,22, 29, 30; 5,21

FEL: s.n.; var. (Înv.) FEALIU
fealiu: *sg. ac.* 2,10; 13,27
fealiul: *sg. gen.* (*cu prep. a* ***+ tot*** la poziţiile 3,5, 15, în mod greşit ***al***) 3,5, 10, 15
feliul: *sg. gen* (*cu prep. a* – aici, în mod greşit, *al + tot*) 3,7
fealiuri: *pl. ac.* 12,4

FELINAR: s.n.; var. (Înv.) FĂLINARIU; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Constantin (Dinicu) Golescu, *Însemnare a călătoriei mele, făcută în anul 1824, 1825, 1826*, Tipărită din nou şi însoţită de o introducere de Nerva Hodoş, Bucureşti, 1910.
fălinariul: *sg. ac.* 10,6

FEMEIE: s.f.
femeilor: *pl. gen* 11,37

FEREASTRĂ: s.f.; var. FEREASTĂ
fereştile: *pl. ac.* 6,10

FERECAT, -Ă: adj.
ferecaţi: *m. pl. ac.* 3,91

FERICIT, -Ă: adj.
fericit: *m. sg. nom.* 12,12

FERMECĂTOR, -TOARE: s.m./f.
fermecătorii: *pl. nom./ac.* 2,2, 27; 4,4; 5,7
fermecătorilor: *pl. gen* 5,11

(a) FI: v. IV
era: *ind. imp. 3.sg./pl.* rezum. cap.1; 1,20; 2,26, 31, 32, 33, 49; 3,22; 4,8; 5,21; 6,2, 3, 4; 7,5, 6, 7, 8, 19, 20; 8,19, 21, 27; 10,7; 13,1, 4, 15, 16, 31, 32, 35, 37, 39; 14,1, 2, 9, 22, 30, 31, 32
e: *ind. prez. 3.sg.* 2, 10, 11, 36, 45; 3,15, 40, 89, 90; 4,21, 27, 31; 5,25, 26; 6,12, 27; 8,21, 26; 9,14; 10,1, 4, 21; 11,5, 27; 13,23, 47, 48; 14,24, 33, 42
eşti: *ind. prez. 2.sg.* 2,37, 38; 3,27, 45; 4,19; 5,13; 9,23; 13,52; 14,40
eram: *ind. imp. 1.sg.* 4,1; 10,4
fiind: *gerunziu* rezum. cap.2; 4,28; 5,31; 8,2; 13,3, 38
vor să fie: *ind. viit. pop. 3.pl.* 2,28
va fi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,29, 40, 42; 4,22, 29; 5,7; 7,23, 24; 8,26; 9,26, 27; 11,15, 16, 17, 27, 29, 35, 37; 12,4, 8
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,45; 7,24; 8,19; 9,25; 10,14; 12,3
să fie: *conj. prez. impers./3.sg.* 3,30, 40; 4,16, 20; 6,1, 15
a fi: *inf. prez.* 4,23; 8,2; 12,1; 13,18, 42; 14,5
vei fi: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,16
fie: *conj. prez. fără să impers./3.pl.* 5,17; 14,8
fii: *imperativ 2.sg.* 10,19
ar fi: *cond. prez. 3.sg.* 13,40
fost-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,6
au fost: *ind. pf.c. impers./3.sg.* 1,21; 4,28; 5,2; 8,15; 9,12; 12,1; 13,21; 14,13
fusease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 5,3; 14,41
iaste: *ind. prez. 3.sg.* 1,4; 2,9, 11, 22, 28, 30, 47; 3,36, 38, explicaţie cap.3, după vs.90, 92, 96; 4,6, 15, 32; 5,11; 6,15, 26; 7,27; 8,2, 20, 21; 9,7, 13; 13,13, 22, 26; 14,6, 7, 17, 23
-i: *ind. prez. impers./3.sg.* 3, 16; 6,12
-s: *ind. prez. 3.pl.* 9,7
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 2,20, 22, 28; 3,12, 60, 100; 4,11, 12, 34; 7,17; 9,7, 16; 13,20; 14,16, 18
sânteţi: *ind. prez. 2.pl.* 3,15
sântem: *ind. prez. 1.pl.* 13,20, 40
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 13,46

FIARĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) HIARĂ
fiarăle: *pl. nom./ac.* 2,38; rezum. cap.4; 4,11, 12, 18, 20; rezum. cap.7; 8,4
fiară: *pl.* (*cu des.* ***-ă***) *nom./ac./dat.* 4,9; rezum. cap.7; 7,7, 17
fiară: *sg. nom./ac.* 4,13; 7,5, 6, 7
fierile: *pl. ac.* 4,22, 29; 5,21
fieri: *pl. nom./dat.* 7,3, 12
fiara: *sg. nom.* 7,11, 23
hiarăle: *pl. voc., în sintagma* ***toate hiarăle şi dobitoacele*** 3,81

FIER: s.n.
fier: *sg. ac.* 2,33, 34, 41, 42; 4,12, 20; 5,4, 23; 7,7, 19
fierul: *sg. nom./ac.* 2,35, 40, 41, 43, 45
fierului: *sg. gen.* 2,41

(a) FIERBE: v. III
au fiert: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,26
fiersease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 14,32

FIU: s.m.
fiii: *pl. nom./ac.* 1,3, 6; 2,25, 38; 5,13, 21; 6,13, 24; 11,10, 14; 12,1; 13,30; 14,14, 20
fiii: *pl. voc., în sintagmele* ***fiii oamenilor/fiii lui Israil*** 3,82; 13,48
fiiului: *sg. dat.* 3,92
fiiul: *sg. nom.* 5,22
Fiiul: *sg. nom./ac., în sintagmele* ***Fiiul Omenesc/Fiiul Omului/ fiiul omului*** (cf. Anania 2001, p.1116) rezum. cap.7; 7,13; 10,16
fiiul: *sg. voc., în sintagma* ***fiiul omului*** (cf. Anania 2001, p.1118) 8,17
fiiu: *sg. nom.* 9,1
fiilor: *pl. gen.* 11,41
fii: *pl. ac.* 14,9

FLACĂRĂ: s.f.
flacără: *sg. ac.* 11,33

FLUIER: s.n. (Pop.) „tibia”
fluierele: *pl. nom.* 2,33

FOC: s.n.
foc: *sg. nom./ac.* rezum. cap.3; 3,6, 11, 15, 17, 20, 21, 23, 93; 7,9, 10, 11
focului: *sg. gen.* 3,22, 25, 49, 88, 91, 92, 93, 94
focul: *sg. nom./ac.* 3,50, 94; 12,10
focul: *sg. voc., în sintagma* ***focul şi zăduhul*** 3,66

FRĂMÂNTĂTURĂ: s.f. „amestec obţinut prin frământare”; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este într-un document din 1815, la Theodor Codrescu, *Uricariul cuprinzetoriu* de hrisoave, anaforale şi alte acte din suta a XV – XIX, atingătoare de Moldova... [vol. I], Vol. I – XXV, Iaşi 1952 – 1895.
frământătură: *sg. ac.* 14,26

(a se) FRÂNGE: v. III „a (se) sfărâma”
frângându(-să): *gerunziu* 8,22

FRIG: s.n.
frigul: *sg. voc., în sintagmele* ***frigul şi căldura/gerul şi frigul*** 3,67, 69

FRUMOS, -OASĂ: adj.
frumoasă (foarte): *f. pl. nom.* 4,9
frumoşi (foarte): *m. pl. nom.* 4,18

frumoasă (foarte): *f. sg. nom.* 13,2
frumoasă: *f. sg. nom.* 13,31

FRUMUSEȚE: s.f.; var. (Pop.) **FRUMSEȚE;** (Reg.) **FRÂMSEAȚE**
frumseațea: *sg. ac.* 13,32
frâmseațea: *sg. nom.* 13,56

FRUNZĂ: s.f.
frunzele: *pl. nom./ac.* 4,9, 11

(a) FUGI: v. IV
au fugit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,1; 10,7
fugă: *conj. prez. fără să 3.pl.* 4,11

FULGER: s.n.
fulgere: *pl. voc.* 3,73
fulgerului: *sg. gen.* 10,6

G

GATA: adv.
gata: 3,15

(a se) GĂSI: v. IV
(să) va găsi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,11
vei găsi: *ind. viit.I. 2.sg.* 14,11

(a) GĂTI: v. IV „a pregăti pentru luptă"
va găti: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,11

GÂND: s.n.
gândurile: *pl. nom./ac.* 2,30; 4,2, 16; 5,6, 10; 7,28
gândurilor: *pl. gen.* 11,24

(a) GÂNDI: v. IV
gândești: *ind. prez. 2.sg.* 2,26; 6,20
a gândi: *inf. prez.* 2,29; 4,16
va gândi: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,25; 11,30
să gândim: *conj. prez. 1.pl.* 9,13

GÂNDIRE: s.f.
gândirea: *sg. ac.* 13,28

GENUNCHI: s.m.; var. (Iuz.) **GENUNCHE:** s.n.
genunchele: *s.n. pl. ac., în loc. v. pleca* ***genunchele*** 6,10
jenunchele: *s.n. pl. nom./ac.* 5,6; 10,10

GER: s.n.
gerul: *sg. voc., în sintagma* ***gerul și frigul*** 3,69

GHEAȚĂ: s.f.
ghețile: *pl. voc., în sintagma* ***ghețile și zăpezile*** 3,70

GHICITOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Mold., Trans.) **GÂCITOR, -TOARE**
găcitorii: *s.m. pl. nom.* 4,4
gâcitorii: *s.m. pl. nom./ac.* 1,20; 2,2, 27
gâcitoriu: *s.m. sg. ac.* 2,10
gâcitorilor: *pl. gen.* 4,6

GINGAȘ, -Ă: adj.
jingașe (foarte): *f. sg. nom.* 13,31

GLAS: s.n.
glas: *sg. nom./ac.* 4,28; 6,20; 8,16; 13,24, 42, 46, 60; 14,17, 40
glasul: *sg. nom./ac.* 7,11; 9,10, 11, 14; 10,6, 9; 13,44

(a) GONI: v. IV
va goni: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,13

GRABĂ: s.f.
graba: *sg. ac., în loc. adv.* ***cu graba*** „degrabă", „repede" 13,50

GRAS, -Ă: adj.
grași: *m. pl. ac.* 3,40

(a) GRĂBI: v. IV
grăbind: *gerunziu* 2,25; 11,10, 13

(a) GRĂI: v. IV
grăindu-: *gerunziu* 1,19; 10,15
să grăiți: *conj. prez. 2.pl.* 2,9
veți grăi: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,9
grăind: *gerunziu* 2,20, 47; 3,14; 5,7, 10, 13; 7,8, 20; 8,13, 18; 9,20, 21; 10,19
au grăit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,24; 6,6, 12, 20; 9,6, 12, 22; 13,5, 27, 49
ai grăit: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,36
va **grăi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 3,96; 7,25; rezum. cap.11; 11,36
am grăit: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,5; 10,16
grăia: *ind. imp. 3.sg./pl.* 7,11; 13,57
grăiesc: *ind. prez. 1.sg.* 10,11
a **grăi:** *inf. prez.* 10,17
grăiașteț: *imperativ 2.sg.* 10,19
vor grăi: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,27
grăiești: *ind. prez. 2.sg.* 13,47

GREC: s.m.
grecilor: *pl. gen.* rezum. cap.8; 8,21; rezum. cap.10; 10,20; rezum. cap.11; 11,2

GREȘEALĂ: s.f.; var. (Iuz) **GREȘALĂ**
greșalele: *pl. ac.* 4,24
greșală: *sg. ac.* 6,22

(a) GREȘI: v. IV
am greșit: *ind. pf.c. 1.pl.* 3,29

GREU, GREA: adj.
greu: *n. sg. nom.* 2,11

GREUTATE: s.f.
greotate: *sg. ac.* 3,50
greotatea: *sg. ac.* 6,2

(a) GRIJI: v. IV
au grijit: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,13
va **grijit** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,37

GRIJNIC, -Ă: adj. (Înv.) „grijuliu"
grijnici: *m. pl. ac.* 1,4

GROAZĂ: s.f.
groază: *sg. nom.* 10,7

GROAZNIC, -Ă: adj.
groaznică: *f. sg. nom.* 2,31; 7,7
groaznică (foarte): *f. sg. nom.* 7,19
groaznic: *m. sg. voc., în sintagma* ***Dumnezeule cel mare și groaznic*** 9,4

GROS, GROASĂ: adj.
gros: *m. sg. nom.* 4,17

GRUMAZ: s.m.
grumazi: *pl. ac.* 5,7
grumazului: *sg. gen.* 5,16
grumazii: *pl. ac.* 5,29

GURĂ: s.f.
gura: *sg. ac.* 3,25, 33; 4,28; 6,17; 7,5; 10,3, 16; rezum. cap.13; 13,61; 14,26

gură: *sg. nom./ac.* 3,51; 7,8, 20; rezum. cap.14
gurile: *pl. ac.* 6,22

H

HAINĂ: s.f.
hainele: *pl. nom.* 3,94

HALDEU: s.m./adj.; „caldeean"
haldeilor: *s.m. pl. gen./dat.* rezum. cap.1; 1,4; rezum. cap.2; 2,5; 5,11, 30; 9,1
haldeii: *s.m. pl. nom.* 2,2, 4, 10; 4,4
haldeu: *s.m. sg. ac.* 2,10
haldei: *s.m. pl. ac.* 3,48; 5,7
haldei: *adj. m. pl. nom.* 3,8

HAR: s.n.
har: *sg. ac.* 1,9

HERUVIM: s.m.
hieruvimi: *pl. ac.* 3,55

HRANĂ: s.f.
hrană: *sg. ac.* 1,5
hrana: *sg. nom.* 4,9, 18; 4,20

(a se) HRĂNI: v. IV
să (se) hrănească: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.1
(să) hrănea: *ind. imp. 3.sg./pl.* rezum. cap.1; 1,15; 4,9
hrănindu(-să): *gerunziu* 1,5
(să) hrănesc: *ind. prez. 3.pl.* 1,13

HRISOLIT: s.n.; vezi CRISOLIT

I

IAD: s.n.
iad: *sg. ac.* 3,88

IARĂȘI: adv.
iarăși: 9,25; rezum. cap.10; 10,18

IARBĂ: s.f.
ierburi: *pl. ac.* 4,20

IATĂ: interj.
iată: 2,31; 3,17, 92; 4,7; 7,2, 5, 6, 7, 8, 13, 21; 8,3, 5, 15; 9,21; 10,5, 10, 13, 16; 11,2; 12,5; 13,20, 43, 55; 14,10, 18, 23, 26, 39

IDOL: s.m.
idolii: *pl. ac.* rezum. cap.5
idolului: *sg. gen.* rezum. cap.14
idolul: *sg. nom.* rezum. cap.14
idol: *sg. nom.* 14,2
idolilor: *pl. dat.* 14,4

IERI: adv.
ieri: 13,15

(a) IERTA: v. I
va ierta: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,24

(a) IEȘI: v. IV
să iasă: *conj. prez. 3.sg.* 6,7
ieșind: *gerunziu* 2,13; rezum. cap.3; 13,13; 14,13
ieșise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,14
au ieșit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,15; 3,93; 8,9; 9,23; 13,5, 18, 19; 14,13
ieșiți: *imperativ 2.pl.* 3,93
ieșiia: *ind. imp. 3.sg.* 7,10
am ieșit: *ind. pf.c. 1.sg.* 9,22
ieșeam: *ind. imp. 1.sg.* 10,20
va **ieși:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,11
ieșim: *ind. prez. 1.pl.* 14,10

IEȘIRE: s.f.
ieșirea: *sg. ac.* 9,25

IN: s.n.
in: *sg. ac., în sintagma* ***cu de in îmbrăcat/îmbrăcat cu de in*** „cu veșminte de in îmbrăcat" rezum. cap.10; 10,5; rezum. cap.12; 12,6, 7

INEL: s.n.
inelul: *sg. ac.* 6,17; 14,10, 13
inealele: *pl. ac.* 6, 17

INIMĂ: s.f.
inima: *sg. nom./ac.* 1,8; 4,13; rezum. cap.5; 5,20, 21, 22; 6,14; 7,28; 8,25; 10,12; 11,12, 25, 27, 28; 13,35, 56
inima: *sg. ac., în sintagma* ***smeriți cu inima*** 3,87
inimă: *sg. nom.* 4,13; 7,4

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) **(a)** ÎNTRA
întrând: *gerunziu* 2, 16, 24; 5,8; 13,8
au întrat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,17; 4,5; 5,10, 15; 6,10; 10,3; 13,15, 36; 14,14
întra: *ind. imp. 3.sg./pl.* 4,4; 13,7; 14,12, 20
va **întra:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,7, 9, 24, 40, 41
vei întra: *ind. viit.I. 2.sg.* 14,11
să între: *conj. prez. 3.sg.* 14,18

INTRARE: s.f.; var. (Înv. și rar) ÎNTRARE
întrare: *sg. ac.* 14,12

(a) ISCĂLI: v. IV
iscălește: *imperativ 2.sg.* 6,8

(a) ISPITI: v. IV „a pune la încercare"
au ispitit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,14

ISPRAVNIC: s.m.
ispravnicii: *pl. ac.* 3,2
ispravnici: *pl. nom.* 3,3

(a) IUBI: v. IV
iubeasc: *ind. prez. 3.pl.* 9,4
iubesc: *ind. prez. 3.pl.* 14,37

IUBIT, -Ă: s.m./f.
iubitul: *s.m. sg. nom.* 3,35

IUȚIME: s.f. „furie"
iuțime: *sg. ac.* 2,12; 3,13, 19; 11,20
iuțimea: *sg. nom.* 9,16

IZVOD: s.n.
izvodul: *sg. ac., în sintagma* ***izvodul ovreiesc*** explicație înainte de cap.13

Î

(a) ÎMBLA: v. I; vezi **(a)** UMBLA

(a se) ÎMBLÂNZI: v. IV
îmblânzește(-Te): *imperativ 2.sg.* 9,19

ÎMBLÂNZIRE: s.f.
îmblânzirea: *sg. nom.* 9,9

(a se) ÎMBOGĂȚI: v. IV
(să) va îmbogăți: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,2

(a se) ÎMBRĂCA: v. I
(să) va **îm**brăca: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,7
voiu îmbrăca: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,16
(s-)au îmbrăcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,29

ÎMBRĂCAT, -Ă: adj.
îmbrăcat: *m. sg. nom./ac./dat. în sintagma* ***cu de in*** *îmbrăcat/* ***îmbrăcat cu de in*** „cu veșminte de in îmbrăcat" rezum. cap.10; 10,5; rezum. cap.12; 12,6, 7

(a se) ÎMBUCA: v. I
va îmbuca: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,23
îmbucați fiind: *pasiv gerunziu* rezum. cap.14
îmbuca: *ind. imp. 3.pl.* 14,12
să îmbuce: *conj. prez. 3.pl.* 14,31
(s-)au îmbucat: *ind. pf.c. 3.pl.* 14,41

ÎMPĂRAT: s.m.
împăratului: *sg. gen./dat.* rezum. cap.1; 1,1, 4, 5, 8, 10, 19, 21; rezum. cap.2; 2,2, 4, 10, 11, 14, 15, 16, 23, 24, 25, 27, 30, 45, 49; 3,13, 16, 22, 32, 46, 94, 95; 4,28; 5,6, 8, 10, 13, 17; rezum. cap.6; 6,4, 12, 13, 21; 7,1; 8,1, 27; 10,1; 11,6, 7, 11, 14, 25; rezum. cap.14; 14,1, 8, 13, 27
împăratu: *sg. nom.* 1,3
împăratul: *sg. nom./ac.* 1,1, 2, 5, 10, 18, 19, 20; 2,2, 3, 5, 7, 8, 12, 15, 16, 24, 25, 26, 27, 46, 47, 48, 49; rezum. cap.3; 3,1, 2, 3, 5, 7, 14, 91, 97, 98; 4,15, 16, 20, 21, 25, 27; rezum. cap.5; 5,1, 2, 3, 5, 7, 11, 12, 13, 29, 30; rezum. cap.6; 6,2, 4, 6, 9, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 23, 24; rezum. cap.8; 8,20, 21; 10,13; rezum. cap.11; 11,5, 6, 8, 9, 11, 13, 15, 25, 36, 40; 13,65; rezum. cap.14; 14,3, 5, 9, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 23, 25, 27, 28, 29, 39, 40, 42
împărate: *sg. voc.* 2,4, 10, 11, 28, 29, 31, 36; 3,9, 10, 12, 17, 18, 91; 4,19, 24, 28; 5,10, 11, 17, 18; 6,6, 7, 8, 12, 15, 21, 22; 14,6, 10, 16, 25
împărații: *pl. ac.* 2,10, 48; rezum. cap.11
împăratul: *sg. nom., în gen. superl. împă****ratul*** *împăraților* 2,37
împăraților: *pl. gen., în gen superl. împă****ratul*** *împăraților* 2,37
împăraților: *pl. gen./dat.* 2,47; 9,6
împărat: *sg. nom.* 3,2; 6,25; 8,23; 11,3
Împă**ratul**: *sg. ac., în sintagma Împăratul* ***ceriului*** 4,34
împărați: *pl. nom./ac.* 7,24; 8,22; 11,2
împărați: *pl. gen. (cu a* ***+ num.*** *card.)* 11,27
înpărăților: *pl. gen.* 9,8

ÎMPĂRĂTEASĂ: s.f.
împărăteasa: *sg. nom.* 5, 10

ÎMPĂRĂTESC, -EASCĂ: adj.
împărătești: *f. pl. ac., în sintagma bucate împărătești* rezum. cap.1
împărătească: *f. sg. nom./ac., în sintagmele bucată* ***împărătească/*** *por* ***împărătească/podoaba împărătească/cinste*** *împărătească* 1,13, 15; 6,7; 11,20, 21
împărătești: *f. sg. gen.* 5,5

(a) ÎMPĂRĂȚI: v. IV
va **îm**părăți *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.7

ÎMPĂRĂȚIE: s.f.
împărăției: *sg. gen.* 1,1; 2,1; 3,54; 4,15, 27, 33; 5,20; rezum. cap.6; 6,7; 7,27; 8,1; 9,2; 10,13; 11,2
împărăția: *sg. nom./ac.* 1,20; 2,37, 41, 42, 44; 3,100; rezum. cap.4; 4, 14, 22, 23, 28, 29, 31, 33; rezum. cap.5; 5,11, 16, 21, 26, 28, 29; 6,4, 26, 28; 7,14, 18, 22, 27; 8,23; 9,1; 11,4, 21
împărățiile: *pl. nom./ac.* 2,21, 44; rezum. cap.7; 7,23
împărăție: *sg. nom./ac.* 2,39, 40, 44; 3,100; rezum. cap.4; 5,18; 5,31; rezum. cap.7; 7,14, 18, 27; 11,9
împărății: *pl. nom./gen.* 2,44; rezum. cap.7; 7,17
împărăția: *sg. nom./ac.* 5,7; 6,1, 28; rezum. cap.7; 7,23; 11,17, 19; 13,65
împărății: *sg. gen.* 7,24

(a se) ÎMPĂRȚI: v. IV
împărțitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,28
(să) va **îm**părți *ind. viit.I. 3.sg.* 11,4
va **îm**părți *ind. viit.I. 3.sg.* 11,39

(a se) ÎMPLE: v. III; vezi **(a se) UMPLE**

ÎMPOTRIVĂ: adv./prep.; var. (În v. și pop.) ÎMPROTIVĂ
împrotiva: *prep.* 3,96; 4,32; rezum. cap.5; 6,17; 7,25; 8,25; 9,7; 10,20; rezum. cap.11; 11,16, 24, 25, 37, 40; 13,21; 14,11
împrotivă: *adv.* 8,4, 7; 10,13; 11,15

ÎMPOTRIVITOR, -TOARE: s.m./f.; var. ÎMPROTIVITOR, -TOARE
împrotivitoriul: *s.m. sg. ac.* rezum. cap.10

ÎMPREJURUL: prep.
împrejurul: 5,16

(a se) ÎMPREUNA: v. I „a se aduna la un loc"
să (să) **îm preune**: *conj. prez. 3.pl.* 3,3
(să) **vor** împreuna: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,6
(s-)au îm preunat: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,14

ÎMPREUNARE: s.f. (Eufem.; înv.) „contact sexual"
împreunarea: *sg. ac.* rezum.c ap.13

ÎMPREUNĂ: adv.
împreună: 2,43; 5,6; 13,14, 54, 58, 61; 14,26
împreună: *adv. în sintagma* ***împreună mestecându(-să)*** (eufem.) „întreținând relații sexuale" 13,38

ÎMPRUMUTARE: s.f.
împrumutării: *sg. gen.* rezum. cp.13

(a se) ÎMPUȚINA: v. I
(ne-)am împuținat: *ind. pf.c. 1.pl.* 3,37

ÎNAINTE: adv./prep.
înaintea: *prep.* rezum. cap.1; 1,5, 9, 18, 19; 2,2, 10, 11, 24, 27, 31, 36; 3,3, 13, 38, 40; 4,3, 5; 5,13, 15, 17, 23; 6,10, 13, 18, 22; 7,10, 13; 8,3, 6, 15; 9,18, 20; 10,12; 13,23, 29, 64; 14,13, 41
înnaintea: *prep.* 4,4
înainte: *adv. în sintagma* ***aducere-înainte*** „ofrandă" 3,38
înainte: *adv.* 6,9; 7,16
ininte: *adv. în loc. adv.* ***mai*** *înainte* 6,10; 7,7, 20; 13,42, 52

ÎNALT, -Ă: adj./s.
înalt: *adj. m./n. sg. nom./ac./gen.* 2,31; 3,93, 99; rezum. cap.4; 4,17
înalte: *n. pl. ac.* 8,3
(mai) înalt: *n. sg. ac.* 8,3
(Cel) Înalt: *s.m. sg. nom./ac.* 4,14, 31

(a se) ÎNĂLBI: v. IV; var. (Înv. și pop.) **(a se) NĂLBI**
(să) vor nălbi: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,10

(a se) ÎNĂLȚA: v. I
înălțind: *geunziu* rezum. cap.2
[ești] înălțat: *pasiv ind. prez. 2.sg.* 3,52
înălțați: *imperativ 2.pl.* 3,59
înălța: *ind. imp. 3.pl.* 5,19

(s-)au înălțat: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,20
(să) va înălța: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,12, 36

ÎNĂLȚIME: s.f.
înălțime: *sg. nom./ac.* 2,48; 4,17
înălțimea: *sg. nom.* 4,7, 8

ÎNĂUNTRU: adv; var. (Înv.) **ÎNLĂUNTRU; ÎNLONTRU**
înlăuntru: 1,18; 14,39
înlontru: 13,18
înlâuntru: 14,18

ÎNCAI: adv.
încai: 13,32

ÎNCĂLȚĂMINTE: s.f.
încălțămintele: *pl. ac.* 3,21

(a) ÎNCELUI: v. IV (Înv.) „a înșela"
au înceluit: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,56

(a) ÎNCEPE: v. III
ai început: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,29
începând: *gerunziu* 3,95
au început: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,16; 12,1

ÎNCEPUT: s.n.; var. (Înv.) **CEPUT**
ceput: *sg. ac., în loc adv.* ***din ceput*** 9,21
început: *sg. ac., în loc. adv.* ***în început*** 8, 1
începutul: *sg. nom./ac.* 9,23; 11,41

(a) ÎNCETA: v. I
înceta: *ind. imp. 3.pl.* 3,46
a înceta: *inf. prez.* 11,18

ÎNCHEIETURĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) ÎNCHIETURĂ
închieturile: *pl. nom.* 5,6; 10,16

(a se) ÎNCHIDE: v. III
au închis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 6,22; 14,13
(să) închide: *ind. prez. 3.sg.* 10,17
închide: *imperativ 2.sg.* 12,4
(s-)au închis: *ind. pf.c. 3.pl.* 12,9

(a se) ÎNCHINA: v. I
(să) închină: *ind. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.2; 3,12
(s-)au închinat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,46; 3,7
a (să) închina: *inf. prez.* rezum. cap.3; 14,3
(vă) închinați: *conj. prez. fără* ***să*** *2.pl.* 3,5
să (se) închine: *conj. prez. 3.sg.* 3,6, 11
să (să) închine: *conj. prez. 3.sg./pl.* 3,10, 95
(vă) închinați: *ind. prez. 2.pl.* 3,14
(vă) închinați: *imperativ 2.pl.* 3,15
(vă) veți închina: *ind. viit.I. 2.pl.* 3,15
(ne) închinăm: *ind. prez. 1.pl.* 3,18
(să) închina: *ind. imp. 3.sg.* 6,10; 14,3
(te) închini: *ind. prez. 2.sg.* 14,3
(mă) închin: *ind. prez. 1.sg.* 14,4, 24
închină(-te): *imperativ 2.sg.* 14,23

ÎNCHIS, -Ă: adj.
închise: *f. pl. nom.* 13,20

ÎNCINS, -Ă: adj.
încinsă: *f. pl. (cu des.* **-ă**) *ac.* 10,5

(a) ÎNCUIA: v. I
încuiați: *imperativ 2.pl.* 13,17
au încuiat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 13,18, 36
încuie: *imperativ 2.sg.* 14,10

ÎNDATĂ: adv.
îndată: *adv. în loc. cj.* ***îndată cât*** „îndată ce" 3,7
îndată: 3,8, 21, 93; rezum. cap.6; 13,29; rezum. cap.14; 14,17

(a) ÎNDEMNA: v. I
îndeamnă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3; rezum. cap.4
îndemnat fiind: *pasiv gerunziu* rezum. cap.6

(a se) ÎNDREPTA: v. I
(să) va îndrepta: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,25; 11,36
a îndrep**ta:** *inf. prez.* 13,5

ÎNDREPTARE: s.f.
îndrep**tările:** *pl. ac.* 9,18

(a) **ÎNFIGE:** v. III
va **înfinge:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,45

(a) ÎNFLORI: v. IV; var. (Înv.; Ban.) **(a) ÎNFLURI**
înflurind: *gerunziu* 4,1

(a se) ÎNFRICOȘA: v. I
au înfricoșat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,2
(m-)am înfricoșat: *ind. pf.c. 1.sg.* 7,15
înfricoșându(-să): *gerunziu* rezum.cap.10

ÎNFRUMUSEȚAT, -Ă: adj.; var. **ÎNFRUMSEȚAT, -Ă**
înfrumsățați *m. pl. ac.* 1,4

ÎNGER: s.m.
îngerul: *sg. nom., în sintagma* ***îngerul*** *Domn****ului/îngerul lui Dumnezeu*** 3,49; 13,55, 59; 14,33, 35, 38
îngerii: *pl. voc., în sintagma îngerii* ***Domnului*** 3,58
îngerul: *sg. ac.* 3,95; 6,22

(a se) ÎNGROZI: v. IV
îngrozitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,15

(a se) ÎNMULȚI: v. IV
vei înmulți: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,36
să (se) înmulțească: *conj. prez. 3.sg.* 3,98
să (să) înmulțască: *conj. prez. 3.sg.* 6,25
va înmulți: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,39

ÎNNOIRE: s.f. (În v.) „sfințire a unei construcții"
înoirea: *sg. ac.* 3,2, 3

(a se) ÎNSEMNA: v. I; var. (Reg.) **(a se) ÎNSĂMNA**
(s-)au însămnat: *ind. pf.c. impers./3.pl.* 5,24; 10,21
însămna: *ind. imp. 3.sg.* rezum. cap.7
(să) însămnează: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.7
însămnează: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.8
însămnează: *imperativ 2.sg.* 8,26

ÎNSEMNAT, -Ă: adj.; var. (Reg.) **ÎNSĂMNAT, -Ă**
însămnate: *f. pl. nom.* rezum. cap.7

(a) ÎNȘELA: v. I
au înșelat: *ind. pf.c. 3.pl.* 6,6

ÎNȘELĂCIUNE: s.f.
înșelăciune: *sg. ac.* 2,9; 11,21

(a se) ÎNTÂRÂTA: v. I
(să) va întârâta: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,10, 25

(a se) ÎNTĂRI: v. IV
(s-)au întărit: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,20
întăreaș**te:** *imperativ 2.sg.* 6,8
va **întări:** *ind. viit.I. 3.sg.* 9,27
(să) întăreaș**te:** *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.10

au întărit: *ind. pf.c. 3.sg.* 10,18
întăreaşte(-te): *imperativ 2.sg.* 10,19
(m-)am întărit: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,19
ai întărit: *ind. pf.c. 2.sg.* 10,19
să (se) întărească: *conj. prez. 3.sg.* 11,1
(să) va întări: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,5
întărea: *ind. imp. 3.pl.* 11,6
să întărească: *conj. prez. 3.sg.* 11,39

ÎNTĂRIT, -Ă: adj. „fortificat"
întărite: *f. pl. ac.* 11,15

ÎNTÂI, -A: adj.
întâi: *n. sg. ac.* 9,2

(a se) ÎNTÂMPLA: v. I
(să) întâmplase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 5,10

(a se) ÎNTINA: v. I
(s-)au întinat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,30; 5,21

(a se) ÎNTOARCE: v. III
(să) întoarce: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.4
(s-)au întors: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,31, 33; 13,14, 50
(m-)am întors: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,33
să (ne) întoarcem: *conj. prez. 1.pl.* 9,13
întoarcă(-să): *conj. prez. fără să 3.sg.* 9,16
(mă) voiu întoarce: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,20
(să) va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,9, 10, 13, 18, 28, 29, 30
va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,18, 19
(să) vor întoarce: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,22, 30
întorcându(-să): *gerunziu* 13,7, 47
au întors: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 13,9, 56; 14,38
întoarceţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 13,49

(a) ÎNTRA: v. I; vezi **(a) INTRA**

ÎNTRARE: s.f.; vezi **ÎNTRARE**

(a) ÎNTREBA: v. I
au întrebat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,20; 2,15
întreabă: *ind. prez. 3.sg../pl.* 2,10, 27
întrebând: *gerunziu* 13,14
am întrebat: *ind. pf.c. 1.pl.* 13,40

ÎNTREBARE: s.f.
întrebările: *pl. ac.* 8,23

(a) ÎNTRECE: v. III
întrecea: *ind. imp. 3.sg.* 6,3

ÎNTREG, -EAGĂ: adj.
întreagă: *f. sg. nom.* 2,42
întregi: *f. pl. nom.* 14,16

(a) ÎNTRISTA: v. I
au întristat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,50

ÎNTUNECOS, -OASĂ: s.
(ceale) întunecoase: *s.n. pl. ac.* „lucruri greu de înţeles, de pătruns" 5,16

ÎNTUNERIC: s.m.; var. (Înv.) **ÎNTUNEREC**
întunerec: *sg. ac.* 2,22
întunerecul: *sg. voc., în sintagma* ***lumina şi întunerecul*** 3,72

(a) ÎNŢELEGE: v. III
înţeleg: *ind. prez. 3.pl.* 2,21
înţelegând: *gerunziu* 6,10, 15; 8,23
înţelegeam: *ind. imp. 1.sg.* 8,5
să înţeleagă: *conj. prez. 3.sg.* 8,16
înţeleage: *imperativ 2.sg.* 8,17; 9,23; 10,11
am înţeles: *ind. pf.c. 1.sg.* 9,2; 12,8
să înţelegi: *conj. prez. 2.sg.* 9,22
au înţeles: *ind. pf.c. 3.sg.* 10,1
a înţeleage: *inf. prez.* 10,12
vor înţeleage: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,10

ÎNŢELEGERE: s.f.
înţeleagerii: *sg. gen.* 1,20
înţeleagere: *sg. nom.* 5,12
înţeleagerea: *sg. nom./ac.* 5, 14, 15; 8,15; 10,1

ÎNŢELEPCIUNE: s.f.
înţelepciune: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 2,21, 23; 5,11
înţelepciunea: *sg. nom./ac.* 1,4, 17; 2,20, 30; 5,14
înţelepciunii: *sg. gen.* 1,20

ÎNŢELEPT, -EAPTĂ: s.m./f.
înţelepţii: *s.m. pl. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,12, 13, 14, 18, 24, 27; 4,3, 15; 5,8, 15
înţelepţilor: *pl. dat.* 2,21; 5,7

(a) ÎNVĂŢA: v. I
să înveaţe: *conj. prez. 3.pl.* 1,4
au învăţat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,16; 9,22; 13,3
să învăţu: *conj. prez. 1.sg.* 9,22; 10,14
vor învăţa: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,33
învaţă: *ind. prez. 3.pl.* 12,3

ÎNVĂŢAT, -Ă: adj./s.
învăţaţi: *adj. m. pl. nom./ac.* 1,4; 12,3
(cei) învăţaţi: *s.m. pl. nom./ac.* 11,33, 35; rezum. cap.12; 12,10

ÎNVĂŢĂTOR, -TOARE: s.m./f.
[cei] învăţători: *s.m. pl. nom.* rezum. cap.12

ÎNVĂŢĂTURĂ: s.f.
învăţătura: *sg. ac.* 1,4; 2,21

(a se) ÎNVÂRTOŞA: v. I
(să) va învârtoşa: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,24
să **(se) în**vârtoşaze: *conj. prez. 3.sg.* 11,1

ÎNVECHIT, **-Ă:** adj.
în vechit: *m. sg. nom.* 13,52

(a) ÎNVIA: v. I
vor învia: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.12

(a) ÎNVINGE: v. III
au învins: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.8
în vinşi fiind: *pasiv gerunziu* rezum. cap.13
în vinsease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 13,61

(a) ÎNVITA: v. I „a întărâta", „a provoca"
va **învita:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,2

J

(a se) JEFUI: v. IV
să (se) jefuiască: *conj. prez. 3.sg.* 3,96
va jefui: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,24

JEFUIRE: s.f.
jefuirea: *sg. nom.* 9,26

(a) JELI: v. IV
jeleam: *ind. imp. 1.sg.* 10,2

JERTFĂ: s.f.; var. JÂRTVĂ, JIRTVĂ
jârtve: *pl. ac.* rezum. cap.2
jirtve: *pl. ac.* 3,46
jârtvă: *sg. nom./ac.* 3,38; 8,11
jârtva: *sg. nom./ac.* 3,40; 8,12, 13; 9,27; 11,31; 12,11
jârtvii: *sg. gen., în sintagma jârtvii de sara* 9,21

JERTFELNIC: s.n.; var. **JERTVELNIC, JÂRTVELNIC, JIRTVELNIC**
jârtvealnicul: *sg. nom./ac.* 8, 13, 14; 9,17, 26
jertvealniculuí: *sg. gen.* 11,30
jirtvealniculuí: *sg. gen.* 11,30
jirtvealnicul: *sg. ac.* 11,31

(a) JERTFUI: v. IV; var. **(a)** JÂRTVUI
să jârtvuiască: *conj. prez. 3.pl.* 2,46

JIDOV: s.m.
jidovi: *pl. nom./ac.* 3,8, 12
jidovii: *pl. nom.* rezum. cap.9; 13,4
jidovilor: *pl. gen.* rezum. cap.10; rezum. cap.12
jidov: *sg. nom.* 14,27

JIVINIE: s.f. (Iuz) „jivină" (cf. Indice Is)
jivinii: *pl. nom.* 4,9

JOS: adv.
jos: 5,20
jos: *adv. în loc. adv.* ***din jos*** „din partea inferioară" 10,6

(a se) **JUDECA:** v. I
(s-)au judecat: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,14
judecând: *gerunziu* rezum. cap.7
au judecat: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,12
voiu judeca: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,51
judecând: *gerunziu* 13,53
nejudecând: *gerunziu* 13,48

JUDECATĂ: s.f.
judecată: *sg. nom./ac.* 2,9, 14, 15; 3,28, 31; 7,22; 13,49, 55
judecata: *sg. nom./ac.* 2,13; 4,14; 6,12, 15; 7,10, 26; rezum. cap.13
judecățile: *pl. nom./ac.* 3,27; 13,9
judecăți: *pl. nom./ac.* 3,28; 4,34; 9,5; 13,6, 53
judecății: *sg. gen.* 4,21

JUDECĂTOR: s.m.
judecătorii: *pl. nom./ac.* 3,2, 3, 94; 6,7
judecători: *pl. nom.* 13,5
judecătorilor: *pl. dat.* 13,41

JUNGHIERE: s.f. (Pop.) „înjunghiere"
junghiiarea: *sg. nom.* 9,27

(a se) **JURA:** v. I
(să) jurase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 12,7

L

LAC: s.n.
lacul: *sg. ac., în sintagma* ***lacul leilor*** „groapa cu lei" (cf. lat. *lacum leonum*; *lacus, -ūs* „lac", dar și „groapă (cu diferite destinații)"; în Grigore Maior, *ILV/Lexicon*, I, cuvântul are doar sensurile „tău" și, adăugat de altă mână, „iezer") rezum. cap.6; 6,7, 12, 16, 19, 24, 27; rezum. cap.14; 14,30, 33, 40, 42
lacului: *sg. gen.* 6,17, 24
lac: *sg. ac.* 6,20, 23; 14,31, 35, 39, 41
lacul: *sg. ac.* 14,34

LAC: s.n.
lacrimi: *sg. ac.* 6,20

LANȚ: s.n.
lanțu: *sg. nom./ac.* 5,7, 16, 29

LAT, **-Ă:** adj.
lat: *n. sg. ac.* 3,1

LĂCAȘ: s.n.; vezi **LOCAȘ**

(a) LĂCUI: v. IV; vezi **(a) LOCUI**

LĂCUITOR: s.m.; vezi **LOCUITOR**

(a se) LĂMURI: v. IV
să (se) lămurească: *conj. prez. 3.pl.* 11,35
(să) vor lămuri: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,10

(a se) LĂSA: v. I
să (să) lase: *conj. prez. 3.sg.* 4,23
lăsați: *imperativ 2.pl.* 4,12, 20
lăsat fiind: *pasiv gerunziu* 10,8

(a) LĂUDA: v. I
laud: *ind. prez. 1.sg.* 2,23; 4,34
să laude: *conj. prez. 3.sg.* 3,74
laude: *conj. prez. fără să 3.sg.* 3,84
lăudând: *gerunziu* 3,24; rezum. cap.5
[ești] lăudat: *pasiv ind. prez. 2.sg.* 3,26, 52, 55
lăuda: *ind. imp. 3.pl.* 3,51; 5,4
[e] lăudat: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 3,51
lăudați: *imperativ 2.pl.* 3,57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 90
am lăudat: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,31
ai lăudat: *ind. pf.c. 2.sg.* 5,23
au lăudat: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,63

LĂUTĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) ALĂUTĂ
alăutei: *sg. gen.* 3,5, 7, 10, 15

LOCAȘ: s.n.; var. **(În v.) LĂCAȘ**
lăcașul: *sg. nom.* 4,22, 29; 5,21

LÂNĂ: s.f.
lâna: *sg. ac.* 7,9

LEGUMĂ: s.f.
legumi: *pl. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,12, 16

(a se) LEGA: v. I
să (se) leage: *conj. prez. 3.sg.* 4, 12, 20

LEGAT, -Ă: adj./s.
legați: *adj. m. pl. nom.* rezum. cap.3; 3,21, 23
legate: *adj. n. pl. ac.* 3,20
(celor) legate: *s.n. pl. gen.* „lucruri încâlcite, greu de descifrat" 5,12, 16

LEGĂTURĂ: s.f. „legare cu cercuri sau cu obezi de fier a unui obiect pentru a-l face mai rezistent"; „legământ"
legătură: *sg. ac.* 4,12
legătura: *sg. ac.* 9,27
legăturii: *sg. gen.* 11,22

LEGE: s.f.
leage: *sg. ac.* 2,14; 6,10
leagea: *sg. ac., în sintagmele* ***leagea Dumnezeului/leagaea lui Moisi*** 6,5, 13; 13,3, 62
legile: *pl. ac.* 7,25
leagea: *sg.* nom./ac. 6,13, 15; 9,10, 11

LEGIUITOR: s.m.
legiuitorilor: *pl. dat. adn.* 2,40

LEIŢĂ: s.f.
leiţa: *sg. ac.* (cf. Anania 2001, p.1116) 7,4

LEMN: s.n.
lemn: *sg. ac.* 5,4, 23

(a se) LEPĂDA: v. I
vor lepăda: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,22, 29
(s-)au lepădat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,30; 5,21
ai lepădat: *ind. pf.c. 2.sg.* 9,7

LEŞUIRE: s.f.
leşuiri: *pl. ac.* rezum. cap.11

LEU: s.m.
leilor: *pl. gen., în sintagma* ***lacul leilor*** rezum. cap.6; 6,7, 12, 16, 19, 24, 27; rezum. cap.14; 14,30, 33, 40, 42
lei: *pl. nom./ac.* 6,20; 14,31
leilor: *pl. gen.* 6,22; 14,39
leii: *pl. nom.* 6,24

LIMBĂ: s.f.
limba: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,4
limbilor: *pl. voc.* 3,4
limbilor: *pl. dat.* 3,98; 6,25
limbile: *pl. nom.* 3,7; 5,19; 7,14; 12,1
limba: *sg. dat. (cu* ***la****)* 3,96

(a se) LIPI: v. IV
(să) vor lipi: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,43; 11,34

LIPSĂ: s.f. , „ceea ce este necesar" „nevoie", „trebuinţă"
lipsă: *sg. nom.* 3,16
lipsă: *sg. ac., în loc. adj.* ***de lipsă*** 10,1

LOC: s.n.
loc: *sg. nom.* 2,35; 3,38
locul: *sg. ac.* 8,11; 11,20, 21, 38; 14,22, 38
locurile: *pl. ac.* 9,7

(a) LOCUI: v. IV; var. (Înv.) **(a) LĂCUI**
lăcuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 2,38; 3,98
lăcuia: *ind. imp. 3.pl.* 4,9; 6,25
lăcuind: *gerunziu* 4,18; 13,1

LOCUITOR: s.m.; var. (Înv.) **LĂCUITOR**
lăcuitorii: *pl. nom./ac.* 4,32, 32; 14,42
lăcuitorilor: *pl. dat.* 9,7

(a se) LOVI: v. IV
au lovit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,34; 8,7
lovise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,35
(să) lovea: *ind. imp. 3.pl.* 5,6
(să) va **lovi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,10, 30

(a se) LUA: v. I
să iai: *conj. prez. 2.sg.* 3,35
ia: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.7
să (se) ia: *conj. prez. 3.sg.* 7,26
ia: *imperativ 2.sg., în loc. v.* ***ia aminte*** 9,19, 23, 25; 14,18
să ia: *conj. prez. 3.sg., în loc. v.* ***sfârşit să ia*** 9,24
ia: *imperativ 2.sg.* 14,36
lua: *ind. imp. 3.sg.* 1,16
veţi lua: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,6
luase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,15
(să) va **lua:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.5; 7,14; 12,11
(s-)au luat: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,20; 7,4
(să) luase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 7,12
au luat: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,11; 13,2, 65; 14,26
lua: *ind. imp. 3.pl., în loc. v. lua* ***aminte*** 13,12
au fost luându-: *ind. pf.c. (cu gerunziul v. de bază) 3.pl., în loc. v.* ***au fost luându- aminte*** 13,15
luând: *gerunziu* 13,55

(a) LUCRA: v. I
am lucrat: *ind. pf.c. 1.pl.* 3,29; 9,5
vor lucra: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,10
lucrai: *ind. imp. 2.sg.* 13,52
lucrase: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 13,61

LUCRARE: s.f.
lucrare: *sg. ac.* 13,23

LUCRU: s.n.
lucrul: *sg. ac.* 2,15, 17; 5,10
lucrurile: *pl. nom./ac.* 2,49; 3,12, 27; 4,34; 8,27; 9,14
lucrurile: *pl. voc., în sintagma toate* ***lucrurile Domnului*** 3,57
lucru: *sg. nom./ac./dat.* rezum. cap.6; 13,40, 63
lucruri: *pl. ac.* 7,8, 20; 11,38
lucrurile: *pl. gen (cu* ***a + toate****)* 8,25

LUME: s.f.
lumea: *sg. ac.* 3,45

LUMINĂ: s.f.
lumina: *sg. nom.* 2,22
lumina: *sg. voc., în sintagma* ***lumina şi întunearecul*** 3,72

LUNĂ: s.f.
luna: *sg. voc., în sintagma* ***soarele şi luna*** 3,62
luni: *pl. gen. (cu* ***a + num. card.****)* 4,26
lunii: *sg. gen.* 10,4

LUNG, -Ă: adj.
lung: *n. sg. ac.* 3,1

LUPTĂTOR, -TOARE: s.m./f.
luptătoriului: *s.m. sg. gen.* 11,22

LUT: s.n
lut: *sg. ac.* 2,33, 34, 41, 42, 43, 45
lutul: *sg. nom.* 2,35

M

MACHE: s.f. „pată"; reprezintă încercarea traducătorilor de a adapta lat. *macula* „pată", „murdărie"). Cuvântul nu este înregistrat în DLR.
mache: *sg. nom.* 1,4

MAI-MARE: s.m. „căpetenie"; „superior"
mai-marele: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,7, 8
mai-marelui: *sg. dat.* 1,3
mai mare: *sg. ac.* 2,48

MANE: (probabil) s. (cf. Anania 2001, p.1114).
mane: *unul dintre cuvintele inscripţionate de mâna lui Dumnezeu în faţa regelui Baltazar* (aici *Valtasar*), tâlcuit de Daniil: „numărat-au Dumnezeu împărăţiia ta şi o au plinit" 5,25, 26

MARE: adj./s.
mare: *adj. m./f./n sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,12, 31, 35; 4,8, 27; 5,1; 7,2; 8,5, 8, 9, 21; rezum. cap.9; 9,12; 10,1, 4, 7, 8; 11,5, 13, 25, 40, 44; rezum. cap.12; 12,1; 13,24, 42, 46, 60, 64; 14,17, 22, 40

mari: *adj. m./f./n. pl. nom./ac./gen./dat.* 2,10, 48; 3,20, 91, 100; 7,3, 7, 8, 11, 17, 20
mare: *adj. m. sg. nom./voc., în sintagmele* ***Dumnezeul cel*** *mare/* ***Dumnezeule cel*** *mare* ***și*** *groaznic* 2,45; 9,4
(mai) mare: *adj. f./n. sg. nom./ac.* 4,33; 5,12; 6,3; 7,20, 23; 11,13
mare **(f**oarte**):** *m. sg. nom.* 8,8
(cei) mari: *s.m. pl. nom.* 3,3; 4,33; 5,2, 3, 9, 23
(celor) mari: *s.m. pl. gen./dat.* 3,91; 5,1, 10; 6,17
mari: *s.f. pl. ac.* „vor be mari" 11,36

MARE: s.f.
marea: *sg. ac.* 7,2
mare: *sg. ac.* 7,3
mării: *sg. gen.* 3,36
mări: *pl. voc.* 3,78
mări: *pl. ac.* 11,45

MARGINE: s.f.
mar**ginile:** *pl. ac.* 4,8, 19

MARTOR: s.m.
mar**tori:** *pl. nom.* 13,40

MASĂ: s.f. „obiect de mobilier cu diferite destinații, printre care pe aceea de obiect pe care se servește mâncarea"; (Prin gn.) „hrană"
masa: *sg. ac.* 1,8; 14,17
masă: *sg. ac.* 11,27; 14,12, 20

MĂCAR: adv.
măcar: rezum. cap.4

MĂGURĂ: s.f.
măguri: *pl. voc.* 3,75

MĂNOS, -OASĂ: adj.
mănoasă: *f. pl. (cu des.* **-ă**) *ac.* 11,24

(a **se**) MĂRI: v. IV
(te-)ai mărit: *ind. pf.c. 2.sg.* 4,19
măresc: *ind. prez. 1.sg.* 4,34
(s-)au mărit: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,4, 10, 11
(să) va **mări:** *ind. viit.I. 3.sg.* 8,25; 11,36

MĂRIE: s.f. (În v. și rar) „mărire"
mărie: *sg. ac.* 10,1

MĂRIME: s.f. (În v.) „mărire"
mărime: *sg. nom.* 4,33
mărimea: *sg. nom./ac.* 5,19; 7,27

MĂRIRE: s.f.
mărirea: *sg. nom.* 4,19
mărire: *sg. ac.* 5,18

MĂRIT, **-Ă:** adj.
mărit: *n. sg. ac.* 11,41

MĂRTURIE: s.f.
măr**turie:** *sg. ac.* 13,21
mărturie: *sg. ac., în sintagma* ***mincinoasă mărturie/mărturie mincinoasă*** 13,43, 49, 61

(a se) MĂRTURISI: v. IV
măr**turisind:** *gerunziu* rezum. cap.2
(mă) mărturisesc: *ind. prez. 1.sg.* 2,23
(să) mărturisesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.3; 3,40
măr**turisiți(-vă):** *imperativ 2.pl.* 3,89
(vă) mărturisiți: *imperativ 2.pl.* 3,90
(să) măr turisea: *ind. imp. 3.sg.* 6,10
măr turisește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.9
(m-)am mărturisit: *ind. pf.c. 1.sg.* 9,4
măr**turisindu-:** *gerunziu* 9,20
au mărturisit: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,14

MĂSURĂ: s.f.
măsuri: *pl. nom., în sintagma* ***măsuri*** *de făină* 14,2

MÂINE: adv.; var. (În v. și reg.) **MÂNE**
mâne: *în loc. adj.* (precedat de s. ***zioa***) *de mâne* 13,27

(a) MÂNA: v. I
ai mânat: *ind. pf.c. 2.sg.* 13,21

MÂNĂ: s.f.
mâna: *sg. ac.* 1,2; 2,38; 3,88; 5,23; 7,25; 8,4, 7, 25; 11,11, 16, 41, 42
mâni: *pl. ac.* 2,34, 45
mânile: *pl. ac.* 3,15, 17, 32; 13,22, 23; 13,34
mână: *sg. nom./ac.* 5,5; rezum. cap.8; 8,25; 9,15; 10,10; 14,4
mânii: *sg. gen* 5,5, 24
mânilor: *pl. gen.* 10,10

(a) MÂNCA: v. I
a **mânca:** *inf. prez.* 1,12
vei mânca: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,22, 29
au mâncat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,30; 14,6, 14, 38
mânca: *ind. imp. 3.sg.* 5,21; 7,19
mâncă: *imperativ 2.sg.* 7,5
mâncând: *gerunziu* 7,7; 11,26
am **mâncat:** *ind. pf.c. 1.sg.* 10,3
mâncă: *ind. prez. 3.sg.* 14,5, 7, 8

MÂNCARE: s.f.
mâncare: *sg. ac.* 14,32

MÂNCAT, **-Ă:** adj.
mâncate: *n. pl. ac.* 14,11

MÂNDRIE: s.f.
mândriia: *sg. ac.* rezum. cap.4
mândrie: *sg. ac.* 4,34; 5,20; rezum. cap.8

(a se) MÂNIA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a se)** MĂNIA
(s-)au mâniiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,19
mâniindu(-să): *gerunziu* 14,7

MÂNIE: s.f.; var. (Înv. și rar) MĂNIE
mânie: *sg. ac.* 2,12
mânie: *sg. ac.* 3,13
mâniii: *sg. gen* 4,32; 12,7
mânia: *sg. nom.* 9,16; 11,36

(a se) MÂNTUI: v. IV
au mântuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,88
mântui: *inf. prez. fără a* 3,96
(să) vor mântui: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,41; rezum. cap.12
(să) va mântui: *ind. viit.I. 3.sg.* 12,1
mântuiaște: *ind. prez. 3.sg.* 13,60
(s-)au mântuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,62

MÂNTUIRE: s.f.
mântuire: *sg. ac.* 9,27

MÂNTUITOR: s.m.
mântuitor: *sg. nom.* 6,27
mântuitoriu: *sg. nom.* 14,42

MEDEAN: s.m. (cf. Indice Iș)
Medianul: *sg. nom.* rezum. cap.5
Medeanul/medeanul: *sg. nom.* 5,31; 11,1
medeani: *pl. ac.* 6,8
medeanilor: *pl. gen.* 6,12, 15; rezum. cap.8; 8,20; 9,1

(a) MERGE: v. III
au mers: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,19
mergi: *imperativ 2.sg.* 12,9
mergi: *ind. prez. 2.sg.* 12,13

(a) MESTECA: v. I; vezi **(a) AMESTECA**

MESTECĂTURĂ: s.f.; vezi **AMESTECĂTURĂ**

MESTECAT, **-Ă:** adj.; vezi **AMESTECAT, -Ă**

MIAZĂZI: s.f.
miazăzi: *sg. ac.* 8,4

MIC, -Ă: adj.
(mai) mică: *f. sg. nom.* 2,39

MIEL: s.m.
miei: *pl. ac.* 3,40

MIJLOC: s.n.
mijlocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în/prin/din mijlocul*** 3,21, 23, 24, 25, 88, 91, 92, 93; 4,7; 7,8; 9,27; 13,34, 48, 50; 14,39
mijlocul: *sg. ac.* 3,50
mijlocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***la mijlocul*** (în expresia *până la* ***vreame și la vremi și la mijlocul vremii***, prin care se exprimă „o perioadă limitată a suferinței" – cf. Anania 2001, p.1117) rezum. cap.7; 7,25
mijlocul: *sg. ac., în expresia spre* ***vreame și vremi și*** *mijlocul* ***vremii*** „o perioadă limitată a suferinței" (Cf. *Ibidem*) 12,7
mijloc: *sg. ac., în loc. adv.* ***pe mijloc*** 13,55, 59

MILĂ: s.f.
milă: *sg. ac.* 1,9; 2,18
mila: *sg. nom./ac.* rezum. cap.3; 3,35, 39, 89, 90; 4,24; rezum. cap.9; 9,4, 9
milii: *sg. gen.* 3,42
milele: *pl. ac.* 9,18

MILOSTENIE: s.f.
milosteniile: *pl. ac.* rezum. cap.4
milostenii: *pl. ac.* 4,24

MINCINOS, -OASĂ: adj./adv.
mincinos: *adv.* rezum. cap.13
mincinoasă: *adj. f. sg. ac., în sintagmele* ***mincinoasă*** *mărturie/* ***mărturie mincinoasă*** 13,43, 49, 61

MINCIUNĂ: s.f.
minciună: *sg. ac.* 11,27

MINTE: s.f.
mintea: *sg. ac.* 2,3
minții: *sg. gen.* 2,30

(a) MINȚI: v. IV
ai mințit: *ind. pf.c. 2.sg.* 13,55, 59
au mințit: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,11

MINUNAT, **-Ă:** adj./s.
minunată: *adj. f. sg. nom.* 7,7
minunate: *s.f. pl. gen.* (În v.) „minuni" 12,6

MINUNE: s.f.
minunile: *pl. ac.* 3,43, 100
minuni: *pl. ac.* 3,99; 6,27; 14,42

MIROS: s.n.
mirosul: *sg. nom.* 3,94

(a) MISTUI: v. IV
va **mistui:** *ind. viit.I. 3.sg.* 2,44
mistuia: *ind. imp. 3.pl.* 14,20

MITITEL, -EA: adj.
mititel: *n. sg. nom.* 7,8; 8,9

MOARTE: s.f.
morții: *sg. gen.* 3,88
moartea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.9; 13,22
moarte: *sg. ac.* rezum. cap.13; 13,41, 45; 14,11

MOCIRLĂ: s.f.
mocirlii: *sg. gen.* 8,3

MORT, MOARTĂ: s.m./f.
morți: *pl. ac.* rezum. cap.12

(a) MUIA: v. I
moaie: *ind. prez. 3.sg.* 2,40

MUIERE: s.f.
muierile: *pl. nom./ac.* 5,2, 3, 23; 6,24; 14,14, 20
muierilor: *pl. gen.* 11,17
muiare: *sg. ac.* 13,2
muiarea: *sg. nom.* 13,29, 63
muieri: *pl. ac.* 14,9, 19

MULT, -Ă: adj./adv./pron. nehot.
multă: *adj. f. sg. ac.* 2,6; 11,3
multe: *f./n. pl. ac.* 2,48; 7,5; 8,26; 9,18; 11,2, 10, 12; 12,4
mult: *adj. n. sg. ac.* 11,25
(mai) mult: *adv.* 2,30; 3,19, 37; 8,24
mult: *adv.* 7,28
mult: *adv. în loc. adv* ***cu mult*** 11,13
mulți: *pron. nehot. m. pl. nom./ac.* 8,25; 11,14, 26, 33, 34, 44; 12,2, 3, 4, 10
multora: *pron. nehot. m. pl. gen.* 9,27
multe: *pron. nehot. n. pl. nom./ac.* rezum. cap.11; 11,18, 39, 41

MULȚIME: s.f.
mulțimea: *sg. nom./ac.* 3,42; 11,12; 13,41
mulțimei: *sg. gen.* 10,6
mulțime: *sg. ac.* 11,10, 11, 13, 44

MUNTE: s.m.
munte: *sg. nom./ac.* 2,34, 35, 45
munții: *pl. voc., în sintagma* ***munții și*** *măguri* 3,75
muntele: *sg. ac.* 9,16, 20; 11,45

(a) MURI: v. IV
moriu: *ind. prez. 1sg.* 13,43
veți muri: *ind. viit.I. 2.pl.* 14,7
va **muri:** *ind. viit.I. 3.sg.* 14,8
vom muri: *ind. viit.I. 1.pl.* 14,11

MUZICĂ: s.f.; var. **MUSICĂ** (cf. lat. ***musica***)
musică: *sg. ac.* 3,5, 7, 10, 15

(a) MUTA: v. I
mută: *ind. prez. 3.sg.* 2,21

MUTARE: s.f. (aici) „robie"
mutării: *sg. gen.* 2,25

N

(a se) NĂDĂJDUI: v. IV
(să) **nădăjduiesc:** *ind. prez. 3.pl.* 13,60

NĂDEJDE: s.f.
nădeajde: *sg. ac.* 13,35

NĂDRAG: s.m. (mai ales la pl.)
nădragi: *pl. ac.* 3,21
nădrajii: *pl. nom.* 10,6

(a se) NĂLBI: v. IV; vezi **(a se) ÎNĂLBI**

NĂSIP: s.n.; vezi **NISIP**

(a) NĂVĂLI: v. IV
au năvălit: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,26
năvălesc: *ind. prez. 3.pl.* 14,29

NEAM: s.n.
neamului: *sg. gen.* rezum. cap.3
neamurilor: *pl. voc.* 3,4
neamurilor: *pl. dat.* 3,98; 6,25
neamurile: *pl. nom./ac.* 3,7, 37; 5,19; 7,14
neamul: *sg. dat. (cu **la**)* 3,96
neam: *sg. ac., în loc. adv.* (Înv.) ***în neam şi în neam*** 3,100; 4,31
neamul: *sg. ac.* 8,22

NEASEMENEA: adj. inv.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ioan Tomici, *Scurte învăţături pentru creşterea şi buna purtare a tinerimei române*, Buda, 1827.
neaseaminea: *adj. inv.* 7,19

NEBUN, -Ă: s.m./f.
nebunilor: *s.m. pl. voc.* 13,48

NECAZ: s.n.; var.
năcazuri: *pl. ac.* rezum. cap.3

(a se) NECĂJI: v. IV; var. (Pop.) **(a se) NĂCĂJI**
(să) năcăjise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* rezum. cap.10
să (te) năcăjeşti: *conj. prez. 2.sg.* 10,12

NECĂJIRE: s.f.; var. (Pop.) **NĂCĂJIRE** (cf. **Indice Is**)
năcăjire: *sg. ac.* rezum. cap.9; rezum. cap.12

NECINAT, -Ă: adj. „nemâncat" (cf. lat. *incenatus*); formaţia prefixată nu este înregistrată în DLR.
necinat: *m. sg. nom.* 6,18

NECREDINCIOS, -OASĂ: adv./s.
necredincios: *adv.* 9,5; 12,10
(cei) necredincioşi: *s.m. pl. nom.* 11,32; 12,10
necredincioşii *s.m. pl. nom.* 12,10

NEDREPT, NEDREAPTĂ: adj./adv./s.
nedrept: *adv.* 3,29
nedrepţi: *adj. m. pl. gen.* 3,32
nedrept: *adj. m. sg. dat.* 3,32
nedreaptă: *adj. f. sg. ac.* 13,28
nedreapte: *adj. f. pl. ac.* 13,53
nedrepţii: *s.m. pl. nom.* 13,32

NEDREPTATE: s.f.
nedreptăţile: *pl. nom./ac.* 4,24; 8,23; 9,7, 13, 16
nedreptate: *sg. ac.* 9,5, 15
nedreptatea: *sg. nom./ac.* 9,24; 13,5, 38, 57

NELEGIUIRE: s.f.
nelegiuirea: *sg. nom.* 9,24

NELEGIUIT, -Ă: s.m./f.
(celor) nelegiuiţi: *s.m. pl. gen.* 11,14

NELEGIUITOR, -TOARE: adj.
nelegiuitori: *m. pl. gen.* 3,32

NEMILOSTIV, -Ă: adj.
nemilostivă: *f. sg. nom.* 2,15

NEPRIETEN: s.m.; var. (Înv.) **NEPRIIATIN**
nepriiatinilor: *pl. gen.* 3,32

NEPUTINŢĂ: s.f.
neputinţă: *sg. ac., în loc. adj.* ***cu neputinţă*** 4,6

NERUŞINAT, -Ă: adj.
nerușinat: *m. sg. nom./ac.* rezum. cap.8; 8,23
nerușinaţii: *adj. antep. m. pl. nom.* rezum. cap.13

NESTRICĂCIOS, -OASĂ: adj.
nestrâcăcioasă: *f. sg. nom.* rezum. cap.7

NEVĂTĂMAT, -Ă: adj.
nevătămaţi: *m. pl. nom.* rezum. cap.3
nevătămat: *m. sg. nom.* rezum. cap.6; rezum. cap.14

NEVINOVAT, -Ă: adj./s.
(cei) nevinovaţi: *s.m. pl. ac.* 13,53
(cel) nevinovat: *s.m. sg. ac.* 13,53
nevinovat: *adj. n. sg. ac.* 13,62

NEVREDNIC, -Ă: s.m./f.
[cel] nevreadnic: *s.m. sg. nom.* 11,20

NISIP: s.n.; var. (Înv.) **NĂSIP**
năsipul: *sg. ac.* 3,36

NOAPTE: s./adv.
noaptea: *adv.* 2,19; 7,2; 14,14
nopţi: *s.f. pl. voc.* 3,71
noapte: *s.f. sg. ac.* rezum. cap.5; 5,30
nopţii: *sg. gen.* 7,7, 13

NOR: s.m.
nori: *pl. voc.* 3,73
norii: *pl. ac.* 7,13

NOROD: s.n.
norod: *sg. ac./dat.* 2,44; 11,23; 13,5
noroadelor: *pl. voc.* 3,4
noroadele: *pl. nom.* 3,7; 5,19; 7,14
norodul: *sg. dat. (cu **la**)* 3,96
noroadelor: *pl. dat.* 3,98; 6,25
norodului: *sg. gen./dat.* 7,27; 9,20; 10,14; 11,14; 12,1, 7; 13,29, 34, 41, 64
norodul: *sg. nom./ac.* 8,24; rezum. cap.9; 9,15, 16, 19, 24, 26; 11,32; 12,1; rezum. cap.13; 13,5, 7, 28, 47, 50
norodul: *sg. dat. (cu **a + tot**)* 9,6
norodu: *sg. ac.* 11,33

(a) NOROI: v. IV „a veni în număr foarte mare" (cf. ***noroi*** – Neob.; fig. – „cantitate mare de oameni, de lucruri, de fapte etc.; vezi Indice Is)
noroând: *gerunziu* 11,10

NUMĂR: s.n.
numărul: *sg. ac.* 9,2

(a) NUMĂRA: v. I
numărat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,26

NUME: s.n.
numele: *pl. nom.* rezum. cap.1
nume: *pl. ac.* 1,7; 5,12

numele: *sg. nom./ac.* 2,20; 3,26, 34, 52; 4,5, 16; 9,18, 19; 13,1
nume: *sg. nom./ac.* 2,26; 9,15; 13,2, 45; 14,2
numelui: *sg. dat.* 3,43
numele: *sg. ac., în loc. adv.* ***întru numele*** 9,6

O

OAIE: s.f.
oi: *pl. ac.* 14,2, 31

OASPETE: s.m.; var. (Înv.) **OASPĂT**
oaspățul: *sg. nom.* 14,1

OASTE: s.f.
oastei: *sg. gen.* 2,14
oastea: *sg. nom./ac.* 3,20; 11,26
oaste: *sg. ac.* 11,7, 10, 13, 25

(a se) OBIȘNUI: v. IV; var. (Înv.) (a se) OBICINUI
(să) obicinuise: *ind. m.m.c.pf. impers./3.sg.* 3,19; 6,10

(a) OBORÎ: v. IV; vezi (a) DOBORÎ

OBRAZ: s.m.
obrazului: *sg. gen.* 9,8
obrazul: *sg. nom./ac.* 10,9, 15

OBȘTE: s.f.
obște: *sg. ac., în loc. adj.* ***de obște*** 2,5

OCARĂ: s.f.
ocară: *sg. ac.* 3,33; 9,16; rezum. cap.12; 12,2
ocărâi: *sg. gen.* 11,18
ocara: *sg. nom.* 11,18

OCHI: s.m.
ochii: *pl. nom./ac.* 4,31; 8,3, 5, 21; 9,18; 10,5, 6; 13,9
ochi: *pl. nom./ac.* 7,8, 20

(a se) ODIHNI: v. IV
(te) vei odihni: *ind. viit.I. 2.sg.* 12,13

ODRASLĂ: s.f.
odrasla: *sg. ac.* 4,12, 20; 11,7
odrazla: *sg. nom.* 4,23

OLAR: s.m.; var. (Înv.) OLARIU
olariului: *sg. gen.* 2,41

OM: s.m.
om: *sg. nom./ac.* 2,10, 25; 4,13; 5,5, 11; 6,7; 7,4, 8; 8,15, 16; 10,18; 13,1
oamenii: *pl. nom./ac.* 2,11; 6,5, 11, 15, 24
oameni: *pl. nom./ac./dat.* 3,8, 20; 4,14, 22, 29, 30; 6,12
omul: *sg. nom./ac.* 3,10; 6,12; 7,4
oamenilor: *pl. gen* 3,82; 4,14, 22, 29; 5,21
Omului/omului: *sg. gen., în sintagma* ***Fiiul Omului/fiiul omului*** 7,13; 8,17; 10,16

OMENESC, -EASCĂ: adj.
omenești: *m. pl. nom.* 2,38
omenească: *f. sg. ac.* 2,43
Omenesc: *m. sg. nom., în sintagma* ***Fiiul Omenesc*** rezum. cap.7

OMORÂT, -Ă: adj.
omorâți: *m. pl. nom.* 11,26

(a se) OMORÎ: v. IV
(să) omorâia: *ind. imp. 3.pl.* 2,13
a omorî: *inf. prez.* 2,14
au omorât: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,22; 13,62; rezum. cap.14; 14,27
omorât fiind: *gerunziu* rezum. cap.5
omorea: *ind. imp. 3.sg.* 5,19
(să) omorâse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 7,11
va omorî: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,24
să omoară: *conj. prez. 3.sg./pl.* 11,44; 13,28, 59
voiu omorî: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,25
vom omorî: *ind. viit.I. 1.pl.* 14,28

ORGAN: s.n. (Înv.) „harfă"
organului: *sg. gen.* 3,5, 7, 10, 15

OS: s.n.
oasele: *pl. ac.* 6,24

(a) OSÂNDI: v. IV
veți osândi: *ind. viit.I. 2.pl.* 1,10
au osândit: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,41
ați osândit: *ind. pf.c. 2.pl.* 13,48

OSEBIT, -Ă: adj.
osebite: *f. pl. nom.* 7,3

OSPĂȚ: s.n.; var. (Înv. și pop.) **USPĂȚ**
ospăț: *sg. ac.* rezum. cap.5
uspățu: *sg. ac.* 5,1
uspățului: *sg. gen., în sintagma casa* ***uspățului*** 5, 10

(a se) OSTENI: v. IV
(să) ostenea: *ind. imp. 3.sg.* 6,14

OSTROV: s.n.
ostroave: *pl. ac.* 11,18

(a) OȘTI: v. IV
oștea: *ind. imp. 3.pl.* 7,2
să oștesc: *conj. prez. 1.sg.* 10,20
va **oști:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,11

OVREIESC, -IASCĂ: adj./s.
ovreiești: *adj. f. pl. ac.* explicație cap.3, după vs. 23
ovreiesc: *adj. n. sg. ac., în sintagma izvodul ovreiesc* explicație înainte de cap.13
(cel) ovreiesc: *s.n. sg. ac.* „izvorul evreiesc" explicație cap.3, după vs. 90

P

PACE: s.f.
pace: *sg. nom.* 3,98; 6,25; 10,19

PAJURĂ: s.f.
pajurilor: *pl. gen.* 4,30
pajură: *sg. ac.* 7,4

PARĂ: s.f. „flacără"; „vâlvătaie"
para: *sg. nom./ac.* 3,22, 47, 49

PARDOS: s.m.
pardosul: *sg. ac.* 7,6

PARTE: s.f.
parte: *sg. nom./ac.* 1,2; 2,33, 41
parte: *sg. ac., în loc. adv.* ***de o parte... de o parte/de o parte... de altă parte/de o parte*** 2,42, 42; 7,5
partea: *sg. nom.* 4,12
părți: *pl. ac.* rezum. cap.2

PASĂRE: s.f.; var. (Înv. şi pop.) PASERE
paserile: *pl. nom./ac.* 2,38; 4,9, 11, 18
paserile: *pl. voc., în sintagma* ***toate paserile cerului*** 3,80
paserilor: *pl. gen.* 4,30
paserea: *sg. ac.* 7,6

PĂCAT: s.n.
păcatele: *pl. nom./ac.* rezum. cap.3; 3,28, 37; rezum. cap.4; 4,24; 9,16, 20; 13,52
păcate: *pl. ac.* 8,12; rezum. cap.9
păcatul: *sg. ac.* 8,13; 9,24

(a) PĂCĂTUI: v. IV
am păcătuit: *ind. pf.c. 1.pl.* 3,29; 9,11
păcătuit-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 9,5, 15
au păcătuit: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,7, 8
a păcătui: *inf. prez.* 13,23

PĂMÂNT: s.n
pământul: *sg. nom./ac.* 1,2; 2,35; 3,32, 37, 74, 98; 4,17; 7,23; 8,5; 9,15; 11,9, 16, 28, 39, 41, 42; 14,4, 42
pământ: *sg. ac.* 2,10; 3,76; 4,12, 20; 6,27; 7,17, 23; 8,7, 12, 18; 10,9, 15; 14,6, 42
pământului: *sg. gen./dat.* 2,39; 4,7, 12, 32; 9,6; 11,19; 12,2
pământul: *sg. gen.* (*cu a + ţ*) 4,8, 19; 8,5
pământuri: *pl. ac.* 11,40, 42
pâmânt: *sg. ac.* 7,4

PĂR: s.m.
păr: *sg. nom.* 3,94
părul: *sg. ac.* 14,35
perii: *pl. nom.* 4,30; 7,9
peri: *pl. ac.* rezum. cap.14; 14,26

(a) PĂRĂSI: v. IV
au părăsit: *ind. pf.c. 3.pl.* 11,30
ai părăsit: *ind. pf.c. 2.sg.* 14,37

(a se) PĂREA: v. II
(să) pare: *ind. prez. impers.* 14,5

PĂRERE: s.f. (aici) „tâlcuire (a viselor)"
părerea: *sg. ac.* 2,5, 6

PĂRINTE: s.m.
părinţilor: *pl. gen./dat.* 2,23; 3,26, 28, 52; rezum. cap.9; 9,6, 8, 16; 11, 24, 37
părinţii: *pl. nom./ac.* 11,24, 38; 13,3, 30, 65

PÂRLEAZ: s.n.; var. (Reg.) PRILEAZ „uşă lăturalnică"
prilaz: *sg. ac.* 13,18
prilazu: *sg. ac.* 13,26

(a) PĂTIMI: v. IV
pătimesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.3

PERETE: s.m.; var. (Înv. şi pop.) PĂRETE
păreate: *sg. ac.* rezum. cap.5; 5,5
păreatelui: *sg. gen.* 5,5

(a) PĂZI: v. IV
păzeşti: *ind. prez. 2.sg.* 9,4
păzesc: *ind. prez. 3.pl.* 9,4

PÂINE: s.f.
pâine: *sg. ac.* 10,3; 11,26; 14,32

(a se) PÂNGĂRI: v. IV
să (să) pângărească: *conj. prez. 3.sg.* 1,8
vor pângări: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,31

PÂNTECE: s.n.
pântecele: *pl. nom.* 2,32

PÂRÂŞ: s.m.
pârâşii: *pl. ac.* rezum. cap.6

PÂRGĂ: s.f.
pârgă: *sg. ac.* 3,38

(a) PÂRÎ: v. IV
au pârât: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,8
pârât **fiind:** *pasiv gerunziu* rezum. cap.6
pârâse: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 6,24
pârâsc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.13

PECETE: s.f.
peceţile: *pl. nom.* 14,16

(a se) PECETLUI: v. IV
au pecetluit: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,17
pecetluiaşte: *imperativ 2.sg.* 12,4; 14,10
(s-)au pecetluit: *ind. pf.c. 3.pl.* 12,9
pecetluindu-: *gerunziu* 14,13

PERS: s.m. „persan"
pearsilor: *pl. gen.* 10,1

PERSAN: s.m.
perseanilor: *pl. gen./dat.* 5,28; 6,12, 15; rezum. cap.8; 8,20; rezum. cap.10; 10,13, 20; rezum. cap.11
perseani: *pl. ac.* 6,8
Perseanul: *sg. nom.* 6,28
Persanul: *sg. nom.* 13,65

(a) PETRECE: v. III „a trăi", „a-şi duce viaţa"
va petreace: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.4
petreacea: *ind. imp. 3.pl.* 4,9

PETRECERE: s.f. (Înv.) „loc sau locuinţă în care îşi duce cineva viaţa"
petreacere: *sg. nom.* 2,11

PIATRĂ: s.f.
piatră: *sg. nom./ac.* 2,34; 5,4, 23; 6,17
piatra: *sg. nom.* 2,35, 45
piatră: *sg. ac., în sintagma* ***piatră scumpă*** 11,38

PICIOR: s.n.
picioarelor: *pl. gen.* 2,33, 41, 42
picioarele: *pl. ac.* 2,34; 3,20; 7,7, 19
picioare: *pl. ac.* 7,4; 10,6

PIEIRE: s.f.; var. PIERIRE
peririi: *sg. gen.* 14,41

PIEPT: s.n.
pieptul: *sg. nom.* 2,32

(a) PIERDE: v. III (Eufem.) „a ucide"
să piarză: *conj. prez. 3.sg.* 2,24
(nu) pierde: *imperativ prohib. 2.sg.* 2,24

(a) PIERI: v. IV
are a peri: *ind. viit. pop. 3.sg.* rezum. cap.9
veţi peri: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,5
au perit: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.7
perise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 7,11
să piară: *conj. prez. 3.sg./pl.* 2,12, 13, 18; 3,96; 7,26

PLATĂ: s.f.
plată: *sg. ac.* 2,6

(a) PLĂCEA: v. II
să placă: *conj. prez. impers.* 3,40
plăcutu(-)au: *ind. pf.c. impers.* 3,99
placă: *conj. prez. fără* **să** *3.sg.* 4,24
plăcut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,1
va **plăcea:** *ind. viit.I. impers.* 11,3

PLĂCERE: s.f.
plăcearea: *sg. ac.* 11,16

(a) PLÂNGE: v. III
plângea: *ind. imp. 3.pl.* 13,33
plângând: *gerunziu* 13,35
să plângă: *conj. prez. 3.sg.* 14,39

PLEAVĂ: s.f.
plea**va:** *sg. ac.* 2,35

(a) PLECA: v. I
pleca: *ind. imp. 3.sg., în loc. v pleca genunchele* 6,10
pleacă: *imperativ 2.sg.* 9,18
am plecat: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,15
au plecat: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,9

(a se) PLIMBA: v. I; var. (Înv. și reg.) (a se) PRIMBLA; (a se) PREUAMBLA
(să) **primbla:** *ind. imp. 3.sg.* 4,26
(să) preaumbla: *ind. imp. 3.sg.* 13,7
preaumb**lându(-să):** *gerunziu* 13,8

PLIN, **-Ă:** adj.
plină: *f. sg. ac.* 2,9
plini: *m . pl. nom.* 13,28

(a se) **PLINI:** v. IV
plinindu(-să): *gerunziu* 1,18
plini: *inf. prez. fără* **a** 2,10
(să) plinește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.4
(s-)au plinit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,30
au plinit: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,26
(să) va plini: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,17; 11,36; 12,7
să (se) plinească: *conj. prez. 3.sg.* 9,2, 24
să plinească: *conj. prez. 3.pl.* 11,14
(să) vor plini: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,7

PLINIRE: s.f.
plinirea: *sg. ac.* rezum. cap.12

PLOAIE: s.f.
ploaia: *sg. voc., în sintagma toată ploaia* ***și*** *roao* 3,64

POARTĂ: s.f.
poarta: *sg. ac.* 8,2
porții: *sg. gen.* 8,6

PODOABĂ: s.f.
podoabii: *sg. gen* 4,27
podoabă: *sg. ac.* 4,33
podoaba: *sg. ac.* 11,20

POFTĂ: s.f.
poftele: *pl. ac.* 11,37
pofta: *sg. nom./ac.* 13,8, 11, 14, 20, 56; rezum. cap.14

(a) POFTI: v. IV
au poftit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,49

(a se) POGORÎ: v. IV; vezi (a se) COBORÎ

POLATĂ: s.f. (Înv. și reg.) „palat domnesc, împărătesc"
polata: *sg. ac.* 1,4; 4,1
polății: *sg. gen.* 5,5

POMET: s.n. „livadă"
pomet: *sg. nom.* 13,4, 15, 26, 36
pometul: *sg. ac.* 13,7
pometului: *sg. gen.* 13,17, 18, 20, 25, 36, 38

PORECLĂ: s.f.; var. (Reg.) POLICRĂ
policra: *sg. ac.* 10,1

PORUNCĂ: s.f.
poruncă: *sg. nom./ac.* 3,10, 96; 4,3; 6,7, 12
porunca: *sg. nom./ac.* 3,12, 22; rezum. cap.6; 6,8, 9, 13, 26
poruncile: *pl. ac.* 3,30; 9,4

(a se) PORUNCI: v. IV
poruncindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.2
au por**uncit:** *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.2; 2,2, 12, 46; 3,13, 19, 20; 4,23; rezum. cap.6; 6,16, 23; 9,1; 13,32, 56; 14,13
va **porunci:** *ind. viit.I. 3.sg.* 2,39
poruncind: *gerunziu* rezum. cap.3; 5,29; 6,24
poruncisă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 3,30
poruncit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,2
poruncise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 13,18
porunceaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.14

POST: s.n.
posturi: *pl. ac.* 9,3

(a se) POTICNI: v. IV
(să) va **poticni:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,19

POTRIVNIC, -Ă: s.m./f.; var. (Înv. și reg.) **PROTIVNIC, -Ă**
pr**otivnicii:** *pl. ac.* rezum. cap.14

POVĂȚUITOR, -TOARE: s.m./f.; var. POVĂȚUITORIU
povățuitoriu: *s.m. sg. nom./ac.* 3,38; 9,26
povățuitoriul: *sg. nom., în sintagma Hristos po* ***vățuitoriul*** 9,25
povățuitoriul: *sg. nom.* 11,22

(a) POVESTI: v. IV
am po**vestit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 4,4

PRADĂ: s.f.
prăzi: *pl. nom.* 11,24

PRAF: s.n.
pr**aful:** *sg. ac.* 12,2

PRÂNZ: s.n.
prânzului: *sg. gen.* 13,13
prânz: *sg. nom.* rezum. cap.14
prânzul: *sg. ac.* 14,33, 36

PREACURVIE: s.f.; var. **PRECURVIE**
pr**ecurvie:** *sg. ac.* rezum. cap.13

PREAÎNALT, **-Ă:** adj./s.
(Celui) Preaînalt: *s.m. sg. gen.* 4,21; 7,22, 25
(Cel) Preaînalt: *s.m. sg. nom.* 4,22, 29; 5,21
Preaînalt: *s.m. sg. gen.* 7,27
pr**e**aînalt: *adj. m. sg. nom./gen., în sintagmele* ***Dumnezeul cel preaînalt/Dumnezeu celui*** *preaînalt* 5,18; 7,18

(a) PREAÎNĂLȚA: v. I (Înv.) „a preamări"
[e] preaînălțat: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 3,52
[ești] preaînălțat: *pasiv ind. prez. 2.sg.* 3,54, 55
pr**e**aînălțați: *imperativ 2.pl.* 3,57, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 88
să preaînalțe: *conj. prez. 3.sg.* 3,74
preaînalțe: *conj. prez. fără* **să** *3.sg.* 3,83

PREAJMĂ: s.f.
preajma: *sg. ac., în loc. prep.* ***în preajma*** 5,5; 6,10

(a) PREALĂUDA: v. I
[eşti] prealăudat: *pasiv ind. prez. 2.sg.* 3,53, 54, 56

(a) PREASLĂVI: v. IV
[eşti] preaslăvit: *pasiv ind. prez. 2.sg.* 3,53, 56

(a se) PREAUMBLA: v. I; vezi **(a se)** PLIMBA

(a se) PREFACE: v. III (Înv.) „a (se) traduce"
(s-)au prefăcut: explicaţie cap.3, după vs. 90

PREOT: s.m.
preoţii: *pl. voc., în sintagma* ***preoţii Domnului*** 3,84
preoţilor: *pl. gen.* rezum. cap.14
preoţii: *pl. nom./ac.* 14,7, 9, 10, 14
preoţi: *pl. ac.* 14,20, 27

PREPUS: s.n. (Înv. şi pop.) „suspiciune", „bănuială"
prepus: *sg. ac.* 6,4
prepusul: *sg. nom.* 6,4

PRETUTINDENI: adv.; var. (Înv. şi rar.) PRETUTINDINI
pretutindini: 13,22

PRICEPERE: s.f.
priceapere: *sg. nom.* 5,12

PRICINĂ: s.f.
pricină: *sg. ac.* 2,15; 6,4, 5; 13,21
pricina: *sg. nom./ac.* 13,14; 14,41

PRIETEN: s.m.; var. (Înv.) PRIIATIN
priiatinii: *pl. ac.* 14,1

PRIETENIE: s.f.
prietenie: *sg. ac.* 11,6, 23

PRILAZ: s.n.; vezi PÂRLEAZ

PRILEJ: s.n.
prilej: *sg. ac.* 6,4; 13, 15

(a se) PRIMBLA: v. I; vezi **(a se)** PLIMBA

(a) PRIMI: v. IV
să fim priimiţi: *pasiv conj. prez. 1pl.* 3,39
vor priimi: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,18

PRIMPREJURUL: prep.; var. PRINPREJURUL
prinprejurul: 9,16

PRIN: s.m. „gorun"; cuvântul nu este înregistrat în DLR, este împrumut din latină (cf. lat. *prīnus, -i*).
prin: *sg. ac.* 13,58

(a) PRINDE: v. III
va prinde: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,12, 15, 18
a prinde: *inf. prez. fără a* 11,17
prinde: *inf. prez. fără a* 13,39

PRIPĂ: s.f.
pripă: *sg. ac., în loc. adv.* ***de pripă*** 3,91

PRISOSIRE: s.f.
prisosirea: *sg. ac.* 8,25

PRISOSIT: s.n. (Înv.) „prisos"
prisosit: *sg. ac., în loc. adj. de* ***prisosit*** 5,14

PRISTAV: s.m.
pristavul: *sg. nom.* 3,4

(a) PRIVI: v. IV
priveşti: *ind. prez. 2.sg.* 3,55
priveam: *ind. imp. 1sg.* 7,9, 11, 13, 21
privind: *gerunziu* 13,16

(a) PROPOVĂDUI: v. IV; var. (Înv.) (a) PROPOVEDUI
a propovedui: *inf. prez.* 3,99

PROROC: s.m.
proroc: *sg. nom.* 3,38
prorocul: *sg. nom./ac.* 9,2; rezum. cap.14; 14,32
prorocii: *pl. nom.* 9,6, 10

PROROCIE: s.f.
Prorociia/prorociia: *sg. nom.* în titlul cărţii: *Prorociia lui Daniil*; rezum. cap.11
prorocia: *sg. nom.* rezum. cap.8; 9,24
prorocii: *sg. gen.* rezum. cap.12

(a) PROSLĂVI: v. IV
proslăvit e: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 3,26

PRUNC: s.m.
pruncului: *sg. gen.* 13,45
prunci: *pl. ac.* 14,9

PUHOI: s.n.; var. (Înv. şi reg.) POVOI
povoiu: *sg. ac.* 11,40

(a se) PUNE: v. III
au pus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,7, 8; 5,12; 6,9, 14; 8,18; 9,10; 13,34; 14,13, 35
pusease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 3,3
ai pus: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,10; 10,12
am **pus:** *ind. pf.c. 1.sg.* explicaţie cap.3, după vs.90; 9,3
(s-)au pus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,96; 5,20, 21; 6,17; 7,9; 13,65
pusu(-te)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 5,27
va **pune:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,17
(să) va **pune:** *ind. viit.I. 3.sg.* 12,11
(să) **punea:** *ind. imp. 3.pl.* rezum. cap.14
pune: *imperativ 2.sg.* 14,10

(a) PURTA: v. I
au purtat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,2; 14,35

PURURI: adv.; var. PURUREA
pururea: 3,52; 6,16, 20; 8,11; 12,2; 14,12
pururea: *adv. în loc. adv./adj.* ***de pururea*** 8,12, 13; 11,31; 12,11

PUSTIIRE: s.f.
pustiirii: *sg. gen.* 8,13; rezum. cap.9; 9,2, 27
pustiirea: *sg. nom./ac.* 9,18, 26, 27
pustiire: *sg. ac.* 11,31; 12,11

PUSTIU, -IE: adj.
pustiiu: *n. sg. ac.* 9,17

(a) PUTEA: v. II
neputând: *gerunziu* rezum. cap.2
neputându-: *gerunziu* rezum. cap.13
să poată: *conj. prez. 3.sg./pl.* 1,4; 2,10, 11; 3,96
poate: *ind. prez. 3.sg.* 2,43; 3,17; 4,34; 7,25
pot: *ind. prez. 3.pl.* 4,15
poţi: *ind. prez. 2.sg.* 4,15; 5,16; 14,23
vei putea: *ind. viit.I. 2.sg.* 2,26
au putut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,27; rezum. cap.5; 5,8, 15; 6,4, 20

ai putut: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,47
putem: *ind. prez. 1pl.* 3,33
să putem: *conj. prez. 1.pl.* 3,39
putea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 8,4, 7
a **putea:** *inf. prez.* 8,24
va **putea:** *ind. viit.I. 3.sg.* 10,17
ar putea: *cond. prez. 3.pl.* 13,14
am **putut:** *ind. pf.c. 1.pl.* 13,39

PUTERE: s.f.
puterea: *sg. nom./ac.* 2,15; 3,44, 100; 4,19, 23, 31; 6,26; rezum. cap.7; 7,12, 14, 26, 27; 11,4; 14,4, 21
puterile: *pl. voc., în sintagma toate* ***puterile*** *Domnului* 3,61
puteare: *sg. nom./ac.* 3,94; 4,31; 5,21, 29; 7,6, 14; 10,8, 16, 17; 11,3, 15, 39; 14,25
puterii: *sg. gen.* 4,27
puterile: *pl. ac.* 4,32; 8,24

PUTERNIC, -Ă: adj./s.
putearnici: *adj. m. pl. ac.* 2,10
(mai) putearnic: *adj. m. sg. nom.* 7,24
putearnicii: *s.m. pl. nom.* 3,94

(a se) PUTERNICI: v. IV „a se întări", „a deveni puternic"
(te-)ai puternicit: *ind. pf.c. 2.sg.* 4, 19

PUȚIN: adv./pron. nehot./adj.
(mai) puțin: *adv.* 5,27
puține: *pron. nehot. n. pl. ac.* 7,1
(pre) puține: *adj. f. pl. ac.* 11,20
puțin: *adj. n. sg. ac.* 11,23, 34

R

RAM: s.m.
ramii: *pl. nom.* 4,18

RAMURĂ: s.f.
ramurile: *pl. ac.* 4,9, 11, 18

RĂDĂCINĂ: s.f.
rădăcina: *sg. ac.* 2,41
rădăcinilor: *pl. gen.* 4,12, 20, 23; 11,7

(a) RĂDICA: v. I; vezi **(a)** RIDICA

RĂMĂȘIȚĂ: s.f.
rămășițele: *pl. nom./ac.* 11,4; rezum. cap.12

(a) RĂMÂNE: v. III; var. **(a) RĂMÂNEA:** v. II
rămâind: *gerunziu* rezum. cap.3
va rămânea: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,23; 9,27
au rămas: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,28; 10,8, 16, 17
am rămas: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,13
rămâne: *ind. prez. 3.sg.* 13,59

(a) RĂNI: v. IV
era răniți: *pasiv ind. imp. 3.pl.* 13,10

(a se) RĂPI: v. IV
(s-)au răpit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,35

RĂPIRE: s.f.
răpiri: *pl. nom.* 11,24
răpirea: *sg. ac.* 11,33

RĂRUNCHI: s.m.
rărunchilor: *pl. gen.* 5,6

(a) RĂSĂRI: v. IV
va răsări: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,41
răsăriți: *ind. prez. 2.pl.* 3,76
au răsărit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,8; 8,8
răsărise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 7,20

RĂSĂRIT: s.n.
răsărit: *sg. ac.* 8,9; 11,44

(a) RĂSIPI: v. IV; vezi **(a) RISIPI**

(a) RĂSCUMPĂRA: v. I
răscumpărați: *ind. prez. 2.pl.* (aici: despre timp) „a câștiga" 2,8
să răscumpere: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.4
răscumpără: *imperativ 2.sg.* 4,24

(a) RĂSPUNDE: v. III
au răspuns: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,4, 26; 4,27; 14,16
răspunzând: *gerunziu* 2,5, 10, 27; 4,16; 6,12, 13, 21; 14,4
răspuns-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,7, 8; 3,92; 4,16
răspunzînd: *gerunziu* 3,16, 91; 5,17
să răspundem: *conj. prez. 1pl.* 3,16

RĂȘINĂ: s.f.
rășină: *sg. ac.* 3,46; rezum. cap.14; 14,26

(a) RĂTĂCI: v. IV
(nu) rătăci: *imperativ prohib. 2.sg.* 14,6

RĂU, REA: adj./s./adv.
răi: *adj. m. pl. gen.* 3,32
(mai) rău: *adj. m. sg. gen.* 3,32
reale: *adj. f. pl. ac./dat.* 3,44; 13,52
rău: *s.n. sg. ac.* 9,12; 11,27
răul: *s.n. sg. nom.* 9,13
rău: *adv.* 11,7; 13,61

RĂUTATE: s.f.; var. (Înv.) RĂCTATE
răotate: *sg. ac.* 9,14; 13,43

RĂZBOI: s.n.
războiu: *sg. ac.* 7,21; 11,20, 25
războiului: *sg. gen.* 9,26
războaie: *pl. ac.* rezum. cap.11

(a) RĂZBOI: v. IV „a purta război"
va războia: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,40

(a) RÂDE: v. III
râzând: *gerunziu* 14,6
au râs: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,18

RÂMLEAN: s.m.
râmleani: *pl. nom.* 11,30

RÂND: s.n.
rânduri: *pl. nom.* 7,5

(a se) RÂNDUI: v. IV
au rânduit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,5, 10; 2,38, 48, 49; 3,5, 97; 5,11; 6,1, 15; 13,14
rânduise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 1,11; 2,24
rânduiaște: *ind. prez. 3.sg.* 2,21
era rânduiți: *pasiv ind. imp. 3.pl.* 3,3
ai rânduit: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,12; 6,12
va rândui: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,14
(să) rânduiaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.6
a **rândui:** *inf. prez.* 6,4
(s-)au rânduit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 6,26; 13,5
era **rânduite:** *pasiv ind. imp. 3.pl.* 7,12

RÂNDUIALĂ: s.f.
rânduiala: *sg. ac.* 14,14

RÂNDUIT, -Ă: adj./s.
rânduita: *adj. antep. f. sg. ac.* 6,10
rânduită: *adj. f. sg. ac.* 11,29, 35, 40; rezum. cap.12; 12,4, 9
(Cel) Rânduit: *s.m. sg. ac.* 12,13

RÂU: s.n.
râuri: *pl. voc.* 3,78
râu: *sg. nom.* 7,10
râul: *sg. ac.* 10,4
râului: *sg. gen.* rezum. cap.12; 12,5, 6, 7

REPEDE: adv.
reapede: 7,10

REPEJUNE: s.f. (Înv. și pop.) „repeziciune"; „pornire"; „atac"; „năvală"
răpegiunea: *sg. ac.* 8,6
răpejunea: *sg. ac.* 14,35

(a se) RIDICA: v. I; var. (Înv. și pop.) (a se) RĂDICA
au râdicat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2.48; 10,10
râdicase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* rezum. cap.3; 3,2, 3; rezum. cap.5; 12,7
ai râdicat: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,12, 18
am râdicat: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,14; 4,31; 8,3; 10,5
(te-)ai rădicat: *ind. pf.c. 2.sg.* 5,23
(să) vor râdica: *ind. viit.I. 3,pl.* 11,14, 34

(a se) RISIPI: v. IV; var. (Înv. și rar.) (a se) RĂSIPI
(să) va râsipi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,44; 6,26
să râsipești: *conj. prez. 2.sg.* 3,34
râsipiți: *imperativ 2.pl.* 4,11, 20
va râsipi: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,26; 11,24
(s-)au râsipit: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.14

RISIPIRE: s.f.; var. RĂSIPIRE
râsipirea: *sg. nom.* 12,7

ROATĂ: s.f.
roatele: *pl. nom.* 7,9

ROB, ROABĂ: s.m./f.
roabe: *s.f. pl. ac.* 11,8

ROBIE: s.f.
robiii: *sg. gen.* 5,13; 6,13
robie: *sg. ac.* rezum. cap.1; 11,33

ROD: s.n.
rodul: *sg. nom.* 4,9, 18
rodurile: *pl. ac.* 4,11

ROUĂ: s.f.
roao: *sg. voc., în sintagma* ***toată ploaia și roao*** 3,64
roaole: *pl. voc., în sintagma* ***roaole și bruma*** 3,68
roua: *sg. ac.* 4,12
roaoa: *sg. ac.* 4,20, 22, 30; 5,21

RUDENIE: s.f.
rudeniile: *pl. ac.* 13,30, 63

(a se) RUGA: v. I
au rugat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,8; 2,16
rogu: *ind. prez. 1.sg.* 1,12
(să) ruga: *ind. imp. 3.sg.* rezum. cap.2; rezum. cap.6
am rugat *ind. pf.c. 1.sg.* 2,23
(s-)au rugat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,25
rugămu(-ne): *ind. prez. 1.pl.* 3,34
rugându(-să): *gerunziu* 6,11; rezum. cap.13
(să) roagă: *ind. prez. 3.sg.* 6,13
a (mă) ruga: *inf. prez.* 9,3
(m-)am rugat *ind. pf.c. 1.sg.* 9,4
rogu(-mă): *ind. prez. 1.sg.* 9,4, 16
(ne-)am rugat: *ind. pf.c. 1.pl.* 9,13
rugându(-mă): *gerunziu* 9,20

RUGĂCIUNE: s.f.
rugăciunea: *sg. ac.* rezum. cap.9; 9,17
rugăciunile: *pl. ac.* 9,18, 20
rugăciune: *sg. ac.* 9,21
rugăciunilor: *pl. gen.* 9,23

(a se) RUPE: v. III; var. (Înv. și reg.) (a se) RUMPE
au rupt: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,48
rumpându(-să): *gerunziu* rezum. cap.6
(să) va rumpe: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,4
(s-)au rupt: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,26

(a se) RUȘINA: v. I
să rușinezi: *conj. prez. 2.sg.* 3,42
să (se) rușineaze: *conj. prez. 3.pl.* 3,44
rușineaze(-se): *conj. prez. fără să 3.pl.* 3,44
(să) rușina: *ind. imp. 3.pl.* 13,11
(s-)au rușinat: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,27

RUȘINE: s.f.
rușine: *sg. nom./ac.* 3,33, 40
rușinea: *sg. nom.* 9,7, 8

S

SABIE: s.f.
sabie: *sg. ac.*11,33; 13,59; 14,25

SAC: s.m. (Înv.) „îmbrăcăminte făcută din sac (pânză de fuior de cânți sau de buci din care se fac sacii) care se purta în semn de doliu sau de pocăință ori de către cei săraci"
sac: *sg. ac.* 9,3

SAD: s.n. „lăstar"
sad: *sg. nom.* 11,7

SĂLBATIC, -Ă: adj.; var. SĂLBATEC, -Ă
sălbateci: *m. pl. ac., în sintagma* ***asinii sălbateci*** 5,21

(a se) SĂLBĂTICI: v. IV; var. (Pop.) (a se) SĂLBĂTĂCI
(s-)au sălbătăcit: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,7

SĂMÂNȚĂ: s.f.
sămânța: *sg. nom./ac.* 1,3; 2,43; 3,36; 9,1; 11,6
sămânța: *sg. voc., în sintagma* ***sămânța lui Hanaan*** 13,56

SĂPTĂMÂNĂ: s.f.
săptămâni: *pl. nom./ac.* rezum. cap.9; 9,24, 25, 26; 10,2, 3
săptămână: *sg. ac.* 9,27
săptămânii: *sg. gen.* 9,27

SĂPUN: s.n.
săpun: *sg. ac.* 13,17

SĂRAC, -Ă: s.m./f.
săracilor: *s.m. pl. gen.* 4,24

(a) SĂRI: v. IV
au sărit: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,39

(a se) SĂTURA: v. I
să (să) satur**e**: *conj. prez. 3.pl.* 13,32

SÂNGE: s.n.
sângele: *sg. nom./ac.* 13,46, 62

SÂRG: s.n.
sârg: *sg. ac., în loc. adv.* ***de sârg*** „în grabă" 3,13

SCAUN: s.n.
scaunul: *sg. ac., în sintagma* ***scaunul împărăţii*** 3,54; 5,20
scaunele: *pl. nom.* 7,9

(a) SCĂDEA: v. II
va scădea: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,27

(a) SCĂPA: v. I
vor scăpa: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.11
va scăpa: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,42
voiu scăpa: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,22

(a se) SCHIMBA: v. I
schimbându(-)(-să): *gerunziu* rezum. cap.1
schimbă: *ind. prez. 3.sg.* 2,21
(s-)au schimbat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,19; 5,6, 9; 7,28; 10,8
(să) schimbase: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 3,94
au schimbat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,95
să **(se) schimbe**: *conj. prez. 3.sg./pl.* 4,13; 5,10
(să) vor schimba: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,20, 22, 29
să (să) schimbe: *conj. prez. 3.sg.* 6,8
a (să) schimba: *inf. prez.* 6,15
schimba: *inf. prez. fără a* 7,25
(să) va schimba: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,14

SCHIN: s.m. „mesteacăn"; cuvântul nu este înregistrat în DLR; este împrumutat de traducător din *Vulgata* (cf. lat. *schinus*).
schin: *sg. ac.* 13,54

(a) SCLIPI: v. IV
vor sclipi: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,3

(a se) SCOATE: v. III
să **scoată**: *conj. prez. 3.sg.* 3,15
scoate: *inf. prez. fără a* 3,17
scoate: *imperativ 2.sg.* 3,43
au scos: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,88, 95
(s-)au scos: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.6; 6,23; explicaţie înainte de cap.13;
a scoate: *inf. prez.* 6,14, 23
ai scos: *ind. pf.c. 2.sg.* 9,15

(a se) SCRIE: v. III
scriind: *gerunziu* rezum. cap.5; 5,5; 7,1
scriia: *ind. imp. 3.pl.* 5,5
au scris: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,24; 6,25
(s-)au scris: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,25; 9,11
iaste **scris**: *pasiv ind. prez. impers.* 9,13
(să) scrie: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.10

SCRIPTURĂ: s.f. (Înv.) „scriere", „scris"
scriptura: *sg. ac.* 1,4; 5,7, 8, 16

SCRIS, -Ă: adj.
scris: *n. sg. nom.* 12,1

SCRISOARE: s.f. (Înv.) „scriere", „scris"
scrisoare: *sg. ac.* rezum. cap.5
scrisoarea: *sg. ac.* 5,15, 17, 25; 10,21

(a se) SCULA: v. I
(să) va scula: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,39; 7,24; 8,23, 25; 11,3, 37; 12,1
(s-)au sculat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,91; 8,22; 13,19, 61; 14,15
sculându(-să): *gerunziu* 6,19; 13,34; 14,38
(să) vor scula: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,17; 8,22; 11,14, 15
(m-)am sculat: *ind. pf.c. 1.sg.* 8,27

SCUMP, -Ă: adj./s.
scumpe: *adj. n. pl. ac.* 11,8, 38
scumpă: *adj. f. sg. ac., în sintagma* ***piatră scumpă*** 11,38
(ceale) scumpe: *s.n pl. ac.* 11,43

SCURT, -Ă: adj.
scurt: *n. sg. ac., în sintagma* ***cu cuvânt scurt*** „pe scurt" 7,1

(a se) **SCURTA**: v. I
(s-)au scurtat: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,24

(a) SCUTURA: v. I
au scuturat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,49
scuturaţi: *imperativ 2.pl.* 4,11

SEAMĂ: s.f.
samă: *sg. ac.* 6,2; 14,12
sama: *sg. ac., în loc. adv. pre sama* 14,2

SEARĂ: s.f./adv.
sara: *adv.* 8,14, 26
sara: *s.f. sg. ac., în sintagma jârtvii de sara* 9,21

SECERĂTOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Înv. şi reg.) SĂCERĂTOR, -TOARE
săcerătorilor: *s.m. pl. dat.* 14,32

SEMN: s.n.
seamne: *pl. ac.* 3,99; 6,27; 14,42
seamnele: *pl. ac.* 3,100

SFAT: s.n.
sfatul: *sg. nom./ac.* 4,24; 6,8
sfat: *sg. ac.* 6,7
sfaturi: *pl. ac.* 11,25

(a) SFĂRÂMA: v. I; var. (Înv.) **(a)** SFĂRMA
au sfărâmat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,34, 45; 6,24; 8,7
sfărâmă: *ind. prez. 3.sg.* 2,40
va sfărma: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,40
va sfărâma: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,44; 7,23
sfărâmând: *gerunziu* 7,7
sfărâma: *ind. imp. 3.sg.* 7,19

SFÂNT, -Ă: adj./s.
sfintii: *adj. f. sg. gen.* 3,28
sfânt: *adj. m. sg. nom./ac./gen.* 3,52; 9,16, 20; 11,45; 12,7
sfântă: *adj. f. sg. ac.* 3,53; 9,24
sfinţi: *adj. m. pl. gen.* 4,5, 6, 15; 5,11
sfântului: *adj. antep. n. sg. gen., în sintagma sfântului aşezământ* 11,28
Sfânt: *adj. n. sg. ac., în sintagma* ***Duhul cel Sfânt*** 13,45
sfântul: *s.m. sg. nom.* 3,35
(cei) sfinţi: *s.m. pl. voc., în sintagma* ***cei sfinţi şi smeriţi cu inima*** 3,87
(Cel) Sfânt: *s.m. sg. nom./ac.* 4,10, 20
sfinţilor: *s.m. pl. gen./dat.* 4, 14; 7,21, 22, 27; 8,24
sfinţii: *s.m. pl. nom./ac.* 7,22, 25
sfinţi: *s.m. pl. ac.* 8,13
sfânt: *s.m. sg. nom.* 8,13
Sfântului: *sg. gen., în gen. superl.* ***Sfântului Sfinţilor*** „Isus Hristos" „cf. Anania 2001, p. 1120) rezum. cap.9
Sfinţilor: *s.m. sg. gen., în gen. superl.* ***Sfântului Sfinţilor/Sfântul Sfinţilor*** rezum. cap.9; 9,24
Sfântul: *s.m. sg. nom., în gen. superl.* ***Sfântul Sfinţilor*** 9,24

(a se) SFÂRȘI: v. IV
să **(se) sfârșască:** *conj. prez. 3.sg.* 9,24
(să) va sfârși: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,16

SFÂRȘIRE: s.f.
sfârșirea: *sg. nom.* 11,36

SFÂRȘIT: s.n.
sfârșitul: *sg. nom./ac.* 4,26, 31; 7,28; 9,26; 11,6, 13, 27; 12,6, 13; explicație înainte de cap.13
sfârșit: *sg. ac., în loc. adv. până* ***în sfârșit*** „pentru totdeauna"; „pe veci" 7,26
sfârșitului: *sg. gen.* 8,17, 19
sfârșit: *sg. ac., în loc. v.* ***sfârșit să ia*** 9,24
sfârșit: *sg. ac., în loc. adv. la sfârșit* 9,27

SFEȘNIC: s.n.; var. (Înv. și pop.) **SFECINIC**
sfeacinicului: *sg. gen.* 5,5

SFINȚIRE: s.f.
sfințirii: *sg. gen.* 8,11

SILĂ: s.f.
sâlă: *sg. ac.* 14,29

(a) SIMȚI: v. IV
sâmțesc: *ind. prez. 3.pl.* 5,23

SIMȚIRE: s.f.
sâmțirea: *sg. nom./ac.* 4,33; 13,9
simțirea: *sg. nom.* 4,31

SINGUR, -Ă: adj.
sângur: *m. sg. nom.* 3,45; rezum. cap.4; rezum. cap.5; 10,7, 8
sângură: *f. sg. nom./ac.* rezum. cap.10; 13,14
sângure: *n. pl. nom.* 11,41
sânguri: *m. pl. nom.* 13,36

SIRIENEȘTE: adv. (Înv. și rar.) „în siriacă"
sirenească: 2,4

SLAVĂ: s.f.
slava: *sg. nom./ac.* 2,37; 4,27; 5,20; 11,39
slavă: *sg. ac.* 3,43; 5,18
slavii: *sg. gen.* 3,52, 53

(a se) SLĂBĂNOGI: v. IV
(să) slăbănogea: *ind. imp. 3.pl.* 5,6
(m-)am slăbănogit: *ind. pf.c. 1.sg.* 8,27

(a) SLĂVI: v. IV
[ești] slăvit: *pasiv ind. prez. 2.sg.* 3,45, 52
slăvea: *ind. imp. 3.pl.* 3,51
am slăvit: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,31
slăvesc: *ind. prez. 1.sg.* 4,34
ai slăvit: *ind. pf.c. 2.sg.* 5,23

SLOBOD, -Ă: adj./adv.
slobozi: *adj. m. pl. ac.* 3,92
slobod: *adv.* 6,12, 15

(a se) SLOBOZI: v. IV
a **slobozi:** *inf. prez.* 3,17
să sloboază: *conj. prez. 3.sg.* 6,14
slobozi: *inf. prez. fără a* 8,7
(s-)au slobozit: *ind. pf.c. 3.pl.* 10,16
slobozând: *gerunziu* 13,53

SLUGĂ: s.f.
slugile: *pl. nom./ac.* 1,12, 13; 3,93, 95; 9,6, 10; 13,26, 27
slugilor: *pl. dat.* 2,4, 7; 3,33; 14,13
sluga: *sg. nom.* 3,35; 10,17
slujilor: *pl. dat.* 3,44
slugile: *pl. voc., în sintagma* ***slugile Domnului*** 3,85
sluga: *sg. voc., în sintagmele* ***sluga lui Dumnezeu celui viu/sluga lui Dumnezeu*** 6,20; 14,36
slujii: *sg. gen.* 9,11
slugii: *sg. gen.* 9,17

(a se) SLUJI: v. IV
să slujască: *conj. prez. 3.pl.* 3,95
slujești: *ind. prez. 2.sg.* 6,20
slujiia: *ind. imp. 3.pl.* 7,10
vor sluji: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,14, 27
(să) va **sluji:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,7

SLUJITOR, -TOARE: s.m./f.
slujitorii: *s.m. pl. nom.* 3,46
slujitori: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.7

SMERIN, **-Ă:** s.m./f.; var. **SMEARIN, -Ă** „smerit"
(cel mai) smearin: *s.m. sg. ac.* 4, 14

(a) SMERI: v. IV
sântem smeriți: *pasiv ind. prez. 1.pl.* 3,37
smeri: *inf. prez.* 4,34
smerea: *ind. imp. 3.sg.* 5,19
ai smerit: *ind. pf.c. 2.sg.* 5,22
va smeri: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,24

SMERIT, **-Ă:** adj.
smerit: *n. sg. ac.* 3,39
smeriți: *s.m. pl. voc., în sintagma* **cei *sfinți și smeriți cu inima*** 3,87

(a se) SMULGE: v. III; var. **(a se) ZMULGE**
(s-)au zmult: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,4, 8

SOARE: s.m.
soarele: *sg. voc., în sintagma* ***soarele și luna*** 3,62
soarelui: *sg. gen.* 6,14

SOARTĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) SOARTE
soartea: *sg. ac.* 12,13

(a se) SOCOTI: v. IV
socotind: *gerunziu* rezum. cap.3
(s-)au socotit: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,32
va socoti: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.11; 11,37

SOMN: s.n.
somnul: *sg. nom.* 2,1; 4,16; 6,18

(a) SOSI: v. IV
au sosit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,19; 7,22

SOȚ: s.m. (Înv. și pop.) „tovarăș"
soții: *pl. nom./ac.* 2,13, 18; 3,49
soțul: *sg. nom.* 4,5

SOȚIE: s.f. (În v. și pop.) „tovarăș"
soțiilor: *pl. dat.* 2,17

(a se) SPĂIMÂNTA: v. I
să **(să) spăimânteze:** *conj. prez. 3.sg.* 6,26
spăimântându**(-mă):** *gerunziu* 8,17
să **(se) spăimânteze:** *conj. prez. 3.pl.* 14,42

(a se) SPĂLA: v. I
a **(să)** spăla: *inf. prez.* 13,15
să **(mă)** spăl: *conj. prez. 1.sg.* 13,17

(a) **SPORI:** v. IV
va spori: *ind. viit.I. 3.sg.* 8, 12, 24
vor spori *ind. viit.I. 3.pl.* 11,27

(a) **SPRIJINI:** v. IV
să sprijinească: *conj. prez. 3.sg.* 6,2

(a) **SPUNE:** v. III
să spuie: *conj. prez. 3.pl.* 2,2; 4,3; 5,15
spune: *imperativ 2.sg.* 2,4; 4,15; 13,50, 54, 58
vom spune: *ind. viit.I. 1.pl.* 2,4, 7, 36
veți spune: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,5, 9; 14,7
spuie: *conj. prez. fără să 3.sg.* 2,7
spuneți: *imperativ 2.pl.* 2,9
spune: *inf. prez. fără a* 2,11, 26, 27; 4,15; 5,15
spuind: *gerunziu* 2,15
a spune: *inf. prez.* 2,16; 5,8, 16; 13,11, 40
au spus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2, 17, 28; 4,4; 7,16; 13,10
va spune: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,12
să spuiu: *conj. prez. 1.sg.* 9,23

(a se) **SPURCA:** v. I
să (să) spurce: *conj. prez. 3.sg.* 1,8

(a) **STA:** v. I
să stea: *conj. prez. 3.sg./pl.* rezum. cap.1; 1,5; 11,16
sta: *inf. prez. fără a* 1,4; 8,4
au stătut: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,19; 2,2; 7,4, 5; 8,15, 17
sta: *ind. imp. 3.sg./pl.* 2,31; 3,3; 7,10, 16; 8,3; 10,16; 12,5, 6, 7
va sta: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,44; 11,4, 6, 7, 16, 17, 20, 21
stând: *gerunziu* 3,25; 8,6; 13,48
să steaie: *conj. prez. 3.sg.* 4,32
a sta: *inf. prez.* 8,7; 11,15
stam: *ind. imp. 1.sg.* 8,17; 11,1
stăi: *imperativ 2.sg.* 10,11
am stătut: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,11
au stat: *ind. pf.c. 3.sg.* 10,13
vor sta: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,2, 25, 31
stau: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.12
stă: *ind. prez. 3.sg.* 12,1
vei sta: *ind. viit.I. 2.sg.* 12,13

(a) **STĂPÂNI:** v. IV
stăpânește: *ind. prez. 3.sg.* 4,14, 22, 29
va stăpâni: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.11; 11,3, 43
au stăpânit: *ind. pf.c. 3.sg.* 11,4

STĂPÂNIRE: s.f.
stăpânirea: *sg. ac.* 2,37, 38
stăpânire: *sg. ac.* 11,5

STĂPÂNITOR, -TOARE: s.m./f.
Stăpânitoriului: *s.m. sg. gen.* 5,23

STÂNG, -Ă: s.f./n.
stânga: *s.f. sg. ac.* 12,7

STEA: s.f.
stealele: *pl. ac.* 3,36; 12,3
stealele: *pl. voc., în sintagma stealele **ceriului*** 3,63
steale: *pl. ac.* 8,10

(a) **STEJI:** v. IV; var. (Înv și reg.) (a) **STĂJI** (Înv. și reg.) „a (se) grăbi"; „a impune cuiva să acționeze repede"; „a presa"
stăjiia: *ind. imp. 3.sg.* 3,22

STRAJĂ: s.f.
straje: *sg. nom.* 4,10
straja: *sg. ac.* 4,20

STRĂIN, -Ă: adj.; var. (Înv. și pop.) **STREIN, -Ă**
strein: *m. sg. ac.* 11,39

STRĂJER: s.m.; var. (Înv. și pop.) **STRĂJAR**
străjarilor: *pl. gen.* 4,14

(a) **STRĂLUCI:** v. IV
vor străluci *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.12

STRĂLUCIRE: s.f.
strălucirea: *sg. ac.* 12,3

STRÂMTOARE: s.f.
strâmtoarea: *sg. ac.* 9,25
strâmtoare: *sg. nom.* 13,22

(a) **STRÂNGE:** v. III
strângându-: *gerunziu* 7,1

(a se) **STRECURA:** v. I
(s-)au strecurat: *ind. pf.c. 3.pl.* 9, 11

(a se) **STRICA:** v. I
(să) va strâca: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,14
au strâcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,27

STRICARE: s.f.
strâcare: *sg. nom.* 3,92

(a) **STRIGA:** v. I; var. (Înv.) (a) **STRÂGA**
strâga: *ind. imp. 3.sg.* 3,4
strâgat-au: *ind. pf. c. 3.sg.* 4,11; 5,7
au strâgat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 6,20; 8,16; 13,24, 42, 46, 60; 14,17, 36, 40

STRIGARE: s.f.
strâgarea: *sg. ac.* 13,26

(a se) **STROPI:** v. IV
să (se) stropească: *conj. prez. 3.sg.* 4,20
(te) vei stropi: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,22

(a) **SUFERI:** v. IV
vor suferi: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,15
au suferit: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,57

(a) **SUFLA:** v. I
suflă: *ind. prez. 3.sg.* 3,50

SUFLARE: s.f.
suflarea: *sg. ac.* 5,23

SUFLET: s.n.
suflet: *sg. ac.* 3,39
sufletele: *pl. voc., în sintagma **duhuri și sufletele drepților*** 3,86

(a se) **SUI:** v. IV
(să) suia: *ind. imp. 3.pl.* 7,3
(să) va **sui:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,23

SUNET: s.n.
sunetul: *sg. ac.* 3,5, 7, 10, 15

(a se) **SUPUNE:** v. III
(să) va supune: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,26

SURLĂ: s.f.
sur**lei:** *sg. gen.* 3,5, 7, 10, 15

(a) SURPA: v. I
să surpe: *conj. prez. 3.sg.* 11,17
au surpat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,21

(a) SUSPINA: v. I
suspinat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,22

Ş

ŞANŢ: s.n. (aici: e vorba despre pământul scos dintr-un şanţ) „săpătură lungă şi adâncă, adesea fortificată sau umplută cu apă, care se făcea în jurul unei cetăţi, al unui castel, în scopuri de apărare"
şanţul: *sg. ac.* 11,15

(a) ŞEDEA: v. II
şezi: *ind. prez. 2.sg.* 3,55
au şezut: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,9, 10
va şedea: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,26
şezi: *imperativ 2.sg.* 13,50
şezând: *gerunziu* 14,39

(a se) ŞTERGE: v. III
să (se) şteargă: *conj. prez. 3.sg.* 9,24

(a) ŞTI: v. IV
ştiind: *gerunziu* rezum. cap.1; 2,8; 5,11, 22; 11,32
ştiu: *ind. prez. 1.sg.* 2,3; 4,6; 8,13; 14,34
să ştiu: *conj. prez. 1.sg.* 2,9
să ştii: *conj. prez. 2.sg.* 2,30; 3,18; 6,15; 9,25
să ştie: *conj. prez. 3.pl.* 3,45
vei şti: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,29
a şti: *inf. prez.* 7,19
ştii: *ind. prez. 2.sg.* 10,20; 13,42, 43
au ştiut: *ind. pf.c. 3.pl.* 11,38
ştiia: *ind. imp. 3.pl.* 13,18

ŞTIINŢĂ: s.f.
ştiinţa: *sg. nom./ac.* 1,4; 5,14; 12,4

T

TAINĂ: s.f.
taina: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,18, 19, 27, 30; 4,6
tainele: *pl. ac.* 2,28, 29, 47
taină: *sg. ac.* 2,47
taină: *sg. ac., în loc. adv.* ***în taină*** 11,21

TARE: adj./s.
tari: *adj. f. pl. nom.* 3,100
tare: *adj. m./f. sg. nom./ac.* 4,8; 9,15; 11,3
tare (foarte): *adj. f./n. sg. nom./ac.* 7,7; 11,25
(mai) tare: *m. sg. nom.* 13,39
(cei) tari: *s.m. pl. ac.* 8,24
(celor) tari: *s.m. pl. gen.* 11,24

TATĂ: s.m.; var. (Înv. şi pop.) **TĂTÂNE**
tatăl: *sg. nom.* 5,2, 11
tatâl: *sg. nom.* 5,13
tată-tău: *sg. nom.* 5,11
tătâni-tău: *sg. gen./dat.* 5,11, 18

TAUR: s.m.
tauri: *pl. ac.* 3,40

(a) TĂCEA: v. II
am tăcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,15

TĂCUT, -Ă: adj.
tăcut: *m. sg. nom.* 4,16

(a) TĂGĂDUI: v. IV
va tăgădui: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,26

(a se) TĂIA: v. I
să taie: *conj. prez. 3.sg.* 13,59
(s-)au tăiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,34, 45
tăiaţi: *imperativ 2.pl.* 4,11, 20
va tăia: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,55

TĂIAT, -Ă: adj.
tăiat: *m. sg. ac.* rezum. cap.4

TĂINUIT, -Ă: s.
(celor) tăinuite: *s.n. pl. gen.* 5,12

TĂMÂIE: s.f.
tămâie: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,46; 3,38

TĂRIE: s.f.
tăriia: *sg. nom./ac.* 2,20, 37; 3,56; 8,10, 22
tărie: *sg. ac.* 2,23; 8,9, 10, 12; 11,6
tărie: *sg. ac., în loc. adv.* (Pop.) ***cu tărie*** „puternic" 3,4; 4,11
tăriii: *sg. gen.* 8,6, 11; 11,31; 12,3
tăria: *sg. nom.* 8,13, 24; 11,25

TĂTÂNE: s.m; vezi **TATĂ**

(a) TÂLCUI: v. IV
tâlcui: *inf. prez. fără a* rezum. cap.5
tâlcuieşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.4
tâlcui: *inf. prez. fără a* 5,16
să tâlcuiască: *conj. prez. 3.sg.* 8,27

TÂLCUIRE: s.f.
tâlcuirea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,4, 6, 7, 9, 26, 30, 36, 45; 4,15, 16, 21; 5,7, 8, 12, 15, 16, 17, 26; 7,16

TÂNĂR, -Ă: adj./s.
tânăr: *s.m. sg. nom.* 13,21
tineri: *s.m. pl. gen.* 1,10
tinerii: *s.m. pl. nom.* 11,6
tinăr: *s.m. sg. nom.* 13,37, 40
(celui mai) tinăr: *adj. m. sg. gen.* 13,45

TEMĂTOR, TOARE: adj./s.
(cei) temători: *s.m. pl. voc., în sintagma* ***cei temători de Dumnezeu*** 3,90
temătoare: *adj. f. sg. nom., în sintagma* ***temătoare de Dumnezeu*** 13,2

(a se) TEME: v. III
(mă) tem: *ind. prez. 1.sg.* 1,10
(ne) teamem: *ind. prez. 1.pl.* 3,41
(să) temea: *ind. imp. 3.pl.* 5,19
a (să) teame: *inf. prez.* rezum. cap.6
să (te) temi: *conj. prez. 2.sg.* 10,12, 19
temându(-să): *gerunziu* 13,57
să (se) teamă: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.14

TESTAMENT: s.n.; var. (Înv. şi reg.) **TESTAMÂNT**
testamântul: *sg. ac.* 3,34

THECHIL: (probabil) s. (cf. Anania 2001, p.1114).
thechil: *unul dintre cuvintele inscripţionate de mâna lui Dumnezeu în faţa regelui Baltazar* (aici *Valtasar*), tâlcuit de Daniil: „pusu-te-ai în cumpănă şi te ai aflat mai puţin având" 5,25, 27

TIPARNIC, -Ă: s. (În v. şi reg.) „text care a fost tipărit"
tiparnica: *sg. ac.* explicaţie cap.3, după vs.90

TIPĂRIT, -Ă: s. (cf. TIPARNIC)
tipărita: *s.f. sg. ac.* explicație după cap.12

TIRAN: s.m.
tiranilor: *pl. gen.* 1,3
tirani: *pl. nom./ac.* 3,2, 3

TIRANIE: s.f.; var. (Înv.) TIRĂNIE
tirăniia: *sg. ac.* rezum. cap.8

TOIAG: s.n.
toiag: *sg. ac.* 14,25

(a) TRAGE: v. III
au tras: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,40

(a) TRĂI: v. IV
să trăiești: *conj. prez. 2.sg.* 2,4; 3,9; 5,10; 6,6, 21

TRÂMBIȚĂ: s.f.
trâmbiții: *sg. gen.* 3,5, 7, 10, 15

TREAPTĂ: s.f.
treapta: *sg. ac.* 8,18; 10,11

(a) TRECE: v. III
va treace: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,9; 4,28; 11,40, 43
trecuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 3,94
treace: *inf. prez.* fără a 6,8
a **treace:** *inf. prez.* 6,12
au trecut: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,11
vor treace: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,4

(a) TREMURA: v. I
tremurând: *gerunziu* rezum. cap.10; 10,11

(a se) TREZI: v. IV; var. (Înv. și reg.) **(a se) TREZVI**
(să) vor trezvi: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,2

(a se) TRIMITE: v. III; var. (Înv.) **(a se) TREMITE**
(să) trimit: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.3
au tremis: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,2
(să) va **trimite:** *ind. viit.I. 3.sg.* 3,6
să **(să) trimiță:** *conj. prez. 3.sg.* 3,11
(vă) veți trimite: *ind. viit.I. 2.pl.* 3,15
am trimis: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,91
au trimis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,95; 6,22; 13,29, 36; 14,30, 36
(s-)au trimis: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,24; rezum. cap.6; rezum. cap.14
trimițându(-să): *gerunziu* rezum. cap.6
să **(se) trimiță:** *conj. prez. 3.sg.* 6,7, 12
sânt trimis: *pasiv ind. prez. 1.sg.* 10,11
va trimite: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,42
trimiteți: *imperativ 2.pl.* 13,29

TROCULIȚĂ: s.f. „troacă mică"; acest derivat hipocoristic nu este înregistrat în MDA.
troculiță: *sg. ac.* 14,32

TRON: s.n.; var. **THRON** (formă mai apropiată de etimon; cf. lat. *thronus*); aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Samuelis Klein, *Dictionarium Valachico-Latinum*, editat de Gáldi László, în 1944, la Budapesta.
thronul: *sg. nom.* 7,9

TRUP: s.n.
trupurile: *pl. ac.* 3,94, 95
trupul: *sg. nom.* 4,9, 30; 5,21; 7,11; 10,6
trupul: *sg. gen* (cu ***a + tot***) 14,4
trupuri: *pl. nom.* 14,31

(a se) TULBURA: v. I; var. (Înv.) **(a se) TURBURA**
turburându(-mă): *gerunziu* 2,3
au turburat: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,2; 7,15
turbura: *ind. imp. 3.pl.* 4,16; 5,6
să **turbure:** *conj. prez. 3.pl.* 4,16
(s-)au turburat: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,9; 6,14
(să) turbura: *ind. imp. 3.pl.* 5,9
turbure: *conj. prez.* fără **să** *3.pl.* 5, 10
(mă) turburam: *ind. imp. 1.sg.* 7,28
va turbura: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,44

Ț

ȚAP: s.m.
țapul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.8; 8,5, 8
țap: *sg. nom. ., în sintagma* ***țap de capre*** (cf. lat. *hircus caprarum*) 8,5
țapul: *sg. nom. în sintagma* ***țapul caprelor*** (cf. lat. *hircus caprarum*) 8,8, 21

ȚĂRM: s.n.; var. (Înv. și reg.) **ȚĂRMURE**
țărmurile: *pl. ac.* 3,36
țărmurii: *pl. ac.* rezum. cap.12
țărmurele: *sg. ac.* 12,5

ȚIITOARE: s.f. „concubină"
țiitoarele: *pl. nom.* 5,2, 3, 23

(a se) ȚINE: v. III
am ținut: *ind. pf.c. 1sg./pl.* 3,30; 7,28
ținuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* rezum. cap.6
ținându(-să): *gerunziu* rezum. cap.14
au ținut: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,18

ȚINUT: s.n.
ținuturile: *pl. ac.* 2,48; rezum. cap.6
ținutului: *sg. gen.* 2,49
ținutul: *sg. ac.* 3,1; 8,2; 11,7
țânuturilor: *pl. gen.* 3,2
ținuturilor: *pl. gen.* 3,3
țânutului: *sg. gen* 3,12
țânutul: *sg. ac.* 3,97
ținuturi: *pl. nom.* rezum. cap.11

U

(a) UCIDE: v. III
a **ucide:** *inf. prez.* rezum. cap.2
să **(se)** ucigă: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.3
ucis au fost: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,30
va **ucide:** *ind. viit.I. 3.sg.* 8,25
(să) va **ucide:** *ind. viit.I. 3.sg.* 9,26
ucide: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.13
vei ucide: *ind. viit.I. 2.sg.* 13,53
ucigându(-să): *gerunziu* rezum. cap.14
ucisu**(-)au:** *ind. pf.c. 3.sg.* 14,21
au ucis: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,27

(a se) UDA: v. I
să **(se)** ude: *conj. prez. 3.sg.* 4,12

(a se) UITA: v. I
(te) uită: *imperativ 2.sg.* 1,13
(să) uita: *ind. imp. 3.pl.* 3,94
(mă) uitam: *ind. pf.c. 1sg.* 7,4, 6, 7, 8
(s-)au uitat: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,35; 14,39

ULIȚĂ: s.f. (în *Vulgata* este *platea* „stradă largă"; „piață"; cf. Anania 2001, p.1121).
ulița: *sg. ac.* 9,25

(a) UMBLA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a)** ÎMBLA
îmblând: *gerunziu* 3,92
umblând: *gerunziu* 3,24; 13,36
umblă: *ind. prez. 3.pl.* 4,34
să **umblăm:** *conj. prez. 1.pl.* 9,10
umbla: *ind. imp. 3.pl.* 13,6

(a se) UMPLE: v. III; var. (Înv. și pop.) **(a se) ÎMPLE**
(s-)au împlut *ind. pf.c. 3.pl.* 10,3
au umplut: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,35
(s-)au umplut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,19

(a se) UNGE: v. III
să **(să) ungă:** *conj. prez. 3.sg.* 9,24
(m-)am uns: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,3

UNGERE: s.f. „miruire"; (Înv.; ccr.) „ulei"
ungerea: *sg. ac.* rezum. cap.9
ungere: *sg. ac.* 10,3

UNGHEȚ: s.n. (Înv. și reg.) „ungher"; „colț"
unghețul: *sg. ac.* 13,38

UNGHIE: s.f.; var. (Înv. și pop.) **UNGHE**
unghile: *pl. nom.* 4,30
unghiile: *pl. nom.* 7,19

UNTDELEMN: s.n.
untdelemn: *sg. ac.* 13,17

UNTURĂ: s.f.
untură: *sg. ac.* rezum. cap.14; 14,26

URÂCIUNE: s.f.; var. (Înv. și reg.) **URĂCIUNE**
urăciunea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.9; 9,27; 11,31; 12,11

URÂRE: s.f.
urârea: *sg. nom.* 9,11

URÂT, **-Ă:** adj.
urât: *n. sg. nom.* 13,63

URECHE: s.f.
ureachea: *sg. ac.* 9,18

(a) URGISI: v. IV
au urgisit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,12

URGISIT, **-Ă:** adj./s.
(cel mai) urgisit: *s.m. sg. nom.* 11,20
urgisit: *adj. m. sg. nom.* 11,21

(a) URÎ: v. IV
urăsc: *ind. prez. 3.pl.* 4,16

(a) URMA: v. I
urmează: *ind. prez. 3.pl.* explicație cap.3, după vs.23; explicație înainte de cap.13
urmăm: *ind. prez. 1.pl.* 3,41
urmând: *gerunziu* rezum. cap.5
au urmat: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.5; 5,31

URMĂ: s.f.
urmă: *sg. ac., în loc. adj.* ***cel/cea/ceale mai*** *de pre urmă* 8,19; 10,14; 11,29
urme: *pl. nom./ac.* 14,18, 19

URS: s.m.
ursului: *sg. dat.* 7,5

URȘINIC: s.n. (În v.) „purpură"
urșinic: *sg. ac.* 5,7, 16, 29

USPĂȚ: s.n.; vezi **OSPĂȚ**

UȘĂ: s.f.
ușile: *pl. nom./ac.* 2,49; 13,20, 25, 36
ușea: *sg. ac.* 3,93; 13,39
ușa: *sg. ac.* 13,17, 18; 14,10, 13, 17

UȘIȚĂ: s.f.
ușițele: *pl. ac.* 14,20

V

VADRĂ: s.f.
veadre: *pl. nom.* 14,2

VARĂ: s.f.
vara: *sg. ac.* 2,35

VAS: s.n.
vasele: *pl. nom./ac.* (aici) „vase de ritual și odoare de preț ale Casei Domnului" 1,2; rezum. cap.5; 5,2, 3, 23; 11,8
vasul: *sg. ac.* 2,41, 43, 45

VAVILONEAN: s.m.; vezi **BABILONEAN**

(a) VĂDI: v. IV
va **vădi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 5,7

VĂPAIE: s.f.
văpăii: *sg. gen.* 3,24, 88
văpaie: *sg. nom., în sintagma văpaie de* ***foc*** 7,9

(a se) VĂRSA: v. I
(să) vărsa: *ind. imp. 3.sg.* 3,47

VĂTAF: s.m.; var. (În v. și reg.) **VĂTAV**
vătavi: *pl. ac.* 3,2, 3; 6,1
vătavii: *pl. nom./ac.* 3,94; rezum. cap.6; 6,2, 3, 4, 6, 7

(a) VĂTĂMA: v. I
au vătămat: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,22

VĂTĂMARE: s.f.
vătămare: *sg. nom.* 6,23

VÂNT: s.n.
vânt: *sg. ac.* 2,35
vântul: *sg. ac.* 3,50
vânturile: *pl. nom./ac.* 7,2; 8,8; 11,4

(a) VÂNTURA: v. I
vânturând: *gerunziu* 8,4

VÂRF: s.n.
vârful: *sg. ac.* 11,45

VÂRSTĂ: s.f.
vârstă: *sg. ac.* 5,1

VÂRSTNIC, **-Ă:** s.m./f.; var. (Înv. și reg.) **VÂRSNIC, -Ă** (Înv. și reg.; despre oameni) „care este de aceeași vârstă cu cineva"
vârsnicii: *s.m. pl. nom.* 1,10

VÂRTOS, -OASĂ: adj./adv.
(mai) vârtos: *adv.* rezum. cap.7
vârtos: *adj. m. sg. nom.* 10,19

VÂRTUTE: s.f.
vârtutea: *sg. nom./ac.* 3,44; 4,27; 11,10

VEAC: s.n./s.m.
veac: *sg. ac., în loc. adv.* ***în veac/din veac/până în veac*** 2,4, 20, 44; 3,9, 34, 52, 89; 4,31; 5,10; 6,6, 21, 26; 7,18; 12,7
veaci: *s.m./pl. ac., în loc. adv.* ***în veaci*** 3,26, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88; 6,26
veacii: *s.m./pl. ac., în loc. adv.* ***întru toți veacii/în toți veacii/în veacii veacilor*** 3,52, 90; 12,3
veacul: *sg. ac., în loc. adv.* ***în veacul veacilor*** 7,18
veacilor: *s.m./pl. gen., în loc. adv.* ***în veacul veacilor/în veacii veacilor*** 7,18; 12,3

VECHI, VECHE: s.m./f.
(Cel) Vechiu: *s.m. sg. nom./ac., în sintagma* ***Cel Vechiu de Zile*** rezum. cap.7; 7,9, 13, 22

(a) VEDEA: v. II
să vază: *conj. prez. 3.sg./pl.* 12,2; 13,9, 26
au văzut: *ind. pf.c. 3.sg., în loc. v.* (Înv.) ***au văzut vis/vis au văzut*** 2,1; 7,1
văzut-am: *ind. pf.c. 1.sg., în loc. v.* (Înv.) ***văzut-am vis*** 2,3
am văzut: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 2,3, 26; 4,6; 8,2, 3, 4; 10,5, 7, 8; 12,5; 13,38; 14,34
ai văzut: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,41, 43, 45; 4,17; 8,20; 13,54
văzu: *ind. prez. 1.sg.* 3,92
am văzut: *ind. pf.c. 1.sg., în loc. v.* (Înv.) ***vis am văzut*** 4,2, 15
au văzut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,20; rezum. cap.5; 10,7; 14,29
văd: *ind. prez. 3.pl.* 5,23
văzusem: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 7,7; 8,6; 9,21
văzut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 7,11; 8,2
văzusăm: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 8,1
văzând: *gerunziu* 13,38; rezum. cap.14; 14,17
văz: *ind. prez. 1.sg.* 14,19
va vedea: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,10
(să) va vedea: *ind. viit.I. impers.* 1,13
vedeai: *ind. imp. 2.sg.* 2,31, 34
vedeam: *ind. imp. 1.sg.* 4,7, 10; 7,2; 8,15
vedea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 5,5; 13,8
vezi: *imperativ 2.sg.* 9,18
veade: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.10; 13,20
(să) vedea: *ind. imp. 3.pl.* 13,5
a vedea: *inf. prez.* 13,12
vezi: *ind. prez. 2.sg.* 14,5

VEDENIE: s.f.; var. (Înv. și reg.) **VIDENIE**
vedeniilor: *pl. gen.* 1,17
vedenie: *sg. nom./ac.* 2,19; 8,1, 2, 27; 9,21; 10,1, 8
vedeniile: *pl. nom./ac.* 2,28; 4,2, 6; 7,15
vedenia: *sg. nom./ac.* 4,7; rezum. cap.7; 7,2; 8,2, 17, 26; 11,14
vedeniia: *sg. nom./ac.* 4,10; 7,1, 7; rezum. cap.8; 8,13, 15, 16, 26; 9,23, 24; 10,7, 14
videniia: *sg. ac.* 7,13

VEDERE: s.f.
vedearea: *sg. nom./ac.* 2,31; 3,19; 4,8, 17; 10,16; 13,31
vedeare: *sg. ac.* 10,18

(a) VENI: v. IV
au venit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,1; 4,21, 25; 7,22; 8,6, 17; rezum. cap.9; 9,13; 10,13; 13,28, 30, 37, 52; 14,9, 28, 39
veniți: *imperativ 2.pl.* 3,93
venise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 8,17
am venit: *ind. pf.c. 1.sg.* 9,23; 10,12, 14, 20
venind: *gerunziu* 10,20; 11,16
va veni: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,6, 7, 10, 13, 15, 21, 29, 40, 44, 45; 12,1
vor veni: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,30
a veni: *inf. prez.* 13,56
vinind: *gerunziu* 2,2
vinea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 7,13; 8,5; 13,6
să vie: *conj. prez. 3.sg.* 11,17
vino: *imperativ 2.sg.* 13,50

VESTE: s.f.
veastea: *sg. nom.* 11,44

(a se) VESTI: v. IV
veți vesti: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,6
vestiți: *imperativ 2.pl.* 2,6
voiu vesti: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,24; 10,21; 11,2
va vesti: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,25
vestește: *imperativ 2.sg.* 4,6
(s-)au vestit: *ind. pf.c. impers.* 5,29

VESTIRE: s.f.
vestire: *sg. nom.* 6,7

VEȘMÂNT: s.n.; var. (Reg.) **VĂJMÂNT**
văjmântul: *sg. nom.* 7,9
vejmintele: *pl. ac.* 3,21

VEȘNIC, -Ă: adj.; var. (În v. și pop.) **VECINIC, -Ă**
veacinică: *f. sg. nom./ac.* 3,100; 4,31; rezum. cap.7; 7,14, 27; 9,24; 12,2
veacinic: *m. sg. nom./voc.* 6,26; 13,42

VEȘTED, -Ă: adj.
(mai) veaștede: *f. pl. ac.* 1,10

(a se) VEȘTEJI: v. IV; var. (În v. și pop.) **(a se) VEȘTEZI**
(m-)am veștezit: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,8

VIAȚĂ: s.f.
viețiI: *sg. gen.* 2,21; 7,12
viață: *sg. ac.* rezum. cap.12
viața: *sg. ac., în sintagma* ***viața veacinică*** 12,2

VICLEAN, -Ă: adj.
vicleană: *f. sg. ac.* 2,9

VICLENIE: s.f.
vicleniile: *pl. nom.* rezum. cap.14

VICLEȘUG: s.n.
vicleșug: *sg. nom./ac.* rezum. cap.8; 11,23; 14,17
vicleșugul: *sg. nom.* 8,25
vicleșug: *sg. ac., în loc. adv.* ***cu vicleșug*** 11,32, 34

VIERS: s.n
viersurilor: *pl. gen.* 3,5, 7, 10, 15

VIITOR, VIITOARE: adj./s.
(ceale) viitoare: *s.n. pl. ac.* 2,29
viitoriul: *adj. antep. m. sg. ac.* 9,26

VIN: s.n.
vinul: *sg. ac.* 1,5, 8, 16; 5,4; 14,10
vin: *sg. nom./ac.* 5,2, 23; 10,3; 14,2

VINĂ: s.f.
vină: *sg. ac.* 6,4
vina: *sg. nom.* 6,4

VINOVAT, -Ă: s.m./f.
(cei) vinovaţi: *s.m. pl. ac.* 13,53

VIS: s.n.
visurilor: *pl. gen.* rezum. cap.1; 1,17; 4,6; 5,12
visul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,4, 5, 6, 7, 9, 26, 28, 36, 45; rezum. cap.4; 4,4, 5, 16; 7,1
vis: *sg. ac., în loc. v.* (Înv.) *a vedea* ***vis*** – cf. **(a)** VEDEA – 2,1, 3; 4,2, 15; 7,1
visurile: *pl. ac.* 2,2
visului: *sg. gen.* 4,3

VISTIERIE: s.f.
vistieriii: *sg. gen.* 1,2

VIŢĂ: s.f.
viţe: *pl. ac.* 3,46

VIU, VIE: adj./s.
(cei) vii: *s.m. pl. nom./ac.* 2,30; 4,14
(Cel) Viu: *s.m. sg. ac.* 4,31; 12,7
viu: *adj. m. sg. nom./gen./dat.* 6,20, 26; 14,4, 5, 23, 24

VOIE: s.f.
voia: *sg. ac.* 13,20

VOIEVOD: s.m.; var. (Înv. şi pop.) **VOIVOD**
voivozi: *pl. nom./ac.* 3,2, 3

(a) VORBI: v. IV
vorbind: *gerunziu* 13,54, 58

VRĂJITOR, -TOARE: s.m./f.
vrăjitorii: *pl. nom./ac.* 1,20; 2,2, 27; 4,4; 5,15
vrăjitoriu: *sg. ac.* 2,10
vrăjitori: *pl. ac.* 5,7
vrăjitorilor: *pl. gen.* 5,11

VRĂJMAŞ, -Ă: s.m./f.
vrăjmaşilor: *pl. dat.* 4,16

(a) VREA: v. II
nevrând: *gerunziu* rezum. cap.3
va vrea: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,18; 4,14, 29; 5,21
vrea: *ind. prez. 3.sg.* 4,22
vrea: *ind. imp. 3.sg.* 5,19
am vrut: *ind. pf.c. 1.sg.* 7,19
vrând: *gerunziu* 13,11
au vrut: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,15, 20
vei vrea: *ind. viit.I. 2.sg.* 13,21

VREME: s.f.
vreamea: *sg. nom./ac.* 2,8, 9; 3,38; 7,22; 8,17, 19; 9,21; 11,29, 35, 40; rezum. cap.12; 12,1, 4, 9, 11
vreame: *sg. nom./ac.* 2,16; 3,8; 4,33; 11,27, 35; 13,14
vremile: *pl. ac.* 2,21, 28; 7,25; 11,14
vremile: *sg. ac., în sintagma* ***vremile vieţii*** „durata vieţii" 2,21; 7,12
vremi: *pl. nom., în sintagma şeapte* ***vremi*** (aici, probabil) „ani" (cf. Anania 2001, p.1111) 4,13, 20, 22, 29
vreame: *sg. ac., în sintagma până la* ***vreame/până la vreame şi la vreame*** „pentru un timp oarecare" 7,12; 11,24
vreame: *sg. ac., în expresia până la* ***vreame şi la vremi şi la mijlocul vremilor (vremii)/spre vreame şi vremi şi mijlocul vremii*** – prin care se exprimă „o perioadă limitată a suferinţei" (cf. Anania 2001, p.1117) rezum. cap.7; 7,25; 12,7
vremi: *pl. ac.* (cf. supra ***vreame***) rezum. cap.7; 7,25; 12,7
vremilor: *pl. gen.* (cf. supra ***vreame***) rezum. cap.7
vremii: *sg. gen.* (cf. supra ***vreame***) 7,25; 12,7
vreamilor: *pl. gen.* 9,25; 11,13
vremi: *pl. ac.* 11,6
vremii: *sg. gen., în sintagma aşezământul* ***vremii*** rezum. cap.12

VRERE: s.f.
vrearea: *sg. ac.* 4,32; 8,4, 25; 11,36

Z

(a) ZĂBOVI: v. IV
zăbovind: *gerunziu* 4,18
(nu) zăbovi: *imperativ prohib. 2.sg.* 9,19

(a) ZĂCEA: v. II
zăceam: *ind. imp. 1.sg.* 10,9
zăcea: *ind. imp. 3.sg.* 10,9

ZĂDUF: s.n.; var. (Înv. şi reg.) ZĂDUH
zăduhul: *sg. voc., în sintagma* ***focul şi zăduhul*** 3,66
zăduh: *sg. nom.* 13,15

ZĂPADĂ: s.f.
zăpăzile: *pl. voc., în sintagma gheţile şi zăpăzile* 3,70
zăpada: *sg. ac.* 7,9

(a) ZBURA: v. I
zburând: *gerunziu* 9,21

(a se) ZDROBI: v. IV
(s-)au zdrobit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,35
va zdrobi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,40; 7,25; 11,40
să (se) zdrobească: *conj. prez. 3.sg.* 3,44; 7,26
(să) va zdrobi *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.8; 8,25; 11,4, 20
vor zdrobi: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,26
să zdrobească: *conj. pez. 3.sg.* 11,44

ZDROBIT, -Ă: adj.
zdrobită: *f. sg. nom.* 2,42
zdrobit: *n. sg. ac.* 3,39

ZECIUIT: adv. (aici) „înzecit" (cf. lat. *decuplus*)
zăciuit: 1,20

ZI: s.f.
zi: *sg. nom./ac.* 1,5; rezum. cap.6; 6,10, 13
zile: *pl. nom./ac.* 1,12, 14, 15; 6,7, 12; 8,14, 26, 27; 10,13, 14; 11,20; 12,11, 12; 13,52; 14,30
zilele: *pl. nom./ac.* 1,18; 2,44; 5,11; 10,2, 3, 14
zile: *pl. voc., în sintagma* ***nopţi şi zile*** 3,71
zilelor: *pl. gen.* 4,31; 11,33; 12,13
Zile: *pl. ac., în sintagma* ***Cel Vechiu de Zile*** rezum. cap.7; 7,9, 13, 22
zioa: *sg. nom./ac.* 9,15; 10,4, 12; 13,27, 62, 64; 14,39
zile: *pl. ac., în loc. adv.* ***în toate zile*** 13,8
zilele: *pl. ac., în loc. adv.* ***în toate zilele*** 13,12; 14,2, 3, 5, 31

(a se) ZICE: v. III
au zis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,3, 10, 11; 2,3,5, 7, 8, 10, 20, 25, 26, 27, 47; 3,9, 14, 16, 25, 91, 92, 93, 95; 4,11,16, 27; 5,7, 10, 13, 17; 6,5, 12, 13, 15, 16, 21; 7,23; 8,13, 14, 16, 17, 19; 9,22; 10,11, 12, 19, 20; 12,9; 13,12; 13,17, 19, 22, 29, 36, 42, 47, 48, 50, 51, 52, 54, 55, 56, 58, 59; 14,3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 16, 18, 19, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 33, 34, 37, 42
zisease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 1,18; 10,11
(să) zice: *ind. prez. impers.* 3,4; 4,28
zicând: *gerunziu* 3,51; 4,20; 13,53; 14,36
să zică: *conj. prez. 3.sg.* 4,32
am zis: *ind. pf.c. 1.sg.* 5,11; 9,4; 10,16, 19; 12,6, 8
zice: *ind. prez. 3.sg.* 7,1

zicea: *ind. imp. 3.pl.* 7,5
(s-)au zis: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,26
vom zice: *ind. viit.I. 1.pl.* 13,21
(să) zisease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 13,27
a fi zis: *inf. pf.* 13,61
zice: *inf. prez. fără* **a** 14,23
zâcând: *gerunziu* 14,40

ZID: s.n.
zidurile: *pl. nom.* 9.25

(a se) ZIDI: v. IV
am zidit: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,27
să (să) zideascâ: *conj. prez. 3.sg.* 9,25
(să) va zidi: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,25
au zidit: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,4

ZIDIRE: s.f.
zidirea: *sg. ac.* rezum. cap.3

(a se) ZMULGE: v. III; vezi **(a se) SMULGE**

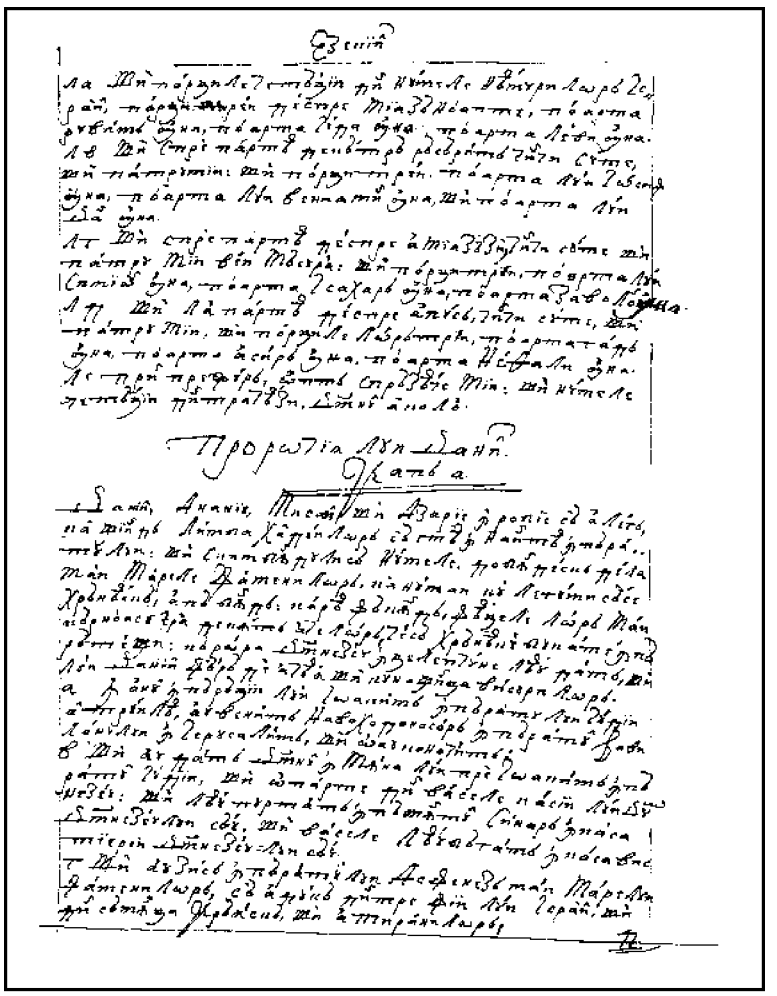

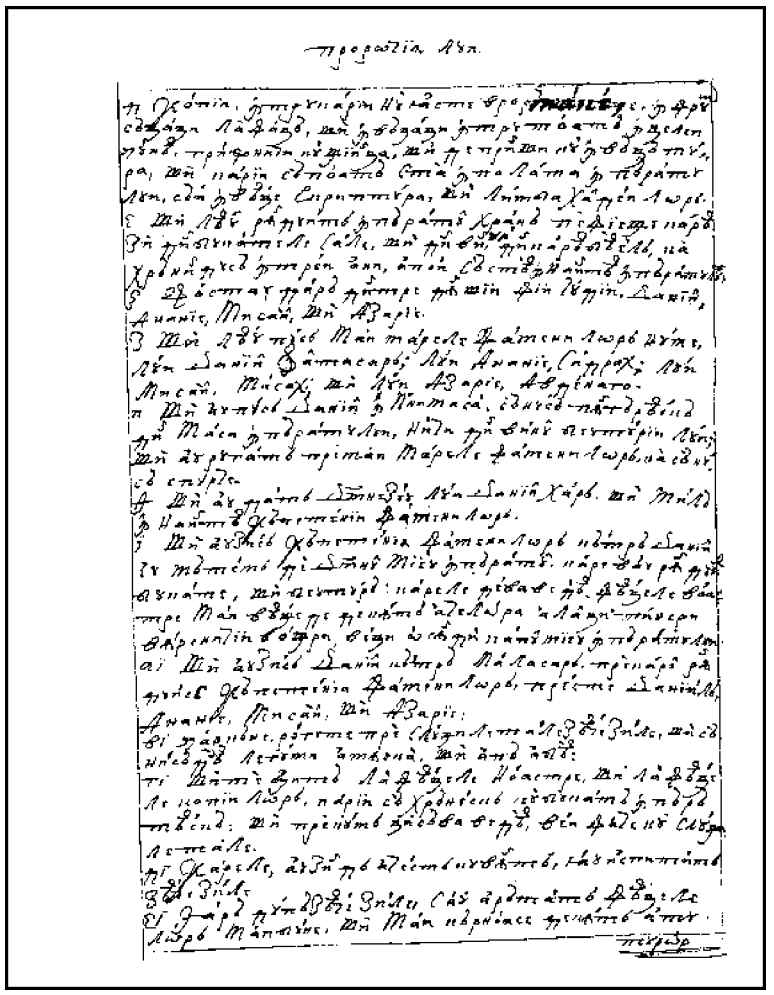

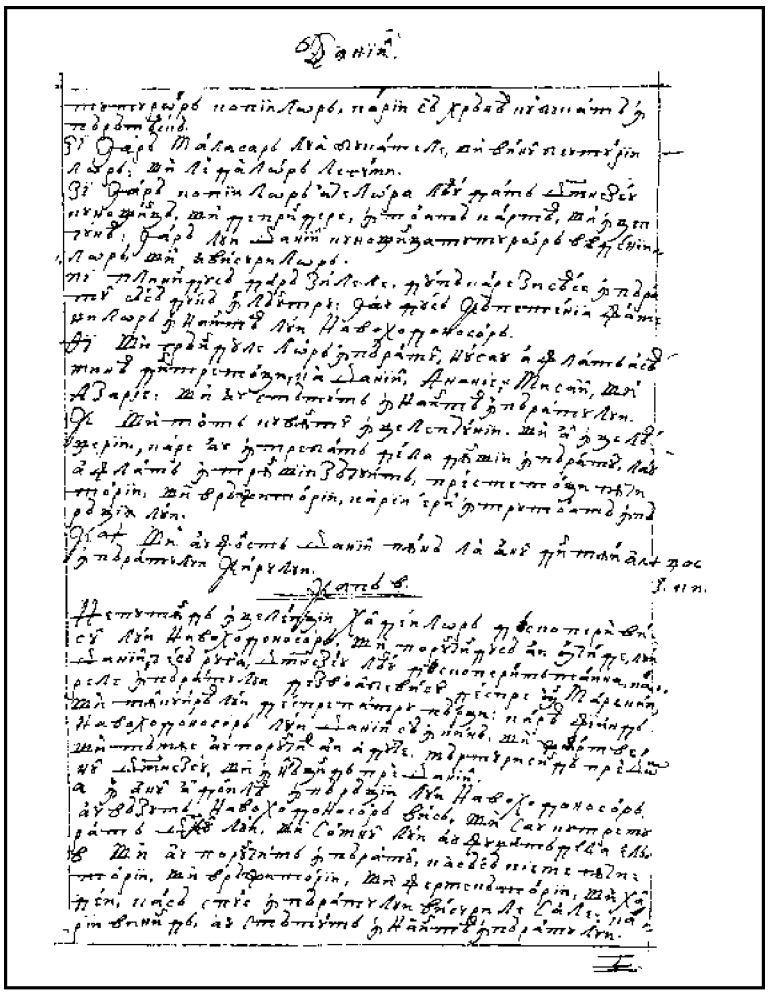

FACSIMILE

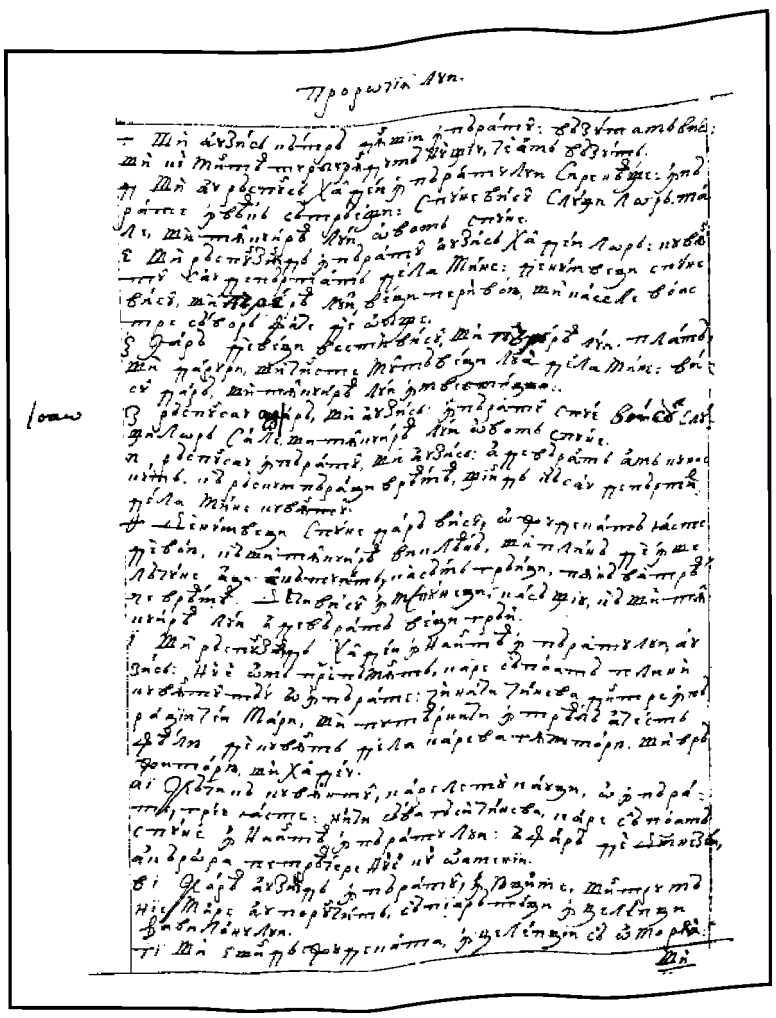

76v

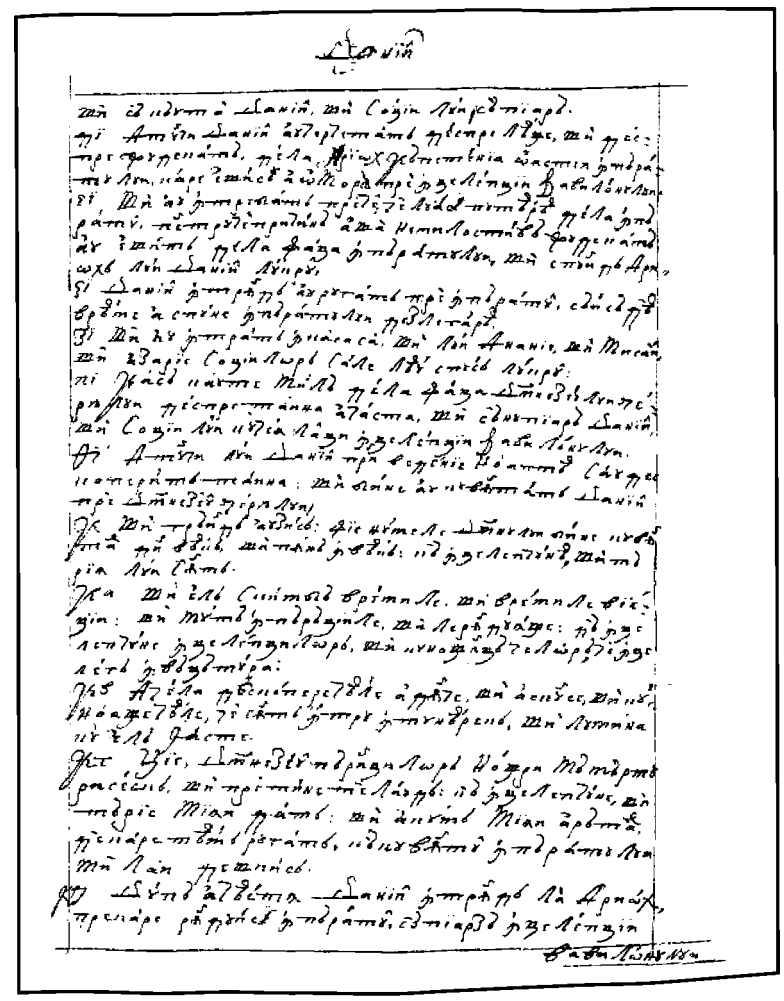

77r

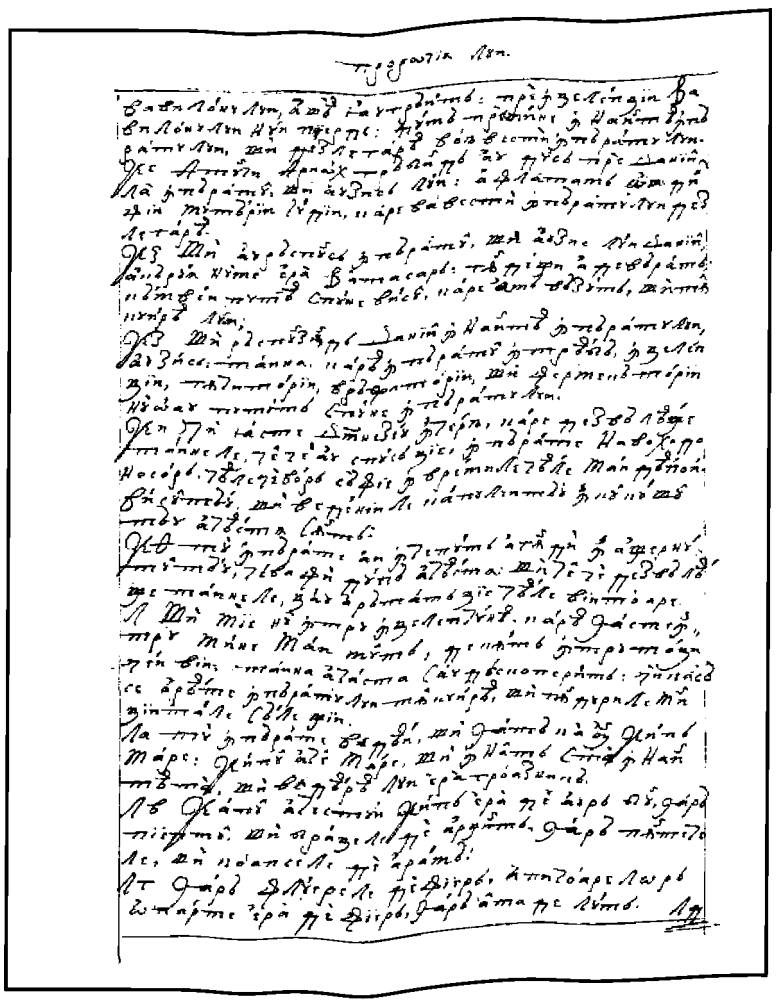

77v

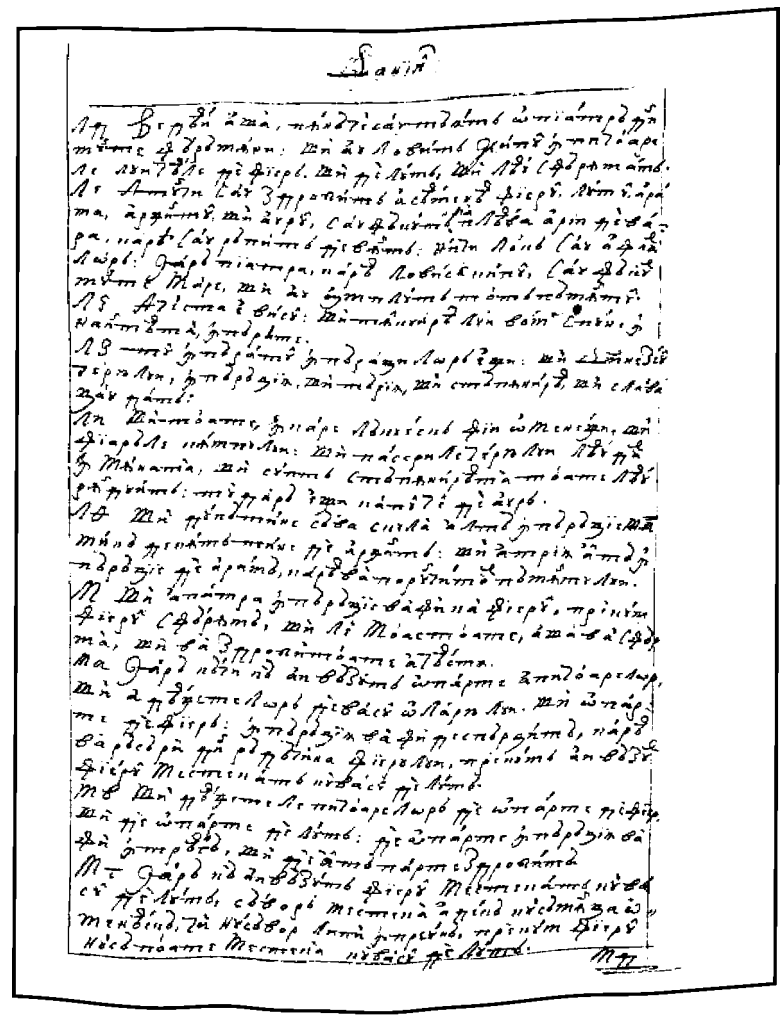

78r

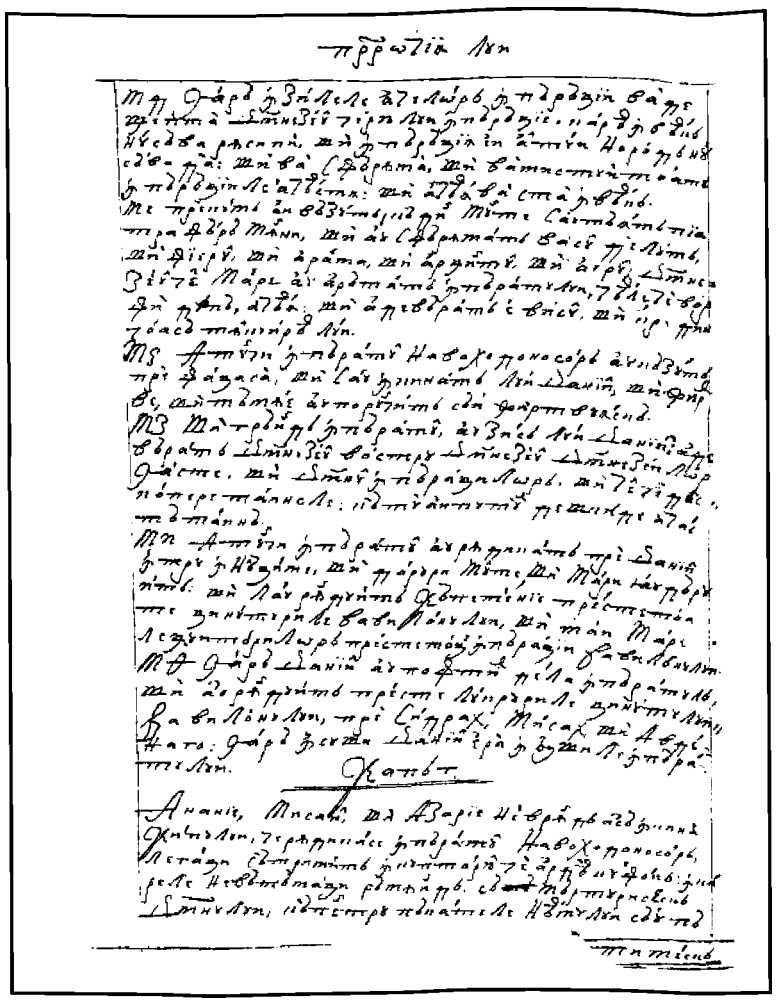

78vv

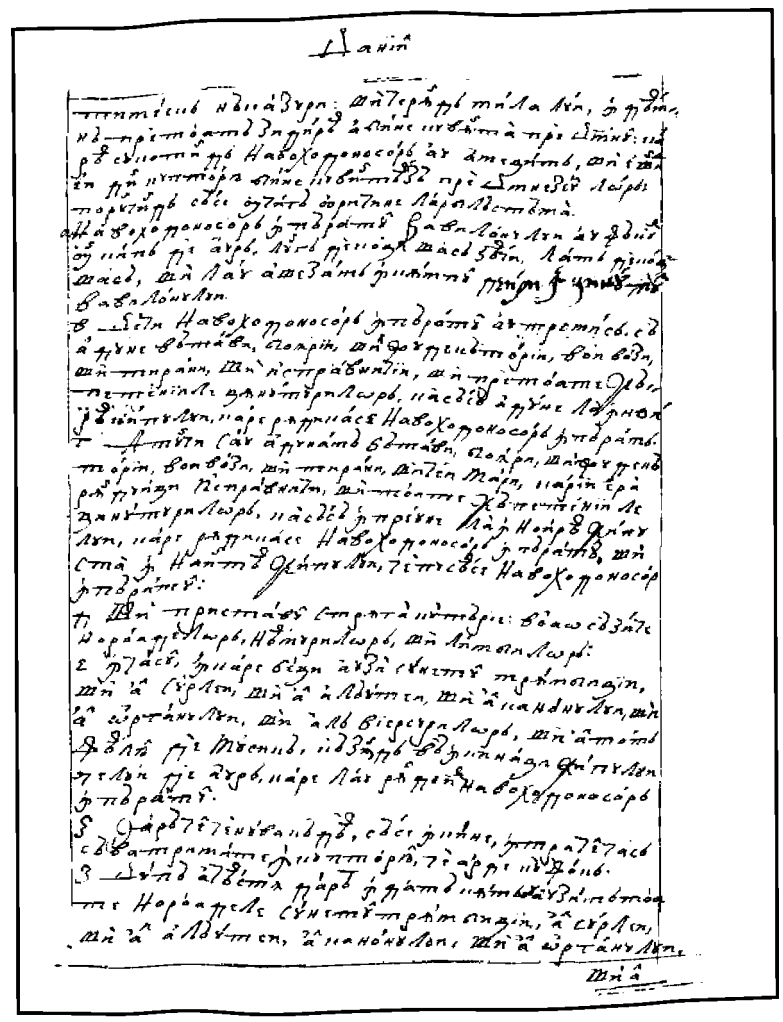

79r

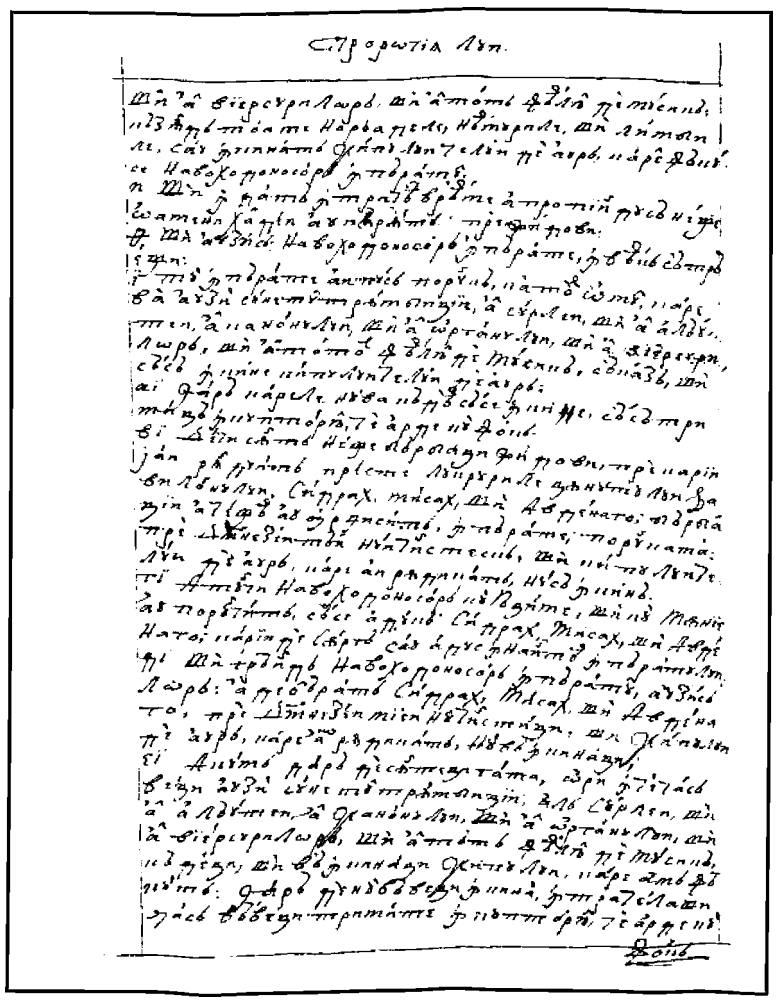

79v

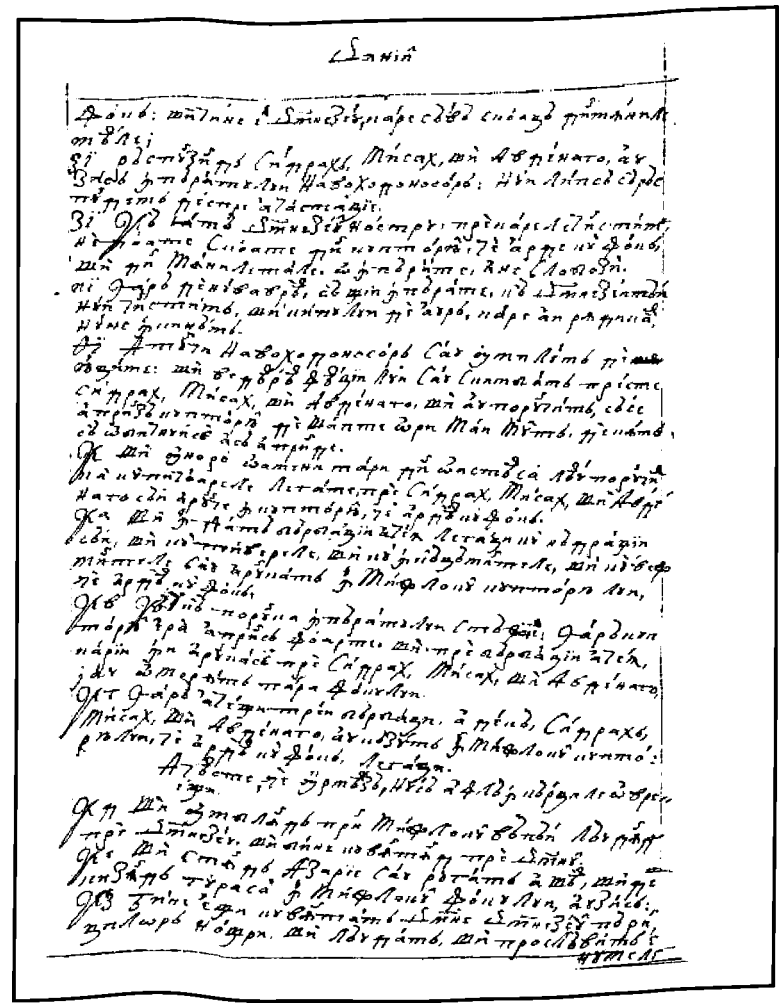

80r

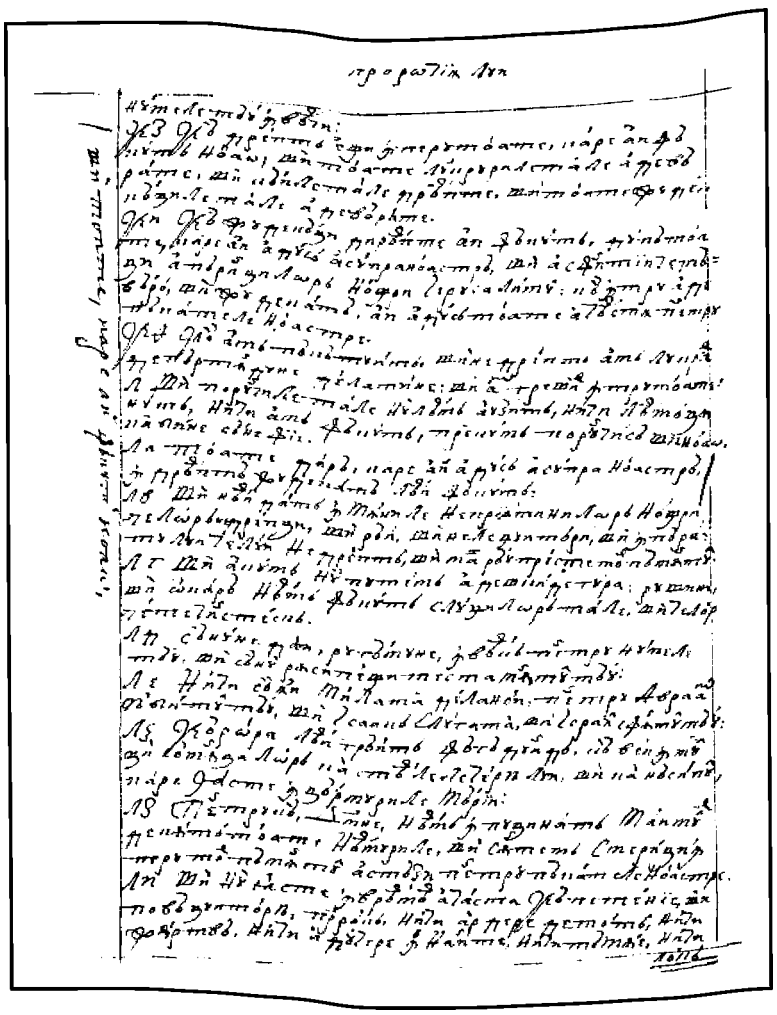

80v

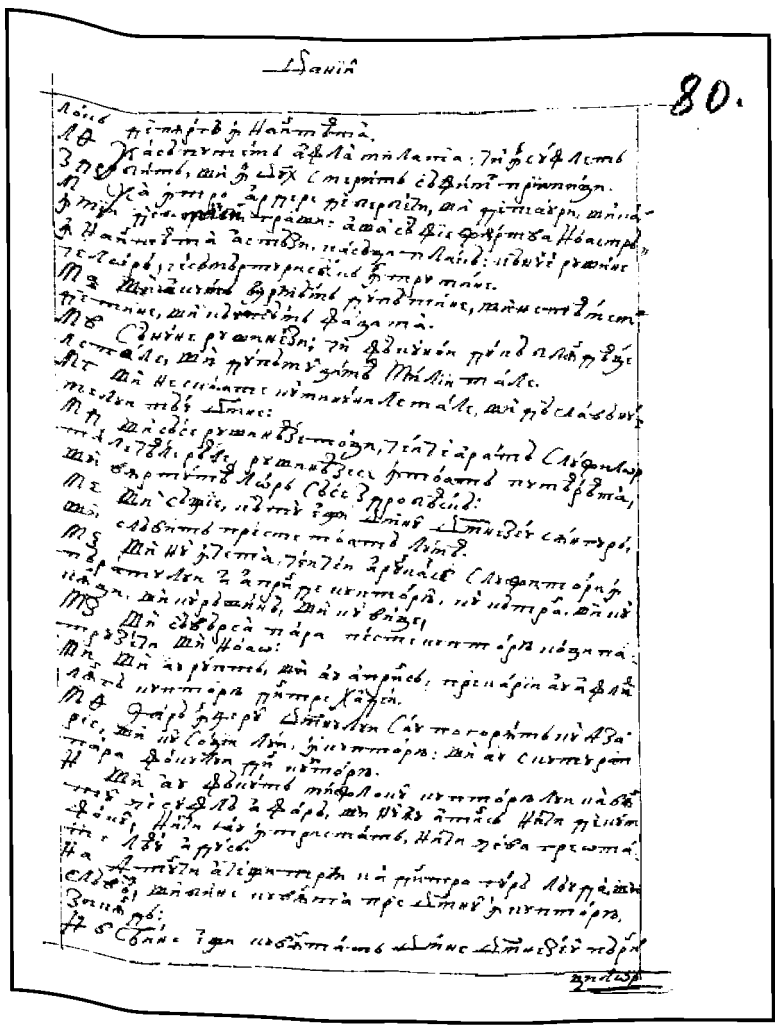

81r

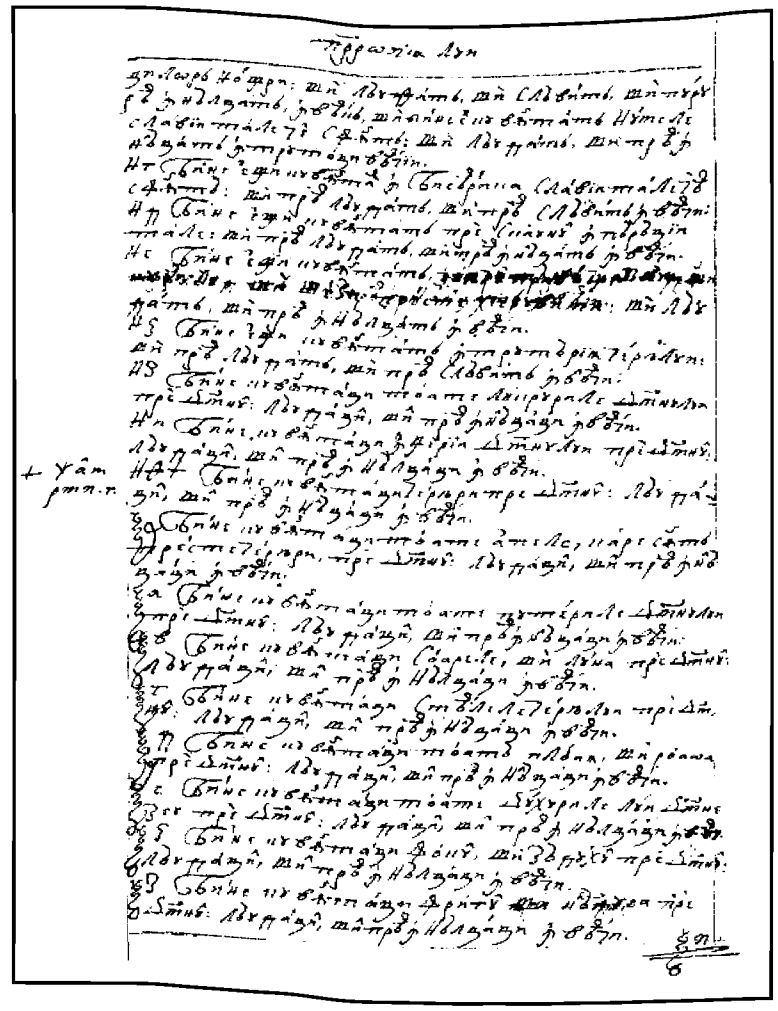

81v

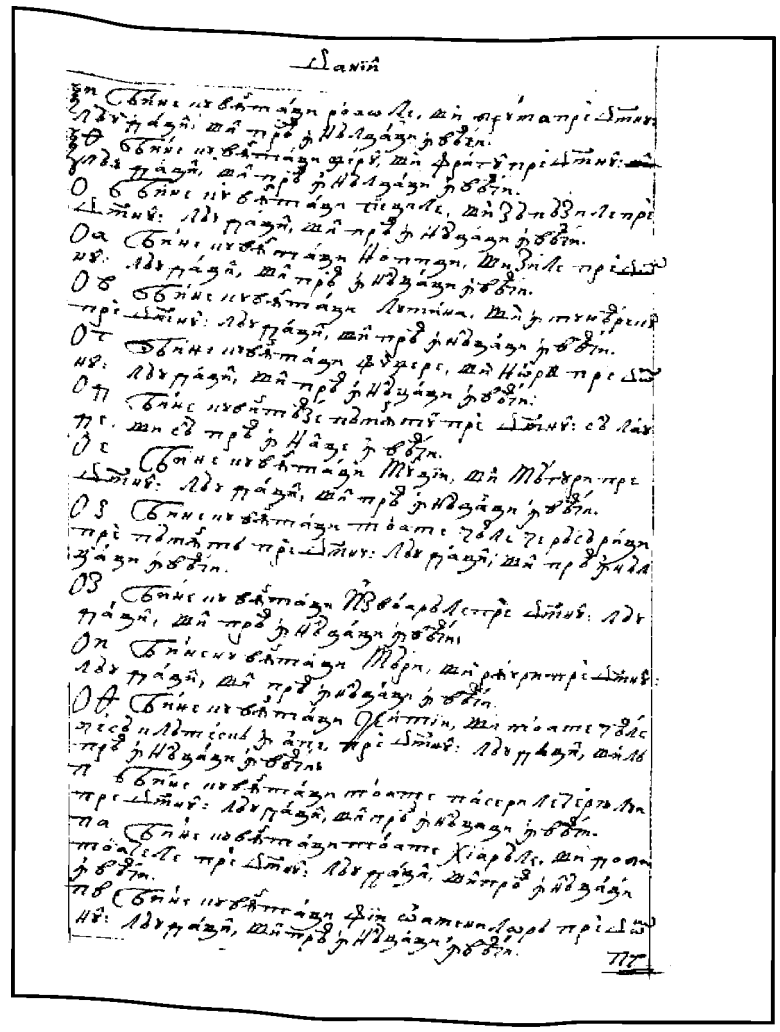

82r

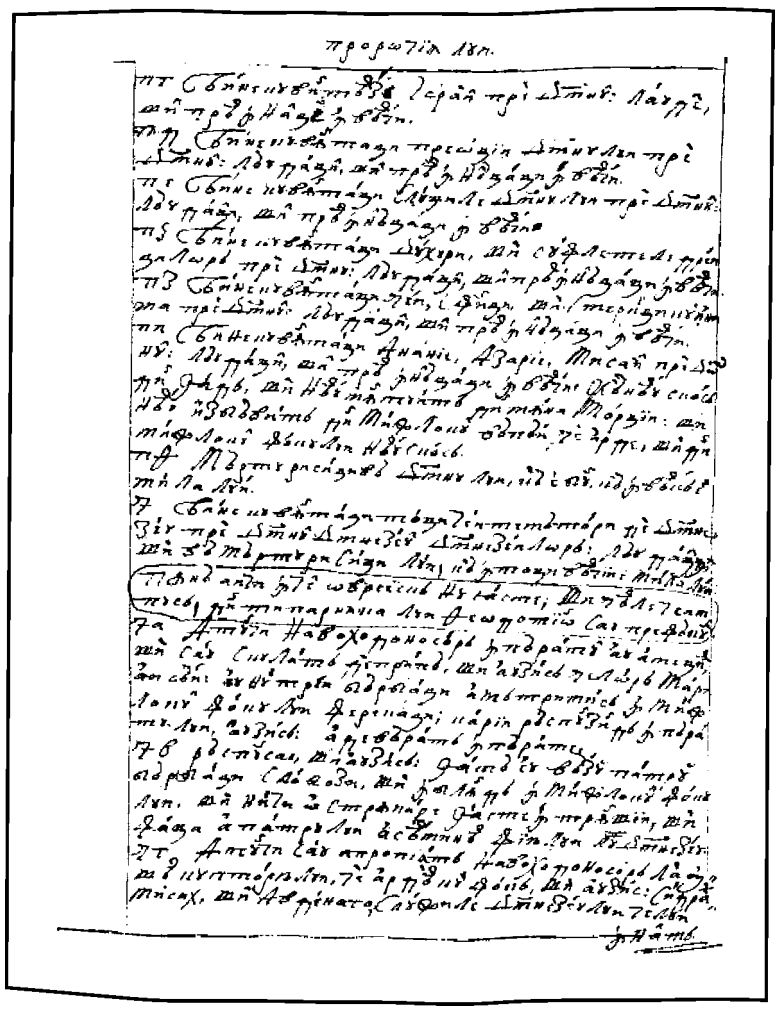

82v

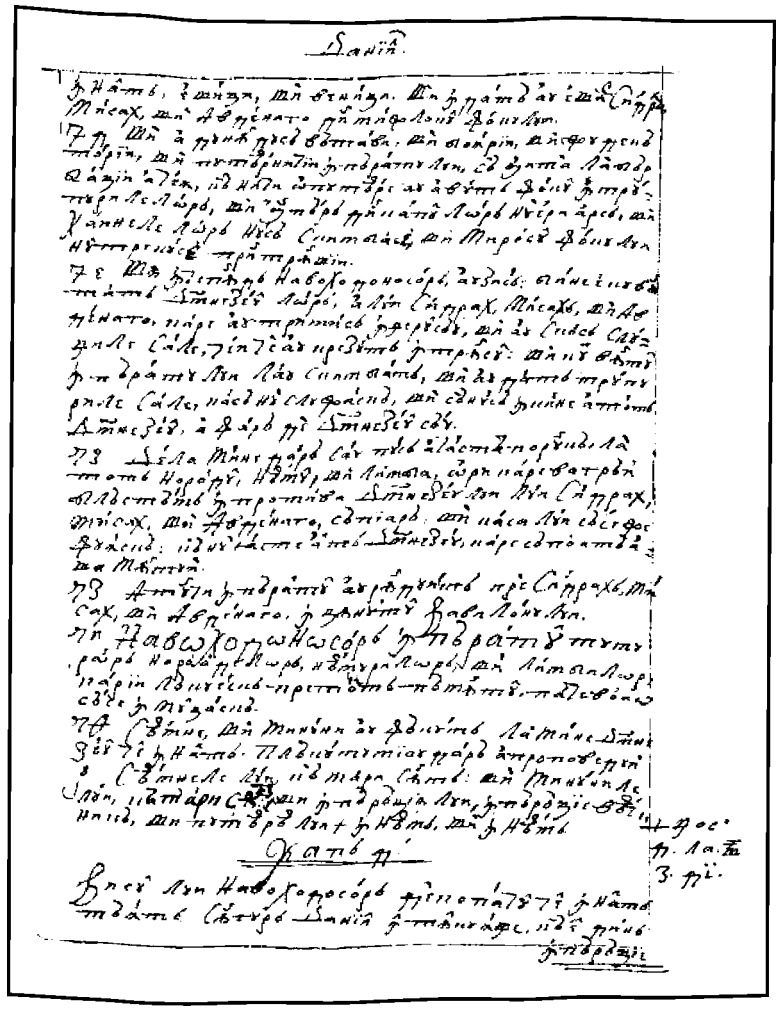

83r

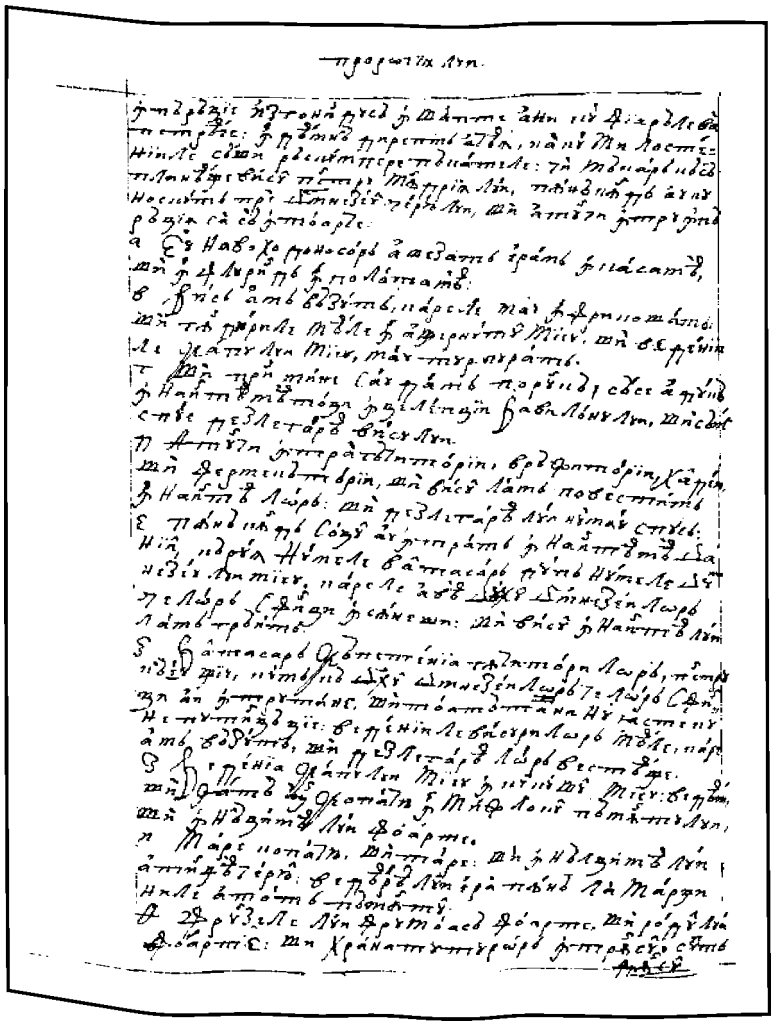

83v

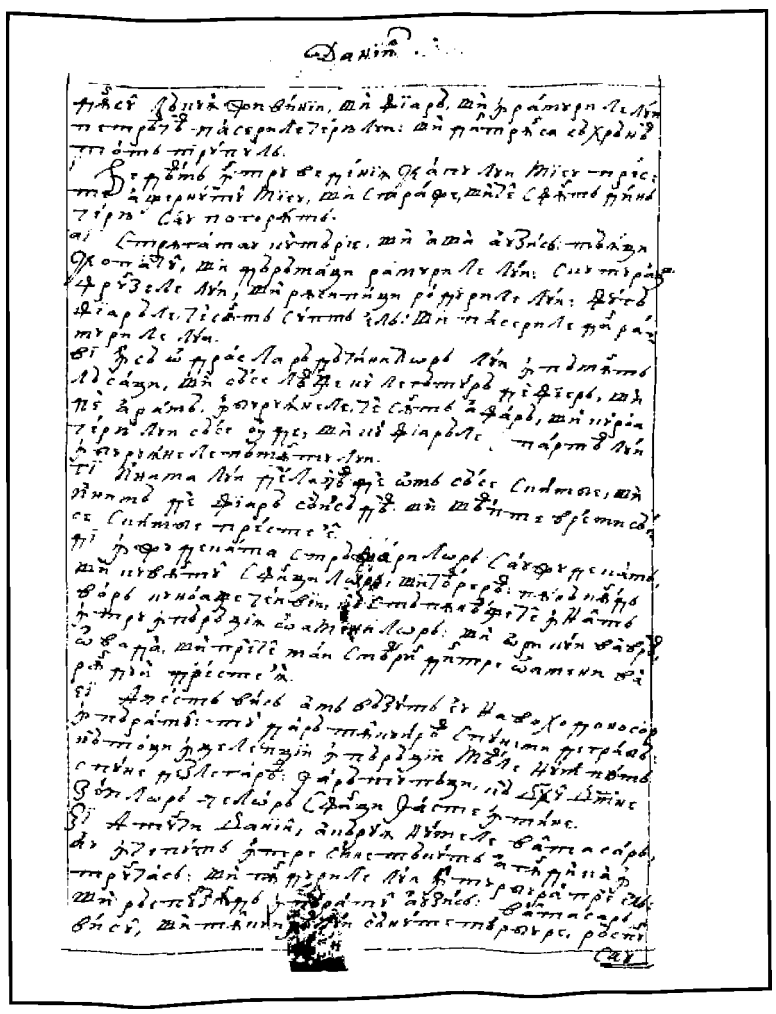

84r

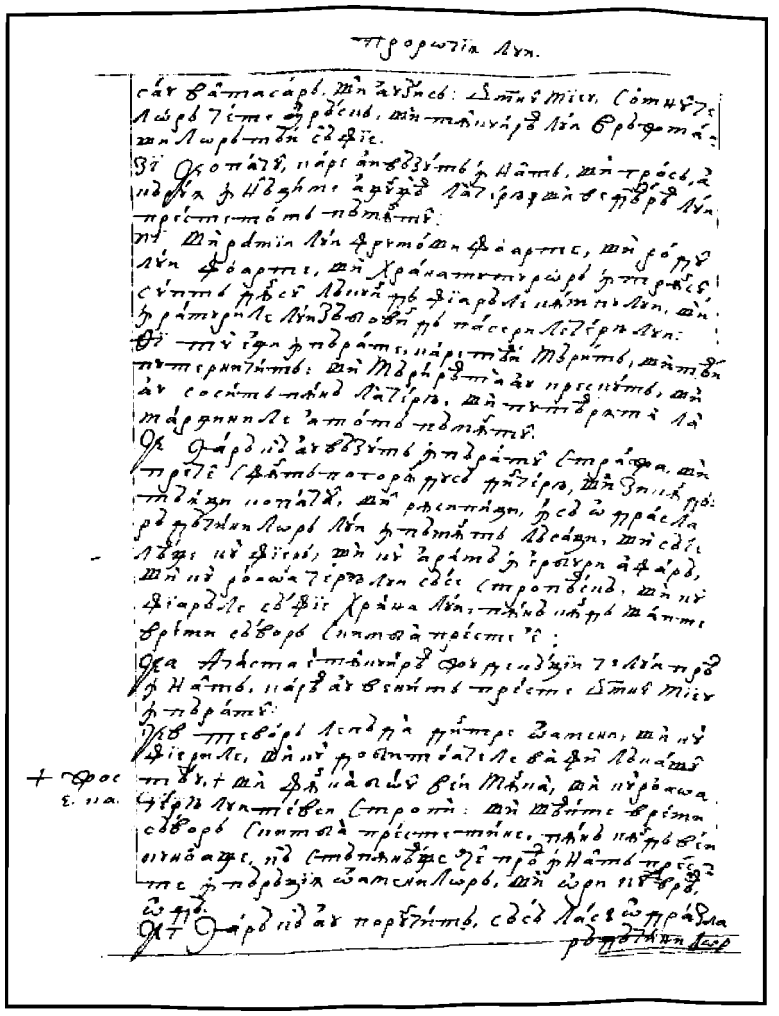

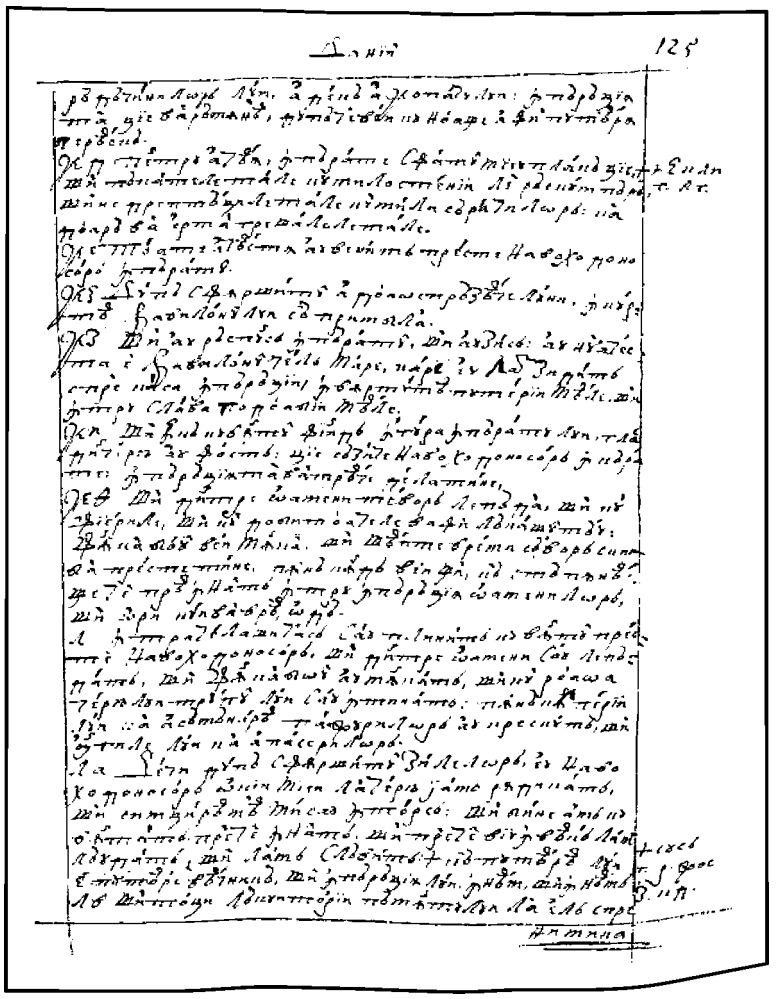

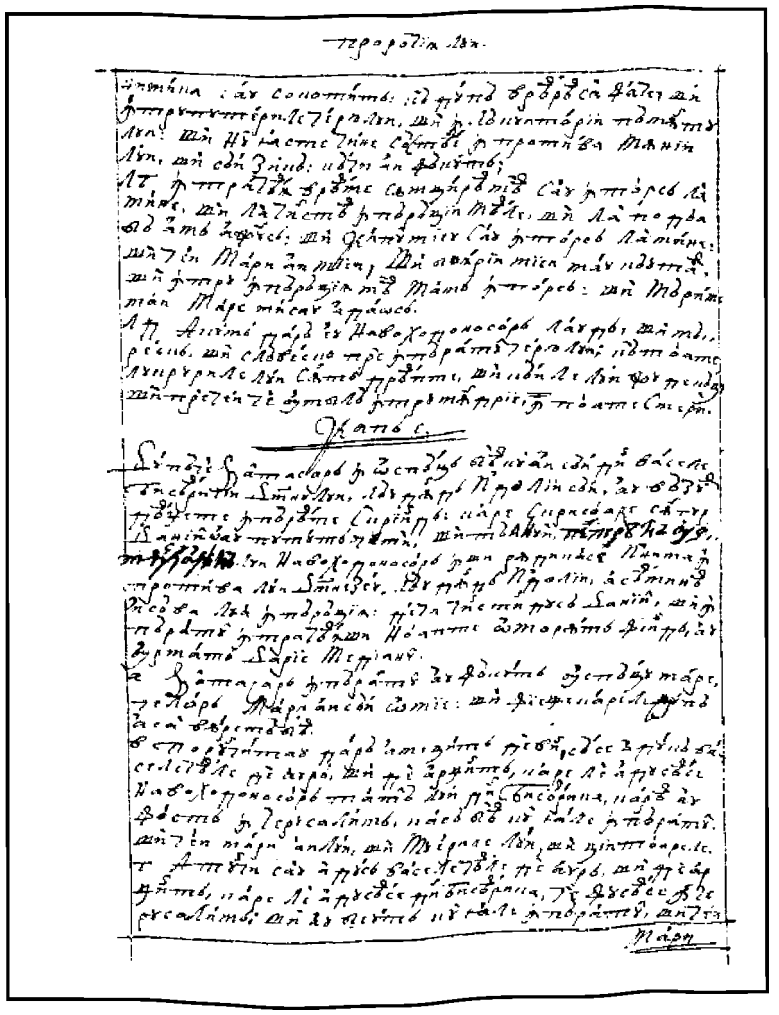

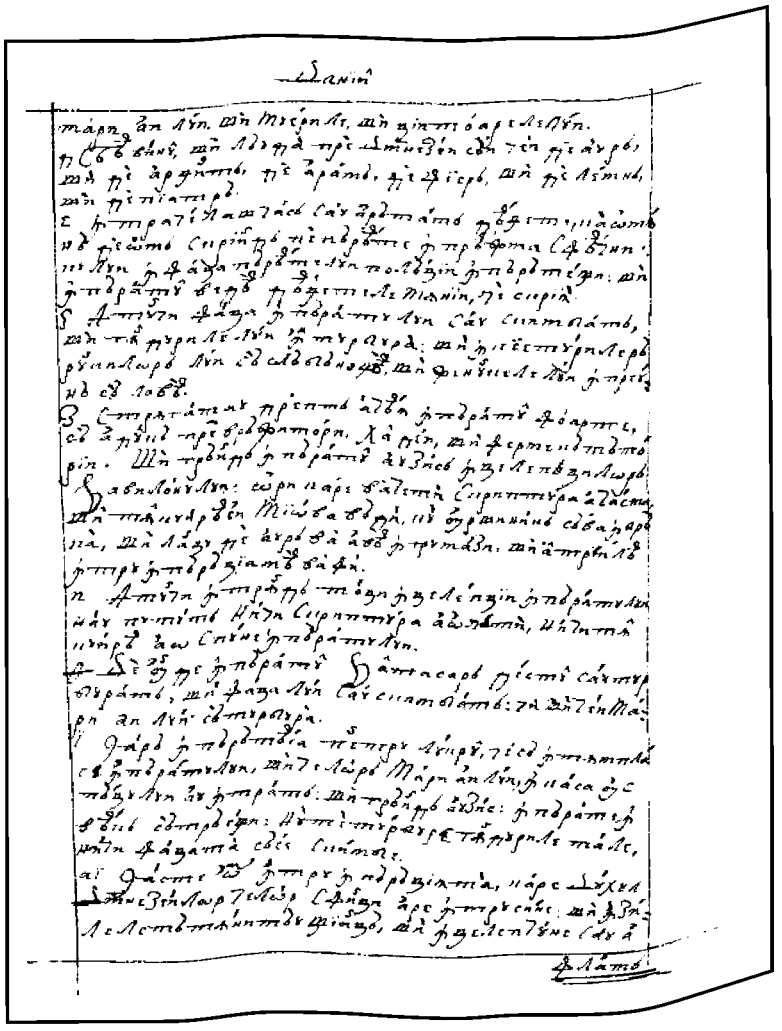

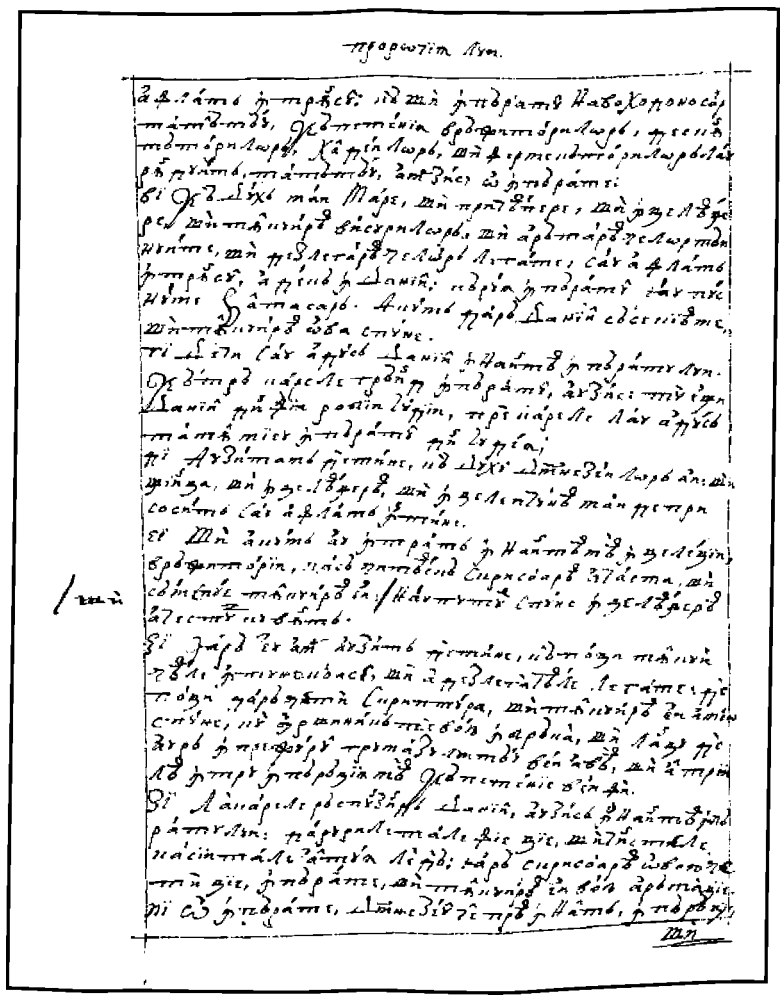

86v

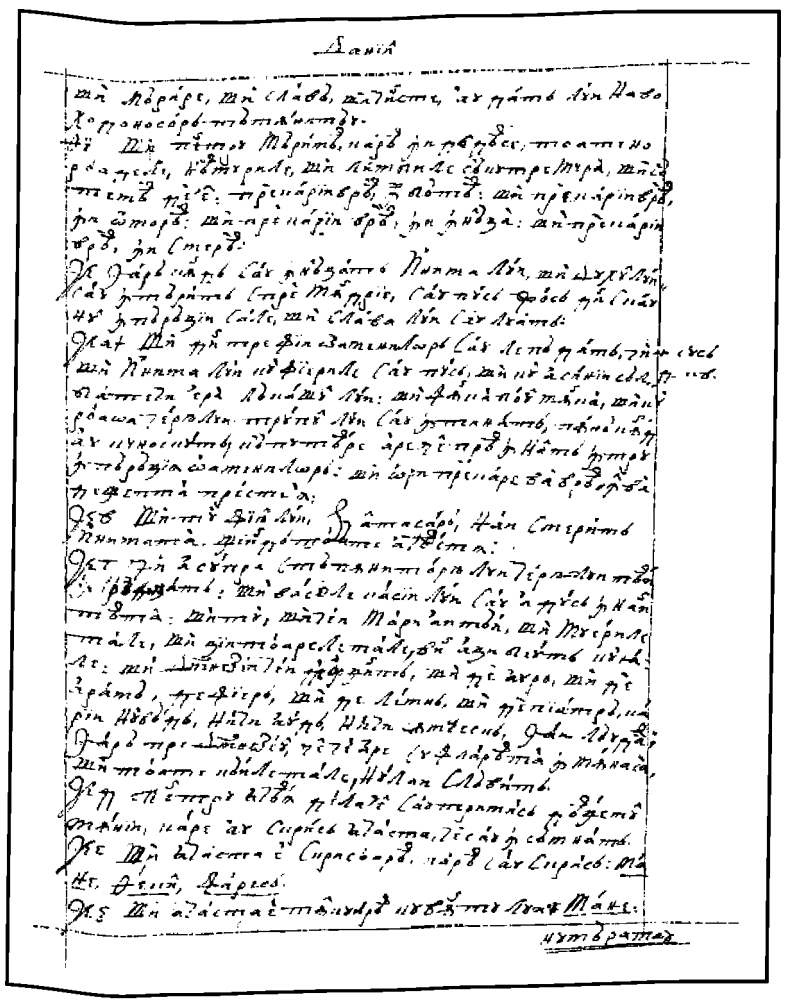

87r

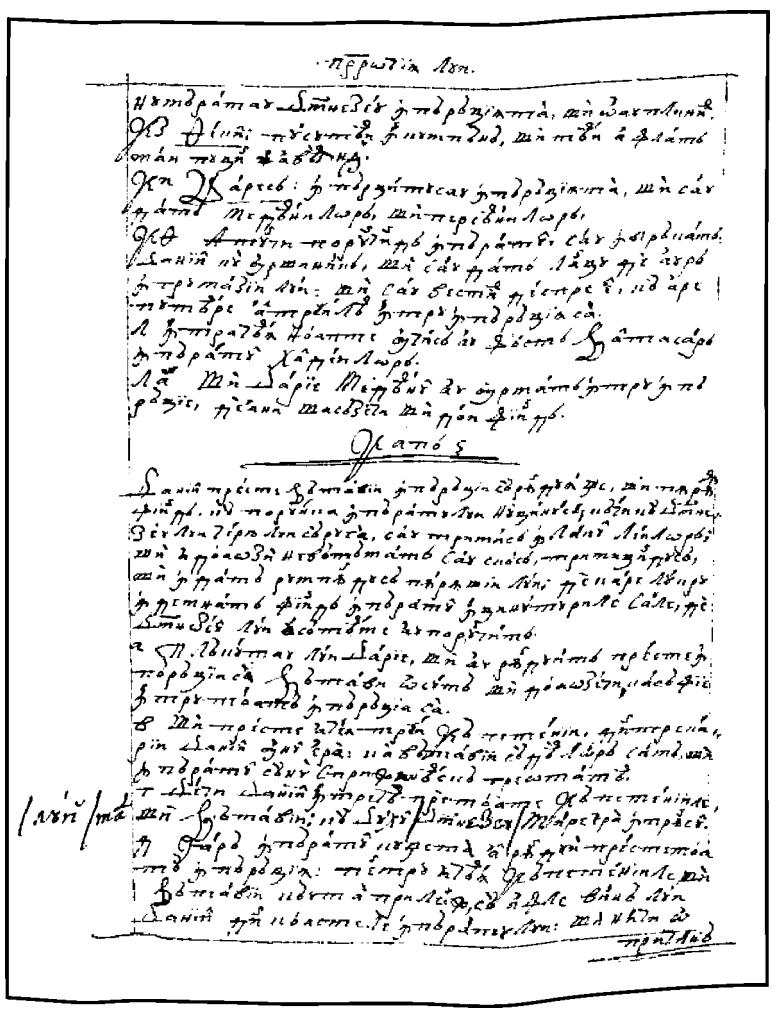

87v

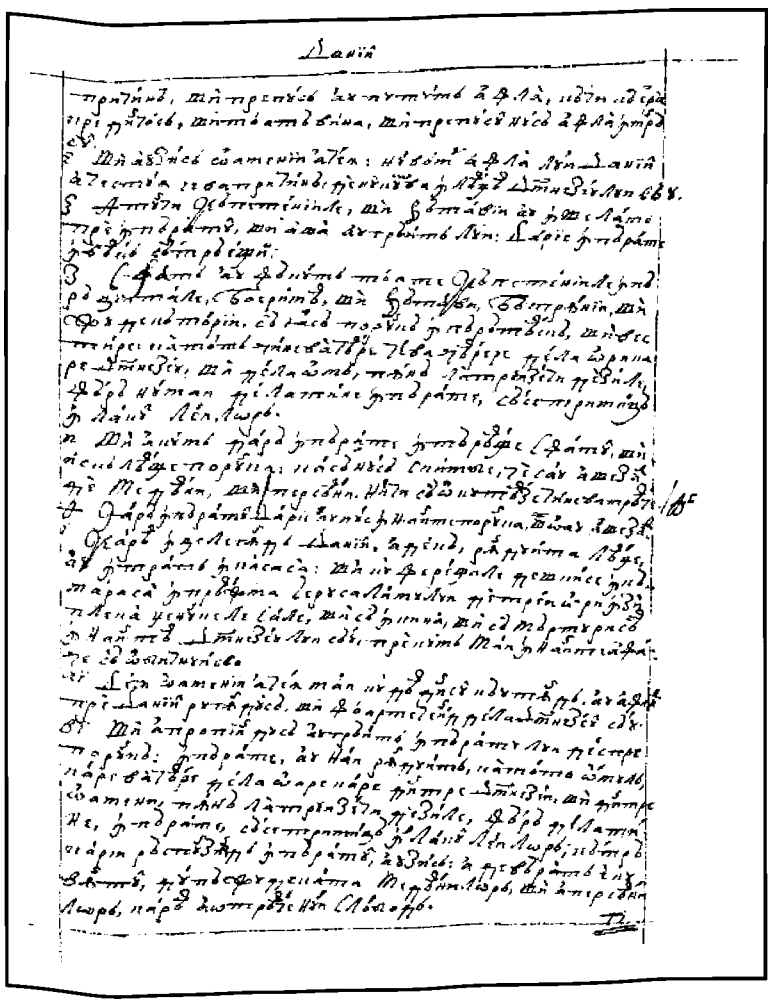

88r

88v

89r

89v

90r

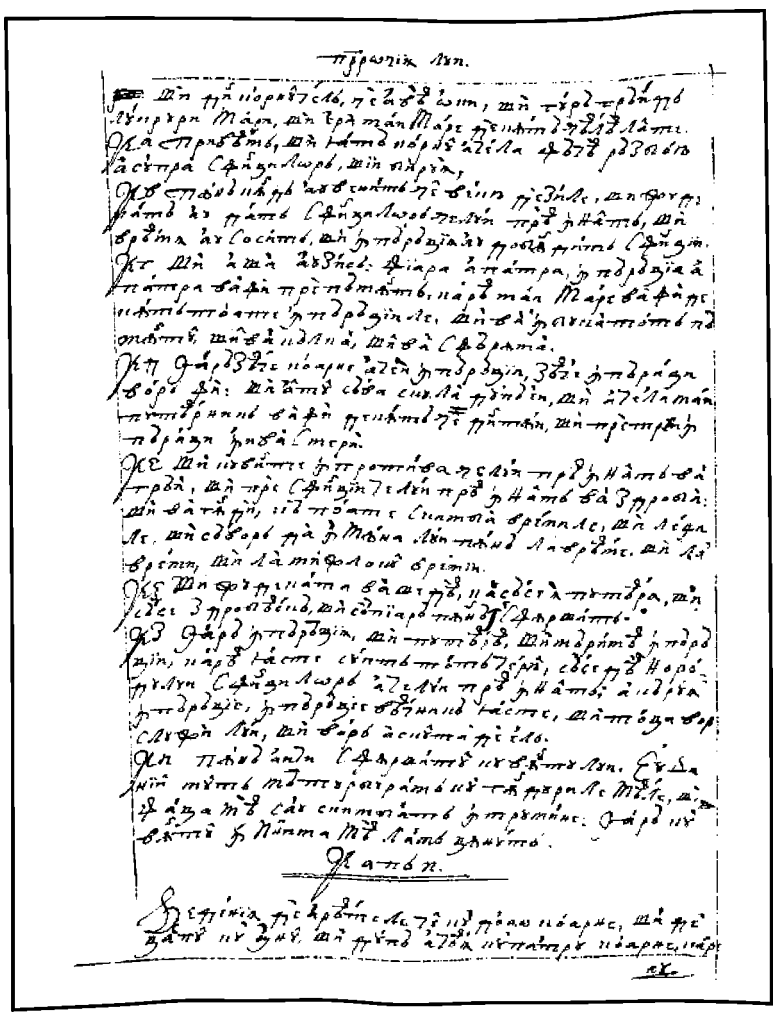

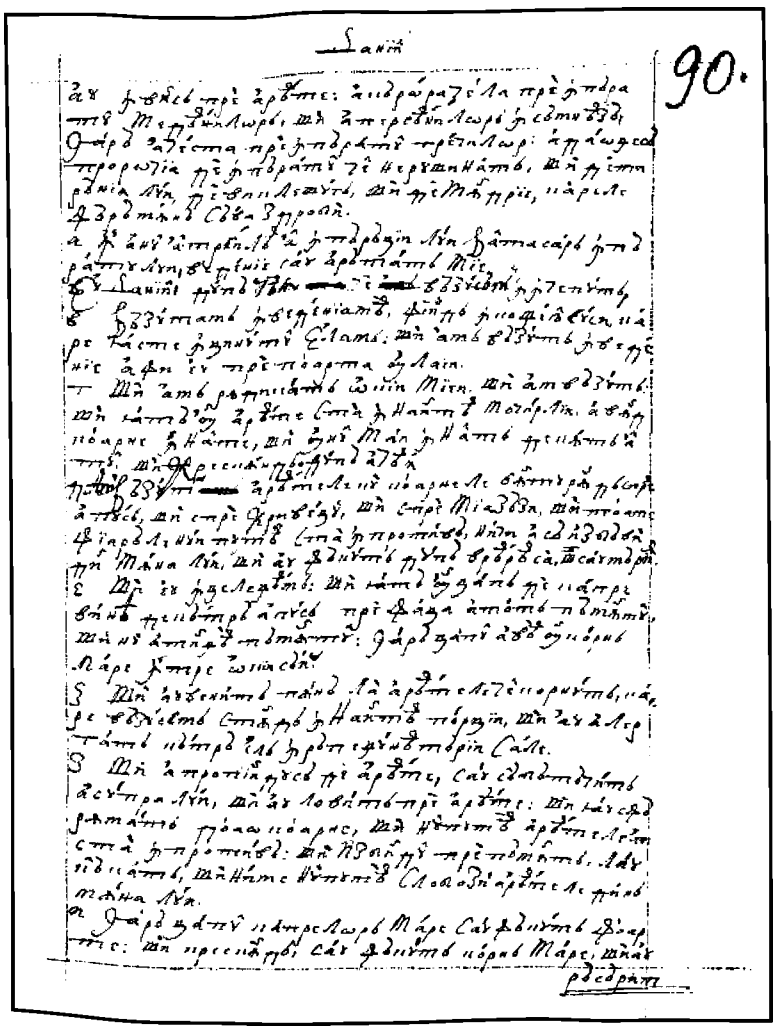

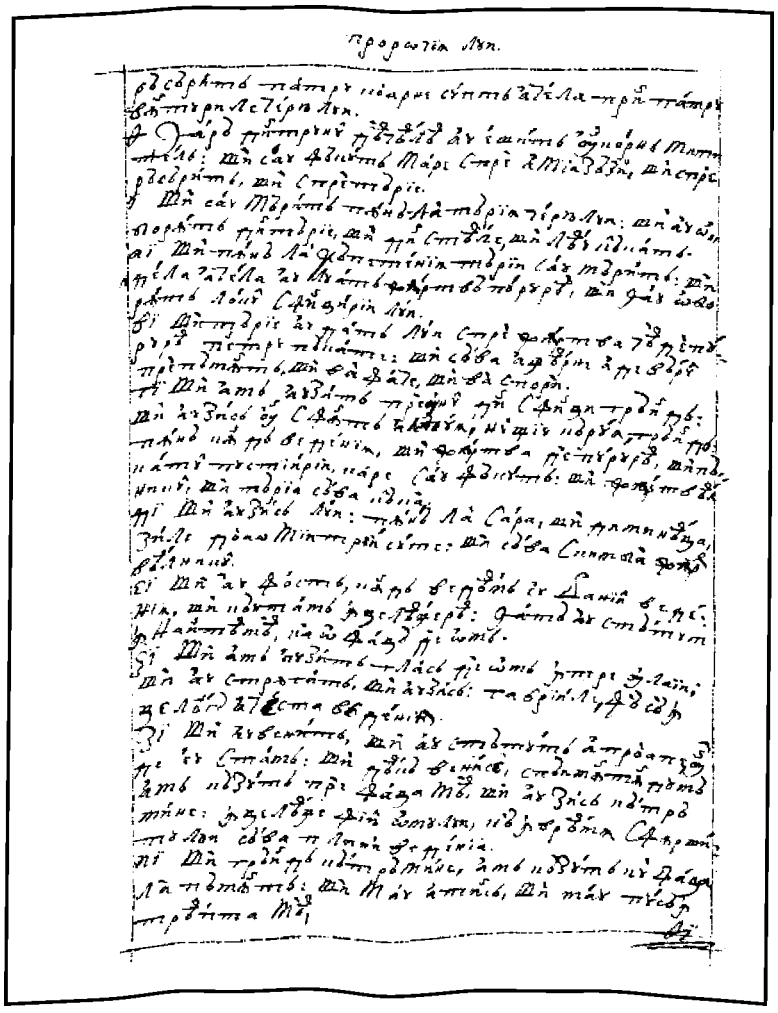

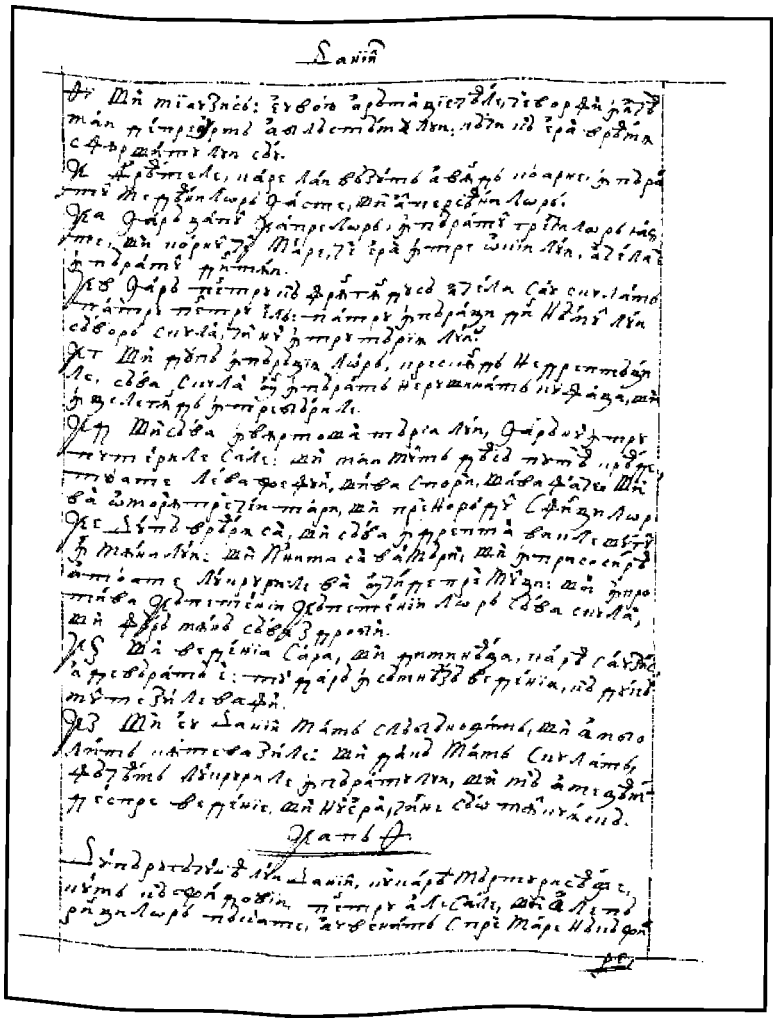

FACSIMILE

PROROCIIA LUI DANIIL

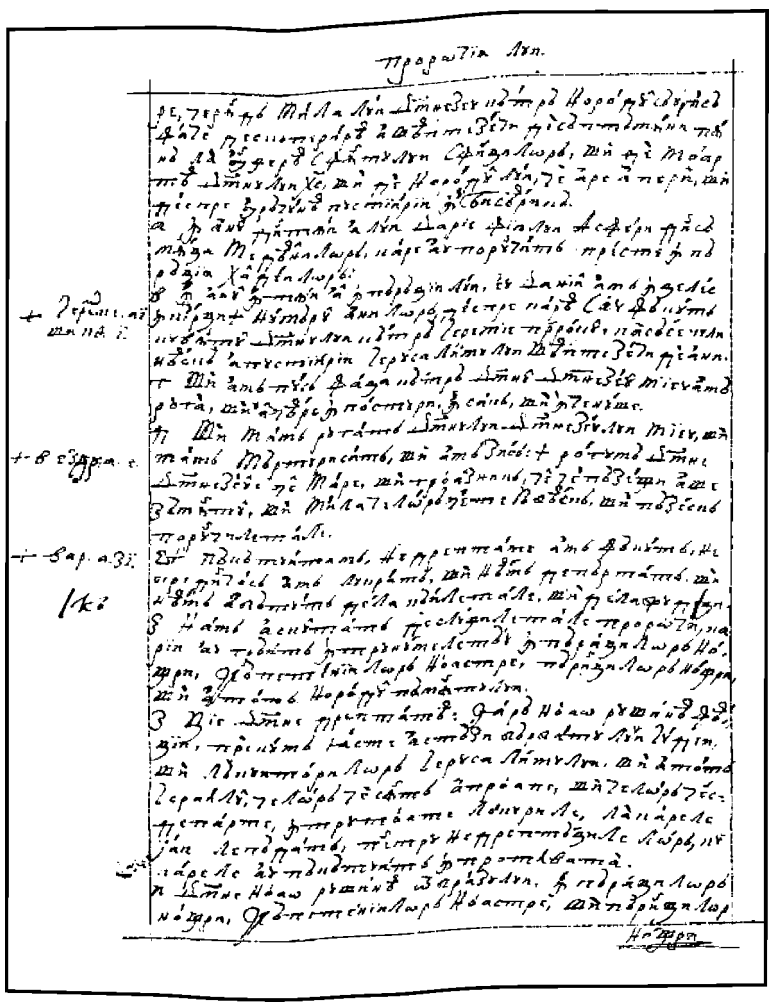

92v

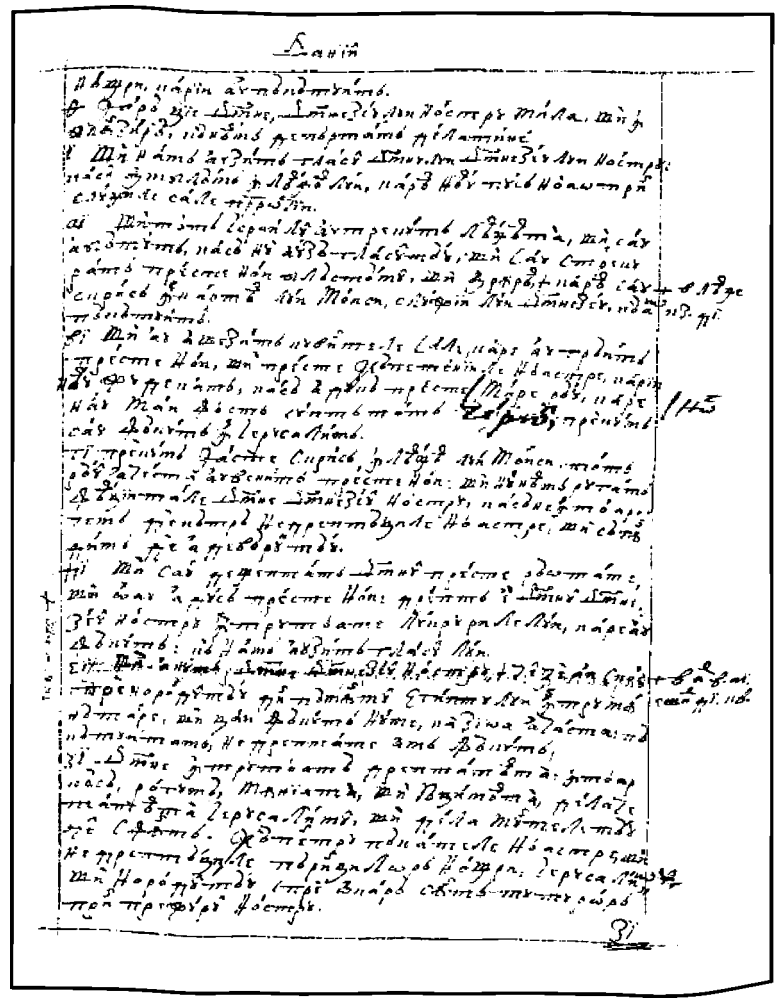

93r

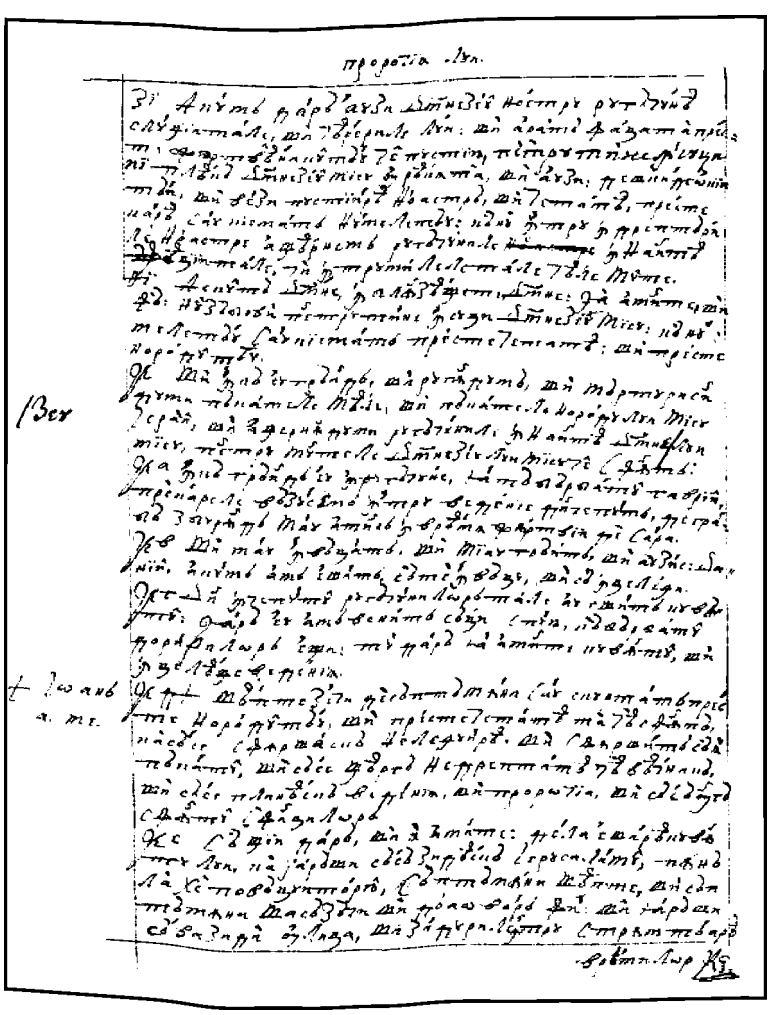

93v

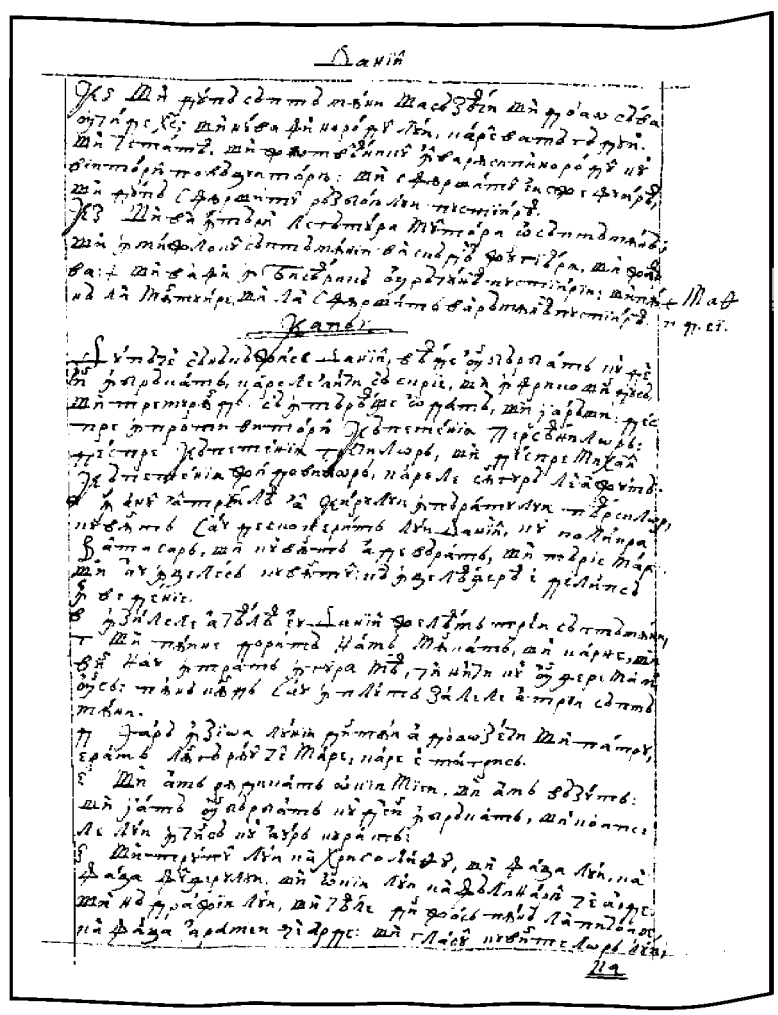

94r

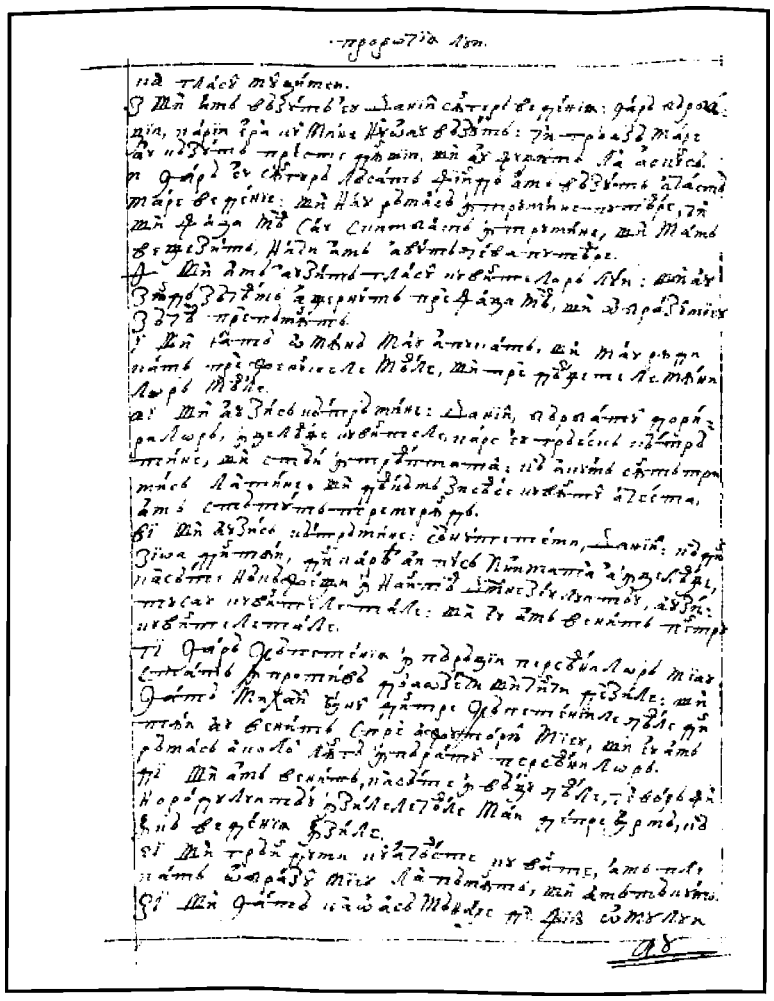

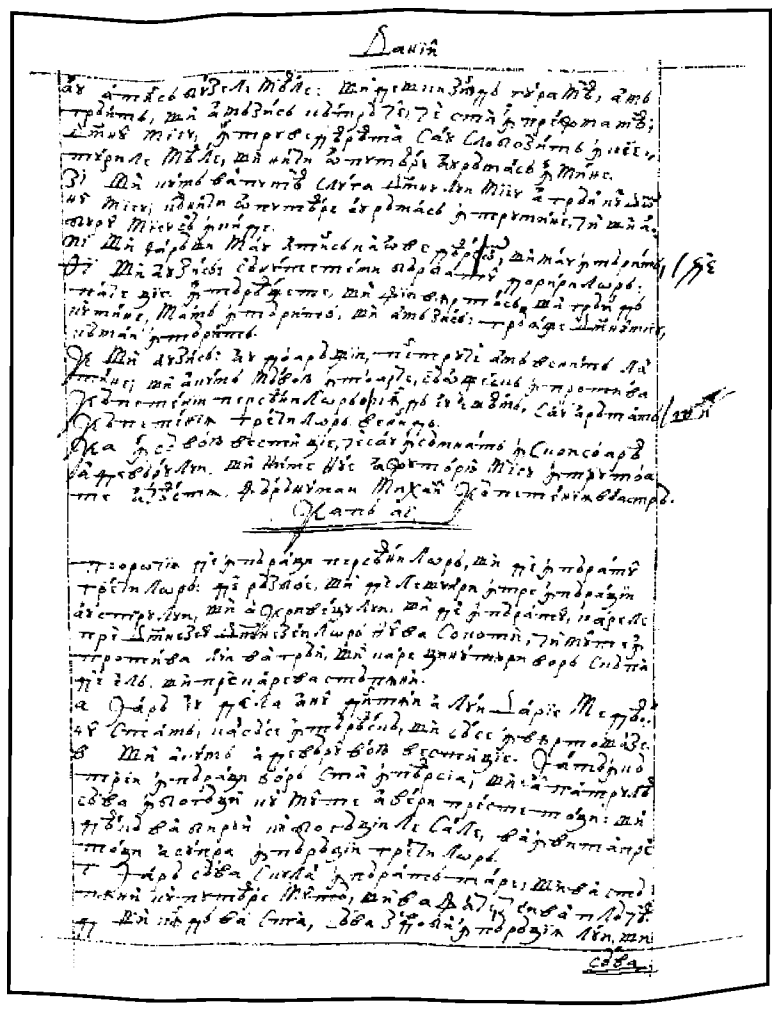

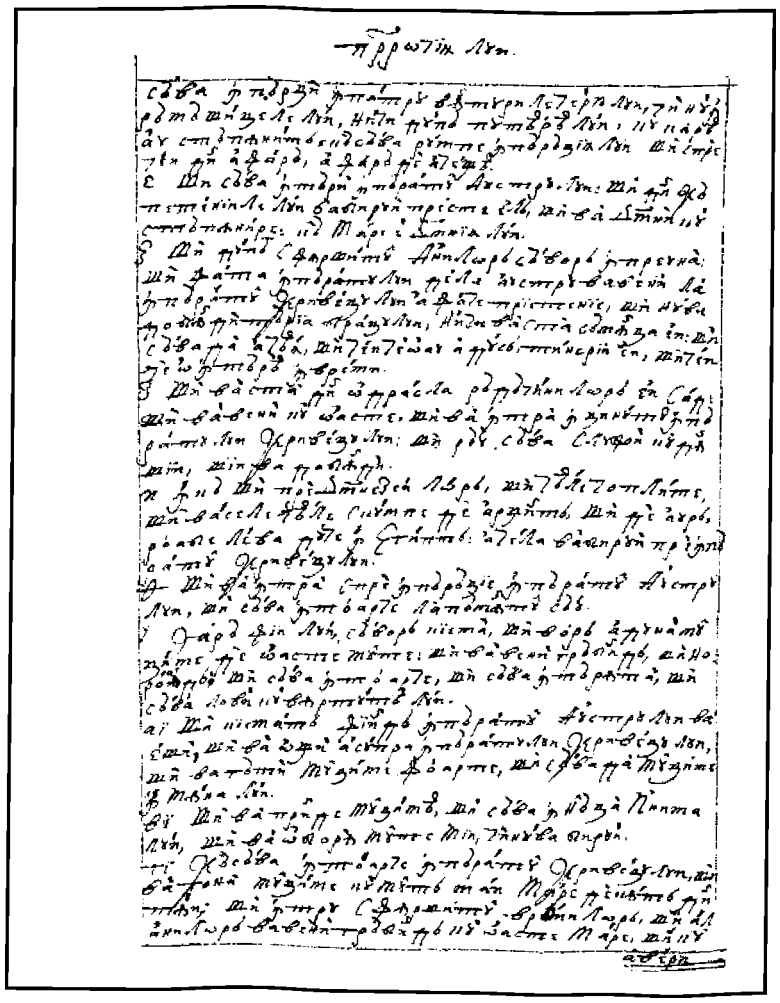

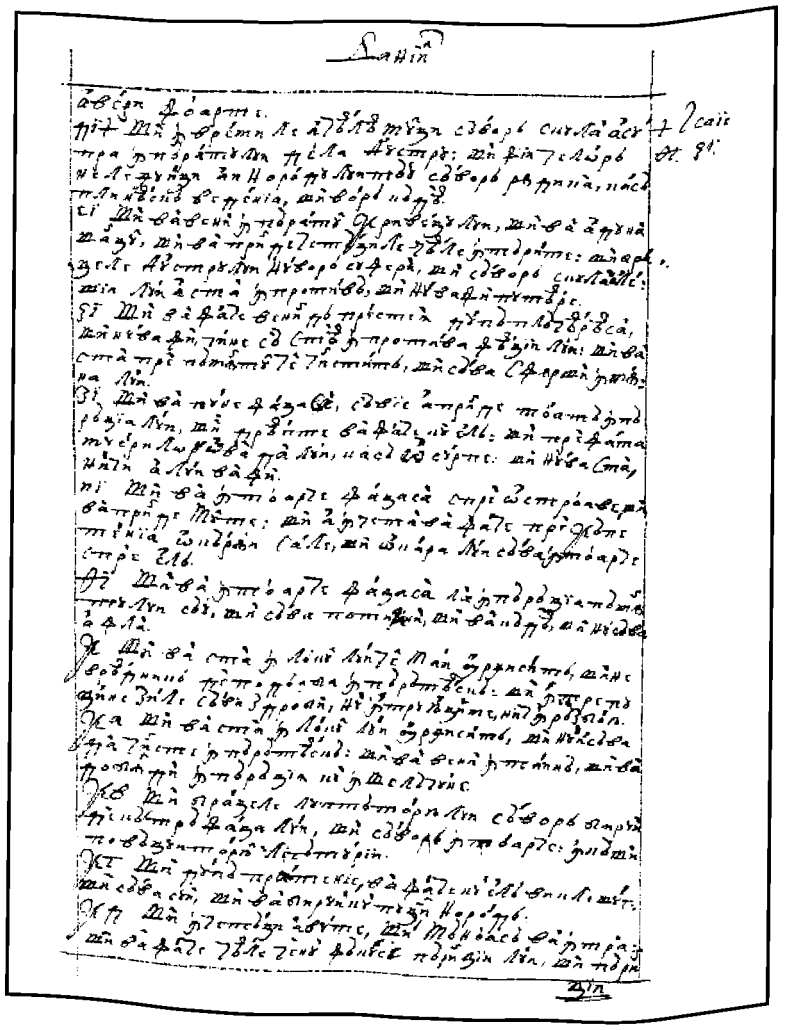

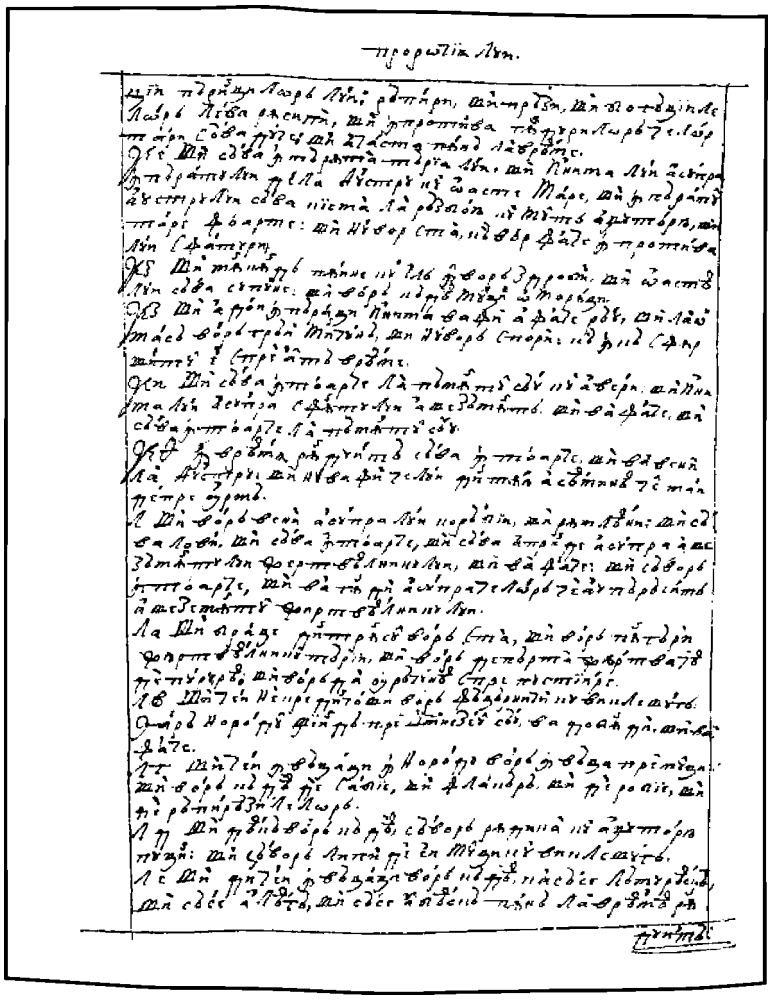

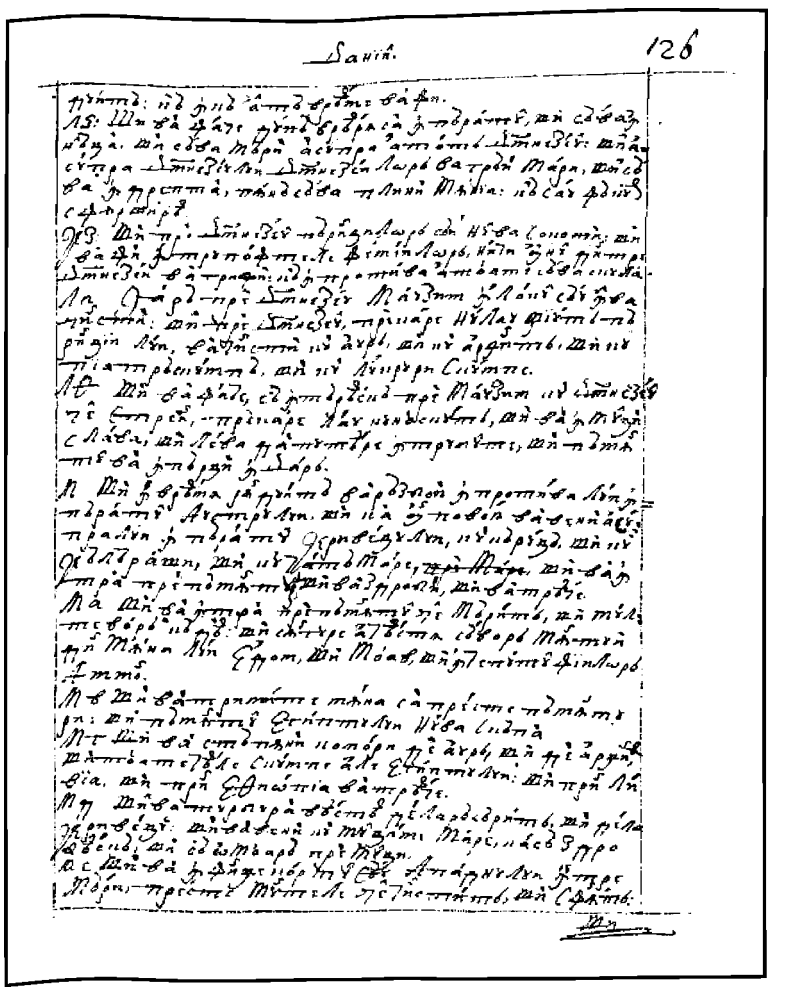

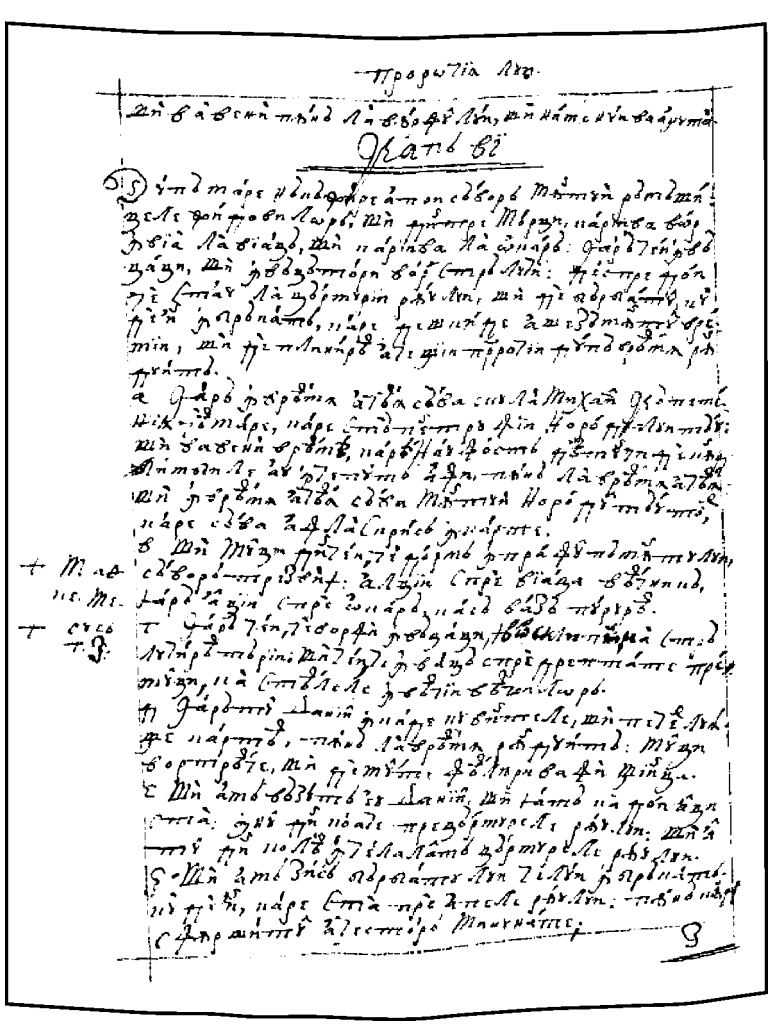

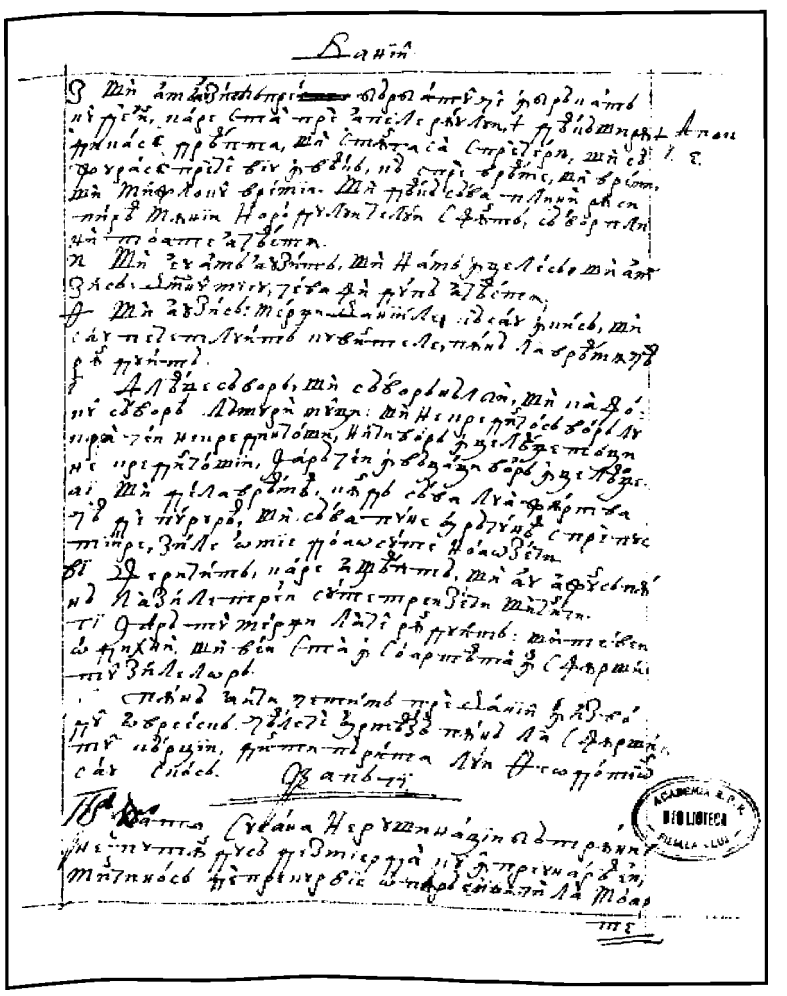

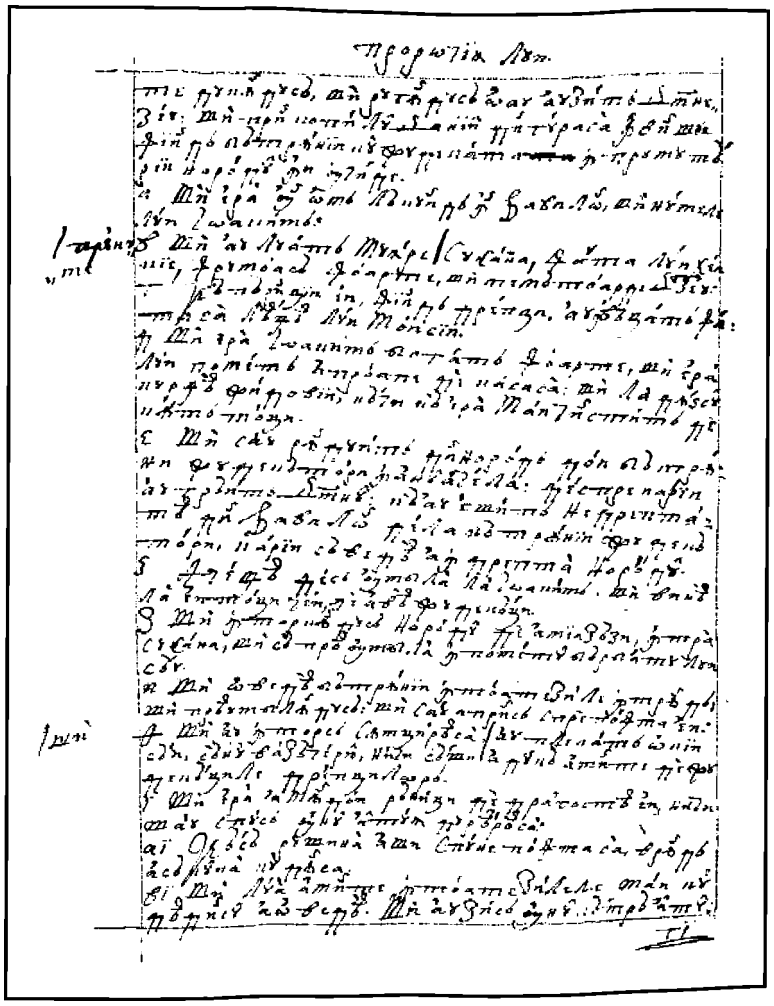

98v

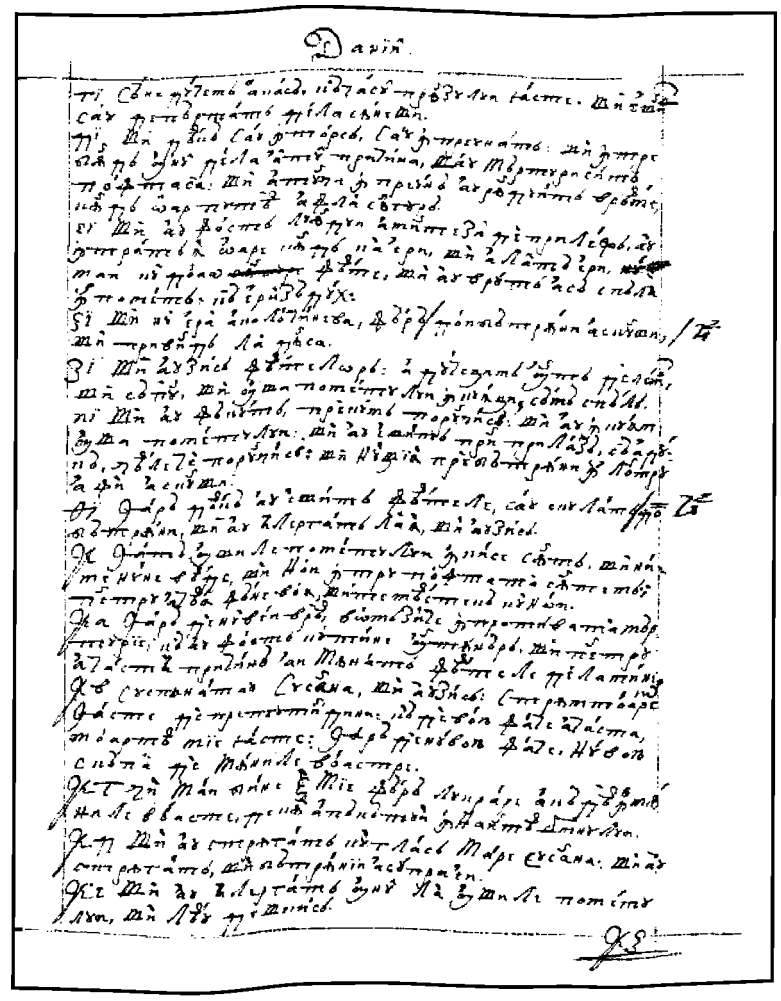

99r

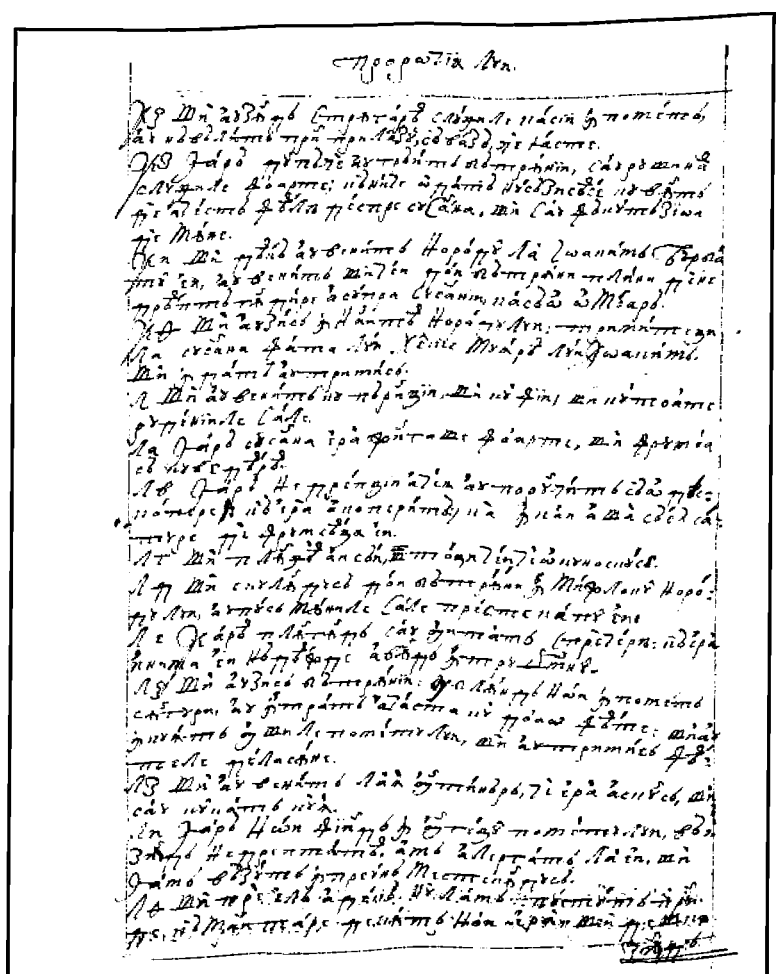

99v

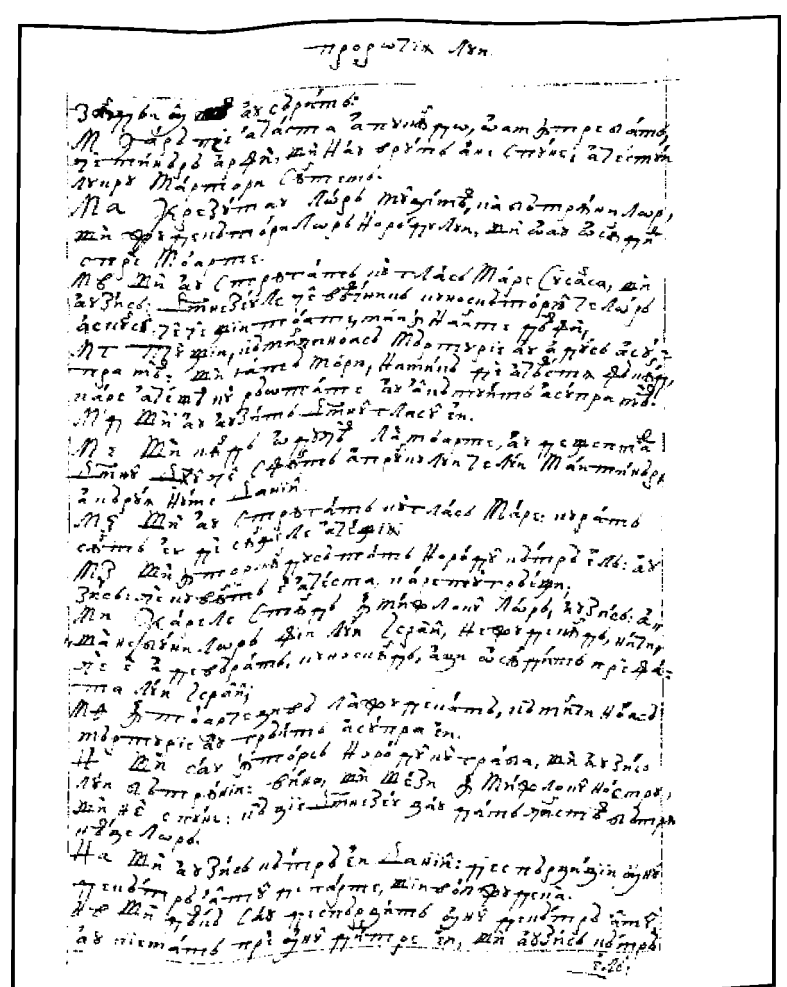

100r

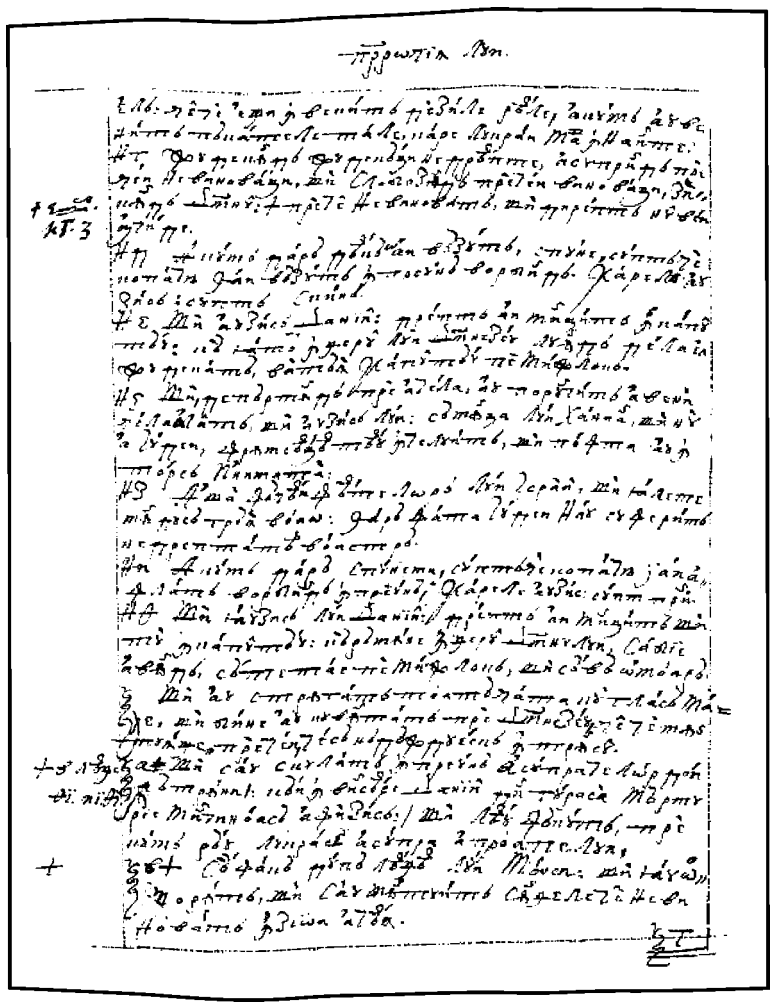

100v

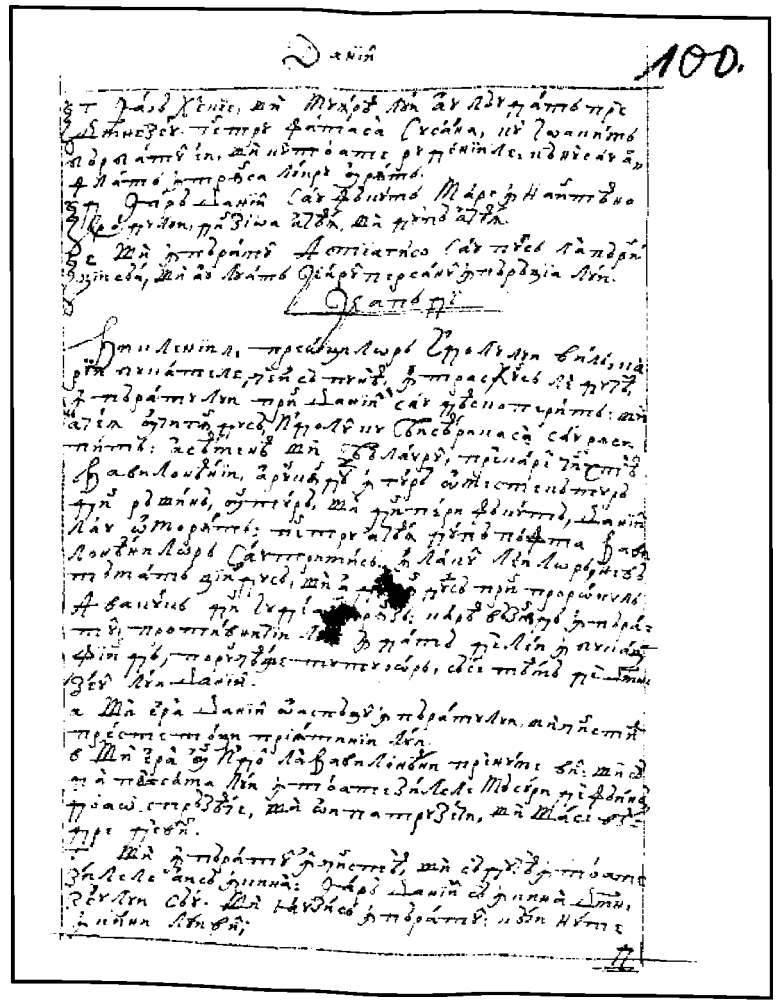

101r

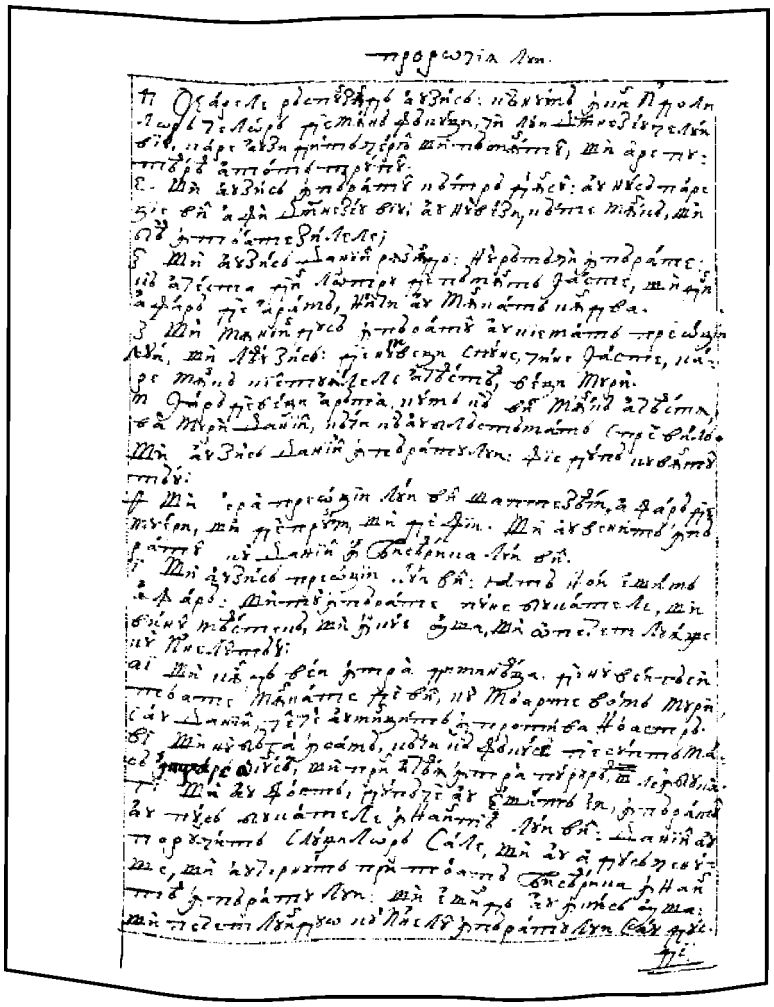

101v

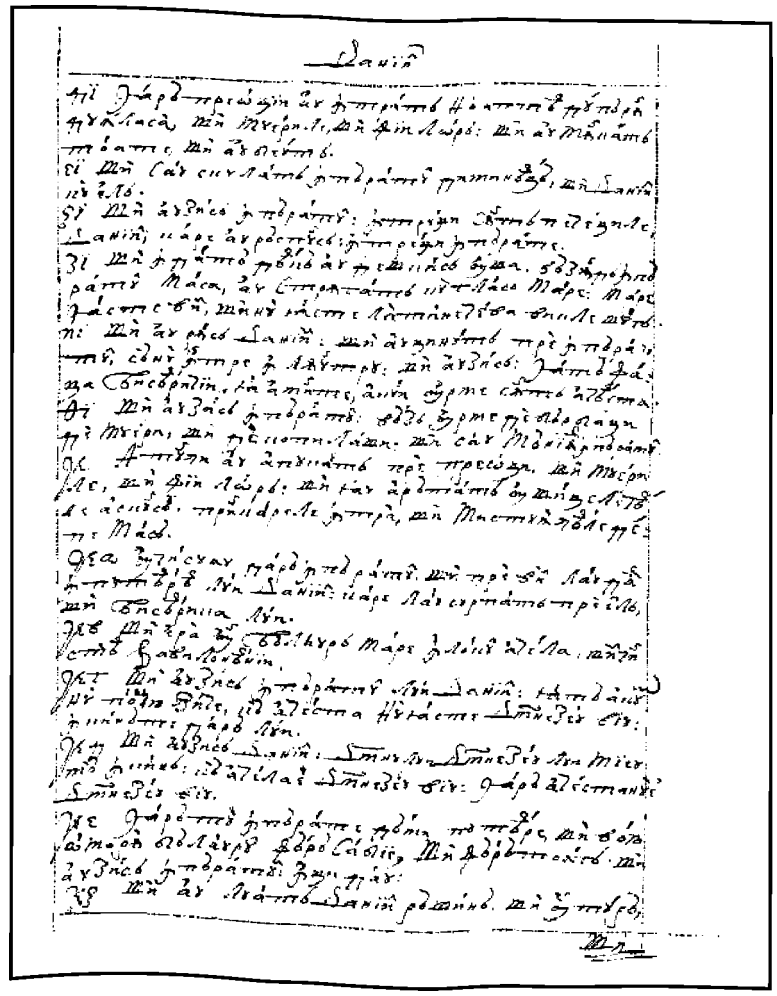

102r

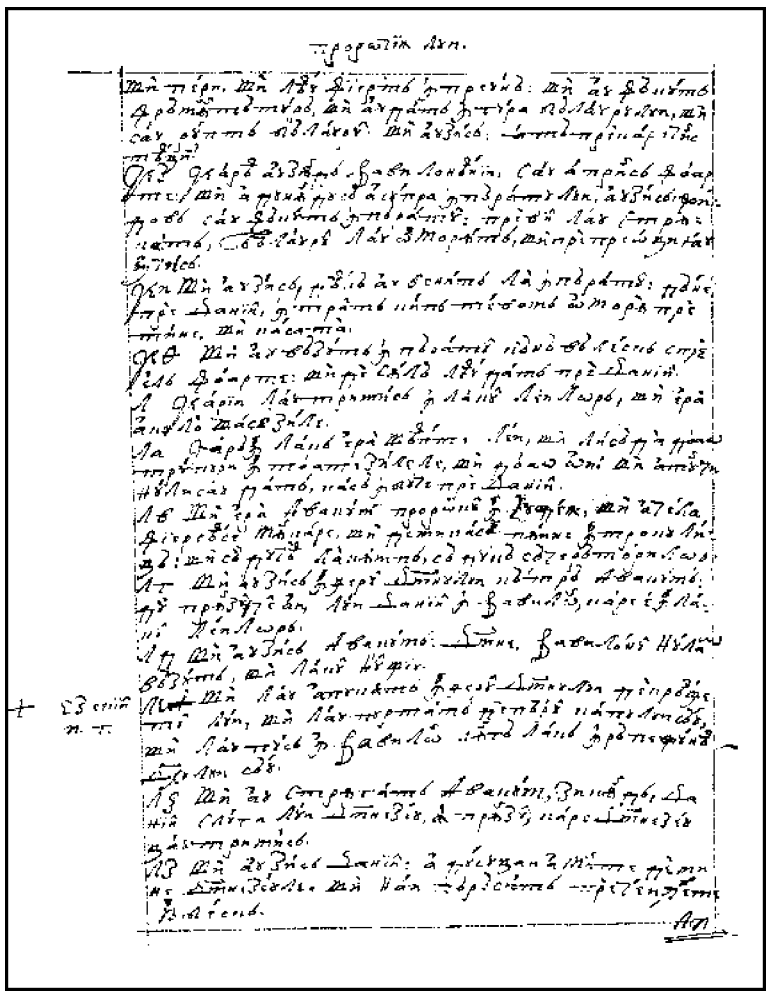

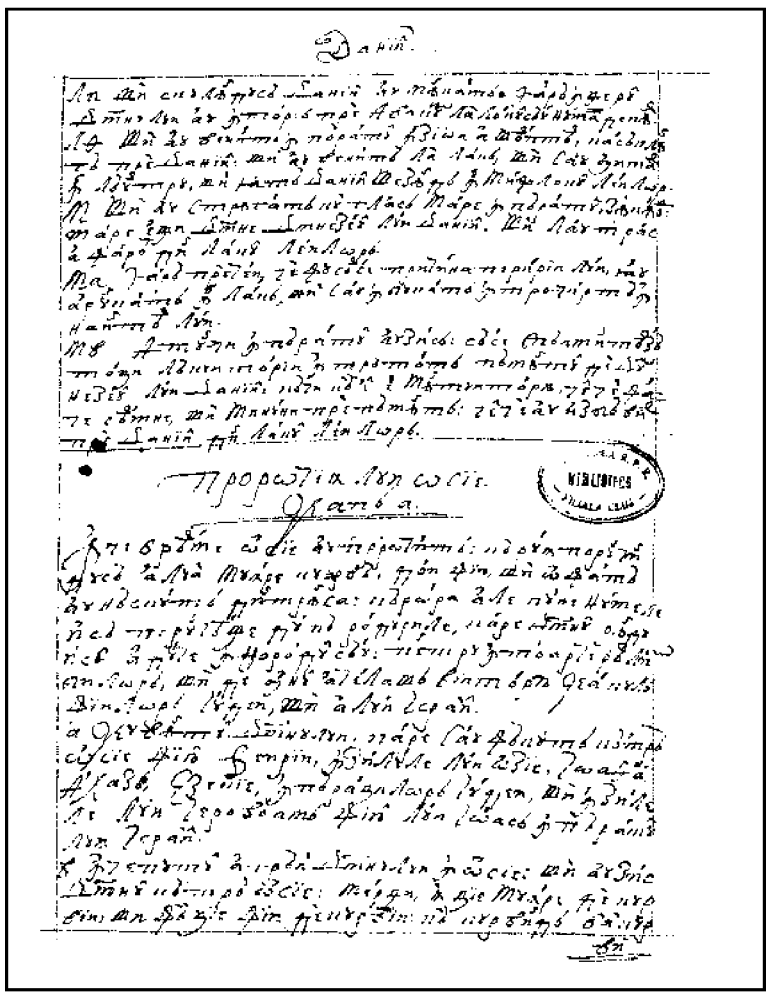

PROROCIIA LUI OSIE

Cap 1

În ce vreame Osie au prorocit. Căruia poruncindu-să a lua muiare curvă, doi fii şi o fată au născut dintr-însa, cărora a le pune numele i să porunceaşte după rodurile care Domnul rânduise a duce în norodul Său. Pentru întoarcerea limbilor şi de unul acelaş viitoriu, capul fiilor Iudei şi a lui Israil.

1 Cuvântul Domnului, care s-au făcut către Osie, fiiul Veirii, în zilele lui Ozie, Ioathan, Ahaz, Ezechie, împăraţilor Iudei, şi în zilele lui Ierovoam, fiiul lui Ioas, împăratul lui Israil.

2. Începutul a grăi Domnului în Osie. Şi au zis Domnul către Osie: „Mergi, ia ţie muiare
103v de curvii şi fă ţie fii de curvii, că curvind va cur|vi pământul de către Domnul".

3. Şi s-au dus şi au luat pre Gomer, fata lui Develaim, şi au zămislit şi au născut lui fiiu.

4. Şi au zis Domnul către el: „Chiamă numele lui Iezrahil. Încă şi cercetându-se preste casa lui Iehu şi voiu face a înceta împărăţia casii lui Israil.

5. Şi într-aceaea zi voiu zdrobi arcul lui Israil în valea lui Iezrahil".

6. Şi au mai zămislit şi au născut o fată; şi au zis lui: „Chiamă numele ei Fără-Milă, că nu voiu mai adaoge a milui casa lui Israil, ci cu uitare Mă voiu uita de dânşii.

7. Şi casa Iudii o voiu milui şi-i voiu mântui în Domnul, Dumnezeul său; şi nu-i voiu mântui în arc şi în sabie şi în războiu şi în cai şi în călăreţi".

8. Şi au înţărcat pre ceaea ce era Fără-Milă. Şi au zămislit şi au născut fiiu.

9. Şi au zis: „Chiamă numele lui Nu-Norodul-Mieu, că voi nu sânteţi norodul Mieu, şi Eu nu voiu fi al vostru.

10. Şi va fi numărul fiilor Israil ca năsipul mării, ce e fără măsură şi nu să va măsura. *Şi va fi în locul unde să va zice lor: «Nu norodul Mieu voiu», să va zice lor: «Fiii Dumnezeului celui viu». *Râm. 9, 26.

11. Şi să vor aduna fiii Iudei şi fiii lui Israil aseaminea şi-şi vor pune şieş un cap şi să vor sui de pre pământ, că mare e zioa lui Iezrail.

Cap 2

Amânănţă Domnul lui Israil ca muierii curve lăsarea şi îngrădeaşte căile ei cu spini, ca să să întoarcă la bărbatul său. Şi, nesocotind de la cine are prisosirea bunătăţilor, zice că va lua de la ea toate în care să desfetează şi că mai apoi la sine o va întoarce şi cu mare fericire o va dărui. Şi despre chemarea limbilor.

1 Ziceţi fraţilor voştri: «Norodul Mieu», şi surorii voastre, «Milă ai dobândit».
104r 2 Judecaţi pre muma voastră, judecaţi, că a| |ceaea nu-i muiarea Mea, şi Eu nu bărbatul ei. Depărteaze curviile sale de la faţa sa şi preacurviile sale din mijlocul ugerilor sale,

3. Ca nu cumva să o jefuiesc goală şi să o puiu ca în zioa naşterii sale. Şi să o puiu ca o sângurătate şi să o aşezu ca un pământu neumblat şi să o omoru cu seatea.
4. Şi pre fiii ei nu-i voiu milui, că fii de curvii sânt,
5. Că au curvit muma lor, ruşinatu-s-au ceaea ce i-au zămislit. Că au zis: «Mearge-voiu după iubitorii miei, carii îm dau pâini şi apele meale, lâna şi inul mieu, untul-de-lemn al mieu şi beutura mea».
6. Pentru aceasta, iată, Eu voiu îngrădi calea ta cu spini şi o voiu îngrădi cu gard, şi cărările sale nu le va afla.
7. Şi va urma după iubitorii săi şi nu-i va apuca, şi-i va căuta şi nu-i va afla, şi va zice: «Mearge-voiu şi mă voiu întoarce la bărbatul mieu cel dintâiu, că bine era mie atunci, mai vârtos decât acum».
8. Şi aceasta n-au ştiut, că Eu i-am dat grâul şi vinul şi untul-de-lemn, şi argintul i l-am înmulţit şi aurul, din carele au făcut pre Vaal.
9. Pentru aceaea, Mă voiu întoarce şi voiu lua grâul Mieu în vreamea sa şi vinul Mieu în vreamea sa, şi voiu slobozi lâna Mea şi inul Mieu, care acoperiia ocara ei.
10. Şi acum voiu deascoperi bolunzia ei în locul iubitorilor ei şi om nu o va scoate din mâna Mea.
11. Şi voiu face a înceta toată bucuria ei, praznicul ei, înoirile ei, sâmbăta ei şi toate vremile ei ceale de sărbătoare.
12. Şi voiu strâca viia ei şi smochinii ei, despre carii au zis: «Plata mea sânt aceştia, carea mi i-au dat iubitorii miei». Şi o voiu pune spre dumbravă şi o va mânca fiara câmpului.
13. Şi voiu cerceta preste ea zilele lui Vaal, întru carele aprindea tămâie şi să împodobea cu cercelul său şi cu baierul său şi să ducea după iubitorii săi, şi de Mine să uita – zice Domnul.
14. Pentru aceaea, iată, Eu o voiu apleca şi o voiu | duce întru sângurătate şi voiu grăi 104v
cătră inima ei.
15. Şi-i voiu da lucrători de vie dintr-acelaşi loc şi valea lui Ahor, a deschide nădeajdea. Şi va cânta acolo după zilele tinereaţelor sale şi după zilele suirii sale din pământul Eghiptului.
16. Şi va fi în zioa aceaea – zice Domnul – Mă va chema pre Mine «Bărbatul Mieu» şi nu mă va mai chema «Vaalim».
17. Şi voiu depărta numele lui Vaalim din gura ei, şi nu-ş va mai aduce aminte de numele lor.
18. Şi voiu lovi cu ei aşezământ de leage în zioa aceaea, cu fiara câmpului şi cu paserea ceriului şi cu cel ce să târâiaşte pre pământ. Şi arcul şi sabiia şi războiul voiu zdrobi de pre pământ şi-i voiu face a dormi fără grije.
19. Şi te voiu logodi Mie în veac. Şi te voiu logodi mie întru dreptate şi judecată şi în milă şi întru îndurări.
20. Şi te voiu logodi Mie în credinţă şi vei şti că Eu, Domnul.
21. Şi va fi în zioa aceaea, voiu auzi – zice Domnul – auzi-voiu ceriurile şi acealea vor auzi pământul.
22. Şi pământul va auzi grâul şi vinul şi untul-de-lemn, şi aceastea vor auzi pre Iezrahil.
23. Şi o voiu sămăna Mie pre pământ şi o voiu milui pre ceaea ce au fost Fără-Milă.
*Râm. 9, 25. 1 Petru 2, 10. 24. *„Şi voiu zice Norodului-Mieu: «Norodul Mieu eşti tu». Şi acela va zice: «Dumnezeul mieu eşti Tu»”.

Cap 3

Iarăşi să porunceaşte prorocului a iubi pre preacurvă, însă carea multe zile să-l aşteapte, că fiii lui Israil în multe zile fără împărat şi fără jârtvă şezând, mai pre urmă zice că să vor întoarce cătră Domnul.

1. Şi au zis Domnul cătră mine: „Mergi încă şi iubeaşte muiarea, iubita prietinului şi preacurva, precum iubeaşte Domnul pre fiii lui Israil, şi ei să uită la dumnezei streini şi iubesc sămânţa de struguri”. ||
2. Şi o am săpat mie cu cinsprăzeace arginţi şi cu un cor de orz şi cu un jumătate de cor de orz. 105r
3. Şi am zis cătră ea: „Zile multe mă vei aştepta. Nu vei curvi şi nu vei fi bărbatului, ci şi eu te voiu aştepta”.
4. Că zile multe vor şedea fiii lui Israil fără împărat şi fără căpetenie şi fără jârtvă şi fără therafim.
*Ezechiil 34, 23. 5. *Şi după aceastea, să vor întoarce fiii lui Israil şi vor căuta pre Domnul, Dumnezeul său, şi pre David, împăratul său; şi să vor spăimânta de Domnul şi de binele Lui în zioa cea mai de pre urmă.

Cap 4

Amânânţă pământul lui Israil pentru multe păcatele norodului, carele şi ştiinţa o au lepădat, şi închinării de idoli s-au dat. Zice că va lăsa pre Israil întru păcatele sale, poftind ca să nu-i urmeaze Iuda.

1 uziţi cuvântul Domnului, fiii lui Israil, că judecată e Domnului cu lăcuitorii pământului, că nu iaste adevăr şi nu iaste milă şi nu iaste ştiinţa lui Dumnezeu pre pământ.

2. Blăstămul şi minciuna şi uciderea şi furtuşagul şi precurviia au noroit, şi sânge pre sânge au atins.

3. Pentru aceasta să va jeli pământul şi să va slăbi tot cel ce lăcuieşte într-însul, în fiara câmpului şi în paserea ceriului, ci şi peştii mării să vor aduna.

4. Însă fieştecarele nu judece şi nu să vădească omul, că norodul tău, ca cei ce zic împrotivă preotului.

5. Şi vei cădea astăzi, şi va cădea şi prorocul cu tine; noaptea am făcut a tăcea pre maica ta.

6. Tăcut-au norodul Mieu, căci că n-au avut cunoştinţa. Că tu ştiinţa o ai lepădat, lepăda-te-voiu, ca să nu mai slujeşti cu preoţiia; uitatu-te-ai de leagea Dumnezeului tău,
105v uita-Mă-|voiu şi Eu de fiii tăi.

7. După mulţimea lor, aşa mi-au păcătuit. Slava lor întru ocară o voiu schimba.

8. Păcatele norodului Mieu vor mânca şi spre nedreptatea lor vor râdica sufletele lor.

9. *Şi va fi ca norodul, aşa preotul. Şi voiu cerceta preste el căile lui şi gândirile lui voiu răsplăti lui. *Isaie 24, 2.

10. Şi vor mânca şi nu să vor sătura, curvit-au şi n-au încetat, că pre Dumnezeu l-au părăsit întru nepază.

11. Curviia şi vinul şi beţiia iau inima.

12. Norodul Mieu în lemnul său au întrebat şi toiagul lui au vestit lui; că duhul curviilor i-au înşelat şi au curvit de cătră Dumnezeul său.

13. Preste vârfurile munţilor jârtvuia şi preste măguri aprindea tămâie, supt stăjariu şi supt plop şi supt terevinth, că bună era umbra lui. Pentru aceaea vor curvi featele voastre şi logoditele voastre preacurve vor fi.

14. Nu voiu cerceta preste featele voastre când vor curvi şi preste logoditele voastre când vor preacurvi, căci că ei cu curvele petrecea şi cu cei muieratici jârtvea, şi norodul, ce nu înţeleage, să va bate.

15. De curveşti, tu, Israile, nu greşască încai Iuda. Şi să nu întraţi în Galgala şi să nu vă suiţi în Vethavimu, nici să vă juraţi, viu e Domnul.

16. Căci ca o junincă neînfrânată s-au abătut Israil; acum îi va paşte Domnul ca pre un miel întru lăţime.

17. Părtaşul idolilor, Efrem, slobozi-l.

18. Usebitu-s-au ospăţul lor, cu curve i-au curvit; iubit-au a aduce ocară acoperitorii lui.

19. Legatu-l-au duhul în arepile sale şi să vor ruşina de cătră jârtvele sale.

Cap 5

Amânănţă Domnul că va certa pre Israil pentru păcatele sale, aseamenea şi pre Iuda. Nici va
106r *folosi a||jutoriul omenesc când să împrotiveaşte lui Domnul.*

1 uziţi aceasta, preoţii, şi ia aminte, casa lui Israil, şi casa împăratului, ascultaţi! Că voao iaste judecata, că cursă v-aţi făcut străjuirii şi mreaje întinsă preste Thavor,

2. Şi jârtvele le-aţi abătut spre adânc. Şi Eu învăţătoriul lor, tuturor.

3. Eu ştiu pre Efrem, şi Israil nu s-au ascuns de la Mine, că acum au curvit Efrem, spurcatu-s-au Israil.

4. Nu vor da gândurile sale, ca să se întoarcă cătră Dumnezeul său, că duhul curviilor în mijlocul lor şi pre Domnul nu L-au cunoscut.

5. Şi va răspunde trufiia lui Israil în faţa Lui, şi Israil şi Efrem vor cădea întru nedreptatea sa, cădea-va şi Iuda cu ei.

6. În turmele sale şi în ciurdele sale vor mearge a căuta pre Domnul, şi nu-L vor afla; luatu-S-au de către ei.
7. Împrotiva Domnului au nelegiuit, că fii streini au născut. Acum îi va îmbuca luna cu părinţii săi.
8. Răsunaţi bucinul în Gavaa, trâmbiţa în Rama, urlaţi în Vethavim, după dosul tău, Veniamin.
9. Efrem în pustiire va fi în zioa dojenii. În neamurile lui Israil am arătat credinţă.
10. Făcutu-s-au căpeteniile Iudei ca cel ce ia hotarul; preste ei voiu vărsa mâniia Mea.
11. Ocară răbdând Efrem, frământ cu judecata, că au început a să duce după spurcăciuni.
12. Şi Eu ca moliia lui Efrem şi ca putrăgiunea casii Iudei.
13. Şi au văzut Efrem bolnăvirea sa, şi Iuda, legătura sa. Şi s-au dus Efrem la Asur şi au trimis la împăratul cel izbânditoriu. Şi el nu vă va putea vindeca, nici va putea dezlega de la voi legătura.
14. Căci că Eu ca leiţa lui Efrem şi ca un puiu de leu casii Iudei. Eu, Eu voiu prinde şi voiu mearge; | lua-voiu şi nu iaste cine să scoaţă. 106v
15. Mergând Mă voiu întoarce la locul Mieu, până când veţi scădea şi veţi căuta faţa Mea.

Cap 6

Cei întorşi întru năcazu către Domnul, cu mare nădeajde mântuire şieşi de la El făgăduiesc. Probozeaşte Domnul pre Israil şi Iuda, căci că nici prin faceri de bine, nici prin amânănţările prorocilor, de la închinare de idoli şi de la alte nedreptăţi au vrut a să întoarce, când mai mult voiaşte mila decât jârtva.

1. În năcazul său, dimineaţă să vor scula către Mine: „Veniţi şi să ne întoarcem către Domnul,
2. Că Acela au început şi ne va vindeca. Lovi-va şi ne va griji.
*1 Corith. 15, 4. 3. *Înviia-ne-va după doao zile; în zioa a treia ne va deştepta şi vom fi vii înaintea Lui; şi vom şti urma, ca să cunoaştem pre Domnul. Ca dimineaţa s-au gătit ieşirea Lui şi va veni ca o ploaie noao vremealnică şi de sara pământului".
4. Ce voiu face ţie, Efrem? Ce voiu face ţie, Iuda? Mila voastră ca un nor de dimineaţa şi ca roaoa ce treace dimineaţa.
5. Pentru aceasta, am cioplit prin proroci, ucisu-i-am cu cuvintele gurii Meale. Şi judecăţile Meale ca lumina vor ieşi.
*1 Împăraţ. 15,12. Ecli. 4, 17. 6. *Că mila am vrut, iară nu jârtva, şi cunoştinţa lui Dumnezeu mai mult decât arderile de tot.
Matheiu 9, 13 şi 12, 7. 7. Iară ei ca Adam au trecut legătura; acolo au nelegiuit împrotiva Mea
8. Galaad, cetatea celor ce fac idolul, înşelat cu sânge,
9. Şi ca fălcile oamenilor tâlhari; pârtaşe preoţilor, în calea celor ce ucig pre cei ce merg din Sihim, că nelegiuire au lucrat.
10. În casa lui Israil am văzut lucru groaznic:| | acolo curviile lui Efrem; spurcatu-s-au Israil, 107r
11. Ci şi Iuda. Pune săcerişu ţie când voiu întoarce robia norodului Mieu.

Cap 7

Vrând a vindeca Domnul pre Israil, împrotivă au stătut nedreptăţile lor. Că urmând răotatea împăraţilor săi, spre închinarea de idoli toţi foarte s-au aprins. Şi părăsând pre Domnul şi întorcându-să la ajutoriul Eghiptului, mutaţi au fost la asiri.

1. Când Eu a vindeca pre Israil, s-au descoperit nedreptatea lui Efrem şi răotatea Samariii, că au lucrat minciuna, şi furul au întrat jefuind, tâlhărelul din afară.
2. Şi ca nu cumva să zică în inimile lor de toată răotatea lor a-M fi adus aminte; acum i-au încungiurat meşteşugirile sale, înaintea feaţii Meale s-au făcut.
3. Cu răotatea sa au veselit pre împăratul şi cu răotăţile sale, pre căpetenii.
4. Toţi preacurvind, ca cuptoriul aprins de la cel ce coace. Încetat-au cătuşi de cât cetatea de la mestecarea aluatului până când s-au frământat tot.
5. Zilele împăratului nostru, început-au căpeteniile a să iuţi de vin; întins-au mâna sa cu hulitorii.

6. Că ş-au lipit ca cuptoriul inima sa când îi pândea. Toată noaptea au dormit cocându-i, dimineaţa însuşi aprinzându-să ca văpaia de foc.

7. Toţi s-au încălzit ca cuptoriul şi au îmbucat pre judecătorii săi. Toţi împăraţii lor au căzut, nu iaste între dânşii cine să strâge către Mine.

8. Efrem prin noroade însuşi să measteca. Efrem s-au făcut pâine supt cărbuni, carea
107v | nu să întoarce.

9. Mâncat-au streinii vârtutea lui şi el n-au ştiut; ci şi cărunteaţele s-au vărsat într-însul şi el n-au cunoscut.

10. Şi să va smeri sumeţiia lui Israil în faţa lui; nici s-au întors către Domnul, Dumnezeul său, şi nu L-au căutat întru toate aceastea.

11. Şi s-au făcut Efrem ca o porunbiţă înceluită, neavând inimă. Pre Eghipt chema, la asiri s-au dus.

12. Şi când vor mearge, voiu întinde preste ei mreajea Mea; ca pasărea ceriului îi voiu trage, tăia-i-voiu după auzirea ceatei lor.

13. Amar lor, că s-au depărtat de la Mine! Jefui-să-vor, că au nelegiuit împrotiva Mea; şi Eu i-am răscumpărat, şi ei au grăit împrotiva Mea minciună.

14. Şi n-au strâgat către Mine în inima sa, ci urla în culcuşurile sale. Preste grâu şi vin rumega, depărtatu-s-au de către Mine.

15. Şi Eu i-am învăţat şi am întărit braţele lor, şi împrotiva Mea au gândit răotate.

16. Întorsu-s-au ca să fie fără giug. Făcutu-s-au ca un arc viclean. Cădea-vor în sabie căpeteniile lor de iuţimea limbii sale. Aceasta e nebuniia lor în pământul Eghiptului.

Cap 8

Proroceaşte că Samaria cu viţelul său să va strâca prin Navohodonosor, pentru închinarea de idoli, nici jârtvele lor vor fi primite, iară cetăţile Iudei să vor şi arde.

1 În gâtlejul tău fie trâmbiţă, ca pajora preste casa Domnului, pentru că au trecut aşezământul Mieu de leage şi leagea Mea o au călcat.

2 Pre mine Mă vor chema: „Dumnezeul mieu, cunoscutu-te-am pre tine, Israil!" ||
108r 3. Lepădat-au Israil pre cel bun, nepriiatinul îl va goni.

4. Aceia au împărăţit, iară nu din Mine. Căpetenii au stătut şi nu i-am cunoscut. Argintul său şi aurul său şi l-au făcut idoli, ca să piară.

5. Lepădatu-s-au viţelul tău, Samarie, mâniiatu-s-au iuţimea Mea asupra lor. Până când nu să vor putea curăţi?

6. Că din Israil iaste şi el. Meaşterul l-au făcut, şi nu-i Dumnezeu. Că spre pânza painjinilor va fi faţa Samariii.

7. Că vânt vor sămăna şi volbură vor săcera. Grămadă stând nu este într-însul, odrasla nu va face făină; carea de va şi face, streinii o vor mânca.

8. Îmbucatu-s-au Israil; acum s-au făcut între neamuri ca un vas necurat.

9. Că ei s-au suit la Assur, asinul sălbatec sânguratec şieşi. Efrem daruri au dat ibovnicilor,

10. Şi cu plată au năimit neamuri. Acum îi voiu aduna şi să vor odihni câtuşi de cât de greotatea împăratului şi a căpeteniilor.

11. Că au înmulţit Efrem oltarele a păcătui. Făcutu-s-au lui oltarele spre greşală.

12. Scrii-voiu lui legile Meale ceale multe, carele ca nişte streine s-au socotit.

13. Junghieri vor aduce, jârtvui-vor cărnuri şi vor mânca, şi Domnul nu le va priimi. Acum Îş va aduce aminte de strâmbătatea lor şi va cerceta păcatele lor. Aceia în Eghipt să vor întoarce.

14. Şi s-au uitat Israil de Făcătoriul său şi au zidit bisearici idolilor; şi Iuda au înmulţit cetăţi întărite. Şi voiu trimite foc preste cetăţile lui şi va îmbuca casele lui.

Cap 9

108v *Domnul va trimite preste norodul lui Israil foamete şi robie pentru păcatele lui. Nici vor fi | Lui priimite jârtvele lor, şi cei ce rămân în păcate lepădaţi pururea de la Domnul vor fi, rătăciţi între neamuri.*

1 Nu te veseli, Israile, nu sălta ca noroadele, că ai curvit de către Dumnezeul tău, iubit-ai plata preste toate ariile grâului.

2 Ariia şi teascul nu-i va paşte, şi vinul le va minţi.

3. Nu vor lăcui pre pământul Domnului; întorsu-s-au Efrem în Eghipt şi între asiri pângărit au mâncat.

4. Nu vor gusta Domnului vin şi nu vor plăcea Lui; jârtvele lor, ca pâinea celor ce plâng. Toţi carii o vor mânca să vor spurca, că pâinea acelora, sufletul lor; nu va întra în casa Domnului.

5. Ce veţi face în zi de praznic, în zioa sărbătorii Domnului?

6. Că, iată, s-au dus de la jefuire. Eghiptul îi va aduna, Menfis îi va îngropa. Argintul lor cel dorit urzica îl va moşteni; brustur în corturile lor.

7. Venit-au zilele cercetării, venit-au zilele răsplătirii. Să ştiţi, Israile, pre prorocul cel bolund, omul cel nebun sufletesc, pentru mulţimea strâmbătăţii tale şi mulţimea nebuniii.

8. Străjariul Efrem, cu Dumnezeul mieu. Prorocul cursa căderii s-au făcut preste toate căile lui, nebuniia în casa Dumnezeului lui.

*Giudec. 19, 25. 9. *Adânc au păcătuit, ca în zilele lui Gavaa. Aduce-Ş-va aminte de strâmbătatea lor şi va cerceta păcatele lor.

10. Ca strugurii în pustie am aflat pre Israil, ca poamele smochinului ceale dintâi în vârful lui văzut-am pre părinţii lor; iară ei au întrat la Velfegor şi s-au înstreinat spre ruşine şi s-au făcut urâţi ca ceale ce au || iubit. 109r

11. Efrem ca o pasere au zburat; slava lor, de la naştere şi de la pântece şi de la zămislire.

12. Că de vor şi hrăni pre fiii săi, fără fii îi voiu face între oameni, ci şi amar lor, când Mă voiu depărta de la ei.

13. Efrem, precum am văzut, Tirul era întemeiat în frumseaţe. Şi Efrem va scoate către ucigaş pre fiii săi.

14. Dă-le lor, Doamne, ce le vei da? Dă-le zgău fără fii şi ugeri săci.

*1 Împăr. 6, 5. 15. *Toate vicleniile lor în Galgala, că acolo urâţi i-am avut. Pentru răotatea meşteşugirilor lor, din casa Mea îi voiu lepăda; nu voiu adaoge a-i iubi, toate căpeteniile lor depărtându-să.

16. Bătut au fost Efrem, rădăcina lor s-au uscat, rod nicidecum vor face, iară de-l vor şi naşte, voiu omorî ceale mai iubite al pântecelui lor.

17. Lăpăda-i-va Dumnezeul mieu, că nu L-au auzit, şi vor fi rătăciţi prin neamuri.

Cap 10

Pentru închinarea de idoli, Israil să dă asirilor şi căci că, chemaţi fiind de la Domnul la dreptate, mergând a urma căile sale, toate tăriile lor să vor jefui.

1. iţă crengoasă Israil, rodul s-au asămănat ei; după mulţimea rodului său au înmulţit oltarele, după rodirea pământului său au rodit bozii lor.

2. Despărţitu-s-au inima lor, acum vor peri. Acela va frânge bozii lor, jefui-va oltarele lor.

3. Că acum vor zice: „Nu iaste noao împărat, că nu ne teamem de Domnul! Şi împăratul ce ne va face?"

4. Grăiţi cuvintele vedeniii netreabnice şi veţi lovi legătură şi va odrăzli ca amă|răciunea 109v judecata preste brazdele ţarinii.

5. Vacile Vethavii le-au cinstit lăcuitorii Samariii, că au jelit preste el norodul lui, şi casnicii lui au săltat întru slava lui, că s-au mutat de la el.

6. Că şi din Ol s-au dus <în> Asur dar împăratului celui izbânditoriu; ruşinea lui Efrem va prinde şi să va ruşina Israil întru vrearea sa.

7. Făcut-au Samaria pre împăratul său a treace ca spuma preste faţa apei.

8. Şi să vor răsipi înaltele idolului, păcatul lui Israil; brusturul şi mărăciunul să va sui pre *Isaie 2, 19. oltarele lor şi vor zice munţilor: *„Acoperiţi-ne!" şi măgurelor: „Cădeţi preste noi!"
Luca 23, 30.

Apoc. 6, 16. 9. Din zilele Gavaa, au păcătuit Israil, acolo au stătut; nu-i va prinde în Gavaa războiul preste fiii strâmbătăţii.

Judec. 19, 25. 10. După pofta Mea îi voiu certa. Aduna-să-vor preste ei noroade, când să vor certa pentru doao strâmbătăţile sale.

11. Efrem, junincă învăţată a iubi trierişul; şi Eu am trecut preste frumseaţea grumazului ei. Sui-mă-voiu preste Efrem, ara-va Iuda, frânge-ş-va brazdele Iacov.

*Ieremie 4, 3. 12. *Sămânaţi voao întru dreptate şi *săceraţi în gura milei, înoiţi-vă ogorul. Iată vreamea a căuta pre Domnul, când va veni Cel ce vă va învăţa dreptatea.

13. Arat-aţi necredinţă, săcerat-aţi strâmbătate, mâncat-aţi roada minciunii, că te-ai nădăjduit întru căile tale, întru mulţimea celor tari ai tăi.

14. Scula-să-va gâlceavă în norodul tău şi toate tăriile tale să vor surpa, *precum s-au surpat Salmana de la casa celui ce au judecat pre Vaal în zi de războiu, maica preste fii zdrobindu-să. *Judecă. 8, 12

15. Aşa au făcut voao Vethil, de către faţa răotăţii vicleniilor voastre.

Cap 11 ||

110r *Cu faceri de bine să arată Domnul a iubi pre norodul lui Israil. Ci pentru nelegiuirile lui l-au dat asirilor, iară pentru mila Sa îi va întoarce, ca în pământul său să slujască Domnului împreună cu limbile ceale către Domnul întoarse.*

1. Precum treace dimineaţa, treace împăratul lui Israil. Că prunc e Israil şi l-am iubit; *din Eghipt am chemat pre fiiul Mieu. *Math. 2, 15.
2. Chematu-i-au, aşea s-au dus de către faţa lor. Lui Vaalim junghia şi bozilor jirtvuia.
3. Şi Eu, ca o doică a lui Efrem, îi purtam în braţele Meale şi n-au ştiut că-i grijesc.
4. Cu funile lui Adam îi voiu trage şi cu legăturile dragostii; şi le voiu fi ca cum aş înălţa jugul preste fălcile lor. Şi m-am abătut la el să mânce.
5. Nu să va întoarce la pământul Eghiptului, şi Asur, acela e împăratul lui, căci că n-au vrut a să întoarce.
6. Început-au sabiia în cetăţile lui şi va mistui aleşii lui şi va mânca capetele lor.
7. Şi norodul mieu să va pleca la întoarcerea Mea, iară jugul li să va pune împreună, care nu să va lua.
8. Cum te voiu da, Efrem? Acoperi-te-voiu Israile? *Cum te voiu da ca pre Adama, pune-te-voiu ca pre Sevoim. Întorsu-s-au întru Mine inima Mea, aseamenea s-au turburat căirea Mea. *Facere 19, 24.
9. Nu voiu face iuţimea mâniii Meale, nu Mă voiu întoarce să răsipesc pre Efrem, că Dumnezeu sânt Eu, iară nu om. În mijlocul tău, sfânt, şi nu voiu întra în cetate.
10. După Domnul vor umbla, ca un leu va răgni, că Acela va răgni şi să vor înfricoşa fiii mării.
110v 11. Şi vor zbura ca paserile din Eghipt şi | ca o porumbiţă din pământul asirilor. Şi-i voiu aşeza în căsile sale, zice Domnul.
12. Încungiuratu-M-au în tânguirea lui Efrem şi întru înşelăciunea casii lui Israil, iară Iuda martor s-au pogorât cu Dumnezeu şi cu cei sfinţi credincios.

Cap 12

Deşert nădăjduiaşte Israil în Eghipt ca să se izbăvească de Asur, ci şi lui şi Iudii va răsplăti Domnul după vredniciia lor, ci, neaducându-şi aminte de facerile de bine, lui Iacov patriarhului dăruite, s-au abătut spre lăcomie; pre carii măcar că-i îmbie cu pace, probozind mai vârtos închinarea de idoli a lui Galaad.

1. Efrem paşte vântul şi urmează zăduhul; toată zioa minciuna şi răsipirea înmulţeaşte şi legătură cu asirii face, şi untdelemn în Eghipt ducea.
2. Judecata Domnului, dară, cu Iuda şi cercetare preste Iacov; după căile lui şi după meşteşugirile lui va răsplăti lui.
3. *În pântece au înşelat pe fratele său şi întru tăria sa s-au îndreptat cu îngerul. *Facere 25, 25 şi 32, 24.
4. Şi au biruit pre înger şi s-au întărit. Plâns-au şi l-au rugat. În Vethil l-au aflat şi acolo au grăit cu noi.
5. Şi Domnul, Dumnezeul oastelor, Domnul e pomenirea lui.
6. Şi tu către Dumnezeul tău te întoarce, mila şi judecata păzeaşte şi nădăjduiaşte întru Dumnezeul tău pururea.
7. Hanaan, în mâna lui, cumpănă vicleană; năpăstuirea au iubit.
8. Şi au zis Efrem: „Însă bogat m-am făcut. Aflatu-mi-am idol. Toate ostenealele meale nu-mi vor afla strâmbătatea carea am păcătuit”.
111r 9. Şi Eu, Domnul Dumnezeul tău, din pământul Eghip| |tului, încă a şedea te voiu face în corturi, ca în zile de praznic.
10. Şi am grăit prin proroci; şi Eu vedeniia am înmulţit şi prin mâna prorocilor M-am asămănat.
11. De e lui Galaad idol, deşert, dară, era în Galgala cei ce cu boi jârtvuia, că şi oltarele lor ca şi grămăzile pre brazdele ţarinii.

*Facer. 28, 5. 12. *Fugit-au Iacov în ţânutul Siriii şi au slujit Israil spre muiare, şi spre muiare au ţânut.
*Ieşire 14, 21, 22. 13. *Iară prin proroc au scos Domnul pre Israil din Eghipt, şi prin proroc s-au ţânut. Spre mânie M-au chemat Efrem cu mărimile sale, şi sângele lui preste el va veni şi ocara lui o va întoarce Domnul său.

Cap 13

Arată urăciunile lui Israil, pentru carele îi amânânţă perirea. Domnul să zice pre Sâne sângur a fi Dumnezeu şi Izbăvitoriu, vădind pre Israil de nemulţămire pentru facerile de bine în pustie luate şi grea, pentru aceasta, izbândă le amânânţă, adăogând că-i va izbăvi de moarte, biruind moartea şi iadul.

1. Grăind Efrem, groază au cuprins pre Israil şi au greşit în Vaal şi au murit.
2. Şi acum au adaos a păcătui şi ş-au făcut chip vărsat din argintul său ca o asămănare de idoli, făptură de meşteri tot iaste. Acestora aceaea zic: „Jârtviţi, oameni, viţeilor închinându-vă".
3. Pentru aceaea vor fi ca negura de dimineaţa şi ca roaoa de dimineaţa ce treace, ca pravul de volbură, răpind din arie şi ca fumul din horn.
*Isaie 43, 11. 4. *Iară Eu, Domnul, Dumnezeul tău din pământul Eghiptului şi dumnezeu afară de Mine nu vei şti, mântuitoriu nu iaste afară de Mine.
5. Eu te-am cunoscut în pustie, în pământul sângurătăţii. |
6. Lângă păşunea sa s-au umilit şi s-au săturat şi au rădicat inima sa şi s-au uitat de Mine. 111v
7. Şi Eu le voiu fi ca leiţa, ca pardosul în calea asirilor.
8. Întâmpina-i-voiu ca ursoaia ce-i răpesc puii, şi voiu rumpe ceale dinlăuntrul ficatului lor şi-i voiu mistui acolo ca leul, fiara câmpului îi va tăia.
9. Pierderea ta, Israile, numai întru Mine, ajutoriul tău.
10. Unde e împăratul tău, mai vârtos acum să te mântuiască întru toate cetăţile tale?
*1 Împăr. 8, 5. Şi judecătorii tăi, despre carii ai zis: *„Dă-m împărat, şi căpetenii!"
11. Da-ţi-voiu împărat întru iuţimea Mea şi-l voiu lua întru urgiia Mea
12. Legatu-s-au strâmbătatea lui Efreim; ascunsu-s-au păcatul lui.
13. Durerile ceii ce naşte vor veni lui. Acela e fiiu nu înţelept, că acum nu va sta întru zdrobirea fiilor.
*1 Corith. 15, 24. 14. Din mâna morţii îi voiu izbăvi, din moarte îi voiu răscumpăra. *Fi-voiu moartea ta,
Ovr. 2, 14. o moarte, muşcarea ta voiu fi, iadule. Mângăiarea s-au ascuns de la oamenii Miei.
Ezechiil 19, 12. 15. Că acela între fraţi va împărăţi. Aduce-va vânt de răs<ăr>it, Domnul din pustie suindu-să şi va săca vinele lui şi va pustii izvorul lui, şi acela va răpi vistieriia a tot vasului celui dorit.

Cap 14

Perire vesteaşte lui Israil, pentru păcatele lui, însă către Sâne îi chiamă, şi celor ce să vor întoarce multe bunătăţi le făgăduiaşte.

1. Iară Samariia, că spre amărăciune au întărâtat pre Domnul său, de sabie să piară, mititeii lor să se zdrobească şi zămisliţii lor să să spintece.
2. Întoarce-te, Israile, către Domnul, Dumnezeul tău, || că ai căzut întru 112r strâmbătatea ta!
3. Luaţi cu voi cuvinte şi vă întoarceţi către Domnul. Şi ziceţi Lui: „Depărtează toată strâmbătatea, ia aminte şi vom răsplăti viţei buzelor noastre.
4. Asur nu ne va mântui, pre cal nu vom încăleca, nici vom mai zice: «Dumnezeii noştri, lucrurile mânilor noastre». Că de cel ce e întru Tine, fără părinţi, îţi va fi milă".
5. Vindeca-voiu zdrobirea lor, iubi-voiu voind, că s-au întors iuţimea Mea de către dânşii.
6. Fi-voiu ca roaoa, Israil va odrăsli ca crinul şi va răsări rădăcina lui ca a Livanului.
7. Duce-să-vor ramurile lui şi va fi ca maslinul slava lui, şi mirosul lui ca a Livanului.
8. Întoarce-să-vor cei ce şed în umbra lui, trăi-vor cu grâu; şi vor odrăsli ca viia, pomenirea lui ca vinul Livanului.
9. La ce mie mai mult idoli? Eu voiu auzi şi-l voiu îndrepta. Eu, ca un molidv înverzit, dintru Mine rodul tău s-au aflat.
10. Cine-i înţelept şi va înţeleage aceastea? Înţelegând şi va şti aceastea? Că dreapte sânt căile Domnului şi drepţii vor umbla printr-însele, iară nelegiuitorii vor cădea într-însele.

A

(a se) ABATE: v. III
(s-)au abătut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,16; rezum. cap.12
aţi abătut: *ind. pf.c. 2.pl.* 5,2
(m-)am abătut: *ind. pf.c. 1.sg.* 11,4

ACOLO: adv.
acolo: 2,15; 6,7, 10; 9,15; 10,9; 12,4; 13,8

(a) ACOPERI: v. IV
acoperiia: *ind. imp. 3.sg.* 2,9
acoperiţi: *imperativ 2.pl.* 10,8
acoperi(-)voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 11,8

ACOPERITOR, -TOARE: s.m./f. (Înv. şi rar) „ocrotitor"
acoperitorii: *s.m. pl. nom.* 4,18

ACUM: adv.
acum: 2,7, 10; 4,16; 5,3, 7; 7,2; 8,8, 10, 13; 10,2, 3; 13,2, 10, 13

(a se) ADĂUGA: v. I; var. (a se) ADAOGE: v. III „a mai pune ceva lângă cele ce sunt"; „a continua să"
voiu adaoge: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,6; 9,15
adăogând: *ger unziu* rezum. cap.13
au adaos: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,2

ADÂNC: s.n.
adânc: *sg. ac.* 5,2

ADÂNC: adv.
adânc: 9,9

ADEVĂR: s.n.
adevăr: *sg. nom.* 4,1

(a-şi) ADUCE: v. III
(-şi) va aduce: *ind. viit.I. 3.sg., în loc. v. -şi va aduce aminte* 2,17
a aduce: *inf. prez.* 4,18
a(-m) fi adus: *inf. pf., în loc. v. a-m fi adus aminte* 7,2
vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,13
(Îş) va aduce: *ind. viit.I. 3.sg., în loc. v. Îş va aduce **aminte*** 8,13
aduce(-Ş)-va: *ind. viit.I. 3.sg., în loc. v. aduce-Ş-va **aminte*** 9,9
aduce-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,15
neaducându(-şi): *ger unziu, în loc. v. **neaducându-şi aminte*** rezum. cap.12

(a se) ADUNA: v. I
(să) **vor** aduna: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,11; 4,3
voiu aduna: *ind. viit.I. 1.sg.* 8,10
va aduna: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,6
aduna(-să)-v **or**: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,10

AFARĂ: adv.
afară: *adv., în loc. adv. din afară* 7,1
afară: *adv. în loc. prep. afară de* 13,4

(a se) AFLA: v. I
va afla: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,6, 7
vor afla: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,6; 12,8
am aflat: *ind. pf.c. 1.sg.* 9,10
au aflat: *ind. pf.c. 3.pl.* 12,4
aflatu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 12,8
(s-)au aflat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,9

AJUTOR: s.n.; var. (Înv. şi reg.) AJUTORIU
ajutoriul: *sg. nom.* rezum. cap.5; rezum. cap.7; 13,9

ALES, ALEASĂ: s.m./f.
aleşii: *s.m. pl. ac.* 11,6

ALUAT: s.n.
aluatului: *sg. gen.* 7,4

AMAR: s.n.
amar: *s.n.* (+ dat.) *sg. nom.* „vai" 7,13; 9,12

AMĂRĂCIUNE: s.f.
amărăciunea: *sg. ac.* 10,4
amărăciune: *sg. ac.* 14,1

(a) AMENINŢA: v. I; var. **(a)** AMÂNĂNŢA
amânănţă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2; rezum. cap.5
amânânţă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.4; rezum. cap.13

AMENINŢARE: s.f.; var. AMÂNĂNŢARE
amânănţările *pl. ac.* rezum. cap.6

(a se) AMESTECA: v. I; var. **(a se)** MESTECA
(să) **measteca**: *ind. imp. 3.sg.* 7,8

AMESTECARE: s.f.; var. **MESTECARE** „frământare"
mestecarea: *sg. ac.* 7,4

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v. **a-şi aduce aminte/a lua aminte***, vezi **(a-şi)** ADUCE/**(a)** LUA

APĂ: s.f.
apele: *pl. ac.* 2,5
apei: *sg. gen.* 10,7

(a) APLECA: v. I (aici) „a înşela", „a momi" (cf. lat. *lactō* „a momi", „a înşela")
voiu apleca: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,14

APOI: adv.
apoi: *adv. în loc. adv.* **mai apoi** rezum. cap.2

(a se) APRINDE: v. III
aprindea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 2,13; 4,13
(s-)au aprins: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.7
aprinzându(-să): *gerunziu* 7,6

APRINS, -Ă: adj.
aprins: *n. sg. ac.* 7,4

(a) APUCA: v. I (aici) „a ajunge din urmă"
va apuca: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,7

(a) ARA: v. I
ara-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,11
arat-aţi: *ind. pf.c. 2.pl.* 10,13

(a se) ARĂTA: v. I
am arătat: *ind. pf.c. 1.sg.* 5,9
(să) arată: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.11
arată: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.13

ARC: s.n.
arcul: *sg. ac.* 1,5; 2,18
arc: *sg. ac.* 1,7; 7,16

(a se) ARDE: v. III
(să) **vor** arde: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.8

ARDERE: s.f.
arderile: *pl. ac., în sintagma arderile de tot* 6,6

ARGINT: s.n./s.m.
argintul: *s.n sg. ac.* 2,8; 8,4; 9,6; 13,2
arginţi: *s.m. pl. ac.* 3,2

ARIE: s.f.
ariile: *pl. ac.* 9,1
ariia: *sg. nom.* 9,2
arie: *sg. ac.* 13,3

ARIPĂ: s.f.; var. (Înv.) **AREPĂ**
arepile: *pl. ac.* 4,19

(a) ASCULTA: v. I
ascultați: *imperativ 2.pl.* 5,1

(a se) ASCUNDE: v. III
(s-)au ascuns: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,3; 13,14
ascunsu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,12

(a se) ASEMĂNA: v. I; var. (Înv.) **(a se) ASĂMĂNA**
(s-)au asămănat: *ind. pf.c. 3.sg.* 10,1
(M-)am asămănat: *ind. pf.c. 1.sg.* 12,10

ASEMĂNARE: s.f.; var. (Înv.) **ASĂMĂNARE** (Înv.; ccr.) „chip"
asămănare: *sg. ac.* 13,2

ASEMENEA: adv.; var. (Înv.) **ASEAMINEA, ASEAMENEA**
aseaminea: 1,11
aseamenea: rezum. cap.5; 11,8

ASIN: s.m.
asinul: *sg. nom., în sintagma* ***asinul sălbatec*** 8,9

ASIR: s.m. (cf. **Indice** Is)
asiri: *pl. ac.* rezum. cap.7; 7,11; 9,3
asirilor: *pl. gen./dat.* rezum. cap.10; rezum. cap.11; 11,11; 13,7
asirii: *pl. ac.* 12,1

ASTĂZI: adv.
astăzi: 4,5

AȘA: adv.; var. (Înv. și reg.) **AȘEA**
așa: 4,7, 9; 10,15
așea: 11,2

(a) AȘEZA: v. I
să așezu: *conj. prez. 1.sg.* 2,3
voiu așeza: *ind. viit.I. 1.sg.* 11,11

AȘEZĂMÂNT: s.n.
așezământ: *sg. ac., în sintagma așezământ de leage* 2,18
așezământul: *sg. ac., în sintagma așezământul de leage* 8,1

(a) AȘTEPTA: v. I
să aștepte: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.3
vei aștepta: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,3
voiu aștepta: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,3

(a) ATINGE: v. III
au atins: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,2

ATUNCI: adv.
atunci: 2,7

AUR: s.n.
aurul: *sg. ac.* 2,8; 8,4

(a) AUZI: v. IV
voiu auzi: *ind. viit.I. 1sg.* 2,21; 14,9
auzi-voiu: *ind. viit.I. 1sg.* 2,21
vor auzi: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,21, 22
va auzi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,22
auziți: *imperativ 2.pl.* 4,1; 5,1
au auzit: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,17

AUZIRE: s.f.
auzirea: *sg. ac.* 7,12

(a) AVEA: v. II
are: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2
au avut *ind. pf.c. 3.sg.* 4,6
am avut: *ind. pf.c. 1.sg.* 9,15
neavând: *ger unziu* 7,11

B

BAIERĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) **BAIER:** s.n. (Trans.) „salbă de bani"; „colier"
baierul: *sg. ac.* 2,13

(a se) BATE: v. III „a lovi"; „a pedepsi"
(să) va bate: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,14
bătut au fost: *pasiv ind. pf.c. 3.sg.* 9,16

BĂRBAT: s.m.
bărbatul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,2, 7
bărbatului: *sg. dat.* 3,3
Bărbatul: *sg. ac., în sintagma* ***Bărbatul meu*** (Israil se va întoarce la Dumnezeu, „Bărbatul" ei cel dintâi, care va lua astfel locul idolului Baal, numit aici, probabil hipocoristic, Baalim – cf. Anania 2001, p.11 28) 2,16

BĂUTURĂ: s.f.; var. **BEUTURĂ**
beutura: *sg. ac.* 2,5

BEȚIE: s.f.
beției: *sg. nom.* 4,11

BINE: adv./s.
bine: *adv.* 2,7
binele: *s.n. sg. ac.* 3,5
bine: *s.n. sg. ac., în sintagma faceri de bine/facerile de bine* rezum. cap.6; rezum. cap.11; rezum. cap.12; rezum. cap.13

(a) BIRUI: v. IV
au biruit: *ind. pf.c. 3.sg.* 12,4
biruind: *gerunziu* rezum. cap.13

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) **BISEARICĂ**
bisearici: *pl. ac.* 8,14

BLESTEM: s.n.; var. **BLĂSTĂM**
blăstămul: *sg. nom.* 4,2

BOGAT, -Ă: adj.
bogat: *m. sg. nom.* 12,8

BOLÂND, -Ă: adj.; var. **BOLUND, -Ă**
bolund: *m. sg. ac.* 9,7

BOLÂNZIE: s.f.; var. **BOLUNZIE** (mgm.) „nebunie"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Simion Florea Marian, *Nașterea la români.* Studiu etnografic, București, 1892.
bolunzia: *sg. ac.* 2,10

BOLNĂVIRE: s.f. (cf . **Indice** Ir)
bolnăvirea: *sg. ac.* 5,13

BOU: s.m.
boi: *pl. ac.* 12,11

BOZ: s.m.
bozii: *pl. nom.* 10,1, 2
bozilor: *pl. dat.* 11,2

BRAȚ: s.n.
brațele: *sg. ac.* 7,15; 11,3

BRAZDĂ: s.f.
brazdele: *pl. ac.* 10,4, 11; 12,11

BRUSTURE: s.m.; var. (Reg.) **BRUSTUR**, aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Zach. C Pantu, *Plantele cunoscute de poporul român*. Vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane și științifice. Ediția a II-a, București, 1929.
brustur: *sg. nom.* 9,6
brusturul: *sg. nom.* 10,8

BUCIUM: s.n.; var. **BUCIN**
bucinul: *sg. ac.* 5,8

BUCURIE: s.f.
bucuria: *sg. ac.* 2,11

BUN, **-Ă**: adj./s.
bună: *adj. f. sg. nom.* 4,13
(cel) bun: *s.m. sg. ac.* 8,3

BUNĂTATE: s.f.
bunătăților: *pl. gen.* rezum. cap.2
bunătăți: *pl. nom.* rezum. cap.14

BUZĂ: s.f.
buzelor: *pl. dat.* 14,3

C

CAL: s.m.
cai: *pl. ac.* 1,7
cal: *sg. ac.* 14,4

CALE: s.f.
căile: *pl. ac.* rezum. cap.2; 4,9; 9,8; rezum. cap.10; 10,13; 12,2
calea: *sg. ac.* 2,6; 6,9; 13,7
căile: *pl. nom., în sintagma* ***căile Domnului*** 14,10

CAP: s.n.
capul: *sg. ac.*(aici) „povățuitor", „căpetenie" rezum. cap.1
cap: *sg. ac.* „căpetenie" 1,11
capetele: *pl. ac.* 11,6

CARNE: s.f.
cărnuri: *pl. ac.* 8,13

CASĂ: s.f.
casa: *sg. ac.* 1,4, 6, 7; 6,10; 9,15; 10,14
casii: *sg. gen.* 1,4; 5,12; 11,12
casa: *sg. voc., în sintagmele* ***casa lui Israil/casa împăratului*** 5,1
casii: *sg. dat. adn.* 5,14
casa: *sg. ac., în sintagmele* ***casa Domnului/casa Dumnezeului*** 8,1; 9,4, 8
casele: *pl. ac.* 8,14
căsile: *pl. ac.* 11,11

CASNIC: s.m. (Înv.) „căsean"
casnicii: *pl. nom.* 10,5

(a) CĂDEA: v. II
vei cădea: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,5
va cădea: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,5
vor cădea: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,5; 14,10
cădea-**va**: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,5
au căzut: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,7
cădea-**vor**: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,16
ai căzut: *ind. pf.c. 2.sg.* 14,2
cădeți: *imperativ 2.pl.* 10,8

CĂDERE: s.f.
căderii: *sg. gen.* 9,8

CĂIRE: s.f.
căirea: *sg. nom.* 11,8

CĂLĂREȚ: s.m.
călărețiî: *pl. ac.* 1,7

(a) CĂLCA: v. I „a încălca (un legământ, o lege etc.)"
au călcat: *ind. pf.c. 3.pl.* 8,1

CĂPETENIE: s.f.
căpetenie: *sg. ac.* 3,4
căpeteniile: *pl. nom.* 5,10; 7,5, 16; 9,15
căpetenii *pl. nom./ac.* 7,3; 8,4; 13,10
căpeteniilor: *pl. gen.* 8,10

CĂRARE: s.f.
cărările: *pl. ac.* 2,6

CĂRBUNE: s.m.
cărbuni: *pl. ac.* 7,8

CĂRUNTEȚE: s.f.
cărunteațele: *pl. nom.* 7,9

(a) CĂUTA: v. I
va **căuta**: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,7
vor căuta: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,5
a **căuta**: *inf. prez.* 5,6; 10,12
veți căuta: *ind. viit.I. 2.pl.* 5,15
au căutat: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,10

CÂMP: s.n.
câmpului: *sg. gen., în sintagma* ***fiara câmpului*** 2,12, 18; 4,3; 13,8

(a) CÂNTA: v. I
va **cânta**: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,15

CEATĂ: s.f.
ceatei: *sg. gen.* 7,12

CER: s.n.; var. **CERIU**
ceriului: *sg. gen., în sintagmele* ***pasărea ceriului***/*pasărea ceriului* 2,18; 4,3; 7,12
ceriurile: *pl. ac.* 2,21

CERCEL: s.m.
cercelul: *sg. ac.* 2,13

(a se) CERCETA: v. I (aici) „a pune la încercare", „a pedepsi" (cf. lat. *vīsitō* „a vedea"; „a vizita"; „a cerceta"; a pune la încercare", „a pedepsi")
cercetându(-se): *gerunziu* 1,4
voiu cerceta: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,13; 4,9, 14
va cerce**ta**: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,13; 9,9

CERCETARE: s.f. „răzbunare", „pedepsire"
cercetării: *sg. gen.* 9,7
cercetare: *sg. nom.* 12,2

(a se) CERTA: v. I (Înv.) „a pedepsi"
voiu certa: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,10
(să) **vor** certa: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,10
va **certa**: *ind. viit. I 3.sg.* rezum. cap. 5

CETATE: s.f.
cetatea: *sg. nom.* 6,8; 7,4

cetățile: *pl. nom./ac.* rezum. cap.8; 8,14; 11,6; 13,10
cetăți: *pl. ac.* 8,14
cetate: *sg. ac.* 11,9

(a) CHEMA: v. I „a pune nume", „a numi"; „a striga"
chiamă: *imperativ 2.sg.* 1,4, 6, 9
va chema: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,16
chema: *ind. imp. 3.sg.* 7,11
vor chema: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,2
chemați **fiind:** *pasiv gerunziu* rezum. cap.10
am chemat: *ind. pf.c. 1sg.* 11,1
chematu(-)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 11,2
au chemat: *ind. pf.c. 3.sg.* 12,13
chiamă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.14

CHEMARE: s.f.
chemarea: *sg. ac.* rezum. cap.2

CHIP: s.n.
chip: *sg. ac., în sintagma* ***chip*** *vărsat* 13,2

(a) CINSTI: v. IV
au cinstit: *ind. pf.c. 3.pl.* 10,5

(a) CIOPLI: v. IV „a tăia" (cf. lat. *dolō* „a ciopli cu barda", „a tăia")
am cioplit: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,5

CIURDĂ: s.f.
ciurdele: *pl. ac.* 5,6

(a) COACE: v. III
coace: *ind. prez. 3.sg.* 7,4
cocându-: *gerunziu* 7,6

(a se) COBORÎ: v. IV; var. (Înv.) **(a se)** POGORÎ
(s-)au pogorât: *ind. pf.c. 3.sg.* 11,12

COR: s.m. „măsură pentru capacitate (de regulă pentru lichide)"; cuvântul nu este înregistrat în DA.
cor: *sg. ac., în sintagma* ***un cor de orz*** (aici este vorba despre cereale, sintagma românească reproducând *choro hordei* din *Vulgata*) 3,2

CORT: s.n.
corturile: *pl. ac.* 9,6
corturi *pl. ac.* 12,9

CREDINCIOS, -OASĂ: adj.
credincios: *m. sg. nom.* 11,12

CREDINȚĂ: s.f.
credință: *sg. ac.* 2,20; 5,9

CRENGOS, -OASĂ: adj. „rămuros", „stufos"
crengoasă: *f. sg. nom., în sintgma viță crengoasă* 10,1

CRIN: s.m.
crinul: *sg. ac.* 14,6

CULCUȘ: s.n.
culcușurile: *pl. ac.* 7,14

CUMPĂNĂ: s.f.
cumpănă: *sg. nom.* 12,7

(a) CUNOAȘTE: v. III
au cunoscut: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,4; 7,9
să cunoaștem: *conj. prez. 1.pl.* 6,3
cunoscutu**(-)-am:** *ind. pf.c. I.pl.* 8,2
am **cunoscut:** *ind. pf.c. 1sg.* 8,4; 13,5

CUNOȘTINȚĂ: s.f. „cunoaștere"
cunoștința: *sg. ac.* 4,6; 6,6

(a) CUPRINDE: v. III
au cuprins: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,1

CUPTOR: s.n.
cuptoriul: *sg. ac.* 7,4, 6, 7

(a se) CURĂȚI: v. IV
(să) curăți: *inf. prez. fără* **a** 8,5

CURSĂ: s.f.
cursă: *sg. nom.* 5,1
cursa: *sg. nom.* 9,8

CURVĂ: s./adj.
curvă: *adj. f. sg. ac.* rezum. cap.1
curve: *adj. f. sg. dat.* rezum. cap.2
curvele: *s.f. pl. ac.* 4,14
curve: *s.f. pl. ac.* 4,18

(a) CURVI: v. IV
curvind: *gerunziu* 1,2
va curvi: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,2
au curvit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,5; 4,12, 18; 5,3
vei curvi: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,3
curvit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,10
vor curvi *ind. viit.I. 3.pl.* 4,13, 14
curvești: *ind. prez. 2.sg.* 4, 15
ai curvit: *ind. pf.c. 2.sg.* 9,1

CURVIE: s.f.
curvii: *pl. ac.* 1,2; 2,4
curviile: *pl. nom./ac.* 2,2; 6,10
curviia: *sg. nom.* 4,11
curviilor: *pl. gen., în sintagma* ***duhul curviilor*** 4,12; 5,4

CUVÂNT: s.n.
cuvântul: *sg. nom., în sintagma cuvântul Domnului* 1,1; 4,1
cuvintele: *pl. ac.* 6,5; 10,4
cuvinte: *pl. ac.* 14,3

D

(a se) DA: v. I
dau: *ind. prez. 3.pl.* 2,5
am dat: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,8
au dat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,12; 8,9; rezum. cap.11
voiu da: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,15; 11,8
(s-)au dat: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.4
vor da: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,4
dă: *imperativ 2.sg.* 9,14; 13,10
vei da: *ind. viit.I. 2.sg.* 9,14
(să) dă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.10
da(-)voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,11

DAR: s.n.
daruri *pl. ac.* 8,9
dar: *sg. nom.* 10,6

(a) DĂRUI: v. IV
va dărui: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2

DĂRUIT, **-Ă:** adj.
dăruite: *f. pl. ac.* rezum. cap.12

(a se) DEPĂRTA: v. I
deperteaæ: *imperativ 2.sg.* 2,2
voiu depărta: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,17
(s-)au depărtat: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,13
depărtatu**(-s)-au:** *ind. pf.c. 3.pl.* 7,14

(Mă) voiu depărta: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,12
depărtându(-să): *ger unziu* 9,15
depărtează: *imperativ 2.sg.* 14,3

(a) DESCHIDE: v. III; var. (a) DEȘCHIDE
a deșchide: *inf. prez.* 2,15

(a se) DESCOPERI: v. IV
voiu deascoperi: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,10
(s-)au descoperit: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,1

(a se) DESFĂTA: v. I
(să) desfetează: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2

(a se) DESPĂRȚI: v. IV
despărțitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 10,2

DEȘERT: adv. „în zadar", „degeaba"
deșert: rezum. cap.12; 12,11

(a) DEȘTEPTA: v. I
va deștepta: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,3

(a) DEZLEGA: v. I
dezlega: *inf. prez. fără a* 5,13

DIMINEAȚĂ: s./adv.
dimineața: *s.f. sg. nom./ac.* 6,3; 11,1
dimineața: *s.f. sg. ac., în loc. adj.* ***de dimineața*** 6,4; 13,3
dimineața: *adv.* 6,4; 7,6
dimineață: *adv.* 6,1

DINĂUNTRUL: prep.; var. DINLĂUNTRUL
dinlăuntrul: 13,8

(a) DOBÂNDI: v. IV
ai dobândit: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,1

DOICĂ: s.f.
doică: *sg. ac.* 11,3

DOJANĂ: s.f.
do jenii: *sg. gen.* 5,9

DOMN: s.m. (s. propriu) „Dumnezeu"
Domnul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,2, 4, 7; rezum. cap.2; 2,13, 16, 20, 21; rezum. cap.3; 3,1, 5; 4,15, 16; rezum. cap.5; 5,4, 6; rezum. cap.6; 6,1, 3; rezum. cap.7; 7,10; 8,13; rezum. cap.9; rezum. cap.10; 10,3, 12; rezum. cap.11; 11,10, 11; rezum. cap.12; 12,5, 9, 13; rezum. cap.13; 13,4, 15; 14,1, 2, 3
Domnului: *sg. gen., în sintagmele* ***cuvântul Domnului/casa Domnului/pământul Domnului/judecata Domnului/căile*** *Domnului* 1,1; 4,1; 8,1; 9,3, 4; 12,2; 14,10
Domnului: *sg. gen./dat.* 1,2; 4,1; 5,7; 9,4; rezum. cap.11
Domnului: *sg. gen., în sintagma zioa sărbătorii Domnului* (aici „sărbătoarea Corturilor"; cf. Indice 2Lg) 9,5
Doamne: *sg. voc.* 9,14

DORIT, -Ă: adj.
dorit: *n. sg. ac./gen.* 9,6; 13,15

(a) DORMI: v. IV
a dormi: *inf. prez.* 2,18
au dormit: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,6

DOS: s.n.
dosul: *sg. ac.* 5,8

DRAGOSTE: s.f.
dragostii: *sg. gen., în sintagma* ***legăturile dragostii*** 11,4

DREPT, DREAPTĂ: adj./s.
dreapte: *adj. f. pl. nom.* 14,7
drepții: *s.m. pl. nom.* 14,10

DREPTATE: s.f.
dreptate: *sg. ac.* 2,19; rezum. cap.10; 10,12
dreptatea: *sg. ac.* 10,12

(a se) DUCE: v. III
a duce: *inf. prez.* rezum. cap.1
(s-)au dus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,3; 5,13; 7,11; 9,6; 10,6; 11,2
(să) ducea: *ind. imp. 3.sg.* 2,13
voiu duce: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,14
a (să) duce: *inf. prez.* 5,11
ducea: *ind. imp. 3.sg.* 12,1
duce(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,7

DUH: s.n.
duhul: *sg. nom., în sintagma* ***duhul curviilor*** 4,12; 5,4
duhul: *sg. nom.* 4,19

DUMBRAVĂ: s.f.
dumbravă: *sg. ac.* 2,12

DUMNEZEU: s.m. „Divinitatea"
Dumnezeul: *sg. nom./ac.* 1,7; 2,24; 3,5; 4,12; 5,4; 7,10; 9,1, 8, 17; 12,6, 9; 13,4; 14,2
Dumnezeului: *sg. gen., în sintagmele* ***fiii Dumnezeului celui viu/leagea Dumnezeului/casa Dumnezeului*** 1,10; 4,6; 9,8
Dumnezeu: *sg. nom./ac./gen.* 4,1, 10; 6,6; 8,6; 11,9, 12; rezum. cap.13
Dumnezeul: *sg. nom., în sintagma* ***Dumnezeul oastelor*** 12,5
Dumnezeul: *sg. voc., în sintagma* ***Dumnezeul mieu*** 8,2

DUMNEZEU: s.m. „zeu"; „idol"
dumnezei: *pl. ac.* 3,1
dumnezeu: *sg. ac.* 13,4
dumnezeii: *pl. voc., în sintagma* ***dumnezeii noștri*** 14,4

DURERE: s.f.
durerile: *pl. nom.* 13,13

F

(a se) FACE: v. III
(s-)au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,1; 7,2, 8, 11; 8,8; 9,8, 10
fă: *imperativ 2.sg.* 1,2
voiu face: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,4; 2,11, 18; 6,4; 9,12; 11,9; 12,9
au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,8; 8,4, 6; 10,15; 13,2
am făcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,5
(v-)ați făcut: *ind. pf.c. 2.pl.* 5,1
făcutu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,10; 7,16; 8,11
voiu face: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,4
fac: *ind. prez. 3.pl.* 6,8
va face: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,7; 10,3
veți face: *ind. viit.I. 2.pl.* 9,5
vor face: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,16
făcut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 10,7
face: *ind. prez. 3.sg.* 12,1
(m-)am făcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 12,8

FACERE: s.f.
facerî: *pl. ac., în sintagma* ***faceri de bine*** rezum. cap.6; rezum. cap.11
facerile: *pl. ac., în sintagma* ***facerile de bine*** rezum. cap.12; rezum. cap.13

FALCĂ: s.f.
fălcile: *pl. ac.* 6,9; 11,4

FATĂ: s.f.
fată: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,6
fata: *sg. nom.* 1,3
featele: *pl. nom./ac.* 4,13, 14

FAȚĂ: s.f.
fața: *sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) ***de la fața/***(Înv.) ***de către fața/în fața*** 2,2; 5,5; 7,10; 10,15; 11,2
fața: *sg. nom./ac.* 5,15; 8,6; 10,7
feații: *sg. gen., în loc. prep.* (Înv.) ***înaintea feații*** „dinaintea" 7,2

FĂCĂTOR, -TOARE: s.m./f.
Făcătoriul: *s.m. sg. ac.* 8,14

(a) FĂGĂDUI: v. IV
făgăduiesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.6
făgăduiește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.14

FĂINĂ: s.f.
făină: *sg. ac.* 8,7

FĂPTURĂ: s.f.
făptură: *sg. nom.* 13,2

FERICIRE: s.f.
fericire: *sg. ac.* rezum. cap.2

(a) FI: v. IV
era: *ind. imp. impers./3.sg./pl.* 1,8; 2,7; 4,13; 12,11
e: *ind. prez. 3.sg.* 1,10, 11; 4,1, 15; 7,16; 11,1, 5; 12,5, 11; 13,10, 13; 14,4
ești: *ind. prez. 2.sg.* 2,24
este: *ind. prez. 3.sg.* 8,7
-i: *ind. prez. 3.sg.* 2,2; 8,6; 14,10
iaste: *ind. prez. 3.sg.* 4,1; 5,1, 14; 7,7; 8,6; 10,3; 13,2, 4
sânteți: *ind. prez. 2.pl.* 1,9
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 2,4, 12; 14,10
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 11,9
voiu fi: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,9; 11,4; 13,7, 14
va fi: *ind. viit.I. impers./3.sg.* 1,10; 2,16, 21; 4,9; 5,9; 8,6; 14,4, 7
au fost: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,23
vei fi: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,3
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,13; 9,17; 13,3
vom fi: *ind. viit.I. 1.pl.* 6,3
să fie: *conj. prez. 3.pl.* 7,16
fie: *conj. prez. fără să 3.sg.* 8,1
a fi: *inf. prez.* rezum. cap.13
fi-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,14; 14,6

FIARĂ: s.f.
fiara: *sg. nom./ac., în sintagma* ***fiara câmpului*** 2,12, 18; 4,3; 13,8

FICAT: s.m.
ficatului: *sg. gen., în sintagma* ***ceale dinlăuntrul ficatului*** „măruntaie" 13,8

FIU: s.m.
fii: *pl. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,2; 2,4; 9,12, 14; 10,14
fiilor: *pl. gen.* rezum. cap.1; 1,10; 13,13
fiiul: *sg. nom./ac.* 1,1; 11,1
fiiu: *sg. nom./ac.* 1,3, 8; 13,13
fiii: *pl. nom./ac.* 1,10, 11; 2,4; rezum. cap.3; 3,1, 4, 5; 4,6; 9,12, 13; 10,9; 11,10
fiii: *pl. voc., în sintagma* ***fiii lui Israil*** 4,1
fii: *pl. ac., în sintagma* ***fii streini*** „bastarzi" 5,7

FOAMETE: s.f.
foamete: *sg. ac.* rezum. cap.9

FOC: s.n.
foc: *sg. ac.* 7,6; 8,14

(a) FOLOSI: v. IV
va folosi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.5

FRATE: s.m.
fraților: *pl. dat.* 2,1
fratele: *sg. ac.* 12,3
frați: *pl. ac.* 13,15

(a se) FRĂMÂNTA: v. I
(s-)au frământat: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,4

(a) FRÂNGE: v. III
va frânge: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,2
frânge(-)va: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,11

FRÂNT, -Ă: adj.; var. (Înv.) **FRÂMT, -Ă** „zdrobit"
frâmt: *m. sg. nom.* 5,11

FRUMUSEȚE: s.f.; var. (Pop.) FRUMSEȚE
frumseațe: *sg. ac.* 9,13
frumseațea: *sg. ac.* 10,11

(a) FUGI: v. IV
fugit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 12,12

FUM: s.n.
fumul: *sg. ac.* 13,3

FUNIE: s.f.; var. (Înv.) **FUNE**
funile: *pl. ac.* 11,4

FUR: s.m.
furul: *sg. nom.* 7,1

FUR**TIȘAG:** s.n.; var. (Înv.) FURTUȘAG
furtușagul: *sg. nom.* 4,2

G

GARD: s.n.
gard: *sg. ac.* 2,6

GÂLCEA**VĂ:** s.f.
gâlceavă: *sg. nom.* 10,14

GÂND: s.n.
gândurile: *pl. ac.* 5,4

(a) GÂNDI: v. IV
au gândit: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,15

GÂNDIRE: s.f.
gândirile: *pl. ac.* 4,9

(a se) GĂTI: v. IV
(s-)au gătit: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,3

GÂTLEJ: s.n.
gâtlejul: *sg. ac.* 8,1

GOL, GOALĂ: adj.
goală: *f. sg. ac.* 2,3

(a) GONI: v. IV
va goni: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,3

(a) GRĂI: v. IV
a grăi: *inf. prez.* 1,2
voiu grăi: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,14
au grăit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,13; 12,4
grăiți: *imperativ 2.pl.* 10,4
am **grăit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 12,10
grăind: *ger unziu* 13,1

GRĂMADĂ: s.f.
grămadă: *sg. nom.* 8,7
grămăzile: *pl. ac.* 12,11

GRÂU: s.m.
grâul: *sg. ac.* 2,8, 9, 22
grâu: *sg. ac.* 7,14; 14,8
grâului: *sg. gen.* 9,1

GREȘEALĂ: s.f.; var. (Iuz.) GREȘALĂ
greșală: *sg. ac.* 8,11

(a) GREȘI: v. IV
greșască: *conj. prez. fără să 3.sg.* 4,15
au greșit *ind. pf.c. 3.sg.* 13,1

GREA: s.f. (Înv.) „necaz"
grea: *sg. ac.* rezum. cap.13

GREUTATE: s.f.
greotatea: *sg. ac.* 8,10

GRIJĂ: s.f.; var. GRIJE
grije: *sg. ac., în loc. adv.* ***fără grije*** 2,18

(a) GRIJI: v. IV
va griji: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,2
grijesc: *ind. prez. 3.pl.* 11,3

GROAZĂ: s.f.
groază: *sg. nom.* 13,1

GROAZNIC, -Ă: adj.
groaznic: *n. sg. ac.* 6,10

GRUMAZ: s.m.
grumazului: *sg. gen.* 10,11

GURĂ: s.f.
gura: *sg. ac.* 2,17; 10,12
gurii: *sg. gen.* 6,5

(a) GUSTA: v. I
vor gusta: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,4

H

HORN: s.n.
horn: *sg. ac.* 13,3

HOTAR: s.n.
hotarul: *sg. ac.* 5,10

(a) HRĂNI: v. IV
vor hrăni: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,12

HULITOR, -TOARE: s.m./f.
hulitorii: *s.f. pl. ac.* 7,5

I

IAD: s.n.
iadul: *sg. ac.* rezum. cap.13
iadule: *sg. voc.* 13,14

IATĂ: interj.
iată: 2,6, 14; 9,6; 10,12

IBOVNIC, -Ă: s.m./f.
ibovnicilor: *s.m. pl. dat.* 8,9

IDOL: s.m.
idoli: *pl.ac., în sintagmele* ***închinătorii de idoli/închinare de idoli/închinarea de idoli/asămănare de idoli*** (cf. ASEMĂNARE) rezum. cap.4; rezum. cap.6; rezum. cap.7; rezum. cap.8; rezum. cap.10; rezum. cap.12; 13,2
idolilor: *pl. gen./dat.* 4,17; 8,14
idolul: *sg. ac.* 6,8
idoli: *pl. nom./ac.* 8,4; 14,9
idolului: *sg. gen.* 10,8
idol: *sg. nom./ac.* 12,8, 11

(a) IEȘI: v. IV
vor ieși *ind. viit.I. 3.pl.* 6,5

IEȘIRE: s.f.
ieșirea: *sg. nom.* 6,3

IN: s.n.
inul: *sg. ac.* 2,5, 9

INIMĂ: s.f.
inima: *sg. nom./ac.* 2,14; 4,11; 7,6, 14; 10,2; 11,8; 13,6
inimile: *pl. ac.* 7,2
inimă: *sg. ac.* 7,11

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) (a) ÎNTRA
să întrați: *conj. prez. 2.pl.* 4,15
au întrat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,1; 9,10
va întra: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,4
voiu întra: *ind. viit.I. 1.sg.* 11,9

(a) IUBI: v. IV
a iubi: *inf. prez.* rezum. cap.3; 9,15; 10,11; rezum. cap.11
iubește: *imperativ 2.sg.* 3,1
iubește: *ind. prez. 3.sg.* 3,1
iubesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,1
iubit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,18
iubit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 9,1
au iubit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 9,10; 12,7
am iubit: *ind. pf.c. 1.sg.* 11,1
iubi-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,5

IUBIT, -Ă: adj./f.
iubita: *adj. f. sg. ac.* 3,1
(ceale mai) iubite: *s.n. pl. ac.* (aici) „ceea ce le este mai drag, rodul pântecelui lor" 9,16

IUBITOR: s.m. „iubit", „amant"
iubitorii: *pl. nom./ac.* 2,5, 7, 12, 13
iubitorilor: *pl. gen.* 2,10

(a se) IUȚI: v. IV „a se mânia"
a **(să) iuți:** *inf. prez.* 7,5

IUȚIME: s.f. „furie"
iuțimea: *sg. nom./ac.* 7,16; 8,5; 11,9; 13,11; 14,5

(a se) IZBĂVI: v. IV
să (se) izbăvească: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.12
va izbăvi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.13
voiu izbăvi: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,14

IZBĂVITOR, -TOARE: s.m./f.
Izbăvitoriu: *s.m. sg. nom.* rezum. cap.13

IZBÂNDĂ: s.f. (În v. și rar) „răzbunare"
izbândă: *sg. ac.* rezum. cap.13

IZBÂNDITOR, -TOARE: adj. (Neob.) „(persoană) care se răzbună"; aici prima atestare a cuvântului; cf. DA, unde prima

atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemțesc*, Buda, 1825
izbânditoriu: *m. sg. dat.* 5,13; 10,6

IZVOR: s.n.
izvorul: *sg. ac.* 13,15

Î

(a) ÎMBIA: v. I
îmbie: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.12

(a se) ÎMBUCA: v. I
va îmbuca: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,7; 8,14
au îmbucat: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,7
îmbucatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,8

ÎMPĂRAT: s.m.
împăraților: *pl. gen.* 1,1; rezum. cap.7
împăratul: *sg. nom./ac.* 1,1; 3,5; 7,3; 10,3, 7; 11,1, 5; 13,10
împărat: *sg. nom./ac.* rezum. cap.3; 3,4; 10,3; 13,10, 11
împăratului: *sg. gen./dat.* 5,1; 7,5; 8,10; 10,6
împăratul: *sg. dat.* (*cu prep.* ***la***) 5,13
împărații: *pl. nom.* 7,7

(a) ÎMPĂRĂȚI: v. IV
au împărățit: *ind. pf.c. 3.pl.* 8,4
va împărăți *ind. viit.I. 3.sg.* 13,15

ÎMPĂRĂȚIE: s.f.
împărăția: *sg. nom.* 1,4

(a se) ÎMPODOBI: v. IV
(să) împodobea: *ind. imp. 3.sg.* 2,13

ÎMPOTRIVĂ: adv./prep.; var. (Înv. și pop.) ÎMPROTIVĂ
împrotivă: *adv.* 4,4; rezum. cap.7
împrotiva: *prep.* 5,7; 6,7; 7,13, 15

(a se) ÎMPOTRIVI: v. IV; var. (Înv. și pop.) (a se) ÎMPROTIVI
(să) împrotivească: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.5

ÎMPREUNĂ: adv.
împreună: rezum. cap.11; 11,7

ÎNAINTEA: prep.
înaintea: 6,3; 7,2

ÎNALT: s.n. „înălțime"
înaltele: *pl. nom.* 10,8

(a) ÎNĂLȚA: v. I
aș înălța: *cond. prez. 1.sg.* 11,4

ÎNCAI: adv. (Reg.) „măcar"
încai: 4,15

(a) ÎNCĂLECA: v. I
vom încăleca: *ind. viit.I. 1.pl.* 14,4

(a se) ÎNCĂLZI: v. IV
(s-)au încălzit: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,7

ÎNCELUIT, -Ă: adj. „înșelat"; aici prima atestare a cuvântului cf. MDA, unde prima atestare este în DA ms.
înceluită: *f. sg. ac.* 7,11

(a) ÎNCEPE: v. III
au început: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,11; 6,2
început-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,5; 11,6

ÎNCEPUT: s.n.
începutul: *sg. nom.* 1,2

(a) ÎNCETA: v. I
a înceta: *inf. prez.* 1,4; 2,11
au încetat: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,10
încetat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,4

(a se) ÎNCHINA: v. I
închinându(-vă): *ger unziu* 13,2

ÎNCHINARE: s.f.
închinării: *sg. dat., în sintagma* ***închinării de idoli*** rezum. cap.4
închinare: *sg. ac., în sintagma* ***închinare de idoli*** rezum. cap.6
închinarea: *sg. ac., în sintagma* ***închinarea de idoli*** rezum. cap.7; rezum. cap.8; rezum. cap.10; rezum. cap.12

(a) ÎNCONJURA: v. I; var. (Reg.) **(a) ÎNCUNJURA**
au încungiurat: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,2
încungiuratu(-)-au: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,12

(a se) ÎNDREPTA: v. I
(s-)au îndreptat: *ind. pf.c. 3.sg.* 12,3
voiu îndrepta: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,9

ÎNDURARE: s.f.
îndurări: *pl. ac.* 2,19

(a se) ÎNFRICOȘA: v. I
(să) vor înfricoșa: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,10

ÎNGER: s.m.
îngerul: *sg. ac.* 12,3
înger: *sg. ac.* 12,4

(a) ÎNGRĂDI: v. IV
îngrădește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2
voiu îngrădi: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,6

(a) ÎNGROPA: v. I
va îngropa: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,6

(a) ÎNMULȚI: v. IV
am **înmulțit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 2,8; 12,10
au înmulțit: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,11, 14; 10,1
înmulțește: *ind. prez. 3.sg.* 12,1

(a) ÎNNOI: v. IV; var. (Înv.) **(a) ÎNOI**
înoiți: *imperativ 2.pl., în sintagma* ***înoiți-vă ogorul*** „arați-vă din nou ogorul" (cf. lat. *innovate vobis novale*; vezi și Indice Ir) 10,12

ÎNNOIRE: s.f.; var. ÎNOIRE „lună nouă" (cf. lat. *neomēnia, -ae*)
înoirile: *sg. nom.* 2,11

(a se) ÎNSTRĂINA: v. IV; var. (a se) ÎNSTREINA
(s-)au înstreinat: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,10

(a) ÎNȘELA: v. I
au înșelat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,12; 12,3

ÎNȘELAT, -Ă: adj.
înșelat: *n. sg. nom.* 6,8

ÎNȘELĂCIUNE: s.f.
înșelăciunea: *sg. ac.* 11,12

(a) ÎNTĂRÂTA: v. I
au întărâtat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,1

(a se) ÎNTĂRI: v. IV
am întărit: *ind. pf.c. 1.sg.* 7,15
(s-)au întărit: *ind. pf.c. 3.sg.* 12,4

ÎNTĂRIT, -Ă: adj.
întărite: *f. pl. ac.* 8,14

(a) ÎNTÂMPINA: v. I
întâmpina(-)voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,8

(a) ÎNTEMEIA: v. I
era **întemeiat:** *pasiv ind. imp. 3.sg.* 9,13

(a) ÎNTINDE: v. III
întins-au: *ind. pf.c. 3.pl., în sintagma* ***întins-au mâna*** „și-au dat mâna" 7,5
voiu întinde: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,12

ÎNTINS, -Ă: adj.
întinsă: *f. pl.* (*cu des.* **-ă**) *nom.* 5,1

(a se) ÎNTOARCE: v. III
să **(să) întoarcă:** *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.2
va **întoarce:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2; rezum. cap.11; 12,13
(mă/Mă) voiu întoarce: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,7, 9; 5,15; 11,9
(să) vor întoarce: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.3; 3,5; 8,13; rezum. cap.14
să **(se) întoarcă:** *conj. prez. 3.pl.* 5,4
a **(să) întoarce:** *inf. prez.* rezum. cap.6; 11,5
să **(ne) întoarcem:** *conj. prez. 1.pl.* 6,1
voiu întoarce: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,11
întorcându(-să): *gerunziu* rezum. cap.7
(să) întoarce: *ind. prez. 3.sg.* 7,8
(s-)au întors: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,10; 14,5
întorsu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,16; 9,3; 11,8
(să) va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,5
(te) întoarce: *imperativ 2.sg.* 12,6
întoarce(-te): *imperativ 2.sg.* 14,2
(vă) întoarceți: *imperativ 2.pl.* 14,3
întoarce(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,8

ÎNTOARCERE: s.f.
întoarcerea: *sg. ac.* rezum. cap.1; 11,7

ÎNTORS, -OARSĂ: adj./s.
(cei) întorși: *s.m. pl. nom.* rezum. cap.6
întoarse: *f. pl. ac.* rezum. cap.11

(a) ÎNTRA: v. I; vezi **(a) INTRA**

(a) ÎNTREBA: v. I
au **întrebat:** *ind. pf.c. 3.sg.* 4,12

(a) ÎNȚĂRCA: v. I
au **înțărcat:** *ind. pf.c. 3.sg.* 1,8

(a) ÎNȚELEGE: v. III
înțeleage: *ind. prez. 3.sg.* 4,14
va **înțeleage:** *ind. viit.I. 3.sg.* 14,10
înțelegând: *gerunziu* 14,10

ÎNȚELEPT, -EAPTĂ: adj.
(nu) înțelept (sic!): *m. sg. nom.* 13,13
înțelept: *m. sg. nom.* 14,10

(a) ÎNVĂȚA: v. I
am **învățat:** *ind. pf.c. 1.sg.* 7,15
va **învăța:** *ind. viit.I. 3.sg.* 10,12

ÎNVĂȚAT, -Ă: adj.
învățată: *f. sg. nom.* 10,11

ÎNVĂȚĂTOR, -TOARE: s.m./f. „povățuitor"
învățătoriul: *sg. nom.* 5,2

ÎNVERZIT, -Ă: adj.
înverzit: *m. sg. ac.* 14,9

(a) ÎNVIA: v. I
înviia(-)va: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,3

J

(a se) JEFUI: v. IV „a dezbrăca"; „a distruge"
să jefuiesc: *conj. prez. 1.sg.* 2,3
jefuind: *gerunziu* 7,1
jefui(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,13
(să) vor jefui: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.10
jefui-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,2

JEFUIRE: s.f. „distrugere", „pustiire"
jefuire: *sg. ac.* 9,6

(a se) JELI: v. IV
(să) va **jeli:** *ind. viit.I. 3.sg.* 4,3
au **jelit:** *ind. pf.c. 3.sg.* 10,5

JERTFĂ: s.f.; var. JÂRTVĂ
jârtvă: *sg. ac.* rezum. cap.3; 3,4
jârtvele: *pl. nom./ac.* 4,19; 5,2; rezum. cap.8; rezum. cap.9; 9,4
jârtva: *sg. ac.* rezum. cap.6; 6,6

(a) JERTFI: v. IV; var. **(a)** JÂRTVI
jârtvea: *ind. imp. 3.pl.* 4,14
jârtviți: *imperativ 2.pl.* 13,2

(a) JERTFUI: v. IV; var. **(a)** JÂRTVUI, **(a)** JIRTVUI
jârtvuia: *ind. imp. 3.pl.* 4,13; 12,11
jârtvuivor: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,13
jirtvuia: *ind. imp. 3.pl.* 11,2

(a) JUDECA: v. I
judecați: *imperativ 2.pl.* 2,2
judece: *conj. prez. fără să 3.sg.* 4,4
au judecat: *ind. pf.c. 3.sg.* 10,14

JUDECATĂ: s.f.
judecată: *sg. nom./ac.* 2,19; 4,1
judecata: *sg. nom./ac.* 5,1, 11; 10,4; 12,2, 6
judecățile: *pl. nom.* 6,5

JUDECĂTOR: s.m.
judecătorii: *pl. nom./ac.* 7,7; 13,10

JUG: s.n.
giug: *sg. ac.* 7,16
jugul: *sg. nom./ac.* 11,4, 7

JUMĂTATE: s.f.
jumătate: *sg. ac., în sintagma* ***un*** *jumătate* **(sic!)** *de cor de* ***orz*** (cf. lat. *dimidium,-ii* s.n.); cf. Indice 4Ezr – JUMĂTATE 3,2

(a) JUNGHIA: v. I
junghia: *ind. imp. 3.pl.* 11,2

JUNGHIERE: s.f. „jertfă"
junghieri: *pl. ac.* 8,13

JUNINCĂ: s.f. (cf. **Indice** Is)
junincă: *sg. nom./ac.* 4,16; 10,11

(a se) JURA: v. I
să **(vă)** jurați: *conj. prez. 2.pl.* 4,15

L

LĂCOMIE: s.f.
lăcomie: *sg. ac.* rezum. cap.12

(a) LĂCUI: v. IV; v **vezi (a) LOCUI**

LĂCUITOR: s.m.; vezi **LOCUITOR**

(a) LĂSA: v. I
va lăsa: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.4

LĂSARE: s.f.
lăsarea: *sg. ac.* rezum. cap.2

LĂȚIME: s.f.
lățime: *sg. ac.* 4,16

LÂNĂ: s.f.
lâna: *sg. ac.* 2,5, 9

(a se) LEGA: v. I
legatu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,19
legatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,12

LEGĂTURĂ: s.f. (Înv.; fig.) „robie"; (Înv. și pop.) „boală (urmarea, de regulă, a unei vrăji)"; „legământ"; „puterea unui sentiment, în mod obișnuit de iubire, care leagă două sau mai multe persoane"
legătura: *sg. ac.* 5,13; 6,7
legătură: *sg. ac.* 10,4; 12,1
legăturile: *pl. ac., în sintagma* ***legăturile dragostii*** 11,4

LEGE: s.f.
leage: *sg. ac., în sintagma* ***așezământ de leage/așezământul de leage*** 2,18; 8,1
leagea: *sg. ac., în sintagma* ***leagea Dumnezeului/leagea Mea*** 4,6; 8,1
legile: *pl. ac.* 8,12

LEIȚĂ: s.f.
leița: *sg. ac.* 5,14; 13,7

LEMN: s.n.
lemnul: *sg. ac.* 4,12

(a se) LEPĂDA: v. I
au lepădat: *ind. pf.c. 3.sg.,* rezum. cap.4
ai lepădat: *ind. pf.c. 2.sg.* 4,6
lepăda(-)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 4,6
lepădat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,3
lepădatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,5
lepădați vor fi: *pasiv ind. viit.I. 2.pl.* rezum. cap. 9
voiu lepăda: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,15
lepăda(-)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,17

LEU: s.m.
leu: *sg. ac.* 5,14; 11,10
leul: *sg. ac.* 13,8

LIMBĂ: s.f.
limbilor: *pl. gen.* rezum. cap.1; rezum. cap.2
limbii: *sg. gen.* 7,16
limbile: *pl. ac.* rezum. cap.11

(a) LIPI: v. IV
au lipit: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,6

LOC: s.n.
locul: *sg. a.* 1,10; 5,15
locul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în locul*** 2,10
loc: *sg. ac.* 2,15

(a) LOCUI: v IV; var. (Înv.) **(a) LĂCUI**
lăcuiaște: *ind. prez. 3.sg.* 4,3
vor lăcui: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,3

LOCUITOR: s.m.; var. (Înv.) **LĂCUITOR**
lăcuitorii *pl. nom./ac.* 4, 1; 10,5

(a) LOGODI: v. IV
voiu logodi: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,19, 20

LOGODIT, -Ă: s.m./f.
logoditele: *s.f. pl. nom./ac.* 4,13, 14

(a) LOVI: v. IV (Pop. și fam.) „a ajunge la o înțelegere"; „a se învoi"; „a bate", „a pedepsi"
voiu lovi: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,18
lovi-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,2
veți lovi: *ind. viit.I. 2.pl.* 10,4

(a se) LUA: v. I
ia: *imperativ 2.sg.* 1,2
iau: *ind. prez. 3.pl.* 4,11
ia: *imperativ 2.sg., în loc. v.* ***ia aminte*** 5,1; 14,3
ia: *ind. prez. 3.sg.* 5,10
a lua: *inf. prez.* rezum. cap.1
au luat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,3
va lua: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2
voiu lua: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,9; 13,11
luatu(-S)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,6
lua-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,14
(să) va lua: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,7
luați: *imperativ 2.pl.* 14,3

LUAT, -Ă: adj.
luate: *f. pl. ac.* rezum. cap.13

(a) LUCRA: v. I
au lucrat: *ind. pf.c. 3.pl.* 6,9; 7,1

LUCRĂTOR, -TOARE: s.m./f.
lucrători: *pl. ac., în sintagma* ***lucrători de vie*** (cf. lat. *vinitores*) 2,15

LUCRU: s.n.
lucru: *sg. ac.* 6,10
lucrurile: *pl. nom.* 14,4

LUMINĂ: s.f.
lumina: *sg. ac.* 6,5

LUNĂ: s.f.
luna: *sg. nom.* 5,7

M

MAICĂ: s.f.
maica: *sg. nom./ac.* 4,5; 10,14

MAMĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) **MUMĂ**
muma: *sg. ac.* 2,2, 5

MARE: adj.
mare: *f. sg. nom.* 1,11; rezum. cap.2; rezum. cap.6

MARE: s.f.
mării: *sg. gen.* 1,10; 4,3; 11,10

MARTOR: s.m.
martor: *sg. nom.* 11,12

MĂCAR: adv.
măcar: *adv. in loc. cj. măcar că* rezum. cap.12

MĂGURĂ: s.f.
măguri: *pl. ac.* 4,13
măgurelor: *pl. dat.* 10,8

MĂRĂCINE: s.f.; var. (Înv. și reg.) **MĂRĂCIUNE**
mărăciunul: *sg. nom.* 10,8

MĂRIME: s.f.
mărimile: *pl. ac.* 12,13

MĂSLIN: s.m.; var. (Înv. și reg.) MASLIN
maslinul: *sg. ac.* 14,7

(a se) MĂSURA: v. I
(să) va măsura: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,10

MĂSURĂ: s.f.
măsură: *sg. ac.* 1,10

MÂNĂ: s.f.
mâna: *sg. ac.* 2,10; 7,5; 12,7, 10; 13,14
mânilor: *pl. gen.* 14,4

(a) MÂNCA: v. I
va mânca: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,12; 11,6
vor mânca: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,8, 10; 8,7, 13; 9,4
mâncat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,9
au mâncat: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,3
mâncat-ați: *ind. pf.c. 2.pl.* 10,13
să mânce: *conj. prez. 3.sg.* 11,4

MÂNGÂIERE: s.f.; var. (Înv.) MÂNGĂIARE
mângăiarea: *sg. nom.* 13,14

(a se) MÂNIA: v. I
mâniiatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,5

MÂNIE: s.f.
mâniia: *sg. ac.* 5,10
mâniii: *sg. gen.* 11,9
mânie: *sg. ac.* 12,13

(a) MÂNTUI: v. IV „a izbăvi"
voiu mântui: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,7
să mântuiască: *conj. prez. 3.sg.* 13,10
va mântui: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,4

MÂNTUIRE: s.f.
mântuire: *sg. ac.* rezum. cap.6

MÂNTUITOR: s.m.
mântuitoriu: *sg. nom.* 13,4

(a) MERGE: v. III
mergi: *imperativ 2.sg.* 1,2; 3,1
mearge-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,5, 7
vor mearge: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,6; 7,12
voiu mearge: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,14
mergând: *ger unziu* 5,15; rezum. cap.10
merg: *ind. prez. 3.pl.* 6,9

(a se) MESTECA: v. I; vezi (a se) AMESTECA

MESTECARE: s.f.; vezi AMESTECARE

MEȘTER: s.m.
meașterul: *sg. nom.* 8,6
meșteri: *pl. ac.* 13,2

MEȘTEȘUGIRE: s.f.
meștesugirile: *nom. ac.* 7,2; 12,2
meșteșugirilor: *pl. gen.* 9,15

MIEL: s.m.
miel: *sg. ac.* 4,16

MIJLOC: s.n.
mijlocul: *sg. ac., în loc prep.* ***din*** *mijlocul/în mijlocul* 2,2; 5,4; 11,9

MILĂ: s.f.
Milă: *sg. nom./ac., în sintagma Fără-Milă* (numele fiicei lui Osie, însemnând „Domnul nu va mai milui casa lui Israil") 1,6, 8; 2,23
milă: *sg. nom./ac.* 2,1, 19; 4,1; 14,4
mila: *sg. nom./ac.* rezum. cap.6; 6,4, 6; rezum. cap.11; 12,6
milei: *sg. gen.* 10,12

(a) MILUI: v. IV
a milui: *inf. prez.* 1,6
voiu milui: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,7; 2,4, 23

MINCIUNĂ: s.f.
minciuna: *sg. nom./ac.* 4,2; 7,1; 12,1
minciună: *sg. ac.* 7,13
minciunii: *sg. gen.* 10,13

(a) MINȚI: v. IV
va minți: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,2

MIROS: s.n.
mirosul: *sg. nom.* 14,7

(a) MISTUI: v. IV
va mistui: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,6
voiu mistui: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,8

MITITEL, -EA: s.m./f.
mititei: *s.m. pl. nom.* 14,1

MOARTE: s.f.
moarte: *sg. ac.* rezum. cap.13; 13,14
moartea: *sg. ac.* rezum. cap.13; 13,14
morții: *sg. gen.* 13,14
moarte: *sg. voc.* 13,14

MOLIE: s.f.
molia: *sg. ac.* 5,12

MOLID: s.m.; var. (Reg.) MOLIDV
molidv: *sg. ac.* 14,9

(a) MOȘTENI: v. IV
va moșteni: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,6

MREAJĂ: s.f.
mreaje: *pl. nom.* 5,1
mreajea: *sg. ac.* 7,12

MUIERATIC: s.m. (cf. Indice Is)
(cei) muieratici: *s.m. pl. nom.* 4,14

MUIERE: s.f.; var. (Înv.) MUIARE
muiare: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,2; 12,12
muierii: *sg. dat.* rezum. cap.2
muiarea: *sg. nom./ac.* 2,2; 3,1

MULT, -Ă: adj./adv.
multe: *f.pl. nom./ac.* rezum. cap.3; 3,3, 4; rezum. cap.4; 8,12; rezum. cap.14
(mai) mult: *adv.* rezum. cap.6; 6,6; 14,9

MULȚIME: s.f.
mulțimea: *sg. ac.* 4,7; 9,7; 10,1, 13

MUNTE: s.m.
munților: *pl. gen./dat.* 4,13; 10,8

(a) MURI: v. IV
au murit: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,1

MUȘCARE: s.f. (aici) „chin" (cf. lat. *morsus, -ūs*)
mușcarea: *sg. nom.* 13,14

(a se) MUTA: v. I
mutați au fost: *pasiv ind pf.c. 3.pl.* rezum. cap.7
(s-)au mutat: *ind. pf.c. 3.pl.* 10,5

N

(a) NAȘTE: v. III
au născut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.1; 1,3, 6, 8; 5,7
vor naște: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,16
naște: *ind. prez. 3.sg.* 13,13

NAȘTERE: s.f.
nașterii: *sg. gen.* 2,3
nașterе: *sg. ac.* 9,11

(a se) NĂDĂJDUI: v. IV
(te-)ai nădăjduit: *ind. pf.c. 2.sg.* 10,13
nădăjduiește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.12; 12,6

NĂDEJDE: s.f.
nădeajdea: *sg. ac.* 2,15
nădeajde: *sg. ac.* rezum. cap.6

(a) NĂIMI: v. IV
au năimit: *ind. pf.c. 3.pl.* 8,10

NĂPĂSTUIRE: s.f.
năpăstuirea: *sg. ac.* 12,7

NĂSIP: s.n.; vezi **NISIP**

NEAM: s.n.
neamurile: *pl. ac.* 5,9
neamuri: *pl. ac.* 8,8, 10; rezum. cap.9; 9,17

NEBUN, -Ă: adj. (aici) „cel aflat sub inspirație divină", „în delir profetic" (cf. lat. ***insanus***, care are, pe lângă sensul propriu, și sensul de mai sus)
nebun: *m. sg. ac., în sintagma* ***omul cel nebun sufletesc*** (cf. Anania 2001, p.1133) 9,7

NEBUNIE: s.f.
nebunila: *sg. nom.* 7,16; 9,8
nebunilii: *sg. gen.* 9,7

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) **NĂCAZ**
năcazu: *sg. ac.* rezum. cap.6
năcazul: *sg. ac.* 6,1

NECREDINȚĂ: s.f.
necredință: *sg. ac.* 10,13

NECURAT, -Ă: adj.
necurat: *n. sg. ac.* 8,8

NEDREPTATE: s.f.
nedreptatea: *sg. ac.* 4,8; 5,5; 7,1
nedreptăți: *pl. ac.* rezum. cap.6
nedreptățile: *pl. nom.* rezum. cap.7

NEGURĂ: s.f.
negura: *sg. ac.* 13,3

NEÎNFRÂNAT, -Ă: adj.
neînfrânată: *f. sg. ac.* 4,16

(a) NELEGIUI: v. IV
au nelegiuit: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,7; 6,7; 7,13

NELEGIUIRE: s.f.
nelegiuire: *sg. ac.* 6,9
nelegiuirile: *pl. ac.* rezum. cap.11

NELEGIUITOR, -TOARE: s.m./f.
nelegiuitorii: *s.m. pl. nom.* 14,10

NEMULȚUMIRE: s.f.; var. (Înv. și pop.) **NEMULȚĂMIRE**
nemulțămire: *sg. ac.* rezum. cap.13

NEPAZĂ: s.f.
nepază: *sg. ac.* 4,10

NEPRIETEN: s.m.; var. (Înv.) NEPRIIATIN
nepriiatinul: *sg. nom.* 8,3

NETREBNIC, -Ă: adj.
netreabnice: *f. sg. gen.* 10,4

NEUMBLAT, -Ă: adj.
neumblat: *n. sg. ac.* 2,3

NISIP: s.n.; var. (Înc.) NĂSIP
năsipul: *sg. ac.* 1,10

NOAPTEA: s./adv.
noaptea: *adv.* 4,5
noaptea: *s.f. sg. ac.* 7,6

NOR: s.m.
nor: *sg. ac.* 6,4

NOROD: s.n.
norodul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,9, 10; 4,4, 6, 9, 12, 14; rezum. cap.9; 10,5, 14; rezum. cap.11; 11,7
Norodul: *sg. nom./ac., în sintagmele* ***Nu-Norodul-Mieu*** „numele celui de al treilea născut al lui Osie, însemnând «nu sânteți norodul Mieu»"/ **Norodul Mieu** 1,9; 2,1, 24
Norodului: *sg. dat., în sintagma* ***Norodul Mieu*** 2,24
norodului: *sg. gen./dat.* rezum. cap.4; 4,8; 6,11
noroade: *pl. nom./ac.* 7,8; 10,10
noroadele: *pl. ac.* 9,1

(a) NOROI: v. IV (aici) „a veni în număr mare"; „a se revărsa" (cf. **NOROI:** (Neob.; fig.) „cantitate mare de oamnei, de lucruri, de fapte etc.", „mulțime")
au noroit: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,2

NUMĂR: s.n.
numărul: *sg. nom.* 1,10

NUME: s.n.
numele: *pl. ac.* rezum. cap.1; 2,17
numele: *sg. ac.* 1,4, 6, 9; 2,17

O

OASTE: s.f.
oastelor: *pl. gen., în sintagma* ***Dumnezeul oastelor*** 12,5

OCARĂ: s.f.
ocara: *sg. ac.* 2,9; 12,13
ocară: *sg. ac.* 4,7, 18; 5,11

(a se) ODIHNI: v. IV
(să) vor odihni: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,10

ODRASLĂ: s.f.
odrasla: *sg. nom.* 8,7

(a) ODRĂSLI: v. IV; var. **(a) ODRĂZLI**
va odrăzli: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,4
va odrăsli: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,6
vor odrăsli: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,8

OGOR: s.n.
ogorul: *sg. ac.* 10,12

OLTAR: s.n.
oltarele: *pl. nom./ac.* 8,11; 10,1, 2, 8; 12,11

OM: s.m.
om: *sg. nom.* 2,10; 11,9
omul: *sg. nom./ac.* 4,4; 9,7
oamenilor: *pl. gen.* 6,9
oameni: *pl. ac.* 9,12
oameni: *pl. voc.* 13,2
oamnelii: *pl. ac.* 13,14

OMENESC, -EASCĂ: adj.
omenesc: *n. sg. ac.* rezum. cap.5

(a) OMORÎ: v. IV
să omoru: *conj. prez. 1.sg.* 2,3
voiu omorî: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,16

ORZ: s.n.
orz: *sg. ac.* 3,2

(a se) OSEBI: v. IV; var. (Reg.) **(a se) USEBI**
usebitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,18

OSPĂȚ: s.n.
ospățul: *sg. nom.* 4,18

OSTENEALĂ: s.f.
ostenealele: *pl. nom.* 12,8

P

PACE: s.f.
pace: *sg. ac.* rezum. cap.12

PAJURĂ: s.f.; var. (Reg.) **PAJORĂ**
pajora: *sg. ac.* 8,1

PARDOS: s.m. (Înv.) „panteră”
pardosul: *sg. ac.* 13,7

PASĂRE: s.f.; var. (Înv.) **PASERE**
paserea: *sg. ac., în sintagma* ***paserea ceriului*** 2,18; 4,3
pasărea: *sg. ac.* 7,12
pasere: *sg. ac.* 9,11
paserile: *pl. ac.* 11,11

(a) PAȘTE: v. III „a pășuna”; (Prin ext.) „a hrăni”
va paște: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,16; 9,2
paște: *ind. prez. 3.sg.* 12,1

PATRIARH: s.m.
patriarhului: *sg. dat.* rezum. cap.12

PĂCAT: s.n.
păcatele: *pl. nom./ac.* rezum. cap.4; 4,8; rezum. cap.5; 8,13; rezum. cap.9; 9,9; rezum. cap.14
păcate: *pl. ac.* rezum. cap.9
păcatul: *sg. nom.* 10,8; 13,12

(a) PĂCĂTUI: v. IV
au păcătuit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,7; 9,9; 10,9
a păcătui: *inf. prez.* 8,11; 13,2
am păcătuit: *ind. pf.c. 1.sg.* 12,8

PĂIANJEN: s.m.; var. (Reg.) **PAINJIN**
painjinilor: *pl. gen.* 8,6

PĂMÂNT: s.n.
pământul: *sg. nom./ac.* 1,2; 2,15, 21, 22; rezum. cap.4; 4,3; 7,16; 9,3; rezum. cap.11; 11,5, 11; 12,9; 13,4, 5
pământ: *sg. ac.* 1,11; 2,18, 23; 4,1
pământu: *sg. ac.* 2,3
pământului: *sg. gen./dat.* 4,1; 6,3; 10,1

(a) PĂRĂSI: v. IV
au părăsit: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,10
părăsând: *gerunziu* rezum. cap.7

PĂRINTE: s.m.
părinții: *pl. ac.* 5,7; 9,10
părinți: *pl. ac.* 14,4

PĂRTAȘ, -Ă: adj./s.
părtașul: *s.m. sg. ac.* 4,17
părtașe: *adj. f. pl. ac.* 6,9

PĂȘUNE: s.f.
pășunea: *sg. ac.* 13,6

(a) PĂZI: v. IV
păzească: *imperativ 2.sg.* 12,6

PÂINE: s.f.
pâini: *pl. ac.* 2,5
pâine: *sg. nom.* 7,8
pâinea: *sg. nom./ac.* 9,4, 4

PÂNGĂRIT: adv.
pângărit: 9,3

PÂNTECE: s.n.
pântece: *sg. ac.* 9,11; 12,3
pântecelui: *sg. gen.* 9,16

PÂNZĂ: s.f.
pânza: *sg. ac.* 8,6

PEȘTE: s.m.
peștii: *pl. nom., în sintagma* ***peștii mării*** 4,3

(a) PETRECE: v. III
petrecea: *ind. imp. 3.pl.* 4,14

PIEIRE: s.f.; var. **PIERIRE**
perirea: *sg. ac.* rezum. cap.13
perire: *sg. ac.* rezum. cap.14

PIERDERE: s.f.
pierderea: *sg. nom.* 13,9

(a) PIERI: v. IV
să piară: *conj. prez. 3.sg./pl.* 8,4; 14,1
vor peri: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,2

PLATĂ: s.f.
plată: *sg. ac.* 8,10
plata: *sg. nom./ac.* 2,12; 9,1

(a) PLĂCEA: v. II
vor plăcea: *ind. viit.I. 3,pl.* 9,4

(a) PLÂNGE: v. III
plâng: *ind. prez. 3.pl.* 9,4
plâns-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 12,4

(a se) PLECA: v. I
(să) va pleca: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,7

PLOAIE: s.f.
ploaie: *sg. ac.* 6,3

PLOP: s.m.
plop: *sg. ac.* 4,13

POAMĂ: s.f.
poamele: *pl. ac., în sintagma* ***poamele smochinului ceale dintâi*** 9,10

POFTĂ: s.f.
pofta: *sg. ac.* 10,10

(a) POFTI: v. IV
poftind: *gerunziu* rezum. cap.4

(a se) POGORÎ: v. IV; vezi (a se) COBORÎ

POMENIRE: s.f.
pomenirea: *sg. nom.* 12,5; 14,8

PORUMBIȚĂ: s.f.
porunbiță: *sg. ac.* 7,11; 11,11
porumbiță: *sg. ac.* 11,11

(a se) PORUNCI: v. IV
poruncindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.1
(să) poruncește: *ind. prez. impers.* rezum. cap.1; rezum. cap.3

PRAF: s.n.; var. (Înv. și reg.) PRAV
pravul: *sg. ac.* 13,3

PRAZNIC: s.n.
praznicul: *sg. nom.* 2,11
praznic: *sg. ac.* 9,5; 12,9

PREACURVĂ: s.f.
preacurvă: *sg. ac.* rezum. cap.3
preacurva: *sg. ac.* 3,1
preacurve: *pl. nom.* 4,13

(a) PREACURVI: v. IV
vor preacurvi: *ind. viit.I. 3,pl.* 4,14
preacurvind: *gerunziu* 7,4

PREACURVIE: s.f.; var. PRECURVIE
preacurviile: *pl. ac.* 2,2
precurviia: *sg. nom.* 4,2

PREOT: s.m.
preotului: *sg. dat.* 4,4
preotul: *sg. nom.* 4,9
preoții: *pl. voc.* 5,1
preoților: *pl. dat.* 6,9

PREOȚIE: s.f.
preoția: *sg. ac.* 4,6

PRIETEN: s.m.; var. (Înv. și reg.) PRIETIN
prietinului: *sg. gen.* 3,1

(a) PRIMI: v. IV
vor fi primite: *pasiv ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.8; rezum. cap.9
va priimi: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,13
vor fi priimite: *pasiv ind. viit. I 3 pl.* rezum. cap. 9

(a) PRINDE: v. III
voiu prinde: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,14
va prinde: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,6, 9

PRISOSIRE: s.f.
prisosirea: *sg. ac.* rezum. cap.2

(a) PROBOZI: v. IV
probozește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.6
probozind: *gerunziu* rezum. cap.12

PROROC: s.m.
prorocului: *sg. dat.* rezum. cap.3
prorocul: *sg. nom./ac.* 4,5; 9,7, 8
proroclor: *pl. gen.* rezum. cap.6; 12,10
proroci *pl. ac.* 6,5; 12,10
proroc: *sg. ac.* 12,13

(a) PROROCI: v. IV
au prorocit *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.1
proroceaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.8

PROROCIE: s.f.
Prorociia: *sg. nom.* în titlu: *Prorociia lui Osie*

PRUNC: s.m.
prunc: *sg. nom.* 11,1

PUI: s.m.
puiu: *sg. ac.* 5,14
puii: *pl. ac.* 13,8

(a se) PUNE: v. III
a pune: *inf. prez.* rezum. cap.1
vor pune: *ind. viit.I. 3,pl.* 1,11
să puiu: *conj. prez. 1.sg.* 2,3
voiu pune: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,12
pune: *imperativ 2.sg.* 6,11
(să) va pune: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,7
pune(-)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 11,8

(a) PURTA: v. I
purtam: *ind. imp. 1.sg.* 11,3

PURURI: adv.; var. PURUREA
pururea: rezum. cap.9; 12,6

PUSTIU: s.n.; var. PUSTIE: s.f.
pustie: *sg. ac.* 9,10; rezum. cap.13; 13,5, 15

(a) PUSTII: v. IV
va pustii: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,15

PUSTIIRE: s.f.
pustiire: *sg. ac.* 5,9

(a) PUTEA: v. II
va putea: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,13
vor putea: *ind. viit.I. 3,pl.* 8,5

PUTREJUNE: s.f.; var. (Înv.) PUTRĂGIUNE
putrăgiunea: *sg. ac.* 5,12

R

RAMURĂ: s.f.
ramurile: *pl. nom.* 14,7

(a) RĂBDA: v. I
răbdând: *ger unziu* 5,11

(a) RĂCNI: v. IV; var. (Pop.) **(a)** RĂGNI
va răgni: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,10

RĂDĂCINĂ: s.f.
rădăcina: *sg. nom.* 9,16; 14,6

(a) RĂDICA: v. I; vezi **(a)** RIDICA

(a) RĂMÂNE: v. III
rămân: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.9

(a) RĂPI: v. IV
răpind: *ger unziu* 13,3
răpesc: *ind. prez. 3.pl.* 13,8
va răpi: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,15

(a) RĂSĂRI: v. IV
va răsări: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,6

RĂSĂRIT: s.n. „est"
răs<ăr>it: *sg. ac.* 13,15

(a se) RĂSIPI: v. IV; vezi **(a se)** RISIPI

RĂSIPIRE: s.f.; vezi RISIPIRE

(a) RĂSCUMPĂRA: v. I
am **răscumpărat:** *ind. pf.c. 1.sg.* 7,13
voiu răscumpăra: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,14

(a) RĂSPLĂTI: v. IV
voiu răsplăti: *ind. viit.I. 1.sg.* 4,9
va răsplăti: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.12; 12,2
vom răsplăti: *ind. viit.I. 1.pl.* 14,3

RĂSPLĂTIRE: s.f.
răsplătirii: *sg. gen.* 9,7

(a) RĂSPUNDE: v. III
va răspunde: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,5

(a) RĂSUNA: v. I
răsunați: *imperativ 2.pl.* 5,8

(a) RĂTĂCI: v. IV
[vor fi] rătăciți: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.9
vor fi rătăciți: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,17

RĂUTATE: s.f.; var. (Înv.) RĂOTATE
răotatea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.7; 7,1, 2, 3; 9,15
răotățile: *pl. ac.* 7,3
răotate: *sg. ac.* 7,15
răotății: *sg. gen.* 10,15

RĂZBOI: s.n.
războiu: *sg. ac.* 1,7; 10,14
războiul: *sg. ac.* 2,18; 10,9

(a) RÂNDUI: v. IV
rânduise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* rezum. cap.1

(a) RIDICA: v. I; var. (Înv. și pop.) **(a)** RĂDICA
vor rădica: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,8
au rădicat: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,6

(a se) RISIPI: v. IV; var. (Înv. și rar.) **(a se)** RĂSIPI
(să) vor răsipi: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,8
să răsipesc: *conj. prez. 1.sg.* 11,9

RISIPIRE: s.f.; var. (Înv. și rar.) RĂSIPIRE
răsipirea: *sg. ac.* 12,1

ROBIE: s.f.
robia: *sg. ac.* 6,11
robie: *sg. ac.* rezum. cap.9

ROD: s.n.; var. ROADĂ: s.f.
rodurile: *s.n. pl. ac.* rezum. cap.1
rod: *s.n. sg. ac.* 9,16
rodul: *s.n. sg. nom.* 10,1; 14,9
rodului: *s.n. sg. gen.* 10,1
roada: *s.f. sg. ac.* 10,13

(a) RODI: v. IV
au rodit: *ind. pf.c. 3.sg.* 10,1

RODIRE: s.f.
rodirea: *sg. ac.* 10,1

ROUĂ: s.f.
roaoa: *sg. ac.* 6,4; 13,3; 14,6

(a) RUGA: v. I
au rugat: *ind. pf.c. 3.pl.* 12,4

(a) RUMEGA: v. I
rumega: *ind. imp. 3.pl.* 7,14

(a) RUPE: v. III; var. (Înv. și reg.) **(a)** RUMPE
voiu rumpe: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,8

(a se) RUȘINA: v. I
rușinatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,5
(să) vor rușina: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,19
(să) va **r**ușina: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,6

RUȘINE: s.f.
rușine: *sg. ac.* 9,10
rușinea: *sg. nom.* 10,6

S

SABIE: s.f.
sabie: *sg. ac.* 1,7; 7,16; 14,1
sabiia: *sg. nom.* 2,18; 11,6

SĂLBATIC, -Ă: adj.; var. SĂLBATEC, -Ă
sălbatec: *m. sg. nom.* 8,9

(a) SĂLTA: v. I „a se bucura"
(nu) sălta: *imperativ prohib. 2.sg.* 9,1
au săltat: *ind. pf.c. 3.pl.* 10,5

SĂMÂNȚĂ: s.f.
sămânța: *sg. ac., sg. ac., în sintagma* ***sămânța de struguri*** 3,1

(a) SĂPA: v. I (aici) „a scoate (la preț bun)" (cf. lat. *fodiō, -ere* „a săpa", dar și a „a scoate")
am săpat: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,2

(a se) SĂTURA: v. I
(să) vor sătura: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,10

SĂRBĂTOARE: s.f.
sărbătoare: *sg. ac.* 2,11
sărbătorii: *sg. gen., în sintagma* ***zioa sărbătorii Domnului*** „sărbătoarea Corturilor" (cf. Anania 2001, p.1133) 9,5

(a se) SĂTURA: v. I
(s-)au săturat: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,6

SÂMBĂTĂ: s.f. „ziua de odihnă la mozaici"; reprezintă echivalarea cuvântului *sabat*, „ziua a șaptea a săptămânii, în care orice activitate trebuia întreruptă, după cum însuși Dumnezeu se odihnise în această zi, după încheierea actului creației"
sâmbăta: *sg. nom.* 2,11

SÂNGE: S.N.
sânge: *sg. nom./ac.* 4,2; 6,8
sângele: *sg. nom.* 12,13

(a) SCĂDEA: v. II
veți scădea: *ind. viit.I. 2.pl.* 5,15

(a) SCHIMBA: v. I
voiu schimba: *ind. viit.I. 1.sg.* 4,7

(a) SCOATE: v. III
va **scoate:** *ind. viit.I. 3.sg.* 2,10; 9,13
să **scoață:** *conj. prez. 3.sg.* 5,14
au scos: *ind. pf.c. 3.sg.* 12,13

(a) SCRIE: v. III
scriivoiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 8,12

(a se) SCULA: v. I
(să) vor scula: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,1
scula(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,14

SEARĂ: s.f.; var. (Pop.) **SARĂ**
sara: *s.f. sg. ac., în loc. adj.* ***de sara****, în sintagma* ***[ploaie] de sara*** „ploaie târzie" (cf. lat. *sērōtinus* „care vine târziu", „care se produce târziu") 6,3

SEC, SEACĂ: adj.; var. (Înv. și reg.) **SĂC, SACĂ**
săci: *m. pl. ac., în sintagma* ***ugeri săci*** 9,14

(a) SECA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a) SĂCA**
va săca: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,15

(a) SECERA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a) SĂCERA**
vor săcera: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,7
săcerat-ați *ind. pf.c. 2.pl.* 10,13
săcerați: *imperativ 2.pl.* 10,12

SECERIȘ: s.n.; var. (Înv. și reg.) **SĂCERIȘ**
săcerișu: *sg. ac.* 6,11

(a) SEMĂNA: v. I; var. (Pop.) **(a)** SĂMĂNA „a însămânța"
voiu sămăna: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,23
vor sămăna: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,7
sămânați: *imperativ 2.pl.* 10,12

SEMEȚIE: s.f.; var. (Pop.) **SUMEȚIE**
sumeției: *sg. nom.* 7,10

SETE: s.f.
seatea: *sg. ac.* 2,3

SFÂNT, -Ă: adj./s.
sfânt: *adj. m. sg. nom.* 11,9
(cei) sfinți: *s.m. pl. ac.* 11,12

SINGUR, -Ă: adj.
sângur: *m. sg. nom.* rezum. cap.13

SINGURATIC, -Ă: adj.; var. SINGURATEC: aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ion Budai-Deleanu, *Lexicon românesc-nemțesc și nemțesc-românesc*(...) în patru tomuri [Manuscris din 1818; Bibl. Academiei Române, cotele 3728–3731].
sânguratec: *m. sg. nom.* 8,9

SINGURĂTATE: s.f. „pustietate"
sângurătate: *sg. ac.* 2,3, 14
sângurătății: *sg. gen.* 13,5

SLAVĂ: s.f.
slava: *sg. nom./ac.* 4,7; 9,11; 10,5; 14,7

(a se) SLĂBI: v. IV
(să) va slăbi: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,3

(a) SLOBOZI: v. IV
voiu slobozi: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,9
slobozi: *imperativ 2.sg.* 4,17

(a) SLUJI: v. IV
să slujești: *conj. prez. 2.sg.* 4,6
să slujască: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.11
au slujit: *ind. pf.c. 3.sg.* 12,12

(a se) SMERI: v. IV
(să) va smeri: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,10

SMOCHIN: s.m.
smochinii: *pl. ac.* 2,12
smochinului: *sg. gen., în sintagma poamele* ***smochinului*** *ceale* ***dintâi*** 9,10

(a se) SOCOTI: v. IV
nesocotind: *gerunziu* rezum. cap.2
(s-)au socotit: *ind. pf.c. 3.pl.* 8,12

SORĂ: s.f.
surorii *sg. dat.* 2,1

(a se) SPĂIMÂNTA: v. I
(să) vor spăimânta: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,5

SPIN: s.m.
spini: *sg. ac.* rezum. cap.2; 2,6

(a se) SPINTE**CA:** v. I
să (să) spintece: *conj. prez. 3.pl.* 14,1

SPUMĂ: s.f.
spuma: *sg. ac.* 10,7

(a se) SPURCA: v. I
spurcatu**(-s)-au:** *ind. pf.c. 3.sg.* 5,3; 6,10
(să) vor spurca: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,4

SPURCĂCIUNE: s.f.
spurcăciuni: *pl. ac.* 5,11

(a) STA: v. I
au stătut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.7; 8,4; 10,9
stând: *gerunziu* 8,7
va sta: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,13

STEJAR: s.m.; var. (Reg.) **STĂJAR**
stăjariu: *sg. ac.* 4,13

STRĂIN, -Ă: s./adj.; var. (Înv. și pop.) STREIN, -Ă
streini *adj. m. pl. ac.* 3,1; 5,7
streinii *s.m. pl. nom.* 7,9; 8,7
(niște) streine: *s.f. pl. ac* 8,12

STRĂJER: s.m.; var. (Înv. și pop.) **STRĂJAR**
străjariul: *sg. nom.* 9,8

STRĂJUIRE: s.f.
străjuirii: *sg. dat.* 5,1

STRÂMBĂTATE: s.f.
strâmbătatea: *sg. nom./ac.* 8,13; 9,9; 12,8; 13,12; 14,2, 3
strâmbătății: *sg. gen.* 9,7; 10,9
strâmbătățile: *pl. ac.* 10,10
strâmbătate: *sg. ac.* 10,13

(a) STRICA: v. I
voiu strâca: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,12
(să) va strâca: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.8

(a) STRIGA: v. I
să strâge: *conj. prez. 3.sg.* 7,7
au strâgat: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,14

STRUGURE: s.m.
strugurî: *pl. ac., în sintagma* ***sămânța de struguri*** 3,1
strugurii: *pl. ac.* 9,10

SUFLET: s.n.
sufletele: *pl. ac.* 4,8
sufletul: *sg. nom.* 9,4

SUFLETESC, -EASCĂ: adj.
sufletesc: *m. sg. ac., în sintagma* ***omul cel nebun sufletesc*** (cf. Anania 2001, p.1133) 9,7

(a se) SUI: v. IV
(să) vor sui: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,11
să (vă) suiți: *conj. prez. 2.pl.* 4,15
(s-)au suit: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,9
(să) va sui: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,8
sui(-mă)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,11
suindu(-să): *ger unziu* 13,15

SUIRE: s.f.
suirii: *sg. gen.* 2,15

(a se) SURPA: v. I
(să) vor surpa: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,14
(s-)au surpat: *ind. pf.c. 3.sg.* 10,14

Ș

(a) ȘEDEA: v. II
șezând: *ger unziu* rezum. cap.3
vor ședea: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,4
a ședea: *inf. prez.* 12,9
șed: *ind. prez. 3.pl.* 14,8

(a) ȘTI: v. IV
au știut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,8; 7,9; 11,3
vei ști: *ind. viit.I. 2.sg.* 2,20
știu: *ind. prez. 1.sg.* 5,3
vom ști: *ind. viit.I. 1.pl.* 6,3
să știți: *conj. prez. 2.pl.* 9,7
vei ști: *ind. viit.I. 2.sg.* 13,4
va ști: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,10

ȘTIINȚĂ: s.f.
știința: *sg. nom./ac.* rezum. cap.4; 4,1, 6

T

TARE: s.m./f.
(celor) tari *s.m. pl. gen.* 10,13

(a) TĂCEA: v. II
a tăcea: *inf. prez.* 4,5
tăcut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,6

(a) TĂIA: v. I
tăia(-)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,12
va tăia: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,8

TĂMÂIE: s.f.
tămâie: *sg. ac.* 2,13; 4,13

TĂRIE: s.f.
tărîle: *pl. nom.* rezum. cap.10; 10,14
tăria: *sg. ac.* 12,3

TÂLHAR: adj.
tâlhari: *m. pl. gen., în sintagma* ***oamenilor tâlhari*** 6,9

TÂLHĂREL: s.m.; var. (Înv.) **TĂLHĂREL:** aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ion Pop-Reteganul, *Trandafiri și viorele.* Poesii populare...Ediținea II, amplificată. Gherla, „Aurora", 1891.
tâlhărelul: *sg. ac.* 7,1

TÂNGUIRE: s.f.
tânguirea: *sg. ac.* 11,12

(a se) TÂRÂI: v. IV; var. (Înv. și reg.) **(a se) TÂRĂI**
(să) târâiaște: *ind. prez. 3.sg.* 2,18

TEASC: s.n.
teascul: *sg. nom.* 9,2

(a se) TEME: v. III
(ne) teamem: *ind. prez. 1.pl.* 10,3

TEREBINT: s.m.; var. **TEREVINTH**
terevinth: *sg. ac.* 4,13

THERAFIM: s.n. „element cu rol oracular, prin mijlocirea căruia marele preot obținea răspunsuri dumnezeiești, prin „da" sau „nu, în împrejurări excepționale" (cf. Anania 2001, p.109).
therafim: *sg. ac.* 3,4

TINEREȚE: s.f.
tinereațelor: *pl. gen.* 2,15

TOIAG: s.n.
toiagul: *sg. nom.* 4,12

(a) TRAGE: v. III
voiu trage: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,12; 11,4

(a) TRĂI: v. IV
trăi-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,8

TRÂMBIȚĂ: s.f.
trâmbița: *sg. ac.* 5,8
trâmbiță: *sg. nom.* 8,1

(a) TRECE: v. III
treace: *ind. prez. 3.sg.* 6,4; 11,1; 13,3
au trecut: *ind. pf.c. 3.pl.* 6,7; 8,1
a treace: *inf. prez.* 10,7
am trecut: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,11

TREIERIȘ: s.n.; var. (Înv.) **TRIERIȘ**
trierișul: *sg. ac.* 10,11

(a) TRIMITE: v. III
au trimis: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,13
voiu trimite: *ind. viit.I. 1.sg.* 8,14
va trimite: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.9

TRUFIE: s.f.
trufiia: *sg. nom.* 5,5

(a se) TULBURA: v. I; var. (Înv.) **(a se) TURBURA**
(s-)au turburat: *ind. pf.c. 3.sg.* 11,8

TURMĂ: s.f.
turmele: *pl. ac.* 5,6

Ţ

ŢARINĂ: s.f.
ţarinii: *sg. gen.* 10,4; 12,11

(a se) ŢINE: v. III
au ţânut: *ind. pf.c. 3.sg.* 12,12
(s-)au ţânut: *ind. pf.c. 3.sg.* 12,13

ŢINUT: s.n.
ţânutul: *sg. ac.* 12,12

U

(a) UCIDE: v. III
ucisu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,5
ucig: *ind. prez. 3.pl.* 6,9

UCIDERE: s.f.
uciderea: *sg. nom.* 4,2

UCIGAŞ: s.m.
ucigaş: *sg. ac.* 9,13

(a se) UITA: v. I
(Mă) voiu uita: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,6
(să) uita: *ind. imp. 3.sg.* 2,13
(să) uită: *ind. prez. 3.pl.* 3,1
uitatu(-te)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 4,6
uita(-Mă)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 4,6
(s-)au uitat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,14; 13,6

UITARE: s.f.
uitare: *sg. ac.* 1,6

UGER: s.n.; (Rar) s.m.
ugerilor: *pl. gen.* 2,2
ugeri: *pl. ac.* 9,14

(a) UMBLA: v. I
vor umbla: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,10; 14,10

(a se) UMILI: v. IV
(s-)au umilit: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,6

UMBRĂ: s.f.
umbra: *sg. nom./ac.* 4,13; 14,8

UNTDELEMN: s.n.; var. **UNT DE LEMN**
untul-de-lemn: *sg. ac.* 2,5, 8, 22
untdelemn: *sg. ac.* 12,1

URÂCIUNE: s.f.; var. (Înv. şi reg.) **URĂCIUNE**
urăciunile: *pl. ac.* rezum. cap.13

URÂT, -Ă: adj.
urâţi: *m pl. nom./ac.* 9,10, 15

URGIE: s.f.
urgiia: *sg. ac.* 13,11

(a) URLA: v. I
urlaţi *imperativ 2.pl.* 5,8
urla: *ind. imp. 3.pl.* 7,14

(a) URMA: v. I
va urma: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,7
să urmeaze: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.4
urmând: *ger unziu* rezum. cap.7
a urma: *inf. prez.* rezum. cap.10
urmează: *ind. prez. 3.sg.* 12,1

URMĂ: s.f.
urmă: *sg. ac., în loc. adv.* ***mai pre urmă*** rezum. cap.3
urmă: *sg. ac., în loc. adj.* ***cea mai de pre urmă*** 3,5
urma: *sg. ac.* 6,3

URSOAIE: s.f.
ursoaia: *sg. ac.* 13,8

URZICĂ: s.f.
urzica: *sg. nom.* 9,6

(a se) USCA: v. I
(s-)au uscat: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,16

(a se) USEBI: v. IV; vezi **(a se) OSEBI**

V

VACĂ: s.f.
vacile: *pl. ac.* 10,5

VALE: s.f.
valea: *sg. ac.* 1,5; 2,15

VAS: s.n.
vas: *sg. ac.* 8,8
vasului: *sg. gen. (marcat redundant cu art. şi cu a + tot)* 13,15

(a se) VĂDI: v. IV
(să) vădească: *conj. prez. fără să 3.sg.* 4,4
vădind: *gerunziu* rezum. cap.13

VĂPAIE: s.f.
văpaia: *sg. ac., în sintagma* ***văpaia de foc*** 7,6

(a se) VĂRSA: v. I
voiu vărsa: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,10
(s-)au vărsat: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,9

VĂRSAT, -Ă: adj. „turnat"
vărsat: *n. sg. ac., în sintagma* ***chip vărsat*** 13,2

VÂNĂ: s.f.
vinele: *pl. ac.* 13,15

VÂNT: s.n.
vânt: *sg. ac.* 8,7; 13,15
vântul: *sg. ac.* 12,1

VÂRF: s.n.
vârfurile: *pl. ac.* 4,13
vârful: *sg. ac.* 9,10

VÂRTOS, -OASĂ: adj./adv.
(mai) **vârtos:** *adv.* 2,7; rezum. cap.12
(mai) **vârtos:** *adj. m. sg. nom.* 13,10

VÂRTUTE: s.f.
vârtutea: *sg. ac.* 7,9

VEAC: s.n.
veac: *sg. ac., în loc. adv.* ***în veac*** 2,19

(a) VEDEA: v. II
au văzut *ind. pf.c. 3.sg.* 5,13

am văzut: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,10; 9,13
văzut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 9,10

VEDENIE: s.f.
vedeniii: *sg. gen.* 10,4
vedeniia: *sg. ac.* 12,10

(a) VENI: v. IV
va **veni:** *ind. viit.I. 3.sg.* 6,3; 10,12; 12,13
venit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,7
vor veni: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,13
veniți: *imperativ 2.pl.* 6,1

(a se) VESELI: v. IV
au veselit: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,3
(nu te) veseli: *imperativ prohib. 2.sg.* 9,1

(a) VESTI: v. IV
au vestit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,12
vestește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.14

VICLEAN, **-Ă:** adj.
viclean: *n. sg. ac.* 7,16
vicleană: *f. sg. nom.* 12,7

VICLENIE: s.f.
vicleniile: *pl. nom.* 9,15
vicleniilor: *pl. gen.* 10,15

VIE: s.f.
viia: *sg. ac.* 2,12; 14,8
vie: *sg. ac., în sintagma* ***lucrători de vie*** 2,15

VIITOR, **-TOARE:** adj.
viitoriu: *n. sg. ac.* rezum. cap.1

VIN: s.n.
vinul: *sg. nom./ac.* 2,8, 9, 22; 4,11; 9,2; 14,8
vin: *sg. ac.* 7,5, 14; 9,4

(a) VINDECA: v. I
vindeca: *inf. prez.* ***fără a*** 5,13
va **vindeca:** *ind. viit.I. 3.sg.* 6,2
a vindeca: *inf prez.* rezum. cap.7; 7,1
vindeca-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 14,5

VISTIERIE: s.f.
vistieriia: *sg. ac.* 13,15

VIȚĂ: s.f.
viță: *sg. nom.* 10,1

VIȚEL: s.m.
vițelul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.8; 8,5
viței lor: *pl. dat.* 13,2

VIU, VIE: adj.
viu: *m. sg. gen., în sintagma* ***Dumnezeului celui viu*** 1,10
viu: *m. sg. nom.* 4,15
vii: *m. pl. nom.* 6,3

(a) VOI: v. IV
voiaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.6
voind: *gerunziu cu întrebuințare adv.* (aici) „de bunăvoie" 14,5

VOLBURĂ: s.f. „furtună"
volbură: *sg. ac.* 8,7; 13,3

(a) VREA: v. II
au vrut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.6; 11,5
am vrut: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,6
vrând: *gerunziu* rezum. cap.7; 7,1

VREDNICIE: s.f.
vredniciia: *sg. ac.* rezum. cap.12

VREME: s.f.
vreame: *sg. ac.* rezum. cap. 1
vreamea: *sg. ac., în loc. adv.* ***în vreamea sa*** „la vreme", „la timp" 2,9
vremile: *pl. nom.* 2,11
vreamea: *sg. ac.* 10,12

VREMELNIC, -Ă: adj.
vremealnică: *f. sg. ac., în sintagma ploaie* ***vremealnică*** „ploaie de primăvară" (cf. lat. *temporăneus* „ploaie de primăvară") 6,3

VRERE: s.f.
vrearea: *sg. ac.* 10,6

Z

ZĂDUF: s.n.; var. (Înv. și reg.) ZĂDUH
zăduhul: *sg. ac.* 12,1

(a) ZĂMISLI: v. IV
au zămislit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,3, 6, 8; 2,5

ZĂMISLIT, -Ă: s.m./f.
zămisliții: *s.m. pl. nom.* 14,1

ZĂMISLIRE: s.f.
zămislirе: *sg. ac.* 9,11

(a) ZBURA: v. I
au zburat: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,11
vor zbura: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,11

(a se) ZDROBI: v. IV
voiu zdrobi: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,5; 2,18
zdrobindu(-să): *ger unziu* 10,14
să (se) zdrobească: *conj. prez. 3.pl.* 14,1

ZDROBIRE: s.f.
zdrobirea: *sg. ac.* 13,13; 14,5

ZGĂU: s.n. (Înv.) „uter"; (Înv.; prin ext.) „pântece"
zgău: *sg. ac.* 9,14

ZI: s.f.
zilele: *pl. nom./ac.* 1,1; 2,13, 15; 7,5; 9,7, 9; 10,9
zi: *sg. ac.* 1,5; 9,5; 10,14
zioa: *sg. nom./ac.* 1,11; 2,3, 16, 18, 21; 3,5; 5,9; 6,3; 9,5
zile: *pl. ac.* rezum. cap.3; 3,3, 4; 6,3; 12,9
zioa: *sg. ac., în loc. adv.* ***toată zioa*** 12,1

(a se) ZICE: v. III
au zis: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,2, 4, 6, 9; 2,5, 12; 3,1; 12,8
(să) va zice: *ind. viit.I. impers.* 1,10
zice: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2; 2,13, 16, 21; rezum. cap.3; rezum. cap.4; 11,11
ziceți: *imperativ 2.pl.* 2,1; 14,3
va **zice:** *ind. viit.I. 3.sg.* 2,7, 24
voiu zice: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,24
am zis: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,3
zic: *ind. prez. 3.pl.* 4,4; 13,2
să zică: *conj. prez. 3.pl.* 7,2
vor zice: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,3, 8
(să) zice: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.13
ai zis: *ind. pf.c. 2.sg.* 13,10
vom zice: *ind. viit.I. 1.pl.* 14,4

(a) ZIDI: v. IV
au **zidit:** *ind. pf.c. 3.sg.* 8,14

PROROCIIA LUI OSIE

FACSIMILE

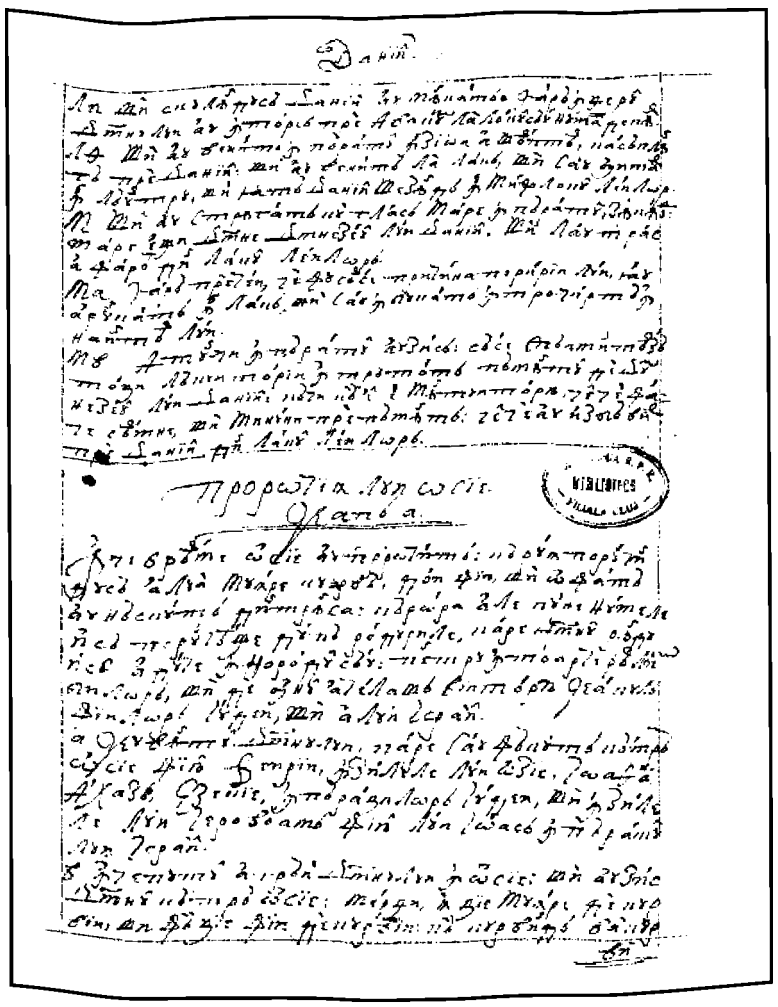

103r

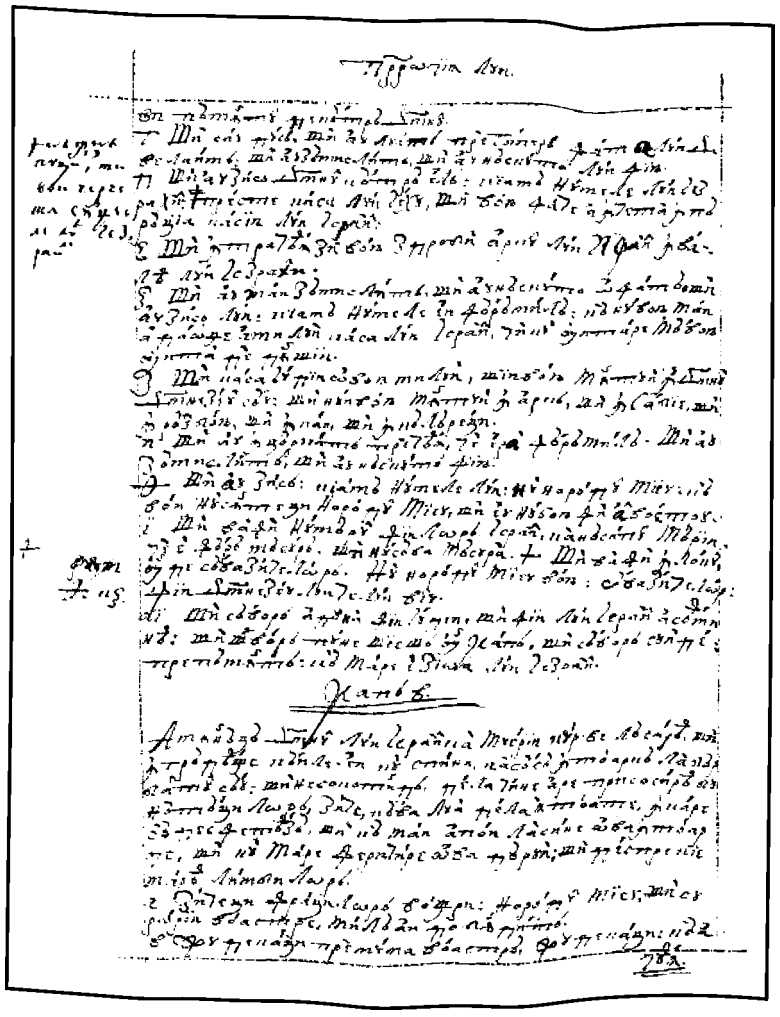

103v

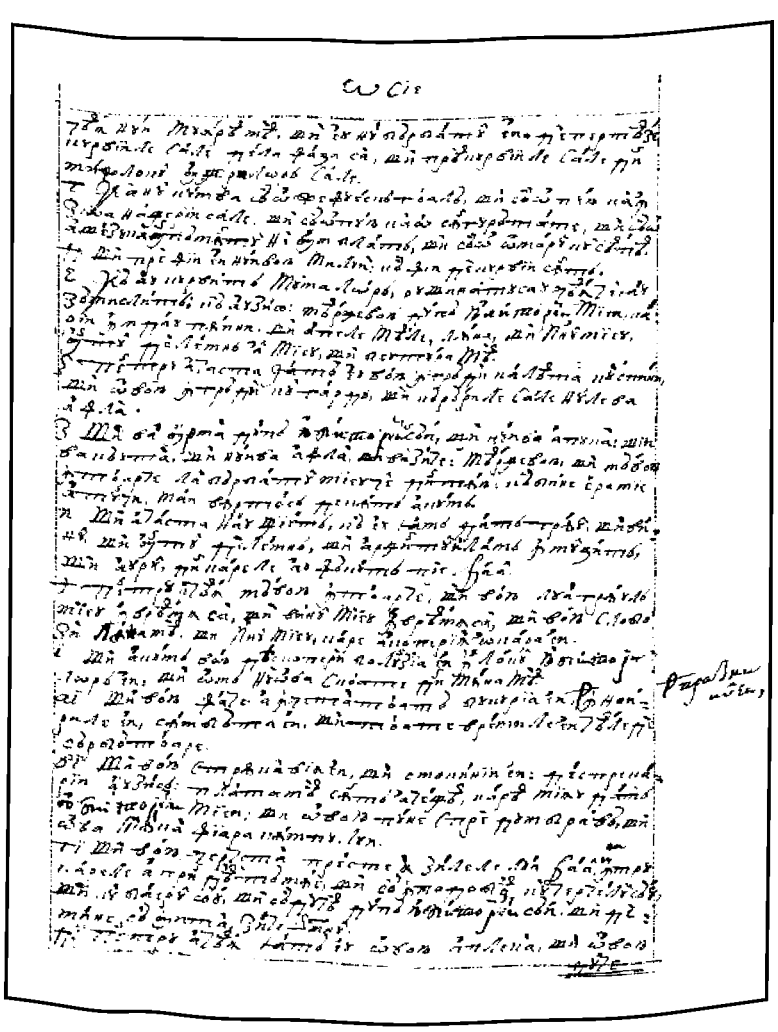

104r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI OSIE

104v

105r

105v

106r

PROROCIIA LUI OSIE

FACSIMILE

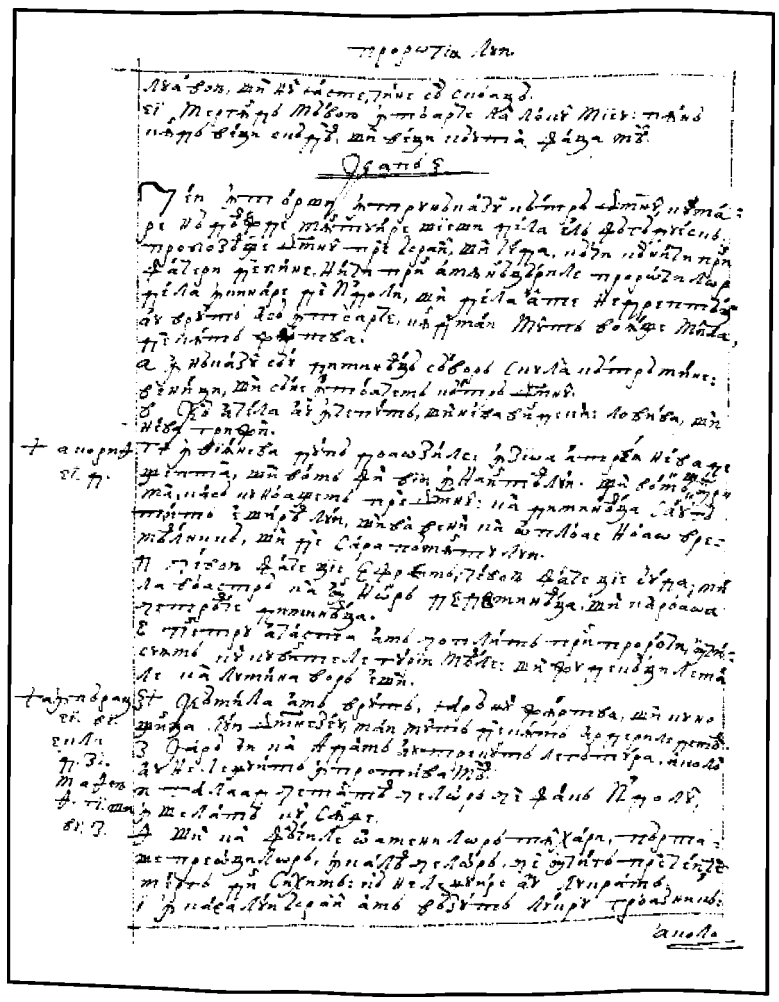

106v

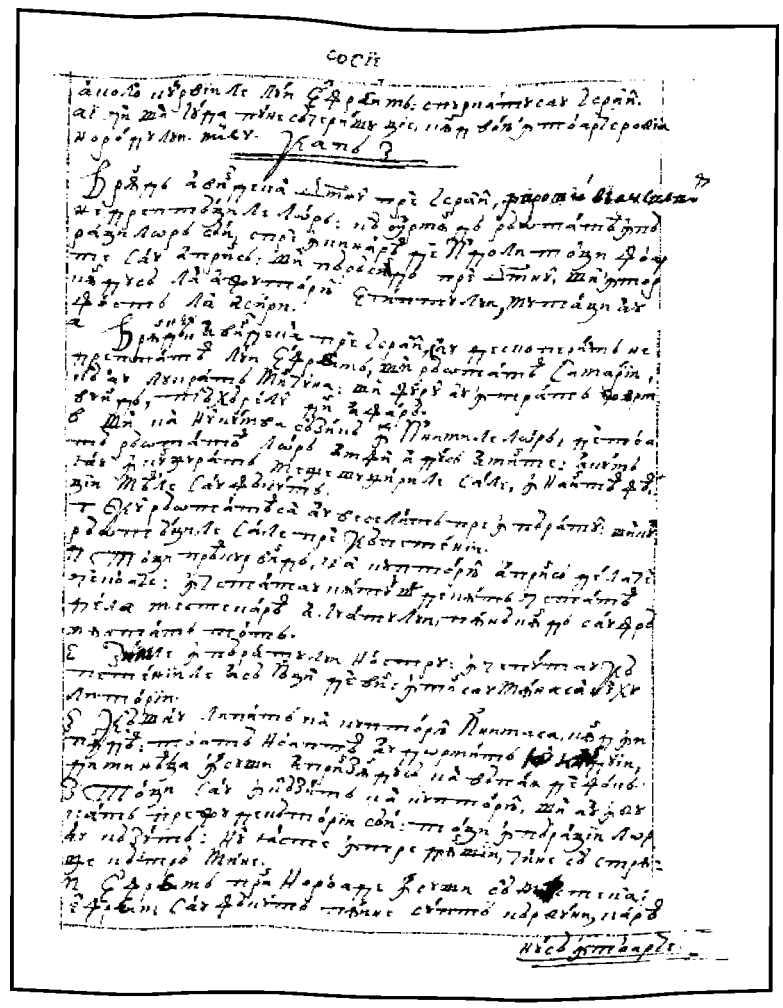

107r

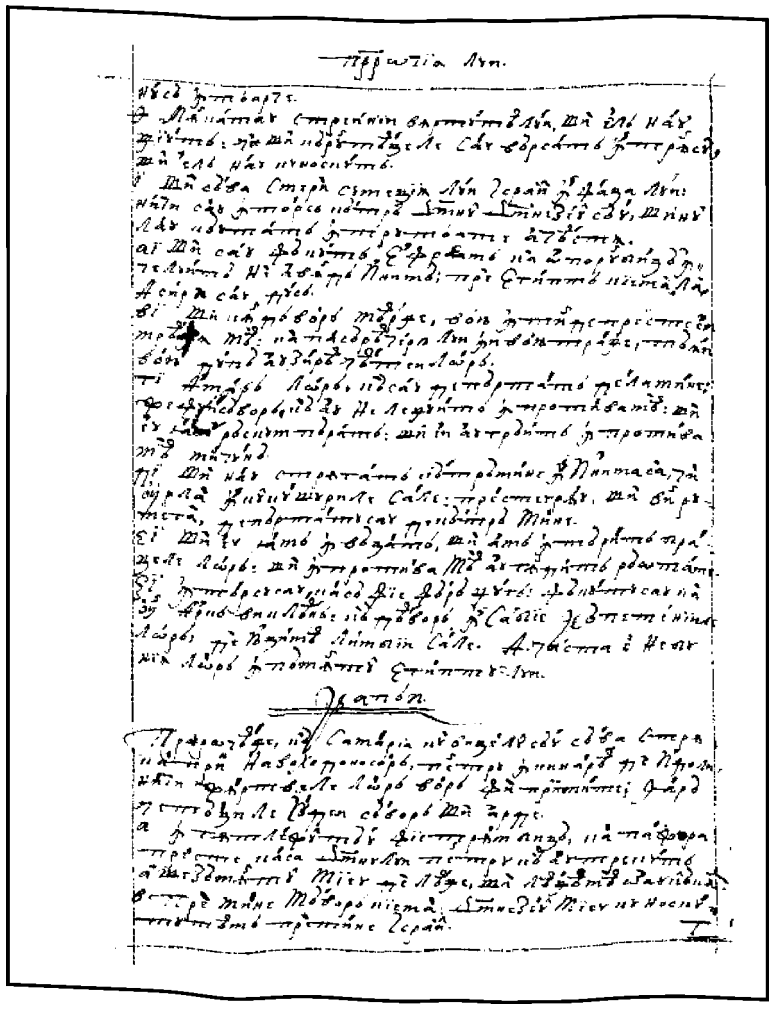

107v

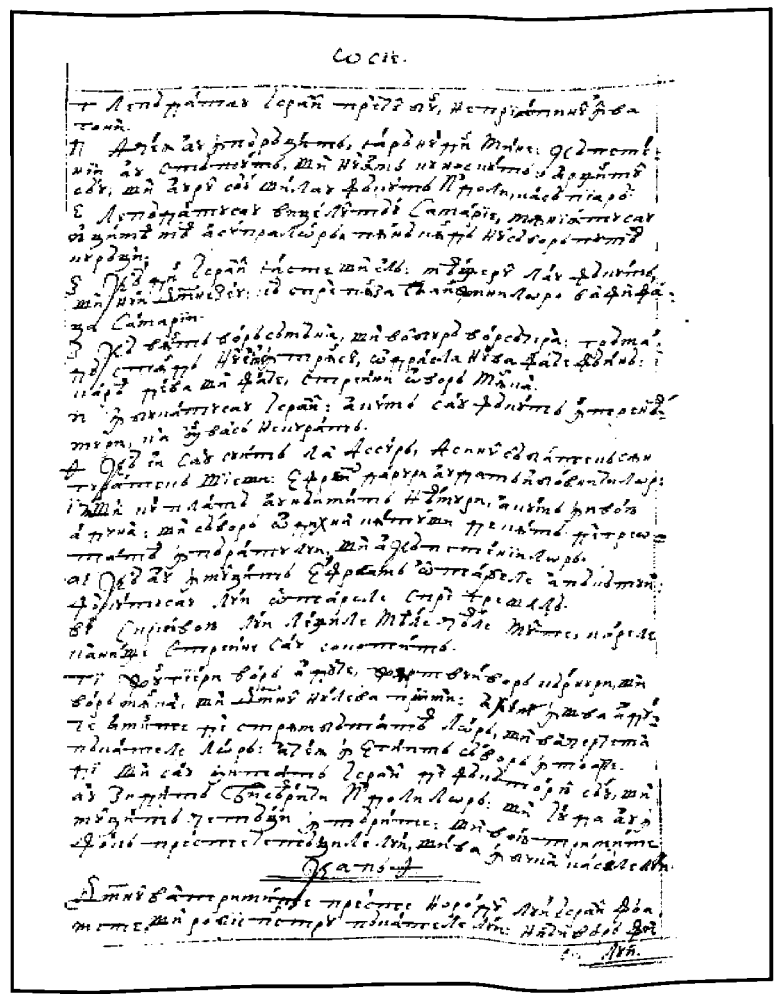

108r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI OSIE

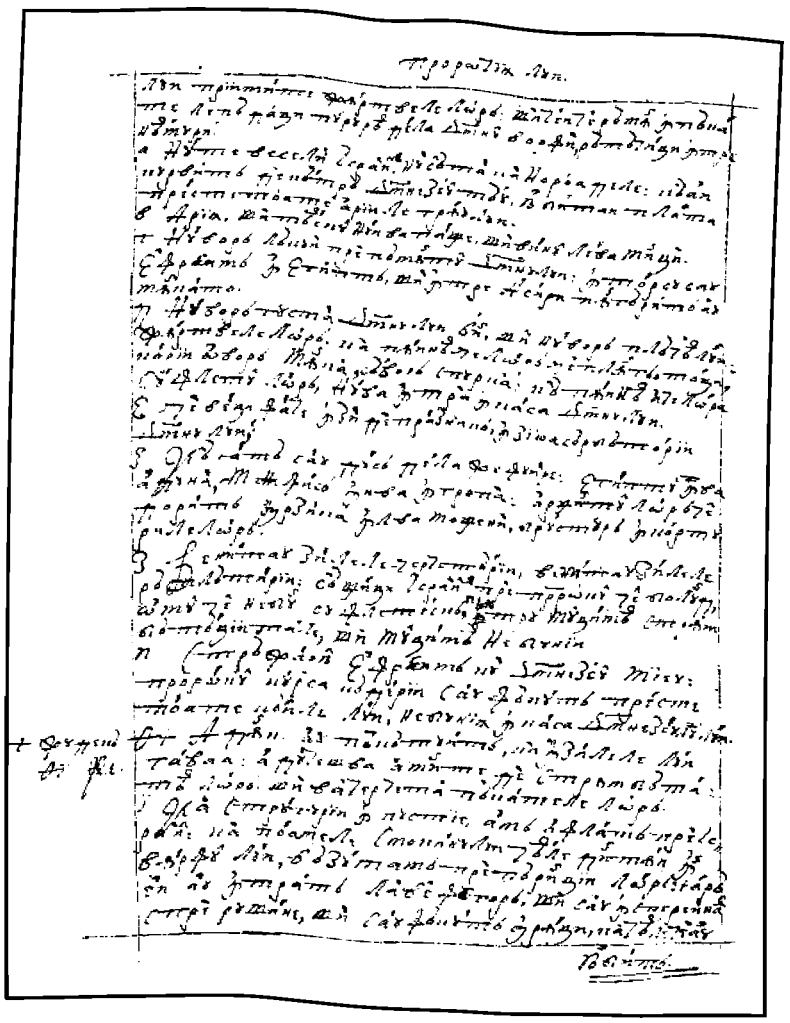

108v

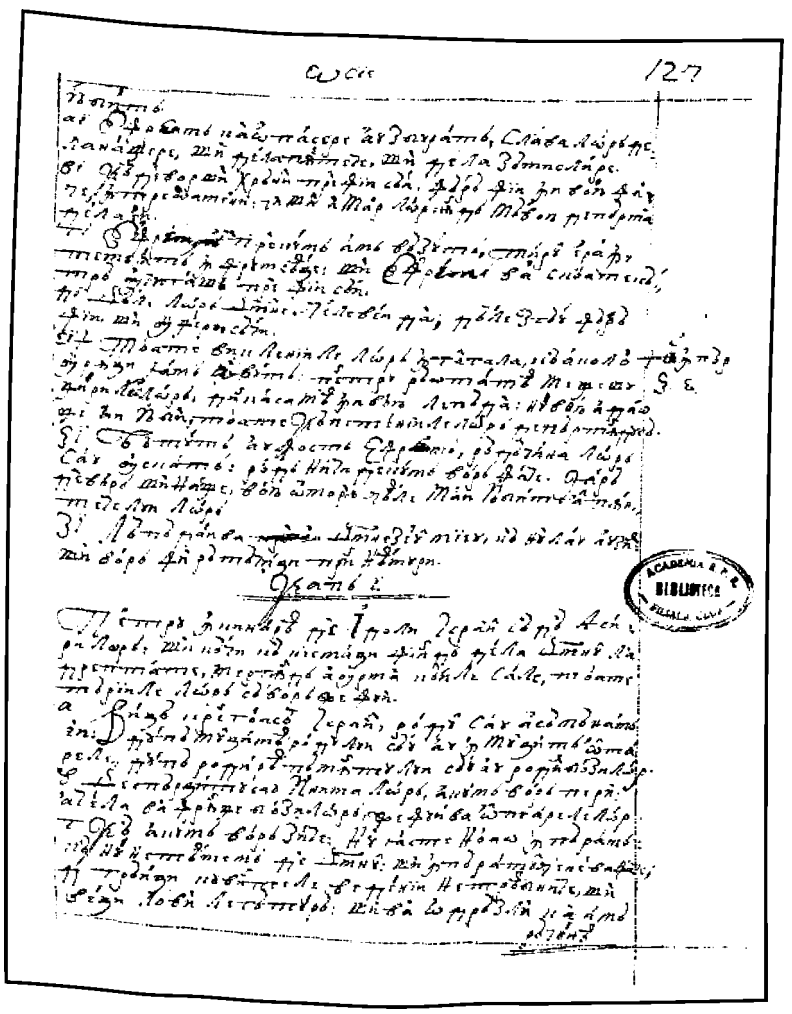

109r

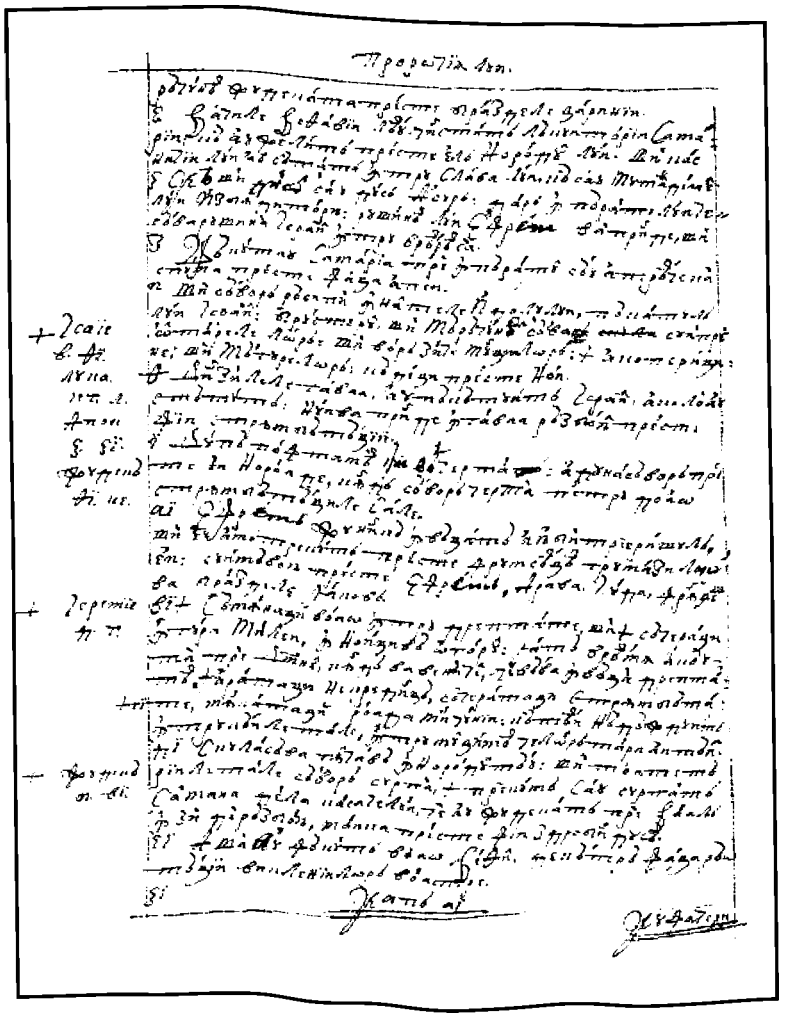

109v

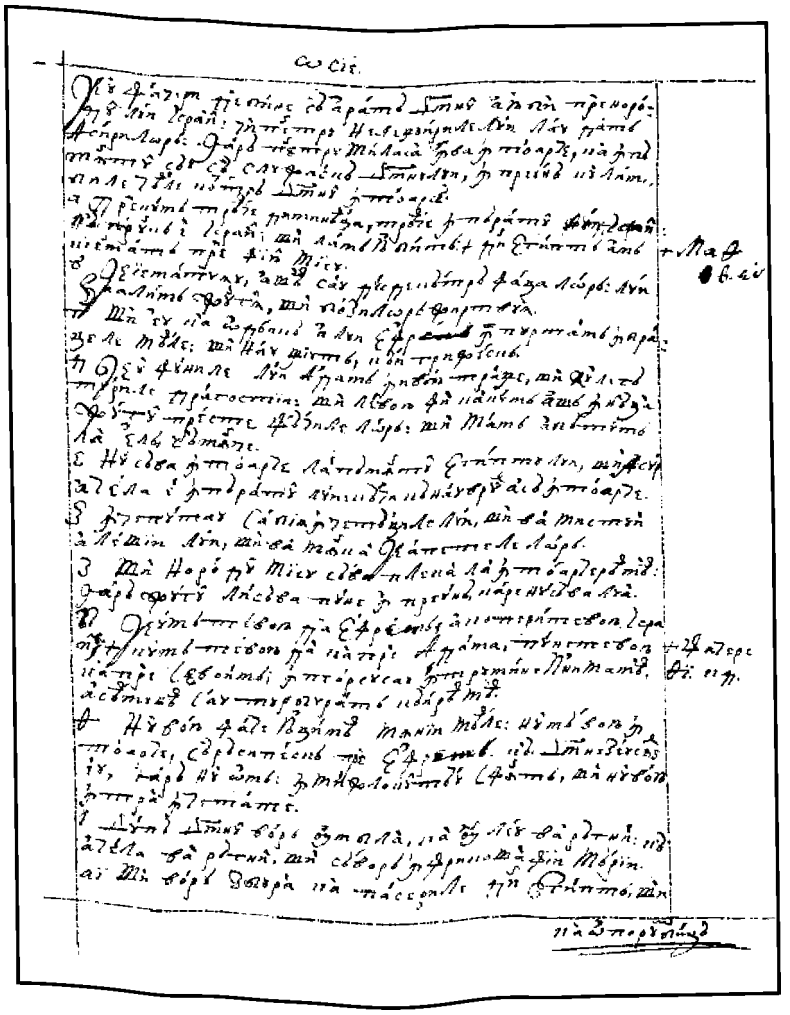

110r

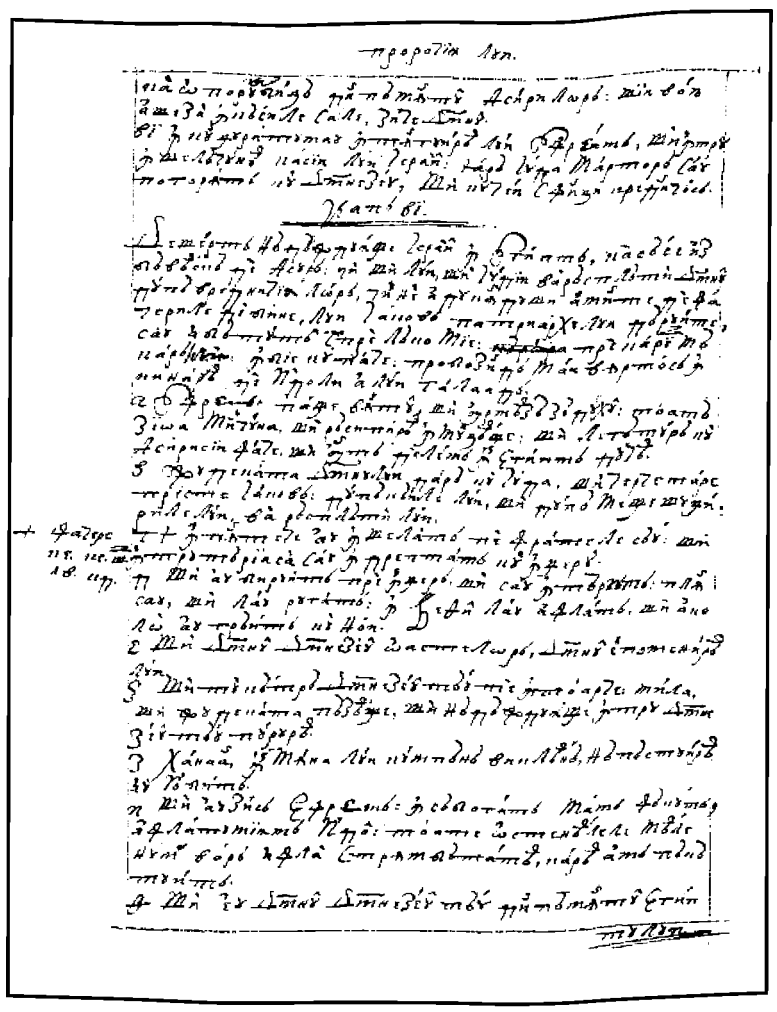

110v

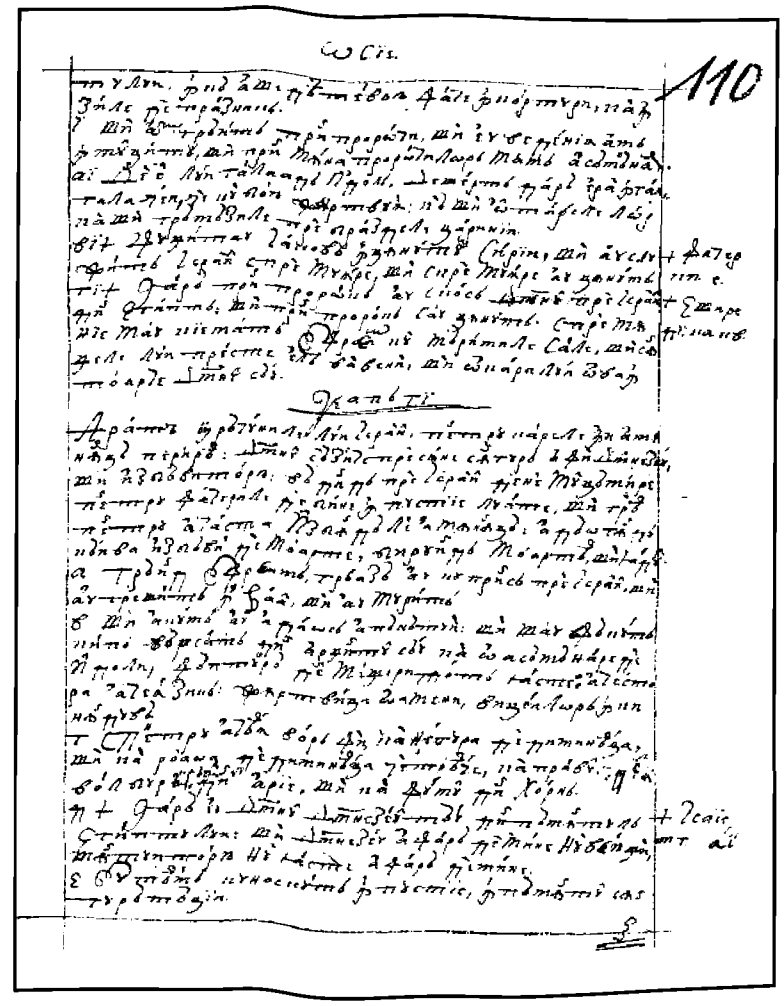

111r

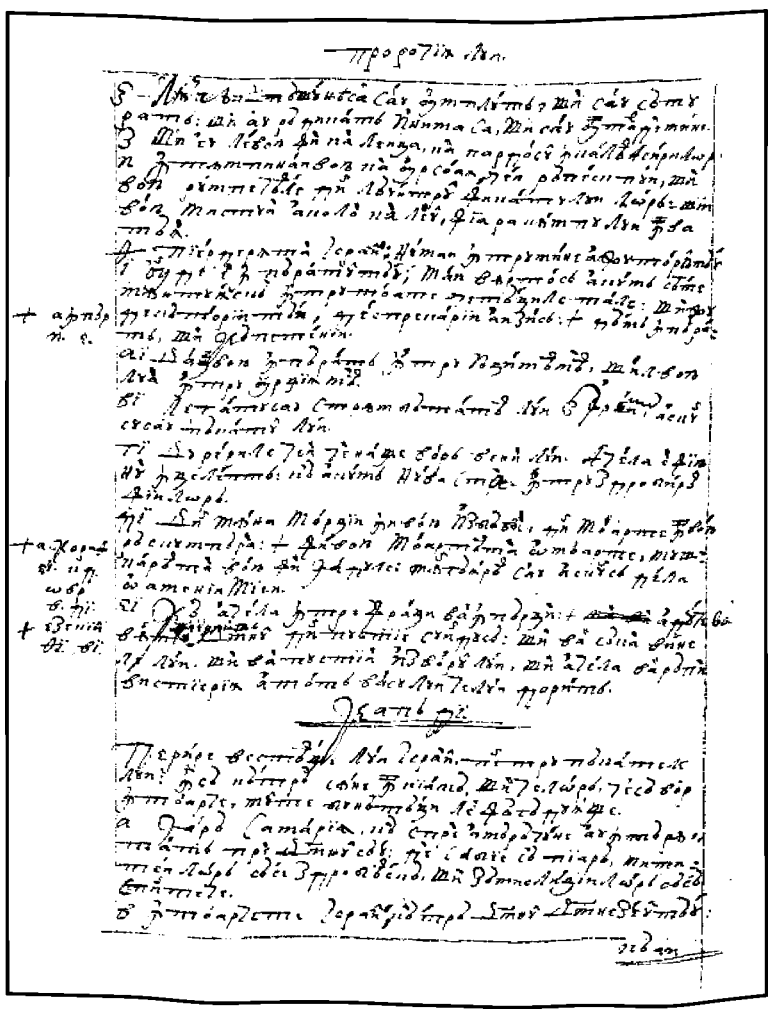

111v

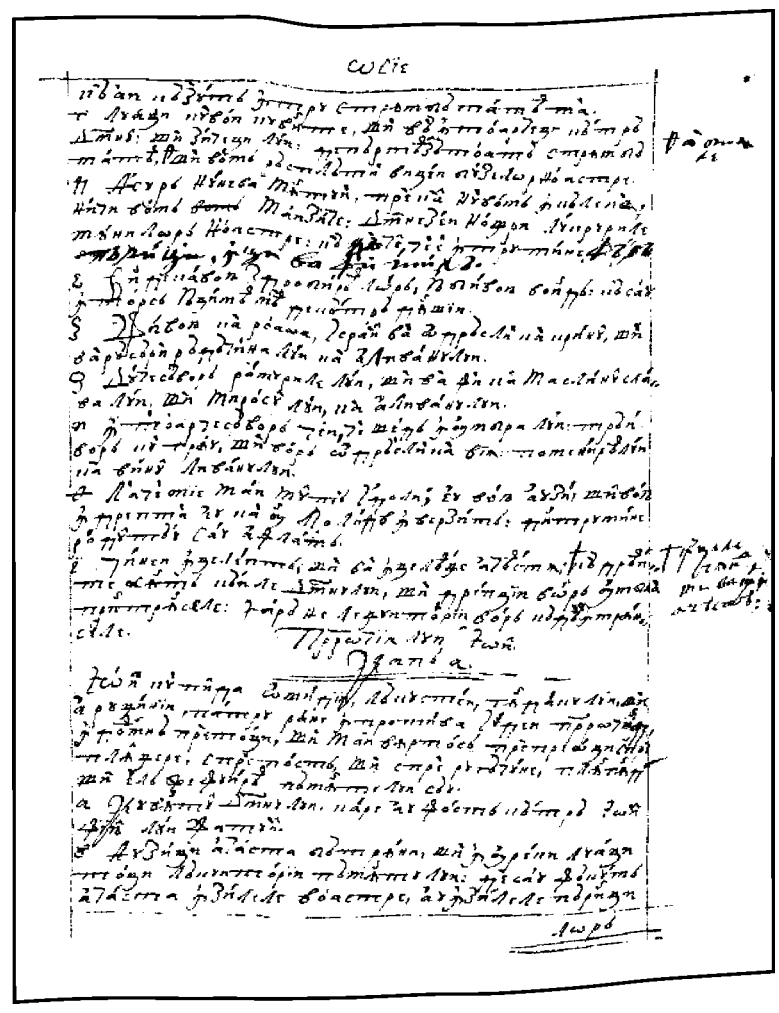

112r

PROROCIIA LUI IOIL

Cap 1

Ioil, cu pilda omidii, lăcustei, gândacului şi a ruginii, patru rane împrotiva Iudei prorocind, îndeamnă pre toţi, şi mai vârtos pre preoţi, spre plângere, spre post şi spre rugăciune, plângând şi el jefuirea pământului său.

1. Cuvântul Domnului, care au fost către Ioil, fiiul lui Fatuil.
2. Auziţi aceasta, bătrâni, şi în urechi luaţi, toţi lăcuitorii pământului, de s-au
112v făcut aceasta în zilele voastre au în zilele părinţi|lor voştri.
3. Despre aceasta fiilor voştri povestiţi, şi fiii voştri fiilor săi şi fiilor neamului altuia.
4. Ce au rămas de molie au mâncat lăcusta, şi rămăşiţa lăcustii o au mâncat gândacul, şi rămăşiţa gândacului o au mâncat rugina.
5. Deşteptaţi-vă, cei beaţi, şi plângeţi şi urlaţi, toţi cei ce beaţi vinul cu dulceaţă, că au perit de la gura voastră.
6. Că neam s-au suit pre pământul Mieu tare şi nenumărat; dinţii lui ca dinţii leului şi măsealele lui ca a puiului de leu.
7. Pus-au viia mea spre pustie şi smochinul mieu l-au belit de coaje. Golindu-mă, m-au jefuit şi m-au lepădat. Airi s-au făcut ramurile lui.
8. Plânge ca o fecioară încinsă cu sac pentru bărbatul tinereaţelor sale.
9. Perit-au jârtva şi gustarea din casa Domnului, jeluit-au preoţii, slujitorii Domnului.
10. Jefuitu-s-au ţinutul, jelit-au pământul, că s-au răsipit grâul, turburatu-s-au vinul, râncezitu-s-au untul-de-lemn.
11. Turburatu-s-au lucrătorii câmpului, urlat-au lucrătorii viilor pentru grâu şi pentru orzu, că au perit săcerişul ţarinii.
12. Viia s-au turburat şi smochinul s-au lâncezit, malogrănatul şi finicul şi mărul şi toţi pomii ţarinii s-au uscat, că s-au turburat bucuriia de către fiii omeneşti.
13. Încingeţi-vă şi plângeţi, preoţi, urlaţi, slujitorii oltariului, întraţi, culcaţi-vă în sac, slujitorii Dumnezeului mieu, că au perit din casa Dumnezeului vostru jârtva şi gustarea.
14. *Sfinţiţi postul, chemaţi ceata, adunaţi-vă bătrâni, toţi lăcuitorii pământului în casa *Jos 2, 15.
113r Dumnezeului vostru şi strâgaţi || către Domnul:
15. „A, a, a zilei, că aproape e zioa Domnului şi ca o jefuire de la Cel Putearnic va veni!"
16. Au, doară, nu înaintea ochilor voştri au perit ceale de hrană din casa Dumnezeului vostru, şi veseliia, şi săltarea?
17. Putrezit-au dobitoacele în gunoiul său, răsipitu-s-au şurile, spartu-s-au cămările, că s-au turburat grâul.

18. Ce au suspinat jivina, mugit-au turmele ciurdei, că nu iaste lor păşune, ci şi turmele dobitoacelor au perit.
19. Şi cătră Tine, Doamne, voiu strâga, că focul au mâncat ceale frumoasă a pustiii şi văpaia au aprins toate leamnele ţinutului.
20. Ci şi fiarele câmpului, ca o arie ce i-i seate de ploaie, au privit spre Tine, că au săcat izvoarăle apelor şi focul au îmbucat ceale frumoase ale pustiii.

Cap 2

Prorocul veasteaşte jidovilor nemilostivirea vrăjmaşilor săi şi cât de groaznică le va fi zioa aceaea. Pentru aceaea îi îndeamnă spre pocăinţă, şi celor ce să vor întoarce mare sporire le făgăduiaşte Domnul, şi că va da Duhul Său preste tot trupul şi mari seamne înaintea zilii Domnului aceii mari şi înfricoşate. Şi să va mântui tot, cine va chema numele Domnului.

1. ântaţi cu trâmbiţă în Sion, urlaţi în muntele Mieu cel sfânt, să să turbure toţi lăcuitorii pământului, că vine zioa Domnului. Că aproape iaste
2. Zioa întune areculuí şi a ceţii, zioa norului şi a volburii. Ca dimineaţa întinsă preste munţi, norod mult şi tare; aseaminea lui n-au fost din-ceput, şi după el nu va fi până în anii neamului şi neamului.
3. Înaintea feaţii lui, foc îmbucând şi după | el, văpaie arzând. Ca grădina desfătării, 113v
pământul înaintea lui şi după el, sângurătatea pustiii, nici iaste cine să scape de el.
4. Ca vedearea cailor, vedearea lor şi ca călăraşii, aşa vor alerga.
5. Ca sunetul căruţelor preste vârful munţilor vor sălta, ca sunetul văpăii de foc, ce arde pozderâia, ca norodul tare gătit la războiu.
6. De cătră faţa lui să vor chinui noroadele, toate obrazele să vor întoarce în oală.
Isaie 13, 10. 7. Ca cei tari vor alerga, ca bărbaţii ostaş să vor sui pre zid, oamenii în căile sale vor
Ezechiil 32, 7. mearge şi nu să vor abate de la cărările sale.
Jos la 3, 15. 8. Fieştecarele pre fratele său nu-l va îngreca, fieştecarii în calea sa vor umbla; ci şi prin fereşti vor cădea şi nu să vor răsipi.
9. În cetate vor întra, în zid vor alerga, pre căsi să vor sui, prin fereşti vor întra ca furul.
Math. 24, 29. 10. De cătră faţa lui s-au cutremurat pământul, clătitu-s-au ceriurile, *soarele şi luna s-au
Marc. 13, 24. întunecat şi stealele ş-au tras strălucirea sa.
*Luca 21, 25. 11. Şi Domnul au dat glasul Său înaintea feaţii oastei Sale, că multe sânt foarte taberile
*Ieremie 30, 7. Lui, că tari şi ceale ce fac cuvântul Lui, *că mare e zioa Domnului şi înfricoşată foarte, şi
Amos 5, 18. cine o va suferi?
Sof. 1, 15. 12. Acum, dară, zice Domnul: „Întoarceţi-vă cătră Mine în toată inima voastră, în post şi în plângere şi în vaiete".
13. Şi vă tăiaţi inimile voastre, iară nu vejmintele voastre. Şi vă întoarceţi cătră Domnul,
*Psalm. 75, 5. Dumnezeul vostru, *că îndurat şi milostiv e, răbdătoriu şi mult milostiv şi îndurătoriu preste răotate.
*Iona 4, 2. 14. *Cine şti de să va întoarce şi să ierte şi || să lase după sâne blagoslovenie, jârtvă şi 114r
Iona 3, 9. gustare Domnului, Dumnezeului vostru?
*Sus 1, 14. 15. Cântaţi cu trâmbiţa în Sion, *sfinţiţi postul, chemaţi ceata!
16. Adunaţi norodul, sfinţiţi bisearica, adunaţi bătrânii, strângeţi mititeii şi sugătorii de ţâţe! Să iasă mirele din culcuşul său şi mireasa din cămara sa!
17. Între pridvor şi oltariu vor plânge preoţii, slujitorii Domnului, şi vor zice: „Iartă, Doamne, iartă norodul Tău şi nu da moştenirea Ta spre ocară, ca să-i stăpânească limbile. Căci zic între noroade: «Unde iaste Dumnezeul lor?»"
18. Răvnit-au Domnul pentru pământul Său şi au iertat norodului Său.
19. Şi au răspuns Domnul şi au zis norodului Său: „Iată, Eu vă voiu trimite grâu şi vin şi untdelemn şi vă veţi umplea de eale; şi nu vă voiu mai da ocară între limbi.
20. Şi pre cel de la criveţu îl voiu depărta de la voi şi-l voiu goni la pământ neumblat şi pustiiu, faţa lui spre marea răsăritului şi sfârşitul lui la marea cea mai de pre urmă; şi să va înălţa putoarea lui şi să va sui putrăgiunea lui, că trufaşu s-au purtat.
21. Să nu te temi, pământule, saltă şi te veseleaşte, că au mărit Domnul a face!
22. Să nu vă teameţi, jiviniile ţânutului, că au odrăslit ceale frumoase ale pustiii, că pomul au adus rodul său, smochinul şi viia au dat vârtutea sa.
23. Şi, fiii Sionului, săltaţi şi vă veseliţi în Domnul, Dumnezeul vostru, că v-au dat podoaba dreptăţii şi va face a să pogorî la voi | ploaia de dimineaţa şi de sara, ca la început. 114v
24. Şi să vor umplea ariile de grâu şi să vor vărsa teascurile de vin şi de untdelemn.

25. Şi Eu voiu întoarce anii carii i-au mâncat lăcusta, gândacul şi rugina şi omida, tăriia Mea cea mare, carea am trimis preste voi.
26. Şi veţi mânca hrănindu-vă şi vă veţi sătura şi veţi lăuda numele Domnului, Dumnezeului vostru, Cel ce au făcut minunate cu voi. Şi nu să va ruşina norodul Mieu în veac.
27. Şi veţi şti că în mijlocul lui Israil Eu sânt, şi Eu, Domnul, Dumnezeul vostru, şi nu mai iaste. Şi nu să va ruşina norodul Mieu în veac.
28. Şi va fi după aceastea, *vărsa-voiu Duhul Mieu preste tot trupul; şi vor proroci fiii voştri şi featele voastre, bătrânii voştri visuri vor visa, şi tinerii voştri vedenii vor vedea. *Isaie 44, 3. Fap. 2, 17.
29. Ci şi preste slugile Meale şi preste slujnice în zilele acealea voiu vărsa Duhul Mieu.
30. Şi voiu da minuni în ceriu şi pre pământ, sânge şi foc şi abur de fum".
31. *Soarele să va întoarce întru întunearec şi luna în sânge mai înainte până ce va veni zioa Domnului cea mare şi groaznică. *Sus 2, 10. Math. 24, 29.
32. Şi va fi *tot care va chema numele Domnului să va mântui, că în muntele Sionului şi în Ierusalim va fi mântuirea, precum au zis Domnul, şi în cei rămaşi, pre carii va chema Domnul. *Luca 21, 25. Râm. 10, 13. Fapt. 2, 20.

Cap 3

Amânănţă Domnul năcaz mare limbilor care au năcăjit pre norodul Său şi cum că pre toţi va judeca în
115r *valea lui Iosafat. | | Izvor din casa Domnului va ieşi, şi Iudeea în veaci să va lăcui, curăţindu-să sângele ei.*

1. Că, iată, în zilele acealea şi în vreamea aceaea, când voiu întoarce robiia Iudei şi a Ierusalimului,
2. Aduna-voiu toate limbile şi le voiu duce în valea lui Iosafat şi Mă voiu prigoni cu eale acolo pentru norodul Mieu şi moştenirea mea, Israil, pre carii i-au râsipit prin neamuri, şi pământul Mieu l-au împărţit.
3. Şi preste norodul Mieu au aruncat soarte şi au pus pruncul în bordeiu şi fata o au vândut pre vin, să bea.
4. Însă ce e Mie şi voao, Tirule şi Sidonule şi tot hotarul palestinilor? Au doară, izbândire veţi da voi Mie? Şi de izbândiţi voi împrotiva Mea? Curând, degrabă vă voiu răsplăti răsplătire preste capul vostru.
5. Că argintul Mieu şi aurul aţi luat, şi ceale dorite ale Meale şi frumoase le-aţi băgat în bisearicile idolilor voştri.
6. Şi fiii Iudei şi fiii Ierusalimului i-aţi vândut fiilor grecilor, ca să-i depărtaţi din hotarele sale.
7. Iată, Eu îi voiu deştepta din locul în care i-aţi vândut şi voiu întoarce răsplătirea voastă în capul vostru.
8. Şi voiu vinde fiii voştri şi featele voastre în mânile fiilor Iudei, şi îi vor vinde saveilor, neamului departe, că Domnul au grăit.
115v 9. Strâgaţi aceasta între neamuri, sfinţiţi războiu, deşteptaţi pre cei vârtoşi, | să se apropie şi să se suie toţi bărbaţii cei de războiu!
10. Tăiaţi plugurile voastre spre sabii, şi sapele voastre spre lânci! Cel neputincios zică: „Că tare sânt eu!"
11. Rumpeţi şi veniţi, toate neamurile de prinprejur, şi vă adunaţi. Acolo a cădea va face Domnul pre vârtoşii tăi.
12. Scoale-să şi să se suie limbile la valea lui Iosafat, că acolo voiu şedea, să judec toate limbile prinpregiur.
13. *Trimiteţi seaceri, că s-au copt săcerişul, veniţi şi vă pogorâţi că e plin teascul, prisosesc teascurile, că s-au înmulţit răotatea lor. *Apoc. 14, 15.
14. Noroade, noroade în Valea Tăierii, că aproape e zioa Domnului în Valea Tăierii.
15. *Soarele şi luna s-au întunecat, şi stealele şi-au tras strălucirea sa. *Sus 12, 31.
16. *Şi Domnul din Sion va răgni şi din Ierusalim va da glasul Său; şi să vor clăti ceriurile şi pământul. Şi Domnul e nădeajdea norodului Său şi tăria fiilor lui Israil. *Ieremie 25, 30. Amos 1, 2.
17. Şi veţi şti că Eu, Domnul, Dumnezeul vostru, Cel ce lăcuiesc în Sion, în muntele Mieu cel sfânt. Şi va fi Ierusalimul sfânt, şi streini nu vor mai treace printr-însul.
18. *Şi va fi în zioa aceaea: picături-vor munţii dulceaţă şi dealurile vor cură lapte şi prin toate păraiele Iudei vor treace ape. Şi izvor din casa Domnului va ieşi şi va uda răpejunea spinilor. *Amos 9, 13.
19. Eghiptul spre pustiire va fi şi Idumeea spre pustiia pierderii, căci că strâmb au lucrat împrotiva fiilor Iudei şi au vărsat sânge nevinovat pre pământul său.
116r 20. Şi Iudeea în veac va fi lăcuită, şi Ierusali | |mul în neam şi în neam.
21. Şi voiu curăţi sângele lor, care nu-l curăţisem, şi Domnul va petreace în Sion.

A

A: interj. „ah!", „vai"
a: în contextul *A, a, a zilei!* (Variantele de *Vulgata* au aici fie *A, a, a diei!*, cum este cazul variantei urmate de traducătorii textului de la 1760, fie *Heu diei!*) 1,15

(a se) ABATE: v. III
(să) vor abate: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,7

ABUR: s.n.
abur: *sg. ac.* 2,30

ACOLO: adv.
acolo: 3,2, 11, 12

ACUM: adv.
acum: 2,12

(a) ADUCE: v. III
au adus: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,22

(a se) ADUNA: v. I
adunați(-vă): *imperativ 2.pl.* 1,14
adunați: *imperativ 2.pl.* 2,16
aduna-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,2
(vă) adunați: *imperativ 2.pl.* 3,11

AIRI: adv.
airi: 1,7

(a) ALERGA: v. I
vor alerga: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,4, 7, 9

(a) AMENINȚA: v. I; var. **(a) AMÂNĂNȚA**
amânănță: *ind. prez. 3 sg.* rezum. cap. 3

AN: s.m.
anii: *pl. ac.* 2,2, 25

APĂ: s.f.
apelor: *pl. gen.* 1,20
ape: *pl. nom.* 3,18

(a) APRINDE: v. III
au aprins: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,19

APROAPE: adv.
aproape: 1,15; 2,1; 3,14

(a se) APROPIA: v. I
să (se) apropie: *conj. prez. 3.pl.* 3,9

(a) ARDE: v. III
arzând: *gerunziu* 2,3
arde: *ind. prez. 3.sg.* 2,5

ARGINT: s.n.
argintul: *sg. ac.* 3,5

ARIE: s.f.
arie: *sg. ac.* 1,20
ariile: *pl. nom.* 2,24

(a) ARUNCA: v. I
au aruncat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,3

ASEMENEA: prep.; var. (Înv.) **ASEAMINEA**
aseaminea: 2,2

AȘA: adv.
așa: 2,4

AUR: s.n.
aurul: *sg. ac.* 3,5

(a) AUZI: v. IV
auziți: *imperativ 2.pl.* 1,2

B

(a) BĂGA: v. I
ați băgat: *ind. pf.c. 2.pl.* 3,5

BĂRBAT: s.m.
bărbatul: *sg. ac.* 1,8
bărbații: *pl. nom./ac.* 2,7; 3,9

BĂTRÂN, -Ă: s.m./f.
bătrâni: *s.m. pl. voc.* 1,2
bătrâni: *s.m. pl. ac.* 1,14
bătrânii: *s.m. pl. nom./ac.* 2,16, 28

(a) BEA: v. II
beați: *ind. prez. 2.pl.* 1,5
să bea: *conj. prez. 3.pl.* 3,3

BEAT, -Ă: s.m./f.
(cei) beați: *s.m. pl. voc.* 1,5

(a) BELI: v. IV
au belit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,7

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) **BISEARICĂ**
bisearica: *sg. ac.* 2,16
bisericile: *pl. ac.* 3,5

BLAGOSLOVENIE: s.f.
blagoslovenie: *sg. ac.* 2,14

BORDEI: s.n. (cf. Indice 2Lg; în *Vulgata – prostibulum* „bordel")
bordeiu: *sg. ac.* 3,3

BUCURIE: s.f.
bucuriia: *sg. nom.* 1,12

C

CAL: s.m.
cailor: *pl. gen.* 2,4

CALE: s.f.
căile: *pl. ac.* 2,7
calea: *sg. ac.* 2,8

CAP: s.n.
capul: *sg. ac.* 3,4, 7

CASĂ: s.f.
casa: *sg. ac., în sintagmele casa Domnului/casa Dumnezeului* 1,9, 13, 14, 16; rezum. cap.3; 3,18
căsi: *pl. ac.* 2,9

(a) CĂDEA: v. II
vor cădea: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,8
a cădea: *inf. prez.* 3,11

CĂLĂRAȘ: s.m. „călăreț"
călărașii: *pl. ac.* 2,4

CĂMARĂ: s.f.
cămările: *pl. nom.* „cămară pentru provizii" (cf. lat. *apothēca,-ae*) 1,17
cămara: *sg. ac.* „cameră de locuit", „dormitor"; „pat nupțial" (cf. lat. *thalamus,-ī*) 2,16

CĂRARE: s.f.
cărările: *pl. ac.* 2,7

CĂRUȚĂ: s.f.
căruțelor: *pl. gen.* 2,5

CÂMP: s.n.
câmpului: *sg. gen.* 1,11, 20

(a) CÂNTA: v. I
cântați: *imperativ 2.pl.* 2,1, 15

CEATĂ: s.f. (aici) „adunare de sărbataore" (cf. lat. *coetus, -ūs*, „adunare", „întrunire")
ceata: *sg. ac.* 1,14; 2,15

CEAȚĂ: s.f.
ceții: *sg. gen.* 2,2

CER: s.n.; var. **CERIU**
ceriurile: *pl. nom.* 2,10; 3,16
ceriu: *sg. ac.* 2,30

CETATE: s.f.
cetate: *sg. ac.* 2,9

(a) CHEMA: v. I
chemați: *imperativ 2.pl.* 1,14; 2,15
va chema: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2; 2,32

(a se) CHINUI: v. IV
(să) vor chinui: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,6

CIURDĂ: s.f.
ciurdei: *sg. gen.* 1,18

(a se) CLĂTI: v. IV
clătitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,10
(să) vor clăti: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,16

(a se) COACE: v. III
(s-)au copt: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,13

COAJĂ: s.f.; var. **COAJE**
coaje: *sg. ac.* 1,7

(a se) COBORÎ: v. IV; var. (Înv.) **(a se)** POGORÎ
a **(se)** pogorî: *inf. prez.* 2,23
(vă) pogorâți: *imperativ 2.pl.* 3,13

CRIVĂȚ: s.n.; var. (Reg.) **CRIVEȚ** „miazănoapte"
crivețu: *sg. ac.* 2,20

(a se) CULCA: v. I
culcați(-vă): *imperativ 2.pl.* 1,13

CULCUȘ: s.n.
culcușul: *sg. ac.* 2,16

(a) CURA: v. I (Reg.) „a curge"
vor cură: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,18

(a se) CURĂȚA: v. I; var. **(a se)** CURĂȚI
curățindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.3
voiu curăți: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,21
curățisem: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 3,21

CURÂND: adv.
curând: 3,4

(a se) CUTREMURA: v. I
(s-)au cutremurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,10

CUVÂNT: s.n.
cuvântul: *sg. nom./ac., în sintagmele* ***cuvântul Domnului/cuvântul Lui*** 1,1; 2,11

D

(a) DA: v. I
va da: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2; 3,16
au dat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,11, 22, 23
(nu) da: *imperativ prohib. 2.sg.* 2,17
voiu da: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,19, 30
veți da: *ind. viit.I. 2.pl.* 3,4

DEAL: s.n.
dealurile: *pl. nom.* 3,18

DEGRABĂ: s.f.
degrabă: 3,4

DEPARTE: adv.
departe: 3,8

(a) DEPĂRTA: v. I
voiu depărta: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,20
să depărtați: *conj. prez. 2.pl.* 3,6

DESFĂTARE: s.f.
desfătării: *sg. gen., în sintagma grădina desfătării* 2,3

(a se) DEȘTEPTA: v. I
deșteptați(-vă): *imperativ 2.pl.* 1,5
voiu deștepta: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,7
deșteptați: *imperativ 2.pl.* 3,9

DIMINEAȚĂ: s.f.
dimineața: *sg. ac.* 2,2, 23

DINTE: s.m.
dinții: *pl. nom./ac.* 1,6, 6

DOBITOC: s.n.
dobitoacele: *pl. nom.* 1,17
dobitoacelor: *pl. gen.* 1,18

DOMN: s.m. (s. propriu) „Dumnezeu"
Domnului: *sg. gen., în sintagmele* ***cuvântul*** *Domnului/casa* ***Domnului/zioa Domnului/zilii Domnului/numele*** *Domnului* 1,1, 9, 15; rezum. cap.2; 2,1, 11, 26, 31, 32; rezum. cap.3; 3,14
Domnului: *sg. gen./dat.* 1,9; 2,14, 17
Domnul: *sg. nom./ac.* 1,14; rezum. cap.2; 2,11, 12, 13, 18, 19, 21, 23, 27, 32; rezum. cap.3; 3,8, 11, 16, 17
Doamne: *sg. voc.* 1,19; 2,17

DORIT, -Ă: s.
(ceale) **dorite:** *s.n. pl. ac.* 3,5

DREPTATE: s.f.
dreptății: *sg. gen.* 2,23

(a) DUCE: v. III
voiu duce: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,2

DUH: s.n.
Duhul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,28, 29

DULCEAŢĂ: s.f. (aici) „cu referire la dulceaţa vinului" (cf. Anania 2001, p.1165).
dulceaţă: *sg. ac.* 1,5; 3,18

DUMNEZEU: s.m.
Dumnezeului: *sg. gen./dat.* 1,13; 2,14, 26
Dumnezeului: *sg. gen., în sintagma casa* ***Dumnezeului*** 1,13, 14, 16
Dumnezeul: *sg. nom.* 2,13, 17, 23, 27; 3,17

F

(a se) FACE: v. III
(s-)au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,2, 7
fac: *ind. prez. 3.pl.* 2,11
a **face:** *inf. prez.* 2,21
va **face:** *ind. viit.I. 3.sg.* 2,23; 3,11
au făcut: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,26

FATĂ: s.f.
featele: *pl. nom./ac.* 2,28; 3,8
fata: *sg. ac.* 3,3

FAŢĂ: s.f.
feaţii: *sg. gen., în loc. prep. înaintea* ***feaţii*** „în faţa" 2,3, 11
faţa: *sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) *de către faţa* „(de) dinaintea" 2,6, 10
faţa: *sg. nom.* (aici) „avangarda oştirii" (cf. Anania 2001, p.1163) 2,20

(a) FĂGĂDUI: v. IV
făgăduiaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2

FECIOARĂ: s.f.
fecioară: *sg. ac.* 1,8

FEREASTRĂ: s.f.; var. FEREASTĂ
ferești: *pl. ac.* 2,8, 9

(a) FI: v. IV
e: *ind. prez. 3.sg.* 1,15; 2,11, 13; 3,4, 13, 14, 16
-i: *ind. prez. 3.sg.* 1,20
iaste: *ind. prez. 3.sg.* 1,18; 2,1, 3, 27
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 2,11
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 2,27; 3,10
va fi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2; 2,2, 28, 32; 3,17, 18, 19
au fost: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,1; 2,2

FIARĂ: s.f.
fiarăle: *pl. nom.* 1,20

FINIC: s.m. (Înv.) „curmal", „palmier"
finicul: *sg. nom.* 1,12

FIU: s.m.
fiiul: *sg. nom.* 1,1
fiilor: *pl. gen./dat.* 1,3; 3,6, 8, 16, 19
fiii: *pl. nom./ac.* 1,3, 12; 2,28; 3,6, 8
fiii: *pl. voc., în sintagma* ***fiii Sionului*** 2,23

FOC: s.n.
focul: *sg. nom.* 1,19, 20
foc: *sg. nom./ac.* 2,3, 5, 30

FRATE: s.m.
fratele: *sg. ac.* 2,8

FRUMOS, -OASĂ: s.m./f./n.
(ceale) frumoasă: *s.f. pl. ac.* (aici „oazele deşertului"; cf. Anania 2001, p.1162) 1,19
(ceale) frumoase: *s.f. pl. nom./ac.* (cf. *Ibidem*) 1,20; 2,22
[ceale] frumoase: *s.n. pl. ac.* (aici) „odoare" 3,5

FUM: s.n.
fum: *sg. ac.* 2,30

FUR: s.m.
furul: *sg. ac.* 2,9

G

GĂTIT, -Ă: adj. „pregătit pentru a întreprinde o acţiune"
gătit: *n. sg. ac.* 2,5

GÂNDAC: s.m.
gândacului: *sg. gen.* rezum. cap.1; 1,4
gândacul: *sg. nom.* 1,4; 2,25

GLAS: s.n.
glasul: *sg. ac.* 2,11; 3,16

(a) GOLI: v. IV
golindu-: *gerunziu* 1,7

(a) GONI: v. IV
voiu goni: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,20

GRĂDINĂ: s.f.
grădina: *sg. ac., în sintagma grădina desfătării* 2,3

(a) GRĂI: v. IV
au grăit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,8

GRÂU: s.m.
grâul: *sg. nom.* 1,10, 17
grâu: *sg. ac.* 1,11; 2,19, 24

GREC: s.m.
grecilor: *pl. gen.* 3,6

GROAZNIC, -Ă: adj.
groaznică: *f. sg. nom.* rezum. cap.2; 2,31

GUNOI: s.n.
gunoiul: *sg. ac.* 1,17

GURĂ: s.f.
gura: *sg. ac.* 1,5

GUSTARE: s.f. (aici) „libaţie" (cf. lat. *lībātiō, -ōnis* în *Vulgata*)
gustarea: *sg. nom.* 1,9, 13
gustare: *sg. ac.* 2,14

H

HOTAR: s.n.
hotarul: *sg. voc., în sintagma* ***tot hotarul palestinilor*** 3,4
hotarele: *pl. ac.* 3,6

HRANĂ: s.f.
hrană: *sg. ac.* 1,16

(a se) HRĂNI: v. IV
hrănindu(-vă): *gerunziu* 2,26

I

IATĂ: interj.
iată: 2,19; 3,1, 7

IDOL: s.m.
idolilor: *pl. gen.* 3,5

(a) IERTA: v. I
să ierte: *conj. prez. 3.sg.* 2,14
iartă: *imperativ 2.sg.* 2,17
au iertat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,18

(a) IEȘI: v. IV
să iasă: *conj. prez. 3.sg.* 2,16
va ieși: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.3; 3,18

INIMĂ: s.f.
inima: *sg. ac., în loc. adv.* ***în toată inima*** 2,12
inimile: *pl. ac.* 2,13

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) **(a) ÎNTRA**
întrați: *imperativ 2.pl.* 1,13
vor întra: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,9

(a) IZBÂNDI: v. IV „a răzbuna"
izbândiți: *ind. prez. 2.pl.* 3,4

IZBÂNDIRE: s.f. (Înv.) „răzbunare"
izbândire: *sg. ac.* 3,4

IZVOR: s.n.
izvoarăle: *pl. nom.* 1,20
izvor: *sg. nom.* rezum. cap.3; 3,18

Î

(a) ÎMBUCA: v. I
au îmbucat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,20
îmbucând: *gerunziu* 2,3

(a) ÎMPĂRȚI: v. IV
au împărțit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,2

ÎMPOTRIVA: prep.; var. (Înv. și pop.) ÎMPROTIVA
împrotiva: rezum. cap.1; 3,4, 19

ÎNAINTE: adv./prep.
înaintea: *prep.* 1,16; rezum. cap.2; 2,3
ininte: *adv. în loc. adv.* ***mai înainte*** 2,31

(a se) ÎNĂLȚA: v. I
(să) va înălța: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,20

ÎNCEPUT: s.n.; var. (Înv.) **CEPUT**
-ceput: *sg. ac., în loc adv. din-ceput* 2,2
început: *sg. ac., în loc. adv. la* ***început*** 2,23

(a se) ÎNCINGE: v. III „a (se) înfășura peste mijloc sau peste altă parte a corpului cu un brâu, o cingătoare etc."
încingeți(-vă): *imperativ 2.pl.* 1,13

ÎNCINS, -Ă: adj. „înfășurat peste mijloc sau peste altă parte a corpului cu un brâu, o cingătoare etc."
incinsă: *f. sg. ac.* 1,8

(a) ÎNDEMNA: v. I
îndeamnă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; rezum. cap.2

ÎNDURAT, -Ă: adj.
îndurat: *m. sg. nom.* 2,13

ÎNDURĂTOR, -TOARE: adj. (Înv.) „răbdător"
îndurătoriu: *m. sg. nom.* 2,13

ÎNFRICOȘAT, -Ă: adj.
înfricoșate: *f. sg. gen.* rezum. cap.2
înfricoșată (foarte): *f. sg. nom.* 2,11

(a) ÎNGRECA: v. I (Înv. și pop.) „a împovăra"
va îngreca: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,8

(a se) ÎNUMLȚI: v. IV
(s-)au înmulțit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,13

ÎNTINS, -Ă: adj. (aici) „revărsat"
întinsă: *f. sg. ac.* 2,2

(a se) ÎNTOARCE: v. III „a schimba direcția, orientarea inițială"; (Pop.) „a (se) transforma"
(să) vor întoarce: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.2; 2,6
întoarceți(-vă): *imperativ 2.pl.* 2,12
(vă) întoarceți: *imperativ 2.pl.* 2,13
(să) va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,14, 31
voiu întoarce: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,25; 3,1, 7

(a) ÎNTRA: v. I; vezi **(a) INTRA**

(a se) ÎNTUNECA: v. I
(s-)au întunecat: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,10; 3,15

ÎNTUNERIC: s.n.; var. (Înv.) **ÎNTUNEAREC**
întunearecului: *sg. gen.* 2,2
întunearec: *sg. ac.* 2,31

J

(a se) JEFUI: v. IV
au jefuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,7
jefuitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,10

JEFUIRE: s.f.
jefuirea: *sg. ac.* rezum. cap.1
jefuire: *sg. ac.* 1,15

(a) JELI: v. IV
jelit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,10

(a) JELUI: v. IV
jeluit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,9

JERTFĂ: s.f.; var. **JÂRTVĂ**
jârtva: *sg. nom.* 1,9, 13
jârtvă: *sg. ac.* 2,14

JIDOV: s.m.
jidovilor: *pl. dat.* rezum. cap.2

JIVINĂ:]s.f.
jivina: *sg. nom.* 1,18

JIVINIE: s.f.; (Iuz.) „jivină"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la I. Văcărescul, *Colecție din poeziile d-lui marelui logofăt...* București, 1848.
jiviniile: *pl. voc., în sintagma* ***jiviniile țânutului*** 2,22

(a) JUDECA: v. I
va judeca: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.3
să judec: *conj. prez. 1.sg.* 3,12

L

LANCE: s.f.
lânci: *pl. ac.* 3,10

LAPTE: s.n.
lapte: *sg. ac.* 3,18

(a se) **LĂCUI:** v. IV; vezi (a se) **LOCUI**

LĂCUITOR: s.-m.; vezi **LOCUITOR**

LĂCUSTĂ: s.f.
lăcustei: *sg. gen.* rezum. cap.1
lăcusta: *sg. nom.* 1,4; 2,25
lăcustii: *sg. gen.* 1,4

(a) LĂSA: v. I
să lase: *conj. prez. 3.sg.* 2,14

(a) LĂUDA: v. I
veţi lăuda: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,26

(a se) **LÂNCEZI:** v. IV
(s-)au lâncezit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,12

LEMN: s.n. (Înv. şi rar.) „arbore"; „copac"
leamnele: *pl. ac.* 1,19

(a) LEPĂDA: v. I
ai lepădat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,7

LEU: s.m.
leului: *sg. gen.* 1,6
leu: *sg. ac.* 1,6

LIMBĂ: s.f.
limbile: *pl. nom./ac.* 2,17; 3,2, 12
limbi: *pl. ac.* 2,19
limbilor: *pl. dat.* rezum. cap.3

LOC: s.n.
locul: *sg. ac.* 3,7

(a se) LOCUI: v. IV; var. (Înv.) (a se) LĂCUI
(să) va lăcui: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.3
lăcuiesc: *ind. prez. 1.sg.* 3,17
va fi lăcuită: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 3,20

LOCUITOR: s.m.; var. (Înv.) LĂCUITOR
lăcuitorii: *pl. voc., în sintagma* ***toţi lăcuitorii pământului*** 1,2
lăcuitorii: *s.m. pl. nom./ac.* 1,14; 2,1

LUNĂ: s.f.
luna: *sg. nom.* 2,10, 31; 3,15

(a) LUA: v. I
luaţi: *imperativ 2.pl.* 1,2
aţi luat: *ind. pf.c. 2.pl.* 3,5

(a) LUCRA: v. I
au lucrat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,19

LUCRĂTOR, -TOARE: s.m./f.
lucrătorii: *s.m. pl. nom., în sintagma* ***lucrătorii câmpului*** (cf. lat *agricola, -ae*)/***lucrătorii viilor*** (cf. lat. *vīnitor, -ōris*) 1,11

M

MALOGRANAT: s.m. „rodiu"; cuvântul nu este înregistrat în MDA; este împrumutat de traducători din latină (cf. lat. *mālogrānātum, -i*).
malogrănatul: *sg. nom.* 1,12

MARE: adj.
mare: *f./n. sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,11, 25; 1,31; rezum. cap.3
mari: *n. pl. ac.* rezum. cap.2
mari: *f. sg. gen.* rezum. cap.2

MARE: s.f.
marea: *sg. ac., în sintagmele* ***marea răsăritului*** „Marea Moartă" (cf. Anania 2001, p.1163)/*marea cea* ***mai*** *de pre urmă* „Marea Mediterană" (cf. *Ibidem*) 2,20

MĂR: s.m.
mărul: *sg. nom.* 1,12

(a) MĂRI: v. IV
au mărit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,21

MĂSEA: s.f.
măsealele: *pl. nom.* 1,6

MÂNĂ: s.f.
mânile: *pl. ac.* 3,8

(a) MÂNCA: v. I
au mâncat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,4, 19; 2,25
veţi mânca: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,26

(a se) **MÂNTUI:** v. IV
(să) va mântui: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2; 2,32

MÂNTUIRE: s.f.
mântuirea: *sg. nom.* 2,32

(a) MERGE: v. III
vor mearge: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,7

MIJLOC: s.n.
mijlocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în mijlocul*** 2,27

MILOSTIV, -Ă: adj.
milostiv: *m. sg. nom.* 2,13

MINUNATĂ: s.f. (Înv.) „minune"
minunate: *pl. ac.* 2,26

MINUNE: s.f.
minuni: *pl. ac.* 2,30

MIRE: s.m.
mirele: *sg. nom.* 2,16

MIREASĂ: s.f.
mireasa: *sg. nom.* 2,16

MITITEL, -EA: s.m./f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Logofătul Costache Konaki, *Poesii (...)*, Partea I, Iaşi, 1886.
mititeii: *s.m. pl. ac.* 2,16

MOLIE: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Prof. I. Simionescu, *Fauna României*, Bucureşti, 1938.
molie: *sg. ac.* 1,4

MOŞTENIRE: s.f.
moştenirea: *sg. ac.* 2,17; 3,2

(a) **MUGI:** v. IV
mugit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,18

MULT, -Ă: adj./adv.
mult: *adj. n. sg. nom.* 2,2
multe (foarte): *adj. f. pl. nom.* 2,11
mult: *adv.* 2,13

MUNTE: s.m.
muntele: *sg. ac.* 2,1, 32; 3,17
munți: *pl. ac.* 2,2
munților: *pl. gen.* 2,5
munții: *pl. nom.* 3,18

N

NĂDEJDE: s.f.
nădeajdea: *sg. nom.* 3,16

NEAM: s.n.
neamului: *sg. gen./dat.* 1,3; 3,8
neam: *sg. nom.* 1,6
neamului: *sg. gen., în sintagma* ***neamului și neamului*** „generațiilor" 2,2
neamuri: *pl. ac.* 3,2, 9
neamurile: *pl. voc., în sintagma toate neamurile de prinprejur* 3,11
neam: *sg. ac., în loc. adv.* ***în neam și în neam*** 3,20

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) NĂCAZ
năcaz: *sg. ac.* rezum. cap.3

(a) **NECĂJI:** v. IV; var. (Pop.) (a) **NĂCĂJI**
au **năcăjit:** *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.3

NEMILOSTIVIRE: s.f.
nemilostivirea: *sg. ac.* rezum. cap.2

NENUMĂRAT, -Ă: adj.
nenumărat: *n. sg. nom.* 1,6

NEPUTINCIOS, -OASĂ: s.m./f.
(cel) neputincios: *s.m. sg. nom.* 3,10

NEUMBLAT, -Ă: adj.
neumblat: *n. sg. ac.* 2,20

NEVINOVAT, -Ă: adj.
nevinovat: *n. sg. ac.* 3,19

NOR: s.n.
norului: *sg. gen.* 2,2

NOROD: s.n.
norod: *sg. nom.* 2,2
norodul: *sg. nom./ac.* 2,5, 16, 17, 26, 27; rezum. cap.3; 3,2, 3
noroadele: *pl. nom.* 2,6
noroade: *pl. ac.* 2,17
norodului: *sg. gen./dat.* 2,18, 19; 3,16
noroade: *pl. nom., în sintagma noroade,* ***noroade*** „grămezi-grămezi" 3,14

NUME: s.n.
numele: *sg. ac., în sintagma* ***numele Domnului*** rezum. cap.2; 2,26, 32

O

OALĂ: s.f.
oală: *sg. ac.* 2,6

OASTE: s.f.
oastei: *sg. gen.* 2,11

OBRAZ: s.n. „chip"
obrazele: *pl. nom.* 2,6

OCARĂ: s.f.
ocară: *sg. ac.* 2,17, 19

OCHI: s.m.
ochilor: *pl. gen.* 1,16

(a) ODRĂSLI: v. IV
au odrăslit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,22

OLTAR: s.n.; var. (Înv. și reg.) **OLTARIU**
oltariului: *sg. gen.* 1,13
oltariu: *sg. ac.* 2,17

OM: s.m.
oamenii: *pl. nom.* 2,7

OMENESC, -EASCĂ: adj.
omenești: *m. pl. ac.* 1,12

OMIDĂ: s.f.
omidii: *sg. gen.* rezum. cap.1
omida: *sg. nom.* 2,25

ORZ: s.n.
orzu: *sg. ac.* 1,11

OSTAȘ: s.m.
ostași: *pl. (cu desinență ϕ) nom.* 2,7

P

PALESTIN: s.m. „palestinian"; în forma fără sufixul *-ean*, cuvântul nu este înregistrat în MDA.
palestinilor: *pl. gen.* 3,4

PĂMÂNT: s.n.
pământului: *sg. gen.* rezum. cap.1; 1,2, 14; 2,1
pământul: *sg. nom./ac.* 1,6, 10; 2,3, 10, 18; 3,2, 16, 19
pământ: *sg. ac.* 2,20, 30
pământule: *sg. voc.* 2,21

PĂRINTE: s.m.
părinților: *pl. gen.* 1,2

PĂȘUNE: s.f.
păsune: *sg. nom.* 1,18

PÂRÂU: s.n.; var. (Înv. și rar.) PĂRĂU
părăiele: *pl. ac.* 3,18

(a) **PETRECE:** v. III
va petreace: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,21

(a) **PICĂTURI:** v. IV (Trans.; despre lichide) „a picura"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemțesc...*, Buda, 1825.
picături-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,18

PIERDERE: s.f.
pierderii: *sg. gen.* 3,19

(a) PIERI: v. IV
au perit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,5, 11, 13, 16, 18
perit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,9

PILDĂ: s.f.
pilda: *sg. ac.* rezum. cap.1

(a) PLÂNGE: v. III
plângând: *gerunziu* rezum. cap.1
plângeți: *imperativ 2.pl.* 1,5, 13
plânge: *ind. prez. 3.sg.* 1,8
vor plânge: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,17

PLÂNGERE: s.f.
plângere: *sg. ac.* rezum. cap.1; 2,12

PLIN, **-Ă:** adj.
plin: *n. sg. nom.* 3,13

PLOAIE: s.f.
ploaie: *sg. ac.* 1,20
ploaia: *sg. nom.* 2,23

PLUG: s.n.
plugurile: *pl. ac.* 3,10

POCĂINȚĂ: s.f.
pocăință: *sg. ac.* rezum. cap.2

PODOABĂ: s.f.
podoaba: *sg. ac.* 2,23

(a se) POGORÎ: v. IV; vezi **(a se)** COBORÎ

POM: s.m.
pomii: *s.m. pl. nom.* 1,12
pomul: *sg. nom.* 2,22

POST: s.n.
post: *sg. ac.* rezum. cap.1; 2,12
postul: *sg. ac.* 1,14; 2,15

(a) POVESTI: v. IV
povestiți: *imperativ 2.pl.* 1,3

PREOT: s.m.
preoți: *pl. ac.* rezum. cap.1
preoții: *pl. nom.* 1,9; 2,17
preoți: *pl. voc.* 1,13

PRIDVOR: s.n.
pridvor: *sg. ac.* 2,17

(a se) PRIGONI: v. IV
(Mă) voiu prigoni: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,2

PRIMPREJUR: adv.; var. PRINPREGIUR
prinprejur: *adv. în loc. adj.* ***de prinprejur*** 3,11
prinpregiur: *adv. în loc. adj.* ***[de] prinpregiur*** 3,12

(a) PRISOSI: v. IV
prisosesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,13

(a) PRIVI: v. IV
au privit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,20

PROROC: s.m.
prorocul: *sg. nom.* rezum. cap.2

(a) PROROCI: v. IV
prorocind: *gerunziu* rezum. cap.1
vor proroci: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,28

PROROCIE: s.f.
prorociia: *sg. nom.* în titlul cărții *Prorociia lui Ioil*

PRUNC: s.m.
pruncul: *sg. ac.* 3,3

PUI: s.m.
puiului: *sg. gen.* 1,6

(a) PUNE: v. III
pus-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,7
au **pus:** *ind. pf.c. 3.pl.* 3,3

(a se) PURTA: v. I
(s-)au purtat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,20

PUSTIIRE: s.f.
pustiire: *sg. ac.* 3,19

PUSTIU, **-IE:** adj./s.
pustie: *s.f. sg. ac.* 1,7
pustiii: *s.f. sg. gen.* 1,19, 20; 2,3, 22
pustiia: *s.f. sg. ac.* 3,19
pustiiu: *adj. n. sg. ac.* 2,20

PUTERNIC, -Ă: s.m./f.
(Cel) Putearnic: *s.m. sg. nom.* 1,15

PUTOARE: s.f.
putoarea: *sg. nom.* 2,20

PUTREJUNE: s.f.; var. (Înv.) **PUTRĂGIUNE**
putrăgiunea: *sg. nom.* 2,20

(a) PUTREZI: v. IV
putrezit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,17

PUZDERIE: s.f.
puzderâia: *sg. ac.* 2,5

R

RAMURĂ: s.f.
ramurile: *pl. nom.* 1,7

RANĂ: s.f.
rane: *pl. ac.* rezum. cap.1

RĂBDĂTOR, **-TOARE:** adj.; var. (Înv.) **RĂBDĂTORIU**
răbdătoriu: *m. sg. nom.* 2,13

(a) RĂCNI: v. IV; var. (Pop.) (a) RĂGNI
va răgni: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,16

RĂMAS, **-Ă:** s.m./f.
(cei) rămași *s.m. pl. ac.* 2,32

RĂMĂȘIȚĂ: s.f.
rămășița: *sg. ac.* 1,4

(a) RĂMÂNE: s.f.
au rămas: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,4

RĂSĂRIT: s.n.
răsăritului: *sg. gen. în sintagma* ***marea răsăritului*** „Marea Moartă" (cf. Anania 2001, p.1163) 2,20

(a se) RĂSIPI: v. IV; vezi **(a se) RISIPI**

(a) RĂSPLĂTI: v. IV
voiu răsplăti: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,4

RĂSPLĂTIRE: s.f.
răsplătire: *sg. ac.* 3,4
răsplătirea: *sg. ac.* 3,7

(a) RĂSPUNDE: v. III
au răspuns: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,19

RĂUTATE: s.f.; var. (Înv.) RĂOTATE
răotate: *sg. ac.* 2,13
răotatea: *sg. nom.* 3,13

RĂZBOI: s.n.
războiu: *sg. ac.* 2,5; 3,9

(a se) RÂNCEZI: v. IV; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA. unde prima atestare este în *Dicționariu rumanesc, latinesc și unguresc.* Din orenduiala excelenții sale preasfințitul Ioann Bobb... în două tomuri. Cluj, Tom I: A – L, 1822; tom II: M – Z, 1823.
rîncezitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,10

(a) RÂVNI: v. IV; var. (Înv. și reg.) **(a)** RĂVNI
răvnit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,18

REPEJUNE: s.f. „vale" (cf. Anania 2001, p.1165)
răpejunea: *sg. ac.* 3,18

(a se) RISIPI: v. IV; var. (înv. și rar) **(a se)** RĂSIPI
(s-)au răsipit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,10
răsipitu(-s)au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,17
(să) vor răsipi: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,8
au râsipit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,2

ROBIE: s.f.
robiia: *sg. ac.* 3,1

ROD: s.n.
rodul: *sg. ac.* 2,22

RUGĂCIUNE: s.f.
rugăciune: *sg. ac.* rezum. cap.1

RUGINĂ: s.f.
ruginii: *sg. gen.* rezum. cap.1
rugina: *sg. nom.* 1,4; 2,25

(a) RUPE: v. III; var. (Înv. și reg.) **(a)** RUMPE
rumpeți: *imperativ 2.pl.* 3,11

(a se) RUȘINA: v. I
(să) va rușina: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,26, 27

S

SABIE: s.f.
sabii: *pl. ac.* 3,10

SAC: s.n. (Înv.) „îmbrăcăminte făcută din sac (pânză de fuior de câlți sau de buci din care se fac sacii) care se purta în semn de doliu sau de pocăință ori de către cei săraci"
sac: *sg. ac.* 1,8, 13

SAPĂ: s.f.
sapele: *pl. ac.* 3,10

SAVEU: s.m.
saveilor: *pl. dat.*(cf. **Indice** Iov) 3,8

(a) SĂLTA: v. I „a simți o mare bucurie"; „a face salturi"
vor sălta: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,5
saltă: *imperativ 2.sg.* 2,21
săltați: *imperativ 2.pl.* 2,23

SĂLTARE: s.f. (Fig.; înv.) „bucurie foarte mare", „trăire intensă"
săltarea: *sg. nom.* 1,16

(a se) SĂTURA: v. I
(vă) veți sătura: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,26

SÂNGE: s.n.
sânge: *sg. ac.* 2,30, 31; 3,19
sângele: *sg. nom./ac.* rezum. cap.3; 3,21

(a) SCĂPA: v. I
să scape: *conj. prez. 3.sg.* 2,3

(a se) SCULA: v. I
scoale(-să): *conj. prez. fără să 3.pl.* 3,12

SEARĂ: s.f.
sara: *sg. ac., în loc. adj.:* ***de sara*** 2,23

(a) SECA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a)** SĂCA
au săcat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,20

SECERĂ: s.f.
seaceri: *pl. ac.* 3,13

SECERIȘ: s.n.; var. (Înv. și reg.) SĂCERIȘ (Înv. și pop.; ccr.; mai ales la sg.) „cereale coapte care au fost sau urmează să fie secerate"
săcerișul: *sg. nom.* 1,11; 3,13

SEMN: s.n.
seamne: *pl. ac.* rezum. cap.2

SETE: s.f.
seate: *sg. nom.* 1,20

SFÂNT, -Ă: adj.
sfânt: *m. sg. nom./ac.* 2,1; 3,17

SFÂRȘIT: s.n. (aici) „ariergarda oștirii" (cf. Anania 2001, p.1163).
sfârșitul: *sg. nom.* 2,20

(a) SFINȚI: v. IV
sfințiți: *imperativ 2.pl.* 1,14; 2,15, 16; 3,9

SINGURĂTATE: s.f.
sângurătatea: *sg. nom.* 2,3

SLUGĂ: s.f.
slugile: *pl. ac.* 2,29

SLUJITOR, -TOARE: s.m./f.
slujitorii: *pl. nom., în sintagma* ***slujitorii Domnului*** 1,9; 2,17
slujitorii: *pl. voc., în sintagmele* ***slujitorii oltariului/slujitorii Dumnezeului mieu*** 1,13

SLUJNICĂ: s.f.
slujnice: *pl. ac.* 2,29

SMOCHIN: s.m.
smochinul: *sg. nom./ac.* 1,7, 12; 2,22

SOARE: s.m.
soarele: *sg. nom.* 2,10, 31; 3,15

SOARTĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) SOARTE
soarte: *sg. ac.* 3,3

(a se) SPARGE: v. III
spartu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,17

SPIN: s.m.
spinilor: *pl. gen.* 3,18

SPORIRE: s.f.
sporire: *sg. ac.* rezum. cap.2

(a) STĂPÂNI: v. IV
să stăpânească: *conj. prez. 3.pl.* 2,17

STEA: s.f.
stealele: *pl. nom.* 2,10; 3,15

STRĂIN, -Ă: s.m./f.; var. (Înv. și pop.) **STREIN**
streini: *s.m. pl. nom.* 3,17

STRĂLUCIRE: s.f.
strălucirea: *pl. ac.* 2,10; 3,15

STRÂMB: adv. „nedrept"
strâmb: 3,19

(a) STRÂNGE: v. III
strângeți: *imperativ 2.pl.* 2,16

(a) STRIGA: v. I
strâgați: *imperativ 2.pl.* 1,14; 3,9
voiu strâga: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,19

(a) SUFERI: v. IV
va suferi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,11

SUGĂTOR, -TOARE: sm./f.
sugătorii: *pl. ac., în sintagma* ***sugătorii de țâțe*** 2,16

(a se) SUI: v. IV
(s-)au suit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,6
(să) vor sui: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,7, 9
(să) va sui: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,20
să (se) suie: *conj. prez. 3.pl.* 3,9, 12

SUNET: s.n.
sunetul: *sg. ac.* 2,5

(a) SUSPINA: v. I
au suspinat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,18

Ș

(a) ȘEDEA: v. II
voiu ședea: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,12

(a) ȘTI: v. IV
veți ști: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,27; 3,17

ȘURĂ: s.f.
șurile: *pl. nom.* 1,17

T

TABĂRĂ: s.f.
taberile: *pl. nom.* 2,11

TARE: adj./s.
tare: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 1,6; 2,2, 5; 3,10
tari: *adj. f. pl. nom.* 2,11
(cei) tari: *s.m. pl. ac.* 2,7

(a) TĂIA: v. I
tăiați: *imperativ 2.pl.* 2,13; 3,10

TĂIERE: s.f.
Tăierii: *sg. gen., în s. propr.* ***Valea Tăierii*** 3,14

TĂRIE: s.f.
tăriia: *sg. nom.* 2,25
tăria: *sg. nom.* 3,16

TÂNĂR, -Ă: s.m./f.
tinerii: *s.m. pl. nom.* 2,28

TEASC: s.n.
teascurile: *pl. nom.* 2,24; 3,13
teascul: *pl. nom.* 3,13

(a se) TEME: v. III
să (te) temi: *conj. prez. 2.sg.* 2,21
să (vă) teameți: *conj. prez. 2.pl.* 2,22

TINEREȚE: s.f.
tinereațelor: *pl. gen.* 1,8

(a) TRAGE: v. III
au tras: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,10; 3,15

TRÂMBIȚĂ: s.f.
trâmbiță: *sg. ac.* 2,1
trâmbița: *sg. ac.* 2,15

(a) TRECE: v. III
vor treace: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,17, 18

(a) TRIMITE: v. III
voiu trimite: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,19
am trimis: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,25
trimiteți: *imperativ 2.pl.* 3,13

TRUFAȘ, -Ă: adj.
trufașu: *m. sg. nom.* 2,20

TRUP: s.n.
trupul: *sg. ac.* rezum. cap.2; 2,28

(a se) TULBURA: v. I; var. (Înv.) **(a se) TURBURA**
turburatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,10, 11
(s-)au turburat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,12, 17
să (să) turbure: *conj. prez. 3.pl.* 2,1

TURMĂ: s.f.
turmele: *pl. nom.* 1,18

Ț

ȚARINĂ: s.f.
țarinii: *sg. gen.* 1,11, 12

ȚÂȚĂ: s.f.
țâțe: *pl. ac., în sintagma* ***sugătorii de țâțe*** 2,16

ȚINUT: s.n.
ținutul: *sg. nom.* 1,10
ținutului: *sg. gen.* 1,19
țânutului: *sg. gen.* 2,22

U

(a) **UDA:** v. I
va uda: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,18

(a) **UMBLA:** v. I
vor umbla: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,8

(a se) **UMPLE:** v. III; var. (Înv. şi pop.) **(a se) UMPLEA**
(vă) veţi umplea: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,19
(să) vor umplea: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,24

UNTDELEMN: s.n.; var. **UNT-DE-LEMN**
untul-de-lemn: *sg. nom.* 1,10
untdelemn: *sg. nom./ac.* 2,19, 24

URECHE: s.f.
urechi: *pl. ac.* 1,2

(a) **URLA:** v. I
urlaţi: *imperativ 2.pl.* 1,5, 13; 2,1
urlat-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,11

URMĂ: s.f.
urmă: *sg. ac., în sintagma* ***marea cea mai de pre urmă*** „Marea Mediterană" (cf. Anania 2001, p.1163) 2,20

(a se) **USCA:** v. I
(s-)au uscat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,12

V

VAIET: s.n.
vaiete: *pl. ac.* 2,12

VALE: s.f.
valea: *sg. ac.* rezum. cap.3; 3,2, 12
Valea: *sg. ac., în s. propr. Valea* ***Tăierii*** 3,14

VĂPAIE: s.f.
văpaia: *sg. nom.* 1,19
văpaie: *sg. nom.* 2,3
văpăii: *sg. gen.* 2,5

(a se) **VĂRSA:** v. I
(să) vor vărsa: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,24
vărsa-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,28
voiu vărsa: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,29
au vărsat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,19

VÂRF: s.n.
vârful: *sg. ac.* 2,5

VÂRTOS, -OASĂ: adv./s.
(mai) vârtos: *adv.* rezum. cap.1
(cei) vârtoşi: *s.m. pl. ac.* 3,9
vârtoşii: *s.m. pl. ac.* 3,11

VÂRTUTE: s.f.
vârtutea: *sg. ac.* 2,22

VEAC: s.n.
veac: *sg. ac., în lco. adv.* ***în veac*** 2,26, 27; rezum. cap.3; 3,20

(a) **VEDEA:** v. II
vor vedea: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,28

VEDENIE: s.f.
vedenii: *pl. ac.* 2,28

VEDERE: s.f.
vedearea: *sg. nom./ac.* 2,4, 4

(a) **VENI:** v. IV
va **veni:** *ind. viit.I. 3.sg.* 1,15; 2,31
vine: *ind. prez. 3.sg.* 2,1
veniţi: *imperativ 2.pl.* 3,11, 13

(a se) **VESELI:** v. IV
(te) veseleaşte: *imperativ 2.sg.* 2,21
(vă) veseliţi: *imperativ 2.pl.* 2,23

VESELIE: s.f.
veseliia: *sg. nom.* 1,16

(a) **VESTI:** v. IV
veasteaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2

VEŞMÂNT: s.n.
vejmintele: *sg. ac.* 2,13

VIE: s.f.
viia: *sg. nom./ac.* 1,7, 12; 2,22
viilor: *pl. gen.* 1,11

VIN: s.n.
vinul: *sg. nom./ac.* 1,5, 10
vin: *sg. ac.* 2,19, 24; 3,3

(a) **VINDE:** v. III
au vândut: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,3
aţi vândut: *ind. pf.c. 2.pl.* 3,6, 7
voiu vinde: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,8
vor vinde: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,8

VIS: s.n.
visuri: *pl. ac.* 2,28

(a) **VISA:** v. I
vor visa: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,28

VOLBURĂ: s.f.
volburii: *sg. gen.* 2,2

VRĂJMAŞ: s.m.
vrăjmaşilor: *pl. gen.* rezum. cap.2

VREME: s.f.
vreamea: *sg. ac.* 3,1

Z

ZI: s.f.
zilele: *pl. ac.* 1,2; 2,29; 3,1
zilei: *sg. dat.* 1,15
zioa: *sg. nom., în sintagma* ***zioa Domnului*** 1,15; 2,1, 11, 31; 3,14
zioa: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,2; 3,18
zilii: *sg. gen., în sintagma* ***zilii Domnului*** rezum. cap.2

(a) **ZICE:** v. III
zice: *ind. prez. 3.sg.* 2,12
vor zice: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,17
zic: *ind. prez. 3.pl.* 2,17
au zis: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,19, 32
zică: *conj. prez. fără să 3.sg.* 3,10

ZID: s.n.
zid: *sg. ac.* 2,7, 9

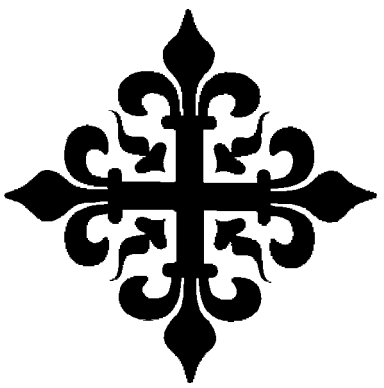

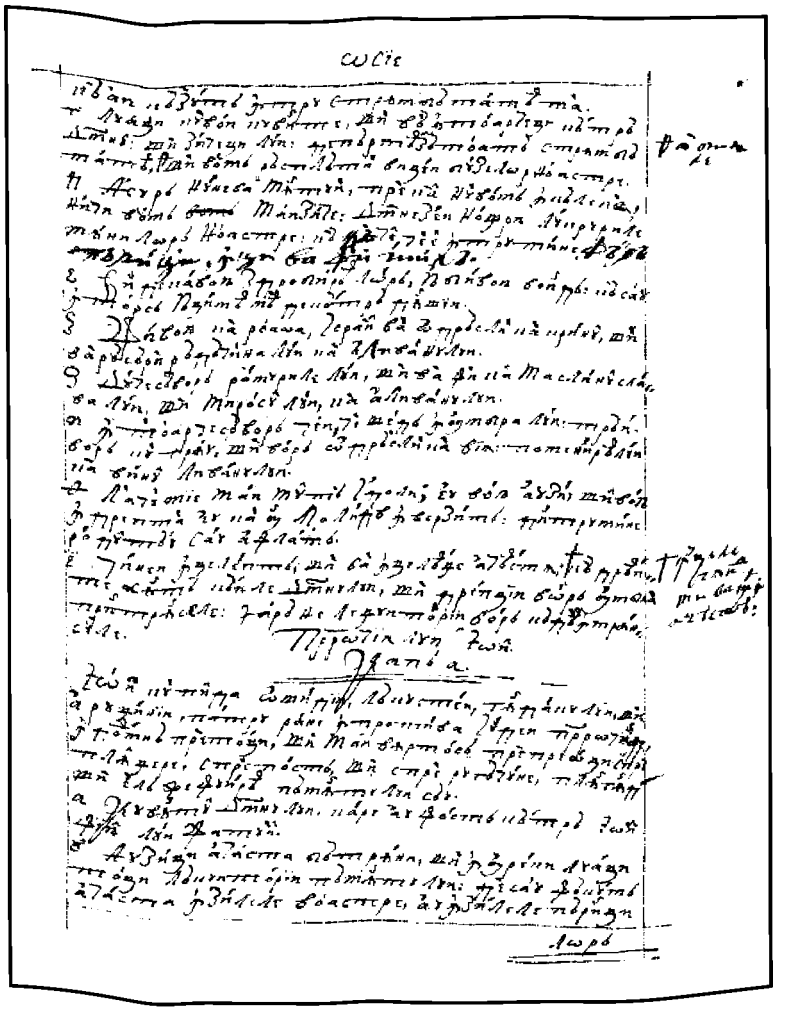

112r

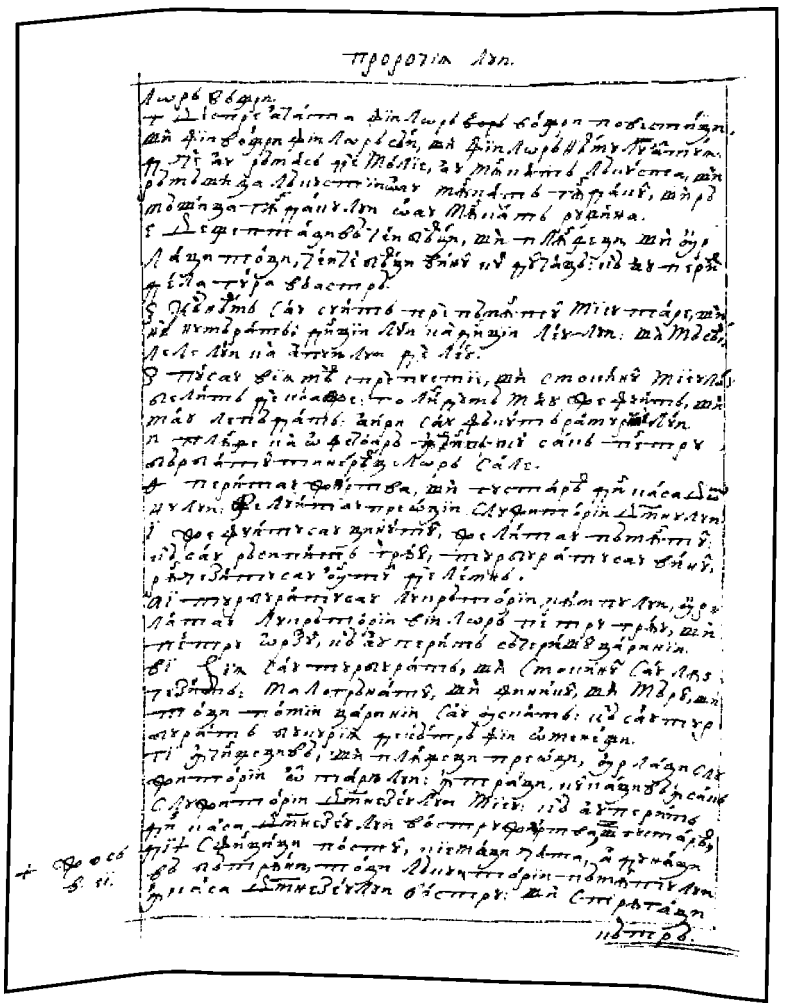

112v

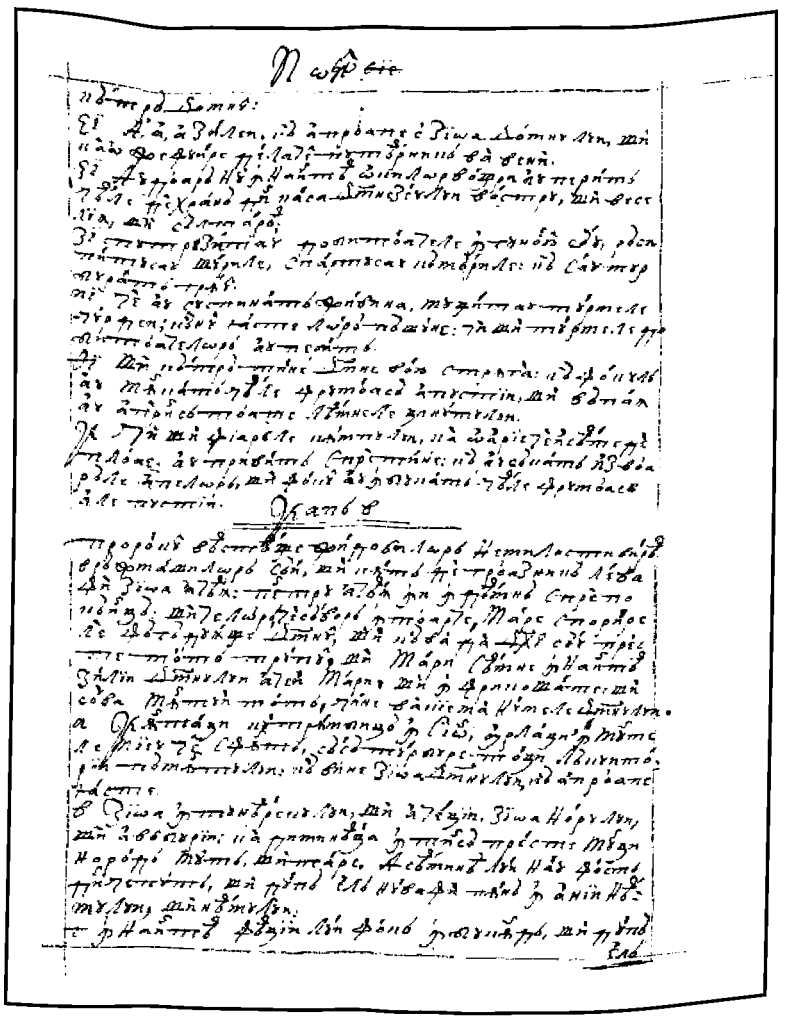

113r

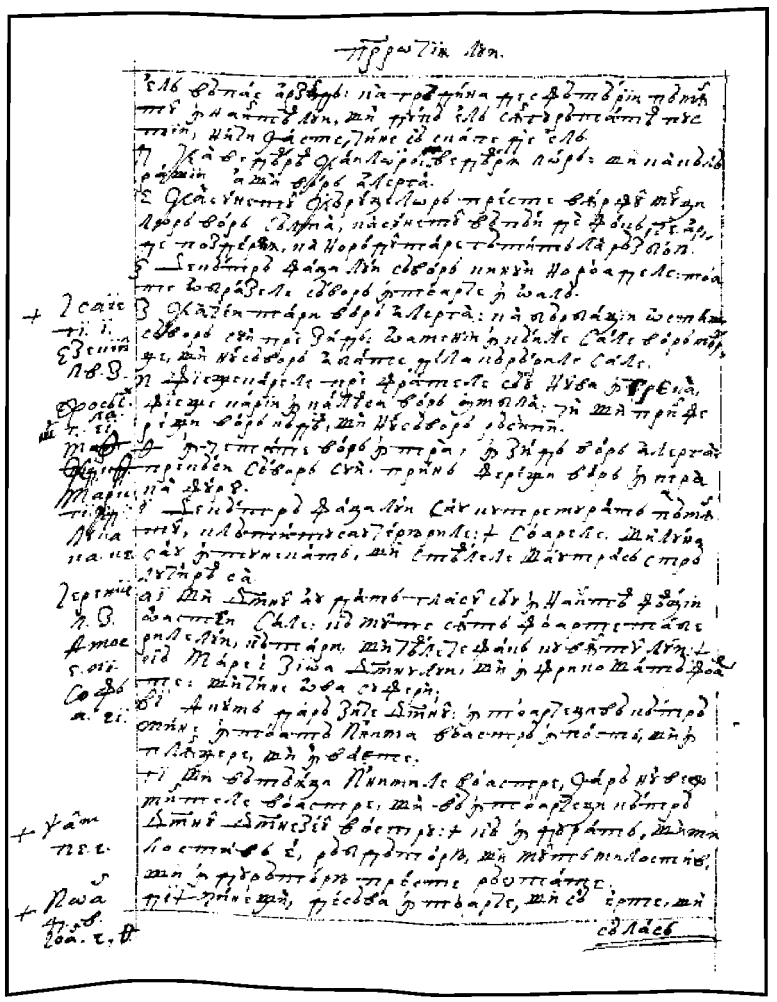

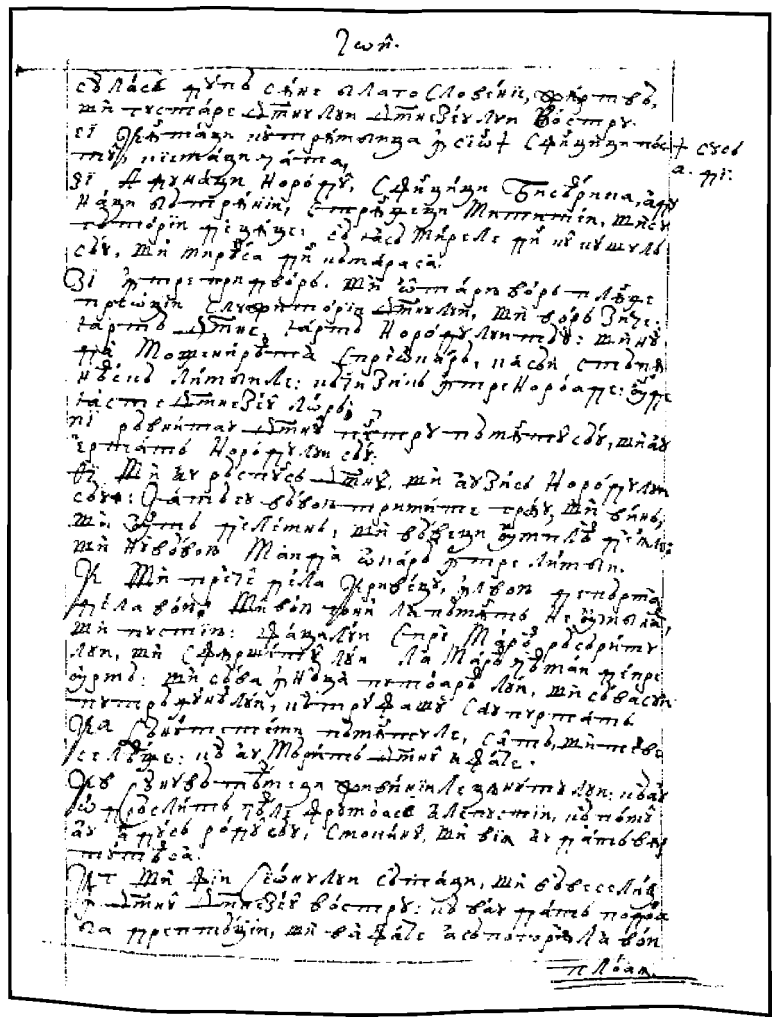

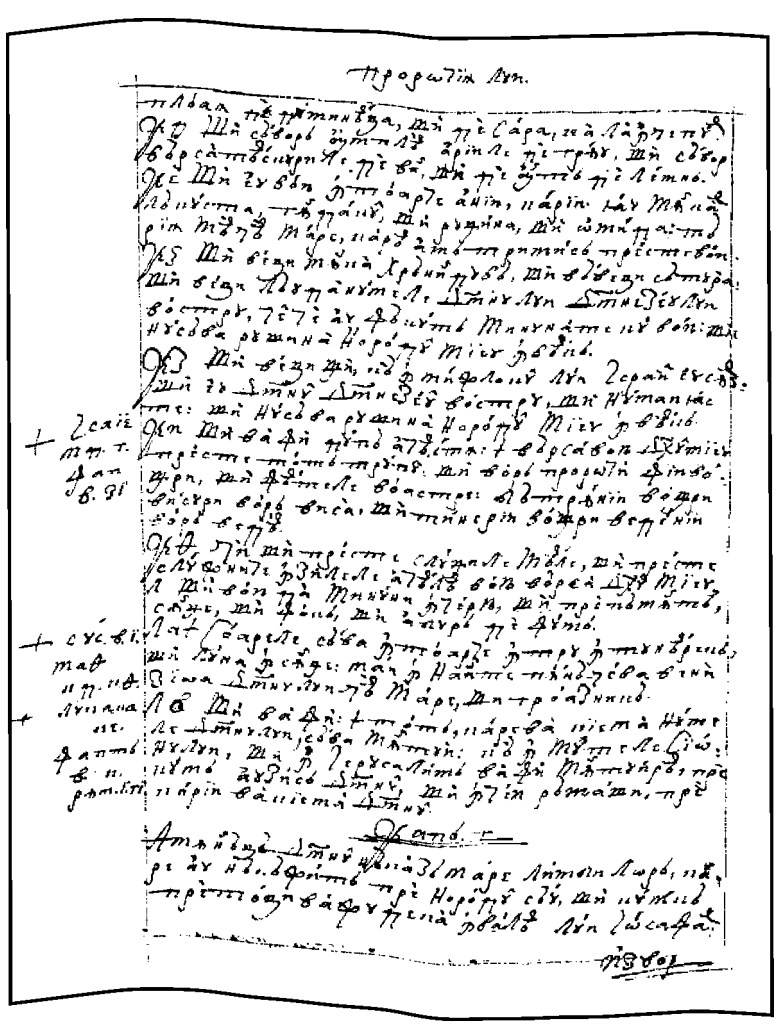

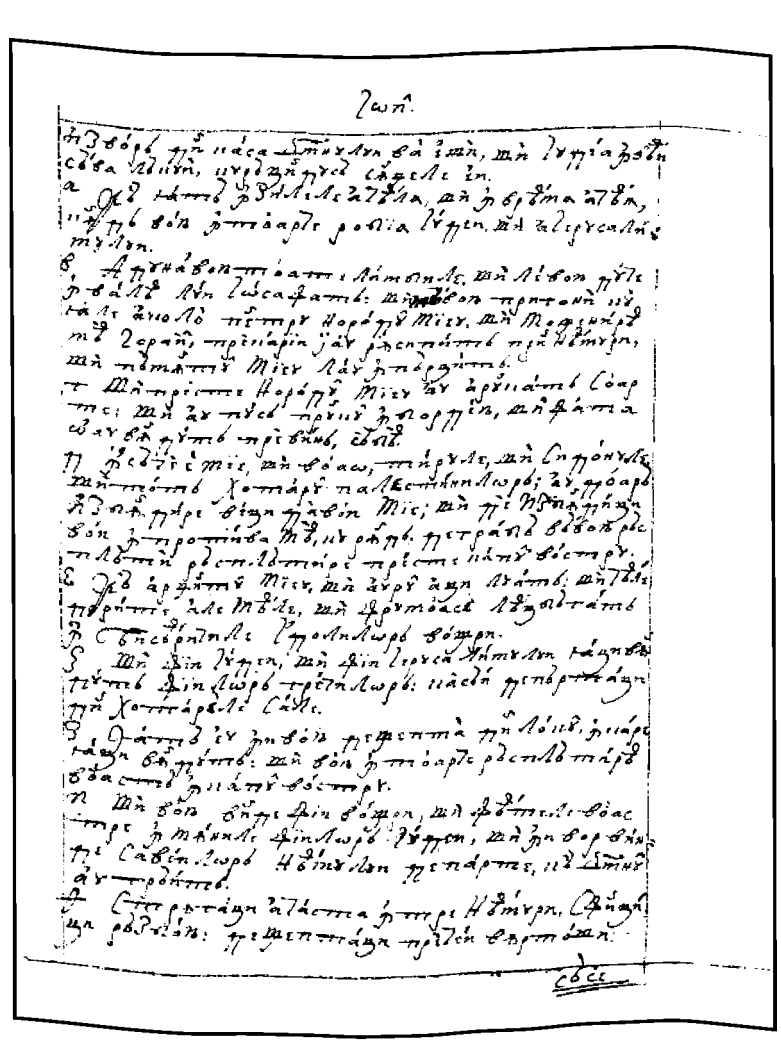

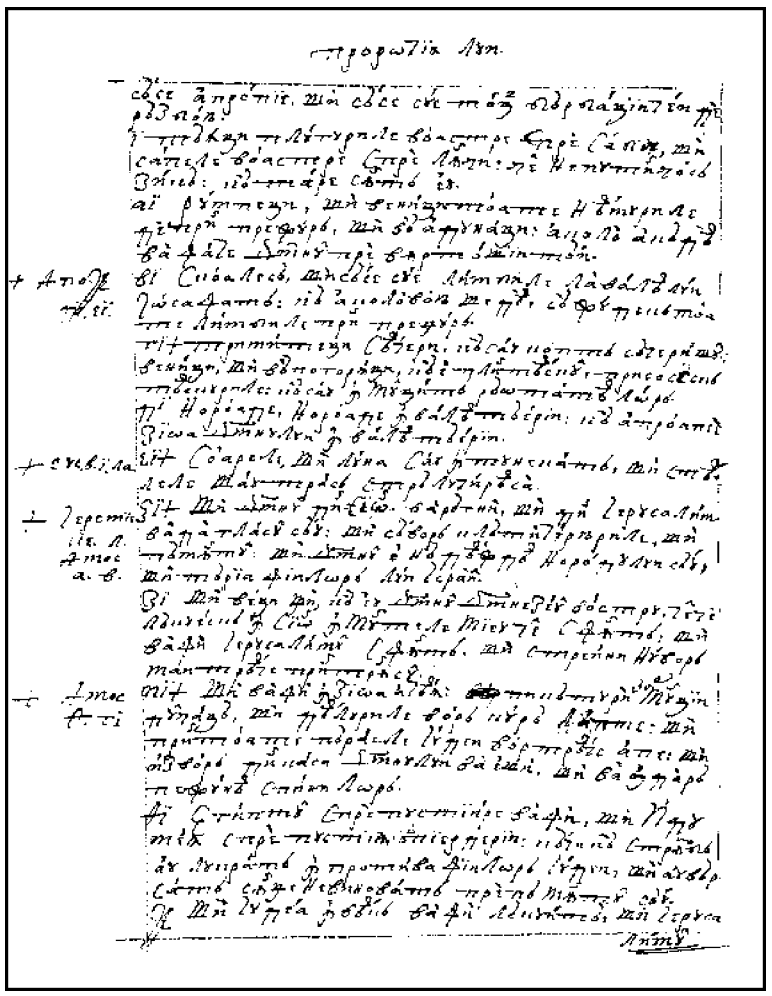

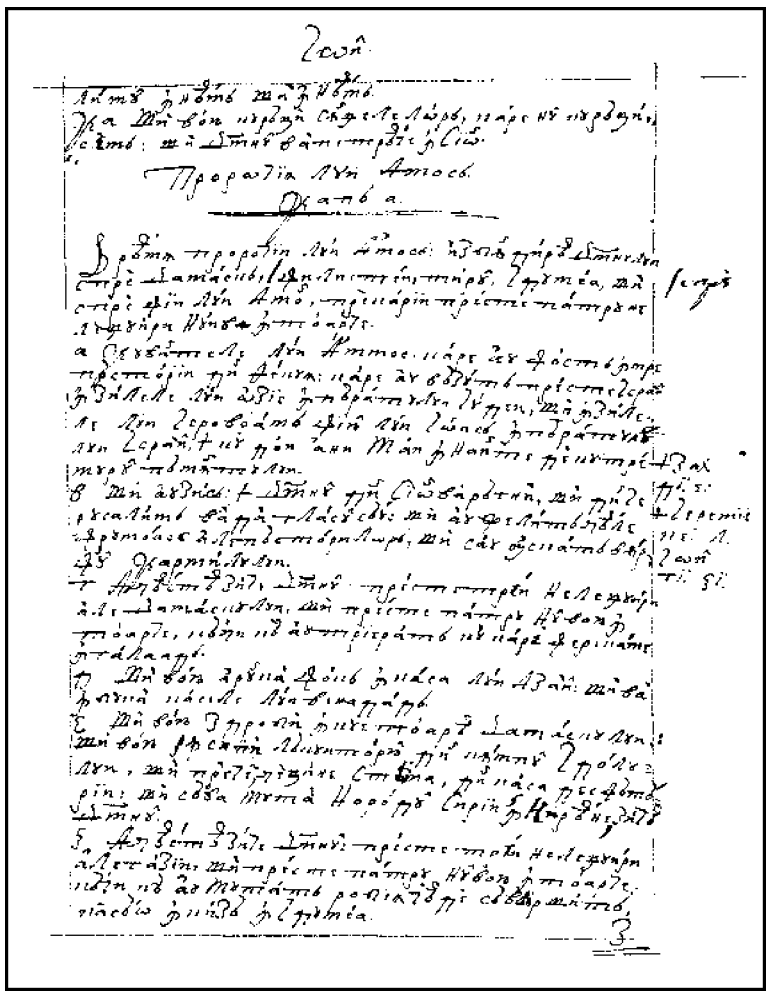

PROROCIIA LUI AMOS

Cap 1

Vreamea prorociii lui Amos. Izbândirea Domnului spre Damasc, spre filistei, Tirul, Idumeea, şi spre fiii lui Amon, pre carii preste patru nelegiuiri nu-i va întoarce.

1. Cuvintele lui Ammos, care au fost între păstorii din Thecuia, care au văzut preste Israil în zilele lui Ozie, împăratului Iudei, şi în zilele lui Ierovoam, fiiul lui Ioas, împăratului lui Israil, *cu doi ani mai înainte de cutremurul pământului. *Zah. 14, 15.

2. Şi au zis: „*Domnul din Sion va răgni şi din Ierusalim va da glasul Său; şi au jelit ceale frumoase ale păstorilor şi s-au uscat vârful Carmilului". *Ieremie 25, 30. Ioil 13, 16.

3. Aceastea zice Domnul: „Preste trei nelegiuiri ale Damascului şi preste patru nu-l voiu întoarce, căci că au trierat cu care ferecate în Galaad.

4. Şi voiu arunca foc în casa lui Azail şi va îmbuca casele lui Venadad.

5. Şi voiu zdrobi încuietoarea Damascului şi voiu râsipi lăcuitoriul din câmpul idolului, şi pre cel ce ţine steama din casa desfătării; şi să va muta norodul Siriii în Nireane", zicea Domnul.

6. Aceastea zice Domnul: „Preste trei nelegiuiri ale Gazii şi preste patru nu-l voiu întoarce, căci că au mutat robiia cea desăvârşită, ca să o închiză în Idumeea. |

116v 7. Şi voiu arunca foc în zidul Gazii şi va paşte casele lui.

8. Şi voiu râsipi lăcuitoriul din Azot şi pre cel ce ţine stema din Ascalom şi voiu întoarce mâna Mea preste Acaron şi vor peri ceialalţi ai filisteilor", zice Domnul Dumnezeu.

9. Aceastea zice Domnul: „Preste trei nelegiuiri ale Tirului şi preste patru nu-l voiu întoarce, pentru că au închis robiia cea desăvârşită în Idumeea şi nu ş-au adus aminte de legătura fraţilor de pace.

10. Şi voiu trimite foc în zidul Tirului şi va paşte casele lui".

11. Aceastea zice Domnul: „Preste trei nelegiuiri ale Edomului şi preste patru nu-l voiu întoarce, pentru că au gonit cu sabiia pe fratele său şi au vătămat mila lui şi au ţinut mai mult iuţimea sa, şi urgiia sa o au ţinut până în sfârşit.

12. Trimite-voiu foc în Theman şi va paşte casele Vosrei".

13. Aceastea zice Domnul: „Preste trei nelegiuiri ale fiiului Ammon şi preste patru nu-l voiu întoarce, pentru că au îngrecat în Galaad, a-şi lărgi hotarul său.

14. Şi voiu aprinde foc în zidul Ravvei şi va paşte casele ei în urlare în zioa războiului, şi întru volbură în zioa cutremurului.

15. Şi să va duce Melhom spre robie, el şi căpeteniile lui împreună", zice Domnul.

Cap 2

Izbândirea Domnului spre Moav, Iuda şi spre Israil; şi acestora le

117r *amânănţă perirea, de ca| | rea nu vor putea scăpa, că pentru luatele*

faceri de bine pururea au fost nemulţămitoriu şi leagea Domnului o au lepădat.

1. ceastea zice Domnul: „Preste trei nelegiuri ale lui Moav şi preste patru nu-l voiu întoarce, pentru că au aprins oasele împăratului Idumeei până la cenuşe.
2. Şi voiu trimite foc spre Moav şi va îmbuca casele lui Carioth şi va muri în sunetul lui Moav, în răsunarea trâmbiţii.
3. Şi voiu răsăpi pre judecătoriu din mijlocul lui şi pre toate căpeteniile lui îi voiu omorî cu el", zice Domnul.
4. Aceastea zice Domnul: „Preste trei nelegiuriri ale Iudei şi preste patru nu-l voiu întoarce, pentru că au lepădat leagea Domnului şi poruncile Lui nu le-au păzit, că i-au înşelat idolii săi, după carii să dusease părinţii lor.
5. Şi voiu trimite foc în Iuda şi va îmbuca casele Ierusalimului".
6. Şi aceastea zice Domnul: „Preste trei nelegiuiri ale lui Israil şi preste patru nu-l voiu întoarce, pentru că au vândut pentru argint pre cel drept, şi pre cel sărac pentru încălţăminte,
7. Cei ce zdrobesc preste praful pământului capetele săracilor şi de la calea celor smerini să abat; şi fiiul şi tatăl lui s-au dus la fată, să pângărească numele Mieu cel sfânt.
8. Şi preste vejmintele ceale zălojite s-au culcat lângă tot oltariul, | şi vinul celor osândiţi 117v
bea în casa Dumnezeului său.
*Numer. 21, 24. 9. *Iară Eu am râsipit pre Amoreu de cătră faţa lor, a căruia înălţimea, înălţimea chedrilor,
2 Leage 2, 24. şi el tare ca străjeriul; şi am zdrobit rodul lui deasupra şi rădăcinile lui dedesupt.
*Ieşire 14, 21. 10. *Eu sânt Care v-am făcut a vă sui din pământul Eghiptului şi v-am povăţuit în pustie
2 Leage 8, 2. patruzeaci de ani, ca să stăpâniţi pământul Amoreului.
11. Şi am deşteptat dintre fiii voştri spre proroci, şi dintre fiii voştri nazareani. Au doară nu-i aşa, fiii lui Israil?", zice Domnul.
12. „Şi veţi închina nazareailor vin şi prorocilor veţi porunci, zicând: «Să nu proroci!».
13. Iată, Eu voiu scârşni supt voi precum scârneaşte carul încărcat de fân.
14. Şi va peri fuga de la cel iute, şi cel tare nu va dobândi vârtutea sa şi cel vârtos nu-ş va mântui sufletul său.
15. Şi cel ce să teame de arc nu va sta şi cel iutiu cu picioarele sale nu să va mântui şi călăraşul nu-ş va mântui sufletul său.
16. Şi cel vârtos cu inima între cei tari gol va fugi într-acea zi", zice Domnul.

Cap 3

Casa lui Israil, norodul cel sângur când v-a ales, o vădeaşte de multe nelegiuiri. Dintre carii zice că puţini să vor ţânea în năcazul ce le va veni asupră, care l-il amânănţă.

1. uziţi cuvântul, care au grăit Domnul | | preste voi, fiii lui Israil, preste toată 118r
rudeniia carea o am scos din pământul Eghiptului, zicând:
2. „Numai pre voi v-am cunoscut din toate rudeniile pământului; pentru aceaea voiu cerceta preste voi toate strâmbătăţile voastre.
3. Au doară vor umbla doao aseaminea, de nu să vor nărăvi?
4. Au doară va răgni leul în codru, de nu va avea pradă? Au doară va da puiul leului glas din culcuşul său, de nu va apuca ceva?
5. Au cădea-va paserea în laţul pământului fără vânătoriu? Au lua-să-va cursa de pre pământ mai nainte de-a prinde ceva?
6. De va răsuna trâmbiţa în cetate şi norodul nu să va spăimânta? De va fi rău în cetate, care să nu-l fie făcut Domnul?
7. Că nu face Domnul Dumnezeu cuvântul, de nu va deascoperi taina Sa cătră slujile Sale, prorocii!
8. Leul va răgni, cine nu să va teame? Domnul Dumnezeu au grăit, cine nu va proroci?
9. Auzită faceţi în căsile Azotului şi în căsile pământului Eghiptului şi ziceţi: «Adunaţi-vă pre muntele Samariii şi vedeţi multe nebunii în mijlocul ei şi pre cei ce rabdă năpaste în cămările ei».
10. N-au ştiut lucra drept – zice Domnul – agonisind strâmbătăţi şi răpiri în casele sale".
11. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul Dumnezeu: „Năcăji-să-va şi să va încungiura pământul şi să va trage din tine tăriia ta şi să vor răpi casele tale". |

118v 12. Aceastea zice Domnul: „Ca cum ar scoate păstoriul din gura leului doao fluiere de picior au o parte de ureachie, aşea să vor scoate fiii lui Israil, carii lăcuiesc în Samaria, în rana pătişorului şi în patul Damascului.

13. Auziţi şi mărturisiţi în casa lui Iacov", zice Domnul, Dumnezeul oastelor.

14. „Că în zioa când voiu începe a cerceta nelegiuirile lui Israil, preste dânsul voiu cerceta şi preste hotarele lui Vethil; şi să vor tăia cornurile oltariului şi vor cădea pre pământ.

15. Şi voiu lovi casa cea de iarnă cu casa cea de vară şi vor peri casele ceale de os de elefant şi să vor răsipi case multe", zice Domnul.

Cap 4

Supt chip de vaci grase năvăleaşte asupra mai-marilor Samariii cei nedrepţi, nebună a fi arătând închinarea lor de idoli. Şi pentru că fiii lui Israil cu multe rane de la păcatele sale nu să vor putea chema, le amânânţă Domnul, aseaminea celor ce mai nainte au pătimit, îndemnându-i să se întoarcă către Dumnezeu Atotputearnicul.

1. Auziţi cuvântul acesta, vaci grase, care sânteţi în munţii Samariii, ceale ce năpăstuiţi pre cei lipsiţi şi frângeţi pre cei săraci, care ziceţi domnilor voştri: „Aduceţi şi vom bea!" Juratu-S-au Domnul Dumnezeu în

2. Sfântul Său că: „Iată, zile vor veni preste voi şi vă vor rădica cu cârlige şi rămăşiţele voastre în oale fierbând. ||

119r 3. Şi prin deşchideri veţi ieşi una împrotiva alţiia şi vă veţi lepăda în Armon", zice Domnul.

4. Veniţi la Vethil, şi necredincios lucraţi la Galgala şi înmulţiţi nelegiuirea; şi aduceţi dimineaţa junghierile voastre, în trei zile zeciuirile voastre.

5. Jârthuiţi din frământat laudă. Şi chemaţ aducerile ceale de voie şi vestiţi, că aşea aţi vrut, fiii lui Israil", zice Domnul Dumnezeu.

6. „Pentru aceaea, şi Eu v-am dat strepezirea dinţilor în toate cetăţile voastre şi lipsa pânilor în toate locurile voastre. Şi nu v-aţi întors către Mine", zice Domnul.

7. „Şi Eu încă am oprit de către voi ploaia, încă trei luni fiind până la săcerişu; şi am ploat preste o cetate, şi preste altă cetate n-am ploat. O parte ploată au fost, şi partea pre carea n-am ploat s-au uscat.

8. Şi au venit doao şi trei cetăţi la o cetate să bea apă, şi nu s-au săturat. Şi nu v-aţi întors către Mine", zice Domnul.

9. *„Lovitu-v-am cu vânt fierbinte şi cu gâlbănare mulţimea grădinilor voastre şi a viilor voastre; maslinii voştri şi smochinii voştri i-au mâncat omida. Şi nu v-aţi întors la Mine", zice Domnul. *Aghei 2, 18.

10. „Trimis-am preste voi moarte în calea Eghiptului, lovit-am cu sabie pre tinerii voştri, până la prinsoarea cailor voştri şi am făcut a să sui putrăgiunea taberilor voastre în nările voastre. Şi nu v-aţi întors către Mine", zice Domnul. |

119v 11. „Răsipitu-v-am *precum au răsipit Domnul Sodomul şi Gomorul, şi v-aţi făcut ca un tare răpit de ardere. Şi nu v-aţi întors către Mine", zice Domnul. *Facer. 10, 24.

12. „Pentru aceaea, aceastea voiu face ţie, Israile, iară după ce voiu face aceastea, găteaşte-te spre întimpinarea Dumnezeului tău, Israile.

13. Că, iată, Cel ce închipuiaşte munţii şi zideaşte vântul şi vesteaşte omului vorba sa, Cel ce face negura dimineaţa şi păşeaşte pre ceale înalte ale pământului, Domnul, Dumnezeul oastelor, numele Lui".

Cap 5

Jeleaşte căderea lui Israil prorocul, chemându-l a căuta pre Domnul, ca aşea să poată scăpa de năcazurile ce i să cuvin pentru păcat, pentru carele pretutindini plângere va fi. Ureaşte Domnul praznicele şi jârtvele lor, cărora, pentru închinarea de idoli, le amânânţă robiia.

1. Auziţi cuvântul acesta, că eu rădic preste voi plângere. Casa lui Israil au căzut şi nu va adaoge a să scula.

2. Fecioara Israil aruncată e pre pământul său, nu e cine să o deşteapte.

3. Că aceastea zice Domnul Dumnezeu: „Cetatea din carea ieşiia o mie, să vor lăsa într-însa o sută, şi din carea ieşea o sută, să vor lăsa într-însa zeace în casa lui Israil".

4. Că aceastea zice Domnul casii lui Israil: „Căutaţi-Mă şi veţi fi vii!
5. Şi să nu căutaţi pre Vethil şi în Galgala să nu întraţi şi în Versaviia nu veţi treace, că Galgala roabă să va duce şi Vethil va fi netrebnic. ||
6. Căutaţi pre Domnul şi veţi fi vii, ca nu cumva să se arză ca focul casa lui Iosiv şi va 120r
îmbuca, şi nu va fi cine să stângă pre Vethil.
7. Cei ce întoarceţi spre pelin judecata şi dreptatea pre pământ lăsaţi.
8. Cel ce face în ceriu Ursoia şi Pişatul Coasei şi întoarce întunearecul spre zori şi zioa
*Jos 9, 6. spre noapte o schimbă, *Cel ce chiamă apele mării şi le varsă preste faţa pământului, Domnul e numele Lui.
9. Cel ce zimbreaşte bătaia preste cel vârtos şi jefuire preste cel putearnic aduce.
10. Urât-au pre cel ce dojenea în poartă, şi pre cel ce grăia desăvârşit cu urăciune l-au urât.
*Sof. 1, 13. 11. Pentru aceea, căci că rumpeţi pre cel sărac şi pradă aleasă luaţi de la el, *casă de piatră în patru dungi veţi zidi şi nu veţi lăcui într-însele, vii veţi sădi iubite şi nu veţi bea vinul lor.
12. Că am cunoscut nelegiuirile voastre ceale multe şi păcatele voastre ceale tari, vrăjmaşi drepţi luând dar şi apăsând pre cei săraci în poartă.
13. Pentru aceaea, cel priceput în vreamea aceaea va tăcea, că vreame rea iaste.
14. Căutaţi binele, iară nu răul, ca să trăiţi; şi va fi Domnul, Dumnezeul oastelor, cu voi, precum aţi zis:
*Psalm 96, 10. 15. *«Urâţi răul şi iubiţi binele». Şi rânduiţi în poartă judecată, ca doară să va milostivi
Râm. 12, 9. Domnul, Dumnezeul oastelor, spre rămăşiţele lui Iosiv". |
16. Pentru aceea, aceastea zice Domnul, Dumnezeul oastelor, stăpânitoriul: „În toate uliţele 120v
plângere şi întru toate ce sânt afară să va zice: «Vai! Vai!» Şi vor chema pre lucrătoriul de câmp la jale, şi la plâns pre cei ce ştiu plânge.
17. Şi întru toate viile va fi plângere, că voi treace prin mijlocul tău", zice Domnul.
*Ierem. 30, 7. 18. *„Amar celor ce doresc zioa Domnului. La ce aceaea voao? Zioa Domnului aceasta,
Ioil 2, 11. întunearec, iară nu lumină.
Sof. 1, 15. 19. Precum de ar fugi omul de cătră faţa leului şi să-l întâmpine ursul şi să între în casă şi să se razime cu mâna sa pre păreate şi să-l muşte şearpele.
20. Au doară nu e întunearec zioa Domnului, şi nu lumină; şi ceaţă, iară nu strălucire într-însa?
*Isaie 1, 11. 21. *Urât-am şi am lepădat sărbătorile voastre şi nu voiu prinde mirosul ceatelor voastre.
Ieremie 6, 20. 22. Că de-M veţi aduce arderi de tot, şi darurile voastre nu voiu priimi şi la făgăduinţele
Malh. 1, 12. celor grase a voastre nu Mă voiu uita.
23. Depertează de la Mine gâlceava viersurilor tale şi cântecele cobzei tale nu le voiu auzi.
24. Şi să va deascoperi ca apa judecata şi dreptatea, ca o răpejune tare.
*Fapt. 7, 42. 25. *Au doară junghieri şi jârtvă Mi-aţi adus în pustie patruzeaci de ani, casa lui Israil?
26. Şi aţi purtat cortul Molohului vostru şi chipul idolilor voştri, steaoa dumnezeului vostru, care v-aţi făcut voao?
27. Şi voiu face a vă muta preste Damasc", zice Domnul, Dumnezeul oastelor, numele Lui. ||

Cap 6 121r

Amânănţă Domnul celor trufaşi şi dezmierdaţi perirea şi mutarea, împreună cu celaalalt norodul lui Israil, a căriia mândrie o urgiseaşte.

Luca 6, 24. 1 mar celor ce sânteţi bogaţi în Sion şi nădăjduiţi în muntele Samariii! Cei mari, capetele norodului, cei ce întraţi cu pompă în casa lui Israil.
2 Treaceţi în Halane şi vedeţi, şi de acolo vă duceţi în Emathul cel mare şi vă pogorâţi în Ghethul palestinilor, şi la fieştecare împărăţiile acestora ceale mai bune, de e mai lat hotarul lor decât hotarul vostru.
3. Carii v-aţi despreunat spre zi rea şi vă apropiaţi de scaunul strâmbătăţii.
4. Cei ce dormiţi în paturi de os de elefant şi vă blăzniţi în aşternuturile voastre, cei ce mâncaţi mielul din turmă şi viţei din mijlocul ciurzii.
5. Cei ce cântaţi la glasul organului ca David s-au gândit a avea unealte de cântare.
6. Bând vinul cu păhăreale şi cu scumpă ungere unşi şi nemică nu le era milă de zdrobirea lui Iosiv.
7. Pentru aceaea, acum să vor muta în capul celor ce să mută şi să va lua socoteala celor neînfrânaţi.

8. *Juratu-S-au Domnul Dumnezeu întru sufletul Său. Zice Domnul, Dumnezeul oastelor: „Urgisesc Eu mândria lui Iacov şi casele lui le-am urât; şi voiu da cetatea cu lăcuitorii săi. *Ierem. 51, 14.

9. Şi, de vor fi ceiaalalţi zeace bărbaţi într-o casă, şi aceia vor muri. |

121v 10. Şi-l va lua aproapele său şi-l va arde, ca să scoată oasele din casă. Şi va zice celui ce-i în cămările casii: «Au doară încă eşti lângă tine?»

11. Şi va răspunde: «Sfârşit iaste». Şi va zice lui: «Taci şi nu-ţi aduce aminte de numele Domnului!»".

12. Că, iată, Domnul va porunci şi va lovi casa cea mai mare cu căderi şi casa cea mai mică cu tăieri.

13. Au doară pot alerga prin pietri cai? Au să poate ara cu bivoli? Că aţi întors spre amărăciune judecata şi rodul dreptăţii spre pelin.

14. Cei ce vă veseliţi întru nimica, cei ce ziceţi: „Au doară nu cu putearea noastră ne-am luat coarne?"

15. „Că, iată, voiu deştepta preste voi casa lui Israil – zice Domnul, Dumnezeul oastelor – cu un neam. Şi vă va zdrobi de la întrarea lui Emath până la răpejunea pustiii".

Cap 7

Să roagă prorocul pentru depărtarea pedeapsii, ce veade apropiindu-să şi Domnul amânănţă robia, carea Amos, supt asămănarea neteziturii zidariului, o proroceaşte. Împrotivindu-să macar Amasie, preotului Vethil, carele pâreaşte pre Amos înaintea împăratului Israil, îndemnând pre Amos să meargă a proroci în pământul Iudei. Ci să arată a fi de la Domnul rânduit să prorocească preste Israil, carele şi lui Amasie şi lui Israil proroceaşte năcazuri.

1. ceastea mi-au arătat Domnul Dumnezeu: şi, iată, închipuitoriul lăcustii în începutul odrăzlirilor a ploii ceii de sara, şi, iată, târziu după tunderea împăratului.

2. Şi au fost, deacă au sfârşit a mânca iarba pământului, au zis: „Doamne Dumnezeule, milostiv fii! Rogu-mă! Cine va deştepta pre Iacov , că e mititel!"

122r 3. Milostivitu-S-au Domnul preste aceasta. „Nu || va fi", zis-au Domnul.

4. Aceastea mi-au arătat Domnul Dumnezeu şi, iată, chema judecata la foc Domnul Dumnezeu; şi au îmbucat adânc mult şi au mâncat împreună şi păreatele.

5. Şi au zis: „Doamne Dumnezeule, înceată! rogu-mă. Cine va deştepta pre Iacov, că e mititel!"

6. Milostivitu-S-au Domnul spre aceasta. „Ci şi aceasta nu va fi", zis-au Domnul Dumnezeu.

7. Aceastea mi-au arătat Domnul: şi, iată, Domnul stând preste zid spoit, şi în mâna Lui netezitoarea zidariului.

8. Şi au zis Domnul cătră mine: „Ce vezi tu, Amos?" Şi am zis: „Netezitoarea zidariului". Şi au zis Domnul: „Iată, Eu voiu pune netezitoarea în mijlocul norodului lui Israil. Nu voiu mai adaoge a-l aduce.

9. Şi să vor prăpădi ceale înalte ale idolului, şi jârtvirile lui Israil să vor pustii şi Mă voiu scula preste casa lui Ierovoam cu sabie".

10. Şi au trimis Amasie preotul, în Vethil, la Ierovoam, împăratul lui Israil, zicând: „Războit-au împrotiva ta Amos în mijlocul casii lui Israil; nu va putea suferi pământul toate cuvintele lui,

11. Că aceastea zice Amos: «De sabie va muri Ierovoam, şi Israil rob se va muta din pământul său»".

12. Şi au zis Amasie cătră Amos: „Cel ce vezi, păşeaşte, fugi în pământul Iudii şi mâncă acolo pâine şi vei proroci acolo!

13. Şi în Vethil nu vei mai adaoge a proroci, că sfinţirea împăratului iaste şi casa împărăţiii".

14. Şi au răspuns Amos şi au zis cătră Amasie: „Nu sânt proroc, şi nu sânt fiiul prorocului, ci ciurdariu sânt eu, scuturând duzii. |

122v 15. Şi m-au luat Domnul când urmam turma. Şi au zis Domnul cătră mine: «Mergi, proroceaşte cătră norodul tău, Israil!»

16. Şi acum, auzi cuvântul Domnului! Tu zici: «Nu vei proroci preste Israil şi nu vei picături preste casa idolului!»

17. Pentru aceasta, aceastea zice Domnul: «Muiarea ta în cetate va curvi şi fiii tăi şi featele tale de sabie vor cădea şi pământul tău cu funea să va măsura şi tu în pământ pângărit vei muri, şi Israil rob să va muta din pământul său»".

Cap 8

Amos, supt pilda cârligului de poame, proroceaşte a să apropia sfârşitul împărăţiii lui Israil, pentru asuprirea săracilor. Şi asprirea viitoarei supărări vădeaşte. Şi sărbătorile lor, zice că să vor întoarce spre jale şi viitoarea cuvântului lui Dumnezeu foamete vesteaşte.

1. ceastea me-au arătat Domnul Dumnezeu: şi iată un cârlig de poame.
2. Şi au zis: „Ce tu vezi, Amos?" Şi am zis: „Un cârlig de poame". Şi au zis Domnul cătră mine: „Venit-au sfârşitul preste norodul Mieu, Israil. Nu voiu mai adaoge a-l treace.
3. Şi vor scârşni ţâţinile bisericii în zioa aceaea – zice Domnul Dumnezeu – mulţi vor muri; în tot locul să va lepăda tăcearea".
4. Auziţi aceasta cei ce zdrobiţi pre cel sărac şi faceţi a scădea pre lipsiţii pământului,
5. Zicând: „Când va treace luna şi vom vinde negoţurile? Şi sâmbăta şi vom deşchide grâul? Ca să micşorăm măsura şi să sporim siclul şi să punem cumpene vicleane? | |
6. Ca să stăpânim cu argint pre cei lipsiţi şi pre cei săraci cu încălţămintele şi coadele grâului să le vindem?" 123r
7. Juratu-S-au Domnul preste mândria lui Iacov: „De voiu uita până în sfârşit toate lucrurile lor!"
8. Au doară pentru aceasta nu să va cutremura pământul şi va plânge tot lăcuitoriul lui? Şi să va sui ca tot râul şi să va lepăda şi va curge ca râul Eghiptului.
9. „Şi va fi în zioa aceaea – zice Domnul Dumnezeu – apune-va soarele la amiazăzi şi voiu face a să întuneca pământul în zi de lumină.

*Tovie 2, 6. 1 Maca. 1, 41.
10. *Şi voiu întoarce sărbătorile voastre spre jale şi toate cântecele voastre spre plângere; şi voiu aduce preste tot dosul vostru sac şi preste tot capul pleşuire. Şi o voiu pune ca jalea celui întâiu născut şi ceale mai de pre urmă a ei ca zioa cea amară.
11. Iată, zile vin – zice Domnul – şi voiu trimite foamete pre pământ, nu foame de pâine, nici seate de apă, ci de auzirea cuvântului Domnului.
12. Şi să vor clăti de la mare până la mare, şi de la criveţu până la răsărit. Încungiura-vor căutând cuvântul Domnului şi nu-l vor afla.
13. În zioa aceaea vor scădea fecioare frumoase şi tineri de seate.
14. Cei ce să joară în greşala Samariii şi zic: «Viu e Dumnezeul tău, Dan» şi «trăiaşte calea Versaviei», şi vor cădea şi nu să vor mai scula".

Cap 9 |

Zice Domnul că va bate pre cei necredincioşi, aşea ca nime să nu scape, iară, după aceaea, va deştepta cortul lui David, şi robia fiilor lui Israil o va întoarce cu marea lor fericire. 123v

1. ăzut-am pre Domnul stând pre oltariu şi au zis: „Loveaşte ţiţina şi să se clătească pragurile, că lăcomie e în capul tuturor; şi pre cel mai de pre urmă al lor cu sabie îl vor omorî, nu le va fi lor scăpare. Fugi-vor, şi nu să va mântui dintre ei cel ce va fugi.

*Psalm 138, 8.
2. *De să vor pogorî până la iad, de acolo mâna Mea îi va scoate; şi de să vor sui până în ceriu, de acolo îi voiu trage.
3. Şi de să vor ascunde în vârful Carmilului, de acolo cercetând îi voiu duce; şi de să vor pitula de la ochii Miei în adâncul mării, acolo voiu porunci şarpelui şi-i va muşca.
4. Şi de să vor duce spre robie înaintea nepriiatinilor săi, şi acolo voiu porunci sabiei *Ierem. 24, 11. şi-i va ucide; *şi voiu pune ochiul Mieu preste ei spre rău, iară nu spre bine".
5. Şi Domnul, Dumnezeul oastelor, Cel ce atinge pământul şi să va veştezi. Şi vor plânge toţi cei ce lăcuiesc într-însul şi să va sui ca râul fieştecarele şi va curge ca râul Eghiptului.

*Sus 5, 8.
6. Cel ce zideaşte în ceriuri suirea Sa şi soartea Sa pre pământ o au întemeiat, *Cel ce chiamă apele mării şi le varsă preste faţa pământului, Domnul e numele Lui.
7. „Au doară nu ca fiii ethiopleanilor voi sânteţi Mie, fiii lui Israil? – zice Domnul – au doară nu pre Israil a să sui am făcut din pământul Eghiptului şi pre palestini din Capadochia şi pre siri din chireani? | |
8. Iată, ochii Domnului Dumnezeu preste împărăţia ce păcătuiaşte şi voiu zdrobi aceasta de pre faţa pământului, însă zdrobind, nu voiu zdrobi casa lui Iacov, zice Domnul. 124r

9. Că, iată, voiu porunci Eu şi voiu bate în toate limbile casa lui Israil, precum să zbate grâul în ciur şi nu va cădea o pietricea pre pământ.
10. De sabie vor muri toţi păcătoşii norodului Mieu, cei ce zic: «Nu să va apropia şi nu va veni preste noi răul!».
11. *În zioa aceaea, voiu deştepta cortul lui David, care au căzut, şi voiu zidi spărturile zidurilor lui şi ceale căzute le voiu întemeia şi le voiu zidi ca în zilele ceale de demult. *Fapt. 15, 16.
12. Precum stăpânea rămăşiţele Idumeei şi toate neamurile, pentru că s-au chemat numele Mieu preste dânşii, zice Domnul, făcând aceastea.
13. Iată, zile vin – zice Domnul – şi va apuca plugariul pre săcerătoriu şi călcătoriul de struguri pre sămânătoriu. *Şi vor picături măgurile dulceaţă şi toate dealurile lucrate vor fi. *Ioil 3, 18.
14. Şi voiu întoarce robia norodului Mieu, Israil, şi vor zidi cetăţile ceale părăsite şi vor lăcui într-însele; şi vor sădi vii şi vor bea vinul lor şi vor face grădini şi vor mânca rodurile lor.
15. Şi-i voiu sădi pre pământul său şi nu-i voiu mai zmulge de pre pământul său, care l-am dat lor", zice Domnul Dumnezeul tău.

A

(a se) ABATE: v. III
(să) abat: *ind. prez. 3.pl.* 2,7

ACOLO: adv.
acolo: 6,2; 7,12; 9,2, 3, 4

ACUM: adv.
acum: 6,7; 7,16

(a se) ADĂUGA: v. I; var. **(a se) ADAOGE:** v. III „a continua să"
va adaoge: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,1
voiu adaoge: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,8; 8,2
vei adaoge: *ind. viit.I. 2.sg.* 7,13

ADÂNC: s.n.
adânc: *sg. ac.* 7,4
adâncul: *sg. ac.* 9,3

(a-şi) ADUCE: v. III
(ş-)au adus: *ind. pf.c. 3.pl., în loc. v. **ş-au adus aminte*** 1,9
aduceţi: *imperativ 2.pl.* 4,1, 4
aduce: *ind. prez. 3.sg.* 5,9
veţi aduce: *ind. viit.I. 2.pl.* 5,22
aţi **adus:** *ind. pf.c. 2.pl.* 5,25
(nu-ţi) aduce: *imperativ prohib. 2.sg., în loc. v. **nu-ţi aduce aminte*** 6,11
a **aduce:** *inf. prez.* 7,8
voiu aduce: *ind. viit.I. 1.sg.* 8,10

ADUCERE: s.f.
aducerile: *pl. ac., în sintagma **aducerile ceale de voie*** 4,5

(a) ADUNA: v. I
adunaţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 3,9

AFARĂ: adv.
afară: 5,16

(a) AFLA: v. I
vor afla: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,12

(a) AGO**NISI:** v. IV
agonisind: *gerunziu* 3,10

(a) ALERGA: v. I
alerga: *inf. prez. fără a* 6,13

ALES, ALEASĂ: adj.
ales: *n. sg. nom.* rezum. cap.3
aleasă: *f. sg. ac.* 5,11

AMAR, **-Ă:** adj./s.
amar: *s.n.* (+ dat.) *sg. nom.* „vai" 5,18; 6,1
amară: *adj. f. sg. ac.* 8,10

AMĂRĂCIUNE: s.f.
amărăciune: *sg. ac.* 6,13

(a) **AMENINŢA:** v. I; var. **(a)** AMÂNĂNŢA
amânănţă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2; rezum. cap.3; rezum. cap.6; rezum. cap.7
amânânţă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.4; rezum. cap.5

AMIAZĂ: adv.; var. (Reg.) AMIAZĂZI
amiazăzi: *adv. în loc. adv. la amiazăzi* 8,9

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v. a-şi aduce **aminte***; vezi **(a-şi) ADUCE**

AMOREU: s.m. (cf. **Indice** Fc)
Amoreu: *sg. ac.* 2,9
Amoreului: *sg. gen.* 2,10

AN: s.m.
ani: *pl. ac.* 1,1; 2,10; 5,25

APĂ: s.f.
apă: *sg. ac.* 4,8; 8,11
apele: *pl. ac.* 5,8; 9,6
apa: *sg. ac.* 5,24

(a) APĂSA: v. I
apăsând: *gerunziu* 5,12

(a) APRINDE: v. III
voiu aprinde: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,14
au aprins: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,1

APRO**APE:** s.m.
aproapele: *s.m. sg. nom.* 6,10

(a se) APROPIA: v. I
(vă) apropiaţi: *ind. prez. 2.pl.* 6,3
apropiindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.7
a **(să) apropia:** *inf. prez.* rezum. cap.8
(să) va apropia: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,10

(a) APUCA: v. I
va apuca: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,4; 9,13

(a) APUNE: v. III
apune-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,9

(a) ARA: v. I
ara: *inf. prez. fără a* 6,13

(a SE) ARĂTA: v. I
arătând: *gerunziu* rezum. cap.4
(să) arată: *ind. prez. impers.* rezum. cap.7
au arătat: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,1, 4, 7; 8,1

ARC: s.n.
arc: *sg. ac.* 2,15

(a se) ARDE: v. III
să **(se)** ardă: *conj. prez. 3.sg.* 5,6
va arde: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,10

ARDE**RE:** s.f.
ardere: *sg. ac.* 4,11
arderi: *pl. ac., în sintagma arderi de **tot*** 5,22

ARGINT: s.n.
argint: *sg. ac.* 2,6; 8,6

(a) ARUNCA: v. I
voiu arunca: *ind. viit.I. 1sg.* 1,4, 7
aruncată e: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 5,2

(a se) ASCUNDE: v. III
(să) vor ascunde: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,3

ASEMĂNARE: s.f.; var. (În v.) ASĂMĂNARE
asămănarea: *sg. ac.* rezum. cap.7

ASEMENEA: adv./prep.; var. (În v.) **ASEAM**INEA
aseaminea: *adv.* 3,3
aseaminea: *prep.* rezum. cap.4

ASPRIRE: s.f.
asprirea: *sg. ac.* rezum. cap.8

ASUPRIRE: s.f.
asuprirea: *sg. ac.* rezum. cap.8

AȘA: adv.; var. (Înv. și reg.) AȘEA
așa: 2,11
așea: 3,12; 4,5; rezum. cap.5; rezum. cap.9

AȘTERNUT: s.n.
așternuturile: *pl. ac.* 6,4

(a) ATINGE: v. III
atinge: *ind. prez. 3.sg.* 9,5

ATOTPUTERNIC, -Ă: adj.
Atotputearnicul: *m. sg. nom.* rezum. cap.4

(a) AUZI: v. IV
auziți: *imperativ 2.pl.* 3,1, 13; 4,1; 5,1; 8,4
voiu auzi: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,23
auzi: *imperativ 2.sg.* 7,16

AUZIRE: s.f.
auzirea: *sg. ac.* 8,11

AUZIT, -Ă: adj.
auzită: *f. sg. ac.* 3,9

(a) AVEA: v. II
va avea: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,4
a avea: *inf. prez.* 6,5

B

(a) BATE: v. III „a pedepsi"
va bate: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.9
voiu bate: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,9

BĂRBAT: s.m.
bărbați: *pl. nom.* 6,9

BĂTAIE: s.f. „devastare", „ruinare"
bătaia: *sg. ac.* 5,9

(a) BEA: v. II
bea: *ind. imp. 3.pl.* 2,8
vom bea: *ind. viit.I. 1.pl.* 4,1
să bea: *conj. prez. 3.pl.* 4,8
veți bea: *ind. viit.I. 2.pl.* 5,11
bând: *gerunziu* 6,6
vor bea: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,14

BINE: s.n.
bine: *s.n. sg. ac., în sintagma faceri de* ***bine*** rezum. cap.2
binele: *s.n. sg. ac.* 5,14, 15
bine: *s.n. sg. ac.* 9,4

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) BISEARICĂ
bisericii: *sg. gen.* 8,3

BIVOL: s.m.
bivoli: *pl. ac.* 6,13

(a se) BLĂZNI: v. IV (aici) „a se dezmierda", „a se lăfăi"
(vă) blăzniți: *ind. prez. 2.pl.* 6,4

BOGAT, -Ă: adj.
bogați: *m. pl. nom.* 6,1

BUN, -Ă: adj.
(ceale **mai) bune:** *f. pl. ac.* 6,2

C

CAL: s.m.
cailor: *pl. gen., în sintagma* ***prinsoarea cailor*** „cai dobândiți ca pradă de război sau obținuți pentru neplata unor datorii; ei reprezentau un zălog neînapoiat, așadar, un păcat" (cf. Anania 2001, p.1144) 4,10
cai: *pl. nom.* 6,13

CALE: s.f.
calea: *sg. ac.* 2,7; 4,10; 8,14

CAP: s.n.
capetele: *pl. nom./ac.* 2,7; 6,1
capul: *sg. ac.* 6,7; 8,10; 9,1

CAR: s.n.
care: *pl. ac.* 1,3
carul: *sg. nom.* 2,13

CASĂ: s.f.
casa: *sg. nom./ac.* 1,4, 5; rezum. cap.3; 3,13, 15; 5,1, 3, 6; 6,1, 12, 15; 7,9, 13, 16; 9,8, 9
casele: *pl. nom./ac.* 1,4, 7, 10, 12, 14; 2,2, 5; 3,10, 11, 15; 6,8
casa: *sg. ac., în sintagma* ***casa desfătării*** (nume propriu în alte versiuni ale Bibliei) 1,5
casa: *sg. ac., în sintagma* ***casa Dumnezeului*** 2,8
căsile: *pl. ac.* 3,9
case: *pl. nom.* 3,15
casii: *sg. gen./dat.* 5,4; 6,10; 7,10
casă: *sg. ac.* 5,11, 19; 6,9, 10
casa: *sg. voc., în sintagma* ***casa lui Israil*** 5,25

(a) CĂDEA: v. II
cădea-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,5
vor cădea: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,14; 7,17; 8,14
au căzut: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,1; 9,11
va cădea: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,9

CĂDERE: s.f.
cădearea: *sg. ac.* rezum. cap.5
căderi: *pl. ac.* 6,12

CĂLĂRAȘ: s.m. „călăreț"
călărașul: *sg. nom.* 2,15

CĂLCĂTOR, -TOARE: s.m./f.
călcătoriul: *s.m. sg. nom., în sintagma* ***călcătoriul*** *de struguri* 9,13

CĂMARĂ: s.f.
cămările: *pl. ac.* 3,9; 6,10

CĂPETENIE: s.f.
căpeteniile: *pl. nom./ac.* 1,15; 2,3

(a) CĂUTA: v. I
a căuta: *inf. prez.* rezum. cap.5
să căutați: *conj. prez. 2.pl.* 5,5
căutați: *imperativ 2.pl.* 5,4, 6, 14
căutând: *gerunziu* 8,12

CĂZUT, -Ă: s.
(ceale) **căzute:** *s.n. pl. ac.* 9,11

CÂMP: s.n.
câmpul: *sg. ac., în sintagma* ***câmpul idolului*** (nume propriu în alte versiuni ale Bibliei) 1,5
câmp: *sg. ac., în sintagma lucrătoriul de* ***câmp*** (cf. lat. *agricola, -ae*) 5,16

(a) CÂNTA: v. I
cântați: *ind. prez. 2.pl.* 6,5

CÂNTARE: s.f.
cântare: *sg. ac., în sintagma* ***unelte de*** *cântare* „instrumente muzicale" 6,5

CÂNTEC: s.n.
cântecele: *pl. ac.* 5,23; 8,10

CÂRLIG: s.n.
cârlige: *pl. ac.* 4,2
cârligului: *sg. gen., în sintagma cârligului de poame* rezum. cap.8
cârlig: *sg. ac., în sintagma cârlig de poame* 8,1, 2

CEATĂ: s.f. „adunare"
ceatelor: *pl. gen.* 5,21

CEAȚĂ: s.f.
ceață: *sg. nom.* 5,20

CENUȘĂ: s.f.; var. CENUȘE
cenușe: *sg. ac.* 2,1

CER: s.n.; var. CERIU
ceriu: *sg. ac.* 5,8; 9,2
ceriuri: *pl. ac.* 9,6

(a) CERCETA: v. I (Înv.) „a pedepsi"; „a căuta"
voiu cerceta: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,2, 14
a cerceta: *inf. prez.* 3,14
cercetând: *gerunziu* 9,3

CETATE: s.f.
cetate: *sg. ac.* 3,6; 4,7, 8; 7,17
cetățile: *pl. ac.* 4,6; 9,14
cetăți: *pl. nom.* 4,8
cetatea: *sg. nom./ac.* 5,3; 6,8

CHEDRU: s.m. (Înv. și pop.) „cedru" (cf. **Indice** Iov)
chedrilor: *pl. gen.* 2,9

(a se) CHEMA: v. I
(să) chema: *inf. prez. fără* **a** rezum. cap.4
chemați: *imperativ 2.pl.* 4,5
chemându-: *gerunziu* rezum. cap.5
chiamă: *ind. prez. 3.sg.* 5,8; 9,6
vor chema: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,16
chema: *ind. imp. 3.sg.* 7,4
(s-)au chemat: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,12

CHIP: s.n.
chip: *sg. ac.* rezum. cap.4
chipul: *sg. ac.* 5,26

CHIREAN: s.m. „locuitor al Chirului; în textul ebraic este numele locului unde au fost exilați sirienii. Nu este cunoscut nici un loc antic cu acest nume; întrucât înseamnă «cetate», nu este nevoie să fie un nume specific. *Septuaginta* nu folosește un nume propriu pentru a desemna acest loc, ci traduce «dintr-o groapă»." (cf. DB, p.227).
chireani: *pl. ac.* 9,7

CIUR: s.n.
ciur: *sg. ac.* 9,9

CIURDAR: s.m.
ciurdariu: *sg. nom.* 7,14

CIURDĂ: s.f.
ciurzii: *sg. gen.* 6,4

(a se) CLĂTI: v. IV
(să) vor clăti: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,12
să (se) clătească: *conj. prez. 3.pl.* 9,1

COADĂ: s.f. (aici) „pleavă"
coadele: *pl. ac.* 8,6

COASĂ: s.f.
Coasei: *sg. gen., în sintagma Pișatul Coasei* (este ceea ce corespunde numelui constelației *Oriōn, -ōnis* din textul latinesc) 5,8

(a se) COBORÎ: v.IV; var. (Înv.) (a se) POGORÎ
(vă) pogorâți: *ind. prez. 2.pl.* 6,2
(să) vor pogorî: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,2

COBZĂ: s.f.
cobzei: *sg. gen.* 5,23

CODRU: s.m.
codru: *sg. ac.* 3,4

CORN: s.n.
cornurile: *pl. nom.* 3,14
coarne: *pl. ac.* 6,14

CORT: s.n.
cortul: *sg. ac.* 5,26; rezum. cap.9; 9,11

CRIVĂȚ: s.n.; var. (Reg.) CRIVEȚ (aici) „miazănoapte"
crivețu: *sg. ac.* 8,12

(a se) CULCA: v. I
(s-)au culcat: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,8

CULCUȘ: s.n.
culcușul: *sg. ac.* 3,4

CUMPĂNĂ: s.f.
cumpene: *pl. ac.* 8,5

(a) CUNOAȘTE: v. III
am cunoscut: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,2; 5,12

(a) CURGE: v. III
va curge: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,8; 9,5

CURSĂ: s.f.
cursa: *sg. nom.* 3,5

(a) CURVI: v. IV
va curvi: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,17

CUTREMUR: s.n.
cutremurul: *sg. ac.* 1,1
cutremurului: *sg. gen.* 1,14

(a se) CUTREMURA: v. I
(să) va cutremura: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,8

CUVÂNT: s.n.
cuvintele: *pl. nom./ac.* 1,1; 7,10
cuvântul: *sg. ac.* 3,1, 7; 4,1; 5,1
cuvântul: *sg. ac., în sintagma* ***cuvântul Domnului*** 7,16; 8,12
cuvântului: *sg. gen., în sintagmele* ***cuvântului lui Dumnezeu/ cuvântului Domnului*** rezum. cap.8; 8,11

(a se) CUVENI: v. IV
(să) cuvin: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.5

D

(a) DA: v. I
va da: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,2; 3,4

am dat: *ind. pf.c. 1sg.* 4,6; 9,15
voiu da: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,8

DAR: s.n.
dar: *sg. ac.* 5,12
darurile: *pl. ac.* 5,22

DEAL: s.n.
dealurile: *pl. nom.* 9,13

DEASUPRA: adv.
deasupra: 2,9

DEDESUBT: adv.; var. DEDESUPT
dedesupt: 2,9

DEMULT: adv.
demult: *adv. în forma de* ***demult*** 9,11

(a) DEPĂRTA: v. I
depertează: *imperativ 2.sg.* 5,23

DEPĂRTARE: s.f.
depărtarea: *sg. ac.* rezum. cap.7

DESĂVÂRȘIT, -Ă: adj./adv.
desăvârșită: *adj. f. sg. ac., în sintagma* ***robiia cea desăvârșită*** (sic!) 1,6, 9
desăvârșit: *adv.* 5,10

(a) DESCHIDE: v. III; var. (a) DEȘCHIDE
vom deșchide: *ind. viit.I. 1.pl.* 8,5

DESCHIDERE: s.f.; var. (Înv. și rar) DEȘCHIDERE
deșchideri: *pl. ac.* 4,3

(a se) DESCOPERI: v. IV
va deascoperi: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,7
(să) va deascoperi: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,24

DESFĂTARE: s.f.
desfătării: *sg. gen., în sintagma* ***casa desfătării*** 1,5

(a se) DESPREUNA: v. I
(v-)ați despreunat: *ind. pf.c. 2.pl.* 6,3

(a) DEȘTEPTA: v. I
am deșteptat: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,11
să deșteapte: *conj. prez. 3.sg.* 5,2
voiu deștepta: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,15; 9,11
va deștepta: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,2, 5; rezum. cap.9

DEZMIERDAT, -Ă: s.m./f.
[celor] dezmierdați: *s.m. pl. dat.* rezum. cap.6

DIMINEAȚA: adv.
dimineața: 4,4, 13

DINTE: s.m.
dinților: *pl. gen.* 4,6

(a) DOBÂNDI: v. IV
va dobândi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,14

(a) DOJENI: v. IV
dojenea: *ind. imp. 3.sg.* 5,10

DOMN: (s. propriu) „Dumnezeu"
Domnului: *sg. gen.* rezum. cap.1; rezum. cap.2; 6,11; 9,8
Domnul: *sg. nom./ac.* 1,2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 13, 15; 2,1, 3, 4, 6; 2,11, 16; 3,1, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15; rezum. cap.4; 4,1, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13; rezum. cap.5; 5,3, 4, 6, 8, 14, 15, 16, 17, 27; rezum. cap.6; 6,8, 12, 15; rezum. cap.7; 7,1, 3, 4, 6, 7, 8, 15, 17; 8,1, 2, 3, 7, 9, 11; rezum. cap.9; 9,1, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 15
Domnului: *sg. gen., în sintagmele leagea* ***Domnului/zioa*** *Domn****ului/cuvântul*** *Domn****ului/cuvântului Domnului*** rezum. cap.2; 2,4; 5,18, 20; 7,16; 8,11, 12
Doamne: *sg. voc.* 7,2, 5

DOMN: (apelativ) „termen de politețe pentru un bărbat"; (Pop.) „stăpân"
domnilor: *pl. dat.* 4,1

(a) DORI: v. IV
doresc: *ind. prez. 3.pl.* 5,18

(a) DORMI: v. IV
dormiți: *ind. prez. 2.pl.* 6,4

DOS: s.n. „spate"
dosul: *sg. ac.* 8,10

DREPT, DREAPTĂ: adj./s./adv.
(cel) drept: *s.m. sg. ac.* 2,6
drept: *adv.* 3,10
drepți: *adj. m. pl. nom.* 5,12

DREPTATE: s.f.
dreptatea: *sg. nom./ac.* 5,7, 24
dreptății: *sg. gen.* 6,13

(a se) DUCE: v. III
(să) va duce: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,15; 5,5
(să) dusease: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 2,4
(s-)au dus: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,7
(vă) duceți: *imperativ 2.pl.* 6,2
voiu duce: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,3
(să) vor duce: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,4

DUD: s.m.
duzii: *pl. ac.* 7,14

DULCEAȚĂ: s.f.
dulceață: *sg. ac.* 9,13

DUMNEZEU: s.m. „Divinitatea"
Dumnezeu: *sg. nom./ac./gen.* 1,8; 3,7, 8, 11; rezum. cap.4; 4,1, 5; 5,3; 6,8; 7,1, 4, 6; rezum. cap.8; 8,1, 3, 9; 9,8
Dumnezeului: *sg. gen., în sintagma casa* ***Dumnezeului*** 2,8
Dumnezeul: *sg. nom., în sintagma* ***Dumnezeul*** *oastelor* 3,13; 4,13; 5,14, 15, 16, 27; 6,8, 15; 9,5
Dumnezeului: *sg. gen.* 4,12
Dumnezeule: *sg. voc.* 7,2, 5
Dumnezeul: *sg. nom.* 8,14; 9,15

DUMNEZEU: s.m. „zeu"; „idol"
dumnezeului: *sg. gen.* 5,26

DUNGĂ: s.f.
dungi: *pl. ac.* 5,11

E

ELEFANT: s.m.
elefant: *sg. ac., în sintagma* ***os de elefant*** „fildeș" (cf. lat. *eburneus* „de fildeș"; „de elefant") 3,15; 6,4

ETIOPLEAN: s.m.; var. ETHIOPLEAN (Înv. și rar) „etiopian"
ethiopleanilor: *pl. gen.* 9,7

F

(a se) FACE: v. III
am făcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,10; 4,10; 9,7
să fie făcut: *conj. pf. 3.sg.* 3,6
face: *ind. prez. 3.sg.* 3,7; 4,13; 5,8
faceți: *imperativ 2.pl.* 3,9; 8,4
(v-)ați făcut: *ind. pf.c. 2.pl.* 4,11
voiu face: *ind. viit.I. 1.sg.* 4,12; 5,27; 8,9
ați făcut: *ind. pf.c. 2.pl.* 5,26
făcând: *gerunziu* 9,12
vor face: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,14

FACERE: s.f.
faceri: *pl. ac., în sintagma* ***faceri de bine*** rezum. cap.2

FATĂ: s.f.
fată: *sg. ac.* 2,7
featele: *pl. nom.* 7,17

FAȚĂ: s.f.
fața: *sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) ***de către fața*** „(de) dinaintea" 2,9; 5,19
fața: *sg. ac.* „suprafață" 5,8; 9,6
fața: *sg. ac., în loc. s.* ***de pre fața pământului*** „din lume" 9,8

FĂGĂDUINȚĂ: s.f.
făgăduințele: *pl. ac.* 5,22

FÂN: s.n.
fân: *sg. ac.* 2,13

FECIOARĂ: s.f.
fecioara: *sg. nom.* 5,2
fecioare: *pl. nom.* 8,13

FERECAT, -Ă: adj.
ferecate: *n. pl. ac.* 1,3

FERICIRE: s.f.
fericire: *sg. ac.* rezum. cap.9

(a) FI: v. IV
e: *ind. prez. 3.sg.* 5,2, 8, 20; 6,2; 7,2, 5; 8,14; 9,1, 6
era: *ind. imp. impers.* 6,6
ești: *ind. prez. 2.sg.* 6,10
au fost: *ind. pf.c. impers./3.sg.* 1,1; rezum. cap.2; 4,7; 7,2
va fi: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,6; rezum. cap.5; 5,5, 6, 14, 17; 7,3, 6; 8,9; 9,1
a fi: *inf. prez.* rezum. cap.4
fiind: *gerunziu* 4,7
veți fi: *ind. viit.I. 2.pl.* 5,4, 6
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,9
fii: *imperativ 2.sg.* 7,2
iaste: *ind. prez. 3.sg.* 5,13; 6,11; 7,13
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 2,10; 7,14
sânteți: *ind. prez. 2.pl.* 4,1; 6,1; 9,7
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 5,16

(a) FIERBE: v. III
fierbând: *gerunziu* 4,2

FIERBINTE: adj.
fierbinte: *n. sg. ac.* 4,9

FILISTEU: s.m. „filistean"
filistei: *pl. ac.* rezum. cap.1
filisteilor: *pl. gen.* 1,8

FIU: s.m.
fii: *pl. nom./ac.* rezum. cap.1; 2,11; 3,12; rezum. cap.4; 7,17; 9,7
fiiul: *sg. nom.* 1,1; 2,7; 7,14
fiiului: *sg. gen.* 1,13
fiii: *pl. voc., în sintagma* ***fiii lui Israil*** 2,11; 3,1; 4,5; 9,7
fiilor: *pl. gen.* rezum. cap.9

FLUIER: s.n. (Pop.) „tibia"
fluiere: *pl. ac., în sintagma* ***fluiere de picior*** 3,12

FOAME: s.f.
foame: *sg. nom.* 8,11

FOAMETE: s.f.
foamete: *sg. ac.* rezum. cap.8; 8,11

FOC: s.n.
foc: *sg. ac.* 1,4, 7, 10, 12, 14; 2,2, 5; 7,4
focul: *sg. ac.* 5,6

FRATE: s.m.
fraților: *pl. gen.* 1,9
fratele: *sg. ac.* 1,11

FRĂMÂNTAT: s.n. „aluat"
frământat: *sg. ac.* 4,5

(a) FRÂNGE: v. III
frângeți: *ind. prez. 2.pl.* 4,1

FRUMOS, -OASĂ: adj./s.
(ceale) frumoase: *s.f. pl. nom.* 1,2
frumoase: *adj. f. pl. nom.* 8,13

FUGĂ: s.f.
fuga: *sg. nom.* 2,14

(a) FUGI: v. IV
va fugi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,16; 9,1
ar fugi: *cond. prez. 3.sg.* 5,19
fugi: *imperativ 2.sg.* 7,12
fugi-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,1

FUNIE: s.f.; var. (Înv.) FUNE
funea: *sg. ac.* 7,17

G

GĂLBINARE: s.f.
gâlbănare: *sg. ac.* 4,9

(a se) GĂTI: v. IV
gătește(-te): *imperativ 2.sg.* 4,12

GÂLCEAVĂ: s.f.
gâlceava: *sg. ac.* 5,23

(a se) GÂNDI: v. IV
(s-)au gândit: *ind. pf.c. 3.pl.* 6,5

GLAS: s.n.
glasul: *sg. ac.* 1,2; 6,5
glas: *sg. ac.* 3,4

GOL, GOALĂ: adj.
gol: *m. sg. nom.* 2,16

(a) GONI: v. IV
au gonit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,11

GRAS, -Ă: adj./s.
grase: *adj. f. pl. ac./voc.* rezum. cap.4; 4,1
(celor) grase: *s.f. pl. gen.* 5,22

GRĂDINĂ: s.f.
grădinilor: *pl. gen.* 4,9
grădini: *pl. ac.* 9,14

(a) GRĂI: v. IV
au grăit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,1, 8
grăia: *ind. imp. 3.sg.* 5,10

GRÂU: s.m.
grâul: *sg. nom./ac.* 8,5; 9,9
grâului: *sg. gen.* 8,6

GREȘEALĂ: s.f.; var. (Iuz.) GREȘALĂ
greșala: *sg. ac.* 8,14

GURĂ: s.f.
gura: *sg. ac.* 3,12

H

HOTAR: s.n.
hotarul: *sg. nom./ac.* 1,13; 6,2
hotarele: *pl. ac.* 3,14

I

IAD: s.n.
iad: *sg. ac.* 9,2

IARBĂ: s.f.
iarba: *sg. ac.* 7,2

IARNĂ: s.f.
iarnă: *sg. ac.* 3,15

IATĂ: interj.
iată: 2,13; 4,2, 13; 6,12, 15; 7,1, 4, 7, 8; 8,1, 11; 9,8, 9, 13

IDOL: s.m.
idolului: *sg. gen., în sintagma* ***câmpul idolului*** (nume propriu în alte versiuni ale Bibliei) 1,5
idolii: *pl. nom.* 2,4
idoli: *pl. ac., în sintagma* ***închinarea de idoli*** rezum. cap.4; rezum. cap.5
idolilor: *pl. gen.* 5,26
idolului: *sg. gen.* 7,9, 16

(a) IEȘI: v. IV
veți ieși: *ind. viit.I. 2.pl.* 4,3
ieșiia: *ind. imp. 3.pl.* 5,3
ieșea: *ind. imp. 3.pl.* 5,3

INIMĂ: s.f.
inima: *sg. ac.* 2,16

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) **(a) ÎNTRA**
să întrați: *conj. prez. 2.pl.* 5,5
să între: *conj. prez. 3.sg.* 5,19
întrați: *ind. prez. 2.pl.* 6,1

INTRARE: s.f.; var. (Înv. și rar.) ÎNTRARE
întrarea: *sg. ac.* 6,15

(a) IUBI: v. IV
iubiți: *imperativ 2.pl.* 5,15

IUBIT, -Ă: adj.
iubite: *f. pl. ac.* 5, 11

IUTE: s.m./f.
(cel) iute: *s.m. sg. ac.* 2, 14

IUTIU, -IE: s.m./f. „iute"
(cel) iutiu: *s.m. sg. nom., în sintagma* ***cel iutiu cu picioarele*** „cel sprinten 2,15

IUȚIME: s.f. „mânie"
iuțimea: *sg. nom.* 1,11

IZBÂNDIRE: s.f. (Înv.) „răzbunare"
izbândirea: *sg. nom.* rezum. cap.1

Î

(a) ÎMBUCA: v. I
va îmbuca: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,4; 2,2, 5; 5,6
au îmbucat: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,4

ÎMPĂRAT: s.m.
împăratului: *sg. gen.* 1,1; 2,1; rezum. cap.7; 7,1, 13
împăratul: *sg. nom.* 7,10

ÎMPĂRĂȚIE: s.f.
împărățiile: *pl. ac.* 6,2
împărăției: *sg. gen.* 7,13; rezum. cap.8
împărăția: *sg. ac.* 9,8

ÎMPOTRIVA: prep.; var. (Înv. și pop.) ÎMPROTIVA
împrotiva: *prep.* 4,3; 7,10

(a se) ÎMPOTRIVI: v. IV; var. (Înv. și pop.) **(a se) ÎMPROTIVI**
împrotivindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.7

ÎMPREUNĂ: adv.
împreună: 1,15; rezum. cap.6; 7,4

ÎNAINTE: adv./prep.
înaintea: *prep.* rezum. cap.7; 9,4
înainte: *adv. în loc. adv.* ***mai înainte*** 1,1
nainte: *adv. în loc. adv.* ***mai nainte*** 3,5; rezum. cap.4

ÎNALT, -Ă: s.m./f.
(ceale) înalte: *s.n. pl. ac.* „înălțimile" 4,13; 7,9

ÎNĂLȚIME: s.f.
înălțimea: *sg. nom.* 2,9

ÎNCĂLȚĂMINTE: s.f.
încălțăminte: *sg. ac.* 2,6
încălțămintele: *pl. ac.* 8,6

ÎNCĂRCAT, -Ă: adj.
încărcat: *n. sg. nom.* 2,13

(a) ÎNCEPE: v. III
voiu înceape: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,14

ÎNCEPUT: s.n.
începutul: *sg. ac.* 7,1

(a) ÎNCETA: v. I
înceată: *imperativ 2.sg.* 7,5

(a) ÎNCHIDE: v. III
să închiză: *conj. prez. 3.sg.* 1,6
au închis: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,9

(a) ÎNCHINA: v. I
veți închina: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,12

ÎNCHINARE: s.f.
închinarea: *sg. ac., în sintagma* ***închinarea de idoli*** rezum. cap.4; rezum. cap.5

(a) ÎNCHIPUI: v. IV
închipuiaşte: *ind. prez. 3.sg.* 4,13

ÎNCHIPUITOR, -TOARE: s.m./f.
închipuitoriul: *s.m. sg. nom.* 7,1

(a se) ÎNCONJRA: v. I; var. (Reg.) (a) ÎNCUNJURA
(să) va încungiura: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,11
încungiura-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,12

ÎNCUIETOARE: s.f.
încuietoarea: *sg. ac.* 1,5

(a) ÎNDEMNA: v. I
îndemnându-: *gerunziu* rezum. cap.4
îndemnând: *gerunziu* rezum. cap.7

(a) ÎNGRECA: v. I (Înv. şi pop.) „a lăsa o femeie însărcinată"; verbul este în mod inexplicabil folosit în acest context, unde în lat este: *dissecuerint praegnantes Galaad*„au spintecat femeile gravide din Galaad").
au îngrecat *ind. pf.c. 3.pl.* 1,13

(a) ÎNMULŢI: v. IV
înmulţiţi: *imperativ 2.pl.* 4,4

(a) ÎNŞELA: v. I
au înşelat: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,4

ÎNTÂI, -A: adj.
întâiu: *adj. in v. în sintagma* ***celui întâiu născut*** 8,10

(a) ÎNTÂMPINA: v. I
să întâmpine: *conj. prez. 3.sg.* 5,19

ÎNTÂMPINARE: s.f.; var. ÎNTIMPINARE
întimpinarea: *sg. ac.* 4,12

(a) ÎNTEMEIA: v. I
au întemeiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,6
voiu întemeia: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,11

(a se) ÎNTOARCE: v. III
va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.1; rezum. cap.9
voiu întoarce: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,3, 6, 8, 9, 11, 13; 2,1, 4, 6; 8,10; 9,14
să (se) întoarcă: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.4
(v-)aţi întors: *ind. pf.c. 2.pl.* 4,6, 8, 9, 10, 11
întoarceţi: *ind. prez. 2.pl.* 5,7
întoarce: *ind. prez. 3.sg.* 5,8
aţi întors: *ind. pf.c. 2.pl.* 6,13
(să) vor întoarce: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.8

(a) ÎNTRA: v. I; vezi (a) INTRA

ÎNTRARE: s.f.; vezi INTRARE

(a se) ÎNTUNECA: v. I
a (să) întuneca: *inf. prez.* 8,9

ÎNTUNERIC: s.n.; var. (Înv.) ÎNTUNEAREC
întunearecul: *sg. ac.* 5,8
întunearec: *sg. nom.* 5,18, 20

J

JALE: s.f.
jale: *sg. ac.* 5,16; rezum. cap.8; 8,10
jalea: *sg. ac.* 8,10

JEFUIRE: s.f.
jefuire: *sg. ac.* 5,9

(a) JELI: v. IV
au jelit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,2

JERTFĂ: s.f.; var. JÂRTVĂ
jârtvele: *pl. ac.* rezum. cap.5
jârtvă: *sg. ac.* 5,25

JERTFIRE: s.f.; var. JÂRTVIRE
jârtvirile: *pl. nom.* 7,9

(a) JERTFUI: v. IV; var. (a) JÂRTHUI
jârthuiţi: *imperativ 2.pl.* 4,5

JUDECATĂ: s.f.
judecata: *sg. nom./ac.* 5,7, 24; 6,13; 7,4
judecată: *sg. ac.* 5,15

JUDECĂTOR: s.m.; var. (Înv.) JUDECĂTORIU
judecătoriu: *sg. ac.* 2,3

JUNGHIERE: s.f. „înjunghiere"; „jertfă"
junghierile: *pl. ac.* 4,4
junghieri: *pl. ac.* 5,25

(a se) JURA: v. I
juratu(-S)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,1; 6,8; 8,7
(să) joară: *ind. prez. 3.pl.* 8,14

L

LAT, -Ă: adj.
(mai) lat: *n. sg. nom.* 6,2

LAŢ: s.n. „cursă"
laţul: *sg. ac.* 3,5

LAUDĂ: s.f.
laudă: *sg. ac.* 4,5

LĂCOMIE: s.f.
lăcomie: *sg. nom.* 9,1

(a) LĂCUI: v. IV; vezi (a) LOCUI

LĂCUITOR: s.m.; vezi LOCUITOR

LĂCUSTĂ: s.f.
lăcustii: *sg. gen* 7,1

(a) LĂRGI: v. IV
a **lărgi:** *inf. prez.* 1,13

(a se) LĂSA: v. I
(să) vor lăsa: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,3
lăsaţi: *ind. prez. 2.pl.* 5,7

LEGĂTURĂ: s.f. (Înv.) „legământ"
legătura: *sg. ac., în sintagma* ***legătura de pace*** 1,9

LEGE: s.f.
leagea: *sg. ac., în sintagma* ***leagea Domnului*** rezum. cap.2; 2,4

(a se) LEPĂDA: v. I
au lepădat: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.2; 2,4
(vă) veţi lepăda: *ind. viit.I. 2.pl.* 4,3
am lepădat: *ind. pf.c. 1.sg.* 5,21
(să) va lepăda: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,3, 8

LEU: s.m.
leul: *sg. nom./ac.* 3,4, 8
leului: *sg. gen.* 3,4, 12; 5,19

LIMBĂ: s.f.
limbile: *pl. ac.* 8,9

LIPSĂ: s.f.
lipsa: *sg. ac.* 4,6

LIPSIT, -Ă: s.m./f.
(cei) lipsiţi: *s.m. pl. ac.* 4,1; 8,6
lipsiţii: *s.m. pl. ac.* 8,4

LOC: s.n.
locurile: *pl. ac.* 4,6
locul: *sg. ac., în loc. adv.* ***în tot locul*** 8,3

(a) LOCUI: v. IV; var. (Înv.) (a) LĂCUI
lăcuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,12; 8,5
veţi lăcui: *ind. viit.I. 2.pl.* 5,11
vor lăcui: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,14

LOCUITOR: s.m.; var. (Înv.) LĂCUITORIU
lăcuitoriul: *sg. nom./ac.* 1,5, 8; 8,8
lăcuitorii: *pl. ac.* 6,8

(a) LOVI: v. IV
voiu lovi: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,15
lovit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,10
va lovi: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,12
lovitu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,9
loveaşte: *imperativ 2.sg.* 9,1

(a se) LUA: v. I
lua(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,5
luaţi: *ind. prez. 2.pl.* 5,11
luând: *gerunziu* 5,12
(să) va lua: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,7
va lua: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,10
am luat: *ind. pf.c. 1.pl.* 6,14
au luat: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,15

LUAT, -Ă: adj.
luatele: *adj. antep. f. pl. ac.* rezum. cap.2

(a) LUCRA: v. I
lucra: *inf. prez. fără* **a** 3,10
lucraţi: *imperativ 2.pl.* 4,4
lucrate vor fi: *pasiv ind. viit.I. 3.pl.* 8,13

LUCRĂTOR, -TOARE: s.m./f.
lucrătoriul: *sg. ac., în sintagma* ***lucrătoriul de câmp*** (cf. lat. *agricola, -ae*) 5,16

LUCRU: s.n.
lucrurile: *pl. ac.* 8,7

LUMINĂ: s.f.
lumină: *sg. nom.* 5,18, 20; 8,9

LUNĂ: s.f.
luni: *pl. nom.* 4,7
luna: *sg. nom.* 8,5

M

MAI-MARE: s.m.
mai-marilor: *pl. gen.* rezum. cap.4

MARE: adj./s.
(cei) mari: *s.m. pl. nom.* 6,1
mare: *adj. m. sg. ac.* 6,2
(cea mai) mare: *adj. f. sg, ac.* 6,12
marea: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.9

MARE: s.f.
mării: *sg. gen.* 5,8; 9,3, 6
mare: *sg. ac.* 8,12

MĂCAR: adv.; var. (Înv. şi reg.) MACAR
macar: rezum. cap.7

MĂGURĂ: s.f.
măgurile: *pl. nom.* 9,13

(a) MĂRTURISI: v. IV
mărturisiţi: *imperativ 2.pl.* 3,13

MĂSLIN: s.m.; var. (Înv. şi reg.) MASLIN
maslinii: *pl. ac.* 4,9

(a se) MĂSURA: v. I
(să) va măsura: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,17

MĂSURĂ: s.f.
măsura: *sg. ac.* 8,5

MÂNĂ: s.f.
mâna: *sg. nom./ac.* 1,8; 5,19; 7,7; 9,2

(a) MÂNCA: v. I
au mâncat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,9; 7,4
mâncaţi: *ind. prez. 2.pl.* 6,4
a mânca: *inf. prez.* 7,2
mâncă: *imperativ 2.sg.* 7,12
vor mânca: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,14

MÂNDRIE: s.f.
mândrie: *sg. ac.* rezum. cap.6
mândria: *sg. ac.* 6,8; 8,7

(a se) MÂNTUI: v. IV
va mântui: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,14, 15
(să) va mântui: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,15; 9,1

(a) MERGE: v. III
să meargă: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.7
mergi: *imperativ 2.sg.* 7,15

MIC, -Ă: adj.
(cea mai) mică: *f. sg. ac.* 6,12

(a) MICŞORA: v. I
să micşorăm: *conj. prez. 1.pl.* 8,5

MIEL: s.m.
mielul: *sg. ac.* 6,4

MIJLOC: s.n.
mijlocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***din mijlocul/în mijlocul/prin mijlocul*** 2,3; 3,9; 5,17; 6,4; 7,8, 10

MILĂ: s.f.
mila: *sg. ac.* 1,11
milă: *sg. nom.* 6,6

MILOSTIV, -Ă: adj.
milostiv: *m. sg. nom.* 7,2

(a se) **MILOSTIVI:** v. IV
(să) va **milostivi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 5,15
milostivitu(-S)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,3, 6

MIROS: s.n.
mirosul: *sg. ac.* 5,21

MITITEL, -EA: adj.
mititel: *m. sg. nom.* 7,2, 5

MOARTE: s.f.
moarte: *sg. ac.* 4,10

MUIERE: s.f.; var. (Înv.) MUIARE
muiarea: *sg. nom.* 9,17

MULT, -Ă: adj./adv./pron. nehot.
(mai) mult: *adv.* 1,11
multe: *adj. f. pl. nom./ac.* rezum. cap.3; 3,9, 15; rezum. cap.4; 5,12
mult: *adj. n. sg. ac.* 7,4
mulţi: *pron. nehot. m. pl. nom.* 8,3

MULŢIME: s.f.
mulţimea: *sg. ac.* 4,9

MUNTE: s.m.
muntele: *sg. ac.* 3,9; 6,1
munţii: *pl. ac.* 4,1, 13

(a) **MURI:** v. IV
va muri: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,2; 7,11
vor muri: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,9; 8,3; 9,10
vei muri: *ind. viit.I. 2.sg.* 7,17

(a) **MUŞCA:** v. I
să muşte: *conj. prez. 3.sg.* 5,19
va muşca: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,3

(a se) MUTA: v. I
(să) va muta: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,5; 7,17
au mutat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,6
a muta: *inf. prez.* 5,27
(să) vor muta: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,7
(să) mută: *ind. prez. 3.pl.* 6,7
(se) va muta: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,11

MUTARE: s.f.
mutarea: *sg. ac.* rezum. cap.6

N

NARĂ: s.f.
nările: *pl. ac.* 4,10

NAZAREAN: s.m. „închinat lui Dumnezeu"
nazareani: *pl. ac.* 2,11

NAZAREU: s.m. „închinat lui Dumnezeu" (cf **Indice** 1Mac)
nazareailor: *pl. dat.* 2,12

(a) **NĂDĂJDUI:** v. IV
nădăjduiţi: *ind. prez. 2.pl.* 6,1

NĂPASTĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) **NĂPASTE**
năpaste: *sg. ac.* 3,9

(a) **NĂPĂSTUI:** v. IV
năpăstuiţi: *ind. prez. 2.pl.* 4,1

(a se) NĂRĂVI: v. IV
(să) vor nărăvi *ind. viit.I. 3.pl.* 3,3

NĂSCUT, -Ă: s.m./f.
născut: *s.m. sg. gen., în sintagma* ***celui întâiu născut*** 8,10

(a) NĂVĂLI: v. IV
năvăleşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.4

NEAM: s.n.
neam: *sg. ac.* 6,15
neamurile: *pl. ac.* 9,12

NEBUN, **-Ă:** adj. „rău"
nebună: *f. sg. nom.* rezum. cap.4

NEBUNIE: s.f.
nebunii: *pl. ac.* 3,9

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) **NĂCAZ**
năcazul: *sg. ac.* rezum. cap.3
năcazurile: *pl. ac.* rezum. cap.5
năcazuri: *pl. ac.* rezum. cap.7

(a se) NECĂJI: v. IV; var. (Pop.) **(a se) NĂCĂJI**
năcăji(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,11

NECREDINCIOS, -OASĂ: adv./s.
necredincios: *adv.* 4,4
(cei) necredincioşi: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.9

NEDREPT, -EAPTĂ: adj.
nedrepţi: *m. pl. gen.* rezum. cap.4

NEGOŢ: s.n.
negoţurile: *pl. ac.* 8,5

NEGURĂ: s.f.
negura: *sg. ac.* 4,13

NEÎNFRÂNAT, -Ă: s.m./f.
(celor) neînfrânaţi: *s.m. pl. gen.* 6,7

NELEGIUIRE: s.f.
nelegiuiri: *pl. ac.* rezum. cap.1; 1,3, 6, 9, 11, 13; 2,1, 4, 6; rezum. cap.3
nelegiuirile: *pl. ac.* 3,14; 5,12
nelegiuirea: *sg. ac.* 4,4

NEPRIETEN: s.m.; var. (Înv.) **NEPRIIATIN**
neprietinilor: *pl. gen.* 9,4

NEMULŢUMITOR, -TOARE: adj.; var. (Înv. şi pop.) **NEMULŢĂMITORIU**
nemulţămitoriu: *m. sg. nom.* 1,2

NETEZITOARE: s.f. „mistrie specială care serveşte la netezirea muchiilor sau a unghiurilor la o construcţie"
netezitoarea: *sg. nom./ac.* 7,7, 8

NETEZITURĂ: s.f.
neteziturii: *sg. gen.* rezum. cap.7

NETREBNIC, -Ă: adj.
netrebnic: *m. sg. nom.* 5,5

NOAPTE: s.f.
noapte: *sg. ac.* 5,8

NOROD: s.n.
norodul: *sg. nom./ac.* 1,5; rezum. cap.3; 3,6; rezum. cap.6; 7,15; 8,2
norodului: *sg. gen.* 6,1; 7,8; 9,10, 14

NUME: s.n.
numele: *sg. nom./ac.* 2,7; 4,13; 5,8, 27; 6,11; 9,6, 12

O

OALĂ: s.f.
oale: *pl. ac.* 4,2

OASTE: s.f.
oastelor: *pl. gen., în sintagma* ***Dumnezeul oastelor*** 3,13; 4,13; 5,14, 15, 16, 27; 6,8, 15; 9,5

OCHI: s.m.
ochii: *pl. nom./ac.* 9,3, 8
ochiul: *sg. ac.* 9,4

ODRĂSLIRE: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Chir Chesarie, episcopul Rîmnicului, *Mineiul*, luna lui octombrie, care s-au tipărit acum întîiu românește..., 1776.
odrăzlirilor: *pl. gen.* 7,1

OLTAR: s.n.; var. (Înv. și reg.) OLTARIU
oltariul: *sg. ac.* 2,8
oltariului: *sg. gen.* 3,14
oltariu: *sg. ac.* 9,1

OM: s.m.
omului: *sg. dat.* 4,13
omul: *sg. nom.* 5,19

OMIDĂ: s.f.
omida: *sg. nom.* 4,9

(a) OMORÎ: v. IV
voiu omorî: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,3
vor omorî: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,1

(a) OPRI: v. IV
am oprit: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,7

ORGAN: s.n. (Înv.) „instrument muzical"
organului: *sg. gen.* 6,5

OS: s.n.
oasele: *pl. ac.* 2,1; 6,10
os: *sg. ac., în sintagma* ***os de elefant*** „fildeș" (cf. lat. *eburneus* „de fildeș"; „de elefant") 3,15; 6,4

OSÂNDIT, -Ă: s.m./f.
(celor) osândiți: *s.m. pl. gen.* 2,8

P

PACE: s.f.
pace: *sg. ac., în sintagma legătura de pace* 1,9

PALESTIN: s.m. „palestinian" (cf. Indice Ioil)
palestinilor: *sg. gen.* 6,2
palestini: *pl. ac.* 9,7

PARTE: s.f.
parte: *sg. nom./ac.* 3,12; 4,7
partea: *sg. nom.* 4,7

PASĂRE: s.f.; var. (Înv. și pop.) PASERE
paserea: *sg. nom.* 3,5

(a) PAȘTE: v. III „a înghiți"; „a face să dispară" (cf. lat. *dēvorō*)
va paște: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,7, 10, 12, 14

PAT: s.n.
patul: *sg. ac.* 3,12
paturi: *pl. ac.* 6,4

PĂCAT: s.n.
păcatele: *pl. ac.* rezum. cap.4; 5,12
păcat: *sg. ac.* rezum. cap.5

PĂCĂTOS, -OASĂ: s.m./f.
păcătoșii: *s.m. pl. nom.* 9,10

(a) PĂCĂTUI: v. IV
păcătuiește: *ind. prez. 3.sg.* 9,8

PĂHĂREL: s.n.
păhăreale: *pl. ac.* 6,6

PĂMÂNT: s.n.
pământului: *sg. gen.* 1,1; 2,7; 3,2, 5, 9; 4,13; 5,8; 7,2; 8,4; 9,6, 8
pământul: *sg. nom./ac.* 2,10; 3,1, 11; 5,2; rezum. cap.7; 7,10, 11, 12, 17; 8,8, 9; 9,5, 7, 15
pământ: *sg. ac.* 3,5, 14; 5,7; 7,17; 8,11; 9,6, 9

PĂRĂSIT, -Ă: adj.
părăsite: *f. pl. ac.* 9,14

PĂRINTE: s.m.
părinții: *pl. nom.* 2,4

PĂSTOR: s.m.; (Înv.) PĂSTORIU
păstorii: *pl. ac.* 1,1
păstorilor: *pl. gen.* 1,2
păstoriul: *sg. nom.* 3,12

(a) PĂȘI: v. IV
pășește: *ind. prez. 3.sg.* 4,13
pășește: *imperativ 2.sg.* 7,12

(a) PĂTIMI: v. IV
au pătimit: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.4

PĂTIȘOR: s.n.
pătișorului: *sg. gen.* 3,12

(a) PĂZI: v. IV
au păzit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,4

PÂINE: s.f.; var. (Reg.) PÂNE
pânilor: *pl. gen.* 4,6
pâine: *sg. ac.* 7,12; 8,11

(a) PÂNGĂRI: v. IV
să pângărească: *conj. prez. 3.pl.* 2,7

PÂNGĂRIT, -Ă: adj.
pângărit: *n. sg. ac.* 7,17

(a) PÂRÎ: v. IV
pârește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.7

PEDEAPSĂ: s.f.
pedeapsii: *sg. ac.* rezum. cap.7

PELIN: s.m.
pelin: *sg. ac.* 5,7; 6,13

PERETE: s.n.; var. (Înv. și pop.) PĂRETE
părete: *sg. ac.* 5,19
păretele: *sg. ac.* 7,4

PIATRĂ: s.f.
piatră: *sg. ac.* 5,11
pietri: *pl. ac.* 6,13

(a) PICĂTURI: v. IV; (Trans.) „a picura" (cf. Indice Ioil)
vei picături: *ind. viit.I. 2.sg.* 7,16
vor picături: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,13

PICIOR: s.n.
picioarele: *pl. ac., în sintagma* ***cel iutiu cu picioarele*** *„cel sprinten"* 2,15
picior: *sg. ac.* 3,12

PIEIRE: s.f.; var. **PIERIRE**
perirea: *sg. ac.* rezum. cap.2; rezum. cap.6

(a) PIERI: v. IV
vor peri: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,8; 3,15
va peri: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,14

PIETRICEA: s.f.
pietricea: *sg. nom.* 9,9

PILDĂ: s.f.
pilda: *sg. ac.* rezum. cap.8

PIȘAT: s.n.
Pișatul: *sg. ac., în sintagma* ***Pișatul Coasei*** (este ceea ce corespunde numelui constelației *Ōriōn, -ōnis* din textul latinesc; în mod cert, prima atestare a acestei denumiri pentru constelația amintită) 5,8

(a se) PITULA: v. I
(să) vor pitula: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,3

(a) PLÂNGE: v. III
plânge: *inf. prez. fără a* 5,16
va plânge: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,8
vor plânge: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,5

PLÂNGERE: s.f.
plângere: *sg. nom./ac.* rezum. cap.5; 5,1, 16, 17; 8,10

PLÂNS: s.n.
plâns: *sg. ac.* 5,16

PLEȘUIRE: s.f. „pleșuvie"; în această formă, cuvântul nu este înregistrat în MDA.
pleșuire: *sg. ac.* 8,10

PLOAIE: s.f.
ploaia: *sg. ac.* 4,7
ploii: *sg. gen.* rezum. cap.7

(a) PLOUA: v. I
am ploat: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,7

PLOUAT, -Ă: adj.
ploată: *f. sg. nom.* 4,7

PLUGAR: s.m.
plugariul: *sg. nom.* 9,13

POAMĂ: s.f.
poame: *sg. ac., în sintagma* ***cârligului*** *de poame/cârlig de poame* rezum. cap.8; 8,1, 2

POARTĂ: s.f.
poartă: *sg. ac.* 5,10, 12, 15

(a se) POGORÎ: v. IV; vezi **(a se) COBORÎ**

POMPĂ: s.f.
pompă: *sg. ac.* 6,1

PORUNCĂ: s.f.
poruncile: *sg. ac.* 2,4

(a) PORUNCI: v. IV
veți porunci: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,12
să porunciți: *conj. prez. 2.pl.* 2,12
va **porunci:** *ind. viit.I. 3.sg.* 6,12
voiu porunci: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,3, 4, 9

(a) POVĂȚUI: v. IV
am povățuit: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,10

PRADĂ: s.f.
pradă: *sg. ac.* 3,4; 5,11

PRAF: s.n.
praful: *sg. ac.* 2,7

PRAG: s.n.
pragurile: *pl. nom.* 9,1

PRAZNIC: s.n.
praznicele: *pl. ac.* rezum. cap.5

(a se) PRĂPĂDI: v. IV
(să) vor prăpădi *ind. viit.I. 3.pl.* 7,9

PREOT: s.m.
preotu: *sg. nom.* rezum. cap.7
preotul: *sg. nom.* 7,10

PRETUTINDENI: adv.; var. (Înv. și rar) **PRETUTINDINI**
pretutindini: rezum. cap.5

PRICEPUT, -Ă: s.m./f.
(cel) priceput: *s.m. sg. nom.* 5,13

(a) PRIMI: v. IV
voiu priimi: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,22

(a) PRINDE: v. III
a prinde: *inf. prez.* 3,5
voiu prinde: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,21

PRINSOARE: s.f.
prinsoarea: *sg. ac., în sintagma* ***prinsoarea cailor*** „cai dobândiți ca pradă de război sau obținuți pentru neplata unor datorii; ei reprezentau un zălog neînapoiat, așadar, un păcat" (cf. Anania 2001, p.1144) 4,10

PROROC: s.m.
proroci: *pl. ac.* 2,11
prorocilor: *pl. dat.* 2,12
prorocii: *pl. nom.* 3,7
prorocul: *sg. nom.* rezum. cap.5; rezum. cap.7
proroc: *sg. nom.* 7,14
prorocului: *sg. gen.* 7,14

(a) PROROCI: v. IV
va proroci: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,8
prorocește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.7; rezum. cap.8
a **proroci:** rezum. cap.7; 7,13
să **prorocească:** *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap7
vei proroci: *ind. viit.I. 2.sg.* 7,12, 16
prorocește: *imperativ 2.sg.* 7,15

PROROCIE: s.f.
Proorociia: *sg. nom.* în titlu: *Prorociia lui Amos*
prorociii: *sg. gen.* rezum. cap.1

PUI: s.m.
puiul: *sg. nom.* 3,4

(a) PUNE: v. III
voiu pune: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,8; 8,10; 9,4
să punem: *conj. prez. 1.pl.* 8,5

(a) PURTA: v. I
ați purtat: *ind. pf.c. 2.pl.* 5,26

PURURI: adv.; var. **PURUREA**
pururea: rezum. cap.2

(a se) PUSTII: v. IV
(să) vor pustii: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,9

PUSTIU: s.n.; var. **PUSTIE:** s.f.
pustie: *sg. ac.* 2,10; 5,25
pustiii: *sg. gen.* 6,15

(a) PUTEA: v. II
vor putea: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.2; rezum. cap.4
să poată: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.5
pot: *ind. prez. 3.pl.* 6,13
poate: *ind. prez. impers.* 6,13
va putea: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,10

PUTERE: s.f.
putearea: *sg. ac.* 6,14

PUTERNIC, -Ă: s.m./f.
(cel) puternic: *s.m. sg. ac.* 5,9

PUTREJUNE: s.f.; var. (Înv.) **PUTREGIUNE**
putrăgiunea: *sg. nom.* 4,10

PUȚIN, -Ă: pron. nehot.
puțini: *pron. nehot. m. pl. nom.* rezum. cap.3

R

RANĂ: s.f.
rana: *sg. ac.* 3,12
rane: *pl. ac.* rezum. cap.4

(a) RĂBDA: v. I
rabdă: *ind. prez. 3.pl.* 3,9

(a) RĂCNI: v. IV; var. (Pop.) **(a) RĂGNI**
va răgni: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,2; 3,4, 8

RĂDĂCINĂ: s.f.
rădăcinile: *pl. ac.* 2,9

(a) RĂDICA: v. I; vezi **(a) RIDICA**

RĂMĂȘIȚĂ: s.f.
rămășițele: *pl. nom./ac.* 4,2; 5,15; 9,12

(a se) RĂPI: v. IV
(să) vor răpi: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,11

RĂPIRE: s.f.
răpiri: *pl. ac.* 3,10

RĂPIT, -Ă: adj.
răpit: *n. sg. ac.* 4,11

RĂSĂRIT: s.n.
răsărit: *sg. ac.* 8,12

(a) RĂSIPI: v. IV; vezi **(a) RISIPI**

(a) RĂSPUNDE: v. III
va răspunde: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,11
au răspuns: *ind. pf.c. 3.sg.* 7, 14

(a) RĂSUNA: v. I
va răsuna: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,6

RĂSUNARE: s.f.
răsunarea: *sg. ac.* 2,2

RĂU, REA: adj./s.
rău: *s.n. sg. nom./ac.* 3,6; 9,4
răul: *s.n. sg. nom./ac.* 5,14, 15; 9,10
rea: *adj. f. sg. nom./ac.* 5,13; 6,3

RĂZBOI: s.n.
războiului: *sg. gen.* 1,14

(a) RĂZBOI: v. IV
războit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,10

(a) RÂNDUI: v. IV
rânduiți: *imperativ 2.pl.* 5,15
a **fi rânduit:** *pasiv inf. prez.* rezum. cap.7

RÂU: s.n.
râul: *sg. ac.* 8,8; 9,5

REPEJUNE: s.f. „șuvoi"; „pârâu"
răpejune: *sg. ac.* 5,24
răpejunea: *sg. ac.* 6,15

(a se) REZEMA: v. III; var. (Înv.) **(a se) RĂZEMA**
să **(se) rezeme:** *conj. prez. 3.sg.* 5,19

(a) RIDICA: v. I; var. (Înv. și pop.) **(a) RĂDICA**
vor rădica: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,2
rădic: *ind. prez. 1.sg.* 5,1

(a se) RISIPI: v. IV; var. (Înv. și rar.) **(a) RĂSIPI**
voiu râsipi: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,5, 8
voiu răsăpi: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,3
am râsipit: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,9
(să) **vor răsipi:** *ind. viit.I. 3.pl.* 3,15
răsipitu(-a)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,11
au răsipit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,11

ROB, ROABĂ: s.m./f.
roabă: *s.f. sg. nom.* 5,5
rob: *s.m. sg. nom.* 7,11, 17

ROBIE: s.f.
robiia: *sg. ac.* 1,6, 9; rezum. cap.5
robie: *sg. ac.* 1,15; 9,4
robia: *sg. ac.* rezum. cap.7; rezum. cap.9; 9,14

ROD: s.n.
rodul: *sg. ac.* 2,9; 6,13
rodurile: *pl. ac.* 9,14

RUDENIE: s.f.
rudeniia: *sg. ac.* 3,1
rudeniile: *pl. ac.* 3,2

(a se) RUGA: v. I
(să) roagă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.7
rogu(-mă): *ind. prez. 1.sg.* 7,2, 5

(a) RUPE: v. III; var. (În v. și reg.) **(a) RUMPE**
rumpeți: *ind. prez. 2.pl.* 5,11

S

SABIE: s.f.
sabiia: *sg. ac.* 1,11
sabie: *sg. ac.* 4,10; 7,9, 11, 17; 9,1, 10
sabiei: *sg. gen.* 9,4

SAC: s.m. (Înv.) „îmbrăcăminte făcută din sac (pânză de fuior de câlți sau de buci din care se fac sacii) care se purta în semn de doliu sau de pocăință ori de către cei săraci"
sac: *sg. ac.* 8,10

(a) SĂDI: v. IV
veți sădi: *ind. viit.I. 2.pl.* 5,11
vor sădi: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,14
voiu sădi: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,15

SĂRBĂTOARE: s.f.
sărbătorile: *pl. nom./ac.* 5,21; rezum. cap.8; 8,10

SĂRAC, **-Ă:** s.m./f.
(cel) sărac: *s.m. sg. ac.* 2,6; 5,11; 8,4
săracilor: *s.m. pl. gen.* 2,7; rezum. cap.8
(cei) săraci: *s.m. pl. ac.* 4,1; 5,12; 8,6

(a se) SĂTURA: v. I
(s-)au săturat: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,8

SÂMBĂTĂ: s.f. „ziua de odihnă la mozaici"; reprezintă echivalarea cuvântului *sabat*, „ziua a șaptea a săptămânii, în care orice activitate trebuia întreruptă, după cum însuși Dumnezeu se odihnise în această zi, după încheierea actului creației"
sâmbăta: *sg. nom.* 8,5

SCAUN: s.n.
scaunul: *sg. ac.* 6,3

(a) SCĂDEA: v. II
a scădea: *inf. prez.* 8,4
vor scădea: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,13

(a) SCĂPA: v. I
scăpa: *inf. prez. fără a* rezum. cap.2; rezum. cap.5
să scape: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.9

SCĂPARE: s.f.
scăpare: *sg. nom.* 9,1

(a) SCHIMBA: v. I
schimbă: *ind. prez. 3.sg.* 5,8

(a se) SCOATE: v. III
am scos: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,1
ar scoate: *cond. prez. 3.sg.* 3,12
(să) **vor** scoate: *conj. prez. 3.pl.* 3,12
să scoată: *conj. prez. 3.sg.* 6,10
va **scoate:** *ind. viit.I. 3.sg.* 9,2

(a) SCRÂȘNI: v. IV; var. (Pop.) **(a)** SCÂRȘNI
voiu scârșni: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,13
scârnească: *ind. prez. 3.sg.* 2,13
vor scârșni: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,3

(a se) SCULA: v. I
a **(să) scula:** *inf. prez.* 5,1
(Mă) voiu scula: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,9
(să) vor scula: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,14

SCUMP, **-Ă:** adj.
scumpă: *f. sg. ac.* 6,6

(a) SCUTURA: v. I
scuturând: *gerunziu* 7,14

SEARĂ: s.f.
sara: *sg. ac., în loc. adj.* ***de sara*** 7,1

SECERĂTOR, TOARE: s.m./f.; var. (Înv. și reg.) **SĂCERĂTOR**
săcerătoriu: *sg. ac.* 9,13

SECERIȘ: s.n.; var. (Înv. și reg.) **SĂCERIȘ**
săcerișu: *sg. ac.* 4,7

SEMĂNĂTOR, **-TOARE:** s.m./f.; var. (Înv.) SĂMÂNĂTOR
sămănătoriu: *s.m. sg. ac.* 9,13

SETE: s.f.
seate: *sg. ac.* 8,11, 13

SFÂNT, -Ă: adj./s.
sfânt: *adj. n. sg. ac.* 2,7
Sfântul: *s.m. sg. ac.* 4,2

(a) SFÂRȘI: v. IV
au sfârșit: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,2

SFÂRȘIT: s.n.
sfârșit: *sg. nom./ac.* 1,11; 6,11
sfârșitul: *sg. nom.* rezum. cap.8; 8,2
sfârșit: *sg. ac., în loc. adv. până* ***în sfârșit*** 8,7

SFINȚIRE: s.f.
sfințirea: *sg. nom.* 7,13

SICLU: s.m.
siclul: *sg. ac.* 8,5

SINGUR, -Ă: adj.
sângur: *n. sg. nom.* rezum. cap.3

SIR: s.m. „sirian"
siri: *pl. ac.* 9,7

SLUGĂ: s.f.
slujile: *pl. ac.* 3,7

SMERIN, -Ă: s.m./f.
(celor) smerini: *s.m. pl. gen.* 2,7

SMOCHIN: s.m.
smochinii: *pl. ac.* 4,9

(a) SMULGE: v. III; var. **(a) ZMULGE**
voiu zmulge: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,15

SOARE: s.m.
soarele: *sg. nom.* 8,9

SOARTĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) SOARTE
soartea: *sg. ac.* 9,6

SOCOTEALĂ: s.f.
socoteala: *sg. nom.* 6,7

(a se) SPĂIMÂNTA: v. I
(să) va spăimânta: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,6

SPĂRTURĂ: s.f.
spărturile: *pl. ac.* 9,11

SPOIT, -Ă: adj.
spoit: *n. sg. ac.* 7,7

(a) SPORI: v. IV
să **sporim:** *conj. prez. 1.pl.* 8,5

(a) STA: v. I
va sta: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,15
stând: *gerunziu* 7,7; 9,1

(a) STĂPÂNI: v. IV
să stăpâniți: *conj. prez. 2.pl.* 2,10
să stăpânim: *conj. prez. 1.pl.* 8,6
stăpânea: *ind. imp. 3.pl.* 9,12

STĂPÂNITOR, -TOARE: *s.m./f.*
Stăpânitoriul: *sg. nom.* 5,16

STEA: s.f.
steaoa: *sg. ac.* 5,26

(a) STINGE: v. III
să stângă: *conj. prez. 3.sg.* 5,6

STEJAR: s.m.; var. (Reg.) **STRĂJER**
străjeriul: *sg. ac.* 2,9

STEMĂ: s.f.
steama: *sg. ac.* 1,5
stema: *sg. ac.* 1,8

STRĂLUCIRE: s.f.
strălucire: *sg. nom.* 5,20

STRÂMBĂTATE: s.f.
strâmbătățile: *pl. ac.* 3,2
strâmbătăți *pl. ac.* 3,10
strâmbătății *sg. gen.* 6,3

STREPEZIRE: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ion Budai-Deleanu, *Lexicon românesc-nemțesc și nemțesc-românesc* (...). În patru tomuri [Manuscris din 1818; Bibl. Academiei Române, cotele 3728 – 3731].
strepezirea: *sg. ac.* 4,6

STRUGURE: s.m.
struguri: *pl. ac.* 9,13

(a) SUFERI: v. IV
suferi: *inf. prez.* 7,10

SUFLET: s.n.
sufletul: *sg. ac.* 2,14, 15; 6,8

(a se) SUI: v. IV
a (vă) sui: *inf. prez.* 2,10
a (să) sui: *inf. prez.* 4,10; 9,7
(să) va sui: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,8; 9,5
(să) vor sui: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,2

SUIRE: s.f.
suirea: *sg. ac.* 9,6

SUNET: s.n.
sunetul: *sg. ac.* 2,2

SUPĂRARE: s.f.
supărări: *sg. gen* rezum. cap.8

Ș

ȘARPE: s.m.
șearpele: *sg. nom.* 5,19
șarpelui: *sg. dat.* 9,3

(a) ȘTI: v. I
au știut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,10
știu: *ind. prez. 3.pl.* 5,16

T

TABĂRĂ: s.f.
taberilor: *pl. gen.* 4,10

TAINĂ: s.f.
taina: *sg. nom.* 3,7

TARE: adj./s.
tare: *adj. m./f. sg. nom./ac.* 2,9; 5,24
tari: *n. pl. ac.* 5, 12
(cel) tare: *s.m. sg. nom.* 2,14
(cei) tari: *s.m. pl. ac.* 2,16

TARE: s.n. „jar" (cf. lat. *torris, -is* „tăciune"; cf. **Indice** Za)
tare: *sg. ac.* 4, 11

TATĂ: s.m.
tatăl: *sg. nom.* 2,7

(a) TĂCEA: v. II
va tăcea: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,13
taci *imperativ 2.sg.* 6,11

TĂCERE: s.f.
tăcearea: *sg. nom.* 8,3

(a se) TĂIA: v. I
(să) vor tăia: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,14

TĂIERE: s.f.
tăieri: *pl. ac.* 6,12

TĂRIE: s.f.
tăriia: *sg. nom.* 3,11

TÂRZIU: adv.
târziu: 7,1

(a se) TEME: v. III
(să) teame: *ind. prez. 3.sg.* 2,15
(să) va teame: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,8

TÂNĂR, -Ă: s.m./f.
tinerii: *s.m. pl. ac.* 4,10
tineri: *s.m. pl. nom.* 8,13

(a se) TRAGE: v. III
(să) va trage: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,11
voiu trage: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,2

(a) TRĂI: v. IV
să trăiți: *conj. prez. 2.pl.* 5,14
trăiaște: *ind. prez. 3.sg.* 8,14

TRÂMBIȚĂ: s.f.
trâmbiții: *sg. gen.* 2,2
trâmbița: *sg. nom.* 3,6

(a) TRECE: v. III
veți treace: *ind. viit.I. 2.pl.* 5,5
voi treace: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,17
treceți: *imperativ 2.pl.* 6,2
a treace: *inf. prez.* 8,2
va treace: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,5

(a) TREIERA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a) TRIERA**
au trierat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,3

(a) TRIMITE: v. III
voiu trimite: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,10; 2,2, 5; 8,11

trimite-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,12
au trimis: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,10
trimis-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,10

TRUFAȘ, **-Ă:** s.m./f.
(celor) trufași: *s.m. pl. dat.* rezum. cap.6

TUNDERE: s.f.
tunderea: *sg. ac.* 7,1

TURMĂ: s.f.
turmă: *sg. ac.* 6,4
turma: *sg. ac.* 7,15

Ț

ȚÂȚÂNĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) ȚÂȚINĂ; ȚIȚINĂ
țâțînile: *pl. nom.* 8,3
țițina: *sg. ac.* 9,1

(a se) ȚINE: v. III
ține: *ind. prez. 3.sg.* 1,5, 8
au ținut: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,11
(să) vor ținea: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.3

U

(a) UCIDE: v. III
va ucide: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,4

(a se) UITA: v. I
(Mă) voiu uita: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,22
voiu uita: *ind. viit.I. 1.sg.* 8,7

ULIȚĂ: s.f.
ulițele: *pl. ac.* 5,16

(a) UMBLA: v. I
vor umbla: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,3

UNEALTĂ: s.f.
unealte: *sg. ac., în sintagma unealte de cântare* „instrumente muzicale" 6,5

UNGERE: s.f.; (Înv.; ccr.) „alifie", „unguent"
ungere: *sg. ac.* 6,6

UNS, **-Ă:** adj.
unși: *m. pl. nom.* 6,6

URÂCIUNE: s.f.; var. (În v. și reg.) URĂCIUNE
urăciune: *sg. ac.* 5,10

URECHE: s.f.
ureachie: *sg. ac.* 3,12

URGIE: s.f.
urgiia: *sg. ac.* 1,11

(a) URGISI: v. IV
urgisește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.6
urgisesc: *ind. prez. 1sg.* 6,8

(a) URÎ: v. IV
urește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.5
urât-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,10
au urât: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,10
am **urât:** *ind. pf.c. 1.sg.* 6,8
urât-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 5,21
urâți: *imperativ 2.pl.* 5,15

URLARE: s.f.
urlare: *sg. ac.* 1,14

(a) URMA: v. I
urmam: *ind. imp. 1.sg.* 7,15

URMĂ: s.f.
urmă: *sg. ac., în loc. adj.* ***ceale mai de pre urmă/cel mai de pre urmă*** 8,10; 9,1

URS: s.m.
ursul: *sg. nom.* 5,19

URSOAIE: s.f. „numele unei constelații"; traducătorii au echivalat lat. *Arctūrus, -ī* „Boarul"
Ursoaia: *sg. ac.* 5,8

(a se) USCA: v. I
(s-)au uscat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,2; 4,7

V

VACĂ: s.f.
vaci: *pl. ac.* rezum. cap.4
vaci: *pl. voc., în sintagma* ***vaci grase*** 4,1

VAI: interj.
vai: 5,16

VARĂ: s.f.
vară: *sg. ac.* 3,15

(a) VĂDI: v. IV
vădește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3; rezum. cap.8

(a) VĂRSA: v. I
varsă: *ind. prez. 3.sg.* 5,8; 9,6

(a) VĂTĂMA: v. I
au vătămat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,11

VÂNĂTOR: s.m.
vânătoriu: *sg. ac.* 3,5

VÂNT: s.n.
vânt: *sg. ac.* 4,9
vântul: *sg. ac.* 4,13

VÂRF: s.n.
vârful: *sg. nom./ac.* 1,2; 9,3

VÂRTOS, **-OASĂ:** s.m./f.
(cel) vârtos: *s.m. sg. nom.* 2,14, 16; 5,9

VÂRTUTE: s.f.
vârtutea: *sg. ac.* 2,14

(a) VEDEA: v. II
au văzut: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,1
vedeți: *imperativ 2.pl.* 3,9; 6,2
veade: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.7
vezi: *ind. prez. 2.sg.* 7,8, 12; 8,2
văzut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 9,1

(a) VENI: v. IV
va **veni:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.3; 9,10

vor veni: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,2
veniţi: *imperativ 2.pl.* 4,4
au venit: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,8
vin: *ind. prez. 3.pl.* 8,11; 9,13
venit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,2

(a se) VESELI: v. IV
(vă) veseliţi: *ind. viit.I. 2.pl.* 6,14

(a) VESTI: v. IV
vestiţi: *imperativ 2.pl.* 4,5
vesteaşte: *ind. prez. 3.sg.* 4, 13; rezum. cap.8

VEŞMÂNT: s.n.
vejmintele: *pl. ac.* 2,8

(a se) VEŞTEJI: v. IV; var. (În v. şi pop.) **(a se) VEŞTEZI**
(să) va veştezi: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,5

VICLEAN, -Ă: adj.
vicleane: *f. pl. ac.* 8,5

VIE: s.f.
viilor: *pl. gen.* 4,9
vii: *pl. ac.* 5,11; 9,14
viile: *pl. ac.* 5,17

VIERS: s.n. „cântec"
viersurilor: *pl. gen.* 5,23

VIITOR, -TOARE: adj.
viitoarei: *adj. antep. f. sg. gen.* rezum. cap.8
viitoarea: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.8

VIN: s.n.
vinul: *sg. ac.* 2,8; 5,11; 6,6; 9,14
vin: *sg. ac.* 2, 12

(a) VINDE: v. III
au vândut: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,6
vom vinde: *ind. viit.I. 1.pl.* 8,5
să vindem: *conj. prez. 1.pl.* 8,6

VIŢEL: s.m.
viţei: *pl. ac.* 6,4

VIU, VIE: adj.
vii: *m pl. nom.* 5,4, 6
viu: *m sg. nom.* 8,14

VOIE: s.f.
voie: *sg. ac., în loc. adj.* ***de voie,*** *în sintagma* ***aducerile ceale de voie*** 4,5

VOLBURĂ: s.f.
volbură: *sg. ac.* 1,14

VORBĂ: s.f.
vorba: *sg. ac.* 4,13

VRĂJMAŞ, -Ă: s.m./f.
vrăjmaşi: *s.m. pl. nom.* 5,12

(a) VREA: v. II
aţi vrut: *ind. pf.c. 2.pl.* 4,5

VREME: s.f.
vreamea: *sg. ac.* 5,13
vreame: *sg. nom.* 5,13

Z

ZĂLOGIT, -Ă: adj.
zălojite: *n. pl. ac.* 2,8

(a) ZÂMBRI: v. IV; var. **(a) ZIMBRI** „a râvni"
zimbreaşte: *ind. prez. 3.sg.* 5,9

(a se) ZBATE: v. III
(să) zbate: *ind. prez. 3.sg.* 9,9

(a) ZDROBI: v. IV
voiu zdrobi: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,5; 9,8
zdrobesc: *ind. prez. 3.pl.* 2,7
am zdrobit: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,9
va zdrobi *ind. viit.I. 3.sg.* 6,15
zdrobiţi: *ind. prez. 2.pl.* 8,4
zdrobind: *gerunziu* 9,8

ZDROBIRE: s.f.
zdrobirea: *sg. ac.* 6,6

ZECIUIRE: s.f.
zeciuirile: *pl. ac.* 4,4

ZI: s.f.
zilele: *pl. ac.* 1,1; 9,11
zioa: *sg. ac.* 1,14; 3,14; 5,8; 8,3, 9, 10, 13; 9,11
zi: *sg. ac.* 2,16; 6,3; 8,9
zile: *pl. nom./ac.* 4,2, 4; 8,11; 9,13
zioa: *sg. ac., în sintagma* ***zioa Domnului*** 5,18, 20

(a se) ZICE: v. III
au zis: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,2; 7,2, 5, 8, 12, 14, 15; 8,2; 9,1
zice: *ind. prez. 3.sg.* 1,3, 6, 8, 9, 11,13, 15; 2,1, 3, 4, 6, 11, 16; rezum. cap.3; 3,10, 11, 12, 13, 15; 4,3, 5, 6, 8, 9, 10, 11; 5,3, 4, 16, 17, 27; 6,8, 15; 7,11, 17; rezum. cap.8; 8,3, 9, 11; 9,7, 8, 12, 13, 15
zicea: *ind. imp. 3.sg.* 1,5
zicând: *gerunziu* 2,12; 3,1; 7,10; 8,5
ziceţi: *imperativ 2.pl.* 3,9
ziceţi: *ind. prez. 2.pl.* 4,1; 6,14
aţi zis: *ind. pf.c. 2.pl.* 5,14
(să) va zice: *ind. viit.I. impers.* 5,16
va zice: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,10, 11
zis-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,3, 6
am zis: *ind. pf.c. 1.sg.* 7,8; 8,2
zici: *ind. prez. 2.sg.* 7, 16
zic: *ind. prez. 3.pl.* 8, 14; 9,10

ZID: s.n.
zidul: *sg. ac.* 1,7, 10, 14
zid: *sg. ac.* 7,7
zidurilor: *pl. gen.* 9,11

ZIDAR: s.m.
zidariului: *sg. gen.* rezum. cap.7; 7,7, 8

(a) ZIDI: v. IV
zideaşte: *ind. prez. 3.sg.* 4,13; 9,6
veţi zidi: *ind. viit.I. 2.pl.* 5,11
voiu zidi: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,11
vor zidi: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,14

(a) ZMULGE: v. III; vezi **(a) SMULGE**

ZORI: s.m.
zori: *pl. ac.* 5,8

PROROCIIA LUI AMOS

FACSIMILE

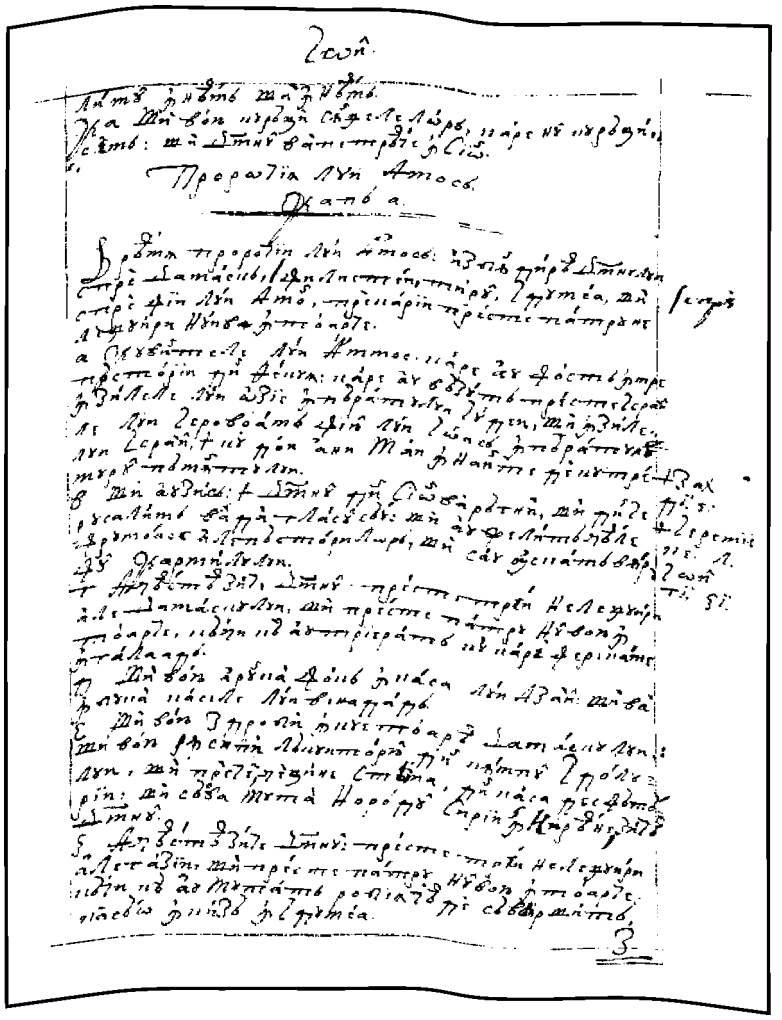

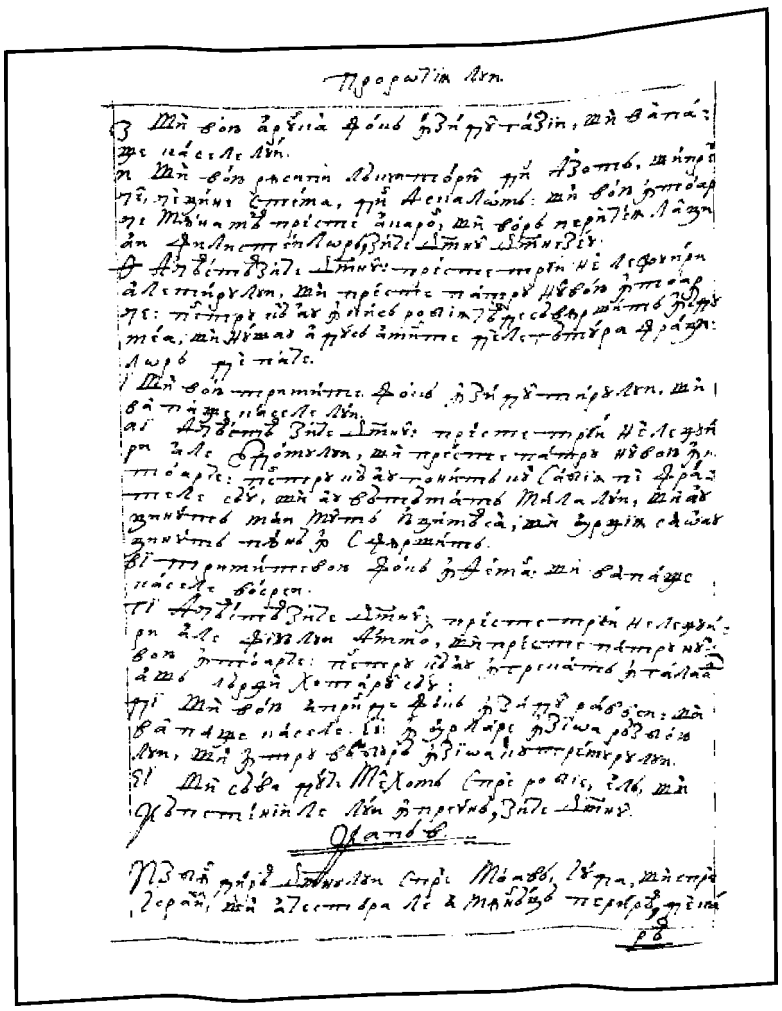

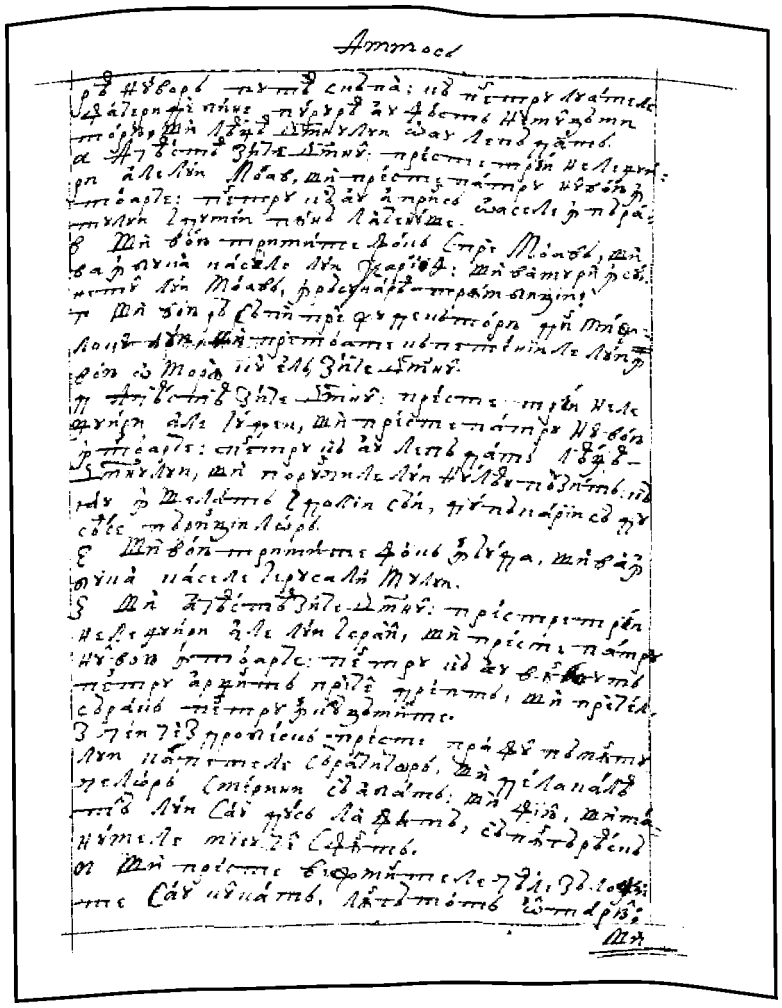

FACSIMILE

PROROCIIA LUI AMOS

117v

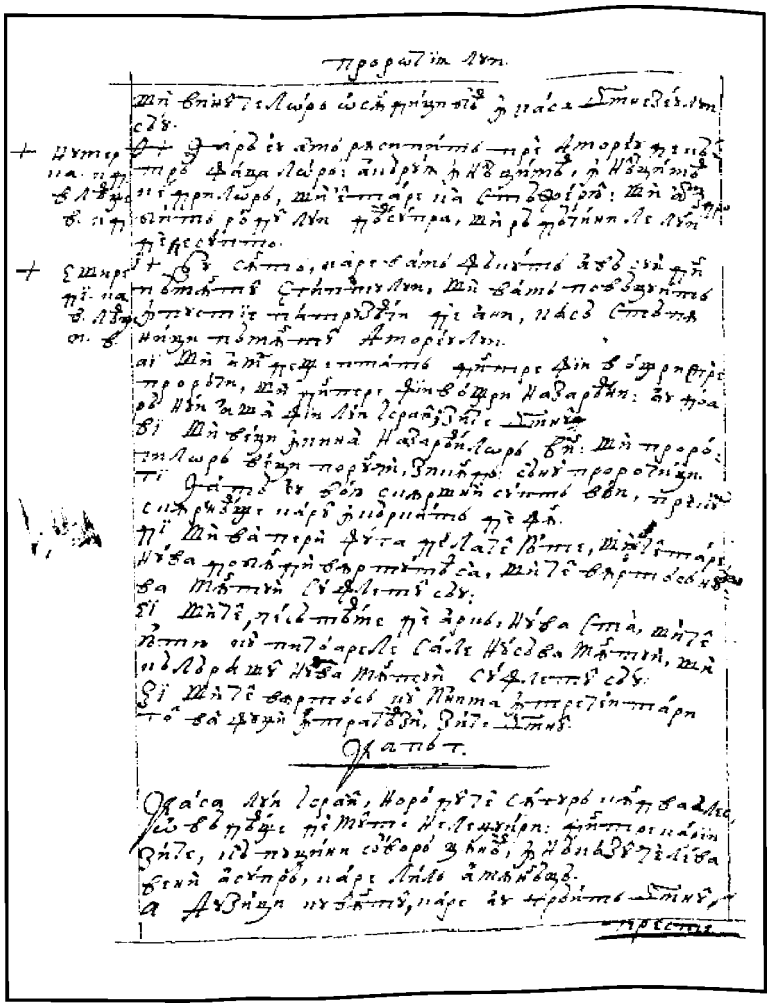

118r

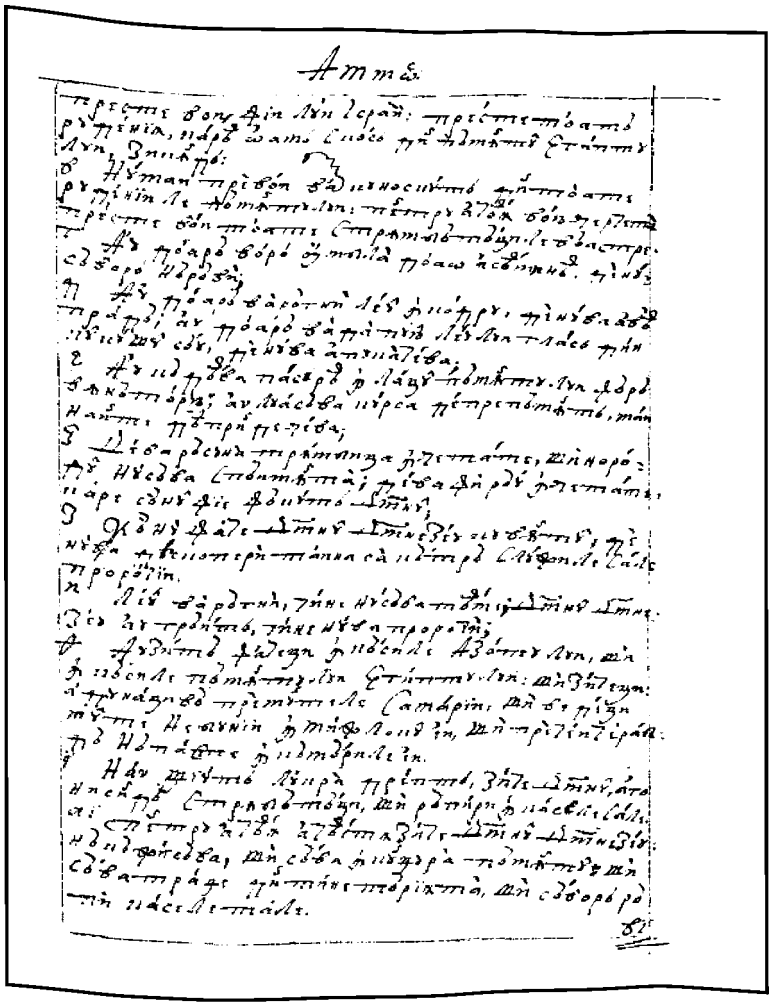

118v

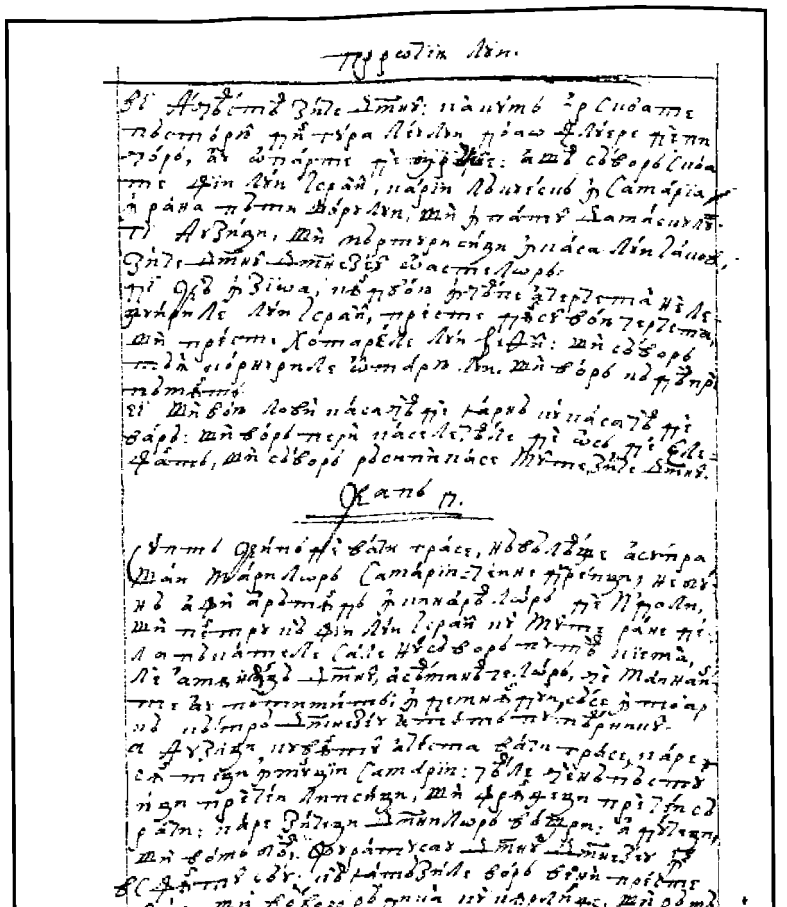

119r

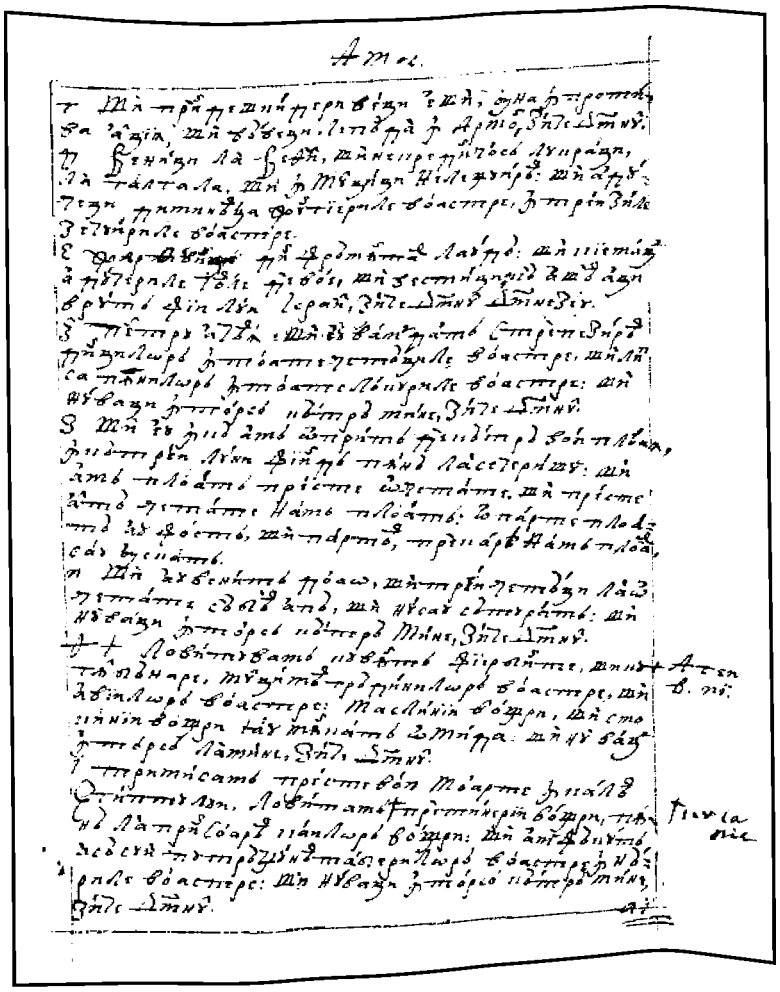

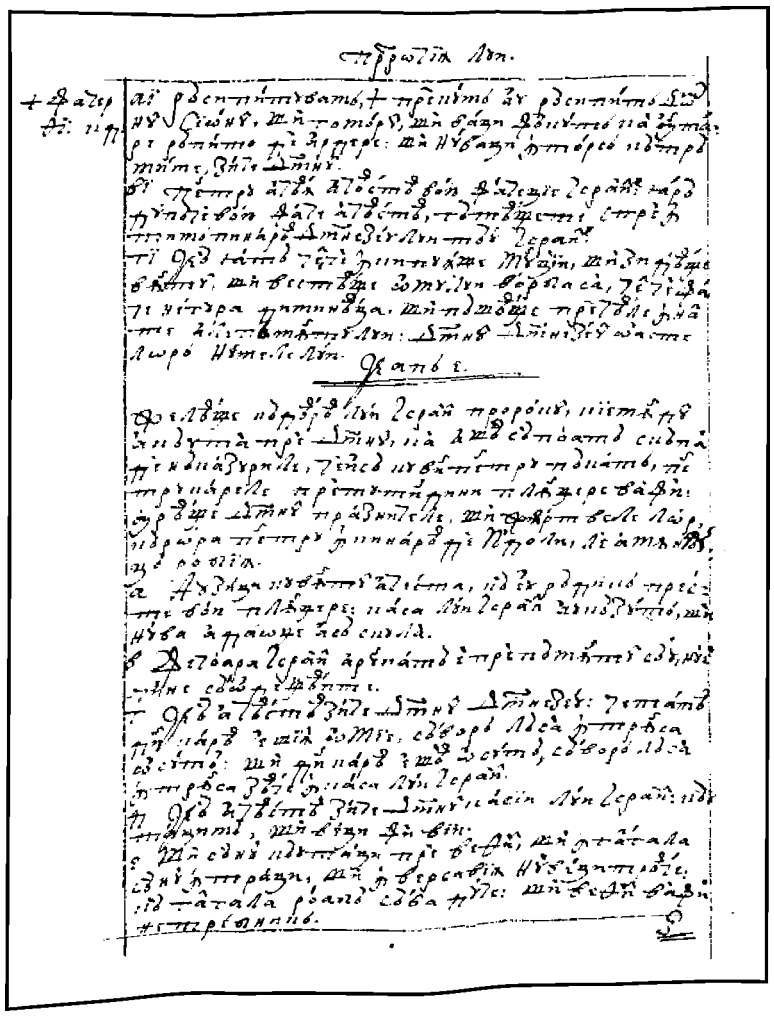

119v

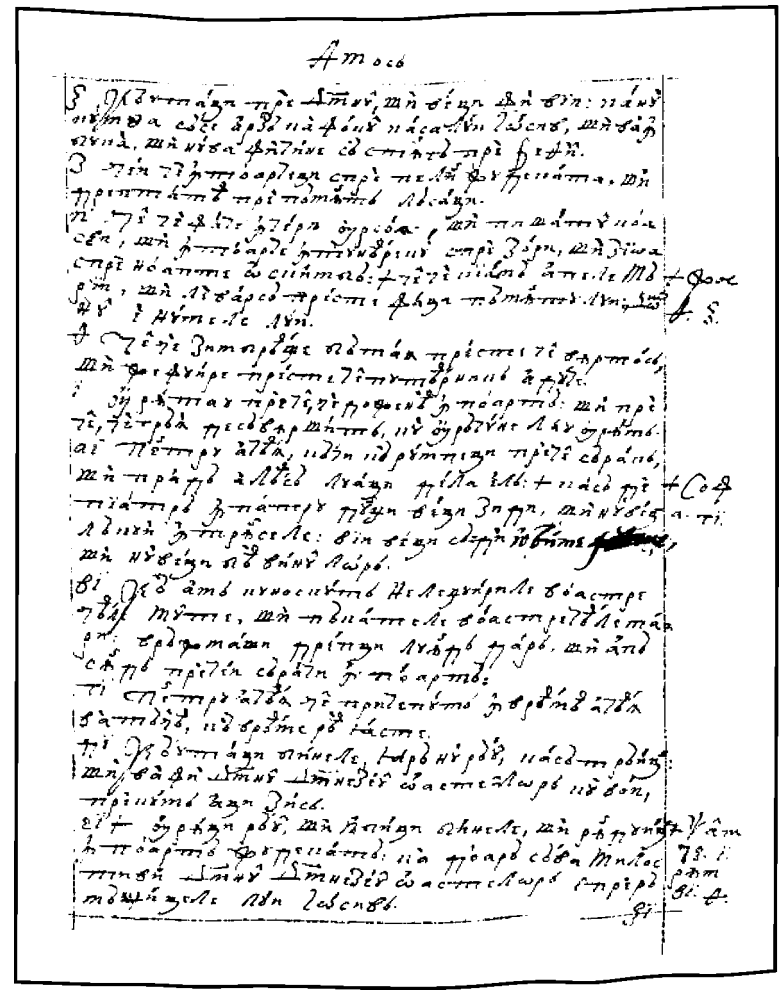

120r

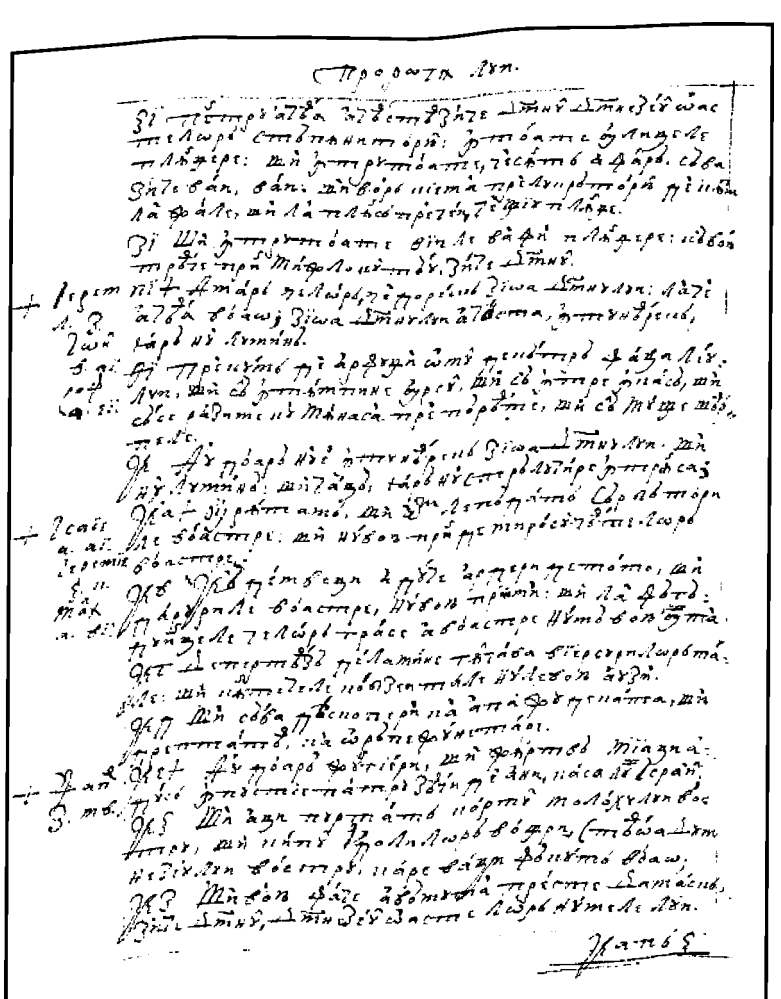

120v

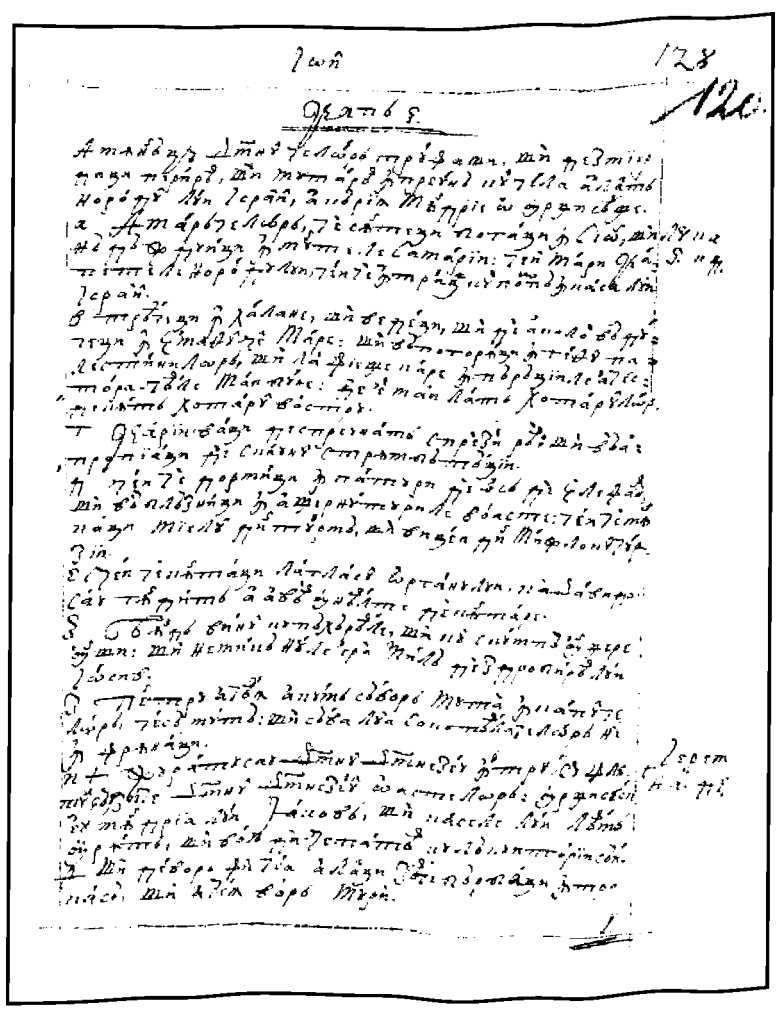

121r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI AMOS

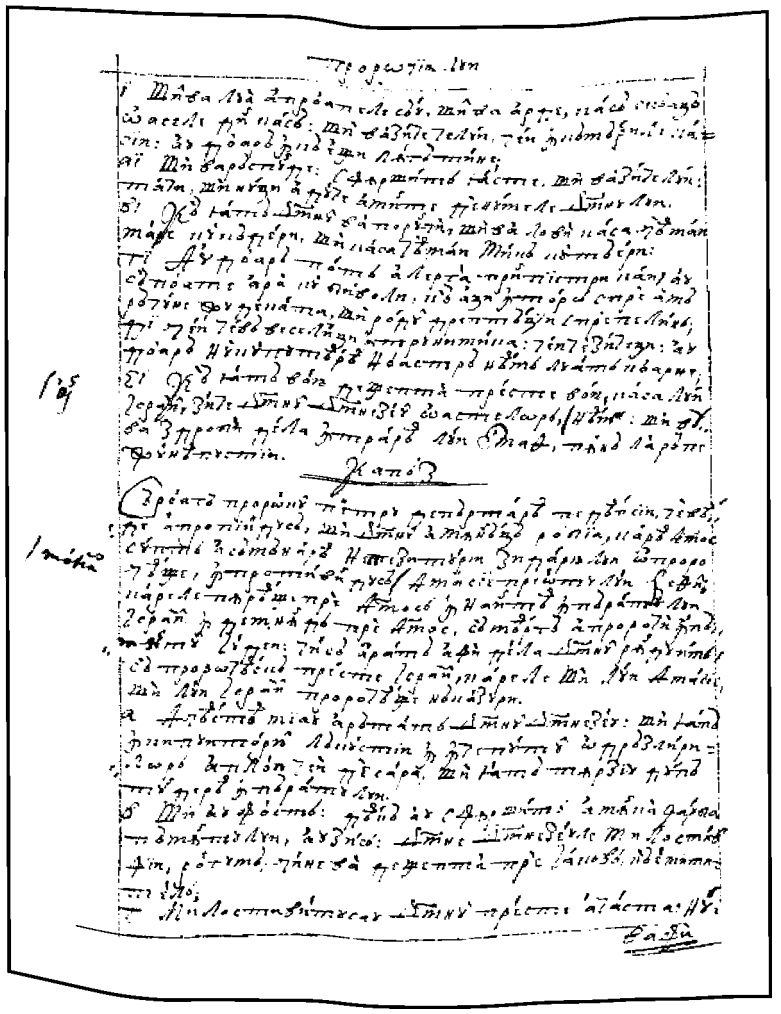

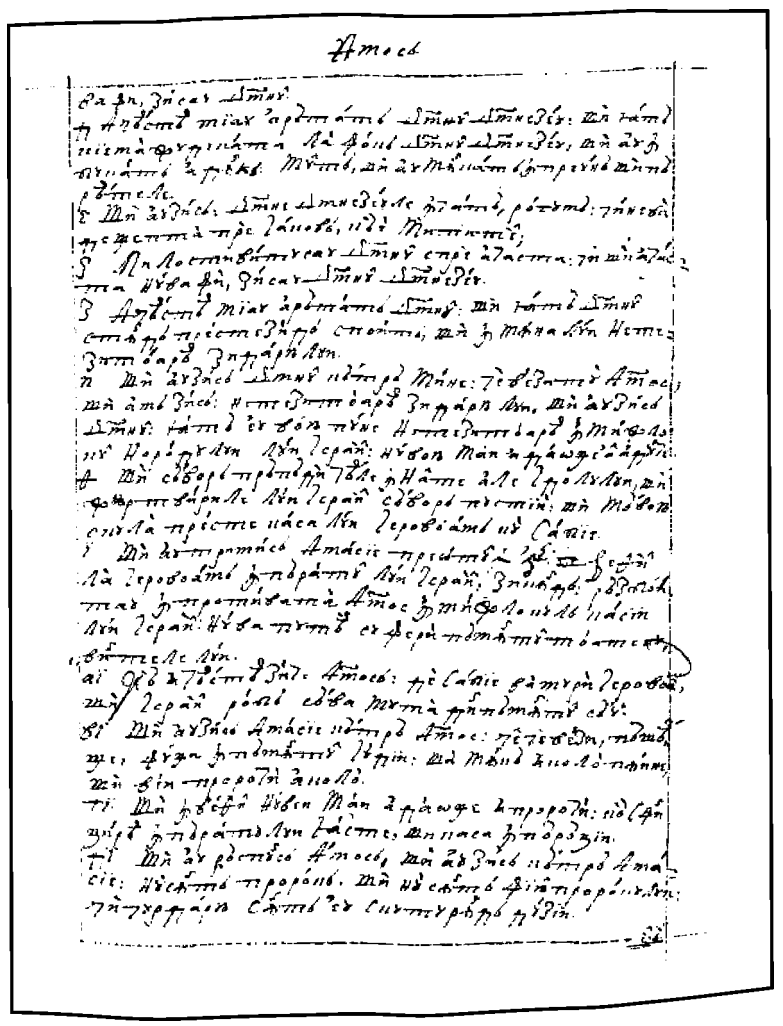

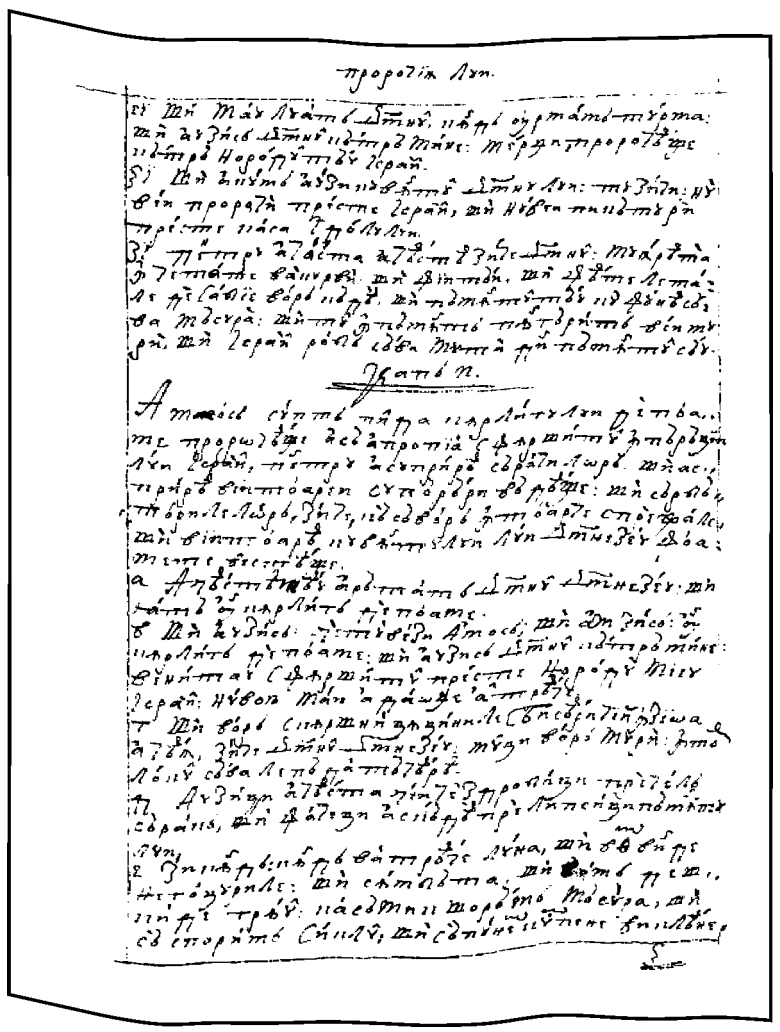

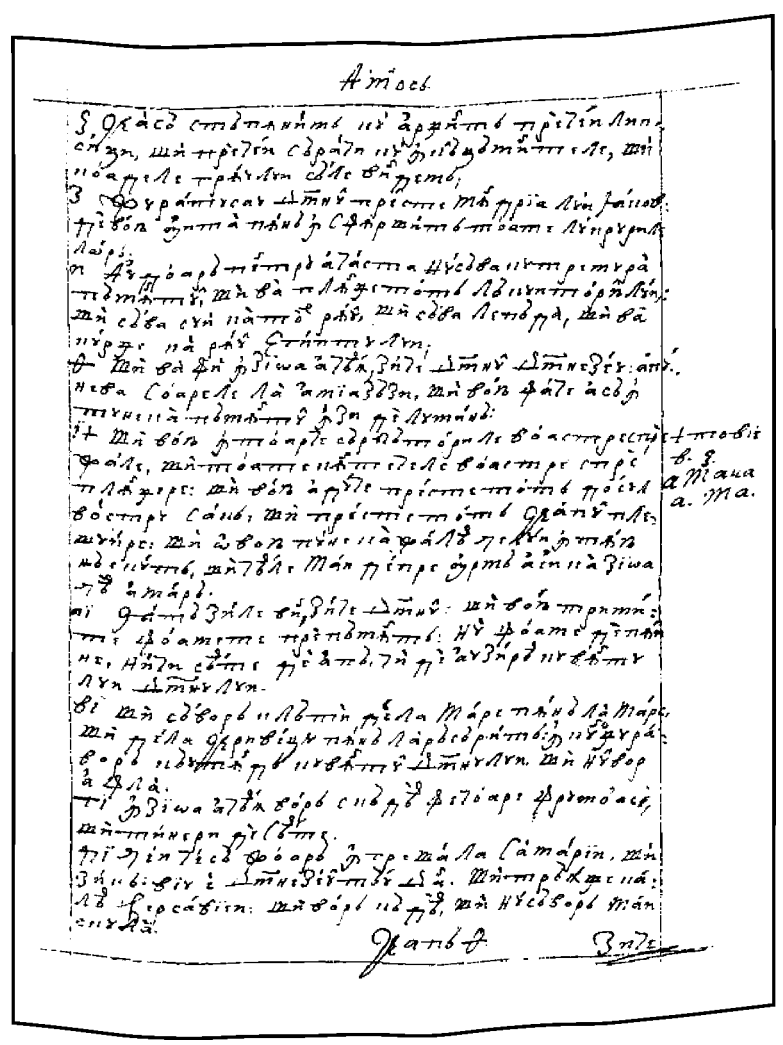

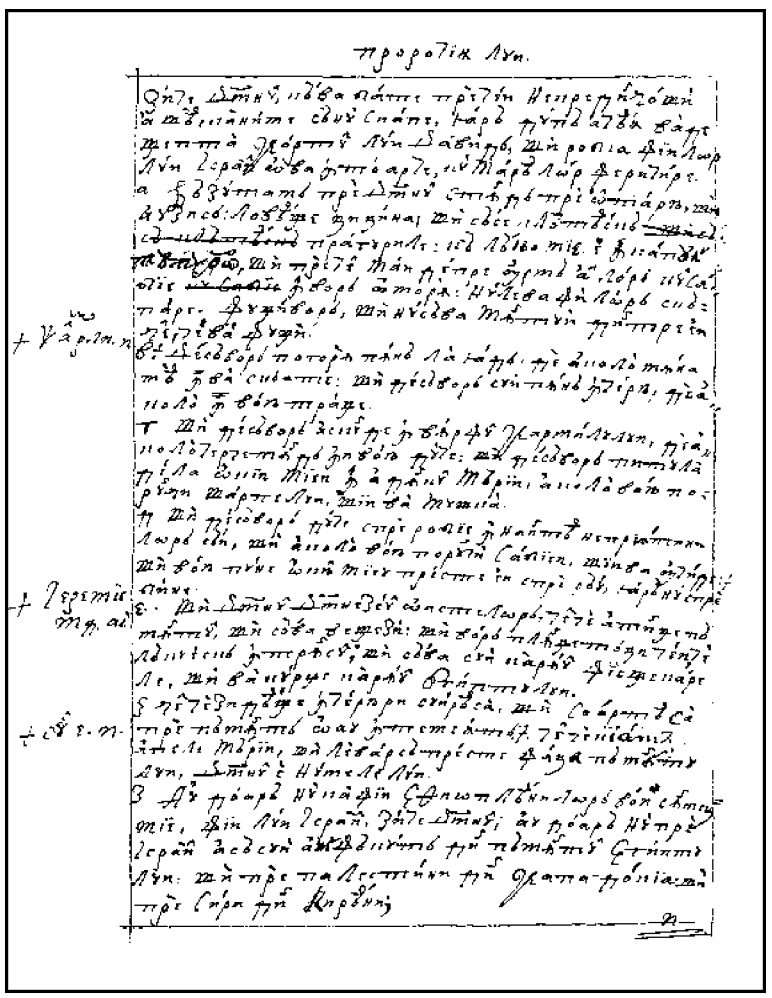

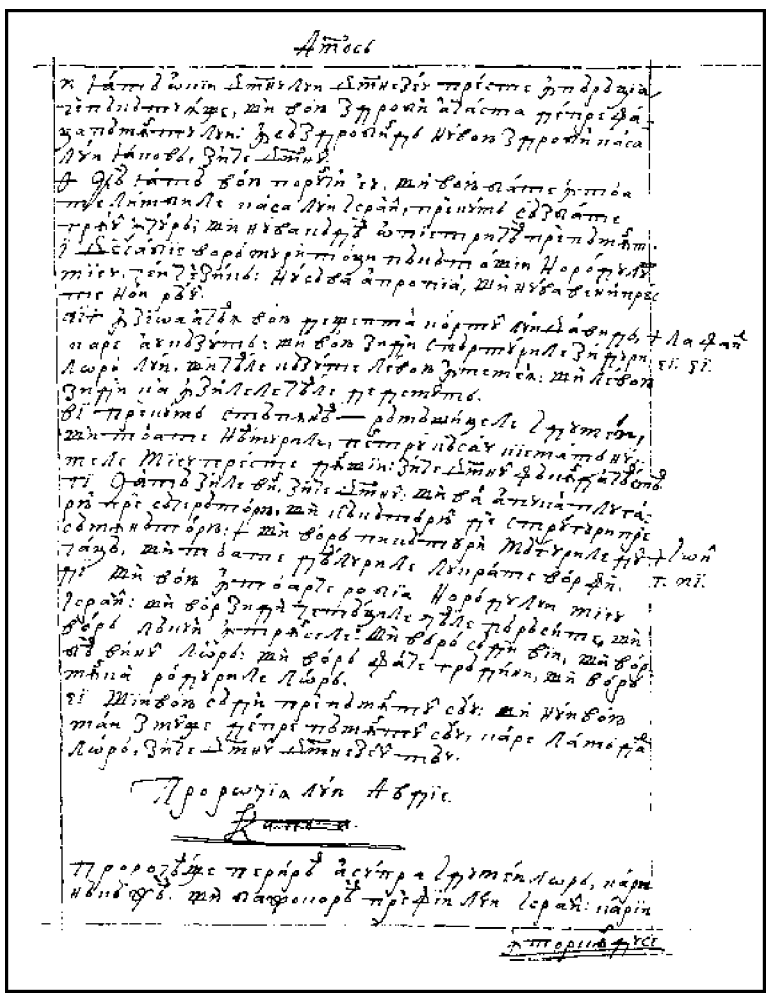

PROROCIIA LUI AVDIE

Proroceaşte perirea asupra idumeilor, cari năcăjea şi bajocorea pre fiii lui Israil. Carii, |
124v *întorcându-se, stăpânire vor lua asupra celor ce-i năcăjea.*

1 Vedeniia lui Avdie. Aceastea zice Domnul Dumnezeu către Edom: *„Auzit-am auzit de la Domnul şi sol către limbi au trimis. «Sculaţi-vă şi să ne sculăm împreună asupra lui spre războiu». *Ieremie 29, 14.

2. Iată, mititel te-am dat între neamuri. Urât eşti tu foarte.

3. Mândria inimii tale te-au înălţat, pre cel ce lăcuieşti în crepăturile pietrilor, înălţindu-ţi scaunul, cel ce zici în inima ta: «Cine mă va trage pre pământ?»

4. De te vei înălţa ca pajora şi între steale de vei pune cuibul tău, de acolo te voiu trage, zice Domnul.

5. Furii de ar fi întrat la tine şi tâlharii noaptea, cum ai fi tăcut? Au nu ş-ar fi furat destule? Culegături de vie de-ar fi întrat la tine, au încai un strugure ţ-ar fi lăsat?

6. Cum au cercetat pre Isav, socotit-au ceale ascunse ale lui?

7. Până la hotar te-au scos. Toţi oamenii păcii tale te-au batjocorit, biruitu-te-au oamenii păcii tale. Cei ce mâncă cu tine pune-vor leşuiri supt tine. Nu e priceapere într-însul.

8. *Au doară nu în zioa aceaea – zice Domnul – voiu pierde pre cei înţelepţi din Idumeea şi priceaperea din muntele Isav? *Isaie 29, 14. 1 Corith. 1, 19.

9. Şi să vor teame cei tari ai tăi de către amiazăzi, ca să piară omul din muntele lui Isav.

10. *Pentru uciderea şi pentru strâmbătatea împrotiva fratelui tău, Iacov, te va acoperi ruşinea şi vei peri în veac. || *Facer. 27, 41.

125r 11. În zioa când stai asupra lor, când prindea streinii oastea lui, şi cei din afară întra prin porţile lui şi preste Ierusalim arunca soarte, şi tu erai ca unul dintr-înşii.

12. Şi nu vei treace cu vedearea în zioa fratelui tău, în zioa nimerniciii lui, şi nu te vei veseli preste fiii Iudei în zioa peririi lor şi nu vei mări gura ta în zioa strâmturii.

13. Nici vei întra prin poarta norodului Mieu în zioa căderii lor, nici vei treace şi tu cu vedearea întru răotăţile lui în zioa jefuirii lui şi nu te vei trimite asupra oastei lui în zioa bătăii lui.

14. Nici vei sta în ieşiri, ca să omorî pre cei ce vor fugi şi nu vei închide rămăşiţele lui în zioa năcazului.

15. Că aproape e zioa Domnului preste toate limbile. Precum ai făcut, ţi să va face. Răsplătirea ta va întoarce preste capul tău.

16. Că precum aţi beut preste muntele Mieu cel sfânt, vor bea toate limbile pururea şi vor bea şi vor sorbi şi vor fi ca cum n-ar fi.

17. În muntele Sionului va fi mântuirea şi va fi cel sfânt şi va stăpâni casa lui Iacov pre cei ce o stăpânesc.

18. Şi va fi casa lui Iacov foc şi casa lui Iosiv flacără şi casa lui Isav pozderâie. Şi să vor aprinde într-înşii şi-i vor arde şi nu vor fi rămăşiţe casii lui Isav, că Domnul au grăit.

19. Şi vor moşteni cei ce sânt către austru muntele lui Isav şi cei din câmpiile filisteilor; şi vor stăpâni ţinutul lui Efrem şi ţinutul Samariii; şi Veniamin | va stăpâni pre Galaad. 125v
20. Şi mutarea oastei aceştiia a fiilor lui Israil, toate locurile hananeanilor până la Sarepta, şi mutarea Ierusalimului, carea-i în Vosfor, va stăpâni cetăţile austrului.
21. Şi să vor sui mântuitori în muntele Sionului, a judeca muntele lui Isav. Şi va fi împărăţie Domnului.

A

ACOLO: adv.
acolo: 1,4

(a) ACOPERI: v. IV
va acoperi: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,10

AFARĂ: adv.
afară: *adv. în loc. adv.* ***din afară*** 1,11

AMIAZĂ: s.f.; var. (reg.) AMIAZĂZI „sud"
amiazăzi: *sg. ac.* 1,9

(a se) APRINDE: v. III
(să) vor aprinde: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,18

APROAPE: adv.
aproape: 1,15

(a) ARDE: v. III
vor arde: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,18

(a) ARUNCA: v. I
arunca: *ind. imp. 3.pl.* 1,11

ASCUNS, -Ă: s.
(ceale) ascunse: *s.n. pl. ac.* 1,6

AUSTRU: s.n. „sud"
austru: *sg. ac.* 1,19
austrului: *sg. gen.* 1,20

(a) AUZI: v. IV
auzit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,1

AUZIT: s.n. „veste"; „zvon" (cf. lat. *audītum, -i*)
auzit: *sg. ac.* 1,1

B

(a) BATJOCORI: v. IV
bajocorea: *ind. imp. 3.pl.* rezum. la Avd
au batjocorit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,7

BĂTAIE: s.f. (aici) „pustiire", „devastare" (cf. lat. *vastitās, -ātis* „pustiire, devastare, ruinare")
bătăii: *sg. gen.* 1,13

(a) BEA: v. II
ați beut: *ind. pf.c. 2.pl.* 1,16
vor bea: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,16

(a) BIRUI: v. IV
biruitu(-)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,7

C

CANANEAN: s.m.; var. HANANEAN „locuitor al Canaanului"
hananeanilor: *pl. gen.* 1,20

CAP: s.n.
capul: *sg. ac.* 1,15

CASĂ: s.f.
casa: *sg. nom.* 1,17, 18
casii: *sg. dat. adn.* 1,18

CĂDERE: s.f. „distrugere"
căderii: *sg. gen.* 1,13

CÂMPIE: s.f.
câmpiile: *pl. ac.* 1,19

(a) CERCETA: v. I
au cercetat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,6

CETATE: s.f.
cetățile: *pl. ac.* 1,20

CRĂPĂTURĂ: s.f.; var. CREPĂTURĂ „despicătură"; „gaură"
crepăturile: *pl. ac.* 1,3

CUIB: s.n.
cuibul: *sg. ac.* 1,4

CULEGĂTOR, -TOARE: s.m./f.
culegături: *s.m. pl. nom., în sintagma* ***culegături de vie*** (cf. lat. *vindēmiātor, -ōris* „culegător de struguri") 1,5

D

(a) DA: v. I
am dat: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,2

DESTUL, -Ă: s. (la pl.) „lucruri multe"
destule: *s.n. pl. ac.* 1,5

DOMN: s.m.
Domnul: *sg. nom./ac.* 1,1, 4, 8, 18
Domnului: *sg. gen., în sintagma* ***zioa Domnului*** 1,15
Domnului: *sg. dat. adn.* 1,21

DUMNEZEU: s.m.
Dumnezeu: *sg. nom.* 1,1

F

(a se) FACE: v. III
ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 1,15
(să) va face: *ind. viit.I. impers.* 1,15

(a) FI: v. IV
ești: *ind. prez. 2.sg.* 1,2
e: *ind. prez. 3.sg.* 1,7, 15
erai: *ind. imp. 2.sg.* 1,11
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,16, 18
ar fi: *cond. prez. 3.pl.* 1,16
va fi: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,17, 18, 21
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 1,19
-i: *ind. prez. 3.sg.* 1,20

FILISTEU: s.m. (vezi Indice Fc)
filisteilor: *pl. gen.* 1,19

FIU: s.m.
fiii: *pl. ac.* rezum. la Avd; 1,12
fiilor: *pl. gen.* 1,20

FLACĂRĂ: s.f.
flacără: *sg. nom.* 1,18

FOC: s.n.
foc: *sg. nom.* 1,18

FRATE: s.m.
fratelui: *sg. gen.* 1,10, 12

(a) FUGI: v. IV
vor fugi: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,14

FUR: s.m.
furii: *pl. nom.* 1,5

(a) FURA: v. I
ar fi furat: *cond. pf. 3.pl.* 1,5

G

(a) GRĂI: v. IV
au grăit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,18

GURĂ: s.f.
gura: *sg. ac.* 1,12

H

HANANEAN: s.m.; vezi CANANEAN

HOTAR: s.n.
hotar: *sg. ac.* 1,7

I

IATĂ: interj.
iată: 1,2

IDUMEU: s.m. (cf. Indice Fc)
idumeilor: *pl. gen.* rezum. la Avd

IEŞIRE: s.f.
ieşiri: *pl. ac.* 1,14

INIMĂ: s.f.
inimii: *sg. gen.* 1,3
inima: *sg. ac.* 1,3

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) (a) ÎNTRA
ar **fi întrat:** *cond. pf. 3.pl.* 1,5
întra: *ind. imp. 3.pl.* 1,11
vei întra: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,13

Î

ÎMPĂRĂŢIE: s.f.
împărăţie: *sg. nom.* 1,21

ÎMPOTRIVA: prep.; var. (Înv. şi pop.) ÎMPROTIVA
împrotiva: 1,10

ÎMPREUNĂ: adv.
împreună: 1,1

(a se) ÎNĂLŢA: v. I
au înălţat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,3
înălţându-: *gerunziu* 1,3
(te) vei înălţa: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,4

ÎNCAI: adv. (Reg.) „măcar", „cel puţin"
încai 1,5

(a) ÎNCHIDE: v. III
vei închide: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,14

(a se) ÎNTOARCE: v. III
întorcându(-se): *gerunziu* rezum. la Avd
va **întoarce:** *ind. viit.I. 3.sg.* 1,15

(a) ÎNTRA: v. I; vezi (a) INTRA

ÎNŢELEPT, -EAPTĂ: s.m./f.
(cei) înţelepţi: *s.m. pl. ac.* 1,8

J

JEFUIRE: s.f.
jefuirii: *sg. gen* 1,13

(a) JUDECA: v. I
a **judeca:** *inf. prez.* 1,21

L

(a) LĂCUI: v. IV; vezi (a) LOCUI

(a) LĂSA: v. I
ar **fi lăsat:** *cond pf. 3.pl.* 1,5

LEŞUIRE: s.f. „pândă"
leşuiri: *pl. ac.* 1,7

LIMBĂ: s.f.
limbi: *pl. ac.* 1,1
limbile: *pl. nom./ac.* 1,15, 16

LOC: s.n.
locurile: *pl. nom.* 1,20

(a) LOCUI: v. IV; var. (Înv.) (a) LĂCUI
lăcuieşti: *ind. prez. 2.sg.* 1,3

(a) LUA: v. I
vor lua: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. la Avd

M

(a) MĂRI: v. IV
vei mări: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,12

(a) MÂNCA: v. I
mâncă: *ind. prez. 3.pl.* 1,7

MÂNDRIE: s.f.
mândria: *sg. nom.* 1,3

MÂNTUIRE: s.f.
mântuirea: *sg. ac.* 1,17

MÂNTUITOR, -TOARE: s.m./f.
mântuitori: *s.m. pl. nom.* 1,21

MITITEL, -EA: adj.
mititel: *m. sg. ac.* 1,2

(a) **MOȘTENI:** v. IV
vor moșteni: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,19

MUNTE: s.m.
muntele: *sg. ac.* 1,8, 9, 16, 17, 19, 21

MUTARE: s.f.
mutarea: *sg. nom.* 1,20

N

NEAM: s.n.
neamuri: *pl. ac.* 1,2

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) **NĂCAZ**
năcazului: *sg. gen.* 1,14

(a) **NECĂJI:** v. IV; var. (Pop.) (a) **NĂCĂJI**
năcăjea: *ind. imp. 3.pl.* rezum. la Avd

NEMERNICIE: s.f.; var. (Înv.) **NIMERNICIE** (Înv.) „pribegie"
nimerniciii: *sg. gen.* 1,12

NOAPTE: adv.
noaptea: 1,5

NOROD: s.n.
norodului: *sg. gen.* 1,13

O

OASTE: s.f.
oastea: *sg. ac.* 1,11
oastei: *sg. gen.* 1,13, 20

OM: s.m.
oamenii: *pl. nom., în sintagma* ***oamenii păcii*** (cf **PACE**) 1,7
omul: *sg. nom.* 1,9

(a) **OMORÎ:** v. IV
să omori: *conj. prez. 2.sg.* 1,14

P

PACE: s.f.
păcii: *sg. gen., în sintagma* ***oamenii păcii*** „oamenii cu care se încheiase un legământ, o convenție, un tratat de pace" (cf. lat. *vir foederis*; *vir pacis*) 1,7

PAJURĂ: s.f.; var. (Reg.) **PAJORĂ**
pajora: *sg. ac.* 1,4

PĂMÂNT: s.n.
pământ: *sg. ac.* 1,3

PIATRĂ: s.f. „stâncă" (cf. lat. *petra*, *-ae* „stâncă", „pietroi")
pietrilor: *pl. gen.* 1,3

PIEIRE: s.f.; var. PIERIRE
perirea: *sg. ac.* rezum. la Avd
peririi: *sg. gen.* 1,12

(a) **PIERDE:** v. III (Bis.; eufem.) „a ucide"
voiu pierde: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,8

(a) **PIERI:** v. IV
să piară: *conj. prez. 3.sg.* 1,9
vei peri: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,10

POARTĂ: s.f.
porțile: *pl. ac.* 1,11
poarta: *sg. ac.* 1,13

PRICEPERE: s.f.
priceapere: *sg. nom.* 1,7
priceaperea: *sg. ac.* 1,8

(a) **PRINDE:** v. III
prindea: *ind. imp. 3.pl.* 1,11

(a) **PROROCI:** v. IV
proroceaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. la Avd

PROROCIE: s.f.
prorociia: *sg. nom.* în titlu: *Prorociia lui Avdie*

(a) **PUNE:** v. III
vei pune: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,4
pune-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,7

PURURI: adv.; var. **PURUREA**
pururea: 1,16

PUZDERIE: s.f.; var. (Înv. și reg.) POZDERIE „pleavă"; „resturi cu care nu se mai poate face nimic"
pozderâie: *sg. nom.* 1,18

R

RĂMĂȘIȚĂ: s.f.
rămășițele: *pl. ac.* 1,14
rămășițe: *sg. nom.* 1,18

RĂSPLĂTIRE: s.f.
răsplătirea: *sg. ac.* 1,15

RĂUTATE: s.f.; var. (Înv.) **RĂOTATE**
răotățile: *pl. ac.* 1,13

RĂZBOI: s.n.
războiu: *sg. ac.* 1,1

RUȘINE: s.f.
rușinea: *sg. ac.* 1,10

S

SCAUN: s.n.
scaunul: *sg. ac.* 1,3

(a) **SCOATE:** v. III
au scos: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,7

(a se) **SCULA:** v. I
să (ne) sculăm: *conj. prez. 1.pl.* 1,1
sculați(-vă): *imperativ 2.pl.* 1,1

SFÂNT, -Ă: adj./s.
sfânt: *m. sg. ac.* 1,16
(cel) sfânt: *s.n. sg. nom.* 1,17

SOARTĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) SOARTE
soarte: *sg. ac.* 1,11

(a) SOCOTI: v. IV
socotit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,6

SOL: s.m.
sol: *sg. ac.* 1,1

(a) SORBI: v. IV
vor sorbi: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,16

(a) STA: v. I
stai: *ind. prez. 2.sg.* 1,11
vei sta: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,14

(a) STĂPÂNI: v. IV
va stăpâni: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,17, 19, 20
stăpânesc: *ind. prez. 3.pl.* 1,17
vor stăpâni: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,19

STĂPÂNIRE: s.f.
stăpânire: *sg. ac.* rezum. la Avd

STEA: s.f.
steale: *pl. ac.* 1,4

STRĂIN, -Ă: s.m./f.; var. (Înv. și pop.) **STREIN, -Ă**
streinii: *pl. nom.* 1,11

STRÂMBĂTATE: s.f.
strâmbătatea: *sg. ac.* 1,10

STRÂMTURĂ: s.f. (Înv. și pop.) „strâmtoare"
strâmturii: *sg. gen.* 1,12

STRUGURE: s.m.
strugure: *sg. ac.* 1,5

(a se) SUI: v. IV
(să) vor sui: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,21

T

TARE: s.m./f.
(cei) tari: *s.m. pl. nom.* 1,9

(a) TĂCEA: v. II
ai fi tăcut: *cond. pf. 2.sg.* 1,5

TÂLHAR: s.m.
tâlharii: *pl. nom.* 1,5

(a se) TEME: v. III
(să) vor teame: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,9

(a) TRAGE: v. III
va trage: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,3
voiu trage: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,4

(a) TRECE: v. III
vei treace: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,12, 13

(a se) TRIMITE: v. III
au trimis: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,1
(te) vei trimite: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,13

Ț

ȚINUT: s.n.
ținutul: *sg. ac.* 1,19

U

UCIDERE: s.f.
uciderea: *sg. ac.* 1,10

URÂT, -Ă: adj. „disprețuit", „necinsit" (cf. lat. *contemtibilis* „de disprețuit")
urât (foarte): *n. sg. nom.* 1,2

V

VEAC: s.n.
veac: *sg. ac., în loc. adv.* ***în veac*** 1,10

VEDENIE: s.f.
vedeniia: *sg. nom.* 1,1

VEDERE: s.f.
vedearea: *sg. ac.* 1,12, 13

(a se) VESELI: v. IV
(te) vei veseli: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,12

VIE: s.f.
vie: *sg. ac., în sintagma* ***culegături de vie*** (cf. CULEGĂTOR) 1,5

Z

ZI: s.f.
zioa: *sg. ac.* 1,8, 11, 12, 13, 14
zioa: *sg. nom., în sintagma* ***zioa Domnului*** 1,15

(a) ZICE: v. III
zice: *ind. prez. 3.sg.* 1,1, 4, 8
zici: *ind. prez. 2.sg.* 1,3

FACSIMILE

PROROCIIA LUI AVDIE

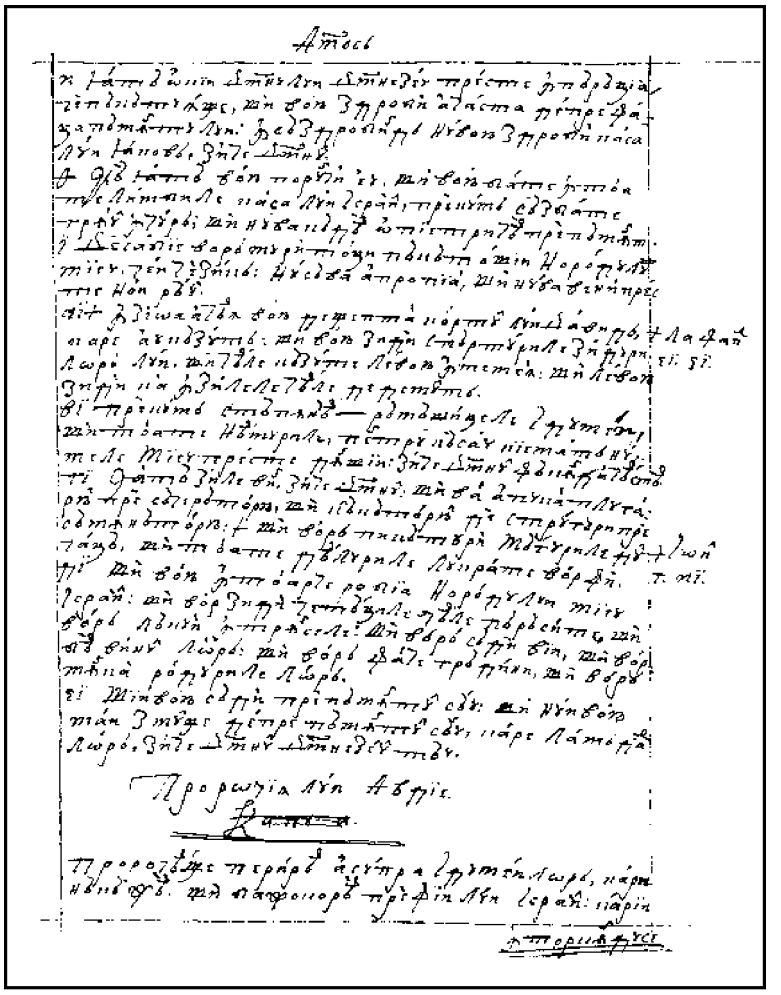

124r

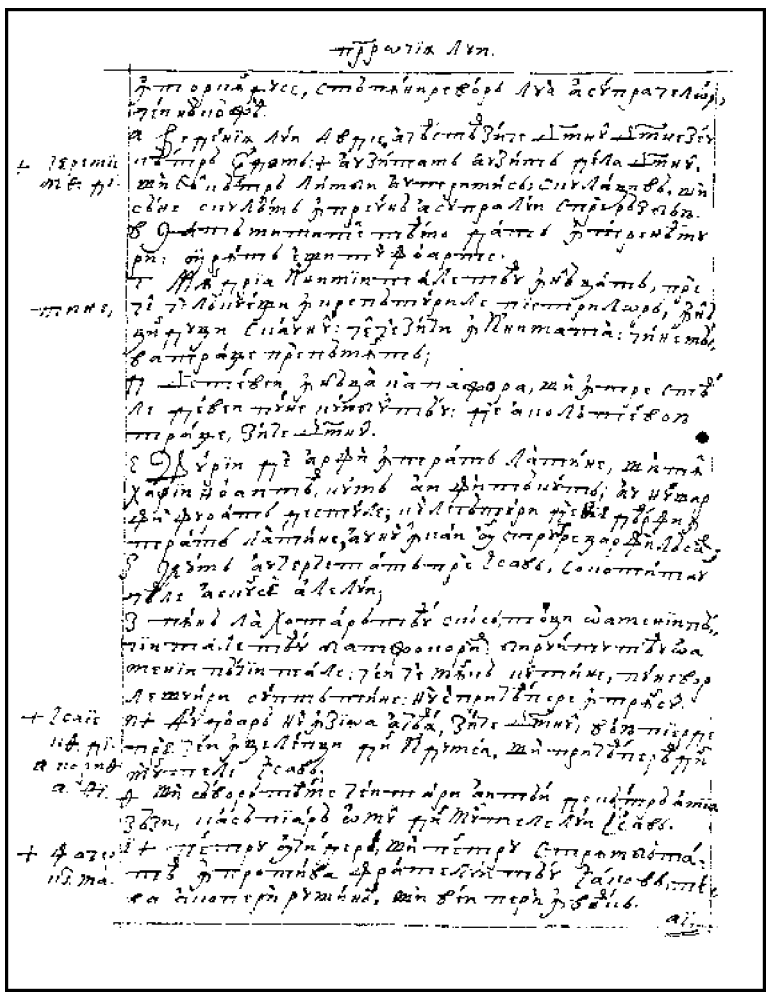

124v

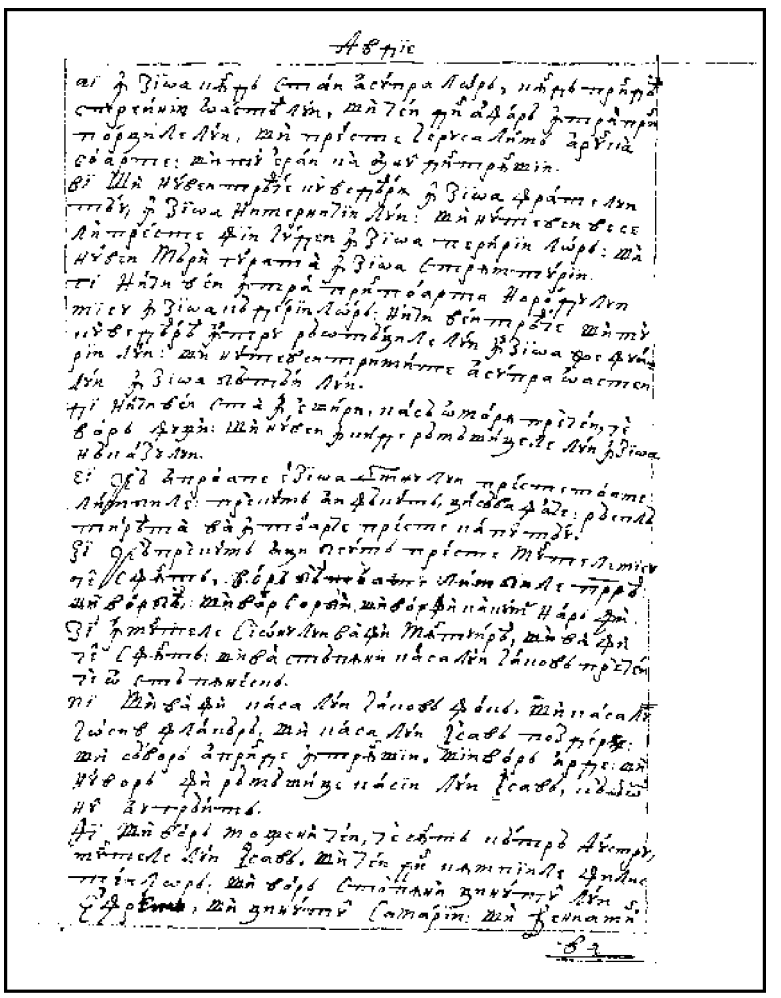

125r

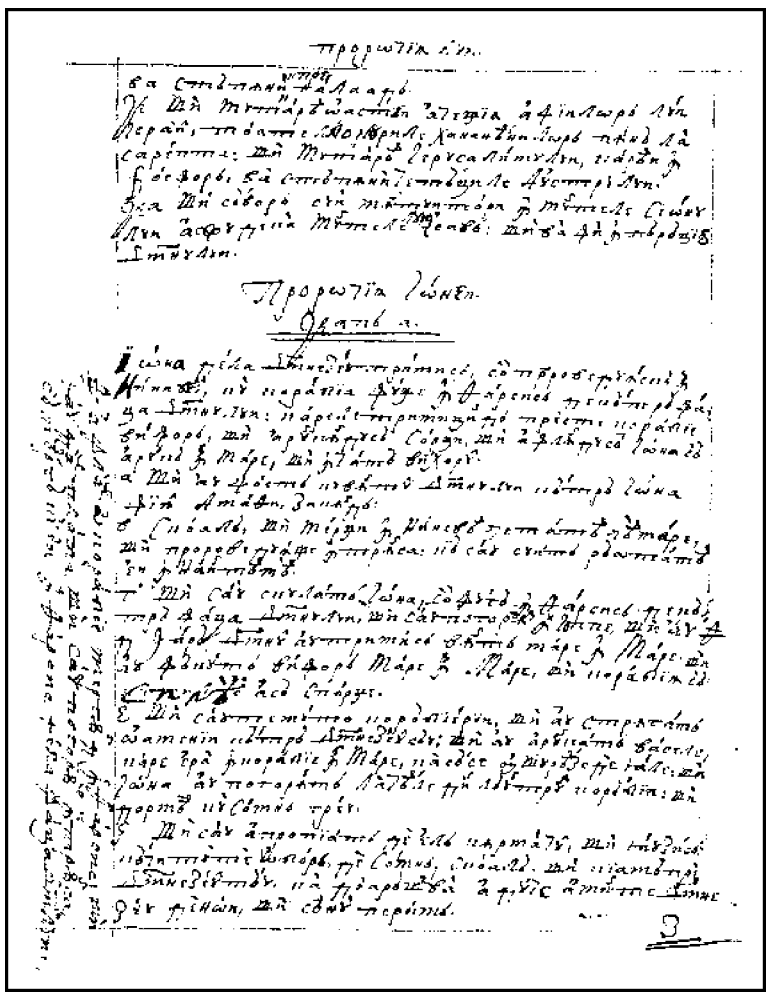

125v

PROROCIIA IONEI

Iona, de la Dumnezeu trimis să proroveduiască în Ninive, cu corabia fuge în Tharsis de către faţa Domnului. Carele trimiţind preste corabie vifor şi aruncându-să sorţi şi aflându-să Iona, să arunce în mare şi înceată vihorul.

1 Şi au fost cuvântul Domnului către Iona, fiiul Amathi, zicând:
2 „Scoală şi mergi în Ninevea, cetatea cea mare, şi proroveduiaşte într-însa, că s-au suit răotatea ei înaintea Mea!"

3. Şi s-au sculat Iona, să fugă în Tharsis de către faţa Domnului şi s-au pogorât în Ioppe şi au aflat o corabie mergând în Tharsis. Şi i-au dat plata şi s-au pogorât într-însa, să meargă cu ei în Tharsis de la faţa Domnului.

4. Iară Domnul au trimis vânt mare în mare şi au făcut vifor mare în mare, şi corabiia să silea a să sparge.

5. Şi s-au temut corăbierii şi au strâgat oamenii către Dumnezeul său; şi au aruncat vasele care era în corabie în mare, ca să se uşureaze de eale. Şi Iona au pogorât la ceale dinlăuntrul corăbiii şi dormea cu somn greu.

6. Şi s-au apropiat de el cârmaciul şi i-au zis: „Căci tu te obori de somn? Scoală şi cheamă pre Dumnezeul tău, ca doară-Şi va aduce aminte Dumnezeu de noi şi să nu perim". ||

126r 7. Şi au zis omul către soţul său: „Veniţi şi să aruncăm soarte şi să ştim pentru ce iaste noao răotatea aceasta!" Şi au aruncat sorţi şi au căzut soartea pre Iona.

8. Şi au zis către el: „Spune-ne pentru ce pricină e noao răotatea aceasta. Ce ai făcut? De unde eşti şi încotro mergi? Sau din ce norod eşti tu?"

9. Şi au zis către ei: „Ovreu sânt eu şi de Domnul, Dumnezeul ceriului eu mă tem, Cel ce au făcut marea şi uscatul".

10. Şi s-au temut oamenii cu frică mare şi au zis către el: „Căci ai făcut aceasta?" (Că au cunoscut bărbaţii că de către faţa Domnului fuge, că le spusease.)

11. Şi au zis către el: „Ce-ţi vom face, şi să înceate marea de la noi?" Că marea mergea şi să umfla.

12. Şi au zis către ei: „Luaţi-mă şi mă aruncaţi în mare şi va înceta marea de către voi, că ştiu eu că pentru mine viforul acest mare au venit preste voi".

13. Şi vânsla oamenii să se întoarcă la uscat şi nu putea, că marea mergea şi să unfla preste ei.

14. Şi au strâgat către Domnul şi au zis: „Rugămu-ne, Doamne, să nu perim pentru sufletul omului acestuia şi să nu dai preste noi sângele nevinovat, că Tu, Doamne, precum ai voit ai făcut".

15. Şi au luat pre Iona şi l-au aruncat în mare. Şi au încetat marea de fierberea sa.

16. Şi s-au temut oamenii cu teamere mare de Domnul şi au jârtvit junghieri Domnului şi au făgăduit făgăduinţe.

Cap 2

Iona de chit, pre care Dumnezeu gătise, să înghite. Fost-au într-însul trei zile şi trei nopţi şi, din pântecele lui rugându-să Domnului, din porunca Lui pre uscat să boreaşte. |

*Math. 12, 40 şi 16, 4. Luca 11, 30. 1 Corith. 15, 4.

1. *Şi au gătit Domnul un peaşte mare, ca să înghiţă pre Iona. Şi era Iona în pântecele peaştelui, trei zile şi trei nopţi. 126v

2. Şi s-au rugat Iona către Domnul, Dumnezeul său, din pântecele peaştelui.

3. Şi au zis:

*Psalm 119, 1.

*„Strâgat-am din năcazul mieu către Domnul şi m-au auzit. Din pântecele iadului am strâgat şi ai auzit glasul mieu.

4. Şi m-ai aruncat în adânc în inima mării şi râul m-au încungiurat. Toate volburile Tale şi valurile Tale preste mine au trecut.

5. Şi eu am zis: «Lepădat sânt dinnaintea ochilor Tăi. Însă iarăşi voiu vedea bisearica Ta cea sfântă».

*Psalm 68, 2.

6. *Încungiuratu-m-au apele până la suflet. Adâncul m-au şenţuit, marea au acoperit capul mieu.

7. La marginile munţilor m-am pogorât. Izvoarele pământului m-au închis în veac. Şi vei rădica din strâcăciune viaţa mea, Doamne, Dumnezeul mieu!

8. Când să strâmtorea întru mine duhul mieu, de Domnul mi-am adus aminte, ca să vie către Tine rugăciunea mea la bisearica Ta cea sfântă.

9. Cei ce păzesc în zădar ceale deşarte mila Sa ş-au părăsit.

10. Iară eu în glas de laudă voiu jârthui Ţie. Oricâte am făgăduit, voiu răsplăti pentru mântuire Domnului».

11. Şi au zis Domnul peaştelui şi au borât pre Iona în uscat.

Cap 3

Iarăşi trimiţindu-să Iona către niniviteani, proroveduiaşte surparea cetăţii. Iară ei, către Domnul întorcându-să şi mari seamne de pocăinţă arătând, iartă Domnul cetăţii.

1. Şi au fost cuvântul Domnului către Iona a doao, zicând: ||

2. „Scoală şi mergi în Ninivea, cetatea cea mare, şi propoveduiaşte într-însa propoveduirea carea Eu grăiesc către tine!” 127r

3. Şi s-au sculat Iona şi s-au dus în Ninivea, după cuvântul Domnului. Şi Ninivea era cetate mare, cale de trei zile.

4. Şi au început Iona a întra în cetate cale de o zi şi au strâgat şi au zis: „Încă patruzeci de zile şi Ninivea să va râsipi”.

*Math. 12, 41. Luca 11, 32.

5. *Şi au crezut oamenii niniviteani în Dumnezeu; şi au propoveduit post şi s-au îmbrăcat cu saci de la cel mai mare până la cel mai mic.

6. Şi au ajuns cuvântul la împăratul Ninivei; şi s-au sculat din scaunul său şi au lepădat văjmântul său de la sâne şi s-au îmbrăcat cu sac şi au şezut în cenuşe.

7. Şi au strâgat şi au zis în Ninivea din gura împăratului şi a căpeteniilor lui, zicând: „Oamenii şi dobitoacele şi boii şi vitele să nu guste ceva, nici să să pască şi apă să nu bea!”

8. Şi să să acopere cu saci oamenii şi dobitoacele. Şi să strâge către Domnul întru tărie şi să se întoarcă omul de la calea sa cea rea şi de la strâmbătatea carea iaste în mânile lor.

*Ieremie 18, 11. Ioil 2, 14.

9. „*Cine şti, doară să va întoarce şi va îngădui Dumnezeu şi să va întoarce de către iuţimea mâniii Sale şi nu vom peri”.

10. Şi au văzut Dumnezeu lucrurile lor, că s-au întors din calea sa cea rea şi s-au milostivit Dumnezeu preste răotatea carea grăise să le facă şi nu o au făcut.

Cap 4

Năcăjit fiind Iona, căci prorociia sa asupra Niniviei vedea a nu să plini, moarte doreaşte. Iară de la Domnul să ceartă, Carele nedreapta lui mânie o învinge, gândind el drept a-şi bănui pentru uscata tidvă, şi măcar să nu fie vrut Domnul |

a ierta Ninevei, cetăţii ceii mari, în carea era mai mult de 127v

o sută şi doaozeci de mii de cei
ce nu păcătuise.

1. Şi au fost năcăjit Iona cu năcaz mare şi s-au mâniiat.
2. Şi s-au rugat către Domnul şi au zis: „Rogu-mă, Doamne, au doară nu acesta e cuvântul mieu, încă fiind în pământul mieu? Pentru aceasta am primit să fug în Tharsis, *că ştiu că Tu Dumnezeu îndurat eşti şi milostiv, răbdătoriu şi mult milostiv şi îngăduind preste răotate. *Psalm 85, 5. Ioil 2, 13.
3. Şi acum, Doamne, ia, rogu-mă, sufletul mieu de la mine, că mai bine e mie moartea decât viiaţa".
4. Şi au zis Domnul: „Gândeşti că bine te mânii tu?"
5. Şi au ieşit Iona din cetate şi au şezut în prejma cetăţii despre răsărit. Şi ş-au făcut umbrariu acolo şi şedea supt el în umbră până când va vedea ce să va întâmpla cetăţii.
6. Şi au gătit Domnul Dumnezeu o tidvă şi s-au suit preste capul Ionii, să fie umbră preste capul lui şi să-l acopere (că să ostenise); şi s-au veselit Iona pentru tidvă cu veselie mare.
7. Şi au gătit Dumnezeu un vierme în răsăritul dimineţii spre a doao zi şi au lovit tidva şi s-au uscat.
8. Şi deacă răsărise soarele, au poruncit Domnul unui vânt cald şi fierbinte şi au lovit soarele preste capul Ionii şi să zăduşea. Şi au cerut sufletului său să moară şi au zis: „Mai bine e mie a muri, decât a trăi".
9. Şi au zis Domnul către Iona: „Gândeşti, doară, că bine te mânii tu pentru tidvă?" Şi au zis: „Bine mă mâniiu eu până la moarte".
10. Şi au zis Domnul: „Tu te bănuieşti de tidvă, pentru carea nu te-ai ostenit, nici ai
128r făcut || să crească, carea într-o noapte s-au născut şi într-o noapte au perit.
11. Şi Eu să nu îngăduiesc Ninivei, cetăţii ceii mari, în carea sânt mai mult de o sută şi doaozeci de mii de oameni, carii nu ştiu ce iaste între dreapta şi între stânga sa, şi dobitoace multe?"

A

ACOLO: adv.
acolo: 4,5

(a se) ACOPERI: v. IV
au acoperit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,6
să (să) acopere: *conj. prez. 3.pl.* 3,8
să acopere: *conj. prez. 3.sg.* 4,6

ACUM: adv.
acum: 4,3

ADÂNC: s.n.
adânc: *sg. ac.* 2,4
adâncul: *sg. nom.* 2,6

(a-şi) ADUCE: v. III
(-şi) va aduce: *ind. viit.I. 3.sg., în loc. v. -şi va aduce* ***aminte*** 1,6
(mi-)am adus: *ind. pf.c. 1.sg., în loc. v.* ***mi-am*** *adus* ***aminte*** 2,8

(a se) AFLA: v. I
aflându(-să): *gerunziu* rezum. cap.1
au aflat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,3

(a) AJUNGE: v. III
au ajuns: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,6

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v. a-şi aduce* ***aminte***; vezi **(a se/-şi) ADUCE**

APĂ: s.f.
apele: *pl. nom. 2*,6
apă: *sg. ac.* 3,7

(a se) APROPIA: v. I
(s-)au apropiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,6

(a) ARĂTA: v. I
arătând: *gerunziu* rezum. cap.3

(a se) ARUNCA: v. I
aruncându(-să): *gerunziu* rezum. cap.1
(să) aruncă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1
au aruncat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,5, 7, 15
să aruncăm: *conj. prez. 1.pl.* 1,7
aruncaţi: *imperativ 2.pl.* 1,12
ai aruncat: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,4

(a) AUZI: v. IV
au auzit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,3
ai auzit: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,3

B

BĂRBAT: s.m.
bărbaţii: *pl. nom.* 1,10

(a-şi) BĂNUI: v. IV (Reg.) „a se supăra", „a (-i) părea rău"
a(-şi) bănui: *inf. prez.* rezum. cap.4
(te) bănuieşti: *ind. prez. 2.sg.* 4,10

(a) BEA: v. II
să bea: *conj. prez. 3.pl.* 3,7

BINE: adv.
(mai) bine: 4,3, 8
bine: 4,4, 9

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) **BISEARICĂ**
bisearica: *sg. ac.* 2,5, 8

(a se) BORÎ: v. IV „a arunca afară"
(să) boreaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2
au borât: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,11

BOU: s.m.
boii: *pl. nom.* 3,7

C

CALD, -Ă: adj.
cald: *n. sg. dat.* 4,8

CALE: s.f.
cale: *sg. ac.* 3,3, 4
calea: *sg. ac.* 3,8, 10

CAP: s.n.
capul: *sg. ac.* 2,6; 4,6, 8

(a) CĂDEA: v. II
au căzut: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,7

CĂPETENIE: s.f.
căpeteniilor: *pl. gen.* 3,7

CÂRMACI: s.m.
cârmaciul: *sg. nom.* 1,6

CENUŞĂ: s.f.; var. **CENUŞE**
cenuşe: *sg. ac.* 3,6

CER: s.n.; var. **CERIU**
ceriului: *sg. gen., în sintagma* ***Dumnezeul ceriului*** 1,9

(a) CERE: v. III
au cerut: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,8

(a se) CERTA: v. I
(să) ceartă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.4

CETATE: s.f.
cetatea: *sg. ac.* 1,2; 3,2
cetăţii: *sg. gen./dat.* rezum. cap.3; rezum. cap.4; 4,5, 11
cetate: *sg. nom./ac.* 3,3, 4; 4,5

(a) CHEMA: v. I
cheamă: *imperativ 2.sg.* 1,6

CHIT: s.m.
chit: *sg. ac.* rezum. cap.2

(a se) COBORÎ: v. IV; var. (Înv.) **(a se) POGORÎ**
(s-)au pogorât: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,3
au pogorât: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,5
(m-)am pogorât: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,7

CORABIE: s.f.
corabia: *sg. ac.* rezum. cap.1
corabie: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,3, 5
corabiia: *sg. nom.* 1,4
corăbiii: *sg. gen.* 1,5

CORĂBIER: s.m.
corăbierii: *pl. nom.* 1,5

(a) CREDE: v. III
au crezut: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,5

(a) CREŞTE: v. III
să crească: *conj. prez. 3.sg.* 4,10

(a) CUNOAŞTE: v. III
au cunoscut: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,10

CUVÂNT: s.n.
cuvântul: *sg. nom./ac., în sintagma cuvântul* ***Domnului*** 1,1; 3,1, 3
cuvântul: *sg. nom.* 3,6; 4,2

D

(a) DA: v. I
au dat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,3
să dai: *conj. prez. 2.sg.* 1,14

DEŞERT, DEŞARTĂ: s.
(ceale) deşar**te:** *s.n. pl. ac.* „lucruri deşarte: idolii" (cf. Anania 2001, p.1171) 2,9

DIMINEAŢĂ: s.f.
dimineţii: *sg. gen.* 4,7

D**INAINTEA:** prep.
din**naintea:** 2,5

D**INĂUNTRUL:** prep.; var. D**INLĂUNTRUL**
dinlăun**trul:** *prep.* „din interiorul" 1,5

DOBITOC: s.n.
dobitoacele: *pl. nom.* 3,7, 8
dobitoace: *pl. nom.* 4,11

(a se) DOBORÎ: v. IV; var. (Înv.) **(a se) DOBORÎ** „a fi copleşit"
(te) obor: *ind. prez. 2.sg.* 1,6

DOMN: s.m. (s. propriu) „Dumnezeu"
Domnului: *sg. gen./dat.* rezum. cap.1; 1,3, 10, 16; rezum. cap.2; 2,10;
Domnului: *sg. gen., în sintagma* ***cuvântul Domnului*** 1,1; 3,1, 3
Domnul: *sg. nom./ac.* 1,4, 9, 14, 16; 2,1, 2, 3, 8, 11; rezum. cap.3; 3,8; rezum. cap.4; 4,2, 4, 6, 8, 9, 10
Doamne: *sg. voc.* 1,14; 2,7; 4,2, 3

(a) DORI: v. IV
doreaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.4

(a) DORMI: v. IV
dormea: *ind. imp. 3.sg.* 1,5

DREPT, DREAPTĂ: s./adv.
drept: *adv.* rezum. cap.4
dreapta: *s.f. sg. ac.* 4,11

(a se) DUCE: v. III
(s-)au dus: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,3

DUH: s.n.
duhul: *sg. nom.* 2,8

DUMNEZEU: s.m. „Divinitatea"
Dumne**zeu:** *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,6; rezum. cap.2; 3,5, 9, 10; 4,2, 6, 7
Dumne**zeul:** *sg. nom./ac.* 1,5, 6, 9; 2,2
Dumen**zeul:** *sg. voc., în sintagma* ***Dumnezeul mieu*** 2,7

F

(a) FACE: v. III
au făcut: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,4, 9; 3,10; 4,5
ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 1,8, 10, 14; 4,10
vom face: *ind. viit.I. 1.pl.* 1,11
să facă: *conj. prez. 3.sg.* 3,10

FAŢĂ: s.f.
faţa: *sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) *de către* ***faţa/de*** *la faţa* „(de) dinaintea" rezum. cap.1; 1,3, 10

(a) FĂGĂDUI: v. IV
au făgăduit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,16
am făgăduit: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,10

FĂGĂDUINŢĂ: s.f.
făgăduinţe: *pl. ac.* 1,16

(a) FI: v. IV
era: *ind. imp. 3.sg./pl.* 1,5; 2,1; 3,3; rezum. cap.4
e: *ind. prez. impers./3.sg.* 1,8; 4,2; 4,3, 8
eşti: *ind. prez. 2.sg.* 1,8; 4,2
au fost: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,1; 3,1
fost-au: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.2
fiind: *gerunziu* rezum. cap.4; 4,2
să fie: *conj. prez. 3.sg.* 4,6
iaste: *ind. prez. 3.sg.* 1,7; 3,8; 4,11
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 1,9
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 4,11

FIERBERE: s.f. (Fig.) „furie"; „agitaţie"
fierberea: *sg. ac.* 1,15

FIERBINTE: adj.
fierbinte: *n. sg. dat.* 4,8

FIU: s.m.
fiiul: *sg. nom.* 1,1

FRICĂ: s.f.
frică: *sg. ac.* 1,10

(a) FUGI: v. IV
fuge: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; 1,10
să fugă: *conj. prez. 3.sg.* 1,3
să fug: *conj. prez. 1.sg.* 4,2

G

(a) GĂTI: v. IV „ a pregăti"
gătise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* rezum. cap.2
au gătit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,1; 4,6, 7

(a) GÂNDI: v. IV
gândind: *gerunziu* rezum. cap.4
gândeşti: *ind. prez. 2.sg.* 4,4, 9

GLAS: s.n.
glasul: *sg. ac.* 2,3
glas: *sg. ac.* 2,10

(a) GRĂI: v. IV
grăiesc: *ind. prez. 1.sg.* 3,2
grăise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 3,10

GREU, GREA: adj.
greu: *n. sg. ac.* 1,5

GURĂ: s.f.
gura: *sg. ac.* 3,7

(a) GUSTA: v. I
să guste: *conj. prez. 3.pl.* 3,7

I

IAD: s.n.
iadului: *sg. gen., în sintagma* ***pântecele iadului*** (aici) „pântecele chitului" 2,3

IARĂȘI: adv.
iarăși: 2,5; rezum. cap.3

(a) IERTA: v. I
iartă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3
a ierta: *inf. prez.* rezum. cap.4

(a) IEȘI: v. IV
au ieșit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,5

INIMĂ: s.f.
inima: *sg. ac., în sintagma* ***inima mării*** 2,4

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) **(a) ÎNTRA**
a întra: *inf. prez.* 3,4

IUȚIME: s.f. „furie"
iuțimea: *sg. ac.* 3,9

IZVOR: s.n.
izvoarele: *pl. nom.* 2,7

Î

(a se) ÎMBRĂCA: v. I
(s-)au îmbrăcat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,5, 6

ÎMPĂRAT: s.m.
împăratul: *sg. ac.* 3,6
împăratului: *sg. gen.* 3,7

ÎNAINTEA: prep.
înaintea: 1,2

(a) ÎNCEPE: v. III
au început: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,4

(a) ÎNCETA: v. I
înceată: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1
să înceate: *conj. prez. 3.sg.* 1,11
va înceta: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,12
au încetat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,15

(a) ÎNCHIDE: v. III
au închis: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,7

(a) ÎNCONJURA: v. I; var. (Reg.) **(a) ÎNCUNJURA**
au încungiurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,4
încungiuratu(-)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,6

ÎNCOTRO: adv.
încotro: 1,8

ÎNDURAT, -Ă: adj.
îndurat: *m. sg. nom.* 4,2

(a) ÎNGĂDUI: v. IV
va îngădui: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,9
îngăduind: *gerunziu* 4,2
să îngăduiesc: *conj. prez. 1.sg.* 4,11

(a se) ÎNGHIȚI: v. IV
(să) înghite: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2
să înghită: *conj. prez. 3.sg.* 2,1

(a se) ÎNTÂMPLA: v. I
(să) va întâmpla: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,5

(a se) ÎNTOARCE: v. III
să (se) întoarcă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 1,13; 3,8
întorcându(-să): *gerunziu* rezum. cap.3
(să) va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,9
(s-)au întors: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,10

(a) ÎNTRA: v. I; vezi **(a) INTRA**

(a) ÎNVINGE: v. III
învinge: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.4

J

(a) JERTFI: v. IV; var. **(a) JÂRTVI**
au jârtvit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,16

(a) JERTFUI: v. IV; var. **(a) JÂRTHUI**
voiu jirthui: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,10

JUNGHIERE: s.f. (ccr.) „animal de jertfă"
junghieri: *pl. ac.* 1,16

L

LAUDĂ: s.f.
laudă: *sg. ac.* 2,10

(a) LEPĂDA: v. I
au lepădat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,6
lepădat sânt: *pasiv ind. prez. 1.sg.* 2,5

(a) LOVI: v. IV
au lovit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,7, 8

(a) LUA: v. I
ia: *imperativ 2.sg.* 4,3
au luat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,15
luați: *imperativ 2.sg.* 1,12

LUCRU: s.n.
lucrurile: *pl. ac.* 3,10

M

MARE: adj./s.
mare: *m./f./n. sg. nom./ac.* 1,2, 4, 10, 12, 16; 2,1; 3,2, 3; 4,1, 6
mari: *n. pl. ac.* rezum. cap.3
mari: *f. sg. dat.* rezum. cap.4; 4,11
(cel mai) mare: *s.m. sg. ac.* 3,5

MARE: s.f.
mare: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,4, 5, 12, 15
marea: *sg. nom./ac.* 1,9, 11, 12, 13, 15; 2,6
mării: *sg. gen., în sintagma* ***inima mării*** 2,4

MARGINE: s.f.
marginile: *pl. ac.* 2,7

MÂNĂ: s.f.
mânile: *pl. ac.* 3,8

(a se) MÂNIA: v. I
(s-)au mâniiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,1

(te) mânii: *ind. prez. 2.sg.* 4,4, 9
(mă) mâniiu: *ind. prez. 1.sg.* 4,9

MÂNIE: s.f.
mâniii: *sg. gen.* 3,9
mânie: *sg. ac.* rezum. cap.4

MÂNTUIRE: s.f.
mântuir**e:** *sg. ac.* 2,10

(a) **MERGE:** v. III
mergi: *imperativ 2.sg.* 1,2; 3,2
mergând: *gerunziu* 1,3
să meargă: *conj. prez. 3.sg.* 1,3
mergi: *ind. prez. 2.sg.* 1,8
mergea: *ind. imp. 3.sg.* 1,11, 13

MIC, -Ă: s.m./f.
(cel mai) mic: *s.m. sg. ac.* 3,5

MILĂ: s.f.
mila: *sg. ac.* 2,9

MILOSTIV, -Ă: adj.
milostiv: *m. sg. nom.* 4,2

(a se) **MILOSTIVI:** v. IV
(s-)au milostivit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,10

MOARTE: s.f.
moarte: *sg. ac.* rezum. cap.4; 4,9
moartea: *sg. nom.* 4,3

MULT, -Ă: adj./adv.
(mai) mult: *adv.* rezum. cap.4; 4,11
mult: *adv.* 4,2
multe: *adj. n. pl. nom.* 4,11

MUNTE: s.m. (aici) „munte pe fundul mării"
munţilor: *pl. gen.* 2,7

(a) MURI: v. IV
să moară: *conj. prez. 3.sg.* 4,8
a muri: *inf. prez.* 4,8

N

(a se) **NAŞTE:** v. III
(s-)au născut: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,10

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) **NĂCAZ**
năcazul: *sg. ac.* 2,3
năcaz: *sg. ac.* 4,1

NECĂJIT, -Ă: adj.; var. (Reg.) NĂCĂJIT, **-Ă**
năcăjit: *m. sg. nom.* rezum. cap.4

(a) **NECĂJI:** v. IV; var. (Reg.) **(a)** NĂCĂJI
au fost năcăjit: *pasiv ind. pf.c. 3.sg.* 4,1

NEDREPT, -EAPTĂ: adj.
nedreapta: *f. sg. ac.* rezum. cap.4

NEVINOVAT, -Ă: adj.
ne**vinovat:** *n. sg. ac.* 1,14

NINIVITEAN, -Ă: s./adj. „locuitor al cetăţii Ninive"; „ninivian"
niniviteani: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.3
niniviteani: *adj. m. pl. nom.* 3,5

NOAPTE: s.f.
nopţi: *pl. ac.* rezum. cap.2; 2,1
noap**te:** *sg. ac.* 4,10

NOROD: s.n.
norod: *sg. ac.* 1,8

O

(a se) OBORÎ: v. IV; vezi (a se) DOBORÎ

OCHI: s.m.
ochilor: *pl. gen.* 2,5

OM: s.m.
oamenii: *pl. nom.* 1,5, 10, 13, 16; 3,5, 7, 8
omul: *sg. nom.* 1,7; 3,8
omului: *sg. gen.* 1,14
oameni: *pl. ac.* 4,11

(a se) **OSTENI:** v. IV
(să) ostenise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 4,6
(te-)ai ostenit *ind. pf.c. 2.sg.* 4,10

OVREI: s.m.; var. (Reg.) OVREU
ovreu: *sg. nom.* 1,9

P

(a se) **PAŞTE:** v. III
să **(să)** pască: *conj. prez. 3.pl.* 3,7

(a) **PĂCĂTUI:** v. IV
păcătuise: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* rezum. cap.4

PĂMÂNT: s.n.
pământului: *sg. gen.* 2,7
pământul: *sg. ac.* 4,2

(a) **PĂRĂSI:** v. IV
au părăsit: *ind. rpez. 3.pl.* 2,9

(a) **PĂZI:** v. IV
păzesc: *ind. prez. 3.pl.* 2,9

PÂNTECE: s.n.
pânt**ecele:** *sg. ac.* rezum. cap.2; 2,1, 2, 3

PEŞTE: s.m.
peaşte: *sg. ac.* 2,1
peaştelui: *sg. gen./dat.* 2,1, 2, 11

(a) **PIERI:** v. IV
(să) perim: *conj. prez. 1.pl.* 1,6; 14
vom peri: *ind. viit.I. 1.pl.* 3,9
au perit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,10

PLATĂ: s.f.
plata: *sg. ac.* 1,3

(a se) **PLINI:** v. IV
a **(să) plini:** *inf. prez.* rezum. cap.4

POCĂINŢĂ: s.f.
pocăinţă: *sg. ac.* rezum. cap.3

(a se) POGORÎ: v. IV; vezi (a se) COBORÎ

PORUNCĂ: s.f.
porunca: *sg. ac.* rezum. cap.2

(a) PORUNCI: v. IV
au poruncit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,8

POST: s.n.
post: *sg. ac.* 3,5

PREAJMĂ: s.f.
prejma: *sg. ac., în loc. prep.* ***în prejma*** 4,5

PRICINĂ: s.f.
pricină: *sg. ac.* 1,8

(a) PRIMI: v. IV
am primit: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,2

(a) PROPOVĂDUI: v. IV; var. (Înv.) **(a)** PROPOVEDUI
au propoveduit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,5
propov**eduiaşte:** *imperativ 2.sg.* 3,2

PROPOVEDUIRE: s.f.; var. (Înv.) **POPOVEDUIRE** (cf. IndiceIs)
propoveduirea: *sg. ac.* 3,2

PROROCIE: s.f.
prorociia: *sg. nom.* în titlu *Prorociia Ionei*; rezum. cap.4

(a) PROROVĂDUI: v. IV; var. **(a)** PRO**ROVEDUI** (Neob.; probabil creaţie proprie de la ***proroc*** după ***propovădui***)
(să) proroveduiască: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.1
proroveduiaşte: *imperativ 2.sg.* 1,2
proroveduiaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3

(a) PUTEA: v. II
putea: *ind. imp. 3.pl.* 1,13

R

RĂBDĂTOR, -TOARE: adj.; var. (Înv.) RĂBDĂTORIU
răbdătoriu: *m. sg. nom.* 4,2

(a) RĂDICA: v. I; vezi **(a)** RIDICA

(a) RĂSĂRI: v. IV
răsărise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 4,8

RĂSĂRIT: s.n. „est"; „ivire"
răsărit: *sg. ac.* 4,5
răsăritul: *sg. ac., în sintagma* ***răsăritul dimineţii*** „ivirea zorilor" 4,7

(a se) RĂSIPI: v. IV; vezi **(a se)** RISIPI

(a) RĂSPLĂTI: v. IV
voiu răsplăti: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,10

RĂU, REA: adj.
rea: *f. sg. ac.* 3,8, 10

RĂUTATE: s.f.; var. (Înv.) RĂOTATE
răotatea: *sg. nom./ac.* 1,2, 7, 8; 3,10
răotate: *sg. ac.* 4,2

RÂU: s.n.
râul: *sg. nom.* 2,4

(a) RIDICA: v. I; var. (Înv. şi pop.) **(a)** RĂDICA
vei râdica: *ind. viit.I. 2.sg.* 2,7

(a se) RISIPI: v. IV; var. (Înv. şi rar) **(a se)** RĂSIPI
(să) va râsipi: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,4

(a se) RUGA: v. I
rugămu(-ne): *ind. prez. 1.pl.* 1,14
rugându(-să): *gerunziu* rezum. cap.2
(s-)au rugat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,2; 4,2
rogu(-mă): *ind. prez. 1.sg.* 4,2, 3

RUGĂCIUNE: s.f.
rugăciunea: *sg. nom.* 2,8

S

SAC: s.n. (Înv.) „îmbrăcăminte făcută din sac (pânză de fuior de cânlţi sau de buci din care se fac sacii) care se purta în semn de doliu sau de pocăinţă ori de către cei săraci"
saci: *pl. ac.* 3,5, 8
sac: *sg. ac.* 3,6

SÂNGE: s.n.
sângele: *sg. ac.* 1,14

SCAUN: s.n.
scaunul: *sg. ac.* 3,6

(a se) SCULA: v. I
(s-)au sculat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,3; 3,3, 6
scoală: *imperativ 2.sg.* 1,2, 6; 3,2

SEMN: s.n.
seamne: *pl. ac.* rezum. cap.3

SFÂNT, -Ă: adj.
sfântă: *s. sg. ac.* 2,5, 8

(a se) SILI: v. IV
(să) silea: *ind. imp. 3.sg.* 1,4

SOARE: s.m.
soarele: *sg. nom.* 4,8

SOARTĂ: s.f.; var. SORŢ: s.m.
sorţi: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.1; 1,7
soar**te:** *s.f. pl. ac.* 1,7
soar**tea:** *sg. ac.* 1,7

SOMN: s.n.
somn: *sg. ac.* 1,5, 6

SOŢ: s.m. (Înv. şi pop.) „tovarăş"
soţul: *sg. ac.* 1,7

(a se) SPARGE: v. III
a **(să)** sparge: *inf. prez.* 1,4

(a) SPUNE: v. III
spusease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 1,10
spune: *imperativ 2.sg.* 1,8

STÂNGA: s.f.
stânga: *s.f. sg. ac.* 4,11

STRÂMBĂTATE: s.f.
strâmbătat**ea:** *sg. ac.* 3,8

(a se) STRÂMTORA: v. I
(să) strâmtorea: *ind. imp. 3.sg.* 2,8

STRICĂCIUNE: s.f.
strâcăciune: *sg. ac.* 2,7

(a) STRIGA: v. I
au strâgat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,5, 14; 3,4, 7

strâgat-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,3
am strâgat: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,3
să strâge: *conj. prez. 3.pl.* 3,8

SUFLET: s.n.
sufletul: *sg. ac.* 1,14; 4,3
suflet: *sg. ac.* 2,6
sufletului: *sg. dat.* 4,8

(a se) SUI: v. IV
(s-)au suit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,2; 4,6

SURPARE: s.f.
surparea: *sg. ac.* rezum. cap.3

Ş

(a) ŞĂNŢUI: v. IV (aici) „a împresura"
au şenţuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,6

(a) ŞEDEA: v. II
au şezut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,6; 4,5
şedea: *ind. imp. 3.sg.* 4,5

(a) ŞTI: v. IV
să ştim: *conj. prez. 1.pl.* 1,7
ştiu: *ind. prez. 1.sg.* 1,12; 4,2
şti: *ind. prez. 3.sg.* 3,9
ştiu: *ind. prez. 3.pl.* 4,11

T

TĂRIE: s.f.
tărie: *sg. ac.* 3,8

(a se) TEME: v. III
(s-)au temut: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,5, 10, 16
(mă) tem: *ind. prez. 1.sg.* 1,9

TEMERE: s.f.
teamere: *sg. ac.* 1,16

TIGVĂ: s.f.; var. (Reg.) TIDVĂ
tidvă: *sg. ac.* rezum. cap.4; 4,6, 9, 10
tidva: *sg. ac.* 4,7

(a) TRĂI: v. IV
a trăi: *inf. prez.* 4,8

(a) TRECE: v. III
au trecut: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,4

TRIMIS, -Ă: adj.
trimis: *m. sg. nom.* rezum. cap.1

(a se) TRIMITE: v. III
trimiţând: *gerunziu* rezum. cap.1
au trimis: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,4
trimiţându(-să): *gerunziu* rezum. cap.3

U

UMBRAR: s.n.
umbrariu: *sg. ac.* 4,5

UMBRĂ: s.f.
umbră: *sg. nom./ac.* 4,5, 6

(a se) UMFLA: v. I
(să) umfla: *ind. imp. 3.sg.* 1,11
(să) unfla: *ind. imp. 3.sg.* 1,13

(a se) USCA: v. I
(s-)au uscat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,7

USCAT, -Ă: adj./s.
uscata: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.4
uscatul: *s.n. sg. ac.* 1,7
uscat: *sg. ac.* 1,13; rezum. cap.2; 2,11

(a se) UŞURA: v. I
să (se) uşureaze: *conj. prez. 3.sg.* 1,5

V

VAL: s.n.
valurile: *pl. nom.* 2,4

VAS: s.n. (aici) „bagaj"
vasele: *pl. ac.* 1,5

VÂNT: s.n.
vânt: *sg. ac./dat.* 1,4; 4,8

(a) VÂSLI: v. IV; var. (Înv. şi reg.) (a) VÂNSLA
vânsla: *ind. imp. 3.pl.* 1,13

VEAC: s.n.
veac: *sg. ac., în loc. adv.* ***în veac*** 2,7

(a) VEDEA: v. II
voiu vedea: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,5
au văzut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,10
vedea: *ind. imp. 3.sg.* rezum. cap.4
va vedea: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,5

(a) VENI: v, IV
veniţi: *imperativ 2.pl.* 1,7
au venit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,12
să vie: *conj. prez. 3.sg.* 2,8

(a se) VESELI: v. IV
(s-)au veselit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,6

VESELIE: s.f.
veselie: *sg. ac.* 4,6

VEŞMÂNT: s.n.; var. (Reg.) VĂJMÂNT
văjmântul: *sg. ac.* 3,6

VIAŢĂ: s.f.
viaţa: *sg. ac.* 2,7
viiaţa: *sg. ac.* 4,3

VIERME: s.m.
vierme: *sg. ac.* 4,7

VIFOR: s.n.; var. (Înv. şi reg.) VIHOR „furtună"
vifor: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,4
vihorul: *sg. nom.* rezum. cap.1
viforul: *sg. nom.* 1,12

VITĂ: s.f.
vitele: *pl. nom.* 3,7

(a) VOI: v. IV
ai voit: *ind. pf.c. 2.sg.* 1,14

VOLBURĂ: s.f. (Prin ext.) „furtună”
volburile: *pl. nom.* 2,4

(a) VREA: v. II
să fie vrut: *conj. pf. 3.sg.* rezum. cap.4

Z

ZADAR: s.n.; var. **ZĂDAR**
zădar: *sg. ac., în loc. adv.* ***în zădar*** 2,9

(a se) ZĂDUȘI: v. IV „a se sufoca”; cuvântul nu este înregistrat în MDA
(să) zădușea: *ind. imp. 3.sg.* 4,8

ZI: s.f.
zile: *pl. ac.* rezum. cap.2; 2,1; 3,3, 4
zi: *sg. ac.* 3,4; 4,7

(a) ZICE: v. III
zicând: *gerunziu* 1,1; 3,1, 7
au zis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14; 2,3, 11; 3,4, 7; 4,2, 4, 8, 9, 10
am zis: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,5

FACSIMILE

PROROCIIA IONEI

125v

126r

126v

127r

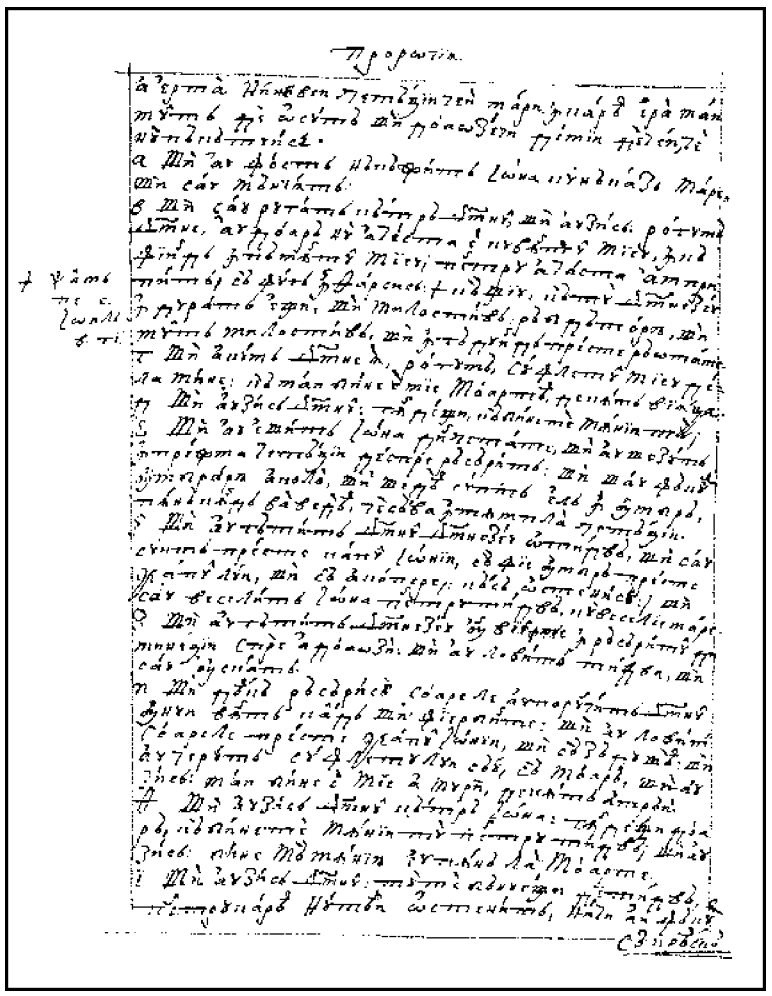

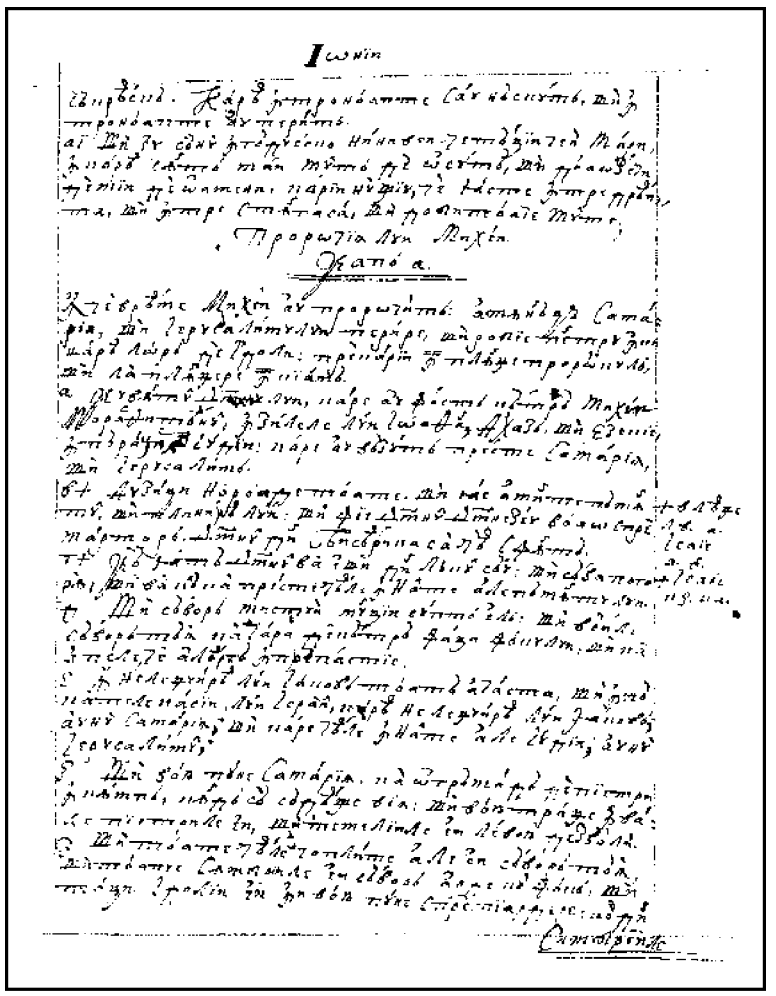

PROROCIIA LUI MIHEI

Cap 1

În ce vreame Mihei au prorocit. Amânănţă Samaria şi Ierusalimului perire şi robie pentru închinarea lor de idoli, pre carii îi plânge prorocul, şi la plângere îi chiamă.

1. Cuvântul Domnului care au fost către Mihei morasthiteanul, în zilele lui Ioathan, Ahaz şi Ezechie, împăraţilor Iudei, care au văzut preste Samariia şi Ierusalim.
2. *Auziţi, noroade toate, şi iaie aminte pământul şi plinirea lui. Şi fie Domnul Dumnezeu voao spre martor, Domnul din bisearica Sa cea sfântă. *2 Leage 32, 1. Isaie 1, 2.
3. *Că, iată, Domnul va ieşi din locul Său şi să va pogorî şi va călca preste ceale înalte ale pământului. *Isaie 26, 21.
4. Şi să vor mistui munţii supt el, şi văile să vor tăia ca ceara de către faţa focului şi ca apele ce aleargă în prăpastie.
5. În nelegiuirea lui Iacov toată aceasta şi în păcatele casii lui Israil. Carea nelegiuirea lui Iacov? Au nu Samariia? Şi care ceale înalte ale Iudii? Au nu Ierusalimul?
6. Şi voiu pune Samariia ca o grămadă de pietri în câmp, când să sădeaşte viia, şi voiu trage în vale pietrile ei şi temeliile ei le voiu dezvăli.
7. Şi toate ceale cioplite ale ei să vor tăia şi toate sâmbriile ei să vor arde cu foc şi toţi
128v idolii ei îi voiu pune spre piardere, că din | sâmbriile curvei s-au adunat şi până la sâmbria curvei să vor întoarce.
8. Preste aceasta voiu plânge şi voiu urla, mearge-voiu jefuit şi gol, face-voiu plângere ca de bălauri şi jale ca de strutii.
9. Că s-au părăsit rana ei, că au venit până la Iudeea, atins-au poarta norodului Mieu până la Ierusalim.
10. În Gheft să nu vestiţi, cu lacrămi să nu plângeţi, în casă de prav cu prav vă prăsăraţi.
11. Şi treaceţi voao lăcaş frumos, ruşinatu-s-au năpăstirea. N-au ieşit ceea ce lăcuiaşte în ieşire. Plângerea casa cea veacină va lua de la voi, carea au stătut şieşi.
12. Că au slăbit spre bine ceea ce lăcuiaşte în amărăciuni. Că s-au pogorât răul de la Domnul spre poarta Ierusalimului.
13. Gâlceava căruţei de mirarea celui ce lăcuiaşte în Lahis. Începutul păcatului iaste a featii Sionului, că întru tine s-au aflat nelegiuirile lui Israil.
14. Pentru aceaea va da trimişi preste moştenirea Ghethului. Casa minciunii spre înşelarea împăraţilor Israil.
15. Încă moştean voiu aduce ţie, ceaea ce lăcuieşti în Maresa; până la Odolla va veni slava lui Israil.
16. Pleşugeaşte-te şi te tunde preste fiii dezmierdărilor tale, lăţeaşte pleşugirea ta ca pajora, că robi s-au dus din tine!

Cap 2

Prorocul, multa norodului său nedreptate şi alte păcate procitind, îi vesteaş| |te izbândirea şi robiia ce i să apropie, şi, pentru aceasta jeluind, viitoarea rămăşiţelor adunarea le vesteaşte. 129r

1. Mar celor ce gândiţi ceale netreabnice şi lucraţi răul în culcuşurile voastre! În lumina de dimineaţa fac aceasta, că împrotiva lui Dumnezeu e mâna lor.
2. Şi au poftit ţarine şi cu sâla le-au luat şi au răpit case şi năpăstuia pre om şi casa lui, pre om şi moşia lui.
3. Pentru aceasta, aceastea zice Domnul: „Iată, Eu gândesc preste neamul acesta rău, de unde nu veţi duce grumazii voştri şi nu veţi umbla mândri, că vreamea rea iaste.
4. În zioa aceaea să va lua preste voi pilda şi să va cânta cântec cu dulceaţă acelor ce zic: «Cu pradă ne-am jefuit. Partea norodului Mieu s-au schimbat, cum să va depărta de la Mine, când să întoarce cel ce împărăţeaşte ţinuturile noastre».
5. Pentru aceasta, nu va fi ţie cel ce aruncă funea soartei în ceata Domnului.
6. Să nu grăiţi grăind. Nu va picături preste aceştia, nu-i va apuca ruşinea.
7. Zice: «Casa lui Iacov, au doară s-au scurtat Duhul Domnului, au aşa sânt gândurile Lui? Au nu cuvintele Meale bune sânt cu cel ce drept umblă?»
8. Şi, dinprotivă, norodul Mieu asupra protivnicului s-au sculat. De pre îmbrăcăminte plaşca aţi luat. Şi pre cei ce trecea nevinovat i-aţi întors spre războiu.
9. Muierile norodului Mieu le-aţi lepădat | din casa dezmierdărilor sale. De la pruncii 129v
lor le-aţi luat lauda Mea în veac.
10. Sculaţi-vă şi vă duceţi, că nu aveţi aici odihnă. Pentru necurăţiia ei să va strâca cu putrejune rea.
11. Macar de n-aş fi om având duh, şi mai vârtos minciună de aş grăi. Strecura-voiu ţie spre vin şi spre beţie şi va fi preste carele să va strecura norodul acesta.
12. Cu adunare te voiu aduna tot, Iacov. Întru una voiu aduce rămăşiţele lui Israil, aseaminea îl voiu pune ca pre o turmă în ocol, ca un dobitoc în mijlocul staulelor, gâlcevi-vor de cătră mulţimea oamenilor.
13. Că să va sui făcând calea înaintea lor. Împărţi-vor şi vor treace poarta şi vor întra printr-însa. Şi va întra împăratul lor înaintea lor". Şi Domnul în capul lor.

Cap 3

Pentru păcatele căpeteniilor, a judecătorilor, a mincinoşilor proroci, şi a preoţilor norodului Israil, grea izbândă amânănţă Domnul şi răsipirea Ierusalimului.

1. Şi am zis: „Auziţi, căpeteniile lui Iacov şi povăţuitorii casii lui Israil! Au nu voao iaste a şti judecata?"
2. Cei ce urâţi binele şi iubiţi răul, cei ce sâlniceaşte luaţi pieile lor de pre ei şi carnea lor de pre oasele lor,
3. Cei ce au mâncat carnea norodului Mieu şi pielea de pre ei o au belit şi oasele lor le-au sfărmat şi le-au dumicat ca în tigaie şi ca carnea în mijlocul oalei,
4. Atunci vor strâga cătră Domnul, şi nu-i || va asculta şi va ascunde faţa Sa de cătră 130r
ei în vreamea aceaea, precum vicleneaşte au lucrat întru meşteşugirile sale.
5. Aceastea zice Domnul preste prorocii cei ce înşală norodul Mieu, carii muşcă cu dinţii săi şi propoveduiesc pacea. Şi de nu va da cineva în gura lor ceva, sfinţesc asupra lui războiu.
6. Pentru aceaea, noaptea voao pentru vedeare va fi, şi întunearecul voao pentru gâcitură; şi va apune soarele preste proroci şi să va întuneca preste ei zioa.
7. Şi să vor ruşina cei ce văd vedenii şi să vor ruşina găcitorii; şi vor acoperi toţi feaţele sale, că nu e răspunsul lui Dumnezeu.
8. Însă eu m-am împlut de tăriia Duhului Domnului, de judecată şi de vârtute, ca să vestesc lui Iacov nelegiuirea sa, şi lui Israil păcatul său.
9. Auziţi aceasta, căpeteniile casii lui Iacov şi judecătorii casii lui Israil, că urâţi judecata şi toate ceale dreapte le răzvrătiţi,
10. Cei ce ziditi Sionul în sângiuri şi Ierusalimul în strâmbătate!
11. *Căpeteniile lui în daruri judeca şi preoţii lui în plată învăţa şi prorocii lui cu bani prorocea. Şi preste Domnul să odihnea, zicând: „Au nu e Domnul în mijlocul nostru? Nu vor veni preste noi realele!"

*Ezechiil 22, 27. Sofonie 3, 3.

12. Pentru aceasta, pentru pricina voastră, *Sionul ca ţarina să va ara şi Ierusalimul ca o grămadă de pietri va fi, şi muntele biseariciі spre ceale înalte ale pădurilor. *Ieremie 26, 18.

Cap 4

130v *În vreamea darului multe neamuri să vor apro|piia către bisearică şi către cinstea lui Dumnezeu cu mare cutezare. Mângâie Sionul, că să va răscumpăra din robie de la Domnul, ca să se izbândească de nepriiatinii săi.*

1. Şi va fi în zilele aceale mai de pre urmă, va fi muntele casii Domnului gătit în vârful munţilor şi înalt preste măguri. Şi vor curge către el noroadele. Isaie 2, 2.
2. Şi vor grăbi limbi multe şi vor zice: „Veniţi să ne suim la muntele Domnului şi la casa Dumnezeului Iacov! Şi ne va învăţa despre căile Sale şi ne vom duce prin cărările Lui, că din Sion va ieşi leagea, şi cuvântul Domnului din Ierusalim".
3. Şi va judeca între noroade multe şi va certa limbi tari până departe. Şi vor tăia sabiile sale spre fiară de plug şi suliţele sale spre sape. Nu va lua neam asupra neamului sabie şi nu să vor mai învăţa la războiu.
4. Şi va şedea omul supt viţa sa şi supt smochinul său şi nu va fi cine să-i sparie, că gura Domnului oastelor au grăit.
5. Că toate noroadele vor umbla fieştecare în numele Dumnezeului său, iară noi vom umbla în numele Domnului, Dumnezeului nostru, în veac şi încă.
6. „În zioa aceaea – zice Domnul – voiu aduna pre cea şchioapă, şi pre ceaea ce lepădasem o voiu culeage şi pre ceaea ce năcăjisem.
7. *Şi voiu pune pre cea şchioapă spre rămăşiţe şi pre cea ostenită spre neam vârtos; şi va împărăţi Domnul preste ei în muntele Sionului de acum şi până în veac". *Sofonie 3, 19. Daniil 2, 14.
131r 8. Şi tu, turnul turmei cel neguros a featei || Sionului, până la tine va veni; şi va veni putearea cea dintâi, împărăţiia featei Ierusalimului. Luca 1, 32.
9. Acum pentru ce cu mâhnire te strângi? Au doară împărat nu iaste ţie? Au sfeatnicul tău au perit, că te-au apucat dureare ca pre ceaea ce naşte?
10. Doară-te şi fă destul, fata Sionului, ca ceaea ce naşte, că acum vei ieşi din cetate şi vei lăcui în ţinut şi vei veni până la Vavilon. Acolo te vei izbăvi, acolo te va răscumpăra Domnul din mâna nepriiatinilor tăi.
11. Şi acum s-au adunat preste tine limbi multe, care zic: „Ucigă-să cu pietri şi să privească în Sion ochiul nostru!"
12. Iară aceia n-au cunoscut gândurile Domnului şi n-au înţeles sfatul Lui, că i-au adunat ca fânul ariei.
13. Scoală-te şi trieră, fata Sionului, că cornul tău de fier voiu pune şi copitele tale le voiu pune de aramă. Şi vei sfârma noroade multe şi vei omorî Domnului răpirile lor şi tăria lor Domnului a tot pământului.

Cap 5

Jefuirea Ierusalimului, carea să apropie, să arată şi cum că în Vifleaem Hristos să va naşte. Rămăşiţele lui Israil să vor înălţa, biruindu-să nepriiatinii şi depărtându-să de la ei închinarea de idoli.

1. Acum te vei jefui, fata tâlhariului. Conocire au pus asupra noastră, cu toiagul vor lovi falca judecătoriului Israil.
2. *Şi tu, Vifleaemul Efratei, mititel eşti între miile Iudei; din tine va ieşi mie Cel ce va stăpâni pre Israil; şi ieşirea Lui din început, din zilele veacului. | *Math. 2, 6. Ioa. 7, 42.
131v 3. Pentru aceasta, îi va da până la vreame întru carea ceea ce e a naşte va naşte, şi rămăşiţele fraţilor să vor întoarce la fiii lui Israil.
4. Şi va sta şi va paşte întru tăriia Domnului, întru înălţimea Domnului Dumnezeului său. Şi să vor întoarce, că acum să va mări până la marginile pământului.
5. Şi va fi acesta pace când va veni Assur în pământul nostru şi când va călca în casele noastre şi vom deştepta preste el şapte păstori şi opt oameni căpetenii.
6. Şi vor paşte pământul Assur cu sabiia şi pământul Nemrod cu lăncile lui; şi-l va izbăvi de la Assur când va veni la pământul nostru şi când va câlca în hotarele noastre.
7. Şi vor fi rămăşiţele lui Iacov în mijlocul a multor noroade ca roaoa de la Domnul şi ca picăturile pre iarba, ce nu aştaptă om şi nu aştaptă pre fii omeneşti.

8. Şi vor fi rămăşiţele lui Iacov între limbi în mişlocul a multor noroade ca leul între dobitoacele pădurilor şi ca puiul de leu între turmele de vite, căci când va treace şi va călca şi va prinde, nu e cine să scoaţă.
9. Înălţa-să-va mâna ta preste vrăjmaşii tăi şi toţi nepriiatinii tăi vor peri.
10. „Şi va fi în zioa aceaea – zice Domnul – lua-voiu caii tăi din mijlocul tău şi voiu pierde pre cărăuşii tăi.
11. Şi voiu pierde cetăţile pământului tău şi voiu râsipi toate tăriile tale şi voiu lua fermecătoriile din mâna ta şi găcituri nu vor fi întru tine.
12. Şi voiu face a peri ceale cioplite ale tale şi chipurile tale ceale cioplite din mijlo| |cul 132r
tău şi nu te vei mai închina lucrurilor mânilor tale.
13. Şi voiu zmulge grâncii din mijlocul tău şi voiu întoarce cetăţile tale.
14. Şi voiu face întru iuţime şi întru urgie izbândire întru toate limbile ceale ce n-au auzit".

Cap 6

Mustră Domnul pre cei nemulţămitori, arătându-le facerile de bine şi spuind ce e bun şi ce cearcă Domnul de la norodul său. Ci pentru nedreptatea şi alte nelegiuiri a fiilor lui Israil, le amânânţă Domnul multe năcazuri.

1. Auziţi ceale ce grăiaşte Domnul: „Scoală, ceartă-te cu judecată asupra munţilor şi să auză măgurile glasul tău!"
2. Auză munţii judecata Domnului şi ceale tari, temeliile pământului, că judecata Domnului cu norodul Său şi cu Israil să va judeca.
*Ieremie 2, 5. 3. *„Norodul Mieu, ce ţ-am făcut sau cu ce te-am îngreoiat? Răspunde-Mi!
4. Că te-am scos din pământul Eghiptului şi din casa robilor te-am slobozit şi am trimis înaintea feaţii tale pre Moisi şi Aaron şi Maria.
*Num. 20, 2 şi 20, 3. 5. *Norodul Mieu, adu-ţi aminte, rogu-te, ce au gândit Valah, împăratul lui Moav, şi ce i-au răspuns Valaam, fiiul lui Vior, din Setim până la Galgala, ca să cunoşti dreptăţile Domnului".
6. Ce lucru vreadnic voiu aduce Domnului? Pleca-voiu genunchele lui Dumnezeu celui înalt? Au doară voiu aduce Lui arderi de tot şi viţei de câte un an?
7. Au doară să poate îmblânzi Domnul cu mii | de berbeci au cu multe mii de ţapi graşi? 132v
Au doară voiu da întâiul mieu născut pentru greşala mea, rodul pântecelui mieu pentru păcatul sufletului mieu?
8. Spune-voiu ţie, o, omule, ce e binele şi ce cearcă Domnul de la tine, a face adecă judecată şi a iubi mila şi cu deadinsul a umbla cu Dumnezeul tău?
9. Glasul Domnului către cetate strâgă şi mântuire va fi celor ce să tem de numele Tău: „Auziţi, neamuri, şi carii aţi ales aceaea!
10. Încă focul în casa necredincioasei vistierii strâmbătăţi şi măsura mai mică plină de mânie.
11. Au doară voiu îndrepta cumpăna necredincioasă? Şi vicleanele săculeţului cântare,
12. Întru carele bogaţii lui s-au umplut de strâmbătate, şi cei ce lăcuia într-însa vor bea minciună; şi limba lor vicleană în gura lor.
13. Şi Eu, dară, am început a te lovi cu pierdere pentru păcatele tale.
14. Tu vei mânca şi nu te vei sătura. Şi smerirea ta în mijlocul tău. Şi vei apuca şi nu vei mântui, şi pre carii vei mântui spre sabie îi voiu da.
*2 Leage 28, 38. Aggheu 6. 15. *Tu vei sămăna şi nu vei săcera. Tu vei călca maslinul şi nu te vei unge cu untdelemn; şi mustul, şi nu vei bea vinul.
16. Şi ai păzit poruncile lui Amri şi tot lucrul casii lui Ahav şi ai umblat întru dezmierdările lor, ca să te dau spre pierdere şi să lăcuieşti într-însa spre şuierare. Şi ocara norodului Mieu veţi purta".

Cap 7

Plânge prorocul, că aşa de puţâni sânt | | ceiaalalţi carii nu-s strâmbi. În nici într-un om, arată 133r
că nu trebuie a nădăjdui, ci numai în Dumnezeu mântuitoriul, care va milui Sionul şi, ruşinând pre nepriiatini, îl va întoarce la Sine, plinind făgăduinţele părinţilor făcute.

1. Vai, mie! Că m-am făcut ca cel ce cunoaşte toamna strugurii culesului, nu e strugur de mâncat; pripite smochine au dorit sufletul mieu.
2. Perit-au cel sfânt de pre pământ şi cel drept între oameni nu iaste; toţi în sânge pândesc, omul pre fratele său spre moarte îl vânează.

3. Răul mânilor sale zic bun. Căpeteniia pofteaşte şi judecătoriul răsplăteaşte, şi cel mare au grăit pofta sufletului său şi l-au turburat.

4. Cel ce e întru ei bun e ca paliurul, şi care-i drept, ca spinele din gard. Zioa cugetării tale, cercetarea ta au venit. Acum va fi jefuirea lor.

5. Să nu creadeţi priiatinului şi să nu nădăjduiţi întru povăţuitoriu; de la ceaea ce doarme în sânul tău păzeaşte încuietorile gurii tale.

6. *Că fiiul năpaste face tătâni-său şi fata să scoală asupra maicii sale, nora asupra soacră-sa, **şi nepriiatinii omului, casnicii lui. *Math. 10, 35. **Math. 10, 36.

7. Iară eu spre Domnul voiu privi; aştepta-voiu pre Dumnezeul, Mântuitoriul mieu, auzi-mă-va Dumnezeul mieu.

8. Nu te veseli, nepriiatina mea, preste mine, căci am căzut, scula-mă-voiu; când voiu şedea întru întunearec, Domnul e lumina mea.

9. Mâniia Domnului voiu purta, pentru că l-am păcătuit, până ce va judeca pricina mea şi va face judecata mea. Scoate-mă-va în lumină, vedea-voiu dreptatea Lui. |

133v 10. Şi va privi nepriiatina mea şi să va acoperi cu ruşine, carea zice către mine: „Unde iaste Domnul Dumnezeul tău?" Ochii miei vor vedea spre dânsa, acum va fi spre călcare, ca tina uliţelor.

11. Zioa, ca să să zidească zidirile tale. În zioa aceaea departe va fi leagea.

12. În zioa aceaea şi până la tine vor veni din Assur şi până la cetăţile ceale întărite, şi de la cetăţile ceale întărite până la râu, şi până la mare din mare, şi până la munte din munte.

13. Şi pământul va fi spre pustiire pentru lăcuitorii săi şi pentru rodul gândurilor lor.

14. Paşte pre norodul tău cu varga ta, turma moştenirii tale, pre cei ce lăcuiesc sânguri în codru, în mijlocul Carmilului; paşte-să-vor Vasan şi Galaad lângă zilele ceale de demult.

15. După zilele ieşirii tale din pământul Eghiptului, arăta-i-voiu ceale de mirare.

16. Veade-vor limbile şi să vor ruşina, preste toată tăriia sa pune-vor mâna pre gură, urechile lor surde vor fi.

17. Linge-vor praful ca şerpii, ca ceale ce să târâiesc pre pământ, să vor turbura în sălaşele sale, de Domnul, Dumnezeul, nostru să vor înfricoşa şi să vor teame de Tine.

18. *Cine e Dumnezeu aseaminea Ţie, Cel ce iai strâmbătatea şi treci păcatul rămăşiţelor moştenirii Tale? Nu va mai trimite iuţimea Sa, că Cel ce vrea mila iaste. *Ieremie 10, 6. Fapte 10, 43.

134r 19. Întoarce-Să-va şi ne va milui, oborî-va || strâmbătăţile noastre şi va arunca întru adâncul mării toate păcatele noastre.

20. Da-vei adevărul lui Iacov, mila lui Avraam, Carele ai jurat părinţilor noştri din zilele ceale de demult.

A

ACOLO: adv.
acolo: 4,10

(a se) ACOPERI: v. IV
vor acoperi: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,7
(să) va acoperi: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,10

ACUM: adv.
acum: *adv. în loc. adv.* ***de acum și până în veac*** 4,7
acum: 4,9, 10, 11; 5,1, 4; 7,4, 10

ADÂNC: s.n.
adâncul: *sg. ac.* 7,19

ADEVĂR: s.n.
adevărul: *sg. ac.* 7,20

(a-și) ADUCE: v. III
voiu aduce: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,15; 2,12; 6,6
adu(-ți): *imperativ 2.sg., în loc. v.* ***adu-ți aminte*** 6,5

(a se) ADUNA: v. I
(s-)au adunat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,7; 4,11
voiu aduna: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,12; 4,6
au adunat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,12

ADUNARE: s.f.
adunarea: *sg. ac.* rezum. cap.2
adunare: *sg. ac.* 2,12

(a se) AFLA: v. I
(s-)au aflat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,13

AICI: adv.
aici: 2,10

(a) ALEGE: v. III
ați ales: *ind. viit.I. 2.pl.* 6,9

(a) ALERGA: v. I
aleargă: *ind. prez. 3.pl.* 1,4

AMAR: s.n.
amar: *s.n.* (+ dat.) *sg. nom.* „vai" 2,1

AMĂRĂCIUNE: s.f.
amărăciuni: *pl. ac.* 1,12

(a) AMENINȚA: v. I; var. (a) AMÂNĂNȚA
amânânță: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.6
amânănță: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; rezum. cap.3

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v.* ***a-și aduce aminte/a lua aminte***; vezi (a-și) ADUCE/(a) LUA

AN: s.m.
an: *sg. ac.* 6,6

APĂ: s.f.
apele: *pl. ac.* 1,4

(a se) APROPIA: v. I
(să) apropie: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.2; rezum. cap.5
(să) vor apropiia: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.4

(a) APUCA: v. I
va apuca: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,6
au apucat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,9
vei apuca: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,14

(a) APUNE: v. III
va apune: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,6

(a se) ARA: v. I
(să) va ara: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,12

ARAMĂ: s.f.
aramă: *sg. ac.* 4,13

(a se) ARĂTA: v. I
(să) arată: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.5
arătându-: *gerunziu* rezum. cap.6
arată: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.7
arăta(-)voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,15

(a se) ARDE: v. III
(să) vor arde: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,7

ARDERE: s.f.
arderi: *pl. ac., în sintagma* ***arderi de tot*** 6,6

ARIE: s.f.
ariei: *sg. gen.* 4,12

(a) ARUNCA: v. I
aruncă: *ind. prez. 3.sg.* 2,5
va arunca: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,19

(a) ASCULTA: v. I
va asculta: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,4

(a) ASCUNDE: v. III
va ascunde: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,4

ASEMENEA: adv./prep.; var. (În v.) ASEAMINEA
aseaminea: *adv.* 2,12
aseaminea: *prep.* 7,18

AȘA: adv.
așa: 2,7; rezum. cap.7

(a) AȘTEPTA: v. I
aștaptă: *ind. prez. 3.sg.* 5,7
aștepta-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,7

(a) ATINGE: v. III
atins-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,9

ATUNCI: adv.
atunci: 3,4

(a) AUZI: v. IV
auziți: *imperativ 2.pl.* 1,2; 3,1, 9; 6,1, 9
au auzit: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,14
să auză: *conj. prez. 3.pl.* 6,1
auză: *conj. prez. fără să 3.sg.* 6,2
auzi(-)va: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,7

(a) AVEA: v. II
aveți: *ind. prez. 2.pl.* 2,10
având: *gerunziu* 2,11

B

BALAUR: s.m.; var. (În v. și pop.) BĂLAUR
bălauri: *pl. ac.* 1,8

BAN: s.n.
bani *pl. ac.* 3,11

(a) BEA: v. II
vor bea: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,12
vei bea: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,15

(a) **BELI**: v. IV
au belit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,3

BERBEC: s.m.
berbeci *pl. ac.* 6,7

BEȚIE: s.f.
beție: *sg. ac.* 2,11

BINE: s.n.
bine: *s.n. sg. ac.* 1,12
binele: *s.n. sg. nom./ac.* 3,2; 6,8
bine: *s.n. sg. ac., în sintagma* ***facerile de bine*** rezum. cap.6

(a se) **BIRUI**: v. IV
biruindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.5

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) BISEARICĂ
bisearica: *sg. ac.* 1,2
bisearicii: *sg. gen* 3,12
bisearică: *sg. ac.* rezum. cap.4

BOGAT, -Ă: s.m./f.
bogații: *s.m. pl. nom.* 6,12

BUN, -Ă: adj./s.
bune: *adj. n. pl. nom.* 2,7
bun: *adj. m./n. sg. nom.* rezum. cap.6; 7,4
bun: *s.n. sg. ac.* 7,3

C

CAL: s.m.
cai: *pl. ac.* 5,10

CALE: s.f.
calea: *sg. ac.* 2,13
căile: *pl. ac.* 4,2

CAP: s.n.
capul: *sg. ac.* 2,13

CARNE: s.f.
carnea: *sg. ac.* 3,2, 3

CASĂ: s.f.
casii: *sg. gen.* 1,5; 3,1, 9; 6,16
casă: *sg. ac.* 1,10
casa: *sg. nom./ac.* 1,11, 14; 2,2, 9; 6,4, 10
case: *pl. ac.* 2,2
casii: *sg. gen., în sintagma* ***muntele casii*** *Domnului* „Sionul" (cf. Anania 2001, p. 1155) 4,1
casa: *sg. ac., în sintagma casa* ***Dumnezeului*** 4,2
casele: *pl. ac.* 5,5
casa: *sg. voc., în sintagma casa* ***lui Iacov*** 2,7

CASNIC: s.m.
casnicii: *pl. nom.* 7,6

(a) CĂDEA: v. II
am **căzut**: *ind. pf.c. 1.sg.* 7,8

(a) CĂLCA: v. I
va călca: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,3; 5,5, 8
va câlca: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,6
vei călca: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,15

CĂLCARE: s.f.
călcare: *sg. ac.* 7,10

CĂPETENIE: s.f.
căpeteniilor: *pl. gen.* rezum. cap.3
căpeteniile: *pl. voc., în sintagmele* ***căpeteniile lui Iacov/căpeteniile casii lui Iacov*** 3,1, 9
căpetenii: *pl. ac.* 5,5
căpeteniia: *sg. nom.* 7,3
căpeteniile: *pl. nom.* 3,11

CĂRARE: s.f.
cărările: *pl. ac.* 4,2

CĂRĂUȘ: s.m. (Înv.) „căruțaș"
cărăușii: *pl. ac.* 5,10

CĂRUȚĂ: s.f.
căruțel: *sg. gen.* 1,13

CÂMP: s.n.
câmp: *sg. ac.* 1,6

(a se) **CÂNTA**: v. I
(să) va cânta: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,4

CÂNTAR: s.n.; var. CÂNTAR
cântare: *pl. ac.* 6,11

CÂNTEC: s.n.
cântec: *sg. nom.* 2,4

CEARĂ: s.f.
ceara: *sg. ac.* 1,4

CEATĂ: s.f. (aici) „adunare", „obște"
ceata: *sg. ac., în sintagma ceata Domnului* 2,5

(a) **CERCA**: v. I
cearcă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.6; 6,8

CERCETARE: s.f.
cercetarea: *sg. nom.* 7,4

(a se) **CERTA**: v. I
va certa: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,3
ceartă(-te): *imperativ 2.sg.* 6,1

CETATE: s.f.
cetate: *sg. ac.* 4,10; 6,9
cetățile: *pl. ac.* 5,11, 13; 7,12

(a) CHEMA: v. I
chiamă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1

CHIP: s.n.
chipurile: *pl. nom., în sintagma* ***chipurile*** *ceale* ***cioplite*** 5,12

CINSTE: s.f.
cinstea: *sg. ac.* rezum. cap.4

CIOPLIT, -Ă: adj./s.
(ceale) **cioplite**: *s.n. pl. nom.* „chipuri cioplite" 1,7; 5,12
cioplite: *adj. n. pl. nom., în sintagma* ***chipurile*** *ceale* ***cioplite*** 5,12

(a se) COBORÎ: v. IV; var. (Înv.) **(a se)** POGORÎ
(să) va pogorî: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,3
(s-)au pogorât: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,12

CODRU: s.m.
codru: *sg. ac.* 7,14

CONĂCIRE: s.f.; var. **CONOCIRE** „împresurare"; „îngrădire"; cu acest sens, cuvântul nu e înregistrat în DA.
conocire: *sg. ac.* 5,1

COPITĂ: s.f.
copitele: *pl. ac.* 4, 13

CORN: s.n.
cornul: *sg. ac.* 4,13

CRÂNG: s.n.; var. **GRÂNC**
grâncii: *pl. ac.* 5,13

(a) CREDE: v. III
să **creadeți:** *conj. prez. 2.pl.* 7,5

CUGETARE: s.f.
cugetării: *sg. gen.* 7,4

CULCUȘ: s.n.
culcușurile: *pl. ac.* 2,1

(a) CULEGE: v. III
voiu culeage: *ind. viit.I. 1.sg.* 4,6

CULES: s.n.
culesului: *sg. gen.* 7,1

CUMPĂNĂ: s.f.
cumpăna: *sg. ac.* 6, 11

(a) **CUNOAȘTE:** v. III
au cunoscut: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,12
să cunoști: *conj. prez. 2.sg.* 6,5
cunoaște: *ind. prez. 3.sg.* 7,1

(a) **CURGE:** v. III
vor curge: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,1

CURVĂ: s.f.
curvei: *sg. gen.* 1,7

CUTEZARE: s.f.
cutezare: *sg. ac.* rezum. cap.4

CUVÂNT: s.n.
cuvântul: *sg. nom., în sintagma* ***cuvântul*** *Domnului* 1,1; 4,2
cuvintele: *pl. nom.* 2,7

D

(a) DA: v. I
va da: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,14; 3,5; 5,3
voiu da: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,7, 14
să dau: *conj. prez. 1.sg.* 6,16
da-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 7,20

DAR: s.n.
daruri: *pl. ac.* 3,11
darului: *sg. gen.* rezum. cap.4

DEMULT: adv.
demult: *adv. în forma de* ***demult*** 7,14, 20

DEPARTE: adv.
depar**te:** 4,3; 7,11

(a se) DEPĂRTA: v. I
(să) va depărta: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,4
depărtându(-să): *gerunziu* rezum. cap.5

DESTUL: adv.
destul: 4, 10

(a) DEȘTEPTA: v. I
vom deștepta: *ind. viit.I. 1.pl.* 5,5

DEZMIERDARE: s.f.
dezmierdărilor: *pl. gen.* 1,16; 2,9
dezmierdările: *pl. ac.* 6,16

(a) DEZVELI: v. IV; var. (Înv.) **(a)** DEZVĂLI
voiu dezvăli: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,6

DIMINEAȚĂ: s.f.
dimineața: *sg. ac., în loc. adj. de dimineața* 2,1

DIMPOTRIVĂ: adv.; var. (În v. și reg.) DINPRO**TIVĂ**
dinprotivă: 2,8

DINTE: s.f.
dinții: *pl. ac.* 3,5

DOBITOC: s.n.
dobitoc: *sg. ac.* 2,12
dobitoacele: *pl. ac.* 5,8

(a) DOBORÎ: v. IV; var. (În v.) **(a)** OBORÎ
oborî-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,19

DOMN: s.m. (s. propriu) „Dumnezeu"
Domnului: *sg. gen., în sintagmele* ***cuvântul*** *Domnului/ceata* ***Domnului/Duhul*** *Domnului/Duhului* *Domnului/muntele* ***casii Domnului/muntele*** *Domnului/Domnului oastelor* 1,1; 2,5, 7; 3,8; 4,1, 2, 4
Domnul: *sg. nom./ac.* 1,2, 3, 12; 2,3, 13; rezum. cap.3; 3,4, 5, 11; rezum. cap.4; 4,6, 7, 10; 5,7, 10; rezum. cap.6; 6,1, 7, 8; 7,7, 8, 10, 17
Domnului: *sg. gen./dat.* 4,5, 12, 13; 5,4; 6,2, 5, 6, 9; 7,9

(a) DORI: v. IV
au dorit: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,1

(a) DORMI: v. IV
doar**me:** *ind. prez. 3.sg.* 7,5

DREPT, DREAPTĂ: adj./adv./s.
drept: *adv.* 2,7
(ceale) dreapte: *s.n. pl. ac.* 3,9
(cel) drept: *s.m. sg. nom.* 7,2
drept: *adj. m. sg. nom.* 7,4

DREPTATE: s.f.
dreptățile: *pl. ac.* 6,5
dreptatea: *sg. ac.* 7,9

(a se) DUCE: v. III
(s-)au dus: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,16
veți duce: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,3
(vă) duceți: *imperativ 2.pl.* 2, 10
(ne) vom duce: *ind. viit.I. 1.pl.* 4,2

DUH: s.n.
Duhul: *sg. nom., în sintagma* ***Duhul Domnului*** 2,7
duh: *sg. ac.* 2,11
Duhului: *sg. gen., în sintagma* ***Duhului*** *Domnului* 3,8

DULCEAȚĂ: s.f. (Fig.) „blândețe"
dulceață: *sg. ac.* 2,4

(a) DUMICA: v. I
au dumicat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,3

DUMNEZEU: s.m. „Divinitatea"
Dumnezeu: *sg. nom./gen./dat.* 1,2; 2,1; 3,7; rezum. cap.4; 6,6; rezum. cap.7; 7,18
Dumnezeului: *sg. gen., în sintagma casa* ***Dumnezeului*** 4,2
Dumnezeului: *sg. gen.* 4,5; 5,4
Dumnezeul: *sg. nom./ac.* 6,8; 7,7, 10, 17

(a) DUREA: v. II
doară: *conj. prez. fără să 3.sg.* 4,10

DURERE: s.f.
dureare: *sg. nom.* 4,9

F

(a se) FACE: v. III
face-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,8
fac: *ind. prez. 3.pl.* 2,1
făcând: *gerunziu* 2,13
fă: *imperativ 2.sg.* 4,10
voiu face: *ind. viit.I. 1sg.* 5,12, 14
am făcut: *ind. pf.c. 1sg.* 6,3
a face: *inf. prez.* 6,8
(m-)am făcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 7,1
face: *ind. prez. 3.sg.* 7,6
va face: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,9

FACERE: s.f.
facerile: *pl. ac., în sintagma* ***facerile de bine*** rezum. cap.6

FALCĂ: s.f.
falca: *sg. ac.* 5,1

FATĂ: s.f.
featii: *sg. gen.* 1,13
featei: *sg. gen.* 4,8
fata: *sg. voc., în sintagmele* ***fata Sionului/fata tâlhariului*** 4, 10, 13; 5,1
fata: *sg. nom.* 7,6

FAȚĂ: s.f.
fața: *sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) ***de către fața*** 1,4
fața: *sg. ac.* 3,4
fețele: *pl. ac.* 3,7
feții: *sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) ***înaintea feții*** 6,4

FĂCUT, -Ă: adj.
făcute: *f. pl. ac.* rezum. cap.7

FĂGĂDUINȚĂ: s.f.
făgăduințele: *pl. ac.* rezum. cap.7

FÂN: s.n.
fânul: *sg. ac.* 4,12

FERMECĂTORIE: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în 1774 (după M. Gaster, *Chrestomație română* (...), Vol. II: *Texte (1710 – 1830). Dialectologie, literatură populară, glosar*, Leipzig-București, 1891).
fermecătoriile: *pl. ac.* 5,11

(a) FI: v. IV
e: *ind. prez. 3.sg.* 2,1; 3,7, 11; 5,8; rezum. cap.6; 6,8; 7,1, 4, 8, 18
ești: *ind. prez. 2.sg.* 5,2
au fost: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,1
fie: *conj. prez. fără să 3.sg.* 1,2
va fi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,5, 11; 3,6, 12; 4,1, 4; 5,5, 10; 6,9; 7,4, 10, 11, 13
aș fi: *cond. prez. 1sg.* 2,11
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,7, 8, 11; 7,16
-i: *ind. prez. 3.sg.* 7,4
iaste: *ind. prez. impers./3.sg.* 1,13; 2,3; 3,1; 4,9; 7,2, 10, 18
-s: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.7
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 2,7; rezum. cap.7

FIER: s.n.
fiară: *pl. (cu des. -ă) ac., în sintagma fiară de plug* 4,3
fier: *sg. ac.* 4,13

FIU: s.m.
fiii: *pl. ac.* 1,16; 5,3
fii: *pl. ac.* 5,7
fiilor: *pl. gen.* rezum. cap.6
fiiul: *sg. nom.* 6,5; 7,6

FOC: s.n.
focului: *sg. gen.* 1,4
foc: *sg. ac.* 1,7
focul: *sg. nom.* 6,10

FRATE: s.m.
fraților: *pl. gen.* 5,3
fratele: *sg. ac.* 7,2

FRUMOS, -OASĂ: adj.
frumos: *n. sg. ac.* 1,11

FUNIE: s.f.; var. (Înv.) **FUNE**
funea: *sg. ac., în sintagma* ***funea soartei*** 2,5

G

GARD: s.n.
gard: *sg. ac.* 7,4

GĂTIT, -Ă: adj. „gata"
gătit: *m. sg. nom.* 4,1

GÂLCEAVĂ: s.f.
gâlceava: *sg. nom.* 1,13

(a) GÂLCEVI: v. IV
gâlcevi-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,12

GÂND: s.n.
gândurile: *pl. nom./ac.* 2,7; 4,12
gândurilor: *pl. gen.* 7,13

(a) GÂNDI: v. IV
gândiți: *ind. prez. 2.pl.* 2,1
gândesc: *ind. prez. 1sg.* 2,3
au gândit: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,5

GENUNCHI: s.n.
genunchele: *pl. ac., în loc. v.* ***pleca-voiu genunchele*** 6,6

GHICITOR, -TOARE: s.m./f.; var. GÂCITOR, -TOARE
găcitorii: *pl. nom.* 3,7

GHICITURĂ: s.f.; var. GÂCITURĂ
gâcitură: *sg. ac.* 3,6
găcituri: *pl. nom.* 5,11

GLAS: s.n.
glasul: *sg. nom./ac.* 6, 1, 9

GOL, GOALĂ: adj.
gol: *m. sg. nom.* 1,8

GRAS, -Ă: adj.
graşi: *m. pl. ac.* 6,7

(a) GRĂBI: v. IV
vor grăbi: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,2

(a) GRĂI: v. IV
să grăiţi: *conj. prez. 2.pl.* 2,6
grăind: *gerunziu* 2,6
aş grăi: *cond. prez. 1.sg.* 2,11
au grăit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,4; 7,3
grăiaşte: *ind. prez. 3.sg.* 6,1

GRĂMADĂ: s.f.
grămadă: *sg. ac.* 1,6; 3,12

GRÂNC: s.m.; vezi CRÂNG

GREŞALĂ: s.f.; (Iuz.) GREŞALĂ
greşala: *sg. ac.* 6,7

GREU, GREA: adj.
grea: *f. sg. ac.* rezum. cap.3

GRUMAZ: s.m.
grumazii: *pl. ac.* 2,3

GURĂ: s.f.
gura: *sg. nom./ac.* 3,5; 4,4; 6,12
gurii: *sg. gen.* 7,5
gură: *sg. ac.* 7,16

H

HOTAR: s.n.
hotarele: *pl. ac.* 5,6

I

IATĂ: interj.
iată: 1,3; 2,3

IARBĂ: s.f.
iarba: *sg. ac.* 5,7

IDOL: s.m.
idoli: *pl. nom./ac., în sintagma* **închinarea de idoli** rezum. cap.1; rezum. cap.5
idolii: *pl. ac.* 1,7

(a) IEŞI: v. IV
va ieşi: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,3; 4,2; 5,2
au ieşit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,11
vei ieşi: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,10

IEŞIRE: s.f.
ieşire: *sg. ac.* 1,11
ieşirea: *sg. nom.* 5,2
ieşirii: *sg. gen.* 7,15

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) (a) ÎNTRA
vor întra: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,13
va întra: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,13

(a) IUBI: v. IV
iubiţi: *ind. prez. 2.pl.* 3,2
a iubi: *inf. prez.* 6,8

IUŢIME: s.f. „mânie"
iuţime: *sg. ac.* 5,14
iuţimea: *sg. ac.* 7,18

(a se) IZBĂVI: v. IV
(te) vei izbăvi: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,10
va **izbăvi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 5,6

IZBÂNDĂ: s.f.
izbândă: *sg. ac.* rezum. cap.3

(a se) IZBÂNDI: v. IV
să **(se) izbândească:** *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.4

IZBÂNDIRE: s.f.
izbân**direa:** *sg. ac.* rezum. cap.2
izbândi**re:** *sg. ac.* 5,14

Î

(a se) ÎMBLÂNZI: v. IV
(să) îmblânzi: *inf. prez. fără a* 6,7

ÎMBRĂCĂMINTE: s.f.
îmbrăcăminte: *sg. ac.* 2,8

ÎMPĂRAT: s.m.
împăr**aţilor:** *pl. gen.* 1,1, 14
împăr**atul:** *sg. nom.* 2,13; 6,5
împăr**at:** *sg. nom.* 4,9

(a) ÎMPĂRĂŢI: v. IV
împărăţ**eaşte:** *ind. prez. 3.sg.* 2,4
va împărăţi: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,7

ÎMPĂRĂŢIE: s.f.
împărăţiia: *sg. nom.* 4,8

(a) ÎMPĂRŢI: v. IV
împărţi-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,13

(a se) ÎMPLE: v. III; vezi (a se) UMPLE

ÎMPOTRIVA: prep.; var. (Înv. şi pop.) ÎMPROTIVA
împrotiva: *prep.* 2,1

ÎNAINTEA: prep.
înaintea: 2,13; 6,4

ÎNALT, -Ă: adj./s.
(ceale) înalte: *s.n pl. nom./ac.* 1,3, 5; 3,12
înalt: *adj. m. sg. nom./gen.* 4,1; 6,6

(a se) ÎNĂLȚA: v. I
(să) vor înălța: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.5
înălța(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,9

ÎNĂLȚIME: s.f.
înălțimea: *sg. ac.* 5,4

(a) ÎNCEPE: v. III
am început: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,13

ÎNCEPUT: s.n.
începutul: *sg. nom.* 1,13
început: *sg. ac., în loc. adv.* ***din început*** 5,2

(a se) ÎNCHINA: v. I
(te) vei închina: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,12

ÎNCHINARE: s.f.
închinarea: *sg. nom./ac., în sintagma* ***închinarea de idoli*** rezum. cap.1; rezum. cap.5

ÎNCUIETOARE: s.f.
încuietorile: *pl. ac.* 7,5

(a) ÎNDREPTA: v. I
voiu îndrepta: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,11

(a se) ÎNFRICOȘA: v. I
(să) vor înfricoșa: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,17

(a) ÎNGREUIA: v. I
am îngreoiat: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,3

(a) ÎNȘELA: v. I
înșală: *ind. prez. 3.pl.* 3,5

ÎNȘELARE: s.f.
înșelarea: *sg. ac.* 1,14

ÎNTĂRIT, -Ă: adj.
întărite: *f. pl. ac.* 7,12

ÎNTÂI, -A: adj.
întâiul: *m. sg. ac., în sintagma* ***întâiul născut*** 6,7

(a se) ÎNTOARCE: v. III
(să) vor întoarce: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,7; 5,3, 4
(să) **întoarce:** *ind. prez. 3.sg.* 2,4
ați întors: *ind. pf.c. 2.pl.* 2,8
voiu întoarce: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,13
va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.7
întoarce(-Să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,19

(a) ÎNTRA: v. I; vezi **(a)** INTRA

(a se) **ÎNTUNECA:** v. I
(să) va **întuneca:** *ind. viit.I. 3.sg.* 3,6

ÎNTUNERIC: s.n.; var. (Înv.) **ÎNTUNEAREC**
întunear**ecul:** *sg. nom.* 3,6
întunear**ec:** *sg. ac.* 7,8

(a) ÎNȚELEGE: v. III
au înțeles: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,12

(a se) ÎNVĂȚA: v. I
învăța: *ind. imp. 3.pl.* 3,11
va **învăța:** *ind. viit.I. 3.sg.* 4,2
(să) vor învăța: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,3

J

JALE: s.f.
jale: *sg. ac.* 1,8

(a se) JEFUI: v. IV
(ne-)am jefuit: *ind. pf.c. 1.pl.* 2,4
(te) vei jefui: *ind. viit.I. 2.sg.* 5,1

JEFUIRE: s.f.
jefuirea: *sg. nom.* rezum. cap.5; 7,4

JEFUIT, -Ă: adj.
jefuit: *m. sg. nom.* 1,8

(a) JELUI: v. IV
jeluind: *gerunziu* rezum. cap.2

(a se) JUDECA: v. I
judeca: *ind. imp. 3.pl.* 3,11
va **judeca:** *ind. viit.I. 3.sg.* 4,3; 7,9
(să) va judeca: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,2

JUDECATĂ: s.f.
judecata: *sg. nom./ac.* 3,1, 9; 6,2; 7,9
judecată: *sg. ac.* 3,8; 6,1, 8

JUDECĂTOR: s.m.; var. (Înv.) **JUDECĂTORIU**
judecătorilor: *pl. gen.* rezum. cap.3
judecătorii: *pl. voc., în sintagma judecătorii* ***casii lui Israil*** 3,9
judecătoriului: *sg. gen.* 5,1
judecătoriul: *sg. nom.* 7,3

(a) JURA: v. I
ai jurat: *ind. pf.c. 2.sg.* 7,20

L

LACRIMĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) LACRĂMĂ
lacrămi: *pl. ac.* 1,10

LANCE: s.f.
lăncile: *pl. ac.* 5,6

LAUDĂ: s.f.
lauda: *sg. ac.* 2,9

LĂCAȘ: s.n.; vezi **LOCAȘ**

(a) **LĂCUI:** v. IV; vezi **(a) LOCUI**

LĂCUITOR: s.m.; vezi **LOCUITOR**

(a) **LĂȚI:** v. IV
lățește: *imperativ 2.sg.* 1,16

LEGE: s.f.
leagea: *sg. nom.* 4,2; 7,11

(a) LEPĂDA: v. I
ați lepădat: *ind. pf.c. 2.pl.* 2,9
lepădasem: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 4,6

LEU: s.m.
leul: *sg. ac.* 5,8
leu: *sg. ac.* 5,8

LIMBĂ: s.f.
limbi: *pl. nom./ac.* 4,2, 3, 11; 5,8
limbile: *pl. nom./ac.* 5,14; 7,16
limba: *sg. nom.* 6,12

(a) LINGE: v. III
linge-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,17

LOC: s.n.
locul: *sg. ac.* 1,3

LOCAȘ: s.n.; var. (Reg.) **LĂCAȘ**
lăcaș: *sg. ac.* 1,11

(a) LOCUI: v. IV; var. (Înv.) **(a) LĂCUI**
lăcuiaște: *ind. prez. 3.sg.* 1,11, 12, 13
lăcuiești: *ind. prez. 2.sg.* 1,15
vei **lăcui:** *ind. viit.I. 2.sg.* 4,10
lăcuia: *ind. imp. 3.pl.* 6,12
să **lăcuiești:** *conj. prez. 2.sg.* 6, 16
lăcuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 7,14

LOCUITOR: s.m.; var. (Înv.) **LĂCUITOR**
lăcuitorii: *s.m. pl. ac.* 7,13

(a) LOVI: v. IV
vor lovi: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,1
a **lovi:** *inf. prez.* 6,13

(a se) LUA: v. I
iaie: *conj. prez. fără să 3.sg., în loc. v.* ***iaie aminte*** 1,2
iai: *ind. prez. 2.sg.* 7,18
va lua: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,11; 4,3
au luat: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,2
(să) va lua: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,4
ați luat: *ind. pf.c. 2.pl.* 2,8, 9
luați: *ind. prez. 2.pl.* 3,2
lua-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,10
voiu lua: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,11

(a) LUCRA: v. I
lucrați: *ind. prez. 2.pl.* 2,1
au lucrat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,4

LUCRU: s.n.
lucrurilor: *pl. dat.* 5,12
lucru: *sg. ac.* 6,6
lucrul: *sg. ac.* 6,16

LUMINĂ: s.f.
lumina: *sg. nom./ac.* 2,1; 7,8
lumină: *sg. ac.* 7,9

M

MAICĂ: s.f.
maicii: *sg. gen.* 7,6

MARE: adj./s.
mare: *adj. f. sg. ac.* rezum. cap.4
(cel) mare: *s.m. sg. nom.* 7,3

MARE: s.f.
mare: *sg. ac.* 7,12
mării: *sg. gen.* 7,19

MARGINE: s.f.
marginile: *pl. ac., în sintagma* (Înv.și pop.) *până la marginile pământului* 5,4

MARTOR: s.m.
martor: *sg. ac.* 1,2

MĂCAR: adv.; var. (În v. și reg.) MACAR
macar: *adv. în loc. cj. macar de* 2,11

MĂGURĂ: s.f.
măguri: *pl. ac.* 4,1
măgurile: *pl. nom.* 6,1

(a se) MĂRI: v. IV
(să) va mări: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,4

MĂSLIN: s.m.; var. (Înv. și reg.) **MASLIN**
maslinul: *sg. ac.* 6,15

MĂSURĂ: s.f.
măsura: *sg. nom.* 6, 10

MÂHNIRE: s.f.
mâhnire: *sg. ac.* 4,9

MÂNĂ: s.f.
mâna: *sg. nom./ac.* 2,1; 4,10; 5,9, 11; 7,16
mânilor: *pl. gen.* 5,12; 7,3

(a) MÂNCA: v. I
au mâncat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,3
vei mânca: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,14
de mâncat: *supin* 7,1

MÂNDRU, -Ă: adj.
mândri: *m. pl. nom.* 2,3

(a) MÂNGÂIA: v. I; var. (Înv. și rar.) **(a)** MÂNGĂIA
mângăie: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.4

MÂNIE: s.f.
mânie: *sg. ac.* 6,10
mâniia: *sg. ac.* 7,9

(a) MÂNTUI: v. IV
vei mântui: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,14

MÂNTUIRE: s.f.
mântuire: *sg. nom.* 6,9

MÂNTUITOR, -TOARE: adj./s.; var. (Înv.) **MÂNTUITORIU**
mântuitoriul: *adj. m. sg. nom.* rezum. cap.7
Mântuitoriul: *s.m. sg. nom.* 7,7

(a) MERGE: v. III
mearge-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,8

MEȘTEȘUGIRE: s.f.
meșteșugirile: *pl. ac.* 3,4

MIC, -Ă: adj.
(mai) mică: *f. sg. nom.* 6,10

MIJLOC: s.n.; var. (Reg.) **MIȘLOC**
mijlocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în mijlocul/din mijlocul*** 2,12; 3,3, 11; 5,7, 10, 12, 13; 6,14; 7,14
mișlocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în mișlocul*** 5,8

MILĂ: s.f.
mila: *sg. nom./ac.* 6,8; 7,18, 20

(a) MILUI: v. IV
va milui: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,19

MINCINOS, -OASĂ: adj.
mincinoşilor: *adj. antep. m. pl. gen.* rezum. cap.3

MINCIUNĂ: s.f.
minciunii: *sg. gen.* 1,14
minciună: *sg. ac.* 2,11; 6,12

MIRARE: s.f.
mirarea: *sg. ac.* 1,13
mirare: *sg. ac.* 7,15

(a se) MISTUI: v. IV
(să) vor mistui: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,4

MITITEL, -EA: adj.
mititel: *m. sg. nom.* 5,2

MOARTE: s.f.
moarte: *sg. ac.* 7,2

MORASTHITEAN: s.m. „originar din Moreşet, localitate situată la sud-vest de Ierusalim, aproape de Gat" (cf. Anania 2001, p.1152).
morasthiteanul: *sg. nom.* 1,1

MOŞIE: s.f.
moşia: *sg. ac.* 2,2

MOŞTEAN: s.m. „moştenitor"
moştean: *sg. ac.* 1,15

MOŞTENIRE: s.f.
moştenirea: *sg. ac.* 1,14
moşteniri: *sg. gen.* 7,14, 18

MUIERE: s.f.
muierile: *pl. ac.* 2,9

MULT, -Ă: adj.
multa: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.2
multe: *f./n. pl. nom./ac.* rezum. cap.4; 4,2, 3, 11, 13; rezum. cap.6; 6,7
multor: *n. pl. gen.* 5,7, 8

MULŢIME: s.f.
mulţimea: *sg. ac.* 2,12

MUNTE: s.m.
munţii: *pl. nom.* 1,4; 6,2
muntele: *sg. nom.* 3,12; 4,7
muntele: *sg. nom., în sintagmele* ***muntele casii Domnului/muntele Domnului*** „Sionul" (cf. Anania 2001, p. 1155) 4,1, 2
munţilor: *pl. gen.* 4,1; 6,1
munte: *sg. ac.* 7,12

MUST: s.n.
mustul: *sg. ac.* 6,15

(a) MUSTRA: v. I
mustră: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap. 6

(a) MUŞCA: v. I
muşcă: *ind. prez. 3.pl.* 3,5

N

(a se) NAŞTE: v. III
naşte: *ind. prez. 3.sg.* 4,9, 10
(să) va naşte: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.5
a naşte: *inf. prez.* 5,3
va naşte: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,3

(a) NĂDĂJDUI: v. IV
a nădăjdui: *inf. prez.* rezum. cap.7
să nădăjduiţi: *conj. prez. 2.pl.* 7,5

NĂPASTĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) NĂPASTE
năpaste: *sg. ac.* 7,6

NĂPĂSTIRE: s.f. „dezonoare", „ruşine" (cf. lat. *ignōminia, -ae*)
năpăstirea: *sg. nom.* 1,11

(a) NĂPĂSTUI: v. IV
năpăstuia: *ind. imp. 3.pl.* 2,2

NĂSCUT, -Ă: s.m./f.
născut: *s.m. sg. ac., în sintagma* ***întâiul născut*** 6,7

NEAM: s.n.
neamul: *sg. ac.* 2,3
neamuri: *pl. nom.* rezum. cap.4
neam: *sg. nom./ac.* 4,3, 7
neamului: *sg. gen.* 4,3
neamuri: *pl. voc.* 6,9

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) NĂCAZ
năcazuri: *pl. ac.* rezum. cap.6

(a) NECĂJI: v. IV; var. (Pop.) (a) NĂCĂJI
năcăjisem: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 4,6

NECREDINCIOS, -OASĂ: adj.
necredincioasei: *adj. antep. f. sg. gen.* 6,10
necredincioasă: *f.m sg. ac.* 6,11

NECURĂŢIE: s.f.
necurăţiia: *sg. ac.* 2,10

NEDREPTATE: s.f.
nedreptate: *sg. ac.* rezum. cap.2
nedreptatea: *sg. ac.* rezum. cap.6

NEGUROS, -OASĂ: adj.
neguros: *n. sg. nom.* 4,8

NELEGIUIRE: s.f.
nelegiuirea: *sg. nom./ac.* 1,5, 5; 3,8
nelegiuirile: *pl. nom.* 1,13
nelegiuiri: *pl. ac.* rezum. cap.6

NEMULŢUMITOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Înv. şi pop.) NEMULŢĂMITOR, -TOARE
(cei) nemulţămitori: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.6

NEPRIETEN, -Ă: s.m./f.; var. (Înv.) NEPRIIATIN, -Ă
nepriiatinii: *s.m. pl. nom./ac.* rezum. cap.4; rezum. cap.5; 5,9; 7,6
nepriiatinilor: *s.m. pl. gen.* 4,10
nepriiatini: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.7
nepriiatina: *s.f. sg. voc., în sintagma* ***nepriiatina mea*** 7,8
nepriiatina: *s.f. sg. nom.* 7,10

NETREBNIC, -Ă: s.
(ceale) netreabnice: *s.n. pl. ac.* 2,1

NEVINOVAT: adv.
nevinovat: 2,8

NOAPTE: s.f.
noaptea: *sg. nom.* 3,6

NORĂ: s.f.
nora: *sg. nom.* 7,6

NOROD: s.n.
noroade: *pl. voc., în sintagma* ***noroade toate*** 1,2
norodului: *sg. gen.* 1,9; rezum. cap.2; 2,4, 9; rezum. cap.3; 3,3; 6,16
norodul: *sg. nom./ac.* 2,8, 11; 3,5; rezum. cap.6; 6,2; 7,14
noroadele: *pl. nom.* 4,1, 5
noroade: *pl. ac.* 4,3, 13
noroade: *pl. gen. (cu prep.* ***a + multor****)* 5,7, 8
norodul: *sg. voc., în sintagma* ***norodul Mieu*** 6,3 ,5

NUME: s.n.
numele: *sg. ac., în loc. adv.* ***în numele*** 4,5
numele: *sg. ac.* 6,9

O

O: interj.
o: 6,8

OALĂ: s.f.
oalei: *sg. gen.* 3,3

OASTE: s.f.
oastelor: *pl. gen., în sintagma* ***Domnului oastelor*** 4,4

(a) OBORÎ: v. IV; vezi (a) DOBORÎ

OCARĂ: s.f.
ocara: *sg. ac.* 6,16

OCHI: s.m.
ochiul: *sg. nom.* 4,11
ochii: *pl. nom.* 7,10

OCOL: s.n.
ocol: *sg. ac.* 2,12

ODIHNĂ: s.f.
odihnă: *sg. ac.* 2,10

(a se) ODIHNI: v. IV
(să) odihnea: *ind. imp. 3.pl.* 3,11

OM: s.m.
om: *sg. nom./ac.* 2,2, 11; 5,7; rezum. cap.7
oamenilor: *pl. gen.* 2,12
omul: *sg. nom.* 4,4; 7,2
oameni: *pl. ac.* 5,5; 7,2
omule: *sg. voc.* 6,8
omului: *sg. gen.* 7,6

OMENESC, -EASCĂ: adj.
omenești: *m. pl. ac.* 5,7

(a) OMORÎ: v. IV
vei omorî: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,13

OS: s.n.
oasele: *pl. ac.* 3,2, 3

OSTENIT, -Ă: s.m./f.
(cea) **ostenită:** *s.f. sg. ac.* 4,7

P

PACE: s.f.
pacea: *sg. ac.* 3,5
pace: *sg. nom.* 5,5

PAJURĂ: s.f.
pajora: *sg. ac.* 1,16

PALIUR: s.n. „specie de arbust cu ghimpi"; cuvântul nu este înregistrat în DLR. Reprezintă adaptarea lat. *paliūrus, -i.*
paliurul: *sg. ac.* 7,4

PARTE: s.f.
partea: *sg. nom.* 2,4

(a se) PAȘTE: v. III
va paște: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,4
vor paște: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,6
paște: *imperativ 2.sg.* 7,14
paște(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,14

PĂCAT: s.n.
păcatele: *pl. ac.* 1,5; rezum. cap.3; 6,13; 7,19
păcatului: *sg. gen.* 1,13
păcate: *pl. ac.* rezum. cap.2
păcatul: *sg. ac.* 3,8; 6,7; 7,18

(a) PĂCĂTUI: v. IV
am păcătuit: *ind. pf.c. 1sg.* 7,9

PĂDURE: s.f.
pădurilor: *pl. gen.* 3,12; 5,8

PĂMÂNT: s.n.
pământul: *sg. nom./ac.* 1,2; 5,5, 6; 6,4; 7,13, 15
pământului: *sg. gen.* 1,3; 5,11; 6,2
pământului: *sg. gen. (exprimat redundant cu art. hot.* ***–lui*** *și cu prep. a + tot)* 4,13
pământului: *sg. gen., în sintagma* ***până la marginile pământului*** 5,4
pământ: *sg. ac.* 7,2, 17

(a se) PĂRĂSI: v. IV
(s-)au părăsit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,9

PĂRINTE: s.m.
părinților: *pl. dat.* rezum. cap.7; 7,20

PĂSTOR: s.m.
păstori: *pl. ac.* 5,5

(a) PĂZI: v. IV
ai păzit: *ind. pf.c. 2.sg.* 6,16
păzește: *imperativ 2.sg.* 7,5

(a) PÂNDI: v. IV
pândesc: *ind. prez. 3.pl.* 7,2

PÂNTECE: s.n.
pântecelui: *sg. gen.* 6,7

PIATRĂ: s.f.
pietri: *pl. ac.* 1,6; 3,12; 4,11
pietrile: *pl. ac.* 1,6

PICĂTURĂ: s.f.
picăturile: *pl. ac.* 5,7

(a) PICĂTURI: v. IV (Trans.) „a picura" (cf. **Indice** Ioil)
va picături: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,6

PIEIRE: s.f.; var. PERIRE
perire: *sg. ac.* rezum. cap.1

PIELE: s.f.
pieile: *pl. ac.* 3,2
pielea: *sg. ac.* 3,3

(a) PIERDE: v. III
voiu pierde: *ind. viit.I. 1sg.* 5,10, 11

PIERD**ERE:** s.f. (Eufem.) „nimicire"
piar**dere:** *sg. ac.* 1,7
pier**dere**: *sg. ac.* 6,13, 16

(a) PIERI: v. IV
au perit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,9
vor peri: *ind. viit.I. 3.pl.* 5,9
a peri: *inf. prez.* 5,12
perit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,2

PILDĂ: s.f.
pilda: *sg. nom.* 2,4

PLAȘCĂ: s.f. (Înv.) „pelerină lungă"; „veșmânt lung"
plașca: *sg. ac.* 2,8

PLATĂ: s.f.
plată: *sg. ac.* 3,11

(a) PLÂNGE: v. III
plânge: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; rezum. cap.7
voiu plânge: *ind. viit.I. 1sg.* 1,8
să plângeți: *conj. prez. 2.pl.* 1,10

PLÂNGERE: s.f.
plângere: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,8
plângerea: *sg. ac.* 1,11

(a) PLECA: v. I
pleca-voiu: *ind. viit.I. 1.sg., în loc. v.* ***pleca-voiu genunchele*** 6,6

(a se) PLEȘUVI: v. IV; var. (reg.) **(a se) PLEȘUGI** „a se tunde chilug"; aici prim atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemțesc...*, Buda, 1825.
pleșugească(-te): *imperativ 2.sg.* 1,16

PLEȘUVIRE: s.f.; var. (Înv.) **PLEȘUGIRE;** aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Dohtorul Ștefan Vasilie Piscupescu, *Oglinda sănătății și a frumusetii omenești Mijloace și leacuri de ocrotirea și îndreptarea stricăciunilor* (...) București, 1829.
pleșugirea: *sg. ac.* 1,16

PLIN, -Ă: adj.
plină: *f. sg. nom.* 6,10

(a) PLINI: v. IV
plinind: *gerunziu* rezum. cap.7

PLINIRE: s.f.
plinirea: *sg. nom.* 1,2

PLUG: s.n.
plug: *sg. ac.* 4,3

POARTĂ: s.f.
poarta: *sg. ac.* 1,9, 12; 2,13

POFTĂ: s.f.
pofta: *sg. ac.* 7,3

(a) POFTI: v. IV
au poftit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,2
pofteaște: *ind. prez. 3.sg.* 7,3

(a se) POGORÎ: v. IV; vezi **(a se)** COBORÎ

PORUNCĂ: s.f.
poruncile: *pl. ac.* 6,16

POTRIVNIC, **-Ă:** s.m./f.; var. (În v. și reg.) PROTIVNIC, **-Ă**
protivnicului: *s.m. sg. gen.* 2,8

POVĂȚUITOR, **-TOARE:** s.m./f.; var. POVĂȚUITORIU
povățuitorii: *pl. voc., în sintagma* ***povățuitorii casii lui Israil*** 3,1
povățuitoriu: *s.m. sg. ac.* 7,5

PRADĂ: s.f.
pradă: *sg. ac.* 2,4

PRAF: s.n.; var. (Înv. și reg.) PRAV
prav: *sg. ac.* 1,10
praful: *sg. ac.* 7, 17

PRĂPASTIE: s.f.
prăpastie: *sg. ac.* 1,4

PREOT: s.m.
preoților: *pl. gen.* rezum. cap.3
preoții: *pl. nom.* 3,11

(a se) PRESĂRA: v. I; var. (În v.) **(a se)** PRĂSĂRA
(vă) prăsărați: *imperativ 2.pl.* 1,10

PRICINĂ: s.f.
pricina: *sg. ac.* 3,12; 7,9

PRIETEN: s.m.; var. (Înv.) PRIIATIN
priiatinului: *sg. dat.* 7,5

(a) PRINDE: v. III
va **prinde:** *ind. viit.I. 3.sg.* 5,8

PRIPIT, **-Ă:** adj. „copt înainte de vreme"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Dicționariu rumanesc, latinesc și unguresc* Din orenduiala excelenții sale preasfințitul Ioann Bobb... în două tomuri. Cluj, Tom I: A – L, 1822; tom II: M – Z, 1823.
pripite: *f. pl. ac.* 7,1

(a) PRIVI: v. IV
să privească: *conj. prez. 3.sg.* 4,11
voiu privi: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,7
va **privi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 7,10

(a) PROCITI: v. IV
pr**ocitind:** *gerunziu* rezum. cap. 2

(a) PROPOVĂDUI: v. IV; var. (Înv.) **(a)** PROPOVEDUI
pr**opoveduiesc:** *ind. prez. 3.pl.* 3,5

PROROC: s.m.
pr**orocul:** *sg. nom.* rezum. cap.1; rezum. cap.2; rezum. cap.7
pr**oroci:** *pl. ac./gen.* rezum. cap.3; 3,6
pr**orocii:** *pl. nom./ac.* 3,5, 11

(a) PROROCI: v. IV
au prorocit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.1
pr**orocea:** *ind. imp. 3.pl.* 3,11

PROROCIE: s.f.
pr**orociia:** *sg. nom.* în titlu: *Prorociia lui Mihei*

PRUNC: s.m.
pr**uncii:** *pl. ac.* 2,9

PUI: s.m.
puiul: *sg. ac.* 5,8

(a) PUNE: v. III
voiu pune: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,6, 7; 2,12; 4,7, 13
au pus: *ind. pf.c. 3.pl.* 5,1
pune-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,16

(a) PURTA: v. I
veţi purta: *ind. viit.I. 2.pl.* 6,16
voiu purta: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,9

PUSTIIRE: s.f.
pustiire: *sg. ac.* 7,13

(a) PUTEA: v. II
poate: *ind. prez. 3.sg.* 6,7

PUTERE: s.f.
putearea: *sg. nom.* 4,8

PUTREJUNE: s.f.
putrejune: *sg. ac.* 2,10

PUŢIN, -Ă: adj.
puţâni: *m. pl. nom.* rezum. cap.7

R

RANĂ: s.f.
rana: *sg. nom.* 1,9

RĂMĂŞIŢĂ: s.f.
rămăşiţelor: *pl. gen.* rezum. cap.2; 7,18
rămăşiţele: *pl. nom./ac.* 2,12; rezum. cap.5; 5,3, 7, 8
rămăşiţe: *pl. ac.* 4,7

(a) RĂPI: v. IV
au răpit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,2

RĂPIRE: s.f.
răpirile: *pl. ac.* 4,13

(a se) RĂSCUMPĂRA: v. I
(să) va răscumpăra: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.4
va răscumpăra: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,10

(a) RĂSIPI: v. IV; vezi (a) RISIPI

RĂSIPIRE: s.f.; vezi RISIPIRE

(a) RĂSPLĂTI: v. IV
răsplăteaşte: *ind. prez. 3.sg.* 7,3

(a) RĂSPUNDE: v. III
răspunde: *imperativ 2.sg.* 6,3
au răspuns: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,5

RĂSPUNS: s.n.
răspunsul: *sg. nom.* 3,7

RĂU, REA: adj./s.
răul: *s.n. sg. nom./ac.* 1,12; 2,1; 3,2; 7,3
realele: *s.n pl. nom.* 3,11
rău: *adj. n. sg. ac.* 2,3
rea: *adj. f. sg. nom./ac.* 2,3, 10

RĂZBOI: s.n.
războiu: *sg. ac.* 2,8; 3,5; 4,3

(a) RĂZVRĂTI: v. IV
răzvrătiţi: *ind. prez. 2.pl.* 3,9

RÂU: s.n.
râu: *sg. ac.* 7,12

(a) RISIPI: v. IV; var. (Înv. şi rar) (a) RĂSIPI
voiu râsipi: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,11

RISIPIRE: s.f.; var. RĂSIPIRE
răsipirea: *sg. ac.* rezum. cap.3

ROB: s.m.
robi *pl. nom.* 1,16
robilor *pl. gen.* 6,4

ROBIE: s.f.
robie: *sg. ac.* rezum. cap.1; rezum. cap.4
robiia: *sg. ac.* rezum. cap.2

ROD: s.n.
rodul: *sg. nom./ac.* 6,7; 7,13

ROUĂ: s.f.
roaoa: *sg. ac.* 5,7

(a) RUGA: v. I
rogu: *ind. prez. 1.sg.* 6,5

(a se) RUŞINA: v. I
ruşinatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,11
(să) vor ruşina: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,7; 7,16
ruşinând: *gerunziu* rezum. cap.7

RUŞINE: s.f.
ruşinea: *sg. nom.* 2,6
ruşine: *sg. ac.* 7,10

S

SABIE: s.f.
sabiile: *pl. ac.* 4,3
sabie: *sg. ac.* 4,3; 6,14
sabiia: *sg. ac.* 5,6

SAPĂ: s.f.
sape: *pl. ac.* 4,3

SĂCULEŢ: s.n.
săculeţului: *sg. gen.* 6,11

(a se) SĂDI: v. IV
(să) sădeaşte: *ind. prez. 3.sg.* 1,6

SĂLAŞ: s.n.
sălaşele: *pl. ac.* 7,17

(a se) SĂTURA: v. I
(te) vei sătura: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,14

SÂN: s.n.
sânul: *sg. ac.* 7,5

SÂNGE: s.n.
sângiuri: *pl. ac.* 3,10
sânge: *sg. ac.* 7,2

(a se) SCHIMBA: v. I
(s-)au schimbat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,4

(a) SCOATE: v. III
să scoață: *conj. prez. 3.sg.* 5,8
am scos: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,4
scoate(-)va: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,9

(a se) SCULA: v. I (Înv.) „a se ridica să plece undeva sau la cineva"; (Înv.) „a se ridica împotriva cuiva"
(s-)au sculat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,8
sculați(-vă): *imperativ 2.pl.* 2,10
scoală(-te): *imperativ 2.sg.* 4,13
(să) scoală: *ind. prez. 3.sg.* 7,6
scula(-mă)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,8
scoală: *imperativ 2.sg.* 6,1

(a se) SCURTA: v. I
(s-)au scurtat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,7

(a) SECERA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a) SĂCERA**
vei săcera: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,15

(a) SEMĂNA: v. I; var. (Pop.) **(a) SĂMĂNA** „a pune semințe în pământ"
vei sămăna: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,15

SFAT: s.n.
sfatul: *sg. ac.* 4,12

(a) SFĂRÂMA: v. I; var. (Înv.) **(a) SFĂRMA**
au sfărmat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,3
vei sfârma: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,13

SFÂNT, -Ă: adj./s.
sfântă: *adj. f. sg. ac.* 1,2
(cel) sfânt: *s.m. sg. nom.* 7,2

SFETNIC: s.m.; var. (Înv.) **SFEATNIC**
sfeatnicul: *sg. nom.* 4,9

(a) SFINȚI: v. IV (Pop.) „a manifesta, a acționa numai după bunul plac"
sfințesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,5

SILĂ: s.f. (Înv.) „putere"
sâla: *sg. ac., în loc. adv.* ***cu sâla*** „forțat" 2,2

SILNICEȘTE: adv.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Chir Chesarie, episcopul Rîmnicului, *Mineiul*, luna lui octombrie, care s-au tipărit acum întâi rumânește... 1776.
sâlniceaște: 3,2

SIMBRIE: s.f.; var. (Înv. și reg.) **SÂMBRIE**
sâmbriile: *pl. nom./ac.* 1,7, 7
sâmbria: *sg. ac.* 1,7

SINGUR, -Ă: adj.
sânguri: *m. pl. nom.* 7,14

SLAVĂ: s.f.
slava: *sg. nom.* 1,15

(a) SLĂBI: v. IV
au slăbit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,12

(a) SLOBOZI: v. IV
am slobozit: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,4

SMERIRE: s.f.
smerirea: *sg. nom.* 6,14

SMOCHIN: s.m.
smochinul: *sg. ac.* 4,4

SMOCHINĂ: s.f.
smochine: *pl. ac.* 7,1

(a) SMULGE: v. III; var. **(a) ZMULGE**
voiu zmulge: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,13

SOACRĂ: s.f.
soacră-sa: *sg. gen.* (*cu prep.* ***asupra***) 7,6

SOARE: s.m.
soarele: *sg. nom.* 3,6

SOARTĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) SOARTE
soartei: *sg. gen., în sintagma funea soartei* 2,5

(a) SPERIA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a) SPĂRIA**
să sparie: *conj. prez. 3.sg.* 4,4

SPIN: s.n.; var. (Înv. și reg.) **SPINE**
spinele: *sg. ac.* 7,4

(a) SPUNE: v. III
spuind: *gerunziu* rezum. cap.6
spune-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 6,8

(a) STA: v. I
au stătut: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,11
va **sta:** *ind. viit.I. 3.sg.* 5,4

STAUL: s.n.
staulelor: *pl. gen.* 2,12

(a) STĂPÂNI: v. IV
va **stăpâni:** *ind. viit.I. 3.sg.* 5,2

STRÂMB, -Ă: adj.
strâmbi: *m. pl. nom.* rezum. cap.7

STRÂMBĂTATE: s.f.
strâmbătate: *sg. ac.* 3,10; 6,12
strâmbătăți *sg. gen.* 6,10
strâmbătatea: *sg. ac.* 7,18
strâmbătățile: *pl. ac.* 7,19

(a se) STRÂNGE: v. III
te strângi: *ind. prez. 2.sg.* 4,9

(a se) STRECURA: v. I
strecura-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,11
(să) va strecura: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,11

(a se) STRICA: v. I
(să) va strâca: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,10

(a se) STRIGA: v. I
vor strâga: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,4
(te) strâgi: *ind. prez. 2.sg.* 4,9
strâgă: *ind. prez. 3.sg.* 6,9

STRUGURE: s.f.; var. (Înv. și pop.) **STRUGUR**
strugurii: *sg. ac.* 7,1
strugur: *sg. nom.* 7,1

STRUT: s.m.(Neob.) **STRUTIE:** s.f.
strutii: *pl. ac.* 1,8

SUFLET: s.n.
sufletului: *sg. gen.* 6,7; 7,3
sufletul: *sg. nom.* 7,1

(a se) SUI: v. IV
(să) va sui: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,13
să (ne) suim: *conj. prez. 1.pl.* 4,2

SULIȚĂ: s.f.
sulițele: *pl. ac.* 4,3

SURD, -Ă: adj.
surde: *f. pl. nom.* 7,16

Ș

ȘARPE: s.m.
șerpii: *pl. ac.* 7,17

ȘCHIOP, -OAPĂ: s.m./f.
(cea) șchioapă: *s.f. sg. ac.* 4,6, 7

(a) ȘEDEA: v. II
va ședea: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,4
voiu ședea: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,8

(a) ȘTI: v. IV
a ști: *inf. prez.* 3,1

ȘUIERARE: s.f.
șuierare: *sg. ac.* 6,16

T

TARE: adj./s.
tari: *f. pl. ac.* 4,3
(ceale) tari: *s.f. pl. nom.* 6,2

TATĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) **TĂTÂNE**
tătâni-său: *sg. gen.* 7,6

(a se) TĂIA: v. I
(să) vor tăia: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,4, 7
vor tăia: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,3

TĂRIE: s.f. „putere"; „fortificație", „întăritură"
tăriia: *sg. ac.* 3,8; 5,4; 7,16
tăria: *sg. ac.* 4,13
tăriile: *pl. ac.* 5,11

TĂTÂNE: s.m.; vezi **TATĂ**

TÂLHAR: s.m.; var. (Înv.) **TÂLHARIU**
tâlhariului: *sg. gen.* 5,1

(a se) TÂRÂI: v. IV; var. (Înv. și reg.) **(a se) TÂRĂI**
(să) târâiesc: *ind. prez. 3.pl.* 7,17

(a se) TEME: v. III
(să) tem: *ind. prez. 3.pl.* 6,9
(să) vor teame: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,17

TEMELIE: s.f.
temeliile: *pl. nom./ac.* 1,6; 6,2

TIGAIE: s.f.
tigaie: *sg. ac.* 3,3

TINĂ: s.f.
tina: *sg. ac.* 7,10

TOAMNA: adv.
toamna: 7,1

TOIAG: s.n.
toiagul: *sg. ac.* 5,1

(a) TRAGE: v. III
voiu trage: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,6

(a) TREBUI: v. IV
trebuie: *ind. prez. impers.* rezum. cap.7

(a) TRECE: v. III
treceți: *imperativ 2.pl.* 1,11
trecea: *ind. imp. 3.pl.* 2,8
vor treace: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,13
va treace: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,8
treci: *ind. prez. 2.sg.* 7,18

(a) TREIERA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a) TRIERA**
trieră: *imperativ 2.sg.* 4,13

TRIMIS, -Ă: s.m./f.
trimiși: *s.m. pl. ac.* 1,14

(a) TRIMITE: v. III
am trimis: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,4
va trimite: *ind. viit.I. 3.sg.* 7,18

(a se) TULBURA: v. I; var. (În v.) **(a se) TURBURA**
au turburat: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,3
(să) vor turbura: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,17

(a se) TUNDE: v. III
(te) tunde: *imperativ 2.sg.* 1,16

TURMĂ: s.f.
turmă: *sg. ac.* 2,12
turmei: *sg. gen.* 4,8
turmele: *pl. ac.* 5,8
turma: *sg. nom.* 7,14

TURN: s.n.
turnul: *sg. nom.* 4,8

Ț

ȚAP: s.m.
țapi: *pl. ac.* 6,7

ȚARINĂ: s.f.
țarine: *pl. ac.* 2,2
țarina: *sg. ac.* 3,12

ȚINUT: s.n.
ținuturile: *pl. ac.* 2,4
ținut: *sg. ac.* 4,10

U

(a se) UCIDE: v. III
ucigă(-să): *conj. prez. fără* **să** *3.sg.* 4,11

ULIȚĂ: s.f.
ulițelor: *pl. gen.* 7,10

(a) UMBLA: v. I
veți umbla: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,3

umblă: *ind. prez. 3.sg.* 2,7
vor umbla: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,5
vom umbla: *ind. viit.I. 1.pl.* 4,5
a umbla: *inf. prez.* 6,8
ai umblat: *ind. pf.c. 2.sg.* 6,16

(a se) **UMPLE:** v. III; var. (Înv. şi pop.) (a se) ÎMPLE
(m-)am împlut: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,8
(s-)au umplut: *ind. pf.c. 3.pl.* 6,12

(a se) **UNGE:** v. III
(te) vei unge: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,15

UNTDELEMN: s.n.
untdelemn: *sg. ac.* 6, 15

URECHE: s.f.
urechile: *pl. nom.* 7,16

URGIE: s.f.
urgie: *sg. ac.* 5,14

(a) **URÎ:** v. IV
urâţi: *ind. prez. 2.pl.* 3,2, 9

(a) URLA: v. I
voiu urla: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,8

URMĂ: s.f.
urmă: *sg. ac., în loc. adj.* ***mai*** *de pre* ***urmă*** 4,1

V

VAI: interj.
vai 7,1

VALE: s.f.
văile: *pl. nom.* 1,4
vale: *sg. ac.* 1,6

VARGĂ: s.f.
varga: *sg. ac.* 7,14

(a) **VÂNA:** v. I
vânează: *ind. prez. 3.sg.* 7,2

VÂRF: s.n.
vârful: *sg. ac.* 4,1

VÂRTOS, -OASĂ: adj./adv.
(mai) vârtos: *adv.* 2,11
vârtos: *adj. n. sg. ac.* 4,7

VÂRTUTE: s.f.
vârtute: *sg. ac.* 3,8

VEAC: s.n.
veac: *sg. ac., în loc. adv.* ***în*** *veac/până* ***în*** *veac* 2,9; 4,5, 7
veacului: *sg. gen., în sintagma* ***din*** *zilele* ***veacului*** „dintotdeauna" (cf. Anania 2001, p.1156 – unde se spune că „această sintagmă nu exprimă altceva decât eternitatea") 5,2

VECIN, -Ă: adj.
veacină: *f. sg. nom.* 1,11

(a) **VEDEA:** v. II; var. (Reg.) (a) **VEDE:** v. III
au văzut: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,1
văd: *ind. prez. 3.pl.* 3,7
vedea-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,9
vor vedea: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,10
veade-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,16

VEDENIE: s.f.
vedenii: *pl. ac.* 3,7

VEDERE: s.f.
vedeare: *sg. ac.* 3,6

(a) **VENI:** v. IV
au venit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,9; 7,4
va **veni:** *ind. viit.I. 3.sg.* 1,15; 4,8; 5,5, 6
vor veni: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,11; 7,12
veniţi: *imperativ 2.pl.* 4,2
vei veni: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,10

(a se) **VESELI:** v. IV
(nu te) veseli: *imperativ prohib. 2.sg.* 7,8

(a) **VESTI:** v. IV
să vestiţi: *conj. prez. 2.pl.* 1,10
vesteaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2
să vestesc: *conj. prez. 1.sg.* 3,8

VICLEAN, -Ă: adj.
vicleanele: *adj. antep. n. pl. ac.* 6,11
vicleană: *f. sg. nom.* 6,12

VICLENEŞTE: adv.
vicleneaşte: 3,4

VIE: s.f.
viia: *sg. nom.* 1,6

VIITOR, -TOARE: adj.
viitoarea: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.2

VIN: s.n.
vin: *sg. ac.* 2,11
vinul: *sg. ac.* 6,15

VISTIERIE: s.f.
vistierii: *sg. gen.* 6,10

VITĂ: s.f.
vite: *pl. ac.* 5,8

VIŢĂ: s.f.
viţa: *sg. ac.* 4,4

VIŢEL: s.m.
viţei: *pl. ac.* 6,6

VRĂJMAŞ: s.m.
vrăjmaşii: *pl. ac.* 5,9

(a) VREA: v. II
vrea: *ind. prez. 3.sg.* 7,18

VREDNIC, -Ă: adj.
vreadnic: *n. sg. ac.* 6,6

VREME: s.f.
vreame: *sg. ac.* rezum. cap.1; 5,3
vreamea: *sg. nom./ac.* 2,3; 3,4; rezum. cap.4

Z

ZI: s.f.
zilele: *pl. ac.* 1,1; 4,1; 7,14, 15, 20

zioa: *sg. nom./ac.* 2,4; 3,6; 4,6; 5,10; 7,4, 11, 12
zilele: *pl. ac., în sintagma* ***din zilele veacului*** (cf. ***VEAC***) 5,2

(a) ZICE: v. III
zice: *ind. prez. 3.sg.* 2,3, 7; 3,5; 4,6; 5,10; 7,10
zic: *ind. prez. 3.pl.* 2,4; 4,11; 7,3
am zis: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,1
zicând: *gerunziu* 3,11
vor zice: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,2

(a se) ZIDI: v. IV
ziditi: *ind. prez. 2.pl.* 3,10
să (să) zidească: *conj. prez. 3.pl.* 7,11

ZIDIRE: s.f.
zidirile: *pl. nom.* 7,11

(a) ZMULGE: v. III; vezi **(a) SMULGE**

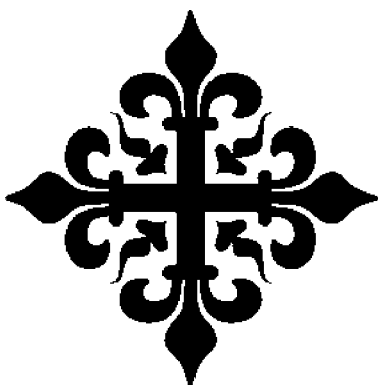

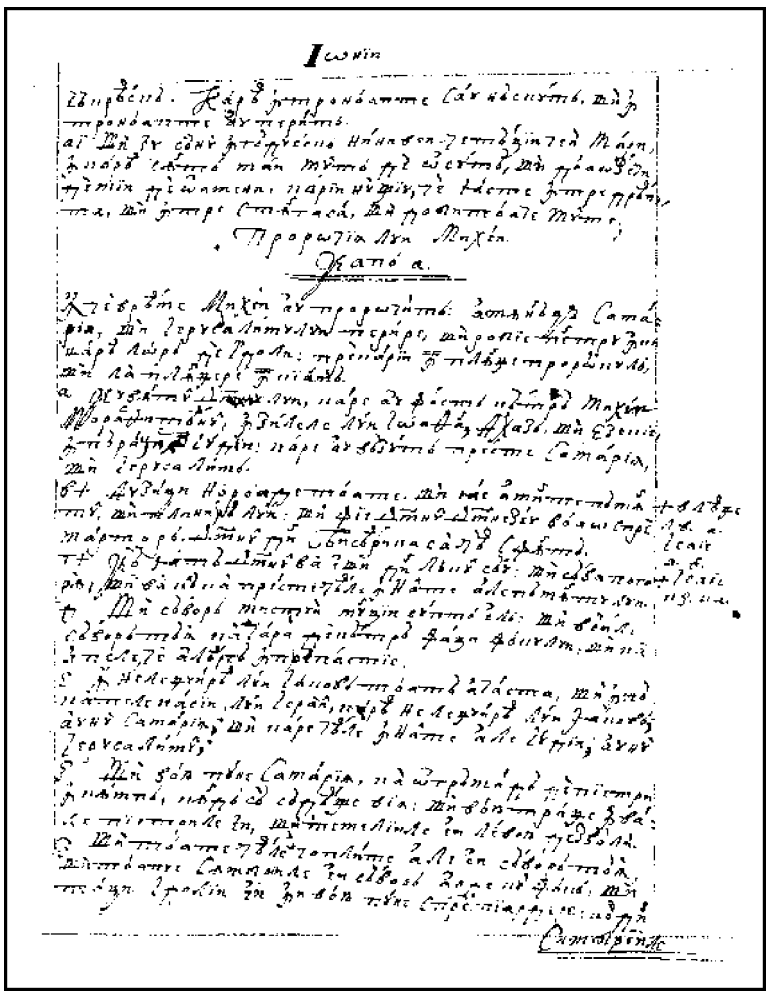

128r

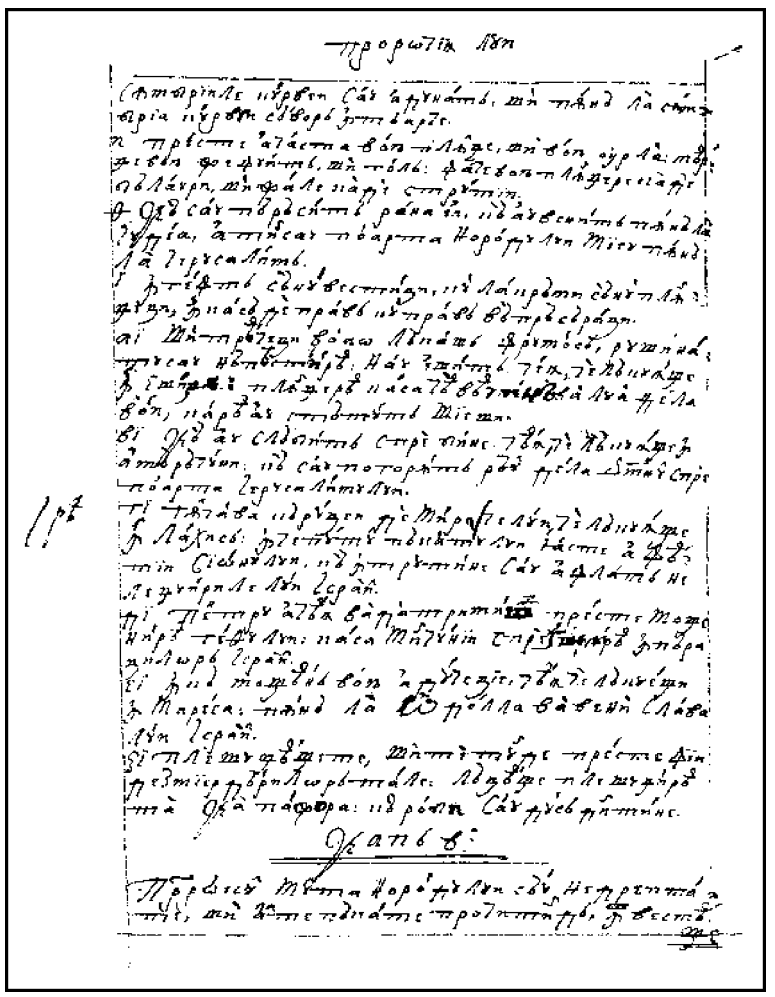

128v

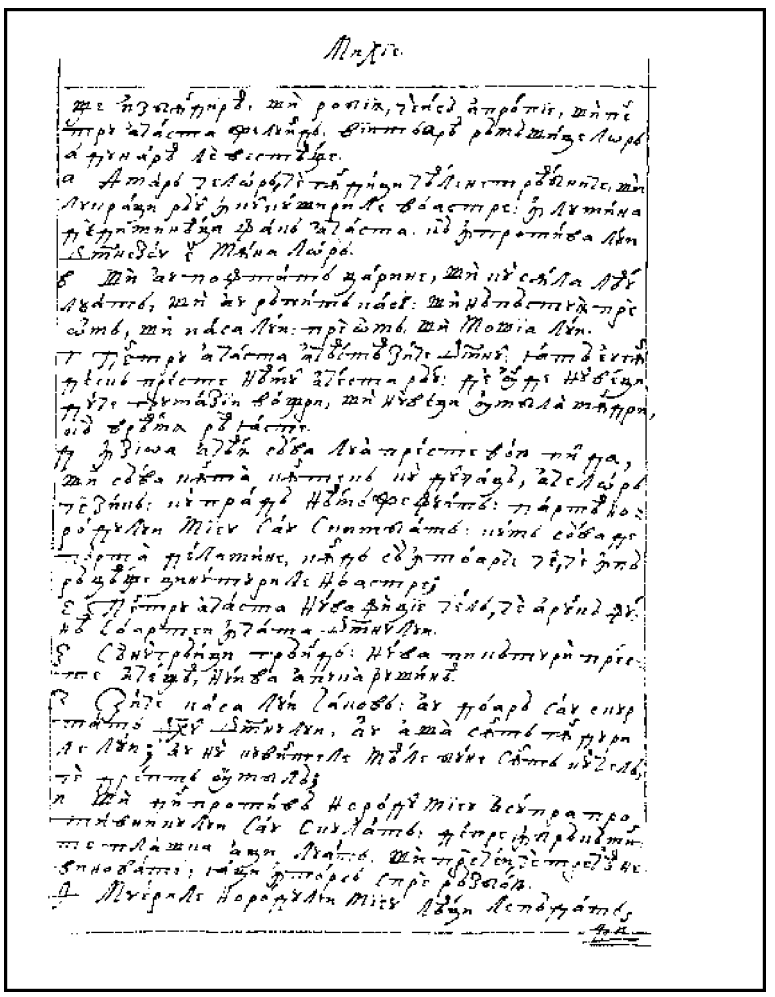

129r

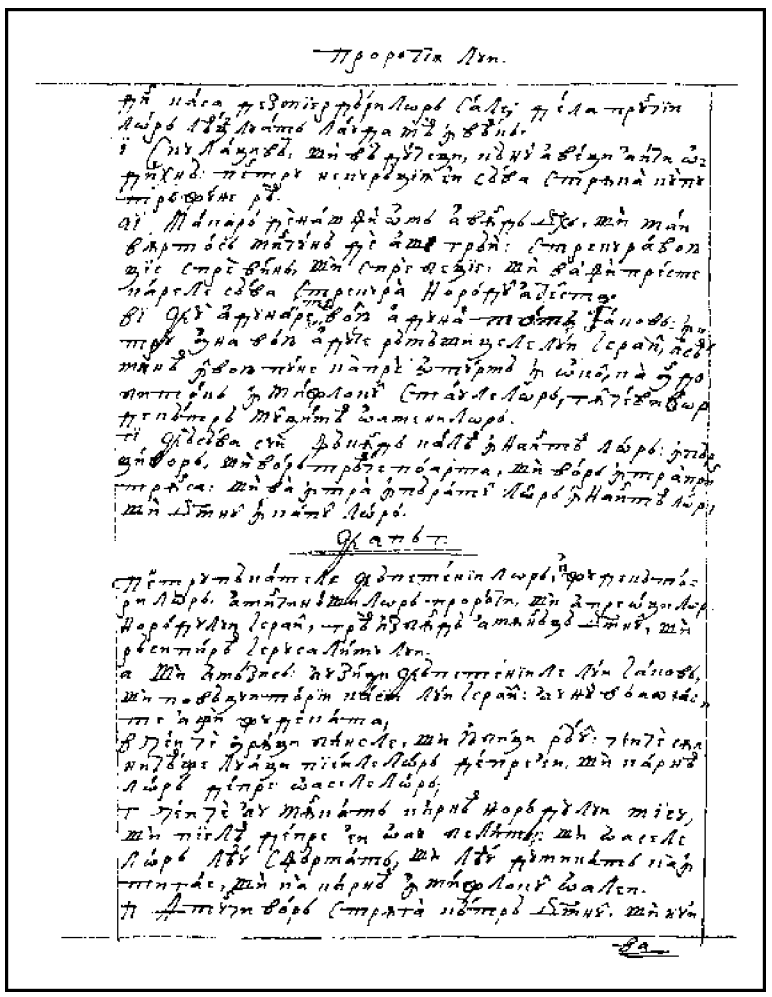

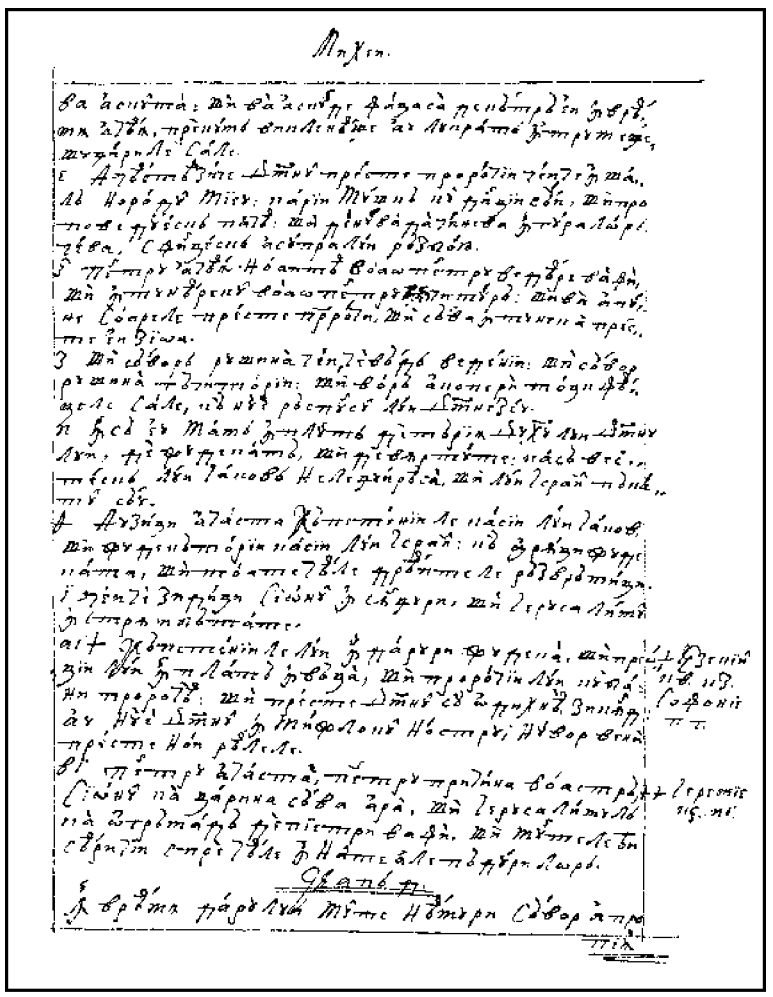

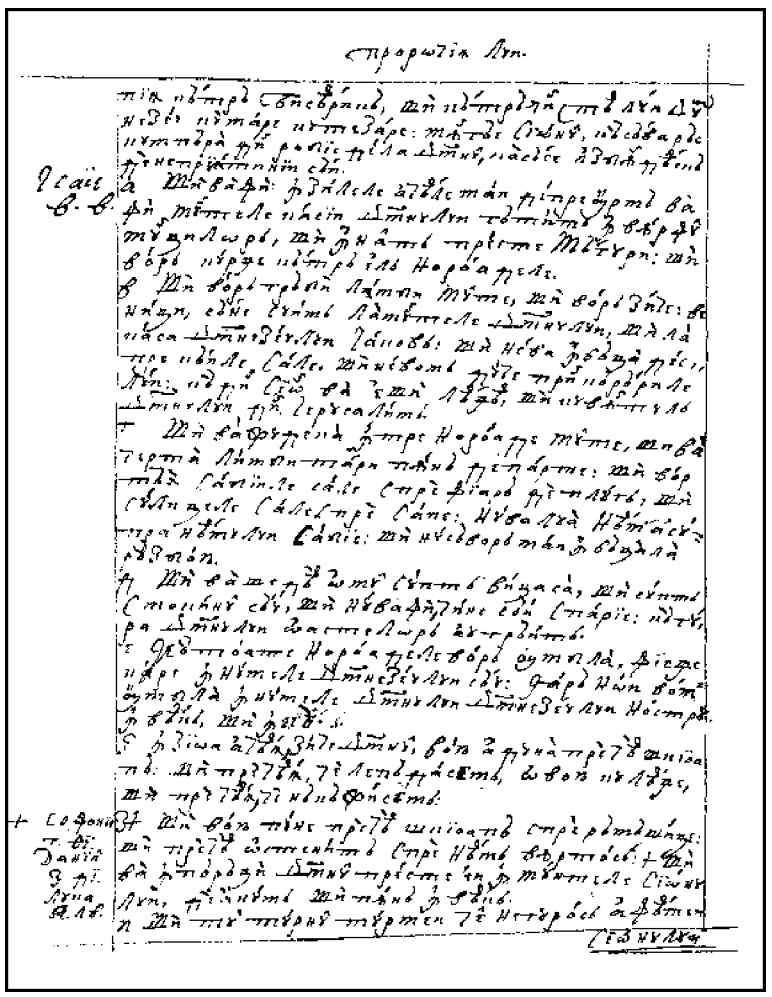

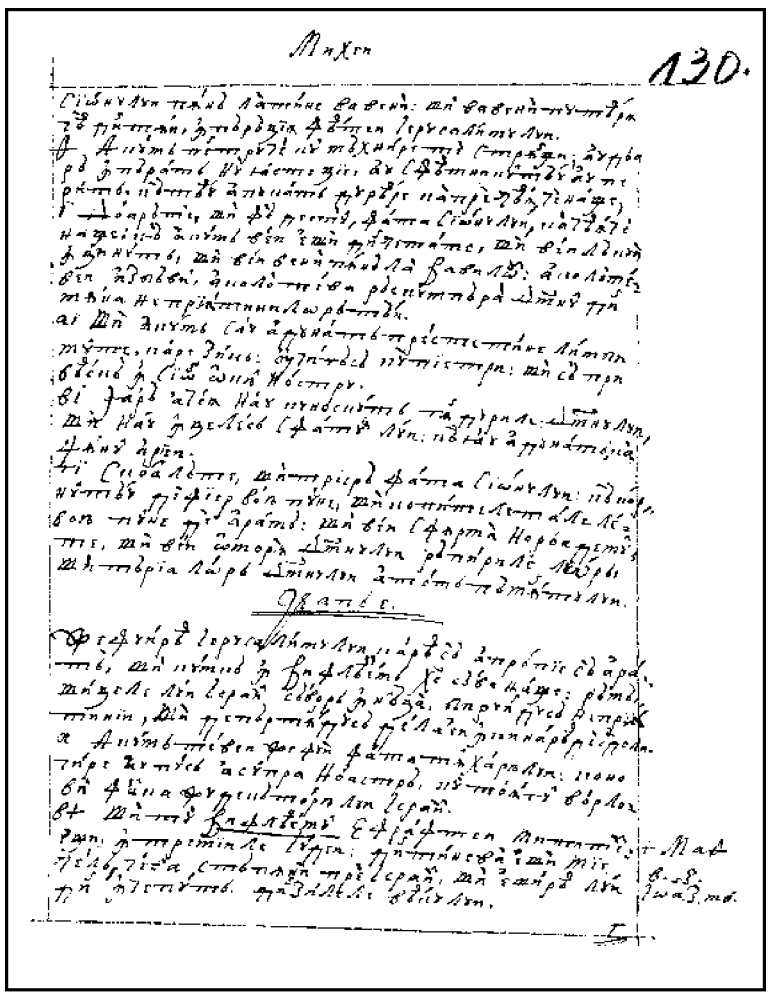

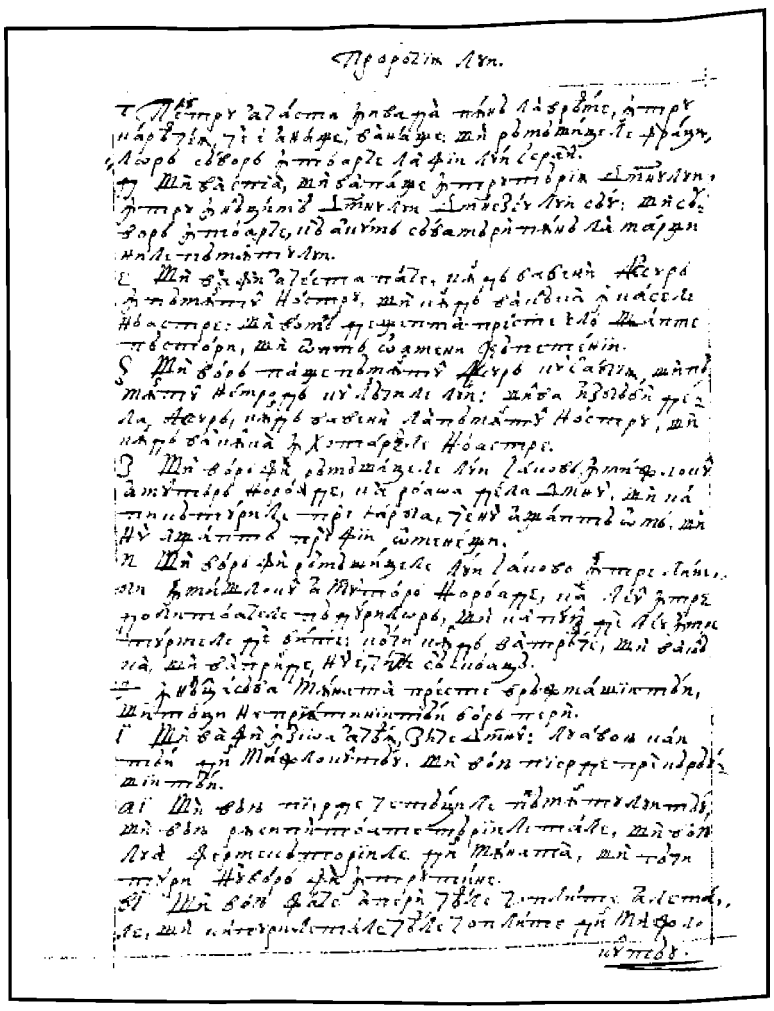

131v

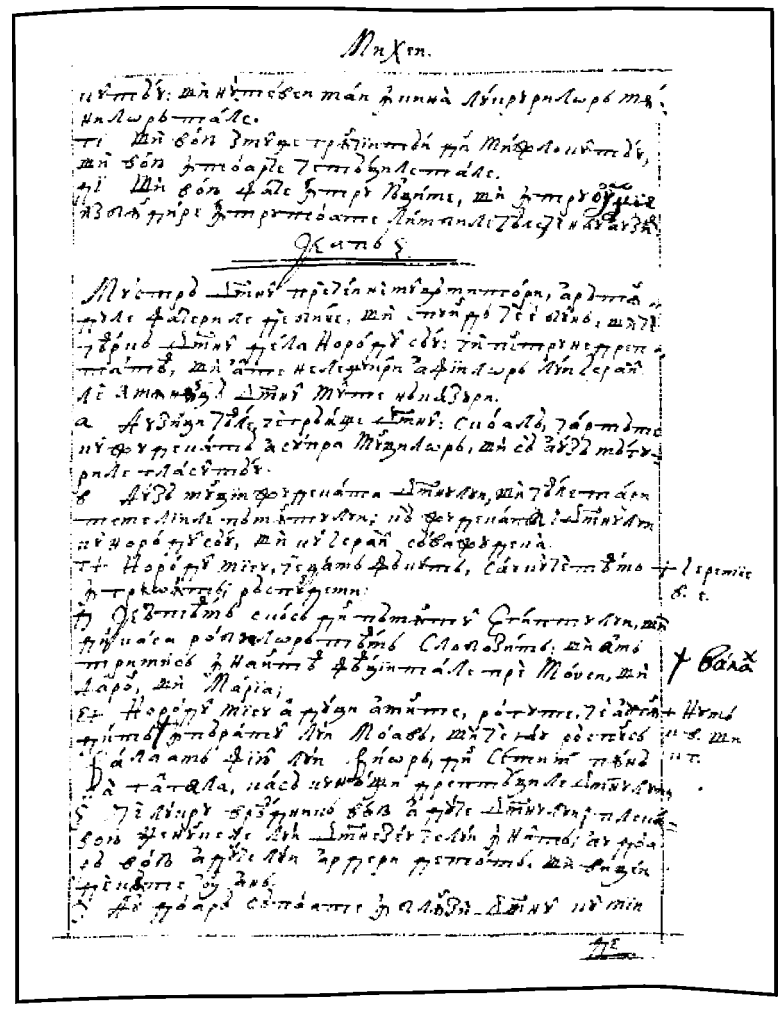

132r

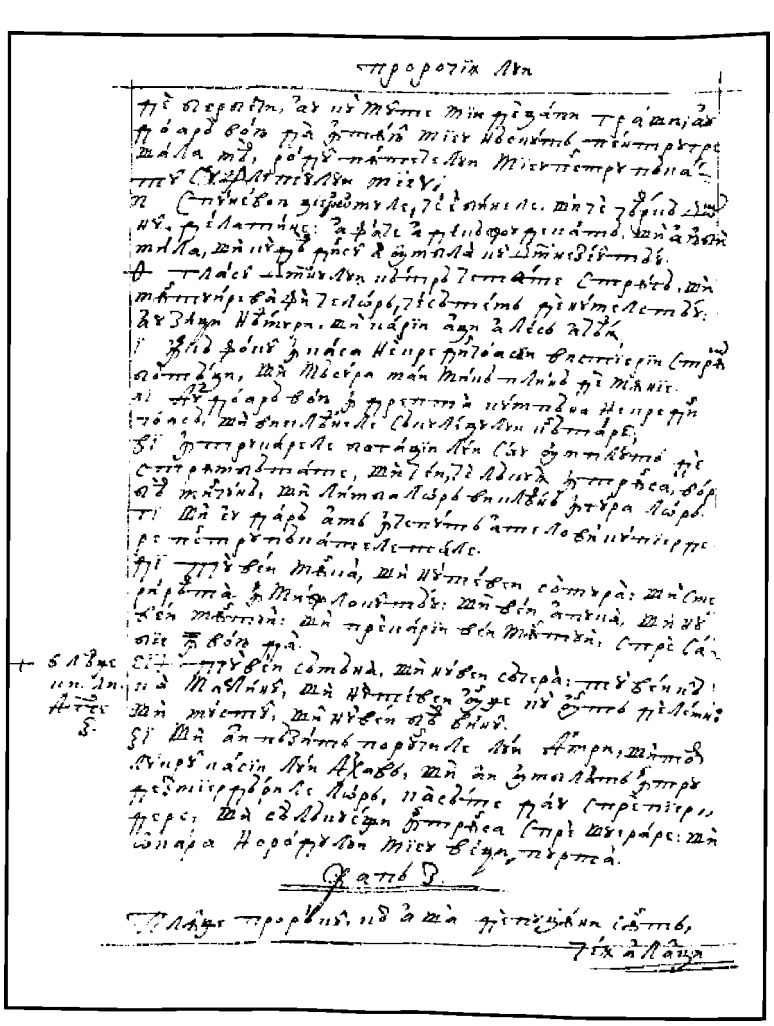

132v

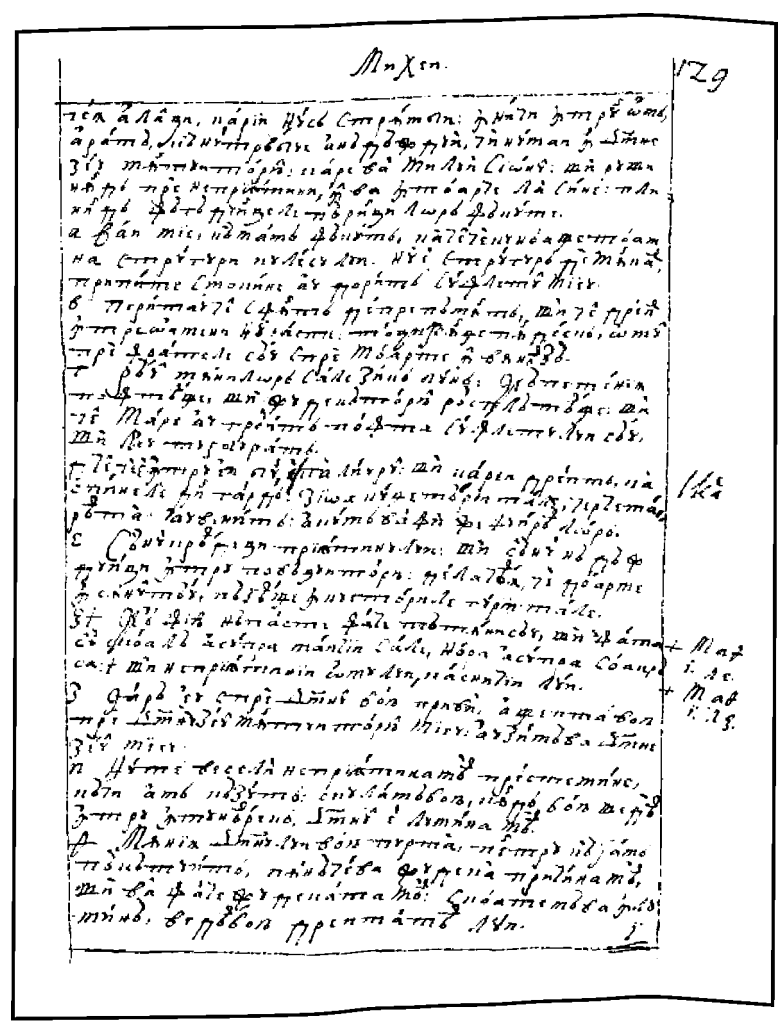

133r

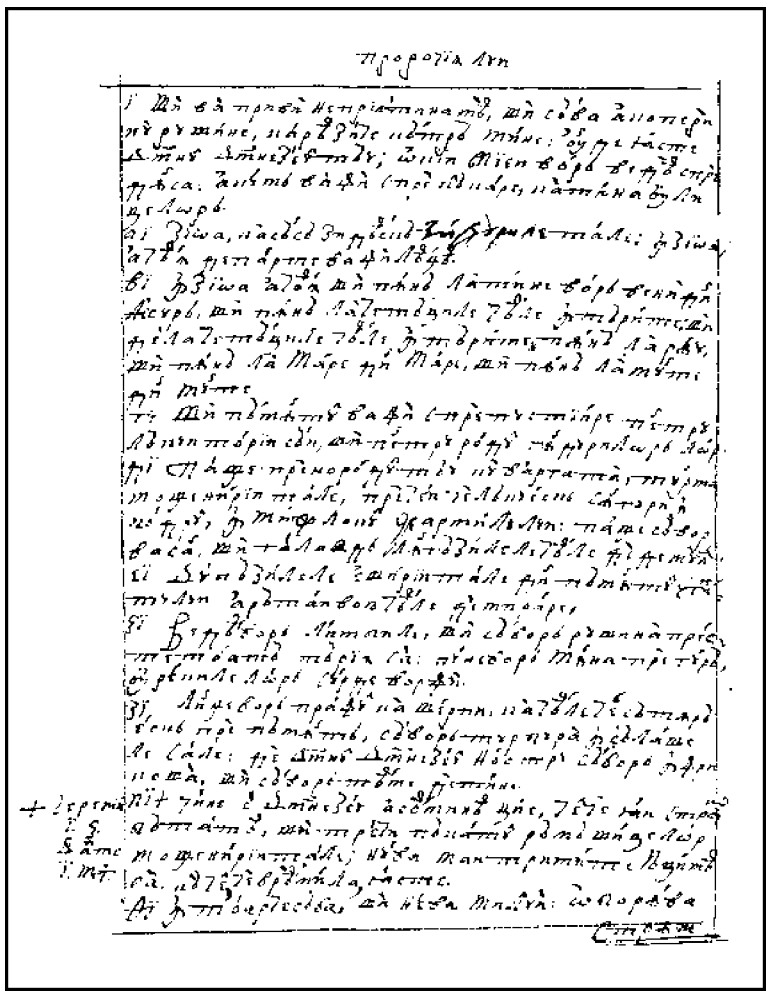

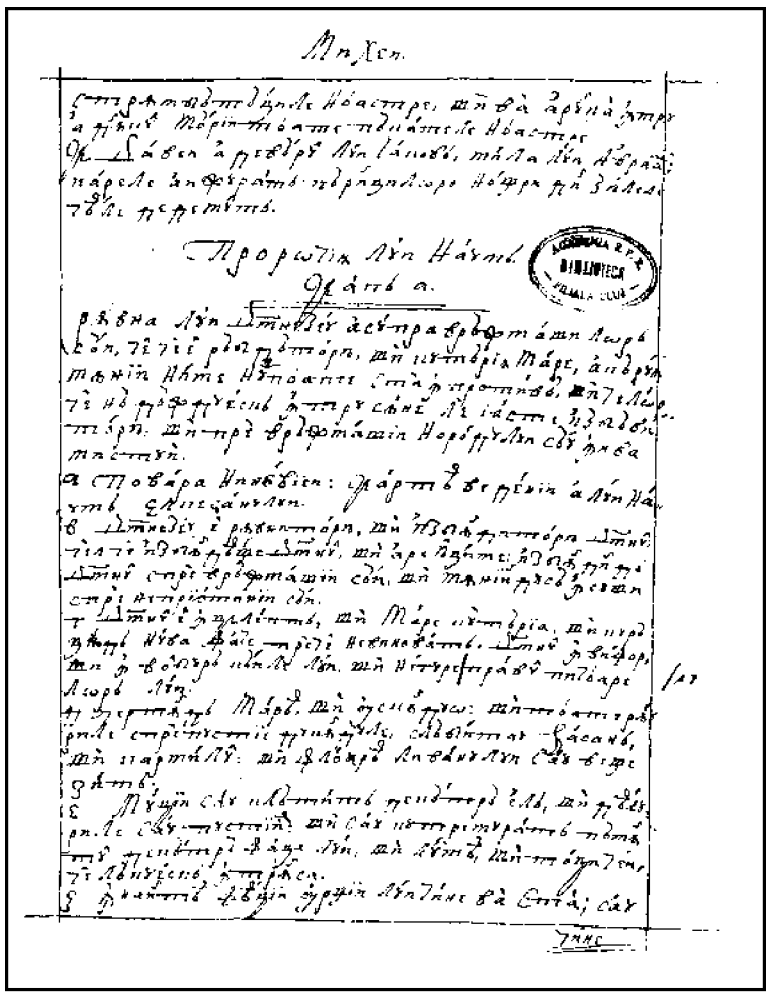

PROROCIIA LUI NAUM

Cap 1

Râvna lui Dumnezeu asupra vrăjmaşilor Săi, Cel ce e răbdătoriu şi cu tăriia mare, a Căruia mânii nime nu-I poate sta împrotivă; şi celor ce nădăjduiesc întru Sâne le iaste izbăvitoriu şi pre vrăjmaşii norodului Său îi va mistui.

1 Jovara Niniviei. Cartea vedeniii a lui Naum Elchesanului.

2 Dumnezeu e râvnitoriu şi izbânditoriu Domnul. Cel ce izbândeaşte, Domnul, şi are iuţime. Izbândind Domnul spre vrăjmaşii Săi şi mâniindu-să Însuşi spre nepriiatinii Săi.

3. Domnul e înţelept şi mare cu tăriia şi curăţând, nu va face pre cel nevinovat Domnul. În vifor şi în volbură căile Lui, şi negurele pravul picioarelor Lui.

4. Certând marea şi uscându-o, şi toate râurile spre pustie ducându-le; slăbit-au Vasan şi Carmilul, şi floarea Livanului s-au veştezit.

5. Munţii s-au clătit de către El şi dealurile s-au pustiit; şi s-au cutremurat pământul de către faţa Lui, şi lumea şi toţi cei ce lăcuiesc într-însa.

134v 6. Înaintea feaţii urgiii Lui cine va sta? Sau | cine va sta împrotivă întru mâniia iuţimii Lui? Urgiia Lui s-au vărsat ca focul şi pietrile s-au slăbit de către El.

7. Bun e Domnul şi întărind în zioa năcazului, şi ştiind pre cei ce nădăjduiesc întru Sâne.

8. Şi în potopul ce treace sfârşire va face locului Lui. Şi pre nepriiatinii Lui îi va goni întunearecul.

9. Ce gândiţi împrotiva Domnului? Sfârşirea El va face, nu să va scula îndoit năcaz.

10. Căci ca spinii împreună să îmbrăţişază, aşa uspăţul acelor ce aseamenea beau. Sfârşi-să-vor ca pozderâia plină de uscăciune.

11. Din tine va ieşi cel ce gândeaşte împrotiva Domnului răotate, cel ce cu mintea cugetă nelegiuirea.

12. Aceastea zice Domnul: „De vor fi desăvârşit, şi aşea mai mulţi, şi aşa să vor tunde şi va treace. Năcăjitu-te-am şi nu te voiu mai năcăji.

13. Şi acum voiu zdrobi varga lui din dosul tău şi legăturile tale le voiu rumpe".

14. Şi va porunci preste tine Domnul: „Nu să va sămăna din numele tău mai mult. Din casa dumnezeului tău voiu omorî chipul cel cioplit şi vărsat, pune-voiu mormântul tău, că necinstit eşti".

15. *Iată, preste munţi picioarele lui, ce bine vesteaşte şi propoveduiaşte pacea! Prăznuiaşte, Iudo, sărbătorile tale şi răsplăteaşte făgăduinţele tale, că nu va mai adaoge a treace prin tine Velial! Cu totul au perit.

*Isaie 52, 7. Râm. 10, 15.

Cap 2

Conocirea Ninivei şi cea de la haldei jefuirea ei, căci cu trufie s-au purtat împrotiva norodului Domnului. ||

1. Suitu-s-au cel ce râsipeaşte înaintea ta, cel ce păzeaşte conocirea. Ia aminte 135r
calea, întăreaşte coapsele, învârtoşază vârtutea foarte!
2. Că au răsplătit Domnul mândriia lui Iacov, ca mândriia lui Israil, că jefuitorii i-au râsipit şi mlădiţele lor le-au rupt.
3. Pavăza celor tari ai lui înfocată, bărbaţii oastei în roşu îmbrăcaţi. Înfocate-s hamurile căruţii în zioa gătirii lui şi cărăuşii s-au ameţit.
4. În căli s-au turburat, căruţele s-au lovit în uliţe. Vedearea lor ca fălinarii, ca fulgerele ce aleargă.
5. Aduce-ş-va aminte de cei tari ai săi, cădea-vor în căile sale, degrabă să vor sui pre zidurile ei şi să va găti umbrariul.
6. Porţile râurilor s-au deşchis şi bisearica până la pământ s-au surpat.
7. Şi ostaşul rob s-au dus. Şi slujnicile lui amânănţa, jemând ca porumbiţele murmurând în inimile sale.
8. Şi Ninivea, ca scăldătoarea apelor, apele ei. Iară ei au fugit. „Staţi, staţi!" Şi nu iaste cine să se întoarcă.
9. „Răpiţi argintul, răpiţi aurul şi nu iaste sfârşitul bogăţiii lor din toate vasele ceale dorite".
10. Răsipitu-s-au şi s-au tăiat şi s-au rupt; şi inima e lâncedă şi slăbiciunea jenunchelor şi scădearea în toate coapsele. Şi a tuturor faţa lor ca negrimea oalei.
11. Unde e lăcaşul leilor şi păşunea puilor de lei, la carea s-au dus leul să între acolo puiul leului, şi nu iaste cine să sparie?
12. Leul au trimis destul puilor săi şi au sugrumat leiţelor sale şi au umplut de pradă peşterile sale şi culcuşul său de răpire. |
13. „Iată, Eu cătră tine! – zice Domnul oastelor – şi voiu aprinde până la fum căruţele 135v
tale şi leuţii tăi îi va mânca sabia; şi voiu râsipi de pre pământ prada ta şi nu să va mai auzi glasul solilor tăi".

Cap 3

Ninivea, cetatea sângiurilor, supt nume de preacurvă să vesteaşte, că să va jefui, carea cu pilda Alexandriei, ceii de vaviloneani jefuite, să întăreaşte. Nici va fi cine să tânguiască pre Ninivea au să o mângăie pentru jefuirea ei.

*Ezechiil 24, 9. 1. *Amar, cetatea sângiurilor, toată plină de rumperea minciunii. Nu să va depărta de la tine răpirea.

*Avacuc 2, 12. 2. *Glasul zbiciului şi glasul pornirii roatei, şi a calului ce tropoteaşte şi a căruţii ce fierbe şi a călăraşului ce încalecă,
3. Şi a sabiii ce sclipeaşte şi a suliţei ce fulgeră şi a mulţimii omorâte şi a grealii căderi; nice este sfârşitul trupurilor celor moarte şi vor cădea în trupurile sale.
4. Pentru mulţimea curviilor a curvei ceii frumoase şi iubite şi carea are fermecătorii, care au vândut limbile cu curviile sale şi neamurile cu fermecătoriile sale.

*Isaie 47, 3. 5. „Iată, Eu cătră tine! – zice Domnul oastelor – *şi voiu deascoperi ceale de ruşine ale tale în faţa ta şi voiu arăta limbilor goliciunea ta şi împărăţiilor ocara ta.
6. Şi voiu arunca preste tine urăciuni şi cu batjocuri te voiu năcăji şi te voiu pune spre pildă.
7. Şi va fi tot cine te va vedea va sări de cătră tine şi va zice: «Jefuitu-s-au Ninivea. Cine va clăti preste tine capul? De unde îţi voiu căuta mângăiare?» ||
8. Au doară, mai bună eşti decât Alexandriia noroadelor, ceaea ce lăcuiaşte între râuri? 136r
Ape, împrejurul ei, a căriia bogăţii, marea; apele, zidurile ei.
9. Ethiopiia, tăriia ei, şi Eghiptul; şi nu e sfârşit. Africele şi Liviile au fost întru ajutoriul tău.
10. Ci şi aceaea spre mutare s-au dus în robie, mititeii ei s-au lovit în capul a toate uliţele; şi preste cinstiţii ei au aruncat soarte şi toţi marii ei s-au înfipt în obezi.
11. Şi tu, dară, te vei îmbăta şi vei fi urgisită; şi tu vei căuta ajutoriu de la nepriiatini.

12. Toate tăriile tale ca smochinul cu poamele sale; de să vor scutura, vor cădea în gura mâncătoriului.

13. Iată, norodul tău, muieri în mijlocul tău. Nepriiatinilor tăi, cu deşchidere să vor desface porţile pământului tău, îmbuca-va focul răteazele tale.

14. Apă pentru conăcire scoate ţie, dereage tăriile tale, întră în tină şi calcă, silind ţine cărămida.

15. Acolo te va mânca focul, peri-vei de sabie, îmbuca-te-va ca gândacul, adună-te ca gândacu, înmulţeaşte-te ca lăcusta.

16. Mai multe ai făcut neguţătoriile tale decât sânt stealele ceriului. Gândacul s-au desfăcut şi au zburat.

17. Străjile tale ca lăcustele, şi mititeii tăi ca lăcustele lăcustelor, care să nădăjduiesc în garduri în zi de frig. Soarele au răsărit şi au zburat şi nu s-au cunoscut locul lor, unde au fost.

18. Adormit-au păstorii tăi, împăratul Assur. Îngropa-se-vor căpeteniile tale. Pitulatu-s-au norodul tău prin munţi şi nu e cine să-i adune.

19. Nu e tăinuită zdrobirea ta, rea e rana ta. Toţi carii au auzit veastea ta ş-au strâns |
136v mâna preste tine, că preste carele n-au covârşit răotatea ta pururea?"

A

ACOLO: adv.
acolo: 2,11; 3,15

ACUM: adv.
acum: 1,13

(a) ADĂUGA: v. I; var. **(a) ADAOGE:** v. III „a continua"
va adaoge: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,15

(a) ADORMI: v. IV
adormit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,18

(a-şi) ADUCE: v. III
aduce(-ş)-va: *ind. viit.I. 3.sg., în loc. v.* ***aduce-ş-va aminte*** 2,5

(a se) ADUNA: v. I
adună(-te): *imperativ 2.sg.* 3,15
să adune: *conj. prez. 3.sg.* 3,18

AJUTOR: s.n.; var. (Înv. şi reg.) **AJUTORIU**
ajutoriul: *sg. ac.* 3,9
ajutoriu: *sg. ac.* 3,11

(a) ALERGA: v. I
aleargă: *ind. prez. 3.pl.* 2,4

AMAR:
amar: *s.n.* (+dat.; aici dat. este subînţeles) *sg. nom.* „vai" 3,1

(a) AMENINŢA: v. I
amânânţa: *ind. imp. 3.pl.* 2,7

(a se) AMEŢI: v. IV
(s-)au ameţit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,3

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v.* ***a-şi aduce aminte/a lua aminte***; vezi **(a-şi)** ADUCE/(a) LUA

APĂ: s.f.
apelor: *pl. gen.* 2,8
apele: *pl. nom.* 2,8; 3,8
ape: *pl. nom.* 3,8
apă: *sg. ac.* 3,14

(a) APRINDE: v. III
voiu aprinde: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,13

(a) ARĂTA: v. I
voiu arăta: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,5

ARGINT: s.n.
argintul: *sg. ac.* 2,9

(a) ARUNCA: v. I
voiu arunca: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,6
au aruncat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,10

ASEMENEA: adv.; var. (Înv.) **ASEAMENEA**
aseamenea: 1,10

AŞA: adv.; var. (Înv. şi reg.) AŞEA
aşa: 1,10, 12
aşea: 1,12

AUR: s.n.
aurul: *sg. ac.* 2,9

(a se) AUZI: v. IV
(să) va **auzi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 2,13
au auzit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,19

(a) AVEA: v. II
are: *ind. prez. 3.sg.* 1,2; 3,4

B

BABILONEAN: s.m.; var. **VAVILONEAN** (la pl.) „populaţie semitică ce atrăit în Babilon în mileniile 2 –1 a.C."
vaviloneani: *pl. ac.* rezum. cap.3

BATJOCURĂ: s.f.
batjocuri: *pl. ac.* 3,6

BĂRBAT: s.m.
bărbaţii: *pl. nom.* 2,3

(a) BEA: v. II
beau: *ind. prez. 3.pl.* 1,10

BICI: s.n.; var. (Reg.) ZBICI
zbiciului: *sg. gen.* 3,2

(a) BINEVESTI: v. IV (scris şi) **(a) BINE VESTI** „a propovădui binele"
bine vesteaşte: *ind. prez. 3.sg.* 1,15

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) **BISEARICĂ**
bisearica: *sg. nom.* 2,6

BOGĂŢIE: s.f.
bogăţiii: *sg. gen.* 2,9
bogăţii: *pl. nom.* 3,8

BUN, **-Ă:** adj.
bun: *m. sg. nom.* 1,7
(mai) bună: *f. sg. nom.* 3,8

C

CAL: s.m.
calului: *sg. gen.* 3,2

CALE: s.f.
căile: *pl. nom./ac.* 1,3; 2,5
calea: *sg. ac.* 2,1
căli: *pl. ac.* 2,4

CAP: s.n.
capul: *sg. ac.* 3,7, 10

CARTE: s.f.
cartea: *sg. nom.* 1,1

CASĂ: s.f.
casa: *sg. ac.* 1,14

(a) CĂDEA: v. II
cădea-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,5
vor cădea: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,3, 12

CĂDERE: s.f.
căderi: *sg. gen.* 3,3

CĂLĂRAŞ: s.m. „călăreţ"
călăraşului: *sg. gen.* 3,2

(a) **CĂLCA:** v. I
calcă: *imperativ 2.sg.* 3,14

CĂPETENIE: s.f.
căpeteniile: *pl. nom.* 3,18

CĂRĂMIDĂ: s.f.
cărămida: *sg. ac.* 3,14

CĂRĂUȘ: s.m. (Înv.) „căruțaș"
cărăușii: *pl. nom.* 2,3

CĂRUȚĂ: s.f.
căruții: *sg. gen.* 2,3; 3,2
căruțele: *pl. nom./ac.* 2,4, 13

(a) **CĂUTA:** v. I
voiu căuta: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,7
vei căuta: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,11

CER: s.n.; var. **CERIU**
ceriului: *sg. gen.* 3,16

(a) CERTA: v. I
certând: *gerunziu* 1,4

CETATE: s.f.
cetatea: *sg. nom.* rezum. cap.3
cetatea: *sg. voc., în sintagma* ***cetatea sângiurilor*** 3,1

CHIP: s.n.
chipul: *sg. ac., în sintagma* ***chipul cel cioplit și vărsat*** 1,14

CINSTIT, -Ă: s.m./f.
cinstiții: *s.m. pl. ac.* 3,10

CIOPLIT, -Ă: adj.
cioplit: *n. sg. ac.* (cf. CHIP) 1,14

(a se) **CLĂTI:** v. IV „a se cutremura"; „a clătina (capul în semn de compasiune)"
(s-)au clătit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,5
va clăti: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,7

COAPSĂ: s.f.
coapsele: *pl. ac.* 2,1, 10

CONĂCIRE: s.f.; var. CONOCIRE „împresurare"; „asediere"; (cf. Indice Mi)
conocirea: *sg. ac.* 2,1
conăcire: *sg. ac.* 3,14

(a) COVÂRȘI: v. IV
au covârșit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,19

(a) CUGETA: v. I
cugetă: *ind. prez. 3.sg.* 1,11

CULCUȘ: s.n.
culcușul: *sg. ac.* 2,12

(a se) CUNOAȘTE: v. III
(s-)au cunoscut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3, 17

(a) CURĂȚA: v. I; var. (a) CURĂȚI
curățând: *gerunziu* 1,3

CURVĂ: s.f.
curvei: *sg. gen.* 3,4

CURVIE: s.f.
curviilor: *pl. gen.* 3,4
curviile: *pl. ac.* 3,4

(a se) CUTREMURA: v. I
(s-)au cutremurat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,5

D

DEAL: s.n.
dealurile: *pl. nom.* 1,5

DEGRABĂ: adv.
degrabă: 2,5

(a se) DEPĂRTA: v. I
(să) va depărta: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,1

DESĂVÂRȘIT, -Ă: adj.
desăvârșit: *(aici) adj. in v.* 1,12

(a se) DESCHIDE: v. III; var. (a se) DEȘCHIDE
(s-)au deșchis: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,6

DESCHIDERE: s.f.; var. DEȘCHIDERE
deșchidere: *sg. ac.* 3,13

(a) DESCOPERI: v. IV
voiu deascoperi: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,5

(a se) DESFACE: v. III
(să) vor desface: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,13
(s-)au desfăcut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,16

DESTUL: adv.
destul: 2,12

DOMN: s.m. (s. propriu) „Dumnezeu"
Domnul: *sg. nom.* 1,2, 3, 7, 12, 14; 2,2
Domnului: *sg. gen.* 1,9, 11; rezum. cap.2
Domnul: *sg. nom., în sintagma* ***Domnul*** *oastelor* 2,13; 3,5

DORIT, -Ă: adj.
dorite: *n. pl. ac.* 2,9

DOS: s.n.
dosul: *sg. ac.* 1,13

(a) DREGE: v. III; (Înv. și reg.) (a) DEREGE
dereage: *imperativ 2.sg.* 3,14

(a se) DUCE: v. III
ducându-: *gerunziu* 1,4
(s-)au dus: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,7, 11; 3,10

DUMNEZEU: s.m. „Divintatea"
Dumnezeu: *sg. nom./gen.* rezum. cap.1; 1,2

DUMNEZEU: s.m.; „zeu"; „idol"
dumnezeului: *sg. gen.* 1,14

F

(a) FACE: v. III
va **face:** *ind. viit.I. 3.sg.* 1,3, 8, 9
ai **făcut:** *ind. pf.c. 2.sg.* 3,16

FAȚĂ: s.f.
fața: *sg. ac., în loc. prep.* ***în fața/***(Înv.) ***de către fața*** „(de) dinaintea" 1,5; 3,5
feații *sg. gen., în loc. prep.* (Înv.) **înaintea feații** „dinaintea" 1,6
fața: *sg. nom.* 2,10

FĂGĂDUINȚĂ: s.f.
făgăduințele: *pl. ac.* 1,15

FELINAR: s.n./(Neob.) s.m.; var. (Înv.) FĂLINARIU (cf. **Indice** Dn)
fălinarii: *pl. ac.* 2,4

FERMECĂTORIE: s.f. (cf. **Indice** Mi)
fermecătorii: *s.m. pl. ac.* 3,4
fermecătoriile: *pl. ac.* 3,4

(a) FI: v. IV
e: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; 1,2, 3, 7; 2,10, 11; 3,9, 18, 19
ești: *ind. prez. 2.sg.* 1,14; 3,8
este: *ind. prez. 3.sg.* 3,3
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,12
va fi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.3; 3,7
au fost: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,9, 17
-s: *ind. prez. 3.pl.* 2,3
iaste: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; 2,8, 9, 11
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 3,16

(a) FIERBE: v. III
fierbe: *ind. prez. 3.sg.* 3,2

FLOARE: s.f.
floarea: *sg. nom.* 1,4

FOC: s.n.
focul: *sg. nom./ac.* 1,6; 3,13, 15

FRIG: s.n.
frig: *sg. ac.* 3,17

FRUMOS, -OASĂ: adj.
frumoase: *f. sg. gen.* 3,4

(a) FUGI: v. IV
au fugit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,8

FULGER: s.n.
fulgerele: *pl. ac.* 2,4

(a) FULGERA: v. I
fulgeră: *ind. prez. 3.sg.* 3,3

FUM: s.n.
fum: *sg. ac.* 2,13

G

GARD: s.n.
garduri: *pl. ac.* 3, 17

(a se) GĂTI: v. IV
(să) va găti: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,5

GĂTIRE: s.f.
gătirii: *sg. gen.* 2,3

GÂNDAC: s.m.
gândacul: *sg. nom./ac.* 3,15, 16
gândacu: *sg. ac.* 3,15

(a) GÂNDI: v. IV
gândiți: *ind. prez. 2.pl.* 1,9
gândește: *ind. prez. 3.sg.* 1,11

(a) GEME: v. III
jemând: *gerunziu* 2,7

GENUNCHI: s.m.; var (Iuz.) GENUNCHE
jenunchelor: *pl. gen.* 2,10

GLAS: s.n.
glasul: *sg. nom.* 2,13; 3,2

GOLICIUNE: s.f.
goliciunea: *sg. ac.* 3,5

(a) GONI: v. IV
va goni: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,8

GREU, GREA: adj.
grealii: *adj. antep. f. sg. gen.* 3,3

GURĂ: s.f.
gura: *sg. ac.* 3,12

H

HALDEU: s.m. (cf. **Indice** Ir)
haldei: *pl. ac.* rezum. cap.2

HAM: s.n.
hamurile: *pl. nom.* 2,3

I

IATĂ: interj.
iată: 1,15; 2,13; 3,5, 13

(a) IEȘI: v. IV
va ieși: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,11

INIMĂ: s.f.
inimile: *pl. ac.* 2,7
inima: *sg. nom.* 2,10

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) (a) ÎNTRA
întră: *imperativ 2.sg.* 3,14

IUBIT, -Ă: adj.
iubite: *f. sg. gen.* 3,4

IUȚIME: s.f. „mânie"
iuțime: *sg. ac.* 1,2
iuțimii: *sg. gen.* 1,6

IZBĂVITOR, -TOARE: s.m./f.
izbăvitoriu: *s.m. sg. nom.* rezum. cap.1

(a) IZBÂNDI: v. IV „a se răzbuna"
izbândește: *ind. prez. 3.sg.* 1,2
izbândind: *gerunziu* 1,2

IZBÂNDITOR, -TOARE: s.m./f. „persoană care se răzbună"
izbânditoriu: *s.m. sg. nom.* 1,2

Î

(a se) **ÎMBĂTA:** v. I
(te) vei îmbăta: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,11

ÎMBRĂCAT, -Ă: adj.
îmbrăcaţi: *m. pl. nom.* 2,3

(a se) **ÎMBRĂŢIŞA:** v. I
(să) îmbrăţişază: *ind. prez. 3.pl.* 1,10

(a) **ÎMBUCA:** v. I
îmbuca-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,13
îmbuca(-)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,15

ÎMPĂRAT: s.m.
împăratul: *sg. voc., în sintagma* ***împăratul Assur*** 3,18

ÎMPĂRĂŢIE: s.f.
împărăţiilor: *pl. dat.* 3,5

ÎMPOTRIVĂ: adv./prep.; var. (Înv. şi pop.) **ÎMPROTIVĂ**
împrotivă: *adv.* rezum. cap.1; 1,6
împrotiva: *prep.* 1,9, 11; rezum. cap.2

ÎMPREJURUL: prep.
împrejurul: 3,8

ÎMPREUNĂ: adv.
împreună: 1,10

ÎNAINTEA: prep.
înaintea: 1,6; 2,1

(a) **ÎNCĂLECA:** v. I
încalecă: *ind. prez. 3.sg.* 3,2

ÎNDOIT, -Ă: adj. „dublu"
îndoit: *n. sg. nom.* 1,9

(a se) **ÎNFIGE:** v. III
(s-)au înfipt: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,10

ÎNFOCAT, **-Ă:** adj.
înfocată: *f. sg. nom.* 2,3
înfocate: *n. pl. nom.* 2,3

(a se) ÎNGROPA: v. I
îngropa(-se)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,18

(a se) **ÎNMULŢI:** v. IV
înmulţeaşte(-te): *imperativ 2.sg.* 3,15

(a se) **ÎNTĂRI:** v. IV
întărind: *gerunziu* 1,7
întăreaşte: *imperativ 2.sg.* 2,1
(să) întăreaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3

(a se) **ÎNTOARCE:** v. III
să **(se)** întoarcă: *conj. prez. 3.sg.* 2,8

(a) ÎNTRA: v. I; vezi (a) INTRA

ÎNTUNERIC: s.n.; var. (Înv.) **ÎNTUNEAREC**
întunearecul: *sg. nom.* 1,8

ÎNŢELEPT, -EAPTĂ: adj.
înţelept: *m. sg. nom.* 1,3

(a) **ÎNVÂRTOŞA:** v. I
învârtoşază: *imperativ 2.sg.* 2,1

J

(a se) **JEFUI:** v. IV
jefuitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,7
(să) va jefui: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.3

JEFUIRE: s.f.
jefuirea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; rezum. cap.3

JEFUIT, -Ă: adj.
jefuite: *f. sg. gen.* rezum. cap.3

JEFUITOR, -TOARE: s.m./f.
jefuitorii: *s.m. pl. nom.* 2,2

L

LĂCAŞ: s.n.; vezi **LOCAŞ**

(a) **LĂCUI:** v. IV; vezi (a) **LOCUI**

LĂCUSTĂ: s.f.
lăcusta: *sg. ac.* 3,15
lăcustele: *pl. ac.* 3,17
lăcustelor: *pl. gen.* 3,17

LÂNCED, -Ă: adj.
lâncedă: *f. sg. nom.* 2,10

LEGĂTURĂ: s.f.
legăturile: *pl. ac.* 1,13

LĂCAŞ: s.n.; var. (Reg.) LĂCAŞ
lăcaşul: *sg. nom.* 2,11

LEIŢĂ: s.f. (Înv. şi rar) „leoaică"
leiţelor: *pl. dat.* 2, 12

LEU: s.m.
leilor: *pl. gen.* 2,11
lei: *pl. ac.* 2,11
leul: *sg. nom.* 2,11, 12
leului: *sg. gen.* 2,11

LEUŢ: s.m.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ion Budai-Deleanu, *Lexicon românesc-nemţesc şi nemţesc-românesc* (...) În patru tomuri. [Manuscris din 1818; Bibl. Academiei Române, cotele 3728 – 3731].
leuţii: *pl. ac.* 2,13

LIMBĂ: s.f.
limbile: *pl. ac.* 3,4
limbilor: *pl. dat.* 3,5

LOC: s.n.
locului: *sg. dat.* 1,8
locul: *sg. nom.* 3,17

LOCAŞ: s.n; var. (Reg.) **LĂCAŞ**
lăcaşul: *sg. nom.* 2,11

(a) **LOCUI:** v. IV; var. (În v.) **(a) LĂCUI**
lăcuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 1,5
lăcuiaşte: *ind. prez. 3.sg.* 3,8

(a se) LOVI: v. IV
(s-)au lovit: *ind. pf. c. 3.pl.* 2,4; 3,10

(a) LUA: v. I
ia: *imperativ 2.sg., în loc. v.* ***ia aminte*** 2,1

LUME: s.f.
lumea: *sg. nom.* 1,5

M

MARE: adj./s.
mare: *m./f. sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,3
marii: *s.m. pl. nom.* 3,10

MARE: s.f.
marea: *sg. nom./ac.* 1,4; 3,8

MÂNĂ: s.f.
mâna: *sg. ac.* 3,19

(a) MÂNCA: v. I
va mânca: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,13; 3,15

MÂNCĂTOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Înv.) **MÂNCĂTORIU**
mâncătoriului: *sg. gen.* 3,12

MÂNDRIE: s.f.
mândriia: *sg. ac.* 2,2

(a) MÂNGÂIA: v. I; var. (Înv. și rar) **(a) MÂNGĂIA**
să mângâie: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.3

MÂNGÂIERE: s.f.; var. (Înv.) **MÂNGĂIARE**
mângăiare: *sg. ac.* 3,7

(a se) MÂNIA: v. I
mâniindu(-să): *gerunziu* 1,2

MÂNIE: s.f.
mânii: *sg. dat.* rezum. cap.1
mâniia: *sg. ac.* 1,6

MIJLOC: s.n.
mijlocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în mijlocul*** 3,13

MINCIUNĂ: s.f.
minciunii: *sg. gen.* 3,1

MINTE: s.f.
mintea: *sg. ac.* 1,11

(a) MISTUI: v. IV
va **mistui:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.1

MITITEL, -EA: s.m./f. „micșor"
mititei: *s.m. pl. nom.* 3,10, 17

MLĂDIȚĂ: s.f.
mlădițele: *pl. ac.* 2,2

MORMÂNT: s.n.
mormântul: *sg. ac.* 1,14

MORT, MOARTĂ: adj.
moarte: *n. pl. gen.* 3,3

MUIERE: s.f.
muieri: *pl. nom.* 3,13

MULT, -Ă: adj./adv.
(mai) mulți: *adj. m. pl. nom.* 1,12
(mai) multe: *f. pl. ac.* 3,16
(mai) mult: *adv.* 1,14

MULȚIME: s.f.
mulțimii: *sg. gen.* 3,3
mulțimea: *sg. ac.* 3,4

MUNTE: s.m.
munții: *pl. nom.* 1,5
munți: *pl. ac.* 1,15; 3,18

(a) MURMURA: v. I (cf. **Indice** 2Lg)
murmurând: *gerunziu* 2,7

MUTARE: s.f. „surghiun", „exil"
mutare: *sg. ac.* 3,10

N

(a se) NĂDĂJDUI: v. IV
nădăjduiesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.1; 1,7
(să) nădăjduiesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,17

NEAM: s.n.
neamurile: *pl. ac.* 3,4

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) **NĂCAZ**
năcazului: *sg. gen.* 1,7
năcaz: *sg. nom.* 1,9

(a) NECĂJI: v. IV; var. (Pop.) **(a) NĂCĂJI**
năcăjitu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,12
voiu năcăji: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,12; 3,6

NECINSTIT, -Ă: adj.
necinstit: *m. sg. nom.* 1,14

NEGRIME: s.f. (Rar) „negreală"
negrimea: *sg. ac.* 2,10

NEGURĂ: s.f.
negurele: *pl. nom.* 1,3

NEGUȚĂTORIE: s.f.
neguțătoriile: *pl. ac.* 3,16

NELEGIUIRE: s.f.
nelegiuirea: *sg. ac.* 1,11

NEPRIETEN: s.m.; var. (În v.) NEPRIIATIN
nepriiatinii: *pl. ac.* 1,2, 8
nepriiatini: *pl. ac.* 3,11
nepriiatinilor: *pl. dat.* 3,13

NEVINOVAT, -Ă: s.m./f.
(cel) nevino**vat** *s.m. sg. ac.* 1,3

NOROD: s.n.
norodului: *sg. gen.* rezum. cap. 1; rezum. cap.2
noroadelor: *pl. gen.* 3,8
norodul: *sg. nom.* 3,13, 18

NUME: s.n.
numele: *sg. ac.* 1,14
nume: *sg. ac.* rezum. cap.3

O

OALĂ: s.f.
oalei: *sg. gen.* 2,10

OASTE: s.f.
oastei: *sg. gen.* 2,3
oastelor: *pl. gen., în sintagma* ***Domnul oastelor*** 2,13; 3,5

OBADĂ: s.f.
obezi: *pl. ac.* 3,10

OCARĂ: s.f.
ocara: *sg. ac.* 3,5

OMORÂT, -Ă: adj.
omorâte: *f. sg. gen.* 3,3

(a) OMORÎ: v. IV
voiu omorî: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,14

OSPĂȚ: s.n.; var. (Înv. și pop.) **USPĂȚ**
uspățul: *sg. nom.* 1,10

OSTAȘ: s.m.
ostașul: *sg. nom.* 2,7

P

PACE: s.f.
pacea: *sg. ac.* 1,15

PAVĂZĂ: s.f.
pavăza: *sg. nom.* 2,3

PĂMÂNT: s.n.
pământul: *sg. nom.* 1,5
pământ: *sg. ac.* 2,6, 13
pământului: *sg. gen.* 3,13

PĂSTOR: s.m.
păstorii: *pl. nom.* 3,18

PĂȘUNE: s.f.
păşunea: *sg. nom.* 2,11

(a) PĂZI: v. IV
păzește: *ind. prez. 3.sg.* 2,1

PEȘTERĂ: s.f.
peșterile: *pl. ac.* 2,12

PIATRĂ: s.f.
pietrile: *pl. nom.* 1,6

PICIOR: s.n.
picioarelor: *pl. gen.* 1,3
picioarele: *pl. nom.* 1,15

(a) PIERI: v. IV
au perit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,15
peri-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,15

PILDĂ: s.f.
pilda: *sg. ac.* rezum. cap.3
pildă: *sg. ac.* 3,6

(a se) PITULA: v. I
pitulatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,18

PLIN, -Ă: adj.
plină: *f. sg. nom./ac.* 1,10; 3,1

POAMĂ: s.f.
poamele: *pl. ac.* 3,12

POARTĂ: s.f.
porțile: *pl. nom.* 2,6; 3,13

PORNIRE: s.f.
pornirii: *sg. gen.* 3,2

PORUMBIȚĂ: s.f.
porumbițele: *pl. ac.* 2,7

(a) PORUNCI: v. IV
va porunci: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,14

POTOP: s.n.
potopul: *sg. ac.* 1,8

POVARĂ: s.f.
povara: *sg. nom.* 1,1

PRADĂ: s.f.
pradă: *sg. ac.* 2,12
prada: *sg. ac.* 2,13

PRAF: s.n.; var. (Înv. și reg.) **PRAV**
pravul: *sg. nom.* 1,3

(a) PRĂZNUI: v. IV
prăznuiește: *imperativ 2.sg.* 1,15

PREACURVĂ: s.f.
preacurvă: *sg. ac.* rezum. cap.3

(a) PROPOVĂDUI: v. IV; var. (Înv.) **(a) PROPOVEDUI**
propoveduiește: *ind. prez. 3.sg.* 1,15

PROROCIE: s.f.
prorociia: *sg. nom.* în titlu: *Prorociia lui Naum*

PUI: s.m.
puilor: *pl. gen./dat.* 2,11; 2,12
puiul: *sg. nom.* 2,11

(a) PUNE: v. III
pune-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,14
voiu pune: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,6

(a se) PURTA: v. I
(s-)au purtat: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.2

PURURI: adv.; var. **PURUREA**
pururea: 3,19

(a se) PUSTII: v. IV
(s-)au pustiit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,5

PUSTIU: s.n.; var. **PUSTIE:** s.f.
pustie: *sg. ac.* 1,4

(a) PUTEA: v. II
poate: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1

PUZDERIE: s.f; var. (Înv. și reg.) **POZDĂRIE**
pozderâia: *sg. ac.* 1,10

R

RANĂ: s.f.
rana: *sg. nom.* 3,19

RĂBDĂTOR, -TOARE: adj.; var. (Înv.) RĂBDĂTORIU
răbdătoriu: *m. sg. nom.* rezum. cap.1

(a) RĂPI: v. IV
răpiți: *imperativ 2.pl.* 2,9

RĂPIRE: s.f.
răpire: *sg. ac.* 2,12
răpirea: *sg. ac.* 3,1

(a) RĂSĂRI: v. IV
au **răsărit:** *ind. pf.c. 3.sg.* 3,17

(a) RĂSIPI: v. IV; vezi (a) RISIPI

(a) RĂSPLĂTI: v. IV
răsplătește: *imperativ 2.sg.* 1,15
au **răsplătit:** *ind. pf.c. 3.sg.* 2,2

RĂTEZ: s.n. „închizătoare primitivă, formată dintr-o limbă de lemn sau de metal, pentru uși, porți sau ferestre"
rătеazele: *pl. ac.* 3,13

RĂU, REA: adj.
rea: *f. sg. nom.* 3,19

RĂUTATE: s.f.; var. (Înv.) RĂOTATE
răotate: *sg. ac.* 1,11
răotatea: *sg. nom.* 3,19

RÂU: s.n.
râurile: *pl. ac.* 1,4
râurilor: *pl. gen.* 2,6
râuri: *pl. ac.* 3,8

RÂVNITOR, -TOARE: adj. (Înv.) „invidios"; „gelos"
râvnitoriu: *m. sg. nom.* 1,2

(a) RISIPI: v. IV; var. (Înv. și rar) (a) RĂSIPI
râsipește: *ind. prez. 3.sg.* 2,1
au **râsipit:** *ind. pf.c. 3.pl.* 2,2
răsipitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,10
voiu **râsipi:** *ind. viit.I. 1.sg.* 2,13

ROATĂ: s.f.
roatei: *sg. gen.* 3,2

ROB, ROABĂ: s.m./f.
rob: *sg. nom.* 2,7

ROBIE: s.f.
robie: *sg. ac.* 3,10

ROȘU: s.n.
roșu: *sg. ac.* 2,3

(a se) RUPE: v. III; var. (Înv. și reg.) (a se) RUMPE
voiu **rumpe:** *ind. viit.I. 1.sg.* 1,13
au **rupt:** *ind. pf.c. 3.pl.* 2,2
(s-)au **rupt:** *ind. pf.c. 3.pl.* 2,10

RUPERE: s.f.; var. (Înv.) RUMPERE
rumperea: *sg. ac.* 3,1

RUȘINE: s.f.
ruşine: *sg. ac., în sintagma* ***ceale de ruşine*** „goliciunea", „nuditatea" (cf. Anania 2001, p.1176) 3,5

S

SABIE: s.f.
sabia: *sg. nom.* 2,13
sabiil: *sg. gen.* 3,3
sabie: *sg. ac.* 3,15

SĂRBĂTOARE: s.f.
sărbătorile: *pl. ac.* 1,15

(a) SĂRI: v. IV
va **sări:** *ind. viit.I. 3.sg.* 3,7

SÂNGE: s.n.; pl. (Înv. și pop.) SÂNGIURI
sângiurilor: *pl. gen., în sintagma* ***cetatea sângiurilor*** rezum. cap.3; 3,1

SCĂDERE: s.f.
scădearea: *sg. nom.* 2,10

SCĂLDĂTOARE: s.f.
scăldătoarea: *sg. ac.* 2,8

(a) SCLIPI: v. IV
sclipește: *ind. prez. 3.sg.* 3,3

(a) SCOATE: v. III
scoate: *imperativ 2.sg.* 3,14

(a se) SCULA: v. I
(să) va scula: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,9

(a se) SCUTURA: v. I
(să) **vor scututra:** *ind. viit.I. 3.pl.* 3,12

(a se) SEMĂNA: v. I; var. (Pop.) (a se) SĂMĂNA
(să) va sămâna: *ind. viit.I. impers.* 1,14

(a se) SFÂRȘI: v. IV
sfârși(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,10

SFÂRȘIRE: s.f.
sfârșire: *sg. ac.* 1,8
sfârșirea: *sg. ac.* 1,9

SFÂRȘIT: s.n.
sfârşitul: *sg. nom.* 2,9; 3,3
sfârşit: *sg. nom.* 3,9

(a) SILI: v. IV
silind: *gerunziu* 3,14

(a se) SLĂBI: v. IV
slăbit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,4
(s-)au slăbit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,6

SLĂBICIUNE: s.f.
slăbiciunea: *sg. nom.* 2,10

SLUJNICĂ: s.f.
slujnicile: *pl. nom.* 2,7

SMOCHIN: s.m.
smochinul: *sg. ac.* 3,12

SOARE: s.m.
soarele: *sg. nom.* 3,17

SOARTĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) **SOARTE**
soarte: *sg. ac.* 3,10

SOL: s.m.
solilor: *pl. gen.* 2,13

(a) SPERIA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a) SPĂRIA**
să sparie: *conj. prez. 3.sg.* 2,11

SPIN: s.m.
spinii: *pl. ac.* 1,10

(a) STA: v. I
sta: *inf. prez. fără* **a** rezum. cap.1
va sta: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,6
stați: *imperativ 2.pl.* 2,8

STEA: s.f.
stealele: *pl. nom.* 3,16

STRAJĂ: s.f.
străjile: *pl. nom.* 3,17

(a) STRÂNGE: v. III
au strâns: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,19

(a) SUGRUMA: v. I
au sugrumat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,12

(a se) SUI: v. IV
suitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,1
(să) vor sui: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,5

SULIȚĂ: s.f.
suliței: *sg. gen.* 3,3

(a se) SURPA: v. I
(s-)au surpat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,6

Ș

(a) ȘTI: v. IV
știind: *gerunziu* 1,7

T

TARE: s.m./f.
(celor) tari: *s.m. pl. gen.* 2,3
(cei) tari: *s.m. pl. ac.* 2,5

(a se) TĂIA: v. I
(s-)au tăiat: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,10

TĂINUIT, -Ă: adj.
tăinuită: *f. sg. nom.* 3,19

TĂRIE: s.f. „putere"; „întăritură"
tăriia: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,3; 3,9
tăriile: *pl. nom.* 3,12, 14

(a) TÂNGUI: v. IV
să tânguiască: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.3

TINĂ: s.f.
tină: *sg. ac.* 3,14

(a) TRECE: v. III
treace: *ind. prez. 3.sg.* 1,8
va treace: *ind. viit.I. impers.* 1,12
a treace: *inf. prez.* 1,15

(a) TRIMITE: v. III
au trimis: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,12

(a) TROPOTI: v. IV
tropotește: *ind. prez. 3.sg.* 3,2

TRUFIE: s.f.
trufie: *sg. ac.* rezum. cap.2

TRUP: s.n.
trupurilor: *pl. gen.* 3,3
trupurile: *pl. ac.* 3,3

(a se) TULBURA: v. I; var. (Înv.) **(a se) TURBURA**
(s-)au turburat: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,4

(a se) TUNDE: v. III (fig.) „a (se) secera"
(să) vor tunde: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,12

Ț

(a) ȚINE: v. III
ține: *imperativ 2.sg.* 3,14

U

ULIȚĂ: s.f.
uliță: *pl. ac.* 2,4
ulițele: *pl. gen.* (*cu prep.* ***a + toate***) 3,10

UMBRAR: s.n.
umbrariul: *sg. nom.* 2,5

(a) UMPLE: v. III
au umplut: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,12

URÂCIUNE: s.f.; var. (Înv. și reg.) **URĂCIUNE**
urăciuni: *pl. ac.* 3,6

URGIE: s.f.
urgiii: *sg. gen.* 1,6
urgiia: *sg. nom.* 1,6

(a) URGISI: v. IV
vei fi urgisită: *pasiv ind. viit.I. 2.sg.* 3,11

(a) USCA: v. I
uscându-: *gerunziu* 1,4

USCĂCIUNE: s.f.
uscăciune: *sg. ac.* 1,10

USPĂȚ: s.n.; vezi **OSPĂȚ**

V

VARGĂ: s.f.
varga: *sg. ac.* 1,13

VAS: s.n.
vasele: *pl. ac.* 2,9

VAVILONEAN: s.m.; vezi **BABILONEAN**

(a se) VĂRSA: v. I
(s-)au vărsat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,6

VĂRSAT, -Ă: adj. „turnat"
vărsat: *n. sg. ac., în sintagma* ***chipul cel cioplit şi vărsat*** 1,14

VÂRTUTE: s.f.
vârtutea: *sg. ac.* 2,1

(a) VEDEA: v. II
va vedea: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,7

VEDENIE: s.f.
vedeniii: *sg. gen.* 1,1

VEDERE: s.f.
vedearea: *sg. nom.* 2,4

VESTE: s.f.
veastea: *sg. ac.* 3,19

(a se) VESTI: v. IV
(să) vesteaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3

(a se) VEŞTEJI: v. IV; var. (Înv. şi pop.) **(a se) VEŞTEZI**
(s-)au veştezit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,4

VIFOR: s.n.
vifor: *sg. ac.* 1,3

(a) VINDE: v. III
au vândut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,4

VOLBURĂ: s.f.
volbură: *sg. ac.* 1,3

VRĂJMAŞ: s.m.
vrăjmaşilor: *pl. gen.* rezum. cap.1
vrăjmaşii: *pl. ac.* rezum. cap.1; 1,2

Z

ZBICI: s.n.; vezi **BICI**

(a) ZBURA: v. I
au zburat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,16, 17

(a) ZDROBI: v. IV
voiu zdrobi: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,13

ZDROBIRE: s.f.
zdrobirea: *sg. nom.* 3,19

ZI: s.f.
zioa: *sg. ac.* 1,7; 2,3
zi: *sg. ac.* 3,17

(a) ZICE: v. III
zice: *ind. prez. 3.sg.* 1,12; 2,13; 3,5
va zice: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,7

ZID: s.n.
zidurile: *pl. nom./ac.* 2,5; 3,8

FACSIMILE

PROROCIIA LUI NAUM

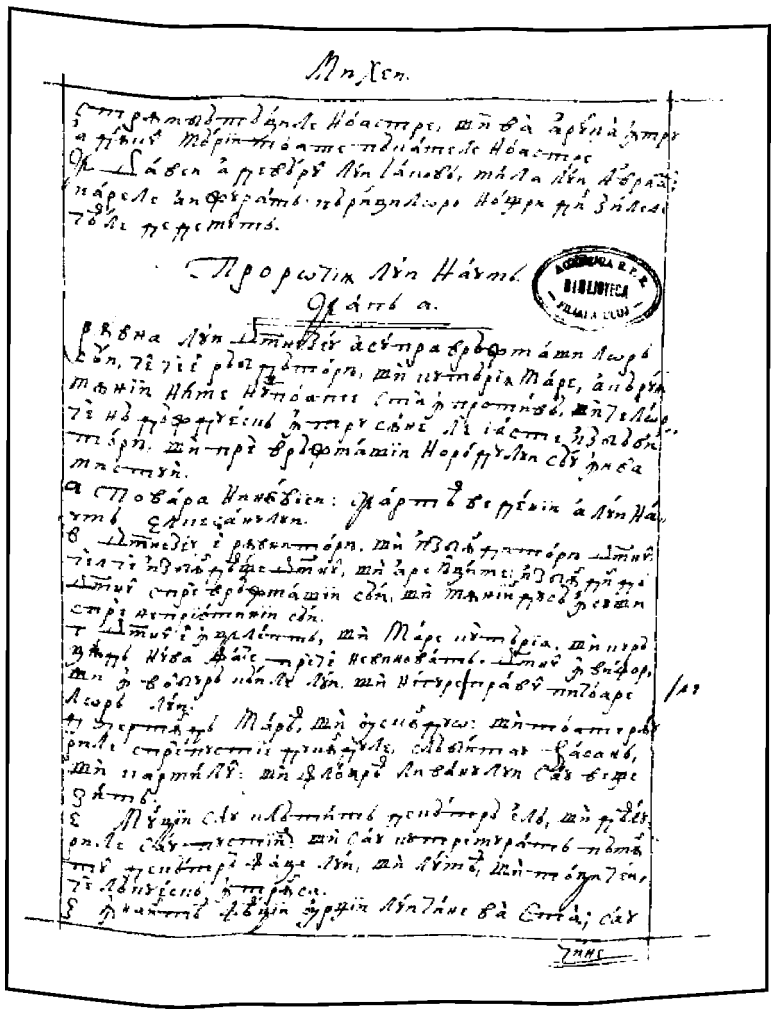

134r

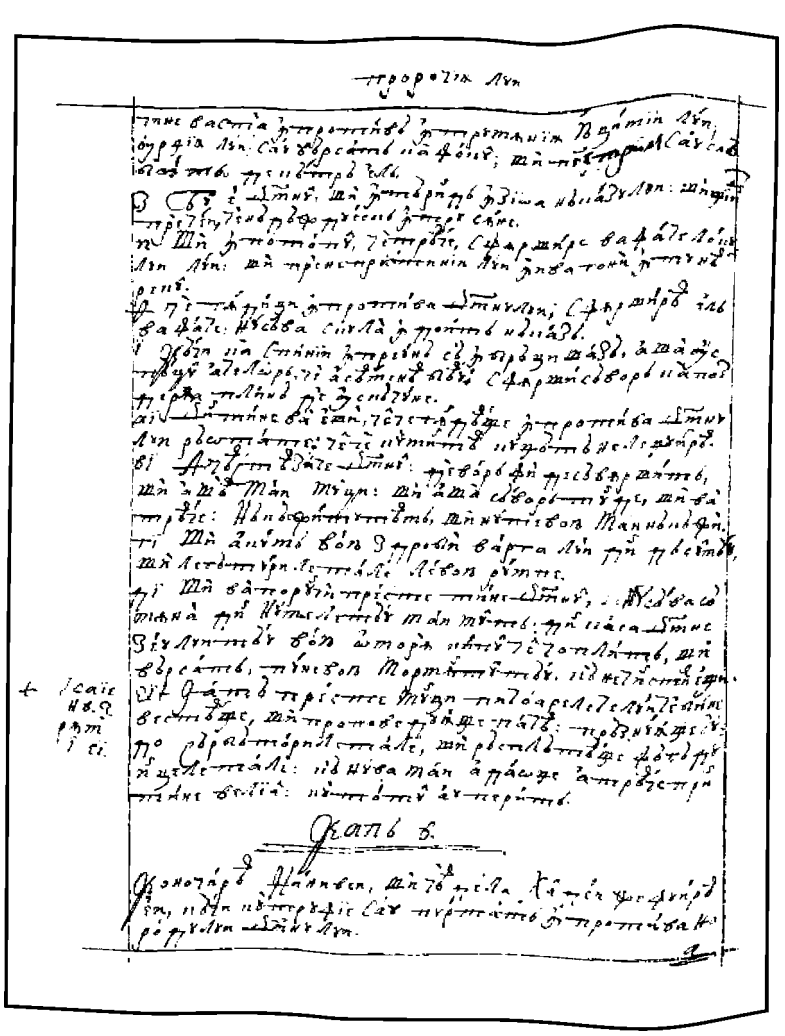

134v

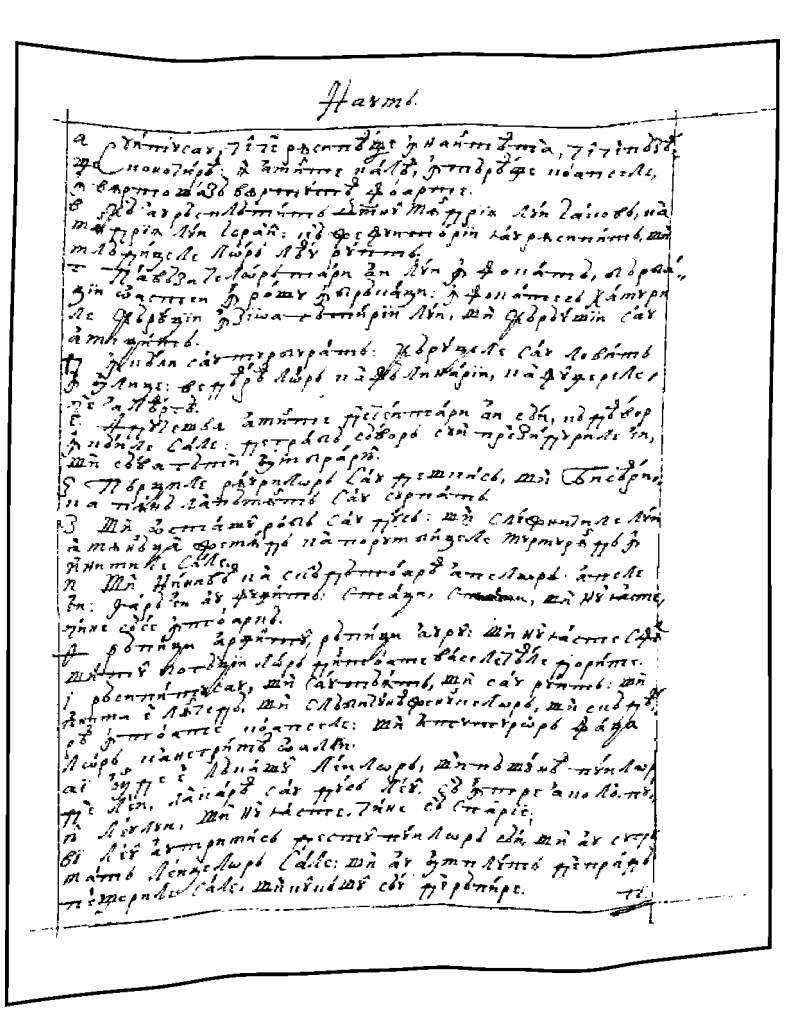

135r

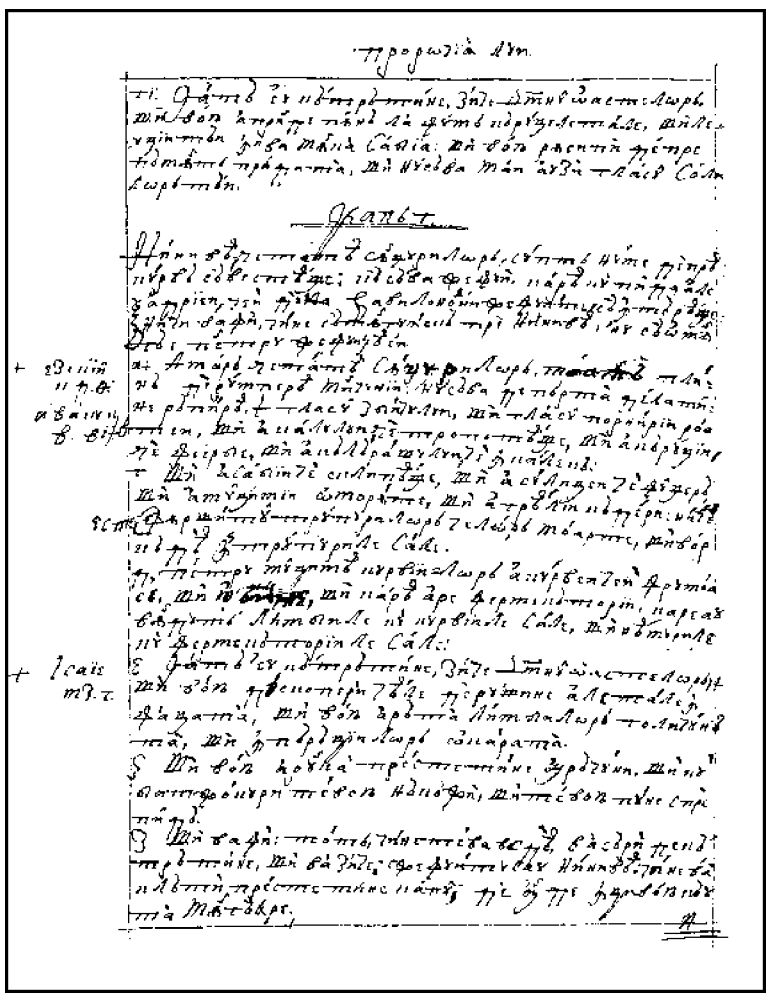

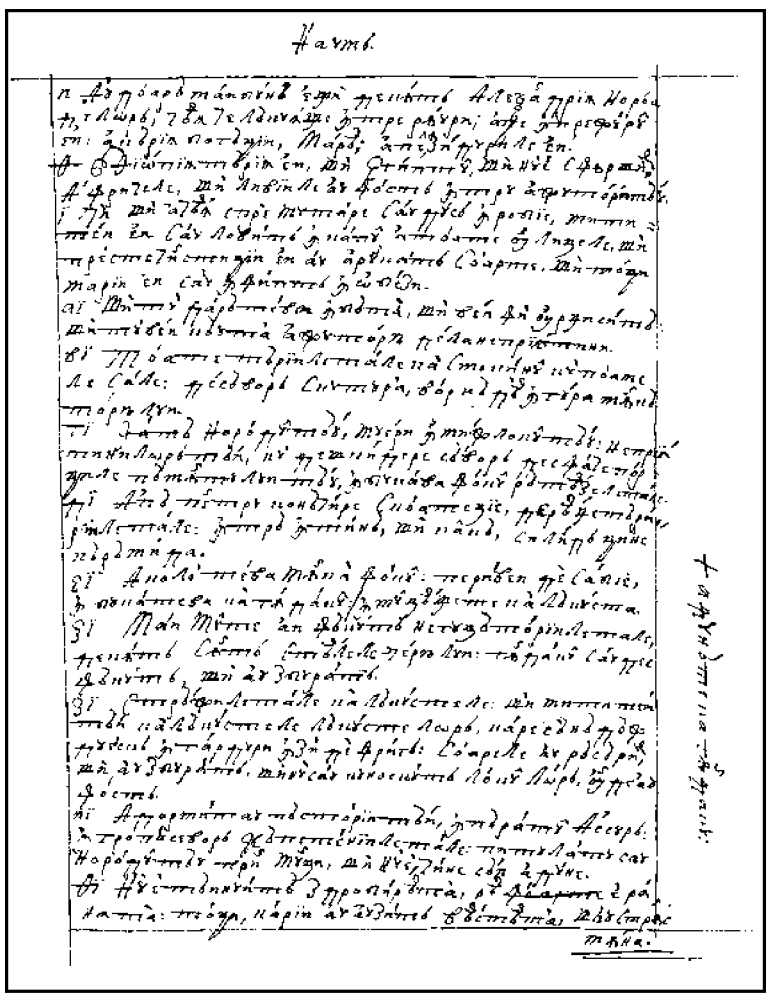

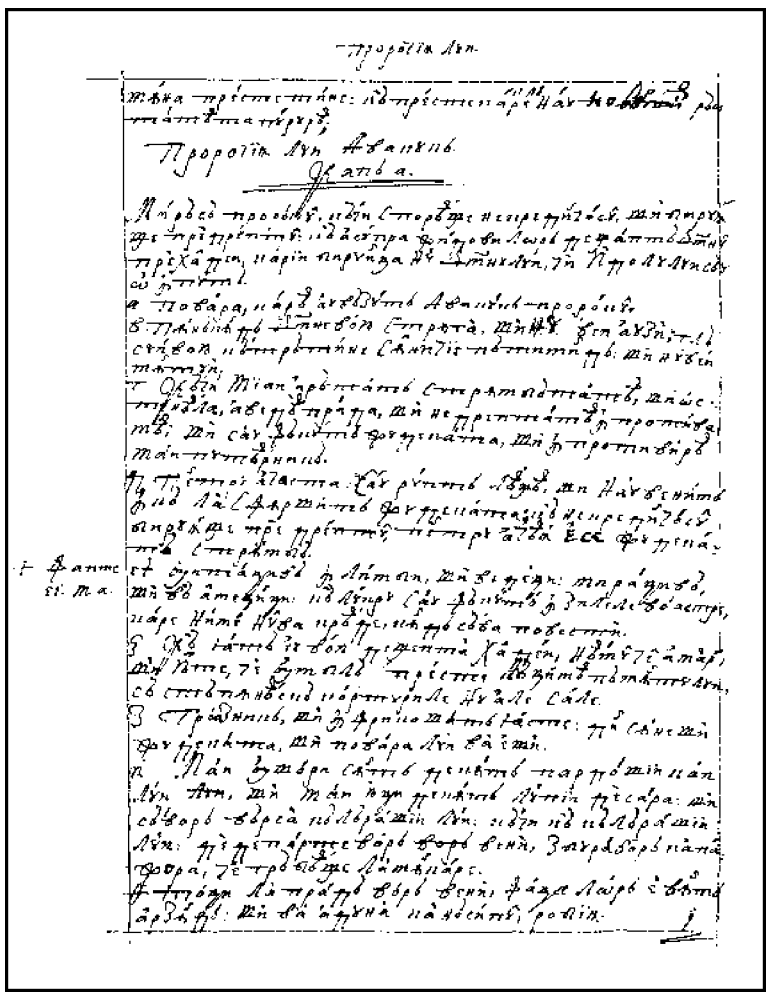

136v

PROROCIIA LUI AVACUC

Cap 1

Miră-să prorocul, căci sporeaşte necredinciosul şi biruiaşte pre dreptul, că asupra jidovilor deştaptă Domnul pre haldei, carii biruinţa nu Domnului, ci idolului său o împută.

1. Povara carea au văzut Avacuc prorocul.
2. Până când, Doamne, voiu strâga şi nu vei auzi? Glăsui-voiu către tine, sâlnicie pătimind şi nu vei mântui.
3. Căci mi-ai arătat strâmbătatea şi osteneala? A vedea prada, şi nedreptatea împrotiva mea? Şi s-au făcut judecata şi împrotivirea mai putearnică.
4. Pentru aceasta s-au rupt leagea şi n-au venit încă la sfârşit judecata; că necredinciosul biruiaşte pre dreptul; pentru aceaea iese judecata strâmbă.
5. *Uitaţi-vă în limbi şi vedeţi, miraţi-vă şi vă ameţiţi, că lucru s-au făcut în zilele voastre, care nime nu-l va creade când să va povesti. *Fapte 15, 41.
6. Că, iată, Eu voiu deştepta haldeii, neamul cel amar şi iute, ce umblă preste lăţimea pământului, să stăpânească corturile nu ale sale.
7. Groaznic şi înfricoşat iaste; din sâne şi judecata, şi povara lui va ieşi.
8. Mai uşori sânt decât pardoşii caii lui şi mai iuţi decât lupii de sara. Şi să vor vărsa călăraşii lui, căci că călăraşii lui de departe vor veni, zbura-vor ca pajora ce grăbeaşte la mâncare.
9. Toţi la pradă vor veni, faţa lor e vânt arzând. Şi va aduna ca năsipul robiia. ||
137r 10. Şi acela dintre împăraţi va birui şi tiranii de râs lui vor fi. Acela preste toată mulţimea va râde şi va grămădi şanţul şi o va prinde.
11. Atunci să va schimba duhul şi va treace şi va cădea; aceasta e tăriia lui, a Dumnezeului său.
12. Au nu Tu, din început, Doamne, Dumnezeul mieu, Sfântul mieu? Şi nu vom muri. Doamne, spre judecată l-ai pus, şi pre cel tare, ca să certi, l-ai întemeiat.
13. Curaţi sânt ochii Tăi, să nu vezi răul. Şi a privi spre strâmbătate nu vei putea. Căci priveşti preste cei ce lucră strâmbătate şi taci când îmbucă necredinciosul pre cel mai drept decât sine?
14. Şi vei face pre oameni ca peştii mării şi ca cel ce să târăiaşte, ce n-are căpetenie?
15. Tot cu unghiţa l-au râdicat, trasu-l-au în năvodul său şi l-au adunat în mreaja sa. Pentru aceasta să va veseli şi va sălta.
16. Pentru aceasta va junghiia năvodului său şi va jirtvui mrejii sale, că întru dânşii s-au îngroşat partea lui şi hrana lui cea aleasă.
17. Pentru aceasta, dară, au desfăcut năvodul său şi pururea a omorî limbile nu va ierta.

Cap 2

Proorocului de la Domnul răspuns aşteaptând, i să porunceaşte să scrie vedeniia şi îndelungat întâmplarea ei să o aşteapte. Râsipirea Vavilonului, ce pentru multe a lor nelegiuiri să însămnează, şi cum că idolii nu le vor folosi.

1. re straja mea voiu sta şi voiu încinge treapta preste tărie şi voiu cugeta să văz ce mi să va zice şi ce voiu răspunde către cel ce mă vădeaşte. |
2. Şi mi-au răspuns Domnul şi mi-au zis: „Scrie vedearea şi o însămnează preste 137v
leaspezi, să o petreacă cel ce o va ceti.
3. Că încă vedearea e departe şi să va arăta la sfârşit şi nu va minţi; de va zăbovi, aşteaptă-o, că venind vine şi nu va zăbovi.
*Ioan 3, 36. 4. Iată, cel ce e necredincios nu va fi drept sufletul lui într-însul. *Iară cel drept în credinţa
Râml. 1, 17. sa va fi viu.
Galat. 3, 11. 5. Şi precum vinul pre cel ce-l bea înceluie, aşa va fi omul cel mândru şi nu să va
Ovreai 10, 38. împodobi, cel ce au lăţit ca iadul sufletul său; şi e ca moartea şi nu să va umplea şi va aduna către sâne toate limbile, şi va grămădi toate noroadele.
6. Au nu toţi aceştia preste el pildă vor lua şi graiul ciumiliturilor lui? Şi să va zice: «Amar celui ce înmulţeaşte nu ale sale – până când? – şi îngreoiază împrotiva sa tină deasă!»".
7. Au doară, nu de năpraznă să vor scula cei ce te vor muşca? Şi să vor deştepta cei ce te vor rumpe şi le vei fi spre răpire.
8. Că tu ai jefuit neamuri multe, jefui-te-vor toţi cei rămaşi dintre noroade, pentru sângele omului şi strâmbătatea pământului cetăţii şi a tuturor celor ce lăcuiesc într-însa.
9. Amar celui ce adună lăcomie rea casii sale, ca să fie întru înălţime cuibul lui şi gândeaşte că să sloboade din mâna răului!
10. Gândit-ai turburare casii tale, tăiat-ai noroade multe şi au păcătuit sufletul tău.
11. Că piatra din păreate va strâga şi lemnul ce iaste între închieturile zidurilor va răspunde. ||
*Ezec. 24, 9. 12. *Amar celui ce zideaşte cetatea în sângiuri şi găteaşte cetatea în strâmbătate! 138r
Nah. 3, 1. 13. Au doară, nu sânt acestea de la Domnul oastelor? Că să vor osteni noroadele în mult foc, şi neamurile în deşert şi vor scădea.
14. Că să va umplea pământul, ca să cunoască slava Domnului, ca apele ce acopăr marea.
15. Amar celui ce dă beutură priiatinului său, aruncând fierea sa şi îmbătându-l, ca să vază goliciunea lui!
16. Umplutu-te-ai de ocară pentru slavă, bea şi tu şi te ameţeaşte. Încungiura-te-va păharul dreaptei Domnului şi borârea ocării preste slava ta.
17. Că strâmbătatea Livanului te va acoperi, şi bătaia jiviniilor îi va înfricoşa din sângiurile oamenilor şi strâmbătatea pământului şi a cetăţii şi a tuturor celor ce lăcuiesc într-însa.
18. Ce foloseaşte chipul cioplit, că l-au cioplit închipuitoriul său vărsat şi chip mincinos? Că au nădăjduit în chip închipuitoriul lui, ca să facă bozi muţi.
19. Amar celui ce zice lemnului: „Deştaptă-te!", „Scoală!", pietrii ce tace. Au doară, acela va putea învăţa? Iată, acesta s-au acoperit cu aur şi cu argint şi nici un duh iaste în ceale dinlăuntrul lui.
*Psalm 10, 5. 20. *Iară Domnul, în bisearica Sa cea sfântă. Tacă de câtră faţa Lui tot pământul!

Cap 3

1. ugăciunea lui Avacum proroculului pentru ceale neştiute.
2. Doamne, auzit-am auzul Tău şi m-am temut. Doamne, lucrul Tău, în mijlocul anilor, înviază-l! | În mijlocul anilor cunoscut îl vei face. Când Te vei mănii, 138v
de milă Îţ vei aduce aminte.
3. Dumnezeu de la austru va veni şi Cel Sfânt, din muntele Faran. Acoperit-au ceriurile slava Lui şi de lauda Lui e plin pământul!
4. Strălucirea Lui ca lumina va fi, coarne în mânile Lui. Acolo s-au ascuns tăria Lui.
5. Înaintea feaţii Lui va mearge moartea şi va ieşi diiavolul înaintea picioarelor Lui.
6. Stătut-au şi au măsurat pământul! Privit-au şi au slobozit neamurile! Şi s-au zdrobit munţii veacului, plecatu-s-au măgurile lumii de către căile veacului Lui.

7. Pentru strâmbătate văzut-am şetrile Ethiopiii; turbura-să-vor pieile pământului Madiam.

8. Au doară, în râuri Te-ai măniat, Doamne? Au în râuri e iuţimea Ta? Sau în mare, urgia Ta? Cel ce vei încăleca pre caii Tăi, şi căruţele Tale, mântuirea.

9. Deşteptând vei deştepta arcul Tău, jurământurile neamurilor care ai grăit.

10. Râuri vei tăia pământului. Văzutu-Te-au şi s-au bănuit munţii. Volbura apelor au trecut. Dat-au adâncul glasul său. Înălţimea au râdicat mânile sale.

11. Soarele şi luna au stătut în lăcaşul său în lumina săgeţilor Tale, duce-să-vor întru strălucirea sulitii Tale, ce fulgeră.

12. Cu tropotirea vei călca pământul şi cu iuţimea vei ameţi neamurile.

13. Ieşit-ai spre mântuirea norodului Tău, spre mântuire cu hristosul Tău. Lovit-ai capul din casa celui necredincios, golit-ai temeiul lui până la grumazi.

139r 14. Blăstămat-ai schiptrurile lui, capul || ostaşilor lui, pre cei ce vinea ca volbura a mă pierde. Săltarea lor, ca aceluia ce îmbucă pre cel sărac într-ascuns.

15. Cale ai făcut pre mare cailor Tăi în noroiu de ape multe.

16. Auzit-am şi s-au turburat pântecele mieu; de glas s-au tremurat buzele meale.
Să între putrăjiunea în oasele meale şi supt mine să izvorască.
Ca să mă odihnesc în zi de năcaz, să mă suiu la norodul nostru cel încins.

17. Că smochinul nu va înfluri şi nu va fi sămânţă în vii; muri-va lucrul maslinului şi ogoarăle nu vor aduce mâncare.
Tăia-să-va din ocol dobitocul şi nu va fi ciurdă la iesli.

18. Iară eu în Domnul mă voiu bucura şi voiu sălta în Dumnezeu, Isusul mieu.

19. Dumnezeu Domnul e tăriia mea. Şi va pune picioarele meale ca a cerbilor şi preste ceale înalte ale meale mă va duce biruitoriu spre cel ce cântă în psalm.

A

(a se) ACOPERI: v. IV
acopăr: *ind. prez. 3.pl.* 2,14
va acoperi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,17
(s-)au acoperit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,19
acoperit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,3

ACOLO: adv.
acolo: 3,4

ADÂNC: s.n.
adâncul: *sg. nom.* 3,10

(a-şi) ADUCE: v. III
(îţ) vei aduce: *ind. viit.I. 2.sg., în loc. v.* ***îţ vei aduce aminte*** 3,2
vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,17

(a) ADUNA: v. I
va aduna: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,9; 2,5
au adunat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,15
adună: *ind. prez. 3.sg.* 2,9

ALES, ALEASĂ: adj.
aleasă: *f. sg. nom.* 1,16

AMAR, **-Ă:** adj./s.
amar: *adj. n. sg. ac.* 1,6
amar: *s.n.* (+ dat.) *sg. nom.* „vai" 2,6, 9, 12, 15, 19

(a se) AMEŢI: v. IV
(vă) ameţiţi: *imperativ 2.pl.* 1,5
(te) ameţeaşte: *imperativ 2.sg.* 2,16
vei ameţi: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,12

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v.* ***a-şi aduce aminte***; vezi **(a se/-şi)** ADUCE

AN: s.m.
anilor: *pl. gen.* 3,2

APĂ: s.f.
apele: *pl. ac.* 2,14
apelor: *pl. gen.* 3,10
ape: *pl. ac.* 3,15

(a se) ARĂTA: v. I
ai arătat: *ind. pf.c. 2.sg.* 1,3
(să) va arăta: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,3

ARC: s.n.
arcul: *sg. ac.* 3,9

(a) ARDE: v. III
arzând: *gerunziu* 1,9

ARGINT: s.n.
argint: *sg. ac.* 2,19

(a) ARUNCA: v. I
aruncând: *gerunziu* 2,15

(a se) ASCUNDE: v. III
(s-)au ascuns: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,4

AŞA: adv.
aşa: 2,5

(a) AŞTEPTA: v. I
aşteaptând: *gerunziu* rezum. cap.2
să aştepte: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.2
aşteaptă: *imperativ 2.sg.* 2,3

ATUNCI: adv.
atunci: 1,11

AUR: s.n.
aur: *sg. ac.* 2,19

AUSTRU: s.n.
austru: *sg. ac.* 3,3

AUZ: s.n.
auzul: *sg. ac.* 3,2

(a) AUZI: v. IV
vei auzi: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,2
auzit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,2, 16

(a) AVEA: v. II
are: *ind. prez. 3.sg.* 1,14

B

(a se) BĂNUI: v. IV (aici) „a suferi"
(s-)au bănuit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,10

BĂTAIE: s.f.
bătaia: *sg. nom.* 2,17

BĂUTURĂ: s.f.; var. BEUTURĂ
beutură: *sg. ac.* 2,15

(a) BEA: v. II
bea: *ind. prez. 3.sg.* 2,5
bea: *imperativ 2.sg.* 2,16

(a) BIRUI: v. IV
biruieşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; 1,4
va **birui:** *ind. viit.I. 3.sg.* 1,10

BIRUINŢĂ: s.f.
biruinţa: *sg. ac.* rezum. cap.1

BIRUITOR, **-TOARE:** adj.
biruitoriu: *m. sg. ac.* 3,19

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) **BISEARICĂ**
bisearica: *sg. ac.* 2,20

(a) BLESTEMA: v. I; var. **(a)** BLĂSTĂMA
blăstămat-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,14

BORÂRE: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. DA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-ungurescnemţesc, Buda, 1825.*
borârea: *sg. nom.* 2,16

BOZ: s.m. „idol"
bozi: *pl. ac.* 2, 18

(a se) BUCURA: v. I
(mă) voiu bucura: *ind. viit.I. 1.sg.* 3, 18

BUZĂ: s.f.
buzele: *pl. nom.* 3,16

C

CAL: s.m.
caii: *pl. nom./ac.* 1,8; 3,8
cailor: *pl. dat.* 3,15

CALE: s.f.
căile: *pl. ac.* 3,6
cale: *sg. ac.* 3,15

CAP: s.n.
capul: *sg. ac.* 3,13, 14

CASĂ: s.f.
casii: *sg. dat.* 2,9, 10
casa: *sg. ac.* 3,13

(a) CĂDEA: v. II
va cădea: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,11

CĂLĂRAȘ: s.m.
călărașii: *pl. nom.* 1,8

(a) CĂLCA: v. I
vei călca: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,12

CĂPETENIE: s.f.
căpetenie: *sg. ac.* 1,14

CĂRUȚĂ: s.f.
căruțele: *pl. nom.* 3,8

(a) CÂNTA: v. I
cântă: *ind. prez. 3.sg.* 3,19

CER: s.n.; var. **CERIU**
ceriurile: *pl. nom.* 3,3

CERB: s.m.
cerbilor: *pl. gen.* 3,19

(a) CERTA: v. I
să certi: *conj. prez. 2.sg.* 1,12

CETATE: s.f.
cetății: *sg. gen.* 2,8, 17
cetatea: *sg. ac.* 2,12

CHIP: s.n.
chipul: *sg. nom., în sintagma* ***chipul cioplit*** 2,18
chip: *sg. ac.* 2,18

CIMILITURĂ: s.f.; var. **CIUMILITURĂ**
ciumiliturilor: *pl. gen.* 2,6

(a) CIOPLI: v. IV
au cioplit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,18

CIOPLIT, -Ă: adj.
cioplit: *n. sg. nom., în sintagma* ***chipul cioplit*** 2,18

(a) CITI: v. IV; var. (Înv. și reg.) **(a) CETI**
va ceti: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,2

CIURDĂ: s.f.
ciurdă: *sg. nom.* 3,17

CORN: s.n. (aici) „putere" (cf. Anania 2001, p.1181; coarnele simbolizează puterea).
coarne: *pl. nom.* 3,4

CORT: s.n.
corturile: *pl. ac.* 1,6

(a) CREDE: v. III
va creade: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,5

CRED**INȚĂ:** s.f.
credința: *sg. ac.* 2,4

(a) CUGETA: v. I
voiu cugeta: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,1

CUIB: s.n.
cuibul: *sg. nom.* 2,9

(a) CUNOAȘTE: v. III
să cunoască: *conj. prez. 3.sg.* 2,14

CUNOSCUT, -Ă: adj.
cunoscut: *n. sg. ac.* 3,2

CURAT, -Ă: adj.
curați: *m. pl. nom.* 1,13

D

(a) DA: v. I
dă: *ind. prez. 3.sg.* 2,15
dat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,10

DEPARTE: adv.
departe: 1,8; 2,3

DES, DEASĂ: adj.
deasă: *f. sg. ac.* 2,6

(a) DESFACE: v. III
au desfăcut: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,17

DEȘERT: s.n.
deșert: *sg. ac.* 2,13

(a se) DEȘTEPTA: v. I
deștaptă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1
voiu deștepta: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,6
(să) vor deștepta: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,7
deșteptând: *gerunziu* 3,9
vei deștepta: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,9
deștaptă(-te): *imperativ 2.sg.* 2,19

DIAVOL: s.m.
diia**volul:** *sg. nom.* 3,5

D**INĂUNTRUL:** prep.
dinlăuntrul: 2,19

DO**BITOC:** s.n.
dobitocul: *sg. nom.* 3,17

DOMN: s.m.
Domnul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; rezum. cap.2; 2,2, 20; 3,18, 19
Domnului: *sg. gen./dat.* rezum. cap.1; 2,14
Doamne: *sg. voc.* 1,2, 12; 3,2, 8
Domnul: *sg. ac., în sintagma* ***Domnul*** *oastelor* 2,13

DREPT, DREAPTĂ: adj./s.
dreptul: *s.m. sg. ac.* rezum. cap.1; 1,4
(cel mai) drept: *s.m. sg. ac.* 1,13

(cel) drept: *s.m. sg. nom.* 2,4
dreaptei: *s.f. sg. gen.* 2,16
drept: *adj. n. sg. nom.* 2,4

(a se) DUCE: v. III
duce(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,11
va duce: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,19

DUH: s.n.
duhul: *sg. nom.* 1,11
duh: *sg. nom.* 2,19

DUMNEZEU: s.m.
Dumnezeului: *sg. gen.* 1,11
Dumnezeul: *sg. voc., în sintagma* ***Dumnezeul mieu*** 1,12
Dumnezeu: *sg. nom./ac.* 3,3, 18, 19

F

(a se) FACE: v. III
(s-)au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,3, 5
vei face: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,14; 3,2
să facă: *conj. prez. 3.sg.* 2,18
ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,15

FAȚĂ: s.f.
fața: *sg. nom.* 1,9
fața: *sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) ***de către fața*** „(de) dinaintea" 2,20
feații: *sg. gen.* 3,5

(a) FI: v. IV
e: *ind. prez. 3.sg.* 1,9, 11; 2,3, 4, 5; 3,3, 8, 19
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,10
va fi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,4, 5; 3,4, 17
vei fi: *ind. viit.I. 2.sg.* 2,7
să fie: *conj. prez. 3.sg.* 2,9
iaste: *ind. prez. 3.sg.* 1,7; 2,11, 19
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 1,8, 13; 2,13

FIERE: s.f.
fierea: *sg. ac.* 2,15

FOC: s.n.
foc: *sg. ac.* 2,13

(a) FOLOSI: v. IV
vor folosi: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.2
folosește: *ind. prez. 3.sg.* 2,18

(a) FULGERA: v. I
fulgeră: *ind. prez. 3.sg.* 3,11

G

(a) GĂTI: v. IV
gătește: *ind. prez. 3.sg.* 2,12

(a) GÂNDI: v. IV
gândește: *ind. prez. 3.sg.* 2,9
gândit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,10

GLAS: s.n.
glasul: *sg. ac.* 3,10
glas: *sg. ac.* 3,16

(a) GLĂSUI: v. IV
glăsui-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,2

(a) GOLI: v. IV
golit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,13

GOLICIUNE: s.f.
goliciunea: *sg. ac.* 2,15

GRAI: s.n.
graiul: *sg. ac.* 2,6

(a) GRĂBI: v. IV
grăbește: *ind. prez. 3.sg.* 1,8

(a) GRĂI: v. IV
ai grăit: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,9

(a) GRĂMĂDI: v. IV
va grămădi: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,10; 2,5

GROAZNIC,
groaznic: *n. sg. nom.* 1,7

GRUMAZ: s.m.
grumazi: *pl. ac.* 3,13

H

HALDEU: s.m. „caldeean"
haldei: *pl. ac.* rezum. cap.1
haldeii: *pl. ac.* 1,6

HRANĂ: s.f.
hrana: *sg. nom.* 1,16

HRISTOS: s.m. „uns" (cf. lat. *christus* „uns").
hristosul: *sg. ac.* 3, 13

I

IAD: s.n.
iadul: *sg. ac.* 2,5

IATĂ: interj.
iată: 1,6; 2,4, 19

IDOL: s.m.
idolului: *sg. dat.* rezum. cap.1
idolii: *pl nom.* rezum. cap.2

(a) IERTA: v. I
va ierta: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,17

IESLE: s.f.
iesli: *pl. ac.* 3,17

(a) IEȘI: v. IV
iese: *ind. prez. 3.sg.* 1,4
va ieși: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,7; 3,5
ieșit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,13

(a) IMPUTA: v. I; var. (Înv.) **(a) ÎMPUTA**
împută: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1

(a) INTRA: v. I; var. (pop.) **(a) ÎNTRA**
să între: *conj. prez. 3.sg.* 3, 16

IUTE: adj.
iute: *n. sg. nom.* 1,6
(mai) iuți: *m. pl. nom.* 1,8

IUŢIME: s.f.
iuţimea: *sg. nom./ac.* 3,8, 12

(a) IZVORÎ: v. IV
să izvorască: *conj. prez. 3.sg.* 3,16

Î

(a) ÎMBUCA: v. I
îmbucă: *ind. prez. 3.sg.* 1,13

(a se) ÎMPODOBI: v. IV
(să) va **îm**podobi *ind. viit.I. 3.sg.* 2,5

ÎMPĂRAT: s.m.
împăraţi: *pl. ac.* 1,10

ÎMPOTRIVA: prep.; var. (Înv. şi pop.) ÎMPROTIVA
împro**tiva:** *prep.* 1,3; 2,6

ÎMPOTRIVIRE: s.f.; var. (Înv. şi pop.) **ÎMPROTIVIRE**
împrotivirea: *sg. nom.* 1,3

(a) ÎMBĂTA: v. I
îmbătându-: *gerunziu* 2,15

(a) ÎMBUCA: v. I
îmbucă: *ind. prez. 3.sg.* 3,14

(a) ÎMPUTA: v. I; vezi **(a)** IMPUTA

ÎNAINTEA: prep.
înaintea: 3,5

ÎNALT, -Ă: s.
(ceale) înalte: *s.n. pl. ac.* „locurile înalte, probabil cerurile" (cf. Anania 2001, p.1182) 3,19

ÎNĂLŢIME: s.f.
înălţime: *sg. ac.* 2,9
înălţimea: *sg. nom.* 3,10

(a) ÎNCĂLECA: v. I
vei încăleca: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,8

(a) ÎNCELUI: v. IV „a înşela"
înceluie: *ind. prez. 3.sg.* 2,5

ÎNCEPUT: s.n.
început: *sg. ac., în loc. adv.* ***din început*** 1,12

ÎNCHEIETURĂ: s.f.; var. (Înv. şi reg.) **ÎNCHIETURĂ**
închieturile: *pl. ac.* 2,11

ÎNCHIPUITOR, TOARE: s.m./f.
închipuitoriul: *s.m. sg. nom.* 2, 18

(a) ÎNCINGE: v. III
voiu încinge: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,1

ÎNCINS, -Ă: adj.
încins: *n. sg. ac.* 3,16

(a) ÎNCONJURA: v. I; var. (Reg.) **(a) ÎNCUNJURA**
încungiura**(-)va:** *ind. viit.I. 3.sg.* 2, 16

ÎNDELUNGAT: adv. (Înv.) „îndelung"
îndelungat: rezum. cap.2

(a) ÎNFLORI: v. IV; var. (Înv.; Ban.) **(a) ÎNFLURI**
va **înfluri** *ind. viit.I. 3.sg.* 3, 17

(a) ÎNFRICOŞA: v. I
va **înfricoşa:** *ind. viit.I. 3.sg.* 2,17

ÎNFRICOŞAT, -Ă: adj.
înfricoşat: *n. sg. nom.* 1,7

(a) ÎNGREUIA: v. I
îngreoiază: *ind. prez. 3.sg.* 2,6

(a se) ÎNGROŞA: v. I
(s-)au îngroşat *ind. pf.c. 3.sg.* 1,16

(a) ÎNMULŢI: v. IV
înmulţeaşte: *ind. prez. 3.sg.* 2,6

(a se) ÎNSEMNA: v. I
(să) însămnează: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.2
însămnează: *imperativ 2.sg.* 2,2

ÎNTÂMPLARE: s.f.
întâmplarea: *sg. ac.* rezum. cap.2

(a) ÎNTEMEIA: v. I
ai întemeiat: *ind. pf.c. 2.sg.* 1,12

(a) ÎNTRA: v. I; vezi **(a)** INTRA

(a) ÎNVĂŢA: v. I
învăţa: *inf. prez. fără a* 2,19

(a) ÎNVIA: v. I
înviază: *imperativ 2.sg.* 3,2

J

(a) JEFUI: v. IV
ai jefuit: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,8
jefui(-)vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,8

(a) JERTFUI: v. IV; var. **(a) JIRTVUI**
va jirtvui *ind. viit.I. 3.sg.* 1,16

JIDOV: s.m.
jidovilor: *pl. gen.* rezum. cap.1

JIVINIE: s.f. (Iuz.) „jivină" (cf. **Indice** Is)
jiviniilor: *pl. gen.* 2,17

JUDECATĂ: s.f.
judecata: *sg. nom.* 1,3, 4, 7
judecată: *sg. ac.* 1,12

(a) JUNGHIA: v. I (Pop.) „a înjunghia"
va junghiia: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,16

JURĂMÂNT: s.n.
jurământurile: *pl. nom.* 3,9

L

LAUDĂ: s.f.
lauda: *sg. ac.* 3,3

LĂCAȘ: s.n.; vezi **LOCAȘ**

LĂCOMIE: s.f.
lăcomie: *sg. ac.* 2,9

(a) LĂCUI: v. IV; vezi **(a) LOCUI**

(a) LĂȚI: v. IV
au lățit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,5

LĂȚIME: s.f.
lățimea: *sg. ac.* 1,6

LEGE: s.f.
leagea: *sg. nom.* 1,4

LEMN: s.n.
lemnul: *sg. nom.* 2,11
lemnului: *sg. dat.* 2,19

LESPEDE: s.f.
leaspezi: *pl. ac.* 2,2

LIMBĂ: s.f.
limbi: *pl. ac.* 1,5
limbile: *pl. ac.* 1,17; 2,5

LOCAȘ: s.n.; var. (Reg.) **LĂCAȘ**
lăcașul: *sg. ac.* 3,11

(a) LOCUI: v. IV; var. (Înv.) **(a) LĂCUI**
lăcuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 2,8, 17

(a) LOVI: v. IV
lovit-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,13

(a) LUA: v. I
vor lua: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,6

(a) LUCRA: v. I
lucră: *ind. prez. 3.pl.* 1,13

LUCRU: s.n.
lucru: *sg. nom.* 1,5
lucrul: *sg. nom./ac.* 3,2, 17

LUME: s.f.
lumii: *sg. gen.* 3,6

LUMINĂ: s.f.
lumina: *sg. ac.* 3,4, 11

LUNĂ: s.f.
luna: *sg. nom.* 3,11

LUP: s.m.
lupii: *pl. ac.* 1,8

M

MARE: s.f.
mării: *sg. gen.* 1,14
marea: *sg. ac.* 2,14
mare: *sg. ac.* 3,8, 15

MĂGURĂ: s.f.
măgurile: *pl. nom.* 3,6

MĂSLIN: s.m.; var. (Înv. și reg.) **MASLIN**
maslinului: *sg. gen.* 3,17

(a) MĂSURA: v. I
au măsurat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,6

MÂNĂ: s.f.
mâna: *sg. ac.* 2,9
mânile: *pl. ac.* 3,4, 10

MÂNCARE: s.f.
mâncare: *sg. ac.* 1,8; 3,17

MÂNDRU, -Ă: adj.
mândru: *m. sg. nom.* 2,5

(a se) MÂNIA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a se) MĂNIA**
(Te) vei mâniia: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,2
(Te-)ai mâniat: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,8

(a) MÂNTUI: v. IV
vei mântui: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,2

MÂNTUIRE: s.f.
mântuirea: *sg. nom./ac.* 3,8, 13
mântuire: *sg. ac.* 3,13

(a) MERGE: v. III
va mearge: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,5

MIJLOC: s.n.
mijlocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în mijlocul*** 3,2

MILĂ: s.f.
milă: *sg. ac.* 3,2

MINCINOS, -OASĂ: adj.
mincinos: *n. sg. ac.* 2,18

(a) MINȚI: v. IV
va minți: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,3

(a se) MIRA: v. I
miră(-să): *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1
mirați(-vă): *imperativ 2.pl.* 1,5

MOARTE: s.f.
moartea: *sg. nom./ac.* 2,5; 3,5

MREAJĂ: s.f.
mreaja: *sg. ac.* 1,15
mrejii: *sg. dat.* 1,16

MULT, -Ă: adj.
multe: *f./n. pl. ac.* rezum. cap.2; 2,8, 10; 3,15
mult: *n. sg. ac.* 2,13

MULȚIME: s.f.
mulțimea: *sg. ac.* 1,10

MUNTE: s.m.
muntele: *sg. ac.* 3,3
munții: *pl. nom.* 3,6, 10

(a) MURI: v. IV
vom muri: *ind. viit.I. 1.pl.* 1,12
muri-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,17

(a) MUȘCA: v. I
vor mușca: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,7

MUT, -Ă: adj.
muți: *m. pl. ac.* 2, 18

N

(a) NĂDĂJDUI: v. IV
au nădăjduit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,18

NĂPRASNĂ: s.f.; var. **NĂPRAZNĂ**
năpraznă: *sg. ac., în loc. adv.* ***de năpraznă*** 2,7

NĂSIP: s.n.; vezi **NISIP**

NĂVOD: s.n.
năvodul: *sg. ac.* 1,15, 17
năvodului: *sg. dat.* 1,16

NEAM: s.n.
neamul: *sg. nom.* 1,6
neamuri: *pl. ac.* 2,8
neamurile: *pl. nom./ac.* 2, 13; 3,6, 12
neamurilor: *pl. gen.* 3,9

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) **NĂCAZ**
năcaz: *sg. ac.* 3,16

NECREDINCIOS, -OASĂ: adj./s.
necredinciosul: *s.m. sg. nom.* rezum. cap.1; 1,4, 13
(celui) necredincios: *s.m. sg. gen.* 3,13
necredincios: *adj. m. sg. nom.* 2,4

NEDREPTATE: s.f.
nedreptatea: *sg. nom.* 1,3

NELEGIUIRE: s.f.
nelegiuiri: *pl. ac.* rezum. cap.2

NEȘTIUT, -Ă: s.
(ceale) neștiute: *s.n. pl. ac.* 3,1

NISIP: s.n.; var. (Înv.) **NĂSIP**
năsipul: *sg. ac.* 1,9

NOROD: s.n.
noroadele: *pl. nom./ac.* 2,5, 13
noroade: *pl. ac.* 2,8, 10
norodului: *sg. gen.* 3,13
norodul: *sg. ac.* 3,16

NOROI: s.n.
noroiu: *sg. ac.* 3,15

O

OASTE: s.f.
oastelor: *pl. gen., în sintagma* ***Domnul oastelor*** 2, 13

OCARĂ: s.f.
ocară: *sg. ac.* 2,16
ocării: *sg. gen.* 2,16

OCHI: s.m.
ochii: *pl. nom.* 1,13

OCOL: s.n.
ocol: *sg. ac.* 3,17

(a se) ODIHNI: v. IV
să (mă) odihnesc: *conj. prez. 1.sg.* 3,16

OGOR: s.n.
ogoarăle: *pl. nom.* 3,17

OM: s.m.
oameni: *pl. ac.* 1,14
omul: *sg. nom.* 2,5
omului: *sg. gen.* 2,8
oamenilor: *pl. gen.* 2,17

(a) OMORÎ: v. IV
a omorî: *inf. prez.* 1,17

OS: s.n.
oasele: *pl. ac.* 3,16

OSTAȘ: s.m.
ostașilor: *pl. gen* 3,14

OSTENEALĂ: s.f.
osteneala: *sg. ac.* 1,3

(a se) OSTENI: v. IV
(să) vor osteni: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,13

P

PAHAR: s.n.; var. (În v. și reg.) **PĂHAR**
păharul: *sg. nom.* 2,16

PAJURĂ: s.f.; var. (Reg.) **PAJORĂ**
pajora: *sg. ac.* 1,8

PARDOS: s.m. (Înv) „panteră"
pardoșii: *pl. ac.* 1,8

PARTE: s.f.
partea: *sg. nom.* 1,16

(a) PĂCĂTUI: v. IV
au păcătuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,10

PĂMÂNT: s.n.
pământului: *sg. gen./dat.* 1,6; 2,8, 17; 3,7, 10
pământul: *sg. nom./ac.* 2,14, 20; 3,3, 6; 3,12

(a) PĂTIMI: v. IV
pătimind: *gerunziu* 1,2

PÂNTECE: s.n.
pântecele: *sg. nom.* 3,16

PERETE: s.f.; var. (Înv. și pop.) **PĂRETE**
păreate: *sg. ac.* 2,11

PEȘTE: s.m.
peștii: *pl. ac.* 1,14

(a) PETRECE: v. III
să petrecă: *conj. prez. 3.sg.* 2,2

PIATRĂ: s.f.
piatra: *sg. nom.* 2,11
pietrii: *sg. dat.* 2,19

PICIOR: s.n.
picioarelor: *pl. gen* 3,5
picioarele: *pl. ac.* 3,19

PIELE: s.f. (aici) „cort" (cf. lat. *pellis, -is* „cort militar")
pieile: *pl. nom.* 3,7

(a) PIERDE: v. III
a pierde: *inf. prez.* 3,14

PILDĂ: s.f.
pildă: *sg. ac.* 2,6

(a se) PLECA: v. I
plecatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,6

PLIN, -Ă: adj.
plin: *n. sg. nom.* 3,3

(a se) PORUNCI: v. IV
(să) poruncească: *ind. prez. impers.* rezum. cap.2

POVARĂ: s.f.
povara: *sg. nom.* 1,1, 7

(a se) POVESTI: v. IV
(să) va povesti: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,5

PRADĂ: s.f.
prada: *sg. ac.* 1,3
pradă: *sg. ac.* 1,9

PRIETEN: s.m.; var. (Înv.) PRIIATIN
priiatinului: *sg. dat.* 2,15

(a) PRINDE: v. III
va prinde: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,10

(a) PRIVI: v. IV
a privi: *inf. prez.* 1,13
privești: *ind. prez. 2.sg.* 1,13
privit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,6

PROROC: s.m.
prorocul: *sg. nom.* rezum. cap.1; 1,1
prorocului: *sg. gen./dat.* rezum. cap.2; 3,1

PROROCIE: s.f.
Prorociia: *sg. nom.* în titlu: *Prorociia lui Avacuc*

PSALM: s.m.
psalm: *sg. ac.* 3,19

(a) PUNE: v. III
ai pus: *ind. pf.c. 2.sg.* 1,12
va pune: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,19

PURURI: adv.; var. PURUREA
pururea: 1,17

(a) PUTEA: v. II
vei putea: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,13
va putea: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,19

PUTERNIC, -Ă: adj.
(mai) putearnică: *f. sg. nom.* 1,3

PUTREJUNE: s.f.; var. (Înv.) PUTRĂJUNE
putrăjunea: *sg. nom.* 3,16

R

(a) RĂDICA: v. I; vezi (a) RIDICA

RĂMAS, -Ă: s.m./f.
(cei) rămași: *s.m. pl. nom.* 2,8

RĂPIRE: s.f.
răpire: *sg. ac.* 2,7

RĂSIPIRE: s.f.; vezi RISIPIRE

(a) RĂSPUNDE: v. III
voiu răspunde: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,1
au răspuns: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,2
va răspunde: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,11

RĂSPUNS: s.n.
răspuns: *sg. ac.* rezum. cap.2

RĂU, REA: adj./s.
răul: *s.n. sg. ac.* 1,13
răului: *s.n. sg. gen.* 2,9
rea: *adj. f. sg. ac.* 2,8

(a) RÂDE: v. III
ra râde: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,10

RÂS: s.n.
râs: *sg. ac., în loc. adj.* ***de râs*** 1,10

RÂU: s.n.
râuri: *pl. ac.* 3,8, 10

(a) RIDICA: v. I; var. (Înv. și pop.) (a) RĂDICA
au râdicat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,15; 3,10

RISIPIRE: s.f.; var. RĂSIPIRE
râsipirea: *sg. nom.* rezum. cap.2

ROBIE: s.f.
robiia: *sg. ac.* 1,9

RUGĂCIUNE: s.f.
rugăciunea: *sg. nom.* 3,1

(a se) RUPE: v. III; var. (Înv. și reg.) (a) RUMPE
(s-)au rupt: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,4
vor rumpe: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,7

S

SĂGEATĂ: s.f.
săgeților: *pl. gen.* 3,11

(a) SĂLTA: v. I „a se bucura"
va sălta: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,15
voiu sălta: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,18

SĂLTARE: s.f. (Fig.; înv.) „trăire intensă a unei stări afective"
săltarea: *sg. nom.* 3,14

SĂMÂNȚĂ: s.f.
sămânță: *sg. nom.* 3, 17

SĂRAC, -Ă: s.m./f.
(cel) sărac: *s.m. sg. ac.* 3,14

SÂNGE: s.n.
sângele: *sg. ac.* 2,8
sângiuri: *pl. ac.* 2,12
sângiurile: *pl. ac.* 2,17

(a) SCĂDEA: v. II
vor scădea: *ind. viit.I. 3.pl.* 2, 13

SCEPTRU: s.n.; var. (Înv.) SCHIPTRU
schiptrurile: *pl. ac.* 3,14

(a se) SCHIMBA: v. I
(să) va **schimba:** *ind. viit.I. 3.sg.* 1,11

(a) SCRIE: v. III
să scrie: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.2
scrie: *imperativ 2.sg.* 2,2

(a se) SCULA: v. I
(să) vor scula: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,7
scoală: *imperativ 2.sg.* 2,19

SEARĂ: s.f.; var. (Pop.) SARĂ
sara: *sg. ac., în loc. adj.* ***de sara*** 1,8

SFÂNT, -Ă: adj./s.
Sfântul: *s.m. sg. voc., în sintagma* ***Sfântul mieu*** 1,12
(Cel) Sfânt: *s.m. sg. nom.* 3,3
sfântă: *adj. f. sg. ac.* 2,20

SFÂRȘIT: s.n.
sfârșit: *sg. ac., în loc. adv. la* ***sfârșit*** 1,4; 2,3

SILNICIE: s.f.; var. (Înv.) SÂLNICIE
sâlnicie: *sg. ac.* 1,2

SLAVĂ: s.f.
slava: *sg. ac.* 2,14, 16; 3,3
slavă: *sg. ac.* 2,16

(a se) SLOBOZI: v. IV
(să) sloboade: *ind. prez. 3.sg.* 2,9
au slobozit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,6

SMOCHIN: s.m.
smochinul: *sg. nom.* 3,17

SOARE: s.f.
soarele: *sg. nom.* 3,11

(a) SPORI: v. IV
sporește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1

(a) STA: v. I
voiu sta: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,1
stătut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,6
au stătut: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,11

(a) STĂPÂNI: v. IV
să stăpânească: *conj. prez. 3.sg.* 1,6

STRAJĂ: s.f.
straja: *sg. ac.* 2,1

STRĂLUCIRE: s.f.
strălucirea: *sg. nom./ac.* 3,4, 11

STRÂMB, -Ă: adj.
strâmbă: *f. sg. nom.* 1,4

STRÂMBĂTATE: s.f.
strâmbătatea: *sg. nom./ac.* 1,3; 2,8, 17
strâmbătate: *sg. ac.* 1,13; 2,12; 3,7

(a) STRIGA: v. I
voiu strâga: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,2
va strâga: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,11

SUFLET: s.n.
sufletul: *sg. nom./ac.* 2,4, 5, 10

(a se) SUI: v. IV
să (mă) suiu: *conj. prez. 1sg.* 3,16

SULIȚĂ: s.f.
suliții: *sg. gen.* 3,11

Ș

ȘANȚ: s.n. (Înv.) „săpătură lungă și adâncă, adesea fortificată sau umplută cu apă, care se făcea în jurul unei cetăți al unui castel, în scopuri de apărare"
șanțul: *sg. ac.* 1,10

ȘATRĂ: s.f.
șetrile: *pl. ac.* 3,7

T

TARE: s.m./f.
(cel) tare: *s.m. sg. ac.* 1,12

(a) TĂCEA: v. II
taci *ind. prez. 2.sg.* 1,13
tace: *ind. prez. 3.sg.* 2,19
tacă: *conj. prez. fără* **să** *3.sg.* 2,20

(a) TĂIA: v. I
tăiat-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,10
vei tăia: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,10

TĂRIE: s.f.
tăriia: *sg. nom.* 1,11; 3,19
tărie: *sg. ac.* 2,1
tăria: *sg. nom.* 3,4

(a se) TÂRÂI: v. IV; var. (Înv. și reg.) (a se) TÂRĂI
(să) târâiaște: *ind. prez. 3.sg.* 1,14

(a se) TEME: v. III
(m-)am temut: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,2

TEMEI: s.n.
temeiul: *sg. ac.* 3,13

TINĂ: s.f.
tină: *sg. ac.* 2,6

TIRAN: s.m.
tiranii: *pl. nom.* 1,10

(a) TRAGE: v. III
trasu(-)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,15

TREAPTĂ: s.f.
treapta: *sg. ac.* 2,1

(a) TRECE: v. III
va treace: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,11
au trecut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,10

(a se) TREMURA: v. I
(s-)au tremurat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,16

TROPOTIRE: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-ungurescnemțesc...*, Buda, 1825.
tropotirea: *sg. ac.* 3,12

(a se) TULBURA: v. I; var. (Înv.) (a se) TURBURA
turbura(-să)-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,7
(s+)au turburat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,16

TULBURARE: s.f.; var. (Înv.) **TURBURARE**
turburare: *sg. ac.* 2,10

U

(a se) UITA: v. I
uitați(-vă): *imperativ 2.pl.* 1,5

(a) UMBLA: v. I
umblă: *ind. prez. 3.sg.* 1,6

(a se) UMPLE: v. III; var. (Înv. și pop.) **(a se) UMPLEA:** v. II
(să) va umplea: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,5, 14
umplutut(-te)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,16

UNDIȚĂ: s.f.
unghița: *sg. ac.* 1,15

URGIE: s.f.
urgia: *sg. nom.* 3,8

UȘOR, UȘOARĂ: adj.
(mai) ușori: *m. pl. nom.* 1,8

V

(a) VĂDI: v. IV (Înv.) „a acuza"
vădește: *ind. prez. 3.sg.* 2,1

(a se) VĂRSA: v. I „a se răspândi"; „a se revărsa"
(să) vor vărsa: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,8

VĂRSAT, -Ă: adj. „turnat"
vărsat: *n. sg. ac.* 2,18

VÂNT: s.n.
vânt: *sg. nom.* 1,9

VEAC: s.n.
veacului: *sg. gen.* 3,6

(a) VEDEA: v. II
au văzut: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,1
a vedea: *inf. prez.* 1,3
vedeți: *imperativ 2.pl.* 1,5
să vezi: *conj. prez. 2.sg.* 1,13
să văz: *conj. prez. 1.sg.* 2,1
să vază: *conj. prez. 3.sg.* 2,15
văzut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,7
văzutu(-)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,10

VEDENIE: s.f.
vedeniia: *sg. ac.* rezum. cap.2

VEDERE: s.f. (Înv. și pop.) „vedenie"
vedearea: *sg. nom./ac.* 2,2, 3

(a) VENI: v. IV
au venit *ind. pf.c. 3.sg.* 1,4
vor veni: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,8, 9
venind: *gerunziu* 2,3
vine: *ind. prez. 3.sg.* 2,3
va veni: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,3
vinea: *ind. imp. 3.pl.* 3,14

(a se) VESELI: v. IV
(să) va veseli: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,15

VIE: s.f.
vii: *pl. ac.* 3,17

VIN: s.n.
vinul: *sg. nom.* 2,5

VIU, VIE: adj.
viu: *m. sg. nom.* 2,4

VOLBURĂ: s.f. „vâltoare"; „vârtej"
volbura: *sg. nom./ac.* 3,10, 14

Z

(a) ZĂBOVI: v. IV
va zăbovi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,3

(a) ZBURA: v. I
zbura-vor: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,8

(a se) ZDROBI: v. IV
(s-)au zdrobit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,6

ZI: s.f.
zilele: *pl. ac.* 1,5
zi: *sg. ac.* 3,16

(a se) ZICE: v. III
(să) va zice: *ind. viit.I. impers./3.sg.* 2,1, 6
au zis: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,2
zice: *ind. prez. 3.sg.* 2,19

ZID: s.n.
zidurilor: *pl. gen.* 2,11

(a) ZIDI: v. IV
zidește: *ind. prez. 3.sg.* 2, 12

FACSIMILE

PROROCIIA LUI AVACUC

136v

137r

137v

138r

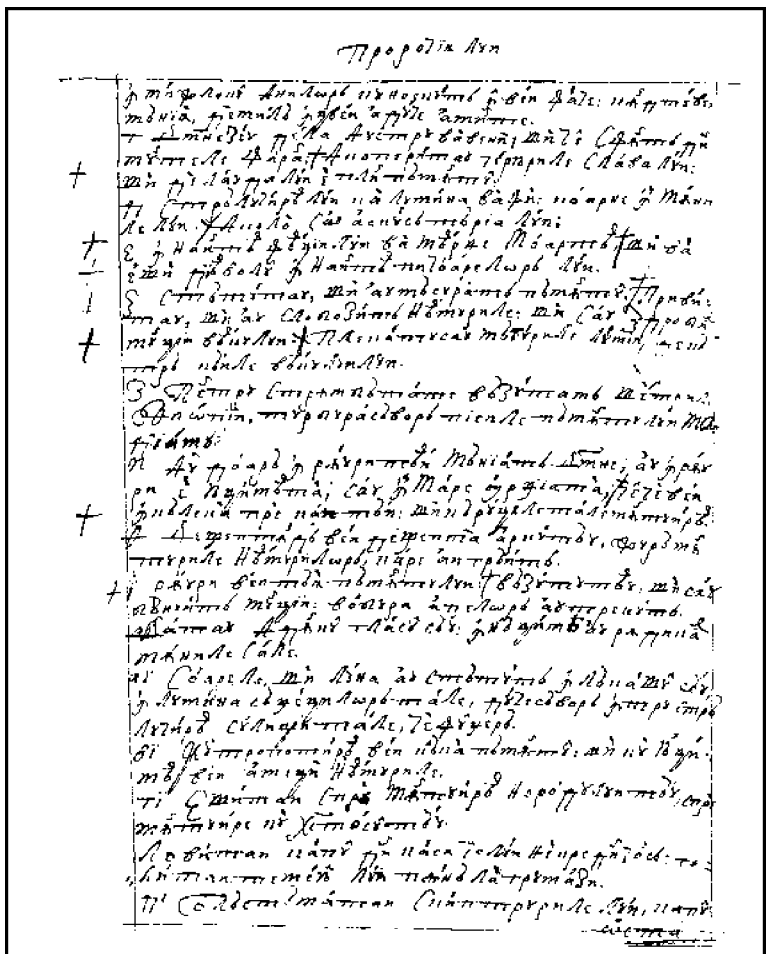

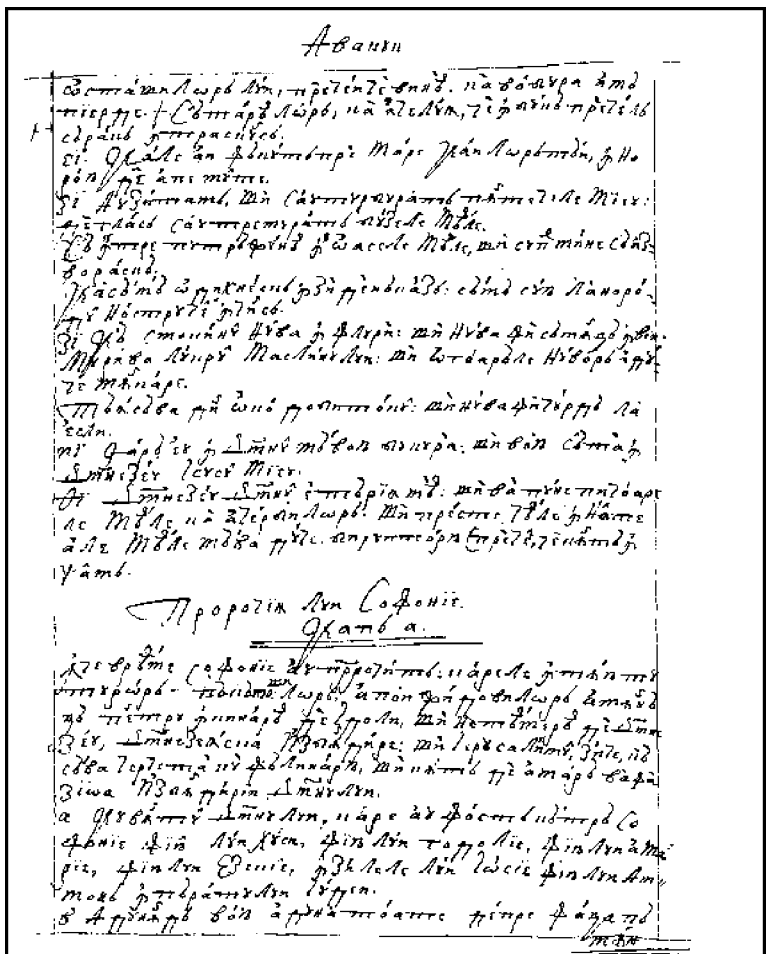

PROROCIIA LUI SOFONIE

Cap 1

În ce vreame Sofonie au prorocit. Carele întâiu tuturor păcătoşilor, apoi jidovilor, amânănţă, pentru închinarea de idoli şi neteamerea de Dumnezeu, dumnezeiasca izbândire. Şi Ierusalimul, zice, că să va cercerta cu fălinariu şi cât de amară va fi zioa izbândirii Domnului.

1. Cuvântul Domnului, care au fost către Sofonie, fiiul lui Husi, fiiului Godolie, fiiului Amarie, fiiului Ezechie, în zilele lui Iosie, fiiului Ammon, împăratului Iudei.

139v 2. „Adunând, voiu aduna toate de pre faţa pă|mântului", zice Domnul.

3. „Adunând omul şi dobitocul, adunând pasările ceriului şi peştii mării; şi căderile celor necredincioşi vor fi şi voiu pierde oamenii de pre faţa pământului", zice Domnul.

4. „Şi voiu întinde mâna Mea preste Iuda şi preste toţi lăcuitorii Ierusalimului; şi voiu pierde din locul acesta rămăşiţele lui Vaal şi numele ţârcovnicilor cu preoţii,

5. Şi pre cei ce să închină preste acoperişuri oastei cereşti, şi să închină şi să joară în Domnul, şi să joară în Melhom,

6. Şi carii să întorc de după dosul Domnului şi carii n-au căutat pre Domnul, nici l-au cercat".

7. Tăceţi de către faţa Domnului Dumnezeu, că aproape e zioa Domnului, că au gătit Domnul pre junghiare, sfinţit-au chemaţii Săi.

8. Şi va fi în zioa junghierii Domnului, cerceta-voiu preste căpetenii şi preste fiii împăratului şi preste toţi cei ce sânt îmbrăcaţi cu haină streină.

9. Şi voiu cerceta preste tot cel ce întră cu mândrie preste prag în zioa aceaea, cei ce umplu casa Domnului Dumnezeului Său de strâmbătate şi de vicleşug.

10. „Şi va fi în zioa aceaea – zice Domnul – glasul strâgării de la Poarta Peştilor şi urlarea de la a doaoa şi zdrobire mare din măguri".

11. Urlaţi, lăcuitorii Pilii! Tăcut-au tot norodul lui Hanaan, perit-au toţi cei învăluiţi cu argint.

12. Şi va fi în vreamea aceaea, cerceta-voiu Ierusalimul cu fălinariu şi voiu cerceta preste oamenii cei înfipţi în gunoaiele sale, carii zic în inimile sale: „Nu va face bine Domnul şi nu va face rău". ||

140r 13. Şi va fi tăriia lor spre înşelăciune şi casa lor spre pustie. *Şi vor zidi căsi, şi nu vor lăcui; şi vor sădi vii, şi nu vor bea vinul lor. *Amos 5, 11.

14. Aproape e zioa Domnului cea mare, aproape e şi iute foarte. Glasul zilii Domnului amar, năcăji-să-va acolo cel tare.

15. *Zioa mâniii, zioa aceaea, zioa năcazului şi a strâmturii, zioa dosăzii şi a mişelătăţii, zioa întunearecului şi a ceţii, zioa negurii şi a volburii, *Ieremie 30, 7. Ioil 2, 11.

16. Zioa trâmbiţii şi a răsunării preste cetăţile ceale întărite şi preste unghiurile ceale înalte. Amos 5, 18.

17. Şi voiu năcăji oamenii şi vor umbla ca orbii, că Domnului au păcătuit; şi să va vărsa sângele lor ca praful şi trupurile lor ca gunoaiele.

*Ezechiil 7, 19. **Jos 3, 8.

18. *Ci şi argintul lor, şi aurul lor nu-i va putea izbăvi în zioa mâniii Domnului. **În focul râvnii Lui să va îmbuca tot pământul, că săvârşire cu sârguire va face tuturor celor ce lăcuiesc pre pământ.

Cap 2

Îndeamnă prorocul pre norod să să întoarcă către Dumnezeu, mai nainte de ce-i va veni mâniia Domnului, şi pre toţi blânzii pământului, să caute pre Domnul, vestind că să apropie râsipirea filisteilor, moavitenilor, ammoniteanilor, ethiopilor şi assirilor.

1. eniţi împreună, adunaţi-vă, neamul cel neiubit!
2. Mai înainte de a naşte porunca ca nişte pulbere pre zioa aceea ce treace, mai nainte de-a veni preste voi mâniia iuţimii Domnului, mai înainte de-a veni preste voi zioa urgiii Domnului,
3. Cercaţi pre Domnul, toţi blânzii pământului, cei ce aţi făcut judecata Lui, căutaţi ce e drept, căutaţi ce e blând, de cumva vă veţ ascunde în zioa urgiii Domnului. |
4. Că Gaza să va strâca şi Ascalon spre pustiire, Azotul în amiiazăzi îl vor lepăda şi 140v
Ascalonul să va dezrădăcina.
5. Amar celor ce lăcuiţi în funea mării, neamul celor pierduţi! Cuvântul Domnului preste voi, Hanaan, pământul filisteilor, şi te voiu pierde, aşa ca să nu fie lăcuitoriu.
6. Şi va fi funea mării odihna păstorilor şi ocoalele dobitoacelor.
7. Şi va fi funea lui, carea au rămas din casa Iudii; acolo să vor paşte în casele Ascalonului; de către sară să vor odihni, că i-au cercetat Domnul, Dumnezeul lor, şi va întoarce robiia lor.
8. „Auzit-am ocara lui Moav şi blăstămurile fiilor lui Ammon, care au probozit pre norodul Mieu şi s-au mărit preste hotarele lor.
9. Pentru aceaea, viu sânt Eu – zice Domnul oastelor, Dumnezeul lui Israil – că Moav ca Sodomul va fi, şi fiii lui Ammon ca Gomorul, uscăciuni de spini şi grămăzi de sare şi pustii până în veac. Rămăşiţele norodului Mieu îi va răpi, şi rămaşii neamului Mieu îi vor stăpâni".
10. Aceasta le va veni lor pentru mândria sa, că au blăstămat şi s-au mărit preste norodul Domnului oastelor.
11. Groaznic e Domnul preste dânşii şi va supţiia pre toţi dumnezeii pământului; şi să vor închina Lui oamenii din locul său, toate ostroavele limbilor.
12. „Ci şi voi, ethiopiianii, omorâţi veţ fi de sabiia Mea".
13. Şi va întinde mâna Sa preste criveţu şi va pierde Asurul. Şi va pune pre cea frumoasă spre singurătate şi spre neumblată şi ca o pustie. ||

*Isaie 34, 11.

14. *„Şi să vor culca în mijlocul ei turmele, toate fiarăle limbilor; şi onocrotanul şi ariciul 141r
pragurile ei vor petreace. Glasul celui ce cântă în fereastă, corbul în podiri, că voiu supţiia vârtutea ei".
15. Aceasta e cetatea cea slăvită, ce lăcuiaşte cu cutezare, carea zicea în inima sa: „Eu sânt şi afară de mine nu mai iaste alta!" Cum s-au făcut spre pustiiu culcuş de fiară! Tot cine va treace printr-însa va şuiera şi va clăti mâna sa.

Cap 3

Vădeaşte Ierusalimul şi mai vârtos pre povăţuitorii lui, cărora le amânănţă cea grabnică a lui Dumnezeu izbândă, că nici prin facerile de bine, nici prin bătăi s-au întors către Dânsul. Despre fericirea legii noao şi sporirea credincioşilor şi pedeapsa celor necredincioşi să vesteaşte.

1. man, cea chemătoare şi cea răscumpărată cetate, porumbiţă!
2. N-au auzit glasul şi n-au priimit învăţătura, în Domnul n-au nădăjduit, către Dumnezeul său nu s-au apropiat.

*Ezechiil 22, 27. Mihei 3, 11.

3. *Căpeteniile ei, în mijlocul ei, ca nişte lei răgnind; judecătorii ei, lupi de sara, nu lăsa pe dimineaţa.
4. Prorocii ei înşelători, oameni necredincioşi; preoţii ei au pângărit pre cel sfânt, nedrept au lucrat împrotiva legii.
5. Domnul cel drept, în mijlocul ei, nu va face strâmbătate. Dimineaţa de dimineaţă judecata Sa va da la lumină şi nu Să va ascunde. Iară cel nedrept n-au cunoscut ruşinea.

6. Pierdut-am neamurile şi s-au râsipit unghiurile lor. Pustii am făcut căile lor, nefiind cine să treacă; pustiitu-s-au cetăţile lor, nerămâind om, nici vrun lăcuitoriu.

7. Zis-am: „Însă te vei teame de Mine, cuprinde-vei învăţătura şi nu va peri cortul ei,
141v pentru toate întru care v-am cercetat". Iară dimi|neaţa, sculându-să, au strâcat toate gândurile sale.

8. „Pentru aceaea aştaptă-Mă – zice Domnul – în zioa învierii Meale spre cea viitoare, că judecata Mea e să adun neamurile şi să strâng împărăţiile şi să vărs peste ei urgiia Mea, toată mâniia iuţimii Meale, *că în focul râvnii Meale să va îmbuca tot pământul. *Sus 1, 18.

9. Că atunci voiu răsplăti noroadelor usnă aleasă, ca să cheme toţi numele Domnului şi să-I slujască cu un umăr.

10. Peste râurile Ethiopiii, de acolo rugătorii Miei, fiii răsipiţilor Miei, Îm vor aduce dar.

11. În zioa aceaea nu te vei ruşina pentru toate meşteşugirile tale, cu carele ai nelegiuit împrotiva Mea, că atunci voiu depărta din mijlocul tău pre cei mari, grăitorii mândriii tale, şi nu vei adaoge a te mai înălţa în muntele Mieu cel sfânt.

12. Şi voiu lăsa în mijlocul tău norod sărac şi lipsit; şi vor nădăjdui în numele Domnului.

13. Rămăşiţele lui Israil nu vor face strâmbătate, nici vor grăi minciună şi nu să va afla în gura lor limbă vicleană, că aceia să vor paşte şi să vor culca, şi nu va fi cine să-i sparie".

14. Laudă, fata Sionului, dânţuiaşte, Israil! Veseleaşte-te şi săltează cu toată inima, fata Ierusalimului!

15. Luat-au Domnul judecata ta, întors-au nepriiatinii tăi. Împăratul lui Israil, Domnul, în mijlocul tău; nu te vei mai tea me de rău.

16. În zioa aceaea să va zice Ierusalimului: „Nu te teme, Sioane, nu slăbească mânile tale!

17. Domnul, Dumnezeul tău, în mijlocul tău e tare, Acela te va mântui. Bucura-Să-va de tine întru veselie, tăcea-va întru iubirea ta, sălta-va pentru tine întru laudă.

142r 18. Bârfealele, cei ce să depărtase de la leage îi || voiu aduna, că din tine era, ca să nu mai aibi pentru ei ocară.

19. Iată, Eu voiu omorî pre toţi cei ce te-au năcăjit în vreamea aceaea şi voiu mântui pre cea ştoapă; şi pre cea lepădată o voiu aduna şi voiu pune spre laudă şi spre nume şi întru tot pământul turburării lor.

20. În vreamea aceaea, întru carea vă voiu aduce şi în vreamea în carea vă voiu aduna, că vă voiu da spre nume şi spre laudă tuturor noroadelor pământului, când voiu întoarce robiia voastră înaintea ochilor voştri", zice Domnul.

A

ACOLO: adv.
acolo: 1,14; 2,7; 3,10

ACOPERIȘ: s.n.
acoperișuri: *pl. ac.* 1,5

(a se) ADĂUGA: v. I; var. **(a se) ADAOGE:** v. III „a continua să"
vei adaoge: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,11

(a) ADUCE: v. III
vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,10
voiu aduce: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,20

(a) ADUNA: v. I
adunând: *gerunziu* 1,2, 3
voiu aduna: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,2; 3,18, 19, 20
adunați(-vă): *imperativ 2.pl.* 2,1
să adun: *conj. prez. 1.sg.* 3,8

AFARĂ: adv.
afară: *adv. în loc. prep.* ***afară de*** 2,15

(a se) AFLA: v. I
(să) va afla: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,13

ALES, ALEASĂ: adj.
aleasă: *f. sg. ac.* 3,9

AMAN: interj.
aman: 3,1

AMAR, -Ă: adj./s.
amară: *f. sg. nom.* rezum. cap.1
amar: *n. sg. nom.* 1,14
amar: *s.n.* (+ dat.) *sg. nom.* „vai" 2,5

(a) AMENINȚA: v. I; var. (Înv.) **(a)** AMÂNĂNȚA
amânănță: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; rezum. cap.3

AMIAZĂ: s.f.; var (Reg.) AMIAZĂZI „timpul de la mijlocul zilei"
amiiazăzi: *sg. ac.* 2,4

AMO**NITEAN:** s.m. (cf. **Indice** Fc)
ammoniteanilor: *pl. gen.* rezum. cap.2

APOI: adv.
apoi: rezum. cap.1

APRO**APE:** adv.
aproape: 1,7, 14

(a se) APROPIA: v. I
(s-)au apropiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,2

ARGINT: s.n.
argint: *sg. ac.* 1,11
argintul: *sg. nom.* 1,18

ARICI: s.m.
ariciul: *sg. nom.* 2,14

(a se) ASCUNDE: v. III
vă veț ascunde: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,3
(Să) va ascunde: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,5

ASIR: s.m. (cf. **Indice** Is)
assirilor: *pl. gen.* rezum. cap.2

AȘA: adv.
așa: 2,5

(a) AȘTEPTA: v. I
așteptă: *imperativ 2.sg.* 3,8

ATUNCI: adv.
atunci: 3,9, 11

AUR: s.n.
aurul: *sg. nom.* 1,18

(a) AUZI: v. IV
auzit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,8
au auzit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,2

(a) AVEA: v. II
să aibi: *conj. prez. 2.sg.* 3,18

B

BĂTAIE: s.f.
bătăi: *pl. ac.* rezum. cap.3

BÂRFEALĂ: s.f. (aici) „oameni de nimic", „nulități" (cf. lat. *nūgae, -ārum* „fleacuri, nimicuri, baliverne", dar și (fig.) „oameni de nimic", „nulități")
bârfealele: *pl. ac.* 3,18

(a) BEA: v. II
vor bea: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,13

BINE: s.n.
bine: *sg. ac.* 1,12
bine: *sg. ac., în sintagma facerile* ***de bine*** rezum. cap.3

BLÂND, **-Ă:** adj./s.
blânzii: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.2
blânzii: *s.m. pl. voc., în sintagma* ***toți*** *blânzii pământului* 2,3
blând: *adj. n. sg. nom.* 2,3

BLESTEM: s.n.; var. BLĂSTĂM
blăstămurile: *pl. ac.* 2,8

(a) BLESTEMA: v. I; var. **(a)** BLĂSTĂMA
au blăstămat: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,10

(a se) BUCURA: v. I
bucura(-Să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,17

C

CALE: s.f.
căile: *pl. ac.* 3,6

CASĂ: s.f.
casa: *sg. ac., în sintagma* ***casa Domnului*** 1,9
casa: *sg. nom./ac.* 1,13; 2,7
căsi: *pl. ac.* 1,13
casele: *pl. ac.* 2,7

CĂDERE: s.f. „distrugere", „nimicire"
căderile: *pl. nom.* 1,3

CĂPETENIE: s.f.
căpetenii: *pl. ac.* 1,8
căpeteniile: *pl. nom.* 3,3

(a) CĂUTA: v. I
au căutat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,6
să caute: *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.2
căutați: *imperativ 2.pl.* 2,3

(a) CÂNTA: v. I
cântă: *ind. prez. 3.sg.* 2,14

CEAȚĂ: s.f.
cetii: *sg. gen., în sintagma* ***zioa întunearecului și a cetii*** 1,15

CER: s.n.; var. **CERIU**
ceriului: *sg. gen.* 1,3

(a) CERCA: v. I
au cercat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,6
cercați: *imperativ 2.pl.* 2,3

(a se) CERCETA: v. I
(să) va cerceta: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.1
cerceta-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,8, 12
voiu cerceta: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,9, 12
au cercetat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,7
am cercetat: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,7

CERESC, -EASCĂ: adj.
cerești: *f. sg. dat., în sintagma* ***oastei cerești*** 1,5

CETATE: s.f.
cetățile: *pl. nom./ac.* 1,16; 3,6
cetatea: *sg. nom.* 2,15
cetate: *sg. voc., în sintagma* ***cea chemătoare și cea răscumpărată cetate*** 3,1

(a) CHEMA: v. I
să cheme: *conj. prez. 3.pl.* 3,9

CHEMAT, -Ă: s.m./f.
chemații: *s.m. pl. ac.* 1,7

CHEMĂTOR, -TOARE: adj. „provocator"
chemătoare: *f. sg. voc., în sintagma cea* ***chemătoare și*** *cea* ***răscumpărată*** *cetate* 3,1

(a) CLĂTI: v. IV
va clăti: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,15

CORB: s.m.
corbul: *sg. nom.* 2,14

CORT: s.n.
cortul: *sg. nom.* 3,7

CREDINCIOS, -OASĂ: s.m./f.
credincioșilor: *s.m. pl. gen.* rezum. cap.3

CRIVĂȚ: s.n. „nord"
crivețu: *sg. ac.* 2,13

(a se) CULCA: v. I
(să) vor culca: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,14; 3,13

CULCUȘ: s.n.
culcuș: *sg. nom.* 2,15

(a) CUNOAȘTE: v. III
au cunoscut: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,5

(a) CUPRINDE: v. III
cuprinde-vei: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,7

CUTEZARE: s.f.
cutezare: *sg. ac.* 2,15

CUVÂNT: s.n.
cuvântul: *sg. nom.* 1,1
cuvântul: *sg. nom., în sintagma* ***cuvântul Domnului*** 2,5

D

(a) DA: v. I
va da: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,5
voiu da: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,20

DAR: s.n.
dar: *sg. ac.* 3,10

(a) DĂNȚUI: v. IV (Fig.) „a sălta"
dânțuiaște: *imperativ 2.sg.* 3,14

(a se) DEPĂRTA: v. I
voiu depărta: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,11
(să) depărtase: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 3,18

(a se) DEZRĂDĂCINA: v. I
(să) va dezrădăcina: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,4

DIMINEAȚĂ: s./adv.
dimineața: *s.f. sg. ac.* 3,3
dimineață: *s.f. sg. ac., în loc. adv.* ***dimineața/de dimineață*** „în fiecare dimineață 3,5
dimineața: *s.f. sg. ac., în loc. adv. dimineața de dimineață*
dimineața: *adv.* 3,7

DOBITOC: s.n.
dobitocul: *sg. ac.* 1,3
dobitoacelor: *pl. gen.* 2,6

DOMN: s.m.
Domnului: *sg. gen./dat.* 1,6, 7, 8, 17, 18; rezum. cap.2; 3,12
Domnului: *sg. gen., în sintagmele* ***cuvântul Domnului/zioa*** *Domnului/zioa junghierii* ***Domnului/zilii Domnului/zioa*** *izbândirii* ***Domnului/mâniia iuțimii*** *Domnului/zioa* ***urgiii Domnului/casa Domnului/Domnului oastelor/numele Domnului*** rezum. cap.1; 1,1, 7, 8, 9, 14; 2,2, 3, 5, 10; 3,9
Domnul: *sg. nom./ac.* 1,2, 3, 5, 6, 7, 10, 12; rezum. cap.2; 2,3, 7, 11; 3,2, 5, 8, 15, 17, 20
Domnul: *sg. nom., în sintagma* ***Domnul oastelor*** 2,9

DOS: s.n. „spate"
dosul: *sg. ac.* 1,6

DOSADĂ: s.f. „chin"
dosării: *sg. gen., în sintagma zioa dosării și a* ***mișelătății*** 1,15

DREPT, DREAPTĂ: adj.
drept: *m./n. sg. nom.* 2,3; 3,5

DUMNEZEIESC, -IASCĂ: adj.
dumnezeiasca: *adj. antep. f. sg. ac., în sintagma* ***dumnezeiasca*** *izbândire* rezum. cap.1

DUMNEZEU: s.m. „Divinitatea"
Dumnezeu: *sg. nom./ac./gen.* rezum. cap.1; 1,7; rezum. cap.2; rezum. cap.3
Dumnezeului: *sg. gen.* 1,9
Dumnezeul: *sg. nom./ac.* 2,7, 9; 3,2, 17

DUMNEZEU: s.m. „zeu"; „idol"
dumnezeii: *pl. ac.* 2,11

E

ETIOP: s.m. (Înv.) „etiopian"
ethiopilor: *pl. gen.* rezum. cap.2

ETIOPIAN: s.m. „persoană care face parte din populația de bază a Etiopiei"; „om originar din Etiopia"
ethiopiianii: *s.m. pl. voc.* 2,12

F

(a se) FACE: v. III
va face: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,12, 18; 3,5
ați făcut: *ind. pf.c. 2.pl.* 2,3
(s-)au făcut: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,15
am făcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,6
vor face: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,13

FACERE: s.f.
facerile: *pl. ac., în sintagma* ***facerile de bine*** rezum. cap.3

FATĂ: s.f.
fata: *sg. voc., în sintagmele fata* ***Sionului/fata Ierusalimului*** 3,14

FAȚĂ: s.f.
fața: *sg. ac., în loc. s.* ***de pre fața pământului*** „din lume" 1,2, 3
fața: *sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) ***de către fața*** „(de) dinaintea" 1,7

FELINAR: s.n.; var. **FĂLINAR**
fălinariu: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,12

FEREASTRĂ: s.f.; var. **FEREASTĂ**
fereastă: *sg. ac.* 2,14

FERICIRE: s.f.
fericirea: *sg. ac.* rezum. cap.3

(a) FI: v. IV
e: *ind. prez. 3.sg.* 1,7, 14; 2,3, 11, 15; 3,8, 17
era: *ind. imp. 3.pl.* 3,18
va fi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.1; 1,8, 10, 12, 13; 2,6, 7, 9; 3,13
au fost: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,1
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,3
să fie: *conj. prez. 3.sg.* 2,5
iaste: *ind. prez. 3.sg.* 2,15
nefiind: *gerunziu* 3,6
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 1,8
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 2,9, 15

FIARĂ: s.f.
fiarăle: *pl. nom.* 2,14
fiară: *sg. ac.* 2,15

FILISTEU: s.m. (cf. **Indice** Fc)
filisteilor: *pl. gen.* rezum. cap. 2; 2,5

FIU: s.f.
fiiul: *sg. nom.* 1,1
fiiului: *sg. gen.* 1,1
fiii: *pl. nom./ac.* 1,8; 2,9; 3,10
fiilor: *pl. gen.* 2,8

FOC: s.n.
focul: *sg. ac.* 1,18; 3,8

FRUMOS, -OASĂ: s.m./f.
(cea) frumoasă: *s.f. sg. nom.* 2,13

FUNIE: s.f.; var. (Înv.) **FUNE** (aici) „țărmul mării și toată fâșia ce merge de-a lungul ei" (cf. lat. *fūniculus, -ī* „fâșie de țărm al mării"; vezi și Anania 2001, p.1185)
funea: *sg. nom./ac., în sintagma* ***funea mării*** 2,5, 6
funea: *sg. nom.* 2,7

G

(a) GĂTI: v. IV
au gătit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,7

GÂND: s.n.
gândurile: *pl. ac.* 3,7

GLAS: s.n.
glasul: *sg. nom./ac.* 1,10, 14; 2,14; 3,2

GRABNIC, -Ă: adj.
grabnică: *f. sg. ac.* rezum. cap.3

(a) GRĂI: v. IV
vor grăi: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,13

GRĂITOR, -TOARE: s.m./f.
grăitorii: *s.m. pl. nom.* 3,11

GRĂMADĂ: s.f.
grămăzi: *pl. nom.* 2,9

GROAZNIC, -Ă: adj.
groaznic: *m. sg. nom.* 2,11

GUNOI: s.n.
gunoaiele: *pl. ac.* 1,12, 17

GURĂ: s.f.
gura: *sg. ac.* 3,13

H

HAINĂ: s.f.
haină: *sg. ac.* 1,8

HOTAR: s.n.
hotarele: *pl. ac.* 2,8

I

IATĂ: interj.
iată: 3,19

IDOL: s.m.
idoli: *pl. ac., în sintagma* ***închinarea de idoli*** „idolatrie" rezum. cap.1

INIMĂ: s.f.
inimile: *pl. gen.* 1,12
inima: *sg. ac.* 2,15
inima: *sg. ac., în loc. adv.* ***cu*** *toată* ***inima*** 3,14

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) **(a) ÎNTRA**
întră: *ind. prez. 3.sg.* 1,9

IUBIRE: s.f.
iubirea: *sg. ac.* 3,17

IUTE: adj.
iute (foarte): *f. sg. nom.* 1,14

IUŢIME: s.f.
iuţimii: *sg. gen.* 2,2; 3,8

(a) IZBĂVI: v. IV
izbăvi: *inf. prez. fără a* 1,18

IZBÂNDĂ: s.f.
izbândă: *sg. ac.* rezum. cap.3

IZBÂNDIRE: s.f. (Înv.) „răzbunare"
izbândire: *sg. ac., în sintagma* ***dumnezeiasca izbândire*** rezum. cap.1
izbândirii: *sg. gen., în sintagma* ***zioa izbândirii Domnului*** rezum. cap.1

Î

ÎMBRĂCAT, -Ă: adj.
îmbrăcaţi: *m. pl. nom.* 1,8

(a se) ÎMBUCA: v. I
(să) va îmbuca: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,18; 3,8

ÎMPĂRAT: s.m.
împăratului: *sg. gen.* 1,1, 8
împăratul: *sg. nom., în sintagma* ***împăratul lui Israil*** „Domnul" 3,15

ÎMPĂRĂŢIE: s.f.
împărăţiile: *pl. ac.* 3,8

ÎMPOTRIVA: prep.; var. (Înv. şi pop.) ÎMPROTIVA
împrotiva: 3,4, 11

ÎMPREUNĂ: adv.
împreună: 2,1

ÎNAINTE: adv./prep.
înainte: *adv. în loc. adv.* ***mai înainte*** 2,2
nainte: *adv. în loc. adv.* ***mai nainte*** rezum. cap.2; 2,2
înaintea: *prep.* 3,20

ÎNALT, -Ă: adj.
înalte: *n. pl. ac.* 1,16

(a se(ÎNĂLŢA: v. I
a **(te)** înălţa: *inf. prez.* 3,11

(a se) ÎNCHINA: v. I
(să) **închină:** *ind. prez. 3.pl.* 1,5
(să) vor închina: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,11

ÎNCHINARE: s.f.
închinarea: *sg. ac., în sintagma* ***închinarea de idoli*** „idolatria" rezum. cap.1

ÎNFIPT, -Ă: adj.
înfipţi: *m. pl. ac.* 1,12

(a) ÎNDEMNA: v. I
îndeamnă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap. 2

ÎNŞELĂCIUNE: s.f.
înşelăciune: *sg. ac.* 1,13

ÎNŞELĂTOR, -TOARE: adj.
înşelători: *m. pl. nom.* 3,4

ÎNTĂRIT, -Ă: adj.
întărite: *f. pl. ac.* 1,16

ÎNTÂI: adv.
întâiu: *adv.* rezum. cap.1

(a) ÎNTINDE: v. III
voiu întinde: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,4
va întinde: *ind. viit.I. 3.sg.* 2, 13

(a se) ÎNTOARCE: v. III
(să) întorc: *ind. prez. 3.pl.* 1,6
să **(să) întoarcă:** *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.2
va **întoarce:** *ind. viit.I. 3.sg.* 2,7
(s-)au întors: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.3
întors-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,15
voiu întoarce: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,20

(a) ÎNTRA: v. I; vezi (a) INTRA

ÎNTUNERIC: s.n.; var. (Înv.) ÎNTUNEAREC
întunearecului *sg. gen., în sintagma* ***zioa întunearecului şi a ceţii*** 1,15

ÎNVĂLUIT, -Ă: adj.
învăluiţi: *m. pl. nom.* 1,11

ÎNVĂŢĂTURĂ: s.f.
învăţătura: *sg. ac.* 3,2, 7

ÎNVIERE: s.f.
învierii: *sg. gen., în sintagma* ***zioa învierii Meale*** 3,8

J

JIDOV: s.m.
jidovilor: *pl. dat.* rezum. cap.1

JUDECATĂ: s.f.
judecata: *sg. nom./ac.* 2,3; 3,5, 8, 15

JUDECĂTOR: s.m.
judecătorii: *pl. nom.* 3,3

JUNGHIERE: s.f. (Pop.) „înjunghiere"; „jertfă"
junghiare: *sg. ac.* 1,7
junghierii: *sg. gen, în sintagma zioa* ***junghierii Domnului*** 1,8

(a se) JURA: v. I
(să) joară: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,5

L

LAUDĂ: s.f.
laudă: *sg. ac.* 3,17, 19, 20

(a) LĂCUI: v. IV; vezi (a) LOCUI

LĂCUITOR: s.m.; vezi LOCUITOR

(a) LĂSA: v. I
lăsa: *ind. imp. 3.pl.* 3,3
voiu lăsa: *ind. viit.I. 1.sg.* 3, 12

(a) LĂUDA: v. I
laudă: *imperativ 2.sg.* 3, 14

LEGE: s.f.
legii: *sg. gen., în sintagma legii noao* rezum. cap. 3
legii: *sg. gen.* 3,4
leage: *sg. ac.* 3,18

(a) **LEPĂDA:** v. I
vor lepăda: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,4

LEPĂDAT, -Ă: s.m./f.
(cea) lepădată: *s.f. sg. ac.* 3,19

LEU: s.m.
lei: *pl. ac.* 3,3

LIMBĂ: s.f.
limbilor: *pl. gen.* 2, 11, 14
limbă: *sg. nom.* 3,13

LIPSIT, -Ă: adj.
lipsit: *n. sg. nom.* 3,12

LOC: s.n.
locul: *sg. ac.* 1,4; 2,11

(a) **LOCUI:** v. IV; var. (Înv.) (a) LĂCUI
vor lăcui: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,13
lăcuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 1,18
lăcuiți: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,5
lăcuiaște: *ind. prez. 3.sg.* 2,15

LOCUITOR: s.m.; var. (Înv.) LĂCUITOR
lăcuitorii: *pl. ac.* 1,4
lăcuitorii: *pl. voc.* 1,11
lăcuitoriu: *sg. nom.* 2,5; 3,6

(a) **LUA:** v. I
luat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,15

(a) **LUCRA:** v. I
au lucrat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,4

LUMINĂ: s.f.
lumină: *sg. ac.* 3,5

LUP: s.m.
lupi: *pl. nom.* 3,3

M

MARE: adj./s.
mare: *f. sg. nom.* 1,10, 14
(cei) mari: *s.m. pl. ac.* 3,11

MARE: s.f.
mării: *sg. gen.* 1,3; 2,5, 6

MĂGURĂ: s.f.
măguri: *pl. ac.* 1,10

(a se) **MĂRI:** v. IV
(s-)au mărit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,8, 10

MÂNĂ: s.f.
mâna: *sg. ac.* 1,4; 2,13, 15
mâinile: *pl. nom.* 3,16

MÂNDRIE: s.f.
mândrie: *sg. ac.* 1,9
mândria: *sg. ac.* 2,10
mândriii: *sg. gen.* 3,11

MÂNIE: s.f.
mâniii: *sg. gen.* 1,15, 18
mâniia: *sg. nom./ac., în sintagmele* ***zioa mâniii/zioa mâniii Domnului*** rezum. cap.2; 2,2; 3,8

(a) **MÂNTUI:** v. IV
va mântui: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,17
voiu mântui: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,19

MEȘTEȘUGIRE: s.f.
meșteșugirile: *pl. ac.* 3,11

MIJLOC: s.n.
mijlocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în mijlocul/din mijlocul*** 2,14; 3,3, 5, 11, 12, 15, 17

MINCIUNĂ: s.f.
minciună: *sg. ac.* 3,13

MIȘELĂTATE: s.f.
mișelătății: *sg. gen., în sintagma zioa* ***dosăzii și a mișelătății*** 1,15

MOAVITEAN: s.m. (cf. **Indice** Fc)
moavitenilor: *pl. gen.* rezum. cap.2

MUNTE: s.m.
muntele: *sg. ac.* 3,11

N

(a) **NAȘTE:** v. III
a naște: *inf. prez.* 2,2

(a) **NĂDĂJDUI:** v. IV
au nădăjduit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,2
vor nădăjdui: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,12

NEAM: s.n.
neamul: *sg. voc., în sintagmele* ***neamul cel neiubit/neamul celor pierduți*** 2,1, 5
neamului: *sg. gen.* 2,9
neamurile: *pl. ac.* 3,6, 8

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) NĂCAZ
năcazului: *sg. gen., în sintagma zioa năcazului* ***și*** *a strâmturii* 1,15

(a se) **NECĂJI:** v. IV; var. (Pop.) (a se) NĂCĂJI
năcăji(-să)-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,14
voiu năcăji: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,17
au năcăjit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,19

NECREDINCIOS, -OASĂ: adj./s.
(celor) necredincioși: *s.m. pl. gen.* 1,3; rezum. cap.3
necredincioși: *adj. m. pl. nom.* 3,4

NEDREPT, -EAPTĂ: s./adv.
nedrept: *adv.* 3,4
(cel) nedrept: *s.m. sg. nom.* 3,5

NEGURĂ: s.f.
negurii: *sg. gen., în sintagma zioa negurii* ***și*** *a volburii* 1,15

NEIUBIT, -Ă: adj. „care nu este demn de a fi iubit"
neiubit: *n. sg. voc., în sintagma neamul* ***cel neiubit*** 2,1

(a) **NELEGIUI:** v. IV
ai nelegiuit: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,11

NEPRIETEN: s.m.; var. (Înv.) **NEPRIIATIN**
nepriiatinii: *pl. ac.* 3,15

NETEMERE: s.f.
neteamerea: *sg. ac.* rezum. cap.1

NEUMBLAT, -Ă: adj.
neumblată: *f. sg. nom.* 2,13

NOROD: s.n.
norodul: *sg. nom./ac.* 1,11; 2,8, 10
norod: *sg. ac.* rezum. cap.2; 3,12
norodului: *sg. gen.* 2,9
noroadelor: *pl. dat.* 3,9, 20

NOU, NOUĂ: adj.
noao: *f. sg. gen., în sintagma* ***legii noao*** rezum. cap.3

NUME: s.n.
numele: *pl. ac.* 1,4; 3,12
numele: *sg. nom., în sintagma* ***numele Domnului*** 3,9
nume: *sg. ac.* (aici) „renume" 3,19, 20

O

OASTE: s.f.
oastei: *sg. dat., în sintagma* ***oastei cereşti*** 1,5
oastelor: *pl. gen., în sintagma* ***Domnul oastelor/Domnului oastelor*** 2,9, 10

OCARĂ: s.f.
ocara: *sg. ac.* 2,8
ocară: *sg. ac.* 3,18

OCHI: s.m.
ochilor: *sg. gen.* 3,20

OCOL: s.n.
ocoalele: *pl. nom.* 2,6

ODIHNĂ: s.f.
odihna: *sg. nom.* 2,6

(a se) ODIHNI: v. IV
(să) vor odihni: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,7

OM: s.m.
omul: *sg. ac.* 1,3
oamenii: *pl. nom./ac.* 1,3, 12, 17; 2,11
oameni: *pl. nom.* 3,4
om: *sg. nom.* 3,6

(a) OMORÎ: v. IV
omorâţi veţ fi: *pasiv ind. viit.I. 2.pl.* 2,12
voiu omorî: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,19

ONOCROTAN: s.m. „pelican" (cf. lat. *onocrotalus, -i*); (cf. **Indice** 2Lg).
onocrotanul: *sg. nom.* 2,14

ORB, OARBĂ: s.m./f.
orbii: *s.m. pl. ac.* 1,17

OSTROV: s.n.
ostroavele: *pl. nom.* 2,11

P

PASĂRE: s.f.
pasările: *pl. ac.* 1,3

(a se) PAŞTE: v. III
(să) vor paşte: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,7; 3,13

PĂCĂTOS, -OASĂ: s.m./f.
păcătoşilor: *s.m. pl. dat.* rezum. cap.1

(a) PĂCĂTUI: v. IV
au păcătuit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,17

PĂMÂNT: s.n.
pământului: *sg. gen., în loc. s.* ***de pre faţa pământului*** 1,2, 3
pământul: *sg. nom./ac.* 1,18; 3,8, 19
pământ: *sg. ac.* 1,18
pământului: *sg. gen.* rezum. cap.2; 2,3, 11; 3,20
pământul: *sg, voc., în sintagma* ***pământul filisteilor*** 2,5

PĂSTOR: s.m.
păstorilor: *pl. gen.* 2,6

(a) PÂNGĂRI: v. IV
au pângărit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,4

PEDEAPSĂ: s.f.
pedeapsa: *sg. ac.* rezum. cap.3

PEŞTE: s.m.
peştii: *pl. ac.* 1,3
Peştilor: *pl. gen., în s. propr. Poarta* ***Peştilor*** 1,10

(a) PETRECE: v. III
vor petreace: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,14

(a) PIERDE: v. III (Bis.; eufem.) „a ucide"; „a nimici"
voiu pierde: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,3, 4; 2,5
va pierde: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,13
pierdut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,6

PIERDUT, -Ă: s.m./f.
(celor) pierduţi: *s.m. pl. gen.* 2,5

(a) PIERI: v. IV
perit-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,11
va **peri:** *ind. viit.I. 3.sg.* 3,7

POARTĂ: s.f.
Poarta: *sg. ac., în s.propr. Poarta Peştilor* 1,10

PODIRE: s.f.
podiri: *pl. ac.* 2,14

PORUMBIŢĂ: s.f.
porumbiţă: *sg. voc.* 3,1

PORUNCĂ: s.f.
porunca: *sg. nom.* 2,2

POVĂŢUITOR, -TOARE: s.m./f.
povăţuitorii: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.3

PRAF: s.n.
praful: *sg. ac.* 1,17

PRAG: s.n.
prag: *sg. ac.* 1,9
pragurile: *pl. ac.* 2,14

PREOT: s.m.
preoţii: *pl. nom./ac.* 1,4; 3,4

(a) PRIMI: v. IV
au priimit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,2

(a) PROBOZI: v. IV (Înv. şi pop.) „a mustra aspru"
au probozit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,8

PROROC: s.m.
prorocul: *sg. nom.* rezum. cap. 2
prorocii: *pl. nom.* 3,4

(a) PROROCI: v. IV
au prorocit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.1

PROROCIE: s.f.
prorociia: *sg. nom.* în titlu: *Prorociia lui Sofonie*

PULBERE: s.f.
pulbere: *sg. ac.* 2,2

(a) PUNE: v. III
va pune: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,13
voiu pune: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,19

(a se) PUSTII: v. IV
pustiitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,6

PUSTIIRE: s.f.
pustiire: *sg. ac.* 2,4

PUSTIU, -IE: s.n./adj.; var. PUSTIE: s.f.
pustie: *s.f. sg. ac.* 1,13; 2,13
pustiiu: *s.n. sg. ac.* 2,15
pustii: *adj. f./n. pl. nom./ac.* 2,9; 3,6

(a) PUTEA: v. II
va putea: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,18

R

(a) RĂCNI: v. IV; var. (Pop.) (a) RĂGNI
răgnind: *gerunziu* 3,3

RĂMAS, -Ă: s.m./f.
rămaşii: *s.m. pl. nom.* 2,9

RĂMĂŞIŢĂ: s.f.
rămăşiţele: *pl. nom./ac.* 1,4; 2,9; 3,13

(a) RĂMÂNE: v. III
nerămâind: *gerunziu* 3,6
au rămas: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,7

(a) RĂPI: v. IV
va **răpi:** *ind. viit.I. 3.sg.* 2,9

RĂSCUMPĂRAT, -Ă: adj.
răscumpărată: *f. sg. voc., în sintagma cea* ***chemătoare şi*** *cea* ***răscumpărată*** *cetate* 3,1

(a se) RĂSIPI: v. IV; vezi (a se) RISIPI

RĂSIPIRE: s.f.; vezi RISIPIRE

RĂSIPIT, -Ă: s.m./f.; vezi RISIPIT, -Ă

(a) RĂSPLĂTI: v. IV
voiu răsplăti: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,9

RĂSUNARE: s.f.
răsunării: *sg. gen., în sintagma zioa trâmbiţii* ***şi*** *a* ***răsunării*** 1,16

RĂU: s.
rău: *s.n. sg. ac.* 1,12; 3,15

RÂU: s.n.
râurile: *pl. ac.* 3,10

RÂVNĂ: s.f. „gelozie"
râvnii: *sg. gen.* 1,18; 3,8

(a se) RISIPI: v. IV; var. (a se) RĂSIPI
(s-)au râsipit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,6

RISIPIRE: s.f.; var. RĂSIPIRE
râsipirea: *sg. nom.* rezum. cap.2

RISIPIT, -Ă: s.m./f.; var. RĂSIPIT, -Ă
răsipiţilor: *s.m. pl. gen.* 3,10

ROBIE: s.f.
robiia: *sg. ac.* 2,7; 3,20

RUGĂTOR, -TOARE: s.m./f.
rugătorii: *s.m. pl. nom.* 3,10

(a se) RUŞINA: v. I
(te) vei ruşina: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,11

RUŞINE: s.f.
ruşinea: *sg. ac.* 3,5

S

SABIE: s.f.
sabiia: *sg. ac.* 2,12

SARE: s.f.
sare: *sg. ac.* 2,9

(a) SĂDI: v. IV
vor sădi: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,13

(a) SĂLTA: v. I „a se bucura"
sălteză: *imperativ 2.sg.* 3,14
sălta-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,17

SĂRAC, -Ă: adj.
sărac: *n. sg. ac.* 3,12

SĂVÂRŞIRE: s.f.
săvârşire: *sg. ac.* 1,18

SÂNGE: s.n.
sângele: *sg. nom.* 1,17

SÂRGUIRE: s.f.; cuvântul nu este înregistrat în DLR.
sârguire: *sg. ac., în loc. adv.* ***cu sârguire*** „în grabă"; „curând" 1,18

(a se) SCULA: v. I
sculându(-să): *gerunziu* 3,7

SEARĂ: s.f.
sară: *sg. ac., în loc. adv* (Înv. şi pop.) *de cătră sară* 2,7
sara: *sg. ac.* 3,3

SFÂNT, -Ă: adj./s.
(cel) sfânt: *s.n. sg. ac.* 3,4
sfânt: *m. sg. ac.* 3,11

(a) SFINŢI: v. IV
sfinţit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,7

SINGURĂTATE: s.f.
singurătate: *sg. ac.* 2,13

(a) SLĂBI: v. IV
slăbească: *conj. prez. fără* ***să*** *3.pl.* 3,16

SLĂVIT, -Ă: adj.
slăvită: *f. sg. nom.* 2,15

(a) SLUJI: v. IV
să slujească: *conj. prez. 3.pl.* 3,9

(a) SPERIA: v. I; var. (Înv. și reg.) (a) SPĂRIA
să sparie: *conj. prez. 3.sg.* 3,13

SPIN: s.m.
spini: *pl. ac.* 2,9

SPORIRE: s.f.
sporirea: *sg. ac.* rezum. cap.3

(a) STĂPÂNI: v. IV
vor stăpâni: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,9

STRÂMBĂTATE: s.f.
strâmbătate: *sg. ac.* 1,9; 3,5, 13

STRÂMTURĂ: s.f. (Înv. și pop.) „strâmtoare"
strâmturi: *sg. gen., în sintagma* ***zioa năcazului și a strâmturii*** 1,15

(a) STRÂNGE: v. III
să strâng: *conj. prez. 1.sg.* 3,8

(a se) STRICA: v. I
(să) va strâca: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,4
au strâcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,7

STRIGARE: s.f.
strâgării: *sg. gen.* 1,10

STRĂIN, -Ă: adj.; var. (Înv. și pop.) STREIN, -Ă
streină: *f. sg. ac.* 1,8

(a) SUBȚIA: v. I; var. (Înv. și pop.) (a) SUPȚIA (aici) „a face să piardă puterea"
va supțiia: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,11
voiu supțiia: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,14

Ș

ȘCHIOP, -OAPĂ: s.m./f.
(cea) ștoapă: *s.f. sg. ac.* 3,19

(a) ȘUIERA: v. I
va șuiera: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,15

T

TARE: adj./s.
(cel) tare: *s.m. sg. nom.* 1,14
tare: *adj. m. sg. nom.* 3,17

(a) TĂCEA: v. II
tăceți: *imperativ 2.pl.* 1,7
tăcut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,11
tăcea-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,17

TĂRIE: s.f.
tăriia: *sg. nom.* 1,13

(a se) TEME: v. III
(te) vei teame: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,7, 15
(nu te) teme: *imperativ prohib. 2.sg.* 3,16

TRÂMBIȚĂ: s.f.
trâmbiții: *sg. gen., în sintagma* ***zioa trâmbiții și a răsunării*** 1,16

(a) TRECE: v. III
treace: *ind. prez. 3.sg.* 2,2
va treace: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,15
să treacă: *conj. prez. 3.sg.* 3,6

TRUP: s.n.
trupurile: *pl. nom.* 1,17

TULBURARE: s.f.; var. (Înv.) TURBURARE
turburării: *sg. gen.* 3,19

TURMĂ: s.f.
turmele: *pl. nom.* 2,14

Ț

ȚÂRCOVNIC: s.m.
țârcovnicilor: *pl. gen.* 1,4

U

UMĂR: s.n.
umăr: *sg. ac.* 3,9

(a) UMBLA: v. I
vor umbla: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,17

(a) UMPLE: v. III
umplu: *ind. prez. 3.pl.* 1,9

UNGHI: s.n.
unghiurile: *pl. nom./ac.* 1,16; 3,6

URGIE: s.f.
urgii: *sg. gen., în sintagma* ***zioa urgiii Domnului*** 2,2, 3
urgiia: *sg. ac.* 3,8

(a) URLA: v. I
urlați: *imperativ 2.pl.* 1,11

URLARE: s.f.
urlarea: *sg. nom.* 1,10

USCĂCIUNE: s.f.
uscăciuni: *pl. nom.* 2,9

USNĂ: s.f. (Înv.) „buză"; „gură"; (Prin ext.) „glas"
usnă: *sg. ac.* 3,9

V

(a) VĂDI: v. IV
vădește. *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap. 3

(a se) VĂRSA: v. I
(să) va vărsa: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,17
să vărs: *conj. prez. 1sg.* 3,8

VÂRTOS: adv.
(mai) vârtos: rezum. cap.3

VÂRTUTE: s.f.
vârtutea: *sg. ac.* 2,14

VEAC: s.n.
veac: *sg. ac., în loc. adv. până* ***în veac*** 2,9

(a) VENI: v. IV
va veni: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2; 2,10
veniți: *imperativ 2.pl.* 2,1
a veni: *inf. prez.* 2,2

(a se) VESELI: v. IV
veselește(-te): *imperativ 2.sg.* 3,14

VESELIE: s.f.
veselie: *sg. ac.* 3,17

(a se) VESTI: v. IV
vestind: *gerunziu* rezum. cap.2
(să) vestească: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3

VICLEAN, -Ă: adj.
vicleană: *f. sg. nom.* 3,13

VICLEȘUG: s.n.
vicleșug: *sg. ac.* 1,9

VIE: s.f.
vii: *pl. ac.* 1,13

VIITOR, -TOARE: s.
(cea) viitoare: *s.f. sg. ac.* 3,8

VIN: s.n.
vinul: *sg. ac.* 1,13

VIU, VIE: adj.
viu: *m. sg. nom.* 2,9

VOLBURĂ: s.f.
volburii: *sg. gen., în sintagma zioa* ***negurii și*** *a volburii* 1,15

VREME: s.f.
vreame: *sg. ac.* rezum. cap.1
vreamea: *sg. ac.* 1,12; 3,19, 20

Z

ZDROBIRE: s.f.
zdrobire: *sg. nom.* 1,10

ZI: s.f.
zioa: *sg. nom./ac., în sintagmele zioa izbândirii* ***Domnului/zioa*** *Domnnului/zioa* ***junghierii*** *Domnului/zioa* ***urgiii*** *Domnului/zioa* ***mânii/zioa năcazului și*** *a* ***strâmturii/zioa dosăzii și*** *a* ***mișelătății/zioa întunearecului și*** *a* ***cetii/zioa negurii și*** *a* ***volburii/zioa trâmbiții și a răsunării/zioa mânii*** *Domnului/zioa* ***învierii*** *Meale* rezum. cap.1; 1,7, 8, 14, 15, 16, 18; 2,2, 3; 3,8
zilele: *pl. ac.* 1,1
zioa: *sg. nom./ac.* 1,9, 10, 15; 2,2; 3,11, 16
zilii: *sg. gen., în sintagma* ***zilii Domnului*** 1,14

(a se) ZICE: v. III
zice: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; 1,2, 3, 10; 2,9; 3,8, 20
zic: *ind. prez. 3.pl.* 1,12
zicea: *ind. imp. 3.sg.* 2,15
zis-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,7
(să) va zice: *ind. viit.I. impers.* 3,16

(a) ZIDI: v. IV
vor zidi: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,13

FACSIMILE

PROROCIIA LUI SOFONIE

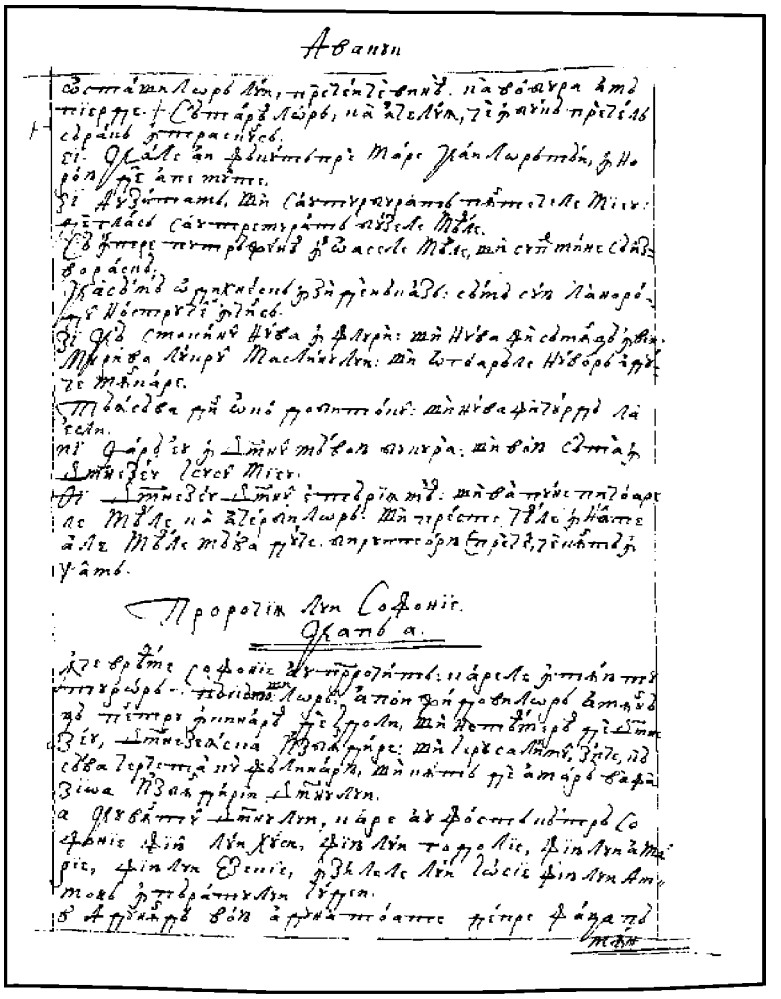

139r

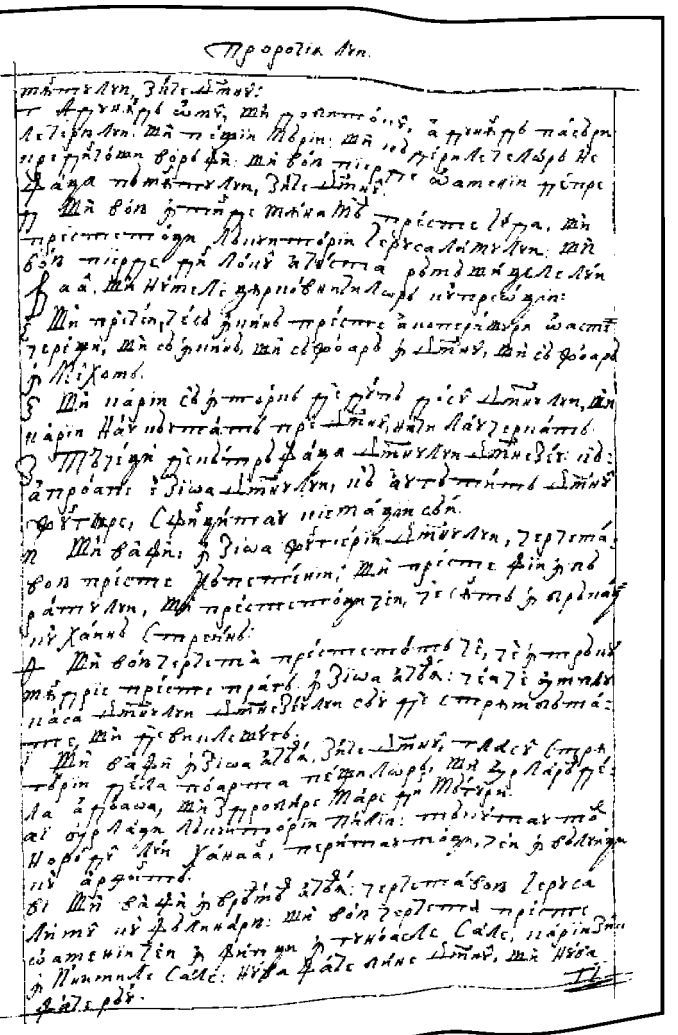

139v

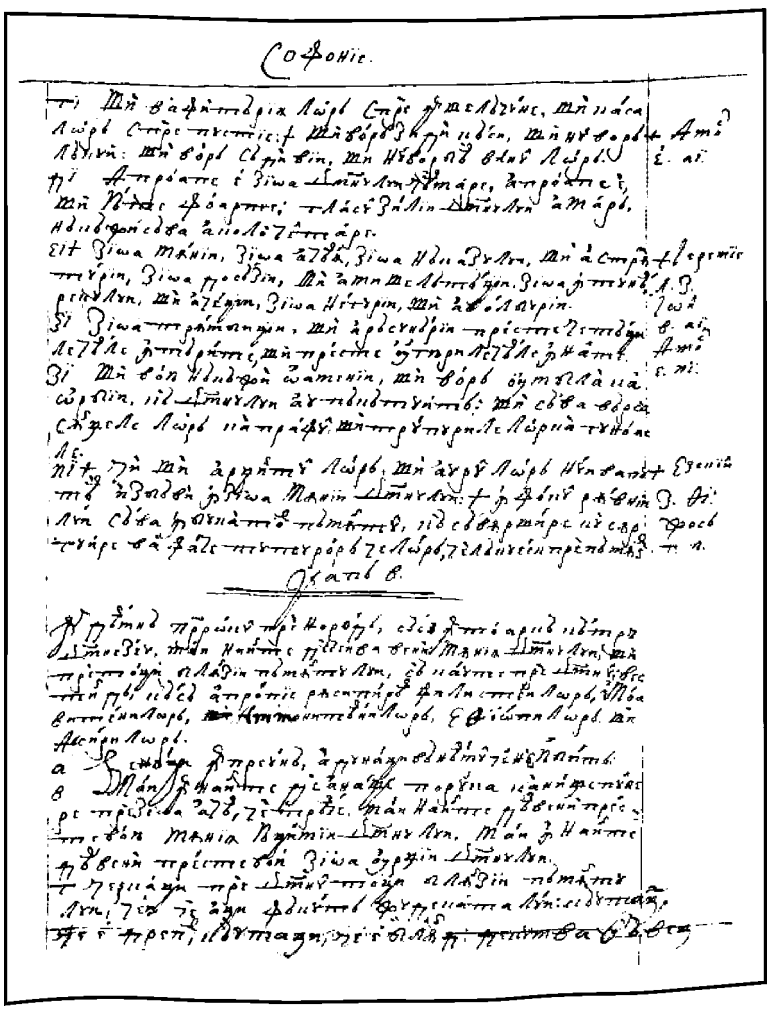

140r

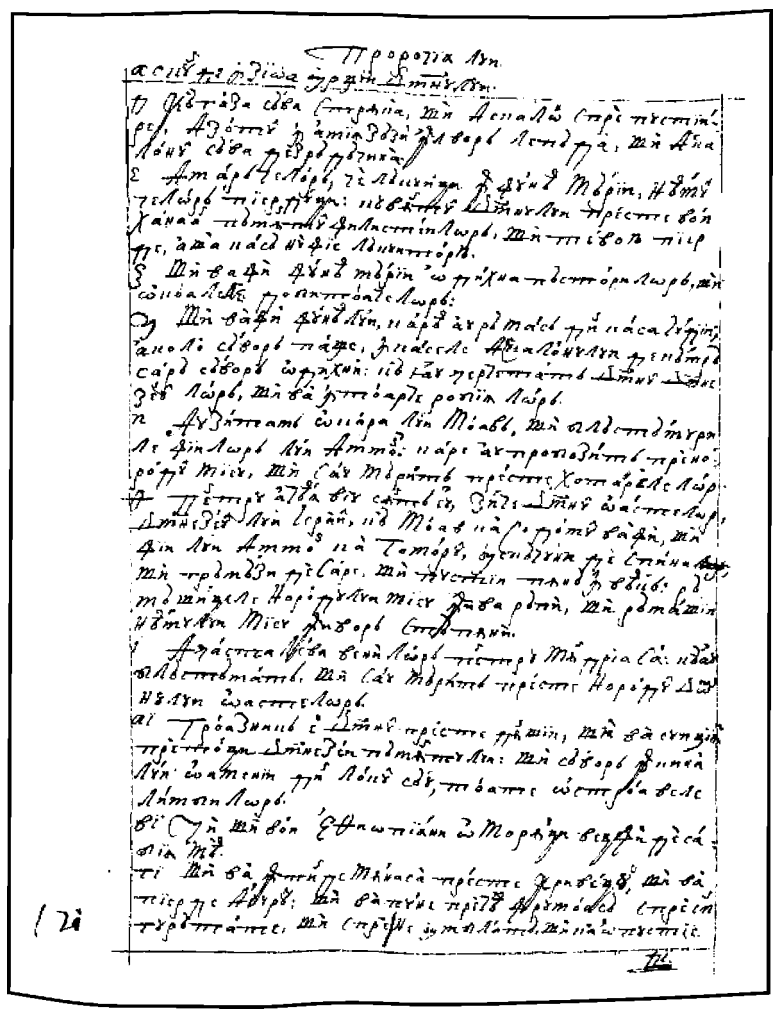

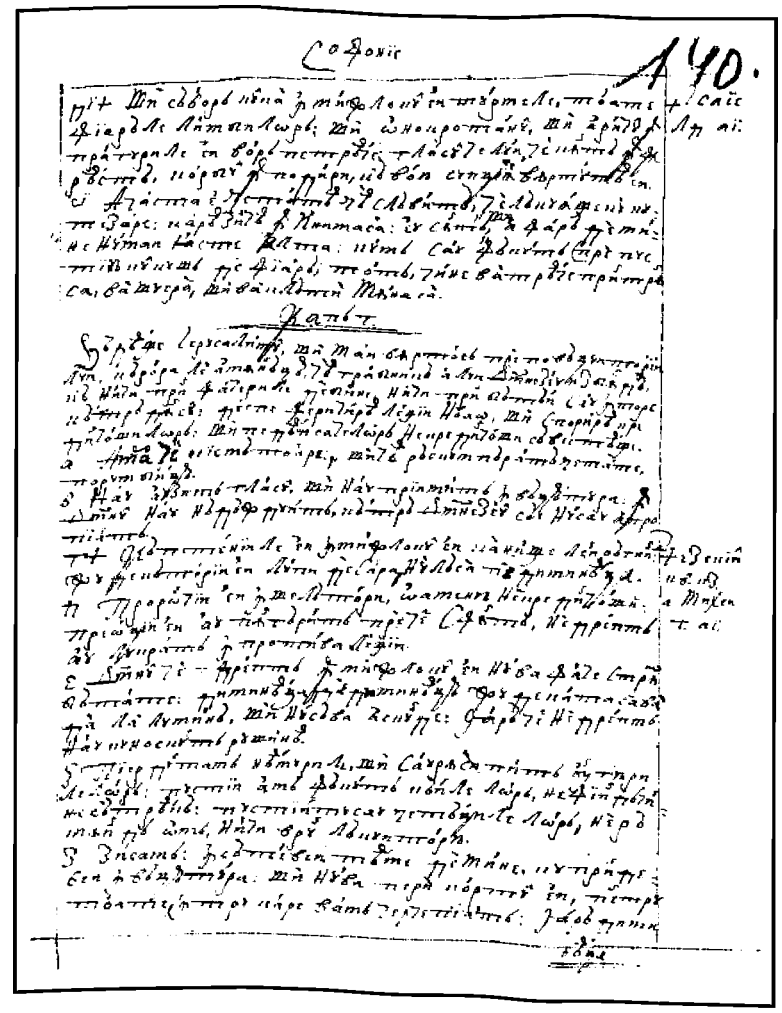

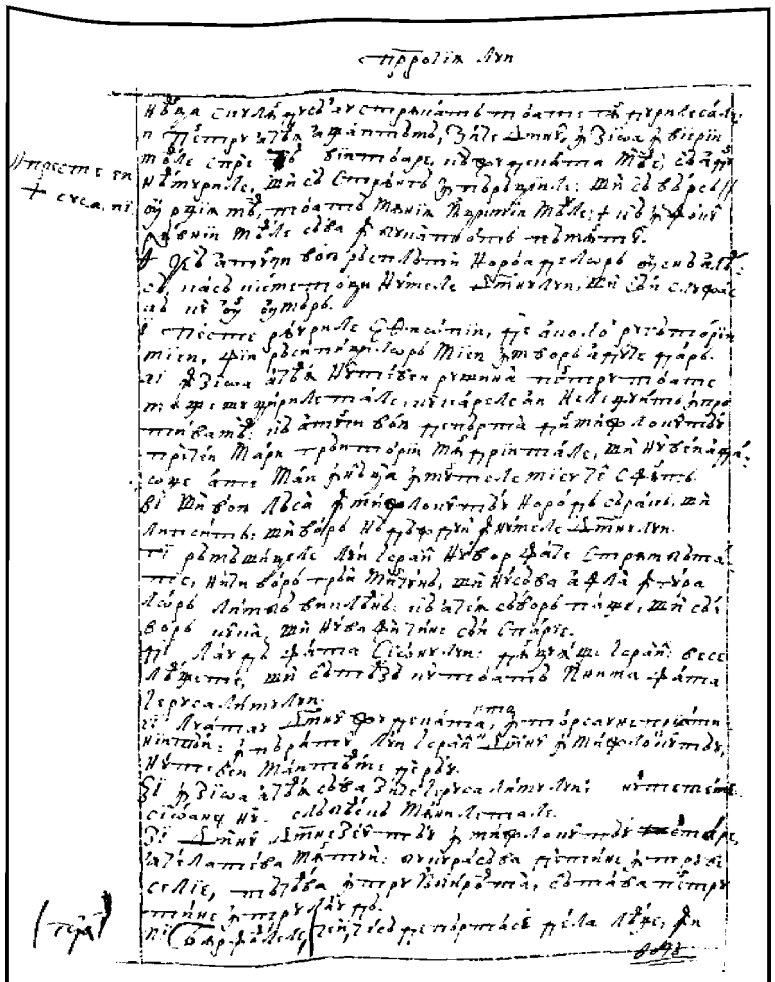

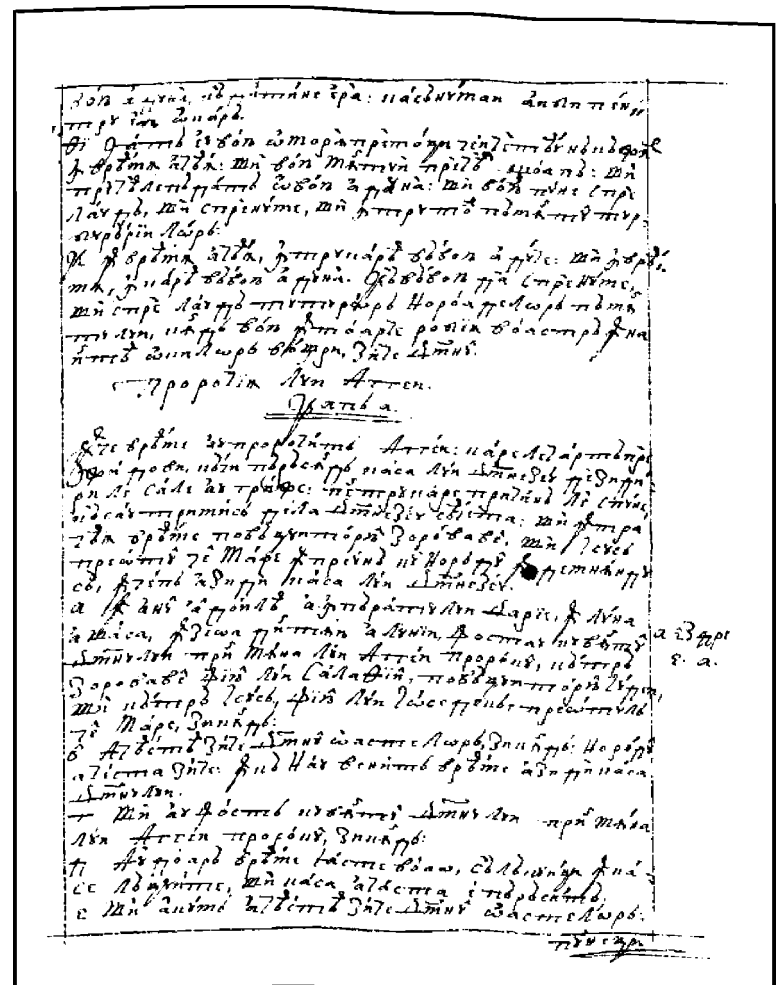

PROROCIIA LUI AGGHEI

Cap 1

În ce vreame au prorocit Agghei. Carele ceartă pre jidovi, căci, părăsând casa lui Dumnezeu, de zidirile sale au grije, pentru care pricină, le spune că s-au trimis de la Dumnezeu seaceta. Şi într-aceaea vreame, povăţuitoriul Zorovavel şi Isus, preotul cel mare, împreună cu norodul îndemnându-să, încep a zidi casa lui Dumnezeu.

1. În anul al doilea a împăratului Darie, în luna a şasa, în zioa dintâiu a lunii, fost-au cuvântul Domnului prin mâna lui Agghei prorocul, către Zorovavel, fiiul lui Salathiil, povăţuitoriul Iudei, şi către Isus, fiiul lui Iosedec, preotul cel mare, zicând: 1 Ezdre. 5, 1.

2. „Aceastea zice Domnul oastelor, zicând: «Norodul acesta zice: 'Încă n-au venit vreame a zidi casa Domnului'»".

3. Şi au fost cuvântul Domnului prin mâna lui Agghei prorocul, zicând:

4. „Au doară vreame iaste voao să lăcuiţi în case lăţuiite, şi casa aceasta e părăsită?"

142v 5. Şi acum aceastea zice Domnul oastelor: | „Puneţi inimile voastre preste căile voastre!

6. *Sămănat-aţi mult şi aţi adunat puţin. Mâncat-aţi şi nu v-aţi săturat, beut-aţi şi nu v-aţi îmbătat, acoperitu-v-aţi şi nu v-aţi încălzit. Şi cel ce au adunat sâmbrii le-au băgat în sac spart". *2 Leage 28, 38. Mihei 6, 15.

7. Aceastea zice Domnul oastelor: „Puneţi inimile voastre preste căile voastre!

8. Suiţi-vă în munte, purtaţi leamne şi zidiţi casa! Şi va fi Mie priimită şi Mă voiu proslăvi", zice Domnul.

9. „Uitatu-v-aţi la mai mult şi, iată, s-au făcut mai puţin. Şi aţi adus în casă şi l-am suflat afară. Pentru ce pricină? – zice Domnul oastelor – căci că casa Mea părăsită iaste, şi voi sârguiţi fieştecarele spre casa sa.

10. Pentru aceasta, preste voi s-au oprit ceriurile să nu deaie roao, şi pământul s-au oprit să nu deaie rodul său.

11. Şi am chemat seacetă pre pământ şi preste munţi şi preste grâu şi preste vin şi preste untdelemn şi orice aduce pământul, şi preste oameni şi preste dobitoace şi preste toată osteneala mânilor".

12. Şi au auzit Zorovavel, fiiul lui Salathiil, şi Isus, fiiul lui Iosedec, preotul cel mare, şi toate rămăşiţele norodului glasul Domnului Dumnezeului său şi cuvintele lui Agghei prorocului, precum l-au trimis Domnul Dumnezeul lor către ei. Şi s-au temut norodul de către faţa Domnului.

13. Şi au zis Agghei, solul Domnului, din solii Domnului, norodului, zicând: „Eu sânt cu voi", zice Domnul.

14. Şi au deşteptat Domnul duhul lui Zorovavel, | | fiiul lui Salathiil, povăţuitoriului Iudei, 143r
şi duhul lui Isus, fiiul lui Iosedec, preotului celui mare, şi duhul celoraalalţi din tot norodul.
Şi au întrat şi făcea lucrul în casa Domnului oastelor, Dumnezeului său.

Cap 2

Măcar că bisearica de iznov zidită, cu cea dintâiu asămănată, nimica s-ar vedea, iară după aceaea, venind Mesiia, să va umplea cu slavă mai mare decât au fost bisearicii dintâiu. Şi precum jidovii, pentru părăsita zidirea bisearicii, s-au fost făcut necuraţi înaintea lui Dumnezeu şi jârtvele lor şi seaceta adusă, aşa, după începuta zidire, toate le-au făcut spornice.

1. În zioa lunii a doaozeci şi patrulea, în luna a şasa în anul lui Darie împăratului, al doilea,
2. În luna a şaptea, în doaozeci şi una a lunii, fost-au cuvântul Domnului prin mâna lui Agghei prorocul, zicând:
3. „Grăiaşte către Zorovavel, fiiul lui Salathiil, povăţuitoriul Iudei, şi către Isus, fiiul lui Iosedec, preotul cel mare, şi către ceiaalalţi ai norodului, zicând:
4. «Cine e între voi părăsit, carele au văzut casa aceasta în slava sa cea dintâiu? Şi ce vedeţi voi pre aceasta acum? Au nu aşa iaste, ca cum n-ar fi în ochii voştri?»
5. Şi acum întăreaşte-te, Zorovavel – zice Domnul – şi te întăreaşte, Isuse, fiiul lui Iosedec, preotul cel mare, şi te întăreaşte, tot norodul pământului, zice Domnul oastelor. Şi faceţi (că Eu cu voi sânt, zice Domnul oastelor)
6. Cuvântul carele am legat cu voi când | ieşeaţi din pământul Eghiptului; şi Duhul Mieu 143v
va fi în mijlocul vostru, să nu vă temeţi".
*Ovreai 12, 26. 7. Că aceastea zice Domnul oastelor: *„Încă un puţin iaste şi Eu voiu clăti ceriul şi pământul şi marea şi uscatul.
8. Şi voiu clăti toate noroadele şi va veni cel dorit tuturor neamurilor şi voiu umplea casa aceasta de slavă", zice Domnul oastelor.
9. „Al Mieu iaste argintul şi al Mieu e aurul", zice Domnul oastelor.
10. „Mare va fi slava casii aceştii mai de pre urmă cu mult decât a ceii dintâi – zice Domnul oastelor – şi în locul acesta voiu da pace", zice Domnul oastelor.
11. În a doaozeci şi patru a lunii a noaoa, în anul al doilea al împăratului Darie, fost-au cuvântul Domnului către Aggheu prorocul, zicând:
12. „Aceastea zice Domnul oastelor: «Întreabă preoţii leagea, zicând:
13. 'De va aduce omul carne sfinţită în aripa vejmântului său şi va atinge de vârful ei pâine au fiertură, au vin, au untdelemn, au acar ce bucată, au doară să va sfinţi?'»". Şi răspunzând preoţii, au zis: „Nu!"
14. Şi au zis Aggheiu: „De va atinge cel pângărit în suflet din toate aceastea, au doară, să va spurca?" Şi au răspuns preoţii şi au zis: „Să va spurca".
15. Şi au răspuns Aggheiu şi au zis: „Aşa norodul acesta şi aşa neamul acesta înaintea feaţii Meale – zice Domnul – şi aşa tot lucrul mânilor lor. Toate care au adus acolo spurcate vor fi.
16. Şi acum puneţi inimile voastre dintr-această zi şi mai sus, mai nainte de-a să pune piatră preste piatră în bisearica Domnului. | |
17. Când vă apropiiaţi la grămada de doaozeci de modii şi să făcea zeace? Şi întraţi la 144r
teasc, să stoarceţi cinzeci de ploşte, şi aveaţi doaozeci.
*Amos 4, 9. 18. *«Lovitu-v-am cu vânt fierbinte şi cu gălbănare şi cu grindine toate lucrurile mânilor voastre. Şi n-au fost între voi cine să se întoarcă către Mine», zice Domnul.
19. Puneţi inimile voastre dintr-această zi şi în viitoarea vreame, din zioa a doaozeaci şi patru a lunii a noa, din zioa în carea s-au pus temeliile bisearicii Domnului; puneţi preste inima voastră!
20. Au doară, acum sămânţa încolţită iaste? Şi încă viia şi zmochinul şi malogranatul şi pomul maslinului n-au înflurit? Dintr-această zi le voiu blagoslovi".
21. Şi au fost cuvântul Domnului a doaoa către Aggheiu, în a doaozeci şi patra a lunii, zicând:
22. „Grăiaşte către Zorovavel, povăţuitoriul Iudei, zicând: «Eu voiu clăti ceriul, aseamenea şi pământul.
23. Şi voiu întoarce scaunul împărăţiilor şi voiu zdrobi tăria împărăţiii neamurilor; şi vor răsturna căruţa şi călăraşul ei. Şi să vor pogorî caii şi călăraşii lor. Omul în sabiia fratelui său»".
*Ecli 49, 13 24. „În zioa aceaea – zice Domnul oastelor – te voiu lua, *Zorovavel, fiiul lui Sarathiil, sluga Mea – zice Domnul – şi te voiu pune ca pre un sămn, că pre tine te-am ales", zice Domnul oastelor.

A

ACAR: adv.; (Înv. și reg.; urmat – aici – de pron. rel. *ce*) „măcar"
acar: 2,13

ACOLO: adv.
acolo: 2,15

(a se) ACOPERI: v. IV
acoperitu(-v)-ați: *ind. pf.c. 2.pl.* 1,6

ACUM: adv.
acum: 1,5; 2,4, 5, 16, 20

(a) ADUCE: v. III
ați adus: *ind. pf.c. 2.pl.* 1,9
aduce: *ind. prez. 3.sg.* 1,11
va aduce: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,13
au adus: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,15

(a) ADUNA: v. I
ați adunat: *ind. pf.c. 2.pl.* 1,6
au adunat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,6

ADUS, -Ă: adj.
adusă: *f. sg. nom.* rezum. cap.2

AFARĂ: adv.
afară: 1,9

(a) ALEGE: v. III
am ales: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,24

AN: s.m.
anul: *sg. ac.* 1,1; 2,1, 11

(a se) APROPIA: v. I
(vă) apropiați: *ind. prez. 2.pl.* 2,17

ARGINT: s.n.
argintul: *sg. nom.* 2,9

ARIPĂ: s.f.
aripa: *sg. ac.* 2,13

ASEMĂNAT, -Ă: adj.; var. (Înv.) ASĂMĂNAT, -Ă „asemănător": aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în 1812 (după M. Gaster, *Chrestomație română*, vol. II: *Texte (1710–1830)* (...) Leipzig–București, 1891.
asămănată: *f. sg. nom.* rezum. cap.2

ASEMENEA: adv.; var. (Înv.) ASEAMENEA
aseamenea: 2,22

AȘA: adv.
așa: rezum. cap.2; 2,4, 15

(a) ATINGE: v. III
va atinge: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,13, 14

AUR: s.n.
aurul: *sg. nom.* 2,9

(a) AUZI: v. IV
au auzit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,12

(a) AVEA: v. II
aveați: *ind. imp. 2.pl.* 2,17

B

(a) BĂGA: v. I
au băgat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,6

(a) BEA: v. II
beut-ați: *ind. pf.c. 2.pl.* 1,6

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) BISEARICĂ
bisearica: *sg. nom.* rezum. cap.2
biserícii: *sg. gen./dat.* rezum. cap.2
bisearica: *sg. ac. în sintagma* ***bisearica Domnului*** 2,16
biserícii: *sg. gen., în sintagma* ***biserícii Domnului*** 2,19

(a) BLAGOSLOVI: v. IV
voiu blagoslovi: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,20

BUCATĂ: s.f. „hrană" (cf. Indice 2Lg)
bucată: *sg. ac.* 2,13

C

CAL: s.m.
caii: *pl. nom.* 2,23

CALE: s.f.
căile: *pl. ac.* 1,5, 7

CARNE: s.f.
carne: *sg. ac.* 2,13

CASĂ: s.f.
casa: *sg. ac., în sintagmele* ***casa lui Dumnezeu/casa Domnului/ casa Domnului*** *oastelor* rezum. cap.1; 1,2, 14
case: *pl. ac., în sintagma* ***case lățuiite*** 1,4
casa: *sg. nom./ac.* 1,4, 8, 9; 2,4, 8
casă: *sg. ac.* 1,9
casii: *sg. gen.* 2,10

CĂLĂRAȘ: s.m. „călăreț"
călărașul: *sg. ac.* 2,23
călărașii: *pl. ac.* 2,23

CĂRUȚĂ: s.f.
căruța: *sg. ac.* 2,23

CER: s.n.; var. CERIU
ceriurile: *pl. nom.* 1,10
ceriul: *sg. ac.* 2,7, 22

(a) CERTA: v. I
ceartă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1

(a) CHEMA: v. I
am chemat: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,11

(a) CLĂTI: v. IV
voiu clăti: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,7, 8, 22

(a se) COBORÎ: v. IV; var. (Înv.) (a se) POGORÎ
(să) vor pogorî: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,23

CUVÂNT: s.n.
cuvântul: *sg. nom., în sintagma cuvântul Domnului* 1,1, 3; 2,2, 11, 21
cuvintele: *pl. ac.* 1,12
cuvântul: *sg. ac.* 2,6

D

(a) DA: v. I
să deaie: *conj. prez. 3.sg./pl.* 1,10, 10
voiu da: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,10

(a) DEŞTEPTA: v. I
au deşteptat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,14

DOBITOC: s.n.
dobitoace: *pl. ac.* 1,11

DOMN: s.m.
Domnului: *sg. gen., în sintagmele* ***cuvântul Domnului/casa Domnului/casa Domnului oastelor/biserica Domnului/bisericii Domnului*** 1,1, 2, 3, 14; 2,2, 16, 11, 19, 21
Domnul: *sg. nom., în sintagma* ***Domnul oastelor*** 1,2, 5, 7, 9; 2,5, 7, 8, 9, 10, 12, 24
Domnul: *sg. nom.* 1,8, 12, 13, 14; 2,5, 15, 18, 24
Domnului: *sg. gen.* 1,12, 13

DORIT, -Ă: s.m./f.
(cel) dorit: *s.m. sg. nom.* 2,8

DUH: s.n.
duhul/Duhul: *sg. nom./ac.* 1,14; 2,6

DUMNEZEU: s.m.
Dumnezeu: *sg. gen., în sintagma* ***casa lui Dumnezeu*** rezum. cap.1
Dumnezeu: *sg. ac./gen.* rezum. cap.1; rezum. cap.2
Dumnezeului: *sg. gen.* 1,12, 14
Dumnezeul: *sg. nom.* 1,12

F

(a se) FACE: v. III
(s-)au făcut: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,9
făcea: *ind. imp. 3.pl.* 1,14
(s-)au fost făcut: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.pl.* rezum. cap.2
au făcut: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.2
faceţi: *imperativ 2.pl.* 2,5
(să) făcea: *ind. imp. 3.pl.* 2,17

FAŢĂ: s.f.
faţa: *sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) *de către faţa* 1,12
feaţii: *sg. gen., în loc. prep.* (Înv.) *înaintea* ***feaţii*** 2,15

(a) FI: v. IV
e: *ind. prez. 3.sg.* 1,4; 2,4, 9
au fost: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,3; rezum. cap.2; 2,18, 21
fost-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,1; 2,2, 11
ar fi: *cond. prez. 3.sg.* 2,4
va fi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,6, 10
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,15
iaste: *ind. prez. 3.sg.* 1,4, 9; 2,4, 7, 9, 20
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 1,13; 2,5

FIERBINTE: adj.
fierbinte: *n. sg. ac.* 2,18

FIERTURĂ: s.f.
fiertură: *sg. ac.* 2,13

FIU: s.m.
fiiul: *sg. nom.* 1,1, 12, 14; 2,3, 5, 24

FRATE: s.m.
fratelui: *sg. gen.* 2,23

G

GĂLBINARE: s.f.; var. **GĂLBĂNARE**
gălbănare: *sg. ac.* 2,18

GLAS: s.n.
glasul: *sg. ac.* 1,12

(a) GRĂI. V. IV
grăiaşte: *imperativ 2.sg.* 2,3, 22

GRĂMADĂ: s.f.
grămada: *sg. ac.* 2,17

GRÂU: s.m.
grâu: *sg. ac.* 1,11

GRIJĂ: s.f.; var. **GRIJE**
grije: *sg. ac.* rezum. cap.1

GRINDINĂ: s.f.; var. **GRINDINE**
grindine: *sg. ac.* 2,18

I

IATĂ: interj.
iată: 1,9

(a) IEŞI: v. IV
ieşeaţi: *ind. imp. 2.pl.* 2,6

INIMĂ: s.f.
inimile: *pl. ac.* 1,5, 7; 2,16, 19
inima: *sg. ac.* 2,19

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) **(a) ÎNTRA**
au întrat: *ind. pf.c.3.pl.* 1,14
întraţi: *ind. imp. 2.pl.* 2,17

IZNOAVĂ: s.n.; var. **IZNOV:** s.n.
iznov: *sg. ac., în loc. adv.* (Pop.) ***de iznov*** „din nou" rezum. cap.2

Î

(a se) ÎMBĂTA: v. I
(v-)aţi îmbătat: *ind. pf.c. 2.pl.* 1,6

ÎMPĂRAT: s.m.
împăratului: *sg. gen.* 1,1; 2,1, 11

ÎMPĂRĂŢIE: s.f.
împărăţiilor: *pl. gen.* 2,23
împărăţiii: *sg. gen.* 2,23

ÎMPREUNĂ: adv.
împreună: rezum. cap.1

ÎNAINTEA: prep./adv.
înaintea: *prep.* rezum. cap.2; 2,15
nainte: *adv. în loc. adv.* ***mai nainte*** 2,16

(a se) ÎNCĂLZI: v. IV
(v-)aţi încălzit: *ind. pf.c. 2.pl.* 1,6

(a) ÎNCEPE: v. III
încep: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.1

ÎNCEPUT, -Ă: adj.
începuta: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.2

ÎNCOLȚIT, -Ă: adj.
încolțită: *f. sg. nom.* 2,20

(a se) ÎNDEMNA: v. I
îndemnându(-să): *gerunziu* rezum. cap.1

(a) **ÎNFLORI:** v. IV; var. (Înv.; Ban.) (a) **ÎNFLURI**
au înflurit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,20

(a se) ÎNTĂRI: v. IV
întărească(**-te**): *imperativ 2.sg.* 2,5
(te) întărească: *imperativ 2.sg.* 2,5

(a se) **ÎNTOARCE:** v. III
să **(se)** întoarcă: *conj. prez. 3.sg.* 2,18
voiu întoarce: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,23

(a) ÎNTRA: v. I; vezi (a) INTRA

(a) ÎNTREBA: v. I
întreabă: *imperativ 2.sg.* 2,12

J

JERTFĂ: s.f.; var. JÂRTVĂ
jârtvele: *pl. nom.* rezum. cap.2

JIDOV: s.m.
jidovi: *pl. ac.* rezum. cap.1
jidovii: *pl. nom.* rezum. cap.2

L

LĂȚUIT, -Ă: adj. „împodobit"
lățuiite: *f. pl. ac. în sintagma* ***case lățuiite*** (cf. lat. *domibus laquatis*) 1,4

LOC: s.n.
locul: *sg. ac.* 2,10

(a) **LOCUI:** v. IV; var. (Înv.) (a) **LĂCUI**
să **lăcuiți:** *conj. prez. 2.pl.* 1,4

LOCUIT, **-Ă:** adj.; var. (Înv.) **LĂCUIT, -Ă**
lăcuite: *f. pl. ac.* 1,4

(a) LOVI: v. IV
lovitu(-)-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,18

(a) LEGA: v. I (Înv. și rar) „a fixa un legământ (care implică un anumit tip de credință morală)"
am legat: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,6

LEGE: s.f.
leagea: *sg. ac.* 2,12

LEMN: s.n.
leamne: *pl. ac.* 1,8

(a) LUA: v. I
voiu lua: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,24

LUCRU: s.n.
lucrul: *sg. nom./ac.* 1,14; 2,15
lucrurile: *pl. ac.* 2,18

LUNĂ: s.f.
luna: *sg. ac.* 1,1; 2,1, 2
lunii: *sg. gen.* 1,1; 2,1, 2, 11, 19, 21

M

MALOGRANAT: s.m. „rodiu" (cf. **Indice** Ioil)
malogranatul: *sg. nom.* 2,20

MARE: adj.
mar**e:** *sg. nom./gen.* rezum. cap.1; 1,1, 12, 14; 2,3, 5, 10
(mai) mare: *f. sg. ac.* rezum. cap.2

MARE: s.f.
mar**ea:** *sg. ac.* 2,7

MĂCAR: adv.
măcar: *adv. în loc. cj. măcar că* rezum. cap. 2

MĂSLIN: s.m.; var. (Înv. și reg.) **MASLIN**
maslinului: *sg. gen., în sintagma* ***pomul maslinului*** (cf. lat. *lignum olivae*) 2,20

MÂNĂ: s.f.
mâna: *sg. ac.* 1,1, 3; 2,2
mânilor: *pl. gen.* 1,11; 2,15, 18

(a) MÂNCA: v. I
mâncat-**ați:** *ind. pf.c. 2.pl.* 1,6

MIJLOC: s.n.
mijlocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în mijlocul*** 2,6

MODIU: s.n. „baniță" (cf. lat. *modius, -ii*)
modii: *pl. ac.* 2,17

MULT, -Ă: pron. nehot./adv.
mult: *pron. nehot. n sg. ac.* 1,6
(mai) mult: *pron. nehot. n. sg. ac.* 1,9
mult: *adv. în loc. adv.* ***cu mult*** 2,10

MUNTE: s.m.
munte: *sg. ac.* 1,8
munți: *pl. ac.* 1,11

N

NEAM: s.n.
neamurilor: *pl. gen./dat.* 2,8, 23
neamul: *sg. nom.* 2,15

NECURAT, -Ă: adj.
necurați: *m. pl. nom.* rezum. cap.2

NOROD: s.n.
norodul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,2, 12, 14; 2,15
norodului: *sg. gen./dat.* 1,12, 13; 2,3
norodul: *sg. voc., în sintagma* ***tot norodul pământului*** 2,5
noroadele: *pl. ac.* 2,8

O

OASTE: s.f.
oastelor: *pl. gen., în sintagma* ***Domnul oastelor/Domnului oastelor*** 1,2, 5, 7, 9, 14; 2,5, 7, 8, 9, 10, 12, 24

OCHI: s.m.
ochii: *pl. ac.* 2,4

OM: s.m.
oameni: *pl. ac.* 1,11
omul: *sg. nom.* 2,13, 23

(a se) OPRI: v. IV
(s-)au oprit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,10, 10

OSTENEALĂ: s.f.
osteneala: *sg. ac.* 1,11

P

PACE: s.f.
pace: *sg. ac.* 2,10

PĂMÂNT: s.n.
pământul: *sg. nom./ac.* 1,10, 11; 2,6, 7, 22
pământ: *sg. ac.* 1,11
pământului: *sg. gen.* 2,5

(a) PĂRĂSI: v. IV
părăsând: *gerunziu* rezum. cap.1

PĂRĂSIT, -Ă: adj. „pustiu"; „abandonat"; „lăsat în părăsire" (cf. lat. *dēsertus* „părăsit, pustiu")
părăsită: *f. sg. nom.* 1,4, 9
părăsita: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.2
părăsit: *m. sg. nom.* 2,4

PÂINE: s.f.
pâine: *sg. ac.* 2,13

PÂNGĂRIT, -Ă: s.m./f.
(cel) pângărit: *s.m. sg. nom.* 2,14

PIATRĂ: s.f.
piatră: *sg. nom./ac., în sintagma* ***piatră preste piatră*** 2,16

PLOSCĂ: s.f.
ploște: *pl. ac.* 2,17

(a se) POGORÎ: v. IV; vezi **(a se) COBORÎ**

POM: s.m.
pomul: *sg. nom., în sintagma* ***pomul maslinului*** 2,20

POVĂȚUITOR, -TOARE: s.m./f.; var. **POVĂȚUITORIU**
povățuitoriul: *s.m. sg. nom.* rezum. cap.1; 1,1; 2,3
povățuitoriului: *s.m. sg. gen.* 1,14
povățuitoriul: *sg. voc., în sintagma* ***povățuitoriul Iudei*** 2,22

PREOT: s.m.
preotul: *sg. nom.* rezum. cap.1; 1,1, 12; 2,3, 5
preotului: *sg. gen.* 1,14
preoții: *pl. nom./ac.* 2,12, 13, 14

PRICINĂ: s.f.
pricină: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,9

(a) PRIMI: v. IV
va fi priimită: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 1,8

PROROC: s.m.
prorocul: *sg. nom.* 1,1, 3; 2,2, 11
proroculuI: *sg. gen.* 1,12

(a) PROROCI: v. IV
au prorocit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.1

PROROCIE: s.f.
prorociia: *sg. nom.* în titlu: *Prorociia lui Agghei*

(a se) PROSLĂVI: v. IV
(Mă) voiu proslăvi: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,8

(a se) PUNE: v. III
puneți: *imperativ 2.pl.* 1,5, 7; 2,16, 19
a (să) pune: *inf. prez.* 2,16
(s-)au pus: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,19
voiu pune: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,24

(a) PURTA: v. I
purtați: *imperativ 2.pl.* 1,8

PUȚIN, -Ă: pron. nehot./(Neob.) s.
puțin: *pron. nehot. sg. ac.* 1,6
(mai) puțin: *pron. nehot. sg. nom.* 1,9
puțin: *s.n. sg. nom.*, (Neob.) *substantivat* ***un puțin*** (cf. lat. *unum modicum*) 2,7

R

RĂMĂȘIȚĂ: s.f.
rămășițele: *pl. nom.* 1,12

(a) RĂSPUNDE: v. III
răspunzând: *gerunziu* 2,13
au răspuns: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,14, 15

(a) RĂSTURNA: v. I
vor răsturna: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,23

ROD: s.n.
rodul: *sg. ac.* 1,10

ROUĂ: s.f.
roao: *sg. ac.* 1,10

S

SABIE: s.f.
sabiia: *sg. ac.* 2,23

SAC: s.m. „obiect, de formă alungită, închis la un capăt, confecționat din pânză, hârtie groasă, material plastic etc. în care se păstrează sau se transportă diverse materiale"
sac: *sg. ac.* 1,6

SĂMÂNȚĂ: s.f.
sămânța: *sg. nom.* 2,20

(a se) SĂTURA: v. I
(v-)ați săturat: *ind. pf.c. 2.pl.* 1,6

(a) SÂRGUI: v. IV
sârguiți: *ind. prez. 2.pl.* 1,9

SCAUN: s.n.
scaunul: *sg. ac.* 2,23

SECETĂ: s.f.
seaceta: *sg. nom.* rezum. cap.1; rezum. cap.2
seacetă: *sg. ac.* 1,11

(a) SEMĂNA: v. I; var. (Pop.) **(a) SĂMĂNA**
sămănat-ați: *ind. pf.c. 2.pl.* 1,6

SEMN: s.n.; var. (Înv. și pop.) **SĂMN**
sămn: *sg. ac.* 2,24

(a se) SFINȚI: v. IV
(să) va sfinți: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,13

SFINȚIT, -Ă: adj.
sfințită: *f. sg. ac.* 2,13

SIMBRIE: s.f.; var. (Înv. și reg.) **SÂMBRIE**
sâmbrii: *pl. ac.* 1,6

SLAVĂ: s.f.
slavă: *sg. ac.* rezum. cap.2; 2,8
slava: *sg. nom./ac.* 2,4, 10

SLUGĂ: s.f.
sluga: *sg. nom.* 2,24

SMOCHIN: s.m.; var. (Înv. și pop.) **ZMOCHIN**
zmochinul: *sg. nom.* 2,20

SOL: s.m.
solul: *sg. nom.* 1,13
solii: *pl. ac.* 1,13

SPART, -Ă: adj.
spart: *m. sg. ac.* 1,6

SPORNIC, -Ă: adj.
spornice: *n. pl. ac.* rezum. cap.2

(a) SPUNE: v. III
spune: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1

(a se) SPURCA: v. I
(să) va spurca: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,14

SPURCAT, -Ă: adj.
spurcate: *n. pl. nom.* 2,15

(a) STOARCE: v. III
să stoarceți: *conj. prez. 2.pl.* 2,17

(a) SUFLA: v. I
am suflat: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,9

SUFLET: s.n.
suflet: *sg. ac.* 2,14

(a se) SUI: v. IV
suiți(-vă): *imperativ 2.pl.* 1,8

SUS: adv.
(mai) sus: 2,16

T

TĂRIE: s.f.
tăria: *sg. ac.* 2,23

TEASC: s.n.
teasc: *sg. ac.* 2,17

(a se) TEME: v. III
(s-)au temut: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,12
să (vă) temeți: *conj. prez. 2.pl.* 2,6

TEMELIE: s.f.
temeliile: *pl. nom.* 2,19

(a se) TRIMITE: v. III
(s-)au trimis: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.1
au trimis: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,12

U

(a se) UITA: v. I
uitatu(-v)-ați: *ind. pf.c. 2.pl.* 1,9

(a se) UMPLE: v. III; var. (Înv. și pop.) **(a se) UMPLEA:** v. II
(să) va umplea: *ind. viit. I. 3.sg.* rezum. cap.2
voiu umplea: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,8

UNTDELEMN: s.n.
untdelemn: *sg. ac.* 1,11; 2,13

URMĂ: s.f.
urmă: *sg. ac., în loc. adv.* ***mai de pre urmă*** 2,10

USCAT: s.n.
uscatul: *sg. ac.* 2,7

V

VÂNT: s.n.
vânt: *sg. ac.* 2,18

VÂRF: s.n.
vârful: *sg. ac.* 2,13

(a se) VEDEA: v. II
(s-)ar vedea: *cond. prez. 3.sg.* rezum. cap.2
au văzut: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,4
vedeți: *ind. prez. 2.pl.* 2,4

(a) VENI: v. IV
au venit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,2
venind: *gerunziu* rezum. cap.2
va veni: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,8

VEȘMÂNT: s.n.
vejmântului: *sg. gen.* 2,13

VIE: s.f.
viia: *sg. nom.* 2,20

VIN: s.n.
vin: *sg. ac.* 1,11; 2,13

VREME: s.f.
vreame: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,2, 4; 2,19

Z

(a) ZDROBI: v. IV
voiu zdrobi: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,23

ZI: s.f.
zioa: *sg. ac.* 1,1; 2,1, 19, 24
zi: *sg. ac.* 2,16, 19, 20

(a) ZICE: v. III
zicând: *gerunziu* 1,1, 2, 3, 13; 2,2, 3, 11, 12, 21, 22
zice: *ind. prez. 3.sg.* 1,2, 5, 7, 8, 9, 13; 2,5, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 18, 24
au zis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,13; 2,13, 14, 15

(a) ZIDI: v. IV
a zidi: *inf. prez.* rezum. cap.1; 1,2
ziditi: *imperativ 2.pl.* 1,8

ZIDIRE: s.f.
zidirile: *pl. ac.* rezum. cap.1
zidirea: *sg. ac.* rezum. cap.2
zidire: *sg. ac.* rezum. cap.2

ZIDIT, -Ă: adj.
zidită: *f. sg. nom.* rezum. cap.2

ZMOCHIN: s.m.; vezi **SMOCHIN**

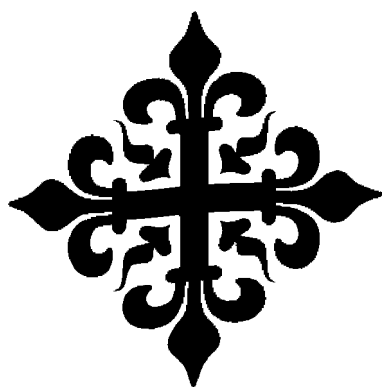

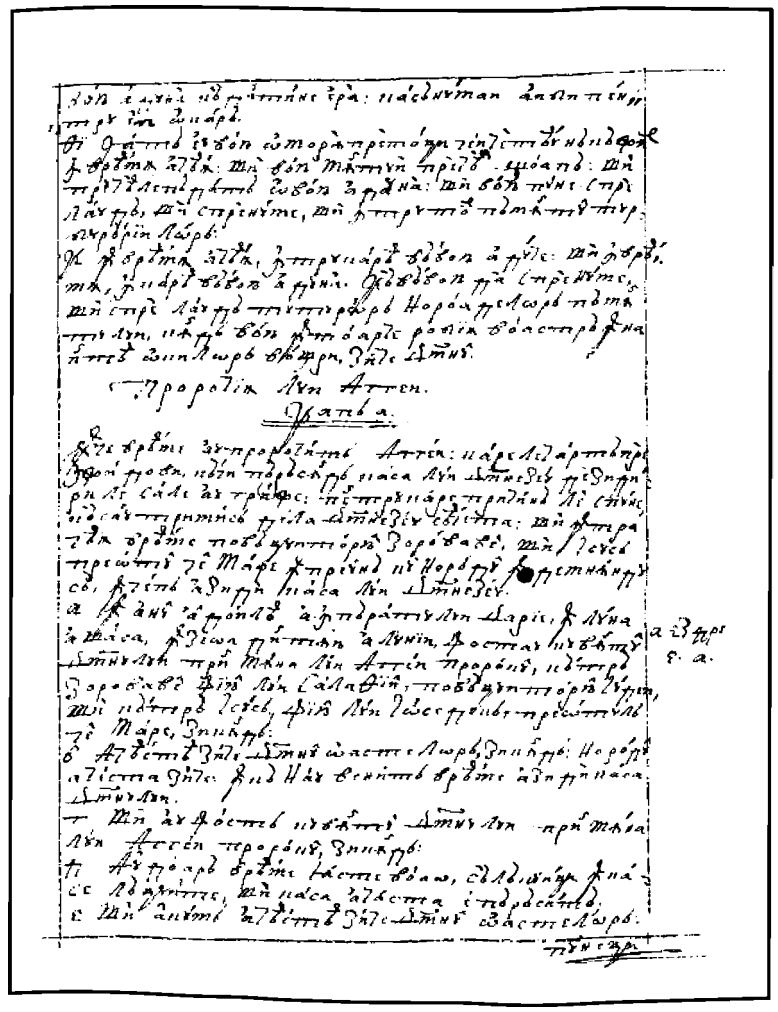

142r

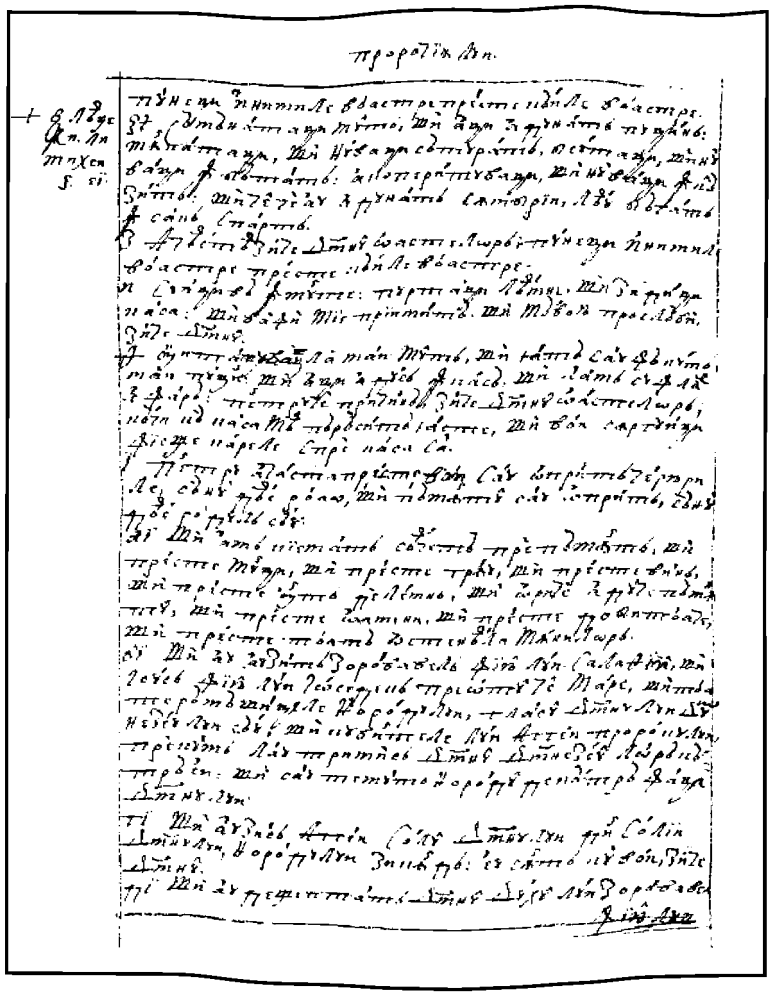

142v

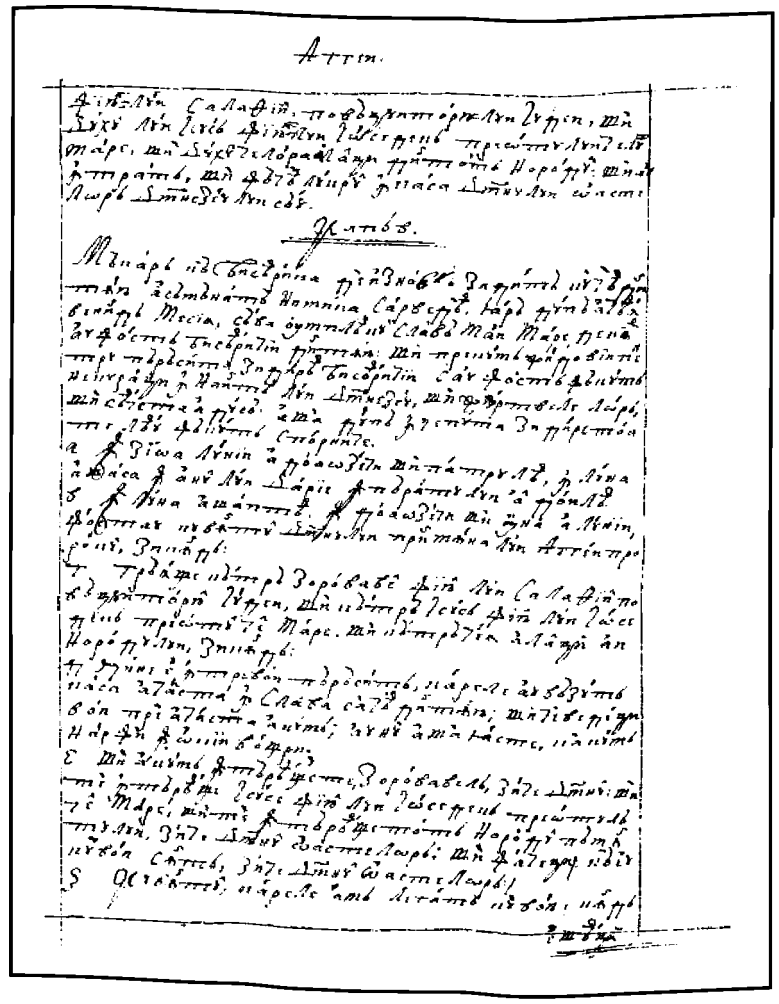

143r

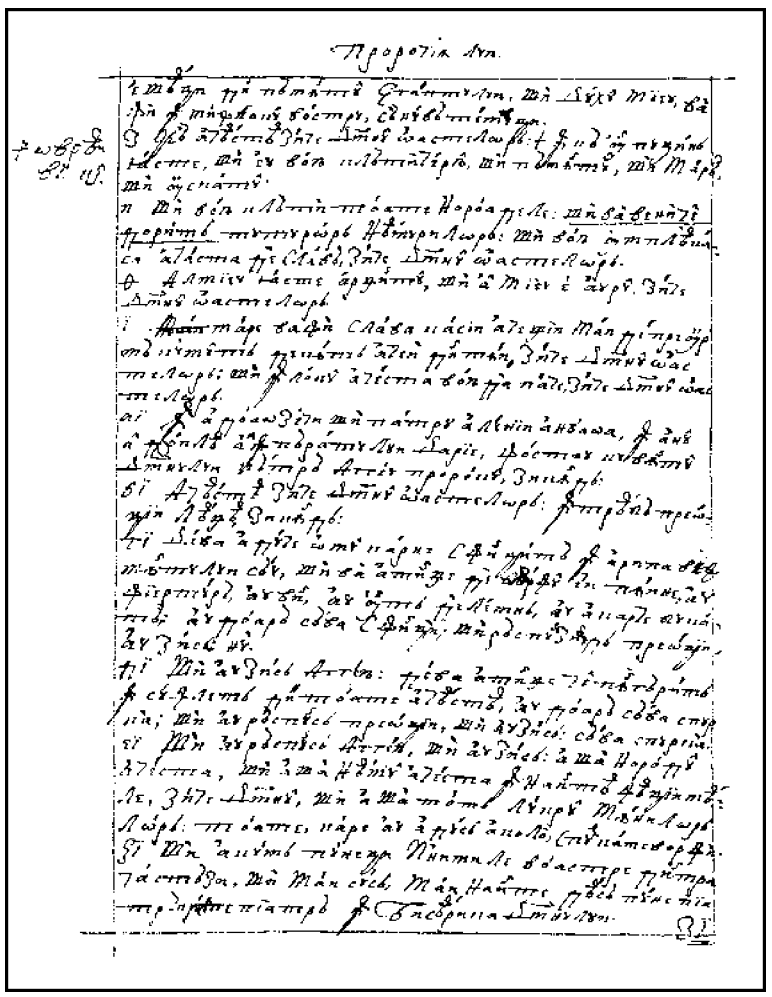

143v

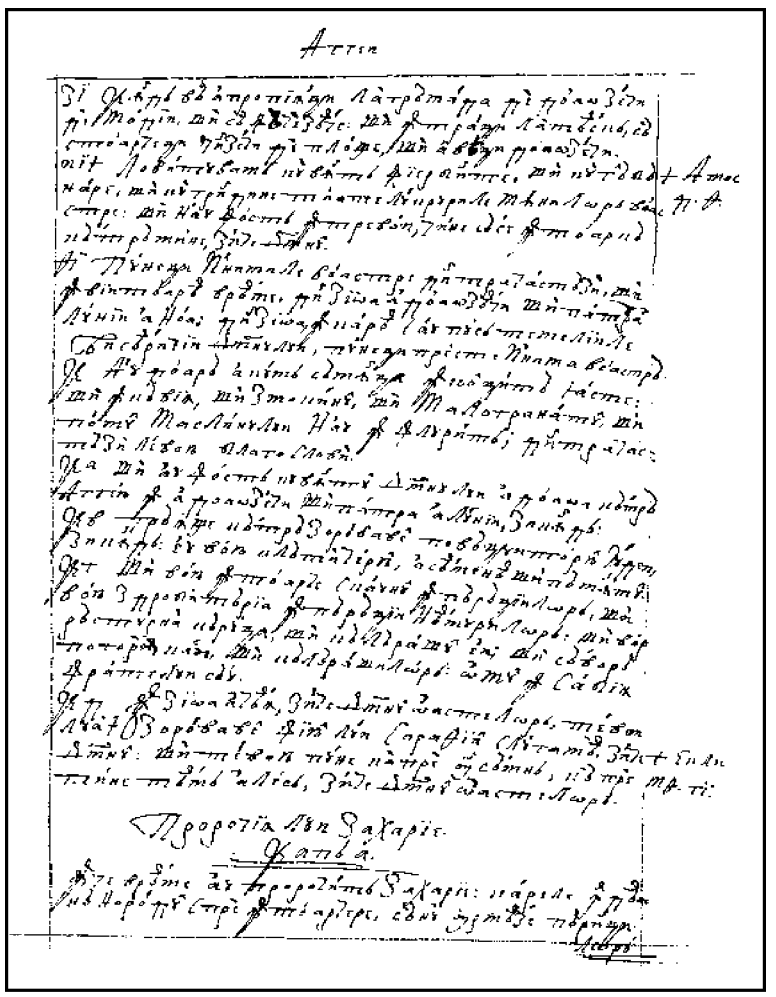

144r

PROROCIIA LUI ZAHARIE

Cap 1

În ce vreame au prorocit Zaharie, carele îndeamnă norodul spre întoarcere, să nu urmeaze
144v *părinţi|lor săi, carii, urgisind pre proroci, au fost certaţi. Cu doao figuri arată Domnul că va certa limbile ceale ce au năcăjit pre norodul său. Iară pre acesta în Ierusalim îl va întoarce, întru carele să va zidi Domnului bisearică.*

1 În luna a opta, în anul împăratului Darie al doilea, fost-au cuvântul Domnului
cătră Zaharie, fiiul lui Varahie, fiiului Addo prorocul, zicând:
2 „Măniiatu-S-au Domnul preste părinţii voştri cu mănie.
3. Şi vei zice cătră ei: «Aceastea zice Domnul oastelor: 'Din căile voastre ceale reale şi din cugetele voastre ceale reale întoarceţi-vă cătră Mine – zice Domnul oastelor – şi Mă voiu întoarce cătră voi'», zice Domnul oastelor.
4. Să nu fiţi ca părinţii voştri, cătră carii strâga prorocii cei dintâiu, zicând: «Aceastea zice Domnul oastelor: 'Întoarceţi-vă!' *şi n-au auzit, nici au luat aminte de Mine», zice Domnul. *Isaie 21, 12
5. Părinţii voştri unde sânt? Şi prorocii? Au doară în veac vor trăi? 35, 22.
6. Însă cuvintele Meale şi legiuitele Meale, care am poruncit slujilor Meale, prorocilor, au Ieremie 3, 12.
doară n-au cuprins pre părinţii voştri şi, întorcându-să, au zis: «Precum au gândit Domnul Ezechiil 10, 30
oastelor a face noao, după căile noastre şi după meşteşugurile noastre, au făcut noao»". şi 18, 30
7. În zioa a doaozeci şi patru a lunii unsprăzeacea Savath, în anul lui Darie al doilea, şi 33, 11.
fost-au cuvântul Domnului cătră Zaharie, fiiul lui Varahie, fiiului Addo prorocul, zicând: Ioil 2, 12.
8. „Văzut-am prin noapte şi iată un om încălecând pre un cal roib; şi acela sta între mirhe, Malah. 3, 7.
care era în adânc. Şi după el, cai roibi, de multe fealiuri şi albi". ||
145r 9. Şi am zis: „Ce sânt aceştia, Domnul mieu?" Şi au zis cătră mine îngerul care grăia cu mine: „Eu voiu arăta ţie ce sânt aceştia".
10. Şi au răspuns omul ce sta între mirhe şi au zis: „Aceştia sânt pre carii i-au trimis Domnul să străbată pământul".
11. Şi au răspuns îngerului Domnului, cel ce sta între mirhe, şi au zis: „Străbătut-am pământul şi, iată, tot pământul e lăcuit şi să odihneaşte".
12. Şi au răspuns îngerul Domnului şi au zis: „Domnul oastelor, până când Tu nu vei milui Ierusalimul şi cetăţile Iudei, spre carele Te-ai măniiat? Acesta acum al şaptezecilea an iaste".
13. Şi au răspuns Domnul îngerului – ce grăia mie – cuvinte bune, cuvinte de mângâiare.
14. Şi au zis cătră mine îngerul ce grăia cu mine: „Strâgă, zicând: «Aceastea zice Domnul oastelor: *Răvnit-am Ierusalimul şi Sionul cu râvnă mare. *Jos 8, 2.
15. Şi cu mănie mare Eu mă mâniiu spre limbile ceale bogate, că Eu m-am măniiat puţin, iară ei au ajutat spre rău»'.
16. Pentru aceea aceastea zice Domnul: «Întoarce-Mă-voiu cătră Ierusalim întru mile, şi casa Mea să va zidi într-însul – zice Domnul oastelor – şi îndreptariul să va întinde preste Ierusalim».

17. Strâgă încă, zicând: «Aceastea zice Domnul oastelor: 'Încă vor mai curge cetăţile Meale cu bunătăţi şi va mai mângâia Domnul Sionul şi va aleage încă Ierusalimul'»". |
18. Şi am râdicat ochii miei şi am văzut şi, iată, patru coarne. 145v
19. Şi am zis către îngerul ce grăia cu mine: „Ce sânt aceastea?" Şi au zis către mine: „Aceastea sânt coarnele care au vânturat pre Iuda şi pre Israil şi Ierusalimul".
20. Şi mi-au arătat Domnul patru fauri.
21. Şi am zis: „Ce vin aceştia a face?" Şi au zis, grăind: „Aceastea sânt coarnele care au vânturat pre Iuda prin fieştecare om şi nime dintr-înşii n-au râdicat capul său. Şi au venit aceştia să le sparie, ca să oboară coarnele limbilor celor ce au râdicat cornul preste pământul Iudei, ca să-l piarză".

Cap 2

Să arată un om vrând a măsura Ierusalimul, carea, după slobozirea robiii foarte, să va umplea de lăcuitori căriia Dumnezeu pentru zid îi va fi. Şi năcăjindu-să limbile ceale ce năcăjise pre fiii lui Israil, multe neamuri, împreună cu Sionul, veasele vor veni a sluji Domnului, pre carele El le va priimi spre norod.

1. Şi am râdicat ochii miei şi am văzut. Şi iată un om şi în mâna lui, fune de măsurat.
2. Şi am zis: „Încătro mergi tu?" Şi mi-au zis: „Să măsur Ierusalimul şi să văzu cât e lăţimea lui şi cât lungimea lui".
3. Şi, iată, îngerul care grăia cu mine ieşea şi alt înger ieşea spre întimpinarea lui.
4. Şi au zis către el: „Aleargă, grăiaşte către pruncul acesta, zicând: «Fără zid să va lăcui Ierusalimul, pentru mulţimea oamenilor şi a dobitoacelor în mijlocul ei». ||
5. Şi Eu voiu fi ei – zice Domnul – zid de foc prinprejur şi în slavă voiu fi în mijlocul ei. 146r
6. O, o, fugiţi din pământul criveţului – zice Domnul – că în patru vânturile ceriului v-am râsipit", zice Domnul.
7. O, Sioane, fugi ceaea ce lăcuieşti la fata Vavilonului,
8. Că aceastea zice Domnul oastelor: „După slavă M-au trimis la limbile ceale ce v-au jefuit. Că cel ce vă va atinge pre voi atinge lumina ochilor Miei.
9. Că, iată, Eu râdic mâna Mea preste ei şi vor fi pradă celor ce le slujea lor". Şi veţi cunoaşte că Domnul oastelor m-au trimis.
10. „Laudă şi te veseleaşte, fata Sionului! Că, iată, Eu viu şi voiu lăcui în mijlocul tău", zice Domnul.
11. „Şi să vor lipi neamuri multe de Domnul în zioa aceaea şi-M vor fi spre norod şi voiu lăcui în mijlocul tău". Şi vei şti că Domnul oastelor m-au trimis la tine.
12. Şi va stăpâni Domnul pre Iuda partea Sa în pământ sfinţit. Şi va mai aleage Ierusalimul.
13. Tacă tot trupul de către faţa Domnului, că s-au sculat din lăcaşul Său cel sfânt.

Cap 3

Isus preotul, dezbrăcându-să de ceale tinoasă, să îmbracă cu schimburi, carele va judeca casa Domnului de umblă în căile Lui. Aduce-va Domnul pre sluga Sa, Răsăritul. Şi despre piatră grăiaşte, preste carea sânt şeapte ochi.

1. Şi mi-au arătat Domnul pre Isus, preotul cel mare, stând înaintea îngerului Domnului; | şi Satana sta de-a dreapta lui, să i să împrotivească. 146v
2. Şi au zis Domnul către Satana: „Cearte-te Domnul, Satană. Şi te cearte Domnul, Cel ce au ales Ierusalimul. Au doară acesta nu-i tare scos din foc?"
3. Şi Isus era îmbrăcat cu haine proaste şi sta înaintea feaţii îngerului.
4. Carele au răspuns şi au zis către cei ce sta înaintea sa, zicând: „Luaţi hainele ceale proaste de la el". Şi au zis către el: „Iată, am depărtat de la tine strâmbătatea ta şi te-am îmbrăcat cu schimburi".
5. Şi au zis: „Puneţi chidariu curat pre capul lui". Şi au pus chidariu curat pre capul lui şi l-au îmbrăcat cu haine. Şi îngerul Domnul sta.
6. Şi mărturisea îngerul Domnului pre Isus, zicând:
7. „Aceastea zice Domnul oastelor: «De vei umbla în căile Meale şi paza Mea o vei păzi, şi tu vei judeca casa Mea şi vei păzi curţile Meale şi voiu da ţie îmblători din ceşti ce stau acum înainte aici.

8. Auzi, Isuse, preotule cel mare, tu şi priiatinii tăi, carii lăcuiesc înaintea ta, că bărbaţi însămnători sânt. Că, iată, Eu voiu aduce sluga Mea, *Răsăritul. *Luca 1, 78.
9. Că, iată, piatra carea o am dat înaintea lui Isus; preste o piatră şapte ochi sânt. Iată, Eu voiu scobi cioplitura ei – zice Domnul oastelor – şi voiu depărta strâmbătatea pământului aceluia într-o zi.
10. În zioa aceaea – zice Domnul oastelor - va chema omul pre priiatinul său supt viţă şi supt smochin».

Cap 4

Despre sfeaşnicul cel de aur cu doi maslini. Despre piatra cea dintâiu şi de cositoriu şi de ||
147r *şeapte ochii Domnului şi tâlcuirea lor. Şi cum că bisearica de Zorovavel întemeiată de el să va săvârşi.*

1. Şi s-au întors îngerul cel ce grăia cu mine şi m-au deşteptat ca pre un om ce să deştaptă din somnul său.
2. Şi au zis cătră mine: «Ce vezi tu?» Şi am zis: «Văzut-am, şi iată un sfeşnic tot de aur şi fălinariul lui pre capul lui, şeapte candilele lui preste el şi şeapte păhăreale în candilele care era pre capul lui.
3. Şi doi maslini preste el: unul de-a drepta fălinariului şi altul de-a stânga».
4. Şi am răspuns şi am zis cătră îngerul ce grăia cu mine, zicând: «Ce sânt aceastea, domnul mieu?»
5. Şi au răspuns îngerul cel ce grăia cu mine şi au zis cătră mine: «Au doară nu ştii ce sânt aceastea?» Şi am zis: «Nu, domnul mieu».
6. Şi au răspuns şi au zis cătră mine, grăind: «Acesta e cuvântul Domnului cătră Zorovavel, zicând: 'Nu cu oaste, nici cu vârtute, ci cu Duhul Mieu, zice Domnul oastelor'.
7. Cine eşti tu, munte mare, înaintea lui Zorovavel? Spre şes! Şi va duce piatra cea dintâiu şi va asămăna harul darului ei».
8. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
9. «Mânile lui Zorovavel au întemeiat casa aceasta şi mânile lui o vor face desăvârşit. Şi veţi şti că Domnul oastelor m-au trimis la voi.
10. Că cine au trecut cu vedearea zilele ceale mici? Şi să vor veseli şi vor vedea piatra cea de cositoriu în mâna lui Zorovavel. Şeapte aceştia sânt ochii Domnului, carii străbat
147v prin tot | pământul».
11. Şi am răspuns şi am zis cătră el: «Ce sânt cei doi maslini, de-a dreapta sfeaşnicului şi de-a stânga lui?»
12. Şi am răspuns a doao oară şi am zis cătră el: «Ce sânt aceale doao spice de maslini, care sânt lângă doao usne de aur, întru carele sânt împlătoarele ceale de aur?»
13. Şi au zis cătră mine, zicând: «Au doară nu ştii ce sânt aceastea?» Şi am zis: «Nu, domnul mieu».
14. Şi au zis: «Aceştia sânt doi fii de untdelemn, carii stau înaintea Stăpânitoriului a tot pământul».

Cap 5

Cartea ce zboară, cu carea necredincioşii să vor judeca. Muiarea ce şeade în urcior cu frământătură de plumb însămnează necredinţa; şi doao muieri cu arepi o rădică în văzduh.

1. Şi m-am întors şi am rădicat ochii miei. Şi am văzut; şi, iată, o carte zburând.
2. Şi au zis cătră mine: «Ce vezi tu?» Şi am zis: «Eu văz o carte zburând. Lungimea ei, de coţi doaozeci şi lăţimea ei, de coţi zeace».
3. Şi au zis cătră mine: «Acesta e blăstămul ce iaste preste faţa a tot pământul, că tot furul, precum acolo e scris, să va judeca şi tot cel ce joară, dintr-aceaea aseaminea să va judeca.
4. Scoate-o-voiu – zice Domnul oastelor – şi va veni la casa furului şi la casa celui ce să joară pre numele Mieu mincinos. Şi va petreace în mijlocul casii lui şi o va mistui şi leamnele ei şi pietrile ei».
148r 5. Şi au ieşit îngerul ce grăia cu mine şi au zis || cătră mine: «Rădică ochii tăi şi vezi ce e aceasta ce iase».

6. Şi am zis: «Ce iaste?» Şi au zis: «Acesta e urciorul ce iase». Şi au zis: «Acesta e ochiul lor întru tot pământul».
7. Şi, iată, să purta un talant de plumb; şi iată o muiare şezând în mijlocul urciorului.
8. Şi au zis: «Aceasta e necredinţa». Şi o au aruncat în mijlocul urciorului şi au aruncat frământătura cea de plumb în gura ei.
9. Şi am rădicat ochii miei şi am văzut: şi iată doao muieri ieşind şi Duhul în arepile lor. Şi avea arepi ca arepile milvului. Şi au rădicat urciorul între pământ şi între ceriu.
10. Şi am zis cătră îngerul ce grăia cu mine: «Unde duc aceastea urciorul?»
11. Şi au zis cătră mine: «Să i să zidească casă în pământul Sennaar şi să se întemeiaze şi să se puie acolo pre temeiul său».

Cap 6

Patru căruţe, văzute din mijlocul a doi munţi de aramă, patru vânturi sânt, ce ies pre pământ. Despre cununile ce trebuie să se puie în capul preotului Isus. De bărbatul a căruia nume e Răsăritul, carele va zidi bisearica Domnului şi va stăpâni întru fiiul său.

1. Şi m-am întors şi am rădicat ochii miei şi am văzut. Şi, iată, patru căruţe ieşind din mijlocul a doi munţi. Şi munţii era munţi de aramă.
2. În căruţa dintâiu, cai roibi şi în căruţa a doua, cai negri.
3. Şi în căruţa a triia, cai albi şi în căruţa a patra, | cai învârstaţi şi tari. 148v
4. Şi am răspuns şi am zis cătră îngerul ce grăia cu mine: «Ce sânt aceastea, domnul mieu?»
5. Şi au răspuns îngerul şi au zis cătră mine: «Aceştea sânt patru vânturile ceriului, ce ies să sufle înaintea Stăpânitoriului a tot pământul».
6. În ceaea ce era cai negri ieşea spre pământul criveţului; şi cei albi au ieşit după ei; şi cei învârstaţi au ieşit la pământul austrului.
7. Iară cei ce era mai vârtoşi au ieşit şi căuta a mearge şi a străbate tot pământul. Şi au zis: «Duceţi-vă, străbateţi pământul». Şi au străbătut pământul.
8. Şi m-au chemat şi au grăit cătră mine, zicând: «Iată, cei ce ies în pământul criveţului au făcut a să odihni Duhul Mieu în pământul criveţului».
9. Şi au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:
10. «Ia de la mutare, de la Holdai şi de la Tovie şi de la Adaia. Şi vei veni tu în zioa aceaea şi vei întra în casa lui Iosue, fiiului Sofonie, carii au venit din Vavilon.
11. Şi vei lua aur şi argint şi vei face cununi şi le vei pune în capul lui Isus, fiiului Iosedec, preotului celui mare.
12. Şi vei grăi cătră dânsul, zicând: 'Aceastea zice Domnul oastelor, zicând: *Iată bărbat, Răsăritul e numele Lui. Şi supt el va răsări şi să va zidi bisearică Domnului. *Luca 1, 78.
13. Şi acela va rădica bisearică Domnului. Şi acela va purta slava şi va şedea şi va stăpâni preste scaunul său. Şi va fi preot preste scaunul său şi sfatul păcii va fi între acei doi.
14. Şi cununi vor fi lui Helim şi lui Tovie şi lui Idaie şi Him, fiiului Sofonie, pomenire în bisearica Domnului'».
15. Şi cei de departe vor veni şi vor zidi | | bisearica Domnului. Şi veţi şti că Domnul oastelor 149r
m-au trimis la voi. Iară aceasta va fi de veţi auzi cu auzire glasul Domnului Dumnezeului vostru".

Cap 7

Posturile ce postea jidovii în şaptezeci de ani robi nu plăcea Domnului, că întru strâmbătăţile sale rămânea. Pentru aceaea îi îndeamnă spre întoarcere, că, pentru că n-au fost auzit cândva pre proroci, i-au râsipit Domnul prin neamuri şi pământul s-au pustiit pentru strâmbătăţile lor.

1. Şi au fost în anul împăratului Darie al patrulea; fost-au cuvântul Domnului cătră Zaharie în a cincea lunei a noaoa, carea iaste Calseu.
2. Şi au trimis la casa lui Dumnezeu Sarasar şi Rogommeleh şi bărbaţi carii era cu el a să ruga feaţii Domnului,
3. Să zică preoţilor casii Domnului oastelor şi prorocilor, grăind: „Au doară plânsoare iaste mie în al cincilea lună sau trebuie să mă sfinţesc, precum am făcut adecă în mulţi ani?"
4. Şi au fost cuvântul Domnului oastelor cătră mine, zicând:
5. „Grăiaşte cătră tot norodul pământului şi cătră preoţi, *zicând: «Când posteaţi şi plângeaţi în a cincea şi a şeaptea prin aceşti şaptezeci de ani, au doară post Mi-aţi postit Mie? *Isaie 58, 5.

6. Şi când aţi mâncat şi aţi beut, au doară nu voao aţi mâncat şi aţi beut?
7. Au doară nu sânt cuvintele care au grăit Domnul prin prorocii cei dintâiu, când încă Ierusalimul să lăcuia şi era bogată ea şi cetăţile dinprejurul ei şi spre austru şi în câmpii să lăcuia?»" |
149v 8. Şi au fost cuvântul Domnului către Zaharie, zicând:
9. „Aceastea zice Domnul oastelor, zicând: «Judecată dreaptă judecaţi şi milă şi îndurări faceţi fieştecarele cu fratele său.
10. *Şi văduva şi săracul şi nimernicul şi pre cel lipsit să nu-i năpăstuiţi. Şi rău fratelui său omul să nu gândească în sufletul său». *Ieşir. 22, 22. Isaie 1, 23.
11. Şi n-au vrut a lua aminte şi au întors spatele întorcându-să şi urechile sale le-au îngreoiat, să nu audă. Ieremie 5, 28.
12. Şi inima sa ş-au pus ca de diemant, ca să nu audă leagea şi cuvintele care au tremis Domnul oastelor în Duhul Său prin mânile prorocilor celor dintâiu. Şi s-au făcut urgie mare de la Domnul oastelor.
13. Şi au fost precum au grăit şi n-au auzit. «Aşa vor strâga şi nu-i voiu auzi», zice Domnul oastelor.
14. «Şi i-am împărţit prin toate împărăţiile care nu le ştiu. Şi pământul s-au pustiit de cătră ei, căci că nu era cel ce treace şi cel ce să întoarce. Şi au pus pământul cel dorit spre pustie»".

Cap 8

Precum Domnul au năcăjit norodul Său pentru păcatele sale şi au pustiit Ierusalimul, aşa acum îl face mult lăcuit şi toate ceale spornice le va da numai să-I slujască. Cărora să vor adaoge şi alte limbi. Pentru poala Iudei de la zeace bărbaţi păgâni apucată.

1. Şi au fost cuvântul Domnului oastelor, zicând:
2. „Aceastea zice Domnul oastelor: «Răvnit-am Sionul cu râvnă mare şi cu urgie mare l-am râvnit». ||
150r 3. Aceastea zice Domnul oastelor: «Întorsu-M-am către Sion şi voiu lăcui în mijlocul Ierusalimului; şi să va chema Ierusalimul 'cetatea adevărului' şi muntele Domnului oastelor, nu sfinţit».
4. Aceastea zice Domnul oastelor: «Încă vor lăcui bătrânii şi bătrânele în uliţele Ierusalimului, şi toiagul bărbatului, în mâna lui pentru mulţimea zilelor.
5. Şi uliţele cetăţii să vor umplea de prunci şi de feate, jucându-să în uliţele lui».
6. Aceastea zice Domnul oastelor: «De să va vedea greu în ochii rămăşiţelor norodului acestuia în zilele acealea, au doară în ochii Miei greu va fi?», zice Domnul oastelor.
7. Aceastea zice Domnul oastelor: «Iată, Eu voiu mântui norodul Mieu din pământul răsăritului şi din pământul apusului soarelui,
8. Şi-i voiu aduce şi vor lăcui în mijlocul Ierusalimului. Şi vor fi Mie spre norod şi Eu voiu fi lor spre Dumnezeu în adevăr şi în dreptate».
9. Aceastea zice Domnul oastelor: «Întărească-să mânile voastre, cei ce auziţi în zilele aceastea cuvintele aceastea prin gura prorocilor, în zioa în carea s-au întemeiat casa Domnului oastelor, să se zidească bisearica.
10. Căci că mai înainte de aceale zile sâmbriia oamenilor nu era, nici plata dobitoacelor era; nici celui ce întra, nici celui ce ieşea era pace pentru năcaz. Şi sloboziţi toţi oamenii, fieştecarele împrotiva vecinului său.
11. Iară acum nu după zilele ceale dintâiu Eu voiu face rămăşiţelor norodului acestuia», |
150v zice Domnul oastelor.
12. «Ci va fi sămânţa păcii. Viia va da roada sa şi pământul va da rodul său şi ceriurile vor da roua sa. Şi a stăpâni voiu face rămăşiţele norodului acestuia toate aceastea.
13. Şi va fi, precum eraţi blăstăm între neamuri, casa Iudei şi casa lui Israil, aşa vă vor mântui şi veţi fi blagoslovenie. Să nu vă teameţi, întărească-să mânile voastre!».
14. Că aceastea zice Domnul oastelor: «Precum am gândit a vă năcăji când M-au întărâtat părinţii voştri spre mânie», zice Domnul,
15. «Şi nu Mi-au fost milă, aşa întorcându-Mă, am gândit în zilele voastre a face bine casei Iudei şi Ierusalimului. Nu vă teameţi!»
16. Aceastea, dară, sânt cuvintele care veţi face: *«Grăiţi adevărul fieştecarele cu vecinul său. Adevărul şi judecata păcii judecaţi în porţile voastre. *Ef. 4, 25.
17. Şi fieştecarele rău împrotiva aproapelui său să nu gândiţi întru inimile voastre şi jurământul mincinos să nu iubiţi, că toate aceastea sânt carele am urât», zice Domnul.
18. Şi au fost cuvântul Domnului oastelor către mine, zicând:

19. Aceastea zice Domnul oastelor: «Postul al patrulea şi postul al cincilea şi postul al şaptelea şi postul al zeacelea va fi casii Iudei spre bucurie şi veselie şi spre prăznuiri prealuminate. Numai adevărul şi pacea iubiţi».
20. Aceastea zice Domnul oastelor: «Până unde vor veni noroadele şi să lăcuiască în cetăţi multe. ||
21. Şi să margă lăcuitorii unul la altul, zicând: 'Să meargem şi să ne rugăm feaţii Domnului 151r
şi să căutăm pre Domnul oastelor! Mearge-voiu şi eu!'.
22. Şi vor veni noroade multe şi neamuri vârtoase a căuta pre Domnul oastelor în Ierusalim şi a să ruga feaţii Domnului».
23. Aceastea zice Domnul oastelor: «În zilele acealea în carele vor apuca zeace oameni dintru toate limbile neamurilor şi vor apuca poala bărbatului Iudei, zicând: 'Duce-ne-vom cu voi, că am auzit cum că Dumnezeu cu voi iaste'»".

Cap 9

Proroceaşte asupra cetăţilor Siriii şi a mândrilor filistei. Împăratul Hristos va veni în Sion şezând pre mânzul asinii şi, depărtând războiul, va împărăţi lumea cu mare pace. Carele au şi slobozit pre cei legaţi din lac în sângele testamântului Său. Toate să zic a fi ceale viitoare norodului lui Dumnezeu viitoare spornice, că Însuşi îl va acoperi.

1. Povoara cuvântului Domnului în pământul Hadrah şi al Damascului odihnei lui. Că a Domnului e ochiul omului şi toate neamurile lui Israil.
2. Şi Emath, în hotarele lui, şi Tirul şi Sidonul, că ş-au luat şieş înţelepciune foarte.
3. Şi au zidit Tirul tăriia sa şi au grămădit argintul ca pământul şi aurul ca tina uliţelor.
4. Iată, Domnul o va stăpâni şi va lovi în mare tăriia ei; şi aceasta cu foc să va îmbuca.
5. Vedea-va Ascalon şi să va teame; şi Gaza, şi o va durea foarte; şi Acaron, pentru că e tur|burată nădeajdea lui. Şi va peri împăratul Gazii şi Ascalonul nu să va lăcui. 151v
6. Şi va şedea despărţitoriul în Azot şi voiu pierde mândriia filisteilor.
7. Şi voiu lua sângele lui din gura lui şi urăciunile lui din mijlocul dinţilor lui; şi să va lăsa şi el Dumnezeului nostru şi va fi ca un povăţuitoriu în Iudeea, şi Acaronul ca Evuseul.
8. Şi voiu încungiura casa Mea dintr-aceştia care oştesc Mie ducându-să şi întorcându-să; şi nu va mai treace preste ei strângătoriul, că acum am văzut cu ochii Miei.
*Isaie 62, 11. 9. *Săltează destul, fata Sionului, dănţuiaşte, fata Ierusalimului! Iată, împăratul tău va
Math. 21, 5. veni ţie drept şi mântuitoriu; acela sărac şi încălecat pre asână şi pre mânzul, fiiul asinii.
10. Şi voiu pierde căruţa din Efrem şi calul din Ierusalim; şi să va râsipi arcul cel de război. Şi va grăi pace limbilor, şi putearea lui de la mare până la mare şi de la râuri până la marginile pământului.
11. Şi tu în sângele testamântului tău ai slobozit pre legaţii tăi din lacul în carele nu e apă.
12. Întoarceţi-vă către tărime, legaţii nădejdii, şi astăzi pretutindini vestind, îndoit îţ voiu răsplăti.
13. Că Mi-am întins Iuda ca un arc, umplut-am pre Efrem. Şi voiu deştepta fiii tăi, Sioane, preste fiii tăi, ţară grecească şi te voiu pune ca sabiia celor tari.
14. Şi Domnul Dumnezeu preste ei să va vedea şi va ieşi ca fulgerul săgeata Lui. Şi Domnul Dumnezeu cu trâmbiţa va cânta şi va mearge în vol| |bura austrului. 152r
15. Domnul oastelor îi va acoperi. Şi-i vor îmbuca şi-i vor pune supt pietrile praştiii. Şi bând, să vor îmbăta ca de vin şi să vor umplea ca păharele şi ca cornurile oltariului.
16. Şi-i va mântui Domnul, Dumnezeul lor, în zioa aceaea, ca pre turma norodului Său, că pietri sfinte să vor râdica pre pământul Lui.
17. Că ce e bun Lui şi ce e frumos, fără grâul celor aleşi şi vinul ce odrăsleaşte verguri.

Cap 10

Sângur Domnul poate da cearerile, Cel ce va întări pre jidovi şi, milostivindu-Să, îi va aduna din locurile robiii la pământul cel dintâiu, smerind pre nepriiatinii lor.

1. Cereţi de la Domnul ploaie în vreame de sară şi Domnul va face zăpăzi şi ploaie cu povoiu va da lor, fieştecărora iarbă în câmp.
2. Că bozii au grăit deşertăciune şi gâcitorii au văzut minciună şi cei ce vedea visuri au grăit în zădar, în deşert să mângâia. Pentru aceaea au fost duşi ca o turmă, năcăji-să-vor că nu iaste lor păstoriu.

3. Preste păstori s-au mâniiat iuţimea Mea şi preste ţapi voiu cerceta. Că au cercetat Domnul oastelor turma Sa, casa Iudei şi i-au pus ca calul slugii Sale în războiu.

4. Dintr-însul ungheţul, dintr-însul cuiariul, dintr-însul arcul cel de războiu; dintr-însul va ieşi tot strângătoriul împreună.

5. Şi vor fi ca nişte tari ce calcă tina căilor în războiu. Şi vor tăbărî, că Domnul e cu ei. Şi să vor ruşina cei ce încalecă pre cai. |

152v 6. Şi voiu întări casa Iudei şi casa lui Iacov o voiu mântui. Şi-i voiu întoarce, că-Mi va fi milă de ei. Şi vor fi precum au fost când nu-i lepădasem; că Eu, Domnul, Dumnezeul lor, şi îi voiu auzi.

7. Şi vor fi ca cei tari a lui Efrem şi să va veseli inima lor ca de vin. Şi fiii lor vor vedea şi să vor veseli şi va sălta inima lor întru Domnul.

8. Şuiera-le-voiu şi-i voiu aduna, că i-am răscumpărat. Înmulţi-i-voiu precum mai înainte era mulţi.

9. Şi-i voiu sămăna în noroade, şi de departe îş vor aduce aminte de Mine; şi vor fi vii cu fiii săi şi să vor întoarce.

10. Şi-i voiu întoarce din pământul Eghiptului şi dintre asiri îi voiu aduna; şi la pământul Galaad şi al Livanului îi voiu duce şi nu să va afla lor loc.

11. Şi va treace înotul mării şi va lovi în mare valurile; şi să vor turbura toate adâncurile râului şi să va smeri mândriia lui Asur şi steama Eghiptului să va depărta.

12. Întări-i-voiu în Domnul şi în numele Lui vor umbla, zice Domnul.

Cap 11

Porunceşte Domnul a să paşte vitele uciderii, cărora nu va îngădui, că păstorilor nu le îngăduia. Pentru doao toiage mai apoi tăiate şi trii păstori într-o lună tăiaţi. Despre plata pusă de treizeaci de arginţi la făcătoriul de chipuri lepădaţi. Despre alt păstoriu rău ce-l va deştepta Domnul.

1. Deşchide, Livane, porţile tale şi mânce focul chedrii tăi!

153r 2. Urlă, molitve, că au căzut chedrul, că cei || măreţi s-au jefuit! Urlaţi, stăjerii Vasanului, că s-au tăiat dumbrava cea întărită!

3. Glasul urlării păstorilor, că s-au jefuit mărimea lor, glasul răgnitului leilor, că s-au jefuit mândria Iordanului.

4. Aceastea zice Domnul, Dumnezeul mieu: „Paşte vitele uciderii!"

5. Care cei ce le moştenise le ucidea şi nu să bănuia şi le vindea, zicând: „Bine e cuvântat Domnul, bogaţi ne-am făcut!" Şi păstorii lor nu le îngăduia.

6. „Şi Eu nu voiu mai îngădui preste lăcuitorii pământului, zice Domnul. Iată, Eu voiu da oameni, fieştecarele în mâna aproapelui său şi în mâna împăratului său. Şi vor tăia pământul şi nu-i voiu scoate din mâna lor.

7. Şi voiu paşte dobitocul uciderii pentru aceasta, o, săracii turmei. Şi Mi-am luat doao toiage: unul l-am chemat Podoabă, şi altul l-am chemat Fune. Şi am păscut turma.

8. Şi am tăiat trii păstori într-o lună şi s-au strâns sufletul Mieu într-înşii, că şi sufletul lor s-au schimbat întru Mine.

9. Şi am zis: Nu vă voiu paşte. Cel ce moare, să moară, şi cel ce să taie, să se taie. Şi ceiaalalţi mânânce fieştecarele carnea aproapelui său.

10. Şi am luat toiagul Mieu care să chema Podoabă şi l-am tăiat, ca deşartă să fac legătura Mea carea am lovit cu toate noroadele.

11. Şi în deşert s-au făcut în zioa aceaea şi au cunoscut aşa săracii turmei, carii păzăsc Mie, căci cuvântul Domnului iaste. |

153v 12. Şi am zis cătră dânşii: De iaste bun în ochii voştri, aduceţi plata Mea, iară de nu, aşezaţi-vă. *Şi au pus plata Mea treizeaci de arginţi". *Math. 27, 9.

13. Şi au zis Domnul cătră mine: „Leapădă-l la făcătoriul de chipuri, cuvios preţu cu care M-am preţuit de la ei". Şi am luat acei treizeci de arginţi şi i-am lepădat în casa Domnului, la făcătoriul de chipuri.

14. „Şi am tăiat toiagul Mieu al doilea, care să chema Fune, ca să dezleg frăţinătatea între Iuda şi Israil".

15. Şi au zis Domnul cătră mine: „Încă ia ţie vasele păstoriului nebun,

16. Că iată, Eu voiu deştepta păstoriu pre pământ, care ceale părăsite nu le va cerceta, cel râsipit nu-l va căuta şi cel zdrobit nu-l va vindeca şi cel ce stă nu-l va hrăni şi cărnurile celor grase va mânca şi copitele lor le va dezlega.

17. O, păstoriul şi idolul ce părăseaşte turma! Sabiia preste braţul lui şi preste ochiul lui cel drept! Braţul lui cu uscăciune să va săca şi ochiul lui cel drept, întunecându-să, să va întuneca".

Cap 12

Iuda şi Ierusalimul de la multe împărăţii să năcăjaşte, ci iarăşi întorcându-să fiii lui Israil la pământul său, mai mari vor fi decât cei ce i-au năcăjit. Şi vărsându-să de la Domnul Duhul darului preste lăcuitorii Ierusalimului, să vor uita la cel ce l-au pătruns şi de el să vor bănui, plângând, fieştecare neamuri deosebi.

1. Povara cuvântului Domnului preste Israil. Zice Domnul, Cel ce întinde ceriul şi întemeaie pământul şi înfinge duhul omului într-însul: ||
2. „Iată, Eu voiu pune Ierusalimul pragul ameţirii tuturor noroadelor prinprejur; 154r
ci şi Iuda va fi în conocire împrotiva Ierusalimului.
3. Şi va fi în zioa aceaea, voiu pune Ierusalimul piatra greotăţii tuturor noroadelor. Toţi carii o vor rădica cu tărie să vor rumpe şi să vor strânge asupra ei toate împărăţiile pământului.
4. În zioa aceaea – zice Domnul – lovi-voiu tot calul spre ameţire şi călăreţul lui spre nebunie. Şi preste casa Iudei voiu deşchide ochii Miei şi tot calul noroadelor îl voiu lovi cu orbire.
5. Şi vor zice povăţuitorii Iudei în inima sa: «Întărească-să mie lăcuitorii Ierusalimului în Domnul oastelor, Dumnezeului lor».
6. În zioa aceaea voiu pune povăţuitorii Iudei ca hornul focului în leamne şi ca făcliia de foc în fân. Şi vor mânca spre dreapta şi spre stânga pre toate noroadele prinprejur. Şi să va lăcui Ierusalimul iarăşi în locul său, în Ierusalim".
7. Şi va mântui Domnul corturile Iudei, ca în început, ca nu mărit să se mărească casa lui David şi slava lăcuitorilor Ierusalimului împrotiva Iudei.
8. În zioa aceaea acoperi-va Domnul lăcuitorii Ierusalimului. Şi va fi cine va vătăma dintr-înşii în zioa aceaea ca David şi casa lui David ca a lui Dumnezeu, ca îngerul Domnului înaintea lor.
9. „Şi va fi în zioa aceaea, căuta-voiu a zdrobi toate neamurile care vin împrotiva Ierusalimului. |
10. Şi voiu vărsa preste casa lui David şi preste lăcuitorii Ierusalimului duhul darului şi al 154v
*Ioan 19, 37. rugăciunilor. *Şi să vor uita la Mine, pre Care L-au pătruns. Şi vor plânge cu plângere, ca preste cel întâiu născut şi le va părea rău de El, precum le pare rău în moartea celui întâiu născut".
*2 Par. 35, 22. 11. În zioa aceaea mare plângere va fi în Ierusalim, *că plângerea lui Adadremon în câmpul Magheddonului.
12. Şi va plânge pământul, neamurile şi neamurile de osebi; neamurile casii lui David de osebi şi muierile lor de osebi.
13. Familiile casii Nathan de osebi şi muierile lor de osebi; familiile casii Levi de osebi şi muierile lor de osebi; familiile lui Semei de osebi şi muierile lor de osebi.
14. Toate cealeaalalte familii, familii şi familii de osebi şi muierile lor de osebi.

Cap 13

Când va fi izvorul deşchis casii lui David, spre spălarea păcătosului, să vor lua idolii şi mincinoşii proroci de la preaiubiţii săi, să vor ucide cu pietri. Care sânt ranele în mijlocul mânilor. Să va lovi păstoriul şi să vor râsipi oile. Doao părţi de oameni să vor împărţi preste tot pământul, şi a triia prin foc să va cerca.

1. În zioa aceaea va fi fântână deşchisă casii lui David şi lăcuitorilor Ierusalimului, spre curăţirea păcatului şi a ceii lunatece.
*Ezechiil 30, 13. 2. *„Şi va fi în zioa aceaea – zice Domnul oastelor – || piiarde-voiu numele 155r
idolilor de pre pământ şi nu să vor mai pomeni. Şi pre mincinoşii proroci şi duhul cel necurat voiu lua de pre pământ.
3. Şi va fi când va mai proroci cineva, va zice lui tatăl lui şi muma lui, carii l-au născut: «Nu vei trăi, că minciună ai grăit în numele Domnului»; şi-l vor străpunge tatăl lui şi muma lui, părinţii lui, când va proroci.

4. Şi va fi în zioa aceaea, să vor ruşina prorocii, fieştecarele din vedeniia sa, când va proroci; nici să vor acoperi cu plaşcă de sac, să minţă,
5. Ci va zice: «Nu sânt proroc, om lucrătoriu de câmp sânt eu. Că Adam, pilda mea din tinereaţele meale».
6. Şi să va zice lui: «Ce sânt ranele aceastea în mijlocul mânilor tale?» Şi va zice: «Cu aceastea m-am rănit în casa celor ce mă iubea».
7. Sabie, deşteaptă-te preste păstoriul Mieu şi preste omul ce să lipeaşte de Mine, zice Domnul oastelor. *Loveaşte păstoriul şi să vor râsipi oile şi voiu întoarce mâna Mea către cei mici. *Math. 26, 31.
8. Şi vor fi în tot pământul – zice Domnul – doao părţi într-însa să vor râsipi şi vor peri, Marc. 14, 27.
şi a triia parte să va lăsa într-însa.
9. Şi voiu duce a triia parte prin foc şi-i voiu arde precum să arde argintul şi-i voiu lămuri precum să lămureaşte aurul. Acela va chema numele Mieu şi Eu îl voiu auzi. Zice-voiu: «Norodul Mieu eşti». Şi acela va zice: «Domnul, Dumnezeul mieu!»".

Cap 14

155v *După ce va pătimi Ierusalimul robie şi alte | supărări de la limbi, va fi zi cunoscută Domnului când vor ieşi ape vii din Ierusalim. Şi fiii lui Israil să vor întoarce a lăcui fără grije în Ierusalim. Şi va lovi Domnul cu bătaie limbile ceale ce au oştit asupra Ierusalimului şi acestoraalalte rămăşiţe să vor sui să se închine Domnului în Ierusalim; şi va fi sfântă ce iaste preste frâul calului.*

1. Iată, vor veni zilele Domnului şi să vor împărţi jafurile tale în mijlocul tău.
2. „Şi voiu aduna toate neamurile la Ierusalim spre războiu şi să va prinde cetatea şi să vor jefui casele şi să vor vătăma muierile. Şi va ieşi jumătate parte din cetate spre robie, şi ceaealaltă rămăşiţă a norodului nu să va lua din cetate".
3. Şi va ieşi Domnul şi va război împrotiva limbilor acelora, precum au războit în zioa certării.
4. Şi vor sta picioarele Lui în zioa aceaea pre Muntele Maslinilor, care iaste în prejma Ierusalimului, spre răsărit. Şi să va tăia Muntele Maslinilor din partea sa jumătatea spre răsărit şi spre apus, cu rumpere mare foarte. Şi să va despărţi jumătatea muntelui spre criveţu şi jumătatea lui spre amiazăzi.
5. Şi veţi fugi la valea munţilor acelora, că să va împreuna valea munţilor până la cel aproape. *Şi veţi fugi precum aţi fugit de către faţa cutremurului în zilele lui Ozie, împăratului Iudei. Şi *Amos 1, 1.
va veni Domnul, Dumnezeul mieu, şi toţi sfinţii cu El. | |
156r 6. Şi va fi în zioa aceaea, nu va fi lumină, ci frig şi ger.
7. Şi va fi o zi carea cunoscută iaste Domnului, nu zi, nici noapte. Şi în vreame de sară va fi lumină.
8. Şi va fi în zioa aceaea, vor ieşi ape vii din Ierusalim, jumătate de eale la marea despre răsărit şi jumătate de eale la marea cea mai de pre urmă, vara şi iarna vor fi.
9. Şi va fi Domnul împărat preste tot pământul. În zioa aceaea va fi Domnul unul şi va fi numele Lui Unul.
10. Şi să va întoarce tot pământul până la pustie, din muntele Remmon la austrul Ierusalimului. Şi să va înălţa şi va lăcui în locul său, de la poarta lui Veniamin până la locul porţii ceii dintâiu şi până la poarta unghiurilor, şi de la turnul lui Hananiil până la teascurile împăratului.
11. Şi vor lăcui într-însa şi anathema nu va mai fi, ci va şedea Ierusalimul fără grije.
12. Şi aceasta va fi bătaia cu carea va lovi Domnul toate neamurile carea au oştit asupra Ierusalimului: să va săca trupul a fieştecăruia stând pă picioarele sale şi ochii lui să vor veştezi în găurile sale şi limba lor să va mistui în gura sa.
13. În zioa aceaea va fi gâlceava Domnului mare într-înşii; şi va apuca omul mâna aproapelui său şi să va închiia mâna lui pre mâna aproapelui său.
14. Ci şi Iuda va oşti împrotiva Ierusalimului şi să vor aduna bogăţiile tuturor limbilor prinprejur: aurul şi argintul şi haine destul de multe. |
156v 15. Şi aşa va fi cădearea calului şi a muşcoiului şi a cămilei şi a asinului şi a tuturor dobitoacelor care au fost în taberile acealea, ca cădearea aceasta.
16. Şi toţi carii vor fi rămaşi din toate neamurile care au venit împrotiva Ierusalimului să vor sui din an în an să se închine împăratului, Domnului oastelor, şi să prăznuiască sărbătoarea corturilor.

17. Şi va fi, care nu să va sui din familiia pământului la Ierusalim să se închine împăratului, Domnului oastelor, nu va fi preste ei ploaie.

18. Ci şi familia Eghiptului, de nu să va sui şi nu va veni, nici preste ei va fi, ci va fi cădeare cu carea va lovi Domnul toate neamurile care nu să va sui a prăznui sărbătoarea corturilor.

19. Acesta va fi păcatul Eghiptului şi acesta păcatul a tuturor neamurilor care nu să vor sui a prăznui sărbătoarea corturilor.

20. În zioa aceaea va fi ce e preste frâul calului sfânt Domnului. Şi vor fi tigăi în casa Domnului ca nişte păhăreale înaintea oltariului.

21. Şi va fi toată tigaia în Ierusalim şi în Iuda sfinţită Domnului oastelor. Şi vor veni toţi jârthuind şi vor lua dintr-însele şi vor fierbe într-însele; şi nu va mai fi neguţătoriu în casa Domnului oastelor în zioa aceaea.

A

ACOLO: adv.
acolo: 5,3, 11

(a se) ACOPERI: v. IV
va acoperi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.9; 9,15
acoperi-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 12,8
(să) vor acoperi: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,4

ACUM: adv.
acum: 1,12; 3,7; rezum. cap.8; 8,11; 9,8

(a se) ADĂUGA: v. I; var. **(a se) ADAOGE:** v. III „a mai pune ceva lângă cele ce sunt"
(să) vor adaoge: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.8

ADÂNC: s.n.
adânc: *sg. ac.* 1,8
adâncurile: *pl. nom.* 10,11

ADEVĂR: s.n.
adevărului: *sg. gen., în sintagma* ***cetatea adevărului*** 8,3
adevăr: *sg. ac.* 8,8
adevărul: *sg. ac.* 8,16, 19

(a) ADUCE: v. III
aduce-va: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.3
voiu aduce: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,8; 8,8
(îş) vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl., în loc. v.* ***îş vor aduce aminte*** 10,9
aduceţi: *imperativ 2.pl.* 11,12

(a se) ADUNA: v. I
va aduna: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.10
voiu aduna: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,8, 10; 14,2
(să) vor aduna: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,14

(a se) AFLA: v. I „a se găsi"
(să) va afla: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,10

(a) AJUTA: v. I
au ajutat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,15

AICI: adv.
aici: 3,7

ALB, -Ă: adj./s.
albi: *m. pl. nom.* 1,8; 6,3
(cei) albi: ***s.m. pl. nom.*** 6,6

(a) ALEGE: v. III
va aleage: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,17; 2,12
au ales: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,2

(a) ALERGA: v. I
aleargă: *imperativ 2.sg.* 2,4

ALES, -EASĂ: s.m./f.
(celor) aleşi: *s.m. pl. gen.* 9,17

AMEŢIRE: s.f.
ameţirii: *sg. gen.* 12,2
ameţire: *sg. ac.* 12,4

AMIAZĂ: s.f.; var. (Reg.) AMIAZĂZI
amiazăzi: *sg. ac.* 14,4

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v.* ***a-şi*** *aduce* ***aminte/a*** *lua* ***aminte***; vezi **(a-şi) ADUCE** şi **(a) LUA**

AN: s.m.
anul: *sg. ac.* 1,1, 7; 7,1
an: *sg. nom.* 1,12
ani: *pl. ac.* rezum. cap.7; 7,3, 5
an: *sg. ac., în loc. adv.* ***din an în an*** 14,16

ANATEMĂ: s.f.; var. (Înv.) ANATHEMĂ
anathema: *sg. nom.* 14,11

APĂ: s.f.
apă: *sg. nom.* 9,11
ape: *pl. nom.* rezum. cap.14; 14,8

APOI: adv.
(mai) apoi: rezum. cap.11

APROAPE: s.m.
aproapelui: *sg. gen.* 8,17; 11,6, 9; 14,13
(cel) aproape: *sg. ac.* (traducătorii echivalează astfel un nume propriu: *Iasol*) 14,5

(a) APUCA: v. I „a agăţa", „a prinde"
vor apuca: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,23
va apuca: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,13

APUCAT, -Ă: adj. „agăţat", „prins"
apucată: *f. sg. ac.* rezum. cap.8

APUS: s.n. „vest"
apusului: *sg. gen., în sintagma* ***pământul apusului soarelui*** „pământul de la soare-apune" 8,7
apus: *sg. ac.* 14,4

ARAMĂ: s.f.
aramă: *sg. ac.* rezum. cap.6; 6,1

(a se) ARĂTA: v. I
arată: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1
voiu arăta: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,9
au arătat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,20; 3,1
(să) arată: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2

ARC: s.n.
arcul: *sg. nom.* 9,10; 10,4
arc: *sg. ac.* 9,13

(a se) ARDE: v. III
voiu arde: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,9
(să) arde: *ind. prez. 3.sg.* 13,9

ARGINT: s.n./s.m.
argint: *s.n sg. ac.* 6,11
argintul: *s.n. sg. nom./ac.* 9,3; 13,9; 14,14
arginţi: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.11; 11,12, 13

ARIPĂ: s.f.; var. (Înv.) AREPĂ
arepi: *pl. ac.* rezum. cap.5; 5,9
arepile: *pl. ac.* 5,9

(a) ARUNCA: v. I
au aruncat: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,8

(a) ASEMĂNA: v. I; var. (Înv.) **(a)** ASĂMĂNA „a face (să fie) la fel"
va **asămăna:** *ind. viit.I. 3.sg.* 4,7

ASEMENEA: adv.; var. (Înv.) **ASEAMINEA**
aseaminea: 5,3

ASIN: s.m.
asinului: *sg. gen.* 14,15

ASINĂ: s.f.; var. (Reg.) **ASÂNĂ**
asinii: *sg. gen.* rezum. cap.9; 9,9
asână: *sg. ac.* 9,9

ASIR: s.m. (cf. **Indice Is**)
asiri: *pl. ac.* 10,10

ASTĂZI: adv.
astăzi: 9,12

AŞA: adv.
aşa: 7,13; rezum. cap.8; 8,13, 15; 11,11; 14,15

(a se) AŞEZA: v. I
aşezaţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 11,12

(a) ATINGE: v. III
va atinge: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,8
atinge: *ind. prez. 3.sg.* 2,8

AUR: s.n.
aur: *sg. ac.* rezum. cap.4; 4,2, 12; 6,11
aurul: *sg. nom./ac.* 9,3; 13,9; 14,14

AUSTRU: s.n. (Înv.) „sud"
austrului: *sg. gen.* 6,6; 9,14
austru: *sg. ac.* 7,7
austrul: *sg. ac.* 14,10

(a) AUZI: v. IV
au auzit: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,4; 7,13
auzi: *imperativ 2.sg.* 3,8
veţi auzi: *ind. viit.I. 2.pl.* 6,15
au fost auzit: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.pl.* rezum. cap.7
să audă: *conj. prez. 3.pl.* 7,11, 12
voiu auzi: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,13; 10,6; 13,9
auziţi: *ind. prez. 2.pl.* 8,9
am auzit: *ind. pf.c. 1.pl.* 8,23

AUZIRE: s.f. „auz"
auzire: *sg. ac.* 6,15

(a) AVEA: v. II
avea: *ind. imp. 3.sg.* 5,9

B

(a se) BĂNUI: v. IV „a regreta"
(să) bănuia: *ind. imp. 3.pl.* 11,5
(să) vor bănui: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.12

BĂRBAT: s.m.
bărbaţi: *pl. nom./ac.* 3,8; rezum. cap.8
bărbatul: *sg. ac.* rezum. cap.6
bărbat: *sg. ac.* 6,12
bărbaţii: *pl. nom.* 7,2
bărbatului: *sg. gen.* 8,4, 23

BĂTAIE: s.f. „pedeapsă"; „nenorocire"
bătaie: *sg. ac.* rezum. cap.14
bătaia: *sg. nom.* 14,12

BĂTRÂN, -Ă: s.m./f.
bătrânii: *s.m. pl. nom.* 8,4
bătrânele: *s.f. pl. nom.* 8,4

(a) BEA: v. II
aţi beut: *ind. pf.c. 2.pl.* 7,6
bând: *gerunziu* 9,15

BINE: s.n.
bine: *sg. ac.* 8,15
bine: *adv. în structura v. dislocată* ***bine e cuvântat*** 11,5

(a) BINECUVÂNTA: v. I
bine e cuvântat: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 11,5

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) **BISEARICĂ**
bisearică: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 6,12, 13
bisearica: *sg. nom./ac.* rezum. cap.4; rezum. cap.6; 6,14, 15; 8,9

BLAGOS**LOVENIE:** s.f.
blagoslovenie: *sg. nom.* 8,13

BLESTEM: s.n.; var. BLĂSTĂM
blăstămul: *sg. nom.* 5,3
blăstăm: *sg. nom.* 8,13

BOGAT, -Ă: adj.
bogate: *f. pl. ac.* 1,15
bogată: *f. sg. nom.* 7,7
bogaţi: *m. pl. nom.* 11,5

BOGĂŢIE: s.f.
bogăţiile: *pl. nom.* 14,14

BOZ: s.m. „divinitate păgână"; „idol"
bozii: *pl. nom.* 10,2

BRAŢ: s.n.
braţul: *sg. nom./ac.* 11,17, 17

BUCURIE: s.f.
bucurie: *sg. ac.* 8,19

BUN, -Ă: adj.
bune: *n. pl. ac.* 1,13
bun: *n. sg. nom.* 9,17; 11,12

BUNĂTATE: s.f.
bunătăţi: *pl. ac.* 1,17

C

CAL: s.m.
cal: *sg. ac.* 1,8
cai: *pl. nom.* 1,8; 6,2, 3, 6; 10,5
calul: *sg. ac.* 9,10; 10,3; 12,4
calului: *sg. gen* rezum. cap.14; 14,15, 20

CALE: s.f.
căile: *pl. ac.* 1,3, 6; rezum. cap.3; 3,7
căilor: *pl. gen.* 10,5
Calea: *sg. nom.* 14,5

CAN**DELĂ:** s.f.; var. CANDILĂ
candilele: *pl. nom./ac.* 4,2, 2

CAP: s.n.
capul: *sg. ac.* 1,21; 3,5; 4,2; rezum. cap.6; 6,11

CARNEA: s.f.
carnea: *sg. ac.* 11,9
cărnurile: *pl. ac.* 11,16

CARTE: s.f. (aici) „sul de papirus sau de pergament"; „sul de carte" (cf. lat. *volūmen, -inis* „sul de manuscris", „volum", „tom", „carte")
carte: *sg. ac.* 5,1, 2

CASĂ: s.f.
casa: *sg. nom./ac.* 1,16; 3,7; 4,9; 5,4; 6,10; 8,13; 9,8; 10,3, 6; 12,4, 7, 8, 10; 13,6
casa: *sg. ac., în sintagmele* ***casa Domnului/casa lui Dumnezeu*** rezum. cap.3; 7,2; 8,9; 11,13; 14,20, 21
casii: *sg. gen./dat.* 5,4; 8,19; 12,12, 13; rezum. cap.13; 13,1
casă: *sg. ac.* 5,11
casii: *sg. gen. , în sintagma* ***casii Domnului*** 7,3
casei: *sg. dat.* 8,15
casele: *pl. nom.* 14,2

CĂDERE: s.f.
cădearea: *sg. nom./ac.* 14,15, 15
cădeare: *sg. nom.* 14,18

CĂLĂREŢ: s.m.
călăreţul: *sg. ac.* 12,4

(a) CĂLCA: v. I
calcă: *ind. prez. 3.pl.* 10,5

CĂMILĂ: s.f.
cămilei: *sg. gen.* 14,15

CĂRUŢĂ: s.f.
căruţe: *pl. nom.* rezum. cap. 6; 6,1
căruţa: *sg. ac.* 6,2, 3; 9,10

(a) CĂUTA: v. I
căuta: *ind. imp. 3.pl.* 6,7
să **căutăm:** *conj. prez. 1.pl.* 8,21
a **căuta:** *inf. prez.* 8,22
va căuta: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,16
căuta-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,9

CÂMP: s.n.
câmp: *sg. ac.* 10,1
câmpul: *sg. ac.* 12,11
câmp: *sg. ac., în sintagma* ***lucrătoriu de câmp*** (cf. lat. *agricola, -ae*) 13,5

CÂMPIE: s.f.
câmpii: *pl. ac.* 7,7

(a) CÂNTA: v. I
va cânta: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,14

CER: s.n.; var. CERIU
ceriului: *sg. gen.* 2,6; 6,5
ceriu: *sg. ac.* 5,9
ceriurile: *pl. nom.* 8,12
ceriul: *sg. ac.* 12,1

(a se) CERCA: v. I
(să) va **cerca:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.13

(a) CERCETA: v. I
voiu cercetа: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,3
au cercetat: *ind. pf.c. 3.sg.* 10,3
va **cerceta:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,16

(a) CERE: v. III
cereţi: *imperativ 2.pl.* 10,1

CERERE: s.f.
cererile: *pl. ac.* rezum. cap. 10

(a) CERTA: v. I
au fost certaţi: *pasiv ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.1
va certa: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.1
cearte: *conj. prez. fără să 3.sg.* 3,2

CERTARE: s.f. (Înv.) „pedeapsă"
certării: *sg. gen.* 14,3

CETATE: s.f.
cetăţile: *pl. nom./ac.* 1,12, 17; 7,7
cetatea: *sg. nom., în sintagma* ***cetatea adevărului*** 8,3
cetăţii: *sg. gen.* 8,5
cetăţi: *pl. ac.* 8,20
cetăţilor: *pl. gen.* rezum. cap.9
cetatea: *sg. nom.* 14,2
cetate: *sg. ac.* 14,2

CHEDRU: s.m. (Înv. şi pop.) „cedru" „specii de arbori din familia pinaceelor, cu lemn tare şi ramuri orizontale"
chedrii: *pl. ac.* 11,1
chedrul: *sg. nom.* 11,2

(a se) CHEMA: v. I
va chema: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,10; 13,9
au chemat: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,8
(să) va chema: *ind. viit.I. 3.sg.* 8,3
am chemat: *ind. pf.c. 1.sg.* 11,7
(să) chema: *ind. imp. 3.sg.* 11,10

CHIDAR: s.n.; var. CHIDARIU „mitră" (cf. lat *cidaris, -is* „tiară purtată de regii persani"); cuvântul nu este înregistrat în DA.
chidariu: *sg. ac.* 3,5

CHIP: s.n.
chipuri: *pl. ac., în sintagma* ***făcătoriul de chipuri*** rezum. cap.11; 11,13

CIOPLITURĂ: s.f.
cioplitura: *sg. ac.* 3,9

CONĂCIRE: s.f.; var. CONOCIRE „împresurare"; „asediu"; (cf. Indice Is)
conocire: *sg. ac.* 12,2

COPITĂ: s.f.
copitele: *pl. ac.* 11,16

CORN: s.n.
coarne: *pl. ac.* „simbolul forţei, a violenţei şi agresivităţii; aici sunt patru coarne, corespunzând celor patru puncte cardinale" (cf. Anania 2001, p.1193) 1,18
coarnele: *pl. nom./ac.* (*Ibidem*) 1,19, 21
cornul: *sg. ac.* (*ibidem*) 1,21
cornurile: *pl. ac.* (aici) „recipient în formă de corn" 9,15

CORT: s.n.
corturile: *pl. ac.* 12,7
corturilor: *pl. gen., în sintagma* ***sărbătoarea corturilor*** (cf. Indice 2Lg) 14,16, 18, 19

COSITOR: s.n.
cositoriu: *sg. ac.* rezum. cap.4
cositoriu: *sg. ac., în sintagma piatra cea de* ***cositoriu*** „plumbul de la capătul sforii întrebuinţate de zidar" (cf. Anania 2001, p. 1195) 4,10

COT: s.m. „veche unitate de măsură a lungimii"
coţi: *pl. ac.* 5,2

CRIVĂŢ: s.n.; var. (Reg.) CRIVEŢ
crivеţului: *sg. gen.* 2,6; 6,6, 8
crivеţu: *sg. ac.* 14,4

CUGET: s.n.
cugetele: *pl. ac.* 1,3

CUIER: s.n.; var. **CUIARIU** „ţăruş" (cf. **Indice** Is)
cuiariul: *sg. nom.* 10,4

(a) CUNOAŞTE: v. III
veţi cunoaşte: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,9
au cunoscut: *ind. pf.c. 3.pl.* 11,11

CUNOSCUT, -Ă: adj.
cunoscută: *f. sg. nom.* rezum. cap.14; 14,7

CUNUNĂ: s.f.
cununile: *pl. ac.* rezum. cap.6
cununi: *pl. nom./ac.* 6,11, 14

(a) CUPRINDE: v. III
au cuprins: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,6

CURAT, **-Ă:** adj.
curat: *n. sg. ac.* 3,5

CURĂŢIRE: s.f.
curăţirea: *sg. ac.* 13,1

(a) CURGE: v. III
vor curge: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,17

CURTE: s.f.
curţile: *pl. ac.* 3,7

CUTREMUR: s.n.
ctremurului: *sg. gen.* 14,5

CUVÂNT: s.n.
cuvântul: *sg. nom., în sintagma* ***cuvântul Domnului*** 1,1, 7; 4,6, 8; 6,9; 7,1, 4, 8; 8,1, 18; 11,11
cuvintele: *pl. nom./ac.* 1,6; 7,7, 12; 8,9, 16
cuvinte: *pl. ac.* 1,13
cuvântului: *sg. gen., în sintagma* ***cuvântului Domnului*** 9,1; 12,1

(a) CUVÂNTA: v. I
e cuvântat: *pasiv ind. prez. 3.sg., în structura v. dislocată* ***bine e cuvântat*** 11,5

CUVIOS, -OASĂ: adj. (Înv.) „potrivit"; „cuvenit"
cuvios: *n. sg. ac.* 11,13

D

(a) DA: v. I
voiu da: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,7; 11,6
am dat: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,9
va da: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.8; 8,12; 10,1
vor da: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,12
da: *inf. prez. fără* **a** rezum. cap.10

DAR: s.n.
darului: *sg. gen./dat.* 4,7; rezum. cap.12; 12,10

(a) DĂNŢUI: v. IV (Fig.) „a sălta"
dănţuiaşte: *imperativ 2.sg.* 9,9

DEOSEBI: adv.; scris şi **DE OSEBI**
deosebi: rezum. cap.12
de osebi: 12,12, 13, 14

DEPARTE: adv.
departe: *adv. în expr. de departe* „de la mare distanţă" 6,15; 10,9

(a se) DEPĂRTA: v. I
am depărtat: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,4
voiu depărta: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,9
depărtând: *gerunziu* rezum. cap.9
(să) va depărta: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,11

(a) DESCHIDE: v. III
deşchide: *imperativ 2.sg.* 11,1
voiu deşchide: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,4

DEŞCHIS, -Ă: adj.
deşchis: *n. sg. nom.* rezum. cap.13
deşchisă: *f. sg. nom.* 13,1

(a se) DESPĂRŢI: v. IV
(să) va despărţi: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,4

DESPĂRŢITOR, -TOARE: s.m./f.
despărţitoriul: *s.m. sg. nom.* 9,6

DESĂVÂRŞIT: adv.
desăvârşit: 4,9

DESTUL: adv.
destul: 9,9; 14,14

DEŞERT, DEŞARTĂ: adj./s.
deşert: *s.n. sg. ac., în loc. adv.* ***în deşert*** 10,2; 11,11
deşartă: *adj. f. sg. ac.* 11,10

DEŞERTĂCIUNE: s.f.
deşertăciune: *sg. ac.* 10,2

(a se) DEŞTEPTA: v. I
au deşteptat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,1
(să) deştaptă: *ind. prez. 3.sg.* 4,1
voiu deştepta: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,13; 11,16
va deştepta: *ind. viit.I 3.sg.* rezum. cap.11
deşteaptă(-te): *imperativ 2.sg.* 13,7

(a se) DEZBRĂCA: v. I
dezbrăcându(-să): *gerunziu* rezum. cap.3

(a) DEZLEGA: v. I
să dezleg: *conj. prez. 1.sg.* 11,14
va dezlega: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,16

DIAMANT: s.n.; var. (Reg.) **DIEMANT**
diemant: *sg. ac.* 7,12

DIMPREJURUL: prep.; var. **DINPREJURUL**
dinprejurul: *prep.* 7,7

DINTE: s.m.
dinţilor: *pl. gen.* 9,7

DOBITOC: s.n.
dobitoacelor: *pl. gen.* 2,4; 8,10; 14,15
dobitocul: *sg. ac.* 11,7

(a) DOBORÎ: v. IV; var. (Înv.) **(a) OBORÎ**
să oaboară: *conj. prez. 3.pl.* 1,21

DOMN: s.m. (s. propriu) „Dumnezeu"
Domnul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,2, 4, 10, 13, 16, 17, 20; 2,5, 6, 8, 10, 11, 12; rezum. cap.3; 3,1, 2; rezum. cap.7; 7,7;

rezum. cap.8; 8,14, 17, 21; 9,4, 14; 9,16; rezum. cap.10; 10,1, 5, 6, 7, 12; rezum. cap.11; rezum. cap.11; 11,4, 5, 6, 13, 15; rezum. cap.12; 12,1, 4, 5, 7, 8; 13,2, 8, 9; rezum. cap.14; 14,3, 5, 9, 12, 18
Domnului: *sg. gen./dat.* rezum. cap.1; 1,11, 12; rezum. cap.2; 2,13; 3,1, 5, 6; rezum. cap.4; 4,10; rezum. cap.6; 6,12, 13, 14, 15; rezum. cap.7; 7,2; 8,21, 22; 9,1; 12,8; rezum. cap.14; 14,7, 13, 20
Domnului: *sg. gen., în sintagma* ***cuvântul Domnului/casa Domnului/casii Domnului oastelor/cuvântul Domnului oastelor/Domnului oastelor/cuvântului Domnului/zilele Domnului*** rezum. cap.1; 1,7; rezum. cap.3; 4,6, 8; 6,9; 7,1, 3, 4; 7,8; 8,1, 3, 9, 18; 9,1; 11,11, 13; 12,1; 14,1, 17, 20, 21
Domnul: *sg. nom., în sintagma* ***Domnul oastelor*** 1,3, 4, 6, 12, 14, 16, 17; 2,9, 11; 3,7, 9, 10; 4,6, 9; 5,4; 6,12, 15; 7,9, 12, 13; 8,2, 3, 4, 6, 7; 8,9, 11, 14, 19, 20, 22, 23; 9,15; 10,3; 13,7; 14,16
Domnul: *sg. voc., în sintagma* ***Domnul mieu*** 1,9
Domnului: *sg. gen., în loc. adv.* ***în numele Domnului*** 13,3

DOMN: (apelativ) „termen de politeţe pentru un bărbat"; (Pop.) „stăpân"
domnul: *sg. voc., în sintagma* ***domnul mieu*** 4,4, 5, 13; 6,4

DORIT, -Ă: adj.
dorit: *n. sg. ac.* 7,14

DREPT, DREAPTĂ: adj./s.
dreapta: *s.f. sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) *de-a dreapta* 3,1; 4,3, 11
dreapta: *sg. ac., în loc. adv. spre dreapta* ***şi spre stânga*** 12,6
dreaptă: *adj. f. sg. ac.* 7,9
drept: *adj. m. sg. nom./ac.* 9,9; 11,17

DREPTATE: s.f.
dreptate: *sg. ac.* 8,8

(a se) DUCE: v. III
va duce: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,7
duc: *ind. prez. 3.pl.* 5,10
duceţi(-vă): *imperativ 2.pl.* 6,7
duce(-ne)-vom: *ind. viit.I. 1.pl.* 8,23
ducându(-să): *gerunziu* 9,8
au fost duşi: *pasiv ind. pf.c. 3.pl.* 10,2
voiu duce: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,10; 13,9

DUH: s.n.
Duhul/duhul: *sg. nom./ac.* 4,6; 5,9; 6,8; 7,12; rezum. cap.12; 12,1, 10; 13,2

DUMBRAVĂ: s.f.
dumbrava: *sg. nom.* 11,2

DUMNEZEU: s.m. „Divinitatea"
Dumnezeu: *sg. nom./ac./gen.* rezum. cap.2; 8,8, 23; rezum. cap.9; 9,14; 12,8
Dumnezeului: *sg. gen./dat.* 6,15; 9,7; 12,5
Dumnezeu: *sg. gen., în sintagma* ***casa lui Dumnezeu*** 7,2
Dumnezeul: *sg. nom.* 9,16; 10,6; 11,4; 13,9; 14,5

(a) DUREA: v. II
va durea: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,5

E

EVUSEU: s.m. (cf. Indice Fc)
Evuseul: *sg. ac.* 9,7

F

(a se) FACE: v. III
a face: *inf. prez.* 1,6, 21; 8,15
au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,6; 6,8
vor face: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,9
vei face: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,11
am făcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 7,3
faceţi: *imperativ 2.pl.* 7,9
(s-)au făcut: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,12; 11,11
face: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.8
voiu face: *ind. viit.I. 1.sg.* 8,11, 12
veţi face: *ind. viit.I. 2.pl.* 8,16
va face: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,1
(ne-)am făcut: *ind. pf.c. 1.pl.* 11,5
să fac: *conj. prez. 1.sg.* 11,10

FAMILIE: s.f.
familiile: *pl. nom.* 12,13
familii: *pl. nom.* 12,14
familiia: *sg. ac.* 14,17
familia: *sg. nom.* 14,18

FATĂ: s.f.
fata: *sg. ac.* 2,7
fata: *sg. voc., în sintagmele fata* ***Sionului/fata Ierusalimului*** 2,10; 9,9
feate: *pl. ac.* 8,5

FAŢĂ: s.f.
faţa: *sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) *de către faţa* „(de) dinaintea" 2,13; 14,5
feaţii: *sg. gen., în loc. prep.* (Înv.) ***înaintea feaţii*** „în faţa" 3,3
faţa: *sg. ac., în loc. s. preste faţa a tot pământul* 5,3
feaţii: *sg. dat.* 7,2; 8,21, 22

FAUR: s.m.
fauri: *pl. ac.* 1,20

FĂCĂTOR, -TOARE: s.m./f.
făcătoriul: *sg. dat. (cu prep.* ***la****), în sintagma* ***făcătoriul de chipuri*** rezum. cap.11; 11,13

FĂCLIE: s.f.
făcliia: *sg. ac.* 12,6

FÂN: s.n.
fân: *sg. ac.* 12,6

FÂNTÂNĂ: s.f.
fântână: *sg. nom.* 13,1

FEL: s.n.; var. FEALIU
fealiuri: *pl. ac.* 1,8

FELINAR: s.n.; var. (Înv.) FĂLINARIU (cf. Indice Dn)
fălinariul: *sg. nom.* 4,2
fălinariului: *sg. gen.* 4,3

(a) FI: v. IV
era: *ind. imp. 3.sg./pl.* 1,8; 3,3; 4,2; 6,1, 6, 7; 7,2, 7, 14; 8,10; 10,9
e: *ind. prez. 3.sg.* 2,2; 4,6; 5,3, 5, 6, 8; rezum. cap.6; 6,12; 9,1, 5, 11, 17; 10,5; 14,20
eşti: *ind. prez. 2.sg.* 4,7; 13,9
eraţi: *ind. imp. 2.pl.* 8,13
-i: *ind. prez. 3.sg.* 3,2

iaste: *ind. prez. 3.sg.* 1,12; 5,3, 6; 7,1, 3; 8,23; 10,2; 11,11, 12; rezum. cap.14; 14,4, 7
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 1,5, 9, 10, 19, 21; rezum. cap.3; 3,8, 9; 4,4, 5, 10, 11, 12, 13, 14; rezum. cap.6; 6,4, 5; 7,7; 8,16, 17; rezum. cap.13; 13,6
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 13,5
fost-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,1, 7; 7,1
să fiţi: *conj. prez. 2.pl.* 1,4
va fi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2; 6,13, 15; 8,6, 12, 13, 19; 9,7; 10,6; 12,2, 3, 8, 9, 11; rezum. cap.13; 13,1, 2, 3, 4; rezum. cap.14; 14,6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 17, 18, 19, 20
voiu fi: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,5; 8,8
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,9, 11; 6,14; 8,8; 10,5, 6, 7, 9; rezum. cap.12; 13,8; 14,8, 16, 20
au fost: *ind. viit.I. impers./3.sg./pl.* 4,8; 6,9; 7,1, 4, 8, 13; 8,1, 15, 18; 10,6; 14,15
veţi fi: *ind. viit.I. 2.pl.* 8,13
a fi: *inf. prez.* rezum. cap.9

(a) FIERBE: v. III
vor fierbe: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,21

FIGURĂ: s.f. „semn"
figuri: *pl. ac.* rezum. cap.1

FILISTEU: s.m. (cf. Indice Fc)
filistei: *pl. gen.* rezum. cap.9
filisteilor: *pl. gen.* 9,6

FIU: s.m.
fiiul: *sg. nom./ac.* 1,1, 7; rezum. cap.6; 9,9
fiiului: *sg. gen.* 1,1, 7; 6,10, 11, 14
fiii: *pl. nom./ac.* rezum. cap.2; 9,13; 10,7, 9; rezum. cap.12; rezum. cap.14
fii: *pl. nom., în sintagma* ***fii de untdelemn*** 4,14

FOC: s.n.
foc: *sg. ac.* 2,5; 3,2; 9,4; 12,6; rezum. cap.13; 13,9
focul: *sg. nom.* 11,1
focului: *sg. gen.* 12,6

FRATE: s.f.
fratele: *sg. ac.* 7,9
fratelui: *sg. dat.* 7,10

FRĂMÂNTĂTURĂ: s.f. „bulgăre"; „amestec obţinut prin frământare"; aici prima atestare a cuvântului (cf. Indice Dn)
frământătură: *sg. ac.* rezum. cap.5
frământătura: *sg. ac.* 5,8

FRĂŢÂNĂTATE: s.f. (În v. şi pop.) „frăţie"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Samuelis Klein, *Dictionarium Valachico-Latinum*, editat de Gáldi László, în 1944, la Budapesta.
frăţînătatea: *sg. ac.* 11,14

FRÂU: s.n.
frâul: *sg. ac.* rezum. cap.14; 14,20

FRIG: s.n.
frig: *sg. nom.* 14,6

FRUMOS, -OASĂ: adj.
frumos: *n. sg. nom.* 9,17

(a) FUGI: v. IV
fugiţi: *imperativ 2.pl.* 2,6
fugi: *imperativ 2.sg.* 2,7
veţi fugi: *ind viit.I. 2.pl.* 14,5
aţi fugit: *ind. pf.c. 2.pl.* 14,5

FULGER: s.n.
fulgerul: *sg. ac.* 9,14

FUNIE: s.f.; var. (Înv.) **FUNE**
fune: *sg. ac., în sintagma* ***fune de măsurat*** 2,1
Fune: *sg. nom./ac.* 11,7, 14

FUR: s.m. (Înv.) „hoţ"
furul: *sg. nom.* 5,3
furului: *sg. gen.* 5,4

G

GAURĂ: s.f.
găurile: *pl. ac.* 14,12

GÂLCEAVĂ: s.f.
gâlceava: *sg. nom.* 14,13

(a) GÂNDI: v. IV
au gândit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,6
să gândească: *conj. prez. 3.sg.* 7,10
am gândit: *ind. pf.c. 1.sg.* 8,14, 15
să gândiţi: *conj. prez. 2.pl.* 8,17

GER: s.n.
ger: *sg. nom.* 14,6

GHICITOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Mold.; Trans.) **GÂCITOR, -TOARE**
gâcitorii: *s.m. pl. nom.* 10,2

GLAS: s.n.
glasul: *sg. nom./ac.* 6,15; 11,3

GRAS, -Ă: s.m./f.
(celor) grase: *s.f. pl. gen.* („oilor grase") 11,16

(a) GRĂI: v. IV
grăia: *ind. imp. 3.sg.* 1,9, 13, 14, 19; 2,3; 4,1, 4, 5; 5,5, 10; 6,4
grăind: *gerunziu* 1,21; 4,6; 7,3
grăiaşte: *imperativ 2.sg.* 2,4; 7,5
grăiaşte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3
au grăit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 6,8; 7,7, 13; 10,2
vei grăi *ind. viit.I. 2.sg.* 6,12
grăiţi: *imperativ 2.pl.* 8,16
va grăi: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,10
ai grăit: *ind. pf.c. 2.sg.* 13,3

(a) GRĂMĂDI: v. IV
au grămădit: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,3

GRÂU: s.m.
grâul: *sg. ac.* 9,17

GRECESC, -EASCĂ: adj.
grecească: *f. sg. voc., în sintagma ţară grecească* 9,13

GREU: adv.
greu: *adv.* 8,6

GREUTATE: s.f.
greotăţii: *sg. gen.* 12,3

GRIJĂ: s.f.; var. **GRIJE**
grije: *sg. ac., în loc. adv. fără* ***grije*** rezum. cap.14; 14,11

GURĂ: s.f.
gura: *sg. ac.* 5,8; 8,9; 9,7; 14,12

H

HAINĂ: s.f.
haine: *pl. nom./ac.* 3,3, 5; 14,14
hainele: *pl. ac.* 3,4

HAR: s.n.
harul: *sg. ac.* 4,7

HORN: s.n.
hornul: *sg. ac.* 12,6

HOTAR: s.n.
hotarele: *pl. ac.* 9,2

(a) HRĂNI: v. IV
va hrăni: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,16

I

IARĂŞI: adv.
iarăşi: rezum. cap.12; 12,6

IARBĂ: s.f.
iarbă: *sg. ac.* 10,1

IARNA: adv.
iarna: 14,8

IATĂ: interj.
iată: 1,8, 11, 18; 2,1, 3, 9, 10; 3,4, 8, 9; 4,2; 5,1, 7, 9; 6,1, 8, 12; 8,7; 9,4, 9; 11,6, 16; 12,2; 14,1

IDOL: s.m.
idolul: *sg. voc.* 11,17
idolii: *pl. nom.* rezum. cap.13
idolilor: *pl. gen.* 13,2

(a) IEŞI: v. IV
ieşea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 2,3; 6,6; 8,10
au ieşit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,5; 6,6, 7
iase: *ind. prez. 3.sg.* 5,5, 6
ieşind: *gerunziu* 5,9; 6,1
ies: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.6; 6,5, 8
va ieşi: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,14; 10,4; 14,2, 3
vor ieşi: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.14; 14,8

INIMĂ: s.f.
inima: *sg. nom./ac.* 7,12; 10,7; 12,5
inimile: *pl. ac.* 8,17

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) **(a) ÎNTRA**
vei întra: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,10
întra: *ind. imp. 3.sg.* 8,10

(a) IUBI: v. IV
să iubiţi: *conj. prez. 2.pl.* 8,17
iubiţi: *imperativ 2.pl.* 8,19
iubea: *ind. imp. 3.pl.* 13,6

IUŢIME: s.f. „mânie"
iuţimea: *sg. nom.* 10,3

IZVOR: s.n.
izvorul: *sg. nom.* rezum. cap.13

Î

(a se) ÎMBĂTA: v. I
(să) vor îmbăta: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,15

ÎMBLĂTOR, -TOARE: s.m./f.; vezi **UMBLĂTOR, -TOARE**

(a se) ÎMBRĂCA: v. I
(să) îmbracă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3
am îmbrăcat: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,4
au îmbrăcat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,5

ÎMBRĂCAT, -Ă: adj.
îmbrăcat: *m. sg. nom.* 3,3

(a se) ÎMBUCA: v. I
(să) va îmbuca: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,4
vor îmbuca: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,15

ÎMPĂRAT: s.m.
împăratului: *sg. gen./dat.* 1,1; 7,1; 11,6; 14,5, 10, 16, 17
împăratul: *sg. nom.* rezum. cap.9; 9,5, 9
împărat: *sg. nom.* 14,9

(a) ÎMPĂRĂŢI: v. IV
va împărăţi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.9

ÎMPĂRĂŢIE: s.f.
împărăţiile: *pl. nom./ac.* 7,14; 12,3
împărăţii: *pl. ac.* rezum. cap.12

(a se) ÎMPĂRŢI: v. IV
am împărţit: *ind. pf.c. 1sg.* 7,14
(să) vor împărţi: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.13; 14,1

ÎMPLĂTOARE: s.f.; vezi **UMPLĂTOARE**

ÎMPOTRIVA: prep.; var. (Înv. şi pop.) **ÎMPROTIVA**
împrotiva: 8,10, 17; 12,2, 7, 9; 14,3, 14, 16

(a se) ÎMPOTRIVI: v. IV; var. **(a se) ÎMPROTIVI**
să (să) împrotivească: *conj. prez. 3.sg.* 3,1

(a se) ÎMPREUNA: v. I
(să) va împreuna: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,5

ÎMPREUNĂ: adv.
împreună: rezum. cap.2; 10,4

ÎNAINTE: adv./prep.
înaintea: *prep.* 3,1, 3, 4, 8, 9; 4,7, 14; 6,5; 12,8; 14,20
înainte: *adv.* 3,7
înainte: *adv. în loc. adv.* ***mai înainte*** 8,10; 10,8

(a se) ÎNĂLŢA: v. I
(să) va înălţa: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,10

(a) ÎNCĂLECA: v. I
încălecând: *gerunziu* 1,8
încalecă: *ind. prez. 3.pl.* 10,5

ÎNCĂLECAT, -Ă: adj.
încălecat: *m sg. nom.* 9,9

ÎNCEPUT: s.n.
început: *sg. ac., în loc. adv.* ***în început*** 12,7

(a se) ÎNCHEIA: v. I; var. (În v. și reg.) **(a) ÎNCHIA** (aici) „a se încleșta”
(să) va **închiia:** *ind. viit.I. 3.sg.* 14,13

(a se) ÎNCHINA: v. I
să **(se) închine:** *conj. prez. 3.pl.* rezum. cap.14; 14,16, 17

(a) ÎNCONJURA: v. I; var. (Reg.) **(a) ÎNCUNJURA**
voiu încungiura: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,8

ÎNCOTRO: adv.; var. (În v.) ÎNCĂTRO
încătro: 2,2

(a) ÎNDEMNA: v. I
îndeamnă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; rezum. cap.7

ÎNDOIT: adv.
îndoit: 9,12

ÎNDREPTAR: s.n. (aici) „panglica de măsurat, un fel de ruleta, rudimentara”
îndrep**tariul:** *sg. nom.* 1,16

ÎNDURARE: s.f.
îndurări: *pl. ac.* 7,9

(a) ÎNFIGE: v. III
înfinge: *ind. prez. 3.sg.* 12,1

(a) ÎNGĂDUI: v. IV
va îngădui: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.11
îngăduia: *ind. imp. 3.sg./pl.* rezum. cap.11; 11,5
voiu îngădui: *ind. viit.I. 1.sg.* 11,6

ÎNGER: s.m.
îngerul: *sg. nom./ac.* 1,9, 12, 14, 19; 2,3; 3,5, 6; 4,1, 4, 5; 5,5, 10; 6,4, 5; 12,8
îngerului: *sg. gen./dat.* 1,11, 13; 3,1, 3
înger: *sg. nom.* 2,3

(a) ÎNGREUIA: v. I
au îngreoiat: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,11

(a) ÎNMULȚI: v. IV
înmulți(-)voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,8

ÎNOT: s.n. (aici; neob.) „locul care ar putea fi trecut înot”; „strâmtoare” (cf. lat. *fretum, -i* „strâmtoare în mare”)
înotul: *sg. ac., în sintagma* ***înotul mării*** 10,11

(a) ÎNSEMNA: v. I; var. (Reg.) **(a) ÎNSĂMNA**
însămnează: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.5

ÎNSEMNĂTOR, -TOARE: adj.; var. **ÎNSĂMNĂTOR, -TOARE** (aici) „care prezice”; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la I. Văcărescul, *Colecție din poeziile d-lui marelui logofăt...*București, 1848.
însămnători: *m. pl. nom., în sintagma* ***bărbați însămnători*** (cf. lat. *viri portendentes*; *portendō, -ere* „a prevesti”, „a prezice”) 3,8

(a) ÎNTĂRÂTA: v. I
au întărâtat: *ind. pf.c. 3.pl.* 8,14

(a se) ÎNTĂRI: v. IV
întărească(-să): *conj. prez. fără* ***să*** *3.pl.* 8,9, 13; 12,5
va întări: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.10
voiu întări: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,6
întări(-)voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,12

ÎNTĂRIT, -Ă: adj.
întărită: *f. sg. nom.* 11,2

ÎNTÂI, -A: adj.
întâiu: *adj. inv. în sintagma* ***întâiu născut/(celui) întâiu născut*** 12,10, 10

ÎNTÂMPINARE: s.f.; var. ÎNTIMPINARE
întimpinarea: *sg. ac.* 2,3

(a se) ÎNTEMEIA: v. I
au întemeiat: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,9
să **(se) întemeiaze:** *conj. prez. 3.sg.* 5,11
(s-)au întemeiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,9
întemeaie: *ind. prez. 3.sg.* 12,1

ÎNTEMEIAT, **-Ă:** adj.
întemeiată: *f. sg. nom.* rezum. cap.4

(a se) **ÎNTINDE:** v. III
(să) va **întinde:** *ind. viit.I. 3.sg.* 1,16
am întins: *ind. pf.c. 1.sg.* 9,13
întinde: *ind. prez. 3.sg.* 12,1

(a se) **ÎNTOARCE:** v. III
va **întoarce:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.1
întoarceți(-vă): *imperativ 2.pl.* 1,3, 4; 9,12
(Mă) voiu întoarce: *ind. viit.I. 1sg.* 1,3
întorcându(-să): *gerunziu* 1,6; 7,11; 9,8; rezum. cap.12
întoarce(-Mă)-voiu: *ind. viit.I. 1sg.* 1,16
(s-)au întors: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,1
(m-)am întors: *ind. pf.c. 1.sg.* 5,1; 6,1
au întors: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,11
(să) **întoarce:** *ind. prez. 3.sg.* 7,14
întorsu(-M)-am: *ind. pf.c. 1sg.* 8,3
întorcându(-Mă): *gerunziu* 8,15
voiu întoarce: *ind. viit.I. 1sg.* 10,6, 10; 13,7
(să) vor întoarce: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,9; rezum. cap.14
(să) va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,10

ÎNTOARCERE: s.f.
întoarcere: *sg. ac.* rezum. cap.1; rezum. cap.7

(a) ÎNTRA: v. I; vezi **(a) INTRA**

(a se) ÎNTUNECA: v. I
întunecându(-să): *gerunziu* 11,17
(să) va întuneca: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,17

ÎNȚELEPCIUNE: s.f.
înțelepciune: *sg. ac.* 9,2

ÎNVRÂSTAT, -Ă: adj./s.; var. **ÎNVÂRSTAT, -Ă**; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Elena Sevastos, *Nunta la români.* Studiu istorico-etnografic-comparativ. București, 1889.
învârstați: *adj. m. pl. nom.* 6,3
(cei) învârstați: *s.m. pl. nom.* 6,6

J

JAF: s.n.
jafurile: *pl. nom.* 14,1

(a se) JEFUI: v. IV
au jefuit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,8
(s-)au jefuit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 11,2, 3
(să) vor jefui: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,2

(a) JERTFUI: v. IV; var. **(a) JÂRTHUI**
jârthuind: *gerunziu* 14,21

JIDOV: s.m.
jidovii: *pl. nom.* rezum. cap.7
jidovi: *pl. ac.* rezum. cap.10

(a se) JUCA: v. I
jucându(-să): *gerunziu* 8,5

(a se) JUDECA: v. I
va judeca: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.3
vei judeca: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,7
(să) vor judeca: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.5
(să) va judeca: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,3
judecați: *imperativ 2.pl.* 7,9; 8,16

JUDECATĂ: s.f.
judecată: *sg. ac.* 7,9
judecata: *sg. ac.* 8,16

JUMĂTATE: s.f.
jumătate: *sg. nom.* 14,2, 8
jumătatea: *sg. nom.* 14,4

(a se) JURA: v. I
joară: *ind. prez. 3.sg.* 5,3
(să) joară: *ind. prez. 3.sg.* 5,4

JURĂMÂNT: s.n.
jurământul: *sg. ac., în sintagma* ***jurământul mincinos*** 8,17

L

LAC: s.n.
lac: *sg. ac.* rezum. cap.9
lacul: *sg. ac.* 9,11

LĂCAȘ: s.n.; vezi **LOCAȘ**

(a) LĂCUI: v. IV; vezi **(a) LOCUI**

LĂCUIT, -Ă: adj.; vezi **LOCUIT**

LĂCUITOR: s.m.; vezi **LOCUITOR**

(a se) LĂMURI: v. IV „a purifica (metale prețioase, mai ales aur sau argint) prin înlăturarea, sub acțiunea focului, a corpurilor străine"
voiu lămuri: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,9
(să) lămurească: *ind. prez. 3.sg.* 13,9

(a se) LĂSA: v. I
(să) va lăsa: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,7; 13,8

LĂȚIME: s.f.
lățimea: *sg. nom.* 2,2; 5,2

(a) LĂUDA: v. I
laudă: *imperativ 2.sg.* 2,10

LEGAT, -Ă: s.m./f.
(cei) legați: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.9
legații: *s.m. pl. ac.* 9,11
legații: *s.m. pl. voc., în sintagma* ***legații nădejdii*** 9,12

LEGĂTURĂ: s.f. „legământ"
legătura: *sg. ac.* 11,10

LEGE: s.f.
leagea: *sg. ac.* 7,12

LEGIUITĂ: s.f. „ceea ce este fixat prin lege"; „legiuire"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în 1783 (după *Școala Ardeleană*. [vol. I]. I–II. Ediție critică, note, bibliografie și glosar de Florea Fugariu. Introducere de Dumitru Ghișe și Pompiliu Teodor, București, 1983.
legiuitele: *pl. nom.* 1,6

LEMN: s.n.
leamnele: *pl. ac.* 5,4
leamne: *pl. ac.* 12,6

(a) LEPĂDA: v. I
lepădasem: *ind. m.m.c.pf. 1.sg.* 10,6
leapădă: *imperativ 2.sg.* 11,13
am lepădat: *ind. pf.c. 1.sg.* 11,13

LEPĂDAT, -Ă: adj.
lepădați: *m. pl. ac.* rezum. cap.11

LEU: s.m.
leilor: *pl. gen.* 11,3

LIMBĂ: s.f.
limbile: *pl. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,15; rezum. cap.2; 2,8; 8,23; rezum. cap.14
limbilor: *pl. gen./dat.* 1,21; 9,10; 14,3, 14
limbi: *pl. nom./ac.* rezum. cap.8; rezum. cap.14
limba: *sg. nom.* 14,12

(a se) LIPI: v. IV
(să) vor lipi: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,11
(să) lipească: *ind. prez. 3.sg.* 13,7

LIPSIT, -Ă: s.m./f.
(cel) lipsit: *s.m. sg. ac.* 7,10

LOC: s.n.
locurile: *pl. ac.* rezum. cap.10
loc: *sg. nom.* 10,10
locul: *sg. ac.* 12,6; 14,10

LOCAȘ: s.n.; var. (Înv.) **LĂCAȘ**
lăcașul: *sg. ac.* 2,13

(a se) LOCUI: v. IV; var. (Înv.) **(a) LĂCUI**
e lăcuit: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 1,11
(să) va lăcui: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,4; 9,5; 12,6
lăcuiești: *ind. prez. 2.sg.* 2,7
voiu lăcui: *ind. viit.I. 1sg.* 2,10, 11; 8,3
lăcuiesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,8
(să) lăcuia: *ind. imp. 3.sg./impers.* 7,7, 7
vor lăcui: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,4, 8; 14,11
să lăcuiască: *conj. prez. 3.pl.* 8,20
a lăcui: *inf. prez.* rezum. cap.14
va lăcui: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,10

LOCUIT, -Ă: adj.; var. (Înv.) **LĂCUIT, -Ă**
lăcuit: *n. sg. ac.* rezum. cap.8

LOCUITOR: s.m; var. (Înv.) **LĂCUITOR**
lăcuitori: *pl. ac.* rezum. cap.2
lăcuitorii: *pl. nom./ac.* 8,21; 11,6; rezum. cap.12; 12,5, 8, 10
lăcuitorilor: *pl. gen./dat.* 12,7; 13,1

(a se) LOVI: v. IV „a izbi"; (Pop. și fam.)„a ajunge la o înțelegere"; (Bis.; înv.) „a pedepsi"
va lovi: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,4; 10,11; rezum. cap.14; 14,12, 18

am lovit: *ind. pf.c. 1.sg.* 11,10
lovi-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,4
voiu lovi: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,4
(să) va **lovi:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.13
lovește: *imperativ 2.sg.* 13,7

(a se) **LUA:** v. I
ia: *imperativ 2.sg.* 6,10; 11,15
au luat: *ind. pf.c. 3.pl., în loc. v.* ***au luat aminte*** 1,4
luați: *imperativ 2.pl.* 3,4
vei lua: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,11
a **lua:** *inf. prez., în loc. v. a lua* ***aminte*** 7,11
au luat: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,2
voiu lua: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,7; 13,2
am **luat:** *ind. pf.c. 1.sg.* 11,7, 10, 13
(să) vor lua: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.13
(să) va **lua:** *ind. viit.I. 3.sg.* 14,2
vor lua: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,21

LUCRĂTOR, -TOARE: s.m./f.
lucrătoriu: *s.m. sg. nom., în sintagma* ***lucrătoriu*** *de câmp* (cf. lat. *agricola, -ae*) 13,5

LUME: s.f.
lumea: *sg. ac.* rezum. cap.9

LUMINĂ: s.f.
lumina: *sg. ac., în sintagma* ***lumina ochilor*** 2,8
lumină: *sg. nom.* 14,6, 7

LUNĂ: s.f.
luna: *sg. ac.* 1,1
lunii: *sg. gen.* 1,7
lunei: *sg. gen.* 7,1
lună: *sg. ac.* 7,3; rezum. cap.11; 11,8

LUNATIC, -Ă: s.m./f.; var. (Înv.) **LUNATEC, -Ă**
(ceii) lunatece: *sg. gen.* (aici eufem.) „femeia care are menstruație" 13,1

LUNGIME: s.f.
lungimea: *sg. nom.* 2,2; 5,2

M

MAMĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) **MUMĂ**
muma: *sg. nom.* 13,3

MARE: s.f.
mare: *m./f. sg. nom./ac./gen.* 1,14, 15; 3,1; 6,11; 7,12; 8,2; rezum. cap.9; 12,11; 14,13
mare: *m. sg. voc., în sintagmele* ***preotule cel mare/munte mare*** 3,8; 4,7
(mai) mari: *m. pl. nom.* rezum. cap.12
mare (foarte): *f.sg. ac.* 14,4

MARE: s.f.
mare: *sg. ac.* 9,4, 10; 10,11
mării: *sg. gen., în sintagma* ***înotul mării*** (vezi **ÎNOT**) 10,11
marea: *sg. ac.* 14,8

MARGINE: s.f.
marginile: *pl. ac.* 9,10

MĂREȚ, -EAȚĂ: s.m./f.
(cei) măreți: *s.m. pl. nom.* 11,2

(a se) **MĂRI:** v. IV
să (se) mărească: *conj. prez. 3.sg.* 12,7

MĂRIME: s.f.
mărimea: *sg. nom.* 11,3

MĂRIT: adv.
mărit: 12,7

(a) **MĂRTURISI:** v. IV
mărturisea: *ind. imp. 3.sg.* 3,6

MĂSLIN: s.m.; var. (Înv. și reg.) MASLIN
maslini: *pl. nom./ac.* rezum. cap.4; 4,3, 11, 12
Maslinilor: *pl. gen., în s. propr.* ***Muntele Maslinilor*** 14,4

(a) **MĂSURA:** v. I
a **măsura:** *inf. prez.* rezum. cap.2
(de) măsurat: *supin, în sintagma* ***fune de măsurat*** 2,1
să măsur: *conj. prez. 1.sg.* 2,2

MÂNĂ: s.f.
mâna: *sg. nom./ac.* 2,1, 9; 4,10; 8,4; 11,6; 13,7; 14,13
mânile: *pl. nom./ac.* 4,9; 7,12; 8,9, 13
mânilor: *pl. gen.* rezum. cap.13; 13,6

(a) **MÂNCA:** v. I
ați mâncat: *ind. pf.c. 2.pl.* 7,6
mânce: *conj. prez. fără să 3.sg.* 11,1
mânânce: *conj. prez. fără să 3.pl.* 11,9
va **mânca:** *ind. viit.I. 3.sg.* 11,16
vor mânca: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,6

MÂNDRIE: s.f.
mândriia: *sg. nom./ac.* 9,6; 10,11
mândria: *sg. nom.* 11,3

MÂNDRU, -Ă: adj.
mândrilor: *adj. antep. m. pl. gen.* rezum. cap.9

(a se) **MÂNGÂIA:** v. I; var. (Înv.) (a) MÂNGĂIA
va **mângăia:** *ind. viit.I. 3.sg.* 1,17
(să) **mângăia:** *ind. imp. 3.pl.* 10,2

MÂNGÂIERE: s.f.; var. (Înv.) MÂNGÂIARE
mângâiare: *sg. ac.* 1,13

(a se) **MÂNIA:** v. I; var. (Înv. și reg.) (a se) MÂNIA
mâniiatu(-S)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,2
(Te-)ai mâniiat: *ind. pf.c. 2.sg.* 1,12
(Mă) mâniiu: *ind. prez. 1.sg.* 1,15
(M-)am mâniiat: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,15
(s-)au mâniiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 10,3

MÂNIE: s.f.; var. (Înv. și reg.) **MÂNIE**
mânie: *sg. ac.* 1,2, 15; 8,14

(a se) **MÂNTUI:** v. IV
voiu mântui: *ind. viit.I. 1.sg.* 8,7; 10,6
(să) vor mântui: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,13
va mântui: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,16; 12,7

MÂNTUITOR, -TOARE: adj.
mântuitoriu: *m. sg. nom.* 9,9

MÂNZ: s.m.
mânzul: *sg. ac.* rezum. cap.9; 9,9

MÂȘCOI: s.m.; var. **MUȘCOI** (Înv. și rar) „catâr"
mușcoiului: *sg. gen.* 14,15

(a) **MERGE:** v. III
mergi: *ind. prez. 2.sg.* 2,2

a mearge: *inf. prez.* 6,7
să margă: *conj. prez. 3.pl.* 8,21
să meargem: *conj. prez. 1.pl.* 8,21
mearge-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 8,21
va mearge: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,14

MEŞTEŞUG: s.n. (aici) „faptă, eventual vicleană, săvârşită în ascuns, cu un anumit scop"
meşteşugurile: *pl. ac.* 1,6

MIC, -Ă: adj./s.
mici: *f. pl. ac.* 4,10
(cei) mici: *s.m. pl. ac.* 13,7

MIJLOC: s.n.
mijlocul: *sg. ac., în loc. prep.* ***în mijlocul/din mijlocul*** 2,4, 5, 10, 11; 5,4, 7, 8; rezum. cap.6; 6,1; 8,3, 8; 9,7; rezum. cap.13; 13,6; 14,1

MILĂ: s.f.
mile: *pl. ac.* 1,16
milă: *sg. nom./ac.* 7,9; 8,15; 10,6

(a se) **MILOSTIVI:** v. IV
milostivindu(-Să): *gerunziu* rezum. cap.10

(a) **MILUI:** v. IV
vei milui: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,12

MILV: s.m. „uliu"; este împrumut din latină (*mīlvus*); cuvântul nu este înregistrat în DLR.
milvului: *sg. gen.* 5,9

MINCINOS: adj./adv.
mincinos: *adv.* „în chip mincinos" 5,4
mincinos: *adj. n. sg. ac.* 8,17
mincinoşii: *adj. antep. m. pl. nom./ac.* rezum. cap.13; 13,2

MINCIUNĂ: s.f.
minciună: *sg. ac.* 10,2; 13,3

(a) **MINŢI:** v. IV
să mință: *conj. prez. 3.pl.* 13,4

MIRĂ: s.f. ; var. **MIRHĂ** (aici) „arbore exotic (*styrax benzoin*) din care este extrasă smirna"
mirhe: *pl. ac.* (în *Vulgata* este ac. *myrteta*; *myrtētum, -ī* „loc pe care cresc mirți, tufiș de mirți"; soluția *mirhă* din textul românesc este, poate, rezultatul unei confuzii între două cuvinte cvasiparonime: *mirhă* și *mirt*) 1,8, 10, 11

(a se) **MISTUI:** v. IV
va mistui: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,4
(să) va mistui: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,12

MOARTE: s.f.
moartea: *sg. ac.* 12,10

MOLID: s.m.; var. (Reg.) **MOLITV**
molitve: *sg. voc.* 11,2

(a) **MOŞTENI:** v. IV
moștenise: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 11,5

MUIERE: s.f.; var. (Înv.) **MUIARE**
muiarea: *sg. nom.* rezum. cap.5
muieri: *pl. nom./ac.* rezum. cap.5; 5,9
muiare: *sg. ac.* 5,7
muierile: *pl. nom.* 12,12, 13, 14; 14,2

MULT, -Ă: adj./adv.
multe: *adj. f./n. pl. nom./ac.* 1,8; rezum. cap.2; 2,11; 8,20, 22; rezum. cap.12; 14,14
mulți: *adj. m. pl. nom./ac.* 7,3; 10,8
mult: *adv.* rezum. cap.8

MULȚIME: s.f.
mulțimea: *sg. ac.* 2,4; 8,4

MUMĂ: s.f.; vezi MAMĂ

MUNTE: s.m.
munte: *sg. voc., în sintagma* ***munte*** *mare* 4,7
munți: *pl. gen.* (cu *prep a* ***+ num.*** *card.*) rezum. cap.6; 6,1
munții: *pl. nom.* 6,1
munți: *pl. nom.* 6,1
muntele: *sg. nom./ac.* 8,3; 14,10
Muntele: *sg. nom./ac., în sintagma Muntele* ***Maslinilor*** 14,4, 4
muntelui: *sg. gen.* 14,4
munților: *pl. gen.* 14,5
munților: *pl. gen., în s. propr. Calea* ***munților*** 14,5

(a) **MURI:** v. IV
moare: *ind. prez. 3.sg.* 11,9
să moară: *conj. prez. 3.sg.* 11,9

MUTARE: s.f. (aici) „cel venit din altă parte"
mutare: *sg. ac.* 6,10

N

(a) **NAŞTE:** v. III
au născut: *ind. pf.c. 3.pl.* 13,3

NĂD**EJDE:** s.f.
nădeajdea: *sg. nom.* 9,5
nădejdii: *sg. gen.* 9,12

(a) NĂP**ĂSTUI:** v. IV
să năpăs**tuiți:** *conj. prez. 2.pl.* 7,10

NĂSCUT, -Ă: s.m./f.
născut: *s.m. sg. ac./gen., în sintagma* ***cel întâiu născut/celui întâiu născut*** 12,10

NEAM: s.n.
neamuri: *pl. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,11; rezum. cap.7; 8,13, 22; rezum. cap.12
neamurilor: *pl. gen.* 8,23; 14,19
neamurile: *pl. nom./ac.* 9,1; 12,9, 12; 14,2, 12, 16, 18

NEBUN, **-Ă:** adj.
nebun: *m. sg. gen.* 11,15

NEBUNIE: s.f.
nebunie: *sg. ac.* 12,4

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) **NĂCAZ**
năcaz: *sg. ac.* 8,10

(a se) **NECĂJI:** v. IV; var. (Pop.) (a) **NĂCĂJI**
au năcă**jit:** *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.1; rezum. cap.8; rezum. cap.12
năcăjindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.2
năcă**jise:** *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* rezum. cap.2
a **năcăji:** *inf. prez.* 8,14
năcă**ji(-să)-vor:** *ind. viit.I. 3.pl.* 10,2
(să) năcă**iaște:** *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.12

NECREDINCIOS, -OASĂ: s.m./f.
necredincioşii: *s.m. pl. nom.* rezum. cap.5

NECREDINŢĂ: s.f.
necredinţa: *sg. nom.* rezum. cap.5; 5,8

NECURAT, -Ă: adj.
necurat: *s.n. sg. ac.* 13,2

NEGRU, NEAGRĂ: adj.
negri: *m. pl. nom.* 6,2, 6

NEGUŢĂTOR: s.m.
neguţătoriu: *sg. nom.* 14,21

NEMERNIC, -Ă: s.m./f./adj.; var. (Înv. şi reg.) NIMERNIC, -Ă (Înv. şi reg.) „persoană care a venit din altă parte"; „pribeag", „venetic"
nimearnicul: *sg. ac.* 7,10

NEPRIETEN: s.m.; var. (Înv.) NEPRIIATIN
nepriiatinii: *pl. ac.* rezum. cap.10

NOAPTE: s.f.
noapte: *sg. nom./ac.* 1,8; 14,7

NOROD: s.n.
norodul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 7,5; rezum. cap.8; 8,7; 13,9
norod: *sg. ac.* rezum. cap.2; 2,11; 8,8
norodului: *sg. gen./dat.* 8,6, 11, 12; rezum. cap.9; 9,16; 14,2
noroadele: *pl. nom./ac.* 8,20; 11,10; 12,6
noroade: *s.n. pl. nom./ac.* 8,22; 10,9
noroadelor: *pl. gen.* 12,2, 3, 4

NUME: s.n.
numele: *sg. nom./ac.* 5,4; 6,12; 14,9
nume: *sg. nom.* rezum. cap.6
numele: *sg. ac., în loc. adv.* ***în numele Domnului (Lui)*** "invocând numele Domnului" 10,12; 13,3
numele: *pl. ac.* 13,2, 9

O

O: interj.
O: 2,6, 7; 11,7, 17

OAIE: s.f.
oile: *pl. nom.* rezum. cap.13; 13,7

OASTE: s.f.
oast**elor:** *pl. gen., în sintagma Domn**ul oastelor/Domnului** oastelor* 1,3, 4, 6, 12, 14, 16, 17; 2,8, 9, 11; 3,7, 9, 10; 4,6, 9; 5,4; 6,12, 15; 7,3, 4, 9, 12, 13; 8,1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 14, 18, 19, 20, 21, 22, 23; 9,15; 10,3; 12,5; 13,2, 7; 14,16, 17, 21
oaste: *sg. ac.* 4,6

(a) OBORÎ: v. IV; vezi (a) DOBORÎ

OCHI: s.m.
ochii: *pl. nom./ac.* 1,18; 2,1; rezum. cap.4; 4,10; 5,1, 5, 9; 6,1; 8,6; 9,8; 11,12; 12,4; 14,12
ochilor: *pl. gen., în sintagma* ***lumina ochilor*** 2,8
ochi: *pl. nom.* (aici, cei şapte ochi simbolizează văzul universal al lui Dumnezeu; cf. Anania 2001, p.1194) rezum. cap.3; 3,9
ochiul: *sg. nom./ac.* 5,6; 9,1; 11,17

ODIHNĂ: s.f.
odihnei: *sg. gen.* 9,1

(a se) ODIHNI: v. IV
(să) odihnească: *ind. prez. 3.sg.* 1,11
a **(să) odihni:** *inf. prez.* 6,8

(a) ODRĂSLI: v. IV
odrăsleşte: *ind. prez. 3.sg.* 9,17

OLTAR: s.n.; var. (Înv. şi reg.) OLTARIU
oltariului: *sg. gen.* 9,15; 14,20

OM: s.m.
om: *sg. nom./ac.* 1,8, 21; rezum. cap.2; 2,1; 4,1; 13,5
omul: *sg. nom./ac.* 1,10; 3,10; 7,10; 13,7; 14,13
oamenilor: *pl. gen.* 2,4; 8,10
oamenii: *pl. ac.* 8,10
oameni: *pl. nom./ac.* 8,23; 11,6; rezum. cap.13
omului: *sg. gen.* 9,1; 12,1

ORBIRE: s.f.
orbire: *sg. ac.* 12,4

(a) OŞTI: v. IV
oştesc: *ind. prez. 3.pl.* 9,8
au oştit: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.14; 14,12
va oşti: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,14

P

PACE: s.f.
păcii: *sg. gen.* 6,13; 8,12, 16
pace: *sg. nom./ac.* 8,10; rezum. cap.9; 9,10
pacea: *sg. ac.* 8,19

PAHAR: s.n.; var. (Înv. şi reg.) PĂHAR
păharele: *pl. ac.* 9,15

PARTE: s.f.
partea: *sg. nom./ac.* 2,12; 14,4
părţi: *pl. nom.* rezum. cap.13; 13,8
parte: *sg. nom./ac.* 13,8, 9; 14,2

(a se) PAŞTE: v. III
a **(să) paşte:** *inf. prez.* rezum. cap.11
voiu paşte: *ind. viit.I. 1.sg.* 11,7, 9
paşte: *imperativ 2.sg.* 11,4
am păscut: *ind. pf.c. 1.sg.* 11,7

PAZĂ: s.f.
paza: *sg. ac.* 3,7

PĂCAT: s.n.
păcat**ele:** *pl. ac.* rezum. cap.8
păcatului: *sg. gen.* 13,1
păcatul: *sg. nom.* 14,19

PĂCĂTOS, -OASĂ: s.m./f.
păcătosului: *s.m. sg. gen.* rezum. cap.13

PĂGÂN, -Ă: adj.
păgâni: *m. pl. ac.* rezum. cap.8

PĂHĂREL: s.n.
păhăreale: *pl. nom./ac.* 4,2; 14,20

PĂMÂNT: s.n.
pământul: *sg. nom./ac.* 1,10, 11, 21; 2,6; 4,10; 5,6, 11; 6,6, 7, 8; rezum. cap.7; 7,14; 8,7, 12; 9,1, 3, 16; rezum. cap. 10;

10,10; 11,6; rezum. cap.12; 12,1, 12; rezum. cap.13; 13,8; 14,9, 10
pământ: *sg. ac.* 2,12; 5,9; rezum. cap.6; 11,16; 13,2
pământului: *sg. gen.* 3,9; 7,5; 9,10; 11,6; 12,3; 14,17
pământul: *sg. gen. (cu prepa + tot)* 4,14; 5,3; 6,5

(a) PĂRĂSI: v. IV
părăsește: *ind. prez. 3.sg.* 11,17

PĂRĂSIT, -Ă: s.m./f.
(ceale) părăsite: *s.f. pl. ac.* (aici) „oile părăsite" 11,16

(a) PĂREA: v. II
va părea: *ind. viit.I. impers.* 12,10
pare: *ind. prez. impers.* 12,10

PĂRINTE: s.m.
părinților: *pl. dat.* rezum. cap.1
părinții: *pl. nom./ac.* 1,2, 4, 5, 6; 8,14; 13,3

PĂSTOR: s.m.; var. (Înv.) PĂSTORIU
păstoriu: *sg. nom./ac.* 10,2; rezum. cap.11; 11,16
păstori: *pl. ac.* 10,3; rezum. cap.11; 11,8
păstorilor: *pl. gen./dat.* rezum. cap.11; 11,3
păstorii: *pl. nom.* 11,5
păstoriului: *sg. gen.* 11,15
păstoriul: *sg. voc.* 11,7
păstoriul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.13; 13,7

(a) PĂTIMI: v. IV
va pătimi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.14

(a) PĂTRUNDE: v. III
au pătruns: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.12; 12,10

(a) PĂZI: v. IV
vei păzi: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,7
păzăsc: *ind. prez. 3.pl.* 11,11

(a) PETRECE: v. III
va petreace: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,4

PIATRĂ: s.f.
piatră: *sg. ac.* rezum. cap.3; 3,9
piatra: *sg. ac.* 3,9; rezum. cap.4; 12,3
piatra: *sg. ac., în sintagma piatra cea **dintâiu*** (cf. Anania 2001, p. 1194–1195, în contextul din care face parte, această sintagmă are implicații mesianice, Isus numindu-se pe sine „piatra cea din capul unghiului") 4,7
piatra: *sg. ac., în sintagma piatra cea de **cositoriu*** „plumbul de la capătul sforii întrebuințate de zidar" (cf. Anania 2001, p.1195) 4,10
pietrile: *pl. ac.* 9,15
pietri: *pl. nom./ac.* 9,16; rezum. cap.13

PICIOR: s.n.
picioarele: *pl. nom./ac.* 14,4, 12

(a) PIERDE: v. III (Bis.; eufem.) „a ucide"
să piarză: *conj. prez. 3.pl.* 1,21
voiu pierde: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,6, 10
piiarde-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,2

(a) PIERI: v. IV
va **peri:** *ind. viit.I. 3.sg.* 9,5
vor peri: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,8

PILDĂ: s.f.
pilda: *sg. nom.* 13,5

PLAȘCĂ: s.f. (Înv.) „veșmânt lung"; „haină"
plașcă: *sg. ac., în sintagma plașcă de sac* 13,4

PLATĂ: s.f.
plata: *sg. nom./ac.* 8,10; rezum. cap.11; 11,12

(a) PLĂCEA: v. II
plăcea: *ind. imp. 3.pl.* rezum. cap.7

(a) PLÂNGE: v. III
plângeați: *ind. imp. 2.pl.* 7,5
plângând: *gerunziu* rezum. cap.12
vor plânge: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,10
va plânge: *ind. viit.I. 3.sg.* 12,12

PLÂNGERE: s.f.
plângere: *sg. nom./ac.* 12,10, 11
plângerea: *sg. nom.* 12,11

PLÂNSOARE: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Samuelis Klein, *Dictionarium Valachico-Latinum*, editat de Gáldi László, în 1944, la Budapesta.
plânsoare: *sg. nom.* 7,3

PLOAIE: s.f.
ploaie: *sg. nom./ac.* 10,1; 14,17

PLUMB: s.n.
plumb: *sg. ac.* rezum. cap.5; 5,7, 8

POALĂ: s.f.
poala: *sg. ac.* rezum. cap.8; 8,23

POARTĂ: s.f.
porțile: *pl. ac.* 8,16; 11,1
poarta: *sg. ac.* 14,10
porții: *sg. gen.* 14,10

PODOABĂ: s.f.
Podoabă: *sg. nom./ac.* 11,7, 10

(a se) POMENI: v. IV
(să) vor pomeni: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,2

POMENIRE: s.f.
pomenire: *sg. nom.* 6,14

(a) PORUNCI: v. IV
am **poruncit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 1,6
poruncește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.11

POST: s.n.
posturile: *pl. nom.* rezum. cap.7
post: *sg. ac.* 7,5
postul: *sg. nom.* 8,19

(a) POSTI: v. IV
postea: *ind. imp. 3.pl.* rezum. cap.7
posteați: *ind. imp. 2.pl.* 7,5
ați postit: *ind. pf.c. 2.pl.* 7,5

POVARĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) POVOARĂ
povoara: *sg. nom.* 9,1
povara: *sg. nom.* 12,1

POVĂȚUITOR, -TOARE: s.m./f.; var. POVĂȚUITORIU
povățuitoriu: *s.m. sg. ac.* 9,7
povățuitorii: *pl. nom./ac.* 12,5, 6

PRADĂ: s.f.
pradă: *sg. nom.* 2,9

PRAG: s.n.
pragul: *sg. ac.* 12,2

PRAȘTIE: s.f.
praștiii: *sg. gen.* 9,15

(a) PRĂZNUI: v. IV
să **prăznuiască:** *conj. prez. 3.pl.* 14,16
a prăznui: *inf. prez.* 14,18, 19

PRĂZNUIRE: s.f.
prăznuiri: *pl. ac.* 8,19

PREAIUBIT, -Ă: s.m./f.
preaiubiții: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.13

PREAJMĂ: s.f.
preajma: *sg. ac., în loc. prep.* **în** *preajma* 14,4

PREALUMINAT, -Ă: adj.
prealumin**ate:** *f. pl. ac.* 8,19

PREOT: s.m.
preo**tul:** *sg. nom.* rezum. cap.3
preo**tul:** *sg. nom.* 3,1
preo**tule:** *sg. voc., în sintagma* ***preotule cel*** *mare* 3,8
preo**tului:** *sg. gen.* rezum. cap.6; 6, 11
preo**t:** *sg. nom.* 6,13
preoților: *pl. dat.* 7,3
preoți: *pl. ac.* 7,5

PRETUTINDENI: adv.; var. (Înv. și rar) PRETUTINDINI
pretutindini: 9,12

PREȚ: s.n.
prețu: *sg. ac.* 11,13

(a se) **PREȚUI:** v. IV
(M-)am prețuit: *ind. pf.c. 1.sg.* 11,13

PRIETEN: s.m.; var. (Înv.) PRIIATIN
priiatinii: *pl. nom.* 3,8
priiatinul: *sg. ac.* 3,10

(a) PRIMI: v. IV
va priimi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2

PRIMPREJUR: adv.; var PRINPREJUR
prinprejur: 2,5; 12,2, 6; 14,14

(a se) **PRINDE:** v. III
(să) va prinde: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,2

PROROC: s.m.
proroci: *pl. nom./ac.* rezum. cap.1; rezum. cap.7; rezum. cap.13; 13,2
prorocul: *sg. nom.* 1,1, 7
prorocii: *pl. nom./ac.* 1,4, 5; 7,7; 13,4
prorocilor: *pl. gen./dat.* 1,6; 7,3, 12; 8,9
proroc: *sg. nom.* 13,5

(a) PROROCI: v. IV
au prorocit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.1
va pro**roci:** *ind. viit.I. 3.sg.* 13,3, 4

PROROCIE: s.f.
Prorociia: *sg. nom.* în titlu: *Prorociia lui Zaharie*

PROST, PROASTĂ: adj. (despre îmbrăcăminte) „ponosit"
proaste: *f. pl. ac.* 3,3, 4

PRUNC: s.m.
pr**uncul:** *sg. ac.* 2,4
pr**unci:** *pl. ac.* 8,5

PUHOI: s.n.; var. (Înv. și reg.) POVOI
povoiu: *sg. ac.* 10,1

(a se) PUNE: v. III
puneți: *imperativ 2.pl.* 3,5
au pus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,5; 7,12, 14; 10,3; 11,12
să **(se) puie:** *conj. prez. 3.sg./pl.* 5,11; rezum. cap.6
vei pune: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,11
voiu pune: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,13; 12,2, 3, 6
vor pune: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,15

(a se) PURTA: v. I
(să) purta: *ind. imp. 3.sg.* 5,7
va purta: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,13

PUS, -Ă: adj.
pusă: *f. sg. ac.* rezum. cap.11

(a se) PUSTII: v. IV
(s-)au pustiit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.7; 7,14
au pustiit *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.8

PUSTIU: s.n.; var. **PUSTIE:** s.f.
pustie: *s.f. sg. ac.* 7,14; 14,10

(a) PUTEA: v. II
poate: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.10

PUTERE: s.f.
putearea: *sg. nom.* 9,10

PUȚIN: adv.
puțin: *adv.* 1,15

R

RANĂ: s.f.
ranele: *pl. nom.* rezum. cap.13; 13,6

RĂCNET: s.n.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Gh. Asachi, *Scrieri literare.* Vol.I. [Vol. I și II]. Ediție îngrijită, cu prefață, note și glosar de N.A. Ursu. București, 1957.
răgnitului: *sg. gen.* 11,3

(a) RĂDICA: v. I; vezi **(a) RIDICA**

RĂMAS, **-Ă:** adj.
rămași: *m. pl. nom.* 14,16

RĂMĂȘIȚĂ: s.f.
rămășițelor: *pl. gen./dat.* 8,6, 11
rămășițele: *pl. ac.* 8,12
rămășițe: *pl. dat.* rezum. cap.14
rămășiță: *sg. nom.* 14,2

(a) RĂMÂNE: v. III
rămânea: *ind. imp. 3.pl.* rezum. cap.7

(a se) RĂNI: v. IV
(m-)am rănit: *ind. pf.c. 1.sg.* 13,6

(a) RĂSĂRI: v. IV
va **răsări:** *ind. viit.I. 3.sg.* 6,12

RĂSĂRIT: s.n.
Răsăritul: *sg. nom.* rezum. cap.3; 3,8; rezum. cap.6; 6,12
răsăritului: *sg. gen.* 8,7
răsărit: *sg. ac.* 14,4, 8

(a) RĂSCUMPĂRA: v. I
am răscumpărat: *ind. pf.c. 1.sg.* 10,8

(a) RĂSIPI: v. IV; vezi **(a) RISIPI**

RĂSIPIT, **-Ă:** s.; vezi **RISIPIT, -Ă**

(a) RĂSPLĂTI: v. IV
voiu răsplăti: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,12

(a) RĂSPUNDE: v. III
au răspuns: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,10, 11, 12, 13; 3,4; 4,5, 6; 6,5
am răspuns: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,4, 11, 12; 6,4

RĂU, REA: adj./s./adv.
reale: *adj. f./n. pl. ac.* 1,3, 3
rău: *adj. m. sg. ac.* rezum. cap.11
rău: *s.n. sg. ac.* 1,15; 7,10; 8,17
rău: *adv.* 12,10

RĂZBOI: s.n.
războiul: *sg. ac.* rezum. cap.9
războiu: *sg. ac.* 9,10; 10,3, 4, 5; 14,2

(a) RĂZBOI: v. IV
va război: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,3
au războit: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,3

RÂU: s.n.
râuri: *pl. ac.* 9,10
râului: *sg. gen.* 10,11

RÂVNĂ: s.f. (aici) „gelozie"
râvnă: *sg. ac.* 1,14; 8,2

(a) RÂVNI: v. IV; var. (Înv. și reg.) **(a) RĂVNI** (aici) „a simți gelozie"
răvnit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,14; 8,2
am râvnit: *ind. pf.c. 1.sg.* 8,2

(a se) RIDICA: v. I; var. (Înv. și pop.) **(a) RĂDICA**
am râdicat: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,18; 2,1; 5,1, 9; 6,1
au râdicat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,21; 5,9
râdic: *ind. prez. 1.sg.* 2,9
râdică: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.5
râdică: *imperativ 2.sg.* 5,5
va râdica: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,13
(să) vor râdica: *ind. viit.I. 3.pl.* 9,16
vor rădica: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,3

(a se) RISIPI: v. IV; var. (Înv. și rar.) **(a) RĂSIPI**
am râsipit: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,6
au râsipit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.7
(să) va râsipi: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,10
(să) vor râsipi: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.13; 13,7, 8

RISIPIT, -Ă: s.; var. (Înv. și rar) **RĂSIPIT, -Ă**
(cel) râsipit: *s.n. sg. ac.* (aici) „dobitocul rătăcit" 11,16

ROD: s.n.; var. **ROADĂ:** s.f.
roada: *s.f. sg. ac.* 8,12
rodul: *s.n sg. ac.* 8,12

ROB, ROABĂ: s.m./f.
robi: *s.m. pl. nom.* rezum. cap.7

ROBIE: s.f.
robiii: *sg. gen.* rezum. cap.2; rezum. cap.10
robie: *sg. ac.* rezum. cap.14; 14,2

ROIB, ROAIBĂ: adj.
roib: *m. sg. ac.* 1,8
roibi: *m. pl. nom.* 1,8; 6,2

ROUĂ: s.f.
roua: *sg. ac.* 8,12

(a se) RUGA: v. I
(să) ruga: *ind. imp. 3.pl.* 7,2
să (ne) rugăm: *conj. prez. 1.pl.* 8,21
a **(să) ruga:** *inf. prez.* 8,22

RUGĂCIUNE: s.f.
rugăciunilor: *pl. gen.* 12,10

(a se) RUPE: v. III; var. (Înv. și reg.) **(a se)** RUMPE
(să) vor rumpe: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,3

RUPERE: s.f.;var. (Înv. și reg.) **RUMPERE**
rumpere: *sg. ac.* 14,4

(a se) RUȘINA: v. I
(să) vor rușina: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,5; 13,4

S

SABIE: s.f.
sabiia: *sg. nom./ac.* 9,13; 11,17
sabie: *sg. voc.* 13,7

SAC: s.m. (Înv.) „îmbrăcăminte făcută din sac (pânză de fuior de câlți sau de buci din care se fac sacii) care se purta în semn de doliu sau de pocăință ori de către cei săraci"
sac: *sg. ac., în sintagma* ***plașcă de sac*** 13,4

SATANĂ: s.f.
Satana: *sg. nom./ac.* 3,1, 2
Satană: *sg. voc.* 3,2

SĂGEATĂ: s.f.
săgeata: *sg. nom.* 9,14

(a) SĂLTA: v. I „a se bucura"
sălteză: *imperativ 2.sg.* 9,9
va sălta: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,7

SĂMÂNȚĂ: s.f.
sămânța: *sg. nom.* 8,12

SĂRAC, **-Ă:** adj./s.
săracul: *s.m. sg. ac.* 7,10
săracii: *s.m. pl. voc., în sintagma* ***săracii turmei*** 11,7
săracii: *s.m. pl. nom.* 11,11
sărac: *adj. m. sg. nom.* 9,9

SĂRBĂTOARE: s.f.
sărbătoarea: *sg. ac., în sintagma* ***sărbătoarea corturilor*** (cf. Indice 2Lg) 14,16, 18, 19

(a se) SĂVÂRȘI: v. IV
(să) va săvârși: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.4

SÂNGE: s.n.
sângele: *sg. ac.* rezum. cap.9; 9,7, 11

SCAUN: s.n.
scaunul: *sg. ac.* 6,13

SCHIMB: s.n. (aici) „veşmânt de sărbătoare"
schimburi *pl. ac.* rezum. cap.3; 3,4

(a se) SCHIMBA: v. I
(s-)au schimbat: *ind. pf.c. 3.sg.* 11,8

(a) SCOATE: v. III
scoate(-)-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 5,4
voiu scoate: *ind. viit.I. 1.sg.* 11,6

(a) SCOBI: v. IV
voiu scobi: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,9

SCOS, SCOASĂ: adj.
scos: *m. sg. nom.* 3,2

(a) SCRIE: v. III
e scris: *pasiv ind. prez. impers.* 5,3

(a se) SCULA: v. I
(s-)au sculat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,13

SEARĂ: s.f.
sară: *sg. ac., în loc. adj.* ***de sară*** 10,1; 14,7

(a se) SECA: v. I; var. (Înv. şi reg.) **(a se) SĂCA**
(să) va săca: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,17; 14,12

(a) SEMĂNA: v. I; var. (Pop.) **(a)** SĂMĂNA „a împrăştia"
voiu sămăna: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,9

SFAT: s.n.
sfatul: *sg. nom.* 6,13

SFÂNT, -Ă: adj./s.
sfânt: *adj. n. sg. nom./ac.* 2,13; 14,20
sfinte: *adj. f. pl. nom.* 9,16
sfântă: *adj. f. sg. nom.* rezum. cap.14
sfinţii: *s.m. pl. nom.* 14,5

SFEŞNIC: s.n.; var. (Înv.) **SFEAŞNIC**
sfeaşnicul: *sg. ac.* rezum. cap.4
sfeşnic: *sg. ac.* 4,2
sfeaşnicului: *sg. gen.* 4,11

(a se) SFINŢI: v. IV
să **(mă) sfinţesc:** *conj. prez. 1.sg.* 7,3
va **fi sfinţită:** *pasiv ind. viit. 3.sg.* 14,21

SFINŢIT, -Ă: adj.
sfinţit: *m./n. sg. nom./ac.* 2,12; 8,3

SIMBRIE: s.f.; var. (Înv. şi reg.) SÂMBRIE
sâm**briia:** *sg. nom.* 8,10

SLAVĂ: s.f.
slavă: *sg. ac.* 2,5, 8
slava: *sg. nom./ac.* 6,13; 12,7

(a) SLOBOZI: v. IV
sloboziţi: *imperativ 2.pl.* 8,10
au slobozit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.9
ai slobozit: *ind. pf.c. 2.sg.* 9,11

SLOBOZIRE: s.f.
slobozirea: *sg. ac.* rezum. cap.2

SLUGĂ: s.f.
slujilor: *pl. dat.* 1,6
sluga: *sg. ac.* rezum. cap.3; 3,8
slugii: *sg. gen.* 10,3

(a) SLUJI: v. IV
a **sluji:** *inf. prez.* rezum. cap.2
slujea: *ind. imp. 3.pl.* 2,9
să **slujească:** *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.8

(a se) SMERI: v. IV
smerind: *gerunziu* rezum. cap.10
(să) va smeri: *ind. viit.I. 3.sg.* 10,11

SMOCHIN: s.m.
smochin: *sg. ac.* 3,10

SOARE: s.m.
soarelui: *sg. gen., în sintagma* ***pământul apusului soarelui*** „pământul de la soare-apune" 8,7

SOMN: s.n.
somnul: *sg. ac.* 4,1

SPATE: s.n.
spatele: *sg. ac.* 7,11

SPĂLARE: s.f.
spălarea: *sg. ac.* rezum.cap.13

(a) SPERIA: v. I; var. (Înv. şi reg.) **(a)** SPĂRIA
să **sparie:** *conj. prez. 3.pl.* 1,21

SPIC: s.n. (aici) „ramură" (cf. lat. *spica, -ae* „spic"; „smoc (la alte plante)"
spice: *pl. nom., în sintagma* ***spice de maslini*** 4,12

SPO**RNIC, -Ă:** adj.
spornice: *n. pl. nom./ac.* rezum. cap.8; rezum. cap.9

(a) STA: v. I
sta: *ind. imp. 3.sg./pl.* 1,8, 10, 11; 3,1, 3, 4, 5
stând: *gerunziu* 3,1; 14,12
s**tau:** *ind. prez. 3.pl.* 3,7; 4,14
stă: *ind. prez. 3.sg.* 11,16
vor sta: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,4

(a) STĂPÂNI: v. IV
va stăpâni: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,12; rezum. cap.6; 6,13; 9,4
a stăpâni: *inf. prez.* 8,12

STĂPÂNITOR: s.m. „Stăpân", „Dumnezeu"
Stăpânitoriului: *sg. gen.* 4,14; 6,5

STÂNG, -Ă: s.
stânga: *s.f. sg. ac., în loc. adv.* ***de-a stânga*** 4,3
stânga: *s.f. sg. ac., în loc. prep.* (Înv.) ***de-a stânga*** 4,11
stânga: *s.f. sg. ac., în loc. adv.* ***spre dreapta şi spre stânga*** 12,6

STEJAR: s.m.; var. (Reg.) **STĂJER**
stăjerii: *pl. voc., în sintagma* ***Stăjerii Vasanului*** 11,2

STEMĂ: s.f.
stema: *sg. nom.* 10,11

(a) STRĂBATE: v. III
să străbată: *conj. prez. 3.pl.* 1,10

străbătut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,11
străbat: *ind. prez. 3.pl.* 4,10
(a) străbate: *inf. prez.* 6,7
străbateți: *imperativ 2.pl.* 6,7
au străbătut: *ind. pf.c. 3.pl.* 6,7

(a) STRĂPUNGE: v. III
vor străpunge: *ind. viit.I. 3.pl.* 13,3

STRÂMBĂTATE: s.f.
strâmbătatea: *sg. ac.* 3,4, 9
strâmbătățile: *pl. ac.* rezum. cap.7

STRÂNGĂTOR, -TOARE: s.m./f. (aici) „izgonitor", „asupritor" (cf. lat. *exactor, -ōris*)
strângătoriul: *s.m. sg. nom.* 9,8; 10,4

(a se) STRÂNGE: v. III
(s-)au strâns: *ind. pf.c. 3.sg.* 11,8
(să) vor strânge: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,3

(a) STRIGA: v. I
strâga: *ind. imp. 3.pl.* 1,4
strâgă: *imperativ 2.sg.* 1,14, 17
vor strâga: *ind. viit.I. 3.pl.* 7,13

(a) SUFLA: v. I
să sufle: *conj. prez. 3.pl.* 6,5

SUFLET: s.n.
sufletul: *sg. nom./ac.* 7,10; 11,8

(a se) SUI: v. IV
(să) vor sui: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.14; 14,16, 19
(să) va sui: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,17, 18

SUPĂRARE: s.f.
supărări: *pl. ac.* rezum. cap.14

Ş

(a) ŞEDEA: v. II
şeade: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.5
şezând: *gerunziu* 5,7; rezum. cap.9
va şedea: *ind. viit.I. 3.sg.* 6,13; 9,6; 14,11

ŞES: s.n.
şes: *sg. ac.* 4,7

(a) ŞTI: v. IV
vei şti: *ind. viit.I. 2.sg.* 2,11
ştii: *ind. prez. 2.sg.* 4,5, 13
veți ști: *ind. viit.I. 2.pl.* 4,9; 6,15
știu: *ind. prez. 1.sg.* 7,14

(a) ŞUIERA: v. I
şuiera(-)voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 10,8

T

TABĂRĂ: s.f.
taberile: *pl. ac.* 14,15

TALANT: s.n. „monedă de aur sau de argint, cu valoare variabilă, folosită în Grecia antică"
talant: *sg. nom.* 5,7

TARE: adj./s.
tari: *adj. m. pl. nom.* 6,3
(celor) tari: *s.m. pl. gen.* 9,13
tari: *s.m. pl. nom.* 10,5
(cei) tari: *s.m. pl. ac.* 10,7

TARE: s.n. „jar" (cf. lat. *torris, -is* „tăciune"; cf. **Indice** Am)
tare: *s.n. sg. nom.* 3,2

TATĂ: s.m.
tatăl: *sg. nom.* 13,3

(a) TĂBĂRÎ: v. IV
vor tăbărî: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,5

(a) TĂCEA: v. II
tacă: *conj. prez. fără să 3.sg.*2,13

(a se) TĂIA: v. I
(s-)au tăiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 11,2
vor tăia: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,6
am tăiat: *ind. pf.c. 1.sg.* 11,8, 10, 14
(să) taie: *ind. prez. 3.sg.* 11,9
să (se) taie: *conj. prez. 3.sg.* 11,9
(să) va tăia: *ind. viit.I. 3.sg.* 14,4

TĂIAT, -Ă: adj.
tăiate: *n. pl. ac.* rezum. cap.11
tăiați: *m pl. ac.* rezum. cap.11

TĂRIE: s.f.
tăriia: *sg. ac.* 9,3, 4
tărie: *sg. ac.* 12,3

TĂRIME: s.f. (Înv.; ccr.) „fortăreață"
tărime: *sg. ac.* 9,12

TÂLCUIRE: s.f.
tâlcuirea: *sg. ac.* rezum. cap.4

TEASC: s.n.
teascurile: *pl. ac.* 14,10

(a se) TEME: v. III
să (vă) temeți: *conj. prez. 2.pl.* 8,13
(nu vă) temeți: *imperativ prohib. 2.pl.* 8,15
(să) va teame: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,5

TEMEI: s.n.
temeiul: *sg. ac.* 5,11

TESTAMENT: s.n.; var. (Înv. și reg.) **TESTAMÂNT**
testamântului: *sg. gen.* rezum. cap.9; 9,11

TIGAIE: s.f.
tigăi: *pl. nom.* 14,20
tigaia: *sg. nom.* 14,21

TINĂ: s.f.
tina: *sg. ac.* 9,3; 10,5

TINEREȚE: s.f.
tinerețele: *pl. ac.* 13,5

TINOS, -OASĂ: s.m./f.
(ceale) tinoasă: *s.f. pl. ac.* rezum. cap.3

TOIAG: s.n.
toiagul: *sg. nom.* 8,4; 11,10, 14
toiage: *pl. ac.* rezum. cap.11; 11,7

(a) TRĂI: v. IV
vor trăi: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,5
vei trăi: *ind. viit.I. 2.sg.* 13,3

TRÂMBIŢĂ: s.f.
trâmbiţa: *sg. ac.* 9,14

(a) TREBUI: v. IV
trebuie: *ind. prez. impers.* rezum. cap.6; 7,3

(a) TRECE: v. III
au trecut: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,10
treace: *ind. prez. 3.sg.* 7,14
va treace: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,8; 10,11

(a) TRIMITE: v. III; var. (Înv.) **(a)** TREMITE
au trimis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,10; 2,8, 9, 11; 4,9; 6,15; 7,2
au tremis: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,12

TRUP: s.n.
trupul: *sg. nom.* 2,13; 14,12

(a se) TULBURA: v. I; var. (Înv.) **(a se)** TURBURA
(să) vor turbura: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,11

TULBURAT, -Ă: adj.; var. (Înv.) TURBURAT, -Ă
turburată: *f. sg. nom.* 9,5

TURMĂ: s.f.
turma: *sg. ac.* 9,16; 10,3; 11,7, 17
turmă: *sg. ac.* 10,2
turmei: *sg. gen.* 11,7, 11

TURN: s.n.
turnul: *sg. ac.* 14,10

Ţ

ŢAP: s.m.
ţapi: *pl. ac.* 10,3

ŢARĂ: s.f.
ţară: *sg. ac.* 9,13

U

(a se) UCIDE: v. III
ucidea: *ind. imp. 3.pl.* 11,5
(să) vor ucide: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.13

UCIDERE: s.f.
uciderii: *sg. gen., în sintagmele* ***vitele uciderii/dobitocul uciderii*** „vitele menite înjunghierii" rezum. cap.11; 11,4, 7

(a se) UITA: v. I
(să) vor uita: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.12; 12,10

ULIŢĂ: s.f.
uliţele: *pl. nom./ac.* 8,4, 5
uliţelor: *pl. gen.* 9,3

(a) UMBLA: v. I
umblă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3
vei umbla: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,7
vor umbla: *ind. viit.I. 3.pl.* 10,12

UMBLĂTOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Înv. şi reg.) ÎMBLĂTOR, -TOARE „(persoană) care umblă"
îmblători: *pl. ac.* 3,7

UMPLĂTOARE: s.f.; var. (Înv.) ÎMPLĂTOR (aici) „vas special de turnat" (cf. lat. *suffūsōrium, -i* „vas cu cioc de turnat ulei în lampă)"; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în 1829, „Albina românească". Gazetă politică-literală. Iaşi. 1829-1850.
împlătoarele: *pl. nom.* 4,12

(a se) UMPLE: v. III; var. **(a se)** UMPLEA: v. II
(să) va umplea: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2
(să) vor umplea: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,5; 9,15
umplut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 9,13

UNGEHŢ: s.n. (aici) „piatra unghiulară"
ungheţul: *sg. nom.* 10,4

UNGHI: s.n.
unghiurilor: *pl. gen.* 14,10

UNTDELEMN: s.n.
untdelemn: *sg. ac., în sintagma* ***fii de untdelemn*** „unşi" (cf. Anania 2001, p.1195) 4,14

URÂCIUNE: s.f.; var. (Înv. şi reg.) URĂCIUNE
urăciunile: *pl. ac.* 9,7

URCIOR: s.n. (aici) „măsură" (cf. lat. *amphora, -ae* „măsură pentru lichide")
urcior: *sg. ac.* rezum. cap.5
urciorul: *sg. nom./ac.* 5,6, 9, 10
urciorului: *sg. gen.* 5,7, 8

URECHE: s.f.
urechile: *pl. ac.* 7,11

URGIE: s.f.
urgie: *sg. nom./ac.* 7,12; 8,2

(a) URGISI: v. IV
urgisind: *gerunziu* rezum. cap.1

(a) URÎ: v. IV
am **urât:** *ind. pf.c. 1.sg.* 8,17

(a) URLA: v. I
urlă: *imperativ 2.sg.* 11,2
urlaţi: *imperativ 2.pl.* 11,2

URLARE: s.f.; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Dicţionariu rumanesc, latinesc şi unguresc.* Din orenduiala excelenţii sale preasfinţitul Ioann Bobb... în două tomuri. Cluj, Tom I: A – L, 1822; tom II: M – Z, 1823.
urlării: *sg. gen.* 11,3

(a) URMA: v. I
să urmeaze: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.1

URMĂ: s.f.
urmă: *sg. ac., în loc. adj. cea* ***mai*** *de pre* ***urmă*** 14,8

USCĂCIUNE: s.f.
uscăciune: *sg. ac.* 11,17

USNĂ: s.f. (aici, prin sinecdocă, partea pentru întreg) „vas care are marginea răsfrântă"
usne: *pl. ac.* 4,12

V

VAL: s.n.
valurile: *pl. ac.* 10,11

VALE: s.f.
valea: *sg. nom./ac.* 14,5

VARA: adv.
vara: 14,8

VAS: s.n. (Înv.; la pl.) „unelte"
vasele: *pl. ac.* 11,15

VĂDUVĂ: s.f.
văduva: *sg. ac.* 7,10

(a se) VĂRSA: v. I „a revărsa"
vărsându(-să): *gerunziu* rezum. cap.12
voiu vărsa: *ind. viit.I.sg.* 12,10

(a) VĂTĂMA: v. I
va vătăma: *ind. viit.I. 3.sg.* 12,8
vor vătăma: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,2

VĂZDUH: s.n.
văzduh: rezum. cap.5

VĂZUT, -Ă: adj.
văzute: *f. pl. nom.* rezum. cap.6

VÂNT: s.n.
vânturile: *pl. nom./ac.* 2,6; 6,5
vânturi: *pl. nom.* rezum. cap.6

(a) VÂNTURA: v. I
au vânturat: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,19, 21

VÂRTOS, -OASĂ: adj.
(mai) vârtoși: *m. pl. nom.* 6,7
vârtoase: *n. pl. nom.* 8,22

VÂRTUTE: s.f.
vârtute: *sg. ac.* 4,6

VEAC: s.n.
veac: *sg. ac.* 1,5

VECIN: s.m.
vecinului: *sg. gen.* 8,10
vecinul: *sg. ac.* 8,16

(a se) VEDEA: v. II
văzut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,8; 4,2
am văzut: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,18; 2,1; 5,1, 9; 6,1; 9,8
să văzu: *conj. prez. 1.sg.* 2,2
vezi: *ind. prez. 2.sg.* 4,2; 5,2
vor vedea: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,10; 10,7
văz: *ind. prez. 1.sg.* 5,2
vezi: *imperativ 2.sg.* 5,5
(să) va vedea: *ind. viit.I. impers./3.sg.* 8,6; 9,14
vedea-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,5
au văzut: *ind. pf.c. 3.pl.* 10,2
vedea: *ind. imp. 3.pl., în loc. v.* (Înv.) ***vedea visuri*** 10,2

VEDENIE: s.f.
vedeniia: *sg. ac.* 13,4

VEDERE: s.f.
vedearea: *sg. ac.* 4,10

(a) VENI: v. IV
vin: *ind. prez. 3.pl.* 1,21; 12,9
au venit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,21; 6,10; 14,16
vor veni: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.2; 6,15; 8,20, 22; 14,1, 21
viu: *ind. prez. 1.sg.* 2,10
va veni: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,4; rezum. cap.9; 9,8; 14,5, 18
vei veni: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,10

VERGURĂ: s.f.
verguri: *pl. ac.* 9,17

VESEL, -Ă: adj.
veasele: *f. pl. nom.* rezum. cap.2

(a se) VESELI: v. IV
(te) veselească: *imperativ 2.sg.* 2,10
(să) vor veseli: *ind. viit.I. 3.pl.* 4,10; 10,7
(să) va **veseli:** *ind. viit.I. 3.sg.* 10,7

VESELIE: s.f.
veselie: *sg. ac.* 8,19

(a) VESTI: v. IV
vestind: *gerunziu* 9,12

(a se) VEȘTEJI: v. IV; var. (Înv. și pop.) **(a se) VEȘTEZI**
(să) vor veștezi: *ind. viit.I. 3.pl.* 14,12

VIE: s.f.
viia: *sg. nom.* 8,12

VIITOR, -TOARE: s.
(ceale) viitoare: *s.n. pl. nom.* rezum. cap.9

VIN: s.n.
vin: *sg. ac.* 9,15; 10,7
vinul: *sg. nom.* 9,17

(a) VINDE: v. III
vindea: *ind. imp. 3.pl.* 11,5

(a) VINDECA: v. I
va vindeca: *ind. viit.I. 3.sg.* 11,16

VIS: s.n.
visuri: *pl. ac., în loc. v.* (Înv.) ***vedea visuri*** 10,2

VITĂ: s.f.
vitele: *pl. ac., în sintagma* ***vitele uciderii*** „vitele destinate înjunghierii" rezum. cap.11; 11,4

VIȚĂ: s.f.
viță: *sg. ac.* 3,10

VIU, VIE: adj.
vii: *m. pl. nom.* 10,9; rezum. cap.14; 14,8

VOLBURĂ: s.f.
volbura: *sg. ac.* 9,14

(a) VREA: v. II
vrând: *gerunziu* rezum. cap.2
au vrut *ind. pf.c. 3.pl.* 7,11

VREME: s.f.
vreame: *sg. ac.* rezum. cap.1; 10,1; 14,7

Z

ZADAR: s.n.; var. **ZĂDAR**
zădar: *sg. ac., în loc. adv.* ***în zădar*** 10,2

ZĂPADĂ: s.f.
zăpăzi: *pl. ac.* 10,1

(a) ZBURA: v. I
zboară: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.5
zburând: *gerunziu* 5,1, 2

(a) ZDROBI: v. IV
a zdrobi: *inf. prez.* 12,9

ZDROBIT, -Ă: s.
(cel) zdrobit: *s.n. sg. ac.* aici „dobitocul zdrobit" 11,16

ZI: s.f.
zioa: *sg. ac.* 1,7; 2,11; 3,10; 6,10; 8,9; 9,16; 11,11; 12,3, 4, 6, 8, 9, 11; 13,1, 2, 4; 14,3, 4, 6, 8, 9, 13, 20, 21
zi: *sg. nom./ac.* 3,9; rezum. cap.14; 14,7
zilele: *pl. nom./ac.* 4,10; 8,6, 9, 11, 15, 23; 14,1, 5
zilelor: *pl. gen.* 8,4
zile: *pl. ac.* 8,10

(a se) ZICE: v. III
zicând: *gerunziu* 1,1, 4, 7, 14, 17; 2,4; 3,4, 6; 4,4, 6, 8, 13; 6,8, 9, 12; 7,4, 5, 8, 9; 8,1, 18, 21, 23; 11,5
vei zice: *ind. viit.I. 2.sg.* 1,3
zice: *ind. prez. 3.sg.* 1,3, 4, 14, 16, 17; 2,5, 6, 8, 10; 3,7, 9, 10; 4,6; 5,4; 6,12; 7,9, 13; 8,2, 3, 4, 6, 7, 8,11, 14, 17, 19, 20, 23; 10,12; 11,4, 6; 12,1, 4; 13,2, 7, 8
au zis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,6, 9, 10, 11, 12, 14, 19, 21; 2,2, 4; 3,2, 4, 5; 4,2, 5, 6, 13, 14; 5,2, 3, 5, 6, 8, 11; 6,5, 7; 11,13, 15
am zis: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,9, 19, 21; 2,2; 4,2, 4, 5, 11, 12, 13; 5,2, 6, 10; 6,4; 11,9, 12
să zică: *conj. prez. 3.pl.* 7,3
(să) zic: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.9
vor zice: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,5
va zice: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,3, 5, 6, 9
(să) va zice: *ind. viit.I. impers.* 13,6
zice(-voiu): *ind. viit.I. 1.sg.* 13,9

ZID: s.n.
zid: *sg. ac.* rezum. cap.2; 2,4, 5

(a se) ZIDI: v. IV
(să) va zidi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.1; 1,16; 6,12
să (să) zidească: *conj. prez. 3.sg.* 5,11
va zidi: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.6
vor zidi: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,15
să (se) zidească: *conj. prez. 3.sg.* 8,9
au zidit: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,3

PROROCIIA LUI ZAHARIE

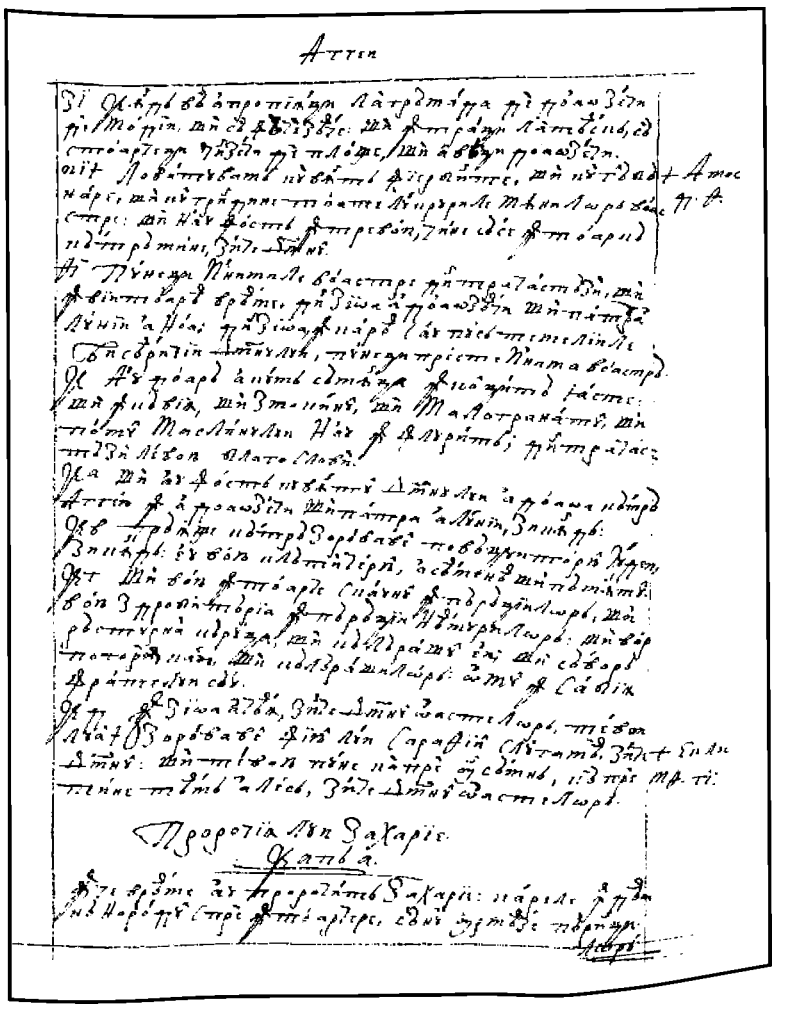

144r

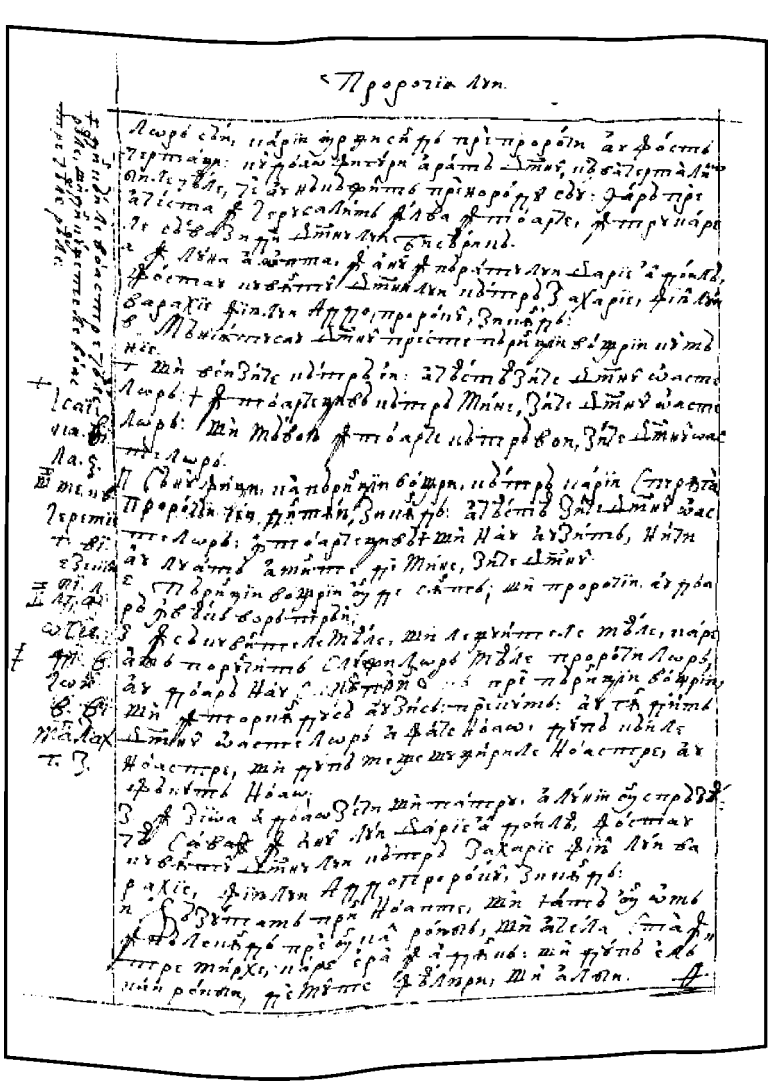

144v

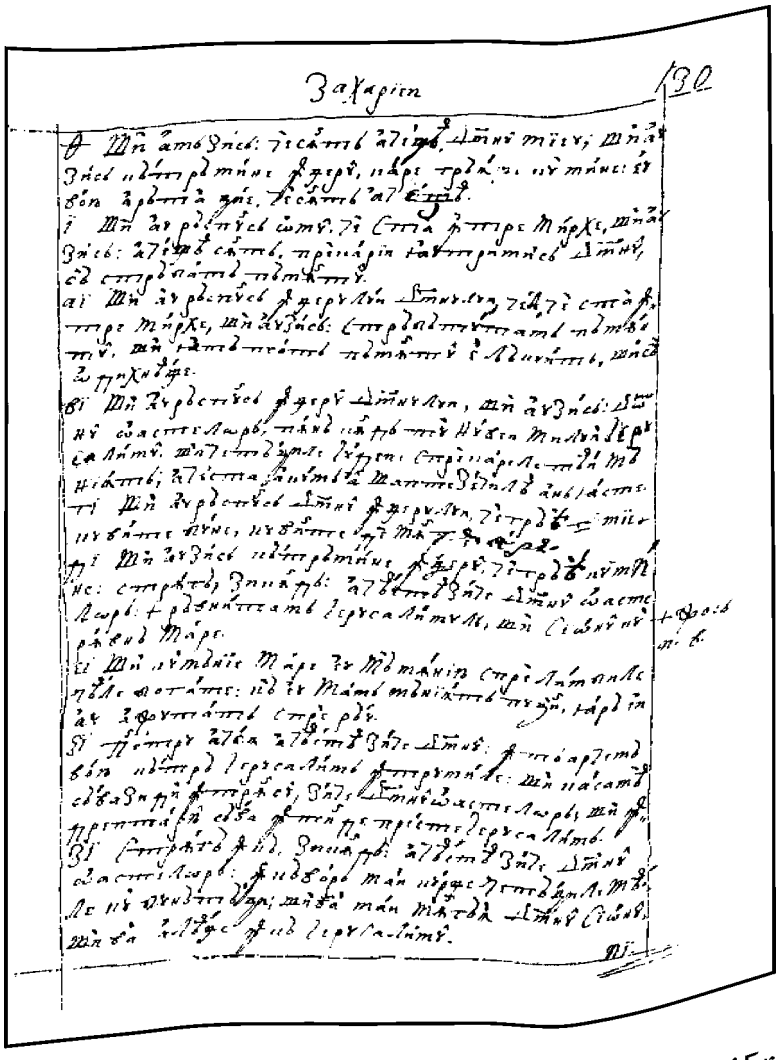

145r

PROROCIIA LUI ZAHARIE

FACSIMILE

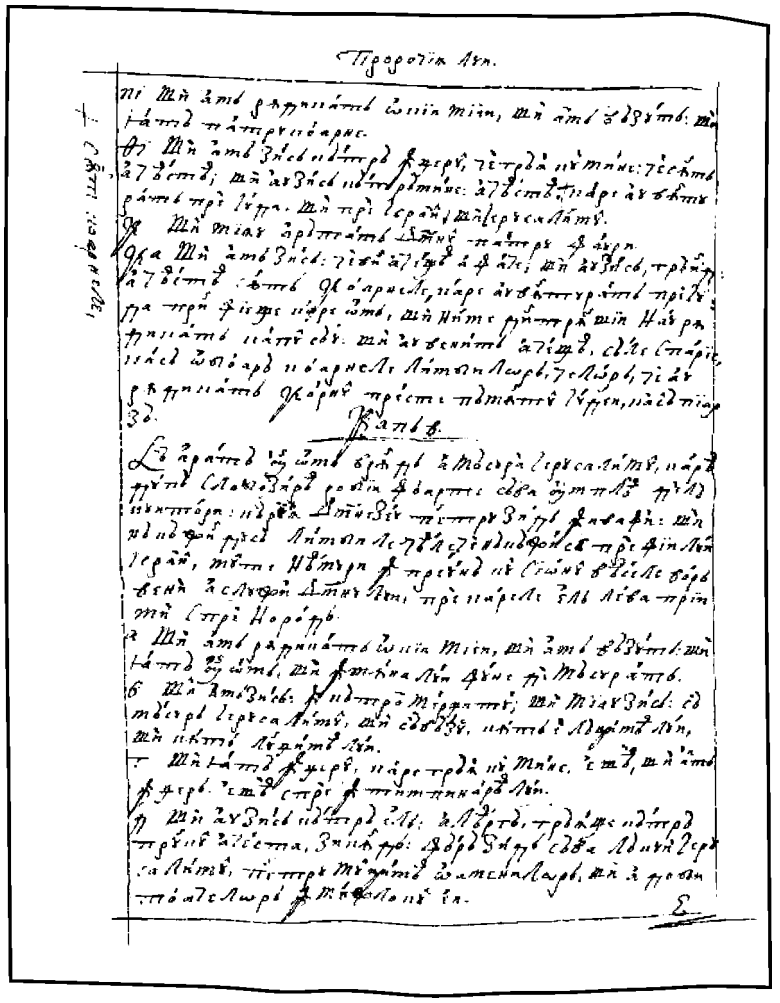

145v

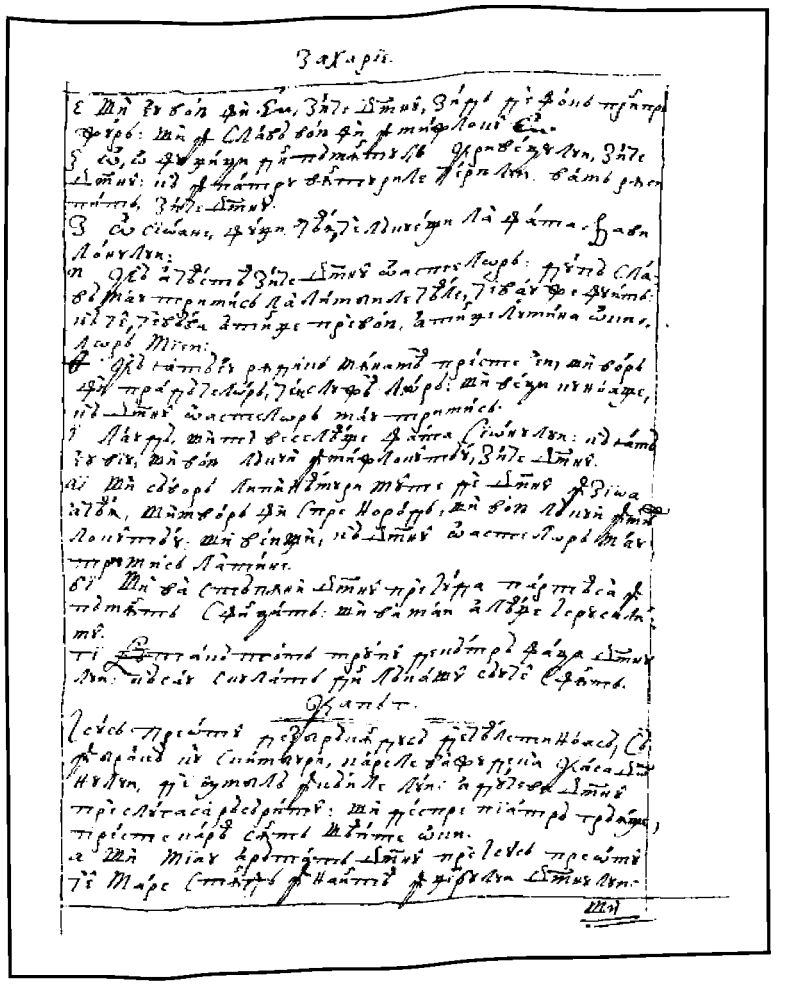

146r

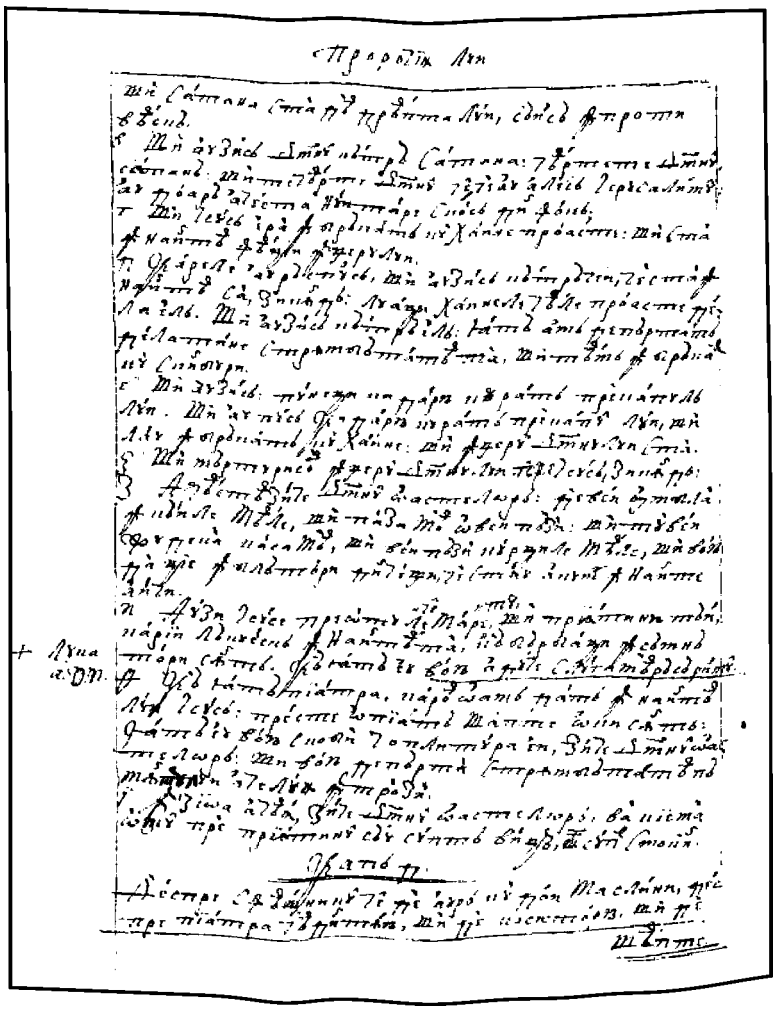

146v

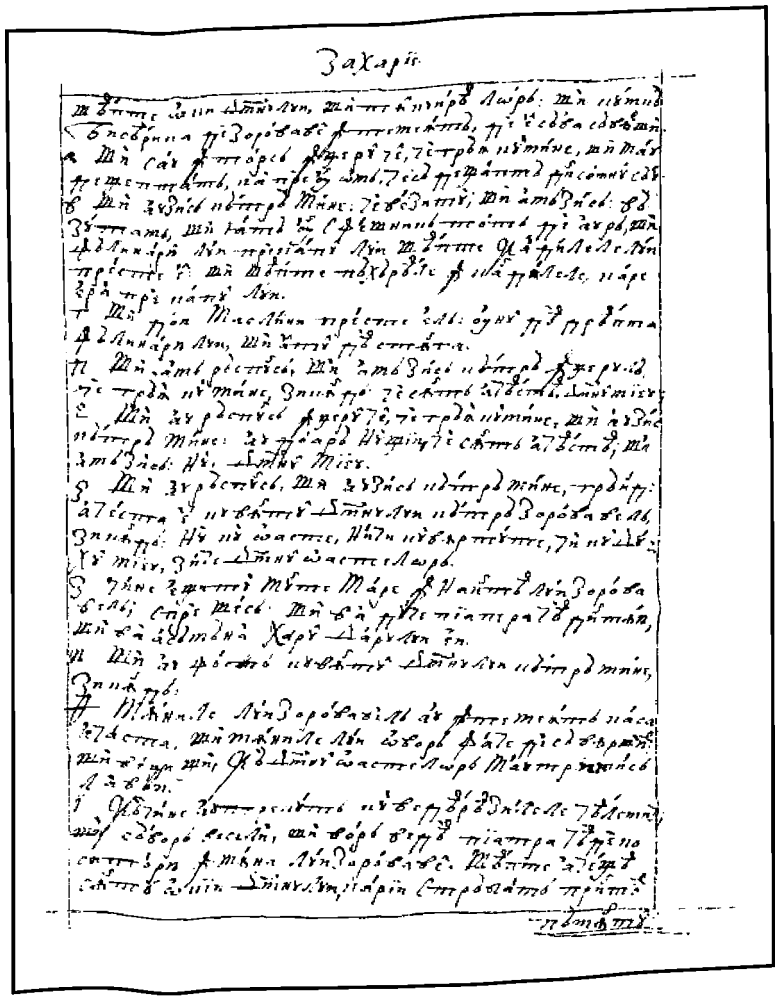

147r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI ZAHARIE

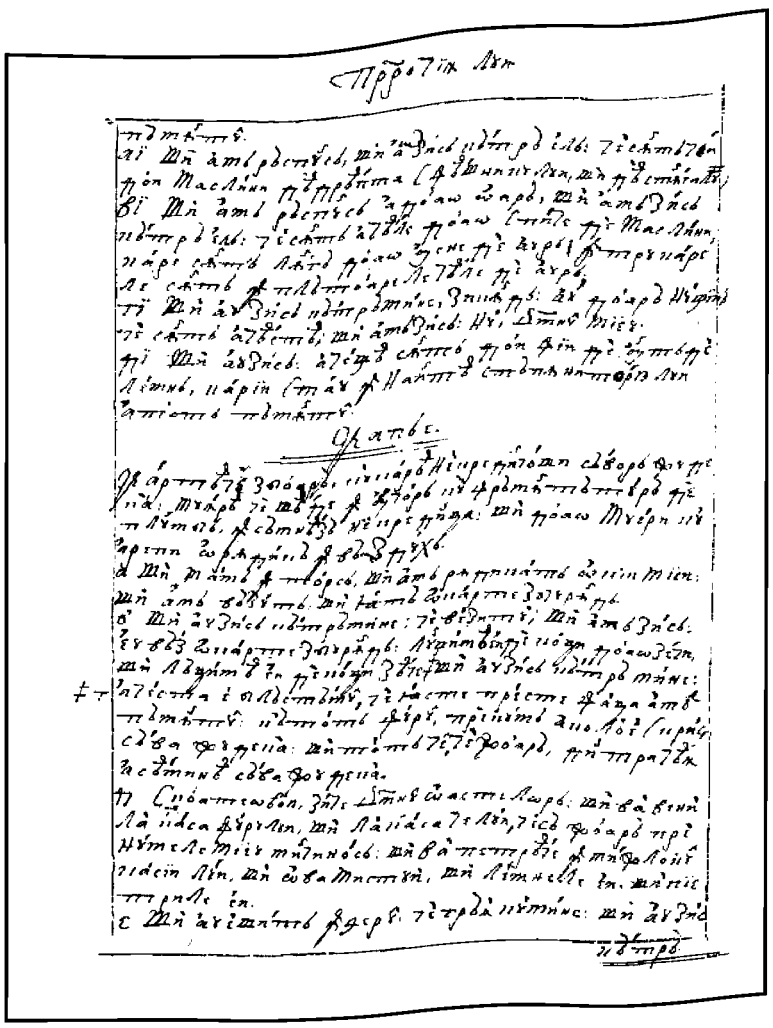

147v

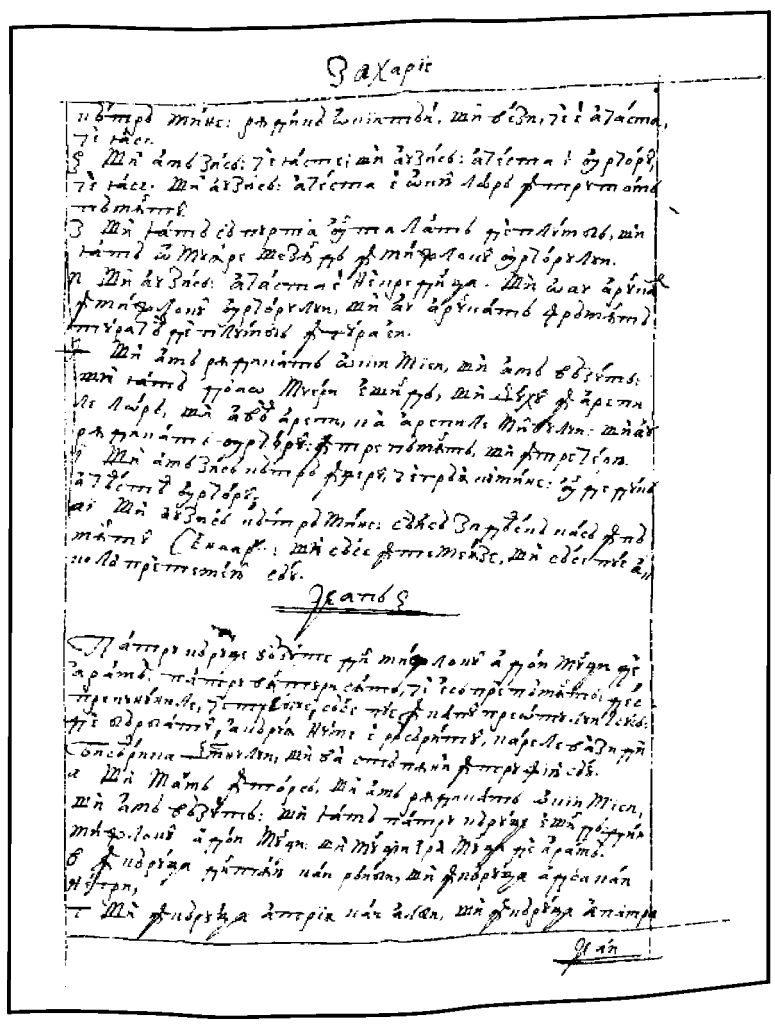

148r

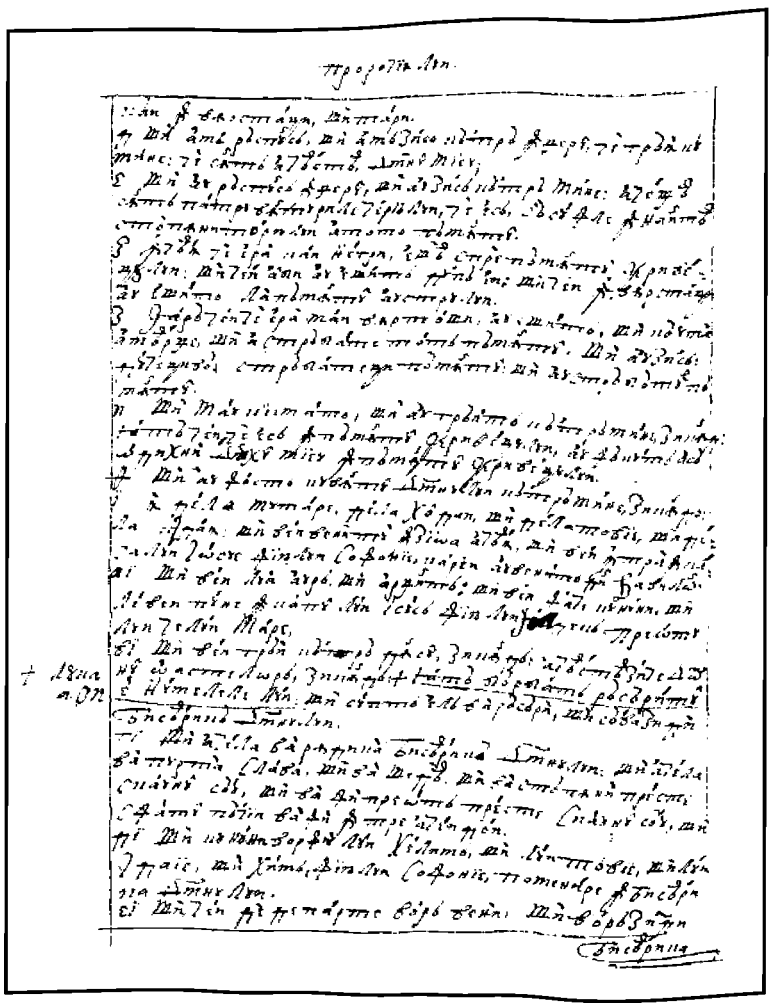

148v

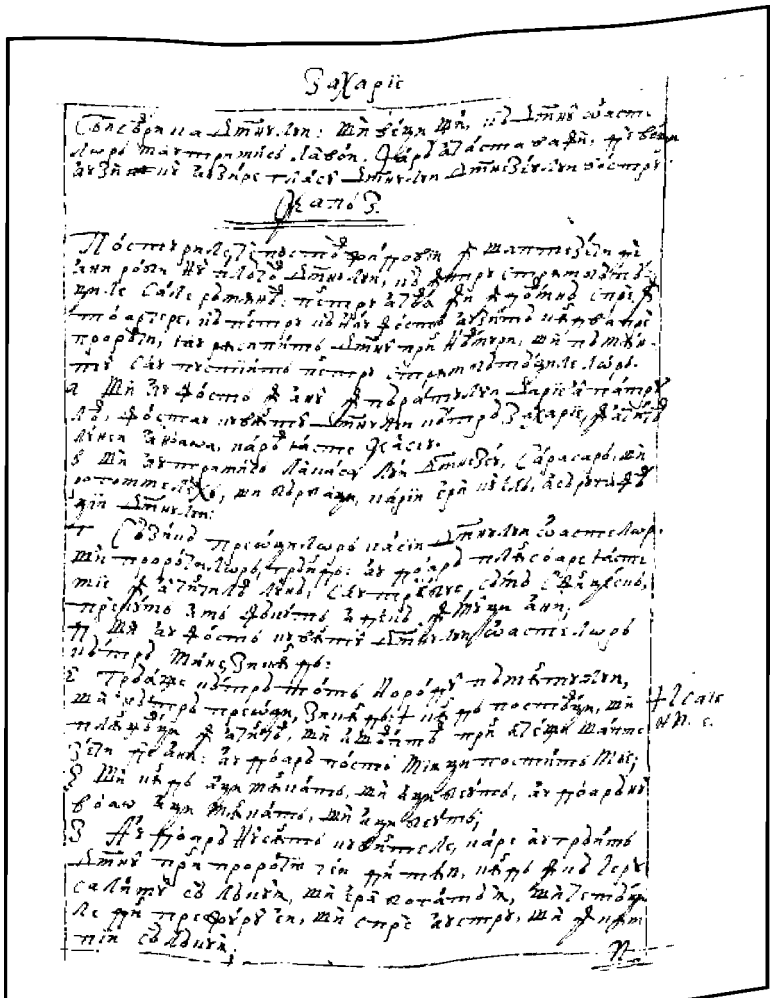

149r

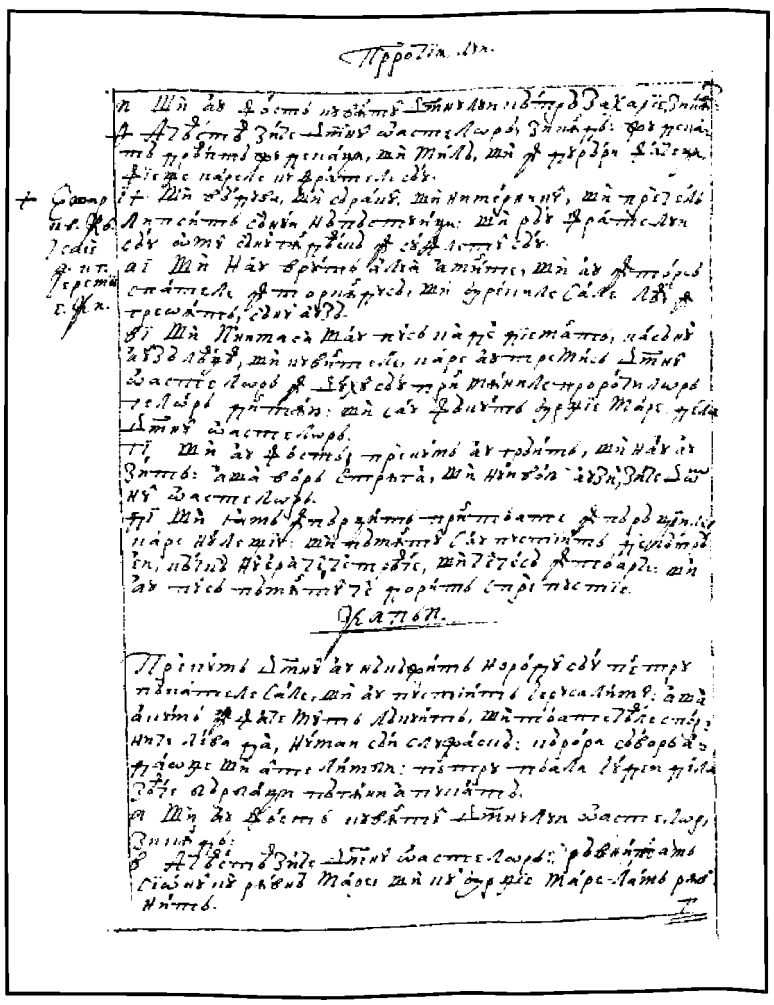

149v

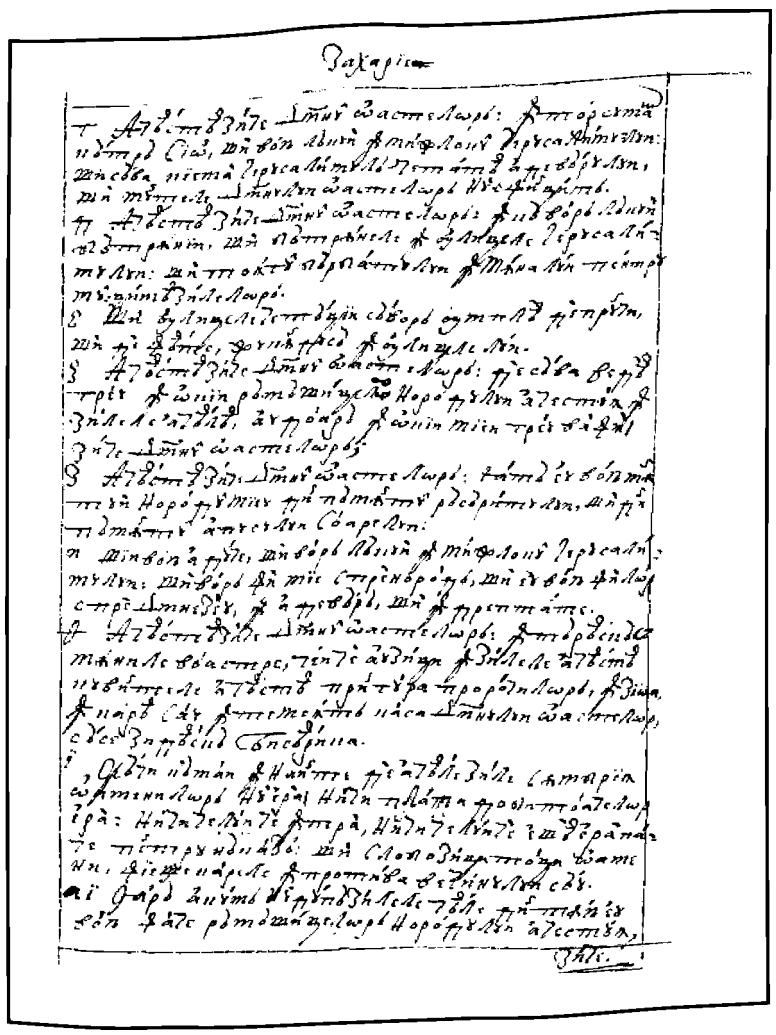

150r

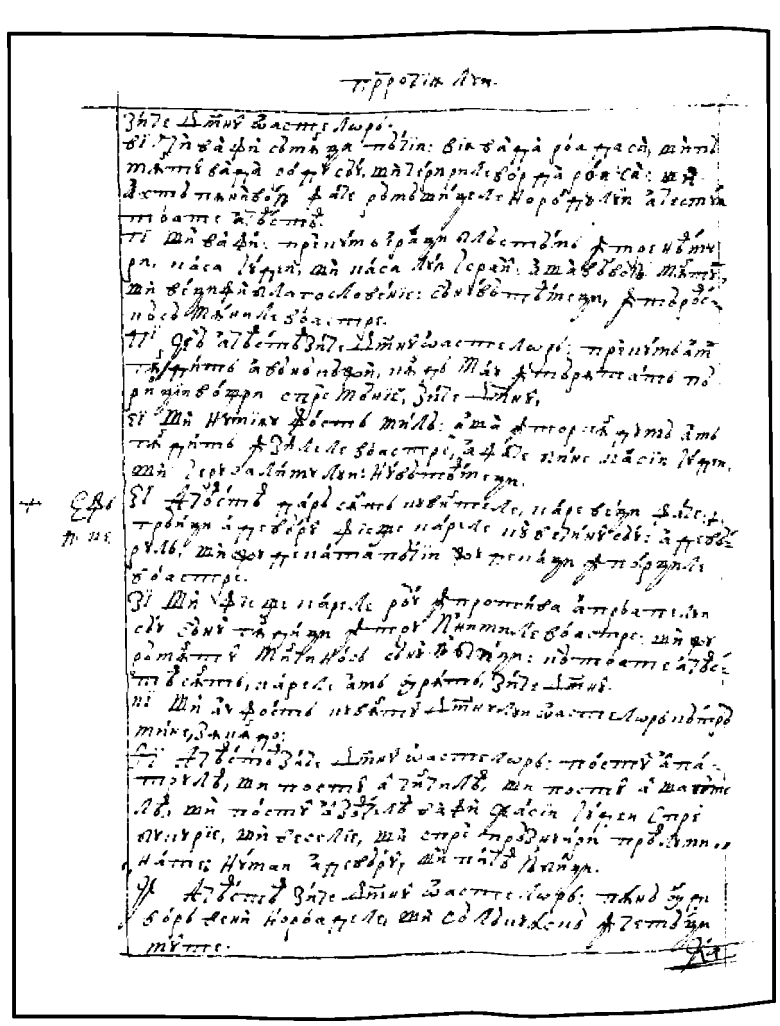

150v

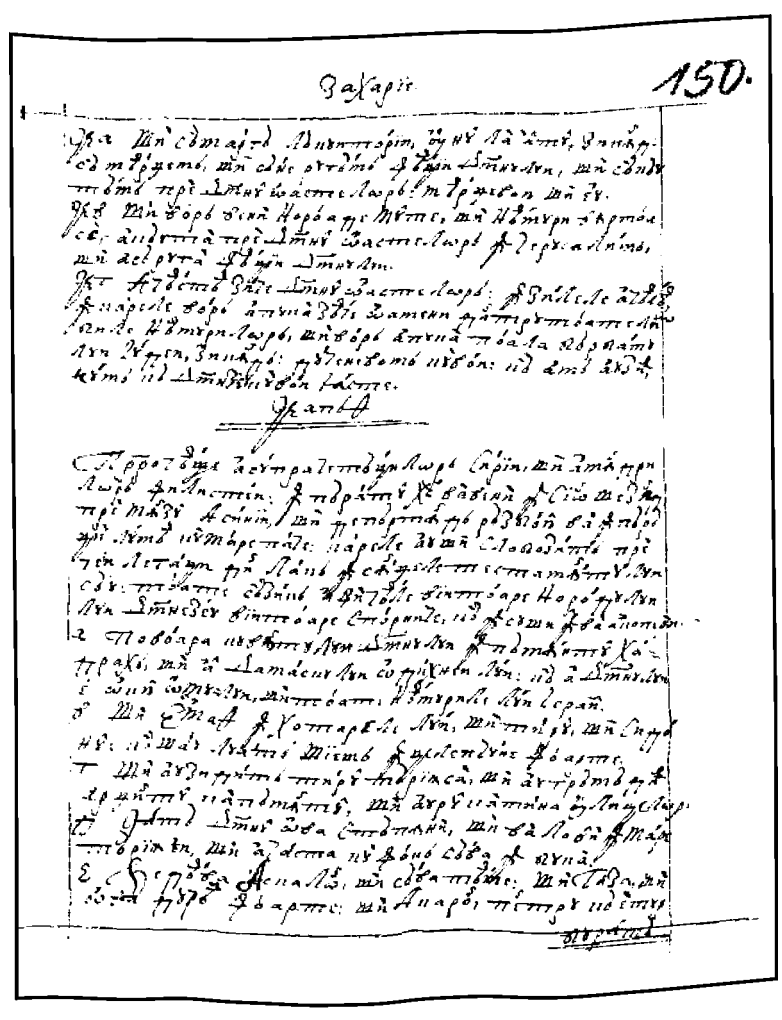

151r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI ZAHARIE

151v

152r

152v

153r

153v

154r

154v

155r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI ZAHARIE

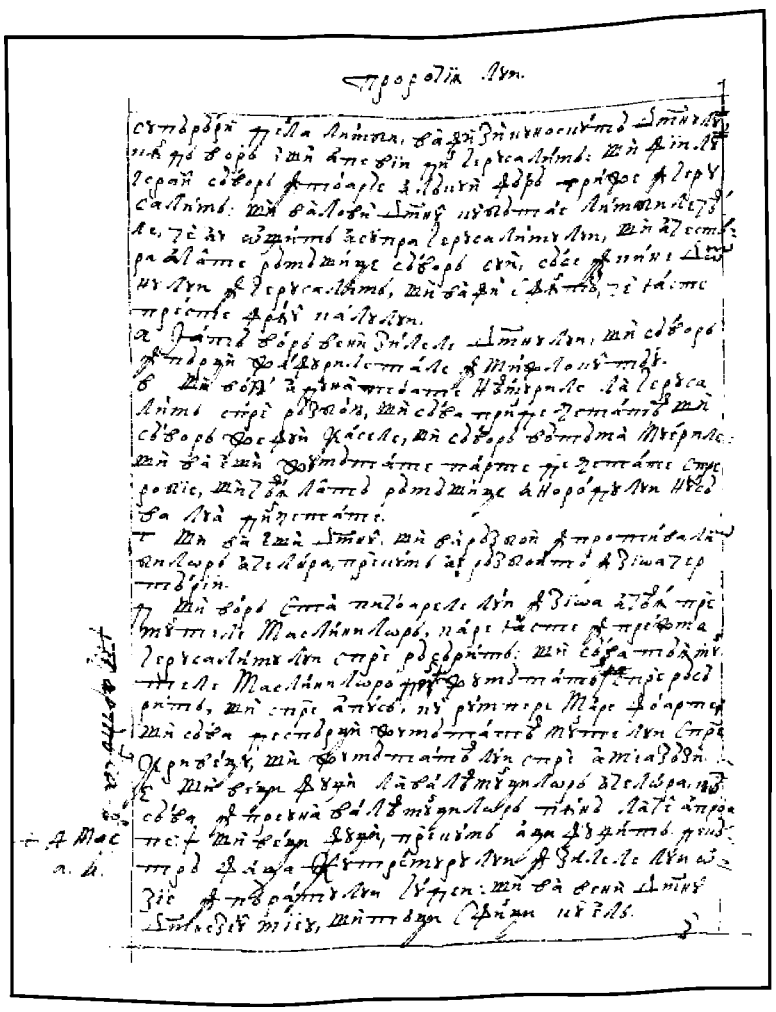

155v

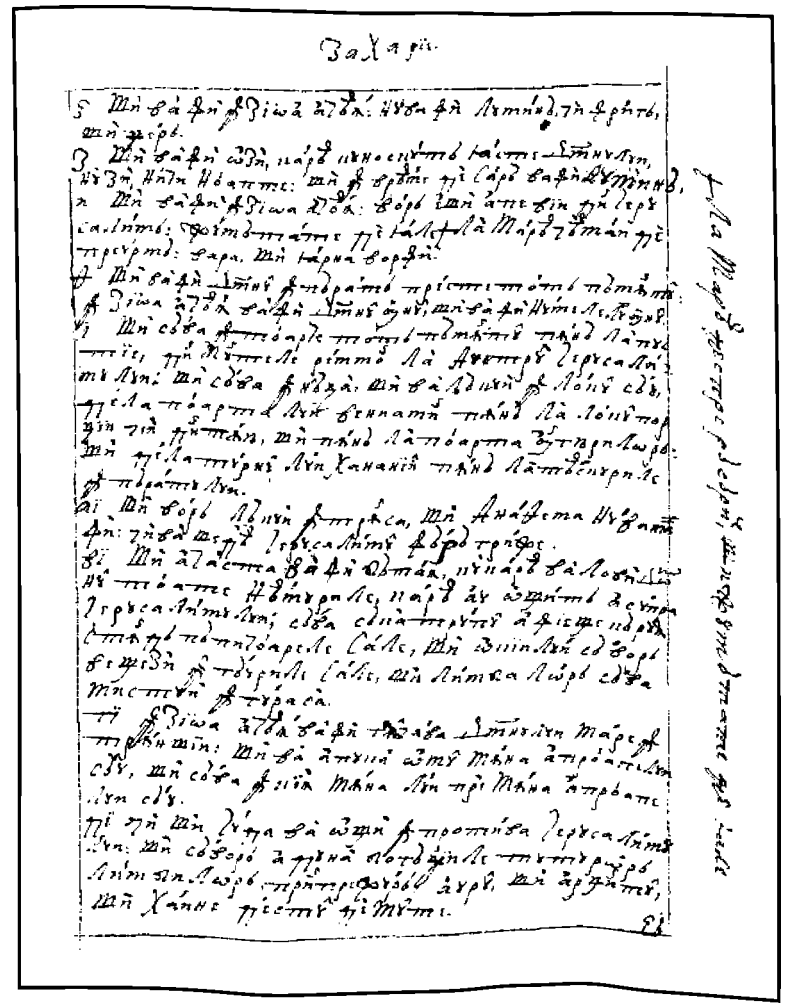

156r

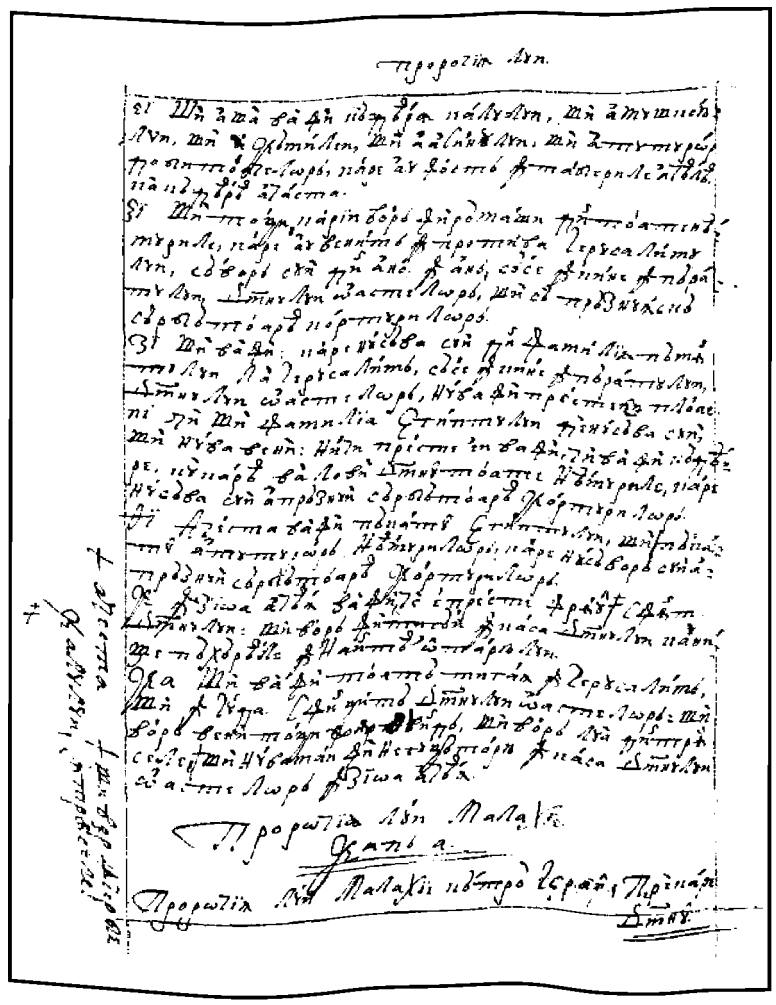

156v

PROROCIIA LUI MALAHIE

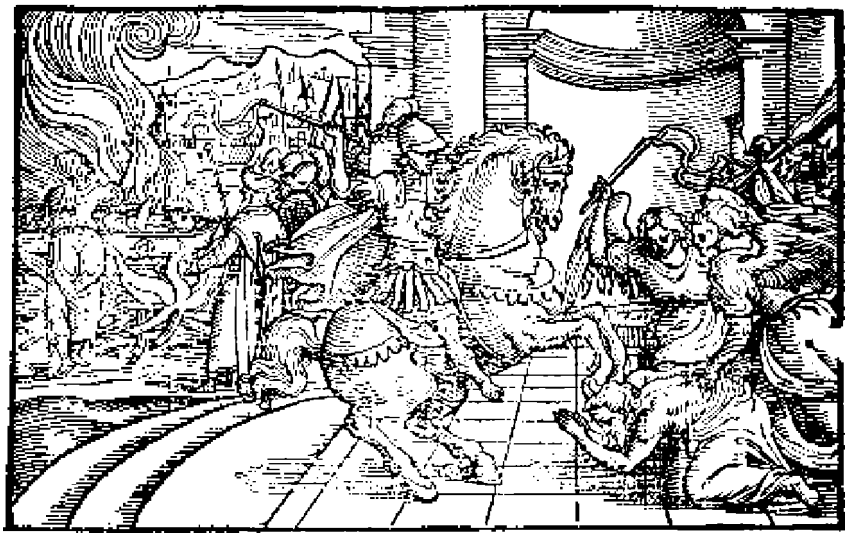

Cap 1

Prorociia lui Malahie către Israil, pre care | | Domnul îl vădeaşte de nemulţămire, căci nu să cunoştea a fi iubit în Iacov, de unde să pogorea, lepădându-să Iacov cu norodul său. Pentru aceaea, să ponosluiaşte că Israil nu-L cinsteaşte, nici de El să teame, şi căci că preoţii trec cu vedearea numele Domnului, a cărora jârtve le leapădă, priimită având aducerea cea curată, carea în tot locul I să aduce. 157r

1 Povara cuvântului Domnului către Israil, prin mâna lui Malahie.

2 „Iubitu-v-am – zice Domnul – şi aţi zis: «Întru ce ne-ai iubit?» Au nu frate era
*Râm. 9, 13. Isav lui Iacov? – zice Domnul – *şi am iubit pre Iacov,

3. Iară pre Isav l-am urât şi am pus munţii lui spre pustiire şi moştenirea lui spre bălaurii pustiii.

4. Şi de va zice Idumeea: «Strâcaţi sântem, ci, întorcându-ne, vom zidi ceale strâcate». Aceastea zice Domnul oastelor: «Aceştia vor zidi şi Eu voiu strâca». Şi să vor strâca hotarele necredinţii şi norodul asupra căruia s-au mâniiat Domnul până în veac.

5. Şi ochii voştri vor vedea şi voi veţi zice: «Mărească-Să Domnul preste hotarul lui Israil!»

6. Fiiul cinsteaşte pre tatăl, şi sluga pre domnul său. Deci, deacă sânt Eu tată, unde iaste cinstea Mea? Şi de sânt Eu domn, unde e frica mea?, zice Domnul oastelor către voi. O, preoţilor, carii treaceţi cu vedearea numele Mieu şi aţi zis: «În ce am trecut cu vedearea numele Tău?»

7. Aduceţi pre oltariul Mieu pâine pângărită şi ziceţi: «În ce Te-am pângărit?» Într-aceaea ce ziceţi: «Masa Domnului nesocotită iaste». |

8. De-aţi aduce orb spre jârtvă, au nu rău iaste? Şi de aţi aduce şchiop şi lânced, au nu 157v
rău iaste? Adă-l acela voivodului tău, de va plăcea lui au de va priimi faţa ta, zice Domnul oastelor.

9. Şi acum rugaţi-vă feaţii lui Dumnezeu să se milostivească spre voi (că din mâna voastră s-au făcut aceasta) de cumva ar priimi feaţele voastre, zice Domnul oastelor.

10. Cine e între voi care să închiză uşa şi să aprinză oltariul Mieu în dar? Nu e Mie vreare întru voi – zice Domnul oastelor – şi dar nu voiu lua din mâna voastră,

*Psalm 112, 3. 11. *Că de la răsăritul soarelui până la apus mare e numele Mieu în neamuri. Şi în tot locul să jârtveaşte şi să aduce numelui Mieu aducere curată. Că mare e numele Mieu în neamuri, zice Domnul oastelor.

12. Şi voi l-aţi pângărit întru aceaea ce ziceţi: «Masa Domnului e spurcată. Şi ce să pune pre ea urgisit iaste cu focul ce-l mânâncă».

13. Şi aţi zis: «Iată, din ostenealâ» şi l-aţi suflat – zice Domnul oastelor – şi aţi adus din răpiri cel şchiop şi lânced şi aţi adus dar. Au doară îl voiu priimi din mâna voastră?, zice Domnul.

14. Blăstămat e cel viclean, care are în turma sa parte bărbătească şi, făgăduind, jirtveaşte ce e slab Domnului. Că împărat mare sânt Eu – zice Domnul oastelor – şi numele Mieu e groaznic între limbi.

Cap 2

Amânânţă Domnul că va blăstăma blagosloveniile preoţilor de nu să vor întoarce. Că leagea
158r *Lui o urgisăsc, deşartă făcând legătura || lui Levi, carele aici să laudă. Nelegiuit-au şi Iuda, însurându-să cu ceale de alt neam. Pentru aceaea, nu să va mai uita Domnul la jârtva lor. Despre muiare, a o iubi sau a o slobozi. A osteni au făcut pre Domnul întru cuvintele Sale.*

1. i acum cătră voi porunca aceasta, o, preoţilor!
2. *De nu veţi vrea a auzi şi de nu veţi vrea a pune la inimă să daţi slavă numelui Mieu – zice Domnul oastelor – trimite-voiu asupra voastră lipsă şi voiu blăstăma blagosloveniile voastre şi le voiu blăstăma, căci n-aţi pus la inimă. *Preoţii 26, 14. 2 Leage 28, 15.
3. Iată, Eu vă voiu arunca braţul şi voiu răsipi preste faţa voastră gunoiul praznicelor voastre şi vă va lua cu sine.
4. Şi veţi şti că am trimis cătră voi porunca aceasta, ca să fie legătura Mea cu Levi, zice Domnul oastelor.
5. Legătura Mea au fost cu el de viaţă şi de pace. Şi i-am dat teamere şi s-au temut de Mine şi de cătră faţa numelui Mieu să spăimânta.
6. Leagea adevărului au fost în gura lui şi nedreptate nu s-au aflat în buzele lui. În pace şi în dreptate au îmblat cu Mine şi mulţi au întors de cătră strâmbătate.
7. Că buzele preotului vor păzi ştiinţa şi leagea vor căuta din gura lui, că îngerul Domnului oastelor iaste.
8. Iară voi v-aţi depărtat din cale şi aţi smintit pre mulţi din leage. Deşartă aţi făcut legătura lui Levi, zice Domnul oastelor. |
158v 9. Pentru carea şi Eu v-am dat a fi urgisiţ şi smeriţi tuturor noroadelor, precum n-aţi păzit căile Meale şi precum n-aţi luat faţa în leage.
10. *Au doară nu un tată al nostru tuturor? Au doară nu un Dumnezeu ne-au zidit? Pentru ce dară urgiseaşte fieştecarele dintre noi pre fratele său, vătămând legătura părinţilor noştri? *Math. 23, 9. Efes. 4, 6.
11. Nelegiuit-au Iuda şi urăciune s-au făcut în Israil şi în Ierusalim, că au spurcat Iuda sfinţeniia Domnului, carea o au iubit şi au avut pre fata dumnezeului strein.
12. Pierde-va Domnul pre omul care au făcut aceasta, pre învăţătoriul şi ucenicul din corturile lui Iacov şi pre cel ce aduce dar Domnului oastelor.
13. Şi aceasta iarăşi aţi făcut, acoperiiaţi cu lacrămi oltariul Domnului cu plângere şi cu suspin, aşa ca să nu Mă mai uit cătră jârtvă, nici să iau ceva de mângăiare din mâna voastră.
14. Şi aţi zis: «Pentru ce pricină?» Că Domnul au mărturisit între tine şi între muiarea tinereaţelor tale, carea tu o ai urgisit. Şi aceasta e părtaşa ta şi muiarea legăturii tale.
15. Au nu unul au făcut şi rămăşiţa duhului Lui iaste? Şi ce caută unul, fără sământa lui Dumnezeu? Păziţi, dară, duhul vostru şi muiarea tinereaţelor tale să nu o urgiseşti.
16. Dacă o vei urî, slobozi-o – zice Domnul, Dumnezeul lui Israil; iară strâmbătatea va acoperi văjmântul ei, zice Domnul oastelor. Păziţi duhul vostru şi nu-l urgisiţi. ||
159r 17. A osteni aţi făcut pre Domnul cu cuvintele voastre şi aţi zis: «În ce L-am făcut a osteni?» În cel ce ziceţi: «Tot cel ce face rău bun e înaintea Domnului şi unii ca aceia plac Lui. Au adevărat unde e Dumnezeul judecăţii?»

Cap 3

Despre înaintea-mergătoriu lui Hristos şi venirea Acestuia şi judecata cea viitoare. Carele, curăţindu-să fiii lui Levi, priimită va avea jârtva Iudei şi a Ierusalimului. Amânânţă nelegiuiţilor grea izbândire. Însă pre aceia la Sâne îi cheamă, multe bunătăţi celor ce să vor întoarce făgăduind. Ponosluiaşte nemulţămirea fiilor Israil şi cum că pre dânsul în zeciuirile sale îl înfing şi căci că zic lui Dumnezeu a nu-I fi grije de cei ce-L cinstesc, a căriia împrotivă mai apoi a fi vor afla.

1. ată, Eu trimiţu îngerul Mieu şi va găti calea înaintea feaţii Meale. Şi îndată va veni la bisearica Sa Stăpânul Care voi căutaţi şi îngerul testamântului, care voi vreaţi. Iată, vine!, zice Domnul oastelor. Math. 11, 10. Marc. 1, 2. Luca 1, 17 şi 7, 27.
2. Şi cine va putea gândi zioa venirii Lui şi cine va sta a-L vedea? Că El, ca focul aprins şi ca iarba nălbitoriului.

3. Şi va şedea statornic şi curăţind argintul, şi va curăţi fiii lui Levi şi va strecura ca aurul şi ca argintul, şi vor fi Domnului aducând jârtve întru dreptate.
4. Şi va plăcea Domnului jirtva Iudei şi a Ierusalimului ca zilele veacului şi ca anii | cei 159v
de demult.
5. Şi Mă voiu apropiia către voi întru judecată şi voiu fi martor iute fermecătorilor şi preacurvarilor şi jurătorilor strâmbi şi celor ce viclenesc plata lucrătorilor, văduvele şi săracii şi apasă pre cel nimernic, nici s-au temut de Mine, zice Domnul oastelor.
6. Că Eu, Domnul şi nu Mă schimb; şi voi, fiii lui Iacov, nu v-aţi mistuit.
7. Că din zilele părinţilor voştri v-aţi depărtat de legiuitele Meale şi nu le-aţi păzit.
*Zah. 1, 3. *Întoarceţi-vă către Mine şi Mă voiu întoarce către voi, zice Domnul oastelor. Şi aţi zis: «În ce ne vom întoarce?»
8. De va înfinge omul pre Dumnezeu, că voi Mă înfingeţi? Şi aţi zis: «În ce Te înfingem?» În zeciuiri şi în pârghe.
9. Şi întru lipsă voi blăstămaţi sânteţi şi pre Mine voi Mă înfingeţi, tot neamul.
10. Băgaţi toată jefuirea în şură şi fie bucată în casa Mea şi Mă cercaţi despre aceasta – zice Domnul – de nu vă voiu deascoperi jgheaburile ceriului şi vă voiu vărsa blagoslovenie până de prisosit.
11. Şi voiu certa pentru voi pre cel ce vă îmbucă şi nu va strâca rodul pământului vostru, nici va fi stearpă viia în ţarină, zice Domnul oastelor.
12. Şi vă vor ferici toate neamurile, că veţi fi pământ dorit, zice Domnul oastelor.
13. Pornitu-s-au asupra Mea cuvintele voastre, zice Domnul.
*Iov 2, 15. 14. Şi aţi zis: «Ce am grăit împrotiva Ta?» Zis-aţi: *«Deşert e cel ce slujaşte lui Dumnezeu. Şi ce sporiu că am păzit poruncile Lui şi căci că am umblat trişti înaintea || Domnului 160r
oastelor?
15. Acum, dară, fericim pre cei trufaşi. Căci că s-au zidit cei ce fac necredinţă şi au ispitit pre Dumnezeu şi s-au mântuit».
16. Atunci au grăit, temându-să de Domnul, fieştecarele cu aproapele său. Şi au luat aminte Domnul şi au auzit. Şi s-au scris cartea pomenirii Lui înaintea celor ce să tem de Domnul şi cugetă numele Lui.
17. Şi vor fi Mie – zice Domnul oastelor – în zioa în care Eu fac, spre moşie. Şi le voiu ierta, precum iartă omul fiiului său, celui ce-i slujaşte.
18. Şi vă veţi întoarce şi veţi vedea ce iaste între cel drept şi între cel necredincios şi între cel ce slujaşte lui Dumnezeu şi între cel ce nu-I slujaşte.

Cap 4

Zioa Domnului va aprinde pre toţi cei ce fac necredinţă, zmulgându-să rădăcina lor. Răsări-va soarele dreptăţii celor ce să tem de Domnul, Care va călca pre cei necredincioşi. Porunceaşte a-ş aduce aminte de leagea lui Moisi. Ilie, mai înainte de-a veni zioa Domnului, să vesteaşte că să va trimite, care să întoarcă inima părinţilor către fii.

1. Că iată, zioa va veni aprinsă ca cuptoriul. Şi vor fi toţi mândri şi toţi lucrând necredincios, pozderie. Şi-i va aprinde zioa ce vine – zice Domnul oastelor – care nu le va lăsa rădăcină şi odraslă.
*Luca 1, 78. 2. *Şi va răsări voao, celor ce vă teameţi de numele Mieu, soarele dreptăţii şi vindecare în arepile lui. Şi veţi ieşi şi veţi sălta ca viţeii din ciurdă. |
3. Şi veţi călca pre cei necredincioşi, când vor fi cenuşe supt talpa picioarelor voastre, 160v
în zioa în carea Eu fac, zice Domnul oastelor.
*Ieşir. 20. 4. *Aduceţi-vă aminte de leagea lui Moisi, slugii Meale, carea i-am poruncit în Horiv
2 Leage 6, 3. către tot Israilul poruncile şi judecăţile.
*Math. 17, 10. 5. *Iată, Eu vă voiu trimite pre Ilie prorocul mai înainte de a veni zioa Domnului cea
Marc. 9, 10. mare şi înfricoşată.
Luca 10, 17. 6. Şi va întoarce inima părinţilor către fii şi inima fiilor către părinţii lor, ca nu doară să viu şi să lovesc pământul cu anathema".

A

(a) ACO**PERI:** v. IV
acoperiiaţi: *in. prez. 2.pl.* 2,13
va acoperi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,16

ACUM: adv.
acum: 1,9; 2,1; 3,15

ADEVĂR: s.n.
adevărului: *sg. gen., în sintagma* ***leagea adevărului*** 2,6

ADEVĂRAT: adv. „sigur"
adevărat: 2,17

(a se/-şi) ADUCE: v. III
(să) aduce: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; 1,11
aduceţi: *ind. prez. 2.pl.* 1,7
aţi aduce: *cond. prez. 2.pl.* 1,8
adă: *imperativ 2.sg.* 1,8
aţi adus: *ind. pf.c. 2.pl.* 1,13
aduce: *ind. prez. 3.sg.* 2,12
vor fi aducând: *ind. viit. cu gerunziul 3.pl.* 3,3
a(-ş) aduce: *inf. prez., în loc. v. a-ş aduce* ***aminte*** rezum. cap.4
aduceţi(-vă): *imperativ 2.pl., în loc. v. aduceţi-vă* ***aminte*** 4,4

ADUCERE: s.f. (Înv.) „jertfă"
aducerea: *sg. ac., în sintagma aducerea cea curată* rezum. cap.1
aducere: *sg. nom.* 1,11

(a se) AFLA: v. I
(s-)au aflat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,6
vor afla: *ind. viit.I: 3.pl.* rezum. cap.3

AICI: adv.
aici: rezum. cap.2

(a) AMENINŢA: v. I; var. **(a) AMÂNÂNŢA** (Înv.) „a pomeni"; „a prezice"
amânânţă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2; rezum. cap.3

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v.* ***a-şi aduce aminte/a lua aminte*** vezi **(a se/-şi)** ADUCE/**(a)** LUA

AN: s.m.
anii: *pl. ac., în sintagma* ***anii cei de demult*** 3,4

ANATEMA: s.f.; var. (Înv.) ANATHEMA
anathema: *sg. ac.* 4,6

(a) APĂSA: v. I
apasă: *ind. prez. 3.pl.* 3,5

APOI: adv.
apoi: *adv. în loc. adv.* ***mai apoi*** rezum. cap.3

(a) APRINDE: v. III
să aprindă: *conj. prez. 3.sg.* 1,10
va aprinde: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.4; 4,1

APRINS, **-Ă:** adj.
aprins: *n. sg. ac.* 3,2
aprinsă: *f. sg. nom.* 4,1

APROAPE: s.m.
aproapele: *sg. ac.* 3,16

(a se) APROPIA: v. I
(Mă) voiu apropiia: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,5

APUS: s.n. „asfinţit"
apus: *sg. ac.* 1,11

ARGINT: s.n.
argintul: *sg. ac.* 3,3

ARIPĂ: s.f.; var. (Înv.) AREPĂ
arepile: *pl. ac.* 4,2

(a) ARUNCA: v. I
voiu arunca: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,3

AŞA: adv.
aşa: 2,13

ATUNCI: adv.
atunci: 3,16

AUR: s.n.
aurul: *sg. ac.* 3,3

(a) AUZI: v. IV
a **auzi:** *inf. prez.* 2,2
au auzit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,16

(a) AVEA: v. II
având: *gerunziu* rezum. cap.1
are: *ind. prez. 3.sg.* 1,14
au avut: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,11
va avea: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.3

B

BALAUR: s.m.; var. (Înv. şi pop.) BĂLAUR
bălaurii: *pl. ac.* 1,3

(a) BĂGA: v. I
băgaţi: *imperativ 2.pl.* 3,10

BĂRBĂTESC, -EASCĂ: adj.
bărbătească: *f. sg. ac., în loc. s.* (Pop.) *parte* ***bărbătească*** 1,14

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) BISEARICĂ
bisearica: *sg. ac.* 3,1

BLAGOSLOVENIE: s.f.
blagosloveniile: *pl. ac.* rezum. cap.2; 2,2
blagoslovenie: *sg. ac.* 3,10

(a) BLESTEMA: v. I; var. **(a)** BLĂSTĂMA
blăstămat **e:** *pasiv ind. prez. 3.sg.* 1,14
va blăstăma: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2
voiu blăstăma: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,2
blăstămaţi **sânteţi:** *pasiv ind. prez. 2.pl.* 3,9

BRAŢ: s.n.
braţul: *sg. ac.* 2,3

BUCATĂ: s.f. „hrană"
bucată: *sg. nom.* 3,10

BUN, -Ă: adj.
bun: *n. sg. nom.* 2,17

BUNĂTATE: s.f.
bunătăţi: *pl. ac.* rezum. cap.3

BUZĂ: s.f.
buzele: *pl. nom./ac.* 2,6, 7

C

CALE: s.f.
cale: *sg. ac.* 2,8
căile: *pl. ac.* 2,9
calea: *sg. ac.* 3,1

CARTE: s.f.
cartea: *sg. nom.* 3,16

CASĂ: s.f.
casa: *sg. ac.* 3,10

(a) CĂLCA: v. I
va călca: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.4
veți călca: *ind. viit.I. 2.pl.* 4,3

(a) CĂUTA: v. I
vor căuta: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,7
caută: *ind. prez. 3.sg.* 2,15
căutați: *ind. prez. 2.pl.* 3,1

CENUȘĂ: s.f.; var. CENUȘE
cenușe: *sg. nom.* 4,3

CER: s.n.; var. CERIU
ceriului: *sg. gen.* 3,10

(a) CERCA: v. I
cercați: *imperativ 2.pl.* 3,10

(a) CERTA: v. I
voiu certa: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,11

(a) CHEMA: v. I
cheamă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3

CINSTE: s.f.
cinstea: *sg. nom.* 1,6

(a) CINSTI: v. IV
cinstește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1; 1,6
cinstesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.3

CIURDĂ: s.f.
ciurdă: *sg. ac.* 4,2

(a se) COBORÎ: v. IV; var. (Înv.) (a se) POGORÎ
(să) pogorea: *ind. imp. 3.sg.* rezum. cap.1

CORT: s.n.
corturile: *pl. ac.* 2,12

(a) CUGETA: v. I
cugetă: *ind. prez. 3.pl.* 3,16

(a se) CUNOAȘTE: v. III
(să) cunoștea: *ind. imp. 3.sg.* rezum. cap.1

CUPTOR: s.n.
cuptoriul: *sg. ac.* 4,1

CURAT, -Ă: adj.
curată: *f. sg. nom./ac., în sintagmele aducerea cea* ***curată/*** *aducere curată* rezum. cap.1; 1,11

(a se) CURĂȚI: v. IV
curățindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.3
curățind: *gerunziu* 3,3
va **curăți:** *ind. viit.I. 3.sg.* 3,3

CUVÂNT: s.n.
cuvântului: *sg. gen.* 1,1
cuvintele: *pl. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,17; 3,13

D

(a) DA: v. I
să dați: *conj. prez. 2.pl., în loc. v.* ***să dați slavă*** 2,2
am dat: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,5, 9

DAR: s.n.
dar: *sg. ac., în loc. adv.* ***în dar*** 1,10
dar: *sg. ac.* 1,10, 13; 2,12

DEMULT: adv.
demult: *adv. în forma* ***de demult*** 3,4

(a se) DEPĂRTA: v. I
(v-)ați depărtat: *ind. pf.c. 2.pl.* 2,8; 3,7

(a) DESCOPERI: v. IV
voiu deascoperi: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,10

DEȘERT, DEȘARTĂ: adj.
deșartă: *f. sg. ac.* rezum. cap.2; 2,8
deșert: *m. sg. nom.* 3,14

DOMN: s.m. (s. propriu) „Dumnezeu"
Domnul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,2, 4, 5, 13; rezum. cap.2; 2,12, 14, 16, 17; 3,6, 10, 13, 16; rezum. cap.4
Domnului: *sg. gen./dat.* 1,7, 12, 14; 2,11, 17; 3,3, 4
Domnului: *sg. gen./dat., în sintagmele numele* ***Domnului/cuvântului Domnului/Domnului*** *oastelor/oltariul* ***Domnului/zioa Domnului*** rezum. cap.1; 1,1; 2,7; 2,12, 13; 3,14, 17; rezum. cap.4; 4,5
Domnul: *sg. nom., în sintagma* ***Domnul*** *oastelor* 1,4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14; 2,2, 4, 8, 16; 3,1, 5, 7, 11, 12; 4,1, 3

DOMN: s.m. (apelativ) „termen de politețe pentru un bărbat"; (Pop.) „stăpân"
domnul: *sg. ac.* 1,6
domn: *sg. nom.* 1,6

DORIT, -Ă: adj.
dorit: *n. sg. nom.* 3,12

DREPT, DREAPTĂ: s.m./f.
(cel) drept: *s.m. sg. ac.* 3,18

DREPTATE: s.f.
dreptate: *sg. ac.* 2,6; 3,3
dreptății: *sg. gen.* rezum. cap.4; 4,2

DUH: s.n.
duhului: *sg. gen.* 2,15
duhul: *sg. ac.* 2,15, 16

DUMNEZEU: s.m. „Divinitatea"
Dumnezeu: *sg. nom./ac./gen./dat.* 1,9; 2,10, 15; rezum. cap.3; 3,8, 14, 15, 18
Dumnezeul: *sg. nom.* 2,16, 17

DUMNEZEU: s.m. „zeu"; „idol"
dumnezeului: *sg. gen.* 2,11

F

(a se) FACE: v. III
(s-)au făcut: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,9; 2,11

făcând: *gerunziu* rezum. cap.2
au făcut: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap.2; 2,12, 15
ați făcut: *ind. pf.c. 2.pl.* 2,8, 13, 17
am **făcut:** *ind. pf.c. 1.pl.* 2,17
face: *ind. prez. 3.sg.* 2,17
fac: *ind. prez. 3.pl.* 3,15; rezum. cap.4
fac: *ind. rpez. 1.sg.* 3,17; 4,3

FATĂ: s.f.
fata: *sg. ac.* 2,11

FAȚĂ: s.f.
fața: *sg. ac.* 1,8; 2,3, 9
fețiī: *sg. dat.* 1,9
fețele: *pl. ac.* 1,9
fața: *sg. ac., în loc. s. de către fața* 2,5
fețiī: *sg. gen., în loc. prep. înaintea* ***fețiī*** 3,1

(a) FĂGĂDUI: v. IV
făgăduind: *gerunziu* 1,14; rezum. cap.3

(a) FERICI: v. IV
vor ferici: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,12
fericim: *ind. prez. 1.pl.* 3,15

FERMECĂTOR, -TOARE: s.m./f. „persoană care face vrăji"
fermecătorilor: *pl. dat. adn.* 3,5

(a) FI: v. IV
era: *ind. imp. 3.sg.* 1,2
e: *ind. prez. 3.sg.* 1,6, 10, 11, 12, 14; 2,14, 17; 3,14
să **fie:** *conj. prez. 3.sg.* 2,4
au **fost:** *ind. pf.c. 3.sg.* 2,5, 6
a **fi:** *inf. prez.* rezum. cap.3
voiu fi: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,5
fie: *conj. prez. fără* ***să*** *3.sg.* 3,10
va fi: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,11
veți fi: *ind. viit.I. 2.pl.* 3,12
vor fi: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,17; 4,1, 3
iaste: *ind. prez. impers./3.sg.* 1,6, 8; 2,7, 15; 3,18
sântem: *ind. prez. 1.pl.* 1,4
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 1,6, 14

FIU: s.m.
fiiul: *sg. nom.* 1,6
fiiī: *pl. nom./ac.* rezum. cap.3; 3,3, 6
fiilor: *pl. gen.* rezum. cap.3; 4,6
fiiului: *sg. dat.* 3,17
fiī: *pl. ac.* rezum. cap.4; 4,6

FOC: s.n.
focul: *sg. ac.* 1,12; 3,2

FRATE: s.m.
frate: *sg. nom.* 1,2
fratele: *sg. ac.* 2,10

FRICĂ: s.f.
frica: *sg. nom.* 1,6

G

(a) GĂTI: v. IV
va găti: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,1

(a) GÂNDI: v. IV
gândi: *inf. prez. fără a* 3,2

(a) GRĂI: v. IV
am **grăit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 3,14
au grăit: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,16

GREU, GREA: adj.
grea: *f. sg. ac.* rezum. cap.3

GRIJĂ: s.f.; var. GRIJE
grije: *sg. nom.* rezum. cap.3

GROAZNIC, -Ă: adj.
groaznic: *n. sg. nom.* 1,14

GUNOI: s.n.
gunoiul: *sg. ac.* 2,3

GURĂ: s.f.
gura: *sg. ac.* 2,6, 7

H

HOTAR: s.n.
hotarele: *pl. nom.* 1,4
hotarul: *sg. ac.* 1,5

I

IARĂȘI: adv.
iarăși: 2,13

IARBĂ: s.f.
iarba: *sg. ac., în sintagma* ***iar****ba* ***nălbitorului*** (cf, lat. *herba fullonum*) „extract vegetal din care se prepară leșia pentru spălarea rufelor" (cf. Anania 2001, p.1207) „săpunariță" 3,2

IATĂ: interj.
iată: 1,13; 2,3; 3,1; 4,1, 5

(a) IERTA: v. I
voiu ierta: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,17
iartă: *ind. prez. 3.sg.* 3,17

(a) IEȘI: v. IV
veți ieși: *ind. viit.I. 2.pl.* 4,2

INIMĂ: s.f.
inimă: *sg. ac.* 2,2
inima: *sg. ac.* rezum. cap.4; 4,6

(a) ISPITI: v. IV
au ispitit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,15

(a) IUBI: v. IV
a **fi iubit:** *pasiv inf. prez.* rezum. cap.1
iubitu(-)am: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,2
ai iubit: *ind. pf.c. 2.sg.* 1,2
am **iubit:** *ind. pf.c. 1.sg.* 1,2
a **iubi:** *inf. prez.* rezum. cap.2
au iubit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,11

IUTE: adj. „grabnic"
iute: *m. sg. nom.* 3,5

IZBÂNDIRE: s.f. (Înv.) „răzbunare"
izbândire: *sg. ac.* rezum. cap.3

Î

(a) ÎMBLA: v. I; vezi (a) UMBLA

(a) ÎMBUCA: v. I
îmbucă: *ind. prez. 3.sg.* 3,11

ÎMPĂRAT: s.m.
împărat: *sg. nom.* 1,14

ÎMPOTRIVĂ: adv./prep.; var. (În v. și pop.) ÎMPROTIVĂ
împrotivă: *adv.* rezum. cap.3
împrotiva: *prep.* 3,14

ÎNAINTE: adv./prep.
înaintea: *prep.* 2,17; 3,1, 14, 16
înaintea: *adv. în sintagma* ***înaintea-mergătoriu*** rezum. cap.3
înainte: *adv. în loc. adv.* ***mai înainte*** 4,5

ÎNĂLBITOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Înv. și pop.) **NĂLBITOR,** -TOARE „persoană care înălbește rufe" (cf. lat. *fullō, -ōnis)*
nălbitoriului: *sg. gen., în sintagma iarba* ***nălbitoriului*** (cf. IARBĂ) 3,2

(a) ÎNCHIDE: v. III
să închiză: *conj. prez. 3.sg.* 1,10

ÎNDATĂ: adv.
îndată: 3,1

(a) ÎNFIGE: v. III
înfing: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.3
va înfinge: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,8
înfingeți *ind. prez. 2.pl.* 3,8, 9
înfingem: *ind. prez. 1.pl.* 3,8

ÎNFRICOȘAT, -Ă: adj.
înfricoșată: *f. sg. nom.* 4,5

ÎNGER: s.m.
îngerul: *sg. nom./ac.* 2,7; 3,1

(a se) ÎNSURA: v. I
însurându(-să): *gerunziu* rezum. cap.2

(a se) ÎNTOARCE: v. III
întorcându(-ne): *gerunziu* 1,4
(să) vor întoarce: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.2; rezum. cap.3
au întors: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,6
(Mă) voiu întoarce: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,7
întoarceți(-vă): *imperativ 2.pl.* 3,7
(ne) vom întoarce: *ind. viit.I. 1.pl.* 3,7
(vă) veți întoarce: *ind. viit.I. 2.pl.* 3,18
să întoarcă: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.4
va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,6

ÎNVĂȚĂTOR: s.m. „îndrumător", „sfătuitor"
învățătoriul: *sg. ac.* 2,12

J

JEFUIRE: s.f. (aici) „zeciuială" (cf. lat. *decima, -ae*)
jefuirea: *sg. ac.* 3,10

JERTFĂ: s.f.; var. JÂRTVĂ, JIRTVĂ
jârtve: *pl. ac.* rezum. cap.1; 3,3
jârtvă: *sg. ac.* 1,8; 2,13
jârtva: *sg. ac.* rezum. cap.2; rezum. cap.3
jirtva: *sg. nom.* 3,4

(a se) JERTFI: v. IV; var. **(a se)** JÂRTVI, **(a se)** JIRTVI
(să) jârtvească: *ind. prez. 3.sg.* 1,11
jirtvească: *ind. rpez. 3.sg.* 1,14

JGHEAB: s.n.
jgheaburile: *pl. ac.* 3,10

JUDECATĂ: s.f.
judecății: *sg. gen.* 2,17
judecata: *sg. ac.* rezum. cap.3
judecată: *sg. ac.* 3,5
judecățile: *pl. ac.* 4,4

JURĂTOR: s.m.
jurătorilor: *pl. dat. adn., în sintagma* ***jurătorilor strâmbi*** „sperjurilor" 3,5

L

LACRIMĂ: s.f.; var. (În v. și reg.) LACRĂMĂ
lacrămi: *pl. ac.* 2,13

(a) LĂSA: v. I
va lăsa: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,1

(a se) LĂUDA: v. I
(să) laudă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.2

LÂNCED, **-Ă:** s.m./f.
lânced: *s.m. sg. ac.* „(animal) slăbit de boală" 1,8
[cel] lânced: *s.m. sg. ac.* 1,13

LEGĂTURĂ: s.f. „legământ"
legătura: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,4, 5, 8, 10
legăturii: *sg. gen* 2,14

LEGE: s.f.
leagea: *sg. nom./ac.* rezum. cap.2; 2,7; 4,4
leage: *sg. ac.* 2,8, 9
leagea: *sg. nom/ac., în sintagmele leagea adevărului, leagea lui Moisi,* 2,6; rezum. cap. 4; 4,4

LEGIUITĂ: s.f. (aici) „rânduială"
legiuitele: *pl. ac.* 3,7

(a se) LEPĂDA: v. I
lepădându(-să): *gerunziu* rezum. cap.1
leapădă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1

LIMBĂ: s.f.
limbi: *pl. ac.* 1,14

LIPSĂ: s.f.
lipsă: *sg. ac.* 2,2; 3,9

LOC: s.n.
locul: *sg. ac., în loc. adv.* ***în tot locul*** rezum. cap.1; 1,11

(a) LOVI: v. IV
să **lovesc:** *conj. prez. 1.sg.* 4,6

(a) LUA: v. I
să **iau:** *conj. prez. 1.sg.* 2,13
voiu lua: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,10
va lua: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,3
ați luat: *ind. pf.c. 2.pl.* 2,9
au luat: *ind. pf.c. 3.sg., în loc. v.* ***au luat aminte*** 3,16

(a) LUCRA: v. I
lucrând: *gerunziu* 4,1

LUCRĂTOR, -TOARE: s.m./f.
lucrătorilor: *s.m. pl. gen.* 3,5

M

MARE: adj.
mare: *m./f./n. sg. nom.* 1,11, 14; 4,5

MARTOR: s.m.
martor: *sg. nom.* 3,5

MASĂ: s.f.
masa: *sg. nom.* 1,7, 12

(a se) MĂRI: v. IV
măreasc㠖(-Să): *conj. prez. fără să 3.sg.* 1,5

(a) MĂRTURISI: v. IV
au mărturisit *ind. pf.c. 3.sg.* 2,14

MÂNĂ: s.f.
mâna: *sg. ac.* 1,1, 9, 10, 13; 2,13

(a) MÂNCA: v. I
mânâncă: *ind. prez. 3.sg.* 1,12

MÂNDRU, -Ă: adj.
mândri: *m. sg. nom.* 4,1

MÂNGÂIERE: s.f.; var. (Înv.) MÂNGĂIARE
mângăiare: *sg. ac.* 2, 13

(a se) MÂNIA: v. I
(s-)au mâniat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,4

(a se) MÂNTUI: v. IV
(s-)au mântuit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,15

MERGĂTOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Înv.) MERGĂTORIU
mergătoriu: *s.m. sg. ac., în sintagma* ***înaintea-mergătoriu*** rezum. cap.3

(a se) MILOSTIVI: v. IV
să (se) milostivească: *conj. prez. 3.sg.* 1,9

(a se) MISTUI: v. IV
(v-)aţi mistuit: *ind. pf.c. 2.pl.* 3,6

MOŞIE: s.f.
moşie: *sg. ac.* 3,17

MOŞTENIRE: s.f.
moştenirea: *sg. ac.* 1,3

MUIERE: s.f.; var. (Înv.) MUIARE
muiare: *sg. ac.* rezum. cap.2
muiarea: *sg. nom./ac.* 2,14, 15

MULT, -Ă: pron. nehot.
mulţi: *pron. nehot. m. pl. ac.* 2,6, 8
multe: *adj. f. pl. ac.* rezum. cap.3

MUNTE: s.m.
munţii: *pl. ac.* 1,3

N

NĂLBITOR: s.m.; vezi ÎNĂLBITOR

NEAM: s.n.
neamuri: *pl. ac.* 1,11
neam: *sg. ac.* rezum. cap.2
neamul: *sg. nom.* 3,9
neamurile: *pl. nom.* 3,12

NECREDINCIOS, -OASĂ: s./adv.
(cel) necredincios: *s.m. sg. ac.* 3,18
(cei) necredincioşi: *s.m. pl. ac.* rezum. cap.4; 4,3
necredincios: *adv.* 4,1

NECREDINŢĂ: s.f.
necredinţii: *sg. gen.* 1,4
necredinţă: *sg. ac.* 3,15; rezum. cap.4

NEDREPTATE: s.f.
nedreptate: *sg. nom.* 2,6

(a) NELEGIUI: v. IV;
nelegiuit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.2; 2,11

NELEGIUIT, -Ă: s.m./f.
nelegiuiţilor: *s.m. pl. dat.* rezum. cap.3

NEMERNIC, -Ă: s.m./f.; var. (Înv. şi reg.) NIMERNIC, -Ă
(cel) nimernic: *s.m. sg. ac.* 3,5

NEMULŢUMIRE: s.f.; var. (Înv. şi pop.) NEMULŢĂMIRE
nemulţămire: *sg. ac.* rezum. cap.1
nemulţămirea: *sg. ac.* rezum. cap.3

(a) NESOCOTI: v. IV
nesocotită iaste: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 1,7

NOROD: s.n.
norodul: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,4
noroadelor: *pl. dat.* 2,9

NUME: s.n.
numele: *sg. ac., în sintagma* ***numele*** *Domnului* rezum. cap.1
numele: *sg. nom./ac.* 1,6, 11, 14; 3,16; 4,2
numelui: *sg. gen./dat.* 1,11; 2,2, 5

O

O: interj.
o: 1,6; 2,1

OASTE: s.f.
oastelor: *pl. gen., în sintagma Domnul oastelor/Domnului oastelor* 1,4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14; 2,2, 4, 7, 8, 12, 16; 3,1, 5, 7, 11, 12, 14, 17; 4,1, 3

OCHI: s.m.
ochii: *pl. nom.* 1,5

ODRASLĂ: s.f. „mlădiţă", „lăstar"
odraslă: *sg. ac.* 4,1

OLTAR: s.n.; var. (Înv. şi reg.) OLTARIU
oltariul: *sg. ac.* 1,7, 10
oltariul: *sg. ac., în sintagma* ***oltariul*** *Domnului* 2,13

OM: s.m.
omul: *sg. nom./ac.* 2,12; 3,8, 17

ORB, OARBĂ: s.m./f.
orb: *s.m. sg. ac.* „(animal) orb" 1,8

OSTENEALĂ: s.f. „muncă", „trudă"
osteneală: *sg. ac.* 1,13

(a) OSTENI: v. IV
a osteni: *inf. prez.* rezum. cap.2; 2,17

P

PACE: s.f.
pace: *sg. ac.* 2,5, 6

PARTE: s.f.
parte: *sg. ac., în loc. s.* (Pop.) *parte bărbătească* 1,14

PĂMÂNT: s.n.
pământului: *sg. gen.* 3,11
pământ: *sg. nom.* 3,12
pământul: *sg. ac.* 4,6

PĂRINTE: s.m.
părinților: *pl. gen.* 2,10; 3,7; rezum. cap.4; 4,6
părinții: *pl. ac.* 4,6

PĂRTAȘ, -Ă: s.m./f.
părtașa: *s.f. sg. nom.* 2,14

(a) PĂZI: v. IV
vor păzi: *ind. viit.I. 3.pl.* 2,7
ați păzit: *ind. pf.c. 2.pl.* 2,9; 3,7
păziți: *imperativ 2.pl.* 2,15, 16
am păzit: *ind. pf.c. 1.sg.* 3,14

PÂINE: s.f.
pâine: *sg. ac.* 1,7

(a) PÂNGĂRI: v. IV
am pângărit: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,7
ați pângărit: *ind. pf.c. 2.pl.* 1,12

PÂNGĂRIT, -Ă: adj.
pângărită: *f. sg. ac.* 1,7

PÂRGĂ: s.f.
pârghe: *pl. ac.* 3,8

PICIOR: s.n.
picioarelor: *pl. gen.* 4,3

(a) PIERDE: v. III (Bis.; eufem.) „a ucide"
pierde-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,12

PLATĂ: s.f.
plata: *sg. ac.* 3,5

(a) PLĂCEA: v. II
va plăcea: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,8; 3,4
plac: *ind. prez. 3.pl.* 2,17

PLÂNGERE: s.f.
plângere: *sg. ac.* 2,13

(a se) POGORÎ: v. IV; vezi **(a se) COBORÎ**

POMENIRE: s.f.
pomenirii: *sg. gen.* 3,16

(a se) PONOSLUI: v. IV „a mustra"
(să) ponosluiască: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1
ponosluiește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.3

(a se) PORNI: v. IV
pornitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,13

PORUNCĂ: s.f.
porunca: *sg. nom./ac.* 2,1, 4
poruncile: *pl. ac.* 3,14; 4,4

(a) PORUNCI: v. IV
poruncește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.4
am poruncit: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,4

POVARĂ: s.f.
povara: *sg. nom.* 1,1

PRAZNIC: s.n.
praznicelor: *pl. gen.* 2,3

PREACURVAR: s.m.
preacurvarilor: *pl. dat. adn.* 3,5

PREOT: s.m.
preoții: *pl. nom.* rezum. cap.1
preoților: *pl. voc.* 1,6; 2,1
preoților: *pl. gen.* rezum. cap.2
preotului: *sg. gen.* 2,7

PRICINĂ: s.f.
pricină: *sg. ac.* 2,14

(a) PRIMI: v. IV
va primi: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,8
ar primi: *cond. prez. 3.sg.* 1,9
voiu primi: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,13

PRIMIT, -Ă: adj.
priimită: *f. sg. ac.* rezum. cap.1; rezum. cap.3

PRISOSIT: s.n. (Înv.) „prisos"; (Prin ext.) „abundență"
prisosit: *sg. ac.* 3,10

PROROC: s.m.
prorocul: *sg. nom.* 4,5

PROROCIE: s.f.
Prorociia/prorociia: *sg. nom.* în titlu: *Prorociia lui Malahie* rezum. cap.1

(a se) PUNE: v. III
am pus: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,3
(să) pune: *ind. prez. 3.sg.* 1,12
a pune: *inf. prez.* 2,2
ați pus: *ind. pf.c. 2.pl.* 2,2

PUSTIE: s.f.
pustii: *sg. gen.* 1,3

PUSTIIRE: s.f.
pustiire: *sg. ac.* 1,3

(a) PUTEA: v. II
va putea: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,2

PUZDERIE: s.f.; var. (Înv. și reg.) **POZDERIE** „număr, cantitate foarte mare"; „mulțime"
pozderie: *sg. nom.* 4,1

R

RĂDĂCINĂ: s.f.
rădăcina: *sg. nom.* rezum. cap.4
rădăcină: *sg. ac.* 4,1

RĂMĂȘIȚĂ: s.f.
rămășița: *sg. nom.* 2,15

RĂPIRE: s.f.
răpiri: *pl. ac.* 1,13

(a) RĂSĂRI: v. IV
răsări-va: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.4
va răsări: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,2

RĂSĂRIT: s.n.
răsăritul: *sg. ac.* 1,11

(a) RĂSIPI: v. IV; vezi **(a) RISIPI**

RĂU, REA: s./adv.
rău: *adv.* 1,8
rău: *s.n. sg. ac.* 2,17

(a) RISIPI: v. IV; var. (Înv. și rar) **(a) RĂSIPI**
voiu răsipi: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,3

ROD: s.n.
rodul: *sg. ac.* 3,11

(a se) RUGA: v. I
rugați(-vă): *imperativ 2.pl.* 1,9

S

(a) SĂLTA: v. I „a zburda"
veți sălta: *ind. viit.I. 2.pl.* 4,2

SĂMÂNȚĂ: s.f.
sămânța: *sg. ac.* 2,15

SĂRAC, -Ă: s.m./f.
săracii: *s.m. pl. ac.* 3,5

(a se) SCHIMBA: v. I
(Mă) schimb: *ind. prez. 1.sg.* 3,6

(a se) SCRIE: v. III
(s-)au scris: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,16

SFINȚENIE: s.f.
sfințeniia: *sg. ac.* 2,11

SLAB, -Ă: adj.
slab: *n. sg. nom.* 1,14

SLAVĂ: s.f.
slavă: *sg. ac., în loc. v.* ***să dați slavă*** 2,2

(a) SLOBOZI: v. IV
a slobozi: *inf. prez.* rezum. cap.2
slobozi: *imperativ 2.sg.* 2,16

SLUGĂ: s.f.
sluga: *sg. ac.* 1,6
slugii: *sg. gen.* 4,4

(a) SLUJI: v. IV
slujește: *ind. prez. 3.sg.* 3,14, 17, 18

(a) SMERI: v. IV
[a fi] smeriți: *pasiv inf. prez.* 2,9

(a) SMINTI: v. IV
ați smintit: *ind. pf.c. 2.pl.* 2,8

(a se) SMULGE: v. III; var. **(a se) ZMULGE**
zmulgându(-să): *gerunziu* rezum. cap.4

SOARE: s.m.
soarelui: *sg. gen.* 1,11
soarele: *sg. nom.* rezum. cap.4; 4,2

(a se) SPĂIMÂNTA: v. I
(să) spăimânta: *ind. imp. 3.sg.* 2,5

SPOR: s.n. „avantaj"; „câștig"
sporiu: *sg. nom.* 3,14

(a) SPURCA: v. I
au spurcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,11

SPURCAT, -Ă: adj.
spurcată: *f. sg. nom.* 1,12

(a) STA: v. I
va sta: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,2

STATORNIC, -Ă: adj.
statornic: *m. sg. nom.* 3,3

STĂPÂN, -Ă: s.m./f.
Stăpânul: *s.m. sg. nom.* 3,1

STERP, STEARPĂ: adj.
stearpă: *f. sg. nom.* 3,11

STRĂIN, -Ă: adj.; var. (Înv. și pop.) **STREIN, -Ă**
strein: *m. sg. gen.* 2,11

STRÂMB, -Ă: adj.
strâmbi: *m. pl. dat., în sintagma* ***jurătorilor strâmbi*** 3,5

STRÂMBĂTATE: s.f.
strâmbătate: *sg. ac.* 2,6
strâmbătatea: *sg. nom.* 2,16

(a) STRECURA: v. I
va strecura: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,3

(a se) STRICA: v. I
voiu strâca: *ind. viit.I. 1.sg.* 1,4
(să) vor strâca: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,4
va strâca: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,11

STRICAT, -Ă: adj./s.
strâcați: *adj. m. pl. nom.* 1,4
(ceale) strâcate: *s.n. pl. ac.* 1,4

(a) SUFLA: v. I
ați suflat: *ind. pf.c. 2.pl.* 1,12

SUSPIN: s.n.
suspin: *sg. ac.* 2,13

Ș

ȘCHIOP, ȘCHIOAPĂ: s.m./f.
șchiop: *s.m. sg. ac.* „animal șchiop" 1,8
(cel) șchiop: *s.m. sg. ac.* 1,13

(a) ȘEDEA: v. II
va ședea: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,3

(a) ȘTI: v. IV
veți ști: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,4

ȘTIINȚĂ: s.f.
știința: *sg. ac.* 2,7

ȘURĂ: s.f.
șură: *sg. ac.* 3,10

T

TALPĂ: s.f.
talpa: *sg. ac.* 4,3

TATĂ: s.m.
tatăl: *sg. ac.* 1,6
tată: *sg. nom.* 1,6; 2,10

(a se) TEME: v. III
(să) teame: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1
(s-)au temut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,5; 3,5
temându(-să): *gerunziu* 3,16
(să) tem: *ind. prez. 3.pl.* 3,16; rezum. cap.4
(vă) temeți *ind. prez. 2.pl.* 4,2

TEMERE: s.f.
teamere: *sg. ac.* 2,5

TESTAMENT: s.n.; var. (Înv. și reg.) TESTAMÂNT
testamântului: *sg. gen.* 3,1

TINEREȚE: s.f.
tinereaților: *pl. gen.* 2, 14, 15

(a) TRECE: v. III
trec: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.1
treceți: *ind. prez. 2.pl.* 1,6
am trecut: *ind. pf.c. 1.pl.* 1,6

(a se) TRIMITE: v. III
trimite-voiu: *ind. viit.I. 1.sg.* 2,2
am trimis: *ind. pf.c. 1.sg.* 2,4
trimițu: *ind. prez. 1.sg.* 3,1
(să) va trimite: *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.4
voiu trimite: *ind. viit.I. 1.sg.* 4,5

TRIST, -Ă: adj.
triști: *m. pl. nom.* 3, 14

TRUFAȘ, -Ă: s.m./f.
(cei) trufași: *s.m. pl. ac.* 3,15

TURMĂ: s.f.
turma: *sg. ac.* 1,14

Ț

ȚARINĂ: s.f.
țarină: *sg. ac.* 3,11

U

UCENIC: s.m.
ucenicul: *sg. ac.* 2,12

(a se) UITA: v. I
(să) va **uita:** *ind. viit.I. 3.sg.* rezum. cap.2
să **(Mă) uit:** *conj. prez. 1.sg.* 2,13

(a) UMBLA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a)** ÎMBLA
au îmblat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,6
am umblat: *ind. pf.c. 1.pl.* 3,14

URÂCIUNE: s.f.; var. (În v. și reg.) URĂCIUNE
urăciune: *sg. nom.* 2, 11

(a) URGISI: v. IV
urgisit iaste: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 1,12
urgisăsc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.2
a **fi urgisiț:** *pasiv inf. prez.* 2,9
urgisește: *ind. prez. 3.sg.* 2,10
ai urgisit: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,14
să urgisești: *conj. prez. 2.sg.* 2, 15
(nu) urgisiți: *imperativ 2.pl.* 2,16

(a) URÎ: v. IV
am urât: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,3
vei urî: *ind. viit.I. 2.sg.* 2,16

UȘĂ: s.f.
ușa: *sg. ac.* 1,10

V

(a) VĂDI: v. IV (În v.) „a acuza"
vădește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.1

VĂDUVĂ: s.f.
văduvele: *pl. ac.* 3,5

(a) VĂRSA: v. I
voiu vărsa: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,10

(a) VĂTĂMA: v. I
vătămând: *gerunziu* 2,10

VEAC: s.n.
veac: *sg. ac., în loc. adv.* **până în veac** 1,4
veacului: *sg. gen.* 3,4

(a) VEDEA: v. II
vor vedea: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,5
a vedea: *inf. prez.* 3,2
veți vedea: *ind. viit.I. 2.pl.* 3, 18

VEDERE: s.f.
vederea: *sg. ac.* rezum. cap.1; 1,6

(a) VENI: v. IV
va **veni:** *ind. viit.I. 3.sg.* 3,1; 4,1
vine: *ind. prez. 3.sg.* 3,1; 4,1
a veni: *inf. prez.* rezum. cap.4; 4,5
să **viu:** *conj. prez. 1.sg.* 4,6

VENIRE: s.f.
venirea: *sg. ac.* rezum. cap.3
venirii: *sg. gen.* 3,2

(a se) VESTI: v. IV
(să) vestească: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.4

VEȘMÂNT: s.n.; var. (Reg.) VĂJMÂNT
văjmântul: *sg. ac.* 2,16

VIAȚĂ: s.f.
viață: *sg. ac.* 2,5

VICLEAN, -Ă: s.m./f.
(cel) viclean: *s.m. sg. nom.* 1,14

(a) VICLENI: v. IV
viclenesc: *ind. prez. 3.pl.* 3,5

VIE: s.f.
viia: *sg. nom.* 3,11

VIITOR, -TOARE: adj.
viitoare: *f. sg. ac.* rezum. cap.3

VINDECARE: s.f.
vindecare: *sg. nom.* 4,2

VIŢEL: s.m.
viţeii: *pl. ac.* 4,2

VOIEVOD: s.m.; var. (Înv. şi pop.) **VOIVOD**
voivodului: *sg. dat.* 1,8

(a) VREA: v.II
veţi vrea: *ind. viit.I. 2.pl.* 2,2
vreaţi: *ind. prez. 2.pl.* 3,1

VRERE: s.f.
vreare: *sg. nom.* 1,10

Z

ZECIUIRE: s.f. „luare de zeciuială"
zeciuirile: *pl. ac.* rezum. cap.3
zeciuiri: *pl. ac.* 3,8

ZI: s.f.
zioa: *sg. nom./ac.* 3,2, 17; 4,1, 3
zilele: *pl. ac.* 3,4, 7
zioa: *sg. nom., în sintagma* ***zioa Domnului*** rezum. cap. 4; 4,5

(a) ZICE: v. III
zice: *ind. prez. 3.sg.* 1,2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14; 2,2, 4, 8, 16; 3,1, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 17; 4,1, 3
aţi zis: *ind. pf.c. 2.pl.* 1,2, 6, 13; 2,14, 17; 3,7, 8, 14
va zice: *ind. viit.I. 3.sg.* 1,4
veţi zice: *ind. viit.I. 2.pl.* 1,5
ziceţi: *ind. prez. 2.pl.* 1,7, 12; 2,17
zic: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.3
zis-aţi: *ind. pf.c. 2.pl.* 3,14

(a se) ZIDI: v. IV
vom zidi: *ind. viit.I. 1.pl.* 1,4
vor zidi: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,4
au zidit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,10
(s-)au zidit: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,15

(a se) ZMULGE: v. III; vezi **(a se) SMULGE**

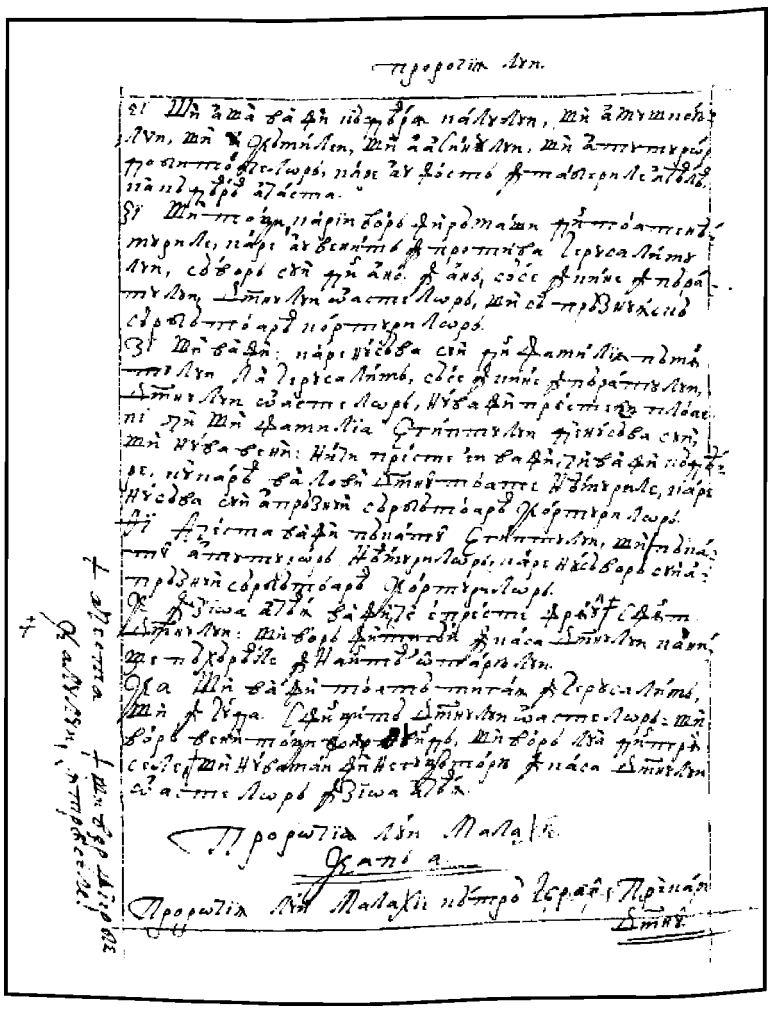

156v

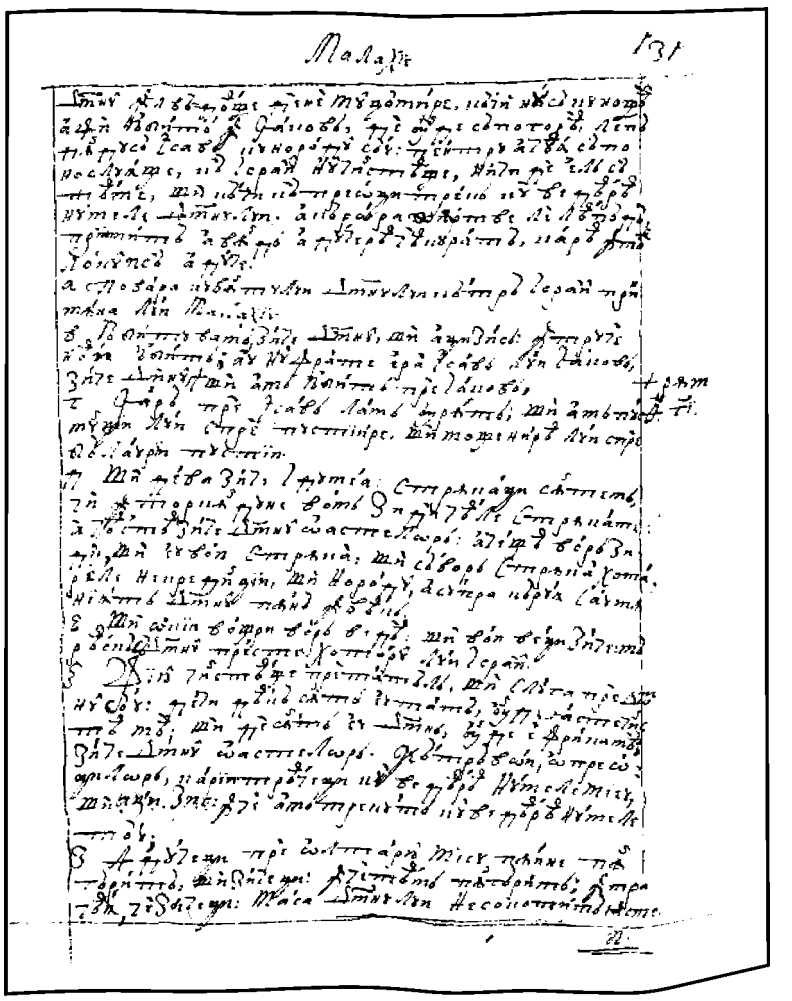

157r

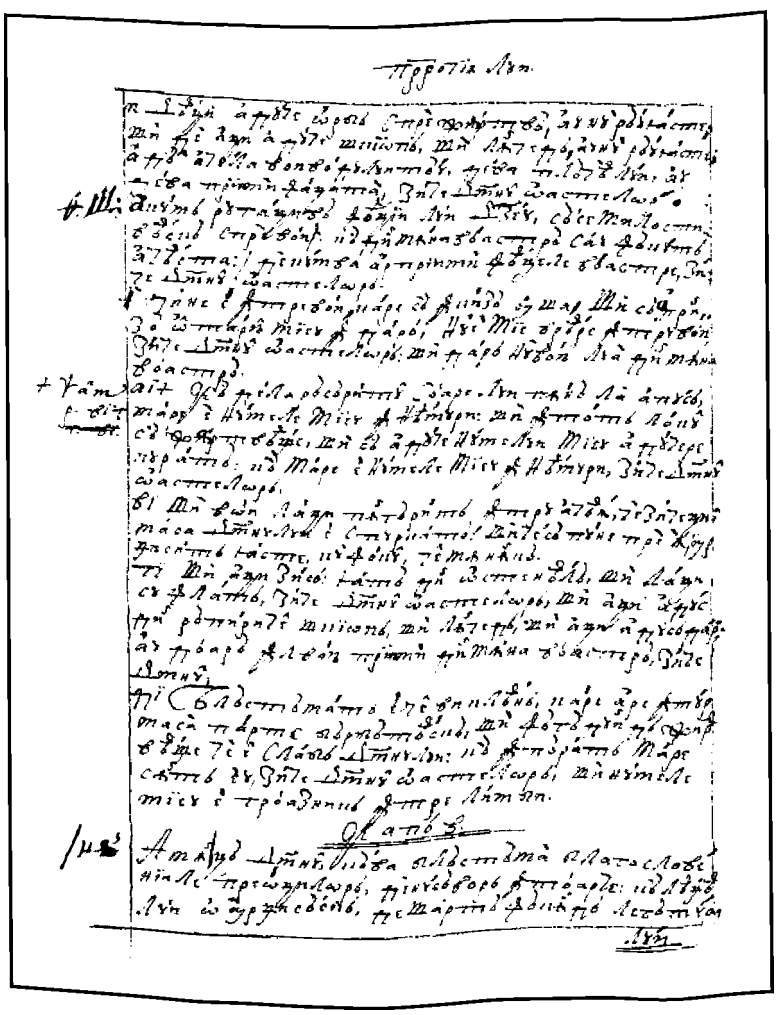

157v

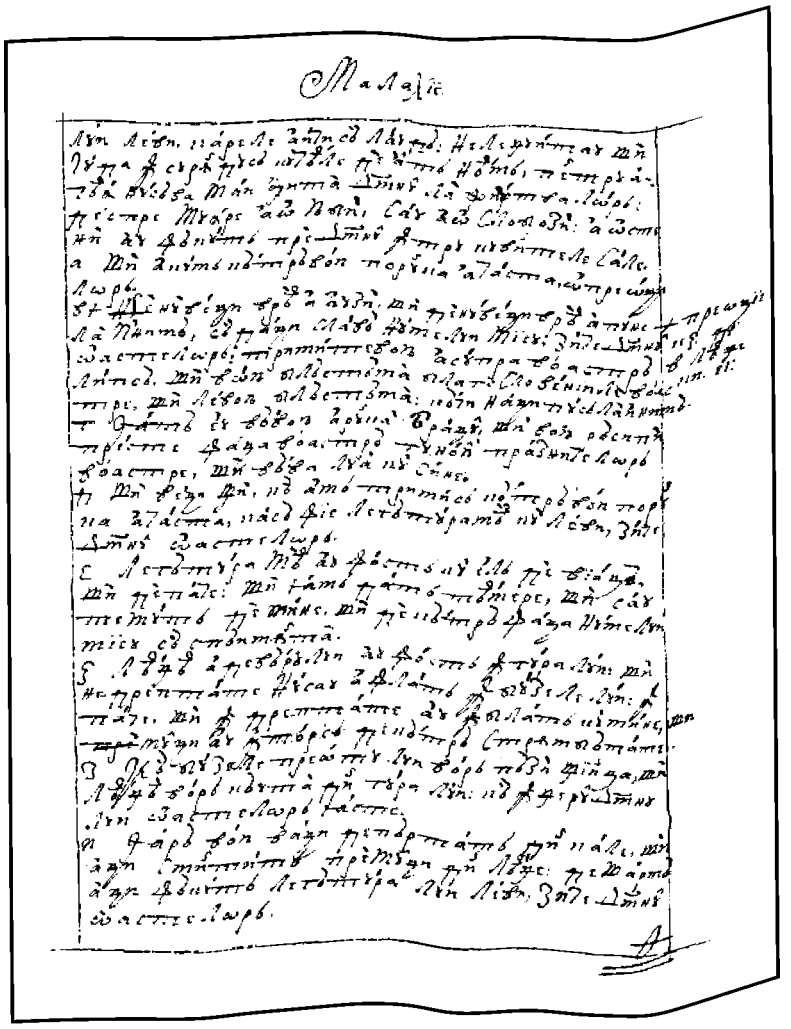

158r

FACSIMILE

PROROCIIA LUI MALAHIE

158v

159r

159v

160r

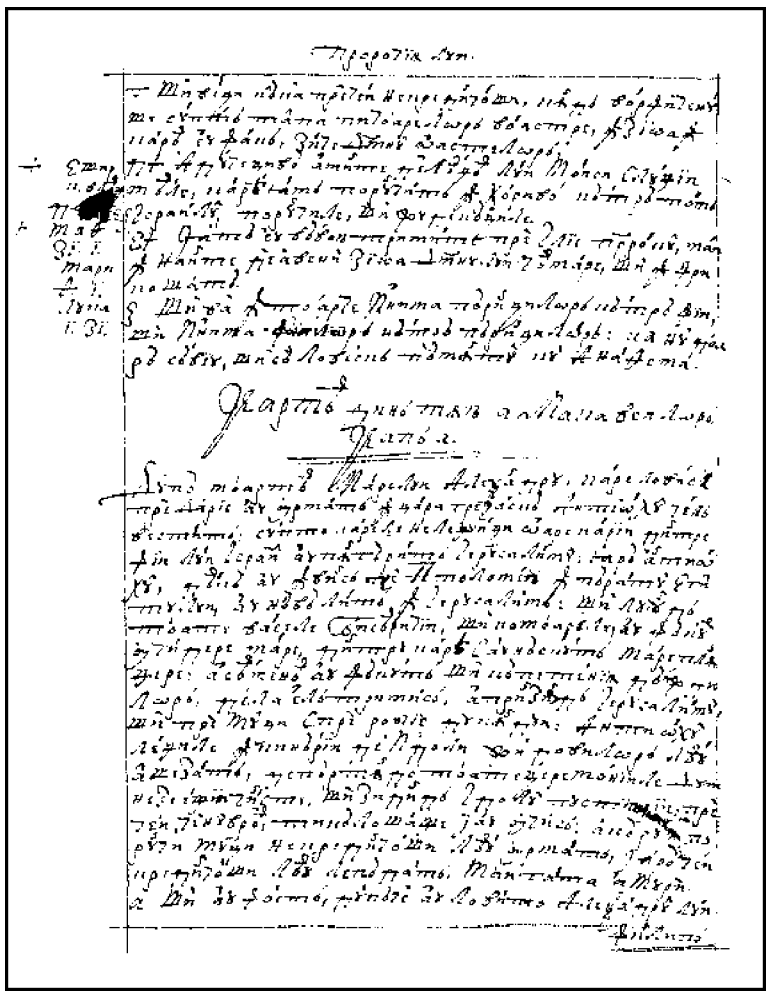

160v